

CORPUS FONTIUM
HISTORIAE BYZANTINAE

CONSILIO SOCIETATIS INTERNATIONALIS STUDIIS
BYZANTINIS PROVEHENDIS DESTINATAE EDITUM

VOLUMEN V

SERIES BEROLINENSIS

EDIDERUNT

H.-G. BECK · A. KAMBYLIS · R. KEYDELL

APUD WALTER DE GRUYTER ET SOCIOS
BEROLINI ET NOVI EBORACI MCMLXXIII

IOANNIS SCYLITZAE
SYNOPSIS HISTORIARUM

EDITIO PRINCEPS

RECENSUIT
IOANNES THURN

APUD WALTER DE GRUYTER ET SOCIOS
BEROLINI ET NOVI EBORACI MCMLXXIII

Gedruckt mit Unterstützung der Deutschen Forschungsgemeinschaft

ISBN 311002285 0

Library of Congress Catalog Card Number: 72-83056

1973 by Walter de Gruyter & Co., vormals G. J. Göschen'sche Verlagshandlung — J. Guttentag,
Verlagsbuchhandlung — Georg Reimer — Karl J. Trübner — Veit & Comp., Berlin 80

Printed in Germany

Alle Rechte, insbesondere das der Übersetzung in fremde Sprachen, vorbehalten. Ohne ausdrückliche
Genehmigung des Verlages ist es auch nicht gestattet, dieses Buch oder Teile daraus auf photomechanischem
Wege (Photokopie, Mikrokopie, Xerokopie) zu vervielfältigen.

Satz und Druck: Sellier GmbH Freising

VORWORT

Herr Prof. Dr. H.-G. Beck hat diese Ausgabe angeregt und immer wohlwollend betreut.

Der Verlag (insbesondere Herr Prof. Dr. H. Wenzel) hat sich stets sehr hilfsbereit und großzügig erwiesen.

Herr Prof. Dr. R. Keydell und N. Panayotakis gaben gute Ratschläge.

Als besonderes ἐμμετόν betrachte ich es, daß Herr Prof. Dr. A. Kambylis die Betreuung des Werkes übernahm, als das Manuskript schon fertiggestellt zu sein schien; er sorgte nicht nur dafür, daß die Form den Editionsprinzipien des CFHB angepaßt wurde. Er entdeckte in den Fahnen zahlreiche versteckte Fehler, gab geduldig, freundlich und rasch auf viele Fragen Antwort, und zwang an manchen Stellen, wo der Herausgeber dem Agnostizismus zu verfallen drohte, mit feinem philologischem Gespür zu weiterem Schürfen.

Die Deutsche Forschungsgemeinschaft hat einen stattlichen Druckkostenzuschuß gewährt.

Das Institut de recherche et d'histoire des textes stellte eine Reihe von Filmen leihweise zur Verfügung.

Meine ausländischen Bibliothekskollegen leisteten stets prompte, wertvolle Hilfe.

Schließlich hat mir meine Familie in einem Dezennium, in dem fast die gesamte Freizeit Skylitzes gewidmet werden mußte, viel Verständnis entgegengebracht. Ihnen allen darf ich an dieser Stelle verbindlichst meinen herzlichen Dank aussprechen.

Zum Schluß erlaube man mir folgende Worte: Ich weiß, daß ich an einer Reihe von Punkten das gesetzte Ziel nicht erreichen konnte; abgesehen von unserer menschlichen Unzulänglichkeit muß eine so umfangreiche editio princeps ihre Makel haben. Ich werde für jede weiterführende Kritik sehr dankbar sein. Man möge mir aber bitte glauben, daß ich es nicht an φιλολογία im engsten Sinne des Wortes wollte fehlen lassen.

Hans Thurn

EINLEITUNG

Ioannes Skylitzes, Autor und Werk

Über das Leben des Ioannes Skylitzes wissen wir sehr wenig. So ist unbekannt, wann er geboren wurde. Tsolakes, *Synecheia*, S. 96/97 macht darauf aufmerksam, daß sich im Hauptwerk des Skylitzes, das mit dem Jahr 1057 schließt, keine Reminiszenzen des Autors an von ihm selber erlebte Ereignisse fänden. Der aus dieser Tatsache gezogene Schluß, das Geburtsjahr sei nach 1045 anzusetzen, kann richtig sein.

Im Vorwort seiner *Synopsis historiarum* schreibt Skylitzes „ὁ καθ' ἡμᾶς ὑπατος τῶν φιλοσόφων καὶ υπέρτιμος ὁ Ψελλός“ (S. 3, 18/19). Man wird diese Stelle nicht unbedingt mit Moravcsik und Krumbacher so auslegen müssen, daß Skylitzes und Psellos Zeitgenossen gewesen wären, insbesondere wenn man die ungernein kritischen Aussagen der *Continuatio* über Psellos 152, 23 und 156, 7 ed. Tsolakes dazunimmt. Der Passus kann besagen, Psellos, der von 1018—1096/97 lebte, habe noch in die Lebenszeit des Skylitzes hineingelebt, aber vielleicht der vorhergehenden Generation zugehört. Indes gewinnt man daraus kein sicheres Indiz für die Bestimmung des Geburtsjahres des Skylitzes.

Die Tituli der Codices bezeugen, daß unser Autor ein hoher militärischer Würdenträger war, nämlich *κουροπαλάτης* und *δρουγγάριος τῆς βίγλας*. Noch 1092 übte er diese beiden Ämter aus, als er an Alexios I. eine *ὑπόμνησις*, eine juristische Schrift, richtete. Kedren nennt ihn im Vorwort zu seiner *Chronik* ὁ δρουγγάριος (v. l. *πρωτοβεστιάριος*) Ἰωάννης ὁ Θρακῆσιος τὸ ἐπώνυμον (I, 5, 4 ed. I. Bekker). Er stammt demgemäß aus dem Thema *Θρακῆσιον* in Kleinasien.

Keine Quelle teilt uns das Todesjahr des Skylitzes mit. Krumbacher, Colonna und Moravcsik setzten es etwa in das letzte Jahrzehnt des 11. Jhs. Wenn die *Continuatio* von Skylitzes ist, muß er das Jahr 1101 noch erlebt haben, das Jahr, in dem das Werk frühestens abgeschlossen wurde. Aber auch davon unabhängig wird man besser Tsolakes folgen, der das Sterbejahr in das erste Viertel des 12. Jhs. legt.

Das Hauptwerk des Skylitzes ist seine *Σύνοψις ἱστοριῶν*, eine byzantinische Kaisergeschichte, geordnet nach den Regierungszeiten der einzelnen Kaiser. Es beginnt mit einem Vorwort, das eine Übersicht über die vorangegangene byzantinische Chronographie bringt, sich mit den hauptsächlichsten Autoren (deren Werke z.T. verloren sind) in sehr kritischer Charakterisierung auseinandersetzt, und die Prinzipien und den Zweck der Chronik des Skylitzes entwickelt.

Die Chronik reicht von der Erhebung Michaels I. Rhangabe bis in die Regierung des Isaak Komnenos hinein, von 811—1057. Die Intention des Skylitzes war es, über die Geschichte während der Herrschaft der amorischen und makedonischen Dynastien zu schreiben.

Unser Autor fühlte sich sicher als ein Fortsetzer des Theophanes, auch in der späteren byzantinischen Geschichtsschreibung tritt uns diese Auffassung entgegen (cf. Glykas, ed. I. Bekker, 457, 17—21).

Die Quellenfrage kann nur teilweise gelöst werden: Für einen Großteil der Regierungszeit des Leon V., für Teile der Regierungszeit Michaels III. benützte Skylitzes Genesisios, für das Ende der Regierungszeit des Leon V. bis zum Sturz des Romanos (948) schrieb er Theophanes Continuatus aus; Stellen aus der Geschichte des Konstantinos Porphyrogenetos beweisen, daß er Leon Diakonos kannte. Für Basileios II. verwendete er Theodoros von Sebasteia. Für etwas mehr also als ein ganzes Jahrhundert sind die Quellen des Skylitzes verloren, und darin ist der Hauptwert seiner Chronik begründet.

Die Abfassungszeit des Werks läßt sich nur ungefähr bestimmen. Terminus ante quem ist die Wende vom 11./12. Jh. Etwa um diese Zeit nämlich übernahm es Kedren in sein Geschichtswerk, und zwar so, daß der Schluß des Skylitzes identisch ist mit dem Schluß des Kedren.

Über den Stil unseres Autors läßt sich aussagen, daß er sich in den Teilen, für die uns seine Vorlagen bekannt sind, zumeist engstens an diese anschloß.

Eine ganze Reihe von byzantinischen Historiographen benützten die *Σύνοψις ἱστοριῶν* für ihre eigenen Werke. Hier ist natürlich in erster Linie Georgios Kedrenos zu nennen. Neben ihm kommen als direkt oder indirekt abhängig Nikephoros Bryennios, Ephraim, Theodoros Gazes, Michael Glykas, Ioel, Manasses, Ioannes Zonaras usw. für die Erforschung der Textgeschichte des Skylitzes in Betracht.

Eine Reihe von Codices (A, U, F, V, B, dazu Vatic. Regin. gr. 86, Vatic. gr. 1204, Vatic. Barber. gr. 238, Paris. gr. 1721, Athen. Gennad. 40) tradieren eine Fortsetzung der *Σύνοψις ἱστοριῶν*, deren Inhalt die Ereignisse der Jahre 1057—1079 bilden. Lambecius kam—

fehlgeleitet durch zu geringe Kenntnis der Tituli der Skylitzes-codices — zu der Auffassung, Skylitzes habe eine zweifache Redaktion seines Werkes veranstaltet. Seiner Meinung schlossen sich Fabricius, Schöll, Hase, Muralt und noch Colonna an.

Hirsch und Krumbacher bezweifelten die Richtigkeit dieser Theorie, de Boor lieferte in Weiteres zu Skylitzes, S. 462—467 aus überlieferungsgeschichtlichen Argumenten den überzeugenden Gegenbeweis gegen eine doppelte Redaktion. Indes kam er selber zu einem falschen Schluß. Er meinte, man habe in sehr früher Zeit an die Σύνοψις ἱστοριῶν die Chronik des Attaleiates angefügt. Weil es dadurch aber zu einer doppelten Berichterstattung über die Jahre 1034—1057 kam, habe der Schreiber von A die angegebenen Jahre aus Attaleiates weggelassen, und den Rest in der Art des Skylitzes bearbeitet und der Σύνοψις angeschlossen. Den ursprünglichen Zustand stelle etwa C dar. Diese Auffassung muß allein schon deshalb falsch sein, weil der Schreiber von A nicht weniger frei mit der Continuatio umgeht, als mit der Σύνοψις. A geht ohne Zweifel auf eine schon existente Vorlage zurück.

Moravcsik, Byzantinoturcica, 1, S. 340 sprach dem Skylitzes die Continuatio aus folgenden Gründen ab:

Der überwiegende Teil der Codices gibt an, Skylitzes reiche nur bis 1057.

Kedren kannte die Continuatio nicht, er führte aus diesem Grunde sein Werk ebenfalls nur bis 1057.

Die Continuatio ist lediglich eine Paraphrase des Attaleiates. Im Vorwort der Σύνοψις, wo die Quellen des Skylitzes einzeln aufgeführt sind, fehlt aber Attaleiates.

Gegen diese Argumentation setzte Tsolakes mit seiner Kritik ein. Er konnte überzeugend darlegen, daß die Beweisgründe Moravcsiks nicht schlüssig sind: Auf die Angaben der Codices über den Endpunkt des Skylitzes ist kein Verlaß. Kedren wollte sein Werk nur bis 1057 führen; hätte er weitergehen wollen, wäre er nicht auf die Continuatio als Quelle angewiesen gewesen. Falls Skylitzes die Continuatio etwa Jahrzehnte später als sein Hauptwerk schrieb, brauchte sie Kedren gar nicht kennen, mit anderen Worten, für die Entscheidung der Verfasserfrage ist es irrelevant, ob Kedren die Continuatio kannte, oder nicht. Schließlich nimmt es unter dem Gesichtspunkt, daß die zwei Werke von Skylitzes zu ganz verschiedenen Zeitpunkten verfaßt wurden, nicht wunder, wenn er im ursprünglichen Vorwort eine neue Quelle nicht mehr nachtrug. Er konnte dies sogar mit gutem Gewissen unterlassen, schließlich hatte er ja im Vorwort geschrieben, er habe noch andere als die angeführten Quellen benützt.

Tsolakes versucht positiv zu erweisen, daß der Verfasser der *Continuatio Skylitzes* ist. Die *Σύνοψις* wurde von Skylitzes geschrieben, weil er die vorangegangene Geschichtsschreibung als ungenügend empfand. Er habe auch Ungenügen an der Geschichtsschreibung über die Dynastie der Dukas empfunden (Psellos hatte sie zu sehr gelobt und verteidigt, und Romanos IV. Diogenes herabgesetzt. Attaleiates hinwieder hatte Nikephoros Botaneiates zu günstig beurteilt), und deshalb im vorgerückten Alter die *Continuatio* verfaßt. Dabei habe er sich durch Auslassungen und Hinzufügungen gegenüber seiner Quelle bzw. seinen Quellen an die von ihm in der Vorrede zur *Σύνοψις* entwickelten Grundsätze seiner Historiographie gehalten.

Es dürfte einleuchten, daß diese Beweisführung nicht genügt, die Verfasserfrage der *Continuatio* zu lösen, man kann sie nur hilfswiese anwenden. Sie läßt nur die Aussage zu, die Methodik der Geschichtsschreibung der *Continuatio* spricht nicht gegen die Autorschaft des Skylitzes.

Beachtlicher ist es, daß Tsolakes Klammern zwischen der *Continuatio* und der *Σύνοψις* ausfindig machen konnte (103, 16—17 Ts. zu 492,49—53 unserer Ausgabe; 162, 18—24 zu 412,67—70; 162, 24—163, 1 zu 409,87—414,26; 167, 7—11 zu 422,23—26 und 425, 3—6).

Sehr eindrucksvoll sind stilistische Parallelen der *Continuatio* mit der *Σύνοψις* (103, 19—20 Ts. zu 316, 11—13; 104, 26 und 121, 16 zu 484, 37/38; 105, 6 zu 114, 49/50, 128, 33/34, 131, 9, 187, 67, 236, 77, 110, 18—19 zu 231, 48, 243, 59/60, 274, 61/62, 408,57, 476, 54, 483, 91/92, 115, 2 und 175, 12 zu 81, 94 und 317, 49; 136, 20 zu 113, 25/26, 243,81, 370, 37; 147, 9—10 zu 318, 84—319, 85, 451, 40, 475, 25; 162, 20 zu 442, 87/88; 163, 1, 170, 5 und 186, 4 zu 128, 34/35 und 130, 89/90; 163, 23—24 zu 203, 12, 381, 23, 475, 32/33; 171, 13 zu 405, 74/75 und 477, 75/76; 174, 4—6 zu 161, 6, 162, 25, 163, 67, 311, 75; 186, 20 zu 41, 82, 71, 41, 140, 38/39, 211, 23/24, 428, 2/3; 177, 16 zu 4, 45/46).

Tsolakes vermochte die Abfassungszeit der *Continuatio* näher zu bestimmen. Der *terminus post quem* ist das Jahr 1101; 165, 24—166, 2 wird das Ende der Herrschaft des Bodinos erwähnt, von dem wir wissen, daß er 1101 noch regierte. Der *terminus ante quem* ist die Mitte des 12. Jhs., die Zeit, in der das Werk von Zonaras benützt wurde, bzw. das Jahr 1143, um das die Handschrift A entstand.

Die These, die *Continuatio* sei ein Werk des Skylitzes, das später als die *Σύνοψις* abgefaßt wurde, hat vieles für sich.

Skylitzes hat sich auch mit juristischen Fragen beschäftigt. So kennen wir von ihm aus dem Jahre 1092 eine *Υπόμνησις* an Kaiser Alexios I. Komnenos über Eherecht, veröffentlicht von C. E. Zachariae

von Lingenthal in: *Novellae et aureae bullae imperatorum post Justinianum*. Vol. 1. Athen 1931, S. 319—321 (Jus Graecoromanum).

Inhaltsübersicht

Vorrede: Kritische Übersicht über die Vorläufer des Skylitzes; Ziele der Historiographie des Autors.

Michael I. Rangabe (811—813). 1: Kaiserwahl. 2: Kampf gegen Krum. Ausrufung Leons V. des Armeniers zum Kaiser. 3: Abdankung und Verbannung Michaels I. 4: Prophezeiung des Mönches von Philomilion. 5: Vorzeichen für den Sturz Michaels I. 6: Bericht über die Kontroverse zwischen Krum und Byzanz wegen entflohener byzantinischer Kriegsgefangener.

Leon V. der Armenier (813—820). 1: Sieg Leons V. über die Bulgaren. 2: Bilderstreit. 3: Schilderung der Grausamkeit Leons V. 4: Bilderstreit. 5: Lob des Kaisers als Staatsmann. 6: Seine musikalischen Ambitionen. 7: Todesurteil über Michael von Amorion. 8: Aufschub der Vollstreckung desselben. 9: Vorzeichen für den Sturz Leons V. 10: Heimlicher Besuch des Kaisers bei Michael von Amorion im Kerker. 11: Ermordung des Kaisers.

Michael II. (820—829). 1: Machtübernahme durch den neuen Kaiser. 2: Abstammung, Religion, mangelnde geistige Interessen Michaels II. 3: Vorzeichen, daß Michael II. Kaiser würde. Sein Verhalten zur Familie des Vorgängers. 4: Bilderstreit. Judenfreundlichkeit und häretische Ansichten des Kaisers. Seine Charaktermängel. 5—15: Aufstand des Slaven Thomas. 16: Eroberung Kretas durch arabische Auswanderer aus Spanien. Gründung von Chandax. 17: Der Kaiser heiratet Euphrosyne. 18: Niederlage auf Kreta. 19: Unternehmungen des Ooryphas gegen Araber. 20: Aufstand des Euphemios und seine Ermordung in Sizilien. 21: Erfolge der afrikanischen Araber auf Sizilien und in Unteritalien. 22: Tod des Kaisers.

Theophilos (829—842). 1: Regierungsantritt des Kaisers. Bestrafung der Mörder Leons V. 2: Verbannung der Stiefmutter. 3: Gerechtigkeitssinn und religiöses Verhalten des Theophilos. 4: Er läßt ein Handelsschiff der Kaiserin Theodora verbrennen. 5: Differenzen des Kaiserpaares in der Frage der Bilderverehrung. 6: Theophilos als Hüter der Gerechtigkeit. 7: Seine Bautätigkeit. 8: Ein Ehebruch des Kaisers. 9: Gesandtschaft nach Bagdad. Einflüsse arabischer Architektur. 10: Bilderstreit. 11: Musikalität des Kaisers. 12: Sein Erlaß, die Byzantiner sollten sich kahl scheren. 13: Versuch des Kaisers, seinem Schwiegersohn Alexios Mosele die Thronfolge zu sichern. 14—

16: Kämpfe mit Arabern. Theophobos zeichnet sich aus. 17: Der Eunuche Theodoros Krateros besiegt im Zweikampf einen gefangenen Araber. Neue Araberkämpfe. 18: Manuel rettet den Kaiser. 19: Manuel läuft zu den Arabern über. Theophilos gewinnt ihn zurück. 20: Johannes Grammatikos besteigt den Patriarchenthron von Konstantinopel. 21: Orakel über die Nachfolge des Theophilos. 22: Verhandlungen mit den Chazaren. Gründung der Festung Sarkel. 23: Kämpfe mit Arabern. Zerstörung von Amorion. 24: Erfolgreiche Gesandtschaft in das Frankenreich. Erkrankung und Tod des Kaisers. 25: Hinrichtung des Theophobos.

Michael III. (842—867). Michael III. wird Kaiser. Seine Mutter, die Kaiserinwitwe übernimmt die Regentschaft. Einrichtung eines Kronrates. 2: Ende des Bilderstreites. Sturz des Patriarchen Johannes VII., Einsetzung des Methodios I. 3: Charakteristik des Johannes VII. 4: Charakteristik seines Bruders Arsaber. Komplott gegen Methodios I. und dessen Rechtfertigung. 5: Methodios I. schlichtet zwischen Theodora und Bekennern aus der Zeit ihres Mannes. 6: Häresie der Zilikien. 7: Verhandlungen mit Bulgaren und deren Christianisierung. 8: Folgeschwere Verfolgung der Paulikianer. 9: Ermordung des Theoktistos durch Bardas. Abdankung der Kaiserin. 10: Der Kaiser verschwendet das Staatsvermögen. 11: Maßnahmen gegen Theodora und ihre Töchter. 12. 13: Feldzüge gegen Araber. 14: Bardas führt die Regierung. Errichtung einer Hochschule am Magnaurapalast. 15. 16: Geschichte des Philosophen Leon. 17: Bardas stürzt den Patriarchen Ignatios. 18: Russeneinfall. Naturkatastrophen. 19: Die Wagenrennleidenschaft des Kaisers gefährdet die Sicherheit des Reiches. 20: Unwürdiges Benehmen des Michael III. 21: Er verspottet die Religion. 22: Mord an Bardas. 23: Basileios gewinnt an Einfluß. 24: Michael III. wird ermordet.

Basileios I. (867—886). 1—3: Abstammung des Kaisers, seine Kindheit. Wunderzeichen kündigen seine künftige Größe an. 4: Seine Wanderzeit und Ankunft in Konstantinopel. 5: Die Mutter des Basileios erfährt aus einem Traum, daß ihr Sohn Kaiser werden wird. 6: Geschichte der reichen Witwe Danielis. 7: Basileios besiegt im Ringkampf einen Bulgaren. 8: Basileios bezähmt ein wildgewordenes Pferd Michaels III. Er kommt an den Kaiserhof. 9: Er erlegt einen Wolf. 10: Ahnung der Kaiserin Theodora, Basileios werde ihre Dynastie ausrotten. 11: Basileios wird Parakoimomenos. 12: Michael III. adoptiert Basileios nach Mord an Bardas. 13: Krönung des Basileios zum Mitkaiser. Intrigen gegen ihn. 14: Michael III. macht sich immer verhaßter. 15: Basileios kommt durch seinen Mord an Michael III. zur Macht; seine ersten Regierungsmaßnahmen. 16: Lob der Regierung

tätigkeit des Kaisers. 17: Anschlag auf Basileios I. Krönung dreier Söhne. 18: Erfolgreiche Feldzüge gegen Tephrike, Samosata, Melitene. 19: Unternehmungen gegen Paulikianer Chrysocheir und dessen Tod. 20: Photios wird wieder Patriarch. 21: Verschwörung gegen Basileios I. 22: Eroberungen gegen Araber und Paulikianer. 23: Eroberungen in Syrien und Tephrike. 24: Andreas besiegt und tötet den Emir von Tarsos. 25: Andreas wird infolge Intrigen abgesetzt. Klägliche Kämpfe seines Nachfolgers bei Tarsos. 26: Erfolge des Basileios I. in Dalmatien. Die Araber erobern Bari. Basileios I. verhandelt mit Ludwig II. und dem Papst. Gefangennahme des Suldanos. 27: Suldanos und das Rad der Fortuna. 28: Suldanos versteht sich zu befreien. Seine Unternehmungen in Unteritalien. Gegenschlag des Basileios I. 29: Niederlage des Emirs von Tarsos Esman vor Euripos. 30. 31: Angriffe des Saet aus Kreta. Dessen Niederlage. 32, 33: Angriff der Araber aus Afrika. Unternehmungen der Byzantiner in Süditalien. 34: Tod des Prokopios. Eroberung von Tarent. 35: Schicksal des Leon und seiner Söhne. 36: Unternehmungen des Kaisers in Syrien. 37: Verlust von Sizilien. 38: Erfolge des Nikephoros Phokas. 39: Geschenke des Kaisers an das Diomedes-Kloster. 40: Besuche der Danielis in Konstantinopel. 41: Basileios I. restauriert Kirchen von Konstantinopel und errichtet neue. 42: Seine Missionstätigkeit bei Juden und Bulgaren. 43: Wunder eines Missionars in Bulgarien. 44: Tod des ältesten Kaisersohnes Konstantinos. 45: Unmöglichkeit, Mißstände in den Themen zu ändern. 46: Intrigen gegen den Thronfolger Leon. 47: Tod des Kaisers.

Leon VI. (886—912). 1: Leon VI. rächt sich an seinen Widersachern. 2: Erhebung der Gebeine Michaels III. 3: Aufstieg des Stylianos Zautzes, Ehebruch des Kaisers. 4: Verlust von Hypsele. 5: Brand in Konstantinopel. 6: Fortsetzung von Kap. 1. 7: Niederlage gegen Agion in der Lombardei. 8: Sonnenfinsternis. 9: Die Araber belagern Samos. 10: Zautzes wird Basileopator. 11: Tod des Patriarchen von Konstantinopel Stephan I. Sein Nachfolger wird Antonios II. Kauleas. 12: Kämpfe mit Symeon von Bulgarien. 13: Intrigen des Zautzes. 14: Niederlage gegen Symeon. 15: Anschlag auf Leon VI. 16: Seine Ehe mit Zoe Zautzina. Deren Tod. 17: Ein Anschlag auf den Kaiser wird vereitelt. 18: Nikolaos I. Mystikos wird Patriarch. 19: Ehe mit Eudokia Baiana. 20: Der Kaiser errichtet Kirchen. 21: Ein erneuter Anschlag auf das Leben des Kaisers. 22: Die vierte Ehe des Kaisers. 23. 24: Kämpfe mit dem griechischen Renegaten Leon von Tripolis. 25: Ereignisse um Samonas. 26: Dem Kaiser wird ein Sohn geboren. Streit wegen der Tetragamie mit dem Patriarchen. 27: Innenpolitik Leons VI. 28: Eine Naturkatastrophe. 29: Andronikos wechselt zu den Arabern über. 30: Weissagungen Leons VI. über seine Nachfolger.

31: Gesandtschaft aus Tarsos und Melitene. 32: Krönung Konstantinos' VII. Aufdeckung von Umtrieben des Samonas. 33: Niederlage bei Samos. 34: Tod des Kaisers.

Alexandros (912—913). 1: Erste Regierungsmaßnahmen. 2: Charakteristik des haltlosen Kaisers. 3: Kometenerscheinung. 4: Praktiken Alexandros', um langes Leben und lange Herrschaft zu erzielen. 5: Verbannung des Himerios. 6: Bruch mit Symeon von Bulgarien. 7: Tod des Kaisers.

Konstantinos VII. 1: Der Knabe wird Kaiser. 2: Aufstand des Konstantinos Dukas und seine Niederwerfung. 3: Symeon belagert Konstantinopel. Erfolgreiche Verhandlungen mit ihm. 4: Zoe Karbonopsina zieht wieder in den Palast ein. 5: Die Petschenegen werden gewonnen, den Bulgaren in den Rücken zu fallen. 6: Verlust und Wiedergewinn von Adrianopel. 7: Damianos, der Emir von Tyros, greift die Byzantiner an. 8. 9: Kämpfe gegen Bulgaren. 10. 11: Versuche von Usurpatoren, an die Macht zu gelangen. 12: Konstantinos VII. heiratet Helene, die Tochter des Romanos Lakapenos. Dieser wird Basileopator. 13: Die Macht des Romanos Lakapenos steigt durch einen Aufstand des Leon Phokas. 14: Romanos Lakapenos wird Mitkaiser.

Romanos I. (920—944). 1: Romanos I. krönt seine Frau Theodora und seinen Sohn Christophoros. 2: Henosis der Kirche. 3: Die Geschichte von Rentakios. 4: Bulgarenkämpfe. 5: Anschlag auf Romanos I. 6: Erfolge der Bulgaren. 7: Tod der Kaiserin Theodora. Besuch des Kuropalates Iber aus Iberia. 8: Mißerfolge gegen Bulgaren. 9: Aufstand in Chaldia. 10: Bulgarenkämpfe. 11: Mißerfolg des Leon von Tripolis. 12: Einfall des Symeon. Romanos I. führt mit ihm Friedensverhandlungen. 13: Romanos krönt seine Söhne Stephanos und Konstantinos. 14: Tod des Patriarchen von Konstantinopel Nikolaos Mystikos. Stephanos II. tritt seine Nachfolge an. 15: Erdbeben in Thrakesion. 16: Symeon bekämpft die Kroaten. 17: Eine Zauberei, die den Tod des Symeon herbeiführt. 18: Niedergang der Macht der Bulgaren. Ihr Zar Petros heiratet die Enkelin des Romanos I. Maria Lakapene. 19: Kriegerische Erfolge des Johannes Kurkuas. 20: Verbannung des Niketas infolge eines Umsturzversuches. 21: Nach dem Tode Stephanos' I. wird Tryphon Patriarch von Konstantinopel. 22: Harter Winter. 23: Unruhen in Bulgarien. 24: Unglücke in Konstantinopel. 25: Christophoros stirbt. 26: Tryphon wird durch Intrigen zur Abdankung gezwungen. 27: Aufstand des Makedoniers Konstantinos. 28: Romanos I. verheiratet seinen Sohn Stephanos. 29: Ungarneinfall. 30: Romanos I. verheiratet seinen Sohn Konstantinos. 31: Russeneinfall. 32: Intrigen gegen Johannes Kurkuas. 33: Wohltaten des Kaisers. 34: Erneuter Ungarneinfall. 35: Romanos I. verheiratet Kon-

stantinos VII. 36: Naturkatastrophe. 37: Gewinn des heiligen Mandylion aus Edessa. 38: Siamesische Zwillinge in Konstantinopel. 39: Sturz des Kaisers.

Konstantinos VII. (913—959). 1: Konstantinos VII. bringt Stephanos dazu, seinen Vater Romanos I. zu stürzen. 2: Konstantinos VII. verbannt die Söhne Romanos' I. Stephanos und Konstantinos. 3: Er krönt seinen Sohn Romanos. Charakteristik des Kaisers. Seine Liebe zu den Wissenschaften. 4: Zwei Aufstände gegen ihn. 5: Ungarneinfälle. 6: Besuch der Russin Olga in Konstantinopel. 7: Romanos heiratet Theophano. 8: Heldentat eines Klerikers während eines Einfalls des Emirs von Tarsos. 9: Über die Familie der Phokas. 10: Tod des Patriarchen von Konstantinopel Theophylaktos. Schilderung seiner unwürdigen Persönlichkeit. 11: Polyuktos wird sein Nachfolger. 12: Papst Johannes XII. wird von Otto I. dem Großen abgesetzt. 13: Schwierigkeiten des Polyuktos mit seinem Kollegium. 14: Die Hand Johannes des Täufers wird aus Antiocheia nach Konstantinopel verbracht. 15: Unglückliche Unternehmungen gegen Araber. 16: Mordanschlag des Kaisersohnes Romanos gegen den Vater. 17: Tod des Kaisers. 18: Vorzeichen dafür.

Romanos II. (959—963). 1: Romanos II. wird Kaiser. 2: Er bekommt seinen zweiten Sohn Konstantinos. 3: Schwache Regierung des Kaisers. 4: Eroberung von Kreta durch Nikephoros Phokas, von Adrassos durch Leon Phokas. 5: Anschlag auf Romanos II. 6: Romanos Saronites zieht sich aus dem öffentlichen Leben ins Kloster zurück. 7: Auftreten des Artisten Philoraios. 8: Rinderpest. 9: Tod der Mutter des Kaisers Helene. Seine Schwestern werden Nonnen. 10: Nikephoros Phokas kämpft erfolgreich in Syrien. 11: Tod des Kaisers.

Basileios und Konstantinos. 1: Die minderjährigen Söhne des verstorbenen Kaisers übernehmen mit ihrer Mutter Theophano die Herrschaft. 2: Charakteristik Romanos' II. 3: Intrigen gegen Nikephoros Phokas in Konstantinopel. 4: Tod des Stephanos, des Sohnes Romanos' I. 5: Dynastische Verhältnisse in Bulgarien. 6: Intrigen gegen Nikephoros Phokas, der von Johannes Tzimiskes zum Kaiser ausgerufen wird. 7: Eine andere Version für die Hintergründe, daß Nikephoros Phokas Kaiser wurde.

Nikephoros II. Phokas (963—969). 1: Verbannung der Kaiserin Theophano. 2: Nikephoros II. heiratet Theophano. 3: Kriegerische Unternehmungen in Sizilien. 4—8: Exkurs über die frühere Entwicklung der Verhältnisse in Sizilien, Unteritalien, in der Lombardei und in Bulgarien. 9: Niederlage auf Sizilien. 10—13: Unternehmungen in Kilikien. 14: Triumph Nikephoros' II. in Konstantinopel. 15: Eroberung von Kypros. Zug gegen Syrien. 16: Trotz gewaltiger kriege-

rischer Leistungen ist der Kaiser verhaßt. 17: Eroberung von Antiocheia. 18—20: Gründe für den Haß gegen Nikephoros II. Russeneinfälle in Bulgarien. Naturkatastrophen. 21: Verwüstungen der Araber in Jerusalem und Martyrium des dortigen Patriarchen. Martyrium des Patriarchen Christophoros von Antiocheia. 22: Ehebruch der Kaiserin Theophano mit Johannes Tzimiskes. Ermordung Nikephoros' II. 23: Vergebliche Warnungen vor dem Tod des Kaisers.

Johannes I. Tzimiskes (969—976). 1: Erste Regierungsmaßnahmen. 2: Der Patriarch verlangt vor der Krönung des Johannes I. die Abbüßung einer Kirchenstrafe. Verbannung der Theophano. 3: Krönung des Kaisers. Tod des Patriarchen. 4: Araberkämpfe. 5, 6: Kämpfe gegen Russen und deren Verbündete. 7: Aufstand des Konstantinos VII. 9, 10: Feldzüge gegen Russen. 11: Byzantinischer Sieg bei Dorostolon. 12: Russenkämpfe. 13: Der Kuropalates Leon und sein Sohn Nikephoros suchen Johannes I. den Thron streitig zu machen. 14—16: Erfolge über Russen. 17: Die Hilfe des Himmels steht den Byzantinern, nicht den Russen bei. 18: Friedensverhandlungen mit Svjatoslav. Triumph des Kaisers in Konstantinopel. Die Russen werden auf dem Heimweg von den Petschenegen vernichtend geschlagen. 19: Innenpolitische Maßnahmen des Kaisers. 20: Kometenerscheinung. 21: Zug Johannes' I. bis nach Damaskos. 22: Der durch die byzantinischen Eroberungszüge ungeheuer bereicherte Paraklaimenos Basileios vergiftet den Kaiser.

Basileios II. (976—1025) und Konstantinos. 1: Basileios, der für die jungen Kaiser die Regentschaft führt, sucht Bardas Skleros zu besitzigen. 2: Dieser wirft sich zum Kaiser auf. 3—10: Krieg gegen Bardas Skleros. 11: Nikolaos II. Chrysoberges wird Patriarch von Konstantinopel. Sonnenfinsternis. Die Kometopuloi in Bulgarien. Samuel wird Herrscher über die Bulgaren. Seine Einfälle in das durch den Bürgerkrieg geschwächte Reich. 12: Niederlage der Byzantiner in Bulgarien. 13: Erdbeben. 14: Bardas Phokas wird zum Gegenkaiser ausgerufen. 15: Exkurs über die Perser. Bardas Skleros bringt Kleinasien in seine Gewalt. 16: Bardas Skleros verhandelt mit Basileios II. 17: Bardas Phokas nimmt den Bardas Skleros nach Scheinverhandlungen gefangen. Er läßt erfolglos Konstantinopel angreifen. 18: Tod des Bardas Phokas in der Schlacht. Der Aufstand wird niedergeworfen. 19: Basileios II. legt einen erneuten Aufstand des Bardas Skleros durch Verhandlungen bei. 20: Unternehmungen gegen Samuel. Ordnung der Verhältnisse in Iberien. Zug nach Phoinike. 21: Eustathios Maleinos nimmt den Kaiser in Kappadokien auf. 22: Sisinnios II. wird Patriarch von Konstantinopel. 23: Einfall des Samuel. 24: Dyr-

rhachion wird Basileios II. übergeben. 25: Selbst unter den Byzantinern gibt es Parteigänger des Samuel. Einfall des Basileios II. in Bulgarien. 26. 27: Weitere Einfälle in Bulgarien. 28: Schicksal des Draxanos. 29: Antiocheia bekommt im Kampf gegen die Fatimiden Entsatz. 30. 31: Kämpfe mit Samuel und Rückkehr des Kaisers nach Konstantinopel. 32: Steuergebaren des Basileios II. 33: Azizios von Ägypten wütet in Jerusalem. 34: Naturkatastrophen. Kämpfe gegen Meles in Italien. 35: Vernichtende Niederlage der Bulgaren. Ihre grausame Bestrafung. Samuel stirbt. Thronwirren in Bulgarien. 36: Unternehmungen des Kaisers in Bulgarien unmittelbar vor und nach dem Tod des Samuel. Seine Rückkehr. 36: Unternehmungen in Bulgarien. Eroberung von Melnikos. 37: Eroberung von Bodena. Kämpfe gegen Moglenoi. 38: Verhandlungen mit Bulgaren. Eroberung von Ochrid. Weitere Unternehmungen im Balkan. 39: Sennacherib-Johannes übergibt Vaspurakan. Aussendung einer Flotte ins Chazarenland. 40: Unternehmungen gegen Bulgaren. 41: Der Kaiser zieht zum Entsatz von Dyrrhachion aus. Eroberungen in Bulgarien. 42: Beseitigung des Ibatzes. 43: Der Kaiser begibt sich nach seinem Siegeszug in Bulgarien und Serbien nach Athen, darauf nach Konstantinopel. Sein Triumphzug. Eustathios wird Patriarch. 44: Die Kroaten unterwerfen sich. 45: Zug gegen Georgios von Abgasgia. 46: Untergang russischer Söldner. 47: Der Tod hindert den Kaiser daran, nach Sizilien zu ziehen. Alexios Studites wird Patriarch von Konstantinopel.

Konstantinos VIII. (1025—1028). 1: Das Reich nimmt durch den unfähigen Herrscher Schaden. 2: Einfall der Petschenegen in Bulgarien. Große Dürre. Harte Steuermaßnahmen. 3: Tod des Kaisers, der noch Romanos Argyros mit seiner Tochter Zoe verhehlicht.

Romanos III. Argyros (1028—1034). 1: Gute Anfänge des Kaisers. 2: Gott sendet schlechtes Klima. Streit der Metropoliten mit den Synkelloi. 3: Gefahr von Usurpatoren. Niederlage eines byzantinischen Heeres in Syrien. Naturkatastrophen. Tod des Georgios von Abasgia. Vermählung von dessen Sohn Pankratios mit der Nichte des Kaisers Helene. 4: Wunderzeichen im Thema Thrakesien. Exkurs über die Verhältnisse hinsichtlich der Araber. 5: Die Araber von Aleppo bieten Vertrag an. Niederlage in Syrien, Flucht des Kaisers nach Antiocheia. 6: Georgios Maniakes vernichtet bei Teluchein Araberheer. 7: Eroberung von Menikos infolge eines Bündnisses mit Pinzarach. 8: Niederlage gegen die sizilischen Araber. Klostergründung. Bautätigkeit des Kaisers. 9: Vertrag mit Aleppo. Zoe schickt Theodora ins Kloster. Konstantinos Diogenes und zwei Bischöfe versuchen Theodora zur Flucht zu verhelfen. 10: Angriffe auf das Reich von verschiedenen Fronten. 11: Hungersnot und Seuche. 12: Naturkatastrophen.

13: Angriff der afrikanischen Araber. Georgios Maniakes erobert Edessa. Der Brief Christi an Abgar wird nach Konstantinopel verbracht. 14: Der Kaiser will den Tempel Christi in Jerusalem wieder aufbauen. 15: Basileios Skleros plant einen Anschlag auf Romanos III. 16: Eroberungen in Syrien, Unternehmungen in Ägypten, bei Alexandria, bei Babylon, Gewinne in Abasgia. 17: Erdbeben in Syrien. Unternehmung in Italien. Ermordung des Kaisers.

Michael IV. (1034—1042). 1: Begräbnis des Romanos' III. 2: Michael IV. und Zoe heiraten. Zoe verliert an Einfluß. Erkrankung des Kaisers. 3: Konstantinos Dalassenos wird ehrenvoll nach Konstantinopel berufen. 4: Eine gerechte Tat der Varäger. Seuche. 5: Die Epilepsie des Kaisers verschlimmert sich. Sein Bruder Johannes Orphanotrophos herrscht für ihn gewalttätig. 6: Erdbeben in Jerusalem. Angriffe auf das Reich von vielen Fronten. 7: Entsatz von Antiocheia. Der Kaiser sucht vergebens bei Gott Vergebung seiner Mordschuld. 8: Einfall der afrikanischen und sizilischen Mohammedaner auf den Kykladen und in Thrakesion. Verhandlungen mit dem Emir von Sizilien. Erdbeben. 9: Unternehmungen in der Lombardei. Sieg über die afrikanischen und sizilischen Araber. Einfall der Petschenegen. 10: Weitere Petschenegeneinfälle. Verhältnisse in Rußland, Serbien und Ägypten. Erdbeben. Edessa geht beinahe verloren. Trockenheit und Hungersnot. 11: Verhältnisse in Sizilien und Italien. 12: Der Patriarch Alexios von Konstantinopel widersetzt sich einem Versuch von Metropolit, ihn abzusetzen. 13: Erdbeben, Hungersnot, der Kaiser setzt den gewinnsüchtigen Metropolit von Thessalonike ab. 14: Erfolgreiche Kämpfe gegen Pankratios von Abasgia. 15: Ein Mordanschlag Zoes gegen den Kaiser wird aufgedeckt. 16: Glückliche Unternehmungen des Georgios Maniakes auf Sizilien. 17: Edessa geht beinahe verloren. 18: Maßnahmen gegen die Familie des Konstantinos Dalassenos. Steuerbedrückung. Die Krankheit des Kaisers verschlimmert sich. Naturkatastrophen. 19: Erdbeben. 20: Nach erfolgreichem Kampf wird infolge von Intrigen Georgios Maniakes aus Sizilien abberufen. Seine Nachfolger sind unfähig. Ein Handstreich des Katakalon Kekaumenos bei Mesene. 21: Schlechte Regierung des Johannes Orphanotrophos. 22: Niederlage des Georgios Probatas gegen Stephanos von Serbien. 23: Aufstand des Petros Deleanos in Bulgarien. Schimpflicher Abzug des Kaisers aus Thessalonike. 24: Große Trockenheit; ein schwerer Brand in Konstantinopel. 25: Bulgareneinfälle in Griechenland. 26: Komplotte gegen den Kaiser und gegen den Großdomestikos Konstantinos. 27: Bulgarenniederlage bei Thessalonike. 28: Erdbeben. 29: Zwistigkeiten unter den Bulgaren. Tod des Kaisers.

Michael V. (1041—1042). 1: Michael V. wird von Zoe zum Kaiser gemacht. Er erregt beim Versuch, sie zu stürzen, einen Volksaufruhr. 2: Zoe und Theodora übernehmen gemeinsam die Regierung (1042). Michel V. und sein Onkel Johannes Orphanotrophos werden geblendet und verbannt.

Konstantinos IX. Monomachos (1042—1055). 1: Regierungsmaßnahmen der Kaiserinnen. Zoe heiratet Konstantinos IX. 2: Regierungsanfänge des Kaisers. Komet. Niederlage gegen Serben. 3: Aufstand des Georgios Maniakes auf Sizilien und dessen Hintergründe. Tod des Maniakes während der Schlacht. 4: Aufstand auf Kypros. 5: Der Patriarch von Konstantinopel Alexios Studites stirbt. Sein Nachfolger wird Michael I. Kerularios. Vorgehen des Kaisers gegen seine Gegner. 6: Kämpfe gegen Russen. 7: Sturm. Ein Volksaufstand gegen Konstantinos IX. wird von den Kaiserinnen beigelegt. 8: Krieg gegen Kakikios von Anion und die Vorgeschichte davon. Aufstand des Leon Tornikios und vergebliche Belagerung von Konstantinopel. Sieg des Kaisers. 9: Exkurs über Türken. Sie erobern Persien. 10: Tangrolipex erobert Babylonien. Er sendet den Kutlumas gegen Karbeses von Arabien. Zusammenstöße des Kutlumas mit seinem Sultan. 11: Verhältnisse in Abasgia. 12: Asan verwüestet Vaspurakan. Seine vernichtende Niederlage. 13: Artze wird von den Türken erobert. 14: Kämpfe der Byzantiner gegen Türken. Diese nehmen den Liparites aus Iberia gefangen. 15: Liparites wird wieder freigelassen. Verhandlungen des byzantinischen Kaisers mit den Türken zerschlagen sich. 16: Exkurs über Petschenegen. Der Petschenege Kegenes schlägt sich auf die Seite Konstantinos' IX. und läßt sich mit seinem Anhang taufen. 17: Kegenes besiegt mit byzantinischer Hilfe den Petschenegen Tyrach. Dieser läßt sich taufen. Ansiedlung von Petschenegen in Bulgarien. 18: Die Türken ziehen gegen die Byzantiner. Die petschenegischen Bundesgenossen begehen Fahnenflucht. 19: Die Türken belagern ergebnislos Mantzikert. 20: Siegreiche byzantinische Unternehmungen gegen die Türken. 21.22: Der Kaiser verliert seine petschenegischen Bundesgenossen. 23: Mißglückte Versuche, den Kaiser zu stürzen. 24: Sieg über Petschenegen. 25: Tod des Kegenes. Verschiedene Niederlagen der Petschenegen gegen Byzanz. 26: Romanos Boilas will den Kaiser stürzen. 27: Reibungen der Byzantiner und Türken infolge innerer Zwistigkeiten unter den letzteren. 28: Bündnis mit Serbien. Der Kaiser erhält aus Ägypten einen Elefanten als Geschenk. 29: Niederlage gegen Petschenegen. 30: Bautätigkeit und Finanzgebaren des Kaisers. 31: Seuche, Hagel. Tod Konstantinos' IX. Theodora wird von ihrer Umgebung auf den Thron gebracht.

Theodora (1055—1056). 1: Regierungstätigkeit und Tod der Kaiserin. 2: Die Eunuchen Theodoras machen den schwachen Michael VI. Stratiotikos zum Kaiser.

Michael VI. (1056—1057). 1: Mißglückter Aufstand des Theodosios, eines Verwandten des Konstantinos IX. 2: Ungeschickte Innen- und Personalpolitik des neuen Kaisers. 3: Er verärgert Nikephoros Bryennios. 4: Der über den Kaiser aufgebrauchte Erbebios läuft zu den Türken über, erlebt aber wenig Freude an ihnen 5: Katakalon Kekaumenos ruft den Isaakios Komnenos zum Kaiser aus. 6: Bryennios wird nach einem Aufstand geblendet. Isaakios Komnenos gewinnt an Anhang. 7: Kekaumenos vereinigt sich mit Isaakios Komnenos. Zug gegen Nikaia. 8: Der Kaiser schickt gegen sie seine Streitkräfte aus. 9: Isaakios Komnenos nimmt Nikaia ein. Kekaumenos verhilft ihm zum Sieg über die kaiserlichen Truppen. 10: Zweikampf zwischen Randulfos und Nikephoros Botaneiates. 11: Für den Kaiser ungünstige Verhandlungen mit Isaakios Komnenos. 12: Isaakios Komnenos zieht gegen Konstantinopel. Der Patriarch schlägt sich auf die Seite des Usurpators. Michael VI. dankt ab. Kaiserkrönung des Isaakios Komnenos in Konstantinopel.

Die handschriftliche Überlieferung

A) Die Handschriftengruppe ACE

1. A = Vindobonensis Hist. gr. 35. Pgt. 208 Bl. 295 × 220/225 mm. 1. H. 12. Jh. (Bl. 199—206 11., Bl. 93—100 16. Jh.).

Der Codex enthält: 1^r—7^r: Nikephoros I., Patriarch von Konstantinopel: Chronographia brevis (ed. C. de Boor: Nicephori opuscula historica. Leipzig 1880, S. 81—135). 8^r: Federproben. 8^v: Byzantinische Kaiserliste von Michael I. bis Alexios I. Komnenos, ergänzt von einer späteren Hand bis Isaak II. Angelos. 9^r—198^v: Ioannes Skylitzes: Synopsis historiarum, mit durch Textverlust abbrechender Continuatio. 199^r—204^v: Basilius Magnus: Adversus Eunomium, Fragmente (ed. PG 29, 720—736. 745—753). 205^r—206^v: Anonymus: Fragment eines Werkes über die Dreifaltigkeit. Im Skylitzestext fehlen zwischen den Blättern 39 und 40, 43 und 44 je ein Blatt, d.h. es fehlt das ganze zweite Doppelblatt des fünften Quaternio. Der zwölfte Quaternio wurde nach Verlust von einer sehr viel jüngeren Hand ersetzt, und zwar auf Papierblättern (Bl. 93—100).

Lit.: H. Hunger: Katalog der griechischen Handschriften der Österreichischen Nationalbibliothek. T. I. Codd. hist., philos. et philol. Wien 1961, S. 38/39 (Museion. NF. IV, 1, 1).

2. C = Paris, Bibliothèque nationale, fonds Coislin 136. Pgt. 249 Bl. 308 × 233 mm. 12. Jh. (Bl. 1, 28, 29, 60 Ergänzungen des 14. Jhs.; Bl. 60 Palimpsest).

Der Codex enthält: 1^r—167^r: Ioannes Skylitzes: Synopsis historiarum (ohne Continuatio). 167^v—239^v: Michael Attaleiates: Historia (ed. W. Brunet de Presle — I. Bekker. Bonn 1853). 239^v—242^v: Basilius I.: Paraenesis ad Leonem filium (ed. PG 107, XXI—LVI). 243^r—246^v: Reden des Manuel Straboromanos auf Alexios I. und gerichtet an Kaiserin Eirene Dukaina, sowie eine Antwort des Alexios I. nach Lektüre (ed. P. Gautier: Le dossier d'un haut fonctionnaire d'Alexis Ier Comnène, Manuel Straboromanos. In: Rev. Et. Byz. 23 (1965) 168—204).

Die Ergänzungen des 14. Jhs. folgen nicht der Handschriften-Gruppe ACE, sondern VB.

Der Codex wurde 1368 von einem Italiener in Konstantinopel erworben, er lag zeitweise später auf dem Athos.

Lit.: R. Devresse: Bibliothèque nationale. Catalogue des manuscrits grecs. 2. Le fonds Coislin. Paris 1945, S. 127/128.

3. E = Scorialensis T III 9 (166). Pap. 363 Bl. 241 × 160 mm. 14. Jh. Es finden sich nach einer freundlichen Mitteilung von G. de Andrés keine Wasserzeichen.

Der Codex enthält: 1^r—267^v: Ioannes Skylitzes: Synopsis historiarum, durch Textverlust erst einsetzend 37,67 κατακύλα. 267^v—363^v: Michael Attaleiates: Historia (am Ende verstümmelt).

Lit.: E. Miller: Catalogue des manuscrits grecs de la Bibliothèque de l'Escurial. Paris 1848 (Repr. Amsterdam 1966), S. 135/136. P. A. Revilla: Catalogo de los Códices Griegos de la Biblioteca de El Escorial. T. 1. Madrid 1936, Nr. 166.

Wir wenden uns der Frage zu, wie sich ACE untereinander verhalten. ACE müssen auf eine gemeinsame Vorlage zurückgehen; das beweisen eine Menge von gemeinsamen Auslassungen. Da de Boor in seinen Aufsätzen: Zu Johannes Skylitzes und Weiteres zur Chronik des Skylitzes dafür ausreichende Indizien geliefert hat, dürfte es uns hier und in der Folge genügen, nur einige ganz charakteristische Belege zu bringen. 94, 54 fehlt bei ACE και εις τα άνάκτορα διοικουμένοις. Dies ist ein offensichtlicher Fehler, wie man aus Theophanes Continuatus 168, 10/11, den Skylitzes hier fast wörtlich ausschreibt, unwiderleglich beweisen kann.

A ist nicht die Vorlage für CE; der wohl gebildete (erkennlich aus einer gewissen Pretiosität) Schreiber weicht in oft recht eigenwilliger Art von der gemeinsamen Vorlage, vom Hyparchetypus, ab.

Ich führe folgende Abweichungen an, die doch zulassen, eine gewisse charakteristische Arbeitsweise herauszuschälen:

A neigt zu geringfügigen Zusätzen (8, 68 βασιλικῆς vor Χρυσῆς πόρτης) und Auslassungen (26, 28 ἐκ φύσεως). Wir finden Umstellungen (5, 67 πραγμάτων τοσούτων), häufigen Ersatz von Substantiven (6, 3 λαόν st. στρατόν, 7, 24 στρατιώταις st. θιασώταις, 9, 7 κατορθώμασιν st. προτερήμασιν), Verben (9, 4 φημιζόμενον st. φήμην ἔχοντα), ganzer Phrasen (6, 17 πρὸς τροπὴν ἐκλιναν st. πρὸς φυγὴν ἐτράπησαν), Adverbien (7, 43 ἔγγιστα st. ἄγγιστα), Konjunktionen (15, 2 πλὴν st. ἀλλ'), oder Präpositionen (4, 45 ἐς τάκριβες st. ἐπ' ἀκριβές) durch Synonyma.

Beim Verbum fällt Ersatz des Simplex durch das Compositum und umgekehrt auf (33, 38 ὤνατο st. ἀπώνατο), ferner Verwendung des Aorists an Stelle des Perfekts und umgekehrt (39, 34 διαλύσαντες st. διαλευκότες).

Der Schreiber von A verwendet auffällig oft beim medialen Infinitiv des Aorists die Futurform (14, 56 ἀμείψεσθαι st. ἀμείψασθαι).

CE, die also nicht aus A abgeschrieben sein können, weil sie an allen oben angeführten Stellen den richtigen Text bringen, gehen sicher auf eine gemeinsame Vorlage zurück, cf. meinen Aufsatz: Zur Textüberlieferung des Skylitzes. In: BZ 59 (1966) 1—4. Die beiden Codices geben ihre Vorlage relativ getreu wieder, ihre Fehler sind in der Regel geringfügige Auslassungen, sowie Verschreibungen, die oft auf falsche Auflösungen von Abkürzungen in der Vorlage zurückgehen. Die Zahl der Fehler ist in E größer als in C; jedoch ist festzuhalten, daß E wie C diese Fehler aus Unaufmerksamkeit machen, nicht aus dem uns bei A bezeugenden Gestaltungswillen.

Mit Sicherheit ist auszuschließen, daß E eine Abschrift von C sei (das Umgekehrte ist schon aus paläographischen Gründen unmöglich). Als Beweis lasse man die Auslassung von C gelten, wo 67, 16 τοῖς ἔχθροῖς — συνεπιθήσεσθαι gegen alle anderen Codices, also auch gegen E, fehlt.

B) Die Handschriftengruppe VBO

4. O = Achridensis 79. Pgt. 454 Bl. Folio. 12. Jh. Die Handschrift ist derzeit nicht auffindbar, cf. Moravcsik: Byzantinoturcica I, S. 337.

Die Arbeit: Th. I. Uspenskij: Ohridskaja rukopis' Ioanna kuro-palata Skilicy. In: Izvestija Russkago archeologičeskago instituta v Konstantinopole. 4,2 (1899) 1—8 läßt ein gewisses Urteil zu: 4,52 stehen C und O mit συνδιδυμον statt συνέκδημον gegen die sonstige Überlieferung allein da; ebenso verhält es sich 4,59 wo C und O λάβοιεν

statt der Präsenzform der restlichen Codices bringen. Es sei nochmals erwähnt, daß sich für diese Teile C VB anschließt.

5. V = Vaticanus Graecus 161. Pap. 425 Bl. 317 × 208 mm. 13. Jh. (Bl. 1—8. 347—425 nach P. Canart im Gegensatz zu den Angaben des Handschriftenkataloges um einige Jahrzehnte spätere, aber noch dem 13. Jh. angehörende Ergänzungen verlorener Teile). Im Codex lassen sich nach einer freundlichen Mitteilung von Canart keine Wasserzeichen nachweisen. Er erhielt unter Papst Pius IX. (1846—1878) einen neuen Einband. Dabei brachte man mehrere verbundene Lagen in die richtige Ordnung.

Die Handschrift enthält den Text des Skylitzes mit der Continuatio. Ihm ging nicht Kedren voraus, das kann man auf Grund der Reklamanten mit Sicherheit annehmen. Wenn wir die Ergänzungen überprüfen, so ergibt sich folgendes Resultat: Während an den Blättern 1—8 (sie reichen in unserer Ausgabe bis 10, 43 ἐπεροῦ, ἀνδρες δὲ) nichts Besonderes auffällt, schließen sich die Blätter 347 (444, 45 περί του τῶς — 446, 91 καὶ τοῦτον μὲν) und 354ff. (456, 1 τὸ μὴ μωρα. . .) eindeutig über eine gemeinsame Vorlage an den Codex U an; das Fehlen der U eigenen Zusätze und vieler Eingriffe von U lassen es als ausgeschlossen erscheinen, daß V direkt auf U zurückgehen könnte. In der Folge werden die erwähnten Ergänzungen Blatt 347 und 354ff. als V₂ bezeichnet werden.

Der Codex gewann für die Überlieferungsgeschichte des Skylitzes dadurch große Bedeutung, daß auf ihm die lateinische Übersetzung des Textes von Gabius, erschienen zu Venedig 1590, basiert. De Boor erwies folgende Handschriften als reine Abschriften von V; sie sind infolgedessen für unsere Ausgabe zu eliminieren:

Vaticanus Graecus 1204. 16. Jh.

Barberinus 238, Bl. 1—471. 16./17. Jh.

Parisinus 1721, Bl. 1—726. 1543. Schreiber: Chr. Auer zu Rom; dieser Codex bildete seinerseits die Vorlage für Atheniensis bibl. Gennadii 40, p. 145—1005. 2. H. 16. Jh.

Lit. zu V: Codices Vaticani Graeci. T. 1. Codd. 1—329, rec. G. Mercati u. P. Franchi de' Cavalieri. Rom 1923, S. 182. P. Canart — V. Peri: Sussidi bibliografici per i manoscritti greci della Biblioteca vaticana. Vatikan 1970, S. 382 (Studi e testi. 261).

6. B = Ambrosianus C 279 inf. Pap. 576 Bl. 14. Jh. Nach freundlicher Mitteilung von A. Paredi ohne Wasserzeichen.

Der Codex enthält auf den Blättern 1—380 Zonaras (ed. M. Pinder bzw. Th. Büttner-Wobst. Bonn 1841—1897), 381—576 Skylitzes mit der Continuatio.

Der Skylitzestext beginnt mit dem Quaternio B. Daraus läßt sich erschließen, daß B mit dem tatsächlichen Anfang des Skylitzes, nicht mit Kedren begann. Der Einsatz ist (θεύ)τερον (26, 48 in unserer Ausgabe). Die Continuatio bricht kurz vor dem Ende infolge von Blattverlust ab.

De Boor erwieß den Vaticanus Reginensis 86, fol. 1—222, 15./16. Jh., als Abschrift von B, wir können für unsere Edition auf die Lesungen dieses Codex verzichten.

Daß V und B auf einen gemeinsamen Hyparchetypus zurückgehen, beweist neben Hunderten anderer Stellen etwa die Auslassung *στῶσεως — ἐπακολουθήσασης* 86, 30/31.

B kann nicht eine Abschrift von V sein, schon deshalb, weil es den interpolierten Text (wovon im nächsten Abschnitt zu handeln sein wird) bringt; das umgekehrte Verhältnis ist aus paläographischen Gründen nicht möglich.

Vom Wert der Codices VB ist folgendes zu berichten: An der Haupt- hand von V ist eine ungewöhnliche Gewissenhaftigkeit und Zuverlässigkeit beim Abschreiben, sowie sichere Beherrschung der Orthographie hervorzuheben.

Ganz anders B. Es weicht von der mit V gemeinsamen Vorlage in einer riesigen Zahl von Fällen ab. Die Skala reicht von primitivsten Schreibfehlern bis zu abenteuerlichsten Konjekturen. Nur B eigene Lesungen sind in jedem Falle höchst verdächtig.

Daraus ergibt sich die Frage, ob man die wenig förderlichen Varianten von B überhaupt in den Apparat übernehmen sollte. Ich halte dies doch für notwendig, schon aus dem einfachen Grunde, daß man für die in V verlorenen Textteile aus B die Lesungen der, wie sich im übernächsten Abschnitt zeigen wird, sehr wichtigen Handschriftengruppe gewinnen muß.

Lit.: Eine befriedigende Beschreibung steht aus; bis dahin wird man zurückgreifen auf C. de Boor: Weiteres zur Chronik des Skylitzes. In: BZ 14 (1905) 421.

C) Die Handschriftengruppe MN, UV₂, Kedren

Diese Gruppe zerfällt in drei Untergruppen.

a) MN

7. M = Matritensis II. Pgt. 247 Bl. einschließlich Vorsatzblätter. 355 × 270 mm. 13/14. Jh. 574 Miniaturen (der Codex ist ein Hauptwerk byzantinischer Buchmalerei).

Nach Vorsatzblättern und Fragmenten geistlichen Inhalts beginnt auf Bl. 9 der Text des Skylitzes. Die am Schluß verstümmelte Handschrift umfaßte wohl nie die *Continuatio*.

Als einer der Vorbesitzer läßt sich durch einen Besitzeintrag auf Blatt 9 das Kloster S. Salvatore dei Greci bei Messina ermitteln.

Bei der kodikologischen Untersuchung fand de Boor, daß zwei Schreiber am Werk waren, von denen der zweite allerdings nur zwei Quaternionen (die Blätter 88—95 und 187—194) abfaßte; übrigen fallen diese beiden Quaternionen dadurch auf, daß in ihnen weder Initialen noch Miniaturen ausgeführt sind.

Leider ist der Prachtcodex in sehr schlechtem Erhaltungszustand auf uns gekommen: Hinter 58 und 96 fehlt je ein Blatt. Hinter 126 fehlt der gesamte 16. Quaternion. Es fehlt ferner je ein Blatt hinter 173 und 177. Am Schlusse ist ein sehr umfangreiches Stück (448, 47 $\tau\omicron\upsilon\tau\omicron$] ... unserer Edition) verloren gegangen.

An einigen Stellen finden sich als Randzusätze Verse, etwa anläßlich des Todes Leons VI., Konstantinos' VII. Porphyrogennetos, Nikephoros' Phokas, Johannes' Tzimiskes, Bardas' Phokas. Soweit diese Gedichte (es handelt sich häufig um *Alphabetaria*) in den Kreis der Skylitzesinterpolationen gehören, wurde ihr Text im kritischen Apparat gebracht; zu vergleichen ist I. Ševčenco: *Poems on the deaths of Leo VI and Constantine VII in the Madrid Manuscript of Skylitzes*. In: *Dumbarton Oaks Papers* 23/24 (1969/70) 185—228 mit 6 Tafeln.

Die Miniaturen des Codex werden derzeit von A. Grabar bearbeitet, der in den *Cahiers archéologiques* 21 (1971) 191—211 eine erste Zusammenfassung seiner bisherigen Forschungsergebnisse abdruckte: Er setzt einen byzantinischen Malstil (Manier A und B) an, der noch ins 11. Jh. verweist, daneben einen jüngeren okzidental beeinflussten Malstil (Manier C und D) modernerer Prägung. Diese Resultate machen sehr glaubhaft, M sei in Süditalien niedergeschrieben.

Als Kopien, die damit für unsere Ausgabe zu eliminieren waren, leitete de Boor vom M ab:

Ambrosianus C 247 inf. (892), Bl. 1—232. 15. Jh.

Berolinensis 234 (Phillips 1637), Bl. 2—262. 16. Jh.

Marcianus 91, 7 (Zanetti 605), Bl. 1—313, 16. Jh.

Matritensis I, Bl. 1—129, 15. Jh.

Ottobonianus 340, Bl. 1—287. 1526.

Ottobonianus 361, Bl. 1—262. 15. Jh.

Paris. suppl. gr. 305, Bl. 1—210. 1557. Ihnen ist noch der Codex E III 18 (16. Jh.) der Öffentlichen Bibliothek der Universität Basel hinzuzufügen, den der Herausgeber untersuchte.

Lit.: Skylitzes Matritensis. T. 1. Reproducciones y miniaturas, por Sebastián Cirac Estopanán. Barcelona-Madrid 1965. Dazu zu vergleichen: J. F. Pomar, Rezension in: *Emerita* 34 (1966) 153—159. Da in dieser Ausgabe nur 12 Farbtafeln sind, ist es notwendig, auf den existierenden Farbfilm zurückzugreifen; cf. Sánchez Belda: *Actividades del Servicio Nacional de Microfilm en 1959*. In: *Boletín de la Dirección General de Archivos y Bibliotecas*. 53 (1960) 125—126. A. Grabar (s.o.)

7. N = Neapolitanus III. B. 24. Pap. 237 Bl. 14. Jh. Nach Mitteilung der Biblioteca nazionale „Vittorio Emanuele III.“, Napoli, lassen sich die Wasserzeichen infolge einer Restaurierung nicht mehr ausfindig machen.

Der Codex enthält den Skylitzes ohne die Continuatio. Auf einem ungezählten Blatt nach Bl. 2 und auf der ursprünglich unbeschriebenen letzten Seite sind zwei kleinere Stücke aus der Handschrift wiederholt, das letzte wohl noch von der ersten Hand. Da diese beiden Abschnitte nichts Förderliches für den Text bringen, wurden sie von uns übergangen.

Lit.: Eine befriedigende Beschreibung steht noch aus.

b) UV₂

8. U = Vindobonensis Hist. Gr. 74. Pap. 155 Bl. 235 × 180 mm. 1. H. 14. Jh. Keine Wasserzeichen (freundliche Mitteilung von O. Mazal). Der Codex enthält den Text des Skylitzes mit der Continuatio. Er ist am Anfang verstümmelt, der Einsatz lautet κολ δώροις (320, 25 unserer Ausgabe).

Eine Subscriptio auf Bl. 106^v gibt uns Schreiber und Entstehungszeit der Vorlage an: ἐγράφη χειρὶ Μιχαήλ ἐπισκόπου Σελασφόρου ἤτοι <Διαβόλεως>. ἐτελειώθη δὲ μηνὶ Ἀπριλλίῳ κδ', ἰνδ. ια', ἔτους ς'χ'κγ'. Somit kann die Vorlage unserer Handschrift auf das Jahr 1118 datiert werden; Schreiber der Vorlage war der bulgarische Bischof Michael von Diabolis; er begann seinen Codex erst mit dem Regierungsantritt des Basileios II., des Bulgarentöters, wie de Boor richtig auf Grund der Reklamanten erschloß. Die Ursache dafür war — dies erweisen die U allein eigenen Zusätze —, daß ihn in erster Linie die Geschichte der Bulgaren interessierte.

Lit.: cf. Nr. 1, diesmal S. 83/84.

9. V₂; cf. Nr. 5.

c) Kedren

Bereits de Boor erkannte, daß man von Kedren eine völlig falsche Vorstellung bekäme, wollte man lediglich auf I. Bekkers Ausgabe im

Bonner Corpus zurückgreifen. Kedren übernahm, soweit man sehen kann, den Text des Skylitzes unverändert, aber in einer MNUV₂ nahestehenden Fassung.

Die Textgeschichte des Kedren ist noch so gut wie ungeklärt. Für die Edition des Skylitzes ist sie auch ohne Belang. Aus Kedren ist kaum die Emendation einer Stelle im Skylitzestext zu erwarten.

Auf Grund der Vorarbeiten von de Boor und Moravcsik kollationierte ich die folgende Kedrenhandschriften:

10. F = Paris. suppl. 1158, Bl. 148^v—224^v. 13. Jh.
11. D = Venet.-Marc. VII, 12, Bl. 232^r—405^v. 1283.
12. H = Coisl. 135, Bl. 221^v—397^v. 13./14. Jh.
13. K = Coisl. 313, Bl. 168^r—344^r. 14. Jh.

Von diesen Kedrenhandschriften wurden am stärksten D, F und H herangezogen, da ihre Lesarten sehr divergent und charakteristisch sind.

Nicht im Apparat vermerkt sind die Lesungen der Skylitzesfragmente S = Venet.-Marc. 407, T = Taurin. 189, A = Ambros. 724, Scorial. Y. I. 14, alle aus dem 15. bis 16. Jh. Über diese Fragmente informiert völlig hinreichend A. Kazdan: *Ekscerpty Skilicy*. In: *Izvestija na instituta za istorija. Bülğ. akad. na naukite*. 14/15 (1964) 529—543.

MNUV₂ und Kedren gehen auf eine gemeinsame Vorlage zurück. Als einen Beweis für diese, letztlich auch schon von de Boor bewiesene Tatsache gelte 343, 64—66: MNU und Kedren (V gehört an dieser Stelle noch VB an) lassen einen ganzen Absatz aus. Die Ursache dafür ist, daß das Wort *πατριῆκοι* zweimal innerhalb kurzer Zeit im Text vorkommt. Die Vorlage für MNUV₂ und Kedren übersprang etwa zwei Zeilen, und fuhr beim Schreiben nach dem zweiten *πατριῆκοι*, statt nach dem ersten fort.

MN sind durch eine Anzahl von Fehlern verbunden, die 1. beweisen, daß sie auf eine gemeinsame Vorlage zurückgehen, 2., daß Kedren nicht von dieser Vorlage oder gar MN abzuleiten ist. Als Indizien führe ich an: 14, 78 εἶναι om. MN, nicht Kedren und die Handschriftengruppen ACE und VB. 16, 39 ἐδήλωσε MN gegen παρέστησεν. 17, 57 ψαλτῶν MN gegen ψαλλόντων. 18, 83 ἔγκαλέσαντι MN gegen διεγκαλέσαντι 18, 93 ἀπενέγκοι MN gegen ἐπενέγκοι. 21, 79/80 καὶ διὰ τοῦτο — ἀφασθαι om. MN.

Über M ist zu sagen, daß es mit dem Text verhältnismäßig willkürlich umgeht. Der Wert der Handschrift für den Kunsthistoriker steht in keiner Relation zum Wert für den Editor. Indes sollte man in einem kritischen Apparat nicht auf die M eigenen Lesungen verzichten, weil dieser Codex in der Skylitzesüberlieferung dadurch, daß

er selber von einer Reihe von Handschriften zur Vorlage genommen wurde, doch von recht großer Bedeutung ist.

An N ist hervorzuheben, daß sein Schreiber äußerst zuverlässig arbeitete. Das nämliche kann man von Kedren selber sagen, soweit man dies aus den im Wert recht unterschiedlichen Codices rekonstruieren kann.

Wenn wir nun MN und Kedren den Codices UV₂ gegenüberstellen, so ergeben sich folgende Schlüsse: 1. U und V₂ gehen auf eine gemeinsame Vorlage zurück. Dies beweist allein schon die Verwendung des Personennamens Στραγένης statt Ταγένης, der allein U und V₂ eigen ist. 2. V₂ kann keine Abschrift von U sein. Es hätte unmöglich die Eigenzusätze von U (worüber noch ausführlich zu sprechen sein wird) eliminieren können. U kann aus paläographischen Gründen nicht von V₂ abstammen. 3. UV₂ gehen mit MN und Kedren zwar auf einen Hyparchetypus zurück, wie sich fortwährend zeigt; es gibt aber auch Stellen, wo U gegen MN und Kedren mit ACEVB den richtigen Text bietet, etwa 321, 50 πρὸς ἔω gegen πρὸς ἔφαν von MN und Kedren, oder 326, 89, wo πον bei MN und Kedren fehlt. Weitere Belege sind: 337, 26 συμβολῆ MN und Kedren gegen συμπλοκῆ. 340, 3 ἐποιήσατο MN und Kedren gegen ἐποίησαντο. 347, 72 οὐκ ὀλίγον post πολιορκία MN und Kedren. 364, 77/78 ὁ Οὐρανὸς om. MN und Kedren. 459, 72 ἐνομιζέτο N und Kedren (M ist dafür verloren) gegen ἐλογιζέτο.

Man muß daraus schließen, daß die Textüberlieferung von MN und Kedren sich erst nach dem mit UV₂ gemeinsamen Hyparchetypus spaltete.

Die von Každan veröffentlichten Varianten der Skylitzesfragmente aus den vier Codices Venet.-Marc. 407, Taurin. 189, Ambros. 724, Scorial. Y. I. 14 schließen sich an UV₂ an (444, 27 ἔφθειρον mit U statt ἔφερον; 458, 47 ἐπέμποντο mit U statt ἐπέλλετο; 460, 9 δυναμένοις om. mit UV₂.) Die mit MN gemeinsame Namensform Ταγρολίτηξ gegen Στραγγολίτηξ von UV₂ 445, 62, sowie der mit N und Kedren allein gemeinsame Name Εὐτζαπόλεως 459, 82 schließen aber eine Abstammung von UV₂ aus. Die den Fragmenten mit B gemeinsamen falschen Lesungen rühren von einer auf beiden Seiten gleich großen Verwilderung her.

Der Ottobonianus 118 (17. Jh.), von E. Feron — F. Battaglini im Handschriftenkatalog der Vaticana wird von Moravesik als Kedren, von Colonna als Skylitzes ausgewiesen, ergab eine herbe Enttäuschung: Es handelt sich dabei um den sog. Symeon Magister.

Die Interpolationen im Text des Skylitzes

Den Skylitzesforschern fiel schon bald die Tatsache auf, daß eine ganze Reihe von Handschriften Interpolationen aufweisen. Es handelt sich dabei vornehmlich um ACEOUV₂B. Das heißt nichts anderes, als daß in all den von uns angeführten Handschriftengruppen eine mehr oder weniger große Anzahl von Handschriften auftaucht, die interpoliert sind.

Da unsere Ergebnisse in dieser Frage mit den Ansichten de Boors in grundlegender Weise auseinandergehen, werden wir uns hier dem Problem der Interpolationen etwas eingehender widmen, und den größten Teil der Interpolationen einer Analyse unterwerfen.

6, 19: A und C (nicht E und B, weil bei ihnen der Anfang verstümmelt ist) nennen einen Μιχαήλ μάγιστρος Λαχανοδράσης (Λαχανοδράκων A), der im Kampf gegen die Bulgaren fiel. Sie wollen die summarische Angabe des Skylitzes, es seien byzantinische Feldherrn gefallen, spezifizieren.

48, 82: In E fügt eine etwas spätere Hand eine Notiz über Regierungsdauer, Todesdatum und Begräbnisstätte des Kaisers Michael II. ein.

80, 85: E hat einen Zusatz am Ende der Regierungszeit des Theophilus, wie er uns an der gleichen Stelle bei Michael II. begegnete.

114, 55: E bringt am Ende der Regierungszeit des Michael III. einen Zusatz der bekannten Art.

151, 19—26: ACEB berichten von der Gründung der Stadt Kalipolis durch Basileios I. und ihrer Besiedlung mit Griechen aus Herakleia, nachdem die Agarener in Italien die Stadt Iontos zerstört und ihre Einwohner nach Kartago entführt hatten.

Rein formal fällt auf, daß B den Zusatz so einschiebt, daß die ursprüngliche Reihenfolge des Textes gestört ist; zudem kommen in ihm viele Fehler vor. Bereits hier ist zu sehen, was später noch deutlicher wird, daß B auf eine Vorlage zurückgreift, in der die Zusätze, welche wir in ACE im Text finden, an den Rändern standen.

162, 20—39: ACEB berichten von einer Restaurierung des Sergios und Bakchos-Tempels durch Basileios I.

170, 53: E macht am Ende der Regierungszeit des Basileios I. seinen üblichen Zusatz; auch B macht einen kurzen Zusatz, der aber mit dem von E nichts zu tun hat.

196, 18: E fügt eine Notiz über die Regierungszeit des Mitregenten des Leon VI. Alexandros ein.

232, 72: ACE bringen eine Prophezeiung für Konstantinopel und Konstantinos Porphyrogenetos.

247, 81: CE setzen sich in einem Zusatz, der bei E am Rande steht, kritisch mit der Angabe des Skylitzes auseinander, Konstantinos VII. habe 15 Jahre allein regiert. Die Quelle ist ganz offensichtlich ein historisches Werk.

275, 85: Die Kedrenhandschriften DH wissen von einer nächtlichen Beunruhigung des Kaisers Nikephoros II. Phokas zu berichten. Zu diesen Choliamben cf. Sp. Lampros: Πάρανοηθέντες στίχοι ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ Κεδρηνοῦ, in: Νέος Ἑλληνομνήμων 1 (1904) 101—103.

281, 51—283, 91: An dieser Stelle findet sich in verschiedenen Skylitzeshandschriften ein außerordentlich langer Zusatz. Er befaßt sich mit der Bestattung des Nikephoros II. Phokas, charakterisiert seine Körpergestalt und seine geistige Veranlagung, und schließt mit einem langen Epitaphion. Wir haben ein Enkomion vor uns, das nicht zu der Auffassung paßt, die Skylitzes von der Regierungstätigkeit des Kaisers hat.

ACE bringen den ganzen Zusatz. Wichtig ist, daß er bei E am Rande steht. Diese Tatsache dürfte den Schluß zulassen, daß die Interpolation in der Vorlage von ACE auch am Rande stand; und damit ist die Möglichkeit gegeben, daß einst alle Zusätze, die ACE gemeinsam sind, auf Marginalinterpolationen zurückgehen.

Auch B weist den Zusatz auf, allerdings ohne das Epigramm, das seinerseits in M am Rande nachgetragen ist.

312, 26—313, 47: ACE bringen am Schluß der Regierungszeit des Kaisers Romanos II. einen langen Zusatz über Aussehen, ungewöhnliche Körperkräfte und Charakter des Herrschers.

Am Schluß der Interpolation steht bei AE ein Zitat aus ὁ τῆς Σεβαστείας, also wohl aus Theodoros von Sebasteia, mit dem Skylitzes eine Ungenauigkeit in der Chronologie nachgewiesen wird. Man wird wohl mit gutem Grund annehmen können, daß die Interpolation von CE 247, 81 auf die gleiche Quelle zurückgeht.

328, 62: U ergänzt die Genealogie der Kometopoloï.

329, 70/71: U bringt eine für die Geschichte Thrakiens bedeutsame Angabe.

329, 74: Ubeschreibt den Tod des Bulgaren Borises etwas genauer.

329, 77: U präzisiert. Der Grund ist Interesse an der bulgarischen Geschichte.

329, 79/80: Hier finden wir einen Zusatz bei ACEU, der durch gemeinsame Überlieferung beweist, daß nicht alle Interpolationen in U auf einen Mann zurückgehen, daß in U mindestens zwei Schichten von Interpolationen auftreten.

329, 81—85: A (am Rande), E und U geben nähere Umstände des Todes von Moses, einem bulgarischen Kometopulos. Wenn auch der Wortlaut von AE und U nicht gleich ist, so ging der Text doch von einer Marginalnotiz aus. Ähnlich steht es um den Zusatz 329, 88/89.

330, 718: ACEU und etwas verkürzt B geben Angaben zur Biographie des Achillios.

330, 9: ACEU betonen, daß der Bulgarezar Samuel einen stattlichen Bau zu Ehren des Achillios in Prespa errichtete.

330, 19—21: ACEU berichten von der Synode von Sardike.

336, 95: U kennt die Art, auf die Atzypotheodoros in Abydos hingerichtet wurde.

338, 53—56: U und E, letzteres allerdings nur am Rand, berichten gemeinsam von einem Mirakel.

341, 9: U erweitert eine Stelle über die Tetragamie des Leon VI.

341, 23/24: U präzisiert die Titel des Nikephoros Uranos.

342, 44: U korrigiert eine Stelle über die Genealogie des bulgarischen Zarenhauses. Diese Art von Interpolationen ist außerordentlich typisch für die Handschrift. Wir stoßen schon 342, 54 und 344, 92 auf ähnliche Zusätze.

344, 95—3: Ein Zusatz, der das Interesse von U für bulgarische und serbische Geschichte belegt.

346, 47/48: U erwähnt die Kenntnis des $\pi\upsilon\rho$ Μηδικόν bei den bulgarischen Heerführern.

346, 58/59: Angaben über die Etymologie des Flusses Vardar bei U, die teilweise auch bei E und B am Rande stehen.

347, 81/82: U berichtet von einem Handstreich des Bulgarezars Samuel, der auch bei E am Rande steht.

349, 45: U nennt uns das genaue Todesdatum Samuels.

349, 46: U korrigiert den Namen von Samuels Nachfolger. Am Rand tut das gleiche N.

349, 47: Hier finden wir bei U eine der uns nicht mehr unbekanntenen Präzisierungen in der Genealogie des bulgarischen Herrscherhauses, wie auch gleich wieder 349, 50/51.

350, 56—58: Wir erfahren allein aus U eine Episode der bulgarischen Geschichte, wie gleich wieder 351, 80, 352, 16—21 und 353, 50 sowie 353, 51

Dagegen steht die Präzisierung 353, 42, die man U allein zutrauen möchte, auch bei CE.

353, 53—56: berichtet U allein eine Episode aus der bulgarischen Geschichte. Das gleiche wiederholt sich 357, 57—59, und 358, 83/84. Hingegen finden wir 358, 87 einen Zusatz bei CUO, und von jüngerer Hand sogar in V, den wir eigentlich U allein auf Grund seines be-

sonderen Interesses an der bulgarischen Geschichte zugetraut hätten:

358, 92: korrigiert U eine topographische Angabe des Skylitzes, aber zwei große Zusätze (358, 94—2 und 358, 4—8) bei einer ganzen Reihe von Codices, nämlich ACEOUB, belehren uns gleich darauf, daß nicht lediglich der Interpolator von U, dessen Vorliebe für bulgarische Geschichte evident ist, sich in der Ochrider Gegend bestens auskannte.

359, 42: U beweist wiederum seine topographischen Kenntnisse der Gegend um den Prespa-See. Das gleiche ist 360, 43 der Fall.

360, 51: U und am Rande E teilen uns die Namen von Bulgarenprinzen mit, während Skylitzes nur eine summarische Angabe macht.

363, 54—56, 59/60, 364, 66, 71 belegen wiederum die auffallende Vertrautheit des Interpolators in U mit der bulgarischen Geschichte.

364, 73—75: überrascht B mit detaillierten zusätzlichen Angaben über die topographische Lage von Behrat.

364, 84—88: erweitert U Skylitzes um Detailwissen zur bulgarischen Geschichte.

365, 92: Ein nichtssagender Zusatz von MN wird von U durch Hereinnahme des bulgarischen geistlichen Oberhauptes erweitert.

365, 8—11: U und am Rande mit Nachtrag E bringen eine Notiz über die Wiedererrichtung der Autokephalie der bulgarischen Kirche.

368, 88—10: ACE (letzteres nur am Rande) und U führen eine lange Mirakelgeschichte über den Patriarchen Eustathios von Konstantinopel ein.

381, 33/34: U äußert sich in einem Zusatz verächtlich, aber nicht mit konkreten, weiterführenden Auslassungen über einen königlichen Eunuchen.

400, 32—38: U und mit späterer Hand E machen einen langen Zusatz zur Geschichte des bulgarischen Archiepiskopats.

404, 60—405, 66: U ergeht sich in einem langen, ehrenrührigen Zusatz über das byzantinische Kaiserhaus.

409, 88—409, 95/1: U präzisiert wieder zur bulgarischen Geschichte. Einen ähnlichen Fall haben wir 411, 38 vor uns.

433, 40—434, 50: ACEUB bringen einen langen Zusatz über Michael Kerullarios, den Kirchenstreit, und einen Zwist um das Kloster des Studios. E hat den Zusatz sowohl im Text, wie von späterer Hand am Rand, was für eine Überarbeitung spricht.

434, 65—71: ACE (letzterer Codex nur am Rand) und U wissen um ein ehebrecherisches Verhältnis des Kaisers Konstantinos Monomachos. Sie berichten vom Widerstand des Mönches Stethatos dagegen, und von dessen Tugend.

448, 52: U macht wieder genealogische Angaben über einen Bulgaren.

453, 89: U versucht, Skylitzes zu korrigieren.

468, 37/38: V weitet eine Schlachtbeschreibung so substanzlos aus, daß dies ohne eine schriftliche Vorlage geschehen sein kann.

478, 92: CE präzisieren das Todesdatum des Konstantinos Monomachos.

479, 18—23: ACEUV ergänzen Skylitzes mit einer Notiz zur bulgarischen Kirchengeschichte.

480, 30: CE präzisieren das Todesdatum der Kaiserin Theodora.

493, 81: UV machen einen ganz unspezifischen Zusatz, wohl um eine stilistische Härte des Skylitzes zu glätten.

500, 90: UV präzisieren eine Zeitangabe.

Bevor wir uns mit der Zusammenfassung der aus den verschiedenen Interpolationen zu gewinnenden Ergebnisse befassen, einige Anmerkungen über Skylitzes selber und seine Arbeitsweise:

Skylitzes führt im Prolog zu seinem Werk eine große Anzahl byzantinischer Historiker als ihm bekannt auf. Man ist lange auf den Fehler verfallen, Skylitzes überzubewerten. Er paraphrasiert über lange Strecken eine einzige Quelle; wo er darüber hinaus eigene Angaben bringt, ist höchste Vorsicht am Platz; es ist keineswegs gesagt, daß er an diesen Stellen Passagen aus anderen Quellen bringt, oder malt er nur aus (z. B. Schlachtschilderungen), oder erfindet. In diesem Punkt stimme ich voll überein mit den Ergebnissen von D. I. Polemis: Some cases of erroneous identification in the chronicle of Skylitzes. In: *Byzantinoslavica*. 26 (1965) 74—81.

Dies geht so weit, daß das Werk des Skylitzes nicht im eigentlichen Sinn durchkomponiert ist. Er gleicht z. B. Inkonsequenzen in der Verwendung von Personennamen- und Ortsnamen in seinen Quellen nicht aus, man kann fragliche Textstellen nicht durch die Beobachtung des sonstigen Sprachgebrauchs in Ordnung bringen. Man könnte keine Grammatik des Skylitzes erstellen, weil er sich auch sprachlich sehr eng an seine jeweiligen Quellen hält.

Auf Grund dieser Verhältnisse neige ich dazu, einen großen Teil der evidenten Fehler, die in allen Handschriften vorkommen, Skylitzes selber, nicht etwa einem Schreiber, der den Skylitzestext mit den in ACEOUB gleichzeitig vorkommenden Interpolationen kombinierte, zuzuschreiben.

An solchen, wie mir scheint, sicheren Fehlern führe ich an:

105, 85 Ἄντρον ACEVBMN statt Ἄνδρον. 105, 3 διατηροῦ ACEVMN, διατητηροῦ richtig B durch Konjekturen. 118, 40 ἡθελήσε

om. ACEVBMN und die Kedrenhandschrift H. 132, 25 πρὸς τὸν δημόσιον ACEVBMN statt des Neutrums, 152, 71 ἐν αὐτῷ ACEVBMN statt des Plurals, der durch den Bezug auf τὰ σκάφη erforderlich ist. 181, 37/38 σαββάτου ... τοῦ μεγάλου om. ACEVBMN gegen Theoph. Cont. 365, 23/24; allerdings ist hier Vorsicht am Platz. Wir haben keine zuverlässige Ausgabe des Theophanes Continuatus, der unglücklicherweise zudem sehr schlecht überliefert ist, sodaß selbst der Rückgriff auf die Codices nicht immer ein sicheres Resultat ergeben kann. 185, 20 τοῦ αὐταδέλφου om. ACEVBN und die Kedrenhandschrift H. M merkte die Unstimmigkeit, und setzte τοῦ ἀδελφοῦ ein. 230, 30 τῷ υἱῷ om. ACEVMN und die Kedrenhandschrift D. 360, 61 καταργασάμενος CEUVMN; A und B kamen durch Konjekturen auf das richtige, durch das parataktische καταργάσων von 360, 60 erforderte Futur.

Skylitzes war die Vorlage für einen Archetypus, in dem am Rande Interpolationen standen, und auf den vermutlich alle drei herausgearbeiteten Handschriftenklassen zurückgehen; allerdings läßt sich auch die Möglichkeit nicht ausschließen, daß die Interpolationen in BUV₂, soweit sie identisch sind mit denen von ACEO, durch Kontamination mit interpolierten Codices zustande kamen.

Die Interpolationen, welche ACEOBUV₂ gemeinsam sind, gehen vielleicht auf einen einzigen Interpolator zurück, dessen Heimat eventuell in Bulgarien zu suchen ist. Das beweist seine Kenntnis bulgarischer Geschichte und Topographie.

Die restlichen Interpolationen bieten ein äußerst kompliziertes Bild.

Wir müssen eine ganze Reihe von Interpolatoren ansetzen, so in der Vorlage von CE, in B, in V₂, sogar in Kedrenhandschriften.

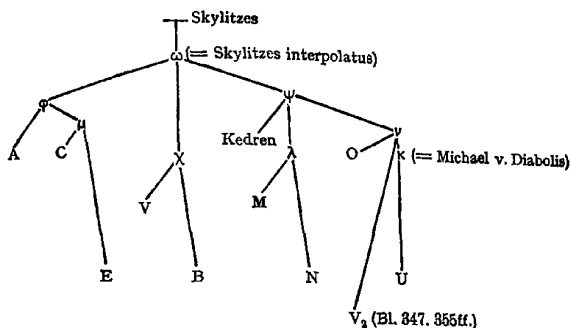
Ein Interpolator sehr charakteristischer Art läßt sich in U verfolgen; er kann mit Bischof Michael von Diabolis identifiziert werden, wie es de Boor und Prokić vorschlugen. Ihrer Meinung, daß der größte Teil der Interpolationen überhaupt ihm zugeschrieben werden sollte, vermag ich mich nicht anzuschließen. Die U-Interpolationen kamen über einen späteren Schreiber durch Kontamination zum Teil auch in E.

Stemma

Das Ergebnis der Untersuchung über die gegenseitigen Beziehungen der Handschriften bzw. Handschriftenklassen unter Berücksichtigung der bereits im Archetypus eingetretenen Interpolationen ließe sich ver-

suchsweise in etwa folgendem Stemma zusammenfassen; es versteht sich, daß dieses Stemma nur der allgemeinen Orientierung dienen soll.

Nach welchen Handschriften bzw. Handschriftengruppen ist der Text des Skylitzes zu konstituieren?

Um diese Kernfrage zu lösen, wollen wir einen größeren Abschnitt aus Skylitzes dem Text, der ihm zur Vorlage diente, also Theophanes Continuatus, gegenüberstellen, um dadurch Aufschluß über die Zuverlässigkeit der einzelnen Codices und der Handschriftenklassen zu gewinnen.

Wir wählen mit Absicht den gleichen Abschnitt, den zum gleichen Zweck C. de Boor in seinem Aufsatz: Weiteres zur Chronik des Skylitzes wählte. Der Grund für unser Vorgehen ist, daß durch de Boors Kollation von Combefis Ausgabe des Theophanes Continuatus im Pariser Corpus mit dem Vaticanus 167 eine große Fehlerquelle weitgehend ausgeschlossen ist.

Der Abschnitt ist die Regierungszeit des Theophilos, S. 49, 83 — 80, 85 unserer Edition, S. 84, 12—148, 3 in Bekkers Ausgabe des Theophanes Continuatus im Bonner Corpus.

Folgende Lesarten der Handschriftengruppe ACE ergeben sich bei einem Vergleich mit Theophanes Continuatus:

49, 92 δωρεῶν: Th. C. 85, 8 φιλοτιμιῶν. 49, 93 βασιλικῆς ομ.: Th. C. 85, 9. 50, 38 κατὰ τὴν ὁδόν: Th. C. 87, 16 διὰ τὴν ἀγοράν. 51, 59 ὑπὸ τοῦ θεοῦ: Th. C. 89, 5 ὑπὸ θεοῦ. 51, 60 ἀπειργάσατο: Th. C. 89, 6

εργάσατο. 52, 85 ἐκγόνοις: Th. C. 90, 16 ἐγγόνοις. 53, 10 βασιλίδος: Th. C. 91 Αὐγούστης, nicht wie im Druck βασιλίσσης. 53, 19 εἰδωλολάτριν: Th. C. 92, 3 εἰδῶλων λάτριν. 53, 19/20 ἀκολάστῳ γλώσση om.: Th. C. 92, 3. 54, 20 αὐτῆς om.: Th. C. 93, 20. 57, 29 κατακοσμήσας: Th. C. 98, 3 κοσμήσας. 58, 43 ἐκείνου, wie B und M: Th. C. 98, 19 Ἰωάννου. 58, 47 τὸ δὲ κάτωθεν: Th. C. 99, 3 τὰ δὲ ἑκατέρωθεν. 58, 50 καὶ ἀχράντους om.: Th. C. 99, 6 (gedruckter Text an dieser Stelle falsch). 58, 54 ἀγίαν: Th. C. 99, 10 ἅγιος. 58, 61 μηδὲ add. post γὰρ τὸ: Th. C. 99, 18. 59, 88 εἰκόνων om.: Th. C. 101, 8. 59, 90 ὁ add. ante Χριστός: Th. C. 101, 11. 60, 21 ἀφανίσαι: Th. C. 102, 20 ποιεῖν. 61, 47 κατὰ τὸν Λαυσιακὸν τρίκλινον: Th. C. 104, 6 κατὰ τὸν τοῦ Λαυσιακοῦ τρίκλινον. 63, 90 ἀθλίων om.: Th. C. 106, 6. 63, 90 ἀθλιώτατος: Th. C. 106, 6 ἀθλιώτερος. 64, 31 κατακρατῆσαι: Th. C. 108, 10 κατακυριεύσαι. 65, 39 μοναδικὸν: Th. C. 108, 22 μοναχικὸν. 65, 54 τῶν Ἀνατολικῶν τοῦ στρατοῦ: Th. C. 110, 3 τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀνατολικῶν. 66, 89 ἐν Βυζαντίῳ add. dittogr. post ἔμαθον: Th. C. 112, 1. 66, 89 σπουδαίως: Th. C. 112, 1 σπουδῆ. 66, 89 die Gruppe om.: Th. C. 112, 1 τὴν Κωνσταντίνου. 67, 12 βασιλεύς: Th. C. 113, 2 Μανουήλ. 74, 5 εἰς τὴν βασιλεύουσαν: Th. C. 124, 15 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν. 74, 8 κατασχόντες: Th. C. 124, 12 συσχόντες. 74, 25 κατασχέσει: Th. C. 125, 17 καταλήψει. 76, 75 ἀπειργάσατο: Th. C. 128, 9 ἐργάσατο. 76, 77 γενομένης νυκτὸς: Th. C. 128, 12 νυκτὸς γενομένης. 76, 78 γλώσση: Th. C. 128, 13 γλώττη. 76, 82 ἔφησεν: Th. C. 128, 18 ἔσται. 77, 84 ἔσται: Th. C. 128, 20 ἔστω.

Der Text der Handschrift A erweist sich durch Theophanes Continuatus als an folgenden Stellen verändert.

51, 45 τῶν ἑβδομάδων: Th. C. 88, 3 τῆς ἑβδομάδος. 52, 70 οὐκ ἐξαρνούμενους προσκύνησιν: Th. C. 89, 20 προσκύνησιν οὐκ ἐξαρνούμενους. 52, 73 Ζωή: Th. C. 90, 1 ζωστή. 52, 75 Μαγίστρων: Th. C. 90, 3 Γαστρίων. 53, 8 ἔνεκα: Th. C. 91, 14 ἔνεκεν. 53, 15 περὶ τὴν μάνναν: Th. C. 91, 23 παρὰ τὴν μάναν. 53, 17 ἐξαιρουμένην: Th. C. 91, 25 ἐξάφρουσαν. 54, 41 τῷ βασιλεῖ: Th. C. 93, 10 πρὸς βασιλέα. 55, 54 ταχέως: Th. C. 94, 6 εὐθέως. 55, 71 ἐποίησατο: Th. C. 94, 20 ἐδείκνυτο. 55, 74 ὅλον τὸν χῶρον ἐκείνον: Th. C. 95, 3 ὅλον ἐκείνον τὸν χῶρον. 56, 10 ἔθαιμάζετο τότε: Th. C. 96, 21/97, 1 ἔθαιμάζετό τε. 57, 16 μικρῶ: Th. C. 97, 9 μικρᾶ. 57, 19 ἠγέρθη: Th. C. 97, 14 ἐγένετο. 58, 52 νικῆσαι: Th. C. 99, 7 παρελάσαι. 59, 91 ὁ δεσπότης ἡμῶν om.: Th. C. 101, 11. 60, 15 ἀποδεικτικαῖς διαλέξεσιν: Th. C. 102, 11/12 διαλεκτικαῖς ἀποδείξεσιν. 60, 24 ὦν: Th. C. 103, 1 ὑπῆρχε. 61, 33 ἔνασμα: Th. C. 103, 13 ἔνασμα. 61, 33/34 ἐμάνθανε τὸν θεσπέσιον: Th. C. 103, 13 τὸν ὄσιον ἀνεμάνθανεν. 61, 35 ἀρχῆς: Th. C. 103, 14 εἰρκτῆς. 61, 43 ὧ βασιλεῖα, ὁ θεός: Th. C. 103, 23 ὁ θεός, ὧ βασιλίσσα. 61, 51 φρονεῖν: Th. C. 104, 11

ποιεῖν. 61, 53 ἐμφραγήη: Th. C. 104, 13 ἐμφραχθείη. 63, 90 ἀνεδέξαντο: Th. C. 106, 5 ἀνεδήσαντο. 63, 8—10 καὶ ρυθμὸν—βαλλόμενος om.: Th. C. 106, 20—22. 63, 11 τὸ om. ante χειρονομεῖν: Th. C. 107, 2. 63, 12 ψαλλόμενον add. post βαΐοφόρον: Th. C. 107, 4. 64, 24 ἀκιμάζων, ὠραῖος: Th. C. 107, 21 ὠραῖος, ἀκιμάζων. 64, 25 καὶ om. ante μάγιστρον: Th. C. 108, 3. 64, 30 ἐρῶντα: Th. C. 108, 9 ἐπιθυμεί. 65, 61 καὶ κρυφίας om.: Th. C. 110, 9. 67, 9 πεποήκη: Th. C. 112, 21 προσέταξε. 68, 33 καὶ χορδαῖς om.: Th. C. 114, 3. 69, 64 δύναμαι δόρατα: Th. C. 115, 19/18 δόρατα δύναμαι. 69, 71 ἐξεκρήμνισεν: Th. C. 116, 3 κατεκρήμνισε. 70, 95 ἐθεράπευσεν: Th. C. 118, 2 ἐθεράπευεν. 71, 28 Ἰμβραήλ: Th. C. 120, 8 Ἰσμαήλ. 71, 36 Ἰμβραήλ: Th. C. 120, 16 Ἰσμαήλ. 72, 45 καὶ ἀπιστίας om.: Th. C. 121, 8. 73, 78 χαγ: Th. C. 122, 19 χαγά-νος. 75, 39 Βωβούτζικον: Th. C. 126, 23 Βαβούτζικον. 75, 52 στρατὸν οὐκ ἀγεννή ἐπαγόμενος: Th. C. 127, 4 στρατόπεδον ἔχων οὐκ ἀγεννής. 77, 84 κατὰ σέ: Th. C. 128, 21 κατ' αὐτούς. 77, 8 Δορυελαίω: Th. C. 129, 17 Δορύλαιον.

An einer Anzahl von Stellen stimmt A mit dem gedruckten Text des Theophanes Continuatus überein, ohne daß man deshalb annehmen könnte, A biete hier gegenüber den anderen Skylitzeshandschriften den richtigen Text. Ich führe an:

53, 12 πλησιαιστέρον und Th. C. 91, 20 πλησιέστερον gegen πλησιαιτέρον von EVBMN und das verschriebene πλησιώτερον von C. 58, 52 Λέων δέ, wie Th. C. 99, 8. 63, 12/13 ἐξέλθετε, ἔθη, ἐξέλθετε (mit B), wie Th. C. 107, 4. 66, 67 τοῦ ζητουμένου πρὸς ἔρευαν, unrichtig trotz Th. C. 110, 18 τοῦ ζητουμένου εἰς ἔρευαν. 67, 10 ὁ add. ante Θεόφιλος, wie Th. C. 112, 22. 73, 69 διετράνω, wie Th. C. 122, 9. 76, 60 τῶν om. ante δοράτων, wie Th. C. 127, 12.

Wir wenden uns C zu: Im Vergleich mit Theophanes Continuatus ergeben sich darin die folgenden Fehler:

51, 61 βασιλεὺς: Th. C. 89, 7 βασιλέα. 52, 73 τε om.: Th. C. 90, 1. 52, 76 Θάκλα: Th. C. 90, 6 Θέκλα. 54, 32 νεανικόν: Th. C. 92, 19 νεανικήν. 56, 83 περί: Th. C. 95, 15 παρά. 56, 4 πολυτελῶν om.: Th. C. 96, 14. 57, 19 οὐκ om.: Th. C. 97, 14. 57, 28 ἀμφιάσμασιν: Th. C. 98, 3 ἀμφιάσει. 58, 54 τύχοις: Th. C. 99, 10 τύχοιεν. 59, 82 ἀλλὰ πινος: Th. C. 101, 2 ἀλλὰ τινας. 61, 47 διαφέροντα: Th. C. 104, 5 διαφέρον-τας. 62, 57 Θεοφάνη: Th. C. 104, 18 Θεοφάνους. 62, 72 βασιλεὺς: Th. C. 105, 11 βασιλέα. 63, 6 τὸ om. ante τοῦ τετάρτου ἤχου: Th. C. 106, 18. 63, 13 καὶ om. ante λαοί: Th. C. 107, 4. 64, 16 μή τι: Th. C. 107, 8 μή τινα. 65, 57 τὰ κατὰ σφῆς: Th. C. 110, 5 τὸν Θεόφοβον. 66, 72 πρὸς om.: Th. C. 111, 2. 66, 73 γενήσεται: Th. C. 111, 3 γνωσθήσεται. 66, 82 καὶ συγγένειαν: Th. C. 111, 16 κατὰ συγγένειαν. 66, 92 κατὰ om.: Th. C. 112, 7. 67, 13 βασιλεὺς: Th. C. 113, 3 βασιλέα. 68, 44 ἡγου-

μενεύειν: Th. C. 114, 16 ἡγεμονεύειν. 68, 52 ἄμα: Th. C. 115, 4 ἄγαν. 69, 56 ἐπιβαίνειν: Th. C. ἐπιβῆναι. 69, 66 ἔχων: Th. C. 115, 20 ἔχω. 70, 95 ὡς add. ante εὐεργέτην: Th. C. 118, 2. 70, 9/10 ἄλλ'-συστρατεύεσθαι om.: Th. C. 118, 17. 75, 39 Βοβούτζικον: Th. C. 126, 23 Βαβούτζικον. 77, 86 διασωθέντες: Th. C. 129, 1 διασωθέντος. 77, 93 ἀκηκοῦτα: Th. C. 129, 12 ἀκηκοῦσι.

Gemeinsame Fehler von A und C finden sich 60, 2 τελείως, (om. Th. C. 101, 17). 65, 41 Χρυσόπολιν, trotz Th. C. 109, 3. 65, 42 κατὰ τὴν Ἑλαίαν (wie B), gegen Th. C. 109, 4. 76, 12 ἐκ om.: Th. C. 127, 12. Bei den beiden ersten Varianten ist nicht anzunehmen, AC böten mit Th. C. gegenüber den Handschriftengruppen VB und MN den richtigen Text.

Auf Grund des Theophanes Continuatus lassen sich folgende Fehler in E feststellen:

54, 27 μηδέποτε: Th. C. 92, 11 μή ποτε. 56, 90 τοὺς om.: Th. C. 96, 3. 56, 93 ἔθνος: Th. C. 96, 7 γένος. 56, 5 ἑαυτοῦ: Th. C. 96, 16 αὐτοῦ. 58, 40 μηδενί: Th. C. 98, 17 μηδέν. 58, 49 τε καὶ ἐνομιζέτο om.: Th. C. 99, 4. 59, 85 ἡμῖν: Th. C. 101, 4 ἡμῶν. 61, 29 βραίσας: Th. C. 103, 7 ἀναρραίσαντα. 61, 49 ῥήσσει om.: Th. C. 104, 8. 62, 57 τοῦ om. ante Ἡσαίου: Th. C. 104, 18. 64, 26 τε om. ante δούς: Th. C. 108, 4. 65, 42 καὶ om. post Βυρσέως: Th. C. 109, 4. 65, 52 γενναιότητος: Th. C. 109, 21 γενναιότης. 66, 87 ἐστι: Th. C. 111, 21 ἐτι. 66, 90 γενέσθω: Th. C. 112, 2 γενέσθαι. 67, 3 ἔθνος om.: Th. C. 112, 13. 67, 11 κατὰ om.: Th. C. 112, 23. 67, 15 παρατάξεων: Th. C. 113, 6 παρατάξω. 70, 5 τοὺς add. ante Ἀγαρηνοῦς: Th. C. 118, 12. 69, 57 δέ: Th. C. 115, 11 δὴ. 71, 29 Ῥωμαῖκοῖς: Th. C. 120, 9 Ῥωμαίων. 73, 78 χαγάβου: Th. C. 122, 19 χαγάνος. 75, 39 Βιβούτζικον: Th. C. 126, 23 Βαβούτζικον. 76, 25 καὶ om. ante ὁ βασιλεὺς: Th. C. 127, 17. 76, 81 αὐτὸν: Th. C. 128, 17 ἑαυτὸν. 76, 83 μόνω: Th. C. 128, 20 μόνον.

An den folgenden Stellen hat E sicher nicht den richtigen Text, trotz der Übereinstimmung mit Theophanes Continuatus:

52, 71 οἱ om., wie Th. C. 89, 21. 57, 38 πρὸς τὸν Θεόφιλον, wie Th. C. 98, 14. 62, 75 συνέθηκε, wie Th. C. 105, 4. 63, 12 στιχηρὸν, wie Th. C. 107, 3. 67, 14 κατὰ προσώπου, wie Th. C. 113, 3/4. 76, 76 τῶν om. ante βελῶν, wie Th. C. 128, 11.

Folgende Fehler verbinden A und E gegen Theophanes Continuatus:

63, 11 τὸ om. ante χειρονομῆιν: Th. C. 107, 2. 69, 60 ἐμυκτήριζε: Th. C. 115, 14 ἐξμυκτήριζε. 69, 76 Ἀγαρηνῶν: Th. C. 116, 11 Σαρακηνῶν. 71, 19 χρυσοβούλλον: Th. C. 119, 10 χρυσοβούλλιον. 71, 20—22 ἐκαλούμενος-Μανουήλ om.: Th. C. 119, 11.

Folgende Fehler verbinden C und E gegen Theophanes Continuatus: 60, 23 διὰ: Th. C. 103, 1 κατὰ. 68, 33 φωναῖς: Th. C. 114, 3 χορδαῖς.

Die Handschriftengruppe VB macht eine Reihe gemeinsamer Fehler:
 54, 28 βασιλεύς: Th. C. 92, 13 Θεόφιλος. 54, 56 ἐκκεκαίμενη: Th. C. 93, 17 ἐκκαίομένη. 55, 77 γε om.: Th. C. 95, 7. 57, 28 φυλακῆς: Th. C. 98, 3 φρουρᾶς. 58, 48 ἀγίων om.: Th. C. 99, 3. 58, 53 ἦσαν om.: Th. C. 99, 8. 59, 65 ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς post χερσίν: Th. C. 100, 2 (indes paraphrasiert Skylitzes hier seine Quelle so sehr, daß eine Entscheidung nicht recht möglich ist). 65, 42 Βρυσέως: Th. C. 109, 4 Βυρσέως. 66, 81 τοῖς add. ante πολέμοις: Th. C. 111, 14. 67, 95 ἔγων: Th. C. 112, 9 ἔχων. 67, 13 τι: Th. C. 113, 4 τινα. 70, 9/10 ἀλλ' - συστρατεύεσθαι om. V zusammen mit C, während B phantasiert: Th. C. 118, 17. 73, 81 οὐ (wie C): Th. C. 123, 1 ὦν. 57, 24/25 ἀντιφλοιστιμούμενος ἀρχων: Th. C. 97, 20/21 ἀμερμονμῆς ἀντιφλοιστιμούμενος. 74, 23 δέ om. post ἐγένετο: Th. C. 125, 14. 75, 35 κατοχυρῶσαι: Th. C. 126, 7 ἐποχυρῶσαι 75, 47. οὗτος om.: Th. C. 126, 21. 75, 49 *Ἀμεραν: Th. C. 126, 21 *Ἄμερα. 76, 67 ἔκλιναν: Th. C. 127, 19 ἐνάκλιναν. 77, 88 τῷ add. ante πολέμῳ: Th. C. 129, 2. 77, 8 Δορυλέω: Th. C. 129, 17 Δορούλαιον.

Als Sonderfehler von V ergeben sich: 51, 43 ἐδεικνυτο: Th. C. 88, 1 ἐνδεικνύμενον. 52, 89 Πλουχερία: Th. C. 90, 20 Πουλχερία. 52, 71 ἀπλᾶ: Th. C. 90, 23 ἀπαλά. 53, 15 τε (B om. ποτε): Th. C. 91, 22 ποτε. 55, 53 αὐτὸν: Th. C. 94, 3 αὐτήν. 55, 74/75 ἄλον τὸν χῶρον ἐκείνον: Th. C. 95, 3 ἄλον ἐκείνον τὸν χῶρον. 56, 92 ἄλλα τα: Th. C. 96, 5 ἄλλα τε. 56, 6 Βανδὰ: Th. C. 96, 17 Βαγδὰ. 57, 15 ὡς αὐτὸν: Th. C. 97, 9 πρὸς αὐτὸν. 61, 50 γλώττη: Th. C. 104, 9 γλώσση. 64, 18 τοῖς add. ante μαστίγι: Th. C. 107, 6. 65, 63 γίνεσθαι: Th. C. 110, 15 γένεσθαι. 67, 12 βουλῆς γενομένης add. ante ὁ μὲν Μανουήλ, während B lediglich γενομένης add.: Th. C. 113, 2. 67. 21 τοῦ om. ante στρατοῦ: Th. C. 113, 13. 68, 41 κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν: Th. C. 114, 14 κατ' Ἀγαρηνῶν. 74, 19 μερίδας: Th. C. 125, 5 μυριάδας. 76, 83 μόνω: Th. C. 128, 20 μόνον.

Wenn V 65, 52 wie Th. C. 109, 21 τε nach πειρὰ hinzufügt, so handelt es sich um ein zufälliges Zusammentreffen.

Die Handschrift B weist eine Unmenge von Abweichungen vom richtigen Text auf. Anhand von Skylitzes' Quelle Theophanes Continuatus kann man als offenkundige Nachlässigkeitsfehler oder willkürliche Änderungen erweisen:

49, 85 ἤδη om.: Th. C. 84, 17. 49, 88 αὐτῶν: Th. C. 85, 3 ἐαυτῶν. 49, 93 μετασχόντας τιμῆς: Th. C. 85, 9 τιμῆς μετασχόντας. 49, 93 τὴν om. ante Μαγναύραν: Th. C. 85, 10. 49, 3 οἱ add. ante τῆς βασιλείας: Th. C. 85, 19. 50, 31 ἐν πολέμῳ: Th. C. 87, 6 ἐν πολέμοις. 50, 31 ἡτᾶτο: Th. C. 87, 7 ἡττητο.. 50, 34 κατὰ τῆς λεωφόρου: Th. C. 87, 11 διὰ τῆς λεωφόρου. 50, 36/37 τὰ κατ' αὐτῶν ἐκτραγωδεῖν: Th. C. 87, 14 τὰ αὐτῶν ἐκτραγωδεῖν. 50, 37 μὴ om.: Th. C. 87, 15. 51, 39 γένηται: Th. C. 87, 16

γίνοιτο. 51, 47 μυροφόρον: Th. C. 88, 12 μυριοφόρον. 51, 50 φέρει: Th. C. 88, 14 φέροι. 51, 54 τῆς πρὸς αὐτὸν φερούσης: Th. C. 88, 19 τῆς εἰς τὸ πλοῖον φερούσης. 51, 56 ἔχει: Th. C. 89, 1 ἔχοι. 51, 56/57 σίτου-εἶδους om.: Th. C. 89, 1/2. 51, 58 δεσποτείας καὶ om.: Th. C. 89, 4. 51, 66 τοιοῦτον: Th. C. 89, 13 τοιοῦτόν τι. 52, 69 ἔπονομαζομένην: Th. C. 89, 17 κατονομαζομένην. 52, 76 ἢ τε om.: Th. C. 90, 6. 52, 82 ἐμβάλλουσα om.: Th. C. 90, 13. 52, 88 παρατρέχων: Th. C. 90, 20 παρέτρεχον. 52, 90 τὸ τῶν ὄπωρῶν πλήθος: Th. C. 90, 21 τὸ πλήθος τῶν ὄπωρῶν. 52, 91 οὕτω δέ: Th. C. 90, 22 οὕτω δὴ. 53, 10 κοιτῶνα: Th. C. 91, 16 κοιτωνίσκον. 53, 13 καὶ om. ante ἀγαπῶ: Th. C. 91, 20. 53, 17 ὁ om. ante βασιλεὺς: Th. C. 92, 1. 53, 17 ὦ βασιλεῦ om.: Th. C. 92, 6. 54, 27 λέγειν μὴ ποτε: Th. C. 92, 11 μὴ ποτε λέγειν. 54, 30 βασιλεῦ om.: Th. C. 92, 16. 54, 35 δόσεις πολλὰς: Th. C. 92, 23 πολλὰ διδόναι. 54, 41 τῷ βασιλεῖ: Th. C. 93, 10 πρὸς βασιλέα. 54, 46 μαθοῦσα: Th. C. 93, 16 ἀκούουσα. 54, 46/47 τὸ περὶ τὸν ἄνδρα πάθος: Th. C. 93, 16 τῷ τοῦ ἀνδρὸς φίλτρῳ. 55, 54 ἐπανελθεῖν: Th. C. 94, 6 ἐπαναδραμών. 55, 65 τί γαῦν: Th. C. 94, 14 τί οὖν. 55, 64 μετὰ κλαυθμοῦ om.: Th. C. 94, 14. 55, 73 καὶ μὴν: Th. C. 95, 2 οὐ μὴν. 55, 75 κάλλει om.: Th. C. 95, 4. 55, 78 κάλλος: Th. C. 95, 8 κάλλει. 56, 93 γενῶν (ἀλλοεθνῶν ACEVMN): Th. C. 96, 7 ἀλλοφύλων. 56, 3 χρυσοῦ Th. C. 96, 13 χρυσοῦ. 56, 6 πολλάκις μὲν: Th. C. 96, 17 πολλὸς μὲν. 56, 9 τῇ βασιλείᾳ: Th. C. 96, 20/21 τῷ βασιλεῖ. 57, 17 ποτε δὴ: Th. C. 97, 11 ποτε δέ. 57, 19 οὐκ ἀγεννῆς om.: Th. C. 97, 14. 57, 25 ἀνεχόμενος: Th. C. 97, 21 βουλόμενος. 57, 26 αὐτὸς om.: Th. C. 98, 1. 57, 27 κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ om.: Th. C. 98, 2. 57, 29 τὰ πενθικὰ-περιελῶν om.: Th. C. 98, 4. 57, 39 Σαρακηνῶν: Th. C. 98, 16 Σαρακηνικῶν (so, nicht wie im Druck). 58, 48 γυναικῶν μαρτύρων: Th. C. 99, 3 μαρτύρων γυναικῶν. 58, 50 σεπτὰς: Th. C. 99, 6 θείας καὶ ἀχράντους. 58, 54 γραφσόμεναι: Th. C. 99, 10 γραφόμεναι. 58, 57 μεταδιδούς: Th. C. 99, 13 μεταδούς. 58, 62 οὖν om.: Th. C. 99, 20. 59, 66 ὑβρίζοντο: Th. C. 100, 2 ἐφυβρίζοντο. 59, 74 ὡς κακούργων: Th. C. 100, 15 καὶ κακουχίας. 59, 78 τούτου: Th. C. 100, 20 τούτους. 59, 79 μόνον: Th. C. 100, 21 ἂ μόνα, in Verbindung mit ACEVMN οἱ μόνοι. 59, 83 ὥσπερ τινές: Th. C. 101, 3 ὥσπερ οἱ τῆς. 59, 84 μονῆς τις: Th. C. 101, 3. 59, 86 ἢ om.: Th. C. 101, 6. 59, 87 ἐστι add. post tis: Th. C. 101, 7. 59, 88 ἀλλὰ om.: Th. C. 101, 8. 59, 89 σύγχρονα: Th. C. 101, 9 σύντροφον. 59, 89 ἀρχαιότατα: Th. C. 101, 9 ὁμοδίαιτον. 59, 90 ὁ add. ante Χριστός: Th. C. 101, 11. 60, 4 μέχρι: Th. C. 101, 20 μέχρις ὅτου. 60, 9 τὸ om. ante τοῦ ἀποστόλου: Th. C. 102, 5. 60, 11 ἐστιν: Th. C. 102, 7 ἔστω. 60, 15 ἀποστολικαῖς: Th. C. 102, 12 ἀποστολικοῖς. 60, 18 προειπών: Th. C. 102, 16 ἀναδιδάξας. 60, 21 ἐμπίπτειν: Th. C. 102, 21 ἐμπύθειν. 61, 30 ἐπιθεῖναι: Th. C. 103, 10 τεθῆναι. 61, 32 ἡμθανῆς: Th. C. 103, 11 ἡμθνής. 61, 33 ἕνασμα: Th. C. 103, 13 ἕνασμα.

61, 33/34 τὸν θεσπέσιον πνεῖν: Th. C. 103, 13 πνεῖν τὸν δοιον. 61, 36 ὑπεκρύβη: Th. C. 103, 16 ἐναπεκρύβη. 61, 43/44 δι' αὐτῶν: Th. C. 104, 15 πρὸς αὐτὸν. 61, 46 τὸν αὐτάδελφον αὐτοῦ: Th. C. 104, 5 τὸν αὐτοῦ ἀδελφόν. 61, 47 κατὰ τὸν Λαυσιακὸν τρίκλινον: Th. C. 104, 6 κατὰ τὸν τοῦ Λαυσιακοῦ τρίκλινον. 61, 48 διαλεξαμένους: Th. C. 104, 5/6 διαλεξομένους. 61, 54 εὐθέως: Th. 104, 16 τέως. 62, 57/58 ἐκ τοῦ Ἡσαίου προφερόντος προφήτου: Th. C. 104, 18/19 ἐκ τῆς τοῦ Ἡσαίου προσάγοντος προφητείας. 62, 67 Θεοφάνη: Th. C. 104, 18 Θεοφάνους. 62, 58 ταύτην om.: Th. C. 104, 19. 62, 61 εἰς τὰς ... χεῖρας: Th. C. 104, 22 εἰς αὐτοῦ χεῖρα. 62, 62 κομισθῆναι: Th. C. 105, 1 ἵεναι. 62, 68 καὶ λέγοντος add. post δακτυλοδεικτοῦντος: Th. C. 105, 7. 62, 74 ταῖς ὄψεσιν: Th. C. 105, 13 τῶ μετώπῳ. 63, 79 σύστασιν: Th. C. 105, 18 σύστημα. 63, 89 θάπτον om.: Th. C. 106, 4. 63, 90 ἀθλιῶν om.: Th. C. 106, 6. 63, 1 ἄνθρωπον om.: Th. C. 106, 13. 63, 1 ἡμῶν add. post θεόν: Th. C. 106, 13. 63, 1 ὄντα ἀληθινόν om.: Th. C. 106, 14. 63, 2/3 καὶ περιωρισμένῳ om.: Th. C. 106, 15. 63, 3 κατὰ πᾶσαν δὲ τὴν αὐτοῦ ζωὴν ἐκάκου: Th. C. 105, 15/16 κατὰ πάντα δὲ τὸν ἑαυτοῦ χρόνον τῆς ζωῆς ἐκάκου. 64, 21 Μαρίαν om.: Th. C. 107, 18. 64, 23 τῶν om. ante Κρινιτῶν: Th. C. 107, 19. 64, 25 τῶν om. ante πατρικῶν: Th. C. 108, 1. 64, 26 πρὸς Λαγγιβαρδίαν: Th. C. 108, 4 πρὸς τὴν Λαγγιβαρδίαν. 64, 28 μὲν om.: Th. C. 108, 6. 64, 32 πολλὰ om.: Th. C. 108, 12. 64, 38 ἐφ' οἷς δῆποτε: Th. C. 108, 20 ἐφ' οἷσις δῆποτε. 65, 46 ἐκλιπῶν: Th. C. 109, 12 ἐκλιμπάνων. 65, 51 κατὰ πολέμους om.: Th. C. 109, 21. 65, 58/59 αὐτοῦ ἀδελφὴν: Th. C. 110, 7 ἀδελφὴν αὐτοῦ. 65, 64 καὶ add. ante ἐκ τῶν συνεχῶν: Th. C. 110, 12. 66, 65 ἔστι: Th. C. 110, 15 ἦ. 66, 67 τῶν om. ante Περσῶν: Th. C. 110, 18. 66, 68 οἱ πεμφθέντες add. post καταλαβόντες: Th. C. 110, 19. 66, 75 σπονδῆν: Th. C. 111, 5 σπονδᾶς. 66, 77 κατέλαβεν: Th. C. 111, 7 εὗρισκε. 66, 79 τινος om.: Th. C. 111, 13. 66, 81 συμβαινουσῶν: Th. C. 111, 14/15 συμβαινόντων. 66, 83 δὲ add. post κάκεισε: Th. C. 111, 17. 66, 86 τινὶ post μαντεῖα: Th. C. 111, 20. 66, 86 φησι: Th. C. 111, 20 φασι. 67, 1 τὸν om. ante Θεόφοβον: Th. C. 112, 10. 67, 13 τινὰ add. post μέρος: Th. C. 113, 4. 67, 21 δῆ om.: Th. C. 113, 12. 68, 35 κύκλωσιν om.: Th. C. 114, 6. 68, 38 προσδεδικός: Th. C. 114, 10 προδεδικός. 68, 39/40 ἐγέγραψεν post τιμαῖς: Th. C. 114, 10/11. 69, 46 χειροῦνται: Th. C. 114, 20 χειροῦται. 69, 56 ἐκέλευε: Th. C. 115, 18 ἐκέλευσε. 69, 56 λαβεῖν: Th. C. 115, 10 λαβόντα. 69, 57 δὲ: Th. C. 115, 11 δῆ. 69, 59 καὶ om. ante μετὰ βραχῶν: Th. C. 115, 13. 69, 59 μαρτύρων om.: Th. C. 115, 13. 69, 61 ὡς add. ante μηδὲν: Th. C. 115, 15. 69, 61 φάσκων om.: Th. C. 115, 15. 69, 63 φησί add. post ἀναυδρε: Th. C. 115, 17. 69, 64 ὦ add. ante βασιλεῦ: Th. C. 115, 18. 69, 77 τὰ add. ante ἀσαφῆ: Th. C. 116, 14. 69, 77 πολλοῖς om.: Th. C. 116, 14. 69, 79 ὑπ' αὐτοῦ: Th. C. 116, 17 παρ' αὐτοῦ. 69, 82 ἐδόκει: Th. C. 116, 20/21 ἐφαίνετο. 70, 93 διὰ

ξίφους add. post θάνατον: Th. C. 117, 20. 70, 94 αὐτὸν add. post μόλις: Th. C. 117, 20. 70, 4 μέλλει: Th. 118, 11 μέλλοι. 70, 5 ἀποστάσιν τε τολμᾶ: Th. C. 118, 12 ἀποστασίαν τολμᾶ. 70, 7 ἔθνων ἐστάλη: Th. C. 118, 14 ἐθρῶν. 70, 13 καὶ ἡ τῶν σχημάτων ἐξαλλαγή om.: Th. C. 118, 22—119, 1. 71, 15 θηρῶν: Th. C. 119, 2 θηρίων. 71, 17 διαφερόντως om.: Th. C. 119, 3/4. 71, 19 μετακαλέσῃται: Th. C. 119, 7 μετακαλέσοιτο. 71, 19 χρυσόβουλλον: Th. C. 119, 10 χρυσοβούλλιον. 71, 21 δι' αὐτῶν om.: Th. C. 119, 11. 71, 25 ἑκστρατεύσαι: Th. C. 120, 4 στρατεύσαι. 71, 32 καὶ ἔνεδραν om.: Th. C. 120, 12. 71, 36 πολλὰ om.: Th. C. 120, 16. 71, 40 χρηματίζει ἕκτοτε: Th. C. 120, 22 ἕκτοτε χρηματίζει. 72, 55 τῇ βασιλείᾳ ἐπὶ πολὺ: Th. C. 121, 17 ἐπὶ πολὺ τῆς βασιλείας. 72, 56 ταῦτα: Th. C. 121, 20 τοῦτο. 73, 70 φῆσαν αὐτὸν: Th. C. 122, 10 αὐτόν τε. 73, 72 βασιλέως: Th. C. 122, 11 Βασιλείου. 73, 79 Σάρβηλον: Th. C. 122, 21 Σάρκελ. 74, 2 ὑπάρχουσιν: Th. C. 124, 12 τυγχάνουσιν. 74, 15 ἀπεδέξατο: Th. C. 125, 1 ἀποδέχεται. 74, 26 πανταχοῦ θεσπίσαι πᾶσαν ἡλικίαν om.: Th. C. 125, 17/18. 75, 28 προστάξει add. ante γράφειν: Th. C. 125, 20. 75, 29 αἰνιττόμενον: Th. C. 125, 21 αἰνιττόμενος. 75, 33 ἐσχάτῳ: Th. C. 126, 5 ἄσχετον. 75, 33 τότε: Th. C. 126, 6 τοῦτο. 75, 39 Βουβούτζικον: Th. C. 126, 23 Βαβουτζικον. 76, 66 ἡ om. ante ἡμέρα: Th. C. 127. 17. 76, 75 εἰργάσατο χαλαρὰς: Th. C. 128, 9 χαλαρὰς εἰργάσατο. 76, 76 ἄνεσιν post περιεποίησε: Th. C. 128, 10/11. 76, 76 βολῶν: Th. C. 128, 11 βελῶν. 76, 78 τῶν Σαρακηνῶν: Th. C. 128, 13 τῇ Σαρακηνῶν. 76, 82 ἐρωτήσαντος: Th. C. 128, 18/19 ἐπερωτήσαντος. 77, 88 καὶ ἅμα τοὺς ἑαυτῶν τραχήλους ἐγυμνοῦν τοῖς ξίφεσιν: Th. C. 129, 3 καὶ ἅμα τοῖς ἑαυτῶν ἐγυμνοῦντο ξίφεσι. 77, 91 καταψηφιζομένοις αὐτοῦ: Th. C. 129, 10 ψηφιζομένοις. 77, 15 τῆς om. ante πατρίδος: Th. C. 129, 19. 79, 56 Φαρκίας: Th. C. 135, 3 Φραγγίας.

Bei diesem Befund haben Lesungen, die B und Theophanes Continuatus gegen die entscheidenden Skylitzeshandschriften gemeinsam sind, keine Chancen, als richtig angesehen zu werden. Ich führe an:

52, 69 ἐντεθραμμένους, wie Th. C. 89, 19 Bekker. 58, 47 δ' ἑκατέρωθεν, wie Th. C. 99, 3. 58, 50/51 εἰκόνας προσκυνοῦντας, wie Th. C. 99, 6. 58, 53 ὁ Τραυλός om., wie Th. C. 99, 9. 61, 31 αὐτοῦ add. post σάρκας, wie Th. C. 103, 11. 61, 43 βασίλισσα, wie Th. C. 103, 23. 62, 62 προστιθεῖς, wie Th. C. 105, 1. 63, 95 αὐτοῦ, wie Th. C. 106, 12. 66, 81 καὶ om. ante βασιλεύοντα, wie Th. C. 111, 15. 67, 19 συρρῆξαι, wie Th. C. 113, 11. 77, 90 σωθήσεσθαι, wie Th. C. 129, 6/7 Bekker, σωθήσετε cod. V.

Wir wenden uns der Handschriftengruppe MN¹ zu, die dadurch, daß ihr Kedren folgte, die Überlieferung außerordentlich beeinflußt hat. Sollte sie den besten Skylitzestext bieten?

¹ UV₂ stehen uns für den ausgewählten Abschnitt nicht zur Verfügung.

Auf Grund des Theophanes ergeben sich folgende Fehler:

50, 3 ἀπῆι γάρ: Th. C. 87, 3 ἀπῆι δὲ. 51, 48 δὴ τοῖς: Th. C. 88, 12 διττοῖς. 51, 56 ἔχει: Th. C. 89, 1 ἔχοι. 51, 58/59 βασιλείας καὶ δεσποτείας: Th. C. 89, 4 δεσποτείας καὶ βασιλείας. 52, 76 Ἀναστασία, Ἄννα: Th. C. 90, 6, Ἄννα Ἀναστασία. 52, 83/84 τὸ... φίλτρῳ: Th. C. 90, 15 τὸ φίλτρον. 52, 86 δεδῶρηται: Th. C. 90, 18 δεδῶρηται. 52, 92 ἦν: Th. C. 90, 23 εἶη. 53, 3 φανερά: Th. C. 91, 8 φανεράν. 53, 7 Δένδερης: Th. C. 91, 13 Δένδερεις. 53, 8/9 τῷ βασιλεῖ: Th. C. 91, 15 τοῖς βασιλείοις. 53, 17 ἐξαίρουσα: Th. C. 91, 25 ἐξαίρουσαν. 54, 46 ἀκούσασι: Th. C. 93, 16 ἀκούουσα. 56, 6 Βαγδάν: Th. C. 96, 17 Βαγδά. 57, 14 Ῥωμαϊκὰ: Th. C. 97, 8 Ῥωμαίων. 57, 15 ὡς αὐτόν: Th. C. 97, 9 πρὸς αὐτόν. 57, 26 ἄλλοις τιοι: Th. C. 98, 1 ἄλλοις τε. 58, 41 τῶν add. ante ἐκείνων: Th. C. 98, 17. 59, 80 ἀλόγως: Th. C. 100, 22 ἀτάκτως. 60, 11 ἐπειδὴ: Th. C. 102, 7 ἐπει. 61, 48 διαλεξαμένους: Th. C. 104, 5/6 διαλεξομένους. 61, 50 γλώττη: Th. C. 104, 9 γλώσση. 62, 63 οὖν: Th. C. 105, 3 γοῦν. 62, 68 διαβιβάσεις: Th. C. 105, 7 διαβιβάσας. 62, 79 σύστασιν: Th. C. 105, 18 σύστημα. 63, 85 προσφευγότες M, προσφευγόντες N: Th. C. 105, 24 πεφευγότες. 65, 43 διατώμενος: Th. C. 109, 5 ἐνδιατώμενος. 65, 63 γίνεσθαι: Th. C. 110, 12 γενέσθαι. 65, 63 ἐξέλιπε: Th. C. 110, 12 ἐξέλιπον. 66, 77 καὶ add. ante τὴν ἀλήθειαν: Th. C. 111, 8. 66, 84 κατηλίτιδι: Th. C. 111, 18 κατηλίδι. 68, 27 προσόντων: Th. C. 113, 18 προσόντος. 68, 41 κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν: Th. C. 114, 14 κατ' Ἀγαρηνῶν. 69, 80 τοῦ ἀνδρός: Th. C. 116, 18/19 τὸν ἀνδρα.

Die Handschrift N hält sich sehr getreu an ihre Vorlage, Eigenfehler findet man in ihr nicht zu häufig. Ich notiere:

56, 92 ἄλλα τα: Th. C. 96, 5 ἄλλα τε. 58, 51 αὐξηρός: Th. C. 99, 7 αὐστηρός. 62, 75 γραφῆναι: Th. C. 105, 18/19 ἐπιγραφῆναι. 57, 21 ἐποιοῦν: Th. C. 97, 26 ἐποιοῦντο. 74, 26 αὐτοῦ om.: Th. C. 125, 17. 75, 39 Βοβοῦτζικον: Th. C. 126, 23 Βαβοῦτζικον. 75, 43 ἀρχηγός: Th. C. 126, 17 ἡγεμών. 75, 49 Κούρτους: Th. C. 127, 1 Τούρκους. 76, 61 στρατηγός: Th. C. 127, 14 στρατός. 76, 67 ἡ om. ante ἡμέρα: Th. C. 127, 17. 76, 76 ἐνέδωκαν: Th. C. 128, 11 ἐνέδωκεν. Dabei soll nicht unerwähnt bleiben, daß an vereinzelt dieser Stellen infolge von Lücken in M unsicher ist, ob es sich um Sonderfehler von N oder um Fehler der Handschriftengruppe MN handelt. Indes ist dies nicht erheblich.

Nach all dem ergibt sich die Frage, ob beim Zusammenfall zweier Handschriftenklassen die dritte den falschen Text bietet.

49, 7 bringen VB und Th. C. 85, 21 ἡμῖν ἑαυτόν zu ἑαυτὸν ἡμῖν von ACEMN. VB könnte den richtigen Text haben. Ähnlich steht es um 51, 41 οὐδ' ἐνὶ VB und Th. C. 87, 19 gegen οὐδ' ἐν ἐνὶ ACMN,

52, 74 δὴ οὖν VB und Th. C. 90, 2 gegen δ' οὖν ACE und δὲ οὖν MN, 53, 8 γέλωτας VB und Th. C. 91, 14 gegen γέλωτα ACEMN, 56, 93 δὲ om. post προσπιδοῦς CEMN gegen VB und Th. C. 96, 7, 57, 18 ἐκουσίως om. ACEMN gegen VB und Th. C. 97, 12. ACE könnten 59, 70 mit τὰς πόλεις τοῖς μοναχοῖς, gestützt durch Th. C. 100, 10, gegen VBMN den richtigen Text bieten, wie auch 60, 5, wo τε nach ἐκήδευσαν bei VBMN gegen ACE und Th. C. 101, 21 fehlt. 62, 60 könnte die Lesung οὐ ταύτην δὴ μόνον von VB, gestützt durch Th. C. 104, 21/22, richtig sein. Dagegen wird man 63, 2 das ἐαυτοῦ von MN und Th. C. 106, 14 in den Text setzen, nicht das αὐτοῦ der beiden anderen Gruppen. 63, 3 möchte man mit V (das infolge der Willkür von B oft für die Handschriftengruppe steht) und Th. C. 106, 16 das Imperfekt, nicht den Aorist in den Text setzen, den wir bei ACEBMN antreffen. 64, 24 scheint πρῶτον von MN und Th. C. 108, 1 πρῶτα von AEVB vorzuziehen zu sein; 65, 43 lassen ACVB fälschlich (cf. MN und Th. C. 109, 5) den Artikel vor Χρυσούπολιν aus. 67, 94 steht das richtige (cf. Th. C. 112, 7) γένος dem γένους von EVBMN gegenüber; hier haben wohl AC das Richtige durch Konjekturen eingesetzt. 67, 6 gewinnt τοῖς βασιλικοῖς ἐμπρέπειν von VB durch Th. C. 112, 17 gegen ἐμπρέπειν τοῖς βασιλικοῖς von ACEMN an Gewicht. 67, 16 hat F (cf. Th. C. 113, 7) mit ὅτε gegen ὅτι von ACEVMN durch Konjekturen einen Fehler des Archetypus bereinigt. 71, 25 ist mit MN und Th. C. 120, 3 gegen ACEVB der Artikel vor Ρωμαίων zu setzen. 72, 47 ist βασιλεῖ vor Θεοφίλω wohl ein Zusatz von AEMN gegen VB (cf. Th. C. 121, 10). 75, 39 dürfte Βαβουτζικόν von V und Th. C. 126, 23 gegenüber den anderen Codices richtig sein. 75, 46 lassen ACEVBN (M fällt durch Lücke aus) und die Kedrenhandschriften FH τοῦ στρατοῦ aus; hier liegt ein Fehler des Archetypus vor (cf. Th. C. 126, 20). 75, 57 ist ἀνερχεῖς von VB (cf. Th. C. 127, 9 ἀνήνεγκεν) dem ἀνρχεῖς von ACEN (M fällt durch Lücke aus) vorzuziehen. Schließlich muß man 76, 80 ποιεῖ von MN und Th. C. 128, 17 gegen ποιεῖται von AEVB folgen.

In den vorhergehenden beiden Abschnitten waren wir zu dem Ergebnis gelangt, daß unsere drei Handschriftengruppen auf ein und denselben Skylitzestext über gemeinsame Vorlagen zurückgehen; die noch von M. E. Colonna in ihrem Werk: *Gli storici Bizantini dal IV al XV secolo*. Napoli 1956, S. 116 vorgetragene Meinung, Skylitzes selber habe sein Buch, als er ihm die Continuatio anfügte, einer Redaktion unterworfen, findet in den Skylitzeshandschriften keine Stütze.

Durch die Gegenüberstellung der Handschriftengruppen und Skylitzes' Quelle Theophanes Continuatus erreichen wir darüber hinaus folgendes Resultat:

Sowohl ACEO, wie VB (und durch die Unzuverlässigkeit von B bedingt, V allein), als auch MN mit Kedren und UV₂ können den richtigen Text bieten. Am unwahrscheinlichsten ist es, daß ACEO, wenn sie allein stehen, den richtigen Text bringen; in ihnen begegnet uns ja eine durchgängige Überarbeitung, die in A ihren stärksten Ausdruck findet.

In der Regel ist es so, daß der von zwei Handschriftengruppen vertretene Text am ehesten richtig ist; es sei denn, daß der Text der dritten Handschriftengruppe mit einer offensichtlichen Quelle des Skylitzes, wie wir sie etwa in Theophanes Continuatus vor uns haben, identisch ist.

Für die Konstitution des Textes ist allerdings nicht außer Acht zu lassen, daß alle Schreiber, mit denen wir es zu tun haben, den Text verstanden und infolgedessen zu versteckten Konjekturen neigten. Und diese Konjekturen können über die Handschriftengruppen hinweg zusammenfallen. Ein mechanisches Vorgehen empfiehlt sich also nicht für eine Edition.

Zur vorliegenden Ausgabe

Vorliegendes Buch wurde in den Jahren 1962—1972 erarbeitet; durch großzügiges Entgegenkommen der Bibliothèque nationale, Paris, konnte ich den Coisl. 136 in der Handschriftenabteilung der Universitätsbibliothek Würzburg im Original benutzen. Die übrigen Codices wurden für die Constitutio textus im Film verwendet; um größere Sicherheit zu erzielen, kollationierte ich mein Manuskript nochmals an Abzügen der Filme durch.

Dem Benützer wird auffallen, daß von Divinatio kaum Gebrauch gemacht wurde: Grund dafür ist zum einen die relativ zuverlässige Überlieferung in drei Handschriftenklassen, zum anderen, daß noch wenige Philologen Konjekturen machten.

Die eigentliche Schwierigkeit der Edition lag in dem Umstand, daß die erhaltene Hauptquelle des Skylitzes, Theophanes Continuatus und die auf Skylitzes basierenden byzantinischen Historiker zumeist nur in beschränkt brauchbaren Ausgaben vorliegen. Zwar wurde die handschriftliche Überlieferung des Theophanes Continuatus in jedem Falle zu Rate gezogen; sie fließt aber viel zu spärlich, als daß man sich immer auf sie verlassen könnte.

Unter diesen Umständen war es ein Ziel der Ausgabe, einer ganzen Reihe künftiger Editoren Hilfestellung bieten zu wollen. Unebenheiten des Skylitzes wurden nicht normiert, um nicht Spuren von Quellen-

wechsel zu tilgen. An Orthographie, Interpunktion und Kapitaleinteilung fühle sich der Benutzer nicht zu sehr gebunden: Das ist in erster Linie für den kritischen und verständnisvollen Leser gedacht.

Die Datierungen im Apparat a) sind den Regestenwerken Dölgers, Grumels, den gültigen Geschichten des byzantinischen Staates, gelegentlich auch neueren Spezialuntersuchungen entnommen. Sie sind nicht als eigene Forschungsergebnisse zu werten.

Im Apparat b) sind nur die allerwichtigsten Fontes und Testimonia angegeben; Parallelquellenarabischer, lateinischer (z. B. normannischer), slavischer usw. Historiographie sind bewußt unerwähnt geblieben.

Der Apparat c) ist positiv gehalten, wenn mindestens eine ganze Handschriftenklasse abweicht; ein Mischapparat empfahl sich in Anbetracht der großen Zahl von Varianten.

Orthographische Varianten, Akzente, Spiritus, Interpunktionen wurden nicht berücksichtigt; zu Ausnahmen zwangen natürlich Orts- und Personennamen und die Möglichkeit eines abweichenden Sinnes.

Wo auf die handschriftliche Überlieferung des Theophanes Continuatus zurückgegriffen werden mußte, wurde dies durch „cod. V.“ angezeigt. Die sehr wertvollen Leo Diaconus-Varianten verdanke ich Herrn Prof. Panayotakis.

Ein kaum befriedigend zu lösendes Problem bietet Kedren; vorliegendes Werk will und kann nicht eine Edition der zweiten Hälfte des Kedren ersetzen. Seine Überlieferung scheint mir noch der Klärung zu harren; eine Textgeschichte auf Grund von Kollationen ausgewählter Abschnitte zu erstellen erscheint höchst fragwürdig, weil mit Wechsel der Vorlagen bei den einzelnen Codices zu rechnen ist. In der Regel ist Kedren mit MN (am häufigsten mit N) identisch; wo keine Kedrenvarianten gegeben sind, kann man diese Identität als gegeben voraussetzen. Sie wurden in den Fällen in den Apparat gesetzt, wo es galt, MN oder M bzw. N in ihrer Überlieferungsgeschichtlichen Stellung abzugrenzen. Naturgemäß mußte für die zweite Hälfte des Skylitzes häufiger auf Kedren zurückgegriffen werden, weil wir für diese Teile im Gegensatz zur ersten Hälfte keine erhaltenen Quellen haben, also auf noch unsicherem Boden stehen.

Abschnitt c) der Bibliographie ist als Supplement zur Literaturzusammenstellung in Moravcsiks Byzantinoturcica gedacht. Er soll in Ermangelung eines Kommentarbandes den Zugang zu einer Reihe wichtiger, derzeit intensiv diskutierter Problemkreise erleichtern. Auf Autopsie der aufgeführten Titel konnte nicht verzichtet werden; dies hatte zur Folge, daß dem Herausgeber nach etwa Mitte 1972 bekannte gewordene Publikationen nicht mehr miteinbezogen werden konnten.

LITERATUR

Abkürzungen

Byz.	Byzantion
ByzBulg.	Byzantino — Bulgarica
ByzSlav.	Byzantinoslavica
BZ	Byzantinische Zeitschrift
DOP	Dumbarton Oaks Papers
EEBS	Ἐπετηρίς Ἐταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν
Et. Hist.	Etudes Historiques
Ist. Pregl.	Istoričeski Pregled
Izv. Inst. (bülğ.) ist.	Izvestija na Inst. za (bülğarska) istorija
Jb. Öst. byz. Ges. (Byz)	Jahrbuch der Österr. byzant. Gesellschaft (Byzantinistik)
Rev. Et. Byz.	Revue des Etudes Byzantines
Rev. Et. Sud.	Revue des Etudes Sud-est Européennes
Rev. Hist.	Revue Historique
Rev. Roum. Hist.	Revue Roumaine d'Histoire
Spec.	Speculum
St. Balc.	Studia Balcanica
St. mediev.	Studi medievali
Travaux	Centre de recherche d'histoire et civilisation byzantines. Travaux et memoires
VV	Vizantijskij vremennik
Zb. Rad.	Zbornik radova Vizantološkog instituta

a) *Ausgaben*

- Historiarum compendium, ... a Joanne Curopalate Scillizae ... conscriptum et nunc recens a Joanne Baptista Gabio e Graeco in Latinum conversum. Venetiis 1570 (nur lateinische Übersetzung)
- B. de Montfaucon: Bibliotheca Coisliniana. Paris 1715, S. 207—208 (Ausgabe der Vorrede, wiederholt im Bonner Corpus, [Bd. 4], S. 3—5)
- Ferner in folgenden Ausgaben des Georgios Kedrenos:
- Editio princeps Graece et Latine von G. Xylander. Basileae 1566 (mit Kommentar, Index, chronologischen Tafeln)
- Ed. Ch. A. Fabrot. 2 Bde. Paris 1647 (Corpus Byzantinae historiae. [8]) (mit lat. Übersetzung und Glossar; Kommentar von Goar)
- Abdruck dieser Ausgabe Venetiis 1729 (Byzantinae historiae scriptores in unum corpus redacti)
- Ed. I. Bekker. 2 Bde. Bonnae 1838—1839 (Corpus scriptorum historiae Byzantinae. [4—5]) (mit den Beigaben des Corpus Parisiense und ausgewählten Varianten der Skytlitzeshandschrift Coislinianus 136)
- Ed. J.-P. Migne. Paris 1864 (Patrologia Graeca. 121 und 122, Sp. 1—318) (nach dem Corpus Parisiense)

b) *Grundlegende Literatur zu Skylitzes, zum Skylitzes-Problem und zur Textgeschichte*

- C. de Boor: Zu Johannes Skylitzes. BZ 13 (1904) 356—369
- C. de Boor: Weiteres zur Chronik des Skylitzes. BZ 14 (1905) 409—467
- M. E. Colonna: Gli storici bizantini dal IV al XV secolo. 1. Storici profani. Napoli 1956, S. 116—118
- J. A. Fabricius: Bibliotheca Graeca. Ed. 4. cur. G. Chr. Harles. Hamburg 1790—1809; über Skylitzes Bd. 7, S. 722—726
- A. Grabar: Les illustrations de la chronique de Jean Skylitzes a la Bibliothèque nationale de Madrid. Cahiers archéologiques 21 (1971) 191—211
- F. Hirsch: Byzantinische Studien. Leipzig 1876 (Repr. 1965)
- I. Karayannopoulos: Πηγαί τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας, Thessalonike ²1971 (Βυζαντινὰ Κείμενα καὶ Μελέται. 2)
- A. Každan: Ekscerpty Skilicy. Izv. Inst. ist. 14/15 (1964) 529—544
- K. Krumbacher: Geschichte der byzantinischen Litteratur. München ²1897, S. 3 65 bis 369 u. 5. (Handbuch der klass. Altertums-Wissenschaft IX, 1)
- P. Lambecius: Commentarium de Augustissima Bibliotheca Caesarea Vindobonensi L. II. Wien 1769, Sp. 231—234
- L. Mabilis: Zwei Wiener Handschriften des Johannes Skylitzes. Phil. Diss. Breslau 1890 (vgl. dazu die Rezension von P. Bezobrazov in: Žurnal Ministerstva narodnago prosvješćenija 278 (1891), Nov.-Heft, S. 230—236)
- G. Moravcsik: Byzantinoturcica. 2 Bde. Berlin ²1958 (Berliner Byzantinistische Arbeiten. 10. 11)
- B. Prokić: Die Zusätze in der Handschrift des Johannes Skylitzes codex Vindobonensis hist. gr. LXXIV. Phil. Diss. München 1906
- S. Röckl: Studien zu byzantinischen Geschichtsschreibern. Blätter für das bayer. Gymnasialschulwesen 20 (1884) 277—282
- K. Schweinburg: Die ursprüngliche Form der Kedrenchronik. BZ 30 (1929/30) 68—77
- Skylitzes Continuatus. — E. Tsolakes: Ἡ Συνέχεια τῆς Χρονογραφίας τοῦ Ἰωάννου Σκυλίτζη. Thessalonike 1968 (Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Ἰδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου. 105)
- J. Seger: Byzantinische Historiker des 10. u. 11. Jahrhunderts. 1. München 1888
- I. Ševčenko: Poems on the deaths of Leo VI and Constantine VII in the Madrid Manuscript of Skylitzes. DOP 23/24 (1969/70) 185—228 u. 6 Tafeln
- Skylitzes Matritensis. T. 1. Reproducciones y miniaturas. Por Sebastián Cirac Estopañán. Barcelona-Madrid 1965 (vgl. dazu die Rezension von J. F. Pomar. Emerita 34 (1966) 153—159)
- H. Thurn: Zur Textüberlieferung des Skylitzes. BZ 59 (1966) 1—4
- E. Tsolakes: Τὸ πρόβλημα τοῦ συνεχιστῆ τῆς χρονογραφίας τοῦ Ἰωάννου Σκυλίτζη. Ἑλληνικά 18 (1964) 79—83
- Th. Uspenskij: Ochridskaja rukopis' Ioanna Kuropalata Skilicy. Izvestija Russkago archeologičeskago instituta v Konstantinopole. IV, 2 (1899) 1—8

c) *Literatur zu den von Skylitzes behandelten Ereignissen:*

- Actes du premier congrès intern. des études balk. et sud-est européennes. III. Histoire. Sofia 1969. Darin: D. Angelov: Byzance et les peuples de l'Europe du sud-est.

- Bulgarië, S. 27—36. M. Berza: Byzance ... sud-est. Roumanie, S. 51—56. B. Grafenauer: Byzance ... sud-est. Die Völker Jugoslawiens, S. 37—49. G. Stadtmüller: Forschungsbericht zur Frühgeschichte Südosteuropas, S. 409—419
- H. Ahrweiler: L'Asie Mineure et les invasions arabes. (VIIe—IXe s.). Rev. Hist. 227 (1962) 1—32
- H. Ahrweiler: Byzance et la mer. Paris 1966
- A. Andronic: Români, Bulgari, Ruși și Bizantini la Dunărea de Jos la sfârșitul secolului al X-lea. Memoria antiquitatis 1 (1969) 207—213
- D. Angelov: Bogomilstvoto v Bŭlgarija. Sofija 1961
- S. Antoljak: Makedonija u IX stoljeću. Kiril Solunski I. Skopje 1970, S. 23—42
- S. Antoljak: Samuilovata država. Skopje 1969
- V. Arutjunova: K voprosu ob „ἀνθρωποι“ v „tipike“ Grigorija Pakuriana. v V 29 (1968) 63—76
- F. Barišić: Dve verzije u izvorima o ustaniku Tomi. Zb. Rad. 6 (1960) 145—169
- I. Barnea-Șt. Ștefanescu: Bizantini, Români și Bulgari la Dunărea de Jos. București 1971 (Din istoria Dobrogei. vol. 3)
- B. Benedikz: The evolution of the Varangian regiment in the Byzantine army. BZ 62 (1969) 20—24
- V. Beševliev: Eine nicht genügend anerkannte hagiographische Quelle. Polychronion. Festschrift F. Dölger zum 75. Geburtstag. Heidelberg 1966, S. 90—104
- B. Blagoeva: Za proizhoda na car Samuil. Ist. Pregl. 22 (1966) H. 2, S. 79—95
- I. Božilov: Kŭm vŭprosa za vizantijskoto gospodstvo na dolnija Dunav v kraja na X vek. St. Balc. 2 (1970) 75—96
- A. Božkov: Miniaturite na madridskija rŭkopis na Skilica. Izkustvo 19 (1969) H. 3, S. 18—29
- A. Bruhn Hoffmeyer: Military equipment in the Byzantine manuscript of Skylitzes in Biblioteca nacional in Madrid. Granada 1966 (= Gladius. 5)
- A. Bryer: A byzantine family: The Gabrades, c. 979-c. 1653. University of Birmingham Historical Journal 12 (1970) 164—187
- B. Cămpina: L'influence byzantine sur le Bas-Danube à la lumière des recherches recentes effectuées en Roumanie. Rev. Roum. Hist. 1 (1962) 17—18
- M. Canard: La prise d'Héraclée et les relations entre Hārŭn ar-Rashid et l'empereur Nicéphore Ier. Byz. 32 (1962) 345—379
- G. Cankova-Petkova: Sur l'établissement des tribus slaves du groupe bulgare au sud du Bas-Danube. Et. Hist. 4 (1968) 143—166
- G. Cankova-Petkova: Za godinata, kogato e sŭzdadena bŭlgarska dŭrŭzava. Ist. Pregl. 24 (1968) H. 3, S. 58—61
- G. Cankova-Petkova: Petŭr Deljan prez pogleda na negovite sŭvremennici. Ist. Pregl. 22 (1966) H. 4, S. 97—106
- G. Cankova-Petkova: Der erste Krieg zwischen Bulgarien und Byzanz unter Simeon und die Wiederaufnahme der Handelsbeziehungen zwischen Bulgarien und Konstantinopel. Byzantinische Forschungen 3 (1968) 80—113
- G. Cankova-Petkova: Socialnyj sostav naselenija bolgarskich zemel' v period vizantijskogo gospodstva. VV 23 (1963) 3—22
- G. Cankova-Petkova: Pŭrvata vojna meždŭ Bŭlgarija i Vizantija pri car Simeon i vŭzstanovjaneto na bŭlgarskata tŭrgovija s Carigrad. Izv. Inst. ist. 20 (1968) 187—200

- G. Cankova-Petkova: Vlijanija na vizantijskite političeski institucii u Bŭlgarite prez XI vek. St. Balc. 2 (1970) 97—104
- P. Charanis: The monk in Byzantine society. DOP 25 (1971) 61—84
- G. Chionides: Ἱστορία τῆς Βεπολας. T. 2. Thessalonike 1970
- Ai. Christophilopulu: Ἡ ἀντιβασιλεία εἰς τὸ Βυζάντιον, Athen 1970 (Βασ. Ἱδρυμα Ἐρευνῶν. Κέντρον Βυζαντινῶν Σπουδῶν. Σύμμεκτα 2)
- D. Christov: Porazeniето na vizantijskata armija prez 896 g. Voenno-istor. Sbornik 36 (1967) H. 4, S. 42—58
- J. Deér: Zur Praxis der Verleihung des auswärtigen Patriziats durch den byzantinischen Kaiser. Archivum historiae pontificiae 8 (1970) 7—25
- P. Diaconu: Une information de Skylitzès-Cédrenus à la lumière de l'archéologie. Rev. Et. Sud. 7 (1969) 43—49
- P. Diaconu: Les Petchénègues au Bas-Danube. Bucarest 1970 (Bibliotheca historica Romaniae. 27)
- A. Diller: Byzantine lists of old and new geographical names. BZ 63 (1970) 27—42
- M. Dinić: Iz naše ranije prošlosti. Prilozi za knjiž., jezik, ist. i folklor 30 (1964) 235—246
- I. Dujčev: Medioevo bizantino-slavo. Vol. 1—3. Roma 1965—1971
- I. Dujčev: Melnik au moyen age. Byz. 38 (1968) 28—41
- I. Dujčev: Aux origines de courants dualistes à Byzance et chez les Slaves méridionaux. Rev. Et. Sud. 7 (1969) H. 1, S. 51—52
- I. Dujčev: Il patriarcato bulgaro del secolo X. Orient. Christ. Anal. 181 (1968) 201—221
- I. Dujčev: Poslednijat zaštitnik na Srem v 1018 g. Izv. Inst. bulg. ist. 8 (1960) 309 bis 321
- F. Dvornik: Patriarch Ignatius and Caesar Bardas. Byzslav. 27 (1966) 7—22
- E. Eickhoff: Seekrieg und Seepolitik zwischen Islam und Abendland. Berlin 1966
- V. von Falckenhausen: Eine byzantinische Beamtenurkunde aus Dubrovnik. BZ 63 (1970) 10—23
- V. von Falckenhausen: Taranto in epoca bizantina. St. mediev. Ser. III. 9 (1968) 133—168
- V. von Falckenhausen: Untersuchungen über die byzantinische Herrschaft in Süditalien vom 9. bis ins 11. Jh. Wiesbaden 1967 (Schriften zur Geistesgeschichte des östlichen Europa. 1)
- B. Ferjančić: Sirmijum u boba Vizantije. Sirmium-Sremska Mitrovica (Sremska Mitrovica 1969) 33—58
- J. Ferluga: Le soulèvement des comitopoules. Zb. Rad. 10 (1967) 163—170
- J. Ferluga: Vreme podizanja crkve sv. Ahileja na Prespi. Zbornik za Likovne umetnosti 2 (1966) 3—8
- N. Garsoian: The Paulician heresy. The Hague-Paris 1967
- P. Gautier: Clement d'Ohrid, évêque de Dragvista. Rev. Et. Byz. 22 (1964) 199—214
- V. Georgescu: Byzance et les institutions Roumaines jusqu' à la fin du XVe siècle. XIVe congrès international de études Bizantines. Bucarest, 6—12 Sept. 1971. Rapports 4, S. 49—80
- V. Gjuzeliev: Knjaz Boris pŭrvi. Sofia 1969
- V. Gjuzeliev: Dobrudžanskijat nadpis i sŭbitijata v Bŭlgarija prez 943 g. Ist. Pregl. 24 (1968) 40—44

- H. Glykatzki-Ahrweiler: Recherches sur l'administration de l'empire byzantin aux IXe-XIe siècles. Bulletin de Correspondance hellénique 84 (1960) 1-111
- P. Grierson—R. Jenkins: The date of Constantine VII's coronation. Byz. 32 (1962) 133-138
- V. Grumel: Chronologie patriarcale au Xe siècle. Rev. Et. Byz. 22 (1964) 45-71
- R. Guillard: Contribution à l'histoire administrative de l'empire byzantin. Le chartulaire et le grand chartulaire. Rev. Et. Sud. 9 (1971) 405-426
- R. Guillard: Contribution à l'histoire administrative de l'empire byzantin. La patricienne à ceinture. ByzSlav 32 (1971) 269-275
- R. Guillard: Contribution à la prosopographie de l'empire byzantin. Les patrices du règne de Léon III l'Isaurien (717-741) au règne de Michel II (820-827). Byz. 40 (1970) 317-360. — Les patrices sous les règnes de Théophile (829-842) et de Michel III (842-867). Rev. Et. Sud. 8 (1970) 593-610. — Les patrices sous les règnes de Basile Ier (867-886) et de Léon VI (886-912). BZ 63 (1970) 300-317. — Les patrices du règne de Basile II (976-1025). Jb. Öst. Byz. 20 (1971) 83-108. — Les patrices sous le règne de Constantin IX Monomaque. Zb. Rad. 13 (1971) 1-25
- R. Guillard: Etudes sur l'histoire administrative de l'empire byzantin. Le questeur. Byz. 41 (1971) 78-97
- R. Guillard: Etudes de topographie de Constantinople byzantine. 2 Bde. Berlin — Amsterdam 1969 (Berliner byzantinistische Arbeiten. 37)
- R. Guillard: Les Logothètes. Rev. Et. Byz. 29 (1971) 5-115
- R. Guillard: Recherches sur les institutions byzantines. 2 Bde. Berlin — Amsterdam 1967 (Berliner byzantinistische Arbeiten. 35)
- R. Guillard: Remarques sur la vie monastique en Byzance. EEBΣ 30 (1960/61) 39-54
- A. Guillou: Studies on Byzantine Italy. London 1970
- R. Janin: La géographie ecclésiastique de l'empire byzantin. I. P. La siège de Constantinople et le patriarcat oecuménique. t. 3. Les églises et les monastères. 2. ed. Paris 1969 (Publications de l'Institut français d'études byzantines.)
- R. Jenkins: The chronological accuracy of the „Logothete“ for the years a. d. 867 to 913. DOP 19 (1965) 89-112
- R. Jenkins: Byzantium. The imperial centuries a. d. 610-1071. New York 1966
- R. Jenkins: The peace with Bulgaria (927) celebrated by Theodore Daphnopates. Polychronion. Festschrift F. Dölger zum 75. Geburtstag. Heidelberg 1966, S. 287 bis 303
- R. Jenkins: Studies on Byzantine history of the 9th and 10th centuries. London 1970
- S. Impellizzeri: Umanesimo bizantino e Fozio. Rivista de studi bizantini e neoellenici. NS 6/7 (1969/70) 9-69
- Izvori, Vizantinski, za istoriju naroda Jugoslavie. 1 — Beograd 1955 —
- J. Kalić: Podaci Alberta Ahenskog o ugarsko-vizantijskim odnosima krajem XI veka. Zbornik Filoz. fakulteta. Beograd 10 (1968) H. 1, S. 183-191
- P. Karlin-Hayter: The emperor Alexander's bad name. Spec. 44 (1969) 585-596
- P. Karlin-Hayter: La mort de Théophano. BZ 62 (1969) 13-19
- P. Karlin-Hayter: Le synode à Constantinople de 886 à 912. Jb. Öst. byz. Ges. 19 (1970) 59-101
- P. Karlin-Hayter: The title or office of Basileopator. Byz. 38 (1969) 278-280

- A. Každan: Iz istorii vizantijskoj chronografii X v. 1. 2. VV 19 (1961) 76—96. 20 (1961) 106—128
- P. Koledarov: Le titulariat des boyards dans la Bulgarie médiévale. Et. Hist. 4 (1968) 191—212
- I. Konstantinides: Νικόλαος Α', ὁ μυστικός (ca. 852—825 μ. Χ.) πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (901—907, 912—925). Athen 1967 (Βιβλιοθήκη τῆς ἐν Ἀθήναις φιλεκαπαιδευτικῆς ἐταιρείας, ἀρ. 38)
- I. Kutsukos: Ἡ πολιτική Νικηφόρου Φωκᾶ Β'. Athen 1966
- P. Lemerle: Élèves et professeurs à Constantinople au Xe siècle. Acad. Inscr. et B.-L., Comptes rendus, juill.-oct. 1969, 576—587
- P. Lemerle: Le premier humanisme byzantin. Paris 1971
- P. Lemerle: Thomas le Slave. Travaux 1 (1965) 254—297
- A. Leroy-Molinghen: Les cométopoules et l'état de Samuel. Byz. 39 (1969) 497—500
- S. Lišev: Bŭlgarskijat srednovekoven grad. Sofija 1970
- S. Lišev: Njakoi vŭprosi na klasovata borba v Bŭlgarija prez X v. Izv. Inst. ist. 14/15 (1964) 555—567
- G. Litavrin: Bolgarija i Vizantija v XI—XII vv. Moskva 1962
- G. Litavrin-V. Janin: Nekotorye problemy russko-vizantijskich otnošenij v IX—XV v. Istorija SSSR 4 (1970) Ijul'-Avgust 32—53
- G. Litavrin: Psell o pričinach poslednego pochoda russkich na Konstantinopol' v 1043 g. VV 27 (1967) 71—86
- G. Litavrin: Ešče raz o pochode russkich na Vizantiju v ijule 1043 g. VV 29 (1968) 105—107
- Literaturberichte über Neuerscheinungen zur außerdt. Geschichte. 1 ff. München 1962 ff. (Historische Zeitschrift, Sonderheft 1 ff.)
- M. Ljubinković: Prilog proučavanju Samuilove autokefalne crkve. Starinar 19 (Beograd 1969) 125—139
- N. Lomouri: K istorii vostanija Bardy Sklira. Trudy Tbiliskogo gos. universiteta 67 (1957) 29—44
- M. Loos: Symposium historique „L'insurrection des comitopoules et la création de l'état de Samuel." Prespa 10—15 oct. 1969. ByzSlav 31 (1970) 292—294
- C. Mango: The legend of Leo the Wise. Zb. Rad. 6 (1969) 59—93
- C. Mango: When was Michael III born? DOP 21 (1967) 253—258
- S. Mashev: Die staatsrechtliche Stellung der byzantinischen Kaiserinnen. ByzSlav. 27 (1966) 308—343
- I. Medvedev: Fenomen transurbanizacii i ego rol' v stanovlenii feodal' nogo vizantijskogo goroda. Antičnaja drevnost i srednie veka 6 (1969) 79—90
- Εἰς μνήμην Κωνσταντίνου Ἀμάντου. Athen 1960. Darin: P. Charanis: On the ethnic origins of the emperor Nicephorus Phocas, S. 42—45; G. Moravcsik: Ἀνώσυμμο ἀρ. ποιήματ περὶ Βασίλειου Α', S. 1—10
- G. Moravcsik: Byzance et le christianisme hongrois du moyen âge. 16. corso di cultura sull' arte ravennate e bizantina. Ravenna 1969, S. 313—341
- G. Moravcsik: Byzantium and the Magyars. Amsterdam 1970
- G. Moravcsik: Sagen und Legenden über Kaiser Basileios I. DOP 15 (1961) 59—126
- A. Nikoloff: Samuels Bulgaria. Cleveland 1969

- R. Novaković: Četiri priloga istoriji i istorijskoj geografiji Srbije. Zbornik Filoz. fak. 11 (Beograd 1970) H. 1, S. 205—238
- D. Obolensky: The Byzantine commonwealth. London 1971
- Očerki, Vizantijskie. Moskva 1971
- W. Ohnsorge: Zur Frage der Töchter Kaiser Leons VI. BZ 51 (1958) 78—81
- N. Oikonomides: Le serment de l'impératrice Eudocie (1067). Rev. Et. Byz. 21 (1963) 101—128
- N. Oikonomides: La dernière volonté de Léon VI au sujet de la tétragamie (mai 912). BZ 56 (1965) 46—52
- G. Ostrogorski: Sabrana dela. 1 — Beograd 1969 —
- G. Ostrogorsky: Observations on the aristocracy in Byzantium. DOP 25 (1971) 1—32
- V. Pašuto: Vnešnjaja politika drevnej Rusi. Moskva 1965
- P. Petrov: Za godinata na nalagane christijanstvota v Bŭlgarija. Izv. Inst. ist. 14/15 (1964) 569—590
- P. Petrov: Obrazuvane i ukrepvane na zapadnata bŭlgarska dŭrŭava. 1. Kŭm chronologijata na perioda 966—986 g. Godišnik Sof. univers. Fil.-ist. fak. 53 (1959) H. 2, S. 131—190
- P. Petrov: Vostanie Petra i Bojana v 976 g. i borba komitopalov s Vizantiej. Byz-Bulg. 1 (1962) 121—144
- D. Polemis: Some cases of erroneous identification in the chronicle of Skylitzes. ByzSlav. 26 (1965) 74—81
- D. Polemis: The Doukai. London 1968 (Univ. of London hist. studies 22)
- J. Pomar: El Scylitzes de la Biblioteca nacional de Madrid. Gladius 3 (1964) 15—45
- A. Poppe: La dernière expédition russe contre Constantinople. ByzSlav 32 (1971) 1—29. 233—268
- A. Poppe: Państwo i kościół na Rusi w XI wieku. Warszawa 1968 (Rozprawy Univ. Warszawskiego. 26)
- A. Poppe: Le prince et l'église en Russie de Kiev depuis la fin du Xe siècle jusqu'au début du XIIe siècle. Acta Poloniae historica 20 (1969) 95—119
- A. Poppe: Russkie mitropolii konstantinopol'skoj patriarii v XI stoletii. VV 29 (1968) 95—104
- B. Primov: Bogomilstvo v Bolgarii i slavianskich stranach i ego značenie v srednevekovnoj Evrope. Et. Hist. 4 (1968) 109—139
- Proceedings of the XIIIth intern. congress of Byzantine studies. London 1967.
- Darin bes. wichtig die Aufsätze von G. Moravcsik, S. 13—28; G. Litavrin — A. Každan — Z. Udalcova — I. Ševčenko — F. v. Lillienfeld, S. 67—115; D. Angelov — A. Dostal, S. 149—175. E. Condurachi — I. Barnea — P. Diaconu — A. Elian, S. 177—203; N. Svoronos — A. Guillou — E. Evert-Kappesowa — E. Stănescu, S. 371—408; C. Toumanoff — S. der Nersessian — R. Thompson — F. Sauer, S. 409—441; P. Charanis — H. Ahrweiler — H.-G. Beck, S. 443—475
- K. Rahbek Schmidt: The Varangian Problem. Scando-Slavica, Suppl. 1 (Kopenhagen 1970) 7—20
- W. Graf Rüd̄t von Collenberg: Wer war Theophano? Genealogisches Jahrbuch 4 (1964) 49—71
- P. Schreiner: Studien zu den Brachea Chronika. München 1967 (Miscellanea Byzantina Monacensia. 6)

Literatur

LIV

- I. Sevčenko: Sviatoslav in Byzantine and Slavic miniatures. *Slavic Review* 24 (1965) 709—713
- I. Snegarow: V koja godina se pokrústie búlgarskijat knjaz Boris. *Ist. Pregl.* 22 (1966) H. 5, S. 92—99
- H. Sørensen: The so-called Varangian-Russian problem. *Scando-Slavica*, Suppl. 1 (Kopenhagen 1970) 133—144
- E. Stănescu: Byzance et les Pays Roumaines aux IXe—XVe siècles. XIVe congrès international de études Bizantines. Bucarest 6—12 Sept. 1971. *Rapports* 4, S. 7—47
- E. Stănescu: Byzantinovlachica I. *Rev. Et. Sud.* 6 (1968) 407—438
- E. Stănescu: La crise du Bas-Danube byzantin au cours de la seconde moitié du XIe siècle. *Zb. Rad.* 9 (1966) 49—73
- E. Stănescu: Denumirile Bizantine ale regiunii de la Dunărea de Jos în s. X—XII și jensul lor istorie. *Studii și cercetari de istorie vecbe* 19 (1969) 469—491
- A. Stauridu-Zaphraka: 'Η Συνάντησι Συμῶν καὶ Νικολάου Μυστικοῦ (Αὔγ. 913) στὰ πλαίσια τοῦ Βυζαντινοβουλγαρικοῦ ἀνταγωνισμοῦ. *Thessalonike* 1972 (Βυζαντινὰ Κείμενα καὶ Μελέται. 3)
- T. Sübev: Osnovavane, pŕvonačalno ustrojstvo i meždudŕrkovno položenie na búlgarskata archiepiskopija. *Duchovna kultura* 50, H. 5—6 (1970) 3—17
- Szabolcs de Vajay: Der Eintritt des ungarischen Stammesbundes in die europäische Geschichte. Mainz 1968 (*Studia Hungarica*. 4)
- D. Talis: Iz istorii rusko-korsunskich političeskich otnošenij v IX—X vv. *VV* 14 (1958) 103—115; vgl. dazu A. Jacobson, a. a. O., S. 116—128
- M. Tichomirov: Istoričeskie svjazi Rossii so slavjanskimi stranami i Vizantiej. Moskva 1969
- V. Tiftixoglu: Gruppenbildungen innerhalb des konstantinopolitanischen Klerus während der Komnenenzeit. *BZ* 62 (1969) 25—72
- F. Tinnefeld: Kategorien der Kaiserkritik in der byzantinischen Historiographie. Von Prokop bis Niketas Choniates. München 1971
- P. Tivčev: Bŕntut na Toma Slavjanina i namesata na búlgarakija chan Omurtag. *Ist. Pregl.* 25 (1969) H. 5, S. 68—78
- P. Tivčev: Sur les cités byzantines aux XIe—XIIe siècles. *ByzBulg.* 1 (1962) 142—182
- P. Tivčev: Nouvelles données sur les guerres des Bulgares contre Byzance au temps du tsar Samuel. *ByzBulg.* 3 (1969) 37—48
- P. Tivčev: Za vojната meždŕu Vizantija i Bŕlgarija prez 977 g. *Ist. Pregl.* 25 (1969) H. 4, S. 80—88
- N. Tobias: Basil I (867—886), the founder of the Macedonian dynasty. *Phil. Diss.* Rutgers, The State University. Ann Arbor 1969
- N. Tomadakes: Προβλήματα τῆς ἐν Κρήτῃ 'Αραβοκρατίας (826—961) *ΕΕΒΣ* 30 (1960/61) 1—38
- C. Toumanoff: Caucasia and Byzantium. *Traditio* 27 (1971) 111—158
- T. Tŕpkova-Zaimova: L'idee impériale à Byzance et la tradition étatique Bulgare. *Βυζαντινά* 3 (1971) 287—295
- V. Tŕpkova-Zaimova: Za chronologijatu na sŕbijata, predadeni v edna „kratka chronika“. *Izv. Inst. ist.* 14/15 (1964) 373—379
- G. Vernadsky: The Russo-Byzantine war of 1043. *Byzant-neugriech. Jahrbücher* 18 (1945/49) (1960) 123—143

- T. Vlachos: Die Geschichte der byzantinischen Stadt Melnikon. Thessaloniki 1969. Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Ἴδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἰμου. 112
- E. Völkl: Südosteuropa von 600—900 n. Chr. Südost-Forschungen 28 (1969) 265—280
- M. Vojnov: Preslav, Sredec, Ochrid — tri srednovekovni prestolni grada na bulgarski care i patriarsi. Ist. Pregl. 24 (1968) H. 4, S. 72—76
- S. Vryonis: Byzantium and Islam seven — seventeenth century. East European Quarterly 2 (1968) 205—240
- Ch. Walter: L'iconographie des conciles dans la tradition byzantine. Paris 1970 (Archives de l'Orient Chrétien. 13)
- T. Wasilewski: Administracja bizantyńska na ziemiach słowiańskich i jej polityka wobec Słowian w XI—XII w. Kwartalnik historyczny 70 (1963) 303—323
- T. Wasilewski: Data chrztu Bułgarii. Pamiętnik słowiański 18 (1968) 115—129
- T. Wasilewski: Etat russe dans le monde byzantin. Acta Poloniae historica 27 (1970) 43—51
- T. Wasilewski: Studia nad dziejami panowania cesarza Michała III (842—867). Ist. Pregl. 61 (1970) H. 2, S. 167—182. H. 3, S. 359—380
- T. Wasilewski: Stefan Vojislav de Zahumlje, Stefan Dobroslav de Zéta et Byzance au milieu du XIe siècle. Zb. Rad. 13 (1971) 109—126
- K. Weitzmann: Studies in classical and Byzantine manuscript illumination. Ed. H. Kessler. Chicago 1971
- A. Xynopoulos: Ταυρολέων. Δελτίον Χριστ. Ἀρχαιολογ. Ἐταιρείας 4, 5 (1966/1969) 309—314

Nachträge

zu b) S. XLVIII

- J. Ferluga: Jovan Skilica. In: Vizantijski izvori za istoriju naroda Jugoslavije. 3 (1966) 51—172
- A. Turyn: Dated Greek manuscripts of the 13th and 14th centuries in the libraries of Italy. Urbana 1972, vol. 1, p. 47, vol. 2, pl. 28

zu c) S. XLVIII—LV

- I. Božilov: Küm chronologijata na bulgaro-madžarskata vojna pri car Simeon (894—896 g.). Voenno-istoričeski sbornik 40, H. 6 (1971) 20—33
- H. Ahrweiler: Les relations entre les Byzantins et les Russes au IXe siècle. Bulletin d'information et de coordination 5 (1971) 44—70
- J. Ferluga: John Scylitzes and Michael of Devol. Zb. Rad. 10 (1967) 163—170

- Hitjada godini od vosstanijeto na komitopulite i sozdavanjeto Samoillovata država. Skopje 1971
- K. Južbasjan: K proischoždeniju imeni „Pavlikjan“. Vizantijskie očerki. 1971, S. 213—235
- A. Každan: Iz ekonomičeskoj žizni Vizantii XI—XII vv. Vizantijskie očerki. 1971, S. 169—212
- V. Mavrodin: Obrazovanie drevnerusskogo gosudarstva i formirovanie drevnerusskogo narodnosti. Moskva 1971
- D. Michaelides: Φιλολογικὲς παρατηρήσεις. Hellenika 23 (1970) 331—337
- N. Panagiotakes: Ἡ Βυζαντινὴ οἰκογένεια τῶν Πλαύτων. Δωδώνη 1 (1972) 243—264
- R. Poptodorov: Prelomnoto značenie na pokrŭstvaneto i na osvaneto na bŭlgarskata cŭrkva v 870 g. v kult. život na bŭlg. narod prez vreme na pŭrvata bŭlgarska dŭržave. Godišnik na duhovnata akademija Sv. Kliment Ochridski 19 (1969/70) 71—85
- T. Sübev: Osnovane na bŭlgarskata cŭrkva -870 g. Godišnik na duhovnata akademija Sv. Kliment Ochridski 19 (1969/70) 21—70
- S. Vryonis: Byzantium: its internal history. London 1971
- T. Wasilewski: Bizancium i słowanie w IX wieku. Warszawa 1972

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΣΚΥΛΙΤΖΗ
ΣΥΝΟΨΙΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

TABULA NOTARUM IN APPARATU CRITICO ADHIBITARUM

*I. CODICES MANU
SCRIPTI IOANNIS SCYLITZAE*

A	= Vind. Hist. gr. 35, s. XII.
C	= Coisl. 136, s. XII.
E	= Scorial. T. III. 9, s. XIV.
O	= Achrid. 79, s. XII.
V	= Vat. Gr. 161, s. XIII.
B	= Ambr. C 279 inf., s. XIV.
M	= Matr. II, s. XIII.
N	= Neap. III B. 24, s. XIV.
U	= Vind. Hist. gr. 74, s. XIV.

*II. CODICES MANU
SCRIPTI GEORGII CEDRENI*

D	= Paris. suppl. gr. 1158, s. XIII.
F	= Venet.-Marc. 407, s. XIII/ XIV.
H	= Coisl. 135, s. XIII./XIV.
K	= Coisl. 313, s. XIV.

CETERA

add.	= addidit, addiderunt
cett.	= ceteri
cf.	= confer
ci.	= coniecit

corr.	= correxit
del.	= deletit
dittogr.	= dittographice
ed.	= edidit (etc.)
em.	= emendavit
eras.	= erasit
img.	= in margine
inc.	= incipit
interpol.	= interpolatio
it.	= in textu
lac.	= lacuna
litt.	= littera(e)
m.	= manus
m. rec.	= manus recentior
ms., mss.	= codex manu scriptus, codices manu scripti
mut.	= mutavit
om.	= omisit, omiserunt
p.	= pagina
ras.	= rasura
rel.	= reliqui
scr.	= scripsit
sscr.	= suprascriptit
suppl.	= supplevit
v.	= versus
v. l.	= varia lectio
vol.	= volumen

ΣΥΝΟΨΙΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΑΡΧΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ ΝΙΚΗ-
ΦΟΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΟΥ ΑΠΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΙΣΑΑΚΙΟΥ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣΑ ΠΑΡΑ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΚΟΥΡΟΠΑΛΑΤΟΥ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΡΟΥΓΓΑΡΙΟΥ ΤΗΣ
ΒΙΓΛΑΣ ΤΟΥ ΣΚΥΛΙΤΖΗ.

6

Τὴν ἐπιτομὴν τῆς ἱστορίας ἀριστα μετὰ τοὺς παλαιοὺς ἐπραγμα-
τεύσαντο πρῶτον μὲν ὁ μοναχὸς Γεώργιος καὶ σύγκελλος χρηματίσας
Ταρασίου τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου, μετ' ἐκείνον δὲ ὁ ὁμολογητῆς
Θεοφάνης καὶ τοῦ Ἄγρου ἡγούμενος, ἐπιστατικώτερον τὰς ἱστορικὰς
10 ἐπιδραμόντες βίβλους καὶ συνοφίσαντες λόγῳ μὲν ἀφέλει καὶ ἀπεριέργῳ,
μονοουχί δὲ τῆς οὐσίας αὐτῆς ἐφαπτομένῳ τῶν πεπραγμένων. ἀλλ'
ὁ μὲν, ὁ Γεώργιος, ἀπὸ καταβολῆς ἀρξάμενος κόσμου ἐς τοὺς τυράν-
νους κατέληξε, Μαξιμιανόν φημι καὶ τὸν τούτου υἱὸν Μαξιμῖνον. ὁ δὲ,
ὁ Θεοφάνης, τὸ ἐκείνου τέλος οἰκείαν ἀρχὴν ποιησάμενος καὶ τὴν ἐπίλοι-
15 πον συντεμῶν χρονογραφίαν καὶ ἐς τὴν τελευταίαν τοῦ βασιλέως Νικη-
φόρου τοῦ ἀπὸ γενικῶν καταπτώσεως ἔσθη τοῦ δρόμου. μετὰ δὲ τούτου
οὐδεὶς ἄλλος ἐπέδωκεν ἑαυτὸν τῷ τοιοῦτῳ σπουδάσματι. ἐπεχείρησαν
μὲν γὰρ τινες, οἷον ὁ Σικελιώτης διδάσκαλος, καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς ὑπάτος
τῶν φιλοσόφων καὶ ὑπέρτιμος ὁ Ψελλός, καὶ πρὸς τούτοις ἕτεροι. ἀλλὰ
20 παρέργως ἀψάμενοι τοῦ ἔργου τῆς τε ἀκριβείας ἀποπεπτώκασι, τὰ
πλείστα τῶν καιριωτέρων παρέντες, καὶ ἀνόητοι τοῖς μετ' αὐτοὺς
γεγόνασιν, ἀπαρίθμησιν μόνην ποιησάμενοι τῶν βασιλέων καὶ διδά-
ξαντες, τίς μετὰ τίνα τῶν σκῆπτρων γέγονεν ἐγκρατῆς, καὶ πλείον οὐδέν.
εἰ γὰρ καὶ τινῶν δοκοῦσιν ἐπιμνησθῆναι πράξεων, ἀλλὰ καὶ ταύτας
25 οὐκ ἔστοχασμένως συγγραφάμενοι ἔβλαψαν τοὺς ἐντυγχάνοντας, οὐκ
ὠφέλησαν. ὁ γὰρ Δαφνοπάτης Θεόδωρος, Νικίτης ὁ Παφλαγών,
Ἰωσήφ Γενέσιος, καὶ Μανουὴλ οἱ Βυζάντιοι, Νικηφόρος διάκονος ὁ
Φρύξ, ὁ Ἀσιανὸς Λέων, Θεόδωρος ὁ τῆς Σίδης γενόμενος πρόεδρος, καὶ

Prooemium Scylitzae imitatus est Georgius Cedrenus I, p. 3—6 Bekker

ΑCOVMN (a verbo 15 ἐπεχείρησαν) Σύνοψις — Σκυλίτζη ΟVM (3 Ἰσαακίου
τοῦ Κομνηνοῦ VM: Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου Ο): Ἰωάννου κουροπαλάτου καὶ
γεγονότος δρουγγαρίου τῆς βίγλας τοῦ Σκυλίτζη ἐπιτομὴ ἱστορίας ἀρχομένη ἀπὸ τῆς
τελευτῆς Νικηφόρου βασιλέως τοῦ ἀπὸ γενικῶν καὶ τελευτῶσα ἐς τὴν ἀναγόρευσιν
Ἄλεξίου (quod verbum in ras.) τοῦ Κομνηνοῦ A: Σύνοψις ἱστοριῶν συγγραφείσα παρὰ
Ἰωάννου κουροπαλάτου καὶ μεγάλου δρουγγαρίου τῆς βίγλας τοῦ Σκυλίτζη C

6 ἐπραγματεύσατο C 7 πρῶτον ὁ μὲν μον. (?) O 11 αὐτῶν M πραγ-
μάτων M 12 ὁ ante Γεώργ. om. C εἰς O 14 ὁ ante Θεοφ. om. C
15 εἰς CO 20 παρέργον C ἐπιπεπτώκασι C 21 ἀνόητοι ACOV: ἀνόητα M:
ἀνόητ' N τοὺς μετ' αὐτοὺς N 23 πλέον MN 24 εἰ γὰρ — πράξεων om. C
27 Βυζαντεῖς M 28 Ἀσιανός (= Ασσηνός, de quo cf. Panayotakis, p. 19 seqq.) C:
Asianus Gabius, p. 1*

ὁ τούτου ἀνεπίδος καὶ ὁμώνυμος ὁ τῆς ἐν Σεβαστείᾳ καθηγησάμενος
 30 ἐκκλησίας, καὶ ἐπὶ τούτῳ Δημήτριος ὁ τῆς Κυζίκου, καὶ ὁ μοναχὸς
 Ἰωάννης ὁ Λυδὸς οἰκαστος ὑπόθεσιν προστιθάμενοι, ὁ μὲν ἔπαι-
 νον φέρε εἰπεῖν βασιλέως, ὁ δὲ ψόγον πατριάρχου, ἄτερος δὲ φίλου
 ἐγκώμιον καὶ ἐν ἱστορίας σχήματι τὸν ἑαυτοῦ ἕκαστος ἀποπληροῦντες
 σκοπὸν πόρρω τῆς τῶν εἰρημένων θεοφόρων ἀνδρῶν ἀποπεπτώκασαι
 35 διανοίας. ἀποτάδην γὰρ τὰ κατὰ τοὺς αὐτῶν χρόνους συνενεχθέντα,
 καὶ μικρὸν ἄνωθεν, ἱστορικῶς συγγραφάμενοι, καὶ ὁ μὲν συμπαθῶς, ὁ
 δ' ἀντιπαθῶς, ὁ δὲ καὶ κατὰ χάριν, ἄλλος δὲ καὶ ὡς προσετέτακτο,
 τῆν ἑαυτοῦ συνθεῖς ἱστορίαν καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐν τῇ τῶν αὐτῶν ἀφη-
 γήσει διαφερόμενοι ἰλίγγου καὶ ταραχῆς τοὺς ἀκροατὰς ἐμπεπλήκασιν.
 40 ἡμεῖς δὲ τῷ πόνῳ τῶν εἰρημένων ἀνδρῶν ἐκείνων ἀρεσθέντες καὶ λυσιτε-
 λήσαιν οὐ μικρὰ τὴν σύνοψιν τοῖς φιλοστοροῦσιν ἐλπίσαντες καὶ μάλιστα
 τοῖς τὸ ῥᾶστον τοῦ ἐπιπονωτέρου προτιθεμένοις, συντομωτάτην διδοῦ-
 σαν κατάληψιν τῶν ἐν διαφοροῖς συμβεβηκότων καιροῖς καὶ τοῦ βάρους
 τῶν ὑπομνημάτων ἐλευθεροῦσαν, τὰς τῶν ἄνωθεν λεχθέντων συγγρα-
 45 φῶν ἐπ' ἀκριβὲς ἱστορίας ἀναλεξάμενοι καὶ τὰ ἐμπαθῶς ἢ καὶ πρὸς
 χάριν λεχθέντα ἀποδιοπομπήσαντες καὶ τὰς διαφορὰς καὶ διαφωνίας
 παρέντες, ἀποξέσαντες δὲ καὶ ὅσα ἐγγὺς ἐρχόμενα εὐρομεν τοῦ μυθώ-
 δους, τὰ δὲ εἰκότα καὶ ὀπόσα μὴ τοῦ πιθανοῦ ἀπέπιπτε συλλέξασθαι,
 προσθέντες δὲ καὶ ὅποσα ἀγράφως ἐκ παλαιῶν ἀνδρῶν ἐδιδάχθημεν,
 50 καὶ ὕφ' ἐν ἐπιδρομάδην συνθέμενοι τοῖς μεταγενεστέροις καταλειοπίταμεν
 τροφήν ἀπαλήν καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου ἀληθεσμένην, ἵν' οἱ μὲν τὰς
 τῶν ῥηθέντων ἱστορικῶν βίβλους ἐπελθόντες ὑπομνήματα ἔχοιεν συνέκ-
 δημον φέροντες καὶ ἐπιόντες τουτὶ τὸ βιβλίον – οἶδε γὰρ ἡ ἀνάγκωσις
 ἀνάμνησιν ἐμποιεῖν, ἢ δ' ἀνάμνησις τρέφειν καὶ μεγαλύνειν τὴν μνήμην,
 55 ὥσπερ τοῦναντίον ἡ ἀμέλεια καὶ ῥαστώνη ἐπιφέρειν ἀμνηστίαν, ἣτινι
 πάντως ἔπεται λήθη ἀμαυροῦσα καὶ συγχέουσα τὴν μνήμην τῶν πεπραγ-
 μένων – οἱ δὲ μήπω ἐντετυχηκότες ταῖς ἱστορίαις ὀδηγὸν ἔχοιεν τήνδε
 τὴν ἐπιτομὴν καὶ ἀναζητοῦντες τὰ πλατικῶς γεγραμμένα ἐντελεστέραν
 τῶν πεπραγμένων λαμβάνοιεν εἴδησιν. ἀλλ' ἀρκτέον ἐντεῦθεν.

51 τροφήν ... ἀληθεσμένην: prov., cf. Sud. α 1183; Zenob. 1, 21; Greg. Cyr. cod. Mosq. 1, 21; Mac. 1, 83

30 τούτων ΜΝ τοῖσι Ο 31 προστιθάμενος CM 32 φέρε εἰπεῖν AVMN: φέρε τοῦ Ο: om. C 32 πατριάρχη M ἕτερος CM 34 θεοφόρων om. CMN πεπ-
 τώκασαι C 35 συνεχθέντα C 36/37 ὁ δὲ καὶ ἀντιπ. Ο 37 καὶ ante κατὰ χ. om. M
 40 τῶν εἰρημένων ἀνδρῶν ἐκείνων ἀρεσθέντες AOV: τῶν εἰρημ. ἀρεσθ. ἀνδρ. ἐκ. ΜΝ: τῶν
 εἰρημ. ἀνδρ. ἐκεῖ ἐντυχόντες C 41 φιλοστοροῦσιν C 42 διδοῦσαν OVMN: διδοῦ-
 σι A: διδοῦσα C 45 ἐς τὰκριβὲς A ἀναλεξάμενοι AOVMN: ἀναμαξάμενοι C
 46 τὰς ante διαφων. add. A 47 δὲ post ἀποξ. om. O 48 ὅπ. τοῦ πιθαν. μὴ ἀπέπιπτε C
 ἐξέπιπτε A 49 ὀπόσα ACOVM: ὅσα N 51 τὸ ante τοῦ λόγου om. M
 52 ἐπελθόντες: ὀπισθεν C 52/53 συνέκδημον AVMN: συνδίδημον (corr. ex. συνέκ-
 δημον) C: συνδίδημον O 53 καὶ ante ἐπιόντες om. V τοῦτο C 54 δὲ ἀνάμν. CO
 55 τὸ ἐναντίον A 57 ἐντυχόντες τὰς ἱστορίας C 58 πλαστικῶς O 59 λάβοιεν CO

ΜΙΧΑΗΛ Ο ΚΟΥΡΟΠΑΛΑΤΗΣ Ο ΡΑΓΓΑΒΕ

1. Νικηφόρου τοῦ βασιλέως ἐν Βουλγαρίᾳ ἀναιρεθέντος, Σταυρακίου
 τε τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καιρίαν πληγέντος κὰν τῇ βασιλίδι ἀνασωθέντος καὶ
 μετὰ δύο μῆνας πρὸς τῇ βασιλείᾳ ἀποθεμένου καὶ τὴν ζωὴν, | ὁ κουρο-
 παλάτης Μιχαήλ ὁ τοῦ βασιλέως γαμβρός, ᾧ 'Ραγγαβὲ ἦν ἡ προσ-
 65 γορία; ἐγκρατῆς τῶν 'Ρωμαϊκῶν διὰ τοῦ δήμου καὶ τῆς συγκλήτου
 ἀναδείκνυται σκήπτρων, ἀπωθούμενος μὲν τὴν ἀρχὴν καὶ μὴ ἰκανὸς
 εἶναι λέγων ὄγκον τοσοῦτων πραγμάτων προσαναζώσασθαι, τῷ
 πατρικίῳ δὲ Λέοντι τῷ ἐξ 'Αρμενίων, ἀνδρὶ θυμοειδεῖ δοκοῦντι καὶ
 δραστηρίῳ καὶ τοῦ στρατεύματος τῶν 'Ανατολικῶν ἀρχοντι τηλικαῦτα,
 70 παρεχόμεν τῆς ἐξουσίας, κὰν ἐκεῖνος διδομένην λαβεῖν οὐκ ἠθέλησεν,
 ἀνάξιον ἑαυτὸν ἀποκαλῶν τοῦ βασιλικοῦ θρόνου, προὔτρεπετο δὲ μάλ-
 λον τὸν Μιχαήλ ὡς αὐτῷ πρέπον ἀναδέξασθαι τὸ κράτος, καὶ αὐτὸς
 ὑπισχνεῖτο οἰκείτης ἔσεσθαι διὰ βίου καὶ λειτουργὸς πιστότατός τε καὶ
 δραστικώτατος καὶ ὄρκους φρικωδεστάτοις ἐνεπέδου τὰς ὑποσχέσεις.

75 2. Οὕτω δὲ τοῦ Μιχαήλ καὶ παρὰ τὸν οἰκεῖον σκοπὸν τὰς ἡμέρας
 ἀναδεξαμένου τῆς βασιλείας, Κρούμου τε τοῦ Βουλγάρων ἀρχοντος
 ταῖς ἐμπροσθεν εὐτυχίαις ἐπαρθέντος καὶ τῶν Βουλγάρων φρονηματι-
 σθέντων ταῖς νίκαις τὰ τῆς δύσεως ἐπυρπολοῦντο καὶ ἐληγίζοντο. ἔδοξεν
 οὖν τῷ βασιλεῖ Μιχαήλ ἐκστρατεῦσαι κατ' αὐτῶν καὶ καθ' ὅσον οἶόν
 80 τε ἐπισχεῖν καὶ ἀναχαιτίσαι τὰς Βουλγαρικὰς προνομὰς. ταχύ τε οὖν
 διατάγματα ἐπέμποντο πανταχοῦ καὶ ταχύ τὰ στρατεύματα συνη-

62 Stauracius die 2. mens. Oct. a. 811 mortuus est

cap. 1: cf. Theoph. Cont., p. 11, 17—12, 5 Bekker; Zon. III, 313, 11—314, 3
 Pinder; Glyc. 531, 17—21 Bekker cap. 2: cf. Gen. p. 4, 7—5, 11 Lachmann;
 Theoph. Cont. 12, 15—17, 5; Zon. III, 314, 13—318, 18

AC (70 a verbo τῆς inc. p. m.) O (usque ad verbum 76 ἀναδεξαμένου)
 VMN FH 60 Μιχ. — 'Ραγγαβὲ ('Ραγκαβὲ O) OMN: Μιχαήλ ὁ κουροπα-
 λάτης A: Βασιλεῖα Μιχαήλ τοῦ 'Ραγκαβὲ V: 'Αρχὴ γέγονε τῷ χρονικῷ ἢ τοῦ Μιχαήλ
 'Ραγγαβὲ βασιλεῖα C (m. rec.) 64 'Ραγγαβὲ MN Theoph. Cont. 12, 3: 'Ραγκαβὲ
 AOV: 'Ραγαβὲ C 66 μὲν: δὲ C 67 ὄγκον O τοσοῦτον C πραγμάτων
 τοσοῦτων A προσαναζώσασθαι OVMN: προσαναζώσασθαι A: ἐπινασώσασθαι C
 71 προὔτρεπται N 72 τὸ om. O 74 ἐνεπέδου C 75 καὶ ante παρὰ om. O

θροίζοντο. καὶ ὁ Κροῦμος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως πυθόμενος κίνησιν τὸν
 ἑαυτοῦ λαὸν ἐκ τῆς προνομῆς ἀνακαλεσάμενος καὶ ὑφ' ἐν συναθροίσας
 στρατοπέδον τε καρτερόν τε ἐπήξατο καὶ ἐπιόντα προσέμενε τὸν
 85 βασιλέα. ὡς δὲ καὶ οὗτος ἀφίκετο καὶ παρεστρατοπέδευσε τῷ Κροῦμῳ
 ἀγχοῦ πον τῆς Ἀδριανουπόλεως αὐλιζόμενος, ἀκροβολισμοὶ μὲν ἐγί-
 νοντο συνεχεῖς καὶ ὅσον ἐν ἐκβολαῖς μάχαι καὶ ἐν πάσαις αὐταῖς ἐπι-
 κρατέστερα τὰ Ῥωμαίων ἐφαίνοντο, ὡς καὶ φουσηθέντας διὰ τοῦτο τοὺς
 στρατιώτας ὀρμᾶν καὶ σφιδάζειν πρὸς ἀγχέμαχον καὶ καθολικὴν συμ-
 90 πλοκὴν. ἐπέχοντος δὲ τοῦ βασιλέως καὶ διατρίβοντος, εἴτε διὰ δειλίαν,
 ὥσπερ ἔλεγετο, εἴτε καὶ καιρὸν ζητοῦντος τὸν ἐπιτήδειον, εἰς ἀναισχυν-
 τίαν τὸ πλῆθος ἐτράπη καὶ κατεβδών εἰς πρόσωπον τοῦ βασιλέως, καὶ
 εἰ μὴ ἐξάξει, ἤπειλουν αὐτοὶ τε διαρρηξάει τὸν χάρακα καὶ συρράξει
 τοῖς ἐναντίοις. τοῦτοις κατακλασθεῖς τοῖς λόγοις ὁ βασιλεὺς ἀνοίγωνσί
 95 τε τὰς πύλας τοῦ στρατοπέδου καὶ πρὸς παράταξιν ἴσταται. τὸ δ'
 αὐτὸ τοῦτο καὶ ὁ Κροῦμος εἰργάσατο καὶ τὸν ἑαυτοῦ συντάξας λαὸν
 ἀντίρροπος ἔστη τῷ βασιλεῖ. πολλὰ δ' οὗτός τε κἀκείνος τὸν ἑαυτοῦ
 ἕκαστος παρακαλέσαντες στρατὸν καὶ λόγους ἐπαγωγούς καὶ παραινέ-
 σεις εἰπόνυτες παρακαλέσαι δυναμένας πρὸς ἀλκήν, τέλος τὸ πολε-
 5 μικὸν ταῖς σάλπιγξι σημηνάμενοι ἀλλήλοις προσέειραξαν· εὐρώστως
 δὲ τῶν Ῥωμαίων ὑποστάντων τοὺς πολεμίους ἠρωϊκῶς τε καὶ ἀνδρικῶς
 ἀγωνιζόμενοι ἔδραπαντο τὰ τῶν Βουλγάρων καὶ κἄν εἰς παντελῆ
 ἀπειδὴν ὑπαγωγῆν (ἦδη γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Κροῦμος ἀπέκαμεν ἀπαντα-
 χοῦ ἐξιππαζόμενος καὶ τὰ ποιοῦντα τῶν στρατευμάτων ἀναλαμβάνων),
 10 εἰ μὴ Λέων ὁ τῶν Ἀνατολικῶν στρατηγὸς τῆς βασιλείας ἐρῶν καὶ τὰ
 ὑπ' αὐτὸν διαφθείρας τάγματα σὺν αὐτοῖς τὴν τάξιν ἀπολιπὼν ὄψετο
 φεύγων αἰτίας χωρὶς. τοῦτο δὲ καὶ ὁ λοιπὸς στρατὸς κατιδὼν ἐξεπλάγη
 καὶ τὸν τόνον τῆς ἀνδρείας ἐχάνωσε. καὶ οἱ Βούλγαροι ὅσον οὐδέπω
 φεύγειν ἐπίδοξοι ὄντες ἀναθαρρήσαντες ἐπῆλθον μετ' ἀλαλαγμοῦ τοῖς
 15 Ῥωμαίοις καὶ παλίντροπον τὴν νίκην εἰργάσαντο. τῷ συμβάντι γὰρ
 οἱ Ῥωμαῖοι καταβληθέντες τὰς ψυχὰς τὴν τῶν Βουλγάρων οὐκ ἐδέξαντο
 προσβολὴν, ἀλλ' εὐθύς πρὸς φυγὴν ἐτράπησαν. ἀπώλοντο μὲν οὖν
 καὶ τῶν στρατιωτῶν πολλοί, πίπτουσι δὲ καὶ τῶν στρατηγῶν οὐκ
 ὀλίγοι. ὁ δὲ βασιλεὺς μόλις μετὰ τινος μέρους ἀθραύστου εἰς Ἀδριανου-
 20 πολιν ἀνασφύζεται ἐκείθεν τε τὴν βασιλίδαν καταλαμβάνει τὸν εἰρημένον

ACVMN FH 84 καρτερόν VMNFH: κρατερόν AC 37 *ai ante μάχαι add. M*
 92 τὸ πλῆθος om. AC ἐτράπησαν A τοῦ βασ. εἰς πρόσωπον A 93 ἐξάξει
 VM: ἐξάξει ACFH: ἐξάξει N 3 στρατὸν: λαὸν A 4 δυναμένας AC: δυναμένα
 MNFH: δυναμένους V 5 σάλπιξι M 12 δὲ ACVF: δὲ om. MNH στρατὸς:
 λαὸς M κατιδὼν VN: ἰδὼν ACM ἐξεπλάγη VMN: κατεπλάγη AC 16 τὰς
 ψυχὰς om. AC 17 φυγὴν ἐτράπησαν: τροπὴν ἐκλιναν A οὖν om. M 19 ἐν
 οἷς καὶ Μιχαὴλ μάγιστρος ὁ Λαχανοδράσης (Λαχανοδράκων A) post ὀλίγοι add.
 AC (cf. Cedr. II, 15, 16/17)

Λέοντα μετὰ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐν Θράκῃ καταλιπὼν, ὥστε προσμένειν
 καὶ τὰς λεηλασίας τῶν Βουλγάρων καὶ τὰς ἐκδρομὰς ἀνακόπτειν. ὁ
 δὲ κατ' ἑαυτὸν ἄρτι γενόμενος, ἦν ὠδινεν ἐν τῷ κρυπτῷ εἰς φῶς ἐξάγει
 ἀποστασίαν. κοινωσάμενος γάρ τοις ἀποστασίαις καὶ καιρὸν ἐπι-
 25 τήθειον εἶναι φήσας εἰς τὸ πληρῶσαι τὸ σπουδαζόμενον καὶ δι' αὐτῶν
 λόγους ὑποσπίρας ἅπαντι τῷ στρατῷ, ὡς τῇ ἀφελείᾳ τοῦ βασιλέως
 καὶ τῇ πρὸς τὰς στρατηγικὰς μελέτας ἀνασκησά τὰ τε Ῥωμαϊκὰ ἠφα-
 νίσθη πλήθῃ καὶ ἡ παλαιὰ δόξα καὶ εὐκλεία ὥχεται τῶν Ῥωμαίων, καὶ
 οὕτω διαφθείρας τοὺς στρατιώτας, ἄρτι σποράδας ἐκ τῆς τροπῆς
 30 ἐπανερχομένους πεζοὺς καὶ γυμνοὺς καὶ μιγνυμένους τῷ σὺν αὐτῷ
 στρατεύματι, πείθει πρὸς ἀνταρσίαν ἰδεῖν. ἐκ μῆς γὰρ ὁμήρης τὴν
 σκηνὴν τούτου περιστοιχίσαντες λόγους μὲν ἀπρεπείας καὶ ἀνασχύν-
 τους ἀπερρίπτουν εἰς βασιλέα, δειλὸν αὐτὸν ἀποκαλοῦντες καὶ ἀνανδρον
 καὶ ἐξ ἀφελείας τὰ τε Ῥωμαϊκὰ ἀπολλύντα στρατεύματα καὶ τὸ κλέας
 35 καὶ τὴν δόξαν ἀχρειοῦντα τῆς βασιλείας, αὐτὸν τε ἀναφανδὸν εὐφήμου
 καὶ βασιλέα Ῥωμαίων ἐκήρυττον. θρυπτομένου δὲ τούτου καὶ τὴν
 ἀρχὴν ἀποσειομένου Μιχαὴλ ὁ ἐξ Ἀμωρίου ὁ τραυλὸς, τάγματός
 τινος καὶ αὐτὸς Ῥωμαϊκοῦ ἐξηγούμενος, τὸ ξίφος σπασάμενος, τοῦτο
 δὲ καὶ ἄλλοις τοῖς τοῦ ἔργου μετόχοις ποιεῖν ἐπιτρέψας, ἀναίρησιν
 40 ἠπέλει, εἰ μὴ ἔκουσίως προσδέξοιτο τὴν ἀρχὴν. καὶ οὕτως μὲν οὕτως
 διάδημά τε περιτίθεται καὶ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀναγορεύεται.

3. Πρὶν ἢ δὲ ταῦτα γενέσθαι, ἐκ τῆς τροπῆς ἐπανάηκοντι τῷ βασιλεῖ
 Μιχαὴλ καὶ γενομένῳ τῆς βασιλίδος ἀγχιστα Ἰωάννης ὁ Ἐξαβούλιος
 συναντήσας αὐτῷ τὸ τε ἀτύχημα εὐγενῶς φέρειν καὶ μεγαλοψύχως
 45 παρήνει καὶ ἐπυθάνετο, τίνα εἶη καταλιπὼν τοῦ στρατεύματος ἐξη-
 γούμενον. ὁ δὲ | Λέοντα εἶπε τὸν στρατηγὸν τῶν Ἀνατολικῶν, ἄνδρα τε
 ἀγχινούστατον καὶ εὖνον τῇ βασιλείᾳ. ὅπερ ἀκούσας ὁ Ἐξαβούλιος
 ἠφάνη μοι, ὦ βασιλεῦ', ἔφη, ἠπολύ διαμαρτάνων τῆς τοῦ ἀνδρὸς δια-
 νοίας.' καὶ ὁ μὲν εἶπε ταῦτα, οὕτω δὲ ὁ βασιλεὺς ἔφη τοῖς βασιλείοις
 50 ἐπιβῆναι, καὶ ἡ τοῦ Λέοντος ἀνάρρησις κατηγγέλλετο. διαταραχθέντος
 δὲ τοῦ αὐτοκράτορος πρὸς τὴν ἀκοὴν καὶ σκοπούμενου τὸ ποιητέον
 τινὲς μὲν παρήνουν πᾶσι τρόποις ἔχασθαι τῆς ἀρχῆς καὶ τῷ τυράννῳ

cap. 3: Gen. 5, 12—7, 22; Theoph. Cont. 17, 6—20, 12; Zon. III, 318, 18—319, 8;
 Glyc. 532, 20/21

ACVMN FH 24 θιασώταις: στρατιώταις A 26 ὑποσπίρας λόγους AC
 ἅπαντα C 27 μελέτας om. V 33 ἐξ βασ. V 34 ἐξαπολλύντα V 35 τοῦ
 βασιλέως M τε ACV: δὲ MN 37 Ἀμωρίου ACV Gen. 5, 7: Ἀμωρίων MN:
 Ἀμωρραίων F 37/38 τάγματος καὶ αὐτὸς τινος M 40 οὕτω μὲν οὕτως M
 41 τε om. M 43 ἔγγιστα A Ἐξαβούλιος C 45 στρατοῦ A 47 μου
 post βασ. add. A Ἐξαβούλιος C 48 ἔφη VMN: εἶπε AC 51 αὐτοκράτορος:
 βασιλέως M

ὡς ἀνυστὸν ἀντικαθίστασθαι. οὗτος δὲ εἰρηνικός τις ἄνθρωπος ὢν καὶ
 πράγμασιν ἑαυτὸν ἐπιρρίψαι μὴ θέλων ἀδῆλον ἔχουσιν ἀποτέλεσμα τοῖς
 55 μὲν οὕτω λέγουσιν ἐπετίμα, μὴ ἐρεθίζειν αὐτὸν πρὸς ἐμφυλίους χωρῆσαι
 μαιφονίας, τῶν τινα δὲ οἰκειοτάτων ἐξέπεμψε πρὸς τὸν Λέοντα τὰ τῆς
 βασιλείας ἐπαγόμενον σύμβολα, τὸ διάδημα, τὴν ἀλουργίδα καὶ τὰ
 κοκκοβαφῆ πέδιλα, αὐτὸς μὲν ὑπισχνούμενος παραχωρῆσαι τούτῳ τοῦ
 θρόνου καὶ βέλτιον εἶναι κρίνων καὶ αὐτὴν προήκασθαι τὴν ζωὴν, ἣ
 60 χεομένην ἰδεῖν βανίδα μικρὰν αἵματος Χριστιανικοῦ, αὐτὸν δὲ πᾶσαν ἀπο-
 θέμενον πτοίαν καὶ δισταγμὸν ἔλθειν καὶ παραλήψεσθαι τὰ βασιλεία.
 Προκοπία δὲ ἡ βασιλὶς ἀντιπράπτουσα τοῖς δρωμένοις καὶ καλὸν ἐντά-
 φιον τὴν βασιλείαν λέγουσα εἶναι, ἐπεὶ μὴ ἐπειθεν, ἔσχατον ἐπειπούσα
 λόγον, ὅτι δεινὸν καὶ πέρα δεινοῦ, εἴπερ ἡ τοῦ τυράννου σύζυγος
 65 περιβάλοιτο τὸν βασιλικὸν μοδίολον, ἐπισκώψασα καὶ πρὸς τὸ ταύτης
 ὄνομα, Βάρκαν αὐτὴν ὀνομάσασα, ἐσκέπτετο, πῶς ἂν διάθοιτο τὰ κατ'
 αὐτὴν. καὶ οἱ μὲν περὶ τὸν βασιλέα ἐν τούτοις ἦσαν, ὁ δὲ τύραννος διὰ
 τῆς Χρυσῆς πόρτης εὐφημούμενος ὑπὸ τε τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ δήμου
 καὶ τῆς συγκλήτου ἦλθεν εἰς τὸν ἐν τοῖς Στουδίοις τοῦ προδρόμου ναόν,
 70 κάκειθεν δορυφορούμενος κατέλαβε τὰ βασιλεία. μέλλων δὲ ἐπιβατήριον
 εὐχὴν ἐν τῷ χρυσοτρικλίνῳ ἀποδοῦναι τῷ θεῷ, ἐκδυσάμενος ἦν ἔτυχε
 φορῶν ἐσθῆτα, παρέσχετο τῷ τῶν ἱπποκόμων πρωτεύοντι Μιχαήλ.
 τούτου δὲ αὐτὴν ἐξ αὐτῆς ἀμφιασαμένου οἰωνὸς ἔδοξε τὸ γεγονός τοῖς
 θεασαμένοις, ὡς μετὰ Λέοντα τῆς βασιλείας αὐτὸς ἐπιβήσεται. ἔτεραν
 75 δὲ μεταλαβόντος ἐσθῆτα τοῦ βασιλέως καὶ ἀπίοντος εἰς τὸν ἐν τοῖς
 παλατιοῖς νεῶν ὀπισθεν ὁ Μιχαὴλ ἐπόμενος καὶ ἀπροσέκτως βαίνων καὶ
 προπετώσ τὸ ἄκρον τῆς βασιλικῆς ἐσθῆτος ἐπάτησε. τοῦτο κακὸν
 οἰωνὸν ὁ Λέων ἠγήσατο καὶ νεωτερισμὸν ἔσεσθαι ἐξ αὐτοῦ καθυπώ-
 πτευσεν. εἰσελθόντος δ' ὁμως τοῦ τυράννου εἰς τὰ βασιλεία καὶ τὴν ἀπραγ-
 80 μόνως διδομένην αὐτῷ βασιλείαν μετὰ πραγμάτων καὶ ταραχῆς οὐ
 μικρᾶς κατεσχηκότος Μιχαὴλ ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ σύννεμος Προκοπία σὺν
 τοῖς σφετέροις πασιν εἰς τὸν τῆς θεοτόκου ναόν, ὃς Φάρος κατονομά-
 ζεται, προσφυγόντες ἰκέται γίνονται. οὓς ἐκεῖθεν ἀποσπᾶσας ὁ τύραν-
 νος ἀπ' ἀλλήλων διέστησε, καὶ Μιχαὴλ μὲν ὑπερόριον ἐν τῷ κατὰ τὴν
 85 νῆσον Πρώτην μοναστηρίῳ ἐποιήσατο, ἐν ᾧ τὴν κοσμικὴν ἀποθέμενος
 τρίχα τὸν λοιπὸν τῆς ζωῆς διήνυσε χρόνον, Θεοφύλακτον δὲ τὸν πρε-

70 a. 813

ACVMN FH 53 ἀνυστὸν AC: ἀνοιστὸν MNF: ἀν οἰστὸν V 55 πρὸς ACVF:
 εἰς MN 56 οἰκειοτάτων ACV: οἰκειότατον MN 58 κοκκοβαφῆ C 65 περι-
 βάλλοιτο VMF 66 καὶ ante Βάρκαν add. MNFH 68 βασιλικῆς ante Χρυσ.
 add. A 69 Στουδίοις VMN: Στουδίου ACH: Στουδίοις F 73 ἀμφιασαμένου
 AF: ἀμφιασαμένου CVMN 73/74 ἔδ. τοῖς θεασ. τὸ γεγ. A 76 ὀπισθεν AMF;
 ὀπισθεν CVN: ὀπειθεν H ἐπιβαίνων M

σβύτερον τῶν τούτου υἱῶν ἐκτεμῶν συνάμα τῇ μητρὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς
ἐξορίᾳ παρέπεμψε.

4. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπράττετο τῆδε, ἄξιον δὲ καὶ τῆς τοῦ μοναχοῦ
90 τοῦ κατὰ τὸ Φιλομίλιον ἀσκουμένου ἐπιμνησθῆναι προρρήσεως. ἀνὴρ
τις τῶν ἄγαν διαφανῶν Βαρδάνιος τοῦνομα, Τοῦρκος τὴν προσηγορίαν,
ἐν τοῖς πρώτοις τῆς συγκλήτου τελῶν, πατρικιοτήτι τετιμημένος καὶ
δομέστικος τυγχάνων τῶν σχολῶν τῆς ἀνατολῆς, αἰεὶ τυραννίδι μελετῶν
ἐπιθέσθαι καὶ τῆς βασιλείας, εἰ δύναιτο, γενέσθαι ἐγκρατῆς καὶ ἐκου-
95 τίοις διὰ παντός βαλλόμενος λογισμοῖς καὶ φλεγόμενος μὲν ὑπὸ τοῦ
τῆς βασιλείας ἔρωτος, δεδιώς δὲ καὶ φρίσων πρὸς τὸ τοῦ συμπεράσματος
ἄδηλον, ἐπειπερ ἐπύθετο κατὰ τὸ Φιλομίλιον ἐγκλειστόν τινα εἶναι
μοναχὸν ἀρετῆς τε εἰς ἄκρον ἐληλακότα καὶ προλέγειν τὰ μέλλοντα
5 καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ δέξασθαι κρίσιν. σκεψάμενος δ' οὕτως καὶ σκηψάμενος
κυνηγέσιον μεθ' ἑαυτοῦ τε λαβὼν τὸν Λέοντα, δι' εὐπρέπειάν τε προσώ-
που καὶ γενναῖον κατάστημα καὶ τὸ πολλοῖς ἐμπρέμει πολιτικοῖς προ-
τερήμασιν ὑπηρετοῦντά τε αὐτῷ καὶ τῶν ἵπποκόμων κατάρχοντα, σὺν
10 τούτῳ δὲ καὶ Μιχαὴλ τὸν ἐξ Ἄμωρίου τὸν τραυλόν, ὃν προείπομεν,
καὶ τινα πρὸς τούτοις Θωμᾶν ἔλκοντα μὲν τὸ γένος ἐξ Ἀρμενίων, τὴν
οἰκίαν δ' ἔχοντα κατὰ τὴν λίμνην τοῦ Γαζουροῦ, τὸ παρεπόμενον αὐτῷ
πολὺ πλῆθος ἔν τιμι τόπῳ προσμένειν παραγγεῖλας, αὐτὸς μετὰ τῶν
εἰρημένων ἀνδρῶν τὸν φωλεὸν καταλαμβάνει τοῦ μοναχοῦ, πρὸς ἐκεῖ-
15 νόν τε μόνος εἰσελθὼν κοινοῦται τὰ τῆς μελέτης. καὶ ὁ μοναχὸς τούτων
ῥηθέντων αὐτῷ εὐθύς τε ἀπέτρεπε τῶν δεδογμένων καὶ διεμαρτύρητο,
ὡς, εἰ μὴ πεισθεὶς ἀπόσχοιτο τοῦ σκοποῦ, τό τε φῶς τῶν οἰκείων ὀφθαλμῶν
ἀποβαλεῖται καὶ περιουσίας ἐκπτωσιν ὑποστήσεται. τούτων ῥηθέντων ὁ
στρατηγὸς ἀθυμίᾳ τε κατεσχέθη πολλῇ καὶ μικροῦ δεῖν καὶ αὐτῶν
ἐξεστηκώς ἐγένετο τῶν φρενῶν. ὁμως τῆς συνήθους ἀποδοθείσης εὐχῆς,
20 καὶ μέλλοντος ἀπαίρειν ἤδη τοῦ στρατηγοῦ, καὶ τοῦ ἵππου, ᾧ ἐπω-
χεῖτο, διακομισθέντος, οὗ τὸν μὲν χαλινὸν κατεῖχεν ὁ Μιχαὴλ, τὴν δὲ
δεξιὰν τῆς ἔφεστρίδος βάσιν ὁ Θωμᾶς, ὁ δὲ Λέων ἀνεβάσταζεν ἀναβαί-
νοντα τὸν ἵππον τὸν στρατηγόν, προκύπτων ἐκ τῆς θυρίδος ὁ μοναχὸς
καὶ ἄνωθεν κατιδὼν τοὺς ἀνδρας ὑποστρέφειν ἐκέλευε τὸν Βαρδάνιον.

cap. 4. Gen. 8, 1—10, 18; Cedr. II, 32, 1—33, 17; Zon. III, 320, 1—321, 8;
Glyc. 531, 21—532, 6

ACVMN FH 87 τούτων V 90 δὲ post ἀνὴρ add. M 92 πρώτοις τοῖς ἐν
τῇ συγκλήτῳ M 1 φρίττων M καὶ post φρίσων add. VMN 4 φήμην
ἔχοντα CVMN: φημιζόμενον A δέον VMN: δεῖν A: δὲ (?) C βούλημα CM
δ σκεψάμενος bis C 7/8 προτερήμασιν CVMN: κατορθώμασιν A 16/17 ἀποβα-
λεῖται ὀφθαλμῶν A 18 τε om. M 19 εὐχῆς ἀποδοθείσης AC 22 ἀνεβάσταζεν V

25 ὁ δὲ μετὰ περιχαρείας ἐδέξατο τὴν ἀνάκλησιν καὶ θάπτον ἢ λόγος ἀποβάς τοῦ ἵππου εἰσεῖσι δρομαῖος πρὸς τὸν μονάζοντα, προσδοκῆσας καταθύμιόν τι ἀκούσεσθαι. Ἐγγιον δὲ τοῦτον πάλιν παραστησάμενος 'σοὶ μὲν, ὦ στρατηγέ', ἔφη ὁ μοναστής, 'καὶ πάλιν συμβουλευῶ καὶ παραινώ, μηδ' εἰς ἐνθύμιον ὅλως ἀγαγεῖν τὰ βεβουλευμένα, ἢ μὴν
30 εἰδέναί, ὡς πῆρωςίς τε ὀμμάτων καὶ οὐσίας ἀφαίσεις ἔψεται σοι. οἱ δὲ τρεῖς ἄνδρες οἱ κομισαντές σοι τὸν ἵππον, ὃ τε μετεωρίσας σε ἐποχεῖσθαι μέλλοντα| πρῶτος, καὶ ὁ τὸν χαλινὸν δὲ κατέχων δεύτερος ἐπιλήψεται τῆς βασιλείας, καὶ ὁ τρίτος ὁ τὴν τοῦ δεξιοῦ σου ποδὸς βάσιν κατέχων ἐπιτεύξεται μὲν ἀναρρήσεως, οὐ μὴν γε καὶ βασιλείας, ἀλλ'
35 οἰκτίστῳ θανάτῳ καταστρέψει τὸ ζῆν'. τούτων ἀκούσας ὁ Βαρδάνιος ἐν γέλῳ τὰ λελεγμένα ἐτίθετο καὶ τῆς ἐπὶ τῷ μοναχῷ μετέπιπτεν ὑπολήψεως, ἀντὶ θεοπρόπου καὶ τῶν μελλόντων προβλεπτικοῦ γόητα τοῦτον ἀποκαλῶν καὶ μηδενὸς τῶν ἔσεσθαι μελλόντων προγνωστικόν, συλλογιζόμενος, ὡς εἰκός, ἀπὸ τῆς τῶν προσώπων ποιότητος καὶ
40 κακίζων τὴν πρόρρησιν, εἰ ὁ μὲν ἀνὴρ πατρικίος καὶ ἐς τὸν τῶν δομestikῶν θρόνον κεκαθικὸς καὶ πλείστην ὄσιν δύναμιν περιεζωσμένος καὶ γένους λαμπροῦ καὶ οἰκίας ἐπιφανοῦς ἀστοχῆσει τοῦ ἐφετοῦ, ἄνδρες δὲ ἀφανεῖς καὶ θεητούτας καὶ μηδ' εἰπεῖν ἔχοντες, ἐξ οἴων ἔφυσαν τῶν προγόνων, εἰς τὸ βασιλεῖον ἀναχθεῖεν ὕψος. οὕτω δὲ διαπαίξας καὶ
45 μυκτηρίσας τὰ λεγόμενα ἐπάνεισι πρὸς τὴν οἰκίαν ἀρχὴν καὶ τοῖς συνωμόταις διαλεχθεὶς ἀνταίρει χεῖρα κατὰ τοῦ βασιλέως (Νικηφόρος ἦν ὁ ἀπὸ γενικῶν τὰς ἡνίας τότε τῆς βασιλείας ἰθύνων) χεῖρά τε οὖν ὡς πλείστην ἀθροίσας καὶ βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς περὶ Βιθυνίαν στρατοπεδεύεται. καὶ ὁ βασιλεὺς δὲ ἄρτι τὴν κίνησιν τοῦ Βαρδανίου μεμαθη
50 κῶς ἀξιόχρεων αὐτῷ ἐπαφῆσι δύναμιν. συρράξαι δὲ μελλόντων ἀλλήλοισ τῶν στρατευμάτων συγγνώμην ὁ Βαρδάνιος ἐξαιτεῖ καὶ ἀμνηστίαν κακῶν, ἦν αὐτῷ ἐνωμῶτας ὁ Νικηφόρος παρεσχηκῶς ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ εἰς τὸν ἐκέισε φιλοπονηθέντα αὐτῷ ἀγρὸν ὑπερῶριον τίθησι. χρόνος οὐ πολὺς, καὶ στρατιώται τινες ἐκ Λυκαονίας εἴτ' εἰς οἰκείας ὀρμῆς, εἴτε
55 καὶ τοῦ βασιλέως ἀφανῶς ἐπισκήψαντος, ἐπιθέμενοι τῷ ἀγρῷ τὸν Βαρδάνιον ἐκτυφλοῦσι καὶ τῇ μεγάλῃ τοῦ θεοῦ προσφεύγουσιν ἐκκλησίᾳ. Λέων δὲ καὶ Μιχαήλ καὶ Θωμᾶς, ὡς ἔφαμεν, τῷ Βαρδανίῳ διακονοῦντες,

51 a. 803

ACVMN 26 δρομέω M 27 τοῦτον πάλιν VN: τοῦτον (eras.) πάλιν τοῦτον M: πάλιν τοῦτον AC 31 ἐποχεῖσθαι M 32 ἐπιλήψεται ACV: ἐπιλήψονται MN 38 μελλόντων ἔσεσθαι M 39 ὡς ἔοικεν V 40 εἰ αὐτὸς μὲν V 41 θρόνον VMN: θῶκον AC 44 ἐς AC ἀναχθεῖν M 45 λελεγμένα N 46 δ' post Νικηφ. add. AC 47 οὖν om. MN 49 δὲ ante ἄρτι om. M μεμαθηκῶς VMN: ἀκηκῶς AC: διακηκῶς Gen. 9, 21 52 Πρώτην C 53 ἐκέισε AC Gen. 10, 3: ἐκεῖ MN: lac. in V 55 ἐπιθέμενοι ACV: ἐπιτιθέμενοι MN 57 ὡς ἔφαμεν AC: ὡς φαμεν MN: lac. in V

τῆς στάσεως ἀναφθείσης τῶ βασιλεῖ προσεχώρησαν Νικηφόρω, ὧν ὁ
 μὲν Λέων τοῦ τῶν φοιδεράτων ἡγεμῶν ἀνεδείχθη τάγματος, Μιχαὴλ δ'
 60 ὁ τραυλὸς τὴν τοῦ κόμητος κόρτης ἀρχὴν ἐγχειρίζεται, Θωμᾶς δὲ καὶ
 μέχρι τέλους τὴν πίστιν τῶ οἰκείῳ δεσπότη τηρῶν διέμεινεν. ἐκδρο-
 μῆς δὲ τινος τηνικαῦτα Σαρακηνῶν γενομένης κατὰ Ῥωμαίων, ὑποστρα-
 τηγῶν τῶ τότε τῶ τῶν Ἀνατολικῶν ἀρχοντι, τὴν ἀρχὴν ὁ Λέων καὶ
 δύναμιν ὑφ' ἑαυτὸν ἔχων συμπλέκεται τοῖς Ἀγαρηνοῖς καὶ τρόπαιον
 65 ἴσθησιν. ὀνόματός τε οὖν ἐκ τούτου τυγχάνει καὶ πρὸς τοῦ βασιλέως
 Μιχαὴλ, ἤδη τοῦ Νικηφόρου ἀναιρεθέντος, τὸ τῶν πατρικίων λαμβάνει
 ἀξίωμα. καὶ ταῦτα μὲν συνηέχθη γενέσθαι ὤδε. |

5. Οὐ παρέλκον δὲ ἴσως ἱστορῆσαι καὶ ὅπως τῶ βασιλεῖ Μιχαὴλ
 προεδήλωτο ἢ τῆς βασιλείας ἀποβολή. παιδισκὴ τις ἦν οἰκογενῆς
 70 τῶ βασιλεῖ Μιχαὴλ. αὕτη κατὰ τὰς σεληνιακὰς συνόδους πάθει μα-
 νίας ἠλίσκετο. ὁπότε οὖν ἀλώῃ τῶ πάθει, εἰς τὸν τόπον ἐρχομένη,
 ἐν ᾧ βούς τε καὶ λέων ἴδρυνται λίθινοι (καὶ τούτων ἔχει τὴν προσηγο-
 ρίαν ὁ τόπος Βουκολέων ὀνομαζόμενος), ἐβόα γεγωνοτέρῳ φωνῇ πρὸς
 τὸν βασιλέα ἄτελλθε, κάτελθε, ὑποχώρει τῶν ἀλλοτρίων. τοῦτο πολ-
 75 λάκις γινόμενον θάμβος ἐνεπτοίει τῶ βασιλεῖ καὶ εἰς φροντίδας οὐ τὰς
 τυχοῦσας ἐνέβαλλε. διὸ καὶ κοινολογεῖται περὶ τοῦ πράγματος τῶν
 συνήθων τινὶ καὶ οἰκείῳ Θεοδότῳ τῶ υἱῷ Μιχαὴλ πατρικίου τοῦ
 Μελισσηνοῦ, ὃν δὴ καὶ Κασσιτηρᾶν κατωνόμαζον, καὶ διάπειραν ἔσπευσε
 τῶν λεγομένων λαβεῖν. ὁ δὲ γνώμην δίδωσι τοιαύδε, ἐπειδὴν κάτωχρον
 80 τῇ μαυίᾳ γένηται τὸ κοράσιον, κατασχεθῆναι τοῦτο καὶ διερωτᾶσθαι,
 τίμι προσήκουσα ἢ οἰκία τοῦ παλατίου ἐστί, καὶ ὅποιον εἴη τούτῳ τὸ
 γνώρισμα. ἐγένετο τοῦτο τοῦ Θεοδότου τῇ πράξει ὑπηρετοῦντος.
 καὶ τὸ τῇ κατοχῇ κατὰσχeton γύναιον ἐρωτηθὲν τὴν τε κλήσιν ἐμφαίνει
 τοῦ Λέοντος καὶ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν μορφήν, προστίθησι τε ἀπελ-
 85 θεῖν κατὰ τὴν ἀκρόπολιν, ἐν ἣ συναυτήσσει δυσὶν ἀνδράσιν, ὧν ὁ τῶ
 ἡμιόνῳ ἔποχος ἐπιβήσεται πάντως τῆς βασιλείας. ἢ μὲν οὖν εἶπεν, ὁ
 δὲ Θεόδωτος ἠκριβώσατο εἰς τὸν εἰρημένον ἀπελθῶν τόπον τὸν ἀνδρα

cap. 5: Gen. 10, 19—11, 23; Theoph. Cont. 22, 2—23, 18; Zon. III, 326,
 1—327, 8; Glyc. 532, 6—17

ACVMN FH 58 προσεχώρησαν VMN: προσεχώρη A: προσεχώρει C
 59 φοιβεράτων VMN 59 Μιχ. δὲ ὁ AC 61 τῶν δεσπότη A τῶν διέ-
 μεινεν CV: διέμεινε τῶν MN 62 γενομένης post τηνικαῦτα M 63 τῶ post
 τότε om. AC 65 οὖν om. M 68 ἱστορῆσαι VMN: δηλώσαι AC 69 προ-
 δεδήλωτο VMN: προεδήλωται CH: προεδήλωτ A 70 βασιλεῖ om. MNH (sed non F)
 71 οὖν: οἶον C 72 ἴδρυντο M ἔχων C 73 ἐβόα pr. T. β. γεγ. φ. M
 76 καὶ post διὸ om. AC 77 τίμι post οἰκείων A τῶ om. AC 78 δῆτα A
 Κασσιτηρᾶν MNF κατωνομαζόμενον C 79 τοιαύδε: τοιαύτην M ἴν ante ἐπ.
 add. VMNFM 80 τῇ — κοράσιον CVN: τῇ μαυ. τὸ κόριον γ. A: γέν. τὸ
 κοράσ. τῇ M 82 γέγονε A 85 συναυτήσσει M 86 πάντως τῆς βασιλείας ACV:
 τῆς βασ. πάντως MNFH 87 ἀπελθεῖν CM 87/88 ἀνδρα δὲ M

τε κατεφώρασεν ἐκ τῶν γνωρισμάτων καὶ κατ' οὐδὲν διαψεύσασθαι
 ἔγνω τὴν ἀνθρωπον. τῷ μὲν οὖν βασιλεῖ ἀπήγγειλε τῶν ἐγνωσμένων
 90 οὐδὲν, κενολογίαν δὲ τὰ τῆς γυναικὸς ἐκάλει ῥήματα καὶ φλυαρίαν,
 μηδὲν ἴχνος φέρουσιν ἀληθείας. τὸν Λέωντα δὲ λαβῶν τῆς χειρὸς καὶ
 εἰς τὸν ναὸν εἰσελθὼν Παύλου τοῦ ἀποστόλου κατὰ τὸ ὄφρανοτρο-
 φεῖον καὶ πίστει δούς αὐτῷ καὶ λαβῶν ἀνακαλύπτει τὰ ἔκφορα, τὴν
 μὲν ἀλήθειαν ἐπικαλύψας, εἰπὼν δ' ἐκ θείας ἀποκαλύψεως πεπληροφο-
 95 ρῆσθαι, ὡς τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας πάντως ὁ Λέων γενήσεται ἐγκρα-
 τῆς. ἐκβεβηκυίας δὲ τῆς προρρησεως ἐζήτει μὴ ἄμισθον αὐτῷ γενέσθαι
 τὸ εὐαγγέλιον. καὶ ὁ Λέων, εἰ ὁ λόγος εἰς ἔργον ἐκβαίη, ὑπέσχετο, ὧν
 δέοιτο, μὴ ἀτυχῆσειν αὐτόν.

6. Ἄλλα ταῦτα μὲν συνετίθετο οὕτως. συνέβη δὲ καὶ δι' ἄλλας
 5 μὲν αἰτίας Ῥωμαίοις τε καὶ Βουλγαροῖς ἀναρριπισθῆναι τὸν προρρη-
 θέντα πόλεμον, οὐχ ἦκιστα δὲ καὶ διὰ τὴν ῥηθῆσθαι μέλλουσαν.
 Βουλγαροὶ τινες ἐξ ἠθῶν ἀναστάντες τῶν πατρῶων τὴν Ῥωμαίων
 καταλαμβάνουσι παγγενεὶ καὶ παρά τοῦ βασιλέως προσδεχθέντες
 Μιχαὴλ ἐν διαφόροις κατοικίζονται χώραις. καὶ τινες δὲ Ῥωμαῖοι τῶν
 10 ἐν τοῖς προηγησαμένοις αἰχμαλωτισθέντων πολέμοις τὰ δεσμὰ διαρρή-
 ζαντες εἰς τὰς ἑαυτῶν ἐπανῆκον πατρίδας. τούτους ἅπαντας ὁ τῶν
 Βουλγάρων ἀρχηγὸς Κρούμος ἐκδοθῆναι οἱ ἀπῆιτε. τῆ μὲν οὖν τῶν
 Ῥωμαίων ἐπαινετὴ ἐδόκει ἡ ἐκδοσις, ἦτιναι καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ τινες
 ἀξιόλογοι συγκατετίθεντο μοναχοί (ῥοντο γὰρ διὰ τῆς τῶν προσφύγων
 15 ἐκδόσεως τῆς βαρβαρικῆς ἀπαλλαγῆσθαι λεηλασίας) τινες δ' ἀπῆρε-
 σκοντο πρὸς τὴν γνώμην, ὧν κορυφαῖος ἐτύγχανε Νικηφόρος ὁ πατριάρ-
 χης καὶ ὁ μάγιστρος Θεόκτιστος ἐπ' ἀρετῇ καὶ συνέσει πρωτεύων τῷ
 τότε, καὶ ἄλλοι δὲ οὐκ ὀλίγοι, ἐφείναι λέγοντες τὰ καθ' ἑαυτοὺς τῷ
 θεῷ, καὶ μὴ διὰ προσφύγων ἐκδόσεως τὴν τοῦ θεοῦ παραλιπόντας
 20 πανακκῆ βοήθειαν τὴν τοῦ βαρβάρου ἐξευμενίζεσθαι ἀλαζονεῖαν. μηδαμῶς
 δὲ τῆς τοιαύτης ἐπιτάσεως συμβάσης τοῦ Κρούμου ὁ προλεχθεὶς ἀνε-
 ριπίσθη πόλεμος, καὶ ἡ τροπὴ καὶ ὁ πολὺς φθόρος τῶν Ῥωμαίων ἐπι-
 κολούησεν, ἄλλο τι τοῦ θεοῦ, ὡς ἔοικε, προοικονομοῦντος.

cap. 6: Gen. 12, 1—11; Theoph. Cont. 12, 17—16,1; Zon. III, 315, 15—316, 8

ACVMN FH 91 φέρουσιν VMN: ἔχουσιν AC 92 νεῶν M 93 καὶ
 πίστ. αὐτῷ καὶ δούς καὶ λ. A 5 μὲν om. M 6 διὰ om. A 9 κατοικίζονται
 C: κατοικίζοντο A fort. etiam V (lac.): ἐκατοικίζοντο H: ἐγκατοικίζονται MNF
 χώραις: τόποις M 10 αἰχμαλωτευθ. V 12 οἱ om. C 14 κατετίθεντο A
 15 ἀπαλλαγῆσθαι λεηλασίας VMN: λεηλασίας ἀπαλλαγῆσθαι AC δὲ ἀπῆρ. AC
 18 δὲ om. AC 19 ἐκδοσιν C παραλιπόντας VN: παραλιπόντ C: παραλιπόντες
 A: παραλιπόντως M 20 πανακκῆ: παντελεῖ A ὄλαζ. ἐξευμεν. A 20/21 μη-
 δαμῶς — Κρούμου MN: μηδ. δὲ συμβ. τῆς τοῦ K. τοιαύτης ἐπιτ. A: μηδ. δὲ συμβ.
 τῆς τοιαύτης ἐπιτ. τοῦ K. CV 21 προλεχθεὶς VMN: προρρηθεὶς AC

ΛΕΩΝ Ο ΑΡΜΕΝΙΟΣ

26 1. Τέως δὲ τὴν βασιλείου ἀρχὴν περιζώσασθενος ὁ Λέων Θωμᾶν μὲν
 ἓνα τῶν τριῶν ὄντα, οὓς ὁ λόγος φθάσας ἰστόρησε συνείναι τῷ Βαρ-
 δανίῳ, ὀπηθίκα πρὸς τὸν μοναχὸν ἐν τῷ Φιλομιλίῳ ἐφοίτησεν, ἄνδρα
 νέον καὶ ὀρητιῶν, τουρμάρχην ἀνέδειξε τοῦ φοιδερᾶτων τάγματος,
 30 Μιχαὴλ δὲ τὸν τραυλόν, καὶ αὐτὸν ἓνα τῶν τριῶν ὄντα, οὗ τὸν υἱὸν
 τῶν ἐξκουβίτων σχολῆς καὶ ἄλλα διεπόνει τῆς βασιλείας, καθώσπερ
 ἦν αὐτῷ βουλητόν. οἱ Βούλγαροι δὲ πλέον τῆι πρὸ μικροῦ τῶν Ῥωμαίων
 ἤττη ἔκφυσθηέντες τὴν Θράκην κατέτρεχον καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἐδήουν καὶ
 ἐληίζοντο. ἔδοξεν οὖν τῷ βασιλεῖ πρεσβείαν στείλαι καὶ λόγον κινήσαι
 35 περὶ εἰρήνης. τοῦ δὲ Βουλγάρου φρουραζομένου καὶ τὴν εἰρήνην παρωσα-
 μένου ἐδέησε μάχης ἐξ ἀνάγκης τῷ βασιλεῖ. καὶ οὖν καὶ συναλισθέντων
 τῶν στρατευμάτων, μάχη συνέστη καρτερά καὶ πάλιν ἠττήθη τὰ Ῥω-
 μαϊκὰ στρατεύματα. τῶν δὲ Βουλγάρων τῆι διώξει ἐπικειμένων ὁ βασι-
 λεὺς ἐν τινι ὑπερδεξίῳ τόπῳ ἐστῶς μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἑταιρείας κατε-
 40 σκόπει τὰ δρώμενα. καὶ κατανοήσας, ὡς ἀσύντακτοι καὶ πᾶσαν τάξιν
 ἀπολιπόντες οἱ Βούλγαροι ἐπιδιώκουσι τοὺς φεύγοντας, παρακαλέσας
 τοὺς ἀμφ' αὐτὸν καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς γενέσθαι καθικετεύσας, καὶ μὴ
 τὴν Ῥωμαίων εὐκλείαν περιῖδειν χωροῦσαν εἰς τὸ μηδὲν, ἐπιτίθη-
 ται βραγδαῖος αὐτοῖς. καὶ τῷ παραδόξῳ τῆς ἐπιθέσεως τρεψάμενος
 45 τοὺς παρατυχόντας, καὶ τὸ λοιπὸν τῶν Βουλγάρων στράτευμα τῷ
 ἀφνιδίῳ κατέπληξε καὶ ταραχῆς καὶ πτοίας ἐπέπληξε, καὶ ἄλκης
 οὐδεὶς ἐμέμνητο. τούτων ἔπεσον μὲν ἐν τῆι προσβολῇ πολλοὶ καὶ αὐτὸς
 ὁ τῶν ὄλων ἀρχηγός, εἰ καὶ ταχέως ὑπὸ τῶν οἰκείων ἱππῶν κέλητι ἀνα-
 χθεις δρασμῶ τὴν σωτηρίαν ἐπραγματεύσατο, ἐάλωσαν δὲ καὶ | τῶν
 50 πεσόντων πολλῶν πλείους. τοῦτο τὸ ἔργον τὰ μὲν τῶν Βουλγάρων
 ἑταπείνωσε φρονήματα, τὰ δὲ τῶν Ῥωμαίων κεκυφῶτα καὶ πρὸς γῆν

41 a. 813

cap. 1: Gen. 12, 13-13, 11; Theoph. Cont. 23, 19-26, 8; Zon. III, 321, 4-322, 9

ACVMN FH 25 βασιλείας C 27 ἐφοίτησεν post μοναχὸν M 28 τουρ-
 μάχην M φοιδερᾶτων AC: φοιβεράτων VMNF 30 ἐδέξατο CV 31 ἐξκου-
 βίτων ACV: ἐξκουβίτων MN: ἐξκουβίτου Gen. 12, 16: ἐξκουβιτῶν F 34 οὖν
 om. C λόγους C 37 καρτερά VMN: κρατερά ACH 39 τόπῳ ἐπεδείξω
 (i. m. ὑπερδεξίῳ τόπῳ) M 51 Ῥωμαίων ACV: Ῥωμαϊκῶν MNF κάτω post
 γῆν add. M

νεύοντα ἀναθαρρήσαι πεποίηκεν. ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ λαμπρῶν τροπαίων καὶ λείας ὅτι πολλῆς τὴν βασιλίδα καταλαβῶν τῶν ἐν χερσίν εἶχετο πραγμάτων.

- 55 2. Ἄρτι δὲ καὶ εἰς μὴμην ἐλθὼν τοῦ κατὰ τὸ Φιλομίλιον μοναχοῦ ἔγνω δώροις καὶ ἀναθήμασιν αὐτὸν τῆς ἐπ' αὐτῷ προφητείας ἀμείψασθαι. ἐξαπέστειλε γοῦν τινὰ τῶν οἱ πιστοτάτων, ἀναθήματά τε ὡς αὐτὸν κομίζοντα καὶ ἐπιπλα καὶ σκευὴ ἀργύρεα καὶ χρύσεια καὶ εἶδη εὐδὴ τῶν εἰς ἡμᾶς ἐξ Ἰνδίας κομιζομένων. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ὁ μοναχὸς
- 60 ἔτυχε προαποθανῶν, κατέστη δὲ τῇ κέλλῃ αὐτοῦ διάδοχος μοναχὸς τις ἄλλος τὴν κλήσιν Σαββάτιος, τῆς ἀθέου τῶν εἰκονομάχων αἰρέσεως ἀνάπλευς ὢν. ἐς τοῦτον ὁ παρὰ βασιλέως πεμφθεὶς ἀφικόμενος τὰ ἐἀπεσταλμένα τῷ αὐτοῦ καθηγητῇ παρὰ βασιλέως δῶρα δέξασθαι παρηγγύα καὶ γράμμασι καὶ εὐχαῖς τὸν πέμπαντα ἀνταμείψασθαι. ὁ
- 65 δὲ τὰ μὲν ἀπεσταλμένα λαβεῖν οὐκ ἠθέλησεν, αὐτὸν δὲ ὀπισθόρητον ἀπείναι παρεκελεύετο, ἀνάξιον εἶναι λέγων καὶ τὸν βασιλέα τῆς ἀλουργίδος, ὡς εἰδῶλοις προστετηκότα καὶ τοῖς λόγοις ἐπόμενον Εἰρήνης τῆς βασιλίδος καὶ Ταρασίου τοῦ πατριάρχου, ὧν τὴν μὲν παρδῶ καὶ θυσάδα τὴν Εἰρήνην, τὸν δὲ τὸν ἐν πατριάρχεις ἀίδιμον Τάραξιον κατωνόμαζεν
- 70 ὁ παμμίαιρος, ἠπειλεῖ δὲ καὶ ταχεῖαν ἔκπτωσιν τῆς βασιλείας τῷ βασιλεῖ καὶ τοῦ βίου καταστροφήν, εἰ μὴ | θᾶπτον τοῖς αὐτοῦ λόγοις πεισθεὶς τὰς θείας καταστρέψειε στηλογραφίαις. δεξάμενος δὲ τὰ γράμματα ὁ αὐτοκράτωρ καὶ παρὰ τοῦ ἀγγέλου δὲ μαθὼν, ὅσα τε ὁ μοναχὸς εἶπε, καὶ ὅσα αὐτὸς ἤκουσε, καὶ ταραχῆς ἀνάπλευς γεγωνῶς Θεόδοτον μετε-
- 75 πέμψατο τὸν Μελισσηνὸν καὶ περὶ τοῦ σκέμματος ἀνεκοινοῦτο τὰ ποιητέα. ὁ δὲ καὶ πάλαι τῇ τοιαύτῃ αἰρέσει κατισχημένος, καὶ καιρὸν ζητῶν παρρησιάσασθαι τὴν ἀσέβειαν, ὑποτίθησι τῷ βασιλεῖ τοιάνδε τινὰ συμβουλίαν· μοναχὸν τινὰ φήσας εἶναι ἔργων παραδόξων δημιουργὸν τὰς οἰκήσεις ποιοῦμενον ἀνὰ τὸν Δαγιστέα, 'τούτῳ δεῖ', φησί,
- 80 'προσαναθέσθαι τὴν πράξιν' καὶ ὅπερ ἂν ἐκεῖνος ὑπόθοιτο, τοῦτο δὴ καὶ ποιητέον.' καὶ ταῦτα μὲν εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, ἐκεῖθεν δὲ ἐξελθὼν ἄπεισι ταχέως πρὸς τὸν μονάζοντα καὶ φησὶ πρὸς αὐτὸν, ὡς

cap. 2: Gen. 13, 12—16, 14; Theoph. Cont. 26, 9—30, 5; Zon. III, 322, 9—325, 16; Glyc. 533, 8—534, 5.

ACVMN FH 52 τῶν ante τροπ. add. MNFH 53 χερσὶ πραγμ. εἶχ. AC
56 ἐπ' αὐτὸν M ἀμείψασθαι A 57 οἱ om. C 58 ἀργύρεα VMN: ἄργυρα AC
59 ἐς ἡμᾶς A διακομιζομένων A 60 μοναχός om. M 61 τὴν κλήσιν VMN:
τῇ κλήσει AC 63 δῶρα om. M 64 ἀνταμείψασθαι A 66 ἔναι C 67/68 λόγ.
Εἰρ. τῆς βασιλ. ἐπὶ M 69 κατωνόμαζεν M 70 καὶ om. C 75/76 τὸ ποιητέον A
77 παρρησιάσασθαι A 78 εἶναι om. MN 79 τὰς οἰκ. ἀνὰ τὸν Δαγ. ποι. A
80/81 τοῦτο — ποιητέον ACV: τοῦτο (τούτῳ M) δὴ (corr. in δεῖ N) καὶ ποιῆσαι
MNFH 81 ἐκεῖθεν τε M

ἡ τῆ ἐπιούση νυκτὶ ἐλεύσεται σοὶ ὁ βασιλεὺς ἐν εὐτελεὶ τῆ περιβολῆ
 ἐρωτήσων περὶ τε πίστεως καὶ ἄλλων ἀναγκαιοτάτων πραγμάτων. σὺ
 85 δὲ ἀλλὰ μέμνησο ταχεῖάν τε τοῦ βίου καταστροφὴν καὶ τῆς βασιλείας
 ἔκπτωσιν ἀπειλήσαι αὐτῶ, εἰ μὴ ἐκὼν γε αἰροῖτο τῶ τοῦ βασιλέως
 Λέοντος τοῦ ἐξ Ἰσαυρίας προσθεῖναι δόγματι καὶ τὰ εἰδῶλα τῶν θείων
 σηκῶν ἐξορῆσαι (τὰς ἱεράς εἰκόνας οὕτω καλέσας), ἐπαγγεῖλασθαι τε
 τοῦ εἰρημένου βίου γενόμενον ζωῆς τε μακράν βιοτήν καὶ τῆς βασιλείας
 90 κυβέρνησιν εὐτυχῆ τε καὶ πολυχρόνιον. οὕτω παιδαγωγήσας τὸν
 μοναχὸν καὶ ἃ μέλλοι λέγειν ὡς βασιλέα παιδεύσας ἐπάνευσι. μετὰ
 μικρὸν δὲ καὶ τὸν βασιλέα νυκτὸς ἐν ταπεινῶ τῶ σχήματι | προσλαβόμενος
 ἔρχεται πρὸς τὸν μοναχὸν καὶ, τῆς διαλέξεως ἤδη λαμβανούσης
 ἀρχῆν, ἔγγιστα τὸν βασιλέα παραστηράμενος ὁ μοναχὸς ὡς τάχα
 95 προεγνωκῶς ἐκ θείας ἐπιπνοίας τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα 'οὐκ εὐλογα' ἔφη,
 'ποιεῖς, ὦ βασιλεῦ, παραλογιζόμενος ἡμᾶς τῆ ἰδιωτικῆ ἀμπεχόνῃ καὶ
 τὸν ἔνδον αὐτῆς κρυπτόμενον ἐπικαλύπτων βασιλέα. ἀλλ' εἰ καὶ σὺ
 μὲν οὕτως, ἀλλ' ἡ τοῦ θεοῦ πνεύματος χάρις ἡμᾶς οὐκ εἴασεν ἐπὶ πλεόν
 οὕτω κατασοφίζεσθαι ὑπὸ σοῦ'. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς, καὶ
 5 ὡς οὐκ ἔλαθεν ἐν εὐτελεὶ προσχήματι τὸ βασιλικὸν κρύπτων ἀξίωμα,
 κατεπλάγη τε, ὡς ἦν εἰκὸς τὸν τὸ σκαιώρημα ἀγνοοῦντα, καὶ τὸν τε μονα-
 χὸν ὡς θεῖον ἄνδρα ἐγνώρισε καὶ τὰ προσταττόμενα παρ' αὐτοῦ εὐπειθῶς
 καὶ μετὰ ταχυτήτος ποιήσιν ἐπήγγελτο καὶ τῶν σεβασμίων εἰκότων
 ἐπιψηφίζει καθαιρέσιν. καὶ πρότερον μὲν ἐν τῶ λελθῶτι διεσοκπεῖτο,
 10 πῶς ἂν αὐτῶ ἐκτελεσθεῖν τὸ σπουδάσμα, καὶ μὴ τις στάσις ἀνεγερθεῖ
 περὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἔπειτα καὶ εἰς τοῦμφανὲς τὸ δόγμα ἐξήνεγκε καὶ τῶν
 ἐν τέλει καὶ τῶν τῆς ἐκκλησίας οἱ μὲν ἐκόντες, οἱ δὲ καὶ ἄκοντες ὑπέκυπτον
 τῶ προστάγματι. ἡμαγκάζετο δὲ καὶ ὁ μέγας ἐν πατριάρχαις ἀίδιμος
 Νικηφόρος ἐν τῶ τῆς καθαιρέσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων ὑποσημήνασθαι
 15 τόμῳ. ὃν μηδαμῶς πειθαρχήσαντα ὑπερόριον ἀνά τὴν Προικόννησον
 τίθησι πάλαι προαισθόμενον τὴν τοῦ Λέοντος σκαιοτροπίαν, καὶ ὡς
 κικήσοι οὕτοι καὶ συνταράξοι τὰ τῆς ἐκκλησίας. ἔδοξε γὰρ τῶ μακαρίτῃ
 Νικηφόρῳ, ὅπηνικα τὸ διάδημα περιετίθει τῆ τοῦ Λέοντος κεφαλῆ,
 ἀκάνθαις καὶ τριβόλοις τὴν χεῖρα περιπαρῆναι, καὶ τοῦτο σύμβολον
 20 καὶ οἰωνὸν ἔθετο τῶν μετὰ ταῦτα συμβεβηκότων κακῶν. ἀπαγομένῳ

11 fortasse mense Mart. a. 815

ACVMN FH 83 τῆ ante περιβ. om. M 85 τὴν ante τοῦ βίου add. A
 87 δόγματος C 95 εὐλογα VMN: εὐλογον AC 1 ἰδιωτικῆ VMN Gen. 15, 4:
 εὐτελεὶ AC 2 ἐπικαλύπτων ACV: ἐπικαλύπτεις MNE: ἐπικαλύπτῃς H ἄλλ':
 πλὴν A 5 ἀξίωμα κρύπτων M 10 ἀνεγερθεῖ VMN: συμβαίη A: συμβήη C
 12 καὶ ante ἄκοντ. om. AC 14 εἰκόνων om. M 17 κικήσοι ACVMN: κικήσει CF
 συνταράξοι A: συνταράξει CVMNF τὰ τῆς: τὰς M 18 τούτῳ post Νικηφ.
 add. A 20 ἀπαγομένου M

δὲ τῷ μεγάλῳ πρὸς τὴν ὑπερορίαν ὁ ὁμολογητῆς Θεοφάνης ὁ τῆς τοῦ Ἄγρου μονῆς καθηγούμενος, αἰσθόμενος ἐξ ἐπιπνοίας θεϊκῆς τὴν διέλευσιν τούτου κατ' ἄγρὸν τινα ἐνδιατρίβων, θυμιάμασι καὶ κηροῖς προϋπέμπευεν αὐτὸν μετὰ τῆς νηὸς διιόντα. αὐτὸς τε ὁ πατριάρχης
 25 προσκυνήσασιν ἐσχάταις ἐδεξιοῦτο καὶ ἐκτάσει χεῖρὸς καὶ εὐλογίας αὐτὸν ἀντησπάζετο, μὴ θεώμενος μὴ θεώμενον, ἀλλὰ τοῖς πνευματικοῖς ὀφθαλμοῖς ἀλλήλους ἰδόντες καὶ τὸ προσήκον ἕκαστος ἀπονέμοντες σέβας. τῶν συμπλεόντων δὲ τινος ἠρωτηκότες τὸν πατριάρχην 'πρὸς τίνα, ὦ δέσποτα, τὰς χεῖρας αἴρων εἰς ὕψος τὸν ἀσπασμὸν ἐποίου;' 'πρὸς τὸν
 30 ὀσιώτατον', ἔφη, 'καὶ ὁμολογητὴν Θεοφάνην τὸν καθηγητὴν τοῦ Ἄγρου λαμπάσι καὶ θυμιάμασιν ἡμᾶς δεξιούμενον.' μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ ἡ τοῦ πατριάρχου ἐξέβη εἰς ἔργον πρόρρησις. μετὰ πολλῶν γὰρ καὶ ἄλλων ἐν οὐ μακρῷ τῆς ἐκκλησίας ἀφορισθεὶς καὶ πολλαῖς καὶ ἀπείροις κακώσεσιν ὑποβληθεὶς τὸν τῆς ὁμολογίας ἀνεδήσατο στέφανον, μηκέτι θεά-
 35 σασθαι τοῦ λοιποῦ τὸν πατριάρχην ἀξιωθείς, ἵνα μὴδ' ἐν τούτῳ διαπέση ἢ τούτου πρόρρησις. ὑπερορίᾳ δὲ τοῦ πατριάρχου παραπεμφθέντος, ὡς εἶπομεν, ἀνεισιν ἀναξίως εἰς τὸν τῆς ἀρχιερωσύνης θρόνου κατ' αὐτὴν τὴν τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου ἡμέραν Θεόδοτος ὁ Μελισσηνός, ὃν καὶ Κασσιτηρᾶν προσαγορεύεσθαι ὁ λόγος φθάσας παρέστησε,
 40 καὶ τοῦ θρόνου ἐπιβάς, ἔχων δὲ συνεπαρηγούσων καὶ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν οὐκ ἐν σκότῳ καὶ γωνίαις ἔτι, ἀλλ' ἐν ὑπαίθρῳ καὶ παρρησίᾳ τὴν αἴρεσιν τῶν εἰκονομάχων ἐδημοσίευσεν.

3. Λέων δὲ ὁ βασιλεὺς τῇ τε προηγησαμένη κατὰ Βουλγάρων νίκῃ ἐξωγκωμένος, καὶ κατὰ τῶν Ἀράβων δὲ μικρῷ πρότερον εὐτυχήσας,
 45 ἀκατάσχετος ἦν τὸ φρόνημα καὶ πρὸς τὸ σκληρὸν ἀπένευε καὶ ὠμότερον. ἀπαραίτητός τε γὰρ τὴν ὄργην ἐγεγόνει καὶ τῶν ἀμαρτημάτων κολαστῆς αὐστηρότατος, τοῖς τε ἐντυγχάνειν ἐθέλουσιν ἀνέντευκτος καὶ δυσξύμβολος ἐπὶ τε μικροῖς ἀμαρτήμασι μεγάλας ἐπιφέρων τὰς καταδίκας, ὧν μὲν χεῖρας ἀφαيروύμενος, ὧν δὲ πόδας, ὧν δὲ τινα ἕτερα τῶν

38 die 1. mens. Apr. a. 815

cap. 3: Gen. 16, 15—17, 2

ACVMN FH 23 κηροῖς VMN Gen. 15, 18: κηροῖς AC 25 προσκυν. ἐδεξ. ἐσχ. A 28 ἠρωτηκότες ci. Kambylis: ἐρηροτηκότες CV: ἐρηρηκότες M: ἐρηρηκώτως FH: ἐρωτήσαντος A: ἐρομένου Theoph. Cont. 29, 21 30 Θεοφάνιον C 32 πατριάρχη M εἰς ἔργ. ἐξέβη πρόρρ. A 36 πεμφθέντος M 38 τὴν om. MN ὁ ante Θεόδ. add. CV 39 Κασσιτηρᾶν M προσαγορεύεσθαι om. AC 39 παρέστησε ACV: ἐδήλωσε MN 41 σκότῳ VMN: σκότει AC 42 ἐδημοσίευσεν M 43 κατὰ VMN: τῶν AC τῶν ante Βουλγ. add. V 45 ἀπένευκε M 46 γὰρ om. ACV 48 δυσξύμβολος A

60 καιριωτάτων μερῶν, ἄπερ ἀποτέμενεσθαι ἀποφαινόμενος ἀνά τὴν λεω-
φόρον ἀνακρεμαννύειν ἐκέλευεν εἰς κατάπληξιν τάχα τῶν ὀρώντων καὶ
δέος. ἐκ τούτου μισητὸς κατέστη τῷ ὑπὸ χεῖρα παντί.

4. Πλέον δ' ἐπέτεινε τὸ μῖσος τὰ μετὰ ταῦτα. οὐ μόνον γὰρ κατὰ
τῶν ὁμοτίμων τὴν φύσιν ἀνθρώπων ἐπῆρτο καὶ ἠγριαίετο, ἀλλὰ καὶ
55 κατ' αὐτῆς ἐκορυβαντία τῆς εὐσεβοῦς πίστεως καὶ τοῦ θεοῦ. ὄργανον
δ' ἐπιτήδειον πρὸς τοῦτο ἔσχεν ἄνδρα τινὰ διαβόητον ἐπὶ πανουργίᾳ,
τοῦ τάγματος τῶν ἐν τῷ παλατίῳ ψαλλόντων τὴν προστασίαν ἔχοντα,
ἔξωθεν μὲν ἱεροπρεπῆ φαινόμενον καὶ θεοσεβῆ, ἐνδοθεν δὲ ὡς ἐν βαθεῖ
κωδίῳ τὸν λύκον ἐπικαλύπτοντα. οὗτος ὁ βέβηλος καιρὸν ἐπιτήδειον
80 εὐρηκώς, καθ' ὃν εἰς ἐπήκοον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἶωθεν ἢ τοῦ μεγαλοφωνο-
τάτου Ἰησαίου ἀναγινώσκεσθαι προφητεία ἢ λέγουσα 'τίνι ὁμοιώσατε
κύριον; καὶ τίνι ὁμοιώσατε αὐτόν; μὴ εἰκόνα ἐποίησε τέκτων, ἢ χρυ-
σοχόος χρυσίον χωνεύσας περιεχυρώσεν αὐτήν, ἢ ὁμοίωμα κατεσκεύα-
σεν αὐτῷ;' καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προφητείας, παραστάς πρὸς οὓς λέγει
65 τῷ βασιλεῖ 'σύνες τοῖς λεγομένοις, ὦ βασιλεῦ, καὶ μὴ λάθῃ σε τὸ ἀληθές,
καὶ τοιαύτης ἔχου λατρείας, ὅποιαν σοὶ ὑποτίθῃσιν ὁ προφήτης.'
τοιαῦτα εἰπὼν ἐνέσταξε τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ πλείονα ἰδὼν τῆς αἰρέσεως,
ὡς ἦν πρότερον μετὰ φειδοῦς καὶ ἐνδοιασμοῦ κηρύττειν ἠπειλεγτο λα-
τρείαν, ταύτην ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ καὶ ἀναιδῶς, εἰπεῖν δὲ πλέον
70 μετὰ ἀπειλῶν καὶ κινδύνων αἰρεῖσθαι ἠνάγκαζεν. ὅσοι μὲν οὖν μαλακι-
ζόμενοι προὔδιδον τὴν ἀλήθειαν, ἐν ἀδείαις ἦσαν. οἱ μὴ πειθαρχού-
ντες δὲ τῷ αὐτοῦ δυσσεβεστάτῳ προστάγματι ἀνηκέστοις αἰκίαις καὶ
συμφοραῖς παρεδίδοντο.

5. Καίπερ δὲ οὕτως ἔχων δυσσεβείας καὶ παρανομίας, ἀλλὰ γε πρὸς
75 τὴν τῶν δημοσίων πραγμάτων ἀντίληψιν ἀγρυπνότατος ἦν, ὡς μη-

cap. 4: Gen. 17, 2—17; Theoph. Cont. 31, 7—33, 12; Zon. III, 327, 9—328, 11
cap. 5: Gen. 17, 18—19, 2; Theoph. Cont. 30, 6—31, 6; Zon. III, 328, 12—329, 6
61—64 Is. 40, 18—20

ACVMN FH 50 μερῶν VMN: μελῶν AC Gen. 16, 22 51 παράπληξιν V
55/56 ὄργανον — πανουργία VMN: ὄργ. δ' ἐπὶ τοῦτο ἐπιτήδ. ἔσχεν ἄ. τ. δ. ἐπὶ
τῇ π. C: ὄργ. δ' ἐπὶ τοῦτο διαβόητον ἐπὶ παν. ἔσχεν ἄ. τ. A 57 ψαλλόντων ACV:
ψαλλῶν MN προστασίαν ACV: ἀρχὴν MNFH 62 τὸν ante κύριον add. C
63 χρυσίον (χρυσόν C) χωνεύσας ACV: χωνεύσεσ (ἐχώνευσε H) χρυσίον A
MNFH (cf. Gen. 17, 10 et Theoph. Cont. 32, 19) 65 τῶν λεγομένων A
68/69 λατρείας C 71/72 οἱ δὲ μὴ π. τῷ C 72 ἀνηκέστοις AC: ἀνεκέστοις
MF: ἀνεικάστοις VN

δέν τι τῶν δεόντων καὶ ὀνησιφόρων ἔδν ἀτημέλητον. φασὶ γέ τοι μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον Νικηφόρον εἶπεν τὸν πατριάρχην, ὡς ἡ πολιτεία Ῥωμαίων ἄρα, εἰ καὶ δυσσεβῆ, ἀλλὰ γε μέγαν προστάτην ἀπόλεσε. πρὸς τῷ ἐπιμελῶς δὲ καὶ ἀγρύπνως τὰ δημόσια διοικεῖν καὶ τοῖς ἀδικούσι λιαν ἐπαχθέστατος ἦν. ἐξίοντι γοῦν ποτε τοῦ παλατίου τῷ βασιλεῖ προσήει τις ἐγκαλῶν, ὡς τὸ αὐτοῦ γύναιον ἀρπαγείῃ ὑπὸ τινος τῶν συγκλητικῶν. ἔμοι δέ, φησί, 'καὶ τῷ ἐπάρχῳ τῆς πόλεως περὶ τούτου διεγκαλέσαντι οὐδεμία ἐπηκολούθησεν ἐκδίκησις.' ὁ οὖν βασιλεὺς τὸν τοῦ ἀνδρὸς λόγον ἐνωτισθεὶς εὐθέως προσέταξε καὶ τὸν ἐγκαλούμενον συγκλητικὸν καὶ τὸν ἐπαρχον εἰς πρόσωπον αὐτῷ παραστήσεσθαι ἐπανιόντι. ἤδη δὲ καὶ ἐπαναζευγυνύντος τοῦ βασιλέως παρέστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ ὁ τε παθὼν καὶ τὴν ἐκδίκησιν ἐκζητῶν, καὶ ὁ τὸ ἐξάγιστον δράσας ἔργον, καὶ αὐτὸς ὁ ἐπαρχος, καὶ τοῦ βασιλέως κελεύσαντος λέγειν τῷ δεομένῳ, ἃ πεπόνθει, ὁ μὲν διεξήει τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ὁ δ' ἔνοχος τῷ ἐγκλήματι, ἐπειδὴ μὴ οἶός τε ἦν τοὺς ἐλέγχους διαδιδράσκειν, ταῖς ἀποδείξεισι πάντοθεν συνειλημμένος, ὡμολόγησε τὸ ἀνοσιούργημα. ἐρομένου δὲ τοῦ βασιλέως καὶ τὸν ἐπαρχον, διὰ τί μὴ πρέπουσαν ἐπενέγκοι τῷ ἀτοπήματι τὴν ἐκδίκησιν, ἐπεὶ καὶ οὗτος ἐνεὸς ἐγεγονει πρὸς τὴν ἀπολογία, τοῦτον μὲν μετέστησε τῆς ἀρχῆς, τὸν δὲ μοιχὸν ταῖς τοῦ νόμου παραδέδωκε τιμωρίαις. ἐχρημάτιζε δὲ τὰ πλείω ἐν τῷ Λαυσαϊκῷ καθήμενος τρικλίνῳ προεβάλλετο τε στρατηγούς καὶ στρατηλάτας καὶ ἄρχοντας τῶν ἀξιολογωτέρων καὶ ἀδωροτάτων, χρημάτων ὑπερόπτης ὢν καὶ αὐτὸς ἀκριβέστατος.

6. Ἐφιλοτιμεῖτο δὲ καὶ περὶ τὴν ἑαυτοῦ φωνὴν εὐρυθμὸς τις εἶνα βουλόμενος, εἰ καὶ μὴ τὴν φύσιν συνάδουσαν εἶχεν. ἄρρυθμος γὰρ ἦν καὶ πρὸς τὰ ἐν ἀρμονίᾳ μέλη ἀνεπιτήδειος, εἰώθει δὲ κἀν ταῖς ψαλμωδίας ἐξάρχειν τῶν αἰῶν, καὶ μᾶλλον ὅτε ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ γεννήσει οἱ τῆς ἑορτῆς κανόνες ἐψάλλοντο. ἐξῆρχε γὰρ τῶν ὠδῶν τωρογῆρα καὶ ἀγρία τῇ φωνῇ, καὶ ὅτε τῆς ἐβδόμης ὠδῆς κατήρχετο τοῦ εἰρμού τοῦ λέγοντος 'τῷ παντάνακτος ἐξεφαύλισαν πόθω', ὧ δὴ καὶ γέλωτα ὠφλίσκανε παρὰ | τοῖς ἀκούουσι τὸν τοῦ θεοῦ φόβον ἐκφασίνας καὶ τῇ τῶν δαιμόνων μεριδι προσθέμενος διὰ τῆς τῶν πανσέπτων εἰκόνων ἀρνήσεως. καὶ τὰ μὲν τοῦ βασιλέως ἐν τούτοις.

cap. 6: Gen. 19, 2—9

ACVMN F 78 μέγαπροστάτην CM 82/83 περὶ τούτου om. M 83 διεγκαλέσαντι VC: διεγκαλέσαντα F (cf. Gen. 18, 6): ἐγκαλέσαντι MN: προσελθόντι A 89 πεπόνθει N 91 διαδράσκειν M τὸ ἀνοσιούργημα ὡμολόγησεν A 92 ἔπαρχον C 93 ἐπενέγκοι ACVF: ἀπενέγκοι MN 95 παρέδωκε M 1 Λαυσαϊκῷ MNF 5 εἶχε συνάδουσαν A 6 εἰώθε C (et A?) 8 τῆς ἑορτῆς om. M ἐξῆρχετο M γὰρ post top. add. V 11 παρὰ om. A 12 πανσέπτων VMN: σεπτῶν AC

7. Μιχαήλ δὲ ὁ ἐξ Ἀμωρίου ἀεὶ τοῖς ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος καὶ
 16 ἐπὶ τὸ μείζον προβαίων διαβολὴν ἔσχε καθοσιώσεως. ὃς ταύτην, εἰ
 καὶ δυσχερῶς, ὅμως ἀποσεισάμενος ἐκπέμπεται παρὰ βασιλείως τακτικὰ
 διδάσκειν τὸν ὑπὸ χεῖρα λαόν. ἦν δὲ ὁ Μιχαήλ οὐ ταῖς ἀλλαῖς πάσαις
 κακίαις ἐπιρρηπτής μόνον, ἐνόσει δὲ καὶ γλώσσης ἀκολασίαν, καὶ τὰ
 ἔνδον τῆς καρδίας ἐκφραζόμενος δυναμένης μυστήρια. ἐλάλει γάρ πᾶν τὸ
 20 παριστάμενον εἰς τούφανές, ἀπερρίπτει δὲ καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ βασι-
 λέως λόγους οὐκ εὐπρεπεῖς, ἀπειλῶν αὐτῷ τε καθαίρειν τῆς βασιλείας
 καὶ τῆ αὐτοῦ συζύγῳ γάμον ἐπισείων ἀνόσιον. ἄπερ ὁ βασιλεὺς πυν-
 θανόμενος πρῶτον μὲν εὐμηχάνως ἐπειράτο παραπροσποιούμενος τῆν
 25 γυνῶσιν ἀποστήσαι τοῦτον τῆς ἀθυρογλωσσίας καὶ τῶν κακῶν βουλευ-
 μάτων. ἦδει γάρ αὐτὸν αἰσχίστη νόσῳ τῆ ἀκολάστῳ γλώσση δουλεύ-
 οντα. ὡς δὲ καὶ παραινέσει καὶ ἀπειλαῖς, ὅπῃ παρῆκοι, χρώμενος, ὡς
 εὐθύς μὲν εἶπεῖν ἐξαφνόμενον εὗρισκε τὰ λεγόμενα, ἀδείας δὲ πάλιν
 τετυχηκότα τῶν κατὰ σκοπὸν μὴ ἀφιστάμενον, ἐπαφίησιν αὐτῷ σκο-
 30 πούς καὶ ὠτακουστάς λεληθότως, οἵτινες πολλάκις ἐν εὐωχίαις καὶ μέ-
 θαις μετακινούμενον τῶν φρενῶν ὑπὸ τοῦ οἴνου καταλαβόντες καὶ τοῖς
 προτέροις μάλᾳ προθύμως ἐπιτιθέμενον κατάδηλον ποιοῦσι τῷ βασι-
 λεῖ. ἐγένετο προσθήκη πίστεως | καὶ ὁ Ἐξαβούλιος, ἀνήρ φρενήρης καὶ
 35 συνήθης τῷ βασιλεῖ, οὐκ ἄγνωστος δὲ καὶ τῷ Μιχαήλ. οὗτος πολλάκις
 ἐπισχεῖν αὐτὸν τῆς ἀθυροστομίας ἐπιχειρήσας καὶ παραινέσας σιγᾶν,
 καὶ μὴ οὕτως ἀκαίρως παρρησιάζεσθαι καὶ εἰς προὔπτον ἑαυτὸν συνω-
 θεῖν κίνδυνον παρακαλέσας, ἐπειδὴ μὴ ἐπειθε, δῆλα πάντα τὰ κατ'
 αὐτὸν τίθησι τῷ βασιλεῖ. καὶ δὴ πρὸ μιᾶς ἡμέρας τῆς κατὰ σάρκα Χρι-
 στοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν γεννήσεως δεξάμενος τὰς μηνύσεις ὁ βασιλεὺς ἐπὶ
 40 βήματός τε ἐν τοῖς ἀσηκρητείοις ἐκάθισε καὶ ἀκριβῆς ἐξεταστής τῶν
 μηνυθέντων ἐγένετο. ἀλίσκεται τοῖσιν τυραννίδος ὁ Μιχαήλ αὐτὸς κατα-
 θέσθαι ὑπὸ τῆς ἐναργείας τῶν ἐλέγχων ἀναγκασθεῖς, καὶ ψήφος ἐκφέ-
 ρεται κατ' αὐτοῦ πρὶ κατὰστρέψαι τὴν ζωὴν ἐμβληθέντος ἐν τῇ καμί-
 νῳ τοῦ ἐν τῷ παλατίῳ λουτροῦ, εἶναι δὲ καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα θεωρῶν
 45 τοῦ δράματος. ἦγετο μὲν οὖν τῆν ἐπὶ θανάτῳ δεσμώτης, εἶπετο δὲ καὶ
 ὁ βασιλεὺς θεατῆς εἶναι ὀριγνόμενος τοῦ δρωμένου.

37 a. 820

cap. 7: Gen. 19, 10—21, 7; Theoph. Cont. 33, 21—35, 7; Zon. III, 329, 7—330, 1;
 Glyc. 534, 5—9

ACVMN FHK 17/18 κακίαις πάσαις M 18 γλώσση C καὶ alt. om. A
 19 δυναμένης AC: δυναμένην VN: δυναμένης K: δυνάμενος F: δυναμένης H: om. M
 23 περιπροσποιούμενος C 28 τετυχηκότα VMN: μετεσχηκότα A: μετεσχηκότος C
 ἀφιστάμενος M 29 οἱ A ἐν om. M 31 προθύμως om. M 43/44 εἶναι δὲ —
 δράματος ACV: εἶναι δὲ καὶ αὐτὸν θεωρῶν τὸν βασιλέα τοῦ δράματος MNF 44 θάνα-
 τον A

8. Ἐν ὄσῳ δὲ τὸ μεταξύ παρήμειβον διάστημα, ἡ βασιλις Θεοδοσία, τὸ τοῦ Ἀρσαβῆρ θυγάτριον, μαθοῦσα τὸ μέλλον πραχθῆναι, ἔξεισι μετὰ πολλῆς ὄτι σπουδῆς τοῦ θαλάμου, παράβακχόν τι καὶ μαρικὸν κινουμένη, τὸν βασιλέα τε καταλαβοῦσα ἀλάστορά τε καὶ θεομάχον
 50 ἀπεκάλει, οἷς οὐδὲ τὴν ἡμέραν τὴν θείαν ἀγει διὰ φειδούς τοῦ θεῖου μέλλον σώματος μετασχεῖν, καὶ τῆς ὀρμῆς διεκώλυεν. οὗτος δὲ τῷ θεῷ μὴ προσκρούσαι δεδοικώς τὸ μὲν παραχρήμα παλίντροπον αὐτῷ τὴν σωτηρίαν ἐβράβευσε, σίδηρον δὲ τοῖς ποσὶ περιθεῖς τοῦ Μιχαὴλ καὶ τῆς | κλειδὸς ἑαυτῷ τὴν φρουρὰν ἐπιτρέψας, τῷ πατρί τὴν αὐτοῦ φυλα-
 55 κὴν ἀνατίθησι. πρὸς δὲ τὴν σύζυγον ἐπιστραφεὶς ἔγω μὲν, ὦ γύναι, ταῖς σαῖς βαρκείαις πεισθεὶς ἐποίησα, ὡς ἐκέλευσας. σὺ δὲ οὐκ εἰς μακρὰν ἐπόμει καὶ τὰ τῆς ἑμῆς νηδύος βλαστήματα τὰ ἀποβησόμενα, εἰ καὶ σήμερόν με τοῦ ἁμαρτήματος ἠλευθέρωσας. οὕτω τὸ μέλλον, εἰ καὶ πόρρω προφητικῆς ἦν ἐπιπνοίας, ἀληθῶς ἀπεφοίβασε.

9. Λέγουσι δ', ὅτι καὶ χρησμός ἦν ἄνωθεν αὐτῷ δεδομένος, ὡς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν κατὰ σάρκα γεννήσεως πέπτω-
 ται αὐτῷ τὴν τε βασιλικὴν εὐδαιμονίαν ἀποβλαεῖν, προσαπολέσει δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν. Σιβυλλιακὸς δὲ ἦν ὁ χρησμός ἐν τινὶ βιβλίῳ τῆς βασιλικῆς βιβλιοθήκης ἐγγεγραμμένος οὐ χρησμούς μόνον ἀπλῶς ἔχοντι,
 65 ἀλλὰ καὶ μορφὰς καὶ σχήματα τῶν γενομένων βασιλέων διὰ χρωμάτων. ἦν οὖν θηρίον λέων μεμορφωμένον ἐν τῷ βιβλίῳ, ἄνωθεν δὲ τῆς αὐτοῦ ῥάχεως ἐπεγέγραπτο τὸ χί στοιχεῖον μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς γαστροῦ, κατόπιν δὲ τις ἀνὴρ ἐπιθέων δόρατι καιρίαν ἐδίδου πληγὴν τῷ θηρίῳ διὰ μέσου τοῦ χί. ἀσάφειαν δ' ὑποφαίνοντος τοῦ χρησμοῦ μόνος ὁ
 70 τηρικαῦτα κοιαιστωρ αὐτὸν διετράνου Λέοντα μέλλειν φήσας τινὰ βασιλέα κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως θανάτῳ ὀλεθρίῳ παραδοθῆναι. ὑπέθραπτε δὲ οὐδὲν ἤττον τὸν βασιλέα καὶ ἔξεδειμάτου καὶ ἡ τῆς οἰκείας μητρὸς ὄψις. ἔδοξε γὰρ αὐτῇ κατὰ τὸν ἐν Βλαχέρναις θεῖον τῆς θεοτόκου ναὸν προσφοριτῶσα συνεχῶς κόρη τινὶ
 75 συναντῶν λευχείμοσιν ἀνδράσι δορυφορουμένη, ἑώρα δὲ καὶ τὸν θεῖον ναὸν αἵματος πεπλησμένον. προστάξαι τε τὴν θεασθεῖσαν κόρην ἐν

cap. 8: Gen. 21, 7-21, 22; Theoph. Cont. 35, 6-35, 19; Zon. III, 330, 1-330, 12; Glyc. 534, 9-16 cap. 9: Gen. 21, 22-22, 18; Theoph. Cont. 35, 20-37, 11; Zon. III, 330, 12-332, 16

ACVMN FH 48 περίβακχόν A 49 τε alt. om. A 50 τὴν θείαν ἡμέραν
 MNF 52 παραχρήμα VMN: παραυτικά AC 53 σίδηρα A τοῖς ποσὶ τοῦ
 M. περιθ. A 60 δ' VMN: δέ AC 61 γεννήσεως κατὰ σάρκα M 69 δὲ
 ὑποφαίν. A 70 κοιαιστωρ ACV: κνέστωρ M: κυαιστωρ N 71 τοῦ om. MN
 Theoph. Cont. 36, 10 (sed cf. 35, 22), sed non F 71/72 θανάτῳ ὀλεθρίῳ VN:
 θανάτῳ ὀλέθρῳ M: ὀλεθρίῳ θανάτῳ AC 74 θεῖον ναὸν τῆς θ. MH (sed non F)
 75 δορυφορουμένη ACV: δορυφορουμένη MN 76 κόρην om. AC

τῶν λευχειμόνων ἀνδρῶν χύτραν τινὰ πλήσαντι αἵματος τῆ μητρὶ τοῦ
 Λέοντος ἐπιδουῖναι πιεῖν. αὐτῆς δὲ πολυετῆ χηρείαν προβαλλομένης, δι'
 ἧς μήτε κρεῶν, μήτε τινὸς τῶν ἐναίμων γεύσασθαι, καὶ διὰ τοῦτο μηδὲ
 80 ταύτης τῆς χύτρας ἀψασθαι, 'καὶ πῶς', ἔφησεν ἡ κόρη μετὰ θυμοῦ,
 'οὐ παύεται ὁ σὸς υἱὸς πολλῶν ἐμπιπλῶν αἱμάτων ἐμὲ καὶ τὸν ἐμὸν
 παρρογίζων υἱὸν καὶ θεόν; πολλὰ τε ἔκτοτε τὸν ἑαυτῆς ἐξελιπάρει
 καὶ ἑτέρα δὲ τις ὄψις οὐ μικρῶς συνετάρασε. Ταράσιος γάρ ὁ ἀοίδιμος
 85 πατριάρχης πάλοι τὸν βίον μετηλλαγῶς Μιχαὴλ τινα ἐδόκει καλεῖν
 ἐξ ὀνόματος ἐν ὀνειρώτοις ἐπιτηθῆσαι προτροπόμενος τῷ Λέοντι καὶ και-
 ρίαν πληξαι αὐτόν. ἐστρόβει δὲ αὐτόν καὶ ἡ τοῦ κατὰ τὸ Φιλομίλιον
 μοναχοῦ πρόρρησις καὶ ἡ τῆς ἐσθῆτος μεταμφιασις, ἦν ὁ Μιχαὴλ ἐποιή-
 σατο, ὡς που φθάσαντες ἱστορήσαμεν. οἷς ἅπασι δειματούμενος ὁ βασι-
 90 λεὺς ἐπάλλετό τε τῷ δέει καὶ τὴν ψυχὴν ἐκυμάλνετο, διὸ καὶ ἀγρυπνος
 διετέλει παρ' ὄλην τὴν νύκτα.

10. Σοφώτερα τοίνυν, ἢ βασιλικώτερα βουλευσάμενος τὴν ἐπὶ τὸν
 παπίαν φέρουσαν πυλῖδα διαρρήξας κατεσκόπει τὰ ἔνδον. εἰσελθὼν δ'
 εἰς τὴν δωμάτιον θέαμα ὄρᾳ εἰς ἐκπληξιν οὐ τὴν τυχοῦσιν ἄγον αὐτόν.
 95 εἶδε γὰρ τὸν μὲν κατακρίτον ἐπὶ στιβάδος ὑψηλῆς πάνυ μεγαλοπρεπῶς
 ἀνακείμενον, τὸν δὲ παπίαν ἐπὶ ξηροῦ κατακλινόμενον τοῦ ἐδάφους.
 περιεργότερον δὲ προσελθὼν ἐσκόπει τὸν Μιχαὴλ, εἰ, ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς
 κυμαινομένοις καὶ τὴν ζωὴν ἀμφίβολον ἔχουσι γίνεσθαι, ἐπιπόλαιόν
 τινα καὶ ἐμμέριμον ὑπνώττει ὑπνον, ἢ τούναντιον ἀφρόντιδα καὶ
 5 ἡδύν. ὡς δ' εὗρεν ἀνέτως ὑπνοῦντα (καὶ γὰρ οὐδ' ἐπαφόμενος αὐτόν
 διὑπνίσαι ἴσχυσεν), εἰς μείζονα ἀνήφθη θυμὸν τοῖς παρ' ἐλπίδα τούτοις
 θεάμασι καὶ ἀπήγει κατὰ σχολὴν δεινὸν οὐκ αὐτῷ μόνου, ἀλλὰ καὶ τῷ
 παπίᾳ ἐνσεείων.

11. Καὶ ταῦτα μὲν ὁ βασιλεὺς. οὐκ ἔλαθε δὲ ταῦτα τοῖς περὶ τὸν
 10 παπίαν, ἀλλὰ τις τῶν προκοίτων τοῦ Μιχαὴλ ἐκ τῶν φοινικῶν φωρα-

cap. 10: Gen. 22, 19—23, 8; Theoph. Cont. 37, 11—38, 2; Zon. III, 332, 16—333, 8
 cap. 11: Gen. 23, 8—26, 4; Theoph. Cont. 38, 2—40, 13; Zon. III, 333, 8—335, 11;
 Glyc. 534, 19/20

ACVMN FH 77 πλήσαντι VMN: πλήσαντα ACH: ἐπιτηρώσαντα Theoph.
 Cont. 36, 18 (cf. Symeon mag., ed. Bekker, p. 612, 11) 78 δι' ἣν AC 79 τοῦτο
 V: ταῦτα AC 79/80 καὶ διὰ τ. — ἀψασθαι om. MN: 81 πολλῶν αἱμ.
 ἐμὲ ἐπιπλῶν M ἐμπιπλῶς CV 84 συνετάρασε VMN: συνετάραξε AC 87 ἡ
 κ. τὸ Φ. τοῦ μον. MN 89 ὡς που VMN: ὡσπερ AC ἱστορήσαμεν ACV:
 ἔφημεν MN 93 δὲ A 94 δωμάτιόν τι M 2 ἐσκόπει ACVM: ἐπισκόπει NF:
 κατεσκόπει H 3 ἀναμφίβολον M 5 δ' om. V αὐτόν: αὐτῷ M 9 τοῖς
 MN: τοῖς ACVF (cf. Theoph. Cont. 38, 2) 10/11 φωρασάμενος MN: φράσαμενος
 AV (lac. in C, quia fol. mutilatum est)

σάμενος ἐμβάδων ἀπήγγειλε πάντα σαφῶς. οἷς ἑκπαθεῖς καὶ μικροῦ δεῖν
 ἔκφρονες οἱ περὶ τὸν παπῖαν γενόμενοι ἐσκέπτοντο, πῶς ἂν τὸν κιν-
 δυνον διαφύγοιεν. ὑπέλαμπεν ἄρτι ἡμέρα καὶ σκῆπτεται σκῆψιν τιν-
 ἄνδε ὁ Μιχαήλ, ὡς ψυχικὰς τινὰς κηλίδας βούλεται τινὶ τῶν θεοφιλῶν
 15 ἔξαγορευσαὶ διὰ Θεοκτίστου, ὃν μετὰ ταῦτα τῷ τοῦ κανικκείου τετί-
 μηκεν ἀξιῶματι. ἐπέτετραπτο γούν τοῦτο γενέσθαι παρὰ βασιλέως.
 ὁ δὲ Μιχαήλ ἀδείας λαβόμενος λέγει πρὸς τὸν Θεοκτίστον ἄκαιρός, ὡ
 Θεοκτίστε, τοῖς συνωμόταις ἐπαπειλήσαι, ὡς εἰ μὴ τάχιον σπεύσουσιν
 ἐξελέσθαι τοῦ κινδύνου ἡμᾶς, πάντα τὰ τῆς πράξεως ἀνακαλύψαι τῷ
 20 βασιλεῖ. καὶ τῷ Θεοκτίστου, ὡς ἐκελεύσθη, ποιήσαντος, εἰς ἀγωνίαν
 οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐνέπεσον οἱ συνίστορες καὶ διεσκοποῦντο, πῶς ἂν
 αὐτοὶ τε σωθῆιεν καὶ τὸν ὅσον οὐδέπω κινδυνεύοντα θανεῖν διασω-
 σαιεν, ῥάπτουσιν οὖν βουλήν, ἣτις αὐτούς τε ἐρρύσατο καὶ τῷ Μιχαήλ
 πρὸς τῇ ζῶῃ καὶ τὴν βασιλείαν ἔχαρισατο. | ἔθος ἐπεκράτει τότε, μὴ
 25 ὡσπερ νῦν, ἔνδον τῶν βασιλείων, ἔκτοτε λαβὼν τὴν ἀρχὴν, μένειν τοὺς
 τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ παλατίου ψάλλοντας κληρικούς, ἀλλὰ τοῖς ἰδίοις οἴκοις,
 περὶ δὲ τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἀγείρεσθαι κατὰ τὴν Ἐλεφαντίνην
 κάκειθεν ἀπίεναί πρὸς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τῷ θεῷ τὰς ἑωθινὰς ἀποδι-
 δόνα εὐχάς. τοῦτοις οἱ συνωμόται ἐγκαταμιχθέντες τότε ὑπὸ μάλης
 30 ἔγχειρῖδια ἔχοντες συνεισήεσαν καὶ ἔν τινι σκοτεινῷ τῆς ἐκκλησίας λοχή-
 σαντες τόπῳ τὸ σύνθημα ἐξεδέχοντο. ὡς δ' ὁ ὕμνος διεπεραίνετο, ἤδη
 δὲ παρῆν καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ τῆς ὕμνωδίας ἐξῆρχεν, ὡς ἔθος, τῷ παντά-
 νακτος ἐξεφαύλισαν πτόθῳ (εἶχε γάρ, ὡς εἶπομεν, τορωτέραν φωνήν),
 τότε δὴ εἰσπηδήσαντες ἄθρόως οἱ συνωμόται ἐκ μὲν τῆς πρώτης ἡμέρ-
 35 τανον προσβολῆς πρὸς τὸν τοῦ κλήρου ἔξαρχον ἀποπιλανθέντες, εἴτε
 παρόμοιον ὄντα τῷ βασιλεῖ κατὰ τὴν σωματικὴν ἐμφέρειαν, εἴτε τῇ
 περὶ τὴν κεφαλὴν ὁμοίᾳ περιβολῇ. ἦν γὰρ ἡ ὥρα κρυμώδης τε καὶ
 χειμέριος καὶ διὰ τοῦτο ἐν περιβλήμασι πάντες διεκαρτέρουν στεγανω-
 40 ρον καθηγεμῶν τὸν κίνδυνον ἀπέωσατο τὸν πῖλον τῆς κεφαλῆς ἀφελῶν
 καὶ τῇ φαλάκρᾳ τὴν σωτηρίαν πραγματευσάμενος. ὁ δὲ βασιλεὺς συν-
 ασθόμενος τῆς ἐπιβουλῆς εἰς τὰ ἄδυτα τοῦ θυσιαστηρίου εἰσέδου καὶ
 τὴν τοῦ θυμιατηρίου σειρὰν διαρπάσας, ἥ ὡς τινες, θεῖον σταυρὸν,

32/33 Menaea, 25. mens. Dec., φῶδὴ ζ', ὁ εἰρμός, ἄλλος

ACVMN H 11 μικροῦ δεῖν om. M 18 σπεύσουσιν corr. in σπεύσουσιν N
 18/19 σπεύσουσιν — ἡμᾶς CVN: σπεύσουσι τοῦ κινδ. ἐξελεῖν ἡμᾶς A: σπεύσουσιν
 ἐξελ. ἡμᾶς τοῦ κινδ. M: σπεύσουσι τοῦ κινδ. ἐξελ. ἡμᾶς H 21/22 διεσκοπ. αὐτοί, πῶς
 ἂν σωθῆιεν A 22 διασωθῆιεν M 23 Μιχαήλ: βασιλεῖ A 24 ἔχαρισατο ACV:
 ἔχαρισαντο MN 27 ἐγείρεσθαι M 32 ἐξῆρχεν — τῷ: ἐξῆρχε τῷ C 34 συνω-
 μότες C 37 παρὰ C 39 πιλ. ὄξυτ. τὰς κεφ. MN 40 ἀπέωσατο C 43 θυ-
 μιατηρίου ACV: θυσιαστηρίου MNF

τὰς βολὰς τῶν πληττόντων ἐδέχετο. ἀλλ' οἱ συνωμόται ἄθροοι, καὶ
 45 οὐ καθ' ἓνα ἐπιδραμόντες, ὁ μὲν κατὰ τῆς κεφαλῆς, ἄλλος κατὰ τῶν
 σπλάγχχνων, | καὶ ἄλλος ἀλλαχῶθι τοῦ σώματος κατετίτρωσκον. καὶ
 χρόνον μὲν τινα ἀντέσχε τῷ θεῷ σταυρῷ τὰς τῶν ξιφῶν ὀρμὰς ἀπο-
 κρουόμενος· πάντοθεν δ' ὡς θηρίον βαλλόμενος καὶ πρὸς τὰς τρώσεις
 50 ἀποκαμῶν τελευταῖον ἓνα τινὰ γιγαντιαῖον ἐπιφέροντα ἰδὼν τὴν πλη-
 γὴν ὀρκῶ τῆς τῷ ναῶ ἔνοικούςης κατεδέσμει χάριτος καὶ φείσασθαι
 ἐξελιπάρει. τῆς τῶν Κραμβωνιτῶν οὕτος ὁ γεννάδας ὠρμητο γενεᾶς.
 ἀλλ' ὁ γε 'οὐχ ὀρκῶν' εἰπῶν, 'ἀλλὰ φόνων καιρός', παῖει κατὰ τῆς
 χειρὸς διανταίαν πληγὴν, ὡς μὴ μόνον τῆς κλειδὸς ταύτην ἀποτεμῆν,
 ἀλλὰ καὶ τὸ κέρας συναποτεμῆν τοῦ σταυροῦ· ἀποτεμῆναι δέ τις αὐτοῦ
 55 καὶ τὴν κεφαλὴν ἤδη καταπεπονημένου ταῖς πληγαῖς καὶ ὀκλάσαντος.
 τοιοῦτῳ μὲν βίου τέλει ὁ Λέων ἐχρήσατο, κατὰ τὸν Δεκέμβριον μῆνα,
 ὥρα ἦν ὡς δεκάτη τῆς νυκτός, ἐπ' ἔτη βασιλεύσας ἑπτὰ καὶ μῆνας πέντε,
 ὠμότατος, εἶπερ τις ἄλλος γεγανώς καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ πάντων ἀσε-
 βέστατος, οἷς τὴν τε προσοῦσαν αὐτῷ ἐν τοῖς κοινοῖς ἐπιμέλειαν καὶ
 60 τὴν ἐν χερσὶ γενναϊότητα ἀπημαύρωσε. λέγεται δὲ καὶ φωνὴν οὐρα-
 νόθεν καταρραγῆναι εὐθύς τὴν αὐτοῦ κατάλυσιν εὐαγγελιζομένην
 πολλοῖς. ἦς καὶ τινες ἀκηκότες ναυτίλοι τὸν καιρὸν τε καὶ τὴν νύκτα
 καταγραφάμενοι ἐκ τοῦ μετὰ ταῦτα συμπεράσματος εὔρον οὖσαν ἀλη-
 θινήν.

56 die 25. mens. Dec. a. 820

AVCMN   46 ἀλλαχῶθεν M   49 τὸ ante τελευτ. add. V   50 φείσας M
 57 ὡσεὶ δεκ. A   60 ἐξ οὐρανοῦ A

1. Ἄνηρημένοι δὲ τοῦ Λέοντος οἱ ἀνηρηκότες σύροντες τὸν τούτου νεκρὸν ἀνηλεῶς διὰ τῶν Σκύλων εἰς τὸν ἵππόδρομον ἐξήγαγον, παντὸς αὐτοῖς περιηρημένου φόβου διὰ τὸ τὴν βασιλείον αὐλήν ὄπλοις οἰκείως πάντοθεν περιφραχθῆναι. κατέσπασαν δὲ τῶν βασιλείων καὶ τὴν αὐτοῦ
 70 γαμητὴν σὺν τοῖς τέσσαρσι | τέκνοις αὐτῆς, Συμβατίῳ τῷ κατὰ τὴν ἀνάρρησιν μετονομασθέντι Κωνσταντίνῳ, Βασιλείῳ τε, καὶ Γρηγορίῳ συνάμα Θεοδοσίῳ, οὓς καὶ ἀκατίῳ ἐνθέντες πρὸς τὴν Πρώτην νῆσον ἀπήγαγον, κάκεισε τῶν πάντων ἐκτιμηθέντων συνέβη τὸν Θεοδοσίον τὴν ἑαυτοῦ καταλύσαι ζώην καὶ ταφῆς τῷ ἰδίῳ κεκοινωνηκέναι πατρί.
 75 ὁ δὲ Μιχαὴλ τῆς ἐκ τοῦ παπίου φρουρᾶς ἀνεθείς, ἐπὶ τοὺς πόδας ἐν σιδηροπέδαις ἔχων κατισχημένους διὰ τὸ τὴν κλεῖν τῶν σιδήρων ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Λέοντος φυλάττεσθαι, οὕτως, ὡς εἶχε, μετὰ τῶν σιδήρων ἐπὶ τὸν βασιλείον ἐκάθισε θρόνον καὶ παρὰ πάντων τῶν τέως ὄντων ἐν τῷ παλατίῳ ἀναγορευθεὶς προσεκυνήθη. ἦδη δὲ καὶ μεσοῦσης
 80 ἡμέρας τῆς φήμης πανταχοῦ διαδραμοῦσης, τῶν δεσμῶν θλασθέντων ὑπὸ σφύρας βιαίως, οὐ χεῖρας ἀπονιψάμενος, οὐ τὸν τοῦ θεοῦ φόβον ἐπὶ νοῦν εἰληφώς, οὐκ ἄλλο οὐδὲν τῶν δεόντων πράξας πρὸς τὸν μέγαυ τῆς Σοφίας ναὸν προελήλυθε, χειρὶ τοῦ πατριάρχου στεφθῆναι γλιχόμενος καὶ τῆς πανδημοῦ τυχεῖν ἀναρρήσεως, ἐκείνοις μόνους θαρρῶν
 85 τοῖς συνωμόταις τοῖς ἐξηυκῶσι τὸν φόνον. ἔνθα καὶ τις ἀμφοτέρων θαυμάσειε τὸ κακόγνωμον, τοῦ μὲν ἀπελθόντος, ὅπως οὐδένα ἔσχε τὸν βοηθοῦντα ἐκ τῶν τοσοῦτων καὶ τηλικούτων κολάκων, ἐρπετῶν δίκην ἀπάντων καταδεδυκῶτων εἰς χηραμούς, τοῦ δὲ μετ' ἐκείνον τὸ ἀναίδες καὶ ἀναίσχυντον, ὅστις τὴν ἐκκλησίαν εἰσήει οὐχ ὡς τις φονεὺς, ἢ δὴ-
 90 μιος, ἡμαγμένως ἔχων τὰς χεῖρας, ἀλλ' ὥσπερ τις ἀθλοφόρος καὶ νικη-

79 die 25. mens. Dec. a. 820

cap. 1: Theoph. Cont. 40, 14—42, 6; Zon. III, 335, 12—337, 6; Glyc. 534, 20—535, 2

ACVMN F 65 tit. om. VM 70 Συμβατίῳ AVN: Συμβατίῳ C: Σαββατίῳ M
 72 ἀκατίων M 74 ἰδίῳ VMN: οἰκείῳ AC κοινονηκέναι MN 80 τῆς φήμης
 πανταχοῦ V Theoph. Cont. 41, 13: πανταχοῦ τῆς φήμης ACMNF θλασθέντων
 ACM Theoph. Cont. 41, 14: συνθλασθέντων VNF 83 ναὸν τῆς Σοφίας AC τοῦ
 θεοῦ post Σοφ. add. A 83 γλιχόμενος στεφθῆναι C 84/85 ἐκείνοις — φόνον
 VMN: ἐκ. μόν. τοῖς τὸν φόν. ἐξηγ. συνωμ. θαρρῶν AC 85/86 θαυμάσειεν ἀμφοτέ-
 ρων AC

τῆς ἐπὶ τῷ γεγονότι γαννύμενος, ἐμφύλιον ἐκχέας αἷμα οὐκ ἐπὶ τοῦ τυχόντος τόπου, ἀλλ' ἐν τῷ θεῷ θυσιαστηρίῳ, ἔθνα τὸ δεσποτικὸν καθ' ἡμέραν ἐκχέεται τῶν ἡμετέρων ἔνεκεν λύτρον ἁμαρτιῶν.

2. Τοῦτον τὸν Μιχαήλ ἤνεγκε μὲν ἡ κατὰ τὴν ἄνω Φρυγίαν πόλις
 95 Ἀμώριον οὕτω καλουμένη. ἐν ἣ Ἰουδαίων καὶ Ἀθιγγάνων καὶ ἐτέρων
 ἀσεβῶν πλῆθος ἐκπαλαί τῶν χρόνων ἐγκατοικίζεται. καὶ τις δὲ ἀρεσίς
 ἐκ τῆς ἀλλήλων κοινωνίας καὶ διηνεκοῦς ὀμιλίας καινὸν ἔχουσα τὸν
 τρόπον καὶ ἀλλόκοτα δόγματα ἐπιφέεται, ἧς καὶ αὐτὸς μέτοχος ἦν,
 5 καὶ σωτηριώδους τοὺς τελουμένους μεταλαγχάνειν ἀνίησι, τᾶλλα δὲ
 πάντα σφάζει φυλάττουσα κατὰ τὸν νόμον τὸν Μωσαϊκόν, πλήν τῆς
 περιτομῆς. εἶχε δὲ διδάσκαλον ὁ Μιχαήλ καὶ οἶον ἑξαρχον, ὑπ' αὐτοῦ
 μεμυσταγωγημένος, Ἑβραῖόν τινα ἢ Ἑβραῖδα κατὰ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον,
 οὐ μόνον τὰ ψυχικά, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰς κατ' οἶκον οἰκονομίας αὐτὸν ἐκ-
 10 παιδεύοντα. ὑφ' οὗ προληφθεὶς οὐδὲν ἀκέραιον ἔσωζεν, ἀλλ' ἦν ἀπιστίας
 τις σύνοδος τὰ τε Χριστιανῶν παραχαράξας, τὰ Ἰουδαίων κιβδηλεύσας
 καὶ τᾶλλα παρανοθεύσας, καὶ τοιοῦτος τὴν πίστιν γενόμενος ποικίλος
 τε καὶ πολύμορφος, ὅποιά φασὶ τὰ ἐν Λιβύῃ γενέσθαι θηρία δὰ τὴν
 τοῦ ὕδατος ἔνδειαν συναγόμενα καὶ ἀλλήλοις ἐπιμυγνόμενα. οἷς δὴ καὶ
 15 εἰς τὴν βασιλείον ἀναχθεὶς ἀρχὴν ἐσεμνύνετό τε καὶ ὠραίεζτο, ἡ τῷ
 διαδήματι καὶ τῇ ἀλουργίδι, λόγον δὲ καὶ | μάθησιν, ὡς τὰ αὐτοῦ
 ἀνατρέποντα καὶ δυνάμενα μεταδιδάσκειν τὰ κρείττονα, ἀπεβάλλετο καὶ
 ἠτίμαζεν. ἐτίμα δὲ τὰ οἰκεῖα διαφερόντως. τὰ δὲ ἦν, σῶν μὲν τῶν
 ἀρτιτόκων προλέγειν, ὅσοι τε ἔσονται εὐτραφεῖς καὶ σωμάτων μεγέθους
 20 οὐκ ἀμοιρήσουσι, καὶ ὅσοι τοῖς ἐναντίοις περισχεθῆσονται, καὶ ἵππων
 μὲν ἔγγυς ἐστάναι τῶν λακτιζόντων εἰδέναι, ὄνους τε τοὺς λακτιζόντας
 ὡς πορρωτάτω ἐκτρέπεσθαι εὐφυῶς, ἡμιόνων τε κριτῆς ἀριστος ἦν
 καὶ τούτων, ὅσοι μὲν πρὸς φόρτον ἐπιτηδεῖοι εἰσι διακρίνειν, ὅσοι δὲ
 τοὺς ἐπιβάτας εὐφόρως φέρειν δύνανται, καὶ μὴ τινη πτοίᾳ περιδεεῖς
 25 γινόμενοι ἐκτραχηλίζοιεν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς ἵππους ὀφθαλμῶν μόναις
 διακρίνειν ἐπιβολαῖς, ὅσοι τε πρὸς δρόμον εὐτονοὶ καὶ ταχεῖς, καὶ ὅσοι
 πρὸς πόλεμον τὸ καρτερικὸν διασφάζουσι· προβάτων τε καὶ βοῶν

cap. 2: Theoph. 42, 7—44, 11; Zon. III, 337, 7—337, 16; Glyc. 535, 3/4

ACVMN FH 92 θεῖω om. M 93 ἁμαρτημάτων V 6 τὸν post κατὰ
 om. V 7 καὶ ante διδ. add. AC εἶχε μὲν διδ. M 9 δὴ ACFH Theoph.
 Cont. 42, 20: δὴ om. VMN 13 γίνεσθαι C 15 ἀχθεῖς M ὠραίεζτό τε καὶ
 ἐσεμ. AC 16 λόγων δὲ μάθησιν M 17 ἀπεβάλλετο AV: ἀπεβάλετο CMN
 20 ἀμοιρήσουσιν M 23 μὲν ditt. post φόρτον add. V 24 δύνανται φέρειν AC
 25 γενόμενοι C τῶν ἵππων corr. in τοὺς ἵππους M μόναις V Theoph. Cont.
 44, 3: μόνων MNF: μόνων AC 27 βοῶν ACV: ζῳῶν MN

εὐτοκίας, καὶ τὴν τοῦ γάλακτος ὄσαι δαφίλειαν ἐκ φύσεως ἔλαχον-
 τῶν τε ἀρτιγενῶν γεννημάτων εἰδέναι διακρίνειν, ποῖον ὁποίας ἐστί
 30 μητρός. καὶ τὰ μὲν τῆς πρώτης ἡλικίας, εἶπεῖν δὲ καὶ τῆς τελευταίας
 ταῦτα δὴ τὰ μαθήματα καὶ σεμνολογήματα.

3. Ὡς δὲ ἤκμαζεν ἤδη, τὸν πένητα βίον διαθλῶν ἤδη καὶ καρτερῶν,
 ἔσπευδε τοῦτον πάσῃ ἀποτρέψασθαι μηχανῇ. καὶ ποτε τῷ ἑαυτοῦ
 παραστάς στρατηγῷ ἑαυτὸν ὑπέφαινε τῇ τῆς γλώττης τραυλότητι τὸν
 35 ἀρχοντα ἔκκαλούμενος. τῶν δὲ τις Ἰαθιγγάνων, γνωστὸς ὑπάρχων τῷ
 στρατηγῷ, αὐτὸν τε τοῦτον τὸν Μιχαὴλ καὶ τινα ἕτερον περιβοήτου
 ἔσσεσθαι μετ' οὐ πολὺ διηγόρευε καὶ βασιλείας αὐτῆς ἐπιτυχεῖν οὐκ ἐν
 μακρῷ τῷ χρόνῳ. τοῦτοις ὁ στρατηγὸς τὴν ψυχὴν ἐκθερμανθεὶς, καὶ
 40 τὸ μέλλον ὡσπερ ἐνλοπτριζόμενος οὐκ ἔγνω βραδυτῆτι παρῶσασθαι
 τὸν καιρὸν, οὐ πάλιν τυχεῖν οὐ βῆδιον. τράπεζα οὖν παραχρήμα, καὶ
 τοὺς ἄλλους πάντας καταλιπὼν τοὺς καὶ γένει καὶ ἀξιώμασι διαφα-
 νεστέρους, τοῦτους δὴ τοὺς ἀνδρας εἰς ἐστίασιν συγκαλεῖ, καὶ τοῦ πότου
 ἀκμάζοντος τὰς θυγατέρας ἄγων ἐδίδου τοῖς ξένοις ὁ στρατηγὸς καὶ
 νυμφίους ἔχειν καθωμολόγει, τῷ ξένῳ μὲν καὶ παραδόξῳ τοῦ πράγ-
 45 ματος ἐν ἑκστάσει πρότερον γινομένους, ἀποδεχομένους δὲ ὁμως καὶ
 συγκατατιθεμένους καὶ θεοῦ ἔργον τὸ τοιοῦτον, οὐκ ἀνθρώπου ὁμολο-
 γοῦντας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπράττετο οὕτως. τὴν δὲ τοῦ ῥηθέντος Ἰαθιγ-
 γάνων φωνὴν ὡς τινα θεῖαν πρόρρησιν ἐνηχηθεὶς ὁ Μιχαὴλ, δεύτερον
 50 δ' οἰωνὸν εἰληφῶς καὶ τὴν κατὰ τὸ Φιλομίλιον τοῦ μοναχοῦ προαγόρευσιν,
 ὡς ἤδη φθάσαντες εἶπομεν, τῷ τοῦ Λέοντος φόνῳ ἰταμώτερον ἐπέθετο
 καὶ θρασύτερον, κακὸς μὲν περὶ τὸν πρῶτον εὐεργέτην φανείς, ἐκεῖνον
 δὴ τὸν εἰρημένον Βαρδάνιον, κακίων δὲ περὶ τὸν δεύτερον, φημί δὴ τὸν
 Λέοντα, ὃς καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τοῦ θεοῦ βαπτίσματος υἰοθετησά-
 55 ἀπόμοιράν τινα χορηγίας τοῖς τοῦ Λέοντος ἐναποτάττει παισὶ καὶ τῇ

55 a. 821

cap. 3: Theoph. Cont. 44, 11—45, 5. 46, 8—47, 15; Zon. III, 338, 1—338, 6

ACVB (a verbo 48 [δευτέρου] MN F 28 ἐκ φύσεως om. A 30 καὶ τὰ μὲν:
 καὶ ταῦτα μὲν M 32 πέν. διαθλ. βίον τε καὶ καρτ. V 33 ἀποτρέψασθαι CVMN:
 ἀποτρέψασθαι A: ἀποτρίψασθαι Theoph. Cont. 44, 12 35 ἔκκαλούμενος ACVN:
 ἔγκαλούμενος MH 37 αὐτῆς om. M 38 διαθερμανθεὶς C 39 βραδυτῆτι C
 παρῶσασθαι A 40 τυχεῖν πάλιν A 42 εἰς ἐστίασιν om. M 46 ἔργον post
 ἀνθρ. add. MN 49 τὴν om. B προσαγόρευσιν M 50 ὡς — εἶπομεν ACMN:
 ὡς εἶπ. ἤδη φθ. om. B) VB 51 παρά C 51/52 εὐεργέτην — εἰρημένον
 ACMN: εὐεργ. ἐκ. φαν. τὸν εἰρ. δὴ (δὴ om B) Βαρδ. VB 52 παρά C

τούτων μητρὶ ἐκ τῶν δημευθέντων κτημάτων αὐτοῦ, καὶ τινος τῶν
 ἑαυτοῦ παιδῶν πρὸς ὑπηρεσίαν αὐτοῖς δωρησάμενος, καὶ τὴν μὲν τοῦ
 Λέοντος γαμετὴν εἰς τὴν μονὴν τὴν οὕτω λεγομένην τῶν Δεσποτῶν |
 60 ὡς εἴρηται. ὦν κατ' αὐτὴν εὐνουχισθέντων Θεοδόσιος μὲν ἀπεβίω,
 Κωνσταντῖνος δ' ὁ μετονομασθεὶς Βασίλειος ἀφωνίᾳ συσχεθεὶς μετὰ τὸν
 εὐνουχισμὸν ἐδεῖτο μὲν τοῦ θεοῦ τὴν ἑαυτοῦ λυθῆναι φωνήν, ἐδεῖτο δὲ
 καὶ τοῦ ἐν θεολογίᾳ περιωνύμου Γρηγορίου ἐκεῖσέ που ἀνεστηλωμένου
 τυγχάνοντος. ὑπήκουσεν οὖν τῆς αὐτοῦ δεήσεως ὁ ἅγιος καὶ ὠράθη τῷ
 65 Κωνσταντίνῳ φάσκων ὁ θεὸς τύπος 'κατὰ τὸν ὄρθρον τουτοῖν τὸν
 κηρὸν λαβῶν ἀνάγνωθι.' ὁ δὲ πιστεύσας τοῖς λεγομένοις, εἰσελθὼν
 ἀνέγνω λαμπρᾶ καὶ καθαρωτάτη φωνῇ τὸ 'πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμὸς.'
 τῆς φωνῆς δὲ λυθείσης αὐτοῦ τὴν τε πατροπαράδοτον ἐβδελύξαστο ἄνοιαν
 καὶ περὶ τὰς θείας εἰκόνας τὴν εὐγνωμοσύνην μετέθετο. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 70 χρόνῳ ὕστερον.

4. Ἦδη δὲ τὴν αὐτοκράτορα τοῦ Μιχαὴλ ἐπανελομένου ἀρχὴν καὶ
 τὰ κατ' αὐτὴν ὡς ἐβούλετο διοικοῦντος ἐπιστολὴν ὁ αἰσίμιος Νικη-
 φόρος ὁ πατριάρχης ἐκπέμπει παρακαλῶν ἀπολαβεῖν τὸν ἀσπασμὸν
 τὰς θείας εἰκόνας καὶ ἀνάκλησιν γενέσθαι τῆς εὐσεβείας. ἀλλ' ὁ Μιχαὴλ
 75 ἀπεκρίνατο μῆτε τι κακουργήσων ἔλθειν τῶν περὶ πίστews ἔκτεθειμένων,
 μῆτε μὴν τῶν ἤδη παραδοθέντων καὶ ἀνομολογηθέντων καταδρομὴν
 τινα ἐργάσασθαι καὶ καθαίρειν. 'ἕκαστος οὖν,' φησί, 'τὸ δοκοῦν αὐτῷ
 ποιείτω καὶ ἐφετόν, ἀπαθὴς πόνων καὶ ἀγευστος λύπης διατελῶν.'
 80 πλὴν οὐ μέχρι τέλους ταύτην ἐτήρησε τὴν προαίρεσιν ὁ μὴδὲ τὴν
 ἀρχὴν ἀληθῆς Χριστιανὸς γεγωνῶς, ἀλλ' ὅσον τὰ τῆς βασιλείας αὐτῷ
 ἐκρατύνετο, τοσοῦτον κακοδαίμονι φύσει καὶ ὠμοτᾶτι τὸν κατὰ τῶν

75 a. 821

cap. 4: Theoph. Cont. 47, 16—49, 19; Zon. III, 338, 7—339, 12; Glyc. 535, 4—535, 9

ACVBMN F 56 τινος C 59 κελύσας ἑνασφ. AC κελύσας: ἐκέλευσε B νήσφ
 Πρώτη A 60 εὐνουχισθέντων: ἐκμηθέντων τὰ παιδογόνα μόρια B 61 δὲ ὁ AC
 61/62 ἀφωνίᾳ—ἐδεῖτο VBMN; ἀφων. μετὰ τὸν εὐν. κατασχεθεὶς ἐδεῖτο AC 64 τυγ-
 χάνοντος om. AC ὑπήκουσε δὲ VB 65 τουτοῖν: τοῦτον δὲ B 70 χρόνον C
 71 δὲ om. B αὐτοκράτορα AVMN: αὐτοκρατορίαν C: αὐτοκρατορικὴν B
 ἐπανελομένου MN Theoph. Cont. 47, 16/17: ἀνελομένου VB: ἐπανηρημένου AC
 72 διοικοῦντος VBMN: οἰκονομοῦντος AC 72/73 ὁ αἰσίμ. πατρ. Νικ. B 74 θείας
 om. M 75 ἐκτεθειμ. om. MN (sed non F) 79 μὴδὲ: δὲ μὴ C 81 ὠμότητι B
 81/82 ὠμοτᾶτι — Χριστιανῶν ACB: ὠμ. τῶν κατὰ Χρ. MN et Theoph. Cont. 48, 4
 cod. V (aliter Bekker), sed ὠμ. τῶν κατὰ τῶν Χρ. F

Χριστιανῶν καὶ τῶν ὁμοφύλων ἀνερρίπτειζε πόλεμον, νῦν μὲν τοὺς μονα-
 χούς διαπύτων καὶ παντοίοις περιβάλλων δεινοῖς καὶ ποιναῖς ἐξευρίσκων
 ποινάς, νῦν δὲ τοὺς ἄλλους πιστοὺς ἐγκλείων φρουραῖς καὶ ὑπερορίους
 85 τιθεῖς. ἔντεῦθεν καὶ Μεθόδιον τὸν μετὰ βραχὺ πατριαρχικοῦ θρόνου
 ἀξιωθέντα καὶ Εὐθύμιον τὸν τηνικαῦτα τῶν Σάρδεων προεδρεύοντα, τῷ
 αὐτοῦ θελήματι μὴ ὑπέκοντας, μηδὲ τὴν τῶν θείων εἰκόνων ἐξαριουμέ-
 νους τιμῆν, τῆς πόλεως ἐξωθεῖ καὶ τὸν μὲν θεῖον Μεθόδιον φυλακῇ παρα-
 90 δίδωσι κατὰ τὴν νῆσον τοῦ Ἀκρίτα, τὸν δὲ μακαρίτην Εὐθύμιον διὰ
 Θεοφίλου τοῦ οἰκείου υἱοῦ θανάτῳ παραδίδωσι, βουνεύροις τυπτόμενον
 ἀφειδῶς. ὅσῳ δὲ τὴν Χριστοῦ κληρονομίαν ἐπέβλεπε, τοσοῦτ' αὐτὸν τοὺς Ἰουδαί-
 οὺς ἀνέτους φόρων καὶ ἐλευθέρους ἐτίθει, ἀγαπωμένους καὶ στεργόμενους
 αὐτῷ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφερόντως. προὔβαλλετο δ' ὡσπερ τι
 προκέντημα καὶ ἀρχέτυπον τοῦ οἰκείου βίου πρὸς μίμησιν τὸν τοῦ
 95 Κοπρωνύμου βίου, καὶ τοῦτον μιμῆσθαι εἰς ἄκρον ἐσπούδαζε. διὸ καὶ
 πρὸς τὴν ἀκρόπολιν ἐφθασε τῆς ἀσεβείας ἄρτι μὲν σάββατον νηστεύειν
 νομοθετῶν, ἄρτι δὲ κατὰ τῶν θείων προφητῶν τὴν γλώσσαν ἐξακονῶν,
 ἄρτι δὲ τὴν μέλλουσαν ἀνάστασιν ἀθετῶν καὶ τὰ ἐκείθεν ἐπηγγεμμένα
 ἀγαθὰ διασύρων διάβολόν τε ὅλως μὴ εἶναι ἰσχυριζόμενος, ἅτε μηδ'
 5 ὑπὸ Μωσέως τούτου παραδεδομένου. πορνείαν δὲ κατησπάζετο, καὶ
 τὸν ἐπὶ πᾶσι δεῖν ὀμνύναι θεὸν ἐνομοθετεῖ, καὶ τὸν Ἰούδα ἀκολάστῳ
 γλώσση τάττων μετὰ τῶν σφριζομένων. | τὴν ἑορτὴν τοῦ σωτηρίου
 πάσχα κακῶς καὶ παρὰ καιρὸν χλευάζων τιμᾶσθαι, καὶ ὡς Ἑλληνικὴν
 τάχα παιδευσιν διαπύτων, τὴν ἡμετέραν καὶ θεῖαν παιδευσιν τοσοῦτον
 10 ἀποστρεφόμενος, ὡς μηδὲ τοὺς νέους παιδοτριβεῖσθαι πού συγχωρεῖν,
 ἵνα μήτε τῇ αὐτοῦ ὀλογίᾳ ἀντιστῆναι τις ἔχοι ποτὲ καὶ διελέγξαι, μήτε
 πάλιν τῷ τάχει τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῇ τῆς γλώττης ῥύμη φερόμενος διὰ
 τῆς παιδείσεως τὰ δευτεραῖα τοῦτον φέρειν καταναγκάσειε. τοσοῦτον
 γὰρ ἤργει πρὸς τὴν μίξιν τῶν γραμμάτων ἐκείνος καὶ τὴν τῶν συλ-
 15 λαβῶν ἀνάγνωσιν, ὡς ῥᾶον ἂν τις διῆλθε βιβλίον ἢ αὐτὸς τῇ βρα-
 δυτητῇ τοῦ νοῦ τὰ τοῦ οἰκείου στοιχεῖα ὀνόματος. ἄλλα ταῦτα μὲν
 παρεῖσθω, οὗ καὶ ἄλλοις ἰκανῶς ἐστηλιτευμένα, ἢ δ' ἱστορία ἐχέσθω
 τῶν ἐφεξῆς.

ACVBMN F 82 καὶ τῶν ὁμοφ. om. VB 85 τοῦ ante πατρ. add. MNF
 Theoph. Cont. 48, 9 89 κατὰ τὸν Ἀκρίταν B 91 ὅσῳ ACVB: ὅσον MN
 τοῦ ante Χρ. add. ACM τοσοῦτον B 92 ἀνετ. καὶ φόρ. ἐλευθ. VB 93 τι:
 τιὰ B 94 προκέντημα V προκ. καὶ om. B 95 βίου om. B ἐσπούδαζεν M
 Theoph. Cont. 48, 17 2 γλώτταν VNF 4 τε μὴ εἶναι ὅλως ACMNF (sed cf.
 Theoph. Cont. 49, 2) διῖσχυριζόμενος B (cf. Theoph. Cont. 49, 2) 5 δὲ ACMN:
 τε VB 7 σωτηρ. om. AC 8 ὡς ante κακ. add. B καιρ. τιμωμένην ἐχλευάζει
 καὶ τοὺς λόγους ὡς Ἑλλ. B 10 ἦν post ἀποστρ. add. B συγχωρεῖν ACVBF:
 συγχωρῶν MN 11 ποτὲ post διελ. M 12 γλώσσης B 14/15 καὶ τὴν
 τῶν συλλ. ἀνάγν. om. MN (sed non F) 15/16 τῇ τοῦ νοῦ βραδ. B 17 ἐχέ-
 τω C

5. Κατὰ γὰρ τὸν καιρὸν τοῦτον ὁ ἐμφύλιος πόλεμος ἀρχὴν εἰληφώς
 ἐξ ἀνατολῆς παντοίων ἐνέπλησε τὴν οἰκουμένην κακῶν, φθόρον δὲ
 20 πολλὸν τῶν ἀνθρώπων, καὶ παρὰ τοῦτο ὀλιγαυδρίαν εἰργάσατο. Θωμᾶς
 ἦν τῆς ἀποστάσεως ἑξαρχος, περὶ οὗ διττοὶ φέρονται λόγοι, ὧν ὁ μὲν
 εἰς ὀρμαῖσθαι τοῦτον φησιν ἐξ ἀσήμων γονέων καὶ πειχιρῶν καὶ τὸ
 γένος βαρβάρων, ἐπὶ πολὺ δὲ πεινᾶ συζῆν διὰ τῆς τῶν χειρῶν ἐργα-
 35 σίας τὰ πρὸς τὸ ζῆν ποριζόμενον, ἐνίστε δὲ καὶ θητεύοντα. εἶτα τὴν
 ἐνεγκοῦσαν ἀπολιπόντα καὶ πρὸς τὴν μεγαλόπολιν ταύτην πεφοιτη-
 κότα καὶ τινι τῶν συγκλητικῶν εἰς ὑπηρεσίαν προσληφθέντα ἐς τοσοῦ-
 τον ἀκολασίας ἐληλακέαι καὶ ὕβρεως, ὡς καὶ αὐτὴν κατατολμήσαι τὴν
 δεσποτικὴν καθυβρίσαι εὐνήν. καὶ ἐπεὶ | ἐφωράθη, μὴ οἷός τε ὧν τὰ
 ὄνειδη φέρειν, δεδοικῶς δὲ καὶ τὰς ἐπληρημένας τοῖς τῶν τοιοῦτων ποι-
 30 νὰς τολμηταῖς, φυγὰς πρὸς τοὺς Ἀγαρηνοὺς γίνεται. καὶ τοῦτος πίστιν
 ἱκανὴν δεδωκῶς ἐκ τε τοῦ καταλλήλαις χρῆσθαι πράξεσι καὶ ἐκ τοῦ
 χρόνῳ βεβαιῶσαι τὰ ἔργα (ἔτος γὰρ πέμπτον καὶ εἰκοστὸν διηλύθη
 τούτῳ ἐν τῇ πρὸς ἐκείνους διατριβῇ) καὶ ἐκ τοῦ τὴν ἱερὰν τῶν Χριστια-
 νῶν ἀπομόσασθαι θρησκείαν καὶ τῇ τοῦ ἐπαράτου προστεθῆναι Μωάμεθ,
 35 πολεμικῆς τινος φάλαγγος ἀποδείκνυται ἀρχηγός καὶ κατὰ Χριστιανῶν
 ἐκθιπέταται τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν ὑπὸ τὴν αὐτῶν χεῖρα θείναι
 καθυποσχόμενος. καὶ ἵνα μὴ τινα ὡς ἀλλόφυλος καὶ ἀλλόπιστος ἐμπο-
 δισμὸν ἔχη ἀπιστούμενος ὑπὸ Ῥωμαίων, Κωνσταντῖνον ἑαυτὸν ἐπεφη-
 μιζεν εἶναι τὸν τῆς Εἰρήνης υἱόν, ὃν ἡ μήτηρ διὰ τὸ κακόνουν καὶ τὸ
 40 τοῦ τρόπου ὕπουλον καὶ κακὸν πάλαι μετὰ τῆς βασιλείας καὶ τῶν
 ὀφθαλμῶν ἀπεστέρησε, τῆνικαῦτα δὲ καὶ τὸν βίον ἐτύγχανε καταστρέ-
 ψας. ἐπεὶ δὲ τὸ τῶν πράξεων μέγεθος καὶ αἱ βόσκουσαι τοῦτον ἐπι-
 δεσ κοινωνόν τινα τῶν πραγμάτων ἀπήτουν (οὐ γὰρ ἂν ἄλλως οἷός
 τε ἦν τὰ πράγματα κυβερνᾶν μόνος καὶ κατὰ γῆν ἐπιχειρήσας καὶ
 45 θάλασσαν), εἰσποιεῖται τινα υἱὸν τῇ διαμορφώσει τοῦ σώματος τῆν

18 a. 821 41 die 15. mens. Aug. a. 797

cap. 5: Theoph. Cont. 49, 20—54, 7; Zon. III, 339, 13—341, 10; Glyc. 535, 9/10

ACVBMN FH 18 καὶ ante κατὰ add. M 21 στάσεως B 23 πολλή B
 25 πρὸς om. C μεγ. πεφ. ταύτ. B 25/26 πεφοιτηκότα: καταλαβόντα A 26 εἰς
 28/29 μὴ — φέρειν, δὲ καὶ om. B 30/31 τολμ. ποιιν. A 31 κατα-
 λήλαις ACBM: καταλλήλοις V: καταλλήλωσ N χρᾶσθαι A ταῖς ante πράξ.
 add. M 32 χρόνου VM 33 τούτῳ ἢ πρ. ἐκ. διατριβῇ MN 34 Μωάμεθ MN:
 Mωάμεθ AC: Μωάμ VB 35 ἀποδείκνυσι τὸν ἀρχηγὸν τῶν ante Χριστ. add. B
 36 βασιλέως C αὐτῶν ACVN: ἑαυτῶν M: αὐτοῦ B χεῖρα om. AC θείναι
 χεῖρα MNF 37 ὡς ante ἀλλόπ. add. AB ἀλλόπιστος VBMN: ἀπιστος AC 39 διὰ:
 αὐτοῦ B 40 ὕπουλον καὶ om. B 43/44 οἷός τε ἦν: οἷός τινες B 44 τ'
 CV τε om. AB 45 κατὰ ante θάλ. add. ACB

τῆς ψυχῆς δηλοῦντα ἀπόνοϊαν. τοῦτον Κωνστάντιον μετονομάσας καὶ
 χεῖρα ἀρκοῦσαν παρεσχηκῶς πρὸς ἕτερον μέρος ἀπέστειλε, τὰ ῥω-
 μαίων ἀγειν καὶ φέρειν προστάξας. αὐτὸς τε καθ' ἕτερον ἐπέηει κείρων
 καὶ κατακόπτων τὰ ἐν ποσὶ. Λέων τότε καιροῦ ὁ ἐξ Ἀρμενίας τὰς τῆς
 50 βασιλείας κατεῖχεν ἡνίας. ὃς δύναντιν τινα κατ' αὐτοῦ ἐκπέμψας οὐκ
 ἀξιόλογον καὶ τοῖς ὄλοις σφαλῆς θρασύτερον αὐτὸν καὶ ἐπὶ πλεόν
 ὀρητικὸν ἀπειργάσατο. καὶ ὁ μὲν πρῶτος καὶ πολὺς οὕτως ἔχειν περὶ
 τῆς τοιαύτης κινήσεως πιστεύεται λόγος. ἄτερος δὲ τοῦτον εἶναι φησι
 τὸν Θωμᾶν τὸν τῷ Βαρδανίῳ πάλαι συνόντα, περὶ οὗ καὶ ὁ ἐν Φιλο-
 55 μιλίῳ μοναχὸς τὴν πρόρρησιν ἀπεφοίβασε, παρὰ τοῦ βασιλέως δὲ
 Λέοντος ἀναχθέντα εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ τῶν φοιδεράτων τάγματος. ὃς
 ἐπεὶ μεμαθήκει τὸν Λέοντα ὑπὸ τοῦ Μιχαῆλ ἀνηρησθαι, ἐκδικῶν τάχα
 τὸν εὐεργέτην, ὁμοῦ δὲ καὶ θυμὸν ἴδιον ἐμπιπλᾶς (ἐτύγχανε γὰρ πῶς
 ἐξ ἡλικιωτῶν διαφερόμενος πρὸς τὸν Μιχαῆλ), ἅμα δὲ καὶ τὰς περὶ
 60 αὐτοῦ τοῦ ἐν τῷ Φιλομιλίῳ μοναχοῦ προρρήσεις φοβούμενος, χεῖρα
 ἐναντίαν κινεῖ τοῦ τῶν Ἀνατολικῶν ἀρξάμενος θέματος, ὅτηρ δὴ καὶ
 διέτριβε, δύναντιν οὐκ ἀσθενῆ τινα καὶ μικράν, ἀλλὰ βαρεῖαν καὶ ἀνδρώδη
 συνηθροικῶς, πάντα τὸν ὄπλον τὸ ὅτιοῦν κινεῖν δυνάμενον ἐπεσθαι οἱ
 καταναγκάσας, ὃν μὲν βία, ὃν δὲ φιλία τῇ πρὸς αὐτόν, ὃν δὲ καὶ ἐλπίδι
 65 διαρπαγῆς λαφύρων, ὃν δὲ καὶ τῷ πρὸς τὸν Μιχαῆλ μίσει. ἐτύγχανε γὰρ
 οὗτος ὑπὸ πάντων διὰ σκαιστροπίαν μισούμενος καὶ διὰ τὸ τῆς τῶν
 Ἀθιγγάνων θιασώτης εἶναι αἰρέσεως καὶ διὰ τὴν τῆς γλώττης τραυλό-
 τητα καὶ διὰ ἀνανδρίαν καὶ μαλακίαν συμπεισθέντων αὐτῷ συστρα-
 τεύεσθαι. ὁ Θωμᾶς δέ, εἰ καὶ θάτερον τῶν ποδῶν εἶχε πεπιρωμένον καὶ
 70 τὸ γένος βάρβαρος ἦν, ἀλλ' οὐν τῇ γε πολιᾷ αἰδέσιμος ἐτύγχανεν ὢν
 καὶ τὸ εὐπροσήγορον καὶ ἀστεῖον εἶχεν, ἅπερ φιλεῖ ὁ στρατιώτης λεῶς,
 καὶ τῶν κατὰ γενναϊότητα σώματος οὗ τινος ἐφαίνετο δεύτερος. οὗτος
 τοῖνυν ὁ Θωμᾶς πᾶσαν τὴν ἔω παραλαβὼν καὶ τοὺς τῶν δημοσίων
 πράκτορας φόρων ὑφ' ἑαυτὸν ποιησάμενος καὶ μεγαλοφροσύνη καὶ ἐπι-
 75 δόσει ἄκρα | χρησάμενος πολὺς ἐκ μικροῦ γέγονε καὶ ἐξ ἀσθενοῦς ἰσχυ-
 ρός. τοὺς μὲν γὰρ ἤγε πειθοῖ καὶ φιλία, ὁπόσοις ὁ τῶν καινῶν πραγ-

ACVBMN FH 48 φέρειν καὶ ἀγειν M 50 εἶχεν M 52 ὀρητικὸν ACMN:
 ὀρητικώτερον VB 54 Θωμᾶν τὸν Βαρδάνιον B 55 ἀπεφοίβαζεν B 56 ἀν-
 αχθέντος C φοιβεράτων VMNF 57 μεμαθήκει B τάχα VBMN: καὶ AC
 58 δὲ om. B ἐμπιπλᾶς B πῶς om. B 59/60 περὶ αὐτὸν M 62 ἀλλὰ:
 παρὰ B ἀνδρώδης M 63 πάντα — κινεῖν: πάντα τὸν ὅτιοῦν ὄπλον κινεῖν V:
 πάντα οὖν ὅτιοῦν ὄπλον κινεῖν B ὄπλον τὸ ὅτιοῦν: ὄπλον τὸ οἰουοῦν MNH:
 ὄπλον τὸν οἰουόν F κινεῖν VBMN: κινήσαι AC 66 ὑπὸ πάντων post μισούμενος
 MN τῶν om. VB 67 θιασώτην AB 68 δι' B 69 δέ: δ' MN: γὰρ
 ACVBF τῶν ποδῶν ACMN: τοῖν ποδοῖν VB 70 γε dittogr. post οὖν add.
 MN 71 εὐπροσηγόρητον B 74 πράκτορας VBMN: πρακτόρων AC φόρων:
 φόρον M: φόρους A 75/76 πολὺς — ἰσχυρός om. AC 76 ἤγε: εἶχε M καινῶν
 VMN

μάτων καὶ τοῦ φιλοπλουτεῖν ἔρωσ ἐνήν, τοὺς δὲ ἀνάγκη καὶ βία ὑπήγετο, ὅσοις δὴ τὰ τῶν ἐμφυλίων στάσεων κακὰ ἐμισεῖτο. ἐντεῦθεν οἱ ἐμφύλιοι ἀναρρηγνύμενοι πόλεμοι καὶ οἶόν τινες ποταμοῦ καταρράκται φερό-
 80 μνοι οὐχ ὕδασι, ἀλλ' αἵμασι τὴν γῆν κατέκλυζον. πᾶσα μὲν οὖν ἡ Ἄσια πορθουμένη καὶ ληϊζομένη ἔδυσθανάτα, τῶν ἐν αὐτῇ πόλεων τῶν μὲν προστιθεμένων τῷ Θωμᾶ διὰ τὸν φόβον, τῶν δ' ὅσοι τὰ πιστὰ τῷ κρατοῦντι ἐτήρουν λεηλατουμένων καὶ ἀνδραποδιζομένων. καὶ τὰ
 85 θέματος τοῦ Ὀψικίου (τοῦτου γὰρ στρατηγῶν ὁ Κατάκυλος διετήρη- σεν ἄχρι τέλους τῷ βασιλεῖ εὐνοίαν), ἔτι δὲ καὶ τοῦ τῶν Ἀρμενικῶν. καὶ τοῦτο γὰρ τὸ θέμα, στρατηγὸς ὢν ἐν αὐτῷ ὁ Ὀλβιανός, εὐνοίαν ἐτήρησε τῷ βασιλεῖ. οἷς τισιν ἀπονέμων ἀμοιβὰς ὁ βασιλεὺς τὸ εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον εἰσαγόμενον δημόσιον τέλος, ὁ καπνικὸν καλεῖν
 90 εἰώθασιν, ἐδωρήσατο.

6. Μανθάνουσι δὲ τοῖς Ἀγαρηνοῖς τὴν ἐμφύλιον στάσιν χαίρειν ἐπῆει καὶ σκιρτᾶν. καιροῦ γὰρ λαβόμενοι πᾶσαν νῆσον καὶ χώραν κατέ-
 85 τρεχον ἀδεῶς, δεῖσας οὖν ὁ Θωμᾶς, ὡς μὴ πτοηθέντες οἱ σὺν αὐτῷ στρα- τιῶται τὴν τῶν Ἀγαρηνῶν ἔφοδον, λείαν, ὡς εἴρηται, ποιουμένων πάντα τὰ ἐν ποσὶ καὶ αἰχμαλωτιζόντων τὰ προστυχόντα, καταλιπόντες αὐτὸν οἰχῆσονται, δέον ἐγνώκει τέως ἀναχαίτῃσαι τὴν αὐτῶν ὁρμὴν δι' ἐπι-
 90 φανείας αὐτοῦ καὶ τῷ πλήθει τῶν ἐπομένων δυνάμεων ἐκπλήξαι τε καὶ πρὸς εἰρήνην πανούργως αὐτοὺς ἐκκαλέσασθαι. ὁ καὶ συνέβη. ἄρτι γὰρ τοῖς Σαρακηνοῖς τὴν ἔω ληϊζομένοις αἰφνίδιος ἐπιφανείας ἐξέπληξε καὶ εἰς
 5 λόγους ἐλθὼν ἐσπέισατο ὑποσχόμενος προδοῦναι τούτοις τὰ Ῥω- μάων ὄρια καὶ τὴν αὐτῶν αὐτοῖς ὑποχείριον θέσθαι ἀρχήν. ἀπαλλαγείς δὲ τοῦ ἀπὸ τούτων δέους βασιλέα ἑαυτὸν ἀνεῖπε καὶ διάδημα τῇ κεφαλῇ περιέθετο καὶ αὐτοκράτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἀναγορευεταί παρὰ τοῦ τηνι-
 καῦτα τὴν ἐκεῖσε ποιμαίνοντος ἐκκλησίαν Ἰωβ. χεῖρα δὲ πολλὴν αὐτὸς

cap. 6: Theoph. 54, 8-55, 11; Zon. III, 340, 10-341, 4

ACVBMN FH 77 καὶ τὸ φιλ. M 79 ἀναρρηγνύμενοι B ποταμοὶ A
 81 ἔδυσθανάτω C τῶν ἐαυτῆς πόλεων A 82 τῷ Θωμᾶ VBMN: αὐτῷ AC
 83 δὲ post λεηλ. add. M 84 ἀποστάτη ACVBF: τυράννω MN 85 θέματος:
 δρόμου αὐτοῦ B Κατάκυλος B 86 Ἀρμενικῶν M 87 καὶ τούτου γὰρ τοῦ
 θέματος B ἐν αὐτῷ om. B 88 τισιν om. A 88/89 ἀπονέμων — ὁ: ἀπο-
 νέμων αὐτὸς ἀμοιβ. τὸ ἐξ αὐτῶν πραττόμενον τέλος, ὁ B 89 τέλος δημόσιον A
 καλεῖν: λέγεσθαι A 90 εἰώθασιν VBMN: εἰώθεν AC 91 δὲ VBMN: οὖν AC
 92 ἐποίησεν M 92/93 νῆσον — ἀδεῶς: νῆσον κατέτρ. ἀδεῶς καὶ πᾶσαν χώραν A
 93 ὡς om. B 94 πάντα om. A 3 αὐτ. πανούργ. B ἑκαλέσασθαι VBN:
 ἐγκαλέσασθαι M: ἐπισπᾶσασθαι C: ἐπισπᾶσασθαι A 4 αἰφνίδιον M 8 ἀνηγο-
 ρεῦθη B 9 τῆν: τοῦ B

10 τε συλλέγει και παρὰ τῶν Ἀγαρηνῶν λαμβάνει, οὐ μόνον δὴ τῶν προσ-
οίκων ἡμῖν, ἀλλὰ και τῶν ἐκ τῆς περαίας Αἰγυπτίων, Ἰνδῶν, Περσῶν,
Ἀσσυρίων, Ἀρμενίων, Χάλδων, Ἰβήρων, Ζεχῶν και Καβείρων. τούτοις
ἀπασι κατοχυρωθεῖς και ἑαυτὸν περιφράξας ἄριστον ἐνόμισεν εἶναι και
15 ἀλλάξασθαι και υἱὸν εἰσποιήσασθαι.

7. Ἐκείθεν ὀρηθεῖς ἀπασαν ἐδήου και ἐπόρθει τὴν ἀνατολήν. ἃ
δὴ ὁ βασιλεύων ἀκηκόως και αὐτὸς πρὸς ἀντιπαράταξιν ἠὺτρεπίσθη.
και στρατιάν και στρατηγὸν οὐκ ἀξιομαχον πρὸς αὐτὸν ἀποστέλλει,
ἧ τιμι συρραγεῖς ὁ Θωμᾶς ἀρδην ἠφάνισε, μέρος μὲν τῆς δυνάμεως ἀνε-
20 λῶν, τὸ δ' ἄλλο τρεψάμενος εἰς φυγὴν. και λοιπὸν ἀδείας τυχῶν διεθέτο
τὰ καθ' ἑαυτὸν κραταιότερον, ναῦς ἐξαρτύων πολεμικὰς και ἐτέρας
σιταγωγούς και ἵππαγωγούς. γίνεται δὲ και | τοῦ βασιλικοῦ στόλου
κύριος και πρὸς τὴν Λέσβον ἀπαν ἀθροίζει τὸ ναυτικόν. αὐτὸς δὲ ὀκτὰ
μυριάδων κατάρχων στρατοῦ ἐπὶ Ἄβυδον ἦει, ὡς ἐκείθεν εἰς τὴν περαι-
25 αν διαθυσόμενος, και πάντα τὰ ἐν παρόδῳ καταδραμῶν και σηοδὸν
ποιήσας οὐ τὰ ταπεινὰ και εὐχείρωτα, ἀλλὰ και τὰ ἐπικαιρότατα και
δυσάλωτα. ἦν δὲ τι χωρίον ἐρυμνὸν τὴν ἐς τὸν βασιλέα πίστιν τηροῦν-
ἐπ' αὐτὸ τὸν εἰσποιετὸν ἐκπέμπει υἱόν. ὁ δὲ θρασέως ἵππαζόμενος και
ἀτάκτως, τῷ οἶσθαι γυμνὸν ἀντιπάλων εἶναι τὸ χωρίον, λόχῳ δὴ τιμι
30 περιπίπτει τοῦ Ὀλβιανοῦ και τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεῖς ἔμαθε μὴ θρασύ-
νεσθαι. τὴν μὲν οὖν κεφαλὴν τοῦ δειλαίου ἐκείνου ἔπεμψε τῷ βασιλεῖ ὁ
Ὀλβιανός, οὗτος δὲ πάλιν Θωμᾶ τῷ ἐκείνου πατρὶ μετὰ φρυάγματος
βαίνοντι και μεγαλαυχουμένῳ. ἦνπερ οὗτος δεξάμενος και κατὰ μὴδὲν
τοῦ φρονήματος ὑπενδούς πρὸς τὴν Θράκην ἀπὸ τοῦ χωρίου, ὁ καλοῦσιν
35 Ὀρκώσιον, περαιοῦται νύκτα κατατηρήσας συνοδικήν. ἔμελε δὲ περὶ
τούτου και πρὸ τούτου τῷ Μιχαῆλ και τὴν ἐκείνου προλαβῶν περαιοῦσιν

cap. 7: Theoph. Cont. 55, 12-57, 7; Zon. III, 341, 10-342, 4

ACVBMN F 10 δὴ ACVB: δὲ MN 11/12 περαίας — Χάλδων om. B
12 Ζεχῶν CMN: Ζέχων A: Ζιχῶν VB: Ζηχῶν Theoph. Cont. 55, 7 Καβήρων AB
13 περιφράξας AVMN: παραφράξας C: ἐπιφράξας B ἐνόμισε VB εἶναι om. VB
13/14 και συνεργὸν και βοηθὸν B αὐτῷ (αὐτοῦ B) post ἀρχῆς add. VB τὴν τε
ἑαυτοῦ ACMN: τὴν τε αὐτοῦ V: ταύτην αὐτοῦ B 16 τε ante ὄρμ. add. B και
ἐπόρθει post ανατ. M ἀνατολήν: ἐω B 17 πρὸς τὴν ἀντιπαρ. post ἠὺτρέ-
πιστο B 18 και στρατιάν om. B και στρατηγὸν και στρατιάν M 20 διε-
τίθετο CB 21 καθ' ἑαυτὸν VBM: καθ' αὐτὸν CN: κατ' αὐτὸν A κραταιότερον
ACMN: κραταιότατα VB πολ. τε ἐτέρ. B ἐτέρους C 23 κύριος om. B 24 ἦει:
ἦλθεν B τὴν ante ἐκ. add. B 26 μόνον post εὐχ. add. B 27 τηροῦν
ACVBF: τηρῶν MN 28 ἐπ' αὐτὸν B 29 ἀντιπάλων om. B λόχῳ AVMN:
λόγγῳ B: λόβῳ C 31 μὲν om. B 32/33 μετὰ — μεγαλ.: μεγαλ. και μ. φρ. βαίν. B
34 ἀπὸ τοῦ χωρίου om. M 35 Ὀρκώσιον N κατατηρήσας ACMN: τηρήσας VB
36 περαιοῦσιν προλαβῶν M

αὐτὸς τὰς τε πόλεις ἀνελάμβανε καὶ τοὺς στρατιώτας ἐστήριζε καὶ τὰ ἀσθενῆ τῶν χωρίων ὠχύρου, κἄν μὴδὲν ἐκ τῆς τοιαύτης σπουδῆς ἀπώ-
νατο, ἅμα τῇ ἐκείνου πρὸς τὴν πόλιν ὑποστροφῇ καὶ τῇ τοῦ Θωμᾶ
40 περαιώσει πάντων τὴν ἐκείνου πίστιν ἀπαρησαμένων καὶ προσκεχω-
ρηκότων τῷ ἀποστάτῃ καὶ μετ' αὐτοῦ στρατεύεσθαι κατὰ τῆς βασι-
λίδος προθυμουμένων.

8. Ὁ δὲ βασιλεὺς κατὰ τὸ ἐγχωροῦν | στρατὸν ἀγνοχῶς καὶ δύνα-
μιν τῷ δοκεῖν ἀξιόλογον συστησάμενος, στρατηγούς τε ἐπιστήσας αὐτῇ
45 τὸν τε ῥηθέντα Κατάκυλαν καὶ τὸν Ὀλβιανόν, ἐπαφίησι κατὰ τοῦ
τυράνου. ἐπεμελεῖτο δὲ καὶ τῶν κατὰ θάλασσαν, ὡς ἀνυστὸν ἦν. ὥσπερ
δὲ τις χεῖμαρρος ἐξ ὑψηλῶν ὀρέων ὁ τύραννος ἐπελθὼν τὴν τε κατὰ
χέρσον δύναμιν καὶ τὴν κατὰ θάλασσαν δισκέδασε καὶ τοσαύτην ἐνέ-
θηκε πτοίαν τῷ βασιλεῖ, ὡς καὶ σιδηρᾶν ἔλυσιν ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως
50 εἰς τὸ καταντικρὺ πολίχνιον ἀποτείνειν, τὴν ἔσωθεν ὄββατον τηρούσαν
θάλασσαν. ἦν δὲ τις ἀνὴρ στρατηγὸς ὑπερόριος ἐν Σκύρῳ τῇ νήσῳ
(μία δὲ αὕτη τῶν Κυκλάδων), ἀδελφιδοῦς μὲν τυγχάνων Λέοντος τοῦ
βασιλέως, τούτου δὲ ἀναιρεθέντος παρηρησιασάμενος πολλᾶκις καὶ τὸν
Μιχαὴλ εἰς πρόσωπον ὄνειδίσας διὰ τὸν φόνον καὶ διὰ τοῦτο τὴν ὑπερ-
55 ορίαν κατακριθεῖς. τοῦτον προσεταιρισάμενος ὁ Θωμᾶς στρατεύματός
τινος κατὰ γῆν ὥσει χιλιάδων δέκα ἀναδείκνυσι στρατηγόν. καὶ τὸν
κατὰ θάλατταν δὲ στόλον εὐτρεπισάμενος καὶ ἕτερον αὐτῷ ἐπιστήσας
στρατηγόν, οἷόν τινας προδρομούς ἐξέπεμψε κατὰ τῆς βασιλίδος, διὰ
τε γῆς καὶ θαλάσσης ὠφέλιμον εἶναι κρίνας ποιέσθαι τὰς προσβολὰς.
60 οὗ γενομένου, καὶ κατὰ ταῦτόν ἀφανέντων τῶν τε ναυτικῶν καὶ
πεζικῶν δυνάμεων ἐν τῷ πρὸς Βλαχέρναις κόλπῳ, ἀντισχεῖν ὅλως μὴ
δυσνηθείσης, ὡς εἴρηται, τῆς ἐκτεταμένης σιδηρᾶς ἀλύσεως, προσβολὰ

61 mens. Dec. a. 821

cap. 8: Theoph. Cont. 57, 8-61, 10; Zon. III, 342, 5-342, 16; Glyc. 535, 12-535, 14

ACVBMN FH 37 ἐλάμβανε M 38 ἐκ VBMN: ἀπὸ AC ὄνατο A
39 ὑποστροφῇ ACVB: ἀποστροφῇ MN 40 πάντων τὴν ἐκείνου ACVN: πάντων
τῶν ἐκείνου M: πάντων τὴν εἰς ἐκείνον B 41 βασιλείας C 45 Κατάκυλον B
46 θάλατταν V ὡς ἀν. ἦν: ὡς ἐνὸν ἦν B ἀνυστὸν AC: ἀνοιστὸν VMNF
48 χεῖμαρρος VBMN: τύραννος AC ὀρέων ACMN: βέσσων VB 49 ἀπὸ: ἐκ B
51 ἀνὴρ om. ACMNFH (sed cf. Theoph. Cont. 57, 17) ὑπερόριος ACVBF: ἑσκό-
ριος N: Γρηγόριος M τῇ ante Σκύρῳ add. VB 54 διὰ om. AC 55 ὁ
om. B 57 θάλασσαν AC Theoph. Cont. 58, 6 58 ἐξέπεμψε post βασιλίδος AB
59 θαλάττης MN ὡς ante ὠφέλ. add. B ποιεῖσθαι om. MN (sed non F)
60 κατ' αὐτόν M 61 τῶν ante πεζ. add. VB δυνάμεων CVMN: στρατευμά-
των A: ταγματῶν B 62 ὡς εἴρ. post ἐκτεταμ. B

τοῖς τείχεσι πανταχόθεν ἐγίνοντο. ἐπήλθε δὲ μετ' ὀλίγον καὶ ὁ Θωμαῆς
καὶ ἐνεργὸς πάντοθεν ἐγίνετο ἡ πολιορκία. οὐδὲν δέ, ὃ τι καὶ λόγου
65 ἄξιον διεπράττετο τῶν ἔνδον εὐρώστως ἀμυνομένων καὶ | τὰς ἐλεπόλεις
ἐκκρουομένων. φέτο μὲν γὰρ ὁ Θωμαῆς ἅμα τε ἐπιφανῆσαι τῇ βασιλίδι,
καὶ ἅμα τοὺς πολίτας ἀναπετάσαι αὐτῷ τὰς πύλας διὰ τὸ πρὸς τὸν
Μιχαὴλ μῖσος, καὶ διὰ τοῦτο τὸν τε Γρηγόριον, ὡς εἶπομεν, πρότερον
70 ἐπέμψε καὶ αὐτὸς πανουδι μετὰ καὶ τοῦ υἰοθετηθέντος αὐτῷ Ἀναστα-
σίου, ἄρτι τὸν μοναχικὸν ἀρνησαμένου βίον καὶ πρὸς τὸν κοσμικὸν
ἀποκλίναντος, κατόπιν ἐπηκολούθησεν. ὡς δὲ οὐδὲν τῶν κατ' ἐλπίδας
αὐτῷ ὑπήντησεν, ἀλλὰ καὶ ὕβρεσι μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἔνδον ἐπλύετο,
τότε μὲν παρεμβολῆν ἐν τοῖς Παυλίνου, ἔνθα τὸ τῶν θαυματουργῶν
Ἀναργύρων τέμενος ἴδρυται, ὄχρῦρὰν ἐπήξατο, λαὸν δὲ πεπομφῶς ἄχρι
75 τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ τοῦ καλουμένου Ἰεροῦ ἀπεπειράτο τῶν πολι-
χνίων, εἰ πως αὐτὰ προσαγάγοι καὶ μὴ τινα κατὰ νότου ἔχοι ἐχθρὰν.
ταῦτα δὲ καταστησάμενος, καὶ τινὰς ἡμέρας εἰς παρασκευὴν δούς ἑαυτῷ,
ὡς ἔκ τινος ἀπόπτου κατεῖδε τὸν μὲν Μιχαὴλ τὸ πολεμικὸν σημεῖον
ἐπὶ τοῦ τέγους τοῦ τῆς θεοτόκου τοῦ ἐν Βλαχέρνας πεπηγότα ναοῦ,
80 κἀκείθεν τὴν κατὰ τῶν ἐναντιῶν ἰσχυρὴν ἐξαιτούμενός τε καὶ προσλαμ-
βάνοντα, τὸν υἰὸν δὲ αὐτοῦ Θεόφιλον πάντα τὸν τῆς πόλεως περι-
βολον μετὰ τοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ ὑπ' αὐτὸν τάγματος περικυ-
κλοῦντα τό τε ζωοποιὸν τοῦ σταυροῦ ξύλον ἐπιφερόμενον καὶ τὴν
ἐσθῆτα τῆς πανάγου θεοτόκου, εἰς πολλὴν τῶν πραγμάτων ἐνέπιπτε
85 δυσελπιστίαν καὶ παντοῖοις ταῖς γνώμαις ἐγίνετο. οὐκ ἔχων δ' ὃ τι καὶ
πράξειεν, ἄλλως τε δὲ καὶ ὄχλῳ τοσοῦτῳ θαρρῶν, τὸ ὄλον διὰ μάχης
κριθῆναι ἠπείγετο. ὅθεν τῇ | ἐξῆς ἅμα φωτὶ σημάνας τὸ ἐνυάλιον τοὺς
ἄνδρας ἐξῆγε, καὶ τῷ μὲν υἰῷ τὸν κατὰ τοῦ χερσαίου τείχους ἐπέτρεψε
πόλεμον, αὐτὸς δὲ τὸ πολὺ τῆς δυνάμεως ἔχων καὶ τὰς καρτεράς ἐλεπόλεις
90 καὶ μηχανὰς κατὰ τοὺς τῶν Βλαχερνῶν πύργους ἐποιεῖτο τὴν προσβο-
λὴν κλίμακὰς τε προσφέρων τοῖς τείχεσιν ἀναλογούσας τῷ ὕψει, καὶ
ἀλλαχοῦ μὲν χελώνας, ἀλλαχοῦ δὲ κριούς. τοξέυμασι δὲ πανταχόθεν
καὶ πετροβόλοις χρώμενος ἠπείγετο παντοῖος φαινόμενος καταπλήξαι
μὲν τοὺς πολίτας, κρατῆσαι δὲ τῆς πόλεως, περιστοιχίσας καὶ τὰ λοιπὰ

ACVBMN FH 63 ὁ ομ. MN 64 ἐνεργὸς AVMN: ἐνεργῆς C: ἐνεργῶς B
65/66 καὶ τὰς ἐλεπ. ἑκρ. ομ. VB 66 τε ACVBF: τῷ MN 67 αὐτῷ τὰς πύλας
CVMN: τὰς πύλας αὐτῷ A: τὰς πύλας αὐτῆς B 72 ἀπήντησεν B 74 Ἀνα-
γύρων ομ. B Ἰδρυτο A 76 προσαγάγοι ACVB: προσαγάγη MN κατὰ
νότου ἔχοι ACMN: ἔχοι κατὰ νότου V: ἔχει κατὰ νότον B 77 κατασκευὴν A
78 τὸν Μιχ. ομ. B μὲν ante πολ. B 79 στέγους BM τέγους — ναοῦ: στέγους
τοῦ ναοῦ τῆς θεοτ. τοῦ ἐν Βλαχ. πεπηγ. τὸν βασιλεῖα B πεπηγόςτος C 80 τὴν
ομ. MN 81 τὸν δὲ υἰὸν αὐτοῦ AC (cf. τὸν δ' υἰὸν αὐτοῦ Theoph. Cont. 59, 11)
85 παντοῖοις M δέ, ὃ τι MN 86 πράξιοιεν B δέ ομ. B τοσ. ὄχλω M
90 τῶν ομ. B 91 προφέρων M 92 πανταχόθεν ACVB: πάντοθεν, post
93 πετροβ. MN 93 πετροβόλοις ACMN: περιβόλοις V: ἐκβόλοις B

- 95 τείχη τῆ ναυτικῆ δυνάμει, πυρὶ τε καὶ τοξεύμασιν ἐκφοβῶν. ἀλλ' οὐδὲν
 τῶν εἰς ὄνησιν φερόντων αὐτῷ ἢ τοσαύτη δύναμις καὶ φαντασία κατε-
 πράξατο. τὸ μὲν γὰρ ναυτικὸν εὐθύς τις ἐπιπνεύσας ἐναντίος ἀνεμος
 διέλυσέ τε καὶ ἄλλην ἄλλη διασπαρῆναι ἐποίησε τῶν σκαφῶν, ἅτε καὶ
 5 χειμῶνος ἐξαισιοῦ ὑπάρχοντος. κατὰ δὲ τὴν ἡπειρον γενυαίως τῶν ἀπὸ
 τῆς πόλεως ἀγωνιζομένων, καὶ ἀχρήστους αὐτῷ ποιοῦντων τὰς μηχαν-
 νὰς, διαπορηθεὶς τοῖς πᾶσιν ἀνέζευξε καὶ ἡ πολιορκουμένη πόλις ἀνε-
 θάρτησε καὶ τοσοῦτον ἀνδρικώτερον ἐπετίθετο τοῖς τοῦ ἀποστάτου,
 ὡς καὶ τινὰς τῶν ἔνδον πυλίδας ἀνοιγνύντας τῆς πόλεως ἐξίεναι καὶ τοῖς
 10 πολεμίοις συμπλέκεσθαι. ἔγνω οὖν ὁ ἀποστάτης διὰ τὸ τῆς Θράκης
 δυσχείμερον ἐπὶ παραχειμασίαν τραπήναι καὶ τὸν λαὸν σκεδάσαι ἐν
 ἀλεινοτέροις χωρίοις.

9. Ὁ δὲ καὶ ποιήσας, ὡς ἤδη τὸ ἔαρ ἐπέλαμπεν, ἀμφοτέρωθεν αὐθὶς
 κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν ἔκρινε προσβάλλειν τῇ Κωνσταντίνου. ἀλλ'
 ἤδη καὶ τὸν Μιχαὴλ οὐχ | ὡς τὸ πρότερον, ἄρτι δὲ στρατιωτικὴν τινα
 15 δύναμιν εὕρισκε συλλεξάμενον καὶ ἑτέραν κατὰ θάλασσαν ναυτικὴν.
 κατ' ἐκεῖνο γοῦν πάλιν ἦει τὸ μέρος ὀπλισάμενος, ἦ καὶ πρότερον, τὸν
 κόλπον τῶν Βλαχερινῶν, καὶ σύνθημα δοὺς τὸ πολεμικὸν ἐνεργὸς ἦν
 τὰς μηχανὰς προσάγων καὶ τὰ τείχη κατασειεῖν πειρώμενος. ἐν ᾧ δὲ
 ταῦτα ἐπράττετο, εἰς λόγους ὁ Μιχαὴλ ἦλθέ τισι τῶν συστρατευομένων
 20 τῷ ἀποστάτῃ, ἀμνηστίαν τε κακῶν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενος καὶ καθυπι-
 σχνούμενος δώσειν ἀγαθὰ πολλὰ, εἰ μόνον δὲ μετατάξιοντο καὶ αἵμασιν
 ἐμφυλίοις ἀπόσχοιντο χραίνεσθαι. ἐπέβαινε δὲ οὐδὲν, ἀλλὰ θαρραλεω-
 τέρους, ὅτι δὴ καὶ παρακαλοῖντο, τοὺς ἀκούοντας ἐποίει καὶ τῆς ἐκ
 τοῦ φόβου συστάσεως λελυμένους, καὶ βεβαιοτέρους τῷ ἀποστάτῃ
 25 εἰργάσατο. τῆς τοιαύτης δὲ πείρας ἀπεγνωκῶς καὶ πολλὰ τοὺς σὺν
 αὐτῷ παρακαλέσας ἄνδρας ἀγαθοὺς γενέσθαι καὶ μὴ προσέθαι ἀλάστορι
 τυράννῳ τὴν ἐλευθερίαν, ἄφνω ἐκ πολλῶν πυλίδων ἐξελθῶν ἀπροσδο-
 κήτως ἐπιτίθεται τοῖς ἐναντίοις. καὶ τῷ παραδόξῳ καταπιηξάμενος
 τοὺς ἀντιτεταγμένους ἐτρέματο φθόρον ἱκανὸν ἐργασάμενος καὶ νίκην

cap. 9: Theoph. Cont. 61, 11—62, 18; Zon. III, 343, 16—344, 3

ACVBMN F 1/2 διεπράξατο A 2 εὐθύς τις: εὐθύτης B ἐπιπνεύσας:
 πνεύσας A ἐναντ. ἐπιτιν. VB (cf. ἐναντ. ἐπιγενόμενος, Theoph. Cont. 60, 12)
 3 ἀλλαχοῦ post ἄλλην add. M ἄλλη VBMN: ἀλλαχῆ AC ἐποίησε VBMN:
 πεποίηκε AC σκαφῶν: νεῶν B 5 ἐπαγωνιζ. M ποιουμένων A 10 δυσ-
 χειμαρον C 13 θάλασσαν CN ἔκρινε VBMN: ἔγνωκε AC Κωνσταντινου-
 πόλει M 14 τινα om. B 15 δύναμιν post συλλεξ. B εὕρισκε om. AC
 εὕρισκεν ante 14 ἄρτι B 16 πάλιν om. B ὀπλισ. om. B ἦ: ὁ B 19 συ-
 στρατευομένων VMN: συστρατευσαμένων AC: συστρατευμάτων B 22 καὶ post ἄλλα
 add. B θαρραλεώτερον A 24 τῷ ἀποστάτῃ om. AC 25/26 παρακαλ. post πολλὰ B
 27 ἐξελθῶν ACMN: προελθῶν VB 28 ἐπιτίθετο M 29 ἀντιταγμένους M

30 λαμπράν ἐνεγκάμενος. καὶ τὰ ναυτικά δὲ κακῶς ἠνέχθη τοῦ ἀποστάτου.
 ὡς γὰρ αἱ βασιλικάι τριήρεις ἀνήγοντο καὶ ἦδη συμπλέκεσθαι ἔμελλον,
 δέιμασι τισὶ καὶ θορύβοις περικυττηθέντος τοῦ ἐναντίου στόλου, πρύ-
 μιαν αἱ νῆες ἐκρούσαντο καὶ πρὸς τὴν χέρσον κατήγοντο, καὶ οἱ μὲν τῶν
 ἀνδρῶν ἠυτομόλουν πρὸς βασιλέα, οἱ δὲ πρὸς τὸ οἰκεῖον στρατόπεδον
 35 τὸ κατὰ γῆν ἀπεδίδρασκον. καὶ | οὕτω μὲν ἀπονητὶ διελύθη τοῦ τυ-
 ράννου τὸ ναυτικόν.

10. Ὄθεν καὶ Γρηγόριος, ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφιδουῖς Λέοντος, συνε-
 ωρακῶς εὐκαταφρόνητον ὄντα τὸν Θωμᾶν (ὑπετόπαζε δὲ καὶ προϊόντος
 τοῦ χρόνου γενησόμενον ἐπὶ πλέον), διὰ τινος μοναχοῦ τῶν ἀπὸ τῆς
 40 μονῆς τοῦ Στουδίου κοινολογησάμενος βασιλεῖ, μοιρᾶν τινα τοῦ ὑφ’
 ἑαυτὸν τάγματος εἰληφῶς ῥῆξιν ἐννοεῖ καὶ κατὰ νότου γίνεται τῷ
 τυράννῳ, ὁμοῦ μὲν τοῦτον ἐκδειματῶν, ὁμοῦ δὲ καὶ βασιλέα ἐξίλασκό-
 μενος, ὁμοῦ δὲ καὶ γυναικὶ καὶ τέκνοις (ἔτυχον γὰρ καθειργμένοι τούτου
 τῷ Θωμᾶ προσχωρήσαντος) σωτηρίαν πραγματευόμενος. ἀλλ’ οὔτε ὁ
 45 βασιλεὺς ταῦτα ἔφρασε διακοῦσαι, καὶ ὁ Θωμᾶς τὸ μὴ πολὺν ἐξαίφνης
 τοῦτον γενέσθαι κατορρωδῶν καὶ φόβον ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ἐμποιοῖσαι βου-
 λόμενος, τὴν μὲν στρατοπεδείαν τῆς πόλεως οὐ μετεκίνησε, τὸ μὴ διω-
 χθῆναι ἐξόπισθεν δεδοικῶς, ὅσους δὲ ἦδει ἀξιωμαχῶνος εἶναι τῆς πρὸς τὸν
 Γρηγόριον συμπλοκῆς παραλαβῶν στρατιώτας ἐξῆει πρὸς αὐτόν, καὶ
 50 μάχη τρεψάμενος φεύγοντα καταλαβῶν ἀναιρεῖ. καὶ αὖθις διὰ ταχέων
 πρὸς τὰς προσεδρευούσας τῇ πόλει δυνάμεις ἐπάνεισι καὶ γράμμασιν
 ἐπιστέλλων ἀπανταχοῦ ἐπεφήμιζεν, ὡς εἶη νενικηκῶς, ὅπερ οὐκ ἦν, καὶ
 ὅπερ εἶχε κατὰ τὴν Ἑλλάδα ναυτικὸν ταχέως ἐκέλευεν ἀναρχθῆναι, ὡς
 αὖθις τῶν κατὰ θάλατταν ἀνθεξόμενος πραγμάτων. καὶ τὸ μὲν ναυτικὸν
 55 εὐθυπλοῆσαν ταχέως ἀνάγεται καὶ τῷ χωρίῳ προσορμίζεται τῷ Βη-
 ρύδων, ἐκ πεντήκοντα καὶ τριακοσίων συνιστάμενον πλοίων πολεμικῶν
 τε καὶ σιταγωγῶν. οἱ δὲ τοῦ βασιλικοῦ στόλου κατάρχοντες τὴν τού-
 των ἐπεγνώκότες ἔλευσιν νυκτὸς ἐπιτίθενται ναυλοχοῦσι τοῖς ἐναντίοις,

cap. 10: Theoph. Cont. 62, 19—64, 9; Zon. III, 344, 3—344, 8

ACVBMN F 30 τὰ post ἠνέχθη add. B 32 θορύβοις AC: θορύβῳ VBMN:
 θορύβου F 34 πρὸς βασιλέα AC: εἰς βασ. VMN: ἐς βασ. BF 38 δὲ om. B
 40 τοῦ Στ.: τῶν Στ. B τῷ ante βασ. add. B 42 τὸν ante βασ. add. B
 43 ὁμοῦ: ἄμα B γυναικὶ ACVB: γυναιξὶ MN: γυναικὰ F 45 ταῦτα om. B
 45/46 γενέσθαι τοῦτον ἐξαίφνης A τοῦτον ACVBF: om. MN ἐν om. ACB
 49 παραλαβῶν: παρὰ B 51 γράμματα B 52 ἀπανταχῇ B 54 θάλασσαν C
 πραγμάτων om. B 55 εὐθυπλοῆσαν ταχέως VBMN: ταχυπλοῆσαν εὐθέως C:
 ταχυπλοῆσαν τάχιον εὐθέως A τῷ alt. ACMN: τῶν VB 55/56 Βυρίδων B
 (cf. τῷ τῶν Βυρίδων ... λιμένι Theoph. Cont. 64, 3) 56 ν’ C 57 βασιλικού:
 βασιλέως B 58 ἔλευσιν VBMN: ἐπέλευσιν AC

καὶ τῷ αἰφνιδίῳ καταπληξάμενοι πολλὰς μὲν αὐτάνδρους ἔσχον τῶν
 80 νηῶν, τινὰς δὲ καὶ τῷ σκευαστῷ πυρπολοῦσι πυρὶ, ὀλίγων παντελῶς
 ἔξω γενομένων τοῦ πάθους καὶ πρὸς τὸν κόλπον τῶν Βλαχερινῶν κατὰ
 ῥαίπευσι ἐπιγεομένων, ὡς ἂν εἰεν ἠνωμένα τῇ κατὰ γῆν στρατιᾷ. ὃ δὲ καὶ
 γέγονε.

11. Καὶ τὰ μὲν κατὰ θάλατταν τοῦτον εἶχε τὸν τρόπον. κατὰ γῆν
 85 δὲ ἀκροβολισμῶν συνεχῶν γινομένων, νῦν μὲν τοῦ Μιχαήλ, νῦν δὲ τοῦ
 νιού αὐτοῦ Θεοφίλου ἐπεξιόντος τοῖς ἀποστάταις μετὰ τοῦ Ὀλβιανοῦ
 καὶ τοῦ Κατάκυλα, ποτὲ μὲν τὰ τοῦ βασιλέως ἐπικρατέστερα ἦν, ποτὲ
 δὲ τὰ τοῦ ἀποστάτου, οὐ μὴν ἀγῶνές τινες λαμπροὶ καὶ νεανικοὶ ἐκ παρα-
 τάξεως συνέστησαν, ἅτε δὴ πολλῶ τοῦ βασιλέως ἐλαττουμένου τῷ πλή-
 70 θει καὶ μὴ πρὸς τὴν τοῦ τυράννου δύναμιν ἀντιτάσσεσθαι δυναμένου.

12. Ἐν τούτοις ὄντων αὐτῶν Μορτάγων ὁ τῶν Βουλγάρων βασι-
 λεύς (καὶ γὰρ ἔφθασεν ἡ φήμη πληρῶσαι τὴν οἰκουμένην, ὡς ὁ βασιλεὺς
 τῶν Ῥωμαίων συγκλεισθεὶς τειχῆρης ἐστὶ καὶ πολιορκεῖται) λάθρα τινὰ
 πεπομφῶς εἰς αὐτὸν ἐξαποστεῖλαι βοήθειαν αὐτομάτῳ ἐπηγγέλλετο
 75 γνώμη καὶ συμμαχίαν. ὁ δὲ Μιχαήλ, εἴτε τῇ ἀληθείᾳ τὸ τῶν ὀμοφύλων
 οἰκτεῖρων πλήθος, εἴτε καὶ χρημάτων φειδόμενος (ἐτύγχανε γὰρ τῶν
 πῶποτε βασιλέων σμικρολογώτατος), τὴν μὲν γνώμην τοῦ Βουλγάρου
 ἤξιου ἀποδοχῆς, τὴν δὲ βοήθειαν παρητεῖτο. ἀλλ' ὁ γε Μορτάγων
 80 φιλῶν, καὶ τὰς πρὸς τὸν βασιλέα δὲ τριακοντούτους σπονδὰς παρὰ τοῦ
 προβεβασιλευκότος Λέοντος γεγενημένας ἐπιβεβαιῶσαι καὶ ἰσχυροτέρας
 ποιῆσαι ζητῶν, τὴν κατὰ τοῦ τυράννου στρατιάν ἠντρέπειζε, καὶ δὴ
 τῶν Ῥωμαίων ὄρων ἔντοσθεν γεγυνώς κατὰ τὸν Κηδοῦκτου χῶρον οὕτω
 καλούμενον τὴν παρεμβολὴν ἐπήξατο. ἠκούετο δέ, καὶ λαθεῖν ταῦτα τὸν
 85 ἀποστάτην οὐκ ἦν. καὶ ἐδονήθη μὲν, ὡς εἰκός, καὶ τὰς φρένας κατεκτυ-
 πήθη, ἐν ἑαυτῷ δ' ὁμοῦς πάλιν γενόμενος τὴν ἑαυτοῦ στρατιάν ἐξώ-

71 a. 821/822 81 post mens. Apr. a. 814

cap. 11: Theoph. Cont. 64, 9-64, 18; Zon. III, 344, 9-344, 12 cap. 12: Theoph.
 Cont. 64, 19-68, 10; Zon. III, 344, 12-346, 3

ACE (a verbo 67 Κατάκ.) VBMN F 60 νηῶν C 65 γενομένων B 68 τὰ
 om. M λαμπροὶ τιν. ἀγ. B 68/69 ἐκ παρατάξεως om. B 71 Μορτάγων M
 71/72 βασιλεὺς: ἡγεμών B 72/73 ὁ τῶν Ῥωμ. βασι. B 73 τῶν om. ACE
 74 εἰς αὐτὸν ACE: ἐς βασιλέα Theoph. Cont. 64, 22: ὡς αὐτὸν VBMNF ἀπο-
 στεῖλαι E 77 πῶποτε: πάλαι B 78 Μορτάγων E 82 ἐντρέπεισε C
 83 Ῥωμαίων VMNF Theoph. Cont. 65, 11: Ῥωμαϊκῶν ACEB τοῦ ante Κηδ. add.
 ἠκούετο δὲ om. B καὶ λαθεῖν: λαθεῖν δὲ B 84 ἐπίξ. τὴν παρεμβ. A
 85/86 κατεκτυπήθη M 86 τὴν οἰκίαν ἐξώπλιζε στρ. B

πλιζεν. ἐπεὶ δὲ εἰς δύο μεριζόμενος ἐδόκει παντελῶς ἀσθενῆς τε εἶναι
καὶ εὐχείρωτος (ἦ τε γὰρ βασιλὶς τῶν πόλεων οὐκ εὐαριθμήτος, ἀλλὰ
90 βασιλέως συνειλοχῶτος δυνάμεις οὐκ ἀγεννεῖς καὶ κατὰ πρόσωπον
ἴσασθαι δυναμένου, καὶ ἡ τῶν Βουλγάρων δὲ δύναμις οὐ μικρὰς τινος,
πολλῆς δὲ καὶ οὐ τῆς τυχοῦσης ἐδέετο ἀντιπαρατάξεως, ὡς ἂν μὴ εἰς
δύο τινὰ διαιρούμενος εὐχείρωτος γένηται, ἀπαίρει μὲν τῆς πόλεως,
πρὸς τὸν Βούλγαρον δὲ ἀξίωμαχον κρίνας ἑαυτὸν κατὰ τὸν εἰρημένον
95 ἀντιπαρατάσσει τὸπον. καὶ δῆτα συμβολῆς γενομένης ἡττᾶται κατὰ
κράτος ὁ τύραννος καὶ φόνος γίνεται πολλὸς τῶν περὶ αὐτὸν, οἱ δὲ περι-
σωθέντες φυγῆ τὴν σωτηρίαν πορίζονται καὶ ἔν τινι χώρῳ δυσβάτῳ
συναχθέντες τὸ μέλλον ἐσκόπουν. ὁ δὲ τῶν Βουλγάρων ἀρχηγὸς τὰ τε
σώματα, ὧν ἐγένετο κύριος, καὶ λείαν πολλὴν προσλαβόμενος πρὸς τὴν
5 οἰκίαν ὑπέστρεψε χώραν, τῇ νίκη ἐπαιρούμενός τε καὶ γαυριῶν. τὸ δὲ
καταλειφθὲν ναυτικὸν ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς πόλεως | πυθόμενον τὴν
ἦτταν τοῦ ἀποστάτου προσκεχώρηκεν ἅπαν τῷ βασιλεῖ. ὁ δ' ἀποστά-
της ἐς τοῦτο ἀφίκτο μανίας παρὰ τῶν συμμαχούντων, ὡς ἔοικεν, αὐτῷ
δαιμόνων, καὶ τὴν τῆς βασιλείας εἰσέτι ὠνειροπόλει κατὰσχεσιν, ὅτι
10 πάντοθεν συντριβόμενος καὶ μικρὸς ἐκ μεγάλου γινόμενος, ἔτι προσελι-
πάρει τῇ πολιορκίᾳ. ὡς δ' ἐγνώκει μάτην πονῶν, ἄρας παντὶ τῷ στρα-
τῷ εἰς τι πεδίον Διάβασιν κατονομαζόμενον, σταδίους ἀπέχει τῆς
πόλεως ἱκανούς, εὐφυῶς ἔχον πρὸς τε νομάς καὶ ὑδάτων ἐπιρροάς,
στρατοπεδεῖαν ἐπήξαστο, κάκειθεν ποιούμενος προνομὰς τῶν τῆς πόλεως
15 προαστείων τὰς ἀγλαίας ἀπέκειρεν. ἐνεφανίζετο δὲ τοῖς κατὰ τὴν
πόλιν, ὡς τὸ πρότερον, οὐδαμῶς. τοῦτο δὲ συνεῖς ὁ Μιχαήλ ἀξιόλογον
συστησάμενος στράτευμα καὶ στρατηγούς ἐπιστήσας αὐτῷ τὸν Κατά-
κυλαν καὶ τὸν Ὀλβιανόν, αὐτὸς τε τὰς φυλαττούσας ἐν τῷ παλατίῳ
σχολὰς εἰληφώς καὶ τὰς ἐταιρείας ἔξεισι κατὰ τοῦ τυράννου, διὰ σταδαίας
20 μάχης κρίνει τὸ πᾶν βουληθείς. ἐνθα δὴ καὶ ὁ τύραννος κατεστρατοπέ-
δευμένος εὐρώστως ὑπεδέξαστο τὸν βασιλέα, καὶ συμπλοκῆς γενομένης
καταστρατηγῆσαι τάχα τοὺς ἀντιπάλους βουλόμενος ὁ Θωμᾶς ἄμα τῇ

ACEVBMN FH 87 δ' εἰς B τε om. ACEB 88 γὰρ τῶν πολ. βασ. B
89 ἀξιόμαχου B 90 συνειληχῶτος ACE καὶ om. M 93 τινὰ om. B
94 Βούλγ. ἀξ. δὲ κρ. A 95 ἀντιπαρατάσσεται VBMN: ἀντιτάσσεται ACE 2 φυγῆ:
πεξῆ E τινι: τι C χωρίῳ E 2/3 συναχθ. δυσβ. B 5 ἐπέστρεψε M
χώρ. ὑπέστρ. B 7 ὁ δὲ ἀποστ. B 8 εἰς τοῦτο B τοῦτο: τοσοῦτο M Theoph.
Cont. 66, 13 (cod. V τοσοῦτον) συμμαχούντων — αὐτῷ VBMN: συμμαχ.
αὐτῷ, ὡς ἔοικε ACE 9 δαιμ., ὡς καὶ εἰσέτι τ. τ. βασ. κατὰσχ. ὠνειροπολεῖν B ὅτι:
δθεν B 10 μεγάλων E (cf. ἐκ πολλῶν γινόμενος Theoph. Cont. 66, 15/16 cod. V)
12 ἀπέχων CEB 15 τὴν om. B 16 τὸ om. B οὐδαμῶς B 17 Κατά-
κυλον B 18 αὐτὸς δὲ M 20 καὶ om. E κατεστρατ. om. B κατεστρατ. ὧν
post 21 βασ. A 22 βουλόμενος post τάχα VBMN FH (cf. Theoph. Cont. 67, 8)
ὁ Θωμ. om. B

συμβολῆ νῶτα δοῦναι τοῖς περὶ αὐτὸν προσέταξεν, εἶτα τῶν ἐναντίων εἰς διωγμὸν τραπέντων ἐκ παλιώξεως ἐπιστραφῆναι τούτους καὶ τῷ
 25 παραδόξῳ τρέψασθαι τῆς ὑποτροφῆς. καὶ ἦν μὲν αὐτῷ τοιαύτη παρα-
 αγγελία, οὐκ ἔμελλε δὲ ἄρα εἰς ἔργον ἐκβῆναι τὰ μελετημένα. οἱ γὰρ σὺν
 αὐτῷ στρατιῶται πολὺν χρόνον γυναικῶν καὶ τέκνων | στερισκόμενοι δι'
 αὐτὸν καὶ τὰς χεῖρας χραίνοντες ὁμογυνοῖς αἵμασιν, ἅμα δὲ καὶ τῷ
 χρόνῳ πεπιεσμένοι (τρίτος γὰρ ἐξηνύετο καὶ ἀνηνῦτος ἐδόκου ἐπι-
 30 χειρεῖν, ἀνδρὸς ἐνὸς ἀπονοῖα καὶ ἐπιθυμίᾳ δουλεύοντες), τὸ κελευσθὲν
 ὡς ἔρμαιον τι λαβόντες, τῆς σάλπιγγος ἠχησάσης τὸ ἐνυάλιον καὶ εἰς
 χεῖρας συμπλοκῆς τῶν ταγματῶν ἐλθόντων οὐ δοκῆσαι τὴν τροπὴν, ὡς
 παρηγγέλθησαν, ἐποιοῦντο, ἀλλ' ἀτάκτως καὶ κόσμον χωρὶς τὴν τάξιν
 διαλελυκότες ἐσκεδάννυτο. καὶ οὕτως νῦν μὲν ὀλίγοι, αὐθις δὲ πλείους
 35 τῷ βασιλεῖ προσχωροῦσιν. ὁ δὲ Θωμᾶς σὺν ὀλίγοις τισὶν εἰς Ἄδρια-
 νοῦπολιν διασώζεται. ὁ δὲ τούτου παράγραπτος καὶ νόθος υἱὸς Ἄνα-
 στάσιος τὸ τῆς Βιζύτης φεύγων κατέσχε φρούριον.

13. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκ ποδὸς τούτοις ἐπόμενος πρῶτον ἔγω πολιορ-
 κεῖν τὸν Θωμᾶν. ὅθεν ἐπάγει αὐτῷ πολιορκίαν, οὐ διὰ μηχανῶν καὶ
 40 ἐλεπόλεων σπουδάζων αὐτὸν καθελεῖν, ἅμα μὲν τὸν ἐμφύλιον εὐλαβοῦ-
 μένος πόλεμον, ἅμα δὲ καὶ τοὺς προσοικούντας τῇ Ἄδριανουπόλει
 Σκύθας μὴ ἐθέλων τῶν πολιορκητικῶν ὀργάνων πείραν λαβεῖν, ἀλλὰ
 λιμῶ καὶ ἀνάγκῃ τῶν ἐπιτηδείων ἐπειγόμενος τὸν ἀντίπαλον παρα-
 στήσασθαι. καὶ δὴ περικαθίσας τὴν Ἄδριανούπολιν καὶ χάρακι καὶ
 45 σταυρώμασι στεφανώσας ἐνεργῶς ἐπολιόρκει. ὁ δὲ Θωμᾶς πρῶτον μὲν
 πᾶσαν ὄχρηστον ἡλικίαν καὶ πᾶν ζῶον ἀνεπιτήδειον τῆς πόλεως
 ἐξωθεῖ, ἔπειτα, ὡς ἦδη ἤκμαζεν ὁ λιμὸς καὶ στερηθῆς ἐλπίς οὐδαμοῦ,
 οἱ μὲν τῶν συνόντων αὐτῷ λάθρα διὰ τινων πυλίδων κλέπτοντες τὴν

24 παλιώξις: cf. Hom. M 71 cap. 13: Theoph. Cont. 68, 11—71, 14; Zon. III. 346, 3—347, 7; Glyc. 535, 15—535, 19

ACEVBMN FH 24 παλιώξεως VBMN: παλινδιώξεως ACEFH τού-
 των B 25 ὑποτροφῆς ACEVN: ἐπιστροφῆς M: τροφῆς B 25/26 τοιοῦτον
 παράγγελμα B 26 ἐκβῆναι εἰς ἔργον M μελετώμενα B 27 τέκν. καὶ
 γυν. B στερισκόμενοι VBMN: στερόμενοι AC: στερούμενοι E (cf. στερουμένων τε
 δι' αὐτὸν Theoph. Cont. 67, 12 cod. V) 28 δι' αὐτὸν om. B χεῖρ. ὁμ. αἴμ.
 χραίν. B 29 τρίτον MNF τρίτος — καὶ: τρίτον γὰρ ἐξ. ἔτος καὶ ACE (sed
 cf. Theoph. Cont. 67, 16) 32 χειρῶν συμπλοκῆν B 33 ἀλλὰ E 34 διαλύ-
 σαντες A ὡς ἔτυχεν post διαλ. add. B μὲν νῦν C 35 τῷ βασ. προσχωροῦσιν
 CEVMN: προσχωροῦσιν τῷ βασ. A: προσεχώρουν τῷ βασ. B 35/36 Ἄνδριαν. B
 (ut 41 et 44) 36 παρέγγραπτος B 38 ἐκποδῶν C 39 τε post μηχ. add. B
 40 σπουδ. αὐτὸν καθελ. om. B 42 θέλων AB πολιορκητῶν C 43 λιμῶ
 καὶ τ. ἐπιτ. ἐνδεία B ἐπειγ. ante παραστ. B 43/44 παραστήσασθαι AE
 44 περικαθίσας ACEV: παρακαθίσας BMN: παρακαθήσας F 45 σταυρώμασι
 CEVMN: σταυρώματι B: τεφρώμασι A ἐνεργῶς om. B πρῶτον VBMN:
 πρῶτα AE: πρῶτος C 47 ἦδη om. B 48 αὐτῷ om. ACE

ἐξέλευσιν, οἱ δὲ διὰ τῶν τειχῶν | καθιμώμενοι νύκτωρ φέροντες ἑαυτοὺς
 50 τῷ βασιλεῖ παρεδίδοσαν, ἄλλοι δὲ πρὸς τὸν τοῦ ἀποστάτου νόθου
 υἱὸν Ἀναστάσιον εἰς τὸ Βιζύης πολιεῖθρον ἀπεδίδρασκον. ἔπει δὲ τοῖς
 πολιορκουμένοις ἦδη τὰ ἀναγκαῖα κατεδήδοτο, ἤψαντο δὲ καὶ τινων
 ἀήθων βρωμάτων, ἐχώρει δὲ ἡ ἀνάγκη καὶ μέχρι τῶν σεσημμένων
 σκυτῶν καὶ τῶν κασσυμάτων, καὶ τούτοις ἀναγκαζόμενοι ἐσιτοῦντο,
 55 λάθρα πρὸς λόγους ἐλθόντες τῷ Μιχαήλ, καὶ τῶν ἡμαρτημένων συγ-
 χώρησιν ἐξαιτήσαντες καὶ λαβόντες, περισχόντες τὸν Θωμᾶν πεδήτην
 προσάγουσι τῷ ἐχθρῷ. ὁ δὲ τὸ δόξαν πάλαι τοῖς βασιλεῦσι καὶ εἰς
 συνθήειαν ἦδη ἐλθὼν πρώτον τελέσας καὶ ἐπ' ἐδάφους ἀπλώσας αὐτὸν
 καὶ τῷ ποδὶ τὸν αὐχένα τούτου πατήσας ἀκρωτηριάζει ποδῶν αὐτὸν
 60 καὶ χειρῶν, ὄνω τε ἐπικαθίσας θεατρίζει διὰ τοῦ στρατοπέδου, οὐδὲν
 ἄλλο ἐπιβώμενον, ἀλλ' ἢ 'ἐλέησόν με, ἀληθῶς βασιλεῦ.' ἐρομένου δὲ
 τοῦ βασιλέως, εἰ τινες τῶν αὐτῷ συνόντων φίλων καὶ ἕτεροι εἴεν τὰ
 αὐτοῦ φρονούντες, τάχα ἂν κατεῖπε πολλῶν, εἰ μὴ ὁ πατρίκιος Ἰωάννης
 ὁ Ἐξαβούλιος 'οὐ δέον', ἔφησεν, 'ὦ βασιλεῦ, ἀλλὰ καὶ λίαν ἀλόγιστον
 65 ἐχθροῖς πιστεύειν κατὰ τῶν φίλων', καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ διέλυσε τὰς
 κατὰ τῶν ταλαιπώρων πολιτῶν καὶ φίλων αὐτοῦ μελλούσας ἐγείρεσθαι
 τιμωρίας. καὶ ὁ ἀποστάτης δὲ κατέλυσε τὸν βίον ἀπορρηξας τὸ πνεῦμα
 ταῖς κατὰ μικρὸν ποιναῖς, μεσοῦντος Ὀκτωβρίου μηνός, κατὰ μὲν τὰς
 ἀρχὰς μεγαλεπήβολος δοκῶν γενέσθαι καὶ τολμηρὸς καὶ τοῦ προτε-
 70 θέντος ἐξεργαστικός, προβαίνων δὲ ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν πολὺ καταδεέστε-
 ρος | ἑαυτοῦ φανείς καὶ τῆς τῶν ἐκτὸς προσδοκίας. καὶ οἱ ἐκ Βιζύης δὲ
 τοῦ φρουρίου ἑτέρας ταχέως ἐγένοντο γνώμης, τὸν ἐπηρτημένον ὑφο-
 ρώμενοι κίνδυνον. ἅμα γὰρ τῷ πυθέσθαι τὰ κατὰ τὸν Θωμᾶν ἀτυχή-
 ματα τὰ ὅμοια πεπονηκότες καὶ τὸν Ἀναστάσιον συσχόντες δεδεμένον
 75 χεῖρας καὶ πόδας προσήγαγον τῷ βασιλεῖ. πέπονθε δὲ καὶ οὗτος τὰ
 παραπλήσια τῷ πατρὶ καὶ τὸν βίον βιαίως μετήλλαξε. καὶ τῶν τυράν-
 νων δὲ καθαιρεθέντων αἱ παράλιοι τῆς Θράκης πόλεις, τό τε Πάνιον καὶ
 ἡ Ἡράκλεια, ἔτι τὰ τοῦ τυράννου φρονούσαι ἀντείχον μίσει τε τῷ πρὸς

68 a. 823

ACEVBMN FH 50 νόθον: εἰσποιητόν B 51 πολιεῖθρον CBMNF ἀπεδί-
 δρακον N 52 ἤψαντο AC 53 δὲ om. M 54 καττυμάτων A ἀναγκαζόμενοι:
 βιαζόμενοι B 56 περισχόντες om. ACE 59 τῷ ποδὶ ACEBF: τὸ πόδε V: τῷ
 πόδε M: τοῖν ποδοῖν N: τοῖς ποσὶ Cedrenus II, 89, 11 αὐτὸν: αὐτῶν M
 61 ἐπιβώμενος M 62/63 τὰ αὐτοῦ ACEB: τὰ αὐτῷ VMN: τὰ αὐτὰ F 64 ἔφη B
 66 τῶν ante φίλων add. C αὐτοῦ ACEB: αὐτῷ VMNF (sed cf. Theoph. Cont.
 69, 17) 68 Ὀκτωβρίου CEBN 69 μεγαλεπίβουλος M 70 ἔ' ἐπὶ B 71 φανείς
 ἑαυτοῦ A δὲ: καὶ AC 72 τοῦ om. M ταχέως om. B γνώμης ἐγένοντο A
 ἐπηρτημένον B 75 προσήγαγον ACE: ἤγαγον Theoph. Cont. 71, 1: προσήμεκταν
 VBMNF 76 τῷ om. C 76/77 τυραννίδων E 77 Πάριον C

τὸν Μιχαὴλ καὶ διὰ τὸ μὴ ἐθέλειν τοῦτον τὰς θείας ἀναστηλώσαι εἰκό-
 80 νας. καὶ τὸ μὲν Πάνιον ἐάλω τοῦ τείχους καταβληθέντος ἀπὸ τινος ἐπι-
 γενομένου σεισμοῦ, ἢ δ' Ἡράκλεια ἐκυριεύθη ἀπὸ τῶν ἐκ θαλάσσης μερῶν.

14. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὸν Θωμᾶν τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος, καὶ οὕτως
 ὁ βασιλεὺς τροπαιοφόρος ἐκ τῶν κατὰ Θράκην ἔρχεται πόλεων οὐδὲν
 ἕτερον κατὰ τῶν συναποστατησάντων τῷ Θωμᾶ ἐννοήσας καὶ τῷ
 85 πολέμῳ ἀλόντων, ἀλλ' ἵπποδρομίας γενομένης ὄνοις ἐποχομένους
 περιαχθῆναι καὶ ὑπερορῖα παραπεμφθῆναι.

15. Ἐμεινε δὲ ζώπυρον τῆς ἀποστασίας τὸ φρούριον ἢ Καβύλα
 καὶ ἡ Σανίανα, ὧν τὴν μὲν ὁ Χοιρέας κατεῖχε, τὸ δ' ὁ Γαζαρινός, ἐξ
 ὧν ὀρμώμενοι ληστείας ἐποιοῦντο καὶ προνομᾶς. ἀλλὰ καὶ οὗτοι, ὡς
 90 οὐκ ἐδέξαντο τὰς ἀθωούσας αὐτοὺς βασιλικὰς συλλαβὰς καὶ τὰ πεμ-
 φθέντα ἀξιώματα (καὶ ἄμφω γὰρ μαγίστρῳ πεποιήκεν ὁ βασιλεὺς),
 ὑποφθαρέντων τῶν ἔσω, ὡς ἐξήλθον οὗτοι πρὸς τὰς συνήθεις διαρπα-
 γὰς, ἐκλείσθησαν τῶν φρουρίων αἱ πύλαι αὐτοῖς, καὶ φεύγοντες πρὸς
 Συρίαν ὑπὸ τῶν τὰς ἄκρας διεπόντων στρατηγῶν κατασχεθέντες ἀνεσκο-
 95 λοπίσθησαν.

16. Καὶ οὕτω μὲν τὰ τῆς ἀποστασίας ἀπέσβη τελῶς καὶ ὥχето,
 οὐκ ἔμελλε δὲ ἄχρι τούτων στήσεσθαι ἢ φορὰ τῶν κακῶν, ἀλλὰ τῶν
 δύο ἠπείρων, Ἀσίας φαμέν καὶ Εὐρώπης, ἐν θυμῷ κυρίου οἷόν τινος
 κεφαλῆς καὶ οὐρᾶς, εἰ καὶ μὴ συνίεσαν, παιδευθεῖσάν φόνους, ἐμπρησμοῖς,
 5 σεισμοῖς, ἀρπαγαῖς, ἐμφυλίοις καταδρομαῖς, πόλεων ἀνεπίστοις μετα-
 ναστάσεσι, σημείοις ἐξ οὐρανοῦ, σημείοις ἐξ ἀέρος, τέλος καὶ ταῖς τλαι-
 πώροις νήσοις, οἷόν τινα μέσην, ἴν' ὀλοσώμως εἴη ἡ πληγὴ, ἐπέδραμε
 τὰ δεινὰ. ἀλλ' οὐκ ἦν παιδευθῆναι τοὺς τὴν θεάνθρωπον ἐξηρηνημένους

cap. 14: Theoph. Cont. 71, 15—71, 20.; Zon. III, 347, 7—347, 11 cap. 15:
 Theoph. Cont. 71, 21—73, 4; Zon. III, 347, 11—347, 13 cap. 16: Theoph. Cont.
 73, 5—78, 3; Zon. III, 347, 14—348, 18

ACEVBMN FH 79 τὸν om. ACMN διὰ om. M θέλειν ACEH 80 Πά-
 ριον C 80/81 ἐπιγενομένου MN: om. B: ἐπιγινομένου V Theoph. Cont. 71, 9:
 γενομένου CE: συμβάντος A 81 δ': δὲ MN 84 συναποστατησάντων C 85 ἢ
 post ἀλλ' add. VB (cf. ἡ Theoph. Cont. 71, 8) γινομένης B ὄνους CE 87 ἀπο-
 στάσεως B 88 ἢ om. MN Τανίανα B Ζαγορινός B 89 μὲν post οὗτοι
 add. B 90 αὐτοὺς CEF: αὐτὰς A: αὐτοῖς MN: om. VB 91 γὰρ om. B
 92 ἔσω: ἐνδον V τὰς om. M 93 αἱ πύλαι τῶν φρουρίων B 1 ἀποστάσεως B
 τελῶς CEVMN: τελείως A: τέλη B 2 ἔμελλεν B 3 φαμέν ACEVBF: φημί MN
 3/4 ἐν θυμῷ κυρίου post συνίεσαν VB 4 εἰ om. B 4/5 ἀρπαγ. post φόνους A
 5 μεταστάσει B 6/7 τὰς τλαιπώρους νήσους E 7 τινι μέση B ὀλοσώ-
 ματος B ἦ B 8 ἐξαρηνημένους M

μορφήν προσκυνεῖν. ἄρτι γὰρ τοῦ κατὰ τὸν Θωμᾶν ἄρξαντος νεωτερι-
 10 σμοῦ, ἐπεὶ ταῦτα ἠκούετο πανταχοῦ, οἱ τὸν ἐσπέριον κόλπον τῆς Ἰβη-
 ρίας οἰκοῦντες Ἄγαρηνοί, πρόσχωροι τῷ Ὁκεανῷ ὄντες (Ἰσπανίους
 τούτους κατονομάζουσιν), εἰς εὐανδρίαν ἐληλακότες καὶ ἦν ᾤκουν γῆν
 λυπρὰν οὖσαν καὶ μετρίως εὐδαίμονα ὄρωντες καὶ διὰ τοῦτο τρέφειν
 15 μὴ δυναμένην αὐτούς, προσελθόντες τῷ ἑαυτῶν ἀρχοντι Ἀπόχαμ
 (ἡμερμουμνήν οἶδε τοῦτον ἢ ἐγχώριος γλῶσσα καλεῖν) ἀποικίαν καὶ
 γῆς μετανάστασιν ἀπήτουν γενέσθαι αὐτοῖς, πλήθει τε στενοχωρου-
 μένοις καὶ τῶν ἀναγκαίωσιν σπανί|ζουσιν. ὁ δὲ ἀσπασίως τὸν λόγον
 δεξιόμενος πλοῖα εὐθέως ἐπισκευάσας μακρὰ καὶ δύνάμιον τούτοις ἐξ αὐτῶν
 20 ἐμβιβάσας ἐπὶ ληστείαν, τέως λαυθάνουσαν ἔχων τὴν ἔννοιαν, τῶν πρὸς
 τὴν ἑω κειμένων νήσων καὶ ἡμετέρων ἐτράπετο, ὁμοῦ μὲν τὸ τοῖς ὑπη-
 κόοις ὄρεκτόν ἐκπληρῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλοτρίων αὐτοῦς κορευνύς, ὁμοῦ
 δὲ κατασκευόμενος, εἰ τίς ἐστιν εὐφορος τῶν νήσων καὶ πρὸς μετοικίαν
 ἐπιτηδεῖα αὐτοῖς. ποιησάμενος δὲ τὸν ἀπόπλουον ἕαρος ὥρα, καὶ πολλὰς
 25 ἐπιῶν τῶν νήσων, οὐδένα εὗρισκε τὸν ἀντιπαραταττόμενον. ἐχῆρευον
 γὰρ πᾶσαι βοηθείας, τοῦ ἐιωθότος φυλάττειν στόλον παντὸς συστρα-
 τευομένου τῷ Θωμᾶ. διὸ καὶ μεγάλας ὠφελείας ἐκ πασῶν, αἷς καὶ προσα-
 ῶριμζεν, ἔκαρποῦτο. ἦκε δὲ ποτε καὶ εἰς Κρήτην καὶ ταύτην καταδρα-
 μῶν καὶ ἀνδραποδισάμενος, ὡς ἐνήν, καὶ τὴν τῆς νήσου καταμωθῶν
 ἀρετὴν καὶ χάριν, τοῦτο ἔφη πρὸς τοὺς ὑπηκόους· ἴδου γῆ ἡ βέουσα μέλι
 30 καὶ γάλα· καὶ τότε μὲν ἔφη πλεόν οὐδέν, παντοίων δὲ τὸν στόλον ἐμ-
 πεπληκῶς ἀγαθῶν τῶν ἐπ' οἴκου νόστων ἐμέμνητο. ὡς δ' ὁ χειμῶν
 ὑπέληγε καὶ τὸ ἕαρ ὑπέλαμπε, τεσσαράκοντα ναῦς πληρώσας ἀνδρῶν
 μαχίμων καὶ οὐριον ἄνεμον ἐπιτηρήσας πρὸς Κρήτην ἀπέπλει, τὰς ἄλλας
 τῶν νήσων παρατρέχων ἐπιεικῶς. καταλαβῶν δὲ τὴν νήσον τῷ ἄκρω-
 35 τήρι τῷ καλουμένῳ Χάρακι προσορμίζεται. ὡς δ' οὐδέν αὐτῷ οὔτε

35 inter a. 823 et a. 828

29 Exod. 3, 8; Lev. 20, 24; Num. 13, 27; Deut. 6, 3 etc. cf. Constantinus Porphyrogenitus, De administrando imperio, 114, 33 Moravcsik

ACEVBMN FH 9 κατὰ τοῦ Θωμᾶν B ἄρξαντος B 10/11 οἰκοῦντες
 τῆς Ἰβηρίας M 11 Ἰσπανίους B 12 κατονομάζουσι, καὶ εἰς B εὐανδρίαν A
 13 λυπρὰν M ὡς οὐδὲ ante metr. add. B 14 ἑαυτῶν ACEMN: αὐτῶν VB
 Ἀπόχαμ E 15 ἡμερμουμνήν AVBMN οἶδε τοῦτον ACEMN: τοῦτον οἶδεν VB
 γλῶττα AM 16 ἀπήτουν: ἐζήτουν B 18 ἐπισκευάσας ACVBN: μετασκευά-
 σασ E: σκευάσας M μικρὰ C 20 τῇ ἑω AV Theoph. Cont. 74, 9 ἐτρέ-
 πετο M 21 αὐτοῦς ACVB: αὐτοῖς EMNH κεραννύς E 22 καὶ ante κατασκευ-
 add. VBMNH κατασκευάμενος B εἰ τις: ἦτις C ἔφορος B 23 ἐπιτη-
 δεῖαν E 24 οὐδένα AEVBF: οὐδέν(ας) C: οὐδέν MN ἀντιπαραταττόμενον
 VBMN: παραταττόμενον ACE 25 γὰρ -βοηθείας VBMN: γὰρ βοηθ. αἱ νήσοι ACE
 26 τοῦ Θ. E καὶ alt. om. E 27 καὶ pr. om. E 28 καταμωθῶν VBMN:
 καθελῶν ACE 29 τοῦτο om. B ἢ om. B 29/30 γάλα καὶ μέλι CE
 30 τότε: τὸ B 31 οἶκον A 32 ὑπέληγε VBMN: ἔληγε ACE 33 ἄνεμον:
 πνεῦμα B 35 καλουμένῳ: λεγομένῳ A προσορμίζεται B

κατὰ τὴν ἀπόβασιν οὔτε κατὰ τὴν καταγωγὴν ἐφάνη πολέμιον, παρεμβολὴν ὄχυράν πηξάμενος | τοὺς μὲν ἐπιτηδείους εἰς προνομίᾳς ἐξαπέστειλεν, αὐτὸς δὲ τοὺς λοιποὺς ἔχων, ἄρτι δὴ τοῦ πνεύματος ἐπακμάζοντος κἀκείνων πορρωτέρω σταδίων δέκα ἢ καὶ δεκαπέντε γενομένων, πῦρ
 40 ἐμβάλων ταῖς ναυσὶ τὰς πάσας κατέφλεξε) φεισάμενος τὸ παράπαν οὐδευμιᾶς. ὁ δὲ στρατὸς (καὶ γὰρ ἐπαλινόστου ἐυθέως ἐκδειματωθέντες, τῷ παραδόξῳ τοῦ πράγματος καταπλαγέντες) τὴν αἰτίαν ἐπυνθάνοντο καὶ εἰς λόγους ἤλθον νεωτερικούς. ἔπει δὲ ἤκουον, ἃ πάλαι ὄδινον, ὡς 'αὐτοὶ τε τούτων ὑμεῖς αἴτιοι, ἀποικίαν ζητοῦντες καὶ γῆν ἀγαθὴν,
 45 ἐμοὶ δὲ ταύτης οὐδετέρα νενόμισται κρείττων, εἰς ταύτην ἤλθον τὴν ὁδὸν τὰ ὑμῖν τε θυμῆρη πράττων καὶ ἑμαυτὸν τῆς ἐξ ὠμῶν ἀπαλλάττων ὀχλήσεως.' ὡς δὲ καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν ἐμέμνητο, 'καὶ γυναῖκες', ἔφη ὁ 'Ἀπόχας, 'ὦδε ὑμέτεροι αἱ αἰχμάλωτοι, καὶ παῖδες οὐ μετὰ μικρὸν ἐξ αὐτῶν.' τούτοις τοῖς λόγους κατασιγασθέντες καὶ ἀποδοχῆς ἄξια
 50 κρίναντες τὰ λεγόμενα, τάφρον μὲν ἤγειραν πρῶτον βαθεῖαν, καὶ χάρακας ἐν ταύτῃ καταπήξαντες, ἐνθα καὶ νῦν λαβῶν τὴν ἐπωσιμίαν ὁ τόπος σφῶζει τὴν προσηγορίαν, Χάνδαξ ὀνομαζόμενος, ἐκέισε διευλυκτέρευον. χρόνος οὐκ ἔρρῆη πολὺς, καὶ τὰ πραττόμενα ἢ φήμη τὸν βασιλέα ἐδίδασκε. καὶ ὅς τῷ πρωτοσπαθαρίῳ Φωτεινῷ τῶν Ἀνατολικῶν στρατη-
 55 γούντι τὰ τῆς Κρήτης ἅπαντα ἀνατίθησιν. οὗτος ἐκέισε παραγεγόμενος καὶ τὰ πάντα καταμαθῶν τὸν βασιλέα ἀνεδίδασκε τὰ πραττόμενα, καὶ δύνανμιν ἤξιου πέμπειν τὴν ἐκείθεν ἀποσοβήσουσαν τοὺς ἐχθρούς. Δαμιανὸν γοῦν | τινὰ κόμητα ὄντα τοῦ βασιλικοῦ ἵπποστασίου καὶ πρωτοσπαθαρίου μετὰ πολλῆς δυνάμεως καὶ παρασκευῆς ὁ βασιλεὺς
 60 ἀπέστειλεν εἰς βοήθειαν τοῦ στρατηγοῦ Φωτεινοῦ, οἱ καὶ ἐνωθέντες κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν ὠπλίζοντο. εἰς οὐδὲν δὲ χρήσιμον αὐτοῖς τὸ τέλος ἐνεπεράνθη. αὐτὸς τε γὰρ ὁ Δαμιανὸς κατὰ τὴν πρώτην προσβολὴν καιρίαν πληγεῖς καὶ θανὼν καὶ τοῖς λοιποῖς τροπῆς γέγονεν αἴτιος, καὶ ὁ Φωτεινὸς μόλις ἐν δρόμῳ διασφῆζεται καὶ τῷ βασιλεῖ
 85 τῶν προαχθέντων αὐτάγγελος γίνεται. ἀλλ' οὗτος μὲν, ἔπει διὰ τιμῆς ἦγετο τῷ βασιλεῖ πάντοτε, τὴν τῆς Σικελίας στρατηγίδα αὐθις τῆς Κρήτης ἀλλάσσειται. τοῖς δὲ Σαρακηνοῖς, ἐν ταραχῇ καὶ μερίμῃ διαγόουσι

ACEVBMN FH 36 κατὰ alt. om. B 37 πηξάμενος ὄχυράν ACE προ-
 νομίᾳς VBMN: προνομίῃ ACE 39 πορρωτέρω ACEVB: πορρωτέρων MN
 δεκαπέντε CEF Theoph. Cont. 75, 13: δέκα καὶ πέντε VMN: πεντεκαίδεκα AB
 41 μηδευμιᾶς E στρατηγὸς E 44 τε om. VB ἡμεῖς EB 45 οὐδ' ἔτερα
 VBMN 46 τε om. B 47 καὶ pr. om. B 48 ὁ 'Ἀπόχ.: ἔφη B ὁ om. M
 ἡμέτεροι E αἱ om. CEBNF 51 ἐνθα καὶ νῦν: ὄθεν B 52 σφῶζει καὶ νῦν τὴν
 προσηγ. B ἐκείθεν B 53/54 ἐδίδασκεν. ὅς ACE 54 πρωτοσπαθαρίῳ ACEVN:
 πρωτοσπαθαρί M: πρωτοσπάθει B 56 ἐδίδασκε EB 57 ἀποσοβήσουσαν
 ACEVB: ἀποσοβήσασαν MNF 61 ὄπλ. κ. τ. Ἀγαρ. B 62 τε om. ACE
 63 λοιποῖς: ἄλλοις B 66 αὐθις om. B

ἔτι, μοναχὸς τις ἐκ τῶν ὁρέων τῆς νήσου ἐπικαταβάς ἀμαρτάνειν ἔφησεν, εἰ ἀσφαλῶς οἴονται ἔξειν ἰδρυθέντες ἐν τῷδε τῷ τόπῳ, καὶ ἅμα λέγων
 70 τὸν Χάνδρακα τοῦτοις ὑπέδειξε, δεξιὸν τόπον καὶ εὐφυῆ πρὸς πᾶσαν εὐετηρίαν. ἐν τούτῳ πόλιν ἰδρῦσαντες, καὶ οἶόν τινα πάσης ἀκρόπολιν τῆς νήσου, καὶ ἐκ ταύτης ὀρμώμενοι τὴν ὄλην κατέτρεχον νήσον καὶ τὰς λοιπὰς. ἐδουλώσαντο δὲ τοὺς αὐτόχθονας καὶ τὰς ἐν τῇ Κρήτῃ πόλεις πλὴν μιᾶς. τότε δὴ καὶ Κύριλλος ὁ Γορτύνης πρόεδρος στέφει
 75 τελειοῦται μαρτυρικῶς, μὴ θελήσας ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν. καὶ Κρήτη μὲν ἐάλω τοῦτον τὸν τρόπον.

17. Τῶν ἐμφυλίων δὲ πολέμων ἀπαλλαγείς ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ οὐ τῷ θεῷ τὴν νίκην ἐπέγραψεν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ φρονήσει καὶ στρατηγίᾳ. διὸ καὶ ὑπὸ φρονήματος φυσηθεὶς ἀκάθεκτος ἦν ταῖς ὀρμαῖς. τῆς γαμετῆς
 80 οὖν τελευτησάσης αὐτοῦ ὑπεποιεῖτο μὲν τὸν ἄζυγα βίον, λάθρα δὲ πρὸς τοὺς προύχοντας τῆς συγκλήτου μηνύματα πέμπων ἀνέπεισεν ὑπ' αὐτῶν παρακαλεῖσθαι ἑτέρα συζευχθῆναι γυναικί, εἰ μὴ πεισθεῖη δέ, καὶ βίαν ἐπενεγκεῖν ἀπειλούντων. πρόφασιν δῆθεν εὐσχημον προτεινομένων, ὡς οὐ δέον αὐτοὺς μὲν ὑπὸ βασιλέα τάττεσθαι, τὰς δὲ αὐτῶν συζύγους
 85 δεσποίνης στερεῖσθαι καὶ βασιλίδος. ἐπέπειστο οὖν ὅψε ποτε διὰ τῶν ἐπιπλάστων λόγων. καὶ πρῶτον μὲν ἀπήτη χειρόγραφα τοὺς ὑπηκόους εὐνοίας, ὡς αὐτὴν μὲν τὴν ἐσομένην αὐτῷ γυναῖκα καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς τεχνησόμενα μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνατον ὑπερβαλλόντως τιμήσουσι καὶ μετ' ἐκείνον βασιλέας ἔχοιεν, κάκεινην δέσποιναν. οὕτως οὐ τοῦ κατ' ἐκείνον,
 90 ἀλλὰ καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν ᾤετο κρατήσῃν αἰῶνος. εἶτα καὶ ταῖς μετὰ τέχνης αἰτήσεσι πειθεται τῆς συγκλήτου καὶ ἠγάγετο πρὸς γάμον γυναικὰ τινα πάλαι νυμφευθεῖσαν Χριστῷ καὶ τὸν μοναδικὸν ἀσπασαμένην βίον κἀν τῷ ἐν Πριγκίπῳ μοναστηρίῳ μονάζουσαν ἐκ παιδός. Εὐφροσύνη ταύτης ἢ κλήσις, πατρός δ' ἐλέγετο εἶναι Κωνσταντίνου
 95 τοῦ βασιλέως, ὃν ἡ μήτηρ Εἰρήνη δικαίως διὰ τὰς σφετέρας ἀπετύφλωσεν ἀκολασίας. καὶ ταῦτα μὲν ἐπράττετο τῆδε.

cap. 17: Theoph. Cont. 78, 3—78, 12; Zon. III, 349, 1—350, 2

ACEVBMN F 68 ἐκ — νήσου: ἐκ τῶν τῆς νήσ. ὁρέων B ἐκ τῶν VBMN:
 ἐξ ACE 69 ἰδρυθέντες VMNF 70 ὑπέδειξεν N 71/72 ἀκροπ.πάσης VB
 74 πόλεις om. B Μαρτύνης AE 75 ἀρνήσας B 77 βασιλεὺς om. M
 78 μᾶλλον post θεῷ add. B αὐτοῦ M 80 ὑπεποιεῖτο ACEVN: ἐπεποιεῖτο (?) M:
 προσποιεῖτο B ἄζυγον M πρὸς om. M 82 συζ. ἐτ. B καὶ om. B
 83 ὑπενεγκεῖν AC ἀπειλήσασθαι B εὐσχήμονα B 84 βασιλέα ACN:
 βασιλέως EVBM 85 οὖν om. B 86 πρῶτα AE μὲν τοὺς ὑπηκ. ἐξήτει χειρ. B
 87 εὐνοίας om. B 88 καὶ ante μετὰ add. E αὐτοῦ: αὐτῆς CE 89 ἔχοιε B
 91 ἠγάγεται M 91/92 γυν. πρ. γάμ. E 92 Χρ. νυμφ. A 93 Πριγκίπῳ ACE
 μονάζουσαν ἐκ παιδός: ἐνασκουμένην παιδῶθεν A 94 δὲ ἐλέγετο AM 95 βασι-
 λέως ACEVB: βασιλέας MN Εἰρήνην δικαίως om. ACE 95/1 σφετ. παρανομίως
 καὶ ἀκολ. ἀπετύφλ. B

18. Ὁ δὲ Μιχαὴλ ἕτερον στόλον ἐκπέμπει κατὰ τῶν ἐν Κρήτῃ Σαρακηνῶν, στρατηγὸν ἐπιστήσας αὐτοῖς Κρατερὸν τὸν τῶν Κιβυρραιωτῶν διέποντα τὴν ἀρχήν. ὃς ἐβδομήκοντα διήρεις τὰς ὑφ' ἑαυτὸν λαβὼν καὶ τὰς ἐκ τῶν ἄλλων νήσων ἀπάσας, κὰν τῇ Κρήτῃ | γενόμενος μετὰ μεγίστου φρυάγματος οὐδὲ τοὺς Ἀγαρηνοὺς ὑποκλινομένους εὔρειν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς γενναίως ὑποστάντας τὸν κίνδυνον. συμπλοκῆς δὲ γενομένης, ἤδη τοῦ ἡλίου τὰς ἀκρωρείας αὐγάζοντας, ἀχρι μεσουσσης ἡμέρας οὐδέτερον μέρος ἀπέκλινεν, ἀλλὰ γενναίως ἀντέχοντες ἑκατέρωθεν. ἄρτι δὲ τῆς ἡμέρας κλινοῦσης πονήσαντες οἱ Κρήτες ἐνέδωκαν εἰς φυγὴν, καὶ πολλοὶ μὲν αὐτῶν ἐν τῷ πολέμῳ ἀπέθανον, πλείονες δὲ τὰ ὄπλα ῥίψαντες ἠχμαλωτίσθησαν. τάχα δ' ἂν ἐόλω καὶ ἡ πόλις αὐθημέρον, εἰ μὴ νῦν ἐπιγενομένη ἀνέτρεψε τελέως τὰ πράγματα. Ῥωμαῖοι μὲν γάρ, ὡς ἤδη τάχα νενικήκοτες καὶ πάντας αὔριον ἐν βραχεῖ βραχεῖς ὄντας ἐλπίζαντες συλλαβεῖν, ὡς ἐν οἰκείᾳ, ἀλλ' οὐκ ἐν ἀλλοτρίᾳ διάγοντες, πρὸς πότους καὶ τρυφᾶς ἐξεβάκχευον, μήτε τινὸς φυλακῆς μήτ' ἄλλης σωτηρίας φροντίσαντες, ὕπνου δὲ μόνου καὶ τῆς πάντα ῥαδίως ἀνατρεπούσης ἀναπαύλης τε καὶ ῥασώτης. ὅθεν περὶ μέσας νύκτας οἱ Κρήτες, ἐπεὶ διὰ τοὺς τῆς Ῥωμαϊκῆς παρεμβολῆς ἐμάνθανον κατεχομένους, αὐθωρὸν ἐπιπεσόντες μετ' ἀλαλαγμοῦ καὶ μέθῃ κατισταχήμενοι εὐρόντες ἅπαντας ἄρδην ἀπώλεσαν, ὡς μηδ' ἄγγελον, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, περιλειφθῆναι. μόνος δ' ὁ στρατηγὸς ἐμπορικοῦ τινος ἐπιβάς πλοίου τὴν σωτηριαν ἑαυτῷ ἐμηστεύετο. ὡς δὲ πολλὰ ζητήσας ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγὸς τοῦτον οὐχ εὔρισκεν οὔτ' ἐν τοῖς πεσοῦσιν, οὔτ' ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις, ἔμαθε δ', ὅτι φυγὰς ᾤχετο, τοὺς καταδιώζοντας | ἐπεμμεν. οἱ καὶ καταλαβόντες αὐτὸν ἐν Κῶ τῇ νήσῳ ξύλω κρεμάσαντες ἀπέκτειναν.

cap. 18: Theoph. Cont. 79, 13—81, 5; Zon. III, 350, 7—351, 2

ACEVBMN F 2 βασιλεὺς ante Μιχαὴλ add. A ἐκπέμπει στόλον A ἐν Κρήτῃ om. MN 2/3 Σαρακηνῶν: Ἀγαρηνῶν M 3 Κρατερὸν B 3/4 τὸν τὴν Κιβ. διέπ. ἀρχ. A 3 Κιβυρραιωτῶν AVMN Theoph. 79, 15: Κιβυρραιωτῶν E: Κιβυρραιωτῶν B: Κιβυρραιωτῶν C 4 διέποντος C ὑφ' ἑαυτὸν EVBMN: ὑπ' αὐτὸν A: ὑφ' αὐτὸν C 5 μεγάλου B 8 οὐδ' ἕτερον VBMN 9 ἀντέχοντες B 11 αὐτῶν om. M 12 ῥίψαντες ante τὰ ὄπλα B 13 ἐπιγενομένη E ἀνέτρεψε B τελέως om. MN (sed non F) 14 ἐξ αὐτῶν post ἀπέθ. add. M πλείους B τὰ om. MN (sed non F) 15/16 ῥίψαντες ante τὰ ὄπλα B 17 καὶ ante μόν. add. ACE 18 ἀναπ. τε ἐξεβακχέοντο B μήτε ἄλλης M 19 καὶ ante μόν. add. ACE 20 τοὺς om. B ἐπεὶ διὰ VB: ἐπειδὴ ACEMNF (sed cf. Theoph. Cont. 80, 14) 21 τινος MN: τῆς: τοῦ τῆς E: τοὺς εἰς B κατεχ. ἐμάνθ. AB 21 ἅπαντας ACEV: ἅπαν MN: πάντας B 24 ἐμηστεύσατο M 25 οὔτε ἐν ... οὔτε ἐν E 26 δὲ, ὅτι B καταδιώζοντας VBM 27 καὶ om. B ἐν Κῶ τῇ νήσῳ om. B Κῶ om. V

19. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνὴρ τις πολεμικός καὶ φρονήσεως καὶ ἀγχινοίας οὐκ ἄμοιρος, ὃ τὸ ἐπώνυμον Ὡρορύφας, στρατὸν τινα προστάξει ἀθροί-
 30 σας βασιλικῆ, τὸν τεσσαρακοντάριον τότε καλούμενον ἐκ τοῦ διανεμη-
 θῆναι αὐτοῖς ἀνά τεσσαράκοντα χρυσίνους, τὰς τε ἄλλας νήσους ἐπιῶν
 ἀνήρει τοὺς προνομούντας Ἀραγηνοὺς, τοῖς μὲν λόχους ἐπάγων, τοῖς
 δὲ φανερώς πολεμῶν, καὶ τοὺς Κρήτας συνέστειλε καὶ τῆς πολλῆς καὶ
 ἀσχέτου ὀρμῆς ἀνεχάτισε.

20. Καὶ ταῦτα μὲν συνηέχθη τῆδε. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν Εὐ-
 φήμιος τις ἀνὴρ κατὰ Σικελίαν λαοῦ τινος ἐξηγούμενος ἐραστὴς παρθένου
 τινὸς τὸ μοναχικὸν ἐκ παιδὸς ἀναλαβούσης σχῆμα περὶ πολλοῦ ἐποι-
 εῖτο τὸν οἰκεῖον ἔρωτα ἐκπληρῶσαι, τῶν νόμων οὐδὲ φρονιτίζων δλωσ,
 ἀλλ' ὡς εἰς παράδειγμα μόνον ἀποβλέπων τὸν βασιλέα, τοιοῦτόν τι
 40 τολμήσαντα καὶ αὐτόν. ἀρπάζει γοῦν τὴν παρθένον τοῦ ἀσκητηρίου
 καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἄκουσαν ἄγει. ταύτης οὖν οἱ ἀδελφοὶ προσίασι τῷ
 Μιχαῆλ τὰ τοῦ δράματος διηγούμενοι. ὁ δὲ κελεύει τῷ στρατηγῷ, εἰ
 οὕτως καταλάβοι ἔχουσαν τὴν ἀλήθειαν, τὴν ρίνα τοῦ τετοληκτότος
 Εὐφήμιου ἀποτεμεῖν. ὅπερ μαθὼν ὁ Εὐφήμιος συνωμότης λαβὼν τοῦ-
 45 τος τε τοὺς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ χεῖρα καὶ τινὰς τῶν συντορμαρχῶν, τὸν
 στρατηγὸν ἐπὶ τούτῳ παραγενόμενον ἀπελαύνει καὶ πρὸς τὸν τῆς
 Ἀφρικῆς ἀποδιδράσκει ἡγούμενον, πᾶσαν τὴν Σικελίαν ὑπ' ἐκείνῳ
 ποιῆσαι καθυπισχνούμενος καὶ δίδοναι φόρους αὐτῷ πολλοὺς, εἰ μόνον
 ἀναγορευθῆναι Ῥωμαίων βασιλεὺς. δεξάμενος οὖν τὸν λόγον ὁ ἀμηρᾶς
 50 ἀναγορεύει τοῦτον βασιλέα Ῥωμαίων, καὶ χεῖρα δίδωσι πολλήν, καὶ
 τῆς Σικελίας γίνεται ἐγκρατὴς παρ' αὐτοῦ τούτου λαβὼν αὐτήν. πλὴν
 ὁ μὲν Εὐφήμιος οὐ πολὺν χρόνον τοῦ βασιλικοῦ ἀπολαύσας ἀξιώματος

44 inter diem 13. mens. Apr. a. 826 et diem 1. mens. Apr. a. 827

cap. 19: Theoph. Cont. 81, 6—81, 15; Zon. III, 351, 2—351, 6 cap. 20: Theoph.
 Cont. 81, 16—83, 11; Zon. III, 351, 7—352, 2

ACEVBMN F 28 καὶ pr. om. A τε post φρον. add. A 29 Ὡρορύφας
 AE Theoph. Cont. 81, 8: Ὡρρύφας B: Ὀρύφας CVMN 31 χρυσίν. τεσσ. A
 ἐπιῶν νήσ. M 32 λόγους C 32/33 τοῖς δὲ: τοὺς δὲ B 33—35 πολλῆς — τῆδε:
 πολλῆς. καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Κρ. συνην. ὤδε B 33 καὶ alt. om. M 35 τῆδε
 ACEMN: ὤδε VB 36 ἐραστής B 37 μοναδικὸν AE 37/38 περὶ πολλοῦ
 ἐποιεῖτο post πληρῶσαι A 38 ἐκπληρῶσαι VBMN: πληρῶσαι ACE οὐδὲν E
 39 τὸν βασ. ἀποβλ. A 41 ἄγ. ἄκ. B οὖν om. B 43 οὕτω AE 44 ἐκτεμεῖν B
 46 ἐπὶ τοῦτο B παραγενόμενον VBMN: γενόμενον ACE 47 ἡγούμενον: κατάρ-
 χοντα B ὑπ' ἐκείνον B 48 ποιῆσαι CEVNF Theoph. Cont. 82, 11: ποιῆσειν
 ABM καθυπισχόμενος EB καὶ δίδοναι — πολλοὺς om. M 49 ἀναγορευθῆ A
 βασ. Ῥωμ. VB ὁ om. E 51 αὐτοῦ τούτῳ C 52 μὲν om. B τοῦ βασι-
 λικοῦ: τοῦ τῆς βασιλείας B ἀξιώματος: ὀνόματος B

ἀφαιρείται τὴν κεφαλὴν τῆς οἰκείας ἀποστασίας καὶ παρανομίας τοῦτον
λαβῶν τὸν μισθόν. ἄξιον δὲ καὶ τὸν τρόπον εἰπεῖν τῆς αὐτοῦ ἀναρέσεως.
55 ὡς γὰρ ἐν σχήματι βασιλικῶ περιήει τὴν Σικελίαν ἀνευφημούμενος,
ἀπήει καὶ κατὰ τὴν Συράκουσαν. ἀποθεν δὲ γενόμενος τῆς ἑαυτοῦ τά-
ξεως καὶ τῶν δορυφόρων καὶ ὅσον ἀπὸ τόξου βολῆς τῆ πόλει προσεγ-
γίσις ὠμίλει τοῖς πολίταις καὶ πρὸς ἑαυτὸν λόγοις τὴν ἐκείνων ἐφείλ-
κετο εὖνοιαν. μεμονωμένοι δὲ τοῦτον ἰδόντες ἀδελφοὶ δύο Συρακοῦσιοι
60 πρὸς ἑαυτοὺς βουλευσάμενοι καὶ σύμπνοοι γενόμενοι καὶ τὸ ἐν φρονή-
σαντες προσέρχονται τούτῳ εἰρωνικῶς τε καὶ τωθαστικῶς, ὡς βασιλεῖ
τάχα τὴν προσήκουσαν τιμὴν ἀπονέμοντες. ὁ δ' Εὐφήμιος μὴ συνεί-
τὸν δόλον τὴν παρ' αὐτῶν ἀναγόμενοι καὶ τὸν ἀσπασμὸν προσδεξά-
μενος προσεκάλει τούτους μετὰ φιλοφροσύνης, ὡς καὶ αὐτὸς τὸν οἰκεί-
65 ἀσπασμὸν ἀποδώσων. καὶ δὴ κλίνας τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στόμα προσε-
ρείσας τῷ στόματι θατέρου τῶν ἀδελφῶν, θριξί μὲν κατέχεται ἰσχυρῶς
παρὰ τούτου, πρὸς δὲ τοῦ ἐτέρου τῶν ἀδελφῶν τὴν κεφαλὴν | ἀποτέ-
μνεται. καὶ οὗτος μὲν ταύτην ἔτισε δίκην τῆς οἰκείας ἀπονοίας.

21. Οἱ δ' Ἀγαρηνοὶ οὐ τῆς Σικελίας ἔκτοτε μόνον, ἀλλὰ καὶ Καλα-
70 βρίας καὶ τῶν πλείονων τῆς Ἰταλίας ἐγένοντο ἐγκρατεῖς, πάντα κατα-
τρέχοντες καὶ διαπορθοῦντες.

22. Ὁ Μιχαὴλ δὲ ἐπὶ μῆνας ὀκτώ καὶ ἔτη ἑνέα τῆς βασιλείας γενό-
μενος ἐγκρατῆς δυσεντερίας ἄλους ἀρρωστήματι καταστρέφει τὸν βίον,
τοσοῦτον παραίτιος τῆ πολιτεία Ῥωμαίων γενόμενος κακῶν, δι' ἣν
75 ἔχεν ἀσέβειαν πρὸς θεὸν καὶ πρὸς τὰ πράγματα μοχθηρίαν, ὅσων
προλαβῶν ἐπεμνήσθη ὁ λόγος. ἀπεστάτησε δ' ἐπ' αὐτοῦ καὶ πᾶσα

73 mense Oct. 829

cap. 21: Theoph. Cont. 83, 12—83, 16; cap. 22: Theoph. Cont. 83, 16—84, 11;
Zon. III, 352, 3—352 12

ACEVBMN F 53 ἀποστάσεως B τοῦτον om. ACE 54 ἀπολαβῶν BM
55 ἀνευφημούμενος ACEMN: εὐφημούμενος VB 56 καὶ VB Theoph. Cont. 82, 23:
om. ACEMNF γινόμενος B 58/59 ἐφέλεκτο M 59 δύο ἀδελφ. M 63 τοῦ
δόλου A παρ': ἀπ' B 63/64 προσδεξάμενος ACVMN: δεξάμενος E: προσ-
67 τῶν ἀδελφῶν om. B 68 οὕτως B ἔτισε V οἰκείας ACEB: ἰδίας
εικάμενος B 65 ἀποδ. ἀσπ. B καὶ alt. om. B τὸ om. M 66 θριξί MN
VMNF 69 μόνον ἔκτοτε NF Theoph. Cont. 83, 12 72 ὁ δὲ Μιχαὴλ ἐπὶ E
ἐπὶ — ἐννέα VBMN: ἐπὶ χρόνους (ἔτη A) ὀκτώ καὶ μῆνας ἑνέα ACE γεγωνῶς A
73 ἄλους ἀρρωστήματι: νόσφ ἄλους A 74 τοσ. κακ. παραίτ. τῆ Ῥωμ. πόλ. γεν. A
Ῥωμαίων om. B 76 ἐπεμνήσθη V

ἡ Δαλματία. ἐφέρετο δὲ καὶ χρησμός παλαιός περὶ αὐτοῦ περιέχων οὕτως·

80

ἀρχὴ κακῶν γε προσπεσεῖται τῇ χθονί,
ὅταν κατάρξῃ τῆς Βαβυλῶνος δράκων
δύσγλωττος οὗτος καὶ φιλόχρυσος λίαν.

ἔταφη δὲ ὁ τούτου νεκρὸς ἐν τῷ κατὰ τοὺς ἁγίους ἀποστόλους μεγάλῳ ἠρώφῳ Ἰουστινιανοῦ ἐν λάρνακι πρασίῳ Θετταλικῇ.

ACEVBMN F 77 παλαιός post αὐτοῦ M περὶ αὐτοῦ om. B 78 γε VB
Theoph. Cont. 84, 7: δὲ F: οὐ ACMN: οὐ E προπεσεῖται C 82 post Θεττ.
add. E (alia m.): οὗτος ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ ἐβασίλευσεν ἐν ἀκριβείᾳ ἔτη η', μῆνας θ',
ἐκράτησε γὰρ κατὰ τὴν κε' τοῦ Δεκεμβρίου μηνός, ἐτελεύτησε δὲ κατὰ τὴν η' τοῦ
Ἰουλίου. ἔταφη δὲ ἐν τῷ ναῶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν λάρνακι πρασίῳ

ΘΕΟΦΙΛΟΣ

1. Μετά δὲ τὸν τοῦ Μιχαήλ θάνατον ὁ υἱὸς αὐτοῦ Θεόφιλος, ἀνδρὸς
 85 ἤδη ἡλικίαν ἔχων, διεδέξατο τὴν πατρώαν ἀρχὴν κατὰ τὸν Ὀκτώβριον
 μῆνα τῆς ὀγδόης Ἰνδικτιῶνος, λόγῳ μὲν τῆς δικαιοσύνης ἐμπυρος ἐραστής
 καλεῖσθαι βουλόμενος νόμων τε φύλαξ πολιτικῶν ἀκριβής, τῆ δ' ἀλη-
 θεΐα ἔξωθεν ἑαυτὸν τῶν ἐπιβουλευόντων διατηρῶν, ὡς ἂν μὴ τις κατ'
 90 αὐτοῦ νεανικόν τι τολμήσειε, | ταῦτα ὑπεκρίνετο. εὐθύς οὖν ἐκ προσι-
 μίων τοὺς τῷ πατρὶ αὐτοῦ συναραμένους εἰς τὸν τοῦ Λέοντος θάνατον
 ἔγνω πάντας ὀλέθρῳ παραδοῦναι καὶ ἀπώλειā. ὅθεν ἐξέθετο δόγμα,
 τοὺς τῶν βασιλικῶν ἄπαντας ἀπολαύοντας φιλοτιμιῶν, προσέτι δὲ
 καὶ βασιλικῆς τιμῆς μετασχόντας τῆς οἰασοῦν κατὰ τὴν Μαγναύραν
 95 ἠθροίσθησαν, ὡς ἐκέλευσεν, ὡς ἐν σκότῳ τέως τὴν τῆς ψυχῆς κρύψας
 θηριωδιαν, πραιά καὶ ἡρεμαία φωνῆ ἔφη πρὸς τοὺς συνειλεγμένους·
 'βρούλετο μὲν καὶ δι' ἐπιθυμίας εἶχεν, ὦ λαὸς καὶ κληρὸς ἐμὸς, ὁ ἐμὸς
 μακαρίτης πατήρ τοὺς ἀντιλαβομένους καὶ τῆς βασιλείας ὑπερμαχή-
 5 σαντας πολλῶν μὲν τιμῶν, πολλῶν δὲ τούτους ἀγαθῶν καὶ ἐτέρων κατ-
 εἰδῶσαι γερῶν, καταχθεὶς δ' ὑπὸ τοῦ χρεῶν ἐμῆ τὸν τῆς βασιλείας διά-
 δοχον, ἵνα μὴ ἀχάριστος δόξη τοῖς εὐεργέταις, ὀφειλέτην κατέλιπε.
 διὸ ἕκαστος χωρισθεὶς τοῦ πλήθους δεικνύτω ἡμῖν ἑαυτὸν ἐμφανῆ, ἵνα
 γινώσκτες τοὺς φίλους ἀξίως ὑμᾶς ἀμειψαίμεθα.' τούτοις τοῖς λόγοις
 παρακλαπέντες οἱ δεῖλαιοι καὶ συλλαγωγηθέντες τὸν νοῦν ἕκαστος τῶν
 10 ὄσσοι τῷ φόνῳ συνήργησαν τοῦ Λέοντος ἑαυτὸν παρεγύμνου. εὐθύς οὖν
 ὁ Θεόφιλος, ἐντὸς σαγήνης ἔχων τὴν θήραν, ἐγκελεύεται τῷ ἐπάρχῳ

85 a. 829

cap. 1: Theoph. Cont. 84, 12—86, 8; Zon. III 352, 13—353, 17

ACEVBMN F 83 Θεόφιλος ACV: Θεόφιλος ὁ υἱὸς Μιχαήλ τοῦ τραυλοῦ E:
 Βασιλεία Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου B M (i. m.): om. N 85 ἡδη om. B
 Ὀκτωβρίου CB 86 ἡ' A ἐμπυρος ACEVB: ἐμπειρος MNF 87 τῆ δ' ACEVB:
 εἰ δ' MN 88 ἑαυτὸν: αὐτὸν B ἐπιβουλευόντων: μὴ βουλευόντων M 89 μὲν
 post εὐθύς add. B 92 φιλοτιμιῶν VBMN: δωρεῶν ACE 93 βασ. om. ACE
 post εὐθύς add. B 94 γέγονε A 1 ἡρεμαία B ἔφησε C 3 ἀντι-
 μετασχ. τιμ. B τὴν om. B 94 γέγονε A 1 ἡρεμαία B ἔφησε C 3 ἀντι-
 λαμβανομένους B οἱ ante τῆς βασ. B 4 δέ: γε M 5 κατασχεθεὶς B
 7 ἑαυτὸν ἡμῖν ACEMNF (sed cf. Theoph. Cont. 85, 21/22) 8 ἀξίους E
 9 παρακλαπέντας M συλλαγωγηθέντες CBMNF (sed cf. Theoph. Cont. 85, 22)
 10 συνήργ. τῷ φόνῳ B παρεγύμνου B οὖν om. B 11 τὴν θήραν: τὸ
 θήραμα E

τοῖς πολιτικοῖς χρήσασθαι νόμοις, οὕτως εἰπών· ἄγε δὴ, ὦ ἑπαρχε, ἐκ θεοῦ καὶ τῆς ἡμῶν γαληνότητος τὸ κρίνειν λαβῶν τούτοις ἀξίας τῶν ἔργων ἀπόδος τὰς ἀμοιβάς, οὐχ ὅτι τὰς χεῖρας ἐμίαναν αἵματα ἀνθρω-
 15 πίνω, ἀλλ' ὅτι καὶ χριστὸν κυρίου ἀνεῖλον ἔνδον θυσιαστηρίου.' ταῦτα δὲ φθηγζάμενος διέλυσε τὸν θαυμαμαστὸν ἑκείνον καὶ πρῶτον σύλλογον, οἱ ἄθλιοι δ' ἐκείνοι συλληφθέντες παρὰ τοῦ ἐπάρχου ποιναῖς καθυπε-
 βλήθησαν ἀνδροφόνων.

2. Ὁ δὲ Θεόφιλος καὶ τὴν αὐτοῦ μητριαν ἀπελάσας τῶν βασιλείων
 20 εἰς τὸ μοναστήριον ἠνάγκασεν ἀπελθεῖν, ἐν ᾧ τὸ πρῶτον τὴν κοσμικὴν ἀπέθετο τρίχα, μηδὲν ὠφελησάντων τῶν ὄρκων, οὐς ἡ σύγκλητος πρὸς τὸν Μιχαὴλ ἐποίησατο.

3. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν προοιμίῳ τῷ Θεοφίλω, τὰ δ' ἐξῆς οὐκ ἐπαύων
 ἀνάξια. ἀντιποιοῦμενος γὰρ τῆς δικαιοσύνης ἅπασιν ἦν τοῖς πονηροῖς
 25 φοβερὸς, τοῖς δ' ἀγαθοῖς θαυμαστός, τοῖς μὲν ὅτι μισοπόνηρός τε καὶ δίκαιος ἐδόκει, τοῖς δ' ὅτι ἐμβριθῆς τε καὶ αὐστηρός. οὐκ ἦν δὲ πάντως αὐτὸν πάντων τῶν κακῶν καθαρεῦν. εἶχετο μὲν γὰρ τῆς ἐπὶ θεὸν πίστεως, εἶχετο δὲ πλεον τῆς πατροπαραδότου μιαρᾶς τῶν εἰκονομά-
 χων αἰρέσεως καὶ τὸν εὐσεβῆ καὶ πανάγιον ἐκάκου λαὸν παρὰ πάντα
 30 τὸν τῆς βασιλείας αὐτοῦ χρόνον ἡρεμῆσαι μὴ συγχωρήσας. ὄθεν οὐδ' ἐν πολέμοις εὐτύχησέ ποτε, αἶε δὲ ἤττητο καὶ οὐ κατὰ βασιλεῖα ὑπέστρε-
 φεν. ἐχόμενος δ' οὖν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς πρὸς Χριστὸν καὶ τὴν αὐτοῦ μητέρα, ὡς ᾤετο, πίστεως καὶ προθυμίας ἀπῆει ἐκάστης ἑβδο-
 μάδος ἐφιππος διὰ τῆς λεωφόρου ἐπὶ τὸν ἐν Βλαχέρναις τῆς θεομήτορος
 35 θεῖον ναόν, ὑπὸ τῶν δορυφόρων παραπεμπόμενος. ἀπῆει δὲ πᾶσι μὲν, προηγουμένως τοῖς ἀδικουμένοις διδοὺς ἑαυτὸν, ὡς ἂν ἔχοιεν τὰ αὐτῶν ἐκτραγωδεῖν ἀδικήματα καὶ μὴ παρὰ τινων ἀδίκων κωλύοντο ὑφορω-
 μένων τὴν ἐξ αὐτοῦ τιμωρίαν, | εἰθ' ἵνα καὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν διερχό-

12 τούτοις . . . τὰς ἀμοιβάς: cf. Prov. 24, 12 15 χριστὸν κυρίον: cf. Luc. 2, 26
 cap. 2: Theoph. Cont. 86, 8—86, 18; Zon. III, 353, 17—354, 2 cap. 3: Theoph.
 Cont. 86, 19—88, 3; Zon. III, 355, 9—356, 1; Glyc. 536, 6—536, 11

ACEVBMN F 13 ἀξίους B 14 ἀπόδος VBMN: ἐπίδος CE: ἀντίδος A
 15 ἐνδ. θυσ. ἀνεῖλον B τοῦ ante θυσ. add. ACEM 16 δὲ om. M 17 δὲ ἐκ. B
 20 εἰς τὸ μοναστήριον: εἰς τὴν μονήν B 20/21 τὸ πρῶτον post τρίχα M πρῶ-
 τον — τρίχα: πρότερον ἦν B 23 δὲ EVBMN (sed cf. Theoph. Cont. 86, 19)
 οὐκ: καὶ B 24 ἀνάξια ACMN: ἀξία EVB τῆς γὰρ δικ. ἀντιπ. A 25 δὲ
 VMNF 26 ἐδόκει: ἦν A δὲ ὅτι B ἐμβριθῆς ACEV Theoph. Cont. 86, 22:
 ἐμβρισθῆς MN: ἀμβρισθῆς B ἐδόκει post αὐστ. add. A 31 πολέμω B ἡ-
 τύχησε A ἤττητο B 32 τὸν ante Χρ. add. ACE 33 αὐτοῦ ACEVB:
 ἑαυτοῦ MN 34 διὰ: κατὰ B 35 δὲ ACEVBF: γὰρ MN 36/37 τὰ κατ' αὐτῶν
 ἐκτρ. B 37 μὴ om. B 38 ἐξ αὐτῶν B ἀγορὰν VBMN: ὁδὸν ACE

μενος θεατῆς γίνοιτο τῶν ὠνίων. ἡρώτα γοῦν περὶ ἐκάστου τῶν πιπρα-
 40 σκομένων, πόσου πωλεῖται γινόμενος κατὰ τὴν ἀγοράν. ἡρώτα δὲ οὐ
 παρέργως, οὐδὲ ἐνὶ εἴδει, ἀλλ' ἐπὶ τε τοῖς βρωτοῖς εἶδει καὶ τοῖς ποτοῖς
 καὶ τοῖς εἰς θάλασσαν καὶ ἀμφίαισιν ἐπιτηδεύουσιν καὶ πᾶσιν ἀπλῶς τοῖς κατὰ
 τὴν ἀγοράν προκειμένοις. καὶ διὰ πάντων πολλὴν ἐνεδείκνυτο σπουδὴν
 καὶ ἐπιμέλειαν πρὸς τὰ κοινὰ, οὐ μὲν ἐν κριτηρίοις, οὐ δὲ, ὡς εἰρηται,
 45 κατὰ τὰς προόδους τῆς ἑβδομάδος.

4. Καὶ ποτε δὲ ψυχαγωγίας χάριν προκύπτων ἀπὸ τῶν πρὸς θά-
 λασσαν τοῦ παλατίου τειχῶν ἐθεάσατο ναῦν τινα μυριοφόρον ἐξ οὐρίων
 πλέουσαν ἀναπειπταμένοις δὴ τοῖς ἰστίοις, μεγέθει τε ἀνυπέβλητον
 καὶ ἀπαράμιλλον κάλλει. ἦν θεασάμενος εἰς θάμβος ἐνέπιπτεν. ἡρώτα
 50 δ' ὁμως, τίνας τε ἢ ὀλκάς εἶη καὶ ὅ τι φέροι τῶν ἀγωγίμων. ὡς δὲ τῆς
 αὐγοῦσσης εἶναι ἐμάνθανε, τότε μὲν ἐφυσύχασε καὶ παρέπεμπε τὸν
 καιρὸν ἄχρι καὶ ἧς εἴωθεν ἡμέρας ἀπιέναι πρὸς τὸν ἐν Βλαχέρναις θεῖον
 ναόν. ὡς δ' ἦδη παρῆν ἡ κυρία καὶ ὁ τοῦ πλοίου ὄρμος δῆλος ἐγεγόνει
 τῷ βασιλεῖ πυθομένῳ παρά τινος, τῆς εἰς αὐτὸ φερομένης ὁδοῦ εἶχετο καὶ
 55 κλησιδίας ἔσθη παρὰ τὴν πρύμναν καὶ τοὺς παρόντας ἡρώτα πολλάκι-
 σ, ὅτου τις ἔχοι χρεῖαν τῶν ἀγωγίμων, σίτου τυχόν ἢ οἴνου ἢ ἄλλου
 τινὸς εἶδους. ὡς δὲ πολλάκις ἐρωτηθέντες ἀπαξ ἀπεκρίθησαν μόλις
 'μηδενὸς λείπεσθαι τοὺς ὑπὸ τῆς σῆς προμηθειμένους δεσποτείας καὶ
 βασιλείας', 'ἀλλ' οὐκ ἴσθε δὴ', ἔφησεν ὁ βασιλεὺς, 'ὅτι με ὑπὸ θεοῦ βασι-
 60 λέα γεγεννημένον ἡ αὐγοῦστά μου | καὶ σύμβιος ναύκληρον ἐργάσατο.'
 προσέθετο δὲ μετὰ πικρίας καὶ τοῦτο· 'τίς ποτε βασιλέα Ῥωμαίων ἢ
 τὴν αὐτοῦ γαμετὴν ἔμπορον ἐθεάσατο;' ταῦτα δὲ εἰπὼν ἐκέλευσεν
 αὐθωρᾶν μόνους ἐξελθεῖν τοὺς ἀνθρώπους, τὴν δὲ ναῦν ἐκείνην παρα-
 δοῦναι πυρὶ αὐτοῖς ἰστίοις καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπασιν ἀγωγίμοις. περιέ-
 65 βραλε καὶ τὴν δέσποιναν ὕβρεσι καὶ τῆς ζωῆς ἐξαγαγεῖν ἠπειλήσεν, εἰ
 φωραθεῖ ἔκτοτε τοιοῦτόν τι ποιούσα.

cap. 4: Theoph. Cont. 88, 4—89, 14; Zon. III, 357, 6—358, 6; Glyc. 536, 16—
 537, 1

ACEVBMN F 39 γένηται B 41 οὐδὲ ἐνὶ VB: οὐδ' ἐν ἐνὶ ACMN: οὐδὲ ἐν
 ἐνὶ E: οὐδ' ἐνὶ F 43 εἰδείκνυτο V 45 τῶν ἑβδομάδων A 46 τὴν ante θάλ.
 add. M 47 μυροφ. B 48 δὴ τοῖς ACEVB: διττοῖς MN: δὲ τοῖς F 50 δὲ
 ὁμωσ MN φέροι BM 51 ἀνεμάνθανε V 52 ἄχρις B 53 δὲ MN ἐγε-
 γόνει VBMN: ἐγένετο ACE 54 τῆς πρὸς αὐτὸν φερ. B 56 ἔχοι ACEVF:
 ἔχει BMN 56/57 σίτου — εἶδους om. B 58 δεσπ. καὶ om. B 58/59 βασ. καὶ
 δεσπ. MN 59 δὴ: δὲ M τοῦ ante θεοῦ add. ACE 60 μου om. B εἰρ-
 γάσατο VBMN: ἀπειργάσατο ACE 61 καὶ τοῦτο μετὰ πικρ. B βασιλεὺς C
 62 δὲ om. B 63 παραδοῦν B 64 περιέβραλε V 65 δὲ post περιέβραλε add. AB
 66 τοιοῦτόν τι ποιούσα B

5. Ὁρμητο δ' ἡ βασιλὶς Θεοδώρα ἐκ τῆς χώρας τῶν Παφλαγόνων γεννήτορας αὐχοῦσα Μαρίνον οὐκ ἄσημον ἄνδρα καὶ μητέρα Θεοκτίστην, τὴν οὕτω Φλωρίαν κατονομαζομένην, ἀμφοτέρους εὐσεβεῖς ἐκ-
 70 τεθραμμένους καὶ τὴν τῶν σεπτῶν εἰκόνων προσκύνησιν οὐκ ἐξαρνο-
 μένους, ὡς οἱ κατ' ἐκεῖνο πάντες καιροῦ, ἀσπαζομένους δὲ καὶ ἐνοτερνι-
 ζομένους ὑπερφυῶς. διαδήματι δὲ τῆς Θεοδώρας καταστεφθεῖσης καὶ
 ἡ ταύτης μήτηρ Θεοκτίστη ζωστή τε καὶ πατρικία τετιμητο. αὕτη
 δὴ οὖν ἡ Θεοκτίστη κατὰ τὸν ἑαυτῆς οἶκον, ἐγγιστα διακείμενον τῆς
 75 μονῆς τῶν Γαστρίων, τὰς τῆς Θεοδώρας μετακαλουμένη παίδας (πέν-
 τε δὲ ἦσαν τὸν ἀριθμόν, ἡ τε Θέκλα, Ἄννα, Ἀναστασία, Πουλχερία
 τε καὶ Μαρία) ἄλλαις τε δωρεαῖς, αἷς ὑποσύρεσθαι τὸ θῆλυ πέφυκεν,
 ἐδεξιοῦτο καὶ ἰδίᾳ παραλαμβάνουσα μὴ μαλακίζεσθαι, μηδὲ μένειν θη-
 λείας, ὅπερ ἦσαν, ἐξελιπάρει, ἀνδρίζεσθαι δὲ καὶ τῆς μητρώας θηλῆς
 80 ἄξια διανοεῖσθαι καὶ πρέποντα, τὴν πατρῶων μὲν αἵρεσιν μυσαττο-
 μένας, κατασπαζομένας δὲ τὰς τῶν ἀγίων εἰκόνων μορφάς. καὶ ἅμα
 ταύτας εἰς χεῖρας ἐμβάλλουσα (ἐφύλαττε δὲ ἔν τινι κιβωτίῳ) τῷ τε
 προσώπῳ, καὶ τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν ἐπιτιθεμένη ἡγάξαε καὶ πρὸς τὸ
 ἐκείνων ἀνηρέθιζε φίλτρον. τοῦτο οὖν ἐνδελεχῶς ποιοῦσα καὶ τὰς
 85 ἐγγόνους τὸν περὶ τὰς θείας εἰκόνας πόθον ἀνάπτουσα οὐκ ἔλαθε τὸν
 Θεόφιλον πυνθανόμενον, ὃ τι τε αὐταῖς παρὰ τῆς μάμηθς δεδωρηται
 καὶ ὃ τι χάριτος ἐξείργασται ἄξιον. αἱ μὲν οὖν ἄλλαι τὰς τούτου πεύσεις,
 σταθῆρὸν ἔχουσαι φρόνημα, ὥσπερ τινὰς λαβὰς ἐρρωμένως παρέτρε-
 χον. ἡ δὲ Πουλχερία κατὰ τὴν ἡλικίαν νηπιάζουσα τὰς τε φιλοφρο-
 90 σύνας κατέλεγε καὶ τὸ πλῆθος τῶν ὀπωρῶν, προσετίθει δὲ καὶ τὴν τῶν
 σεπτῶν εἰκόνων προσκύνησιν, οὕτω δὲ ἀπαλά φρουοῦσα καὶ λέγουσα,
 ὡς νινία πολλὰ εἶη αὐτῇ κατὰ τὸ κιβώτιον, 'καὶ ταῦτα τῇ κεφαλῇ καὶ
 τοῖς προσώποις ἡμῶν ἐπιτίθησι μετὰ τὰ φιλήματα'. ταῦτα τὸν βασιλέα

cap. 5: Theoph. Cont. 89, 15—92, 17; Zon. III, 358, 7—361, 4; Glyc. 537, 7—537, 16

ACEVBMN FH 68 αὐχοῦσα: ἔχουσα EB 69 Φλωρίαν M ἐπονομαζ. B
 69/70 ἐντεθρ. B (Theoph. Cont. 89, 19 ἐκτεθρ. cod. V) 70/71 οὐκ ἐξαρν. προ-
 σκύν. A 71 οἱ om. E 73 ζωστή CEVBN: ζωή A: ζωστική M τε om. C
 74 δὴ οὖν VB Theoph. Cont. 90, 2: δ' οὖν ACE: δὲ οὖν MN 74/75 τῆς τῶν Γ.
 μον. B 75 Γαστρίων: Μαγίστρων A 76 ἡ τε om. B Θάκλα C Ἄννα,
 Αναστασία ACEVB: Ἄναστασία, Ἄννα MN 79 ἐξελιπ., ὅπερ ἦσαν M 82 ἐμ-
 βάλλουσα om. B 83 ἐν τ. E 83 αὐτῶν om. B 84 ἀνηρέθισε VBMNH:
 ἀνερρίπιζε ACE: ἀπορριπιζομένας Theoph. Cont. 90, 11 83/84 πρὸς τὸ ...
 φίλτρῳ MN 85 ἐγγόνους VBMN: ἐγγόνους ACE τὸν alt. om. M 86 δεδω-
 ρηται ACEVB: δεδωρηται MNF 87 οὖν om. M τὰς dittoqr. add. V πεύσεις
 τὰς τούτου M 88 σταθῆρὸν E τὸ ante φρόν. add. A, τὸ τούτων add. CE
 παρατρέχων B 89 Πουλχερία V 90 τὸ τῶν ὀπ. πλ. B 91 δὴ: δὲ B
 ἀπλά V 92 εἶη ACEVB: ἦν MN

εἰς μανίαν διήγειρε, πράξει δὲ τι τῶν δραστικωτέρων εἰς αὐτὴν ἕκ-
 5 λυέτο τῇ τε πρὸς τὴν γυναῖκα αἰδοῖ καὶ εὐλαβεῖα, καὶ πλέον, ἢ ἐκέχρητο
 παρρησίᾳ εἰργόμενος (καὶ γὰρ ἦν ἀριδὴλως ἐπισκόπουσα τοῦτον καὶ
 διελέγχουσα ἐπὶ τε τοῖς καθ' ἡμέραν τῶν ὁμολογητῶν διωγμοῖς καὶ τῇ
 δηλωθείσῃ αἰρέσει καὶ μόνῃ μικροῦ φανεράν ποιούσα τὴν πρὸς αὐτὸν
 6 τῶν ἀπάντων ἀπέχθειαν), ἐκώλυε δὲ μόνον τὴν πρὸς τὴν Θεοκτίστην
 βασιλίδι Θεοδώρα. ἐτρέφετο παρὰ τοῖς βασιλεῖσι ἀνδράριον παρακε-
 κομμένον καὶ τῷ | Ὀμηρικῷ Θερασίτῃ παρόμοιον, Δένδρις ὄνομα τού-
 τῳ, ἄσημά τε φθηγόμενον καὶ γέλωτας κινοῦν καὶ θυμηδίας ἔνεκεν τοῖς
 βασιλεῖσι ἐνδαιαίωμενον. τοῦτο γοῦν εἰσπηδήσαν ποτε κατὰ τὸν τῆς
 10 αὐγούστης κοιτωνίσκον θείας εἰκόνας κατέλαβεν αὐτὴν περιπτυσσο-
 μένην. ταύτας ἰδὼν οὗτος ὁ παραπαίων τί τε εἰσὶν ἐπυνθάνετο καὶ
 πλησιαίτερον ἔλθων κατεμάνθανεν. ἡ δὲ βασιλὶς, 'τὰ καλά μου', ἔφησεν
 ἀγροικικῶς οὕτως, 'νινία, καὶ ἀγαπῶ ταῦτα πολλά.' εἰσιπῶτα τημι-
 15 καῦτα ὁ βασιλεὺς καὶ δὴ πρὸς αὐτὸν διαβάντα τὸν αἰσχρὸν τοῦτον
 νεανίσκον ἤρετο, ὅποι ποτὲ ἐτύγγανεν ὦν. ὁ δὲ παρὰ τὴν μάνναν ἔφησεν
 εἶναι, τὴν Θεοδώραν οὕτω καλῶν, καὶ θεάσασθαι ἐν αὐτῇ καλὰ νινία
 τοῦ προσκεφαλαίου ἐξαίρουσαν. συτήκεν οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ πλήρης
 ὀργῆς γενόμενος ἐξανέστη τε τῆς τραπέζης καὶ πρὸς αὐτὴν ἀπήλθεν
 εὐθύς ἄλλαις τε πολλαῖς ὕβρει πλύνων καὶ εἰδῶλων λάτριν ἀκολάστῳ
 20 γλώσση ἀποκαλῶν. καὶ ἅμα διεξῆι τοὺς λόγους τοῦ μισαρῶ. ἡ δὲ
 τέως μὲν τὸν θυμὸν καταστορευούσα τοῦ βασιλέως· 'κακῶς ὑπέιληφας,'
 ἔλεγε, 'ὦ βασιλεῦ. οὐχ ὡς ὑπώπτευσας ἔχει καὶ ἡ ἀλήθεια. τῷ δὲ
 κατόπτρῳ μου ἤμην ἐκατενίζουσα μετὰ τῶν θεραπεινίδων, καὶ τὰς
 25 νως τὰ μνησθέντα'. καὶ τὸν μὲν βασιλέως θυμὸν τοῖσδε κατεπραῖεν

7 Hom. B 212. 244. 246

ACEVBMN FH 95 ἐκέκτητο B 1 παρρησίαν E 3 φανερά MN 4 πάν-
 των M ἐκώλυε ACE Theoph. Cont. 91, 4: ἐκώλυσε VBMNFH 5 παραπλη-
 σίας AEB 6/7 κεκομμένον M 7 Δενδέρης MN 8 γέλωτας VB Theoph.
 Cont. 91, 14: γέλωτα ACEMNF ἔνεκεν CEVBN: ἔνεκα M: ἔνεκα A 8/9 τοῖς βασι-
 λεῖσι ACEVBF: τῷ βασιλεῖ MN 10 αὐγούστης VBMN: βασιλίδος ACE
 κοιτῶνα B 10/11 εἰκόνας — περιπτυσσομένην: εἰκόνας περιπτ. ταύτην κατέλαβε A
 12 πλησιαίτερον EVBMN: πλησιαίστερον A: πλησιώτερον C 13 ἀγροικῶς B
 οὕτως ἀγρ. M οὕτως om. B καὶ om. B 15 τοῦτον dittoqr. post νεανίαν add. CE
 ποτὲ: τε V ποτὲ om. B ἐτύγγανον M παρά: περί A 17 ἐξαίρουσαν EVBF
 Theoph. Cont. 81, 24: ἐξαίρουσα CMN: ἐξαιρουμένη A ὁ om. B 18 τε om. M
 19 καταπλύνων E εἰδῶλων λάτριν VBMN: εἰδωλολάτριν ACE 19/20 ἀκολ.
 γλώσση om. ACE (suppl. m. rec.) 21 καταστορευούσα (?) B 22 ἔλεγε τῷ
 βασιλεῖ, 'οὐχ C ὦ βασ. om. B ἔχει: ἐφη B 23 μου post θερ. add. M
 24 Δένδερης MN τούτων E ἐκ τούτου dittoqr. post ἀπήγγειλε add. AE
 24/25 ἀφρόνως — μνησθέντα VBMN: τὰ μνη. ἀφρ. ACE 25 τὸν — βασιλέως
 VBMN: τὸν μὲν θυμὸν τοῦ βασ. ACE

τοῖς λόγοις, τὸν Δένδερην δὲ παιδεῖα καθυπέβαλε πρεπούση, πείσασα
 μή ποτε λέγειν περὶ τῶν νινίων τινί. διὸ τῆς δεσποίνης κατεπαιρούμενος
 ποτε ὁ Θεόφιλος; ἥρωτα τὸν Δένδερην, εἰ πάλιν ἄρα τὰ καλὰ νινία ἢ
 μάννα ἀσπάζεται. ὁ δὲ | τοῖς χεῖλεσιν ἐπιθείς τὴν δεξιάν· ὄσγα, σίγα
 30 περὶ τῶν νινίων, ἀντέφησε, βασιλεῦ. καὶ ταῦτα μὲν συνεκέρησεν
 ὤδε.

6. Στρατιώτου δὲ τινος χεῖρά τε νεανικὴν καὶ ἵππον ἔχοντας δεξιὸν
 ὁ στρατηγός, ὑφ' ὃν οὗτος ἐτέλει, ἔρωτι κατασχεθεὶς τοῦ ἵππου, ὑφ'
 οὐ πολλάκις ὁ ἄνθρωπος ἐκ πολέμου ἔρρῦσθη, ἐζήτηε τοῦτον, καθυπισ-
 35 χνούμενος δῶσεν πολλὰ. ἀπαναινομένου δ' ἐκείνου καὶ βίαν προσήγε.
 μηδ' οὕτω δὲ πείθων ἀποδοθῆναι οἱ τὸν ἵππον, ἀνανδρίας ἔγκλημα
 προσάψας εἰς βασιλέα μετεκίνησε τοῦτον ἥς μετῆε στρατείας. ἐγένετο
 ζήτησις παρὰ Θεοφίλου ἵππου ἀκροφύους καὶ διατάγματα κατεπέμ-
 40 πτετο πανταχοῦ, τοιόνδε ἵππον εὐρεθῆναι καὶ πεμφθῆναι αὐτῷ. δρα-
 ξάμενος ἀφορμῆς ὁ στρατηγός ἀφαιρεῖται καὶ ἄκοντος τοῦ ἀνδρός τὸν
 ἵππον καὶ πρὸς βασιλέα ὡς οἰκείον ἐκπέμπει κτήμα. χρεῖας γενομένης
 ἐν πολέμῳ πλειόνων στρατιωτῶν, καὶ τοῦ βασιλέως κελεύσαντος ἀπαξ-
 ἀπλῶς πάντα στρατεύεσθαι τὸν ὄπλον κινεῖν δυναμένον, ἐστρατεύσατο
 καὶ ὁ ῥηθελς στρατιώτης, τροπῆς δὲ γενομένης ἔπεισε, μὴ ἔχων ἵππον
 45 σῶσαι τοῦτον δυνάμενον. ἔπεισε δὲ γυναῖκα καταλειοιπῶς καὶ τέκνα.
 ἦτις τὸ φιλοδίκαιον ἀκούουσα τοῦ βασιλέως, ἐκκαιομένη δὲ καὶ τῷ τοῦ
 ἀνδρός φίλτρῳ, καὶ τοῖς τέκνοις ἐπιχορηγεῖν ἀτονοῦσα τὰ ἀναγκαῖα,
 τὴν βασιλῖδα καταλαμβάνει. καὶ τὸν Θεόφιλον καθ' ἣν ἡμέραν εἵθιστο
 ἀπίναί πρὸς τὸν ἐν Βλαχέρναις θεῖον ναόν, ἔποχον τῷ τοῦ ἀνδρός
 50 αὐτῆς ἵππῳ κατιδοῦσα, δρόμῳ πολλῷ τὸν χαλινὸν κατέχει τοῦ ἵππου,
 οἰκείον εἶναι τοῦτον λέγουσα, καὶ μὴ ἄλλον τινὰ αἴτιον, ἀλλ' αὐτὸν

cap. 6: Theoph. Cont. 92, 18—94, 18 Pseudo-Codinos: Traité des offices, ed.
 J. Verpeaux. Paris 1966, p. 170

ACEVBMN F 26 Δένδερην MN 27 μηδέποτε E λέγειν μή ποτε B
 κατεπαιρούμενος: παρόν (?) B 28 Θεόφιλος ACEMN: βασιλεὺς VB Δένδερην M
 30 ἀντέφησεν B βασιλεῦ om. B 32 νεανικόν C 34 τοῦ ante πολ. add. E
 πολέμων B 35 δόσεις πολλὰς B ἀναινομ. A 36 μηδ' οὕτως πείθων B οἱ
 om. C 37 ἔς βασ. B τοῦτον ἥς ACEMN: τοῦτον τῆς ἡν VB γέγοιτο B
 38 ἔς post ἐγέν. vel γέγ. add. EB 38/39 κατεπέμπτετο VMN: κατεπέμ-
 ποντος B: ἐπέμπτετο ACE 41 πρὸς βασ.: τῷ βασιλεῖ AB κτήμα ἐκπ. A
 κτήμα om. B δὲ post χρεῖας add. AE 42 ἐν πολέμῳ om. B 43 κινεῖν: φέρειν B
 44 στρατ. καὶ γεν. τροπ. A τὸν post ἵππον add. VBMNF 45 αὐτὸν σῶσαι B
 τοῦτον ACEMN: αὐτὸν VB ἔπεισε δὲ: τέθνηκε δὲ B 46 ἀκούουσα AEV Theoph.
 Cont. 93, 16: ἀκούσασα CMNF: μαθοῦσα B ἐκκαιομένη ACEMN: ἐκκακομένη VB
 46/47 τῷ — φίλτρῳ: τὸ περὶ τὸν ἀνδρα πάθος B 50 αὐτῆς om. ACE 51 εἶναι
 τοῦτον ACEVB: τοῦτον εἶναι MN μὴ τίνα αἴτιον ἄλλον B

ὑπάρχειν τὸν βασιλέα τῆς τοῦ ἀνδρὸς ταύτης σφαγῆς. ἐκπλαγεῖς οὖν
 ὁ βασιλεὺς τέως μὲν αὐτὴν προσμένειν διωρίσατο ἄχρι τῆς ἐπὶ τὰ ἀνά-
 κτορα ἐπανόδου αὐτοῦ, ἤδη δὲ ἐπαναδραμῶν εὐθέως αὐτὴν παρεστή-
 55 σατο καὶ διεπυυθάνετο σαφέστερόν τι περὶ τῶν λεγομένων μαθεῖν.
 ἀναλαβοῦσα δὲ ἡ γυνὴ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους διδάσκει τὸν βασιλέα.
 παρεστήσατο γοῦν εὐθέως τὸν στρατηγὸν καὶ ζήτησιν περὶ τοῦ
 ἵππου ποιεῖται νεανικὴν, τῆς γυναικὸς τέως προστάξει κρυπτομένης
 βασιλικῆ. ἐνισταμένου δὲ τοῦ στρατηγοῦ οἰκίον εἶναι τὸν ἵππον, καὶ
 60 μὴ ἐξ ἀρπαγῆς κτηθέντα αὐτῷ, ἐξάγει παραχρήμα τοῦ παραπετάσματος
 τὴν γυναῖκα, ἔλεγχον ἀψευδέστατον καὶ καθήγορον τῶν λεγομένων.
 ἦν ὁ στρατηγὸς θεασάμενος ἀπεπάγη καὶ ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἴστατο
 ἐνεός. μόλις δ' οὖν εἰς ἑαυτὸν γενόμενος τῶν ποδῶν ἀπτεται τοῦ βασι-
 λέως μετὰ κλαυθμοῦ καὶ ἰκέτης ἔλεινός γίνεται, τὴν ἀμαρτάδα ἐξαγο-
 95 ρεύσας. τί οὖν ὁ βασιλεὺς; τὴν μὲν γυναῖκα μετὰ τῶν παιδῶν ἀδελφούς
 ἐξ ἴσου καὶ κληρονόμους τῆς ἐκείνου δεικνυσὶν ὑποστάσεως, αὐτὸν δὲ
 τῆς ἀρχῆς παραλύει καὶ ὑπερορίᾳ διηνεκεί παραδιδῶσιν. οὕτω φι-
 ληπατεθῆμων ἦν πρὸς τοὺς ἀρπαγὰς καὶ τοὺς ἐξ ἀδικίας πλουτεῖν ἐθέλον-
 τας.

70 7. Ἐνέκειτο δὲ καὶ ταῖς οἰκοδομαῖς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τῶν τειχῶν
 τῆς πόλεως μεγίστην ἐπεδείξατο ἐπιμέλειαν, τὰ χθαμαλώτερα καταστρέ-
 ψας καὶ ἀνυψώσας καὶ ἄβρατα πεποικῶς τοῖς ἔχθοις. ἅ καὶ νῦν ἴσταν-
 ται, τὴν ἐκείνου προσηγορίαν ἐγγεγραμμένην ἔχοντα. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ
 πόρνας ἀπελάσας ἐξ οἰκημάτων | τινῶν καὶ καθάρας ὄλον ἐκείνου τὸν
 75 χῶρον ξενῶνα τὴν ἐκείνου φέροντα προσηγορίαν, κάλλιε τε κάλλιστον
 καὶ μέγιστον, κατεσκεύασεν.

8. Οὕτως ἐκείνος εἶχε πρὸς τὴν πορνεῖαν. πλὴν ὅτι γέ φασιν αὐτὸν
 κάλλιε ποτὲ θεραπαινίδος ἄλόντα ὑπηρετούσης τῇ βασιλίδι συμφθα-

cap. 7: Theoph. Cont. 94, 19—95, 7; Zon. III, 364, 1—364, 6 cap. 8: Theoph.
 Cont. 95, 7—95, 18; Zon. III, 364, 7—364, 12

ACEVBMN F 52 τῆς σφ. τοῦ ἀνδρ. αὐτῆς B 53 μὲν αὐτὸν VM
 54 δ' ἐπανεθῶν B εὐθέως: ταχέως A 56 δὲ ACEMN: δ' VB ἀναδιδά-
 κει VNF 59/60 καὶ μὴ — αὐτῷ om. B 60 κτηθέντα M παραχρήμα ACEMN:
 παρατίκα V: τημικαῦτα B καταπετάσματος E 60/61 τὸ γύναιον τοῦ παραπ. B
 61 ἀψευδέστατον — λεγομένων: ἀκριβέστατον καὶ τῶν λεγ. κατήγ. ἀμειδ. A
 62/63 καὶ ἐπὶ — ἐνεός om. B 64 μετὰ κλαυθμοῦ om. B ἀμαρτίαν M 64/65 ἐξα-
 γορεύων B 65 τί γοῦν B 68/69 τοὺς πλουτ. ἐξ ἀδ. ἔθ. B 71 μεγάλην B
 ἐπεδείξατο: ἐποιήσατο A 73 οὐ: καὶ B 74/75 ὄλον — χῶρον CEMN: ὄλ. τ.
 χωρ. ἔκ. AV: τ. χωρ. ὄλ. ἔκ. B 75 κάλλιε om. B κάλλ. τε B 77 γέ om. VB
 78 κάλλος B βασιλίσση E

ρῆναι αὐτῆ, ῥαθύμως τότε βιοῦντα. ἐπεὶ δὲ ἤσθετο ὠλισθηκῶς, ἔγνω δὲ καὶ
 80 τὴν Θεοδώραν ὄλην γενομένην τοῦ πάθους καὶ κατηφιῶσαν, φασὶν
 ἐξεῖπεν ἐπομνύμενον καὶ τὰς χεῖρας αἴροντα πρὸς θεόν, ἥ μὴν τότε
 μόνον διολισθῆναι καὶ συγγνώμην αἰτεῖν παρὰ τῆς ἑαυτοῦ γυναικός.
 κατεσκεύασε δὲ καὶ ἀνάκτορα ταῖς ἑαυτοῦ θυγατρᾶσι παρὰ τὸν αὐτῶ
 85 καλούμενον χώρον τὰ Καριανοῦ, ὧν καὶ ἐς ἡμᾶς τῷ χρόνῳ κατεργα-
 σθέντων λείψανα περισφύζονται.

9. Βουλόμενος δὲ καὶ τοῖς Σαρακηνοῖς τὴν τῆς βασιλείας δύναμιν
 ποιήσασθαι κατάδηλον, εἴτε δὴ κοινωνοῦς τῆς εὐφροσύνης λαμβάνων,
 εἴτε καὶ φοβερὸς αὐτοῖς βουλόμενος ἔσσεσθαι, Ἰωάννην τὸν σύγκελλον
 διδάσκαλον αὐτοῦ πρὶν χρηματίσαντα, πολιτικῆς εὐταξίας ἄνδρα πεπλη-
 90 ρωμένον καὶ τῇ αὐτοῦ αἰρέσει κατελιγμένον καὶ πρὸς τοὺς ἀντι-
 ρητικούς λόγους δεινότατον, πρὸς τὸν τῆς Συρίας ἄρχοντα ἀποστέλλει,
 ἄλλα τε δούς αὐτῷ πολλά, οἷς θαυμάζεται βασιλεία Ῥωμαίων καὶ τὸ
 τῶν ἄλλοθενῶν γένος ἐκπλήσσειται, προσεπίδους δὲ καὶ χρυσοῦ κεν-
 95 τηνάρια τεσσαράκοντα. ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα τῶν εἰδῶν τῷ ἀμερμουμῆ
 ὡς δῶρα πέπομφε, τὸ χρυσίον δέ, ὅπως εἶη αὐτῷ παροχὴ τῆς φιλοτι-
 μίας χάριν ἐπιδειξέως. εἰ γὰρ ἄμμου δίκην ὁ ἀποσταλεὶς τὸ χρυσίον
 ἔχει σκεδάζειν, ὡς βούλεται, πολλῶ δῆπουθεν μᾶλλον ὁ ἀποστειλαὶς
 θαυμάζεσθαι ἄξιος. δέδωκε δὲ καὶ σκεύη πρὸς τούτοις δύο ἐκ χρυσοῦ τε
 καὶ λίθων πολυτελῶν κατεσκευασμένα, ἅπερ ἡ κοινολεξία καλεῖ χερνι-
 5 βόξιστα, πάντοθεν ἐξαιρῶν τὸν αὐτοῦ καὶ κοσμῶν πρεσβευτήν. ὅς δὴ
 ἀφικόμενος πρὸς τὴν Βαβυλῶνα, Βαγδὰ νῦν ὀνομαζομένην, πολὺς μὲν
 ἐφαίνετο ἐκ τῆς τοῦ λόγου εὐροίας, πολὺς δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἔξωθεν αὐτῷ
 ἐπανθοῦντος πλοῦτου, οὐ μικρὰ τινα τοῖς ἀποστελλομένοις ὡς αὐτὸν καὶ
 φοιτῶσι διδούς, μεγάλα δὲ καὶ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων προσήκοντα.
 10 ἔθαυμάζετο τε παρὰ τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἐπὶ μέγα ἐξήρητο. ἀλλὰ ταῦτα
 μὲν ἐγίνετο τῶν βαρβαρικῶν ὀρίων ἐπιβάντος αὐτοῦ. ἐπεὶ δὲ πλησιάσοι

86 non multum post mens. Oct. a. 829

cap. 9: Theoph. Cont. 95, 18—99, 3; Zon. III, 361, 12—363, 18

ACEVBMN F 82 διολισθῆναι VMN: διολισθῆσαι ACEB 83 παρε-
 σκεύασε B περὶ C 84/85 ὧν τῶν χρόνων κατεργ. λείψ. εἰς ἡμ. περισφύζ. B
 86/87 δύναμιν ποιήσασθαι ACEMN: ποιήσ. δύν. VB 87 ποιήσεσθαι A 89 χρηματ.
 πρὶν M 90 τοὺς om. EB 91 δυνατώτατον B στέλλει B 92 ἄλλα τα VN
 93 ἄλλοθενῶν: ἔθνῶν B γένος: ἔθνος E δὲ om. CEMNF (sed cf. Theoph.
 Cont. 96, 7) 94 ἄλλα om. B 95 αὐτῷ om. E παροχὴ τῆς VBMN: παροχὴ
 τις ACE 3 πρὸς τούτοις post δέδ. δὲ EB χρυσοῦ B 4 πολυτελῶν om. C
 5 τὸν ἑαυτοῦ E πρεσβ. ante καὶ κοσμ. B 6 Βαγδὰ ACEB: Βάνδα V: Βαγδάν MN
 δὲ add. post Βαγδὰ E πολὺς: πολλακίς B 7 τοῦ post ἐκ pr. add. B καὶ om. B
 7/8 αὐτῷ ἐπανθοῦντος ACEMN: ἐπανθ. αὐτῷ VB 8 εἰς αὐτὸν EB 9 τῇ
 βασιλεῖα B προσήκατο C 10 τε: τότε A 11 ἐπιβάντος ACEVB: ὑπερβάντος MN

καὶ τῶ ἄρχοντι καὶ τοὺς ἐκ βασιλέως δέδωκε λόγους, ἅπεισι πρὸς τὸ τῆς ἀναπαύσεως καταγώγιον. ἐνταῦθα τὸ ἑαυτοῦ διέδειξε μεγάλωρον καὶ πρὸς ἅπαντα δεξιόν. ἐξαίρων γάρ τὰ Ῥωμαίων πράγματα καὶ μεγαλῶ-
 15 κων τοῖς ἐφ' οἰαδήποτε αἰτία πρὸς | αὐτὸν φοιτῶσι καὶ πεμπομένοις
 μεγάλην τε καὶ μικρὰ σκευὴς τι ἀργύρεον χρυσοῦ πληρῶν ἐπεδίδου. καί ποτε δὲ τοῖς βαρβάροις συνεσιτώμενος τῶν εἰρημένων δύο πολυτελῶν ἐκείνων σκευῶν παρήγγειλε τοῖς διακόνους ἔκουσως ἀπολέσαι τὸ ἕτερον.
 20 ὡς δὲ θροῦς τις οὐκ ἀγευνῆς ἐπὶ τῇ τούτου ἀπωλείᾳ ἐγένετο καὶ πάντες
 οἱ βάρβαροι τῶ κάλλει τοῦ σκεύους ἐκπεπληγμένοι ἐτέτρωντο τὴν ψυχὴν καὶ πολλὴν ἐποίουντο ἔρευναν καὶ ζήτησιν, ὥστε τὸ κλαπὲν εὐρέθηται, τηνικαῦτα οὗτος τὸ ἕτερον ἐκβαλεῖν κελύσας, καὶ τὸ ἀπολωλὸν ἔαν φθειρεσθαι ἐπειπῶν, εἰς θάμβος ἤγαγε τοὺς Σαρακηνοὺς, τὴν τοιαύτην ζήτησιν ὁμαλῶς καταπαύσας. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν Ἀράβων ἄρ-
 25 χων ἀντιφιλοτιμούμενος καὶ τούτου δευτέρος ὀφθῆναι μὴ βουλόμενος ἄλλοις τε δώροις αὐτὸν ἐθεράπευεν, οἷς αὐτὸς οὐχ ἠλίσκετο, ἀλλ' ὡς χοῦν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπερρίπτει, ἔδωρῆσαστο δὲ καὶ αἰχμαλῶ-
 τους ἑκατόν, ἄρτι τῆς φρουρᾶς τούτους ἐξαγαγῶν καὶ ἀμφιάσασιν εὐπρεπέσι κοσμήσας, τὰς πενθικά τῆς αἰχμαλωσίας ῥάκη περιελών. ἀλλὰ
 30 καὶ οὕτως ὁ Ἰωάννης ἐπήγει μὲν τὸ μεγάλωρον τοῦ διδόντος, ἐλάμβανε δὲ οὐδαμῶς, εἰπὼν ἐν ἀνέσει μένειν τέως καὶ ἐλευθερίᾳ παρ' ἑαυτοῖς τοὺς ἄνδρας, μέχρις ἂν πρέπουσαν τὴν ἀντιστήκωσιν ἐξεργάσθαι καὶ ἄλλους αἰχμαλῶτους ἀντιδῶ Σαρακηνοὺς ἐν ταῖς Ῥωμαϊκαῖς καταχο-
 μένοις φρουραῖς ἰσαριθμούς αὐτοῖς. τούτοις ἐξέπληττε τὸν Σαρακηνόν.
 35 καὶ οὐκέθ' ὡς ξένον, ἀλλ' ὡς οἰκεῖον ἦγεν αὐτόν, συνεχῶς μετακαλού-
 μενος καὶ θησαυροὺς τοὺς οἰκείους ἐπιδεικνύς καὶ τὰ τῶν οἰκημάτων κάλλη. καὶ ἔτιμα τούτον διαφερόντως ἄχρι τῆς ἐς Ῥωμαίους ἐπανόδου. ἐπανελ-
 θὼν οὖν πρὸς Θεόφιλον ὁ Ἰωάννης καὶ τὰ κατὰ Συρίαν διεξιὼν ἐπίεισε τὸν βασιλέα τὰ τοῦ Βρύαντος ἀνάκτορα πρὸς τὴν τῶν Σαρακηνικῶν

39 a. 836

ACEVBMN F 13 κἀνταῦθα B ἑαυτοῦ VBMN: οἰκεῖον ACE ἔδειξε B
 14 ἅπαντα ACEV: ἅπαντας BMN Ῥωμαίων ACEVB: Ῥωμαϊκὰ MN 15 οἰδή-
 ποτε B πρὸς ACE Theoph. Cont. 97, 9: ὡς VMNF: εἰς B καὶ πεμπο-
 ομ. B πεμπομένοις: γενομένοις M 16 μικρὰ A χρυσοῦ ομ. M
 17 δὲ ACVMN: δὴ B: ομ. E 18 ἐκείνων ομ. VB ἔκουσ. ομ. ACEMNF (sed
 cf. Theoph. Cont. 97, 13) 19 οὐκ ομ. C οὐκ ἀγευν. ομ. B ἐγένετο: ἠγέρθη A
 20 τῶ τοῦσκ. κάλλ. A ἐμπεπληγμένοι M ἐτέτρωτο E 21 ἐποίουν N τὸ κλα-
 πέν: κατακλαπέν M 24 ἄλλα ομ. B Ἀγαρηνῶν B 24/25 ἄρχων ἀντιφιλο-
 τιμούμενος ACEMN: ἀντιφιλ. ἄρχ. VB 25 βουλόμενος: ἀνεχόμενος B 26 τε:
 τισὶ MN αὐτὸς ομ. B 27 κατὰ πρόσ. αὐτοῦ ομ. B 28 φρουρὰς ACEMN:
 φυλακῆς VB ἀμφιάσασιν C 29 κοσμήσας VBMN: κατακοσμήσας ACEF
 τὰ πενθ. — περιελών ομ. B πενθῆρά C τε post πενθ. add. A 33/34 ἄλλους
 ἀντιδῶ αἰχμ. Σ. κατεχ. ἐν Ῥωμ. φρ. B 33 Σ. ἀντιδῶ ταῖς Ῥωμ. A 34 ἐξέπλ.
 τούτοις B 37 εἰς M 38 τὸν ante Θεόφ. add. E 39 Σαρακηνῶν B

- 40 οίκημάτων κατασκευασθῆναι ὁμοίωσιν, σχήματί τε καὶ ποικιλίᾳ μηδὲν
 ἐκείνων τὸ σύνολον ἀποδέοντα, ἐκείνου τούτοις ἐφισταμένου καὶ τῆ
 οἰκοδομῆ ἀρχιτεκτονοῦντος. Ἐπεισε τὸν βασιλέα καὶ τὰ ἔργα ἐπερατοῦντο
 κατὰ τὴν Ἰωάννου ἐξήγησιν, ἐνὸς μόνου κατὰ προσθήκην ἐργασθέντος
 45 τοῦ ἀνεγερθέντος εἰς ὄνομα τῆς θεοτόκου ναοῦ κατ' αὐτὸν τὸν κοιτῶνα.
 ἔδομήθη δὲ κατὰ τὸ προαύλιον τῶν τοιοῦτων παλατίων τρικογχος ναὸς
 κάλλιε τε κάλλιστος καὶ μεγέθει πολλῶν διαφέρων, οὗ τὸ μὲν μέσον εἰς
 ὄνομα γέγονε τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, τὰ δὲ κάτωθεν τούτου εἰς
 μαρτύρων γυναικῶν ἁγίων ὀνόματα.

10. Καὶ περὶ μὲν τὰ τοιαῦτα ἔδοκει τε καὶ ἐνομιζέτο μεγαλοπρεπῆς
 50 τε καὶ θαυμαστός, περὶ δὲ τοὺς τὰς θείας καὶ ἀχράντους προσκυνούντας
 εἰκόνας λίαν βαρῦς τις καὶ αὐστηρὸς καὶ πάντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ τυράν-
 νους ὠμότητι παρελάσαι φιλο|νικῶν. οἱ μὲν γὰρ προλαβόντες Λέων τε
 ἦσαν καὶ Μιχαήλ ὁ τούτου πατήρ ὁ τραυλός. ὁ μὲν ἐθέσπισε μὴ τι τῶν
 γεγραμμένων εἰκόνων, κἄν που γραφόμεναι τύχοιεν, τὴν ἅγιος φωνὴν
 55 ἐγχαράττεσθαι ὡς οὐκ ἄλλω τινὶ τῆς τοιαύτης ἀρμοζούσης φωνῆς ἢ
 μόνῳ τῷ θεῷ, οὐκ εὐστόχως βαλὼν τῷ νοί. τῆς γὰρ θεὸς φωνῆς τοῖς
 ἀνθρώποις μεταδούς ὁ θεὸς ὑψηλοτέρας οὔσης παρὰ τὸ ἅγιος πρόσρημα,
 ταπεινοτέρας οὔσης τῆς ἁγίος κατὰ πολλύ, οὐκ ἂν τούτους ἀποστερήσειε.
 πλὴν τοῦτο μὲν οὗτος ἐθέσπισεν, ὁ πρὸ αὐτοῦ δέ, ὁ Λέων, τὸ μηδὲ
 60 προσκυνεῖσθαι ὅλως αὐτάς, Θεόφιλος δὲ τὸ μηδὲ χρώμασι ταύτας
 μορφοῦσθαι. χαμαιζήλον γὰρ τὸ πρὸς τὰ τοιαῦτα ἐπιτοῆσθαι, μόνην
 δὲ σκοπεῖν τὴν ἀλήθειαν. καθηρῶντο μὲν οὖν ἐντεῦθεν κατὰ πᾶσαν
 ἐκκλησίαν αἱ θεῖαι μορφαί, θηρία δὲ καὶ ὄρνιθες ἐντὶ τούτων ἀνεστηλοῦντο,

60 fortasse a. 832

cap. 10: Theoph. Cont. 99, 4—106, 11; Zon. III, 364, 12—366, 15

ACEVBMN F 40 σχήματος B μηδενί E 41 τῶν ante ἐκείν. add. MN
 42 ἔπεισε τὸν βασιλ. om. B ἐπερατοῦντο VB: ἐπερατοῦτο ACEMNF
 43 Ἰωάννου VN: ἐκείνου ACEBM τοῦ Ἰωάννου post ἐξήγ. add. M ἀπ-
 εργασθέντος A 46 μὲν om. M 47 τὰ VBMN: τὸ ACE δὲ κάτωθεν: δ'
 ἑκατέρωθεν B 48 γυν. μαρτ. B ἁγίων om. VB 49 τε καὶ ἐνομιζ-
 om. EB 50 θείας καὶ ἀχράντους: σεπτὰς B καὶ ἀχράντους om. ACE
 50/51 εἰκ. προσκ. B 51 τις: τε E αὐστηρὸς N καὶ alt. om. M 52 ὠμο-
 τάτως B παρελάσαι: νικήσαι A τε: δὲ A 53 ἦσαν om. VB ὁ τρ. post
 Μιχ. AV ὁ τρ. om. B 54 γραφησόμεναι B τύχοιε C ἅγιος VBMN:
 ἁγίαν ACE 56/57 τοῖς γὰρ ἀνθρ. τῆς θεὸς φων. μεταδούς A 57 μεταδιδούς
 τοῖς ἀνθρ. B ὁ θεὸς post πρόσρ. A περὶ C 58 τούτους ACEVN: τούτοις E:
 τοῦτο M 59 οὗτος ACEVN: οὕτως M: ἐκείνος B 61 μηδὲ post γὰρ τὸ (τῷ C)
 add. ACE ἔλεγεν post τοιαῦτα add. B 62 οὖν om. B ἐνταῦθα M

τὴν τούτου θηριώδη καὶ ἀνδραποδώδη ἄνοιαν ἐξελέγχοντα. ἐντεῦθεν
 65 βεβήλοις χερσὶ τὰ ἄγια καὶ ἱερά κειμήλια ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐρριπτοῦντο
 καὶ ἐβυβρίζοντο. ἐντεῦθεν τὰ τῶν κακούργων ἐπληροῦτο δεσμοκτήρια
 τῶν διὰ τιμῆς ἀγόντων τὰς θείας μορφάς, μοναζόντων, ἐπισκόπων,
 ποιμαινομένων, καὶ τῶν γραφόντων αὐτῶν. πλήρη δὲ καὶ τὰ ὄρη καὶ
 70 σπήλαια τῶν ὡς κακούργων λιμῶ ἀναιρεθέντων καὶ δίψει. ἄβρατος γὰρ
 τηρεῖσθαι τοῖς μοναχοῖς τὰς πόλεις ἐγκελευσάμενος καὶ πάντα τρόπον
 αὐτοὺς ἀπελεύνεσθαι θεσπίσας, μᾶλλον δὲ μηδὲ κατὰ χώραν ὄρασθαι
 75 τολμᾶν, εἰργάζεσθαι τὰ μοναστήρια καὶ ἡσυχαστήρια περιφανῆ πολυάν-
 δρια, τῶν ἱερῶν ἀνδρῶν προδοῦναι τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ ἱερὸν ἔνδυμα μὴ
 βουλομένων, λιμῶ δὲ καὶ κακουχίαις προαιρουμένων τὴν ζωὴν καταστρέ-
 φειν, ἐνίων δὲ περιβολῆς κατολιγωρούντων καὶ παρὰ τοῦτο ἀπολλυ-
 μένων. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν βραθυμότερον διαζώντων τὸν ἄνετον καὶ
 ἐκλελυμένον ἡσπίασαντο βίον, ὕμνων θείων καὶ ᾠδῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ
 80 σχήματος ἀφειδήσαντες, καὶ γὰρ οὐδὲ τούτους τελείσθαι τοὺς συλλόγους
 ὁ τύραννος συνεχώρησεν, οἱ πολλάκις καὶ μόνοι δύνανται τηρεῖν καὶ
 85 ὅλον χαλινὸς τις εἶναι τοῖς πρὸς τὰ πάθη ἀτάκτως κατολισθαίνουσι.
 πλὴν οὐ παντάπασι τῶν ἀνθρώπων οὐδὲ τότε τὸ παρρησιαστικὸν καὶ
 ἐλευθέριον ἀπεφοίτησεν, ἀλλὰ τινες τῶν θερμότερων, πολλοὶ μὲν καὶ καθ'
 ἕκαστον, τινὲς δὲ καὶ κατὰ συστάδην, ὥσπερ οἱ τῆς τῶν Ἀβραμιτῶν
 ὀρμώμενοι μονῆς μοναχοί, μετὰ παρρησίας ὀφθέντες αὐτῶ λογικῶς ἐκ τε
 85 τῶν τοῖς ἁγίοις πατράσιν ἡμῶν εἰρημένων, Διονυσίῳ τῷ μεγάλῳ,
 Ἰεροθέῳ καὶ Εἰρηναίῳ, ἀπεδείκνυσαν, ὡς οὐ χθὲς καὶ πρόφην ἢ τῶν
 μοναχῶν πολιτεία τε ἐφεύρηται καὶ κατάστασις, παλαιὰ δὲ τις καὶ
 ἀρχέγονος. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν θείων εἰκόνων μορφώματα ἀπεδεί-
 κνουν σύντροφα τε τοῖς ἀποστόλοις καὶ ὁμοδίαιτα, εἶγε Λουκᾶς μὲν ὁ
 90 θεῖος ἀπόστολος τὴν τῆς θεοτόκου μορφῆν ἀνετύπωσεν, αὐτὸς δὲ Χριστὸς
 ὁ δεσπότης ἡμῶν καὶ θεὸς τὴν ἑαυτοῦ ἐπὶ τινος ὀθόνης ἀπομαξάμενος
 ἀχειρότευκτον ἡμῖν καταλέλοιπεν. οὗτοι γοῦν οἱ θεϊότατοι ἄνδρες τὴν
 τοῦ τυράννου ἄνοιαν | ἐξελέγξαντες, καὶ τὴν θηριωδίαν τῷ σφόδρα

ACEVBMN F 64 τούτων E θηριώδη VBMN: θηριωδίαν ACE ἀνδρα-
 πώδη B 65 χερσὶν ἐπὶ τ. ἀγ. τὰ ἱερά κειμ. ἔρρ. (ἔρρ. κειμ. B) VB 66 ὑβρίζοντο B
 ἐπληροῦντο CN 68 αὐτὰς B 70 τὰς πόλ. τοῖς μον. VBMNF (sed cf. Theoph.
 Cont. 100, 10) 71 μηδὲ om. M 73/74 μὴ βουλομένων: ἀνασχομένων B
 74 καὶ κακουχίαις: ὡς κακούργων B 74/75 προαιρ. post καταστρ. A 75 ἐν.
 δὲ καὶ παραβολῆ B 76 βραθυμότερων B 78 τούτου τελ. B
 79 συνεχώρει A μόνον B 80 ἀτάκτως ACEVB: ἄλογως MNF 81 οὐδὲ
 τότε (τότε καὶ om. E) post παρρ. ACE 82 τινος C 82/83 καθ' ἕνα B
 83 τινὲς δὲ: πολλοὶ δὲ B ὥσπερ οἱ τῆς: ὥσπερ τινὲς τῶν B 84 μονῆς om. B
 μοναχοὶ μονῆς E 85 ἡμῖν E 86 ἢ om. B 87 τε om. M ἐφεύρ. πολ.
 τε B ἔστι post τίς add. B 88 ἀλλὰ om. B εἰκόνων om. ACE 89 σύν-
 τροφα: σύγχρονα B ὁμοδίαιτα: ἀρχαίτατα B 90 ἀπετύπωσεν B ὁ ante
 Χρ. add. ACEB 91 ὁ δεσπ. ἡμ. om. A 93 ἔνοιαν C ἐξελέγξαντες ACEVB:
 ἐξέλεξαν MN: ἐξήλεξαν F θηριώδη B

παρρησιασθῆναι ἐκκαλεσάμενοι μετὰ πολλὰς αἰκίας τε καὶ βασάνους
 95 τῆς πόλεως ἐξωρίσθησαν, τὸν δὲ τοῦ προδρόμου θεῖον ναὸν τὸν οὕτω
 καλούμενον τοῦ Φοβεροῦ κἀν τῷ Εὐξείνῳ διακείμενον πόντῳ καταλαβόν-
 τες καὶ ταῖς ἐκ τῶν μαστίγων πληγαῖς τελέως καταπονηθέντες τῆς ἀνω-
 λήξεως ἠξιώθησαν. ὧν καὶ τὰ τίμια σώματα ἀταφα ἐρριμμένα εἰς τοῦδα-
 5 φος σῶα ἐπὶ πλείστον διετηρήθησαν χρόνον, μέχρις ὅτου πιστοὶ τινες
 ἀνελόμενοι ταῦτα ἐκδέυσάν τε καὶ καταλλήλως ἐτίμησαν τοῖς ὑπὲρ
 Χριστοῦ τοῦ θεοῦ μαρτυρήσασιν. ἐφάμιλλα τούτοις καὶ ἀδελφὰ καὶ τις
 μοναχὸς ἕτερος ἐπεδείξατο, πρὸς ἀρχὴν ἱερωσύνης ἀρτι ἀναδραμών-
 10 ζήλου γὰρ θεοῦ πλησθεὶς κατὰ πρόσωπον ἔσθη τοῦ τυράννου καὶ
 ἀλλὰ μὲν διεξιών οὐκ ὀλίγα καὶ τὸ τοῦ ἀποστόλου δὲ Παύλου ρῆτὸν
 10 τοῦτο δὴ τὸ φάσκον· 'εἴ τις ὑμῖν εὐαγγελίζεται, παρ' ὃ παρελάβετε,
 ἀνάθεμα ἔστω.' ἀλλὰ καὶ τούτῳ πληγὰς ἐπιθείς οὐκ ὀλίγας, ἐπεὶ σταθη-
 ρότερος ἔδοξεν ἐν τῇ διαλέξει, πρὸς τὸν Ἰαννῆν ἐξαπεστέλλετο, καθηγη-
 τὴν τοῦ τυράννου γεγονότα καὶ διδάσκαλον, διαλεκτικαῖς ἀποδείξεισι
 15 τοῦτον πείσαι ἐγκελευσάμενος. ἀλλὰ καὶ τοῦτον ὁ γενναῖος ἀγωνιστὴς
 οὗ σοφιστικαῖς ἢ διαλεκτικαῖς ἀποδείξεισιν, ἀποστολικοῖς δὲ καὶ εὐαγγελι-
 κοῖς ῥήμασιν ἀφωρότερον ἰχθύων ἀπέδειξε, καὶ τότε μὲν οὐκ ὀλίγας
 πάλιν λαβὼν ἐξωστρακίζεται, ὕστερον δὲ τῷ μεγάλῳ συστάς Ἰγνατίῳ
 καὶ χρόνον τινὰ συνδιατρίψας αὐτῷ καὶ | περὶ τῶν μελλόντων ἀναδιδάξας
 βασιλέων (ἦν γὰρ καὶ προορατικῷ ἠξιωμένος χαρίσματος) πρὸς κύριον
 20 ἐξεδήμησε. ταῖς δὲ θείαις εἰκόσιν ὁ τύραννος ἀπεχθανόμενος ἔσπευδε
 πάντας ζωγράφους ἐξ ἀνθρώπων ποιεῖν, ἧ τὸ ζῆν αἰρουμένους ἐμπτύειν
 τε ταύταις καὶ ὡς βέβηλά τινα ἐπ' ἐδάφους καταπατεῖν. πρὸς τοῖς ἄλλοις
 δὲ συγκατεσχέθη καὶ ὁ μοναχὸς Λάζαρος, περιβόητος τηνικαῦτα κατὰ
 τὴν ζωγραφικὴν ὑπάρχων τέχνην. καὶ πρότερον μὲν ὁ θεομάχος θωπείας
 25 αὐτὸν ἐπειράτο ὑποποιεῖσθαι. ὡς δὲ κρείττονα τοῦτον ἑώρα κολακείας
 ἀπάσης, πρὸς τὴν σύντροφον ἀπέειδε βίαν καὶ τοσοῦτον αὐτὸν ταῖς

10/11 Gal. 1, 9 16 ἀφωρότερον ἰχθύων: prov., fons mitri ignotus; cf. ἀφωρό-
 τερος κίχλης Mac. 5, 45

ACEVBMN F 94 ἐκκαλεσάμενοι M 95 τὸν δ' ἱερὸν τ. προδρ. ναὸν B
 1 Εὐξείνου C πόντῳ ACEVB: πόντον MN 2 τελείως AC (Theoph. Cont.
 101, 17 cod. V om. τελείως καταπονηθέντες, quod habet Bekker) 4 μέχρι B
 5 του om. B 5 τε om. VBMNF (sed cf. Theoph. Cont. 101, 21) 6 ἡμῶν post
 θεοῦ add. B 9 τὸ om. B 10 τοῦτο δὴ om. M 11 ἀνάθεμά ἐστιν B
 ἐπεὶ ACEVBF: ἐπειδὴ MN σταθρότερα C 12 Ἰαννῆν ACEBM 13/14 δια-
 λεκτικαῖς — ἐγκελευσάμενος: ὡς ἀν διαλ. τοῦτον πείσθη ταῖς ἀποδ. B 14 ἐγκελ-
 πείσαι M 15 ἀποδεικτικαῖς διαλέξεισιν A ἀποστολικάσ B 17 ἐξωστρα-
 κίζεται VBMN: ἐξωστρακίζεται E: ἐξωστρακίζετο AC πάλιν post meg. add. ACE
 18 ἀναδιδάξας: προεπίων B 21 ποιεῖν VBMN: ἀφανίσαι ACE ἐμπτύειν:
 ἐμπύπτειν B 23 ὁ om. AE κατὰ VBMN: διὰ CE: om. A 24 ζω-
 γραφικὴν — τέχνην: ζωγρ. τέχνη. ὧν A ὑπάρχων: τυγχάνων B 25 ἐπει-
 ράτο E

βασάνοις κατήκισεν, ὡς μηδὲ περιγενέσθαι ἐκ τούτων νομίζεσθαι, καὶ
 οὕτως ἔχοντα πονηρῶς τοῦ σώματος δεσμοτηρίῳ καθείργουσιν. ἐπεὶ δὲ
 30 πέταλα σιδηρᾶ ἀπανθρακώσαντας ταῖς παλάμαις αὐτοῦ ἐπιτεθῆναι.
 ἐβρόσκετο οὖν τὸ πῦρ τὰς σάρκας, ἄχρι ποτὲ ἀπαγορευσῶν αὐτὸ ἀλλήτης.
 ἔκειτο ἡμιθνή. ἄλλ' ἔδει τοῦτον ὑπὸ τῆς θείας χάριτος διατηρεῖσθαι καὶ
 τοῖς ὕστερον ἔναυσμα, ὅθεν ὁ τύραννος, ἐπειδὴ τὰ τελευταῖα πνεῖν τὸν
 θεσπέσιον ἀνεμάνθανεν, ἰκεσίαις τῆς δεσποίνης καὶ τινῶν ἄλλων γνη-
 35 σιωτάτων αὐτῷ ἀπολύεται τῆς εἰρκτῆς καὶ πρὸς τὸν ναὸν τοῦ προδρό-
 μου τὸν οὕτω καλούμενον τοῦ Φοβεροῦ ἐναπεκρύβη, καὶ οὕτως, ὡς εἶχε
 πληγῶν, εἰκόνα διετύπωσε τοῦ προδρόμου μέχρι πολλοῦ διασφω-
 μένην καὶ ἰάσεις ἐπιτελοῦσαν. καὶ ταῦτα μὲν τότε, μετὰ δὲ τὴν τοῦ τυράννου
 κατάλυψιν τῆς ἰσοδοξίας ἀναλαμπάσης τὴν ἐν τῇ Χαλκῇ εἰκόνα τοῦ
 40 θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ οἰκείαις χερσὶν ἀνεστήλωσεν. οὗτος ὁ
 μακαρίτης Λάζαρος παρακαλούμενος ὑπὸ τῆς θαυμαστῆς Θεοδώρας τῆς
 βασιλίδος συγγνώμην δοῦναι τε καὶ αἰτήσασθαι τῷ ταύτης ἀνδρὶ· οὐκ
 ἄδικος, ἔφη, ὁ θεός, ὡ βασιλεια, ἐπιλαθέσθαι τῆς ἡμῶν ἀγάπης καὶ τῶν
 45 πρὸς αὐτὸν κόπων, ἔκεινοι δὲ τὸ μῖσος προτιμῆσαι καὶ τὴν υπερβάλλου-
 σαν μανίαν. ἄλλα ταῦτα μὲν ὕστερον. ὁ δὲ μικρὸς τύραννος τὸν
 ὁμολογητὴν Θεοφάνην καὶ Θεόδωρον τὸν αὐτοῦ ἀδελφόν, ἐπὶ σοφίᾳ
 διαφέροντας εἰδὼς τῶν πολλῶν κατὰ τὸν τοῦ Λαυσιακοῦ τρίκλινον
 παρεστήσατο δημοσίᾳ διαλεξομένους περὶ τῆς πίστεως. καὶ ἄγε δὴ,
 φησὶν, ὑμεῖς, ὡ κατάρτατοι, τίσι πειθόμενοι ῥήσσει τῆς γραφῆς τὰ εἰδῶλα,
 50 τὰς ἀγίας εἰκόνας ἀκολάστῳ γνώμῃ καὶ γλώττῃ καλῶν οὕτω, ἴπροσκυ-
 νεῖτε καὶ τοὺς πολλοὺς καὶ ἀκεραίους οὕτω ποιεῖν ἀναπέθετε; προστεθεὶ
 δὲ καὶ ἄλλ' ἄττα βλάσφημα καὶ ἀπηχητὰ τῆς εἰκόνης Χριστοῦ τοῦ θεοῦ
 ἡμῶν ἀναιδεστέρᾳ φωνῇ. οἱ δὲ μακάριοι· ἔμφραχθεὶ τὸ στόμα, εἶπον,
 ἴτὸ λαλοῦν κατὰ τοῦ θεοῦ ἀνομίαν. ὁ δὲ κρύπτει μὲν τέως τὴν λεοντῆν,
 55 τὴν δὲ ἄλωπεκῆν ὑποκρίνεται, καὶ χρήσεις προφητικὰς ἀπῆται καὶ

53 cf. Ps. 30, 19 et 106, 42 54 ὁ δὲ . . . ὑποκρίνεται: cf. Plut. Lys. 7; Zenob. 1, 93;
 Greg. Cyr. cod. Mosq. 1, 83; Apost. 4, 19a; cf. etiam Mac. 8, 16

ACEVBMN F 28 δὲ ACEVB: δ' MN 29 βασίς E θείας om. B
 θείας μορφάς: εἰκόνας M 30 ἐπιτεῖναι B 31 αὐτοῦ post σάρκας add. B
 32 ἡμιθνή BM 33 ἔνασμα AB 33/34 τὸν θεοπ. πνεῖν B ἐμάνθανε τὸν
 θεοπ. A 35 αὐτῷ om. E ἀπολύει B εἰρκτῆς: ἀρχῆς A δὲ ante πρὸς
 τὸν add. B 36 ὑπεκρύβη, ἔνθα οὕτως B 37 διετύπωσε ACEMN: ἐτύπωσε VB
 40/41 χερσὶν οὕτως ὁ μακ. Λ. ἀνεστ. παρακαλ. δὲ ὑπὸ B 42 βασιλίσσης Λ
 43 ὡ βασ. ὁ θεός A βασιλίσσα B 43/44 τῶν πρὸς αὐτὸν κόπων: τὸν δι'
 αὐτῶν πόνων B 46 τὸν αὐτάδελφον αὐτοῦ B 47 διαφέροντας (διαφέρον-
 τα C) ἰδῶς ACEMN: διαφ. τῶν (τῶν om. B) πολλῶν εἰδῶς VB τὸν τοῦ Λαυσιακοῦ
 VMN: τὸν Λαυσιακὸν IACEB 48 διαλεξομένους ACEVF Theoph. Cont. 104, 6:
 διαλεξαμένους BMN 49 ῥήσσει om. E 50 οὕτως post εἰκόνας B γλώσση
 καὶ γνώμῃ B γλώττῃ VMNF Theoph. Cont. 104, 9 cod. V: γλώσση ACEB
 51 ποιεῖν: φρονεῖν A 51/52 προστεθεὶ τε καὶ M 52 ἄλλα τὰ C 53 ἐμ-
 φραγεῖν A 54 τέως: εὐθέως B

μαρτυρίας τὰς εἰκόνας προσκυνεῖσθαι ἐπιτρεπούσας. θατέρου δὲ τῶν ἀδελφῶν τοῦ μακαρίτου Θεοφάνους ῥῆσιν τινα ἐκ τῆς τοῦ Ἡσαίου προφέροντος προφητείας, οὐκ ἔχειν οὕτως | ταύτην ἀντέλεγεν ὁ Θεοφίλος, καὶ ἅμα τὴν ἑαυτοῦ βιβλὸν ἀνελίττων ἐδείκνυε τάχα τοὺς λόγους πιστοῦς, 60 ὡς δὲ νενοθεῦσθαι ὑπ' αὐτοῦ δὴ ταύτην οὐ μόνον ὁ ἅγιος ἐπεβόα, ἀλλὰ καὶ πάσας τὰς ὄσας εἰς τὴν αὐτοῦ ἔλθοῦσαι ἔτυχον χεῖρα, ἐκείνην ἔλεγε προτιθεῖς ἵνα πρὸς αὐτὸν τὴν βιβλὸν τὴν κατὰ τὴν πατριαρχικὴν ἐν τῷ Θωμαίτῃ κατὰ τήνδε τὴν θέσιν κειμένην βιβλιοθήκην εἰς πίστωσιν τῶν λεγομένων. ἐπεὶ γοῦν ἀπέσταλτό τις, καὶ θάρττο ἢ λόγος ἤγαγε 65 τὸ βιβλίον, ἐκὼν μὲν ὁ βασιλεὺς ἀνελίττων ἡμάρτανε τοῦ ῥητοῦ καὶ αἰσχυρόμενος ὑπερεπήδα μὲν τὴν ζητούμενην φράσιν, ἐν ἄλλοις δὲ καὶ ἄλλοις ἐποίητο τὴν ζήτησιν. ὡς δ' ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Θεοφάνους ἀνε- διδάσκετο δακτυλοδεικτοῦντος, ὡς ἔτι τρία φύλλα διαβιβάσας τὸ ζητούμενον καταλάβοις', τότε δὴ μὴ φέρων τοὺς τῆς παρρησίας ἔλεγ- 70 χους, συνειδῶς δὲ καὶ τὴν ἀλήθειαν ἔχουσαν οὕτως, τὸ ἕως τότε μακρόθυμον ἀπορρίψας καὶ τὸν θῆρα ἀνακαλύψας· 'οὐ δίκαιον', ἔφησε, 'βασιλέα ὑπὸ τοιοῦτων ἀνδρῶν ἐνυβρίζεσθαι', καὶ λοιπὸν προσέταξεν ἐν τῷ τοῦ Λαυσιακοῦ μεσοκηπίῳ τούτους ἀπαχθέντας ῥαβδισθῆναι ῥάβδων φοραῖς βαρυτάτων ἄχρι τῶν διακοσίων καὶ τοῖς μετώποις αὐτῶν 75 ἐπιγραφῆναι βαρβαρικῶς ἐκκεντηθέντας οὓς συντέθεικε λήρους ἱαμβικούς, εἰσὶ δὲ οὗτοι·

πάντων ποθούντων προστρέχειν πρὸς τὴν πόλιν,
 ὅπου πάναγνοι τοῦ θεοῦ λόγου πόδες |
 ἔστησαν εἰς σύστημα τῆς οἴκουμένης,
 80 ὠφθησαν οὗτοι τῷ σεβασμίῳ τόπῳ
 σκευὴ πονηρὰ δεισιδαίμονος πλάνης.
 ἐκείσε πολλὰ λοιπὸν ἐξ ἀπιστίας
 πράξαντες αἰσχρὰ δεινὰ δυσσεβοφρόνως,
 ἐκείθεν ἠλάθησαν ὡς ἀποστάται.

ACEVBMN F 57 Θεοφάνους AEVMN: Θεοφάνου B: Θεοφάνη C 57/58 ἐκ τοῦ Ἡσ. προφ. προφήτου B 57 τοῦ alt. om. E 58 οὕτω A ταύτην om. B 59 ἑαυτοῦ: ἐκείνου M οἰκίους ante λόγ. add. M 60 δὴ — μόνον VB: οὐ μόνον δὴ ταύτην ACEMNF (sed cf. Theoph. Cont. 104, 21/22) 61 τὰς om. B εἰς τὰς ... χεῖρας B 62 προτιθεῖς B ἵνα: κομισθῆναι B 63 πίστωσιν MN (cf. βεβαίωσιν Theoph. Cont. 105, 3): πίστιν ACEVBF γούν ACEVBF: οὖν MN 64 τις om. ACEMNF (sed cf. Theoph. Cont. 105, 4) 67 Θεοφάνη B 68 καὶ λέγοντος post δακτ. add. B διαβιβάσεις MN 70 συνιδῶν B τότε: τούτου A 72 βασιλεὺς C Ρωμαίων post βασι. add. M 73 τοῦ om. M 73/74 ῥαβδισθῆναι — βαρυτάτων CEMN: ῥαβδισθῆν ῥάβδ. βαρυτάταις φόρ. B: ῥαβδισθῆναι ῥάβδων βαρυτάτων φοραῖς AV 74 τοῖς μετώποις: ταῖς ὄψεσιν B 75 γραφῆναι N συνέθηκε E 79 σύστασιν CBMN (sed cf. Theoph. Cont. 105, 18; Bibl. Graeca medii aevi, ed. C.N. Sathas, vol. VII, 1894, p. 133, 3; Symeon mag., p. 641, 22 Bekker; Georg. mon., p. 807, 13 Bekker) 82—88 perperam B (ordo versuum: 83 et 84 commixti, 83, 86, 89, 88.87 om.)

- 86 πρὸς τὴν πόλιν δὲ τοῦ κράτους πεφευγότες οὐκ ἐξαφῆκαν τὰς ἀθέτους μωρίας. ὅθεν γραφέντες ὡς κακοῦργοι τὴν θέαν κατακρίνονται καὶ διώκονται πάλιν.
- 90 τούτου δὲ θάττον γενομένου ἐκείνοι μὲν τὸν τῆς ὁμολογίας καὶ μαρτυρίας ἀνεδήσαντο στέφανον, οὗτος δὲ ὁ σοβαρὸς καὶ πάντων ἀθλίων ἀθλιώτερος πᾶσιν ἀνεδείχθη βλάσφημος καὶ διώκτης καὶ τῶν πρόποτε κακοδοξότερος. | πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὸν μακαρίτην Μιχαήλ, τὸν σύγκελλον τῆς κατὰ τὴν ἁγίαν πόλιν ἐκκλησίας, σὺν ἑτέροις πολλοῖς ἀσκηταῖς τῇ φυλακῇ καθεῖρξε, τῇ πολυχρονίῳ κακώσει ὑπάξει τούτους 95 καραδοκῶν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τῶν ἁγίων τοιαῦτα αὐτῷ νεανιεύματα, καὶ οὕτως τὸν μὲν δι' ἡμᾶς ὀφθέντα ἀνθρώπων, θεὸν ὄντα ἀληθινόν, ὕβριζε καὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἀληθινούς θεράποντας οὐ βραχείῳ χρόνῳ καὶ περιωρισμένῳ, κατὰ πάντα δὲ τὸν τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον ἐκάκου καὶ ἀνηκέστοις καθυπέβαλλε συμφοραῖς.
- 5 11. Ἐπιλοτιμῆτο δὲ καὶ μελωδὸς εἶναι. διὸ καὶ ὕμνους ποιῶν τινὰς καὶ στιχηρὰ μελιζῶν ἄδεσθαι προετρέπετο, μεθ' ὧν καὶ τὸ τοῦ τετάρτου ἤχος ἐύλογεῖτε' ἐκ τοῦ κατὰ τὴν ὀγδόην ᾠδὴν ἄκουε κόρη' μεθαρισσάμενος καὶ ῥυθμὸν ἕτερον παρασχών ἐν τῇ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ εἰς ἐπήκουσιν ἄδεσθαι διωρίσατο. φέρεται δὲ καὶ τις λόγος, ὡς ἔρωτι τοῦ μέλους 10 βαλλόμενος κατὰ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἐν φαιδρᾷ πανη|γύρει οὐ παρητήσατο τὸ χειρονομεῖν, δούς τῷ κλήρῳ ὑπὲρ τούτου χρυσίου λίτρας ἑκατόν. καὶ τὸ στιχηρὸν δὲ τὸ κατὰ τὴν βαίοφόρον, τὸ ἔξελθατε ἔθνη, ἐξέλθατε καὶ λαοί' τῆς ἐκείνου φασὶν εἶναι τόκον ψυχῆς.

cap. 11: Theoph. Cont. 106, 17—107, 5; Zon. III, 366, 16—387, 2 7—14 cf. H. Follieri, *Initia hymnorum ecclesiae Graecae*, 1 (1960) 73, 486, 551 (*Studi e testi* 211)

ACEVBMN F 85 πεφευγότες ACEVB Symeon mag. 642,5; Georg. mon. 807, 18; Bibl. Graeca VII, 133, 9: προσφευγόντες M: προσφευγόντες N 89 θάττον om. B 90 ἀνεδέξαντο A ἀθλίων om. ACEB ἀθλιώτερος VBMN: ἀθλιώτατος ACE 91 ἀνεδείχθη VBMN: ἀπεδείχθη ACE 92 καὶ om. E τὸν alt. om. C 92/93 Μιχ. καὶ συγκ. A 95 αὐτῷ: τούτου A αὐτοῦ νεαν. τοι. B 1 ἀνθρώπων om. B ἡμῶν post θεὸν add. B ὄντα ἀληθ. om. B 2 ἑαυ. τοῦ MN: αὐτοῦ ACVB: αὐτῷ E (sed cf. Theoph. Cont. 106, 14) ἀληθινούς om. CE 2/3 καὶ περιωρ. om. B 3 κατὰ πᾶσαν δὲ τὴν αὐτοῦ ζῶν ἐκάκου B καθυπέβαλλε V: καθυπέβαλε ACEMNF 6 στιχηρὰ ACEVBMN (sed cf. Theoph. Cont. 106, 67) τὸ om. C τὸ τοῦ τετάρτου: ἐξ B 8—10 καὶ ῥυθμὸν — βαλλόμενος om. A 11 τὸ om. AEM (sed cf. Theoph. Cont. 107, 2) ὑπὲρ τούτου τῷ κλήρῳ B 12 στιχηρὸν ACEVBMN ψαλλομένων post βαίφ. add. A 12/13 ἐξέλθατε — λαοί CEVMN: ἐξέλθατε ἔθνη, ἐξέλθατε καὶ (καὶ om. A) λαοί AB Theoph. Cont. 107, 4: ἐξέλθατε ἔθνη, ἐξέλθατε καὶ λαοί F 13 καὶ om. C

12. Ἐπει δὲ καὶ τὰς περὶ τὴν κεφαλὴν τρίχας ὀλίγας ἐκ φύσεως εἶχεν, 15 ἀναφάλας τις ὦν, θέσπισμα ἐξέθετο πανταχοῦ ἐν χρῶ τὰς τρίχας ἀποκείρειν, καὶ μὴ τινα Ῥωμαῖον ὄντα περαιτέρω ταύτας τοῦ τραχήλου φέρεσθαι συγχωρεῖν, τὸν δὲ τὸ δόγμα παρορῶντα πολλαῖς αἰκίζεσθαι μάστιγι, τὴν τῶν προγόνων Ῥωμαίων ἐπανάγειν ἀρετὴν βρενθυό-
μενος
- 20 13. Πέντε δὲ θυγατέρων ὑπάρχων πατὴρ, ὡς προλαβὼν ὁ λόγος ἀπέφηνε, καὶ ἄρρενος ἐρημος γονῆς, τὴν πασῶν ἐσχάτην Μαρῖαν ὑπερ-
βολλόντως ἀγαπωμένην αὐτῷ δεῖν ᾤθηται συζεῦσαι ἀνδρὶ. ὁ νυμφίος δὲ ἦν τῆς τῶν Κρινητῶν γενεᾶς, χώρας τῶν Ἀρμενίων, Ἀλέξιος τοῦνομα, Μωσηλὲ τὴν ἐπωνυμίαν, τῷ εἶδει ὠραῖος, ἀκμάζων τὴν ἡλικίαν. πρῶτον
25 μὲν τῇ τῶν πατρικίων καὶ ἀνθυπάτων τιμῆσας ἀξίᾳ, εἶτα καὶ μάγιστρον καὶ ὕστερον καίσαρα, στρατεύματά τε δούς ἰκανὰ πρὸς τὴν Λογγιβαρ-
δίαν ἐξέπεμψε, χρεῖας κατεπειγούσης τινός. καὶ ὁ μὲν ἀπήει, καλῶς τὰ κατ' αὐτὸν ἐξανύων καὶ ὡς ἐδόκει τῷ βασιλεῖ. διὸ καὶ ἤκμαζε μὲν ὁ πρὸς αὐτὸν πόθος, συνήκμαζε δὲ καὶ ὁ ἐξ ἀνθρώπων φθόνος, καὶ διέβαλλον
30 αὐτὸν ὡς τῆς βασιλείας ἐπιθυμοῦντα, προστιθέντες, ὡς δεῖ ποτε τὸ ἄλφα τοῦ θῆτα κατακυριεῦσαι. ἅπερ δὴ πυνθανόμενος ὁ καίσαρ καὶ τὸν φθόνον ὡςπερ ἀποκρουόμενος πολλὰ τοῦ βασιλέως ἐδέετο συγχωρηθῆναι πρὸς τὸν μονήρη μετατάξασθαι βίον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὁ βασιλεὺς οὐκ ἐπέτρεψε, τὴν χρεῖαν τῆς θυγατρὸς εὐλαβούμενος, καὶ ὁ καίσαρ ἔμεινεν
35 ἐφ' ἡσυχίας τοῖς δημοσίοις ἐνασχολούμενος. ὡς δ' ἀπετέχθη τῷ βασιλεῖ ὁ Μιχαὴλ καὶ ἡ τοῦ καίσαρος γαμετὴ Μαρῖα τὸν βίον μετήλλαξε, ταύτην μὲν οὕτως ἐτίμησεν, ὡς τὸν νεκρὸν αὐτῆς ἐν λάρνακι θείναι περιηργυρω-
μένη, καὶ ἀσυλίαν δοῦναι τῷ τάφῳ τοῖς ἐφ' οἷσις δῆποτε ἐγκλήμασιν

34 a. 837/38 35/36 die 9./10. mens. Ian. 840 secundum Mango, 833 secundum Wasilewski 37 a. 837/838

cap. 12: Theoph. Cont. 107, 6—107, 13 cap. 13: Theoph. Cont. 107, 14—109, 16; Zon. III, 367, 3—367, 19; Glyc. 541, 7/8

ACEVBMN F 14 παρὰ C τὴν om. B 16 μὴ τινα: μὴ τι C τὰς τρίχας
post ὄντα add. B ταύτας om. B 18 ταῖς ante μάστ. add. V βρενθυόμενον CE
21 ἀπέφηνε AC: ἀπέφηεν B: ἀπέφαινε VN: ἀπέφανε EMF καὶ om. B Μαρῖαν
om. B 23 τῶν pr. om. B Κρινητῶν B 24 ἀκμάζων, ὠραῖος A πρῶτον
CMN Theoph. Cont. 108, 1: πρῶτα AEBVF 25 τῶν om. B ἀξίαν, εἶτα
δὴ καὶ E καὶ alt. om. A 26 τε om. E πρὸς Λογγιβ. B 28 ἤκμαζεν ὁ
πρὸς B 29 διέβαλλον VMF: διέβαλον ACEBN 30 ἐπιθυμοῦντα: ἐρῶντα A
ὡς δῆποτε B 31 α τοῦ θ ACE κατακυριεῦσαι BMN Theoph. Cont.
108, 10: κατακατακυριεῦσαι V: κατακρατῆσαι ACE δὴ om. ACE 32 πολλὰ
om. B 33 τοῦτον B 34 ἐπέτρεπε AB 35 ἀπετάχθη E 36 ταύτη E
37 οὗτος B 38 ἐφ' οἷς δῆπ. B

40 ἄλουσιν ἀνθρώποις, τὸν δὲ Ἀλέξιον λάθρα μεταταξάμενον καὶ τὸ μοναχικόν ἀμφιασάμενον σχῆμα, ἐπεὶ μὴ ἔπειθε τοῦτο ἀποβαλεῖν, μόλις ἔασαι, δεδωκώς αὐτῷ εἰς ἐνδιατήριμα τὸ τε κατὰ Χρυσόπουλιν βασιλικὸν μοναστήριον, ἔτι δὲ καὶ τὸ τοῦ Βυρσέως καὶ τὸ κατὰ τὸν Ἐλαῖαν. ἐκεῖνος δὲ τῷ κατὰ Χρυσόπουλιν ὄντι ἐνδιατιώμενος, ἐπεὶ ποτε περιπάτου ἐδεῖσθαι καὶ κατὰ τὸν Ἀνθεμίου λεγόμενον ἐγένετο τόπον, εἴλετο τοῦτον διὰ 45 βασιλικῆς προστάξεως ἐξωνήσασθαι. ἐν ᾧ καὶ μοναστήριον κατασκευάσας πολυτελῆς τὸν βίον ἐκλιμπάνων ἐτέθη ἐκεῖσε, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ ὁ τούτου ἀδελφὸς Θεοδόσιος ἐς πατρικίους τελέσας, πολλὰ γνωρίσματα τῆς αὐτοῦ ἀρίστης βιοτῆς ἐν τῷ μοναστηρίῳ καταλιπών.

14. Τοῦ δ' ἀρχηγῷ τῶν Ἀράβων Ἰμβραήλ κατὰ Ῥωμαίων ἐκστρα- 50 τεύσαντος καὶ ὁ Θεόφιλος ἀντιφιλοτιμούμενος ἐξεῖσιν ἅπαν δέος ἀποβαλὼν. εἰ γάρ τι καὶ προσῆν, ἀλλ' ἡ τῶν συνόντων αὐτῷ ἀνδρῶν κατὰ πολέμους πείρα καὶ γενναιότης ὡς πορρωτάτω τοῦτο ἐτίθει. Θεόφοβος οἱ ἄνδρες ἦσαν καὶ Μανουήλ· ἀλλ' ὁ μὲν Μανουήλ δῆλος ἦν ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ αὐτοῖς τοῖς ἐναντίοις, τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀνατολικῶν κατάρξας ἐπὶ τοῦ 55 Λέοντος καὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ Μιχαήλ Ἰπποκόμων ὁ πρῶτος γενόμενος πρωτοστράτορα τοῦτον φασί.

15. Δηλώσει δὲ καὶ τὸν Θεόφοβον ὁ λόγος, ὅθεν τε καὶ ὅπως ἐκ Περσῶν καταγόμενος τῷ βασιλεῖ γέγονε γνώριμος καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ εἰς γάμον ἡμύσαστο. εἰς πρεσβείαν τις ποτε τῶν ἐκ βασιλικῆς 60 σειρᾶς Περσῶν ἀφικόμενος εἰς τὴν Κωνσταντίνου οὐκ ἐκ νομίμου συναφείας, ἐκ λαθραίας δὲ καὶ κρυφίας τοῦτον ἀποτεκῶν ἀπεδήμησεν. ἐπεὶ δὲ νόμος ἀπαράβατος τοῖς Πέρσαις ἐστὶ μὴ τινα τῆς αὐτῶν ἀρχῆς ἐγκρατῆ γενέσθαι, μὴ τῆς βασιλικῆς ὄντα σειρᾶς, ἐξέλιπον δὲ ἐκ τῶν συνεχῶν

39 post a. 839   49 a. 849 circiter

cap. 14: Theoph. Cont. 109, 17—110, 5; Zon. III, 368, 1—368, 6   cap. 15: Theoph. Cont. 110, 5—112, 21

ACEVBMN F   39 μοναχικὸν VBMN; μοναδικὸν ACE   40 ἀπολιπεῖν A
41 Χρυσόπουλιν AE   42 Βυρσέως ACEMN: Βυρσέως VB   καὶ alt. om. E
τὸν: τὴν ACB   43 τὴν add. ante Χρυσ. EMN (sed non F)   Χρυσόπουλιν AE
ἐνδιατιώμενος ACEVBF: διατιώμενος MN   46 ἐλιπὼν B   47 πατρικίῳ M
49 δὲ ἀρχ. M   Ἰμβραήλ ACEVB: Ἰμβριήλ MN   50 ἀποβαλὼν ACEVBF: ἀπο-
λιπὼν MN   51 αὐτῷ om. M   κατὰ πολέμους om. B   52 τε post πείρα add. V
γενναϊότητος E   πορρωτάτων C   τοῦτον C   53 ἀνδρείᾳ VBM: ἀνδρίᾳ ACEN
54 τοῦ — Ἀνατολικῶν VBMN: τῶν Ἀν. τοῦ στρ. ACE   56 πρωτοστάτορα M
57 τὸν Θεόφοβον: τὰ κατὰ σφᾶς C   58 Περσῶν CVB: Πέρσων AEMN   58/59
αὐτοῦ ἀδελ. B   60 Περσῶν om. CF   61 καὶ κρυφίας om. A   63 γενέσθαι
ACEB Theoph. Cont. 110, 12: γίνεσθαι VMNF   ἐξέλιπον ACEVBF: ἐξέλιπε MN
καὶ post δὲ add. B

πολέμων ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν ἐλαθέντες οἱ τῆς βασιλικῆς φυλῆς, ἐφέρετο
 65 δὲ καὶ λόγος πολὺς ἐν Περσίδι, ὡς εἶη τις κατὰ τὸ Βυζάντιον ὠνομα-
 σμένος Θεόφοβος (καὶ γὰρ ἦν διαδοθεὶς ὑπὸ τοῦ σπειραντος τοῦ τονπατρός),
 ἔδοξε τῇ τῶν Περσῶν γερούσι κρύφα τινὰς | ἐκπέμψαι εἰς ἔρευνα τοῦ
 ζητουμένου, καὶ δὴ καταλαβόντες τὴν ἡμετέραν καὶ πολλὰ διερευνησά-
 70 μενοι εὗρον αὐτὸν κατὰ τὴν Ὁξείαν τῇ μητρὶ συνόντα. ὡς δ' οὐκ ἐκ μόνων
 Ἰνδαλμάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς ψυχῆς καὶ σώματος γνωρισμάτων ὁ
 ζητούμενος ἔδηλοῦτό τε καὶ ἐγνωρίζετο, προσεμαρτύρει δὲ καὶ τις τῶν
 ἐκ γειτόνων τὴν γενομένην τῇ γυναικὶ πρὸς τὸν Πέρσην συνάφειαν (οὐ
 γὰρ τι κρυπτόν, ὃ τοῖς πολλοῖς οὐ γνωσθήσεται), δῆλους ἑαυτοῦς οἱ
 σταλέντες καθιστᾶσι τῷ βασιλεῖ καὶ τὰ τοῦ σκοποῦ σαφηνίζουσι,
 75 εἰρήνην καὶ σπονδὰς καὶ παντὸς τοῦ ἔθνους ὑποταγὴν ὑπισχνούμενοι,
 εἰ τὸν Θεόφοβον αὐτοῖς ἀποδοῦναι οὐ παραιτήσεται. ἦσθη γοῦν τοῖς
 ὑποσχεθεῖσιν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπεὶ περ οὕτως ἔχουσιν εὗρε τὴν ἀλήθειαν,
 προσλαμβάνεται τοῦτον ἐν τοῖς βασιλείοις καὶ μαθημάτων καὶ παιδείας
 μετεδίδου ἑλευθερίου. ἕτερος δὲ λόγος φησὶ μὴ ἐκ πρέσβεως τινος τὴν
 80 σποράν δέξασθαι τὸν Θεόφοβον, ἀλλὰ κατὰ τινα περιπέτειαν τῶν ἐν
 πολέμοις συμβαινόντων. καὶ τὸν τούτου πατέρα, εἴτε καὶ βασιλεύοντα,
 εἴτε καὶ βασιλέως ἔγγιστα ὄντα κατὰ συγγένειαν φυγεῖν ἐκ Περσίδος καὶ
 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἔλθειν, πένητα διατελοῦντα βίον, κάκεισε
 καπηλίδι τινὶ γυναικὶ δουλεύοντα ἀλῶναι τῷ ταύτης ἔρωτι, καὶ νομίμω
 85 συναφείᾳ τὸν Θεόφοβον ἀποτεκεῖν. ἀλλ' ὁ μὲν πατὴρ ἐξ ἀνθρώπων
 ἐγένετο, ἀστρονομία δὲ τιμὴ καὶ μαντεία (καὶ γὰρ φασὶ ταύτας τὰς
 ἐπιστήμας ἀκμάζειν ἔτι ἐν Περσίδι) μαθεῖν περὶ τοῦ Θεοφόβου τοῦς
 Πέρσας, ὡς ἔστι τις ἐκ βασιλικῆς φυλῆς καταγόμενος ἐν Βυζαντίῳ, καὶ
 ἐπεὶ περ ἔμαθον, σπουδῇ τὴν Κωνσταντίνου καταλαβεῖν πρὸς τὴν τοῦ
 90 ζητουμένου εὗρεσιν, καὶ γνωστὸν οὕτω γενέσθαι τῷ βασιλεῖ. ἐπεὶ δὲ
 ἡ τούτου ἐμφάνεια ἄπασιν ἐγνώσθη τοῖς ἐν Περσίδι διὰ τῶν ὑποστρε-
 ψάντων πρέσβεων, ἥδιστον ἐφάνη πᾶσιν ἀπόστασίν τινα ἐνοῆσαι κατὰ
 τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ προσχωρήσαι, ὡς ἂν τοῦ κατὰ

72/73 Luc. 8, 17

ACEVBMN F 65 ἔστι B 67 τῶν om. B εἰς ἔρ. ἐκπ. B 67/68 τοῦ ζητου-
 πρὸς ἔρ. A 68 οἱ πεμφθέντες post καταλ. add. B 71 τε om. ACEB 72 πρὸς
 om. C 73 γνωσθήσεται: γενήσεται C 74 καθιστᾶσι ACMN: καθιστᾶσι EVB
 75 σπονδῆν B 76 εἰ — παραιτήσεται VBMN: εἰ τ. Θ. αὐτοῖς οὐ παραιτήσεται
 παραδοῦναι (δοθῆναι E) CE: εἰ μὴ παραιτήσεται τ. Θ. παραδοῦναι αὐτοῖς A
 77 εὗρε: κατέλαβεν B καὶ ante τὴν ἀλήθ. add. MN (sed non F) 79 μεταδι-
 δωσιν A τινος om. B 81 τοῖς ante πολέμοις add. VB συμβαινουσῶν B
 καὶ alt. om. B 82 κατὰ: καὶ C 83 διατελοῦντα ACVMN: διαντλοῦντα
 E: διανύοντα B δὲ add. post κάκ. B 84 καπηλίδι ACEVB: καπηλίτιδι
 MN τῷ ταύτ. ἀλ. ἔρ. A 85 Θεόφρον C ἀποτεκεῖν: τεκεῖν, post συναφ. B
 86 τινὶ post μαντεία B φησὶ B 87 ἔτι: ἔστι E 88 ἔστι: ἔτι E 89 ἐν
 Βυζαντίῳ post ἔμαθον add. ACE σπουδῇ VBMN: σπουδαίως, ante καταλαβεῖν
 ACE τὴν Κωνστ. om. ACE 90 γενέσθαι E δ' ἢ B 92 κατὰ om. C

γένος ἀρχηγῶν εὐμοιρήσωσιν. ἔτυχε δὲ καὶ ἄλλως ὁ τῶν Περσῶν ἀρχηγὸς
 05 Βάβητ ἤδη πενταετίαν ἔχων ἐξ Ἀγαρηνῶν ἀποστάς σὺν χιλιάσιν ἑπτὰ.
 ὅς καὶ τῷ πρὸς τὸν Θεόφοβον πόθῳ καὶ τῷ ἐξ Ἀγαρηνῶν φόβῳ βαλλό-
 μενος εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπικράτειαν ἔρχεται κατὰ πόλιν Σινώπην καὶ
 τῷ βασιλεῖ ἑαυτὸν τε ποιεῖ καὶ τὸ ὅλον ἔθνος ὑπήκουον. διὰ τοῦτο τὸν
 5 Θεόφοβον ὁ Θεόφιλος ἀνάγει εἰς πατρικίων τιμὴν | καὶ τῆ ἑαυτοῦ
 ἀδελφῆ συνοικίζει, ἕκα(στον) τε τῶν Περσῶν νομοθετεῖ κατ' ἐπιγαμίαν
 συνάπτεισθαι τοῖς Ῥωμαίοις, πολλοὺς ἐκ τούτων τοῖς βασιλικῶς ἐμπρέ-
 πειν πεποικηκῶς ἀξιώμασι, καὶ κώδιξι στρατιωτικῶς ἀναγράφεται
 τάγμα Περσικὸν οὕτω καλούμενον ὀνομάσας καὶ τοῖς κατὰ τῶν Ἀγαρηῶν
 ἐξιοῦσι Ῥωμαίοις ἐναριθμεῖσθαι προσέταξε.

10 16. Τούτοις τοῖνυν τοῖς δυσὶ θαρρήσας Θεόφιλος, τῷ Μανουῆλ καὶ
 τῷ Θεοφόβῳ, ἔξεισι κατὰ τῶν Ἀγαρηῶν. ἐγγὺς δὲ γενομένων ἀλλήλοις
 τῶν στρατευμάτων ἐδέησε βουλῆς, καὶ ὁ μὲν Μανουῆλ οὐ δίκαιον ἔλεγε
 βασιλέα Ῥωμαίων πρὸς ἀμερμουμνῆν πολεμεῖν, ἀλλὰ τινα μέρος λαβόντα
 15 αὐτὸν ἐπὶ παρατάξωσι εἶναι τὸν βασιλέα ἐβούλετο καὶ νύκτωρ ἐπιθήσε-
 σθαι τοῖς ἔχθροῖς μετὰ τοῦ πεζικοῦ συνεβούλευε, συνεπιθήσεσθαι δέ, ὅτε
 δεῆσοι, καὶ τὸ ἵππικόν. ἀλλ' οὐκ ἔπεισε τὸν βασιλέα πολλῶν εἰπόντων
 σφετεριζέσθαι τὸν Θεόφοβον τῆν τῶν Ῥωμαίων δόξαν καὶ διὰ τοῦτο
 βούλεσθαι ἐν νυκτὶ πολεμεῖν. ἔδοξεν οὖν εἰς τοῦμπαφὸς μεθ' ἡμέραν συρράξαι
 20 τὸν πόλεμον. ὁ μὲν οὖν ἀμερμουμνῆς Ἰμβραήλ, εἴτ' ἄλλως καταλαζονευό-
 μενος, εἶτε δὴ καὶ τὸν βασιλέα κατορρωδῆσας, μέρος τοῦ στρατοῦ λαβὼν
 ἀνεχώρησεν, Ἀβουζάχαρ δὲ τινα τῶν ἑαυτοῦ στρατηγῶν πρὸς τὸν
 κατὰ βασιλέως πόλεμον μετὰ μυριάδων ὀκτῶ ἑξαπέστειλεν. ἐγγισάντων
 25 πιπτόντων τέλος ἔκλιναν αἱ σχολαὶ μετὰ τοῦ δομestikou καὶ πρὸς

cap. 16: Theoph. Cont. 112, 22—114, 22

ACEVBMN F 94 γένος AC Theoph. Cont. 112, 7: γένους EVBMNF
 εὐμοιρήσωσιν: εὐμηρήσωσιν C: εὐμυρήσωσιν E τῶν om. VB 95 ἔχων
 ACEMN Theoph. Cont. 112, 9: ἄγων VB 1 τὸν om. B 2 ἀνέρχεται M
 3 ποιεῖν B ἔθνος om. E 4 ἀνάγει om. ACE 4/5 τῆ αὐτοῦ ἀδ. M
 5 ἐπιγαμιακὰ (?) B 6 ἐμπρέπειν ante τοῖς βασιλ. ACEMN (sed cf. Theoph. Cont.
 112, 17) 9 προσέταξε: πεποίηκε A 10 τοῖς δυσὶ om. A θαρρήσας AC
 ὁ ante Θ. add. A 11 κατὰ om. E 12 βουλῆς (β. om. B) γενομένης post καὶ
 add. VB Μανουῆλ VBMN: βασιλεὺς ACE 13 βασιλέα: βασιλεὺς C
 ἐπιγαμίαν EMN τινα ACEMN: τι VB τινα post μέρος add. B 14 στρα-
 τευμάτων M προσώπου E 15 παρατάξων E 16 τοῖς ἔχθροῖς — συνεπι-
 θέσεσθαι om. C δέ, ὅτε: καὶ ὅτε Theoph. Cont. 113, 7: δ' ὅτε F: δ' ὅτι
 ACEVMN: δ' εἰ B 17 δεῆσοι EB 19 ἔδοξε εἰς B συρρήσας B 20 οὖν
 om. B ἀμερμουμνῆς EVMN 21 δὴ om. B τοῦ om. V 22 τὸν om. M
 25 ἔκλιναν ACEMN: ἐνέκλιναν VB

πολέμων ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν ἐλαθέντες οἱ τῆς βασιλικῆς φυλῆς, ἐφέρετο
 66 δὲ καὶ λόγος πολὺς ἐν Περσίδι, ὡς εἶη τις κατὰ τὸ Βυζάντιον ὠνομα-
 σμένος Θεόφοβος (καὶ γὰρ ἦν διαδοθεὶς ὑπὸ τοῦ σπειράντος τοῦτον πατρός),
 ἔδοξε τῇ τῶν Περσῶν γερουσίᾳ κρύφα τινὰς | ἐκπέμψαι εἰς ἔρευνα τοῦ
 ζητουμένου, καὶ δὴ καταλαβόντες τὴν ἡμετέραν καὶ πολλὰ διερευνησά-
 70 μενοι εὗρον αὐτὸν κατὰ τὴν Ὀξείαν τῇ μητρὶ συνόντα. ὡς δ' οὐκ ἐκ μόνων
 ζητούμενος ἔδηλουτό τε καὶ ἐγνωρίζετο, προσεμαρτύρει δὲ καὶ τις τῶν
 ἐκ γειτόνων τὴν γενομένην τῇ γυναικὶ πρὸς τὸν Πέρσην συνάφειαν (οὐ
 γὰρ τι κρυπτόν, ὃ τοῖς πολλοῖς οὐ γνωσθήσεται), δήλους ἑαυτοὺς οἱ
 σταλέντες καθιστάσι τῷ βασιλεῖ καὶ τὰ τοῦ σκοποῦ σαφηνίζουσιν,
 75 εἰρήνην καὶ σπονδὰς καὶ παντὸς τοῦ ἔθνους ὑποταγὴν ὑπισχνούμενοι,
 εἰ τὸν Θεόφοβον αὐτοῖς ἀποδοῦναι οὐ παραιτήσεται. ἦσθη γοῦν τοῖς
 ὑποσχεθεῖσιν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπεὶ περ οὕτως ἔχουσιν εὔρε τὴν ἀλήθειαν,
 προσλαμβάνεται τοῦτον ἐν τοῖς βασιλείοις καὶ μαθημάτων καὶ παιδείας
 μετεδίδου ἑλευθερίου. ἕτερος δὲ λόγος φησὶ μὴ ἐκ πρέσβεως τινος τὴν
 80 σποράν δέξασθαι τὸν Θεόφοβον, ἀλλὰ κατὰ τινὰ περιπέτειαν τῶν ἐν
 πολέμοις συμβαινόντων. καὶ τὸν τούτου πατέρα, εἴτε καὶ βασιλεύοντα,
 εἴτε καὶ βασιλεῦσα ἔγγιστα διτὰ κατὰ συγγένειαν φυγεῖν ἐκ Περσίδος καὶ
 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἔλθειν, πένητα διατελοῦντα βίον, κάκεισε
 καπηλίδι τινὶ γυναικὶ δουλεύοντα ἀλῶναι τῷ ταύτης ἔρωτι, καὶ νομίμω
 85 συναφείᾳ τὸν Θεόφοβον ἀποτεκεῖν. ἀλλ' ὁ μὲν πατήρ ἐξ ἀνθρώπων
 ἐγένετο, ἀστρονομία δὲ τινὶ καὶ μαντεία (καὶ γὰρ φασὶ ταύτας τὰς
 ἐπιστήμας ἀκμάζειν ἔτι ἐν Περσίδι) μαθεῖν περὶ τοῦ Θεοφύβου τοὺς
 Πέρσας, ὡς ἔστι τις ἐκ βασιλικῆς φυλῆς καταγόμενος ἐν Βυζαντίῳ, καὶ
 ἐπεὶ περ ἔμαθον, σπουδῇ τὴν Κωνσταντίνου καταλαβεῖν πρὸς τὴν τοῦ
 90 ζητουμένου εὔρεσιν, καὶ γνωστὸν οὕτω γενέσθαι τῷ βασιλεῖ. ἐπεὶ δὲ
 ἡ τούτου ἐμφάνεια ἀπασιν ἐγνώσθη τοῖς ἐν Περσίδι διὰ τῶν ὑποστρε-
 ψάντων πρέσβεων, ἥδιστον ἐφάνη πᾶσιν ἀπόστασιν τινὰ ἐννοῆσαι κατὰ
 τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ προσχωρήσει, ὡς ἂν τοῦ κατὰ

72/73 Luc. 8, 17

ACEVBMN F 65 ἔστι B 67 τῶν om. B εἰς ἔρ. ἔκπ. B 67/68 τοῦ ζητουμ.
 πρὸς ἔρ. A 68 οἱ πεμφθέντες post καταλ. add. B 71 τε om. ACEB 72 πρὸς
 om. C 73 γνωσθήσεται: γενήσεται C 74 καθιστάσι ACMN: καθιστάσι EVB
 75 σπονδῆν B 76 εἰ — παραιτήσεται VBMN: εἰ τ. Θ. αὐτοῖς οὐ παραιτήσεται
 παραδοῦναι (δοθῆναι E) CE: εἰ μὴ παραιτήσεται τ. Θ. παραδοῦναι αὐτοῖς A
 77 εὔρε: κατέλαβεν B καὶ ante τὴν ἀλήθ. add. MN (sed non F) 79 μεταδι-
 δοσιν A τινος om. B 81 τοῖς ante πολέμοις add. VB συμβαινουσῶν B
 καὶ alt. om. B 82 κατὰ: καὶ C 83 διατελοῦντα ACVMN: διαντλοῦντα
 E: διανώντα B δὲ add. post κάκ. B 84 καπηλίδι ACEVB: καπηλίτιδι
 MN τῷ ταύτ. ἀλ. ἔρ. A 85 Θεόφον C ἀποτεκεῖν: τεκεῖν, post συναφ. B
 86 τινὶ post μαντεία B φησι B 87 ἔτι: ἔστι E 88 ἔστι: ἔτι E 89 ἐν
 Βυζαντίῳ post ἔμαθον add. ACE σπουδῇ VBMN: σπουδαίως, ante καταλαβεῖν
 ACE τὴν Κωνστ. om. ACE 90 γενέσθαι E δ' ἢ B 92 κατὰ om. C

γένους ἀρχηγού εὐμοιρήσωσιν. ἔτυχε δὲ καὶ ἄλλως ὁ τῶν Περσῶν ἀρχηγὸς
 95 βᾶβρετ ἤδη πενταετίαν ἔχων ἐξ Ἀγαρηνῶν ἀποστὰς σὺν χιλιάσιν ἑπτὰ.
 ὅς καὶ τῷ πρὸς τὸν Θεόφοβον πόθῳ καὶ τῷ ἐξ Ἀγαρηνῶν φόβῳ βαλλόμενος
 εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπικράτειαν ἔρχεται κατὰ πόλιν Σινώπην καὶ
 τῷ βασιλεῖ ἑαυτὸν τε ποιεῖ καὶ τὸ ὅλον ἔθνος ὑπήκουον. διὰ τοῦτο τὸν
 5 τε Θεόφοβον ὁ Θεόφιλος ἀνάγει εἰς πατρικίων τιμὴν | καὶ τῇ ἑαυτοῦ
 ἀδελφῇ συνοικίξει, ἕκαστον τε τῶν Περσῶν νομοθετεῖ κατ' ἐπιγναίαν
 συνάπτεσθαι τοῖς Ῥωμαίοις, πολλοὺς ἐκ τούτων τοῖς βασιλικοῖς ἐμπρέ-
 πειν πεποικῶς ἀξιώμασι, καὶ κώδιξι στρατιωτικοῖς ἀναγράφεται
 τάγμα Περσικὸν οὕτω καλούμενον ὀνομάσας καὶ τοῖς κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν
 ἐξιοῦσι Ῥωμαίοις ἐναριθμεῖσθαι προσέταξε.

10 **16.** Τούτοις τοίνυν τοῖς δυσὶ θαρρήσας Θεόφιλος, τῷ Μανουῆλ καὶ
 τῷ Θεοφόβῳ, ἔξεισι κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν. ἐγγὺς δὲ γενομένων ἀλλήλοις
 τῶν στρατευμάτων ἐδέησε βουλῆς. καὶ ὁ μὲν Μανουῆλ οὐ δίκαιον εἶπε
 βασίλειά Ῥωμαίων πρὸς ἀμερμουμνῆν πολεμεῖν, ἀλλὰ τινα μέρος λαβόντα
 15 αὐτὸν ἐπὶ παρατάξεως εἶναι τὸν βασιλέα ἐβούλετο καὶ νύκτωρ ἐπιθήσε-
 σθαι τοῖς ἔχθροῖς μετὰ τοῦ πεζικοῦ συνεβούλευε, συνεπιθήσεσθαι δὲ, ὅτε
 δεῆσοι, καὶ τὸ ἵππικόν. ἀλλ' οὐκ ἔπεισε τὸν βασιλέα πολλῶν εἰπόντων
 σφετερίζεσθαι τὸν Θεόφοβον τὴν τῶν Ῥωμαίων δόξαν καὶ διὰ τοῦτο
 βούλεσθαι ἐν νυκτὶ πολεμεῖν. ἔδοξεν οὖν εἰς τοῦμηναν μεθ' ἡμέραν συρράξει
 20 τὸν πόλεμον. ὁ μὲν οὖν ἀμερμουμνῆς Ἰμβραήλ, εἶτ' ἄλλως καταλαζονεσόμε-
 νος, εἶτε δὴ καὶ τὸν βασιλέα κατορρωδήσας, μέρος τοῦ στρατοῦ λαβὼν
 ἀνεχώρησεν, Ἀβουζάχαρ δὲ τινα τῶν ἑαυτοῦ στρατηγῶν πρὸς τὸν
 κατὰ βασιλέως πόλεμον μετὰ μυριάδων ὀκτῶ ἐξαπέστειλεν. ἐγγισάντων
 25 πιπτόντων τέλος ἔκλιναν αἱ σχολαὶ μετὰ τοῦ δομestίκου καὶ πρὸς

cap. 16: Theoph. Cont. 112, 22—114, 22

ACEVBMN F 94 γένους AC Theoph. Cont. 112, 7: γένους EVBMNF
 εὐμοιρήσωσιν: εὐμηρήσωσιν C: εὐμηρήσωσιν E τῶν om. VB 95 ἔχων
 ACEMN Theoph. Cont. 112, 9: ἄγων VB 1 τὸν om. B 2 ἀνέρχεται M
 3 ποιεῖν B ἔθνος om. E 4 ἀνάγει om. ACE 4/5 τῇ αὐτοῦ ἀδ. M
 5 ἐπιγναίκα (?) B 6 ἐμπρέπει ante τοῖς βασιλ. ACEMNF (sed cf. Theoph. Cont.
 112, 17) 9 προσέταξε: πεποίηκε A 10 τοῖς δυσὶ om. A θαρρήσας AC
 ὁ ante Θ. add. A 11 κατὰ om. E 12 βουλῆς (β. om. B) γενομένης post καὶ
 add. VB Μανουῆλ VBMN: βασιλεὺς ACE 13 βασιλέα: βασιλεὺς C
 ἀμερμουμνῆν EMN τινα ACEMN: τι VB τινὰ post μέρος add. B 14 στρα-
 τευμάτων M προσώπων E 15 παρατάξων E 16 τοῖς ἔχθροῖς — συνεπι-
 θήσεσθαι om. C δέ, ὅτε: καὶ ὅτε Theoph. Cont. 113, 7: δ' ὅτε F: δ' ὅτι
 ACEVBMN: δ' εἰ B 17 δεῆσει EB 19 ἔδοξε εἰς B συρρήσαι B 20 οὖν
 om. B ἀμερμουμνῆς EVMN 21 δὴ om. B τοῦ om. V 22 τὸν om. M
 25 ἔκλιναν ACEMN: ἐνέκλιναν VB

ὑπαγωγῆν ἐκινήθησαν. ὁ βασιλεὺς δὲ μετὰ τῆς βασιλικῆς φάλαγγος καὶ
 δύο χιλιάδων Περωσῶν, προσόντος αὐτοῖς καὶ τοῦ Θεοφόβου, ἐπὶ τινα
 βουρὸν ἄνεισι. περιστοιχισάντων δὲ τοῦτον τῶν Σαρακηνῶν, ἄχρι μὲν
 ἑσπέρας πολὺς ἦν ὁ περὶ αὐτὸν πόλεμος, τῶν μὲν ἐπιτιζόντων αἰχμάλω-
 80 τον τοῦτον λαβεῖν, τῶν δὲ ἀμυνομένων καὶ μὴ προδοῦναι τὸν βασιλέα
 ἀνεχομένων. διὸ νικτὸς ἐπιγενομένης | κατεσοφίσαστο τοὺς Σαρακηνοὺς ὁ
 Θεόφοβος τοῖς στρατιώταις ἐγκელυσάμενος κρότοις τε καὶ ἔλαλαγμαῖς
 χρῆσθαι κινύραις τε καὶ χορδαῖς καὶ σαλπύγγων φωναῖς, ὡς τάχα
 βοηθείας ἑτέρας προσγινομένης αὐτοῖς. τοῦτο γὰρ δὴ καὶ ὑποτοπίασαν-
 35 τες οἱ Σαρακηνοὶ μίλια ἕξ ὑπεχώρησαν εἰς τοὔπισω κύκλωσιν κατορρω-
 δήσαντες. ὅθεν ἀδείας τυχόντες μικρᾶς οἱ περὶ τὸν βασιλέα φυγῆ χρησά-
 μενοι τὴν σωτηρίαν ἐπραγματεύσαντο καὶ πρὸς τὸ διασπεφευγὸς στρατεῖμα
 δισώθησαν. μεμψάμενος οὖν τὸ προδεδωκὸς στρατεύμα μόνον ὁ βασιλεὺς,
 οὐδὲν δὲ πλέον ἄχαρι πράξας, χάρισι καὶ διαφερούσαις τιμαῖς τοὺς περὶ
 40 τὸν Θεόφοβον ἐγέραιρεν. ὅθεν οἱ Πέρσαι πλεονα τὸν πόθον πρὸς τὸν
 Θεόφοβον ἀνῆπτον καὶ μόνου μετ' αὐτοῦ τὸν κατ' Ἀγαρηνῶν ὑποδύσθαι
 πόλεμον καθικέτεον καὶ τρέπεσθαι διεβεβαιοῦντο τὸν βασιλέα. διὸ καὶ
 τοῖς λόγοις αὐτῶν κατακλιόμενος ὁ βασιλεὺς οὐδένα ἄλλον, ἀλλὰ τὸν
 Θεόφοβον αὐτῶν ἠγεμονεύειν ἐβούλετο. τῷ δ' ἐπιόντι ἐνιαυτῷ ἕξεισι
 45 πάλιν ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν δυνάμεων, καὶ κατὰ τὸ Χαρσιανὸν τοῖς Ἀγα-
 ρηνοῖς συμπλακεῖς τρέπεται τούτους καὶ οὐκ ὀλίγους χειροῦται, αἰχμα-
 λώτους κατασχὼν ἄχρι τῶν εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδων, καὶ μετὰ νίκης
 λαμπρᾶς ἐπάνεισι πρὸς τὴν βασιλεύουσαν.

17. Ἐλήφθη τις αἰχμάλωτος ἐκ τῶν Ἀγαρηνῶν κατὰ χεῖρά τε γεν-
 50 ναῖος καὶ χειρῶν εὐφυῖα ὀνομαστός, ὃς καὶ γνωστός ἦν τῷ τῶν σχολῶν
 δομestικῷ καὶ ἑμαρτυρεῖτο παρ' αὐτοῦ, ὡς εἶη τε δεξιὸς περὶ τὴν ἵππα-
 σίαν καὶ ὡς ἐν τῷ ἱππάζεσθαι δυσὶ δόρασι χρώμενος ἐντέχνως ἄγαν καὶ
 εὐφυῶς καταβάλλει τοὺς ἐναντίους. ἐπεὶ δὲ ἔδει ἐν τῇ ἵπποδρομίᾳ τὸν
 τῆς νίκης θρίαμβον ἐκτελεῖν τὸν δομestικόν, προηγείτο δὲ οὗτος τοῦ

cap. 17: Theoph. Cont. 114, 22—116, 21; Zon. III, 369, 14—371, 2

AC (a 48 τῆν βασ. m. rec.) EVBMN FH 27 χιλιάδεις B προσόντος ACEVB:
 προσόντως F: προσόντων MN 29 περὶ αὐτῶν M 31 ἀνεχομένων B 33 χρή-
 σθαι καὶ κιν. χ. M καὶ χορδαῖς om. A χορδαῖς VBMN: φωναῖς CE 34 προσ-
 γενομένης V τούτου C καὶ om. B 35 κύκλωσιν om. B 38 προσδεδ. B
 39/40 ἐγέραιρε post τιμαῖς B 40 πόθον ἀνῆπτον περὶ τὸν Θ. B 41 τὸν
 κατ' Ἀγαρηνῶν ACE Theoph. Cont. 114, 14: τὸν κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν VMN:
 τῶν κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν F: τὸν πρὸς τοὺς Ἀγαρηνοὺς B 42 τὸν βασιλέα:
 αὐτοῦς B 44 ἠγεμονεύειν C ἐβούλ. ἠγμ. M δὲ ἐπιόντι B 46 χειροῦν-
 ται B 47 εἴκοσιπέντε M 48 ἄνεισι M ἐπάνεισιν εἰς A 49 δὲ post
 ἐλήφθη add. AB ἀνήρ ante αἰχμ. add. A 50 τῷ δομ. τῶν σχολῶν AE
 51 περὶ αὐτοῦ MNF 52 ἄγαν: ἄμα C 53 ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ B

- 55 θριάμβου, θεασάμενος αὐτὸν ὁ βασιλεὺς καὶ τοῖς ἐπαίνοις κλατεῖς ἵππου
 τε ἐπιβήναι ἐκέλευσε καὶ δόρατα λαβόντα δύο τήν ἀριστείαν καὶ εὐφυ-
 ἄν ἀπάσῃ τῇ πόλει ἐνδείξασθαι. τούτου δὴ γενομένου καὶ τοῖς ἀπειρο-
 60 τέρους τέρψιν παρέχοντος τῇ δόρασει, Θεόδωρος ὁ τὴν ἐπωκυμῖαν Κρα-
 τερὸς, ὁ καὶ μετὰ βραχὺ τῆς τῶν ἀγίων τεσσαρακονταδύο μαρτύρων
 60 φάλαγγος ἀρχηγὸς γεγωνῶς, πλησίον τῷ βασιλεῖ παρεστῶς ἐξεμυκτη-
 ρίζε τὸν Ἄγαρηνόν, μηδὲν ἀνδρείον φάσκων μηδὲ καταπληκτικὸν ἐν-
 δεικνύμενον. ᾧ καὶ χαλεπήνας ὁ βασιλεὺς· ἄλλα σύ, ὦ θηλυδρία καὶ
 65 ἄνδρε, δύνασαι τι τοιοῦτον ἐργάσασθαι; ὑπολαβὼν δὲ ὁ Κρατερὸς·
 οὐδὲ γὰρ ἐν πολέμῳ τοιαύτης φλυαρίας χρεία. ἐνὶ δὲ χρησάμενος τὴν
 εἰς θεὸν πεποιθήσιν ἔχω βεβαίαν, ὡς κρημνίσω τε τοῦτον καὶ τοῦ ἵππου
 καταβαλῶ. ἐπὶ τῷ λόγῳ θυμωθεὶς ὁ βασιλεὺς ἤ μὴν, ἔφησε, κατὰ τῆς
 70 ἑαυτοῦ κεφαλῆς τὸν ὄρκον ἐπαγαγών, θανάτῳ παραδούμαι τὸν ἅγιον,
 εἰ μὴ τοὺς λόγους εἰς ἔργον ἀγάγοι. ἀναβάς οὖν εὐθύς τὸν ἵππον ὁ Θε-
 70 ὄωρος καὶ δόρυ λαβὼν συνεπλέκετο τῷ Σαρακηνῷ, καὶ ἐν οὐ μακρῷ
 τῷ χρόνῳ τοῦ ἵππου αὐτὸν κατεκρήμνισεν. ἤσχυνθη μὲν οὖν ὁ βασι-
 λεὺς καταβεβλημένον ἰδὼν τὸν Σαρακηνὸν ὑπ' ἀνδρὸς εὐνοῦχου, ὅμοιο
 τὴν ἀρετὴν | αἰδεσθεὶς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις τε ἐφιλοφρονήσατο καὶ στολάς
 καὶ περιβολάς, τὴν πολιτείαν αἰδούμενος, ἐδωρήσατο. ἤδη δὲ τοῦ ἔαρος
 75 ὑπολάμποντος, δύναμιν πάλιν ἡθροικῶς ὁ Θεόφιλος ἔξεισι κατὰ τῶν
 Σαρακηνῶν καὶ τὸν ὄσιον Μεθόδιον ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ, ἐθισμένον αὐτῷ
 ἐν τοῖς πολέμοις τοῦτο ποιεῖν, εἴτε τοῦ ἀσαφῆ ἔνεκεν καὶ πολλοῖς ἀγνωστα
 διαλύειν διὰ τῆς ἐνυπαρχούσης αὐτῷ σοφίας, εἴτε καὶ ἐπαναστάσεις
 φυλαττόμενος παρ' αὐτοῦ τινὰς παθεῖν διὰ τὸν κατὰ τῶν θείων καὶ
 80 σειπτῶν εἰκόνα πόλεμον. οὐ μικρῶς γὰρ ἐσέβητο τὸν ἄνδρα τὸ τῆς
 πολιτείας ἔκκριτον καὶ φιλόθεον. διὰ τοι τοῦτο κατόπιον ἔαν αὐτὸν οὐκ
 ἐφαίνετο συμφέρον τῷ βασιλεῖ.

18. Τέως δ' ὅμως συμπεσόντων ἀλλήλοις τῶν στρατευμάτων καὶ
 τῶν Ἰσμαηλιτῶν ὑπερτερούντων, κύκλωσιν ὑπέστη ὁ βασιλεὺς καὶ

cap. 18: Theoph. Cont. 116, 21—118, 3; Zon. III, 371, 3—372, 1

ACEVBMN F 55 αὐτόν: τοῦτον B 56 ἐπιβήναι C ἐκέλευε B
 λαβόντα ACEVN: λαβείν BM καὶ post δύο add. B 57 δὴ: δὲ EB 59 καὶ
 om. B μαρτύρων om. B 60 ἐμυκτηρίζε AE 60/61 ἐξεμυκτηρίζε — Ἄγα-
 ρηνόν: ἐξεμυκτηρίζεν αὐτόν M 61 ὡς ante μηδὲν add. B καὶ ante μηδὲν
 add. E φάσκων om. B 62 θηλυδρία CE 63 φησί, post ἄνδρε add. B
 64 ὦ ante βασ. add. B δύν. δόρ. A 66 ἔχων CM 67 θυμῶ. δ' ἐπὶ τῷ
 λόγῳ B 69 εὐθύς om. AE 70 συμπλέκεται E Ἄγαρηνῷ C 71 ἐξ-
 κρήμνισεν A 72 Ἄγαρηνόν M 73/74 στολάς καὶ περιβολαῖς CV 75 πάλιν
 om. B 76 Σαγαρηνῶν AE 77 τὰ ante ἀσαφῆ add. B πολλοῖς om. B 79 ὑπ'
 αὐτοῦ B τῶν: τὸν V 80 γὰρ dittogr. E ἐσέβητο B τὸν ἄνδρα AECVB:
 τοῦ ἀνδρὸς MNF διὰ post ἄνδρα add. B 81 αὐτόν ἔαν M 82 ἐφαίνετο:
 ἰδόκει B 83 δὲ ὅμως AE

85 ἤδη ἀλώσιμος ἦν. ὁ δὲ καταμαθῶν Μανουὴλ ὁ τοῦ στρατοῦ ἐξηγούμενος, καὶ δεινὸν ἠγησάμενος δορυάλωτον βασιλέα Ῥωμαίων Ἰδεῖν, τοὺς περὶ αὐτὸν ἀναθαρρύνας εἰσήει μετὰ θάρσους τὸν κίνδυνον. ὡς δ' εὔρε καμόντα τὸν βασιλέα καὶ τὴν σωτηρίαν ἀπεγνωκότα, προφασιζόμενον δὲ μὴ βούλεσθαι τὸν λαὸν φυγόντα καταλιπεῖν, ἄγε δὴ, ἔφησεν, ὡς
90 βασιλεῦ, ἔπου μοι προπορευομένω καὶ τὴν ὁδὸν σοι εὐρύνοντι. ὡς δ' ὁ μὲν Μανουὴλ ἐξήκει, ὁ βασιλεὺς δὲ κατεπτηχῶς οὐχ εἶπετο, πάλιν ἐκ δευτέρου ὑποστρέψαι ἠναγκάσθη. ὡς δὲ καὶ πάλιν ἠστοχῆσε, τὸ τρίτον ἐπιστραφεῖς θάνατον ἠπέιλησεν, εἰ μὴ ἔποιτο, καὶ οὕτως ὄψε καὶ μόλις τοῦ κινδύνου διέσωσε. διὸ τιμαῖς τε τοῦτον ἀναξίσις ἐδεξιοῦτο
95 καὶ δωρεαῖς ἑθεράπευεν, εὐεργέτην καὶ σωτῆρα ἀποκαλῶν.

19. Ἄλλ' ὁ φθόνος ἴσχυσε κατὰ τοῦ τοιοῦτου ἀνδρός, καὶ εἰς καθοσίωσιν ἐκ λαιδωρίας κατεκληθείς καὶ κίνδυνον οὐ μικρὸν ἑαυτῷ ἐπηρητημένον κατανοήσας καὶ διὰ τίνος τῶν πιστοτάτων πληροφορηθείς, δούλου μὲν γεγονότος αὐτοῦ, οἰνοχοοῦντος δὲ τότε τῷ Θεοφίλῳ, ὡς μέλλοι
5 τοῦτον ἀποτυφλοῦν, ἀποστασίαν τολμᾷ καὶ πρὸς Ἀγαρηνοὺς μετατίθεται, μέγας παρ' αὐτοῖς καὶ ὄφθεις καὶ μεγίσταις τιμαῖς γεραίρομενος. στρατὸν τε γὰρ ἐνειπιστεύθη πολὺν καὶ κατὰ τῶν γειτονούντων ἔχθρῶν, οἳ οὕτω δὴ Κορμάτοι καλοῦνται, ἐπέμφθη. ὅς μὴδένα ἕτερον ἐπεσθαὶ οἱ θελήσας, ἀλλ' ἦ μόνον τοὺς ἐν φυλακαῖς καθειργμένους Ῥωμαίους αὐτῷ
10 συστρατεύεσθαι, νίκας μεγίστας καὶ καλλίστας ἠνέγκατο, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ λεγόμενον Χωροσαῖν ἐκπολιορκῆσαι. οὐ γὰρ μόνον τὸ κατ' ἀνδρείαν διάφορον ἐξέπληξε τοὺς ἐναντίους, ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς διαλέκτου παραλλαγή καὶ ἡ τῶν σχημάτων μεταβολὴ καὶ ἡ τοῦ πολέμου παράδοξος ἐξαλλαγή

cap. 19: Theoph. Cont. 118, 4—121, 5; Zon. III, 372, 1—374, 4

ACEVBMN FH 85 Μανουὴλ post καταμαθῶν (καὶ μαθῶν F) AEMNFH: Μανουὴλ post ἐξηγούμ. CVB στρατοῦ: στρατηγοῦ E 86 δορυάλ. post Ἰδεῖν AE 89 βουλ. φυγ. καταλ. τὸν λαὸν B ἔφη M 90 πορευομένω CV εὐρόντι C 91 καταπεπτ. B 91/92 εἶπετο, ὑποστρ. καὶ δεύτερον ἠναγκ. B 93 διὰ ξίφους post θάν. add. B ἔπειτο B 94 αὐτὸν post μόλις add. B 95 ἑθεράπευεν A ὡς ante εὐεργ. add. C 2 οὐ μικρὸν post ἐπηρτ. AE ἐπηρητημένον C 3 ἐνοσήσας A 4 αὐτῷ (ante γεγ. A) AE οἰνοχοοῦντος ACEVBF: οἰνοχοήσαντος MN μέλλει B 5 ἀποστασίαν τε τολμᾷ B τοὺς ante Ἀγαρ. add. E 6 καὶ pr. om. B 7 γὰρ om. B ἔχθρῶν: ἔθρῶν ἐστάλη B 8 Κορμάτοι AEVB: Κορμάται C: Κορμάται MN: Κορμάτοι Theoph. Cont. 118, 14 cod. V καλοῦνται ACEVB: καλούμενοι MN 9/10 ἄλλ' — συστρατεύεσθαι om. CV μόνον — νίκας: μόνον τοὺς ἐκέισε κατοχομένους ἐν φρουρᾷ Χριστιανούς στρατιώτας, νίκας B 10/11 αὐτὸν τὸν λεγ. M 11 Χωροσαῖν EVB: Χωροσαῖν AMN Theoph. Cont. 118, 19 cod. V: Χωρησαῖν C ἐκπολιορκῆσαι CEVB: ἐκπορθῆσαι A: πολιορκῆσαι MN 12 τοὺς ἐναντ. ἐξέπληττεν B 13 καὶ ἡ — ἐξαλλαγή om. B πολέμου om. C ἐναλλαγή E

εἰς δειλίαν οὐ τὴν τυχοῦσαν συνήλασε τοὺς πολεμίους. καὶ οὐ κατὰ τῶν
 15 ἐχθρῶν οὗτος ὤφθη γενναῖος, ἀλλὰ καὶ θηρίων ἀγρίων πημαιομένων
 τὴν χώραν ἠνδρίσατο. καὶ μεγάλων αἴτιος αὐτοῖς καλῶν γεγυῶς αὐτῶν
 τε | ἠγαπήθη διαφερόντως τῷ ἄρχοντι τῶν Σαρακηνῶν καὶ τῇ γερούσιαι
 αὐτοῦ. ταῦτα μαυθάνων ὁ Θεόφιλος, ὡς εἰκός, ἠνιάτο καὶ πάντα λίθον
 20 ἐκίνει, ὡς ἂν τὸν ἄνδρα μετακαλέσειτο. διὸ καὶ σταυρὸν καὶ χρυσο-
 βούλλιον διὰ τινος ἀγύρτου μοναχοῦ ἐπέμπει τῷ Μανουήλ, ἐκκαλού-
 μενος ἐπαναστρέψαι καὶ πᾶσαν ἀμνηστίαν αὐτῶν κακῶν χαρίζομενος δι'
 αὐτῶν. ἃ διακομίσας ὁ εἰληφῶς εἰς χεῖρας λαθῶν τίθησι τῷ Μανουήλ.
 καὶ δεξάμενος οὗτος καὶ οἰοεὶ τὴν ψυχὴν ἐκκαυθεῖς, ἤδη δὲ καὶ πιστευ-
 ὄμενος ἐκ τῶν προτέρων ἔργων, μηνύει τῷ ἄρχοντι τῶν Σαρακηνῶν,
 25 ὡς πῶθον τρέφει καὶ κατὰ τῶν Ῥωμαίων στρατεύσει καὶ τοὺς ἐχθρούς,
 οἱ κατεῖπον αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, ἀμύνασθαι, κατὰ τὴν Καππαδο-
 κίαν οἰκοῦντας. συνεκπεμφθῆναι δὲ αὐτῶν ἤξιον καὶ τὸν τούτου υἱὸν
 εἰς πλείονα τῆς ὑποουίας ἀναίρεσιν. κατανεύει τοῖς αἰτηθεῖσιν ὁ Ἰσμαήλ
 καὶ διδῶσιν αὐτῶν τοῦ ἐκστρατεύειν ἄδειαν. ὡς δ' ἤγγισε τοῖς Ῥωμαίων
 30 ὄριοις, δῆλα ποιεῖ τὰ κατ' αὐτὸν τῆς Καππαδοκίας στρατηγῶν καὶ τὴν
 ἐσαυθὶς ἐς Ῥωμαίους ἐπάνοδον, καὶ ἅμα ἐδίδασκεν, ὡς χρὴ κατὰ τὸν
 δεῖνα τόπον λόχον τινὰ καὶ ἐνέδραν γενέσθαι, 'ἵν' ὅταν ἐκεῖσε', φησί,
 'γένωμαι, τοὺς μὲν τῶν Σαρακηνῶν προδρόμους ἐπ' ἄλλον τινὰ τόπον
 ἐξελαύνειν ποιήσω, αὐτὸς δὲ πρὸς τὰ Ῥωμαίων ἦθη ἀναδραμούμαι.'
 35 ὁ καὶ γέγονεν. ὡς γὰρ κατὰ τὸ σύνθημα τῷ ὀρισθέντι ἐπλησιάζον
 τόπῳ, πολλὰ τὸν τοῦ Ἰσμαήλ υἱὸν κατασπασάμενος 'σὺ μὲν ὑγιής', ἔφη,
 'ἄπιθι, τέκνον, πρὸς τὸν σὸν πατέρα, ἐγὼ δὲ ἀπελεύσομαι πρὸς τὸν
 ἐμὸν βασιλέα | καὶ κύριον.' διασωθεὶς δ' ἐκεῖθεν πρὸς τὴν βασιλεύουσαν
 ἐντυγχάνει τῷ βασιλεῖ κατὰ τὸν ἐν Βλαχέρναις τῆς θεοτόκου ναὸν καὶ
 40 μάγιστρος παρ' αὐτοῦ τιμᾶται καὶ σύντεκος ἕκτοτε χρηματίζει αὐτοῦ.
 καὶ τὰ μὲν περὶ τοῦ Μανουήλ ἔσχεν οὕτως.

20 hieme a. 831/832

ACEVBMN F 14 ἦλασε M συνήλασε — πολεμίους: τοὺς πολ. ἐνέβαλε AE
 15 οὕτως A κατὰ ante θηρ. add. AEB θηρῶν B 17 διαφερ. om. B
 τῶν Σαρ. om. M 18 μαθῶν B 19 μετακαλέσθηται B χρυσοβούλλον AEB
 20 ἀγρίτου MN 20—22 ἐκκαλούμενος — Μανουήλ om. AE 21 δι' αὐτῶν om. B
 22 λαθῶν MN: ἐλαθῶν CVB τῶν: τοῦ B 23 δὲ om. B 25 καὶ pr. om. B
 τῶν MNF Theoph. Cont. 120, 3: om. AECVB ἐκστρατεύσει B 26 Καππα-
 δοκῶν AE 27 συμπεμφθῆναι AE δ' αὐτῶν CV 28 Ἰμβραήλ A 29 Ῥω-
 μαίοις E 31 εἰς B 32 καὶ ἐνέδραν om. B 33 γένωμαι AECVB:
 γενόμενοι MN 35/36 ἐπλησιάζε τόπον B 36 πολλὰ om. B Ἰμβραήλ A
 36/37 ἔφη post τέκνον CVB 37 σὸν πατέρα: πατέρα τὸν σὸν B 37/38 πα-
 τέρα — βασιλέα CVBMNF: πατ., πρὸς δὲ τ. ἐ. ἐγὼ ἀπελ. βασ. κ. κ. AE 37 δὲ:
 δ' VB 40 παρ' αὐτοῦ: παραντικά B χρημ. ἕκτ. B 41 μὲν om. B τοῦ
 AEM: τὸν CVBNF

20. Θεοδότου δὲ τοῦ Μελισσηνοῦ, ὃν καὶ Κασσιτηρᾶν προσαγο-
 ρεῦσθαι ὁ λόγος ἐγνώρισεν ἄνωθεν, ἐφ' ἱκανὸν τὸν τῆς Κωνσταντινου-
 πόλεως θρόνον κατεσχηκότος, ἄρτι δὲ καταλύσαντος τὸν βίον, ὁ τοῦ
 45 Θεοφίλου παιδαγωγὸς Ἰαννῆς τὸν ἐκείνου διαδέχεται θρόνον, ἄθλον
 τὴν ἱερωσύνην λαβὼν ἀσεβείας καὶ ἀπιστίας.

21. Ζητοῦντι δὲ τῷ Θεοφίλῳ λίαν ἐπιστατικῶς περὶ τούτων, οἴτι-
 νες ἄρξουσι μετ' αὐτόν, γύναιον τι ληφθὲν ἐκ τῶν Ἀγαρηνῶν κατὰ τινα
 τῶν προηγησαμένων πολέμων, εὐφυῶς ἔχον περὶ τὰς τοιαύτας προρρη-
 50 σεις, παρέστη τῷ βασιλεῖ. ἤρετο δὴ οὖν ὁ βασιλεὺς, ἃ δὴ καὶ ἐβούλετο,
 καὶ τίνας μακρὰν ἔσσεσθαι τὴν διαδοχὴν τῆς βασιλείας ἀνεπιεῖν προσέ-
 ταττε. τοῦτο δὲ τὸ γύναιον, εἶτ' ἐξ ἐνθουσιασμοῦ, εἶτε καὶ ἐκ δαιμονίας
 ἐνεργείας κινούμενον, 'σοῦ μὲν', ἔφησεν, 'ὦ βασιλεῦ, διάδοχος ἔσεται ὁ
 υἱὸς συνάμα τῇ ἰδίᾳ μητρὶ, μετὰ δὲ τούτους τὸ τῶν Μαρτινακίων γένος
 55 διαρκέσει ἐπὶ πολὺ τῇ βασιλείᾳ.' ὁ δὲ ἅμα τῷ λόγῳ τὸν Μαρτινακίον,
 καίτοι στεργόμενον αὐτῷ, ἀπέκειρε μοναχὸν καὶ τὸν αὐτοῦ οἶκον ἀπέ-
 δειξε καταγώγιον μοναστῶν. οὐ τοῦτο δὲ μόνον τὸ ρηθὲν γύναιον,
 ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν μελλόντων προαπεθέσπισε. τὸν τε γὰρ |
 Ἰαννὴν ἐκπεσεῖσθαι τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου προηγγεῖλε καὶ τὰς σεπτὰς
 60 εἰκόνας τὴν προσήκουσαν τιμὴν καὶ προσκύνησιν δέξασθαι. ἐφ' οἷς
 περιώδυνος γενόμενος ὁ Θεόφιλος παρεκάλεε πολλάκις τὴν δέσποιναν
 καὶ τὸν τοῦ δρόμου λογοθέτην Θεόκτιστον καὶ ὄρκιος κατεδέσμηε φρικώ-
 δεστάτοις, μετὰ τὸν ἑαυτοῦ θάνατον μῆτε τὸν Ἰαννὴν μεταστήσει τῆς
 πατριαρχίας, μῆτε τὴν προσκύνησιν τῶν εἰδώλων, τὰς σεπτὰς εἰκόνας
 65 οὕτω καλῶν, ἰδεῖν ἀνασχέσθαι. οὐ τὸ γύναιον δὲ μόνον προεφήτευσε
 ταῦτα, ἀλλὰ καὶ Ἰαννῆς διὰ λεκανομαντείας καθαρῶς ἀπέδειξε αὐτῷ
 τὸν μέλλοντα τὴν ἀρχὴν διαδέξασθαι. οὐ τῷ βασιλεῖ δὲ μόνον τὸ
 γύναιον τὰς πεύσεις διέλυσεν, ἀλλὰ καὶ Κωνσταντίνῳ τῷ κατὰ τοὺς

47 a. 837

cap. 20: Theoph. Cont. 121, 6—121, 9; Zon. III, 374, 5—374, 11 cap. 21:
 Theoph. Cont. 121, 10—122, 15; Glyc. 539, 1—539, 3

ACEVBMN F 42 Κασσιτηρᾶν EMN 43 φθάσας post λόγος add. A,
 ἦδη add. B ἐγνώρισε AE ἄνωθεν om. AEB 43/44 ἐφ' ἱκανὸν post
 θρόνον AE 44 κατασχόντος AE 45/46 ἀσεβείας post ἄθλον A καὶ
 ἀπιστίας om. A 47 βασιλεῖ ante Θ. add. AEMNF (sed cf. Theoph. Cont.
 121, 10) λίαν om. AEMNF ἐπιτατικῶς A τούτων, οἴτινες: τῶν, οἱ B
 48 κατὰ τινα προηγησάμενον πόλεμον B 49 περὶ: πρὸς B 50 δὴ pr. om. B
 δὴ καὶ om. B 51 εἰπεῖν B 52 εἶτ' ἐκ δαιμ. συνεργίας B 53 ἐφη EM
 54 συνάμα: ἅμα B ἰδίᾳ om. AEB αὐτοῦ post μητ. add. B 55 τῇ βασ.
 ἐπὶ πολὺ B 56 ἀπέδειξε καταγώγιον AEMN: καταγ. ἀπέδ. (ἀπετέλεσε B) CVB
 ταῦτα B μόνον dittoqr. post ρηθὲν add. CV 58 ἄλλα om. B 60 πμ. εἶξ.
 καὶ προσκύν. C 61 πολλάκις post δέσπ. A 62 φρικώδεις B 65 μόνα A
 προσέειπε B

Τριφυλλίους μέγα δυναμένω τῷ τότε τὰ συμβησόμενα διετράνωσαν,
 10 αὐτὸν τε καὶ τοὺς υἱοὺς μέλλειν εἰπὸν ὑπάρξενός τε στερηθῆναι καὶ
 τὸ τῶν κληρικῶν ἀμφιέσασθαι σχῆμα. ὁ καὶ γέγονε μετὰ ταῦτα τοῦ
 Βασιλείου τὴν ἀρχὴν διιθύνοντος. προεῖπε δὲ καὶ Γεωργίω τῷ Στρατιω-
 τικῷ τὸν κατειληφότα αὐτὸν θάνατον ἐν τῇ σφενδόνη τοῦ Ἱπποδρομίου.
 16 ἔκεισε γὰρ μετέπειτα τοῦ Βασιλείου βασιλεύοντος ἀποστασίας ἐγκλη-
 ματι περιπεσῶν ἀπετμήθη.

22. Ἦδη δὲ τοῦ ἤρος διαλάμπουτος οἶ τε Ἄγαρῆνοι καὶ ὁ Θεόφιλος
 κατ' ἀλλήλων ἐξώρμησαν, ἀλλήλους δὲ πτοηθέντες ὑπέστρεψαν
 ἀπρακτοί. ὑποστρέψας δὲ ὁ Θεόφιλος πρεσβείαν ἐδέξατο τοῦ χαγάνου
 Χαζαρίας ἐξαιτουμένου κτισθῆναι τὸ Σάρκελ ὀνομαζόμενον φρούριον.
 80 τοῦτο γὰρ ἐδόκει ἔρυμα καρτερόν εἶναι, τῆς τῶν Πατζινάκων ἐφόδου
 διεῖργον αὐτοὺς πρὸς τὰ μέρη τοῦ Ταυαΐδος ποταμοῦ. ὧν ὑπακούσας
 τῇ αἰτήσῃ ὁ βασιλεὺς ἐξαπέστειλέ τινα Πετρῶνῶν καὶ τὴν τοῦτων
 αἰτήσιν εἰς πέρας ἤγαγεν. οὗτος ὑποστρέψας γενωμην ἐδεδοκίε τῷ βασι-
 85 λεῖ, ὡς οὐκ ἄλλως ἄρξει τῆς Χερσῶνος βεβαίως, ἢ στρατηγὸν προχει-
 ριζόμενος ἴδιον. μέχρι γὰρ ἐκείνου τοῦ χρόνου οὐδεὶς τῶν ἡμετέρων
 ἄρξων ἐκείνων ἐστέλλετο, ἀλλ' ἐγχωρίως τις πρωτεύων τὴν προση-
 γορίαν τὰ τῆς πόλεως ἦν διοικῶν. προσδεξάμενος οὖν τὴν αὐτοῦ συμ-
 βουλήν ὁ βασιλεὺς οὐκ ἄλλον, ἀλλ' ἐκείνον αὐτὸν ἐξαπέστειλε στρατη-
 90 γεῖν τῆς χώρας, διατάγματα πέμψας τῷ πρωτεύοντι καὶ τοῖς ἄλλοις
 αὐτόχθοσι δυνατοῖς ὑπέκειν αὐτῷ ἀνευδοιάστως, ἔκτοτε οὖν ἐκράτησε
 στρατηγούς εἰς Χερσῶνα πέμπεσθαι.

23. Τῷ δ' ἐπιόντι ἐνιαυτῷ τῆς ἑαρινῆς ἐπιστάσης ὥρας ἔξεισι κατὰ
 τῶν Ἄγαρηνῶν ὁ Θεόφιλος μετὰ δυνάμεως καὶ χειρὸς πολλῆς. πρόεισι

79 a. circiter 837   82 a. circiter 837

cap. 22: Theoph. Cont. 122, 16—124, 5   cap. 23: Theoph. Cont. 124, 6—
 134, 21; Zon. III, 376, 5—379, 12; Constantinus Porphyrogenitus, De adm. imp.
 182—184 Moravcsik

AC (a 90 ἀν)ενδ. rursus m. prim.) EVBMN F 69 δυναμένους B διετράνωσ
 70 αὐτὸν τε: φησαν αὐτὸν B εἰπὸν post στερηθ. MN: om. B τε alt. om. BM
 71 ἀμφιέσασθαι CVMN: ἀμφιάσασθαι AEBF 72 βασιλεὺς B διανύοντος AE
 73 αὐτῷ θάν. E 74 ἐκεῖ B 76 ἕαρος A 78 χαγάνου CVB: χαγάβου E:
 γαγάνου M: χαγ A 79 Σάρκελ: Σάρκελλ M: Σάρβηλον B 80 γὰρ ACEVBF:
 δὲ MN τὸ add. ante ἔρυμα AE κρατερόν B Πατζινάκων AC 81 ὧν AEMN:
 οὐ CVB 81/82 ὑπακ. τῆς αἰτήσεως B 82 Πετρῶνῶν M τοῦτων AEMN:
 τούτου CVB (sed cf. Theoph. Cont. 123, 1) 84 βεβαίως: βιαίως B 87 συμβου-
 λίαν M 88 ἐκείνον om. M αὐτὸν ἐκείνον AE 89 τότε ante πρωτ. add. CVB
 90 τότε γούν M 91 πέμπεσθαι: στέλλεσθαι, ante εἰς Χερσ. VB 92/93 ἔξεισι
 post Θεόφ. A

τε πορρωτέρω τῆς Συρίας, κείρων ὁμοῦ τὴν γῆν καὶ πορθῶν καὶ πᾶν
 5 τὸ προστυχὸν ληϊζόμενος. πόλεις τε γὰρ πολέμου νόμῳ κατέσχε δὺο
 καὶ ἠνδραποδίστατο, καὶ αὐτὴν δὲ τὴν λεγομένην Σωζόπετραν ἐξεπο-
 λιόρκησε, πατρίδα τυγχάνουσαν τοῦ ἀμερμουμνῆ, ὑπὲρ ἧς πολλὰ κατε-
 δεήθη διὰ γραμμάτων οὗτος, φείσασθαι ἐκλιπαρήσας τῆς ἑαυτοῦ πατρί-
 5 δος, εἰ καὶ μὴ προσέσχε τοῖς γραφομένοις ὁ βασιλεὺς. καὶ ταῦτα διοικη-
 σάμενος ἐπάνεισιν ὁ Θεόφιλος πρὸς τὴν βασιλεύουσαν, τὸν Θεόφοβον
 κατόπιν λιπῶν, ἐφ' ᾧ τε διαθέσθαι τὰ τοῦ στρατοῦ καλῶς καὶ διὰ τα-
 χέων πρὸς αὐτὸν ἐπαναδραμεῖν. ἀλλ' οἱ Πέρσαι, διὰ τὸ σφῶν σιτηρέ-
 σιον ὑστερήσαν ὄντες περιαλγείς, ἐν Σινώπῃ συσχόντες αὐτὸν βασιλέα
 καὶ ἄκοντα ἀνεκέρυξαν, πολλὰ λιπαροῦντα καὶ ποτινῶμενον ἀποσχέ-
 10 σθαι τῆς τοιαύτης ὀρμῆς, καὶ ἀπειλοῦντα δεῖνὰ πείσεσθαι τούτους ὅσον
 οὕτω χάριν τοῦ τοιοῦτου τολμήματος. ὡς δ' οὐ προσείχον αὐτῷ, ἀλλ'
 ὀλη γνώμη καὶ προαιρέσει τοῦ ἐγχειρήματος εἶχοντο, λάθρα τὰ τελε-
 σθέντα γνωρίζει τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐνόρκως πληροφορεῖ, ὡς οὐκ αὐτός,
 οἱ Πέρσαι δὲ τῶν τολμηθέντων αἴτιοι. τότε μὲν τὴν ἐκείνου προαίρεσιν
 15 ὁ βασιλεὺς ἀποδέχεται καὶ πρὸς τὰ βασίλεια αὐτὸν εἰσκαλεῖ, τὴν προ-
 τέραν εὐκληρίαν ἀποδιδούς, συγγνώμην τε ἅπασιν τοῖς Πέρσαις δίδωσι
 καὶ κακῶν ἀμνηστίαν. οὗς καὶ πεισθέντας ταῖς ὑποσχέσεσι καὶ τῆς
 Σινώπης ἀποδημήσαντας ἔγνω δεῖν ὁ βασιλεὺς διαστήσαι καὶ μὴ
 20 τοσοῦτον πλῆθος ὁμοῦ διάγειν. καὶ ἐπεὶπερ εἰς τρεῖς μυριάδας τὸ πᾶν
 ἔκορυφούτο τῶν Περσῶν πλῆθος, καλῶς σκεψάμενος ἐκάστῳ θέματι
 χιλιάδας ἐξαπέστειλε δὺο, ὑπὸ χεῖρα τελεῖν προσταίας τοῖς ἐν αὐτοῖς
 στρατηγοῦσιν. αὕτη ἡ αἰτία ὑπόπτους τε τοὺς Πέρσας ἐποίησε καὶ
 μετ' οὐ πολὺ τὸν Θεόφοβον ἐξήγαγε τῆς ζωῆς. ἐγένετο δὲ τις καὶ δευ-
 25 τέρα αἰτία, ἦν ὁ λόγος δηλώσει κατὰ τὸν οἰκείον καιρὸν. ὁ δ' ἀμερμου-
 μνῆς τοσοῦτον ἐτρῶθη τὴν ψυχὴν ἐπὶ τῇ καταλήψει τῆς ἐκπορθηθείσης
 πατρίδος αὐτοῦ, ὡς πανταχοῦ θε|σπίσαι πᾶσαν ἡλικίαν ἐκ τε Βαβυ-
 λῶνος καὶ Φοινίκης καὶ Παλαιστίνης καὶ κοίλης Συρίας, ἔτι δὲ καὶ τῆς

1 a. 838 15 ante mens. Ian. a. 842

ACEVBM (a 9 ἄκον)τα Ιαc.) N FH 94 πᾶν τὸ: παντὸς M 1 λεγομένην:
 σφωζόμενην C 2 τυγχάνουσαν: ὑπάρχουσαν B 3 οὗτος om. ACE ἐκλιπαρῶν B
 4 γραφομένοις: λεγομένοις M 5 πρὸς VBMN: εἰς ACE 8 συσχόντες VBMN:
 κατασχόντες ACE 9 λιπαροῦντα καὶ ποτν. VBN: ποτν. καὶ λιπ. ACE
 9/10 ἀποσχέσθαι post τοι. A 14 οἱ Π. δὲ: ἀλλ' οἱ Π. B οὖν post μὲν
 add. B 15 ἀποδέχεται AVN: ἀπεδέξατο B: ἀπεδέχετο C 16 τοῖς Π. ἄπ. A
 18 ἔγνων C 19 μερίδας V 20 πλῆθος VBN: τάγμα ACE 21 ἐξαπέ-
 στειλε ACEN: ἐξαπέστειλε VB: ἀπέστειλεν Theoph. Cont. 125, 8 cod. V (: ἀπέσταλ-
 κεν Bekker) αὐτοῖς VBN: αὕτη AE: αὐτῷ C 22 στρατηγοῖς B τε
 post αὕτη add. B 23 δὲ om. VB 24 ἀμερμουμνῆς EVN 25 καταλήψει
 VBN: κατασχέσει ACE ἐκπορθήσης C 26 αὐτοῦ om. N παντ. θεσπ. π.
 ἡλ. om. B τε om. B

πορρωτέρω Λιβύης ἀθροίζεσθαι. πάντα δὲ τὸν στρατευόμενον γράφειν
 ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀσπίδος Ἀμώριον, τὴν κατ' αὐτοῦ ὄρμην αἰνιττόμενος.
 30 Θεόφιλος κατὰ τὸ Δορύλαιον, τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν Ἀμωρίου ἀπέχον.
 πολλῶν οὖν συμβουλευόντων μετοικίσει τὸν ἐν Ἀμωρίῳ οἰκοῦντα λαὸν
 καὶ ὑπενδοῦναι τῇ ἀσχετῶ φορᾷ τῶν Σαρακηνῶν, τοῦτο μὲν ἄδοξον
 35 τὸ μᾶλλον ἐποχυρῶσαι αὐτὸ καὶ στρατηγοῦ γενναίου διασῶσαι βου-
 λαῖς, ἐξαπέστειλε γοῦν Ἀέτιον τὸν πατρίκιον καὶ τῶν Ἀνατολικῶν στρα-
 τηγόν, δούς αὐτῷ καὶ χεῖρα ἀρκοῦσαν εἰς ἀποτροπὴν τῶν ἐχθρῶν.
 ἐβίδου δὲ καὶ ἡγεμόνας τοῦ λαοῦ τοὺς μετὰ βραχὺ μαρτυρήσαντας,
 Θεόδωρον τὸν Κρατερόν καὶ Θεόφιλον καὶ τὸν Βαβουτζικόν καὶ τοὺς
 40 λοιποὺς, οἵτινες οὐ μόνον τοῦ πεμφθέντος τότε λαοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς
 φάλαγγος τῶν τεσσαρακονταδῶ μαρτύρων γεγόνασιν ἀρχηγοί. ὡς
 δὲ κατὰ τὴν Ταρσὸν ἐπέστη μετὰ παντός τοῦ λαοῦ ὁ τῶν Σαρακηνῶν
 ἡγεμῶν, βουλευσάμενος μετὰ τῶν συνόντων αὐτῷ καὶ μαντευσάμενος
 45 δέον ἔκρινε, μὴ εὐθέως χωρεῖν πρὸς Ἀμώριον, ἀποπειράσασθαι δὲ πρό-
 τερον τῆς τοῦ βασιλέως δυνάμεως διὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, μέρος λαβόντος
 (τοῦ στρατοῦ), τοῦτο λογισάμενος, ὡς εἰ περιγένηται τοῦ βασιλέως |
 οὔτος, ἔμραι πάντως ἢ νίκη καὶ τῷ πατρί, εἰ δὲ μή, βέλτιον ἡσυχάζειν.
 ταῦτα βουλευσάμενος τε καὶ κρίνας ἐξέπεμπε τὸν υἱόν, λαβόντα μεθ'
 50 αὐτοῦ καὶ Ἄμερα τὸν τηλικαῦτα διέποντα τὴν Μελιτηνὰ καὶ Τούρ-
 κους ὡσεὶ χιλιάδας δέκα καὶ πᾶσαν τὴν ἐξ Ἀρμενίων στρατιάν καὶ τὸν
 ἄρχοντα τῶν ἀρχόντων. ὃς κατὰ τὸν λεγόμενον Δαζιμῶνα γενόμενος
 παρεμβολὴν ἐπήξατο. ἀπήει γοῦν καὶ ὁ Θεόφιλος κατ' αὐτοῦ στρατό-
 πεδον ἐπαγόμενος οὐκ ἀγεννές, ἐκ τε Περσῶν καὶ τῶν δυτικῶν καὶ τῶν
 55 πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον συνιστάμενον. γενόμενος δὲ κατὰ τὸν αὐτῶ
 καλούμενον χώρον Ἀνζῆν ἐπεθύμει κατασκοπεῦσαι πρὸ τοῦ πολέμου
 καὶ τῆς προσβολῆς τὸ τῶν ἐναντιῶν ἄθροισμα. εἰς τινα δὲ ὑψηλοτάτην
 περιώπην ὑπὸ τῷ δομestίκοι τῶν σχολῶν ἀνενεχθεῖς Μανουῆλ κατε-

ACEVBN FH 28 ἀθροίζεσθαι: ἀθροίζειν τοὺς ὑπ' αὐτόν B δὲ om. B
 προστάξει ante γράφειν add. B 29 ἀσπίδος VBN: χώρας (corr. in ἀσπίδος E)
 ACE 29 Ἀμώριον AF: Ἀμώριον CEVN: Ἀμώριον B αἰνιττόμενον B
 30 ἐπέξει VN: ἐξήει B: ἐπέξεισι ACE (sed cf. Theoph. Cont. 126, 1) 31 κατ'
 αὐτοῦ post Θ. add. A Ἀμωρίῳ A: Ἀμωρίου B: Ἀμωρίου CEVN ὁδὸν Ἀμ-
 ἀπέχ. ACE: Ἀμ. ἀπέχ. ὁδὸν VN: ἀπέχ. ὁδ. Ἀμ. B 32 μετοικίσει BNF Theoph.
 Cont. 126, 3 Ἀμωρίῳ: v. supra 29 33 ἐσχάτω B τοῦτο: τότε B 35 κατο-
 χυρῶσαι VB 36 ἐξαπέστειλε B γοῦν: γὰρ C τὸν ante τῶν Ἀνατ. add. VBNF
 37 αὐτοῖς A 38 δὲ om. C 39 Βαβουτζικόν V Theoph. Cont. 126, 13: Βαβουτζ. A:
 Βοβουτζ. CN: Βουβουτζ. BF: Βιβουτζ. E 40 τότε om. A λαοῦ τότε VB 43 ἡγε-
 μών: ἀρχηγός N 44 Ἀμ.: v. supra 29 et 32 46 τοῦ στρατοῦ Theoph. Cont. 126, 20:
 om. ACEVBNFH 47 οὔτος om. VB 48 τε om. VB 49 Ἄμεραν VB Κούρ-
 ομα. ACEVBNFH 47 οὔτος om. VB 48 τε om. VB 49 Ἄμεραν VB Κούρ-
 ομα. ACEVBNFH 51 καὶ ante κατὰ add. B 52 στρατόν οὐκ ἀγεννῆ ἐπαγ. A 57 ἀνενεχ-
 θεῖς VBF (cf. ἀνήνεγκεν Theoph. Cont. 127, 9): ἀνεχθεῖς (post περιώπην) A ACEN

σκόπει τὸ πλῆθος τῶν ἐναντιῶν καὶ πῶς ἐκ στοχασμοῦ βαρύτερον
 ἐδόκει τὸ τῶν Σαρακηῶν πλῆθος. ἀλλ' ὁ Μανουήλ· μὴ πρὸς τὸ πλῆ-
 60 θος, ὡ βασιλεῦ, ἀπόβλεπε, πρὸς δὲ τὸν ἐκ τῶν δοράτων διάθρει καλα-
 μῶνα τῶν ἀμφοτέρων.' ἐπεὶ δὲ ἰσχυρότερος ἐδόκει ὁ τῶν ἐναντιῶν στρατός,
 ἐβουλεύετο, ὅπως ἂν αὐτοῖς ἐπιθῆται μετὰ δόλου. ὁ μὲν οὖν Μανουήλ
 ἔμα τῷ Θεοφώβῳ νυκτὸς ἐπιθέσθαι τοῦτοις παρήνει, οἱ δ' ἄλλοι τῶν
 στρατηγῶν ἡμέρας τὴν συμβολὴν γενέσθαι προέτρεπον, οἷς ἐπέπειστο
 65 καὶ ὁ βασιλεὺς. ταύτης δὲ ἐπικρατεστέρας γενομένης τῆς γνώμης, ὡς
 ἤδη ἡ ἡμέρα ἐπέλαμπε, μάχη συρρήγνυται φοβερὰ. καὶ τῶν βασιλικῶν
 ταγματῶν ἐκθύμως ἀγωνισαμένων οἱ Ἰσραηλίται ἐνέκλιναν | εἰς φυγὴν.
 τῶν δὲ Τούρκων ἐπιμόνων χρωμένων τῇ τοξείᾳ, καὶ τὸ καταδιώκων τῶν
 Ῥωμαίων ἀνακερραυκόντων, παλίντροπον συνέβη γενέσθαι τὴν μάχην.
 70 μὴ δυνάμενοι γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ Τούρκων φέρειν τοξεύματα τῷ βάλ-
 λεσθαι καρτερώς ὡτὰ δόντες τὸν βασιλέα κατέλιπον. οὐ μὴν οἱ τῶν
 ταγματῶν ἑξαρχοὶ, οὐδ' οἱ Πέρσαι τοῦτο δρᾶσαι ἠνέσχοντο, ἀλλὰ
 περιστάντες τὸν βασιλέα εὐρώστως σφάζειν ἠπέειγοντο. καὶ κἂν ἀπώ-
 λουτο πανδημίᾳ, εἰ μὴ νῦν ἐπῆλθε καὶ βραχὺς ἐξ οὐρανοῦ κατενεχθεὶς
 75 ὑετὸς τὰς μὲν νευράς τῶν τόξων χαλαρὰς εἰργάσατο, τοῖς δὲ Ῥωμαίοις
 ἄνεσιν τὴν ἐκ τῶν βελῶν περιεποίησε καὶ σωτηρίας ἐνέδωκεν ἀφορμὰς.
 βαθείας δὲ νυκτὸς γενομένης, ὡς ἡσχόλητο περὶ τὰς φυλακὰς ὁ Μανουήλ,
 γλώττη πῶς ἦσθετο τῇ Σαρακηνῶν τοὺς Πέρσας τοῖς Σαρακηνοῦς σπεν-
 δομένους καὶ τὸ στράτευμα τῶν Ῥωμαίων προδοῦναι καὶ πρὸς τὴν
 80 ἐνεγκοῦσαν παλιδρομῆσαι. διῆλα γοῦν εὐθύς ταῦτα ποιεῖ τῷ βασιλεῖ
 καὶ σφάζειν ἑαυτὸν μετὰ τῶν λογάδων ἡξίου, καὶ μὴ περιμένειν τὴν
 ἄλωσιν. τοῦ δὲ βασιλέως 'καὶ πῶς τοῦτο ἔσεται' ἐπερωτήσαντος, 'τῶν
 δι' ἐμὲ προσμεινάντων ἀπολομένων,' ὑπολαβὼν ὁ Μανουήλ 'σοὶ μόνον

66 die 22. mens. Iul. a. 838

ACEVBM (ab 58 καὶ) N F 58 τὰ πλῆθη A 59 τὸ — πλῆθος prim. τὸ στρά-
 τευμα τῶν Σαρακηῶν A 60 εἶπε post ἀπόβλ. add. B ἐκ om. A τῶν om. A
 61 στρατός: στρατηγός CN 62 ἐβουλεύετο B ἐπιθῆται ACEVN: ἐπιθεται MF:
 ἐπιβοῦτο B 63 ἐπιθέσθαι ACEMN: ἐπιθήσεσθαι VB 65 καὶ om. E 66 ἡ
 om. BN 67 Ἰσραηλίται AB Theoph. Cont. 127, 19 cod. V ἐνέκλιναν
 ACEN Theoph. Cont. 127, 19: ἔκλιναν VBMF 68 τῇ τοξ. χρωμ. B τὸ κατα-
 διώκων: καταδιωκόντων M 69 γεν. συνέβη A 70 τῶν ante Τούρκων add. ACEB
 φέρειν post Ῥωμ. M 71 καρτερώς VBMM Theoph. Cont. 128, 3: κρατερώς ACE
 75 εἰργ. χαλ. B εἰργάσατο VBMM Theoph. Cont. 128, 9: ἀπειργάσατο ACE
 76 ἄνεσιν post περιεπ. B τῶν om. E βολῶν B ἐνέδωκεν ACEVM Theoph.
 Cont. 128, 11: ἐνέδωκαν N: ἔδωκεν B 77 γεν. νυκτ. ACE 78 γλώττη
 VMN Theoph. Cont. 128, 13: γλώττης B: γλώσση ACE ἦσθ. τῶν Σαρ. B
 σπενδομένους E 79 καὶ pr. om. B στράτ. τὸ Ῥ. C 80 εὐθύς: αὐθις E
 ταῦτα om. E ποιεῖ CMN Theoph. Cont. 128, 17: ποιεῖται AEVBF 81 ἑαυτὸν:
 αὐτὸν E 82 ἔσεται VBMM: ἔφησεν ACE ἐρωτήσαντος B 83 μόνον ACBN
 Theoph. Cont. 128, 20: μόνω EVM

85 ἔστω, βασιλεῦ; ἔφη, 'τὸ σῶζεσθαι ἐκ θεοῦ, οὗτοι δὲ ταχέως τὰ κατ'
 αὐτοὺς διοικήσουσιν.' ὅπε γοῦν κατὰ τὸ περίορθρον τοῦ βασιλέως φυγῆ
 χρησαμένου καὶ πρὸς τὸ λεγόμενον Χιλιόκωμον διασωθέντος οἱ λειπο-
 λάα ἐν πολέμῳ καταπρόεντες, καὶ ἅμα τοῖς | ἐαυτῶν ἐγυμνοῦντο ξίφειν.
 90 ἄλλ' ὁ Θεόφιλος τῷ θεάματι τρωθελὺς τὴν ψυχὴν, 'εἰ ἐγώ', φησί, 'σέσω-
 σμαι ἐκ θεοῦ, σῴθητε καὶ ὑμεῖς.' αὕτη ἡ τῶν Περσῶν πρὸς τοὺς ἐξ Ἄγαρ
 κοινολογία τοῖς Θεοφόβου ἐχθροῖς καὶ θάνατον αὐτοῦ ψηφίζομένοις
 δευτέρα τις γέγονεν αἰτία καὶ ἀφορμὴ εὐκαιρος εἰς διαβολήν. τῷ δ'
 ἀμερμουνη ἀκηκοῦσι τὴν νίκην ἔδοξε μὴ μέλλειν, ἀλλ' ἀπέναι πρὸς τὸ
 Ἄμωριον. ἀγείρας οὖν τό τε οἰκίον στρατεύμα, καὶ τῷ υἱῷ ἐπιστεῖλας
 95 παραπλησίως ποιεῖν, εἶχετο τῆς ὁδοῦ. ἐνωθέντων οὖν τῶν στρατευ-
 μάτων χάραξ τε ἐπήγυυτο ὄχυρὸς καὶ ἡ πόλις ἀφάρῳ βαθεῖα ἔσπερα-
 νοῦτο καὶ ἡ πολιορκία ἐμπρακτος καὶ ἐνεργὸς ἐγίνετο, τῶν μὲν Τούρκων
 ἐπιμόνοις καὶ συνεχέσι χρωμένον τοξέμασι, τῶν δὲ Σαρακηνῶν τὰς
 ἐπεπόλεις προσαγόντων τοῖς τείχεσι, τῶν δ' ἔνδον τοῦ τείχους ἐναπ-
 5 εἰλημένον Ῥωμαίων εὐψύχως καὶ ἡρωϊκῶς ἀγωνιζομένων καὶ τὰ
 τῆς πολιορκίας ἀποκρουομένων εὐπετῶς ὄργανα. ἡ μὲν οὖν πολιορκία
 τῆς πόλεως ἐκ διαδοχῆς ἐνηργεῖτο καὶ συνεχῆς ἦν καὶ ἀδιάκοπος, Θεόφι-
 λος δὲ ἐκ τῆς τροπῆς μόλις διαφυγὼν καὶ πρὸς τῷ Δορυλαίῳ γενόμενος
 ἔκεισε προσεκαρτέρει, τὴν ἐκβασιν ἐκδεχόμενος. ἀππειρᾶτο τῆς τοῦ
 10 ἀμερμουνη γνώμης, εἴ πως δυνηθεῖ τοῦτον μεταστῆσαι τῆς πολιορ-
 κίας. ἐκπέμπονται οὖν πρεσβευταὶ μετὰ δώρων τιμῶν καὶ ὑποσχέσεων
 οὐκ ὀλίγων τοῦτον ἐκδυσωπήσαντες, οἱ δὲ καὶ τὸ στρατόπεδον κατα-
 λαβόντες τῶν Σαρακηνῶν καὶ εἰς ὄψιν τῷ ἄρχοντι καταστάσαντες τὰ παρά
 τοῦ βασιλέως μηνυθέντα παρίστων. ὁ δὲ θυμῷ κατεχόμενος ἀσχέτω
 15 διὰ τὴν τῆς πατρίδος ἄλωσιν τὸν μὲν βασιλέα τῆς δειλίας κατεκερτόμει,
 ἐξουθένει δὲ καὶ τὴν πρεσβείαν καὶ ἐκωμῶδει καὶ τοὺς πρεσβευτὰς ἐν
 δεσμοῖς κατέχε, περιμένων τὴν τῆς πράξεως ἐκβασιν. τὴν δὲ πολιορ-

11 ante diem 1. mens. Aug. a. 838

ACEVBMN FH 84 ἔστω VBMN Theoph. Cont. 128, 20: ἔσται ACE ἔφη
 post θεοῦ B κατ' αὐτοὺς EVBMN Theoph. Cont. 128, 21: καθ' ἐαυτοῦ C: κατὰ σέ A
 86 διασωθέντες C 87 ὑπήντων B 88 τῷ ante πολ. add. VB τοῖς: τοὺς B
 ἐγυμνοῦντο ξίφειν: τραχήλους ἐγύμνον τοῖς ξ. B 90 σωθήσεσθαι B τοὺς
 Ἄγαρηνοὺς ACE 91 κοινολόγους B θάν. καταψηφίζομένοις αὐτοῦ δευτ. B
 92 δὲ ἀμερμ. M 93 ἀμερμουνη N ἀκηκοῦσα C νίκην: ἦτταν B ἔσοφα —
 μέλλειν: οὐκ ἔσοφε μέλλειν B 94 Ἄμωριον A: Ἀμώριον CEVMN: Ἀμόριον B
 ἔγείρας M δὲ add. post υἱῷ MNF καὶ — ἐπιστεῖλας: ἐπιστεῖλας δὲ καὶ τῷ υἱῷ B
 1 ὄχυρὸς ACEVB: ἰσχυρὸς MN 6 εὐπετ. ἀποκρ. A 8 Δορυλαίῳ EMN (cf.
 Theoph. Cont. 129, 17 κατὰ τὸ Δορυλαίον cod. V): Δορυλέῳ VB: Δορυελαίῳ A:
 Δορυλαίῳ C 9 ἀππειρ. δὲ καὶ τῆς B τε post ἀππειρ. add. E 10 τοῦτον
 μεταστῆσαι VBMNF: μεταστῆσαι τοῦτον ACEH 11 ὑποσχέσεων οὐκ ὀλίγης A
 12 ἐκδυσωπήσαντες B 15 τῆς om. B 16 καὶ sec. om. E 17 πράξεως: παρατάξεως C

κίαν ἐπὶ πλέον ἐπέτεινεν εἰς πολλὰ μέρη διελὼν τὸν στρατὸν καὶ ἐκ
 διαδοχῆς τὰς προσβολὰς ποιούμενος, ἵνα τῷ πλήθει καὶ τῇ ἀκμαιοτήτι
 20 τῶν ὑπαλλαττομένων ἀποκαμόντες οἱ ἔνδον καὶ πρὸς τοὺς πόνους
 ἀπειρηκότες ἐνδύσονται. καρτερῶς δὲ καὶ τῶν ἔνδον ἀμυνομένων ἀπρα-
 κτοὶ αἱ ἐπιχειρήσεις τῆς πολιορκίας ἐγίνοντο. καὶ κὰν διέφυγεν ἡ πόλις
 τὴν ἀλωσιν, εἰ μὴ τις τῶν εἴσω δώροις ὑποκλαπείς καὶ τὴν τῶν Χριστια-
 νῶν ἐξομοσάμενος πίστιν, διὰ τινὰ φιλονεικίαν εἰς τοσοῦτον κίνδυνον
 25 ὀλισθήσας, προδοσίᾳ προὔδωκε τὴν πατρίδα. Βοϊδίτζης κλήσις τῷ
 ἀνδρὶ. οὗτος γὰρ λάθρα τοῖς Σαρακηνοῖς ἐντυχῶν, καὶ ἔνθα τὸ τεῖχος
 εὐέφοδον ἦν ποιείσθαι τὰς προσβολὰς ὑποθέμενος, αἴτιος γέγονε τοῦ
 τὴν πόλιν ἀλῶναι. ἧς δὴ πολέμου νόμῳ ληφθείσης ποῖος ἱκανὸς λόγος
 ἐξαιρεῖν τὸ πλῆθος τῶν ἀναιρεθέντων καὶ τῶν αἰχμαλωτισθέντων;
 30 θυμῷ γὰρ βαλλόμενοι οἱ Σαρακηνοὶ διὰ τὸ πολλοὺς τῶν ἐπιφανῶν κατὰ
 τὸν καιρὸν τῆς πολιορκίας ἀναιρεθῆναι οὐδένα οἶκτον τῶν προστυχόν-
 των ἐλάμβανον, ἀλλ' ἀνηροῦντο μὲν ἄνδρες, ἦγοντο δὲ γυναικῆς σὺν
 μερακίοις καὶ νεανίσκοις, ἐπυρπολοῦντο τὰ κάλλιστα τῶν οἰκημάτων,
 καὶ ἐν οὐ μακρῷ τῷ χρόνῳ ἢ τῶν | ἐφ' ὧν πόλεμος διαπρεπεστέρᾳ ἐκλε-
 35 λειμμένον ἐδείκνυτο ἐρείπιον. ἦγοντο δὲ ζωγρίαὶ καὶ οἱ τῶν στρατευ-
 μάτων ἐξάρχοντες, Καλλιστὸς τε καὶ Κωνσταντῖνος καὶ Θεόδωρος ὁ Κρα-
 τερὸς οἱ πατρίκιοι καὶ ἄλλοι πλείστοι τῶν ἐν στρατηγίαις διαφανῶν,
 μεγίστοις ἐμπρέποντες ἀξιώμασιν. οὕτω δὲ χειρωθείσης τῆς πόλεως
 τοὺς πρέσβεις ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγὸς τῶν πραχθέντων ἕκαστον
 40 ἐπίσκοπησαι ἐγκλευσάμενος, ὥσπερ τις ἐντρυφῶν καὶ ἐνευωχούμενος
 τοῖς πραχθείσιν, αὐταγγέλους τῆς συμφορᾶς ἐκπέμπει τῷ βασιλεῖ.
 οὗς πάλιν ἐκείνος πρὸς τὸν ἀμερμουμνῆν ἐξαπέστειλεν, ἀποδοθῆναι οἱ
 ζητῶν τοὺς τε ληφθέντας διαφανεῖς ἄνδρας ἐν τῇ πολιορκίᾳ καὶ τοὺς
 κατὰ γένους αὐτῷ προσήκοντας καὶ τοὺς λοιποὺς αἰχμαλώτους, εἴκοσιν
 45 ἐπὶ τέσσαρσι κεντηνάρια δώσειν ὑπίσχνουμένους ὑπὲρ λύτρων αὐτῶν.

28 die 12. mens. Aug. a. 838   42 inter diem 13. mens. Aug. et mens. Nov. a. 838

ACEVBMN FH   20 ἀπαλλαττ. B   22 ἐπιχειρήσεις M   23 τείχους post
 εἴσω add. VB   25 προδοσίᾳ om. ACEB   Βοϊδίτζης B   κλήσις ACE (cf.
 Theoph. Cont. 130, 11 ἐκαλείτο): ὄνομα VB MN FH   28 ληφθ. νόμῳ B   λόγος
 ἱκ. B   29 τὸ πλῆθος om. B   τε ante ἀναίρ. add. A   τῶν alt. om. M
 30 παρ' αὐτοῖς ante ἐπιφ. add. B   30/31 κατὰ — πολιορκίας: κατὰ τὴν πολιορκίαν B
 ἀναίρ. post ἐπιφ. M   32 οἱ ante ἄνδρες, αἱ ante γυν. add. ACE   33 πυρπολοῦν-
 τῶν ὀικοδομημάτων τὰ κάλλ. B   34 ἐν VB MN: 28' ACE   οὐ μακρῷ:
 βραχεῖ B   ἐκλειμμένον A   35 ἐδείχθη B   στρατηγῶν B   36 ὁ VB MN: καὶ ACE
 Καρτερὸς B   37 στρατηγίαις: στρατηγία B: στρατηγίοις C   38 δὲ VB MN: δὴ ACE
 40/41 ὥσπερ — αὐταγγέλους VB MN: ὥσπερ τις (: τοῖς C: om. A) τοῖς πεπραγμένοις
 ἐντρ. καὶ ἐνευωχ. (εὐωχ. C), αὐτ. ACE   40 τις om. AB   42 πάλιν: αὐθις A
 ἀμερμουμνῆν MN   43 ζητῶν — πολιορκία: ζ. τοὺς διαφανεῖς ἄνδρας τοὺς ἐν τῇ
 πολ. ληφθ. B   45 κεντηνάρια: κεντηναρίοις C: κεντηναρίων B   ὑπίσχν. post
 αὐτῶν ACE   λύτρων CEVB: λύτρον MN: λύτρον A

ὁ δὲ τὴν πρεσβείαν δεξάμενος πάλιν μεθ' ὕβρεων τοὺς πρέσβεις ἀπέπεμψεν, ἀνόητος ἂν εἶναι εἰπών, εἰ χίλια καταναλώσας κεντηνάρια ἐπὶ συλλογῇ τοῦ οἰκείου στρατοῦ τοσοῦτων ἀποδώσει τοὺς ἡλωκότας κεντηναρίων.

- 60 24. Ἀπράκτων δὲ τῶν πρέσβεων ὑποστρεψάντων τῇ ἀπληστία τῆς συμφορᾶς πληγείς ὁ Θεόφιλος πᾶσάν τε βρώσιν καὶ πόσιν ἀποστρεφόμενος καὶ σχεδὸν ἀπόσιτος γεγυώς καὶ μηδὲν ἕτερον προσιέμενος, ἢ τὸ ἐκ χιόνος ἀποθλιβόμενον ὕδωρ, δυσεντερίας ἐάλω νοσήματι. ἀλλὰ καίπερ οὕτως ἔχων πονήρως, οὐκ ἠρέμει, οὐδὲ μετρίως ἔφερε τὴν τοῦ
- 55 Ἀμωρίου καταστροφὴν, ἀλλὰ καιρὸν καὶ τρόπον ἐζήτει, πῶς ἂν ἀμύναίτο | τὸν ἐχθρόν. διὸ καὶ στέλλει πρὸς τὸν ῥήγα Φραγγίας τὸν πατρικίον Θεοδόσιον, ἐκ τοῦ τῶν Βαβουτζίκων καταγόμενον γένους, ἐπικουρίαν τε ἐξαιτῶν πειμφθῆναι αὐτῷ καὶ ἀποστείλαι δύναμιν ἀξιόμαχον καὶ κακῶσαι μέρη τινὰ τῆς Λιβύης τῷ ἀμερμουνη διαφέροντα. ἀλλ'
- 60 αὕτη μὲν ἢ πρεσβεία ἀπρακτος ἔμεινε, τοῦ Θεοδοσίου καθ' ὁδὸν τῆς ζωῆς καταστρέψαντος. ὁ δὲ Θεόφιλος καὶ ταύτης διεκτεσῶν τῆς ἐλπίδος ἐπὶ πλεόν τε ὑπὸ τῆς νόσου σφιγγόμενος ἀνεισι κληνῆρης πρὸς τὴν Μαγναύραν, ἐν ἣ τῆν τε σύγκλητον ἐκκλησιάσας καὶ τὸ λοιπὸν ἐμφανὲς μέρος τῆς πόλεως τὰ καθ' ἑαυτὸν ἐξετραγῶδει καὶ ὠλοφύρετο
- 65 καὶ τοὺς συνειλεγμένους ἐζήτει τὴν εἰς αὐτὸν ἀπομνημονεῦσιν εὐνοίαν ἐν τῷ πίστιν καὶ εὐμένειαν τηρῆσαι πρὸς τε τὴν αὐτοῦ σύζυγον καὶ τὸν παῖδα καὶ διαφυλάξαι τούτοις τὴν βασιλείαν ἀνεπιβούλευτον. ἐπικλασθέντων δὲ τῶν συνηθροισμένων τοῖς ἔλεεινοῖς τούτοις ῥήμασι τοῦ βασιλέως ὄδυρμος ἦρθη καὶ κωκυτὸς παρὰ πάντων. καὶ πάντες
- 70 θεοκλυτοῦντες ἠύχοντο μὲν τῷ βασιλεῖ ὑγείαν τε καὶ ζωὴν, εἰ δ', ὅπερ

56 ante diem 20. mens. Ian. a. 842

cap. 24: Theoph. Cont. 135, 1—135, 15. 138, 1—139, 6; Zon. III, 379, 11—380, 8. 381, 5—381, 10; Glyc. 539, 1—539, 3. 541, 13—541, 15

ACEVBMN F 46 τὴν πρεσβ. δεξ. om. B μεθ' — ἀπέπεμψεν VBMN: τοὺς πρέσβεις ἀπέπεμψε μεθ' ὕβρεων ACE ὕβρεως M 47 ἂν om. B κεντηνάρια om. B 48 ἀλόγως A 50 τῇ ἀπληστία: τῷ μεγέθει B 53 ἀποθλιβόμενος E: om. B 55 Ἀμωρίου AF: Ἀμορίου B: Ἀμμορίου CEVMN τρόπον: τόπον A 56 Φαρκίας B 58 τε — αὐτῷ: τε ἐξ αὐτοῦ πεμφθ. αἰτῶν B ἀποστείλαι om. M 59 ἀλλὰ V 60 μὲν ante Θεοδ. add. AC 60/61 καθ' — καταστρέψαντος: τὴν ζωὴν καθ' ὁδὸν μεταστρέψαντος B 62 τε om. ACEB πρὸς: εἰς BM 65 τὴν: τῆς B ἀπομνημονεῦσιν: ἀποσφῆξιν A 66 ἐν τῷ om. A τε post πίστιν add. A καὶ εὐμένειαν om. B τε om. B ἑαυτοῦ B 68 τῶν δὲ συν. ἐπικλ. A συνηθροισμένων: συνειλεγμένων B 69 καὶ κωκ. om. B παρὰ πάντων post ἦρθη A σφοδρὸς post πάντων add. B 70 θεοκλυτοῦντες MN μὲν om. B

ἀπευκτὸν ἦν αὐτοῖς, θάνατος, ἔλεγον, ἐπακολουθήσει, ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ
 γαμετῆς, σφῶν δὲ δεσποίνης, καὶ τῶν παιδῶν ὑπισχνούντο καὶ αὐτάς,
 εἰ δεήσοι, προέσθαι τὰς ψυχὰς καὶ τηρῆσαι τούτοις τὴν βασιλείαν
 ἀδιαλώβητον. καὶ οἱ μὲν κατεπηγγείλαντο ταῦτα, ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπὸ
 75 τῆς νόσου τελῶς τακεῖς καὶ μικρὸν ἐπιβίους τὸ κοινὸν ἀνεπλήρωσεν
 ὄφλημα, ἐπὶ δώδεκα ἔτεσι καὶ μῆσι τρισὶ τὴν βασιλείαν ἰθύνας.

25. Ἐπεὶ δέ, ὡς φθάσας ὁ λόγος | ἐδήλωσε, χώραν ἔσχον οἱ διαβάλ-
 λοντες τὸν Θεόφοβον ἀπὸ τῶν εἰρημένων αἰτιῶν, ὡς ἔγνω Θεόφιλος
 τὸ τέλος τῆς ἑαυτοῦ βιοτῆς, ἐν δεσμωτηρίῳ τίθησιν αὐτὸν ζοφωδεστάτῳ
 80 κατὰ τὸν Βουκολέοντα. καὶ ἤδη τοῦ τέλους ἐγγιζόντος προσέταξεν ἀπο-
 τεμεῖν τούτου τὴν κεφαλὴν καὶ αὐτῷ ἐνεγκεῖν. ἦν περ δεξάμενος καὶ ταῖς
 χερσὶ τῶν τριχῶν ἐπαφώμενος ἔσχατον ἐπέειπε λόγον, ὡς ἄπὸ τοῦ
 νῦν οὐτ' ἐγὼ Θεόφιλος, οὔτε σὺ Θεόφοβος.' τινὲς δὲ τῷ Ὁρόρυφα
 δρουγγαρίῳ τῆς βίγλας τυγχάνοντι ἀνατιθέασι τὴν τοῦ Θεοφόβου
 85 σφαγὴν, αὐθαιρέτως αὐτὴν ἐργασασμένῳ μηδενὸς κελεύσαντος.

75 die 20. mens. Ian. a. 842

cap. 25: Theoph. Cont. 135, 16—136, 23; Zon. III, 380, 8—381, 5; Glyc. 541,
 9—541, 13

ACEVBMN FH 71—73 ἀπευκτὸν— τηρῆσαι: ἀπευκτ. ἡμῖν, ἔλεγον, θάν.
 ἐπακ., ὑπισχν. καὶ αὐτάς, εἰ δέοι, προέσθαι τὰς ψυχὰς ὑπὲρ τῆς σφῶν δεσπ. καὶ τῶν
 παιδῶν αὐτῆς καὶ τηρ. B 71 ἔλεγον VBMN: αὐτῷ ACE 72 καὶ ante σφῶν add.,
 δὲ om. A 73 δεήσοι MN: δεήσει ACE: δέοι VB τὰς ψυχ. προέσθαι A
 74 ἀλώβητον E κατεπηγγείλαντο: κατεπηγγέλλοντο A: κατεπήγγειλαν B
 75 τελῶς A τελῶς post 74 βασιλεὺς VB βίους M πάλιν post κοινὸν
 add. B ἀνεπλήρωσεν VMN: ἀπεπλήρωσεν B: ἐπλήρωσεν ACE 76 τρισὶ μῆσι B
 77 ὡς post ἐδήλωσεν ACE φθάσας ὁ λόγος VMN: ὁ λόγος φθάσας ACEB 79 τὸ
 τέλος om. B αὐτοῦ AB ἀσφαλεστάτῳ καὶ ante ζοφ. add. A ζοφωδεστάτῳ:
 ἀσφαλεστάτῳ B 81 τούτου τὴν: τὴν αὐτοῦ B 82 τριχῶν: τευχῶν AC
 ἀπέειπε C 83 οὐτ' ἐγὼ ACE Theoph. Cont. 136, 17 cod. V (οὐδ' Bekker): οὔτε
 ἐγὼ VBMNF 83/84 τῷ — τυγχάνοντι: τὸν Ὁρόρυφα δρουγγαρίου τῆς βιγλ.
 τυγχάνοντα C 83 Ὁρόρυφα AB Theoph. Cont. 136, 18: Ὁρόρυφα EVMN
 84 βίγλης MN 85 αὐτὴν ACEBF: αὐτὸν VMNH ἐργασάμενον MN post
 κελεύσαντος add. E: οὗτος ὁ βασιλεὺς Θεόφιλος ἐβασίλευσεν ἔτη ιβ'. ἡμέρας κ'.
 ἐκράτησε γὰρ κατὰ τὴν β' τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, ἐτελεύτησε δὲ κατὰ τὴν ιβ' τοῦ
 αὐτοῦ μηνός. ἐτάφη ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν τῷ ἡρώφ τοῦ
 Ἰουστινιανοῦ ἐν λάρακι πρασίνω.

ΜΙΧΑΗΛ Ο ΥΙΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΣΥΝ ΤΗ ΜΗΤΡΙ ΑΥΤΟΥ

1. Καταστρέψαντος δὲ τοῦ Θεοφίλου τὴν ζωὴν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μιχαὴλ τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας ἀναδέχεται σὺν τῇ μητρὶ Θεοδώρα, ἐπιτρόπους ἔχων καὶ ρυθμιστάς, οὓς αὐτῶ ἐν διαθήκαις ἐπέστησεν ὁ πατήρ, 90 τὸν τε μάγιστρον Μανουὴλ καὶ δομέστικον χρηματίσαντα τῶν σχολῶν, καὶ τὸν πατρίκιον Θεόκτιστον καὶ λογοθέτην τοῦ δρόμου. οἱ παραχρῆμα τοῦ θανεῖν τὸν Θεόφιλον ἐξελθόντες εἰς τὸν ἱππόδρομον κάκεισε τὸν δῆμον ἐκκλησιάσαντες λόγους τε διήλθον τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀναμιμνήσκοντες εὐνοίας τοῦ βασιλέως καὶ ἐπαγωγὰ πολλὰ καὶ θελκτήρια λέξαντες 95 τὴν τῶν ἀκουόντων εὐμένειαν ἐπεσπάσαντο, ὑποσχομένων τὸ ἑαυτῶν ἔχχει αἶμα ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ βασιλέως. καὶ ὄρκους εὐθὺς ἐνεπέδουσαν τοὺς λόγους.

2. Ἐγκρατοῦς δὲ τῆς βασιλείας σὺν τῷ υἱῷ γενομένης τῆς Θεοδώρας, εὐθὺς καὶ | ἐκ προοιμιῶν ὑποθήκαις ἀνδρῶν εὐσεβῶν τὰ τῆς αἰρέσεως ἀνεσκοπεῖτο τῶν εἰκονομάχων, ἀπὸ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ 5 ἐξ Ἀρμενίων καὶ μέχρι τῆς τελευταίας Θεοφίλου τὴν ὑπὸ Ῥωμαίους διανεμομένης. συνεπετίθετο δὲ τῇ καθαιρέσει ταύτης καὶ ὁ Θεόκτιστος. ὁ δὲ Μανουὴλ ἐπὶ τινὰ καιρὸν ὀκλάζων ἦν, οὐδεὶς δὲ παρρησιάσασθαι ἐτόλμα καὶ εἰς τοῦμφανὲς ἐνεγκεῖν λόγον περὶ τῆς ταύτης καταστροφῆς, τοῦ 10 πλείστου μέρους τῆς συγκλήτου καὶ τῆς συνόδου καὶ αὐτοῦ τοῦ πατριάρχου τῇ αἰρέσει κατισχημένων. μόνος δὲ τοῦτο ἐτόλμησε κινήσει ἐκ θείας

87 die 21. mens. Ian. 842

cap. 1: Theoph. Cont. 148, 4—148, 14; Zon. III, 381, 11—381, 15; Glyc. 541, 16/17
cap. 2: Theoph. Cont. 148, 14—154, 12; Zon. 382, 1—384, 4

ACEVBMN FH 86 Μιχαὴλ — αὐτοῦ ACEVN (non pr. m.): Βασιλεῖα Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Θεοδώρας B: Ἀρχὴ βασιλείας Μιχαὴλ υἱοῦ Θεοφίλου τοῦ ἐξ Ἀμορίου τοῦ τραυλοῦ M Θεοφίλου C σὺν — αὐτοῦ om. C ὁ λεγόμενος μεθυστῆς post Θεοφ. add. E Θεοδώρα post αὐτοῦ add. CE 87 υἱὸς AC Theoph. Cont. 148, 8: παῖς VBMNFH 92 τοῦ: τῷ A 93 δῆμον: δρόμον C εὐν. ἀναμιμν. ACE 94 ἐπαγωγὰς πολλὰς B 1 ἐνεπέδουσαν VBMN: ἐνεπέδωσαν ACE 5 ἀνεσκοπεῖτο VBMN: ἐσκοπεῖτο ACE 6 Ἀρμενίων ACEVMN: Ἰσαύρων B 7 συνεπετίθετο ACVBN: συνεπετίθετο E: συνεπιτίθετο M καὶ om. VF 8 δὲ: οὖν B 9 καὶ om. MN καὶ εἰς: ἢ (ante ἐνεγκεῖν) B ταύτης: τοιαύτης B 10 καὶ post μέρους add. B τῆς συνόδου καὶ τῆς συγκλήτου M 11 κατισχημένων: κερρατημένων B μόνος B

ἐνεργείας ὁ Μανουήλ. πρότερον μὲν γάρ, ὡς εἴρηται, ἐνδοιάζων ἦν περὶ
 τὴν τῶν πανσέπτων εἰκόνων προσκύνησιν, ὕστερον δὲ ταύτην ἠσπασάτο
 ἐκ τοιαύτης αἰτίας. νόσω κατεσχέθη χαλεπωτάτῃ καὶ ἀπέγνωστο αὐτῷ
 15 ἡ ζωὴ, πάσης ἰατρικῆς τέχνης ἀποκαμύσεως. ἤλαθον οὖν τινες πρὸς
 αὐτὸν ἀκηκοότες τοῦτον τεθνάναι εὐλαβεῖς μοναχοὶ ἀπὸ τῆς τοῦ Στουδίου
 μονῆς. προσεγγίσαντες δὲ τῇ κλίνῃ καὶ γνόντες αὐτὸν ἔτι ζῆν τε καὶ
 ἐμπνεῖν, εὐηγγελίζοντο ζωὴν αὐτῷ καὶ ἀνάρρωσιν καὶ πρὸς τὴν ἐμπρο-
 σθεν ὑγίαν ἀποκατάστασιν. ὁ δὲ πρότερον μὲν διηπίσται. ὁμως ἐνιστα-
 20 μένων τῶν θείων ἀνδρῶν καὶ μὴ ἐνδοιάζειν λεγόντων πρὸς τὴν δύναμιν
 τοῦ θεοῦ τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν αὐτοῖς, μικρὸν ἀνενεγκὼν τῆς νόσου
 οὗτός φησι πρὸς αὐτοὺς λεπτῶ καὶ ἀδρανεῖ τῷ ἄσθματι· 'καὶ πῶς ἔσται
 μοι τοῦτο, ὦ θεοὶ πατέρες; αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις ἀπολελοῖσσι, τὸ σῶμα
 τέλεον ἐξησθένησε καὶ κατέσκληκεν. ἐγὼ δὲ κείμει τεταρῖχειμῆνος καὶ
 25 σκελετός, ἐν οὐδενὶ διαφέρων ἐτέρω τῶν τεθηγκότων, ἢ μόνω τῷ ἀναπνεῖν.
 τίς οὖν ἔλπις ἢ ποῖος λόγος ἔσται ὁ πείσων με ἀναρρωσθήσεσθαι καὶ
 εἰς τὴν προτέραν εὐεξίαν ἔλθειν;' ὑπολαβόντες οὖν οἱ ὄσιοι ἔφησαν πρὸς
 αὐτόν· 'πάντα δυνατὰ καὶ οὐδὲν ἀδυνατεῖ τῷ θεῷ. εἰ οὖν σπουδάσεις
 ἀναρρωσθεῖς τὴν τῶν εἰκονομάχων ἀποσβέσαι πυρκαϊάν καὶ τὰς ἱεράς
 30 εἰκόνας κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ πατρικοὺς θεσμοὺς ἀναστηλώσαι,
 εὐαγγελιζόμεθά σοι τὴν ζωὴν.' εἶπον, καὶ ὑπεχώρησαν. τῷ δὲ Μανουήλ
 παραδόξως καὶ ὑπὲρ πάσαν προσδοκίαν ἦ τε νόσος ἔρράϊσε καὶ αἱ
 φυσικαὶ ἐνέργειαι ἀκωλύτως ἐπετελοῦντο καὶ ἐν βραχεῖ τῷ χρόνῳ τέλεον
 τοῦ ἀρρωστήματος ἐσχέκει ἀπαλλαγὴν. ῥάων δὲ τῆς νόσου γενόμενος
 35 ἐξιππασάμενος εὐθύς ἄπεισι πρὸς τὸ παλάτιον καὶ εἰσεισι πρὸς τὴν
 βασιλίδαν καὶ πάντα τρόπον αὐτὴν παρεκίνει τὰς θείας ἀναστηλώσαι
 εἰκόνας, πάλαι καὶ αὐτὴν ἀφορμῆς δράξασθαι γλιχομένην, διὰ παντὸς
 ἐρεθιζομένην παρά τῆς οἰκείας μητρὸς εἰς τοῦτο καὶ τῶν μητραδέλφων
 τῶν πατρικίων. ὁμως δὲ ἀντέπιπτεν ἡ Θεοδώρα τοῖς λόγοις τοῦ Μανουήλ,
 40 εἶτε τοὺς πρὸς τὸν ἄνδρα ὄρκους εὐλαβουμένη, εἶτε, ὡς ἔφαμεν, καὶ τὸ
 πλῆθος δεδοικυῖα τῶν τῇ αἰρέσει κατειλημμένων. ἐγκειμένου δὲ τοῦ

ACEVBMN FH 13 τὴν om. CB πανσέπτων: σεπτῶν B ἥσπατο E
 14 αὐτῷ: αὐτοῦ B 15 οὖν om. VB πρὸς ACE (cf. Theoph. Cont. 148, 18): ὡς
 VMNFH: εἰς B 16 τοῦ om. E 17 προσεγγίσαντες — κλίνῃ om. B ἐπὶ ζῆν
 AVMN: ἐπιζῆν CE: ὅτι ζῆ B τε καὶ ἐμπνεῖν om. B 18 αὐτῷ ACEVB: τε MN
 (αὐτῷ — πρὸς om. F) 21 οὗτος τῆς νόσου V τῆς νόσου om. B 22 οὗτος:
 ἐκείνος B λεπτῶ: μικρῷ B 25 ἐν om. B ἐτέρω om. BM μόνον τὸ
 ἀναπνεῖν B 26 ἔσται λόγος B ἀναρρωθήσεσθαι B 29 σβέσαι B
 30 κατὰ ACEVB: καὶ MN ἀναστηλώσαι θεσμοὺς B 31 σοι om. M καὶ
 post σοι add. B 33 ἀκωλύτως: παραδόξως (suprascr. ἀκωλύτως) E ἐπιτε-
 λοῦντο ACEVB: ἐτελοῦτο MN τέλεον CEVMN: τελείαν A: τελείως B 34 δέ:
 τε B τῆς νόσου γενόμενος om. M 35 ἄπεισι post παλάτιον AB πρὸς: εἰς A
 36 παρεκίνει αὐτὴν B 37 δράξασθαι ἀφορμῆς M γλιχομένην: βουλομένην A
 38 εἰς: πρὸς B εἰς τοῦτο ante παρά A 40 ὡς ἔφαμεν om. B 41/42 ἐγκειμέ-
 νου — Μανουήλ om. A

Μανουήλ ἔφησεν ἡ Θεοδώρα, ὡς ὁ ἐμός, ὦ μάγιστρε, ἀνὴρ τε καὶ
 βασιλεὺς ἀκριβείας ἦν ἔραστής καὶ οὐδὲν ἀπερισκέπτως ἔπραξε πώποτε,
 καὶ τότε τὸ δόγμα, εἰ μὴ ἀπηγορευμένον ἦν τοῖς ἱεροῖς νόμοις καὶ ταῖς
 45 ἀγίαις γραφαῖς, | οὐκ ἂν ἐξῴσε τοῦτο τῆς ἐκκλησίας. ταῦτα δὲ ἐκείνης
 εἰπούσης ταχθεὶς ἠπειλήσεν αὐτῇ καταστροφὴν τῆς ζωῆς καὶ τῆς
 βασιλείας ἐκπτώσαι, καὶ οὐκ αὐτῇ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ταύτης υἱῷ, εἰ μὴ
 τὸν θεῖον κόσμον τῶν ἱερῶν εἰκόνων ἀποδοίῃ ταῖς ἐκκλησίαις. τοῦτου
 50 ἡ βασιλὶς ὅλη τοῦ ἔργου γίνεται. καὶ εὐθὺς ἀγείρεσθαι ἐν τοῖς σκηνώμασι
 τοῦ Θεοκτίστου προσέταπτε πάντας τοὺς ἐπὶ συνέσει καὶ λόγῳ κεκοσμη-
 μένους ἐκ τε τῆς συγκλήτου καὶ τῆς συνόδου καὶ λόγους κινεῖν καὶ
 προβάλλεσθαι περὶ ὀρθοδοξίας. πάντων δέ, ὡς ἔπος εἶπεν, συναθροισθέν-
 των καὶ λόγων πολλῶν ρυέντων, καὶ μαρτυριῶν ἀπὸ τῆς θείας γραφῆς
 55 παραχθειςῶν οὐκ ὀλίγων, τὸ εὐσεβὲς ὑπερίσχυσε μέρος καὶ δόγμα γέγονε
 τὰς θείας παραχρῆμα ἀναστηλωθῆναι εἰκόνας, τῶν ἀρχιερέων καὶ
 μοναχῶν καὶ συγκλητικῶν, ὅσοι τῷ πάθει κατείχοντο πρότερον, τῶν
 πλειόνων τὸ κρείττον μεταμαθόντων καὶ μεταστοιχειωθέντων πρὸς τὴν
 ἀλήθειαν, ὅσοις δὲ δευσοποιὰ καθίκετο ἡ τῆς ἀσεβείας βαφὴ καὶ ἀμετα-
 80 θέτως εἶχον, ἀπεληλαμένων τῆς πόλεως καὶ ὑπερορίας παραπεμφθέντων,
 καθαιρεθέντος καὶ τοῦ δυσσεβοῦς πατριάρχου καὶ τοῦ ἀρχιερατικοῦ
 θρόνου ἀπορριφέντος δι' ἀποστολῆς ἀξιολόγων ἀνδρῶν τῶν εἰς φυλακὴν
 τεταγμένων τοῦ παλατίου. οἷς πρότερον μὲν κατελθεῖν οὐκ ἐπιείθετο,
 οὐδ' ἐκὼν γε αὐτῆς τῆς ἐκκλησίας ἐκοτῆναι διεβεβαίου. ὡς δ' οὗτοι
 65 ὑποστρέψαντες | πρὸς τὴν πέμψασαν βασιλίδι γινώριμα τεθείκασι τὰ τῆς
 ἀπειθείας, ὁ πατρίκιος θᾶπτον ἐκπέμπεται Βάρδας, ὁ τῆς δεσποίνης
 ἀδελφός, τοῦ χάριν πεισόμενος μὴ τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει τοῦ πατριαρχείου

55 mens. Mart. a. 843 61 a. 843

ACEVBMN FH 42 ἡ Θεοδώρα: οὖν αὕτη A 42/43 ὦ μάγιστρε post βασι-
 λεὺς B τε om. B 44 τότε ACVN: τότε δὲ E: τότε B: τοῦτο M 45 δὲ
 om. A δ' B 48 καὶ θεῖον post ἱερῶν add. A εἰκόνων om. M τούτου
 VBN: τούτοις ACEMF 49 εἴτ' om. B καὶ om. E ὡς εἶπομεν om. B
 51 προσέταπτεν post συνέσει B ἐπὶ om. B 52/53 καὶ λόγους — ὀρθοδοξίας:
 καὶ λόγον περὶ ὀρθ. κινεῖν καὶ προβάλλ. B κινεῖν — ὀρθοδοξίας: κινεῖν περὶ ὀρθ.
 καὶ προβάλλ. V 54 θείας παραχθειςῶν γραφῆς M 55 ὀλίγων AE 56 παρα-
 χρῆμα ante τὰς θείας B, post εἰκόνας A ἀναστηλώσας C 57 τῷ πάθει: τῇ
 αἰρέσει B κατείχοντο AEMN: συνέχοντο CV: συνέσχοντο B 58 πρὸς: εἰς V
 59 ὅσων B δυσσοποιὰ (m. alt. δεισοποιὰ) C εὐσεβείας AC 59/60 καὶ — εἶχον
 om. B 60 ὑπερορίᾳ B 61 δὲ post καθαιρ. add. B ἀσεβοῦς A ἱερατικοῦ B
 62 ἀπορριφέντος CE δι': διὰ B 64 αὐτῆς ACEMN: αὐτοῖς V: αὐτῶν B
 ἐκοτῆναι ACEMN: ἀποστῆναι VB διεβεβαίου ACEMNF: διεβεβαίουτο VBH
 65 πρὸς τὴν βασ. τὴν πέμψ. M 65/66 τεθείκασιν post ἀπειθείας A 66 θᾶπτον
 om. B 67 τοῦ ACEMN: οὐ VB ὀρθοδόξῳ A συντιθέμενος add. ante
 πίστει B πίστει VBMN: πισθεῖς ACE τοῦ alt.: τῇ M πατριάρχου B

οὐκ ἀπανίσταται. ὁ δ' Ἰαννῆς πανοῦργος ὧν καὶ γράψαι καὶ συκοφαν-
 τίας ῥάψαι εἴπερ τις εἶδῶς μολίβδῳ καταστίξας τὴν ἑαυτοῦ γαστέρα καὶ
 70 τὰ νῶτα καὶ τοὺς γλουτούς, ὡς δοκεῖν μαστιχθῆναι παρὰ τιῶν, καὶ
 παρὰ τῶν πεμφθέντων ταῦτα παθεῖν κεκραγῶς βαρβαρικῶς ἐπιθειμένων
 αὐτῷ, καὶ μᾶλλον παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ δρουγγαρίου τῆς βίγλας,
 ἠντιβόλει συγχωρηθῆναι πρὸς μικρόν, ἔστ' ἂν ἀφανισθεῖεν αὐτοῦ τὰ
 στίγματα. καὶ ὁ μὲν Ἰαννῆς ταῦτα, ὁ δὲ Βάρδας τοῦ σκαιωρήματος
 75 ἀπελεγχθέντος εἰς θυμὸν κινήθει καὶ ἄκοντα τοῦτον τοῦ πατριαρχείου
 κατάγει. οὐ κατενεχθέντος ἢ δέσποινα ἀντείσθηγε τῇ ἐκκλησίᾳ πατριάρ-
 χην τὸν ἱερὸν καὶ θεῖον Μεθόδιον, ἔτι τῆς ὁμολογίας καὶ τοῦ μαρτυρίου
 ἐν τῇ σαρκὶ τὰ στίγματα περιφέροντα, πάντων τῶν εὐσεβῶν ἱερέων,
 λαϊκῶν τε καὶ μοναχῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τοῖς ὄρεσιν ἀσκουμένων μετὰ
 80 πολλῆς τῆς περιχαρείας ἀποδεξαμένων τὴν προβολὴν καὶ ἀθρόον τὴν
 βασιλίδα καταλαβόντων καὶ ὁμοφώνως αἰώνιῳ ἀναθέματι παραδεδο-
 κῶτων τὴν αἵρεσιν. ταῦτα μὲν καὶ ἐν προοιμίῳ τῇ αἰοιδίμῳ Θεοδώρῳ καὶ
 τῷ ταύτης υἱῷ κατεπράχθη τὰ κατορθώματα.

3. Ὁ δ' ἀνίερος Ἰαννῆς μοναστηρίῳ τινὶ καθεῖρη|χθεις καὶ ἐν τινι
 85 μέρει τούτου ἀνεστηλωμένην θεασάμενος εἰκόνα Χριστοῦ τοῦ θεοῦ καὶ
 τῆς θεομήτορος καὶ τῶν ἀρχαγγέλων, τῷ ἑαυτοῦ διακόνῳ προσέταξεν
 ἀναβάντι τῶν σεβασμίων εἰκόνων ἀνορύξει τοὺς ὀφθαλμούς, εἰπὼν μὴ
 ἔχειν αὐτοὺς τὴν τοῦ ὄραῖν δύναμιν. ὡς οὖν ἐπίθετο ταῦτα ἢ εὐσεβῆς
 δέσποινα, ζήλω θείῳ ἐκπυρωθεῖσα τοὺς αὐτοῦ διορύξει προσέταξεν
 90 ὀφθαλμούς. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἐγένετο μεσιτευσάντων ἐπιτηδείων
 τινῶν, δορυφόρους δ' ἐκπέμψασα μάστιξιν αὐτὸν κατηκίσατο λῶρων
 διακοσίων. ἤνεγκε δὲ τὸν Ἰαννῆν ἢ μεγαλόπολις αὕτη καὶ πασῶν
 προκαθημένη πόλεων, τῆς τῶν Μωροχαρζανίων καταγόμενον γενεᾶς.

77 a. 843

cap. 3: Theoph. Cont. 154, 12-156, 15. 157, 15-158, 2; Zon. III, 384, 5-384, 13

ACEVBMN F 68 καὶ γράψαι om. ACE συκοφαντίας VB: συκοφαντίαν
 ACEMN: om. F ῥάψαι συκ. VB 69 καταστίξας τὸν ἑαυτοῦ νῶτον καὶ τὴν
 γαστέρα B 70 τὸν νῶτον V (B v. supra) 72 τοῦ om. A 73 ἀφανισθῆ A
 74 καὶ — ταῦτα om. B 75 ἀπελεγχθέντος C πατριαρχικοῦ B 76 κατε-
 νεχθέντος: καταπερθέντος A 77 καὶ alt. om. M 78 τὰ στίγμ. ἐν τῇ σαρκὶ BM
 79 καὶ ante λαϊκῶν add. A τοῖς om. E 80 τῆς om. B 81 τῶν πόλεων
 add. post καταλαβόντων B ὁμοφρόνως N 82 μὲν καὶ om. B καὶ pr. om. E
 82/83 τῇ — κατεπράχθη om. E 83 τὰ om. V 85 τούτου μέρει B τούτου:
 τοῦτον E ἀνεστηλωμένη M 86 ἀγγέλων M ἑαυτῷ E 87 ἐξορύξει A
 87/88 εἰπὼν — δύναμιν om. M 89 ἐκπυρωθεῖσα ACEMN: ἐμπυρωθεῖσα V:
 πυρωθεῖσα B διορυγῆται A 90 ἐγένετο ACEMN: ἐγένετο VBF δ' ante
 ἐπιτηδ. add. CE ἐπιτηδ. om. B 91 δ': δὲ B μάστιξιν M 93 τῶν add. ante πό-
 λεων ACEB τῶν om. M Μωροχαρζανίων: Μοροχαρζανίων B: Μοροχαρζανίων M

- ἀψάμενον δὲ ἤδη καὶ γερωντικῆς ἡλικίας ἡ μὴ τῶν καλλινίκων μαρτύ-
 95 ρων Σεργίου καὶ Βάκχου, ὡσπερ τινὰ δράκοντα ἐν ἐκκλησίᾳ ἐμφωλεύοντα
 εἶχεν ἠγούμενον ἐν αὐτῇ, ἐν ταῖς κατὰ μικρὸν γενόμενον ἀναβάσει τῇ
 τῶν εἰκονομάχων ἀθέω αἵρέσει ἰσχυρῶς προστετηκότα καὶ γοητείας
 προσανέχοντα καὶ λεκανομαντείας διὰ βίου παντός, διαφερόντως τε
 ἀγαπηθέντα τῷ πατρὶ Θεοφίλου Μιχαὴλ τῷ Τραυλῷ, εἶτε τῷ κοινωεῖν
 5 τῆς αὐτοῦ αἵρέσεως, εἶτε καὶ τῷ λογιότητος κτήσασθαι δόξαν, τοῦ
 Θεοφίλου τε διδάσκαλον γεγονότα. καὶ ἐπεὶ οὗτος τὰς τῆς βασιλείας
 κατέσχευ ἡνίας, σύγκελλον μὲν πρῶτον τοῦτον τιμᾷ, εἰθ' ὕστερον καὶ
 πατριάρχην καθίστησι Κωνσταντινουπόλεως, προγνώσει τις διὰ
 λεκανομαντείας καὶ γοητείας αὐτῷ ἀπαγγέλλοντα. κατέτρεχε | ποτε τὴν
 10 Ῥωμαίων ἔθνος ἄπιστον καὶ σκληρόν, ὑφ' ἠγεμῶσι τρισὶ στρατηγού-
 μενον. καί, ὡς εἰκός, ἐπὶ τούτῳ τοῦ Θεοφίλου ἀνωμένου ἀποσθέντα τὴν
 ἀθυμίαν ὁ Ἰαννῆς παρεκάλει καὶ θάρσους πληρωθῆναι, εἶγε μόνον τῇ
 αὐτοῦ συμβουλῇ πειθαρχήσειεν. ἡ δὲ συμβουλὴ ἦν τοιαυτῇ· ἐν τοῖς εἰς
 τὸν εὐριπον τοῦ ἵππικοῦ ἰσταμένοις χαλκοῖς ἀνδριᾶσι καὶ τις ἀνδριᾶς
 15 ἰστασθαι ἐλέγετο τρισὶ διατυπούμενος κεφαλαῖς. προστάττει τοῖσιν ὁ
 Ἰαννῆς ἰσαριθμούς σφύρας χαλκευθῆναι ταῖς κεφαλαῖς, ἀνδράσι τε ταύτας
 ἐγχειρισθῆναι κατὰ χεῖρα γενναίοις, κατὰ τινὰ δὲ τεταγμένην ὥραν
 ὑπεριονὴν ἄμα αὐτῷ γενέσθαι πρὸς τὸν εἰρημένον ἀνδριάντα, καὶ
 ἡνίκα τούτοις κελεύσειε, παίειν ἰσχυρῶς ταῖς σφύραις τὰς κεφαλὰς, μέχρις
 20 ἂν κατενεχθεῖεν εἰς γῆν ὡς ἐξ ἐνὸς κρούματός τε καὶ πλήξεως. ἦσθεις οὖν
 τοῖς λόγοις ὁ βασιλεὺς οὕτω γενέσθαι προσέταξε. καὶ γενομένου ἐκείσε
 τῶν ἀνδρῶν ἄμα τῷ Ἰαννῇ πόρρω νυκτῶν (ἦν δ' ὁ Ἰαννῆς μετὰ λαϊκοῦ
 σχήματος, ἵνα μὴ κατάφωρος γένηται) τοὺς στοιχειωτικὸς λόγους
 ἐπειπὼν καὶ τὴν ἐνοῦσαν δύναμιν ἐκ τῶν τοιούτων τοῦ ἀνδριάντος
 25 ἀφελόμενος παίειν τοὺς ἀνδρας ἐκέλευε νεανικῶς τε καὶ ἰσχυρῶς. καὶ οἱ μὲν

8 a. 837

A (10 lac. a ὑφ' ἠγ.) CEVBMN F 94 ἀψάμενος ἤδη V 94/95 μὴ post
 Βάκχου B 95 ἐν ἐκκλησίᾳ om. B 1 ἠγούμενον B ἐν alt. om. B
 γενόμενον om. VB ἀναβάσει: ἀνέσει M 2 ἀθέω: ἀθῶν C: om. BM ἰσχυρῶς:
 σφύρα B: om. A γοητεία B 3 λεκανομαντεία B τε VBMN: δὲ ACE
 4/5 εἶπε — εἶτε: εἶτε τῇ τῆς αὐτῆς αἵρέσεως αὐτοῦ κοινωεῖν, εἶτε B 6 γεγο-
 νέναι B 7 τοῦτο πρῶτον B τούτου om. AEF εἰθ' VBMN: εἶτα ACE
 ὕστερον om. ACE 9 αὐτοῦ B ἀπαγγέλλοντα E δὲ ante ποτε add. M
 12 αὐτὸν post παρεκ. add. B πλησθῆναι B 13 συμβουλή: βουλή E 14 τοῦ
 om. M χαλκοῖς om. B 15 διατυπούμενος CEMN: τυπούμενος VB 16 ταύταις M
 18 παραγενέσθαι B πρὸς CEMN: εἰς VB 19 κελεύσειεν V σφύρας (cf. σφύρας
 Theoph. Cont. 155, 14): σφαίρας CEVBMN 19/20 μέχρις — πλήξεως: ὡς ἂν ἐκμίας
 καταφορᾶς τε καὶ ἐκπλήξεως κατενεχθεῖεν εἰς γῆν B 20 τὴν ante γῆν add. E
 ὡς om. V κρούματος CEVBNF Theoph. Cont. 155, 20 cod. V: κρούματος M
 Theoph. Cont. 155, 20 Bekker τε om. MN (sed non F) 23 τοῦ ante σχήματος add.
 CMNF τοῦς: καὶ B 24 ἐκ — ἀνδριάντος CEMN: ἐν (ἐν om. B) τῷ τοιούτῳ
 ἀνδριάντῳ VB

δύο ἰσχυροτάταις χρησάμενοι ταῖς καταφοραῖς τὰς δύο τοῦ ἀνδριάντος ἀπέκοψαν κεφαλὰς, ὁ τρίτος δὲ μαλακωτέραν ποιήσας τὴν πληγὴν μικρὸν μὲν κατέκλιεν, οὐ μὴν καὶ ὄλην τοῦ σώματος ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν. οἷς δὴ παραπλησίως καὶ τὰ κατὰ τοὺς ἡγεμόνας τοῦ ἔθνους ἐπη-
 30 κολούθησε, στάσεως γὰρ τινος κραταιᾶς ἐπιστεπούσης τῷ γένει, ταύτη δὲ καὶ μάχης ἐμφυλίου ἐπακολουθησάσης, | οἱ δύο τῶν ἡγεμόνων πίπτου-
 σιν, ἐπλήγη δὲ καὶ ὁ τρίτος, οὐ μὴν γε καιρίως, ἤργησε δ' ὅμως ἐκ τῆς πληγῆς, καὶ οὕτως τὸ ἔθνος ἡσθητικὸς οἶκαδε ἀπενόστησε. καὶ τὰ μὲν τῆς γοητείας οὕτως.

35 4. Τῷ δὲ γόητι τούτῳ ἀδελφὸς ἦν σαρκικός, ὄνομα τῷ ἀνδρὶ Ἄρσα-
 βῆρ, τὴν τύχην πατρίκιος. τούτῳ προάστειον ἦν κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος τοῦ Στενοῦ, ἔγγιστα τῆς μονῆς τοῦ ἀγίου Φωκᾶ, οἰκοδομὰς ἔχον πολυτελεῖς, στοὰς τε καὶ βαλανεῖα καὶ διατριβὰς ἄλλας ἐπιτερεῖς. ἐκείσε δὴ ὁ γόης συχνὰς ποιῶν τὰς καταγωγὰς, ὑπόγαιόν τι κατασκευά-
 40 σας ἐνδιαίτημα καὶ τῷ Τροφωνίου παρόμοιον, ὅπισθεν δὲ πυλίδα δημιουρ-
 γήσας εἴσω τοὺς θέλοντας παραπέμπουσαν, τοὺς βουλομένους ἐδέχετο ἐν ἐκείνῳ τῷ πονηρῷ ἐργαστηρίῳ, νῦν μὲν ἐταμιεύοντο θαλαμηπολύ-
 μенаι μονάζουσαι τε καὶ ἄλλως γυναῖκες τὸ κάλλος διαπρεπεῖς, αἷς συνεφείρετο, νῦν δὲ ἡπατοσκοπία καὶ λεκανομαντεία καὶ γοητεία καὶ
 45 νεκρομαντεία ἐνηργοῦντο, δι' ὧν πολλὰκις συνεργία δαιμόνων τινὰ τῶν μελλόντων πρόελεγεν. ἀλλὰ τοῦτο τὸ κτήμα ἐλθὼν ὕστερον εἰς τὸν παρακοιμώμενον εἰς ἔδαφος κατεστράφη καὶ εἰς μονὴν κατεσκευάσθη ἐπ' ὀνόματι Φωκᾶ τοῦ μεγαλομάρτυρος. καθαιρέσει δέ, ὡς εἶπομεν, οὗτός τε καὶ οἱ τούτου μέτοχοι καθυποβληθέντες οὐδ' οὕτως ἡσυχίαν ἤγον,
 50 ἀλλὰ κατὰ τῶν ἀγίων ἔτι ἐνεανιεύοντο εἰκόνων καὶ πονηρὰ κατὰ τῶν εὐσεβῶν ἐμελέτων. συκοφαντίαν γὰρ βράψαντες κατὰ τοῦ μεγάλου Μεθοδίου ἐπειρῶντο διαβάλλειν τὸν ἀνεπίληπτον καὶ οὕτω τὸ τῶν

cap. 4: Theoph. Cont. 156, 16-160, 15; Zon. III, 384, 14-387, 2

CEVBMN F 27 ποιήσας VBF: ἐποίησε M: ἐποίησας CEN: om. Theoph. Cont. 156, 8 cod. V 28 κατέκλιεν CMN Theoph. Cont. 156, 9: ἀπέκλιεν EV: ὑπέκλιεν B δὲ post μὴν add. C καὶ om. B τοῦ σώματος om. M ὄλην — κεφαλὴν: ὄλην ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν τοῦ σώμ. B ἐναπέτεμε V: ἐναπέτεμεν Theoph. Cont. 156, 9 cod. V 30/31 στάσεως — ἐπακολουθησάσης om. VB 31 γὰρ post δύο add. VB 32 ἐμφυλίου στάσεως γενομένης post πίπτουσιν add. V (i. m.) B 32 ἤλγησε M 33 οὕτω CE 39 δὴ: δὲ CM 40 Τροφωνίου EVN Theoph. Cont. 156, 22: Τροφωνίου CM: Τυφωνίου B δὲ om. BM πυλίδα VB Theoph. Cont. 156, 23: πυλίδας CEMNF 41 παραπέμπουσαν VB Theoph. Cont. 157, 1: παραπέμπων CEMNF τοὺς βουλομένους om. CE 42 καὶ ante νῦν add. B 43 ἄλλως: ἄλλαι B 45 ἐνεργοῦντο M 46 πρόελεγον B 47 κατεστράφη BM: καταστρέφει VNF: καταστρέφεται CE 48 ὀνόματος M μεγάλου μάρτυρος CM 49 τε om. EM 50 τα post ἄλλὰ add. M τε post κατὰ pr. add. VB 52 τὸ om. E

ὀρθοδόξων λυπήσῃσι πλῆθος. χρυσοῦ γὰρ πολλοῦ ὑποφθειραντές τινα
 55 ἡν γυναῖκα καὶ ὑποσχέσεσιν, εἰ μόνον τούτοις συμφήσειε (μήτηρ τὸ γύναιον
 ἦν Μητροφάνους τοῦ μετέπειτα Σμύρνης προεδρεύσαντος), πείθουσι
 κατεπιτεῖν τοῦ ἀγίου πρὸς τε τὴν δέσποιναν καὶ τοὺς ἐπιτρόπους τοῦ βα-
 σιλέως, ὡς εἶη αὐτῇ πεπλησιακῶς. βῆμα γοῦν εὐθέως φρίκης μεστὸν ἐκ πο-
 λιτικῶν καὶ ἱερῶν ἀνδρῶν συγκροτούμενον. παρήσαν οἱ εὐσεβεῖς κατηφείας
 60 οὐ τὸν τυχόντα προστριβῆναι τῇ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίᾳ οἴομενοι.
 παρήσαν οἱ συκοφάνται μέγα φρονούντες καὶ γεγαννημένοι, ὡς τάχα
 τῆς κατηγορίας πρῶχειρον ἐχούσης τὸν ἔλεγχον. παρήγον εἰς μέσον τὸ
 γύναιον καὶ ἃ ἐδιδάχθη τοῖς δικάζουσι ἐθρίαμβευεν. ἐσκυθρῶπαζον
 35 οἱ δικασταί, καὶ τῶν ἄλλων πλέον ὁ μάλιστα Μανουήλ, εἰ δι' ἐνὸς
 ἀνθρώπου κινδυνεύσει τὸ τῶν ὀρθοδόξων πλήρωμα γέλωσ γενέσθαι
 τοῖς ἀντιθέτοις. τούτων πάντων ἐπηστημένος ὁ ἱερὸς Μεθόδιος, καὶ τοὺς
 μὲν ἀσεβεῖς τῶν ἐλπίδων μεταστῆσαι βουλόμενος, τοὺς δ' εὐσεβεῖς
 ἀπαλλάξαι τῆς κατασχούσης βαρυθυμίας καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ μὴ λῆθος
 γενέσθαι προσκόμματος, μηδὲν τὸν ὄχλον ὑποσειλάμενος, ἀποσεισά-
 70 μενος τὴν ἀναβολὴν ἐπ' ὅψει πάντων τῶν θεωμένων ἀπογυμνοῖ τὰ
 αἰδοῖα ὃ πάσης αἰδοῦς καὶ τιμῆς ὄντως ἄξιος. καὶ ἐφάνη τοῖς πᾶσι ταῦτα
 μεμαρασμένα ἀπὸ τίνος νόσου | καὶ τῆς φυσικῆς παντάπασιν ἐνεργείας
 ἄμοιρα. αἰσχύνης τὸ πρᾶγμα τοὺς χαιρεκάκους ἐνέπλησε καὶ τοὺς
 συκοφάντας, εὐφροσύνης δ' ὅτι πολλῆς καὶ θυμηδίας τοὺς εὐσεβεῖς. καὶ
 75 προσβαλόντες αὐτῷ μεθ' ὑπερβαλλούσης περιχαρείας κατηπαζόντο,
 περιεπλέκοντο, οὐκ εἶχον, ὅπως τῷ πλήθει χρήσονται τῆς χαρᾶς. καὶ τις
 τῶν γηνησιωτέρων προσελθὼν ἡρέμα ἐπηρώτα τὸν πατριάρχην, τὸν
 τρόπον μαθεῖν ἐθέλων τοῦ μαρασμοῦ τῶν μορίων. ἀναλαβὼν δὲ οὗτος
 διηγείτο ἀνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς, ὅτιπερ' ἐν Ῥώμῃ πεμφθεὶς πρὸς τὸν
 80 πάπαν διὰ τὰς κατὰ Νικηφόρου τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου ἀνεγερ-
 θείσας ἐπαγωγὰς κάκεισε διάγων ἠνωχλήθη ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου

79 inter a. 809 et 815

69 Is. 8, 14. Rom. 9, 32; 1 Pt. 2, 8

CEVBMN F 53 γυναῖκα τινα B 54 συμφήσειε CEMN: συμφήσειεν V
 Theoph. Cont. 158, 7: συμφωνήσειε B 56 τε om. B 60 ἐκκλησία: πολιτεία B
 61 γεγαννημένοι EBF: γεγαννωμένοι CVMN 63 ἐθρίαμβευεν B 65 τὸ —
 πλήρωμα: τὸ πλῆθος τῶν ὀρθ. B 66 ἐπηστημένος: ἐπαισθόμενος B: ἐπιησθό-
 67 μεταστῆσαι: ἀπευκτῆσαι B 68 ἀπαλλάξαι om. B
 69 γενέσθαι om. B ἀποσεισά-
 70 μενος CEMN: ὑποσυράμενος VB 71 τιμῆς καὶ αἰδοῦς M 72 ἐνεργ. παντ. M
 74 δ' om. VB 75 προσβαλόντες CEV: 76 χρή-
 πολλῆς VBMN: πλεισστης CE 77 ἡρέμα om. CE 78 μαρασμοῦ C
 79 διηγῆσατο B 80 κατὰ om. M 81 ἠνωχλήθη EVB: ἠνωχλήθη CMNF
 πρὸς τὸν 76 πατριάρχην B 76 χρή-
 ἐπηρώτα CEMN: πῶς
 τε post ἀνωθεν add. VB
 καὶ om. CE

δαίμονος, ὃς οὐκ ἐνέλιπε νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν γαργαλίζων καὶ μίξεώς
 μοι σαρκικῆς ἀνακινῶν ἔρωτας. ἀναφλεγόμενος δὲ τῷ πάθει, ὡς ἤδη καὶ
 ἠττώμενος ἔγων, Πέτρῳ τῷ ἀποστόλῳ τῷ κορυφαίῳ ἀνέθηκα ἑμαυτὸν
 85 καὶ τοῦτον ἐξελιπάρουν ἀπαλλάξαι με τῆς σωματικῆς ταύτης ὀρέξεως.
 καὶ τὸν ἐπιστάντα νυκτὸς ἀψασθαι τῇ δεξιᾷ χειρὶ τῶν αἰδῶν καὶ
 καταπρῆσαι, ἐπειπόντα τοῦ λοιποῦ μὴ πτοεῖσθαι τὴν φιλήδονον δρεξίν.
 ἡδύπνισθεις δὲ μετὰ σφοδρᾶς ἀλγηδόνοσ ἐυρέθην ἔχων, ὡς ἐθεάσασθε.
 ταῦτα τοῦ πατριάρχου εἰπόντος οὐκ ἀνασχετὸν ὁ Μανουὴλ νομίσας τὸ
 90 τύρευμα ἔγνω ἐξετάσει δοθῆναι τὸ γύναιον, ἐφ' ᾧ διασαφῆσαι τὴν
 μηχανορραφίαν. ξίφος τε οὖν εὐθύς τούτῳ ἐπανετίετο καὶ ῥάβδοι
 ἐκομίζοντο ἡκανθωμέναι, καὶ οἱ δῆμιοι παρειστήκεισαν εὐτρεπεῖς. οἷς
 ἐκδειματωθεῖσα ἡ | δύστηνος τίθησιν ἐκπυστον τὴν ἀλήθειαν, τὴν μηχαν-
 νήν, ὅπως ἐρράφη, τὴν ἀπάτην, ἣν ἠπατήθη διὰ τε τῆς δόσεωσ τοῦ
 95 χρυσίου καὶ τῶν πολλῶν ὑποσχέσεωσ, τὰ πράξαντα πρόσωπα καὶ τὴν
 ὄλην σκευωρίαν τοῦ δράματος. προσετίθει δ', ὅτι καὶ εἰ ἀπέλθοι τις εἰς
 τὴν ταύτης οἰκίαν, εὐρήσει τὸ χρυσίον ἐν βαλαντίῳ ἐν τινι κιβωτίῳ
 σίτου πεπληρωμένῳ. εὐθύσ ἀπεστέλλετό τις τῶν δορυφόρων, καὶ τὸ
 χρυσίον ἤχθη, καὶ ἠλέγχθη τὸ δραματούργημα. καὶ κἂν οἱ συκοφάνται
 5 ταῖσ προσηκούσαισ ποιναισ παρεδόθησαν, εἰ μὴ ἀνεξικάκωσ ὁ πατριάρχησ
 ἀφεθῆναι τοῦτοισ τὸ ἔγκλημα ἐξητήσατο, τὸν οἰκείον δεσπότην μιμού-
 μενοσ, τοῦτο μόνον εἰσ ἔκτισιν λαβόντεσ καὶ τιμωρίαν, τὸ ἀνὰ πᾶν ἔτοσ
 κατὰ τὴν τῆσ ὀρθοδοξίασ πανήγυριν μετὰ λαμπάδων ἀπὸ τοῦ ἐν Βλαχέρ-
 ναίσ τῆσ παναρχάντοσ ναοῦ πρὸσ τὸν θεῖον τῆσ ἀγίασ σοφίασ ἀφικνεῖσθαι
 10 νεῶν καὶ τὸ οἰκείοισ ἐνηχεῖσθαι αὐτοῖσ ὡσιν ἀνάθημα. ὁ καὶ μέχρι τῆσ
 αὐτῶν ἐταμιεύθη ζωῆσ.

5. Καὶ ἡ μὲν τῶν εἰκονομάχων αἵρεσισ τοιοῦτον ἔσχε τὸν τρόπον τῆσ
 καταλύσεωσ, ἡ δὲ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησία τὸν οἰκείον ἀπέλαβε κόσμον,
 τὴν τῶν σεπτῶν εἰκόνων ἀναστήλωσιν. ταύτην τῆσ ὀρθοδοξίασ τὴν

cap. 5: Theoph. Cont. 160, 10—161, 17

A (a verbo 84 ἠττώμενοσ) CEVBMN F 82 ἔλιπε B 84 τῶν ἀποστόλων
 τῷ κορυφ. VB ἑμαυτῷ B 85 ἐξελιπάρουν — ὀρέξεωσ: ἐξελ. τῆσ σωμ. ὀρ-
 ἀπαλλ. με B 87 καταπρῆσαι CEVBMN: καταπρέσαι V: καταπραῦναι A ἐπει-
 πόντοσ C μὴ τοῦ λοιποῦ VB ποιεῖσθαι B 89 τῷ πατριάρχῃ εἰπόντι V
 91 οὖν εὐθύσ τούτῳ: εὐθύσ οὖν ταύτῃ B εὐθύσ om. ACE 92 διεκομίζοντο VB
 παρειστήκεισαν ACE 93 τίθησιν om. VB ἐκπυστον: ἐκείνη ἐκπυστον πεποή-
 κεν B καὶ ante τὴν μηχαν. add. B 94 ἠπατήθη ACEMN: ἠπατήθησαν V:
 ὑπατηθ' B τε om. VB 95 πολλῶν ὑποσχέσεωσ A 1 σκευωρίαν CEMN:
 σκευωρίαν V: σκαυορίαν A: σκατορίαν B 5 ποιναισ VBMN: τιμωρίασ A: τι-
 μαίσ CE παρεδόθησαν ACEVBF: παρεπέμφθησαν MN 5/6 τοῦτοισ post
 ἀνεξικ. B 6 ἀφεθῆναι: ἀφαιρεθῆναι B 8 κατὰ om. B 10 νεῶν AB
 τὸ om. ACE ὡσιν post oik. ACEB αὐτοῖσ, post ὡσιν B τὸ ante ἀνάθημα
 add. ACEB 14 ταύτησ B

15 ἔορτῃν ἀγουσά ποτε ἡ μακαρίτις βασίλισσα τὸ πλήρωμα εἰστία τῆς
 ἐκκλησίας εἰς τὰ ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Καριανοῦ ἀνάκτορα. ἠριθμοῦντο
 τοῖς ἐστιάτοροι καὶ Θεοφάνης καὶ ὁ τούτου ὁμάμιον Θεόδωρος οἱ
 γραπτοί. τῆς εὐωχίας δὲ παρακαμάζουσης καὶ τῶν τραγημάτων, |
 20 εἰς τὰ τῶν πατέρων ἐνατενίζουσα πρόσωπα καὶ τὰ ἐνεστιγμένα τοῖς
 προσώποις αὐτῶν καταμανθάνουσα γράμματα στεναγμοῦς ἤφειε καὶ
 δάκρυα. εἰς δὲ τῶν πατέρων καταφωράσας τοῦτο τὴν αἴτιαν ἤρετο τῆς εἰς
 αὐτοὺς συνηῆς ἀτενίσεως. τῆς δὲ εἰπούσης· 'τὴν καρτερίαν ὑμῶν θαυμάζω,
 ὅπως ἐγκολαφθῆναι τοῖς προσώποις ὑμῶν τοσαῦτα ὑπεμείνατε γράμ-
 25 ματα. ταλανίζω δὲ καὶ τὴν τοῦ ταῦτα δράσαντος εἰς ὑμᾶς ἀπήθειαν',
 ὑπολαβὼν ὁ μακαρίτης Θεοφάνης· 'ὑπὲρ ταύτης, ὦ δεσποινά, τῆς
 γραφῆς', εἶπεν, 'ἐν τῷ τοῦ θεοῦ ἀδεκάστῳ βήματι δικασόμεθα σὺν τῷ
 ἀνδρὶ σου καὶ βασιλεῖ.' ἐπλήγη σὺν τῷ λόγῳ τὴν καρδίαν ἡ δεσποινά,
 καὶ μετὰ δακρύων ἔφησε πρὸς τὸν ἅγιον· 'καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ὑπόσχεσις
 30 ὑμῶν καὶ αἱ δι' ἐγγράφων ὁμολογίαι, ὡς μὴ μόνον συγκεχωρηκέαι,
 ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀγῶνας ἐνάγειν τε καὶ καλεῖν;' ἀνακαλούμενος δὲ ταύτην ὁ
 πατριάρχης καὶ ὁ λοιπὸς τῶν ἀρχιερέων ἔσμος καὶ τὸ πολὺ τῆς λύτης
 ἐπικουφίζοντες, ἀναστάντες εὐθύς ἔφησαν· 'αἱ μὲν ἡμέτεραι, ὦ βασίλειά,
 ὁμολογίαι τε καὶ συνθήκαι ἀδιάπτωτοι καὶ ἀμετακίνητοι, τούτου δὲ
 35 τὴν ὀλιγορίαν ἔαν χαίρειν καλόν.' οὕτω μὲν κατεπραυῖθη τῇ δεσποίνῃ
 τὸ ἄλγος.

6. Ἀνεφύη δὲ τις τηρικαῦτα αἵρεσις ἡ τῶν Ζιλίκων λεγομένη, ἣτις
 διὰ τῷ ἀρχηγῷ Ζίλικι τοῦνομα, ἐν τοῖς ἀσηκρήτις τελοῦντι, ἀπέσβη καὶ
 διερρήκεν, αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἐπομένων αὐτῷ μετενεχθέντων πρὸς
 40 θεοσέβειαν καὶ τῷ θεῷ μύρω χρισθέντων τε καὶ τελειωθέντων. καὶ τὰ
 μὲν κατὰ πόλιν ἐφέρετο τῆδε. |

cap. 6: Theoph. Cont. 161, 18-162, 2

ACEVBMN F 15/16 βασίλισσα — ἐκκλησίας: βασ. εἰστία τῆς ἐκκλ. τὸ
 πλήρ. B 16 τοῦ Καριανοῦ ACEVB: τῶν Καριανοῦ M: τῶν Καριανῶν NF
 16/17 ἠριθμοῦντο — ἐστιάτοροι: ἠριθμ. δὲ τοῖς ἐστιωμένοις B 17 Θεοφάνιος C
 20 ῥηθέντων ante πατέρων add. B ἀτενίζουσα M ἐστιγμένα B 22 ὁ ante
 εἰς add. B 23 ἐνατενίσεως B 25 ταῦτα om. M 26 μακαρίτης ACEMN:
 μακάριος VB 27 δικασθησόμεθα βήματι B σὺν om. EB 29 ἔφη E
 καὶ alt. om. B 30 τῷ βασιλεῖ post συγκεχ. add. B 31 πρὸς: τοὺς V ἐ-
 ἀγειν τε καὶ om. ACE 32 ἁγίων add. ante ἀρχιερ. M ἔσμος AVB: θεσμός
 CEMNF 33 ἔφησαν om. VB βασίλισσα E (corr. ex βασίλειά) BM 34 τού-
 τῳ B 35 μὲν: δι' B 37 Ζιλίκων VMN: Ζηλίκων Theoph. Cont. 161, 18:
 Ζιλικίων ACE: Λιζίκων B 38 ἐν om. V ἀσηκρήτις VB: ἀσηκρητ' AN:
 ἀσηκρήτης CE: ἀσικρίταις M ταχέως ante ἀπέσβη add. B 39 ἐπομένων VBMN:
 συνεπομένων ACE πρὸς VB Theoph. Cont. 161, 20: εἰς ACEMNF 40 τε
 om. AB

7. Βόγορις δὲ ὁ Βουλγάρων ἀρχηγὸς γυναῖκα ἄρχειν Ῥωμαίων ἀκηκοῦς μετὰ παιδὸς ἀπαλοῦ εἰς θράσος ἤρετο. ὅθεν καὶ τινὰς ἀγγέλους ἀπέστειλε πρὸς τὴν βασιλῖδα, ἀπειλῶν λύειν τὰς συνθήκας καὶ εἰσβολὴν
 45 ποιῆσθαι κατὰ Ῥωμαίων. ἡ δὲ βασιλῖς μηδὲν ἀγεννὲς μηδὲ γυνοαικίον ἐνόησασα: 'καὶ ἐμὲ εὐρήσεις', μὴνυει, 'ἀντιστρατεύουσαν, θεοῦ δὲ νεύσει καὶ κατισχύουσαν. εἰ δ', ὅπερ οὐκ ἐνι, ὑπερέξεις αὐτόν, καὶ οὕτως ἡ νίκη ἐμῆ. γυναῖκα γὰρ ἔσθι, ἀλλ' οὐκ ἄνδρα νενικηκῶς.' οἷς ὁ βάρβαρος διαταραχθεὶς ἡσυχίαν ἡσπάσατο καὶ τὰς προηγησαμένας ἀνεύου σπονδὰς.
 50 διεπρεσβεύσαντο δ' ἀλλήλοις πάλιν ἢ τε βασιλῖς καὶ ὁ ἄρχων, ἡ μὲν περὶ τινος Θεοδώρου τὸ ἐπικλῆν Κουφαρᾶ, ἀξιολόγου τινὸς ἀνδρὸς καὶ χρησίμου τῷ πολιτευσματι, αἰχμαλώτου ὄντος ἐν Βουλγαρίᾳ, ὁ δὲ περὶ τῆς οἰκείας ἀδελφῆς κατὰ τινὰ προνομίην ληφθείσης κὰν τοῖς βασιλεῖσι διατριβούσης. αὕτη γὰρ πρὸ πολλοῦ ἀχθεῖσα αἰχμαλώτως τὰ Χριστιανῶν τε
 55 μνηθεῖσα καὶ γραμμάτων μετασχοῦσα κατὰ τὸν τῆς αἰχμαλωσίας καιρὸν, ἄρτι δὲ τῆς αἰχμαλωσίας ἀπολυθεῖσα, οὐ διέλιπε πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὰ Χριστιανῶν ἐκθειάζουσα καὶ τῇ αὐτοῦ καρδίᾳ πίστεως καταβάλλουσα σπέρματα, προμνηθέντος ἤδη παρὰ τοῦ Κουφαρᾶ τὰ θεῖα μυστήρια. τοῦ ἀλλαγίου δὲ γενομένου καὶ τῆς γυναικὸς ἀποδοθείσης τῷ ἀδελφῷ,
 60 ἀντιδοθέντος δὲ τῇ δεσποίνῃ τοῦ Κουφαρᾶ, εἰ καὶ προενήχητο ὁ ἄρχων καὶ προτελέσθη τὰ θεῖα, ἀλλ' ἔτι τὴν αὐτοῦ ἐφύλαττεν ἀπιστίαν, τῆς οἰκείας θρησκείας ἐξηρτημένος. λιμοῦ δὲ σφοδροῦ τὴν χώραν τῶν Βουλγάρων | κατεσχηκὸς καὶ πάσης βοήθειας ἀργούσης τὸν τῶν Χριστιανῶν ὁ ἄρχων εἰς βοήθειαν ἐπεκαλεῖτο θεὸν τὸν ὑπὸ τοῦ Θεοδώρου καὶ
 65 τῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς αὐτῷ μυσταγωγηθέντα. τὸ αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ τὸ

50 a. 844

cap. 7: Theoph. Cont. 162, 3—165, 10; Zon. III, 387, 3—389, 10

ACEVBMN F 42 Βόγορις ACEMN: Βόγωρις Theoph. Cont. 162, 3: Βόγαρις VB τῶν add. ante Βουλγ. CM Ῥωμ. ἀρχ. B 43 ἀκηκ. post ἀπαλοῦ C θράσος ACMN: θάρσος EVB ἤρετο E 44 εἰσβολὰς B 45 μηδὲ ἀγεννὲς E 47 ἐνι: ἔσται B ὑπερέξεις ACEMN: ὑπέραρχης VB 49 προηγησαμένους M σπονδὰς ἀνεύουσε B 50 διεπρεσβεύσαντες ἀλλήλοις E πάλιν om. VB περὶ CVB Theoph. Cont. 162, 14: παρὰ AEMNF 51 τὸ ἐπικλῆν etiam Theoph. Cont. 162, 14 cod. V: τοῦ ἐπικλῆν Bekker Κουφαρᾶ V τινὸς om. ACEB ἀνδρ. ἀξιολ. B 52 περὶ CVB Theoph. Cont. 162, 19: παρὰ AEMNF 53 ληφθεῖσα B 53—55 ληφθείσης — μνηθεῖσα: ληφθείσης αἰχμαλώτου, ἡ τὰ Χριστιανῶν. A 56 δὲ om. B διέλιπε M 57 Χριστιανῶν: θεῖα B καταβάλλουσα VBMN Theoph. Cont. 163, 4: προκαταβάλλουσα ACE 58 περὶ C Κουφαρᾶ ACEMN: Κυφαρᾶ V: Καφαρᾶ B 59/60 ἀδελφῶ — Κυφαρᾶ: ἀδελφῶ, καὶ τοῦ Κυφ. τῇ δεσπ. ἀντιδ. A 60 Κυφαρᾶ ACEMN: Κυφαρᾶ V: Καφαρᾶ B 61 αὐτοῦ AF Theoph. Cont. 163, 8: αὐτὴν CVBMN 62 σφόδρα MN (non F) 63 κατασχόντος A 64 ἐπεκαλεῖτο E ἐπεκαλεῖ τὸν θεόν C τὸν add. ante θεόν V (v. C) 65 τῆς ἀδελφοῦ αὐτοῦ μυστ. E τῆς ἀταδέλφου αὐτῷ B 65/66 ποιῆν post τοῦτο VB

ἔθνος ποιεῖν παρεσκεύασεν ἅπαν. καὶ τυχόντες ἀπαλλαγῆς, οὕτω δὲ πρὸς
 θεοσέβειαν μετατίθενται καὶ τῆς τοῦ λουτροῦ καταξιοῦνται παλιγγενεσίας,
 Μιχαήλ κατονομασθεὶς κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων
 πρὸς αὐτὸν ἀποσταλέντος ἀρχιερέως καὶ τοῦ θείου μεταδεω-
 70 κτός λουτροῦ. συνέβη δὲ καὶ ἕτερόν τι τὸ ὀδηγήσαν καὶ βεβαιώσαν τὸν
 ἄρχοντα πρὸς εὐσεβείαν. ἀπλήστως ἔχων οὗτος πρὸς τὰ κληγέσια καὶ
 βουλόμενος τούτοις ἐντρυφᾶν μὴ μόνον ὅτε πρὸς θήραν ἐξίοι, ἀλλὰ καὶ
 ὅτε σχολάζοι, διὰ ζωγραφίας ἐντρυφᾶν τοῖς τοιοῦτοις, οἶκον δημιουργή-
 75 σας νέον Μεθόδιόν τινα μοναχόν, Ῥωμαῖον τὸ γένος, ζωγράφον τὴν
 τέχνην, ἐκέλευσεν ἱστορίας πληρώσαι τὸ οἶκημα. ὡς περ δ' ὑπὸ τινος
 ἐπιπνοίας ὀδηγούμενος θείας οὐκ ἐπέσκηψε ῥητῶς, ὅποια δεῖ καὶ τίνα τῶν
 ζώων ἐξιστορεῖν, ἀλλ' ἐκέλευσε γράφειν, ἅτα καὶ βούλοιο, φοβερά
 μέντοι εἶναι τὰ γραφόμενα καὶ πρὸς ἐκπληξιν καὶ δέος τῶν θεωμένων.
 ὁ δὲ μηδὲν ἕτερον εἰδὼς φρικωδέστερον τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας
 80 ταύτην ἐκεῖ καθυπέγραψε. πέρας δὲ λαβούσης τῆς γραφῆς ἰδὼν ὁ ἄρχων
 ἔνθεν μὲν τῶν δικαίων τὸν χροὸν στεφανούμενον, ἐκείθεν δὲ τὸν τῶν
 ἀμαρτωλῶν κολαζόμενον, καὶ παρὰ τοῦ ζωγράφου συνεῖς τὸν νοῦν τῆς
 ζωγραφίας, εὐθύς τε τὴν οἰκείαν ἐξόμνυται θρησκείαν καὶ κατηχηθεὶς, |
 ὡς εἴπομεν, παρὰ τοῦ θείου ἐπισκόπου τὰ θεῖα μυστήρια ἅωρι τῶν νυ-
 85 κτῶν τοῦ θείου μεταλαμβάνει βαπτίσματος. τοῦτο δ' ἐγνωκότες οἱ τοῦ
 ἔθνους ἄρχοντες, καὶ τὸ κοινόν τὴν τῆς θρησκείας μεταβολήν, κατεξανί-
 στανται τοῦ ἄρχοντος καὶ ἀνελεῖν ἐσπούδαζον. τούτους δ' ἐκεῖνος μετὰ
 τῶν περὶ αὐτὸν ὀλίγων ὄντων τρεψάμενος, τοῦ σταυρικοῦ τύπου
 προηγουμένου, τῷ παραδόξῳ καταπλαγέντας χριστιανίαι πεποίηκε.
 90 μεταβληθέντος δὲ παντός τοῦ ἔθνους πρὸς θεοσέβειαν γράφει πρὸς τὴν
 δέσποιναν ἐξαιτῶν δοθῆναι οἱ γῆν, στενοχωρουμένων τῶν ὑφ' αὐτὸν,
 ὑπισχνόμενος ἐνοποιεῖσαι τὰ ἔθνη καὶ εἰρήνην ἐργάσασθαι ἀδίδιον τε
 καὶ ἀμετάβλητον. ἡ δὲ βασιλις ἰλαρῶς λίαν τὴν ἰκεσίαν προσήκατο καὶ
 δέδωκεν ἔρημον οὖσαν τηρικαῦτα τὴν ἀπὸ τῆς καλουμένης Σιδηρᾶς,
 95 ὅριον τότε τυγχανούσης Ῥωμαίων τε καὶ Βουλγάρων, ἄχρι τῆς Δεβελ-

67 a. 864

90 a. 863 (secundum F. Dölgeri Regg.)

67 λουτροῦ ... παλιγγενεσίας: cf. Tit. 3, 5

ACEVBMN F 67 μετατίθεται BN μετατίθ. τῆς γούν τοῦ λουτροῦ A
 θείου add. ante λουτροῦ B 68 μετονομασθεὶς B τῶν om. B 70 αὐτῶ
 add. ante λουτροῦ B 70/71 καὶ βεβαιώσαν post ἀρχ. B 71 εὐσεβείαν ACEVF:
 θεοσέβειαν BMN πρὸς om. B τὰ om. VB κληγέσιαν B 72 μὴ ACEMN:
 οὐ VB 75 δ' om. V 76 ἐπέσκηψε E δεῖ: δὴ BM 78 γραφόμενα B
 εἰδὼς ἕτερον B φρικωδ. εἰδὼς ACE 81 μὲν om. VB τὸν pr. om. M
 τὸν alt. om. B 82 τῆς ζωγραφ. τὸν νοῦν A 83 ζωγραφίας: γραφίας N
 θρησκ. ἐξόμν. B 84 θείου om. VB 87 αὐτὸν post ἀνελ. add. B τούτους δ':
 οὖς B 88 ὄντων om. B 89 προηγουμένου C καταπλαγέντας EM
 91 ὑπ' αὐτὸν AB 92 εἰς ante εἰρήνην add. E 93 ἰκεσίαν ACEB: ἰκετίαν
 VMNF 95 τότε τυγχανούσης: οὖσαν τότε B Δεβελτῆς B

τοῦ, ἦν οἱ Βούλγαροι Ζαγοράν κατωνόμασαν. τοῦτον οὖν τὸν τρόπον ἢ πᾶσα Βουλγαρία μετερρυθμίσθη πρὸς θεοσέβειαν καὶ ἡ δύσις εἰρήνης καθαρωτάτης ἀπήλαυσε.

8. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν ἐσπέραν αἰθρία εἶχε καὶ σταθῆρὰ εὐσέβεια
 5 ἐπολιτεύετο. ἀγαλλομένη δὲ ἡ βασιλις ἐπὶ τῷ γεγονότι καὶ τερπομένη
 καὶ οἶον ἔπαυξῆσαι τὸ καλὸν σπουδάζουσα τοὺς κατὰ τὴν ἀνατολὴν
 Μανιχαίους, οὓς δὴ καὶ Παυλικιάνους ἀπὸ τῶν αἵρεσιάρχων ἢ κοινολεξία
 οἶδε καλεῖν, μεταγαγεῖν ἐσπούδασε πρὸς εὐσέβειαν, ἢ, εἰ μὴ τοῦτο,
 ἐξῆραι τελέως καὶ ἀπ' ἀνθρώπων ποιῆσαι. ὁ δὴ καὶ πολλῶν συμφορῶν
 10 τὴν οἰκουμένην ἐνέπλησεν. οἱ γὰρ ἐπὶ τῷ | πράξει τὸ πρόσταγμα
 ἐκπεμφθέντες (ὁ τοῦ Ἀργυροῦ δὲ ἦν Λέων καὶ ὁ τοῦ Δουκὸς Ἀνδρόνικος
 καὶ ὁ Σουδάλης) μὴ μετρίως, ἀλλ' ἀγρίως τῷ ἐπιτάγματι χρώμενοι τοὺς
 μὲν ζύλω ἀνήρτων, τοὺς δὲ ξίφει παρεδίδοσαν, ἄλλους δὲ ἄλλαις κακῶν
 15 ἰδέαις παρέπεμπον καὶ ποικίλοις καὶ παντοδαποῖς κολάσεων τρόποις
 ὡσεὶ δέκα μυριάδας ἀνδρῶν ἀπώλεσαν καὶ τὰς ὑπάρξεις αὐτῶν ἐδη-
 μοσίευσαν, ὡς ἐντεύθεν τὸ λοιπὸν ἀπαναγκασθὲν πλῆθος πρὸς ἀπόστασιν
 ἀπιδεῖν. ἡ δὲ ἀρχὴ τῆς ἀποστάσεως γέγονε τοῦτον τὸν τρόπον. ἐστρατή-
 γει τῶν Ἀνατολικῶν Θεόδωτος ὁ Μελισσηνός, ὑπηρετεῖ τούτῳ τὴν τοῦ
 πρωτομανδάτορος πληρῶν ἀρχὴν ἀνὴρ τις τὴν κλήσιν Καρβέας, τῇ
 20 πίστει τῶν Μανιχαίων κατάσχετος. οὗτος τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἀνεσκολο-
 πίσθαι μαθὼν καὶ πέρα δεινοῦ τὸ πραχθὲν ἠγησάμενος, φυγὰς μετὰ καὶ
 ἐτέρων ὁμοπίστων πεντακισχιλίων πρὸς Ἄμετρα παραγίνεται τὸν τῆς
 Μελιτηνῆς ἀμυρᾶν, κάκειθεν πρὸς τὸν ἀμερμουνήν. παρ' ἐκείνου δὲ
 μετὰ πολλῆς ἀποδεχθέντες τιμῆς καὶ λόγους ἀσφαλείας δόντες τε καὶ

8 a. 856 circiter

cap. 8: Theoph. Cont. 165, 11—167, 10; Zon. III, 389, 11—390, 7

ACEVBMN FH 1 Ζαγοράν ACEVN: Ζαγοράν B: Ζάγωρα Theoph. Cont.
 165, 5 cod. V: Ζαγοράν M 3 ἀπέλαυσε MNF 4 αἰθρία ACEMNF:
 αἰθρίαν VBH 5 ἐπολιτεύετο V 8 ἐσπούδαζε B εὐσέβειαν ACEBMN
 Theoph. Cont. 165, 14: θεοσέβειαν VB 9 τελείως B ἀπ': ἐξ B 10 πράξι:
 ἐκπληρώσαι B 11 δὲ om. BM 12 Σουδάλης ACVN Theoph. Cont. 165, 17:
 Σουδάλης BM: Σουλδάνης E 13 ζύλοις B ἄλλαις: ἄλλους C 15 αὐτῶν
 ὑπάρξ. B ὑπάρξεις: πράξεις M 16 ἀπαναγκασθὲν CEVN: ἀναγκασθὲν M:
 ἀπαναγκασθῆναι B: om. A τὸ ante πλῆθος add. C ἀπόστασιν ACEMN: ἀπο-
 στασίαν VBFH 17 ἀποστάσεως ACEN: ἀποστασίας VBMFH γέγονε τοῦτον:
 τοῦτον ἔσχε A 18 δὲ post ὑπὴρ. add. A 19 πρωτομανδάτορος ACEBN:
 πρωτομανδάτορος V Theoph. Cont. 166, 2: πρώτου μανδάτορος M ἀρχὴν
 ἐκπληρῶν A ἀρχὴν: στρατείαν B 20 πίστει: δόξῃ B ἀνασκολοπισθῆναι B
 21 πέρα: πάρα B φυγῶν B 22 ὁμοδόξων B πεντακισχιλ. ὁμοπ. M γίνεται
 post πεντακισχιλ. add. A Ἄμετρα C 23 ἀμυρᾶν: ἀρχηγόν A ἀμερμου-
 νήν BMN 24 τε om. MNF

25 λαβόντες ἐξέρχονται μετ' οὐ πολὺ κατὰ τῆς Ῥωμαίων γῆς. πόλεις τε οὖν
 ἤρξαντο κτίζειν τὴν Ἀργαοῦν λεγομένην καὶ τὴν Ἀμαραν. καὶ ἐπεὶ πρὸς
 πολυανδρίαν ἐπέδιδosan, αἶε συρρεόντων τῶν διὰ τὸν φόβον ἀποκεκρυμ-
 μένων Μανιχαίων, προσέθεσαν ταῖς δυσὶ πόλεσι καὶ τρίτην, ἣν Τεφρικήν
 30 κατωνόμασαν. ἐξ ὧν ὀρμώμενοι καὶ τῷ τῆς Μελιτηνῆς ἀμηρᾶ συμμιγνύ-
 μνοι Ἄμερι καὶ Ἀλεῖμ τῷ τῆς Ταρσοῦ οὐκ ἔληγον ἀφειδῶς τὴν Ῥωμαίων
 κατατρίχοντες καὶ πημαινόμενοι γῆν. ἀλλ' ὁ μὲν Ἀλεῖμ ἐν τινι τῶν
 Ἀρμενίων χώρᾳ μετὰ τοῦ οἰκείου στρατοῦ ἀπελθὼν τὸν βίον κατέστρεψε
 σὺν παντὶ τῷ αὐτῷ ἐπομένῳ στρατεύματι. καὶ ὁ Ἄμερ δὲ πρὸς ἐμφύλιον
 ἐμπεσῶν στάσιν, τοῦ συνάρχοντος αὐτῷ ἐπαναστάντος (ὁ τοῦ Σκληροῦ
 35 οὔτος ἐλέγετο), πρὸς τοῖς οἰκείοις εἶχε τὸν νοῦν καὶ ἑτέροις πολεμῆν οὐκ
 ἠγάκει, μέχρις ἂν τὸ ἀντίπαλον καταγωνισάμενος ἀδελὸς ἔτυχε. τότε
 γὰρ ἐκεχειρίαν λαβὼν καὶ ἄλλως οὐκ εἰδῶς ἡρεμῆν τῷ Καρβέα τε ἠνωτο
 καὶ κατὰ Ῥωμαίων ἐξεῖσι πανσυδί. ἀντιστρατεύει δὲ κατ' αὐτῶν ὁ τῆς
 βασιλίδος ἀδελφὸς Περωνᾶς, τὴν τοῦ δομestικοῦ τῶν σχολῶν ἀρχὴν
 40 διοικῶν, λόγῳ μὲν τῷ πρεσβυτέρῳ ἀδελφῷ Βάρδα προσήκουσαν, ἔργῳ
 δὲ παρ' αὐτοῦ διοικουμένην τῷ μὴ ἐκείνον σχολάζειν, ἀλλὰ περὶ τὴν
 ἐπιτροπὴν τοῦ βασιλέως προσέχειν τὸν νοῦν. οὔτος τοῖνον ὁ Περωνᾶς
 στρατηγὸς τυγχάνων τῶν Θρακησίων ἀντιπαράττεται κατὰ τε
 Ἄμερ καὶ τοῦ Καρβέα. ὅπως δὲ συνεπλάκη καὶ οἷα ἔδρασε, κατὰ τὸν
 45 οἰκεῖον τόπον ἡ ἱστορία δηλώσει.

9. Ὁ βασιλεὺς δὲ Μιχαὴλ ἤδη τὴν παιδικὴν παραμειψας καὶ τῆς
 ἀνδρικής ἀπτόμενος ἡλικίας ἱμείρετο τῶν πραγμάτων δι' ἑαυτοῦ ἀντέχε-
 σθαι, παραθηγόμενος εἰς τοῦτο καὶ παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ θελοῦ Βάρδα
 τοῦ τῆς βασιλίδος ἀδελφοῦ. οὔτος γάρ ἔρωτα περικαθ' τῆς βασιλείας
 50 ἐσχηκῶς οὐδὲν ἄλλο ἐπραγματεύετο, ἀλλ' ἦ τὰ πρὸς τὸ σπουδαζόμενον

43 a. 856

cap. 9: Theoph. Cont. 167, 11—172, 6; Zon. III, 390, 8—393, 5; Glyc. 541, 17—541, 19

ACEVBMN F 25 τῶν add. ante Ῥωμ. VMNF (sed non H) Theoph. Cont. 166, 10 cod. V (sed non Bekker) 25/26 πόλεις — Ἀμαραν om. M 25 οὖν om. B 26 Ἀργαοῦν VNF τὴν Ἄ. AEB: τὸν Ἄ. CVNF 27 πολυανθρωπίαν E ἀποκεκρυμμένων VMN: κεκρυμμένων ACEB 28 προσετέθησαν E ταῦταις post δυσὶ add. ACE τὴν ante τρίτην add. E 30 Ἄλιμ B 31 Ἄλιμ B 33 αὐτῷ ACEVB: αὐτοῦ MNF ἐπομένῳ om. MN (sed non F) ὁ om. VB 35 τοὺς οἰκείους A 37 λαβῶν: ἐσχηκῶς B 39 τὴν ante ἀρχὴν add. V 40 τῷ πρεσβυτέρῳ ἀδελφῷ AEB: τῷ πρεσβυτέρου ἀδελφῷ C: τῷ πρέσβυ τοῦ ἀδελφοῦ M: τῷ πρεσβυτοῦ ἀδελφῷ N αὐτοῦ add. post πρεσβυτέρῳ VB 41 παρ' αὐτῷ E 42 Περωνᾶς M 43 τε om. M 44 τοῦ om. B 46/47 ἡλικίας: ἡλικίαν, post παραμειψας B 47 δι' ἑαυτοῦ τῶν πραγμ. B 48 εἰς ACEMN: πρὸς VB καὶ pr. om. E 49 περικαθ' post βασιλείας B

συμβαλλόμενα. ἀλλ' ἵνα σαφέστερον | τὸν λόγον τοῖς ἐντυγχάνουσι
 θήσωμεν, πορρωτέρω τοῦτον ἀγάγωμεν. ἐγένετο δὴ τῷ Μανουήλ πρὸς
 τὸν λογοθέτην Θεόκτιστον, καὶ αὐτοῖς ἐπιτρόποις οὖσι τοῦ βασιλέως
 καὶ εἰς τὰ ἀνάκτορα διαιτωμένοις, διαφορὰ τις, ἣ καθοσιώσεως ἐγκλήματι
 55 ὑπέβαλλε τὸν Μανουήλ. ὅπερ οὗτος εὐλαβούμενος, δεδιὼς δὲ καὶ τὸν
 φθόνον, ᾤθηθαι δεῖν ἔξω τοῦ παλατιοῦ γενέσθαι καὶ τῶν συνεχῶν ἀπο-
 στηναὶ ὁμιλιῶν τε καὶ διοικήσεων. κάτεισι γοῦν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,
 ἰδρυνόμενον κατὰ τὴν κιστέρναν τὴν Ἄσπαρος, ὃν καὶ εἰς σεμείου τόπον
 ὕστερον μετεσκεύασε καὶ τὸν χοῦν ἐκείσε κατέθετο. ἐκείθεν ἐκάστοτε
 60 ἀφικνούμενος κοινῶς ἐγένετο τῶν διοικήσεων. ἀποσεισάμενος δὲ ὁ
 Βάρδας τὸν Μανουήλ οὐ δι' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ Θεοκτίστου, ἔσπευδε
 καιροῦ δραξάμενος ἀνῶσαι τὸ σπουδαζόμενον. ἐμπόδιον δ' ἔχειν τὸν
 Θεόκτιστον εἰκότως οἰόμενος ἔσπευδε καὶ αὐτὸν ποιήσασθαι ἐκποδῶν,
 τὸ πλεόν δ', ὅτι ὠνειδίξεν αὐτῷ συνεχῶς διὰ τὴν πρὸς τὴν οἰκίαν
 65 νύμφην λαθραῖαν ὁμιλίαν. ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐγχειρήσεως εἴληφε τοιαύτην
 ἀρχήν. ὑπῆρχε τῷ βασιλεῖ Μιχαήλ παιδαγωγὸς ἀνάγωγός τε καὶ
 ποιηρός. τοῦτον ἀνωτέρω τῶν βασιλικῶν ἀξιομάτων ἀναγαγεῖν ἡξίου
 ὁ βασιλεὺς, καὶ εἰς μείζονα στήσαι τιμὴν τὴν τε μητέρα παρεκάλει καὶ
 τὸν Θεόκτιστον. οὐκ ἔπειθε δὲ τὸν Θεόκτιστον, 'ἐπαξίως', λέγοντα,
 70 'ἀλλ' οὐκ ἀναξίως τὰ τῆς βασιλείας χρῆ διοικεῖσθαι.' τοῦτον οὖν τὸν
 παιδαγωγὸν ὄργανον ὁ Βάρδας λαβὼν πονηρὸν οὐκ ἔπαυετο ζιζανία
 τινὰ κατὰ τοῦ Θεοκτίστου τῆ τοῦ βασιλέως ἐνοσίφειρον ψυχῆ, νῦν
 μὲν | λέγων, ὡς οὐ καλῶς οἰκονομεῖται τὰ κοινά, νῦν δέ, ὡς βούλεται
 τὴν μητέρα σου ἀνδρὶ συναρμόσαι, ἢ μίαν τῶν σῶν ἀδελφῶν, καὶ τοὺς
 75 σοὺς ἐξορῦσαι ὀφθαλμοὺς καὶ τῆς βασιλείας ἐξεῶσαι. ταῦτα δὲ πυκνῶς
 ἐνηχῶν προσετίθει, ὡς συνετωτάτης δεῖ καὶ ταχίστης βουλῆς. ὡς δὲ
 πολλάκις περὶ τοῦ αὐτοῦ συνήρχοντο πράγματος καὶ σκέψεις προὔτι-
 θεσαν, ἔγνωσαν τελευταῖον τὸν Θεόκτιστον ποιήσασθαι ἐκποδῶν.
 ἐδέδοκτο ταῦτα, καὶ πέρασ ἐτυπώθη τοιοῦτον τοῖς βουλευθεῖσιν ἐπενε-

79 die 20. mens. Nov. a. 855

ACEVBMN FH 51 συμβαλλόμενα: μελετώμενα E ἐντυγχάνουσι: θέ-
 λουσι M 54 καὶ - διαιτωμένοις om. ACE ὑπέβαλεν ἐγκλήματι CNF 55 ὑπέ-
 βάλλε (cf. Theoph. Cont. 168, 11 ἐπεκάλει): ὑπέβαλεν CEN: ὑπέβαλε M: καθυπέβαλλε V:
 καθυπέβαλε B: ὑπέθει A 58 κατὰ τὴν: κατὴν V τὴν alt.: τοῦ B Ἄσπα-
 ρον M (cf. Ἄσπαρον Theoph. Cont. 168, 16 cod. V) σεμείου τόπον VMN Theoph.
 Cont. 168, 16 cod. V (σ. τύπον Bekker): σεμειῖον ACEB 59 δ' add. post
 ἐκείθεν B 60 ἐγένετο BM δ' VB 61 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ B 63 ποιήσασθαι A
 64 αὐτῷ: αὐτὸν A 65 εἴληφε τοιαύτην: τοιαύτην εὔρεν 67 ἀγαγεῖν B 68 στήσαι:
 τιμῆσαι M 69 οὐκ - Θεόκτ. om. E δὲ om. B 70 χρῆ: δεῖ B οὖν: εἰ B
 71 λαβῶν: εὐρών A ἐπαύσατο B 72 πονηρὰ post τινὰ add. VB παρενοπήρων A
 75 ἐξεῶσαι CEVN: ἐξῶσαι AB: ἐξιώσαι M πυκνὰ M 76 προσετίθει om. C
 ὡς - ταχίστης: ὡς ταχ. καὶ συνετ. δεῖ A δεῖ post ταχ. CE βουλῆς VBMN
 Theoph. Cont. 169, 19: συμβουλῆς ACE 77 πολλάκις om. B σκέψει M 79 ἐδέδοκτο A

80 χθῆναι, ἐν τῷ μέλλειν πρὸς τὸν Λαυσαϊκὸν ἐξέρχασθαι μετὰ τὴν τῶν ἀνα-
φορῶν διοίκησιν τὸν Θεόκτιστον ἐπακολουθήσαι μικρὸν τὸν βασιλέα,
καὶ τοῦτο μόνον ἀνακραγεῖν: 'ἄρατε αὐτόν.' ὡς οὖν ὁ Θεόκτιστος βασιλέα,
κυπτεν ἐξίῳν τό τε σύνθημα δοθὲν ἔγνω, φυγῆ τὴν σωτηρίαν πραγ-
85 τεῖα. ἐκείσε γὰρ τότε τὸ τῶν ἀσηκρήτις ἦν καταγῶγιον, ἀλλ' ὑπὸ
πολλῶν ὁ εἰς συλληφθεὶς μένειν κατηναγκάζετο, ἔσπασμένου τοῦ
Βάρδα ξίφος καὶ παίσειν ἐπαπειλοῦντος τὸν καλύσειν ἢ βοηθήσειν ἐπι-
χειρήσονται. ἤγειτο μὲν οὖν πρὸς τὰ Σκύλα φρουρᾶ τῶς παραδοθησόμε-
90 ναι κρίναντες αὐτοῖς τὸ ζῆν αὐτὸν δεῖ τῆς αὐγούστης, ἐκπέμπουσι
τινα τῶν τῆς ἑταιρείας γυμνὸν ἐπισείσαι ξίφος αὐτῷ. οὗτος δὲ ξιφήρη
τὸν ἄνθρωπον ἐπιόντα ἰδὼν ὑπέδου σκάμνον τινὰ τὴν πληγὴν βουλό-
μενος ἐκφυγεῖν. ἀλλὰ καιρίαν κατὰ γαστέρα πληγῆς τῶν ἐγκάτων ἐκ-
χυθέντων αὐτοῦ | παρεδόθη θανάτῳ. καὶ ὁ μὲν Θεόκτιστος ἀνηρέθη
95 τοῦτον τὸν τρόπον, τὴν δὲ ἀναίρεσιν τούτου πυθόμενος ὁ Μανουήλ
εὐθύς ἤκε πρὸς τὰ βασίλεια, καὶ ὥσπερ ἐνθουσιάσας εἰπεῖν λέγεται
πρὸς τὸν Βάρδα.

Ἰξίφος γυμνώσας εἰς Θεόκτιστον φόνον

ὄπλιζε σαυτὸν εἰς σφαγὰς καθ' ἡμέραν.'

5 μετὰ δὲ τὴν τοῦ Θεόκτιστου σφαγὴν ὁ Βάρδας τὴν τοῦ καικικεῖου τι-
μὴν εἰς ἑαυτὸν ἀνελάμβανε. ἡ βασιλὶς δὲ Θεοδώρα ὡς ἦσθετο τῶν πε-
πραγμένων, λυσικόμος τε ἔθει καὶ ὀδυρμῶν ἐπλήρου τὰ βασίλεια, ἀμ-
φοτέρους τε τὸν τε υἱὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν λόγους ὀνειδιστικοῖς καὶ αἰσῶς
καθυπέβαλλε καὶ τοιοῦτον θάνατον ὑποσχεν κατηράτο. οἱ δὲ τοὺς
10 ὀνειδισμοὺς ταύτης μὴ φέροντες, ἅμα δὲ καὶ ὁ Βάρδας τῶν κατὰ σκοπὸν
ἐχόμενος, ἔγνωσαν καὶ ταύτην ποιήσασθαι ἐκποδῶν καὶ λοιπὸν ἀδεῶς
καὶ ἀνεμποδίστως τὸ δοκοῦν διαπράττεσθαι. ὅπερ ἐκείνη καταφώρασσα
(καὶ γὰρ ἦν ἰδεῖν καὶ στοχάσασθαι δυνατὴ), ἀντιπράττειν μὲν οὐκ ᾤετο

ACEVBMN F 80 Λαυσαϊκὸν B 82 τοῦτο ACVN: τοῦτον EM: τοῦ B
οὖν: γοῦν B 83 πραγματεῦσασθαι φήθη: φήθη πραγμ. A: φήθη πῶσασθαι B
84 ἀσηκρητεῖα: ἀσηκρήτις B τότε τὸ τῶν ἀσηκρήτις (ἀσηκρήτις) B VB: τότε
τὸ τῶν ἀσηκρητῶν (ἀσηκρήτων Bekker) Theoph. Cont. 170, 8 cod. V: τότε τοῖς
ἀσηκρητ' ACE: τότε τοῖς ἀσηκρηταῖς F: τότε τὸ τῆς ἀσηκρήτου M: τότε τοῖς
ἀσηκρητ' N 86 ἔσπασμένου E 87 καλύσει ἢ βοηθήσει A 88 οὖν om. B
τά om. VB 89 αὐτοῦ: αὐτὸν M 90 αὐτοῖς M: αὐτοῖς ACENF: om. VB
92 ἐπιόντων E ἐπιόντα — ὑπέδου: ἰδὼν ἐπιόντα αὐτῷ, ὑπέδου A 93 πληγῆς ACE
Theoph. Cont. 170, 19 Bekker: τυπῆς VBMNF: βληθείς Theoph. Cont. 170, 19
cod. V 94 αὐτοῦ VB Theoph. Cont. 170, 20: αὐτῷ MNF: om. ACE παρε-
δόθη θανάτῳ ACEMN: παρεδόθη τῷ θανάτῳ V: τῷ θανάτῳ παρεδόθη B 2 καὶ
ante πρὸς add. V 3 φόνον VBMN Theoph. Cont. 171, 1: μόνον ACE 7 ἀμφο-
τέρους C 9 καθυπέβαλλε VB: καθυποβάλλουσα Theoph. Cont. 171, 8: ὑπέβαλλε
MN: ὑπέβαλε ACEF ἑκατηράτο B 10 δέ: τε B ὁ om. MN (sed non F)
11 ποιήσασθαι A 13 ἦν om. C συνιδεῖν B

δεῖν, φόβους καὶ χύσεις αἱμάτων ἐκφεύγουσα, τὸν δ' ἑναποκείμενον τοῖς
 15 ἀνακτόροις πλοῦτον ἔκρινε τῇ συγκλήτῳ ποιήσασθαι φανερόν, τοῦ τε
 υἱοῦ τὴν ἀκρατῆ δαπάνην κωλύουσα καὶ τὴν ἰδίαν οἰκονομίαν κηρύτ-
 τουσα. τὴν σύγκλητον οὖν ἐκκλησιάσασα καὶ εἰς ἐπήκοον στάσα τοιοῦ-
 τους ἀπέδοτο λόγους· 'χίλια μὲν, ὦ πατέρες, πρὸς τοῖς ἐννεήκοντα τῶ
 βασιλικῶ ταμείῳ χρυσοῦ ἑναπόκεινται κεντηνάρια, ἀργυρίου δὲ ὡσεὶ
 20 τριῶν χιλιάδων, ὧν τὰ μὲν ὁ ἐμὸς ἀνὴρ ἐπορίσατο, τὰ δ' αὐτῆ μετὰ τὸν
 ἐκείνου συνέλεξα θάνατον, ἄλλος τε πλοῦτος πολὺς καὶ ποικίλος. διὰ
 τοῦτο δὲ τοῦτον ἐκπομπεύω ὑμῖν, ἴν', εἰ μετὰ τὴν ἐμὴν ἀπὸ τῶν ἀνα-
 κτάρων κάθοδος ὁ ἐμὸς ἔχει λέγειν υἱὸς καὶ ὑμέτερος βασιλεὺς, ὡς ἐνδεῆ
 καταλείποια κατελθοῦσα τὰ βασιλεια πλοῦτου, μὴ εὐχερῶς πιστεῦ-
 25 ται.' καὶ ἅμα λέγουσα τοὺς τῶν βασιλικῶν χρημάτων ταμίαις παρίστη
 καὶ συγκατανεύουσας εἶχε πρὸς τὰ λεγόμενα. καὶ ἡ μὲν βασιλεια ἀσπα-
 σμὸν δοῦσα τῇ συγκλήτῳ καὶ πάσῃ ἐνεργεῖα καὶ διοικήσει ἀποτα-
 ξαμένη ἔξεισι τοῦ παλατίου.

10. Ὁ δὲ τῶν βασιλείων πλοῦτος τοσοῦτος ὧν καὶ τηλικούτος εἰς
 30 οὐδεμίαν ἐχώρησεν ὄνησιν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ Μιχαήλ. ταῖς γὰρ τῶν ἵππων
 ἀμίλλαις, εἴπερ τις ἕτερος, ἀγαλλόμενος καὶ ἡνιοχεῖν αὐτὸς ἐκεῖνος οὐ
 παραιτούμενος, τῶν συμπαίζόντων αὐτῷ καὶ συνηνιοχούντων καὶ συν-
 αμιλλωμένων ἐκ τοῦ θεοῦ υἰοθετούμενος τὰ τέκνα βαπτίσματος τὸν
 βασιλικὸν κατεκένου πλοῦτον, ἑκατὸν καὶ ὄγδοηκόνητα, καὶ τοῦλάχιστον
 35 πεντήκοντα τῶ καθέκαστον παρεχόμενος λίτρας. καὶ ποτὲ τινι ἀνδρῖ,
 ὃν πατρικίον ἐτιμήσατο ('Ἡμέριος οὗτος ἐκαλεῖτο, διὰ τὴν τοῦ προσώπου
 κατὰ ἀντίφρασιν οὕτω καλούμενος ἀγριότητα), κολακεῖα μὲν ὑπερ-
 βάλλοντι τὸν ἐπὶ Τιβερίου 'Ἡμέριον, βωμολοχοῦντι δὲ κατὰ τὴν τράπε-
 ζαν καὶ αἰσχρολογοῦντι καὶ ἀναιδῶς ἀποπέρδοντι ἀκούοντός τε βασι-
 40 λέως αὐτοῦ καὶ τῶν συνδείπνων, ὡς καὶ κηρὸν ἀποσβεννύειν τῷ ψόφῳ,
 χρυσοῦ λίτρας δέδωκεν ἑκατὸν. καὶ Χειλᾶ δὲ τοῦ συνηνιοχούντος αὐτῷ

cap. 10: Theoph. Cont. 172, 7-173, 22; Zon. III, 393, 6-394, 2

ACEVBMN FH 14 φόβους: φόβους V 19 ἀργυρίου VMN Theoph. Cont.
 172, 3: ἀργύρου ACEB 21 συλλέξασα E 23 λέγειν ἔχει M 24 κατελ-
 θούσα om. ACEB πλοῦτον post 23 ἐνδεῆ A πιστεύητε CN 25 χρη-
 μάτων dittoгр. V ταμ. χρημ. A παρίστα ACB 26 βασιλίσσα BM 27 ἀπο-
 ταξάμενη: ἀποταμένη E 29 τοσοῦτος: τοιοῦτος E 30 προεχώρησεν A
 32 συναμιλλωμένους N 33 τὰ om. EM τὰ τέκνα post συναμιλλ. A, post
 βαπτ. B 35 παρεχόμενον E παρεχόμενος λίτρας: λίτρας δούς B λίτρας
 post πεντήκ. A 36 'Ἡμέριος B 37 ἀγριότητος C ὑπερβάλλοντα E 38 βω-
 μολοχοῦντα E 'Ἡμέριον B 39 αἰσχρολογοῦντα E ἀποπέρδοντα E
 τοῦ ante βασ. add. B 41 λίτρας χρυσοῦ B λίτρας om. VMNFH 41-43 καὶ
 Χειλᾶ - ἑκατὸν om. ACE 41 Χιλᾶ B

τὸν υἱὸν ἐκ τοῦ θεοῦ ἀναδεξάμενος βαπτίσματος χρυσοῦ λίτρας ἔδω-
 ρήσατο ἑκατόν. | οὕτως ἐκείνος εἰς οὐδὲν δέον τὰ δημόσια κατεδαπάνη-
 τε καὶ ἀνήλισκεν. ἐπεὶ δὲ ἐντὸς ὀλίγου ταῖς τοιαύταις ἀθέστοις πράξεσι
 45 τὸν τοσοῦτον κατεδαπάνησε πλοῦτον, ἦλθε δὲ ὁ τῆς διανομῆς τῶν
 βασιλικῶν δωρεῶν καιρὸς καὶ χρημάτων πόρος οὐκ ἦν, τὴν τε χρυσοῦν
 ἐκείνην καὶ πολυθρύλητον πλάτανον καὶ τοὺς δύο χρυσοὺς λέοντας καὶ
 τοὺς δύο γρύπας, χρυσοὺς καὶ αὐτοὺς σφυρηλάτους ὄντας, καὶ τὰ
 ὀλόχρυσα ὄργανα καὶ ἕτερα ἔργα, δι' ὧν ἡ Ῥωμαίων θησαυμάζου βασι-
 60 λεία, ὀλκὴν ἔχοντα διακοσίων οὐκ ἔλαττον κεντηναρίων, χωνεύσας χαρά-
 ξαι δέδωκεν ἐν τῷ βασιλικῷ ταμείῳ. παραπλησίως ἐποίησε καὶ ἐν στο-
 λαῖς βασιλικαῖς, ὧν αἱ μὲν ἦσαν ὀλόχρυσοι, αἱ δὲ χρυσοῦφαντοι, δεδω-
 κῶς τῷ εἰδικῷ, ὥστε καὶ ταύτας χωνεύσαι. οὐκ ἐφθασαν δὲ διεδέξαστο, καὶ
 65 ταύτας ἀνεκαλέσατο, ἐκ τοσοῦτου πλοῦτου μηδὲν εὐρηκῶς πλέον, ἀλλ'
 ἡ χρυσοῦ μὲν κεντηνάρια τρία, μιλιαρσίων δὲ σακκία ἐννεά. & καὶ
 δημοσιεύσας ἐπὶ τῆς συγκλήτου ἀπωδύρετο τὴν ἀπορίαν, καὶ τὸ πόθεν
 ἀν' ἐκπληρωθῆεν αἱ δημόσιοι χρεῖαι.

11. Ἔθος δ' ἐχούσης τῆς βασιλίδος Θεοδώρας ἀπένειμα πρὸς τὸν
 80 ἐν Βλαχέρναις τῆς θεομήτορος θεῖον ναόν, ἅμα μὲν προσκυνήσεως χάριν,
 ἅμα δὲ καὶ λουτροῦ μετὰ τῶν ἑαυτῆς θυγατέρων, ἐπεὶ ποτε ἔγνω αὐτὴν
 ἐκεῖσε φοιτήσασαν ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ταύτης ὁμαίμων Βάρδας, Πετρωῶν
 ἐκπέμψαντες, ὃν αὐτῆς ἀδελφὸν εἶναι ἄνωθεν ὁ λόγος ἐγνώρισεν, ἀπο-
 κείρουσι μοναχὴν σὺν ταῖς θυγατράσι | καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὰ Καριανοῦ
 85 ἀνακτόροις τέως περιορίζουσιν, ἀφελόμενοι καὶ ὃν εἶχον αἱ πᾶσαι
 πλοῦτον, ἰδιωτικῶς ζῆν, ἀλλ' οὐ βασιλικῶς ἀποτάξαντες. ἀλλ' ἡ μὲν
 Θεοδώρα μετ' οὐ πολὺ τῶν τῆδε μεθίσταται. ἦς τὸν νεκρὸν μετὰ ταῦτα
 ὁ βασιλεὺς Βασίλειος καὶ τὰς αὐτῆς θυγατέρας πρὸς τὸ τῆς Μάμμις

54 post diem 23. mens. Sept. a. 867

cap. 11: Theoph. Cont. 174, 1—176, 3; Zon. III, 394, 3—394, 15

ACEVBMN FH 45 κατεδαπάνησε πλοῦτον: κατεδαπάνησεν ἄλβον A
 47 πλάτανον M 50 κεντηναρίων οὐκ ἔλαττον M 51/52 στολῆ βασιλικῆ C
 53 ἰδικῶ AB 54 ὁ add. ante Βασ. B 55 ταύτας: ταῦτα B 56 κεν-
 τηνάρια: pp E σάκκου B 57/58 καὶ τὸ πόθεν—χρεῖαι om. A 58 πληρωθῆεν B
 59 δὲ B 60 θεῖον om. AE ναὸν post Βλαχέρνας A 61 λουτροῦ: λου-
 εσθαι B ἑαυτῆς ACEMN: οικείων VB 61/62 ὁ βασιλεὺς post αὐτὴν B
 62 ὁ ante Βάρδας add. M 62/63 ἐκπέμψαντες Πετρωῶν A 63 ἄνωθεν om. B
 φθάσας post λόγος add. B 64 κατὰ om. AB τὰ VBNH Theoph. Cont. 174, 7:
 om. ACEBMF τοῦ ante Καρ. add. B 65 καὶ om. B αἱ om. M 66 καὶ ante
 ἰδιωτ. add. B βασιλικῶς: καλῶς C μὲν om. MNH (sed non F) 68 ὁ βασιλεὺς
 ACEB Theoph. Cont. 174, 11 Bekker: βασιλεύσας VMNFH: βασιλεύσιν, om. Βασι-
 λειος, Theoph. Cont. 174, 11 cod. V τῆς om. C

ἐξέπεμψε μοναστήριον ἐνδiciaitάσθαι, ὁ Γαστρία κατονομάζεται. ἦσαν
 70 δὲ τῆ τοιαύτῃ βασιλίδι ἀρρενες μὲν ἀδελφοὶ δύο, ὁ τε μηχανορράφος
 οὗτος Βάρδας καὶ ὁ Πετρωνᾶς, ἀδελφαὶ δὲ τρεῖς, Σοφία, Μαρία, καὶ
 Εἰρήνη, ὧν ἡ μὲν Σοφία Κωνσταντίνῳ συνήφθη τῷ Βαβουτζίκῳ, εἰς
 μαγίστρον τελούντι, Εἰρήνη δὲ Σεργίῳ πατρικίῳ, ἀδελφῷ τυγχάνοντι
 75 Φωτίου τοῦ μετὰ ταῦτα εἰς τὸν τῆς πατριαρχίας ἀναβιβασθέντος θρό-
 νου, καὶ ἡ Μαρία Ἄρσαβήρ μαγίστρῳ, ἀνδρὶ γενναίῳ καὶ ἐν τοῖς τότε
 καιροῖς διαπρέποντι, αἱ πᾶσαι καλαὶ καὶ ἀγαθαὶ τὰς ὕψεις καὶ ἀρετῆς
 ἐλάσασαι πρὸς ἀκρώρειαν. καὶ ἡ μὲν Θεοδώρα θανοῦσα ταύτην ἀπο-
 λέλοιπε γενεάν. ἡ πᾶσα δὲ τῶν κοινῶν πραγμάτων διοικήσις εἰς μόνον
 ἐξεκλιίσθη τὸν Βάρδαν, ἐστέργετό τε διαφερόντως παρὰ τοῦ βασιλέως.
 80 ἔθεν καὶ τὴν τοῦ κουρουπαλάτου ἀναλαμβάνει τιμὴν, ἄθλον τάχα τῆς
 καθαιρέσεως τῆς ἑαυτοῦ ἀδελφῆς.

12. Ἐκρινε γοῦν ἅμα τῷ βασιλεῖ κατὰ τῶν Ἰσμηλιτῶν ἐκστρατεῦ-
 σαι καὶ τοῦ τῆς Μελιτηνῆς ἀμηρεύοντος Ἄμερ, ἄρτι εἰς ἄνδρας τελούντι
 ἐξ ἀγενείων. ὡς δ' οὖν τῆς τῶν ἐναντίων ἐπέβησαν γῆς καὶ κατὰ τὰ
 85 Σαμῶσατα ἐγένοντο (πόλις δὲ τὰ Σαμῶσατα τῶν παρεμφρατιδίων,
 δυνάμει τε | βριθουσα καὶ ἰσχύϊ), ταύτην ἐπεχείρουν πολιορκεῖν. ἐμποιη-
 σαμένων δὲ τῶν Σαρακηνῶν δειλίαν καὶ συγκεκλεικότων ἔνδον ἑαυτοῦς
 καὶ μηδενὸς ἐκπηδῶντος τοῦ τείχους τάχα διὰ δειλίαν τῆς βασιλικῆς
 δυνάμεως, ἀμελῶς καὶ ἀφυλάκτως οἱ Ῥωμαῖοι διήγουν. κατὰ δὲ τὴν
 90 τρίτην τῆς ἐφεδρείας ἡμέραν (ἡ κυρία δὲ ἦν καὶ πρώτη τῶν ἡμερῶν) τῆς
 ἀναιμάκτου θυσίας ἐπιτελουμένης, ἐν ἣ τῶν θείων μετασχεῖν ἐμελλον
 μυστηρίων, τὰς πύλας οἱ Σαρακηνοὶ διαπετάσαντες καὶ μεθ' ὄπλων
 ἐκπεπηδηκότες πάντοθεν ἐπιτίθενται τοῖς Ῥωμαίοις. οἱ δὲ τῷ ἀδοκίῳ
 95 Μιχαῆλ ὁ βασιλεὺς μόλις πού τὸν ἵππον ἀναβάς ἐργωδῶς διεσώθη, τῆς

74 a. 858 85 a. 852/853 secundum Wasilewski

cap. 12: Theoph. Cont. 176, 3-179, 12; Zon. III, 394, 16-396, 6

ACEVBMN F 71 δὲ om. M Μαρίνα AC 72 Κωνσταντίνῳ om. E
 Βαβουτζίκῳ V 73 μαγίστρον B ἡ ante Εἰρ. add. BM τυγχάνοντι
 om. B 78 κοινῶν om. ACEM (sed non F) 79 ἐξεκλιίσθη post Βάρδαν ACE
 80 τοι post ἔθεν add. A κουρουπαλάτου M 82 τῶν om. ACE 83 τε-
 λούντι εἰς ἄνδρας B 83/84 τελούντι: ἐλθόντι, post ἀγενείων A 84 τὰ om. B
 85 Σαμῶσατα bis M ἐγένοντο: γεγόνασι B πόλιν B δὲ τὰ Σαμῶσατα om. B
 παρεμφρατιδίων ACE: παρεμφρατιδεῖων BMNF: παρευστρατιδεῖων V 86 βριθου-
 σαν BM ἐπεχείρουν VBMN Theoph. Cont. 176, 9: ἐπεχείρει ACE ἐμποιησα-
 μένων ACEMN: προσποιησαμένων VB 87 τοῦ τείχους dittogr. post ἔνδον add. A
 88/89 καὶ μηδενὸς — δυνάμεως om. A 93 ἐπιτίθενται AF: ἐπιτίθονται B:
 ἐπιτίθεντο V: ἐπιτίθοντο CNF: ἐπιτίθεσαν M ἀδοκίῳ ACEMN: ἀπροσδο-
 κήτῳ VB 94 εὐθὺς om. M 95 ὁ βασιλεὺς om. M ἀναβάς ACEMN: ἐπι-
 βάς VB ἐργωδῶς: δυσχερῶς A

ἀποσκευῆς πάσης τοῦ βασιλέως καὶ τῶν στρατιωτῶν ληφθείσης παρὰ τῶν πολεμίων, τοῦ τῶν Μανιχαίων ἐξηγουμένου Καρβέα μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀριστεύσαντος καὶ καταβαλόντος οὐ μόνον πολλοὺς τῶν ἀφανῶν τῆς στρατιᾶς, ἀλλὰ καὶ ζωγρίᾳ λαβόντος οὐκ ὀλίγους τῶν ἐπιφανῶν
 5 στρατηγῶν καὶ τουρμάρχας τῶν ἑκατὸν οὐκ ἐλάττους, ὧν οἱ μὲν ἄλλοι λύτρα δόντες ἀπελύθησαν, μόνος δὲ Σηῶν ὁ στρατηγὸς τῆ φυλακῆ ἐναπέμψυξε. χρόνων δὲ δύο παραδραμόντων πάλιν ὁ Ἄμερ στρατὸν ἐπαγόμενος οὐκ ἐλάττονα τρισμυρίων ἐκστρατεύει κατὰ Ῥωμαίων. ὁ Μιχαὴλ δὲ τὴν προτέραν ἤτταν ἀνακαλέσασθαι βουλόμενος στρατὸν
 10 καὶ αὐτὸς συναγοχῶς ἐκ τε Θρακῶν καὶ Μακεδόνων περὶ τὰς τέσσαρας μυριάδας ἔξεισι κατ' αὐτοῦ. ὅπερ πυθόμενος Ἄμερ καὶ διὰ τινων χωρίων δυσχώρων, ἐπιτόμων δὲ τὴν πορείαν ποιησάμενος καὶ ἀφινίδιος προσπεσῶν ἐτρέψατο κατὰ κράτος τὸν βασιλέα καὶ πρὸς φυγὴν ἠνάγκασεν ἀπιδεῖν. μικροῦ δ' ἂν καὶ ἦλω αἰχμάλωτος, εἰ μὴ Μανουὴλ ὁ δομέστικος
 15 τῶν σχολῶν τὴν φάλαγγα διακόψας αὐτὸν διεσώσατο, τῶν ἄλλων πάντων, ὥσπερ ἔτυχεν ἕκαστος δυνηθεῖς, διασπαρέντων.

13. Δεύτερος πάλιν μετὰ τὸν πόλεμον τοῦτον διήλθεν ἐνιαυτός, καὶ πάλιν ὁ Ἄμερ μετὰ τεσσαράκοντα χιλιάδων ἐκστρατεύσας εἰσβολὴν ἐποίησατο κατὰ Ῥωμαίων, ὁμοῦ μὲν καὶ τὸν Ἀρμενιῶν, ὁμοῦ δὲ
 20 καὶ τὴν πρὸς θάλασσαν ἐκπορθῶν καὶ δηγόμενος, ὅτε φασὶν αὐτὸν παραπλησίως τῷ Ξέρξῃ πάθος παθεῖν, μάλιστα κελεύσαντα παῖειν τὴν θάλασσαν, ὅτι μὴ περαιτέρω προήκατο τοῦτον χωρεῖν. ἐφ' οἷς ἀσχάλλων ὁ Μιχαὴλ καὶ πάλιν αὐτὸς ἀνιστρατεύσαι πρὸς αὐτὸν μὴ τολμῶν τὸν τῆς ἑαυτοῦ μητρὸς ἀδελφὸν Πετρωνᾶν, τῶν Θρακησίων διέποντα τὴν
 25 ἀρχήν, τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις ἐκέλευσε λαβεῖν καὶ παντὶ σθένει χωρεῖν κατ' αὐτοῦ. ἔτυχε δ' οὗτος τότε διατρίβων κατὰ τὴν Ἐφεσον. δεξά-

25 a. 863, 856 secundum Wasilewski

cap. 13: Theoph. Cont. 179, 13—184, 11; Zon. III, 396, 7—397, 13

A (usque 2 Καρβέα) CEVBMN FH 2 τοῦ τούτων M 4 τῆς στρατιᾶς
 CEMN: τοῦ στρατοῦ VB ζωγρίᾳ EVN: ζωγρίᾳ: Theoph. Cont. 177, 2:
 ζωγρίας C: ζωγρίαν M: ζωγρίαν B 5 στρατηγῶν VB (cf. Theoph. Cont. 177, 2):
 στρατηγούς CEMNF 10 συναγοχῶς C ἐκ τε — Μακεδόνων om. CE (sed cf.
 Theoph. Cont. 177, 20) 11 ὁ ante Ἄμερ add. BMNF (sed cf. Theoph. Cont.
 177, 23) 13/14 καὶ πρὸς — ἀπιδεῖν om. CE 14 δ' ἂν: δεῖν M 16 ἀπάντων VB
 ὥσπερ: ὡς πη VB ἕκαστος ἔτυχε B δυνηθεῖς CEVB: διασωθεῖς MN 17 τοῦτο B
 19 καὶ om. B τὸν Ἀρμενιῶν CEVMNFH: τὸν Ἀρμενιῶν Theoph. Cont.
 179, 15 cod. V: τὴν τῶν Ἀρμενιῶν BF 20 καὶ alt. om. C 21 παραπλήσιον B
 μάλιστα M 22 μάλιστα M 22 μάλιστα M
 om. B 24 ἑαυτοῦ: οἰκέας B τὸν ante Πετρ. add. MN Πετρωνῶν E
 26 δὲ B 26/27 δεξάμενος — μεγίστην: εἰς ἀγων. δὲ μεγ. ἐκπίπτει δεξ. τὰ
 γράμματα B

μενος δὲ τὰ γράμματα εἰς ἀγωνίαν ἐμπίπτει μεγίστην. εὐθύς οὖν ἐξι-
 πασάμενος ἄπεισιν ἐν τῷ ὄρει τῷ Λάτρει πρὸς τὸν ἔκεισε ἀσκούμενον
 μοναχὸν Ἰωάννην, ἐπὶ ἀρετῇ ὄντα τῷ τότε διαβόητον, καὶ περὶ τοῦ
 30 πράγματος ἐπυνθάνετο. ὁ δὲ μηδαμῶς ἐμβραδύνας πρὸς τὴν ἐρώτησιν
 'ἀπιθι, τέκνον,' ἔφη, 'κατὰ τῶν Σαρακηῶν. θεὸν γὰρ ἔξεις προπορευ-
 μένον.' τούτου καθοπισθεὶς ταῖς εὐχαῖς ἄπεισι κατὰ τὸν λεγόμενον
 Λαλακάωνα τόπον, καὶ ἐν τινι τόπῳ Γυρὴν ἐγχωρίως ὀνομαζομένῳ.
 λόχους τε οὖν πανταχόθεν | ἐπέστησε καὶ πρὸς συμπλοκὴν ἐξεκαλεῖτο
 35 τὸν Ἄμερ. πάντοθεν οὖν ὡς θηρίον περικλεισθεὶς ὁ Ἄμερ καὶ περὶ τοῦ
 τέλους ἀγωνιῶν, τῶν αἰχμαλώτων τινὰ Ῥωμαίων προσκαλεσάμενος
 ἐπυνθάνετο τὴν τε τῆς χώρας προσωνημίαν καὶ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἔπυχεν
 ἐστρατοπεδευκῶς, καὶ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ. ὡς δὲ τὴν μὲν χώραν
 Λαλακάωνα ἤκουσε λέγεσθαι, τὸν δὲ τόπον Πτώσοντα καὶ Γύρην τὸν
 40 ποταμόν, εὐθύς κακὸς οἰωνὸς ἑαυτῷ γενόμενος ἐξεφοίβασε λαοῦ τε
 κάκωσιν σημαίνει καὶ πτώσιν τὰ ὀνόματα, καὶ ὡς ἀνάγκη γυρι-
 σθῆναι ἡμᾶς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. 'ἀλλ' ὁμως μὴ ἀποκητέον,' φησὶν,
 'ἀλλὰ διεγερτέον καὶ πρὸς τὸν αὔριον γενησόμενον πόλεμον ἀνδριστέον,'
 ἔφη πρὸς τοὺς παρόντας. ἡμέρας δὲ ἄρτι διαλαμπούσης, ἐπεὶ πάντο-
 45 θεν συγκλεισθεὶς ἔγνω, καὶ ἀνεπιχείρητος ἦν ἡ ἔξοδος, συμφέρον ἔκρινε
 κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος χωρεῖν, ὅπου τὸν Πέτρωνᾶν εἶδε φυλάττοντα.
 καὶ δὴ κρότῳ καὶ βοῇ τοῖς πολεμίοις προσέεραξεν. ἐπεὶ δὲ ἀνηνύτοις
 ἔγνω ἐπιχειρῶν, μικρὸν συσταλὲς αὐθις σὺν ῥύμη ἐπεβάρει μετὰ δυνά-
 μεως, ἀπόδρασιν ἑαυτῷ μηχανώμενος. πάλιν δὲ ἀποτυχῶν καὶ τρίς
 50 τοῦτον ἐπιχειρήσας τὸν τρόπον εἰς ἀμηχανίαν ἐνέπιπτεν. ὡς δὲ πάν-
 τοθεν ἀναφανέντας καὶ ἐκπηδῶντας κατενόησε τοὺς Ῥωμαίους ἕκ τε
 μεσημβρίας καὶ τῶν προσαρκτίων μερῶν, καὶ ἄφυκτα κατενόησεν εἶναι
 τὰ περὶ αὐτόν, τότε δὴ τὴν σωτηρίαν ἀπογνοὺς ἐμπίπτει τοῖς κατὰ
 μέτωπον ἄθρόον μετὰ σφοδρᾶς προσβολῆς. ἔνθα καιρίαν πληγὴς αὐτὸς
 55 τε πίπτει, καὶ τῶν ἑαυτοῦ διασφύζεται οὐδὲ εἰς. πυθόμενος δὲ τὴν ἦτταν
 ὁ τούτου υἱὸς εἰς προνομήν μετὰ μέρους | ἀποσταλὲς τοῦ στρατοῦ εὐθὺς
 πρὸς Μελιτηνὴν ἀπεδίδρασκεν. ἀλλὰ καὶ τοῦτον ὁ τοῦ Χαρσιανοῦ κλει-

54 die 3. mens. Sept. a. 863

CEVBMN FH 28 Λάπει B 29 Ἰωάννην μοναχόν B 29 ὄντα τῷ τότε:
 τῷ τότε τυγχάνοντι B διαβόητος C 30 μηδαμοῦ B 31 ἀνευδοιάστως ante
 θεόν add. B 33 Λαλάκωνα CE τόπος: ποταμῷ B Γυρὴν: Γύρη B ἐγ-
 χωρίως Γυρὴν CE 34 τε οὖν om. B πάντοθεν B ἐπέστησε: ἔστησε B
 35 οὖν: δὲ B 36 Ῥωμαίων CEVB: Ῥωμαίων MN 38 χώρα C 39 Λα-
 λακάωνα VBMN (cf. Theoph. Cont. 181, 8): Λαλάκωνα CE: Λακάωνα B
 Πτώσοντα B 41 σημαίνει post πτώσιν CEB 42 ὑπὸ: ἀπὸ E τῶν om.
 CEMNFH 43 πόλεμον CEB Theoph. Cont. 182, 6: πλοῦτον VMNFH 44 ἔφη
 post παρόντας VB 47 δὴ κρότῳ καὶ om. B κρότῳ: ἠρώτα V προσέεραξεν:
 συρρήγνυται C: συρρήγνυται E δὲ: δ' B 52 ἀρκτῶν M 54 ἀθρόος B
 καὶ ante καιρίαν add. M 55 αὐτοῦ CEB οὐδ' εἰς B ἦτταν: αἰτίαν CE

σουράρχης καταδιώξας χειροῦται μετὰ τοῦ στρατεύματος καὶ τῷ
στρατηγῷ δίδωσι Περωνᾶ. ὁ δὲ Περωνᾶς τοιοῦτον κατὰ τοῦ "Ἄμερ
80 στήσας τρόπαιον τὴν βασιλίδα καταλαμβάνει, ἐπαγόμενος καὶ τὸν τὴν
νίκην αὐτῶ προθεσπίσαντα μοναχόν, τὴν τε ἀρετὴν ἐκθειάζων αὐτοῦ
καὶ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ Βάρδαν τὸν οἰκείου ἀδελφὸν ἐξυμνῶν τοῦτον
καὶ μεγαλύνων. τιμᾶται γοῦν δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ μικρὸν δὲ
καὶ ἀπεβίω.

14. Ἐτελεύτησε δὲ πρὸ τούτου καὶ ὁ Μανουήλ, νόσῳ δὴ τινι κρα-
τηθεὶς. μονωθεὶς δ' ὁ Βάρδας ἤγε καὶ ἔφερε τὰ πάντα καὶ τὰς ἐκ βασιλέως
ἤμειβε συνεχῶς τιμὰς, ἀνήει δὲ καὶ εἰς τὴν καίσαρος δόξαν τε καὶ τιμὴν,
τοῦ Μιχαήλ μηδενὸς ἐτέρου φροντίζοντος τῶν πολιτικῶν, ἀλλ' ἢ
θεάτρων καὶ ἵππων ἀμίλλης. καὶ τὸ δὴ χεῖριστον, οὐκ ἠγάπα θεατῆς
70 εἶναι μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἠνιοχεῖν καὶ παίγνιον τοῖς πᾶσι προκίεσθαι
καὶ γέλως. καὶ ὁ μὲν ἐν τούτοις ἦν, ὁ Βάρδας δὲ διεῖπε τὰ πολιτικὰ καὶ
τῆς βασιλείας κατεστοχάζετο, ὡς αὐτὴν εὐκαίρως παραληγόμενος.
ἐπεμελήθη δὲ καὶ τῆς ἕξω σοφίας (ἦν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου παραρρυσία
καὶ πρὸς τὸ μηδὲν ὄλως χωρήσασα τῇ τῶν κρατησάντων ἀγροικία καὶ
75 ἀμαθία), διατριβὰς ἐκάστη τῶν ἐπιστημῶν ἀφορίσας, τῶν μὲν ἄλλων,
ὅπῃ περ ἔτυχε, τῆς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἐπόχου φιλοσοφίας κατ' αὐτὰ τὰ βασι-
λεια ἐν τῇ Μαγναύρᾳ. καὶ οὕτως ἐξ ἑκείνου ἀνηβάσκει αἱ ἐπιστήμαι
ἤρξαντο. τοῦτο τὸ ἔργον κάλλιστόν τε καὶ περιβόητον ὃν οὐκ ἴσχυεν
ἀποπλῦναι τὰς ἐνούσας ἄλλας τῶ Βάρδα κῆρας.

15. Τῆς μὲν οὖν φιλοσοφίας ἐξηγεῖτο Λέων ἐκεῖνος ὁ μέγας τε καὶ
φιλόσοφος, ἀνεπίδῳ ὢν Ἰαννῆ τοῦ πατριάρχου, ὃς καὶ τὸν θρόνον ἔλαχε
τῆς Θεσσαλονίκης, ἄρτι δὲ τῶν εἰκονομάχων καθαιρεθέντων συγκαθη-
ρέθη καὶ αὐτός, καὶ σχολάζων εἰς ταύτην προεβιβάζετο τὴν σχολήν.
ἐγένετο δὲ πρότερον γνώριμος Θεοφίλω τῷ βασιλεῖ τούτου τὸν τρόπον.
85 πᾶσας γὰρ κατορθώσας τὰς ἐπιστήμας, ὡς οὐδὲ μίαν ἕτερος, ἐν εὐτε-
λεῖ τινι καταλύματι διάγων τοὺς βουλομένους ἐμυσταγῶγει, ὅποιαν

cap. 14: Theoph. Cont. 184, 11—185, 9; Zon. III, 397, 14—398, 4. 399, 5—399, 14
cap. 15: Theoph. Cont. 185, 9—192, 13; Zon. III, 399, 14—402, 3; Glyc. 540, 4—541, 6

A (a 76 ὅπῃ) CEVBMN FH 58 κατανοήσας τε καὶ post κλεισούρ. add. CE
59 δίδωσι Περωνᾶ: δίδωσιν B 60 τρόπαιον στήσας CE 62 Βάρδα B 63 γοῦν:
οὖν B 65 καὶ om. VB δὴ τινι: δεινῇ M 66 ἐξ ὁ B 67 τιμὴν καὶ δόξαν M
69 καὶ ante ἀμίλλης add. E 71 πολιτικὰ: βασιλικά C 63 σοφίας: φιλοσοφίας B
πολλῶν χρόνων B 74 κρατούντων CE (cf. Theoph. Cont. 185, 4) 75 μὲν
om. M 76 πᾶσιν: πᾶσης E κατ' αὐτὰ ACEMN: κατὰ VB 77 αἱ om. C
ἐστὶν post κάλλ. add. MN τε VB Theoph. Cont. 185, 7: om. ACEMNFH 80 τε
καὶ om. B 81 Ἰαννῆ A 82 συγκαθαίρεθῃ E 83 καὶ αὐτός: κάκεινος B
86 τινι καταλύματι B

ἕκαστος βούλοιοτο. ὡς δ' ἤδη χρόνος παρετίνετο, καὶ πολλοὶ κατὰ τὰς
 ἐπιστήμας προέκοπτον, συνέβη τινὰ νεανίαν τῆς γεωμετρικῆς ἐπιστή-
 μης εἰς ἄκρον ἑλληλακότα ὑπογραφεὰ γενέσθαι τινὸς στρατηγοῦ. οὗ
 90 γενομένου κατὰ τινὰ πόλεμον, εἶπετο καὶ αὐτός, καὶ τροπῆς γενομένης
 ζωγρεῖται καὶ τινι τῶν ἐπιφανῶν εἰς δουλείαν ἐκδίδοται. ὁ δὲ τοῦδε
 καιροῦ τῶν Ἰσσηλιτῶν κατάρχων Μαμούμ ἄλλοις τε μαθήμασι
 Ἑλληνικοῖς σχολάζων, καὶ δὴ καὶ γεωμετρίας διαφερόντως ἐξεχόμενος
 ἦν. λόγου δὲ ποτε κινήθηεντος παρὰ τοῦ τὸν νεανίαν ἔχοντος δεσπότηου
 95 περὶ τῆς εἰς τὰ μαθήματα σπουδῆς τοῦ ἀμερμουμηῆ καὶ τῆς περὶ τὴν
 γεωμετρίαν ἐπιμελείας, 'ἀκοῦσαι τούτου,' εἶπεν ὁ νεανίας, 'ἐπιθυμῶ καὶ
 τῶν αὐτοῦ διδασκάλων, καὶ ἦν ἔχουσι περὶ τὴν γεωμετρίαν κατανοῆσαι
 σπουδῆν.' ἔμαθε τοῦτο ὁ Μαμούμ, καὶ μετὰ περιχρείας εἰσκαλεῖται τὸν
 νέον πολλῆς, καὶ παραγενόμενον ἐπυθάνετο, εἰ γνώσιν ἔχει τῆς | τοιαύ-
 5 τῆς δυνάμεως. συγκαταθεμένου δ' ἐκείνου ἠπίσται ὁ βάρβαρος καὶ διε-
 τείνετο μηδένα ἕτερον εἶναι, πλὴν τῶν ἐκείνου διδασκάλων τῆς γεωμετρι-
 κῆς ἐπιστήμης εἰδήμονα κατὰ τὴν τότε ἡμέραν. ἰμείρεσθαι δὲ φήσαντος
 τοῦ νεανίσκου τῆς αὐτῶν διδασκαλίας πείραν λαβεῖν, θάπτον ἢ λόγος
 οὔτοι παρίσταντο, καὶ διεχαράττοντο σχήματα τρίγωνα καὶ τετρά-
 10 γωνα, καὶ κανόνες εἰς μέσον προὔτιθεντο τοῦ στοιχειωτοῦ, τὸ μὲν, ὅτι
 τὸ σχῆμα τότε τήνδε φέρει τὴν κλήσιν καὶ τότε τήνδε, διδάσκοντες,
 αἰτίας δὲ καὶ λόγον καὶ τὸ διότι ἀπεδίδοσαν οὐδαμῶς. ὡς οὖν ἔωρα
 γανουμένους αὐτοὺς ὁ νεανίας καὶ μέγα φρονούντας ἐπὶ τῇ τῶν σχη-
 μάτων καταγραφῇ, 'ἐπὶ παντὸς λόγου, ὦ οὔτοι,' ὁ νεανίας ἔφη, 'καὶ
 15 πράγματος τὸ διότι τὸ κράτος ἔχει. ὑμεῖς δὲ τὴν ὑπαρξιν μόνην λέγοντες,
 τοὺς δὲ λόγους παρατρέχοντες οὐχ ἥκιστα μοι διαμαρτάνειν δοκεῖτε,
 τὸ καιριώτερον ἀγνοοῦντες.' τῶν δὲ διαπορησάντων καὶ τὰς αἰτίας τού-
 των διευκρινεῖν καὶ διδάσκειν παρακαλοῦντων, ἐπεὶ διερμηνεύοντα καὶ
 σαφηνίζοντα ταύτας εὗρισκον, ὡς τότε μὲν διὰ τότε, τότε δὲ διὰ τότε
 20 τὴν εἰρημένην ἔχει κλήσιν τε καὶ γραφῆν, καὶ ἅμα ὁ νοῦς αὐτῶν διη-
 νοίγετο καὶ τῶν λεγομένων συνίεσαν, θάμβει λοιπὸν συσχεθέντες, εἰ
 καὶ ἄλλους ἔχει τοιοῦτους τὸ Βυζάντιον, ἐπηρώτων. εἰρηκότος δὲ τού-

ACEVBMN F 87 δ' ACEMN: δὲ B: om. V 91 τοῦδε VBN: τοῦ ACEMF
 92 ἐκείνου post καιροῦ add. E μαθήμασι σχολ. Ἑλλ. B 93 καὶ δὴ om. B
 94 νεανίαν VBMN Theoph. Cont. 186, 12: νεανίσκου ACE 95 εἰς om. EB
 τὴν om. MN, sed non F 3 ἔμαθεν ὁ M. τοῦτο B καλεῖται E 4 παραγενο-
 μένου B τοιαύτης: ταύτης B 5 συγκατατιθέμενον B 6 ἐκείνου: οἰκείων B
 διδασκάλων: διδάσκων C 8 αὐτῶν VB Theoph. Cont. 187, 15: αὐτοῦ ACEMNF
 9 παρίστανται A διεχαράττον EB τρίγωνα om. ACE (sed cf. Theoph.
 Cont. 187, 2) 11 διδάσκοντος B 12 αἰτία B λόγος B καὶ alt. om. B
 ἀπεδίδοτο B οὐδαμῶς B 14/15 ὦ — κράτος: ὦ οὔτος, καὶ πράγματος', ἔφησε, 'τὸ διὸ
 τὸ κράτος B 16 τοὺς λόγους δὲ B τοὺς — παρατρέχ. om. E 17 καιριώτερον VMN:
 καιριώτατον ACEB 18 διευκρινεῖν CVMN Theoph. Cont. 187, 15: διακρινεῖν AEB
 διδάξει A 20 εἰρημένη om. B ἔχει κλήσιν ACE Theoph. Cont. 187, 17: κλήσιν
 ἔχει VBMNF 21 τῷ λεγομένῳ B τε post θάμβει add. B 22 δὲ τούτου: δ' ἐκείνου B

του πλείστους ἐν αὐτῷ εἶναι, καὶ ἑαυτὸν τὸν ἐσχατον εἶναι τῶν μαθη-
 τῶν, ἀλλ' οὐ τῶν διδασκόντων, περὶ τοῦ διδασκάλου πάλιν διεπυ-
 25 θάνοντο, τίς τε εἶη, καὶ εἰ περίεστιν. ὁ δέ, ὅστις τε εἶη ἀπεκρίνατο, καὶ
 ὡς ἐτι περίεστιν ἀκτῆμονα βίον ἄγων καὶ μηδέ τισιν ἄλλοις, ἀλλ' ἢ
 μόναις | ταῖς ἐπιστήμαις προσέχων. γράμματα γοῦν εὐθύς ὁ Μαμούμ
 πρὸς ἐκεῖνον διαχαράττει τόνδε τὸν νοῦν ἔχοντα· ἕκ τοῦ καρποῦ τὸ
 δένδρον, καὶ ἐκ τοῦ μαθητοῦ ἔγνωμεν τὸν διδάσκαλον. ἐπεὶ γοῦν τηλι-
 30 κούτος ὢν περὶ τὴν τῶν ὄντων ἐπιστήμην ἀγνωστος εἰ τοῖς συμπολι-
 ταις, τῆς γνώσεως καὶ σοφίας καρπὸν μὴ δρεπόμενος, μὴ ἀπαξιώσης
 ἔλθειν πρὸς ἡμᾶς, καὶ τῆς σῆς μεταδοῦναι σοφίας. ἐρχομένῳ γάρ σοι
 αὐχένα ὑποκλιθεὶ γένος ἅπαν τὸ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ πλούτου καὶ δω-
 35 ρεῶν ἀξιώθησιν ὧν οὐδεὶς πω τῶν ἀνθρώπων ἤξιώται· ταῦτα τὰ γράμ-
 ματα δούς τῷ νεανίσκῳ καὶ δώροις φιλοφρονισάμενος ἐκπέμπει πρὸς τὸν
 διδάσκαλον. ὁ δὲ διασωθεὶς πρὸς τὴν βασιλεύουσαν καὶ ζῶντα τὸν
 φιλόσοφον εὐρηκῶς ἐπιδίδωσι ταῦτα τὰ γράμματα. ὁ δὲ οὐκ ἀκίνδυνον
 εἶναι λογισάμενος, εἰ γραφὴν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν δέξοιτο εἰδήσεως ἀνευ
 βασιλικῆς, πρόσεισι τῷ λογοθέτῃ τοῦ δρόμου (Θεόκτιστος οὗτος ἦν,
 40 ὁ παρὰ τοῦ Βάρδα μετὰ ταῦτα ἀναιρεθεὶς) καὶ διηγείται, ὅπως τε ἀφι-
 κετο πρὸς αὐτὸν ὁ αἰχμάλωτος καὶ μαθητῆς, καὶ ὅπως γράμμα αὐτῷ
 προκεκόμικε τοῦ ἀμερμουμῆ, καὶ ἅμα τὴν γραφὴν ἐκβαλὼν εἰς χεῖρας
 δίδωσιν. αὕτη ἡ αἰτία τῷ φιλοσόφῳ Λέοντι πρὸς τὸν βασιλέα γνώσις
 γίνεται καὶ οἰκείωσις, καὶ ὁ λεχθεὶς μαθητῆς τὴν τοῦ Λέοντος σοφίαν
 45 ἐτι κρυπτομένην ἐδημοσίευσεν. προσκαλεῖται γάρ ὡς τάχος αὐτὸν ὁ
 βασιλεὺς καὶ πλουτίζει καὶ δημοσίᾳ διδάσκειν προτρέπεται, κατοι-
 κητήριον ἀφορίσας αὐτῷ τὸν θεῖον ναὸν τῶν τεσσαράκοντα καλλι-
 νικων μαρτύρων. ὁ δὲ Μαμούμ ἀπογνοὺς τὴν τοῦ φιλοσόφου ἄφιξιν
 50 ἀπορίας | ἐκθέμενος γεωμετρικῶν καὶ ἀστρονομικῶν ζητημάτων καὶ τινων
 ἄλλων μαθημάτων ἐκπέμπει, τὰς λύσεις σαφηνισθῆναι οἱ ἐξαιτησάμενος.
 ὡς δ' ἐκάστην ὁ Λέων ζήτησιν διελύσατο ἀρμωδιως, προσέθετο δὲ κατα-
 πλήξεως χάριν καὶ τινα τῶν μελλόντων σημεῖα προγνωστικά καὶ τού-
 τῳ ἐξέπεμψε, τότε δὴ ἐπὶ χεῖρας λαβόντα τὸν ἀμερμουμῆν τραθήνα

28 ἐκ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον: cf. Matth. 12, 33; Luc. 6, 44

ACEVBMN F 23 ἑαυτὸν ACBMN Theoph. Cont. 187, 21: ἑαυτὸν V: αὐτὸν E
 εἶναι om. M 24 διεπυθάνοντο ACVMN: διεπυθάνοντο B: ἐπυθάνοντο E
 25 εἰ περίεστιν: εἴπερ ἐστίν V 26 διάγων M ἄλλαις B 27 εὐθύς om. B
 ὁ Μαμούμ om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 188, 3) 29 καὶ om. M 30 ὄντων:
 τοιούτων B 31 δρεπόμενοις CEB 34 πω AV: πω C: πω E: πότε MNF:
 πώποτε B Theoph. Cont. 188, 12 ἤξιωτο C ἔρωσσο post ἤξιωτο add. B
 37 εὐρηκῶς — οὐκ: εὐρ. τὰ γράμμ. ἐπιδίδωσιν. δε οὐκ B 39 Θεοκτίστῳ B
 40 διηγείται VBMN Theoph. Cont. 189, 10 cod. V: διηγείτο ACEF Theoph.
 Cont. 189, 10 Bekker 41 γράμματα B 42 τῷ λόγῳ post ἅμα add. M 45 αὐτὸν
 ὡς τάχος B 47 καλλινικων: ἀγίων B 50 μαθημάτων ACEVB: ζητημάτων MNF
 τὰς λύσεις om. VB ἐξαιτούμενος B 51 ἐξελύσατο M 53 φασιν post δι
 add. B ἀμερμουμῆν VMN

δὴ τῷ τούτου ἔρωτι, μέγα τε ἀνακραγεῖν τὸν ἄνδρα τῆς σοφίας ὑπερα-
 65 γάμενον. εὐθύς οὖν πρεσβεία πρὸς τὸν Θεόφιλον καὶ γράμματα ταύτην
 ἔχοντα τὴν διάνοιαν· ἔβουλόμην μὲν αὐτὸς ἀφικέσθαι σοι, ἔργον γη-
 σίου φίλου ἀποπληρῶν. ἐπεὶ δὲ ἡ ἀνακειμένη μοι ἀρχὴ ἐκ θεοῦ καὶ ὁ
 ὑπὸ τὴν χεῖρά μου τελῶν πλείστος κατ' ἐξουσίαν λαὸς τοῦτο οὐ συγ-
 χωρεῖ, ὃν ἔχεις ἐπὶ φιλοσοφίᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις διαβόητον
 80 ἄνδρα, βραχύν τινα χρόνον αὐτῷ ἐξαποστειλαί μοι, τῆς αὐτοῦ ἐπιστή-
 μης μεταδώσοντά μοι ἔκκαιομένῳ καὶ ταύτης ἔρωτικῶς ἔχοντι. οὐκ
 ἀναβολὴ δὲ διὰ τὸ σέβας καὶ τὴν τοῦ γένους ἀλλοτριότητα ἔσεται,
 ἀλλὰ μάλλον, ὅτι τοιοῦτος ὁ ἀξίῳ, πέρας ἡ αἰτήσις λήψεται παρὰ
 φίλοις ἐπιεικέσι τε καὶ χρηστοῖς. χάρις δὲ σοι ὑπὲρ τούτου καταβληθῆ-
 85 σεται χρυσοῦ μὲν ἑκατὸν κεντηνάρια, εἰρήνη δὲ καὶ σπουδαὶ ἀτελεύ-
 τητοι καὶ αἰδίοι. δεξάμενος δὲ τὰ γράμματα ὁ Θεόφιλος, ἄτοπον κρίνας,
 εἰ τὴν τῶν ὄντων γνώσιν, δι' ἣν τὸ Ῥωμαίων γένος θαυμάζεται, ἐκ-
 δοτον ποιήσῃ τοῖς ἔθνεσι, πρὸς τὰ αἰτηθέντα οὐκ ἐπένευσε. τὸν δὲ
 Λέοντα διὰ μείζονος ἤγε τιμῆς καὶ τῆς Θεσσαλονίκης προχειρίζεται
 70 πρόεδρον, τὸν πατριάρχην ἀναπέσις Ἰωάννην χειροτονῆσαι τούτου,
 καὶ αὐτῷ, ὡς ἤδη εἶπομεν, κατὰ γένος ὤκειωμένον. τοῦτον οἱ Θεσσαλονι-
 κεῖς μετὰ τὴν χειροτονίαν ὑπερβαλλόντως ἐτίμησαν διὰ τὴν ἐνούσαν
 αὐτῷ σοφίαν καὶ τὴν περὶ πάντα τὰ μαθήματα ἀκρίβειαν, ἐξαίρετος
 δ' ἑθαύμασον ἀπὸ τῆσδε τῆς αἰτίας. ἄγονος ἦν ἡ γῆ καὶ ἄκαρπος κατ'
 75 ἐκεῖνο καιροῦ καὶ λιμὸς ἤγχε τοὺς ἐνοικοῦντας Θεσσαλονίκτης τε καὶ τὰ
 πέριξ αὐτῆς, καὶ πάντες ἡ μετανάσται γενέσθαι τῆς πατρίδος, ἡ λιμῷ
 καὶ ἐνδείᾳ τῶν ἀναγκαίων διαφθάρησθαι ἤλπιζον. ὁ δὲ Λέων τὴν
 ἀπορίαν τούτοις παραμυθούμενος καιρὸν τινα, ὃν ἡ τῶν ἄστρον ὑπε-
 τίθει τούτῳ ἐπιτολὴ τε καὶ φάσις, παραδηλώσας αὐτοῖς, καὶ κατὰ
 80 τοῦτον τῇ γῇ καταβαλεῖν ἐπιτρέψας τὰ σπέρματα, τοσαύτης γέγονεν
 εὐφορίας αἴτιος, ὡς ἐπὶ πολλοὺς ἐπαρκέσαι χρόνους τοῖς ἔγχωροις
 τοὺς δρεφθέντας καρπούς. τὴν μὲν οὖν γραμματικὴν ἔλεγεν ὁ Λέων καὶ

66 a. 832/833 (secundum Dölgeri Regg.)

ACEVBMN FH 54 δὴ om. B 56 αὐτὸς ἀφικέσθαι σοι ACEMN Theoph. Cont.
 190, 5: ἀφικέσθαι σοι αὐτὸς VB 57 ἐκ: ἀπὸ τοῦ B 58 κατ' ἐξουσίαν om. B
 61 μεταδῶσαντα B 63 τοιοῦτος AEBV Theoph. Cont. 190, 14: τοιοῦτος F: τοι-
 οῦτον C: τοιοῦτοις MNH ὁ om. VMNFH (sed cf. Theoph. Cont. 190, 14)
 64 δὲ ACEMN Theoph. Cont. 190, 15: τέ VB 65 κεντηνάρια ἑκατὸν A
 66 ἔρωσο post αἰδίοι add. B 67 ὄντων: τοιούτων B Ῥωμαίων E 68 μὲν
 post αἰτηθ. add. VB (cf. Theoph. Cont. 190, 21) 70 Ἰαννῆν ACEB (sed cf. Theoph.
 Cont. 190, 22) 71 οἰκειωμένον M 73 περὶ τὰ μαθήμ. πάντα B 75 ἐκεῖνου
 M ἤγχε: εἶχε AB Θεσσαλονικὴ AB τε om. AEB τὰ: τοῖς A
 76 μετανάσται γενέσθαι: μεταναστεῦσαι B 77 διαφθαρ. τῶν ἀναγκ. B
 διαφθείρεσθαι B 78 τούτοις: τούτων CE 79 τε om. B 80 καταβαλεῖν
 VBMN: καταβάλλειν ACE ἐπιτρ. καταβ. M 81 πολλοῖς A χρόνοις A
 82/83 τὴν ... γραμματικὴν ... ποιητικὴν VB Theoph. Cont. 192, 3: τὰ ... γραμμα-
 τικά ... ποιητικά ACEMNH: τὰ ... γραμματικῶ ... ποιητικῶ F

ποιητικὴν μυθηθῆναι κατὰ τὴν βασιλίδρα, ῥητορικὴν δὲ καὶ φιλοσοφίαν
καὶ ἀριθμῶν ἀναλήψεις καὶ τὰς τῶν λοιπῶν ἐπιστημῶν ἐφόδους κατὰ
85 τὴν νῆσον Ἄνδρον γενόμενος. ἐκέισε γὰρ σπουδαίῳ τιμῇ ἐντυχῶν ἀνδρὶ
Μιχαήλ τῷ Ψελλῷ καὶ τὰς ἀρχὰς μόνον καὶ τινὰς λόγους καὶ ἀφορμὰς παρ'
αὐτοῦ λαβῶν, ἐπεὶ μὴ ὅσον ἐβούλετο εὕρισκε, περιενοῦσθε τὰ μονα-
στήρια καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς ἀποκειμένους βίβλους ἀνερευνῶν τε καὶ πορι-
ζόμενος καὶ σπουδαίως ἐκμελετῶν πρὸς τὸ τῆς τοσαύτης γνώσεως
90 ὕψος ἀνεβιβάσθη. εἰς κόρον δὲ τῶν μαθημάτων μετεσχικῶς πρὸς τὴν
βασιλεύουσαν αὐθις ὑπέστρεψε τὰ σπέρματα τῶν ἐπιστημῶν ταῖς τῶν
βουλομένων διανοαῖς καταβαλλόμενος.

16. Ἄλλα ταῦτα μὲν πρότερον. τῆς δὲ τῶν εἰκονομάχων αἰρέσεως
καταβληθείσης καὶ τῶν ταύτης ἀντεχομένων καθαιρεθέντων, καθαιρε-
95 θέντος δὲ καὶ Ἰωάννου τοῦ πατριάρχου, συγκαθηρέθη καὶ οὗτος, ὃν
ὁ Βάρδας, ὡς ἤδη φθάσαντες εἶπομεν, τῆς φιλοσόφου σχολῆς προστά-
την ἀπέδειξε, καὶ τινὰ Σέργιον, φοιτητὴν αὐτοῦ γενόμενον (πατὴρ
οὗτος τοῦ ἀνωθεν εἰρημένου νεανίσκου τοῦ τῆς γεωμετρίας διατητη-
ρίου), καὶ Θεοδήγιον, συνήθη καὶ αὐτὸν τούτου ὑπάρχοντα, ἀριθμη-
5 τικῆς καὶ ἀστρονομίας, δαφιλεῖς αὐτοῖς τὰς χορηγίας ἐπιμετρῶν, πολ-
λάκις δὲ καὶ ἐπιφοιτῶν ἐκ φιλομαθείας, καὶ τῶν διδασκομένων τὰς προ-
θυμίας ἐπιπρωονῆν, διὰ βραχείας εἰς αὐξήσιν τὴν γνώσιν ἀνήγαγεν,
ἀπεσβηκυῖαν τελῶς πρὸ τοῦ καὶ μηδ' ἴχνος ὄλους δεικνύσαν ἡ ζώπυρον.

17. Ὁ δ' αὐτὸς Βάρδας καὶ καίσαρ γενόμενος συνεχῶς ἐφοῖτα τοῖς
10 τοῦ ἵπποδρόμου δικαστηρίοις καὶ τοὺς νόμους ἀνηβῶν αἴτιος γέγονε,
τοῦ χρόνου καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ ἀκριβείαν συγκαλύψαντος. ἀλλὰ

cap. 16: Theoph. Cont. 192, 14—192, 23; Zon. III, 402, 3—402, 8 cap. 17:
Theoph. Cont. 193, 1—196, 5; Zon. III, 402, 8—404, 5; Glyc. 544, 1—544, 10

ACEVBMN FH 83/84 ῥητορικὴν — ἀναλήψεις om. MN (sed cf. Theoph.
Cont. 192, 4/5) 84 ἐφόδους: μεθόδους B 85 Ἄντρον ACEVBMNF Theoph.
Cont. 192, 5 cod. V τιμῇ ἀνδρὶ ἐντυχῶν AM 86 Μιχαήλ τῷ Ψελλῷ (Ψελῷ
BMN) interp. Scylitzae vel archetypis? cf. Theoph. Cont. 192, 6 τὰς om. B
καὶ ult. om. B 86/87 παρ' αὐτοῦ post λόγους M 87 περινοεῖ C 88 ἑνα-
ποκειμένους M 89 ὕψος γνώσεως B 92 διανοαῖς VBMN Theoph. Cont. 193, 13;
ἐνοαῖς ACE 93 καταβληθείσης αἰρέσεως B 94 ἀντεχομένων VBMN: ἐχο-
μένων ACE 94/95 καθαιρεθέντος — συγκαθηρέθη: σὺν τῷ Ἰαννῇ τῷ πατριάρχῳ
συγκαθηρέθη B 95 Ἰαννῇ ACEM 1 σχολῆς om. B 2 αὐτοῦ ACEMN:
αὐτῷ VB αὐτοῦ φοιτητὴν MNF 3 διατητηρίου B (cf. Theoph. Cont. 192, 18):
διατηρίου ACEVMN: διατηρίου F 4 τούτου ACEMN: τούτῳ V: τούτος B
5 προεστήσατο post ἀστρον. add. B αὐτοῖς AEVB: οἱς Theoph. Cont. 192, 20:
αὐτοῦ C: αὐτῷ MNF 6/7 καὶ τὰς τῶν διδασκ. προθ. B 8 τελείως A
πρὸ τοῦ om. ACE 9 καὶ om. C 10 τοῦ ante τοὺς νόμους add. B νόμους
ECB Zon. III, 402, 8; δρόμους AVMN

ποσαῦτα καὶ τηλικαῦτα τῶν καλῶν τοῦ Βάρδα πλεονεκτήματα ὁ τῆς
 φιλοπρωτείας ἔρωσ, οἶά τις ἐγγενῆς μολυσμὸς καὶ σπῖλος ἄκρατος ὢν,
 ἡμαῦρωσε καὶ ἠφάνισε, καὶ ἦν κατὰ τῆς ἐκκλησίας ἀνήγειρε στάσιν,
 15 κυκῆσας αὐτὴν καὶ ταράξας. διὸ ἀντὶ τῆς κρείττονος δόξης τὴν ἐναν-
 τίαν ἠνέγκατο. Μεθοδίου γὰρ τοῦ τρισολβίου τὸν βίον μετῆλλαχότος,
 ἐπὶ τέσσαρας μόνον χρόνους τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως οὐακίσαν-
 τος θρόνον, Ἰγνάτιος ὁ Νικηφόρου μὲν τοῦ βασιλέως θυγατριδοῦς,
 υἱὸς δὲ Μιχαὴλ τοῦ τῆς βασιλείας ἐκπεπτωκότος, μετὰ τὸ τῆς βασιλείας
 20 ἀποπεσεῖν καὶ τὰ παιδογόνα ἀφαιρεθῆναι μόρια μοναχὸς γεγονῶς καὶ
 τῆς μονῆς τοῦ Σατύρου καθηγεμῶν, πρὸς τὸν τῆς πατριαρχίας θρόνον
 ἀνάγεται. οὗτος τὸν Βάρδαν ἐπὶ τῇ τῆς γυναικὸς ἀναίτιῳ ἀποβολῇ,
 τῇ δὲ τῆς οἰκείας νόμφης περιπλοκῇ τῆς ἐκκλησίας ἀπέιργεν, ἐπεὶ μὴ
 τῶν θεῶν ἡμέλει κανόνων. ὃν ἐπεὶ πολλὰ λιτανεύων καὶ δυσωπῶν ὁ
 25 Βάρδας συγχωρήσεως ἀξιωθῆναι οὐκ ἠδυνήθη, τῶν ὄλων ἀπογνοῦς πρὸς
 ἄμυναν διανίσταται καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει καὶ μετὰ πολλὰς κακώ-
 σεις καὶ ἀνυποίστους τελευταῖον τῷ τοῦ Κοπρωνύμου τάφῳ ἐναποκλείει,
 ἐπιστήσας αὐτῷ φύλακας δεινούς τε καὶ ὤμοστάτους. ἀπεβίω δ' ἂν ὁ
 ἱερώτατος αὐτὸς ἀνὴρ ἀπὸ τῆς πολυδύνου κακώσεως, εἰ μὴ τις θεοσεβῆς
 30 ἄνθρωπος κατὰ τινὰς χρεῖας τῶν φρουρῶν ἀποδημούντων ἐξηγέ τε τοῦ
 τάφου καὶ ἐπιμελείας ἤξίου τῆς προσηκούσης. ὃν μετὰ πολλὴν ὄσσην τὴν
 κάκωσιν ὑπερόριον ἐν Μιτυλήνῃ ποιεῖ. ἔπαθον δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν
 ἐπισκόπων τὰ παραπλησία τε καὶ χεῖρω, ὅτι μὴ ἠρέσκοντο τοῖς γενο-
 μένοις, μὴδ' ἄλλον δεῖξασθαι διαβοώμενοι, κἄν εἴ τι καὶ γένηται. ὁμοῦ
 35 δ' ὑπενδόντες, οἱ μὲν ἀπειλαῖς, οἱ δὲ καὶ ὑποσχέσεσιν εἴκουσι τῷ τοῦ Βάρδα
 θελήματι, τῆς ἀρετῆς καὶ δόξης ἔρωτα χρημάτων καὶ λειποταξίαν ἀν-
 αλλαξάμενοι. ὁ δὲ Βάρδας Φώτιον, ἄνδρα ἐπὶ σοφίᾳ γνώριμον, πρω-
 τοασκηκρητὴς τηλικαῦτα ὑπάρχοντα, προχειρίζεται πατριάρχην. ἐπεὶ δὲ
 40 παρῆσαν καὶ τοποτηρηταὶ τοῦ | πάπα Ῥώμης κατὰ τῶν εἰκονομάχων
 σταλέντες, πείθουσι καὶ αὐτοῦς τῆς ἑαυτῶν γενέσθαι θελήσεως. διὸ καὶ

16 a. 847   26 a. 858   38 die 25. mens. Dec. 858

ACEVBMN FH 12 τὰ ante τος. add. B τῶν καλῶν om. B πλεονεκτή-
 ματα VBMN: πλεονεκτημάτων F: διηγημάτων H 14 ἠφάν. καὶ ἡμαῦρ. A
 15 ἐναντίαν VBMN Theoph. Cont. 193, 7: ἐναντιωτάτην ACE 17 μόνον χρό-
 νους ACE: μόνους χρόνους B Theoph. Cont. 193, 8: χρόνους μόνον VMNFH
 οὐακίσαντα CE 18 ὁ — θυγατριδοῦς: ὁ τοῦ βασ. μὲν Νικ. θ. A 19 Μιχαὴλ
 post ἐκπεπτωκ. B 20 ἀποπεσεῖν ACEMN: ἐκπεσεῖν VB ἀφαιρεθῆναι μόρια:
 μόρια ἐκτρηθῆναι A 20/21 καὶ τῆς μονῆς — καθηγεμῶν om. B 22 ἐπιβολῇ M
 23 περιποιήσει τε καὶ ante περιπλοκῇ add. A 23/24 ἐπεὶ — κανόνων om. B
 25 ἔδυνήθη V 26/27 κακώσεις post ἀνυποίστους B 28/29 ὁ — ἀνὴρ VBMN:
 οὗτος ὁ ἱερός ἀνὴρ ACE: οὕτως (οὕτως om. F) ὁ ἱερώτατος ἀνὴρ FH 29 ἀπό:
 ἐκ A ταύτης post πολυωδ. add. ACE 33 γινόμενοις EB 34 μὴδ': μὴ B
 35 καὶ om. VBM 36 τε post ἀρετῆς add. E 37 πρωτασκηκρητὴς M 38 ὑπάρ-
 χοντα F: ὑπάρχων MN: τυγχάνοντα ACE: ὄντα, ante τηλικαῦτα, B: om. V

ἐν τῷ τῶν θείων ἀποστόλων τεμένει συνέδριον ἠθροικότες δεδημοσιευ-
μένη καθαιρέσει καθυποβάλλουσι τὸν Ἰγνάτιον, τῆς ἐξορίας μεταπεμψά-
μενοι. ταῦτα μὲν τὰ τῆς φιλοπρωτείας τοῦ Βάρδα νεανιεύματα.

18. Τὰ δὲ ἐντὸς Εὐξείνου καὶ πᾶσαν τὴν αὐτοῦ παραλίαν ὁ τῶν
45 ῥῶς ἐπόρθει καὶ κατέτρεχε στόλος (ἔθνος δὲ οἱ ῥῶς Σκυθικόν, περὶ τὸν
ἀρκτῶν Ταῦρον κατωκνημένον, ἀνήμερόν τε καὶ ἀγριον), καὶ αὐτῇ δὲ
τῇ βασιλίδι δεινὸν ἐπέσειε κίνδυνον. οἱ μετ' οὐ πολὺ θείας πειραθέντες
ὄργῆς οἴκαδε ὑπενόστησαν, πρεσβεία τε αὐτῶν τὴν βασιλίδα καταλαμ-
βάνει τοῦ θείου μεταλαχεῖν βαπτίσματος λιτανεύουσα, ὃ καὶ γέγονε·
50 καὶ τῆς Κρήτης δὲ στόλος ἄλλος νῦν μὲν τὰς Κυκλάδας ἔδηο, νῦν δὲ
ἄχρι Προικοννήσου τὴν παράλιον ἄπασαν. ἐγένοντο δὲ καὶ κλόνοι γῆς
φρικωδέστατοι. εἰς δὲ ὁ μέγιστος, καθ' ἣν ἡμέραν ἡ τοῦ κυρίου ἀνάληψις
ἐορτάζεται, τὴν γῆν κατασεύσας τό τε κατὰ τὸ Ἐξακίδιον πρὸς γῆν
ἠδάφισε τείχος καὶ ναοὺς εὐπρεπεῖς καὶ οἴκους λαμπροὺς καὶ τὴν κατὰ
55 τὴν Χρυσῆν πύλην τῆς πόλεως ἰδρυμένην Νίκην καὶ τὰς ἐν τῷ Δευτέρῳ
κατὰ τὴν ἀγίαν Ἄνναν παγίας ἰσταμένας κατέσειεν, ἥς τὴν πτῶσιν ὁ
φιλόσοφος Λέων προσημαίνει ἀνεῖπε φανερώς τὴν τοῦ μετὰ βασιλέα
δυνάστου καταστροφὴν. ἐγένοντο δὲ καὶ ποταμῶν ἀφάνεια καὶ πηγῶν,
καὶ ἄλλ' ἄττα παθήματα κατὰ πᾶσαν χώραν. ἃ πάντα κατενωτισά-
60 μενος ὁ βασιλεὺς ὄλος εἶχετο | τῶν ἵππικῶν ἀγῶνων κατὰ τὸν ἐν τῷ
Στευῶ ἀνεγερμένον ναὸν τοῦ ἀγίου μάρτυρος Μάμαντος.

19. Ἄξιον δὲ καὶ τόδε μὴ παραλιπεῖν τὸ λόγιον παραστατικόν
τυγχάνον τῆς τε τουτουῖ τοῦ βασιλέως ἀβελτηρίας καὶ τῆς τῶν προ-
ηγησαμένων ἐπιμελείας. τὰς τῶν Σαρακηνῶν κατὰ τῆς τῶν Ῥωμαίων
65 χώρας ἐπιδρομάς οἱ πάλαι βασιλεῖς διαδήλους ποιεῖν ἐθέλοντες, ἵνα μὴ
αἰφνίδιοι εἰσπίπτοντες ἐκπορθῶσι τὰς χώρας, ἐν ταῖς κόμαις καὶ τοῖς

52 die 18. mens. Iun. a. 860   64 vere a. 860

cap. 18: Theoph. Cont. 196, 6—197, 10; Zon. III, 404, 6—405, 1   cap. 19:
Theoph. Cont. 197, 10—199, 11; Zon. III, 405, 1—406, 3; Glyc. 542, 8—543, 9

ACEVBMN FH 41 τῶν — ἀποστόλων: τῶν ἀποστόλων θεῖο B 42 ὑπ-
ἐβαλον B 43 τοῦ ACEMN: τῷ VBH 44 8' ACE 45 ῥῶς bis ACE et
Theoph. Cont. 196, 6 46 Ταῦρον: τόπον B κατωκνημένον ACEMN: κατωκνη-
μένον VB δὲ om. VB 47 καὶ ante θείας add. C, τῆς add. VB (sed cf. Theoph.
Cont. 196, 10) 48 ἀπενόστησαν B 49 τοῦ θείου post μεταλ. VB (sed cf. Theoph.
Cont. 196, 13) λιτανεύουσαν B 50 ἄλλος om. B 51 ἄχρι om. A 53 τὸ ante
κατὰ add. E Ἐξακίδιον B 55 πύλην VBMN: νίκην AC: om. E τὰς: τὴν B
56 παγίας ἰσταμένας: στήλην ἰσταμένην B 57 προσημ. post φαν. B τοῦ: αὐτοῦ V
μετὰ om. E βασιλέως M 58 δυνάστην V ἀφάνεια M 59 καὶ ἄλλ' ἄττα: ἄλλα τε B
κατανωτισάμενος AE 60 ὄλος ACEM Theoph. Cont. 197, 8: ὄλος VBNF 61 μάρ-
τυρος ACEMN: μεγαλομάρτυρος B: om. V 63 τουτουῖ τοῦ ACEMN: τουτου τε
τοῦ V: τοῦ τότε B 64 τῶν om. AEB Ῥωμαϊκῶν A 65 χωρῶν A 66 αἰφνίδιον B
ἐκπορθῶσι ACEMN: ἐκπολιορκῶσι VB χώρας: κόμαις A κόμαις: χώρας A

ἀγροῖς τοὺς ἐνοικοῦντας καταλαμβάνοντες, φρουρίον τι τῇ Ταροῦ
 ἀγχίθουρον ἐπὶ τινος ὑψηλοτάτου λόφου καὶ ἔρμυνοῦ ἐδομήσαντο.
 Λοῦλον τῷ φρουρίῳ τὸ δυοα. οἱ ἐν τούτῳ τοῖν φρουροὶ τῆς ἐκδρομῆς
 70 λαμβάνοντες αἰσθησιν πυρσὸν ἀνήπτου, ὃν βλέποντες οἱ ἐν τῷ Ἀργαίῳ
 κατοικοῦντες βουνοῦ ἄλλον ἀνήπτου, καὶ αὐτοὶ οἱ κατὰ τὸν Ἰσαμον βουνοῦ,
 τοῦτόν τε πάλιν ὀρώντες οἱ κατὰ τὸν Αἰγίλιον ἔκαιον ἕτερον, καὶ αὖθις
 οἱ κατὰ τὸν λεγόμενον Μάμαντα. εἶτα τοῦτον ὁ Κύριζος διαδεχόμενος,
 καὶ τοῦτον πάλιν ὁ Μώκιλος, ἐκείνον δ' αὖθις ὁ τοῦ ἀγίου Αὐξεντίου
 75 βουνοῦ τοῖς ἐν τῷ μεγάλῳ παλατίῳ ἐπὶ τούτῳ ἀφωρισμένοις διαταρίοις
 δῆλην ἐτίθει τὴν προνομίην. καὶ οὕτως κατὰ διαδοχὴν πυρσεύοντες
 γνώσιν ἐν ἀκαρεῖ παρεῖχον τῷ βασιλεῖ, καὶ οἱ τῶν χωρῶν κάτοικοι
 πυνθανόμενοι τειχίρειαι ἐγίνοντο καὶ τὰς ἐκδρομαῖς διεδίδρασκον. τοιαύτης
 δὲ συνθηλαίας κρατούσης, συνέβη ποτὲ τοῦ Μιχαήλ κατὰ τὸν τοῦ μάρτυρος
 80 Μάμαντος ναὸν ἠνιοχῆσαι μέλλοντος τὸν ἐκ τοῦ Φάρου ἀναφθῆναι πυρσόν.
 ὃν οὗτος θεασάμενος | εἰς τοσοῦτον ἐνέπεσε φόβον, δέει τοῦ μὴ παροφθῆναι
 τὴν αὐτοῦ ἠνιοχεῖαν ὑπὸ τῶν θεατῶν διὰ τὴν ἀπαίσιον ἀγγελίαν, εἰς
 ὅσον ἄλλος τις ἦλθε κινδυνεύων ὑπὲρ ψυχῆς. οὕτως ἐκείνος θεατριζό-
 μενος οὐκ ἠσχύνετο. ἴνα δὲ μὴ τι τῶν προσπιπτόντων ἀνιάρων δηλού-
 85 μενον μαλακωτέρους ποιήσῃ τοὺς θεατάς, προσέταξε μηκέτ' ἐνεργεῖν
 τοὺς τῇ βασιλίδι γειτονοῦντας φρυκτούς. ἄλλοτε πάλιν (δεῖ γὰρ ἐκφαν-
 τικωτέραν θέσθαι τὴν τοῦ ἀνδρὸς παράνοϊαν) ἐφ' ἄρματος αὐτοῦ ἴστα-
 μένον καὶ τῆς ὑσπληγος μελλούσης αἵρεσθαι (ἐνεδέετο δὲ τὸ βένετον,
 καὶ πράσινος ἦν ὁ λογοθέτης τοῦ δρόμου Κωνσταντίνου, λευκὸς δὲ ὁ
 90 Χειλᾶς καὶ ρούσιος ὁ Κρασᾶς) ἀγγελία πεφοίτηκεν, ὡς Ἄμερ ὁ τῆς
 Μελιτηνῆς ἀμυρᾶς δεινῶς λεηλατεῖ τὴν Ἀσίαν καὶ ἤδη πρὸς τοῖς Μαλα-
 γίνοις ἐστὶ καὶ προσδοκῶνται ὅσον οὕτω δεινά. ἦν πυθόμενος ὁ πρωτονο-
 τᾶριος ἀπελθὼν μετὰ κατηφείας ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ, καὶ ἅμα ἐπὶ
 χεῖρας ἔχων τὰ τοῦ δομεστικῆς τῶν σχολῶν γράμματα ἐπεδίδου. ὁ δὲ
 95 βλοσυρὸν εἰς αὐτὸν ἐνιδῶν καὶ τιτανῶδες· καὶ πῶς ἐτόλμησας, ὦ κακῆ

95 τιτανῶδες: cf. App. prov. 4, 89; Apost. 16, 64

ACEVBMN FH 67 τι om. E 69 τούτῳ post φρουρίῳ add. V ἐκδρομῆς
 ACEMN (cf. ἐκδρομῆν Theoph. Cont. 197, 15): ἐπιδρομῆς VB 71 Ἰσαμον M
 72 τοῦτον: τοῦτο B Αἰγίλιον EVB Theoph. Cont. 197, 17: Αἰγιαλὸν ACMNF
 73 Μάμαντα B Κύριζος A διαδέχεται B 75 ἐπὶ τούτῳ om. B διαταρ.
 ante ἐπὶ τούτῳ A 79/80 κατὰ — ἠνιοχῆσαι: κατὰ τὸν ἅγιον Μάμαντα ἦν. B 79 τοῦ
 alt. om. M 80 ἠνιοχῆσαι μέλλοντος VB: ἱπτάσσεσθαι μέλλοντος Theoph. Cont.
 198, 1 cod. V: μέλλοντος ἠνιοχῆσαι ACEMNFH 81 δέει om. ACE (sed cf. Theoph.
 Cont. 198, 4) 82 αὐτοῦ om. B αὐτὴν ante ἀπαίσιον add. A 83 ἂν ante ἦλθε
 add. B ὑπὲρ: περί B 85 ποιήσῃ: ἔχη ποιεῖν A 86 φρυκτούς: πυρσούς A
 88 δὲ om. B 89 πράσινον C 90 Χειλᾶς BN Κρασᾶς BN 91 πρὸς τοῖς
 Μαλαγίνοις: πρὸς τῆς Μελαγγείοις Μαλαγίνοις B Μαλαγίνοις CEVB Theoph.
 Cont. 198, 23: Μαλαγίνοις MN: Μελαγίνοις A 93 καὶ ante ἀπελθὼν add. E, post
 ἀπελθὼν add. B 95 βλοσυρὸν — τιτανῶδες: βλοσ. καὶ τιτ. αὐτῷ ἐνιδῶν B εἰς —
 ἐνιδῶν: ἐνιδῶν εἰς αὐτὸν A

κεφαλή, ἔφη, ἑκατὰ τὸν ἀναγκαῖον ἀγῶνα τουτοῦ περι τοιούτων μοι διαλέγεσθαι, οὐδὲν ἄλλο σπουδάζοντι, ἢ μὴ τὸν μέσον εὐώνυμον ἰδεῖν παρατετραμμένον, ὑπὲρ οὗ μοι πᾶς ὁ ἀγών. τοιοῦτος ἦν ἔκφορος καὶ τὸν λογισμὸν παρακεκινημένος. καὶ οὐχὶ τοῦτω μὲν τῷ πόθῳ ἢ πάθει ἠλίσκετο, τῶν δ' ἄλλων τῶν ἀπρεπεστέρων ἀπείχετο, ἀλλὰ τὸ μέτριον τάχα ἀμέτρως ἦθος μεταδιώκων ἐξέπιπτε τοῦ προσήκοντος καὶ τῆς βασιλικῆς ἀξίας ἀξίου.

20. Καὶ ποτε γυναίκα συναντήσας ἐκ βαλανείου ἐπανιόντι καὶ κάλπιν ἐπὶ χεῖρας ἔχοντι (ἔτυχε δὲ τὸν ταύτης παῖδα ἐκ τοῦ θεοῦ λουτροῦ υλοθητησάμενος) τὸν ἵππον ἀποβάς τοὺς μὲν συγκλητικούς, ὅσοι τοῦτω παρείποντο, κατὰ τὰ ἐκεῖσε ἀνάκτορα ἐξαπέστειλεν, ἃ δὲ προσηταιρίασατο καὶ παρέτρεφεν ἀκόλαστα καὶ πορνικά ἀνδράρια παραλαβὼν ἀπήει μετὰ τῆς γυναικὸς τὴν κάλπιν τε τῶν ἐκείνης χειρῶν ἀφείλετο, καί· ἄγε δὴ, ὦ γύναι, εἶπε, ἑαροῦσα δέξαι με ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ψωμοῦ πιτυρώδους ἔφεσιν ἔχοντα καὶ ἀβροστοτύρου. ὡς δ' ἀπεπάγη πρὸς τὸν λόγον ἢ γυνὴ μηδενὸς εὐποροῦσα τῶν πρὸς ὑποδοχὴν, ὁ Μιχαὴλ θάπτον ἢ λόγους σινδόνα λαβὼν, ἦν ἠνεγκε τὸ γύναιον ἐκ τοῦ βαλανείου, ἐπὶ διάβροχον οὔσαν, ἀντὶ τῆς ὑπηρετούσης τῇ τραπέζῃ θόνης ἡπλου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὴν κλεῖδα τὴν τῆς γυναικὸς ἀφελὼν αὐτὸς ἦν βασιλεύς, ἐστιάτωρ, μάγειρος, τραπεζοποιός, δαιτυμῶν. συνδειπνήσας δὲ τῇ γυναικὶ πεζὸς καὶ βιάδην ἀπήει πρὸς τὰ ἀνάκτορα, πολλῆς εὐθελείας καὶ τύφου καταγινώσκων τῶν πρὸ τοῦ βασιλέων κοσμιότητος ἀντιποιουμένων.

21. Ταῦτ' οὖν ἅπαντα μισητὸν ἐποίησε τὸν ἄνδρα, καὶ κατ' αὐτοῦ τὴν πάντων δικαίως ὑπεκλίνει ὄργην. καὶ τὸ δὴ χειριστὸν, ἢ φατρία τῶν παρεπομένων αὐτῷ κιναιδῶν καὶ πρὸς πᾶσαν ἀσχουργίαν ἐπιτηδείων, οὗς ἐκεῖνος διὰ τιμῆς ἄγων τε καὶ αἰδοῦς, τὰ θεῖα διαπαίζων τε καὶ

cap. 20: Theoph. Cont. 199, 11—200, 13; Zon. III, 406, 4—407, 1; Glyc. 541, 19—541, 22 cap. 21: Theoph. Cont. 200, 14—202, 4. cf. p. 130, cap. 14; Zon. III, 407, 1—407, 12; Glyc. 542, 1—542, 5

ACEVBMN FH 1 ἔφη om. M 2 ἢ μὴ ACE: ἢ μὴ VMNF: μὴ (om. ei) Theoph. Cont. 199, 6 cod. V: ἢ (om. μὴ) B 2/3 εὐών. post παρατετρ. VB 4 πάθει ἢ πόθῳ A 6 ἀμέτρως — μεταδιώκων: μεταδ. ἦθος ἀμέτρως B καταδιώκων E καθήκοντος A τοῦ ante τῆς βρα. add. B 8 συναντήσας VBMN: ἀπαντήσας AC: ὑπαντήσας E καὶ alt. om. B 9 παῖδα: υἱὸν A 10 τοῦ ἵππου B 11 ἔχοντα AVB om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 199, 15) 12 πορνικά: πορνῆ E 15 ἔχοντα AVB Theoph. Cont. 199, 19: ἔχοντι CEMN 16 εὐποροῦσα om. V τῶν om. B 12 ἦν: ἢ B 19 καὶ ante κλεῖδα add. A τὴν alt. CEMN: om. A: τε VB δ' ante βρα. add. B 20 αὐτὸς ante ἐστιάτωρ add. ACE 21 ἀπήει post ἀνάκτορα ACE (sed cf. Theoph. Cont. 200, 6) 22 πρὸ τοῦ V Theoph. Cont. 200, 8: πρὸ αὐτοῦ ACEMNH: M πρὶν B 25 ἐκλίνει M 25/26 φατρία post κιναιδῶν ACE 26 ἀσχουργίαν M ἐπιτηδείων B 27 ἄγων post αἰδοῦς ACE (sed cf. Theoph. Cont. 200, 18) τε alt. omi. ACEB

ἔξορχούμενος, ἱερατικὰς στολὰς χρυσοῦφεις ἐνεδίδυσκε καὶ ἐπωμίδας, καὶ
 ἀσχη/μόνως ἠνάγκαζε καὶ ἀνάγκως τελεῖν τὰ θεῖα καὶ παναγέστατα,
 30 τὸν ἔξαρχον τοῦτον (Γρύλλος αὐτῷ ὄνομα) πατριάρχην καλῶν, τοὺς
 δὲ λοιποὺς ἔνδεκα μητροπολίτας. ἐτίθει δὲ καὶ ἑαυτὸν ἓνα τῶν θηηπόλων,
 καὶ τῆς Κολωνείας ὠνομάζετο πρόεδρος. ἐπεὶ δὲ ᾤδειν αὐτοὺς ἐχρῆν καὶ
 τελεῖν τὰ μυστήρια, διὰ κιθάρας τὰς ψόδας ἐξεπλήρου, νῦν μὲν ἡρέμα
 πως καὶ λιγυρῶς ἐπηχοῦντες, νῦν δὲ διαπρυσίως, ὥσπερ ἐν ταῖς ἱεραῖς
 35 λειτουργίαις οἱ ἱερεῖς τὰς ἐκφωνήσεις ποιοῦσι τῶν ἱερῶν. εἶχον δὲ καὶ
 σκευὴ διάχρυσα καὶ διάλιθα. ταῦτα πληροῦντες ὄξους τε καὶ σινήπεος
 τοῖς μεταλαμβάνουσι μετεδίδουσαν, τῶν ἀχράντων οὕτω καταπατίζοντες
 μυστηρίων. τοῦτον τὸν μιὰρὸν θίασον συνέβη ποτὲ Ἰγνατίῳ τῷ μακαρίτῳ
 συναντήσαι κατὰ τὴν ὁδὸν πατριάρχῃ, μετὰ τοῦ ἱερατικοῦ κλήρου καὶ
 40 τῆς λιτῆς διερχομένου. ὃν ἰδὼν ὁ Γρύλλος Ἰταμῶς ἀμα καὶ ἀνευθριάστως
 μηδὲν ὑποστειλάμενος, φελόνῃν ἀναστειλας μετὰ τῶν αὐτῷ συμμυ-
 στῶν εὐτονωτέροις ἐχρῆτο τοῖς κρούμασι, καὶ τοὺς εὐαγείας ἐκείνου
 λοιδορίας καὶ ἀναιδέσιν ἔβαλλε ῥήμασιν. ὁ τοιοῦτος αἰσχιστος βασιλεὺς
 καὶ Θεοδώραν τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἔτι τοῖς ἀνακτόροις ἐνδιατρίβουσαν
 45 μετεκαλέσατό ποτε, εὐλογηθσομένην τάχα παρὰ τοῦ πατριάρχου,
 πλάσάμενος τοῦτον εἶναι τὸν μακαρίτην Ἰγνατίον. ὡς οὖν ἐξῆι μετ'
 εὐλαβείας ἡ σεμνοτάτη γυνὴ καὶ ἔρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος ἑαυτὴν ἐξαιτουμένη
 εὐχὴν, μηδὲν ὄλωσ ὑποτοπήσασα, τοῦ μιὰροῦ Γρύλλου τὴν γενειάδα
 τέως κρύπτουτος, ἀναστὰς ὁ Γρύλλος ἀπέπερδε καὶ ῥήματά τινα ἐπέειπε
 50 τοῦ οἰκείου στόματος ἄξια. ἡ δὲ ἐπὶ τῷ γεγονότι δεινοπαθήσασα ἀραῖς
 ἔβαλλε τὸν υἱὸν καὶ τῆς τοῦ θεοῦ προνοίας ἐκπεσεῖν προφητικῶς ἀπε-
 φοίβασε τοῦτον οὐκ εἰς μακράν.

22. Ἄλλ' οὐκ ἦν τὸν ἄπαξ παρατραπέντα τῆς εὐθείας ὁδοῦ βελτιω-
 θῆναι. ὄθεν καὶ ταχυτάτῃ κατελήφει τοῦτον καταστροφή, καὶ πρὸ αὐτοῦ

cap. 22: Theoph. Cont. 202, 5—206, 19; Zon. III, 407, 13—407, 15; 413, 1—414, 14;
 Glyc. 544, 12—545, 5

ACEVBMN FH 28 καὶ ante χρυσοῦφ. add. B 29 ἠνάγκαζον A
 31 ἐτίθει VBMN: ἐπι ACE 33 θεῖα ante μυστ. add. B 34 ἐπηχοῦντες ACEMN
 Theoph. Cont. 201, 5: ἐπηχοῦντα V: ὑπηχοῦντες B 35 τῶν ἱερῶν om. B εἶχε VB
 37 μεταλαμβάνουσι: μεταλαμβάνειν προσποιουμένοις B καὶ ζωοποιῶν post οὕτω
 add. A 38/39 συνέβη — πατριάρχῃ: συνέβη συναντ. ποτε κατὰ τὴν ὁδὸν Ἰγν.
 τῷ μακαρίτῳ πατρ. B 38 μακαρίτῃ VBMN Theoph. Cont. 201, 12: μακαρίῳ ACE
 39 συναντήσαι VBMN: ἀπαντήσαι ACE πατριάρχῃ om. ACE (sed cf. Theoph.
 Cont. 201, 12) 40 τῆς om. B 42 κρούμασι M 44 ἑαυτοῦ VMN Theoph.
 Cont. 201, 17: αὐτοῦ ACEB μητέραν CMN ἐν ante τοῖς add. B ἐνδια-
 τρίβουσαν ACE: διατωμένην Theoph. Cont. 201, 18: οὕσαν VBMNFH 45 εὐλο-
 γησομένην B 47 ἑαυτὴν post ἔρριψεν ACEMNFH (sed cf. Theoph. Cont.
 201, 21) 48 ὑποτοπήσασα ACEMNF: ὑποτοπῆσασα VB 49 τινα
 om. VB 51 προφητικῶς ἀπεφοίβασε AVB: ἀπεφοίβασε προφητικῶς CEMNFH
 53 τὸν — βελτιωθῆναι: τὸν ἀσύνητον συνίεναι B 54 τοῦτον κατελήφει AB
 αὐτοῦ ACEMN: τοῦ V: τούτου B

55 μὲν τὸν Βάρδα, καὶ πρὸ ἐκείνου τὸν καινικλείου Θεόκτιστον, τοὺς
 χαριζομένους αὐτῶ καὶ μὴ τῶν πονηροτέρων ἀνακόπτειν θελήσαντας
 διδαγματῶν ὡς ἐπιτρόπους. καὶ ὅπως μὲν ὁ Θεόκτιστος ὤλετο, προλα-
 βῶν ὁ λόγος ἐδήλωσε, σημεῖα δὲ τὸν δλεθρον δηλοῦντα τοῦ Βάρδα
 προηγῆσατο τάδε, ἐπιτολαὶ κομητῶν, ὅμεις ὄνειράτων ἀλλοκότοι.
 60 ἔδοξε γάρ καθ' ὑπνους οὗτος πρὸς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν μετὰ τοῦ
 Μιχαὴλ ἀπελθεῖν, ὡς τάχα πανηγύρεως οὐσίας. ὡς οὖν ἀφίκαντο καὶ
 προσωτέρω ἐγένοντο τοῦ θείου ναοῦ, ὄραν ἐδόκει λευκοφόρους τινὰς
 προηγουμένους, οἵτινες ὀδηγοῦντες αὐτὸν ἄγουσι πρὸς τὰς κιγκλίδας
 τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ βλέπει μὲν ἄλλο οὐδέν, περὶ δὲ τὸν θρόνον τοῦ
 65 πατριάρχου καθήμενὸν τινα γηραιὸν (Πέτρον εἴκασε τοῦτον εἶναι τὸν
 κορυφαῖον τῶν ἀποστόλων), οὗ πρὸς τοῖς ποσίν ὁ μακαρίτης ἐκλιυθεῖτο
 ἴγνατιος, ἐκδίκησιν ἐξαιτῶν, ὧν ἐπεπόνθει δεινῶν. τὸν δὲ ἐνὶ τῶν παρε-
 στῶτων μάχαιραν δοῦναι καὶ εἰπεῖν: 'ταῦτη τὸν θεόργιστον', οὕτω τὸν
 καίσαρα κατονομάσαντα, 'τῆ τῶν εὐωνύμων χώρα ἐγκαταστήσας
 70 μεληδὸν διάτεμνε. τὸν δ' ἄσεβότεκνον,' διὰ τοῦ τοιοῦτου προσρήματος
 τὸν βασιλέα δηλοποιήσαντα, 'κατάλεγε μὲν τοῖς | δεξιῶς, τὴν δ' ὀμοίαν
 δίκην ἀπεκδέχεσθαι πρόσειπε,' καὶ ὁ μὲν ὄνειρος οὗτος. εἰ δὲ καὶ ἀπέβη
 τὰ θεαθέντα, δηλώσει τὰ μετὰ ταῦτα. ἄρτι κατὰ τῶν Κρητῶν ὁ Βάρδας
 πανδημεί μετὰ τοῦ Μιχαὴλ καθωπλιζέτο, καὶ πρὸς τὸν τῆς θεοτόκου
 75 ναὸν τῶν ὀδηγῶν φοιτήσας εἰσῆει μετὰ λαμπάδιων τὸν συντακτήριον
 ἐκπληρῶν. ὡς οὖν τοῖς ἀδύτοις προσήγγισεν, ἄφνω τῶν αὐτοῦ ὤμων ἡ
 χλαμὺς ὀλισθήσασα αἰσθῆσθαι τοῦτον καινοτέρων δεινῶν παρεσκεύασε.
 καὶ αὐτὸς δὲ πρὸ μιᾶς ἡμέρας τοῦ μέλλειν ἀπαίρειν ἀπὸ τῆς πόλεως, εἴτ'
 ἄφ' ἑαυτοῦ εἶτε καὶ ἄλλως ὑπὸ τοῦ μέλλοντος ἐλαυνόμενος, συναγαγὼν
 80 εἰς ταῦτὸν τοὺς φίλους καὶ συμποσιάσας μεμηῆσθαί τε τῆς αὐτοῦ
 παρῆναι φίλιας καὶ ληγάτα, ὡς τοῦ βίου ἤδη γενόμενος ἔξω, παρέσχετο.
 ὡς οὖν κατὰ τῆς Κρήτης ἐξήσαν καὶ τῶ θέματι τῶν Θρακησίων ἐπέβησαν,

ACEVBMN FH 55 μὲν om. B τὸν — Θεόκτιστον: Θεόκτιστον τὸν καιν.
 ACE ἐπὶ τοῦ ante καιν. add. B 56 χαριζομένους: μακαριζομένους A πονηρο-
 τέρων V Theoph. Cont. 202, 11: πονηρῶν ACEBMNFH ἀνακόψαι B θελήσαντας
 CEBMN: ἐβελήσαντας V: ἐθέλοντας A 58 δηλοῦντα VBMN: προδηλοῦντα ACE
 61 ἀφίκετο B 64 βλέπειν B 65 εἴκασε τοῦτον om. E 66 ἐκλιυδοῦτο B
 67 πεπόνθει MN 68 ταύτην M 69 τῶν εὐωνύμων: τῆ εὐωνύμω M 70 δὲ A
 71 δηλοποιήσας B κατάλεγε VBMN Theoph. Cont. 204, 9 Bekker: κατέλεγε
 ACE Theoph. Cont. 204, 9 cod. V 72 ἀπεκδέχ· δίκην B οὗτος EVB:
 οὕτω δὴ ἐτελευτα Theoph. Cont. 204, 10: οὕτως ACMNF 73 τῶν om. EC
 Κρητικῶν Theoph. Cont. 204, 12 76 οὖν: δὲ B 77 καινοτέρων VB Theoph.
 Cont. 204, 17: δεινοτέρων AEMNFB: δεινότερα C δεινῶν: κακῶν A 78 ἡμέρας
 μιᾶς B ἀπὸ ACEMN Theoph. Cont. 204, 18: om. VB εἶτε καὶ ἄφ' ἑαυτοῦ B
 79 συναγαγὼν ACE Theoph. Cont. 204, 19: συναγηχοῦς VBMNF 80 ταῦτὸ
 ACE 81 ἤδη — ἔξω EVBMN Theoph. Cont. 204, 21: ἔξω ἤδη γενόμενος A: ἤδη ἔξω
 γενόμενος C παρέσχεται C 82 τοῦ θέματος B τῶ θέματι om. ACE (sed cf.
 Theoph. Cont. 204, 23)

καὶ κατὰ τινὰ Χῶρον τόπον οὕτω λεγόμενον οἱ τούτῳ ὑπηρετοῦντες
 προκαταλαβόντες τὰς σκηνὰς κατεπήγνυον ἀμίλλη χρώμενοι καὶ σπουδῇ,
 85 ἔνταῦθά πως, εἴτε δὴ κατὰ πρόνοιαν εἴτε δὴ καὶ ἄλλως κατ' ἀγνοίαν,
 τὴν μὲν τοῦ βασιλέως ἐπὶ πεδινῷ χωρίῳ αὐλαίαν ἐπήξοντο, εἰς τινὰ δὲ
 λόφον ὑπερανεστηκότα τὴν τοῦ καίσαρος ἀνεπέτασαν. ὅπερ ὡς ἔρμαιον
 λαβόντες οἱ τῷ Μιχαήλ προσκείμενοι καὶ προσπολεμοῦντες τῷ καίσαρι
 κατητιώντο τὸ γεγονός καὶ τὰς κατ' ἐκείνου ἐξέκαιον συμβουλὰς. ὑπέθραττε
 90 δ' ὁμῶς αὐτοὺς καὶ νωθροτέρους ἐποίησεν πρὸς τὴν ἐγχείρησιν ἢ τοῦ
 καίσαρος κραταιοτέρα ἰσχύς. τὴν | τε γὰρ τοῦ δομestikou τῶν σχολῶν
 ἀρχὴν ὁ τοῦτο εἶχεν υἱὸς Ἀντίγονος, καὶ οἱ λοιποὶ στρατηγοὶ αὐτῷ
 ἐπειθάρχουν, καὶ Συμβάτιος ὁ λογοθέτης τοῦ δρόμου, γαμβρὸς ἐπὶ τῇ
 θυγατρὶ αὐτοῦ τυγχάνων, ἀναντιρρήτως τὰ ἐκείνου φρονεῖν ἐπιστεύετο.
 95 ἄλλ' ἔλαθεν ὁ Συμβάτιος ὑπὸ τοῦ βασιλέως κλαπτεῖς καὶ τὸν φόνον τοῦ
 πενθεροῦ ἐργασάμενος αὐτός, καὶ οὐκ ἄλλος, σύνθημα τοῦ φόνου εὐπρεπεί-
 σθεις. ἄρτι γὰρ ἐξῆι τὰς ἀναφορὰς ἀναγνοῦς, καὶ τὸ σημεῖον ἐδίδου τοῦ
 φόνου, σταυρὸν εἰς τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον ἐγχαράξας. ἀνεβάλλοντο δ'
 ὁμῶς οἱ συνωμότες, τὴν ἑταιρείαν παρισταμένην ὀρῶντες τοῦ καίσαρος.
 5 ὅπερ ὁ Μιχαήλ εὐλαβηθείς, μὴ πως κατὰ φῶρος γενόμενος καθ' ἑαυτοῦ
 τὴν μάχαιραν ἐπισπάσῃται, διὰ πιστοῦ τινος ἔθαρσοποιεῖ τοὺς ἄνδρας
 ταῖς ὑποσχέσεσι. καὶ κἂν παρῆλθε τὸν κίνδυνον ὁ καίσαρ καὶ παρεκρού-
 σατο, τῷ δέει καταπληροσόμενων καὶ κατεπιτηχότων τῶν συνωμοτῶν,
 εἰ μὴ Βασίλειος ὁ μετὰ ταῦτα βασιλεύς, παρακοιμώμενος ὢν, διανέστη
 10 πρὸς τὴν ἐγχείρησιν. οὗτος γὰρ ἀπορριψαί τε πείθει τὸ δέος τοὺς
 συνωμώτας καὶ πρὸς τὴν πράξιν ἐπιρρωννύει. ξιφήρεις οὖν τοὺς ἄνδρας
 ἐπιόντας ἰδὼν ὁ Βάρδας ἀθρόως ἔγνωκέ τε τὸν θάνατον καὶ πρὸς τοὺς
 πόδας ἔρριψε τοῦ βασιλέως αὐτόν. ἄλλ' ἀποσιπῶσι τοῦτον ἐκείθεν καὶ
 μεληδὸν κατατέμνουσιν, εἶτα κοντῶ τὰ παιδογόνα αὐτοῦ ἀπαιωρήσαν-
 15 τες μόρια παραδειγματίζουσιν. ἤρθη δὲ θόρυβος πολὺς καὶ τῷ βασιλεὶ
 κίνδυνον ἐπισείων. ὃν ὁ τῆς βίγλας δρουγγάριος Κωνσταντίνος μετὰ
 πολλῶν εἰς μέσον | ἀθρόως ἐπιφανεῖς διέλυσεν, εὐφημαῖς τε βάλλων τὸν
 βασιλέα καὶ δικαίως ἀποθανεῖν τὸν Βάρδαν διαβεβαιούμενος.

14 die 21. mens. Apr. a. 866

ACEVBMN FH 83 τόπον: κήπους B οὕτω ACE Theoph. Cont. 205, 1:
 om. VBMNFH 84 καταλαβόντες BM 85 πως VBMN Theoph. Cont. 205, 3: που
 ACE δὴ καὶ om. B κατ' ACVB: κατὰ EMNF 86 αὐλαίαν post βασιλέως B
 δέ: δὴ C 89 ἐπιβουλὰς B 90 νωθετέρους B 92 Ἀντίγονος ACEVB Theoph.
 Cont. 205, 11: Ἀντίγονος MN 93 Συμβάτης B ἐπὶ τῇ θυγατρὶ: ἐπιτηθείς C
 τῇ om. B 94 ἀναντιρρήτως om. B 95 Συμβάτιος ACVMN: Συμβάτης B:
 Συμβάτιος E 2 ἀφορμὰς C 6 ἐπισπάση V 9 ὁ — βασιλεύς om. B
 11 τὴν πράξιν: τὸν φόνον ACE 12 ἀθρόους B 13 ἑαυτὸν AE 18 Βάρ-
 δα C

23. Καὶ ὁ μὲν Βάρδας οὕτως ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο, καὶ οὕτως ἡ κατὰ
 20 Κρητῶν ἐκστρατεία ἐλέλυτο, τοῦ βασιλέως πρὸς τὸ Βυζάντιον ὑποστρέ-
 ψαντος. τοῦτο τὸ ἔργον εἰς βασιλείας ὕψος ἀνήγαγε τὸν Βασίλειον.
 φυσικῆς γὰρ ἀπορῶν γουῆς ὁ Μιχαὴλ καὶ τὰ κοινὰ διεξάγειν οὐχ οἷός τε
 ὦν εἰσποιεῖται τε αὐτὸν εἰς υἱὸν τῆς τῶν μαγίστρων ἀξία τιμήσας, καὶ
 25 διάδημα μετὰ μικρὸν αὐτῷ περιτίθησι κατὰ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν
 γενόμενος. ἐγκρατῆς δ' οὗτος τῆς ἀρχῆς γεγωνὸς ἀπειρεῖατος τὸν Βασίλειον
 ὡς πορρωτάτω ἀπαγαγεῖν τῶν μισητῶν ἔργων καὶ ἐπιρρήτων. Ἐλαθε
 δὲ διὰ τοῦτο ἑαυτῷ καθοπλίζων τὸν φθόνον. μὴ φέρων γὰρ τοὺς ἐλέγχους
 ὁ Μιχαὴλ καὶ τὸν Βασίλειον ἐκποδῶν ποιῆσαι διανοοῦμενος ὡς τῶν
 αὐτοῦ θελημάτων ἐμποδιστὴν, Βασιλικόν τινα τοῦ βασιλικῆς δρόμωνος
 30 ἐρέτην ὑπάρχοντα εἰς μέσον ἀγαγὼν τὴν πυρφύραν τε ἐνδύει καὶ τὸ
 διάδημα περιτίθησι, καὶ πρὸς τὴν σύγκλητον ἐξάγει τῆς χειρὸς ἔχων
 αὐτόν, καὶ ἐξαγαγὼν τοιοῦτων τινῶν ῥημάτων ἀπήρξατο. 'πάλαι μὲν
 ἔδει τουτοῦ τὸν ἄνδρα, ὦ φίλοι, εἰς τὸν περιβλεπτον κόσμον τῆς βασιλείας
 ἀναγαγεῖν, ἢ τὸν Βασίλειον. ἐφ' ᾧ καὶ μεταμεμέλημα. πρόσσετι γὰρ
 35 αὐτῷ

πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος,
 τὸ δεύτερον δὲ συμφυῆς πέλει στέφος.
 ἅπαντα δ' ἀρμόζουσι πρὸς τὴν ἀξίαν. |

24. Αὕτη ἡ πρᾶξις καὶ ὁ λόγος οὗτος ἀρχὴ γέγονε καὶ αἰτία τῆς
 40 αὐτοῦ καταλύσεως. ἐπισυνέβη δὲ τι καὶ ἄλλο· ἀκατοιστοῦν γὰρ ὁ
 Μιχαὴλ καὶ μεθυσκόμενος κατὰ τὸν τῆς μέθης καιρὸν πολλὰ καὶ ἄτοπα
 προσέτατε πράττεσθαι, τοῦ μὲν ἀφαιρεῖσθαι τὰ ὄψα, ἄλλου τὴν ῥίνα,
 καὶ τὴν κεφαλὴν ἐτέρου. ἐκώλυε δὲ ταῦτα γίνεσθαι ὁ Βασίλειος, οὐ
 τοσοῦτον περὶ τῶν ἄλλων, ὅσον περὶ ἑαυτοῦ δεδοικώς. ὡς οὖν ἔγνω ὁ

23 die 26. mens. Mai a. 866

cap. 23: Theoph. Cont. 206, 20—208, 22. cf. p. 130, cap. 14; Zon. III. 414, 16—
 416, 8; Glyc. 545, 6—545, 18 cap. 24: Theoph. Cont. 208, 22—211, 5; Zon. III.
 416, 8—417, 9; Glyc. 545, 18—546, 6

ACEVBMN FH 20 τῶν ante Κρητῶν add. B πρὸς: εἰς M 22 γουῆς
 ἀπορῶν B 23 τε post τῆ B ἀξία τιμήσας ACEVB: τιμήσας ἀξία MN
 24 περιτίθησι VBMN: ἐπιτίθησι Theoph. Cont. 207, 14: περιτίθεται ACE 25 δ':
 δὲ ACEFH 26 ἀπαγαγεῖν VBM: ἀπάγειν ACENF 27 φθόνον: φόνου BM
 29 Βασιλικεῖον B 30 ὑπάρχοντα VMN: τυγχάνοντα ACEB εἰς μέσον ἀγαγὼν
 τὴν om. ACE τε om. B 31 ἔχων om. M 32 μὲν om. B 34 ἀγαγεῖν M
 36 πρῶτον AVBMN: ὁ πρῶτον Theoph. Cont. 208, 18 cod. V: πρῶτα CE
 37 τὸ δεύτερον ACEB Theoph. Cont. 250, 21; Symeon mag., ed. Bekker, p. 683, 12:
 καὶ δεύτερον FH Theoph. Cont. 208, 19 Bekker: δεύτερον VMN Theoph. Cont.
 208, 19 cod. V 40 τοιοῦτο post ἄλλο add. ACE γὰρ om. E 42 καὶ post
 πρᾶττ. add. B 43 ἐκώλυσε C 44 τοῖς ἄλλοις B ἑαυτῷ B

- 45 Μιχαήλ ἐμπόδιον αὐτὸν ἔχων, μεγάλην κατ' αὐτοῦ συρράπτει ἐπιβουλῆν. ἡ δὲ ἦν· ὑποτίθησί τιμι λόγχην ἐπαφείναι λόγῳ μὲν κατὰ τοῦ θηρίου, ἔργῳ δὲ κατὰ τοῦ Βασιλείου. καὶ τοῦτο δηλον γέγονε τοῦ κελουσθέντος ἐν τῷ μέλλειν ἀποθνήσκειν ἐξαγορευσαντος. ἀφῆκε μὲν οὖν οὗτος τὴν λόγχην, διήμαρτε δέ, καὶ σέσωστο ὁ Βασιλείος. καὶ σωθεὶς δρᾶσαί τι
- 50 μᾶλλον ἐσπούδασεν ἢ παθεῖν. καὶ σφάττεται ὁ Μιχαήλ κατὰ τὰ ἀνάκτορα τοῦ ἁγίου Μάμαντος, ἐν ἔτει τῷ 5τος, ὥρα τρίτῃ τῆς νυκτός, ἄρξας μετὰ τῆς μητρὸς μὲν ἔτη δεκατέσσερα, δέκα δὲ καὶ ἐν μοναρχήσας. ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐκμελῶς καὶ ἀναγώγως βιώσας οὐ παντάπασιν ἡμοίρησε τῶν ἐπαινετῶν. δισκοποτήριον γὰρ προσήνεγκε τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ
- 55 πολυκάνδηλον τὰ πρῶν λίαν ὑπερέλασαντα.

51 die 24. mens. Sept. a. 867

ACEVBMN FH 45 ἔχων αὐτόν A ἔχειν B συρράπτει VBMN Theoph. Cont. 209, 19: ράπτει ACE 46 ἡδε post ἦν add. B ὑποτίθησι ACEMN: ὑποτίθει V: ὑπετίθη B 47 τοῦ pr. om. B τοῦτον B γέγονεν B 48 οὖν om. C 49 σέσωσται CB 50 ἐσπούδαζεν B ὁ om. M 51 τῷ om. M ἐξακισχιλιοστῷ τριακοστῷ ἑβδομηκοστῷ ἑκτῷ V 51/52 μὲν post ἄρξας VMNFH 52 δεκατέσσερα CE: τέσσαρεςκαίδεκα VMN: ἰδ' AB; τέσσαρα καὶ δέκα Theoph. Cont. 210, 14 δέκα — μοναρχήσας: μοναρχήσας δὲ ἔτη ια' A 53 ἐκμελῶς ACEMN: ἐμμελῶς V: ἀμελῶς B ἀναγώγως: ἀνάγνως B 54 προσένεγκε MN 55 λίαν τὰ πρῶν VB ὑπελάσαντα B post ὑπερελ. add. E: οὗτος ὁ βασιλεὺς Μιχαήλ ἐβασίλευσε σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ Θεοδώρᾳ καὶ μόνος χρόνους κδ', μῆνας ια'. ἐκράτησε γὰρ κατὰ τὴν κα' τοῦ Ὀκτωμβρίου μηνός, ἐσφάγη δὲ κατὰ τὴν κδ' τοῦ Σεπτεμβρίου. ἐτέθη δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ παρὰ τὸν ἐκεῖ βασιλέα Λέοντα ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν τῷ ἡρώῳ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν λάρνακι πρασίῳ, ὃς ἦν Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου. γυνὴ αὐτοῦ Εὐδοκία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ο ΜΑΚΕΔΩΝ Ο ΚΕΦΑΛΑΣ

1. 'Αναιρεθέντος δ', ὡς εἶπομεν, τοῦ Μιχαήλ τὸ τῆς μοναρχίας ἀνεδήσατο κράτος ὁ Βασίλειος. ὅστις δὲ οὗτος ἦν καὶ ὅθεν ὠρμητο, κάκ ποίας αἰτίας εἰς τὴν βασιλείον ἀνήει περιωπῆν ἐκ ταπεινῆς καὶ ἀλαμπύου
 60 ὀρμώμενος τύχης, ἀνωθεν ἀναλαβὼν ὁ λόγος | διατρανώσει. ἤνεγκε τοῖνυν ἡ τῶν Μακεδόνων χώρα αὐτόν, εἴλκε δὲ τὸ γένος ἐξ Ἀρμενίων, ἐκ πάντων λαμπρῶς καταγόμενος τῆς τῶν Ἀρσακιδῶν σειρᾶς, ἐξ ἧς μόνης νόμος ἦν βασιλεύεσθαι Πάρθους καὶ Μήδους καὶ Ἀρμενίους διὰ τὸ κλέος τοῦ πρώτου Ἀρσάκου τοῦ ἀνακτησαμένου τοῖς Πάρθοις τὴν βασιλείαν
 85 ὑπὸ Περσῶν ἐσφετερισμένην. καὶ συνέβη μέχρι πολλοῦ τοὺς τοῦ Ἀρσάκου ἀπογόνους βασιλεύειν τῶν εἰρημένων ἔθνων. Ἐσχάτος δὲ τῆς βασιλείας ἐκπεσὼν Ἀρτάβανος τῆς προγονικῆς, καὶ ὁ τούτου ἀδελφὸς Κλεινῆς, φυγάδες εἰς τὸ Βυζάντιον παραγίνονται. Λέων ὁ μέγας τότε τὴν τῶν Ῥωμαίων ἴθυνη βασιλείαν. οὗτος οὖν τοὺς ἀνδρας ὑποδεξάμενος καὶ
 70 ἀξιοπρεπῶς τιμῆσας οἰκησιν τὴν προσήκουσαν ἐν τῇ βασιλίδι ἀπέπειμεν. ὅπερ μαθὼν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς γράμμασιν αὐτοὺς μετεκαλεῖτο, εἰς τὴν πατρῶαν ὑπισχνούμενος ἡγεμονίαν ἐγκαταστήσαι. δεξαμένον δ' ἐκείνων τὰ γράμματα καὶ περὶ τοῦ πρακτέου διασκοπούμενον, μνηνεται διὰ τινος τῶν ὑπηρετούμενων αὐτοῖς πάντα τῷ βασιλεὶ καὶ ἡ ἐπιστολὴ
 75 ἐγχειρίζεται. γνωσθέντος δὲ τοῦ πράγματος τούτου τῷ βασιλεὶ, καὶ ὅτι οἱ πλάνητες οὗτοι καὶ ἐπήλυδες τῶν ἐπισημοτέρων εἰσίν, εἰς τινα πολίχνην τῆς Μακεδονίας Νίκην ὀνομαζομένην μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων αὐτοὺς κατοικίζει. εἶτα πάλιν τῆς Περσῶν βασιλείας ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν

57 die 24. mens. Sept. a. 867

cap. 1: Theoph. Cont. 212, 18—215, 2; Zon. III, 407, 13—408, 2

ACEVBMN FH 56 Βασίλειος — Κεφαλᾶς (ὁ Κεφ. om. V; λεγόμενος ante Κεφ. add. E) ACEV: Ἀρχὴ βασιλείας Βασιλείου i. m. M: Βασίλειος i. m. N: om. B
 57 δὲ B 58 ὁ om. M 59 ταπεινοῦ MN 60 ἀναλαβὼν VBMNF: διαλαβῶν ACE:
 λαβῶν H διατρανώσει: δηλώσει A σαφῶς post διατρ. add. B 61 ἡ om. M
 αὐτὸν om. VMNFH αὐτόν χώρα B εἴλκετο M 62 λαμπρῶς — σειρᾶς
 ACEMN: λαμπρῶς σειρᾶς καταγόμενος (καταγ. post Ἀρσ. B) τῆς τῶν Ἀρσ. VB
 63 νόμος: μόνως B 64 Πάρθοις VBMN (cf. Theoph. Cont. 213, 1): Πέρσας ACE
 65 ἐσφετερισμένην C 66 ἐσχάτον C 67 Κλεινῆς B 68 φυγάδιαι B
 Βυζάντιον: βασιλείον E 68/69 τότε post Ῥωμ. B 69 εἰθῆνε B 72 αὐτοὺς
 post πατρ. add. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 213, 16) ὑποσχόμενος E
 ὑπσχ. post 71 μετεκαλ. A ἐγκαταστ. ἡγεμ. A ἐγκαταστήται V 73 γράμ-
 ματα: πράγματα A 74 ἐξυπηρετούμενον B 75 τούτω E 74—76: καὶ ἡ
 ἐπιστολὴ — 75 τῷ βασιλ. post 76 εἰσίν B 76 πλάνηται B 78 κατοικίζει
 VBMN: ἐγκατοικίζει ACE

ἀνατραπέισις τὰ παραπλήσια καὶ ὁ τηνικαῦτα ἀμερμουμνῆς διεπράξατο,
 80 καὶ γράμμασι μετεκαλεῖτο τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ τῶν Ἀρσακιδῶν ἀπογόνους.
 φωραθέντος δὲ καὶ τούτου τοῦ δράματος Ἡρακλείω τῷ βασιλεῖ, καὶ ὅτι
 οὐκ εὐνοία τῇ πρὸς αὐτοὺς ἢ μετὰ κλήσις γίνεται, ἀλλ' ὥστε δι' αὐτῶν τὸ
 τῶν Ἀρμενίων καὶ Πάρθων γένος ὑπήκοον γενέσθαι, εἰς Φιλίππου
 αὐτοῦ (μία δὲ καὶ αὕτη τῶν Μακεδονικῶν πόλεων) μετοικίζει, εἶτα πάλιν
 85 ἐκείθεν εἰς Ἀδριανούπολιν. εὐθέτου δὲ τοῦ τόπου φανέντος τοῖς ξένοις,
 εἰς πλῆθος κατέστησαν, ἀσύγχυτον τὸ γένος διαφυλάττοντες.

2. Χρόνοις δὲ ὕστερον, ἠνίκα Κωνσταντῖνος σὺν Εἰρήνῃ τῇ μητρὶ
 ἔβασίλευεν, ἀνὴρ τις Μαίκτης τοῦνομα, εἰς τὸ τῶν Ἀρσακιδῶν ἀναφέρων
 γένος, κατὰ τινα χρεῖαν εἰσῆει εἰς τὴν βασιλεύουσαν, ὡς ἀνδρὶ περι-
 90 τυγχάνει τυχαίως ὁμογενεῖ Λέοντι τοῦνομα, καὶ εἰς ὁμιλίαν αὐτῶ
 καταστάς ὅλος τῆς τούτου φιλίας ἐγένετο. ὡς δὲ κατενόησε καὶ αὐτὸν
 τοῦ τῶν Ἀρσακιδῶν αἵματος εἶναι, ἐν Ἀδριανούπολει οἰκοῦντα, προκρίνει
 τῆς ἰδίας τὴν ἀλλοτριάν διὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀρετὴν, καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν
 ἀσπασάμενος κῆδος μίαν τῶν αὐτοῦ θυγατέρων ἠγάγετο. ἐξ ὧν ὁ τοῦ
 95 ἱστορομένου προήλθε πατήρ, ῥώμη τε διαφέρων καὶ τῇ λοιπῇ τοῦ
 σώματος θέσει. ὃν γυνὴ τις εὐγενῆς, τῆς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ὡς
 φασί, καταγομένη σειρᾶς, γαμβρὸν ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ἄγεται θυγατρὶ λίαν
 εὐπρεπεστάτῃ, ἐξ ἧς ἐτέχθη Βασίλειος, πολλὰ πρὸ τῆς γεννήσεως φέρων
 σύμβολα τῆς βασιλείας. ἐκ τοιούτων γεννητόρων προαχθεὶς ὁ Βασίλειος
 5 ἐλευθερίως ἀνήγετο. ἐπεὶ δὲ Κροῦμος ὁ τῶν Βουλγάρων ἄρχων, ταῖς
 κατὰ Ῥωμαίων νίκαις πεφουσημένος, μέγα στρατόπεδον ἀγείρας ἐπολιόρ-
 κει τὴν Ἀδριανούπολιν, μηδενὸς χεῖρα ἀντάραι τούτῳ τολμῶντος
 ἀνυποστάτῳ τυγχάνοντι διὰ τὰς προηγησαμένας εὐτυχίας, χρόνον τῇ
 10 πόλει περικαθίσας ἐφ' ἱκανὸν ὠμολόγει ταύτην διὰ τὴν τῶν ἀναγκαίων
 ἔνδειαν παραστήσασθαι | καὶ πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ, οἷς ἠριθμεῖτο καὶ ὁ

6 a. 813

cap. 2: Theoph. Cont. 215, 3—217, 20: Zon. III, 408, 2—408, 10

ACEVBMN FH 79 τὰ om. ACE ἀμερμουμνῆς EVBN Theoph. Cont. 214, 9
 80 ἀπογόνους ACEMN (cf. Theoph. Cont. 214, 9): ἐγγόνους V: ἐκ γένους B
 81 δράματος A EVMN Theoph. Cont. 214, 12: γράμματος C: πράγματος B
 84 καὶ om. B κατοικίζει B 87 δ' M 88 ἔβασίλευεν AM Μακταίτης M
 τοῦνομα Μαίκτης A 89 περιτυγχάνει VBMN Theoph. Cont. 215, 6: τυγχάνει ACE
 91 ὅλος EM τούτου: αὐτοῦ VB καὶ ante κατενόησε add. M 92 οἰκῆσαι C
 95 προήλθε VBMN Theoph. Cont. 215, 14: ὑπήρχε ACE 1 θέσει: διαθέσει, post
 95 λοιπῇ B εὐγενῆς om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 215, 18) 3 σύμβολα
 φέρων B 4 σύμβολα om. ACEMNFH (sed cf. Theoph. Cont. 216, 5) τῶν ante
 τοιούτων add. ACEMNF (sed cf. Theoph. Cont. 216, 4) 6 τῶν ante Ῥωμ. add. B
 9 παρακαθίσας B ὠμολόγει ACEMN: ὁμολόγως V: ὁμολογῖς
 Theoph. Cont. 216, 15 10 παραστήσασθαι CEMN: παραστήσεσθαι A: παρεστή-
 σατο VB Theoph. Cont. 216, 15

τῆς πόλεως ἀρχιερεὺς Μανουήλ, εἰς Βουλγαρίαν μετέστησε. συνέβη μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τοὺς τοῦ Βασιλείου γεννήτορας, ὑπομάζιον αὐτὸν ἐπιφέροντας, εἰς τὴν τῶν Βουλγάρων ἀπαχθῆναι γῆν. ἔνθα αὐτὸς τε ὁ κλεινὸς ἀρχιερεὺς καὶ οἱ τοῦ Βασιλείου γεννήτορες καὶ τὸ σὺν τῷ ἀρχιερεὶ πλήθος ἀνόθευτον τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν διατηρήσαντες πολλοὺς τῶν Βουλγάρων πρὸς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν μετήγαγον, μῆτω τοῦ ἔθνους μετηγμένου πρὸς θεοσεβείαν, καὶ πολλαχοῦ τῆς Βουλγαρικῆς γῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας κατεβέβληντο σπέρματα. ἀλλὰ Κρούμος μὲν ἔφθη καταλύσασθαι τὴν ζωὴν, Μουρτάγων δὲ ὁ τούτου διάδοχος πολλῶν τὸν ἀπελθόντα νικῶν εἰς θηριωδίαν, αὐτὸ τὸ γινόμενον οὐκ ἀγνοήσας, καὶ ὅτι τὸ τῶν Βουλγάρων ἡρέμα γένος πρὸς Χριστιανισμὸν μεταφέρεται, θυμοῦ τε πλήρης καθίσταται, καὶ τὸν τε θεῖον ἀρχιερέα Μανουήλ καὶ τοὺς ἐξοχωτάτους τῶν περὶ αὐτὸν μετὰ θυμοῦ παραστησάμενος πρῶτον μὲν ἠπίως μεταστῆσαι ἐπειράτο καὶ ὁμαλῶς τῆς ὀρθοδόξου καὶ ἀμωμήτου τῶν Χριστιανῶν πίστεως, ἐπεὶ δὲ κρείττους αὐτοὺς κατενόησε καὶ ὑποσχέσεων καὶ ἀπειλῶν, μετὰ πολλὰς αἰκίας τῷ διὰ μαρτυρίου παραδιδωσι θανάτω. καὶ Μανουήλ μὲν ὁ κλεινὸς ἀρχιερεὺς οὕτω τῷ διὰ μαρτυρίου τέλει συνάμα τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἐμφανέσι τὴν ἑαυτοῦ ἐπισφραγίζει ζωὴν, καὶ πολλοὺς τῶν καθ' αἶμα προσηκόντων συνέβη μαρτυρικῆς εὐκλείας ἀξιοθῆναι. ἐπεὶ δὲ ἔδει ποτὲ καθόδου τυχεῖν τοὺς ὑπολειμμένους αἰχμαλώτους, ἄνωθεν τοῦ θεοῦ τὴν ἔξοδον αὐτοῖς πραγματευόμενου, ὁ τῶν Βουλγάρων ἀρχηγὸς πολλάκις θραυσθεὶς, καὶ μὴ δυνάμενος ἐπὶ πλέον πρὸς τὰς | Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις ἀντικαθίστασθαι, εἰρήνην ἀντὶ τῆς μάχης ἀσπάζεται καὶ ἀπολύει τῆς αἰχμαλωσίας τὸν λαόν. ἄρτι δὲ συναλιζόντων τῶν αἰχμαλώτων, καὶ μελλόντων ἦδη πρὸς τὰ πάτρια ἦθη παλινοστεῖν, ὁ ἄρχων θεωρῶς ἐγίνετο τῶν αἰχμαλώτων, καὶ τὸν παῖδα κατιδὼν Βασιλείον ἦδη τὴν παιδικὴν παραλλάσσοντα ἠλικίαν

19 die 13. mens. Apr. a. 814 35 a. circiter 837/838

ACEVBMN FH 12 Βασιλείου CEV Theoph. Cont. 216, 18: βασιλέως ABMN 12—14 ὑπομάζιον — γεννήτορες om. A 13 τῶν om. CMNFH (sed cf. Theoph. Cont. 216, 19) ἔνθα: ἐνταῦθα E 14 Βασιλείου AVF: βασιλέως CEBMN τό: ὁ M 15 τὴν ... πίστιν: τῆς ... πίστιν M τὸν ante Χριστὸν add. E 15/16 διατηρήσαντες — πίστιν om. B 17 καί: κἀν B 18 κατεβέβληντο VBMN: κατεβάλλοντο Theoph. Cont. 217, 1: κατεβέβλητο ACE μὲν om. B 19 καταλύσασθαι VBMN: Theoph. Cont. 217, 4: Κουρτάγων VB: Μουρτάγων Theoph. Cont. 217, 4: Κουρτάγων ACMNFH: Κοτράγων E πολὺ B 20 τὸν ἀπελθόντα: τῶν ἀπελθόντων C νικῶν: νίκοντα B αὐτὸ om. B 21 μεταφέρεται: μετατίθεται B 22 τε pr. om. B τε alt.: τότε B 23 πρῶτα A 24 μεταστῆσαι: παραστῆσαι A ἐπειρ. μεταστ. B 25 πίστεως τῶν Χριστ. A ἢ ἐπειράτο ante κατενόησε add. A κατενόησε post 26 ἀπειλῶν B 27 καὶ M. — ὁ: καὶ ὁ μὲν M. ὁ M μὲν om. B 28 συνάμα: ἅμα B 29 δὲ post πολλοὺς add. B συνέβη προσηκόντων VNFH τῷ βασιλεὶ post προσηκ. add. B 30 καθόδου ποτὲ VB 31 θεοῦ om. M 34 τὸν λαόν τῆς αἰχμ. A 35 συναλιζόντων: συναδροισθέντων B ἦδη om. B 36 ἔθη B 37 παραλλάσσοντα: παρελάσαντα B

καὶ τῆς ἐφήβου ἀπτόμενον πρὸς ἑαυτὸν μετεκαλεῖτο, ἐλευθέριον ἰδῶν
 ἐνορῶντα καὶ χαρὶν ὑπογελῶντα καὶ περισκαίροντα, καὶ ἐγγύς παρα-
 40 στάντα ταῖς χερσὶν (ἠθέλησε) κατασχεῖν καὶ ἀσπάσασθαι καὶ μῆλον
 ὑπερφυῆς τὸ μέγεθος αὐτῷ παρασχεῖν. ὅπερ οὗτος ἀκάκως πᾶνυ καὶ
 θαρραλέως τοῖς τοῦ ἄρχοντος ἐπεριδόμενος γόνασι διδόμενον ὑπεδέξατο,
 ἐν τῷ ἀπλάστω ἦθει καὶ ἀπεριέργω τὴν ἑαυτοῦ εὐγένειαν ἐνδεικνύμενος,
 ὡς ἐκπλαγῆναι μὲν τὸν ἄρχοντα, ἀγανακτεῖν δὲ λεληθότως τοὺς ὑπ'
 45 αὐτῶν, εἰ τοιοῦτος ὧν ὁ νέος συγχωροῖτο οἶκοι παλινοστεῖν.

3. Ἄλλ' ἀπελύθησαν ὁμως εὐμενεῖα θεοῦ πρὸς τὰ οἴκεα ὁ ἀπαθὴς
 αἰχμάλωτος τῶν Ῥωμαίων λαός, συνεξήλθον δὲ καὶ οἱ τοῦ Βασιλείου
 γονεῖς, τὸν φίλτατον ἑαυτῶν παῖδα προσεπαγόμενοι. φασὶ δὲ καὶ πολλὰ
 σημεῖα συνενεχθῆναι τούτῳ, γνώριμον καθιστῶντα τὸν ἄνδρα, ὡς εἰς
 50 τὴν βασιλείου ἀναχθεῖν περιωπῆν. ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα παριτέον τῷ λόγῳ,
 ὡς παροκλήν ἐμποιοῦντα. ὁ δ' οὐ θέμις παραδοῦναι σιγῇ, τοῦτο καὶ
 διηγῆσομαι. θέρουσ ἦν ἀκμή, καὶ οἱ τὸν παῖδα γεγεννηκότες ἐξήλθον εἰς
 τὸν ἴδιον ἀγρόν, τοὺς θεριστὰς πρὸς τὸ ἔργον ἐντείνοντες. καὶ οὗτοι μὲν
 ἦσαν πρὸς τούτοις, τὸ δὲ παιδίον, ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ θάλπου καταφλέγοιτο
 55 τοῦ ἡλίου, σκηνὴν τινα σχεδιάσαντες ἐκ τοῦ συνδέσμου τῶν ἀσταχῶν
 ἐν ταύτῃ τοῦτο κοιμηθησόμενον ἔθεντο, ἅμα μὲν τῆς τοῦ ἡλίου θερμῆς
 τὸν καύσωνα ἀβλαβῶς διελθεῖν μηχανώμενοι, ἅμα δὲ καὶ ὡς ἀπερικακῶς
 ὑπνώττοι, μὴ ὑπὸ τινος ἐξωθεν ἐνοχλούμενον. ἄλλ' ἐκεῖνοι μὲν τὴν
 στιβάδα, ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου, σχεδιάσαντες καὶ τὸν παῖδα κατακοιμήσαν-
 60 τες ᾤχοντο πρὸς τὸ ἔργον. τοῦ ἡλίου δὲ τὰς ἀκτῖνας ἐπαφιέντος τῷ παιδί
 καὶ οὐ μικρῶς τοῦτον παρενοχλοῦντος ἀετὸς ἐπικαταπτὰς ἠπλωμέναις
 ταῖς πτέρυξι τὸ παιδίον ἐσκίαζεν. ἀρθεῖσθαι δὲ παρὰ τῶν ἰδόντων φωνῆς,
 μὴ τι καὶ πάθῃ παρὰ τοῦ ζῶου εὐλαβηθέντων, ἡ μήτηρ εὐθύς πρὸς τὸν
 παῖδα δραμοῦσα, ὡς εὔρε τοῦτον ἠδέως καθεύδοντα, ἰδοῦσα δὲ καὶ τὸν

cap. 3: Theoph. Cont. 217, 21—220, 14: Zon. III, 408, 10—409, 5; Glyc. 546, 8—546, 14

ACEVBMN FH 39 ὡς post περισκαίρ. add. B παραστάντα: παραστήσια B
 40 τε add. post ταῖς VB χερσὶν AVBM ἠθέλησε Fabrot Bekker: om.
 ACEVBMN FH 41 οὗτος: ἐκεῖνος B πᾶνυ post 42 θαρραλ. M 43 ἑαυτοῦ:
 αὐτοῦ B εὐγένειαν ACEMN Theoph. Cont. 217, 19: εὐμενεῖαν VB 45 τοι-
 οῦτος: τοσοῦτον B ὧν: ἦν C νέος — οἶκοι: νέος θεσπέσιος συγχωρεῖται οἶκον B
 46 ἀπεληλύθεισαν C 46/47 ὁ — λαός: ἀπαθεῖς οἱ αἰχμάλωτοι B 47 Βασι-
 λείου: βασιλέως CB 48 γονεῖς om. B ἑαυτῶν ACEMN: ἑαυτοῖς VB: αὐτοῖς
 Theoph. Cont. 218, 2 51 καὶ om. B 52 ἐξήλθον post 53 ἴδιον A 53 πρὸς
 τοῦργον A 54 θάλπου: ἡλίου B καταφλέγεται A 55 τοῦ ἡλίου om. B
 συνδέσμου VB MN Theoph. Cont. 218, 9: ἀποδέσμου ACE 56 ταῖς πτέρυξι
 56 τοῦτο AVB: τοῦτον C ENH: τὸν M: τὸν παῖδα Theoph. Cont. 218, 10 57 ὡς
 om. B 58 ὑπνώττοι ACE: ὑπνώττη V: ὑπνώττει NH: ὑπνώττειν BMF
 ἐνοχλούμενον VB: ἐνοχλούμενος ACEMNFH 59 κοιμήσαντες VB 61 τοῦτον
 om. A ἐνοχλοῦντος A 63 πάθῃ A

- 85 αὐτὸν σκιὰν ταῖς πτέρυξι τῷ παιδί περιποιούμενον καὶ μηδὲ πρὸς τὴν
 ταύτης ἐκπλαγέντα ἐπέλευσιν, ἀλλ' ὥσπερ καὶ χάριν ἀπαιτοῦντα αὐτήν,
 κατὰ μὲν τὸ πρόχειρον οὐκ εἰς νοῦν ἐβάλλετο τὸ θεοπρόπιον, ἀλλ' ὡς
 εἶχε λίθον ἀπὸ τῆς γῆς λαβοῦσα τὸν αὐτὸν ἀπέδωκε. καὶ οὗτος μὲν μικρὸν
 70 αὐτὸς κατὰ τὸ πρότερον σχῆμα ἠπλωμέναις ταῖς πτέρυξι τὸ παιδίον
 ἐπισκιάζων. καὶ πάλιν ἤρτο φωνῇ παρὰ τῶν θεατῶν διωλύγιος, καὶ ἡ
 μήτηρ πρὸς τὸ παιδίον, καὶ λίθω πάλιν ὁ αὐτὸς ἀποσοβούμενος, καὶ ἡ
 τῆς μητρὸς πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ὑποστροφή. ὡς δὲ καὶ τρις καὶ
 75 συμβόλου, καὶ τεκμηριούται διὰ τῶν προλαβόντων τὰ γενόμενα ὕστερον.
 ἐτρέφετο τοῖνυν διὰ πάσης ἐπιμελείας ὁ παῖς ὑπὸ μόνοις τοῖς φύσασιν.

4. Ἦδη δὲ αὐτοῦ τὴν τῶν νεανίσκων παραμείψαντος | ἡλικίαν
 ὑπαπήει μὲν ὁ πατήρ τοῦ βίου, χηρεία δὲ περὶ τὴν μητέρα καὶ ὀρφανία
 80 περὶ τουτοῖ τὸν νεανίαν, καὶ ἐντεῦθεν ἀνία καὶ θλίψεις ἐφύοντο. ἐπέρει
 δὲ καὶ φροντίδων ἐσμός, τῆς περὶ τὸν οἶκον ἐπιμελείας καὶ τῆς μητρικῆς
 προνοίας καὶ τῶν ἀδελφῶν ἄρτι ἀφ' ἑαυτοῦ ἐξημμένης. ἐπεὶ περ γεωργία
 μικρὰ τις ἐπικουρία ἐδόκει αὐτῷ καὶ συνεργὸς πρὸς τὸν βίον, βουλευεται
 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν εἰσελθεῖν, κἀντεῦθεν ἑαυτῷ τε καὶ τοῖς φιλότοις
 ἐπαξίως πορίσαι τὰ δέοντα. καὶ τοῦτον μὲν εἶχεν ὁ πρὸς τὴν βασιλεύ-
 85 ουσαν ἔρως, ἀνθεῖλκε δὲ καὶ κατεῖχεν ἡ μήτηρ, μὴ συγχωροῦσα ποιῆ-
 σαι τὸ βουλευόμενον, ἀλλὰ προσμένειν καὶ γηροτροφεῖν παρακαλοῦσα,
 ἀπελθοῦσαν δὲ παραπέμψαι ταῖς ἑαυτοῦ χερσὶ καὶ οὕτω πορείαν στεί-
 λασθαι τὴν αὐτῷ καταθύμιον· ἀλλὰ καὶ οὕτως αὐτὴν ἔχουσαν δυσάπο-

cap. 4: Theoph. Cont. 220, 15—225, 14; Zon. III, 409, 5—411, 2; Glyc. 546, 16—546, 21

ACEVBMN FH 65 παιδί AVB: παιδίω CEMNF Theoph. Cont. 218, 17
 66 ἐκπλαγέντα: ἐκπτάντα B 67 κατὰ — θεοπρόπιον: καὶ τὸ μὲν θεοπρόπιον οὐκ
 εἰς νοῦν ἐβάλλετο τότε A πρόχειρον: θεοπρόπιον CE ἐβάλλετο CE θεοπρό-
 πιον ACEVB: θεοτρόπιον MNF 68 ἀπὸ: ἐκ A μικρὸν μὲν B 70 πρότερον
 σχῆμα: πρόσχημα V παιδίον: παιδί B 71 ἐπισκιάζων VBMN Theoph.
 Cont. 218, 23: κατασκιάζων ACE 72 πρὸς τὸ παιδίον ACEVBF Theoph. Cont.
 219, 1: πρὸς τὸν παῖδα MN ἀποσοβούμενος ACEMN: ἔκσοβούμενος VB Theoph.
 Cont. 219, 2 cod. V 73 ἐργαζομένους: παῖδας M ὑποστροφή ACVB Theoph.
 Cont. 219, 2 cod. V: ἀποστροφή M: ἐπιστροφή E Theoph. Cont. 219, 2 Bekker
 74 ἐγένετο VBMN: ἐγίνετο ACE συναίθησιν post 75 συμβόλου B 75 τὰ —
 ὕστερον: τὰ γεγονότα ἐς ὕστερον B γενόμενα: γινόμενα M 76 ὑπὸ: ἐπὶ B
 78 τοῦ βίου ὁ πατήρ B 79 τουτοῖ VBMN: τούτων CE: om. A καὶ ἐντεῦθεν:
 κἀντεῦθεν A 81 ἀφ' ἑαυτοῦ: ἀφ' ἑαυτῆς V: αὐτῆς B ἐπεὶ περ: καὶ ἐπει B
 82 βούλεται B 83 τε om. B 84 ἐπαξίως om. B 86 παρακαλοῦσα post
 προσμένει VBNFH 87 πορείαν om. B 88 αὐτὴν VBMN: ταύτην (post
 ἀλλὰ AC) ACE

σπάστως αἱ βιοτικά φροντίδες ἀναπείθουσιν ἀπολύσαι. ἄρας οὖν ἐκ
 90 Μακεδονίας τὴν βασιλίδα καταλαμβάνει. καὶ τὸ μεταξύ διανύσας διά-
 στήμα καὶ κατὰ τὰς Χρυσῆς πύλας τῆς βασιλίδος γενόμενος, καὶ δι'
 αὐτῶν εἰσελθὼν ἤδη πρὸς ἑσπέραν τῆς ἡμέρας οὕσης ἐν τῷ τοῦ ἀγίου
 μάρτυρος Διομήδους μοναστηρίῳ, κατὰ τὰ ἐν τοῖς προαυλίοις βῆθρα
 95 ἑαυτὸν ἀνεπαύετο. περὶ πρώτην δὲ φυλακὴν τῆς νυκτὸς ὄναρ τῷ τῆς
 μονῆς ἡγουμένῳ ὁ μάρτυς ἐφίσταται Διομήδης, κελεύων ἐξελθεῖν εἰς τὸν
 τῆς μονῆς πυλῶνα καὶ ὀνομαστί καλέσαι Βασιλεῖον καὶ τὸν ὑπακούσαντα
 εἰσαγαγεῖν εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ἐπιμελείας ἀξιώσαι. κειρισμένον γὰρ
 εἶναι τοῦτον βασιλέα παρὰ θεοῦ, καὶ | αὐτὸν μέλλειν εἰς ἀνοικοδομήν
 5 καὶ αὐξήσειν τῆς παρούσης γενέσθαι μονῆς. ὁ δὲ καθηγούμενος φάντασμα
 τὸ θεαθὲν εἶναι ὑπολογισάμενος ἐν οὐδενὶ λόγῳ τὰ λαληθέντα ἐποίη-
 σαστο, ὁλλὰ πάλιν ἑαυτὸν τῷ ὑπνω ἐπεδεδώκει. τὰ δμοια δὲ πάλιν ἐκ
 δευτέρου θεασάμενος, ἐπεὶ μὴ ἀνέφερε νωθῆς τις ὦν καὶ ὑπνώδης, ἐκ
 τρίτου βλέπει τὸν μάρτυρα, οὐκεθ' ἡσύχως καὶ πράως παρακελευόμενον,
 10 ἀλλὰ καὶ λίαν σφοδρῶς ἀπειλοῦντα καὶ μάλιστα τῷ δοκεῖν ἐπιφέροντα,
 εἰ μὴ θάπτον ὑπηρετήσῃ τοῖς λεγομένοις. τότε δ' οὖν ἔμφοβος διῦπνι-
 σθεὶς καὶ τὸν ὄκνον ἐκτιναξάμενος τῷ πυλῶνι ἐφίσταται καὶ κατὰ τὸ
 θεῖον πρόσταγμα ἐκάλει 'Βασίλειε.' καὶ ὡς εὐθὺς· 'Ἰδού ἐγώ, κύριε. τί προσ-
 τάσεις τῷ δούλῳ σου;' εἶψα δὲ αὐτὸν τῆς μονῆς εἰσαγαγὼν δεούσης
 15 τε θεραπείας καὶ ἐπιμελείας ἤξιωσε καὶ πάσης μετέδωκε φιλανθρωπίας.
 εἶτ' ἔχεμυθεῖν ἀσφαλτισάμενος καὶ μὴ ἔκπυστον πρὸς τὴν θεοσά, ἀλλὰ
 παρ' ἑαυτῷ φυλάττειν τὸ μυστήριον παρεγγύσας, τὴν τοῦ μάρτυρος
 αὐτῷ ἐφανέρωσε πρόρρησιν καὶ μεμνησθαὶ μετὰ τὴν ἔκβασιν τῶν πραγ-
 μάτων ἑαυτοῦ τε καὶ τῆς μονῆς ἐδυσώπει. τοῦ δὲ ὡς ὑπὲρ ἑαυτὸν τὸ
 20 πρᾶγμα ἀποσειομένου, καὶ μᾶλλον ἀξιοῦντος τὸν ἡγούμενον εἰσοικι-
 σθῆναι τινὶ τῶν ἐμφανεστέρων εἰς δουλείαν, ἀσπασίως ἑαυτὸν εἰς τοῦτο
 ἐκδέδωκεν ὁ ἡγούμενος, καὶ ἐπεὶ συνήθως εἶχε πρὸς τὴν τοιαύτην μονὴν
 ὁ τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ καὶ Βάρδα τοῦ καίσαρος συγγενῆς Θεόφιλος,
 ὃν ὑποκοριζόμενοι διὰ τὸ μικρὸν τῆς ἡλικίας Θεοφιλίτζην ἐκάλουον,

ACEVBMN FH 89 ἄρας οὖν VBMN Theoph. Cont. 223, 5; καὶ δὴ ἄρας ACE
 90 διάστημα ACEBF Theoph. Cont. 223, 9; σύστημα VMN 91 βασιλίδος γενό-
 μενος: πόλεως γεγονώς B 92 καὶ post ἤδη add. ACE τῆς ἡμέρας πρὸς
 ἑσπέραν B 92/93 ἐν τῷ ... μοναστηρίῳ: ἐν τῇ ... μονῇ B 95 ἐπανεπαύετο V
 περὶ δὲ πρώτ. τῆς νυκτὸς φυλ. AE 4 αὐξ. καὶ ἀνοικ. ACE (sed cf. Theoph.
 Cont. 223, 21) 5 φαντάσματα B 6 εἶναι: αὐτῷ A λογισάμενος B
 7 ἑαυτὸν: ἑαυτῷ E ἐπεδεδώκει AV: ἐπιδεδώκει CEBMNFH 14 εἰσαγαγὼν B
 ACEMN: ἀγαγὼν VB 15 τε om. A 16 εἶτ' ACEMNF: εἶτα VBH ἐκ-
 πύστον E 18 αὐτῷ om. B πρόρρησιν A ἔκβασιν ACEMN Theoph. Cont.
 224, 16: ἀπόβασιν VB 19 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ AVB ἑαυτὸν: αὐτὸν M 20 καὶ
 om. M εἰσοικισθῆναι post 21 δουλείαν A 21 ἑαυτὸν post 22 ἐκδέδωκεν VB
 (sed cf. Theoph. Cont. 224, 19) 22 ἐκδέδωκεν post ἡγούμ. A 24 Θεοφιλίτ-
 ζην M

26 τούτῳ συνέστησε τὸν Βασίλειον αἰεὶ σπουδῆν ἔχοντι γενναίους καὶ
 εὐειδεῖς καὶ ἐπ' ἀνδρείᾳ | διαβοήτους κεκτῆσθαι περὶ αὐτὸν ὑπηρετάς.
 τοιοῦτους γὰρ προσλαμβάνων σηρικαῖς τε εὐθὺς ἐκόσμη ἔσθησι καὶ τῇ
 ἄλλῃ καταστολῇ διαπρεπῶς κατελάμπρυνε. τούτοις ἐγκαταλεγέντα τὸν
 Βασίλειον καὶ κατὰ πολὺ προέχειν τῶν ἄλλων δοκοῦντα κατὰ τὴν
 30 σωματικὴν βώμην καὶ ψυχικὴν ἀνδρείαν πρωτοστράτωρα τοῦτον προ-
 βάλεται. αἰεὶ δὲ τοῖς ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἐπὶ
 πλεόν ἡγαπάτο παρὰ τοῦ Θεοφίλου καὶ ἐπὶ τοῖς οἰκείοις προτερήμασι
 ἐθαυμάζετο. ἦν γὰρ κατὰ τε χεῖρα γενναῖος καὶ κατὰ ψυχὴν θαρρα-
 λέος καὶ πρὸς πᾶν τὸ κελευόμενον ὀξύς τε καὶ ἐπιτήδειος.

35 5. Καὶ ὁ μὲν Βασίλειος ἦν ἐν τούτοις, ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἐγλίχτο
 μαθεῖν, πῶς αὐτῷ τὰ κατὰ τὴν ὁδὸν ἔσχε καὶ ποῖα τις αὐτὸν παῦλα τῶν
 πόνων ἐδέξατο. δυσθυμοῦσα δὲ καὶ ἀσχάλλουσα ὄρα καθ' ὕπνου μέγα
 φυτὸν κυπαρίσσω προσεοικός, ἔνδον τῆς αὐτῆς αὐλῆς ἔσθηκός, χρυ-
 σοῖς πυκναζόμενον φύλλοις καὶ χρυσοῦς τοὺς κλάδους καὶ τὸ στέλεχος
 40 ἔχον, οὐ ἐφύπερθεν ὁ ταύτης υἱὸς Βασίλειος ἐκαθέζετο. διῦπνισθεῖσα δὲ
 διηγεῖται τὸ ὄραμά τινι τῶν εὐλαβῶν γυναικῶν. ἡ δὲ εὐθυμεῖν τε ἐπέ-
 τρεπεν ἐπὶ τῷ υἱῷ καὶ τὸ ὄραθὲν ἐπικρίνουσα βασιλέα Ῥωμαίων γενέσθαι
 τὸν υἱὸν αὐτῆς ἀπεφάνετο. τοῖς προτέροις οὖν καὶ τοῦτο προσβαλοῦσα
 λοιπὸν ἡ μήτηρ οὐκέτι τὸ ἀπὸ τοῦδε περὶ αὐτοῦ ἐδυσφόρει, ἀλλ' ἔχαρε
 45 καὶ χρηστάς ἐπὶ τῷ υἱῷ ἔτρεφε τὰς ἐλπίδας.

6. Συνέβη δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Θεόφιλον τὸν τοῦ Βασιλείου κύριον
 δημοσίων χάριν πραγμάτων ἀποσταλῆναι εἰς Πελοπόννησον. εἶπετο
 τούτῳ καὶ ὁ Βασίλειος, τὴν ἀφωρισμένην αὐτῷ ὑπηρεσίαν ἀποπληρῶν.
 ἐλθόντων δ' εἰς Ἀχαΐαν εἰσῆει μὲν ὁ Θεόφιλος εἰς τὸν τοῦ πρωτοκλήτου
 50 ἀποστόλου Ἀνδρέου ναὸν προσευξόμενος, οὐ συνεισῆλθε δ' αὐτῷ ὁ
 Βασίλειος τότε, τῇ οἰκείᾳ διακονίᾳ, ὡς ἔοικεν, ἀπασχοληθείς. ὕστερον
 δὲ καὶ αὐτὸς τῷ ἀποστόλῳ ἀποπληρῶν τὰ καθήκοντα, καιροῦ δρα-

cap. 5: Theoph. Cont. 225, 15—226, 6 cap. 6: Theoph. Cont. 226, 7—228, 22;
 Zon. III, 433, 3—434, 11; Glyc. 547, 3—547, 8

ACEVBMN FH 25 σπουδῆς E 25/26 καὶ εὐειδεῖς post 26 διαβοήτους B
 26 ἐπ' ἀνδρείᾳ διαβοήτους: ἀνδρείους A κεκτῆσθαι: ἔχειν A περὶ αὐτὸν
 ACEVBF Theoph. Cont. 225, 5: περὶ αὐτὸν MN 27 τοιοῦτου E εὐθὺς om. B
 ἔσθησσι M 28 ἄλλῃ: ἄλλως B 29 προέχειν VB MN Theoph. Cont. 225, 8:
 προὔχειν ACE κατὰ alt.: καὶ B 30 τὴν ante ψυχ. add. B πρωτοστρά-
 τωρα BMN Theoph. Cont. 225, 10 36 κατὰ om. E αὐτὸν ACEV: αὐτῷ MN:
 om. B 37 σχάλλουσα M 38 αὐτῆς: κατ' αὐτὴν A αὐτῆς αὐλῆς: αὐλῆς
 αὐτῆς B αὐλῆς: αὐλήν A 41 τε om. VB (sed cf. Theoph. Cont. 226, 1)
 42 γεν. Ῥωμ. B 43 ἀποφάνεταί B 44 τὸ ἀπὸ τοῦδε om. A αὐτοῦ:
 τοῦ υἱοῦ A 45 ἔτρεφε: ἔφερε M 46 ἐκεῖνον B 47 δὲ post ἐπ. add. B
 49 δ': δὲ B 50 ἀποστόλου om. ACE Ἀνδρέου om. VB (sed cf. Theoph.
 Cont. 226, 13) προσευξόμενος B δ': δὲ ACEFH 51 ἀσχολούμενος A 52 τῷ
 ἀποστόλῳ om. E ἀποπληρῶν om. B

ξάμενος, εἴσεισι μόνος εἰς τὸν ναόν. ἐφῆδρευε δὲ τις τῶ θεῖου τεμένει τοῦ
 ἀποστόλου μοναχὸς ἀρετῆς ἀντιποιοῦμενος διὰ βίου. οὗτος τὸν μὲν
 55 Θεόφιλον εἰσελθόντα μετὰ τοσαύτης δορυφορίας οὔτε ὑπεδέξατο οὔτε
 ἀναστὰς κατησπάσατο οὔτε τινὸς ἤξιωσε μικρὰς γούνι προσήρσεως,
 ὕστερον δὲ τοῦ Βασιλείου εἰσερχομένου, ὡς εἴρηται, μόνου ὑπεξάνεστη
 τε ὡς τινὶ τῶν κρειττόνων, καὶ τὴν ἐξ ἔθους τοῖς βασιλεῦσι πρέπουσαν
 εὐφημίαν προσήνεγκεν. ὅπερ τῶν ἐκεῖσε παρατυχόντων ἰδόντες τινὲς
 60 τῇ κατὰ τοὺς τόπους ἐκείνους πρωτευούσῃ κατὰ τε τρόπον καὶ εὐγέ-
 νειαν γυναικί, ἡ Δαυνηλὶς ἀπὸ τοῦ ταύτης ἀνδρὸς ὠνομαζέτο, ἀπαγγέ-
 λουσιν. ἐκείνη δὲ τὸ διοπτικὸν τοῦ μοναχοῦ, μηδ' ὅτι προορατικῶς
 χαρίσματος ἤξιωται ἀγνοοῦσα, οὐκ ἐγένετο περὶ τὸ λεχθὲν ἀμελής,
 ἀλλ' ἅμα τε ἤκουσε καὶ προσκαλεσαμένη τὸν μοναχὸν ὀνειδιστικά πρὸς
 65 αὐτὸν διεξῆμι βήματα· 'τοσοῦτος χρόνος', λέγουσα, 'πάτερ πνευμα-
 τικέ, ἐξ οὗ σοι γνώριμος ἐγὼ καθέστηκα, καὶ οἶδάς με κατὰ τὸν τόπον
 ἐν πᾶσι τῶν πολλῶν διαφέρουσαν, καὶ οὐδέποτε οὔτε ἐπηγέρθης θεα-
 σάμενός με, οὔτε ἐπηύξω μοι. ἀλλ' οὐδὲ τῶ ἐμῶ ἰδῆ ἢ τῶ ἐγκόνῳ τὴν
 τοιαύτην ἀπένειμας φιλοφροσύνην. καὶ πῶς νῦν ἀνθρώπων εὐτελῆ καὶ
 70 ξένον καὶ πένητα διανύοντα βίον ἰδὼν ὑπεξάνεστης καὶ ὡς βασιλέα
 ἐτίμησας;' 'οὐχ ὡς ἓνα τῶν τυχόντων εἶδον τὸν ἄνδρα ἐγώ,' ἀντέφησεν ὁ
 μοναχός, 'ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ βασιλέα 'Ρωμαίων ὑπὸ Χριστοῦ προκεχειρι-
 σμένον ἰδὼν ἐξάνεστην καὶ ἐπευφήμησα. τοῖς γὰρ ὑπὸ θεοῦ τετιμημένοι
 75 ὀφειλομένη πάντως ἐστὶ καὶ ἡ ἐξ ἀνθρώπων τιμή.' ὁ μὲν οὖν Θεόφιλος
 τὰ προστεταγμένα ἀνύσας εἶχετο πάλιν τῆς ἐπὶ τὴν βασιλίδα ὁδοῦ,
 ὁ δὲ Βασιλεῖος ἀσθενεῖα συσχεθεὶς σώματος αὐτοῦ κατὰλιμπάναται.
 ἐπιμελείας δὲ τῆς προσκοῦσης τυχῶν πρὸς τὴν ἀνοδὸν ἠτοιμάζετο.
 ὃν μετακαλεσαμένη ἡ προρρηθεῖσα γυνὴ Δαυνηλὶς δῶροις αὐτὸν καὶ
 μεγάλοις δεξιούται χαρίσασαι, μηδὲν ἕτερον ἐπιζητήσασα παρ' αὐτοῦ,

ACEVBMN FH 53 προσήδρευε AB 54 ἀντιποιοῦμ. ἀρετ. B διὰ βίου
 ἀντιποιοῦμ. A τὸν μὲν: μὲν τὸν B 55 τοσαύτης: πλείστης B 56 ἤξιωσε:
 κατηξίωσεν, post προσήρσ. A γούνι om. B προρρησέως V 57 εἰσερχομ. post
 μόνου A εἰσερχομ. om. B ὡς εἴρηται om. B 58 τε om. B ὡς: ὡςπερ E
 59 εὐφημίαν προσήνεγκεν ACE Theoph. Cont. 226, 23: προσήνεγκεν εὐφημίαν
 VBMNFH ἰδόντες: εὐρόντες M 61 γυναικός C Δαυνηλὶς CEB: Δαυνηλὶς A:
 Δαυνηλὶς VMN Theoph. Cont. 227, 2 ἀπαγγέλλ. post γυναικί B ἀπαγγέλλουσιν
 AEBMN Theoph. Cont. 227, 3: ἀπαγγέλλουσα C: ἀναγγέλλουσιν V 62 ἐκείνη δὲ:
 ἐκείνη δ' εἰδυῖα B 63 ἤξιωται χαρίσματος ACE (sed cf. Theoph. Cont. 227, 4)
 65 ἐξῆμι B 66 τὰ ἀντε κατὰ add. B 67 οὔτε om. VB (οὔτε Theoph. Cont.
 227, 9 cod. V) 68 οὐτ' ἐπ. B ἐγκόνῳ ACEB Theoph. Cont. 227, 10: ἐγγόνῳ
 VMN: ἐγκόνῳ F 69 ἀνθρώπων post 70 ξένον A 70 πένητα: χέρνητα V:
 χερνήτην B ἀνύοντα B 72 ὡς — Χριστοῦ: ὡς βασι. 'Ρωμ. ὑπὸ θεοῦ A 73 ὑπὸ
 θεοῦ: παρὰ θεῶ A 75 ἐπὶ ACEMN: πρὸς VB (cf. Theoph. Cont. 227, 20) ὁδοῦ:
 φεροῦσης A 76 ἀσθενεῖα: ἀρρωστία B σώμ. συσχ. A 77 πρὸς: ἐπὶ A 78 ἡ
 ante Δαν. add. B Δαυνηλὶς B: Δαυνηλὶς VMN Theoph. Cont. 227, 24: om. ACE
 αὐτὸν om. B 79 δεξιούται ACEVBF Theoph. Cont. 228, 1: ἐδεξιούτο MN
 ἐπιζητούσα M

80 ἡ πνευματικῆς ἀδελφότητος συνδέσμων συνδεθῆναι πρὸς Ἰωάννην τὸν
 αὐτῆς υἱόν, ὃ δὲ πρὸς τὸ αὐτοῦ ἀποβλέπων εὐτελὲς καὶ τὸ περιφανές
 τῆς γυναικός, ὡς ὑπὲρ αὐτὸν μᾶλλον οὖσαν διωθεῖτο τὴν ἔντευξιν.
 πλείονα δὲ παρακλήσιν δεξάμενος ἐκπληροῖ τὸν ταύτης σκοπόν. ἐκπλη-
 85 ρωθεὶς δὲ τῇ γυναικὶ τῆς ἐφέσεως ἔδοξεν αὐτῇ μὴ ἐπικρύπτειν τὸ βού-
 λημα τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ δημοσιεύειν καὶ φανερὰ τίθεται τὰ μεγαλεῖα τοῦ
 θεοῦ, οἷς οἶδε τρόποις προλεγόμενα καὶ δηλοποιούμενα. Ἰδὶα τοίνυν
 παραστησαμένη τὸν Βασίλειον· ἴσθι, ἔφη, ὧ τέκνον, ὡς ὁ θεὸς σε ἐπὶ
 90 μεγάλης μέλλει τίθεται τῆς σκοπιᾶς καὶ κύριον ἀποδεικνύειν πάσης τῆς
 γῆς. εἰς ἔργον οὖν ἐκβάσης τῆς ἐμῆς προρρήσεως οὐδὲν ἕτερον αἰτῶ
 παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ | τὸ μόνον ἀγαπᾶσθαι καὶ ἔλεισθαι ἐμέ τε καὶ τοὺς
 95 ἐξ ἐμοῦ. ὃ δὲ, εἰ δοίη τελεσθῆναι θεὸς τὰ μηνυόμενα, κυρίαν αὐτὴν ἀπο-
 φῆναι κατεπηγγέλατο πάσης, εἰ οἶόν τε, ἐκείνης τῆς γῆς. καὶ οὕτως
 ἀσπασάμενος τὴν γυναῖκα ἀνῆει πρὸς τὴν βασιλεύουσαν καὶ τὸν ἑαυτοῦ
 κύριον. ἀπὸ δὲ τῶν ἐντεῦθεν αὐτῷ προσγενομένων χρημάτων ἐξωρη-
 95 σάμενος ἐν Μακεδονίᾳ κτήσεις ἱκανὰς κατέστησεν ἐπὶ εὐπορίας ἅπαντας
 τοὺς προσήκοντας δαφιλοῦς, συνῆν δ' ὁμως καὶ διηκόνει τῷ κυρίῳ
 αὐτοῦ.

7. Ἐν τινι δὲ τῶν ἡμερῶν Ἀντίγονος ὁ τῶν σχολῶν ἀφηγούμενος,
 ὃ τοῦ καίσαρος Βάρδα υἱός, ἐστίασιν πολυτελῆ κατασκευασάμενος δαι-
 5 τυμόνα εἶχε τὰ πρῶτα τῶν ἀνακειμένων τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Βάρδαν
 τὸν καίσαρα, ὃς πολλοὺς καὶ ἄλλους τῶν συγγενῶν καὶ φίλων καὶ συνῆ-
 θων παραλαβὼν πρὸς τὴν εὐωχίαν ἀπήει. συμπαρήσαν δ' αὐτῷ καὶ
 Βούλγαροι συνήθεις καὶ φίλοι, οὕτω παρατυχόν τῇ βασιλίδι ἐνδιατρί-
 10 βοντες. οὐκ ἀπῆν δὲ τῆς πανδαισίας οὐδὲ Θεόφιλος ὁ τοῦ Βασιλείου
 κύριος, οἷα συγγενῆς καὶ αὐτὸς τοῦ καίσαρος. τοῦ δὲ πότου προϊόντος
 καὶ ἀκμαζούσης τῆς εὐωχίας, ἐπεὶ ἔτυχον οἱ Βούλγαροι ἔχοντές τινα μεθ'
 ἑαυτῶν ἄνδρα ἀθλητικὸν καὶ ἐπὶ ἰσχυρῷ σεμνυνόμενον σώματος, ἐδόκουν

cap. 7: Theoph. Cont. 229, 1—230, 15

ACEVBMN FH 81 αὐτοῦ CEVMN: ἑαυτοῦ A: οὐκ αὐτῶν B ἀποβλέπων:
 ὄρων B 82 οὐσα M οὖσαν μᾶλλον A διωθεῖται B 83 δὲ om. M ἐκ-
 πληρωθείσης ACEN: πληρωθείσης VB: ἐκπληρωθέντος M 84 τῆς ἐφέσεως:
 τὸ αἶτημα M 85/86 ἀλλὰ — θεοῦ om. C 85 τοῦτου ante φανερά add. A τὰ
 τοῦ θεοῦ μεγαλεῖα VB τοῦ θεοῦ alt. om. A 87 παραστησαμένη ACEMN:
 πιστωσαμένη V: πιστουμένη B ἔφη om. B 90 τὸ om. B 91 ἐμοῦ: ἐμέ M
 θεὸς τελεσθῆναι B 92 καὶ: εἰς B 93 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ M 94 προσγενομένων:
 γενομένων B: γινομένων V 95 εὐπορία B πάντα AB 1 δαφιλοῦς ACE:
 4 ὁ om. B δαιτυμόνας B 5 Βάρδα C 8 παρατυχόντι τῇ B ἐνδιατρί-
 ψαντες B 9 ὁ ante Θεόφ. add. VB (sed cf. Theoph. Cont. 229, 9) ὁ Θεόφ.
 post 10 κύριος B 10 τοῦ καίσαρος καὶ αὐτός B 11 ὁ Βούλγαροι M ἔχοντες:

ἐπ' αὐτῷ μέγα φρονεῖν καὶ ἡλαζονεύοντο, καὶ μηδένα εἶναι τὸν εἰς
 χεῖρας αὐτῷ συμπεσεῖν δυνάμενον ἐμεγαλαύχουν. λέγει γοῦν περὶ μέσας
 15 τραπέζας ὁ Θεόφιλος πρὸς τὸν καίσαρα, ὡς 'εἰ ἀρέσκει τῇ σῇ ἐξουσίᾳ,
 ἔστι τις τῶν ὑπηρετούντων μοι δυνάμενος συμπλακῆναι τῷ περιβροῦτῳ
 τούτῳ Βουλγάρῳ. μέγα γὰρ ὄνειδος 'Ρωμαίοις, | εἰ οὗτος ἀκαταγώ-
 νιστος οὕτως ἐν Βουλγαρίᾳ παραγένηται.' ἀποδεξαμένου δὲ τὸν λόγον
 τοῦ καίσαρος καὶ προστάξαντος εἰς μέσον ἀγεσθαι τὸν νεανίαν ὁ πατρι-
 20 κιος Κωνσταντῖνος ὁ Θωμᾶ τοῦ λογοθέτου πατὴρ, σφόδρα φιλῶς πρὸς
 τὸν Βασιλείον διακείμενος, ὅτε καὶ αὐτὸς ἐξ Ἀρμενίων τὴν τοῦ γένους
 ἔλκων σειράν, κάθυγρον ἰδὼν τὸν τόπον, ἐν ᾧπερ ἔμελλον οἱ παλαισταὶ
 συμπλακῆναι, καὶ δείσας τὸν ἐκ τῆς ὑγρότητος ὄλισθον, κόνιν καὶ πρίσμα
 ἀπὸ ξύλων ἐπιρραίνει τῷ ἐδάφει. οὗ γενομένου συμπλακείας τῷ Βουλγάρῳ
 25 ὁ Βασιλείος, καὶ ὥσπερ τι παιδίον νεογόνον πιέσας καὶ περισφιγξας
 αὐτόν, ὥσπερ τινα δεσμόν χόρτου ἢ πόκον ἐρίου κούφως οὕτω καὶ
 ῥαδίως μετεωρίσας ἐπάνω τῆς τραπέζης ἀπέρριψε. τοῦτο γεγόμενον
 χαρᾶς μὲν τοὺς 'Ρωμαίους, αἰσχύνης δὲ τοὺς Βουλγάρους ἐπέπλησεν.
 ἀπ' ἐκείνης δὲ τῆς ἡμέρας ἐπὶ πλεόν ἢ τοῦ Βασιλείου ἠπλοῦτο φήμη
 30 ἀνά τὴν βασιλεύουσαν, καὶ τοῖς ἀπάντων διεφέρετο στόμασι περιβλε-
 πτος ἤδη καθεστηκώς.

8. Συνέβη δὲ καὶ ἄλλο τι τὸ ἐπὶ πλεόν δόξης ἐξῆραν αὐτόν. ἵππος
 ἦν παρὰ τῷ βασιλεῖ Μιχαὴλ σκληραύχην τε καὶ δυσήνιος, ἡλικία μὲν
 καὶ κάλλι καὶ τάχει καὶ ὠραιότητι εἶδους τοὺς πώποτε θαυμαζομένους
 35 ὑπερβαλλόμενος, ὅς, εἰ ἔτυχε λυθεῖς τῶν δεσμῶν, ἢ ἄλλως πως ἀφεθείς,
 λίαν ἦν δυσχερὴς εἰς χεῖρας αὐθις ἔλθειν καὶ πολλὰ πράγματα πρὸς τὸ
 κατασχεῖν παρεῖχε τοῖς ἵπποκόμοις. τοῦτον ἐπικαθήμενος τὸν ἵππον

cap. 8: Theoph. Cont. 230, 16—231, 21; Zon. III, 411, 2—412, 5; Glyc. 546,
 21—547, 2

ACEVBMN FH 13 μέγα φρονεῖν VBMN: οὐκ ἀνεκτόν ... φρονεῖν Theoph.
 Cont. 229, 16/17: μεγαλοφρονεῖν ACE 14 συμπεσεῖν ACEMN: ἐμπσεῖν VB
 γοῦν CVMN: οὖν AEFH: δὲ B τὰς ante μέσας add. B 17/18 οὗτος — οὕτως
 AMN: οὕτως ἀκαταγ. οὗτος VF: οὕτως ἀκαταγ. οὗτος MH: οὗτος ἀκαταγ. CB
 Theoph. Cont. 229, 22 18 ἐν om. B παραγένηται: ἀρίκηται B 19 τάσαν-
 τος V νεανίαν VBMN: νεανίσκον ACE 22 τὸν om. M ᾧπερ: ᾧ B οἱ —
 23 συμπλακῆναι: συμπλ. οἱ παλ. A 23 πρίσματα M 25 ὁ Βασιλείος om. VB
 (sed cf. Theoph. Cont. 230, 7) ὥσπερ: ὡς A τι om. ACEB περισφιγξας B
 26 ὡς δεσμόν τινα B 27 ἐπάνω VBMN Theoph. Cont. 230, 9: ἐπὶ ACE γινώ-
 μενον M 29 δὲ om. M ἐπὶ om. B 32 τι VB: τε ACNFH: om. EM δόξης
 ἐξῆραν: δοξάσαν E 33 παρὰ om. B σκληραύχης C τε om. CEB (sed cf.
 Theoph. Cont. 230, 17) μὲν: δὲ B 34 καὶ τάχει om. VB (sed cf. Theoph. Cont.
 230, 18) εἶδους om. B θαυμαζομένους VBMN: θαυμαστός Theoph. Cont.
 230, 19: ὀνομαζομένους ACE 35 ὑπερβαλλόμενοι C 36 ἦν om. B δυσχερὴς
 ACEMN Theoph. Cont. 230, 20: δυσχερὲς VB ἐτίθει τὸ post δυσχερὲς add. B
 αὐθις εἰς χεῖρας M 37 περισχεῖν C αὐτόν post κατασχ. add. B

ὁ βασιλεὺς πρὸς θήραν ἐξήει, καὶ κατευστοχήσας λαγωῦ τῇ ῥάβδῳ
 τοῦ ἵππου καθήλατο πρὸς τὸ | σφάξαι τὸν λαγῶν. ἀφετος δὲ ὁ ἵππος
 40 καταλειφθεὶς ἀπεσκίρτα καὶ ἀπεπήδα. καὶ πολλῶν συνδραμόντων ἵππο-
 κόμων τε καὶ ἀρχόντων καὶ τῶν λοιπῶν τῶν περὶ τὸν βασιλέα οὐκ ἦν
 τινι δυνατὸν κατασχεῖν τὸν ἵππον, ὥστε θυμωθέντα τὸν βασιλέα κελεύσαι,
 εἰ κρατηθεῖη, διακοπῆναι τοὺς ὀπισθίους αὐτοῦ τῶν ποδῶν. παρητεῖτο
 45 ἀρετὴν ἵππου μάτην παραπολέσθαι. καὶ οἱ μὲν ἦσαν ἐν διαλογισμοῖς
 τοιούτοις, ὁ δὲ Βασίλειος παραδραμῶν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ: 'εἰ παραδράμω
 τὸν βασιλικὸν ἵππον,' ἔφη, 'καὶ ἀπὸ τοῦ ἔμου ἵππου ἔκτιναχθεὶς ἔποχος
 αὐτῷ γένωμαι, ἄρα γε διὰ τὴν βασιλικὴν ἔφεστρίδα καὶ τὸν κοκκο-
 50 βαφῆ χαλινὸν ἀγανακτήσει ὁ βασιλεὺς κατ' ἔμου;' τοῦ δὲ πρὸς οὖς
 ὑπομνήσαντος τὸν βασιλέα, κάκεινου κελεύσαντος τοῦτο γενέσθαι, εὐ-
 φυνῶς ὁ Βασίλειος τὸν ἑαυτοῦ παρελάσας ἵππον καὶ τῷ τοῦ βασιλέως
 κατὰ παράλληλον ἐξισώσας γραμμὴν ἤλατό τε εὐθέως καὶ πρὸς τὸν
 βασιλικὸν ἀπεπήδησεν ἵππον, μέγα θαῦμα ἐνεῖς τοῖς παρατυχοῦσι
 καὶ θεωμένοις. θαυμάσας δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς τὴν μετ' ἀνδρείας εὐψύλιαν
 55 αὐτοῦ καὶ σύνεσιν, εὐθέως ἀποσπάσας αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Θεοφιλιτῆ ἔν
 τοῖς ἑαυτοῦ κατέταξε στράτωρσιν, ἡγάπα τε διαφερόντως αὐτὸν καὶ
 ταῖς κατὰ μικρὸν προόδοις εἰς τὴν τοῦ πρωτοστράτωρος τάξιν ἀνή-
 γαγε.

9. Κυνηγεσίας δὲ ποτε γενομένης τῷ βασιλεῖ κατὰ τὸ Φιλοπάτιον,
 60 προεπορεύετο τούτου ὁ πρωτοστράτωρ ἐπιππος, ἐπιφερόμενος ἐπὶ
 ζώνης καὶ τὸ βασιλικὸν βαρδούκιον, θορύβου δὲ καὶ | βοῆς γενομένης
 ὑπὸ τοῦ πλήθους λύκος τῆς ὕλης ἐξέθορε παμμεγέθης. ὀρμήσας δὲ κατ-
 ὅπιν αὐτοῦ ὁ Βασίλειος ἔρριψε κατ' αὐτοῦ τὸ βασιλικὸν βαρδούκιον,

cap. 9: Theoph. Cont. 231, 22—232, 20

ACEVBMN FH 39 ἀφήλατο A σφάξαι ACEMN Theoph. Cont. 231, 2
 ἀποσφάξαι VB τάχα post ἀποσφάξαι add. V 41 τῶν pr. om. B 42 τινὰ B
 βασιλέα: Βασίλειον C κελεύσαι post 43 κρατηθεῖη ACE (sed cf. Theoph. Cont.
 231, 6) κελεύσαι: προστάξαι N 43 διακοπῆναι AVBF Theoph. Cont. 231, 7:
 διακοπηθῆναι CEMN: ἀγκυλοκοπηθῆναι B τοὺς—ποδῶν om. B αὐτοῦ om. V
 αὐτοῦ τῶν ποδῶν ACEF Theoph. Cont. 231, 7: τῶν ποδῶν αὐτοῦ MN 45 μάτην
 om. VB (sed cf. Theoph. Cont. 231, 9) 46 παραδραμῶν: προσελθὼν B εἰ
 παραδράμω MN Theoph. Cont. 231, 10: εἴπερ δράμω C: εἰ περιδράμω AEVB 47 ἔφη
 ante 46 εἰ A 47 ἔκτιναχθεὶς om. B 51 παρελάσας: παρακάλεσας E 53 πᾶσιν
 ante ἐνεῖς add. B 53/54 τοῖς—θεωμένοις om. B 54 καὶ alt. om. B μετὰ B
 55 αὐτὸν ἀπὸ om. B ἀπὸ om. V ἐν om. V 56 στράτωρσιν A: στρά-
 τωρσιν CEBMNF: στράτωρος Theoph. Cont. 231, 18 cod. V τε: διὲ M 57 πρωτο-
 στράτωρος AF Theoph. Cont. 231, 21 cod. V: πρωτοστράτορος CEB: πρωτοστά-
 τορος MN 60 πρωτοστράτορ M 61 ζώνης: τούτοις C καὶ pr. om. E
 βαρδούκιον B

καὶ τυχῶν τοῦ θηρίου κατὰ τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς ταύτην ἐδιχοτόμησεν.
 65 ὄπισθεν δὲ τοῦ βασιλέως κατὰ τὸ σύνηθες ἐπόμενος ὁ καῖσαρ, καὶ τὸ
 γεγονὸς θεασάμενος, εἰπεῖν λέγεται πρὸς τινὰ τῶν συνήθων ἐν μυστη-
 ρίῳ· 'τοῦτον, ὦ τῶν, ἡγοῦμαι τὸν ἀνθρώπων ὄλεθρον γενήσεσθαι ἄρδην
 τῆς ἡμῶν γενεᾶς.' φασὶ δ', ὅτι καὶ Λέων αὐτὸ τοῦτο προεθέσπισεν ὁ
 70 τῷ δακτύλῳ δείξας, καὶ τοῦτον ἔσεσθαι προειπῶν τῆς συμπάσης ὑμῶν
 γενεᾶς τὸν ὄλεθρον. |

10. Ἐνήδρευεν οὖν αἰὶ ὁ καῖσαρ, ἦνεν δὲ οὐδέν. ἀκυρῶσαι γὰρ παγ-
 χάλειπον ἦν, ὅπερ ἅπαξ τῇ προνοίᾳ γενέσθαι ἐδόκει. περάσαντος δὲ
 ποτε τοῦ βασιλέως πάλιν κυνηγεσίου χάριν εἰς τὸ Ἄρμαμέντον καὶ μετὰ
 75 τὴν κυνηγεσίαν εὐωχουμένου συνάμα τῇ μητρὶ Θεοδῶρα καὶ τισὶ τῶν
 συγγενῶν καὶ οἰκειοτάτων, εἰσεκλήθη ὁ πρωτοστράτωρ τοῦ βασιλέως
 κελεύσαντος. πρὸς δὲ ἢ βασιλὶς πυκνότερον ἐνητένιζε, κατανοοῦσα καὶ
 παρεπισκοποῦσα τὰ κατ' αὐτόν. ἐπιγνοῦσα δὲ τι γνώρισμα καὶ σημεῖον
 ἐν αὐτῷ, εὐθέως ἰλίγγῳ κατασχεθεῖσα καὶ λειποθυμίᾳ βληθεῖσα εἰς γῆν
 80 κατέπεσε. θορυβηθέντος δὲ τοῦ βασιλέως ἐπὶ τούτῳ καὶ τῶν περὶ τὸν
 βασιλέα ὕδωρ τε εὐθὺς ἐκομίζετο καὶ μύρα τῶν εὐωδῶν, οἷς ἐπιρραί-
 νοντες τὴν δέσποιναν ἀνεκαλοῦντο τοῦ πτώματος. μόλις δ' οὖν εἰς
 ἑαυτὴν ἔλθοῦσα καὶ τοῦ σκότου ἀνεγκοῦσα, ὡς ἠρωτᾶτο | παρὰ
 τοῦ υἱοῦ καὶ βασιλέως, ἐκ ποίας αἰτίας ἐπενεχθεῖ αὐτῇ τουτὶ τὸ πάθος,
 85 μόλις ἐφ' ἑαυτῆς γενομένη τάδε πρὸς τὸν υἱὸν ἀπεκρίνατο· 'ὄν, ὦ τέκνον,
 τοῦτον λέγεις Βασιλεῖον, ὁ τῆς ἡμετέρας ἐστὶν ἀφανισμὸς γενεᾶς. εἶδον
 γὰρ ἐν αὐτῷ σημεῖον πάλαι μοι παρὰ τοῦ σοῦ προεξηγηθὲν πατρός,

cap. 10: Theoph. Cont. 232, 20—234, 6; Zon. III, 412, 7—412, 15

ACEVBMN F 64 τοῦ θηρίου τυχῶν ACE: ἔτυχεν τοῦ θηρίου Theoph.
 Cont. 232, 7 cod. V τὸ θηρίον M 65 ὄπισθεν AC Theoph. Cont. 232, 8: ὄπισθεν
 VBMN: ὄπισθε E κατὰ τὸ σύνηθες om. A 66 συνήθων VBMN Theoph. Cont.
 232, 10: παρόντων ACE 67 ἄρδην γενήσ. B 68 δὲ B αὐτό: αὐτῷ AN
 τοῦτο om. VB 70 προειπῶν EVBMN: προσειπῶν AC 70/71 τῆς — ὄλεθρον
 ACEMN: τὴν συμπάσης ὑμῶν (ἡμῶν B) τῆς γεν. ὄλεθρον VB 72 αἰὶ ὁ καῖσαρ:
 ὁ κ. αἰὶ B 73 γενέσθαι ACEMN: γενήσεσθαι, post ἅπαξ VB ἄνω ante pron.
 add. B ἐδόκει CEVMN: ἔδοξε A: ἐδέδοκτο B 74 πάλιν om. ACE (sed cf.
 Theoph. Cont. 233, 1) Ἄρμαμέντον MN: Ἄρμαμέντον ACE: Ἄρμαμενταράς
 Theoph. Cont. 233, 3: Οὐμάμεντον VB 75 εὐωχουμένῳ M αὐτοῦ post μητρὶ
 add. B 76 καὶ om. EMN, sed non F πρωτοστάτωρ M 77 πυκνότερος B
 78 παρεπισκοποῦσα VBMN: παρεπισκοπεῖν Theoph. Cont. 233, 9: περισκοποῦσα
 ACE 79 βληθεῖσα VBMN: ληφθεῖσα ACE 80 κατέπιπτε B δ' ἐπὶ τούτῳ
 τοῦ βασιλ. A καὶ om. B τῶν ACE: τὸ V: τοῖς B: τοῦ MN 81 τε post
 βασιλ. B τῶν εὐωδῶν: εὐόδη A ἐπιρραίνων B 82 ἀνεκαλείτο B τὴν — ἀνεκα-
 λοῦντο VBMN: ἀνεκαλ. τὴν δέσπ. ACE τοῦ πτώματος om. ACE 83 σκότους CE
 86 τοῦτον om. B οὗτος post βασιλ. add. B 87 σημεῖον post προεξ. B πατρός
 προεξηγηθὲν BM

πρὸς ὅπερ ἰλιγγιάσασα εἰς γῆν κατώλισθον.' ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο μὲν
 λόγους ἀποτρεπτικοῖς, τοῦτο δὲ καὶ πληροφορίας ἐνωμότοις ἀπήγγε τὴν
 90 μητέρα τοῦ δέους, εἰς τὸ καθεστῶς ἐπανάγων καὶ παραμυθούμενος, 'τὸν
 ἀνθρώπων τοῦτον,' λέγων, 'ἴσθι, ὡ δέσποινα καὶ μητὴρ ἐμή, ἄνδρα μὲν
 εἶναι γενναῖον, βῶμη τε ἀνυπόστατον καὶ ψυχῆς εὐγενεῖα ἀσυγκριτον,
 πιστὸν δὲ τὰ εἰς ἡμᾶς καὶ εὖνουν καὶ κατ' οὐδενὸς κακονούστατον.'
 95 Βασίλειος.

11. Δαμιανοῦ δὲ τοῦ παρακοιμωμένου, ὃς εὐνοῦχός τε ἦν καὶ Σκύθης
 καὶ τῆ τῶν πατρικίων ἀξία τετίμητο, τὰ πραττόμενα παρὰ τοῦ βασι-
 λέως κακίζοντος, ὡς οὐ κατὰ τὸ δέον τελούμενα, ἐξαιρέτως δὲ τὰ παρὰ
 τοῦ θεοῦ αὐτοῦ Βάρδα τοῦ καίσαρος, ἀνηρεθίσθη ποτὲ πρὸς ἐπιστρο-
 5 φὴν ὁ βασιλεὺς, λίαν ἀμβλύς καὶ νωχελὴς πρὸς ἀντίληψιν πραγμάτων
 ὑπάρχων, καὶ ἐνίας τῶν τοῦ καίσαρος πράξεων ἀνέτρεπε τάχα καὶ
 διωρθοῦτο. ὅπερ μὴ φέρων ὁ καίσαρ λαθρηδὸν κατὰ τοῦ Δαμιανοῦ
 συσκευάζεται, καὶ πολλαῖς διαβολαῖς κατ' αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα
 χρησάμενος, καὶ πιθανῶς σοφισάμενος τὰς κατηγορίας, ἴσχυσε μετα-
 10 στήσαι τὸν βασιλέα τῆς περὶ τὸν Δαμιανὸν εὐνοίας, ὡς καὶ διαδέξασθαι
 δυναθῆναι τῆς οἰκείας ἀξίας αὐτόν. ἐξωσθέντος οὖν | ἐκείνου ἐχίρειε
 λοιπὸν ἐπὶ χρόνον τινὰ τὸ τοῦ παρακοιμωμένου λειτούργημα. τοῦ
 καίσαρος δὲ καὶ τῆς περὶ αὐτὸν φατρίας ἄλλον καὶ ἄλλον εἰς τοῦτο
 προβιβαζόντων, ἢ τοῦ θεοῦ πρόνοια ἀοράτως, ὡς αὐτῇ βουλητόν, τὰ
 15 πράγματα διεξάγουσα πᾶσαν φρόνησιν καὶ πανουργίαν ἀπέδειξεν
 ἀπρακτον. μετὰ χρόνον γάρ τινα προβάλλεται παρακοιμώμενον ὁ
 βασιλεὺς τὸν Βασίλειον, τιμήσας αὐτόν καὶ πατρικίτητι καὶ γυναικί
 συζεύξας εὐπρεπεῖα τε σώματος καὶ κάλλει καὶ σωφροσύνη πασῶν
 πρωτευούσῃ τῶν κατ' αὐτήν. αὕτη δὲ ἦν θυγάτηρ τοῦ παρὰ πάντων
 20 ἐπὶ φρονήσει καὶ εὐγενεῖα διαβοήτου Ἰγγερος, τοῦ γένους καταγομένου

18 a. 865

cap. 11 : Theoph. Cont. 234, 7—235, 16; Zon. III, 412, 15—413, 13; Glyc. 547, 2

ACEVBMN F 88 εἰς γῆν κατώλισθον VBMN: εὐθὺς κατέπεσον ACE 89 τοῦ
 δέους τὴν μητ. B 90 ἐπανάγων εἰς τὸ καθ. B 91 λέγων om. ACE (sed cf.
 Theoph. Cont. 234, 1) ὡ δέσπ., ἴσθι M (sed non F) 92 εὐγενεῖα ACEMN:
 εὐμενεία VB 93 εὐνούστατον M κατ' — κακονούστατον ACEMN: κατ' οὐδὲν
 ἡμῖν κακονούστ. VB 94 τὴν om. CMF τῆς om. N τοιαύτης om. B 5 Βασι-
 λειος ACE Theoph. Cont. 234, 6: βασιλεὺς VMNF 3 παρὰ: περὶ A 4 τοῦ alt.:
 καὶ B 5 βασιλεὺς: Βασίλειος C 6 τοῦ om. B 7 ἀνέτρεπετο B 8 δὲ post ἀνέτρ.
 add. M τάχα om. B 8 παρασκευάζεται E 9 ταῖς κατηγορίας A 10 μετὰ
 βασιλῶν post βασιλέα add. A 11 δυναθῆναι om. B οἰκείας om. B 15 φρόνησιν
 καὶ om. A 18 σωφροσύνη: φρονήσει E 19 ἦν om. B 20 ἐπὶ om. MN (sed non F
 neque Theoph. Cont. 235, 8) Ἰγγερος ACE Theoph. Cont. 235, 8: Ἰγγερος VBMNF

τῶν Μαρτινακίων. τοῦτο δὲ γενομένου καὶ προσθήκη τῆς πρὸς τὸν Βασιλείου τοῦ βασιλέως ἀγάπης ἐπιδιδούσης ἀεὶ ὄρων ὁ καίσαρ, καὶ τῷ φθόνῳ δακνόμενος καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος ὀρρωδῶν, ἔλεγε πολλακίς πρὸς τοὺς αὐτὸν ἀνατείσαντας ἀποσκευάσασθαι τὸν Δαμιανόν, ὅτι
25 'ταῖς κακοβουλαῖαις ὑμῶν πιθήσας ἐγώ, ἐξώσας ἀλώπεκα, λέοντα ἀν-
τεισήγαγον, ἵνα πάντας ἡμᾶς ἀθρόως λαφύξηται'.

12. Ἄρτι δὲ τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ κατὰ Κρητῶν ἐξελάσαντος μετὰ Βάρδα καίσαρος τοῦ θείου αὐτοῦ καὶ σοβαρώτερον ἀπτομένου τῶν πραγμάτων τοῦ Βάρδα καὶ κατὰ μικρὸν ἀνιώντος τὸν βασιλέα καὶ τοῖς
30 περὶ αὐτὸν ὑπονοίας ἀφορμὴν δίδοντας, ἐπεὶ ἐν τοῖς Κήποις ἐγένοντο (τόπος δὲ οἱ Κήποι κατὰ τὴν παράλιον, ἔνθα πρὸς τὴν θάλασσαν εἰσ-
βολὰς ποιεῖται ὁ Μαίανδρος ποταμός), ἐνταῦθα δὴ τῆς συσκευῆς καὶ μελέτης γενομένης τοῖς περὶ τὸν βασιλέα, ἵνα μὴ καταταχθῆντες πάθωσι
μέλλον ἢ δράσωσιν, ἐπισπεύσαντες ἀναιροῦσι τὸν Βάρδα, καθὼς
35 ἄνωθεν ὁ λόγος διαρρήδη ἐδήλωσε, περιπλακέντα τοῖς τοῦ βασιλέως ποσί. πρώτην ἤγε τῆνικαῦτα μὴν ὁ Ἀπρίλλιος τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης ἐπινημήσεως. ἀποκαυθέντος δὲ τοῦ Βάρδα εὐθύς ὁ βασιλεὺς τὴν τε στρατοπεδείαν καταλύει καὶ νόστου πρὸς τὴν βασιλεύουσαν μέμνηται.
ἐπανελθὼν δὲ πρὸς τὸ Βυζάντιον, ἐπεὶ περ οἰκείας ἡμοῖρει γονῆς, εἰσποι-
40 εῖται τε τὸν Βασιλείου καὶ εἰς τὴν τῶν μαγίστρων ἀναβιβάζει τιμῆν.

13 Ὁ μὴ φέρων ὑπὸ φθόνου Συμβάτιος ὁ λογοθέτης τοῦ δρόμου, ὁ τοῦ καίσαρος Βάρδα γαμβρός, προφασισάμενος τὸ μὴ δύνασθαι ζῆν ἐπὶ τῆς βασιλίδος τὴν τῶν Θρακησίων ἐξαιτεῖ στρατηγίαν, καὶ δὴ καὶ

35 die 21. mens. Apr. a. 865

cap. 12: Theoph. Cont. 235, 17—238, 14; Zon. III, 413, 13—414, 17; Glyc. 544, 20—545, 5 cap. 13: Theoph. Cont. 238, 15—241, 16; Zon. III, 419, 1—419, 3; Glyc. 547, 3

ACEVBMN F 21 προσθήκη ACEVB: προσθήκης MN τῆς: τὴν E 22 ἐπι-
διδούσης: λαμβανούσης B ὄρων om. B καὶ om. B 23 δακνόμενος ACEMN
Theoph. Cont. 235, 10: βαλλόμενος VB 26 ἀθρόως ACEMN: ἀθρόους VB
28 τοῦ post Βάρδα add. B τοῦ: καὶ B 29 ἀνιώντος τὸν βασιλέα: ἀνιώντος
πρὸς τὴν βασιλείαν B βασιλέα: Βασιλείου E τοῖς: τῆς MF 30 ὑπονοίας
ἀφορμὴν ACEMN: ἀφορμὴν ὑπομ. VB 30 τοῖς om. VB Theoph. Cont. 235, 22
31 κατὰ ACEMN: om. V: παρὰ B τὰς ante εἰσβ. add. VB εἰσβολὴν A
32 ποταμός om. B 33 τοῖς ACE: τῆς VBMNF καταταχθέντες AVMN:
καταχθέντος CE: καταταχυνθέντες B διαγνωσθέντες ante πάθωσι add. B 34 ἐπι-
σπεύσαντες ACEMN: ἐπιπνεύσαντες V: συμπνεύσαντες B Βάρδα C 36 ὁ Ἀπρ-
μὴν B ὁ om. M τεσσαρεσκαιδεκάτης VBMN Theoph. Cont. 238, 8: τρισκα-
δεκάτης ACE 40 τε om. EBMF 41 ὑπὸ: ἀπὸ AE Σαμβάτιος BM 42 προ-
φασίζόμενος B

λαμβάνει. ὀλίγου δὲ καιροῦ παρελθόντος καὶ τῆς βασιλείου ἀρχῆς ἐπι-
 45 σφαλῶς κυβερνωμένης, ἅτε τοῦ βασιλέως πρὸς ἄλλοις, ἀλλ' οὐ ταῖς
 τῶν πραγμάτων διοικήσει τὸν νοῦν ἔχοντας, καὶ τοῦ θανάτου δὲ τοῦ
 Βάρδα καθαρῶς ἐλέγξαντος τὴν αὐτοῦ οὐθένειαν καὶ ἀφέλειαν (ἐκείνου
 γὰρ ἐπαγρυπιούντος ὡς κοινοῦ τῶν πραγμάτων καὶ τῆς διοική-
 50 σεως, καθ' ὅσον οἶόν τε ἀντεχομένου, τῇ τούτου ἐπιμελεῖα καὶ σπουδῇ
 ἢ τοῦ βασιλέως οὐθένεια ἐκαλύπτετο. ἐπεὶ δ' ἐκείνος ἀπεσφάγη καὶ ἡ πᾶσα
 τῆς βασιλείας φροντίς εἰς μόνον περιέστη τὸν βασιλέα, τότε δὴ καθαρῶς
 τὸ αὐτοῦ ἀνεπιτήδειον καὶ πρὸς τὰς πολιτικὰς πράξεις ἀποπεφυκὸς
 55 ἐξηλέγχετο), ἐγίνοντο γὰρ παρὰ τοῦ κοινοῦ συνεχεῖς διαγογγυσμοὶ
 κατὰ τοῦ βασιλέως, καὶ οὐθ' ἡ σύγκλητος οὔτε τὸ πολίτευμα τοῖς πρατ-
 τομένοις ἠρέσκοντο, καὶ αὐτὸ δὴ τὸ στράτευμα ἀνασσεισμένον καὶ
 κεινημένον ἐτύγχανεν. ἅτινα διὰ τῶν οικειοτάτων ὁ βασιλεὺς ἐνωτιζό-
 60 μενος, καὶ τὴν ἑαυτοῦ κατανοῶν πρὸς τὰς κοσμικὰς μεταχειρήσεις ἀνε-
 επιτηδεϊότητα, ἅμα δὲ καὶ ἐπανάστασιν εὐλαβηθεῖς, κοινῶν ἔγνω τῶν
 πραγμάτων προσλαβέσθαι καὶ τῆς ἀρχῆς. καὶ ἐπεὶ πρὸ ὀλίγου, ὡς
 80 ἀνωθεν εἶπομεν, υἰοποισάμενος ἦν τὸν Βασίλειον, ἦδει δὲ αὐτὸν καὶ
 ἀνδρείᾳ καὶ συνέσει τῶν πολλῶν διαφέροντα καὶ ἱκανὸν ἀναπληροῦν
 αὐτοῦ τὸ ἐν τῇ κυβερνήσει τοῦ κοσμικοῦ σκάφους ὑστέρημα, τὸ πλεόν
 δὲ καὶ ὑπερτάτης δυνάμεως ἐναγούσης εἰς τοῦτο αὐτόν, καὶ βασιλείας
 τιμῇ καὶ δόξῃ καὶ χρίσματι κατακοσμεῖ τὸν Βασίλειον, κατὰ τὴν ἀγίαν
 85 ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς, ἐν τῷ περιωνύμῳ τῆς τοῦ θεοῦ σοφίας ναφῶ,
 δημοσίαν πρόοδον ποιησάμενος, καὶ τῷ Βασίλειῳ τὸν βασιλεῖον περι-
 τίθησι στέφανον, ἕκτην πρὸς εἴκοσιν ἄγοντος τοῦ Μαΐου μηνὸς τῆς
 τεσσαρεσκαιδεκάτης ἐπινημίσεως. τοῦτο μαθὼν ὁ Συμβάτιος μετρίως

64 die 26. mens. Maii a. 866

ACEVBMN FH 44 βασιλείου: βασιλείας C 44 ἐπισφαλῶς ACEVBF Theoph.
 Cont. 238, 22: ἀσφαλῶς MN 45 πρὸς ἄλλοις AC Theoph. Cont. 238, 23: πρὸς
 τοῖς ἄλλοις E: πρὸς ἄλλοις VMN: πρὸς ἄλλα B 45/46 ταῖς — διοικήσει: τὰς
 τῶν πραγμ. διοικήσεις VB 47 ἐλέγξαντος VB MN: ἐξελέγξαντος ACE 49 ἦν
 post τε add. ACE 50 δὲ M 51 καθαρῶς om. B 52 ἀποπεφυκὸς ACEB: ἀνα-
 πεφυκὸς VMN FH 53 ἐξελέγχετο B γογγυσμοὶ B 55 δὲ ACEVF: δὲ BMN
 56 κεινημένον E ἅτινα ACVMN: ἅτινας E: & B Theoph. Cont. 239, 8 57 πρὸς —
 μεταχειρήσεις om. B μεταχειρήσεις ACEV: ἐπιχειρήσεις MN ἀνεπιτηδεϊότητα VB
 Theoph. Cont. 239, 11: ἀδεξιότητα ACEMN 58/59 προσλαβέσθαι τῶν πραγμ. B
 59/60 ὡς — εἶπομεν om. ACE 61 διορθῶσαι καὶ post ἱκανὸν add. ACE
 62 αὐτοῦ om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 239, 16) τὸ πρ.: τὸν B 63 εἰς τοῦτο
 64 καὶ post Bas. add. B βασιλείας: βασιλέως B 64 καὶ post Bas. add. B
 65 περιωνύμῳ om. ACE (sed cf.
 Theoph. Cont. 239, 22) τοῦ om. C 66 δημοσίαν — ποιησάμενος VB MN: δημοσίᾳ
 πορευθεῖς ACE καὶ om. B περιτίθησι: τίθησι B 67 ἕκτην πρὸς εἴκοσιν
 VMN: ἕκτην πρὸς τοῖς εἴκοσιν Theoph. Cont. 240, 3: εἰκοστὴν ἕκτην B: ἕκτην καὶ εἴκο-
 στήν ACE ἕκτην — ἄγοντος post 68 ἐπινημ. AC 68 δ' ACEBF μὲν post τοῦτο
 add. M Συμβάτιος A EVN: Συμβάντιος CB: Σαμβάτιος M 68/69 οὐ μετρίως E

οὐκ ἤνεγκεν, ἀλλὰ συνεργὸν εἰληφῶς καὶ τὸν πατρίκιον Πηγάνην
 70 (στρατηγέτης δὲ καὶ οὗτος τοῦ Ὀμφικίου ἐτύγχανε) πρὸς ἀπόστασιν
 εἶδον, Μιχαὴλ μὲν εὐφημοῦντες τὸν βασιλέα, ὡς ἂν ἐκ τούτου τὰ πλήθη
 ἐπάγοιντο, καὶ μὴ δοκοῖεν χεῖρας αἰρεῖν κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος, δυσ-
 φημοῦντες δὲ τὸν Βασιλείον καὶ μυρίαὶ πλύνοντες ὕβρεσι. καὶ ταῦτα μὲν
 ἐπράττετο θέρουσ. χεῖμων δ' ἐπιστάς τὰς συστάσεις τούτων διέλυσε,
 75 τῶν ἀργηγῶν τῆς ἀπονοίας φυγῇ τὴν σωτηρίαν πραγματευσαμένων.
 ὁ μὲν οὖν Συμβάτιος τὴν Πλατεῖαν Πέτραν (φρούριον δὲ τοῦτο ἐρυμνὸν
 καὶ δυσάλωτον κατὰ τὴν Ἀσίαν διακείμενον) ὑπεισέρχεται, ὁ δὲ Πηγά-
 νης κατέσχε τὸ Κοτυάειον. ἀλλὰ μετὰ μικρὸν καταπολεμηθέντες δέσμοι
 πρὸς αὐτὸν ἀναφέρονται τὸν βασιλέα. οἱ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς πηρωθέν-
 80 τεσ, τοῦ Συμβατίου δὲ καὶ τὴν δεξιὰν ἀποτμηθέντος, τοῦ Πηγάνου δὲ
 καὶ τὴν ῥίνα, ἐξορίας παραπέμπονται.

14. Πάντες δ' εὐφράνθησαν ἐπὶ τῇ ἀναρρήσει τοῦ Βασιλείου οἱ τῆς
 Ῥωμαίων βασιλείας ὑπήκοοι, γλιχόμενοι ἄνδρα θεάσασθαι ἐπὶ τῶν
 οἰάκων τῆς βασιλείας καθήμενον ἰδιωτικῆς τε τύχης πεπειραμένον καὶ
 85 μὴ ἀγνοοῦντα, οἳα πάσχουσιν ὑπὸ τῶν δυνατωτέρων οἱ ταπεινότεροι.
 ἔλυπαι γὰρ αὐτοὺς καὶ ἡ τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ ἀρχὴ λίαν ὕγρα καὶ
 ἐκδεδιγητὴ ὑπάρχουσα, καὶ μηδὲν ἄλλο ἔργον ἔχουσα, ἀλλ' ἡ κώ-
 μους καὶ μέθας καὶ εὐθηνούσαν ἵπποδρομίαν καὶ γελωτοποιούς καὶ τὰς
 90 ἄλλας τὰς παρεξηλημένας τῶν πράξεων, ὧν ὡς ἐν παρόδῳ μνείαν
 ἄνωθεν ὁ λόγος διὰ βραχέων ἔθετο, τοὺς βασιλικούς θησαυροὺς κιναι-
 δοὺς καὶ ζαμβυκιστρίους καὶ ὄρηστρίους καὶ ἀκολάστων ὄλων πληθῆ
 δικράνοις ὄλοις ἀποκενοῦντος. ἀφ' ὧν τὰ μὲν Ῥωμαίων ἐστενοχωρεῖτο
 πρᾶγματα, αὐτὸς δὲ στενοχωρούμενος ὑπὸ τῆς ἐνδεΐας, καὶ μὴ ἔχων.

cap. 14: Theoph. Cont. 241, 17—254, 14; Zon. III, 415, 6—416, 8

ACEVBMN FH 69 εἰληφῶς (λαβῶν A) post Πηγ. ACE 70 στρατηγέτης —
 ἐτύγχανε VBMN: στρατηγὸς δὲ τοῦ Ὁ. καὶ οὗτος ἐτύγγ. ACE ἀπόστασιν ACEMN
 Theoph. Cont. 240, 9: ἀποστασίαν VB 71 ἀπέιδον B εὐφημοῦντες VBMN
 Theoph. Cont. 240, 11: ἐπεφημοῦντες ACE 72 δυσφημοῦντες VBMN Theoph.
 Cont. 240, 14: δυσθυμοῦντες ACE 73 Βασιλείον ACEB: βασιλέα VMN: om. Theoph.
 Cont. 240, 14 cod. V μυρίαὶ M ὕβρεσι πλύνοντες E 74 δὲ ACEB τὰς om. M
 συστάσεις ACEMN: ἀποστασίας VB 75 πραγματευσαμένων: εὐραμένων B
 76 Συμβάτιος ACEVN: Συμβάντιος B: Συμβάτιος M 77 ἐπεισέρχεται M 78 τὸ:
 τὸν C Κουτιάειον B μετὰ om. C 80 Συμβατίου ACEVN: Συμβατίου B:
 Συμβατίου M 81 ἐξορίας ACEMN: ἐξορία VB παρεπέμποντο E 82 δὲ M
 84 τε τύχης: τύχης τε B 86 γάρ: δὲ M βασιλέως om. ACE 87 ἄλλο om. VB
 88 εὐθηνούσαν EVMN: εὐθηνούσα CB: om. A 88/89 ἵπποδρομίαν — παρεξηλη-
 μένας: ἵπποδρομίαις καὶ γελωτοποιοῖς καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς παραξηλουμέναις B
 89 ἄλλας — παρεξηλημένας: λοιπὰς ἀσχίστας A 91 ζαμβυκιστρίους B
 ὄλων CVMN: ὄχλων AE: ἄλλων B 92 τῶν ante. Ῥωμ. add. ACE ἐστενοχωρεῖτο:
 ἐφείρετο B

ὁ τι καὶ δράσειεν, ἀδίκους πόρους ἔπενοεῖτο, εἰς θεραπείαν τάχα τῆς
 05 χρείας, καὶ χεῖρας ἀνοσίου ἐπέβαλλε τοῖς κατὰ μὴδὲν ὄλως αὐτῶ προσ-
 ἤκουσι. κατέπειζε δὲ καὶ τὸ θεῖον μετὰ μιαρῶν καὶ ἀσελγῶν ἀνδρο-
 γύνων, καὶ οὐδὲν ἦν ἀρρητούργημα, ὃ μὴ δι' αὐτοῦ | καὶ τῶν ἄλλων
 παρατρεφόμενων αὐτῶ καὶ ἔλεγετο καὶ ἐπράττετο. ἀποτρέπειν δὲ τῶν
 5 τοιοῦτων ἀθεμίτων ἔργων τοῦτου βουλόμενος ὁ Βασίλειος πολλάκις πει-
 ραθεὶς οὐ μόνον οὐκ ἴσχυσε, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ πρὸς ὀργὴν ἀνηρέθισε,
 καὶ μελετᾶν κατ' αὐτοῦ σκαῖά καὶ ἄτοπα ἀνεκίνησε, καθὼς ἐν τοῖς ἐμ-
 προσθεν εἴρηται.

15. Ταῖς δὲ κατ' αὐτοῦ συνεχέσιν ἐπιβουλαῖς καὶ μελέταις ἐκδει-
 ματωθεὶς ὁ Βασίλειος δρᾶσαι τι μᾶλλον πρὸ τοῦ παθεῖν ἠγωνίσαστο.
 10 οὐκοῦν καὶ παρασκευασάμενος μετὰ τινων οἰκείων τε καὶ συγγενῶν
 καὶ τῶν προκοιτούντων ἐν τοῖς βασιλείοις στρατιωτῶν ἀναρεῖ τὸν
 βασιλέα ἐν τοῖς παλατίοις τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Μάμαντος, καὶ
 Μιχαὴλ μὲν οὕτω βίους ἀνειμένως καὶ μαλθακῶς τοιοῦτον καὶ τὸ τέλος
 15 ἐδέξατο, ἀναγορεύεται δὲ μόναρχος εὐθύς ὁ Βασίλειος παρά τε τῶν
 συνωμοτῶν πρῶτον, εἶτα καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ τῶν βασιλι-
 κῶν ταγμάτων καὶ παντὸς τοῦ στρατεύματος καὶ τῆς πληθύος τῆς
 ἀστικῆς. ἅμα δὲ τῶ παρελθεῖν ἐπὶ τὴν τῶν ὄλων ἀρχήν, προσκαλεσά-
 μενος αὐτίκα τὴν γερουσίαν καὶ τοὺς ἐν ἀξιώμασι προύχοντας, τὸν βασι-
 20 λικὸν ἀνέωξε θησαυρὸν, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἐκ τοῦ τοσοῦτον τῶν χρη-
 μάτων πλήθους εὐρέθη, εἰ μὴ, ὡς καὶ πρόσθεν εἴρηται, τρία μόνα κεν-
 τηνάρια. ζητήσας οὖν ὁ βασιλεὺς τὴν τῆς ἐξόδου ἀπογραφὴν, καὶ
 ταύτην εὐρών παρά τινι γέροντι εὐνούχῳ, καὶ μαθῶν, ὅπη ταῦτα
 ἐχώρησε, βουλὴν περὶ τούτου προὔθετο τοῖς ἀρίστοις. ψήφου δὲ παρά

13/14 die 24. mens. Sept. a. 867 23 non multum post diem 23. mens. Sept. a. 867

cap. 15: Theoph. Cont. 254, 15—257, 13; Zon. III, 416, 12—418, 8; Glyc. 547, 8/9. 11—18

ACEVBMN 95 ἐπέβαλλε ACEN: ἐπέβαλλον M: ἐπέβαλε VB 1 διέπειζε B
 καὶ pr. om. E ἀσελγῶν: ἀσεβῶν ACE καὶ ἐνογῶν ante ἀνδρογύνων add. A
 3 παρατρεφόμενων AEBVMN: περιτρεφόμενων C: διατρεφόμενων M αὐτῶ: παρ'
 αὐτοῦ M 4 ἔργ. ἀθεμ. A τοῦτον ACEV: τούτων MN: τούτους B τοῦτον —
 Βασίλειος: ὁ Βασίλειος τοῦτον βουλόμενος A βουλόμενος om. B πειρώμενος B
 5 πρὸς: εἰς B: om. V 6 κατ' — ἄτοπα: καθ' ἑαυτοῦ σκαῖαν καὶ ἄτοπον V
 ἀνεκίνησε E 8 καὶ μελέταις om. BM 10 τε om. ACE καὶ alt. om. V
 11 προκοιτούντων AEMN Theoph. Cont. 254, 17: προκοίτων CVB 12 τοῖς παλα-
 τίοις ACEMN Theoph. Cont. 254, 18: τῶ παλατίῳ VB μεγαλομάρτυρος VBMN:
 μάρτυρος E Theoph. Cont. 254, 18 13 καὶ post βίους add. B μαλθακῶς ACEMN:
 μαλακῶς V: ῥυπαρῶς B καὶ alt. om. B 14 ὁ Βασ. εὐθύς B 15 τῆς om. B
 16 στρατεύματος VBMN Theoph. Cont. 255, 8: στρατοῦ ACE 18 ἀξιώματι M
 19 ἠνέωξε V πλήθους τῶν χρημάτων ACE (sed cf. Theoph. Cont. 255, 17)
 20 μόνα κεντ. τρία ACE 22 εὐνούχῳ γέρ. B

- πάντων δοθείσης ἐκείνους τοὺς κακῶς ταῦτα λαβόντας ἀντιστρέψαι τὰ
 25 ληφθέντα πρὸς τὸ δημόσιον, ὁ Βασιλεῖος, τοῦ ἄγαν ὑπενδιδούς, τὰ
 ἡμίση ὧν ἕκαστος ἔλαβεν ἀντιστρέψαι πρὸς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον ἐκέ-
 λυσε. καὶ οὕτως ἀπὸ τούτων ἐπισυνήχθη τῷ δημοσίῳ χρυσοῦ κεντη-
 νάρια τριακόσια. ἐποιήσατο δὲ καὶ πρόδοον ὁ βασιλεὺς δημοσίαν ἐπὶ
 30 τῷ ὑποστρέφειν τῷ πλήθει διένειμεν, οὐκ ἐκ τῶν δημοσίων, ἀλλ' ἐκ τῶν
 ἰδίᾳ διαφερόντων αὐτῷ. προσεγένετο δὲ αὐτῷ πλῆθος χρημάτων ἀπροσ-
 δόκητον καὶ ἀπὸ θησαυρῶν κεκρυμμένων ἀναφανέντων τῆς γῆς. εὐ-
 ρέθη δὲ καὶ ἐν τῷ εἰδικῷ χρυσίον οὐκ ὀλίγον, ὅπερ ὁ προβεβασιλευκῶς
 Μιχαὴλ συνέλεξε, τὴν θρυλουμένην ἐκείνην πλάτανου χωνεύσας καὶ
 35 τοὺς δύο ὀλοχρῦσους γρύπτας καὶ τοὺς δύο χρυσοὺς σφυρηλάτους λένου-
 τας καὶ τὸ ὀλόχρυσον ὄργανον καὶ ἕτερα τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης χρυσα-
 μάτων ἔργα διάφορα, καὶ βασιλικὰς καὶ αὐγουστικὰς στολάς, ὡςπερ
 ἔμελλεν ἀποχρήσασθαι πρὸς τὰ αὐτῷ καταθῦμα, φθάσαν δὲ τὸ χρεῶν
 εἰς Βασιλεῖον ταῦτα διεβίβασθη. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον.
- 40 16. Ἄρτι δὲ τῆς ἀρχῆς ἐπιβὰς ὁ Βασιλεῖος πρῶτον μὲν ἐπὶ τὰς
 ἀρχὰς ἀδωροτάτους ἐκλεγόμενος προεβάλλετο καὶ μαρτυρομένους τὰς
 ἰδίας χεῖρας καθαρὰς παντοῦ διαφυλάττειν λήμματος, εἴθ' οὕτως δικαιο-
 σύνης ἐπεμελεῖτο, καὶ ἰσονομίαν ἐμπολιτεύεσθαι τοῖς ἀρχομένοις καὶ τὸ
 μὴ καταδυναστεύεσθαι ὑπὸ τῶν πλουσίων τοὺς πενεστέρους ἐπραγμα-
 45 τεύσατο. πανταχοῦ δὲ διατάγματα ἐξετίθει τέλεον ἐξαφθῆναι τὴν

45/46 non multum post diem 29. mens. Sept. a. 867

cap. 16: Theoph. Cont. 257, 14-263, 2; Zon. III, 418, 9-418, 18; Glyc. 547, 9-11. 19-548, 11

ACEVBMN FH 24 τῶν ante πάντων add. ACE ἐκείνους EVMN: ἐκεῖ AC: om. B ταῦτα om. AB 25 ληφθέντα ACEF: λειφθέντα VMN: δοθέντα σφισι B τὸ F: τὸν ACEVBMN (corruptela in cod. V Theoph. Cont. 255, 23, ubi scripsit Bekker πρὸς τὸ δημόσιον, ὁ βασιλεὺς, sed cod. habet tantum τὸν δὴ) δὲ ante τοῦ add. V ὑπενδιδούς B 26 ταμεῖον CEB ἐκέλυσε ACEMN: ἐκέλευσεν Theoph. Cont. 256, 2 cod. V: ἐκέλευε VB 27 τούτων VBMN: τούτου ACE ἐπισυνήχθη VMN: ἐπισυναχθῆναι Theoph. Cont. 256, 5 cod. V: συνήχθη ACEB χρυσοῦ B 28 καὶ om. B 29 μέγα C μέγαν ante ναόν B 30 τῷ πλήθει VBN: τῇ πόλει ACE: om. M 32 τῆς γῆς ἀναφ. VB 34 Μιχαὴλ om. ACEFH 35 ὀλοχρῦσους: χρυσοῦς B 36 τὰ ὀλόχρυσα ὄργανα B 37 διάφορα ante 36 χρυσοῦ. M καὶ VB: τε καὶ Theoph. Cont. 257, 7: om. ACEMNFH ὡςπερ ACE: ἄπερ VBMNFH 38 ἔμελλεν ἀποχρήσασθαι: ἔμελλε καταχρήσασθαι B ἀποχρήσασθαι A 39 εἰς - διεβίβασθη: εἰς τὸν Βασ. αὐτὰ διεβίβασεν B διεβίβασθη CEVMN: διεβίβασεν AB μὲν om. B 40 πρῶτον VBMN: πρῶτα ACE Theoph. Cont. 257, 21 41 ἐλεγόμενος VB Theoph. Cont. 257, 22: λεγομένους ACEMNFH προεβάλλετο VMN Theoph. Cont. 257, 22: προὔβαλλετο AB: προὔβλετο CE 42 παντοῦ - λήμματος: φυλάττειν παντοῦ λήμμ. AB λήμματος: θελήματος M 43 ἰσονομίαν C 45 δὲ BM: τε ACEVN

ἀδικίαν ὀρίζοντα. δικαστὰς τε ἔταξε, σιτηρεσίους καὶ φιλοτιμίαις παν-
 τοδαπαῖς αὐτοὺς μεγαλύνας καὶ τάξας διημερεύειν καὶ τὰς διενέξεις δια-
 λυεῖν τῶν φιλονεικούντων, | τόπους ἐπιτηδεύουσας ἀφορίας αὐτοῖς, τὴν
 τε Μαγναύραν καὶ τὸν καλούμενον Ἰππόδρομον καὶ τὴν λεγομένην
 60 Χαλκῆν, χρόνῳ μογήσασαν καὶ ὅσον οὐδέπω πεσεῖν κινδυνεύουσαν
 ἐπισκευάσας καὶ καινουργήσας. ἔταξε δὲ καὶ τροφήν τοῖς πενεστέροις
 τῶν τὰς δίκας ἔχόντων, ἵνα μὴ ὑπὸ ἐνδείας πιεζόμενοι ταῖς δίκαις ἀπα-
 γορεύοιεν. ἐπεδίδου δὲ καὶ ἑαυτὸν εἰς τὸ τοιοῦτον μέρος, ὁπηνίκα τῶν
 στρατειῶν ἔτυχεν ἄγων σχολὴν καὶ τοῦ χρηματίζειν ταῖς ἀπανταχόθεν
 55 πρεσβείαις, καὶ εἰς τὸ λεγόμενον γενικὸν κατιῶν τοὺς εἰσπραττομένους
 ἐσκόπει παρὰ τοῦ δημοσίου, μὴ που τις ἀδίκως εἰσπράττειτο, καὶ οὕτως
 τοῖς ἀδικουμένοις ἐπήμυνε. λέγεται δ', ὅτι κατελθόντος αὐτοῦ εἰς τὴν
 εἰρημένην διατριβὴν, ὡς οὐδεὶς ἔτυχεν ἐγκαλῶν, ὑποτοπιάσας εἰργεσθαι
 ὑπὸ τινῶν τῆς εἰς αὐτὸν εἰσόδου τοὺς δεομένους, ἀπέστειλέ τιςας τῶν
 60 δορυφόρων κατὰ πολλὰ μέρη τῆς πόλεως ζητήσοντας, εἴ τίς ἐστι βοήθειας
 δεόμενος. ὡς δ' ἐπανήλθον ἐκεῖνοι μηδὲνα μηδαμῶς εὐρηκέναι λέγοντες,
 μεθ' ἡδονῆς τε ἀπέσταξε δάκρυον καὶ θεῶ τὴν εὐχαριστίαν ἀπέδωκεν.
 ὁρῶν δέ, ὅτι ἔστι τις τοῖς πονηροῖς εἰς τὸ ἀδικεῖν ἀφορμὴ διὰ τὸ σύντομον
 ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς μορίων, τοῦ ἡμίσεως φημι καὶ ἔκτου καὶ δωδεκά-
 65 του καὶ τῶν τοιούτων, χρωμένων τοῖς παλαιοῖς σημείοις τῶν γραφῶν,
 ἠθέλησε καὶ τὴν τοιαύτην τῶν ἀδικεῖν ἐλομένων περιελεῖν ἀφορμὴν, καὶ
 διωρίσατο γράμμασι λιτοῖς, ἃ καὶ τοῖς ἀγροικοῖς ἀναγινώσκεισθαι
 ῥάδιον, τὰ τοιαῦτα | γράφεσθαι σημεία, οἴκοθεν καταβαλὼν καὶ τὴν
 τῶν χαρτίων διαπάνην καὶ τὴν τῶν γραμμῶν καὶ τὴν τῶν γραφῶν.
 70 ἐπιστροφήν δ' ἐποίησατο καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, ἐκβαλὼν
 μὲν τῆς ἀρχιερωσύνης μετὰ συνόδου συναθροισθείσης τὸν ἐπεισηδησάντα

71 die 25. mens. Sept. a. 867

ACEVBMN FH 47 μεγαλύνειν B διενέξεις — 48 φιλονεικούντων: φιλονεικίας
 λυειν B 50 οὐδέπω — 51 ἐπισκευάσας: οὕτω κινδ. πεσ. ἐπισκιάσας B
 51 τροφὰς B 52 ὑπ' B τὰς δίκας B 53 ἑαυτὸν VBMN Theoph. Cont. 260, 11:
 αὐτὸν ACE 54 στατειῶν ACVB Theoph. Cont. 260, 12: στραπειῶν F: στραπει-
 τῶν EMN ἀπανταχοῦ A 56 παρὰ τοῦ δημοσίου ante 55 εἰσπραττ. A
 πον: πως B οὕτως VBMN Theoph. Cont. 260, 20 cod. V: om. ACE 59 ὑπὸ AE
 Theoph. Cont. 261, 1: πρὸς VB: ἀπὸ CMN τοὺς δεομένους VB: τοῖς δεομένοις
 ACEMNFH 60 ζητήσαντας CV 61 ἐπανήκον B 62 τῶ ante θεῶ add. E
 τὴν om. E 63 τοῖς πονηροῖς om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 261, 7) ἀφορμὴ
 post πονηρ. B 64 ἡμίσεως BM Theoph. Cont. 261, 8: ἡμίσεός ACEVN: 5 C
 δωδεκάτου: δεκάτου B 65 χρωμένων ACEB: χρωμένοις VMNFH τοῖς —
 γραφῶν: τῶν γραφῶν τοῖς παλ. σημ. VB 66 τοιαύτην τῶν: τοιοῦτων C ἐλο-
 μένων: πειρωμένων B καὶ alt. om. V 67 τοῖς: αὐτοῖς V 69 τὴν pr. —
 γραφῶν: τὴν τῶν γραφῶν καὶ τὴν τῶν γραμμῶν A: τὸν μισθὸν τῶν γραφῶν B
 70 καὶ om. B 71 μετὰ — συναθρ. om. B συναθροισθείσης: ἀθροισθείσης MN
 71/72 ἐπεισηδησάντα τὴν ἀρχὴν B

τῇ ἀρχῇ Φώτιον, σχολάζειν κελύσας, ἕως ἂν τὸν δικαίως ταχθέντα πρὸς αὐτὸν μεταστῆσι θεός, ἀντεισαγαγῶν δὲ τὸν κακῶς καὶ παρανόμως ἐκβληθέντα παρὰ τοῦ Βάρδα Ἰγνάτιον, καὶ οὕτως γαληνιᾶν τὰς ἐκκλησίας
 75 τοῦ θεοῦ παρεσκεύασεν. ἀλλὰ καὶ τοὺς πολιτικούς νόμους πολλὴν ἀσάφως ἐπανορθώσασθαι ἔσπευσε, καὶ τῶν μὲν ἀνηρημένων τὴν ἀχρηστίαν περιελεῖν, τῶν δὲ κυρίων ἀνακαθάραι τὸ πλῆθος. οὐκ ἔσχε δὲ καιρὸν προκαταληφθεὶς θανάτῳ. ἐξεπλήρωσε δὲ τὸ ἔργον Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ
 80 μετὰ ταῦτα.

17. Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Βασιλείου ἐπιβουλή καὶ συσκευή τις ἐγένετο κατ' αὐτοῦ, Γεωργίου καὶ Συμβατίου ἐξαρχόντων τῆς μελέτης τῶν πατρικίων, φωραθέντος δὲ τοῦ κακουργήματος, προφανῶν δὲ γενομένων καὶ τῶν ἐλέγχων, οὗτοι μὲν ἐκκόπτονται τοὺς ὀφθαλ-
 85 μούς ὡς πρωτοῦργοι τῆς συμβουλῆς, τὸ δὲ λοιπὸν ἅπαν στίφος τῶν συνωμοτῶν πομπευθέντες ἐξωρίσθησαν. ἀνακόπτων δὲ τὰς ἐπιβουλάς τῶν βασιλειῶντων στέφει Κωνσταντῖνον καὶ Λέοντα τοὺς οἰκείους υἱούς, τῷ | δὲ τρίτῳ ἔτει τῆς μοναρχίας ἀναγορεύει καὶ Ἀλέξανδρον τὸν τρίτον υἱόν. τὸν δὲ νεώτερον πάντων Στέφανον ἱεροῖ καὶ τῇ τοῦ θεοῦ καταλέγει
 90 ἐκκλησίᾳ. ἐπεὶ δὲ καὶ τέσσαρες ἦσαν αὐτῷ θυγατέρες, ἐν τῷ θείῳ σεμνεῖῳ τῆς πανευφήμου μάρτυρος Εὐφημίας καὶ ταύτας καθιεροῖ.

74 die 3. mens. Nov. a. 867 87 die 6. mens. Ian. a. 869 et a. 870 89 a. 879 circiter

cap. 17: Theoph. Cont. 263, 3—265, 2; Zon. III, 419, 1—419, 9

ACEVBMN FH 72 αὐτὸν post σχολ. add. B 73 μεταστῆσι post 72 ταχθέντα ACE ὁ ante θεός add. ACE ἀντεισαγαγῶν — κακῶς καὶ: Ἰγνάτιον B 74 παρὰ τοῦ Βάρδα om. ACE Ἰγνάτιον: τοῦ καίσαρος B οὕτως CE τὴν ἐκκλησίαν B τὰς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας ACE 75 ἀλλὰ: δὲ, post πολιτ., ACE 76 καὶ τούτους — 77 ἔσπευσε om. A 76 καὶ ante προσφῶρος add. B 77 ἔσπευσε ACEVB: ἔσπευδε MN 78 ἀποβαλεῖν καὶ ante περιελεῖν add. M τῶν: τὸ B οὐκ — καιρὸν: καιρὸν δὲ οὐκ ἔσχε ACE 79/80 ἐξεπλήρωσε — ταῦτα VBMN: ἤρξατο δὲ τοῦ ἔργου καὶ ἐξεπλήρωσε Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ACE 81 δὲ post κατὰ add. B τὸ πρῶτον ἔτος VBMN: τὴν ἀρχὴν ACE καὶ συσκευή om. VBMNFH (sed cf. Theoph. Cont. 263, 7) 82 αὐτοῦ: αὐτὸν B 82/83 Γεωργίου — πατρικίων VBMN: ἐξαρχόντων τῆς μελέτης Συμβατίου καὶ Γεωργίου τῶν πατρικίων ACE 82 Σαμβατίου M 83 φωραθέντες B προφανῶν VBMN: φανερῶν ACE προφανῶν — 84 ἐλέγχων: καὶ φανερῶν γενομένων τῶν ἐλέγχων E 84 δέ: τε A 85 αἴτιοι καὶ ante πρωτοῦργ. add. ACE (sed non FH) βουλῆς E 86 πομπευθέντες: τυφθέντες B πομπευθέντες ἐξωρίσθησαν VMN: ἐπομπεύθησαν καὶ ἐξωρίσθησαν ACE 87 βασιλειῶντων ACEVB: βασιλείων αὐτῶν MNF 89 ἱεροῖ καὶ om. VBMNFH (sed cf. Theoph. Cont. 264, 17) καταλέγει ἐκκλησίᾳ VBMNFH: ἐκκλησίᾳ καταλέγει Theoph. Cont. 264, 16 cod. V: ἐκκλησίᾳ ἐγκαταλέγει ACE Theoph. Cont. 264, 16 Bekker 90 καὶ om. B θείῳ om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 264, 18 ἱερῷ) 91 πανευφήμου om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 264, 18) καὶ CE: om. AVBMNFH ταύτας om. VB

18. Οὕτω δ', ὡς ἐδόκει, εὖ διαθείς τὰ οικεῖα, ἠπέλεγτο καὶ κατὰ τῶν ἀντιπασσομένων τῇ Ῥωμανίᾳ ἐκστρατεῦσαι. καὶ δὴ τοὺς στρατιωτικοὺς καταλόγους ἐλαττωθέντας παρὰ τοῦ πρόφην βεβασιλευκότος Μιχαήλ
 5 ἐκ τοῦ διακοπῆναι τὰς ῥόγας αὐτῶν καὶ τὰ σιτηρέσια, διὰ νέων συλλογῆς ἀναπληρώσας τὰς φάλαγγας κατὰ τῶν βαρβάρων ἐστράτευσε, καὶ πρότερον μὲν κατὰ τῆς Τεφρικῆς, ἧς ὁ Χρυσόχειρ ἠγεῖτο, ἐπ' ἀνδρεία καὶ συνέσει διαφέρειν δοκῶν καὶ σφόδρα τὰ Ῥωμαίων κατατρέχων καὶ ληϊζόμενος. κατὰ τούτου καὶ τῆς πόλεως ἐκστρατεύει ὁ βασιλεὺς. τοῦ δὲ
 5 μὴ ὑποστάντος τὴν ἐπέλευσιν, ἀλλ' εἴσω τειχῶν γενομένου, καταδραμῶν τὴν ὑπ' αὐτὸν ἅπασαν χώραν ὁ βασιλεὺς καὶ ληισάμενος, κατὰ πρός αὐτῶν τῶν τείχει τῆς Τεφρικῆς ἔθετο τὴν παρεμβολήν, διὰ προσεδρεύειν μακρὰς ἐλεῖν τὸ ἔρμα οἰηθείς. ἐπεὶ δὲ κατενόησε πάντοθεν καταχυρωμένον αὐτό, καὶ ἀνέλπιστον ἦν ἀλωθῆναι πολιορκίᾳ (ἤδη γὰρ κατεδήδοτο καὶ πάντα
 10 τὰ ἐν τῇ χώρᾳ ἀναγκαῖα), ἔλυσε τὴν πολιορκίαν, τὰ πλησιάζοντα τῇ Τεφρικῇ φρούρια ἐκπορθήσας, | τὴν Ἄβαρην, τὸν Κοπτὸν, τὴν Σπάθην καὶ ἄλλα πολλά. ἀγείρας δὲ τὸν στρατὸν ἐκείθεν ἐπανήει μετὰ λαμπρῶν τῶν τροπαίων τε καὶ λαφύρων. ληϊζομένης δὲ τῆς περὶ τὴν Τεφρικὴν χώρας καὶ πορθουμένης ἡ γειτονουσα ταύτῃ πόλις τῶν Ἰσαηλιτῶν,
 15 ἧ Τάρας ἡ ἔπωνυμία, ὁμαιχιμῖαν ἔχουσα καὶ κοινοπραγίαν μετὰ τῆς

cap. 18: Theoph. Cont. 265, 3—271, 22; Zon. III, 419, 17—420, 11

ACEVBMN F 92 οὕτως E ἠπέλεγτο VBMN: ἔπιευσεν, post 93 Ῥωμ. ACE 94/95 καταλόγους — διακοπήσαι VBMN: καταλ. παρὰ τοῦ Μιχαήλ καταφρονηθέντας καὶ ἐλαττωθῆναι κινδυνεύσαντας (ἐλαττωθῆναι κινδυνεύσαντας: ἐλαττωθέντας CE) ἐκ τοῦ ἐκκοπῆναι ACE 94 εὐρῶν post. ἐλαττ. add. B 95 συλλογῆς VBMN Theoph. Cont. 265, 10: om. ACE 1 ἀναπληρώσας VBMN: ἀνεπλήρωσεν Theoph. Cont. 265, 11: πληρώσας ACE βαρβάρων ἐστράτευσε VBMN: βαρβάρων ἐστράτευσεν Theoph. Cont. 265, 16: ἐναντίων χωρῆι A: Ἀράβων χωρῆι CE 2 πρότερον VBMN: πρῶτα ACE τε post κατὰ add. B Χρυσόχει B 3 κατατρέχων C 4 κατὰ τούτου καὶ τῆς πόλεως om. B τούτου: ταῦτα C καί: οὖν A αὐτοῦ ante πόλεως add. V ὁ βασιλεὺς om. B τοῦ δὲ μὴ ὑποστάντος VBMN: τοῦ δὲ ... μὴ τολμήσαντος ἀνιστήναι Theoph. Cont. 267, 1—4: καὶ οὕτως μὴ ὑποστάς ACE 5 τοῦ βασιλέως ante μὴ add. B ἀλλ' — γενομένου: εἴσω (ἐντὸς A) τειχῶν ἐγένετο (γέγονε A) ACE 6 δὲ καὶ ληισάμενος post 5 καταδραμῶν ACE 6 καὶ alt. om. B αὐτῶ τῶν ACEVB (cf. Theoph. Cont. 267, 9): τῶ αὐτῆς MNF 7 καὶ ante διὰ add. ACE 8 οἰηθείς VBMN: πειρασθείς Theoph. Cont. 267, 10: φέτο ACE κατενόησε πάντοθεν om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 267, 10/11) αὐτό om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 267, 12) 9 καὶ ἀνέλπιστον — πολιορκίᾳ VBMN: καὶ ἠλπίετο πολιορκίᾳ ἀλωθῆναι A: καὶ ἀνέλπιστον ἀλωθῆναι πολιορκίᾳ αὐτό (αὐτῶ E) κατενόησεν CE ἦν: ὄν B ἤδη: ἔδει CE κατεδήδοτο post 10 ἀναγκαῖα ACE 11 ἐκπορθήσας VBMN Theoph. Cont. 267, 16: ἐκπολιορκήσας CE: πολιορκήσας A τὴν Ἄβαρην om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 267, 15) Ἄβαρην MN: Ναύαραν VB καὶ ante τὸν add. B Κοπτὸν B 12 ἀγείρας B δὲ om. ACE 13 τῶν om. ACE τε om. A 14 ἀπάσης post χώρας add. ACE τῶν Ἰσαηλιτῶν om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 267, 20) 15 ἡ om. ACE ὁμαιχιμῖαν: ὁμοθυμῖαν M ἔχουσα post κοινοπρ. ACE τῆς om. B

Τεφρικής, ὄρρωδήσασα τὸν κίνδυνον, πρέσβεις πέμψασα εἰρήνης ἤξιον
 τυχεῖν καὶ ταῖς συμμαχίαις ἐγγραφῆναι Ῥωμαίων. καὶ δὴ καὶ ἔτυχε
 τοῦ βασιλέως μετὰ προσηνεῖας δεξαμένου τὴν πρεσβείαν. προσερρῆ
 δὲ καὶ ὁ Κουρτίκιος, γένος ὦν Ἀρμένιος, ὃς κατεῖχε τὴν Λώκαναυ καὶ τὰς
 20 ἑσχατίας τῶν Ῥωμαίων συνεχῶς ἐπόρθει καὶ κατεστρέφετο, ἑαυτὸν
 παραδούς τῷ βασιλεῖ καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸν ὑπέικοτο αὐτῷ λαόν. ἐν
 ᾧ δὲ ταῦτα ἐπράττετο, λαὸν ὁ βασιλεὺς ἐκπέμψας κατὰ τῆς λεγομένης
 Ζαπέτρας ἐπιλέκτων πολεμιστῶν, καὶ τῶν Σαμοσάτων εὐτύχησεν,
 25 ἐξ ἑφόδου τὰ στενὰ τοῦ στρατοῦ διελθόντος αὐτῇ τε τῇ πόλει
 ἐξαίφνης ἐπιεσπόντος· κατεσχέθη τε γὰρ ἡ πόλις τῷ ἀπροδο-
 κήτῳ, καὶ λαὸς ἀπεσφάγη πολὺς καὶ αἰχμαλωσία ἐλήφθη ἄπειρος καὶ
 δέσμοι Ῥωμαῖοι χρονίων δεσμῶν ἠλευθερώθησαν. πυρπολῆσας δ' ὁ
 πεμφθεὶς λαὸς τὰ συμπαρακείμενα τῆς χώρας καὶ τὰ Σαμόσατα ἐξεπόρθησε
 καὶ ὁμοία ῥύμη περαιωθείς τὸν Εὐφράτην καὶ πᾶσαν τὴν περαιάν αἰχμα-
 30 λωτίσας καὶ πολλὴν συλλέξας αἰχμαλωσίαν καὶ λάφυρα, ὑπέστρεψεν
 ἀσινὴς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα πρὸς τῷ Ἀτζαρνοῦκ ποταμῷ τὴν
 παρεμβολὴν ἔχοντα. ἐντεῦθεν ἄρας ὁ βασιλεὺς μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ
 τὴν ἐπὶ Μελιτηνὴν ἄγουσαν ᾤδευε. προσπελάσας δὲ τῷ Εὐφράτῃ καὶ
 ὄρα θέρους πελαγίζοντα τοῦτον εὐρών καὶ παντελῶς ἄβατον γεφυρώσας
 35 τὸν ποταμὸν διεπέρασε. καὶ πολλὰ τῆς χώρας λυμηνάμενος καὶ κατα-
 στρεψάμενος, ἐλὼν δὲ καὶ τὸ φρούριον, ὃ Ῥαφάκιον λέγεται, μέρος δὲ
 τοῦ στρατοῦ τὴν μεταξὺ Ἀρσίνου καὶ Εὐφράτου χώραν ἐκπέμψας
 καταδραμεῖν ἐκέλευσε, οἱ πᾶσαν αὐτὴν ἀπτέρῳ τάχει διαδραμόντες τό τε

24 a. 873

ACEVBMN FH 16 ὄρρωδήσασα — πρέσβεις VBMN: ὄρρωδεῖ (ὄρρωδεῖ A)
 τε τὸν κίνδυνον καὶ πρέσβεις ACE 17 ταῖς συμμαχίαις: ταῖς συγγραφείαις εἰς συμ-
 μαχίαν καὶ αὐτῇ E καὶ συναριθμηθῆναι post ἔγγραφ. add. ACE καὶ ult. om. E
 18 μετὰ — πρεσβείαν: εὐμενῶς καὶ προσηνῶς τὴν πρεσβείαν προσδεξαμένου ACE
 19 γένος ὦν Ἀρμένιος (Ἀρμενίου C) post 18/19 προσερρῆ δὲ ACE 20 τῶν
 om. ACE συνεχῶς VBMNF Theoph. Cont. 268, 5: om. ACE ἐπόρθει συν-
 εχῶς V 22 ἐκπέμψας VBMN: ἐκπέμψας post 23 πολεμιστῶν CE: ἐκπέμπει
 post 23 πολεμιστῶν A 23 καὶ om. ACE τῶν om. E τῶν Σαμοσάτων καὶ post
 22 ὁ βασιλεὺς κατὰ ACE καὶ τῶν Σαμοσάτων post Ζαπέτρας B Σαμοσάτων V
 εὐτύχησεν VBMN: ἠτύχησέ τε A: εὐτύχησε CE καὶ καλῶς εἶχεν ante ἐξ
 25 ἑφόδου add. ACE τοῦ στρατοῦ τὰ στενὰ B αὐτῇ τε VBMN: καὶ αὐτῇ ACE
 ἐπιεσπόντος BM τε om. ACE τῷ ἀπροδοκῆτῳ om. ACE 27 δεσμῶν
 χρονίων B καταδραμῶν δὲ καὶ ante πυρπ. ACE δ' VMN: δὲ B: om. ACE
 28 Σαμόσατα VM ἐξεπόρθει B 30 πολλὴν: πολλὰ B 31 Ἀτζαρνοῦκ CE:
 Ἀτζανούρκ VMN: Ἀτζανούρ B: Ἀτενοῦκ A: Ἀτζανουρκῶ H: Ἀτζανούρκ F:
 Ζαρνούκ Theoph. Cont. 268, 20 34 εὐρών: ἰδὼν M καὶ — 35 χώρας om. B
 καὶ ante γεφυρ. add. CE 37 πέμψας post στρατοῦ add. B κατὰ ante τὴν
 add. A, καὶ add. CE Ἀρσίνου C 38 ἐκέλευσε ACE: κελεύσας Theoph. Cont.
 269, 18: προσέταξεν VBMNFH οἱ VMN: καὶ B: καὶ οὔτοι ACE

- λεγόμενον Καρκίκιον και τὸ Χαχὸν και τὸ Ἄμαν και τὸ Μουρῆς και τὸ
 40 *Ἀβδηλα ἐξεπὸρθσαν. αὐτὸς δὲ τῇ Μελιτηνῇ προσβαλὼν εὐανδροῦση
 τότε και πληθῆϊ βαρβάρων γεγανωμένη, ἐπει τοῖς τείχεσιν ἐπλησίασε,
 βαρβαρικῶς ὑπεδέξατο φάλαγγας μετα φρουραγμάτων και ἀλλαγαμῶν
 ἀπαντώσας αὐτῶ, οἷς νεανικῶς ἐμίξας και πρῶτος τῆς φάλαγγος προ-
 45 ιστάμενος τοὺς ἀντιτεταγμένους ἐτρέψατο, εἶθ' οἱ λοιποὶ τοὺς ἄλλους,
 45 και μέχρι τοῦ ἄστεος ἀναιροῦντες ἐδίωκον, ὡς καταστρωθῆναι τὸ μεταξὺ
 ἔδαφος και πληρωθῆναι νεκρῶν, ἀλώνας δὲ και ζῶντας οὐκ ὀλίγους, τοὺς
 δὲ λοιποὺς ἀγεννώς εἴσω τειχῶν συγκλεισθῆναι. ἐβουλήθη μὲν οὖν ὁ
 βασιλεὺς ἐλεπόλεσι και μηχαναῖς ἀποπειραῖσθαι τοῦ χωρίου. ὡς δ' ἔωρα
 τὴν πόλιν εὐπυργον και πλήθει τῶν ἀμυνομένων ἀπὸ τοῦ τείχους
 50 βρῖθουσαν, ἐπίθετο δὲ και παρὰ τῶν αὐτομόλων ἀφθονίαν ἔχειν | πολλὴν
 τῶν ἐπιτηδείων και μὴ δεδιέναι χρονίαν πολιορκίαν, ἄρας ἐντύθειν τῇ
 Μανιχαίων προσβάλλει γῆ και πάντα τὰ ἐν ποσὶν ἐκεφρώσας τὸ
 Ἄργαυθ λέγόμενον φρούριον και τὸ Κουτακίον και τὸ Στεφάνου και τὸ
 Ἄραχῶ ἐμπρήσας κατέσκαψεν. ἐκείθεν ἀγείρας τὸν στρατὸν τῆς ἐπὶ
 55 τὴν βασιλεύουσαν εἶχετο. τοὺς μὲν οὖν ἀριστεύσαντας τῶν στρατιωτῶν
 τιμήσας ἀπέλυσεν, αὐτὸς δὲ τὴν βασιλίδα καταλαβὼν και περαιωθείς εἰς
 Θράκην, ἐκ τοῦ Ἐβδόμου τε δημοσίαν ποιησάμενος πρόσδοον, διὰ τῆς
 Χρυσῆς πόρτης εἰσελθὼν και θρίαμβον καταγαγὼν μεγαλοπρεπέστατον
 τοῦ δήμου παντὸς ἐπινικίαις φωναῖς και εὐφημαῖς αὐτὸν μεγαλύνοντος
 60 ἄχρι τοῦ ναοῦ τῆς τοῦ θεοῦ ἐνυποστάτου σοφίας. ἐκείσε γὰρ γενόμενος
 και τῶ θεῷ εὐχαριστηρίους ἀποδοὺς ὕμνους παρὰ Ἰγνατίου τε τοῦ
 πατριάρχου ταινιωθεῖς νικητικοῖς στεφάνοις ἐπανήκεν εἰς τὰ βασίλεια,

ACEVBMN FH 39 Χαχὸν VB Theoph. Cont. 269, 19: Χλασχὸν MNFH:
 Γλασχὸν AE: Γλάχον C Μουρῆς CEVN: Μούρις A: Μουρίς BM: Μουρινίς
 Theoph. Cont. 269, 20 40 *Ἀβδηλα AVN Theoph. Cont. 269, 20 cod. V:
 *Ἀβδηλα CEBM εἶλον και post *Ἀβδ. add. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 269, 20)
 ἐξεπὸρθσεν V δὲ: τε B Μελιτηνῇ AVB Theoph. Cont. 269, 21: Μελιτηνῶν
 CEMNFH προσβαλὼν VMN Theoph. Cont. 269, 21: προσελθὼν ACE: προσ-
 41 δρῶν B 41 πληθει A γεγανωμένη B 42 ἀλλαγαμῶν M 43 ἀπαντώσας
 CEVMN: ὑπαντώσας B: ἀπαντώντας A οἷς: αἷς B συμμίξας B τῆς
 φάλαγγος προϊστάμενος: τῇ φάλαγγι ἀντιστάς B 44/45 εἶθ' — ἐδίωκον om. B
 47 συγκλεισθῆναι ACEV Theoph. Cont. 270, 12: ἐγκλεισθῆναι BN: ἐκλεισθῆναι M
 ἠβουλήθη B 48 ἀποπειραῖσθαι VBMN: ἀποπειρασθῆναι A: ἀποπειραθῆναι CE
 δ' ἔωρα: δ' ὥρα B 50 παρὰ: περὶ M πολλὴν om. B 51 χρονίαν
 ACEVBF Theoph. Cont. 270, 18: μακράν MN 52 ποσὶν VBMN: ποσὶ Theoph.
 Cont. 270, 21: χερσὶν ACE 53 Ἄργαυθ AEMN Theoph. Cont. 270, 21:
 Ἄργαυθ C: Ἄριαυθ V: Ἄριθῶ B τὸ pr.: τοῦ M τὸ alt. AM:
 τοῦ CEVBNF (sed cf. Theoph. Cont. 270, 22) 54 Ἄραχ BM κατέσκαψεν V
 κατέσκαψεν ἐμπρήσας A ἔγειρας B και post στρατὸν add. M
 55 τοὺς μὲν οὖν: και τοὺς μὲν B 56 δὲ om. M 59 και εὐφημαῖς
 ACEVBF: και εὐφημαῖς Theoph. Cont. 271, 6: om. MN 60 κατήνησεν post
 σοφίας add. B

μικρόν τε συνησθεῖς τῇ γυναικί καὶ τοῖς τέκνοις τῶν πολιτικῶν αὐθις εἶχετο διοικήσεων.

- 65 19. Τῷ δ' ἐπιόντι χρόνῳ τοῦ τῶν Μανιχαίων ἐξηγουμένου Χρυσό-
χειρος εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων ἐμβαλόντος βαρεῖ στρατῷ καὶ ταύτην
ληϊζομένου ἀποστέλλει κατ' αὐτοῦ συνήθως ὁ βασιλεὺς τὸν τῶν σχολῶν
ἐξηγουμένον. οὗτος δὲ πάντα τὸν Ῥωμαϊκὸν στρατὸν συμπαρειληφώς,
ἐπειδὴ σταδαίᾳ μάχῃ κρίναι τὸ πᾶν ἐδειλία, παρείπετο τέως αὐτῷ ἀπό
70 τινος διαστήματος καὶ τὰς μερικὰς ἀνεῖργε καταδρομὰς καὶ οὐ συνεχῶρει
κατὰ τῆς χώρας | ἀδεῶς διασκίδνασθαι. ὡς οὖν τὰ μὲν δρῶν, τὰ δὲ
ἀπρακτῶν ὁ βάρβαρος ἦδη καὶ τῆς πρὸς τὰ οἴκοι ἐπανόδου ἐμέμνητο,
καὶ μετὰ λείας συγχῆς ὑπέστρεψεν, ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν δύο τῶν
στρατηγῶν ἀφώρισε, τὸν τε τοῦ Χαρσιανοῦ καὶ τῶν Ἀρμενικῶν, μετὰ
75 τῆς περὶ αὐτὸν δυνάμεως ἕκαστον συμπαρομαρτεῖν τῷ Χρυσόχειρι ἄχρι
τοῦ λεγομένου Βαθυρρύακος, κάκειθεν εἰ μὲν ἐπαφήσει, φησί, κατὰ τῶν
Ῥωμαϊκῶν ὀρίων στρατὸν, δῆλα θέσθαι αὐτῷ τὰ περὶ τούτου, εἰ δ'
οἴκαδε ἀμεταστρεπτι βαδίζειεν, ἔασαντας τοῦτον αὐθις ἐπανελθεῖν πρὸς
αὐτόν. ἐσπέρας οὖν καταλαβούσης, καὶ τοῦ βαρβαρικοῦ στρατεύματος
80 γεγονότος κατὰ τὸν Βαθυρρύακα αὐλισαμένου τε κατὰ τὴν τοῦ ὄρους
ὑπώρειαν, τῶν δὲ εἰρημένων στρατηγῶν κατασχόντων τὰ τούτου
μετεωρότερα καὶ τὸ μέλλον ἀποσκοπούντων, ἐμπίπτει τις ἔρις περὶ
πρωτείων καὶ διμιλλα τοῖς τῶν δύο θεμάτων στρατιώταις. οἱ μὲν γὰρ
τοῦ Χαρσιανοῦ ἑαυτοῖς τὰ τῆς ἀνδρείας ἐνίσταντο ἀρμόζειν πρωτεία,
85 ἐμπαλιν δὲ ἑαυτοῖς οἱ Ἀρμενικοί. ὡς οὖν ἐπὶ πλεῖστον ἐχώρει τὰ τῆς
φιλονεικίας καὶ πρὸς τὸ μέγαλαυχον ἐκάτερον ἔρρεπε τῶν ταγμάτων,
ἐνταῦθα δὴ λέγεται παρά τινος λεχθῆναι τοῦ τῶν Ἀρμενικῶν συστή-
ματος, ὡς ἵνα τί μάτην, ᾧ συστρατιώται, ἀπρεπῶς θρασυνόμεθα, ἐξόν

cap. 19: Theoph. Cont. 272, 1—276, 10; Zon. III, 420, 11—421, 17; cf. Constantinus Porphyrogenitus, De thematibus 74, 8—13 Pertusi

ACEVBMN F 63 μικρόν δὲ B τοῖς om. N 66 τὴν: τὸ C τῶν ACMN
Theoph. Cont. 272, 1: om. EVB ἐμβάλλοντος B 68 συμπαρειληφώς VBMN:
συμπαρалаβών Theoph. Cont. 272, 4: παρειληφώς ACE 69 σταδαίῳ C 72 δὲ post
ἦδη add. MN, sed non F ἐπανόδου ἐμέμνητο ACEMN: ἐπανόδου ἐμνήσθη Theoph.
Cont. 272, 10: ἐμέμνητο ἐπανόδου VB 73 ὑπέστρεψον B 74 στρατηγῶν:
στρατιωτῶν B τὸν VBMN Theoph. Cont. 272, 12: τοῦ ACE τὸν ante τῶν add. B
τῶν Ἀρμενικῶν: τὸ Ἀρμενικῶν M 74/75 μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν δυνάμεως VBMN
(cf. Theoph. Cont. 272, 13): μετὰ τῶν περὶ αὐτῶν δυνάμεων ACE 75 αὐτὸν
VF: αὐτοῦ Theoph. Cont. 272, 13: αὐτῶν ACEBMN τὸ ante τῷ add. B 78 μετα-
στρεπτι M βαδίζει B ἔασαντες E αὐθις om. B 79 στρατεύματος γεγονότος
ACEVBF: στρατοῦ καταλαβόντος MN 80 τοῦ om. E 81 τούτου: τούτων B
82 ἔρις post 83 πρωτείων M 83 γὰρ ACEVBF: om. MN 85 δὲ ἑαυτοῖς
ACEMN: δ' ἑαυτοῖς B: δὲ αὐτοῖς V ἑαυτοῖς post Ἀρμεν. A 86 ταγμάτων:
πραγμάτων A 87 δὴ: δὲ V λεχθῆναι post λέγεται M 88 καὶ ante
ἀπρεπῶς add. B

τοῖς ἔργοις ἀναμφισβήτητον ἀρετὴν ἐπιδείξασθαι; οἱ πολέμιοι γὰρ οὐ
 90 μακράν, καὶ ἔξεστιν ἐπὶ τῶν ἔργων φαῖναι τοὺς ἀρίστεις.' τοὺς τοιοῦτους
 τοῖνυ λόγους διενωτισθέντες οἱ στρατηγοὶ καὶ τὴν πρὸς ἀνδρείαν ὀρμὴν
 κατανοήσαντες τοῦ λαοῦ, καταμαθόντες δὲ καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ τόπου
 βοήθειαν, ὅτι ἐξ ὑπερδεξίων μέλλουσιν ἐπιτίθεσθαι τοῖς πολέμοις ἐν
 κοίλῳ κειμένοις | τόπῳ, διχῆ διαιροῦσι τὴν δύναμιν. καὶ τὸ μὲν ἔκκριτον
 95 ταύτης ἄχρις ἐξακοσίων μετ' αὐτῶν γε τῶν στρατηγῶν προσβάλλειν
 ἔκριθη τῶ τῶν βαρβάρων στρατῶ. τὸ δὲ λοιπὸν καὶ εὐαριθμητον τῆς
 'Ρωμαϊκῆς στρατιάς εἰς δόκησιν πλήθους αὐτοῦ που συσκευάσαντες πρὸς
 τὰ μετέωρα καὶ σύνθημα δόντες, ἴν' ὅταν οὗτοι προσβάλλωσι τοῖς ἔχθροῖς,
 κάκεινον σὺν ἀλαλαγμῶ μεγίστῳ καὶ σάλπιγξιν ἐκπληκτικὴν βοὴν
 5 ἀναρρήξωσι, συνεπηχούντων καὶ τῶν ὀρέων, καὶ οὕτως ἀφανῶσι διὰ τῆς
 νικτὸς τῆ στρατοπεδείας τῶν ἔχθρῶν πλησιάζωσι. καὶ τοιοῦτον δοθέντος
 συνθήματος, οὕτω τοῦ ἡλίου τὰς ἀκρωρείας αὐγάζοντος, βοή σιβαρᾶ
 παιανίσαντες καὶ τὸ 'σταυρὸς νενίκηκε' συμβοήσαντες ἐπιτίθενται τοῖς
 ἔχθροῖς, συνεπαλαλαξάντων ἀπὸ τοῦ ὄρους καὶ τῶν λοιπῶν. εὐθὺς οὖν
 10 οἱ βάρβαροι τῶ ἀνεπίστῳ καταπλαγέντες καὶ μήτε συστῆναι, μήτε τὸ
 ἐπιὸν πληθός, ὅσον ἐστί, λαβρόντες καιρὸν κατιδεῖν, μήτ' ἄλλο τι σωτήριον
 ἑαυτοῖς ἐκ τοῦ παραχρῆμα βουλευσασθαι, ὥρμησαν πρὸς φυγὴν. τῶν
 οὖν δικόκοντων 'Ρωμαίων καὶ τοὺς μὴ συνόντας ἐπιβρωμένωσιν στρατη-
 γοὺς καὶ τὰ τάγματα καὶ τὸν τῶν σχολῶν ἀφηγούμενον, καθάπερ αὐτοῖς
 15 συνετέτακτο, καὶ τῶν φευγόντων εἰς πλείονα συνελαινομένωσιν φόβον
 καὶ ταραχὴν, συνέβη μέχρι μιλίων τριάκοντα γενέσθαι τὴν δίωξιν καὶ
 τὸν μεταξύ χῶρον ἀπείροις καταστρωθῆναι νεκροῖς. τότε δὴ καὶ ὁ ἀναίδης
 Χρυσόχειρ σὺν ὀλίγοις φεύγων τῶν μετ' αὐτοῦ, ἐπεὶ καταδιώκειν ἔγω
 'Ρωμαῖὸν τινα Πουλᾶδην τὴν | προσηγορίαν, ὃν αἰχμάλωτον ἔλαβέ ποτε
 20 κατὰ τὴν Τεφρικὴν καὶ διὰ ἀστείσιμον καὶ χάριτα καὶ συνήθη εἶχε καὶ
 γνώριμον, θεασάμενος αὐτὸν καὶ γνωρίσας, ἐπιστραφεὶς: 'τί σοί', φησὶν,
 'ὦ ἄθλιε, διεπραξάμην, Πουλᾶδη, κακόν, ὅτι με οὕτω καταδιώκεις μανιω-
 δῶς ἐπιθυμῶν ἀνελεῖν;' ὁ δὲ συντόμως ὑπολαβὼν: 'τῶν εὐεργεσιῶν σου,

ACEVBMN FH 89 τοῖς ἔργοις ACEMN Theoph. Cont. 273, 10: αὐτοῖς
 ἔργοις VB τὴν ante ἀρετὴν add. A 90 μικράν M 91 λόγους τοῖνυ ἐνωπι-
 σθέντες B λόγους om. A 92 δὲ om. B τοῦ alt. om. CF 93 πολέμοις B
 94 ἔκκριτον M 95 ἄχρι E 1 τῶν om. E βαρβάρων: βάρων C τῆς —
 2 στρατιάς: τῆς στρατιάς τῆς 'Ρωμαϊκῆς A 3 ἴν': ἴνα B προσβάλλωσι AB
 Theoph. Cont. 273, 19: προσβάλλωσι CEVMN 4 βοὴν VBMN Theoph. Cont.
 273, 21: φωνὴν ACE 5 ἀναρρήξωσι M ὀρέων B καὶ alt. om. B 6 τῶ στρατο-
 πεδῶ A πλησιάζωσι ACEMN: πλησιάζουσι Theoph. Cont. 274, 1: πλησιάσσει VB
 τοῦ post καὶ add. B 8 τὸ om. B 11 μήτ': μήτε B τὸ om. B 14 τόν: τὸ B
 καθάπερ: καθὼς vel καθὰ A αὐτοῖς: ἑαυτοῖς B 16 τριάκοντα μιλίων E 18 μετ'
 αὐτοῦ CEB: μετ' αὐτὸν VMNFH: ὑπ' αὐτὸν A: περὶ αὐτὸν Theoph. Cont. 274, 17
 καταδιώκοντα B 19 Πουλᾶδη B 20 δὴ ante διὰ add. V διὰ: δι' B
 22 διεπραξάμην, Πουλᾶδη VB Theoph. Cont. 274, 22: Πουλᾶδη, διεπραξάμην
 ACEMNH: Πουλᾶδιε, διεπραξάμην F μανιωδῶς: ἀνηλεῶς A

πάτρων, τὴν ἀμοιβὴν', ἔφη, 'ἀποδοῦναί σοι κατὰ τὴν παροῦσαν ἡμέραν
 25 πεποιθώς εἰμι ἐν θεῷ.' ὁ μὲν οὖν προῆει οἷά τις ἐμβρόντητος καὶ βεβλαμ-
 μένος τὰς φρένας, ὁ δὲ ἐφέλιπτο μετ' εὐτολμίας νεανικῆς. τάφρω δὲ βαθεῖα
 ὁ διωκόμενος ἐντυχῶν καὶ ὑπερπηθῆσαι ταύτην τὸν ἵππον μὴ συγχωρῶν
 βάλλεται κατόπιν παρὰ τοῦ Πουλᾶδου φθάσαντος κοντῶ κατὰ τῆς
 πλευρᾶς. καὶ ὁ μὲν εὐθέως περιδινηθεὶς τῶ ἀλγήματι κατερρῆ τῷ ἵππου,
 30 τῶν δὲ σὺν αὐτῶ τις (Διακονίτζης τούτῳ ἦν τὸ ἐπώνυμον) τοῦ ἵππου
 ῥίψας ἑαυτὸν ἐπιμελείας ἤξιον τὸν πεσόντα, τοῖς τε οἰκείοις γόνασι τὴν
 ἐκείνου κεφαλὴν ἐπιθεὶς καὶ τὸ συμβᾶν ὀδυρόμενος. ἐν τοσοῦτῳ δὲ
 προσγίνονται τῶ Πουλᾶδου καὶ ἕτεροι, καὶ καθαλλόμενοι τῶν ἵππων
 τὴν τοῦ Χρυσόχειρος ἀποτέμνουσι κεφαλὴν ἤδη θανατῶντος καὶ ἐκλιμπά-
 35 νοιτος. Δεσμῶσι δὲ καὶ τὸν Διακονίτζην καὶ τοῖς ἄλλοις αἰχμαλώτοις
 συγκαταλέγουσιν. εὐθύς οὖν εὐαγγέλια πρὸς τὸν βασιλέα ἐκπέμπονται,
 μεθ' ὧν ἦν καὶ ἡ τοῦ Χρυσόχειρος κεφαλὴ. πεσόντος οὖν τοῦ Χρυσόχειρος
 συναπεμαρᾶνθη πᾶσα ἡ ἀνθοῦσα τῆς Τεφρικῆς εὐανδρία. καὶ τὰ μὲν
 κατὰ τὴν Τεφρικὴν τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος, καὶ ἐν ὥρᾳ μιᾷ ἢ ἐπὶ μείζον
 40 δόξης ἀρθεῖσα ὑψος τῶν Μανιχαίων πληθὺς ὥσει καπνὸς διελύθη. |

20. Ἰγνατίου δὲ τοῦ πατριάρχου τὴν παροῦσαν ἀλλαξαμένου ζωὴν
 ἀπέδωκεν αὐθις τὴν ἐκκλησίαν Φωτῶ ὁ βασιλεὺς.

21. Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐπιβουλή μηνύεται τῶ βασιλεῖ παρὰ
 τινος τῶν συνωμοτῶν, ξαρχον ἔχουσα τὸν πατρικίον Ῥωμανὸν τὸν
 45 Κουρκούαν. καὶ δὴ συλληφθέντων τῶν ἐπιβουλεύσαντων, ὁ μὲν Κουρκούας
 ἐπηρώθη τοὺς ὀφθαλμούς, οἱ δὲ λοιποὶ τυφθέντες καὶ καρέντες ἐξωρίστη-
 σαν.

34 a. 872   40 a. 877

cap. 20: Theoph. Cont. 276, 11—277, 4; Zon. III, 421, 18—422, 3   cap. 21:
 Theoph. Cont. 277, 5—277, 17; Zon. III, 422, 3—422, 7

ACEVBMN F   24 ἀποδοῦναί σοι post 25 θεῶ B   25 ἐν θεῷ VB
 Theoph. Cont. 275, 3: τῶ θεῷ ACEMNF   οἷά τις om. B   26 δὲ pr.: δ' B
 28 παρὰ: κατὰ B   κοντῶ VBMN Theoph. Cont. 275,9: om. ACE   30 ἦν
 VBMN Theoph. Cont. 275, 11: om. ACE τὸ om. M   31 τε om. B   32 κεφα-
 λὴν ἐκείνου M   33 Πουλῆδου B   καθαλλόμενοι: καταβάντες, post ἵππων A
 35 ἄλλοις: λοιποῖς A   αἰχμαλώτοις: δεσμώταις ACE   36 ἐγκαταλέγουσιν A
 εὐαγγέλια ACEVBF: ἀγγελίαι, MN ἐκπέμπεται B   38 ἀπεμαρᾶνθη B   ἡ
 ἀνθοῦσα om. B   39 τὴν om. B   ἔσχε: εἶχε B   40 δόξης ἀρθεῖσα ACEMN:
 ἀρθεῖσα δόξης VB   41 δὲ om. B   42 Φωτῶ τὴν ἐκκλ. B   43 μηνύεται:
 γίνεται V   45 Κουρκούαν ACEVBF: Κουρκούαν MN   Κουρκούας M   46 τυφ-
 θέντες: συλληφθέντες B

22. Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τὸ Λουῖλον φρούριον ὑπὸ Σαρακηνῶν
κατεχόμενον ἀνεκτήσατο. προσέθετο δ' αὐτῷ καὶ τὸ Μελοῦς καὶ δεσπότην
60 τὸν βασιλέα ἀνηγόρευσεν. ἐξεπόρθησε δὲ καὶ τὴν τῶν Μανιχαίων
μητρόπολιν τὴν Κάμαν δι' ἑαυτοῦ.

23. Ἐαρος δὲ ἤδη λάμποντος τὸν πρεσβύτερον τῶν υἱῶν εἰληφῶς
Κωνσταντῖνον ἐκστρατεύει κατὰ Συρίας. καὶ τὴν πρὸς τῷ Ἀργέω
Καيسάρειαν τὴν πρώτην καταλαβῶν τῶν Καππαδοκῶν ἐκέισε τε αὐλισά-
65 μενος τὴν μὲν ἄλλην πληθύν τακτικαῖς ἐξεπώνει μελέταις, μοῖραν δὲ τοῦ
στρατοῦ ἀποτεμῶν κατόπτας ἐξέπεμψεν, αὐτὸς δὲ κατόπιν ἐφείπετο.
οἱ δὲ πρόοπται καὶ πρόδρομοι τὰς ἐρήμους ὁξέως διαδραμόντες φρούριον
τὸ λεγόμενον Ψιλόκαστρον καὶ τὸ ἕτερον τὸ καλούμενον Φυρκόαστρον
ἐξεπόρθησαν καὶ τοὺς ἐποίκους τούτων ἠνδραποδίσαντο. ἐφ' οἷς κατα-
60 πλαγέντες οἱ τὸ τοῦ Φαλακροῦ λεγόμενον κάστρον οἰκοῦντες ἔκουστίως
προσεχώρησαν τοῖς Ῥωμαίοις. ὁ δὲ τοῦ Ἀμβρων υἱὸς Ἀπάβδελε, ὁ τῆς
Ἀναβάρζης ἀμηρᾶς, ἕως μὲν μακρὰν ἀπέειχεν ὁ βασιλεὺς, βαρβαρικῶς
ἔθρασύνετο, ἐπεὶ δὲ ἠγγίξε, τῷ τῶν Μελιτηνῶν στίφει συμμίξας φυγῆ
τὴν μετ' αὐτοῦ σωτηρίαν ἐπραγματεύσατο. ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν τε Κασάμαν
65 ἐξεπόρθησε καὶ τὴν Καρβάν τὴν Ἀρδαλάν τε καὶ τὴν Ἐρημοσὺκίαν,
ὄπηνίκα καὶ Σήμας ἐκεῖνος ὁ τοῦ Τατῆλ τὰς δυσχωρίας κατέχων τοῦ
Ταύρου καὶ ἐξ ἐφόδου τὰς τῶν Ῥωμαίων λυμαινόμενος ἐσχατίαις πρὸς τὸν
βασιλέα κατέφυγε. μετὰ ταῦτα τὸν Ὀνοπνίκτην λεγόμενον ποταμὸν καὶ
τὸν Σάρον διαπεράσας ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ στρατοῦ ἦλθεν εἰς Κοικουσόν,
70 καὶ τὰς ἐκεῖ λόχμας ἀποκαθάρας καὶ τὴν ἄβατον εὐπόρευτον πεποικῶς

48 a. 876/77

cap. 22: Theoph. Cont. 277, 18—278, 9 cap. 23: Theoph. Cont. 278, 9—
284, 5; Zon. III, 422, 8—423, 11; Glyc. 549, 5—549, 15

ACEVBMN FH 49 8': δὲ BM 50 ἀνηγόρευσεν ACEVB Theoph.
Cont. 278, 8: ἀνηγόρευεν MNF τῶν VBMN Theoph. Cont. 278, 7: om. ACE
51 Κάμαν ACEVN: Κάμον B: Κάμαν M: Καταβάταλα Theoph. Cont. 278, 8
52 τὸν — υἱῶν: τὸν πρῶτον υἱὸν A 53 Ἀργέω EVB: Ἀργέα Theoph. Cont.
278, 16: Ἀργέω C: Ἀργαῶ AMNF 55 ἄλλην πληθύν: ἄλλήθην MN τακτι-
κῶς B ἐξεπώνει ACEB: ἐξεποίει VMNFH 46 κατόπτας: κατόπιν A 57 διαδρα-
μόξως B 58 τὸ ante ἔτ. om. B καλούμενον ACEVB: λεγόμενον MNF
59 τούτων om. VB 61 Ἀμβρων VBMN: Ἀμβρωνος ACE: Ἀμβραν F: Ἀμβρου
Theoph. Cont. 279, 3 Ἀμπάβδελε B 63 ἐμίξας A 64 μετ' αὐτοῦ om. AB
65 Καρβάν AVB: Καρβάν CEMNF Ἐρημοσὺκην B 66 Σήμας CEVMN
Theoph. Cont. 279, 10 Bekker: Σημάς A: Σήμας Theoph. Cont. 279, 10 cod. V:
Σύμας B 68 Ὀνοπνίκτην ACEBF Theoph. Cont. 280, 11: Ὀνοπνίκτην VMN
λεγόμενον om. A 69 Σάρον VB Theoph. Cont. 280, 12 cod. V: Σάρδον ACEMN:
Σάρδην F διαπεράσας: διαπεραιωσάμενος, post 68 Ὀνοπν. A 70 ἐπίσας
λόχμας B

τῶν ἐνταῦθα λόγων ἐκράτησε. πρὸς δὲ τὴν Καλίπολιν καὶ Παδασίαν
 φθάσας δυσβάτοις τε περιτυχῶν καὶ ἀποκρήμιοις ὁδοῖς τοὺς ὑπὸ χεῖρα
 παραμυθούμενος πεζῆ καὶ βάρην αὐτὸς προεπιπορεύετο τοῦ στρατοῦ.
 ὑπερβάς δὲ τὰ στενὰ τοῦ Ταύρου τῆ Γερμανικεῖα προσβάλλει. ἐπεὶ δὲ τὸ
 75 ἀνθιστάμενον ἅπαν τοῖς τείχεσι συνεκλείετο καὶ οὐδεὶς ἐτόλμα εἰς χεῖρας
 ἔλθειν, τὰ πρὸ τῆς πόλεως κάλλη κείρας καὶ πυρὶ παραδοὺς πρὸς Ἄδασαν
 παρεγένετο τὴν πόλιν. καὶ τῶν ταύτης δὲ ἐποίκων μὴ τολμώντων ἐν
 τοῖς ὑπαίθροις διαγωνίζεσθαι, ἀλλ' εἰσὼ συνελαθέντων τειχῶν, τὰ ἔξω
 τῆς πόλεως ληϊσάμενος καὶ ἀποτεφρώσας, ἐκπολιορκήσας δὲ καὶ τὸ
 80 πολίχιον, ὃ Γέροντα ἐκάλου, καὶ διαρπᾶσαι ἐφέις τοῖς στρατιώταις,
 τελευταῖον αὐτοῖς προσβάλλει τοῖς τείχεσι, καὶ παντοδαπὰς προσέφερε
 μηχανάς, καὶ ἐνεργοὺς ἦν ἐν τῇ πολιορκίᾳ, ἑλπίδας οὐ μικρὰς ἔχων αἰρήσειν
 τὴν πόλιν διὰ τὸ τῆς περὶ αὐτὸν δυνάμεως βάρους. εὐρώστους δὲ τοὺς
 ἔνδον εὐρῶν καὶ ἀδεῶς τὰ | προσπίπτοντα φέροντας, ἀνοχὴν τῷ πολέμῳ
 85 δούς ἐπνυθάνετο τῶν ἔνδον, ἐφ' ὅτῳ πεποιθότες, τῆς πατρίδος αὐτῶν
 ἤδη μελλούσης παραλαμβάνεσθαι, ὀλίγον αὐτοῦ λόγον ποιοῦμενοι
 φαίνονται. πρὸς οὐ ἀπεκρίνατό τις τῶν γεραιτέρων πληροφορίαν
 ἐσχηκέναι οὐχ ὑπὸ σοῦ νῦν πολιορκηθῆναι τὴν πόλιν, ἀλλ' ὑφ' ἑτέρου
 90 (Κωνσταντίνος τούτου τὸ ὄνομα), καὶ διὰ τοῦτο μὴ καταπιήττεσθαι τοῖς
 προσπίπτουσι. τοῦ δὲ τὸν υἱὸν ἐπιδείξαντος, καὶ ὡς Κωνσταντίνος
 καλεῖται εἰπόντος, οὐ τοῦτον ὁ ἐξηγούμενος ἔλεγεν εἶναι τὸν Κωνστα-
 ντῖνον, ὅς αὐτῶν μέλλει ποιῆσαι τὴν πόλιν ἀνάστατον, ἄλλον δὲ τινα
 μετὰ χρόνον συχνὸν τῶν ἀπογόνων τῶν σῶν. ἐφ' οἷς ὁ βασιλεὺς ὀργισθεὶς
 95 καὶ ἔργοις ἐξελέγξει βουλευθεὶς ψευδὸς τὴν προρρησιν συντονώτερον
 ἤπτετο τῆς πολιορκίας. ὡς δὲ πάντων πονούντων μὴ προβαίνουσαν
 ἑώρα τὴν σπουδὴν, ἐπεγένετο δὲ καὶ κρύος ἀμήχανον τοὺς ἐν ὑπαίθρῳ
 σφοδρῶς λυμαινόμενον, ἔλυσε τὴν πολιορκίαν. ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν τὸ
 πολὺ τῶν αἰχμαλώτων διὰ τὸ βάρους ξίφει κελεύσας ἀποφορτίσασθαι τῆς
 5 πρὸς τὴν βασιλεύουσαν εἶχετο, πολὺ δέος τοῖς ἐκ τῆς Ἄγαρ καταλιπὼν.

ACEVBMN F 71 λόγων: λόγων E Παδασίαν AMF Theoph. Cont. 280, 15:
 Παδασίαν CEVN: Ταδασίαν B 74 στενά om, VB (sed cf. Theoph. Cont. 280, 17)
 Ταύρου: Μώρου B 75 ἅπαν ante 74 τὸ VB (sed cf. Theoph. Cont. 280, 19)
 76 Ἄδασαν B 77 παρεγένετο E δὲ: δ' B 79 ἐκπολιορκήσας: καὶ
 πολιορκήσας C 80 πολίχιον VBMN Theoph. Cont. 281, 5: φρούριον ACE
 Γέρον B ἐφέις post στρατ. B 82 οὐ μικρὰς: οὐκ εἰς μακρὰν B 83 εὐρώ-
 στως EV 85 ὅτῳ: ὅσω B 86 παραλαμβάνεσθαι: ἀλῶναι, ACE λόγον
 ποιοῦμενοι φαίνονται CEVBF: ποιοῦνται λόγον φαίνονται MN: λόγον τίθενται A
 87 γεραιτέρων AEVMN: γερωτέρων C: γεραιοτέρων B 88 νῦν πολιορκηθῆναι:
 μέλλειν πολιορκηθῆναι νῦν B 89 ληφθῆναι: εἰληφῆναι V 92 καλεῖται ACEVB
 Theoph. Cont. 281, 21: καλεῖσθαι MNF ἔλεγεν εἶναι ACMN: εἶναι ἔλεγεν VB: om. E
 94 συχνόν: τινὰ E 95 ἐλέγξει B συνότερον B 4 ξίφει ACEVBF Theoph.
 Cont. 283, 3: om. MN

προσδοκήσας δὲ ἐπιθήσεσθαι αὐτοῖς, κατὰ τὰ στενά λόχους ἐν τοῖς ἐπικαίροις ἀφείς πολλοὺς τῶν ἐλλοχόντων ἐζώγρησε. πρὸς ἄτερον Ἀβδελομέλερ ὁ τοῦ τόπου κατάρχων ἀπειρηκῶς πρέσβεις ἐκπέμψας ἀδείας καὶ εἰρήνης ἐδέϊτο τυχεῖν· οὐ τὴν δέησιν δεξάμενος ὁ βασιλεὺς σύμμαχον αὐτὸν
 10 τὸ ἀπὸ τοῦδε ἔσχε | κατὰ τῶν ὁμοφύλων ἐβελοντήν. ἐκείθεν τὸν Ἀργέου διελθὼν πρὸς Καισάρειαν γενόμενος ἐκ τε Κολωνείας καὶ Μεσοποταμίας ἐπινικίους ἀγγελίας ἐδέξατο, κομισθέντων αὐτῷ λαφύρων καὶ αἰχμαλώτων πολλῶν Κούρτων τε καὶ Σαρακηνῶν, οὓς ἅπαντας τῷ ξίφει ἀπεσκευάσατο. ἦν γὰρ προκαταπειλησμένον τὸ στράτευμα λαφύρων καὶ αἰχμαλώτων πολλῶν ἀπὸ τε Συρίας καὶ Τεφρικῆς, καὶ οὐκ ἐβούλετο καὶ τούτους
 15 ἔχειν δύσχρηστον παρακολούθημα. ἐν Μηδαεῖα δὲ γενόμενος καὶ τιμὰς διανείμας τοῖς ἀριστεύσι καὶ πρὸς παραχειμασίαν ἐκπέμψας αὐτὸς εὐζωνος πρὸς τὴν βασιλεύουσαν ἔφθασε, καὶ κατὰ τὸ εἰωθὸς διὰ τοῦ πατριάρχου τὸν τῆς νίκης ἐδέξατο στέφανον καὶ παρὰ τοῦ πλήθους τὰς ἐπινικίους
 20 φῶδας.

24. Ἦδη δὲ τῆς Τεφρικῆς ἀπομαρανθείσης ἡ τῶν Ταρσιτῶν ἰσχύς θάλλειν καὶ αὐξάνεσθαι ἤρχετο, καὶ πάλιν ἀπὸ τούτων αἱ τῶν Ῥωμαϊκῶν ὀρίων ἐσχατιαὶ δεινῶς ἐπιέζοντο. καθ' ὧν Ἀνδρέας ἐκεῖνος ὁ στρατηλάτης ὁ ἐκ Σκυθῶν πολλάκις ἠνδρίσατο, καὶ πολλοὺς τῶν εἰς προνομήν ἐκ-
 25 τρεχόντων ἀνήγειρε καὶ αἰχμαλώτους ἐλάμβανεν. ὃν ὁ βασιλεὺς πατρι-κιοτήτι τε ἐτίμησε καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν σχολῶν προβιβάζει. τότε δὴ μᾶλλον ἀπὸ μεζζονος ἐξουσίας τε καὶ δυνάμεως ὁ Ἀνδρέας ἐμφανέσι μάχαις πολλάκις πρὸς τε τοὺς ἀπὸ Μελιτηνῆς καὶ τοὺς ἀπὸ Ταρσοῦ παρετάξατο καὶ νενίκηκε. καὶ ποτὲ μετὰ φρυάγματος γράμματα πέμψαντος τῷ Ἀνδρέα
 30 τοῦ ἀμπερῦντος τῆς Ταρσοῦ βλασφημίας ἀνάπλεα, δηλοῦντα ὡς· ἴδω, εἰ σε ὁ τῆς Μαρίας ὠφελήσει υἱὸς καὶ αὐτῆ ἡ τοῦτου | τεκούσα, ὅταν

cap. 24: Theoph. Cont. 284, 6—286, 4; Zon. III, 423, 12—424, 3

ACEVBMN FH 6 τὰ στενά: τὴν στενήν B λόχοις CE μὲν post λόχοις add. C 7 τῶν ἐλλοχόντων H: τῶν ἐλοχόντων F: τῶν ἐλλοχόντων MN: τῶν ἐπικαίρων ACE: τῶν αἰχμαλώτων V: τοὺς αἰχμαλώτους B Ἀβδελομέλερ ACEN: Ἀβδελλομέλερ M: Ἀβδεμέλερ B: Ἀβδομέλερ V: Ἀβδελομέλερ F: Ἀβδελομέλερ Theoph. Cont. 283, 8 Bekker 8 πρέσβεια M Cont. 283, 8 cod. V: Ἀβδελομέλερ Theoph. Cont. 283, 8 Bekker 8 πρέσβεια M Cont. 283, 15: Ἀργαῖον ACEMNH: Ἀρ- 10 ἐθέλοντα B Ἀργέου V: Ἀργέου Theoph. Cont. 283, 15: Ἀργαῖον ACEMNH: Ἀρ- γέου B 11 καὶ post διελθὼν add. B 13 Κούρτων ACEMN Theoph. Cont. 283, 19: Τούρκων VB κατεσκευάσατο B 14 καὶ αἰχμαλώτων πολλῶν ACEF (cf. Theoph. Cont. 283, 17): om. VBMN 15 καὶ τούτους ἔχειν: ἔχειν τούτους B 16 δύσχρηστον ἔχειν A ἐν — γενόμενος CEVMN: ἐν Μηδαεῖα ὡς δὲ γεν. A: ἐν δὲ Καισαρείᾳ γεν. B 18 πρὸς: εἰς A 21 Τεφρικῆς: τῶν Τεφρικῶν B 21 δυνάμεως post γεν. B 18 add. B 22 αὐξάνεσθαι A ἤρχετο AB ἀπὸ τούτων om. A 23 ὁ om. A 24 προτρεχόντων E 25 αἰχμαλώτους ἐλάμβανεν VBMN Theoph. Cont. 284, 13 cod. V: ἠχμαλώτους ACE 26 τε om. B 27 τε καὶ δυνάμεως VBMN Theoph. Cont. 284, 16: om. ACE 29 πέμψας M 30 καὶ ante βλασφ. add. ACEVFH ἀνάπλεα ACB 31 εἰ: τί E αὐτῆ VB Theoph. Cont. 284, 22: om. ACEMNF

ἔξελθω κατὰ σοῦ μετὰ τῆς περὶ ἐμὲ δυνάμεως, τὸ λοιδορον γραμματεῖον
 οὗτος δεξάμενος τῇ εἰκόνι τῆς θεομήτορος ἀπεκρέμασεν, ἐπειπὼν ἴδε, ὦ
 μήτηρ τοῦ λόγου τε καὶ θεοῦ, καὶ σύ, ὁ ταύτης υἱός τε καὶ θεός, οἷα
 35 ὠνείδισε καὶ ἐφρυξάτο κατὰ σοῦ καὶ τοῦ σοῦ περιουσίου λαοῦ ὁ βαρβα-
 ρος οὗτος καὶ ἀλαζών. ταῦτα δὲ εἰπὼν ἔρας τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις
 ἐπήει κατὰ Ταρσοῦ. καὶ δὴ κατὰ τὸ Ποδανδὸν γενόμενος, κάκει τοῖς
 ἐναντίοις συμμίζας τρέπεται φόνῳ πολλῶ τὸ τῶν βαρβάρων πλῆθος,
 πρότερον αὐτοῦ πεσόντος τοῦ ἀμηρᾶ. ὀλίγοι δὲ τινες μόγις πρὸς Ταρσὸν
 40 ἀποσφύζονται. θάψας δὲ τοὺς οἰκείους καὶ τοὺς πολεμίους εἰς ἕνα χῶρον
 συναγαγὼν καὶ μέγαν ποιησάμενος κολωνὸν εἰς στήλην καὶ τοῖς μετέπειτα
 πρὸς τὰ οἰκεία ὑπέστρεψε μετὰ λαφύρων καὶ αἰχμαλωσίας πολλῆς.
 ἔγραψε δὲ καὶ τῷ βασιλεῖ δηλοποιήσας τὴν νίκην.

25. Οἷα δὲ φιλεῖ ποιεῖν ὁ φθόνος, ἐνδιαβάλλουσιν οἱ πονηροὶ τὸν
 45 ἄνδρα πρὸς βασιλέα, καὶ ῥάδιόν οἱ κατασχεῖν λέγοντες τὴν Ταρσόν, ὁ δὲ
 μελλήσει καὶ ῥαθυμίᾳ προήκατο τὸν καιρόν. ὑφ' ὧν πολλάκις λεγομένων
 ἀναπεισθεὶς ὁ βασιλεὺς παραλύει τῆς ἀρχῆς τὸν ἄνδρα, καὶ ἀντ' ἐκείνου
 προβάλλεται τὸν Στυπειώτην λεγόμενον, τὴν τε Ταρσὸν ἐξελεῖν ὑπὸ πιαχού-
 50 μενον καὶ ἄλλα πολλὰ φρυαττόμενον. ὃς αὐτίκα παραλαβὼν τὰς δυνάμεις
 ἤγε κατὰ Ταρσοῦ, μηδὲν στρατηγικὸν ἐνοήσας μηδ' εὐβουλίας ἐπάξιον.
 πλησίον δὲ γενόμενος τῆς Ταρσοῦ αὐλίζεται κατὰ τὴν αἰὶν τόπον, ὃς
 Χρυσόβουλλον λέγεται, μήτε τάφρον ἀξιόλογον μήτε | στρατοπεδεῖαν
 ὄχυράν προστησάμενος. ὃν κατανοήσαντες οἱ Ταρσεῖς ἀμελῶς διακείμενον
 ἐπιτίθενται τούτῳ νυκτὸς στρατηγῆματι χρησάμενοι τοιοῦτω. ὀλιγαν-
 55 δροῦντες γὰρ ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ἄνδρέαν ἡττησῆς, καὶ μὴ ὄντες ἀξιόμαχοι
 πρὸς παράταξιν, ἵππους συναγαγόντες συχνοὺς καὶ βύρσας ξηρὰς
 ἐξάψαντες ἀπὸ τῶν ἵππειων οὐρῶν, ὑφ' ἐν παράγγελα κατὰ πολλὰ

37 fortasse a. 878

35 περιούσιος λαός: cf. Exod. 19, 5; Tit. 2, 14 cap. 25: Theoph. Cont.
 286, 4—288, 9; Zon. III, 424, 3—424, 13

ACEVBMN F 32 γράμμα B 33 τῆς εἰκόνος B ἀπεκρέμασεν ACEVN:
 ἐκρέμασεν M: ἀπηώρησε B ἐπειπὼν VBMN Theoph. Cont. 285, 2: εἰπὼν ACE
 34 τε alt. om. ACE 35 τε post ὠνείδ. add. VB (sed cf. Theoph. Cont. 285, 4)
 36 δὲ om. B 37 Πηδαδὸν B γεγωνός A 38 πολλῶ post πλῆθος B 39 αὐτοῦ:
 αὐτῶ C ὀλίγοι δὲ τινες: τινες δ' ὀλίγοι B μόλις EBM 41 μέγα CF
 44 ἐνδιαβάλλουσιν VBMN: διαβάλλουσιν ACE (cf. διαβάλλοντες Theoph. Cont.
 286, 11) 45 ἄνδρα: Ἄνδρέαν B βασιλέα: τὸν Βασίλειον E οἱ κατασχεῖν
 λέγοντες: ὃν λέγοντες κατασχεῖν B 46 προήκατο E 47 ἄνδρα: Ἄνδρέαν B
 48 Στυπειώτην ACEVN: Στυπειότην M: Στυπιώτην BF Theoph. Cont. 286, 20
 ὑπὸ πιαχ. ἐξελ. A 50 μηδ': μηδὲ V 52 Χρυσόβουλλον VMN Theoph. Cont.
 287, 7: Χρυσόβουλλος ACEB ἀξιόλοχον C 54 στρατηγῆμασι χρῆσ. τοιού-
 τοις CE 55 γὰρ om. C τὸν om. ACE 57 ἐν VBMN Theoph. Cont.
 287, 18: ἐνός ACE

τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοπέδου ἐπαφίᾳσι μέρη, ὅπιθεν δὲ αὐτοὶ ταῖς
 σάλπιγγι καὶ τοῖς τυμπάνοις ἐπιδουπήσαντες μέσον τοῦ χάρακος γυμνοῖς
 80 τοῖς ξίφεσιν εἰσεπήδησαν. παραχῆς οὖν ἐμπροσθοῦσι τῶ τῶν Ῥωμαίων
 στρατεύματι καὶ δειλίας, συνταραχθέντων ὁμοῦ καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν
 ἵππων καὶ ἀλλήλοις περιπιπτόντων, συνέβη τοὺς βαρβάρους κρατήσαι
 καὶ φόνον ἄπειρον ἀπεργάσασθαι τῶν Ῥωμαίων, τῶν πλείστων δυσκλεῶς
 συμπατουμένων καὶ συμπνιγομένων ὑφ' ἑαυτῶν. οὕτω δὲ παραδόξως
 85 κρατήσαντες οἱ Ταρσεῖς καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἰσχὺν κατακόψαντες βαρβαρι-
 κοῖς ἀλαλαγμοῖς ἐπαιάνιζον.

26. Καὶ τὰ μὲν πρὸς ἀνίσχοντα ἤλιον οὕτως εἶχε, τὰ δὲ πρὸς ἐσπέραν
 ἄπεισι λέγων ὁ λόγος. καὶ τούτων γάρ, ὁμοίως τοῖς λοιποῖς, ἐπὶ πλεόν
 ἀμεληθέντων ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Μιχαήλ, καὶ πάσης σχεδὸν Ἰταλίας,
 70 ὅση τῇ βασιλείᾳ Ῥωμαίων ἀνήκει, καὶ τῶν πλείστων τῆς Σικελίας ὑπὸ
 τῆς τῶν Καρχηδονίων δυνάμεως καταπολεμηθείσης καὶ ὑποφόρου τοῖς
 βαρβάροις γεγενημένης, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν Παννονίᾳ καὶ Δαλματίᾳ καὶ τῶν
 ἐπέκεινα τούτων διακειμένων Σκυθῶν, Χωροβάτων φημί καὶ Σέρβων καὶ
 Ζαχλούβων | Τερβουσιωτῶν τε καὶ Καναλιτῶν καὶ Διοκλητιανῶν καὶ
 75 Ῥεντανῶν, τῆς ἀνέκαθεν Ῥωμαίων ἐπικρατείας ἀφηνιασάντων καὶ
 αὐτονόμων καθεστηκότων, συνεπέθεντο μετὰ τοῦ καιροῦ καὶ οἱ ἀπὸ
 Καρχηδόνης Ἄγαρῆνοί. καὶ ἄρχοντας ἐπιστήσαντες τὸν τε Σολδάνον
 καὶ Σάβαν καὶ τὸν Καλφούς, ἐμπειρία πολεμικῆ διαφέρειν μεμαρτυρη-

60 a. 882

cap. 26: Theoph. Cont. 288, 9-294, 2; Zon. III, 424, 13-426, 6; Constantinus Porphyrogenitus, De thematibus, 97/98 Pertusi; idem, De adm. imp., 126-128 Moravcsik

ACEVBMN F 58 ὅπιθεν A δὲ: δ' A ταῖς - 59 τυμπάνοις: μετὰ
 κυμβάλων καὶ σαλπύγγων A 60 εἰσεπήδησε E παρ. ἐμπ. οὖν B ἐμπροσθοῦσης
 VBMN Theoph. Cont. 287, 21; εἰσεπεσούσης ACE τῶν om. B 61 δειλίας B
 63 φόνον - Ῥωμαίων: φόνος γίνεται τῶν Ῥωμαίων πολὺς M ἐργάσασθαι B
 64 οὕτως E 66 ἐπαιάν. ἀλαλ. 67 μὲν om. B ἀνίσχοντα (in -τος corr.
 ni. rec.) ἤλιον E 68 ὁμοίως: ἐπ' Ἰσῆς A ἐπὶ πλεόν ante ὁμοίως B 69 ἀ-
 μεληθέντων E 70 ὅση τῆς βασιλείας B ἀπὸ τε post Σικ. add. MNF
 (sed cf. Theoph. Cont. 288, 15) 72 γεναμένοις B Πανονία EBN Theoph.
 Cont. 288, 18 cod. V: Παννονία Theoph. Cont. 218, 18 Bekker: Πανονία VMF: Παιονία AC
 73 Χωροβάτων CEVMN: Χωρβάτων A: Χορβάτων B: Χρωβάτων F: Χρωβάτοι
 Theoph. Cont. 286, 19 cod. V 74 Ζαχλούβων CVBMN: Ζαχλόβων A: Ζαλούβων E
 καὶ alt om. B Διοκλητιανῶν A EVMN: Διοκλητιανῶν C: Διοκλημιῶν B τε
 post Διοκλ. add. B 75 καὶ post Ῥεντ. add. B Ῥωμαίων ἐπικρατείας VBMN
 Theoph. Cont. 288, 21; ἔ. Ῥ. ACE ἀφηνιασάντων ACEVN: ἀφανισάντων B:
 ἀφανισάντων M 77 Σολδάνον VB Theoph. Cont. 289, 6; Σολσάνον ACE: Σουλ-
 δάνον MN: Σουλδάν F 78 Καλφούς VF Theoph. Cont. 289, 6; Καλφούς AEBMN:
 Καλφᾶς C μεμαρτυρημένους MF: μαρτυρούμενους VB: μεμαρτυρούμενους N:
 δοκούντας ACE

μένους τῶν ὁμοφύλων, ἐξ καὶ τριάκοντα πλοίων πολεμικῶν κατὰ Δαλμα-
 80 τίας στόλον ἀπέστειλαν, ὑφ' οὗ διάφοροι πόλεις ἐάλωσαν Δαλματιῶν,
 ἴον ἢ τε Βούτομα, ἢ Ῥῶσα καὶ τὰ κάτω Δεκάτορα. προχωρούντων δὲ
 κατὰ νοῦν τῶν πραγμάτων τοῖς Ἀγαρηνοῖς, ἤλθον καὶ ὑπὸ τὴν τοῦ ἔθλου
 ἔθνους μητρόπολιν, ἢ Ῥαούσιον λέγεται, καὶ ταύτην ἐπὶ χρόνον ἐπολιόρ-
 85 ρούμενοι οἱ Ῥαούσιοι εἰς τὰς ἐσχάτας συνηλαύνοντο ἄπορας, πέμπουσι
 πρέσβεις ὡς βασιλέα ὑπὸ τῆς ἀνάγκης στενοχωρούμενοι, ἐπαμύναι
 παρακαλοῦντες τοῖς κινδυνεύουσιν ὑποχειρίοις γενέσθαι τῶν ἀρνητῶν
 τοῦ Χριστοῦ. μήπω δὲ τῶν πρέσβειων ἀφικομένων Μιχαὴλ μὲν ὁ βασιλεὺς
 90 θνήσκει, καταλαμβάνουσι δὲ τὸν Βασίλειον οἱ πρεσβευταί. ὧν ἐπιμελῶς
 ἀκροασάμενος καὶ ὅλος τοῦ πάθους γενόμενος, στόλον ἐξαρτυσάμενος
 νεῶν ἑκατόν, καὶ ἄνδρα τούτοις ἐπιστήσας ἔμπειρία καὶ συνέσει τῶν
 πολλῶν διαφέροντα τὸν πατρίκιον Νικήταν καὶ δρυγγάριον τῶν
 πλωίμων τὸν τὴν ἐπωνυμίαν Ὀρύφαν, κατὰ τῶν πολεμίων ἐκπέμπει.
 οἱ δὲ τῇ πολιορκίᾳ τοῦ Ῥαουσίου προσμένοντες Ἀγαρηνοὶ διὰ τινων
 95 αὐτομόλων μαθόντες τὴν πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Ῥαουσίων πρεσβείαν,
 ἀπεγνωκότες δὲ καὶ τὴν σύντομον ἄλωσιν, τοῦτο δὲ καὶ τὴν ἐκ βασιλέως
 φοβηθέντες ἀφίξεσθαι μέλλουσαν βοήθειαν, λύουσι τὴν πολιορκίαν, κατὰ
 δὲ τὴν Ἰταλίαν, ἢ νῦν Λαγγοβαρδία ὠνόμασται, διαπεράσαντες τὸ
 κάστρον τῆς Βάρεως ἐξεπόρθησαν καὶ αὐτόθι κατασκηνώσαντες, καὶ τοῖς
 5 ἐγγίζουσι καθ' ἐκάστην ἐπιτιθέμενοι καὶ αἰεὶ τὴν προσλαμβάνοντες πᾶσαν
 τὴν Λαγγοβαρδίαν ἄχρι καὶ αὐτῆς σχεδὸν τῆς ποτε μεγαλοδόξου
 Ῥώμης ἐκράτησαν. τὸ δὲ γενόμενον ἐν Δαλματίᾳ παρὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς

84 a. 867

ACEVBMN F 79 ὁμοφύλων: ἄλλων B 80 στόλον, post 79 πολεμ. B
 81 Βούτομα ACVBF Theoph. Cont. 289, 10: Βούτομα M: Βούτομα E Ῥῶσα CE
 Theoph. Cont. 289, 10: Ῥῶσα ABMNF: Ῥῶσα V Δεκάτορα CEB Theoph. Cont.
 289, 10 Bekker: Δεκάτερα A: 5 Ἐκάτερα Theoph. Cont. 289, 10 cod. V: Δεκάτορα
 VMNF καὶ post δὲ add. M 82 νοῦν V Theoph. Cont. 289, 11: ροῦν ACE
 BMNF ὑπὸ ACENF: ἐπὶ VBM Theoph. Cont. 239, 12 cod. V 84 ἐκθύμων CE
 85 τὰς om. B συνηλαύνοντο ACE Theoph. Cont. 289, 16: συμελαύνοντο MNF:
 ἐλαύνοντο VB 86 ὡς ACE Theoph. Cont. 289, 17: εἰς BM: ἐς VNF 87 τοῖς:
 αὐτοῖς B 89 καταλαμβάνουσι: φθάνουσι M 90 ἐξαρτυσάμενος ACEVBF
 Theoph. Cont. 290, 7: ἐξαρτύσας MN 91 νεῶν VB Theoph. Cont. 290, 8:
 νηῶν ACEMNF ταύταις B τῶν ACEMN Theoph. Cont. 290, 9: om. VB
 92 Νικήτα C καὶ om. V 93 τὸν om. B Ὀρύφαν V 95 βασιλέα ACEVB:
 Βασίλειον MN πρεσβ. τῶν Ῥαουσ. M 2 ἀφίξεσθαι ACE: ἀφικέσθαι Theoph.
 Cont. 290, 16: ἔσεσθαι, post μέλλουσαν B: ἀφίξω ἐσεσθαι V: ἀφίξιν ἔσεσθαι MNF
 3 ἦν F Λαγγοβαρδία C: Λαγοβαρδία Theoph. Cont. 290, 18: Λογγίβαρδία
 AEBV: Λαγγοβαρδία MN: Λογγιβάρδους F ὀνομάζεται EF 4 Βάρεως E
 6 Λαγγοβαρδίαν C: Λαγοβαρδίαν Theoph. Cont. 290, 22: Λογγίβαρδίαν AEBV:
 Λαγγοβαρδίαν MN σχεδὸν VBMN Theoph. Cont. 290, 23: om. ACE
 μεγαλοδόξου: παραδόξου B 7 Δαμαλίτᾳ V

ἐπικουρίας, καὶ τὰ προμνημονευθέντα γένη τῶν Σκυθῶν θεασάμενα, οἱ
 10 τε Χρωβάτοι καὶ Σέρβοι καὶ οἱ λοιποὶ, πρέσβεις πρὸς βασιλέα στέλλου-
 σιν ἀξιούντες ζεύγλη τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐξουσίας ὑπεισελθεῖν. ὦν ὡς εὐλό-
 γου τῆς δεήσεως ἐπακούσας ὁ βασιλεὺς φιλανθρωπῶς αὐτοὺς προσε-
 δέξατο, καὶ πάντες τῇ Ῥωμαϊκῇ ἐπανήλθον ἀρχῇ, δεξάμενοι ἀρχοντας
 τῶν οἰκείων καὶ ὁμοφύλων, τῶν δὲ περικαθημένων Ἀγαρηνῶν τὸ Ῥαού-
 15 σιον ἔτι περὶ τὴν Ἰταλίαν διατρεχόντων καὶ συνεχῶς κατατριβόντων
 αὐτήν, φροντίζων ὁ βασιλεὺς, ὅπως τούτους ἀποσκευάσῃται, ἐπεὶ
 ἐγίνωσκε μὴ ἀξιόμαχον εἶναι τὸν μετὰ τοῦ Ὠρούφα στόλου, πρὸς
 Δολοῖχον, τὸν ῥῆγα Φραγγίας καὶ τὸν πάπαν Ῥώμης διαπρεσβεύεται,
 συνεπικουρήσαι ταῖς ἑαυτοῦ δυνάμεσιν ἐξαιτῶν καὶ μετὰ τούτων κατὰ
 20 χώρας τῶν Σκλαβηνῶν κελύσας συνεπιλαβέσθαι, τοῦ ἔργου καὶ τοὺς
 τοῦ | Ῥαουσίου οἰκήτορας. ὦν ὁμοῦ πάντων γεγενημένων καὶ μεγάλης
 ἀθροισθείσης δυνάμεως, ἐπεὶ καὶ ὁ Ῥωμαίων ναύαρχος ἐμπειρία στρατη-
 γικῆ ἐκεκόσμητο, θάπτον ἢ Βάρις ἀλίσκεται. τὸν δὲ Σουλδάνον καὶ τὸν
 25 αἰχμαλώτους ἐπ' οἴκου ἀπήγαγε. καὶ ἡ μὲν κατὰ τὴν ἑσπέραν πρώτη
 στρατεία τῷ Βασιλεῖ τοιοῦτον πέρασ ἐδέξατο.

27. Ὁ δὲ Σουλδάνος αἰχμάλωτος, ὡς εἴρηται, παρὰ τοῦ ῥηγὸς
 ληφθεὶς καὶ ἐν Καπύῃ ἀχθεὶς, ἐπὶ διετίαν ὄλην ἐνδιατρίψας οὐδέποτε

12 a. circiter 868   17 mense Iun. a. circiter 869   23 a. 871

cap. 27: Theoph. Cont. 294, 3—295, 1; Zon. III, 426, 5—427, 3; Glyc. 548, 12—549, 4

ACEVBMN F   9 Χρωβάτοι Theoph. Cont. 291, 3: Χροβάτοι CE: Χρω-
 βάται M: Χορβάτοι A: Χορβάται B: Χωροβάται V   οἱ ante Σέρβοι add. VB
 (sed cf. Theoph. Cont. 291, 3)   πρὸς βασιλ. πρέσβ. A   τὸν ante βασιλ. add. M
 στέλλουσιν CVBMN Theoph. Cont. 291, 9 cod. V: πέμπουσιν AE Theoph. Cont. 291, 9
 Bekker   10 καὶ αὐτοὶ post ζεύγλη add. B   11 καὶ πρεσβείας post δεήσεως
 add. B ὑπακούσας V   12 καὶ πάντες — ἀρχῇ: οἵτινες καὶ πρὸς τὴν Ῥωμαϊκὴν
 ἐπαν. ἀρχὴν B ἦλθον M   13 καὶ om. E παρακαθημένων B   14 περὶ
 om. B   διατρεχόντων: κατατρεχόντων B   κατατριβόντων: ἐκτριβόντων B
 15 ἐπεὶ ἐγίνωσκε: καὶ B   16 Ὠρούφα ACEBN: Ὀρούφα V: Ὠρούφα M
 εἰδῶς post στόλον add. B   17 Δολοῖχον: Λοδοῖχον Theoph. Cont. 293, 10
 Bekker: Δολοῖχον Theoph. Cont. 293, 10 cod. V: Δολίχον A: Δολύχον V: om. B
 19 συμπαράταξασθαι — 20 ἔργου: συμπράταξασθαι κελύσας συνεπιλ. τοῦ ἔργου καὶ
 τὰς ὀλίγῳ πρόσθεν μνημον. χωρ. τῶν Σκλαβηνῶν B   20 Σκλαβηνῶν: Σκλαβη-
 νῶν B: Σκλαβίνων A   21 Ῥουσίου C   22 ἀθροισθείσης: ἀρθείσης E   ἐπεὶ —
 23 ἐκεκόσμητο: ἐπεὶ μεγάλη ἑμπ. στρατ. καὶ ὁ Ῥωμ. ναύαρχος ἐκεκόσμ. B
 22 στρατηγικῆ ἐμπειρία ACE   23 ἐκεκόσμητο VBNF: κεκόσμητο ACE: ἐκό-
 σμητο M   τὸν δὲ: καὶ τὸν μὲν B   Σουλδάνον AVBMN: Σουδάνον E: Σουλδάν C
 24 αὐτὸν: αὐτῷ V   25 ἐπ' οἴκου VB   καὶ ἡ μὲν: ἡ δὲ B   26 Βασιλεία:
 Βασιλεῖ E   ἐδέξατο πέρασ B   27 Σουλτάνος V   27/28 ληφθεὶς παρὰ τοῦ ῥηγὸς A
 28 ἐπὶ: κάκει B

παρά τινος ὄφθη γελῶν. ὁ δὲ ῥῆξ τῶ κατὰφωρον αὐτὸν γελῶντα πεποι-
 30 ῆκόντι χρυσοῦ δόσιν κατεπηγγελάτο. προσήγγειλεν οὖν τίς ποτε τῶ
 ῥῆγι γελῶντα τὸν Σουλδάνον θεάσασθαι, καὶ τούτου παρείχετο μάρ-
 τυρας. ἔν καλέσας ὁ ῥῆξ τὴν μεταβολὴν τοῦ γέλωτος ἐπυνθάνετο. ὁ δὲ
 'ἄμαξαν', φησί, 'κατιδῶν καὶ τοὺς ταύτης κατανοήσας τροχοῦς, πῶς
 ὁ μὲν ταπεινὸς αἴρεται, ὁ δὲ μετέωρος ταπεινοῦται, καὶ ὡς εἰκόνα ταῦτα
 35 λαβὼν τῆς ἀσταθμῆτου καὶ ἀβεβαίου τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονίας,
 ἐγέλασα, ἅμα μὲν ἐνθυμηθείς, πῶς ἐφ' οὕτως ἀβεβαίω πράγματι ἐπαι-
 ρόμεθα, ἅμα δὲ καὶ οὐκ ἀδύνατον οἶηθείς τὸ καὶ ἐμέ, ὡσπερ ἐκ μετέωρου
 γεγονότα ταπεινόν, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ χαμερποῦς ἐνδέχεσθαι πάλιν ἀρθῆναι
 πρὸς μέγεθος.' τούτων ἀκούσας ὁ ῥῆξ καὶ ἔννοιαν τῶν οἰκείων λαβὼν
 40 συνετόν τε τὸν ἄνδρα λογισάμενος διὰ τε τὴν προηγησαμένην ἀρχὴν
 καὶ τὸ γῆρας καὶ τὸ εὐτυχίας τε ἅμα καὶ | δυστυχίας πειραθῆναι, παρ-
 ρησίας τε μετεδίδοι αὐτῶ καὶ συνδαιτιήσεως.

28. Ὁ δὲ δόλιος ὦν καὶ πανοῦργος μηχανὴν ῥάπτει κατὰ τοῦ
 ῥηγός, ἥτις τὸν μὲν ῥῆγα τῆς Καπύτης ἐδίωξεν, ἑαυτῶ δὲ τὴν πρὸς τὰ
 45 οἰκεία ὑποστροφὴν ἐχαρίσατο. εἰδὼς γὰρ ὁ τοιοῦτος, ὡς αἱ δύο Ἰταλικαὶ
 πόλεις αὗται, ἡ τε Καπύη καὶ ἡ Βενεβενδός, οὐ πρὸ πολλοῦ προσκτη-
 θεῖσαι τῶ ῥηγι βεβαίαν οὐ φυλάττουσι τὴν πρὸς αὐτὸν πίστιν, ἄλλ' αἰεὶ
 τὴν ἐλευθερίαν φαντάζονται, οὐκ ἀγνοῶν δέ, ὅτι καὶ διὰ φροντίδος ἐστὶ
 τῶ ῥηγι ἡ τούτων βεβαία καὶ ἀσφαλὴς κατάσχεσις, πρόσσεισι τῶ ῥηγι
 50 καὶ φησιν· ὄρων σε διὰ παντός, ὦ βασιλεῦ, μεριμνῶντα καὶ φρονιζόντα,
 πῶς ἂν ἀσφαλῶς καθέξεις τὰς Ἰταλικὰς ταύτας πόλεις, ἐρχομαι προσ-
 οῖσων βουλήν. ἴσθι οὖν, ὦ γενναῖότατε, ὡς οὐκ ἄλλως σοὶ ἀμετάπτωτος

33 τροχοῦς: cf. Theoph. Sim. 264, 16 de Boor; Theoph. Conf. 273, 23—25 de Boor
 cap. 28: Theoph. Cont. 295, 1—297, 23; Zon. III, 427, 3—429, 6

ACEVBM (50 ὄρων — 90 ἐξαιτούμενοι lac.) NFH 29 γελῶν ὄφθη A πε-
 ποιηκόντι A E V M N Theoph. Cont. 294, 10: πεποιηκόντα C: ποιήσαντι B 30 χρυσοῦ
 δώσειν B 31 μάρτυρα V 32 καλέσας: κελεύσας C 33 ταύτης: κατ' αὐτὴν A
 34 ταπεινῶς C μετέωρος: μετάρσιος E εἰκόνας B ταῦτα V Theoph. Cont.
 294, 16: ταύτας B: ταύτην ACEMNFH 35 ἀβεβαίου καὶ ἀσταθμ. B εὐδαι-
 μονίας: ἡγεμονίας B 36 καὶ ante ἐνθυμ. add. B 37 τὸ om. E 38 γέγονα
 ταπεινός B οὕτως MNF κάκ E ἐνδέχεσθαι ACEVBF Theoph. Cont. 294, 20:
 ἐκδέχεται MN 39 τὸ ante μέγεθος add. MN (sed cf. Theoph. Cont. 294, 21)
 τούτων: τούτου V 40 τὸν om. E 41 τῆς ante εὐτυχίας et δυστυχίας add. E
 42 τε om. B 44 ἐδίωξεν ACVMN: δίωξε E: ἐδίωξε post ῥῆγα B ἑαυτῶ
 46 Βενεβενδός CEVMN: Βενεβενδός A: Βενεβενδὴ B προσκτηθείσα AVMN:
 προσκτηθείσα CE: προσκτισθείσα B 48 δέ, ὅτι: δέ καὶ, ὅτι V 49 κατάσχεσις:
 κατοχὴ B πρόσσεισι τῶ ῥηγι: πρόσσεισιν αὐτῶ B 50 ὦ βασιλεῦ, διὰ παντός E
 ὦ om. A μεριμνῶντα E 52 οὖν: γοῦν B

ἡ τῶν πόλεων τούτων κατάσχεσις ἔσεται, εἰ μὴ τοὺς προύχοντας τού-
 των εἰς τὰ ἤθη μετοικίσεις τῶν Φράγγων. φύσει γὰρ τὸ ἀκουσίως δου-
 55 λούμενον ἀντέχεται τῆς ἐλευθερίας, καὶ καιροῦ λαβόμενον ἐκρήσσει τὸ
 σπουδαζόμενον.' τούτοις ἦσθεις τοῖς λόγοις ὁ ῥήξ, καὶ λυσίτελεῖν
 αὐτῷ οἰηθείς, ἐγνώκει οὕτω ποιεῖν. κλοιοὶ τοίνυν ἐχαλκεύοντο καὶ
 δεσμὰ λεληθότως, ὡς ἐπὶ τινι τάχα χρεῖα κατεπειγούση. οὕτω δὲ τὸν
 ῥήγα εὐμηχάνως ὁ Σουλδάνος ἀνδραποδίσας πρόσεισι τοῖς ἐξάρχουσιν
 60 τῶν πολιτῶν (καὶ γὰρ δὴ καὶ τούτοις συνήθης ἐγένετο καὶ συνεχῶς
 ὁμιλῶν διετέλει), καὶ φησι πρὸς αὐτούς· 'ἀπόρρητον τι ἐξενεγκεῖν βού-
 λουμαι πρὸς ὑμᾶς, δέδοικα δέ, μὴ ἐκπυστον γενόμενον ἐμοὶ τε δλεθρον,
 καὶ ὑμῖν κίνδυνον | προξενήση.' τῶν δὲ διομοσασμένων ἐχειμυθήσιν καὶ
 ἀνέκφορον τηρήσαι τὸ λαληθέν, τὸν ῥήγα ἔφη βούλεσθαι πάντας ὑμᾶς
 65 πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χώραν τῆς Φραγγίας σιδηροδεσμίους ἐπέμψαι, ὡς
 οὐκ ἄλλως οὔσης αὐτῷ ἀσφαλούς τῆς τῶν ὑμετέρων διακρατήσεως
 πόλεων. τῶν δὲ ἐνδοιαζόντων καὶ μὴ πιστὰ τὰ λεγόμενα ἠγουμένων,
 ζητούντων δὲ σαφεστέρων τῶν μηνυμάτων κατὰληψιν, λαβόμενος τιος
 τῶν ἀρχόντων ἀπήλθεν εἰς τοὺς χαλκείους, καὶ διερευνάσθαι παρεκλεύετο
 70 τίνα τὰ μετ' ἐπιτάσεως χαλκευόμενα· ἐπεὶ δὲ μάθοι, ὅτι ἀλύσεις εἰσι
 καὶ πέσαι, ἐπανελθὼν πληροφορίαν ἐίδιδου τοῖς ἀρχουσιν εὐνοϊκῶς τὸν
 ἄνδρα λαλεῖν, καὶ τὰ λαλούμενα ἀληθῆ τυγχάνειν καὶ ταῖς ἡμῶν σωτή-
 ρια πόλεσι. πληροφορίαν οὖν λαβόντες οἱ ἀρχοντες καὶ συνέδριοι τῶν
 ῥηθισῶν πόλεων τρόπον ἐζήτουν, ὅπως τὸν ῥήγα ἀμύνωνται. καὶ δὴ
 75 πρὸς κνηγέσιον ἐξεληθόντος ποτὲ ἀποκλείουσι κατ' αὐτοῦ τὰς πύλας
 καὶ οὐκέτι συγχωροῦσιν αὐτῷ τὴν εἰσοδον. ὁ δὲ μηδὲν ἐκ τοῦ παρα-
 κρήμα δυνάμενος διαπράξασθαι πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ὑπενόστησε χώραν.
 πρόσεισιν οὖν τοῖς ἀρχουσιν ὁ Σουλδάνος τὴν χάριν τῆς μηνύσεως
 ἀπαιτῶν. ἡ δὲ ἦν τὸ ἀπολυθῆναι καὶ ἐλευθερίως συγχωρηθῆναι ἀπελ-
 80 θεῖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα. ἀπολυθεὶς οὖν, ὡς τάχα εὐεργετήσας, καὶ
 εἰς Καρχηδόνα γενόμενος καὶ τὴν ἰδίαν ἀνακτησάμενος ἀρχήν, ἐστρα-
 τεύει κατὰ Καπύης καὶ τῆς Βενεβενδοῦ. καὶ χάρακα πῆξας ὄχυρόν ἐνεργ-
 γῶς ἐπολιόρκει τὰς πόλεις. στενωχωρούμενοι δὲ ὑπὸ τῆς πολιορκίας

ACEVBN F 53 τῶν πόλεων om. ACE (sed cf. τῶν κάστρων Theoph. Cont.
 295, 15) προέχοντας B 54 φύσει om. B γὰρ τὸ: τὸ γὰρ B 57 ἐγνώκει:
 ἔκρινε B 58 ὡς ἐπὶ: ὡσπερ A χρεῖα τάχα A 59 ἀνδραποδίσας: ἐξαπα-
 τήσας, corr. in ἀνδραποδ. N 62 γενόμενον ἐκπ. A ἐμοὶ — 63 κίνδυνον: ἐμοὶ
 μὲν ἄλ., καὶ ὑμῖν δὲ κίνδ. B 64 τηρήσαι ACEN (cf. etiam ποιήσασθαι Theoph.
 Cont. 295, 9): τηρήσειν VB πάντας ACEVB Theoph. Cont. 295, 10: πάντως NF
 65 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ B ἐπέμψαι post Φραγγ. A σιδηροδέτας B 66 ἀσφαλούς
 NV Theoph. Cont. 295, 11: ἀσφαλῶς ACEB 68 καὶ ante σαφ. add. E 73 πληρο-
 φορίαν οὖν λαβόντες VBN: πληροφορηθέντες οὖν ACE 74 ῥηθισῶν VBN:
 εἰρημέων ACE 77 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ B 79 τὸ: τοῦ B καὶ om. B 82 Βενεβεν-
 δοῦ AEVN: Βενεβουνδοῦ C: Βενιβενδῆς B ὄχυρόν om. A ἐνεργῶς CEV: ἐναρ-
 γῶς NF: ἐνεργῶν A: om. B

- οἱ πολῖται διαπρεσβεύονται πρὸς τὸν ῥῆγα, συγγνώμην | τε τῆς ἀμαρ-
 85 τάδος αἰτούντες καὶ συμμαχίαν ζητοῦντες. ἀλλὰ μεθ' ὕβρεως ἀποπέμ-
 πονται, ἐπιχάριεν εἰπόντος τῆ ἀπωλείᾳ αὐτῶν. ἀπράκτων δὲ τῶν
 πρεσβευτῶν ἐπαναστρεψάντων διαπορούμενοι, καὶ μὴ ἔχοντες, ὁ τι
 καὶ δράσειαν, πιεζόμενοι δὲ δεινῶς καὶ ταῖς τῆς πολιορκίας ἀνάγκαις,
 στέλλουσιν ἄγγελον πρὸς Βασιλεῖον τὸν βασιλέα 'Ρωμαίων, βοήθειαν
 90 ἔξαιτούμενοι. οὗτος δὲ τὴν πρεσβείαν δεξάμενος θάττον ἐκπέμπει τὸν
 πρεσβευτὴν, θαρρεῖν παρεγγυήσοντα, ὡς μετὰ μικρὸν ἦξει τε αὐτοῖς
 ἀποχρῶσα βοήθεια καὶ τῆς ἀνάγκης αὐτοῦς ἐξελεῖται. ὑποστρέψας οὖν ὁ
 πρεσβευτὴς αἰχμάλωτος ἐγένετο τοῖς ἔχθροῖς. ὃν παραστησάμενος ὁ
 Σουλδάνος 'δυσὶν', ἔφη, 'προκειμένοι οἰδοῖν ἔξιστί σοι τὴν ὠφελιμωτέραν
 95 ἔλεσθαι. εἰ μὲν γὰρ θέλεις τὴν σεαυτοῦ σωτηρίαν δωρεῶν τε τυχεῖν
 καὶ χαρίτων πολλῶν, λάλησον πρὸς τοὺς πέμπσαντας ἐν ἐπηκόῳ, ὡς
 ἀπειρήται τῷ βασιλεῖ 'Ρωμαίων ἢ πρὸς ὑμᾶς συμμαχία, καὶ σωθήσῃ.
 τῶν ἀληθινῶν δ' ἐπαγγελιῶν ἐχομένῳ σοι ἔμεται ταχύτατος θάνατος.'
 τοῦ δ' ἀγγελιαφόρου συνθεμένου τὸ θέλημα ποιήσῃεν τοῦ ἀμηρᾶ, ἐπει
 5 ὡς ἀπὸ τόξου βολῆς τῷ τείχει προσήγγισαν, τοὺς πρώτους ὁ πρε-
 σβευτὴς παραγενέσθαι τῆς πόλεως ἐξητήσατο. καὶ δὴ παραγενομένων,
 τοιοῦτων πρὸς αὐτοὺς ἤρξατο λόγων· 'εἰ καὶ πρόδηλός μοι τυγχάνει ὁ
 θάνατος, ὧ πατέρες, καὶ τὸ ξίφος ἐν τῇ σφαγῇ, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἀποκρύ-
 ψομαι τὴν ἀλήθειαν. αἰτῶ δὲ ἀποδοῦναι μοι τὴν χάριν εἰς τὰ ἐμὰ ἔκγονα
 10 καὶ τὴν σύνευνον. ἐγὼ γὰρ, ὧ κύριοί μου, εἰ καὶ ταῖς τῶν πολεμίων
 κατέχομαι χερσίν, ἀλλὰ γε τὴν πρεσβείαν μου ἐξεπλήρωσα | καὶ συν-
 τόμως προσδέχεσθε τὴν ἐκ τοῦ βασιλέως τῶν 'Ρωμαίων βοήθειαν. διὸ
 στήτε γενναίως. ἔρχεται γὰρ ὁ ρυόμενος ὑμᾶς, εἰ καὶ μὴ ἐμέ.' οὗτος μὲν
 οὖν τσσαῦτα καὶ τοιαῦτα εἰπὼν εὐθέως ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Σουλ-
 15 δάνου τοῖς ξίφεσιν εἰς μικρὰ μέρη καὶ μόρια κατετμήθη. ὁ Σουλδάνος
 δὲ τὴν ἐκ τοῦ βασιλέως ἐλευσομένην βοήθειαν ὀρρωδῆσας ἔλυσεν τὴν

89 a. 873

ACEVBM (a 90 οὗτος) N FH 86 εἰπόντος VBN Theoph. Cont. 296, 15: εἰπόντων ACE
 87 πρέσβειων E 88 δράσειεν B 89 Βασιλεῖον — 'Ρωμαίων: τὸν βασιλέα
 Βασιλεῖον B 91 θαρρεῖν add. ditto. C 92 αὐτοῦς: ἂν B ἐπιστρέψας B
 94 δυσὶν VBMN: δύο A: δυσὶν CE δυσὶν — ὁδοῖν: δύο προκειμένων, ἔφη, ὁδῶν A
 προκειμένοι οἰδοῖν: προκειμένων ὁδῶν B 95 ἐθέλεις B σεαυτοῦ: ἑαυτοῦ B
 3 τῶν ἀληθινῶν δ' (δὲ M) VMN: τῶν δ' ἀληθ. ACEB: τῶν δὲ ἀληθ. H δὲ ἐπαγγ. M
 ἀπαγγελιῶν B 4 δ': δὲ M συνθεμένου om. CE συνθεμένου post ἀμηρᾶ A
 ποιήσῃεν VBMN: ποιήσαι ACE τῷ ἀμηρᾶ B 5 προσήγγισεν C 7 τυγχάνει
 post 8 θάνατος E 7/8 τυγχάνει — πατέρες: τυγχ., ὧ πατρ., ὁ θάν. B
 9 ἔκγονα: τέκνα M 10 τῶν om. B 11 σύντομον A 12 τῶν VBMNF: om.
 ACEH 14 τσσαῦτα καὶ τοιαῦτα: ταῦτα B τοῦ Σουλδάνου om. B 15 τοῖς —
 μικρά: εἰς μικρὰ τοῖς ξίφεσιν B μικρά: μακρά C μέρη καὶ μόρια om. B 16 ἐλευ-
 σομένη MN: om. ACEVB: προσδοκωμένη Theoph. Cont. 297, 20 ὀρρωδ.
 βοήθ. VB ἔλυσεν: λύσει B

πολιορκίαν καὶ οἴκαδε ὑπεχώρησεν. αἱ δὲ εἰρημέναι πόλεις τὸ ἀπὸ τοῦδε διετέλεσαν φίλαι καὶ σύμμαχοι καθεστῶσαι Ῥωμαίων.

post Ῥωμ. add. ACEB: μόνην τὴν περιφανεστέραν τῆς Ἰταλίας πόλιν Ἰουτὸν ἱερί-
 20 πιον θεῖς καὶ τὸν ἐν αὐτῇ λαὸν σὺν ἑαυτῷ λαβῶν εἰς Καρχηδῶνα μετήγαγεν. ἀλλ'
 ὁ βασιλεὺς ἀντ' αὐτῆς ἑτέραν ἀνήγειρε περικλυζομένην θαλάσση μετήγαγεν. ἀλλ'
 δὲ τὴν εἰσοδοὺν ξηρὰν ἔχουσαν στενωπὴν λίαν καὶ μόνην παρεχομένην τοῖς εἰσοῦσι
 τὴν δι' ἑαυτῆς πάροδον. ἐπεὶ δὲ καὶ οἰκητῶρων ἔθει αὐτῇ, ἐκ τοῦ Πόντου ἀγαγὼν
 25 λαὸν ταύτην ἐνώπισεν, ἐκ πόλεως Ἡρακλείας τοῦτον λαβῶν, Καλίπολιν ἐπονομάσας
 αὐτήν. ὅθεν καὶ Ῥωμαῖκοὺς ἔθεισι καὶ στολαῖς καὶ τῇ ἄλλῃ πάσῃ πολιτικῇ καταστάσει
 ἄγονται ἄχρι τῆς σήμερον.

29. Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ Ἑσμᾶν ὁ τῆς Ταρσοῦ ἀμηρᾶς
 τῇ προηγησαμένη ἐπαιρόμενος νίκη τριάκοντα πλοῖα μέγιστα ἐξαρ-
 30 τυσάμενος (κουμπάρια ταῦτα καλεῖν εἰώθασιν οἱ Σαρακηνοὶ) τῇ
 πόλει ἐπιτίθεται τοῦ Εὐρίπου. προγνόντας δὲ τοῦτο τοὺ βασιλεῶς
 ὁ στρατηγὸς τῆς Ἑλλάδος (ὁ Οἰνιάτης οὗτος ἦν) κελεύσει βασιλικῇ
 τὸν ἱκανὸν εἰς φυλακὴν τῆς πόλεως λαὸν ἀπὸ πάσης Ἑλλάδος εἰσῆ-
 γαγε καὶ τοῖς τεύχεσι τὴν προσήκουσαν παρασκευὴν προσηνέγκα-
 35 το, πετροβόλα τε ὄργανα καὶ τοξοβόλα τεκτηνύμενος, καὶ ἀπλῶ λόγῳ
 μηδὲν τῶν δυναμένων ἀποσοβεῖν πολιορκίαν ἀμυντηρίων ἀπολιπῶν.
 ἐπεὶ δὲ κατέλαβε καὶ ὁ τῶν Ταρσέων στόλος καὶ τοῖς τεύχεσιν ἦδη
 προσήγγιζε, καὶ βελῶν ἀφέσει συχῶν ἀναστέλλειν ἠγωνίζετο τοὺς
 ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀμυνομένους, θυμοὺ καὶ προθυμίας πλήρεις οἱ τοῦ Εὐ-
 40 ῤίπου γενόμενοι τοῖς πετροβόλοις τῶν ὀργάνων καὶ τοῖς καταπελτικοῖς
 βέλεσι καὶ τοῖς τόξοις καὶ τοῖς ἐκ χειρῶν λίθοις ἀπὸ τῶν τειχῶν γεν-
 ναίως ἠμύνοντο, καὶ συχνοὺς τῶν βαρβάρων καθ' ἑκάστην ἀνήλισκον.
 ἐπιτηρήσαντες δὲ καὶ πνεῦμα ἐπίφορον ἐπαφήκασιν τὰς ἑαυτῶν τριήρεις
 ταῖς ἐναντίαις, καὶ πολλὰς τῶ ὕγρῳ πυρὶ κατενέπρησαν. πρὸς ἄπερ
 ἀμηχανῶν ὁ βάρβαρος καὶ εἰδῶς, ὡς ἔφεσις καὶ ἔρωσ χρημάτων πολλοὺς
 45 παρασκευάζει καταφρονεῖν τοῦ θανάτου, ἀσπίδα μεγάλην πρὸ τοῦ

cap. 29: Theoph. Cont. 298, 1—299, 12; Zon. III, 429, 7—429, 10

ACEVBMN FH 17/18 αἱ δὲ — Ῥωμαῖοις post additamentum B 18 Ῥω-
 μαίων VMN: Ῥωμαῖοις ACEB 19 περιφανεστάτην B 20 σὺν ἑαυτῷ λαβῶν
 om. B ἐν Καρχηδῶνι C ἀλλ' ὁ: ὁ δὲ C 21 τῇ ante θαλ. add. B 22/23 καὶ
 μόνην — πάροδον om. B 23 ἀγαγὼν om. C 24 ταύτην: ταύτη B 25 στολῇ B
 πάση πολιτικῇ om. B 26 ἄγονται ἄχρι: κέχηρηται μέχρι B καὶ ante ἄχρι
 add. E 27 κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον A Ἑσμᾶν ACVB Theoph. Cont. 298, 6:
 Ἑσμᾶν EMNF 29 εἰώθησαν E 30 ἐπιτίθεται ACEN: ὀπλίζεται Theoph. Cont.
 298, 8: ἐπιτίθενται VBMF βασιλεῶς ACVB: Βασιλεῖου EMN 31 Οἰνιάτης VB
 Theoph. Cont. 298, 9: Οἰνιάτης ACEMNFH οὗτος ἦν om. A 32 λαὸν τῆς
 πόλεως M ἠγάγε B 33 ἀπηνέγκατο A 34 τοξοβόλα: ἄλλοια B 36 κατα-
 ἔλαβε post στόλος A 37 καὶ om. E 37/38 τοὺς ... ἀμυνομένους: τῶν ... ἀγωνι-
 ζομένων AE 40 τόξοις: ἐκ τόξων B 41 καθ' ἑκάστην: καὶ ἑκάστη B
 42 ἑαυτῶν VB MN: αὐτῶν ACE 44 χρημάτων ἔρωσ M ἔρωσ: ἔργον C

χάρακος θεις καὶ χρυσίου ταύτην πεπληρωκῶς τοῦτο γέρας ἔφη δώσειν
 μετὰ καὶ παρθένων ἐπιλέκτων αἰχμαλωτῖδων ἑκατόν, τῷ πρώτῳ ἐπι-
 βάντι τοῦ τείχους καὶ τοῖς ὁμοφύλοις τὴν νίκην βραβεύσαντι. ὅπερ οἱ
 50 νοήσαντες, παρακλητικοῖς τε λόγοις καὶ διεγερτικοῖς πρὸς ἀλκὴν ἑαυτοῦς
 παραθαρρύναντες, καὶ ὑφ' ἐν σύνθημα τὰς πύλας τῆς πόλεως ἀνοίξαν-
 τες ἀνδρείως κατὰ τῶν βαρβάρων ἐξώρμησαν. καὶ κατὰ τὴν πρώτην
 συμβολὴν καιρίαν δεξαμένου τοῦ ἀμηρᾶ πληγὴν καὶ πεσόντος, καὶ
 55 πολλῶν ἄλλων σὺν αὐτῷ ἀναιρεθέντων, οἱ λοιποὶ ἐτράπησαν πρὸς
 φυγὴν. ἐπικειμένων δὲ τῶν διωκόντων μέχρι τῶν ὑπολοιπῶν νεῶν
 κατεσφάττοντο, καὶ φόνος ἐγένετο τῶν βαρβάρων πολὺς. οἱ δὲ περι-
 λειφθέντες ὀλίγας πληρώσαντες τῶν νεῶν μετ' αἰσχύνης ἀπέφυγον πρὸς
 τὰ ἴδια. καὶ ὁ μὲν ἐκ τῆς Ταροῦ στόλος τοιοῦτον ἔσχε τὸ πέρασ. |

30. Ἐτερος δὲ πάλιν ἀπὸ τῆς Κρήτης ἀντηγείρετο στόλος. Σαίη γάρ
 60 τοῦ Ἀπόχαψ ἀρχηγοῦ τῆς Κρήτης ὑπάρχοντος Φωτιῶς τις ἀνὴρ
 πολεμιστὴς καὶ δραστήριος παρ' αὐτοῦ κατὰ Ῥωμαίων ἐστέλλετο μετὰ
 ἑπτὰ καὶ εἴκοσι κουμαριῶν καὶ πλήθους μουσπαρώνων καὶ πεντηκον-
 τῶρων, ἃς δὴ γαλέας κατονομάζειν εἰώθασιν, ὃς ἐξορμήσας ἐκ Κρήτης
 τὰς ἐν τῷ Αἰγαίῳ νήσους καὶ τὰς παραλίους κατεληίζετο καὶ μέχρι τῆς
 65 ἐν Ἑλλησπόντῳ Προικοκνήσου κατέλαβε, τὰ παρατυχόντα ἀνδραποδι-
 ζόμενός τε καὶ διαφθείρων. τούτῳ συναντήσας μετὰ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ
 στόλου ὁ πατρικίος Νικήτας καὶ δρουγγάριος τῶν πλωίμων ὁ Ὠρορύ-
 φας καὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου κατάρχειν λαχὼν περὶ τὸ στόμα τοῦ
 Αἰγαίου παρὰ τὴν Καρδίαν, καὶ μάχην καρτεράν συστήσάμενος, εὐθὺς
 70 τὰ μὲν εἴκοσι τῶν Κρητικῶν σκαφῶν τῷ ὑγρῷ πυρὶ συγκατέφλεξε, καὶ
 τοὺς ἐν αὐτοῖς βαρβάρους μάχαιρα καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ διμερίσαντο.
 ὅσα δὲ τὸν ἐκ τῆς ναυμαχίας καὶ τὸν ἐκ τῆς θαλάσσης διέφυγον κίνδυνοι,
 φυγῇ τὴν σωτηρίαν ἐπραγματεύσαντο.

cap. 30: Theoph. Cont. 299, 13—300, 6; Zon. III, 429, 10—430, 3

ACEVBMN F 46 ἔφησε B 47 ἐπιλέκτων om. M αἰχμαλωτῖδων
 om. CB 48 βραβεύσαντι AVBMN: βραβεύσονται E: βραβεύσαντα C 50 πρὸς
 ἀλκὴν om. ACE 51 ὑπανοίξαντες M 53 συμβολὴν VBMN: προσβολὴν ACE
 τοῦ ἀμηρᾶ om. B 54 ἄλλων — ἀναιρεθέντων ACEMN: ἄλλων συναναρεθέντων
 αὐτῷ VB 56 ἐσφάττοντο B φόνος: φθόρος B 57 πρὸς ACEVB: εἰς MNF
 58 εἶχε, cog. in ἔσχε E 59 τῆς om. E ἀντηγείρετο B 61 ἐστέλλη B
 62 ἑπτὰ καὶ om. B μουσπαρώνων A 63/64 ὃς — τὰς pr.: ὃς ἐξορμησέ τε ἐκ
 Κρ. καὶ τὰς A 66 τε om. ACE 67 ὁ πατρικίος om. B Νικήτης C καὶ
 om. B ὁ alt. om. B Ὠρορύφας AEBN: Ὠρορύφαν Theoph. Cont. 300, 14:
 Ὠρούφας CM: Ὀρούφας V 68 καί: ὁ B περὶ ACEVB: παρὰ MN στόμου F
 69 παρὰ: περὶ AB κρατεράν AC 70 κατέφλεξε B 71 ἐν αὐτοῖς F: ἐπ' αὐτῶν
 Theoph. Cont. 300, 4: ἐν αὐτῷ ACEVBMN 72 καὶ post δὲ add. B

31. Ἄλλα καίπερ οὕτως δεινῶς θραυσθέντες οἱ Κρήτες οὐκ ἠγάπη-
 76 σαν ἡρεμεῖν, ἀλλὰ πάλιν τῶν κατὰ θάλασσαν ἀντείχοντο πραγμάτων
 καὶ ληστρίδας ἐξαρτυσάμενοι ναῦς τήν Πελοπόννησον καὶ τὰς κάτω-
 θεν αὐτῆς νήσους ἐλύπουν, τὸν ἄνωθεν ῥηθέντα Φώτιον ναύαρχον
 ἔχοντες. ἐξορᾷ καὶ κατὰ τούτων ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου ἐξηγουόμενος
 80 Νικήτας πατρίκιος ὁ Ὁρούφας, ἐπιφόρῳ δὲ καὶ αἰσίῳ χρησάμενος πνεύ-
 ματι δι' ὀλίγων ἡμερῶν καταλαμβάνει τὴν Πελοπόννησον καὶ τῷ λιμένι
 προσίσχει τῶν Κεγχρεῶν. μαθὼν δέ, ὅτι τὰ τῶν ἐχθρῶν σκάφη τὰ
 δυσικώτερα μέρη Πελοποννήσου | λήζεται, Μεθώνην καὶ Πύλον καὶ
 Πάτρας καὶ τὰ προσεχῆ Κορίνθῳ χωρία, βουλὴν βουλευεται συνετῆν
 καὶ σοφῆν. Ἰλιγγιάσας γάρ περιοδεῦσαι τὴν Πελοπόννησον διὰ τε
 85 Ταινάρου καὶ Μαλεοῦ, καὶ χιλίων μιλίων μῆκος τηνάλλως ἀναμετρή-
 σασθαι καὶ τοῦ προσήκοντος ὑστερήσαι καιροῦ, ὡς εἶχεν, εὐθὺς ἐν νυκτὶ
 διὰ τοῦ κατὰ Κόρινθον ἰσθμοῦ, πολυχειρίᾳ χρησάμενος, πρὸς τὴν
 ἐκείθεν θάλασσαν κατὰ τὸ ξηρὸν διαβιβάζει τὰς ναῦς. ἐμβιβάσας τε
 τὸν λαὸν ἐν αὐταῖς ἔργου εἶχετο. καὶ οὕτω μηδὲν πεπυσμένοις περὶ
 90 αὐτοῦ τοῖς πολεμίοις ἀφνίδιον ἐπιτίθεται καὶ τῷ παρ' ἑλπίδας δεῖ
 συγχέας καὶ συνταράξας αὐτῶν τοὺς λογισμοὺς οὐδὲ συστήσασθαι καὶ
 ἀλκῆς μνησθῆναι συνεχώρησεν, ἀλλ' εὐθὺς ἰδεῖν πρὸς φυγὴν, καὶ μὲν
 οὖν πυρπολήσας, τὰς δὲ καταποντώσας τῶν πολεμιῶν νεῶν, καὶ τῶν
 βαρβάρων τοὺς μὲν ἀνελῶν τῷ ξίφει, τοὺς δὲ ὑποβρυχίους τῷ βυθῷ
 95 ποιησάμενος, καὶ τὸν τῶν νεῶν ἀρχηγὸν ἀνελῶν, τοὺς λοιποὺς δια-
 σκεδασθῆναι κατὰ τὴν νῆσον ἠνάγκασεν. αὐτὸς δὲ σαγηνεύων ὑστερον
 καὶ ζωγρῶν διαφόροις τιμωρίαις ὑπέβαλλε, τοὺς μὲν τὴν τῆς σαρκὸς

cap. 31: Theoph. Cont. 300, 7—301, 20; Zon. III, 430, 3—430, 14

ACEVBMN FH 74 οὕτω ACE 75 ἀντείχοντο πραγμάτων VMNFH:
 πραγμάτων ἀντείχοντο ACE Theoph. Cont. 300, 9: εἶχοντο πραγμάτων B
 76 ληστρικάς A 77 δὲ ante ῥηθέντα add. B 79 πατρίκιος Νικήτας ACE
 Ὁρούφας AB: Ὁρούφας CEM: Ὁρούφας VN 79/80 ἐπιφόρῳ — ὀλίγων CEVMN:
 πνεύματι δὲ χρῆσθ. ἐπιφ. δι' ὄλ. A: καὶ ἐπιφόρῳ αἰσίῳ τε χρῆσθ. πνεύματι δι' ὄλ. B
 79 καὶ αἰσίῳ om. ACE (sed cf. αἰσίῳ Theoph. Cont. 300, 14 cod. V: αἰσίως
 Bekker) 81 τῶν pr. ACEVBF: τῷ MN 82 δυσικώτερα AEVBMN: δυσικώ-
 83 προσεχῆ
 84 Πύλον ACEVF: Πύλον MN: Πύλον B 85 Ταινάρου
 86 Πύλον ACEVF: Πύλον MN: Πύλον B 87 κατὰ Κόρινθον: Κόρινθον B
 88 ἐμβάσας B
 89 πεπυσμένοις post 90 αὐτοῦ B 91/92 συ-
 92 κατηνάγ-
 93 οὖν om. B καταποντίσας B 95 καὶ τῶν νεῶν
 96 αὐτὸς δὲ: οὗς B 2 ὑπέβαλλε B τοὺς ACEVF: τῶν B Theoph.
 Cont. 301, 11: τοῖς MN

- δορὰν ἀφαιρούμενος, καὶ μᾶλλον τοὺς ἀρνησαμένους τὸ βάπτισμα τοῦ
 Χριστοῦ, τοῦτο παρ' αὐτῶν ἀφαιρεῖσθαι λέγων καὶ οὐδὲν ἴδιον, ἐκ δὲ
 5 τῶν ἱμάντας ἀπὸ τοῦ ἰοῦ ἔχρι τῶν σφυρῶν μετ' ὀδύνης ἐξέλεκων,
 ἄλλους σχοινοῖς αἰωρῶν, εἴτα πρὸς λέβητας πίστεως καρχαζούσης
 μεστοὺς καθιμῶν, καὶ ἄλλους παντοίαις ἄλλαις κακῶν καθυποβάλλων
 ἰδέαις. καὶ ταῦτα διαπραξάμενος δέος εἰς αὐτοὺς ἐνέβαλε, καὶ ὀκνηροτέ-
 ρους ἐποίησε, μὴ κατὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπικρατείας ἐκστρατείας ἐκπέμπειν.
- 10 32. Καὶ ἄλλη δὲ δύναμις ναυτικὴ ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ὥσπερ τις λαί-
 λαψ ἢ καταγιγίς κατὰ τῆς Ῥωμανίας ἐπήλασεν. ὁ γὰρ τῆς Ἀφρικῆς
 ἡγεμῶν παμμεγέθεις ναῦς ἐξήκοντα τὸν ἀριθμὸν κατασκευασάμενος
 κατὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπικρατείας ἐξώρμησε καὶ τὰ μεταξύ ληϊζόμενος
 καὶ πολλὰ σώματα λαμβάνων αἰχμάλωτα ἔχρι Κεφαλληνίας καὶ Ζα-
 15 κύνθου τῶν νήσων ἀφίκετο. εὐθύς οὖν ὁ μετὰ τὸν Νικήταν τῶν ναυτι-
 κῶν κατάρχων δυνάμεων (Νάσαρ δὲ οὗτος ἦν) μετὰ δυνάμεως ἐκπέμ-
 πεται ἄδραξ τριήρων καὶ ἄλλων νεῶν ταχυναυτοσῶν. σύντομος δὲ
 τὸν ἐκπλοὺν ποιησάμενος οὗτος καὶ οὐρίῳ χρησάμενος πνεύματι δι'
 ὀλίγου χρόνου τὴν Μεθώνην κατέλαβε. θάπτον δὲ ἐπιθέσθαι τοῖς πολε-
 20 μίοις διεκωλύθη ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. τῶν γὰρ ἔρετῶν οὐκ ὀλίγοι πρὸς
 τὸν κίνδυνον ἀποδειλιάσαντες κατ' ὀλίγους λαθραίως ἀπέφευγον. ὦν
 τῇ λειποταξίᾳ τὸ προσῆκον τάχος ἀφηρέθη ὁ στρατηγός. οὐ γὰρ
 ἔκρινε δέον ἐμφρόνως κεκωμμένων αὐτοῦ τῶν σκαφῶν ἐπελθεῖν τοῖς
 ἐχθροῖς. μηνύει δὲ τὸ συμβάν διὰ ταχυδρόμου τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ καὶ λόγου
 25 θάπτον τοὺς λειποτάκτας ἐξώγρησε καὶ ποινήν εἰς ἐκφόβησιν τῶν
 λοιπῶν τῷ δοκεῖν ἐπιτίθησι, κελεύσας νυκτὸς ἄνδρας τριάκοντα τὸν

16 a. 880

cap. 32: Theoph. Cont. 301, 21—303, 22; Zon. III, 430, 15—431, 12

ACEVBMN FH 3 τοὺς ἀρνησαμένους: τῶν ἀρνησαμένων B 5 ἔχρι:
 μέχρι M 6 σχοινοῖς ACEMN: σχοίνοις VB καρχαζούσης ACEV Theoph.
 Cont. 301, 16 cod. V: καρχαζούσης BF: καρχαζούσης MN 7 ἡγαλῶν post
 καθιμῶν add. B κακῶν om. CEBM ἐνέβαλλε V 9 μὴ om. ACE τῆς om. B
 Ῥωμαϊκῆς VBMN Theoph. Cont. 301, 20: Ῥωμαίων ACE ἐκπέμπειν: ποιεῖσθαι B
 10 τις αὐθις post ἔλλη δὲ add. B ναυτικὴ δύναμις B 11 τῆς Ῥωμανίας:
 Ῥωμαίων B ἀπήλασεν E 12 κατασκευάσας B 13 καὶ om. E 14 ἔχρι:
 μέχρι B 15 τῶν νήσου E Νικήτα C 16 Νάσαρ N ἦν om. B πέμπεται B
 17 νεῶν VBMN Theoph. Cont. 302, 8: νηῶν ACE 18 ἐκπλοὺν B Theoph.
 Cont. 302, 9: εὐπλοὺν VMNFH: πλοῦν ACE 19 τοῦ ante χρόνου add. M
 τίθεσθαι B 20 διεκωλύθη VBMN Theoph. Cont. 302, 12: ἐκωλύθη ACE
 22 τὸ προσῆκον: οὐκ ὀλίγον A 23 ἐμφόβως A 24 διὰ ταχυδρόμου τὸ
 συμβάν V ταχυδρόμων A καὶ om. A 26 τῷ ACEVB: τὸ MNF τὸν
 ἀριθμὸν om. B

ἀριθμὸν ἀπὸ τῶν ἐν τῷ πραιτωρίῳ κατεχομένων Σαρακηῶν ἀφελῆσαι
 τούτων τε ἀσβόλη τὰ πρόσωπα ἀλλοιῶσαι, κἀν τῷ ἵπποδρόμῳ τε
 ἀγαγεῖν, διὰ μαστίγων τε ἐπέξελεθῆναι καὶ ἀτίμως ἐκπεμφθῆναι εἰς Πέλο-
 30 πόννησον, ὡς τάχα πρωτουργοὺς τῆς | φυγῆς, κἀκέισε ἀναιρεθῆναι,
 ὅθεν δὴ καὶ πεφεύγασιν. ὁ δὴ καὶ γέγονε, καὶ ἀνεσκολοπίσθησαν οἱ
 τριάκοντα Σαρακηνοί, ὡς δῆθεν οἱ λειποτάκται. καὶ φόβος ἐγένετο μέγας
 εἰς πάντα τὸν Ῥωμαϊκὸν στόλον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἀπέθεντο καὶ
 τρυφήν, καὶ ἄγειν ταχέως πρὸς τοὺς πολεμίους παρεκάλουν τὸν ἡγεμόνα.

35 33. Ἐν τούτοις δὲ καὶ αὐτὸς τὸ λείπον τῆς στρατιᾶς ἀπὸ τῶν ἐκ
 Πελοποννήσου στρατιωτῶν ἀναπληρώσας καὶ τὸν στρατηγὸν τοῦ
 τόπου συνεργὸν προσλαβόμενος πρὸς ἐπιθεσιν εὐτρεπίζεται. τῶν δὲ
 Σαρακηῶν κατωφρυωμένων ἤδη καὶ πολλὴν δειλίαν καταγόντων
 τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου διὰ τὴν πρόσθεν ἀργίαν, καὶ ἐπ' ἀδείας πολλῆς
 40 ἐξερχομένων ἀπὸ τῶν οικείων νεῶν καὶ τὰ προσπίπτοντα ληϊζόμενων,
 ἐξάφνης πλησίον αὐτῶν ἐφάνη ὁ τῶν Ῥωμαίων ναύαρχος καὶ σύνθημα
 δούς ἐπιτίθεται τοῖς πολεμίσι ἀπροόπτως ἐν τῇ νυκτί. καὶ μήτε συστῆναι,
 μήτε πρὸς ἀλκήν τραπήναι σχόντες καιρὸν ἀκλεῶς ἀπεσφάττοντο, καὶ
 αἱ νῆες πυρὶ μετὰ τῶν ἐπιβατῶν παρεδίδοντο. τὰς δὲ ληφθείσας ἀσιεῖς
 45 ὥσπερ ἀνάθημά τι ὁ στρατηγὸς Νάσαρ δίδωσι τῷ θεῷ, τῇ κατὰ Με-
 θώνην ἐκκλησίᾳ αὐτὰς ἀποχαρισάμενος. ὃν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις
 ἐταινέσας ὁ βασιλεὺς προσωτέρω χωρεῖν ἐκέλευτο. ἐπὶ τοῖς προτέροις
 οὖν προτερήμασι προθύμου τοῦ στρατοῦ τυγχάνοντος διαπεραιούται
 πρὸς Σικελίαν καὶ τὰς ἐνταῦθα πόλεις, ὅσαι τοῖς Καρχηδονίοις ὑπάρχον
 50 ὑπόφοροι, ἐπιῶν ἐπόρθει καὶ κατεστρέφετο, καὶ φορηγῶν νεῶν παμ-
 πόλλων ἐκράτησεν, ὃν ὁ φόρτος ἄλλα τε ἦν πολλὰ τῶν τιμιωτέρων
 καὶ δὴ καὶ ἔλαιον σαμιλῆς. ἐς τοσοῦτον δὲ φασιν | εὐωων τότε γενέσθαι

45 a. 880

cap. 33: Theoph. Cont. 303, 23—305, 17; Zon. III, 431, 12—431, 15

ACEVBMN FH 28 κἀν: καὶ C τε alt. om. VB 29 τε: καὶ, ante διὰ AB
 καὶ: τε, post ἀτίμως B 32 ἐγένετο: γέγονε A 34 ταχέως VBMC Theoph. Cont.
 303, 21: τέως ACE 35 δὲ: δὴ C ἐκ Πελοποννήσου ACEVBF: ἐν Πελοπον-
 νῆσῳ MN 37 λαβόμενος B δὲ om. B 38 δειλίαν dittogr. C 39 ἐμπροσθεν E
 ἀργίαν VMN: ἀγγελίαν ACE: αἰτίαν B 40 ἐξερχομ. post οικείων V
 41/42 ναύαρχος—ἐπιτίθεται: στόλος καὶ δοθέντων παρὰ τοῦ ναύαρχου συνθημάτων
 ἐπιτίθενται B 42 τοῖς πολεμ. ἐπιτίθ. A τῇ ACEMN Theoph. Cont. 304, 9:
 om. VB 44 πυρὶ post ἐπιβατῶν B πυρὶ dittogr. post ἐπιβατῶν add. V
 46 χαρισάμενος B πεπραμένοις M 47 ἐπαιν. ὁ βασ. ACEVBF Theoph.
 Cont. 304, 18: ὁ βασ. ἐπαιν. MN ἐκέλευσεν B 48 οὖν: δὲ, post 47 ἐπὶ B
 τυγχ. τοῦ στρατοῦ B 49 ἐνταῦθα: ἐκέισε B 50 φορηγῶν corr. m. rec.
 in φορτικῶν E παμπόλλων: πολλῶν B 52 φασιν: συνίβη E γενέσθαι
 τότε M

τὸ ἔλαιον, ὥστε ὀβολοῦ τὴν λίτραν πιπράσκεσθαι. περαιωθείς δὲ καὶ
 πρὸς τὰ τῆς Ἰταλίας μέρη ὁ αὐτὸς στόλος καὶ ταῖς ἐκεῖσε ἵππικαῖς
 55 Ῥωμαϊκαῖς δυνάμεσιν ἐνωθεῖς, ὧν Προκόπιος ἠγεῖτο ὁ τοῦ βασιλέως
 πρωτοβεστιάριος καὶ Λέων πατρίκιος ὁ Θρακῶν καὶ Μακεδόνων ἀρχι-
 γέτης, ὃν Ἀποσύτην ἐκάλουν, ἀξιόπεινα ἔργα εἰργάσατο. τὸν τε γὰρ
 ἐξ Ἀφρικῆς πάλιν ἐξελθόντα στόλον ἐν τῇ νήσῳ ταῖς Στήλαις συγκυρή-
 60 σας κατεπολέμησε καὶ τὰ ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν κατεχόμενα φρούρια ἐν
 τε Καλαβρία καὶ Λογγιβαρδία πλήν ὀλίγων τῆς βαρβαρικῆς χειρὸς
 ἠλευθέρωσε καὶ τῇ Ῥωμαϊκῇ ἐξουσίᾳ ἐπανεσώσατο. καὶ ὁ μὲν Νάσαρ
 καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ Ῥωμαϊκὸς στόλος τοιούτων τροπαίων εὐμύρησεν ἐκ
 θεοῦ καὶ μετὰ πολλῶν λαφύρων καὶ νικητικῶν στεφάνων ἐπανῆλθε
 πρὸς βασιλεία.

65 34. Αἱ δὲ κατὰ Λογγιβαρδία πεζικαὶ δυνάμεις οὐ πάντη τὴν
 βάσκανον διέφυγον νέμεσιν, ἀλλ' ἔργα μὲν ἀνδρικὰ καὶ λαμπρὰ διεπρά-
 ξαντο, ἐξ ἔριδος δὲ καὶ φιλονεικίας κατ' αὐτὸν συμπεσοῦσης τὸν ἀγῶνα
 ἀπολωλέναι συνέβη τὸν μείζονα στρατηγόν. τοῦ γὰρ Λέοντος κατὰ τι
 διενεχθέντος πρὸς τὸν Προκόπιον καὶ πρὸ τοῦ διαλλαγῆναι συμβολῆς
 70 γενομένης πρὸς τοὺς ἐχθροὺς, συνέβη τὸν μὲν Ἀποσύτην μετὰ τῶν
 Θρακῶν καὶ Μακεδόνων κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος ἀγωνιζόμενον κρατεῖν
 τῶν ἐχθρῶν καὶ πολὺν φόνον ἐργάζεσθαι τῶν Σαρακηνῶν, | κατὰ
 θάτερον δὲ τὸν Προκόπιον ἀντιταττόμενον, μετὰ τῶν Σκλαβηνῶν καὶ
 δυτικῶν ὑπὸ τῶν ἐναντίων πιέζεσθαι. μὴ πεμφθείσης δὲ παρὰ τοῦ
 75 συστρατήγου βοθηθείας τῷ πονοῦντι διὰ τὴν προηγησαμένην φιλονει-
 κίαν, ἐνέκλινε πρὸς τροπήν τὸ κατὰ τὸν Προκόπιον μέρος, καὶ αὐτὸς
 ἐκεῖνος ἀπεσφάγη ἡρωϊκῶς ἀγωνισάμενος καὶ κατ' αὐτὸν τὸν ἀγῶνα
 πεσών. ὁ δὲ Λέων θέλων τι καὶ ἕτερον ἀπεργάσασθαι λαμπρὸν καὶ τὸ
 ἐκ τῆς ἔριδος συσκιᾶσαι συμβᾶν ἀτύχημα, τὸ οἰκτεῖον στράτευμα λαβῶν

cap. 34: Theoph. Cont. 305, 18—306, 21

ACEVBMN F 53 πιπράσκεσθαι: τοῦ ἐλαίου πωλεῖσθαι E καὶ om. B
 54/55 Ῥωμ. ἱππ. δυν. B 56 ἀρχηγός B 57 Ἀποσύτιου B 58 ἐξ: ἐκ τῆς A
 ἐξελθ. πάλιν στόλον B ἐλθόντα E συγκυρήσας om. B 60 Καλαβρία:
 Ἰταλία E Λογγιβαρδία VB: Λογγιβαρδία F: Λογοβαρδία Theoph. Cont.
 305, 11: Λογγοβαρδία ACEMN 61 Ῥωμαϊκῇ: Ῥωμαίων B ἐξουσίᾳ VBMN:
 ἐξουσίαν Theoph. Cont. 305, 12: δυναστείᾳ ACE 62 στόλος Ῥωμαϊκῶς M
 ἠμύρησεν A 63 ἐπανῆλθον V 65 Λογγιβαρδία AVB: Λογγοβαρδία
 CEMN: Λογγιβαρδία F 66 ἐφυγον E διεπράξαντο ACEVBF: κατεργά-
 σαντο Theoph. Cont. 305, 19: διεπράξατο MN 67 ἐξ om. E 69 συμβολῆς B
 73 Σκλαβίνων A 74 ὑπὸ τῶν ἐναντ. om. B δὲ ACEMN Theoph. Cont.
 306, 5: οὖν VB 75 στρατηγοῦ B 76 ἐνέκλινε ACVBN: ἐκλίνε E: ἐκλίνε M
 ab Προκόπιον m. rec. in C 79 συσκιᾶσαι συμβᾶν CVBMN: συσκιᾶση συμβᾶν
 Theoph. Cont. 306, 10: σκιᾶσαι συμβᾶν E: συμβᾶν σκιᾶσαι A

80 και τοὺς διασωθέντας ἐκ τῆς τροπῆς τῶν ταπτομένων ὑπὸ τὸν Προκό-
πιον συμπαλαβόν, τὸ Τάραντος κάστρον ἐπι παρά τῶν Ἀγαρηῶν
κατεχόμενον ἐξεπολιόρκησε καὶ πάντα τὸν ἐν αὐτῷ λαὸν ἐξηνδραπο-
δίσαστο, ἐξ ὧν τό τε στρατιωτικὸν ὠφέλησεν ἀποχρώντως καὶ τῷ βα-
85 σιλεῖ προσήγαγε λάφυρα. ἀλλ' οὐκ ἐξιλέωσεν ἐν τούτοις τὸν βασιλέα,
ἀλλὰ μαθὼν τὴν αἰτίαν τῆς τοῦ Προκοπίου σφαγῆς τῆς τε ἀρχῆς τούτου
παρέλυσε καὶ ἐξόριστον κατὰ τὸ Κοτυάειον, ἔνθα τὴν οἰκίαν εἶχε,
παρέπεμψε.

35. Βαϊάνου δὲ τοῦ πρώτου τῶν ἱπποκόμων αὐτοῦ καὶ τιῶν
ἄλλων τῶν ἐξυπηρητησαμένων αὐτῷ γραφὴν καθοσιώσεως ἐνόησα-
90 μένων κατ' αὐτοῦ, μαθόντες τοῦτο Βάρδας καὶ Δαβίδ οἱ παῖδες αὐτοῦ
τὸν μὲν Βαϊάνον ἀναιροῦσι, φοβηθέντες δὲ τὴν ἐκ βασιλέως ὀργὴν διὰ
τὸ τόλμημα, ἀνελιφότες καὶ τὸν σφῶν πατέρα, ὥρμησαν πρὸς Συρίαν
φυγεῖν. ὅπερ πυθόμενος ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε τὸν τῆς ἑταιρείας ἀρχοντα
μετὰ καὶ τιῶν στρατιωτῶν, ἐντειλάμενος καταταχῆσαι καὶ κατασχεῖν
95 αὐτούς. οἱ δὲ καὶ ἐπισπεύσαντες καταλαμβάνουσι αὐτούς ἐν Καππα-
δοκίᾳ | συντόνωσ τὴν ἐπὶ Συρίαν ἐλαύνοντας. μέλλοντες δὲ κωλύσαι
τούτους προσωτέρω χωρεῖν εὔρον ἀνθισταμένους, καὶ συμπληγάδος
γενομένης οἱ μὲν δύο παῖδες αὐτοῦ μαχόμενοι πίπτουσι, αὐτὸς δὲ
ζωγρῖα ληφθεὶς ἤχθη πρὸς βασιλέα καὶ τοῖς νόμοις ἐξεδόθη. καταψη-
5 φισθεὶς οὖν ἐξεκόπη τὸν ἕνα τῶν ὀφθαλμῶν, ἀφηρέθη δὲ καὶ τὴν μίαν
τῶν χειρῶν, καὶ τὸ λοιπὸν ἐν μεσημβρίᾳ ἐξόριστος κατεγήρασε.

36. Ἐν Ϝ δ' οὕτω κατὰ τὴν ἐσπέραν διὰ τῶν στρατηγῶν τῷ
βασιλεῖ κατεπράττετο, οἱ ἐκ μεσημβρίας Ἄραβες σχολάζειν τὸν βασι-
λέα νομίσαντες ἀνεθάρσησαν καὶ πάλιν τῶν κατὰ θάλασσαν ἀπτεσθα
10 πραγμάτων διέγνωσαν. ναῦς οὖν τεκτινόμενοι κατὰ τε τὴν Αἴγυπτον
καὶ τὰς ἐν Φοινίκῃ καὶ Συρίᾳ παραλίους πόλεις κατὰ Ῥωμαίων ἐκστρα-

cap. 35: Theoph. Cont. 306, 22—308, 4
309, 10; Zon. III, 431, 16—432, 1

cap. 36: Theoph. Cont. 308, 5—

ACEVBMN F 80/81 καὶ τοὺς — συμπαλαβόν om. A 80 ταπτομένων:
τεταγμένων B 85 ἀλλὰ μαθὼν: μαθὼν δὲ B 85/86 τῆς τε — παρέλυσε:
τὴν τε ἀρχὴν ἐκ τούτου ἀφείλετο A 86 Κοτυάειον B 88 Βαϊάνου AEVB
Theoph. Cont. 307, 9: Βαϊανού CMNF Βαϊάνου — αὐτοῦ: τοῦ δὲ πρώτου τῶν
ἱπποκόμων αὐτοῦ Βαϊάνου A 89 τῶν om. E ἐξυπηρητησαμένων ACEVBF:
ἐξυπηρητουμένων MN 90 Δαβίδ καὶ Βάρδας B 91 Βαϊάνου AEVB: Βαϊάνον
CMNF: Βαγιάνου Theoph. Cont. 307, 2 cod. V 92 καὶ om. E πρὸς: εἰς A
93 ἀπέστειλε: ἐπέπεμψε A 94 καταταχῆσαι B 95 ἐπισπεύσαντες CV 1 τὴν
om. B Συρίας A 2 προσωτέρω τούτους E συμπληγάδος: συμπλοκῆς CB
4 ζωγρῖα: ζωγρηθεὶς B 5 μίαν: ἑτέραν B 7 διὰ: τὰ B τῷ βασιλεῖ om. B
8 βασιλέα: Βασιλείου B 9 ἐθάρσησαν B 11 πόλεις παραλ. M

τεύειν διενουῶντο, σκοπούς πέμπαντες πρότερον, ἐφ' ᾧ μαθεῖν, πῶς
 ἔχει τὰ βασιλέως. οὐδ' ἀλασκοπήν εἶχεν ὁ βασιλεὺς, ἀλλὰ πάντα
 διένωστο αὐτῷ τὰ ἐν Συρίᾳ πραττόμενα. ναυπηγήσας οὖν καὶ αὐτὸς
 15 στόλον ἀξιόμαχον συνείχεν ἐν τῇ βασιλίδι καὶ τὸ μέλλον ἑκαραδόκει.
 ἵνα δὲ μὴ ἄργος ὑπάρχων ὁ στόλος ἄτακτος γίνοιτο (τίκει γὰρ κατὰ
 τὸν ποιητὴν οὐδὲν ἐσθλὸν εἰκαῖα σχολή), ἐν τῇ ἀνοικοδομητῇ τοῦ κατὰ
 τὴν βασιλείου ἀλὴν ἐγειρομένου τότε ναοῦ εἰς ὄνομα τοῦ σωτήρος
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀρχιστρατηγῶν καὶ Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβί-
 20 του διωρίσατο αὐτοὺς ὑπουργεῖν, ἐτοίμους ὄντας, ἴν', ὅταν | ὑπερκύψῃ
 τῶν ὀρίων Συρίας ὁ στόλος, ἐμπαρασκευoὺς αὐτοὺς ἀποσταλῆναι πρὸς
 τὴν ἐκείνων ἀντιπαράταξιν. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἄκονομήσατο οὕτως.
 ὁ δὲ τῶν Σαρακηῶν σκοπὸς καταλαβὼν τὴν βασιλίδι καὶ πάντα
 εὐτρεπῆ κατιδῶν ἐπανελθὼν πρὸς τοὺς πέμπαντας, ὅσα εἶδεν, ἀπήγγει-
 25 λεν. οἱ δὲ καταπτήξαντες τὴν ἡσυχίαν ἠγάπησαν.

37. Καρχηδόνιοι δὲ πάλιν διὰ τὰς προηγησαμένας ἤττας δεδιότες,
 μὴ πως Ῥωμαϊκὸς στόλος κατὰ τῆς αὐτῶν ἐκπεμφθῆι χώρας, ναὺς
 ἱκανὰς ἐτεκτῆναντο. ἦρος δὲ ἐπιλάμποντος, ὡς οὐδεμίαν δύναμιν ἐκ
 βασιλέως ἐκπεμφθεῖσαν ἐμάθονον, ὑποτοπήσαντες πρὸς ἄλλους ἀσχολοῦ
 30 εἶναι τὸν βασιλέα ἐκστρατεύουσι κατὰ Σικελίας, καὶ δὴ πρὸς τὴν πόλιν
 τὰς Συρακούσας προσσχόντες ταύτην ἐπολιόρκουν, καὶ τὰ ἐκτὸς ἐδήουν
 τῆς χώρας καὶ ἐληίζοντο. τοῦ δὲ στρατηγοῦ τῆς Σικελίας δῆλα ταῦτα
 θέντος τῷ βασιλεῖ, εὐθέως ἢ προεутρεπισθεῖσα ναυτικὴ δύναμις κἀν
 τῇ κτίσει τοῦ ναοῦ προσεδρεύουσα πρὸς Σικελίαν ἐκπέμπεται, Ἀδρια-

13 ἀλασκοπή: vox hom., cf. K 515; N 10 (sed —ιή) 17 Sophocles, Frgm.
 308 Pearson Cambridge 1917 e Stob., flor. 30.6 = 3 p. 664, 12 Wachsmuth Hense
 cap. 37: Theoph. Cont. 309, 11—312, 23; Zon. III, 432, 15—432, 18

ACEVBMN 13 ἄλλ' ante οὐδ' add. CVB ἀλασκοπήν AVMN: ἀλασκοπίαν C:
 ἀλασκοπεῖν E: ἀλασκοπήν B ἀλλὰ om. B δὲ post πάντα add. B 14 τῇ
 ante Συρ. add. B 16 καὶ ante μὴ add. C ὑπάρχων — γίνοιτο: ὑπάρχῃ
 ὁ στόλος καὶ ἄτακτος γίνοιτο A 18 αὐλὴν om. C ἀνεγειρομένου B σωτήρος:
 κυρίου B 19 Ἡλιοῦ A (sed et Theoph. Cont. 308, 22 Ἡλιοῦ cod. V) 20 διω-
 ρίσατο — ὑπουργεῖν: ὑπουργεῖν ἐκέλευσεν αὐτοὺς B ὑπερκύψῃ CV ὑπερκύψῃ
 post 21 στόλος B 21 ἐμπαρασκευoὺς — ἀποσταλῆναι: καὶ αὐτοὶ ἐμπαρασκευοῦ
 ὡς σταλῆναι B ἀποσταλῆναι: ἀποστειλῆναι A 24 εὐτρεπῆ CV ἀνήγγειλεν E
 25 δὲ om. M καταπτήξαντες — ἠγάπησαν AEMN: πτήξαντες τὴν ἡσυχ. ἠγάπ.
 Theoph. Cont. 309, 7: τὴν ἡσυχ. καταπτῆξ. ἠγάπ. CVB 27 χώρας ἐκπεμφθῆ
 CVB 28 ἐτεκτονήσαντο E 29 ἐκπεμφθεῖσαν CVMN: πεμφθεῖσαν AEB ὑπο-
 τοπήσαντες AEMN Theoph. Cont. 309, 15: ὑποτοπάσαντες CVB ἄλλους:
 ἀλλήλους E 30 καὶ post δὴ add. ACV 31 τὰς Συρακούσας ECVMN: τῆς
 Συρακούσης B: Συράκουσαν A τὰ: τὸ M 32 τῆς χώρας om. A καὶ om. B
 τῆς alt. om. B 33 δύναμις ναυτικὴ A

35 ὃν τὸν πατρίκιον ἔχουσα ναύαρχον. ὃς τῆς βασιλίδος ἀπάρας, μὴ
 εὐθυπλοῶν δέ, μόλις κατῆλθεν εἰς Πελοπόννησον, κατὰ δὲ τὴν Μονεμ-
 βασίαν ἐν τῷ καλουμένῳ λιμένι τοῦ Ἰέρακος προσορμίσας ἐπιφορον
 ἐξεδέχετο πνεῦμα. ἐπὶ πολὺ δὲ χρονοτριβούντος αὐτοῦ κατὰ τὸν εἰρη-
 40 μόνον λιμένα, καὶ μὴ βουλομένου κατὰ τὰς νημείας εἰρησίᾳ χρῆσθαι,
 τερον ἐπικειμένῳ τῇ πολιορκίᾳ, συνέβη τὴν πόλιν | ἄλῶναι καὶ τῶν
 ἐν αὐτῇ φόνον γενέσθαι πολὺν, τοὺς δὲ λοιποὺς αἰχμαλωτισθῆναι, κατα-
 σκαφῆναι δὲ καὶ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ πυρποληθῆναι θεοῦς
 45 βαρβαρικοὺς ἀποσεισαμένην πολέμου, ἐν ἀκαρεῖ δὲ χρόνῳ πῖσαν
 ἀποβεβληκυῖαν τὴν εὐκλειαν. τοῦ δὲ συμβάντος αἰσθησιν ἔλαβεν ὁ
 Ἄδριανὸς τοῦτον τὸν τρόπον. τόπος ἐστὶ κατὰ τὴν Πελοπόννησον
 Ἔλος προσαγορευόμενος, διὰ τὸ συνηρεφές τῆς ἐκείσε ὕλης ταύτης
 50 λαχῶν τὴν προσωνημίαν. ἐν τούτῳ τὸ τῶν Ῥωμαίων ἠϋλίξετο ναυτι-
 κόν. μῆ γούν τῶν νυκτῶν τῶν ἐκείσε ἐγκατοικούντων δαιμόνων πρὸς
 ἀλλήλους διαλεγόμενων ἤκουσαν οἱ νομεῖς, ὡς ἐάλω τὴν χθὲς ἡμέραν
 Συράκουσα καὶ κατάσκαπται. ἐξ ἑτέρου δὲ πρὸς ἕτερον διαπορθμευ-
 μένου τοῦ λόγου ἔφθασε καὶ πρὸς Ἄδριανὸν τὸ διήγημα. ὁ δὲ τοὺς
 55 ποιμένας μετακαλεσάμενος καὶ πολυπραγμονήσας εὔρε τὰ ἀκουσθέντα
 τοῖς ἐκείνων ἐπιβεβαιούμενα λόγοις. βουλευθεὶς δὲ καὶ αὐτήκοος γενέσθαι
 μετὰ τῶν ποιμένων ἐν τῷ τόπῳ γενόμενος καὶ δι' αὐτῶν ἐρώτησιν
 τοῖς δαιμόσι προσαγροχῶς ἤκουσεν, ὡς ἦδη ἐάλω Συράκουσα. ἀδη-
 60 μονία δὲ καὶ λῦπη ληφθεὶς πόλιν ἀνέφερε καὶ παρεμυθεῖτο ἑαυτὸν, μὴ
 χρῆναι πιστεῦναι κρίνων λόγοις δαιμονίων ἀπατηλοῖς. ἐσημείωσατο
 δὲ τέως τὴν ἡμέραν. καὶ μετὰ δεκάτην ἤκον αὐτάγγελοι τῶν φυγάδων
 τὸ γεγονός ἀτύχημα διηγούμενοι. ἀφ' ὧν πληροφορηθεὶς ὁ Ἄδριανὸς

41 a. 878

ACEVBMN FH 36 κατῆλθεν: κατήρην A τὴν om. B 39 τὸς: τῆς M
 εἰρησίᾳ AEB: δι' εἰρησίας Theoph. Cont. 310, 6: εἰρησίαις CVMNH: εἰρησίας F
 40 παραβάλλεσθαι AECV: παραβάλεσθαι N: παραβαλεσθαι M: προβάλλεσθαι B
 41 τῶν: τὸν C 44/46 περιβοήτῳ... λαμπρᾶ... γενομένη... ἀποσεισαμένη...
 ἀποβεβληκυῖα A 44 τοῦδε: τότε B 45 βαρβ. post πολέμ. A ἀποσεισαμένη
 CVMN: ἀποσεισαμένην (ἀποσεισαμένη A) AE χρόνῳ E 46 τὴν
 δύναμιν καὶ post ἀποβεβλ. add. A δὲ om. M ἔλαβεν αἰσθησιν M ὁ om. B
 48 τῆς ἐκείσε ὕλης: ὕλης τῆς ἐκεῖ E 49 λαχῶν—προσων.: τὴν ἑπωνυμίαν λαχῶν A
 48 τῆς ἐκείσε ὕλης: ὕλης τῆς ἐκεῖ E 49 λαχῶν—προσων.: τὴν ἑπωνυμίαν λαχῶν A
 50 προσωνημίαν CVMN: ἑπωνυμίαν AE 50 κατοικούντων A 52 καὶ κατά-
 σκαπται om. AE (sed cf. καὶ κατάσκαπται Theoph. Cont. 311, 4) 54 τὰ ἀκουσθ. εὔρε B
 57 ἤκουσεν: hic expl. m. rec. in C ἢ ante Συράκ. add. B 58 παρεμυθεῖτο B
 59 κρίνων πιστεῦναι A κρίνων: λέγων, ante pist. B δαιμόνων λόγοις B
 59/60 ἐσημείωσατο—ἡμέραν: τέως δὲ τὴν ἡμ. ἑσμ. A 60 ἡμέραν post δεκάτην add. B
 61 καὶ post ὧν add. B

εὐθὺς ἀνεξεύγνυ, καὶ τὴν βασιλίδα ταχέως μετὰ τοῦ στόλου καταλαμ-
 βάνει, καὶ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἰκέτης προσέφυγεν. ἀλλ' οὐδὲν αὐτὸν
 εἰς παντελῆ ἀποφυγὴν ὤνησεν ἢ καταφυγῆ. ἐκείθεν γὰρ ἀποσπασθεὶς
 65 ἐξωρίσθη. ἀποστέλλεται δὲ Στέφανος ὁ τὴν προσηγορίαν Μαξέντιος ὁ
 Καπιπαδόκης μετὰ τε Θρακῶν καὶ Μακεδόνων καὶ Καπιπαδοκῶν ἐπιλέ-
 κτων στρατηγὸς Λογγιβαρδίας. καὶ ταύτην καταλαβὼν καὶ διὰ ἀναυδρίαν
 καὶ τρυφὴν μηδὲν ἄξιον λόγου διαπραξάμενος παραλύεται τῆς ἀρχῆς.

38. Ἀποστέλλεται δὲ ἀντ' αὐτοῦ Νικηφόρος ὁ κατὰ τὸν Φωκῶν
 70 προσαγορευόμενος, ἀνὴρ γενναῖός τε καὶ δραστήριος. ἐπήγετο δὲ μεθ'
 ἑαυτοῦ δυνάμιν τε ἰκανὴν καὶ τάγμα Μανιχαίων, ξισαρχὸν ἔχον τὸν τοῦ
 Χρυσόχειρος ἐκείνου Διακονίτζην, καταλαβὼν οὖν τὸν τόπον καὶ ταῖς
 μετὰ τοῦ Στεφάνου δυνάμεσιν ἐνωθεὶς πολλὰ καὶ ἀξίεπαινα κατὰ τῶν
 Σαρακηνῶν ἐστήσατο τρόπαια. πρῶτον μὲν γὰρ ἀντιταξαμένους
 75 ἐτρέματο τοὺς ἔχθρους, ἐχειρώσατο δὲ μετὰ ταῦτα καὶ τὴν πόλιν Ἀμαντίαν
 καὶ τὰς Τρόπας καὶ τὴν ἁγίαν Σεβηρίνην, καὶ μάχαις ἄλλαις πολλαῖς καὶ
 ἀντιπαρατάξεσι κατηγωνίσαστο τοὺς ἀντιπάλους. καὶ τὰ μὲν ἐν τοῖς
 καιροῖς τοῦ Βασιλείου γεγονότα πολεμικὰ ἔργα τοιαυτὰ τε καὶ τοσαῦτα.

39. Ὁ δὲ τὸν μέγιστον ἐν μάρτυσι Διομήδην κειμηλίῳς πολυτι-
 80 μοτάτοις καὶ ἀναθήμασι λαμπροῖς λαμπρῶς κατεκόσμησε καὶ κτημάτων
 ἐπιδόσει εὐπροσόδων ἐφιλοτιμήσατο καὶ παντοίως ὑπερῆρε καὶ κατεπλού-
 τισε.

40. Καὶ τῆς Δανηλίδος τὸν υἱόν, ὃν ἀδελφότητος συνδέσμων πνευ-
 ματικῆς ὤκειώσατο, τῷ τῶν πρωτοσπαθαρίων ἐτίμησεν ἀξιώματι καὶ

65 a. 883   74 a. 885

cap. 38: Theoph. Cont. 312, 23—314, 2; Zon. III, 432, 18—433, 2   cap. 39:
 cf. Theoph. Cont. 224, 16; Theoph. Cont. 316, 21—317, 7   cap. 40: Theoph. Cont.
 317, 7—321, 16; Zon. III, 434, 12—434, 16

ACEVBMN F   62 εὐθὺς om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 311, 22)   καὶ —
 ταχέως; καὶ μετὰ μικρὸν τὴν βασ. B   63 ἰκέτης VBMN Theoph. Cont. 312, 3:
 om. ACE οὐδὲν: οὐδὲ V   65 Μανξέντιος E   ὁ alt. om. B   67 Λογγιβαρδίας VB:
 Λαγγουβαρδίας ACEMN; Λαγγιβαρδίας F; Λαγοβαρδία Theoph. Cont. 312, 16
 καὶ alt. om. E   70 μεθ' ἑαυτοῦ ACEVBF: μετ' αὐτοῦ MN   71 ἔχων CB
 71/72 τὸν — Διακονίτζην ACEMN: τὸν Διακ. ἐκ. τὸν τοῦ Χρυσ. VB   74 πρῶτον
 VMN: πρῶτα ACE: πρότερον B   μὲν γὰρ om. B   ἀντιταξαμένους ACEMN
 Theoph. Cont. 313, 9: ἀντιταξάμενος V: ἀντιπαραταξάμενος B   76 Σεβηρίνην BM
 77 κατηγωνίσαστο B   τοὺς ἀντιπ. κατηγ. A   78 βασιλέως ante Βασ.
 add. E   Βασιλείου: βασιλέως C   ἔργα πολεμικὰ A   τε om. CB   79 ὁ δὲ
 τὸν: τὸν μόντοι A   πολυτιμοτάταις M   80/81 κτημάτων — εὐπροσόδων: ἐπίδοσει
 κτημάτων προσόδων B   81 εὐπροσόδων ἐπίδοσει A   83 Δανηλίδος AEB:
 Δανηλίδος C: Δανηλίδος VMNF: Δανηλίνης Theoph. Cont. 317, 7   πνευματικῶς CE

- 85 παρρησίας μεγίστης μετέδωκε. καὶ Δαυηλίδα | τὴν γραῦν πρὸς ἑαυτὸν
μετεστείλατο. ἦτις, ἐπεὶ μὴ οἶα τε ἦν ἔποχος ἵππων γενέσθαι, ἐπὶ σκίμπο-
δος ἑαυτὴν ἀνακλίναςα καὶ τριακοσίους τῶν οἰκετῶν ἀπολέξασα, ἐπὶ σκίμπο-
καὶ ἰσχυροῦς βασταζομένη τῆς πορείας εἶχετο, ἀμοιβαδὸν αἰρόντων τὸν
σκίμποδα. καταλαβοῦσα δὲ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων, δοχῆς γενομένης,
90 ὡς ἔθος, ἐν τῇ Μαγναύρᾳ, εἰσήχθη πρὸς βασιλέα ἐντίμως, εἰσαγαγοῦσα
καὶ δῶρα πολυτελεῖ· ὧν ἕκαστον διεξιένοι ἀπειροκαλίας γραφὴν παρεῖσα-
γει. ἀποδεχθεῖσα δὲ ἀναλόγως τῆς προθυμίας καὶ ἐνδιατρίψασα κατὰ
τὴν βασιλίδα, ἐφ' ὅσον αὐτῇ φίλον ἦν, πρὸς τὴν οἰκεῖαν χώραν ἀνθυ-
πενόστησε. συνέβη δ' αὐτὴν καὶ πάλιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλίδα. τοῦ
95 γὰρ βασιλέως ἀποθανόντος καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Λέοντος
διαδεξαμένου εἰσηλθε πάλιν ἡ γραῦς μεθ' ὁμοίων τῶν δώρων, καὶ τοῦτον
ἀσπασαμένη καὶ κληρονόμον τῆς ὑπάρξεως γράψασα κατελοῦσα εἰς τὰ
ἴδια μετὰ μικρὸν ἔτελεύτησεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον.

41. Βασίλειος δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ τῶν θείων ναῶν πολλοὺς ὑπὸ τῶν
5 προπηγασμένων κλόνων διαρραγέντας τε καὶ κατασεισθέντας, τινὰς δὲ
καὶ τελείως καταβληθέντας, ἐπιμελείας ἤξωσε, τοὺς μὲν ἐκ καινῆς ἀναστή-
σας, τοῖς δὲ τὴν ἀσθένειαν ἐπιρρώσας, τοῖς δὲ κάλλος καὶ ὠραϊότητα
χαρισάμενος. πρῶτον μὲν γὰρ τῆς τοῦ θεοῦ μεγάλης σοφίας τὴν πρὸς
δύσιν ἀψίδα τὴν μεγάλην τε καὶ μετάρσιον εἰς πολλὰ διαρραγεῖσαν καὶ
10 πεσεῖν κινδυνεύουσαν ἐμπειρίᾳ τεχνιτῶν περισφιγξας ἀσφαλῆ καὶ μόνιμον
ἀπειργάσατο. ἐν ἣ καὶ τὴν τῆς θεομήτορος εἰκόνα βρέφος ἠγκαλισμένην
ἀνίστόρησε, καὶ Πέτρον καὶ Παῦλον τοὺς κορυφαίους τῶν ἀποστόλων
παρ' ἑκάτερα ἀνεστῆλωσε. καὶ τὰ λοιπὰ δὲ ῥήγματα καὶ τὰ ασθάρωματα
τῶν τοίχων ἐπηνωρθώσατο. παρεμυθήσατο δὲ καὶ τὰς προσόδους
15 ἑλαττωθεῖσας, ἐνδείξᾳ ἐλαίου τῶν ἱερῶν λύχνων ἀποσβεσθῆναι κινδυνεύου-
των, δωρεᾷ μεγίστου κτήματος, ὃ προσαγορεύεται Μάνταια, τοῖς τε
λύχνους τὸ φῶς ἄσβεστον ἐχορήγησε καὶ τοῖς ὑμνοπόλοις τοῦ θεοῦ ναοῦ

cap. 41: Theoph. Cont. 321, 17—341, 7; Zon. III, 434, 17—435, 3; Glyc. 549, 16—550, 9

ACEVBMN F 85 Δαυηλίδα VMF 86 σκιάμποδος B 87 ἀνακλίναςα V
τριακοσίων C 88 ὑπ' αὐτῶν ante βασταζ, add. B αἰρόντων: φερόντων A
τὸν: τὴν B 89 τε: δὲ B 90 εἰσήχθη: εἰσηλθε B προσαγοῦσα B
δὲ post εἰσαγαγ. add. E 91 ἕκαστος C 92 καὶ om. B 92/93 κατὰ —
δὸν VBMN (cf. etiam Theoph. Cont. 319, 6): τῇ βασιλίδι (τῇ βασιλευσῶσῃ A), καθ'
δὸν ACE 95 τὴν ἀρχὴν post Λέοντος ACE 1 τῶν ACEVBF: om. MN
5 τε om. ACE 5/6 καὶ κατασεισθέντας — καταβληθέντας om. E τινὰς —
καταβληθέντας om. B 6 τελείως MN 7 ὠραϊότητι C 8 πρῶτα A
γὰρ om. MNH (sed non F) σοφίας: ἐκκλησίας E 10 παρασφιγξας B 11 τὸν
κύριον post ἠγκαλ. add. B 13 ῥήματα M τὰ alt. om. B 14 ἐπανωρθώ-
σατο C 16 καὶ ante δωρεᾷ add. B Μάνταια ACEMN: Μάνταια VB Theoph.
Cont. 322, 19 17 ὑμνοπόλοις B

δαφιλέστερον χορηγείσθαι ἐποίησε τὰ ὀψώνια ἐκ τῆς προσόδου τοῦ κτήματος.

- 20 καὶ τὸν θεῖον δὲ τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεργίου καὶ Βάκχου νεών, τῆς προτέρας εὐπρεπείας διαπεσόντα, οἷα τῶν ἐν αὐτῷ ἱερῶν εἰκόνων ἀποξοθεισῶν, ἐξ ὅτου Ἰωάννης πατριάρχης ἐγεγόνει, ὁ τὴν ἡγουμενίαν τῶν ἐν αὐτῷ διενεγκῶν μοναχῶν, ἐπὶ Θεοφίλου τοῦ πάλαι βασιλεύσαντος, ὑπομνήσει Ἰγνατίου τοῦ ἡγιασμένου πατριάρχου ἱεραῖς εἰκόσι κατεκόσμησε, περιποιησάμενος καὶ τάλλα τὰ
- 25 περὶ τοῦτον σαθρώματα. τοῦτον καλοῦσι μὲν τοῦ Ὁρμίσδου, ἐδομήθη δὲ ἐκ καινῆς κατὰ τὸ σχῆμα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, καθὼς ἦ ἐν τῇ στεφάνῳ τῆς τοιαύτης ἐκκλησίας ἐπιγραφὴ μαρτυρεῖ, ἔχουσα οὕτως:
- ἄλλοι μὲν βασιλῆες ἐτίμησαντο θανόντας
- ἄνερας, ὧν ἀνόνητος ἔην πόνος. ἡμέτερος δὲ
- 30 εὐσεβείην σκηπτοῦχος Ἰουστινιανὸς ἀέξων
- Σέργιον αἰγλήεντι δόμῳ θεράποντα γεραίρει
- Χριστοῦ παιμμεδέοντος, τὸν οὐ πυρὸς ἄτμος ἀνάπτων,
- οὐ ξίφος, οὐχ ἑτέρη βασάνων ἐτάραξεν ἀνάγκη,
- ἀλλὰ θεοῦ τέληκεν ὑπὲρ Χριστοῦ δαμῆναι,
- 35 αἵματι κερδαίνων δόμον οὐρανῶν. ἀλλ' ἐνὶ πᾶσι
- κοιρανίην βασιλῆος ἀκοιμήτοιο φυλάξοι,
- καὶ κράτος αὐξήσῃσι θεοσπεφέος Θεοδώρης,
- ἧς νόος εὐσεβείῃ φαιδρύνεται, ἧς πόνος αἰεὶ
- ἀκτεάνων θρεπτήρες ἀφειδέες εἰσὶν ἀγῶνες.
- 40 καὶ τὸν θεῖον δὲ τῶν ἀποστόλων ναὸν τῆς προτέρας εὐπρεπείας διαπεσόντα ἐρείσμασι καὶ ταῖς τῶν πεπονηκότων βοηθείαις κατοχυρώσας θῆκε νέον ἡβώνοντα κατὰ τὴν ποίησιν. καὶ τὸν ἐν τῇ Πίγηϊ δὲ τῆς θεοτόκου ναὸν τὸ ἀρχαῖον ἀποβαλόντα κάλλος ἀνενεύσατο. καὶ τὸν ἔπερον τῆς θεοτόκου ναόν, ὃς τὸ Σίγμα κατονομάζεται, | τέλεον ὑπὸ
- 45 σεισμοῦ καταπεσόντα ἐκ βάρων ἀνφοκδόμησε καὶ ἐδραῖον καὶ ὠραιό-

42 Hom. I, 446

ACEVBMN F 18 δαφιλέστερα B 20 ναόν E 21 διαπεσόντα.
οἷα: γυμνωθέντα B ἀποξοθεισῶν CE: ἀποξοθεισῶν A: ἀποξοθεισῶν B
22 Ἰαννῆς AB 22/23 ὁ τὴν — βασιλεύσαντος om. B 23/24 Ἰγνατίου —
πατριάρχου: τοῦ πατρ. κυρίου Ἰγν. B 24 τὰ om. E τὰ περὶ τοῦτον:
τούτου B 25 τοῦτον alt. AC: τὸν E: τοῦτο B 25/26 ἐκ καινῆς — ἐκκλησίας om. B
26 καθὼς: καθὰ καὶ B ἐν τῇ στεφάνῳ: ἐπὶ στεφάνου C 27 τοιαύτης: ταύτης.
post ἐκλ. A ἐπιγραφὴ — ἔχουσα: δηλοῖ γραφὴν ἔχουσαν B 28—39 ed. e. 8.
Th. Preger: Inscriptiones Graecae metricae. Lipsiae 1891, p. 166; G. Kaibel:
Epigrammata Graeca. Berolini 1878, nr. 1064; CIG 8639 28 βασιλεῖς ἱερίαις
29 ἀνερας E 30 εὐσεβίην CE 32 ἄτμοι ἀνάπτων C 33 οὐ ξίφος om. B
βησάνων C 34 ὑπὲρ: ὑπὸ E 35 οὐρανοῦ Preger πᾶσιν B 36 κοιρανίην:
οὐρανίων B ἀκοιμήτων A 37 θεοσπεφές B Θεοδώρας Preger 38 εὐ-
σεβίῃ A Preger αἰεὶ Preger 39 ἀκτεάνων Preger, quia Hammer: Constanti-
nopol und der Bosphorus, I. Pesth 1822, p. XII/XIII legit in lapide καὶ κτεάνων
40 οὐ μὴν ἀλλὰ ante καὶ add. ACE δὲ om. ACE νεών V 41 ταῖς τῶν
πεπονηκότων om. A 42 νέον: νεών C ἡβώνοντα om. M κατὰ τὴν ποίησιν
om. B 44 ὃς: ἧς B Σίγμα AVB Theoph. Cont. 328, 9: Σίγμα CEMNF

τaton ἢ πρότερον ἀπειργάσατο. καὶ τὸν ἐν Αὐρηλιαναῖς Στεφάνου
 τοῦ πρωτομάρτυρος ἄχρις ἐδάφους καταπεσόντα ἐκ θεμελίων ἀνήγειρε. καὶ
 τοὺς δύο δὲ τοῦ βαπτιστοῦ σηκοὺς ἐν τε τῇ Στροβιλαῖα καὶ Μακεδονιαναῖς,
 τὸν μὲν ἐκ βάρθρων, τοῦ δὲ τὸ πλείστον ἀνωκοδόμησε. καὶ τὸν τοῦ ἀποστό-
 50 λου δὲ Φιλίππου, καὶ τὸν πρὸς ἑσπέραν αὐτοῦ κείμενον τοῦ εὐαγγελιστοῦ
 Λουκᾶ, πτώμα πεσόντας δεινὸν ἐκ βάρθρων ἀνέκτισεν. ἐπεποιήσατο δὲ
 καὶ τὸ μέγα τέμενος Μωκίου τοῦ μάρτυρος καὶ τὸ ἄδυτον τούτου κατα-
 βληθὲν ἄχρι γῆς, ὡς καὶ τὴν ἱεράν κατεάξει τράπεζαν, ἐπιμελείας ἤξιωσε καὶ
 τοῦ πτώματος ἤγειρε. καὶ τὸν πλησιάζοντα δὲ τούτῳ Ἄνδρου τοῦ πρωτο-
 55 ῥωμανοῦ καὶ τὸν τῆς ἁγίας Ἄνης ἐν τῷ Δευτέρῳ καὶ τὸν τοῦ μεγα-
 λομάρτυρος Δημητρίου καὶ τὸν τοῦ μάρτυρος Αἰμιλιανοῦ τὸν ἐν τῇ
 Ῥάβδῳ ἐκ παλαιῶν νέους ἐργάσατο. ἐπὶ τούτοις καὶ τὸν τοῦ ἁγίου
 Ναζαρίου καταπεσόντα ἀνέστησε. κἀν τοῖς ἐμβόλοις τοῦ Δομνίνου τὸν
 80 τῆς Χριστοῦ ἀναστάσεως καὶ Ἀναστασίας τῆς μάρτυρος περικαλλῆ
 ναὸν ἐπισκευάσας ἐλάμπρυνε, λιθίνην ἀντὶ ξυλίνης τὴν ὄροφὴν ἐργασά-
 μενος. καὶ Πλάτωνος τοῦ μεγάλου ἐν μάρτυσι πεσόντα ἀνέστησε, καὶ τὸν
 ἐγγίζοντα τούτῳ τῶν καλλινίκων μαρτύρων ναὸν Ἐσπέρου τε καὶ Ζωῆς
 ἐπεποιήσατο. καὶ | τὸν τοῦ μάρτυρος Ἀκακίου ἐν τῷ Ἑπτασκόλῳ
 85 πτώσιν ἀπειλοῦντα ἐπισκευάσας τοῦ πτώματος ἤρπασε. παραπλησίως
 καὶ τὸν τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ κατὰ τὸ Πετρίον λαμπρῶς ἀνεκτίησατο.
 ἀνήγειρε δὲ καὶ ἐκ καινῆς ἐν ταῖς βασιλείαις αὐλαῖς εἰς ὄνομα τοῦ δεσπότη
 Χριστοῦ καὶ τοῦ πρώτου τῶν ἀγγέλων Μιχαῆλ καὶ Ἡλιοῦ τοῦ προφή-
 του. ἔτι δὲ καὶ τῆς θεομήτορος καὶ Νικολάου τοῦ περιωλύμου ἐν ἱεράρχαις
 70 τὸν περικαλλῆ τουτοὺν ναὸν, ὃν Νέαν ἐκκλησίαν κατονομάζουσι, εἰς
 εὐπρέπειαν καὶ κάλλος καὶ ὠραιότητα μηδενὶ ἑτέρῳ ὑπερβολὴν ἢ σύγκρισιν
 καταλιμπάνοντα, προσόδους τε ἔταξεν ἱκανὰς εἰς τε φωταγωγίαν καὶ

ACEVBMN FH 46 ἢ πρότερον VBMN Theoph. Cont. 323, 10: καὶ
 μόνιμον (post 45 ἔδραον A) ACE 47 καταπεσόντα: καταβληθὲν A 48 Στρο-
 βιλαῖα EVMN Theoph. Cont. 323, 13: Στροβηλαῖα AC: Στροβηλέα B 50 δὲ
 om. BM 52 Μωκίου post μάρτ. A ἁγίου ante μάρτυρος add. A 53 ἄχρι:
 ἕως B τῆς ante γῆς add. E ἤξιωσε καὶ: ἀξιώσας A 54 πλησιάζοντα δὲ
 τούτῳ: πλησίον τούτου B 56 Ῥωμανὸν A 57 ἁγίου ante μάρτ. add. B
 τὸν alt. om. M 59 post ἀνέστησε add. ACE: καὶ τὸν ἐγγίζοντα (τῶν add. E)
 καλλινίκων μαρτύρων νεῶν (ναὸν E) Ἐσπέρας (Ἐσπ. om. A) καὶ Ζωῆς τῷ τοῦ ἁγίου
 Πλάτωνος ναῶ ἐπεποιήσατο αὐτόν τε (αὐτόν τε: καὶ αὐτόν διη τοῦτον A) τὸν τοῦ μάρ-
 τυρος (μάρτυρος: ἁγίου A) Πλάτωνος πεσόντα ἀνέστησε 59 κἀν: καὶ C κἀν
 τοῖς: κλητοῖς B Δομνίνου AEVN Theoph. Cont. 324, 12: Δομνήσου CM: Δομ-
 νίκου B 61—65 ἐλάμπρυνε — ἐπισκευάσας om. A 62—64 καὶ Πλάτωνος —
 ἐπεποιήσατο om. CE 63 ναὸν: νεῶν MNFH 64 ἁγίου ante μάρτ. add. B
 τὸν ante ἐν add. B 66 Ἡλιοῦ A (sed Ἡλιοῦ Theoph. Cont. 325, 2 cod. V)
 κατὰ τὸ Πετρίον: ἐν τῷ Πετρίῳ B 67 βασιλείας B 68 Ἡλιοῦ A 69 καὶ post
 ἱεράρχ. add. B 70 τουτοῦ EVMN: τουτὶ C: τούτου AB ὃν: ἦν καὶ B
 71 ὠραιότητος B μηδενὶ ἑτέρῳ ante 70 εἰς B καὶ post ἢ add. A 72 τε alt.
 om. B

- χρείαν τῶν δοξολογούντων. καὶ τί δεῖ διεξιόντα ἐπὶ πλέον μηκύνειν; αὐτὸ τὸ ἔργον τοῖς θεωμένοις παρίστησι τὴν οἰκίαν καλλοῦν καὶ πολυτέλειαν. καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς θεοὺς ναοὺς ἐντὸς τοῦ παλατίου ἔδομησατο,
- 75 εἰς ὄνομα Ἑλίου τοῦ προφήτου καὶ τοῦ μάρτυρος Κλήμεντος καὶ τοῦ σωτήρος Χριστοῦ καὶ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου καὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου, ὧν τὴν ὠραιότητα παραστήσασθαι ποιητικῆ ἂν ἤτόνησε μεγαληγορία. πολλὰ δὲ κἀν τοῖς βασιλείοις ἀνέστησεν, ὡς ἂν τις εἴποι, βασιλείων
- 80 βασιλεία. ταῦτα δὲ ἀριθμῆσθαι οὐκ ἀναγκαῖον. ἔργον δὲ τούτου τοῦ βασιλέως καὶ ὁ λεγόμενος οἶκος τὰ Μάγγανα καὶ ὁ ἕτερος ὁ Νέος καλούμενος. οὗς ἀπὸ τοιαύτης κατεσκεύασε προαιρέσεως. μὴ βουλόμενος γὰρ τὰ δημόσια πράγματα εἰς οἰκείας καταναλίσκειν χρεῖας τοὺς τοιούτους ἀνυποκόδησεν οἴκους, καὶ προσόδους ἐκ γεωργίας ἀπέταξεν αὐτοῖς
- 85 ἱκανάς, ἀφ' ὧν ἡ βασιλικὴ πανδαισία αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἀνὰ πᾶν ἔτος ὑπ' αὐτοῦ κεκλημένων ἀφθονον καὶ δικαίαν τὴν χορηγίαν ἐμελλεν ἔχειν ἀεὶ. ἔδομησατο δὲ καὶ τὰ ἐν Πηγαῖς παλάτια καὶ τὰ ἐν τοῖς Ἱερείοις ἐκαλλωπίσατο, ἀνακαθάρας καὶ τὴν ἀπογαιωθεῖσαν κινστέρναν, ἣν Ἡράκλειος ὁ βασιλεὺς προσχώσας παράδεισον φυτῶν καὶ λαχάνων
- 90 εἰργάσατο. ὅπερ ἐποίησε καὶ ἐν ταῖς οὐσαῖς ἐντὸς τοῦ παλατίου, τῆ τε πρὸ τῆς Μαγναύρας καὶ τῆ μεταξὺ Ἰουστινιανοῦ τρικλίνου καὶ τοῦ Λανσιακοῦ. ὁ γὰρ εἰρημένος βασιλεὺς Ἡράκλειος παρὰ Στεφάνου τοῦ φιλοσόφου μαθῶν, τὴν γένεσιν αὐτοῦ πολυπραγμονήσαντος, ὡς ἐξ ὕδατος αὐτὸν δεῖ τελευτᾶν, τὰς τῶν κινστερνῶν, ὡς εἴρηται, προσχώσει
- 95 εἰργάσατο. τὰ ἐν τοῖς Ἱερείοις ἀποκαθάρας βασιλεία εἰς τὸ ἀρχαῖον σχῆμα ἀνήγαγε, καὶ ἀντὶ παραδείσου δοχεῖον ἀπειργάσατο ὕδατος ἀφθονου καὶ διειδούς. ἐδείκματο δὲ κἀν τῷ φόρῳ ναὸν περικαλλέστατον ἐπ' ὀνόματι τῆς θεοτόκου, ὡς ἂν ἔχοιεν αὐτὸν οἱ πραγματευόμενοι

ACEVBMN FH 73 χρείαν: διανομὴν B διεξιόντα — πλέον ACEMN: ἐπὶ πλέον διεξιόντα VB 74 τε post καλλοῦν add. B 75 δὲ om. B θεῖους om. B 76 Ἑλίου A (sed Ἑλίου Theoph. Cont. 329, 20 cod. V) τοῦ προφήτου Ἑλίου VB 76/77 τοῦ μάρτυρος — Χριστοῦ: τοῦ σωτήρος Χριστοῦ καὶ τοῦ μάρτ. Κλήμ. B 78 ὧν — μεγαληγορία: ὧν ἠτόνησεν ἂν καὶ ποιητ. μεγαλ. τὴν ὠραιότη. παραστήσασθαι A 79 κἀν: καὶ A βασιλείων VBMN Theoph. Cont. 331, 21: βασιλέων ACE 80 τοῦ βασιλέως om. B 81 ὁ ante ἕτερος om. A 83 οἰκίαν AB χρείαν B 83/84 τὰς — οἶκους: τούτους τοὺς οἶκους ἀνυποκόδησεν B 85 βασιλικὴ VBMN Theoph. Cont. 337, 9: βασιλείας ACE 87 Ἱερείοις MN: Ἱερείοις FH: Ἱερείας Theoph. Cont. 337, 19: Ἱερείοις ACE: Ἱερείοις V: Ἱερίου B 88 ἐκαλλώπησεν B 89 ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος A 90 ἐποίησε post παλατ. B οὐσαῖς ACEBF: οὐσαι Theoph. Cont. 338, 5: Σούσαις VMN ἐντὸς οὐσαῖς B 91 τῆ ACEB (cf. Theoph. Cont. 338, 6): τῆς VMNFH Ἰουστινιανοῦ A EVMN: Ἰουστινιανοῦ Theoph. Cont. 338, 6 cod. V: Ἰουστινιανέου B: Ἰουστινιανῆς C τοῦ ante τρικλ. add. MNFH (sed cf. Theoph. Cont. 338, 7) 93 καὶ post μαθῶν add. E ὕδατων A 95 καὶ post εἰργάσατο add. B 95—2 τὰ — διειδούς om. ACE 95 τὰ B: τὴν VMNFH Ἱερείοις MN: Ἱερείας Theoph. Cont. 338, 12: Ἱερείοις V: Ἱερίου B βασιλεία B: βασιλείαν MFH: βασιλείαν N: Βασιλείου V 2 ὁ βασιλεὺς post δὲ add. B 3 εἰς ὄνομα M ὑπεργίας ante θεοτόκου add. B

οἶκον προσευχῆς, ὁπότε ταῖς πραγματεαῖς ἐμβραδύνωσι. καὶ τὸν τοῦ
 5 ἀγίου Φωκά δὲ ναὸν ἐν τῷ Στενῷ ἐπισκευάσας καὶ καλλωπίσας οἰκητή-
 ριον μοναχῶν ἀπετέλεσε, τάξας προσόδους ἱκανὰς εἰς διάρκειαν τῶν ἐν
 αὐτῷ ἀσκουμένων. ἀνεκαίνισε δὲ καὶ τὸν μέγαν τοῦ ἀρχιστρατήγου ναὸν
 τὸν ἐν τῷ Σωσθενίῳ ἥδη καταπεσόντα, καὶ εἰς τὸ φαινόμενον κάλλος
 μετήγαγε.

10 42. Πολλοὺς δὲ καὶ τῶν Ἰουδαίων δωρεῶν ἐπαγγελίαις καὶ δόσει |
 καὶ δώρων ἀνταλλαγαῖς τοῦ θεοῦ κατηξίωσε βαπτίσματος. καὶ τὸ τῶν
 Βουλγάρων δὲ γένος ἀρτιπαγῆς ὄν πρὸς θεοσέβειαν μοναχῶν ἀπαστολῆ
 εὐλαβῶν καὶ ἱερῶν ἀρετῇ κεκοσμημένων ἐβεβαίωσε πρὸς τὴν πίστιν. καὶ
 τοῖς Ῥῶς δὲ συμβάσεις θέμενος ἐν μεταχῆ γενέσθαι τοῦ σωτηρίου βαπτί-
 15 σματος αἴτιος γέγονε, πεμφθέντος αὐτοῖς καὶ ἀρχιερέως.

43. Ἄλλ' ἄξιον διηγήσασθαι καὶ τὸ γεγονός θαῦμα παρὰ τοῦ
 πεμφθέντος ἀρχιερέως. ἔτι γὰρ τῇ δεισιδαιμονίᾳ κατεχόμενος αὐτός τε ὁ
 ἀρχων καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ καὶ τὸ ἅπαν ἔθνος, καὶ σκοπούμενοι περὶ
 τε τῆς πρώην αὐτῶν θρησκείας καὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως,
 20 εἰσκαλοῦσι τὸν ἄρτι πρὸς αὐτοὺς φοιτήσαντα ἀρχιερέα. ὄν ὁ ἀρχων
 ἐπηρώτα, τίνα τὰ παρ' αὐτοῦ καταγγελλόμενα καὶ αὐτοῖς διδάσκεσθαι
 μέλλοντα. τοῦ δὲ τὴν ἱεράν τοῦ θεοῦ εὐαγγελίου προτείναντος βίβλον,
 καὶ τίνα θαύματα ἐξηγουμένου τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ
 ἐπιδημίᾳ τερατουργηθέντων, ἔει μὴ τι τῶν ὁμοίων τὸ πλῆθος, ἔφη,
 26 ἄν τῶν Ῥῶς καὶ ἡμεῖς θεασόμεθα, καὶ μάλιστα, ὅποσον λέγεις ἐν τῇ καμίνῳ
 τῶν τριῶν παίδων γενέσθαι, οὐκ ἂν σοι ὄλωσ πιστεῦσωμεν.' ὁ δὲ τῷ

12 a. circiter 868 15 a. circiter 874

cap. 42: Theoph. Cont. 341, 8—343, 2; Zon. III, 435, 4—435, 8 cap. 43:
 Theoph. Cont. 343, 3—344, 18; Zon. III, 435, 8—436, 5

ACEVBMN FH 4 ὁπότεν AB τῇ πραγματεαῖς B τοῦ ἀγίου: ὄγιον E
 5 ἀγίου — Στενῷ: ἀγίου δὲ Φωκά ἐν τῷ Στενῷ ναὸν B ἀγίου — ἐπισκευάσας:
 ἀγίου δὲ Φωκά ναὸν ἐπισκευάσας ἐν τῷ Στενῷ A Στενῷ: ναφ V 6 μοναστῶν B
 ἀπετέλεσε: ἀπεδείξε A διάρκειαν: αὐτάρκειαν B 7 δὲ om. B 8 εἰς VBM:
 ἐς ACENFH 11 καὶ δώρων ἀνταλλ. om. B βαπτ. κατηξ. AB 12 ἐπιστολῆ E
 14 Ῥῶς VBMN Theoph. 342, 20 (sed 343, 15 Ῥῶς cod. V): Ῥῶς ACE σωτηρίου
 VBMN: σωτηριῶδους Theoph. Cont. 342, 23: θεοῦ ACE 16 παρὰ: περὶ C
 19 πρώην EVBMN: πατρώας A: πρώτης C 20 πρὸς — φοιτήσαντα: προσ-
 φοιτήσαντα B φοιτήσαντα ἀρχιερέα: ἀρχιερέα φοιτήσαντα A 21 παρ': κατ' CE
 αὐτοῖς: αὐτὸς M 22 προτείναντος B βίβλον προτείν. A 23 τοῦ om. B
 ἀνθρωπίνῃ: πρὸς ἀνθρώπους B 25 Ῥῶς VBMN: Ῥῶς ACE Theoph. Cont.
 343, 15 cod. V 26 ὄλωσ VBMN Theoph. Cont. 343, 17: ῥέθλιος ACE ἀρχι-
 ερεὺς ante τῷ add. B

ἀφευδεῖ πιστεύσας λόγῳ τοῦ εἰπόντος ὅτι· ὁ ἄν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματι
μου, λήψετε, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ, καὶ αὐτὸς
ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ἔφη πρὸς αὐτοῦς· εἰ καὶ μὴ ἔξεστιν
30 ἐκπειράζειν κύριον τὸν θεόν, ὅμως, εἰ ἐκ ψυχῆς διεγνώκατε προσελθεῖν
τῷ θεῷ, αἰτήσαθε, | ὅπερ βούλεσθε, καὶ ποιήσει τούτο πάντως διὰ τὴν
πίστιν ὑμῶν ὁ θεός, κἄν ἡμεῖς ἔσμεν ἐλάχιστοι καὶ ἀνάξιοι. οἱ δὲ εὐθέως
ἠτήσαντο τὴν τοῦ θεοῦ εὐαγγελίου πυκτίδα ἐν τῇ παρ' αὐτῶν ἀνα-
φθεῖση ριφήναι πυρκαϊᾶ, καὶ εἰ ἀβλαβῆς αὕτη τηρηθῆι, προσελθεῖν καὶ
35 αὐτοὺς τῷ παρ' αὐτοῦ κηρυσσομένῳ θεῷ. ἔδοξε ταῦτα, καὶ τοῦ ἱερέως
πρὸς θεὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς χεῖρας ἐπάραντος καί· ὀδοξασόν σου τὸ
ἅγιον ὄνομα, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ θεὸς ἡμῶν εἰπόντος, ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ
ἔθνους τουτουῖ ἔρριφη εἰς τὴν κάμινον ἢ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου βίβλος.
ἐφ' ὥρας δὲ ἰκανὰς τῆς καμίνου ἔκκαιομένης, εἶτα καὶ τέλειον μαρνανθῆις,
40 εὐρέθη τὸ ἱερὸν πυκτίον διαμείναν ἀπαθὲς καὶ ἀλώβητον, μηδεμίαν ὑπὸ
τοῦ πυρὸς δεξαμένον λύμην. ὅπερ ἰδόντες οἱ βάρβαροι, καὶ τῷ μεγέθει
καταπλαγέντες τοῦ θαύματος, ἀνενδοιάστως πρὸς τὸ βάπτισμα ἤτο-
μόλουν.

44. Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον Κωνσταντῖνος ὁ πρεσβύτερος τῶν τοῦ
45 βασιλέως υἱῶν τὸν βίον ἐξέλιπε νόσῳ πυρεκτικῇ, πένθος ἀμύθητον
καταλιπὼν τῷ πατρί· ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὁ βασιλεὺς πράως ἤνεγκε, παρεμυ-
θήσατο δὲ τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα.

45. Ἐναγόμενος δὲ παρὰ τῶν προισταμένων τοῦ δημοσίου ὁ βασιλεὺς
ἐπόπτας εἰς τὰ θέματα ἐκπέμψαι, ὡς ἄν δυναμένων ἐκ τούτου τῶν δημοσίων
50 συντελειῶν ἐπιδοῦναι, προσποιησάμενος ἀποδέχεσθαι τὴν ὑπόμνησιν,
ἐκλέξασθαι καὶ εὐτρεπίσαι προσέταξε, καὶ αὐτῷ προσαγαγεῖν τοὺς
μέλλοντας τὸ τοιοῦτον ἔργον ἐπιτελέσαι καλῶς. ἐπιτελέσας δ' ὁ
γενικός, οὗς ἐδόκει διακονῆσαι πρὸς τὸ τοιοῦτον ἔργον ὀρθῶς, | καὶ τὰς
τῶν ἐκλεγέντων προσηγορίας εἰσαγαγών, πολλῆς ἐνομίση μέμψως

45 a. circiter 879

27 ὁ ἄν αἰτήσητε . . . λήψετε: cf. Matth. 21, 22 28 ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ . . .
ποιήσει: Joh. 14, 12 30 ἐκπειράζειν . . . τοῦ θεοῦ: cf. 1 Cor. 10, 9 36 ὀδοξασόν σου . . . ὄνομα: cf. Joh. 12, 28 cap. 44: Theoph. Cont. 344, 18-346, 4; Zon.
III, 436, 6-436, 9; Glyc. 550, 10-550, 17 cap. 45: Theoph. Cont. 346, 5-348, 9

ACEVBMN FH 27 ὁ ἄν AEB Theoph. Cont. 343, 19 cod. V: ἐάν CVMNPH
αἰτήσητε EVB Theoph. Cont. 343, 19: αἰτήσησθε ACMNPH 28 ἐγὼ om. N
καὶ αὐτὸς CEVMN Theoph. Cont. 343, 20 cod. V: κἀκεῖνος ABF Theoph. Cont.
343, 20 Bekker 30 πειράζειν B ὅμως, εἰ: καὶ B διέγνωτε B 31 αἰτή-
σαθε E 33 ἱεράν ante τοῦ add. A 34 ριφήναι E πυρκαϊᾶ: πυρᾶ A
35 ἱερέως: ἀρχιερέως B 36 τὸν ante θεὸν add. B 37 ὁ ἡμῶν θεός M
37/38 τοῦ - τουτουῖ: τούτου τοῦ ἔθνους B 38 τουτουῖ: τούτου A ἁγίου E
om. M 39 ὃ τοῦ θαύματος post μαρνανθ. add. B 44 Κωνστ. post 45 υἱῶν E
45 ἀμύθητον πένθος B 47 δέ: τε A 49 ἄν om. B 52 δ': δὲ B 53 δια-
κονῆσαι post ἔργον B ὀρθῶς: καλῶς N

- 55 ἄξιος, εἰ τοιοῦτους οἴοιτο λειτουργοὺς ἔσσεσθαι ἀξίους πρὸς τοιοῦτον
 λειτούργημα. τοῦ δὲ μὴ ἔχειν κρείττονας ἀνθυπενεγκόντος ἐν ὄλῳ τῶ
 πολιτεύματι, ὑπολαβῶν ὁ βασιλεὺς· 'τὸ τῆς προκειμένης διακονίας ἔργον
 τοιοῦτον παρ' ἐμοὶ κρίνεται, ὥστε, εἴπερ οἶόν τε ἦν, αὐτὸν ἐμὲ πρὸς τὴν
 60 τούτου διοίκησιν ἐξελεθῆν. ἐπεὶ δὲ τοῦτό ἐστι καὶ ἀπρεπὲς καὶ ἀδύνατον,
 ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ τοῖς δυσὶ τῆς πολιτείας μαγίστροις, οἱ καὶ χρόνῳ καὶ
 πείρᾳ καὶ ταῖς πολλαῖς ἐν τῶ μακρῷ βίῳ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν διοική-
 σεσιν, ἐν αἷς ἐξητάσθησαν, ἀκίβδηλον καὶ καθαρὸν τῆς ἀρετῆς ἐξετηνόχασαι
 τὸ δοκίμιον, τὰς ἐλπίδας σαλεύων, καὶ τὴν διακονίαν ὑπὸ τούτων
 ἀνυσθῆναι δεδυνῶς θαρρῶ. ἀπελθὼν οὖν', φησὶν, 'αὐτὸς σὺ ἀπάγγελον
 65 αὐτοῖς τὸ τῆς διακονίας εἶδος καὶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν. καὶ βουλομένων |
 ἐξελεθῆν ἐπευδοκῶ καὶ αὐτός.' ὡς δ' ἀκούσαντες οἱ ἄνδρες ἦλθον εἰς
 ἔκπληξιν, καὶ τὸ γῆρας ἀνθ' ἰκετηρίας προὔβαλλον καὶ τοὺς προσηγη-
 σαμένους ὑπὲρ τοῦ πολιτεύματος κόπους, καὶ παρενεχθῆναι ἐξ αὐτῶν τὴν
 70 τοιαύτην ὑπηρεσίαν ἰκέτευσαν, ὑπέστρεψεν ἀπρακτος ὁ πεμψθεὶς καὶ
 τῶ βασιλεῖ τὰ παρ' ἐκείνων λαληθέντα ἀπήγγειλεν. ὅπερ ἀκούσας· 'εἰ
 τὸ ἐμὲ ἐξελεθῆν δοκεῖ εἶναι ἀδύνατον, παραιτοῦνται δὲ τὴν ὑπουργίαν καὶ
 οἱ λαμπρότατοι μάγιστροι, οὐδένα ἔχων τοῦ πράγματος διοικητῆν
 ἀξιοῦσιν καταλείψῃναι τοῦτο ἀνεπίσκοπτον βουλομαι. κρείττον γάρ',
 75 φησὶ, 'παρακερδαίνειν τινὰς ἀπὸ τῶν τοῦ δημοσίου μὴ καλῶς, ἢ κακῶς
 ὑποπιπτέειν ζημίαν ὑποστῆναι τινὰ ἐπιτρίβουσιν αὐτὸν καὶ συμπί-
 γουσιν. καὶ διὰ τοῦτο πάντα τὸν τῆς αὐτοκρατορίας αὐτοῦ χρόνον
 ἔμεινεν ἀνεξίσωτος, ἢ φάνα μᾶλλον, ἐλεύθερος καὶ ἀδιάπρακτος ὁ ὑπὸ
 τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐξουσίαν ὅπως τῶν ὄλων θεμάτων λαός.

46. Τοῦ πρεσβυτέρου δὲ τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, ὡς
 80 εἴπομεν, τὸν βίον μετρηφότος, καὶ τοῦ φίλτρου καὶ τῶν ἐλπίδων ἐπὶ

cap. 46: Theoph. Cont. 348, 10—351, 21; Zon. III, 437, 3—439, 10; Glyc.
 550, 18—551, 15

ACEVBMN FH 55 ἔσ. λειτουργ. B τὸ post πρὸς add. B 58 ἔφη post
 τοιοῦτον add. B εἶπεν add. post κρίνεται A ὥστε, εἴπερ: ὡς, εἰ B εἰ ante
 εἴπερ add. E 59 τούτου: τούτων M ἔστιν BMNFH καὶ pr. om. BMNH
 62 ἐξητάσθησαν ACEVB Theoph. Cont. 347, 8: ἐξετάσθησαν MNF 63 σαλεύω B
 64 αὐτός om. B 66 ἐξελεθῆν VBMN Theoph. Cont. 347, 13: ἐπεξελεθῆν ACE
 67 προὔβαλλον AVBMN: προὔβαλλον CE 68 ὑπὲρ: ὑπὸ C κόπους C
 69 τοιαύτην ACEVBF: τοιαύτης Theoph. Cont. 347, 16: om. MN 70 ὁ βασι-
 λεὺς εἶπεν post ἀκούσας add. B εἰ: εἰς C 71 ὑπουργίαν VBMN Theoph. Cont.
 347, 20: ὑπηρεσίαν ACE 72 ἔχω B 73 τοῦτο: τοῦτον V ἀνεπίσκοπτον B
 74 φησὶ om. B 75 ἐπιτρίβουσιν VB: ἐπιτριβούση Theoph. Cont. 348, 1: συν-
 τρίβουσιν ACEMNFH 76 παρὰ ante πάντα add. AMNFH 77 ἀνεξίσωτος C
 φάνα: φανῆναι V 78 ἄσπας: ἄσπασιν A 79 δὲ om. B τοῦ ante Κωνστ. add. B
 80 μετρηφότος M καὶ τοῦ φίλτρου om. A

τὸν δεῦτερον υἱὸν Λέοντα μεταπεσόντων, δεινῶς ὁ φθόνος ὄπλιζεται
 κατ' αὐτοῦ. καὶ ὅπως, τὰ ἐπόμενα δηλώσει τρανότερον. μοναχὸς ἦν τις
 τῶν πᾶν φιλομένων καὶ πιστευομένων Βασιλείῳ τῷ βασιλεῖ, ἦν δὲ
 καὶ ἱερεύς, ὃν Σανδαβαρητὸν κατωνόμαζον. ὃς εἰ καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως
 85 ἑστέργετο, ἀλλ' οὐκ εἶχε παρὰ τοῖς ἄλλοις δόξαν χρηστήν, καὶ διὰ τοῦτο
 πολλάκις καὶ παρὰ Λέοντος τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως διεκωμωδεῖτο, ὡς
 ἀπατεῶν καὶ γόης καὶ τὸν βασιλέα τῶν καθηκόντων ἐξάγων λογισμῶν
 καὶ εἰς ἅ μὴ δεῖ παρασύρων. ὑφ' ὧν δακνόμενος ἐκεῖνος τὴν ψυχὴν καὶ
 ἀνταμύνασθαι σπεύδων τὸν λυπούντα φιλίαν ὑποκρίνεται πρὸς τὸν
 90 Λέοντα, καὶ ποτέ φησι πρὸς αὐτόν: 'ἵνα τί, ὦ βασιλεῦ, νεανίας ἦδη ὧν καὶ
 παρὰ τῷ πατρὶ σου φιλούμενος, μὴ ἐπιφέρῃ ρομφαίαν, ἢ μάχαιραν,
 ὅταν κατ' ἀγροὺς συνιππάζῃ σου τῷ πατρὶ, ἵνα καὶ αὐτῷ, εἰ κατὰ θηρίου
 χρεῖαν σχῆ, ἐπιδίδω; καὶ εἴ τι λαθραῖον πολλάκις κατ' αὐτοῦ ἐπιβου-
 λευμα γένηται, μὴ ἀνοπλος εὐρεθῆς, ἀλλ' | ἔχῃς τι, μεθ' ὅτου δυνήσῃ τοὺς
 95 πατρικοὺς ἔχθρους ἀνταμύνασθαι;' οὐχ ὑπειδόμενος δὲ τὸν δόλον ὁ
 Λέων, οὐδὲ συννοήσας τὴν μηχανὴν δέχεται τὴν συμβουλήν, καὶ μάχαιραν
 ἐντὸς τοῦ ὑποδήματος ἐπιφέρεισθαι πείθεται. γνοὺς δὲ ὁ Σανδαβαρητὸς
 εἰς ἔργον χωρήσασαν τὴν αὐτοῦ σκευωρίαν, πρόσσεισι τῷ βασιλεῖ καὶ
 φησι· 'γνωστὸν σοι ἔστω, ὦ βασιλεῦ, ὡς ἐπιβουλεύει τῇ ζωῇ σου ὁ σὸς
 5 υἱός. καὶ εἰ ἀπίστεῖς, ὅταν κατὰ θήραν ἐξίης, κέλευσον περιαιρεθῆναι τὰ
 πέδιλα τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ εἰ εὐρεθῆι ξίφος ἐπιφερόμενος, ἔσται πάντως
 ἡ ἐμὴ συμβουλή συμφέρουσα.' ἐλέχθη ταῦτα, ἔξοδος κατηγγέλεθ βασιλι-
 κή, συνεξῆλθεν ἅπαν τὸ εἰωθός, ἔξισι καὶ Λέων ὁ τοῦ βασιλέως υἱός, καὶ
 κατὰ τινα τόπον γενόμενος ὁ βασιλεὺς προσποιεῖται χρεῖαν ἔχειν
 10 μάχαιρας, καὶ ἐπεζήτηε ταύτην μετ' ἐπιτάσεως. μηδὲν οὖν τῶν ὑπονοου-
 μένων τῷ πατρὶ προειδόμενος ὁ υἱός, ἀπονήρως ἐφελκυσάμενος, ἦν
 ἐπιφέρετο μάχαιραν ἐπιδίδωσι τῷ πατρὶ. τούτου γενομένου αἱ μὲν τοῦ
 Σανδαβαρητοῦ προσαγγελία εὐθὺς ἐπιστεύοντο, αἱ δὲ παρὰ τοῦ Λέοντος
 ἀπολογία μάταιοι καὶ κεναί. ὑποστρέψας οὖν ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ βασίλεια
 15 πρὸς ὄργην κατὰ τοῦ υἱοῦ διανίσταται, καὶ ἔν τινι τῶν βασιλείων οἴκων,

ACEVBMN FH 81 δεινῶς VBMN: δεινῶς ACE 83 βασ. τῷ Βασ. Α ἦν δὲ:
 ἦν δ' ὅπως Β 84 Σανταβαρητὸν Β 85 καὶ διὰ τοῦτο: διὰ τοῦτο οὖν Β 86 πολ-
 λάκις καὶ VB Theoph. Cont. 349, 4: πολλάκις F: καὶ πολλάκις ACEMNH 89 ἀντα-
 μύνασθαι MNF: ἀνταμύνεσθαι BH: ἀνταμείβεσθαι ACE σπεύδων: θέλων ACE
 91 παρὰ om. Β 92 ὅταν: ὅτε Β σου τῷ πατρὶ: τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ πατρὶ σου Α
 93 σχοίη Β ποτε post σχῆ add. Α πολλάκις: ἴσως Β πολλάκις - αὐτοῦ: κατ'
 αὐτοῦ πολλάκις Α 94 εὐρεθῆ Α τι om. Β 95 ἀνταμύνασθαι VB Theoph. Cont.
 349, 14: ἀνταμύνεσθαι ACEMN δὲ om. E 2 τῶν υποδημάτων Α Σαντα-
 βαρητὸς Β 3 σκαιορίαν AB 4 πρὸς αὐτόν post φησι add. Β γνωστὸν ἔστω
 σοι BM τῇ ζωῇ σου: τῇ σῇ ζωῇ V 5 ὅταν: ὅτε Β ἐξίης: ἐξέλθῃς Β 6 εὐρεθῆ Β
 7 συμβουλή VBF: βουλή ACEMN καὶ ante ἔξοδος add. Α 8 ὁ ante Λέων add. B
 βασιλεὺς post Λέων add. M 10 οὖν om. VB 11 προειδόμενος VB Theoph.
 Cont. 350, 4: προειδῶς ACMNF: συνειδῶς E 13 Σανταβαρητοῦ Β 14 μάταιοι
 AB Theoph. Cont. 30, 85 εἰς: πρὸς Α 15 πρὸς: εἰς Α ἀνίσταται Β

δὲ Μαργαρίτης κατονομάζεται, ἐμφρουρον τοῦτον πεποίηκεν, ἀφαιρείται
 δὲ καὶ τὰ τῆς βασιλείας παράσημα. διηρθρίζετο δὲ παρὰ τοῦ Σαντα-
 βαρηνοῦ καὶ τοὺς λύχνους ἀποσβέσαι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ἀλλὰ τοῦτο
 μὲν ἐκωλύθη ποιῆσαι ὑπὸ τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς,
 20 τῆς εἰρκτῆς δὲ ὁμως εἶχεν ἐντός. χρόνου δὲ παραδραμόντος συχνοῦ | καὶ
 πολλάκις τῆς συγκλήτου βουλευθείσης διαπρεσβεύσασθαι περὶ τούτου,
 καὶ κατ' ἄλλην καὶ ἄλλην αἰτίαν ἄλλως καὶ ἄλλως καλυομένης πρόφασις
 δίδοται εὐλογος, ἐξ ἧς ὠδηγήθησαν εἰς τὸ κατανοῦσαι τὰ σπουδαζό-
 25 μενα. ζῶων ἦν τι πτηνὸν ἐν κλωβῷ κατὰ τὰ βασίλεια αἰωρούμενον πρὸς
 θέαν καὶ τέρψιν τῶν θεωμένων καὶ ἀκούοντων (ψιττακὸς ὄνομα τῷ
 ζῳῷ), μιμηλὸν καὶ πολύφωνον. ὅπερ, εἴτε πρὸς τικιν διαχθέν, εἴτ'
 ἄλλως πως ἐξ αὐτομάτου πολλάκις 'αἱ αἰ κύρι Λέον' ἐφθέγγετο. εὐωχίας
 δὲ ποτε τελουμένης τῷ βασιλεῖ καὶ τῶν πρώτων τῆς βουλῆς συνεστιω-
 μένων αὐτῷ, καὶ τοῦ ὄρνιθος πολλάκις φθεγγομένου τὸ προρρηθέν,
 30 ἐπιστυγνάσαντες οἱ δαιτυμόνες τῆς εὐωχίας ἐπαύσαντο καὶ ἐπὶ
 συννοίαις ἐκάθητο. οἷσπερ προσσχὼν ὁ βασιλεὺς τὴν αἰτίαν τῆς ἀποχῆς
 τῶν βρωμάτων ἐπήρετο. οἱ δὲ διακρύων ὑποπλησθέντες τοὺς ὀφθαλμούς·
 'τίνα, ὦ δέσποτα', εἶπον, 'βρῶσιν φαγούμεθα, οὕτως ὑπὸ τῆς φωνῆς
 τοῦ ἀλόγου τούτου ὄνειδιζόμενοι, δοκοῦντες ἡμεῖς λογικοὶ τε καὶ φι-
 35 λодέσποτοι, ὅτι αὐτὸ μὲν τὸ ἄλογον ζῶων τὸν οἰκίον ἀνακαλεῖται
 δεσπότην, ἡμεῖς δὲ τρυφῶντες λήθην τοῦ μηδὲν ἀδικήσαντος ἐλάβομεν
 δεσπότη. εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶν ἐλέγχεται καὶ κατὰ τοῦ πατρὸς εὐτρεπίσας
 τὴν δεξιάν, αὐτόχειρες ἡμεῖς τούτου γενησόμεθα πάντες, τοῦ αἵματος
 αὐτοῦ μὴ λαμβάνοντες κόρον. εἰ δ' ἐφ' οἷς ἐνεκλήθη διαφεύγει τὸν ἔλεγχον,
 40 μέχρι τίνος ἢ συκοφάντις γλώσσα κατ' αὐτοῦ δυναμοῦται; μαλαχθεῖς
 οὖν τοῖς τοιοῦτοις λόγοις ὁ βασιλεὺς τότε μὲν καθεσθῆναι τούτους
 προσέταξε, σκοπήσασιν δ' αὐτὸς περὶ τοῦ πράγματος ἐπηγγείλατο. μετ'
 οὐ πολὺ δὲ πρὸς τὴν φύσιν ἐπανελθῶν ἐξάγει τε τῆς φρουρᾶς καὶ εἰς ὄψιν
 ἄγει τὸν υἱὸν καὶ τὴν πένθιμον ἀμείβει στολὴν καὶ τὸ περιττόν τῆς ἐν

ACEVBMN F 17 Σανταβαρηνοῦ B 18 αὐτοῦ om. E 19 ὑπὸ EVBNF:
 παρὰ ACM 21 περὶ τούτου διαπρεσβ. A περὶ τούτου om. B 22 αἰτίαν
 om. V αἰτίαν ἄλλως καὶ: αἰτίαν ἄλλοτε AB καὶ post αἰτίαν add. E 23 εἰς
 τὸ κατανοῦσαι: ἀνοῦσαι B τὸ σπουδαζόμενον VB 24 κλωβῷ E καὶ post
 κλωβῷ add. E 25 ἀκούοντων καὶ θεωμ. M πιττακὸς E 25/26 ψιττακὸς —
 ζῳῷ: ψιττ. τῷ ζῳῷ τὸ ὄνομα τοῦτο δὲ B 26 δὲ ἦν post μιμ. add. A 27 κύρι
 παρὰ AM εἴτ' CEVMN Theoph. Cont. 350, 23 cod. V: εἴτε AB 28 ὑπο-
 ACENF: κύριε BM: κύρ Theoph. Cont. 350, 23 31 οἷσπερ: οἷς A 32 ὑπο-
 πλήσαντες E 33 ὦ om. B δέσπ., εἶπον ACEF: εἶπον post τίνα VB:
 post φαγούμεθα MN 34 τούτου CEVMN: ζῳῷ A: om. B 35 εἰς om. M
 φιλοδέσποταις M 35 αὐτὸ om. B 36 ἡμῶν post ἐλάβομεν add. A 37 ἐλέγ-
 χετο B 38 γενησόμεθα: γεγόναμεν B πάντες: ἅπαντες ἂν B 39 διαφεύγει
 ACEMN Theoph. Cont. 351, 13: φεύγει VB 41 οὖν: γοῦν B 42 τούτους
 ACEMN Theoph. Cont. 351, 16: τούτοις VB 43 τε om. M 44 ἄγει:

45 τῆ λύπη τραφείσης κόμης περιαιρεῖ καὶ τὴν προτέραν τῆς βασιλείας τιμὴν ἀποδίδωσιν.

47. Οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ διαρροίας νόσῳ ἀλίσκεται, καὶ κατὰ μικρὸν τῆ τοιαύτῃ τηκεδόνι κατεμαραίνετο. διαθείς δ', ὡς ἐδόκει, τὰ τῆς βασιλείας, καὶ τὸν κληρονόμον καὶ διάδοχον γνώριμον ποιησάμενος τὸν βίον ἀπέλιπε, συμβασιλεύσας μὲν τῷ πρὸ αὐτοῦ Μιχαὴλ χρόνον ἕνα, 50 ἑτέροις δὲ ἑννεακαίδεκα χρόνοις περὶ τὴν αὐτοκράτορα τῆς βασιλείας ἐνδιαπρέψας ἀρχὴν. Διαδέχεται δὲ τὴν ὄλην τῆς ἐξουσίας ἀρχὴν Λέων ὁ καθ' ἡλικίαν πρῶτος τῶν περιόντων υἱῶν.

50 die 29. mens. Aug. a. 886

cap. 47: Theoph. Cont. 351, 22—353, 3; Zon. III, 439, 11—440, 9; Glyc. 552, 8—552, 16; 553, 8—553, 10

ACEVBMN 45 τῆ om. EB κόμης ACEMN Theoph. Cont. 351, 19: τριχὸς VB 47 καταρροίας A 48 τηκεδόνι VBMN Theoph. Cont. 352, 3: νόσῳ ACE δ' B 50/51 ἀπέλιπε — ἑννεακαίδεκα: ἀπέλιπεν, ἐνιαυτὸν συμβασιλεύσας τῷ πρὸ αὐτοῦ Μιχαὴλ ἕνα, ἑτέρους δ' ἑννεακ. B 50 συμβασιλεύσας: βασιλεύσας E 51 αὐτοκράτορα: αὐτοκρατορίαν V αὐτοκράτορα — βασιλείας: τῆς αὐτοκρατορίας B 52 ἐνδιαπρέψας: ἐνδιατρίψας B ἐξουσίας ἀρχὴν: βασιλείας ἐξουσίαν B 53 post υἱῶν add. B: αὐτοῦ. ὅτι εἴκοσι χρόνων γέγονεν αὐτοκράτωρ Βασίλειος ὁ βασιλεὺς. post υἱῶν add. E: οὗτος ὁ βασιλεὺς Βασίλειος χρόνους ιη', μῆνας ια', ἡμέρας δ'. ἐκράτησε γὰρ κατὰ τὴν κθ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, ἐτελεύτησε δὲ κατὰ τὴν κθ' τοῦ Αὐγούστου μηνός. ἐτάφη δὲ ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν τῷ ἡρώῳ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν λάρνακι πρασίνῳ χρυσοπρασίνου (?)

ΛΕΩΝ Ο ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

55 1. Λέων δὲ τῶν ὄλων γενόμενος κύριος, τῶν ἄλλων τῶν συμβαλλο-
 μένων τῷ πολιτεύματι ὀλίγα ἢ τὸ παράπαν μὴ φροντίσας, τῷ θυμῷ δὲ
 σφαδάζων, καὶ τὴν παρὰ τοῦ Σανδαβαρηνοῦ κατ' αὐτοῦ συστάσαν
 σκευωρίαν ἔναυλον ἔχων, εὐθύς διαναστήναι ἔκρινε πρὸς ἐκδίκησιν,
 60 μετ' εὐλόγου πράττεσθαι ἀφορμῆς, καὶ τὰ ἐμπόδια ἐκ μέσου περιελών.
 εἰδὼς γάρ, ὡς οὐκ ἂν τι δυνηθεῖη φλαῦρον ἐνδείξασθαι κατὰ τοῦ Σανδα-
 βαρηνοῦ, Φωτίου τὸν πατριαρχικὸν ἰθύνοντος θρόνον' προστήσεσθαι
 γὰρ αὐτοῦ γενναϊότερον καὶ ἀντιλήψεσθαι ὑπετόπασε, καὶ μὴ συχωρη-
 σαι τυβρανικὸν τι παθεῖν. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐφέρετο λόγος, ὡς αὐτὸς ὁ
 65 Φώτιος οἰκείῳ συγγενεῖ μνηστευόμενος τὴν βασιλείαν καὶ τῷ Σανδα-
 βαρηνῷ κοινολογησάμενος, καὶ δόξαν ἀμφοῖν μὴ ἄλλως ἐπιτυχεῖν τοῦ
 ἔφετου, εἰ μὴ ὁ Λέων ἐκποδῶν γένοιτο, τὴν προειρημένην ἔρρασαν κατ'
 αὐτοῦ συκοφαντίαν. τοῦτον οὖν ἔγνω πρῶτον μετακινήσασθαι τοῦ θρόνου,
 καὶ ταχέως ἐκπέμψας τὸν μάλιστα τὸν στρατηλάτην, ἅμα
 70 τῷ μαγίστρῳ Ἰωάννῃ καὶ γεροντίῳ λογοθέτῃ τοῦ δρόμου τῷ Ἁγιο-
 πολίτῃ, κατὰ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἀνελθεῖν ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς ἐκκλη-
 σίας προσέταξε, καὶ τὰς τοῦ πατριάρχου Φωτίου αἰτίας πάντων εἰς
 ἐπήκουον ἀναγνόντας τοῦ θρόνου τοῦτον καταγαγεῖν, κἀν τῇ τῶν
 75 Ἄρμονιανῶν περιουρίσῃ μονῇ, κατὰ πόδας δὲ Στέφανον σύγκελλον, τὸν
 ἑαυτοῦ ἀδελφόν, ὁ βασιλεὺς πατριάρχην προβάλλεται, ὅτι μὴ τοῖς

54 de ratione temporum imperii Leonis VI. cf. Jenkins, Studies, The flight of Samonas, p. 235 et Leo Choerosphaktes, p. 175 55 die 30. mens. Aug. a. 886 73 a. 886

cap. 1: Theoph. Cont. 353, 12—354, 8; Zon. III, 440, 10—440, 17; Glyc. 553, 11—553, 17; Balsamon, PG 137, 324 A et 433 C

ACEVMMN FH 54 Λέων — φιλ. ACEV (φιλός.: υἱὸς Βασιλείου V): ἀρχὴ βασιλείας Λέοντος υἱοῦ Βασιλείου τοῦ βασιλέως M: om. BN 55 τῶν υἱτ. om. C 56 μὴ: μηδὲν, post ἢ B 57 Σανταβαρηνοῦ B 58 σκαυρίων AB 59 δόξοις B 61 φλαῦρον ACEMN: φαῦλον VBFH Σανδαβαρηνοῦ: Σανταβαρηνοῦ B: Σανδαβαρηνοῦ E 62 θρόνον: χρόνον C προστήσεσθαι: προστίθεσθαι M 63 αὐτοῦ om. B ἀντιλήψασθαι B ὑπετόπασε VBMN: ὑπετόπαξε A: ὑπετόπα CE 64 ὁ Φώτιος om. A 65 Σανταβαρηνῶ B 66 ἂν post μὴ add. B μὴ ἄλλως (ἂν B) ACEVB: ἄλλως μὴ MNF 67 ἔφετου VBMN: σκοποῦ ACE ἐκποδῶν: ἐκ μέσου B γένοιτο ἐκποδῶν A 70 Ἁγιοποστολίτῃ E 71 ἐν om. B τῆς ἁαλησίης om. AM 74 Ἄρμονιανῶν ACEMN Theoph. Cont. 354, 4: Ἄρμονιανῶν B: Ἄρμονιανῶν V τὸν ante Στέφανον add. AC σύγκελλον om. B 75 καὶ ante ὅτι add. B

ζῶσιν ἠριθμεῖτο ὁ Ἡρακλείας, ὑπὸ Θεοφάνους χειροτονηθέντα τοῦ πρωτοθρόνου. πέμψας δὲ διὰ ταχέων εἰς τὴν Εὐχάιτα, τὸν Σαυδαβαρηθὸν Θεόδωρον τὴν εἰρημένην ἐκκλησίαν πηδαλιουχοῦντα εἰσαγαγεῖν ὡς αὐτὸν προσέταξεν.

- 80 2. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐπράττετο, τὸν στρατηλάτην Ἀνδρέαν καὶ ἄλλους συγλητικούς πολλοὺς εἰς τὸ ἐν Χρυσοπόλει τοῦ Φιλιππικοῦ μοναστήριον ἐπέμψας μετὰ κλήρου καὶ κηρῶν καὶ λαμπάδων καὶ ἀρωμάτων ἐξαγαγεῖν τοῦ τάφου τὸν ἀναιρεθέντα βασιλέα Μιχαὴλ διωρίσατο, ἐν κυπαρισσίῳ τε λάρνακι καταθεῖναι, καὶ ἐντίμως καὶ βασιλικῶς περιστείλαντας ἐν
85 τῇ πόλει εἰσαγαγεῖν | κάκειθεν μετὰ ψδῶν καὶ ὕμνων ἄχρι τοῦ ναοῦ τῶν ἁγίων ἀποστόλων προπέμψαι, ἐπομένων ἐκεῖσε καὶ τῶν τοῦ βασιλέως ἀδελφῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Στεφάνου τοῦ πατριάρχου, καὶ ἐν λάρνακι καταθεῖναι μαρμαρίνῃ. ὁ καὶ ἐγένετο.

3. Προεβάλλετο δὲ καὶ Στυλιανὸν τὸν Ζαουτζᾶν μάγιστρον καὶ
90 λογοθέτην τοῦ δρόμου. ἤδη γὰρ ἤρξατο πλησιάζειν τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ, ζώσης ἐπι τῆς κατὰ νόμους συνεζευγμένης αὐτῷ γυναικὸς τῆς αὐγούστης Θεοφανοῦς, ἀκούουσης καὶ βλεπουσῆς τὰ γινόμενα, καὶ μηδαμῶς τῷ τῆς ζηλοτυπίας πάθει ἀνοφλεχθείσης ποτέ.

4. Κατὰ πόδας δὲ παρελήφθη παρά τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ ἡ κατὰ τὸ
95 Χαρσιανὸν διακειμένη πόλις ἡ Ὑψηλή, καὶ ἠχμαλωτίσθη ἅπασ ὁ ἐν αὐτῇ λαός.

5. Ἐγένετο δὲ καὶ ἐμπρησμός κατὰ τὸ μεσημβρινὸν μέρος τῆς πόλεως, ἐν τῇ λεγομένῃ Σιδηρᾷ. ἔργον δὲ τούτου γέγονε καὶ ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ, ὃν τεφρωθέντα καὶ αἰθάλην γενόμενον ὁ βασιλεὺς
5 αὐθις πολυτελῶς ἀνεκαίνισεν.

90 ante diem 10. mens. Nov. a. 897

cap. 2: Theoph. Cont. 353, 1—353, 11; Zon. III, 441, 1—441, 7 cap. 3:
Theoph. Cont. 354, 9/10; Zon. III, 441, 7—441, 10 cap. 4: Theoph. Cont.
354, 11/12 cap. 5: Theoph. Cont. 354, 13—354, 15; Zon. III, 441, 11—441, 13

ACEVBMN FH 76 ζῶσι VB ἠριθμεῖτο ACE: ἐνηριθμεῖτο NF: συνηριθ-
μεῖτο VB: προβάλλεται M ὁ οἰα. M χειροτονηθέντα: χειροτονεῖται B 77 τὴν:
τὰς B Σαυταβαρηθὸν B 78 ὡς: εἰς M 81 τοῦ: τῆς B 83 καὶ ante ἐν
add. B 84 τε οἰα. B 86 ἐπέμψαι B 88 ἐγένετο: γέγονε B 89 προεβάλλετο
ACEVBFH: προβάλλεται Theoph. Cont. 354, 10: προβάλλετο MN Στυλιανόν:
Τυλιανόν M Ζαουτζᾶν EVBMN: Ζαούτζαν Theoph. Cont. 354, 9 cod. V: Ζασιτζᾶν C:
Ζασιτζᾶνην A 91 νόμον B ἐπι dittoqr. post νόμους add. CE 92 Θεοφάνω B
93 ἀνοφλεγείσης AB 95 Ὑψηλός A αἰχμαλωτίσθη B αὐτῇ AVB Theoph.
Cont. 354, 12: ταύτη CEMN 2 ὁ ante ἐμπρησμός add. B 3 ἔργου B
5 καὶ ante αὐθις add. B

6. Εισήχθη δὲ καὶ ὁ Σανδαβαρηνὸς εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὑπέθετο τῷ βασιλεῖ Ἀνδρέας ὁ στρατηλάτης καὶ Στέφανος μάγιστρος, οἱ πολλὰ παρὰ τοῦ Σανδαβαρηνοῦ πρὸς Βασιλείου τὸν βασιλέα διαβληθέντες, ἐξέτασαι τὰ τῆς γενομένης κατ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως γραφῆς, διεβεβαίουτο δὲ καὶ δυνατὸν εἶναι ἐξελεγχθῆναι, ὡς βουλόμενοι Φώτιος τε ὁ πατριάρχης καὶ αὐτὸς ὁ Σανδαβαρηνὸς τινα τῶν τοῦ Φωτίου συγγενῶν εἰς τὴν βασιλείαν ἀναγαγεῖν | τὸ μελετηθὲν ὑπεκρίναντο δρᾶμα. πεμφθέντες οὖν τινες πρὸς βασιλέως ἀγαγεῖν τὸν τε Φώτιον καὶ τὸν Σανδαβαρηνὸν ἐν τοῖς παλατίοις τῶν Πηγῶν ἐκελεύσθησαν, ἰδίᾳ μέντοι ὠριστο φρουρεῖσθαι ἑκάτερον. ἐξετασάι δὲ καὶ διαγνώμονες τῶν κατ' αὐτῶν κινουμένων αὐτὸς τε ὁ στρατηλάτης ἐπέμφθη Ἀνδρέας καὶ ὁ μάγιστρος Στέφανος καὶ ὁ μάγιστρος ὁ Ἁγιοπολίτης καὶ Κρατερὸς καὶ Γούβερ οἱ πατρίκιοι. ἀγαγόντες οὖν τὸν πατριάρχην Φώτιον καὶ ἐντίμως ἐπὶ θρόνου καθίσαντες, καὶ αὐτοὶ καθεσθέντες, τὴν ἐξέτασιν ἐποιούντο. καὶ φησιν ὁ στρατηλάτης πρὸς τὸν πατριάρχην· 'γνωρίζεις, ὦ δέσποτα, τὸν μοναχὸν Θεόδωρον;' ὁ δὲ· 'μοναχοὺς οἶδα Θεοδώρους πολλοὺς. ποῖον δὲ Θεόδωρον λέγεις, οὐκ οἶδα.' τοῦ δὲ Ἀνδρέου προσθεμένου τὴν τοῦ Σανδαβαρηνοῦ προσηγορίαν, ὁ πατριάρχης· 'γινώσκω,' ἔφη, 'τὸν ἄνδρα, ἐπισκοποῦ τῶν Εὐχαΐτων ὑπάρχοντα.' ἐνεχθέντος δὲ καὶ τοῦ Σανδαβαρηνοῦ φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀνδρέας· 'ὁ βασιλεὺς σοι δηλοῖ, ποῦ εἰσὶ τὰ χρήματα καὶ τὰ πράγματα τῆς βασιλείας μου;' ὁ δὲ ὑπολαβὼν· 'παρ' ἐκείνοις, οἷς δέδωκε ταῦτα ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν βασιλεὺς. ἐπεὶ δὲ νῦν ἐπιζητεῖ ταῦτα ὁ ἄρτι κρατῶν, ἐξουσίαν ἔχει καὶ ζητεῖν ταῦτα καὶ λαμβάνειν.' καὶ ὁ Ἀνδρέας· 'εἶπε τέως, σὺ τίνα ἐβουλεύου βασιλέα ποιεῖσαι, τῷ πατρὶ τοῦ βασιλέως ὑποτιθεὶς τοῦ οἰκείου παιδὸς ἐξορύξαι τοὺς ὀφθαλμούς; σὸν συγγενῆ, ἢ τοῦ πατριάρχου;' ὁ δὲ ἐξώμυλο μηδέν, ὧν κατηγορεῖται, εἰδέναι. καὶ φησιν ὁ μάγιστρος Στέφανος· 'εἶτα,

cap. 6: Theoph. Cont. 354, 16—356, 13; Zon. III, 441, 13—441, 18; Glyc. 553, 17/18

ACEVBMN F	6 Σανταβαρηνὸς B	πόλιν ACEMN: πόλει Theoph. Cont. 354, 17: βασιλίδα VB	ὑπέθετο MF	8 Σανταβαρηνοῦ B	πρὸς τὸν βασιλ. B
Bas. B τὸν om. MN	διαβληθ. post Σαντ. B	9 γραφῆς: ραφῆς B	10 βουλόμενος B	τε om. B	11 Σανταβαρηνὸς B
12 Σανταβαρηνὸν B	14 παλατίοις VBMN Theoph. Cont. 354, 22: βασιλεὺς ACE	13 τινες post βασιλέως ACE	15 κινουμένων: γενομένων M	17 ὁ alt. om. E Ἁγιοπελαγίτης C	16 Γούβερ CEVB: Γούβερ ANF Theoph. Cont. 355, 3 cod. V: Γούμπερ M
17 προθεμένου C	23 Σανταβαρηνοῦ B	24 Εὐχαΐτων A	25 ὑπάρχοντα ACEBF: δυνα Theoph. Cont. 355, 10	26 ὑπολαβὼν ACEVBF: om. MN	27 ἔφη post ἐκείνοις add. AB
28 ἐπιζητεῖ VMNF: ζητεῖ ACEB Theoph. Cont. 355, 14	29 εἶπε τέως: εἶπεν. τέως B	30 ὑποθεὶς E	31 ἐξώμυλα B	32 κατηγορεῖται AVBMN: κατηγορεῖτο E: κατηγορεῖτ C	

ὡ πολύτροπε καὶ μηχανορράφε, | πῶς ἐμήνυσας τῷ βασιλεῖ ἐξελέγξειν
 ἐπὶ τούτου τὸν πατριάρχην;’ καὶ δς, ὡς ἤκουσε τούτου τοῦ λόγου,
 35 εὐθέως ἐπιλαμβάνεται τῶν τοῦ πατριάρχου ποδῶν, ‘ὀρκίζω σε, δέσποτα,
 κατὰ τοῦ θεοῦ’, λέγων, ‘πρότερόν με καθαιρῆσαι, καὶ τότε γυμνὸν ἱερω-
 σύνης παραλαβέτωσαν καὶ κολαζέτωσαν ὡς κακοῦργον. οὐδὲν γὰρ τοιοῦ-
 τον σύννοϊδα ἑμαυτῶ, οὔτε τῷ βασιλεῖ ἐμήνυσσα. ὁ δὲ πατριάρχης ἀναλαμ-
 40 βάνων αὐτὸν καὶ τῶν ποδῶν ἀνιστῶν φησί· ‘μὰ τὴν ἐμὴν σωτηρίαν, κύρι
 Θεόδωρε, ἀρχιεπίσκοπος εἶ καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.’
 θυμωθείς δὲ Ἄνδρέας ὁ στρατηλάτης· ‘καὶ οὐκ ἐμήνυσας δι’ ἑμοῦ τῷ
 βασιλεῖ, ἀπατεῶν καὶ γόνης, τὸν πατριάρχην ἐπὶ τούτου ἐλέγξαι;’ ὁ δὲ
 καὶ πάλιν ἀπηρνεῖτο μηδὲν εἶδέναι. ὑποστρεψάντων δὲ τῶν ἀρχόντων καὶ
 τὰ λαληθέντα γνώριμα θεμένων τῷ βασιλεῖ, αὐτὸς τῷ θυμῷ φλεγμαίνων,
 45 καὶ πλέον διὰ τὸ μὴ κατὰ τοῦ πατριάρχου εὐλογον αἰτίαν εὑρεῖν,
 ἀποστείλας ἑμάστιξε τὸν Σανδαβαρηνὸν ἀπηνῶς καὶ ἐν Ἀθήναις ἐξώρισε,
 καὶ κατόπιν ἀποστείλας ἐτύφλωσε καὶ κατὰ τὴν ἔω μετέθηκε. μετὰ δὲ
 χρόνων πολλῶν παρολκὴν ἀνεκαλέσατο τούτου, καὶ σιτήσεις τούτου
 ἀφώρισεν ἀπὸ τῆς νέας ἐκκλησίας. ἐτελεύτησε δὲ μετὰ θάνατον Λέοντος,
 50 ἐπὶ Ζωῆς τῆς αὐτοῦ γυναικὸς καὶ Κωνσταντίνου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ βασι-
 λευόντων.

7. Τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας Λέοντος Ἁγίων ὁ Λογγι|βαρδίας
 δούξ, γαμβρὸς δὲ τοῦ ῥηγὸς Φραγγίας, τὸν θάνατον πυθόμενος Βασιλείου
 τοῦ βασιλέως ἀπέστη τῆς πρὸς Ῥωμαίους φιλίας καὶ πᾶσαν τὴν χώραν
 55 ὕφ’ ἑαυτὸν ἐποίησατο. τοῦτο γνοὺς ὁ βασιλεὺς τὸν πατρίκιον Κωνσταν-
 τίνου, τὸν ἐπὶ τῆς αὐτοῦ τραπέζης, μετὰ τῶν δυτικῶν ἐκπέμπει κατ’

cap. 7: Theoph. Cont. 356, 14—356, 20; Zon. III, 442, 1—442, 7

ACEVBMN FH 33 ἐξελέγξειν AVMN: ἐλέγξειν Theoph. Cont. 355, 19:
 ἐξελέγειν CEB 44 ἐπὶ τούτου ACEVB Theoph. Cont. 355, 19: ἐπὶ τούτο F:
 ἐπὶ τούτων MN 33/34 καὶ — ποδῶν: ὁ δὲ πεσὼν πρὸ τῶν ἐκείνου ποδῶν A
 34 τοῦ λόγου τούτου M 36 λέγων: ἔφη A καθαιρῆσαι ACEVBF: καθαι-
 ρήσης Theoph. Cont. 355, 22: καθαρῆσαι MN 38 ἑμαυτῶ: αὐτῶ A 39 ἐμὴν
 σωτηρίαν VBMN: σωτ. τὴν ἐμὴν ACE 41 Ἄνδρέας ACEMN Theoph. Cont.
 356, 3: om. VB εἶπε post στρατηλ. add. B 41/42 δι’ βασιλεῖ VBMN: σὺ τῷ
 βασιλεῖ δι’ ἑμοῦ ACE (cf. Theoph. Cont. 356, 3/4) 42 γόνης CEMN: γόη AVB
 τούτου VBMN: τούτῳ Theoph. Cont. 356, 4: τούτων ACE 43 διενιστάμενος
 post εἶδέναι add. B 44 θυμῷ ACEB Theoph. Cont. 356, 6: βασιλεῖ VMNF
 46 Σανταβαρηνὸν B ἀπηνῶς: ἀφειδῶς B 48 πολλῶν παρολκὴν AVB:
 παρολκὴν πολλῶν CEMNFB τούτῳ om. B 49 καὶ post ἐκάλ. add. C 50 ἐπὶ
 om. B γυναικὸς αὐτοῦ B τοῦ om. M αὐτοῦ alt. VMN: αὐτῶν B: αὐτοῦ
 om. ACE 52 δὲ ante δευτ. add. AB 52 Ἁγίων AVM: Ἁγίωνα Theoph.
 Cont. 356, 18 cod. V (Ἐγίωνα Bekker): Ἁγίων CEBNF: Ἀγίων M 53 πυθο-
 μένου C 55 τὸν om. VB Theoph. Cont. 356, 17 πατρίκιον post 56 Κωνστ. B
 56 αὐτοῦ: ἑαυτοῦ B

αὐτοῦ θεμάτων. συμβολῆς δὲ γενομένης οἱ περὶ τὸν Κωνσταντῖνον ἠττήθησαν καὶ κατεκόπησαν, μόγις ἐκείνου περισωθέντος.

8. Κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐγένετο καὶ ἡλίου ἔκλειψις περὶ ὧραν τῆς
60 ἡμέρας ἕκτην, ὥστε καὶ ἀστέρας φανῆναι, ἀνέμων τε βιαία πνοή καὶ
ἀστραπταὶ καὶ βρονταὶ φρικώδεις καὶ σκηπτοὶ καυσώδεις, ὑφ' ὧν καὶ
ἄνδρες ἑπτὰ ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ἐν τῷ φόρῳ
ἐκεραυνώθησαν.

9. Ἐπολιορκήθη δὲ καὶ ὑπὸ Σαρακηνῶν ἢ Σάμος, συμπαραληφθέντος
65 καὶ τοῦ στρατηγοῦντος ἐν αὐτῇ Κωνσταντίνου πατρικίου τοῦ Πασπαλά.

10. Ὁ δὲ βασιλεὺς τῷ πρὸς Ζωὴν τὴν θυγατέρα τοῦ Ζαουτζᾶ
φιλτρῳ νικώμενος τιμᾶ τὸν ταύτης πατέρα βασιλεοπάτορα, αὐτὸς τὸ
ἀξίωμα καινουργήσας μὴ πρότερον ὄν. ἡ γὰρ Ζωὴ μέγιστον ἐπὶ κάλλει
καὶ εὐπρεπείᾳ τῷ τότε διαλάμπουσα συνέζευκτο μὲν ἀνδρὶ Θεοδώρῳ
70 πατρικίῳ τῷ Γουνιαζιτζῆ, ἐκείνου δὲ δολοφονηθέντος φαρμάκῳ ἐπαλλα-
κεύετο τῷ βασιλεῖ καὶ ζώσης τῆς αὐτοῦ γυναικός.

11. Τῷ δ' ἐπιόντι ἔπει Στέφανος ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφός καὶ πατριάρ-
χης ἀπέλιπε τὴν ζωὴν, καὶ προεχειρίσθη Ἀντώνιος αὐτ' | αὐτοῦ πατριάρ-
χης, ὁ τὴν ἐπωνυμίαν Καυλέας.

75 12. Καὶ τὰ μὲν κατὰ πόλιν ἐφέρετο οὕτως, Συμμεῶν δ' ὁ τῶν Βουλγάρων
ἄρχων τὰς πρὸς Ῥωμαίους σπονδὰς διαλύσασθαι σπεύδων πρόφασιν
εὔρε τοιαύτην. δοῦλος ἦν εὐνοῦχος τῷ βασιλεοπάτορι Μουσικὸς καλού-
μενος. οὗτος συμφιλιωθεὶς ἀνδράσιν ἐμπορικοῖς καὶ φιλοκερδέσι, βουλό-
μενος κερδαίνειν αὐτούς, τῇ πρὸς τὸν Ζαουτζᾶν χρῆσάμενος παρηρησίᾳ

73 a. 893   76 a. 893

59 cf. Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanae, ed. H. Delehaye 1902, p. 872
(Propylaeum ad AASS, Nov.) cap. 8: Theoph. Cont. 356, 20-357, 2; Glyc. 553,
19-554, 1 cap. 9: Theoph. Cont. 357, 3-357, 4 cap. 10: Theoph. Cont.
357, 4-357, 8 cap. 11: Theoph. Cont. 357, 9-357, 11; Zon. III, 442, 7/8
cap. 12: Theoph. Cont. 357, 12-359, 16; Zon. III, 442, 9-444, 5

ACEVBMN F 57 θεμάτων VMN: θέμασι Theoph. Cont. 356, 18: ταγμάτων
ACEB δὲ om. B 59 καὶ om. B 62 ἁγίου Κωνστ. om. B τοῦ post
Κωνστ. add. V κίονος post φόρῳ add. B 64 καὶ om. B τῶν ante Σαρα-
add. B ἢ om. E 65 Παπαλά B 67 βασιλεοπάτορα M 69 τῷ ACEVBF:
om. MN 70 Γουνιαζιτζῆ B 71 ὡς εἴρηται post ζώσης add. VB 73 Ἀντώνιος
post αὐτοῦ E, post 74 πατριάρχης M 74 ὁ: ὅς B 75 μὲν om. C οὕτως:
τῆδε E Λυμεῶν V δ' AEMN: δὲ CVB 76 διαλύσασθαι ACEVBF:
διαλύσασθαι MN 78 φιλιωθεὶς B 79 τε post βουλόμενός add. B

80 τὰς ἐκ Βουλγαρίας εἰσαγομένας πραγματείας εἰς τὴν πόλιν εὐθέως
 μετέστησεν ἐν Θεσσαλονίκῃ, καὶ τοὺς εἰρημένους ἐμπόρους τελέως
 ἐκέισε κατέστησεν, οἷτινες κακῶς διετίθεσαν τοὺς τὰς πραγματείας μετιού-
 τας Βουλγάρους, βαρέα εἰσπραττόμενοι τελωνήματα. τῶν δὲ Βουλγάρων
 ἀναγγειλάντων ταῦτα τῷ Συμεῶν, καὶ τούτου ὄφρα τῷ βασιλεῖ κατα-
 85 στήσαντος, ἐπεὶ τῇ πρὸς τὸν Ζαουτζῆν προσπάθειά νικώμενος πάντα
 ὡς λήρον ἠγάσαστο καὶ οὐδεμιᾶς ἠξίωσεν ἐπιστροφῆς, μανεῖς ὁ Συμεῶν,
 καὶ ἄλλως, ὡς εἴρηται, πρόφασιν εὐπρόσωπον ζητῶν, αἶρει κατὰ
 Ῥωμαίων τὰ ὄπλα. ὅπερ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς καὶ αὐτὸς ἀνοηπλίζεται, καὶ
 Προκόπιον τὸν Κρηνίτην τὴν τοῦ στρατηλάτου μετιόντα λειτουργίαν
 90 λαῶ πολλῶν καὶ ἄρχουσι καθοπλίσας, δούς τε αὐτῷ καὶ Κουρτίκιον τὸν
 Ἄρμενιον, ἐκπέμπει κατὰ τοῦ Συμεῶν. συρραγέντων δ' ἐν Μακεδονίᾳ
 τῶν στρατευμάτων ἠττῶνται Ῥωμαῖοι, καὶ κατασφάττεται αὐτὸς τε ὁ
 Κρηνίτης καὶ ὁ Κουρτίκιος Ἄρμενιος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν κατασχεθέν-
 των ἀπὸ τῆς ἑταιρείας τοῦ βασιλέως, τοῦ Συμεῶν ἀποτεμόντος τὰς ῥίνας
 95 καὶ εἰς τὴν πόλιν ἐκπεπομφότος πρὸς αἰσχύνην Ῥωμαίων. τῷ τοιοῦτω
 δὲ | πάθει καὶ τῷ προσηλακισμῷ τοῦ Συμεῶν περιαλγῆς ὁ βασιλεὺς
 γενόμενος Νικήταν πατρίκιον τὸν τὴν ἑπωνυμίαν Σκληρὸν διὰ τοῦ
 Ἰστρου πρὸς τοὺς Τούρκους τοὺς καὶ Οὐγγρους καλουμένους ἀπέστειλεν,
 ἐφ' ᾧ περαιώσασθαι τὸν ποταμὸν καὶ τὴν Βουλγαρίαν τὸν ἐνόντα
 5 τρόπον λυμήνασθαι. ὁ δὲ τοῖς Τούρκοις συμμίξας καὶ πείσας κατὰ Βουλ-
 γάρων ὄπλα κινεῖν ὀμήρους τε λαβῶν εἰς βασιλέα ὑπέστρεψεν. ἀλλὰ
 δὴ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς διὰ τε γῆς καὶ θαλάττης ἐγνώκει Βουλγάρους
 πολεμεῖν. διὰ μὲν οὖν θαλάσσης Εὐστάθιον ἐκπέμπει τὸν πατρίκιον καὶ
 δρουγγάριον, διὰ δὲ γῆς τὸν πατρίκιον Νικηφόρον τὸν Φωκᾶν, προ-
 10 βαλλόμενος αὐτὸν μετὰ τὸν Ἀνδρέου θάνατον δομέστικον τῶν σχολῶν.

81 inter a. 889 et 893 secundum Cankova — Petkova 91 a. 894 2 a. cir-
 citer 894

ACEVBMN FH 80 εὐθέως om. VB 81 μετέστησεν ἐν Θεσσαλονίκῃ ACE:
 ἐν Θεσσαλονίκῃ μετέστησεν Theoph. Cont. 357, 18: ἐκ Θεσσαλονίκης (εἰς Θεσσαλονί-
 κην B) μετέστησεν VB 82 οἷτινες VBMN: οἱ ACE διετίθεσαν ACVMN: διε-
 τέθησαν E: διετίθεντο B πρὸς post διετίθ. add. VB 84 ἀναγγειλόντων B
 85 προσπάθειά VB Theoph. Cont. 357, 22: συμπαθεία ACEMNFH 87 εὐπρό-
 σωδον V 89 Κρηνίτην EB 90 τε: δὲ M 91 δ': δὲ B 92 τῶν στρατευμάτων:
 Ῥωμαίων A ἠττῶντο CE σφάττεται B καὶ post κατασφ. add. E
 93 Κρηνίτης EB Κρηνίτης — Ἄρμενιος: ὁ Κουρτίκιος καὶ ὁ Κρηνίτης B 94 ἐ ante
 ἀπὸ add. B ἀπὸ om. A 94/95 ἑταιρείας — αἰσχύνην: ἑταιρείας τῆς βασιλικῆς τὰς
 ῥίνας ὁ Συμεῶν ἔκτεμών εἰς τὴν πόλιν αὐτοὺς ἐκπέπομφεν εἰς αἰσχύνην B 94 τοῦ
 Συμεῶν om. A 2 γενόμενος post I περιαλγῆς ACE τῇ ἑπωνυμίᾳ C 3 μετὰ δώρων
 post Ἰστρου add. VB (cf. Theoph. Cont. 358, 9) τοὺς pr. om. C τοὺς alt.
 om. MN 4 τὸν ποταμὸν om. B τοιοῦτον ante ποταμὸν add. V 5 τρόπον:
 τόπον BM διαλυμήνασθαι M Βουλγαρίας B 6 κινεῖν ACEMN: κινήσει VB
 7 θαλάσσης CE 10 Ἀνδρέου ACEVF Theoph. Cont. 358, 15: Ἀνδρέα BMNH

ὧν μέχρι Βουλγαρίας ἀφικομένων ὁ βασιλεὺς ἐτι τὴν εἰρήνην στέργων
 τὸν κοιαιστώρα Κωνσταντινάκιον ἐκπέμπει πρὸς Συμεών. ὃν οὗτος
 κατασχὼν τίθησιν ἐν φρουρᾷ, δολίως πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι νομίσας.
 ἀσχολουμένου δὲ ἐπὶ τὸ στράτευμα τὸ περὶ τὸν Φωκᾶν τοῦ Συμεών οἱ
 15 Τούρκοι περαιωθέντες τὸν ποταμὸν πᾶσαν τὴν Βουλγαρίαν ἐλήσαντο.
 ὅπερ ὡς ἠγγέλθη τῷ Συμεών, τὸν Φωκᾶν ἀφείς κατὰ τῶν Τούρκων
 ἐτράπετο. γλιχόμενοι δὲ καὶ αὐτοὶ συμπλακῆναι τοῖς Βουλγάρους
 περαιωθέντες τὸν Ἰστρον τοῦτοις προσβάλλουσι καὶ νικῶσι κατὰ κράτος,
 20 μόνις τοῦ Συμεών ἐν Δοροστόλῳ περιωθέντος, ὃ καὶ Δρίστρα καλεῖται.
 νικήσαντες οὖν οἱ Τούρκοι ἠτήσαντο τὸν βασιλέα τοὺς κατασχεθέντας
 ὑπ' αὐτῶν αἰχμαλώτους ὠνήσασθαι. πρὸς ὃ καὶ κατανεύσας τοὺς
 πολλίτας | ἐξαπέστειλεν εἰς τὴν τούτων ἐξώνησιν. θραυσθεὶς οὖν ὁ Συμεών
 διὰ τοῦ δρουγγαρίου Εὐσταθίου τὸν βασιλέα ἰκέτευε περὶ τῆς εἰρήνης.
 πρὸς ἣν ὑπέβηεν ὁ βασιλεὺς καὶ τὸν Χοιροσφάκτην Λέοντα ἐπὶ τῷ
 25 ποιήσασθαι ἐξαπέστειλε τὰς σπονδὰς, καὶ ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν
 ὁ Φωκᾶς καὶ ὁ δρουγγάριος ὑποστρέψαι μετὰ τοῦ λαοῦ ἐκελεύσθησαν.
 ὁ δὲ Συμεών ἀπελθὼντα πρὸς αὐτὸν τὸν Χοιροσφάκτην Λέοντα ἐν
 εἰρκτῇ κατέσχε, μηδὲ λόγου αὐτὸν ἀξιώσας. ἐκστρατεύσας δὲ βαρεῖ
 στρατῷ κατὰ τῶν Τούρκων, μὴ δυνηθέντος τοῦ βασιλέως διὰ τὸ ἀφνί-
 30 διόν τε καὶ ἀπροσδοκῆτον βοήθειαν αὐτοῖς παρασχεῖν, αὐτοὺς τε
 ἐτρέψατο καὶ τὴν χώραν πᾶσαν κατέδραμε. γαυριῶν δ' ἐπὶ τῇ νίκῃ καὶ
 φρουαττόμενος ἔγραψε πρὸς τὸν βασιλέα, μὴ πρότερον ποιήσαι εἰρήνην,
 πρὶν ἂν ἀπολήψασθαι τοὺς αἰχμαλώτους Βουλγάρους. ἐπένευσε πρὸς
 35 τοῦτο ὁ βασιλεὺς. ἦλθεν οὖν μετὰ τοῦ Χοιροσφάκτου Θεόδωρός τις
 οἰκείος ὧν τῷ Συμεών, καὶ παρειλῆφει πάντας.

13. Ἐξόχως δὲ τὸν δομέστικον Νικηφόρον τὸν Φωκᾶν ὑπὸ τοῦ
 βασιλέως ἀγαπώμενον ὁ βασιλεοπάτωρ Ζαουτζᾶς γαμβρὸν ἐσπούδαζε

12 a. circiter 894 24/25 901/902 secundum Cankova-Petkova

cap. 13: Theoph. Cont. 359, 17-360, 8

ACEVBMN FH 14 ἐπὶ VBMN Theoph. Cont. 358, 20: περὶ ACE τὸ πρ.
 om. B 15 πᾶσαν τὴν Βουλγ., dittogr. C ἐλήσαντο post πᾶσαν A 17 ἐτρά-
 πετο VBMN Theoph. Cont. 358, 22: ἐστράτευσε ACE τοῖς om. ACE 18 προ-
 βάλλουσι M 19 Δοροστόλῳ F: Δορυστόλῳ A: Δωροστόλῳ CEN: Ῥοδοστόλῳ
 VBM περιωθ. post Συμ. M διασωθέντος AB Δρίστρα AEVMN: Δίστρα C:
 Δρίστρα B 21 αἰχμαλώτους om. M ὠνήσασθαι A καὶ om. B 23 περὶ εἰρήνης
 ἰκέτευε A 24 ἦν: ὃν B Σχοιροσφάκτην B 25 τὰς σπονδ. ἐξαπέστ. A
 26 ὁ Φωκᾶς om. ACE 27 Λέοντα om. B 28 αὐτὸν om. VB 31 δ':
 δὲ AEB 32 φρουαττόμενος ACEMN: ἐπαίρομενος VB 33 ἀπολήψασθαι VMN:
 ἀπολήψοιτο (post Βουλγ. A) AB: ἀπολήψεται CE Βουλγαρίας B δὲ post
 ἐπένευσε add. MNFH, οὖν post ἐπένευσεν add. C, μὲν post ἐπένευσε add. E Theoph.
 Cont. 359, 14 35 τῷ: τοῦ BM 37 τὸν Φωκᾶν post 36 ἀγαπῶμ. CE
 37 Ζαουτζᾶς AVBN: Ζαούτζας CE Theoph. Cont. 359, 18: Ζαουτζᾶς M

ποιήσαι. ἀπαναινομένου δὲ πρὸς τοῦτο καὶ ὄργην ὑποπτεύοντος ἐκ βασιλείως θυμωθεὶς ὁ Ζαουτζᾶς καὶ αἰτίας κατ' αὐτοῦ ῥάφας παρέλυσε
 40 τοῦτον τῆς ἀρχῆς. προβαλλόμενος ἀντ' αὐτοῦ Κατακαλῶν μάγιστρον τὸν Ἀβίδηλαν. ἐπ' ὀλίγον δὲ σχολάσας ὁ Νικηφόρος στρατηγὸς τῶν Θρακησίων προβάλλεται. ἀριστείας | δὲ πολλὰς ἐν πάσαις ταῖς αὐτοῦ ἀρχαῖς διαπραξάμενος καὶ πολλὰ κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ ἄλλων ἔθνῶν στήσας τρόπαια τελευτᾷ τὸν βίον ἐν γήρει βαθεῖ, δύο παῖδας καταλιπὼν
 45 Βάρδαν καὶ Λέοντα.

14. Ὁ δὲ βασιλεὺς, μὴ θελήσαντος τοῦ Συμεὼν τὰς σπονδὰς ἐκπληρῶσαι, ἔγνω δεῖν αὐτὸν καταπολεμῆσαι καὶ τελείῳ ἀφανισμῷ παραδοῦναι. διορισάμενος τοίνυν πάντα περαιωθῆναι τὰ τῆς ἀνατολῆς θέματά τε καὶ τάγματα, παρασκευάσας δὲ καὶ τὰ δυτικά καὶ ἄλλον οὐκ ὀλίγον
 50 λαόν, ἐκπέμπει κατὰ τοῦ Συμεὼν, ἔξαρχον αὐτοῖς ἐπιστήσας καὶ ἡγεμόνα τὸν δομέστικον τῶν σχολῶν Κατακαλῶν, συνεπόμενον ἔχοντα καὶ τὸν πατρίκιον Θεοδόσιον καὶ πρωτοβεστιάριον. ἐρχομένῳ τοίνυν τῷ Συμεὼν συναντῶσι κατὰ τὸ Βουλγαρόφυγον, καὶ πολέμου κροτηθέντος τρέπονται Ῥωμαῖοι, καὶ πολὺς ἐγένετο φθόρος, ἀπώλετο δὲ καὶ αὐτὸς ὁ πρωτο-
 55 βεστιάριος, αἰσχροῦς τοῦ δομεστικού μετ' ὀλίγων τινῶν ἐν τῷ Βουλγαροφύγῳ περισωθέντος.

15. Ἀπελθόντος δὲ τοῦ βασιλέως ἐν τοῖς λεγομένοις ἀγροῖς τοῦ Δαμειανοῦ μετὰ Ζωῆς τῆς τοῦ Ζαουτζᾶ, καὶ δόξαν αὐτῷ μείναι ἐκεῖ, ἐπιβουλήν συνεστήσαντο κατ' αὐτοῦ ὁ τοῦ Ζαουτζᾶ υἱὸς Λέων, Χριστοφόρος
 60 ὁ Τζάντζης καὶ τινες ἄλλοι. τῆς δὲ Ζωῆς τὸν θροῦν ἐνωτισθείσης ὁ βασιλεὺς διὑπνίσθη, ἐν πλοίῳ τε εἰσελθὼν εὐθύς ἀπὸ Πηγῶν διεπέρασε κατὰ τὰ

53 a. 896

cap. 14: Theoph. Cont. 360, 8—360, 16; Zon. III, 444, 5—444, 9 cap. 15: Theoph. Cont. 360, 18—361, 12; Zon. III, 444, 10—444, 14

ACEVBMN F 39 Ζαουτζᾶς M καὶ om. A αἰτίας VB Theoph. Cont. 359, 21: αἰτίαν ACEMNF 39/40 ῥάφας—ἀρχῆς: ῥάπτει καὶ τῆς ἀρχῆς παραλύει A 40 τῆς ἀρχῆς om. B Κατακαλῶν ACVMN Theoph. Cont. 359, 23: Κατακαλῶν E: Κατακαλῶν B 42 ἐν: κὰν B ταῖς αὐτοῦ ACEMN: αὐτοῦ ταῖς VB 43/44 Ἀγαρηνῶν—τρόπαια: Ἀγαρ. στήσας τρόπαια καὶ κατ' ἄλλ. ἔθ. A 44 ἐν om. B γῆρα B Theoph. Cont. 360, 5 45 Βάρδα MN 46 ἐκπληρῶσαι τὰς σπονδὰς A 48 πάντα om. B περαιωθῆναι: περιορηθῆναι B θέματα τε καὶ om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 360, 11) τε om. B 49 τάγματα: στρατεύματα E ἄλλων E 51 τῶν σχ. τὸν δομ. τὸν Κατακ. A Κατακαλῶν om. B 52 καὶ VBMN Theoph. Cont. 360, 10: τὸν ACE ἐρχομένῳ AEBVN: ἐρχομένων M: ἐρχομένου C τῷ om. B 59 συνεστήσαντο E 60 Τζάντζης CEVMN Theoph. Cont. 360, 23 cod. V: Τζαντζῆς B: Τζάντζης A; Τατζῆς Theoph. Cont. 360, 23 Bekker δὲ om. B θροῦν VBMN Theoph. Cont. 361, 1: θόρυβον ACE ἐνωτισαμένης B 61 κατὰ ACEVBF: πρὸς MN

βασίλεια. καὶ Ἰωάννην μὲν τὸν τῆς βίβλου δρουγγάριον διεδέξατο ὡς
 ῥάθυμον τάχα περὶ τὴν ἑαυτοῦ φυλακὴν, τὸν δὲ Ζαουτζᾶν ἀπεισιτρέφετο
 65 ἕως ἰνός, ἕως οὗ Λέων ὁ μάλιστα, ἢ Θεοδοτάκης ἐπώνυμον, φίλος
 ὦν ἀμφοῖν, τούτους κατήλλαξε.

16. Τῆς δὲ αὐγούστης Θεοφανοῦς τελευτησάσης στέφει Λέων ὁ
 βασιλεὺς Ζωὴν τὴν θυγατέρα τοῦ Ζαουτζᾶ καὶ εὐλογεῖται παρὰ τινος
 κληρικοῦ τοῦ παλατίου. καὶ ὁ μὲν εὐθὺς καθηρέθη, ἢ δὲ μετὰ τὴν ἀνα-
 γόρευσιν ἔτος ἓν καὶ μῆνας ὀκτώ ζήσασα ἐτελεύτησε. λάρνακος δὲ ἐτοι-
 70 μαζομένης, ὥστε τὸ ταύτης ἀποτεθῆναι σῶμα, γράμματα εὐρέθησαν ἐν
 αὐτῇ ἐγκοκολαμμένα οὕτως διεξιόντα· 'θυγάτηρ Βαβυλῶνος ἢ ταλαί-
 πωρος.'

17. Βασίλειος δὲ ὁ ἐπείκτης τοῦ βασιλέως, ἀνεψιὸς ὦν τοῦ Ζαουτζᾶ,
 μελετῶν κατὰ τοῦ βασιλέως τὸ ἀπόρητον ἐκινώσατο Σαμωνᾶ κου-
 75 βικουλαρίῳ τῷ ἐξ Ἀγαρηνῶν, πίστει λαβῶν, ὡς ἀνεκφορον διαφυλάξει
 τὸ μυστήριον. δόντος δὲ πίστει ἐξέφηεν αὐτῷ πάντα τὰ βουλευόμενα.
 ὁ δὲ εὐθέως ἐξιππασάμενος ἀπεισι πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἰδίᾳ παραλα-
 βῶν αὐτόν· 'θέλω τί σοι εἰπεῖν, ὦ βασιλεῦ, ὅπερ ἐμοὶ μὲν ῥηθέν, σοὶ
 80 δὲ σιωπηθὲν θάνατον προξενεῖ.' καὶ διεξήλθε πᾶσαν τὴν τοῦ Βασιλείου
 ἐπιβουλήν. τοῦ δὲ βασιλέως διαπιστοῦντος, ὁ Σαμωνᾶς πληροφροῦσαι
 τούτον βουλόμενος δύο τινὰς τῶν οἰκειοτάτων ἐξαποστείλαι πρὸς τὴν
 αὐτοῦ οἰκίαν ἠτήσατο, ἀξιώσας ἐν ἀποκρύφῳ στήναι τούτους, ὅπηνίκα
 ὁ Βασίλειος ἀφίκηται πρὸς αὐτόν, κάπειδάν οὕτως παραγένηται καὶ
 85 ὁμιλῶσιν ἀλλήλοις, τὰ λεγόμενα παρ' ἀμφοῖν ἀπογίγραφεσθαι. ἐδέξατο
 τὸν λόγον ἡδέως ὁ βασιλεὺς, καὶ πέμπει Χριστοφόρον τὸν πρωτοβε-
 στιάριον καὶ Καλοκυρὸν ἕνα τῶν ἑαυτοῦ προκοίτων, οἵπερ ἐν τῇ κατα-
 γωγῇ γενόμενοι τοῦ Σαμωνᾶ κάκεισε κρυβέντες προσέμενον τὸ μέλλον.

66 die 10. mens. Nov. a. 897 secundum Karlin-Hayter 67 circa finem a. 899
 71 Ps. 136, 8

cap. 16: Theoph. Cont. 361, 13—361, 23; Zon. III, 444, 14—444, 18 cap. 17:
 Theoph. Cont. 362, 17—364, 8; Zon. III, 444, 18—445, 8

ACEVBMN 63 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ B 63 ἀποστρέφεται B 64 οὐ: οὖν B
 Θεοδοτάκης ACBMN Theoph. Cont. 361, 11: Θεοδοτάκης E: Θεοδοτάκης V
 65 τούτοις A 66 Θεοφανῶ E τελευτησάσης om. MN (N suppl. in m.) 67 τοῦ
 om. B 68 κληρικοῦ ACEMN Theoph. Cont. 361, 19: τῶν κληρικῶν VB 69 δ' M
 70 τεθῆναι B 71 ἐγκοκωλυμένα B 73 ἐπείκτης: πῆκτης B 75 διαφυλάξει
 CVMN: φυλάξει Theoph. Cont. 362, 21: διαφυλάξῃ B: διαφυλάξοι A: φυλάξει E
 76 βουλευόμενα VBMN Theoph. Cont. 362, 22: βεβουλευμένα ACE 78 ἔφη post
 εἰπεῖν add. AB 79 τοῦ Βασιλείου MN Theoph. Cont. 363, 4 cod. V: τοῦ βασιλέως
 ACEVBF 81 οἰκειοτάτων ACEMN: οἰκειτέρων VB 82 στήσαι C 84 ὁμι-
 λῶσιν ACEV: ὁμιλοῦσιν MNF 85 πρωτοβεστιάριον: ποτε βεστι-
 ἄριον B 86 Καλοκυρῶν M

ἀπατηθέντος δὲ τοῦ Βασιλείου καὶ παραγενομένου πρὸς τὸν Σαμωνᾶν,
 τῆς διαλέξεώς τε χῶραν λαμβανούσης, ἐκφαυλιζομένων δὲ καὶ τῶν
 90 ἀπορρήτων, οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως πεμφθέντες τὰ λεγόμενα ἀπεγρά-
 φοντο, καὶ τελευταῖον ἐκείνους ἀριστῶντας καταλιπόντες κρυφίως τε
 ὑπεξελθόντες ἀπῆλθον πρὸς βασιλέα τὰ γραφέντα κομίζοντες. ἀναγνοὺς
 δὲ ταῦτα τὸν μὲν Βασιλεῖον παραυτικά εἰς Μακεδονίαν ἀπέστειλεν, ἐπὶ
 95 διανομῇ τάχα ψυχικῶν τῆς θείας αὐτοῦ Ζωῆς, κατέσχε δὲ καὶ τὸν τῆς
 βίγλας δρουγγάριον διὰ τοῦ Στυπείωτου, ὑπεξήγαγε δὲ καὶ τῆς πό-
 λεως Νικόλαον τὸν ἑταιρειάρχην. εἶτα ἀγαγὼν ἀπὸ Μακεδονίας τὸν
 Βασιλεῖον καὶ ἀνακρίνας ἐν μέσῃ τε θριαμβεύσας τῇ πόλει ἐν Ἀθήναις
 ἐξώρισε. συγκαλεσάμενος δὲ πᾶσαν τὴν σύγκλητον, ἐπ' αὐτῶν ἀνέγκω
 τὰ ὑπὸ τοῦ Σαμωνᾶ μηνυθέντα. οἱ δὲ τοῦτον ἐπαινέσαντες μεγίστης
 5 εἶναι τιμῆς ἄξιον προσειρήκασι. καὶ ὁ βασιλεὺς παραυτικά τῇ τοῦ
 πρωτοσπαθαρίου τοῦτον ἄξιοι τιμῇ, καὶ οἰκείον αὐτῷ κατεστήσατο.

18. Τελευτήσαντος δὲ καὶ τοῦ πατριάρχου Ἀντωνίου προχειρί-
 ζεται ὁ μυστικός Νικόλαος, ἐπὶ συνέσει καὶ σοφίᾳ δοκῶν πρωτεύειν.

19. Λέων δὲ ὁ βασιλεὺς μὴ δυνάμενος τὰ κατὰ τύπον ἐκτελεῖν κλη-
 10 τῶρια, αὐγοῦστος μὴ οὔσης, στέφει Ἄνναν τὴν θυγατέρα Ζωῆς | τῆς
 τοῦ Ζαουτζᾶ. ἡγάγετο δὲ καὶ κόρην ἐκ τοῦ Ὀψικίου, ὠραίαν τε καὶ
 περικαλλῆ, τοῦνομα Εὐδοκίαν, ἦν δὴ καὶ ἔστανεν. ἐγκύμων δὲ γενο-
 μένη καὶ μέλλουσα τίκτειν ἀπέθανε καὶ αὐτὴ καὶ τὸ ἔμβρυον.

20. Τιμῶν δὲ τὴν προτέραν αὐτοῦ γαμετὴν Θεοφανῶ ὁ βασιλεὺς
 15 ἐπ' ὀνόματι ταύτης ᾠκοδόμησε ναὸν ἀγχοῦ τῶν ἁγίων ἀποστόλων
 περικαλλῆ. ἀνήγειρε δὲ καὶ ναὸν ἄλλον κατὰ τοὺς τόπους εἰς ὄνομα

8 a. 901 11 aestate a. 900

cap. 18: Theoph. Cont. 364, 9—364, 11 cap. 19: Theoph. Cont. 364, 14—364, 19;
 Zon. III, 445, 9—445, 13 cap. 20: Theoph. Cont. 364, 20—365, 3; Zon. III,
 446, 11—446, 17; Glyc. 554, 1—554, 4

ACEVBMN F 89 τε om. E λαβούσης B 91 καταλιπόντες κρυφίως τε:
 καταλείψαντες καὶ κρυφίως B 92 πρὸς: ὡς VB διακομίζοντες A ἀναγνοὺς
 δὲ ταῦτα dittogr. M 94 ψυχικῆς V κατέχειν C 95/1 καὶ — Νικόλαον VBMN:
 τῆς πόλ. καὶ Νικ. ACE 1 εἶτ' VB ἀπὸ ACEMN: ἐκ V Theoph. Cont. 363, 23:
 ἐν B Μακεδονίας B 5 εἶναι om. B εἰρήκασι B 6 ἄξιοι τιμῇ CEVMN:
 ἄξιαν τιμᾶ B: ἄξια κοσμεῖ A αὐτῷ EVB: ἐαυτῷ Theoph. Cont. 364, 8: αὐτοῦ
 ACMN: αὐτ' F 7 δὲ om. M καὶ om. AB 8 ἐπὶ σοφίᾳ καὶ συνέσει M
 9 τὰ om. B ἐκτελεῖν VBMN: τελειν A: ποιεῖν E (A et E post δυνάμενος) Theoph.
 Cont. 364, 15: om. C κλητόρια VB Theoph. Cont. 364, 16 10 μὴ οὔσης
 αὐγοῦστος B 12 δῆ: δὲ M 14 καὶ post δὲ add. E γαμετὴν — βασιλεὺς:
 γαμ. ὁ βασ. τὴν Θεοφ. A 15 τὸν ante ναὸν add. C τοῦ post ἀγχοῦ, ναοῦ
 post ἀποστόλων add. A 16 ἀνήγειρε — ἄλλον: ἄλλὰ καὶ ἕτερον ναὸν ἀνήγειρε B
 περικαλλῆ post ἄλλον add. ACE

τοῦ ἁγίου Λαζάρου, ἐν ᾧ καὶ τὸ τοῦ ἁγίου μετακομίσις ἀπέθετο σώμα, καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς.

21. Τοῦ δὲ στόλου ἐν ταῖς τῶν τοιοῦτων κτίσεσιν ἀσχολουμένου ὁ
 20 τῶν Ἀγαρηνῶν στόλος τὸ ἐν Σικελίᾳ ἐξεπολιόρκησε Ταυρομένιον, καὶ
 πολὺς τῶν Ῥωμαίων ἐγένετο φόνος. κατεσχέθη δὲ καὶ ἡ νῆσος Λήμνος
 ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ ἠνδραποδίσθη λαὸς οὐκ ὀλίγος. συλήθους δὲ
 προελεύσεως γενομένης κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μεσοπεντηκοστῆς ἐν τῷ
 ναῶ τοῦ ἁγίου Μωκίου, ἀπῆλθε μετὰ προόδου καὶ Λέων ὁ βασιλεὺς, ἐν
 25 δὲ τῷ μέλλειν εισοδεύειν καὶ πλησίον γενέσθαι τῶν ἁγίων θυρῶν, ἀν-
 θρωπὸς τις ἐκπετηδικῶς ἐκ τοῦ ἄμβωνος ῥάβδω παχείᾳ καὶ ἰσχυρᾷ
 ἔπαισεν αὐτὸν κατὰ κεφαλῆς. καὶ κἂν ἐθανάτωσε παρευθῦ, εἰ μὴ τὸ ἄκρον
 τῆς ῥάβδου τῷ αἰωρημένῳ λύχνῳ προσκεκρουκὸς τῆς βιαίας μικρὸν
 ἀνεσχέθη φορᾶς. αἵματος δὲ σφοδροῦ ἐκ τῆς τοῦ βασιλέως καταρρέου-
 30 τος κεφαλῆς ταραχὴ τε καὶ φυγὴ τῶν ἀρχόντων ἐγένετο. Ἀλέξανδρος
 δὲ ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς νόσον σκηψάμενος οὐ παρῆν ἐν τῇ εισόδῳ,
 καὶ δέδωκεν ὑπόνοιαν τοῖς πολλοῖς τὴν τοιαύτην ἐπιβουλὴν αὐτὸς
 βρασάνους, ἐπεὶ μηδὲνα καθωμολόγει συνίστορα, χεῖρας καὶ πόδας
 35 ἐκτιμηθεὶς ἐν τῇ τοῦ ἵππικοῦ ἑκαύθῃ Σφενδόθῃ. ἐσχόλασε δ' ἕκτοτε καὶ
 ἡ τοιαύτη πρόελευσις, κἂν ὁ σφώτατος μοναχὸς Μάρκος, οἰκονόμος
 ὢν τῆς τοιαύτης μονῆς, ὁ τὸ τετραῶδιον τοῦ μεγάλου (σαββάτου)
 ἀναπληρώσας (τοῦ μεγάλου) Κοσμᾶ, πολλὰ κατεδεῖθη τοῦ βασιλέως.
 τούτου γὰρ δεομένου καὶ τοῦ βασιλέως ἀπαναινομένου φησὶν ὁ μονα-

21 a. 902

cap. 21: Theoph. Cont. 365, 3—366, 9; Zon. III, 446, 17—448, 6; Glyc. 554, 4—555, 5

ACEVBMN FH 17 κατέθετο B 19 τῶν τοιοῦτων EV: τοιοῦτων Theoph. Cont. 365, 4: τοῦ τοιοῦτου ACMN: τοιοῦτου F: τοιαύτας H ἀσχολουμένου V Theoph. Cont. 365, 4: ἀπασχολουμένου ACEMNFH: ἀμελουμένου B 21 φόνος VBMN Theoph. Cont. 365, 6: φθόρος ACE ἡ Λήμνος νῆσος M 23 γενομένης προελεύσεως B μεσοπεντηκοστῆς ACMN Theoph. Cont. 365, 9 (cf. Const. Porphyrog., De caerem., I, p. 92, l. 3 Vogt; Vita Euthymii patr. CP, ed. P. Karlin-Hayter, Bruxelles 1970, p. 67, 3): πεντηκοστῆς EVB Glyc. 554, 5 Fabrot: πεντηκοστήν Zon. III, 447, 3: die inter pentecosten interiecta Gabius 48^v 24 ἀπῆλθε — βασιλεὺς: ἀπῆλθεν ὁ βασιλ. μετὰ προόδου A καὶ: ὁ B 25 μέλλειν om. B 26 εἰς post τις add. B ἐκ: ἀπὸ M παχείᾳ ῥάβδῳ A ἰσχυρᾷ: στιβαρᾷ B 28 αἰωρημένῳ V: αἰωρουμένῳ ACE: ἑωρουμένῳ F: ἠωρημένῳ B: ἑωρημένῳ MN βιαίας: βίας B 30 τε: τις B 31 νόσῳ B ἐν om. M 35 δ': δὲ B 35/36 καὶ ἡ dittogr. post. ἕκτοτε V 37 σαββάτου F Fabrot: σαββάτῳ Theoph. Cont. 365, 23: om. ACEVBMN: 38 τοῦ μεγάλου Theoph. Cont. 365, 23: τοῦ κυρ F Fabrot: om. ACEVBMN: qui quadripartitos canones magni Cosmae explevit Gabius 48^v Κοσμᾶ: σαββάτου B 39 ἀπαναινομένου ACEVN: ὀργιζομένου M: οὐ παραγενομένου B

40 χός. 'μὴ ὀργίζου, μηδὲ χαλέπαινε, ὦ βασιλεῦ. προγεγραμμένον γὰρ ἦν παθεῖν σε παρὰ τοῦ προφήτου Δαβὶδ, εἰρηκότος· 'ὄσα ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρὸς ἐν τῷ ἁγίῳ σου, καὶ ἐνεκαυχῆσαντο οἱ μισοῦντές σε ἐν μέσῳ τῆς ἑορτῆς σου.' δεῖ οὖν σε, δέσποτα, ἀπὸ τοῦ νῦν ἐπ' ἄλλα δέκα ἔτη κατασχεῖν τὴν βασιλείαν.' ὁ δὲ καὶ γέγονεν. ἀπέθανε γὰρ κατ' αὐτὴν τὴν
45 ἡμέραν μετὰ δέκα χρόνους, ἐν ἣ καὶ ἐπλήγη.

22. Ἦγάγετο δὲ καὶ τετάρτην γυναῖκα Λέων ὁ βασιλεὺς, Ζωὴν τὴν Καρβωνοψίαν, ἥτις ἐβίω χρόνον συχνὸν μετ' αὐτοῦ ἀστεφής.

23. Τῶν δὲ Βουλγάρων ταῖς ἐφόδοις Ῥωμαίους ἐπιτριβόντων, οἱ ἐξ Ἄγαρ μαθόντες τοῦτο στόλον ἐξαρτύσαντες κατὰ τῶν παραλίων τῆς
50 ἀρχῆς Ῥωμαίων ἐκέμπουσιν, ἐπιστήσαντες τῷ στόλῳ ναύαρχον Λέοντα τὸν Ἄτταλέα, τὴν Χριστιανῶν ἐξομοσάμενον πίστιν, | κὰν τῇ Τριπόλει οἰκήσαντα, κὰξ αὐτῆς εἰληφότα τὴν προσηγορίαν. ἐφθασε δὲ τὸν βασιλέα ἡ περὶ τοῦ Τριπολίτου ἀγγελία κατὰ τὸ ἐμπόριον τοῦ Βοσιπίου, ἐκείσε γενόμενον ἐπὶ τῷ ἀνακαινίσαι τὴν μονὴν Χριστοφόρου πρωτο-
55 βεστιαρίου αὐτοῦ. προσετίθεισαν δ' οἱ ἀγγελιαφόροι, ὡς κατ' αὐτῆς ἔχει τὴν ὁρμὴν τῆς βασιλίδος. πέμπει οὖν ὁ βασιλεὺς Εὐστάθιον τὸν τηλικαῦτα δρουγγάριον τῶν πλωίμων μετὰ τοῦ στόλου, ὃς μὴ δυνηθεὶς ἀντιτάξασθαι τῷ Τριπολίτῃ ὑπεστράφη κενός. ἐπόμενος δὲ τούτῳ ὁ Τριπολίτης εἰσῆλθεν εἰς τὰ στενὰ τοῦ Ἑλλησπόντου, καὶ μέχρι τοῦ
60 Παρίου κατέλαβεν. ὅπερ τῷ βασιλεῖ ἀγγελθὲν εἰς μεγάλην ἐνέβαλεν

44 die 12. mens. Mai a. 912   47 nuptiae factae sunt die 9. mens. Ian. a. 906
51 a. 904

41 Ps. 73, 3/4   cap. 22: Theoph. Cont. 366, 10/11; Zon. III, 446, 1;
Glyc. 555, 7—555, 9   cap. 23: Theoph. Cont. 366, 11—368, 5

ACEVBMN FH 40 ὦ om. M ὦ βασιλεῦ: τῷ βασιλεῖ C 40/41 ἦν — Δαβὶδ: ἦν παρὰ τοῦ προφ. Δαβὶδ τὸ παθεῖν σε B 41 εἰρηκότος: εἰρημένον M 42 σου post ἐχθρὸς B 43 ἄλλοις δέκα ἔτεσι A 44 γέγονεν — καὶ: γέγονε. μετὰ γὰρ δέκα ἔτη ἀπέθανε κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν A κατ' αὐτὴν ACEMN: τῇ αὐτῇ Theoph. Cont. 366, 8: κατὰ ταύτην VB 45 χρόνους VBMNF: ἔτη ACEH καὶ om. B 47 Καρβωνοψίαν B ἀστεμφής V 51 Χριστιανῶν AVBMN: Χριστιανῶν C: τῶν Χριστιανῶν E κὰν: καὶ B 52 ἐφθασε — βασιλέα: ἐφθασεν οὖν καὶ περὶ τὸν βασιλέα B 53 περὶ om. BM Βοῖταίου E 54 ἐκαινίσαι Χριστοφόρον πρωτοβεστιαρίον C 55 αὐτοῦ ACEMN Theoph. Cont. 366, 18: om. VB δ': δὲ AB ἀγγελιαφόροι AENV: ἀγγελιοφόροι CB: ἀγγελιοφόροι M 56 ἔχειν B 57 τοῦ om. M παντὸς ante στόλου add. ACE 58 ὑπεστράφη VMN: ἀπεστράφη Theoph. Cont. 367, 1: ὑποστρέφη B: ὑπέστρεψε ACE 60 Παρίου AENVF: Παρίου CMN Theoph. Cont. 367, 2 τῷ βασιλεῖ om. B ἐνέβαλεν: ἐνέβαλλε τὸν βασιλέα B 60/61 ἀθυμίαν ἐνέβαλε A

ἀθυμίαν καὶ ταραχήν. Ἰμέριω γοῦν τῷ πρωτοασηκρήτις τὴν ναυτικὴν ἐγχειρίσας δύναμιν κατὰ τοῦ Τριπολίτου ἀπέστειλεν, ὃς Ἄβυδον διελθὼν καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος Στροβίλω προσορμίζει, εἶτα καταίρει πρὸς Ἰμβρον. Σαμοθράκην δὲ διαβάς κατέλαβε τοὺς πολεμίους ναυλοχοῦντας ἐν Θάσῳ. πλὴν πλήθει τε καὶ προθυμίᾳ ὑπερέχοντα αὐτοῦς ἰδών, οὐδὲ πλησιάσαι τούτοις τετόλμηκεν. ὁ δὲ Τριπολίτης ὀπισθόρμητος γεγυώς καὶ κατὰ Θεσσαλονικὴν γενόμενος ταύτην ἐπολιόρησε, κατασχέθεις καὶ Λέοντος τοῦ στρατηγοῦ ἐν αὐτῇ, ᾧ Χατζιλιάκιος τὸ ἐπώνυμον. ἐγένετο δὲ χύσις αἱμάτων πολλή καὶ αἰχμαλωσία.

70 24. Ῥοδοφύλης δὲ τις κουβικουλάριος κατὰ τινα χρεῖαν ἐν Σικελίᾳ πεμφθεὶς μετὰ χρυσίου λιτρῶν ἑκατόν, νόσῳ περιπεσὼν ἐν Θεσσαλονικίᾳ εἰσῆλθεν ἐφ' ᾧ | ἐπιμελείας ἀξιώθη. ὄνπερ κατασχὼν ὁ Τριπολίτης καὶ πολλὰ βασάνισας διὰ τὸ χρυσίον ἀπέκτεινε μηδὲν ἔχειν ἰσχυριζόμενον. τοῦτο γὰρ ἔτυχε καταλιπὼν ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπερ Συμεῶν ἀσηκρήτις διερχόμενος ἀνείλετο. καὶ τοῦ Τριπολίτου βουλευθέντος καταστρέψαι τὴν πόλιν ὁ Συμεῶν λαβεῖν αὐτὸν χρυσίον ἐμήνυσε καὶ τῆς καταστροφῆς ἀποσχέσθαι. ὁ καὶ γέγονε, καὶ λαβὼν τὸ χρυσίον ὁ Τριπολίτης ἀπενόστησεν. ἀποδεξάμενος δὲ τὸν Συμεῶν τοῦ ἔργου ὁ βασιλεὺς πατρικίον καὶ πρωτοασηκρήτις τετίμηκε. πυθόμενος δὲ τὴν τῶν Σαρακηνῶν ὑποστροφὴν ὁ ναύαρχος Ἰμέριος πρὸς τὴν κατ' αὐτῶν διανίσταται δίδωσιν. οἱ δὲ τῇ Κρήτῃ προσίσχουσι, καὶ ἀπόμοιραν δόντες τοῖς Κρησὶ τῆς λείας ἀβλαβεῖς οἴκαδε ἀπενόστησαν, ἄπρακτον ἐν Λήμνῳ καταλιπόντες τὸν Ἰμέριον. ὁ δὲ βασιλεὺς πρὸς τὴν ἑω δὺο γενναιοτάτῳ ἐκπέμπει στρατηγῷ, Εὐστάθιόν τε τοῦ γένους τῶν Ἀργυρῶν καταγόμενον καὶ Ἀνδρόνικον τὸν ἐκ τοῦ Δουκός, οἵτινες πολλὰ τρόπαια ἐστήσαντο κατὰ τῶν Ἀγαρηῶν.

67 Thessalonice urbs capta est die 31. mens. Iul. a. 904

cap. 24: Theoph. Cont. 368, 6—369, 5

ACEVBMN F 61 γοῦν: γὰρ C πρωτοασηκρήτις AENV: πρωτοασηκρήτῃ C: πρωτοασηκρήτῃ M: πρωτοασηκρήτης Theoph. Cont. 367, 4 cod. V: πρωτοσπαθάρῳ B 63 Στροβίλω AENVN: Στρουβίλω C: Στροβήλω B 64 Σαμοθράκην B 65 ἰδὼν αὐτοῦς B 67 ἐπολιόρηκε A 68 στρατηγοῦ ACEMN: στρατηγούτου VB 69 ἄμετρος post αἰχμ. add. A 70 τινα: τινος V εἰς Σικελίαν B 72 εἰσῆλθεν MN ἐφ' ᾧ om. B 73 ἔχων C ἔχειν om. M 74 τοῦτο γὰρ: τοῦτον γοῦν B 76 χρυσίον λαβεῖν αὐτὸν VB 77 καὶ alt. om. B γὰρ post λαβὼν add. B ὁ Τριπ. τὸ χρ. A 78 ὑπενόστησεν B τοῦ Συμεῶν τὸ ἔργον ACE 79 αὐτὸν post πατρικίον add. ACE πρωτοασηκρήτην C τοῦτον ante τετιμ. add. B τετίμηκε(ν) VBF: ἐτίμησε ACEMN 80 Ἰμέριος B διανίσταται VBMN Theoph. Cont. 368, 17: ἀνίσταται ACE 82 καταλιπόντες ἐν Λήμνῳ B 83 Ἰμέριον B δύο post βασιλεὺς E γενναιοτάτους CB 84 στρατηγῷ AVMN: στρατηγούς B: ἀρχηγούς C: ἀρχηγῷ E τε: τὸν A 85 Δουκός CEVB: Δούκα AMFH: Δούκα N οἵτινες: οἱ ACE

25. Σαμωνᾶς δὲ ὁ τὴν ἐπιβουλὴν καταμηνύσας διαφερόντως τιμώ-
 μένος τῷ βασιλεῖ ἐξελεθῆν ἐν τῇ αὐτοῦ μονῇ προφασισάμενος φυγῇ ἐχρή-
 90 πους ἀγκυλοκοπῶν. ἀποστέλλει οὖν ὁ βασιλεὺς καταδιώξαι αὐτὸν
 Βασίλειον ἑταιρειάρχην τὸν Καματηρόν καὶ τὸν Κρηνίτην Γεώργιον.
 ἤδη δὲ τὸν | Ἄλυον διαπερῶντα τὸν Σαμωνᾶν κατέλαβε Νικηφόρος
 δρουγγάριος ὁ Καμινᾶς, καὶ κατέσχεν ἰκετεύοντα πολλὰ καὶ ὑπισχνού-
 95 ρὸν εὐχῆς χάριν ἐληλυθέναι προφασισάμενος. ἔλθων οὖν Κωνσταντῖνος
 ὁ τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Δουκὸς υἱὸς καὶ τοῦτον ἀναλαβὼν ἐν τῇ πόλει
 ὑπέστρεψεν. εἰσελθόντων δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὸν μὲν ἐν τῇ τοῦ
 καίσαρος Βάρδα οἰκίᾳ φυλάττεσθαι προσέταξεν ὁ βασιλεὺς, Κωνσταν-
 τίνῳ δὲ τῷ Δουκί, ἐπεὶπερ ἐπληροφορήθη, ὡς ταῖς ἀληθείαις προσφεύ-
 5 γων ἦν ἐν Μελιτηνῇ ὁ Σαμωνᾶς, παρήγγειλε, μὴ τοῦτο ἐνώπιον τῆς
 συγκλήτου εἰπεῖν, ἀλλ' ὅτι ἐν τῷ Σιριχᾶ χάριν εὐχῆς ἀπήει. ἐβούλετο
 γὰρ συγγνώμης τοῦτον τυχεῖν. ἔωθεν δὲ προσκαλεσάμενος τὴν σύγκλη-
 10 τον καὶ εἰς μέσον τὸν Κωνσταντῖνον παραγαγὼν ἠρώτα μεθ' ὅρκων,
 οὕτωςι λέγων· 'πρὸς τοῦ θεοῦ καὶ τῆς ἐμῆς κεφαλῆς, ἐφυγεν ἐν Συρίᾳ
 ὁ Σαμωνᾶς ἢ οὐ;' ὁ δὲ τοὺς ὅρκους εὐλαβηθεὶς (παρηγγέλη γὰρ ἀνε-
 ὅρκων πρῶτον τὴν ἀλήθειαν ἀποκρύψασθαι) ὠμολόγησε πάντων ἐνώ-
 πιον, ὅτιπερ εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα ἀπήει Μελιτηνὴν. ὁ δὲ βασιλεὺς
 τὸν μὲν Κωνσταντῖνον μετ' ὀργῆς ἀπεπέμψατο, τὸν δὲ Σαμωνᾶν ἐν
 15 τοῖς τοῦ καίσαρος κατέχουσιν διωρίσατο. καὶ μετὰ ταῦτα ἐκεῖθεν τε
 ἐξεβλήθη καὶ τῆς προτέρας ἡξιώθη τιμῆς.

26. Ἐτέχθη δὲ τῷ βασιλεῖ ἀπὸ Ζωῆς τῆς τετάρτης αὐτοῦ γαμετῆς

16 a. 905

cap. 25: Theoph. Cont. 369, 5—370, 7; Zon. 448, 7—449, 4 cap. 26: Theoph.
 Cont. 370, 8—370, 20; Zon. III, 446, 3—446, 11; Glyc. 555, 9—555, 13

ACEVBMN F 87 μηνύσας E 87/88 διαφ. τῷ βασ. τιμ. A 88 προφασισά-
 μένος B 89 δημοσίους ACVMN: δημοσίου E: δημοσίᾳ B 90 ἀγκυλοκοπῶν
 VBMN Theoph. Cont. 369, 8: ἀγκυλοτομῶν ACE 91 Κρηνίτην ACEBNF:
 Κρηνίτην VM: Κρινίτην Theoph. Cont. 369, 10 cod. V 92 καταλαβὼν B
 93 καὶ pr. om. B 94 δ' B τῷ om. B Συριχῶ B 95 ἐληλυθ. om. M
 1 Δουκὸς EVB Theoph. Cont. 369, 15: Δούκα ACM: Δούκα NF λαβὼν B
 2 δέ: οὖν B 2/3 τοῦ Βάρδα τοῦ καίσαρος M 3 τοῦ ante Βάρδα add. VB
 (sed cf. Theoph. Cont. 369, 18) προσέταξε φυλάττεσθαι B 4 Δούκα A
 ἐπληροφορήθη MN (ἐπληροφορηθ' F) ταῖς — προσφεύγων: ὡς ἀληθείας φεύγων B
 6 εἰπεῖν ante 5 ἐνώπιον BM Συριχῶ B χάριν εὐχῆς VBMN Theoph. Cont. 369, 21:
 εὐχῆς χάριν ACE 8 καὶ om.; B 9 ἐφυγεν B 10/11 ἀνευ ὀρκων πρῶτον
 VBMN: πρῶτον ἀνευ ὀρκων ACE 11 γὰρ post ὠμολόγ. add. A 13 ἀπεπέμ-
 ψατο μετ' ὀργῆς B 16 τῆς ante Ζωῆς add. B γαμετῆς: γυναικὸς C

παιδίον ἄρρεν, οὔτερον ἐν τῇ γεννήσει κομήτης ἐφάνη, τὰς | ἀκτίνας ἐπ' ἀνατολὰς ἀφίεις καὶ λάμπων ἄχρι τεσσαράκοντα ἡμερῶν. ἐβόησεν δὲ τὸ παιδίον ἐν τῇ ἀγία σοφία Νικόλαος ὁ πατριάρχης, ἀναδειξαμένον αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀγιασμάτων Ἀλεξάνδρου (τοῦ αὐταδέλφου) τοῦ βασιλέως, τοῦ πατρικίου Σαμωνᾶ καὶ τῶν τῆς συγκλήτου ἐξόχων. εὐλογηθὴ δὲ μετὰ Ζωῆς ὁ Λέων ὑπὸ Θεωμᾶ πρεσβυτέρου, ὅστις καὶ κατηρέθη, καὶ (αὐγοῦσταν) αὐτὴν ἀνηγόρευσε. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν ὁ πατριάρχης εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰσέρχεται διεκώλυε τὸν βασιλέα, 25 ἔθεν διὰ τοῦ δεξιῦ μέρους διήρχετο εἰς τὸ μιτατώριον.

27. Προεβλήθη δὲ καὶ ὁ πατρικίος Σαμωνᾶς παρακοιμώμενος, πρὸς πᾶσαν παρανομίαν καὶ κακίαν συνεργὸς αὐτῷ καθεστῶς δεξιώτατος. παρεσκεύασε γὰρ τὸν βασιλέα ἀναγκάσαι τὸν πατριάρχην καὶ ἄκουτα προσδέξασθαι αὐτὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὁ δὲ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς μεταπεμψάμενος αὐτὸν λιπαρῶς ἔδειτο προσδεχθῆναι. ἐπεὶ δὲ 30 μὴ προσίετο τὴν ἐντευξίν, ἀπὸ τοῦ λεγομένου Βουκολέοντος πλοῖω μακρῶ ἐμβιβάσαντες διαπερῶσιν ἐν τῇ Ἱερείᾳ, ἀφ' ἧς πεζῆ τὴν ὁδοπορίαν ποιοῦμενον ἄγουσιν εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ κτισθὲν μοναστήριον τῶν Γαλακρηνῶν. οὐ πολὺς παρήλθε καιρὸς, καὶ χειροτονεῖται πατριάρχης ὁ σύγκελλος Εὐθύμιος, ἀνὴρ θεοσεβῆς καὶ ἀρετῆς ἥκων εἰς τὸ ἀκρότατον. φασὶ δ', ὅτι καὶ ὄπαναιόμενος τὴν ἱερωσύνην θεῖα ἀποκαλύψει ἐπίσθη αὐτὴν καταδέξασθαι. διανοεῖτο δὲ ὁ βασιλεύς, πολλῶν ἔλλογιμων ἀνδρῶν εἰς τοῦτο συνεργούντων αὐτῷ, νόμον θεῖναι τοῦ ἄγεσθαι τὸν ἄνδρα | κατὰ ταῦτον τρεῖς ἢ καὶ τέσσαρας γυναῖκας. ἀλλὰ τοῦτο μὲν πάσῃ σπουδῇ 40 διεκώλυεν ὁ πατριάρχης.

19 die 6. mens. Ian. 906

23 die 9. mens. Ian. a. 906

34 mens. Febr. a. 907

cap. 27: Theoph. Cont. 370, 21—371, 11; Zon. III, 449, 3—449, 14; Glyc. 555, 13—556, 1

ACEVBMN FH 17 γεννήσει VBMN Theoph. Cont. 370, 9: γενέσει ACE 18 ἄχρι ACEMN: μέχρι VB 20 αὐτὸ BMN: αὐτὸν ACEV: αὐτῶν Theoph. Cont. 370, 13 cod. V τῶν ἀγιασμάτων: τοῦ ἁγίου βασιτῆματος FH Theoph. Cont. 370, 13 τοῦ αὐταδέλφου Fabrot: Alex. imperatoris frater Gabius 49^r: τοῦ ἀδελφοῦ M: om. ACEVBNFH Theoph. Cont. 370, 13 cod. V 21 καὶ ante τοῦ add. ACE 22 δὲ om. MN (sed cf. Theoph. Cont. 370, 16) πρεσβυτέρου: ἱερέως B ὅστις: ὅς B αὐγοῦσταν Fabrot: Augustam declaravit Gabius 49^r: βασιλίσσαν Theoph. Cont. 370, 17: om. ACEVBMNFH καὶ ante διὰ add. V 24 εἰσέρχεται διεκώλυε (διεκώλυεν H) VBMNH: εἰσέρχεται διεκώλυεν Theoph. Cont. 370, 19: διεκώλυεν εἰσέρχεται ACE 26 καὶ om. ACE 27 αὐτῷ VB: τῷ βασιλεῖ Theoph. Cont. 370, 22: αὐτοῦ ACEMNH: αὐτ' F 28 καὶ ἄκουτα post 29 αὐτῶν ACE 29 κατ' ἀρχὴν B 31 λεγομένου om. B 32 ἐν τῇ: εἰς τὰ A Ἱερεία EMN: Ἱέρια A: Ἱερία C: Ἱερία B: Ἱρία B: Ἱρία Theoph. Cont. 371, 5 cod. V ἀφ' ἧς om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 371, 5) 33 καὶ ante ἄγουσιν add. A αὐτῶν post ἄγουσιν add. B ἐς ACE Γαλακρηῶν C 35 τὸ ἀκρότατον: τὴν ἀκρότητα B 37 ὁ om. V 38 κατὰ ταῦτον: κατ' αὐτὸν B 39 τέσσαρας ACEBF Theoph. Cont. 371, 10: τέτταρας VMN 40 διεκώλυεν ACEMN: διεκώλυεν VB

28. Ἰουνίῳ δὲ μηνὶ προσεκλήθη Λέων ὁ βασιλεὺς παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ Λιβῶς εἰς τὴν καινουργηθεῖσαν παρ' αὐτοῦ μονὴν ἔγγιον τῶν ἀγίων ἀποστόλων, ἐφ' ᾧ τὰ ἐγκαίνια ἐπιτελεῖσαι καὶ ἀριστήσῃαι. ἐξαίφνης οὖν ἐπνευσεν ἄνεμος λιπὸς σφοδρός, καὶ συνέσεισεν οἰκοδομὰς πολλὰς
45 καὶ συνετάραξε τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐξεφόβησεν, ὡς πάντας φεύγειν ἐκ τῶν οἰκιῶν εἰς τὰ ὑπαιθρα. ὄμβρος δὲ ἐπιγεγόμενος ἔσθησε τὴν τοιαύτην καταγίδα.

29. Στόλου δὲ τῶν Ἀγαρηνῶν κατὰ Ῥωμαίων ἐξεληθόντος ὁ βασιλεὺς Ἰμέριον τὸν λογοθέτην τοῦ δρόμου ἀρχηγέτην τοῦ Ῥωμαϊκοῦ
50 κατεστήσατο στόλου. προσετάχθη δὲ καὶ Ἀνδρόνικος ὁ Δουξ συνεισελθεῖν αὐτῷ καὶ ἀγωνίσασθαι κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν. ὁ δὲ Σαμωνᾶς τῶν τῶν Δουκῶν γένει ἀκατάλλακτος ὢν ἐχθρὸς διὰ τὴν παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου κατὰσχῆσιν ὑποθέσις τιμὴ τῶν Ἀνδρονίκου φίλων ἔπεισε γράψαι λαθραίως, μὴ ἔν τοις πλοίοις εἰσελθεῖν, τοῦ Ἰμερίου παράγγελμα ἔχοντος
55 ἐκ βασιλείως, ὑποβολῆ τοῦ Σαμωνᾶ, ἐκτυφλῶσαι αὐτόν. ὡς οὖν ἐδέξατο τὸ γράμμα, οὐκ ἤθελε τῷ Ἰμερίῳ συνελθεῖν. διὸ καὶ μόνος ἠναγκάσθη κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς συμβαλεῖν τοῖς ἐχθροῖς, καὶ συμβαλὼν ἐτρέψατο κατὰ κράτος καὶ ἠφάνισε. τοῦτο μαθὼν ὁ Ἀνδρόνικος καὶ τοῖς ὄλοις ἀπεγνώκως, συσκευασάμενος ἅμα συγγενέσι
60 καὶ δούλοις αὐτοῦ ἀπελθὼν κατέσχε τι φρούριον ἄνωθεν τοῦ Ἰκονίου διακείμενον, ὃ Καβάλαν ὠνόμαζον, καὶ εἰς ἀποστασίαν ἐβλεψεν. οὐκ ἀνίει δ' ὁ Σαμωνᾶς ἀφορμῆς δραξάμενος καὶ παροξύνων καὶ συνταράσσων τὸν βασιλέα, καὶ λέγων, ὡς ἔγω πάσαι κατανενοήκειν τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὡς ἀποστασίαν ὠδίνει, καὶ ὡς χρή προκαταλαβεῖν τὰς ὁρμὰς αὐτοῦ.
65 ἐπεὶ δὲ τῇ σῆ μελλήσει, ὦ βασιλεῦ, παρεῖται μὲν ὁ ἐπιτιθήδεις καὶ ῥᾶστος καιρός, καὶ ὥχτο ἐκ μέσων ἡμῶν τῶν χειρῶν ὁ πολέμιος, τὸν δεῦτερον

58 mense Oct. a. 906(?)

cap. 28: Theoph. Cont. 371, 12—371, 18 cap. 29: Theoph. Cont. 371, 19—373, 14; Zon. III, 449, 15—452, 3; Glyc. 556, 4/5 66 δεῦτερον ... πλοῦν: pron., cf. Plat. Phd. 99d; Mac. 3, 20; Apost. 5, 98

ACEVBMN FH 41 ἐκλήθη B 43 διαριστήσῃαι B 44 λιπὸς σφοδρός: λιαν σφοδρός B συνέσεισεν: συνέστησεν M 45 ἐξεφόβησεν: συνεφόβησεν M 46 ἔξ E δ' ACE ἐπιγινόμενος E 49 Ἰμέριον B 50 συνεξελθεῖν B 52 ἐχθρὸς VB Theoph. Cont. 371, 23: om. ACEMNFH παρὰ τοῦ: τοῦ παρὰ B 53 γράψαι B 54 εἰσελθεῖν (συνεισελθεῖν E) post μὴ ACE Ἰμερίο B 56 Ἰμερίῳ B συνελθεῖν ACMN: συνεισελθεῖν EVB: εἰσελθεῖν F Theoph. Cont. 372, 6 57 Ὀκτωβρίου CE 59 συσκευασάμενος: συμβουλευσάμενος VB καὶ post ἅμα add. MN 60 τι ACEVN: τὸ B: τε M 61 διακείμενον om. ACE Καβάλαν ACMN Theoph. Cont. 372, 11: Κάβαλαν E: Γαβόλαν VB ἐβλεψαν B 61—63 οὐκ—βασιλέα: ὁ γούν Σαμ. ἀφορμῆς δραξ. παρώξυνε τὸν βασ. συνταρ. αὐτόν A 62 δ' CEVBF: δὲ MNH καὶ pr. om. B 63 πάλιν κατενόησα B 63/64 ἄνθρωπον — ὠδίνει: ἄνθρ. ἀποστασίαν ὠδίνοντα A 64 καὶ pr. om. CE 65 καὶ ῥᾶστος om. B 66 τῶν χειρῶν ἡμῶν AM

κἄν πλοῦν ποιητέον, μὴ καὶ λάθῃ δράσας τι μᾶλλον, ἢ παθῶν. τοῦτοις
 τοῖς λόγοις ὡσπερ ὑπό τινος πλήκτρον υγιεῖς ὁ βασιλεὺς τὸν Ἰβηρίτ-
 ζην Γρηγοράν, δομέστικον τῶν σχολῶν καὶ κηδεστήν Ἀνδρονίκου τυγ-
 70 χάνοντα, μετὰ δυνάμεως ἀδρᾶς ἀποστέλλει κατ' Ἀνδρονίκου, ὅπερ
 μάθων ἐκεῖνος, καὶ ὡς ὁ πατριάρχης Νικόλαος, ᾧ τὰ πολλά θάρρει,
 ἐξεβλήθη τῆς ἐκκλησίας, καταλιπὼν τὴν Καβάλαν πανοικί προσέφυγε
 τοῖς Ἀγαρηνοῖς. ὃν ὁ ἀμερμουμνης ἐντίμως καὶ μεγαλοπρεπῶς ὑπεδέξατο.
 ἀναλογιζόμενος δ' ὁ βασιλεὺς, οἷον ἀπώλεσε στρατηγόν, καὶ οἷον ἔξειν
 75 πολέμιον ἐμελλεν, ἤσχαλλε καὶ ἐδυσφόρει καὶ τρόπον ἐξήτει, πῶς ἂν
 αὐτὸν Ῥωμαίοις ἐπανασώσῃται. ἐγένετο οὖν γράμμα βασιλικὸν πᾶσάν
 τε ἀμνηστῖαν αὐτῷ κακῶν χαρίζομενον, τὴν οἰκαδέ τε ἐπιστροφὴν ἐπι-
 τρέπον, καὶ τὴν προτέραν εὐημερίαν καθυπισχυνούμενον, καὶ μυρίας
 ἄλλας δωρεάς καὶ εὐεργεσίας. ὅπερ ἐλίξαντες κηρῷ λαμπάδι προσει-
 80 κῶτι διδοῦσί τινα τῶν Σαρακηνῶν ἀπὸ τοῦ πραιτωρίου ἐκβληθέντι καὶ
 μεγαλοπρεπῶς φιλοφρονηθέντι, ἐπισκήψαντες ἀπελθῆεν ἐν Συρίᾳ καὶ
 ἐγχειρίσαι τοῦτο τῷ | Ἀνδρονίκῳ. ἀπελθόντα γοῦν τὸν Σαρακηνὸν
 προσλαβόμενος ἰδίᾳ ὁ Σαμωνᾶς· 'οἶδας, ὃ κατέχεις; ἡρώτα, τὸν κηρὸν
 αἰνίζαμενος. ἀγνωοῖν δ' ἐκείνου φήσαντος 'ὃ δοθεῖς σοι κηρὸς, ὦ φίλος,'
 85 ἔφη, 'τῆς Συρίας ἐστὶν ἡ ἀπώλεια. καὶ εἴ τι κήδη τοῦ ἔθνους τοῦ σοῦ
 καὶ τῶν ὁμοπίστων, χερσὶ κατάθου τοῦτο τοῦ Οὐζήρ.' ὥστε δὲ διακο-
 νῆσαι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ παραγγελεθεῖσι, καὶ δώροις αὐτὸν μεγίστοις πολυ-
 τελῶς ἐφιλοφρονήσατο. ἀπελθὼν οὖν ὁ Σαρακηνὸς ἐνεχείρισε τῷ Οὐζήρ
 τὸν κηρὸν. ὃν καθελὼν ἐκεῖνος καὶ τὸ γραμματίον εὐρών, καὶ τὸν ἐν
 90 τούτῳ κείμενον ἀναλεξάμενος νοῦν, ἀπήγγειλε τῷ ἀμερμουμνη. καὶ
 εὐθὺς Ἀνδρόνικον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ τὸ δεσμοτῆριον ὑπεδέχετο. ἐπὶ
 πολὺ οὖν κακοχούμενοι, καὶ μὴ φέροντες τὰ ἐκ τῆς φυλακῆς λυπηρά,
 ἠναγκάσθησάν τινες τὴν οἰκείαν ἐξομώσασθαι πίστιν. ὁ μὲν οὖν Ἀνδρό-
 νικος οὕτω καὶ τὸν βίον κατέλυσε. Κωνσταντῖνος δὲ ὁ τούτου υἱὸς πρό

72 a. 906 76/77 inter diem 22. mens. Oct. a. 906 et mens. Febr. a. 907

ACEVBNM FH 67 κἄν — παθῶν: κἄν γοῦν πλοῦν αἰρετέον καὶ μὴ δράσας τι
 μᾶλλον λάθῃ ἢ παθῶν B λάθῃ: λάθρα E 68 ὑπό om. B Ἰβηρίτζην ACEVN:
 Ἰβηρίτζην M: Ἰβηρίτζιν B 69 τῶν om. N 70 κατ': κατὰ τοῦ E ὅπερ:
 ὃ ACE 71 τὰ om. E 72 Καβάλαν ACVMN: Κάβαλαν E: Γαβάλαν B
 73 ὃ om. M ἀμερμουμνης VM 75 πόλεμον A ἤσχαλλε AV: ἤσχαλε CEBMN
 76 τοῖς ante Ῥωμ. add. ACEMNFH ἐπανασώσεται B 77 τε pr. om. ACE κακῶν
 om. ACE 78 αὐτῷ καὶ πάλιν post εὐημ. add. A 79 εὐεργεσίας καὶ δωρεάς A
 80 ἐκβληθέντος C 81 φιλοφρονηθέντι VBMN: φιλοτιμηθέντι AE: φιλοτιμηθέντα C
 82 ἀπελθόντα ACEMN: ἀπαλλαγέντα VB 83 ἡρώτα om. AB 86 Οὐρζή E
 ὥστε: ὡσάν A διακονήσῃ A 88 οὖν: δὲ B Οὐζήρ ACVMN: Οὐρζή E:
 Οὐζήν B 89 ὃν καθελὼν: ὄνπερ ἐλῶν B γραμματίον ACVMN: γραμματεῖον E:
 γράμμα B 90 τούτῳ: αὐτῷ VB ἀπήγγειλε om. CE ἀπήγγειλε — ἀμερμ-
 ἀμερμ. ἀπαγγέλλει A τῷ om. C 91 τὸ om. B ὑπεδέχετο CEVMN: ὑποδέ-
 χεται A: ὑπεδέξατο B 92 κακοχούμενοι MN 94 καὶ om. B

- 95 τοῦ θανεῖν ἐκεῖνον, εἰδήσει καὶ τοῦ πατρός, συσκευασάμενος μετὰ καινῶν ἄλλων τῶν περὶ αὐτόν (ἐτύγγαλον γὰρ συχνοὶ μετ' αὐτοῦ ἔτι ἐν τῇ φρουρᾷ καθειργμένοι διὰ τὸ μὴ θελῆσαι τὸ οἰκεῖον ἀπώμοτον θέσθαι σέβας) τὰ δεσμὰ διαρρήξαντες ἐξέρχονται τῆς φυλακῆς, καὶ καλωδίω ἑαυτοὺς καθιμήσαντες Ἴππων τε εὐπορήσαντες ἀπεδίδρασκον.
- 5 στρατιωτῶν δὲ πεμφθέντων εἰς τὴν κατάσχεσιν τούτων, νῦν μὲν ὑποστρέφοντες καὶ πολεμοῦντες, νῦν δὲ χρυσοῖον ῥιπτοῦντες ἀπεσκευάζοντο τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτως ἴσχυσαν ἐπιβῆναι τῶν ὀρίων Ῥωμαίων. ταχὺ μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς τὸν Κωνσταντῖνον | μετεπέμψατο, καὶ ὡς αὐτὸν ἀγαγῶν δώροισι παντοίοις αὐτὸν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐφιλοφρονήσατο.
- 10 30. Πληρωθείσης δὲ τῆς ἐντυχίας, ἐν τῷ μέλλειν ἀπὸ τοῦ χρυσοτρικλίνου ἐξίεναι τὸν Κωνσταντῖνον (ἐκέισε γὰρ ἐποίησατο τὴν αὐτοῦ δοχὴν ὁ βασιλεὺς) ὑποστρέψαι κελεύσας αὐτόν, ἐνατενίσας πρὸς τὰς ἐσθηλωμένας ἀνωθεν τῆς πύλης εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς θεομήτορος ὁ βασιλεὺς, τάδε πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον εἰρήκει· 'μή σε πλανᾷτω, ὡς
- 15 Κωνσταντῖνε, τὸ ὄνομα, μηδὲ διὰ τοῦτο οἴου κατάρξειν Ῥωμαίων. ἡ βασιλεία γὰρ τῷ ἐμῷ υἱῷ Κωνσταντίνῳ ἐκ θεοῦ τεταμίευται, καὶ τοῦτο μὲν δῆλον γέγονεν ἐκ προρρήσεων θείων ἀνδρῶν καὶ προορᾶν τὰ μέλλοντα διὰ καθαρότητος κτησαμένων. ἔμμενε οὖν τῇ δοθείσῃ σοι τάξει, καὶ μὴ φαντάζου τὰ ὑπὲρ σεαυτὸν. ἡ μὴν ἴσθι, ὡς τυραννήσαντος ἡ κεφαλὴ σου
- 20 σώματος ἄτερ διὰ τῆσδε τῆς πύλης εἰσελεύσεται.' ὁ καὶ γέγονεν ὕστερον. μετὰ θάνατον γὰρ τοῦ Λέοντος τυραννήσας ὁ Κωνσταντῖνος ἀνηρέθη ἐν τῷ τοῦ γενικοῦ σεκρέτῳ, καὶ διὰ τῆς ῥηθείσης πύλης λυθρῶ καὶ αἵματι σταζομένη εἰσήχθη ἡ τούτου κεφαλὴ εἰς τὰ βασίλεια. ὁ δὲ βασιλεὺς διὰ τινα ὑπόνοιαν Εὐστάθιον μάγιστρον τὸν Ἀργυρὸν μετεκίνησε τῆς
- 25 ἀρχῆς (ἦν γὰρ δρουγγάριος τῆς βίγλας), ὃς καὶ ἀπίων οἴκαδε φαρμάκῳ κατεργασθεὶς ἐτελεύτησε, πολὺν πόθον αὐτοῦ τῷ τε στρατῷ καὶ τῷ

cap. 30: Theoph. Cont. 373, 15—374, 19; Zon. III, 452, 3—452, 10; Glyc. 556, 5—556, 18

ACEVBMN F 95 συσκευασάμενος om. ACE 1 καὶ ἕτεροι ante συχνοὶ add. B μετ' αὐτοῦ om. B ἔτι om. ACEB 2 ἐν om. MNH 2/3 ἀπώμοτον — σέβας: σέβας θ. ἀπώμοτον B 4 καλωδίω B Ἴππων τε εὐπορ. om. B ἐλαύνοντες ὅτι τάχιστα post ἀπεδίδρ. add. A 5 τὴν om. VB 6 πολεμοῦντες: μαχομένοι B χρυσοῖον B ἀπεσκευάζονται B 7 ἴσχυσε B ἐπιβῆναι — Ῥωμαίων MN: τῶν Ῥωμαϊκῶν ἐπιβῆναι ὀρίων B: τῶν Ῥωμαϊκῶν ὀρίων ἐπιβῆναι ACE: τῶν ὀρίων Ῥωμαίων ἐπιβῆναι V 9 περὶ: μετ' M 10 ἀπὸ: ἐκ VB 13 ἐσθηλωμένας VBMN: ἀνεσθηλωμένας ACE τοῦ: τῆς M 14 ὁ βασιλεὺς om. B 15 μηδὲ: μὴ B οἴει B κατάρξει ACE 16 τούτων B 17 γέγονε ἐκ προρρήσεων B 18 τῇ δοθείσῃ: διαδοθείσῃ B 19 σεαυτόν: σέ B σου: τοῦ M 21 μετὰ θάνατον dittoгр. E ὁ Κωνστ. om. A 23 σταζομένη MN (sed σταζομένη F) τὰ om. B 25 οἴκαδε ἀπίων A

στόλω καταλιπών, μεμνημένοις τῶν ἀνδραγαθημάτων αὐτοῦ. ἐτάφη δὲ κατὰ τὸ Χαρσιανὸν ἐν τῇ μονῇ τῆς ἁγίας Ἐλισάβετ, ἣν Λέων ὁ πάππος αὐτοῦ ἐκαινούργησεν, ὅς καὶ τὸ τῶν Ἀργυρῶν ἐπιθετὸν ἐκληρώσατο πρῶτος, εἴτε διὰ καθαρότητα βίου, εἴτε καὶ δι' εὐπρέπειαν σώματος, εἴτε καὶ διὰ τινὰ τρόπον τῆς αὐτοῦ γενναιότητος. τοσοῦτον γὰρ περιῆν ὁ ἀνὴρ τῶν ἐπὶ τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ γενομένων ἀνθρώπων, ὥστε μόνος μετὰ τῶν οἰκογενῶν συνερρήγνυτο τοῖς ἐκ Τεφρικῆς Μανιχαίοις καὶ τοῖς ἐκ Μελιτηνῆς Ἀγαρηνοῖς, καὶ τούτους ῥαδίως ἐτρέπετο. καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνον φημιζόμενον φόβητρον ἦν πᾶσι τοῖς ἀντιπάλοις.

31. Χάριν δὲ ἀλλαγίου ἐκπεμφθέντες ἀπὸ τε Ταρσοῦ καὶ Μελιτηνῆς ὁ τε Ἀβελβάκης ἐκεῖνος, καὶ ὁ τοῦ Σαμωνᾶ πατὴρ κατέλαβον τὴν βασιλεύουσαν. καὶ τούτους ὁ βασιλεὺς ἐδέξατο μεγάλην δοχὴν ποιήσας καὶ κόσμῳ πολλῷ τὴν Μαγναύραν κατακοσμήσας, ἐκαλλώπισε δὲ καὶ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν πολυτελῶς, καὶ εἰσήγαγε τούτους ἐκεῖσε, καὶ τὰ τίμια ὑπέδειξεν ἅπαντα καὶ τὰ τῇ θείᾳ λατρείᾳ λειτουργοῦντα σκεύη. τοῦτο δὲ ἀνάξιον ἦν Χριστιανικῆς καταστάσεως, ἀλλοφύλοις ἀνθρώποις καὶ ἄλλοπίστοις ἐκθεσὰ ποιεῖν τὰ καὶ τοῖς μὴ καλῶς βιούσιν εὐσεβείαν ἀθέατα. ὁ δὲ τοῦ Σαμωνᾶ πατὴρ τὴν παρρησίαν, ἣν ὁ τούτου υἱὸς εἶχε πρὸς βασιλέα, καὶ τὴν τιμὴν θεασάμενος καὶ τὴν δόξαν, ἠρετίσατο συνεχίνει τῷ υἱῷ, Μελιτηνὴν τὴν πατρίδα ἀπαρησάμενος. Σαμωνᾶς δὲ οὐ συνεχῶρει, παρήνει δὲ μᾶλλον εἰς τὰ οἰκεία ὑποουστῆσαι καὶ τῆς ἰδίας ἔχθεσθαι πίστεως, προσμένειν δὲ καὶ αὐτόν, εἰ καιροῦ λάβοιτο, ἐκεῖσε γενέσθαι.

32. Τῆς δὲ ἑορτῆς ἐπιστάσης, ἐν ἣ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐν πυρίνας γλώσσαις τοῖς ἀποστόλοις ἐφοίτησεν, ἔστεψε τὸν οἰκεῖον υἱὸν Κωνσταντῖνον ὁ βασιλεὺς διὰ Εὐθυμίου τοῦ πατριάρχου. σπεύδων δὲ ὁ Σαμωνᾶς τὴν τῆς βασιλίδος πρὸς ἑαυτὸν ἐπιστάσασθαι εὐνοίαν Κωνσταντῖνον

cap. 31: Theoph. Cont. 374, 20—375, 8; Zon. III, 452, 11—452, 18; cap. 32: Theoph. Cont. 375, 9—376, 22; Zon. III, 453, 1—454, 17; Glyc. 556, 19—557, 7

ACEVBMN FH 27 μεμνημένων C 28 δὲ: γὰρ B 30 καθαρότητος M καὶ om. CE 31 τινὰ ACEMN Theoph. Cont. 374, 14: om. VB 32 περιὸν B γενομένων ἀνθρώπων VBMN: om. A: ἐκληρώσατο πρῶτος C: καὶ τὰ πρωτεία ἐκληρώσατο E 33 τῆς ante Τεφρ. add. B καὶ ante Μαν. add. B 35 πᾶσι om. A 37 τε Ταρσοῦ καὶ om. B τῆς ante Μελιτ. add. B 38 Ἀβελβάκης ACEVBF Theoph. Cont 374, 20: Βελβάκης N: Βελβάκης M 41 μεγαλοπρεπῶς καὶ ante πολυτ. add. VB 42 λατρεῖα: λειτουργία, supra quod λατρεῖα E λειτουργοῦντα: ὑποουστοῦντα A 44 ἐκθεσὰ VNF: ἐθέατα M: θεατὰ ACEB καὶ τοῖς μὴ: καὶ μὴ τοῖς AB 46 υἱὸς — βασιλέα: εἶχεν υἱὸς εἰς βασ. A 47 τὴν om. B ἀπαρησάμενος: καταλιπὼν B 49 καὶ alt. om. E καιρὸν λήγοιτο A 52 οἰκείον: ἐκεῖνον B 53 διὰ ACEMN Theoph. Cont. 375, 10: δι' VB 54 πρὸς: περὶ B

55 τὸν ἑαυτοῦ ὑπηρέτην ἔκτομίαν ὄντα καὶ τῆς τῶν Παφλαγόνων ὀρμώ-
 μενον χώρας τῇ αὐγούστη παρέσχεεν ὑπηρετεῖν. τοσοῦτον δὲ οὗτος
 ἠγαπήθη παρ' αὐτῆς καὶ Λέοντος τοῦ βασιλέως, ὡς καὶ αὐτὸν τὸν
 Σαμωνᾶν διερεθίσαι πρὸς φθόνον, καὶ διαλοιδορεῖσθαι αὐτῷ πρὸς βασι-
 60 ἀποστείλας ἀπέκειρεν αὐτὸν μοναχὸν ἐν τῇ τοῦ ἁγίου Ταρασίου μονῇ
 δι' αὐτοῦ τοῦ Σαμωνᾶ. μετ' ὀλίγον δὲ πάλιν μεταγνοῦς καὶ προσλαβεῖν
 τοῦτον ἐθέλων μετήγαγε δι' αὐτοῦ τοῦ Σαμωνᾶ εἰς τὴν μονὴν τῶν
 Σπειρῶν. ἐν τῷ Δαματρύϊ οὖν ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐν τῇ τοῦ Σαμωνᾶ
 ἀριστήσας μονῇ, καὶ θεασάμενος τὸν Κωνσταντῖνον εὐθέως διεκελεύσατο,
 65 καὶ ἀπέδυσαν αὐτὸν τὰ τοῦ μονήρους βίου ἄμφια καὶ ἐνέδυσαν στολὴν
 κοσμικὴν. καὶ εὐωχοῦμένους τε παρ' αὐτοῦ δοθῆναι οἱ ἐκέλευσε τὸ ποτή-
 ριον ἐν τῷ ἁρίστῳ, καὶ εἰσερχόμενος ἐν τῷ παλατίῳ ἐφέλκετο καὶ αὐτὸν
 μετ' αὐτοῦ. ὥρων δὲ ὁ Σαμωνᾶς αὐξανομένην τὴν πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον
 τοῦ βασιλέως ἀγάπην ἐπιβουλήν κατ' αὐτοῦ ῥάπτει, τόνδε συντε-
 70 θειμένην τὸν τρόπον. κοινολογησάμενος Μεγίστῳ τῷ κοιτωνίτῃ καὶ
 Μιχαῆλ τῷ Τζιρίθῳι γραμμάτιον συντίθεισι λοιδορίας ἔχον κατὰ τοῦ
 βασιλέως ἀπειρους, Κωνσταντῖνου τοῦ Ῥοδίου, ὃς ὑπεγραμμάτευσεν τῷ
 Σαμωνᾶ, τοῦτο συνθέντος. ὅπερ γράφαντες καὶ σφραγισάντες ἐν | τῷ
 μιτατωρίῳ ἔρριψαν. τοῦ δὲ βασιλέως δημοσίαν πρόοδον ἐν τῇ μεγάλῃ
 75 ἐκκλησίᾳ ποιησαμένου, κὰν τῷ μιτατωρίῳ εἰσελθόντος, καὶ ἐν ᾧ πύχθετο
 τότῳ τοῦτο ἔρριμμένον ἰδόντος, εἰληφότες, τε καὶ ἀναγνόντος πολλὴ
 κατέσχευ ἀπορία τοὺς συμπαρόντας, διστάζοντος ἑκάστου καὶ ἀγνο-
 οῦντος τὸν ῥίψαντα. κατέσχε δὲ καὶ τὸν βασιλέα ἀθυμία πολλή, καὶ τὸν
 πεπονηκότα ἐξήτει. γέγονε δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἔκλειψις
 80 σελήνης μεγίστη, δι' ἣν ὁ βασιλεὺς τὸν μητροπολίτην Συνάδων μετεκα-
 λέσατο Παντολέοντα, τῆς ἀστρονομικῆς παιδείας ἐν μυήσει τυγχάνοντα,

ACEVBMN FH 55/56 χώρας ὀρμώμ. A 57 τοῦ ante Λέοντος add. E
 58 ἐρεθίσαι A αὐτῷ: αὐτὸν A 59 τάχα om. B πλησιάζοντα CE φησε V
 ὡς ἀληθές: ὁ βασιλεὺς B ἀληθές: ἀληθεῖ V τάχα ante πιστ. add. CVMNFH
 πιστεύσας: προσδεξάμενος A 60 ἀποστείλας CEMN Theoph. Cont. 375, 16: om.
 AVB 61/62 προσλαβεῖν — ἐθέλων: θέλων αὐτὸν προσλ. A 62 θέλων AB
 63 Πειρῶν B Δαματρύϊ AEB: Δαμάτρυϊ CVMN: Δαματρυ (sic) F: Δαματρυ Theoph.
 Cont. 375, 20 64 διεκελεύσατο ACEVBF Theoph. Cont. 375, 22: διεκελεύετο MN
 65 ἐνέδυσεν B 66 τε om. ACEB παρ' αὐτοῦ om. B αὐτοῦ: αὐτῷ V 68 καὶ
 ante ὁ add. ACE αὐξανομένην EVM Theoph. Cont. 376, 1: αὐξομένην ACN:
 αὐξάμενην B τὴν om. B τὸν om. B τὴν post Κωνστ. add. B 69 ἀγάπην
 τοῦ βασ. A 69/70 ἐπιβουλήν — τρόπον om. ACE συντιθειμένην B 71 Μιχαῆλ:
 Βασιλεῖω C Τζιρίθῳι B ἐκτίθησι A ἔχον om. A 72 ἀπειρους om. A
 Κωνσταντῖνος M 73 συνθέντος ACEV: συντεθέντος BMN: τοῦτο θέντος F ὅπερ:
 ὁ ACE 74 μιτατωρίῳ B 75 κὰν τῷ μιτατωρίῳ: καὶ τοῦ μιταταρίου B
 καὶ om. B 76 τοῦτο: καὶ τοῦτον B τοῦτο om. E καὶ: ὡς B 78 πολλή:
 ἀλλὰ B 79 κατὰ τὸν αὐτὸν: κατ' αὐτὸν τὸν M χρόνον: καιρὸν E 80 τῆς
 ante σελ. add. B σελήνη M μεγίστη: μεγάλη B μετεκαλέσατο post βασιλεὺς B
 81 τῆς — τυγχάνοντα om. B τυγχάνοντα: ὑπάρχοντα M

τὸ τῆς ἐκλείψεως ἀποτέλεσμα μαθεῖν ὀριγνόμενος. ὃν εἰσερχόμενον πρὸς
 τὸν βασιλέα ὁ Σαμωνῶς ἰδίᾳ παραλαβῶν ἠρώτησεν, εἰς τίνα τὴν κάκω-
 σιν ἔσεσθαι, καὶ τόνδε φάναι, ὅτι 'εἰς σέ. τὴν τρισκαίδεκάτην δὲ τοῦ
 86 'Ιουλίου διερχόμενος ἡμέραν οὐδὲν ἔκτοτε πείση κακόν.' ἐρωτηθεὶς δὲ
 καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως περὶ τούτου εἶπεν, ὅτι εἰς τὸ δεύτερον πρόσω-
 πον ἢ κάκωσις ἀποσκήψει. ὑπώπτευεν οὖν ὁ βασιλεὺς δεύτερον πρόσω-
 πον εἶναι τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν Ἀλέξανδρον. καὶ τὰ μὲν τῆς προρρήσεως,
 ἣν ἔσχεν ἀπόβασιν, προϊῶν ὁ λόγος δηλώσει. Μιχαὴλ δὲ τοῦ Τζιρί-
 90 θωνος κατ' ἰδίαν τῷ βασιλεῖ προσελθόντος καὶ καταμηνύσαντος, ὡς ὁ
 Σαμωνῶς εἶη τὸ πιττάκιον πεποικῶς, παρευθὺ καταβιβάζεται εἰς τὸν
 οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀποκείρεται μοναχός, εἶτα ἐν τῇ μονῇ τοῦ πατριάρχου
 Εὐθυμίου ἀπάγεται, κάκειθεν διαλοιδορηθεὶς εἰς τὴν τοῦ Μαρτινακίου
 95 τοῦ μητροπολίτου διαδραμαούσης. ἐποίησε δὲ ἀντ' αὐτοῦ τὸν Κωνσταν-
 τῖνον | παρακοιμώμενον. ἔκτισε δὲ αὐτῷ καὶ μοναστήριον ἐν ταῖς Νοσισαῖς,
 ἐπ' ὀνόματι τοῦ σωτῆρος, ἣν καὶ ἐνεκαίνισεν ἅμα Εὐθυμῷ τῷ πατριάρχη.

33. Ἀγαρηνῶν δὲ ἐξελθόντων μετὰ πλοίων τριακοσίων, ὧν ἠγεῖτο
 Δαμιανός τε ὁ τῆς Τύρου ἀμηρῆς καὶ Λέων ὁ Τριπολίτης, ἡμέριος ὁ
 5 λογοθέτης ναύαρχος ὧν τῶν Ῥωμαίων κατὰ τὸν Ὀκτώβριον μῆνα
 συνήνησε τούτοις κατὰ τὴν Σάμον, ἧς ἐστρατήγει Ῥωμανός ὁ Λακαπη-
 νός. καὶ συμπλακεῖς τοῖς μετ' αὐτοῦ ἠττήθη, καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν νεῶν
 διασκεδασθειῶν μόλις αὐτὸς διεσώθη εἰς Μιτυλήνην.

34. Κοιλιακῶ δὲ νοσήματι ληφθεὶς ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπὶ χρόνον τῶν
 10 τοιούτων πάθει κατεργασθεὶς καὶ εἰς ἐσχάτην ἀδυναμίαν ἑλληλακώς, μόλις
 ἤδυσθη ἐν τῷ τῆς ἔγκρατειας καιρῷ τὴν συνήθη ποιήσασθαι δημηγο-
 ρίαν. συνηθροισμένην γὰρ τῆς συγκλήτου τοιούτων ἤρξατο πρὸς

7 mens. Oct. a. 911

cap. 33: Theoph. Cont. 376, 23—377, 4 cap. 34: Theoph. Cont. 377, 5—377, 16;
 Zon. III, 455, 1—455, 13

ACEVBMN F 82 τὸ — ὀριγνόμενος: μαθεῖν ὀριγνόμενος τὸ ἀποτέλεσμα
 τῆς ἐκλείψεως B πρὸς VBMN Theoph. Cont. 376, 11: εἰς ACE 83 ἠρώτησεν
 ACEVBF Theoph. Cont. 376, 11: ἐρώτησεν MN 84 ιγ' CB 85 'Ιουλίου B 86 καὶ
 ante παρὰ om., ante περὶ add. E τὸ αὐτὸ ante εἶπεν add. B β' C 87 ἀπο-
 σκήψει ACEMN Theoph. Cont. 376, 14: ἐπισκήψει V: ἐνσκήψει B ὑπώπτευσεν B
 88 εἶναι om. B 93 διαλοιδορηθεὶς ACEMN: δι' λοιδορηθεὶς V: λοιδορηθεὶς B
 94 προθεσμίας: προθυμίας E 1 Νοσισαῖς VMN Theoph. Cont. 376, 21: Νοσισαῖς B:
 Νοσισαῖς ACE 2 ἦν: ὁ B 4 ἡμέριος B 5 κατὰ: κατ' αὐτὸν B Ὀκτώμ-
 βριον CE 7 τοῖς CEMN: αὐτοῖς VB τοῖς μετ' αὐτοῦ om. A αὐτὸν
 AEVMN: αὐτῶν C: αὐτοῦ B 11 δημηγορίαν ποιήσασθαι (ποιήσεσθαι A) ACE
 12/13 πρὸς αὐτοὺς ἤρξατο M

- αὐτοὺς λόγων· 'τὸ μὲν ἐμὸν σαρκίον, ὦ φίλοι, υἱὸς ἐκτρυσθὲν ἀπέ-
 ρευσε, καὶ ἡ ἰσχύς ἐπιέλοιπε, καὶ τάχα οὐκέτι μεθ' ὑμῶν βιοτεύω, οὐδὲ
 15 καταλήγωμαι τὴν τοῦ δεσπότητος Χριστοῦ ἀνάστασιν, μίαν τοίνυν καὶ
 τελευταίαν ὑμᾶς αἰτῶ τήνδε τὴν χάριν, ἀπομνημονεῦσαι ἦν εἶχον πρὸς
 ὑμᾶς χρηστὴν διάθεσιν, καὶ ἀντὶ ταύτης εὐνοίαν τῇ ἐμῇ συζύγῳ διατηρή-
 σαι καὶ τῷ υἱῷ.' καὶ ἡ μὲν τοῦ βασιλέως δημηγορία τοιαύτη, ἡ δὲ
 20 σύγκλητος βουλή ὑπέσχετο δακρυρροοῦσα καὶ μετ' ὀλοφυρμῶν λύπη
 μὲν συνέχεσθαι ἀπαραμυθῆται τοιοῦτου στερισκομένη δεσπότητος καὶ
 βασιλέως, εὐνοίαν δὲ διατηρήσειν εἰς τε τὴν δέσποιναν καὶ τὸν ἡμέτερον
 δεσπότην καὶ βασιλέα τὸν σὸν υἱόν, ὥστε, εἰ | δεῖσει, μυριάκις ἔμπροσθεν
 αὐτῶν ἀποθανεῖν. ταῦτα εἶπουσα ἡ σύγκλητος καὶ τελευταῖον ἀσπα-
 σμόν ἀποδοῦσα τῷ βασιλεῖ ἀπηλλάγη. οὐ μὴν γε καὶ εὐθύς ὁ βασιλεὺς
 25 ἐτελεύτησεν, ἀλλὰ διετέλεσε νοσηλευόμενος καὶ σφακελιζόμενος ἄχρι τῆς
 ἑνδεκάτης τοῦ Μαΐου μηνός, καθ' ἣν ἀπηλλάγη τοῦ βίου Ἀλεξάνδρῳ
 τῷ αὐτοῦ ἀδελφῷ τὰ τῆς βασιλείας παραδοὺς σκῆπτρα. ὃν ἰδὼν, ὡς
 φασιν, ἐρχόμενον κατὰ τὴν τελευταίαν ἐντυχίαν εἶπειν λέγεται· 'Ἴδε ὁ
 κακὸς καιρὸς μετὰ τοὺς δεκατρεῖς μῆνας.'
 30 προσέκειτο δὲ τοῖς μαθήμασιν ὁ τοιοῦτος βασιλεὺς, καὶ μάλιστα τῇ περὶ τὴν ἀστρο-
 νομίαν ἀποτελεσματικῇ. καὶ στιχηρὰ δὲ μελίσσας τῇ ἐκκλησίᾳ παρέδωκε ψάλλεσθαι πάσης
 ἡδύτης ἀνάπλευ. καὶ ἐπιστολαὶ δὲ αὐτοῦ καὶ ἄλλα πονήματα πάσης παιδευσεως περ-
 πλεα φέρονται, πρὸς τὸν ἀρχαῖον χαρακτήρα ἀποτεταυμένα. ἀνέγνωσε δὲ καὶ τὰ
 'Αρχιμήδεια ἀκριβῶς καὶ ὡς οὐδεὶς ἕτερος τῶν κατ' αὐτόν.
 35 παραδοὺς τοίνυν, ὡς εἴρηται, τὸ τῆς βασιλείας κράτος, καὶ πολλὰ παρα-
 καλέσας τὸν αὐτοῦ υἱὸν Κωνσταντῖνον παιδοτροφήσαι καὶ ἐπιμελείας
 ἀξιοῦν προσηκούσης, τελευταῖον δὲ καὶ διάδοχον αὐτοῦ καταλιπεῖν,
 ἐτελεύτησεν.

26 die 11. mens. Maii a. 912

15/16 τοίνυν — χάριν ACEMN: τοίνυν ὑμᾶς αἰτῶ καὶ τελευταίαν ταύτην τὴν
 χάριν VB 17 διατηρήσαι (post υἱῷ B) VB: τηρήσαι ACEF: διατηρεῖν MN
 18 δημηγορία τοιαύτη: τοιαύτη ἡ δημηγορία B 18/19 ἡ σύγκλητος δὲ A
 19 βουλή om. AB ὑπέσχετο βουλή V ὑπέσχετο om. B καὶ om. B
 ἀπακρίνατο ante λύπη add. B 20 στερισκομένους CE 21 διατηρήσειν: τηρήσειν
 ὑπέσχετο B 21/22 ἡμέτερον δεσπότην καὶ om. B 22 τὸν σὸν: καὶ B αὐτοῦ
 post υἱόν add. B ἔμπροσθεν: τρι|| κινδυνεῦσαι B 23 ἀποθανεῖν om. B
 23/24 δοῦσα ἀσπασμόν A 24 μὴν — βασιλεὺς: μὴν τε καὶ ὁ βασ. εὐθύς B
 εὐθύς om. M 25 ἐτελεύτα V 26 ἑνδεκάτης AEB: ια' CBNH: δεκάτης πρώτης M
 Μαῖου ACEVB: Μαῖφ Theoph. Cont. 377, 12: Ἰουνίου MN ἀπηλλάγη: καὶ ἀπα-
 λάγη B 27 αὐτοῦ ἀδελφῷ: αὐταδελφῷ B 29 μετὰ τῶν δεκατριῶν μηνῶν A
 30-34 interpol. ACEB 30/31 τῇ περὶ — ἀποτελεσματικῇ: τοῖς περὶ τὴν ἀστρ.
 ἀποτελεσματικοῖς A 31 δὲ om. B 31/32 πάσης — ἀνάπλευ om. B 32 ἀνά-
 πλεω A δὲ om. E 33 ἀποτεταυμένα B ἀνέγνωσε CE: ἀνέγνω B:
 ἀνέγνω A 35 τοίνυν: οὖν B αὐτῷ post τοίνυν add. V, τῷ ἀδελφῷ ibidem
 add. B 36 τὸν αὐτοῦ υἱὸν VBMN Theoph. Cont. 371, 16 cod. V: τὸν υἱὸν
 αὐτοῦ ACE 38 post ἐτελεύτησεν duo lineas (erasas?) add. E, quas legere
 non potuit

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

40 1. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ τοῦ Λέοντος ἀδελφός, ἤδη νεανίας ὢν καὶ τὸ
 εἰκοστὸν τῆς ἡλικίας αὐτοῦ παραμείβων ἔτος, τοῦ Λέοντος ἀποθανόντος
 παρέλαβε τὰς τῆς βασιλείας ἡνίας, συμβασιλεύοντος αὐτῷ καὶ Κωνσταν-
 τίνου τοῦ Λέοντος παιδός. ὃς ἅμα τε ἐπέβη τῆς βασιλείας καὶ ἅμα ἐπέμψας
 ἤγαγε Νικόλαον ἐκ Γαλακρηνῶν τὸν πατριάρχην, καὶ τοῦ θρόνου καταγα-
 45 γῶν τὸν Εὐθύμιον ἀνήγαγε τὸ δεύτερον τὸν Νικόλαον. καὶ ἅμα αὐτῷ
 καθεστῆεις ἐν τῇ Μαγναύρᾳ, σελεντίου γενομένου, τὴν τοῦ Εὐθυμίου
 καθαιρεσιν ἐποίησατο. ὃν οἱ προσκείμενοι τῷ Νικολᾷ κληρικοὶ ἅμα
 τῇ | καθαιρέσει ὡσπερ ἄγριοι ἐμπηδῶντες θῆρες ἐπληττον, κονδύλους
 ἐνέτριβον, ἐκολάφιζον, τὴν ἱεροπρεπῆ ἀπέτιλλον γενειάδα, ἐπὶ τράχηλον
 50 ὠθουν, καὶ ἄλλας ἀνυποίστους ποινὰς τούτῳ ἐπέφερον, ἐπιβάτην
 ἀποκαλοῦντες καὶ μοιχὸν καὶ ἄλλοτρια ἐπισηπῆδησαντα γυναικί. ὁ δὲ
 ἱερός ἐκεῖνος ἀνὴρ πρῶτος πάντα καὶ ἡσύχως ὑπέφερον. ὑπερόριος οὖν ἐν
 τοῖς Ἀγαθοῦ σταλείς, καὶ μετὰ μικρὸν χρόνον ἀποβίους, ἐν τῇ πόλει
 εἰσαχθεὶς θάπτεται εἰς τὴν αὐτοῦ μονήν. ὁ δὲ κληρικός ὁ τὰς πολιὰς
 55 αὐτοῦ τίλας ὑποστρέψας κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ εὔρε
 ταύτην ἐμπεπρησμένην καὶ τὴν θυγατέρα παρειμένην καὶ ἐκλελυμένην,
 ἥτις καὶ διήρκεσεν ἐπὶ χρόνους ἱκανοὺς μεταιτοῦσα καὶ τὰς πρὸς τὸ ζῆν
 ἀφορμὰς συλλέγουσα.

2. Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος καὶ πάλαι βίον ἀβροδίατον ἔχων καὶ
 80 διακεχυμένον καὶ πρὸς μόνα ἐπτοημένον τὰ κυνηγέσια καὶ τὰς ἄλλας

41 die 11. mens. Maii

cap. 1: Theoph. Cont. 377, 19—378, 17; Zon. III, 455, 14—456, 3 cap. 2:
 Theoph. Cont. 378, 18—379, 9; Zon. III, 456, 3—456, 14

ACEVBMN FH 39 Ἀλέξανδρος ACEV: Ἀρχὴ βασιλείας Ἀλεξάνδρου ἀδελ-
 φοῦ Λέοντος βασιλέως M (et in mg. N?): Βασιλεῖα Ἀλεξάνδρου ἀδελφοῦ Λέοντος,
 υἱοῦ τοῦ Μακεδόνης B 41 θανόντος AB 42 αὐτῷ: αὐτοῦ B Κωνστ. post
 43 παιδός B 43 τοῦ Λέοντος ACEMN: τοῦ τοῦ Λέοντος VB παιδός: υἱοῦ,
 post Κωνστ. A ἅμα alt. om. A 44 ἐκ — πατριάρχην: τὸν πατρ. ἐκ Γαλακ. B
 45 β' C 46 Εὐθύμιου: πατριάρχου B 47/48 ἅμα τῇ καθαιρέσει om. A
 48 ὡσπερ: ὡς A ἐκπηδῶντες M 50 ἀνυποίστους ποινὰς: πλοίστους B
 50/51 ἐπιβάτην — μοιχὸν: μοιχὸν ἀποκαλοῦντες A 52 πρῶτος πάντα: πάντα
 ταῦτα πρῶτος A ἐπέφερον E 52/53 ἐν τοῖς: ἐκτός V 53 τοῦ αὐτοῦ Ἀγαθοῦ
 add. E Ἀγαθοῖς B χρόνον μικρὸν B 55/56 εὔρε ταύτην VBMN:
 εὔρεν αὐτὴν ACE 57 καὶ pr. om. B μεταιτοῦσα CEMN: προσαιτοῦσα A: μετ'
 αὐτοῦ VB: μετελθοῦσα F καὶ alt. om. B 60 συγκεχυμένον M

ἀκολάστους καὶ ἐκδεδητημένους τῶν πράξεων, καὶ μηδὲν βασιλέως ἔργον
 εἰδὼς διαπράττεσθαι, ἀλλὰ τρυφαίς καὶ ἀσελείαις σχολάζειν ἡγαπηκῶς,
 ἐπεὶ τῆς βασιλείας καὶ τῶν ὄλων ἐγένετο ἐγκρατής, οὐδὲν ἄξιον λόγους
 ἢ διανοήσατο ἢ κατεπράξατο. μοναρχήσας γὰρ Ἰωάννην τινὰ ἀγύρτην
 65 καὶ μηδενὸς ἄξιον λόγου (Λαζάρης τούτῳ ἐπώνυμον) ῥαίκτωρα πεποιή-
 κεν, ὃς καὶ μετὰ μικρὸν κακῶς ἀπέρρηξε τὴν ζωὴν, ἐν τῷ Ἐβδόμῳ
 σφαιρίζων ὁ κληρικός. ὡσαύτως καὶ Γαβριηλόπουλον καὶ Βασιλιτζην,
 συμμπαίστορας αὐτῷ ὄντας πρὸ τῆς βασιλείας καὶ τῶν ἀκολάστων
 πράξεων κοινωνοὺς καὶ θεράποντας, πλείστοις τε χρήμασι περιήντησε
 70 καὶ εἰς πατρικιότητος τιμὴν ἀνεβίβασεν. ἐβούλετο δ', ὡς φασιν, εἰ μὴ
 θεὸς ἐπέσχε, τὸν Βασιλιτζην εἰς τὸν βασιλεῖον θρόνον ἀναγαγεῖν καὶ
 Κωνσταντῖνον τὸν οἰκεῖον εὐνουχίσαι ἀνεψιόν. ὁ καὶ ἐγένετο ἄν, εἰ μὴ θεὸς
 μὲν πρότερον διεκώλυσεν, ἔπειθ' οἱ πρὸς Λέοντα τὸν τοῦ παιδὸς πατέρα
 διαφυλάττοντες εὐνοίαν, ποτὲ μὲν λέγοντες, ὡς νῆπιός ἐστι, ποτὲ δέ,
 75 ὡς ἀσθενής, καὶ οὕτω κατὰ μικρὸν ἀποβουκολήσαντες τὸν Ἀλέξανδρον
 τὸν παῖδα διεσώσαντο, τοῦ θανάτου καταλαβόντος ἐκεῖνον.

3. Ἐπὶ τούτου βασιλεύσαντος ἐφάνη κομήτης ἐκ δύσεως, ὃν ξιφίαν
 καλοῦσιν οἱ περὶ ταῦτα δεινοί. τοῦτον δὲ ἔλεγον αἱμάτων χύσιν προση-
 μαίνειν ἐν τῇ βασιλίδι.

80 4. Ὁ δὲ βασιλεὺς πλάνοις καὶ γόησιν ἐκδεδωκῶς ἑαυτὸν καὶ πυν-
 θανόμενος περὶ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, εἰ μακροχρόνιος ἔσεται, ὑπέσχοντο

cap. 3: Theoph. Cont. 379, 9—379, 11; Glyc. 557, 9—557, 11 cap. 4: Theoph.
 Cont. 379, 12—379, 21; Zon. III, 456, 14—457, 6; Glyc. 557, 11—557, 15

ACEVMN FH 61 μηδὲν: μηδὲ B 62 καὶ ante τρυφαίς add. B καὶ —
 ἡγαπηκῶς: ἡγαπ. σχολ. καὶ ἀσελγ. B 64 ἢ pr. om. B διανοήσατο — κατε-
 πράξατο: διανοήσατο πρόποτε, ἢ ὄλων κατεπράξατο B ἀγύρτην τινὰ B 65 λόγου
 ἄξιον V Theoph. Cont. 378, 22 65 Λαζάρης VBN: Λαζάρης ACE: Λάζαρος M
 (lectio Theoph. Cont. 378, 23 incerta; cod. V habet vel Λαζάρης vel Λαζάνης vel
 Λαζάρης vel Λαζάνης; Bekker habet l. c. Λαζάνης) Λαζάρης — πεποιήκεν: πεποιήκεν
 ῥαίκτωρα. Λαζάρης τούτῳ ἐπώνυμον B 66 κακῶς om. B 67 ὡσαύτως —
 Βασιλιτζην: καὶ Γαβριηλόπουλον δὲ τινὰ ὡσαύτως καὶ Βασιλιτζην B Γαβριηλό-
 πούλων AEMVN: Γαβριηλόπουλον B: Γαβριηλόπουλ C: Γαβριηλόπουλον Theoph.
 Cont. 379, 3 cod. V Βασιλιτζην CVF: Βασιλιτζην AEMN: Βασιλιτζην B:
 Βασιλιτζην Theoph. Cont. 379, 3 cod. V 68 ὄντας αὐτῷ VB 68/69 πρὸ —
 κοινωνοὺς: πρὸς τῆς μοναρχίας καὶ πράξεων ἀκολάστων κοινωνοὺς B 70 ἠβούλετο B
 δ' VBMN: δὲ ACEH 70/71 εἰ μὴ θεὸς ἐπέσχε post ἀγαγεῖν B 71 Βασιλιτζην
 VF: Βασιλιτζην ACEBMN: Βασιλιτζην Theoph. Cont. 379, 5 cod. V καὶ ante
 εἰς add. AB ἀγαγεῖν BM(?) καὶ om. B 72 δὲ post Κωνστ. add. B
 εὐνουχ. τὸν οικ. ACEB ἄν om. M 73 μὲν om. M ὡς εἶπομεν (ὡς εἰρηται
 CFH) post πρότερον add. ACFH, ὡς εἰρηται post διεκώλυσεν add. E διεκώλυσεν
 ACEVB: ἐκώλυσεν MNF παιδὸς om. B 75 ὡς VB Theoph. Cont. 379, 8:
 om. ACEMNF οὕτως VB 75 ἀποβουκολήσαντες M 76 διεσώσαντο VBMNH:
 διέσωσαν ACE 77 βασιλεύσαντος VMN: βασιλεύοντος ACEB 81 περὶ — βασι-
 λείας om. B μακροχρόνιος: μακρόβιος B ὑπέσχοντο: εὖρε τούτους ὑποχουμένους B

μακρόβριον αὐτόν ἔσεσθαι, εἰ ὁ ἐν τῷ ἵππικῷ ἔστηκώς σύαγρος ὁ χαλκοῦς, ἀδῶσα καὶ ὀδόντας μὴ ἔχων, προσλάβοι παρ' αὐτοῦ. στοιχείον γὰρ αὐτοῦ εἶναι τοῦτον προφανῶς· Λέοντι γὰρ ἀντιμάχεται τῷ αὐτοῦ, φασίν, ἀδελφῷ. οἷς πεισθεὶς ὁ ταῖς ἀληθείαις χοιρόβριος τὰ λείποντα μέρη τῷ χοίρῳ προσανένεωσε. τῇ τοιαύτῃ οὖν ἔχόμενος ἀποτοίχα ἵππικόν πεποικηκώς τοὺς ἱεροῦς τῶν ἐκκλησιῶν πέπλους καὶ τοὺς θεῖους λύχνους καὶ τοὺς λαμπτήρας ἀναλαβὼν τὸ ἵππικόν κατεκόσμησε, | τὰ θεῶ ἀναθεμιμένα κοινῶν, ἢ μᾶλλον εἶπειν, τοῖς εἰδώλοισι ἀνατιθεὶς ὁ δειλαίος.

90 5. Ἡμέριον δὲ τὸν λογοθέτην ἐκ τῆς ἡττης τῶν Ἀγαρηνῶν ὑποστρέφοντα καὶ τὴν βασιλίδα κατειληφῶτα ἀποστείλας περιώρισεν ἐν τῇ μονῇ τῶν Καλυπτῶν, ἐπαπειλούμενος, ὡς ἐχθρῷ τούτῳ χρῆσασθαι διὰ τὸ καὶ αὐτόν πολλὰ κατ' αὐτοῦ συνθέσθαι ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ ἀδελφοῦ. οὗτος δὲ μικρὸν τῇ ἔξορίᾳ βιούς ἀπέθανεν ὑπὸ τῆς θλίψεως κατεργασθεὶς.

95 6. Τοῦ Βουλγάρων δὲ ἄρχοντος Συμεῶν πρέσβεις πεπομοφῶτος τοὺς πευσομένους, εἰ τὴν εἰρήνην ἀσπάζοιτο καὶ τιμὴν φυλάττοι πρὸς αὐτόν, ὅποιαν ὁ προβεβασιλευκῶς ἀδελφὸς αὐτοῦ, τοὺς μὲν πρέσβεις ἀτίμως ἐξέπεμψεν, ὑπερόγκους καὶ ἀλαζόνας λόγους καὶ φρυαγματώδεις ἐκπέμψας καὶ ἀπειλαῖς χρῆσάμενος κατὰ Συμεῶν, ἐν τούτοις καταπλήττειν τούτον οἴομενος. ὑποστρεψάντων δὲ τῶν πρέσβειν πρὸς τὸν Συμεῶν, μὴ ἐνεγκῶν οὗτος μετρίως τὰς ἐκ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὕβρεις καὶ τὰ φρυάγματα καὶ τὰς ἀπειλάς ἔλυσεν τὴν εἰρήνην καὶ κατὰ Ῥωμαίων ἔκρινεν ὅπλα κινεῖν.

7. Ἀλέξανδρος δὲ τῇ ἕκτῃ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς λουσάμενος καὶ ἀριστή-
10 σας καὶ οἰνωθεὶς μετὰ τοὺς ὕπνους κατῆλθε σφαιρίσων. πόνου δὲ τινος

95 *indutiae a. 896 factae sunt* 9 a. 913

cap. 5: Theoph. Cont. 379, 22—380, 4 cap. 6: Theoph. Cont. 380, 5—380, 11; Zon. III, 457, 7—457, 11 cap. 7: Theoph. Cont. 380, 12—380, 22; Zon. III, 457, 12—458, 4

ACEVBMN FH 82 ὁ alt. om. A 83 προσλάβοιτο B 83/84 γὰρ εἶναι αὐτοῦ τοῦτο B 84 αὐτοῦ alt.: ἐαυτοῦ AB 85 ὁ — χοιρόβριος: ὁ χοιρόβριος ἀληθῶς B χοιρόβριος VBMN (cf. Theoph. Cont. 379, 15): χοίρινος ACE 86 προσανένεωσε B οὖν: γοῦν A τε ante πεποικηκώς add. E 88 τὸ ἵππικόν om. B τῷ ante θεῶ add. ACEH (τά om. H) 89 εἶπειν om. C δειλαίος om. E 90 Ἡμέριον B ἡττης post Ἀγαρηνῶν ACEMNF (sed cf. Theoph. Cont. 379, 22) 92 Καλυπτῶν EVBMN: Καλυβῶν A: Καλυτῶν C χρῆσασθαι A ἐν ante τῇ add. B ὑπὸ: ἀπὸ B 95 Βουλγαρίας B Συμεῶν om. B 95/1 τοὺς πευσομένους om. ACE 1 φυλάττοι ACVH: φυλάττει EB: φυλάττοιτο MN 2 ἀδελφὸς om. B μὲν om. E 3 καὶ ante ὑπερόγκους add. B ὑπερόγκους ACEVBH: ὑπερόγκοις MN λόγους post φρυαγμ. ACE ἐκπέμψας CEVMN: εἰπόν A: ἐρευξάμενος B 4 τούτοις: τούτῳ V 5 τῶν — Συμεῶν: πρὸς τὸν Σ. τῶν πρέσβ. A 6 οὗτος VBMN: οὗτα ACE μετρίως post ὕβρεις VB 7/8 ἔκρινεν — κινεῖν: ἐκστρατεύσαι ἔκρινεν ACE 9 Ἀλέξανδρος δε: ὁ δε Ἀλέξ. B ζ C

γεννηθέντος ἐν τοῖς ἑγκάτοισ ἀυτοῦ ἀπὸ τῆς τῶν βρωμάτων ἀπληστίας καὶ τῆς μέθης ἀνελθὼν ἐν τῷ παλατίῳ, αἵματος αὐτοῦ πολλοῦ ἐκ τῶν ῥινῶν καὶ τῶν αἰδοίων ῥυέντος, μετὰ μίαν ἡμέραν ἐτελεύτησεν, ἐπιτρόπους καταλιπὼν τὸν πατριάρχην Νικόλαον, τὸν μάγιστρον Στέφανον, 15 τὸν μάγιστρον Ἰωάννην τὸν Ἑλαδᾶν, Ἰωάννην τὸν βραίκτορα, τὸν Βασιλίτζην καὶ τὸν Γαβριηλόπωλον, τὴν βασι|λείαν παραδοὺς Κωνσταντίνῳ τῷ οἰκείῳ ἀνεψιῷ. ἀποθανὼν δὲ ἐτέθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Βασιλεῖου.

16 Const. VII. secundum. Grierson et Jenkins die 9. mens. Iun. a. 908 coronatus est

---

ACEVBMN H 11 αὐτοῦ om. C 12 αὐτοῦ EVB Theoph. Cont. 380, 14: αὐτῷ ACMNH 14 καὶ post Νικ. add. M 15 Βασιλίτζην VB: Βασιλείτζην ACEMN: Βασιλίτζιν Theoph. Cont. 380, 19 cod. V 16 Κωνσταντίνῳ om. VB (sed cf. Theoph. Cont. 380, 20) 17 αὐτοῦ VBH Theoph. Cont. 380, 22: τοῦ MN: om. ACE 18 post Βασ. add. E: οὗτος ὁ Ἀλέξανδρος ἐκράτησεν τῆς βασιλείας ἔτος α' καὶ μῆνα α' κατὰ τὴν τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ πρόρρησιν

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ο ΥΙΟΣ ΛΕΟΝΤΟΣ

- 20 1. Οὕτω μὲν τὸν τρόπον, ὃν εἶπομεν, ἀποθανόντος Ἀλεξάνδρου ἐξ
 Κωνσταντίνου τὸν υἱὸν Λέοντος, ἔβδομον τῆς ἡλικίας ἄγοντα ἔτος, τὸ
 βασιλείου περιελήλυθε κράτος, ὑπὸ ἐπιτρόπους τελούντα τοὺς ἄνωθεν
 ἠριθμημένους. λαβόμενος οὖν τῆς ἐξουσίας Νικόλαος ὁ πατριάρχης, ὡς
 καὶ αὐτὸς ἐπιτρόπος ὢν, συνάμα τοῖς ἄλλοις ἐπιθάλιουχει τὰ τοῦ κοινού.
- 25 2. Τῶν δὲ πραγμάτων οὕτως ἐχόντων, καὶ τῆς βασιλείας, ὡς εἶπομεν,
 παρὰ τῶν ἐπιτρόπων ἰθυνομένης, Κωνσταντίνος ὁ τοῦ Δουκὸς Ἀνδρο-
 νίκου υἱός, δομέστικος τῶν σχολῶν τυγχάνων καὶ δυναστείαν περιβε-
 βλημένος μεγίστην, γράμμασι τῶν ἐν τῇ βασιλίδι φίλων καὶ συγγενῶν
 αὐτοῦ παρακινήθεις, γεγραφότων ἀκέφαλον εἶναι τὴν βασιλείαν, καὶ
 30 κακῶς διεξάγεσθαι, καὶ μικρὸν ὅσον κινδυνεύειν ὀλεθρίῳ κινδύνῳ ὑποπε-
 σεῖν, αὐτὸν τε ἀνακαλουμένων ὡς ἐχέφρονα καὶ ἀνδρείου καὶ μόνου
 δυνάμενον ἐπαξίως κυβερνᾶν τὴν περιβόητον τῶν Ῥωμαίων ἀρχήν,
 προσθεμένων δ', ὅτι καὶ ἡ σύγκλητος αὐτὸν ἀσπάζεται καὶ ὁ πολιτικὸς
 35 ὄχλος, καὶ ἐπιστευδόντων, ὡς τάχος καταλαβεῖν, συνειδότης, ὡς φασί,
 καὶ τοῦ πατριάρχου Νικολάου καὶ τοῖς γραφεῖσι συνευδοκούντος διὰ τὸ
 μήπω τὰς διαθήκας Ἀλεξάνδρου ἀναγνωσθῆναι, μηδὲ γνωσθῆναι αὐτῶ,
 ὡς ἐπίτροπος γέγραπται καὶ αὐτὸς τοῦ παιδός, Ἀρταβάσδου πρὸς
 τοῦτο διακονήσαντος καὶ παρὰ τοῦτο πρώτου τῶν ἱερέων τῆς μεγάλης
 40 ἐκκλησίας μετέπειτα γενομένου. πατήρ δ' ὁ Ἀρτάβασδος ἦν Ἀνδρέου |
 τοῦ ἐπὶ ζωγραφικῇ τέχνῃ λάμπαντος. ὁ Κωνσταντίνος καὶ πρότερον
 ὀνειροπολῶν τὴν βασιλείαν καὶ διὰ παντὸς αὐτῆς ἐφιέμενος, καὶ μηδέ-
 ποτε ἄλλοσέ πη, ἀλλ' ἢ πρὸς τὴν τοιαύτην ὄρεξιν τετραμμένον ἔχων τὸν
 νοῦν δεξάμενος τὰ γράμματα ταχὺ τε ἐπέισθη καὶ ταχὺ τὴν βασιλίδα

20 die 7. mens. Iun. a. 913

cap. 1: Theoph. Cont. 381, 3—381, 14; Zon. III, 458, 5—458, 8; Gyc. 557, 8/9. 15/16
 cap. 2: Theoph. Cont. 381, 14—385, 4; Zon. III, 458, 8—461, 13

ACEVBMH H 19 Κωνσταντίνος — Λέοντος ACEVN: Ἀρχὴ βασιλείας Κων-
 σταντίνου υἱοῦ Λέοντος βασιλέως M: om. B post Λέοντος add. E: τοῦ φιλοσόφου B
 μετὰ τῶν ἐπιτρόπων 20 τοῦ ante Ἀλεξ. add. A 23 ἠριθμημένους: εἰρημένους B
 τῆς om. B 24 ὢν om. ACE συνάμα: ἅμα B 32 ἐπαξίως VBH: ἐπαξίω MN:
 ἐπισταμένως ACE κυβερνᾶν VB: διακυβερνᾶν Theoph. Cont. 381, 17 cod. V:
 κυβερνήσαι ACEMNH τῶν: τὴν E 34 ὡς φασί: ὡς ἔρασαν B 36 μήπω
 ACEVB: μήπως MN 37 καὶ αὐτὸς om. ACE Ἀρταβάσδου B 38 τοῦ-
 το ACV: τοῦτο MNH: τοῦ EB πρώτος V τοῦ θεοῦ ante μεγάλης add. B
 39 γενόμενος V Τάβαρος B 40 διαλάμπαντος B ὁ om. M δὲ ante
 Κωνστ. add. B 43 τε om. M

κατέλαβεν, ἐπομένους ἔχων τοὺς τῶν στρατευμάτων ἐκκρίτους. καὶ τῶν
 45 νυκτῶν ἄνωρ διὰ πυλίδος εἰσελθὼν τοῦ πρωτοβεστιαρίου Μιχαήλ,
 πλησίον οὐσης τῆς ἀκροπόλεως, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ μαγίστρου Γρηγοῶ
 τοῦ Ἰβηρίτζη (πενθερὸς δὲ ὁ Γρηγοῶς τοῦ Κωνσταντίνου) παρεγένετο,
 ἐν ἣ διανυκτηρεῦων μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ διετέλει. Νικήτας δὲ ἀσηκρήτις
 τὴν ἔλευσιν αἰσθόμενος τοῦ Κωνσταντίνου τῷ πατρικίῳ Κωνσταντίνῳ
 50 τῷ Ἐλαδικῷ τυγχάνοντι μοναχῷ θάττον ἐμήνυσε, καὶ παρειληφῶς αὐτὸν
 κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα πεφοιτήκασιν πρὸς τὸν Δούκα. βουλὴν δὲ ποιη-
 σάμενοι, μήπω τῆς ἡμέρας καταλαμπόυσης, μετὰ λαμπάδων καὶ λαοῦ
 πολλοῦ καὶ ὄχλου τὴν τοῦ ἵπποδρόμου πύλην καταλαμβάνουσι,
 Κωνσταντίνου ἀνευφημοῦντες αὐτοκράτορα. τῶν δὲ ἔνδον εὐσθενῶς
 55 ἀντεχομένων καὶ μὴ ἀνοιγνύντων οἱ τὰς πύλας ὁ τοῦ Κωνσταντίνου
 πρῶτος τῶν ἵπποκόμων ἐπ' ἀνδρείᾳ μέγα φρονῶν καὶ βιαϊότερον, ἢ
 μᾶλλον εἶπεῖν, ἀτακτότερον τῆ ἀνοίξει ἐπιχειρῶν τῶν πυλῶν λογγχεύεται
 παρά τινος τῶν εἴσω διὰ τῆς ἀρμογῆς τῶν θυρῶν. καὶ θηήσκει μὲν οὗτος
 εὐθύς, ὁ Κωνσταντίνος δὲ ἀποκρουσθεὶς ἐκείθεν καὶ τῷ τῆς βασιλείας
 60 ἔρωτι οἷά τι μὲθ' ἀπτοχος ὦν καὶ μὴ καθεστῶτας ἔχων τοὺς λογισμοὺς
 ἄρας ἐκείθεν εἰς τὸ ἵπποδρόμιον παραγίνεται, κακὸν οἰωνὸν τὴν τοῦ
 ἵπποκόμου ἔχων σφαγῆν, ὅμως δὲ τῶν δεδογμένων οὐκ ἀφιστάμενος.
 ἐκείθεν οὖν εὐφημούμενος κατέλαβε τὴν λεγομένην Χαλκῆν καὶ δι' αὐτῆς
 εἰσελθὼν ἔφθασεν ἄχρι τῶν ἐξκουβίτων. ὁ δὲ μάγιστρος Ἰωάννης ὁ
 65 Ἐλαδᾶς, εἰς ὑπάρχων τῶν ἐπιτρόπων, ἐκλογῆν, ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου, τῶν
 ἑταιρειῶν καὶ τῶν ἐλατῶν ποιησάμενος καὶ καθοπλίσας, ὅπως ποτὲ
 ἕκαστος ἄρματος εὐπόρει, ἀπέστειλε κατὰ τοῦ Δουκὸς. οἵτινες φθάσαν-
 τες τοῖς περὶ τὸν Δούκα συμπλέκονται καὶ γίνεται φόνος πολὺς ἐκατέρω-
 70 θεν. ἔπεσε δὲ καὶ Γρηγοῶς ὁ τοῦ Δουκὸς υἱὸς καὶ Μιχαήλ ὁ ἀνεμῖος
 αὐτοῦ καὶ Κουρτίκιος ὁ Ἀρμένιος. ταῦτα παραχῆς οὐ μικρὰς τὸν Κωνσταν-

ACEVBMN H 44 κατέλαβεν AEMN Theoph. Cont. 382, 8: κατελιφεν VB: κατέλιπεν C ἐγκρίτους EM τῶν νυκτῶν VBMN: τῆς νυκτὸς ACE: νυκτὸς Theoph. Cont. 382, 10 45 τῆς ante πυλίδος add. B πρωτοβεστιαρίου M 46 ἐν τῷ οἴκῳ B 47 δ' ACE 48 διετέλεσε C 49 αἰσθόμενος om. B 50 Ἐλαδικῷ VBMN Theoph. Cont. 382, 15: Ἐλλαδικῷ ACE θάττον: ταῦτα B 52 μήπως M 53 ἵπποδρόμιου B καταλαμβάνουσι VB Theoph. Cont. 382, 18: καταλαμβάνοντες ACEMNH 54 ἀνευφημοῦντες VB Theoph. Cont. 382, 18: ἀνευφημόντων ACEMNH 55 ἀνοιγνύντων EVBMN: ἀνοιγνύντων C: ἀναπεταννύντων A: ἀνοιγνύντο B οἱ om. ACEB τοῦ Κωνσταντίνος M 56 τῶν om. B τῶν ἵπποκόμων: ἵπποκόμος C 57 πυλῶν: πολλῶν M λογγχεύεται CM 58 παρά: διὰ ACE ἔσω B διὰ: ἀπὸ ACE 60 τι: τι E 61 τὸν (τὸ M) ἵπποδρόμου ABM 62 δεδογμένων E 63 ἐκείθεν — εὐφημ. om. E οὖν om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 383, 2) Χαλκῆν λεγομ. E (sed λεγομένης Χαλκῆς Theoph. Cont. 383, 2 cod. V) 64 ἐξκουβίτων V 65 Ἐλλαδᾶς E ἐνεδίδου V 67 ἕκαστος om. BMNH ἄρματος om. A ἠπόρει A ἀπέστειλε — Δουκός: κατὰ τοῦ Δούκα ἐξέπεμψεν A οἵτινες: οἱ καὶ A 67/68 οἵτινες — γίνεται om. B 68 γίνεται post 69 ἐκατέρωθεν M 69 Δούκα A 70 καὶ ὁ Ἄμ. Κουρτ. A ὦν post Κουρτ. add. V

τῖνον ἐμπρίπλησι. σπεύδων οὖν ἐπιρῶσαι τὸ ἑαυτοῦ μέρος, τὸν ἵππον
 ἑλάσας ἠπείγετο συμμίζειν τοῖς ἐμπροσθεν. ὁ δ' ἵππος ταῖς ἐκείσε ὑπεστρω-
 μέναις καταλισθήσας πλαξίν εἰς γῆν τὸν ἐπιβάτην κατέβαλε, καὶ τις
 αὐτὸν κατὰ γῆς ἔρριμένον καὶ μεμονωμένον καταλαβὼν (οἱ γὰρ ἄλλοι
 75 διεσκεδάσθησαν ἅπαντες) ξίφει τὴν τούτου ἀπέτεμε κεφαλὴν καὶ δρο-
 μαίως τῷ βασιλεῖ ἀπήνεγκε Κωνσταντίνῳ. τὸ δὲ τοιαύτην αὐτὸν
 καταλήψεσθαι τύχην προεγνωσμένον ἦν τοῖς ἐπιτρόποις καὶ ἐξ ἑτέρας
 αἰτίας. Νικόλαός τις δημοσιώνης τῶν ἐν Χαλδίᾳ εἰσπράξεων τὰς συντε-
 λείας κατασπαθήσας καὶ μὴ ἔχων, ὅθεν ἀποδῶ τὸ δημόσιον ὄφλημα,
 80 φυγὰς εἰς Συρίαν ὄχρητο, ἐξομοσάμενος τὴν καθ' ἡμᾶς εὐσεβῆ θρησκείαν
 ἀστρολογίας ἀντεποιεῖτο. οὗτος ἐν ὀθόνῃ μελαίνῃ γράμματα γράψας
 ἀπεστάλκει τῷ λογοθέτῃ Θωμᾶ, καὶ τῆς ὀθόνης βυφθείσης δι' ὕδατος
 φανερά τὰ γράμματα γέγονεν. ἦν δὲ ὁ νοῦς τῶν | γεγραμμένων οὗτος·
 'μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τοῦ πυρροῦ πετεινοῦ τοῦ Δουκός. νεωτερισθήσεται
 85 γὰρ ἀφρόνως, καὶ εὐθέως ὀλοθρευθήσεται.' τοιοῦτον δὲ τέλος λαβούσης
 τῆς ἀποστασίας, παραυτίκα μὲν ὁ μάγιστρος Γρηγοῶς καὶ πειθερὸς τοῦ
 Κωνσταντίνου μετὰ Λέοντος πατρικίου τοῦ Χοιροσφάκτου τῷ θεῷ
 τεμένει τῆς τοῦ θεοῦ σοφίας προσέδραμον, οὓς ἐκείθεν ἀποσπάσαντες οἱ
 ἐπίτροποι ἀπέκειραν μοναχοῦς ἐν τῇ τοῦ Στουδίου μονῇ. Κωνσταντίνου
 90 δὲ πατρίκιον τὸν Ἑλλαδικὸν βουνεύροις τύψαντες ἀφειδῶς διὰ μέσης τῆς
 πόλεως ἐθριάμβευσαν καὶ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Δαλμάτου ἀπέκλεισαν. Λέοντα
 δὲ πατρίκιον τὸν Κατακαλίτζην καὶ Ἀβεσσαλῶν πατρίκιον τὸν τοῦ
 Ἄροτρα ἔκτυφλώσαντες ἐν ἔξορίᾳ παρέπεμψαν, Κωνσταντίνου τε τὸν τοῦ
 Εὐλαμπίου καὶ ἑτέρους σὺν αὐτῷ Φιλόθεος ὁ ἑπαρχος ἐν τῇ τοῦ ἵππικοῦ
 95 σφενδόνη ἀπέτεμε. Νικήτας δὲ ὁ ἀσηκρήτις καὶ Κωνσταντίνος ὁ Λίψ,
 καίπερ ἀναζητηθέντες πολλὰ, οὐχ εὐρέθησαν. τὸν δὲ πατρίκιον Αἰγίδην,
 τὸν ἐπ' ἀνδρεία περιβόητον, καὶ τινας σὺν αὐτῷ στρατηγοὺς οὐκ
 ἀσήμους, ἀπὸ τῆς ἐν Χρυσοπόλει δαμάλεως καὶ μέχρι τοῦ τόπου τοῦ

ACEVBMN FH 71 ἐπέπλησε E 72 ἐνυπεστρωμέναις M 73 πέτρας ante
 κατολ. add. C ἐνολισθήσας A κατέβαλε(v) V Theoph. Cont. 383, 14 cod. V
 75 δρομαίως A 76 ἀπήνεγκε: ἀπήγγειλε B 78 Χαλδίᾳ ACEVB Theoph.
 Cont. 314, 9: Χαλδίᾳ MNF 79 κατασπαθήσας ACEMN: κατασπασθείσας VF:
 κατευπαθήσας B: κατασπασθήσας H ἀποδῶ VBMN: ἀποδώσει ACE 80 τε
 post ἔξομοσ. add. A 84 Δούκα A 85 τὸ ante τέλος add. B 86 ἐπι-
 στασίας E 87 τοῦ post Λέοντος add. M Χοιροσφάκτη C 88 προσέδραμον
 post τεμένει A προσέδραμεν B 89 τοῦ om. E 90 Ἑλλαδικὸν AV Theoph.
 Cont. 384, 8 cod. V 91 τοῦ Δαλμάτου ACE Theoph. Cont. 384, 9: τῆς Δαλμάτου
 VMNFH: τῶν Δαλμάτων B 92 τὸν post δὲ add. E Κατακαλίτζην AEMN
 Theoph. Cont. 384, 11 cod. V: Κατακαλίτζην C: Καλίτζην V: Καλίτζην B
 Ἀβεσσαλῶν F Theoph. Cont. 384, 11: Ἀβεσσαλῶν A: Ἀβεσσαλῶν CEVBMNH
 93 ἐν ACMN Theoph. Cont. 384, 12: om. EVBFH τε ACVMN: δὲ EB Theoph.
 Cont. 384, 13 τὸν AEVB Theoph. Cont. 384, 13: om. CMN τοῦ om. B
 94 τοῦ ἵππικοῦ VB Theoph. Cont. 384, 14: ἵππικῇ ACEMNFH 95 Λίψ V
 2 τὸν: καίτοι B ὄντα post περιβ. add. B τινας: ἄλλους B 3 καὶ om. B
 3/4 μέχρι — Λευκατίου: μέχρι τοῦ Λευκάτου λεγ. τόπ. A

λεγομένου Λευκατίου ἀνεσκολόπισαν. πολλοὶ δ' ἂν καὶ ἄλλοι ἀπωλώ-
 5 λεισαν τῶν συγκλητικῶν παρὰ τῶν λεγομένων ἐπιτρόπων ἀνηλεῶς τε
 καὶ ἀναιτίως, εἰ μὴ τινες παρρησιασάμενοι τῶν δικαστῶν τῆς ἀδίκου
 ὁρμῆς ἀνεχαίτισαν, φάμενοι, ὡς 'παιδὸς ὄντος τοῦ βασιλέως καὶ μὴ
 νοοῦντος τὰ πεπραγμένα, πῶς ἄνευ τῆς αὐτοῦ κελεύσεως τολμάτε
 10 τοιαῦτα διαπράττεσθαι;' οἱ δὲ ἐπίτροποι καὶ τῆν τοῦ Δουκὸς ἀποκείραν-
 δὲ καὶ Στέφανον τὸν ταύτης υἱόν.

3. Ἄλλὰ τούτων κατὰ τὴν πόλιν πραττομένων Συμεῶν ὁ Βουλγαρίας
 ἀρχων μετὰ βαρείας δυνάμεως εἰσβολὴν κατὰ Ῥωμαίων ἐποιήσατο, καὶ
 15 τὴν βασιλίδα φθάσας χάρακα περιέβαλεν ἀπὸ τε Βλαχερνῶν καὶ μέχρι
 τῆς λεγομένης Πόρτης χρυστῆς καὶ μετέωρος ἦν ταῖς ἑλπίσι βράδιως ταύτην
 εἰλεῖν. καταμαθῶν δὲ τὴν ὀχυρότητα τῶν τειχῶν καὶ τὸ πλήθος τῶν
 δαψιλῆων, ἀφέντος τῶν ἐλπίδων ἐν τῷ Ἐβδόμῳ ὑπέστρεψεν, εἰρηνικὰς
 σπονδὰς ἐξαιτούμενος. τῶν δ' ἐπιτρόπων ἀσμενέστατα δεξαμένους τὸν
 20 λόγον ἀποστέλλει ὁ Συμεὼν τὸν ἑαυτοῦ μάγιστρον Θεόδωρον ὀμιλῆσαι
 περὶ εἰρήνης. οὐ παραγενομένου καὶ λόγων κινήθεντων πολλῶν ὁ
 πατριάρχης ἅμα τοῖς λοιποῖς ἐπιτρόποις ἀναλαβόντες τὸν βασιλέα ἐν
 τοῖς παλατίοις ἦλθον τῶν Βλαχερνῶν, καὶ ὀμήρους δόντες ἀξιολόγους
 εἰσήγαγον τὸν Συμεὼν ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ συνεισιτάθη τῷ βασιλεῖ, τοῦ
 25 Συμεῶν ὑποκλινάμενος τῷ πατριάρχῃ τὴν κεφαλὴν καὶ εὐχὴν δεξαμένου
 παρ' αὐτοῦ, ἐπιθέντος, ὡς φασι, τῇ τοῦ βαρβάρου κεφαλῇ ἀντὶ στεφάνου
 τὸ ἴδιον ἐπιριπτόριον. μετὰ δὲ τὴν ἐστίασιν, ἀσυμβάτων γενομένων
 περὶ τῆς εἰρήνης, δώροις ὁ τε Συμεὼν καὶ οἱ τούτου παῖδες φιλοφρονη-
 θέντες εἰς τὴν ἰδίαν ἀπηλλάγησαν χώραν. | καὶ ταῦτα μὲν ἐπράττετο τῆδε. |

14 mens. Aug. a. 913

28/29 mens. Aug. a. 913

cap. 3: Theoph. Cont. 385, 5—385, 24; Zon. III, 461, 14—462, 8

ACEVBMN 4 Λευκατίου CEVMN: Λευκάτου A: Λευκάκου B: Λευκάτου
 Theoph. Cont. 384, 18 ἀνεσκολοπίσθησαν B ἀπωληλάκησαν B 6 πεπαρ-
 ρησιασμένοι A παρρησ. — δικ.: τῶν δικ. παρρησ. B τῆς ἀδίκου post
 7 ἀνεχαίτ. B 8 αὐτοὺς ante ἀνεχαίτ. add. B 8 νοοῦντος τὰ πεπρ.: συναι-
 νοῦντος τοῖς πραττομένοις B 9 τοιαῦτα διαπράττ. VBMN: διαπράττ. τοιαῦτα ACE
 Δούκα A 14 περιέβαλεν MNB: περιεβάλετο A: περιεβαλλεν V Theoph. Cont.
 385, 7 cod. V: περιεβάλλετο CE τε om. B μέχρι om. E 15 Πόρτης χρυστῆς
 VBMN Theoph. Cont. 385, 8 cod. V: Χρυστῆς πόρτης ACE 17 τειχοφυλακτούντων V
 πετροβόλων: προβόλων V καὶ τοξοβ. om. B 21 κινήθεντων πολλῶν VBMN:
 πολλ. κιν. ACE 22 βασιλέα: Βασιλείον C 23 ἦλθον post 22 βασιλέα B
 24 συνεισιτάθη BM 25 τοῦ πατριάρχου C 26 ἐπιτιθέντος V 27 ἀσυμβάν-
 των CB δὲ post ἀσυμβ. add. V 29 διεπράττετο B

4. Τοῦ δὲ βασιλέως Κωνσταντίνου διὰ παντός ὄδυρομένου καὶ τὴν
 80 ἑαυτοῦ ἀνακαλουμένου μητέρα (ἤδη γὰρ αὐτὴν κατήγαγε τοῦ παλατίου
 Ἀλέξανδρος) ἀναβιβάζουσι καὶ ἄκοντες πάλιν αὐτήν. ἀνελευθερία οὖν καὶ
 ἐγκρατὴς γενομένη τῆς βασιλείας προσλαμβάνεται τὸν παρακοιμώ-
 85 μενον Κωνσταντῖνον καὶ Ἀναστάσιον καὶ Κωνσταντῖνον τοὺς αὐ-
 τῶν ἀδελφούς τοὺς τὴν ἐπωνυμίαν Γογγυλίους. συμβουλευσάντος δὲ καὶ
 Ἰωάννου τοῦ Ἑλαδᾶ καταβιβάζουσι τοὺς οἰκείους Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννην
 τὸν βράικτωρα, τὸν Γαβριηλόπωλον, τὸν Βασιλιτζην καὶ τοὺς λοιπούς.
 90 προβάλλεται δὲ καὶ Ζωὴ αὐλοῦστα Δομνίκον ἑταιρειάρχην δραστήριον
 δοκοῦντα καὶ τοῖς αὐτῆς προσκείμενον προστάγμασιν, οὗ τῆ συμβουλῆ
 40 καταβιβάζεται ὁ πατριάρχης τοῦ παλατίου. καὶ ὁ μάγιστρος δὲ
 Ἰωάννης ὁ Ἑλαδᾶς κατήλθεν ἑκουσίως, νόσῳ βληθείς, ὑφ' ἧς καὶ ἀπεβίω
 Κωνσταντῖνος δὲ ὁ παρακοιμώμενος ὑφ' ἑαυτὸν ἀγαγεῖν τὴν ἄπασαν τῆς
 βασιλείας ἡμίαν βουλόμενος, καὶ μηδένα ἔχειν τὸν ἐμποδιζόμενον, διαβάλλει
 τὸν ἑταιρειάρχην εἰς τὴν αὐλοῦσταν ὡς σφετεριζόμενον τὴν βασιλείαν
 45 εἰς τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν. οὗ τοῖς λόγοις πεισθεῖσα πατρικίον αὐτὸν τιμᾶ,
 καὶ κατελθόντα, ὡς ἔθος, λαβεῖν εὐχὴν οἴκοι μένει προσέταξε. προχειρίζε-
 50 ται δὲ ἀντ' αὐτοῦ Ἰωάννην τὸν Γαριδᾶν ἑταιρειάρχην, καὶ Δαμιανὸν
 εὐνοῦχον ἀρτιφανῆ τῆς βίγλας δρουγγάριον.

5. Ἄγοντος δὲ καὶ φέροντος τοῦ Συμεὼν τὰ Θρακῶα μέρη, καὶ τῆς
 50 αὐγοῦστης φρονιζούσης μετὰ τῶν ἐν τέλει, ὅπως αὐτοῦ παύσῃσι τὰς
 ἐπιδρομάς, Ἰωάννης ὁ Βογᾶς ὑπέσχετο πατρικίος τιμηθεὶς ἀγαγεῖν κατ'
 αὐτοῦ Πατζινακᾶς, καὶ τυχὼν τῆς αἰτήσεως, δῶρα λαβὼν ἄπεισιν εἰς
 Πατζινακίαν. καὶ σπεισάμενος καὶ ὁμήρους εἰληφῶς ἐπάνεισιν ἐν τῇ
 πόλει, συνθεμένων τῶν Πατζινακῶν τὸν Ἰστρον περαιώσασθαί καὶ

49 a. 914 51 non multum ante mens. Sept. a. 914

cap. 4: Theoph. Cont. 386, 1—386, 22; Zon. III, 462, 9—463, 2 cap. 5: Theoph.
 Cont. 386, 22—387, 13 cap. 6: Theoph. Cont. 387, 14—388, 4; Zon. III, 463, 3—
 463, 9

ACEVBMN 31 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ M καὶ post γὰρ add. B 32 πάλιν αὐτὴν
 ACEMN Theoph. Cont. 386, 3 cod. V: αὐτὴν VB 35 τὴν VBMN: κατ' ACE
 36 οἰκείου E 37 Βασιλιτζην VB Theoph. Cont. 386, 9: Βασιλιτζην ACEMN
 38 δὲ om. B ἢ ante αὐγ. add. B αὐλοῦστα BE 39 προσκείμενον VBMN:
 πεισόμενον ACE 40 καὶ — δὲ: ὁ δὲ μάγ. B 41 Ἑλλαδᾶς E βληθείς: ληφθεὶς BE
 ὑφ': ἐφ' B 44 αὐλοῦσταν BE 47 ἑταιρειάρχην ACEMN Theoph. Cont.
 386, 20: om. VB 48 τῆς — δρουγγάριον VBMN Theoph. Cont. 386, 22: δρουγγ.
 τῆς β. ACE 51 Βογᾶς AEVMN: Βογῆς C: Βογᾶς B: Βορᾶς Theoph. Cont.
 387, 2 cod. V 52 Πατζινακῶν B τῆς om. MN ἄπεισιν εἰς Πατζινακῶν
 VBMN: εἰς Π. ἦλθεν A: εἰς Π. ἀπῆει CE: εἰς τὴν Πατζινακῶν ἀπῆει Theoph. Cont.
 387, 4 cod. V 53 καὶ σπεισάμενος — ἐπάνεισιν: ἐπάνεισι δὲ αὐτῆς σπεισάμενος καὶ
 ὁμήρους εἰληφῶς A σπεισάμενος: πεισάμενος B εἰληφῶς: λαβὼν B ἐν τῇ πόλει
 om. A 54 Πατζινακῶν CVMN Theoph. Cont. 387, 6: Πατζινακῶν AE

55 ἡτομόλησε δὲ τότε καὶ Ἀσώτιος ἀνὴρ ὀνομαστός, υἱὸς ὧν τοῦ ἀρχόντος τῶν ἀρχόντων. ἐλέγετο δὲ οὗτος βράβδον σιδηρᾶν ἀμφοτέραις χερσὶ τῶν ἄκρων λαμβάνων περικλαῖν τῇ τῶν χειρῶν βίᾳ καὶ κάμπτειν, τῆς ἀντιτύπου τοῦ σιδήρου βίας ὑπείκουστος τῇ τῶν χειρῶν ἰσχύϊ. ὃν φιλοφρόνως ἡ δέσποινα δεξαμένη οἴκαδε πάλιν ὑπονοστήσασα
60 πεποιήκε.

6. Πολιορκοῦντος δὲ τοῦ Συμεῶν τὴν Ἀδριανούπολιν ἐφ' ἡμέρας ἱκανὰς καὶ μηδὲν ἀνύοντος, Παγκρατούκας τις γένος ὧν Ἀρμένιος καὶ εἰς τῶν φυλάττειν τεταγμένων τὴν πόλιν χρυσίῳ δελεασθεὶς προὔδωκεν αὐτὴν τῷ Συμεῶν. μετ' ὀλίγον δὲ ἀπεστάλη παρὰ τῆς αὐγουστής
65 Βασίλειος πατρίκιος ὁ ἐπὶ τοῦ κανικλείου καὶ Νικήτας ὁ Ἑλλαδικός, καὶ χρυσίῳ καὶ χρήμασι πλείστοις πάλιν αὐτὴν ἀνεκτήσαντο.

7. Τούτῳ τῷ ἔτει καὶ Δαμιανὸς ὁ τῆς Τύρου ἀμφρᾶς μετὰ πολεμικῶν πλοίων καὶ δυνάμεως πολλῆς εἰσβολὴν ἐποιήσατο κατὰ Ῥωμαίων, καὶ τὴν Στρόβηλον καταλαβὼν ἐνεργῶς αὐτὴν ἐπολιόρκει. καὶ ἐξεπόρθησεν
70 ἂν, εἰ μὴ νοσήσας ἀπεβίω, ὑποστρεψάντων διὰ κενῆς τῶν Σαρακηνῶν.

8. Μὴ φέρουσα δὲ Ζωὴ ἡ βασίλις τὰς τοῦ Συμεῶν συνεχεῖς ἐπιδρομὰς καὶ βουλομένη ταύτας ἀνακόψαι, δέον ἐγνώκει μετὰ τῆς συγκλήτου εἶναι σπείσασθαι τοῖς Σαρακηνοῖς, καὶ πάντα τὸν ἐν τῇ ἔω στρατὸν διαπερᾶσαι πρὸς τὴν ἐσπέραν, καὶ ἐνωθέντων τῶν τε ἑξῶν καὶ τῶν δυτικῶν στρατευ-
75 μάτων πόλεμον συστήσασθαι κατὰ τῶν Βουλγάρων, καὶ τελέως ἀφανίσαι αὐτούς. ἔδοξε τοῦτο, καὶ πεμφθεὶς εἰς Συρίαν Ἰωάννης πατρίκιος ὁ Ῥαθινός καὶ Μιχαὴλ ὁ Τοξαράς ἐσπέισαντο τοῖς Σαρακηνοῖς. καὶ δὴ τῆς ἀπ' αὐτῶν ἀπαλλαγείσα φροντίδος ἡ βασίλις τὴν συνήθη διανομὴν τῆς

61 a. 914   67 non multum post mens. Sept. a. 914   76 mense Iun. a. cir-
citer 917

cap. 7: Theoph. Cont. 388, 5—388, 8   cap. 8: Theoph. Cont. 388, 13—389, 19;
Zon. III, 463, 9—464, 9

ACEVBMN FH 55 Ἀσότιος B 56 βράβδω σιδηρᾶν B 57 χερσὶ om. VB
λαμβάνων: κατέγων B 58/59 καὶ κάμπτειν — ἰσχύϊ om. ACE 59 αὐτοῦ post
ἰσχύϊ add. B 59 ὃν — δέσποινα: ἡ δὲ δέσποινα τοῦτον φιλοφρόνως B 62 Παγ-
κρατούκας M 64 αὐτὴν AENVN: ταύτην B: αὐτὸν C δὲ om. B 65 πατρ-
Βασίλ. V Ἑλλαδικός ACEV Theoph. Cont. 388, 3 cod. V: Ἑλλαδικός BMN 66 ἀνεκ-
τήσατο V 67 καὶ om. M 69 Στρόβηλον AE ἐνεργῶς om. B αὐτὴν
om. M ἐπολιόρκει αὐτὴν B 70 ὑποστρεψ. post Σαρ. ACEMNFH (sed cf.
Theoph. Cont. 388, 7/8) 71 Ζωὴ ἡ βασίλις VMN: ἡ Ζωὴ E: ἡ βασίλις Ζωὴ AB:
ἡ βασίλισσα Ζωὴ C: Ζωὴ βασίλισσα Theoph. Cont. 388, 13 72 ἐγνώκει: ἔδοκει B
εἶναι ante μετά VB 74 τε om. ACE τῶν alt. om. MN (sed non F) 75 συ-
στήσασθαι A τελείως C 76 Ῥαθινός B Theoph. Cont. 388, 18 cod. V
77 ἐπέισαντο B 78/79 τῆς βόγας: τὰς βόγας M

ῥόγας κελεύσασα γενέσθαι τῶν στρατευμάτων, Λέοντι τε μαγίστρῳ τῷ
 80 Φωκῆ ταῦτα παραδοῦσα, δομestικῶν τῶν σχολῶν τυγχάνοντι, ἀπάραι
 κατὰ Βουλγάρων ἐπέτρεψεν. ἀθροισθέντων δὲ πάντων τῶν θεμάτων
 καὶ τῶν ταγμάτων κατὰ τὴν Διάβασιν (πεδῖον δὲ ἡ Διάβασις μέγα καὶ
 πρὸς ὑποδοχὴν στρατοῦ ἐπιτήδειον) ἀποσταλαῖς ὁ πρωτοπαπᾶς τοῦ
 85 ἐπομόσασθαι συναποθνήσκειν ἀλλήλοις, καὶ τοῦ ὄρκου τελεσθέντος
 πανστρατὶ κατὰ Βουλγάρων ἐξώρμησαν. ἤρχον δὲ τοῦ μὲν τάγματος
 τῶν ἐξκουβιτῶν Ἰωάννης ὁ Γράψων, ἀνὴρ πολεμικὸς καὶ πολλάκις ἐν
 μάχαις ἀνδραγαθήσας, τοῦ δὲ ἰκανάτου Ὀλβιανὸς ὁ Μαρούλης, ἀνὴρ
 δεδοκιμασμένος, καὶ Ῥωμανὸς καὶ Λέων οἱ τοῦ Ἀργυροῦ παῖδες καὶ
 90 Βάρδας ὁ Φωκᾶς ἐτέρων ταγμάτων ἐξήρχον. συνῆν δὲ τοῦτοις καὶ
 Μελᾶς ὁ μάγιστρος μετὰ τῶν Ἀρμενίων καὶ πλείστοι ἄλλοι στρατηγοὶ
 τῶν θεμάτων. παρείποντο δὲ καὶ Κωνσταντῖνος πατρίκιος ὁ Λιψ, ὡς τάχα
 σύμβουλος Λέοντι τῷ δομestικῶ τῶν σχολῶν. κατὰ δὲ τὴν ἔκτην τοῦ
 95 Ῥωμαίοις τε καὶ Βουλγαροῖς πρὸς τῷ Ἀχελῷφ φρουρίῳ τρέπονται κατὰ
 κράτος οἱ Βούλγαροι, καὶ φόνος αὐτῶν ἐγένετο πολὺς. ἰδρῶτι δὲ τοῦ
 δομestικοῦ περιρρανθέντος πολλῶ καὶ λειποθυμήσαντος καὶ τοῦ ἵππου
 ἀποβάντος ἐπὶ τιμὴν πηγῆ καὶ τὸν ἰδρῶτα ἀποπλύνοντος καὶ ἑαυτὸν
 ἀποψύχοντος, τὸν δεσμὸν ἀπορρήξας ὁ ἵππος τυχαίως ἔβη διὰ τοῦ
 5 στρατοπέδου κενὸς ἐπιβάτου. ὃν οἱ στρατιῶται θεώμενοι γνῶριμον
 ὄντα, καὶ τὸν δομestικὸν πεσεῖν ὑποτοπᾶσαντες εἰς πτοίαν ἐπέπεσον καὶ
 κατεβλήθησαν τὰς ψυχὰς καὶ τῆς διώξεως ἔστησαν, ἔνιοι δὲ καὶ παλιντρο-
 ποὶ γεγόνασιν. ἐξ ὑπερδεξιῶν δὲ ταῦτα θεώμενος ὁ Συμεῶν (οὗ γὰρ
 10 ἔτυχεν ἀσύστακτον τὴν φυγὴν ποιησάμενος) ἐπαφῆκε τοὺς Βουλγάρους
 κατὰ Ῥωμαίους. οἱ δὲ καὶ πρότερον, ὡς εἶπομεν, τὰς γνῶμας θλασθέντες
 καὶ τεθηπότες, ὡς καὶ αἰφνίδιον ἐπιόντας ἐθέασαντο τοὺς Βουλγάρους,
 τρέπονται πανστρατὶ, καὶ γέγονε φυγὴ φρικωδεστάτη, τῶν μὲν ὑπ'

12 die 20. mens. Aug. a. 917

ACEVBMN F 79 διακελεύσασα B τε om. E 80 δομestικον... τυ-
 χάνοντα C ἀπαίρειν B 81 τῶν om. B 82 τὴν om. E 84 προσκνή-
 σαντας πάντας ACEN: πάντας προσκν. VB: ἀπαντες προσκνήσομεν Theoph.
 Cont. 389, 2 cod. V πάντας om. M 85 συναποθ. om. B 86 ἐξώρμησαν
 VBN Theoph. Cont. 359, 4: ἐξώρμησεν ACEN ἤρχοντο δὲ (?) M 87 ἐξκου-
 βίτων V 90 ἐξήρχε B 91 πλείστοι ἄλλοι VBMN: ἄλλοι πλείστοι ACE
 93 Λέοντι σύμβουλος A Λέοντι om. E ζ C 94 ε' CN 1 δὲ ACEVB:
 τε MN 2 τῶν σχολῶν post δομestικῶ add. VB περιρραντισθέντος B πολλῶ:
 πολλῶν M 3/4 ἀποπλύνοντος... ἀποψύχοντος: ἀποψύχοντος... ἀποπλύνοντος
 ACE 4 ὑποψύχοντος M 4/5 ὁ — ἐπιβάτου: ὁ ἵππος κενὸς ἐπιβάτου ἔβη διὰ τοῦ
 στρατοπ. A 5 ἐπιβάτης C 5/6 γνῶριμον ὄντα om. ACE 6 ὑποτοπῆσαντες E
 7 ἔστησαν om. B 8 ὑπερδεξιῶν MNF 10 θλασθέντες: θραυσθέντες B 11 καὶ
 om. ACEB 12 φυγὴ φρικωδεστάτη: φρικωδ. ἦττα A τῶν: τὸ M

ἀλλήλων συμπατουμένων, τῶν δὲ ὑπὸ τῶν ἐναντιῶν ἀναιρουμένων. Λέων δ' ὁ δομέστικος ἐν Μεσημβρίᾳ δεισώθη φυγῶν. ἔπεσε δὲ λαὸς οὐ
 15 τῶν κοινῶν στρατιωτῶν, ἀλλὰ καὶ στρατηγοὶ καὶ ταγματάρχαι ἀριθμοῦ κρείττους. ἐσφάγη δὲ καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Λιψ καὶ ὁ τῶν ἐξκουβίτων ἐξαρχος Ἰωάννης μάγιστρος ὁ Γράψων.

9. Ἦν δὲ ἀποσταλεῖς ὁ πατρίκιος Ῥωμανὸς ὁ Λακαπηνὸς, δρουγγάριος τηνικαῦτα τῶν πλωίμων ὧν, μετὰ παντὸς τοῦ στόλου παραπλεῖν
 20 τοῖς αἰγιαλοῖς προσταχεῖς καὶ εἰς βοήθειαν τυγχάνειν τῷ Λέοντι, διαπερῶσαι δὲ καὶ τοὺς παρὰ τοῦ Βογᾶ ἀχθέντας Πατζινάκας εἰς | συμμαχίαν Ῥωμαίων. διενέξωσ δὲ γενομένης μέσον τοῦ Ῥωμανοῦ καὶ τοῦ Βογᾶ ἰδόντες αὐτοὺς οἱ Πατζινάκαι στασιάζοντας πρὸς ἀλλήλους, ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια, καὶ γέγονεν ἡ ἐξ αὐτῶν βοήθεια ἀπρακτος καὶ
 25 ἀνόητος. ἄλλοι δὲ οὐχ οὕτω φασὶ γενέσθαι τὴν τροπὴν Ῥωμαίων, τρόπον δὲ ἕτερον. τρεψαμένου γάρ τοῦ Φωκᾶ τὸν Συμεῶν καὶ διώκοντος φήμη τις ἐξαίφνης ἔφθασε πρὸς αὐτὸν ἀπαγγέλλουσα, ὡς ὁ δρουγγάριος τῶν πλωίμων ἄπεισι μετὰ τοῦ στόλου παντὸς παραληψόμενος τὴν βασιλείαν. ὁ δὲ τῇ ἀκοῇ καταβροντηθεὶς (ἐσφετερίζετο γὰρ εἰς ἑαυτὸν
 30 τὸ τῆς βασιλείας κράτος) καταλιπὼν τὸ διώκειν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν παρεμβολήν, ὡς τάχα τὸ δν μαθησόμενος. διαδοθέντος δὲ λόγου πρὸς τὸν στρατὸν, ὡς ὁ δομέστικος πέφευγεν, ἀλκῆς ἐπιλησθέντες οἱ λοιποὶ ἐποιοῦν ὁμοίως. οὗς ἰδὼν ὁ Συμεῶν φεύγοντας (ἴστατο γάρ, ὡς εἴρηται, ἐν εὐκαίρῳ τόπῳ τὸ τέλος ἀφορῶν τοῦ ἀγῶνος) ἐξεχύθη πανστρατὶ καὶ
 35 παλίντροπον τὴν φυγὴν ἐποίησατο. οὗτος μὲν δὴ καὶ ὁ δεῦτερος λόγος. εἴτε δὲ οὕτως, εἴτε ἐκείνως ἡ ἀλήθεια ἔχει, ὅμως ἐτράπησαν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ τὰ λεχθέντα ἀνωθεν διεπράχθη. μετὰ τὴν τροπὴν δὲ τῶν σωθέντων ἐκ τοῦ πολέμου παραγενομένων τὰ κατὰ τὸν Ῥωμανὸν καὶ τὸν Βογᾶν ἐκινήθη. καὶ εἰς τοσοῦτον κινδύνου περίεστη τῷ δρουγγαρίῳ τὰ πράγ-

cap. 9: Theoph. Cont. 389, 19—390, 21; Zon. III, 464, 10—466, 4

ACEVBMN FH 13 τῶν — ἀναιρουμένων: τῶν δ' ὑπὸ τῶν πολεμίων κτεινομένων B 14 δ' VMNF: δὲ ACEH: om. B 15 μόνον post στρατιωτῶν add. B ταγματάρχου C 16 κρείττους B ὁ ante Κωνστ. add. B Λειψ V ἐξκουβίτων V 17 ἐξαρχὸν B 18 Λακαπηνὸς B 20 προταχεῖς C 21 Βογᾶ AVMN Theoph. Cont. 390, 7: Βογᾶ E: Βογᾶ B 22 δὲ om. M μέσον om. C τοῦ om. E 23 Βογᾶ B Πατζινάκαι ACEV Theoph. Cont. 390, 4: Πατζινάκαι BNF: Πατζινάκιοι M 25 τῶν ante Ῥωμ. add. AC 26 τρόπον: πρότερον V 27 ἐξαίφνης ἔφθασε: ἐξῆλθεν ἐξαίφνης B 28 τῶν πλωίμων: τῆς βίγλας μων M ἀπῆει M 28/29 τὴν βασιλ. παραληψ. ABM 29 καταβροντισθεὶς EBM ἐσφετερίζετο MN (sed ἐσφεταίρίζετο F) εἰς ACEMN: πρὸς VB 30 τὸ τῆς βασιλείας κράτος: τὴν βασιλείαν ACE 31 τοῦ ante λόγου add. B 34 εὐκαίρῳ: ἐπι-καίρῳ B 36 εἴτε alt.: εἴτ' A ἐκείνως: οὕτως B 37 τὰ λεχθέντα ἀνωθεν VBMN: τὰ ἀνωθεν λεχθέντα ACE διεπράχθη ACEMN: ἐπράχθη VB 38 ἐκ ACEMN: ἀπὸ VB Βογᾶν ACEV: Βογᾶν B: Βογᾶ MN: Βογᾶν F 39 κίνδυνον EB

40 ματα, ὡς ψῆφον κατ' αὐτοῦ ἐξενεχθῆναι παρά τῶν δικαστῶν καταδικάζουσαν αὐτὸν ἐκκοπῆναι τὰς ὄψεις, ὡς ἀμελεῖα ἢ μᾶλλον κακουργία μὴ διαπεράσαντα Πατζινάκας, πάλιν δὲ μὴ δὲ | τοὺς ἀπὸ τῆς τροπῆς δεχόμενον ὑποστρέφαντας. τοῦτο δὲ ἂν ἐπεπόνθει, εἰ μὴ Στέφανος μάγιστρος ὁ τῶν ἐπιτρόπων εἰς καὶ Κωνσταντῖνος πατρικίος ὁ Γογγύλης, 45 πολλὰδυνάμενοι παρά τῆ δεσποίνῃ, αὐτὸν ἐξεργούσαντο. Συμῶν δὲ ἐπαρθεῖς τῇ νίκῃ καὶ γαυριῶν ἄρας ἅπαν αὐτοῦ τὸ στράτευμα κατὰ τῆς βασιλίδος ἠπέιγετο. ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ὁ δομέστικος Λέων ὁ Φωκῆς καὶ ὁ ἐταιρειάρχης Ἰωάννης καὶ Νικόλαος ὁ Κωνσταντῖνου τοῦ Δουκὸς υἱὸς μετὰ 50 τινων στρατιωτῶν τῶν παρευρεθέντων εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸν τόπον τὸν λεγόμενον Κατασύρτας ἀπομοίρα τινὶ Βουλγάρων εἰς προνομὴν πεμφθείσῃ συνητηκότες προσήγγυννται τούτοις καὶ τρέπονται εὐπετῶς. ἀκραιφνοὺς δὲ πάλιν ἑτέρας ἐπιπεσοῦσης ὑφίστανται καὶ ταύτην ῥαδίως τε καὶ ἀνδρικώτερον, καὶ γίνεται μάχη καρτερὰ καὶ ἐπὶ πολὺν διαρκέσασα χρόνον, καὶ τρέπονται μὲν οἱ Βούλγαροι, 55 ἐσφάγη δὲ Νικόλαος ὁ τοῦ Δουκὸς υἱός, ἡρωϊκῶς ἀγωνισάμενος, καὶ αἷτιος τῆς νίκης Ῥωμαίοις γενόμενος. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὸν πόλεμον συνήνεχθη γενέσθαι οὕτως.

10. Τὰ δὲ κατὰ πόλιν ἐνόσει δεινῶς, πολλῶν καὶ μεγίστων ἐπιμαυμένων τῇ βασιλείᾳ καὶ τῷ ταύτης ἔρωτι φλεγόμενων, ὧν κορυφαῖος ἦν 60 ὁ Φωκῆς. ὑπάρχων γὰρ οὗτος ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸς τοῦ παρακαιμαμένου Κωνσταντῖνου, μεγάλη τότε τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις δυναμένων εὐνοχῶν, καὶ ἐπ' αὐτῷ πλείστα θαυρῶν ῥαδίως ὤρετο τὸ τῆς βασιλείας καθέξειν κράτος. διὸ καὶ πολὺς ἐφέβριετο, καὶ οὐ κρύβδην, ἀλλὰ φανερώς ταύτης ἀντεπιοιεῖτο, ὥσπερ εἰ πατρῷου πράγματος καὶ προγονοῦθεν

51 a. 917/18

cap. 10: Theoph. Cont. 390, 22—392, 11; Zon. III, 466, 5—467, 9

ACEVBMN FH 40 δικαστῶν ACEMN: δικαζόντων VB 41 αὐτὸν ACEVBF: αὐτῷ MN 42 τοὺς ante Πατζ. add. ACEB Πατζινάκας AEMN Theoph. Cont. 390, 10: Πατζινάκου CBNFH μὴδὲ: μήτε B ἀπὸ τῆς om. E 43 ὑποστρέψαντα C 44 Γογγύλης ACEB: Γογγύλη Theoph. Cont. 390, 13: Γογγύλιος VMN: Γογγύλ F 45 δὲ VBMN: δ' ACE 46 ἅπαν om. B κατὰ — βασιλίδος: πρὸς τὴν βασιλίδα B 47 ὁ pr. om. B ὁ Φωκῆς om. ACE Theoph. Cont. 390, 16 48 Δουκὸς CEVB Theoph. Cont. 390, 18: Δούκα AMN: Δούκα F 49 τῶν om. B παρευρεθέντων: πορευθέντων C καὶ om. B 50 καὶ ante ἀπομοίρα add. B τινί: τινά E 51 τούτοις VBMN: ταύτη ACE 52 αὐτὴν post τρέπονται add. B πάλιν: πάλῃς A ἑτέρας om. ACE ἐπιπεσοῦσης B 53 ῥαδίως τε καὶ om. VB τε om. ACE ἀνδρικώτερον ACEMN: ἀνδρείως VB 54 καὶ pr. om. B 55 Δούκα A καὶ γενναίως post ἡρωϊκῶς add. A 56 Ῥωμαίοις VBMN: Ῥωμαίων ACE γινόμενος C τὸν om. EB 57 γενέσθαι om. B 58 μεγίστων: μεγάλων B 59 βασιλεία: βασιλίδι B τῷ om. M 63 καὶ ante φανερώς add. E 64 ὥσπερ ACEMN: ὡς περὶ VB τε post πατρῷου add. B προγονοῦθε B

- 66 ἀνήκοιτος αὐτῷ καὶ ὅσον οὐπω ἤξειν εἰς αὐτόν, ὡς εἰς νόμιμον διαδο-
 χῆν ἐφαντάζετο. οὐ τὴν ὀρμὴν ἀκατάσχετον οὖσαν φοβηθεὶς ὁ τοῦ
 βασιλεῦς Κωνσταντίνου παιδαγωγὸς Θεόδωρος, καὶ μὴ τι πάθῃ δέσας
 ὁ βασιλεὺς, ὑπέθετο τῷ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ λαθραίως προσλαβέσθαι
 τὸν πατρίκιον Ῥωμανὸν καὶ δρουγγάριον τῶν πλωίμων, πατρικὸν ὄντα
 70 δούλον καὶ τὰ αὐτοῦ φρονούοντα διὰ παντός, ὥστε συνεῖναι καὶ διαφυλάτ-
 τειν αὐτὸν καί, εἰ δεήσει, σύμμαχον ἔχειν καὶ βοηθόν. ἐντυχίας οὖν πρῶ-
 τον περὶ τούτου γενομένης ὁ Ῥωμανὸς ἀπέπειπατο, καὶ πάλιν καὶ πολλαῖς
 πειραθέντων τῶν ἀμφὶ τὸν Θεόδωρον ἀπέπειπατο. ἐπεὶ δὲ γραμματίου
 αὐτόχειρον χωράξας ὁ βασιλεὺς καὶ φοινοκίῳ ὑποσημάνας γράμμασιν
 75 ἀπέστειλεν αὐτῷ, εἰξέ τε ἐπὶ χεῖρας τοῦτο λαβὼν καὶ καθυπέχετο τὴν
 τοῦ παρακοιμωμένου Κωνσταντίνου καὶ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ ἐπιθέσειν
 κωλύσαι κατὰ τὸ ἐγγωροῦν. τὰ μὲν οὖν λαληθέντα καὶ στοιχηθέντα
 οὕτω προέβη, καὶ διὰ τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν λεωφόρων καὶ τῶν στενωπῶν
 ὑπεψιθυρίζετο. ὁ δὲ παρακοιμώμενος, καίπερ οὐκ ἀνήκοος ὢν τῶν
 80 κατ' αὐτοῦ μελετωμένων, κατεφρόνει, μὴ ἂν ποτε οἴηθεις τολμήσαι τινα
 ἐπιχείρησιν κατ' αὐτοῦ ποιήσασθαι. ἐξελθὼν οὖν καὶ τὴν συνήθη δια-
 νομὴν τῆς βόγας ποιησάμενος τῶν πλωίμων, καὶ τὸν Ῥωμανὸν ἐπι-
 σπένδυον τάχιον ἐκπλεύσαι, περιπίπτει τῷ λόχῳ. | δουλικῶ γὰρ ἐν
 σχήματι προσυπαντίσας ὁ Ῥωμανὸς αὐτῷ καὶ προθύμως ποιήσων τὸ
 85 κελουσθὲν ἐπαγγελόμενος ἡρέμα καὶ κατὰ μικρὸν ἦγεν αὐτὸν εἰς τὴν
 ἐνέδραν. μηδὲν δὲ ἐπαισθέσθαι τῶν μελετωμένων δυνηθέντος τοῦ παρα-
 κοιμωμένου, ἀλλ' ἀκάκως καὶ χωρὶς ὑπονοίας διαλεγόμενου, καὶ μᾶλλον
 ἔγγιστα προσιόντος αὐτῷ, καὶ πυθόμενου, εἰ ἔχει ἄνδρας εὐεϊδεῖς καὶ
 γενναίους καὶ τὴν βασιλικὴν ἐρέττειν ἐπιτηδείους τριήρη, τοῦ δὲ καὶ
 90 ἔχειν καὶ ἔγγυς παρῆναι τούτους εἰρηκότας, καὶ τῇ κεφαλῇ νεύσαντος
 ἦκειν πλησίον τινὰς τῶν εὐεϊδестέρων, ὁ Κωνσταντίνος θεασάμενος τού-

74 ante mens. Mart. a. 919

ACEVBMN FH 66/67 ὁ — Θεόδωρος ACEMN: ὁ τοῦ Κωνστ. τοῦ βασι-
 παιδ. VB 67 δέσας ante μὴ B πάθοι M 69 τε post πατρικόν add. VB
 70 αὐτοῦ V: αὐτῷ MN: αὐτ' F: αὐτὰ ACE 71 αὐτὸν VB MN: διὰ παντός CE:
 om. A εἰ δεήσει ACEMN: δεῖσαν VB ἔχειν ACEMN: εἶναι VB 72/73 καὶ pr. —
 ἀπέπειπατο om. B 74 ὑποσημάνας AEV: ὑποσημάνας CB(?) MN 75 τε: καὶ B
 τοῦτο AVBMN: ὅπερ Theoph. Cont. 391, 7: τότε CE καὶ om. B 76 Κωνστ.
 om. B 77 καὶ στοιχηθέντα: στοιχημάτα M 78 οὕτω: οὐπω B τῶν
 λεωφόρων: τῆς λεωφόρου ACE 79 καίπερ VB MN: καίτοι ACE 80 οἴηθεις
 ACEVBF: om. MN 81/82 διανομὴν τῆς βόγας VB MN: βόγαν ACE 82 δ' ante
 τῶν add. C 83 ἐκπλεύσαι VB MN Theoph. Cont. 391, 14: ἐμπλεύσαι ACE
 παραπίπτει C λόγῳ CE 84 αὐτῷ ὁ Ῥωμ. ACE 84/85 καὶ — ἐπαγγελλό-
 μενος om. M 84 ποιεῖν B 85 αὐτὸν ἦγεν ACE 85/86 τὰ ἐνέδρα B
 86 δὲ om. ACE 87 διλεγόμενον A 87 διαλεγόμενον A
 μᾶλλον: μάλιστα B 88 προσιόντα A πυθόμενον VMN: πυθναρόμενον A:
 καὶ ἐπιτηδείους add. post ἄνδρας B 89 καὶ pr. om. B
 ἐπιτηδείους om. B τριήρη ACEVB: τριήρη MN: τριήρη Theoph. Cont. 391, 23

τους, καὶ τάχα ἀποδεξάμενος, ἀπαίρειν ἠπείγετο. ὁ δὲ Ῥωμανὸς ἐγγιστά
 τούτου περιπατῶν, ὡς πλησίον ἐγένοντο τῇ στρατηγίδι τριῆρει,
 κατασχὼν τὸν Κωνσταντίνον καὶ μηδὲν πλέον εἰπὼν, ἀλλ' ἢ μόνον
 95 'ἄρατε τοῦτον,' αὐτὸς μὲν ἔστη, οἱ δὲ πρὸς τὸ ἔργον ὄντες ὑπὸ τρεπι-
 σμένοι εἰσήγαγον εἰς τὴν ναυαρχίδα καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ κατείχον, μηδενὸς
 ἐπαμύναι τοῦτον τολμήσαντος τῶν συνεπομένων αὐτῶ, ἀλλὰ πάντων
 παραυτίκα διασπαρέντων. τῆς φήμης οὖν ἐξαρθείσης ταραχὴ κατέσχε
 5 πᾶσαν τὴν πόλιν, τυραννίδος, ὡς εἰκός, ἐπίθεσιν λογισαμένην. φθάσαι-
 τος οὖν τοῦ λόγου καὶ μέχρι τῆς βασιλίδος Ζωῆς, εἰς ἀμηχανίαν καὶ οἱ
 ἐν τέλει ἐνέπιπτον. προσκαλεῖται γοῦν ἡ βασιλὶς τὸν πατριάρχην
 Νικόλαον καὶ τοὺς τῆς συγκλήτου λογάδας, κοινολογησαμένη τε μετ'
 αὐτῶν ἐκπέμπει πρὸς Ῥωμανόν, τὴν αἰτίαν τοῦ γεγονότος μαθεῖν
 10 ἐθέλουσα. τῶν πεμφθέντων γενομένων, ἔμβα προσώρμουν αἱ τριῆρεις,
 καὶ μελλόντων ζήτησιν ποιείσθαι τῆς τοῦ παρακοιμώμενου κατασχέ-
 σεως, ὁ τῶν πλωίμων διαναστάς ἀκόλαστος ὄχλος λίθοις αὐτοὺς ἐξή-
 λασαν. ἔωθεν οὖν ἡ βασιλὶς ἐξελθοῦσα περὶ τὸν Βουκολέοντα καὶ τὸν
 υἱὸν μεταστειλαμένη καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐπηρώτα, πῶς γέγονεν ἡ
 ἀνταρσία αὕτη. μηδενὸς δὲ ἀποκριναμένου, ὁ παιδαγωγὸς τοῦ βασιλέως
 15 Θεόδωρος ἔφη· 'διὰ τὸ ἀπολέσαι, ὦ δέσποινα, Λέοντα μὲν τὸν Φωκᾶν
 τὰ στρατόπεδα, Κωνσταντίνον δὲ τὸν παρακοιμώμενον τὸ παλάτιον,
 ἡ τοιαύτη γέγονε κίνησις.'

11. Ὁ βασιλεὺς δὲ εἰς ἑαυτὸν τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τῆς μητρὸς ἐφελκό-
 μενος τὸν πατριάρχην Νικόλαον σὺν τῷ μαγίστρῳ Στεφάνῳ ἀνήγαγεν
 20 ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ τῇ ἐπαύριον στέλλουσιν Ἰωάννην τὸν Τουβάκην
 τὴν αὐγοῦσταν τοῦ παλατίου καταβιβάσαι. ἡ δὲ μετ' ὀλολυγῆς καὶ
 δακρῶν τῷ ἑαυτῆς προσπλακεῖσα υἱῷ πρὸς συμπάθειαν αὐτὸν μητρι-
 κὴν καὶ οἶκτον ἐκίνησε. διὸ καὶ φησι πρὸς τοὺς ἄγοντας· 'ἔασατε εἶναι
 μετ' ἐμοῦ τὴν μητέρα μου.' οἱ δὲ ἅμα τῷ λόγῳ ταύτην κατέλιπον.

cap. 11: Theoph. Cont. 392, 11—394, 17; Zon. III, 467, 9—468, 7

ACEVBMNF 93 ἐγένετο B τῇ στρατηγίδι om. ACE τριῆρους A 94 κατα-
 σχεῖν A εἶπειν A 95 ὑπὸ τρεπισμένοι AVB: εὐτρεπ. CEMNFH 1 αὐτὸν ante εἰς
 add. B εἰς: πρὸς C 2 τοῦτον: τοῦτω B τοῦτον post τολμ. add. B 3 διασπα-
 ρέντων VBMN: διασπαρμένων ACE 4 τὴν πόλιν πᾶσαν B 5 καὶ μέχρι: μέχρι
 καὶ A 6 γοῦν VMN: οὖν ACEB 9 δὲ ante τῶν πεμφθ. (τῶν στολέντων A)
 add. ACE γενομένων post προσώρμουν V, post τριῆρεις B 10 ποιείσθαι
 ACEVBF: ποιήσασθαι MN 11 ἀναστάς B λίθων C ἐξήλασεν M 13 μετα-
 στελαμένη VBMN: μετακαλεσαμένη ACE ἠρώτα B 14 ἀποκριναμένου CEVNF:
 ἀποκρινομένου ABMH 16 στρατόπεδα: στρατεύματα BM εἰς ante τὸ add. CE
 18 Ὁ — ἑαυτὸν: Εἰς ἑαυτὸν δὲ ὁ βασ. B 20 τῇ om. ACE 21 καταβιβά-
 σαντα B ὀλυγῆς M 22 μητρικὴν om. B 23 ἐκίνησε CEMN: ἐκίνησεν
 Theoph. Cont. 392, 17: ἐνίκησε A: ἀνεκαλέαστο V: ἐξεκαλέαστο B 24 ἔστησαν
 καὶ post λόγῳ add. M

25 προεβάλλετο δ' ὁ βασιλεὺς δομέστικον τῶν σχολῶν, διαδεξάμενος τὸν
 Φωκᾶν, τὸν μάγιστρον Ἰωάννην τὸν Γαριδᾶν, τὴν ἐκ τοῦ Λέοντος
 δεσποικῶς ἐπανάστασιν. τῇ αἰτήσῃ τε τούτου προσβλήθησαν Συμεῶν
 ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ Θεόδωρος ὁ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἀδελφός, ὁ Ζουφινέξερ,
 ἑταιρειάρχαι. ὄρκοις τε οὖν καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως κατήλθεν
 30 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα οἱ συγγενεὶς αὐτοῦ ἀπελύθησαν
 τῶν βασιλείων. ὅπερ μαθὼν ἐκεῖνος ἀγωνία καὶ φόβῳ ἐλήφθη. εὐθὺς |
 οὖν ἐξιππασάμενος ἀπήλθεν ἐν τῷ ναυστάθμῳ πρὸς τὸν Ῥωμανὸν τὸν
 δρουγγάριον, τὴν ὕβριν, ἦν ὑπέστη, καὶ τὸν προπηλακισμόν διηγαύ-
 35 κῆδος εἰς τοὺς ἑαυτῶν ποιησάμενοι παῖδας ἐν τῷ κρυπτῷ κατέχον τὸ
 σπουδαζόμενον. ὁ δὲ Ῥωμανὸς πέμπας εἰς τὸ παλάτιον περὶ τοῦ γεγο-
 νότος ἀπελογοῖτο, μὴ ἀνταρσίαν εἶναι, μηδὲ ἀπόστασιν ὀμνύμενος τὰ
 πραγθέντα. τὴν τοῦ Φωκᾶ δὲ ἐπίθεσιν ὑφορώμενος, φησί, καὶ δεδιὼς
 περὶ τοῦ βασιλέως, μὴ τι καὶ πάθη φλαῦρον, ἐν τῷ παλατίῳ ἀνελθεῖν
 40 ἡβουλήθη καὶ φυλακὴν τούτου ποιήσασθαι καὶ τοῦ βασιλέως. μὴ
 πιστεύοντος δὲ τοῦ πατριάρχου, μηδὲ τὰ λεγόμενα δεχομένου, ἐπισιπέ-
 ρχει Θεόδωρος ὁ παιδαγωγὸς τὸν Ῥωμανὸν ἄρα πάντα τὸν στόλον
 ἀφίκεσθαι πρὸς τὸ τοῦ παλατίου νεώριον ἐν τῷ Βουκολέοντι. μέλλοντος
 δὲ τούτου καὶ ἀναδυομένου, οἱ πρὸς τὴν λεληθῦσαν πρᾶξιν τούτου ἐνά-
 45 γοντες ἀνέπεισαν καὶ ἄκοντα ποιῆσαι τὸ κελευόμενον. ἀμέλει καὶ κατ'
 αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τοῦ εὐαγγελισμοῦ ἑξαρτίσας τὸν στόλον
 πολεμικῶς ἀφικνεῖται πρὸς τὸν Βουκολέοντα. καὶ Στέφανος μὲν εὐθὺς ὁ
 μάγιστρος κάτεισι τῶν βασιλείων, ἀνεισι δ' ὁ πατρίκιος Νικήτας, κηδε-
 στῆς ὧν Ῥωμανοῦ, καὶ κατάγει τὸν πατριάρχην. οἱ δὲ περὶ τὸν βασι-
 50 λέα τὰ τίμα καὶ ζωοποιά ξύλα πέμπαντες πρὸς τὸν Ῥωμανὸν καὶ
 ὄρκοις αὐτὸν κατασφαλίσάμενοι φοβερωτάτοις καὶ ἀραῖς παλαμναιο-
 τάταις, μηδέποτε δόλιον κατὰ τοῦ βασιλέως ἐνοήσασθαι, συγχωροῦσι
 μετ' ὀλίγων αὐτὸν ἀνελθεῖν | ἐν τῷ παλατίῳ. ὄνπερ δεξάμενος ὁ βασι-
 λεὺς ἀνελθόντα καὶ προσκυνήσαντα εἰσάγει κατὰ τὸν ἐν τῷ Φάρῳ ναὸν

54 die 25. mens. Mart. a. 919

ACEVBMN FH 25 δ' VBMN: δὲ ACEFH 28 Ζουφινέξερ B 29 ἑταιρ-
 εἰάρχαι: ὁ ἑταιρειάρχης E τε om. B 30 παραχρῆμα: παραντικά B ἀπελύ-
 θησαν: ἐξεβλήθησαν B 32 τὸν om. VB Theoph. Cont. 393, 5 34 εὐθὺς post
 οὖν add. E ἀλλήλους M ἀσφαλίσάμενοι A 38 φησί om. B 39 καὶ
 om. B πάθει AM φαῦλον C 40 ἡβουλήθη A 41 διαδεχομένου B
 42 τοῦ βασιλέως (τουβῆς C) ante παιδαγ. add. ACE πάντα om. ACE (sed cf.
 παντὸς Theoph. Cont. 393, 20) 43 πρὸς τὸ: εἰς τὴν B 44/45 τοῦτον ἐνάγοντες:
 ἀνάγοντες τοῦτον B 45 ἀνέπειθον A καὶ alt. om. A 46 καὶ ante τῆς add. B
 τῆς ἑορτῆς om. A τὸν στόλον om. B 49 τοῦ ante Ῥωμ. add. ACE (sed cf.
 Theoph. Cont. 394, 2) 50 καὶ ζωοποιά om. B 51 παλαμναιστάτοις B
 52 τι post μηδέποτε add. B δόλιον ACEVBF: δόλον MN καὶ ante συχωρ.
 add. M 53 ἀνελθεῖν αὐτὸν B 54 τῷ om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 394, 8)

55 καὶ πίστεις αὐτῶ δούς καὶ λαβῶν προχειρίζεται τοῦτου μέγαν
 ἔταιρειάρχη. γράμματα οὖν εὐθύς ἐφοίτα πρὸς Λέοντα τὸν Φωκᾶν
 μὴ ὀλιγορῆσαι, μηδ' ἀπογνῶναι, μηδὲ σκαίον τι βουλευσασθαι, ἀλλὰ
 προσμεῖναι μικρὸν ἡσυχῶς ἐν τῷ οἰκίῳ οἴκῳ διοριζόμενα, ὡς μελλούσης
 60 πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν παρακοιμώμενον κατηνάγκασε Κωνσταντῖνον.
 ἄπερ δεξάμενος ὁ Φωκᾶς ἡσυχίαν ἤγεν ἐν τῷ κατὰ τὴν Καππαδοκίαν
 οἴκῳ αὐτοῦ.

12. Τῇ δὲ πέμπτῃ ἑβδομάδι τῶν ἁγίων νηστειῶν διδοται παρὰ
 Κωνσταντῖνου τοῦ βασιλέως ἀρραβῶν γαμικῶ συναλλάγματος Ἐλένη
 65 τῇ θυγατρὶ Ῥωμανοῦ, καὶ τῇ τρίτῃ τῇ λεγομένῃ τῆς Γαλιλαίας στεφα-
 νοῦται μετ' αὐτῆς παρὰ Νικολάου πατριάρχου ὁ βασιλεὺς, τὸν Ῥω-
 μανὸν βασιλεοπάτορα προβαλλόμενος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἔταιρειάρχη
 Χριστοφόρον τὸν τούτου υἱόν.

13. Καὶ μετὰ μικρὸν Λέων ὁ Φωκᾶς ἀναπεισθεὶς ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ
 70 συγγενῶν καὶ τῶν ταγματῶν πρὸς ἀποστασίαν ἀπέειδε, καὶ ἀποστείλας
 προσελάβετο μετ' αὐτοῦ τὸν παρακοιμώμενον Κωνσταντῖνον, καὶ Κων-
 σταντῖνον καὶ Ἀναστάσιον τοὺς Γογγυλίους καὶ αὐθαδέλφους, καὶ
 Κωνσταντῖνον τὸν τῆς Μαλελίας, πληροφορῶν ἀπαντας ὑπὲρ τοῦ
 βασιλέως Κωνσταντῖνου τὰ ὄπλα αἶρειν. Ῥωμανὸς δὲ χρυσοβούλια
 75 ἐκθήμενος ἀνατροπὴν ἔχοντα τῆς τοῦ Φωκᾶ προφάσεως, καὶ τῇ χειρὶ τοῦ
 βασιλέως | καὶ τῇ σφραγίδι ταῦτ' ἐμπεδώσας μετὰ τινος γυναικὸς ἑται-
 ρίδος, ἦν διὰ τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν καὶ Βασιλικὴν ὕστερον προση-
 γόρευσαν, ἐν τῷ τοῦ Λέοντος στρατοπέδῳ ἐξέπεμψε, καὶ ἕτερα δὲ μετὰ
 τινος κληρικοῦ Μιχαὴλ ὑποσχέσεσι τιμῶν καὶ δωρεῶν διαφθείροντα τοὺς

56 non multum post diem 25. mens. Mart. a. 919 65/66 mense Maii a. 919
 74/75 non multum post diem 27. mens. Apr. a. 919

cap. 12: Theoph. Cont. 394, 18—395, 2; Zon, III, 468, 8—468, 12; Glyc. 557, 18
 cap. 13: Theoph. Cont. 395, 2—397, 3; Zon. III, 468, 12—469, 11

ACEVBMN F 56 οὖν: δὲ B εὐθύς om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 394, 10)
 57 βουλευσασθαι B 58 οἰκίῳ: ἰδίῳ BM 59 διὰ βραχέων: βραχέως M γράμματα
 om. B 60 ἠνάγκασε AB 61 ἄπερ B κατὰ om. E 64 τοῦ om. B
 65 τοῦ ante Ῥωμ. add. B 66 τοῦ ante πατρ. add. ACE (sed cf. Theoph.
 Cont. 394, 23) 67 προβαλλόμενος EVBMN: προβαλόμενος A Theoph. Cont.
 394, 23: προὔβαλλόμενος C 69 μετὰ: κατὰ M ἀναπεισθεὶς ACEMN: ἀνα-
 σεισθεὶς V: πεισθεὶς B 70 τῶν om. EB 71/72 παρακοιμώμενον — Ἀνα-
 στάσιον: παρακοιμ. Κωνστ., καὶ Ἀναστ. καὶ Κωνστ. B καὶ Κωνστ. ACE
 Theoph. Cont. 395, 4: om. VMNF 74 χρυσοβούλια ACEVN: χρυσόβουλλον
 B: χρυσοβούλιον M 77 καὶ post ἦν add. ACE καὶ VBMN Theoph. Cont.
 395, 13 79 ὑποσχέσει M δωρεῶν καὶ τιμῶν B ὑποφθείροντα B

80 τῶν ταγμάτων ἐξάρχους καὶ τὸν λαόν. ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ Μιχαὴλ φωρα-
 θεις ὑπὸ τοῦ Φωκᾶ καὶ τυφθεὶς ἀνηλεῶς ἀπετημήθη τὰ ὄτα. ἔλαθε δ'
 ἡ γυνὴ ἐν τῷ στρατῷ διασπείρασα, ἃ ἐπήγετο. πρῶτον οὖν ὁ τοῦ
 Βαρέως Μιχαὴλ υἱὸς Κωνσταντῖνος, τοῦ τάγματος ἀρχῶν τῶν ἰκανά-
 των, καταλιπὼν τὸν Λέοντα τῷ Ῥωμανῷ προσεχώρησεν. ὧτινι καὶ
 85 ὁ Βαλάντης καὶ ὁ λεγόμενος Ἀτζμωρος, τουρμάρχει καὶ ἀμφω ὄντες,
 ἐπηκολούθησαν. Λέων δὲ ὁμοῦ ὁ Φωκᾶς τὴν Χρυσόπολιν καταλαβὼν,
 καὶ τὸν λαόν παρατάξας κατὰ τὴν ἀντιπέραν ἐν τῷ κίονι ἰσταμένην
 λιθίνην δάμαλιν ἐξεφόβει τοὺς ἐν τῇ πόλει. Ῥωμανὸς δὲ μετὰ δρόμωνος
 90 τὸν ἐπὶ τοῦ κανικιέλου Συμεῶν ἐκπέμψας πρὸς τὸν τοῦ ἀποστάτου λαόν
 καὶ χρυσοβούλλον ἐνεσημασμένον παρὰ τοῦ βασιλέως ἐνεχείρισεν αὐτῷ,
 καὶ παρηγγύησε πάντα τρόπον σπουδάσαι τῷ λαῷ τοῦτο ὑπαναγκῶναι.
 ὁ δὲ τοῦ χρυσοβούλλου νοῦς εἶχεν οὕτως· ἡ βασιλεία μου φύλακα
 αὐτῆς ἐργηγορώτατον καὶ πιστότατον οὐδένα τῶν ὑπὸ χεῖρα, ἢ
 Ῥωμανὸν εὐρούσα, τούτῳ μετὰ θεὸν τὴν ἑαυτῆς φυλακὴν κατεπίστευσε,
 95 καὶ ἀντὶ πατρὸς αὐτὸν κρίνει, σπλάγχχνα πατρικὰ πρὸς αὐτὴν ἐνδεικνύ-
 μενον. Λέοντα δὲ τὸν Φωκᾶν αἰεὶ ταύτῃ προσπολεμοῦντα καὶ ἐπιβου-
 λέοντα, καὶ νῦν τὴν κρυπτομένην αὐτοῦ μοχθηρίαν φανερώσαντα, οὔτε
 δομέστικον εἶναι βούλεται, οὔθ' ἓνα κρίνει τῶν ὑπηκόων, ἀλλ' ἀπο-
 στάτην καὶ τύραννον, καὶ χωρὶς ἐμῆς βουλῆς τὴν τοιαύτην ἀνταρσίαν
 5 συστήσαντα, ἵν' εἰς ἑαυτὸν τὸ τῆς βασιλείας ἐπισπάσῃται κράτος.
 τοῦτο οὖν εἰδὼς ὁ ἐμὸς λαὸς τὸ δέον συνιέναι θέλησον, καὶ τὸν προ-
 γονικὸν ἐπιγνοὺς δεσπότην τῆς πικρᾶς τυραννίδος ἀπόστηθι.' τοῦ δὲ
 Συμεῶν γενομένου κατὰ τὴν παρεμβολὴν καὶ τὸ χρυσοβούλλιον φανε-
 ρῶς ἐκπέμψαντος τῷ λαῷ, ὡς τοῦτο ἀνέγνωσαν καὶ τὸν ἐν αὐτῷ νοῦν
 10 κατενόησαν, ἤρξαντο πάντες ἀναχωρεῖν καὶ τῷ βασιλεοπάτορι προσ-
 ρῦεσθαι Ῥωμανῷ. ὁ Φωκᾶς δὲ πρῶτον μὲν πειραθεὶς τὴν ἀνάγκωσιν
 κωλύσαι τοῦ χρυσοβούλλου καὶ μὴ δυνηθεὶς, εἶτα καὶ ὑπορρέουσιν

92 inter mens. Apr. et mens. Aug. a. 919

ACEVBMN FH 81 δὲ B 82 ἐν — διασπείρασα: διασπ. ἐν τῷ λαῷ B
 83 Βαρέως ACEV: Βαρέως BF: Βάρεος N: Βάρεως M Μιχαὴλ om. VB (sed cf. Βαρὺ
 Μιχαὴλ Theoph. Cont. 395, 19 cod. V) 84 καταλιπεῖν B Ῥωμανῷ: βασιλεῖ B
 85 ὁ Βαλάντης CEVMN Theoph. Cont. 395, 22: Ἀβαλάντης A: ὁ Ἀβαλάντιος B
 Ἀτζμωρ B 86 ἐπακολούθησαν B δὲ — Φωκᾶς: δὲ ὁ Φωκᾶς ὁμοῦ B
 88 πάντας post πόλει add. A Δράμωνος M 90 καὶ om. B 91 παρεγγύησατο A
 τοῦτο: τούτῳ C 92 χρυσοβούλλου M 93 ἐργηγορώτατον CEMN Theoph.
 Cont. 396, 6: γρηγορώτατον AVB 94 ἑαυτῆς: αὐτῆς A 1 ταύτη: ταύτην B
 προσπολεμοῦντα M 2 αὐτοῦ μοχθηρίαν MN: μοχθ. αὐτοῦ VB μοχθηρίαν
 VBMN: κακίαν ACE: ποιηρίαν FH 3 ὡς ante ἓνα add. A κρίνει om. VB
 ἐπηκόων B λογίζεται post ἐπηκ. add. B 4 τῆς ante ἐμῆς add. B 5 ἓνα B
 ὑποσπάσῃται B 8 χρυσοβούλλου B φανερώς om. A 10 κατενόησαν
 ACEVBH: κατανοήσαντες MN 11 πρῶτον VBMN: πρῶτα AE: πρῶτος C
 πειραθεὶς M 12 χρυσοβούλλου ACEBMNH: χρυσοβούλλου V

κατὰ μικρὸν τὴν ἑαυτοῦ βλέπων δύναμιν, τοῖς δλοῖς ἀπειρηκῶς φυγῇ
τὴν σωτηρίαν ἐπραγματεύετο, καὶ μετὰ τινων ὀλίγων τῶν πιστοτάτων
15 τὸ φρούριον κατέλαβεν Ἄτεοῦς. ἀποκρουσθεὶς δ' ἐκείθεν ἐν τινὶ χωρίῳ
κατήντησεν, Ὡὴ Λέων τὸ χωρίον κατονομάζεται. κάκεισε παρὰ Μιχαήλ
τοῦ Βαρῆος καὶ τινων ἄλλων πλείστων ἐπ' αὐτὸν συστάντων συλλα-
βάνεται. στέλλεται τοίνυν Ἰωάννης ὁ Τουβάκης καὶ Λέων ὁ Παστιλᾶς
20 εἰσαγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὴν βασιλεύουσαν. οἱ δὲ τοῦτον κρατήσαντες
ἀπετύφλωσαν, ὡς μὲν ἔνιοι λέγουσιν, ἐντολὴν λαθραῖαν εἰληφότες ἐκ
Ῥωμανοῦ, ὡς δ' οἱ περὶ τὸν Ῥωμανὸν διενίσταντο, αὐθαίρετῳ γνώμῃ
καὶ προαιρέσει. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐδόκει ἀγανακτεῖν ὁ Ῥωμανός, ὡς παρὰ
τὴν αὐτοῦ θέλησιν γεγονότος τοῦ ἔργου. ἡ μὲν οὖν τοῦ Λέοντος ἀπο-
στασία τοιοῦτον ἔσχεν τὸ τέλος. |

26 14. Συνέστη δὲ καὶ ἕτερα ἐπιβουλὴ κατὰ Ῥωμανοῦ, παρὰ τινος
Κωνσταντίνου Κτηματινοῦ, Δαβίδ τοῦ Κουμουλιανοῦ καὶ Μιχαήλ
κουράτωρος τῶν Μαγγάνων. οὗτοι γὰρ νεανίας τινὰς καθοπλίσαντες
κατὰ τὸ κυνήγιον ἐξελθόντα τὸν Ῥωμανὸν ἐπετρέψαντο διαχειρίσασθαι.
ὧν γνωσθέντων καὶ συλληφθέντες οἱ τῆς ἐπιβουλῆς πρωτουργοὶ τοὺς
30 ὀφθαλμοὺς ἐππρώθησαν καὶ διὰ μέσης τῆς πόλεως περιήχθησαν. συνήν
δὲ ταύτῃ τῇ ἀτίμῳ περιαγωγῇ καὶ Λέων ὁ Φωκῆς, ἡμίονῳ ἐφεζόμενος.
κατηγορήθη δὲ καὶ Ζωὴ ἡ βασίλισ τῇ ζωῇ ἐπιβουλεύουσα Ῥωμανοῦ,
καὶ τοῦ παλατίου κατάγεται, κἀν τῇ τῆς ἁγίας Εὐφημίας μονῇ ἀποκεί-
ρεται. ἐξεβλήθη δὲ τῆς πόλεως καὶ Θεοφύλακτος πατρικίος καὶ Θεό-

18/19 die 12. mens. Dec. a. 919

cap. 14: Theoph. Cont. 397, 4—398, 3; Zon. III, 469, 12—469, 18; Glyc. 557,
19—558, 1

ACEVBMN FH 13 βλέπων post 12 ὑπαρέουσαν VB ἑαυτοῦ ACEMN:
αὐτοῦ VH: om. B 14 ἐπραγματεύετο: ἐπίστευσε B τῶν om. AB
πιστοτάτων om. A αὐτῷ post πιστ. add. M 15 καταλαβὼν A Ἄτεοῦς
CEVMN: Ἄτεοῦς AH Theoph. Cont. 396, 20: Ἄτροῦς B δ' ἐκείθεν: π
κάκειθεν A χωρίῳ VBMN Theoph. Cont. 396, 21: φρουρίῳ ACE 16 Ὡὴ
Λέων V: ὦ Ἡλέων B: Ὡηλέων ACE: Ὡν Λέων MN: Ὡη Λέοντα F: Γοηλέοντι Theoph.
Cont. 396, 21 16 τὸ χωρ. κατονομ.: τῷ χωρίῳ τὸ ὄνομα A κατονομάζεται
CMN: κατονομάζεται EVB κάκειθεν ACE 17 Βαρῆος ACEV: Βαρῆος
BH: Βάρεος N: Βάρεως M πλείστων CEVMN: πιστῶν A: om. B αὐτῶν:
αὐτῷ A συστάντων ACEMN: συσταθέντων VB 18 Παστιλᾶς ACEVN: Παστη-
λᾶς B: Παστιλλᾶς M 19 εἰσαγαγεῖν ACEMN Theoph. Cont. 396, 23: ἀγαγεῖν
VB 22 δὴ om. B 25 Συνέστη VBMN: Συνέβη ACE 26 Κτηματινοῦ
AEVMN Theoph. Cont. 397, 5: Κτηματινοῦ B: Κτηματικοῦ C Καμουλιανοῦ B
28 κυνήγιον VBMN: κυνηγέσιον ACE κυνηγ. — διαχειρίσ.: κυνηγέσιον ἐξελεῖν
τὸν Ῥωμ. μαθόντες διασχ. ἐπετρέψ. A 29 συλληφθέντες VBMN: συλληφθέντων
ACEB 31 δὲ ταύτῃ: δ' ἐν ταύτῃ B 33 κἀν — ἀποκείρεται: καὶ ἐν τῇ μονῇ τῆς
ἁγίας Εὐφ. ἀποκείρ. B

- 36 δωρος ὁ παιδαγωγὸς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ τοῦτου ὁμαίμων Συμεών, καὶ ἐν τῷ Ὀψικίῳ διάγειν ἐτάχθησαν, ὡς τάχα κατὰ Ῥωμανοῦ μελετῶντες. ὑπούργησε δὲ πρὸς τὸν ἐξοστρακισμὸν τῶν τοιούτων ὁ δρουγγάριος τῆς βίγλας Ἰωάννης, ὁ Κουρκούας, αἰφνίδιον συναρπάσας αὐτοὺς καὶ πλοίοις εἰς τὴν περαιὰν διαβιβάσας. τῇ δὲ εἰκάδι τετάρτῃ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς ἀνάγεται Ῥωμανὸς εἰς τὴν τοῦ καίσαρος ἀξίαν, καὶ Δεκεμβρίου μηνὸς τῷ τῆς βασιλείας διαδήματι στέφεται, ἐπιτροπῇ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, τοῦ πατριάρχου Νικολάου αὐτὸν ἀναδήσαντος.

ACEVBMN FH 36 μελετῶντος M 37 καὶ post ὑπούργησε add. B
 39 τῇ εἰκ. δὲ B 40 μηνὸς om. B ἀνάγεται: ἀναγορεύεται E 40/41 Δεκεμβρίῳ
 μηνὶ CE 41 τοῦ om. M

ΡΩΜΑΝΟΣ Ο ΛΑΚΑΠΗΝΟΣ

1. Ῥωμανὸς δὲ ταινιωθεὶς τῷ βασιλικῷ διαδήματι στέφει κατ' αὐτὴν
 45 τὴν ἡμέραν τῶν ἁγίων φώτων καὶ τὴν ἑαυτοῦ σύζυγον Θεοδώραν.
 Ματῶ δὲ μηνὶ | κατὰ τὴν τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς ἡμέραν στέφει καὶ τὸν
 ἑαυτοῦ υἱὸν Χριστοφόρον διὰ Κωνσταντίνου τάχα, κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον
 ἐθέλουτος καὶ καταδεχομένου διὰ τὴν βίαν, ἐν δὲ τῷ ἀφανεῖ
 50 δύο κατὰ τὴν τοιαύτην προῆλθον προέλευσιν.

2. Ἰουλίῳ δὲ μηνὶ Ἰνδικτιῶνος ὀγδόης ἢ τῆς ἐκκλησίας γέγονεν
 ἔκθεσις, ἐνωθέντων τῶν διαφερομένων μητροπολιτῶν τε καὶ κληρικῶν
 τῶν ἀπὸ Νικολάου πατριάρχου καὶ Εὐθυμίου διεσχισμένων. ὁ δὲ βασι-
 λεὺς Ῥωμανὸς ἐξορίζει τὸν μάγιστρον Στέφανον εἰς τὴν Ἀντιγόνου
 55 νῆσον, ὡς τῆς βασιλείας τάχα ὀριγνόμενον, καὶ μοναχὸν ἀποκείρει,
 σὺν αὐτῷ δὲ καὶ Θεοφάνην τὸν Τειχεώτην καὶ Παῦλον τὸν ὄρφανοτρόφον,
 τοὺς οικειοτάτους αὐτῶ. προκένσου δὲ γενομένου ἐν τῷ τριβουναλίῳ,
 ἀφνίδιον οἱ βασιλεῖς εἰς τὸ παλάτιον ὑποστρέφουσιν ἐπιβουλῆς μηνυ-
 θείσης αὐτοῖς. κατασχεθέντες δὲ οἱ ἑξαρχοί, ὃ τε πατρικίος Ἀρσένιος
 60 καὶ ὁ μαγγλαβίτης Παῦλος, τυφλωθέντες καὶ δημευθέντες ἐξωρίσθησαν.
 ἠγάγετο δὲ τοῦτ' αὐτῷ τῷ ἔτει καὶ γαμβρὸν ἐπὶ τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ Ἀγάθῃ
 Ῥωμανὸς ὁ βασιλεὺς Λέοντα τὸν τοῦ Ἀργυροῦ, ἀνδρα γενναῖον, καὶ
 κάλλι σώματος καὶ ἰδέα ὑπερφέροντα, συνέσει τε καὶ φρονήσει κοσμοῦ-
 μενον.

3. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ τὰ κατὰ τὸν Ῥεντάκιον.
 οὗτος ἐξ Ἑλλάδος ὠρμημένος τὸν ἑαυτοῦ γεννιήτορα ἐπεχείρησεν ἀνε-
 λείν. δεδιὼς δ' ἐκεῖνος τὴν τοῦ υἱοῦ ἀταξίαν πλοίου ἐπιβὰς ἐπλεὶ πρὸς

46 die 20. mens. Maii a. 921   51 a. 920

cap. 1: Theoph. Cont. 398, 4—398, 8; Zon. III, 469, 19—470, 2; Glyc. 558, 1
 cap. 2: Theoph. Cont. 398, 8—399, 11   cap. 3: Theoph. Cont. 399, 12—399, 22

ACEVB (M lac. a 43) FH 43 ὁ Λακαπ. om. N ὁ καὶ Ἀβάστακτος post Λακαπ.
 add. E 45 ἁγίαν ante ἡμ. add. ACEN (sed non F) ἁγίων VBN Theoph.
 Cont. 398, 4: om. ACE 47 διὰ: τοῦ B 50 προῆλθον ACEB: διῆλθον VNF
 51 Ἰουλίῳ A ἢ C 54 μάγιστρον om. VB 55 τάχα post ὡς ACE 57 οικείου A
 προκείνου B 58 ἀφνίδιον: εὐθύς A 60 μαγγλαβίτης ACEB: μαγγλαβίτης VN:
 μαγγλαβίτου Theoph. Cont. 399, 4 61 καὶ om. B γαμβρὸς C 62 γενναῖον
 ἀνδρα A 66 γὰρ post οὗτος add. N ὠρμημένος VBNF: ὀρμώμενος ACEH

τὸ Βυζάντιον, ὡς τάχα βασιλέως δεησόμενος ἀνακοπὴν γενέσθαι τῆς
 τοῦ υἱοῦ ἀπαιδευσίας. ἀνιῶν δὲ κατεσχέθη | παρὰ τῶν ἐν τῇ Κρήτῃ
 70 Σαρακηνῶν. καὶ ὁ Ῥεντάκιος ὑποχείριον ἔχων τὸν πατρῶον πλοῦτον,
 ἀνελθὼν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν μεγαλόπολιν, τῷ θεῷ τεμένει τῆς τοῦ θεοῦ
 σοφίας προσέδραμε, κἀν τούτῳ προσκαθήμενος τὴν πατρικὴν κατεσπάθα
 οὐσίαν. οὐκ ἔλαθε τοῦτον τὸν Ῥωμανόν, ἀλλὰ γνοὺς ἐξαγαγεῖν ἐβουλεύ-
 75 βασιλικά πλάσάμενος γράμματα, ὡς δῆθεν ἐκπεμφθέντα πρὸς τὸν
 Συμεῶν, αὐτομολήσειν ἐβουλεύσατο πρὸς τοὺς Βουλγάρους. καὶ ἔλεγχο-
 θεὶς τῆς τε οὐσίας καὶ τῶν ὀφθαλμῶν στερεῖται.

4. Ἀδραλέστου δὲ τοῦ δομestikou τῶν σχολῶν ἀποθανόντος προ-
 εβλήθη Πόθος ὁ Ἄργυρος. καὶ τῶν Βουλγάρων ἄχρι τῶν Κατασυρτῶν
 80 ἐξελασάντων, ἔξισι καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν ταγματῶν, καὶ κατασκοπεῖ κατὰ
 τὴν λεγομένην Θερμόπολιν. ἐκείθεν δὲ Μιχαὴλ ταγματάρχην τὸν τοῦ
 πατρικίου Μωρολέοντος υἱόν, ἐπὶ κατασκοπὴν τῶν Βουλγάρων ἐπέμ-
 πει. ὁ δὲ ἀπροόπτως ταῖς βαρβαρικαῖς ἐμπεισῶν ἐνέδραις, ἐπιείπερ ἀφυκ-
 85 τὰ ἦν, τρέπεται πρὸς ἀλκήν, καὶ πολλοὺς τῶν Βουλγάρων ἀνελθὼν καὶ
 τρεψάμενος, καιρίαν δὲ τυπεὶς καὶ αὐτὸς, ἐπανῆκεν εἰς τὴν βασιλίδαν καὶ
 μετὰ μικρὸν ἐτελεύτησε.

5. Τότε δὴ καὶ τῷ βασιλεῖ Ῥωμανῷ ἐπιβουλὴ μνηύεται κατ' αὐτοῦ,
 προστάτην ἔχουσα τὸν σακελλάριον Ἀναστάσιον, ὑπὲρ τοῦ βασιλέως
 Κωνσταντίνου δῆθεν ἀγωνιζόμενον. καὶ τῶν αἰτίων συσχεθέντων
 90 ἕκαστος κατὰ τὸ δόξαν ἐτιμωρήθη τῷ βασιλεῖ Ῥωμανῷ, τοῦ Ἀναστασίου
 ἀποκαρέντος μοναχοῦ. ἐξ ἧς αἰτίας καὶ ὁ Κωνσταντίνος ὑποβιβάζεται,
 καὶ δεύτερος ἀνηγορεύετο βασιλεὺς, | πρῶτος δὲ ὁ Ῥωμανός, προφασισά-
 μενος οὕτως μόνως δυνατὸν εἶναι κατευνασθῆναι τὰς ἐπιβουλάς, διὰ
 πράγματα πρόσκαιρα καὶ βασιλείαν φθαρτὴν καὶ ἐπικηρον, ἐπιπορκία

79 seq. Symeon rex a. 921, 922, 924 Constantinopolim capere conatus est

cap. 4: Theoph. Cont. 400, 1—400, 8
 Zon. III, 470, 7—479, 11

cap. 5: Theoph. Cont. 400, 9—401, 2;

ACEVBN FH 68 δεηθσόμενος AB 68/69 τῆς τοῦ υἱοῦ post 68 δε-
 ηθσόμενος A 69 τῇ om. ACE 70 ὑποχείριον: ὑπὸ χεῖρα A ὑποχείριον ἔχων
 post πλοῦτον VB ἔχων post πλοῦτον A 72 κατεσπάθη(?) B 75 βασιλικὴν C
 76 τοὺς VBNH: om. AC Theoph. Cont. 399, 20 79 Πόθος VBN Theoph. Cont.
 400, 3: om. ACE 80 ἐξελασάντων VBN Theoph. Cont. 400, 1: ἐξελθόντων ACE
 81 ταγματάρχην ACEB: ταγματάρχης VNFH 82 Μωρολέοντος: Λέοντος B
 Μωρολ. πατρ. ACE κατασκοπὴν CVN: κατασκοπῆ AE: καταστροφῆ B 83 βαρ-
 βαρικαῖς: Βουλγαρικαῖς B 84 Βουλγάρων: βαρβάρων E 85 βασιλίδαν: βασι-
 λείουσαν B 87 δῆ: δὲ B 88 Ἀναστάσιον om. A 89 Κωνσταντίνου VB Theoph.
 Cont. 400, 13: om. ACENFH 93 οὗτος μόνως δυνατὸς B μόνως: μόνον C
 κατευνασαι B 94 τὰ ante πράγματα add. EV βασιλειον φθαρτὸν B

95 περιπεσών και τοῦ θεοῦ γενόμενος μήκοθεν. και τὰ μὲν κατὰ τὴν πόλιν ἐφέρετο τῆδε.

6. Ὁ δὲ Συμεὼν πάλιν δύναμιν βαρεῖαν ἐκπέμπει κατὰ Ῥωμαίων, ἔξαρχον ἔχουσαν Χαγάνον, ἕνα τῶν παρ' αὐτῷ μέγα δυναμένων, και Μινικόν τῶν ἱπποκόμων τὸν πρῶτον, οἷς ἐπέσκηψε κατ' αὐτῆς ὡς 5 τάχιστα τῆς πόλεως ἐκστρατεύειν. ὦν τὴν ἔφοδον ἀναμασῶν ὁ βασιλεὺς Ῥωμανὸς και λογισάμενος, μή πως ἐπελθόντες τὰ κάλλιστα τῶν πλησιαζόντων τῆ πόλει παλατίων και οἰκημάτων πυρπολήσωσι, τὸν 10 βαίκτηρα Ἰωάννην ἅμα Λέοντι και Πόθῳ τοῖς Ἀργυροῖς ἐκπέμπει μετὰ πλήθους ἱκανοῦ ἐκ τε τῆς βασιλικῶς ἑταιρείας και τῶν ταγματικῶν, οἷς συνην και ὁ πατρικίος Ἀλέξιος και δρουγγάριος τῶν πλωϊμῶν ὁ Μωσηλῆ 15 μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν πλωϊμῶν. κατὰ δὲ τὴν πέμπτην ἑβδομάδα τῶν νησιεῶν διατάξαντες τὸν λαὸν ἐν τοῖς πεδινοῖς τῶν Πηγῶν τόποις προσέμενον. ἐκείθεν δὲ τῶν Βουλγάρων ἀναφανέντων και βοῆ χρησαμέκων ἀσήμῳ και σφοδρῶς ἐπελασάντων κατ' αὐτῶν, φεύγει μὲν ὁ 18 βαίκτηρ Ἰωάννης, σφάττεται δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγωνιζόμενος Φωτεινὸς πατρικίος ὁ τοῦ Πλατύποδος υἱὸς και ἄλλοι οὐκ ὀλίγοι. μόλις οὖν ὁ βαίκτηρ διασωθεὶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν δρόμωνα. τοῦτο και Ἀλέξιος ὁ δρουγγάριος ποιῆσαι βουληθεὶς, και μή δυνηθεὶς ἀνελθεῖν, | ἐν τῆ τοῦ δρόμωνος ὑποβάθρῳ πεσῶν ἐν τῆ θαλάσση σὺν τῷ αὐτοῦ πρωτομανδάτωρι 20 ἀπεπνίγη. Λέων δὲ και Πόθος οἱ Ἀργυροὶ ἐν τῷ Καστελλίῳ διαφυγόντες ἐσώθησαν. τοῦ δὲ λοιποῦ πλήθους οἱ μὲν τὰς τῶν πολεμίων χεῖρας φεύγοντες ἀπεπνίγησαν, οἱ δὲ σιδήρου γεγύνασι παρανάλωμα, οἱ δὲ χερσὶ βαρβαρικαῖς συνελήφθησαν. οἱ δὲ Βούλγαροι κατὰ πολλὴν τοῦ κωλύσαντος ἡρημίαν τὰ τε τῶν Πηγῶν ἐνέπρησαν παλάτια και ἅπαν 25 τὸ Στενὸν ἐπυρπόλησαν.

7. Εἰκάδι δὲ Φεβρουαρίου μηνός, ἰνδικτικῶνος δεκάτης, θηήσκει Θεοδώρα ἡ σύμβιος Ῥωμανοῦ και θάπτεται ἐν τῷ Μυρελαίῳ. ἀνηγορευθῆ

cap. 6: Theoph. Cont. 401, 3—402, 7; Zon. III, 470, 12—471, 1 cap. 7: Theoph. Cont. 402, 8—402, 21; Zon. III, 471, 1—471, 4

ACEVBMN 95 πεσών A μήκοθεν: πόρρωθεν A τὴν om. E 2 ἐκπέμπει βαρεῖαν A 3 ἔχουσαν EVF: ἔχουσα ACN Γαγάνον B 4 ἱππικῶμων B 5 ἐκστρατεύειν VBN: ἐκστρατεύσαι ACE ἀναμασῶν: μασῶν AE Theoph. Cont. 401, 7: λαβῶν C 6 ἐπελθόντες ACEN: κατελθόντες Theoph. Cont. 401, 8: ἐλθόντες VB 7 παλάτια και οἰκήματα B 8 Λέοντα E Πόθον C 10 Μωσηλῆ corr. in Μουσηλῆ N 11 μετὰ — πλωϊμῶν: μετὰ τῶν πλωϊμῶν τῶν ὑπ' αὐτὸν A πέμπτην om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 401, 13) ἑβδομάδα: ἑβδόμη A 12 διόξαντες V 13 δὲ: τε B 15 Φωτινὸς B 16 οὐκ ὀλίγοι: πολλοὶ B 17 τοῦτο post 18 δρουγγάριος B 19 ὑποβάθρῳ VBN: ἀναβάθρῳ AE: ἀποβάθρῳ Theoph. Cont. 401, 22 τῷ αὐτοῦ: αὐτῷ τῷ B 20 καταφυγόντες B 21/22 χεῖρας φεύγοντες ACEN Theoph. Cont. 402, 2: φεύγοντες χεῖρας V: φυγόντες χεῖρας B 26 δὲ om. B 1' C 27 ἡ τοῦ Ῥωμ. σύμβιος A

δὲ αὐγουῦστα Σοφία ἡ τοῦ βασιλέως Χριστοφόρου γυνή. παρεγένετο
 δὲ καὶ ἐξ Ἰβηρίας ὁ κουροπαλάτης ὁ Ἰβηρ, καὶ διὰ μέσης τῆς ἀγορᾶς
 30 διελθὼν κεκοσμημένης λαμπρῶς μετὰ δόξης πολλῆς καὶ τιμῆς ὑπεδέχθη.
 ὄν καὶ ἐν τῇ ἀγίᾳ τοῦ θεοῦ σοφίᾳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸ κάλλος
 αὐτῆς θεάσασθαι καὶ τὸ μέγεθος. ἀπελθὼν οὖν καὶ τοῦ ναοῦ τὴν καλλο-
 νὴν καταπλαγείς καὶ τὸν πολυτελεῖ κόσμον ὑπερθαυμάσας, καὶ ἀληθῶς
 θεοῦ καταγῶγιον τὸν ἱερὸν τουτοῦνι χῶρον εἰπὼν ὑπέστρεψεν εἰς τὰ
 35 ἴδια.

8. Τῶν δὲ Βουλγάρων πάλιν εἰσβολὴν ποιησαμένων κατὰ τῆς
 Ῥωμαίων χώρας, καὶ τοῖς παλατιοῖς τῆς βασιλίδος ἐγγισάντων Θεο-
 δώρας, ὡς οὐδὲν ἦν τὸ προσιστάμενον, πυρὶ ταῦτα παρέδοσαν. ὁ δὲ
 βασιλεὺς Ῥωμανὸς ἄριστον ποιησάμενος πολυτελεῖ τοὺς τῶν ταγμάτων
 40 ἀρχοντας συνεκάλεσε. συνῆν δὲ τούτοις καὶ ὁ τὴν ἑπωνυμίαν Σακτικός,
 τοῦ τάγματος ἀρχῶν τῶν ἐξκουβίτων. ἐπίδοσιν δὲ λαμβανούσης τῆς
 εὐχίας λόγος ἐκινήθη περὶ τῶν Βουλγάρων. καὶ τοῦ βασιλέως ἐπαγωγὰ
 πολλὰ εἰρηκότες πρὸς ὀρμῶν ἐπανιστώντα ἐνθουσιώδη καὶ παρακαλοῦν-
 τα εὐψύχως ἐξελθεῖν κατὰ τῶν ἐναντίων καὶ τῆς σφῶν ὑπεραγωνίασθαι
 45 πατρίδος, πάντες συνένετο ἐτοίμως ἐξελθεῖν καὶ τῶν Χριστιανῶν
 ὑπεραγωνίασθαι. ἔωθεν οὖν καθοπλισθεὶς ὁ Σακτικός, ὄπισθεν τῶν
 Βουλγάρων γενόμενος καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν εἰσελθὼν, τῶν
 πλειόνων ἐπὶ διαρπαγὴν σκύλων σκεδασθέντων κατὰ τὴν χώραν,
 πάντας τοὺς ἐν τῇ παρεμβολῇ εὐρεθέντας κατέσφαξε. μαθὼν οὖν τὸ
 50 πλῆθος τῶν Βουλγάρων ὑπὸ τῶν διαδράντων τὸ γεγονός ὑποστρέ-
 φουσιν ἐν τῷ στρατοπέδῳ. καὶ συμπλοκῆς γενομένης ἀκμήτες οἱ Βούλ-
 γαροὶ πρὸς κεκμηκότες μαχόμενοι καὶ ἀκραιφνεῖς πρὸς ἦδη τῷ προηγη-
 σαμένῳ πολέμῳ κεκακωμένους ἄνδρας τρέπουσι τὸν Σακτικὸν σὺν
 ὀλίγοις τὴν προσβολὴν τῶν ἐναντίων δεξάμενον. γενναίως οὖν ἀγω-
 55 νισάμενος καὶ πολλοὺς ἀνελὼν τῶν πολεμίων, ἐπειδὴ κατισχύετο,

cap. 8: Theoph. Cont. 402, 22—403, 19

ACEVBN FH 28 γυνή: γαμετή B 29 καὶ pr. om. B κοροπαλάτης E
 30 ἐλθὼν B διελθὼν om. E κεκοσμημένης CE Theoph. Cont. 402, 14: κεκο-
 σμημένος AVBNFH πολλῆς om. B 31 καὶ om. B τοῦ θεοῦ om. B
 31/32 αὐτῆς τὸ κάλλος A 32 θεάσασθαι post μέγεθος VB τὸ om. B 32/33 οὖν—
 καταπλαγείς: οὖν καὶ τὸ κάλλος καταπλαγείς τοῦ ναοῦ A 33 θαυμάσας B
 34 χῶρον: τόπον B 36/37 τῆς Ῥωμ. χώρας: Ῥωμαίων ACE 41 ἐξκουβιτῶν B
 43 καὶ ante πρὸς add. E 44 ἐμψύχως B ἐξελθεῖν VBN Theoph. Cont. 403, 3:
 ἀγωνίασθαι ACE ἐναντίων ACEVBF: πολεμίων N 44/45 καὶ — πατρίδος om.
 ACE 46 ὄπισθεν VB 48 διαρπαγὴν VBN: διαρπαγῆ ACE 49 τοὺς —
 κατέσφαξε ACEN (cf. Theoph. Cont. 403, 9): τοὺς παρευρεθέντας ἐν τῇ παρεμβολῇ
 ἀπέσφαξε VB οὖν: δὲ B 52 μαχόμενοι VBN: ἀγωνιζόμενοι ACE 52/53 ἦδη
 — τρέπουσι VBN: ἦδη κεκακωμένους ἄνδρας τῷ προηγησ. πολ. τρέπ. ACE
 54 τῶν — ἀγωνισάμενος: δεξάμενον τῶν ἐναντίων. ὅς γενναίως ἀγωνισάμενος B
 55 ἐπειδὴ: ἐπεὶ A

μεθήσι τοῦ ἵππου τὸν χαλινὸν καὶ νῶτα δούς ἐφευγεν. ἐν τινι δὲ ποτα-
μῷ γενόμενος καὶ τούτου διαπερῶν, καὶ τῇ ἰλίῃ τοῦ ἵππου ἐμπαγέντος,
καταλαμβάνεται παρὰ τῶν Βουλγάρων καὶ δέχεται πληγὴν καιρίαν
κατὰ τῆς ἔδρας καὶ τοῦ μηροῦ. καὶ τοῦ ἵππου δὲ ἀνασπασθέντος ἐκ τῆς
60 ἰλῦς σπουδῆ καὶ συνεργίᾳ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, νῦν μὲν φεύγων,
νῦν δ' ὑποστρέφων μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν καὶ τοὺς ἐπιόντας ἀνακόπτων
τῶν Βουλγάρων, διασφύζεται μέχρι τῶν Βλαχερνῶν καὶ | ἐν τῷ ναῶ τῆς
ἀγίας σοροῦ θελὲς τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐτελεύτησε, μέγα πένθος οὐ τῷ
βασίλει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ στρατῷ καὶ παιντὶ τῷ πληθει Ῥωμαίων
65 ἀπολιπῶν.

9. Ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερα τις ἀποστασία κατὰ τοῦ βασιλέως ἐν
Χαλδίᾳ, ὑποθήκη τοῦ στρατηγοῦντος αὐτῆς Βάρδα πατρικίου τοῦ
Βοίλα. ἐξῆρχον δὲ τοῦ νεωτερισμοῦ Ἀδριανὸς τις Χάλδος καὶ Τατζάτης
ὁ Ἀρμένιος, πλούσιοι σφόδρα. κατασχόντες οὖν οὔτοι φρούριον τὸ
70 λεγόμενον Παίπερτε κατὰ τοῦ βασιλέως ὠπλίζοντο. ἀλλ' ὄξυς ἐπι-
φανεῖς (ἔτυχε γὰρ ἐνδημῶν ἐν Καισαρείᾳ ὁ τῶν σχολῶν ἐξηγούμενος
Ἰωάννης ὁ Κουρκούας) τὴν σύστασιν διεσκέδασε, τοὺς ἐμφανεστέρους
τῶν κατασχεθέντων ἀποτυφλώσας καὶ τὰς οὐσίας δημεύσας, τοὺς δὲ
πενιχροὺς καὶ ἀσήμους ἀθρόους κελεύσας, ὅπη βούλονται, ἀπέβαιναι.
75 μόνος δὲ ὁ Τατζάτης φρούριον ἐπὶ τινος ὑψηλοῦ λόφου κατεσκευα-
σμένον κατεσχηκῶς, καὶ λόγον τοῦ μή τι κακὸν παθεῖν δεξιόμενος ἀπὸ τοῦ
δομestikοῦ καὶ λαβῶν, εἰσηλθεν ἐν τῇ βασιλίδι καὶ τῇ τοῦ μαγγλαβίτου
ἀξίᾳ τιμηθεὶς ἐν τῷ οἴκῳ τῶν Μαγγάνων ἐτηρεῖτο. δρασμὸν δὲ βουλευ-
σάμενος ἀλίσκεται καὶ τῶν ὀφθαλμῶν στερεῖται. Βάρδας δὲ ὁ Βοίλας

71 Ioannes Curcuas a. 923 domesticus scholarum factus est

cap. 9: Theoph. Cont. 404, 3—404, 17

ACEVBN FH 56 ἐφυγεν B ἐν — ποταμῷ: ἐν ποταμῷ δὲ B 57 καὶ om. ACE
58 παρὰ: ὑπὸ B 60—62 νῦν — Βουλγάρων om. B 60 φευγόντων VNFH
61 δὲ C 63 νυκτὶ om. B οὐ om. C 64 οὐ ante μόνον alia m. add. C 66 τις
om. B κατὰ τοῦ βασιλέως om. VB (sed cf. Theoph. Cont. 404, 6) ἐν Χαλδίᾳ
post Ἐγένετο δὲ VB 67 Χαλδίᾳ N 68 Βοίλα CEVB: Βόιλα AN: Βόιλη FH:
Βοίλα Theoph. Cont. 404, 5 Χάλδιος B Τατζάτος B 69 ὁ om. VB Theoph.
Cont. 404, 4 πλούσιοι σφόδρα om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 404, 5)
70 Παίπερται B 71 ἐξηγούμενος VB: ἀφηγούμενος F: δομestikος ACE Theoph.
Cont. 404, 8 72 ἐμφανεστέρους B 74 κελεύσας post ἀπέβαιναι ACE (om. Theoph.
Cont. 404, 11 cod. V) ὅπη VN: ὄπου AC: ὅποι EB: om. Theoph. Cont.
404, 11 cod. V 75 Τατζάτης EVN Theoph. Cont. 404, 11: Τατζάτος AB:
Πατζάτης C 75/76 λόφου — κατεσχηκῶς: κατεσκευασμένον λόφου κατελιηφῶς ACE
76 παθεῖν om. CE δεξιόμενος παθεῖν A 77 καὶ pr. om. E μαγγλαβίτου ACEB:
μαγγλαβίτου VN Theoph. Cont. 404, 13 cod. V 79 Βοίλας CEVB: Βόιλας ANF:
Βόιλος H: Βόηλαν Theoph. Cont. 404, 16

80 φιλίως πρὸς αὐτὸν διακειμένον τοῦ βασιλέως ἀπεκάρη μοναχός, μηδὲν ἄλλο ἀνιπρόν πεπονηθώς.

10. Συμεών δὲ ὁ τῶν Βουλγάρων καθηγεμών τὴν Ἀδριανούπολιν καταλαβὼν καὶ ταύτην χάραξι καὶ τάφροις περιστοιχίσας ἐπιμελῶς ἐπολιόρκει. ἐστρατήγει δὲ τῆς πόλεως ὁ πατρικίος Λέων, ὃν διὰ | τὴν
85 ὀξύρροπον πρὸς τοὺς πολέμους ὄρμην καὶ Μωρολέοντα ἐκάλουν. οὗτος εὐψύχως τὴν πολιορκίαν ἐδέξατο, καὶ γενναιοτάτα ποτὲ μὲν ἀπὸ τοῦ τείχους τοὺς προσιόντας τῶν Βουλγάρων ἠμύνετο, ποτὲ δὲ τὰς πύλας ἀναπετανυὺς ἐπέτιθετο σὺν ρύμη ἀνυποστάτῳ καὶ ῥαδίως ἐτρέπετο. ἐπεὶ δὲ ὁ σίτος τοὺς ἐν τῇ πόλει ἐπιλελοιπίει καὶ λιμὸς ἐπέιξε τοὺς ἐν-
90 δοθεν κραταίος, μηδαμόθεν ἐλπίδα ἔχοντες ἐπισιτισμοῦ, τῇ ἔνδειξαι πιεσθέντες προδεδώκασιν τὴν πόλιν καὶ ἑαυτοὺς καὶ τὸν στρατηγὸν τοῖς Βουλγάροις. ὃν χειρωσάμενος ὁ Συμεών, καὶ ὧν εἰς τοὺς Βουλγάρους ἐνεδείξατο μεμνημένος κακῶν, μυρίαὶ αἰκίας τιμωρησάμενος τελευταῖον ἀπέκτεινε θανάτῳ πικρῷ. Βουλγάρους οὖν ἐπιστήσας φύλακας τῇ πό-
95 λει ὑπέχωρησεν· ὅτινες Ῥωμαϊκὸν στρατόπεδον ἀκηκοότες ἤκειν κατ' αὐτῶν καταλιπόντες τὴν πόλιν ἔφυγον, καὶ πάλιν ἡ Ἀδριανούπολις ὑπὸ Ῥωμαίους ἐγένετο.

11. Τότε δὴ καὶ Λέων ὁ Τριπολίτης μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ πλοίων πολεμικῶν ἐξήλθε κατὰ Ῥωμαίων. ὃν ἐν τῇ νήσῳ Λήμνῳ ναυ-
5 λοχούντα Ἰωάννης πατρικίος καὶ δρουγγάριος τῶν πλωίμων ὁ Ῥαδηνός κατονομαζόμενος αἰφνιδίον ἐπιφανεὶς ῥαδίως ἐτρέψατο, τῶν Ἀγαρηνῶν σχεδὸν πάντων ἀνηρημένων, τοῦ δὲ Τριπολίτου μόνου φυγῆ τὴν σωτηρίαν πορισάμενου.

12. Σεπτεμβρίῳ δὲ μηνί, Ἰνδικτιῶνος δευτέρως, ὁ ἄρχων Βουλγαρίας
10 Συμεών πανστρατὶ κατὰ Κωνσταντινουπόλεως ἐκστρατεύει καὶ ληΐζεται μὲν Μακεδονίαν, ἐμπιπρᾶ δὲ τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία, καὶ πάντα καταστρέ-

91 a. 923   7 a. 921 vel 922

cap. 10: Theoph. Cont. 404, 18—405, 10; Zon. III, 471, 5—471, 8   cap. 11: Theoph. Cont. 405, 11—405, 16; Zon. III, 471, 9—471, 13   cap. 12: Theoph. Cont. 405, 17—409, 20; Zon. III, 471, 13—472, 7; Glyc. 558, 4—558, 16

ACEVBN FH   82 ἡγεμών B   83 καὶ om. ACEBFH   86 ἀνεδέξατο V   γενναιοτάτως B   88 σὺν — ἐτρέπετο om. B   89 τοὺς πρ.: τοῖς B
ἐπέιξε ante 90 κραταίος B   ἐνδοθεν: ἔνδον EB   90 πιεσθέντες: βιασθέντες B
95 ὀφθίως: οἱ A   1 ἡ om. B   3 δὴ: δὲ B   4 ναυλομαχοῦντα B   5 ὁ ante patr. add. E
Ῥαδηνός B   6 κατονομαζόμενος VN Theoph. Cont. 405, 14: om. ACEBFH
7 φυγῆ: φυγόντος καὶ οὕτω B   9 Σεπτεμβρίου δὲ μηνός AB
β' CE   9/10 Βουλγαρίας — πανστρατὶ: Συμεών Βουλγ. παντὶ στρατῷ B

φει τὰ ἐν ποσίν. ἔγγιστα | δὲ Βλαχερνῶν στρατόπεδον πῆξας ἐπεζή-
 τησεν ἀποστολῆσαι αὐτῶ τὸν πατριάρχην Νικόλαον καὶ τινας τῶν
 ἐν τέλει, ὥστε περὶ εἰρήνης διαλεχθῆναι. λαβόντες οὖν ἡμέρους παρ'
 15 ἀλλήλων, ὡς οὐδεμία τις ἐπακολουθήσει ἐπιβουλῇ, καὶ τοῦ πατριάρχου
 τοῖς ὄρκοις ἀναθαρρήσαντος, γέγονε λόγος, ὅποιοις δεῖ τῶν συγκλη-
 τικῶν τούτῳ συνεξελεῖν. προεκρίθη γοῦν ὁ πατρικίος Μιχαὴλ ὁ Στυ-
 πειώτης καὶ Ἰωάννης ὁ μυστικός καὶ παραδυναστεύων. ἤδη γάρ Ἰωάν-
 νης ὁ ραϊκτωρ διαβληθεὶς πρὸς τὸν βασιλέα, κατελθὼν τοῦ παλατίου,
 20 ἐν τῇ αὐτοῦ μονῇ τὴν κοσμικὴν ἀπεκείρατο τρίχα. ἀφικομένους οὖν
 αὐτοὺς πρὸς τὸν Συμεῶν καὶ μέλλοντας κινεῖν λόγους περὶ εἰρήνης,
 τούτους μὲν ἀπεπέμψατο, αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα Ῥωμανὸν ἐπεζήτη-
 θῆσασθαι. πεπληροφόρητο γὰρ ἄνδρα συνετὸν αὐτὸν εἶναι καὶ ἀληθῆ.
 ἀσπασίως δὲ ὁ Ῥωμανὸς ἐδέξατο τοῦτο. ἀποστείλας οὖν ἐν τῷ
 25 Κοσμιδίου αἰγιαλῷ κατεσκεύασεν ἐν τῇ θαλάσῃ ὄχυρωτάτην ἀπόβασιν,
 ὥστε τὴν βασιλικὴν τριήρη διεκπλέουσεν ἐν αὐτῇ προσορμίζεσθαι,
 περιφράξας αὐτὴν πάντοθεν διατειχίσμασι, μέσον δὲ θριγκίον γενέσθαι
 προσέταξεν, ἔνθα ἀλλήλοις ἐμελλόν ὄμιλεῖν. ὁ δὲ Συμεῶν ἀποστείλας
 ἐνέπρησε τὸν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου ναὸν τὸν ἐν τῇ Πηγῇ, ὃν ὁ βασιλεὺς
 30 Ἰουστινιανὸς ἐδομήσατο, ἐπυρπόλησε καὶ τὰ κύκλω σύμπαντα, καὶ
 δῆλος ἦν ἐκ τούτου μὴ εἰρήνην ἀξιών. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν τῷ ναῷ γενόμενος
 τῶν Βλαχερνῶν ἅμα τῷ πατριάρχῃ, καὶ ἐν τῇ ἀγίᾳ σορῶ εἰσελθὼν καὶ
 ἱκετηρίας ᾠδῶν ἀπο|δοὺς τῷ θεῷ, τὸ ὠμοφόριον τῆς θεοτόκου λαβὼν
 ἐξῆι τοῦ ναοῦ, ὅπλοισ ἀσφαλῆσι φραξάμενος. τὸν σὺν αὐτῷ οὖν στόλον
 35 κοσμήσας ἀριπρεπῶς τὸν ὠρισμένον κατείληφε τόπον. ἐννάτη τοῦ
 Νοεμβρίου μηνὸς ἦν, ὅτε ταῦτα ἐγένετο. παρεγένετο δὲ καὶ ὁ Συμεῶν
 πλήθος ἐπαγόμενος εἰς πολλὰς διηρημένον τὰς παρατάξεις καὶ τὰς Ἰδέας.
 οἱ μὲν γὰρ ἦσαν χρυσάσπιδες καὶ χρυσᾶ δόρατα ἔχοντες, οἱ δὲ ἀργυράσπι-
 δες, οἱ δὲ χαλκάσπιδες, οἱ δὲ ἄλλη χροιά, ὡς πη ἐκάστῳ ἐδόκει, ἐκεκόσμη-

13/14 autumno a. 924

ACE (a 24 ἀσλαc.) VBN FH [12 τῶν ante Βλαχ. add. AB στρατόπεδα B
 12/13 ἐπεζήτησεν — αὐτῶ: ἀποσταλ. αὐτῶ ἐπεζήτησε A 14 τέλει: τῇ πόλει B
 ὥστε om. B 15 παρακολουθήσει A 16 θαρρήσαντος B 17 τούτῳ VBN: τούτους
 ACE 18/19 γὰρ ὁ ρ. ἰ. B 19 κατελθὼν (ἐκ add. ACEBF) τοῦ παλατίου ACEVBF:
 τοῦ παλατίου κατελθὼν N: τοῦ παλατί κατελήλυθει Theoph. Cont. 406, 4 cod. V
 21 αὐτοῦς — Συμεῶν ACEN: πρὸς τὸν Σ. αὐτοῦς VB 22 αὐτὸν om. B 24 τοῦτο
 ACENF: τοῦτον VBH: (ἐπὶ τούτῳ Theoph. Cont. 406, 9 cod. V) 27 περι-
 φράξας V θριγκίον N: θριγγίον ACVFH: θριγγεῖον B 27/28 προσέταξε γενέσθαι B
 29 ἐνέπρησε — Πηγῇ: ἐνέπρ. τὸν ἐν τῇ Π. ναὸν τῆς ὑπεραγ. ὁ B ὑπεραγίας VBN
 Theoph. Cont. 406, 16: om. AC 30 δὲ post ἐπυρπ. add. B πάντα B 31 τού-
 των A ἀξιών VBN: ζητῶν AC 32 καὶ pr. om. B 33 ἱκετηρίου A
 34 ἐξῆι B καὶ ante ὅπλοισ add. B τὸν — οὖν: τὸν οὖν σὺν αὐτῷ B 35 ὠρι-
 σμένον VBN Theoph. Cont. 407, 8: εἰρημένον AC κατέλαβε B 36 ἐγένετο: ἐγένετο B
 καὶ om. C 37 διηρημένας C 39 ἄλλη χροιά: ἀλλοιχροιά B κακόσμητο B

- 40 το. οἴτινες μέσον αὐτῶν εὐληφότες τὸν Συμεὼν ὡς βασιλέα εὐφήμεον
 Ῥωμαϊκῆ τῆ φωνῆ. πάντες δὲ οἱ ἐν τέλει καὶ ὁ ἀστικός δῆμος ἐκ τῶν τειχῶν
 ἔθεῶντο τὰ δρώμενα. πρῶτος οὖν ὁ βασιλεὺς Ῥωμανὸς τὴν εἰρημένην
 ἀποβάθραν καταλαβὼν τὸν Συμεὼν ἐξεδέχετο. δημηρα δὲ δόντες ἀλλήλοις,
 καὶ τὴν ἀποβάθραν οἱ Βούλγαροι διερευνήσαντες ἀκριβῶς, μὴ πού τις
 45 δόλος ἢ ἐνέδρα κρύπτηται, τότε κατελθεῖν τὸν Συμεὼν τοῦ ἵππου
 προετρέψαντο καὶ εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα. ἠσπάσαντο γοῦν ἀλλή-
 λους, καὶ περὶ εἰρήνης ἤρξαντο διαλέγεσθαι. φασὶ δ' οὖν εἰπεῖν τὸν
 Ῥωμανὸν πρὸς τὸν Συμεὼν· ἄκήκοά σε Χριστιανὸν ἄνθρωπον καὶ
 50 ἀληθῆς Χριστιανὸς ὑπάρχεις, στήσόν ποτε τὰς ἀδίκους σφαγὰς καὶ τὰς
 χύσεις τῶν ἀνοσίων αἱμάτων, καὶ σπείσαι μεθ' ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν,
 Χριστιανὸς καὶ αὐτὸς ὢν καὶ ὀνομαζόμενος, καὶ μὴ θέλε μολύνεσθαι
 Χριστιανῶν δεξιὰς αἵμασιν ὁμοπίστων Χριστιανῶν. ἄνθρωπος εἶ καὶ
 αὐτός, θάνατον προσδοκῶν καὶ ἀνάστασιν καὶ κρίσιν καὶ ἀνταπόδοσιν
 55 τῶν βεβιωμένων. σήμερον ὑπάρχεις, καὶ αὔριον εἰς κόνιν διαλυθήσῃ. εἰ
 πλοῦτου ἔρῶν ταῦτα ποιεῖς, ἐγὼ σε τούτου ἐμπλήσω εἰς κόρον. μόνον
 ἄσπασαι τὴν εἰρήνην καὶ ἀγάπησον τὴν ὁμόνοιαν, ἵνα καὶ αὐτὸς βίον
 ζήσης εἰρηνικὸν καὶ ἀναίμακτον, καὶ οἱ Χριστιανοὶ παύσωνται ποτε κατ'
 ἀλλήλων ὄπλα κινοῦντες.' καὶ ταῦτα μὲν εἶπεν ὁ βασιλεὺς, αἰδεσθεὶς δὲ ὁ
 60 Συμεὼν τὴν τούτου ταπεινώσιν ὑπέσχετο τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι. καὶ
 ἄσπασάμενοι ἀλλήλους διεχωρίσθησαν, τοῦ βασιλέως δώροις μεγαλοπρε-
 πέσι δεξιωσαμένου τὸν Συμεὼν. συμβέβηκε δὲ τι τεράστιον τότε, ὡς
 ἄξιον εἶναι καὶ διηγῆσασθαι. δύο φασὶν ἀετοὺς τῶν βασιλέων ὁμιλούν-
 τῶν ἀνωθεν αὐτῶν ὑπερπτήναι, κλάγξαι τε καὶ ἀλλήλοις συμμίξαι καὶ
 65 παραυτικά διαζευχθῆναι, καὶ τὸν μὲν ἐπὶ τὴν πόλιν ἔλθειν, τὸν δὲ ἐπὶ
 τὴν Θράκην ἀποπτήναι. τοῦτο δὲ οἱ περὶ τὰς ὀρνιθοσκοπίας ἐπιτη-
 μένοι οὐκ αἴσιον ἔκριναν οἰωνόν. ἀσυμβάτους γὰρ διαλυθήσεσθαι ἐπὶ τῇ
 εἰρήνῃ ἀμφοτέρους ἔφησαν. ὁ δὲ Συμεὼν ὑποστρέψας τοῖς οικείοις ἄρχουσι

60 a. circiter 924

ACVBN F 40 αὐτῶν: αὐτὸν C 41 τῆ ACVBF Theoph. Cont. 407, 15:
 om. N δὲ om. B δῆμος ACVB: λαὸς N 42 πρῶτος N (sed cf. Theoph. Cont.
 408, 1) Ῥωμανὸς om. B 42/43 τὴν—ἀποβάθραν VBN: τὴν ἀποβάθρην AC
 45 κρύπτεται B 46 πρὸς VBN Theoph. Cont. 408, 5: εἰς AC γοῦν VBNF: οὖν ACH
 Theoph. Cont. 408, 5 ἀλλήλοις B 47 δ' om. B 48 ἄνθρωπον om. B
 49 μηδαμῶς—λόγοις: τοῖς λόγοις μηδ' ὄλωσ B 50 ἀληθῆς ACN Theoph. Cont.
 408, 12: ἀληθὺς VB ὑπάρχεις Χριστιανὸς A 53 δεξιὰς—Χριστιανῶν VBN
 Theoph. Cont. 408, 16: δεξιὰς Χριστιανῶν (Χριστιανοῖς A) αἵμασιν AC 56 ἔρῶν:
 ἔρασι A εἰς κόρον ἐμπλήσω A καὶ ante μόνον add. AC (sed cf. Theoph. Cont.
 409, 1) 57 ἄσπασον B 57/58 ζήσεις βίον B 59 κινεῖν B δ' A 60 τὴν
 alt. om. B ποιήσεσθαι A 63 καὶ om. B φασὶν VN Theoph. Cont. 409, 11:
 φησὶν ACB 64—66 κλάγξαι—ἀποπτήναι om. AC (sed cf. Theoph. Cont.
 409, 12—14) 65 ἔλθειν: διελθεῖν B 67 γὰρ: τε A

70 τὴν τοῦ βασιλέως ἐξηγεῖτο μετριότητα καὶ τὸ πρὸς τὰ χρήματα προετικόν
τε καὶ ἐλευθέριον.

13. Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων, Ἰνδικτιῶνος δευτέρας, Ῥωμανὸς ὁ βασιλεὺς στέφει τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, Στέφανον καὶ Κωνσταντῖνον ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. τὸν δὲ λοιπὸν υἱὸν αὐτοῦ Θεοφύλακτον ὁ πατριάρχης ἀπέκειρε κληρικόν, χειροτονήσας αὐτὸν ὑποδιάκονον, 75 προχειρισάμενος καὶ σύγκελλον, πρότερον διελθόντα εἰς τὰ ἅγια μετὰ τοῦ τάγματος τῶν ὑποδιακόνων. ἐτίμησε δὲ καὶ τὸν μυστικὸν Ἰωάννην καὶ παραδυναστεύοντα πατρικίον | καὶ ἀνθύπατον.

14. Πεντεκαίδεκάτῃ δὲ Μαΐου μηνός, Ἰνδικτιῶνος τρίτης, τελευτᾷ ὁ πατριάρχης Νικόλαος, κρατήσας ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀναρρήσει ἕτη τρισκαί- 80 δεκα. καὶ καθίσταται Αὐγούστῳ μηνὶ πατριάρχης ὁ τῆς Ἀμασειᾶς μητροπολίτης Στέφανος. κατηγορηθεὶς δὲ καὶ ὁ μυστικός, ὡς τὴν βασιλείαν σφετεριζόμενος ὑποθήκη τοῦ πατρικίου Κοσμᾶ καὶ λογοθέτου τοῦ δρόμου, μνηστευμένου τοῦτον εἰς τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, καταβιβάζεται τοῦ παλατίου. συγχωρεῖται δ' ὁμως εἰσερχεσθαι καὶ προσκυνεῖν τὸν βασιλέα. 85 στέργων γὰρ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς τελῶς ἀπόωσασθαι οὐκ ἐβούλετο. ἐγκειμένον δὲ τῶν κατηγορῶν καὶ σαφῆ δεικνύντων τὴν κατηγορίαν, ἐρευνήσας ὁ βασιλεὺς καὶ ἀληθῆ τὰ κατ' αὐτοῦ εὐρών λαληθέντα ἐμέλλε κατασχεῖν καὶ ἐξετάσαι. ὁ δὲ τοῦτο προγνοὺς φυγῆ τὴν Μονοκάστανον λεγομένην καταλαμβάνει μοῆν καὶ ἀποκείρεται μοναχός. τὸν δὲ πατρικίον Κοσμᾶν 90 καὶ λογοθέτην αἰκισάμενος ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ ὠρολογίῳ παρέλυσε τῆς ἀρχῆς. προβάλλεται δὲ ἀντὶ τοῦ μυστικοῦ Ἰωάννου τὸν πρωτοβεστι- ἄριον Θεοφάνην παραδυναστεύοντα.

15. Ἐγένετο τηνικαῦτα καὶ σεισμός ἐν τῷ θεματι τῶν Θρακησίων καὶ χάσματα γῆς καταπληκτικά, ὥστε πολλὰ χωρία καὶ ἐκκλησίας 95 αὐτάνδρους καταποθῆναι.

71 die 25. mens. Dec. a. 924 78/79 a. 925

cap. 13: Theoph. Cont. 409, 21—410, 7; Zon. III, 472, 8—472, 18 cap. 14:
Theoph. Cont. 410, 8—411, 9 cap. 15: Theoph. Cont. 411, 10—411, 13; Glyc.
558, 16—558, 18

ACVBN F 69 ἐξηγεῖτο: διηγεῖτο, post 68 ἄρχουσι, A πρὸς:
περὶ B 73 Θεοφύλακτος C 78 18' C γ' AC 79 β' C 80 ἕτερος
post πατριάρχης add. B Ἀμασειᾶς AV: Ἀμασίας CBNF Theoph. Cont.
410, 12 cod. V 81 καὶ om. B 84 συγχωρεῖ B 85 αὐτὸν post βασιλεὺς B
τελειῶς A ἠβούλετο B 87 εὐρών λαληθέντα VBN: λαληθέντα εὐρών AC
ἐμέλλε: ἐμέλλεν αὐτὸν B 88 ἐξετάσαι VBN: ἐξετάζειν Theoph. Cont. 411, 1: ἐτάσαι AC
λεγομένην VBN Theoph. Cont. 411, 2 cod. V: om. AC 91 πρωτοβεστιάρην C
92 Θεοφάνιον C Θεοφάνην παραδυναστεύοντα: παραδυναστεύον (!) Θ. B
93 δὲ post Ἐγέν. add. B μέγας post σεισμός add. B

16. Μαῖω δὲ μηνί, Ἰνδικτιῶνος πεντεκαίδεκάτης, εἰσβολὴν Συμεῶν ὁ τῆς Βουλγαρίας ἄρχων ἐποιήσατο κατὰ Χρωβάτων, καὶ συμβαλὼν μετ' αὐτῶν καὶ ἡττηθεὶς ἐν ταῖς τῶν ὁρῶν δυσχωρίαις ἄπταν τὸ ἑαυτοῦ ἀπώλεσε στράτευμα.

5 17. Ἰωάννης δὲ τις ἀστρονόμος προσελθὼν τῷ βασιλεῖ ἔφησεν, ὡς, εἰ πέμψας ἀποκόψει τὴν κεφαλὴν τῆς ἰσταμένης ἀνωθεν τῆς ἐν τῷ Ξηρολόφῳ ἀψίδος καὶ πρὸς δύοσιν βλεπούσης στήλης, ἀποθανείται ὁ Συμεῶν παραυτίκα. αὐτῷ γὰρ ἔστοιχειῶσθαι τὴν τοιαύτην στήλην. ὁ δὲ τοῖς ἐκείνου πιθήσας λόγοις ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν τῆς στήλης καὶ αὐτῇ τῇ
10 ὥρᾳ, καθὼς ἀκριβωσάμενος ἔγνω ὁ βασιλεὺς, ὁ Συμεῶν ἐν Βουλγαρίᾳ τέθηκε νόσῳ κατακαρδίῳ ἄλου.

18. Οὗ τελευτήσαντος τὴν τῶν Βουλγάρων ἀρχὴν Πέτρος κατέσχευ ὁ ἐκ τῆς δευτέρας αὐτοῦ γυναικὸς τῆς ἀδελφῆς Γεωργίου τοῦ Σουρσουβούλη, ὃν καὶ ἐπίτροπον τοῖς ἑαυτοῦ παισίν ὁ Συμεῶν ἐγκατέστησε.
15 Μιχαὴλ γὰρ τὸν ἐκ τῆς προτέρας ἀποτεχθέντα παῖδα αὐτῷ ἐτι ζῶν ὁ Συμεῶν ἀπέκειρε μοναχόν. τὰ γοῦν περίξ ἔθνη, Τοῦρκοι, Σέρβοι, Χρωβάτοι, καὶ οἱ λοιποὶ, τὴν τοῦ Συμεῶν ἀναμασθόντες τελευτὴν ἐκστρατεύειν κατὰ Βουλγάρων ἐβουλεύοντο. κατέσχε δὲ καὶ λιμὸς μέγας σὺν ἀκρίδι τὸ Βουλγάρων ἔθνος, ἰσχυρῶς ἐκπιέζων καὶ καταδαπανῶν τὰ πλήθη καὶ
20 τοὺς καρπούς. ἐδεδοίκεσαν μὲν οὖν οἱ Βούλγαροι καὶ τὴν τῶν ἄλλων ἔφοδον ἔθνῶν, ἐδεδίσαν δὲ πλέον τὴν τῶν Ῥωμαίων ἐπέλευσιν. βουλευσάμενος οὖν μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ὁ Πέτρος ἔγνω δεῖν ἐπιστρατεύσαι Ῥωμαίοις ἐπὶ καταπλήξει. καταλαμβάνουσι τοίνυν τὴν Μακεδονίαν.

2 a. circiter 926 11 die 27. mens. Maii a. 927

cap. 16: Theoph. Cont. 411, 13—411, 16; Zon. III, 473, 3—473, 6 cap. 17: Theoph. Cont. 411, 17—412, 2; Zon. III, 473, 7—473, 16; Glyc. 558, 18—559, 5 cap. 18: Theoph. Cont. 412, 2—415, 9; Zon. III, 473, 16—475, 4

ACE (ab 18 σὺν) VBN F 1 πεντεκαίδεκάτης VN: ιε' A Theoph. Cont. 411, 13: ε' C: πέμπτης B Συμεῶν om. AC (sed cf. Theoph. Cont. 411, 13) 2 τῆς Βουλγαρίας: τῶν Βουλγάρων B Χρωβάτων CN Theoph. Cont. 411, 14: Χροβάτων V: Χορβάτων A: Χορβατῶν B 5 ἀστρονόμος om. V 7 καὶ om. B στήλης om. ACN (sed. cf. Theoph. Cont. 411, 18) 10 καθὼς: καθά B ἔγνω om. VB εὔρε post βασιλεὺς add. B 11 κατὰ καρδίας B 13 Σουρσουβούλη CF: Σουρσουβουλη Theoph. Cont. 412, 4 cod. V: Σουσουβουλ' A: Σουρσούλου V: Σουρσούβελι B: Σουρσουβούλου N 14 ἐγκατέστησε: καταλέλοιπε B 15 γυναικὸς ante ἐπὶ add. A 15/16 ὁ Συμεῶν om. B 16 Χρωβάτοι CNF Theoph. Cont. 412, 10: Χορβάτοι A: Χροβάτοι V: Χορβάται B 19 δαπανῶν B 20 ἐδεδοίκεσαν VBN: ἐδεδοίκεσαν ACE μὲν om. B 21 ἔλευσιν V 22 οὖν om. B 23 καταλαμβάνουσι — Μακεδονίαν om. ACE (sed cf. Theoph. Cont. 412, 15)

25 εἶτα μαθόντες, ὡς ἔξεισι κατ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, πέμπουσι λάβρα τινα
 μοναχῶν Πέτρος τε ὁ ἀρχὼν Βουλγαρίας καὶ ὁ τῶν παίδων | τοῦ Συμεῶν
 ἐπιτροπεύων Γεώργιος, γράμματα ἐπαγόμενον. ἔφραξε δὲ τὰ γράμ-
 ματα, ὡς βούλονται 'Ρωμαίοι στείσασθαι, εἰ αἰροῦνται δέ, καὶ γαμικὸν
 συστήσασθαι συνάλλαγμα μετ' αὐτῶν. ὃν ἀφικόμενον ὁ βασιλεὺς ἀσμενέ-
 30 στατα προσδεξάμενος εὐθέως ἀπέστειλε μετὰ δρόμωνος μοναχὸν τινα
 Θεοδόσιον καὶ Κωνσταντῖνον βασιλικὸν κληρικὸν τὸν 'Ρόδιον, συλλα-
 λῆσαι τοῖς Βουλγάροις τὰ εἰς εἰρήνην ἐν Μεσημβρία. οἵτινες παραγενό-
 μενοι καὶ τὰ εἰκότα διαλεχθέντες ὑπέστρεψαν διὰ ξηρᾶς ἄμα Στεφάνῳ
 35 τινὶ περιωνύμῳ ἐν Βουλγαρία. κατόπιν δὲ τούτων παρεγένετο καὶ ὁ
 ἐπίτροπος Γεώργιος ὁ Σουρσουβούλης καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἐπιφανῶν. καὶ
 εἰς ὄψιν ἔλθόντες τῷ βασιλεῖ, θεασάμενοι δὲ καὶ τὴν θυγατέρα Χριστο-
 φόρου τοῦ βασιλέως Μαρίαν καὶ ἐπ' αὐτῇ μεγάλως ἀρεσθέντες (ἦν γὰρ
 40 ὑπερφέρουσα τῷ κάλλει), ἔγραψαν τῷ Πέτρῳ διὰ τάχους παραγενέσθαι,
 σύμφωνα ποιησάμενοι πρότερον περὶ τῆς εἰρήνης. ἀπεστάλη δὲ καὶ
 Νικήτας μάγιστρος, ὁ τοῦ βασιλέως συμπένθερος 'Ρωμανοῦ, ὑπαντήσαι
 45 καὶ ἀγαγεῖν τὸν Πέτρον μέχρι τῆς βασιλίδος. οὗ καταλαβόντος ἐν
 Βλαχέρναις ὁ βασιλεὺς μετὰ τριήρους ἔλθων τοῦτον ἠσπάσατο καὶ
 φιλοτίμως ἐδεξίωσατο. ἀλλήλοις οὖν τὰ εἰκότα προσομιλήσαντες τὰ τε
 τῆς εἰρήνης σύμβολα καὶ τὰ τοῦ γάμου ἐπεραιώσαντο, τοῦ πρωτο-
 βεστιάριου Θεοφάνους ἐν πᾶσι μεσολαβούντος. καὶ τῇ ὀγδόῃ τοῦ
 50 'Οκτωβρίου μηνὸς ἐξελεθῶν ὁ πατριάρχης Στέφανος ἄμα τῷ | πρωτοβε-
 στιαρίῳ Θεοφάνει καὶ πάσῃ τῇ συγκλήτῳ εὐλόγησε Πέτρον τε καὶ
 Μαρίαν ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς Πηγῆς, παρανυμφούν-
 των τοῦ πρωτοβεστιάριου καὶ τοῦ Σουρσουβούλη. φαιδρῶν δὲ καὶ
 πολυτελῶν γενομένων τῶν γάμων εἰσηλθὼν ὁ πρωτοβεστιάριος ἄμα τῇ
 60 θυγατρὶ τοῦ βασιλέως ἐν τῇ πόλει. τρίτην δὲ μετὰ τὸν γάμον ἐστίασιν

29/30 inter diem 27. mens. Maii et diem 8. mens. Oct. a. 927
 diem. 8. mens. Oct. a. 927

37/38 ante

ACEVBN DF 26 ἔφραξε ACEB: ἔφρασαν F: ἔφραξε VN 28 συν-
 ἄλλαγμα συστήσασθαι AB 33 τινὶ post 32 ἄμα B 33 τούτων VBN:
 αὐτῶν Theoph. Cont. 413, 8: τούτου ACE ὁ om. ACE 34 Σουρσου-
 βούλης CVN: Σουρσουβέλης Theoph. Cont. 413, 8 cod. V: Σαρσφούλης A:
 Σαρσουβούλης E: Σουρσουβέλης B 35 τοῦ ante Χριστοφ. add. A 39 ἀπ-
 ἀντήσαι B 41 ἔλθων μετὰ τριήρους A ἠσπάσαντο N 42 ἐδεξίω-
 σατο VBN: ἐδέξατο ACE τε: περὶ (?) B τε om. ACE (sed cf. Theoph. Cont.
 413, 21) 43 συμβόλαια B τὰ τοῦ γάμου VB: τὰ γαμικά Theoph. Cont. 413, 21:
 τοῦ γάμου ACENDF ἔπεραναν B 44 ἐν VBN Theoph. Cont. 413, 22: ἐπὶ
 ACE μεσολαβόντος E ἡ' C 45 'Οκτωμβρίου CE 46 Θεοφάνη C Theoph. Cont.
 414, 2 cod. V ἠλόγησε E τε om. ACEB (sed cf. Theoph. Cont. 414, 5)
 48 Σουρσουβούλη C: Σουρσουβούλη Theoph. Cont. 414, 7 cod. V: Σουρσουβούλη AE:
 Σουρσουβούλου VN: Σουρσουβέλι B δὲ om. E 49 τῶν γάμων γενομένων A
 51 ὁ βασιλεὺς post 50 ἐστίασιν A

ἐν τῇ τῶν Πηγῶν ἀποβάθρᾳ ποιήσας ὁ βασιλεὺς, παρ' αὐτῇ τῇ ἀποβάθρᾳ τοῦ βασιλικοῦ δρόμου ἰσταμένου, συνεισιτάθη τῷ Πέτρῳ. παρήσαν δὲ τῇ εὐχαρίᾳ καὶ Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς καὶ Χριστοφόρος. ἐγένετο δὲ στάσις οὐ μικρὰ παρὰ τῶν Βουλγάρων, ἐνισταμένων πρότερον εὐφημηθῆ-
 55 ναι τὸν Χριστοφόρον, εἶτα καὶ τὸν Κωνσταντῖνον. ὦν τῇ ἐνστάσει παραχωρῶν ὁ βασιλεὺς Ῥωμανὸς ἐκέλευσεν οὕτω γενέσθαι. πάντων δὲ τῶν ἐν τοῖς τοιοῦτοις εἰσθότων πράττεσθαι συντελεσθέντων ἀπῆρεν ἡ Μαρία σὺν τῷ οἰκείῳ συζύγῳ καὶ τῆς πρὸς Βουλγαρίαν ἦσατο, προπεμφθεῖσα παρὰ τῶν γονέων αὐτῆς καὶ τοῦ πρωτοβεστιαρίου μέχρι τοῦ
 60 Ἐβδόμου. καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει τοῦτον ἐτελείτο τὸν τρόπον.

19. Ὁ δὲ δομέστικος τῶν σχολῶν Ἰωάννης μάγιστρος ὁ Κουρκούας, ἄγων καὶ φέρων τὰ τῆς Συρίας καὶ ἅπαν ἀντίξουν καταστρεφόμενος, καὶ πλεῖστα φρούρια καὶ ὀχυρώματα καὶ πόλεις βαρβαρικὰς καθελών, ἔφθασε καὶ μέχρι τῆς περιβοήτου Μελιτηνῆς, πολιορκία δὲ τοὺς ἔνδον
 65 στενοχωρήσας ἠνάγκασε πρὸς συμβάσεις ἰδεῖν. παρεγένετο οὖν πρὸς αὐτὸν Ἀπόχαψ ὁ τοῦ Ἄμερ | ἔκγονος, ἀμηρᾶς ὑπάρχων Μελιτηνῆς, καὶ Ἀποσαλάθ ὁ τῶν ἐν αὐτῇ κατάρχων ταγμάτων. οὓς προσδεξάμενος ὁ δομέστικος Ἰλαρτῶς καὶ μετὰ προσηνεῖας πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐξαπέστει-
 70 εἰς τὰ ἴδια, τοῖς φίλοις καὶ συμμάχοις Ῥωμαίων καταγραφέντες καὶ μετ' αὐτῶν κατὰ τῶν ὁμοφύλων καθοπλιζόμενοι. τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἀπόχαψ καὶ τοῦ Ἀποσαλάθ διελύθη τὰ τῆς εἰρήνης. ἐκστρατεύει οὖν κατ' αὐτῶν ὁ εἰρημένος δομέστικος, ᾧ συνῆν μετὰ τῶν Ἀρμενίων καὶ ὁ μάγιστρος ὁ Μελίας. καὶ πρότερον μὲν πολέμῳ τοὺς Μελιτηνοὺς συνήλα-
 75 σαν εἴσω τείχους κατατολήσαντας ἀντιποιήσασθαι τῶν ὑπαίθρων. ἔπειτα περικαθίσαντες τὴν πόλιν καὶ μετὰ συντονίας ταύτην πολιορκήσαντες πολέμου νόμῳ κατέσχον. κατέδραμον δὲ καὶ πάντα τὰ πέριξ καὶ χειρώσαντο καὶ δοῦλα Ῥωμαίοις εἰργάσαντο. τὴν μὲν οὖν Μελιτηνὴν

69 a. 927/928 77 a. 931

cap. 19: Theoph. Cont. 415, 10—417, 2

ACE (usque 64 τῆς) VBN FD 53 ἐν post δὲ pr. add. B 55 καὶ VN: lac. F: om. ACEBD 56 Ῥωμανὸς om. B δὲ: οὖν B 59 δὲ post προπεμφθ. add. A 61 ὁ ante μάγιστρος add. B 64 πολιορκία δὲ: καὶ πολ. B 65 ἠνάγκαζε A συμβάσιαν B ἰδεῖν: ἔλθειν C 66 ὁ ante Ἀπόχαψ add. C ἔκγονος B ὁ ante ἀμηρᾶς add. B 67/68 οὓς — δομέστικος VBN: οὓς ὁ δομ. προσδεξ. AC 68 καὶ om. B 70 καταγραφέντες CVN: ἐγγραφέντες, post τοῖς φίλοις, B: ἐναριθμηθέντες A 71 καθοπλιζόμενοι VBN: ἐξοπλιζόμενοι AC 74 ὁ om. AC (sed cf. Theoph. Cont. 416, 16) συνήλασαν AC 75 ἀντιποιήσασθαι — ὑπαίθρων: οὕμενον τῶν ὑπαίθρων ἀντιποιήσασθαι A 76 περικαθίσαντες B τὴν πόλιν περικαθ. A ταύτην om. VB 78 καὶ — εἰργάσαντο om. B

εἰς κουρατωρείαν καταστήσας ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶσαν τὴν περιοικίδα,
80 πολλὴν συντέλειαν τῷ δημοσίῳ προσήγαγε.

20. Νικήτας δὲ ὁ μάγιστρος καὶ πενθερὸς Χριστοφόρου τοῦ βασιλέως
κατηγορηθεὶς, ὡς ὑποτιθέμενος τῷ Χριστοφόρῳ κατὰ τοῦ ἰδίου γενέσθαι
πατρός καὶ τοῦτον ἐξῶσαι τῆς βασιλείας, ἐξεβλήθη τῆς πόλεως καὶ
ἀπεκάρη μοναχός.

85 21. Μηνὶ δὲ Ἰουλίῳ πεντεκαίδεκάτῃ, Ἰνδικτιῶνος ἑκτης, ἐτελεύτησεν
ὁ Ἀμασειᾶς Στέφανος, πατριαρχήσας ἔτη δύο καὶ μῆνας ἕνδεκα. Δεκεμβρίῳ
δὲ μηνὶ ἄγουσι Τρύφωνα μοναχὸν καὶ χειροτονοῦσι πατριάρχην ἐπὶ
χρόνῳ ῥητῶ, μέχρις ἂν Θεοφύλακτος ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς εἰς μέτρον
φθάσῃ τῆς νομίμου ἡλικίας.

90 22. Τῷ αὐτῷ | δὲ μηνὶ γέγονε χειμῶν ἀφόρητος, ὡς κρυσταλλω-
θῆναι τὴν γῆν ἐπὶ ἡμέρας ἑκατὸν εἴκοσιν. ἐπηκολούθησε δὲ τῷ χειμῶνι
καὶ ὁ μέγας λιμός, τοὺς πῶποτε γενομένους ὑπερβαλλόμενος, καὶ θάνατος
ἀπὸ τούτου, ὡς μὴ δύνασθαι τοὺς ζῶντας ἐκκομίζειν τοὺς τεθνεώτας,
τοῦ βασιλέως πολλὴν πρόνοιαν ποιησαμένου κατὰ τὸ δυνατόν καὶ τοῦ χει-
95 μῶνος καὶ τοῦ λιμοῦ δι' εὐποιῶν καὶ ἄλλων βοηθημάτων παντοδαπῶν.

23. Πέτρῳ δὲ τῷ Βουλγαρίας ἄρχοντι ἐπέθετο Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ μεθ' ἑτέρων τῶν μέγα δυναμένων ἐν Βουλγαρίᾳ. καὶ φωραθεὶς
αὐτὸς μὲν τύπτεται καὶ καθειργνυται, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ταῖς ἐσχάταις
ὑπεβλήθησαν τιμωρίαις. δῆλα δὲ ἔθετο καὶ τῷ βασιλεῖ Ῥωμανῷ Πέτρος
5 τὰ γεγενημένα. ἅπερ μαθὼν οὗτος τὸν μοναχὸν Ἰωάννην τὸν ποτε
βαίκτηρα πέποιμφε, προφάσει μὲν ἀλλαγίου, τῆ δ' ἄληθείᾳ Ἰωάννην
ποικιλοτρόπως εὐρεῖν καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀγαγεῖν. ὁ δὲ καὶ
γέγονε. καὶ δυνηθεὶς ὁ βαίκτηρ ἀποκλέψαι τὸν Ἰωάννην, ἐν πλοίῳ ἀπὸ

85/86 a. 928

cap. 20: Theoph. Cont. 417, 3—417, 7 cap. 21: Theoph. Cont. 417, 8—417, 14;
Zon. III, 475, 5—475, 9; Glyc. 559, 8—559, 12 cap. 22: Theoph. Cont. 417, 15—
419, 9; Zon. III, 475, 9—475, 11 cap. 23: Theoph. Cont. 419, 10—420, 10

ACVBM (a 90) N F 79 κουρατωρείαν ACV: κουρατωρίαν Theoph.
Cont. 416, 23: κουρατορίαν BN 85 ιε' ACBN 5 ACBN 86 Ἀμασίας B
ια' CB 91 δὲ (tantum A) καὶ ante τὴν add. AC (sed cf. Theoph. Cont. 41, 16)
ἐπηκολούθησε VBMN: ἐξηκολούθησε AC 92 ὁ om. VB (sed cf. Theoph. Cont.
417, 17) ὑπερβαλλόμενος A 93 μῆ: μηκέτι A 94 ἐλύθη δὲ ante τοῦ pr. add. B
1 Βουλγάρων B 2 Βουλγαρίᾳ ACVN: Βουλγαρίῳ M: Βουλγάρῳ B 3 ταῖς
om. B 5 γεγόμενα B 5/6 τὸν pr. — βαίκτηρα: τὸν ποτε βαίκτηρα μοναχὸν
Ἰωάννην A 6 δ': δὲ M 7 ποικιλοτρόπως ACMN: πολυτρόπως VB 8 τὸν
om. B

Μεσημβρίας εισελθών, ἅμα αὐτῷ τὴν βασιλίδρα κατέλαβε. καὶ μετ' οὐ
 10 πολὺ τὸ μοναχικὸν ἀπορρίψας σχῆμα καὶ γυναῖκα αἰτήσας ἔλαβε,
 προσέλαβε δὲ καὶ οἶκον καὶ κτήματα πάμπολλα. καὶ Μιχαήλ δὲ, ὁ τοῦ
 Πέτρου ἕτερος ἀδελφός, τὴν Βουλγαρικὴν ἱμερόμενος κατασχεῖν ἐξουσίαν,
 φρούριον καταλαβὼν ἐρυμνὸν ἀνέσειε τὰ Βουλγάρων, καὶ πολλοὶ
 15 προσερύησαν αὐτῷ. μετὰ μικρὸν δὲ τούτου ἀποθανόντος δεδιότες οἱ
 προσρύντες τὴν τοῦ Πέτρου ἀγανάκτησιν | ἐπήλθον ταῖς Ῥωμαϊκαῖς
 χώραις διὰ Μακεδονίας καὶ Στρυμόνος καὶ Ἑλλάδος, καταλαβόντες
 τὴν Νικόπολιν, πάντα τὰ ἐν ποσὶ ληϊσάμενοι καὶ τέλος ἐν αὐτῇ σαββατί-
 σαντες. οἵτινες ὑστερον διαφόρως καταπολεμηθέντες ὑποχείριοι Ῥωμαίων
 ἐγένοντο.

20 24. Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ἔπεσε λίθος ἀπὸ τῆς ἐν τῷ φόρῳ
 ἀψίδος, ὃν κοσμίτην καλεῖν εἰώθασι, καὶ ἀπέκτεινεν ἄνδρας ἐξήκοντα.
 ἐγένετο δὲ καὶ ἐμπρησμός φοβερός ἐγγιστα τῆς ὑπεραγίας θεοτάκου τοῦ
 φόρου, καὶ ἐπυρπολήθη ὁ ἔμβολος ἄχρι τῶν λεγομένων Ψυχῶν.

25 25. Ἐτελεύτησε δὲ καὶ Χριστοφόρος ὁ βασιλεὺς, μηνὶ Αὐγούστῳ,
 Ἰνδικτιῶνος τετάρτης, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ μονῇ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

26. Τοῦ ῥήτου δὲ χρόνου τελεσθέντος, ὃν ἔθετο Τρύφων ὁ πατριάρχης,
 οὐκ ἤθελε κατελθεῖν τοῦ θρόνου, ὡς ὑπέσχετο, ἀλλὰ κρίσεις ἐζήτει καὶ
 αἰτιάματα κατ' αὐτοῦ προβληθῆναι, δι' ἃ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλεται.
 ἀμηχανοῦντος δ' ἐπὶ τούτῳ τοῦ βασιλέως καὶ μὴ ἔχοντος, ὃ τι καὶ χρή-
 30 σαιτο, ὁ Καισαρείας Θεοφάνης, ὃν δὴ καὶ Χοιρινὸν ἐκάλουν, κωτίλος
 ἀνὴρ, ἀλύνοντα βλέπων τὸν βασιλέα καὶ τὸν ἐμπαιγμὸν καὶ τὴν ἀπάτην
 μὴ φέροντα, ὑπέσχετο αὐτῷ εἰς τέλος ἄξει τὸ σπουδαζόμενον. ἀποδεξα-
 μένου δὲ τοῦ βασιλέως τὴν ὑπόσχεσιν, ἀπάτη περιέρχεται τὸν πατριάρ-
 χην, καὶ προσελθὼν ἔφη πρὸς αὐτόν· ἡ πολλὴ μὲν, ὧ δέσποτα, ἡ κατὰ

24 a. 931

cap. 24: Theoph. Cont. 420, 11-420, 16; Glyc. 559, 5-559, 7 cap. 25:
 Theoph. Cont. 420, 17-420, 21; Zon. III, 475, 11/12 cap. 26: Theoph. Cont.
 421, 1-421, 6. 422, 3-422, 9; Zon. III, 475, 12-476, 14; Glyc. 559, 12-560, 10

ACE (a 14 ol) VBMN F 9 εισελθών — κατέλαβε: ἐμβός τὴν βασιλίδρα κατέλαβεν
 ἅμα αὐτῷ B 10 ὁ Ἰωάννης post σχῆμα add. B 13 τι post φρούριον add. B
 ἀνέσειε B 16 Μακεδονίαν E Στρυμόνος B 17 καὶ ante πάντα add. B
 ποσὶ ACEMN: αὐτῇ VB 18 διαφόρως om. M 22 καὶ ante ἐγγιστα add. E
 23 Ψυχῶν B 25 δ' ACEB 28 κατ' αὐτοῦ προβληθῆναι: προτεθῆναι κατ'
 αὐτοῦ A 29 δ' VMN: δὲ ACB: om. E χρῆσατο B 30 Χοιρινὸν CEV
 32 ἄξει τὸ σπουδαζόμενον: τὸ σπουδ. ἀγαγεῖν B 33 πατριάρχην: βασιλέα A
 34 ἔφη VBF: ἔφησε ACEMN

85 σου τῆς βασιλείας ἐπίθεσις, καὶ αἰτιάσεις ζητεῖ δυναμένης σε κατασπάσαι
 τοῦ θρόνου, πολλὰ δὲ μοχθῶν οὐχ εὐρίσκει. πῶς γὰρ ἂν τοῦ | ἀναπίου
 αἰτίαςις ἀπαίτο. ἔν δὲ προφέρουσιν αἴτιον οἱ σπουδασταὶ τῆς σῆς καθ-
 αιρέσεως, φάσκοντες μὴ ὄλως εἰδέναι σε γράμματα. εἰ οὖν τοῦτο ἀπο-
 40 τρέψασθαι δυναθῆναι, λύκος πάντως χανῶν φανήσονται οἱ κατὰ σοῦ
 μελετῶντες. εἰ τι οὖν μοι πείθη, ἐπὶ παρουσίᾳ πάσης τῆς συνόδου
 γράψας ἐν ἀγράφῳ χαρτίῳ τὸ σὸν ὄνομα καὶ τὸ τῆς ἱερωσύνης ἐξίωμα
 πέμπων τῷ βασιλεῖ, ὡς ἂν πληροφορηθῆ καὶ τῆς τοιαύτης ἐλπίδος
 ἐκπεσῶν ἀπόσχηται τοῦ κατὰ σοῦ μελετᾶν. ἔδοξε λυσιτελῆς ἢ παραίνεσις.
 εὐθὺς οὖν συνηθροίζετο σύνοδος, καὶ συναθροισθείσης φησὶ πρὸς αὐτὴν ὁ
 45 πατριάρχης· ὅτι τοῦ θρόνου με βουλόμενοι καταγαγεῖν ἀδίκως, ὃ θεοὶ
 συλλειτουργοί, πολλὰς μηχανὰς κεκινήκοτες, ὥστε εὐλογον αἰτίαν εὐρεῖν
 καὶ δι' αὐτῆς με ἐξοστρακίσαι, οὐχ εὖρον. τελευταίαν οὖν μοι προσάπτου-
 σιν αἰτίαν ταύτην. φασὶ με ἀγράμματον εἶναι. νῦν οὖν ἐπ' ὄψει πάντων
 ὑμῶν τάδε χαράσσω τὰ γράμματα, ἵν' ἰδόντες καὶ πληροφορηθέντες οἱ
 50 συκοφάνται ἀπόσχωνται τοῦ ἀδίκως μοι ἐνοχλεῖν. εἶπε, καὶ γραμματεῖον
 ἄγραφον εἰληφῶς ἐπ' ὄψει πάντων ὑπέγραψεν οὕτως· Τρύφων ἐλέω
 θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμηνικὸς
 πατριάρχης. καὶ γράψας ἐκπέμπει διὰ τοῦ πρωτοθρόνου τῷ βασιλεῖ.
 ὅπερ λαβὼν ἐπὶ χειρᾶς οὗτος, καὶ ἄγραφον ἕτερον χαρτίον ἀνωθεν
 55 προσανυφάνας παραίτησιν ἔγραψεν, ὡς ἀνάξιος ὢν ἐξίσταται τῷ βουλο-
 μένῳ τοῦ θρόνου. τῆς δὲ τοιαύτης παραιτήσεως προκομισθείσης ἐπὶ
 συνόδου κατάγεται τῆς ἐκκλησίας ὁ Τρύφων, | πολλὰ τὴν ἀπάτην
 ὀλοφυρόμενος καὶ τῷ πρωτοθρόνῳ ἐπιμεμφόμενος. καὶ μετὰ χρόνον ἕνα
 καὶ μῆνας πέντε (τοσοῦτον γὰρ ὁ τῆς ἡλικίας τοῦ Θεοφυλάκτου ἐνέδει
 60 χρόνος πρὸς τελειότητα καὶ χειροθεσίαν ἀρχιερωσύνης) Φεβρουαρίῳ,
 δευτέρᾳ ἰνδικτιῶνος, χειροτονεῖται πατριάρχης Θεοφύλακτος ὁ τοῦ
 βασιλέως υἱός.

57 a. 931 61 die 2. mens. Febr. a. 933

39 λύκος χανῶν: prov., cf. Aristoph. Fragm. 337; Greg. Cyrp. M 4, 15; Apost. 10, 85

ACEVBMN F 35 τῆς βασιλείας: τοῦ βασιλέως B 37 προσφέρουσιν AN
 38 ὄλως: ὄλον C τοῦτο: τούτους E ἀποτρέψασθαι B 39/40 λύκος — μελε-
 τῶντες: λύκος μάτην χανῶν οἱ κατὰ σοῦ μελετ. φανήσονται B 40 παρουσίας C
 41 χάρητι A ἀξίωμα: ἀξίμα B 42 πληροφορηθῆναι B 43 ἀπέχηται E
 44 συνηθροισθείσης B αὐτὴν: αὐτοῦ B 47 με om. B προσάπτουσιν: προσ-
 ἀγουσιν B 47/48 προσάπτουσιν| αἰτίαν lac. in A 49 χαράττω B ἵνα VB
 50 μοι: με B γραμματεῖον: χαρτίον B 51 ἔγραψεν M 54/55 καὶ —
 προσανυφάνας: καὶ ἀνωθεν ἄγραφον ἕτερον χαρτίον προσανυφάνας E 54 χαρτίον
 ἕτερον B 55 προσανυφάνας: προσθέμενος B ἐξίσταται VBMN: ἐξίσταμαι ACE
 καὶ ante τῷ add. B 56 παραχωρεῖ post θρόνου add. B 59 τοσοῦτον VBMN:
 τοσαύτους ACE 59/60 ὁ — χρόνος MN: ὁ τῆς τοῦ (ταῦ om. CE) Θεοφ. ἡλικίας
 ἐνέδει χρόνος ACE: ὁ τῆς ἡλικίας χρόνος τοῦ Θεοφ. ἐνέδει VB 61 β' CEB ἰνδ.
 δευτ. (β' CE) ACE Θεοφύλακτος post 62 υἱός B

27. Βασίλειος δέ τις Μακεδών, Κωνσταντίνου τὸν τοῦ Δουκὸς ἑαυτὸν ἐπιφημίσας, πολλοὺς ἐξαπατήσας πρὸς ἑαυτὸν ἐπεσπάσας, καὶ
 65 περιπατῶν ἑκούκα καὶ συνετάραττε τὰς πόλεις καὶ πρὸς ἀποστασίαν ἔκινει. συσχεθεις δὲ παρὰ τινος τουρμάρχου Ἐλεφαντίνου τὴν προσηγορίαν, καὶ ὡς βασιλέα ἀχθεις τῆς μιᾶς ἀλλοτριούται χειρὸς. εἶτα πάλιν, ὡς ἀφείθη, χεῖρα χαλκῆν ἑαυτῷ περιθεις καὶ σπάσθη ὑπερμεγέθη κατασκευάσας περιενόσσει τὸ Ὀψίκιον, τοὺς ἀφελεστέρους πλανῶν, ὡς αὐτὸς
 70 εἶη Κωνσταντίνος ὁ τοῦ Δουκὸς. μεγάλην οὖν χεῖρα συναθροίσας ἀποστασίαν κινεῖ. καὶ τὸ φρούριον κατασχών, ὁ Πλατεῖα πέτρα κατονομάζεται, πᾶν εἶδος ἐν τούτῳ ἀπέθετο, ἀφ' οὔπερ ἐξορμώμενος ἐληλάτει τὰ παρατυχόντα καὶ ἐληίζετο. πέμψας οὖν ὁ βασιλεὺς στρατὸν κατ' αὐτοῦ αὐτὸν τε συλλαμβάνει καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. καὶ πολλὰ ἀνακρίνας μαθεῖν,
 75 μὴ τινες εἴεν τῶν ἐν τέλει συνίστορες, τελευταῖον μὴδὲν καίριον καταλαβών, ἐν τῷ λεγομένῳ Ἀμαστριανῷ πυρὶ τὸν τοιοῦτον παραδίδωσιν.

28. Ἄγεται δὲ καὶ γυναῖκα Στεφάνῳ τῷ υἱῷ ὁ βασιλεὺς Ῥωμανὸς Ἄνναν τὴν θυγατέρα τοῦ Γαβαλαῖ. ἅμα δὲ τῷ νυμφικῷ στεφάνῳ καὶ τὸ τῆς βασιλείας διάδημα αὐτῇ ἐπιτίθετο. |

80 29. Ἐγένετο δὲ καὶ εἰσβολὴ Τούρκων κατὰ Ῥωμαίων Ἀπριλλίῳ μηνί, ἰνδικτιῶνος ἑβδόμης, καὶ κατέδραμον πᾶσαν τὴν δύσιν μέχρι τῆς πόλεως. ἀπεστάλη γοῦν ὁ πατρικίος Θεοφάνης καὶ πρωτοβεσιτάρης, καὶ ἀλλάγιον μετ' αὐτῶν ἐποίησατο, μὴδενὸς χρήματος φεισαμένου τοῦ βασιλέως πρὸς τὴν τῶν αἰχμαλώτων ἀνάρρυσιν.

85 30. Ἐνυμφεύθη δὲ καὶ Κωνσταντίνῳ τῷ λοιπῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως κόρη τις Ἐλένη τοῦνομα, ἐκ γένους τῶν Ἀρμενιακῶν Ἐλκουσα τὴν σειράν,

82 post diem 1. mens. Apr. a. 934

cap. 27: Theoph. Cont. 421, 7—422, 2
 cap. 29: Theoph. Cont. 422, 20—423, 7

cap. 28: Theoph. Cont. 422, 16—422, 19
 cap. 30: Theoph. Cont. 423, 8—423, 13

ACEVBMN F 63 Δούκα A ἑαυτὸν: ἑαυτῷ A 64 ἐπιφημίσας VMN: ἐπιφημίσας Theoph. Cont. 421, 8 cod. V: ἐπιφημίζων ACEB 65 περιπατῶν: περιπῶν B καὶ pr. om. VB συνετάραττε MN: συνετάρασσε ACE: om. VB τὰς πόλεις post ἑκούκα ACE 68 περιθεις (περιτιθεις B) ἑαυτῷ VB 69 τ' Ὀψίκιον C 70 Δούκα A 71 Πλατεῖα ACEVB Theoph. Cont. 421, 16: Πλατεῖα F: Παλαιὰ MN κατονομάζεται: λέγεται, post δ, A 72 καὶ ante πᾶν add. V ἐξορμώμενος VBMN: ἐξερχόμενος B: ὀρμώμενος ACE 73 πέμψας — βασιλεὺς: ὁ γοῦν βασιλεὺς πέμψας A στρατὸν om. ACE, sed non, ut Bekker, Theoph. Cont. 421, 19 cod. V 74 καὶ τοὺς dittogr. V 75 εἴεν VBMN Theoph. Cont. 421, 21: εἰσι ACE καίριον VBMN: τέλειον ACE 76 τὸν τοιοῦτον VBMN: τοῦτον ACE 77 καὶ om. M αὐτοῦ post υἱῷ add. B 79 ἐπιτίθετο CEB 80 καὶ om. M 80/81 μηνί Ἀπριλλ. E 81 ζ' ACEB κατέδραμε ACEB (sed cf. Theoph. Cont. 422, 21) δούσι ACEVBF: κτίσι MN 86 τις — τοῦνομα: τού. Ἐλένη M γένους: τοῦ θέματος B τοῦ γένους post Ἀρμεν. add. B

θυγάτηρ Ἀδριανοῦ πατρικίου, ἥς μετὰ μικρὸν ἀποθανούσης προσήρ-
μοσεν αὐτῷ ἑτέραν, Θεοφανῶ τούνομα, ἐκ γένους καταγομένην τοῦ
Μάμαντος.

- 90 31. Δεκάτη δὲ καὶ τετάρτη Ἰνδικτιῶνι, Ἰουνίῳ μηνί, ἐπέλευσις κατὰ
τῆς πόλεως ἐγένετο Ῥωσικοῦ στόλου πλοίων χιλιάδων δέκα, ἐξηλθεν οὖν
κατ' αὐτῶν ὁ πατρίκιος καὶ πρωτοβεστιτάριος Θεοφάνης μετὰ τοῦ στόλου,
κάν τῷ Ἱερῷ προσωρμίσαστο, ἐκείνων ἐν τῷ Φάρῳ καὶ τῷ ἐπέκεινα
αἰγιαλῷ ναυλοχοῦντων. καιροσκοπήσας οὖν ἄθροον τούτοις ἐπέβητο,
95 καὶ τήν τε σύνταξιν αὐτῶν διέλυσε καὶ πολλὰ τῶν πλοίων τῷ σκευαστῷ
πυρὶ ἀπετέφρωσε, τὰ δὲ τελῶς ἐτρέψαστο. οἱ περιλειφθέντες οὖν τῶν Ῥῶς
περαιοῦνται εἰς τὴν ἀνατολὴν καὶ κατὰ τὰ λεγόμενα Σγόρα προσίσχουσι.
Βάρδας δὲ πατρίκιος, ὁ τοῦ Φωκᾶ υἱός, τοὺς αἰγιαλοὺς παρατρέχων
μεθ' ἱππέων καὶ ἐκκρίτων ἀνδρῶν, συντάγματι τούτων ἱκανῶ πρὸς
5 συλλογὴν τροφῆς ἐκπεμφθέντι συναντήσας ἐτρέψαστο καὶ κατέσφαξεν.
ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν ὁ Κουρκούσας, ὄξυς ἐπιφανὴς
μετὰ τῶν ταγμάτων καὶ ἀποσπάδας τούτους εὐρίσκων τῆδε κάκεισε
πλανωμένους, καρκῶς διετίθει. ἃ δὲ οὔτοι ἔδρασαν κακὰ πρὸ τοῦ καταπο-
λεμηθῆναι, πᾶσαν ὑπερεκπίπτει τραγωδίαν. τοὺς μὲν γάρ τῶν ἀλλοκο-
10 μένων ἀνεσταύρουν, τοὺς δὲ τῇ γῆ προσεπαττάλλουον, τοὺς δὲ ὡσπερ
σκοποὺς ἰστώντες βέλεσι κατετόξευον. ὅσοι δὲ τῶν ἀλόωντων ἱερասούσης
ἤξιωντο, τούτων ἡλοῖς ὄξεσι διεπερόνουν τὰς κεφαλὰς. οὐκ ὀλίγους δὲ
καὶ θεοὺς ναοὺς ἐπυρπόλησαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν πρότερον. ἐπεὶ δὲ, ὡς
ἄνωθεν ἔρρηθη, καταναυμαχηθέντες καὶ διὰ γῆς οὐχ ἥκιστα κακωθέντες
15 συσταλέντες ἡρέμουον ἐν τοῖς σφετέροις πλοίοις, καὶ ἦδη αὐτοῖς ἐπιτελοῖται
τὰ ἐπιτήδεια, ἐβουλεύοντο μὲν εἰς τὰ ἴδια ὑπονοστήσαι, ἐδεδίεσαν δὲ τὸν
στόλον παραγειτουνοῦντα καὶ τὸν ἀπόπλουον φυλάττοντα. καιρὸν δ'
ὁμως τηρήσαντες καὶ σύνθημα δόντες καὶ τὰ πρυμνήσια λύσαντες

90 mense Iun. a. 941

cap. 31: Theoph. Cont. 423, 14—425, 24; Zon. III, 476, 15—477, 16

ACEVBMN DF 87 θυγάτερα C θανούσης B 88 καταγομένην ACEMN:
καταγομένη V: κατογομένης B 90 δ' CE Ἰνδικτιῶνος BM Ἰουνίου μηνός A
91 Ῥουσικοῦ B δέκα ACEMN Theoph. Cont. 423, 16: δέκαπέντε B: καὶ ε' i. m.
post δέκα add. V 92 ὁ ante Θεοφ. add. B 93 Φάρα E ἐν ante τῷ ult. add. B
95 σκευαστῷ CVBMN: σκευαστικῷ E: Ἱερῷ A: ἐσκευασμένῳ Theoph. Cont. 424, 9
1 ἀπετέφρωσαν E τελείως B οἱ — οὖν ACEMN: οἱ δὲ περιλ. B: οἱ περιλ. δὲ V
Ῥῶς VBMN: Ῥῶς ACE Theoph. Cont. 423, 15.20 3 παρατρέχων CVMN:
παρατρέχειν Theoph. Cont. 424, 17: περιτρέχων AEB 4 ἐκκρίτων M 5 ἐκ-
πεμφθέντες E 6 ὁ alt. om. B 7 τῶν om. E ἀποσπάδας ACEB Theoph.
Cont. 425, 1: ἀποσπάσας VMNDF τούτους B εὐρίκων V 10 τοὺς δὲ τῇ γῆ:
τῇ γῆ δ' ἑτέρουσ A 11 τοῖς ante βέλεσι add. E ὄσοι: ἄλλοι B 11/12 ἱερ-
σούσης — κεφαλὰς: ἡλοῖς ὄξεσι διεπεροῦντο τὰς κεφαλὰς, ὄσοι δηλαδὴ τοῦ ἱερατικοῦ
ἐτύγχανον τάγματος B 13 ἐπυρπό N, quod corr. m. rec. in ἐπυρπόλουον
16 ἐβούλουτο B

ἀπέπλεον. οὐκ ἔλαθον δὲ τὸν πατρίκιον καὶ πρωτοβεστιάριον Θεοφάνη, 30 ἀλλὰ γινούσιν οὗτος τὴν αὐτῶν ἀναχώρησιν ὑπαντιάζει τούτοις εὐθύς, καὶ γίνεται ναυμαχία δευτέρα, καὶ τρέπονται πάλιν οἱ Ῥώσ. καὶ τὰ μὲν τῶν σκαφῶν βυθῶ παρέδόθησαν, τὰ δὲ σίδηρος καὶ πῦρ ἐμερίσαντο, τὰ δὲ αὐτάνδρα ὑπὸ ταῖς τῶν Ῥωμαίων χερσίν ἐγένοντο, ὀλίγα δὲ τὴν τοῦ πολέμου διαφυγόντα ἀνάγκην πρὸς τὰ οἰκεία ἐχώρησαν.

25 32. Ἄιθ' ὧν ὁ βασιλεὺς τὸν πρωτοβεστιάριον ἀποδεξάμενος καὶ παρακοιμώμενον αὐτὸν προεβάλλετο. φθόνου δὲ κινήθentos κατὰ τοῦ δομεστικού τῶν σχολῶν Ἰωάννου τοῦ Κουρκούα παρὰ τῶν ἄλλων βασιλέων (ἐβούλετο γὰρ Ῥωμανὸς ὁ βασιλεὺς Εὐφρασύνην τὴν τοῦ δομεστικού θυγατέρα νύμφην ἀγαγέσθαι τῷ οἰκείῳ ἐγγόνῳ Ῥωμανῶ 30 τῷ υἱῷ) τοῦ ἐσχάτου παιδὸς αὐτοῦ Κωνσταντίνου) ἠναγκάσθη τῆς ἀρχῆς αὐτὸν παραλύσαι, ἐπὶ δυσι καὶ εἴκοσι χρόνοις καὶ μηνὶν ἑπτὰ ἀδιαδόχως τὴν τοῦ δομεστικού ἀρχὴν ἰθύναντα, καὶ πᾶσαν, ὡς εἶπειν, τὴν Συρίαν καταδραμόντα καὶ ταπεινώσαντα. ὅτω δὲ βουλευτὸν τὰς ἐκείνου μαθεῖν ἀριστείας, ζητησάτω τὴν πονηθεῖσαν βίβλον παρὰ τινος 35 Μανουὴλ πρωτοσπαθαρίου καὶ κριτοῦ (ἐν ὀκτῷ γὰρ βίβλοις ἐκεῖνος τὰ τούτου ἀνδραγαθήματα συνεγράψατο), καὶ ἐξ αὐτῆς εἰσεται, ὅσος ἦν ὁ ἀνήρ τὰ πολεμικά. παραπλησίως τούτω καὶ Θεόφιλος ὁ τούτου ὁμαίμων, ὁ πάππος Ἰωάννου τοῦ μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντος, τὰς ἐν Μεσοποταμίᾳ τῶν Σαρακηνῶν πόλεις διέθετο, στρατηγὸς ἐν αὐτῇ γεγυνώς καὶ 40 ταπεινώσας καὶ τελείως ἀφανίσας τοὺς ἐκ τῆς Ἄγαρ. καὶ Ῥωμανὸς δὲ ὁ πατρίκιος, ὁ τοῦ δομεστικού Ἰωάννου υἱός, στρατηγὸς καταστάς πολλὰ τε φρούρια παρεστήσατο καὶ πλειστων λαφύρων αἴτιος ὑπῆρξε τοῖς Ῥωμαίοις. τοῦ Ἰωάννου δὲ παραλυθέντος τῆς ἀρχῆς προβάλλεται δομῆστικός τῶν σχολῶν ὁ Πανθήριος, ὁ τοῦ βασιλέως Ῥωμανοῦ συ- 45 γενής.

31 a. 944 44 a. 944/945

cap. 32: Theoph. Cont. 425, 24—429, 16; Zon. III, 477, 17—478, 3

ACEVBMN DF 19 ἔλαθε B Θεοφάνη post πατρίκιον E 20 αὐτῶν om. B 21 Ῥώσ VBMN: Ῥώσ ACE 23 τῶν om. B Ῥωμαίων VBMN: πολεμίων ACE 24 φυγόντα M 25 καὶ om. ACE 26 προεβάλλετο CEVBN: προεβύλετο A: προβάλλεται M 29 ἀγεσθαι B ἐγγόνῳ B 30 τῷ υἱῷ B Fabrot Theoph. Cont. 426, 8: om. ACEVMNDF τοῦ — Κωνσταντίνου: τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως B 32/33 ἰθύνονται ... καταδραμόντι ... ταπεινώσαντι A ὅτω: ὅτω M δὲ: δὴ B 36 αὐτῆς: αὐτῶν B 36/37 ἦν ὁ om. B 37 δὲ post παραπλησίως add. E 40 τελείως B ἀφανίσας VBMN: ἐξαφανίσας ACE καὶ alt. om. B ὁ om. ACE 41 Ἰωάννου om. M 42 παρεστήσατο ACVBN: παρεστήσατο M: κατεστήσατο E αἴτιος ὑπῆρξεν ACEMN: ὑπῆρξεν αἴτιος VB τοῖς om. ACE 43 τοῦ δὲ Ἰωάννου M

33. Ἰλασκόμενος δὲ τὸν θεὸν ὁ βασιλεὺς Ῥωμανὸς διὰ τὴν τῶν ὄρκων
παράβασιν, καὶ μετανοῶν ἐφ' οἷς κακῶς παρεσπόνδησεν, ἐποίησε μὲν καὶ
ἄλλος εὐποιίας, ἄς καταλέγειν ἔργον, ἀπέτισε δὲ καὶ τὰ χρεῖα τῆς πόλεως
ἀπὸ τε πλουσίων καὶ πενήτων, δεδοικῶς, ὡς φασί, κεντηνάρια δεκαευνέα,
50 τὰ δὲ γραμματεῖα κατακαύσας ἐν τῷ κατὰ τὴν Χαλκῆν πορφυρῷ ὄμφα-
λίῳ. δέδωκε δὲ καὶ τὰ ἐνοίκια τῆς πόλεως ἀπὸ τοῦ ὑψηλοτέρου καὶ
μέχρι τοῦ ἐσχάτου. & δὲ διευτυπώσατο γίνεσθαι ψυχικὰ ἐπετείως ἐν τῇ
παρ' αὐτοῦ νεουργηθείσῃ μονῇ τοῦ Μυρελαίου, ἴσασι πάντες μέχρι τοῦ
ἡν τελοῦμενα.

65 34. Κατὰ δὲ τὴν πρώτην Ἰνδικτιῶνα τῶν Τούρκων πάλιν ἐπιδρομὴν
ποιησαμένων κατὰ Ῥωμαίων, ὁ παρακοιμώμενος Θεοφάνης ἐξελθὼν
ἐσπέισατο μετ' αὐτῶν καὶ λαβῶν ὀμήρους ὑπέστραψε.

35. Δευτέρᾳ δὲ Ἰνδικτιῶνι Πασχάλιον πρωτοσπαθᾶριον καὶ στρατη-
γὸν Λογγιβαρδίας ἐξέπεμψεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ῥῆγα Φραγγίας
60 Οὐγωνα, τὴν αὐτοῦ θυγατέρα ἐπιζητῶν νυμφευθῆναι τῷ τοῦ Πορφυρο-
γεννήτου υἱῷ Ῥωμανῷ. ἦτις καὶ ἀχθεῖσα μετὰ πλοῦτου πολλοῦ συνήφθη
Ῥωμανῷ. συνεβίωσε δὲ μετ' αὐτοῦ ἔτη πέντε καὶ ἀπέθανεν.

36. Ἐγένετο δὲ καὶ βίαιος ἄνεμος μηνὶ Δεκεμβρίῳ. καὶ καταπεσόντες
οἱ λεγόμενοι Δῆμοι συνέτριψαν τὰ κάτωθεν αὐτῶν βάρη καὶ τὰ λεγό-
65 μενα στηθεά.

37. Τῆς πόλεως δὲ Ἐδέσσης πολιορκουμένης παρὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν
δυνάμεων, στενοχωρηθέντες οἱ Ἐδεσσηνοὶ τοῖς ἐκ τῆς πολιορκίας δεινοῖς
διεπρεσβεύσαντο πρὸς βασιλέα, αἰτούμενοι ἀπαναστῆναι τῆς προσεδρείας

52/53 a. circiter 928   56 a. 943   59 a. 943/944

cap. 33: Theoph. Cont. 429, 17-430, 21; Zon. III, 478, 4-479, 4   cap. 34:
Theoph. Cont. 430, 22-431, 10   cap. 35: Theoph. Cont. 431, 11-431, 19
cap. 36: Theoph. Cont. 431, 20-432, 1   cap. 37: Theoph. Cont. 432, 4-
432, 24; Zon. III, 479, 5-479, 10

ACEVBMN DF   47 παρεσπόνδησε κακῶς A   παρεσπόνδασεν B   ἐποί-
ησε E   48 χρέη M   49 ἰθ' EV   50 γραμματεῖα κατακαύσας: γράμματα
καύσας B   52 γενέσθαι B   ψυχικὸν EB   ἐπετείως: ἐτησίως A   52/53 ἐν -
μονῇ (μονῇ ante νεουργ. M) VBMN: ἐν τῇ νεουργ. παρ' αὐτοῦ (αὐτῷ E) μονῇ ACE
53 καὶ ante μέχρι add. B   55 α' CE   Τούρκων M   58 β' C   Δευτέρᾳ δὲ
Ἰνδικτιῶνος M   62 τῷ ante Ῥωμ. add. ACE   64 αὐτῶν βάρη: αὐταβάρη B
65 στηθεά ACEVF: σιθεά MN: σταθαῖρα B: στηθαῖα Theoph. Cont. 432, 1
cod. V   66 δὲ post τῆς B   Ἐδέσσης EM: Ἐδέσης ACVBF Theoph. Cont.
432, 4: Αἰδέσης N   67 Ἐδεσσηνοὶ CEVMN: Ἐδεσηνοὶ AF: Ἐδεσηνοὶ B   68 τὸν
ante βασιλέα add. E   ἀπαναστῆναι ACEVN: ἀπαναστῆσαι M: ἀποστῆναι B

τὸν λαόν, καὶ ὑπισχνοῦντο ἀντίλυτρον δοῦναι τὸ τοῦ Χριστοῦ ἄγιον
70 ἔκμαγειον. λυθείσης οὖν τῆς πολιορκίας ἐδόθη τὸ θεῖον ἔκτύπωμα καὶ εἰς
τὴν βασιλίδα ἤχθη, ὑποδεξαμένου τοῦτο τοῦ βασιλέως μετὰ λαμπρᾶς
καὶ πρεπούσης δορυφορίας διὰ τοῦ παρακοιμωμένου Θεοφάνους. |

38. Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἐξ Ἀρμενίας ἐφοίτησε τέρας ἐν τῇ
βασιλευσσί, παῖδες ἄρρενες συμφυεῖς ἐκ μιᾶς προελθόντες γαστρῶς.
75 ἐξηλάθησαν δὲ τῆς πόλεως ὡς πονηρὸς οἰωνός. ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου
πάλιν εἰσῆλθον. ἐπεὶ δὲ συνέβη τὸν ἕνα τελευτήσαι, ἐπειράθησαν οἱ
ἐμπειρότεροι τῶν ἱατρῶν τὸ νεκρωθὲν ἀποτεμεῖν μέρος. οὐ τηθέντος τὸ
ζῶν ἐπιβεβιωκὸς μικρὸν ἐτελεύτησεν.

39. Ὁ δὲ βασιλεὺς Ῥωμανὸς καὶ πάντας μὲν ἔτιμα τοὺς μοναχοὺς,
80 διαφερόντως δὲ τὸν μοναχὸν Σέργιον τὸν ἀνεψιὸν Φωτίου τοῦ πατριάρχου,
ἀρεταῖς ὄντα κατάκομον καὶ πᾶσι κοσμοῦμενον τοῖς καλοῖς, ὃς διὰ παντὸς
παρῆναι τῷ βασιλεῖ τῶν παιδῶν ἐπιμελεῖσθαι καὶ μὴ ἀπαιδεύτους
τούτους ἔαν, μὴ πως καὶ αὐτὸς πάθῃ τὸ τοῦ Ἥλει. τῇ δὲ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι
κατήγαγον τὸν βασιλέα Ῥωμανὸν τοῦ παλατίου καὶ εἰς τὴν Πρώτην
85 ἀγαγόντες νῆσον ἀπέκειραν μοναχόν. τίνες δὲ οἱ τοῦτον κατασπάσαντες
τῆς ἀρχῆς, καὶ τίνα τρόπον, ἐν τοῖς ἐπαγομένοις λελέξεται.

71 die 15. mens. Aug. a. 944   84 die 16. mens. Dec. a. 944

cap. 38: Theoph. Cont. 433, 1—433, 11 ; Zon. III, 479, 10—479, 14 ; Glyc. 560, 11—
560, 17   cap. 39: Theoph. Cont. 433, 12—434, 18

ACEVBMNF 69 ὑπισχνοῦνται AE 71 τὴν βασιλίδα: τὸν βασιλέα A τοῦτο:
τούτου B 72 Θεοφάνους AEVBN: Θεοφάνη M: Θεοφάνιου C post Θεοφ. add. ACE:
ὄτε καὶ φωνή τις ἐν τῷ ἄερί ἤκούετο λέγουσα: ἄπόλαβε, Κωνσταντινούπολις, δόξαν καὶ
χαράν, καὶ σύ, Κωνσταντίνε Πορφυρογέννητε τὴν βασιλείαν σου' (τὴν βασ. σου:
ἐν τῇ βασιλείᾳ σῆ A) cf. Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanae ed. H. Dele-
haye 1902, p. 900 73 Ἀρμενίας VBMN: Ἀρμενίων ACE τέρας om. B 75 πονη-
ρὸς: κακὸς A 76 τὸν ἕνα: τὸ ἐν B 76/77 οἱ — ἱατρῶν: οἱ τῶν ἱατρῶν
ἐμπειρότατοι B 77 τὸ νεκρωθὲν: τὸν νεκρὸν E 78 ζῶν: ζῶν VM 81 κατά-
κομον ACEVBF: κεκοσμημένον MN διὰ: δὴ V 82 τῷ βασιλεῖ ACE Theoph.
Cont. 434, 14: τὸν βασιλέα VBMNF ἐπιμεληθῆναι E 83 καί: ὁ B πάθῃ
ACVBN: πάθει E: πάθης M Ἥλη V αὐτῇ om. B 84 βασιλέα om. ACE
85 ἀπέκειρον B δέ: τε V 86 ἐπαγομένοις VBMN: ἐπομένοις AC: ἐσομένοις E
λέξεται EMN

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΙΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ

1. Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως ἐν κοιμῇ νῆα τῇ ἡλικίᾳ ἀπορφανισθέντος, καὶ τῶν πραγμάτων ὑπὸ τε τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ζωῆς καὶ τῶν
 90 ἐπιτρόπων, οὓς ἔμπροσθεν ἠριθμησάμεθα διοικουμένων, ὁ παρακοιμώ-
 μενος Κωνσταντῖνος μεγάλα παρὰ τῇ βασιλίδι δυνάμενος, ἐπ' ἀδελφῇ τε
 γαμβρὸν ἔχων τὸν μάγιστρον Λέοντα τὸν Φωκάιν, δομέστικον οὖτα τῶν
 σχολῶν τῆς ἀνατολῆς, καὶ παρὰ τοῦτο τὰς ἡνίας ἀπάσας τῆς βασι-
 95 λείας, ὅππῃ καὶ βούλοιο, περιφέρων, νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἐμέλετα εἰς
 τὸν ἑαυτοῦ γαμβρὸν | τὴν βασιλείαν μετενεγκεῖν, τὸν Κωνσταντῖνον
 ἔκποδῶν ποιησάμενος. ὅπερ συννηοηκῶς ὁ τοῦ Πορφυρογεννήτου
 παιδαγωγὸς Θεόδωρος, ὡς ἄνωθεν εἴρηται, σπουδῆν ἔθετο τὸν πρε-
 σβύτην Ῥωμαῖον δρουγγάριον τηρικαῦτα τῶν πλωτῶν τυγχάνοντα
 5 οἰκειώσασθαι καὶ τοῖς ἀνακτόροις εἰσαγαγεῖν, ὡς τάχα φύλακα καὶ
 πρόμαχον τοῦ βασιλέως ἐσόμενον. οὐτοσί δ' ἀναχθεῖς καὶ ταῖς κατὰ
 μικρὸν ἀνόδοις τῆς πάσης δυναστείας γενόμενος ἐγκρατῆς οὐκ ἐνέμεινε
 τοῖς δοθεῖσιν, ἀλλὰ τοὺς δεδομένους ἀθετήσας ὄρκους (ἦν γὰρ φρικωδε-
 10 στάταις ὄρκωμοσίαις ἑαυτὸν καταδεσμήσας, μὴ ἂν ποτε βασιλείας
 ἔφεισιν ἐσχηκέναι) ἑαυτὸν τε ἀνηγόρευσε βασιλέα, ἔκουσίαις τοῦ
 Πορφυρογεννήτου ἀέκοντι γε θυμῷ (τοῦτο δὴ τὸ Ὀμηρικόν) περιθέτους
 αὐτῷ τὸ διάδημα, καὶ οὐ μόνον ἑαυτὸν, ἀλλ' ἤδη μετὰ μικρὸν καὶ Χρι-
 στοφόρον τὸν υἱόν, διαλιπῶν δ' ὀλίγον, καὶ Στέφανον καὶ Κωνσταντῖνον
 ἀνηγόρευσε τοὺς υἱεῖς. βασιλεὺς δὲ ἀναρρηθεῖς οὐκ ἠγάπησε τῇ ἀναρ-
 15 ρήσει, οὐδὲ τὴν δευτέραν χώραν ἔχειν ἠσμένισεν, ἀλλ' ἐκ μέσου τὸν
 παιδαγωγὸν θέμενος καὶ τοὺς λοιποὺς τοὺς ὄσοι ἐδόκουν προσίστασθαι,
 πρῶτός τε αὐτοκράτωρ ἀνευφημεῖτο καὶ τὴν πᾶσαν τῶν πραγμάτων

4/5 die 25. mens. Mart. a. 919   9 die 17. mens. Dec. a. 920   11 die 20.
 mens. Maii a. 921   12 die 25. mens. Dec. a. 924

cap. 1: Zon. III, 480, 1—480, 17; Glyc. 560, 18—561, 4   10 Hom. Δ 43

ACEVBMN F   87 Κωνσταντῖνος — αὐτοκράτωρ ACEV: Βασιλεία Κωνσταν-
 τίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου in m. B: Κωνσταντῖνος in m. MN   88 νῆα: νῆα C
 89 ἀλλὰ post Ζωῆς add. A   91 μεγάλα: μέγα B   ἦν post δυνάμενος add. B
 92 ἔχων: ἔσχον B   93 ἀπάσης B   1 ὅπερ: ὅ B   3 τυγχάνοντα: ὑπ-
 4 ἀρχοντα VN   4 καὶ pr.: κἂν B   5 οὐτοσί: οὗτος B   6 δυναστείας: δυνάμεος A
 7 δεδομένους: διδομένους B   φρικωδεστάταις AC   8—10 ποτε — Πορφυρο-
 9 γεννήτου: γένηται B   8 βασιλείας: βασιλείαν M   9 ἐσχηκέναι: σchein A
 13 υἱεῖς VMN: υἱοὺς ACEB   13—15 ἀναρρήσει — παιδαγωγόν: ἀναρρήσει προτιμῶν
 τὸν Κωνσταντῖνον, ἀλλ' οὐδὲ χώραν τὴν δευτέραν ἔχειν τοῦτον ἠσμένισεν, ἐκ μέσου
 15 δὲ τὸν παιδαγωγὸν B   15 τοὺς ὄσοι ἐδόκουν: τοὺς δοκοῦντας B   προ-
 16 σασθαι E   16 καὶ post τε add. B

διεκόσμη διοίκησιν. μετ' αὐτὸν δὲ ἀνηγορεύοντο οἱ υἱεῖς, καὶ τελευταῖος
 πάντων ὁ Κωνσταντῖνος. οὗτος τοῖνυν ὁ Κωνσταντῖνος σχῆμα μόνου
 καὶ ὄνομα τῆς βασιλείας ἔχων, τῶν δὲ ἡδέων ταύτης ἐστερημένος, διὰ
 20 παντὸς ἐγλίχετο καὶ ἐπήνυχε τὴν πατρῶαν ἐπανασώσασθαι ἀρχήν,
 τοὺς ἐπεισάκτους ἐκποδῶν θέμενος, τοῦτο δὲ οὐκ ἄλλως ᾤετο ἀγαγεῖν
 εἰς ἔργον, εἰ μὴ τοὺς υἱοὺς ἐκπολεμώσῃ τῷ πατρὶ. ὁ μὲν οὖν Χριστο-
 φόρος ἔφθασε τὸν βίον ἀπολιπεῖν, περιῆσαν δ' ἔτι Στέφανος καὶ Κων-
 25 σταντῖνος. τούτων ἐγνώκει ἀποπειραθῆναι, μὴ πως δυνηθῆ ἔκπλη-
 ρῶσαι τὸ σπουδαζόμενον. καὶ τοῦ μὲν Κωνσταντίνου (ἦν γὰρ στερεω-
 τέρως οὗτος φρενός) ἀποπειραθῆναι οὐκ ἐτόλμησε, τρέψει δὲ τὴν πᾶσαν
 μηχανὴν καὶ ἀπόπειραν ἔκρινε πρὸς τὸν Στέφανον, κουφότερον τε ὄντα
 τὸν λογισμὸν καὶ ῥαδίως μεταφερόμενον, πρὸς ὃ τι καὶ βούλοιο. λαμ-
 βάνει πρὸς τοῦτο συλλήπτωρα καὶ συνεργὸν εὐφυῆ τινὰ ἄνδρα καὶ
 30 δόλους πλέξει καὶ μηχανορραφήσαι δεινόν. Βασίλειος οὗτος ἐτύγχανεν,
 ὁ Πτερινὸς τὴν προσηγορίαν, ἐν τῷ τάγματι τῆς ἑταιρείας κατειλεγ-
 μένος, καὶ συνήθης καὶ φίλος ἐξέτι νέων ὑπάρχων τῷ Κωνσταντίνῳ.
 τοῦτον κοινῶν προσειλήφει τοῦ σκέμματος, καὶ δι' αὐτοῦ φίλον
 θέσθαι κατηπέιχθη τὸν Στέφανον, λόγοις αἰμιλλίους ὑποκλαπέντα καὶ
 35 ἀπάταις καὶ μηχαναῖς παρενηνεγμένον τοῦ λογισμοῦ. πάντα γὰρ
 τρόπον σπουδάσας ὁ Πτερινὸς τῷ Στεφάνῳ φιλιώθηται, ἐπειδὴ πεφιλι-
 ωτο, προσῆει τε συνεχῶς καὶ λόγους προσῆγε καὶ συμβουλὰς ὑποκνι-
 ζούσας αὐτὸν καὶ κατὰ μικρὸν ἀπαγούσας τοῦ λογισμοῦ, 'ἵνα τί',
 λέγων, 'ὧ βασιλεῦ, νέος ὢν ἰσχυὶ τε ῥωμαλέος, καὶ ψυχῆς γενναιότητι
 40 ὑπερφέρων, καὶ φρονήσει πεπυκνωμένος, τὰ πράγματα παρορᾷς ἀπὸ
 λεπτοῦ καὶ παλαιοῦ καὶ διερωγότος μίτου,' τὸν αὐτοῦ πατέρα ὑπαινω-
 τόμενος, ἐξαρτώμενα 'καὶ οὐ διανίστασαι, καὶ τοῦτον μὲν ὡς ἐμπόδιον ταῖς
 σαῖς γενναιοτάταις ὁρμαῖς ἐκποδῶν ποιεῖς, αὐτὸς δὲ τῶν πραγμάτων ἀντι-
 λαμβάνη, δυνάμενος οὐχ ὅπως τὴν Ῥωμαίων | βασιλείαν μόνην, ἀλλὰ

23 mense Aug. a. 931

41 ἀπὸ λεπτοῦ ... μίτου: cf. Sud. μ 1135; Mant. prov. 1, 55

ACEVBMN F	17 διεκόσμη ante 16 τὴν πᾶσαν B	οἱ om. M	υἱοὶ A
18 πάντων om. B	19 τῆς βασιλείας: βασιλέως A	20 ἐπέυχετο B	αὐτῷ post
πατρῶαν add. B	ἐπανασώσασθαι VMN: ἐπανασωθῆναι B:	ἀνακτήσασθαι A:	
ἐπανακτῆσασθαι CE	καὶ post ἀρχήν add. B	21 θέμενος ACEV: γενέσθαι B:	
ποιησάμενος MNF	ἀγαγεῖν post 22 ἔργον A	22 υἱοὺς AVMN: υἱεῖς CEB	
24 ἀποπειράσθαι B	δυνηθῆ B	27 κουφότερον ACEMN: κομψότερον VB	
28 τι EVM: τις ACBN	29 πρὸς om. E	συνεργὸν καὶ συλλήπτωρα B	
30 δόλους: λόγους M	32 τοῦ Κωνσταντίνου B	34 κατηπαίχθαι E	35 ἀπά- ταις: πάνταις M
λογισμοῦ: τῶν λογισμῶν V	λογισμοῦ VBMN: νοῦ ACE	γὰρ om. E	37 προσῆει: προσῆν A
καὶ alt. om. M	38 ἀπαγούσας — λογισμοῦ: ὑποκνιζούσας τῷ λογισμῷ B	τοῦ	
μήτε C	39 γενναιοτάτ' E	41 τοῦ ante λεπτοῦ add. B	μίτου: μῆτε C
ἠρτημένα post μίτου add. B	αὐτοῦ: ἑαυτοῦ M	42 σαῖς om. B	
γενναιοτάταις om. M	43 ἀντιλαμβάνεις M	44 ὅπως: ὅπερ C	μόνον B

45 καὶ πολλὰς ὁμοῦ κυβερνᾶν; ἄγε δὴ, πείσθητί μοι τὰ λυσitteλῆ συμβου-
 λεύοντι, καὶ διαναστάς ἀντισχέσθαι θέλησον τῶν πραγμάτων, καὶ τὰ
 μὲν Ῥωμαίων ἀναθηλῆσαι παρασκευάσον, τὰ δὲ τῶν ἐχθρῶν ταπεινώ-
 σον, καὶ δεῖξον ἔργοις αὐτοῖς, ὡς οὐ διὰ κενῆς, οὐδὲ μᾶτῃν ἢ ἑπαυθοῦσά
 σοι ὥρα καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ψυχῆς ἐκ θεοῦ σοι δεδωρῆνται προτερήματα.
 50 ἔξεις δὲ εἰς τοῦτο συναγωνιστὴν καὶ συλλήπτορα καὶ τὸν σὸν γαμβρὸν
 τὸν Πορφυρογέννητον, λίαν θεοκλυτοῦντα καὶ ἱμερόμενον τῆς τοῦ σοῦ
 πατρὸς ἐλευθερωθῆναι βαρύτητος καὶ παρὰ σοῦ κατόψεσθαι τὴν βασι-
 λείαν κυβερνωμένην.' τούτοις ὑποσურεῖς τοῖς λόγοις ὁ Στέφανος κατ-
 εσχέθη τῇ τῆς αὐτοκρατορίας ἐπιθυμίᾳ καὶ ἄσχετον ὄρεξιν ἀνεδέξατο τοῦ
 55 καταγαγεῖν τὸν ἑαυτοῦ πατέρα τῆς βασιλείας, μέλλων δὲ ἐγχειρεῖν τοῖς
 δοχθεῖσι καὶ λόγους αἰνιττομένους τὸ σπουδαζόμενον ὑποσπείρει τῷ
 ἀδελφῷ. ἐπεὶ δὲ οὗτος καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἀκοὴν ἀτεγκτος ἦν, καὶ
 παρῆναι μᾶλλον, μὴ θαρρεῖν τῷ γαμβρῷ, ἀλλὰ τῆς πατρῶος ἐξέχεσθαι
 60 ἔνουθέτι πίστewος καὶ φιλίας, τοῦτον μὲν παρῆκεν ὡς ἐμπόδιον μᾶλλον,
 ἀλλ' οὐ συνεργὸν ἐσόμενον, αὐτὸς δ' ᾤθη, ὡς ἀνυστόν, ἐγχειρῆσαι τοῖς
 δεδογμένοις. προσεταιρισάμενος οὖν σὺν τῷ ῥηθέντι Βασιλείῳ καὶ τὸν
 μοναχὸν Μαρριανὸν τὸν υἱὸν Λέοντος τοῦ Ἀργυροῦ, ὑπὸ τοῦ βασιλέως
 Ῥωμανοῦ λίαν καὶ τιμώμενον καὶ πιστευόμενον, καὶ τινος ἄλλους σὺν
 αὐτοῖς, εὐκαιρήσας κατασπᾶ τῆς ἀρχῆς τὸν αὐτοῦ πατέρα, μηνὶ Δεκεμ-
 65 βρῖῳ ἐξκαιδεκάτῃ, Ἰνδικτιῶνος τρίτης, ἔτους ἄ'συνγ', εἰκοστὸν ἕκτον
 ἀνούonta ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑνιαυτὸν, καὶ τῇ νῆσῳ Πρώτῃ περιορίζει, |
 ἀποκείρας καὶ ἄκοντα τοῦτον μοναχόν.

2. Κατενεχθέντος οὖν τοῦ Ῥωμανοῦ εὐθέως ὁ Στέφανος γενναϊότερον
 ἠπτετο τῶν πραγμάτων, κοινοπραγούντα ἔχων τὸν τε γαμβρὸν καὶ
 70 τὸν ἀδελφόν. ἐπεὶ δὲ μὴ ἐν πᾶσιν ὁμοίως ἠρέσκοντο, ἀλλ' ἔσθ' ὅπη καὶ
 διεφώνουν, ἀρχὴ προσκρουμάτων ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας ἐφύετο, καὶ
 ὑπώπτειον ἀλλήλους καὶ ὑφωρῶντο, τὸν μὲν Πορφυρογέννητον ὁ

cap. 2: Zon. III, 480, 17—482, 5

ACEVBMN FH 45 καὶ dittogr. N τὰ: τῷ A 46 ἀντισχέσθαι — πραγ-
 μάτων: τῶν πραγμ. ἀνθέξεσθαι θέλ. A 47 τῶν ante Ῥωμ. add. ACE παρα-
 σκεύασσον ACEMN: ποίησον B: θέλησον παρασκευάσας V 50 εἰς τοῦτο om. E
 53 κυβερνωμένην V λόγοις: λογιμοῖς B 54 τε ante τῇ add. VB ὄρεξιν
 55 καταγαγεῖν B 55 καταγαγεῖν B ἑαυτοῦ om. A 56 VMN: δ' ACE
 δ' ἐγχειρεῖν: διεγχειρεῖν B 56 δοχθεῖσι: δοθεῖσι B ὑποσπείρων C 57 ἀτεκ-
 τος B 58 ἔχεσθαι B 59 ἐνουθέτι om. B 60 ὁ ante αὐτὸς add. CE
 ᾤθη: ἀνήθη B ὡς ante αὐτὸς A ὡς ἀνυστόν om. B ἀνυστόν ACE:
 ἀνοιστόν VMNF: om. B ἐγχειρεῖ A 61 δεδομένοις E σὺν om. V 62 ὑπὸ:
 ὑπὲρ E 64 κατέσπασε B 65 ἰ' ACEBMN γ' ACEBM εἰκοστὸν ζ' CE
 66 ἑνιαυτὸν post ἀνούonta B ἐν ante τῇ add. B νῆσῳ: νήσῳ N 67 καὶ
 ante ἀποκείρας add. E 68 γενναϊότερος V 71 ἀρχὴν B εὐθέως post ἀρχὴ
 add. AE προσκρουμάτων ACVF: προσκρουσμάτων EBMN

Στέφανος, ἔκεινον δὲ αὖθις ὁ Πορφυρογέννητος, καὶ κατ' ἀλλήλων ἀκό-
 75 κατεβάλλετο εἰς τὸ καταγαγεῖν τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν γαμβρὸν καὶ μωναρ-
 χος ὑπολειφθῆναι τοῖς πράγμασιν. ἀλλ' ἔπει κατὰ τὸν ποιητὴν εἰσι καὶ
 ἄλλα πυρὸς θερμότερα, ἔλαθε παθῶν μᾶλλον ἢ δράσας, τοῦ Κωνσταν-
 τίνου, ἐπεὶ περ ἦσθετο ἐπιβουλευόμενος, ἀναβολὴν μὴ δεδωκὸς τῇ
 ἔγχειρήσει, πολλὰ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἑλένης ἐρεθισιάσης αὐτὸν
 80 πρὸς τὸ καταγαγεῖν τῆς βασιλείας τοὺς ἀδελφοὺς. ἐκφήνας οὖν τὸ μυστή-
 ριον τῷ εἰρημένῳ Βασιλείῳ τῷ Πετεινῷ, καὶ δι' αὐτοῦ προσκτησάμενος
 τὸν Μαριανόν, ἔτι δὲ Νικηφόρον καὶ Λέοντα τοὺς υἱοὺς Βάρδα τοῦ
 Φωκᾶ, Νικόλαόν τε καὶ Λέοντα τοὺς Τορνικίους, καὶ ἄλλους οὐκ ὀλίγους,
 85 τὸν καιρὸν τοῦ ἀρίστου συναριστοῦντας αὐτῷ, ἀναρπάστους τίθησι
 καὶ καταβιβάζει τῶν βασιλείων, τῇ εἰκάδι ἑβδόμῃ τοῦ Ἰανουαρίου
 μηνός, τῆς αὐτῆς τρίτης ἰνδικτιῶνος, καὶ πλοιαρίοις ἐνθήμενος ὑπερο-
 ρίζει τὸν μὲν ἐν τῇ Πανόρμῳ νήσῳ, τὸν Κωνσταντῖνον δὲ ἐν τῇ Τερε-
 βίνθῳ. καὶ διὰ Βασιλείου τοῦ Καισαρείας καὶ Ἀναστασίου τοῦ Ἡρα-
 90 κλείας καὶ ἀμφοῦ κληρικοῦς ἀποκείρει, μεταστήσας οὐκ εἰς μακρὰν τὸν
 μὲν Στέφανον ἐν Προικονήσῳ, εἶτα ἐν Ῥόδῳ καὶ τελευταῖον ἐν Μιτυλήνῃ,
 τὸν δὲ Κωνσταντῖνον ἐν Σαμοθράκῃ. ἀλλ' ὁ μὲν Στέφανος μεγαλοψύχως
 τὰς ἐπενεχθείσας φέρων αὐτῷ τύχας διετέλεσεν ἐπὶ ἔτη ἔνενακαίδεκα
 βιοτεύων ἐν τῇ Λέσβῳ. ὁ Κωνσταντῖνος δὲ ὀλιγώρως διατεθεὶς καὶ
 95 θερμότερον τοῦ δέοντος κατεξανιστάμενος καὶ πολλάκις ἐπιχειρήσας
 φυγεῖν, μετὰ δεῦτερον χρόνον τοῦ τῆς βασιλείας ἐκπεσεῖν τὸν φυλάττον-
 τα τοῦτον δολοφονήσας ὑπὸ τῶν περιλοίπων καὶ αὐτὸς ἀποσφάττεται.

86 die 27. mens. Ian. a. 945

76 Aristoph., Equ. 382

ACEVBMN FH 73 δὲ ACEMN: δ' VB ὁ Πορφ.: οὗτος A 73/74 καὶ —
 ἀλλόκοτα VB (ἀκόλαστα: ἐσκέπτοντο B) MNF: καὶ κατ' ἄλλ. ἕκαστος ἐμελέτα
 Cedrenus 324, 7/8: om. ACE 75 κατεβάλλετο A τὸν — γαμβρὸν ACEMN:
 τὸν γαμβρὸν καὶ ἀδελφὸν VB 76/77 ἔπει — θερμότερα: πεί καὶ ἄλλα πυρὸς εἰσι
 θερμότερα κατὰ τὸν ποιητὴν A 78 δεδωκὸς C 79 ἐρεθισιάσης: ἐρεθίζουσης B
 80 πρὸς VBMN: εἰς ACE τὸν ἀδελφὸν A 81 προσκτησάμενος post 82 Μα-
 ριανόν A 82/83 τοὺς — Λέοντα om. B 82 υἱέσι CE 83 Τορνικίος E
 85 συναριστοῦντας A αὐτῷ: αὐτῶν M 86 εἰκάδι: ἑβδόμη V: κζ' AF: εἰκοστῇ
 ἑβδόμῃ EB: εἰκοστῇ ζ' C: εἰκάδι πρώτη MN 87 τρίτης om. ACE πλοιαρίοις
 VMN: πλοίοις ACE: πλοιαρίῳ B θέμενος B ὑπερορίζει post 88 νήσῳ A
 88 ἐν τῇ Πανόρμῳ νήσῳ: Στέφανον ἐν Προικονήσῳ B Τερεβίνθῳ: Ῥεβίνθῳ E
 91 Προικονήσῳ ACVBMN καὶ μεγαλοψύως post μεγαλοψ. add. H 92/93 μεγα-
 λοψύχως — τύχας: τὰς ἐπενεχθ. αὐτῷ συμφοράς, ἢ μᾶλλον τύχας μεγαλοψύχως
 φέρων B 93 ἐπενεχθείσας VBMN: ἐνεχθείσας ACE φέρων post 92 μεγα-
 λοψύχως AE 94 ὁ δὲ Κωνστ. ὀλιγώρως B 95 θερμότερος B 1 φυγεῖν:
 φυγὴν B 2 τοῦτον om. VB περιλοίπων VBMN: ἐπιλοίπων ACE καὶ αὐτὸς
 ἀποσφάττεται: σφάττεται καὶ αὐτὸς A

μηὶ δὲ Ἰουλίῳ τῆς ἕκτης Ἰνδικτιῶνος καὶ Ῥωμανὸς ὁ τούτων πατὴρ ἀπέτισε τὸ χρεῶν, καὶ ἐν τῷ Μυρελαίῳ θάπτεται.

3. Ὁ δὲ Πορφυρογέννητος τὰ ὑποπτα περιελών ἐκ μέσου, καὶ μόνος τὴν αὐτοκράτορα περιζωσάμενος ἀρχήν, κατὰ τὸ θεῖον πάσχα τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος καὶ τῷ υἱῷ Ῥωμανῷ περιτίθεισι διάδημα, τελευσάτος δὴ τὰς εὐχὰς Θεοφυλάκτου τοῦ πατριάρχου. δοκῶν δὲ τις γενναῖος ἀναφανῆναι καὶ τῶν τῆ βασιλείᾳ διαφερόντων ἐπιμελέστερον ἀντιλήψασθαι, εἰ μόνος κατάρξει, μαλακώτερος ὤφθη τῆς ὑπολήψεως, μηδὲν ἄξιον τῆς εἰς αὐτὸν προσδοκίας ἐπιδειξάμενος. οἶνου τε γὰρ ἤττητο, καὶ τῶν ἐπιπόνων τὰ ῥᾶστα προέκρινε, δυσπαραίτητος τε ἦν ἐν τοῖς πταίσμασι καὶ ἀσυμπαθῆς κολαστῆς, ἀδιάφορός τε περὶ τὰς προβολὰς τῶν ἀρχηγῶν, οὐκ ἄριστίνδην ταύτας ἰθύνεσθαι καὶ κατ' ἐπιλογὴν ἐθέλων, ὅπερ ἔργον ἐστὶ μεγαλοπρεποῦς ἐξουσίας, ἀλλὰ τῷ παρατυχόντι ἀρχὴν ἐμπιστεύων, στρατηγίαν τυχόν ἢ πολιταρχίαν, ἀδοκιμάστως, ὡς ἐκ τούτου συμβῆναι πάντα τινὰ χυδαῖον καὶ διαβεβλημένον εἰς τὰς μεγίστας τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν προχειρίζεσθαι, πολλὰ πρὸς τοῦτο συνεργούσης καὶ Ἑλένης τῆς αὐτοῦ γαμετῆς καὶ Βασιλείου τοῦ παρακοιμωμένου, ὧνίους τὰς ἀρχὰς ποιεῖν παρασκευαζόντων. οὐ παντάπασι δὲ ἄμοιρος ἦν καὶ πράξεων ἀγαθῶν ὁ Κωνσταντῖνος. ἡ γὰρ ῥηθῆναι μέλλουσα ἀξιάγαστος οὕσα καὶ θαυμαστὴ ἐπισκιάσαι καὶ ἀμαυρῶσαι ἴσχυσε πολλὰ τῶν αὐτοῦ ἐλαττωμάτων. τὰς γὰρ ἐπιστήμας, ἀριθμητικὴν, μουσικὴν, ἀστρονομίαν, γεωμετρίαν, στερεομετρίαν, καὶ τὴν ἐν πάσαις ἔποχον φιλοσοφίαν, ἐκ μακροῦ χρόνου ἀμελεῖα καὶ ἀμαθία τῶν κρατούντων ἀπολωλυίας οἰκεία σπουδῇ ἀνεκτήσατο, τοὺς

7 non post ver a. 948

cap. 3: Zon. III, 482, 6—483, 15; Glyc. 561, 5—561, 17

ACEVBMN F 3 δὲ om. E τῆς ἕκτης Ἰνδικτιῶνος: Ἰνδικτιῶνος ὧ A ἕκτης: ὧ ACEBMN τούτων: τούτου B 4 τὸ χρεῶν: τῶν χρεῶν E θάπτεται: ἐτάφη B 5 ἐκ μέσου περιελών A 6 αὐτοκράτορα: τῆς αὐτοκρατορίας B 7 τὸ ante διάδημα add. ACEM 8 δὴ MN: δὲ V: om. ACEB τοῦ πατριάρχου Θεοφυλάκτου A 9 συμφερόντων B ἐπιμελέστερον: γενναϊότερον A 10 κατάρξει B μαλακώτερος ACVMN: μαλακώτερος B: μαλακώτερον E 11 εἰς αὐτὸν om. A 12 ἐπιπόνων: ἐπιπονωτέρων M δυσπαραίτητος C 13 προβολὰς ABMN: προσβολὰς CEV(?) 14 ἀρχηγῶν: ἀρχόντων C οὐκ: οὐ κατ' M ἀριστίνδην: ἀρίστοις ἀνδράσι B 14/15 ἀριστίνδην — ἐθέλων: ἀρίστως καὶ κατ' ἐπιλ. ἐθέλων ταύτας ἰθύνεσθαι A 14 καὶ om. B 15 παρατυχόντι ACEVBF: περιτυχόντι MN 16 πιστεύων B στρατηγίαν A 20 ὧνίου M 21 ἦν ἄμοιρος B ἄμοιρος ἦν post ἀγαθῶν E 24 ἦγουν post ἐπιστήμης add. B 25/26 ἀμελεῖα καὶ ἀμαθία VBMN: ἀμαθία καὶ ἀμελεῖα ACE Glyc. 561, 16 26 ἀνεκτήσατο VBMN: ἀνεώσατο (ante οἰκεία A) ACE

ἐφ' ἐκάστῳ τούτων ἀρίστους τε καὶ δοκίμους ἀναζητήσας καὶ εὐρῶν
καὶ διδασκάλους ἐπιστήσας καὶ τοὺς σπουδαίους ἀποδεχόμενός τε καὶ
συγκροτῶν. διὸ καὶ τὴν ἀλόγιαν ἀπελάσας οὐκ ἐν μακρῷ τῷ χρόνῳ
30 ἐπὶ τὸ λογικώτερον μετερρῦθμισε τὸ πολίτευμα. ἐπεμελήθη δὲ καὶ τῶν
βαναύσων καὶ χειρωνάκτων τεχνῶν, καὶ εἰς ἐπίδοσιν μεγάλην καὶ ταύ-
τας ἀνήνεγκεν. ἦν δὲ καὶ τὰ πρὸς θεὸν εὐσεβής καὶ φιλότιμος, μηδέποτε ἐν
ταῖς τυπικαῖς τῶν θείων ναῶν προσελεύσεσι κενός καὶ ἄκαρπος ὄφθεις
τῷ θεῷ, ἀλλ' ἀναθήμασι δωρούμενος μεγαλοπρεπέσι καὶ φιλοχρίστῳ
35 βασιλεῖ πρέπουσιν. ἡμεῖ|πατο δὲ καὶ τοὺς συνεργήσαντας αὐτῷ πρὸς
τὴν τῶν ἀπαδελφῶν καθαίρεσιν ταῖς εὐεργεσίας, Βάρδαν μὲν
τὸν Φωκᾶν μάγιστρον τιμήσας καὶ δομέστικον τῶν σχολῶν τῆς ἀνατο-
λῆς, Νικηφόρον τε καὶ Λέοντα τοὺς τούτου υἱεῖς, τὸν μὲν τῶν Ἀνατολι-
κῶν στρατηγόν, τὸν Νικηφόρον, τὸν δὲ τῆς Καππαδοκίας, τὸν Λέοντα,
40 προχειρισάμενος, καὶ Κωνσταντῖνον θάτερον τῶν υἱῶν τῆς Σελευκείας,
Βασιλείου δὲ τὸν Πετεινὸν ἐξάρχοντα τῆς μεγάλης ἑταιρείας, Μαρριανὸν
τὸν Ἀργυρὸν κόμητα τοῦ στάβλου καὶ τὸν Κουρτίκιον Μανουὴλ τῆς
βίγλας δρουγγάριον. ἐξευνοῦχισε δὲ καὶ Ῥωμανὸν τὸν τοῦ Στεφάνου
υἱόν, τὸν μετέπειτα σεβαστοφόρον γενόμενον, ἔτι δὲ καὶ Βασιλείου τὸν
45 ἐκ δούλης ἀποτεχθέντα Ῥωμανῷ τῷ γέροντι. Μιχαὴλ δὲ τὸν υἱὸν
Χριστοφόρου τοῦ βασιλέως ἀπέκειρε κληρικόν.

4. Ἀδαμαντῖνοις δ', ὡς ᾤετο, δεσμοῖς τὴν βασιλείαν ἀσφαλισάμενος
καὶ πᾶσαν ὑποψίαν ἀποσεισάμενος, καὶ δόξας ἐν τῷ ἀσφαλεῖ καθεστάναι,
μικροῦ δεῖν ἐκινδύνευσεν δυσὶ μεγίσταις ἐπιβουλαῖς περιπεσών. Θεοφά-
50 νης τε γὰρ ὁ παρακοιμώμενος ἐβουλήθη τὸν πρεσβύτερον Ῥωμανὸν ἐκ
τῆς νῆσου Πρώτης εἰς τὸ παλάτιον ἀγαγεῖν, καὶ ἄλλους οὐκ ὀλίγους

51 Romanus I. die 15. mens. Iun. a. 948 mortuus est

cap. 4: Zon. III, 483, 15—484, 6

ACEVBMN DFH 27 τε καὶ δοκίμους om. ACE τε post ἀναζητήσας
add. ACE 29 συγκροτῶν M ἀπελάσων E τῷ VBMNDH: om. ACE
30 μετερρῦθμάτο A 31 ταύτας: ταύτης M 32 ἠνεγκεν B 34 καὶ om. E
34/35 βασιλεῖ φιλοχρίστῳ M 35 πρέπουσιν βασιλεῖ B 35—37 τοὺς —
μάγιστρον VBMN: τοὺς εἰς τὴν τῶν αὐτῶν. (αὐτῷ add. CE) καθάρ. συνεργ. μάγιστρον
μὲν Βάρδαν τὸν Φωκᾶν ACE 36 ἀπαδελφῶν ACEVMN: ἀδελφῶν B: γυναικαδελ-
φῶν FH 38 τε VNF: δὲ ACEBM υἱούς A 39/40 προχειρισάμενος τὸν
Λέοντα B 40 τῶν υἱῶν AEVMN: τὸν υἱόν C: τὸν τοῦ Βάρδα υἱόν B
Λευκείας V 41 ἐξάρχοντα ACEMN: ἐξαρχον VB καὶ ante Μαρριανὸν add. B
δὲ post Μαρριανὸν add. ACE 42 καὶ τὸν: τὸν δὲ B Κουρτίκιον AEBMN:
Κουρτίκην CV Theoph. Cont. 438, 16 43 καὶ om. B τοῦ om. M 44 σε-
βαστοφόρος γενόμενος N 45 τῷ ante Ῥωμανῷ add. V 47 ᾤετο: ἐδόκει B
48 καὶ πᾶσαν ὑποψίαν ἀποσεισάμενος om. VB 49 περιπεσών ἐπιβουλαῖς CE
50 ἐβουλήθη ACE πρεσβύτερον: πρεσβύτερον C

ἔχων συνίστορας. καὶ τινες δὲ ἕτεροι, ἦτοι Λέων ὁ Κλάδων, Γρηγόριος ὁ Μακεδῶν καὶ Θεοδοσίος ὁ πρῶτος τῶν τοῦ Στεφάνου ἱπποκόμων καὶ Ἰωάννης ὁ ραϊκτωρ, τὸν Στέφανον ἐβουλεύσαντο ἐκ Μιτυλήνης ἀγαγεῖν
 55 καὶ τῆ βασιλείᾳ ἐγκαθιδρῦσαι. ἀλλ' ὑπὸ τινῶν συνωμοστῶν μηνηθέντων τῶν βουλευμάτων, ὁ μὲν Θεοφάνης ἐξωρίσθη σὺν τοῖς αὐτοῦ συνεργοῖς, οἱ δὲ τοῦ Στεφάνου ἀντιποιοῦμενοι τυφθέντες καὶ δημευθέντες καὶ τὰς ρίνας τιμηθέντες ἐξωρίσθησαν.

5. Οὐ διέλιπον δὲ καὶ οἱ Τούρκοι εἰσβολὰς εἰς τὴν Ῥωμαίων ποιού-
 60 μενοι καὶ ταύτην δηρῶντες, μέχρις οὗ Βουλοσουδῆς ὁ τούτων ἀρχηγὸς τὴν τῶν Χριστιανῶν πίστιν ἀσπάζεσθαι ὑποκριθεὶς κατελιθῆται τὴν Κωνσταντίνου. καὶ βαπτισθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀναδέχεται Κωνσταντίνου, τῆ τῶν πατρικίων ἀξία τιμηθεὶς καὶ πλείστων χρημάτων ὑπάρξας κύριος, εἶτ' αὖθις οἴκαδε ὑποστρέψας. μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ Γυλάς,
 65 ἀρχῶν ὢν καὶ αὐτὸς τῶν Τούρκων, εἰσεῖσιν εἰς τὴν βασιλίδαν καὶ βαπτίζεται, τῶν ἰσῶν ἀξιωθεὶς καὶ αὐτὸς εὐεργεσιῶν καὶ τιμῶν. ἀνελάβετο δὲ μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τινα μοναχὸν Ἰερόθεον τούνομα, δόξαν εὐλαβείας ἔχοντα, ἐπίσκοπον Τουρκίας παρὰ τοῦ Θεοφυλάκτου χειροτονηθέντα, ὃς ἐκεῖσε γενόμενος πολλοὺς ἀπὸ τῆς βαρβαρικῆς πλάνης εἰς τὸν χριστιανισμόν ἐπανήγαγεν, ἀλλ' ὁ μὲν Γυλάς ἐπέμεινε τῆ πίστει, μητ' αὐτὸς ἔφοδόν ποτε κατὰ Ῥωμαίων πεποικῆκός, μήτε τοὺς ἀλισκομένους Χριστιανούς ἀτημελήτους ἔδῳν, ἀλλ' ἐξωνούμενος καὶ ἐπιμελείας ἀξίῶν καὶ ἐλευθερῶν. Βουλοσουδῆς δὲ τὰς πρὸς θεὸν συνθήκας ἡθετηκῶς πολλακίς σὺν παντὶ τῷ ἔθει κατὰ Ῥωμαίων ἐξήλασε. τὸ αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ κατὰ
 70 Φράγγων ποιῆσαι διανοηθεὶς καὶ ἀλοῦς ἀνεσκολοπίσθη ὑπὸ ὧτων τοῦ βασιλέως αὐτῶν.]

68 Theophylactus a. 956 mortuus est 75 non multum post diem 11. mens. Aug. a. 955; de morte Bultzu cf. Annales Sangall. mense Maii a. 955 et Jahrbücher d. dt. Geschichte: Otto d. Große von R. Köpke u. E. Dümmler, 1876, p. 261 seq.

cap. 5: Zon. III, 484, 7—484, 19

ACEVBMN F 54/55 καὶ Ἰωάννης ὁ ραϊκτωρ om. ACE 55 ὑπό: ἀπό E 57 καὶ δημευθέντες om. E 59 διέλιπον ACEMN: διέλειπον VB (?) καὶ om. M Ῥωμαίων: Ῥωμανίαν B 60 ταύτην: ταῦτα C Βουλοσουδῆς ECV: Βολοσδῆς A: Βουλοσουδῆς B: Βολοσοδῆς M: Βουλοσοδῆς N: Βολοσουδῆς Zon. III, 484, 9 61 ἀσπάζεσθαι B 62 Κωνσταντίνου: πόλιν A 64 Γυλάς ACVN: Βλάς E: Γυλάς BM 65 ἀρχῶν — αὐτὸς ACEVB: ἀρχῶν καὶ αὐτὸς ὢν MN 66 καὶ αὐτὸς om. ACEVB 68 ἔχοντος E ἐπίσκοπον — χειροτονηθέντα om. ACE 69 εἰς: πρὸς B 70 ἐπανήγαγεν: μετήγαγεν B Γυλάς ACVBN: Βλάς E: Γυλάς M ἐπέμεινε ACEMN: ἐπέμεινε V: ἐπέμεινε B 71 ποτε EF: ποτὲ post Ῥωμαίων AN: om. CVBM Χριστιανούς om. B 72 καὶ pr. om. B 73 Βουλοσουδῆς CEVN: Βολοσδῆς A: Βολοσουδῆς B: Βολοσοδῆς M 75 Φραγγῶν E

6. Καὶ ἡ τοῦ ποτε κατὰ Ῥωμαίων ἐκπλεύσαντος ἄρχοντος τῶν Ῥῶς γαμετή, Ἔλγα τοῦνομα, τοῦ ἀνδρός αὐτῆς ἀποθανόντος παρεγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ βαπτισθεῖσα καὶ προαίρεισιν εἰλικριν-
80 νοῦς ἐπιδεικνυμένη πίστεως, ἀξίως τιμηθεῖσα τῆς προαιρέσεως ἐπ' οἴκου ἀνέδραμε.

7. Τῆς δὲ τῶ Ῥωμανῶ νυμφευθείσης κόρης τῆς Οὐγωνος παιδὸς ἀποθανούσης, ὡς εἶπομεν, παρθένου, νυμφεύεται αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καὶ πατὴρ ἑτέραν γυναῖκα, οὗ τινα τῶν ἀπιφανῶν, ἀλλ' ἐκ χυδαίων φυεῖσαν
85 καὶ τὴν τέχνην καπηλῶν, Ἀναστασῶ καλουμένην, Θεοφανῶ δ' ὑπ' ἐκείνου μετονομασθεῖσαν.

8. Τοῦ ἀμηνῶ δὲ τῆς Ταρσοῦ ἐκστρατεῖαν κατὰ Ῥωμαίων ποιησα-
μένων, ἐν τῇ κώμῃ δὲ τῇ Ἡρακλέος λαὸν πεπομφότος εἰς προνομίην, πρεσβύτερός τις Θέμελ ὀνομαζόμενος τὴν ἀναίμακτον ἐπιτελῶν λει-
90 τουργίαν, ὡς ἔγνω τὴν τῶν Σαρακηνῶν ἔφοδον, λιπῶν τὴν ἱερουργίαν, καὶ ὡς εἶχε στολῆς ἐξελεθῶν, λαβόμενός τε ταῖς χερσὶ τοῦ σημαντήρος τῆς ἐκκλησίας, ἐν τούτῳ τοὺς ἐπιόντας ἤμυνετο, καὶ πολλοὺς μὲν ἔτραυ-
μάπειεν, ἀπέκτεινε δὲ καὶ ἱκανοὺς, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς φυγὴν ἐτρέψατο. ἀποκλεισθεὶς δὲ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου τῆς ἱερουργίας, ἐπεὶ μὴ ἐπέθε-
95 συχωρηθῆναι, τοῖς Ἀγαρηνοῖς προσερύη καὶ τὸν χριστιανισμὸν ἐξωμόσατο, καὶ σὺν αὐτοῖς ἐξιὼν οὐ μόνον Καππαδοκίαν καὶ τὰ ἐγγί-
ζοντα ταύτῃ ἐδήου θέματα, ἀλλὰ δὴ καὶ μέχρι τῆς μικρᾶς λεγομένης Ἀσίας | ἔφθασεν. ὅσα δὲ δεινὰ διεπράξατο, οὐδὲ γράφειν ἡμῖν θεμιτόν.

9. Ἦδη δέ, ὡς εἶπομεν, προχειρισθεὶς δομέστικος τῶν σχολῶν

78 *autumno a. 957*   83 *fortasse a. 956*

cap. 6: Zon. III, 484, 19—485, 3   cap. 7: Zon. III, 485, 3—485, 10; Glyc. 561, 17—561, 21   cap. 8: Glyc. 561, 22—562, 13

ACEVBMN FH 77 ἡ om. B ἄρχιτος V 78 Ῥῶς BN: Ῥῶς ACEM: Ῥῶν V
79 εἰλικρινῶς B 80 ἐπιδειξαμένη H 82 τῶ Ῥωμανῶ: τῶν Ῥωμανῶν C
Οὐγωνος ACEV: Οὐγωνος F: Σύγγωνος MN; Οὐγγωνος B 85 δ': δὲ CE 85/86 δ'—
μετονομασθεῖσαν: ὑπ' ἐκείνου δὲ ὀνομασθεῖσαν A 86 ἐκείνων B μετονομασθεῖσαν
VBMN: ὀνομασθεῖσαν ACE 88 Ἡρακλέους M(?) Glyc. 562, 1 εἰς: πρὸς B
89/90 ἀναίμακτον — λειτουργίαν: ἀναίμακτον καὶ ἱερὰν θυσίαν ἐπιτελῶν A
90 ὡς — ἱερουργίαν ACEVBF: om. MN 91 καὶ om. ACE 91/92 λαβόμενος
(λαμβανόμενος B) — ἐκκλησίας VBMN: λαβόμενός τε τοῦ σημαντήρος ταῖς χερσὶν
(ταῖν χερσὶν A) ACE 92 τούτῳ ACEVB: ταύτῃ MN: αὐτῇ F 93 καὶ om. EB
ἐτρέψατο εἰς φυγὴν H 94 ἀποκλεισθεὶς AVBMN: ἀποκνισθεὶς C: ἀποκισθεὶς E
τοῦ ἐπισκόπου: τῶν ἐπισκόπων C ἱερουργίας: λειτουργίας E 1 ἐγγίζοντα
VBMN: πλησιάζοντα ACE 3 θέματα ἐδήου M 3 θεμιτόν: δυνατόν B
4 τῶν σχολῶν: τῆς ἀνατολῆς B τῆς ἀνατολῆς post σχολῶν add. V

6 Βάρδας ὁ Φωκᾶς οὐδὲν ὁ τι καὶ λόγου ἀξίον ἀπειργάσατο. ὅπότε μὲν γὰρ ὕφ' ἑτέρουσ ἐτάττετο, στρατηγὸς θαυμαστὸς ἀνεφαίνετο, ὀπηνικά δὲ ἢ ἐξουσία τῶν στρατευμάτων ἀπάντων τῆς ἑαυτοῦ γνώμης ἐξήρητο, ὀλίγα, ἢ οὐδὲν ὤνησε τὴν Ῥωμαίων ἀρχήν. νοσήσας γὰρ τὴν πλεονεξίαν ἐξέστη τῶν ἑαυτοῦ λογισμῶν. ὅθεν καὶ ποτε τοῖς τοῦ Χαμβδᾶν ἀπροσδοκῆτως περιπεσῶν, πάντων, ὡς φασί, καταλειποτάτων αὐτόν, μικροῦ δεῖν αἰχμάλωτος ἐγεγόνει, εἰ μὴ συνασπίσαντες οἱ θεράποντες τῆς αἰχμαλωσίας αὐτόν ἐλυτρώσαντο. ἐτρόθη δὲ κατὰ τὸ μέτωπον γενναίῳ καὶ βαθεῖ τῷ τραύματι, ὡς καὶ μέχρι τελευτῆς ἀδρᾶν τὴν οὐλὴν περιφέρειν. Νικηφόρος δὲ καὶ Λέων οἱ τούτου υἱοί, ἐφύπρθευεν

15 παντός ὄντες ἀσχυροὶ λήμματος καὶ τοὺς ὑπηκόους ὡς γνησίους υἱοὺς περιέποντες, μεγάλη τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν ὠφέλησαν. καὶ τὰ μὲν τοῦ Νικηφόρου προτερήματα, ἵνα μὴ τὸ τῆς ἱστορίας συνεχὲς διακόπτηται, ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου λελέξεται. ὁ δὲ Λέων Ἀπολασαεῖρ, ἐπίσημον ἄνδρα καὶ τοῦ Χαμβδᾶν συγγενῆ, σὺν ἀπείρῳ πλήθει κατὰ Ῥωμαίων

20 ἐξελθόντα τρεψάμενος καὶ κατασχὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπέστειλε, τοῦ ἄλλου πλήθους τὸ μὲν ἐν τῇ τοῦ πολέμου προσβολῇ κατακτείνας, τὸ δὲ ζωογρήσας. ὃν ἀχθέντα πρὸς τὴν βασιλίδαν ὁ βασιλεὺς Κωνσταντίνος θρίαμβον ποιήσας καὶ | κατὰ τοῦ τραχήλου πατήσας τιμαῖς τε καὶ δωρεαῖς ἐφιλοφρονήσατο. Κωνσταντῖνον δὲ τὸν λοιπὸν υἱὸν τοῦ Φωκᾶ

25 ζωογρίαν λαβὼν ὁ Χαμβδᾶν καὶ εἰς τὸ Χάλειπ ἀγαγών, καὶ πολλὰ σπουδάσας εἰς τὴν μυσάρην αὐτοῦ θρησκείαν τούτου μεταγαγεῖν, ὡς οὐκ ἔπισσε, φαρμάκοις αὐτὸν διέφθειρε. τῇ ἀκοῇ δὲ ταύτῃ περιαλγῆς γενόμενος ὁ Βάρδας πάντας, οὓς κατεῖχεν αἰχμαλώτους συγγενεῖς τοῦ Χαμβδᾶν ξίφει κατέκοψε. καὶ παρὰ τοῦτο ὁ τὸ ἀλλάγιον πεμφθεὶς ποιήσασθαι

30 Παῦλος μάγιστρος ὁ Μονομάχος ἀπρακτος ὑπέστρεψεν. ἀσχέτῳ δὲ περιωδυνίᾳ διὰ τοὺς συγγενεῖς ληφθεὶς ὁ Χαμβδᾶν ἐκστρατεύει κατὰ

12 a. 953 30 mense Iun. a. 954

ACEVBMN DFH 5 ἀπειργάσατο: διεπράξατο A ὅπότε VBMN: ὅτε ACE
6 ἐτάττετο VBMN: ἐτάσσετο ACE ἀνεφαίνετο: ἀνετάσσετο C 7 ἑαυτοῦ:
αὐτοῦ B 9 τοῖς τοῦ: τῷ B Χαμβδᾶν CEV: Χαμβδᾶν ABF: Χαβδᾶν MNH:
Χαβδᾶν D 12 τῆς — ἐλυτρώσαντο: αὐτόν τῆς αἰχμ. ἐρρύσαντο A κατὰ: καὶ B
13 γενναίῳ — τραύματι: γενναίῳ τραύματι καὶ βαθεῖ B τῷ om. ACEB
14 ἐπιφέρειν B υἱοί ACEB: υἱεῖς VMNF 15 ὄντες παντός H 16 μεγά-
λος CE τῶν om. ACE 17 διασκόπτηται C 18 λέξεται E Ἀπολασαεῖρ B
19 καὶ — συγγενῆ: καὶ συγγενῆ τοῦ Χαμβδᾶν A Χαμβδᾶν EV: Χαμβᾶν C:
Χαβδᾶν BMN 20 ἐξελθόντα VBMN: ἐξίοντα ACE 21 ἄλλου om. A
κτείνας H 23 τε om. A 24 Φωκᾶ: Βάρδα B 25 Χαμβδᾶν A: Χαμβδᾶν C:
Χαμβᾶν V: Χαβδᾶν EMN: Χαμβᾶν B Χάλειπ AEBV: Χάλειπε CMNH ἀπ-
αγαγών A 26 μεταγαγεῖν: ἀγαγεῖν C 27/28 ὁ B. γενόμενος B 28 Χαμ-
βδᾶν: Χαμβδᾶν ACV: Χαβδᾶν EMN: Χαμβᾶν B 29 ποιήσασθαι A 30 Μονο-
μάχος: μοναχός BMH 31 ληφθεὶς: περιληφθεὶς, post περιωδ. B Χαμβδᾶν:
Χαμβᾶν ACVN: Χαβδᾶν EM: Χαμβᾶν B

‘Ρωμαίων, ἄγων μετ’ αὐτοῦ καὶ τὸν παρὰ βασιλέως πεμφθέντα ὡς αὐτὸν πρσβευτήν περὶ εἰρήνης, Νικήταν πατρίκιον τὸν Χαλκούτζην, καὶ πολλοὺς κάγαθους ἀνδρας τῶν ἀνδρειοτάτων καὶ γενναίων ‘Ρωμαίων

35 ἐξώγησε. τοῦ δὲ Νικήτα λάθρα τῷ Φωκᾷ μηνύοντος πάντα τὰ βουλευόμενα τῷ Χαμβδᾶν καὶ τὰς ὁδοὺς, ὅθεν μέλλει ποιήσασθαι τὴν ὑποστροφήν, λόχους ὁ Φωκᾶς ἐγκαθίζει περὶ τινα τόπον εἰσοδὸν ἔχοντα στενὴν καὶ κρημνώδη, ἐν ᾧ γενόμενος ὁ Χαμβδᾶν, ἔπει κατὰ μέσσην ἐγένετο τὴν στενοχωρίαν, κυκλοῦται παρὰ τῶν λόχων. ἐξαναστάντες γὰρ τῆς

40 ἐνέδρας οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι πέτρας τε ὑπερμεγέθεις κατ’ αὐτῶν ἐκύλιον καὶ βέλη εἰς αὐτοὺς ἐπεμπον παντοδαπά. καὶ ὁ μὲν Χαλκούτζης προευντρεπισάμενος καὶ δώροις ὑποποισάμενός τιςας τῶν Σαρακηνῶν τῆς φυγῆς ὑπηρέτας, ἔλαθεν ἀποδράς μετὰ | πάντων αὐτοῦ τῶν οἰκείων, τῶν Ἀγαρηνῶν δὲ πέπτωκε πλῆθος ἀμύθητον. ὁ δὲ Χαμβδᾶν οὐς εἶχε

45 δεσμίους ἀποσφάξας, σὺν ὀλίγοις ἀκλεῶς καὶ ἀτάκτως τὸν κίνδυνον ἴσχυσε διαφυγεῖν.

10. Ἔπει δὲ δωδεκάτῳ τῆς Κωνσταντινίου βασιλείας, τοῦ δὲ κόσμου ἐξακισχίλιουστῷ τετρακοσιοστῷ ἐξηκοστῷ τετάρτῳ, μηνὶ Φεβρουαρίῳ εἰκάδι ἔβδόμη, Ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαιδεκάτης, κατέλυσε τὸν βίον

50 Θεοφύλακτος ὁ πατριάρχης, ἀρχιερατεύσας ἐπ’ ἔτη εἰκοσι καὶ τρία, ἡμέρας εἰκοσιπέντε, ἐξκαίδεκα μὲν ἐτῶν ὧν, ὅτε τοὺς τῆς ἐκκλησίας ἀκανονίστως παρείληφεν οἶακας, ὑπὸ παιδαγωγούς δὲ, φεῦ μοι, ὁ ἀρχιερεὺς μέχρι τινὸς διετέλεσε. καὶ εἶθε γε διὰ παντός τοῦτο ἦν. ἐδόκει γὰρ εἶναι σεμνὸς καὶ μέτριος. τῆς ἐντελεστέρας δὲ ἡλικίας ἀρξάμενος ἤδη, καὶ καθ’

55 ἑαυτὸν βιοῦν ἔαθεις οὐδὲν τῶν αἰσχίστων καὶ παντελῶς ἀπηγορευμένων πράττειν ἐνέλιπεν, ὠνίους προτιθεὶς τοὺς τῆς ἐκκλησίας βαθμούς

48 a. 956

cap. 10: Zon. III, 485, 11—486, 14; Glyc. 562, 14—563, 11; Balsamon, PG 137, c. 728

ACEVBMN FH 32 μεθ’ ἑαυτοῦ B τοῦ ante βασιλέως add. CB 34 οὐς ante πολλοὺς add. B κάγαθους: ἀγαθούς M 35/36 τὰ — Χαμβδᾶν: τὰ τῷ Χαμβδᾶν βουλευόμενα A βουλευόμενα: βεβουλευμένα E 36 Χαμβδᾶν: Χαμβδᾶν ACVN: Χαβδᾶν EM: Χαμβδᾶν B μέλλει: ἐμέλλε B ποιήσασθαι A 37 λόχους B περὶ EVB: παρὰ ACMNH 38 Χαμβδᾶν: Χαμβδᾶν ACVN: Χαβδᾶν EM: Χαμβδᾶν B 39 λόγχων B γὰρ VBMN: δὲ ACE 40 παμμεγέθεις B 41 ἐπέμποντο B 42 ὡς ἔχειν αὐτοὺς post Σαρ. add. B 43 αὐτοῦ τῶν: τῶν αὐτῷ B 44 πέπτωκεν ἀμύθητον πλῆθος B Χαμβδᾶν C: Χαμβδᾶν AVN: Χαβδᾶν EM: Χαμβδᾶν B 45 ἀτάκτως: ἀδόξως B 46 φυγεῖν B 47 δωδεκάτῳ VMN: ἰβ’ AE: β’ C: τῷ δεκάτῳ B 48 ,ζυξδ’ ACEBMN 49 εἰκάδι ἔβδόμη: κζ’ B ἔβδόμη: ζ’ AC ἰνδ. τεσσ. om. B ἰδ’ ACEMN 50 ἐπ’: ἐπὶ B 51 κε’ ACEB 52 μοι om. EB 53 διετέλεσε. καὶ: διετέλεσεν. ὡς B 53 εἶναι — 267, 69 τῆς Σικελίας m. rec. in A 54 δὲ: τε E ἀρξάμενος: ἀρξάμενος CE 55 οὐδὲν: οὐδὲ A παντελῶς: παντὶ B 56 πράττειν CEVBNF: πράττων AM ἐνέλιπεν VBMN: ἐνέλιπησεν A: ἐπέλιπεν CE

καὶ τὰς προσβολὰς τῶν ἀρχιερέων, καὶ ἄλλα πράττων, ὅσα τοῖς ἀληθι-
νοῖς ἀρχιερεῦσιν ἀπεικικότα ἐτύγγαεν, ἵππομανῶν καὶ κυνηγεσίαις
ἐνασχολούμενοι, καὶ λοιπὰς ἀπρεπεῖς διαπραττόμενοι πράξεις, ὅς κατὰ
60 μέρος διεξίεναι πρὸς τῷ ἀπρεπεῖ καὶ ἀθέμιτον. μίᾳ δὲ δίκαιον ἐπιμνη-
σθῆναι εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀπαιδεύτου γλώσσης αὐτοῦ. ἔρωσ αὐτὸν κατεῖχεν
ἄσχετος τῆς τῶν ἵππων κτήσεως, καὶ λέγεται ὑπὲρ δισχιλίουσ πορίσασθαι,
ᾧ τῆς κομιδῆς διὰ παντός ἐφρόντιζεν, οὐ χόρτον αὐτοῖς παρατιθεῖς
καὶ κριθάς, κώνων δὲ καρπούς καὶ θάσια καὶ πιστάκια, ἔτι τε φοινίκων
65 καὶ ἰσχάδων καὶ σταφίδων τὰ λιπαρώτερα, | εὐωδεστάτῳ οἴνῳ μιγνύς,
καὶ κρόκον καὶ κιννάμωμον καὶ βάλσαμον καὶ ἕτερα ἀρώματα τοῖς ῥήθεισι
συμφύρων, ἐκάστῳ τῶν ἵππων παρατίθει βρώσιν. φασι δ', ὅτι λειτουργ-
οῦντί ποτε αὐτῷ κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ θεοῦ δέπνου πέμπτην
ἡμέραν, καὶ τὰς εὐχὰς ἤδη τῶν μυστηρίων ἀναγινώσκοντι, ὁ τὴν ἐπι-
70 μέλειαν τῶν ἵππων ἐπιτετραμμένος διάκονος ἐπιστάς εὐαγγέλιον τοῦτῳ
κεκόμικεν, ὡς ἄρα τετοκυία εἴη ἡ ἐπισημοτάτη φορβάς, προσθεῖς καὶ
τὸ ὄνομα. ὁ δ' ὑπὸ περιχαρείας τὸ τῆς θείας λειτουργίας ὑπόλοιπον
ὡς ἔτυχεν ἐκπληρώσας δρομαῖος ἀφικνεῖται πρὸς τὸ Κοσμίδιον, καὶ
τὸν τεχθέντα πῶλον ἑωρακῶς καὶ τοῦ ἀλόγου θεάματος ἐμφορηθεῖς
75 ὑπέστρεψεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, τὴν τῶν ἁγίων παθῶν τοῦ
σωτήρος ἡμῶν καὶ θεοῦ ἐκτελέσων ὑμνωδίαν. ἔργον ἐκείνου καὶ τὸ πῦν
κρατοῦν ἔξω, ἐν ταῖς λαμπραῖς καὶ δημοτέλεισιν ἑορταῖς ὑβρίζεσθαι τὸν
θεὸν καὶ τὰς τῶν ἁγίων μνήμας διὰ λυγισμάτων ἀπρεπῶν καὶ γελώτων
καὶ παραφύρων κραυγῶν τελουμένων τῶν ἑωθινῶν ὑμνων, οὓς ἔδει μετὰ
80 κατανύξεως καὶ συντριμμοῦ καρδίας ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν ἡμᾶς σωτηρίας
προσφέρειν θεῷ. πλῆθος γὰρ συστησάμενος ἐπιρρήτων ἀνδρῶν καὶ
ἔσαρχον αὐτοῖς ἐπιστήσας Εὐθύμιόν τινα Κασινὴν λεγόμενον, ὃν αὐτὸς
δομῆστικον τῆς ἐκκλησίας προὔβάλλετο, τὰς Σατανικὰς ὀρχήσεις καὶ

ACEVBMN FH 57 προσβολὰς C πράττων: ποιῶν B 58 ἀπέοικεν B
ἐτύγγαεν VMN: ἐτύγγανον AE: om. B 59 ἀσχολούμενος B ὅς: ἄ B
60 πρὸς: σὺν A 61 αὐτὸν om. A κατεῖχεν B 62 τῆς τῶν om. B
63 χύρτον B παρατιθεῖς ACEVBN: παραθεῖς M: τιθεῖς E 64 κριθῆν B
καρπούς δὲ κώνων B τε CEVMN: δὲ A: om. B καὶ ante φοιν. add. MN
65 σταφ. καὶ ἰσχ. A ἀσταφίδων V 66 ἕτερα: ἄλλα B 67 συμφύρων E
βρώσιν: βρώμασιν M 68 κατὰ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ ante κατά add. B
δέπνου om. C 69 ἀναγινώσκοντος A 69/70 ὁ — ἵππων: ὁ τῶν ἵππων τὴν
ἐπιμέλειαν B 70 εὐαγγέλιον ACEMN: εὐαγγέλια VB Zon. III, 486, 6 τοῦτῳ:
τοῦτο A 72 δ' AVMN: δὲ CEB 73 ὡς — ἐκπληρώσας ACEMN: ὡς ἔτυχε,
πληρώσας V: ὡς ἐτύγγαεν σπουδῇ πληρώσας B ἐκπληρώσας: ἐκτελέσας C
ἀφικνεῖτο B πρὸς: εἰς E 74 θέματος A 75 καὶ ζωοποιῶν post ἁγίων
add. B 76 σωτήρος — θεοῦ ACEVBF: θεοῦ καὶ σωτήρος ἡμῶν MN
77/78 τὸν θεόν: τὸ θεῖον B 78 λογισμάτων A 79 ἑωθινῶν: θεῖων A 80 συν-
τετριμμένης B σωτηρίας ἡμῶν B ἡμᾶς: ἡμῶν BM 81 τῷ ante θεῷ add. A
συστησάμενος post ἀνδρῶν B 82 Κασινὴν AC 83 καὶ ante δομῆστικον add. M
προὔβάλλετο ACEVB: προὔβάλλετο MN: προὔβάλλεται F

τὰς ἀσήμεους κραυγὰς καὶ τὰ ἐκ τριόδων καὶ χαμαιτυπείων ἡραμισμένα
 85 ἄσματα τελείσθαι ἐδίδαξεν. οὕτως δὲ βιοτεύων καταστρέφει τὸν βίον ἐν
 τῷ ἀτάκτως ἰππάζεσθαι, ἐν τινὶ τείχει τῶν | παραθαλαστίων θραυσθεῖς
 καὶ αἷμα ἀναγαγὼν διὰ τοῦ στόματος, ἐπὶ δύο δ' ἔτη νοσηλευόμενος
 καὶ ὑδέρῳ περιπεσὼν ἐτελεύτησε.

11. Καὶ χειροτονεῖται κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Ἀπριλλίου μηνός, τῆς
 90 αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, ἀντ' αὐτοῦ πατριάρχης Πολύευκτος μοναχός, τῆς
 Κωνσταντίνου καὶ θρέμμα τυγχάνων καὶ παιδεύμα, ὑπὸ τῶν γονέων
 μὲν εὐνουχισθεῖς, ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον τῇ μοναδικῇ πολιτείᾳ ἐνδιαπρέ-
 ψας. ὃν ὁ βασιλεὺς διὰ τὸ τῆς σοφίας ὑπερβάλλον καὶ τὴν τοῦ ἤθους
 ἀπλότητα καὶ ἀκτιμοσύνην χειροτονεῖ πατριάρχην, οὐ τοῦ Ἡρακλείας,
 95 ὡς ἔθος, ἀλλὰ Βασιλείου τοῦ Καισαρείας τὴν χειροθεσίαν πεπληρω-
 κός. Νικηφόρος γὰρ ὁ τῆς Ἡρακλείας πρόεδρος τῷ βασιλεῖ κατὰ τι
 προσκεκρουκῶς οὐ συνεχωρήθη τὴν χειροθεσίαν ποιήσασθαι. ὅθεν καὶ
 φόγος οὐχ ὁ τυχῶν προσετρίβη οὐ τῷ προτρέψαντι μόνον καὶ τῷ
 χειροθετήσαντι, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ χειροτονηθέντι, ὡς καταδεξιμένῳ
 5 τὴν ἀκανόνιστον χειροθεσίαν. χειροτονηθεὶς δ' ὁμοῦ καὶ παρρησιασά-
 μενος τὴν ἀλήθειαν πολλὴν καταδρομὴν ἐποιεῖτο τῆς πλεονεξίας τῶν
 συγγενῶν τοῦ πρεσβύτου Ῥωμανοῦ, κὰν τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ τὸν
 βασιλέα εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἐλθόντα ἐνήγε πρὸς τὴν τῶν πρα-
 χθέντων ἐκδίκησιν. ὅπερ οὐχ ἠδέως οὗτος ἐδέξατο. ἀλλὰ καὶ Βασίλειος,
 10 ὁ μετὰ ταῦτα παρακοιμώμενος, ὁ ἀπὸ δούλης τεχθεὶς τῷ πρεσβύτῳ
 Ῥωμανῷ, Ἑλένην τὴν αὐτοῦ ἀδελφὴν καὶ δέσποιναν ὑποποιήσάμενος,
 οὕτω παρεσκεύασε καὶ διέθηκε τὸν Κωνσταντίνον, μὴ μεταγινώσκειν
 μόνον ἐπὶ τῇ τοῦ | πατριάρχου προβολῇ, ἀλλὰ καὶ ζητεῖν ἀφορμὴν,
 πῶς ἂν αὐτὸν καταγάγοι τοῦ θρόνου, πολλὰ καὶ Θεοδώρου τοῦ Κυζι-
 15 κου κατ' αὐτοῦ διερεθίζοντος τοῦτου.

89 a. 956

cap. 11: Zon. III, 486, 14—487, 8; Glyc. 563, 11—563, 20

ACEVBMN H 84 κραυγὰς: φωνὰς B τὰ: τὴν B ἡραμισμένα om. CE
 85 ἐδίδαξεν: ἔδειξεν A δὲ ACEMN: οὖν VB οὕτως — βίον om. A 86 τείχω M
 παραθαλαστίων VBMN Glyc. 563, 7: παραθαλασσίων ACE Zon. III, 486, 12
 87 ἀγαγὼν M διὰ ACEVB: ἐκ MN δ' AVBMN: δὲ E: om. C 90 ἰνδικτι-
 ῶνος om. C 91 Κωνσταντίνου: Κωνσταντινουπόλεως AH γέννημα add. ante
 καὶ θρέμμα A 93/94 σοφίας — καὶ: τοῦ ἤθους σεμνὸν καὶ τὸ τῆς σοφίας ὑπερβάλλον
 καὶ τὴν A 95 ἀλλὰ — Καισαρείας: ἀλλὰ τοῦ Καισαρείας Βασιλείου CE πε-
 πληρωκός: πεποικηκός B 1 Νικηφόρος γὰρ: Νικήτας γὰρ φησιν B γὰρ
 om. C 4 χειροθετήσαντι: χειροτονήσαντι CEB 5 χειροθεσίαν: χειροτοσίαν
 ταύτην A δ' AVBMN: δὲ CE 6 πλεονεξίας post 7 Ῥωμανοῦ B 8 ἀνελθόντα B
 10 ὁ alt. om. B πρεσβυτέρῳ A 12 καὶ διέθηκε om. CE ὡς post Κωνστ. add. B
 13 προβολῇ: βουλή A καὶ om. N ἀφορμὰς B 15 αὐτοῦ: αὐτὸν A

12. Ὡσπερ δὲ τοῦ χρόνου φιλοτιμησαμένου κατὰ ταῦτόν δημογνώ-
 20 μωνος ἐπιδείξασθαι πατριάρχας, καὶ τὴν τῶν ἑσπερίων Ῥωμαίων ἐκ-
 κλησίαν ἰθύνειν ἔλαχεν Ἰωάννης ὁ τοῦ Ἀλβερτίχου υἱός, πρὸς πᾶσαν
 25 βασιλεὺς ἀπελάσας ἕτερον ἀντειστήγαγε τῇ ἐκκλησίᾳ ποιμένα.

13. Ὁ δὲ Πολυεύκτος τῷ πρώτῳ τῆς ἱερατείας αὐτοῦ χρόνῳ τοῖς
 ἱεροῖς ἐνέταξε διπτύχοις Εὐθυμίου τοῦ πατριάρχου τὸ ὄνομα τοῦ τῶν
 βασιλέα Λέοντα δεξαμένου εἰς κοινωνίαν, ὀπηνίκα τὴν τετάρτην ἡγά-
 25 γετο γυναῖκα. πρὸς τοῦτό τινες τῶν ἀρχιερέων πρὸς ὀλίγον ἀντέστησαν
 30 τῷ Πολυεύκτῳ μὴ κοινωνεῖν, ἀλλὰ κατ' ὀλίγον τῷ τοῦ κρατοῦντος ἀκο-
 λουθήσαντες θελήματι γέλωτα παρέσχον τοῖς διακρινομένοις.

14. Ἦχθη δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ ἡ τιμὰ χερῶν τοῦ προδρό-
 μου εἰς τὴν βασιλίδα ἐξ Ἀντιοχείας, ἀποκλαπίσα παρὰ τινος διακόνου
 Ἰώβ τοῦνομα· ἦν καταλαβοῦσαν τὴν Χαλκηδὸνα ὁ βασιλεὺς τὴν βασι-
 30 κικὴν ἐκπέμψας τριήρη, καὶ τῆς συγκλήτου ὅσον ἐπίσημον ἐξεβόντος
 καὶ τοῦ πατριάρχου Πολυεύκτου σὺν παντὶ τῷ κλήρῳ μετὰ κηρῶν
 καὶ λαμπάδων καὶ θυμιαμάτων, εἰς τὰ βασίλεια ἤγαγεν. |

15. Ὁ δὲ τῶν σχολῶν δομέστικος Βάρδας κατὰ τῶν ἑφῶν Ἀγαρημῶν
 ἐκστρατεύσας τὰ ἐν ποσὶν ἅπαντα κατεστρέψατο, ἐλὼν καὶ φρούρια
 35 ἱκανά, ἐκπολιορκήσας δὲ καὶ τὴν περιβόητον Ἄδαταν. ὁ δὲ βασιλεὺς
 βουλόμενος καὶ τοὺς ἐν τῇ Κρήτῃ Σαρακηνοὺς συνεχῶς ἐκστρατεύοντας
 καὶ τὰ παράλια τῆς Ῥωμαϊκῆς γῆς δηοῦντας καὶ κατατρέχοντας ἐκ-
 φοβῆσαι καὶ τῆς ἀσχέτου ἀνακόψαι ὀρμῆς, στρατὸν ὅτι πλείστον
 40 συλλέξας καὶ στόλον εὐτρεπίσας οὐκ ἀγεννῆ ἐκπέμπει κατὰ τῆς νήσου,
 στρατηγὸν ἐπιστήσας τοῖς πᾶσι Κωνσταντῖνον πατρίκιον τὸν Γογγύ-
 λιον, θηλυδρίαν ἄνθρωπον καὶ σκιατραφῆ καὶ ἀπειροπόλεμον καὶ ἕνα

18 Ioannes XII. papa a. 963 depositus est 35 mens. Iun. a. 954 oppidum
 Hadath a Nicephoro Phoca captum est 37 a. 949

cap. 14: Zon. III, 487, 8—487, 10 cap. 15: Zon. III, 487, 11—488, 7

ACEVBMN FH 17 πατριάρχην C τῶν om. B 18 Ἰωάννης om. B
 Ἀλβερτίχου ACEVNF: Ἀλβερτίχα B: Ἀλβερτίχι M 19 ἐπιρρητής B Ὡτος CEV:
 Ὡτος A: Ὡτος BMNF Φραγγῶν M 23 διαδεξαμένου M 23/24 ὀπηνίκα —
 γυναῖκα: ὀπηνίκα τὴν γυν. τὴν τετ. ἡγάγετο B 25 τῷ alt. om. A 25 ἀκο-
 λουθήσαντες: ὑποκύψαντες, post 26 θελήματι B 34 ἐκστρατεύσας ACEMN:
 στρατεύσας VB κατεστρέψατο E 35 δὲ om. AVB Ἄδαταν VBMN: Ἄδαταν
 C: Ἄδηναν (m. rec. corr. in Ἄδαταν) E: Ἄδαταν A 36 τῇ om. E 37 τὴν
 παραλίαν B γῆς om. CE 39 συλλέξας: ἐκόψας A 40 ἐπιστήσας dittogr. E
 41 θηλυανδρίαν B σκιατραφῆ: σκιάν τραφῆναι A ἕνα om. CE

τῶν ἐν τῷ παλατίῳ θαλαμηπόλων. ὃς εἰς τὴν νῆσον περαιωθείς καὶ
 μηδὲν ἄξιον διαπραξάμενος στρατηγοῦ, μήτε στρατοπεδείαν πηξάμενος
 ἀσφαλή μήτε σκοπούς ἐπιστήσας καὶ κατοπήτηρας καὶ δι' αὐτῶν τὰς
 45 βαρβαρικός φυλαξάμενος ἐφόδους, κινδύνῳ μεγίστῳ περιπίπτει. οἱ γὰρ
 νησιῶται τὴν ἀπειρίαν καὶ τὴν ἀμέλειαν κατανεοηκότες τοῦ στρατηγοῦ,
 καιρὸν ἐπιζητήσαντες ἐπιτήθειον ἐξαιφνης ἐπιτίθενται τῷ στρατεύματι,
 καὶ τρέπονται μὲν τοῦτο ῥαδίως, ὡς πολλοὺς τῶν Ῥωμαίων αἰχμαλωσίᾳ
 καὶ σιδήρῳ διαμερισθῆναι, κατέσχον δὲ καὶ τὸ στρατόπεδον αὐτό, τῶν
 50 Ῥωμαίων αἰσχίστως ἀποφυγόντων, μικροῦ δ' ἂν ἕάλω καὶ ὁ Γογγύ-
 λιος, εἰ μὴ συνασπίσαντες οἱ θεράποντες ἐξερρύσαντο αὐτὸν τῆς αἰχμα-
 λωσίας καὶ εἰς τὴν ναυαρχίδα ἐμβιβάσαντες διεσώσαντο.

16. Ῥωμανὸς δὲ ὁ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου υἱὸς τελεωτέρας ἤδη
 ἀφάμενος ἡλικίας, καὶ μὴ φέρων ὄρᾶν τὰ πράγματα ὑπὸ τοῦ πατρὸς
 55 αὐτοῦ διοικούμενα, φαρμάκῳ τοῦτον ἐκποδῶν ποιήσασθαι ἐβουλεύ-
 σατο, εἰδήσει καὶ τῆς αὐτοῦ γαμετῆς τῆς καπηλίδος. μέλλοντος γὰρ
 τοῦ Κωνσταντίνου καθαρτήριον πόμα λαβεῖν, λαθόντες οὗτοι δηλη-
 τήριον τοῦτω ἐκέρασαν, καὶ Νικήταν τὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης παρέπεισαν
 ἐγγχείαι τοῦτω τῷ βασιλεῖ. μέλλων δ' ἐκεῖνος αὐτὸ λαβεῖν κείμενον ἐμπρο-
 60 σθεν τῶν σεπτῶν εἰκόνων, εἴτε τύχη τινί, εἴτε καὶ ἔκουσίως ὀλισθήσας
 τὸ πλέον ἐξέχεε. τὸ δὲ λοιπὸν ποθὲν ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου ἀργὸν
 ἐφάνη καὶ ἀπρακτον, διὰ τὴν ὀλιγότητα τὴν οικεῖαν ἀποβαλὼν ἐνέρ-
 γειαν. πλὴν καὶ οὕτως ὁ Κωνσταντῖνος μόλις περιγενέσθαι ἴσχυσεν,
 ἐπισκήψαντος δὴ τοῦ δηλητηρίου ἐν τῇ πλευρᾷ αὐτοῦ καὶ κακῶς δια-
 65 θεμένου αὐτόν.

17. Πεντεκαιδεκάτῳ δὲ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, κατὰ τὸν
 Σεπτέμβριον μῆνα τῆς τρίτης Ἰνδικτιῶνος, ἐν ἔτει κοσμικῶ ἑξακισχιλιοστῷ

cap. 16: Zon. III, 488, 8—488, 13; Glyc. 564, 21—565, 7 cap. 17: Zon. III,
 488, 18—489, 13

ACEVBMN H 42 εἰς om. A 43 μηδὲν — πηξάμενος om. A διαπραξά-
 μενος: ἀπεργασάμενος CE 44 μὴ ante ἀσφαλή add. A 45 φυλαξάμενος: ἀσφα-
 λισάμενος CE ἐφόδ. φυλαξ. B κινδύνῳ — περιπίπτει ACEMN: κινδ. περιπ-
 μεγ. VB 46 ἀπειρίαν ACEB: ἀπειρία Zon. III, 487, 14: ἀπορίαν VMNH
 47 ἐπιζητήσαντες ACEMN: dittogr. V: τηρήσαντες B 48 μὲν om. M τοῦτο
 VBMN: τοῦτον AB: om. E 49 αὐτό: αὐτοί CE 50 δ' ἂν: δεῖν B
 ὁ om. B Γκυλίος A 51 τῆς αἰχμ. αὐτόν B 53 βασιλέως om. VB
 55 αὐτοῦ om. B 56 τῆς alt. om. E 59 ἐγγχείαι om. E τοῦτο: τοῦτω E
 μέλλων — αὐτό: μέλλοντος δὲ τοῦτου B δ': δὲ A κείμενον om. A 60 καὶ
 om. B ἔκουσίας M 61 ποθὲν — Κωνσταντίνου: ὑπὸ Κωνσταντίνου ποθὲν B
 63 καὶ οὕτως: οὕτως A οὕτως: οὕτω C 64 ἐπισκήψαντος B δὴ om. CEVB
 65 αὐτόν: αὐτοῦ A 66 ἰε' A δὲ om. B 67 αὐτῆς ante τρίτης add. VB
 γ' AC 67/68 ῥύση' ACE

τετρακοσιοστῷ ἐξηκοστῷ ὀγδόῳ, ἔξεισι Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς ἐν
 τῷ τοῦ Ὀλύμπου ὄρει, τῷ μὲν δοκεῖν ταῖς τῶν ἐκείσε πατέρων εὐχαῖς
 70 θωρακισθῆναι καὶ μετ' αὐτῶν κατὰ Σαρακηνῶν ἐν Συρίᾳ στρατεῦσαι,
 ἀληθεὶ δὲ λόγῳ ἐνωθῆναι Θεοδώρῳ τῷ τῆς Κυζίκου προεδρεύοντι,
 ἐκείσε τότε τὰς διατριβὰς ποιουμένων, καὶ μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς καθαιρέσεως
 τοῦ Πολυεύκτου βουλευσασθαι. ἐκείσε γοῦν γενόμενος, εἴτε σωματικῆ
 75 πλημμελείᾳ, εἴτε πάλιν ὑπὸ τοῦ παιδὸς φαρμαχθεῖς, ὀδυνώμενος ἀνεχώ-
 ρησε, κλινοπετῆς τε κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ὀκτωβρίου τὴν βασιλίδα κατέ-
 λαβε, καὶ τῇ ἐννάτῃ τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς τελευτᾷ ἀπρακτὰ τὰ βεβου-
 λευμένα λιπῶν, ζήσας ἅπαντα τὸν τῆς ζωῆς αὐτοῦ | χρόνον ἔτη πεντη-
 κοντατέσσαρα καὶ μῆνας δύο, συμβασιλεύσας μὲν τῷ πατρὶ καὶ Ἀλεξάν-
 80 δρῳ τῷ θεῖῳ καὶ τῇ αὐτοῦ μητρὶ ἔτη τρισκαίδεκα, αὖθις δὲ τῷ Ῥωμαῖῳ
 τυραντήσαντι ἔτη εἰκοσιεξί, καὶ μετὰ τὴν ἐκείνου τῆς βασιλείας ἐκπτώσιν
 μονοκρατορήσας ἔτη πεντεκαίδεκα. θάπτεται δὲ θανὼν σὺν τῷ οἰκείῳ
 πατρὶ, μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς ἐγκοτῶν τῷ Πολυεύκτῳ καὶ τὴν αὐτοῦ
 καθαιρέσιν φανταζόμενος.

18. Πρὸ δὲ τινων ἡμερῶν τῆς αὐτοῦ τελευτῆς, ἐπὶ τινα χρόνον συχνόν,
 85 ἐσπέρας καταλαμβανούσης λίθοι ἄνωθεν ἐκπεμπόμενοι καὶ ἐντὸς τῶν
 αὐτοῦ διαιτημάτων σὺν πολλῶν βοίζῳ πίπτοντες ἐξαισίους ἀπετέλουσι
 κτύπους. δόξας δ' ἀπὸ τῶν τῆς Μαγναύρας ὑπερῶν τούτους φέρεσθαι
 φύλακας ἐπὶ πολλαῖς νυξὶν ἀφώρισε, εἴ πού τινα λάβοι τῶν τοῦτο
 90 ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐξ ὑπερτέρας τελούμενον δυνάμεως.

cap. 18: Zon. III, 489, 14—490, 2; Glyc. 564, 7—564, 13

ACEVBMN H 68 ἔξεισι — βασιλεὺς: ἔξεισιν ὁ βασιλ. Κωνστ. CE 69 ταῖς ...
 εὐχαῖς: τὰς ... εὐχὰς A θείων ante πατέρων add. B 70 καὶ μετ' αὐτῶν: ὡς
 μέλλων B στρατεῦσαι ACMNH: ἐστρατεῦσαι EVB 71 τῆς om. CE Zon. III,
 489, 2 προεδρεύοντι: προέδρῳ B 73 Πολυεύκτου: πατριάρχου CE γοῦν:
 οὖν B 75 Ὀκτωβρίου EB 76 θ' A τὰ om. A 77 λιπῶν: καταλιπῶν CE
 vδ' ACE 78 β' A 79 αὐτοῦ: οἰκείᾳ B ιγ' ACE 80 κς' ACE 81 μονο-
 κρατορήσας VMN: μονοκρατήσας AB: om. CE πεντεκαίδεκα VMN: δεκαπέντε B:
 ιε' ACE post ιε' add. C et i. m. E: οὐ δεκαπέντε ἔτη, ἀλλὰ ιδ', μῆνας ι', ἡμέρας
 κδ'. ἐκράτησε γὰρ κατὰ τὴν ις' τοῦ Δεκεμβρίου μηνός, τῆς γ' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ζ' ἔτους,
 ἐτελεύτησε δὲ κατὰ τὴν θ' τοῦ Νοεμβρίου μηνός, τῆς γ' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ζ' ἔτους
 δὲ om. E 82 αὐτοῦ: ἐκείνου CE 84 ἡμερῶν post τελευτῆς B συχνόν: οὐχί B
 85 καταλαβούσης B 86 διαιτημάτων: διαιτῶν B ἐξαισίως B 87 κτύπους:
 ἐκτύπους B δ': δὲ CE 88 φύλακας A λάβοι CEVMN: λάβοι A: λάβοιεν B

ΡΩΜΑΝΟΣ Ο ΝΕΟΣ

1. Μεταστάντος δὲ τοῦ Κωνσταντίνου καὶ πρὸς τὴν ἐκείθεν διαβάν-
τος κατάστασιν, Ῥωμανὸς ὁ τούτου υἱὸς ἐγκρατῆς γίνεται τῆς ἀρχῆς.
καὶ ἀρχοντας προβαλλόμενος εὐνοϊκοὺς αὐτῷ καὶ θυμῆρεις, καὶ τὴν
85 βασιλείαν, ὡς ἐνήν, κρατυνάμενος, κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ πάσχα τῆς αὐτῆς
τρίτης Ἰνδικτιῶνος στέφει καὶ Βασίλειον τὸν υἱὸν αὐτοῦ διὰ τῶν χειρῶν
Πολυεύκτου τοῦ πατριάρχου ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.

2. Τῷ δ' ἐπιόντι ἔπει τίκτεται πάλιν αὐτῷ | ἕτερος υἱὸς ἐν τοῖς τῶν
Πηγῶν παλατίοις, ὃν ἐπὶ τῷ πατρὶ Κωνσταντίνον ὠνόμασε.

5 3. Νέος δ' ὢν καὶ εὐπαθείαις ἑαυτὸν ἐπιδεδωκῶς τὰς τῶν ὄλων
φροντίδας Ἰωσήφ ἐνεχείρισε τῷ πραιποσίτῳ καὶ παρακοιμωμένῳ, ᾧ
Βρύγγας ἢ ἑπωνυμία. αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἄλλο διὰ φροντίδος εἶχεν, ἢ τὸ
μεθ' ἡταιρηκότων καὶ βεβήλων ἀνδραρίων καὶ μαχλάδων καὶ μίμων καὶ
γελοτοποιῶν τὰς ἐκδεδιητημένας μεταδίωκειν τῶν πράξεων. τοῖνυν καὶ
10 κληρικὸν τινα Ἰωάννην, ἕκτομίαν ὄντα, διὰ τινὰς ἀσέμνους πράξεις ὑπὸ
Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως ἀπειληθέντα καὶ μοναχικὸν ἀμφιασάμενον
σχῆμα, καὶ μέχρι τῆς ἐκείνου κρυπτόμενον τελευτῆς, ὡς ἤδη ἐπελάβετο
τῆς ἀρχῆς, τοῦ τῶν μοναχῶν ἀποδύσας σχήματος καὶ τὸ τῶν κληρικῶν
μεταμφιάσας τοῖς ἑαυτοῦ θαλαμηπόλοις κατέταξε. ζήλου δὲ πλησθεὶς ὁ
15 Πολυεύκτος πολὺς ἦν ἐγκείμενος καὶ τὸν βασιλέα παρενοχλῶν, τῆς ἑαυτοῦ

93 die 10. mens. Nov. a. 959   1 die 22. mens. Apr. a. 960

cap. 1: Zon. III, 490, 2-490, 12; Glyc. 564, 14/15   cap. 2: Zon. III, 490,
13/14   cap. 3: Zon. III, 490, 14-490, 18; Glyc. 564, 15-565, 5

ACEVBMN H 91 Ῥωμανὸς ὁ νέος CE: Ῥωμανὸς ὁ τούτου υἱὸς V: Βασιλεῖα
Ῥωμανοῦ υἱοῦ Κωνσταντίνου ἔτη ιγ', μῆνας δ', ἡμέρας ε' A: Βασιλεῖα Ῥω-
μανοῦ τοῦ νέου i. m. B: om. in textu MN 92 ἐκείθεν AVBMN: ἐκείσε
CE Leo Diac. 6, 2 Hase 93 γίνεται: ἐγεγόνει CE: ἐπέλιπτο Zon. III, 490, 6
95 βασιλείαν: βασιλῖδα C κρατυνόμενος VH 1 γ' ACE καὶ om. C
Βασίλειον: Βασίλειον βασιλέα, post αὐτοῦ, A τῶν om. CEB χειρὸς CE
2 τοῦ om. E 5 δ' om. A εὐπαθεία AM δεδωκῶς M 6 ἐνεχείρισε
ACEMN: ἐγχειρίζει B: ἐγχειρίσας V πραιποσίτῳ καὶ om. A 7 Βρύγγας B
ἢ ἑπωνυμία: ἑπωνυμιον CE δὲ om. B 8 ἀνδραρίων: ἀνθρώπων (post ἡταιρ. E)
CE μαχλάδων: μαινάδων E 9 μεταδίωκα A 10 ἀσέμνους ACEMN:
ἀσέμνους VB 11 ἀπελάθοντα B 14 θείου ante πλησθεὶς add. B 15 ἦν
ἐγκείμενος: συνεγκείμενος A καὶ om. V τὸν βασιλέα VBMN: τῷ βασιλεῖ A:
om. CE

θεραπείας τούτων ἀπόσασθαι, ὡς ἐξομοσάμενον τὸ τῶν μοναζόντων ἐπάγγελμα. ἐκείνου δὲ παραιτουμένου, καὶ μὴ ταῖς ἀληθείαις φάσκοντος ἐνδεδύσθαι τούτον τὸ σχῆμα ἢ εὐχὴν παρὰ τινος τῶν ἱερέων λαβεῖν, ἀλλὰ μόνον ὑποκρίνασθαι τὸν μονάδα βίον διὰ τὸν τοῦ βασιλέως φόβον, 30 ἐξαπατηθεὶς ὁ Πολύευκτος ἀφῆκε τούτον, πολλὰ καὶ τοῦ Ἰωσήφ σπουδάζαντος. καὶ διῆγε μέχρι τῆς τελευτῆς Ῥωμανοῦ κοσμητικῶς ζῶν καὶ νεωτερικῶς· ἐκείνου δὲ τελευτήσαντος, τὸ μὲν σχῆμα τῶν μοναστῶν ἀμφιέννυται αὐθις, τὴν δὲ γε γνῶμην αὐτοῦ οὐκ ἠλλοίωσε. |

4. Τούτῳ τῷ ἔτει Νικηφόρον μάγιστρον τὸν Φωκᾶν, δομέστικον 25 ἤδη προβεβλημένον τῶν σχολῶν τῆς ἀνατολῆς παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως, καὶ πολλὰ τρόπαια στήσαντα κατὰ τῶν ἐφῶν Σαρακηνῶν, καὶ τὸν τε τῆς Ταρσοῦ ἀμηρᾶν Καραμώνην καὶ Χαμβδᾶν τὸν τοῦ Χάλεπ καὶ τὸν Τριπόλεως Ἰζήθ ὀλοσχερῶς ταπεινώσαντα, πέμπει κατὰ τῶν ἐν Κρήτῃ Σαρακηνῶν, πλῆθος ἐπιλέκτων στρατιωτῶν ἐπιδοῦς αὐτῷ 30 καὶ στόλον κατηρτισμένον καλῶς. ἐν τῇ νήσῳ δ' οὗτος περαιωθείς, καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἀπόβασιν παροῦσι καὶ κωλύουσι συμπλακεῖς τοῖς Ἄγαρηνοῖς καὶ τούτους τρεψάμενος, αὐτὸς τε ἀσφαλῶς ἀπέβη καὶ τὸν στρατὸν ἀπεβίβασεν ἀκινδύνως. χάρακά τε οὖν ἐπήλατο καρτερόν, 35 τάφρῳ βαθεῖα καὶ σταυρώμασι καὶ πασσάλοις τούτον κατοχυρώσας, καὶ τὸν στόλον ἐν ὄρεισι γαλιηνοτάτοις ὀμίσας καὶ πάντα καταστησάμενος κατὰ τὸ ἀσφαλὲς ἐνεργῶς ἠπτετο τῆς πολιορκίας τῶν ἐν τῇ νήσῳ πόλεων, καὶ δι' ὄλων ἑπτὰ μηνῶν πάσαις μηχαναῖς πολιορκητικῶν ὀργάνων χρυσάμενος καὶ τὰ τεῖχη καταστρέφων τὰς τε πόλεις καὶ τὰ φρούρια 40 ἐχειρώσατο. τῇ ἑβδόμῃ δὲ τοῦ Μαρτίου μηνός, τῆς τετάρτης ἰνδικτιῶνος, καὶ τὴν πασῶν ὀχυρωτέραν πόλιν, ἣν ἐγχωρίως Χάνδακα ἐκάλουον, πεπορθηκῶς, καὶ τὸν ἀμηρεύοντα τῆς νήσου Κουρούπτην ὄνομα λαβῶν

28/29 aestate a. 960   40/41 a. 961

cap. 4: Zon. III, 490, 19—492, 2; Glyc. 565, 6—565, 21

ACEVBMN FH 16 μοναζόντων: μοναχῶν M 18 ἐνδύσασθαι A τούτον
om. E τὸ om. A τῶν ἱερέων: ἱερέως B 19 ὑποκρίνεσθαι C μονάδα:
μονήρη A 22 μοναστῶν AVMN: μοναχῶν CEB 23 γε om. AEMH 26 τοῦ
om. M συστήσαντα A 27 Καραμώνην CEVMN: Καραμόνην BH: Καραμόνον A
Χαμβδᾶν VN: Χαμβδᾶν AC: Χαβδᾶν EM: Χαλδᾶν B 28 Χάλεπε CEM
Τριπόλεως: Τριπολίτην C Ἰζήθ B 29 τῇ ante Κρήτη add. AMNF αὐτῷ VB:
αὐτὸν A: αὐτοῖς CEMNH 30 οὗτος: οὕτω E 31/32 συμπλακεῖς — Ἄγαρηνοῖς
ACEMN: τοῖς Σαρακηνοῖς συμπλακεῖς VB 33 στρατὸν: στρατηγὸν N
καρτερόν CE 36 κατὰ om. A ἐναργῶς V 37 πολιορκητικῶν CBMN: πολι-
ορκητικαῖς V: πολιορκηταῖ E: πολιορκιτῶν A 37/38 ὀργάνων χρυσάμενος
CEVB: χρυσ. ὄργ. AMNF 38 τὰ — καταστρέφων: καταστρέφον τὰ τεῖχη B
39 ζ' ACE τετάρτης VBMN: δ' CE: ιδ' A 40 ὀχυρωτάτην M

ΡΩΜΑΝΟΣ Ο ΝΕΟΣ

1. Μεταστάντος δὲ τοῦ Κωνσταντίνου καὶ πρὸς τὴν ἐκείθεν διαβάν-
τος κατάστασιν, Ῥωμανὸς ὁ τούτου υἱὸς ἐγκρατὴς γίνεται τῆς ἀρχῆς.
καὶ ἄρχοντας προβαλλόμενος εὐνοϊκοὺς αὐτῷ καὶ θυμῆρεις, καὶ τὴν
95 βασιλείαν, ὡς ἐνήν, κρατυνάμενος, κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ πάσχα τῆς αὐτῆς
τρίτης Ἰνδικτιῶνος στέφει καὶ Βασιλεῖον τὸν υἱὸν αὐτοῦ διὰ τῶν χειρῶν
Πολυεύκτου τοῦ πατριάρχου ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.

2. Τῷ δ' ἐπιόντι ἔτει τίκτεται πάλιν αὐτῷ | ἕτερος υἱὸς ἐν τοῖς τῶν
Πηγῶν παλατίοις, ὃν ἐπὶ τῷ πατρὶ Κωνσταντίνον ὠνόμασε.

3. Νέος δ' ὢν καὶ εὐπαθείαις ἑαυτὸν ἐπιδεδωκῶς τὰς τῶν ὄλων
φροντίδας Ἰωσήφ ἐνεχείρισε τῷ πραιποσίτῳ καὶ παρακοιμωμένῳ, ᾧ
Βρίγγας ἢ ἐπωνυμία. αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἄλλο διὰ φροντίδος εἶχεν, ἢ τὸ
μεθ' ἡταιρηκότων καὶ βεβήλων ἀνδραρίων καὶ μαχλάδων καὶ μίμων καὶ
γελοτοποιῶν τὰς ἐκδεδιτημένας μεταδίδωκεν τῶν πράξεων. τοῖσιν καὶ
10 κληρικόν τινα Ἰωάννην, ἔκτομίαν ὄντα, διὰ τινὰς ἀσέμνους πράξεις ὑπὸ
Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως ἀπειληθέντα καὶ μοναχικὸν ἀμφισσάμενον
σχῆμα, καὶ μέχρι τῆς ἐκείνου κρυπτόμενον τελευτῆς, ὡς ἤδη ἐπελάβετο
τῆς ἀρχῆς, τοῦ τῶν μοναχῶν ἀποδύσας σχήματος καὶ τὸ τῶν κληρικῶν
μεταμφιάσας τοῖς ἑαυτοῦ θαλαμηπόλοις κατέταξε. Ζήλου δὲ πλησθεὶς ὁ
15 Πολύευκτος πολὺς ἦν ἐγκείμενος καὶ τὸν βασιλέα παρενοχλῶν, τῆς ἑαυτοῦ

93 die 10. mens. Nov. a. 959   1 die 22. mens. Apr. a. 960

cap. 1: Zon. III, 490, 2—490, 12; Glyc. 564, 14/15   cap. 2: Zon. III, 490,
13/14   cap. 3: Zon. III, 490, 14—490, 18; Glyc. 564, 15—565, 5

ACEVBMN H   91 Ῥωμανὸς ὁ νέος CE: Ῥωμανὸς ὁ τούτου υἱὸς V: Βασιλεία
Ῥωμανοῦ υἱοῦ Κωνσταντίνου ἔτη ιγ', μῆνας δ', ἡμέρας ε' A: Βασιλεία Ῥω-
μανοῦ τοῦ νέου i. m. B: om. in textu MN   92 ἐκείθεν AVBMN: ἐκείσε
CE Leo Diac. 6, 2 Hase   93 γίνεται: ἐγεγόνει CE: ἐπελήπτω Zon. III, 490, 6
95 βασιλείαν: βασιλίδα C   κρατυνόμενος VH   1 γ' ACE   καὶ om. C
Βασιλεῖον: Βασιλεῖον βασιλέα, post αὐτοῦ, A   τῶν om. CEB   χειρὸς CE
2 τοῦ om. E   5 δ' om. A   εὐπαθείαις AM   δεδωκῶς M   6 ἐνεχείρισε
ACEMN: ἐγχειρίζει B: ἐγχειρίσας V   πραιποσίτῳ καὶ om. A   7 Βρίγγας B
ἢ ἐπωνυμία: ἐπωνυμιον CE   δὲ om. B   8 ἀνδραρίων: ἀνθρώπων (post ἡταιρ. E)
CE   μαχλάδων: μαινάδων E   9 μεταδίδωκα A   10 ἀσέμνους ACEMN:
ἀσέμνους VB   11 ἀπελαθέντα B   14 θείου ante πλησθεὶς add. B   15 ἦν
ἐγκείμενος: συνεγκείμενος A   καὶ om. V   τὸν βασιλέα VBMN: τῷ βασιλεῖ A:
om. CE

θεραπείας τούτου ἀπόσασθαι, ὡς ἐξομοσάμενον τὸ τῶν μοναζόντων ἐπάγγελμα. ἐκείνου δὲ παραιτουμένου, καὶ μὴ ταῖς ἀληθείαις φάσκοντος ἐνδεύσθαι τοῦτον τὸ σχῆμα ἢ εὐχὴν παρὰ τινος τῶν ἱερέων λαβεῖν, ἀλλὰ μόνον ὑποκρίνασθαι τὸν μονάδα βίον διὰ τὸν τοῦ βασιλέως φόβον, 20 ἐξαπατηθεὶς ὁ Πολύευκτος ἀφῆκε τοῦτον, πολλὰ καὶ τοῦ Ἰωσήφ σπουδασάντος. καὶ διήγε μέχρι τῆς τελευταῖης Ῥωμανοῦ κοσμικῶς ζῶν καὶ νεωτερικῶς· ἐκείνου δὲ τελευτήσαντος, τὸ μὲν σχῆμα τῶν μοναστῶν ἀμφιέννυται αὐθις, τὴν δὲ γε γυνώμην αὐτοῦ οὐκ ἠλλοίωσε. |

4. Τούτῳ τῷ ἔτει Νικηφόρον μάγιστρον τὸν Φωκᾶν, δομέστικον 25 ἤδη προβεβλημένον τῶν σχολῶν τῆς ἀνατολῆς παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως, καὶ πολλὰ τρόπαια στήσαντα κατὰ τῶν ἐφῶν Σαρακηνῶν, καὶ τὸν τε τῆς Ταρσοῦ ἀμηρᾶν Καραμώνην καὶ Χαμβδᾶν τὸν τοῦ Χάλεπ καὶ τὸν Τριπόλεως Ἰζήθ ὄλοσχερῶς ταπεινώσαντα, πέμπει κατὰ τῶν ἐν Κρήτῃ Σαρακηνῶν, πλῆθος ἐπιλέκτων στρατιωτῶν ἐπιδοῦς αὐτῷ 30 καὶ στόλον κατηρτισμένον καλῶς. ἐν τῇ νήσῳ δ' οὗτος περαιοθεὶς, καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἀπόβασιν παροῦσι καὶ κωλύουσι συμπλακεῖς τοῖς Ἀγαρηνοῖς καὶ τούτους τρεψάμενος, αὐτὸς τε ἀσφαλῶς ἀπέβη καὶ τὸν στρατὸν ἀπεβίβασεν ἀκινδύνως. χάρακά τε οὖν ἐπήξαστο καρτερόν, τάφρῳ βαθεῖα καὶ σταυρώμασι καὶ πασσάλοις τοῦτον κατοχυρώσας, καὶ 35 τὸν στόλον ἐν ὄρεισι γαληνοτάτοις ὀρμίσας καὶ πάντα καταστησάμενος κατὰ τὸ ἀσφαλῆς ἐνεργῶς ἤπιτετο τῆς πολιορκίας τῶν ἐν τῇ νήσῳ πόλεων, καὶ δι' ὄλων ἑπτὰ μηνῶν πάσαις μηχαναῖς πολιορκητικῶν ὀργάνων χρῆσάμενος καὶ τὰ τεῖχη καταστρέφων τὰς τε πόλεις καὶ τὰ φρούρια ἐχειρώσατο. τῇ ἑβδόμῃ δὲ τοῦ Μαρτίου μηνός, τῆς τετάρτης Ἰνδικτιῶνος, 40 καὶ τὴν πασῶν ὀχυρωτέραν πόλιν, ἦν ἐγγχωρίως Χάνδακα ἐκάλου, πεπορθηκῶς, καὶ τὸν ἀμηρεύοντα τῆς νήσου Κουρουπτην ὄνομα λαβῶν

28/29 aestate a. 960 40/41 a. 961

cap. 4: Zon. III, 490, 19—492, 2; Glyc. 565, 6—565, 21

ACEVBMN FH 16 μοναζόντων: μοναχῶν M 18 ἐνδύσασθαι A τούτου
 οπ. E τὸ οπ. A τῶν ἱερέων: ἱερέως B 19 ὑποκρίνεσθαι C μονάδα:
 μονήρη A 22 μοναστῶν AVMN: μοναχῶν CEB 23 γὰρ οπ. AEMH 26 τοῦ
 οπ. M συστήσαντα A 27 Καραμώνην CEVMN: Καραμόνην BH: Καραμόνον A
 Χαμβδᾶν VN: Χαμβδάν AC: Χαβδᾶν EM: Χαλδάν B 28 Χάλεπε CEM
 Τριπόλεως: Τριπολίτην C Ἰζήθ B 29 τῇ ante Κρήτῃ add. AMNF αὐτῷ VB:
 αὐτὸν A: αὐτοῖς CEMNH 30 οὗτος: οὗτω E 31/32 συμπλακεῖς — Ἀγαρηνοῖς
 ACEMN: τοῖς Σαρακηνοῖς συμπλακεῖς VB 33 στρατὸν: στρατηγὸν N
 κρατερόν CE 36 κατὰ οπ. A ἐναργῶς V 37 πολιορκητικῶν CBMN: πολι-
 ορκητικῶς V: πολιορκῆται E: πολιορκιτῶν A 37/38 ὀργάνων χρῆσάμενος
 CEVB: χρῆσ. ὄργ. AMNF 38 τὰ — καταστρέφων: καταστρέφων τὰ τεῖχη B
 39 ζ' ACE τετάρτης VBMN: δ' CE: ιδ' A 40 ὀχυρωτάτην M

αίχμαλτων και Ἄνεμᾶν τὸν μετ' αὐτὸν ἐν τῇ νήσῳ πρωτεύοντα, καὶ τὴν νῆσον ὀλην δουλωσάμενος, ἐμελλε μὲν ἐπὶ πλείονα προσμεῖναι χρόνον καὶ τὰ κατ' αὐτὴν καταστήσασθαι, φήμης δὲ κρατούσης, ὡς ὁ μέλλων
 45 κατασχεῖν αὐτὴν Ῥωμαῖος ἀνὴρ ἐξ ἀνάγκης βασιλεύσει Ῥωμαίων, ἅμα τῷ γνωσθῆναι τὴν τῆς νήσου κατάσχεσιν ταῖς τοῦ Ἰωσήφ ὑποθήκαις ἀποστείλας ὁ Ῥωμανὸς προσεκαλέσατο τὸν Νικηφόρον ἐκεῖθεν. ἔτι δὲ τοῦ Νικηφόρου τῇ Κρήτῃ ἐνδιατρίβοντος, ἵνα μὴ τὴν ἑώραν κατατρέχοιεν οἱ τῆς ἀνατολῆς Ἄραβες, καὶ μᾶλλον Χαμβδᾶν ὁ τοῦ Χάλεπ ἀμηράς,
 50 πολεμικὸς ὢν καὶ τῶν ἄλλων δραστηριώτερος, Λέοντα τὸν Φωκᾶν τὸν τοῦ Νικηφόρου ἀδελφὸν μάγιστρον τιμῆσας ὁ Ῥωμανὸς τὴν τοῦ δομεστίκου διακονίαν διέπειν ἀπέστειλεν. οὗτος δὲ διαπεράσας καὶ τῷ Χαμβδᾶν συναντήσας ἐν τινι χωρίῳ Ἄδρασσῶ λεγομένῳ τρέπεται τοῦτον κατὰ κράτος καὶ ἀφανισμῶ παραδίδωσι, τῶν μὲν ἐν τῇ προσβολῇ πεσόντων
 55 οὐδ' ἀριθμῶ καθυποβληθῆναι δυναμένων, τῶν δὲ ἀλόντων καὶ ἐν τῇ πόλει πεμφθέντων τοσοῦτον ἦν τὸ πλῆθος, ὡς πληρῶσαι δούλων καὶ τὰς ἀστικὰς οἰκίας καὶ τοὺς ἀγρούς. μόνος δὲ ὁ τούτων ἀρχηγὸς Χαμβδᾶν σὺν ὀλίγοις λίαν τὸν κίνδυνον διαδράς εἰς τὰ οἰκεία ἦθη ἀνεκομίσθη. εἰσελθόντα δὲ τὸν Λέοντα μάλα φιλοφρόνως ὁ βασιλεὺς ὑπέδεξάτο
 60 ἐπινικίοις τε θριάμβοις τετίμηκε καὶ γερῶν τῶν κατ' ἄξιαν ἤξιωσε τιμῆσας καὶ προβιβάσας καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἀριστεύσαντας.

5. Τῷ δὲ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ῥωμανοῦ πολλοὶ τῶν πολιτευομένων ἐάλωσαν ἐπιβεβουλευκότες αὐτῷ. εἶχον δὲ | πρωτοουργὸν καὶ πρωταίτιον Βασιλείον μάγιστρον τὸν λεγόμενον Πτεινὸν καὶ τινας
 65 ἄλλους τῶν ἐπισήμων, τὸν πατρίκιον Πασχάλιον καὶ τὸν πατρίκιον Βάρδαν τὸν τοῦ Λιβός, καὶ Νικόλαον τὸν Χαλκούτζην. οἵτινες ἐβουλεύσαντο κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἵππικῶν ἀγῶνων κατιόντα διαχειρίσασθαι τὸν βασιλέα, καὶ τὸν Βασιλείον ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ καθίσαντες θρόνον

53 a. 962

cap. 5: Zon. III, 492, 2—492, 5

ACEVBMN FH 42 Ἄνεμᾶν BN αὐτόν: αὐτοὺς B 43 προσμεῖναι CEMN: ἐμμεῖναι VB: μεῖναι A 44 καταστήσασθαι ABM 45 αὐτὴν: αὐτὸς E βασιλείᾳ A 47 ἀποστείλας: πεισθεὶς CE δὲ ACEVBF: om. MN 48 τῇ Κρήτῃ: ἐκεῖσε CE ἐνδιατρίβοντος τῇ Κρήτῃ M ἑώραν: ἔω A κατατρέχοντες B 49 ὁ ante Χαμβδᾶν add. A Χαμβδᾶν C: Χαμβδᾶν AVN: Χαμβδᾶν B: Χαβδᾶν EM 51 Ῥωμανός: βασιλεὺς B 52 Χαμβδᾶν C: Χαμβδᾶν AV: Χαμβδᾶν B: Χαβδᾶν EM 53 Ἄδρασσῶ AV: Ἄδαρασσῶ CE: Ἄδρασσῶ BMNH 55 οὐδ': οὐδέ B καὶ om. CE 57 Χαμβδᾶν N: Χαμβδᾶν ACV: Χαμβδᾶν B: Χαβδᾶν EM 58 λίαν om. A 59 εἰσελθόντα — Λέοντα: εἰσελθόντος δὲ τοῦ Λέοντος E 60 ἤξιωσε: ἐτίμησε E 61 σὺν: ἐν B 62 δὲ om. A 63 καὶ ante πρωτοουργὸν add. C πρωτοουργὸν καὶ om. B 64 λεγόμενον om. A 65 ἄλλους om. B καὶ om. A 66 τοῦ ante Χαλκούτζην add. A Χαλκούτζην B 68 θρόνον B

ἀναγορευῆσαι βασιλέα. ἀλλὰ τῆς ἐπιβουλῆς μισηθείσης τῷ βασιλεῖ παρὰ
 70 τινος τῶν συνωμοστῶν, Ἰωαννικίου τοῦνομα, τῷ γένει Σαρακηνοῦ, πρὶν
 ἢ τὴν κυρίαν ἐνοστήναι, κρατηθέντες παρὰ τοῦ Ἰωσήφ καὶ ἐλεγχθέντες καὶ
 ἀπηρώως αἰκισθέντες ἀνευ μόνου τοῦ Βασιλείου, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν τοῦ
 ἀγῶνος ἡμέραν θριαμβευθέντες, ἔξοριᾶ παρεπέμφθησαν καὶ ἀπεκάρησαν
 75 φιλανθρώπως αὐτοῖς χρησαμένου τοῦ Ῥωμανοῦ. μόνος δὲ Βασιλείος ὁ
 Πτευνὸς ἐκφρων γενόμενος ἐτελεύτησεν ἐν Προικοννήσῳ, τῆς δίκης αὐτὸν
 μετελθούσης, ἀνθ' ὧν δολίως εἰς Στέφανον ἐνεδείξατο τὸν βασιλέα,
 προδεδωκὼς τούτον τῷ Κωνσταντίνῳ.

6. Τὰ δὲ περὶ τὸν Πτευνὸν καὶ τοὺς ἄλλους ἰδὼν ὁ μάγιστρος
 80 Ῥωμανὸς ὁ Σαρωνίτης, ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρὸς ὧν Ῥωμανοῦ τοῦ γέροντος,
 καὶ μὴ τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς πάθοι φοβηθείς, φθονούμενος διὰ τὴν ἑαυτοῦ
 περιφάνειαν καὶ ὑποπτευόμενος, τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν τοῖς τέκνοις, ὡς
 ἐβούλετο, διαμερίσας καὶ τὴν ὑπόλοιπον πένησι διανείμας, τὸ τῶν
 μοναχῶν περιβάλλεται ἔνδυμα. καὶ ἐν τῇ τῶν | Ἐλεγμῶν μονῇ γενό-
 85 μενος, καὶ χρόνον συχνὸν ἐν αὐτῇ παραμείνας, ὑπὸ τῶν μετὰ ταῦτα
 βασιλέων ἐτιμήθη διαφερόντως.

7. Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ἀνὴρ τις ἀνεφάνη Φιλῶραιος καλού-
 μενος, ὑπασπιστῆς ὧν Ῥωμανοῦ μαγίστρου τοῦ Μωσηλέ, τοῦ ἐγγόνου
 Ῥωμανοῦ τοῦ γέροντος. οὗτος ἄνωθεν ἵππου ὠκυτάτου ἐπὶ τῆς ἐφραστρί-
 90 δος ἰστάμενος ὄρθιος, καὶ ξίφος ταῖς χερσὶ βαστάζων, τοῦ ἵππου τρέχον-
 τος, ὅσον ἐδύνατο, κυκλῶν ἐπήγει τὸν εὐριπον τῆς ἵπποδρομίας, στρέφων
 ἄνω καὶ κάτω τὸ ξίφος καὶ μηδ' ὄλως ὑπολισθαίνων τῆς στάσεως.

8. Ἐπέδωκε δ' ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις καὶ πάλαι τὴν Ῥωμαίων
 ἐπιόν τε καὶ λυμαινόμενον καὶ διαφθεῖρον τοὺς βόας τὸ λοιμικὸν πάθος,

cap. 7: Glyc. 566, 1—566, 6   cap. 8: Glyc. 566, 6—566, 16

ACEVBMN FH   69 τῷ βασιλεῖ om. B   70 Σαρακηνῶ C   71 ἐνοστήναι
 AEMN: ἐκοστήναι C: ἐπιστήναι VB παρὰ — ἐλεγχθέντες ditto. A   72 Βασι-
 λείου corr. in βασιλέως E   72/73 τοῦ alt. — ἡμέραν: ἡμέραν τοῦ ἀγῶνος AC
 74 αὐτῆ: αὐτῶ B   75 Ῥωμανοῦ: βασιλέως A   77 βασιλέα: Βασιλεῖον C
 80 ἐπεὶ post Σαρωνίτης add. E   δὴ ante γαμβρὸς add. V, δὲ add. B   τοῦ
 Ῥωμανοῦ γέροντος C   81 πάθη A   ἑαυτοῦ AVMN: αὐτοῦ CEBH
 82 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ BM   82/83 ὡς ἐβούλετο, τοῖς τέκνοις B   83 διαμερίσας:
 διανείμας CE   τὴν ὑπόλοιπον AMN: τὸν ὑπόλοιπον CEV: τὰ ὑπόλοιπα B
 διανείμας: διαδούς CE   85 αὐτῆ: αὐτῶ A   87 ἐφάνη M   88 Μωσηλέ
 ACEVB Glyc. 566, 3: Μουσουλέ M: Μουσελέ NFH   ἐγγόνου VBMN Glyc.
 566, 3: ἐγγόνου ACE   90 ὄρθριος NH   91 ἡδύνατο CBH   τὸν: τὴν A
 τὸν — ἵπποδρομίας: τῆς ἵπποδρομίας τὸν εὐριπον B   94 καὶ ante τὸ add. B

- 95 ὁ κράβρα κατονομάζεται. φασί δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦτο λαβεῖν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ γέροντος Ῥωμανοῦ. ἔγγιστα γὰρ τῆς τοῦ Βόνου κινστέρνης ἀναφυλὴν ἑαυτῷ τῆς θερμῆς θέρμης παλάτια τοῦ Ῥωμανοῦ ἀνεγείροντος, καὶ τῶν θεμελίων καταβαλλομένων, βοδὸς φασιν εὐρεθῆναι μαρμαρίνου κεφαλῆν, ἣν οἱ εὐρόντες συντρίψαντες εἰς τὴν τοῦ τιτάνου κάμνον
- 6 βάλλουσιν. ἐξ ἐκείνου δ' ἄχρι τῶν τῆδε χρόνων οὐκ ἐπαύσαντο πανταχοῦ τῆς γῆς, ὁπόσῃν ἢ τῶν Ῥωμαίων περιέχει δυναστεία, τὰ τῶν βοῶν διαφθεῖρεσθαι γένη.

9. Ὁ δὲ Ῥωμανὸς παρορμώμενος ὑπὸ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς κατενεγκεῖν ἐπειράθη τῶν βασιλείων Ἑλένην τε τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφάς, καὶ
- 10 ἐν τοῖς παλατίοις τῶν Ἀντιόχου περιορίσαι. γνοῦσα | δὲ τοῦτο ἢ Ἑλένη καὶ πρὸς θρήνους τραπέισα καὶ ἀράς ἐδυσώπησε τὸν υἱόν, διευλαβηθέντα τὰς ἐξ αὐτῆς κατάρας. ἀλλ' αὐτὴ μὲν εἰάθη μένειν κατὰ χώραν, τὰς δ' ἀδελφάς καταγαγὼν διὰ Ἰωάννου καθηγεμόνος τῶν Στουδίου ἀπέκειρε μοναχάς. αἱ δὲ ἅμα τῇ ὑποχωρήσει τούτου τὴν μοναχικὴν ἀποδυσά-
- 15 μенаὶ ἐσθῆτα ἐκρεωφάγουσιν. ἢ δὲ Ἑλένη τῇ τῶν θυγατέρων καταγωγῇ περιαλγῆσασα, καὶ μικρὸν ἐπιζήσασα χρόνον, τῇ εἰκοστῇ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς ἐμπτης ἰνδικτιῶνος ἀπεβίω, καὶ βασιλικῶς ἐκκομισθεῖσα ἐτάφη ἐν τῇ λάρνακι τοῦ πατρὸς.

10. Νικηφόρος δὲ ὁ Φωκάς, ὡς ἔμπροσθεν εἴρηται, προσταχθεὶς ἐκ Κρήτης ἐπανελθεῖν, οὐ συνεχωρήθη εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλεύουσαν, ἀλλ' ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐκελεύσθη παραγενέσθαι μετὰ παντός τοῦ στρατοῦ. ἀναλαμβάνων γὰρ ἑαυτὸν ἐκ τῆς προτέρας ἡττης ὁ Χαμβδᾶν ἀναφέρειν ἤρξατο πάλιν, καὶ στρατὸν ἀξιόμαχον ἠθροικῶς προσδόκιμος ἦν ἐπιθήσεσθαι τοῖς Ῥωμαίων πράγμασιν. ἀλλ' ἐν Συρίᾳ γεγόμενος ὁ Φωκάς,

12/13 a. circiter 960/961 20 a. 961-962

cap. 10: Zon. III, 492, 6-492, 14; Glyc. 566, 17-567, 2

ACEVBMN FH 95 κράβρα CEV: κράβρα ABMNF Glyc. 566, 7 τοῦτο: τούτου BE 1 τοῦ alt. om. A Βόνου CE 1/2 κινστέρνης — ἑαυτῷ: κινστέρναν εἰς ἀναφυλὴν ἑαυτοῦ B 2 ἀνεγείροντος ACEVB: ἀνεγείραντος MNF 3 φασιν om. E μαρμαρίνου ACEMN: i. m. ante εὐρεθῆναι V: om. B 4 συντρίψαντες CEVMN: συντρίψόμενοι A: om. B 5 βάλλουσιν ACEMN: ἐμβάλλουσιν VB ἐκείνου: ἐκείνων B 6 δ' δὲ CEBM ὡς post χρόνων add. A 7 ἐπαύσαντο VBMN: ἐπαύσατο ACE Glyc. 566, 14 πανταχοῦ om. B 8 ἢ CEVMN: καὶ B: om. A 9 τῶν: τοῦ B 10 τὰς pr. ACVMN: τῆς E: om. B 11 ἀλλ' αὐτῆ: καὶ αὐτῆ B 12 δ' δὲ M 13 Ῥωμανὸς post καταγαγὼν add. A 14 καθηγουμένου B Στουδίων AH 15 τούτου: τοῦ αὐτῆς ἀποκείραντος B 16 μοναδικὴν AB 17 τῇ om. A 18 τῇ om. VB κ' ACE 19 ε' ACEMN 20 τῆ: τῆ E 21 ἐκ AVBMN: ἀπὸ CE Glyc. 566, 18 22 εἰσελθεῖν om. B 23 προτέρας ACEMN: πρώτης VB Χαμβδᾶν C: Χαμβδᾶν AVN: Χαβδᾶν EM: Χαμδᾶν B 24 ἀξιόμαχον: ἀξιόλογον B ἠθροικῶς: εὐληφῶς CE προσδοκῆσιμος B 25 ἐπιθήσεσθαι B ἀρχουσί τε καὶ post Ῥωμαίων add. B

25 και σταδαία μάχη τούτον τρεψάμενος και κατά κράτος ήττησας και εις
 τὰ ἐνδότερα τῆς Συρίας ἀπελάσας, τὴν πόλιν Βέρροϊαν ἐξεπόρθησε δίχα
 τῆς ἀκροπόλεως, και πολὺν πλοῦτον και λείαν και αἰχμαλώτους ἔλαβεν,
 ἐλευθέρωςας και τοὺς ἐκεῖσε δεσμίους κατεχομένους Χριστιανούς και ἐπ'
 οἴκου ἐκπέμψας.

30 11. Πεντεκαιδεκάτῃ δὲ Μαρτίου μηνός, τῆς ἕκτης Ἰνδικτιῶνος, ἐν
 ἔτει ἑξακισχιλιοστῶ τετρακοσιοστῶ ἑβδομηκοστῶ πρώτῳ | ἐτελεύτησε
 Ῥωμανός ὁ βασιλεὺς, ἐτῶν ὑπάρχων εικοσιτεσσάρων, βασιλεύσας ἔτη
 τρισκαίδεκα, μῆνας τέσσαρας, και ἡμέρας πέντε, ὡς μὲν τινες, προκατανα-
 λώσας τὸ ἑαυτοῦ σαρκίον ταῖς αἰσχίσταις και φιληδόνοις πράξεσιν, ὡς
 85 δ' ἕτερος ἔχει λόγος, φαρμάκοις ἀναιρεθεῖς.

30/31 die 15. mens. Mart. a. 963

cap. 11: Zon. III, 493, 15—494, 2; Glyc. 567, 3

ACEVBMN FH 25 και ante κατά om. A 26 μέρη post ἐνδότερα add. B
 27 και λείαν om. CE και alt. om. A 28 κατεχομένους AMN: δεσμίους CE:
 om. VB 30 ιε' ACE του ante Μαρτίου add. A τῆς ἕκτης Ἰνδ. om. A ζ' B
 31 γ'νοσ' ACEB 31/32 ἐτελεύτησεν ὁ βασ. Ῥωμ. B 32 κδ' ACE 33 τρισ-
 καιδεκα EVMN: ιγ' AC: τρία B δ' B και om. B ε' AB λέγουσιν post
 τινες add. B προσκαταναλώσας B 33/34 τὸ ἑαυτοῦ σαρκ. προκαταναλ. A
 34 αἰσχίσταις AV: αἰσχίστοις CEVMNF 35 λόγος ἔχει B

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

1. Διαδέχονται δὲ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν Βασίλειος καὶ Κωνσταντίνος οἱ παῖδες αὐτοῦ σὺν Θεοφανῶ τῇ μητρὶ, τεχθείσης αὐτῶ καὶ θυγατρὸς πρὸ δύο ἡμερῶν τῆς αὐτοῦ τελευτῆς, ἦν Ἄνναν ὠνόμασαν.

40 2. Ἦν δὲ ὁ Ῥωμανὸς μέγας τὴν ἡλικίαν, εἰ καὶ ἐλάττων ἦν τοῦ πατρὸς, τὸ ἦθος ἡμερον ἔχων καὶ πρᾶον καὶ τὸ φρόνημα μέτριον. καίπερ δὲ νέος ὢν, ἀγχίνους ἦν καὶ ὀξύς καὶ τὰ πολιτικὰ κυβερνᾶν ἱκανώτατος, εἴπερ ἄρα συνεχωρεῖτο παρὰ τῶν θεραπόντων. ἀλλὰ τοῦτον οἱ οικειότατοι ταῖς τῆς νεότητος ἐκδεδωκότες ὀρμαῖς, ἴν' ἐκεῖνοι τὰ κοινὰ μετιόντες
45 πλοῦτον ἄφατον ἀποθησαυρίσωσιν, ἀνεβέργητον καὶ ἀνεπιτήδειον ἀπεφήναντο.

3. Ἀπριλίῳ δὲ μηνί, τῆς αὐτῆς ἑκτῆς Ἰνδικτιῶνος, εἰσεῖσιν ὁ Φωκᾶς Νικηφόρος κελεύσει τῆς δεσποίνης, τοῦ Ἰωσήφ καθάπαξ καὶ πάλιν κωλύοντος, ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς Κρήτης λαφύρων
50 καὶ τῆς Βερροίας ἐθριάμβευσεν ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ, κομίσας καὶ μέρος τι τοῦ ἱματίου τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ὅπερ εὔρεν ἐν τῇ Βερροίᾳ ἐναποκείμενον. τοῦτον δὲ ἐδεδίει καὶ δι' ὑποψίας εἶχεν ὁ Βριγγας. ἀλλ' ὑπόουλως οὗτος ὑποκρινάμενος ἐξαπατήσαι τοῦτον ἴσχυσε τρόπῳ τοιαύτῳ. ἓνα | τινὰ τῶν ὑπασπιστῶν εἰληφῶς ὁ Φωκᾶς περὶ ὧραν ἀρίστου εἰς τὸν

47 a. 963

cap. 1: Glyc. 567, 4—567, 6   cap. 3: Zon. III, 494, 3—495, 2; Glyc. 567, 6—567, 15

ACEVBMN FH   36 Βασίλειος — Κωνσταντίνος Ε: Βασιλεία Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνου τῶν υἱῶν Ῥωμανοῦ σὺν τῇ μητρὶ αὐτῶν Α: Ἀρχὴ τῆς βασιλείας Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνου τῶν υἱῶν βασιλέως Ῥωμανοῦ Μ: Βασιλεία Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνου τοῦ ἀνωθεν Ῥωμανοῦ υἱῶν i. m. N: om. CVB   38/39 σὺν — Ἄνναν: σὺν τῇ μητρὶ αὐτῶν Θεοφανῶ, ἦν Ἄννα Β   38 Θεοφανῶ AEBV   38/39 τεχθείσης — τελευτῆς om. V   38 θυγατρὶ Α   39 αὐτοῦ ACEVBF: om. MN   40 τῇ ἡλικίᾳ AB ἦν alt. om. B   41 ἡμερον ἔχων: ἔχων ἡμερον CE   42 κυβερνῶν Μ   43 παρὰ om. M   44 ἐκδεδώκασιν C   45/46 καὶ — ἀπεφήναντο: ἀπέφηναν καὶ ἀνεπιτήδειον B   47 ἑκτῆς VMN: ζ' ΑΕ: om. CB   εἰσεῖσιν ὁ: εἰσεῖσι B   48 Νικηφόρος om. M   κελεύσει — δεσποίνης: τῇ τῆς δεσπ. κελεύσει Α   καθάπαξ καὶ πάλιν: καθάπερ καὶ πάλαι Α   49 ἐν Κωνσταντινουπόλει post 48 Νικηφόρος B   ἀπὸ — Κρήτης: ἐν τῇ Κρήτῃ C   τῶν ἐκ om. E   50 ἵπποδρομῶ CEB   καὶ μέρος τι: τι καὶ μέρος B   51 τιμίου προδρόμου καὶ ante βαπτιστοῦ add. B   ἀποκείμενον CE   52 Βριγγας B   ἔχειν post ὑπόουλως add. CE   53 ὑποκρινάμενος οὗτος CE   54 ὁ Φωκᾶς εἰληφῶς B   ὁ Φωκᾶς om. CE

65 οἶκον ἀπεισι τοῦ Ἰωσήφ, καὶ κόψας τὴν θύραν, ὅστις εἶη μὴνῦεν ἐκέλευε
 τῷ θυρωρῷ. μὴνύσαντος δέ, κελευσθεὶς ἐπέσεισι, καὶ κατ' ἴδιαν παραλα-
 βῶν τὸν Ἰωσήφ δεικνυσὶν αὐτῷ τρίχινον ἔνδυμα, ὅπερ ἔνδοθεν τῶν
 ἱματίων ἠμφίστο, καὶ μεθ' ὄρκων ἐπληροφόρησεν, ὡς τὴν τῶν μοναχῶν
 80 κῶν ὑπεξήγαγεν ἑαυτὸν φροντίδων, εἰ μὴ ἐπέσχεν αὐτὸν ἡ τῶν βασιλέων
 προσπάθεια Κωνσταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ, καὶ μέλλει ὅσον οὕτω τὸν
 οἰκεῖον ἐκπληρῶσαι σκοπόν. καὶ μὴ μάρτην ὑποπτεῦσθαι καθικέτευσε.
 τοῦτο θεασάμενος ὁ Ἰωσήφ πίπτει εὐθέως πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ,
 μετάνοιαν ἐκζητῶν, καὶ ὡς οὐ πιστεύσει τινὶ πληροφοροῦν λέγοντί ποτε
 85 κατ' αὐτοῦ.

4. Ὑφωράτο δὲ ὁ Βρίγγας καὶ Στέφανον τὸν βασιλέα, μέχρι τότε
 τοῖς ζῶσι συναριθμούμενον καὶ ἐξόριστον ἐν Μηθύμῃ τυγχάνοντα, καὶ
 διὰ παντὸς ἐφρόντιζεν ὑπὸ ἀκριβεστέραν αὐτὸν εἶναι φυλακὴν. ἀλλ'
 ἐκεῖνος κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ μεγάλου σαββάτου τῶν θείων μετεσχηκῶς
 70 μυστηρίων εὐθὺς τέθηκεν αἰφνιδίως, μηδεμίᾳ προηγησαμένης αἰτίας,
 ἀλλὰ τῆς Θεοφανοῦς, εἰ καὶ πόρρωθεν κατῴκιστο, κατεργασαμένης
 αὐτόν.

5. Πέτρος δὲ ὁ τῶν Βουλγάρων βασιλεὺς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ θανού-
 σης τὴν εἰρήνην τάχα ἀνανεούμενος, σπονδὰς πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἔθετο,
 75 ὀμήρους δούς καὶ τοὺς οἰκειοὺς δύο υἱοὺς | Βορίσην καὶ Ῥωμανόν. καὶ
 μετὰ μικρὸν ἀπεβίω. οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ ἐπέμψθησαν μετὰ
 ταῦτα, ἐφ' ᾧ τῆς πατρῶας ἀντισχέσθαι βασιλείας, καὶ τοὺς κομητοπώ-
 λους ἀπείρξωσι τῆς πρόσω φορᾶς. Δαβὶδ γὰρ καὶ Μωσῆς καὶ Ἀαρῶν καὶ

73 Maria-Irica a. 968/969 mortua est secundum Petron, Obrazovane
 74 a. 969 secundum Petron 75 a. 969 76 Petrus a. 969 mortuus est;
 Boris et Romanus a. 970 in Bulgariam reversi sunt

cap. 4: Zon. III, 495, 2—495, 6 cap. 5: Zon. III, 495, 7—495, 13

ACEVBMN FH 55 ἐκέλευε VBMN: ἐκέλευσε ACEH 57 αὐτῷ: αὐτόν A
 ἔνδοθεν: ἔνδον B 57/58 τῶν ἱματίων om. VB 58 ἠμφίετο B αὐτόν post
 ἐπληροφόρ. add. B 59 πάλιν CE περιεβάλετο CMN: περιεβάλλετο AEBVH
 τὸ om. A 61 μέλλει CEVMN: μέλλειν B: κελεῖαι A 63 τοῦτο: τοῦτον B
 εὐθὺς B πρὸς ACEMN: εἰς VB 64 μετάνοιαν ἐκζητῶν: συγγνώμην αὐτῶν B
 ποτε om. B 66 Ὑφωράτο ACE Βρίγγας B 66/67 τοῖς ζῶσι μέχρι τότε A
 70 εὐθὺς τέθηκεν αἰφνιδίως VBMN: αἰφνιδίως εὐθὺς τέθηκεν AC 71 εἰ om. B
 73 βασιλεὺς VMN: ἀρχηγὸς ACE: κρατῶν B: ἀρχηγετῶν Zon. III, 495, 7 τῆς —
 θανούσης: ἀποθανούσης τῆς αὐτοῦ γυναικὸς post 74 ἀνανεούμενος A 74 ἔθετο:
 θέμενος CE 75 Βορίσην C 76 αὐτοῦ υἱοὶ B 76/77 μετὰ ταῦτα: μετ'
 αὐτοῦ E 77 ἀντισχέσθαι A ἀντισχέσθαι βασιλείας: ἀντίσχεσθαι ἀρχῆς B
 78 ἀπείρξωσι EV: ἀπείρξουσι AMNH: ἀπείρξω C: ἀπείρξαι B γάρ: τε E

Σαμουήλ, ἐνὸς ὄντες παῖδες τῶν μέγα δυνηθέντων ἐν Βουλγαρίᾳ κομη-
80 τῶν, πρὸς ἀποστασίαν ἀπέιδον καὶ τὰ Βουλγάρων ἀνέσειον. καὶ ταῦτα
μὲν συνηρέθη ὤδε.

6. Ὁ δὲ Βρίγγας, ὃν εἶπομεν τρόπον, ἀπατηθεὶς ὑπὸ τοῦ Νικηφόρου,
καὶ τοῦτον ἐάσας οἴκαδε ἀπελθεῖν, μετεμέλετο, καὶ ἐν δεινῷ ἐποιεῖτο,
ὅτιπερ ἐντὸς ἀρκύων ἔχων τὸ θήραμα ἔλαθε τοῦτο φρενοβλαβῶς προ-
85 ηκάμενος. ἐμερίμνα γούν πῶς καὶ ποία μηχανῆ τῆς ἀπὸ τούτων ἀπολυ-
θειη φροντίδος. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ λυσιτελέστατον εἶναι πρὸς Ἰωάννην
μάγιστρον γράψαι τὸν Τζιμισκὴν, ἄνδρα θυμοειδῆ καὶ δραστήριον ὄντα,
καὶ μετὰ τὸν Φωκᾶν ἐν τοῖς Ῥωμαίων ἐπισημότατον στρατηγοῖς,
στρατηγὸν τῆνικαῦτα τῶν Ἀνατολικῶν ὑπάρχοντα, ἔτι δὲ καὶ πρὸς τὸν
90 μάγιστρον Ῥωμανὸν τὸν Κουρκούαν, φανερώτατον καὶ ἐπίσημον καὶ
αὐτὸν στρατηλάτην ὄντα τῆς ἀνατολῆς, γράμματα πέμψαι, καὶ φιλοτι-
μιῶν ὑποσχέσει καὶ δωρεῶν καὶ τιμῶν διεγείραι τούτους πρὸς καθαίρε-
σιν τοῦ Φωκᾶ. ἐγένοντο τὰ γράμματα, καὶ ὁ νοῦς τῶν γεγραμμένων
ὑπῆρχεν οὗτος. εἰ διαναστάντες καθαιρήσουσι τὸν Φωκᾶν καὶ μοναχὸν
95 ἀποκερουσιν, ἢ τρόπον ἄλλον ἐκ μέσου ποιήσουσι, τὴν μὲν τοῦ δομεστί-
κου τῶν σχολῶν τῆς ἀνατολῆς μεγίστην ἀρχὴν | λήψεται ὁ Ἰωάννης, τὴν
δὲ τοῦ δομεστικού τῆς δύσεως ὁ Ῥωμανός. κοιμισθέντων οὖν τῶν γραμμα-
τῶν τοῖς δηλωθεῖσιν ἀνδράσιν, ἐπεὶπερ σχετικῶς ἐκείνοι εἶχον πρὸς τὸν
Φωκᾶν, ὑπαναγινώσκουσι τε αὐτῷ εὐθέως τὰ γράμματα, καὶ διανα-
5 στήναι πρὸς ἄλκην καὶ γενναῖόν τι καὶ νεανικὸν ἐννοήσασθαι παρεκάλουν.
ὄκνοῦντα δὲ καὶ ἀναδυόμενον καὶ αὐτοχειρῶς ἠπείλουν διαχειρίσασθαι.
διὸ καὶ πρὸς τὸν τοῦ θανάτου ἀποδειλιάσας κίνδυνον τὴν πρόκλησιν
ὑπεδέξατο. καὶ δευτέρᾳ τοῦ Ἰουλίου μηνός, τῆς αὐτῆς ἔκτης Ἰνδικτικῶνος,
ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἔφ στρατευμάτων ἀπάντων παρακεκινημένων ὑπὸ τοῦ
10 Τζιμισκῆ Ῥωμαίων ἀναγορεύεται βασιλεὺς.

80 a. 970 secundum Petrov 8 a. 963

cap. 6: Zon. III, 495, 14—497, 1; Glyc. 567, 15—568, 5

ACEVBMN FH 79 δυναμένων CE Βουλγάρους B 80 τῶν ἀπὲ
Βουλγάρων add. B 2 ὄν: ὡς B τοῦ om. CE 84 ἐντὸς: ἐν τοῖς A ἔλαθεν
τοῦτον B 85 πῶς — μηχανῆ: καὶ ποία μηχανῆ καὶ πῶς A τούτων: τούτου B
86 ἔδοξεν οὖν: καὶ ἔδοξεν A 87 Τζιμισκὴν EVMN: Τζιμισκὴν A: Τζιμισκὴν CH
Glyc. 567, 18: Τζιμισκὴν B θυμοειδῆ: θηριοειδῆ B 88 τὸν om. CE Ῥωμαίους A
89 τὸν om. B 90 Κουρκούαν M φανερόν A 90/91 καὶ pr. — αὐτὸν: καὶ
αὐτὸν ἐπίσημον B 92 ὑποσχέσει E 93 ἐγένετο C γεγραμμένων: γραμ-
μάτων B: πεπραγμένων A 94 καὶ post διαναστάντες add. A τὸν Φ.
καθαιρήσουσιν B 95 ποιήσωσι E 95/1 τοῦ — μεγίστην: τῆς ἀνατολῆς
τοῦ δομεστικού τῶν σχολῶν μεγίστην A 2 δομεστικῶν V 3 εἶχον ἐκείνοι B
5 τὸν Φωκᾶν post ἄλκην add. A 6 αὐτοχειρῶς A 7 πρόσκλησιν B 8 δευ-
τέρᾳ AVMN: β' CE: δευτέρᾳ B ἔκτης V: 5' ACEMN: om. B 9 ἔφ CV: ἔφφ
ABFH: ἔφω EMN κεινημένων A 10 Τζιμισκῆ A

7. Καί εἰς μὲν λόγος φέρεται οὕτως, ἕτερος δέ, ὁ καὶ δοκῶν ἀληθέστερος, ὡς πολὺν ὥδινε χρόνον τὴν τῆς βασιλείας ἐπιθυμίαν, καὶ οὐ τοσοῦτον αὐτόν ὁ ταύτης ἔρωσ ἐξέφλεγεν, ὅσον ὁ τῆς βασιλίδος Θεοφανοῦς, ἐντυχόντα τε αὐτῇ, ὅτε τῇ βασιλευούσῃ διῆγε, καὶ πολλάκις πρὸς αὐτὴν
 15 ἐκπέμψαντα τὸν οἰκειότατον ὑπὲρ τὴν αὐτοῦ Μιχαήλ. τοῦτο γὰρ καταφωράσας ὁ Βρίγγας ὑπόπτως διέκειτο πρὸς αὐτόν, τῆς τοίνυν ἀναρρήσεως αὐτοῦ φημισθείσης ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῶν πραγμάτων ἐν ταραχῇ καθεστώτων, ὁ τὴν φροντίδα τῶν ὅλων ἀνεξωσμένος ἴωσθφ ἠγωνία καὶ διηπορεῖτο, ὁ τι καὶ δράσειεν, ὅτι μὴδὲ τοῖς πολίταις
 20 εὖνους ἦν διὰ τὸ δυσέντευκτον. κατελθόντος οὖν ἐν Χρυσοπόλει μετὰ παντὸς | τοῦ στρατοῦ Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ μετ' εὐφημιῶν, ἐβουλεύσατο ὁ Βρίγγας βασιλεῖα τινὰ προβαλέσθαι, διὰ τούτου οἰόμενος τὸν τόνον ἐκλύσαι τῆς ὁρμῆς τοῦ στρατοῦ. τέως δὲ τῆς ἀναρρήσεως, ὡς εἶπομεν, γενομένης τοῦ Φωκᾶ, Βάρδας μὲν ὁ τούτου πατήρ (ἔτυχε γὰρ ἐνδημιῶν
 25 τῇ βασιλίδι) ἰκέτης εἰσέρχεται πρὸς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, Λέων δὲ ὁ ἐκείνου ἀδελφός, καίπερ φυλαττόμενος ἀκριβῶς, λαθῶν ἀπέδρα καὶ τῶ οἰκίῳ ἠνώθη ὁμαίμονι. οὗ γενομένου παρεῖθη τὴν ψυχὴν καὶ ἐν πάσῃ ἀμηχανίᾳ κατέστη ὁ Βρίγγας. ἦν γὰρ καὶ ἀνεπιτήδειος ἐν καιροῖς
 30 δυσκόλοις ὄχλον κολακεῦσαι καὶ καταδημαγωγῆσαι πλῆθος. δεῖον γὰρ προσῆνεσι λόγοις καὶ θωπευτικοῖς τὴν τοῦ πλῆθους καταμαλάξαι ὁρμὴν, ὁ δὲ μᾶλλον καὶ ἐξετράχυνε καὶ ἠγρίωσε. πάντων γὰρ ἐν τῇ μεγάλῃ συντρεχόντων ἐκκλησίᾳ, αὐτὸς τὸ πλῆθος ἐκδειματῶν λόγους ἐπαφῆκεν ὑπερφάνους τε καὶ τραχεῖς, ἔγω', φήσας, 'καταπαύσω ὑμῶν τὴν
 35 ἰταμότητα καὶ ἀναισχυντίαν. ποιήσω γὰρ τὸν τοῦ νομίσματος ὠνούμενους σίτον ἀποφέρεισθαι ἐν τῷ κόλπῳ.' οὕτω παρήλθεν ὁλόκληρος

cap. 7: Zon. III, 497, 4—498, 15; Glyc. 568, 5—568, 11

ACEVBMN FH 11 οὗτος CE 13 αὐτόν ACEVBF: αὐτῷ MN ἐξέφλεγεν CEVMN: ἐξέφλεξεν A: κατέφλεγεν B ὁ alt.: ἡ V 14 τε: δὲ B πολλάκις: πολλά E 15 ὑπὲρ τὴν om. CE αὐτοῦ: αὐτῷ CE ταῦτο: τούτου E 16 ὑπόπτως E post αὐτόν i. m. tit. Βασιλεῖα Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ B 17 αὐτοῦ: τοῦ Φωκᾶ B φημισθείσης: μηνυθείσης B 18 ἀναξωσόμενος B 19 σοφροῦς post διηπορεῖτο add. CE 20 οὖν: δὲ A 21 στρατοῦ: στρατευμάτων B Νικηφόρου om. B 21—24 μετ' — Φωκᾶ om. CE 21 εὐφημίᾳ B 22/23 τὸν — στρατοῦ: τὴν ὁρμὴν τοῦ στρατοῦ ἐκλύσαι B 23 τῆς ὁρμῆς om. A 24 τούτου om. E ἔτυχε γὰρ: ἔτυχεν B 25 ἐν ante τῇ add. B εἰσέρχεται post ἐκκλ. B 26 ἐκείνου: τοῦ Νικηφόρου B 27 ἠνώθη ὁμαίμονι AVBMN: ἀδελφῷ ἠνώθη CE: ἠνωθῆναι τῷ ἀδελφῷ Zon. III, 497, 8 28 ὁ Βρίγγας post 27 ψυχὴν M 28 ἀμηχανίᾳ κατέστη ACENF: κατέστη ἀμηχανίᾳ VBM καὶ φόβῳ post ἀμηχ. add. CE 28/29 καιρῷ δυσκόλῳ B 29 πλῆθος καταδημαγ. B 30 λόγοις καὶ: φωναῖς καὶ λόγοις CE καταμαλάξαι ACEMN: μαλάξαι VB καὶ φορᾶν post ὁρμὴν add. CE 31 καὶ pr. om. AH ἐξετράχυνε CEVMN: ἐτράχυνε B: ἐξετράνωσε A 32 προστρεχόντων A ἀφῆκεν CE 33 ὑμῶν καταπαύσω B 34 καὶ ἀναισχυντίαν om. CEB 34/35 ποιήσω — κόλπῳ: ἀποφέρειν γὰρ ὑμῶς ἐν τῷ κόλπῳ ποιήσω τὸν τοῦ νομίσματος σίτον CE ὠνούμενους AVB: ὠνούμενον MN 35/36 ὁλόκληρος ἡμέρα AVBMN: ἡμέρα ὁλόκληρος E: ἡμέραν C

ἡμέρα, ἀφ' οὗ τοῦτο εἶρηκε (κυριακὴ γὰρ ἦν, ἐννάτην ἄγοντος τοῦ
 Αὐγουστού μηνός), καὶ τῇ ἑσπέρᾳ τῆς αὐτῆς ἡμέρας Βασίλειος ὁ Κων-
 σταντινίου τοῦ βασιλέως παρακοιμώμενος, δυσμενὴς καὶ ἔχθιστος ὢν τῷ
 Ἰωσήφ, τοῖς ἑαυτοῦ φίλοις καὶ συγγενέσι τοὺς οἰκίους μίξας θεράποντας
 40 κατὰ πολλὰ μέρη τῆς πόλεως πέμπομεν εἰς τοὺς οἴκους τῶν ἀντιπρα-
 τόντων αὐτῶ. καὶ ἀπὸ πρώτης ὥρας τῆς δευτέρας ἡμέρας μέχρις ἑκτῆς
 κατέστρεψαν καὶ ἐξηδάφισαν οἰκίας πλείστας τῶν πολιτῶν, ὧν ἐπιση-
 μοτέρα ἦν ἡ τοῦ Ἰωσήφ. οὐ γὰρ μόνον τῶν ἀντιβιβάνειν δοκούντων
 45 ὧν οὐκ ἀριθμητὸν τὸ πλῆθος, οἰκία κατασκάφησαν. ᾧ γὰρ ποτε
 διαφορὰ μετὰ τινος ἦν, πλῆθος ἀτάκτων μεθ' ἑαυτοῦ ἐπαγόμενος,
 μηδενὸς κωλύοντος, τοῦτον ἠφάνιζε. πολλοὶ δ' ἐν τῇ τοιαύτῃ ἀταξίᾳ
 καὶ ἀνθρωποὶ ἐφονεύθησαν. ταῦτα δὲ ποιοῦντες ἐν τε ταῖς πλατείαις τῆς
 πόλεως λεωφόροις ἐν τε ταῖς ἀγοραῖς ἐν τε τοῖς στενωποῖς Νικηφόρον
 50 ἀνεμφήμιον καλλίνικον. τοῦτο τὸ ἔργον ἐξάγει μὲν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας
 Βάρδαν τὸν πατέρα τοῦ Φωκά, φυγάδα οἰκτρὸν καὶ ὄσον οὐδέπω τὸν
 κίνδυνον ἐκδεχόμενον, Ἰωσήφ τε τὸν παρακοιμώμενον, τὸν πρὸ τοῦ
 μεγάλα φυσῶντα καὶ ἐπαιρόμενον, εἰς αὐτὴν ἀντείσταγι ἰκέτην ἐλεεινὸν
 καὶ τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν ἀμφίβωλον ἔχοντα. οἱ δὲ περὶ τὸν παρακοιμώ-
 55 μενον Βασίλειον τριῆρις καταρτίσαντες καὶ τὸν βασιλικὸν εἰληφότες
 δρόμωνα μετὰ παντὸς τοῦ στόλου περαιοῦνται ἐν Χρυσόπολει, καὶ τὸν
 Νικηφόρον ἐκεῖθεν ἀναλαβόμενοι ἄγουσιν εἰς τὸ Ἔβδονον, αὐτόθεν τε αὐτοὶ
 τε καὶ πᾶς ὁ δῆμος τῆς πόλεως μετ' εὐφημιῶν καὶ κρότων καὶ σαλπύγγων
 καὶ κυμβάλων δημοσίας γενομένης προόδου | διὰ τῆς Χρυσῆς πόρτης

36/37 a. 963   57 die 14. mens. Aug. a. 963

ACEVBMN FH 36 εἶρηται CE ἄγοντος CEB: ἄγουσα AVMNH 37 καί:
 ἐν B αὐτῆς ἡμέρας: ἡμέρας ταύτης CE 37/38 Κωνσταντινίου — παρακοι-
 μώμενος ACEVB: τοῦ βασιλέως Κωνσταντινίου παρακοιμώμενος MN 38 τοῦ om. A
 καὶ ἔχθιστος om. CE 39 συμμίξας A 40 πέμπομε ante μέρη CE οἴκους:
 οἰκίους A 41 β' CE ἡμέρας om. M γ' C 42 ἐξεδάφησαν BMN ἐπι-
 σημοτάτη E 43 μόνων CEV 44 ἐφανῶν — ἀνδρῶν: πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ
 ἐμφανῶν CE 45 ἦν post ἀριθμητῶν add. A κατασκάφησαν ACEMNH: κατε-
 στράφησαν VB κατασκάφησαν οἰκία CE 47 δὲ E ἀταξίᾳ AVMN: στάσει
 CEB 48 καί — ἐφονεύθησαν: ἐφονεύθησαν καὶ (καὶ om. E) ἀνθρωποὶ CE 49 καί
 post πόλεως add. B λεωφόροις om. A 50 καλλίν. ἀνευφ. CE βασιλέα post
 καλλίν. add. B μεγάλης om. CEB 51 Φωκά: Νικηφόρον B φυγάδα:
 Βάρδαν A ὄντα post φυγάδα add. B οὐδέπω: οὕτω B τὸν alt. ACEVBF:
 om. MN 52 Ἰωσήφ τε AVMN: Ἰωσήφ δὲ B: τὸν δὲ Ἰωσήφ CE τὸν παρακοιμώ-
 μενον om. CE τὸν alt.: τὸ V 52/53 τὸν alt. — ἐπαιρόμενον om. A 53 μεγάλα:
 μέγα B φυσῶντα μεγάλα CE αὐτὴν: αὐτὸν B 54 καί — ἔχοντα: καὶ ἀμφίβ-
 ῶν. τὴν ἑαυτοῦ σωτ. CE 55/56 Βασίλειον — μετὰ: Βασ. εἰληφ. τὸν βασ. δρόμ. καὶ
 τριῆρ. καταρτ. μετὰ CE 55 καταρτίσαντες: κατασκευάσαντες A 56 στόλου:
 στρατοῦ CE 56/57 καί — ἄγουσιν: καὶ ἀναλαβ. ἐκείθεν τὸν Νικ. ἄγουσιν CE
 58 τε om. ACEBH εὐφημίας E καὶ σαλπύγγων: σαλπύγγων τε καὶ B

80 εισάγουσιν εἰς τὴν βασιλίδα. γενόμενοι δὲ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Πολύευκτον παρεσκεύασαν τὸν πατριάρχην καὶ τῷ βασιλικῷ αὐτὸν ταινιώσαι διαδήματι. στέφει οὖν τοῦτον ὁ Πολύευκτος ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἡμέρα δὲ ἦν κυριακή, ἑξκαιδεκάτην τοῦ Αὐγούστου μηνὸς ἄγοντος, τῆς ἑκτῆς Ἰνδικτιῶνος.

63 die 16. mens Aug. a. 963

ACEVBMN F 60 εισάγουσιν: εἰσφέρουσιν CE post βασιλίδα i. m. tit.
 Βασιλεία Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ E δέ: οὖν A ἐκκλησίᾳ om. C 61 παρ-
 εσκεύασαν: παρεκάλουν E τὸν πατριάρχην καὶ om. CE καὶ om. B ταινιώσαι
 αὐτὸν B 62 διαδήματι: στέφει, post 61 βασιλικῷ, CE post διαδήματι tit.
 Βασιλεία Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ, ἔτη ξξ καὶ μῆνας δ' A 62/63 στέφει—ἐκκλησίας:
 ὁ γοῦν Πολ. τοῦτον ἐν τῷ ἄμβ. τῆς μεγ. ἐκκλ. στέφει CE 62 τοῦ θεοῦ ACEVBF:
 om. MN 63 ις ACE τοῦ om. M 64 ζ ACEB

1. Ἀποστείλας δὲ τὸν μοναχὸν καὶ σύγκελλον Ἀντώνιον τὸν Στου-
δίτην τὴν Θεοφανῶ τῶν βασιλείων καταβιβάζει καὶ εἰς τὰ παλάτια τοῦ
Πετρίου ἐκπέμπει. μετ' ὀλίγον δὲ ἐξόριστον τίθησιν ἐν Παφλαγονίᾳ καὶ
τὸν παρακοιμώμενον Ἰωσήφ καὶ αὐθις μετ' οὐ πολὺν χρόνον μεταβιβάζει
70 ἐν τινι μοναστηρίῳ λεγομένῳ τοῦ Ἀσηκρήτις, ἐν τοῖς Πυθίοις. ὃς ἐπὶ δύο
ἔτους ἐκέισε ἐνδιατρίψας ἐνιαυτούς ἀπεβίω. χειροτονεῖ δὲ καὶ Βάρδα τὸν
ἑαυτοῦ πατέρα καίσαρα.

2. Τῇ δὲ εἰκάδι τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τὸ προσωπεῖον καὶ τὴν
σκηνὴν ἀποθέμενος ἄγεται νόμιμον γαμετὴν τὴν Θεοφανῶ. τότε δὲ καὶ
75 κρεῶν ἀπεπέυσαστο, πρῶτον ἀπεχόμενος κρεωδαισίας, ἕξ ὄτου Βάρδας
ὁ ἐκ τῆς προτέρας αὐτοῦ γυναικὸς ἀποτεχθεὶς αὐτῷ υἱός, ἱππαζόμενος
ἐν τῷ πεδίῳ καὶ τῷ οἰκείῳ προσπαίζων ἀνεπιῶ τῷ Πλεύσῃ, μετὰ δόρατος
βληθεὶς ἀκουσίως τέθηκε. τοῦτο δὲ εἴτε ἐγκρατευόμενος ἐποίησε, εἴτε καὶ
λαθεῖν τοὺς κρατοῦντας ὑποκρινόμενος, μόνος ἂν εἰδείη μετὰ θεὸν ἐκεῖνος.
80 τοῦ γάμου δὲ τελεσθέντος ἐν τῇ κατὰ τὸ παλάτιον Νέᾳ ἐκκλησίᾳ, ἐπειπερ
ἔμελλεν εἰσοδος ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ γενέσθαι, τῆς χειρὸς κατέχων αὐτὸν
ὁ Πολύευκτος καὶ ταῖς ἱεραῖς ἐγγύσις κιγκλίσιν, εἰσεισι μὲν ἐκεῖνος εἰς τὰ
ἄδυτα, ἐκείνους δ' ἐξώθησεν ὀπισθεν, ἐπειπὼν μὴ πρότερον συγχωρη-

73 a. 963

cap. 1: Zon. III, 498, 16—499, 3; Glyc. 568, 11—568, 13 cap. 2: Zon. III,
499, 3—500, 15; Glyc. 568, 13—569, 16

ACEVBMN FH 65 Ὁ Φ. V: om. ACEBMN 66 Στουδίτην: Στουδίου Μ
67 τὴν — βασιλείων AVBF: τῶν βασ. τὴν Θ. CEMN καταβιβάζει ante τὴν CE
67/68 καὶ — ἐκπέμπει om. CE 67 τὰ παλάτια VBMMF: τὸ παλάτιον AH 68 δ' E
68/69 τίθησιν — Ἰωσήφ: τίθησι καὶ τὸν παρακ. Ἰ. ἐν Παφλ. CE 68 καὶ om. B
69 πολὺν: πολὺ A 70 Ἀσηκρήτες C ἐν τοῖς om. A ὃς: ὦ B 70/71 ὃς — ἐν-
αυτούς: ὃς ἐκέισε ἐνδ. ἐφ' ἔθλους δύο ἐν. CE 71 ἐκέισε om. B Βάρδα B 73 εἰκάδι
VMN: εἰκοστῇ B: κ' ACE 74 ἄγεται — Θεοφανῶ: ἄγ. τὴν Θ. νόμ. γαμ. CE τὴν
om. B 75 κρεωδαισίας om. CE ἕξ: ἀφ' CE 76 γυναικὸς VBMMN: γαμετῆς ACE
Glyc. 568, 17 77 καὶ τῷ οἰκείῳ om. CE τῷ alt. om. CE Πλεύση AVMN Zon.
III, 499, 6 Glyc. 568, 18: Πλεύσει B: Πλεύσῃ C: Πλάστῃ E 78 βληθεὶς: πληγθεὶς CE
ἀκουσίως: ἐφρονεῦθη καὶ CE ἐποῖετο E 78/79 ἐποίησε — ὑποκρινόμενος om. A
78 καὶ om. E 78/79 καὶ λαθεῖν: διὰ τὸ λαθεῖν B 79 μόνος — ἐκεῖνος:
θεὸς ἂν εἰδείη CE 80 δὲ om. B τελεσθέντος — ἐκκλησίᾳ: τελ. ἐν τῇ Νέᾳ
ἐκκλησίᾳ τῇ ἀμφὶ τὸ παλ. CE 81 ἤμελλεν A εἰσοδος — γενέσθαι: ἐν τῷ θυσ.
εἰσ. γεν. B αὐτὸν om. A 82 ἐκεῖνος AVBMN Glyc. 569, 2: αὐτός C: om. E
82/83 τὸ ἄδυτον C 83 ἐκείνους: τὸν δὲ Φωκᾶν CE Glyc. 569, 2 ὀπισθεν om. VB
εἰπὼν B συγχωρηθῆναι CE

θήσασθαι αὐτὸν εἰς τὸ θυσιαστήριον εἰσελθεῖν, πρὶν ἂν δέξηται ἐπιτίμια
 85 δευτερογαμιούτων. ἔλυψεν δὲ ἐν τούτῳ τὸν Νικηφόρον, καὶ οὐ διέλιπεν
 ἔγκωτῶν αὐτῷ μέχρι τῆς τελευταίας. διεδέδοτο δὲ καὶ λόγος ἀπανταχοῦ, ὅς
 οὐ μικρῶς διετάραξε τὴν ἐκκλησίαν, ὅτιπερ ὁ Νικηφόρος ἀπὸ τοῦ ἁγίου
 βαπτίσματος ἀνάδοχος ἐγένετο τῶν τῆς Θεοφανοῦς ἐνὸς παιδῶν. ταύτην
 90 δὲ τὴν φήμην ὡς εὐλογον ἀφορμὴν δεξάμενος ὁ Πολυεύκτος, ἢ χωρισθῆναι
 αὐτὸν τῆς γυναικὸς ἀπεμάχετο κατὰ τὸν κανόνα, ἢ τῆς ἐκκλησίας
 ἀναχωρεῖν. ὃ δὴ καὶ πεποιήκε, τῆς Θεοφανοῦς ἐξεχόμενος. συγκαλεσά-
 μενος δὲ τοὺς ἐνδημοῦντας ἐπισκόπους ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς τῆς συγκλή-
 του λογάδας, σκέψιν περὶ τούτου προέβητο. πάντες δὲ οὗτοι τοῦ Κοπρω-
 νύμου εἶναι τὸν νόμον ἔλεγον, καὶ δέον αὐτὸν μὴ φυλάττεσθαι ἔκρινον.
 95 τοῦτ' ἄρα καὶ λίβελλον ἀφέσεως ὑπογράψαντες τούτῳ ἐπιδεδώκανσι.
 ἔτι δ' ἀναβαλλόμενον τὸν Πολυεύκτον κοινωῆσαι τῷ βασιλεῖ ὁ καίσαρ
 ἐπιηροφόρησεν, ὡς οὐκ ἀνάδοχος γέγονεν. ἀλλὰ καὶ Στυλιανὸς ὁ
 πρωτοπαπᾶς τοῦ μεγάλου παλατίου, ἐξ οὗ πρώτου ἔλεγτο ἢ τοιαύτη
 φήμη διαδραμεῖν, ἐνώπιον ἑλθὼν τῆς συνόδου καὶ τῆς συγκλήτου |
 5 ἐξωμόσατο μήτ' ἰδεῖν, μήτε πρὸς τινὰ ἀνειπεῖν, ὡς ἄρα Βάρδας ἢ
 Νικηφόρος ἀνάδοχος γένοιτο. ὁ δὲ Πολυεύκτος καίπερ φανερῶς ἐπιη-
 κοῦντα εἰδὼς τὸν Στυλιανόν, τὸ τῆς συντεκνίας συγκεχώρηκεν ἔγκλημα,
 καὶ ὁ πάλαι ἐνιστάμενος δευτερογαμίας ἐπιτίμια ἐπιθεῖναι καὶ τὸ μέγα
 τοῦτο παρήκεν ἀμάρτημα.

- 10 3. Νικηφόρος δὲ τῷ πρώτῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπει ἐκπέμπει κατὰ
 τῶν ἐν Σικελίᾳ Σαρακηνῶν τὸν πατρικίον Μανουὴλ καὶ νόθον υἱὸν τοῦ
 πατραδέλφου αὐτοῦ Λέοντος, τοῦ χρηματίσαντος δομestτικού τῶν σχο-
 λῶν καὶ ἐπὶ Ῥωμανοῦ τοῦ γέροντος τυφλωθέντος, στρατὸν αὐτῷ δούς

cap. 3: Zon. III, 500, 16—501, 3

ACEVBMN FH 84 αὐτὸν: αὐτῷ B ἐπιτίμιον B 85 ἔλυψεν—Νικη-
 φόρον: ἔλυψεν (ἔλυπει E) δὲ τὸν Νικ. ἐν τούτῳ CE δ' BM ἐν: οὐν B διέλιπεν:
 διέλειπεν E 86 διεδέδοτο B διεδέδοτο — λόγος: καὶ λόγος δὲ ἐφοῖτα CE
 87/88 ἀπὸ — βαπτίσματος om. CE 88/89 ταύτην—ἀφορμὴν: ταύτης δὲ τῆς φήμης
 ὡς εὐλόγου ἀφορμῆς AB 89 δεξάμενος CEV: δραξάμενος ABMNF 90 ἀπὸ
 ante τῆς add. B ἀπεμάχετο τῆς γυν. A τῆς ἐκκλησίας dittogr. post κανόνα
 add. M 92 ἐπισκόπους om. M ἐν om. V ἐν τῇ πόλει om. B 94 μὴ
 φυλάττεσθαι: ἐπιφυλάττεσθαι B ἔκρινον ACEMN: ἔκριναν VB 95 τοῦτ' VMN:
 ταῦτ' CEB Glyc. 569, 17: τῷ τοι A 1 ἀναβαλλόμενου τοῦ Πολυεύκτου A
 2/3 ὁ — παλατίου: ὁ τοῦ μεγ. παλ. πρωτοπ. B 3 πρώτῳ C 4 διαδραμῶν B
 ἐνώπιον — συνόδου dittogr. A τῆς συγκλήτου καὶ τῆς συνόδου M 5 τινὰ
 ACEVBF: τινὰ MN Βάρδας ἢ: ὁ Βάρδας A 6 ὁ ante Νικηφ. add. B
 γένοιτο: ἐγένετο B ἐνορκουῖντα A 8 ἐνιστάμενος: ἐπιστάμενος C δευτερο-
 γαμίας: δευτέρῳ γάμῳ A ἐπιτίμιον A 10 Νικηφόρος δὲ: Ὁ Νικηφ. B
 αὐτοῦ βασιλείας CEVBNF: βασιλείας αὐτοῦ AM 11 ἐν Σικελίᾳ: Σικελίας B
 12 Λέοντος post 11 υἱὸν B

καὶ στόλον ἀξιόμαχον. ἀδοξίαν γὰρ ἐδόκει προστρίβεσθαι ἑαυτῷ, εἰ
15 τούτου κρατοῦντος ἢ Ῥωμαίων βασιλεία δασμοφορεῖ τοῖς Σαρακηνοῖς.

4. Ἄλλ' ἀναγκαῖον εἶπεν ἐπιδραμόντας, τίς ἢ πρὸς τοὺς Σαρακη-
νοὺς δασμοφορία, καὶ ὅθεν εἴληφε τὴν ἀρχήν. τῆς πόλεως γὰρ τῶν
Συρακουσῶν ὑπὸ τῶν ἐν Ἀφρικῇ Σαρακηνῶν ἀλούσης ἐπὶ τῶν χρόνων
Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα, καὶ τὴν ὄλην συνέβη νῆσον ὑπ' αὐτῶν
20 κατασχεθῆναι καὶ τὰς αὐτῆς πόλεις κατασκαφῆναι, τῆς Πανόρου μόντης
περιποιοῦθαι, ἐξ ἧς ὡς ἐκ τινος ὀρητηρίου ὀρμώμενοι οἱ Ἄγαρῆνοι
τὴν ἀντιπέραθεν γῆν ἐπεκτήσαντο. ἐκεῖθεν τε διαπορθμεύομενοι τὰς
νῆσους ἐδήουν ἄχρι Πελοποννήσου, καὶ ὅσον οὕτως προσδόκιμοι παρα-
στήσεσθαι ἦσαν. ἀιμαχῶν οὖν ὁ βασιλεὺς Βασιλείου, καὶ ἀξίον ὑπῆρξεν
25 ἀναζητῶν τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας, τὸν πατρίκιον ἔκρινε | Νικηφόρον
καὶ δομέστικον τῶν σχολῶν, ἐπωνυμίαν τοῦ Φωκᾶ φέροντα, ἀπὸ τινος
τῶν προγόνων αὐτοῦ ἀριστεύσαντος. πάππος ὁ Νικηφόρος ἦν τοῦ
βασιλέως Νικηφόρου, ἀνὴρ γενναῖος καὶ συνετός, τὰ πρὸς θεὸν εὐσεβῆς
καὶ πρὸς ἀνθρώπους δίκαιος. οὗτος μετὰ τινος στρατοῦ εἰς Ἰταλίαν
30 περαιωθείς ἐντὸς ὀλίγου τῆς Ἰταλίας ἀπήλασε τοὺς Σαρακηνοὺς καὶ ἐν
Σικελίᾳ ἠσυχάζειν ἠνάγκασε. τούτου τοῦ ἀνδρὸς καὶ ναὸν λέγεται δομή-
σασθαι τοὺς Ἰταλοὺς εἰς μνήμην ἀληστον τῆς αὐτοῦ ἀρετῆς, οὐ διὰ τὴν
ἐλευθερίαν μόνην, ἀλλὰ καὶ δι' ἕτερον ἔργον ἀξιαφῆγτον. οἱ γὰρ
Ῥωμαῖοι ἐν τῷ μέλλειν οἶκαδε ὑποστρέφειν μετὰ τοῦ σφῶν στρατηγοῦ
35 πολλοὺς τῶν Ἰταλῶν κατασχόντες ἔσπευδον δούλους εἰς τὴν περαιν
διαβιβάζειν. οὐ γνωσθέντος μηδὲν ὅλως εἰπῶν ὁ Νικηφόρος, μηδ'
ὑπόνοιάν τινα δεδωκῶς πρὸ τοῦ ἐν Βρεντησίῳ γενέσθαι (ἐκεῖθεν γὰρ

18/19 a. 878 25 a. 885 seqq.

ACEVBMN FH 14 ἀδοξία E ἑαυτῷ: αὐτῷ B 15 τούτου: τοῦ A
18 Συρακουσῶν: Σικελῶν B 19 νῆσον συνέβη M ὑπ' αὐτῶν ACEVBF: om. MN
20 αὐτῆς om. M 22 γῆν om. VB ἐπεκτήσαντο A.E.V.N.: ἐκτήσαντο C: ὑπ-
εκτήσαντο M τε: δὲ A διαπορθμεύομενον B 23 ἦν post Πελοπ. add. B
προσδόκιμον A παραστήσασθαι A 24 οὖν: δὲ A 25 ἀναζητῶν post τοι-
αύτης VB ἔκρινε dittogr. ante Νικηφ. add. A Νικηφ. ἔκρινε CE Νικηφ. om. B
27 καί: τὸν CE ἐπωνυμίαν — φέροντα: ἐπων, φέρ. (φέροντος E) τοῦ Φωκᾶ CE
27 ἀριστεύματος B πάππος dittogr. A ἦν: ἐτύγχανεν, post 28 Νικηφ. B 28 τε
post θεόν add. AMNH 29 καί: τὰ B τὰ ante πρὸς add. CE οὗτος: οὗτινος C
τινος om. B Ἰταλίαν: Σικελίαν A 30 ὀλίγου: ὀλίγοις B τῆς — Σαρακηνοῦς:
τοὺς Σαρ. τῆς ἴτ. ἀπὴλ. CE Ἰταλίας: Σικελίας A 31 ἠνάγκαζε A 32 τῆς —
ἀρετῆς: τῆς ἀρετῆς ἐκείνου CE 33 μόνον BM διὰ B ἀξιαφῆγτον CEV.MN:
ἀξιοφῆγτον A: ἀξιοφῆγτον B 35 πολλοὺς — κατασχόντες: πολλοὺς κατασχ.
τῶν ἴτ. CE περαιν: πατρώαν A 36 διαβιβάζειν A οὐ — Νικηφόρος:
ὁ γούν Νικηφ. τοῦτο γνοῦς μηδὲν ὅλως εἰπῶν CE αὐτῷ post γνωσθ. add. B
ὄλως: ἄλλως B 36 μηδ' ACEVBF: μηδὲ MN 37 Βρεντησίῳ VBMN: Βρον-
τησίῳ A: Βρεντεσίῳ CE ἐκεῖθεν: ἐκεῖσε CE ἐκεῖθεν γὰρ: καὶ γὰρ ἐκεῖθεν B

ἔμελλον πρὸς τὴν Ἰλλυρίδα διαπερᾶν), ὡς ἐκέισε ἐγένοντο, αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ἕκαστον τῶν στρατιωτῶν ἐμβιβάζων τοῖς πλοίοις περᾶν παρεσκεύασε καὶ οὕτως τοὺς ἐγχωρίους εἰσσε τὴν ἑαυτῶν χώρῃν ἀδεῶς κατοικεῖν. διετέλεσεν οὖν εἰρηνεύουσα ἡ Ἰταλία μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Πορφυρογεννήτου Κωνσταντίνου καὶ τῆς αὐτοῦ μητρὸς. ἐπ' ἐκείνων δὲ πάλιν κινήθentes οἱ Σαρακηνοὶ μηδενὸς κωλύοντος τὴν Ἰταλίαν κατέτρεχον. συνιδόντες οὖν οἱ κρατοῦντες, ὡς οὐχ οἰοί τε εἰσι πρὸς τε τοὺς

40 45 ἑφ' ὧν Σαρακηνοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἐσπερίους ἀντέχειν, ἤδη καὶ τῶν Βουλγάρων τὰς | σπονδὰς λευκότων, στείσαισθαί ἐγνώκεισαν μετὰ τῶν ἐν Σικελίᾳ Σαρακηνῶν. ἐγένοντο οὖν σύμφωνα δι' Εὐσταθίου στρατηγοῦ Καλαβρίας, ἐνὸς ὄντος τῶν βασιλικῶν θαλαμηπόλων, ἐφ' ᾧ δασμὸν ἐτήσιον δίδοσθαί τοῖς Σαρακηνοῖς χρυσίου χιλιάδας δύο ἐπὶ εἴκοσι.

50 5. Γενομένων δὲ τῶν σπονδῶν Ἰωάννην πατρίκιον τὸν ἐπίκλην Μουζάλωνα στρατηγὸν τῆς Καλαβρίας προὔβαλλοντο, ὃς φορτικῶς κατάρχων τῶν ἐγχωρίων ὑπ' αὐτῶν ἀπεσφάγη, προσχωρησάντων τᾷ ῥηγί Λογγιβαρδίας Δανδούλφω, Ῥωμανοῦ τοῦ γέροντος ἄρτι τὰ σκῆπτρα κατέχοντος Ῥωμαίων. ὑφ' οὗ συμφέρον ἐνομίσθη στρατιώτας

55 πεμφθῆναι μετὰ νεῶν, τὸ ἀπορραγῆν τῆς ὀλόττης μέρος ἐπανασῶσαισθαί. προεπέμφθη δὲ Κοσμάς πατρίκιος ὁ Θεσσαλονικεὺς, γινώριμος ὢν τᾷ Δανδούλφω. καὶ περαιωθεὶς οὗτος εἰς Ἰταλίαν καὶ τᾷ Δανδούλφω συμμίξας παρήνει ἀποσχέσθαι τῆς χώρας Ῥωμαίων καὶ τᾷ βασιλεῖ συμφιλιωθῆναι καὶ ἀντὶ πολεμίου φίλον αὐτὸν ποιῆσαι καὶ σύμμαχον.

60 ἀπαναινομένους δὲ τούτου τὸ πρῶτον, ὁ Κοσμάς ἀνὴρ φρόνιμος ὢν καὶ συνετός· ἔμοι μὲν', εἶπε πρὸς τὸν Δανδούλφον, ἡρέος ἦν τὰ σωτήρια

47 a. 917 57 a. 921?

ACEVBMN FH 39 ἕκαστον — στρατιωτῶν: τῶν στρατιωτῶν (στρατῶν C) ἕκαστον CE περᾶν B παρεσκεύασε ACB: παρεσκεύαζε EVMNF 40 ἑαυτῶν: οἰκείαν B 41 τῶν χρόνων om. A 43 κινήθεντων E 44 συνιδόντες ACEVBM: συνειδότες B: συνειδόντες N 45 καὶ pr. om. A 46 λευκότων CEBMN: λευκότες A: καταλελοικότων V μετὰ dittogr. A 47 ἐγένετο B συμφωνία B διὰ A Εὐσταθείαν C τοῦ ante στρατηγοῦ add. ACEH 48 τοῦ ante Καλαβρίας add. N 49 χρυσοῦ B χρυσοῦ — εἴκοσι: εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας (χιλ. dittogr. C) χρυσοῦ CE δύο om. B κβ' A 50 τὸν: τὸ B ἐπίκλην om. A 51 Μουζάλωνα ACEVBF: Μουζάλωνα MN τῆς om. CE προὔβαλλοντο AVB: προὔβλλοντο EMN: προὔβλλονται C: προὔβαλλετο B: προβάλλονται F 53 ῥηγί: δουκι CE Δανδούλφω AMN: Λανδούλφω CE: Πανδούλφω VB δὲ post Ῥωμανοῦ add. M 54 Ῥωμαίων κατέχοντος B 55 ἐκπεμφθῆναι μετὰ νηῶν CE τῆς om. A 56 προεπέμφθη AE δὲ om. AB ὁ om. A 57 Δανδούλφω CVMN: Δαλδούλφω A: Λανδούλφω E: Πανδούλφω B ἐν Ἰταλίᾳ CE Δανδούλφω CVMN: Δαλδούλφω A: Λανδούλφω E: Πανδούλφω B 58 τῆς χώρας ἀπέχεσθαι B 60 τούτου ACEVBF: τοῦτο MN ὢν om. B 61 εἶπε ACEMN: ἔφη VB Δανδούλφον AVMN: Δαλδούλφον C: Λανδούλφον E: Πανδούλφον B

συμβουλευσαι τῷ φίλῳ. εἰ δὲ αὐτὸς πεισθῆναι μοι οὐ θέλεις τὰ λυσι-
 τελῆ συμβουλευόντι, τότε γνώση τῆς ἀληθείας διαμαρτήσας κατὰ πολὺ,
 65 ὅταν σεαυτὸν τε καὶ τὸ ἔθνος ἅπαν μεγίστοις ὑποβαλῶν κινδύνοις ἅπα-
 δυναστείαν.' συνεῖς οὖν ὁ Δαυδοῦλφος τὰ | δέοντα συμβουλευεῖν τὸν
 πατρικίον, ἐδέξατο τὴν παραίνεσιν καὶ ἐσπέισατο, νουθετήσας καὶ
 τοὺς ἀρχοντας τῶν ἀποστάντων θεμάτων τῇ προτέρᾳ προσδρομῆν
 ἀρχῇ καὶ τὸν σφῶν ἐπιγνώνας βασιλέα, ὧν πεισθέντων εἰρήνη βαθεῖα
 70 πάλιν κατεῖχε τὰ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Λογγιβαρδίᾳ πράγματα.

6. Ὁ δὲ τῶν Βουλγάρων ἀρχηγὸς Συμεὼν πολλὰ κατὰ Ῥωμαίων
 στήσας τρόπαια καὶ φρονηματισθεὶς ἐπὶ τούτοις καὶ τὴν Ῥωμαίων ὠνει-
 ροπόλει βασιλείαν. τοῖνυν πρὸς Φατλοῦν τὸν δυνάστην τῶν Ἄφρων
 ἐκπέμψας προερέπετο στόλον κατὰ τῆς βασιλίδος ἀναγαγεῖν, ὑπ-
 75 ισχνεῖτο δὲ καὶ αὐτὸς διὰ Θράκης ἔλθειν βαρὺν στρατὸν ἐπιγόμενος, καὶ
 γενομένων ὑφ' ἐν τῶν στρατευμάτων διὰ τε γῆς καὶ θαλάσσης ἐκπολιορ-
 κῆσαι τὴν βασιλεύουσαν, καὶ τὸν ταύτης πλοῦτον ἐπ' ἴσης διανείμα-
 σθαι, καὶ αὐτὸν μὲν ἐπ' οἴκου ὑπονοστήσαι, τοῦτον δὲ τῇ Κωνσταντι-
 80 νοπόλει καταλιπεῖν. ἔλαθον οὖν οἱ Βούλγαροι πρὸς τὴν Ἀφρικὴν
 ἀποπλεύσαντες, καὶ δόξαντος τοῦ Συμεὼν ὠφέλιμα παραινεῖν εἰλήφασί
 τινας Σαρακηνοὺς ἔλλογιμοὺς, ὥστε ἐμπεδῶσαι τὰ δεδομένα. ἐν τῷ
 ὑποστρέφειν δὲ περιπίπτουσι τοῖς Καλαβροῖς καὶ πρὸς τὸ Βυζάντιον
 ἀναπέμπονται μετὰ τῶν Σαρακηνῶν. οὐς ἰδὼν ὁ βασιλεὺς (Ῥωμανὸς
 δὲ ἦν ὁ γέρων) καὶ τὴν κοινοπραγίαν μαθὼν ἀκριβῶς, καὶ ὡς, εἰ τοῦτο
 85 γένηται, κατανοήσας οὐ μικραῖς φροντίσιν ὑποπεσεῖται, δεῖν φήθη μεγα-
 λοφροσύνη καὶ εὐεργεσίᾳ τοὺς Σαρακηνοὺς ἀναχαιτίσαι τῆς παρούσης
 ὁρμῆς. τοὺς μὲν οὖν | Βουλγάρους ἔθετο ἐν φυλακῇ, δώροις δὲ τοὺς
 Σαρακηνοὺς ἀδροῖς φιλοτιμησάμενος, ἔτι δὲ καὶ ξένια τῷ αὐτῶν ἐκπέμ-
 ψας δεσπότη πολῦτιμα, ἀπαθεῖς κακῶν ἐξαπέστειλε, φράζειν εἰπῶν τῷ
 90 κυρίῳ αὐτῶν, ὡς οὕτως ἀμείβειν οἶδασιν οἱ βασιλεῖς Ῥωμαίων τοὺς
 ἑαυτῶν πολεμίους. ἀπελογίσαστο δὲ καὶ περὶ τῆς ἐτησίου δασμοφορίας,

79/80 a. circiter 923

ACEVBMN H 62 δ' AVB πεισθῆναι — θέλεις AVMN: οὐ πεισθῆναι μοι θέλεις
 CE: οὐ θέλεις πεισθῆναι μοι B 64 ὅταν: ὅτε E τε om. BMH τοῖς ante
 μεγίστοις add. VB 65 ἀντιτάττεσθαι AVMN: ἀντιτάσσεσθαι CE: ἀντιπαρα-
 τάσασθαι B 66 Δαυδοῦλφος ACVMN: Λαυδοῦλφος E: Πανδοῦλφος B αὐτῷ post
 συμβουλ. add. B 69 τὸν: τῶν ABM 73 Φατλοῦν ACBMN: Φατλοῦμ E: Φατλὸν V
 τῶν: τὸν E 74 ἀγαγεῖν A 75 πολὺν καὶ post ἔλθειν add. A 76 θαλάττης VB
 76/77 ἐκπολιορκῆσαι — βασιλεύουσαν: καὶ πολιορκῆσε τὴν βασιλίδαν B 77 διανεί-
 μασθαι ἐπ' ἴσης A 78 δέ: δ' ἐν B 81 ἔλλογ. Σαρακ. M δεδογμένα: δεδομένα E
 82 ἀποστρέφειν E 83 ἀποπέμπονται CE 84 ὡς — τοῦτο: εἰς τοῦτο A 85 φροντίσι
 περιπεσεῖται M 88 τῷ: τῶν A αὐτῶν: αὐτῷ M 88 ἐκπέμψας: πέμψας, post ξένια, B
 90 ἀμείβειν: ἀμῆνειν B 91 ἑαυτῶν: αὐτῶν A τοῦ ἐτησίου δασμοφορίου A

ὡς οὐκ ἀναβολῇ τούτου καὶ ὑπερθέσει ὑστέρησεν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπι-
 κρατοῦσαν τηρικαῦτα κατὰ τὸν τόπον ταραχὴν. ἐπαναδραμιόντων
 οὖν πρὸς τὸν οἰκείον δυνάστην τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ἅ τε πάθοιεν πρὸς
 95 τοῦ βασιλέως διηγησαμένων καὶ τὰς εἰς αὐτοὺς φιλοφροσύνας ἐξιμη-
 σάντων, ἀποδεδωκότων δὲ καὶ ἄπερ ἐπήγοντο πρὸς ἐκείνον δῶρα, ἥσθεῖς
 ὁ Φατλοῦμ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἤκουσε, τῶν τε ὀφειλομένων αὐτῷ φόρων τὰ
 ἡμισὴ Ῥωμαίοις ἐχαρίσατο καὶ ἀπὸ τῶν εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδων τὰς
 5 ἑνδεκά ἐκκέκοφεν. ἐδίδοντο οὖν ἐξ ἐκείνου μέχρι τῆς τοῦ Νικηφόρου ἀναρ-
 ρήσεως τοῖς Σαρακηνοῖς ταῦτα. ἀλλὰ σωφρονούντων μὲν ἀρχόντων
 καὶ δικαίων τῆς χώρας τυγχανούσης, αὐτοὶ τε οἱ ἀρχόμενοι ἀλυπτον
 ἦγον ζωὴν, καὶ ὁ δασμὸς ἀπεδίδοτο τοῖς Σαρακηνοῖς ἀπραγμῶνας·
 ὀπηνίκα δ' ἡ ἀρχὴ ἀδίκους καὶ πλεονέκταις ἐνεπιστεύετο, καὶ τὸ ὑπ-
 10 γάρ δὴ παρὰ τοῦ Πορφυρογενήτου ὁ Κρινίτης Χάλδος τῆς Καλαβρίας
 γενόμενος στρατηγὸς τοὺς ἐν Ἀφρικῇ καὶ Σικελίᾳ Σαρακηνοὺς μέλλοντας
 ἄρδην ὑπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ τοῦ πολέμου τῶν ἐν Κυρῆνῃ Σαρακηνῶν ἀπο-
 λωλέναι, δι' οἰκείαν | πλεονεξίαν ἀνεκτήσατο καὶ τοὺς ὑπὸ χεῖρα οὐ
 μετρίως ἐκάκωσε. πάσας γὰρ τὰς πρὸς τὸ ζῆν ἀφορμὰς εὐώνως ἀπὸ τῶν
 15 ἐγχωρίων ὠνοσήμενος, πολλοὺς τοῖς Σαρακηνοῖς ἐπίπρασκεν, ἀπραγμῶ-
 νως παρέχουσι τὰς τιμὰς τῷ εὐπόρως ἔχειν χρυσίου διὰ τὴν ἐκ τοῦ
 λιμοῦ καὶ τῶν πολεμίων στενοχωρίαν. πλὴν ὁ μὲν Κρινίτης ὑπὸ τοῦ
 Κωνσταντίνου παραλυθεὶς τῆς ἀρχῆς τὰ τε χρήματα ἀφῆρθέη μετ'
 αἰσχύνης καὶ καταγηράσας ἀπέθανε. κατὰ δὲ τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν
 20 φυγάδας Καρχηδονίους αὐτομολήσαντας οἱ Ῥωμαῖοι ἐδέξαντο, οὓς οὐδα-
 μῶς ἀπῆτουν οἱ Καρχηδόνιοι. μάλλον μὲν οὖν καὶ τὸν ἐτήσιον δασμὸν
 συνεχώρουν, μὴ πως δεδοικότες κωλύσωσιν οἱ Ῥωμαῖοι σκανδαλι-
 σθέντες τὴν τῶν ἐπιτηδείων ὠνὴν καὶ κινδυνεύσωσιν οὕτω διαφθορῆναι
 λιμῶ. ὕστερον δὲ τοῦ πολέμου διαλυθέντος τοὺς τε αὐτομόλους ἐξήτησεν

2/3 a. circiter 924

ACEVBMN FH 92 τούτου: τούτο A 93 τὸν om. AB ταραχὴν: ἀρχὴν A
 94 δυνάστην AVBNF: δεσπότην CEM 1 καὶ om. B ἄπερ: ἅ C ἐπήγοντο
 EVBMN: ἀπήγον A: ἐπέγοντο C 2 Φατλοῦμ ACVBF: Φατλοῦμ E: Φατλοῦμ MN
 φόρων AVMN: δῶρων CE: λαφύρων B 3 ἡμισὴ A 6 ταῖς χώρας τυγ-
 χανόντων AFH 7 ἦγον ditto gr. A βλον καὶ ante ζωὴν add. A 8 δὲ CEFH
 9 αἱ om. E 10 γὰρ δὴ om. B Κρινίτης CEVBN: Κρηνίτης A: Κρηνίτης M
 Χάλδος CEVMN: Χάρδος B: Χαλδίας A 12 ὑπὸ: ἀπὸ A 13 ἐκτήσαντο A
 14 ἀπὸ: ὑπὸ E 15 πολλοῦ: πολλοῖς B 17 καὶ om. B πολέμων A Κρινίτης
 CEVBNF: Κρηνίτης A: Κρινίτης MH 19 καὶ om. B κατὰ δὲ: καὶ κατὰ A
 20 αὐτομολήσας A 20/21 οὓς — Καρχηδόνιοι om. V, sed suppl. i. m. post
 22 συνεχώρουν 21 οὖν om. B 22 μὴ πως om. A δεδοικότες, μήπως B
 κωλύσωσιν — σκανδαλισθέντες om. A κωλύσωσιν CEB: κωλύσουσιν VMN:
 κωλύω(σιν) H σκανδαλισθέντες om. B 23 καὶ om. C κινδυνεύσωσιν ACEF:
 κινδυνεύσουσιν VBMN φθαρῆναι B

25 καὶ τὴν δασμοφορίαν. μηδεὺς δὲ προσέχοντας αὐτοῖς διέλυσαν τὴν εἰρήνην, καὶ περαιούμενοι καθ' ἑκάστην τὴν Καλαβρίαν ἐδήλου.

7. Κωνσταντῖνος τοῖνυν ὁ βασιλεὺς μὴ θελήσας, ὥσπερ ὁ πευθερός αὐτοῦ, μειλίχως ὑπελθεῖν τοὺς Σαρακηνοὺς καὶ τὴν εἰρήνην ἀνανεώσασθαι, ἀλλὰ πολέμῳ μᾶλλον κρίναι τὰ πράγματα διανοηθεὶς, δύναμιν
30 ἀξιόμαχον συνογείρας καὶ ἀρχοντα ἐπιστήσας αὐτῇ τὸν πατρίκιον Μαλακηνὸν εἰς Καλαβρίαν ἀπέστειλεν, ἐνωθῆναι κελεύσας τῷ στρατηγῷ τῆς χώρας (Πασχάλιος δ' οὗτος ἦν, ὁ πρὸ μικροῦ μνημονευθεὶς) καὶ κοινῇ μετ' αὐτοῦ ἀναδέξασθαι τὸν παρὰ τῶν Καρχηδονίων καὶ Σικελῶν ἐπισειόμενον πόλεμον. ἐπέστησε δὲ καὶ τῷ πεμφθέντι στόλῳ τὸν
35 Μακροϊωάννην. οἵτινες κατὰ χώραν γενόμενοι μυρία ἔδρων εἰς τοὺς αὐτόχθονας κακὰ, πλεονεκτοῦντες καὶ ἄλλα ποιοῦντες, ἃ καὶ αὐτοὶ ἂν ὤκησαν οἱ πολέμοι. ταῦτα πυθόμενος ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀμυρᾶς Ἄβουλχαρὲ (ἤδη γὰρ ὁ Φατλοῦμ ἐτεθνήκει) καὶ τοὺς ἑαυτοῦ παραθαρούνας καὶ μὴ φοβηθῆναι παραινέσας στρατὸν τοιαῦτα εἰς τοὺς οἰκίους
40 ἐνδεικνύμενον τὰ κακὰ, πόλεμον ὑπαντιάσας συνίστησι κραταιὸν καὶ νίκην ἦρατο ἀρίστην τε καὶ καλλίστην. μικροῦ γὰρ ἐάλωσαν καὶ οἱ στρατηγοὶ ζωγρίαι.

8. Μετὰ δὲ τοῦτο Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς Ἰωάννην ἀσηκρήτις, τὸν τὴν ἐπωρυμίαν Πιλάτον, περὶ εἰρήνης ἐκπέμπει διαλεξόμενον τοῖς
45 Σαρακηνοῖς. εἰωθότες δ' οὗτοι μὴ ταῖς νίκαις ἐπαίρεσθαι, ἀλλὰ τὴν εἰρήνην καὶ κρατοῦντες ἀσπάζεσθαι, προθύμως ὑπήκουσαν καὶ ἐπὶ τινα χρόνον εἰρήνην ἔθευτο. τούτου δὲ διερρηκτός πάλιν διαπερῶντες ἐλεηλάτουν τοὺς Καλαβρούς. καὶ πάλιν ὁ Κωνσταντῖνος δύναμιν κατ' αὐτῶν καὶ ναυτικὴν ἐκπέμπει καὶ πεζικὴν. ἦρχον δὲ τῆς μὲν ναυτικῆς
50 δυνάμεως ὁ τὴν ἐπωρυμίαν Κραμβέας καὶ ὁ Μωρολέων, ἐστρατήγει δὲ

44 aestate fere a. 952

ACEVBMN FH 25 διέλυσαν: διετέλεσαν C 27 τοῖνυν ὁ βασιλεὺς: ὁ βασι. τοῖνυν VB ὥσπερ: ὡς B 29 εἶναι post μᾶλλον add. A 30 συνογείρας AB αὐτῇ: αὐτοῖς AFH πατρίκιον τὸν B 31 Μαλακηνὸν A,B,M,N: Μαλακεινὸν CE: Μαλακηνὸν VFH 32 μνημονευθεὶς: μνησθεὶς A 33 παρὰ: περὶ C 34 ἐπέστησε: ἔστησε V δὲ om. CE στόλον A 37 πειθόμενος A ἀρχηγὸς ante ἀμυρᾶς add. A 38 Ἄβουλχαρὲ A,E,V,B,M: Ἄβουλχαρὲ C: Βουλγαρὲ M Φατλοῦμ C,E,V,B,F: Φατλοῦν M,N: Ἀφατλοῦμ A: Ἀφατλοῦν H τεθνήκει M 39 τὸν ante στρατὸν add. M στρατὸν: στρατιώτας V 39/40 στρατὸν — κακὰ om. B 40 ἐπιδεικνύμενον CE τὰ C,E,V,F: om. AMN ὑπαντιάσας om. B 41 νίκην — καλλίστην: νίκη ἦραν τε καὶ κρατίστην A τε om. B γὰρ: δ' ἂν F ἂν post γὰρ add. H 42 ζωγρίαι AB 43 τοῦτο: τουτ' E 43 ἀσηκρήτις V: ἀσηκρήτην CB: ἀσηκρήτην AMN: ἀσηκρήτης H: ἀσηκρητ' F 44 τὸν om. B 46 καὶ pr. om. AB 47 καὶ ante πάλιν add. B 49 ναυτικὸν B πεζικὸν B ἦρχοντο M ἦρχον — μὲν: ἦρχον μὲν τῆς A 50 Κραμβέας ACEVBF: Καρβέας MN Μωρολέων B

τῶν πεζῶν ὁ πατρίκιος Μαρριανὸς δ' Ἀργυρός. γενόμενοι δ' ἐν Ἰδρούντι
 καὶ τὰς ναύς νεωλκήσαντες ἠύτρεπίζοντο πρὸς τὸν εἰς Σικελίαν ἀπό-
 πλουν. οἱ δὲ Σαρακηνοὶ τῇ φήμῃ διαταραχθέντες (ἐπίσταται γὰρ αὐτῇ
 85 τα μικρὰ μεγεθύνειν καὶ τὰ πράγματα πρὸς τὸ φοβερώτερον ἐξαγγέλλειν)
 καὶ μὴ τι πάθωσι δέισαντες διὰ τὸ αἰφνιδίως | αὐτοῖς ἀπαρασκεύους
 γειτουῆσαι τοὺς πολεμίους, Πανικῶ δέματι συσχεθέντες καὶ τὸ ἐαυτῶν
 καταλιπόντες στρατόπεδον ἔφυγον ἐκ τοῦ Ῥηγίου καὶ πρὸς τὴν Σικε-
 λίαν ἐπεραιώθησαν. ἐν δὲ τῷ πρὸς Πάνορμον ἀποπλεῖν βαρυτάτω
 χειμῶνι περιπεσόντες, καὶ τῶν σκαφῶν ὑπὸ τοῦ κλύδωνος συντριβέν-
 90 των, μᾶλλον δὲ ὑπὸ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ παρ' αὐτῶν βλασφημου-
 μένων, διολώλασιν ἄπαντες. σπένδονται τοῖσιν τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ
 διετηρήθη τὰ τῆς εἰρήνης μέχρι τῆς ἀναρρήσεως τοῦ Φωκά.

9. Ἄρτι δ' οὗτος ἀναγορευθεὶς βασιλεὺς, πέρα δεινῶν ἠγησάμενος
 δασμοφορῆσαι Σαρακηνοῖς, τὸν Μανουήλ, ὡς εἶπομεν, ἀποστέλλει μετὰ
 85 δυνάμεως κατ' αὐτῶν. οὗτος δὲ νέαν ἄγων τὴν ἡλικίαν καὶ στρατιώ-
 ταις κατατετάχθαι, οὐ μὴν γε καὶ στρατηγεῖν ἄξιος ὢν, ὑπάρχων δὲ
 καὶ πολλοῖς πάθεισιν ἄλλοις κατάσχετος καὶ μηδὲ τῶν τὰ κρείττω συμ-
 βουλευόντων ἐπιστροφόμενος, ἐν τισὶ τόποις τραχέει τε καὶ δυσβάτοις
 τῆς Σικελίας μετὰ παντὸς ἀποκλεισθεὶς τοῦ στρατοῦ παραδίδεται
 70 πανωλεθρία. ἐάλω δὲ ζωγρίας καὶ Νικήτας πατρίκιος καὶ τοῦ στόλου
 δρουγγάριος ὁ εὐνοῦχος καὶ εἰς Ἀφρικὴν δέσμιος πέμπεται. καὶ ὁ μὲν
 Μανουήλ τοιαύτης ἔτυχε τῆς καταστροφῆς, παραίτιος ἀπωλείας γενό-
 μενος καὶ παντὶ τῷ στρατῷ.

10. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐκπέμπει κατὰ Κιλικίας
 75 Ἰωάννην μάγιστρον καὶ δομέστικον τῶν σχολῶν τῆς ἀνατολῆς ἤδη
 προβεβλημένον, τὸν Τζιμισκὴν. γενόμενος δ' οὗτος πρὸς πόλιν Ἄδαναν

62/63 a. 956   69 mense Oct. a. 964   74 circa finem a. 963

56 Πανικῶ δέματι: cf. Flavius Iosephus, Bell. Iud. 5, 2, 5   cap. 9: Zon. III, 501, 3—501, 8   cap. 10: Zon. III, 501, 9—501, 14

ACEVBMN FH   51 Μαρριανός: Ῥωμαῖος A   γενόμενος E   δὲ BM   52 ἐν
 Σικελίᾳ AMH   53 ἐπίσταται ACEVBF: ἐπίστατο MN   55 μὴ τι: μήτε B
 56 πολέμιους C   Πανικῶ: πανοικί B   ἐαυτῶν ACVBN: ἐαυτῶν M: ἐξ αὐτῶν E
 57 τὴν om. CEM   58 διεπεραιώθησαν A   59 ὑπὸ: ἀπὸ BM   59/60 περι-
 πεσόντες — συντριβέντων dittogr. post 60 θεοῦ add. A   60 τοῦ alt. om. B
 βλασφημομένων A   61 σπένδοντες C   62 ἀναρῦσεως B   65 δυνάμεων CE
 66 κατετάχθαι C   στρατηγεῖν AC   67 πολλοῖς ἄλλοις πάθει A
 μηδὲ: μηδὲν A   68 τισι: τε E   70 ζωγρίας om. VB   καὶ alt.: ὁ B   70/71 καὶ
 alt. — πέμπεται om. A   75/76 Ἰωάννην — Τζιμισκὴν: Ἰωάννην μάγ. τὸν Τζιμ-
 τῶν σχολῶν τῆς ἀνατ. ἤδη προβεβλημένον δομέστικον B   δομέστικον post
 Τζιμισκὴν V   76 Τζιμισκὴν EBMN: Τζιμισκὴν CV: Τζιμισκὴν AFH

καὶ πλήθος καταλαβῶν ἐπιλέκτων Ἀγαρηνῶν συνειλεγμένων ἐκ πάσης
 τῆς Κιλικίας, συμπλέκεται τούτῳ καὶ τρέπεται κατὰ κράτος, οἱ μὲν
 οὖν ἄλλοι τῶν Ἀγαρηνῶν νόμῳ πολέμου κατεκόπησαν μέρος δὲ τοῦ
 80 στρατοῦ ὡσεὶ πεντακισχίλιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες φεύγουσιν εἰς τινα
 λόφον δύσβατον καὶ ἀπόκρημνον, πεζοί, τοὺς ἵππους ἀποβάαντες, καὶ
 τῇ τοῦ τόπου θαρρήσαντες εὐκαιρίᾳ εὐρώστως τοὺς ἐπιόντας ἡμύοντο,
 οὓς καὶ περιστοιχίσας ὁ Ἰωάννης, ὅτι μὴ μεθ' ἵππων οἶός τε ἦν αὐτοῖς
 συμβαλεῖν, πεζεύσαι προστάξας τοὺς στρατιώτας ἀνεισι μετ' αὐτῶν
 85 πεζὸς καὶ αὐτός. καὶ καταγωνισάμενος πάντας ἀπέσφαξε, νῶτα μηδενὸς
 δεδωκότος, ὡς βῦσαι διὰ τοῦ πρानοῦς εἰς τὸ πεδίον τὸ αἶμα ποταμη-
 δόν, καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ συμπτώματος κληθῆσαν τὸν βουνὸν βουνὸν
 αἵματος. τοῦτο τὸ ἔργον ἐπὶ πλέον ἐξῆρε τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωάννου καὶ
 τοῖς Σαρακηνοῖς τελείας καταστροφῆς γέγονεν αἴτιον.

90 11. Ὁ δὲ Νικηφόρος κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας,
 ἐν μηνὶ Ἰουλίᾳ, ἰνδικτικῶνος ἑβδόμης, ἔξεισι κατὰ Κιλικίας σὺν βαρεῖ
 στρατῷ Ῥωμαίων καὶ συμμάχων Ἰβήρων καὶ Ἀρμενίων, ἔχων Θεο-
 φανῶ τὴν γαμετὴν σὺν τοῖς τέκνοις αὐτῆς. ἐκείνην μὲν οὖν ἔξωθεν τῆς
 Κιλικίας ἐν τινι φρουρίᾳ καταλιμπάνει, Δριζίῳ προσαγορευομένῳ, αὐτὸς
 95 δ' εἰσελθὼν εἰς Κιλικίαν Ἀνάβαρζαν καὶ Ῥασσον καὶ Ἄδαναν τὰς
 πόλεις καὶ ἔτερα οὐκ ὀλίγα φρούρια κατεστρέματον. ἐπὶ δὲ Ταρσὸν καὶ
 τὴν Μόφου ἔστιαν ἀπελθεῖν οὐκ ἐθάρρησε, χεμιῶνος ἤδη καταλαβόν-
 τος. καὶ στρατὸν τὸν ἀποχρῶντα καταλιπὼν ἐκέισε ἔξεισιν ἐν Καππα-
 δοκίᾳ παραχειμάσων.

5 12. Ἦρος δὲ ἀρχομένου πάλιν εἰσηλθεν ἐν Κιλικίᾳ, καὶ διχῆ διελὼν
 τὰ | στρατεύματα τὴν μὲν Ταρσὸν πολιορκεῖν ἀφῆκε Λέοντα τὸν ἀδελ-

90 a. 964 5 a. 965

cap. 11: Zon. III, 501, 15—502, 6 cap. 12: Zon. III, 502, 6—502, 14

ACEVBMN FH 77 ἐπιλέκτων V συνειλεγμένων ACEBN: συνειλεγμένον V:
 om. M 78 Κιλικίας: ἡλικίας CE τρέπεται: νικᾷ B 79 οὖν om. M δὲ om. E
 80 ,ε C: ,ς E ὄντες τὸν ἀριθμὸν M 81 πεζοί om. VB 82 οὕτως ante εὐρώστως
 add. V ἡμύοντο ACVMN: ἡμύοντο E: ἡμύνητο B 83 ὁ Ἰωάννης om. B μὴ
 ACEMN: μεδὲ (!) B: om. V τε: τις B ἦν om. CE 84 ἐμβαλεῖν M 85 ἀπέσφαξε
 VBMN: κατέσφαξε ACE 86 διὰ τοῦ πρानοῦς: διτρανοῦς B τοῦ om. V
 87 βουνὸν unum om. B 88 πλέον: πλείον B ἐξῆρε τὸ Ἰωάννου ὄνομα VB τοῦ
 om. E 90 β' E 91 ζ' ACEB 92 τῷ ante στρατῷ add. VBH (sed non F) καὶ
 ante Θεοφανῶ add. B 93 αὐτῆς: αὐτοῖς C οὖν om. B 95 Ἀνάβαρζαν C
 Ῥασσον VMN: Ῥασσὸν ACEH Zon. III, 502, 1: Ῥασσὸν B Ἄδαναν ACVMN:
 Ἄδανον B: Ἄδιαν E 1 ἔτερα — φρούρια: ἔτερα φρούρ. οὐκ ὄλ. M 2 Μοφου-
 ἐστιαν ACB καταλαβόντος ἤδη χεμιῶνος ACE 3 καὶ στρατὸν: στρατὸν δὲ B
 ἐκέισε: ἐκείθεν B

φόν, αὐτὸς δὲ τὸ λοιπὸν ἀράμενος τῆς στρατίας τῆ Μόψου ἐστία προ-
 ἔσχεν. ἐνεργῶ δὲ χρῆσάμενος τῇ πολιορκίᾳ, ἔχων δὲ καὶ τὸν λιμὸν
 ἐπαρήγορα, παραλαμβάνει τὸ ἐν μέρος τῆς πόλεως. τέμνεται γὰρ ἡ
 10 πόλις αὕτη μέσον τῶ Σάρῳ ποταμῶ, ὡς δοκεῖν δύο πόλεις εἶναι. καὶ
 ἐνὸς οὖν, ὡς εἴρηται, μέρος ἀλόντος ἐπὶ τὸ ἕτερον οἱ Σαρακηνοὶ κατα-
 φεύγουσι, τὸ ἐάλωκός πανταχόθεν ὑφάψαντες. σφοδρότερον δὲ χρῆσα-
 μένου τοῦ βασιλέως τῇ πολιορκίᾳ, ἐάλω καὶ τὸ ἕτερον μέρος, μηδενὸς
 15 ἐκείθεν διαφυγόντος. ὁ δὲ τὴν Ταρσὸν παρακαθήμενος Λέων ὁ τοῦ βασι-
 λέως ἀδελφός, ἐπὶ χορτολογίαν καὶ συλλογὴν τῶν ἐπιτηδείων μέρος
 ἀποστείλας τῆς στρατίας ἔξαρχον ἐχούσης τὸν Μοναστηριώτην ἡτύ-
 χησεν. ἀφυλάκτως γὰρ διασκεδασθέντας τοὺς προνομούοντας υλκτὸς οἱ
 Ταρσεῖς ἐξελθόντες, ὡς μηδενὶ συναίσθησιν τῆς ἐξόδου παρεσχθένται,
 20 ἐπιτίθενται διεσπαρμένοις αὐτοῖς καὶ οὐκ ὀλίγους διέφθειραν, ἐν οἷς
 ἦν καὶ ὁ Μοναστηριώτης αὐτός. τὴν δὲ τῆς Μόψου ἐστίας ἄλωσιν οἱ
 Ταρσεῖς ἐγνωκότες, πιεζόμενοι δὲ καὶ τῇ πολιορκίᾳ καὶ τῶ λιμῶ, διε-
 πρεσβεύσαντο πρὸς τὸν Λέοντα, ἐπικαλούμενοι τὸν βασιλέα καὶ λιπα-
 ροῦντες ἀπαθεῖς κακῶν ἀφεθῆναι καὶ τὴν ἑαυτῶν παραδεδωκέναι πόλιν.
 ὁ δὲ ῥητόν τι φορτίον ἕκαστον ἀφείς ἀποφέρεισθαι, τὸν ἄλλον ἅπαντα
 25 πλοῦτον κατέσχε τῆς πόλεως.

13. Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας τοῦ τὴν πόλιν ἀλῶναι | στόλος μέγιστος
 ἐξ Αἰγύπτου βοηθήσων τῇ Ταρσῶ παρεγένετο, πλήρης ὑπάρχων
 σίτου καὶ τῶν ἄλλων τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων. οὐ συνεχωρήθη
 δὲ προσσχῆιν τῇ γῆ, οὐδ' ἀποβῆναι παρὰ τῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως
 30 ταχθέντων τὴν παραλίαν τηρεῖν στρατιωτῶν. καὶ μὴ ἔχοντες, ὁ τι

cap. 13: Zon. 502, 14—502, 18

ACEVBMN F 7 αὐτοῦ post ἀδελφόν add. A ἀράμενος om. B στρατίας CE
 Μόψου ἐστία EVMN: Μουμουεστία AC: Μουμουεστία B 10 ὡς — εἶναι VBMN:
 ὡς δύο δοκεῖν εἶναι πόλεις ACE δοκεῖ B 11 μέρος A EVMN: μέρος C: om. B
 12/13 σφοδρότερον (σφοδρότερά VB) — πολιορκία VBMN: τῇ δὲ πολιορκία σφοδρότε-
 ρον χρῆσάμενου τοῦ βασιλέως ACE 12 τε post σφοδρότερά add. B 13/14 ἐκείθεν
 μηδενὸς ACE 14/15 ὁ alt. — ἀδελφός om. M 15 συλλογῆν: ἀλλογῆν E
 15/16 μέρος — στρατίας: μέρος τῆς στρατίας ἐκπέμψας A 16 ἀποστείλας VBMN:
 ἐκπέμψας ACE ἐχούσης VBMN: ἔχει C: ἔχον A: ἔχων E Μοναστηριώτην B
 ἡτύχησεν: ἡ τύχη C 17 διασκεδασθέντες C διασκεδασθέντας — προνομούοντας:
 διασκεδασθήσει τοῖς προνομούουσι B ol om. B 18/19 παρεσχθένται —
 παρεσχ. κατέλαβον διεσπαρμένους αὐτούς A 20 ἦν post Μοναστηριώτης CE
 αὐτός om. CE τὴν: τῆς EB Μόψου ἐστίας AVMN: Μουμουεστίας C:
 Μόψου ἐστίας E: Μουμουεστίας B 21 δὲ καί: τε B καὶ pr. om. VB πολιορκία
 VBMN: στρατοπεδεία ACE διεπρεσβεύσαντο ACEVBF: διεπρεσβεύσαντο MNH
 23 ἀφεθῆναι ACEMN: φυλαχθῆναι V: διαφυλαχθῆναι B παραδεδωκέναι: παρα-
 δόσειν B 24 ῥητόν τι: τὸ πρὸς ἰσχύν A τι om. E 27 βοηθήσων om. ACE
 παρεγένετο C

χρήσονται τοῖς παροῦσιν ὑπέστρεψαν, ναυαγίους μεγάλοις περιπεσόντες ἀπό τε ἀνέμου ἀταξίας καὶ τῆς ἐπιθέσεως τῶν τοῦ βασιλέως πολεμικῶν πλοίων.

14. Δηώσας δὲ καὶ τεφρώσας καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Κιλικίας
35 τῷ Ὀκτωβρίῳ μηνί, τῆς ἐνάτης Ἰνδικτιῶνος, ὑπέστρεψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὰς τῆς Ταρσοῦ πύλας καὶ τὰς τῆς Μόφου ἐστίας, ὧς καὶ χρυσῶ καταστίξας ἐξωθεν ἀνάθημα τῇ βασιλίδι διεκόμισε, τὰς μὲν κατὰ τὴν ἀκρόπολιν στήσας, τὰς δὲ κατὰ τὸ τῆς Χρυσῆς πόρτης τεῖχος. διεκόμισε δὲ καὶ τῷ θεῷ δῶρον καὶ δεκάτην
40 τῆς ἑαυτοῦ στρατιᾶς τοὺς αἰχμαλωτευθέντας τιμίους σταυρούς, ὀπηνικά δομῆστικος τῶν σχολῶν ὧν ὁ Στυπειώτης καὶ τὴν Ταρσὸν παρακαθήμενος παντελεῖ πανωλεθρία τῇ οἰκίᾳ ἄβουλιᾶ καθυπέβαλε τὰ στρατεύματα· οὗς δὴ καὶ τῷ πανσέπτῳ τεμένει τῆς τοῦ θεοῦ λόγου σοφίας ἀνέθετο.

45 15. Τῷ δὲ αὐτῷ δευτέρῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας χρόνῳ ὁ Νικηφόρος καὶ πᾶσαν τὴν νῆσον Κύπρον τῇ τῶν Ῥωμαίων προσήγαγεν ἐπικρατεία, τοὺς Ἀγαρηνοὺς ἀπελάσας ἐκείθεν διὰ Νικήτα πατρικίου καὶ στρατηγοῦ τοῦ Χαλκούτζη. | τῷ δὲ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἕαρος ἐπιστάντος, πάλιν εἰσβολὴν ἐποίησατο κατὰ Συρίας ὁ βασιλεὺς,
50 καὶ γενόμενος κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, ταύτη μὲν οὐ προσέβαλεν, ἐλπίσας μὴδὲ τὴν ἀκοὴν αὐτοῦ ὑποστήσεσθαι τοὺς Ἀντιοχείς ἐκπεπληγμένους τὰ εἰς τὰς πόλεις τῆς Κιλικίας συμβεβηκότα. ἀλλὰ παρελθὼν αὐτὴν εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τῆς Συρίας ἐχώρησε, καὶ πόλεις πολλὰς καὶ χώρας καταστρεφόμενος πρὸς τῷ Λιβάνῳ κειμένας καὶ τῇ παραλίᾳ τῷ Δεκεμ-

31/32 mense Aug. a. 965   35 a. 966   45 a. 965   50 a. 966

cap. 14: Zon. III, 502, 18—503, 9   cap. 15: Zon. III, 503, 9—504, 2; Glyc. 569, 17—569, 22

ACEVBMN 34 καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις: τὰς πόλεις B 35 Ὀκτωβρίῳ CE
θ' ACE 37 Μόφου ἐστίας VMN: Μοφουεστίας ACEB 38 διεκόμισε VMN:
κεκόμισε ACE: ἐκόμισε B 38 στήσας om. B 40 ἑαυτοῦ στρατιᾶς: αὐτοῦ στρα-
τείας B αἰχμαλωτισθέντας ACEB τιμίαις E 41 ὧν post δομῆστικος ACE
42/43 παντελεῖ — στρατεύματα: παντελεῖ παρέδωκε πανωλ. τὰ στρατεύματα τῇ οἰ-
κ. ἄβουλιᾳ A 42 καθυπέβαλε MN: καθυπέβαλλε V: ὑπέβαλε CE: παρέδωκε AB
43 λόγου om. B 43/44 λόγου σοφίας VMN: μεγάλης ἐκκλησίας ACE 45 αὐτῷ
om. M β' E χρόνῳ VBMN: ἔτει (post δευτέρῳ A) ACE 45/46 Νικηφόρος —
νῆσον: Νικηφόρος τὴν πᾶσαν νῆσον B 46 ἐπήγαγεν E ἐπικρατεία προσήγαγε A
47/48 καὶ στρατηγοῦ om. VB 50 μεγάλην ante Ἀντ. add. A προσ-
έβαλλεν B 51 μὴδὲ: μὴ B 54 Λιβανῶ B

55 βρίω μηνί ύπεστρεψεν. εὐσθενῶς δὲ τῶν Ἀντιοχέων προσδεχομένων τὸν πόλεμον διὰ τὸ πλείστον λαὸν ἐκ τῆς περιοικίδος εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ βοηθείᾳ, ἐπιλελοιπότην δὲ καὶ τῶν ἀναγκαίων τῶ Ῥωμαϊκῶ στρατῶ, γενέσθαι δὲ καὶ τέλμα ἀδιεξίτητον ἐκ τοῦ πολὺν ὄμβρον οὐρανόθεν καταρραγῆναι, ὑπεχώρησεν ἀπρακτος καὶ τὴν βασιλίδα κατέ-
60 λαβε, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν ἔχοντα ἀχειρότευκτον ἐκτύπωμα τῆς μορφῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν κέραμον, ὃν εὔρεν ἐν Ἰεραπόλει, ταύτην πεπορθηκώς, καὶ τῶν τριχῶν τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου βόστρυχον ἓνα πεπιλημένον αἵματι.

16. Τοιοῦτος δ' ὢν ὁ Νικηφόρος καὶ τοιαύταις χρησάμενος στρατη-
65 γίαις καὶ ἐπὶ τοσοῦτον τὰ Ῥωμαίων αὐξήσας πράγματα (κατέσχε γὰρ πλέον τῶν ἑκατὸν πόλεις καὶ φρούρια Κιλικίας τε καὶ Συρίας καὶ Φοινίκης Λιβανισίας, ὧν μέγιστα καὶ ἐπισημότερα ἡ Ἀνάβαρτος καὶ ἡ Ἄδανα, ἡ Μόψου ἐστία, ἡ Ταρσός, τὸ Παγρός, τὸ Συνέφιον, ἡ Λαοδίκεια, τὸ Χάλεπ, ἔθετο δὲ καὶ ὑποφόρους τὴν τε ἐν Φοινικῇ Τρίπολιν
70 καὶ τὴν Δαμασκόν) ὅμως μισητός ἐγένετο παρὰ παντὸς ἀνθρώπου, καὶ πάντες ἐδίψων τὴν τούτου θεάσασθαι καταστροφῆν. τὰς δὲ αἰτίας ἀπαριθμήσει ὁ λόγος ἐν καιρῷ τῶ προσήκοντι.

17. Ὑποστρέφων δ' ὁ Νικηφόρος ἐξ Ἀντιοχείας πρὸς τὴν βασιλίδα, ἐν τῶ διέρχεσθαι τὸν Ταῦρον, ὃ Μαῦρον ὄρος ἐπιχωρίως λέγεται,
75 φρούριον κατὰ τὸ μέσον τοῦ ὄρους δομησάμενος ἐν τιμῇ λόφῳ ἔρμυνοτάτῳ, Μιχαὴλ τὸν Βούρτζην πατρικίον τιμῆσας ἐν τῶ φρουρίῳ κατέλιπε, στρατηγὸν ὀνομάσας τούτον τοῦ Μαύρου ὄρους, ἐπισκήψας

73 a. 968

cap. 16: Zon. III, 504, 3—504, 6; Glyc. 569, 22—570, 9 cap. 17: Zon. III, 508, 13—510, 14; Glyc. 571, 8—571, 21

ACEVBMN FH 55 δὲ om. V 56 τὸν ante λαὸν add. E 57 δὲ
om. B 58 γενέσθαι δὲ: καὶ διὰ τὸ γενέσθαι B γενέσθαι — ἀδιεξίτητον:
γενομένου καὶ τέλματος ἀδιεξίτητου A 60/61 μεθ' — Ἰεραπόλει: μεθ' ἑαυτοῦ
καὶ τὸ θεῖον ἐκτύπωμα τῆς ἀγίας μορφῆς Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐν κεραμίῳ,
ὃ εὔρεν ἐν τῇ Ἰεραπόλει B 61 Ἰεραπόλει ACVBMNF Glyc. 569, 21: Ἰερά-
πολιν Zon. III, 503, 18: Ἰερά πόλει EH 62 Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ACE
βόστρυχον V 64 δὲ ACE 65/66 ἐπὶ — φρούρια om. B 65 πράγ-
ματα: στρατεύματα E 66 πλέον: πλείονας A ἑκατὸν om. E πόλεις VMN:
πόλεων ACE 67 Λιβανισίας ACEVBF: καὶ Βανισίας MN μέγιστα καὶ ἐπιση-
μότερα AVMN Glyc. 570, 3: μέγιστος καὶ ἐπισημότερος CE: μέγιστον καὶ ἐπι-
σημότερον B Ἀνάβαρτος ACVH: Ἀνάβαρτος MN: Ἀνάβαρτος EB Glyc. 570, 4
67/68 καὶ ἡ Ἄδανα: ἡ Ἐδανα B ἡ Ἄδανα — Ταρσός: ἡ Ἄδ., ἡ Ταρσός, ἡ
Μόψου ἐστία A 68 Μόψου ἐστία AEVMN: Μοψουεστία C: Μοψοῦ ἐστία B
Συνέφιον EB Λαοδίκεια ACEVF: Λαοδίκεια BMN 69 τ' E 70 δὲ ante ὅμως
add. A παρὰ παντὸς ἀνθρώπου: πᾶσι B 71 ἐδίψων B καταστροφῆν
θεάσασθαι B δ' B 73 πρὸς: εἰς B 74 λέγεται om. E 76 Βούρτζην B
77 τούτον VBMN: αὐτὸν Zon. III, 508, 17: om. ACE

προσμένειν ἀγρύπνως καὶ τοὺς Ἄντιοχεῖς πάση κωλιανῇ κωλύειν ἐξιέναι
καὶ τὰ πρὸς ζωὴν εἰσκομίζεσθαι ἐπιτήδεια. κατέλιπε δὲ καὶ Πέτρον
80 ἓνα τῶν ἑαυτοῦ εὐνούχων, δοῦλον ὑπάρχοντα, δραστήριον ἀνθρώπον,
ὃν δὴ καὶ στρατοπεδάρχην πεποιήκεν ἐν Κιλικίᾳ, εἰς παραχειμασίαν
τὸν στρατὸν διασκορπίσαι κελεύσας καὶ τὴν αὐτοῦ μένειν εἰς τοῦπιόν
ἔτος Ἐλευσιν. ἔλεγτο δ', ὅτι δυνάμενος ἐξ ἐφόδου ἐλεῖν τὴν Ἀντιόχειαν
ὁ βασιλεὺς οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' ἐξεπίτηδες παρείλκε καὶ παρεβίβαζε τὴν
85 ταύτης κατάσχεσιν, δεδιὼς τὸν φημιζόμενον λόγον. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐν
τοῖς ἀπάντων ἐφέρετο στόμασιν, ὡς ἅμα τῇ ἀλώσει τῆς πόλεως Ἀντιο-
χείας καὶ ὁ βασιλεὺς τευθήσεται. ἀμέλει καὶ τῷ τοιούτῳ λόγῳ δειλαινό-
μενος οὐτ' αὐτὸς προσεπέλασε τῇ Ἀντιοχείᾳ, καὶ τῷ Πέτρῳ δὲ καὶ τῷ
Βούρτζῃ παρήγγειλε μηδεμίαν προσβολὴν ποιήσασθαι κατ' αὐτῆς.
90 ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ταῦτα καταστησάμενος, ὡς εἶπομεν, εἰσεῖσιν εἰς τὴν
βασιλεύουσιν. ὁ Βούρτζης δὲ τῇ | Ἀντιοχείᾳ γειτονῶν καὶ κλέος
ἑαυτῷ ἄσβεστον περιποιήσασθαι ἱμερόμενος, μικρὰ φροντίσας τῶν τοῦ
βασιλέως ὑποθηκῶν, νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἐσκέπτετο, εἴ πως δυνη-
θεῖη κατασχεῖν τὴν πόλιν. ἀπῆει οὖν συνεχῶς καὶ λόγους μετὰ τῶν
95 Ἀντιοχέων ἐκίνει συμβατικούς. ὀλαζονευομένων δ' ἐκείνων καὶ τὰς
συμβάσεις διωθουμένων, ἔλαθεν ἐκεῖνος φιλιωθῆναι τινι τῶν Σαρακηνῶν
(Αὐλας οὗτος ἦν), ὃν ὑποκλέψας δώροισι καὶ ὑποσχέσεσιν ἴσχυσε λαβεῖν
τοῦ μέτρον ἑνὸς τῶν πρὸς δύσιν τῆς Ἀντιοχείας πύργων Κάλλα τοῦ-
νομα. καὶ μετὰ τούτου τεκτονάμενος κλίμακας πρὸς τὸ ἄκρον ἐξικνου-
5 μένας τοῦ πύργου, νύκτα τε ἀφεγγῇ ἐπιτηρήσας καὶ ἔπομβρον, ἔλαθε
τὰς κλίμακας προσερείσας τῷ τείχει. καὶ ἀναβὰς μετὰ τριακοσίων τῶν
ὑπ' αὐτὸν τοὺς μὲν φύλακας ἀποσφάττει τοῦ πύργου, ἔτι δὲ καὶ τοῦ
γειτονούντος αὐτῷ. καὶ μετὰ τῶν τριακοσίων τοὺς δύο τούτους πύργους
κατεσχηκῶς ἄγγελον εὐθέως ἐκπέμπει πρὸς τὸν στρατοπεδάρχην, μη-
10 ῶν ἐπιταχῦναι καὶ ἐλθεῖν μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ, ὡς τῆς πόλεως
ἤδη κατασχεθείσης. ὁ δὲ Πέτρος τὰς ἀγγελίας δεξάμενος ὄκνει καὶ
ἀνεδύετο, τὴν ἐκ τοῦ βασιλέως δεδοικῶς ἀγανάκτησιν, μὴ τι καὶ κακὸν
ἀπολαύση, ὡς παραβάτης τῶν αὐτοῦ προσταγμάτων. ἐγκειμένου δὲ

ACEVBMN F 78 μὴ ante ἐξιέναι add. M 79 κομίζεσθαι M 80 δοῦλον
om. ACE 81/82 τὸν στρατὸν εἰς παραχειμασίαν B 82 τὸ ἐπιόν A 83 Ἐλευσιν
ἔτος M λέγεται B δυνάμενος: δυνάμεως M ἐλεῖν ἐξ ἐφόδου VB 84 ὁ βασι-
λέως post 83 ἐφόδου A 85 δὴ ACEVBF: om. MN 86 πάντων M 87 τῷ
τοιούτῳ λόγῳ: τὸ τοιοῦτον M 89 Βούρτζι B ποιήσασθαι A 90 ταῦτα:
ταύτην E ὡς εἶπομεν om. M 91 γειτονῶν: κοινωνῶν A 92 ἄσβεστον om. B
περιποιήσασθαι A 95 συμβατικούς ACEMN: τάχα μυστικούς VB λαζονευο-
μένων V δὲ B 1 φιλιωθῆναι VMN: φιλιωθείς ACEB 2 Ἄβλας M ὑπο-
κλέψαι V 3 τὸ om. B Κάλλα B 4 μετὰ τούτου om. B τούτου:
τούτο A τεκτονάμενος B 5 ἐπιτηρήσας ante ἀφεγγῇ ACE τε post
ἀφεγγῇ add. ACE 6 προσερείσαι V τείχει ACEMN: πύργῳ VB 6/7 μετὰ -
αὐτὸν om. E 8 τῶν om. B 12 καὶ om. MNF 13 ἀπολαύση: πάθει A

τοῦ Βούρτζη καὶ ἄλλον ἐπ' ἄλλω πέμποντος ἀγγελον καὶ τὴν ἔλευσιν
 15 ἐπιταχύνοντος καὶ πληροφοροῦντος, ὡς ἐπὶ πλεόν ἀντέχειν οὐ δύναται
 πρὸς τὴν πολιορκίαν (καὶ γὰρ δὴ μαθόντες οἱ Ἄντιοχεῖς τὴν τῶν πύρ-
 γων κατάσχεσιν συνέρρεον πανταχόθεν καὶ ἐκπολιορκεῖν τοὺς πύργους
 ἤπειγοντο, βέλη ἀφιέντες παντοδοπαὰ καὶ μηχανὰς ποικίλας καὶ πῦρ
 20 γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπολωλέναι, ἀποβαλεῖν δὲ καὶ πόλιν πασῶν ὑπερ-
 κειμένην τῶν ἀνὰ τὴν ἔω πόλεων) πτοηθεὶς ὁ στρατοπεδάρχης, μὴ
 τοσοῦτων ἀπολωλότων καὶ τηλικούτων ἀνδρῶν διὰ τὴν ἐκείνου ἀπεί-
 θειαν καὶ πόλεως τηλικαύτης ἢ πολιτεία Ῥωμαίων ὑποστῆ ζημίαν,
 25 ἄκων καὶ μὴ βουλόμενος καταταχῆσας παρεγένετο σὺν παντὶ τῷ στρα-
 τῷ, εὐρῶν τοὺς περὶ τὸν Βούρτζην λίαν ἀπειρηκτάς. ἐπὶ τρισὶ γὰρ
 νυχθημέροις ἦσαν πολιορκούμενοι. οὐ τὴν ἔφοδον ἐγνωκότες οἱ Ἄντιο-
 χεῖς παρελύθησαν τὰς ψυχὰς καὶ τῆς συντονίας ἐνέδωκαν. ἀδείας δὲ
 λαβόμενος ὁ Βούρτζης κάτεισι πρὸς τὴν πύλην, καὶ σπάθη τὸν μοχλὸν
 τῆς κλειδῶς διατεμῶν ἀνοίγνυσι τὰς πύλας, καὶ τὸν Πέτρον εἰσάγει σὺν
 30 παντὶ τῷ στρατεύματι. καὶ οὕτω | παρελήφθη ἡ μεγάλη καὶ περι-
 φανὴς Ἄντιόχεια. ὅπερ πυθόμενος ὁ Νικηφόρος, εὐφρανθῆναι θεῶν
 ἐπὶ ἀλώσει τηλικαύτης πόλεως καὶ τὰ κατ' αὐτὸν ἐπιτρέψαι θεῶ, ὁ δὲ
 τούναντιον ἤλγησε τὴν ψυχὴν τὸν στρατοπεδάρχην τε ἐν αἰτίας
 εἶχε, καὶ τὸν Βούρτζην οὐ μόνον οὐκ ἀπεδέξατο τῆς προθυμίας καὶ τῆς
 35 ἀνδρείας καὶ γέρα παρέσχεν ἐπάξια τῆς αὐτοῦ ἀνδραγαθίας, ἀλλὰ καὶ
 ὕβρεσι πλύντας παρέλυσεν τῆς ἀρχῆς καὶ οἶκοι μένειν ἐπέταξεν.

18. Αὕτη ἡ αἰτία καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ρηθήσεσθαι μέλλοντα μισητὸν
 τοῖς πᾶσι καὶ βδελυκτὸν τὸν Νικηφόρον εἰργάσαντο. πρῶτον μὲν γὰρ,
 ὅτε τὴν ἀρχὴν τὰ κατ' αὐτὸν ἐκινήθη, μυρίας πλημμελείας χρωμένον

30/31 circa finem a. 969

cap. 18: Zon. III, 504, 6—508, 12; 512, 13—512, 17; Glyc. 571, 21—572, 13

ACEVBMN FH 14 ἄλλω: ἄλλον H 15 δύναται CE 16 πρὸς τὴν πολιορκίαν
 ACEVN: om. B: τῆ πολιορκίᾳ M 17 ἐκπολιορκεῖν: πολιορκήσαι B 18 ἀφιέντες
 ACEVMN: ἀφέντες BF: ἀφθέντες H ἐπάγοντες post ποικίλας add. B 19 δ' ante
 ἤπειγοντο add. B ὅποσα: ὅσα M 20 ἀποβάλλειν M 21 τὴν om. B 23 τηλι-
 καύτης—ζημίαν (ὑποστῆ MN: ὑποστῆναι V: ὑποσταῖθ B) VBMN: τηλικαύτης ὑποστῆ
 ζημίαν ἢ πολ. Ῥωμ. ACE 25 Βούρτζην B 27 ἐκδέδωκαν E 28 πύλην
 ACEMN: πόλιν VB 29 ἀνοίγνυσι E 30 οὕτω AEMNFH: οὕτως CVB
 περιελήφθη M 32 αὐτὸν: αὐτῶν M θεῶ ἐπιτρέψαι A 33/34 τὸν — εἶχε:
 τῷ στρατοπεδάρχῃ τε ἐναντίως εἶχε B 34 ἀποδέξατο B 34/35 προθυμίας —
 ἀνδρείας: ἀνδρίας καὶ τῆς προθ. A 35 ἀνδρίας ACE παρέσχεν — ἀνδραγαθίας
 ACEMN: παρέσχε τῆς ἀνδραγαθίας ἐπάξια (ἀξια B) VB ἐπάξια: ἀξια EB
 36 προσέταξεν M 37 τὰ alt. diitogr. N 38 τοῖς om. B εἰργάσατο B

- 40 τῶν σὺν αὐτῷ στρατιωτῶν ἐπιστροφήν οὐκ ἔτιθει, λέγων· ‘οὐδὲν
θαυμαστόν, εἴ ἐν τοσοῦτῳ πλήθει λαοῦ ἀτακτοῦσί τινες,’ καὶ αὐθις
εἰσελθὼν ἐν τῇ πόλει πολλῶν καὶ διαφανῶν καὶ ἰδιωτῶν διαρπαγέντων
οὐδεμίαν ἐκδίκησιν ἐποίησατο, ἀλλὰ παρεβλέπετο τὰς ἀτοπίας, ἐν-
ευωχούμενος ταῖς ἀσελγείαις, αἷς οἱ ἀτακτοῦντες προσκείμενοι κακῶς
45 τοὺς πολίτας διετίθουν, καὶ ταῦτα συνεργήσαντας αὐτῷ πρὸς τὴν
τῆς βασιλείας ἀνάληψιν οὐ μικρῶς. εἶτα καὶ πρὸς ταξιδίον συνεχῶς
ἔξιῶν δεινῶς ἐκάκου τὸ ὑπὸ χεῖρα οὐ μόνον προσθήκαις συντελειῶν καὶ
ἄλλαις συνεισφοραῖς παντοίων εἰδῶν, ἀλλὰ καὶ λεηλασίαις ἀνυποστάτοις,
πρὸς τοῖς εἰρημένοις ἐκκόψας καὶ μέρος τι τῶν παρεχομένων τῇ συγ-
50 κλήτῳ βουλή φιλότημημάτων διὰ τό, ὡς ἔλεγε, σπανίζειν χρημάτων
ἐν τοῖς πολέμοις, πρὸς δὲ καὶ τὰς παρέχεσθαι τυπωθείσας δόσεις πρὸς
εὐαγεῖς οἴκους καὶ ἐκκλησίας παρά τινων εὐσεβῶν βασιλέων τέλειον
ἐκκόψας, καὶ νόμον ἐκθέμενος, μὴ τὰς ἐκκλησίας ἀκινήτοις πλατύνοσθαι,
κακῶς φάσκων ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων δαπανᾶσθαι τὰ πτωχικὰ χρήματα
65 καὶ τοὺς στρατευομένους ὀλιγοῦσθαι, καὶ τὸ δὴ πάντων χαλεπώτερον,
καὶ νόμον ἐκθέμενος, ἐν ᾧ καὶ τινες ἐπίσκοποι τῶν εὐριπίστων καὶ κολά-
κων ὑπέγραψαν, διοριζόμενον, μὴ ἄνευ τῆς αὐτοῦ γνώμης καὶ προτρο-
πῆς ἐπίσκοπον ἢ ψηφίζεσθαι, ἢ προχειρίζεσθαι. ἐπίσκοπου τε τεθη-
κός βασιλικὸν ἐκπέμπων ἄνθρωπον ἐσταθιμμένην ποιεῖν τὴν ἔξοδον
80 προσέταττε, καὶ τὰ περιττὰ ἀνελαμβάνετο. καὶ ἄλλα τινὰ διατάγματα
ἐτίθει πᾶσαν ἰδέαν ἀνάγκης ὑπερεκπίπτοντα, ἃ κατὰ μέρος διεξιέμεναι
μεγαληγόρου δεῖται καὶ φρονεῖ καὶ γλώττης. ἔσπούδασε δὲ καὶ νόμον
θεῖναι τοὺς ἐν πολέμοις ἀποθνήσκοντας στρατιώτας μαρτυρικῶν ἀξιοῦ-
σθαι γερῶν, ἐν μόνῳ τῷ πολέμῳ τιθέμενος καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ τινὶ τῆν τῆς
65 ψυχῆς σωτηρίαν. κατήπειγε δὲ καὶ τὸν πατριάρχην καὶ τοὺς ἐπισκό-
πους συνθέσθαι τῷ δόγματι. ἀλλὰ τινες τούτων γενναίως ἀντιστάντες
ἀπεῖρξαν αὐτὸν τοῦ σκοποῦ, προθέντες εἰς μέσον τὸν τοῦ μεγάλου

53 a. 964 56/57 a. circiter 964

ACEVBMN H 41 λαοῦ om. ACE ἀτακτοῦσί: ἀγανακτοῦσί M 42 ἐν τῇ
πόλει VBMN: εἰς τὴν πόλιν ACE ἀρπαγέντων H 44/45 ἀσελγείαις —
ταῦτα ACEMN: γινομέναις ἀσελγείαις εἰς τοὺς πολίτας, καὶ ταῦτα V: εἰς τὴν πολι-
τείαν γενομένοις ἀσελγείαις, καὶ ταῦτα B 45 εἰθύνον B 46 τῆς om. B
βασιλείας: συνερθείας M πρὸς ταξιδίον post 47 ἔξιῶν B 47 συντελειῶν προσ-
θήκαις B 48 ἄλλαις om. A 48/49 ἀλλὰ — ἐκκόψας: ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῖς εἰρημένοις
καὶ λεηλασίαις ἀνυποστάτοις ἐκκόψας B 49 τι om. B 50 ὡς ἔλεγε post
51 πολέμοις A 51 τὰς om. B 52/53 παρά — ἐκκλησίας om. M 53 ἐκκόψας
ACEN: ἀποκόψας V: ἀποκρύψας B μὴ om. B ἀκινήτοις AVBMN: ἀκινήτως C:
ἀκινήτ' E 56 νόμον ACEMN: τόμον VB 56/57 τινες — ὑπέγραψαν: τινες
τῶν εὐριπίστων ἐπισκόπων ὑπέγραψαν B 59 ἐσταθιμμένην E 61 ἀνάγκης:
κακίας B 62 μεγαληγόρος V ἐσπούδαξε E 63 πολέμῳ B θνήσκον-
τας A 64 τῆν om. B

Βασιλείου κανόνα, ἐπὶ τριετίαν ἀκοινωνήτους εἶναι λέγοντα τοὺς πολέ-
 70 μιον ἐν τινὶ πολέμῳ ἀνηρηκότας. ἡλάττωσε δὲ καὶ τὸ νόμισμα, τὸ λεγό-
 μενον τεταρτηρὸν ἐπινοήσας. διπλοῦ δὲ τοῦ νομίσματος ἔκτοτε γεγυό-
 75 τος, ἡ μὲν εἴσπραξις τῶν δημοσίων φόρων τὸ βαρύτερον ἀπήτει, ἐν δὲ
 ταῖς ἐξόδοις τὸ μικρὸν ἐσκορπίζετο. νόμου δὲ καὶ ἔθους ὄντων πάντα
 χαρακτηῖρα βασιλέως, εἰ μὴ τῷ σταθμῷ ἐλαττοῖτο, δύναμιν ἔχειν ἰσότημον,
 80 ὁ δὲ τὸν ἑαυτοῦ προκεκρίσθαι ἐνομοθέτησεν, ὑποβιβάσας τοὺς τῶν
 ἄλλων. ἐξ ἧς αἰτίας οὐ μικρῶς ἔθλιψε τὸ ὑπήκοον ἐν τοῖς λεγομένοις
 ἀλλαγίοις. καὶ τὸ δὴ χεῖριστον, ἐκ τῆς τοιαύτης αἰτίας τοῦ πολιτεύ-
 ματος πιεζομένου οὐδεμίαν εὐθηνίαν ἐδέξαντο τὰ ὠνούμενα. πλέον δὲ
 τῶν ἄλλων ἠνίασε τοὺς ἀνθρώπους, καίπερ λίαν ὄντων χαλεπωτάτων,
 ἡ τοῦ τείχους κτίσις τῶν παλατίων. πολλὰ γὰρ ἔργα κύκλω ὄντα τοῦ
 85 παλατίου, εἰς κάλλος καὶ μέγεθος ἐξεργασμένα, καταστρεφάμενος
 ἀκρόπολιν καὶ τυραννεῖον κατὰ τῶν ἀθλίων πολιτῶν ἀπειργάσατο,
 ἀποθήκας καὶ σιτοβολῶνας ἐνδοθεν καὶ ἵπνους καὶ κλιβάνους ἐργασά-
 μενος καὶ πληρώσας εἰδῶν. προθέσπιστο γὰρ αὐτῷ ἐνδοθεν τοῦ παλα-
 90 τίου ἀποθανεῖν, ἡγνόει δ', ὡς ἔοικεν, ὡς, εἰ μὴ κύριος φυλάξει πόλιν, εἰς
 μάτην ἡγρῦνθησεν ὁ φυλάσσων. τοῦ τείχους γὰρ τελειοθέντος, τότε
 συνέβη καὶ αὐτὸν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἀποθανεῖν, ὄπηνικα τὰς
 κλειῖς ὁ τὴν ἐπιμέλειαν ἐπιτετραμμένος φέρων αὐτῷ ἐνεχείρισε.

19. Προσεγένετο τοῖς εἰρημένοις καὶ ἕτερον, ὅπερ ἐπὶ πλέον ἐξῆρε τὸ
 κατ' αὐτοῦ μῖσος. συμβολῆς γενομένης κατ' αὐτὴν τὴν ἑορτὴν τοῦ
 90 ἀγίου πάσχα μέσον πλωίμων καὶ Ἀρμενίων πολὺς ἀνθρώπων ἐγένετο
 φθόρος, μικροῦ δ' ἂν ἀπεβίω καὶ ὁ μάγιστρος Σισίνιος καὶ ἔπαρχος.
 διεδέδοτο δὲ φήμη ἐκ τούτου, ὡς χαλεπαίνων ὁ Νικηφόρος τοῖς πολί-

69 a. circiter 964

68 Bas. Caes., can. 13, ed. Rhallis-Potlis: Σύνταγμα τῶν θεῶν καὶ ἱερῶν κανόνων.
 4 (1854) 131—134 84/85 Ps. 126, 1 cap. 19: Zon. III, 510, 15—511, 5. 511, 15—
 512, 17

ACEVBMN FH 68 λέγοντας B 69 τινι om. B 71 ἀπήτουν E
 72 ἐσκορπίξε C ἔθος MN ὄντων VBMN: ὄντος ACE πάντα VBMN:
 παντός ACE 73 βασιλέως: βασιλικὸν ἐν νομίσματι B ἐλαττοῖτο: ἐλαττοῖ τό C
 75 ἐν om. VB 76/77 πιεζομένου τοῦ πολιτεύματος B 77 ἐδέξαντο VBMN:
 ἐδέξατο ACEH 78 λίαν om. ACE 79 ἔργα om. B 83 προθέσπιστο E
 85 ὁ φυλάσσων ἡγρῦνθησεν A post φυλάσσων add. FH: ὅτε γὰρ τὸ τεῖχος τοῦ παλα-
 τίου κατεσκευάζετο, μιᾶ τῶν νυκτῶν ἀνὰ τὴν θάλασσαν ὑποπλέων τις ἐξεβόησεν
 'ὦ βασιλεῦ, ὑποῖς τὰ τεῖχη· κἂν μέχρι πόλου φθάσης, ἐνδον τὸ κακόν, εὐάλωτος ἢ
 πόλις.' πολλὰ δὲ ἀναζητηθεὶς ὁ τοῦτου (ι τούτου H) εἰπὼν οὐχ εὐρέθη; de cholliambis
 cf. S. Lampros, Νέος Ἑλληνομνημῶν 1 (1904) 101—103 et D. Michaelides, Ἑλληνικά
 23 (1970) 335 85 τότε om. VB 86 κατ': κατὰ τὴν V 87 αὐτῶν post ἐπιμέλειαν
 add. ACE τετραμμένος B 88 καὶ om. A ἕτερον ACEVBF: τοῦτο MN
 89 συμβουλή B 91 Σισίνιος ACEVB: Σισίνιος MNF 92 δὲ VBMN: γὰρ ACE

ταῖς, ὡς αἰτίοις τάχα τῆς ἀταξίας, ἐν ἡμέρᾳ Ἱπποδρομίας μέλλει σαγη-
νεύσας τὸν δῆμον τιμωρήσασθαι. καὶ δὴ μετὰ μικρὸν Ἱπποδρομίας
95 τελουμένην βουλομένους ὁ Νικηφόρος ἐνδείξασθαι τοῖς πολλοῖσι καὶ τὴν
τοῦ πολέμου συμβολὴν ὅποια, τάχα δ' ἴσως καὶ ἐκφοβῆσαι, ξίφη γυμνὰ
λαβρόντας | τινὰς προσέταξεν ὡς ἐν προσχήματι πολεμίων παιδείας, εἰς
ἑστίασιν τάχα τῶν θεατῶν. τούτου δὲ γενομένου τὸν νοῦν τῶν βλεπο-
5 λαμβάνειν ὑποτοπάσαντες δραμαίως ἐπὶ τὰς ἐξόδους ἐχώρουν κρημνώ-
δεις οὖσας καὶ σφαλεράς, καὶ ὑπ' ἀλλήλων συμπατούμενοι ἀπέθνησκον.
καὶ κὰν ἀπώλοντο πάντες ὑπ' ἀλλήλων καταπατούμενοι, εἰ μὴ ὁ βασι-
λεὺς ὠράθη ἐπὶ τοῦ θώκου καθήμενος ἀδεῆς τε καὶ ἄτρεπτος. ὃν ἰδόντες
ὁ δῆμος μὴ παρακινήθεντα, καὶ κατανοήσαντες, ὡς ἄκοντος αὐτοῦ
10 γέγονε τὸ γενόμενον, ἔστησαν τῆς φυγῆς.

20. Πρόδον δὲ δημοσίαν ποιήσαντα τὸν Νικηφόρον ἐν τῇ Πηγῇ
κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἀναλήψεως Χριστοῦ καὶ ὑποστρέφοντα οἱ συγ-
γενεῖς τῶν ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ ἀπολωλότων δεξάμενοι ἐν τῇ τῶν ἀρτο-
πρατειῶν ἀγορᾷ ὕβρεις ἠφίεσαν ἀτρεπεῖς κατ' αὐτοῦ, ἀλάστορα καὶ
15 παλαμναῖον ἀποκαλοῦντες καὶ ὁμοφύλοις αἵμασι μιαρόν, καὶ κόνιν καὶ
λίθους ἐπεμπον εἰς αὐτὸν ἄχρι τῆς ἀγορᾶς τοῦ μεγάλου Κωνσταντι-
νου. καὶ κὰν ἀπεπάγη τῷ δέει, εἰ μὴ τινες ἐντιμότεροι τῶν πολιτῶν
προλαβόντες τοὺς μὲν ἀτακτοῦντας ἀνέστειλαν, αὐτὸν δὲ εὐφρομένως
ἄχρι τοῦ παλατίου προέπεμψαν. διὰ ταῦτα πάντα ἀπηχθῆσθαι
20 παρὰ τῶν πολιτῶν ἐπιστάμενος καὶ ἐπίθεσιν ὑφορώμενος τὴν ἀκρόπολιν
ἔδομήσατο. ἀλλ' οὐκ ἠδυνήθη διαφυγεῖν τὸ χρεῶν, ἀλλ' ὅτε καλῶς |
ἔχειν αὐτῷ τὰ πάντα φήθη, ἀπέρρηξε τὴν ζωὴν. καὶ ὅπως, ἐν τῷ
πρέποντι καιρῷ ῥηθήσεται. τετάρτῳ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτει, μηνὶ
Ἰουνίῳ, τῆς δεκάτης Ἰνδικτιῶνος, τὰς ἐν τῇ Θράκῃ πόλεις ἐξῆι ἐπισκεψό-

cap. 20: Zon. III, 511, 5—511, 15; 512, 18—515, 18; Glyc. 570, 12—571, 7; Glyc. 572, 13/14

ACEVBMN FH	93	σαγηνεύσας VBMN: σαγηνεῦσαι ACE	94	καὶ ante
τιμωρ. add. ACE	95	τ' ante ἐνδείξ. add. M	τὴν om. B	1 ἐστὶ post
ὅποια add. ACE	γυμνὰ om. ACE	2	προσέταξεν om. ACE	3 ἐστίασιν:
ἠδονὴν B	τάχα ACEVBF: om. MN	θεατῶν: πολιτῶν B	βλεπομένων	6/7 ἀπ-
VMN: θεωμένων B:	γινόμενων ACE	6	ἀπέθνησκον: ἐφείρνοντο M	12 τοῦ
ἔθνησκον — καταπατούμενοι: ἀπώλοντο ἂν B	10	γινόμενον E	ἔστη V	13
ante Χριστοῦ add. B	τοῦ θεοῦ ἡμῶν post Χριστοῦ add. ACE	13	Ἱπποδρόμῳ B	18
ἀρτοπρατειῶν: ἀρτοπωλίων B	16	εἰς αὐτὸν: κατ' αὐτοῦ A	18	ἀτάκτους B
19	ἀπηχθῆσθαι: μεμισῆσθαι A	21	ἠδυνήθην C	22
φήθη: αὐτῷ φήθη τὰ πράγματα B	23	ῥηθήσεται: ὁ λόγος ἤδη δηλώσων		
ἔρχεται B	βασιλείας αὐτοῦ ACE	24	τῆς — Ἰνδικτιῶνος: Ἰνδ. δεκ. B CE	
ἔξῆι VBMN: ἐπήει ACE	ἐπισκεψόμενος ACVMN: σκεψόμενος E:	ἐπισκεψά-		
μενος B				

26 μενος, και γενόμενος ἄχρι τῆς λεγομένης μεγάλης τάφρου ἔγραψε Πέτροφ
 τῷ Βουλγαρίας ἄρχοντι, μὴ εἶν τούς Τούρκους διαπερᾶν τὸν Ἰστρον
 καὶ τὰ Ῥωμαίων λυμάνεσθαι. τούτου δὲ μὴ προσέχοντος, ἀλλὰ παν-
 τοίαις ἀφορμαῖς παρακρούοντος, τὸν τοῦ ἐκ Χερσῶνος πρῶτου
 30 ἰδὼν ὁ Νικηφόρος τὸν Καλοκυρὸν πατρικίῳ τιμῆσας πρὸς τὸν
 ἄρχοντα Ῥωσίας ἐπέμπει Σφενδοσθλάβον, δωρεῶν ὑποσχέσει και
 φιλοτιμιῶν οὐκ ὀλίγων ἀναπειθῶν ἐκστρατεῦσαι κατὰ Βουλγάρων.
 πεισθέντες οὖν οἱ Ῥῶς και ἐπελθόντες τῇ Βουλγαρίᾳ κατὰ τὸν Αὐγουστον
 μήνα, τῆς ἐνδεκάτης ἰνδικτιῶνος, πέμπτῳ τῆς βασιλείας ἔτει αὐτοῦ
 Νικηφόρου, πολλὰς πόλεις και χώρας ἠδάφισαν τῶν Βουλγάρων, και
 35 λείαν ὅτι πλείστην περιβαλλόμενοι ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. και τῷ
 ἔκτῳ δὲ πάλιν τῆς βασιλείας αὐτοῦ χρόνῳ ἐπεστράτευσαν κατὰ Βουλ-
 γαρίας και τὰ ὅμοια τῶν προτέρων, ἢ και χείρονα διεπράξαντο. δευτέρῳ
 δὲ Σεπτεμβρίου μηνός, ὥρα τῆς νυκτὸς δωδεκάτη, ἰνδικτιῶνος ἐνδεκάτης,
 γέγονε βρασμός και κλόνος γῆς ἐξαισιος, και ἔπαθε κακῶς Ὀνωρίας και
 40 Παφλαγονία. ἐγένοντο δὲ και ἄνεμοι κατὰ τὸν Μάιον μήνα τῆς αὐτῆς
 ἰνδικτιῶνος σκληροὶ και καυματώδεις, οἵτινες τούς καρπούς | διέφθειραν
 αὐταῖς ἀμπέλους και δένδρεσιν, ὡς ἐντεῦθεν κατὰ τὴν δωδεκάτην ἰνδι-
 κτιῶνα σφοδρότατον ἐπενεχθῆναι λιμόν. και δέον τὸν βασιλέα τῆς τῶν
 45 ὑπηκόων φροντίσαι σωτηρίας, ὁ δὲ τὸν βασιλικὸν σίτον γλισχρῶς πωλῶν
 και καταπραγματευόμενος τὴν συμφορὰν τῶν ὑπὸ χεῖρα, πῦχει ὡς τι
 μέγα κατωρθακῶς, ὅτι μοδίου τῷ νομίσματι πιπρασκομένου αὐτὸς δύο
 πωλεῖσθαι τοῦτον ἐπέταξε, μὴ τὸν Μακεδόνα μιμησάμενος βασιλέα
 Βασιλείου. οὗτος γὰρ κατὰ τὴν καινὴν κυριακὴν ἀπερχόμενος ἐν τῷ τῶν
 50 μεγάλων ἀποστόλων ναῶ και θεασάμενος πολίτας τινὰς ἱεροπρεπεῖς
 μὲν και σεμνοὺς, ἄλλως δὲ σκυθρωποὺς και κατηφιῶντας, ἔγγυς ἑαυτοῦ

30/31 inter mens. Iun. et Aug. a. 967 33 a. 967 36 a. 969 42/43 a. 969

ACEVBMN FH 25 τάφρου ACEVBMN: σούδας FH 26 τοὺς om. ACE
 28 ἀποκρούοντος M τὸν — Χερσῶνος: τὸν ἐκ τοῦ τὸν τοῦ ἐκ Χερσῶνος C: τὸν
 τοῦ ἐκ τοῦτον τοῦ ἐκ Χερσῶνος E ἐκ Χερσῶνος: ἐν Χερσῶνι B πρῶτου om. C
 29 ὁ — τιμῆσας: τὸν Καλοκ. ὁ Νικηφ. τιμ. πατρ. B 30 Ῥωσίας M 31 ἀνα-
 πειθῶν VBMN: ἀναπεισας ACE Βουλγαρίας B 32 Ῥῶς VBMN: Ῥῶς ACE
 ἀπελθόντες E 33 ια' ACEMN ε' CE ἔτει AEBVMNH: ἔτος CF αὐτοῦ
 ἔτει E αὐτοῦ CEMN: τοῦ VBF: om. AH 34 Νικηφόρου om. A (sed non FH)
 34 ἠδάφισαν VBMN: ἠφάνισαν A: ἠφάνισε CE 36 ζ' CE πάλιν — χρόνῳ
 ACEMN: πάλιν ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ VB ἐπεστράτευσεν E 37 τὰ om. B
 ἢ om. B χείρονα VBMN: χείρω ACE διεπράξατο B β' CE 38 ιβ' ACE
 ια' ACEM 39 τῆς ante γῆς add. B ἔπαθον A 41 τε ante και add. ACE
 βίαιοι και post και add. A 42 δένδρεσι(ν) VBMN: δένδροις ACE ιβ' ACE
 44 πωλῶν γλισχρῶς A 47 προσέταξε B και post μη add. E μιμη-
 σάμενος post 48 Βασιλείου B βασιλέα om. VB 49 νεῶ VN 50 μὲν
 om. ACE ἄλλως: ἄλλους CEFH ἑαυτῷ V

παραστησάμενος, διὰ τί μὴ καὶ αὐτοὶ λαμπροποροῦντες ἐν τῇ ἑορτῇ
 παρῆσιν ἀνηρώτα, ἀλλ' ὡς ἂν ἐν μεγάλῃ συμφορᾷ τῆς πόλεως οὐσης
 στυγνάζουσι. πρὸς δὲ ἀπεκρίνατό τις τῶν πολιτῶν· 'σοί, ὦ δέσποτα,
 καὶ τοῖς ἐστῶσιν ἔγγιστα σου πρόπει τὸ λαμπροπορεῖν καὶ χαίρειν. οἷς
 55 δὲ τοῦ θανάτου πρόσεστι προσδοκία, τὰ τοιαῦτα ἀπεοίκασιν καὶ ἀγνοεῖς,
 ὅτι δύο μέδιμοι σίτου τῷ νομίσματι πιπράσκονται διὰ τὴν τῶν ἀνέμων
 τραχύτητα;' πρὸς ταῦτα βύθιον ἀνοιμώσας ὁ βασιλεὺς συμπαθείας
 ἀπέσταξε δάκρυον, καὶ τούτους μὲν παρεμυθήσατο δαφυλῶς, ἑπαυελθῶν
 δ' εἰς τὰ βασιλῆα τοὺς τὰς πολιτικὰς καὶ βασιλικὰς συναγαγῶν μετερχο-
 60 μένους φροντίδας μυρίαὶς ὕβρεσι καὶ ἀραῖς καθυπέβαλεν, ὅτι μὴ αὐτῷ
 περὶ τῆς σιτοδείας ἐμήνυσαν, καὶ εὐθύς τὸν βασιλικὸν καὶ δημόσιον σίτον
 προσθέμενος δώδεκα τοῦ νομίσματος δίδοσθαι παρεκέλευσατο. οὐ τὴν
 προαίρεσιν ἀποδεξάμενος ὁ θεὸς εὐθηνίαν πολλὴν τοῖς ἀνθρώποις
 παρέσχετο. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰς ἔπαινον ἐκείνου ἐρρέθη, ὁ δὲ Νικηφόρος
 65 ἔχαίρει μᾶλλον, ἢ ἐβόηθει θλιβομένους ὄρων τοὺς ὑπηκόους. καὶ οὐχ
 οὗτος μόνος, ἀλλὰ καὶ Λέων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ταῖς καπηλείαις προσκεί-
 μενος τῶν εἰδῶν, πολλῶν καὶ ποικίλων δεινῶν τὴν οἰκουμένην ἐνέπλησεν.
 ὧν τὴν αἰσχροκέρδειαν εὐτραπέλωσ οἱ πολῖται διεκωμῶδουν. ἐξεληθόντος
 γὰρ ποτε τοῦ βασιλέως ἐν τῷ πεδίῳ, ὥστε γυμνάσαι τὸν στρατόν, ἐπεὶ
 70 τις ἦλθε πολιὸς τὴν τρίχα καὶ ἐπειράτο συναριθμηθῆναι τοῖς στρατιώ-
 ταις, φησὶ πρὸς αὐτόν· 'σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε, γέρον, ὧν, πῶς τοῖς ἐμοῖς
 στρατιώταις ἐπίγη συναριθμηθῆναι;' ὁ δ' εὐστόχως ὑπολαβὼν· 'πολύ
 δυνατώτερός εἰμι νῦν', ἔφη, 'ἢ ὅτε ἡκμαζον.' αὐτοῦ δέ· 'καὶ πῶς;' ἐρο-
 μένου, 'ὅτι περ,' ἔφη, 'τὸν τοῦ νομίσματος σίτον πρότερον δυσὶν ἡμίονοις
 75 ἐπιφορτίζων ἐπὶ τῆς σῆς βασιλείας δύο νομισμάτων σίτον ἀβαρῶς ἐπὶ
 τῶν ὤμων φέρω.' συνεις οὖν τὴν εἰρωνεῖαν ἀνεχώρησε, μηδὲν ταραχθεὶς.

21. Οἱ δὲ Σαρακηνοὶ μετὰ τὸ ἀλῶναι τὰς ἐν Συρίᾳ καὶ Κιλικίᾳ πόλεις
 τὸν ἀρχιερέα τῶν Ἱεροσολύμων Ἰωάννην ζῶντα κατέκαυσαν ὡς ταῖς

cap. 21: Glyc. 572, 13/14

ACEVBO (var. lect. a 72 πολλῶ) MN FH 52 οὐσης om. M 53 σοί: σύ E
 54/55 οἷς — θανάτου: αὐτοῖς δέ, οἷς θανάτου V 55 τοῦ θανάτου — προσδοκία:
 θάνατος προσδοκίμος A ἀπεοίκασιν: πεποιήκασιν E 57 ἀνοιμώσας ACEMN:
 οἰμώσας VB 59 τὸ βασιλεῖον B πολιτικὰς καὶ om. B βασιλικὰς καὶ πολιτικὰς V
 συναγαγῶν post 60 φροντίδας AB 60 καθυπέβαλεν V 61 σιτοδείας:
 σιτοδοσίας B καὶ δημόσιον: δημοσίᾳ B 62 προσθέμενος M παρεκέλευσατο
 CEVM: προσέταξεν A: παρεσκευάσατο B 65 καὶ om. B 66 μόνον B
 67 τῶν — οἰκουμένην VBMN: τῶν δεινῶν, πολλῶν καὶ ποικίλων εἰδῶν τὴν οἰκου-
 μ. CE: πολλῶν δεινῶν καὶ ποικίλων εἰδῶν τὴν οἰκουμ. A 68 εὐτραπέλωσ ACEB:
 εὐτραπέλωσ VMNFH 72 πολὺ: πολλῶ O 73 ὅτε: ὅτι C αὐτοῦ ACEMN: τοῦ VBO
 74 τὸν om. B 74—76 πρότερον — φέρω: πρότερον ἀπὸ γῆς ἐν χερσὶν ἀραι οὐκ
 ἡδυνάμη, νῦν δέ καὶ τεττάρων νομισμάτων σίτον εὐκόλως φέρων πορεύομαι A
 77 Κιλικίας B 78 Ἰωάννην om. B

ὑποθήκαις αὐτοῦ τάχα μέλλοντος τοῦ Νικηφόρου ἀφίξεσθαι πρὸς
 80 αὐτούς, ἐνέπρησαν δὲ καὶ τὸν περικαλλῆ ναὸν τοῦ κυριακοῦ τάφου. τὸ
 δ' αὐτὸ τοῦτο πεποιήκασιν καὶ οἱ Ἄντιοχοί, | Χριστοφόρον τὸν αὐτῶν
 ἀνελόντες ἀρχιερέα. προσερρήσαν δὲ τῷ βασιλεῖ Γρηγόριος καὶ Παγ-
 κράτιος οἱ αὐτάδελφοι, τῆς ἑαυτῶν παραχωρήσαντες αὐτῷ χώρος τοῦ
 Ταρῶν. οὓς πατρικίους τιμήσας καὶ κτήσεσιν ἐφιλοφρονήσατο πολυ-
 85 προσόδοις. ἐγένετο δὲ καὶ ἡλίου ἐκλειψις τῆς εἰκάδι δευτέρᾳ τοῦ Δεκεμβρίου
 μηνός, περὶ τρίτην ὥραν, ὡς καὶ ἄστρα φανῆναι.

22. Ἡ δὲ βασιλὶς Θεοφανῶ ἀποστρεφόμενη τὴν συνουσίαν τοῦ
 Νικηφόρου, τινὰ τῶν τοῦ Τζιμισκῆ μεταπεμψαμένην εἰσκαλεῖται τοῦτον
 ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ σχολάζοντα. ἔφθη γὰρ ὁ βασιλεὺς διὰ τίνα ὑποψίαν τῆς
 90 τοῦ δομεστικοῦ παραλύσας τοῦτον ἀρχῆς καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἀπρόϊτον
 εἶναι κελεύσας. ὃν ἐκείθεν ὁ πεμφθεὶς ἀναλαβόμενος (διεπράξατο γὰρ ἡ
 μοιχαλὶς καὶ γράμματα τοῦτον δέξασθαι τὴν κάθοδον ἐπιτρέποντα)
 ἀφίκετο εἰς Χαλκηδόνα. καὶ τοῦ βασιλέως ὑπομηθεύμενος, εἰ δεῖ τοῦτον
 εἰσελθεῖν ἐν τῇ βασιλίδι, κάκεινου προσμένειν μικρὸν ἐπιτρέψαντος,
 95 ἐκέλευε νυκτὸς ἑνδεκάτῃ τοῦ Δεκεμβρίου μηνός, Ἰνδικτιῶνος τρισκαίδεκά-
 τῆς, ἔτους ἑξακισχιλιοστοῦ τετρακοσιοστοῦ ἔβδομηκοστοῦ ὄγδου,
 ἀποστείλασα ἄγει τοῦτον πρὸς τὸν κάτωθεν τῶν παλατιῶν χειροποιή-
 τον λιμένα, καὶ κοφίνῳ ἀνιμήσατο μετὰ πάντων τῶν περὶ αὐτόν. ἦσαν δὲ
 5 τοῦ Τζιμισκῆ πιστικωτάτων ὁ Ἀτζυποθεόδωρος καὶ ἕτεροι δύο. οἵτινες
 ἀνελθόντες καὶ ξιφῆρεις εἰς τὸν τοῦ βασιλέως εἰσελθόντες κοιτῶνα, ἐπεὶ
 μὴ εὔρον αὐτόν ἐν τῇ συνῆθει κλίνῃ, φωραθῆναι ὑπονοήσαντες μικροῦ δεῖν

94 die 11. mens. Dec. a. 969

cap. 22: Zon. III, 516, 1—519, 4; Glyc. 572, 14—573, 15

ACEVBOMN FH 79 τάχα om. BO 79/80 τάχα — τάφου: μέλλοντος τάχα
 ναὸν ἐγειραὶ τοῦ κυριακοῦ τάφου A 80 ἐνέπρησαν ACEMN: ἐνεπύρισαν VO:
 ἐνεπύρησαν B 81 πεποιήκασιν om. ACE Χριστοφόρον post 82 ἀρχι-
 ερέα VBO αὐτῶν: οἰκείου B 82 Γρηγορίῳ καὶ Παγκρατ' C Παγκράτης B
 83 αὐτάδελφοι: ἀδελφοὶ O αὐτῶ om. VBO 84 κτήσεσιν ACEMN: κτήμασιν VB
 85 δὲ om. E εἰκάδι β' CE 87 Θεοφανῶ B 89 σχολάζοντι E ἐφθῆ:
 ἐφθασε B 89/90 ὑποψίαν — ἀρχῆς VBOMN: ὑποψ. παραλ. τοῦτον τῆς τοῦ δομ.
 ἀρχῆς CE: ὑποψ. παραλ. τοῦτον τῆς ἀρχῆς τοῦ δομ. A 90 καὶ om. O οἶκον C
 93 Καλχηδόνα EV 94 μικρὸν προσμένειν VBO 95 ιγ' ACEMN 1 ἔτει A
 ἴσωση' ACEBMN 2 πρὸς VBOMN: εἰς ACE τοῦ παλατίου B 3 νυκτὸς
 post λιμένα add. MNH (sed non Glyc. 573, 3) 4 ὁ pr. om. M καὶ ante Λέων
 add. ACE ταξιάρχος AE Ἀβαλάντης EBOH Zon. III, 517, 3: Ἀβαλάντη
 Glyc. 573, 5: Βαλάντης ACVMNF 5 Τζιμισκῆ A Ἀτζυποθέριος B 6 εἰς
 om. B εἰσελθόντες: ἀνελθόντες C

- ἑαυτοὺς κατεκρήμνισαν, εἰ μὴ που ἀνδράριόν τι τῶν ἐκ τῆς γυναικωνίτιδος εὐρηκότες ὑπ' αὐτοῦ ὀδηγοῦνται. καὶ καταλαμβάνουσιν αὐτὸν ἐπ' 10 ἐδάφους κείμενον καὶ στρωμνὴν ἔχοντα πῖλον κοκκοβαφῆ καὶ ἄρκτου δέρμα, ὅπερ λαβὼν ἦν παρὰ Μιχαὴλ μοναχοῦ τοῦ Μαλεῖνου, τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, τοῦτον ἄρτι πρὸς ὕπνον τραπέντα καὶ μηδαμῶς ἐπαισθόμενον τῆς ἀφίξεως τῶν μελλόντων αὐτὸν ἀναίρειν, ὁ Τζιμισκῆς τῷ ποδι νύξας ἐξύπνισεν. ἐξυπνισθέντα δὲ καὶ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὸν ἀγκῶνα τῇ γῆ 15 προσερείσαντα καὶ τὴν κεφαλὴν ἀνακουφίσαντα, ἐπιφέρει γυμνῶ τῷ ξίφει κατὰ τῆς κορυφῆς ἀσκεποῦς οὐσης (ἐπεπτώκει γὰρ ἐγειρομένου τὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ κάλυμμα) Λέων ὁ Ἀβαλάντης γενναίαν πληγὴν, καὶ διελαύνει μέσον τοῦ κρανίου. εἶτα τῆς στρωμνῆς καθὼν ἀναστήσαντες ἄγουσι πρὸς τὸν Τζιμισκὴν ἐπὶ τῆς βασιλικῆς καθίσαντα καίνας, καὶ 20 πολλὰ ἐμπαιρονήσαντες καὶ κατονειδίσαντες καὶ δυσφημήσαντες εἰς αὐτὸν μηδὲν ἄλλο λέγοντα, ἀλλ' ἢ 'κύριε ἐλέησον' καὶ 'θεοτόκε βοήθει,' τελευταῖον ἐπεῖπερ κατεφωράθησαν παρὰ τῶν προκοίτων τοῦ παλατίου καὶ συνίστατο ἐπ' αὐτοὺς πλῆθος ἀμυνομένων, ἀποσπάττουσι τοῦτον, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντες διὰ τινος θυρίδος τοῖς εἰς βοήθειαν 25 συντρέχουσιν ὑποδεικνύουσι. καὶ οἱ μὲν οὕτω κατεστωρέθησαν, τοῖς δὲ περὶ τὸν Τζιμισκὴν καιρὸς ἐδόθη ἀδεῶς καὶ μετὰ ἀδείας πάντα ποιεῖν. |

23. Λέγεται δ', ὅτι πρὸ δέκα ἡμερῶν τοῦ θανάτου ἔγγραφον εὔρεν ὁ βασιλεὺς ἐρριμμένον ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ καὶ μηνῶν ἀσφαλίσασθαι αὐτόν, ὡς ἐπιβουλευόμενον ὑπὸ τοῦ Τζιμισκῆ. καὶ τινα δὲ κληρικὸν φασί

cap. 23: l. 52—54 = Leo Diac. 91, 8—13. l. 55—62 = Leo Diac. 48, 10—20 Hase; l. 64—90 = Th. Preger, Inscriptiones Graecae metricae, Lipsiae 1891, p. 23/24 = Mercati, Bessarione, a. 25 (= vol. 37) (1921) 160—162

ACEVBO (lect. var. usque 27 εὔρεν) MN FH 8 ἀνδράριόν — γυναικωνίτιδος ACE: ἀνδράριόν τι (τι om. M) ἐκ τῶν τῆς γυν. BMNFH: ἀνδράριόν τι ἐκ τῆς γυν. V 9 ὀδηγήθησαν B αὐτὸν post 10 ἐδάφους E 10 ἔχοντι E ἄρκτου AVBMNF: ἄρκου CEH 11 ὅπερ VBMN: ὁ ACE 13 Τζιμισκῆς MN: Τζιμισκῆς CEVB: Τζιμισκῆς A 14/15 ἐξυπνισθέντι ..., προσερείσαντι ..., ἀνακουφίσαντι O 15 ἐπιφέρει: πλήττει A καιρίαν post ἐπιφέρει add. B 16 κατὰ — οὐσης ACEVB (κορυφῆς: κεφαλῆς B): τῆς κεφαλῆς ἀσκεποῦς οὐσης MNH 17 Ἀβαλάντης EBO Glyc. 573, 8: Βαλάντης ACVMN γενναίαν CEMN: γενναίαν A: καιρίαν VO Zon. III, 518, 7: om. B πληγὴν CEVOMN: πληγῆς A: om. B ἐπιφέρει post πληγὴν add. M 18 ἀναστήσαντες AVOBMN: ἀναστήσας E: ἀναστή C 19 πρὸς: ἐπὶ O Τζιμισκὴν EBN: Τζιμισκὴν CVM: Τζιμισκῆν A καθίσαντες CE 20 παροινήσαντες VBO 21 ἄλλο: ἄλλον B ἄλλ' om. O καὶ om. A 22 τὸ ante τελευταῖον add. B παλατίου: βασιλέως M 23 συνίσταται AC 24 ἀποτεμόν B αὐτοῦ post ἀποτ. add. VBO 25 ὑποδεικνύουσι E (i. m. man. rec.) VBOMN: om. ACE κατεστωρέθησαν C 26 Τζιμισκὴν BMN: Τζιμισκῆν A: Τζιμισκὴν CEV 27 Λέγουσι B δὲ B καὶ ante πρὸ add. O αὐτοῦ post θανάτου add. C 27/28 ὁ βασιλεὺς om. VBO 28 καὶ om. A μηνύοντα M 29 αὐτόν: ἑαυτόν M Τζιμισκῆ A φασί VBN: φασιν M: om. ACE

- 30 κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς ἀναίρεσεως δεδωκέναι αὐτῷ γράμμα περιέχον
 πρὸς ἔπος ταῦτα· ὧ βασιλεῦ, ἀσφάλισαι σεαυτὸν. κίνδυνος γάρ σοι
 κατὰ ταύτην τὴν νύκτα οὐ μικρὸς ἀρτύεται.' τὸ δὲ γραμμάτιον ἄλλοι μὲν
 λέγουσιν, ὡς ὑπολαβὼν ὁ βασιλεὺς δεητήριον εἶναι οὐκ ἀνέγνω τοῦτο,
 ἄλλοι δ', ὅτι ἀνέγνω μὲν, ἀλλ' ἠμέλησε τῆς ἑαυτοῦ φυλακῆς, τοῦ χρεῶν
 35 ἐμποδισάντος, ἀποθανόντος δὲ τούτου εὐρέθη ἔχον τὰ γεγραμμένα. ἄλλοι
 δ', ὅτι ἀναγνούς ἐπέτρεψε τὴν ζήτησιν καὶ φυλακὴν τῷ πρωτοβεστιάριῳ,
 ἔγραψε δὲ καὶ τῷ ἀδελφῷ Λέοντι ἐπ' οἴκου διαγόντι λαὸν ἔνοπλον
 εἰληφέναι καὶ φοιτῆσαι τὴν ταχίστην πρὸς τὸ παλάτιον. τοῦτο δὲ
 διακομισθὲν ἐκείνος δεξάμενος, καὶ μηδ' ἀνελίξας (ἔτυχε γὰρ κυβέων
 40 μετὰ τινων καὶ δαιμονίως τῇ παιδιᾷ χρώμενος) ἔθετο ἐν τῇ ἑαυτοῦ κλινῇ
 ὑπὸ τὴν τύλην. ἄρτι δὲ τοῦ παιγνίου διαλυθέντος τὸ γραμμάτιον ἐπελ-
 θὼν καὶ τὸν ἐγκείμενον νοῦν συνείς τῶν γραφέντων, δύναμαι ὡς ὁ καπρὸς
 ἀπήτει συνηθροικῶς ἀπήει πρὸς τὰ βασίλεια. γενόμενος δὲ κατὰ τὴν ἐν
 τῷ ἵπποδρομίῳ σφενδόνῃν ἤκουσέ τινων διαλεγομένων πρὸς ἀλλήλους,
 45 ὡς ἄρα εἴη Νικηφόρος ἀνηρημένος ὁ βασιλεὺς, ἤκουσε δὲ καὶ τῶν ἐν ταῖς
 πλατείαις καὶ τοῖς στενωποῖς ἀνευφημούντων τὸν Ἰωάννην. τῷ ἀνελ-
 πίστῳ δὲ καταπλαγείς καὶ μηδὲν ἐννοήσας γενναῖον, ἢ τάχους εἶχε σὺν
 τῷ ἀπὸ Νικηφόρου τῇ μεγάλῃ προσέρχεται ἐκκλήσι. καὶ τὰ μὲν λεγό-
 μενα ταῦτα. εἰ δὲ ἀληθῶς, ἢ ψευδῶς, οὐκ ἔχω λέγειν. θηήσκει δ' ὁμοῦ ὁ
 50 Νικηφόρος ἔνδον τοῦ παλατίου κατεργασθεῖς.

πεντήκοντα καὶ ἑπτὰ ἑτῶν ὧν τηλικαῦτα. τῇ δὲ ἐσπέρα τῆς αὐτῆς ἡμέρας προστάζει
 τοῦ Ἰωάννου πρὸς ἐσπέραν βαθεῖαν τῇ ὅσα παρεπέμφθη· θῆκη γὰρ βύλην, ὡς ἔτυχεν,
 αὐτὸν περιστειλαντες εἰς τὸν θεῖον τῶν ἀποστόλων σηκὸν μέσον νυκτῶν αὐτὸν
 ἐξεκόμισαν καὶ κατὰ τὸ ἥρῳον, ἔνθα τὸ τοῦ θεοῦ καὶ αἰοδίου Κωνσταντίνου σῶμα
 55 κατὰκειται, ἐν μιᾷ τῶν βασιλικῶν σορῶν ἐκήδευσαν. τὴν δὲ ἰδέαν τοιοῦδε τις ἦν. ὄψις
 αὐτῷ πρὸς τὸ μέλαν πλέον ἢ τὸ λευκὸν ἀποκλίνουσα, κόμη βαθεῖα καὶ κυανή, ὀφ-
 θαλμοὶ μέλανες ἐπὶ συννοίας πεφροντικότες, δασεῖαι ταῖς ὀφρύσιν ὑποκαθήμενοι. ἕως
 μέση ἔχουσα λεπτότητός τε καὶ παχύτητος, ἡρέμα συμπεραινομένη γρυπότητι ὑπήνη

ACEVBMN 30 αὐτοῦ add. ante αναρ. M, post αναρ. B γράμμα CEVMN:
 γραμμάτιον A: γράμματα B περιέχον AΕVMN: περιεπτον C: περιέχοντα B
 31 πρὸς: ὡς C 32 μικρῶς C ἀνύεται CE γραμματίων B 35 τούτου:
 τοῦτο B ἔχων B τὰ: ταῦτα, post εὐρέθη, A γεγραμμένα: γράμματα E
 36 ἐπέτρεψε M τὴν ante φυλακὴν add. ACE 38/39 τοῦτο — ἐκείνος: τοῦ δὲ
 διακομ. ἐκείνο C 40 τινων — παιδιᾷ: τινος καὶ δαιμονίῳ καὶ τῇ παιδιᾷ B
 ἑαυτοῦ ACEMN: αὐτοῦ VB 43 ἀπήτει: ἐδίδου AE 43/44 δὲ — σφενδόνῃν:
 δὲ ἐν τῷ κατὰ τὴν τὸ ἵπποδρομῷ σφενδόνῃν B 44 ἵπποδρομίῳ VMN: ἵπποδρόμῳ
 ACEB 45 Νικηφόρος om. B 46 τοῖς στενωποῖς VBMN: ταῖς ὁδοῖς AC:
 ταῖς εισόδοις E 51—63 interpol. ACE (i. m., scriptura paene illegibili, usque
 62 ἀνδρῶν E) B (usque 62 ἐκράτει) 51 καὶ om. B 51—55 ἑτῶν — κατὰκει-
 ται: ἑτῶν ὧν καὶ ἐτάφη κατὰ τὸ ἥρῳον, ἔνθα τὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου κατέκειτο
 σῶμα B 51 δὲ om. A 53 ἔς A νυκτὸς A 55 ἐκήδευσαν om. B τὴν —
 ἦν: ἢ δὲ ἰδέα αὐτοῦ τοιοῦδε B 56 κόμη ACEB: κόμη δὲ Leo Diac. 48, 12 κυανὴ
 Leo Diac. 48, 12 57 δασεῖαι B 58 μέση AC: μέσον (?) E: μέσος B Leo Diac.
 48, 13 cod. Paris. Gr. 1712: μέσως Leo Diac. 48, 13 cod. Scorr. Y-I-4 τε non
 habet B Leo Diac. 48, 14 συμπεραινομένη A γρυπότητα A

- σύμμετρος, ἀραπὰν παρὰ τὰς γνάθους προβαλλομένη τὴν πολιάν, ἀγκυλαίος τὴν
 60 ἠλικίαν καὶ στιβαρός, εὐρύτατος τὸ στέρον καὶ ὤμους ὡς μάλιστα, τὴν μέντοι ἀνδρίαν
 καὶ βώμην κατὰ τὸν θρυλλούμενον Ἡρακλῆν. φρονήσει δὲ καὶ σωφροσύνη πάντων
 κατεμμεγέθει τῶν κατ' ἐκείνην τὴν γεναὴν γεγεννημένων ἀνδρῶν. ἐν δὲ τῇ σορῷ
 ὁ Μελιτηνῆς μητροπολίτης Ἰωάννης ταῦτα ἐπέγραψε·
- 65 Τὸν ἀνδρᾶσι πρὶν καὶ τομώτερον ξίφους
 πάρεργον οὗτος καὶ γυναικὸς καὶ ξίφους,
 ὃς τῷ κράτει πρὶν γῆς ὅλης εἶχε κράτος,
 ὡσπερ μικρὸς γῆς μικρὸν ᾤκησε μέρος.
 τὸν πρὶν σεβαστόν, ὡς δοκῶ, καὶ θηρίοις,
 ἀνείλεν ἢ σύγκοιτος ἐν δοκοῦν μέλος.
- 70 ὁ μὲνδὲ νυξὶ μικρὸν ὑπνώττειν θέλων
 ἐν τῷ τάφῳ νῦν μακρὸν ὑπνώττει χρόνον,
 θέαμα πικρόν. ἀλλ' ἀνάστα νῦν, ἀναξ,
 καὶ τάττε πεζοῦς, ἵππότης, τοξοκράτας,
 τὸ σὸν στράτευμα, τὰς φάλαγγας, τοὺς λόχους.
- 75 ὄρμη καθ' ἡμῶν Ῥωσικῆ πανοπλία,
 Σκυθῶν ἔθνη σφύζουσιν εἰς φονουργίας,
 λεηλατοῦσι πᾶν ἔθνος τὴν σὴν πόλιν,
 οὗς ἐπτόει πρὶν καὶ γεγραμμένος τύπος
 πρὸ τῶν πυλῶν σὸς ἐν πόλει Βυζαντίου.
- 80 ναί, μὴ παρῶσι ταῦτα. ῥίψον τὸν λίθον
 τὸν σε κρατοῦντα, καὶ λίθοις τὰ θηρία
 τὰ τῶν ἔθνων δίωκε. δὸς δὲ καὶ πέτρας
 σπηριγμὸν ἡμῖν ἀρραγεστέτην βᾶσιν,
 εἰ δ' οὐ προκύναι τοῦ τάφου μικρὸν θέλεις,
 85 κἂν ῥῆξον ἐκ γῆς ἔθνεσιν φωνὴν μόνην.
 ἴσως σκορπίση ταύτη καὶ τρέψη μόνην.

ACEBM 59 ἀραπὰν (E προβαλλομένη Leo Diac. 48, 15 cod. Paris. Gr. 1712 ἀγκυλαίος Leo Diac. 48, 16 60 μέντοι: μὲν B ἀνδρῆαν Leo Diac. 48, 17 61 βώμην: γνώμην B τὸ θρυλλούμενον Leo Diac. 48, 18 cod. Paris. Gr. 1712 Ἡρακλῆν CE Leo Diac. 48, 18 cod. Scor. Y-I-4: Ἡρακλῆ A: Ἡρακλῆ B Leo Diac. 48, 18 cod. Paris. 1712 62 κατεμμεγέθει: ἐκράτει B ἐκείνου Leo Diac. 48, 20 64(—90 M) interpol. ACM Ottob. gr. 309 Ottob. gr. 361 Regin gr. 166 Regin. gr. 86; variae lectiones ultimorum quatuor codd. apud Mercati inveniuntur. tit. 62/63 ἐν — ἐνέγραψε ACE Regin. gr. 86: Ἐπιτύμβια εἰς τὸν βασιλέα Νικηφόρον M Ottob. gr. 361: Ταῦτα τὰ γράμματα εὐρίσκονται ἐν τῇ σορῷ τοῦ δαιδύμου βασιλέως κυροῦ Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ ἐν τῇ μονῇ τῆς παναγίας μου τῆς καλουμένης περιβλέπτου, ταυτὸν δὲ περικρατοῦν αὐτὴν οἱ Ἀρμένιοι, καὶ καλεῖται παρ' αὐτῶν Σούλουνα μοναστήρι. Ἰωάννου μητροπολίτου Ottob. gr. 309: Οὗτοι οἱ ἰαμβικοὶ στίχοι εὐρέθησαν ἐν τῇ λάρνακι τοῦ Νικηφόρου βασιλέως τοῦ Φωκᾶ, ὃς ἐτάφη ἐν τῇ περιβλέπτῳ μονῇ τῆς παναγίας, ἣ καλεῖται ταυτὸν Σούλουνα μοναστήρι, ὃ τὸ τῶν Ἀρμενίων γένος οἰμοὶ οἰκοῦσι κατὰ θεοῦ παραχώρησιν Regin. gr. 166 64 Τὸν: Ὅς M Τὸν ἀνδρᾶσι: Ὁ ταῖς μάχαις A τομώτερος AM 65 οὗτος: ὦφθη A 67 ὡσπερ: ὡς τις A μικρὸν γῆς M φήκασε: οἶκε νῦν A 68 σεβαστόν — θηρίοις: δὲ φρικτὸν βαρβαρικοῖς θηρίοις A 73 τάττε: τύπτει C τοξοκράτας: λοχηφόρος A 75 ὄρμη M (?) 76 φονουργίαν AM (?) 77 λεηλατοῦσι — πόλιν: ἐχθροὶ λεηλατοῦσι σὴν μάκαρ πόλιν A 78 πρὶν: νῦν M 79 Βυζαντίων M 83 ἀρραγεστέραν M 85 ῥῆξον: ῥίψον M ἔθνεσιν: εἰς ἔθνη A μόνου M 86 ἴσως — μόνη: φωνὴ γὰρ εἰς φόβητρον αὐτοῖς ἀρκεσει A σκορπίση corr. in σκορπίσει C τρέψει C

εἰ δ' οὐδὲ τοῦτο, τῷ τάφῳ τῷ σφ' δέχου
 σύμπαντας ἡμᾶς· ὁ νεκρὸς γὰρ ἀρκέσει
 σφ'ζειν τὰ πλήθη τῶν δλων χριστωνύμων,
 ὧ πλην γυναικὸς τὰ δ' ἄλλα Νικηφόρος.
 ἄλλα ταῦτα μὲν οὕτω συντίθεται. |

ACM
 τᾶλλα γοῦν A

BB δ: καὶ AM ἀρκέση C
 Νικηφόρος: γοῦν Νικηφόρε A

90 τὰ δ' ἄλλα C: τᾶλλα δ' αὐ Μ:

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΤΖΙΜΙΣΚΗΣ

1. Ἰωάννης δὲ ὁ Τζιμισκῆς τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς ἀποθανόντος τοῦ Νικηφόρου ἀνεδέξατο τὰς φροντίδας, συμβασιλεύοντας ἔχων αὐτῷ
 95 Βασίλειον καὶ Κωνσταντῖνον τοὺς υἱεῖς Ῥωμανοῦ, ὧν ὁ μὲν Βασίλειος ἔβδωμον εἶλκε τῆς ἡλικίας ἔτος, ἄτερος δ' ὁ Κωνσταντῖνος πέμπτον, εὐθύς οὖν Βασίλειον τὸν παρακοιμώμενον, ὃν Νικηφόρος ὁ βασιλεὺς οὐ μικρὰ συμβαλλόμενον αὐτῷ πρὸς τὴν τῆς βασιλείας κατάσχεσιν πρόεδρον
 5 τετίμηκε, μὴ πω πρότερον ὄντος τοῦ ἀξιώματος, πρώτου δ' αὐτοῦ τοῦτο ἔφευρηκός, νυκτὸς μεταπεμψάμενος κοινωνὸν τῆς ἀρχῆς προσελάβετο, ἅτε ἐν πολλοῖς χρόνοις τὰ τε πολιτικὰ μετελθόντα ἐπὶ τοῦ οἰκείου πατρὸς Ῥωμανοῦ τοῦ γέροντος καὶ Κωνσταντῖνου τοῦ Πορφυρογεννήτου τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, καὶ πλειστάκις κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν ἐκστρατεύσαντα, καὶ δυσχερεῖαις πραγμάτων εἰδότα εὐφυδῶς προσαρμοζέσθαι. ὃς εὐθύς
 10 τὴν ἐπιτροπὴν εἰληφῶς τῶν πραγμάτων πάντας τοὺς εὐνοῖαν τῷ Νικηφόρῳ φυλάττοντας ἐκ μέσου πεποιήκε, Λέοντα μὲν τὸν κουροπαλάτην ἐν Λέσβῳ περιορίσας καὶ Νικηφόρον βέσπτην τὸν τοῦτου υἱὸν ἐν τῇ Ἰμβρῶ, Βάρδα δὲ τὸν νεώτερον δοῦκα τότε Χαλδίας καὶ Κολωνεῖας τυγχάνοντα τὴν ἀρχὴν ἀφελόμενος ἐν Ἀμασειᾷ παρέπεμψε γράμμασι.
 15 καὶ τοὺς ἄλλους δέ, ὅσοι πολιτικὰς ἢ στρατιωτικὰς μετήσαν ἀρχὰς τῶν ἀρχῶν παραλύσας, οἰκείους ἐπέστησε καὶ τῷ νέῳ βασιλεῖ φυλάττοντας

19 a. circiter 964

cap. 1: Zon. III, 519, 11—520, 13; Glyc. 573, 16—573, 21

ACEVBMN DH 92 Ἰωάννης ὁ Τζιμισκῆς CEV: Ἰωάννης ὁ Τζιμισκῆς A: Ἰωάννης N: Βασιλεῖα Ἰωάννου τοῦ Τζιμισκῆ B: Ἀρχὴ τῆς βασιλείας Ἰωάννου Τζιμισκῆ M 93 δ' M Τζιμισκῆς CEVB: Τζιμισκῆς A: Τζιμισκῆς MN 93/94 τῆς — φροντίδας VBMN: τὰς τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς φροντίδας ἀποθανόντος τοῦ Νικηφόρου ἀνεδέξατο ACE 94 συμβασιλεύοντα E αὐτῷ om. AC 95 υἱεῖς CEVMN: υἱοῖς D: υἱοῦς ABH Glyc. 573, 17 1 ἄτερος δ' ὁ: ὁ δὲ B ε' C 2 ὁ ante Νικηφ. add. CE ὁ βασιλεὺς om. ACE 3 τῆς om. B ἔσχε post κατάσχεσιν add. B 4 αὐτοῦ ACEBM: αὐτὸ VNDH τοῦτο ACVBM: τοῦτ' E: τοῦτου NDH 6 μετελθόντα A EVMN: μετελθόντος C: ἐπελθόντα B τε ante τοῦ add. B τοῦ οἰκείου: τῆ οἰκία A 8 πλειστάκις ACEMN: πολλάκις VB ἐκστρατεύσαντος C 9 δυσχερεῖας CE εἰδότα πραγμάτων B εἰδότα om. ACE προσαρμοζέσθαι VBMN: προσαρμοζόμενον ACE 11 καὶ ante Λέοντα add. B 13 Ἰμπρῶ A Βάρδα C δὲ om. M Χαλδίας B 14 Ἀμασειᾷ V: Ἀμασιᾷ BMND: Κολωνεῖα ACE 15 πολιτικὰς — μετήσαν: πολιτικὰς μετήσαν ἢ στρατιωτικὰς ACE στρατιωτικὰς ACEMN: στρατηγικὰς VB 15 τῶν: τῷ C

εὔνοιαν, τοῖς τε παρὰ τοῦ Νικηφόρου φυγαδευθεῖσι κάθοδον ἐπιτρέπει, καὶ πρὸ γε τῶν ἄλλων τοῖς ἀρχιερεῦσι, τῷ μὴ θέλειν ὑπογράφαι τῷ τόμῳ, ὃν εἰς κατατομὴν καὶ ὕβριν τῆς ἐκκλησίας ἐξεῦρεν ἐκεῖνος ἐξορι-
20 σθεῖσιν, ὡς ἤδη φθάσας ὁ λόγος ἱστορήσεν.

2. Οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων οἰκονομηθέντων, κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα πάσης ὑποψίας ἀπολυθεὶς ἄπεισι μετ' ὀλίγων ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, χερσὶ τοῦ πατριάρχου λαβεῖν βουλόμενος τὸ διάδημα. ὃν ἐλθόντα εἰσελθεῖν οὐκ εἶσεν ὁ Πολύευκτος, μὴ ἄξιον εἶναι φήσας ἐπιβῆναι
25 θείου ναοῦ νεαρῶ καὶ ἀμίζοντι ἔτι τῷ συγγενικῷ αἵματι σταζόμενας τὰς χεῖρας ἔχοντα, ἀλλὰ σπεύσαι ἔργα μετανοίας ἐνδείξασθαι, καὶ οὕτως ἐφίεσθαι πατεῖν ἔδοξας οἴκου κυρίου. τοῦ δὲ ἰωάννου ἠπίως δεξαμένου τὴν ἐπιτίμησιν καὶ πάντα παῖξι μετ' εὐπειθείας ἐπαγγελιαμένου, ἀπολογησαμένου δ', ὅτι καὶ αὐτόχειρ οὐκ αὐτὸς ἐγένετο τοῦ Νικηφόρου,
30 ἄλλ' ὁ Βαλάντης καὶ ὁ Ἀτζυποθεόδωρος ἐπιτροπῇ τῆς δεσποίνης, ταύτην μὲν ὁ πατριάρχης προσέταττε τῶν ἀνακτόρων κατενεχθῆναι καὶ ἔν τι νήσῳ περιορισθῆναι, ἐξοστρακισθῆναι δὲ καὶ τοὺς τοῦ Νικηφόρου αὐτόχειρας, διαρραγῆναι δὲ καὶ τὸν τόμον, ὃν ἐπὶ συγχύσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὁ Νικηφόρος πραγμάτων ἐξέθετο. εὐθέως οὖν ὁ ἰωάννης
35 ἐκείνους τε ἐξῶσε τῆς πόλεως καὶ τὴν Θεοφανῶ ἐν Προικονήσῳ ἐξώρισεν. ἥτις ἐκείθεν ὕστερον λάθρᾳ φυγοῦσα καὶ τῇ μεγάλῃ προσφυγοῦσα ἐκκλησίᾳ, διὰ τοῦ παρακοιμωμένου Βασιλείου ἐκβληθεῖσα ἐν τῷ θέματι τῶν Ἀρμενικῶν ἐξωρίσθη εἰς τὴν παρὰ τοῦ βασιλέως νεουργηθεῖσαν μονὴν τὴν | Δαμίδειαν, ἐνυβρίσασα πρότερον εἰς τὸν βασιλέα πολλὰ καὶ
40 ἔς τὸν Βασιλείον, Σκύθην καὶ βάρβαρον ἀποκαλέσασα καὶ κατὰ κόρης αὐτῶ κοινύλους ἐπιτίριψασα. ἐξωρίσθη δὲ σὺν αὐτῇ καὶ ἡ ταύτης μήτηρ

cap. 2: Zon. III, 520, 14—521, 8; Glyc. 573, 21—574, 8; 27 cf. Gen. 44, 8

ACEVBMN DH 17 τε ACEVB: τότε MNDH 18 τοῖς ἀρχιερεῦσι: ἀρχιε-
ρεῦσι φυγαδευθεῖσι B τῷ pr.: τοῖς διὰ τὸ A 18/19 τῷ τόμῳ om. A
19 ἐξεῦρεν ἐκεῖνος ACEMN: ἐκεῖνος ἐξεῦρεν VB ἐξορισθεῖσιν om. B 20 ἤδη
om. ACE φθάσας (φράσας B) ὁ λόγος VBMN: ὁ λόγος φθάσας ACE
ἱστορήσεν: ἐδήλωσεν B 21 Οὕτω: Οὕπω B 22 ὀλίγον BE 24 ἐπιβῆναι:
ἐπιμείναι B 25 ἔτι post νεαρῶ B 26 ἔχοντι E σπεύσαι: σπουδάσαι A
φσι post ἔργα add. B 29 ἀπολογισαμένου MN ὅτι — Νικηφόρου: ὅτι οὐκ
αὐτὸς τοῦ Νικηφόρου αὐτόχειρ ἐγένετο A 30 ἄλλ' ὁ: ἄλλὰ M Βαλάντης
AEMN: Βαλάντζης C: Ἀβαλάντης B: Ἀβαλάντην Glyc. 573, 3 et Zon. III,
520, 18 ἐπιτροπῆς B 31 ταύτην: ταύτη M 32 καὶ dittogr. V τοῦ:
τὸν E γεγονότας post Νικηφόρου add. A 33 συγχύσει: ἀναχύσει A
34 πραγμάτων post ἐκκλησιαστικῶν ADH, post ἐξέθετο M 35 Θεοφανῶ AB
Προικονήσῳ AVBMND 36 ὕστερον om. ACE 37 Βασιλείου ἐκβληθεῖσα
VBMN: ἐκβληθεῖσα Βασιλείου ACE 39 τὴν om. A Δαμίδειαν ACEVBD:
Δαμῆδειαν MN 40 εἰς EBMDH ἀποκαλέσασα VBMN: ἀποκαλοῦσα
ACE

ἐν Μαντινείῳ. ἐνεχθεὶς δὲ ὁ τόμος ἑρράγη καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐχαρίσθη ἢ προτέρα ἐλευθερία.

3. Τούτων οὖν πραχθέντων, ὑποσχομένου δὲ τοῦ Ἰωάννου καὶ εἰς
 45 ἐξίλασμα τῆς ἀμαρτάδος πένησι διανεῖμαι, ἦν ἰδιωτεύων εἶχε περιουσίαν,
 ὁ Πολύευκτος ἐπιτρέπει τὴν εἰσοδον, καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Χριστοῦ
 τοῦ θεοῦ ἡμῶν γεννήσεως εἰσελθόντα τοῦτον τῷ τῆς βασιλείας ἀναδει
 διαδήματι. πολὺν δὲ σάλον καὶ ταραχὴν ἐχούσης τῆς βασιλείας ἐν τε τῇ
 ἔω καὶ τῇ ἑσπέρᾳ (αἱ τε γὰρ ληφθεῖσαι κατὰ Κιλικίαν καὶ Φοινίκην καὶ
 50 Κοίλην Συρίαν πόλεις τῶν Ἄγαρηνῶν, μὴ σχόντος τοῦ Νικηφόρου
 καιρὸν τὰ κατ' αὐτὰς διαθέσθαι καλῶς καὶ ἀσφαλίσασθαι, πρὸς ἀποστα-
 σίαν ἀπέβλεπον, καὶ ἡ τῶν Ῥῶς κινήσις οὐ καλῶς πρότερον ἐπὶ Βουλγα-
 ρους μελετηθεῖσα μέγιστον ἐπέσειε τοῖς πράγμασι κίνδυνον, καὶ λιμὸς
 ἐπὶ πέντε ὅλους ἐνιαυτοὺς τὴν Ῥωμαίων ἐπινεμόμενος σφόδρα τὰς πόλεις
 55 ἐπέζεε) διεσκοπεῖτο καὶ ἐμερίμνα, πῶς ἂν τὰ τοιαῦτα θεραπευθεῖ κακὰ
 καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν ἀποσκευασθεῖ ἔλπιζόμενον δέος. τέως δὲ τῆς πρὸς τῷ
 Ὀρόντῃ Ἀντιοχείας χηρευούσης ἀρχιερέως, Θεόδωρόν τινα προχειρίζε-
 ται μοναχὸν πᾶσι | κομῶντα τοῖς ἀγαθοῖς καὶ αὐτῷ προθεσπισαντα τὴν
 ἀνάρρησιν, καὶ παρεγγυησάμενον μὴ ἐπισπεῦσαι, ὡς τοῦ θεοῦ μέλλου-
 60 τος αὐτὸν εἰς τὸ τῆς βασιλείας ὕψος ἀναβιβάσαι, ἢ μὴν γινώσκειν, ὡς,
 εἰ ὀλιγῶρως διατεθεὶς ἐπιταχύνει τὴν τῆς βασιλείας κατάσχεσιν, τῆς
 ἑαυτοῦ ψυχῆς ἐπιβουλοῦσεται. ἀξιώσαντα δὲ καὶ τοὺς Μανιχαίους,
 τὴν ἔω πᾶσαν ἐπινεμομένους καὶ λυμαينوμένους τῇ μεταδόσει τῆς μισαρῶς
 αὐτῶν θρησκείας, πρὸς τὴν ἑσπέραν ἀποικίσαι καὶ εἰς τινα ἐσχατιὰν
 65 ἐγκατοικίσαι πανέρημον, ὃ καὶ πεποίηκεν ὕστερον, ἀπαναστήσας τούτους
 καὶ τῇ Φιλιππουπόλει ἐγκατοικίσας. ἐπὶ τριάκοντα δὲ καὶ πέντε μόνας
 ἡμέρας μετὰ τὴν ἀναγόμευσιν καὶ ὁ Πολύευκτος ἐπιβίους κατέλυσε τὴν

42 inter diem 11. et 12. mens. Dec. a. 969. iste νόμος vel τόμος a. circiter 964
 promulgatus erat 46/47 a. 969 67 a. 970

cap. 3: Zon. III, 521, 7—522, 7; Glyc. 574, 8/9

ACEVBMN DH 42 Μαρτινίῳ B καὶ ante ὁ add. VB 45 εἶχε
 περιουσίαν VBMN: εἶχεν οὐσίαν ACE 46 τοῦ ante Χριστοῦ add. C 47 τοῦ—
 γεννήσεως ACEMD: τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ γεννήσεως VB: αὐτοῦ θεοῦ ἡμῶν γεννήσεως N
 ἀναδεί: ἐνδύς B 48 πολλῆν B 49 ἑσπερίῳ V τὴν ante Κιλικίαν add. MND
 49/50 καὶ Κοίλην Συρίαν ACEVBD: om. MN 51 αὐτὰς ACEVB: αὐτὸν MN:
 αὐτῶν D 52 Ῥῶς VBMND: Ῥῶς ACE Βουλγαρίᾳ B 55/56 κακὰ — δέος
 om. B 56 ἀποσκευασθεῖ VBND: ἀποσκευασθῆ M: ἀποσκευασθεῖ ACE τῷ
 om. ACE 57 Ὀρόντῃ E 58 μοναχὸν om. B 60 μὴν: μὴ C 61 ἐπιτα-
 χύνει ACBMN: ἐπιταχύνῃ V: ἐπιτυγχάνῃ E 62 ἑαυτοῦ: δὲ αὐτοῦ E ἀξιώ-
 σαντος E 63 ἔω ACEVMND: ἔφω BH καὶ λυμαينوμένους om. VB 65 ἀπα-
 ναστήσας VBMN: μεταναστήσας ACE 66 τῇ Φιλιππουπόλει: εἰς Φιλιππού-
 πολιν A ἐγκατοικίσας EB 67 καὶ om. B

ζωήν. και προχειρίζεται ἀντ' αὐτοῦ πατριάρχης Βασίλειος μοναχὸς ὁ Σκαμανδρηνός, ἐπ' ἀρετῆς τελειότητι μαρτυρούμενος. και τὰ μὲν πολιτικά
70 ἐφέρετο τῆδε.

4. Τῆ ἀλώσει δὲ τῆς Ἀντιοχείας και τῶν λοιπῶν πόλεων, ἃς ἀνωθεν ἀπηριθμησάμεθα, περιαλγείς γεγονότες οἱ ἀπανταχοῦ γῆς ὄντες Σαρακηνοὶ και τὰ λοιπὰ ἔθνη τὰ τὴν ὁμοίαν αὐτοῖς σέβοντα θρησκείαν, Αἰγύπτιοι, Πέρσαι, Ἄραβες, Ἐλαμίται, και οἱ τὴν Εὐδαίμονα λεγομένην οἰκοῦντες
75 και τὸ Σαβὰ, συμφωνήσαντες και ὁμαιχιμάν θέμενοι, δύναμιν παυταχόθεν ἠθροικότες μεγάλην και ἡγεμονεύειν αὐτῆς τάξαντες Καρχηδόνιους, Ζώχαρ ἔχοντες ἄρχοντα, πρακτικὸν ἄνδρα και τὰ ἐξ πολέμου δεινόν, ὡς ἂν ἀκριβεῖς και ἐπιστήμονας τῶν τε κατὰ γῆν και θάλατταν ἔργων, ἐξήλθον κατὰ Ῥωμαίων, ὑφ' ἐν τὰς πάσας συναγαγόντες δυνάμεις, ἐς
80 ἑκατὸν μαχίμων ἀνδρῶν χιλιάδας ἀριθμουμένας, και τὴν κατὰ Δάφνην Ἀντιόχειαν καταλαβόντες ἐπολιόρκουν ἐπιμελῶς. γενναίως δὲ τῶν ἔνδον και εὐψύχως τὴν πολιορκίαν ὑφισταμένων ἐπὶ μακρὸν ἐπετεινετο ἡ προσεδρεία. ἀγγελθείσης δὲ τῆς τῶν ἔθνῶν συνόδου τῷ βασιλεῖ γράμματα ταχέως ἐπέμποντο πρὸς τὸν στρατηγὸν Μεσοποταμίας, τὰς ἔκεισε
85 κελεύοντα δυνάμεις ἀθροῖσαι και βοηθῆσαι τοῖς πολιορκουμένοις. ἐπεμψε δὲ ἄρχοντα τοῦ ὄλου στρατοῦ μετὰ και δυνάμεων ἄλλων τὸν πατρίκιον Νικόλαον, ἕνα ὄντα τῶν ὀκειωμένων αὐτῷ εὐνούχων, ὃς τὰς λοιπὰς προσμίξας δυνάμεισι και συμπλακεί τοῖς βαρβάροις μωρισπλασίοις οὖσιν ἐτρέψατο λαμπρῶς και ἐσκέδασεν ἐνὶ πολέμῳ και τὰς ὑπὸ Ῥωμαίων
90 οὖσας πόλεις ἐν τῷ ἀσφαλεῖ κατεστήσατο.

5. Τῷ ἔθνει δὲ τῶν Ῥῶς, ὃν εἶπομεν τρόπον τὴν Βουλγαρίαν χειρωσαμένως, δορυαλώτους δὲ κατασχόντι και τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Πέτρου

82 a. 970/971

cap. 4: Zon. III, 522, 7—522, 17 cap. 5: Zon. III, 522, 17—524, 8

ACEVBMN DH 69 τελειότητι: τελειότατος E 71 ἃς: ὡς B 72 ἀπαριθμησάμεθα E ἀπανταχοῦ ACEMN: ἀπανταχῆ V: πανταχῆ B 73 αὐτοῖς: αὐτῶν M 75 Σαβὰ AEBMN: Σαβὰ C: Σαββὰ V ὁμαιχιμίας E 76 αὐτῆς ACEMN: αὐτοῖς VB Καρχηδόνας B 77 ἔχοντας A ἐς πολέμους ACVMND: εἰς πολέμους B: ἐν πολέμοις E: ἐν πολέμοις H 77/78 ὡς — ἐπιστήμονας: ὡς ἀκριβῆ και ἐπιστήμονα B 78 θάλατταν AVBMND: θάλασσαν CEH 79 συναγαγόντες ACEMN: συναγαγόντας V: καταγαγόντες B ἐς ACEVND: εἰς BMH 80 μαχίμους B ἀριθμουμένας ACEVBD: ἀριθμουμένους MN 82/83 ἐπετεινετο ἡ προσεδρεία ACEMN: ἡ προσεδρ. παρετεινετο VB 83 προσεδρεία ACEVBMN: πολιορκία DH συνόδου: ἐφόδου M 84 ἐπέμπονται A 85 ταχὺ post βοηθῆσαι add. ACENDH 86 και post δὲ add. DH 86/87 μετὰ — Νικόλαον: και μετὰ δυνάμεων ἄλλων Νικόλαον πατρίκιον E τὸν πατρίκιον Νικόλαον VBMN: Νικόλαον πατρίκιον ACE 87 ὀκειωμένων ACVMN: οἰκειωμένων E: οἰκειωμένων B 90 τῷ ἀσφαλεῖ: ἀσφαλεῖς E 91 Ῥῶς VBMN: Ῥῶς ACE ὃν ACEVBD: ὃν ὡς MN

Βορίσση και Ῥωμανόν, οὐκέτι ἦν βουλευτὸν ἢ ἐπ' οἴκου ὑποστροφῆ,
 ἀλλὰ τὴν τοῦ τόπου θαυμάσαντες εὐφυῖαν, μακρὰ χαίρειν εἰπόντες ταῖς
 95 πρὸς Νικηφόρον τὸν βασιλέα γενομέναις συνθήκαις, συμφέρον ἐνόμισαν
 ἑαυτοῖς μείναι κατὰ χώραν καὶ τῆς γῆς κυριεύειν, ἐνήγη δὲ πρὸς τοῦτο
 πλέον αὐτοῦς καὶ ὁ Καλοκυρὸς, λέγων, εἰ παρ' αὐτῶν ἀναγορευθῆ
 βασιλεὺς Ῥωμαίων αὐτός, τῆς τε Βουλγαρίας ἐκστήσεται καὶ σπονδὰς
 ποιήσει διηνεκεί, καὶ τὰς συμφωνηθείσας δοθῆναι δόσεις αὐτοῖς παρέξει
 5 πολλαπλασίως, καὶ συμμάχους ἔξει καὶ φίλους αὐτοῦς διὰ βίου. οἰστίσι
 ῥήμασι χανωθέντες οἱ Ῥῶς τῆς τε Βουλγαρίας ὡς δορυκτῆτου ἀντεποιούν-
 το κτήματος, καὶ διαπρεσβευσάμενον τὸν βασιλέα καὶ ὑποσχόμενον
 ἐπιτελέσειν ἀπαντα τὰ τῷ Νικηφόρῳ ἐπηγγελμένα οὐ προσεδέξαντο,
 ἀποκρίσεις δόντες βαρβαρικῆς πεπληρωμένης ἀλαζονείας, ὡς ἀναγκα-
 10 σθῆναι τοῦτον διὰ μάχης κρίναι τὰ πράγματα. γράμμασιν οὖν ἐν ὀλίγῳ
 τὰς ἐφῶς δυνάμεις πρὸς τὴν ἐσπέραν διαβιβάσας ἄρχοντά τε αὐταῖς
 ἐπιστήσας, ὃν ὠνόμασε στρατηλάτην Βάρδαν μάγιστρον τὸν Σκληρόν,
 οὗ τὴν ἀδελφὴν Μαρῖαν νόμιμον ἠγάγετο γαμετὴν ἰδιωτεύων ὁ βασι-
 λεύς, ἔμελλεν ἕαρος ἐπισταμένου καὶ αὐτὸς ἐξορμησαί. οἱ Ῥῶς δὲ καὶ ὁ
 15 τούτων ἀρχηγὸς Σφενδοσθλάβος, τὴν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος ὡς
 ἐπύθοντο περαιοῖσιν, κοινοπραγῆσαντες δεδουλωμένοις ἤδη τοῖς Βουλ-
 γάροις, προσειληφότες δὲ καὶ συμμάχους τοὺς τε Πατζινάκας καὶ τοὺς
 πρὸς δύσιν ἐν Παννονίᾳ κατρωκημένους Τούρκους, καὶ διὰ πάντων στρα-
 τὸν πολεμιστὴν ἠθροικότες ἐς ὀκτακισχιλίους ἐπὶ τριάκοντα μυριάσι
 20 κορυφουμένους καὶ τὸν Αἴμον διαβάντες, πᾶσαν ἐπυρπόλουν τὴν
 Θράκην καὶ ἐλητίζοντο, πηξάμενοι παρεμβολὴν ἀγχοῦ που τῶν τειχῶν
 Ἀρκαδιουπόλεως, κάκεισε τὴν συμπλοκὴν ἐκδεχόμενοι τοῦ πολέμου.
 ὁ δὲ μάγιστρος Βάρδας ὁ Σκληρὸς ὡς ἤσθητο κατὰ πολὺ τῷ πλήθει
 λειπόμενος (περιστάτο γὰρ αὐτῷ πᾶσα ἡ στρατιὰ εἰς δώδεκα χιλιάδας)
 25 στρατηγικαῖς ἔγνω ἀπάταις | τοὺς ἐναντίους περιελθεῖν καὶ τέχνη καὶ

1 a. 970 11/12 circa mens. Mart. a. 970

ACEVBMN D 93 οἶκον A 94 καὶ post ἀλλά add. ACE τοῦ om. E
 95 πρὸς τὸν βασ. Νικηφ. B τὸν ante Νικηφ. add. V γενομέναις: ἐνομέναις B
 1 ἑαυτοῖς VBMN: εἶναι ACE 2 πλέον om. M 3 αὐτός, τῆς τε: αὐτοῖς τε τῆς B
 τὰς ante σπονδὰς add. E 4 δοθῆναι om. B 5 πολλαπλασίους B αὐτοῦς
 ante ἔξει VB καὶ φίλους — βίου: διὰ βίου φίλους B οἰστίσι: οἷς A 6 Ῥῶς
 VBMN: Ῥῶς ACE τε om. M 8 τὰ om. E 9 βαρβαρικαῖς B 10 ἐν:
 ἐπ' V 11 τῆς ante ἐφῶς add. ACE αὐταῖς: ἑαυτὰς B 12 Βάρδα C
 13 νομίμος E 14 Ῥῶς VBMN: Ῥῶς ACE 16 ἐπύθητο M 17 Πατζινάκας
 ACVMN: Πετζινάκας E: Πατζινάκους B 18 Παννονία AC: Πανονία EVBMND:
 Πανονία Zon. III, 523, 18 κατρωκημένους ACEMN: κατρωκισμένους VB 19 πολε-
 μιστῶν A 20 ποταμὸν post Αἴμον add. A 21 πηξάμενοι παρεμβολὴν: καὶ
 παρεμβολὴν πηξάμενοι B 22 κάκεισε: ἐκέισε B ἐκδεχόμενοι τοῦ πολέμου: τοῦ
 πολ. ἐξεδέγοντο B 24 λειπόμενος: νικώμενος A πᾶσα om. B 25 στρατηγι-
 καῖς — ἀπάταις: στρατηγικῶς ἔγνω ἀπαντας A

μηχανῇ τὰ τοσαῦτα κατεργάσασθαι πλήθη, ὃ δὴ καὶ γέγονε. συγκλείσας γὰρ ἑαυτὸν σὺν τῇ στρατιᾷ εἰσω τειχῶν, πολλὰ προκαλουμένων τῶν πολεμίων ἐξελθεῖν καὶ περὶ τῶν ὄλων διαγωνίσασθαι οὐχ ὑπήκουσεν, ἀλλ' ἔκαρτέρι ὡς τάχα δειλιάσας, βλέπων τοὺς ἀντιπάλους τὰ παρατυ-
 30 χόντα φέροντάς τε καὶ ἄγοντας. τοῦτο δὲ τὸ βούλευμα μεγάλην καταφρόνη-
 σιν ἐνεποίησε τοῖς βαρβάροις. οἰηθέντες γάρ, ὡς ταῖς ἀληθείαις δειλίας
 συνεχόμενος ὁ Σκληρὸς συγκεκρικτικῶς ἔχει τείχους ἔνδον τὰς Ῥωμαϊκὰς
 φάλαγγας, ἐπέξελθεῖν μὴ τολμῶν, ἀδεῶς τε ἐσκεδάνυντο καὶ ἀμελῶς
 35 ἐστρατοπέδευον καὶ τῆς πρεπούσης ἡμέλου φυλακῆς, πτότοις καὶ μέθαις
 καὶ ἀλύοις καὶ κυμβάλοις καὶ ὀρχήσσει βαρβαρικαῖς διανυκτερεύοντες
 λαβόμενος ὁ Βάρδας καὶ ὅπως ἐπιθῆται τοῖς ἐχθροῖς εὖ μᾶλα διασκοπή-
 σας, καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν ὀρίσας καὶ λόχους καὶ ἐνέδρους υκτὸς
 40 ἐπὶ τιῶν εὐκαιροτάτων χωρίων στησάμενος Ἰωάννην πατρίκιον τὸν
 Ἄλακασέα μετὰ τινος ὀλίγης δυνάμεως ἐκπέμπει, προτρέχειν κελεύσας
 καὶ διασκοπεῖν τοὺς ἐχθροὺς καὶ θαμὰ πρὸς αὐτὸν μηνῦειν καὶ ὅτι
 πάρεισιν ἀναδιδάσκειν, ἐπισκήψας δὲ καὶ συμμίξει τούτοις ἐγγίσασι καὶ
 45 ἅμα τῇ συμπλοκῇ δοῦναι τὰ νῶτα καὶ δόκησιν φευγόντων παρεσχῆκεναι,
 μὴ ἀκρατῶς μέντοι γε φεύγειν, ὄλω ρύτῃρι ἐνδόντας τοῖς ἴπποις τοὺς
 χαλινοὺς, ἀλλ' ἥρεμα καὶ μετὰ τάξεως, ὅπῃ δὲ παρείκοι, καὶ ὑποστρέφον-
 τας συρρή|γνυσθαι τοῖς ἐχθροῖς, καὶ οὕτω ποιεῖν, μέχρις ἂν εἰς τοὺς
 λόχους τούτους καὶ τὰς ἐνέδρας ἐναποκλείσῃσι, τότε δὲ ἀκόσμως φεύγειν
 καὶ προτροπᾶδην. τριχῇ δὲ τῶν βαρβάρων διαιρεθέντων Βούλγαροι
 μὲν καὶ Ῥῶς τὴν πρώτην ἀνεπλήρου μερίδα, Τούρκοι δὲ καθ' ἑαυτοὺς
 50 ἦσαν μόνοι καὶ Πατζινάκαι ὡσαύτως ἔρχόμενος οὖν ὁ Ἰωάννης συμπλέ-
 κεται τοῖς Πατζινάκαις κατὰ τύχην συνητηκῶς, καὶ ὡσπερ ἦν αὐτῶ
 παρηγγελμένον, προσποιεῖται φυγὴν, σχολαίαν τὴν ἀναχώρησιν
 ποιούμενος. ἐνέκειντο δ' οἱ Πατζινάκαι τὰς ἑαυτῶν λύσαντες τάξεις, ὡς
 55 μετὰ τάξεως, νῦν δ' ὑποστρέφοντες καὶ ἀμυνόμενοι ἔθεον πρὸς τοὺς

ACEVBMN DDH 26 τὰ om. EB τοσαῦτα om. E 26/27 συγκλείσας γάρ:
 καὶ γὰρ συγκλείσας A 27 σὺν τῇ στρατιᾷ om. VB 28 διαγωνίσασθαι A
 ἐξελθεῖν dittoгр. post ὑπήκουσεν add. B 30 δέ: δὴ B μεγάλως B 31 ἐποίησε C
 δειλία om. E 32 συγκεκρικτικῶς ACEMN: συγκεκρικτικῶς VB 33 τε om. M
 34 ἐστρατοπεδεύοντο A 35 καὶ pr. om. A καὶ ὀρχήσσει βαρβαρικαῖς
 om. ACE 36 ἐπιμελόμενοι B 37 λαβόμενος: βραβύμενος M 39 χωρίων
 εὐκαιροτάτων B 40 Ἄλακασέα ABFH προτρέχειν ACEVN: προστρέχειν M:
 τρέχειν B 41 ὅποι B 43 τὰ om. B 44 γε om. B ἐνδόντα B
 45 παρείκοι CMN: παρήκοι AEBV: παρείκει D ὑποστρέφοντα B 47 ἀπο-
 κλείσῃσι B καὶ ante ἀκόσμως add. E 49 Ῥῶς VBMN: Ῥῶς ACE
 ἀνεπλή-
 ρου AEMN: ἐπλήρου VB: ἐνεπλήρου C 50 Πατζινάκοι B 51 Πατζινάκαις
 συνητηκῶς κατὰ τύχην B 52 τε post σχολαίαν add. B 53 δ' VBMND:
 δὲ ACEH Πατζινάκαι AEMN: Πατζινάκαις C: Πατζινάκοι B 54 ἀφ-
 ανίσαιεν BDH

λόχους. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐς μέσους ἐγένοντο τούτους, τότε δὴ ἀνέντες τοὺς χαλινοὺς ἀκρατῶς ἐφελγον, καὶ οἱ Πατζινάκαι διεκχυθέντες ἀτάκτως ἐδίωκον. ἐπιφανέντος δ' ἐξαίφνης τοῦ μαγίστρου μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ, τῷ ἀπροσδοκίτῳ καταπλαγέντες τὴν μὲν δίωξιν ἐπέσχον, οὐ μὴν γε καὶ ἐς φυγὴν ἀπέειδον, ἀλλ' ἔμενον, ἦν τις ἐπίοι δεξόμενοι. μετὰ σφοδρᾶς δὲ ῥύμης τῶν περὶ τὸν μάγιστρον συμπεσόντων αὐτοῖς, καὶ τῆς λοιπῆς φάλαγγος ὀπισθεν ἐρχομένης μετ' εὐκοσμίας καὶ τάξεως, πίπτουσιν εὐθὺς οἱ ἀλκιμώτεροι τῶν Σκυθῶν. καὶ κατὰ βάθος τῆς φάλαγγος σχισθείσης ἐς μέσους ἐπίπτουσιν οἱ Πατζινάκαι τοὺς λόχους, τῶν κεράτων συνελθόντων ἀλλήλοις καὶ κύκλωσιν ἀποτελεσάντων. ἐπ' ὀλίγον οὖν ἀντισχόντες ἐνέκλιναν καὶ πάντες σχεδὸν κατεκόπησαν. |

6. Οὕτω δὲ τούτους τρεψάμενος ὁ Βάρδας καὶ διὰ τῶν αἰχμαλώτων μαθῶν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀκμήτες ὄντες προσμένουσι συντεταγμένοι τὸν πόλεμον, τρέπεται τὴν ταχίστην πρὸς ἐκείνους. ἄρτι δ' ἐκείνοι τὸ τῶν Πατζινάκων ἐγνωκότες ἀτύχημα κατεκλάσθησαν τὰς ψυχὰς τῷ ἀδοκίτῳ τῆς συμφορᾶς. ὁμως παρακαλέσαντες ἑαυτοὺς καὶ τοὺς ἐκ τῆς φυγῆς σκεδασθέντας ἀνακαλεσάμενοι προσβάλλουσι τοῖς Ῥωμαίοις, οἱ μὲν ἵππεῖς προδραμόντες, οἱ δὲ πεζοὶ κατόπιν ἐρχόμενοι. ὡς δὲ καὶ κατὰ τὴν πρῶτην προσβολὴν ἀνεκόπησαν οἱ ἵππεῖς τὰς ὁρμὰς ὑπὸ Ῥωμαίων ἀνυποστάτων φανέντων, ἐκκλίναντες εἰς τοὺς πεζοὺς συνηλόθησαν. ἐκεῖσε δὲ πάλιν γενόμενοι ἀνελάμβανον ἑαυτοὺς καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἐπερχομένους προσέμενον. καὶ ἦν μὲν ἄχρι τινὸς ἡ μάχη ἀγχώμαλος, ἕως οὗ Σκύθης τις μεγέθει σώματος καὶ ἀνδρείᾳ ψυχῆς ἐπαιρόμενος τῶν ἄλλων ὑπερπηδήσας ἐπ' αὐτὸν τὸν μάγιστρον φέρεται παριππεύοντα καὶ τὰς τάξεις παραθαρρύνοντα, καὶ ξίφει παῖει κατὰ τοῦ κράνους. τοῦ δὲ ξίφους περιολισθήσαντος ἄπρακτος ἐγένετο ἡ βολή. τοῦτον δὲ ὁ μάγιστρος ξίφει παῖει κατὰ τοῦ κράνους. βάρει δὲ τῆς χειρὸς καὶ βαφῆ τοῦ σιδήρου οὕτω γέγονεν ἐνεργὸς ἡ πλῆξις, ὡς δίχα ὄλον διατμηθῆναι τὸν Σκύθην. καὶ Κωνσταντίνος δὲ πατρίκιος ὁ τοῦ μαγίστρου ἀδελφός

cap. 6: Zon. III, 524, 8—525, 3

ACEVBMN DH 56 εἰς B 57 Πατζινάκοι B 59 τῷ — καταπλαγέντες
om. ACE ἀπροσδοκίτῳ VBD: ἀδοκίτῳ MNH 60 μὴν γε: μὴν δὲ B
εἰς EVBDH 61 δὲ om. B 62 ὀπισθεν CEVB 63 εὐθὺς οἱ: ὡς B
64 Πατζινάκοι B 66 ἐκλιναν C 69 ἄρτι δ' ἐκείνοι VBMN: κάκεινοι AC:
κάκεινο E 70 Πατζινάκων VBMN: Πατζινάκων ACE τὰς ψυχὰς om. B τῷ
dittoгр. C 71 παρακαλέσαντες: παρασκευάσαντες B 73 προδραμόντες VN:
προσδραμόντες ACEB: om. M καὶ om. B 77 προσερχομένους C μὲν ἄχρι:
μέχρι B ἀγχώμαχος E 78 ἀνδρείᾳ VBMN: ἀνδρίᾳ ACE 80 κράνιου AC
81 περιολισθήσαντος ACEMN: παρολισθήσαντος VB δὲ: δ' αὐθὺς B 83 οὕτως VB
ἐνεργῆς M 83/84 ὡς — Σκύθην: διχῆ τὸν Σκύθην δι' ὄλου τμηθῆναι B
84 ὁ ante πατρίκιος add. B

85 τῶ ἀδελφῶ βοηθῶν ἕτερον Σκύθην συναϊρόμενον τῶ ρηθέντι καὶ Ἰτα-
 μώτερον φερόμενον παῖσαι κατὰ τῆς κεφαλῆς ἔσπουδασεν. ἐκείνου δ'
 ἐπὶ θάτερα κλίναντος ἑαυτὸν διαμαρτήσας ὁ Κωνσταντῖνος καταφέρει
 τὸ ξίφος εἰς τὸν αὐχένα τοῦ ἵππου καὶ ἀποτέμει τοῦ τραχήλου τὴν
 90 κεφαλὴν. πεσόντος δὲ τοῦ Σκύθου, ἀποβάς τοῦ ἵππου καὶ τῇ χειρὶ τῆς
 γεινιάδος δραξάμενος ἀποσφάττει τούτον. τοῦτο τὸ ἔργον Ῥωμαῖοι
 μὲν ἐπέρρωσε καὶ θαρραλεωτέρους ἐποίησε, δειλίας δὲ καὶ φόβου τοὺς
 Σκύθας ἐνέπλησε. καὶ ταχὺ ἐπιλεησμένοι ἀλκῆς τὰ νῶτα δεδώκασι
 καὶ ἀσέμνως καὶ μετὰ πολλῆς ἔφευγον ἀκοσμίας. εἶποντο δὲ οἱ Ῥωμαῖοι,
 95 πεσόντων πλείους. ἐγένοντο δὲ καὶ πλὴν ὀλίγων πάντες οἱ περιλει-
 φθέντες τραυματῖαι. καὶ οὐδεὶς ἂν διέδρα τὸν κίνδυνον, εἰ μὴ νῦξ ἐπιγενο-
 μένη ἐπέσχε τῆς διώξεως τοὺς Ῥωμαῖους. καὶ τῶν μὲν βαρβάρων ἐκ
 τοσοῦτων μυριάδων ὀλίγοι παντελῶς διεγένοντο, Ῥωμαῖοι δὲ ἔπεσον
 ἐν τῇ μάχῃ εἴκοσι καὶ πέντε, τραυματῖαι δ' ἐγένοντο ὁμοῦ τι σύμπαντες.

5 7. Οὐπω τέλος εἶχε τῶ Σκληρῶ τὰ τοῦ Σκυθικοῦ πολέμου, οὐδὲ
 προσεγένετο τοῖς Ῥωμαῖοις τὸν ἐκ τῆς μάχης ἀποπλύνεσθαι λύθρον,
 καὶ γράμματα ἐφοίτων βασιλικά μετὰ κλητὸν ποιοῦντα ἐς βασιλέα τὸν
 μάγιστρον. δν ἀφικόμενον ἐς τὴν Ἀσίαν περαιωθῆναι κελεῖται τὰ πρὸς
 τὸν προκείμενον ἀρκοῦντα ἀγῶνα εἰληφῶτα στρατεύματα. ἔτυχε γάρ
 10 Βάρδας ὁ Φωκῆς ἀποδράς ἐξ Ἀμασείας, ἦν οἰκεῖν κατακέκριτο, μετὰ
 συγγενῶν καὶ φίλων καὶ συνήθων, μεθ' ὧν ἀφανῶς συνωμόσατο τὴν
 ἐν Καππαδοκίᾳ καταλαβεῖν Καισάρειαν, κάκεισε ἑταιρῖκόν οὐκ ὀλίγον
 ἀθροίσας, ὧν ἦσαν ἑξαρχοὶ οἱ τοῦ πατρικίου Θεοδούλου παῖδες τοῦ
 Παρασκευαστοῦ Θεόδωρος καὶ Νικηφόρος καὶ τῆς πατρικίης ἄλλος

7 autumno a. 970 10 fortasse autumno a. 970

cap. 7: Zon. III, 525, 3—527, 4

ACEVBMN DH 85 τῶ ἀδελφῶ om. C καὶ αὐτὸς ante Σκύθην add. ACE
 88 ἀποτέμει CVBMN: ἀποτέμει E: ἀποκόπτει A 89 πεσόντος — ἀποβάς: B
 πεσόντος δὲ τοῦ ἵππου καὶ τοῦ Σκύθου σύν αὐτῶ, ἀποβάς A Σκύθους B
 90 ἐκείνου ante γεινιάδος add. B τούτον om. ACE 91/92 βειλίας —
 ἐνέπλησε VBMN: βειλίας δὲ τοὺς Σκύθας καὶ φόβου ἐνέπλησε ACE 92 καὶ om. B
 93 καὶ ἀσέμνως om. B οἱ om. ACE 95 δὲ — περιλειφθέντες: δὲ πλὴν ὀλίγων
 καὶ οἱ περιλειφθέντες ἅπαντες B 2 μὲν om. B 3 δ' B 4 δὲ VB ὁμοῦ
 om. A τι om. AEBMNFH σύμπαντες CMNDH: πολλοὶ A: τριακόσιοι δέκα
 σύμπαντες E: τριάκοντα πάντες B: πάντες V 5 δὲ post οὐπω add. B 6 τῶν ...
 ἀποπλύνεσθαι λύθρων C 7 καὶ om. V ἐφοίτα ACEMN: ἐφοίτα VB 8 εἰς BM
 9 ἀγῶνα ἀρκοῦντα AB στρατεύματος C 10 Ἀμασείας EB κατακέκριτο A:
 κατακέκριτο CEVH: κατακέκριται BMND 11 τῶν ante συγγενῶν add. B
 φίλων καὶ συνήθων ACEMN: συνήθων καὶ φίλων VB καὶ post συνωμόσατο
 add. B 12 ἐκ Καππαδοκίης E ἑταιρῖκόν B 13 συναθροίσας A
 14 Παρασκευαστοῦ ACV: Παρασκευαστοῦ ND: Παρασκευαστοῦ B: Παρασκευαστοῦ E:
 Παρασκευαστοῦ M ἄλλος πατρικίος A

- 15 Συμεών ὁ Ἀμ|πελᾶς, διάδημα περιθεὶς ἑαυτῷ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς βασιλείας ἀνειληφώς γνωρίσματα ἀποστασίαν κατὰ τοῦ βασιλέως κινήσαι, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Λέοντος τοῦ κουροπαλάτου τοὺς μὲν ἀναπέσαντος δώροισι εἰς τοῦτο, τοὺς δὲ ὑποσχέσειν ἀξιωμάτων καὶ κτήσεων, ὑπέρητη πρὸς τοῦτο χρησαμένου τῷ τῆς Ἀβύδου ἐπισκόπῳ. ἐβούλετο δὲ καὶ αὐτὸς
- 20 ἐκ τῆς Λέσβου διαπερᾶν λάθρα σὺν τῷ υἱῷ Νικηφόρῳ εἰς τὰ ἐπὶ Θράκην χωρία. γνωσθέντος δὲ τούτου τῷ βασιλεῖ, ἐπεὶ καὶ ὁ ἐπίσκοπος συνειλημμένος καὶ τοὺς ἐλέγχους οὐχ οἷός τε ὦν διαδιδράσκειν πάντα ἐξοίσειν εἰς τοῦμφανές, παρεδόθη τοῖς δικασταῖς ὁ κουροπαλάτης, καὶ ὑπὸ πάντων τούτων προσιμᾶται τεθνάναι σὺν τῷ υἱῷ. ἐπεικέστερον δὲ χρῆσα-
- 25 μένου τοῦ βασιλέως, ἀειφυγία καὶ τῶν ὁμμάτων πηρώσει καὶ ἄμφω καταδικάζονται, λεληθότως, ὡς λέγεται, τοῦ βασιλέως παραγγεῖλαντος τοῖς δημίοις μηδαμῶς τὰς ὄψεις τούτων λωβήσασθαι, ἀλλὰ δόκησιν μὲν παρασχεῖν ἐκτυφλώσεως, ἔργῳ δ' ἕασαι τούτους τὸ οἰκεῖον ἀποφέρεισθαι φῶς, ἀποκρύψαι δὲ καί, ὅτι προστεταγμένον ἦν τοῦτο παρὰ τοῦ βασι-
- 30 λέως, ἑαυτοῖς δὲ τὸ ἔργον ἀναθέσθαι, ὡς τάχα φιλανθρωπευσαμένοι καὶ χαρισάμενοις τὸ βλέπειν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν περὶ τοῦ κουροπαλάτου ἐς τοῦτο ἐτελεύτα. διαβὰς δὲ ὁ Σκληρὸς τὴν Ἀσίαν κἀν τῷ Δορυλαίῳ γενόμενος πρῶτον μὲν ἀπεπειρᾶτο τοῦ Φωκᾶ καὶ τῶν τούτῳ συναρομένων, εἴ πως δυνηθεῖ αὐτοὺς ἀγαθῶν ὑποσχέσειν ἀποστῆναι πείσει
- 35 τῶν βεβουλευμένων (καὶ γὰρ δὴ καὶ παραγγεῖλιαν εἶχεν ἐκ βασιλείας, ὡς ἀνυστὸν ἀγωνίσασθαι ἐμφυλίῳ αἵματος καθαρὰς διατηρήσαι | τὰς χεῖρας)· ὡς δ' ἀνηνύτοις ἔγνω ἐπιχειρῶν (ἔθρασύνοντο γὰρ μᾶλλον, ἢ ἔχαινοντο ταῖς πρεσβείαις οἱ ἀποστάται), ἔργου ἤδη ἄπτεσθαι ἔκρινε, καὶ τὸν στρατὸν ἀγείρας ἀπήει πρὸς τὴν Καισάρειαν. ὅπερ οἱ σὺν
- 40 τῷ Φωκᾶ ἔγνωκότες, καὶ τὸ ἐπ' ἀδήλοισι ἐλπίσιν ὀχεῖσθαι ἔασαντες καὶ τὰ ἐν χερσὶ προσιμῆσαντες, τὰς ἐκ τοῦ βασιλέως διδομένας αὐτοῖς δωρεὰς δεξάμενοι νυκτὸς ἐπιγενομένης αὐτομολοῦσι πρὸς τὸν Σκληρόν, πρῶτος μὲν ὁ Διογένης Ἀδράλεστος, εἶτα καὶ ὁ Ἀμπελᾶς καὶ οἱ τοῦ Θεοδούλου παῖδες, οἱ καὶ τὸ πᾶν τῆς ἀποστασίας προκαταρτύσαντες

ACEVBMN D 15 τε post διάδημά add. B 16 κινήσαι: ἐκίνησε B 17 αὐτοῦ: τοῦ V κουροπαλάτι M ἀναπέσαντος C 18 καὶ ante ὑποσχέσειν add. VB 20 διαπερᾶν λάθρα ACEMN: λάθρα διαπερᾶν VDH: λάθρα διαπεράσαι B τὰ ἐπὶ ACEV: τάπὶ MND: τὴν ἐπὶ B Θράκης E 21 χωρία VBMN: πεδία ACE 22/23 ἐλέγχους — τοῦμφανές: ἐλέγχους διαδράναι οὐχ οἷός τε ὦν πάντα εἰς τοῦμφανές ἐξήνεγκε B 22 ὦν: ἦν A 24 προσιμᾶται CEVH: προτιμᾶται ABMN τούτοις ante χρησαμένου add. B 25 ἀειφυγίαν A πῆρῳσιν A 27 τούτων: τούτοις B 28 δὲ M 29 καὶ om. B 31 περὶ om. E τοῦ: τὸν VB κουροπαλάτου ACEN: κουροπαλατ' D: κουροπαλάτι M: κουροπαλάτην VB 32 εἰς B διαβὰς — Σκληρὸς: ὁ δὲ Σκληρὸς διαβὰς B εἰς ante τὴν add. VB 33 ἐπειρᾶτο B 34 εἴ πως: ὅπως B 36 ἀνυστὸν: οἷόν τε B 37 ἀνηνύτοις: ἀνοήτοις A ἔθρασύνοντο A 41 τοῦ om. VB διδομένας ACEVBD: δεδομένας MN αὐτοῖς om. AB 43 πρῶτον M 44 καταρτύσαντες B

- 45 και ἐφεξῆς τὸ λοιπὸν ἅπαν πλῆθος, ὡς μόνον ἀθρόον μετὰ τῶν ἑαυτοῦ
θεραπεύοντων περιλειφθῆναι τὸν Φωκᾶν. πάσης δὲ βοήθειας ἔρημος αὐτος
ἀπολειφθεὶς καὶ ἀνίκα βαπτισθεὶς καὶ λύπη κατὰ τῶν παρακινήσαντων,
εἶτα προδεδωκότων, κατηνέχθη πρὸς ὕπνον ἤδη νυκτὸς ἐπιστάσης.
ἔδοξεν οὖν ὑπνώτων ἀγανακτεῖν καὶ ἀλύειν καὶ περὶ τῶν ἀδικησάν-
των διαλέγεσθαι τῷ θεῷ· 'δίκασον κύριε', λέγων, 'τοὺς ἀδικοῦντάς με'.
50 ἐν ᾧ δὲ ἐμελλε καὶ τὰ ἐπόμενα εἰπεῖν τοῦ ψαλμοῦ, ἤκουσε φωνῆς λεγού-
σης μὴ περαιτέρω προβῆναι. ἔφθασε γὰρ ὁ Σκληρὸς προειληφέναι τὸ
ἐπιλοιπὸν τῆν ᾠδῆς. διαναστάς οὖν σύντρομος, ὡς ἔγνω πάσης ἐλπίδος
ὠλισθηκῶς ὡς εἶχεν ἐξιππασάμενος μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν πρὸς τὸ
55 φρούριον ἔφυγε τὸν Τυροποιοῖον. γνωσθέντος δὲ τοῦ δραμοῦ τῷ μαγί-
στρῳ Βάρδα τῷ Σκληρῷ, ἵπταις ἀπεστέλλοντο εὐζωνοὶ καταταχῆσαι
καὶ καταλαβεῖν αὐτὸν πρὸ τοῦ εἰς τὸ φρούριον εἰσελθεῖν. οἵτινες συντόνῳ |
χρησάμενοι τῇ διώξει καταλαμβάνουσιν αὐτὸν κατὰ τὸ πεδίον καὶ
μέλλοντα ὅσον οὐδέπω ταῖς τοῦ φρουρίου προσεγγίζουσιν ὑπέραισι.
60 εἰς δὲ τοῦτον τόλμη προφέρων τῶν ἄλλων καὶ γενναϊότητι, τοῦτον
Κωνσταντῖνος, Χάρων τὴν προσηγορίαν, τοὺς ἄλλους κατόπιν λιπῶν
μετὰ συντονίας ἐπήρχετο τῷ Φωκᾶ, ὅπισθεν οὐραγοῦντι τῶν ἑαυτοῦ,
καὶ ἦν τις ἐπιτή δέξασθαι προθύμως παρεσκευασμένῳ. τοῦτον πόρρωθεν
ιδῶν καὶ γνωρίσας ὁ Χάρων ὕβρεσιν ἀσέμνοισι καὶ ἀπρεπέσιν ἔβαλλεν,
65 ἀγενεῆ καὶ ἀνανδρου ἀποκαλῶν, καὶ προσμείνειν κελεύων μικρὸν, ὥστε
τὰ γέρα τῆς ἀποστασίας λαβεῖν. ὁ δὲ τῶν ὕβρεων ἐπακούων, καὶ ὅστις
ὁ λέγων μὴ ἀγνοήσας, ἐπισχῶν τὸν χαλινὸν καὶ πρὸς ἔκεινον ἐπιστρα-
φεῖς· 'ἔδει σε, ὦ ἄνθρωπε,' ἔφη, 'τὸ ἀστάθμητον λογισάμενον τῆς τῶν
ἀνθρώπων τύχης μὴ προσονειδίζου, μηδ' ἐπεμβαίνειν ἀνθρώπῳ ταῖς
70 ἐξ αὐτῆς ἐπιθρηαῖαις ἠναγκασμένῳ, ἀλλ' οἰκτεῖρειν μᾶλλον καὶ ἔλασιν τὸν
δυστυχοῦντα ἐμέ, πατέρα μὲν ἐσχηκότα κουροπαλάτην, πάππον καί-
σαρα, θεῖον βασιλέα, δοῦκα δὲ καὶ αὐτὸν γεγονότα καὶ τοῖς ἀνωτάτω
συναριθμηθέντα, νυνὶ δὲ ἐσχάτοις κακοῖς ὑποβηλημένον καὶ ἀκληρή-

50 Ps. 34, 1

ACEVBMN D 45/46 ὡς — Φωκᾶν: ὡς τὸν Φωκᾶν μόνον ἀθρόον μετὰ τῶν
αὐτοῦ θεραπεύοντων περιληφθῆναι B 45 ἀθρόως C 46 οὗτος ἔρημος VB 47 παρα-
κινήσαντων: παρακολουθησάντων αὐτὸν B 49 ἀγανακτῶν M 50 με οἱ. B
52 προειληφέναι post 53 ἐπιλοιπὸν A 53 σύνδρομος A 55 ἔφυγε
VMN: ἔφυγε AMN: ἔφθασε B τὸ Τυροποιοῖον B 55/56 μαγίστρῳ B τῷ
οἱ. B 56 ἀπεστέλλονται B 57 καταλαβεῖν ACEMN: κατασχέειν VB συ-
τόμῳ B 58 καὶ οἱ. B 59 μέλλοντος E οὐδέπω VMND: οὕτω ACEB
62 ἐπέρχεται B τῷ: τὸν E ὅπισθεν VBMND οὐραγοῦντι VBMN: οὐρα-
γοῦντα ACE 63 ἦν: ἄν B ἐπιτή: ἐπίοι B 64 ἔβαλλεν CVMN: ἔβαλε A:
ἔβαλεν E 65 τε post ἀγενεῆ add. A 70 μᾶλλον καὶ ἔλασιν: καὶ ἔλασιν μᾶλλον E
τὸν οἱ. VB 71 δυστυχοῦντά με B 72 ἀνωτάτω: ἄνω A 73 ἐσχάτος —
ὑποβηλημένον: ἐσχάτοις περιβληθέντα κακοῖς M ἀκληρήμασι CEVMN: ἀκλη-
ρώμασι A: δυσκληρήμασι B

μασι.' τοῦ δέ· 'καλὰ ταῦτα, ὦ κακὴ κεφαλὴ, λέγεσθαι πρὸς παῖδας τοὺς
 75 δυναμένους ἀπατηθῆναι, ἐμὲ δὲ οὐ φενακίσεις τοῖς τοιοῦτοις σου λογι-
 δρίοις', καὶ τὸν ἵππον μυωπίζοντος καὶ θρασύτερον προσιόντος, σπασά-
 μενος ὁ Φωκᾶς τὴν ἐν τῇ ἔφεστρίδι παρηωρημένην κορύνην καὶ ὑπαντιάσας
 παίει τοῦτον κατὰ τοῦ κράνουσ. καὶ αὐτὸν μὲν ἀποδείκνυσι νεκρὸν παραυ-
 τίκκα, ἐμποδίσαι μὴ δυνηθείσης τῆς κόρυθος τῇ βίᾳ τῆς πληγῆς, ἐκεῖνος
 80 δὲ ἀποστρέψας τὸν χαλινὸν εἶχετο τῆς ὁδοῦ. οἱ δὲ διώκοντες κατόπιν
 ἐρχόμενοι καὶ ἔνθα ὁ Χάρων τεθνηκῶς ἔκειτο γενόμενοι, καὶ τῷ ἀνυπο-
 στάτῳ τοῦ πτώματος ἐκπληττόμενοι πάντες ἴστων τὴν διώξιν, μη-
 δενὸς τολμῶντος προσωτέρω ἵεσαι. καὶ οὕτως ἀδείας λαβόμενος ὁ Φωκᾶς
 ἀνεισιν εἰς τὸ φρούριον, παρεγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ὁ Σκληρὸς, συνεχῶς
 85 πρὸς ἐκεῖνον πέμπων, καὶ κήδεσθαι μεθ' ὅρκων γράφων ὡς κηδεστοῦ
 (νύμφην γὰρ ἐπὶ τὰδελφῶ Κωνσταντίνῳ τὴν ἐκεῖνου εἶχεν ἀδελφὴν
 Σοφίαν) καὶ συμβουλεύων προσχωρήσαι τῷ βασιλεῖ καὶ τὴν ἑαυτοῦ
 διὰ τῆς αὐτομολίας συμπάθειαν ἐπισπάσασθαι. ὅρκους λαβὼν, ὡς
 οὐδέν τι πείσεται φλαῦρον, παραδίδωσιν ἑαυτὸν τῷ Σκληρῷ σὺν τοῖς
 90 συνοῦσιν αὐτῷ. ὃν μηδὲν ἄλλο παθόντα κακόν, μόνον δὲ γενόμενον
 κληρικὸν ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ ὑπερορίζει ὁ βασιλεὺς. τὸν δὲ Σκληρὸν εὐζώ-
 νως μετὰ τῶν κούφων ταγματῶν διαβῆναι πάλιν κελεύει πρὸς τὴν
 ἑσπέραν.

8. Ἄγετα δὲ ἑαυτῷ γυναῖκα ὁ Ἰωάννης Θεοδώραν τὴν ἀδελφὴν
 95 Ῥωμανοῦ, θυγατέρα δὲ τοῦ Πορφυρογεννήτου Κωνσταντίνου. καὶ
 ταύτῃ τῇ πράξει μεγάλως εὐφρανε τοὺς πολίτας, ὡς τὸ τῆς βασιλείας
 κράτος περιφυλάττων τῷ γένει.

9. Δευτέρῳ δὲ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ μέλλων ἐκστρατεῦν κατὰ
 τῶν Ῥῶς τὰ τε στρατεύματα φιλοτιμίαις ἀνελάμβανε, καὶ | στρατη-

94 mense Nov. a. 970 3 vere a. 971

cap. 8: Zon. III, 527, 5—527, 7 cap. 9: Zon. III, 527, 7—529, 10

ACEVBMN DH 76 ἐπιόντος A 77 παρωρημένην C ὑπαντήσας AB
 79 ἐκεῖνον B 81 τεθνηκῶς — γενόμενοι: ἔκειτο γενόμενοι τεθνηκῶς V: ἔκειτο
 τεθνηκῶς γενόμενοι B 86 τὰδελφῶ BMN: τῷ ἀδελφῶ ACED: τὰδελφῇ V
 Κωνσταντίνου V 87 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ B 88 αὐτομολίας CEVMN: αὐτομόλου B:
 αὐτοβουλίας A σὺν post ὅρκων add. B 89 τι post φλαῦρόν M φλαῦρον:
 φαῦλον EB ἑαυτὸν: ἑαυτῷ B 90 συνοῦσιν αὐτῷ VBMN: ὑπ' αὐτὸν ACE
 91 ὑπερορίζει ACEMND: περιορίζει VB Zon. III, 527, 2 92 πάλιν om. VB
 94 δ' AEB ἑαυτῷ: αὐτῷ CB 1 πράξει: τάξει A ηὐφρανε E βασιλείας:
 βασιλέως V 3 Δευτέρῳ — ἔτει VBMN: Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ (β' CE) ἔτει ACE
 αὐτοῦ βασιλείας B 4 Ῥῶς ACE

5 γους ἐφίστα ἐπὶ συνέσει καὶ ἐμπειρίᾳ στρατηγημάτων βεβημένους, καὶ
 τῶν ἄλλων ἐπεμελείτο παρασκευῶν, ἵνα μηδενὸς σπανίζοι τὸ στρατεύμα.
 ἐπεμελήθη δὲ καὶ τοῦ στόλου διὰ Λέοντος τοῦ μετὰ ταῦτα πρωτοβασίλευ-
 ρίου, δρουγγαρίου τότε τῶν πλωίων τυγχάνοντος, τὰ μὲν παλαιὰ
 10 ἐπισκευάσας, κατασκευάσας δὲ καὶ ἄλλα καινὰ καὶ στόλον ἀξιόλογον
 καταστήσάμενος. ἐπεὶ δὲ πάντα καλῶς εἶχεν αὐτῷ ἕαρος ἐπιστάντος,
 τῷ θεῷ τὰ ἐξιτήρια θύσας καὶ συνταξάμενος τοῖς πολλταῖς ἔξεισι τῆς
 βασιλίδος. γενομένῳ δ' αὐτῷ κατὰ τὴν Ῥαιδεστόν δύο συναυτῶσι
 πρεσβευταὶ τῶν Σκυθῶν, τῷ δοκεῖν μὲν πρεσβεῖαν ἀποπληροῦντες,
 15 ἔργῳ δὲ τὰ Ῥωμαίων ἐλθόντες κατασκοπήσαι πράγματα. οὗς ὄνειδι-
 ζοντας καὶ ἄδικα πάσχειν ἐπιβρωμένους προσέταξεν ὁ βασιλεὺς περιελθεῖν
 ἅπαν τὸ στρατόπεδον καὶ θεωροῦς γενέσθαι τῶν τάξεων (οὐδὲ γὰρ
 ἠγνόησε τῆς ἀφίξεως τὴν αἰτίαν), περιελθόντας δὲ καὶ πάντα κατασκο-
 πήσαντας ἀποαλλάττεσθαι παρεκελεύετο καὶ τῷ σφῶν ἠγουμένῳ λέγειν,
 20 ὡς μετὰ τοιαύτης εὐκοσμίας καὶ πειθηνίου λαοῦ ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς
 ἔρχεται ὠχυρωμένους πολεμήσων αὐτῷ. καὶ τοὺς μὲν πρεσβευτὰς ὑπο-
 χωρήσας πεποίηχεν οὕτως, αὐτὸς δὲ κατόπιν εὐζώνου λαβῶν, πεζῶν
 μὲν ἄμφι τὰς πέντε χιλιάδας, ἵππεις δὲ ἑξ τετρακισχιλίου, τὸ δὲ λοιπὸν
 ἅπαν πλῆθος σχολαίως ἐπεσθαι κελεύσας μετὰ Βασιλείου τοῦ παρα-
 κοιμωμένου, τὸν Αἴμον διαβάς ἀπρόοπτος ἑς τὴν πολεμίαν ἐσβάλλει
 25 καὶ ἔγγυς τῆς πόλεως τῆς μεγάλης Περσθλάβας, ἧτις εἶχε τὰ τῶν Βουλ-
 γάρων βασιλεία, τὴν στρατοπεδείαν ἐπήξατο. τοῦτο ἀφινιδίως γενό-
 μενον τοὺς μὲν Σκύθας εἰς ἔκστασιν καὶ ἀμηχανίαν ἐνέβαλε, Καλοκύρης
 δὲ ὁ τῶν παρόντων κακῶν πρωτουργός τε καὶ αἴτιος μηδὲ τῆς
 σάλπιγγος ἤχην ἐνωτίσασθαι καρτερήσας (ἔτυχε γὰρ καὶ οὗτος ἑκείσε
 30 ἐνδιατρίβων), ἐπεὶ πολὲρ ἤσθετο τὸν βασιλέα παραγενέσθαι αὐτὸν αὐτουρ-
 γὸν ἐσόμενον τοῦ πλεμμου, λάθρα τοῦ ἄστεως ὑπεκδύς πρὸς τὴν παρεμ-
 βολὴν ἀποδιδράσκει τῶν Ῥῶς. ὃν ἰδόντες οὗτοι καὶ τὴν τοῦ βασι-
 λέως πυθόμενοι ἀφίξιν ἑς ταραχὴν οὐ μετρίαν ἐνεπιπτον. ἀναλαφρόντες
 δ' ὁμως ἑαυτοῦς, τοῦ Σφενδοσθλάβου πολλὰ παραινεντικά ῥήματα καὶ

ACEVBMN D 5 τῶν ante στρατηγημάτων add. B 6 σπανίζει CB
 8 τυγχάνοντος: ὑπάρχοντος B 9/10 καταστησάμενος ἀξιόλογον A 12 δὲ E
 13 τῶν Σκυθῶν πρεσβευταὶ A τῷ ACEVB: τὸ MND 14 ἐλθόντας A
 16 τάξεων: πράξεων E 17 ἠγνόησε — αἰτίαν: ἠγνόησε τὸν τρόπον τῆς ἀφίξεως E
 πάντας AB 18 παρεκελεύεσαστο B τῷ: τῶν EB ἠγουμένῳ ACVMN:
 ἠγουμένων E: ἠγεμόνι B 20 ἔρχεται ὠχυρωμένους ACEN: ὠχ. ἔρχ. VB ἔρχεται —
 αὐτῷ: ἔρχ. πολεμ. αὐτῷ ὠχ. M 21 οὗτος E 22 μὲν om. B δὲ ἑξ om. B
 24 καὶ ante τὸν add. B εἰς B πολεμίαν: βασιλείαν C εἰσβάλλει B 25 Πρι-
 σθλάβας A γενόμενος post Περσθλ. add. M τῶν om. VB Βουλγαρίας B
 26 τοῦτο — γενόμενον: ἄλλ' οὗτος μὲν ἀφινιδίως ἑκείσε γενόμενος A 27 μὲν
 om. A ἐνέβαλλε V Καλοκύρης EB 28 τὴν om. B 29/30 ἔτυχε —
 ἐνδιατρίβων VBMN: ἑκείσε γὰρ καὶ οὗτος ἔτυχεν ἐνδιατρίβων ACE 30 παρα-
 γενέσθαι om. VB 31 ἐσόμενον: γενόμενον (i. m. ἐσόμενον) E 32 ἀποδιδράσκων
 B Ῥῶς ACE

35 τῷ καιρῷ δημηγορήσαντος πρόσφορα, ἀφικνοῦνται καὶ παραστρατο-
 πεδεύουσι τοῖς Ῥωμαίοις. τέως δὲ τὸ συνὸν τῷ βασιλεῖ στρατεύματα εἰς
 τὸ πρὸ τῆς πόλεως πεδίον παραγενόμενοι αἰφιδίως μηδὲν προσδοκοῦσι
 τοῖς πολεμίοις ἐμπύπτουσι, καταλαμβάνουσι δὲ ἕξω τειχῶν τὴν ἐνό-
 40 σίους ἀριθμουμένους, οἷτινες ἐπὶ χρόνον τινὰ ἀντισχόντες, εἶτα κατα-
 ποιηθέντες ἔφευγον. καὶ οἱ μὲν ἀκλεῶς ἀνηρέθησαν, οἱ δὲ εἰς τὴν πόλιν
 διασφύζονται. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐπράττετο, οἱ ἔνδον ὄντες τῆς πόλεως
 Σκύθαι, τὴν ἀπρόοπτον ἐπέλευσιν αἰσθόμενοι τῶν Ῥωμαίων καὶ τὴν
 πρὸς τοὺς σφετέρους συμπλοκήν, ἕκαστος, ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου, τὸ προ-
 45 στυχὸν λαμβάνοντες ὄπλον ἐξήεσαν εἰς βοήθειαν. οὐς συναντῶντες οἱ
 Ῥωμαῖοι ἀσύντακτον καὶ δισπασμένην τὴν πορείαν πιοῦντας ἔκτει-
 νον. διὸ μὴδ' ἀντισχεῖν κἂν ἐπὶ μικρὸν χρόνον δυνηθέντες κλίνουσιν |
 εἰς φυγὴν. προδραμόντων δὲ τῶν ἰππέων τῆς Ῥωμαίων φάλαγγος καὶ
 τὴν ἐς τὴν πόλιν φέρουσαν ἐπιτειχισάντων, ἀνὰ τὸ πεδίον ἐσκεδασμένοι
 50 φεύγοντες καὶ καταλαμβάνόμενοι ἀνηροῦντο, ὡς ἅπαντα τὰ ὁμοῦ πλη-
 ρωθῆναι νεκρῶν, ζωγρίας δὲ ἄλῳναι ἀριθμοῦ κρείττους. Σφάγγελος δὲ
 ὁ πάσης τῆς ἐν Περσθλάβῃ στρατιᾶς ἐξηγούμενος (ἐτάττετο δὲ δεύτε-
 ρος μετὰ τὸν Σφενδοσθλάβον ἐν Σκύθαις) καὶ περὶ αὐτῆς, ὡς εἰκός, δει-
 σας τῆς πόλεως, τὰς πύλας ἀποκλείσας καὶ μοχλοῖς ἐξασφαλισάμενος
 55 ἄνεισιν εἰς τὸ τεῖχος καὶ παντοίοις βέλεσι καὶ λίθοις τοὺς ἐπιόντας
 Ῥωμαῖοὺς ἤμυνετο. νῦν μὲν οὖν ἐπιγενομένη διέλευσε τὴν πολιορκίαν,
 ἔωθεν δὲ ὁ πρόεδρος Βασίλειος ἀνεφάνη μετὰ τοῦ κατόπιν παντὸς πλη-
 θους. καὶ ὁ βασιλεὺς τῇ τούτου ἐλεύσει περιχαρῆς γενόμενος ἄνεισιν
 ἐπὶ τινος γεωλόφου, ὡς εἶη τοῖς Σκύθαις καταφανής, τὰ δὲ πλήθη ἐς
 60 ταῦτ' οὐ συνελθόντα ἐκύκλουν τὴν πόλιν. ὡς δὲ πολλὰ τοῦ βασιλέως
 παρακαλοῦντος ἔνδοῦναι τῆς ἐνστάσεως καὶ μὴ ἄρδην ἀπολωλέναι
 οὐκ ἐπέθοντο κατιέναι τοῦ τεύχους, θυμοῦ δικαίου πλησθέντες οἱ Ῥω-
 μαῖοι εἶχοντο τῆς πολιορκίας, τόξοις τε τοὺς ἄνωθεν εἰργοντες καὶ
 κλίμακας τοῖς τεύχεσι προσερείδοντες. καὶ τις στρατιώτης γεννάδας,

37/38 die 12. mens. Apr. a. 971

ACEVBMN DH 35 δημηγορήσαντα C παραστρατοπεδεύουσι ACEMN:
 παραστρατοπεδεύονται VBDH 37 προσδοκοῦσι CEMND: προσδοκῶσι ABH:
 προσδοκῶντες V 39 ἄνδρας om. B ἕξ M ,η καὶ φ C 42 ὄντες om. B
 45 οὐς: οἷς A 46 ἀσύντακτον; ἀτακτον A ἔκτειναν B 47 διὸ: καὶ CE
 κλίνουσιν VBMN: ἐκλιναν ACE 49 εἰς B ἐπιτειχισάντες C 49/50 φεύγοντες
 ἐσκεδασμένοι M 50 καὶ om. B 51 ζωγρίαν E Σφάγγελος CVBN: Σφάγγελος
 AM: Φάλαγγος E 52 Περσθλάβῃ CEVND: Περσθλάβῃ M: Περσθλάβῃ B:
 Περσθλάβῃ A δὲ om. M 55 τοὺς om. B 57/58 μετὰ — πλήθους: μετὰ
 παντὸς τοῦ κατόπιν πλήθους A 58 τούτου: τούτων AB γεόμενος: γεγόνως B
 59 γηλόφου A εἰς B 60 ἐκύκλουν VBMN: ἐπολιορκούν ACE: ἐπολιορκούοντο
 Zon. III, 528, 16 62 τοῦ τεύχους om. B 63 τῆς om. B τε om. B

- 65 ξίφος τῆ δεξιᾶ κατέχων καὶ τῆ λαίᾳ ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τὴν ἀσπίδα προβεβλημένος, πρῶτος διὰ μιᾶς τῶν κλιμάκων ἀναρριχώμενος, καὶ τῆ μὲν ἀσπίδι τὰς βολὰς ἀποκρουόμενος, τῷ δὲ ξίφει τοὺς ἐπιόντας καὶ κωλύοντας ἀμυνόμενος, ἀνεισι διὰ τῶν ἐπάλλεων, καὶ τοὺς ἐκείσε πάντας διασκεδάσας ἀδειαν | ἀνόδου τοῖς κατόπιν παρέσχετο. ὃν μιμησά-
- 70 μενος ἄλλος καὶ αὐ ἄλλος καὶ πολλοὶ ἕτεροι. καὶ συνασπισμοῦ γενομένου οἱ Σκύθαι κατισχυόμενοι ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν τειχῶν κατεκρήμιζον. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι Ῥωμαῖοι κατὰ ζῆλον τῶν προτέρων καὶ ἐν διαφόροις τόποις διὰ κλιμάκων ἀνέβαινον εἰς τὸ τεῖχος. καὶ τῶν Σκυθῶν θορυβουμένων ἔλαθόν τινες ἀμογητὶ πρὸς τὰς πύλας ἔλθειν, καὶ ταύτας
- 75 ἀναπετάσαντες εἰσῆγον τὸ στράτευμα. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τῆς πόλεως ἀλούσης, οἱ μὲν Σκύθαι ἀνὰ τοὺς στενωποὺς φεύγοντες καὶ καταλαμβανόμενοι ἀνηροῦντο, γυναῖκες δὲ καὶ παιδία ἤχμαλωτίζοντο. ἔλω δὲ καὶ Βορίσης ὁ βασιλεὺς τῶν Βουλγάρων ἅμα γυναικὶ καὶ τέκνοις, ἔτι τὰ παράσημα φέρων τῆς βασιλείας καὶ εἰς βασιλεῖα ἀπήχθη.
- 80 τούτῳ δὲ ὁ βασιλεὺς φιλανθρώπως ἐχρήσατο, αὐτὸν τε βασιλεῖα Βουλγάρων ἀποκαλῶν, καὶ πάντας τοὺς ἀλισκομένους Βουλγάρους ἀνέτους ἀφείλκε καὶ ἔλευθέρους, ὄπη καὶ βούλοινο, ἀπίενοι, οὐκ ἐπὶ δουλείᾳ φάσκων Βουλγάρων, ἀλλ' ἐπ' ἐλευθερίᾳ μᾶλλον ἀφίεσθαι, Ῥῶς δὲ μόνους γινώσκειν ἐχθροὺς καὶ τούτοις χρῆσθαι ὡς πολεμίοις.
- 85 **10.** Οἱ δὲ τῶν Σκυθῶν γενναϊότεροι ὀχύρωμά τι κατειληφότες ἐντὸς τῶν τῆς πόλεως βασιλείων, ὀκτακισχίλιοι τὸν ἀριθμὸν, ἐπὶ τινα χρόνον ἔλάνθανον καὶ πολλοὺς τῶν καθ' ἰστορίαν ἐκείσε γενομένων, ἢ σκύλων ἀρπαγὴν ἀσυμφανῶς κρατοῦντες ἀπέκτεινον. οὐ γνωσθέντες τῷ βασιλεὶ στρατὸς ἐπ' αὐτοὺς ἐστέλλετο ἀξιόμαχος. ὀκηρῶς δὲ εἶχον οἱ πέμ-
- 90 πόμενοι καὶ τῆς πολιορκίας ἐδειλίων ἀποπειρᾶσθαι, οὐκ ἐπειδὴ τοὺς Ῥῶς

75 die 13. mens. Apr. a. 971 vespere

cap. 10: Zon. III, 529, 10—530, 3

ACEVBMN DH 65 ἐν ante τῆ δεξιᾶ add. B 66—68 καὶ — ἀμυνόμενος om. B
 68 ἀμυνόμενος ACVND: ἀμυνομένους E: ἡμυνομένος M 69 ἀδειαν: ὄπασιν C
 70 καὶ pr. om. B αὐ om. ACE ἀνήσσαν post ἕτεροι add. B 71 κατισχυόμενοι: κατατισχυόμενοι B τειχῶν EB 72 καὶ alt. om. B 73 τόποις om. C
 76 φεύγοντες: φέροντες A 77 παιδία AVBMN: παῖδ' E: παῖδες C 79 φέρων post βασιλείας B καὶ — ἀπήχθη om. B 80 τούτῳ ACEMN: αὐτῷ VB
 τε: τὸν E 82 ἀφείλκε M (sed non D) ὄπη — ἀπίενοι: ἀπίενοι, ὄπη (ὄπη om. B) καὶ βούλοινο VB βουλείαν B 83 Ῥῶς ACE 83/84 γινώσκειν μόνους E
 84 χρῆσασθαι B 86 ὀκτακισχίλιοις B 87 γενομένου ἐκείσε M γενομένων ACEMN: γινομένων VB τῶν ante σκύλων add. B 88 ἀσυμφανῶς κρατοῦντες om. B ἀπέκτεινον ACEB: ἀπέκτενον VD: ἀπέκτενον MN 89 ἐστέλλετο CVBMN: ἐφέρετο E: πέμπεται A 90 τοὺς: τοῖς M Ῥῶς ACE

έφοβοῦντο, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ τόπος ὄχυρός ἦν καὶ ἀνάλωτος. καὶ τοῦτο δὲ ὁ βασιλεὺς εὐχερῶς διελύσατο, τὰ ὄπλα λαβὼν καὶ πεζὸς ἔμπροσθεν τῶν ἄλλων προπορευόμενος· τοῦτο γὰρ ἰδόντες οἱ στρατιῶται ἀθρόοι τὰ ὄπλα λαβόντες ἔθεον, ἕκαστος τὸν βασιλέα προλαβεῖν ἐπειγόμενοι, καὶ μετὰ
 95 βοῆς καὶ ἀλαλαγοῦ τῷ φρουρίῳ προσβάλλουσιν. ἐκθύμως δὲ τῶν ῥῶς ὑπομενόντων τὴν πολιορκίαν, πῦρ εἰς πολλὰ μέρη ὑφάψαντες, οὕτω τοὺς ἀνθισταμένους κατηγονίσαντο. μὴ στέγοντες γὰρ τὴν τοῦ πυρὸς δύναμιν καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν χεῖρα, ἕκαστος ἑαυτὸν κρημνίζοντες ἀπεδίδρασκον. καὶ πολλοὶ μὲν ἀνήλωντο τῷ πυρὶ, πολλοὶ δὲ κρημνιζόμενοι
 6 ἀπώλοντο, τοὺς δὲ λοιποὺς μάχαιρα καὶ αἰχμαλωσία διεδέξαντο. καὶ ἡ μὲν πόλις τοῦτον ἔάλω ἐν δυσὶν ὄλαις ἡμέραις μὴ ἀντισχοῦσα. ταύτην δὲ ἄλοῦσαν ἀνακτησάμενος ὁ βασιλεὺς καὶ φρουρὰν ἀξιόλογον ἐπιστήσας, καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτήδεια δαψιλῶς παρασκευασάμενος, καὶ τὴν τῆς ἁγίας ἀναστάσεως τελέσας ἡμέραν, καὶ ἔξ
 10 ἑαυτοῦ Ἰωαννουπόλιν μετονομάσας τὴν πόλιν, τῇ ἐπαύριον τῆς ἐπὶ τὸ Δορόστολον, ὃ καὶ Δρίστρα καλεῖται, εἶχετο πορείας.

11. Ὁ δὲ Σφενδοσθλάβος τὴν τῆς Περσθλάβας πυθόμενος ἄλωσιν ἐς ταραχὴν ἐπέπεσεν, ὡς εἰκός, οὐ μὴν γε καὶ τοῦ φρονήματος καθυφῆκεν, ἀλλὰ παραθαρρύνας τοὺς περὶ αὐτὸν καὶ νῦν μᾶλλον ἀγαθοὺς ἀνδρας
 15 ἀναφανῆναι παρακαλέσας, τᾶλλά τε, ὡς ἔην, καταστησάμενος, καὶ πάντας, οὓς εἶχεν ἐν ὑποψία τῶν Βουλ|γάρων, ἀμφὶ τοὺς τριακοσίους ὄντας τὸν ἀριθμὸν, ἀνελών, ἔξεσι κατὰ Ῥωμαίων. ὁ δὲ βασιλεὺς τὰς ἐν τῇ παρόδῳ πόλεις ἔλὼν καὶ στρατηγούς αὐταῖς ἐπιστήσας πολλὰ τε φρουρία καὶ πολισμάτα ἐκπορθήσας καὶ τοῖς στρατιώταις εἰς ἀρπαγὴν
 20 δεδωκώς, εἶχετο τῆς ὁδοῦ. τῶν δὲ σκοπῶν ἦκειν φρασάντων Σκίθας τινάς, λαὸν ἐπίλεκτον ἐκπέμπει. Θεόδωρόν τε τὸν ἐκ Μισθίας αὐτῶν τῷ πληθεὶ ἀρχηγὸν ἐπιστήσας προηγείσθαι ἐπέσκηψε τοῦ στρατοῦ κατασκοπεῖν τε τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων καὶ αὐτῷ δίδοναι γνώσιν, εἰ

cap. 11: Zon. III, 530, 4—530, 10

ACEVBMN DFH 91 ὄχυρός ἦν ACEMN: ἦν ὄχυρός VB 92 εὐχερῶς
 διελύσατο: διελύσατο ἰσχυρός B πρῶτος post πεζὸς add. V ἔμπροσθεν
 om. ACE πάντων ante τῶν add N 93 τοῦτον E 95 ῥῶς ACE 3 ἑαυτὸν
 AEMN: ἑαυτῶν C: αὐτῶν B κρημνίζοντες ἀπεδίδρασκον VBMN: ἀπεκρημνίζον
 (ἀπεκρημνί(ε) A) τε (τε om. A) καὶ οὕτως ἀπεδίδρα. ACE 4 πολλοὶ — ἀνήλωντο:
 πολλοὶ μὲν ἔργον ὤφθησαν τοῦ πυρὸς A ἀνήλωντο: ἀνελούνητο B 5 ἀπώλοντο
 ACEVM: ἀπώλυοντο BND διεδέξαντο ACEV: διεδέξατο BMND 9 ἡμέραν
 ACEMN: ἑορτὴν VB 10 αὐτοῦ CB Ἰαννουπόλιν ND (sed non F) τὴν post
 Ἰωαννουπ. add. C τὴν πόλιν om. ACE τῆς ACEVMN: τὴν E: om. B 11 Δορό-
 στολον VND: Δορόστολον ACE: Ῥοδόστολον BM Δρίστρα CB 12 Περσθλάβας A
 13 ἐξ ACEVMND: εἰς BH 14 περὶ αὐτὸν VBMN: ὕφ' ἑαυτὸν ACE ἀνδρα-
 γαθῆσαι καὶ post μᾶλλον add. M 15 παρεκαλέσατο B 19/20 ἀρπαγὴν δεδωκώς:
 διαρπαγὴν ἐκδεδωκώς B 21 τὸν: τὸ C Μισθίας AB αὐτῶν om. VB
 23 αὐτῷ δίδοναι VBMN: δίδοναι αὐτῷ ACE διαδόναι B

προχωροίη δέ, καὶ διαπίειραν τῆς αὐτῶν ἰσχύος ἀκροβολισάμενον ελλη-
 25 φέναι. αὐτὸς δὲ κατόπιν εἶπετο ξυντεταγμένος μετὰ πάσης τῆς στρα-
 τίας. οἱ σὺν τῷ Θεοδώρῳ γαῦν ἐπέιπερ εἰς χεῖρας ἦλθον τοῖς πολεμίοις,
 ἐμπίπτουσι τούτοις βαγδαῖοι. οἱ δὲ ῥῶς ἐνέδραν εὐλαβηθέντες πρόσω
 μὲν οὐκέτι ἐχώρουν, πολλῶν δὲ πληγέντων καὶ τινῶν δὲ πεσόντων
 30 βαθείας καὶ ἀμφιλαφεῖς τυγχανούσας, καὶ διὰ τῆς ὀρεινῆς ἐπὶ τὴν Δρί-
 στραν ἐπανασώζονται. ἦσαν δὲ τὸ πλῆθος οὗτοι ἑπτακισχίλιοι, οἱ δὲ
 τούτους συμπλακέντες καὶ τρεψάμενοι Ῥωμαῖοι τὸν ἀριθμὸν τριακάσιοι.
 ἐνωθέντες δ' οἱ Σκύθαι τῷ Σφενδοσθλάβῳ, καὶ τούτον ἐκείθεν ἀναστή-
 35 σαντες μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ, πρὸ δώδεκα τοῦ Δοροστόλου μιλίων
 αὐλίζονται, ἔς τριακοσίας καὶ τριάκοντα χιλιάδας ἀριθμοῦμενοι καὶ τὸν
 βασιλέα ἐπιόντα ἐκθύμως καὶ ῥωμαλέως ἐκδεχόμενοι. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τοῖς
 ἔξ ὑπογούου νίκαις γαυρούμενοι καὶ τὴν τὰ πάντα κρίναι μέλλουσαν
 μάχην προσεκδεχόμενοι, εἰδότες δ', ὅτι καὶ | θεὸν συλλήπτορα ἔξουσι,
 οὐ τοῖς ἀδίκων χειρῶν ἄρχουσι φιλοῦντα, ἀλλὰ τοῖς ἀδικουμένοις διὰ
 40 παντὸς ἐπαρήγειν, οὐ μόνον οἱ εὐψυχότεροι, ἦδη δὲ καὶ οἱ καταπληγῆς
 καὶ μαλακοὶ τὰς ψυχὰς πρόθυμοι καὶ θαρραλέοι ἐγίνοντο καὶ πρὸς τὴν
 συμπλοκὴν λίαν ἐσφάδαζον. εἰς ὅψιν δὲ τῶν στρατευμάτων ἀλλήλοις
 γενομένων καὶ λόγοις παρακλητικοῖς τοῦ τε βασιλέως καὶ τοῦ Σφεν-
 45 δοσθλάβου τοὺς οἰκείους ἐπιρρῶσαντων καὶ τὰ τῷ καιρῷ πρόσφορα
 παρακελευσαμένων, ὡς αἱ σάλπιγγες τὸ ἐνυάλιον ἤχησαν, συρρήγνυν-
 ται ἀλλήλοις τὰ πλῆθη τὴν αὐτὴν ἔχοντα προθυμίαν. καὶ κατὰ μὲν
 τὴν πρώτην προσβολὴν οἱ Ῥωμαῖοι μετὰ ῥύμης ἐπενεχθέντες σφοδρᾶς
 καὶ πολλοὺς καταβαλόντες τὰς βαρβαρικὰς τάξεις κατέσεισαν· οὐ μὴν
 γε καὶ ὑπαγωγὴ τῶν ἐναντίων ἐγένετο, οὔτε τῶν Ῥωμαίων λαμπρῶς
 50 διωγμός, ἀλλ' ἐπιρρῶσαντες πάλιν ἑαυτοὺς οἱ Σκύθαι αὐθις ἐπήλθον μετ'
 ἀλαλαγμοῦ τοῖς Ῥωμαίοις. καὶ μέχρι μὲν τινος Ἰσποαλῆς ἦν ὁ ἀγὼν,

46 die 23. mens. Apr. 971

ACEVBMN D 24 προχωροίη VBMN: προσχωροίη ACE αὐτῶν:
 σφῶν A ἀκροβολισάμενος δι' ἀκροβολισμῶν A 25 ξυντεταγμένος CEVBMND:
 συντεταγμένος AB 26 ἦλθον: ἦκον A 27 ῥῶς ACE i 29 εἰς B σε-
 δάννυνται ACMN: ἐσεκεδάννυντο EVB 30 βαθείας: δασείας B τυγχανούσας
 VBMN: οὐσας ACE 31 ἴ E 33 δὲ E 34 Δοροστόλου VND:
 Δωροστόλου C: Δωροστόλου A: Δωροστόλου E: Ῥοδοστόλου BM 35 εἰς B
 36 ἐπιόντα post ἐκδεχόμενοι ACE 37 τὰ om. M 38 μάχην προσεκδεχό-
 μενοι MND: μάχην προσεκδεχόμενοι ACE: μάχην προσδεχόμενοι VB τὸν ante θεὸν
 add. M ἔξουσι: ἔχοντες M 39/40 διὰ παντὸς om. B 40 ἐπαρήγειν post
 39 ἄρχουσι B 40 ἐμψυχότεροι B 41 θαρραλέοι B 44 τοὺς οἰκείους om. B
 45 ὡς om. ACE ὡς αἱ σάλπιγγες: ὡς αἱ ἐσθλά βεβαιωσάντων B τὰ: τὸν E
 καὶ post ἤχησαν add. B 46 τὴν αὐτὴν: τοιαυτὴν B ἔχοντες E 51 ἦν ὁ
 ἀγὼν: ὁ ἀγὼν ἦν M ἦν om. E

ἤδη δὲ περὶ δειλὴν ὄψιαν τῆς ἡμέρας οὐσης οἱ Ῥωμαῖοι παρακαλέσαντες ἀλλήλους καὶ τρόπον τινὰ στομώσαντες ταῖς παραινέσεσιν ἐπέβρισαν τῷ εὐωνύμῳ κέρατι τῶν Σκυθῶν καὶ πολλοὺς τῷ ἀνυποστάτῳ κατ-
 55 ἔβαλον τῆς ὀρμῆς. συνισταμένων δὲ τῶν Ῥῶς ἐπὶ τὸ πεπονηκός, τῶν περὶ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς ἐπικουρίαν ἐκπέμπει τινάς, κατόπιν δὲ καὶ αὐτὸς εἶπετο ἀνακεκαλυμμένοις τοῖς παρασῆμοις τῆς βασιλείας, τὸ δόρυ διηγκωνισμένος τὸν τε ἵππον κεντρίζων θαμὰ καὶ τῇ βοῇ διεγείρων τοὺς στρατιώτας. ἀγῶνος δὲ καρτεροῦ συστάντος καὶ πολλὰς μετακλι-
 60 σεις δεξαμένης τῆς μάχης (δυοκαίδεκα γὰρ φασὶ τροπὰς | δέξασθαι τὸν ἀγῶνα) μόλις οἱ Ῥῶς ἀπειρηκότες πρὸς τοὺς κινδύνους ἀκόσμη φυγῇ πρὸς τὸ πεδῖον ἐσκίδναντο. οἷς οἱ Ῥωμαῖοι ἐπόμενοι τοὺς καταλαμβανομένους ἀνήλισκαν. ἔπεσον οὖν πολλοί, καὶ πλείους ἐάλωσαν. ὅσοι δὲ διαδρᾶναι τὸν κίνδυνον ἴσχυσαν, εἰς τὸ Δορόστολον διασφύζονται.

65 12. Ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ ἐπινίκια θύσας τῷ καλλινίκῳ μάρτυρι Γεωργίῳ (ἦν γὰρ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς αὐτοῦ μνήμης συρράξας τοῖς πολεμίοις) τῇ ἐπιούσῃ καὶ αὐτὸς τῆς πρὸς τὸ Δορόστολον ἦψατο, ἔκεισε τε γενόμενος στρατοπεδεῖαν ἐπήξατο ὄχυράν. οὐ μόντοι γε καὶ πολιορκίας ἦψατο, δεδιώς, μή πως ἀφυλάκτου τοῦ ποταμοῦ τυγχάνοντες
 70 ἀποδρᾶσαι μετὰ τῶν νηῶν δυνηθεῖεν οἱ Ῥῶς, ἀλύσιάμενος δὲ προσέμενε τὸν Ῥωμαϊκὸν στόλον. ἐν τῷ μεταξύ δὲ ὁ Σφενδοσθλάβος οὖς κατεῖχς ζωγρίας Βουλγάρους, ἀμφὶ τὰς εἴκοσι χιλιάδας ἀριθμουμένους, σιδηροπέδειας καὶ ἄλλοις δεσμοῖς ἠσφαλίσατο, ἐπανάστασιν φοβηθεὶς καὶ πρὸς ὑποδοχὴν ἠτύρεπίζετο τῆς πολιορκίας. ἤδη δὲ καὶ τοῦ στόλου
 75 καταλαβόντος ἐπεχείρει τῇ τειχομαχίᾳ ὁ βασιλεὺς, καὶ πολλάκις ἐπεκδραμόντας τοὺς Σκύθας ἐτρέψατο. μῆξ δὲ τῶν ἡμερῶν σκεδασθεῖσι τοῖς Ῥωμαίοις εἰς ἄριστον περὶ δειλὴν ὄψιαν οἱ βάρβαροι, εἰς δύο διαιρεθέντες μέρη, ἵπταις καὶ πεζοῖ ἐκ πυλίδων δύο τῆς πόλεως, τῆς τε κατὰ ἀνατολάς, ἦν φρουρεῖν ἐτέτακτο Πέτρος ὁ στρατοπεδάρχης μετὰ Θρα-
 80 κῶν καὶ Μακεδόνων, καὶ τῆς πρὸς δύσιν, ὅπου | Βάρδας ὁ Σκληρὸς μετὰ

cap. 12: Zon. III, 530, 10—531, 18

ACEVBMN DH 52 δειλὴν ὄψιαν ACEVB: δειλῆς ὄψιας MNDH 53 ἐπέ-
 54 πολλοὺς: πολλὰ C τῶν ἀνυποστάτων B κατέβαλλον V
 55 Ῥῶς ACE 57 τὸ: τῷ C 59 κρατεροῦ E 60 φησι CE 61 Ῥῶς
 ACE 63 ἀνήλισκον: ἀνήρουν B 64 Δορόστολον CEVN: Δορύστολον A:
 Ῥοδόστολον BM 66 κατὰ — μνήμης VBMN: κατὰ τὴν αὐτοῦ (τὴν αὐτοῦ:
 ταύτην τὴν E) ἡμέραν ACE πολεμίοις VBMN: ἐναντίοις ACE 67/68 τῆς — γενό-
 68 μενος: τῇ πρὸς τὸ Ῥοδόστολον ἦψατο καὶ ἔκεισε γενόμενος B 67 Δορόστολον
 CEVMN: Δορύστολον A: Ῥοδόστολον B 70 Ῥῶς ACE 72 ἀριθμουμένους
 VBMN: ἀριθμουμένας ACE 73 καὶ ἄλλοις om. M 75 ἐκδραμόντας B
 76 Σκύθεις E ἔτρεψε E 77/78 οἱ — καὶ ACEMN: οἱ βάρβαροι διαιρεθέντες εἰς μέρη
 δύο, ἵπταις τε καὶ VB 78 τε om. C

τῶν ἐξῶν δυνάμεων τὴν φυλακὴν ἐπετέτραπτο, ἐξήλθον παραταξά-
 μνοι, τότε πρῶτον φανέντες ἐπιπτοι. τὰς γὰρ προηγησαμένους μάχας
 πεζοὶ διηγωνίσαντο. οὐς εὐρώστως οἱ Ῥωμαῖοι δεξάμενοι ἐκθύμους ἐμά-
 χοντο. καὶ μέχρι πολλοῦ ἰσοτάλαντος ἦν ὁ ἀγών. τέλος δὲ τῆ σφετέρᾳ
 85 ἀρετῇ Ῥωμαῖοι τρέπουσι τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς τείχος συγκλείουσι,
 πολλῶν κὰν τῷ ἀγῶνι τῷδε πεσόντων, καὶ μᾶλλον ἵππέων, μηδενὸς
 δὲ τῶν Ῥωμαίων τραυματισθέντος, ἀλλ' ἢ μόνων ἵππων πεσόντων
 τριῶν. οὕτω δὲ θραυσθέντες οἱ βάρβαροι καὶ εἰσω τείχους συναθάντες
 90 νυκτὸς ἐπιγενομένης διευκτέρευον ἄργυρνοι καὶ τοὺς ἐν τῇ μάχῃ
 πεσόντας ἀπωλοφύροτον ἀγρίοις καὶ φρικώδεσιν ὄδυρμοῖς, ὡς δοκεῖν
 τοὺς ἀκούοντας θηρίων εἶναι βρυχηθμοὺς καὶ ὠρυγὰς, ἀλλ' οὐ θρήνους
 ἀνθρώπων καὶ οἰμωγὰς. ἡμέρας δὲ ἄρτι διαγελώσως πάντας τοὺς ἐν
 τισὶ φρουρίοις ἐξ φυλακῆν ἐσκεδασμένους ἀνεκαλοῦντο ἐς τὸ Δορόστο-
 λον, καὶ ταχέως ἦκον μετακληθέντες. καὶ ὁ βασιλεὺς δὲ ἀνειληφῶς ὄλην
 95 τὴν δύναν μιν ἦλθεν εἰς τὸ πρὸ τῆς πόλεως πεδίον καὶ πρὸς πόλεμον
 ἠρέθιζε τοὺς βαρβάρους. ἐπεὶ δὲ μὴ ἐξήεσαν, εἰς τὴν στρατοπεδείαν
 ὑποστρέψας ἤσυχίαν ἤγε καὶ προσῆλθον αὐτῷ πρέσβεις ἐκ Κωνσταν-
 τίας καὶ τῶν ἄλλων φουριῶν τῶν πέραν ἰδρυμένων τοῦ Ἰστρου,
 ἀμνηστίαν κακῶν αἰτούμενοι καὶ ἑαυτοὺς ἐγχειρίζοντας σὺν τοῖς ὀχυ-
 5 ρώμασιν. οὐς προσηνῶς δεξάμενος ἀπέστειλε τοὺς παραληφομένους τὰ
 φρουρία καὶ στρατιὰν ἀποχρῶσαν εἰς τὴν αὐτῶν φυλακὴν. ἦθη δὲ
 ἐσπέρας καταλαβούσης τὰς πάσας πύλας τῆς πόλεως ἀναπετάσαντες
 οἱ Ῥῶς, πολλῶν τῶν προτέρων πλείονες ὄντες, ἐπιπίπτουσι τοῖς Ῥω-
 μαίοις ἀνελπίστως διὰ τὴν νύκτα διάγουσι· καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην
 10 συμβολὴν ἔδοξαν προτερῆσαι, μετὰ μικρὸν δὲ ὑπερέσχον Ῥωμαῖοι. ὡς
 γὰρ συνέβη πεσεῖν τὸν Σφάγγελον ἠρωϊκῶς ἀγωνιζόμενον, συνεχύ-
 θησαν τῆ τοῦ πεσόντος στερήσει καὶ τὰς ὁρμὰς ἐχαυνώθησαν. ὁμοί-
 ἀνένδοτοι παρ' ὄλην τὴν νύκτα διέμειναν καὶ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν
 15 ἐφ' ᾧ τοῖς βαρβάροις ἀποκλείσαι τὴν εἰς τὴν πόλιν εἰσοδόν, γινόντες οἱ
 Ῥῶς αὐτίκα ἔκλιναν εἰς φυγὴν, καὶ τὰς πρὸς τὴν πόλιν εἰσόδους ἐπιτε-

ACEVBMN DH 81 ἐπέτραπτο B παραταξάμενοι E 84 πολ-
 λῶν M 86 τῷδε ACEVBD: τούτῳ MN 87 δὲ om. BM μόνων EBM
 ἵππων VBMN: ἵππέων ACE 88 οὕτως V 88/89 καὶ — ἄργυρνοι: δι-
 ευκτέρευον ἄργυρνοι εἰσω τείχους συναθάντες νυκτὸς ἐπιγενομένης B 88 συν-
 ελασθέντες C 91 καὶ ὠρυγὰς om. B 91/92 ἀλλ' — ἀνθρώπων: ἀλλ' οὐκ
 ἀνθρώπων θρήνους B 92 δ' B 93 ἐς pr. ACEVMND: εἰς BH ἐς alt. CEVM:
 εἰς ABNDH Δορόστολον A 94 ταχέως: τάχα E καὶ alt. om. E δὲ —
 ὄλην ACEMN: δὲ ὄλην ἀνειληφῶς VB 2 Κωνσταντίας B 3 πέρα E 7 πάσας
 om. VB 8 Ῥῶς ACE ἐπιπίπτουσι: ἐπιπίπτουσι ἀνέτους, post 9 ἀνελπίστως, A
 10 συμβολὴν VBMN: προσβολὴν ACE 10 ol ante Ῥωμαῖοι add. EM
 12 ἐχαυνώθησαν ACEVBD: ἀνεκόπησαν MN 8' post ὁμοίως add. B 13 παρ' —
 διέμειναν: τὴν ὄλην διέμειναν νύκτα A 15 ἀπεκλείσαι E 16 Ῥῶς ACE
 εἰς CVBN: πρὸς AEMDH

τειχισμένους εὐρόντες ἔφευγον διὰ τοῦ πεδίου καὶ καταλαμβάνουμένοι ἀνηροῦντο. ὁ δὲ Σφενδοσθλάβος νυκτὸς ἐπιγενομένης διώρυγι βαθεῖα τὸ τῆς πόλεως ἑσπεφάνωσε τείχος, ἵνα μὴ εὐχερῶς ἔχοιεν οἱ Ῥωμαῖοι μεθ' ὀρμῆς τῷ τῆς πόλεως τείχει πελάζειν. καὶ οὕτω τὴν πόλιν ἀσφαλι-
 20 σάμενος ἔγνω δεῖν εὐψυχότατα τὴν πολιορκίαν προσδέχεσθαι. ἐπεὶ δὲ τὸ πλεόν τῆς στρατιᾶς διέκειντο κακῶς ἀπὸ τῶν τραυματίων, συνεπ-
 ελάμβανε δὲ καὶ λιμὸς ἤδη τῶν ἀναγκαίων δαπανηθέντων αὐτοῖς, καὶ μὴδ' ἔξωθεν τὰ πρὸς χρεῖαν συνεχωροῦντο αὐτοῖς εἰσκομίζεσθαι παρὰ
 25 τῶν Ῥωμαίων, νύκτα βαθεῖαν καὶ ἀσέλγηνον ἐπιτηρήσας ὁ Σφενδοσθλάβος, καθ' ἣν ὑετός τε βραγδαῖος ἐξ οὐρανοῦ κατηνέχθη καὶ χάλαζα φοβερὰ ἐπερράγη καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ φρικωδέστατοι, μονοξύλοις ἐμβᾶς μετὰ δισχιλίων ἀνδρῶν ἔξισιν εἰς ἐπισιτισμόν. τὰς λεγόμενους δὲ ὄθεν εὐπό-
 30 ρησεν | ἕκαστος σῖτον καὶ κέγχρον καὶ εἶδη ἄλλα συνεκτικά τῆς ζωῆς, ἀνήγοντο διὰ τοῦ ποταμοῦ τοῖς μονοξύλοις εἰς τὸ Δορόστολον. ἐν δὲ τῷ ἀναπλεῖν θεασάμενοι κατὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ θεράποντας οὐκ ὀλίγους τῶν στρατιωτῶν τοὺς μὲν ἵππους ποτίζοντας, τοὺς δὲ χορτο-
 λογοῦντας, ἄλλους δὲ καὶ ξυλεύοντας, ἀποβάντες τῶν πλοίων διὰ τῆς ὕλης ἀφοφῆτι βαδίζοντες ἀδοκῆτως ἐκ τάφανοῦς ἐμπήπτουσιν αὐτοῖς, καὶ
 35 πολλοὺς μὲν τούτων ἀπέκτειναν, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐπὶ τὰς πλησίον λόχμας σκεδασθῆναι ἠνάγκασαν. αὐθις δ' εἰς τὰς σκάφας ἐμβάντες καὶ οὐρίῳ φερόμενοι πνεύματι πρὸς τὸ Δορόστολον φέρονται. τοῦτο δὲ γνωσθῆν εἰς μεγάλην ἀνίαν ἐμβάλλει τὸν βασιλέα, καὶ τοὺς ἀρχηγούς τοῦ στόλου ἐν αἰτία μεγάλῃ ἔσχεν, ὅτι μὴ ἐπήσθοντο τοῦ ἐκ Δοροστόλου τῶν βαρ-
 40 βάρων ἀπόπλου. ἐπήπειλξε δὲ καὶ θάνατον αὐτοῖς, εἰ ἔτι ἄπαξ τοιοῦ-
 τόν τι λάθῃ γενέσθαι. καὶ οἱ μὲν τὰς παρ' ἑκάτερα ὄχθας τοῦ ποταμοῦ ἐτήρουν ἐπιμελῶς, ὁ δὲ βασιλεὺς ἐφ' ὅλας πέντε καὶ ἐξήκοντα ἡμέρας τῇ πολιορκίᾳ χρησάμενος, καὶ καθ' ἑκάστην πολεμῶν καὶ μὴ ἀνιείς, δὸν ἐνόμισε διὰ προσεδρείας καὶ λιμοῦ ἀποπειρᾶσθαι τῆς πόλεως. διὸ καὶ
 45 πάντοθεν τάφροις τὰς ὁδοὺς ἀποκλείσας καὶ φυλακὰς ἐπιστήσας αὐταῖς,

ACEVBMN DH 18 ἐπιγεγενημένης A 21 ἐμψυχότατα B εἰσδέχεσθαι B
 22 πλείον A διέκειτο B 23 δαπανηθέντων VBMN: συνδαπανηθέντων ACE
 24 μὴδ': οὐδ' B τὰ πρὸς χρεῖαν VBMN: τἀναγκαῖα CE: τὰ ἀναγκαῖα A τὰ —
 εἰσκομίζεσθαι: τὰ πρὸς χρεῖαν αὐτοῖς εἰσκομ. συνεχωρ. B αὐτοῖς om. A εἰσκο-
 25 μίζεσθαι post 25 Ῥωμαίων A 26 τε om. VB κατηνέχθη B 27 ἐπερράγη
 VBMN: κατερράγη ACE φρικωδέσταται B 28 εἰς om. B ἠϋπόρησεν M
 29 καὶ pr. om. M ἄλλα εἶδη A 30 Δορόστολον CEVBN: Δορύστολον A:
 Ῥοδόστολον B 31 τὸ χεῖλος AEMN: τὸ τείχος C: τὰς ὄχθας B 32 τῶν om. A
 34 βαδίζοντας B ἀδοκῆτως ACEMN: ἀπροσδοκῆτως VB ἐκ τάφανοῦς
 CEVBMN: ἐξ ἀφανοῦς A: ἐκ τῆς ἀφανοῦς DH 35 τῶν ante πλησίον add. B
 36 σκεδασθῆναι: σκενασθῆναι B δὲ ACE καὶ om. B 37 Δορύστολον A
 39 μεγάλη αἰτία B μεγάλη om. M ἔσχεν: εἶχεν A Δοροστόλου A 41 τὰς
 παρ' ἑκάτερα AVBMN: τὰς παρ' ἑκατέρως C: τὰς παρ' ἑκατέρου E τοῦ ποταμοῦ
 42 ὄχθας B 41/42 τοῦ ποταμοῦ ἐτήρουν ACEVBD: ἐτήρουν τοῦ ποταμοῦ MN
 42 ἡμέρας B 43 καὶ pr. om. B 45 πανταχόθεν A 45/46 τάφροις —
 ἔξι om. A 45 φύλακας BDH αὐταῖς: αὐτοῖς B

ὡς μή τις ἔξιοι τὰ ἐπιτήδεια κομίσων, ἐκάθητο ἡμερῶν. καὶ τὰ μὲν ἐν Δοροστόλῳ ἐφέρετο τῆδε.

13. Λέων δὲ ὁ κουροπαλάτης καὶ Νικηφόρος ὁ τούτου παῖς, δοκήσει μὲν, ὡς εἶπομεν ἔμπροσθεν, πηρωθέντες, ἔτι δ' ἄσινοις | τὰς ὁράσεις
 50 ἔχοντες, εἰς τυραννίδα καὶ αὖθις παρεσκευάζοντο, πολλοὺς τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις φρουρῶν ὑποφθείραντες. καὶ ἐπεὶ τὰ κατὰ γνώμην αὐτοῖς ἀπηρτίσθη, πλοῖον μισθωσάμενοι καὶ ἐν αὐτῷ ἐμβάντες ἀπαίρουσι τῆς νήσου, ἣν οἰκεῖν κατεκρίθησαν, καὶ πρὸς τὴν ἀντίπορθμον τῆς πόλεως ἠπειρον γίνονται κατὰ τὸ προἰστέιον, ὃ
 55 κατονομάζουσι Πηλαμύδα, ἐκεῖθεν τε περὶ πρώτας ἀλεκτρούνων ὄδας ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ἔρχονται. ἐνὸς δὲ τῶν συνιστόρων δῆλον θεμένου τὸ ἔργον Λέοντι τῷ δρουγγαρίῳ τοῦ στόλου, τὴν φυλακὴν ἐπιτετραμμένῳ τῶν βασιλείων σὺν Βασιλείῳ τῷ βράικτωρι, ὁ δὲ δύναμιν ἐξιόχρεων ἐπὶ κατασχέσει τοῦ κουροπαλάτου καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἐπέμπτει. ὅπερ οὗτοι μαθόντες εἰς τὴν μεγάλην καταφεύγουσιν ἐκκλησίαν. ἐκεῖθεν δὲ ἀποσπασθέντες εἰς τὴν Πρώτην νῆσον ἔξαεστώθησαν, κάκεισε τοὺς ὀφθαλομὺς ἐξωρύχθησαν. ἐφάνη δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ καὶ ἄλλο τι ὡς οἶον ἄξιον εἶναι καὶ διηγῆσεως. πινάκιον ἐκ λίθου Πρικοκησίας ἐπὶ παραδείσου τινὸς τῶν συγκλητικῶν εὐρέθη ἄμελῶς ἔριμ-
 65 μόνον, εἰκονισμένας ἔχον δύο ἀνθρωπίνους μορφάς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, μίαν μὲν ἀνδρὸς, ἑτέραν δὲ γυναικὸς. ἐν δὲ τῷ μετώπῳ τῆς πινάκιδος ἦν γεγραμμένον ἐπίγραμμα ὡδὲ πη διεξιόν· Ἰωάννου καὶ Θεοδώρας τῶν φιλοχρίστων πολλὰ τὰ ἔτη· ὅπερ τινὰς μὲν εἰς ἐκπλήξιν ἤγεν, ὅπως τὰ ἐνεστῶτα μάλα προεδηλοῦτο σαφῶς. τινὲς δὲ μὴ ἀπηλλάχθαι
 70 τὸ πρᾶγμα σκευωρίας καὶ μαγγανείας ἐνόμιζον, τὸν τοῦ παραδείσου δεσπότην διὰ τῆσδε τῆς μηχανῆς τὴν βασιλικὴν | πρὸς ἑαυτὸν ἔκαλεῖσθαι οἰηθέντες προσπάθειαν. εἴτε δὲ οὕτως, εἴτε ἐκείνως ἢ ἀλήθεια ἔχει, φράζειν οὐκ ἔχω.

52 a. 971

ACEVBMN DFH 46 ἔξιοι VMN: ἔξιοι BH: ἔξιοι D: ἐπίτη CE: om. A κομίσωμενος A 47 Δοροστόλῳ CEVMN: Δοροστόλῳ A: Ῥοροστόλῳ B 48 τούτου om. B 49 εἶπομεν ἔμπροσθεν VMN: ἔμπροσθεν εἶπομεν ACE: εἶπομεν B 51 ἐν om. MN (sed non D) 55 Πηλαμύδα ACEVMN: Πηλαμύδην FH: Παλαμύδα B 58 βράικτη E 59 κουροπαλάτου περι: παρά V τὰς ante πρώτας add. VB 58 βράικτη E 59 κουροπαλάτου ACVBN: κοροπαλάτου E: κουροπαλάτι M 60 ἐκαλησίαν καταφεύγουσιν A 61 δὲ VMNFH: τε ACEBD ἀποσπασθέντες ACEMN: ἐκσπασθέντες VB 62 κἀκεῖ AB 61 καὶ ante κατ' add. A 63 οἶον: οἶμαι A εἶναι om. A καὶ om. ADH 64 παραδείσῳ CE 65 ἐπιφανείας ACEVBD: ἐμφανείας MN 67 Ἰωάννη M 68 βασιλέων CE 65 ἐπιφανείας ACEVBD: ἐμφανείας MN 67 Ἰωάννη M 69 προ-εδήλου B 70 σκαιωρίας AB 71 τὴν βασιλικὴν om. B 72 οἰηθέντες om. E τὴν τοῦ βασιλέως post οἰηθέντες add. B εἴτ' ἐκείνως B

14. Οἱ δὲ Σκύθαι ἔνδοθεν τῶ λιμῶ πιεζόμενοι, ἔκτος ὑπὸ τῶν τειχο-
 75 μαχικῶν ὀργάνων κακούμενοι, καὶ κατ' ἐξαιρέτων ἐν ἐκείνῳ τῶ τόπῳ,
 ὄν ὁ μάγιστρος Ἰωάννης ὁ Ῥωμανοῦ τοῦ Κουρκούα υἱὸς φυλάττειν
 ἐτέτακτο (τὸ γὰρ ἐκείσε πετρόβολον ὄργανον οὐ μικρῶς τοὺς ἐντὸς
 ἐπιμαίνομετο), ἀποκρίναντές τινες τῶν ἀλκιμωτέρων ὀπλίτας ψιλοῖς ἐπι-
 80 αὐτὸ κατεργάσασθαι. τοῦτο γνοὺς ὁ Κουρκούας, ὃ τι κράτιστον ἦν
 περὶ αὐτὸν ἀναλαβόμενος, ἐβροήθει διὰ ταχέων. ἐς μέσους δὲ τοὺς Σκύθας
 γενόμενος ἀκοντίῳ βληθέντος αὐτοῦ τοῦ ἵππου καὶ σὺν αὐτῷ πεπτω-
 κῶτος ἀναιρεῖται κρεουργηθείς. οἱ Ῥωμαῖοι δὲ ἐπιδραμόντες καὶ τοῖς
 Ῥῶς συμπλακέντες τὸ τε ὄργανον ἀβλαβὲς διετήρησαν καὶ τοὺς Σκύθας
 85 ὡσάμενοι συνέκλεισαν εἰς τὴν πόλιν. Ἰουλίον δὲ καταλαβόντος μηνὸς
 καὶ εἰκοστὴν ἡμέραν ἀγοντος, ἐξῆλθον οἱ Ῥῶς παμπληθεῖς καὶ τοῖς
 Ῥωμαῖοις συμπλακέντες ἐμάχοντο, παραθαρρύνοντα ἔχοντες καὶ πρὸς
 τοὺς ἀγῶνας ἀλείφοντα ἄνδρα τινὰ παρὰ Σκύθαις ἐπισημότατον, Ἰκμωρα
 τοῦνομα, μετὰ Σφάγγελον τὸν ἀναιρεθέντα τιμώμενον, οὔτε κατὰ συγ-
 90 γένειαν τὴν ἐξ αἵματος ἐν τοῖς μάλιστα ἀγόμενον παρ' αὐτοῖς, οὔτε κατὰ
 συμπάθειαν, ἀλλ' ἐκ μόνης ἀρετῆς παρὰ πᾶσι σεβόμενον. τοῦτον ἰδὼν
 Ἀνεμᾶς ὁ τῶν Κρητῶν τοῦ βασιλέως υἱὸς Κουρουπᾶ, εἰς ὧν τῶν βασι-
 λιχῶν σωματοφυλάκων, αὐτὸν τε εὐψύχως ἀγωνιζόμενον καὶ τοὺς
 λοιποὺς εἰς τοῦτο παρορμῶντα καὶ διεγείροντα καὶ τὰς τῶν Ῥωμαίων
 85 τάξεις διαταράσσοντα, μήτε πρὸς τὸ μέγεθος καταπλάγεις τοῦ ἀν-
 δρός, μήτε τὴν ἀλκὴν δειλιάσας, ἀλλὰ περικαρδίῳ θέρμῃ ληφθεὶς καὶ
 τὸν ἵππον τῆδε κάκεῖσε παρακινήσας, μεθ' ὀρμῆς ἀκατασχέτου τὸ παρ-
 ηωρημένον τῶ μηρῷ αὐτοῦ ξίφος σπασάμενος ἵεται κατὰ τοῦ Σκύθου,
 καὶ παῖει τοῦτον τῶ φασγάνῳ κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου περὶ τὴν
 5 κλειδα, καὶ ἀποτέμνει τὸν αὐχένα, ὡς συμβῆναι τὴν κεφαλὴν σὺν τῇ
 δεξιᾷ χειρὶ ἐκκοπίσαν πεσεῖν εἰς τὸ ἔδαφος. καὶ ὁ μὲν Σκύθης ἔκειτο

85/86 die 20. mens. Iul. a. 971

cap. 14: Zon. III, 531, 18/19

ACEVBMN DH 74 ἔνδοθεν: ἔνδον BM δὲ post ἔκτος add. A, δ' add. B
 75 καὶ om. B 76 Ἰωάννης ACEVBM (man. rec.) D: om. MN Κουρκούα
 ACEMN: κουροπαλάτου V: κουροπαλάτου B υἱὸς VBMN: παῖς ACE 82 αὐτοῦ:
 αὐτῷ AC καὶ om. B πεπτωκῶς B 84 Ῥῶς ACE 86 καὶ — ἀγοντος:
 ἡμέραν τε ἀγ. εἰκοστ. B Ῥῶς ACE παμπληθεῖ B 87 καὶ om. B 88 ἀλεί-
 φοντα om. B Ἰκμωρα B 89 Σφάγγελον E τιμώμενον VBMN: ἀγόμενον ACE
 91 μόνης VBMN: τῆς ACE 92 ὁ — υἱὸς ACEMN: ὁ τοῦ βασιλέως (βασιλέως:
 κρατοῦντος B) τῶν Κρητῶν υἱὸς VB 93 τ' B 94 παρορμῶντα καὶ διεγείροντα:
 καὶ διεγείροντα καὶ παρορμῶντα E 1 ληφθεὶς: βληθεὶς M 2 περικινήσας E
 3 ξίφι: σπασάμενος B 4 τοῦτον — φασγάνῳ: τοῦτο τῶ φασγάνῳ B περὶ
 AEVB: παρὰ CMNDH 5 τὸν αὐχένα om. B

πεσών, ὁ δ' Ἀνεμᾶς ἀσινῆς ἐπανῆκε πρὸς τὸ στρατόπεδον. ἤρθη ἐπὶ τῷ ἔργῳ φωνῆ παμνιγῆς, τῶν μὲν Ῥωμαίων ἀλαλαζάντων ἐπὶ τῇ νίκῃ, τῶν δὲ Σκυθῶν ἀσήμως ὀλολυξάντων καὶ τῆς ἑαυτῶν ὑπευδόντων ἐνοστάσεως. ἐπιβρισάντων δὲ τῶν Ῥωμαίων ἐς φυγὴν ἐγκεκλίκασι καὶ ἀκλεῶς εἰς τὴν πόλιν ἐσφάζοντο, ἔπεσον δὲ πολλοὶ κατὰ τῆνδε τὴν ἡμέραν, ὑπὲρ ἀλλήλων τε συμπατούμενοι διὰ τὴν στενοχωρίαν καὶ ὑπὸ Ῥωμαίων σφαττόμενοι τῷ καταλαμβάνεσθαι. μικροῦ δ' ἂν ἕλῳ καὶ ὁ Σφενδοσθλάβος αὐτός, εἰ μὴ νῦν ἐπιγενομένη τοῦτου ἐρρύσατο. οἱ δὲ τὸν κίνδυνον διαδράντες, ἐντὸς τοῦ περιβόλου γενόμενοι, κοκυτὸν ἐπὶ τῷ τοῦ Ἴκμορος θανάτῳ μέγα ἐκόψαντο. τοὺς δὲ πεσόντας τῶν βαρβάρων σκυλεύοντες οἱ Ῥωμαῖοι εὗρον καὶ γυναῖκας ἐν τοῖς ἀναιρηθεῖσι κειμένας ἀνδρικῶς ἐσταλμένας καὶ μετὰ τῶν ἀνδρῶν πρὸς Ῥωμαίους ἀγωνισάμενας. |

15. Ἐπεὶ δὲ τοῖς βαρβάροις κακῶς ἐφέρετο τὰ τοῦ πολέμου καὶ ζυμᾶχίας ἦν ἐλπίς οὐδαμοῦ (οἱ τε γὰρ ὀμόφυλοι ἦσαν μακράν, καὶ τὰ ὄμορα βάρβαρα τῶν ἔθνῶν δέισαντα τοὺς Ῥωμαίους ἀπέπειναν τὴν βοήθειαν, ἐπιλελοίπει δ' αὐτοὺς καὶ τὰ ἐπιτήδεια, καὶ οὐδαμῶθεν ἦν εἰσκομίσασθαι δυνατὸν, τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου τὰς ὄχθας ἀκριβῶς τηροῦντος τοῦ ποταμοῦ. ἐπέρρει δὲ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἐκάστης ἡμέρας ὡς ἕκ τινος ἀφθόδου πηγῆς πάντα τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἵππικαὶ καὶ πεζοὶ ἀνδράμεις διὰ παντὸς προσετίθεντο· καὶ οὐδὲ τοῖς ἴ κλητήριος ἑαυτῶν ἐμβάντας ἀποδρᾶναι ἦν δυνατὸν, τῶν διεξόδων, ὡς εἴπομεν, ἀκριβῶς φυλαττομένων) βουλὴν συστήσάμενοι οἱ μὲν υἱκτὸς συνεβούλευον κλέψαι τὴν ἀναχώρησιν, ἄλλοι δὲ δεξιὰς καὶ πίστεις παρὰ Ῥωμαίων αἰτή-

cap. 15: Zon. III, 531, 19—532, 18

ACEVBMN DH 7 ὁ om. B δὲ MND ἐπανῆκεν εἰς A δ' ante ἐπ add. B 8 τὸ ἔργον (corr. e τῷ ἔργῳ) E 9 δὲ om. B 10 ἐπιβρισάντων C ἐς VMND: εἰς ACEBH 11 εὐκλεῶς B ἐς M τῆνδε om. ACE 13 δ' ἂν: δεῖν B 14/15 ἐπιγενομένη — κοκυτὸν: ἐπεγένετο, ὄθεν καὶ κοκυτὸν A 15 διαδράντες: διαδραμῶντες B 16 τῷ: τὸ B τοῦ ACEND: om. VBM Ἴκμορος CB μέγα CE δὲ: γοῦν A 17 σκυλεύοντες VBMN: σκυλεύσαντες ACE καὶ om. B ἀρηρημένοι DH 20 ἐφέρετο post πολέμου B 21 οὐδαμοῦ VBMN: οὐδεμία ACE 22 βάρβαρα om. B 23 ἐπιλελοίπει ACEMN: ἐπελελοίπει V: ἐπέλιπε B αὐτοὺς VBMND: αὐτοῖς ACEH 24 εἰσκομίσασθαι B δυνατὸν: δύναμις B ἀκριβῶς om. ACE 25 τηροῦντος post 24 στόλου A ἐκάστης ἡμέρας CEVND: καθ' ἐκάστην A: om. M 26/27 ἵππικαὶ — δύναμις VBMN: ἵππεις καὶ πεζοὶ ACE 27 καὶ οὐδὲ EVND: καὶ οὐδεὶς M: ἀλλὰ καὶ A: καὶ C κλητήριος Fabrot Bekker: μονοξύλοις, post ἑαυτῶν, A: πλοίοις, post ἑαυτῶν, B: om. CEVMNDH 28 ἐμβάντας E τοὺς Σκυθῶν post ἐμβάντας add. B ἀποδρᾶναι ACEVBD: ἀποδρᾶν MN οὐκ post ἀποδρᾶναι add. A 29 φυλαττομένων: τηρουμένων B βουλὴν ACEMN: συμβουλὴν V: συμβούλιον B οἱ βάρβαροι ante oi add. B 30 πίστεις: ἐπιστήμεις B Ῥωμαίων ACEVD: Ῥωμαίοις BMNH

σασθαι, οἷα μὴ ἄλλως δυνατῆς οὔσης τῆς ὑποχωρήσεως, καὶ οὕτω
 πρὸς τὰ οἰκεία ἀπάραι. καὶ ἄλλων ὡς πη ἐκάστω ὁ καιρὸς ἐδίδου συμ-
 βουλευσάντων, πάντων δὲ καθάπαξ καταθέσθαι τὸν πόλεμον ἐπιθυ-
 μούντων, ὁ Σφενδοσθλάβος παρήνει μᾶλλον ἔτι ἅπαξ πολεμήσει 'Ρω-
 35 μαίοις, καὶ ἢ καλῶς ἀγωνισαμένους ἐπικρατεῖς τῶν ἐναντίων γενέσθαι,
 ἢ ἠττηθέντας αἰσχίστης ζωῆς καὶ ἐπονειδίστου εὐκλεᾶ καὶ μακάριον
 προτιμήσασθαι θάνατον. ἀβίωτον γὰρ ἔσται αὐτοῖς δρασμῶ τὴν σωτη-
 ρίαν πορισάμενοις, εἴπερ μέλλοιεν εὐκαταφρόνητοι ἔσεσθαι τοῖς γειτο-
 νοῦσιν ἔθνεσιν, ἃ τὸ πρόσθεν αὐτοὺς σφοδρῶς ἐδεδίδεσαν. ἤρσεν ἡ τοῦ
 40 Σφενδοσθλάβου βουλή, καὶ κατέθεντο πάντες τὸν ὑπὲρ ψυχῆς ἔσχατον
 ἀναδέχασθαι κίνδυνον ταῖς ὄλαις δυνάμεσι. τῇ γοῦν ἐπιούσῃ ἐξεληθόντες
 τοῦ ἄσπεος πανδημει καὶ τὰς πύλας ἀποκλείσαντες, ὡς μὴ τιμι δυνατὸν
 εἶη τραπέντι διασφύζεσθαι πρὸς τὴν πόλιν, συμβάλλουσι τοῖς 'Ρωμαίοις.
 ἀγῶνος δὲ καρτεροῦ συστάντος καὶ τῶν βαρβάρων εὐψύχως ἀγωνιζο-
 45 μένων, τῷ ἡλίῳ καυσούμενοι οἱ 'Ρωμαῖοι καὶ δίψει πονούμενοι ὡς πανο-
 πλίται (ἦν γὰρ καὶ σταθηρὰ μεσημβρία) ἤρξαντο ἐνδιδόναι. ὅπερ
 αἰσθόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ ταχέων μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἐβρόηθει, καὶ
 αὐτὸς μὲν τὴν ἀκμὴν ὑπεδέξατο τοῦ πολέμου, τῷ δὲ πεπονηκότι στρα-
 τεύματι ὑπὸ ἡλίου καὶ δίψης ἀσκούς οἴνου καὶ ὕδατος πλήρεις προσ-
 50 ἔταξε κομίζειν, οἷς χρῆσάμενοι καὶ τὴν δίψαν καὶ τὸν τοῦ ἡλίου καύ-
 σωνα ἀποκρουσάμενοι καὶ ἑαυτοὺς ἀναλαβόντες μετὰ σφοδρότητος καὶ
 ῥύμης τοῖς Σκύθαις ἐπέρραξαν. ἐκεῖνων δὲ γενναίως ὑποδεξαμένους ἦν
 ἡ μάχη ἰσοπολῆς, μέχρις ἂν ὁ βασιλεὺς τὴν στενοχωρίαν φρασάμενος
 τοῦ τόπου, καὶ ἐκ τούτου κατανοήσας τοῖς Σκύθαις ἐπιγίνεσθαι τὴν
 55 καρτερίαν τῷ τοῦ 'Ρωμαίου ἐστενοχωρηῆσθαι καὶ μὴ οἶους εἶναι ἔργα
 πρέποντα τῆς ἑαυτῶν ἀλκῆς ἐπιδείκνυσθαι, ἐπέσκηψε τοῖς στρατηγοῖς
 εἰκεῖν εἰς τούπισω πρὸς τὸ πεδῖον, καὶ τῆς πόλεως πόρρω ἀφίστασθαι
 δόκησιν φευγόντων παρέχοντας, μὴ μέντοι γε προτροπάδην, ἀλλ'

46 die 21. mens. Iul. a.971

ACEVBMN DH 31 καὶ om. VMNDH οὕτως C 32 ἄλλων: ἄλλοι A
 ὡς πη: ὡσπερ EB ἐκάστω om. B συνεβουλευσάντο A 33 πάντων —
 ἐπιθυμουμένων om. B καταθέσθαι: ἀποθέσθαι A 35 ἐπικρατεῖς — γενέσθαι:
 ἐπικρατεῖς γενέσθαι 'Ρωμαίων A ἐναντίων VBMN: 'Ρωμαίων ACE 36 ζωῆς
 αἰσχίστης A καὶ μακάριον post 37 θάνατον A 37 γὰρ ἔσται αὐτοῖς om. A
 38 εὐκαταφρόνητοι ACEVND: ἀκαταφρόνητοι B: αὐτοὺς σφρόνητοι M 39 τὸ
 om. B αὐτοὺς: αὐτοῖς CE σφοδρῶς VBMN: σφόδρα ACE 42 τινα M
 43 διασφύζεσθαι post πόλιν A 44 οὕτως ante εὐψύχως add. V 45 δίψη V
 46 ἤρξαντο: εἴρξαντο B 47 διὰ ταχέως M αὐτὸν: αὐτῶν E 48 ὑπεδέξατο
 ACEVBD: ἐδέξατο MN 50/51 τὴν — καύσωνα: τοῦ ἡλίου τὸν καύσωνα καὶ τὴν
 δίψαν B 51 ἀναλαβόντες ACEMN: ἀναλαβόμενοι VB 53 φρασάμενος ACEVB:
 φωρασάμενος MNDH 53/54 τοῦ τόπου φρασάμενος E 54 γίνεσθαι B
 56 τῆς — ἀλκῆς: ταῖς αὐτῶν ἀλκαῖς B ἐπέσκηψε: ἐπέσκεψαι B 57 πρὸς τὸ
 om. E

ἡρέμα καὶ κατ' ὀλίγον εἰκοντας, κάπειδ' ἀποθεν αὐτοὺς διώκοντας
 80 τῆς πόλεως ἐκκαλέσονται, ἀφινίδιον παρενεγκόντας τοὺς χαλινοὺς ἐπι-
 στρέφειν τοὺς ἵππους καὶ τούτοις συμπλέεσθαι. καὶ οἱ μὲν ἐποιοῦν τὸ
 κελευσθέν, οἱ δὲ Ῥῶς τὴν εἰς τούτισ' ὑποχώρησιν τῶν Ῥωμαίων
 φυγὴν οἰθήντες, ἀλλήλους παρακαλεσάμενοι εἴπαντο σὺν ἀλαλαγμῷ.
 85 προσρήγνυνται τούτοις γενναίως. ἐνταῦθα μάχης ἰσχυρᾶς γενομένης
 συνέβη στρατηγὸν Θεόδωρον τὸν ἐκ Μισθίας τοῦ ἵππου αὐτοῦ λο-
 γευθέντος πεσεῖν κατὰ γῆς. περὶ τοῦτον ἀμίλλα ἐγένετο καρτερά, τῶν
 μὲν Ῥῶς ἀνελέσθαι, τῶν δὲ Ῥωμαίων, ὅπως μὴ ἀφαρθεῖ φιλοτιμου-
 μένων. οὗτος γὰρ ὁ Θεόδωρος τοῦ ἵππου πεσῶν ἕνα τινὰ τῶν Σκυθῶν
 70 τῆς ζώνης δραξάμενος καὶ τῆδε κάκεισε τῷ χειρὸς σθένει κινῶν ὡς τι
 μικρὸν ἀσπίδισκιον κοῦφον, τὰς κατ' αὐτοῦ πεμτομένας αἰχμὰς ἀπε-
 κρούετο, καὶ κατὰ μικρὸν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ὑπανεχώρει ὀπισθο-
 κινήτω τῇ πορείᾳ. τέλος ἐπιβρίσαντες οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς τε Σκύθας ἀπώ-
 σαντο καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ κινδύνου ἐρρύσαντο. καὶ τὰ στρατεύματα
 75 διελύθησαν τελείως, μηδαμῶς ἔτι κρίσιν τοῦ πολέμου λαβόντος.

16. Ὁ βασιλεὺς δὲ εὐψυχότερον νῦν μᾶλλον ἢ πρότερον ὄρων
 ἀγωνιζομένους τοὺς Σκύθας, καὶ τὴν τοῦ χρόνου τριβὴν βαρούμενος,
 οἰκτεῖρων δὲ καὶ τοὺς Ῥωμαίους ταλαιπωρουμένους καὶ τῷ πολέμῳ
 κακῶς πάσχοντας, μονομαχίᾳ ᾤθη κρῖναι τὰ πράγματα. καὶ δὴ δια-
 80 πρεσβεύεται πρὸς τὸν Σφενδοσθάβρον, προκαλούμενος αὐτὸν εἰς μονο-
 μαχίαν, δέον εἶναι λέγων ἑνὸς ἀνδρὸς θανάτῳ κριθῆναι τὸ ἔργον ἢ
 κατασφάττεσθαι καὶ κατὰ μικρὸν δαπανᾶσθαι τὰ ἔθνη, καὶ τὸν νική-
 σαντα κύριον εἶναι τῶν ὄλων. οὗτος δὲ τὴν μὲν πρόκλησιν οὐκ ἐδέξατο,
 λόγους δ' ἐπαφῆκεν ὑπεροπτικούς, ὡς τὰ κατ' αὐτὸν ἄμεινον αὐτῶν

84 circa diem 21. mens. Iul. a. 971

cap. 16: Zon. III, 532, 18—533, 3

ACEVBMN DFH 59 αὐτοὺς om. DH 59/60 τῆς πόλεως διώκοντας B
 60 τῆς πόλεως om. ACE ἐκκαλέσονται M ἀφινίδιον VBMN: ἀφινιδίως ACE
 62 οἱ δὲ: καὶ οἱ E Ῥῶς ACE εἰς τούτισ' om. ACE 63 παρακαλεσάμενοι:
 παρασκευασάμενοι B 64 ὠρισμένοι VBMN: εἰρημένοι ACE 65 προσρή-
 γνυνται ACEMN: ῥήγνυνται V: συρρήγνυνται B 66 τὸν ante στρατηγὸν
 add. MN, sed non D Θεόδωρον στρατηγὸν VB Μισθίας A λογευθέντος:
 κατνευχθέντος B 67 καρτερά E 68 Ῥῶς ACE ὅπως om. E 69 ἑνὸς τινος B
 Σκυθῶν B 70 τῆ: τῆς B χειρὸς: χερῶς M 70/71 κινῶν — κοῦφον: κινῶν
 αὐτὸν ὡς τι κοῦφον καὶ μικρὸν ἀσπίδισκιον B 72 ὑπανεχώρει VBMN: ὑπεχώρει ACE
 74 ἐρρύσαντο VBMN: ῥύονται ACE 75 τελείως ACEMN: τελείαν VB 76 ἐμψυ-
 χότερον B 77 βαρούμενος ACVMN: βαρυνόμενος (man. rec. corr. ex
 βαρούμ. (?) E: ἀχθόμενος B 79 δὴ om. B 80 προκαλούμενος BMD (sed
 non F) 81 λέγων εἶναι B θανάτῳ om. VB 83 εἶναι τῶν ὄλων ACEMN: τῶν
 ὄλων εἶναι VB μὲν om. B 84 αὐτὸς om. B

85 τοῦ ἔχθροῦ σκοπήσει. αὐτὸς δέ, εἰ μὴ ζῆν ἄγει σχολήν, εἰσι μυρία
 ἄλλα θανάτου ὁδοί. τούτων ὅποιαν αἰρεῖται, ἐλέσθω. ταῦτα δὲ φρνα-
 ξάμενος τῆς πολεμικῆς εἴ|χετο παρασκευῆς προθυμότερον. ὁ δὲ βασι-
 λεὺς τὸν ἐκ προκλήσεως ἀπογνοὺς ἀγῶνα, πᾶσι τρόποις ἐμηχανάτο τὴν
 90 εἰς τὴν πόλιν ἀποκλείσαι εἰσοδὸν τοῖς βαρβάροις, καὶ πρὸς τὸ ἔργον
 ἐκπέμπει Βάρδαν μάγιστρον τὸν Σκληρὸν μετὰ τῶν ταγμάτων, ὧν
 ἑστρατήγει. τὸν δὲ πατρίκιον Ῥωμανὸν τὸν υἱὸν Κωνσταντίνου βασι-
 λέως, τοῦ υἱοῦ τοῦ πρεσβυτέρου Ῥωμανοῦ, καὶ Πέτρον τὸν στρατο-
 πεδάρχη, μεθ' ὧν ἐξήρχον δυνάμειν, προσράξει τοῖς πολεμίοις ἐπ-
 ἔτρεψεν. οἱ δὲ προσβαλόντες τοῖς Σκύθαις ἐμάχοντο καρτερῶς. ἐκ-
 95 θύμως δὲ κἀκείνων ὑποδεξαμένων, πολλὰς τροπὰς καὶ μετακλίσεις
 συνέβη τὸν πόλεμον δέξασθαι, καὶ ἐφ' ἱκανὸν χρόνον Ἰσοτάλαντος ἦν ἡ
 μάχη. ἐνταῦθα πάλιν ὁ τοῦ τῆς Κρήτης ἀμηρᾶ υἱὸς Ἀνεμῆς, τῆδε κά-
 κείσε τὸν ἵππον μετακινήσας καὶ σφοδρότερον μυωπίσας, κατ' αὐτοῦ
 τοῦ Σφενδοσθλάβου φέρεται μετὰ λήμματος νεανικοῦ, καὶ τὴν φάλαγγα
 5 διασχίσας τῶν δυσμενῶν παίει τοῦτον τῶ ξίφει κατὰ μέσην τὴν κεφα-
 λήν, καὶ καταβάλλει μὲν τοῦ ἵππου, οὐ μὴν γε καὶ ἀναρεῖ ἐπαρκεσάν-
 των τῶν ὄπλων, ἃ ἐνεδέδυτο. αὐτὸς μέντοι κυκλωθεὶς καὶ ὑπὸ πολλῶν
 βαλλόμενος ἀναρεῖται, ἥρωϊκῶς καταστρέψας τὸν βίον καὶ θαῦμα μέγα
 καὶ τοῖς ἀντιπάλοις γενόμενος.

10 17. Λέγεται δὲ καὶ θειοτέρας τότε τυχεῖν τοὺς Ῥωμαίους ἐπικουρίας.
 θύελλα γάρ τις ἐκ νότου κατὰ πρόσωπον ἀρθεῖσα ἴστατο τῶν Σκυθῶν,
 μὴ συγχωροῦσα χρῆσθαι κατὰ τὴν μάχην ταῖς προαιρέσεσι. καὶ τις
 ἀνὴρ ὦπτο παντὶ τῶ στρατοπέδῳ Ῥωμαίων ἐφ' ἵππου λευκοῦ προαγω-
 νιζόμενος καὶ τὰς τῶν πολεμίων κλονῶν | καὶ διαταράσσων φάλαγγας,
 15 μηδενὶ πρότερον ἢ μετὰ ταῦτα γενόμενος γνώριμος, ὃν ἔφασκον εἶναι
 ἓνα τῶν καλλινίκων μαρτύρων Θεοδώρων. τούτοις δὲ προμάχοις αἶε
 καὶ προβόλοις κατὰ τῶν πολεμίων ἐχρήτο ὁ βασιλεὺς. καὶ γὰρ δὴ καὶ
 συνέτυχε τόνδε τὸν ἀγῶνα κατ' αὐτὴν συνενεχθῆναι τὴν ἡμέραν, καθ'
 ἦν εἰώθαμεν εορτάζειν τὴν μνήμην τοῦ στρατηλάτου. καὶ γυνὴ δὲ τις

cap. 17: Zon. III, 533, 3—534, 13

ACEVBMN DH 86 αἰρεῖται VMN: αἰρεῖτο B: αἰροῖτο ACE 88 προκλήσεως
 VB MN: παρακλήσεως ACE 89 εἰσοδὸν om. B 90 αὐτὸς post ὧν add. ACE
 91 τοῦ ante βασιλέως add. BM (sed non D) 92 πρεσβύτου AV τὸν om. ACE
 93 ἐξήρχον VB MN: ἤρχον CE: εἶχον A προσρήξει B ἐπέτρεψεν: προσέταξεν A
 94 προσβαλόντες: κἀκείνων προ M τοῖς Σκύθαις προσβαλόντες A 2 τῆς
 ACEVBD: om. MN 4 τοῦ ante νεανικοῦ add. B 7 ἐνεδύσατο B κυκλωθεὶς:
 κύκλωθεν B 8 καὶ om. ADH 9 καὶ om. E 10 τυχεῖν τότε B 11 ἀρθεῖσα
 om. VB 13 παντὶ: παντελῶς E 14 διαταράττων A 16 ἓνα om. CB
 Θεοδώρων ACEVBND: Θεοδωρον MH τὸν ἕτερον post Θεόδ. add. B 18 ἀν-
 ενεχθῆναι E

20 ἐν Βυζαντίῳ σεμνὴ ὑπερτάτης δυνάμεως εἶναι τὸ φάσμα ἐπιστοῦτο, μὲν πρότερον τῆς συμπλοκῆς ἡμέρᾳ ὄναρ θεασαμένη, καὶ δόξασα τῇ θεοτόκῳ παρίστασθαι καὶ λεγοῦσης ἀκούσαι πρὸς τινὰ στρατιώτην·
 25 ‘κύρι Θεόδωρε, ὁ ἐμὸς καὶ σὸς Ἰωάννης περιστάσει συνέχεται, καὶ σπεῦσον εἰς τὴν αὐτοῦ βοήθειαν,’ καὶ ἡλίου ἀνίσχοντος τοῖς γέιτοισιν ἐξηγη-
 30 σαμένη. καὶ τὰ μὲν ὁραθέντα ταῦτα, τρέπονται δὲ πάλιν οἱ Σκύθαι, καὶ ἀποκεικλισμένους τὰς τῆς πόλεως εὐρόντες πύλας ὑπὸ τοῦ Σκληροῦ ἀνὰ τὸ πεδίον ἐσκεδάννυντο, καὶ ἀνηρέθησαν ὑπ’ ἀλλήλων τε συμπατού-
 35 μενοι καὶ ὑπὸ Ῥωμαίων συγκοπτόμενοι ἀριθμοῦ κρείττους, τραυματῖα δὲ ἐγένοντο σχεδὸν τι πάντες. τὸν μάρτυρα δ’ ὁ βασιλεὺς τιμῶν καὶ
 40 τῆς ἐπικουρίας ἀποτιννὺς αὐτῷ τὰς ἀμοιβάς, τὸν ναόν, ἐν ᾧ τὸ θεῖον αὐτοῦ ἀπόκειται σῶμα ἐκ βάρθρων καταβαλὼν μέγαν τε καὶ κάλλιστον ὠκοδόμησε, μεγαλοπρεπεῖς αὐτῷ κτήσεις προσαφορίσας. ὃν καὶ ἀντὶ Εὐχαιεῖας Θεοδωρόπολιν κατωνόμασεν.

18. Ὁ δὲ Σφενδοσθλάβος πᾶσαν μετελθὼν μηχανὴν καὶ διὰ πασῶν
 35 ἑλαττούμενος, ὡς ἔγνω μηδεμίαν αὐτῷ ὑπολειφθῆαι | ἑλίπδα, πρὸς συνθήκας ἀπέβλεψε. πέμπει οὖν πρὸς βασιλεῖα πρεσβυτάς πίστεως ἔξαι-
 40 τούμενος, ἐφ’ ᾧ συμμάχοις καὶ φίλοις Ῥωμαίων καταλεγῆς ἀσινῆς συγ-
 χωρηθεῖν ἐπ’ οἴκου ἀναχωρῆσαι μετὰ τῶν ἀμφ’ αὐτόν, ἀδεῶς τε τὸν
 45 βουλόμενον Σκύθην ἐμπορίας χάριν φοιτᾶν. δεξάμενος δὲ τὴν πρεσβείαν
 ὁ βασιλεὺς καὶ τὸ ἄδόμενον λόγιον ἐπειπῶν, ὡς ἔθος Ῥωμαίοις τοὺς
 πολεμίους πλέον εὐεργεσίαις ἢ ὅπλοις νικᾶν πάντα τὰ αἰτούμενα ἔβε-
 βαίωσε. γενομένων δὲ τῶν σπουδῶν ὁ Σφενδοσθλάβος καὶ εἰς ὀμίλιαν
 ἐλθεῖν ἐδεήθη τῷ βασιλεῖ. ἐπινεύσαντος δὲ καὶ πρὸς τοῦτο ἀφίκετο. καὶ
 45 συμμίζαντες ἀλλήλοις καὶ διαλεχθέντες περὶ ὧν ἂν ἐβούλοντο, ἀπηλ-
 λάγησαν. ὁ δὲ βασιλεὺς, αἰτήσαντος καὶ τοῦτο τοῦ Σφενδοσθλάβου,
 καὶ πρὸς Πατζινάκας διαπρεσβεύεται, εἰ βούλονται, φίλους αὐτοὺς καὶ
 συμμάχους ἀξίων ἔχειν, καὶ μὴ διαπερᾶν τὸν Ἴστρον καὶ τὰ Βουλγάρων

42 circa finem mens. Iul. a. 971   46 post mens. Iul. a. 971

cap. 18: Zon. III, 534, 13—536, 5; Glyc. 574, 9—574, 11

ACEVBMN DF 22 λέγουσα E 24 ἀφηγησαμένη A 26 εὐρόντες (εὐρόν-
 35 τας C) πύλας CVBN: πύλας εὐρόντες AEMD 27/28 ὑπ’ — συγκοπτόμενοι:
 ὑπὸ τε Ῥωμαίων καὶ ὑπ’ ἀλλήλων συμπατούμενοι B 29 δὲ VMN: δ’ ACEB
 30 τὸν μάρτυρα om. A: om. VB 30 αὐτῷ om. B τὰς om. VB 31 ἀπείπειτο B
 32 κτήσεις ACEVBMND: κτίσεις H 33 Εὐχαιεῖας AB 35 ἑλίπδα
 36 ὑπολειφθῆναι E 38 τε: δὲ C 39 εἰς τὴν Ῥωμαίων post χάριν add. B
 42 γενομένων — Σφενδοσθλάβος: ὁ γοῦν Σφ. τῶν σπουδῶν γενομένων A 42/43 εἰς
 44 ὀμίλιαν ἐλθεῖν VB (ἐλθ; post ἐδεήθη) MN: εἰς ὄψιν ἐλθεῖν καὶ ὀμίλιαν ACE 43 τῷ
 45 βασιλεῖ ἐδεήθη CE 44 ἂν om. ACEB 46 πρὸς: τοὺς V Πατζινάκους CEB
 εἰ βούλονται post 47 συμμάχους VB βούλονται ACEVBNF: φίλονται M: βούλοιντο D
 αὐτοὺς om. ACE 47 μὴ: μὴδὲ E Βουλγάρων VBMN: Ῥωμαίων ACE

ληΐζεσθαι, παραχωρῆσαι δὲ καὶ τοῖς Ῥῶς ἀκωλύτως διελθεῖν τὴν αὐτῶν
 γῆν καὶ οἰκαδε ἀπελθεῖν. ἀπειπλήρου δὲ τὴν πρεσβείαν Θεόφιλος ὁ τῶν
 50 Εὐχαΐτων ἀρχιερεὺς. οἱ δὲ τὴν πρεσβείαν δεξάμενοι, τὴν διάβασιν μόνην
 ἀπαγορεύσαντες τῶν Ῥῶς, πρὸς τὰλλα σπονδὰς ἔθεντο. τῶν δὲ Ῥῶς
 ἀποπλευσάντων, τῶν παρὰ ταῖς ὄχθαις φρουρίων τοῦ ποταμοῦ καὶ
 πόλεων πρόνοιαν θέμενος ὁ βασιλεὺς ἐς ἤθη τὰ Ῥωμαίων ἀνέζευξεν.
 ὃν ὁ τῆς πόλεως ἀρχιερεὺς μετὰ τῆς συνόδου καὶ πάντες οἱ ἐν τέλει μετὰ
 55 παιάνων καὶ ἐπινικίων εὐφημιῶν ὑπεδέξαντο στεφανηφοροῦντες, τέ-
 θριππον ὄχημα λευκοπῶλων ἔχοντες ἠτοιμασμένοι | πᾶν διαπρεπῶς
 καὶ τούτου ἐπιβάντα ἀξιοῦντες θριαμβεῦσαι τὸν βασιλέα. ὁ δὲ μηδὲν
 σοβαρὸν ἐθέλων, ἀλλὰ μέτριον ἑαυτὸν ἐπιδεικνύμενος, τοὺς μὲν προσενε-
 χθέντας ἀνελήφει στεφάνους καὶ ἵππων λευκῶ τὸν θρίαμβον ἐξεπλήρωσεν,
 60 ἐν δὲ τῷ ἄρματι τὰς Βουλγαρικὰς θεῖς τῶν βασιλέων στολάς καὶ ἄνωθεν
 τούτων εἰκόνα τῆς θεομήτορος ὡς πολιούχου, προπορεύεσθαι ἑαυτοῦ
 διετάξατο. ἐν δὲ τῷ λεγομένῳ φόρῳ γενόμενος καὶ ἀποχρώντως εὐφη-
 μηθεὶς καὶ τῇ θεομήτορι καὶ τῷ ταύτης υἱῷ τὰς ἐπινικίους εὐχαριστίας
 παρεσχηκῶς, τὰ παράσημα τῆς Βουλγαρικῆς βασιλείας ἐπ' ὄψει τῶν
 65 πολιτῶν τὸν Βορίσην ἀποδιδύσκει. τὰ δὲ ἦν στέφανος ἐκ χρυσοῦ καὶ
 τιάρα νενησμένη ἐκ βύσσου καὶ πέδιλα ἐρυθρά. ἐκείθεν εἰς τὴν μεγάλην
 φοιτήσας ἐκκλησίαν καὶ ἐν αὐτῇ τὸν Βουλγαρικὸν στέφανον ἀνάθημα
 τῷ θεῷ δεδωκῶς, ἀναγαγὼν δὲ καὶ τὸν Βορίσην εἰς τὸ τῶν μαγίστρων
 ἀξίωμα, ἐπορεύθη εἰς τὰ βασιλῆα. ὁ δὲ Σφενδοσθλάβος οἴκαδε ὑπο-
 70 στρέφων ἐν τῷ διίεναι τὴν τῶν Πατζινάκων γῆν περιπίπτει ἐνέδραις
 ἤδη προευτρεπισθείσαις καὶ ὑποδεχομέναις αὐτόν, καὶ ἄρδην αὐτὸς τε
 καὶ τὸ συνὸν αὐτῷ ἀπόλλυται πληθὸς, μηνιώντων αὐτῷ τῶν Πατζι-
 νάκων διὰ τὰς εἰς Ῥωμαίους σπονδὰς.

72 vere a. 972

cap. 19: Zon. III, 536, 6—536, 10; Glyc. 574, 11—574, 14

ACEVBMN DH 48 Ῥῶς ACE 50 Εὐχαίων V 51 ἀπαγορεύσαντες
 τῶν Ῥῶς: τ. Ῥ. ἀπηγόρευσαν B Ῥῶς ACE δὲ post τὰλλα add. B Ῥῶς ACE
 52 ταῖς ὄχθαις ACEVB: τὰς ὄχθας MND φρουρίων τοῦ ποταμοῦ VBMN: τοῦ
 ποτ. φρουρ. ACE 53 καὶ φρουρὰν καταλιπὼν τὴν ἀρκοῦσαν post θέμενος add. VB
 εἰς B 55 ἐπινικίων AB καὶ post ἐπινικ. add. E 56 λευκοπῶλων CVN:
 λευκοπῶλων AEMDH: λευκόπῳλων B διαπρεπῶς: πολυτελῶς A 57 διὰ μέσης
 post ἀξιοῦντες add. A 59 ἀπειλήφει E 60 καὶ om. V 61 πολιούχου A
 ἑαυτοῦ ACEMN: αὐτοῦ VB 63 τὰς dittogr. E 66 νενηγμένη B
 67 φοιτήσας ἐκκλησίαν CEVMN: ἐκκλησίαν φοιτήσας B: ἐκκλησίαν ἀποφοιτήσας A
 τόν: τὸ C στέφανον om. CE 68 μαγίστρων: μεγίστων E 70 Πατζινάκων A
 72/73 μηνιώντων — σπονδὰς om. B Πατζινάκων A 73 τοὺς ante Ῥωμαίους
 add. A

19. Ὁ δὲ βασιλεὺς χαριστήρια τῶν τροπαίων ἀποδιδούς τῷ σωτήρι
 75 Χριστῷ ναὸν ἀνωθεν τῆς ἀψίδος τῆς Χαλκῆς ἀνακοδόμησεν ἐκ καινῆς,
 μηδενὸς φεισάμενος τῶν εἰς πολυτέλειαν συντεινόντων καὶ κόσμον. ἀφῆκε
 δὲ καὶ τοῖς ὑποφόροις πᾶσι τὸ λεγόμενον καπνικόν. προσέταξε δὲ ἐν
 τῷ νομίσματι | καὶ τῷ ὀβολῷ εἰκόνα ἐγγράφασθαι τοῦ σωτήρος, μὴ
 80 ἐν θατέρῳ μέρει ὡδὲ πη διεξιόντα· "Ἰησοῦς Χριστὸς βασιλεὺς βασιλέων."
 τοῦτο δὲ καὶ οἱ καθεξῆς ἐτήρησαν βασιλεῖς. Βασιλείου δὲ τοῦ πατριάρ-
 χου ἐπ' αἰτίαις διαβληθέντος καὶ συνοδικῶς καθαιρεθέντος, προεβλήθη
 πατριάρχης Ἀντώνιος ὁ Στουδίτης.

20. Αὐγούστῳ δὲ μηνί, Ἰνδικτιῶνος τρίτης, ἐφάνη καὶ κομήτης ὁ
 85 λεγόμενος πωγωνίας, καὶ ἐφαίνετο ἕως Ὀκτωβρίου μηνὸς τῆς τετάρ-
 τῆς Ἰνδικτιῶνος. προεμήνυε δ' οὗτος τὸν τοῦ βασιλέως θάνατον καὶ
 τὰς μελλούσας κατασχεῖν τὴν Ῥωμαίων γῆν ἐκ τῶν ἐμφυλίων πολέμων
 ἀπαραμυθίτους τύχας.

21. Τῶν δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως Νικηφόρου προσκτηθεισῶν πόλεων
 90 καὶ τῶν ὑποφόρων γενομένων Ῥωμαίοις, ὡς ἔμπροσθεν εἰρηται, ἀρα-
 μένων πτέρναν καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀποσεισαμένων ἐξουσίαν, ἔξεισι κατ'
 αὐτῶν ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπεισιν ἄχρι Δαμασκού.

22. Καὶ τὰς μὲν πειθοῖ καὶ λόγῳ, τὰς δὲ πολέμῳ καὶ βίᾳ ἀνακτησά-
 μενος, καὶ πάντα κατὰ τὸ πρέπον καταστησάμενος, ἀνεζεύγυε πρὸς
 95 τὴν βασιλῖδα. γενόμενος δὲ κατὰ τὴν Ἀνάβαρξαν καὶ τὸν Ποδανδὸν
 καὶ τὰς λοιπὰς παροδεύων χώρας, καὶ βλέπων τὰ ἐν ποσὶ, κτήσεις τε
 ὀρῶν πολυτελεῖς καὶ χωρία εὐφυῆ τε καὶ ἀμόφορα, διεπυνθάνετο τοὺς
 παρευρημένους, τίνος ἂν καὶ εἶεν αὐται. ὡς δ' ἐμάθανε παρὰ τῶν ἑρω-
 τωμένων, ὅτι περ τοῦ παρακοιμωμένου εἰσι Βασιλείου πᾶσαι, αὐτῇ μὲν
 5 καὶ αὕτῃ τῇ Ῥωμαίων προσκτηθεῖσαι ἑναγχος παρὰ Νικηφόρου τοῦ

76 hieme 971   78 hieme 971   82/83 a. 974   84 a. 975   91 a. 975

cap. 20: Glyc. 574, 14—574, 17   cap. 21: Zon. III, 536, 11—536, 14; Glyc. 574, 17—574, 20
 cap. 22: Zon. III, 536, 14—538, 2; Glyc. 574, 20—575, 19

ACEVBMN DH 76 μηδενός: μή M εἰς om. CE πολυτέλειαν: συντέλειαν M
 77 τῶν ὄλων θεμάτων post πᾶσι add. VB καὶ ante ἐν add. BMDH 78 ἐν ante
 τῷ alt. add. BH (sed non D) 79 γενομένου C 80 ὁ ante βασιλεὺς add. B
 82 καὶ συνοδικῶς καθαιρεθέντος om. E 84 Αὐγούστου δὲ μηνὸς V γ' ACEB
 καὶ om. B 85 Ὀκτωβρίου CEB τετάρτης τῆς B δ' C 86 τοῦ om. M
 87 τὴν: τῶν E 94 ἀνεζεύγυε ACEMN: ἀνέζευξε VB 95 βασιλῖδα: βασιλεύ-
 ουσαν E Ἀνά[α]ρβον A τὸν AVMN: τὸ CEB Ποδανδόν: Πανδαδόν C
 1 τε om. M 3 καὶ om. B παρὰ om. M 4 πᾶσαι Βασιλείου VB καὶ ante
 αὕτῃ add. M 5 τῇ Ῥωμαίων ACEMN: Ῥωμαίοις VB

βασιλέως, αὐτὴ δὲ παρὰ τοῦδε τοῦ δομestikou τῶν σχολῶν, καὶ αὐτὴ
 παρὰ τοῦ δεῖνος, καὶ αὐτὴ καὶ αὐτὴ παρὰ σοῦ, καὶ τῷ Βασιλείῳ δεδω-
 ρηται, οὐδὲν δέ, ὅτι καὶ λόγου ἄξιον εἶδεν ὑπολειμμένον τῶν προσκτη-
 θέντων τῷ δημοσίῳ, γενόμενος περιαλγῆς καὶ βύθιον στενάξας· 'δεῖνόν,
 10 ὦ παρόντες,' ἔφη, 'εἰ τὰ δημόσια καταναλίσκονται χρήματα καὶ τὰ
 'Ρωμαϊκὰ ταλαιπωροῦνται στρατεύματα καὶ οἱ βασιλεῖς ὑπερορίους
 ἀναδέχονται κόπους, τὰ δὲ ἐκ τῶν τοσούτων προσκτώμενα μόχθων
 ἐνὸς εὐνοῦχου γίνονται κτήμα.' καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ταῦτα, τῶν τις δὲ
 15 πρήσιε πρὸς ὀργήν. καὶ ἔκτοτε εὐκαιρίαν ἐξήτει τὸν βασιλέα ἀποσκευ-
 ἄσασθαι. θωπείαις οὖν ὑπελθὼν ποτε καὶ δώροισι ἐξαπατήσας τὸν ἐγ-
 χεῖν εἰωθότα τὸν οἶνον τῷ βασιλεῖ, καὶ δηλητήριον κερασάμενος οὐ
 τῶν δραστηκωτάτων καὶ ταχύν ἐπιφερόντων τὸν κίνδυνον, ἀλλὰ τῶν
 σχολαίως καὶ κατὰ μικρὸν ἀναλίσκόντων τὴν τοῦ πεπωκότος δύναμιν,
 20 κεράννυσι τῷ βασιλεῖ. καὶ πίων καὶ κατ' ὀλίγον νοσηλευόμενος καὶ τῆς
 οἰκείας δυνάμεως ἀποπίπτων, τελευταῖον δὲ καὶ τοὺς ὤμους ἀνθρα-
 κιάσας, αἵματος πολλοῦ ῥυέντος αὐτῷ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, εἰσελθὼν ἐν
 τῇ βασιλίδι κατέλυσε τὴν ζωὴν, βασιλεύσας ἔτη ἕξ, τοσοῦτους τε μῆνας
 καὶ πρὸς, καὶ διαδόχους καταλιπὼν τῆς ζωῆς Βασίλειον καὶ Κωνσταν-
 25 τῖνον τοὺς παῖδας τοῦ 'Ρωμανοῦ. |

τὴν δὲ ἰδέαν τοιοῦδε τις ἦν· λευκὸς μὲν τὴν ὄψιν καὶ εὐχρους, τὴν κόμην φέρων ξανθὴν
 καὶ ἀραιάν, ἐπὶ μέτωπον. ὀφθαλμοὶ τοῦτω ἀνδρώδεις καὶ χαρωποί, ῥίσι λεπτῇ τε καὶ
 σύμμετρος, γένυς ἡ ἄνωθεν πυρσὴ καὶ εἰς πλαίσιον καθεμιμένη παρὰ τὸ μέτρον, ἡ δὲ
 κάτωθεν μεμετρημένη, ὡς τὸ εἰκός, καὶ μῆτι ἐνδεῶς ἔχουσα. τὴν δὲ ἡλικίαν βραχύς
 30 τις ἦν, εἰ καὶ στέρνον εὐρὺ καὶ μετάφρενον εἶχε. γιγαντώδης δὲ τοῦτω ἐνὴν ἰσχύς,
 καὶ ταῖς χερσὶν εὐαγωγία καὶ ἀλήθῃ τις ἀκαταγώνιστος· ἡρωικὴ γὰρ αὐτῷ ψυχὴ ἀνε-
 κέρματο, ἀδείης τε καὶ ἀκατάπληκτος, ἐν οὕτω βραχεῖ σώματι ἀποδεδειγμένη τόλμαν
 ὑπερφυῆ. ἕς ὄλην γὰρ φάλαγγα οὐκ ἀπεδειλία μόνος ὀρμαῖν, πλείστους τε κατακαίων

23 die 10. mens. Ian. a. 976

26—44 = Leo Diac. 96, 18—98, 2

ACEVBM (usque 20 πίων) N DH 6 τοῦδε om. A 7 καὶ αὐτὴ ante παρὰ
 σοῦ om. BM (sed non D) δεδώρηται C 8 ὡς ante οὐδὲν add. B τοῦ ante
 λόγου add. E 8/9 τῷ δημοσίῳ τῶν προσκτηθέντων B 9 τι post βύθιον
 add. B 10 τὰ δημοσίου B καταναλίσκοντα M 12 τὰ — μόχθων (τῶν om.
 BD Glyc. 572, 12; κόπων καὶ ante μόχθων add. D) VBMND: τὰ δὲ προσκτώμενα
 (προσκτηθέντα CE) ἐκ τῶν τοιούτων κόπων ACE 13 κτήμα CEMN Glyc. 575, 12:
 κτήματα AVBD τις δέ; δέ τις τότε B 14 τῶν ante παρόντων et τῷ add. V
 16 ἐγχεῖν: ἔχεῖν, corr. ex ἔχειν, E 18 κίνδυνον: θάνατον A 19 σχολαίων M
 20 καὶ pr.: ὁ δὲ B 23 καὶ μῆνα ἓνα post ἕξ add. E καὶ ante τοσοῦτους add. B
 τοσοῦτους τε μῆνας: μῆνας τοσοῦτους A 24 καὶ alt. om. D καταλιπὼν τῆς ζωῆς:
 τῆς βασιλείας καταλιπὼν B ζωῆς VN: βασιλείας ACEB 25 τοῦ om. E
 26—45 interpol. ACE 26 τοιοῦδε: τοιοῦτος A 28 ἔνω E 31 ἀνατα-
 γώνιστος Leo Diac. 96, 23 ψυχὴ non apud Leon. Diac. 96, 24 ἀνακέρματο E
 32 τόλμη E 33 κατακαίων Leo Diac. 97, 3

- ἀπτερω τάχει πρὸς τοὺς οἰκείους διανέκαμπτεν, ἐν ἄλμασι δὲ καὶ σφαιρισμοῖς καὶ
 35 ἀκοντισμοῖς καὶ τόξων ἐντάσει καὶ βολαῖς πάντων κατευμεγέθει τῶν τότε ἵππους
 τε τέσσαρας κέλητας ἰστάς στοιχηδὸν ἐκ τοῦ θατέρου μέρους καθαλλόμενος ἐπὶ τὸν
 πύματον ὡς τις πτηνὸς ἐφίζανε. βέλους τε ἀφίεις διὰ δακτυλίου ὅπτης τοῦ σκοποῦ κατε-
 στοχάζετο σφαῖραν τε ἐκ σκύτους κατειργασμένην ἐν πυθμένι ὑελλίνου σκύφους τιθεῖς,
 40 τὸν ἵππον μύωπι κεντρίζων θαμὰ καὶ τὸν δρόμον ἐπιταχύνων, ῥάβδῳ παίων τῆν
 σφαῖραν αὐτὴν μὲν ἀναθρόσκειν καὶ πέτεσθαι κατειργάζετο, τὸ δὲ σκύφος ἐπὶ χώρας
 ἔμμεν ἀμετακίνητον. μεγαλόδωρός τε ἦν καὶ φιλοδωρότατος, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν αἰτη-
 σάμενος ἀπῆλθε κενός, εἰ μὴ Βασίλειος ὁ παρακοιμώμενος ἐπέειχεν αὐτὸν. ἐλάττωμα
 δὲ τοῦτω προσῆν, ὅτι τε περὶ πότους ἔστιν ὅτε παρὰ τὸ προσήκον ἐκώμαζε καὶ περὶ
 τὰς τοῦ σώματος ἡδονὰς διεπτόητο. ἦν δὲ ὅτε ἐβασίλευσεν ἐτῶν τεσσαράκοντα καὶ
 45 πέντε, θνήσκει δὲ ζήσας τὰ πάντα ἔτη πενήκοντα πρὸς τῷ ἐνί. Ὁ Σεβασταῖος κατὰ
 τὴν ἑνδεκάτην (ια' Α) τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς βασιλεύσαί φησι τὸν Βασίλειον. φ
 μέλλον πιστευτέον.

ACE 34 ἀπτερω CE: ἀπτερω A: ἀπτερώτω Leo Diac. 97, 3 διανέκαμπ-
 τευ C: διανέκαμπτεν A: διενέκαμπτεν E: διανέκαμπτε Leo Diac. 97,4 ἄλματι E
 δὲ AC Leo Diac. 97, 4: τε E 35 ἐντάσει CE: ἐντάσει A Leo Diac. 97, 5
 36 κέλωτας E ἰστάς κέλητας A ἐκ A Leo Diac. 97, 7: εἰ E: om. C 37 πύματον AE
 Leo Diac. 97, 5: πέμπτον C 38 πυθμένι AE Leo Diac. 97, 13: πυθμένι C
 ὑελλίνου AE Leo Diac. 97, 12 cod. Paris. Gr. 1712: ὑελλίνου C σκύφους AE
 Leo Diac. 97, 13: σκάφους C 40 πέττεσθαι C 41 ἀμετακίνητου ἔμμεν A
 43 τε CE Leo Diac. 98, 1: τὰ A καὶ post ὅτε add. E ἐκώμαζεν E
 44 διεπτόητο ACE: διεπτοεῖτο Leo Diac. 98, 2 cod. Scor. Y-I-4: δι' ἐπιτωήτο Leo
 Diac. cod. Paris. Gr. 1712 44/45 τεσσαρακονταπέντε A 45 'O - 47 interpol. AE

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

1. Τὸ μὲν οὖν Ἰωάννου τέλος τὸν εἰρημένον συνηχέθη τρόπον, τὸ
 50 δὲ τῆς βασιλείας κράτος εἰς Βασιλείον μετήχθη καὶ Κωνσταντῖνον τοὺς
 υἱοὺς Ῥωμανοῦ, κατὰ τὸ ἑξακισχιλιοστὸν τετρακοσιοστὸν ὀγδοηκοστὸν
 τέταρτον ἔτος, Ἰνδικτιῶνος τετάρτης, μηνὸς Δεκεμβρίου. ὦν ὁ μὲν Βασι-
 λειος τὸν εἰκοστὸν ἤνυε τῆς ἡλικίας χρόνον, ἔτεσι δὲ τρισὶ τούτου νεώ-
 55 τερος ἦν ὁ Κωνσταντῖνος. σχῆμα μὲν οὖν καὶ ὄνομα μόνον τοῖς βασι-
 λεῦσι περιετέθειτο, ἡ δὲ μεταχείρισις τῶν πραγμάτων παρὰ τοῦ προέ-
 δρου ἐνηργεῖτο Βασιλείου διὰ τὸ νεάζον τῆς ἡλικίας τῶν βασιλέων
 καὶ ἀπαλὸν καὶ μῆπω βεβηκὸς τοῦ φρονήματος. ὃς ἅμα τε περιῆλθεν
 εἰς τοὺς παῖδας τοῦ Ῥωμανοῦ τὸ κράτος, καὶ ἅμα ταχυδρόμους ἐπέμ-
 60 πτας ἄγει τὴν αὐτῶν μητέρα ἀπὸ τῆς ὑπερορίας εἰς τὰ βασίλεια. δεδιὸς
 δὲ καὶ τὰς κατὰ τῆς βασιλείας ἐπαναστάσεις, καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων
 Βάρδαν μάγιστρον τὸν Σκληρόν, αἰεὶ τῇ βασιλείᾳ ἐφεδρεύοντα καὶ
 διὰ παντὸς τὴν ἀποστασίαν ὠδίνοντα (ἑάλω γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ βασιλέως
 Ἰωάννου ἐπιβουλεύων, καὶ καταδικασθεὶς ἐξορυχθῆναι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξ-
 65 ερρύσθη παρ' αὐτοῦ τῆς ποινῆς), τοῦτον μάλιστα δεδοικὸς πᾶσαν
 τηκτικαῦτα τὴν Ῥωμαϊκὴν δύναμιν ἐγκεχειρισμένον καὶ ὅπη καὶ βού-
 λοιτο ῥάδιως ἄγοντα καὶ μετακυβεύοντα (ἦν γὰρ στρατηλάτης προ-
 βεβλημένος πάσης ἀνατολῆς), συμφέρον εἶναι τῇ βασιλείᾳ καὶ ἀσφαλὲς
 ἐνόμισε τὸ πολὺ τῆς δυνάμεως ἀκρωτηριάσαι καὶ ἀσθενέστερον αὐτὸν
 ἀποφῆνασθαι πρὸς τὴν ὑποπτεουμένην ἀποστασίαν. καὶ οὖν καὶ παρα-
 70 λυεὶ τοῦτον τῆς τοῦ στρατηλάτου ἀρχῆς, δοῦκα δὲ ἀποδείκνυσαι τῶν
 ἐν Μεσοποταμίᾳ ταγμάτων, ἐπαγρυπνεῖν κελεύσας καὶ φυλάττειν τὰς
 ἐκδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ εἰς Μιχαὴλ τὸν Βούρτ-

51 a. 976   62 a. 971

cap. 1: Zon. III, 538, 15—539, 17; Glyc. 575, 20—575, 22

ACEVBN DH   48 Βασιλείος — Κωνσταντῖνος VMN: Βασιλείος ὁ Νέος ACE:
 om. B   49 οὖν om. C   συνήχθη B   50 μετήχθη ACEVB: μετηνέχθη ND
 51/52 'ς'υπδ' ACEBN   52 δ' ACEN   μηνὸς Δεκεμβρίου ACEV: μηνὶ Δεκεμβρίῳ
 BND   53 τούτου τρισὶ C   54 οὖν om. B   ὄνομα μόνον ACEVB: μόνον
 ὄνομα NDH   55 ἡ ante τῶν add. A   56 ἐνεργεῖτο B   56/57 τῶν —
 ἀπαλὸν VBN: καὶ ἀπαλὸν τῶν βασιλέων ACE   58 τοῦ om. ACE   ἅμα om. A
 ἐπέμψας VBN: πέμψας ACE   62 διὰ παντὸς τὴν om. B   65 ὅποι B
 66 προβεβλημένος om. C   67 ἀσφαλῆ C   69 ἀποφῆναι B   καὶ οὖν καὶ:
 καὶ γούν B   70 δὲ om. E   71 καὶ ante ἐπαγρυπνεῖν add. B   72 Βούρτ-
 ζιν B

ζην ὑποπτον ὄντα ἐμηχανήσατο, διασπῆσαι τοῦτον τῆς τοῦ Σκληροῦ
 75 ἑταιρείας σπουδάσας (συνῆν γάρ καὶ οὗτος αὐτῷ τάγματός τινας
 δοῦκα τῆς παρὰ τῷ Ὀρόντῃ Ἀντιοχείας προβάλλεται. ἔφορον δὲ καὶ
 ἐπιστάτην τῶν ἐξῶν ἀποδείκνυσι πάντων ταγμάτων τὸν πατρικίον
 Πέτρον τὸν τοῦ Φωκᾶ δούλον, στρατοπεδάρχην αὐτὸν ὀνομάσας,
 80 τομίαν μὲν ἀνθρώπων, δραστήριον δὲ ἄλλως καὶ τὰ πολεμικὰ ἐμπειρό-
 τατον. τοῦτο τὸν Σκληρὸν σφόδρα ἐλύπησεν, ὡς μὴδὲ παρ' ἑαυτῷ
 δυνηθῆναι συγκαλύψαι τὴν ἀνίαν μεγαλοψύχως, ἀλλ' ἐπεγκαλέσαι καὶ
 προσονειδίσαι, | εἰ ἀντὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ γενομένων ἀνδραγαθημάτων
 τε καὶ τροπαίων τοιαύτας ἀντιλαμβάνει τὰς ἀμοιβάς, ἐπὶ τὸ χεῖρον
 προκόπτων, κἄν ὀλίγον ἢ οὐδὲν τῷ παρακοιμωμένῳ ἐμέλησεν, ἀγα-
 85 πᾶν εἰπὸντι τοῖς δεδομένοις, καὶ μὴ ἐπέκεινα πολυπραγμοῦνεϊ, εἰ μὴ
 που μέλλει ἀντὶ ἄρχοντος οἰκουρὸς ἔσσεσθαι τῆς ἰδίας οἰκίας.

2. Τοῦτων δὲ οὕτως οἰκονομηθέντων τῷ παρακοιμωμένῳ ἀπάρας ὁ
 Βάρδας τῆς βασιλίδος σὺν τάχει πολλῶν τὴν ἐγχειρισθεῖσαν αὐτῷ
 καταλαμβάνει ἀρχὴν. ἐν δὲ ταῖς προηγησαμέναις στρατηγίαις ἐμβριθῆς
 90 πολλάκις φανεὶς καὶ δραστήριος, καὶ ὑπὸ παντός, ὡς ἔπος εἶπεν, τοῦ
 στρατοῦ φιληθείς, καὶ πρὸς πολλούς, οὓς ἐθάρρει τὸ τῆς μελέτης παραγυ-
 μώσας μυστήριον, καὶ μᾶλλον τῷ τάγματι τῶν στρατηλατῶν, ἄρτι
 δὲ καιρὸν οἰηθείς ἐπιτηδεῖον εἰς τὸ ἀνακαλύψαι τὸ σπουδαζόμενον, μετὰ
 τῶν ἐπιτηδεῖων σκεψάμενος, ἦν ἐκ μακρῶν ὄδινεν ἀποτικτεῖ ἀποστασίαν,
 95 καὶ κατὰ τῶν βασιλέων καὶ τῶν ὁμοφύλων αἶρει τὰ ὄπλα. εὐθύς οὖν
 Ἄνθην τινὰ τοῦνομα, Ἄλυάτην τὴν προσηγορίαν, τὰ μάλιστα ὄντα
 αὐτῷ τῶν δραστηκωτάτων ὑπηρετῶν, ἐς τὴν βασιλίδαν ἐπέμπει, ὅπως,
 εἰ δύναίτο, Ῥωμανὸν τὸν ἑαυτοῦ κλέψας υἱόν (ἔτυχε γὰρ ἐνδημῶν τῇ
 βασιλευσῆ) πρὸς αὐτὸν ἀφίκηται. ὁ δὲ γενόμενος ἐν τῇ πόλει καὶ
 5 πάντα τρόπον λαθεῖν ἐπειγόμενος φήμας οὐ καλὰς κατὰ τοῦ Σκληροῦ
 ἐνέσπειρε, δι' ὧν λαθεῖν τε ἐδυνηθῆ ἀνύποπτος φανεὶς καὶ τὸν Ῥωμανὸν

cap. 2: Zon. III, 539, 17-541, 1

ACEVBM (a 94 ἀπο)στασίαν) N DFH 74 ἑταιρίας ACVH σπουδάσας om. B
 75 τῷ om. B 76 παρὰ ACVBD: περὶ ENH Ὀρόντι B 79 ἐμπυρότατον C
 83 τε om. B 86 μέλλει ACEVB: μέλλοι N: μέλλ' D ἰδίας οἰκίας: οἰκίας αὐτοῦ A
 87 καὶ ante οὕτως add. B οὕτω E 89 δὲ ταῖς προηγησαμέναις ACEVB:
 ταῖς προηγησαμέναις δὲ NF στρατηγίαις VBN: στρατείαις ACE 91 οὓς: ὡς B
 92 τῷ τάγματι: τὸ τάγμα B 93 δὲ CEVN: τε A: om. B καὶ post σπουδαζ.,
 add. NDH 94 μακροῦ B 95 τῶν βασιλέων: τῆς βασιλείας B καὶ ante
 εὐθύς add. E 1 Ἄνθην τινὰ ACEVB: τινὰ Ἄνθην NDH: Ἄνθην M 2 ἔς VMND:
 εἰς ACEBH ἐπέμπει ACEVB: πέμπει MNDH 3 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ B κλέψας
 ACEVB: κλέψαι MNDH 4 ἀφίκεται C 6 ἐνέσπειρεν post 5 καλὰς B
 ἠδυνηθῆ ACE

ἀποκλέμας πρὸς τὸν Σκληρὸν ἀγαγεῖν. ὁ Βάρβιδας δὲ τὸ βουλευθῆν εἰς
 τοῦφανὲς ἤδη ἐκρήξας διάδημά τε περιβάλλεται καὶ τὰ λοιπὰ τῆς
 βασιλείας ἀναλαμβάνει παράσημα καὶ ὑπὸ παντός τοῦ συνόντος στρατοῦ
 10 Ῥωμαίων ἀναγορεύεται βασιλεὺς, τῶν Ἀρμενίων καταρξάντων τῆς
 εὐφημίας. ἐπεὶ δὲ τῶ τοιοῦτον ἀναρρίψαντι κύβον χρημάτων δεῖν πολλῶν
 ἠπίστατο, ὧν ἄνευ οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων, καθὰ πού φησιν ὁ
 ῥήτωρ, πρὸς συλλογὴν τούτων παραχρήμα ἐτρέπετο, τοὺς τε τῶν
 δημοσίων πράκτορας φόρων κατέχων καὶ τὰ κοινὰ εἰσπραττόμενος
 15 χρήματα, καὶ τοὺς ἄλλως ὑπόνοιαν παρέχοντας πλοῦτου συλλαμβάνων
 καὶ τιμωρῶν, ἐνίων δὲ καὶ αὐθαίρετως προσαγόντων τὸν ἑαυτῶν βίον
 ἐλπίδι τοῦ ἀπολήψεσθαι μείζονα. καὶ οὕτως ἐν οὐ μακρῶ τῶ χρόνῳ
 πληθὸς χρημάτων συνάγει πολύ. φρουρίον τε κατασχών ἐρυμνὸν τὸ
 λεγόμενον Χάρπετε, ἐν Μεσοποταμίᾳ κείμενον, καὶ παντοίως ἀσφαλίσά-
 20 μενος καὶ φυλακὴν ἐπιστήσας τὴν ἐξαρκούσαν, ἐν τούτῳ τὰ τε συναγόμε-
 να ἀπετίθει χρήματα, καὶ ὀρητήριον ἐξ ἀποτυχίας καὶ λιμένα σωτηρίας
 ἔχειν ἐταμιεύετο. καὶ τοὺς προσγειτονοῦντας Σαρακηνοὺς, τὸν τε τῆς
 Ἀμίδης ἀμηνᾶν Ἀποτούλφ, ἣτις Ἔμετ καλεῖται, καὶ τὸν τῆς Μαρτυρου-
 πόλεως Ἀποτάλγε, ἦτινα Μιφερκεῖμ ὀνομάζουσι, πίστει δούς καὶ
 25 λαβῶν, καὶ μετ' αὐτῶν κηδεύσας καὶ διὰ τοῦ κήδους τὰ τῆς φιλίας
 ἀσφαλίσάμενος, χρήματά τε λαμβάνει πολλὰ καὶ συμμαχικὸν Ἀραβας
 ἵππότης τριακοσίους. τῆς φήμης δὲ πανταχοῦ διαδραμοῦσης, συνέρρεον
 πρὸς αὐτὸν ὅποσοι νεώτεροι χαίρουσι πράγμασιν. ἤδη δὲ τοῦ | θέρους
 ἐπιγενομένου ἄρας παντὶ τῶ στρατῶ ἠπείγετο πρὸς τὴν βασιλεύσαν, αὐ-
 30 μεστός ἐλπίδων καὶ μονοῦ τοῖς βασιλείοις καθῆσθαι δοκῶν. καὶ γὰρ δὴ
 καὶ ἐθράσυνεν αὐτὸν καὶ τολμηρότερον ἐτίθει πρὸς τὸ ἐγχείρημα μοναχοῦ
 τινος ἀρετῆς ἀντιπιοιμένου ὄψις νυκτερινή. ἐδόκει γὰρ οὗτος ἰδεῖν

10 vere a. 976

12 cf. Demosth., Olynth. 1, 20 et Scylitzes Cont. 103, 19/20 Tsolakes

ACEVBMN DH 7 βουληθῆν B 9 αὐτῶ post συνόντος add. B 11 τῶ:
 τὸ B ἀναρρίψαντα C δεῖ B 12 ἐπίστατο B γενέσθαι τῶν δεόντων
 ACEVBD: τῶν δεόντων γενέσθαι (ἐπιγενέσθαι M) MNH 12/13 καθὰ — ῥήτωρ:
 κατὰ τὸν ῥήτορα B 13 ἐτρέπετο B τοὺς ante τῶν (τῶν om. N) MN (sed non D)
 15 ἄλλως: ἄλλους B δὲ post συλλαμβάνων add. CE 16 προσαγαγόντων E
 17 ἀπολήψασθαι B 19 Χάρπετ B καὶ παντοίως ἀσφαλίσάμενος om. ACE
 21 ἀποτυχίας ACEVBD: ἀτυχίας MN 22 ἐταμιεύετο ACEVBD: ἐταμιεύαστο MN
 πρὸς ante τοὺς add. MNDH προσγειτονοῦντας ACEVB: γειτονοῦντας MNDH
 23 Μαρτυρουπόλεως VBMN: Μαρτυροπόλεως ACEDH 24 Ἀποτάλγε B
 φειώαστο post ὀνομάζουσι add. B, post 25 λαβῶν add. A 25 μετ': ἐπ' M
 κηδεύσας: κῆδος συστησάμενος B 26 συμμαχικὸς B 27 πανταχοῦ post
 συνέρρεον ditto gr. add. A 28 πρὸς VBMN: ἐπ' ACE νεώτεροι E χαίρουσι
 πράγμασιν ACEVBD: πράγμασι χαίρουσιν MN 30 μονοουχι E τοῖς βασι-
 λείοις καθῆσθαι CEVMN: τῶ θῶκῳ τῆς βασιλείας ἐπιζάνειν B: τῶ θρόνῳ τῶν βασι-
 λείων ἐγκαθῆσθαι A 31 καὶ pr. om. B τολμηρότερον B

ἀνδρας πυρίνους, οἵτινες τὸν Βάρδαν λαβόντες ἄγουσιν εἰς τινα ὑψηλοτά-
την περιωπήν. ἐντυχεῖν δ' ἐν αὐτῇ γυναικὶ ἀνθρωπίνης ὄψεως στερροτέρᾳ,
35 καὶ τὴν μάστιγα αὐτῷ ἐπιδοῦναι βασιλικήν. ταύτην τὴν μάστιγα ὁ μὲν
Βάρδας σύμβολον ἐλογίζετο τῆς βασιλείας, ἣν δὲ ἄρα ἢ πρὸς Ῥωμαίους
ὀργή τοῦ θεοῦ.

3. Ἄρτι δὲ τῆς φήμης καὶ τὴν βασιλίδα καταλαβούσης, οἱ βασιλεῖς
τε ἐν ἀγωνίᾳ καθίσταντο, καὶ ἀθυμία κατεῖχε τὸ νουνεχὲς τοῦ πολιτεύ-
40 ματος καὶ ἀκέραιον, μόνους δὲ ἠύφραινε τοὺς ὅσοι ταῖς ἐναλλαγαῖς
ῥηθονται τῶν πραγμάτων καὶ χαίρουσι ταῖς λεηλασίαις. ταχύ τε οὖν
γράμματα πρὸς τὸν στρατοπεδάρχην ἐγένοντο Πέτρον, καὶ ταχύ τὸ
ὑγιαῖνον τοῦ στρατοῦ μέρος ἠθροίζετο εἰς Καισάρειαν. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα
ἐπράττετο, ὁ σύγκελλος Στέφανος καὶ τῆς Νικομηδείας πρόεδρος, ἀνήρ
45 ἐλλόγιμος καὶ ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ἀρετῇ διαβόητος καὶ πειθοὶ μαλάξαι ἱκανὸς
γνώμων σκληρὰν καὶ ἀτίθασσον, πρέσβυς ἔς τὸν Σκληρὸν ἀποστέλλεται,
εἴ πως δυναθῆ ἰσχυρὰ τοῦτον ἀποθέσθαι τὰ ὄπλα. ἀλλ' οὗτος πρὸς ἐν
ἔχων τὴν διάνοιαν τεταμένην, τὴν τῆς βασιλείας ὄρεξιν, ἐλθόντα πρὸς
αὐτὸν καὶ | πολλὰ εἰπόντα ἐπαγωγὰ καὶ θελκτικῆρια λόγων μὲν πολλῶν
50 οὐκ ἠξίωσεν, ἀνατείνας δὲ τὸν δεξιὸν πόδα καὶ τὸ κοκκοβαφὲς δεῖξας
πέδιλον· 'ἀδύνατον, ὦ ἄνθρωπε,' ἔφη, 'τὸν τοῦτο ἄπαξ περιβαλλό-
μενον ἐπ' ὄψει πολλῶν ῥαδίως ἀποβαλεῖν. φράσον τοῖνυν τοῖς ἀποστείλα-
σιν, ὡς ἡ ἐκοντὶ με παραδέξονται βασιλέα, ἢ καὶ μὴ βουλομένων πειράσο-
μαι λαβεῖν τὴν ἀρχήν.' ταῦτα εἰπὼν καὶ προθεσμίαν ἡμέρας τεσσαρά-
55 κοντα δεδωκὼς ἀπαλλάττεσθαι κελεύει. ἐπιαναδραμόντος δὲ τοῦ συγ-
κέλλου καὶ τὴν ἀπόκρισιν ἀποκομίσαντος τοῦ Σκληροῦ τοῖς βασιλεῦσι
καὶ τῷ τὴν βασιλείαν ἰθύνοντι Βασιλείῳ, γράμματα ἐφοίτων πρὸς τὸν
στρατοπεδάρχην ἐμφυλίου μὲν μὴ κατάρχειν πολέμου, τὰς δὲ παρόδους

42 fortasse aestate a. 976 46 fortasse aestate a. 976 57 aestate a. 978
circiter

cap. 3: Zon. III, 541, 1—541, 11

ACEVBMN DH 33 Βάρδα C ἄγουσιν ACEV: ἀνάγουσιν BMNDH
τινα: τὸν C 34 δὲ ACE ἀνθρωπίνης—στερροτέρᾳ: στερρ. ὄψ. ἀνθρ. A 35 τὴν
pr. om. ACE βασιλικὸν CE 36 ἢ: καὶ E τοὺς ante Ῥωμ. add. E 39 καθί-
σταντο ACEVB: καθίστανται MH: καθίσταντ N: καθίστατο D κατεῖχε ACEVB:
κατέσχε MNDH τοῦ πολιτεύματος VBMN: τῆς πολιτείας ACE 40 ὑφφραίνε
ACV: ἠύφραινε EBMNDH 42 ἐγίνοντο ACEB Πέτρον: πρότερον B 43 ἠθροί-
ζοντο B 44/45 ἐλλόγιμος ἀνήρ B 45 ἐπιβόητος B ἱκανὸς post 46 ἀτίθα-
σον B 46 πρέσβυς: πρέσβις AVBMND: πρέσβης CE εἰς B 48 ὄρεξιν: ἔφεσιν A
52/53 ῥαδίως—μὴ: ῥαδίως ἀποβασιλέα ὀνομασθῆναι. βουλομένων οὖν, εἰ καὶ μὴ B
53 ἐκοντὶ παραδέξονται με A βασιλέα om. CE καὶ om. C 54 ἡμέρας
VMND: ἡμερῶν ACEBH 56 κομίσαντος B ἀποκομίσαντος—βασιλεῦσι: τοῦ
Σκληροῦ τοῖς βασιλεῦσιν ἀποκομίσαντος A

τηρεῖν ἀσφαλῶς, καὶ ἦν τις ἐπίη πολεμήσων, ἀμύνεσθαι. ὁ δὲ Σκληρὸς
 60 ἀπίων πρὸς Καισάρειαν προδρόμους ἀπέστειλε καὶ κατόπτας, ἐφ' ᾧ
 κατασκοπεῖν, καὶ δπητέρ εἰσιν οἱ ἐναντίοι μηνύειν, καὶ προομαλίζεῖν
 αὐτῷ τὴν ὁδόν. ἔξαρχος δὲ τῶν πεμφθέντων προκέκριτο Ἄλυατος ὁ
 Ἄλυατης. οἵτινες κατανήσαντες ἔν τιμι στενοχωρίᾳ (Κούκου λίθον τὸν
 τόπον ὀνομάζουσι) καὶ μέρει τῆς βασιλικῆς στρατιᾶς ἐντυχόντες ἄρχοντα
 65 ἔχουσης Εὐστάθιον μάγιστρον τὸν Μαλεῖνον, ἀπειρῶντο τοῦ συναντή-
 ματος καὶ ἀκροβολισμοὺς ἐποιοῦντο. ἐπὶ τινα δὲ καιρὸν ἀκροβολιζο-
 μένων ἀλλήλοις τῶν στρατευμάτων, καὶ μηδενὸς νῶτα διδόντος, ὁ
 Ἄλυατης μὴ περισχῶν ἑαυτὸν, περικαρδίῳ δὲ ζέσει ληφθεὶς, μωπιτίας
 τὸν ἵππον σὺν ἀλογίστῳ ῥύμη τοῖς ἐναντίοις προσήγγυται. μηδὲν | δέ,
 70 οἱ καὶ λόγου διαπραξάμενος ἄξιον, πίπτει καιρίαν τυπέας. καὶ τὸ ἀμφ'
 αὐτὸν ἅπαν εἰς τὰς ἔγγιστα νάπας καὶ λόχμας δισεκεδάσθη. διεμηνύθη
 δὲ τότε καὶ ὁ τοῦ Βάρδα ἑταιριάρχης ὡς μέλλων αὐτομολεῖν τῷ τοῦ
 βασιλέως στρατῷ. ὃν παραστησάμενος ὁ Σκληρὸς καὶ προσονειδίσας,
 καὶ μηδὲν πλέον φανερώς εἰς αὐτὸν δεδρακῶς, ἀπέλυσε, λάθρα δὲ τοῖς
 75 μισθοφόροις Σαρακηνοῖς μηνύσας ἀνεῖλεν. οὗτοι γὰρ διίόντα τὸν ἄνδρα
 μεσοῦσης ἡμέρας περιχυθέντες ταῖς μαχαίραις κατέκοψαν.

4. Οἱ δὲ τῶν βασιλικῶν κατάρχοντες στρατευμάτων τὴν τοῦ Σκλη-
 ροῦ ὅσον οὐδέπω ἐπέλευσιν προσδοκῶντες, τὰ καιρία τῆς ὁδοῦ κρίνουσι
 προκαταλαβεῖν, καὶ ἄρα ντες παντὶ τῷ στρατεύματι στρατοπεδεύουσι
 80 ἀπεναντίας ἐκείνῳ, προκαταλαβόντες, ἃς ἐμελλε διοδεύειν ὁδοὺς. ὅπερ
 μαθὼν ὁ Σκληρὸς νωθρὸς ἦν καὶ ὠκνεῖ τὴν εἰς τὸ πρόσω πορεῖαν, μελλήσει
 δὲ τρίβων τὸν χρόνον ἑκαραδόκει τὸ μέλλον. ἀνερεθίζει δὲ τοῦτον καὶ
 προθυμότερον ἀποδεικνυσιν αὐτόμολός τις ἐλθῶν στρατηγός, Σαχάκιος
 τοῦνομα, Βραχάμιος τὴν προσηγορίαν. παρηγγύησε γὰρ ἐλθῶν μὴ

70 autumno a. 976

cap. 4: Zon. III, 541, 11—542, 4

ACEVBMN DH 59 ἀμύνεσθαι EB 60 πρὸς: εἰς C 61 δπητέρ εἰσιν:
 δπη πάρεισιν M 62 προκέκριτο ACEVND: προκέκριται BM: προσκέκριται H
 63 καταντ. post στενοχωρ. A τιμι om. B στενοχωρίῳ C Κούκου MNB:
 Κούκου VDH: Κόκου ACE 64 ὀνομάζουσι ACEV: κατονομάζουσι BMNDH
 μέρει ACEBN: μέρος VMDH ἄρχοντας E 65 ἔχοντα B τὸν ante
 μάγιστρον add. E Μαλεῖνον CEVMN: Μαλεῖνον A: Μαλεῖνον B 66/67 ἀκρο-
 βολισμένων B 67 διδόντος ACEVB: διδόντων MNDH 69 δὲ ACEVD:
 om. EMNH 71 νάπας καὶ λόχμας ACEVBD: λόχμας καὶ νάπας MN
 72/73 τοῦ βασιλέως: τῆς βασιλείας E 74 φανερώς om. B 77 στρατευ-
 μάτων ACEVBD: ταγματῶν MN 78 καιρία: ἐπικαιρότητα B 79 σὺν ante
 τῷ add. B 80 ἐκείνῳ: ἐκείνου C 81 τὸ ACEVMN: τὴν C: τὰ B 82 ἀνε-
 ρέθιξε B 83 ἀναδείκνυσιν A 84 παρηγγύησε ACEVBN: παρεγγύησε E: παρ-
 γγύησε M

- 86 *την ἄλλως τριβειν τὸν χρόνον· καταφρόνησιν γὰρ ἔλεγεν ἐμποιεῖν τὴν τριβήν. δόξας δὲ λέγειν εὐκαιρα ἡγεμῶν καὶ ὀδηγὸς ἀποδείκνυται τῆς ὁδοῦ. καὶ ὁ μὲν ἠγεῖτο, οὗτος δὲ εἶπετο. καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν καταλαμβάνει τὴν Λάπαραν. τόπος δὲ οὗτος μέρος τῆς Καππαδοκίας, τὸ νῦν λεγόμενον Λικανδόν, διὰ τὸ λιπαρὸν καὶ πάμφορον οὕτω κατονομασθεῖς.*
- 90 *τοῦτο μαθῶν ὁ στρατοπεδάρχης, νυκτοπορίᾳ χρῆσάμενος δέει τοῦ μὴ ἀντιπαρελθεῖν τὸν Σκληρόν, | ἀντιστρατοπεδεύει τοῖς ἐναντιοῖς. καὶ μέχρι μὲν τινας ἀνεδύοντο καὶ παρεῖλκον τὴν εἰς τούφανές συμπλοκήν, καὶ κλέψαι τὴν νίκην διηγώνιζοντο. κατεστρατήγησε δὲ τοὺς ἐναντίους ὁ Βάρδας, δειπῖνα πολλὰ παρασκευασάμενος, ὡς τάχα τὸν οἰκεῖον ἐστιάζων*
- 95 *στρατῶν, καὶ οὕτω τοὺς πολεμίους ἐξαπατήσας. ὑπολαβόντες γὰρ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν μὴ κατάρξασθαι μάχης αὐτόν, καὶ αὐτοὶ πρὸς εὐωχίαν ἐτρόποντο. ὁ δὲ Σκληρὸς ὡς ἔγνω τοῦτο (εἶχε γὰρ καὶ πρὸς πόλεμον παρεσκευασμένα τὰ στρατεύματα), ἀφνίδιον τῇ σάλπιγγι σημήνας τὸ ἐνυάλιον ἐπιπίπτει τοῖς πολεμίους ἀριστοποιουμένοις. οἱ δὲ, ὡς ἔτυχεν*
- 5 *ἕκαστος, τὸ παρατυχὸν ἀναλαμβάνοντες ὄπλον τοὺς προσίοντας ἐδέχοντο, μὴ τῷ ἀφνιδίῳ καταπλαγέντες. καὶ ἐπὶ χρόνον μὲν τινα εὐρώστως ἡμύοντο. εἶτα ὑπερκερώσεις ποιησάμενος ὁ Βάρδας καὶ ἔνδον συναπολαμβάνειν ἤδη τοὺς πολεμίους φοβῶν, ἐπαφείς δὲ καὶ κατὰ νῶτα τοὺς μισθοφόρους, τρέπει τε εἰς φυγὴν καὶ πολὺν ἐργάζεται φόνον, τοῦ*
- 10 *δοκῶς Ἀντιοχείας τοῦ Βούρτζη πρῶτον ἐγκλίνατος, εἴτε διὰ δειλίαν εἴτε διὰ κακουργίαν. ἐλέγετο γὰρ ἀμφότερα. κατέσχε δὲ καὶ τὸ στρατόπεδον ἅπαν σὺν τῇ ἀποσκευῇ, καὶ πλοῦτον ἐντεῦθεν περιεβάλετο ἀπειρον. ἐκείθεν αὖθις ἐπὶ τὸ λεγόμενον ἔρχεται Τζαμανδόν. πόλις δὲ ἡ Τζαμανδὸς ἐν ἀποκρήμνῳ πέτρᾳ κειμένη, πολυάνθρωπος καὶ πλοῦτῳ περιβριθῆς.*
- 15 *ἦντινα παρ' ἐκόντων λαβῶν τῶν ἐγχωρίων πλοῦτον συνέλεξεν οὐκ ὀλίγον. αὕτη ἡ νίκη πολλοὺς τῶν τῷ βασιλεῖ προσκειμένων κατέσεισε καὶ αὐτομολῆσαι πρὸς τὸν Σκληρόν ἠνάγκασεν. ὁ τε γὰρ Βούρτζης πρῶτος αὐτομολεῖ τῷ Σκληρῷ καὶ ὁ πατρικίος Ἀνδρόνικος καὶ δοῦς ὁ Λυδὸς σὺν τοῖς υἱέσι. καὶ Ἀτταλεῖς δεσμὰ περιθέντες τῷ ναυάρχῳ τοῦ βασιλέως τῷ*

ACEVBMN DH 85 χρόνον: καιρὸν B 86 ἔκαιρα E 87 καὶ ὁ —
εἶπετο om. MNDH οὗτος: ὁ A καὶ alt. om. MD 88 Λάπαραν ACVMN:
Λάπαρα E: Λίπαραν B 89 Λικανδόν E Zon. III, 541, 12 90 νυκτοπορίᾳ
ACEVD: νυκτοπορείᾳ BMN 91 παρελθεῖν B 95 οὕτως BMND ὑπολαβόντες
BMN: ὑπολαβόντας ACEV 2 ἐτρόπητο B 3 παρεσκευασμένα ACVND: παρα-
σκευασμένα EBM τῇ om. B σημάνας B 6 ἐδέχοντο B 8 συλλαμ-
βάνειν A ἤδη συναπολαμβ. MND νῶτα ACEV: νῶτον BMNDH
10 ἐκαλίνατος AE 11 καὶ ante ἀμφότερα add. B 12 ἅπαν om. C περι-
βάλλετο (corr. ex περιεβάλετο V) CEVB 13 αὖθις om. B ἐπὶ: περὶ A ἐρχεται
post ἐκείθεν B 5' M 14 ἀποκρήμνῳ πέτρᾳ: ἀποκρῶφ τόπῳ B περιβριθῆς
ACEVBD: ἐπιβριθῆς MN 15 ἐγχωρίων: ἐντοπίων DH τῶν ἐγγ. λαβῶν M
(sed non D) οὐκ ὀλίγον συνέλεξεν B 16 βασιλεῖ: βασιλεῖφ B ἀνείσεισε A
17 κατηνάγκασεν AM (sed non D) 18 Ἀνδρόνικος dittogr. V ὁ ante δοῦς
add. E 19 υἱοῖς A

20 Κουρτικῶ Μιχαὴλ προσχωροῦσι μετὰ παντὸς τοῦ στόλου, στρατηγεῖν παρὰ τοῦ Σκληροῦ πεμφθέντι τῶν Κιβυρραιωτῶν.

5. Ὡν ἀγγελθέντων τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ παρακοιμωμένῳ, βασιλῆς προπεθείσης ἔδοξε τῶν τῷ βασιλεῖ ὀκειωμένων τινὰ Ἰσατύραννον εἰληφότα ἀρχὴν καὶ ἀνεύθυνον, καὶ ἔξουσίαν ἔχοντα τιμαῖς τε προβιβάζειν
 25 καὶ δώροις καταπλουτίζειν τοὺς προσχωροῦντας, χωρῆσαι κατὰ τοῦ τυράννου. ἤρσεν ἡ γνώμη, καὶ πέμπεται Λέων ὁ τοῦ βασιλέως πρωτοβεστιάριος, σύμβουλον εἰληφῶς καὶ Ἰωάννην τινὰ πατρικίον, ἄνδρα ἐπίσημον καὶ ἐπὶ λόγων ἔξει βεβοημένον, ἔξουσίαν ἐκ βασιλέως δεξάμενος πάντα ἀδιοστάκτως ποιεῖν, ὅσα ἔξεστι βασιλεῖ. ἐξελθὼν οὖν καὶ
 30 κατὰ τὸ τῆς Φρυγίας γενόμενος Κοτυαεῖον, καὶ τῷ στρατοπεδάρχῃ ἐνωθεὶς Πέτρῳ ἔκεισε τὴν παρεμβολὴν ἐπήξατο, κατεσκηνωμένον τοῦ Βάρδα τυγχάνοντος ἐν τῷ Διποτάμῳ. χωρίον δὲ βασιλικὸν τὸ Διπόταμον, ὃ Μεσάνακτα κατονομάζουσιν οἱ ἐγχώριοι. λάθρα οὖν ὑποσχέσει δωρεῶν καὶ τιμῶν προβιβασμοῖς ἐπειράτο διασύρειν τοὺς ἀποστάτας καὶ πρὸς
 35 ἑαυτὸν ἐπισπάσθαι καὶ εὐνοὺς τιθεῖναι τῷ βασιλεῖ, ἐλάνθανε δὲ μάλλον ἐπιρρωννύς τὸ ἀντίπαλον, ἀσθενεῖας σημεῖον λογιζόμενον τὴν παράκλησιν. ὄθεν καὶ ἀπογνοὺς ἄρας ἐκ Κοτυαεῖου καὶ τὸν Σκληρὸν νυκτὸς παρελάσας ἐχώρει πρὸς τὴν ἀνατολήν. τοῦτο τὸ ἔργον λίαν τοὺς περὶ τὸν Σκληρὸν ἐδειμάτωσε, δεδιότας οὐ περὶ χρημάτων καὶ κτημάτων
 40 μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν τιμιωτάτων αὐτῶν. πολλοὶ οὖν ἐξομνύμενοι τὴν ἀποστασίαν τῷ πρωτοβεστιαρίῳ προσέρρουσιν, ὡς κινδυνεύειν κονιορτοῦ δίκην διαλυθῆναι τὸ ἀποστατικόν. ὅπερ ἵνα μὴ γένηται φοβηθεὶς ὁ Σκληρὸς τὸν μάγιστρον Μιχαὴλ τὸν Βούρτζην ἄρτι, ὡς εἶπομεν, προσκεχωρηκότα αὐτῷ, καὶ Ῥωμανὸν πατρικίον τὸν Ταρωνίτην
 45 μετ' εὐζώνου ἐκπέμπει στρατιᾶς, ἐμποδῶν ἴστασθαι τῷ πρωτοβεστιαρίῳ κελεύσας, ἐπιτιθεμένοις ἐξ ἐφόδου καὶ τὰς ἐκδρομάς κωλύειν ὡς δύναμις, συμπλοκῆς δὲ καθολικῆς κατὰ τὸ ἐγχωροῦν φειδεσθαι. πλησιάζαντες δὲ

cap. 5: Zon. III, 542, 4—542, 17

ACEVBMNU (a 25 καὶ) DH 20 Κουρτικὴ BH (sed non D) τῷ Κουρτικῇ
 δὲ καὶ αὐθὺς ὁ στόλος ἐμπιστεύεται ante στρατηγεῖν add. B 20/21 στρα-
 τηγεῖν παρὰ: στρατηγεῖς μετὰ E 21 Κιβερραιωτῶν E 23 τῷ βασιλεῖ om. B
 24 ἔχοντι E 27 τινὰ post ἄνδρα add. U 28 βεβοημένον: βεβαιούμενον B
 29 ὅσα — βασιλεῖ: ὅσα καὶ βασιλεῖ ἔξεστιν A 30 τῆς om. U 31 καὶ ante
 κατεσκηνωμένον add. U 33 λάθρα: λάθαρα C δῶρων B 34 ὑποσύρειν
 ἐπειράτο B 35 ἐπισπάσασθαι U 36 τὸ: τὸν M σημεῖον ἀσθενείας A
 37 τοῦ ante ἐκ add. U τοῦ ante Κοτ. add. E 38 τὴν ἀνατολήν: πόλε-
 μον B τοὺς περὶ: πρὸς M 39 κτημάτων καὶ χρημάτων AB 44 προσ-
 κχωρηκότος E Παρωνίτην B 46 ἐπιτιθεμένοις ACEVMN: ἐπιτιθέμενον U:
 ἐπιτιθέμενους B κωλύειν — δύναμις: ὡς δύναμις, κωλύειν B 47 καθολ. δὲ
 συμπλ. A δὲ pr. om. B

τῶ βασιλικῷ στρατεύματι οἱ περὶ τὸν Βούρτζην ἠναγκάσθησαν καὶ
 ἄκοντες πολεμῆσαι παρὰ τὴν τοῦ Σκληροῦ παραγγελίαν, ἀπὸ τοιαύτης
 60 αἰτίας. Σαρακηνοὶ ἐκ τῆς πρὸς ἑω Βερροίας τὰ ἐτήσια τέλη Ῥωμαίοις
 κομιζόντες ἠγγέλλοντο πρὸς τὴν βασιλίδα ἀπιέναι, καὶ ὡς μέλλουσι
 κατὰ τινα ῥητὴν ἡμέραν διὰ μέσων ἰένα τῶν στρατευμάτων. καὶ ἐπειδὴ
 παρῆν ἡ κυρία, καὶ ἔμελλον κατὰ τὸ λεγόμενον Ὀξύλιθον φρούριον οἱ
 55 αὐτοὺς, τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ οἱ τοῦ πρωτοβεστιαρίου πεποικότες,
 μάλᾳ ὀρητικῶς πρὸς τὴν μάχην ἐχώρουν. προύκειτο γὰρ ἑκατέροις
 ὥσπερ τις ἄθλος ὁ παρὰ τῶν Σαρακηνῶν κομιζόμενος χρυσός. καὶ ἐπεὶ περ
 ἠγγισαν, συμπεσόντες ἐμάχοντο. τρέπεται γοῦν ὁ Βούρτζης, καὶ πολλοὶ
 τῶν σὺν αὐτῷ ἀπώλοντο, καὶ μᾶλλον τῶν Ἀρμενίων. πάντας γὰρ τοὺς
 60 ὀλόντας | Ἀρμενίους ἀπέσφαττον οἱ Ῥωμαῖοι, μὴ λαμβάνοντες οἶκτον
 διὰ τὸ πρῶτους προσχωρῆσαι τῷ ἀποστάτῃ.

6. Ἀγγελθείσης δὲ τῆς ἡττης ὁ Βάρδας καιρὸν ἀναβολῆς μὴ δεδωκώς,
 ἀγείρας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ὑπήντα διὰ ταχέων, καὶ κατὰ τινα τόπον
 Ῥαγείας ὀνομαζόμενον γενόμενος στρατοπεδεύεται, ἐπιτήδειον μάχης
 65 καιρὸν ἐκζητῶν. χρονοτριβούτων δὲ τῶν βασιλικῶν στρατευμάτων ὁ
 τῆς μάχης καιρὸς παρετίετο, καὶ πολλοὶ τῶν ἀποστατῶν τῇ προηγησα-
 μένῃ ἡττῇ σεσαλευμένοι τῷ πρωτοβεστιαρίῳ προσέτρεχον. ὅσον μὲν
 οὖν σφριγῶν ἦν ἐν τῇ στρατιᾷ τοῦ βασιλέως καὶ ἀπειροπόλεμον, τῇ
 70 ἔξ ὑπόπουον γαυρούμενον νίκη ὄργα πρὸς συμπλοκὴν, οἱ γηραιότεροι δὲ
 καὶ κατηθλημένοι τοῖς ἀγῶσιν ὤκνον καὶ ἀνεδύοντο τὴν μάχην. ἄλλ'
 ἐπεὶ κατὰ τὸν εἰπόντα· 'ταχεῖα πειθῶ τὸν κακὸν ἀκολουθεῖ,' πείθεται τοῖς
 νεωτέροις καὶ ὁ πρωτοβεστιαρίος, καὶ τὸ ἐνυάλιον σημήνας ἐξάγει τὰ

cap. 6: Zon. III. 542, 17—543, 3   71 ταχεῖα ... ἀκολουθεῖ: cf. ταχεῖα
 πειθῶ τῶν κακῶν ὁδοιπορεῖ Soph. frgm. 860 Pearson = 785 Nauck (e Plut.
 Artax. 28)

ACEVBMNU DH   50 τῆς ante ἑω add. B   ἑω ACEVBV: ἑῶν MNDH
 52 ῥητὴν om. U   53 ἐμελλε E   λεγόμενον om. U   57 τις ACVMNU: τι B:
 om. E   ἄθλον B   παρὰ: περὶ E   58 γοῦν: οὖν E   60 Ἀρμενίους: τῶν
 Ἀρμενίων DH   οἱ Ῥωμαῖοι ἀπέσφαττον A   μὴ — οἶκτον om. B   61 πρῶ-
 τως U   62 Ἀπαγγελθείσης EU   63 ἀμφ': ὑπ' A   αὐτὸν CV   ὑπήντα
 AVBMNU: ὑπάντα C: ἀπήντα E   64 Ῥαγείας B   64/65 ἐπιτήδειον — ἐκζητῶν:
 ἐπιτήδ. καιρὸν ἐκζητῶν μάχης A   65 ἐπιζητῶν U   βασιλικῶν om. U
 66 παρετίετο AEVMN: προετίετο C: παραγέγονεν U: παραγέγονε B   67 σα-
 λευόμενοι E   μὲν ACEVBUD: om. MN   68 σφριγῶν ACEVMN: σφριγγῶν U:
 σφριγοῦν B   69 ὄργα: ὄρμησεν U   70 ἀγῶσιν — ἀνεδύοντο: ἀγῶσιν τὴν
 μάχην ὤκνον καὶ ἀνεδ. A   71 τὸν om. N (sed non D)   ταχεῖα πειθῶ τὰ
 κακὰ ἀκολουθεῖ A   τῶν κακῶν CEB   ἀκολουθεῖν M (sed non D)   πειθῶ M
 72 ὁ om. E   σημήνας B   ἐξάγει: ἀγει E

στρατεύματα πρὸς τὴν μάχην. καὶ ὁ Βάρδας δὲ τριχῆ διελὼν τὸν οἰκεῖον
στρατὸν, τὸ μὲν μέσον εἶχεν αὐτός, τοῦ δεξιῦ δὲ κέρως Κωνσταντινῶν
75 τὸν ἀδελφόν, τοῦ δ' εὐνύμου Κωνσταντῖνον τὸν Γαυραῦν ἄρχειν ἐπέστησε.
συμβολῆς δὲ γενομένης καὶ τῶν περὶ τὰ κέρατα στρατηγῶν τὴν ἵππων
ἐπισεισάντων τοῖς ἐναντίοις, μὴ ἐνεγκόντες τὴν ῥύμην οἱ περὶ τὸν πρωτο-
βεστιάριον τρέπονται, καὶ γίνεται φόβος πολὺς. ἐνταῦθα καὶ Ἰωάννης
ἔπασεν ὁ πατρίκιος καὶ ὁ στρατοπεδάρχης Πέτρος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν
80 διαφαινωῶν. ἐάλω καὶ ὁ πρωτοβεστιάριος μεθ' ἑτέρων ἀνδρῶν ἀρχικῶν.
τὸν μὲν οὖν πρωτοβεστιάριον φρουρεῖσθαι προσέταξε, Θεοδώρου δὲ καὶ
Νικήτα τῶν αὐταδελφῶν τῶν Ἀγιοζαχαριτῶν ἐπ' ὄψει παντός τοῦ
στρατεύματος ἐξορύττει τοὺς ὀφθαλμούς, ὡς παραβάντων τάχα τοὺς
ὄρκους, οὓς πρὸς αὐτὸν ἔθεντο, καὶ τῷ πρωτοβεστιαρίῳ προσχωρησάν-
85 των.

7. Ἐκ ταύτης τῆς νίκης τὰ μὲν τοῦ Βάρδα ὑψοῦτο καὶ ἐπὶ μέγα
ῆρετο, πάντων, ὡς εἰπεῖν, μικρῶν καὶ μεγάλων προσρυσκομένων αὐτῷ,
τὰ δὲ τοῦ βασιλέως ἐπὶ μιᾶς ἐσάλειυεν, ἱερᾶς μέντοι ἀγκύρας, τῆς τοῦ θεοῦ
βοηθείας. ὁ δὲ παρακοιμώμενος ἐφρόντιζε μὲν καὶ τῶν κατὰ χέρσον, πλεόν
90 δ' ἡμερίμνα τῶν κατὰ θάλατταν. ἐλύπει γὰρ αὐτὸν ὁ τοῦ ἐναντίου
κατάρχων στόλου. Μιχαὴλ γὰρ ὁ Κουρτίκιος, πᾶσαν μὲν νῆσον πεπορθη-
κῶς, ἤδη δ' ἐπίδοξος ὦν καὶ τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ πολιορκεῖν Ἄβυδον.
οὐκοῦν καὶ στόλον ἐξαρτυσάμενος μάλα καλῶς, ἐκπέμπει κατὰ τοῦ Κουρτι-
κίου, ναύαρχον ἔχοντα Θεόδωρον πατρίκιον τὸν Καραντηνόν. οὗτος δ'
95 ἐκπλεύσας καὶ τὰ στενά διαβάς τοῦ Ἑλλησπόντου κατὰ Φώκαιαν τῷ
Κουρτικίῳ προσρήγνυται, καὶ γενομένης καρτερᾶς ναυμαχίας οἱ περὶ τὸν
Κουρτίκιον τρέπονται καὶ σκεδάνυννται, καὶ λοιπὸν θαλασσοκρατήσαν-
τος τοῦ Καραντηνοῦ τὴν ἐκεχειρίαν ἔσχε τὰ τῆς θαλάσσης. ἤδη δὲ τῶν

74 autumno a. 977

cap. 7: Zon. III, 543, 3—544, 9 87 Ps. 113, 21

ACEVBMNU DH 73 στρατεύματα: στρατόπεδα U δὲ om. M διελών:
ἀνελών, post 74 στρατὸν B 74 τὸ: τὸν EB κέρως: μέρους U 75 Γαυραῦν
CEVBN: Γαβραῦν AM: Γαβράν UD 76 δὲ om. M τὴν ἵππων ACEM: τὴν
ἵππων VN: τὸν ἵππων B: τῶν ἵππων UD: τῶν ἵππων H 77 ἐπισεισάντων:
ἐπελασάντων B 79 πολλοὶ om. U 80 δὲ post ἐάλω add. ACEU ὁ om. C
81 φρουρεῖν E 82 μαγίστρων καὶ ante αὐταδ. add. U αὐταδελφῶν
ACEVBUD: ἀδελφῶν MNH Ἀγιοζαχαριτῶν U 88 ἐσάλειυεν EVH (sed
non D) 90 δὲ A θάλασσαν C αὐτὸν post 91 στόλου A 91 γὰρ
ACVMND: om. EBUH 92 ἐν Ἑλλησπόντῳ: Ἑλλησπόντον U 94 Καραντηνόν
BMUD 95 τὰ om. M 1 κρατερᾶς CE ναυμαχίας ACEMNU: ναυαρχίας VB
2 θαλασσοκρατ. λοιπὸν U 3 Καραντηνοῦ ACEVBND: Καραντινοῦ MU τὴν
AMND: om. CEVBU ἐκεχειρίας E καὶ post δὲ add. E

κατὰ θάλατταν ἐχόντων καλῶς ὁ παρακοιμώμενος τῶν κατὰ τὴν
 5 ἡπειρον ἐτίθετο ἐπιμέλειαν. καὶ δὴ Μανουὴλ πατρικίον τὸν Ἐρωτικόν,
 ἐκ γένους τε ἀνδρα καὶ ἐπ' | ἀρετῇ διαβόητον καὶ ἀνδρείᾳ, φρουρεῖν
 ἐκτέμπει τὴν Νίκαιαν. μετὰ μικρὸν δὲ καταλαμβάνει καὶ ὁ Σκληρὸς, καὶ
 τὰ περίξ τῆς Νικαίας πυρπολήσας χωρία τελευταίον καὶ ἐπ' αὐτὴν τὴν
 10 γενναίως δὲ τοῦ Μανουὴλ ὑποδεξαμένου τὴν πολιορκίαν καὶ τὰς
 προσαγομένας τῷ τείχει κλίμακας καὶ μηχανὰς σκευαστῶ πυρὶ πυρπολή-
 σαντος, τὴν ἐκ πολιορκίας ἄλωσιν ἀπογνοῦς ὁ Σκληρὸς ἐνδείξαι τῶν ἀναγ-
 καίων ἤλπιζεν αἰρῆσαι τὴν πόλιν. χρόνου δὲ τῇ πολιορκίᾳ τριβέντος
 15 ὁ Μανουὴλ, μὴδ' ὅθεν εἰσκομίσεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα ἐπιμελῶς
 τοῦ Σκληροῦ τὰς εἰσόδους τηροῦντος, ἀπάτη τὸν Σκληρὸν ἐγὼν περιελ-
 θεῖν. ἀμέλει καὶ τοὺς τῆς Νικαίας σιτοβολῶνας ψάμμον λεληθῶτος
 πεπληρωκῶς, καὶ σίτῳ ἀνωθεν τὴν ἐπιφάνειαν ἐπιχρώσας, ὡς κλέπτε-
 20 σθαι τὰς ὄψεις τῶν θεωμένων, τινὰς τῶν ἠλωκότων ἀπὸ τῆς ἐναντίας
 μοίρας προσκαλεσάμενος ἐδείκνυ τὰ ταμεία, καὶ πρὸς τὸν Σκληρὸν
 ἐπαφίησιν, εἰπεῖν ἐπισκήψας, ὅτι περ' τὴν ἐκ τοῦ λιμοῦ πολιορκίαν οὐ
 δέδοικα (ἀποχρώσας γὰρ ἔχω τὰς τροφὰς καὶ ἐπὶ δυσὶν ὄλοις ἔτεσι),
 πολιορκία δὲ ἄλλως ἢ πόλις ἀνάλωτος. τὰ σὰ δ' ἐγὼ φρονῶν ἐτοιμὸς
 εἰμι ὑπεκστῆναί σοι τῆς πόλεως, εἰ ἐμοὶ τε καὶ τοῖς μετ' ἐμοῦ δι' ὄρκων
 25 δοίης ἀπίνεαι, ὅποι δὴ καὶ αἰρούμεθα. ἀσμένως δὲ τοῦ Βάρδα δεξαμένου
 τὸν λόγον καὶ πίστει παρεσχηκός, τοὺς Νικαιεῖς ὁ Μανουὴλ εἰληφῶς
 καὶ τὸν ἀμφ' αὐτὸν στρατὸν μετὰ πάντων ὧν εἶχον, εἰσεισιν εἰς
 τὴν βασιλεύουσαν. τὴν Νίκαιαν δὲ παρειληφῶς ὁ Σκληρὸς καὶ τὸ περὶ
 τὸν σῆτον εὐρῶν ῥαδιούργημα ἠνιάθη μὲν ἐφ' οἷς ἐξηπάτητο, φρουρὰν
 30 δ' ὁμως ἀφείξ ἀξιόμαχον ἐν αὐτῇ, καὶ στρατηγὸν Πηγασίον τινα ἐπι-
 στήσας, αὐτὸς τῶν ἐφεξῆς ἤπιτετο ἔργων.

29 a. 978 ineunte

ACEVBM (usque 30 ἀ[φείξ] NUDH 4 θάλατταν VBMND: θάλασσαν ACEUH
 5 ἐπιμέλειαν: πρόνουαν U Ἐραντικόν U 6 ἀνδρείᾳ ACE 7 καὶ pr.: ταύτην U
 8 χωρία πυρπολ. A καὶ om. E 8/9 τὴν Νικαίαν om. B 9 αὐτὴν post ἐλεπό-
 λεσιν add. B 11 σκευαστῶ: σκευῶν B πυρπολήσαντος: κατακαύσαντος B
 13 αἰρῆσαι: εὐρῆσαι E 15 μὴδ': μὴδ' ἔχων ACE εἰσκομίσεται ACEVMN:
 17/18 λεληθῶτος — ἐπιχρώσας: λεληθ. περὶ τὴν ἐπιφάνειαν πεπληρωκῶς καὶ σῆτον
 ἀνωθεν ἐπιχρώσας U 18 πεπληρωκε E σίτου M 19 ἠλωκότων B 22 γὰρ
 om. U τὰς om. BMNUDH ὄλοις om. B ἔτεσιν MNUDH 23 δὲ: δ' U
 24 ὑπεκστῆναι — πόλεως: τῆς πόλεως ὑπεκστῆναι σοι B σοι om. ACE 25 ἀπι-
 νέναι: ἀπενδύσαι B ὅπη E 26 παρεσχηκός: παρεστηκός CE 27 ἀμφ':
 ὑπ' A αὐτὸν VM εἶχεν U 29 ἠνιάθη U ἐξηπάτηθη U 30 δὲ ACE
 εἰς ante ἀξιόμαχον add. E 31 αὐτὸς: αὐτῆς B ἤπιτετο: εἰπετο E

8. Ὁ δὲ παρακοιμώμενος τοῖς ὄλοις ἀπορηθεὶς (ἤδη γὰρ καὶ ὁ Σκληρὸς ἐπλησίαζε τῇ βασιλίδι) μίαν ἐγνώκει βοήθειαν ἀποχρῶσαν, Βάρδαν τὸν Φωκᾶν μεταπέμψασθαι τῆς ὑπερορίας, μόνον ἀξιόμαχον
 35 οἰηθεὶς τοῦτον ἀντίπαλον ἔσσεσθαι τῷ Σκληρῷ. λόγου δὲ θάττον μετα-
 πεμψάμενος καὶ ὄρκους ἀσφαλισάμενος καὶ πλοῦτον παρεσχηκῶς δαυφιλῆ
 καὶ τῷ τῶν μαγίστρων ἀξιώματι τιμήσας, δομέστικον προχειρίζεται
 τῶν σχολῶν καὶ κατὰ τοῦ Σκληροῦ ἐξήρσιν. ὁ δὲ τὸν ὑπὲρ τῶν ὄλων
 ἀναδεξάμενος ἀγῶνα πρῶτον μὲν ἐπεχείρησεν ἀπὸ Θράκης περαιωθῆναι
 40 εἰς Ἄβυδον. φυλάττοντος δὲ τὰ ἐν Ἑλλησπόντῳ χωρία Ῥωμανοῦ τοῦ
 υἱοῦ τοῦ Σκληροῦ, ἀποκρουσθεὶς ἐκείθεν ἐπάνεισιν εἰς τὴν βασιλίδα,
 ἐκείθεν τε πλοῖοι ἐπιβάς καὶ τοὺς ἐναντίους λαθῶν πρὸς τὴν ἀντίπορθμον
 γίνεται γῆν, καὶ νυκτοπορίας χρησάμενος ἄπεισιν εἰς Καισάρειαν,
 ἐκείσε τε Εὐσταθίῳ μαγίστρῳ τῷ Μαλεῖνῳ καὶ Μιχαῆλ τῷ Βουρτζῆ
 45 συμπαίξας (ἔφρασε γὰρ καὶ αὐτὸς ἐκ μετανοίας τὰ τοῦ βασιλέως πάλιν
 ἐλέσθαι) μετ' αὐτῶν πρὸς πόλεμον ἐξηρτύετο. καὶ δὴ λαόν, ὡς ὁ καιρὸς
 ἐδίδου, ἀθροίσας, καὶ τοὺς ἐκ τῆς φυγῆς ἐσκεδασμένους ἄλλισας, πρὸς τὸ
 Ἄμώριον γίνεται. καὶ ὁ Σκληρὸς | δὲ τὴν τούτου ἔξοδον ἀκηκοῦς, καὶ
 νῦν πρῶτον οἰηθεὶς τὸν ἀγῶνα ἔσσεσθαι αὐτῷ πρὸς ἄνδρα πολεμιστὴν
 50 καὶ φέρειν εἰδότα γενναίως καὶ τακτικῶς τὰς πολέμου στροφάς, καὶ οὐχ,
 ὡς τὸ πρότερον, πρὸς ἀνδράρια ἐκτετημημένα θαλαμεύμενα καὶ σκιατραφῆ,
 ἄρας ἀπὸ Νικαίας πρὸς τὸ Ἄμώριον ἄπεισι, καὶ συναντήσας συμπλέκεται
 τῷ Φωκᾶ. οὐχ ὑποστάντων δὲ τῶν περὶ τὸν Φωκᾶν διὰ τὸ ταῖς προηγη-
 σαμένας ἤτταις χανυωθῆναι τὸν τῆς ἀνδρείας αὐτοῖς καὶ τόλμης τόνου,
 55 ἐπικρατέστερος γίνεται ὁ Σκληρὸς. οὐ μόντι καὶ παντάπασιν ἐς ὑπαγω-
 γὴν ἄκκοσμον ἐσκέδαστο ἡ στρατιὰ τῷ Φωκᾶ, ἀλλ' ὑποκλίνασα μὲν

53 die 19. mens. Iun. a. 978

cap. 8: Zon. III, 544, 9—545, 2

ACEVBNU DH 32/33 ἤδη — βασιλίδι: ἤδη γὰρ καὶ τῇ βασ. ἐπλησίαζεν ὁ
 Σκλ. A 33 ἀποχρῶσαν om. A 35 οἰηθεὶς post ἀντίπαλον CEV (i. m.) B
 36 καὶ ὄρκους ἀσφαλισάμενος om. ACE ὄρκῳ B 38 ἐξήρσιν CEVNU: ἀφίρσιν B:
 ἐκέμπτε A 39 δεξάμενος B πρῶτα AC 40 ἐν Ἑλλησπόντῳ: Ἑλλη-
 σπόντου E 41 τὴν βασιλίδα: τὰ βασιλεια U 43 νυκτοπορίας AVD: νυκτο-
 πορείαις BN: νυκτοπορίας CE: νυκτοπορίᾳ U 44 ἐκείσε — Μαλεῖνῳ: ἐκείσε δὲ τῷ
 45 μαγ. Εὐστ. τῷ Μαλεῖνῳ B μαγίστρῳ post Μιχαῆλ add. NUD 45 συμ-
 παίξας VNUD: συμμίξας ACEBH μετανοίας: μεταμέλου A 45/46 τὰ —
 ἐλέσθαι: τὴν τοῦ βασιλέως ἐλέσθαι συμπάθειαν B 45 τοῦ om. ACE 48 Ἄμώριον
 AD: Ἄμώριον ENU: Ἄμώριον CVB 49 οἰηθεὶς post αὐτῷ A 51 πρὸς
 50 τοῦ ante πολέμου add. B πολέμου: πολεμίους H: πόλεωυ D 51 πρὸς
 ante ἀνδράρια om. C 52 Ἄμώριον AD: Ἄμώριον CEVB: Ἄμώριον E
 (man. rec.) NU ἄπεισι ACVBUD: εἰσεισι E: γίνεται N 53 ὑποστάντων: ὑπὸ
 πάντων E 54 ἀνδρείας AC αὐτοῖς ACEVB: αὐτῶν NUD: αὐτοῦ H 55 εἰς
 BU 56 στρατεία U τῷ: τοῦ E

ἐνέδωκε, σχολαίαν δ' ἐποίειτο τὴν ὑποχώρησιν, ὡς μὴ ὑπὸ δειλίας δοκεῖν
 ἐλαύνεσθαι, ἀλλ' ἐξ ἐπιτάγματος ὑπέκειν στρατηγικοῦ μετ' εὐκοσμίας καὶ
 τάξεως. καὶ γὰρ δὴ καὶ νῶτα δόντας τοὺς στρατιώτας καὶ πρὸς φυγὴν
 60 ὠρμημένους, ὅπισθεν οὐραγῶν ὁ Φωκᾶς τοὺς ἐπιτόντας ἤμυνετο καὶ οὐ
 μετὰ σφοδρότατης εἶα καὶ ῥύμης καὶ βίας προσφέρεσθαι. ἔϋθα καὶ λέγεται
 Κωνσταντίνου τὸν Γαυρᾶν μετὰ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τὸ φεύγον διακόντα
 φιλοτιμίᾳ χρῆσάμενον ἀκαίρῳ, καὶ μεγάλῃν εὐκλειαν ἔξειν οἰηθέντα, εἰ
 65 αἰχμάλωτος ὑπ' αὐτοῦ γένοιτο ὁ Φωκᾶς, μωπισάσατα τὸν φ' ἐπωχεῖτο
 ἵππον, μετὰ μεγίστης ὀρμῆς προσενεχθῆναι τῷ Φωκᾷ. ὃν οὗτος ἰδὼν καὶ
 ὁστις εἶη κατανοήσας, ἡρέμα τὸν ἵππον παρενεγκῶν καὶ ὑπαντίαςας
 παῖε κορύνῃ κατὰ τῆς κόρυθος. καὶ ὁ μὲν λειποθυμήσας τῇ ἀνυποστάτῳ
 φορᾷ τῆς πληγῆς πίπτει παραντικά τοῦ ἵππου, ὁ δὲ Φωκᾶς ἀδείας
 70 μείζονος τυχῶν | τῆς ἐπὶ τὰ πρόσω πορείας εἶχθε, σχολῆ καὶ βάδην
 ἰδὼν, ἀλλ' οὐκ ἀνειμένοις τοῖς χαλινοῖς. οἱ γὰρ σὺν τῷ Γαυρᾷ τὸν οἰκεῖον
 πεπτωκότα θεασάμενοι στρατηγὸν καὶ ἐπιμέλειαν τούτου τιθέμενοι
 ἀνῆκαν τὸν διωγμὸν. ὁ δὲ Φωκᾶς ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ τὸν λεγόμενον
 Χαρσιανὸν κατειληφῶς κάκεισε ἀυλίσάμενος ἐσκόπει τὸ μέλλον, τιμαῖς τε
 75 ταῖς ἐκ βασιλέως δεξιούμενος πολλοὺς προσφοιτῶντας καὶ τῶν συνόν-
 των εὐεργεσίαις παραθερμαίνων τὰς προθυμίας. ἐπόμενος δὲ τούτῳ καὶ
 ὁ Σικληρός, καὶ περὶ τινα τόπον Βασιλικά θέρμα καλούμενον κατασκηνώ-
 σας, εἰς μάχην τὸν ὁμώνυμον ἐξεκαλεῖτο. ἀσπασίας δὲ καὶ τούτου δεξα-
 μένου τὴν πρόκλησιν αὐθις ἕτερα συνίσταται μάχη. καὶ χρόνον μὲν τινα
 80 ἀντέσχον οἱ περὶ τὸν Φωκᾶν, αὐτοῦ τούτου παριππεύοντος ἀπανταχοῦ
 καὶ τῇ σιδηραῖα κορύνῃ τὰς τῶν ἐναντίων ῥηγυλῆντος φάλαγγας καὶ
 μυρίον ἐργαζόμενον φόνον. ὁμοῦ δὲ καὶ πάλιν νῶτα δεδωκότες οἱ περὶ
 τούτου ἐτράπησαν.

81 autumn a. 978

cap. 9: Zon. III, 545, 2—546, 8

ACEVBNU DH 57 ὑποχώρησιν ACEVBUD: ἀναχώρησιν N δειλίας:
 δειλῶν E 58 ὑπέκειν: εἶκειν B στρατηγικοῦ AEBNU: στρατηγικῆς C:
 στρατηγοῦ B 59 δόντων τῶν στρατιωτῶν B 60 ὠρμημένων B ὅπισθεν EVB
 ἐπέσκηπετε καὶ post Φωκᾶς add. A 61 σφοδρότητος U καὶ ῥύμης καὶ βίας (καὶ pr.
 om. A; καὶ ῥύμης om. U) ACEVU: ῥύμης αὐτοὺς καὶ βίας B: καὶ βίας καὶ ῥύμης
 NDH 62 Γαυρᾶν CE: Γᾶ F: Γαβρᾶν AVN: Γαβρᾶν BUD ἀμφ' — φεύγον: τῶν
 περὶ αὐτὸν τὸ φεύγοντα B αὐτὸν: αὐτῶν C 63 καὶ ante φιλοτιμίᾳ add. B
 ἀκαίρῳ om. C οἰηθέντες C 64 αἰχμάλωτος — Φωκᾶς: αἰχμάλ. ὁ Φωκᾶς γένοιτο
 ὁ Φωκᾶς A γένηται U μωπισάσατες E 66 ἡρέμα — καὶ om. U 68/69 ἀδείας —
 τυχῶν: ἄδειαν μείζονα σχῶν A 70 Γαυρᾷ C: Γαυρᾷ AEBVNUH: Γαυρᾷ D
 71 θέμενοι EU 72 τὸν alt. VND: τὸ ACEBUH 74 φοιτῶντας E 75 παρα-
 76 θερμαίνων VBNU: παραθερμῶν ACE 76 Βασιλικά C καλούμενα V
 77 καὶ om. B 78 πρόσκλησιν EB συνίστατο AEDH 79 πανταχοῦ U
 80 σιδηραῖα ACEVDH ῥηγυλῆντος ACEVB: ῥηγυλῆντος UD: ῥηγυλῆντος N
 81 μυρίων BU ἐργαζόμενος U φόνων U δεδωκότε νῶτα B

9. Ἐκεῖθεν οὖν ὁ Φωκάς, ὡς εἶχε, διὰ ταχέων ἀνεισιν εἰς τὴν Ἰβηρίαν, καὶ Δαβίδ τῶ τῶν Ἰβήρων ἀρχοντι προσελθὼν εἰς ἐπικουρίαν ἦται
 85 στρατὸν. τοῦ δὲ μετὰ προθυμίας ὑπηρετοῦντος (ἐφιλήτο γὰρ τῶ Φωκά, ἐξ οὗτου δούξ ἦν ἐν Χαλδίᾳ) λαὸν ἐκεῖθεν εἰληφώς οὐκ ὀλίγον, ἀθροίσας δὲ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐσκεδασμένους ὄντας ἐκ τῆς τροπῆς, κάτεισιν εἰς Παγκάλειαν, ἐνθα στρατοπεδευσάμενος ἦν ὁ Σκληρός. τόπος δὲ ἡ Παγκάλεια πεδίον ἀναπειπταμένον τε καὶ ἱππήλατον, ἐγγιστά που τοῦ ποτα-
 90 μοῦ Ἄλυος κείμενος. καὶ γίνεται πάλιν καρτερός ἀγών. ἐνταῦθα τὸν ἄστυ/τοῦ λαὸν θεασάμενος ὁ Φωκάς κατὰ μικρὸν ἐνδιδόντα καὶ πρὸς φυγὴν βλέποντα, βέλτιον εἶναι κρίνας τὸν εὐκλεῆ θάνατον τῆς ἀγενοῦσας καὶ ἐπονειδίστου ζώης, τὰς τῶν ἐναντίων συγκόψας φάλαγγας πρὸς αὐτὸν μετὰ σφοδρότητος ἵεται τὸν Σκληρόν. εὐρώστως δὲ κάκεινον τὴν
 95 αὐτοῦ ὑποδεξαμένον ὁρμήν, καὶ μηδενὸς τῶν στρατιωτῶν ἐπιβοηθοῦντος, ἀλλὰ τῶ τῶν ἀρχηγῶν ἀγῶνι βουλομένων κριθῆναι τὰ πράγματα (καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐφαίνετο πάγκαλόν τι θέαμα καὶ κατάπληξιν τοῖς ὄρωσιν ἐπάγον ἀνδρῶν δύο μονομαχία ἐπ' εὐτολμία καὶ ῥώμῃ ψυχῆς μέγα φρονούντων), ὑποστάντες ἀλλήλους συστάδην ἐμάχοντο. καὶ ὁ μὲν
 5 Σκληρός τοῦ ἵππου τοῦ Φωκά τὸ δεξιὸν οὐς σὺν τῶ χαλινῷ παίσας ἀποκόπτει τῶ ξίφει. ὁ δὲ Φωκάς τῇ κορύνῃ πατάσας αὐτὸν κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦτον μὲν ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ ἵππου ῥίπτει τῶ βάρει τῆς πληγῆς κατενεχθέντα, αὐτὸς δὲ τὸν ἵππον κεντρίσας καὶ τὰς τῶν ἐναντίων διατεμῶν φάλαγγας ἐξεισι, καὶ πρὸς τινα λόφον ἀνελθὼν τοὺς ἐκ τῆς τροπῆς
 10 ἀνεκαλεῖτο. οἱ δὲ περὶ τὸν Σκληρόν κακῶς ἔχοντα τοῦτον θεασάμενοι ἐκ τῆς πληγῆς καὶ ἤδη λειποψυχοῦντα τῶ τραύματι ἐπὶ τινα πηγὴν ἄγουσι τὸν λύθρον ἀπονιψόμενον. ὑπώπτειον γὰρ καὶ τὸν Φωκᾶν τελείω ἤδη παραδοθῆναι ἀφανισμῷ. τοῦ ἵππου δὲ ἀποσκιρτήσαντος καὶ τὸν κατέχοντα ἀποδράντος καὶ διὰ τῶν στρατευμάτων ἐπιβάτου χωρὶς
 15 θέοντος ἀτάκτω ῥύμῃ, καὶ τῶ αἵματι πεφυρμένου (Αἰγύπτιον τὸν ἵππον ἐκάλουν), καὶ καταμαθόντες, οὐ τινοὺς ὁ ἵππος, καὶ νομίσαντες τὸν ἑαυτῶν

87 die 24. mens. Mart. a. 979

cap. 10: Zon. III, 546, 9—546, 19

ACEVBM (a 85 δὲ) NU DH 83 διὰ ταχέως B 86 ἐν Χαλδίᾳ CEVMNU: Χαλδίας A: Χαλδαίων B 87 αὐτοῦ: αὐτὸν MU 88 Παγκάλειαν — ἡ om. U ἦν post ἐνθα A 89 ἀναπειπταμένον CE που om. MNDH 90 κείμενον EBDH ὁ ante ἀγῶν add. B ἐνταῦθα ACEVMN: ἐνταῦθεν B: ἐνθα U 91 κατὰ: μετὰ U 92 ἀποβλέποντα U καὶ ante βέλτιον add. E εὐκλεῆ U ἀγενοῦσας: ἀάλεος A 94/95 τὴν — ὑποδεξαμένον: δεξαμένον τὴν αὐτοῦ B 1 ἀλλὰ — ἀγῶνι: ἀλλὰ τῶν ἀρχ. τῶ ἀγῶνι B τὰ πράγματα: τὴν νίκην U 2 καὶ pr. — θέαμα: ἐφαίνετο καὶ γὰρ πάγκ. τι θέαμα U 4 γὰρ post ὑποστάντες add. U ἀλλήλοισι EU 5 τοῦ ἵππου om. MN (sed non DH) 7 ῥίπτει E κατενεχθέντος E 9 λόφον: ὄροφον B 10 θεασάμενοι 11 post πληγῆς MNUDH 11 λειποψυχοῦντι E 12 ἀπονιψόμενον U 16 καὶ pr. om. B ἑαυτοῦ B

ἄρχοντα πεπτωκέαι, ἀκόσμως τρέπονται πρὸς φυγὴν, κρημνοὶ καὶ
 "Αλυὶ τῷ ποταμῷ ῥιπτοῦντες ἑαυτοὺς καὶ ἀκλεῶς | ἀπολλύμενοι, μη-
 δεὺς ὄντος τοῦ διώκοντος, τοῦτο κατιδὼν ὁ Φωκάς ἀπὸ τοῦ λόφου,
 20 καὶ θεῖον ἔργον εἶναι τὸ πρᾶγμα, ὥσπερ ἦν εἰκόσ, ὑποτοπάσας, κάτεισι
 μετὰ τῶν συνόντων ἐπιδιώκων τοὺς φεύγοντας ὑπ' ἄλλήλων συμπατου-
 μένους καὶ ἀλκῆς ὅλως μὴ μεμνημένους, καὶ τοὺς μὲν ἀνααρῶν, τοὺς δὲ
 χειρούμενος. ὁ δὲ Σκληρὸς μετ' ὀλίγων διασωθεὶς φεύγει πρὸς Μαρτυ-
 25 ρόπολιν. ἐκείθεν δὲ πρεσβευτὴν ἐκπέμπει τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν Κωνσταν-
 τινον πρὸς Χοσρόην τὸν τῆς Βαβυλώνας ἄρχοντα, ἐπικουρίαν καὶ
 συμμαχίαν αἰτῶν. παρέλκοντος δ' ἐκείνου καὶ μήτε τῇ δώσει συντιθε-
 μένου, μήτ' ἀπανομιμένου, καὶ τοῦ Κωνσταντίνου χρονοτριβοῦντος,
 ἠναγκάσθη καὶ αὐτὸς ὁ Σκληρὸς μετὰ τῶν συνόντων ἀπάντων πρὸς
 Χοσρόην φοιτῆσαι.

30 10. Τῆς δὲ τοῦ Σκληροῦ τροπῆς ἀγγελθείσης τῷ βασιλεῖ διὰ γραμ-
 μάτων τοῦ Φωκά καὶ τῆς εἰς Βαβυλώνα ἀναχωρήσεως, τοῦτον μὲν
 ὁ βασιλεὺς ἀποδεξάμενος ἀξίως ἐτίμησε, πρὸς δὲ Χοσρόην τὸν τῆς
 Βαβυλώνας ἀμερμουμηνῆν πρεσβευτὴν ἐκπέμπει τὸν βέστην Νικηφόρον
 τὸν Οὐρανόν, ἱκετείων μηδεμιᾶς ἐπιστροφῆς ἀξιῶσαι τὸν ἀποστάτην,
 35 μηδὲ θελήσαι παράδειγμα γενέσθαι τοῖς ὀμιγόνοις φαῦλον, ἀμελήσας
 μὲν βασιλέως ἀδικουμένου βασιλεὺς καὶ αὐτὸς ὢν, προσθέμενος δὲ
 τυράνῳ ἀδίκῳ καὶ ἀποστάτῃ. ἐνεχείρισε δὲ καὶ γράμματα βασιλικά
 ἐνεσημασμένα, εἰ' ὧν συμπαθείας ἀπάσης ἤξιον τὸν Σκληρὸν καὶ τοὺς
 συνόντας αὐτῶ, δι' ἡ μεταμαθόντες τὸ δέον τὸν τε ἑαυτῶν ἐπιγνώσι δε-
 40 σπότην καὶ πρὸς τὰ οἰκεία ὑπονοστήσουσι. διασωθέντος δὲ πρὸς
 Χοσρόην τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῶν βασιλικῶν φωραθέντων γραμμάτων,
 ὁ Χοσρόης καὶ τὸν πρεσβευτὴν καὶ τὸν Σκληρὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν
 αὐτῷ Ῥωμαίους ὑπονόησας φρουραῖς παραδίδωσι. καὶ τούτους μὲν
 εἶχεν ἢ φρουρά, τῶν δὲ μὴ συναλεθόντων ἀποστατῶν τῷ Σκληρῷ

33 vere a. 979 37 vere a. 979

ACEVBMNU DFH 18 τῷ ποτ. "Αλυὶ B ἀπολλύμενοι: ἀποθηήκοντες A
 20 εἶναι om. ACE ὑποτοπάσας VBMNU: ὑποτοπήσας ACE 23 ὀλίγων
 ACBMNUD: ὀλίγων EVH Μαρτυρόπολιν ACEUD: Μαρτυρούπολιν BMN 24
 ἐκείθεν τε AB 25 ἄρχοντα: κρατοῦντα B 27 μήτε M ἀπανομιμένου B
 28/29 ἀπάντων — φοιτῆσαι VBMNU: ἀπάντων προσχωρήσει Χοσρόη ACE 31 ἐς U
 33 ἄρχοντα post Βαβ. add. U ἀμερμουμηνῆν VBMND (sed non F) 33/34 ἐκπέμπει —
 Οὐρανόν: ἐκπέμπει τὸν Νικ. βέστην τὸν Οὐρ. M 35 μηδὲ: μὴ B 37 τυράνῳ —
 ἀποστάτῃ: τυράνῳ καὶ ἀποστ. καὶ ἀδίκῳ M 38 κακῶν post ἀπάσης add. MNUDH
 Σκληρὸν: ἀποστάτην M 39 τόν: τῶν E ἐπιγνώσει U 40/41 τοῦ Οὐρανοῦ
 πρὸς Χοσρόην U 43 φρουραῖς VBMNU: φρουραῖ ACE 44 τῶν δὲ: καὶ τῶν U
 συναλεθόντων AV: συναλεθόντων CEBMNUDH ἀποστατῶν: τῷ ἀποστάτῃ U
 τῷ Σκληρῷ om. U

- 45 Λέων μὲν ὁ αἰχμάλωτος καὶ οἱ τοῦ δουκὸς Ἀνδρονίκου τοῦ Λυδὸς
 παῖδες Χριστοφόρος ὁ Ἐπεικτής καὶ Βάρδας ὁ Μουγγός (ἔφθη γὰρ
 ἕκείνος ἀποθανεῖν) τὸ Ἄρμακούριον καὶ τὴν Πλατεῖαν πέτραν καὶ ἄλλα
 τινὰ φρούρια ἐρυμνὰ ἐν τῷ θέματι κείμενα τῶν Θρακησίων κατεσχη-
 κότες ἀντίεχον ἕως ὀγδὸς ἰνδικτιῶνος, καὶ ἐπεκδρομαὶ ἐκ τούτων
 50 ποιοῦμενοι τὰ βασιλέως ἐλύπουν. καὶ οὐ πρὶν ἐπαύσαντο τὰς χώρας
 λεηλατοῦντες, πρὶν ἂν ἀμνηστῖαν εὐληφότες κακῶν διὰ Νικηφόρου
 πατρικίου τοῦ Παρσακουτηνοῦ τῷ βασιλεῖ προσεχώρησαν.

11. Τότε δὴ καὶ Ἀντώνιος ὁ πατριάρχης, κατὰ τὴν τοῦ Σκληροῦ
 ἀποστασίαν ἀποταξάμενος τῇ ἱερατείᾳ, ἀπεβίω. καὶ χειροτονεῖται
 55 πατριάρχης Νικόλαος ὁ τὴν ἐπωνυμίαν Χρυσοβέργης, τῆς ἐκκλησίας
 ἀποϊμάντου διατελεσάσης ἐπὶ ἔτη πρὸς τῷ ἡμίσει τέσσαρα. ἐγένετο δὲ
 καὶ ἔκλειψις ἡλίου περὶ μέσην ἡμέραν, ὡς καὶ ἀστέρας φανῆναι. τῶν δὲ
 Βουλγάρων ἅμα τῇ τελευτῇ τοῦ βασιλέως Ἰωάννου ἀποστατησάντων,
 ἄρχειν αὐτῶν προχειρίζονται τέσσαρες ἀδελφοί, Δαβίδ, Μωϋσῆς,
 60 Ἄσρων καὶ Σαμουήλ, ἑνὸς τῶν παρὰ Βουλγάρους μέγα δυνηθέντων
 κόμητος ὄντες παῖδες

Νικολάου ὀνομαζομένου, μητρὸς Ῥιψίμης

- καὶ | διὰ τοῦτο κομητόπωλοι κατονομαζόμενοι. τῶν γὰρ κατὰ γένος
 προσηκόντων τῷ Πέτρῳ οἱ μὲν ἄλλοι θανάτῳ διεκόπησαν, Βορίσης
 65 δὲ καὶ Ῥωμανὸς οἱ τούτου υἱοὶ εἰς τὴν πόλιν εἰσαχθέντες, ὡς ἐν τοῖς
 ἔμπροσθεν εἴρηται, ἔμεινον ἐν αὐτῇ, ὁ μὲν μάγιστρος παρὰ τοῦ βασιλέως
 τιμηθεὶς Ἰωάννου, ὁ δὲ Ῥωμανὸς ἐκτμηθεὶς τὰ παιδουργὰ μόρια παρὰ
 τοῦ παρακοιμωμένου πρότερον Ἰωσήφ. καὶ ἐπεὶ συνέβη τὸν βασιλέα
 Ἰωάννην ἀποθανεῖν,

49 a. circiter 980   54 a. 979   68 die 10. mens. Ian. a. 976

cap. 11: Zon. III, 547, 1-548, 6; Glyc. 576, 2-576, 7

ACEVBMNU DH   45 Λυδὸς VBMN: Λυδοῦ ACEU   45/46 παῖδες τοῦ
 Λυδὸς M   46 ὁ pr. om. M   Μουγγός EVB: Μουγκός A: Μογγός CMND: Μανός
 U   47 καὶ ante τὸ add. U   48 κείμενα om. U   49 ἡ' C   ἐπιδρομὰς CU
 τούτων: τούτου N   50 τοῦ ante βασιλέως add. U   οὐ πρὶν: οὐκ A   τὰς χώρας:
 τὴν χώραν U   51 ἂν om. EM   εὐληφᾶσι B   κακῶν εὐληφότες U   52 Παρσα-
 κουτηνοῦ E   καὶ ante τῷ add. B   προσεχώρησε E   53 κατὰ: μετὰ M
 54 ἀποταξάμενος τῇ ἱερατείᾳ: τῷ ἱερατεῦσιν ἀποταξάμενος A   55 Νικόλαος post
 Χρυσοβέργης A   56 ἀποϊμάντως B   διατελεσάσης VBMNU DH: διαμεινάσης ACE
 ἐπὶ om. H   πρὸς τῷ ἡμίσει τέσσαρα (τῷ om. M) ACEVBMNU: δ'ς H: δ' καὶ τὸ
 ἡμῖον (?) D   57 ὡς: ὥστε M   ἀστρα E Glyc. 576, 3   59 Μωσῆς B
 Glyc. 576, 6   60 Βουλγάρων U   δυνηθέντων ACEVUD: δυνηθέντος BMN   62 in-
 terpol. U   63 κομητόπωλοι ACEVBMN: κομητόπουλοι UH: κομητόπουλοι D
 64 κατεκόπησαν A   Βορίσης CEVUD: Βορίσης ABMN: Βορήσης H   65 υἱεὶς U
 εἰσαχθέντες ACEVBND: εἰσελθόντες MU   67 Ἰωάννου τιμηθεὶς U   Ἰωάννη M
 παιδουργικὰ B

70 και τὸν Σκληρὸν ἀποστατήσαι τοῦ βασιλέως καὶ συγγενοῦς αὐτῶν Βασιλείου εἰς τὰ ἐπὶ Θράκην χωρία ἐξιόντος,

ἐκείθεν ἀποδιδράσκουσι, καὶ τὴν Βουλγαρίαν φθάσαι ἠπείγοντο. καὶ ὁ μὲν Βορίσσης τόξω βληθεὶς ἐν τῷ διέειναι κατὰ τινα λόχμην παρὰ τινος Βουλγάρου νομίσαντος Ῥωμαίου αὐτὸν εἶναι (ἐνεδέδυτο καὶ γὰρ 75 στολήν Ῥωμαϊκὴν) ἀπόλλυται, Ῥωμανὸς δὲ διασωφύζεται εἰς Βιδίην, καὶ χρόνῳ ὕστερον ἐπάνεισι πάλιν εἰς τὴν βασιλίδαν, ὡς ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ λελέξεται. τούτων δὲ τῶν τεσσάρων ἀδελφῶν Δαβίδ μὲν εὐθύς ἀπεβίω

ἀναιρεθεὶς μέσον Καστορίας καὶ Πρέσπας εἰς (εἰς) καὶ C) τὰς λεγομένας Καλὰς δρῦς παρὰ τινων Βλάχων ὁδιτῶν

80 Μωσῆς δὲ τὰς Σέρρας πολιορκῶν λίθῳ ἀπὸ τοῦ τείχους βληθεὶς ἐτελεύτησε

ἄλλοι δὲ οὐ λίθῳ βληθῆναι γράφουσι (λέγουσι A) τὸν Μωῦσῆν, ἀλλὰ τοῦ ἵππου συμπεσόντος αὐτῷ, ὑπὸ τινος τῶν περὶ τὸν δοῦκα Μελισσηνὸν ἀποσφάττεσθαι 85 (ἀποσφαγῆναι A)

καὶ τὸν Ἀρῶν δὲ τὰ Ῥωμαίων, ὡς λέγεται, φρονούντα ἀνεῖλεν ὁ ἀδελφὸς Σαμουήλ παγγενῆ,

κατὰ τὴν ἰδ' τοῦ Ἰουνίου (Ἰουλίου C) μηνὸς ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς Ῥαμετανίτζας (Ῥωμετανίτζας A, Ῥαμιτζανίτζας U),

90 μόνου Σφενδοσθλάβου τοῦ καὶ Ἰωάννου διασωθέντος, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, παρὰ Ῥαδομηροῦ τοῦ καὶ Ῥωμανοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Σαμουήλ. καὶ καθί-

72 a. 976/977 secundum Petron. Obrazovane 77/78 a. 976 81/82 a. 976
86/87 die 14. mens. Iun. a. 976 secundum Petron, a. 987 secundum alios

ACEVBMNU DH 70/71 interpol. U 73 Βορίσσης CEVUD: Βορίσσης ABMN τοξοβοληθεὶς B λόχμην C 74 Βουλγάρου — εἶναι: Βουλγάρου κωφοῦ μὴ διακοῦσαντος τὸν Βορίσσην εἶναι αὐτὸν, νομίσαντος δὲ Ῥωμαίου τυγχάνει αὐτὸν ἀπὸ τῆς στολῆς U Ῥ. αὐτὸν εἶναι VB: Ῥ. εἶναι αὐτὸν MN: αὐτὸν Ῥ. εἶναι DH: Ῥ. εἶναι ACE καὶ om. DH γὰρ καὶ M 75 ἀπόλλυτο C εἰς B. interpol. U 76 εἰς ACEV: πρὸς BMNUDH 77 τῆς ἀποστασίας post εὐθύς add. U 79/80 interpol. ACEU 81 Σέρρας: τέσσαρας E 81/82 πολιορκῶν — ἐτελεύτησε: πολιορκῶν, συμπεσόντος αὐτῷ τοῦ ἵππου, ὑπὸ τινος τῶν περὶ τὸν δοῦκα Μελισσηνὸν ἀποσφάττεται U 83/85 interpol. E et i. m. A 86 post φρονούντα add. ACB (cf. etiam Zon. III, 547, 15): ἢ (ἢ: ὁ B) τὴν ἀρχὴν εἰς ἑαυτὸν (εἰς ἑαυτὸν om. B) σφετεριζόμενον (σφετεριζόμενος B) αὐτοῦ post ἀδελφὸς add. A 87/88 Σαμουήλ ἀδελφὸς U παγγενεὶ C 88/89 post 87 παγγενῆ interpol. AC, post 87 Σαμουήλ interpol. U 90 μόνου: μόνον B Σφενδοσθλάβου ACEVB: Βλαδισθλάβου NUDH: Βαδισθλάβου M 90/91 τοῦ καὶ Ἰωάννου — Σαμουήλ ACEVB: τοῦ καὶ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου, παρὰ Ῥωμανοῦ, τοῦ καὶ Ῥαδομηροῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Σαμουήλ MN: τοῦ καὶ Ἰωάννου διασωθέντος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ παρὰ Δομήρου (Δομηροῦ H), τοῦ καὶ Ῥωμανοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Σαμουήλ DH: καὶ Ἰωάννου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ διασωθέντος παρὰ Ῥαδομηροῦ καὶ Γαβριήλ, τοῦ υἱοῦ Σαμουήλ U 90 καὶ om. EB 91 Ῥαδομηροῦ AVBMN: Ῥοδομηροῦ U: Δομηροῦ CEH: Δομήρου D τοῦ ante Σαμουήλ om. B 91/92 καὶ καθίσταται — Σαμουήλ om. MNUDH 91 καθίστατο E

σταται μόναρχος Βουλγαρίας ἀπάσης ὁ Σαμουήλ. οὗτος πολεμικός
 ἀνθρώπος ὦν καὶ μηδέποτε εἰδὼς ἡρεμῆν, τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατευ-
 μάτων ταῖς πρὸς τὸν Σκληρὸν μάχαις | ἀσχολομένων ἀδείας τυχῶν
 95 κατέδραμε πᾶσαν τὴν ἐσπέραν, οὐ μόνον Θράκην καὶ Μακεδονίαν καὶ
 τὰ τῆ Θεσσαλονικῆ πρόσχωρα, ἀλλὰ καὶ Θετταλίαν καὶ Ἑλλάδα καὶ
 Πελοπόννησον. καὶ πολλὰ φρούρια παρεστήσατο, ὦν ἦν τὸ κορυφαῖον
 ἡ Λάρισσα, ἧς τοὺς ἐποίκους μετῴκισεν εἰς τὰ τῆς Βουλγαρίας ἐνδότερα
 5 συμμάχοις ἐχρήτο κατὰ Ῥωμαίων. μετήγαγε δὲ καὶ τὸ λείψανον τοῦ
 ἁγίου Ἀχιλλίου, ἐπισκόπου Λαρίσσης χρηματίσαςτος
 ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου κὰν τῆ μεγάλῃ καὶ πρώτῃ συνόδῳ παρόντος σὺν
 Ῥηγίνῳ Σκοπέλων (Σκοπέλου Α) καὶ Διοδώρῳ (Διοδώρου ΑC) Τρίκκης (Τρίκης ACE),
 καὶ εἰς τὴν Πρέσπαν ἀπέθετο, ἔνθα ἦσαν αὐτῷ τὰ βασιλεια,
 οἶκον κάλλιστον καὶ μέγιστον ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ δομησάμενος.

10 12. Ἀμύνασθαι δὲ τοῦτον ὁ βασιλεὺς τῶν εἰργασμένων γλιχόμενος,
 ἐπεὶπερ ἀπετινάξατο τὰς περὶ τοῦ Σκληροῦ φροντίδας, τὰς Ῥωμαϊκὰς
 ἀθροίσας δυνάμεις αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ εἰσβολὴν ἐν Βουλγαρίᾳ ἐδόκει
 ποιήσασθαι, Βάρδαν τὸν Φωκᾶν ἔτι δομῆστικον ὄντα τῶν σχολῶν καὶ
 τοὺς λοιποὺς ἑώφους δυνάστας μὴδ' ἀξιώσας λόγου. εἰσερχόμενος δὲ ἐν
 15 Βουλγαρίᾳ διὰ τῆς παρὰ τῆ Ῥοδόπῃ καὶ τῷ ποταμῷ Εὐρῳ, τὸν μάγι-
 στρον Λέοντα τὸν Μελισσηνὸν κατόπιν εἶασε, τὰς δυσχωρίας φυλάττειν
 προστάξας. αὐτὸς δὲ τὰ μεταξὺ Τριαδίτζης, ἧτις πάλαι Σαρδικὴ ἐπωνό-
 μαστο

ἐν ἧ καὶ τῶν δυτικῶν τριακοσίων ἐπισκόπων σύνοδος γέγονε Κωνσταντος τοῦ τῆς
 20 δύσεως καὶ Κωνσταντίνου (Κωνσταντίου Ε) τοῦ τῆς ἀνατολῆς βασιλέως κελεύσει
 τῶν υἱῶν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου
 στενὰ διελθῶν καὶ τὰς λόχμας, καὶ ἔν τινι τόπῳ Στοπονίῳ λεγομένῳ

3 a. 985

cap. 12: Zon. III, 549, 6—549, 18

ACEVBMNU DH 92 ἀπάσης Βουλγαρίας B 1 Ἑλλάδα καὶ Θετταλίαν U
 2 καὶ ante ὦν add. E 4 παρεστίους E 5 ἐχρήσατο U 5/6 τοῦ ἁγίου U
 om. U 6 Ἀχιλλίου ACEVBMND: Ἀχιλλὰ UH τοῦ ante ἐπισκόπου add. U
 7/8 interpol. ACEU; ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ
 παρόντος post 6 χρηματίσαςτος add. B 9a interpol. ACEU 10 Ἀμύ-
 νεσθαι U δὲ om. E 12 Βουλγαρίᾳ AVMNU: Βουλγάροις B: πλοισαρίφ C
 13 ποιήσεσθαι A ἔτι — σχολῶν CEVB: ἔτι δομ. τῶν σχολ. ὄντα A: ἔτι τῶν
 σχολ. ὄντα δομ. U: ἔτι τῶν σχολ. δομ. ὄντα MNDH 14 μὴδ' μὴ U ἀπερ-
 χόμενος E 15 παρὰ ACVMN: περὶ EU: ἐν B τὴν Ῥοδόπην E Εὐρῳ ACE
 16/17 προστάξας φυλάττειν B 17 ἐπωνόμασται U 19—21 interpol. ACEU
 22 τὰ ante στενὰ interpol. U λόγχμας M Στοπονίῳ ACEVBD: Στυπονίῳ U:
 Στενοπονίῳ MN

γεγόμενος, ἔθετο χάρακα, ἐκεῖσέ τε διεννοεῖτο, πῶς ἂν ἐπιχειρήσῃ τῇ
 πολιορκία τῆς Σαρδικῆς. ἤκουετο δὲ καὶ ὁ Σαμουὴλ τὰς κορυφὰς τῶν
 35 κύκλωθεν ὀρέων κατέχων (πρὸς φανεράν γὰρ συμπλοκὴν καὶ ἀγχιμαχὸν
 ἐδειλία), καὶ πάντοθεν ἐνεδρεύων, εἰ πως δυνηθεὶς βλάψαι τοὺς ἐναν-
 τίους. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐγένετο καὶ τοιοῦτος ἦν τῷ βασιλεῖ ὁ σκοπός,
 Στέφανος ὁ δομῆστικός τῶν σχολῶν τῆς δύσεως, ὃν διὰ τὸ βραχὺ τῆς
 35 ἡλικίας Κοντοστέφανον ἐπωνόμαζον, ἀπεχθέστατος ὢν Λέοντι τῷ
 Μελισσηνῷ, πρόσεισι νυκτὸς ἦδη καταλαβούσης τῷ βασιλεῖ καὶ ἀνα-
 ζευγνύειν ὡς τάχιστα παρεκάλει, καὶ τὰ ἄλλα λογιζόμενον δεύτερα,
 καὶ τὴν βασιλίδα καταλαβεῖν, ὡς τοῦ Μελισσηνοῦ ἐποφθαλμιώντος τῇ
 βασιλείᾳ κάκεισε ἀπίοντος ἄρτι σὺν τάχει πολλῶ. ἐθρόνησεν ὁ λόγος τὸν
 βασιλέα, καὶ ἀναζυγῆν εὐθέως ἐκήρυξεν. ὁ δὲ Σαμουὴλ τὴν ἀσύντακτον
 40 ἀναχώρησιν φυγῆν, ὡς εἰκός, εἶναι ὑποτοπάσας, ἐπιπεσῶν ἀθρόως μετ'
 ἀλαλαγμοῦ καὶ βοῆς τοὺς τε Ῥωμαίους κατέπληξε καὶ φυγεῖν ἠνάγκασε,
 καὶ τὸ στρατόπεδον κατέσχε, καὶ τῆς ἀποσκευῆς ἀπάσης ἐγένετο κύριος
 καὶ αὐτῆς τῆς βασιλικῆς σκηνῆς καὶ τῶν βασιλικῶν παρασημῶν. μόλις
 δὲ ὁ βασιλεὺς τὰ στενὰ διελθὼν εἰς Φιλιππούπολιν διασφάζεται. ἐν ἣ
 45 γεγόμενος, καὶ τὸν Μελισσηνὸν ἀμετακίνητον εὐρών καὶ τὴν ἐμπιστευ-
 θεῖσαν αὐτῷ φυλακὴν ἐπιμελῶς τηροῦντα, τῷ Κοντοστέφανῳ ἐλοιδο-
 ρεῖτο ὡς ψευσαμένῳ καὶ παραιτίῳ γεγονότι τοσούτου κακοῦ. οὗτος δὲ
 μὴ ἐνεγκῶν πράως τὴν ἐπιτίμησιν, ἀλλ' ἐτι μᾶλλον τραχυνόμενος καὶ
 δίκαια συμβουλευσαὶ ἰσχυριζόμενος, ἠνάγκασε τὸν βασιλέα διὰ τὴν
 50 ἀνάσχυν[ι]τον ἰταμότητα ἀναπηδησάει τε τοῦ θρόνου καὶ τῶν τριχῶν
 αὐτοῦ καὶ τῆς γεγεναίας λαβόμενον κατασπάσαι εἰς γῆν.

13. Ἰνδικτιῶνος δὲ πεντεκαίδεκάτης, ἔτους ἑξακισχιλιοστοῦ τετρα-
 κοσιοστοῦ ἐνενηκοστοῦ τετάρτου, Ὀκτωβρίῳ μηνί, ἐγένετο κλόνος μέγας,

41 die 17. mens. Aug. a. 986 52 a. 987

cap. 13: Glyc. 576, 7-576, 13

ACEVBMNU D 23 ἐκεῖσέ τε: κάκεισε B 24 ὁ om. M 25 κύκλωθεν:
 κύκλω U κατέχων: καταλαβῶν A πρὸς γὰρ φανεράν A γὰρ om. CE
 ἀγχιμαχὸν CE 26 βλάψαι: κλέψαι C 27 ἐγένετο M 34 ὠνόμαζον B
 36 τὰ ante τάχιστα add. E καὶ om. AMNUD 37 καὶ om. B 38 ἐποφθαλμιώντος:
 ἐγκειμένους, post 38 βασιλείᾳ, A 38 κατιόντος U ἄρτι post πολλῶ U 39 καὶ
 om. B καὶ Ἀσράν σὺν τῷ Ῥωμανῷ post Σαμουὴλ interpol. U 40 εἰκός om. U
 ὑποτοπάσας VBMN: ὑποσιπῆσας ACE: ὑποσιπῆσαντες U 41 ἐπιπεσόντες U
 ἀθρόος E, om. U 41 καὶ pr. om. E τε om. BU κατέπληξαν U ἠνάγκασαν U
 42 κατέσχον U ἀπάσης om. U ἐγένοντο κύριοι U 43 σκηνῆς om. B 44 δ' M
 Φιλιππούπολιν AC 45 εὐμετακίνητον C εὐρών ἀμετακίνητον E 46 φυλακῆν
 αὐτῷ A τηροῦντος E 47 κακοῦ τοσούτου U 49 μᾶλλον ditto gr. post δίκαια
 add. U δι' ἰσχυριζόμενος U 50 ἰταμότητα B τε om. BU 52 κ' ACEBU
 ιε' δὲ B 52/53 ,ςυδ' ACEMN 53 Ὀκτωβρίου μηνός AB

καὶ κατέπεσον οἰκίαι καὶ ναοὶ πολλοὶ καὶ μέρος τῆς σφαιρας τῆς τοῦ
 55 θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. ὅπερ πάλιν ὁ βασιλεὺς φιλοτίμως ἐπανωρθώ-
 σατο, δαπανήσας εἰς μόνας τὰς μηχανὰς τῆς ἀνόδου, δι' ὧν οἱ τεχνίται
 ἰστάμενοι καὶ τὰς ὕλας ἀναγομένας δεχόμενοι ὤκοδόμουν τὸ πεπτω-
 κός, κεντηνάρια δέκα.

14. Οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων μεγιστᾶνες μηνιῶντες τῷ βασιλεῖ, ὁ μὲν
 60 Φωκᾶς Βάρδας καὶ τινες σὺν αὐτῷ, ὅτι περ εἰς Βουλγαρίαν ἐκστρατεύ-
 σασ ὑπερείδεν αὐτούς, μηδ' ἐν Καρὸς λογισάμενος μοίρα, ἄλλοι δὲ καὶ
 ἄλλοι δι' ἄλλους προπηλακισμοὺς τε καὶ παροινίας, ὁ δὲ μάγιστρος Εὐ-
 στάθιος ὁ Μαλεῖνος διὰ τὸ ἀτίμως ἀπὸ τῆς εἰρημένης ἐκστρατείας ἀποπεμ-
 φθῆναι, συναθροισθέντες ἐν τῷ Χαρσιανῷ κατὰ τὸν οἶκον τοῦ ῥηθέντος Μα-
 65 λείνου, πεντεκαίδεκάτῃ τοῦ Αὐγούστου μηνός, τῆς πεντεκαίδεκάτης ἰνδικ-
 τιῶνος, Βάρδαν τὸν Φωκᾶν ἀνεῖπον βασιλέα, διάδημά τε περιθέντες αὐτῷ
 καὶ τὰ λοιπὰ τῆς βασιλείας γνωρίσματα. τούτου δὲ ἀναγορευθέντος
 ἠγγέλλετο καὶ ὁ Σκληρὸς ἦκων ἀπὸ Συρίας. καθειρχθεὶς γάρ, ὡς εἶπο-
 70 μεν, παρὰ τοῦ Χοσρόου μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἐν Βαβυλῶνι ἔμμενε τηρού-
 μενος ἐν τῇ φρουρᾷ, πάσης ἐπιμελείας ἔστερημένος καὶ τῇ ἐκ τῆς καθείρ-
 ξεως κακουχίᾳ καὶ ταῖς τῶν φυλαττόντων παροινίαις τετραχωμένος.
 ἐξαίφνης δ' ἐπέλαμψεν αὐτῷ τύχη λαμπρά, καὶ τῆς φυλακῆς ἐκβάλλεται
 σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν παραδόξως. οἷψ δὲ τρόπῳ τῶν δεσμῶν ἠλευθε-
 ρώθη, καὶ ὅπως εἰς τὰ Ῥωμαίων ἦθη ἐπανεσώθη, ἄπεισι λέξων ὁ λόγος.

15. Τὸ τῶν Περσῶν γένος τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας ἀφαιρθεὶν ὑπὸ
 τῶν Σαρακηνῶν αἰεὶ μὲν ἐνεκότει τούτοις καὶ ἐνεδομύχει, καὶ καιρὸν
 ἐζήτει καὶ μηχανήν, ὅπως τοὺς τὸ κράτος ἔχοντας κατασπάσῃ καὶ τὴν
 πάτριον πάλιν ἀναλάβῃ ἀρχήν. ἦν δὲ τις ἐν αὐτοῖς ἀνὴρ ἐξ εὐγενοῦς
 80 σειρᾶς καταγόμενος, Ἰναργος τούνομα, λέγειν τε δεινὸς καὶ ἄλλως
 πολεμικὸς καὶ δραστήριος ἀνθρώπος. οὗτος τὸν βασιλέα Χοσρόην
 κατανοήσας ἀνειμένως καὶ φαύλως ἄρχοντα, καὶ νῦν παρῆναι, ὃν ἐζή-

65 die 15. mens. Aug. a. 987

cap. 14: Zon. III, 549, 19—550, 9   61 ἐν Καρὸς μοίρα: cf. Hom. I 378; App.
 prov. 2, 60   cap. 15: Zon. III, 550, 9—551, 17

ACEVBMNU DH   55 ἐπηνωρθώσατο ACEU   57 καὶ — δεχόμενοι om. B
 καὶ ante ὤκοδόμουν add. U   ὤκοδόμουν: ὠκονόμουν C   58 χρυσίου ante
 κεντηνάρια add. D, χρυσίον H   60 τῶν ante σὺν add. U   61 μηδ' ἐν Καρὸς:
 μηδὲν καιροῦ A   μοίρα λογισάμενος U   63 ἀπὸ: ἐκ B   65 τῆς om. B¹⁶
 ACEBNU   67 γνωρίσματα: παράσημα B   69 τηρούμενος VBMNU: φρουρού-
 μένος ACE   72 ἐπέλαμψεν A   74 εἰς ACEVBUD: ἐς MN   75 ἀφαιρθεὶν post γένος A
 75 ἀφαιρθεὶν post γένος A   ἀφαιρηθεὶς C   76 ἐνδομύχῃ B   77 κατασπάσῃ
 AEBUD: κατασπάσει CMN   78 πάτριον om. B   πάλιν: αὐθις U   79 Ἰναργος
 ACVBU: Ἰναρ E: Ἰναρχος MND   80 βασιλέα om. B   81 ἄρχοντα: ἔχοντα M
 (man. rec. corr. in ἄρχοντα) U (sed non D)

τουν οί Πέρσαι καιρόν οίηθείς, ἀνασείει τε τὸ γένος τῶν Ἀχαιμενιδῶν
 ἀπαν καὶ ἀπόστασιν κινεῖ κατὰ τῶν Σαρακηνῶν. προσλαβόμενος δὲ
 καὶ μισθοφορικὸν ἀπὸ τῶν ἑξῶν Τούρκων ἀμφὶ τὰς εἴκοσι χιλιάδας
 85 ἐδῆον καὶ κατέτρεχε τὰ Σαρακηνῶν, ἀρδην ἀναίρων τοὺς ἀλίσκομένους
 καὶ μηδὲ παίδων φειδόμενος. πρὸς τοῦτον ὁ Χοσρόης πολλάκις καὶ διὰ
 τῶν οἰκείων στρατηγῶν καὶ αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ἀντιπαρταξάμενος ἐν πάσαις
 ταῖς μάχαις ἠττήθη. ἀπογούους οὖν λοιπὸν καὶ εἰδὼς μὴ ὦν ἱκανὸς ὄπλα
 τὸ ἀπὸ τοῦδε κινήσει κατὰ Περσῶν, τῶν αὐτοῦ στρατευμάτων πολλακίς
 90 κατακοπέντων καὶ μηδ' ὄνομα στεγόντων ἀκούσαι Περσῶν, εἰς ἔθνοισιν
 ἔρχεται τῶν ἐν τῇ φρουρᾷ Ῥωμαίων, ἐπιλογισάμενος λίαν ἐμφρόνας,
 ὡς, εἰ μὴ τις τῶν ἐπισήμων ἦν καὶ ἐμφανῶν ὁ καθειργμένος καὶ κατὰ
 ψυχὴν καὶ σώμα γενναῖος, οὐκ ἂν τοῦ οἰκείου δεσπότητος κατεξάνεσθη
 καὶ ἐς τὸδε ἀνάγκης τοῦτον συνήλασε, καὶ μετὰ ταῦτα φυγὰς καὶ βίον
 95 διαντλῶν ἀτυχή | ὑπὸ τοσοῦτων καὶ τηλικούτων ὡς βασιλεῖς ἀνυ-
 μνεῖται· κοινολογησάμενος μετὰ τῆς ἑαυτοῦ γερούσιας ἐκβάλλει τε τοὺς
 ἀνδρας τῆς φυλακῆς καὶ πάσης ἐπιμελείας καταξιοί, καὶ τελευταῖον τὴν
 περὶ τοῦ πολέμου προσφέρει ἀξίωσιν. θρυπτομένου δὲ κατ' ἀρχὰς τοῦ
 Σκληροῦ, καὶ μετ' εἰρωνείας πῶς ἂν δυνηθεῖεν λέγοντος ὄπλα κινήσει
 5 ἀνδρες ἐν τοσοῦτῳ καιρῷ καθειργμένοι καὶ κατακόρως μετασχόντες τῶν
 ἐκ τῆς φρουρᾶς κακοπαθειῶν, ὁ Χοσρόης πάλιν ἐνέκειτο, καὶ χρήματα
 λαβεῖν αὐτὸν ἰκέτευεν ἀριθμοῦ διεκπίπτοντα καὶ στρατεύματα πλήθει
 τε ἄπειρα καὶ λαμπρὰ ταῖς παρασκευαῖς, καὶ στρατηγήσει τὸν πόλε-
 μον, καὶ μὴ μνησικακῆσαι τῆς καθείρξεως, ὡς δυναμένου καὶ αὐτοῦ τοῖς
 10 μετὰ ταῦτα καλοῖς καὶ ταῖς φιλοφροσύναις ἐπηλυγασαί τὰ προφθά-
 σαντα κακὰ καὶ τὰς ἐκ τῆς φυλακῆς ἀηδίας. πείθεται τὸ τελευταῖον ὁ
 Σκληρὸς, καὶ ἐκτελέσειεν ὑπέσχετο τὸ κεκελευσμένον. στρατεύματα μέντοι
 λαβεῖν Ἀράβων ἢ Σαρακηνῶν ἢ ἐτέρων ἔθνων τῶν πρὸ Χοσρόη ὑποκει-
 μένων οὐδ' ὄλωσ ἠέσχετο, τὰς δὲ φυλακὰς τῶν ἐν Συρίᾳ πόλεων ἀναζη-
 15 τῆσαι ἠξίωσε, καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς κρατούμενους Ῥωμαίους ἐξαγαγεῖν

ACEVB MN U DFH 82 ἀνέσει M (sed non D) 83 ἀποστασιν B 86 τοῦ-
 τον: τοῦτο U καὶ alt. om. BU 87 πάσαις om. U 88 ἱκανὸς ὄπλα
 ACEVB: ὄπλα ἱκανὸς MNUDH 89 τὸ ACVMNU: τοῦ (quod exstiaxit) E: om. B
 89 κινήσει post 88 ὄπλα A 89/90 τῶν — Περσῶν om. U 92 ἦν post ἐμφανῶν U
 93 καὶ σώμα om. B γενναῖος CEVMNUD: γενναῖος BH: γενναῖος A ἐξάνεσθη U
 94 εἰς B ἀνάγκης τοῦτον ACVBNUD: τοσοῦτον ἀνάγκης M: ἀνάγκης (συνήλασε
 hic F) τοσοῦτον EF μετὰ: διὰ A ὦν post φυγὰς add. B 95 ἀντλῶν E
 ἀποτυχή B ὑπὸ: ἀπὸ B ἀνυμνεῖτο AB 1 οὖν post κοινολογ. add. B ἑαυτοῦ:
 αὐτοῦ EB 1/2 τὸν ἀνδρα ACEVB: τοὺς ἀνδρας MNUD 3 περὶ om. B
 3/4 θρυπτομένου — Σκληροῦ: θρυπτ. δὲ τοῦ Σκληροῦ κατ' ἀρχὰς U 4 λέγοντος
 δυνηθεῖεν A λέγοντας B 7 ἀριθμὸν CE τὰ ante στρατεύματα add. C
 πλήθει EMNUD 9 τῆς καθείρξεως om. U 10 ἐπηλυγασαί: ἠπικρύλα B
 προφθάσαντα CEVB: φθάσαντα MNUDH: προλαβόντα A 12 ὑπισχίεται U
 13 τῶν om. U 15 αὐταῖς ACEVBUD: ταῦταις MN κρατούμενους: κειλε-
 μένους B

καὶ καθοπλίσαι, μετὰ τούτων καὶ οὐκ ἄλλως λέγων εἶναι δυνατὸν αὐτῶ
 τὸν πρὸς τοὺς Πέρσας ἀναδέξασθαι πόλεμον. ἐδέξατο ὁ Χοσρόης τὸν
 λόγον, καὶ αἱ φυλακαὶ ταχὺ ἀνεώγυντο, καὶ οἱ ἐν αὐταῖς ἠλευθεροῦντο
 20 Ῥωμαῖοι, καὶ συνηθροίσθησαν ἀπὸ τούτων ἄνδρες τρισχίλιοι. οὓς εἰς
 τε καὶ περιβολαῖς καιναῖς ἀμφιάσας, καὶ ἐκάστω | τὴν προσηκούσαν
 καὶ ἄρκουσαν δούς παντευχίαν, ὀδηγούς τῆς ὁδοῦ λαβὼν ἕξεισι μετ'
 αὐτῶν κατὰ τῶν Περσῶν. γενομένης δὲ ἀντιπαρατάξεως, καὶ μετὰ
 25 τῶ ξένῳ τῆς καθοπλίσεως καὶ τῶ ἀήθει τῆς φωνῆς καὶ τῶ ἀγνώστῳ τῆς
 παρατάξεως, τὸ δὲ πλεόν καὶ τῆ βραγδαίᾳ φορᾷ καὶ ῥύμη τῶν Ῥωμαίων
 καταπλαγέντες τρέπονται κατὰ κράτος καὶ πίπτουσι πανσυδί, ὡς μηδ'
 ἄγγελον (τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου) περιλειφθῆσαι τῆς συμφορᾶς, πε-
 σόντος καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰνάρου κατὰ τὴν προσβολήν. λείαν δ' ὅτι πολλῶν
 30 περιβαλλόμενοι καὶ ἵππους συχνούς οὐκέθ' ὑποστρέψαι πρὸς Χοσρόην
 ἔγνωσαν, ἀλλὰ τῆς ἐπὶ Ῥωμαίους ἀγούσης ἀψάμενοι καὶ συντόκῳ
 χρυσάμενοι τῇ ὁδοιπορίᾳ ἔλαθον διαδράντες καὶ εἰς τὰ σφέτερα ἦθη
 διασωθέντες. ἕτερος δὲ λόγος ἔχει, ὡς μετὰ τὴν κατὰ Περσῶν νίκην
 ἐπανελθόντας ἐδέξατο φιλοφρόνως αὐτοὺς ὁ Χοσρόης, καὶ ἐπεὶ μετ'
 35 ὀλίγον τὸ τῆς ζωῆς αὐτὸν ἐφθασε τέλος, ἐπέσκηψε τῶ υἱῷ καὶ ὁμωνύμῳ
 καὶ μετ' αὐτὸν βασιλεῖ συμμαχίαν δοῦναι τοῖς Ῥωμαίοις καὶ οἴκαδε
 πέμψαι. καὶ ὁ μὲν Σκληρὸς ἐνὶ τῶν εἰρημένων τρόπων τὴν Ῥωμαίων
 καταλαμβάνει γῆν, εὐρῶν Βάρδαν τὸν Φωκᾶν ὡς βασιλέα ἀνευφημού-
 μενον, καὶ αὐτὸς ὁμοίως παρὰ τῶν συνόντων ἀνευφημούμενος.

40 16. Οὕτω δὲ τὰ πράγματα διακείμενα εὐρηκῶς διάφορος ἦν καὶ
 ποικίλος ταῖς γνώμας. ἑαυτὸν μὲν γὰρ ἀσθενέστατον ἔκρινεν εἰς τὸ καθ'
 ἑαυτὸν μόνον συνέχειν καὶ διακρατεῖν τὴν ἀποστασίαν. | προσχωρῆσαι

38/39 a. 987 ineunte

ACEVBMNU DFH 16 ἄλλως: ἄλλων E 17 πρὸς τοὺς Πέρσας om. B
 τοὺς om. ACE ἀναδέξασθαι VBMNU: ἀρεῖσθαι ACE πόλεμον ἀναδέξασθαι B
 ἐδέξατο ὁ Χοσρόης: εἶπε B 19 ὁμοῦ (ὁμοῦ τι N) post ἄνδρες add. MNUDH
 20 τὸν ... ῥύπον BU ἐκ: ἀπὸ B ἐσθήσεσι B 21 καιναῖς: κοιναῖς U 22 καὶ
 ἄρκουσαν om. AB 23 τῶν Περσῶν: τοὺς Πέρσας V δ' M 24 τε post
 ἐκείνου add. U 27 πανσυδί VBMNU: πασσυδί ACE 29 καὶ αὐτοῦ: δὲ M
 (sed non F) τοῦ om. NUH(sed non D) Ἰνάρου ACVMN: Ἰνάρου B Zon.
 III 550, 13: Ἰνάρου U 30 περιβαλλόμενοι A ὑποστρέψαι VBMNU: ὑπέστρε-
 ψαν AC: ὑποστρέψας E 31 ἔγνωσαν om. ACE Ῥωμαίους ACEVMNF:
 Ῥωμαίων BD: Ῥώμη U 33 ἀνασωθέντες U τῶν ante Περσῶν add. EV
 35 αὐτὸν: αὐτοῦ U τέλος ἐφθασεν A 37/38 τρόπων — γῆν: τρόπων
 καταλαμβάνει τὴν Ῥωμ. γῆν U 38 εὐφημούμενον U 40 εὐρηκῶς διακείμενα U
 41 ἀσθενέστερον U 42 ἑαυτὸν: αὐτὸν NU (sed non D) καὶ διακρατεῖν
 om. U

δὲ τῶ Φωκᾶ ἢ τῶ βασιλεῖ λίαν ἀγεννὲς ᾤθηται καὶ ἀνανδρον. πολλά γοῦν
 γνωματεύσας μετὰ τῶν συνόντων, τέλος τὸ μὲν μόνος ἀνευφημισθεῖσα
 45 ὡς βασιλεὺς παράβολον καὶ ἄλυσιτελὲς διὰ τὸ ἀδύνατον ἐλογίζετο, ἐνὶ
 δὲ προσφοιτήσῃ τῶν δυναστῶν καὶ τοῦ ἐτέρου καταφρονήσῃ κατ-
 ἐγίνωσκε διὰ τὸ τοῦ μέλλοντος ἄδηλον. ἔγνω οὖν κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ
 ἀμφω προσκτήσασθαι τὰς ἀρχάς, ἵν' ἐξ ἀποτυχίας τὴν ἑτέραν ἔχη
 βοηθὸν καὶ συλλήπτορα. γράμματα μὲν οὖν αὐτὸς ἐπέμπει πρὸς τὸν
 50 Φωκᾶν, κοινοπραγίαν ἐξαιτῶν καὶ τῆς βασιλείας διανομήν, εἰ κατα-
 γωνίσασθαι δυνηθεῖεν τὸν βασιλέα. λάθρα δὲ Ῥωμαῖον τὸν υἱὸν ἐκ-
 πέμπει πρὸς τὸν βασιλέα ὡς τάχα αὐτομολήσαντα, λίαν ἐντρεχῶς
 λογιζάμενος τε καὶ κρίνας, ἵν' εἰ μὲν ὁ Φωκᾶς ὑπέροχη, αὐτὸς εἴη σωτὴρ
 τοῦ παιδός, εἰ δ' ἐπικρατέστερα τὰ τοῦ βασιλέως ὑπάρξει, αὐτὸς δι'
 55 ἐκείνου παραιτηθεὶς τοῦ κινδύνου ῥυσθεῖη. καὶ ὁ μὲν Ῥωμαῖνὸς δόκησιν
 φυγῆς παρασχῶν ἄπεισι πρὸς τὸν βασιλέα. οὐ οὕτως φιλοφρόνης ἄγαν
 δεξάμενος καὶ περιχαρῶς μάγιστρόν τε εὐθέως ἐτίμησε καὶ συμβούλῳ
 διὰ παντός ἐν τοῖς πολέμοις ἐχρήτο. καὶ γὰρ δὴ καὶ μετὰ τὴν εἰς Συρίαν
 ὑποχώρησιν τοῦ Σκληροῦ τῶν φροντίδων ὁ βασιλεὺς ἀπαλλαγείς καὶ
 60 τῶν διοικήσεων ἀπτόμενος ἀνδρικώτερον, ἐπεὶ ἔγνω τὸν παρακοιμώ-
 μενον μὴ ἀρεσκόμενον τοῖς δρωμένοις, ἀλλ' ὑποτονθορῶζοντα καὶ δεινὰ
 δράσειν, εἰ καιροῦ λάβοιτο, ἐλπίζόμενος, τοῦτον μὲν κατὰγει τῆς
 ἐξουσίας καὶ οἴκοι μένειν προστάττει, αὐθις δὲ μὴ ἡμειοῦντα ὄρων,
 ἀλλ' αἰετῶντα ἀλλόκοτα καὶ τὴν προτέραν ἀπειληφέναι σπεύδοντα
 65 ἐξουσίαν ὑπερόριον ἀνά τὸ Στενὸν τίθησιν, ἀφελόμενος καὶ τὰ πλεῖω
 τῆς οὐσίας αὐτοῦ, ὡς μὴ κεχορηγημένην ἔχων ὕλην φθάσαι τι δράσαι
 τῶν ἀνηκέστων. αὐτὸς δὲ τῆς ἐξ αὐτοῦ συμβουλῆς μοναθεὶς, καὶ φίλων
 δεόμενος καὶ συνεργῶν ἐν ταῖς περιστάσεσι, τότε γησιῶς τὸν Ῥωμαῖνον
 προσεδέξατο, ἄνδρα εἰδῶς ἐντρεχῆ καὶ δραστήριον καὶ τὰ πολεμικὰ
 70 ἱκανώτατον.

17. Βάρδας δὲ ὁ Φωκᾶς, ὡς τὴν τοῦ Σκληροῦ ἐπάνοδον προσαγ-

62/63 a. 985

cap. 17: Zon. III, 551, 16—553, 4

ACEVBMNUDFH 48 ἵνα B 49 μὲν om. B αὐτὸς: εὐθέως U 51 Ῥωμαῖνον
 post υἱὸν ACE 52 τὸν Βασίλειον ante τὸν add. U τὸν om. ACEB αὐτο-
 μολήσαντα CVBUD: αὐτομολήσαντα AEMN 53 ὑπέροχη AVBNF: ὑπερέχη ED:
 ὑπέσχη U: ὑπερέχη CM 54 ὑπάρξει U 55 ῥυσθεῖ B 58 πολεμίας B
 καὶ alt. om. BMNH (sed non D) 61 ὑποτονθορῶζοντα ACEV: ὑποτονθορί-
 ζοντα BMNU: ὑποθορυβίζοντα D 62 δράσειν: πράσσειν M 63 προστάττει
 ACEVBUD: προστάττειν MNH ὄρων: ἰδῶν M 64 ἀλλ' αἰετῶν CEMNU: ἀλλὰ
 αἰετῶν B: ἀλλ' αἰετῶν AV 66 ὕλην ἔχων U φθάσαι ABU 67 συμβουλῆς: βουλῆς B
 μοναθεὶς συμβουλῆς MNUDH 68 τὸν om. C 69 ὑπερπροσεδέξατο U τε post
 ἄνδρα add. ACE ἐντρεχῆ VBMNU: νουνεχῆ ACE 71 ἐπάνοδον: ὑποστροφῆν U

γελθεῖσαν ἐπύθετο, γράμματά τε ἐκπέμπει αὐτὰ ἐκεῖνα δηλοῦντα τὰ
 ἐκείνω πρὸς τρόπον, καὶ ὄρκους ἐπιστοῦτο τὰς ὑποσχέσεις, 'εἰ τῶν
 ἠλπισμένων τύχοιμεν,' λέγων, 'σὺ μὲν ἄρξεις Ἀντιοχείας καὶ Φοινίκης
 75 καὶ Κοίλης Συρίας καὶ Παλαιστίνης καὶ Μεσοποταμίας, ἐγὼ δὲ ἄρχων
 ἔσομαι τῆς βασιλίδος αὐτῆς καὶ τῶν ὑπολοίπων ἐθνῶν.' δεξάμενος δὲ
 περιχαρῶς ὁ Σκληρὸς τοὺς λόγους, καὶ τοῖς ὄρκοις θαρρήσας, ἄπεισιν
 ἐν Καππαδοκίᾳ πρὸς τὸν Φωκᾶν, ὡς τάχα πληρώσωσιν τὴν κοινοπρα-
 γίαν. ἐκεῖνος δὲ τοῦτον ἔνδον τῆς σαγήνης λαβὼν ἀπαμφιέννυσι τε τὰ
 80 τῆς βασιλείας παράσημα καὶ ἐς τὸ φρούριον τὸν Τυροποῖον ἐκπέμπει,
 φρουρὰν οὐκ ἀγεννή περιστήσας αὐτῶ. αὐτὸς δὲ μέρος τοῦ στρατοῦ
 παρασχὼν Καλοκυρῶ πατρικίῳ τῶ Δελφινᾷ ἐκπέμπει κατὰ τὴν ἀντί-
 πορθμον τῇ βασιλίδι Χρυσόπολιν. τὸ δὲ λοιπὸν ἅπαν τῆς στρατηγίας
 ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ κάτεισιν εἰς Ἄβυδον, ἐλπίσας οὕτω κατεχομένων
 85 τῶν στενῶν πεπεισμένους ἐνδείξασθαι τοὺς πολίτας. ὁ δὲ
 βασιλεὺς πολλὰ παρακάλεσας τὸν Δελφινᾶν ἀπαναστήναι τῆς Χρυσο-
 πόλεως καὶ μὴ ἀντιμέτωπον τῇ βασιλίδι ποιεῖσθαι στρατοπεδεῖαν, ὡς
 οὐκ ἔπειθε, πλοῖα παρασκευάσας υλικτὸς καὶ τούτοις ἐμβιβάσας ῥῶς
 (ἔτυχε γὰρ συμμαχίαν προσκαλεσάμενος ἐξ αὐτῶν, καὶ κηδεστὴν ποιη-
 90 σάμενος τὸν ἄρχοντα τούτων Βλαδιμηρὸν ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ ἀδελφῇ Ἄννῃ),
 περαιωθεὶς μετ' αὐτῶν ἀνοήτως ἐπιτίθεται τοῖς ἐχθροῖς καὶ ῥῆον
 χειροῦται. τὸν μὲν οὖν Δελφινᾶν ἐπὶ ζύλου κρεμᾶ κατ' ἐκείνον τὸν τόπον,
 ἔνθαπερ εἶχε τὴν σκηπὴν πεπηγμένην, τὸν δὲ ἀδελφὸν τοῦ Φωκᾶ Νικη-
 φόρον τὸν τυφλὸν φρουρᾶ παραδίδωσι
 95 , ἀνασκοποῖ δὲ καὶ τὸν Ἀτζυποθεόδωρον κατὰ τὴν Ἄβυδον
 καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς ἀλούσι ποιινὰς ἐπιθεῖς τὰς δοκούσας ὑπέστρεψεν
 εἰς τὴν βασιλίδαν.

18. Ὁ δὲ Φωκᾶς τὴν Ἄβυδον καταλαβὼν ἐπιμελῶς ἐπολιόρκει, ῥω-

84 a. 988 ineunte

cap. 18: Zon. III, 553, 4-554, 6

ACEVBMNU DH 72 γράμματά — δηλοῦντα ACEVMN: γράμμα ἐκπέμπει
 αὐτῶ αὐτὰ ἐκεῖνα δηλοῦντα U: γράμματα ἐκπέμπει αὐτῶ ἐκεῖνοια δηλοῦντα τὰ ἐκεῖνον B
 73 ἐπιστοῦτο: ἐπὶ τοῦτο C 74 ἠλπισμένων E 75 Κοίλης: ὄλης M 76 δὲ:
 οὖν U 77 τοὺς λόγους: τὰ γράμματα, post περιχαρῶς B 78 εἰς Καππαδοκίαν U
 ὡς τάχα om. U 79 ἔνδον — λαβὼν ACEVBUD: ἔνδον λαβὼν τῆς σαγήνης MN
 ἀμφιέννυσι U τε om. B 80 εἰς B 81 παριστήσας B μέρους B 82 Καλοκύρι B
 83 ἅπαν — στρατηγίας: τῆς στρατιᾶς ἅπαν B στρατηγίας VMN: στρατιᾶς
 ACEBU 85 παραστήσασθαι CBU 86 Δελφινᾶν U 88 ἔπειθε VBMNU: ἔπεισε ACE
 ῥῶς ACE 89 διὰ ante συμμαχίαν add. B συμμαχους E 90 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ U
 ἀδελφῇ ἑαυτοῦ E 91 ἀνοήτως: ἀνωϊστί B 92 Δελφινᾶν U 93 ἔνθαπερ εἶχε:
 ἔνθα περιείχεν B καὶ ante Νικηφόρον add. U 95 interpol. U 3/4 ῥωμαλέως —
 πολιόρκιαν: τὴν πολιόρκιαν ῥωμαλέως καὶ τῶν ἔνδον ὑφισταμένων A

μαλέως ύφισταμένων και τῶν ἔνδον τὴν πολιορκίαν, τοῦ δρουγγαρίου
 5 τῶν πλωϊμῶν Κυριακοῦ προεκπεμφθέντος παρὰ τοῦ βασιλέως και τοῦ
 ἔνδον παραθαρρύνοντος. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπεραιώθη και Κωνσταντίνος
 ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφός, κατόπιν δ' ἀφίκετο και αὐτὸς ὁ βασιλεὺς.
 ὦν περαιωθέντων ὁ Φωκάς μέρος μὲν τῆς στρατιᾶς προσεδρεύειν ἐπ-
 10 ἀντιπαρατάττει τοῖς βασιλεῦσι, και μελλούσης ἤδη ἀρχὴν λαμβάνειν
 τῆς μάχης ὁ Φωκάς τοῦ ζῆν ἀγεννώς τὸ γενναίως ἀποθανεῖν εὐγενῶς
 προκρίνας, τὸν βασιλέα θεασάμενος πόρρωθεν τῆδε κάκεισε καθιππα-
 ζόμενον και τὰς τῶν | οἰκείων διακοσμοῦντα τάξεις και παραθαρρύ-
 νοντα, και πρὸς ἑαυτὸν λογισάμενος, ὡς, εἰ τούτου ἐπιτυχῆς γένηται,
 15 βῆρον ἂν και τοὺς λοιποὺς καταγωνιέεται, τὸν ἵππον μωπίσας βραγ-
 δαίως ἴκετο και' αὐτοῦ, τὰς ἐναντίας φάλαγγας διακόπτων και ἀνυπό-
 στατος τοῖς πᾶσι φαινόμενος. ἤδη δὲ τῷ βασιλεῖ προσεγγίζων εὐθὺς
 ὑποστρέφει και εἰς τινα λόφον ἀνεισι, και τοῦ ἵππου ἀποβάς και πρὸς
 γῆν ἐκτείνας ἑαυτὸν ἀπέλιπε τὴν ζωὴν, εἴτε παρὰ τὸν τῶν στρατιω-
 20 τῶν ἐν τῷ ἀτάκτως φέρεσθαι καιρίαν τυτείς, εἴτε και ἄλλως ἀπὸ σωματι-
 κῆς ἀταξίας κατεργασθείς. πληγὴν μέντοι οὐδ' ἄλλως εὐρέθη ἐν τῷ σώματι
 ἔχων, και διὰ τούτου ὁ λέγων λόγος δηλητηρίῳ αὐτὸν ἀναρρηθῆναι
 κρατεῖ. φέρεται γάρ, ὅτι Συμεῶν ὁ πιστικώτατος τῶν θεραπόντων αὐτοῦ,
 δώροις ὑπὸ βασιλέως ἀναπεισθείς, φαρμάκῳ τούτου ἀπέκτεινε. εἰδόμε-
 25 γάρ ὁ Φωκάς ἐν τοῖς πολέμοις ὕδατος ψυχροῦ πρὸ τῆς συμπλοκῆς
 ἀπογεύεσθαι. ὁ καιν ταύτη τῇ συμπλοκῇ ποιήσας ἔλαθε συγκαταπιῶν
 τῷ ὕδατι και τὸ δηλητηρίον. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον ἐν τῷ λόφῳ κειμένου
 τοῦ Φωκά ᾤοντο πάντες διὰ τινα σωματικὴν μαλακίαν ἀναπαύσει
 μικρᾶ ἑαυτὸν δεδωκέναι. ὡς δὲ ἐχρόνιζε κείμενος και προσελθὼν τις
 30 νεκρὸν αὐτὸν εὔρε και ἀναυδον και διεγνώσθη τοῖς πᾶσιν ὁ τούτου
 θάνατος, οἱ μὲν ἀποστάται εὐθὺς εἰς φυγὴν ὤρμησαν, τὰ δὲ τοῦ βασι-

19 die 13. mens. Apr. a. 989

ACEVBMNU DH 5 ἐκπεμφθέντος BM 6 ἔνδον: ἐνδοθεν U παραθαρρύνον-
 τας E δ' B 8 μὲν: μέντοι B ἐπέταξε ACEVUD: ἐπάταξε B: om. MN
 9 τῆ om. E πολιορκίας E τοῖς λοιποῖς ACEVB: τῷ λοιπῷ MND: τὸ λοι-
 πὸν U 10 ἀντιπαρατάττει VBMNU: ἀντιπαρατάττεται ACE 11/12 ἀποθανεῖν —
 προκρίνας CVMNU: ἀποθανεῖν εὐ κρίνας E: ἀποθανεῖν εὐγενέστερον κρίνας B: θανεῖν
 προκρίνας και εὐγενῶς A 13 διακομοῦντα C 14 πρὸς: καθ' B εἰ: εἰς B
 15 ἂν om. U βραγδαίως: βραδίως U 16 ἴκετο ACEV: ἴετο MNUDH: ἴεται B
 17 και ante τῷ add. M 19 ἐκτείνας ἑαυτὸν VBMNU: ἑαυτὸν ἐκτείνας ACE 20 και-
 ρίαν τυτείς post στρατιωτῶν B και om. U 22 ἔχων post 21 εὐρέθη MN (sed
 non D) 22 ὁ λέγων om. B 23 πιστότατος BU 24 τοῦ ante βασιλέως add.
 A ἀναπεισθείς AVBMN: πεισθείς CE: ὑποκλαπέις U φαρμάκῳ C 25 ὁ
 Φωκάς post πολέμοις U 26 συμπλοκῇ ACEVBU: συμβολῇ MNDH 27 και
 om. U 29 δεδωκέναι ACEVB: ἐκδεδωκέναι MNUDH 30 και alt. om. B τοῖς
 om. U 31 και ante οἱ add. B

γελθείσαν ἐπίθετο, γράμματά τε ἐκπέμπει αὐτὰ ἐκεῖνα δηλοῦντα τὰ
 ἐκεῖνῳ πρὸς τρόπον, καὶ ὄρκους ἐπιστοῦτο τὰς ὑποσχέσεις, εἰ τῶν
 ἠλπισμένων τύχοιμεν, λέγων, σὺ μὲν ἄρξεις Ἀντιοχείας καὶ Φοινίκης
 75 καὶ Κοίλης Συρίας καὶ Παλαιστίνης καὶ Μεσοποταμίας, ἐγὼ δὲ ἄρχων
 ἔσομαι τῆς βασιλίδος αὐτῆς καὶ τῶν ὑπολοίπων ἐθνῶν. δεξάμενος δὲ
 περιχαρῶς ὁ Σκληρὸς τοὺς λόγους, καὶ τοῖς ὄρκους θαρρήσας, ἄπεισιν
 ἐν Καππαδοκίᾳ πρὸς τὸν Φωκᾶν, ὡς τάχα πληρώσων τὴν κοινοπρα-
 γίαν. ἐκεῖνος δὲ τοῦτον ἔνδον τῆς σαγήνης λαβὼν ἀπαμφέννυσί τε τὰ
 80 τῆς βασιλείας παράστημα καὶ ἐξ τὸ φρούριον τὸν Τυροποιὸν ἐκπέμπει,
 φρουρὰν οὐκ ἀγεννή περιστήσας αὐτῷ. αὐτὸς δὲ μέρος τοῦ στρατοῦ
 παρασχὼν Καλοκυρῶ πατρικῷ τῷ Δελφινᾷ ἐκπέμπει κατὰ τὴν ἀντί-
 πορθμον τῆ βασιλίδι Χρυσόπολιν. τὸ δὲ λοιπὸν ἅπαν τῆς στρατηγίας
 ἔγων μεθ' ἑαυτοῦ κάτεισιν εἰς Ἄβυδον, ἐλπίσας οὕτω κατεχομένων
 85 τῶν στενῶν πεπισμένους ἐνδείξασθαι παραστήσασθαι τοὺς πολίτας. ὁ δὲ
 βασιλεὺς πολλὰ παρακαλέσας τὸν Δελφινᾶ ἀπαναστήναι τῆς Χρυσό-
 πόλεως καὶ μὴ ἀντιμέτωπον τῆ βασιλίδι ποιῆσθαι στρατοπεδείαν, ὡς
 οὐκ ἔπειθε, πλοῖα παρασκευάσας νυκτὸς καὶ τούτοις ἐμβιβάσας ῥῶς
 (ἔτυχε γὰρ συμμαχίαν προσκαλεσάμενος ἐξ αὐτῶν, καὶ κηδεστήν ποιη-
 90 σάμενος τὸν ἄρχοντα τούτων Βλαδιμηρὸν ἐπὶ τῆ ἑαυτοῦ ἀδελφῆ Ἄννης),
 περαιωθεὶς μετ' αὐτῶν ἀνοήτως ἐπιτίθεται τοῖς ἐχθροῖς καὶ ῥῶσον
 χειροῦται. τὸν μὲν οὖν Δελφινᾶ ἐπὶ ζύλου κρεμᾶ κατ' ἐκεῖνον τὸν τόπον,
 ἐνθαπερ εἶχε τὴν σκηπὴν πεπηγμένην, τὸν δὲ ἀδελφὸν τοῦ Φωκᾶ Νικη-
 φόρον τὸν τυφλὸν φρουρᾷ παραδίδωσι
 95 , ἀνασκοπίζει δὲ καὶ τὸν Ἀτζυποθεόδωρον κατὰ τὴν Ἄβυδον
 καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς ἀλοῦσι ποινὰς ἐπιθεὶς τὰς δοκούσας ὑπέστρεψεν
 εἰς τὴν βασιλίδαν.

18. Ὁ δὲ Φωκᾶς τὴν Ἄβυδον καταλαβὼν ἐπιμελῶς ἐπολιόρκει, ῥω-

84 a. 988 ineunte

cap. 18: Zon. III, 553, 4-554, 6

ACEVBMNU DH 72 γράμματά — δηλοῦντα ACEVMN: γράμμα ἐκπέμπει
 αὐτῷ αὐτὰ ἐκεῖνα δηλοῦντα U: γράμματα ἐκπέμπει αὐτῷ ἐκεῖνοια δηλοῦντα τὰ ἐκεῖνον B
 73 ἐπιστοῦτο: ἐπὶ τοῦτο C 74 ἐλπισμένων E 75 Κοίλης: ὄλης M 76 δὲ:
 οὖν U 77 τοὺς λόγους: τὰ γράμματα, post περιχαρῶς B 78 εἰς Καππαδοκίαν B
 ὡς τάχα om. U 79 ἔνδον — λαβὼν ACEVBUD: ἔνδον λαβὼν τῆς σαγήνης MN
 ἀμφέννυσί U τε om. B 80 εἰς B 81 παριστήσας B μέρος B 82 Καλοκύρι B
 83 ἅπαν — στρατηγίας: τῆς στρατιᾶς ἅπαν B στρατηγίας VMN: στρατιᾶς
 ACEBU 85 παραστήσασθαι CBU 86 Δελφινᾶν U 88 ἔπειθε VBMNU: ἔπεισε ACE
 ῥῶς ACE 89 διὰ ante συμμαχίαν add. B συμμαχίους E 90 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ U
 ἀδελφῆ ἑαυτοῦ E 91 ἀνοήτως: ἀνωϊστὶ B 92 Δελφινᾶν U 93 ἐνθαπερ εἶχε:
 ἐνθα περιείχεν B καὶ ante Νικηφόρον add. U 95 interpol. U 3/4 ῥωμαλέως —
 πολιορκίαν: τὴν πολιορκίαν ῥωμαλέως καὶ τῶν ἔνδον ὑφισταμένων A

μαλέως ὑφισταμένων καὶ τῶν ἔνδον τὴν πολιορκίαν, τοῦ δρουγγαρίου
 5 τῶν πλωσίμων Κυριακοῦ προεκπεμφθέντος παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς
 ἔνδον παραθαρρύνοντος. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπεραιώθη καὶ Κωνσταντίνος
 ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφός, κατόπιν δ' ἀφίκετο καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς.
 ὡν περαιωθέντων ὁ Φωκᾶς μέρος μὲν τῆς στρατιᾶς προσεδρεύειν ἐπι-
 10 ἀντιπαρατάττει τοῖς βασιλεῦσι, καὶ μελλούσης ἤδη ἀρχὴν λαμβάνειν
 τῆς μάχης ὁ Φωκᾶς τοῦ ζῆν ἀγεννώως τὸ γενναίως ἀποθανεῖν εὐγενῶς
 προκρίνας, τὸν βασιλέα θεασάμενος πόρρωθεν τῆδε κάκεισε καθιππα-
 ζόμενον καὶ τὰς τῶν | οἰκείων διακοσμοῦντα τάξεις καὶ παραθαρρύ-
 15 νοντα, καὶ πρὸς ἑαυτὸν λογισάμενος, ὥς, εἰ τούτου ἐπιτυχῆς γένηται,
 ῥᾶον ἂν καὶ τοὺς λοιποὺς καταγωνιέται, τὸν ἵππον μυωπίσας ῥαγ-
 δαίως ἵκετο κατ' αὐτοῦ, τὰς ἐναντίας φάλαγγας διακόπτων καὶ ἀνυπό-
 στατος τοῖς πᾶσι φαινόμενος. ἤδη δὲ τῷ βασιλεῖ προσεγγίζων εὐθὺς
 ὑποστρέφει καὶ εἰς τινὰ λόφον ἀνεισι, καὶ τοῦ ἵππου ἀποβῆς καὶ πρὸς
 γῆν ἐκτείνας ἑαυτὸν ἀπέλιπε τὴν ζωὴν, εἴτε παρὰ του τῶν στρατιω-
 20 τῶν ἐν τῷ ἀτάκτως φέρεσθαι καιρίαν τυπεῖς, εἴτε καὶ ἄλλως ἀπὸ σωματι-
 κῆς ἀταξίας κατεργασθεῖς. πληγὴν μέντοι οὐδ' ὅλως εὐρέθη ἐν τῷ σώματι
 ἔχων, καὶ διὰ τοῦτο ὁ λέγων λόγος δηλητηριᾶ αὐτὸν ἀναιρεθῆναι
 κρατεῖ. φέρεται γάρ, ὅτι Συμεὼν ὁ πιστικώτατος τῶν θεραπόντων αὐτοῦ,
 δώροις ὑπὸ βασιλέως ἀναπεισθεῖς, φαρμάκῳ τούτου ἀπέκτεινεν. εἰώθει
 25 γὰρ ὁ Φωκᾶς ἐν τοῖς πολέμοις ὕδατος ψυχροῦ πρὸ τῆς συμπλοκῆς
 ἀπογεύεσθαι. ὁ κὰν ταύτη τῇ συμπλοκῇ ποιήσας ἔλαθε συγκαταπιῶν
 τοῦ ὕδατι καὶ τὸ δηλητήριον. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον ἐν τῷ λόφῳ κειμένου
 τῷ Φωκᾷ ᾤοντο πάντες διὰ τινὰ σωματικὴν μαλακίαν ἀναπαύσει
 μικρᾷ ἑαυτὸν δεδωκέναι. ὥς δὲ ἐχρόνιζε κείμενος καὶ προσελθὼν τις
 30 νεκρὸν αὐτὸν εὔρε καὶ ἄναυδον καὶ διεγνώσθη τοῖς πᾶσιν ὁ τούτου
 θάνατος, οἱ μὲν ἀποστάται εὐθὺς εἰς φυγὴν ὤρμησαν, τὰ δὲ τοῦ βασι-

19 die 13. mens. Apr. a. 989

ACEVBMNU DH 5 ἐκπεμφθέντος BM 6 ἔνδον: ἔνδοθεν U παραθαρρύνου-
 τας E 8' B 8 μὲν: μέντοι B ἐπέταξε ACEVUD: ἐπάταξε B: om. MN
 9 τῆ om. E πολιορκίας E τοῖς λοιποῖς ACEVB: τῷ λοιπῷ MND: τὸ λοι-
 πόν U 10 ἀντιπαρατάττει VBMNU: ἀντιπαρατάττεται ACE 11/12 ἀποθανεῖν —
 προκρίνας CVMNU: ἀποθανεῖν εὐ κρίνας E: ἀποθανεῖν εὐγενέστερον κρίνας B: θανεῖν
 προκρίνας καὶ εὐγενῶς A 13 διακομοῦντα C 14 πρὸς: καθ' B εἰ: εἰς B
 15 ἄν om. U ῥαγδαίως: ῥαδίως U 16 ἵκετο ACEV: ἵετο MNUDH: ἵεται B
 17 καὶ ante τῷ add. M 19 ἐκτείνας ἑαυτὸν VBMNU: ἑαυτὸν ἐκτείνας ACE 20 και-
 ρίαν τυπεῖς post στρατιωτῶν B καὶ om. U 22 ἔχων post 21 εὐρέθη MN (sed
 non D) 22 ὁ λέγων om. B 23 πιστικώτατος BU 24 τοῦ ante βασιλέως add.
 A ἀναπεισθεῖς AVBMN: πεισθεῖς CE: ὑποκλαπέις U φαρμάκοις C 25 ὁ
 Φωκᾶς post πολέμοις U 26 συμπλοκῇ ACEVB: συμβολῇ MNDH 27 καὶ
 om. U 29 δεδωκέναι ACEVB: ἐκδεδωκέναι MNUDH 30 καὶ alt. om. B τοῖς
 om. U 31 καὶ ante of add. B

λέως ἐπερρώσθη στρατεύματα, καὶ ἐδίδωκον ἀμεταστρεπτή, καὶ ζωγροῦν-
 ται μὲν Λέων καὶ Θεόγνουστος οἱ Μελισσηνοί, Θεοδοσίος ὁ Μεσανύκτης
 καὶ ἄλλοι πολλοί. οὐς μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς εἰς | τὴν πόλιν εἰσαγαγῶν
 35 διὰ μέσης ἐθριάμβευσε τῆς ἀγορᾶς ὄνοις ἐφεζομένους, μόνου φεισάμενος
 Λέοντος τοῦ Μελισσηνοῦ. λέγεται γὰρ οὗτος ἐπὶ τῆς παρατάξεως τῶ
 οἰκείῳ ἀδελφῶ Θεογνώστῳ, ἐπιχλευάζοντι τοὺς βασιλεῖς καὶ ὕβρεις
 ἀπρεπεῖς ἐς αὐτοὺς ἀπορριπτοῦντι, ἐπιτιμῆσαι τε πολλὰ μετὰ δοκρῶν
 καὶ παρακαλέσαι παύσασθαι τῆς ἀθυροστομίας καὶ μὴ ἀναιδῶς ἐν-
 40 βρίζειν εἰς τοὺς οἰκείους δεσπότης, ἐπεὶ δὲ μὴ ἐπειθε, καὶ τὸν σειρομάστην
 ἐντείνας δοῦναι τούτῳ πολλὰς, ὥστε καὶ τὸν βασιλέα θεωρὸν ὄντα τῶν
 γινομένων ἀνείπειν πρὸς τοὺς παρόντας· 'ἴδετε, ὦ οὔτοι, ἀφ' ἑνὸς ξύλου
 καὶ σταυρὸν καὶ πτύον.' διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν λέγεται τῶ Λέοντι
 συγχωρηθῆναι τὸν θρίαμβον.

45 19. Ἄρτι δὲ τοῦ Φωκᾶ ἀποθανόντος κατὰ τὸν Ἄπριλλιον μῆνα
 τῆς δευτέρας Ἰνδικτιῶνος, τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ τετρακοσιοστοῦ ἐνενη-
 κοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, καὶ τῆς κατ' αὐτὸν ἀποστασίας διαλυθείσης,
 ἀδείας λαβόμενος ὁ Σκληρὸς πάλιν ἀνελάμβανεν ἑαυτὸν καὶ τὴν προ-
 τέραν ἐσωμάσκει ἀποστασίαν. ὅπερ πυθόμενος ὁ βασιλεὺς γράμμασι
 50 παρήκει κόρον λαβεῖν τῆς τῶν Χριστιανῶν χύσεως αἱμάτων, ἀνθρωπον
 καὶ αὐτὸν ὄντα καὶ θάνατον προσδεχόμενον καὶ κρίσιν, καὶ ὅμῃ ποτε
 μεταμαθεῖν τὸ συμφέρον, καὶ τὸν ἐκ θεοῦ δεδομένον ἐπιγνώνας ἄρχοντα
 μὴ πλανώμενον τῶ πραττομένῳ (ταπτομένῳ E) τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ στοιχείῳ. ἐλέ-
 γετο γὰρ λόγος δημόδης ὑπὸ τινων τῶν τὰ μετέωρα ἐστοχασμένων· 'βῆτα βῆτα
 55 διώζει, καὶ βῆτα βασιλεύσει.' ὕφ' οὗ αὐτὸς τε καὶ ὁ Φωκᾶς ἐξηπατημένοι ταῖς ἀπο-
 στασίαις (ταῖς ἀποστ.) τὰς εἰς αὐτὸν et deinde lac. E) ἐπεβάλλοντο (ἐπεβάλοντο E).
 τούτοις δὲ τοῖς γράμμασι μαλαχθεῖς ἐκεῖνος καὶ πίστει λαβῶν, ὡς οὐδὲν

45 mense Apr. a. 989 49/50 mense Apr. a. 989

42 paroem., fons mihi ignotus cap. 19: Zon. III, 555, 17—556, 13

ACEVBMNU DH 32 ἐπερρώθη EB 33 μὲν om. BU Μεσανύκτης U
 35 φεισάμενου V 36 τοῦ Μελισσηνοῦ Λέοντος B 37 τοὺς βασιλεῖς ἐπι-
 χλευάζοντι A 38 εἰς αὐτοὺς ἀπρεπεῖς U ἐς: εἰς BU ἐς αὐτοὺς: ἑαυτοὺς
 C ἀπορριπτοῦντι AVBMNU: ἀπορριπτοῦντα E: ἐπιρριπτοῦντα C 38/39 τε
 — δοκρῶν καὶ ACEVB: τε μετὰ δοκρῶν πολλὰ MNU: τε μετὰ δοκρῶν καὶ πολλὰ
 DH 39 παρακαλέσαι BMNU: παρακαλέσας A EVDH: μετακαλέσας C 40 εἰς
 om. B ἐπεὶ: ὡς B δὲ μὴ ACEVBN: δὴ μὴ M: μηδὲ U 41 καὶ om. B
 42 ἀφ' ἑνὸς ACEVBUD: ἀπ' ἑνὸς MN 43 καὶ pr. om. B τῶ Λέοντι om. U
 44 συγχωρηθῆναι: συγγνωσθῆναι B 46 β' ACEBU 46/47 'συζ' ACEBN:
 'συζδ' U: 'συζ' M 49 ἐσωμάσκει U 50 Χριστιανικῶν BMNU χύσεως αἱμάτων:
 αἱμάτων ἐχύσεως B 52 μαθεῖν M (sed non D) 53—56 interpol. U et i. m. E
 57 τούτοις — ἐκεῖνος: τοῖς δὲ τοῦ βασιλέως γράμμασι μαλαχθεῖς ὁ Σκληρὸς U ἐκεῖ-
 νος: ὁ Σκληρὸς MU (sed non D)

ὑποστήσεται φλαῦρον, κατατίθεται τὰ ὄπλα καὶ τῷ βασιλεῖ σπένδεται, κουροπαλάτης τιμηθείς. οὐ μέντοι γε καὶ ὀφθαλμοῖς τὸν βασιλέα θεάσασθαι ἠξιώθη. κατὰ γὰρ τὴν ὁδὸν ἄορασίᾳ | πληγείς τὴν ὀρατικὴν ἀπέβαλεν αἰσθητὴν καὶ τυφλὸς εἰσῆχθη πρὸς βασιλέα. ὃν χειραγωγούμενον ἐκεῖνος θεασάμενός φησι πρὸς τοὺς παρόντας· ὃν ἐφοβούμενη καὶ ἔτρεμον, χειραγωγούμενος ἔρχεται.'

20. Ἀπολυθείς δὲ τῶν ἐμφυλίων πολέμων καὶ φροντίδων ὁ βασιλεὺς, πῶς ἂν διάθῃται τὰ κατὰ τὸν Σαμουὴλ ἑσκόπει καὶ τοὺς λοιποὺς τοπάρχας, οἵτινες ταῖς ἀποστασίαις ἐνασχολούμενου ἄδειαν εἰληφότες οὐ μικρὰ τὰς τῶν Ῥωμαίων ἐπικρατείας ἐλύπησαν. ἔξεισι γοῦν εἰς τὰ ἐπὶ Θράκης καὶ Μακεδονίας χωρία, καὶ κάτεισιν εἰς Θεσσαλονίκην, ἀποδώσων τὰ εὐχαριστήρια τῷ μάρτυρι Δημητρίῳ. ἐκεῖσέ τε Γρηγόριον μάγιστρον τὸν Ταρωνίτην ἄρχιν λιπῶν, δούς αὐτῷ καὶ στρατὸν ἀξιόμαχον, ἐφ' ᾧ εἶργειν καὶ ἀνακόπτειν τὰς ἐπιδρομὰς τοῦ Σαμουήλ, αὐτὸς ὑποστρέψας κἀν τῇ βασιλίδι γενόμενος ἄνεισιν εἰς Ἰβηρίαν. ἦδη γὰρ καὶ ὁ κουροπαλάτης ἐτεθνήκει Δαβίδ, κληρονόμον τῶν αὐτῷ προσηκόντων γράψας τὸν βασιλέα. ἐκεῖσε δὲ γενόμενος καὶ τὴν δοθείσαν αὐτῷ κληρονομίαν καταστησάμενος, καὶ τὸν τοῦ κουροπαλάτου Δαβίδ ἀδελφὸν Γεώργιον τὸν τῆς εὐδοτέρω Ἰβηρίας ἄρχοντα τοῖς οἰκείοις ἀρκεῖσθαι πείσας, καὶ μὴ ἐπιβαίνειν τοῖς ἄλλοις, σπεισάμενός τε αὐτῷ καὶ ὄμιρον εἰληφῶς τὸν τούτου υἱόν, ἄπεισιν εἰς Φοινίκην, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τοὺς ἐν τῇ κατ' αὐτὸν Ἰβηρίᾳ κατὰ γένος πρωτεύοντας, ὧν ἦσαν κορυφαῖοι ὁ Πακουριά-
80 νος καὶ Φεβδάτος καὶ Φέρσης οἱ αὐτάδελφοι, οὗς καὶ εἰς τὸν τῶν πατρικίων

67 a. 987   77 a. circiter 990

cap. 20: Zon. III, 557, 7—558, 4

ACEVBMNU DH   58 φλαῦρον: φαῦλον B   60 εἴπερ αὐτῷ προήρητο post ἠξιώθη add. U   ἄορασίᾳ: ἀοράτως B   62 ἐκεῖνος: ἐκεῖ A   ἐφη B   63 ἔ-
τρεμα U   χειραγωγούμενος: παρακρατούμενος A   64 Ἀπολυθείς — βασιλεὺς:
'Απολυθείς δὲ τῶν πολέμων τούτων τῶν ἐμφυλίων ὁ βασιλ. καὶ τῶν περὶ τούτους
φροντίδων A καὶ φροντίδων om. U   65 τὸν om. M (sed non D)   ἑσκόπει
AMND: ἐφρόντιζε, post 64 βασιλεὺς B: om. CEVU   66 ἐνασχολούμενου VBMND:
ἐνασχολούμενοι ACEU: ἀνασχολούμενοι H   αὐτοῦ post ἐνασχολ. add. B   εἰ-
ληφότας E   μικρὰ: μικρῶς EU   67 τῶν om. B   ἐλύπησαν ἐπικρατείας
A   τῆς MNVD   68/69 τὰ — Δημητρίῳ: τῷ μεγαλομάρτυρι Δημ. τὰ χαριστήρια B
69 μεγαλομάρτυρι BDH   70 Ταρωνί V   71 καὶ ἀνακόπτειν dittogr. C   72 ἄνεισιν
εἰς Ἰβηρίαν: καὶ ἐς Ἰβηρίαν ἄνεισιν M (sed non D)   74 ἐκεῖσε δὲ γενόμενος om. M (sed
non D)   δὲ om. BM   ἐξουσίαν ante κληρονομίαν add. E   75 ἀδελφὸν
om. ACE   76 ἄρχοντα Ἰβηρίας A   ποιήσας καὶ ante πείσας add. M   77 ἐπι-
βαίνειν CEVND: ἐπεμβαίνειν ABMU   79 αὐτὸν: αὐτῇ U   κατὰ γένος om. U
οἱ ante κορυφαῖοι add. B   Πακουριανὸς E   80 καὶ pr.: ὁ B   Φεβδάτος
AB   τὸν om. B

ἀνεβίβρασε θῶκον. ἐν Φοινίκη δὲ γενόμενος καὶ τὸν Τριπτόλεως ἀμῆραν καὶ τὸν Δαμασκῶ καὶ Τύρου καὶ Βηρυτοῦ (οὔτοι γὰρ πρὸ ὀλίγου ὁμοιοσησάντες καὶ ὅπλα κατὰ τῆς Ἀντιοχείας κινήσαντες, τοῦ βασιλέως τῶ πρὸς τὸν Φωκᾶν πολέμῳ σχολάζοντος, Δαμιανὸν τε πατρικίον, ὃς ἦρχεν Ἀντιο-
85 χείας, πολέμῳ συμβαλόντα τούτοις ἀνείλον καὶ κίνδυνον οὐ μικρὸν τῇ πόλει ἐπέσειον), ὡς ἐνήν ἀσφαλισάμενος μένειν τῇ δουλώσει Ῥωμαίων καὶ ὁμηρα λαβὼν ἐπαναζευγνύει πρὸς τὸ Βυζάντιον.

21. Διόντα δὲ τοῦτον ἐν Καππαδοκίᾳ Εὐστάθιος μάγιστρος ὁ Μαλεῖνος ἐν τοῖς οἰκείοις ὑπεδέξατο πανστρατί, πᾶσαν αὐτῷ τε καὶ τῷ
90 στρατεύματι ἀφθόνως παρεσχηκῶς χορηγίαν. ὃν ὡς τάχα ἀποδεξάμενος καὶ ἐπαινέσας καὶ μετ' αὐτοῦ προσλαβόμενος εἰς τὴν βασιλίδα ἔκτοτε ὑποστρέψαι οὐ συνεχώρησεν, ἀλλὰ χορηγῶν αὐτῷ δαφυλῶς τὰ πρὸς τὴν χρείαν καὶ ὥσπερ τι θηρίον ἐν τινι τρέφων σηκῶ κατεῖχεν, ἕως αὐτὸν καὶ τὸ πέρασ τοῦ βίου κατέλαβε. τούτου ἀποθανόντος ἡ κτήσις
95 αὐτοῦ πᾶσα δεδημοσίευτο. ἔγραψε δὲ καὶ νόμον ὁ βασιλεὺς εἰργοντα τοὺς δυνατοὺς ἐν ὁμάδι χωρίων αὐξάνεσθαι. τοῦτο δὲ καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος, ὁ πατροπάτωρ τοῦ βασιλέως, καὶ Ῥωμαῖοὺς ὁ ἐκείνου πειθερὸς ἐποίησαντο.

22. Νικολάου δὲ τοῦ Χρυσοβέργη ἐπὶ χρόνοις δώδεκα καὶ μῆνας
5 ὀκτώ τὴν ἐκκλησίαν ἰθύναντος καὶ καταλύσαντος τὴν ζωὴν, χειροτονεῖται Σισίνιος μάγιστρος, ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ ἱατρικῆς τέχνης ἦκων | εἰς τὸ ἀκρότατον, ἐν ἔτει ἑξακισχιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ τρίτῳ, ἰνδικτιῶνος

81 a. 995 94 die 1. mens. Ian. a. 996 2 mense Mart. a. 947 3 mense Apr. a. 923 5 a. 996

cap. 22: Zon. III, 558, 5—558, 11

ACEVBMNU DH 81 ἀνεβίβρασε A Τριπτόλεως AVBMNU: Τριπολίτην C: Τριπολ' E ἀμῆραν ENU 82 τὸν om. M καὶ Τύρου om. U 83 τῶ: αὐτῷ U τὸν om. ἰM 84 σχολάσαντος U τὸν ante πατρικίον add. MNHD τὸν Δαλασσηνόν post πατρικίον add. U 85 συμβαλόντα ACEMNU: συμβάλλοντα V: συμβαλλόντα B 86 ἐπέσειον ACVB: ἀνέσειον E: ἐπέσειον MNUD 87 ὁμηρον U 88/89 Εὐστάθιος — Μαλεῖνος CEVMNU: ὁ μάγ. Εὐστάθ. ὁ Μαλ. A: Εὐστάθ. ὁ μάγ. ὁ Μαλ. B 90 ἀφθονον A ὡς om. B 91 μετ' αὐτοῦ U 92 δαφυλῶς ACEVBUD: om. MN 93 τρέφων ἐν τινι MNUDH 94 καὶ om. B 95 δὲ post τούτου add. MNUDH κτίσις C 85 δεδημοσίευται BU 1 ὁμάδι: νομαδία U αὐξάνεσθαι: ἐξάγεσθαι U ὁ om. NUDH 1/2 ὁ — Κωνσταντῖνος: ὁ πάππος αὐτοῦ Κωνστ. B 2 ὁ alt. — βασιλέως om. B ὁ πατροπάτωρ VD: καὶ πατροπάτωρ (προπάτωρ CE) ACE: ὁ προπάτωρ MNU: ὁ πάππος B 3 ἐποίησαντο ACEVUD: ἐποίησαν B: ἐποίησαντο MNH 4 Χρυσοβέργη VBUD: Χρυσοβέργου AMN: Χρυσοβεργ' CE χρόνους EVU ἰβ' CE 5 καὶ om. U 6 Σισίνιος EMND Zon. III, 558, 7 καὶ νομικῆς post ἱατρικῆς add. U 85 ACE 7 ,σφγ' ACEBM: ,σφ' τρίτῳ N: ,σύγγ' U

ὀγδότης· ὁστις καὶ τοὺς διακρινομένους ἤνωσε διὰ τὴν τετραγαμίαν
Λέοντος τοῦ βασιλέως, ἐξ οὗτου τοῦτου Εὐθύμιος εἰς κοινωνίαν ἐδέξατο, ἤνωσεν.

10 καὶ οὗτος δὲ ἐπὶ τρεῖς μόνους ἐνιαυτούς τὴν ἐκκλησίαν ποιμάνας ἐξέστη
τῆς ζωῆς, καὶ προεβλήθη Σέργιος, ἡγούμενος ὧν τῆς μονῆς τοῦ Μανουὴλ
καὶ τὸ γένος ἀναφέρων πρὸς Φώτιον τὸν πατριάρχην.

23. Τοῦ δὲ Σαμουὴλ ἐκστρατεύσαντος κατὰ Θεσσαλονίκης καὶ τὸ
μὲν ἄλλο πλῆθος εἰς λόχους καὶ ἐνέδρας διαμερίσαντος, ὀλίγους δὲ τινὰς
15 εἰς ἐκδρομὴν ἄχρι Θεσσαλονίκης αὐτῆς πεπομφότος, ἐπιγνοὺς τὴν
ἔφοδον ὁ δοῦξ Γρηγόριος τὸν μὲν οἰκεῖον υἱὸν Ἀσώτιον ἐπεμψεν ἰδεῖν καὶ
κατασκοπῆσαι τὸ πλῆθος καὶ αὐτῶ γινώσιν δοῦναι, αὐτὸς δὲ ὀπισθεν
εἶπετο. ὁ δὲ ἐξελθὼν καὶ τοῖς προδρόμοις συμπλακεῖς καὶ τρεψάμενος
ἔλαθεν εἰς μέσους τοὺς λόχους περιληφθεῖς. τοῦτο ὡς ὁ Γρηγόριος ἔμαθεν,
20 ἐβόηθη διὰ ταχέων τὸν παῖδα τῆς αἰχμαλωσίας γλιχόμενος ἐκλυτρώσα-
σθαι. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς κυκλωθεὶς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων καὶ γενναίως καὶ
ἡρωϊκῶς ἀγωνισάμενος ἔπεσεν. ἀγγελθείσης δὲ τῶ βασιλεῖ τῆς τοῦ
δουκὸς ἀναίρεσεως πέμπεται πάσης δύσεως ἄρχων ὁ μάγιστρος Νικηφό-
ρος ὁ Οὐρανός. ἔφθασε γὰρ καὶ οὗτος τὴν ἐκ Βαβυλῶνος φυγὴν ὠνησά-
25 μενος καὶ τὴν βασιλίδα καταλαβὼν. ὁστις ἐν Θεσσαλονικῇ γενόμενος,
ἐπεὶ ἔγνω τὸν Σαμουὴλ τῆ τοῦ δουκὸς Γρηγορίου τοῦ Ταρωνίτου σφαγῆ
καὶ τῆ ἀλώσει τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐπαρόμενον, καὶ διὰ τοῦτο τὰ τε Θετταλικά
διαβάντα Τέμπη καὶ τὸν Πηνειὸν περαιωσάμενον ποταμόν, Θετταλίαν τε
καὶ Βοιωτίαν καὶ Ἀττικὴν | εἰσβαλόντα τε καὶ ἐν Πελοποννήσῳ διὰ τοῦ
30 ἐν Κορίνθῳ ἰσθμοῦ, καὶ πάντα ταῦτα δηοῦντα καὶ ληϊζόμενον, ἄρας καὶ
αὐτὸς μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν στρατευμάτων καὶ τὰς ὑπὲρ τῆς διελθῶν
τοῦ Ὀλύμπου καὶ ἐν Λαρίσση γενόμενος, κάκεισε λιπῶν τὴν ἀποσκευὴν
καὶ εὐζωνον λαβὼν τὸν στρατὸν τὴν Θετταλίαν ὀδοιπορίᾳ συντόνῳ
διελθὼν καὶ τὸ τῆς Φαρσαλίας πεδίου καὶ τὸν Ἀπιδανὸν διαβὰς ποτα-
35 μόν, κατὰ τὸ χεῖλος τοῦ Σπερχειοῦ πῆγνυσι τὴν στρατοπεδείαν, εἰς τὴν

II a. 998

cap. 23: Zon. III, 558, 12—559, 10

ACEVBMNU DH 8 ἢ AEBMU τοῖς διακρινομένοις U ἤνωσε om. U
9 interpol. U 11 τῆς ζωῆς: τοῦ ζῆν B δὴ ante προεβλήθη add. A τοῦ:
τῶν B 12 ἀναφέρων τὸ γένος B ἀναφέρων post Φώτιον A πρὸς VBMN:
ἐξ ACE: εἰς U 13 στρατεύσαντος B 15 ἐκδρομὸς B ἄχρις E αὐτῆς:
αὐτοῦ U 16 Ἀσώτιν B 17 ὀπισθεν EVBMN
19 ἐξ A τούτων ante λόχους add. A ὡς ἔμαθεν ὁ Γρηγ. A 20 λυτρώσα-
σθαι AB 21 καὶ post Βουλγ. om. B 23 μάγιστρος post 24 Νικηφόρος E μάγι-
στρος: πρωτοσπαθάρης U 24 πατρίκιος τιμηθεῖς post Οὐρανός add. U ἐν
Βαβυλῶνι ACE 25 ὁστις: ἐξ A 27 τῆ om. B Ἀσωτίου post αὐτοῦ add. U
28 περαιωσάμενοι U 29 εἰσβαλόντα CE: εἰσβαλλόντα VBMND: εἰσβάλλοντα A:
εἰσβαλόντων U τε: δὲ U 30 καὶ — ληϊζόμενον om. ACE ταῦτα πάντα B
35 καὶ ante κατὰ add. C

περαίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ Σαμουήλ ἀυλιζομένου. ὄμβρων γὰρ ἀπλέτων
 ὑσθέντων ἐξ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ποταμοῦ πλημμυροῦντος καὶ πελαγίζον-
 τος, ἀπέγνωστο τὸ νῦν ἔχον ἢ συμπλοκή. ἀλλ' ὁ μάγιστρος ἄνω καὶ
 κάτω τὸν ποταμὸν περισκοπήσας καὶ τινα τόπον εὐρών, δι' οὗ ῥήθη
 40 δυνατὸν ἔσεσθαι τούτῳ περαιωθῆναι, ἀγείρας νυκτὸς τὸν στρατὸν περαιού-
 ται τὸν ποταμὸν καὶ τοῖς περὶ τὸν Σαμουήλ ἀμερίμνωσ καθεύδουσιν
 ἐπιτίθεται. καὶ σφάζονται μὲν ἀριθμοὶ κρείττους, μηδενὸς πρὸς ἀλήκην
 ἀπιθεῖν τολμήσαντος, ἐπλήγη δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Σαμουήλ καὶ ὁ τούτου
 υἱὸς Ῥωμανὸς βαθείαις πληγαῖς. καὶ κἂν ἐάλωσαν, εἰ μὴ τοῖς νεκροῖς
 45 συμμίξαντες ἑαυτοὺς ἔκειντο ὡς τεθνεώτες, καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης
 ἔλαθον διαδράντες εἰς τὰ ὄρη τῶν Αἰτωλῶν, κἀκεῖθεν διὰ τῶν κορυφῶν
 τῶν τοιοῦτων ὄρεων διελθόντες τὴν Πίνδον διεσώθησαν ἐν Βουλγαρίᾳ.
 ὁ δὲ μάγιστρος τοὺς αἰχμαλώτους Ῥωμαίους ἐλευθερώσας, σκυλεύσας δὲ
 καὶ τοὺς πεσόντας Βουλγάρους, διαρπάσας δὲ καὶ τὸ τῶν πολεμίων
 50 στρατόπεδον καὶ πλοῦτον ὅτι πλείστον περιβαλλόμενος, σὺν τῇ στρατιᾷ
 ἐπανέζευξεν εἰς Θεσσαλονίκην. |

24. Ὁ Σαμουήλ δὲ πρὸς τὰ οἰκεία ἀνασωθεὶς γαμβρὸν ἄγεται ἐπὶ
 τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ Ἀσώτιον τὸν τοῦ Ταρωνίτου υἱόν, τῶν δεσμῶν
 ἐλευθερώσας πρὸς τοῦτον γὰρ ἡ παῖς αὐτοῦ Μιροσθάβα ἐρωτικῶς
 55 διατεθεῖσα ἐξάξην ἑαυτὴν ἠπειλεῖ, εἰ μὴ νομίμως αὐτῷ συναφθεῖη.
 ἐκτελεσθεῖσα δὲ τοὺς γάμους ἐκπέμπει μετ' αὐτῆς τοῦτον εἰς τὸ Δυρραχίον,
 ἐπὶ φυλακῇ τάχα τῆς χώρας. ὁ δὲ ἐκεῖσε γενόμενος καὶ τῇ συζύγῳ
 κοινολογησάμενος καὶ πείσας φεύγει μετ' αὐτῆς εἰς τὰς ἐν τῷ τόπῳ φυλα-
 κῆς χάριν παραπλεύσας Ῥωμαϊκᾶς τριήρεις, καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὸν
 60 βασιλεῖα ἀνασφύζεται, τιμηθεὶς μάγιστρος καὶ ἡ τούτου σύζυγος ζωστή.
 διεκόμεσε δ' οὗτος καὶ γράμματα δυνάστου τινός, ἐνὸς τῶν ἐν Δυρραχίῳ,
 Χρυσηλίου τοῦνομα, ὑπισχνουμένου παραδοῦναι τὴν τοῦ Δυρραχίου

42 a. 996 vel 997

ACEVBMNU DH 36 αὐτοῦ om. B ἀπλέτων: ἀπείρων U 37 ὑσθέντων:
 ἦσθετο U ἐξ οὐρανοῦ om. B 38 ἀπέγνω U μάγιστρος: Οὐρανὸς U
 39 τόπον: τρόπον C 40 τούτῳ: τοῦτον BU 42 σφάπτονται A 43 ἀπι-
 δόν B τολμήσαντος: νομίσαντος τολμητόν B 43/44 τούτου υἱός: υἱὸς αὐτοῦ CE
 44 Ῥωμανός: Γαβριήλ καὶ Ῥαδομηρὸς U 45 τεθνεώται M γενομένης U 47 τῆν:
 τὸν CEB Σπίνδον E 48—51 ὁ — Θεσσαλονίκην om. U 48 σκυλεύσας B
 49 δὲ: τε B 50 περιβαλλόμενος A 52 δὲ post 'O U 53 αὐτοῦ: οἰκεία
 B Ταρωνά B 54 αὐτοῦ M. interpol. U 55 τῆς ζωῆς ante ἑαυτὴν
 add. B τοῦ βίου post ἑαυτὴν add. A αὐτῷ: ἑαυτῷ ND 56 μετ' αὐτῆς om.
 CEB 57/58 χώρας — κοινολογησάμενος: χώρας μετὰ τῆς συζύγου. ὁ δὲ ἐκεῖσε
 παραγενομένος καὶ ταύτῃ κοινολογ. B 58 αὐτῆς: αὐτῶν C 59/60 εἰς τὰ βασι-
 λεῖα B 60 ἀποσφύζεται A 61 δ' CEVBMNU D: δὲ AH καὶ om. B 61/62 ἐν
 — τοῦ om. M

πόλιν τῷ βασιλεῖ, εἰ τιμηθεῖ αὐτός τε καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ πατρίκιοι. γράμμασι δὲ τοῦ βασιλέως ἐπιτελεῖς τὰς ὑποσχέσεις ποιῆσαι βεβαιώσαν-
 65 τος, παρεδόθη τὸ Δυρράχιον Εὐσταθίῳ πατρικίῳ τῷ Δαφνομήλῃ, καὶ οἱ τοῦ Χρυσηλίου υἱοὶ τετίμητο πατρίκιοι, ἐκείνου φθάσαντος καταστρέψαι τὴν ζώην.

25. Τούτῳ τῷ χρόνῳ Παῦλος μάγιστρος ὁ Βωβός, ἀνὴρ τῶν ἐν
 Θεσσαλονίκη τὰ πρῶτα, καὶ Μαλακινὸς πρωτοσπαθάριος ἐπὶ συνέσει
 70 καὶ λόγῳ ἐμπρέπων, διαβληθέντες, ὡς τὰ Βουλγάρων φρονούντες μετρώκισθησαν, ὁ μὲν Παῦλος εἰς τὴν ἐν Θρακησίῳ πεδιάδα, ὁ δὲ Μαλακινὸς ἐς Βυζάντιον. τοῦτο παθεῖν φοβηθέντες καὶ τινες τῶν ἐκ τῆς Ἀδριανουπόλεως Ἰλλούστριοι καὶ στρατηγικαῖς ἀρχαῖς διαπρέψαντες, διὰ τὸ ὑποπτεῦσθαι τῷ Σαμουήλ προσερρήσαν, ὁ μὲν Βατάτζης πανοικί,
 75 μόνος δὲ Βασίλειος ὁ Γλαβᾶς. οὗ τὸν υἱὸν ὁ βασιλεὺς καθείρξε καὶ ἐπὶ τρεῖς ὅλους ἐνιαυτοὺς κατείχεν, εἴτα ἀπέλυσε. τότε καὶ τῷ ἄρχοντι Βενετίας γυναῖκα νόμιμον ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὴν θυγατέρα τοῦ Ἄργουρῦ, ἀδελφὴν δὲ Ῥωμανοῦ τοῦ μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντος, τὸ ἔθνος οὕτως ὑποποιοῦμενος. ἐποιήσατο δὲ καὶ εἰσβολὴν ἐν Βουλγαρίᾳ διὰ Φιλιππου-
 80 πόλεως ὁ βασιλεὺς, ταύτην φρουρεῖν τάξας τὸν πατρίκιον Θεοδωροκάνον. καὶ πολλὰ τῶν ἐν Τριαδίτζῃ φρουρίων καταστρεψάμενος ἐπανῆλθεν εἰς Μοσνούπολιν.

26. Τῷ δὲ ἑξακισχιλιοστῷ πεντακισιοστῷ ὀγδόῳ ἔτει, τῆς τρισκαιδε-
 κάτης ἰδικτιῶνος, δύναμιν βαρεῖαν ἐκπέμψας ὁ βασιλεὺς κατὰ τῶν πέραν
 85 τοῦ Αἴμου Βουλγαρικῶν κάστρων, ἀρχηγούς ἔχουσαν τὸν πατρίκιον Θεοδωροκάνον καὶ Νικηφόρον πρωτοσπαθάριον τὸν Ξιφίαν, τὴν τε

64 sec. Dölger a. 997 83 a. 999/1000 77 a. 1004 nuptiae factae sunt
 79/80 a. 998—1003 expeditiones contra Samuelem factae sunt

cap. 26: Zon. III, 559, 11—559, 14

ACEVBMNU DH 63 τῷ βασιλεῖ om. U τιμηθῆ B υἱοὶ αὐτοῦ AVMNU:
 τούτου υἱοὶ C: αὐτοῦ υἱοὶ B 64—66 γράμμασι — πατρίκιοι om. MNU DH
 65 πατρικίῳ: μαγίστρῳ A Δαφνομήλῃ AEV: Δαφνομήλῃ C: Δαφνομίλῃ B
 66 τετίμηται CEB 69 φέρων post Θεσσαλ. add. B Μαλακινὸς EV: Μαλα-
 κηνὸς CBMNU DH: Μαλακηνὸς A 71 Θρακήση C πεδιάδαν C Μαλα-
 κινὸς CEVBH: Μαλακηνὸς AMNU D 73 διὰ: εἰς C 74 τῷ: τὸν B 75 Γλα-
 βᾶς B 76/77 ἀπέλυσε — βασιλεὺς: ἀπέλυσε τούτον. ἔδωκε δὲ τότε καὶ τῷ ἄρχοντι
 Βενετίας γυναῖκα νόμιμον ὁ βασιλεὺς U 77 νόμιμον γυναῖκα B 78 δὲ om.
 MND οὕτως A EVMNU: οὗτος C: om. B 80 ὁ βασιλεὺς: ἡ βασιλὶς V ταύ-
 την: ταύτη U προστάξας B Θεοδωροκάνον B 81 τῇ post ἐν add. U
 82 Μοσνούπολιν CEVMN: Μοσυνόπολιν AUH: Μισυνούπολιν BD 83 ἄφῃ
 CEB: ἄφ ὀγδόῳ MN: ἄφῃ U ἰγ' CEBU 84 πέμψας B τῶν ACEBUD:
 τὴν VMN 85 ἀρχηγόν CE

μεγάλην εἴλε Περσθλάβαν καὶ τὴν μικράν καὶ τὴν Πλίσκοβαν, καὶ ἀσινηῆς καὶ τροπαιοῦχος ἡ Ῥωμαϊκὴ ὑπενόστησε δύναμις.

27. Τῷ δ' ἐπιόντι πάλιν ἔτει ἄπεισι κατὰ Βουλγαρίας ὁ βασιλεὺς
90 διὰ Θεσσαλονίκης, καὶ προσερρῦη αὐτῷ Δοβρομηρός ὁ τῆς Βερροίας
κατάρχων,

ἐπ' ἀνεψιᾷ γαμβρός τοῦ Σαμουήλ,

παραδούς καὶ τὴν πόλιν τῷ βασιλεῖ καὶ ἀνθύπατος τιμηθεῖς. ὁ δὲ τὰ
Σέρβια φυλάττων Νικόλαος,

95 ὁ δὲ τὰ Σέρβια φυλάττων Νικόλαος] ὁ δὲ τὴν Κολυδρὸν φυλάττων Δημήτριος ὁ Τειχω-
νάς, ἐπεὶ μὴ προεδίδου τὴν πόλιν, ἤξιωσε δὲ ἐκχωρηθῆναι, αὐτῷ τὰ σὺν τῷ περὶ αὐτὸν
στρατεύματα ὑπεχώρησεν ὁ βασιλεὺς. ἀφῆκε δ' αὐτὸν σὺν τῷ σὺν αὐτῷ στρατῷ
πρὸς τὸν Σαμουήλ ἀφίξασθαι. Νικόλαος δὲ ὁ τὰ Σέρβια φυλάττων,

ὄν Νικολιτζᾶν ὑποκοριζόμενοι διὰ τὸ βραχὺ τῆς ἡλικίας ἐκάλουν,

5 ἐκθύμως ἀντείχε καὶ τὴν ἐπενηνεγμένην αὐτῷ γεγηθότως ἐπέφερε πο-
λιβορκίαν. φιλοτίμως δὲ τοῦ βασιλέως χρησαμένου αὐτῇ, ἐάλω τὸ φρούριον
καὶ αὐτὸς ὁ Νικολιτζᾶς. καὶ μετοικίσας ἐκείθεν τοὺς Βουλγάρους ὁ
βασιλεὺς Ῥωμαίους φυλάττειν ἐπέστησε. καὶ ταῦτα δράσας ἐπάνεισι

10 πατρικιότητι ἐτίμησεν. ἀλλ' ἀβεβαίου γνώμης οὗτος τυχών, ἐκείθεν
ἀποδράς, ἔλαθεν ἀνασωθεῖς πρὸς τὸν Σαμουήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐλθὼν
ἐπολιόρκει τὰ Σέρβια. ἀλλὰ πάλιν ὁ βασιλεὺς ὄξυς ἐπιφανεῖς τὴν τῆς
πόλεως ἔλυσεν πολιορκίαν, δρασμῶν χρησαμένου τοῦ Νικολιτζᾶ σὺν τῷ
Σαμουήλ. ἀλλ' οὐκ εἰς τέλος διέδρα ὁ ἄπιστος. λόχῳ γὰρ περιπεσῶν

15 Ῥωμαϊκῶ συνελήφθη, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα δέσμιος ἀχθεῖς εἰς φυλακὴν
ἐνεβλήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει πεμφθεῖς. ὁ δὲ βασιλεὺς εἰσελθὼν εἰς
Θετταλίαν τὰ ἐν αὐτῇ φρούρια ἤδη παρὰ τοῦ Σαμουήλ κατασκαφέντα
ἀνωρθώσατο, καὶ τὰ παρὰ τῶν Βουλγάρων κατεχόμενα ἐκπολιορκίσας
τοὺς μὲν Βουλγάρους ἐς τὸν λεγόμενον μετώκισε Βολερόν, φρουρὰν δὲ

90 vere a. 1001 13 aestate a. 1001

cap. 27: Zon. III, 559, 14—560, 2; Glyc. 576, 14—576, 20

ACEVBMNU DFH 87 εἴλε AVBND: εἶχε MU: om. CE Περσθλάβαν
AU Πλίσκοβαν EVMNU: Πλέσκοβαν A: Πολίσκοβαν C: Πρόσλοβαν B
88 ἐπενόστησε E 89 δὲ B Βουλγάρων H (sed non D) 92 interpol. U
95—3 interpol. U (pro 93/94) 4 Νικολιτζᾶν ACEVU: Νικολιτζᾶν BMN: Νικολίτ ης D
5 ἐπενηνεγμένην ACEVB: ἐπενενηγμένην MNH: ἐπινενηγμένην D γεγηθότως: γεν-
ναίως B ὑπέφερε BUDH 6 βασιλέως: Βασιλείου U αὐτῇ: αὐτῷ U ἐάλως V
7 τοὺς Βουλγ. post 8 βασιλεὺς M 9 Νικολιτζᾶν D 10 ἀλλὰ U τυγχάνων B
11 ἀνασωθεῖς AVMNU: ἐπανασωθεῖς B: διασωθεῖς CE 14 διέδρασεν C
14/15 γὰρ — συνελήφθη: γὰρ Ῥωμ. συνελήφθη περιπεσῶν A τινι post περι-
πεσῶν add. MNUDH 16 εἰσελθὼν ACEVB: ἐλθὼν MNUDH 19 μὲν om. B
τὸν VMND: τὸ ACEBUH μετώκισε VMNUD: κατώκισε ACEBH 5' ABU

20 ἐν πᾶσι καταλιπὼν ἀξιόμαχον ἐπανήλθεν εἰς τὰ λεγόμενα Βοδινά. φρου-
ριον δὲ τὰ Βοδινά ἐπὶ πέτρας ἀποτόμου κείμενον, δι' ἧς καταρρεῖ τὸ
τῆς λίμνης τοῦ Ὀστροβοῦ ὕδωρ, ὑπὸ γῆς κάτωθεν ῥέον ἀφανῶς κάκεισε
πάλιν ἀναδυόμενον. καὶ ἐπεὶ μὴ ἔκουσίως παρεδίδοσαν ἑαυτοὺς οἱ ἔν-
δον, πολιορκία τοῦτο κατέσχε. καὶ τούτους ὁμοίως εἰς τὸν Βολερὸν
35 ἀποκίσας, φρουρᾶ δὲ τοῦτο ὄχυρωσάμενος ἀξιολόγῳ, ἐπάνεισιν εἰς
Θεσσαλονίκην.

28. Ὁ δὲ τοῦ φρουρίου κατάρχων Δραξάνος, ἀνὴρ πολεμιστής, |
ἠτήσατο κατὰ τὴν Θεσσαλονικὴν οἰκῆσαι. ἐπινεύσαντος δὲ τοῦ βασι-
λέως ἡρώσατο γυναῖκα τὴν θυγατέρα τοῦ πρώτου τῶν πρεσβυτέρων
30 τοῦ ναοῦ τοῦ ἀθλοφόρου Δημητρίου, καὶ παῖδας ἐξ αὐτῆς ἔσχε δύο.
εἶτα ἀποδράς ἐάλω, καὶ ἐντεύξει τοῦ κηδεστοῦ ἠλευθερώθη. καὶ δεύ-
τερον ἀποδράς ὁμοίως ἀφείθη. καὶ ἕτερα δὲ τέκνα δύο ποιήσας τὸ τρί-
τον ἀπέδρα, καὶ συλληφθεὶς ἀνεσκολοπίσθη.

29. Τῶν δὲ Νουμεριτῶν καὶ Ἀταφιτῶν Ἀράβων δεινῶς τὴν τε
35 Κοίλην Συρίαν καὶ αὐτὴν κατατρεχόντων τὴν Ἀντιόχειαν, τὸν μάγι-
στρον Νικηφόρον τὸν Οὐρανὸν ὁ βασιλεὺς ἄρχοντα Ἀντιοχείας ἐκπέμ-
πει, διάδοχον αὐτοῦ τῆς Θεσσαλονίκης πεποιηκῶς τὸν πατρίκιον Δαβίδ
τὸν Ἀριανίτην. ἐν δὲ Φιλιππουπόλει τὸν πρωτοσπαθᾶριον Νικηφόρον
τὸν Ξιφίαν στρατηγεῖν ἔταξε, τοῦ Θεοδωροκάνου διὰ γῆρας παραιτη-
40 σαμένου. ὁ δὲ μάγιστρος Νικηφόρος ὁ Οὐρανὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ γενόμενος
καὶ δυσὶ καὶ τρισὶ μάχαις συμπλακεὶς Κιτρινίτῃ τῷ τῶν Ἀράβων
ἀρχηγῷ καὶ τρεψάμενος ἐπεισεν ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ τὰ πράγματα εἰς
βαθεῖαν εἰρήνην καὶ γαληνιώσαν μετήγαγεν.

38 mense Iul. a. 998 Dalassenus mortuus est. a. 999/1000 expeditio contra
Symeonem facta est. Nicephorus Uranus Dalasseno successit

ACEVBMNU DFH 20 Βοδινά VBMN: Βοδινά CEUD: Βοδενά A Glyc. 576,
14 21 Βοδινά VBMND: Βοδινά CEUF: Βοδε νάΑ ἀποτόμου ABM 22 γῆς:
γῆν ABU ῥέον: διὸν B ἀφανῶς ῥέον CE δὲ post κάκεισε add. E 23 ἑν-
τοὺς ACEVB: αὐτοὺς N: αὐτοὺς MUDH 24 τὸν VMNUF: τὸ ACEBDH
25 μετοκίσας U ὄχυρωσάμενος: ἀσφαλισάμενος C 27 Δραξάνης ACE 28 τὴν
om. CE 31 ἐντεύξει ACEVBU: ἐντάξει MND ἠλευθερώθη ACEVB: συνε-
χωρήθη MNUDH 32 ἀποδράς — ἀφείθη: ἀποδράς ἐάλω καὶ ἀφείθη ὁμοίως U δύο
τέκνα EM 35 μάγιστρον: πατρίκιον U 37 μάγιστρον αὐτὸν προσονομάσας
Ἀντιοχείας post ἐκπέμπει add. U τῆς: ἐν BU 38 Ἀριανίτην CMNU:
Ἀριανίτην AEFV: Ἀριανίτην B 39 στρατηγὸν B ἔταξε ACEVBUD: ἐπέ-
ταξε MN Θεοδωροκάνου C δὲ post Θεοδωροκ. add. M 40 γεγονὸς A
41 Κιτρινίτῃ ACEVBMN: Κιτρινίτῃ U: Κιτρινίτῃ D: Κητρινίτην H 42 ἀρ-
χηγῷ: ἀρχοντι U 43 κατάστασιν ante γαλ. add. B γαληνιώσαν: γαλήνην A

30. Ὁ δὲ βασιλεὺς κατὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος, ἰνδικτικῶνος πεντεκαίδε-
 45 κάτης, ἐκστρατεύει κατὰ Βιδίνης, καὶ ἐφ' ὄλους ὀκτῶ μηνῶς ἐμφιλοχω-
 ρήσας τῇ προσεδραίει αἰρεῖ κατὰ κράτος τὴν πόλιν.

ἔνθα καὶ τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχόντων διεδείχθη ἡ πολυπερία. εἰς ἔν γὰρ ἀγγεῖον
 παμπληθὲς ὀμιλοῦντες τὸ Μηδικὸν πῦρ διὰ τούτου ἐσβέννουν.

ἐν ᾧ δὲ τῇ πολιορκίᾳ οὗτος προσήδρευεν, ὁ Σαμουήλ εὐζῶνῳ χρησάμενος
 50 ὁδοιπορίᾳ ἐπιτίθεται ἐξ ἐφόδου τῇ Ἀδριανουπόλει κατ' αὐτὴν τὴν
 ἡμέραν τῆς | κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου, καὶ τὴν τε πανήγυριν,
 ἥτις εἰώθει ἐτησίως τελεῖσθαι δημοστέλης, αἰρεῖ ἐξαίφνης ἐπιπεσῶν, καὶ
 λείαν πολλὴν περιποιησάμενος ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια. ὁ δὲ βασιλεὺς
 τὴν Βιδίνην μάλα καλῶς ὀχυρωσάμενος ἐπανήλθεν ἀσίνης εἰς τὴν βασι-
 55 λίδα, ἐν τῷ διῆεναι πάντα τὰ ἐν ποσὶ Βουλγαρικὰ φρούρια δηῶν καὶ
 καταστροφόμενος. τῇ πόλει δὲ τῶν Σκοπίων ἐγγίσας εὔρε πέραν Ἀξειοῦ
 τοῦ ποταμοῦ, ὃν νῦν Βαρδάριον ὀνομάζουσι,

Ἀξειοῦ — ὀνομάζουσι| Ναξίου ποταμοῦ τοῦ νῦν Βαρδαρίου ὀνομαζομένου διὰ τὸ ὑπὸ
 Βάρδα τοῦ Σκληροῦ τῆς παλαιᾶς κώτης μετοχευθῆναι, ἔνθα νῦν βέων φαίνεται

60 κατεσκηνωμένον ἀμερίμῳκως τὸν Σαμουήλ. θαρρῶν γὰρ τῇ πλημύρᾳ τοῦ
 ποταμοῦ, καὶ ὡς οὐ διαβατὸς τὸ νῦν ἔχον ἔσεται, ἠύλιζετο ἀμελῶς.
 τινὸς δὲ τῶν στρατιωτῶν πόρον εὐρόντος καὶ δι' αὐτοῦ τὸν βασιλέα
 διαββάσαντος, ὁ μὲν Σαμουήλ τῷ αἰφνιδίῳ καταπλαγείς ἐφυγεν ἀμετα-
 στρεπτί, ἐλήφθη δὲ ἡ τούτου σκηνὴ καὶ τὸ ὄλον στρατόπεδον. ἐνεχείρισε
 65 δὲ καὶ τὴν πόλιν τῶν Σκοπίων τῷ βασιλεῖ ταύτης ἄρχειν παρὰ τοῦ
 Σαμουήλ τεταγμένος Ῥωμανός, ὁ Πέτρου μὲν τοῦ βασιλέως Βουλγάρων
 υἱός, τοῦ δὲ Βορίση ἀδελφός, Συμεῶν τῷ τοῦ πάππου ὀνόματι μετονο-
 μασθεῖς· ὃν ὁ βασιλεὺς ἀποδεξάμενος τῆς προαιρέσεως πατρικίων τε
 τιμᾶ καὶ πραιπόσιτον, καὶ στρατηγεῖν ἐκπέμπει Ἀβύδου.

45 mense Mart. vel. Apr. a. 1002 Vidin oppidum circumsederunt 56 vere a.
 1003

cap. 30: Zon. III, 560, 2—560, 18

ACEVBMNU DH 44 ἰε CEBU 45 Βιδίνης AVMNNU: Βιδίνης CE: Βυδίνης B
 46 αἰρεῖται E 47/48 interpol. U 50 κατ' αὐτὴν: κατὰ ταύτην A 51 ὑπερ-
 αγίας: παναώμῳ DH τε om. U 52 εἰσθεν U ἐπεισπεσῶν A
 53 προσποιησάμενος B ὑπέστρεψεν: ἐπανήλθεν ἀσίνης U 54 Βιδίνην
 AVMNNU: Βιδίνην CE: Βυδίνην B 55 πάντα dittogr. post φρούρια
 add. U 56 Ἀξειοῦ A E V B M N: Ἀξίου Bekker: Ἀξιοῦ Zon. III, 560, 8: Ναξίου U
 58/59 Ναξίου — φαίνεται interpol. U (pro 56/57), διὰ — φαίνεται add. i. m. E 60 κατ-
 εσκηνημένον CE 61 διαβατὸν E τὸ: τό γε A ἔσεται ACEVMN: ἔσειται B:
 φαίνεται ἢ ἔσται U αὐλιζετο B 64 δὲ ACEVBD: δ' MNU καὶ ante ἡ
 add. B 65 ὁ ante ταύτης add. E (suprascr.) BDH ταύτην C ἄρχων B 67 τοῦ
 ante Bor. add. E Βορίση AB: Βορίση CEVU: Βουρίσου M: Βορίσου N: Βορίσου
 H: Βιρίσου D τῷ: τοῦτο B τοῦ alt. om. A 68 ἀποδεξάμενος — προαιρέσεως:
 τῆς προαιρέσεως (προθέσεως U) ἀποδεξάμενος AU προαιρέσεως ACEVB:
 προθέσεως MNUDH

70 31. Ἐκεῖθεν ὁ βασιλεὺς διαβὰς ἔρχεται πρὸς τὸν Πέρνικον, οὐ φύλαξ
 ἦν ὁ Κρακρᾶς, ἀνὴρ ἀριστος τὰ πολεμικά. ἐν ᾧ χρόνον οὐκ ὀλίγον δια-
 τρίψας καὶ λαὸν οὐκ ὀλίγον ἐν τῇ πολιορκίᾳ ἀποβαλὼν, ὡς ἔγνω κρείτ-
 του ὑπάρχον πολιορκίας τὸ ἔρυμα, καὶ οὐδ' ὁ Κρακρᾶς θωπείας ἢ
 75 ἄλλαις ὑποσχέσεσιν ἐμαλάσσετο καὶ ἐπαγγελίαις, μετέβη πρὸς Φιλίπ-
 πούπολιν. ἐκεῖθεν τε ἀπάρας ἄπεισιν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

32. Καὶ τῇ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι δόγμα ἐξέθετο, τὰς τῶν ἀπολωλότων
 ταπεινῶν συντελείας τελείσθαι παρὰ τῶν δυνατῶν. κατωνομάσθη δὲ ἡ
 τοιαύτη σύνταξις ἄλληλέγγυον. τοῦ πατριάρχου δὲ Σεργίου καὶ πολ-
 λῶν ἀρχιερέων καὶ ἀσκητῶν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγων δεηθέντων ἐκκοπήναι
 80 τουτὶ τὸ παράλογον ἄχθος, ὁ βασιλεὺς οὐχ ὑπήκουσεν.
 ὁ δὲ Σαμουὴλ λόχους θείας ἐν τόποις ἐπιτηδεύει, τὸν δοῦκα Θεσσαλονίκης Ἰωάννην
 πατρικιον τὸν Χάλδον ἐζώγρησε.

33. Ὀγδόῃ δὲ ἰνδικτιῶνι, ἐν ἔτει ἑξακισχιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ
 ὀκτωκαιδεκάτῳ, ὁ τῆς Αἰγύπτου κατάρχων Ἀζίζιος διὰ μικρὰς αἰτίας
 85 καὶ μηδενὸς λόγου προσκρούσματα ἄξια τὰς πρὸς Ῥωμαίους λύσας
 σπουδὰς τὸν τε ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ τάφῳ τοῦ σωτήρος Χριστοῦ
 ἀνεγχερμένον πολυτελῶς θείον ναὸν κατεστρέψατο, καὶ τὰ εὐαγγῆ
 ἐλυμήνατο μοναστήρια, καὶ τοὺς ἐν τούτοις ἀσκουμένους ἀπανταχοῦ
 τῆς γῆς ἐφυγάδευσε.

90 34. Τῷ δ' ἐπιόντι ἔτει γέγονε χειμῶν ἐπαχθέστατος, ὡς ἀποκρυ-
 σταλλωθῆναι πάντα ποταμὸν καὶ λίμνην καὶ αὐτὴν τὴν θάλασσαν.
 καὶ Ἰαννουαρίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς ἐπινεμήσεως γέγονε σεισμός φρικωδέ-
 στατος, καὶ διεκράτησε κλονουμένη ἡ γῆ μέχρι τῆς ἐνάτης τοῦ Μαρτίου
 μηνός. ἐν ταύτῃ δὲ περὶ δεκάτην ὥραν τῆς ἡμέρας γέγονε βρασμὸς καὶ

76 a. 1002   81 a. 995/996

cap. 32: Zon. III, 561, 1-561, 6; Glyc. 576, 19-577, 4   cap. 33: Zon. III,
 562, 20-563, 2   cap. 34: Glyc. 577, 5-577, 16

ACEVBMNU DH 71 οὐκ ὀλίγον: ἰκανὸν B οὐκ ὀλίγον post 72 πολιορκία
 MNDH 73 ὑπάρχειν NUD πολιορκίας τὸ: πολιορκία τὸ τὸ B οὐδὲ B Κρα-
 κρᾶς AEBVU: Κρακᾶς CMN: Κρακᾶς D 74 ἄλλαις om. B ἐμαλάσαστο B 75 ἐκε-
 ῖθεν - Κωνσταντινούπολιν om. B 79 ὀλίγων: ὀλίγα A 80 ἄχθος: ἔθος E
 81/82 interpol. U et i. m. E 83 ἡ' CE 83/84 'σφιη' ACEVBMNU 84 Ἀζί-
 ζιος ACEVBMNU: Ἀζίζιος H: Ὀζύζιος D 85 ἡ ante προσκρ. add. U προσ-
 κρούσματα CEVBMN: προσκρούματα A: προσκρούματος UH: προσκρούματος D
 ἄξια ACEVBMNDH: ἄξιας U 88 ἀσκομένους C 89 τῆς om. CE γῆς om. E
 90 δὲ C ἀποκρυσταλλωθῆναι V 91 τὸν ante ποταμὸν add. C 92 αὐτῆς:
 τοιαύτης A 93 ἐνάτης A: θ' CEU 94 ἰ' C καὶ om. B

- 95 κλόνος φρικτός κατά τε τὴν βασιλίδα καὶ ἐν τοῖς θέμασι, καὶ πεπτώ-
 97 κασιν αἱ σφαῖραι τοῦ ναοῦ τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα καὶ τῶν ἁγίων
 πάντων. ὃς ὁ βασιλεὺς εὐθύς ἀνεκτίησαστο. ταῦτα δὲ προεμήνυε τὴν μετὰ
 1 ταῦτα γενομένην ἐν Ἰταλίᾳ στάσιν. δυνάστης γὰρ τις τῶν ἐποίκων τῆς
 Βάρεως, τοῦνομα Μέλης, παραθήξας τὸν ἐν Λογγιβαρδίᾳ λαὸν ὄπλα
 κατὰ Ῥωμαίων ἀφρει. καὶ ὁ βασιλεὺς Βασίλειον ἐκπέμπει τὸν Ἀργυρὸν
 στρατηγὸν ὄντα τῆς Σάμου καὶ τὸν λεγόμενον Κοντολέοντα τῆς Κεφα-
 5 λησίας στρατηγοῦντα ἐπὶ τῷ καταστήσει Ῥωμαίους τὰ πράγματα.
 οἷς ἀντιπαραταξάμενος ὁ Μέλης τρέπεται λαμπρῶς, πολλῶν πεπτω-
 κότων, οὐκ ὀλίγων δὲ ζωογρηθέντων, τῶν δὲ λοιπῶν τὴν διὰ φυγῆς
 ἀσχήμονα προκρινάντων ζωῆν.

35. Ὁ δὲ βασιλεὺς οὐ διέλιπε καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν εἰσῶν ἐν
 10 Βουλγαρίᾳ καὶ τὰ ἐν ποσὶ κείρων τε καὶ δηῶν. ὁ Σαμουήλ δὲ μὴ δυνά-
 μενος τῶν ὑπαίθρων ἀντιποιεῖσθαι, μηδὲ πρὸς ἐμφανῆ μάχην ἀντι-
 στῆναι τῷ βασιλεῖ, ἀλλὰ πάντοθεν θραυόμενος καὶ τὴν οἰκίαν ἀκμήν
 ἀποβάλλων, ἔγνω τάφοις καὶ θριγγίοις ἐπιτειχίσει τούτω τὴν εἰς
 Βουλγαρίαν εἰσοδον. εἰδώς οὖν, ὡς ἔθος αἰεὶ τῷ βασιλεῖ διὰ τοῦ λεγο-
 15 μένου Κίαβα Λόγγου καὶ τοῦ Κλειδίου ποιεῖσθαι τὰς διελεύσεις, ταύ-
 την ἔγνω τὴν δυσχωρίαν ἐπιτειχίσει καὶ τῷ βασιλεῖ ἀποκλείσει τὴν
 εἰσοδον. φραγμὸν οὖν δομησάμενος εἰς εὖρος πολύν, καὶ φύλακας ἐν
 αὐτῷ ἀξιοπρεπεῖς ἐπιστήσας, προσέμενε τὸν βασιλέα. ἀφικομένου δὲ καὶ
 20 οἱ φυλάσσοντες καὶ τοὺς βιαζομένους ἐξ ὑπερδεξίων ἀνήρουν βάλλοντες
 καὶ τιτρώσκοντες, καὶ ἤδη ἀπέγνωστο τῷ βασιλεῖ ἡ διάβασις, Νικη-
 φόρος ὁ Ξιφίας τῆς Φιλιππουπόλεως τότε στρατηγῶν τῷ βασιλεῖ
 συνταξάμενος, καὶ αὐτὸν μὲν προσμένειν καὶ συνεχεῖς προσβολὰς ποιεῖσθαι
 25 τῷ | δέματι παρεγγυήσας, αὐτὸς δὲ ἀπιέναι φήσας, εἴ πως καὶ δυνη-
 θεῖη λυσιτελεῖς τι διαπράξασθαι καὶ σωτήριον, τὸν περὶ αὐτὸν εἰληφῶς

3 a. 1011 28 a. 1014

cap. 35: Zon. III, 563, 3—564, 12; Glyc. 577, 16—578, 14

ACEVBMNU DH 97 εὐθύς ἀνεκτίησαστο: αὐθὺς ἀνήγειρε B 2 Βάρεος U ΜΕΛΙΣ
 MU 4 Κεφαλονίας ACVBMN: Κεφαλονίας E: Κεφαλονείας U 6 ΜΕΛΙΣ MU
 8 προκρινάντων ζωῆν: ζωὴν ἐλόντων B 9 διέλιπε V 10 καὶ alt. om. M ὁ om.
 B 12/13 ἀποβάλλων ἀκμήν M 13 ἀποβαλὼν B θριγγίοις ACEVB
 Glyc. 577, 8: θριγγίοις UD: θριγκοῖς MN: θριγγοῖς H 14 τὴν ante Βουλγαρίαν
 add. U 15 Κίαβα ACVB: Κίαβα E: Κίαβα U: Κίμβα MNH Κιμβαλόγγου D
 17 πολύν CEVND: πολὺ AMU: om. B 18 ἀξιοπρεπῶς U καὶ om. E 21 ἀπ-
 ἔγνω M 23 μὲν om. M 23/24 ποιεῖσθαι τῷ δέματι ACEVB: τῷ δέματι ποιεῖσθαι
 (ποιῆσαι U, ποιήσασθαι D) MNUDH 24 δ' B ἐπιέναι A καὶ om. EBMNDH

λαδὸν ὑποστρέφει, καὶ περιοδεύσας τὸ πρὸς μεσημβρίαν τοῦ Κλειδίου
 κείμενον ὑψηλότερον ὄρος, ὃ Βαλασίτζαν κατονομάζουσι, καὶ τραχυ-
 πορίας καὶ ἀνοδίας χρῆσάμενος, εἰκοστῇ ἐννιάτῃ τοῦ Ἰουλίου μηνός,
 Ἰνδικτιῶνος δωδεκάτης, ἀνωθεν ἐξαίφνης μετ' ἀλαλαγμοῦ καὶ δούπου
 30 κατὰ ῥώτου γίνεται τῶν Βουλγάρων. οἱ δὲ τῷ ἀπροσδοκῆτῳ καταπλα-
 γέντες τρέπονται πρὸς φυγὴν. καὶ ὁ βασιλεὺς μονωθὲν διαρρηξίας τὸ
 τεῖχος ἐδίωκεν. ἔπεσον οὖν πολλοί, καὶ πολλῶν πλείους ἐάλωσαν, μόλις
 τοῦ Σαμουήλ διαφυγεῖν δυνηθέντος τὸν κίνδυνον συνεργία τοῦ ἰδίου
 υἱοῦ γενναίως τοὺς ἐπιόντας ὑποδεξαμένου, καὶ ἵππων τοῦτον ἐπιβιβά-
 35 σαντος καὶ ἐς τὸ λεγόμενον Πρίλαπον τὸ φρούριον ἀπαγαγόντος. ὁ δὲ
 βασιλεὺς τοὺς ἐαλωκότας τῶν Βουλγάρων ἀμφὶ τὰς πεντεκαίδεκα, ὡς
 φασιν, ὄντας χιλιάδας ἀπετύφλωσε, καὶ ἐκάστην ἑκατοντάδα πεπρω-
 μένων ὑφ' ἑνὸς μονοφάλλμου ὀδηγεῖσθαι κελεύσας ἐς τὸν Σαμουήλ ἀπο-
 πέμπει. οὗς ἐκεῖνος κατ' ἀριθμὸν καὶ τάξιν θεώμενος ἀφικνουμένους, καὶ
 40 τὸ πάθος οὐκ ἐνεγκὼν νεανικῶς καὶ εὐψύχως, λειποθυμία καὶ σκότω
 βάλλεται καὶ εἰς γῆν πίπτει· ὕδατι δὲ καὶ μύροις οἱ παρόντες τὴν πνοὴν
 αὐτῶ ἀνακαλεσάμενοι ἀνενεγκεῖν μικρὸν πεποιθήκασιν. ἀνενεγκὼν δὲ
 ὕδωρ πιεῖν ἐπεζήτησε ψυχρόν. λαβὼν δὲ καὶ πίων ἐλήφθη καρδιωγμῶ,
 καὶ μετὰ δύο ἡμέρας θνήσκει

45 κατὰ τὴν ἑκτὴν τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός.

παραλαμβάνει δὲ τὴν ἀρχὴν τῶν Βουλγάρων ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γαβριήλ
 ὁ καὶ Ῥωμανός, ῥώμη μὲν καὶ ἰσχυρὸν τοῦ πατρὸς ὑπερέχων, φρονήσει
 δὲ καὶ διανοίᾳ πολλῶν λειπόμενος, τεχθεὶς τῷ Σαμουήλ ἀπὸ τινος |
 αἰχμαλώτιδος Λαρισσαίας

50 ἀπὸ τινος αἰχμαλώτιδος Λαρισσαίας] ἐξ Ἀγάθης τῆς θυγατρὸς Ἰωάννου τοῦ Χρυσ-
 τίου τοῦ ἐν Δυρραχίῳ πρωτεύοντος.

ἦρξε δὲ κατὰ τὴν πεντεκαίδεκάτην τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, Ἰνδικτιῶνος
 τρισκαίδεκάτης. καὶ μηδ' ὄλον ἀποπληρώσας ἑνιαυτὸν σφάττεται, εἰς

44 die 6. mens. Oct. a. 1014

ACEVBMNU DH 27 κείμενον post 26 μεσημβρίαν MNUDH 27 ὑψη-
 λότερον ACEVB: ὑψηλότατον MNUDH Βαλασίτζαν ACEVMN: Βελάσιτζαν U:
 Βασιλιτζιν B ταχυπορίας B 28 κθ' U: εἰκοστῇ θ' C 29 Ἰνδικτιῶνος δω-
 δεκάτης: τῆς ἰβ' Ἰνδ. B ἰβ' CBU 30 ἀπροσδοκῆτῳ ACEVBUD: ἀδοκῆτῳ
 MN 31 μονωθῆεις B 32 μόλις: μόνου δὲ U 34 τοὺς: τοῦ N 35 ἐς
 CEVMND: εἰς ABUH Πρινλέαπον U τὸ alt. om. E ἀπαγαγόντας U 36 ἰε'
 CE 36/37 ὡς φασιν om. BMU 37 ὄντας om. MU ἀπετύφλωσε ACEVB:
 ἀποτυφλώσας MNUDH Glyc. 578, 3 38 εἰς BUH (sed non D) 39 ἀφικνου-
 μένους post ἐκεῖνος MNUH, post τάξιν A 41 δέ: τε U 43 πιεῖν ὕδωρ U ἐπε-
 ζήτησε πιεῖν CE ψυχρόν post ὕδωρ B 43 καρδιωγμῶ MNUD Zon. III, 564, 7
 Glyc. 578, 10: καρδιαγμῶ ACEV: καρδίας σαγμῶ B 45 interpol. U 46 δὲ—
 Βουλγάρων ACEVB: δὲ τὴν τῶν Βουλγ. ἀρχὴν MNUDH Glyc. 578, 11 47 Ῥω-
 μανός: Ῥοδομηρός U οὗτός ἐστιν ὁ Ῥαδομηρός i. m. post Ῥωμανός add. N
 50/51 interpol. U (pro 48/49) 52 δὲ om. E ἰε' ACEBU τοῦ om. AV Σεπτεμβρίου:
 Ὀκτωβρίου U 53 ἰγ' ACEBU πληρώσας M

κυνηγέσιον ἐξελεθῶν, παρὰ Ἰωάννου τοῦ καὶ Βλαδισθλάβου τοῦ υἱοῦ
 55 Ἰακώβου, ὃν αὐτὸς θηήσκειν μέλλοντα τοῦ θανάτου ἀπελευτρώσατο.
 εἶχε δὲ γυναῖκα ὁ Ῥοδομηρός τὴν θυγατέρα τοῦ κράλλη Οὐγγρίας. οὐκ οἶδ' οἷς τισὶ
 λόγοις ἐμίσησε ταύτην καὶ ἀπέδιωξεν, ἐγκύμονα ἤδη ἐξ αὐτοῦ γενομένην. ἠγάγετο δὲ
 Εἰρήνην τὴν πανωραῖαν αἰχμαλωτισθεῖσαν ἐν Λαρίσση.

36. Πρὸ τοῦ δὲ ταῦτα γενέσθαι, Θεοφυλάκτου τοῦ Βοτανειάτου
 60 ἄρχειν Θεσσαλονίκης μετὰ τὸν Ἀρειανίτην πεμφθέντος Δαβίδ ὁ Νεστο-
 ριτζής, εἰς τῶν παρὰ Βουλγάρους μέγα δυναμένων ὑπάρχων, μετὰ
 δυνάμεως ἄδρας κατὰ Θεσσαλονίκης ἐκπέμπεται παρὰ τοῦ Σαμουήλ.
 οἷς συνανήσας ὁ Θεοφύλακτος σὺν τῷ υἱῷ Μιχαήλ καὶ συμπλακεῖς
 τρέπει τε κατὰ κράτος, καὶ λείαν πολλὴν καὶ αἰχμαλώτους συχνοὺς
 65 προσλαβόμενος διακομίζει τῷ βασιλεῖ πολιορκοῦντι τὸ ἐν τῇ κλεισοῦρα
 τοῦ Κλειδίου δέμα. τὸ δέμα δέ, ὡς εἴρηται, διαβὰς ὁ βασιλεὺς κατὰ
 Στρούμβιτζαν γίνεταί. καὶ παρεστήσατο μὲν φρούριον τὸ καλούμενον
 Ματζούκιν, τῇ Στρουμβίτζῃ δὲ προσεγγίζον, μετὰ δυνάμεως δ' ἐκ-
 70 πέμπει τὸν Βοτανειάτην Θεοφύλακτον τὸν δοῦκα Θεσσαλονίκης, ὑπερ-
 βῆναι κελεύσας τοὺς ἐν Στρουμβίτζῃ βουνοὺς, καὶ τὰ ἐν ταῖς κατ' αὐτοὺς
 ὁδοῖς πυρπολῆσαι δέματα, καὶ εὐπότερον αὐτῷ θεῖναι τὴν πρὸς Θεσ-
 σαλονικὴν ἄγουσαν ὁδόν. ὁ δὲ ἀπελθὼν συνεχωρήθη μὲν ἐν τῷ εἰσιέναι
 παρὰ τῶν τοποφυλακούντων Βουλγάρων ἀνεμποδίστως διελθεῖν, μέ-
 75 μένα πληρῶσαι περιπίπτει λόχοις ἐπ' αὐτῷ τούτῳ προκαθημένους καὶ
 ἐνεδρεῦουσιν ἐν τινὶ ἐπιμήκει στενοχωρίᾳ. ἐν ἣ εἰσελθὼν καὶ πάντοθεν
 περιστοιχισθεὶς καὶ ἄνωθεν ὑπὸ λίθων καὶ τόξων βαλλόμενος, μηδενὸς
 ἀμύνασθαι δυναμένου διὰ τὴν πύκνωσιν καὶ τὸ τῆς στενοχωρίας ἀδιεξ-

54 a. 1015

cap. 36: Zon. III, 564, 12—564, 16

ACEVBMNU DH 54 Κλααδεσθλάβου U 56—58 interpol. U 59 Θεο-
 φυλάκτου: Θεοφιλέστατος E τοῦ om. CE 60 Ἀρειανίτην ACVB 61 Βουλ-
 γάρους: Βουλγάρων BU μετὰ om. B 62 πέμπεται B 63 ὁ om. CE
 64 τρέπει τε: τρέπεται B 65 προσλαβόμενος: λαβὼν B 65/66 τὸ —
 δέμα: τῷ ἐν τοῦ Κλειδίου δέμα ἐν τῇ κλεισοῦρα M 66 δὲ om. B 67 Στρούμ-
 βιτζαν CV: Στρούμπιτζαν ABH: Στρουμπίτζαν D: Στρούμιτζαν U: Στρούβιτζαν
 M: Τζούμιτζαν E φρούρια C τὸ: τὸν B καλούμενον: λεγόμενον U 68 Ματ-
 τζούκιν ACVBMND: Ματζούκην EUH Στρουμβίτζῃ EVMN: Στρουμπίτζῃ BD:
 Στρουμπίτζῃ H: Στρουμίτζῃ U: Στρουμβίτζῃ A: Στρουβίτζῃ C 8' om. BM
 69 τὸν alē. om. M 70 Στρουμβίτζῃ ACVMN: Στρουμίτζῃ U: Στρουβίτζῃ BE:
 Στρουμπίτζῃ D: Στρουμπίτζῃ H 73 Βουλγάρων: βαρβάρων E 74 πάλιν om.
 U ἀποστρέφειν B τὸ om. U 75 πάλιν ditto. ante πληρῶσαι add.
 CE ἀποπληρῶσαι M προκαθημένους E 76 ἐν — στενοχωρίᾳ CEVBUD:
 ἐν τινὶ στενοχωρίᾳ ἐπιμήκει AMN πάντοθεν: παντὸς U 77 περιστοιχισθεὶς
 AVBU: περιστοιχισθεὶς MN: περιστοιχισθεὶς D καὶ pr. om. M λίθων καὶ τόξων
 ACEVBUD: τόξων καὶ λίθων MN

ὀδευτον, αὐτός τε πίπτει, μηδὲ ταῖς οἰκείαις χερσὶ δυνηθεὶς χρῆσασθαι
 80 τοῦ Ῥαδομηροῦ τῆ λόγχῃ. ἦν ἐπέφερέτο, τὰ τούτου ἐχέαντος ἔγκατα
 καὶ πολὺ μέρος σὺν αὐτῷ ἀπώλετο τοῦ στρατοῦ. ὅπερ μνησθέντα τῷ
 βασιλεῖ πολλῆς αὐτὸν ἐνέπλησεν ἀθυμίας. ὅθεν καὶ προσωτέρω χωρεῖν
 οὐκ ἔκρινευ, ἀλλ' ὑποστρέψας ἦλθεν εἰς τὰ Ζαγόρια, ἔθθα τὸ λίαν ὄχυρά-
 85 τατον ἴδρυται φρούριον ὁ Μελνίκος, ἐπὶ τινος πέτρας ἰδρυμένον κρημ-
 νοῖς καὶ φάραγξι βαθυτάταις πάντοθεν ἑστεφανωμένης. ἐν ᾧ οἱ τῆς
 περιχώρου πάντες καταφυγόντες Βούλγαροι ὀλίγα τῶν Ῥωμαίων
 ἐφρόντιζον. πρὸς οὓς ὁ βασιλεὺς Σέργιον τινὰ ἔκτομιαν, ἓνα τῶν οἰκειο-
 90 τάτων αὐτῷ θαλαμηπόλων ἐκπέμπει, ἄνδρα φρενήρη τε καὶ δεινὸν
 εἶπειν, ἀποπειρώμενος τῆς γνώμης αὐτῶν. οὗτος δ' ἐκέισε γενόμενος καὶ
 πολλαῖς χρησάμενος πιθανολογίαις μεταδιδάξαι ἴσχυσε τοὺς ἀνθρώ-
 95 πους τὸ δέον, καὶ τὰ ὄπλα καταθεμένους παραδοῦναι τῷ βασιλεῖ ἑαυ-
 τοὺς καὶ τὸ φρούριον. οὓς ἀποδεξάμενος ὁ βασιλεὺς καὶ φιλοφρονησά-
 μενος ἀξιοπρεπῶς, καὶ φρουρὰν τῷ φρουρίῳ τὴν ἀρκοῦσαν ἔγκατα-
 τάξας, μετέβη πρὸς Μοσυνόπολιν. ἐν ἣ διαγόντι τούτῳ καὶ ὁ τοῦ Σα-
 100 μουήλ ἀγγέλλεται θάνατος κατὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην τοῦ Ὀκτω-
 βρίου μηνός. καὶ εὐθὺς ὁ βασιλεὺς ἀπάρας ἐκ Μοσυνοπόλεως κἀτείσει
 εἰς Θεσσαλονικίην, κἀκέιθεν ἄπεισιν εἰς Πελαγονίαν, μηδὲν λυμηνάμενος
 τῶν ἐν ποσίν, ἀλλ' ἡ μόνα πυρπολήσας τὰ ἐν Βουτέλῃ βασιλεία τοῦ
 5 Γαβριήλ. πέμψας δὲ καὶ στρατιὰν χειροῦται τὸ φρούριον Πιριλάπου καὶ
 τοῦ Στυπείου. ἐκεῖθεν καταλαμβάνει τὸν Τζερνᾶν λεγόμενον ποταμὸν,
 ὃν σχεδίαις καὶ θυλάκοις πεφυστημένοις διαπεράσας ἐπάνεισιν εἰς τὰ
 Βοδηνά, κἀκέιθεν τῇ ἐννάτῃ τοῦ Ἰαννουαρίου μηνός ἦλθεν εἰς Θεσσα-
 λονικίην.

87 post diem 29. mens. Iul. a. 1014

ACEVBMNU DH 79 χερσὶ — χρῆσασθαι: δυνηθεὶς χερσὶ χρῆσασθαι A
 80 interpol. U 82 αὐτὸν: αὐτῷ B ἀθυμίας ἐνέπλησεν A 84 Μελνίκος
 ACEVBN: Μελνίκος M: Μελενίκος U: Μελένικος Bekker ἰδρυμένον: ἰδρυμένος
 AVB 85 βαθυτάταις AVU: βαθυτάτοις MND: om. CEB βαθυτ. post ἑστε-
 φαν. A ἑστεφανωμένος U 86 πάντες: πάσης CE κατέφυγον B καὶ ante
 ὀλίγα add. B 89 ἀποπειρώμενον U αὐτῶν: αὐτοῦ U 90 ἀνθρώπους:
 ἄνδρας B 91 ἑαυτοὺς: αὐτοὺς B 92 φιλοφρονησάμενος: φροντισάμενος B
 93 τῷ φρουρίῳ om. E ἔγκατατάξας ACEVBUD: κατατάξας MN 94 Μοσυν-
 νόπολιν ACEVMUD: Μοσυνούπολιν BNZon. III, 564, 14 διάγοντος τούτου
 E τούτῳ: τούτου C 95 δὲ ante τὴν add. ACE κδ' CEMNU 1 καὶ
 om. ACE ἐκ: ἀπὸ B Μοσυνοπόλεως VNUD 2 εἰς Πελαγονίαν ACEVB:
 μέχρι Πελαγονίας MN: ἄχρι Πελαγονίας UDH 2/3 λυμηνάμενος (λυματινόμενος
 MNUD) — ποσίν CEMVNU: μηδὲν τοῖς ἐν ποσὶ λυμηνάμενος A: μηδὲν τῶν ἐν
 ποσὶ λυμηνάμενος B 3 μόνον B Βουτέλῃ ACEVBNUD: Βουτέλει M: Βουτελίῳ
 H 4 Γαβριήλ: Σαμουήλ U στρατιάν: στρατὸν U Πιριλάπου U 5 Στυ-
 πείου ACEVMN: Στυπίου B: Στουπ' U ἐκεῖθεν: ἐκεῖ M 7 Βοδηνά CEVU:
 Βοδινά BMNDH: Βοδενά A τῇ ἐννάτῃ: κατὰ τὴν θ' B θ' CEB 7/8 εἰς
 Θεσσ. ἦλθεν B

37. Ἐαρος δ' ἐπιστάντος ὑπέστρεψε πάλιν εἰς Βουλγαρίαν καὶ
 10 τῷ φρουρίῳ τῶν Βοδηνῶν προσίσχει. ἔφθασαν γὰρ οὗτοι, τὴν πρὸς
 βασιλέα πίστιν ἀπαρησάμενοι, ἄραι κατὰ Ῥωμαίων ὄπλα. καρτεράν
 οὖν ἐνστησάμενοι πολιορκίαν ἠνάγκασε πιστεῖς λαβόντας ἑαυτοὺς
 ἐγχειρίσαι τοὺς ἔνδον. οὗς πάλιν ἐν τῷ Βολερῷ μετοίκισας, καὶ ἕτερα
 φρούρια ἀνεγείρας δύο ἐν τῷ μέσῳ τῆς δυσχωρίας, ὧν τὸ μὲν Καρδίαν
 15 ὠνόμασε, τὸ δ' ἕτερον Ἅγιον Ἥλιαν, ὑπέστρεψεν εἰς Θεσσαλονίκην.
 ἐπιστάντος — εἰς Θεσσαλονίκην) ἐπιστάντος κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τοῦ μεγάλου σαββά-
 του ἐξ ἐφόδου ἐλθὼν παρέλαβε τὰ Βοδηνά καὶ τοὺς οἰκήτορας ταύτης εἰς τὸ Βολερὸν
 μετώκησεν, Ῥωμαίους δὲ ἀντ' αὐτῶν τῇ πόλει οἰκήτορας ἐναφῆκε τοὺς καλουμένους
 Κονταράτους, θηριώδεις ἀνθρώπους καὶ φονικούς, ἀνελέημονας τε καὶ ὀδοστάτας.
 20 ἀνήγειρε δὲ καὶ ἕτερα δύο φρούρια ἐν τῷ μέσῳ τῆς δυσχωρίας, ὧν τὸ μὲν Καρδίαν
 ὠνόμασεν, τὸ ἕτερον τὸν Ἅγιον Ἥλιαν, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς Θεσσαλονίκην.
 ἐν ἣ Ῥωμανὸς ὁ καὶ Γαβριήλ διὰ τινος Ῥωμανοῦ τετμημένην ἔχοντος τὴν
 χεῖρα δούλωσιν καὶ ὑποταγὴν ὑπίσχευετο. ὁ δὲ ὑποπιπτέσας τὰ γράμ-
 ματα, τὸν πατρίκιον Νικηφόρον τὸν Ξιφίαν καὶ Κωνσταντῖνον τὸν Διο-
 25 γένην, μετὰ τὸν Βοτανειάτην στρατηγὸν γεγονότα Θεσσαλονίκης,
 μετὰ δυνάμεως ἐκπέμπει ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Μογλένων. ὧν τὴν πᾶσαν
 ληϊσαμένωσ ἐκείνην γῆν καὶ τὴν πόλιν πολιορκούντων, ἔφθασε καὶ ὁ
 βασιλεὺς, καὶ τὴν παραρρέοντα τῇ πόλει μετοχετεύσας ποταμὸν καὶ
 τὰ θεμέλια τῶν τειχῶν ὑπορύξας καὶ ξύλα καὶ εὐπρηστον ὕλην ὑποβαλὼν
 30 τοῖς ὀρύγμασι καὶ πῦρ ἐμβαλὼν, τῆς ὕλης καταπρησθείσης κατέστρεψε
 τὸ τεῖχος. ὅπερ ἰδόντες οἱ ἔνδον πρὸς ἰκεσίαν μετ' ὀλοφυρμῶν ἐτράποντο
 καὶ ἑαυτοὺς παρεδίδουν σὺν τῷ φρουρίῳ. | ἐλήφθη οὖν Δομετιανὸς ὁ
 Καυκάνος, ἀνὴρ δυνάστης καὶ τῷ Γαβριήλ συμπάρεδρος, καὶ Ἥλιτζης
 ὁ ἀρχὼν Μογλένων, καὶ ἕτεροι δυνάσται πολλοὶ καὶ λαὸς πολεμιστῆς
 35 οὐκ ὀλίγος. τοὺς μὲν οὖν ὄπλα δυναμένους κινεῖν εἰς Ἀσπρακανίαν
 ἐκπέμπει ὁ βασιλεὺς, τὸν δὲ λοιπὸν συρφετῶδη λαὸν διαρπαγῆναι
 προσέταξεν, ἐμπρησθῆναι δὲ καὶ τὸ φρούριον. ἕλω δὲ καὶ ἕτερον φρού-
 ριον Ἐνώτια κεκλημένον, γειτονοῦν τοῖς Μογλένοισ.

9 a. 1015 35 aestate a. 1015

ACEVBMNU DH 9 ἐπιστάντος: ἐπίοντος CE 10 Βοδηνῶν CEV: Βοδιῶν
 BMNDH: Βοδενῶν A 12 ἐνστησάμενοι CEVB: ἐνστησάμενος AMNDH πίστιν CE
 12/13 λαβόντας — ἔνδον: λαβ. τοὺς ἐνδ. ἑαυτ. ἐγχειρ. B 13 τοὺς: τοῖς A 14 δύο
 ἀνεγείρας M 15 ὠνόμασε ACEVB: ὠνόμασαν M: ὠνόμασεν N δὲ B 16-21 pro 9
 ἐπιστάντος — 15 habet U 22 ἣ Ῥωμανός: φ' Ῥαδομηρός U ὁ om. M τοῦ et lac.
 unius vocis post Γαβριήλ habet U 22/23 τετμ. ἐχ. τὴν χ.: χειροτμήτου DH 23 ὑπ-
 ἰσχευεῖται B 26 Μογλένων AVMN: Μογλαίων CEU: Μολγέων B 27 ἐκείνην:
 ἐκείνων, post 26 πᾶσαν, M 29 ὑπορρήξας U ἕλλην ante ὕλην add. NUDH
 30 ἐμβαλὼν: βαλὼν U δὲ post ὕλης add. U 32 δ' ante οὖν add. U 33 Καυκά-
 νος: Πχάνος U Ἥλιτζης: ὁ Λίτζης U 34 Μογλένων AVMN: Μογλαίων CEU:
 Μογλαίων B πολεμιστῆς: πολεμικός U 35 Ἀσπρακανίαν ACEVMN: Ἀπρακανίαν
 B: Βασπρακανίαν U 37 ἐμπρησθῆναι — φρούριον: καὶ τὸ φρούριον ἐμπρησθῆναι
 A δὲ alt. om. CE ἕτερον: ἄλλο B 38 Ἐνώτια: Νούτια U γειτονοῦν: γει-
 τουοῦτος E Μογλαίων CEU

38. Ἡμέρα δὲ πέμπτη ἦκεν ὁ χειρότητος Ῥωμαῖος, ἔχων καὶ θερά-
 40 ποντα Ἰωάννου τοῦ καὶ Βλαδισθλάβου, υἱοῦ Ἀαρῶν, ἐπαγόμενος καὶ
 γράμματα δηλοῦντα φονευθῆναι

ἐν τῷ Πιτερισκῷ (Πιτρισκῷ U)

ὑπ' αὐτοῦ τὸν Γαβριήλ καὶ τὴν πᾶσαν ἐξουσίαν εἰς ἑαυτὸν μετενεχθῆναι,
 ὑπισχυομένα τε τὴν πρέπουσαν ὑποταγὴν καὶ δούλωσιν ἐνδείξασθαι
 45 πρὸς τὸν βασιλέα. ἅπερ ἀναγνοὺς ὁ βασιλεὺς καὶ χρυσοβούλλοις γράμ-
 μασι τὰ δοκοῦντα πιστωσάμενος ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἰωάννην. καὶ
 μετ' ὀλίγας πάλιν ἡμέρας ἐπανῆκεν ὁ τετμημένος τὴν χεῖρα Ῥωμαῖος,
 γραφᾶς κομίζων Ἰωάννου τε καὶ τῶν ἀρχόντων Βουλγαρίας ὑπηκόους
 ὁμολογούντων γενέσθαι καὶ δούλους τοῦ βασιλέως. προσερρῆ δὲ
 50 τῷ βασιλεῖ καὶ Καυκάνος Καυκάνος] Θεόδωρος ὁ Κπαχάνης
 ὁ ἀδελφὸς Δομετιανοῦ καὶ Μελίτωνος
 τοῦ ἐν Μογλένοις ἀλόντος. ὃν φιλοτιμησάμενος διὰ τιμῆς ἦγεν.

ὅς καὶ ὑπέσχετο τῷ βασιλεῖ ἀνελεῖν τὸν Βλαδισθλάβον. ἀπίων δὲ ἐπὶ Βουλγαρίαν σὺν
 τῷ θεράποντι τοῦ Ἰωάννου καὶ τὴν σφαγὴν αὐτουργῆσαι ὀφείλοντι, δώροις ὑποκλα-
 55 πέντι, παρ' αὐτοῦ σφάπτεται κατὰ τὸ Στούπιον οἰκητήριον. Διάβολος ὁ τόπος
 ἑκαλεῖτο ἀνάκαθεν, ἐνθα ἡ τοῦ Θεοδώρου ἐτελέσθη σφαγή.

ἐπεὶ δὲ ἔγνω τὸν Ἰωάννην δόλω καὶ περινοῖα γράψαντα τὰ γραφέντα
 καὶ τάναντία, ὧν ὑπισχυεῖτο, διανοοῦμενον, ἐπανέστρεψε πάλιν πρὸς
 Βουλγαρίαν, καὶ λεηλατήσας τὴν περίχωρον Ὀστροβου καὶ τοῦ Σωσκοῦ
 60 καὶ τὴν πεδιάδα Πελαγονίας τοὺς ἀλίσκομένους πάντας ἀπετύφλου
 Βουλγάρους. ἅπεισιν οὖν ἄχρι τῆς πόλεως Ἀχρίδος, ἐν ἣ τὰ βασιλεία
 τῶν βασιλέων ἱδρυντο | Βουλγαρίας. καὶ τὴν πόλιν παραλαβὼν καὶ
 πάντα καλῶς διαθείς ἔμελλε καὶ προσωτέρω βαδίζειν καὶ τῆς πρὸς τὸ
 Δυρράχιον ἀψασθαι. ἐδεῖτο γὰρ τῆς ἐπιδημίας αὐτοῦ τὰ ἐκέισε. ἕως
 65 μὲν γὰρ Τριβαλίας καὶ τῶν ἀγγχοτάτω Σερβίας μερῶν ἤρχε Βλαδιμηρός
 ὁ ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ Σαμουήλ κηδεστής, ἀνὴρ ἐπιεικῆς καὶ εἰρηνικὸς καὶ

41 a. 1015, 1016 sec. Dölgcr

cap. 38: Zon. III, 564, 17-565, 6

ACEVBMNU DH 39 δὲ om. U ε' E: τρίτη B Ῥωμαῖος: Ῥωμανός U
 ἔχων: ἔχοντα CB 40 Βλασθλάβου B τοῦ ante υἱοῦ add. U ἐπαγόμε-
 νον U 41 ὑπ' αὐτοῦ ante φονευθῆναι add. M 42 post 41 φονευθῆναι
 interpol. EU, post 43 Γαβριήλ C 45 γράμματα: γραφαῖς B 47 ἐπανῆλθεν B
 αὐτῆς post ἐπανῆκεν add. U 49 ὁμολογούντων ACEVBND: ὁμολογούντας U;
 om. M γενέσθαι post δούλους NUDH 50 Καυκάνος: Θεόδ. ὁ Κ. U
 51 καὶ Μελ. interpol. U 52 Μογλαίνους CEU 53-56 interpol. U 57 ὁ
 βασιλεὺς post ἔγνω add. U 58 ἐπανέστρεψε: ἐπανέπεμψε B πρὸς ACEVB:
 εἰς MNUD 59 τοῦ om. MNUDH Σωσκοῦ BM 60 πάντας om. U
 61 ἅπεισιν οὖν CEVBMNU: καὶ ἅπεισι A: ἅπεισι δὲ B Ἀχρίδος ACEVMN:
 Ἀχρίδων U: Ἀχρίδης B 62 ἱδρυνταί CE 63 διαθείς: διασωθείς B καὶ pr.
 om. U βαδίζειν ACEVBUD: χωρεῖν MN 65 Τριβαλίας U ἀγγχοτάτων BU
 τῆς ante Σερβίας add. CE 66 Θεοδωρίτου post θυγατρὶ add. U ἀλλὰ
 post εἰρηνικός add. A

ἀρετῆς ἀντεχόμενος, ἡρεμίαν εἶχε τὰ ἐν Δυρραχίῳ. ἐπεὶ δὲ ὁ Γαβριήλ
 παρὰ τοῦ Ἰωάννου ἀπώλετο, καὶ οὗτος παρασπονδηθεὶς καὶ τοῖς
 70 ὄρκοις πιστεύσας παρὰ Ἰωάννου δοθεῖσιν αὐτῷ διὰ Δαβίδ τοῦ ἀρχιε-
 πισκόπου Βουλγαρίας ἑαυτὸν ἐνεχείρισε καὶ μετὰ μικρὸν ἀπεσφάγη,
 πολὺν εἶχε τάραχον καὶ κλόνον τὰ ἐκεῖσε πράγματα, ἐγκείμενον καθ'
 ἑκάστην καὶ διὰ στρατηγῶν πολλάκις τοῦ Ἰωάννου καὶ δι' ἑαυτοῦ
 πάλιν ἐλεῖν τὴν πόλιν. καὶ διὰ τοῦτο ἐβούλετο μὲν ὁ βασιλεὺς ἀπελ-
 75 θεῖν καὶ βοηθῆσαι, ἐκωλύθη δὲ δι' αἰτίαν οὐκ ἄλογον. ἀπερχόμενος γάρ
 πρὸς Ἀχρίδας κατέλιπε κατόπιν μετὰ πλήθους στρατιωτῶν Γεώργιον
 στρατηγὸν τὸν Γονιτζιάτην καὶ Ὀρέστην πρωτοσπαθάριον τὸν αἰχ-
 μάλωτον, κατατρέχειν κελύσας τὰ πεδία Πελαγονίας. οὗς ἔλλοχῆσαντες
 Βούλγαροι ἔχοντες στρατηγὸν τὸν Ἰβάτζην, φανερώτατον ἄνδρα καὶ
 δεδοκιμασμένον, ἀναίρουσι πάντας. ὦν τῇ λύτῃ συγχυθεὶς ὁ βασιλεὺς
 80 ἐπαπέστρεφεν εἰς Πελαγονίαν, καὶ τὸν Ἰβάτζην καταδραμῶν καὶ διώ-
 ξας ἀπήλθεν ἐν Θεσσαλονίκῃ. κάκειθεν διέβη εἰς Μοσυνούπολιν, λαὸν
 κατὰ Στρομβίτζης πεπομφῶς ἡγεμόνα ἔχοντα τὸν πατρίκιον Δαβίδ
 τὸν Ἀρειανίτην. ὃς αἰφνίδιος ἐπιφανεὶς εἶλε τὸ φρούριον, ὃ Θερμιτζα
 κατονομάζεται. καὶ ἕτερον πάλιν λαὸν κατὰ τῶν ἐν Τριαδίτζῃ φρου-
 85 ρίων, ἔξαρχον ἔχοντα τὸν Ξιφίαν, ἐκπέμπει. καὶ οὗτος δὲ τὰ ἐν τοῖς
 ὑπαίθροις πάντα καταστρεφάμενος εἶλε πολιορκίᾳ τὸ ἔρυμα, ὃ Βοιά
 καλεῖται.

39. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπελθὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατὰ τὸν
 Ἰαννουάριον μῆνα τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ πεντακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ
 90 τετάρτου ἔτους, στόλον εἰς Χαζαρίαν ἐκπέμπει, ἔξαρχον ἔχοντα τὸν
 Μογγόν, υἱὸν Ἀνδρονίκου δουκὸς τοῦ Λυδοῦ· καὶ τῇ συνεργίᾳ Σφέγγου
 τοῦ ἀδελφοῦ Βλαδιμηροῦ, τοῦ γαμβροῦ τοῦ βασιλέως, ὑπέταξε τὴν
 χώραν, τοῦ ἀρχοντος αὐτῆς Γεωργίου τοῦ Τζούλη ἐν τῇ πρώτῃ
 προσβολῇ συλληφθέντος. τότε καὶ Σεναχηρεῖμ ὁ τῆς ἄνω Μηδίας ἀρχων,

89 a. 1016 94 a. 1021/1022

ACEVBMNU DH 67 τῷ ante Δυρρ. add. B καὶ ante ὁ add. E 68 τοῖς
 ante παρὰ add. BM τοῦ ante Ἰωάννου add. B Δαβίδ: Ἰωάννου U 69 ἀρχιε-
 πισκόπου ACEVND: ἀρχιερέως BU: ἀρχοντος ἐπισκόπου M 71 πολλὴν εἶχε
 ταραχὴν B ἐκκειμένου C 72 τοῦ Ἰ. πολλάκις U ἑαυτοῦ: αὐτοῦ B
 73 πάλιν: αὐτῆς U 75 πρὸς: εἰς A Ἀχρίδ' EB 76 Γωνιτζιάτην ACEU
 σπαθάριον B 77 ἔλλοχῆσαντες AVBMNU: ἐλοχῆσαντες C: ἐλοχῆσαντο E
 78 ἄνδρα φανερώτατον U 79 συγχυθεὶς: συσχεθεὶς B 80 Βάτζην B 81 εἰς
 (ἐς M) Θεσσαλονίκην BM Μοσυνόπολιν ABDH 82 Στρομβίτζης EN: Στρομ-
 βίτζης A: Στρομιτζης BU: Στρουβίτζη CM: Στρομιπίτζης VDH 83 Ἀρειανίτην
 ACEVBDH Θέρμιτζα AM 84 τῇ ante Τριαδ. add. B 89/90 ,σφεδ' ACEBMNU:
 ,σφετάρτου A 91 Μογγόν: Μουτόν B: Βάρδα τὸν Μαννόν U υἱόν: Ἰωάννην C
 δουκός: δοῦκα A Σφέγγου AU 92 γαμβροῦ: ἀδελφοῦ Porre, Le prince
 93 Τζούλου MND 94 προσβολῇ: συμβολῇ A Σεναχηρεῖμ ACEVNU:
 Συναχηρεῖμ E: Σενοαχηρεῖμ M Μηδίας CBU

95 ἦν Ἀσπρακανίαν ὀνομάζουσι σήμερον τῷ βασιλεῖ παγγενεὶ προσ-
 ἔδραμε, τὴν ὑπέικουσαν αὐτῷ παραδεδωκῶς ἄπασαν χώραν, πατρίκιος
 τιμηθεὶς καὶ στρατηγὸς Καππαδοκίας, καὶ κτήσεις ἀντιλαβῶν τάσδε
 τὰς πόλεις, τὴν Σεβάστειαν, τὴν Λάρισσαν, τὴν Ἀβαρην, καὶ ἄλλας
 κτήσεις πολλὰς. στενοχωρούμενος γὰρ οὗτος ὑπὸ τῶν προσοίκων
 5 Ἀγαρηνῶν καὶ μὴ οἶος ὢν ἀντέχειν προσέδραμε τῷ βασιλεῖ, παραδούς
 τὴν ἑαυτοῦ χώραν. ἤς ἄρχειν ἀποσταλεῖς Βασίλειος πατρίκιος ὁ Ἀργυ-
 ρὸς καὶ τοῖς ὄλοις πταίσας παραλύεται τῆς ἀρχῆς. καὶ διάδοχος αὐτοῦ
 πέμπεται Νικηφόρος πρωτοσπαθᾶριος ὁ Κομνηνός, ὃς κατὰ χώραν
 γενόμενος καὶ τὰ μὲν πειθοῖ, τὰ δὲ βίβη χρώμενος ὑπήκουον τῷ βασιλεῖ
 10 τὴν χώραν ἐποίησεν.

40. Ἐξακισχιλιοστῷ δὲ πεντακκοσιοστῷ εἰκοστῷ τετάρτῳ ἔτει,
 Ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἀπάρας τῆς βασιλίδος ὁ βασιλεὺς
 ἄπεισιν εἰς Τριάδιτζαν, καὶ τὸ φρούριον Πέρνικον περικαθίσας ἐπολιόρκει,
 τῶν ἔνδον δὲ καρτερῶς καὶ ἐκθύμως ἀγωνιζομένων, καὶ πολλῶν Ῥω-
 15 μαίων πιπτόντων. ἐφ' ὅλας ὀγδοήκοντα καὶ ὀκτώ ἡμέρας προσλιπαρή-
 σασ τῇ πολιορκίᾳ, ὡς ἔγνω ἀδυνάτοις ἐπιχειρῶν, ἀπρακτος ὑπεχώρησεν
 καὶ εἰς Μοσυνούπολιν κατήλθεν. ἐν ἣ τὸν λαὸν διαναπαύσας, ἕαρος
 ἐπιστάντος ἄρας ἐκ Μοσυνουπόλεως εἰσεῖσιν εἰς Βουλγαρίαν καὶ περι-
 καθίσας φρούριον τὸ λεγόμενον Λογγᾶν εἴλε πολιορκίᾳ. Δαβιδ δὲ τὸν
 20 Ἀριανίτην καὶ Κωνσταντῖνον τὸν Διογένην εἰς τὰς κατὰ Πελαγονίαν
 πεδιάδας ἐπέμψας ζῶων πολλῶν καὶ αἰχμαλώτων ἐγένετο κύριος.
 τὸ δὲ ληφθὲν φρούριον ἐμπρήσας ὁ βασιλεὺς, καὶ τριχῆ τοὺς ἀλότους
 μερισάμενος, καὶ μίαν μὲν μερίδα τοῖς συμμαχοῦσι παρεσχέτως Ῥῶς,
 ἑτέραν δὲ Ῥωμαίοις, καὶ ἄλλην ἑαυτῷ παρακατασχών, ἐχώρει προσω-
 25 τέρῳ. καὶ μέχρι Καστορίας ἔλθων καὶ τῆς πόλεως ἀποπειραθεὶς, ὡς ἦσθετο
 ἀνεπιχειρήτων αὐτὴν οὖσαν, ὑπέστρεψεν. ἐδέξατο γὰρ καὶ γράμμα τοῦ

cap. 40: Zon. III, 565, 10-565, 13

ACEVBMNU DH 95 καὶ post ἦν add. U κατονομάζουσι M παγγ-
 γενεὶ C: παγγενεὶ D: παγγενῆ A E V B M N U προσέδραμον U 1 ἄπασαν:
 πᾶσαν B καὶ ante πατρίκιος add. BU 4 προσοίκων: προσόντων CE 8 πέμ-
 πεται om. CE σπαθᾶριος B 9 πειθῶ U 11 Ἐξακισχιλιοστῷ — ἔτει AV: Τῷ δὲ
 ἴσφκδ' ἔτει BDH: ἴδ' φκδ' ἔτει CMN: ἴσφκδ' ἔτει U: ἴσφκδ' δὲ ἔτει E 12 ἴδ' C E B N U:
 δ' M κάτεισιν ante ἀπάρας add. A 13 Τριάδιτζαν UDH 14 ἔνδον δὲ: δ'
 ἔνδον B: ἔνδον τε H: ἔνδον D 15 π' καὶ ἡ' CE 16 ἐπιχειρεῖν BU 17 Μο-
 συνούπολιν ABUDH 18 Μοσυνουπόλεως CEVMNUD: Μοσυνουπόλεως ABH
 ἐν Βουλγαρίᾳ U 19 Λογγᾶν ACEVMND: Λογκᾶν U: Λογγῶν B: Λογγᾶν H
 δὲ: τε MU 20 Ἀριανίτην MNUDH 21 ἐγένετο: γέγονε M 22 ἐνεμπρήσας B
 23 μὲν om. MND Ῥῶς AEM 25 ἀποπειρασθεὶς B 26 ἀνεπιχειρῶτων B
 αὐτὴν ἀνεπιχ. M οὖσαν αὐτὴν U γὰρ: δὲ M γράμμα CEVN: γράμματα
 ABMUDH τοῦ om. A

στρατηγῶντος ἐν Δοροστόλῳ Τζοτζικίου, τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρικίου
 Θεοδάτου τοῦ Ἰβηρος, ὡς ὁ Κρακρᾶς λαὸν ὅτι πλεῖστον ἀθροίσας καὶ
 τῷ Ἰωάννῃ ἐνωθεὶς, προσλαβόμενοι δὲ καὶ Πατζινάκας, μέλλουσιν
 30 εἰσβολὴν κατὰ Ῥωμανίας ποιήσασθαι. τούτῳ τῷ γράμματι θορυβηθεὶς
 ἐπανθῆι διὰ ταχέων. ἐν τῷ παριέναι δὲ τό τε φρούριον εἶλε τὰ Βοσό-
 γραδα καὶ ἐνέπηρσε, καὶ τὴν Βέρροϊαν ἐπικτήσας, δηώσας δὲ καὶ κατε-
 ρειπώσας τὰ περίξ Ὀστροβοῦ καὶ Μολισκού, ἔστη τοῦ προσωτέρω
 ἴναι. ἀπηγγέλη γὰρ αὐτῷ, ὡς ἡ μελετωμένη τῷ Κρακρᾶ καὶ τῷ |
 35 Ἰωάννῃ κατὰ Ῥωμαίων ἔφοδος ἐνεποδίσθη, τῶν Πατζινάκων μὴ δόν-
 των συμμαχίαν αὐτοῖς. διὸ καὶ ὑποστρέψας πολιορκεῖ φρούριον ἄλλο
 τὴν Στέταναν, ἐν ἣ βασιλεία ἦσαν τοῦ Σαμουήλ καὶ σίτος ἀπέκειτο πολὺς,
 ὃν τῷ λαῷ διαρπάσαι κελεύσας, τάλλα πάντα κατέφλεξεν. ἐξέπεμψε
 δὲ καὶ κατὰ Ἰωάννου οὐ μακρὰν ἀπέχοντος τὸ τάγμα τῶν σχολῶν
 40 τῆς δύσεως καὶ τὸ τῆς Θεσσαλονίκης, ἡγεμόνα ἔχοντα Κωνσταντῖνον
 τὸν Διογένην. τούτοις ἀπιοῦσιν ἐνήδρευσε ὁ Ἰωάννης. μαθὼν δὲ τοῦτο
 ὁ βασιλεὺς ἐξιππασάμενος, καὶ μὴδὲν ἄλλο εἰπὼν, ἀλλ' ἡ ὅστις πολε-
 μιστῆς, ἀκολουθεῖτω μοι, ἀπήει κατὰ σπουδῆν. τοῦτο γρόντες οἱ τοῦ
 Ἰωάννου σκοποὶ μετὰ φόβου πρὸς τὸ τοῦ Ἰωάννου στρατόπεδον ἐρ-
 45 χονται, καὶ δειλίας καὶ παραχῆς τοῦτο ἐνέπλησαν, μὴδὲν ἄλλο βοῶντες,
 ἀλλ' ἡ βεζεῖτε, ὁ τζέσαρ.' πάντων οὖν φευγόντων ἀκόσμως σὺν τῷ
 Ἰωάννῃ, οἱ περὶ τὸν Διογένην ἀναθαρρήσαντες κατόπιν ἐδίωκον. καὶ
 κτείνουσι μὲν πολλοὺς, συλλαμβάνουσι δὲ καὶ διακοσίους πανοπλίτας
 καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὴν ἀποσκευὴν Ἰωάννου καὶ τὸν τούτου ἀνεψιὸν
 50 ὃν καὶ παραυτικά στερεὶ τῶν ὀφθαλμῶν. ταῦτα δράσας ἐπάνεισι πρὸς τὰ Βο-
 δηνά, καὶ πάντα τὰ ἐκέισε καταστησάμενος ἐπαναζευγνύει πρὸς τὸ
 Βυζάντιον, κατὰ τὴν ἐννάτην τοῦ Ἰαννουαρίου μηνός, Ἰνδικτικῶνος πεντε-
 καιδεκάτης, ἔτους ἑξακισχιλιοστοῦ πεντακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ἕκτου.

ACEVBMNU DH 27 τῷ post ἐν add. MNUD Δοροστόλῳ AVMNNU:
 Δωροστόλῳ CE: Ῥοδοστόλῳ B τοῦ ante Τζοτζ. add. A Τζιτζικίου MNUDH
 τοῦ ante υἱοῦ om. A τοῦ ante πατρικίου om. MNU (sed non D) 28 Θεοδᾶ' EU
 Ἰβηρος M ἀθροίσας: ἀγείρας U 29 προσλαβόμενοι VBMNU: προσλαβόμενος ACE
 Πατζινάκους BU καὶ ante μέλλουσιν add. V μέλλει A 30 εἰσβολὴν — ποιή-
 σασθαι: κατὰ Ῥωμ. εἰσβολὴν ποιήσασθαι A Ῥωμανίας ACEVBU: Ῥωμανίαν D:
 Ῥωμαίων MN θορυβηθεὶς: φοβηθεὶς U 31 τε om. A τὰ Βοσόγραδα ACEVMN:
 τὰ Βοώγραδα B: Βισέγραδον U 32 δὲ om. B 33 Βολισκού B 34 ἀπηγγέλη B
 Κρακρᾶ CB 35 κατὰ Ῥωμαίων om. U Πατζινάκων A 36 αὐτοῖς om. U
 37 Στέταναν ACEVMN: Σέτενα B: Σέταιναν U τοῦ: τῷ C πολὺς ἀπέκειτο A 38 τὰ
 ἄλλα BU 39 οὐ ACEVNU: τοῦ B: om. M 40 καὶ om. B 41 ἐνήδρευσε
 ACEVB: ἐνήδρευεν MNUDH 42 ὁ βασιλεὺς om. B καὶ μὴ τι πάθοι (πάθη ND)
 φοιρηθεὶς παρά (περὶ U) τοῦ λαοῦ post βασιλεὺς add. MNUDH μόνον post ἡ add.
 MNUDH ὅστις ACEVB: εἰ τις MNUDH 43 τοῦτο: τοῦτον AB 46 ἀλλ': εἰ μὴ DH
 βεζεῖτε ACEVND: βεζεῖτε, βεζεῖτε U: βετζῆτε B: βεζίτε M ὁ om. U τζέσαρ
 CMN: τζέσαρ A: τζέσαρ EV: τζέσαρ B: τζασάρ U 50 ὃν—ὀφθ. interpol. U 51 Βοδηνά
 CEVU: Βοδινά BMNDH: Βοδενά A καταστησάμενος: καταστρεφάμενος B
 52 ὁ' ACEBU τῆς 1ε' Ἰνδ. DH 1ε' ACEBNUDH: ε' M 53, 5φικ' ACEBMNU

41. Ἄδειας δὲ λαβόμενος ὁ Ἰωάννης ἀπεισι πολιορκήσαν τὸ Δυρ-
 55 ράχιον μετὰ φρυγάματος καὶ ὄγκου βαρβαρικοῦ. ἔθα πολιορκίας συστά-
 σης καὶ συμπλοκῆς γενομένης πίπτει,
 πίπτει — καταβελ. αὐτόν] μετὰ τοῦ στρατηγοῦ καὶ πατρικίου Νικήτα τοῦ Πηγωνί-
 του, ἀπὸ τῶν ἵππων μαχομένων, πίπτει, ὑπὸ δύο πεζῶν ἐπιδραμόντων ἐν τῇ συμπλοκῇ
 κατὰ τῶν σπιδάγγων καιρίαν τυπείς,
 60 μηδενὸς δῆλου | γενομένου τοῦ καταβεβληκότος αὐτόν, ἀρξας Βουλγά-
 ρων ἐπ' ἐνιαυτοὺς δύο καὶ μῆνας πέντε. μνηθέντος δὲ τῷ βασιλεῖ τοῦ
 θανάτου τοῦ Ἰωάννου διὰ τοῦ στρατηγούντος Δυρραχίου Νικήτα
 πατρικίου τοῦ Πηγωνίτου, ἔξεισι παραυτικά ὁ βασιλεὺς. γενομένῳ δ'
 αὐτῷ κατὰ τὴν Ἀδριανούπολιν ὑπαντῶσιν ὁ ἀδελφὸς τοῦ περιφήμου
 65 Κρακρᾶ καὶ ὁ υἱός, προσχωρεῖν εὐαγγελιζόμενοι τό τε περίπυστον
 φρούριον τὸν Πέρινον, καὶ ἕτερα πέντε ἐπὶ τριάκοντα. οὗς τιμήσας
 ἀξίως καὶ τὸν Κρακρᾶ ἐς τὸν τῶν πατρικίων θρόνον ἀναβιβάσας ἦλθεν
 εἰς Μοσυνούπολιν. ἐνταῦθα δὲ καὶ πρέσβεις ἦκον ἐκ Πελαγονίας καὶ
 Μωροβίσδου καὶ Λιπενίου, παραδιδόντων τῷ βασιλεῖ τὰς πόλεις.
 70 ἐκεῖθεν ἄρας ἦλθεν ἐν Σέρραις, αἷς ἀφίκετο ὁ Κρακρᾶς μετὰ τῶν ἀρχόντων
 τῶν προσυέντων τριακονταπέντε κάστρων, καὶ καλῶς ὑπεδέχθη.
 προσερύη δὲ καὶ Δραγομουῆζος, τὰ ἐν τῇ Στρομβίτζῃ παρεσχηκῶς
 καὶ πατρίκιος τιμηθεὶς, ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν πατρίκιον Ἰωάννην
 τὸν Χάλδον, τότε τῆς χρονίας ἀπολυθέντα καθεῖρξεως. ἔτυχε γὰρ ἀλοὺς
 75 παρὰ τοῦ Σαμουήλ καὶ ἐπὶ εἴκοσι καὶ δύο χρόνους ὦν ἐν τῇ φυλακῇ.
 ἄρτι δὲ τῇ Στρομβίτζῃ προσήγγισεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἦκεν ὁ ἀρχιεπί-
 σκοπος Βουλγαρίας Δαβίδ μετὰ γραμμάτων Μαρίας τῆς Ἰωάννου
 γυναικός, ὑπισχνουμένης ἐκστῆναι Βουλγαρίας, εἰ τεύξεται τῶν κατὰ
 σκοπόν. ὑπήντησε δὲ καὶ Βογδάνος ὁ τῶν ἐνδοτέρω κάστρων τοπάρχης,

56 mense Febr. a. 1018

cap. 41: Zon. III, 565, 12—566, 11; Glyc. 578, 14—578, 20

ACEVBO (a 76 ἄρτι — 18 αὐτόν) MNU DH 54 δὲ om. E 55 συστάσης;
 σησάσης C 57—59 pro 57 πίπτει — 61 αὐτόν habet U 60 γενομένου;
 γενοτός CE 61 ἐπ' CEVMNU: πρὸς A: om. B ε' M 62 τοῦ pr. om. U
 63 Πηγωνίτου VMN: Πηγωνίτου ACUD: Πηγωνιάτου E: Πηγονάτου H 65 ὁ om. N
 περίπυστον U 66 λ' CE 67 εἰς B τὸν om. MDH τῶν om. N
 θρόνον: θῶκον B 68 Μοσυνούπολιν CVMND: Μοσυνόπολιν AEBUH ἐνταῦθα
 δὲ: ἐνθα B ἦκον: ἦλθον B 69 Μωροβίσδου ACEVMN: Μωροβίδ' U: Βορο-
 βίδου B παραδιδόντες U 70 ἐν ante αἷς add. BMNU DH 72 Δραγομῆζος U
 τῇ om. MNU DH Στρομβίτζῃ CEVMN: Στρομβίτζῃ BH: Στρομπίτζα D: Στρομ-
 βίτζη A: Στρομπίτζη U 74 Χάλδην B 74/75 ἀλοὺς — Σαμουήλ: παρὰ τοῦ Σ.
 ἀλοὺς A 75 κ' καὶ δύο C: κ' καὶ β' E χρόνοις AU 76 Στρομβίτζῃ VOMN:
 Στρομπίτζῃ BDH: Στρομβίτζῃ A: Στρομβίτζῃ CE: Στρομπίτζῃ U προσήγγισεν
 CEMNU: προσήγγισεν AVBO 77 Δαβίδ: Ἰωάννης U γραμμάτων om. MN
 (sed non D) 78 ὑπισχνούμενος E τῆς ante Βουλγ. add. M 79 ἐνδοτέρω
 ACEN: ἐνδοτέρων BOMUDH κάστρων: τόπων O

80 και τιμᾶται και οὔτος πατρίκιος, ὡς και πάλαι τὰ βασιλέως φρονῶν και τὸν ἑαυτοῦ πειθερὸν ἀνελῶν Ματθαίτζην. ἐκέιθεν ἄπεισιν εἰς τὰ Σκόπια,

ἐνθα συνήτησεν αὐτῷ και ὁ νέος Νικολιτζῆς, τὴν πρώτην και μαχιμωτάτην σύνταξιν τοῦ Σαμουήλ ἐπαγόμενος, και ἐτιμήθη πρωτοσπαθάριος και στρατηγός

85 και στρατηγὸν αὐτοκράτορα λιπῶν ἐν τῇ πόλει | Δαβιδ πατρίκιον τὸν Ἄριανίτην

κατεπάνω Βουλγαρίας προσονόμασας αὐτόν,

ὑπέστρεψε διὰ τῶν φρουρίων Στυπείου τε και Προσάκου, μετὰ λιπῶν και ὕμνων εὐφημούμενος και τιμώμενος. αὐθις δὲ πάλιν πρὸς τὰ δεξιά
90 νεανικῶς ἄπεισιν εἰς Ἄχριδας, κάκεισε στρατοπεδεῖαν ἐπήξαστο, τοῦ λαοῦ παντός μετὰ παιάνων και κρότων και εὐφημιῶν προσπαντιῶντος αὐτῷ. πόλις δὲ ἡ Ἄχρις ἐπὶ λόφου κειμένη ὑψηλοῦ, ἔγγιστα λίμνης μεγίστης,

Λυχνιδου (ΛυχνιδόνU) καλουμένης. ἀφ' ἧς και ἡ πόλις Λυχνιδός ἐπικαλεῖται (καλεῖται B) ὁμωνύμως τῇ λίμνῃ, Δασαρίτης (Δασαρίτης B, Δασαρίτις O) ἔκπαλαι καλουμένη, ἀπὸ δὲ τῆς λίμνης ταύτης ἀγρεύεται ἰχθύων εὐχρήστων (ἀχρίστων E) πλήθος (πλήθος εὐχρήστων U) ἀμύθητον (ἀμύθ.] πολύ E) (ἀπὸ δε τῆς λίμνης - ἀμύθητον om. B)

ἕξ ἧς ποιεῖται τὰς ἐκβολὰς ὁ Δρίνος ὁ ποταμὸς πρὸς ἄρκτον ἰών,

ἀπὸ μὲν τῶν νοτιωτέρων μερῶν τῶν πρὸς τὴν (τὴν] τὸν E, τὴν om. C) Διδβόλιν
5 ἑκρέων, διαίρων δὲ τὴν εἰρημένην λίμνην, οἷον (ὁ add. O) Ἄλφειός λέγεται τὸ πέλαγος διαίρειν (διαίρων U) και πρὸς τὴν Ἀρέθουσιν ἀπίων και κατὰ τὸ βόρειον μέρος ἰών. πρὸς δὲ (δὲ om. O) τὸ τέρμα τῆς λίμνης τὰς ἐγχωρίως λεγομένας Στρούγας (Στρούδας CE, Στρούβας O) εὐρηκῶς και ταύταις ἐνωθεὶς μεγίστος τε γίνεται ποταμῶν,

εἶτα νεύων πρὸς δύσιν και εἰσβάλλων εἰς τὸν Ὀρινον περι τὸν Εἰλισσὸν

10 τὸ φρούριον,

καλεῖται δὲ Λυχνιδός ἡ λίμνη, ἀφ' ἧς και ἡ πόλις Λυχνιδός ἐπικαλεῖται ὁμωνύμως τῇ λίμνῃ, Δασαρίτης ἔκπαλαι καλουμένη. ἀπὸ δὲ τῆς λίμνης ταύτης ἀγρεύεται ἰχθύων εὐχρήστων πλήθος ἀμύθητον

μητρόπολις οὔσα πάσης τῆς Βουλγαρίας, ἐν ἧ και τὰ βασιλεια τῶν

ACEVBOMNU DH 80 και pr. om. B ὁ τοπάρχης post οὔτος add. E πάλαι τὰ βασιλέως: τὰ βασιλέως ἔκπαλαι U 81 Ματθ. interpol. U 83/84 interpol. U 85 και στρατηγὸν: στρατ. δὲ U αὐτοκράτορα: ὁ αὐτοκράτωρ B τὸν μάγιστρον ante Δαβιδ add. A 86 Ἄριανίτην ACEVB: Ἄρειανίτην OMNU 87 interpol. CV (man. rec.) OU 88 Στυπείου ACVOMN: Στυπίου EB: Στουπίου U Προσάπου A 89 δὲ ACEVBO: τε MNUDH πάλιν om. B πρὸς: εἰς CE 90 νεανικῶς ACEVO: νενεκῶς BMNUH Ἄχριδα BU 91 προσπαντιῶντος ABOMNU: προσπαντιῶντων CE: προσπαντιῶντες V 92 λόφου - ὑψηλοῦ: λόφου κειμ. ὑψηλῶν δύο U 94-2 interpol. CEBOU 3 ἕξ - ἰών: ἀφ' ἧς και ὁ Δρίνος ποταμὸς τὰς ἐκβολὰς πεποιήται U ὁ alt. om. ACEBUDH 4-8 interpol. ACEOU 9 τὸν Ὀρινον ACEVO: τὰ Ὀρινά B: τὸν Ἴονιον MN: τὸ Ἴονιον UDH περί: παρά U 10 τὸ om. M 11-13 interpol. A 14 μητρόπολις - Βουλγαρίας (τῆς πάσης MND: τῆς πάλαι H) CEVBOMNDH: αὕτη ἡ Ἄχρις μητρόπολις ἐστὶ πάσης τῆς Βουλγαρίας A: μητρόπολις ἡ Ἄχρις ἀπάσης τῆς Βουλγαρίας U 14/15: και - Βουλγαρίας om. B

- 15 βασιλέων ἰδρυντο Βουλγαρίας καὶ τὰ χρήματα ἀποτεθησαύριστο. ἄπειρ ἀνοίξας ὁ βασιλεὺς εὗρε χρήματα πολλὰ καὶ στέμματα ἐκ μαργάρων καὶ χρυσοῦφεις ἐσθῆτας καὶ χρυσοῦ ἐπιστήμου κεντηνάρια ἑκατόν, ἅτινα πάντα εἰς ῥόγας ἐκένωσε τῆς περὶ αὐτὸν στρατιᾶς. ἐπιστήσας οὖν ἄρχοντα τῇ πόλει Εὐστάθιον πατρικίον τὸν Δαφνομήλην, καὶ φρουρὰν ἀξιόλογον αὐτῷ δούς, ἐξῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ ἀχθεῖσαν ὡς αὐτὸν ἐδέξατο τὴν γυναῖκα Ἰωάννου τοῦ καὶ Βλαδισθλάβου, σὺν τρισὶν υἱοῖς καὶ θυγατράσιν ἕξ ἐπαγομένην καὶ νοθογενῆ υἱὸν τοῦ Σαμουήλ καὶ δύο θυγατέρας Ῥαδομηροῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Σαμουήλ | καὶ πέντε υἱούς, ὧν ὁ εἰς πεπήρωτο τοὺς ὀφθαλμούς παρὰ τοῦ Ἰωάννου λωβηθείς, ὅτε τὸν
- 25 Ῥαδομηρὸν τὸν υἱὸν Σαμουήλ σὺν τῇ αὐτοῦ γυναικὶ καὶ Βλαδιμηρὸν τὸν τούτου γαμβρὸν ἀνείλεν. ἦσαν δὲ καὶ ἕτεροι τρεῖς υἱοὶ τῇ Μαρῖα ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου τεχθέντες, ἄλλ' ἔφθασαν ἀποδρᾶσαι εἰς τὸ ὄρος τὸν Τμόρον, κορυφὴν ὑπάρχοντα τῶν Κεραυνίων ὄρων. ἦν ἠπίως καὶ φιλοφρόνως δεξάμενος φυλάττεσθαι προσέταξε μετὰ τῶν ἄλλων. προσῆλθον δὲ τῷ
- 30 βασιλεῖ καὶ ἕτεροι μεγιστᾶνες τῶν Βουλγάρων, ὁ Νεστορίτζης, ὁ Λαζαρίτζης καὶ ὁ νέος Δοβρομηρός, μετὰ τῶν οἰκείων ἕκαστος ταγμάτων, καὶ ἐδέχθησαν εὐμενῶς καὶ βασιλικῶς ἐτιμήθησαν. τότε καὶ Προσιάνος καὶ οἱ τούτου δύο ἀδελφοί, Ἄλουσιάνος καὶ Ἀραῶν, οἱ τοῦ Βλαδισθλάβου παῖδες οἱ εἰς τὸν Τμόρον φυγόντες, ὡς ἔμπροσθεν εἰρηται, καὶ
- 35 χρονία | κατασχεθέντες πολιορκία (στρατιῶται γὰρ προσταχθέν ἐκ βασιλέως προσεδρεύοντες ἐτήρουν τὰς καθόδους τοῦ ὄρους) διακηρυκούν-ται πρὸς τὸν βασιλέα πίστει αἰτοῦντες καὶ ἑαυτοὺς ἐγχειρίσαι ἐπαγγελλό-μενοι. καὶ πρὸς μὲν τούτους ὁ βασιλεὺς φιλανθρώπους ἔδωκεν ἀποκρίσεις, ἄρας δ' ἐς Ἀχρίδος ἔρχεται εἰς τὴν λίμνην τὴν λεγομένην Πρέσπαν, ἐν
- 40 τῷ διέναι τὸ μεταξὺ ὄρος φρούριον οἰκοδομήσας ἀνωθεν τούτου καὶ Βασιλιδα ἐπωνομάσας, καὶ ἕτερον ἐν τῇ λεχθείσῃ λίμνῃ τῇ βραχυτέρᾳ, ὃ καὶ αὐτὸ Κωνσταντίον ἐπωνόμασεν.

ACEVBO (usque 18 αὐτὸν) MNU DH 15 ἰδρυνται E ἀποτεθησαύρισται U
 17 χρυσοῦ B ἐπιστήμου om. MNU DH 18 ῥόγαν U 19 τῇ πόλει ἄρχοντα U
 19 Δαφνομήλην ACEVB: Δαφνομήλην CMND: Δαφνομα' U: Δαφνομάλην H 20 ὡς:
 εἰς BU 21 καὶ om. BU Βλαδισθλάβου BMNU: Βαδισθλάβου CEV: Βοδισθλάβου A
 22 ἐπαγομένην AMNU: ἐπαγομένων CEVB υἱὸν: υἱὸν C 23 Ῥαδομηροῦ CEVMNU:
 Ῥοδομηροῦ A: Ῥαδομηροῦ B τοῦ - Σαμουήλ ACEVBN: τοῦ υἱοῦ Σαμουήλ U:
 τοῦ υἱοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Σαμουήλ M 24 εἰς: πρώτος U 25 πεπήρωται M τοῦ
 om. AB λωβηθείς: πηρωθείς U τὸν om. B 26 υἱοὶ τρεῖς B 27 Τμόρον CEVB: Τμῶρον AMND: Τμῶλον U: Ταῦρον H
 26 υἱοὶ τρεῖς B 27 Τμόρον CEVB: Τμῶρον AMND: Τμῶλον U: Ταῦρον H
 31 Λαζαρίτζης ACEVB: Ἀζαρίτζης MNUH καὶ om. M Δοβρομηρός:
 Βλαδομηρός B μετὰ - ταγμάτων: ἕκαστος μετὰ τῶν ἰδίων ταγμάτων A 32 Πρου-
 σιάνος ACEVMN: Πρεσιάνος U: Τρουσιάνος B 33 δύο ἀδελφοί: ἀδελφοὶ οἱ δύο B
 om. A. - Ἀαρ. interpol. U Βλαδοσθλάβου B 34 Τμόρον CE: Τμῶρον AMND:
 Τμῶλον U: Ταῦρον VB: Ταῦρον H φυγόντες: σφαγίντες V 35 κατασχεθέντες ACEVB:
 κατακθέντες MNU DH προσταχθέν ACEVN: προσταχθέντες BUDH: ταχθέντες M
 36 τοῦ ante βασιλέως add. B διακηρυκούντες C 39 δὲ BMU τὴν pr. om. U
 40 δὲ post διέναι add. U 41 Βασιλιδα U καὶ - λίμνη om. CE 42 interpol. U

ἐκ δὲ Πρέσπτης ἄπεισιν εἰς τὴν λεγομένην Διάβολιν, ἐν ἣ βήματος ἀρθέντος ὑψηλοῦ εἰσιόντας ἐδέξατο τοὺς περὶ τὸν Προυσιάνον ἀδελφούς, καὶ λόγους
 45 ἐπιεικέσι καὶ φιλανθρώποις παραμυθησάμενος τοῦτον μὲν μάγιστρον, τοὺς δὲ λοιποὺς πατρικίους ἐτίμησεν. ἤχθη δὲ καὶ ὁ Ἰβάζης πεπτηρω-
 μένος ἔχων τὰς ὄψεις. ἀλλ' ἄξιον εἰπεῖν καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτυφλώσεως. ἔχει γὰρ ἡδὺ τι καὶ θαυμαστὸν ἢ διήγησις.

42. Μετὰ γὰρ τὸν τοῦ Βλαδισθλάβου τοῦ καὶ Ἰωάννου θάνατον καὶ
 50 τὴν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Μαρίας καὶ τῶν ταύτης παίδων προσχώρησιν Πρεσσιάνου, Ἀλουσιάνου, Ἀαρών, Τραϊάνου καὶ Ῥοδομηροῦ (καὶ Κλίμεν) add. E) καὶ τὴν τῶν ἄλλων δυναστῶν ἀπάσης τῆς Βουλγαρίας ὑπακοὴν ὁ Ἰβάζης οὗτος φυγὼν καὶ ἐν τινι δυσβάτῳ γενόμενος ὄρει (Βροχωτὸς κλησις αὐτῶ) βασιλεία τε ἔχοντι περικαλλῆ (Προνίσταν ταῦτα καλοῦσι)
 55 καὶ παραδείσους καὶ ἀπολαύσεις οὐκ ἀπρεπεῖς, ὑπέξει τοῖς θελήμασιν οὐκ ἐβούλετο τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ δύνάμιν ἐκ τοῦ κατὰ μικρὸν συνεγείρων ἀνεστάτου τὰ παρακείμενα καὶ ἀποστασίαν ἐμελέτα καὶ τὴν Βουλγαρικὴν ὠνειροπόλοι ἀρχήν. τοῦτο οὐ μικρῶς ἐλύτπει τὸν βασιλέα, καὶ διὰ τοῦτο τοῦ κατ' εὐθείαν ἀφέμενος πορεύεσθαι ἀπέκλινε πρὸς μεσημβρίαν,
 80 καὶ κατὰ τὴν εἰρημένην ἐγένετο Διάβολιν, ὡς ἡ καταναγκάσων πάντως τὸν ἀποστάτην καταθεῖναι τὰ ὄπλα, ἢ πολέμῳ τοῦτον κατεργασόμενος. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἐν τῷ ῥηθέντι τόπῳ φιλοχωρῶν γράμμασιν ἐνουθέτει τὸν Ἰβάζην, μὴ τῆς Βουλγαρίας ὑποταγείσης μόνον χεῖρας ἀνταίρειν αὐτόν, μηδὲ φαντάζεσθαι τὰ ἀτέλεστα, γινώσκοντα, ὡς οὐκ
 65 εἰς ὄνησιν αὐτῶ τὸ ἐγχείρημα τελευτήσει. ὁ δὲ τὰ γράμματα δεχόμενος καὶ ἑτέροις ἀμειβόμενος, καὶ παντοίας προτιθεὶς ἀφορμὰς, παρεῖλε καὶ ἀνεδύετο, ὡς ἀναγκασθῆναι τὸν βασιλέα ἐπὶ πέντε καὶ πενήτηκοντα ἡμέρας ἐνδιατρίψαι τῷ τόπῳ, ταῖς ὑποσχέσεσι δελεαζόμενον. ἐγνώσθη

63 ante diem 15. mens. Aug. a. 1018

ACEVBNMU DH 43 τῆς ante Πρέσπτης add. BU Δεάβολην B ἥτις Σελάσφορος ἐπικληταὶ post Διάβ. add. U 44 Περσσιάνον U 46 ὁ om. U 47 καὶ om. U 48 γὰρ om. B 49 τοῦ pr. om. U Βλαδισθλάβου CMNU: Βλαδοσθλάβου B: Βαδισθλάβου EV: Βοδισθλάβου A τοῦ alt. om. B τοῦ καὶ: καὶ τοῦ E 50 τὴν om. AH (sed non D) 51 interpol. U et i. m. E 52 τὴν om. BU τῆς om. A ὁ om. U 53 δυσβάτῳ post ὄρει U Βροχωτὸς BU 54 ἔχοντα U ἢ δὲ (ol δὲ MUD) ante Προν. add. MNUDH Προνίσταν: Κοπρινίστρον U 55 ἀπρεπεῖς: ἀπρεπεῖς AB θελήμασιν: βουλήμασιν CE 56 ἠβούλετο CEVB συνεγείρων CEVD: συναγείρων ABMNUH 58 καὶ om. B 58/59 καὶ διὰ τοῦτο: διὸ καὶ A 59 τοῦ om. B τοῦ: οὐ U 60 Διάβολιν ἐγένετο A Δεάβολην B ὡς post πάντως add. B 61 καταθέσθαι B κατεργασόμενος AB: κατεργασάμενος CEVBNMUDH 63 πάσης post Βουλγαρίας add. CE 63/64 μόνον—ἀνταίρειν CEVBDH: χεῖρας αἴρειν μόνον A: μόνον ἀνταίρειν χεῖρας MNU 65 τε-
 λευτήσει E 66 ἀφορμὰς προτιθεὶς A 67 πέντε καὶ ν' C

τὰ τοῦ πράγματος τῶ | τῆς Ἀχρίδος ἄρχοντι Εὐσταθίῳ τῶ Δαφνομήλῃ,
 70 ὅτι μέλει τῶ βασιλεῖ ἢ τοῦ Ἰβράτζη καθαίρεισι. καὶ δῆτα καιρὸν ἐπιτήδειον
 εὐρηκῶς, καὶ δυσὶ θεράπουσι τῶν πιστικωτάτων κοινολογησάμενος καὶ
 τὸ βούλευμα φανερώσας, ἐγχειρεῖ τῇ πράξει. δημοτελὴς ἦγετο ἑορτῇ τῶ
 Ἰβράτζη, ἢ κοίμησις τῆς πανάγνου καὶ θεομήτορος, κατὰ ταύτην τὴν
 75 ἡμέραν εἰώθει συγκαλεῖν εἰς εὐωχίαν οὐ τοὺς ἀγρογεῖτονας μόνον καὶ
 Εὐστάθιος αὐτόκλητος εἰς τὴν ἑορτὴν, καὶ τοῖς φυλάττουσιν ἐντυχῶν τὰς
 διόδους ἀπαγγέλλειν ἐκέλευεν, ὅστις εἶη, καὶ ὅτι πάρεστι τῶ ἄρχοντι
 συνευφρανθησόμενος. ἀπαγγειλάντων δὲ τούτων, ἐν θαύματι ὁ Ἰβράτζη
 80 ἐτίθει, εἰ δυσμενὴς ἄνθρωπος αὐθαίρετος ἦκει καὶ χερσὶν ἑαυτὸν ἐκδίδουσι
 πολέμασις. ὁμως ἀφικέσθαι κελεύει, καὶ ἔλθοντα ἐδέξατό τε περιχαρῶς καὶ
 ἡσπάσατο. ἄρτι δὲ τελεσθέντος τοῦ ἑωθινοῦ ὕμνου, καὶ πάντων τῶν
 συνειλεγμένων εἰς τὰς ἰδίας διασκεδασθέντων καταγωγάς, ὁ Εὐστάθιος
 πρόσσει τῶ Ἰβράτζη καὶ ἀξιοῖ τοὺς ἄλλους πρὸς μικρὸν ἐκστῆσαι ὡς
 85 τὰχα μέλλων αὐτὸς διαλέξασθαι κατ' ἰδίαν περὶ τινος ἀναγκασιότατου
 καὶ λυσιτελοῦντος αὐτῶ. ὁ δὲ τὸν δόλον καὶ τὴν ἀπάτην μὴ κατανοήσας,
 ἀλλὰ τῶ ὄντι ὑπολαβῶν, ὡς βούλεται καὶ αὐτὸς εἰς γενέσθαι τῶν συν-
 ιστώντων αὐτῶ τὴν ἀποστασίαν, τοὺς θεράποντας μικρὸν ἀποστῆναι
 κελεύσας, τῆς χειρὸς ἐκείνου λαβόμενος ἐν τινι παραδείσῳ εἰσάγει συνηρε-
 φεῖ δένδροις καὶ κοιλότητα ἔχοντι, ὡς μὴδὲ φωνὴν ἐξηχεῖσθαι δύνασθαι
 90 διὰ τὴν συνδενδρίαν, οὐ ἐντὸς γενόμενος ὁ | Εὐστάθιος καὶ μεμονωμένον
 λαβόμενος τοῦ Ἰβράτζη, εἰς γῆν τε αὐτὸν εὐθύς καταβάλλει καὶ τὸ γόνυ
 προσερείσας τῶ στήθει (ἦν γὰρ κατὰ χεῖρα γενναῖος) τοῦτον κατήγχε,
 καὶ τοῖς δυσὶν ὑπηρέταις ἐνεκελεύετο βοηθεῖν τὴν ταχίστην. οἱ δέ,
 καθάπερ συνθεθειμένοι ἦν, ἰστάμενοι καὶ καταδοκοῦντες τὸ μέλλον, ὡς
 95 ἦκουσαν τῆς φωνῆς τοῦ κυρίου, ἔδραμόν τε εὐθέως καὶ τὸν Ἰβράτζην
 περισχόντες καὶ τῶ χιτῶν ἀποφράξαντες αὐτοῦ τὸ στόμα, ὡς μὴ βοήσας
 περιστήσῃ πληθὺς αὐτοῖς καὶ ἀπρακτον ἀποτελέσῃ τὸ ἔργον, ἀποτυφλοῦσι,
 τυφλωθέντα δὲ ἐκβάλλουσι τοῦ παραδείσου εἰς τὴν αὐλήν. αὐτοὶ δὲ εἰς

ACEVBMNU DH 69 πράγματος: γράμματος E Δαφνομήλῃ AEBV:
 Δαφνομήλῃ CMND: Δαφνομάλλῃ U 70/71 εὐρηκῶς ἐπιτήδειον M 71 θεράπουσι:
 θεράποντων, post πιστικ. A πιστοτάτων U 73 πανάγνου CEVBMN:
 ὑπεράγνου A: παναχράντου U 74 εἰς εὐωχίαν om. A οὐ om. M 75 πορ-
 ροτέρω A γόνυ: οὐν U 76/77 καὶ — εἶη: καὶ τοῖς τὰς δρόμους φυλάττουσιν
 ἐντυχῶν ἀπαγγέλλειν, ὅστις εἶη, ἐκέλευε A 77 ἐκέλευσεν EU 78/79 ὁ—ἐτίθει:
 ἐποίητο ὁ Ἰβ. U 79 ἑαυτὸν ἐκδίδουσι ACEVB: ἐκδίδουσιν ἑαυτὸν MNUDH
 80 εἰσελθόντα U τε om. BMU 81 τῶν om. M 82 διασκεδασθέντων ACEVB:
 σκεδασθέντων MNUDH ὁ om. BU 84 διαλέξασθαι CEVM: διαλέξασθαι
 ABNUDH κατ' ἰδίαν om. A ἀναγκαῖον A 87 τὴν om. MNDH ἀποστα-
 σίας D 88/89 δένδροις συνηρεφεῖ A 89 κοιλότητος U 91 τοῦ Ἰβ. λαβόμενος A
 τε om. BU εὐθύς αὐτὸν B 92 κατήγχε: κατεῖχε BU 93 τοῖς: τοῖς B
 2 αὐτοῖς: αὐτῶ U ἀποτελέσει A 3 τυφλωθέντος B ἐκβάλλουσι — αὐλήν
 om. B ἐς CE 3/4 αὐτοὶ — οἰκῆμα: αὐτοὶ εἰς τι οἰκῆμα ὑπερφῶν B

τι ὑπερβῶν οἴκημα ὑψηλὸν ἀναδραμόντες καὶ τὰ ξίφη ἐλκύσαντες ἐξεδέ-
 5 χοντο τοὺς μέλλοντας προσιέναι. γνωσθέντος δὲ τοῦ δράματος συνέρρει
 πλήθος ἀμύθητον. οἱ μὲν γὰρ ξίφη κατέχοντες ἐν χερσίν, οἱ δὲ δόρατα,
 οἱ δὲ τόξα, οἱ δὲ λίθους, οἱ δὲ ξύλα, οἱ δὲ δαλοὺς καιόμενους, ἄλλοι δὲ
 ὕλην εὐπρηστον, ἔθειον βοηδρομοῦντες καὶ κεκραγάτες· ἴσφαττέθωσαν,
 καιέσθωσαν, μεληδὸν κατατεμενέσθωσαν, λίθοις καταχωννύσθωσαν οἱ
 10 παλαμναῖοι καὶ ὀλιτήριοι· μὴ τις φειδῶ γενέσθω τῶν ἀλαστόρων·
 συνδρομὴν δὲ θεασάμενος ὁ Εὐστάθιος καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀπεγνωκῶς
 σωτηρίας παρεκάλει τέως τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἄνδρας ἀγαθοὺς γενέσθαι καὶ
 μὴ μαλακισθῆναι, μηδ' ἑαυτοὺς προδοῦναι καὶ εἰς ἐξουσίαν πεσεῖν τῶν
 ἐπιζητούντων τὴν αὐτῶν ἀπώλειαν καὶ παρ' ἐκείνων τὴν σωτηρίαν
 15 ἐκδέχεσθαι, ἢ θάνατον οἰκτρὸν καὶ ἐπώδυνον. πρὸς δὲ τὸ πλήθος ἀπό-
 τινος θυρίδος προκύψας καὶ τῇ χειρὶ κατασιγάσας τὸν ὄχλον τοιδῶνδε
 λόγων | ἀπήρξατο· ὅτι μὲν, ὧ ἄνδρες οἱ συνέλιγεμένοι, οὐδεμία τις
 προαπαικτό μοι ἀπέχθεια πρὸς τὸν ὑμέτερον δυνάστην, καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ
 πάντως ἐρεῖτε, ὡς Βούλγαρος μὲν αὐτός, Ῥωμαῖος δ' ἐγώ, καὶ Ῥωμαῖος
 20 οὐ τῶν ἐπὶ Θράκης καὶ Μακεδονίας οἰκούντων, ἀλλ' ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας,
 ἥτις ὅσον ἀπέχει ὑμῶν, ἴσασι οἱ γινώσκοντες. ὅτι δὲ καὶ αὐτὸς τῷ
 τοιοῦτῳ ἐπεχείρησα ἔργῳ οὐκ εἰκῆ καὶ μάτην, ἀλλὰ τίς με κατήπειξεν
 ἀνάγκη, λογιεσθε οἱ φρονιμώτεροι. οὐ γὰρ ἂν οὕτω μανιωδῶς εἰς
 προὔπτον ἑμαυτὸν ἐνέρριπα κίνδυνον καὶ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς κατεφρόνησα,
 25 εἰ μὴ τις ἦν ἄλλη αἰτία ἢ βιασαμένη με πρὸς τὴν πρᾶξιν ἔλθεῖν. ἴστε οὖν,
 ὡς τὸ γενόμενον ἔργον πρόσταγμα βασιλέως ἐστίν, ὧ πειθαρχῶν ἐγὼ
 ὡς ὄργανον διηκόνησα. καὶ νῦν, εἰ βούλεσθε με διαχειρίσασθαι, ἴδου ὑφ'
 ὑμῶν ἐγὼ περιειλημμένος. πλὴν οὐκ εὐκόλως, οὐδὲ ῥαδίως ἀποθανοῦμαι,
 οὐδὲ καταθεῖς τὰ ὄπλα ἑμαυτὸν παραδώσω ὑμῖν ὡς βούλεσθε χρῆσα-
 30 σθαι, ἀλλ' ἀγωνιοῦμαι περὶ τῆς οἰκείας ζωῆς καὶ μέχρι θανάτου ἀμυνοῦ-
 μαί τοὺς ἐπιόντας ἅμα τοῖς σὺν ἐμοί. εἰ δὲ καὶ θανοῦμεθα, ὅπερ ἀνάγκη
 παθεῖν τοὺς ὑπὸ πλείονων περιστοιχηθέντας, εὐδαίμονα καὶ μακάριον

ACEVB MN U DH 4 ὑψηλὸν ACEVBUD: om. MN 6 γὰρ om. U
 ἐν ACEVBUD: ταῖς MN 7/8 οἱ δὲ ξύλα — εὐπρηστον: ἄλλοι δὲ ξύλα, ἔτεροι
 καιόμενους δαυλοῦς, οἱ δ' ἄλλοι εὐπρηστον B 7 τόξα καὶ dittogr. ante ξύλα add. A
 δαλοῦς ACEMN U: δαυλοῦς VB 8 ὕλην om. B 9 καιέσθωσαν om. B 10 καί:
 οἱ B ἀχαρίστων καὶ ante ἀλαστόρων add. U 11 δὲ om. E 11/12 τῆς...
 σωτηρίας: τὴν... σωτηρίαν AB 12/13 καὶ μὴ: μηδὲ B 13 μηδ' CEVNU:
 μηδὲ BMD: καὶ A ἐμπειρεῖν M 15 οἰκτρὸν καὶ ἐπώδυνον: καὶ ἀπώλειαν M
 16 προκύψας ACEVBUD: παρακύψας MN κατασιγήσας B 17 οἱ om. A
 18 ἡμέτερον A 19 ἀκριβῶς εἰδότες post ἐρεῖτε add. MNUDH ὡς om. B γὰρ
 ante αὐτός add. A Ῥωμαῖος — Ῥωμαῖος: ἐγὼ δὲ Ῥωμαῖος B 20 τῶν: τὰ B
 Μικρᾶς BMNU: Μακρᾶς ACEV 21 τῷ ACEVBUD: om. MN 23 ἔργῳ ἐπεχεί-
 ρησα CE κατήπειγεν U 24 οὐ: οὐδὲ B ἑμαυτὸν: ἑαυτὸν B ἐνέρριπα
 ACEVNU: ἀπέρριπα M: ἔρριπα B 27 διαχειρίσασθαι A 28 ἐγὼ post 27 ἴδου M
 29 χρῆσασθαι CEV: χρῆσεσθαι A: χρῆσθαι MNU: χρῆσθε D: χρᾶσθαι H
 30 ἀλλὰ A' ἀγωνιοῦμαι post οἰκείας A 31 θανοῦμαι U 32 ὑπὸ: ὑπὲρ U
 περιστοιχισθέντες B

τὸν θάνατον λογιζόμεθα, ἔχοντες καὶ τὸν μέλλοντα τὸ ἡμέτερον ἐκζητήσαι
καὶ ἐκδικησαί αἶμα, πρὸς ὃν βουλευσασθε, εἰ δυνατὸν ἄχρι πολλοῦ
35 ἀνθίστασθαι. τούτων ἀκούσαντες οἱ συνειλεγμένοι τῶν λόγων, καὶ τῷ
ἐκ βασιλέως δέει καταπιλαγέντες, κατὰ μικρὸν ὑπορρέοντες ἄλλος ἄλλαχῆ
διεσκεδάσθησαν, οἱ γη|ραιότεροι δὲ καὶ φρονιμώτεροι καὶ τὸν βασιλέα
εὐφημήσαντες ὑπετάγησαν. ὁ δ' Εὐστάθιος κατὰ πολλὴν ἄδειαν τὸν
40 ἄνδραγαθίας στρατηγὸν τε εὐθύς προὔβάλλετο Δυρραχίου καὶ τὴν
ἄπασαν κινητὴν ὑπαρξιν ἐδωρήσατο τοῦ Ἰβράτζη. τοῦτον δὲ παρέδωκε
φυλακῆ.

43. Τότε καὶ Νικολιτζᾶς, ὁ πολλὰκις ληφθεὶς καὶ πολλὰκις ἀφεθείς, ἐν
τισιν ὄρεσι κρυπτόμενος, ὡς ἐπέμφθη δύναμις κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν οἱ
45 συνόντων οἱ μὲν προσεχώρησαν ἔθειλοντί, οἱ δὲ καὶ ἠλίσκοντο, αὐτόμολος
κάτεισι εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ τῇ χειρὶ κρούσας τὴν θύραν προσήγγει-
λεν ἑαυτόν, ὅστις εἶη, καὶ ὅτι παραδίδωσιν ἑκουσίως τὸ σῶμα τῷ βασιλεῖ.
ἀλλὰ τοῦτον μὲν ὁ βασιλεὺς οὐδὲ ἴδεῖν ἠνέσχετο, ἀλλ' εἰς Θεσσαλονίκην
ἐξέπεμψε φρουρεῖσθαι κελεύσας. αὐτὸς δὲ τὰ τοῦ Δυρραχίου καὶ Κολωνίας
50 καὶ Δρυϊνουπόλεως, ὡς πη ἐδόκει αὐτῷ βέλτιστα, καταστησάμενος, καὶ
φύλακας τοῖς θέμασι καὶ στρατηγούς ἐπιστήσας, καὶ τῶν αἰχμαλώτων
Ῥωμαίων τοὺς βουλομένους κατὰ χώραν μένειν κελεύσας, τοὺς δὲ λοιποὺς
ἔπεισθαι προστάξας,

καὶ τῶν ἀλόνων ποτὲ στρατιωτῶν ἦσαν γὰρ πολλοὶ ἐκ τε Ῥωμαίων καὶ Ἀρμενίων
55 ἐν τε Πελαγονίᾳ καὶ Πρέσπῃ καὶ τῇ Ἀχρίδι ὑπὸ Σαμουήλ κατακισσάμενοι, ὧν ἐπιση-
μότατοι οἱ Βασίλειου τοῦ Ἀποκατ' παίδες Γρηγορῶς καὶ (sequ. lac. unius vocis)

ἦλθεν εἰς Καστορίαν. ἐνθα προσήχθησαν αὐτῷ θυγατέρες δύο τοῦ Σαμουήλ,
αἵτινες θεασάμεναι

θεασάμεναι—διαχειρισόμεναι] πυθόμεναι τὴν τιμὴν, ἣν τετίμηται Μαρία ἡ τοῦ Βλαδισθλά-
80 βου σύζυγος, ἠπέλησαν αὐτὴν διαχειρίσασθαι

cap. 43: Zon. III, 566, 11—567, 9; Glyc. 578, 20—579, 9

ACEVBMNU DH 33 καὶ om. B καὶ post μέλλοντα add. AV 33/34 ἐκ-
ζητήσαι καὶ om. B 35 συνειλεγμένοι ACEVB: συνηθροισμένοι NUDH: συνα-
θροισμένοι M τῶν λόγων post τούτων A 36 ἄλλαχου B 37 αὐτῶν post
δὲ add. CE 38 δὲ BMUD 39/40 τῆς ἀνδραγαθίας ἀποδεξάμενος A
40 προὔβάλλεται U 41 αὐτῷ post ὑπαρξιν add. B ἐδωρήσατο: ἐχαρίσατο U
ἐδωρήσατο — Ἰβράτζη: ἐδωρήσατο τῷ Εὐσταθίῳ τὴν τῷ Ἰβράτζη προσοῦσαν A
43 Νικολιτζᾶς B 44 πολλὰκις alt. ACEVB: τοσαυτάκις MNUDH 45 συνόντων
ACEVUD: συνόντες MN: συντινόντων B ἔθειλοντί CEVBUD: ἔθειλοντα AMN
46 κάτεισι ACEVB: κάτεισι νυκτός MNUDH προσήγγειλεν V 47 ἀκουσίως V
48/49 ἄλλ' — ἐξέπεμψε: εἰς Θεσσ. δὲ ἐκπέμψας B 49 κελεύσας: ἐκέλευσαν B
49 τὰ: τὸν U 50 ὡς πη: ὡσπερ B βέλτιστα CVMND: βέλτιστον ΔΒU:
βέλτιον E 52 κελεύσας: ἐάσας CE 54—56 interpol. U 59/60 interpol. U pro 58—63

τὴν Ἰωάννου γυναῖκα παρισταμένην τῷ βασιλεῖ ὤρμησαν κατ' αὐτῆς ὡς διαχειρισόμενα Μαρίαν. ἀλλὰ ταύταις μὲν ὁ βασιλεὺς τὸν θυμὸν κατεκόμισεν, ὑποσχόμενος τιμῆσαι καὶ ὑπερπλουτίσαι αὐτάς, τὴν δὲ Μαρίαν τῷ τῆς ζωστῆς πατρικίῳ ἀξιώματι τιμήσας εἰς τὴν βασιλίδα
65 μετὰ τῶν υἱῶν ἐκπέμπει. |

καὶ τῶν συγγενῶν ἀπάντων σὺν τῷ τοῦ Σαμουὴλ νοθογενεῖ βραχυτάτω.

καθαίρει δὲ καὶ τὰ ἐν Σερβίοις καὶ τῷ Σωσκῶ φρούρια πάντα διὰ τοῦ Ξιφίου καὶ εἰς ἔδαφος καταστρέφει. καὶ εἰς τὸ φρούριον Σταγοῦς ἔρχεται, ἔνθα κατέλαβεν ὁ τῶν Βελεγράδων ἄρχων μετὰ δουλικῷ τοῦ σχήματος
70 Ἐλεμάγος

ἄρχων - Ἐλεμάγος] ἄρχων Ἐλίναγος ὁ Φραντζῆς μετὰ δουλικῷ τοῦ σχήματος μετὰ τῶν συναρχόντων αὐτοῦ.

τὰ δὲ Βελάγραδα φρούριον δύσβατον καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνεπίβρατον, πρὸς μεσημβρίαν γὰρ κρημονίς σφρανοῦται, ἐν οἷς καὶ ποταμὸς ρεῖ· Ἀσῶνα κλήσις αὐτῶ. καὶ μία εἰσοδὸς
75 ἐστὶ τῷ φρουρίῳ. ἀλλὰ δὴ καὶ τῆς Ῥάκοβας ὁ κρατῶν εἰς τὸν βασιλεία κατέλαβεν.

ἐκεῖθεν ἄρας ἄπεισιν εἰς Ἀθήνας. ἐν δὲ τῷ διίεναι τὸ Ζητούνιον τὰ ὄστᾶ τῶν πεσόντων ἐκείσε Βουλγάρων, ὀπηνίκα ὁ μάγιστρος Νικηφόρος ὁ Οὐρανὸς τὸν Σαμουὴλ ἐτρέψατο, θεασάμενος ἐθαύμασεν. ὑπερηγάσθη δὲ καὶ τὸ ἐν Θερμοπύλαις γινόμενον τεῖχος, ὃ Σκέλος ἄρτι κατονομάζεται,
80 εἰς ἀποτροπὴν τῶν Βουλγάρων παρὰ τοῦ Ῥουπενίου. ἐν Ἀθήναις δὲ γινόμενος, καὶ τῇ θεοτόκῳ τὰ τῆς νίκης εὐχαριστήρια δοῦς καὶ ἀναθήμασι λαμπροῖς καὶ πολυτελέσι κοσμήσας τὸν ναόν, ὑπέστρεψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

ἐν Θεσσαλονίκῃ δὲ διαγνωσθείσης τῶν δυοῖν ἀρχόντων καὶ πατρικίων Ἐλίναγος καὶ
85 Γαβρᾶ τῆς ἐπιβουλῆς, ὡς δὴ τὸ Βουλγαρικὸν ἀναβεβαμένων καὶ αὐτῆς κράτος, ὁ μὲν Γαβρᾶς ἦδη ἀποδράς εἰς τὴν ἰδίαν χώραν καὶ ἀλοῦς περροῦται τοὺς ὀφθαλμούς, ὁ δὲ Ἐλίναγος ἔτασθεις καὶ πρὸς πᾶν ἔξαρνος μείνας εἰς τὴν ἰδίαν ἀπεκατέστη τιμῆν. εἰσιῶν δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν

καὶ διὰ τῶν μεγάλων πυλῶν τῆς Χρυσῆς πόρτης χρυσῶ στεφάνῳ λόφον

ACEVBMNU DH 62 Μαρίαν interpol. MNH (sed non D) ὁ βασιλεὺς τὸν θυμὸν ACEVBUD: τὸν θυμὸν ὁ βασιλεὺς MN 63 κατεκόμισεν AENV: κατεκόμησεν CBMD: καταπράννει U 64 καὶ ante πατρικίου add. B πατρικίου CEVB: πατρικίας AMNDH: om. U 66 interpol. U 67 Σωσκῶ BU πάντα om. B 68 Ξιφίου U Σταγοῦς ACEVBMND: Σταγοῦς UH 69 Βελεγράδων AVMN: Βελαγράδων CEVD: Βελογράδων H: Βεολαγράδων U 70 Ἐλεμάγος ACVMN: Ἐλεμάγος D: Ἐλεμάτος E: Ἐλεμάττε B: Ἐλίναγος U 71 habet U pro 69 ἄρχων - 70 Ἐλ. 72 αὐτοῦ: αὐτῶ A 73—75 interpol. B 76 ἄρας: δὲ ἄρας ὁ βασιλεὺς B Ζητούνιον A 77 τῶν ἐκείσε πεσόντων M 77/78 ὁ Οὐρανὸς om. MNHD 78 ὑπερθαύμασεν B 79 γινόμενον M 80 Σουπενίου U 81 γενόμενος - δοῦς ACEVB: γενόμενος καὶ τὰ τῆς νίκης εὐχαρ. (χαριστήρια H) τῇ θεοτόκῳ δοῦς MNUDH: γενόμενος καὶ τὰ τῆς νίκης εὐχαριστήρια τῇ θεοτόκῳ ἀποδοῦς Glyc. 578, 21 82 πολλοῖς καὶ ante λαμπροῖς add. U.D, πολλοῖς add. MNH Glyc. 578, 22 κατακοσμήσας B εἰς Κωνσταντινούπολιν: ἐν Κωνσταντινούπολει B 84—88 interpol. U 89 καὶ om. U πυλῶν post πόρτης U

90 ἐφύπερθεν ἔχοντι ἔθριάμβρυσεν ἑστεφανωμένους, προηγουμένης Μαρίας τῆς τοῦ Βλαδισθλάβου γυναικός καὶ τῶν τοῦ Σαμουήλ θυγατέρων. καὶ τῶν λοιπῶν Βουλγάρων καὶ τοῦ ἀρχιερέως Βουλγάρων.

Ἰνδικτιῶν ἦν δευτέρα, ἔτος ἑξακισχιλιοστὸν πεντακοσιοστὸν εἰκοστὸν ἑβδομον. καὶ οὕτω μετὰ τροπαίων καὶ νίκης ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ 96 εἰσελθὼν καὶ τῷ θεῷ εὐχαριστηρίους ἤσας ὠδὰς ἀπήλθεν εἰς τὰ βασίλεια. ὃν ὁ πατριάρχης Σέργιος μετὰ νίκης εἰσελθὼντα πολλὰ κατελιπᾶρει σβῆσαι τὸ ἀλληλέγγυον (ἦν γὰρ ὑποσχόμενος ποιῆσαι τοῦτο, εἰ τῶν Βουλγάρων ὑπερισχύσειεν), ἀλλ' οὐκ ἔπεισεν. ὃς ἐπὶ εἴκοσιν ὄλους ἑνιαυτούς τὴν τοῦ θεοῦ ποιμάνας ἐκκλησίαν Ἰουλίῳ μηνί, Ἰνδικτιῶνος δευτέρας, 5 ἐν ἔτει τῷ | ἑξακισχιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ εἰκοστῷ ἑβδόμῳ, πρὸς κύριον ἐξεδήμησε. καὶ προεβλήθη πατριάρχης Εὐστάθιος, πρῶτος ὧν τῶν πρεσβυτέρων τοῦ ἐν τῷ παλατίῳ ναοῦ.

ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκύρωσε καὶ αὐθις τὴν ἐπισκοπὴν (ἀρχιεπισκοπὴν Ε) Βουλγαρίας αὐτοκέφαλον, καθὰ καὶ παλ' (πάλιν Ε) ἐπὶ τοῦ γέροντος Ῥωμανοῦ, πληροφορηθείς ἀπὸ 10 τῶν διατάξεων Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως αὐτὴν εἶναι τὴν πρῶτην Ἰουστινιανήν, ἣν ἐκεῖνος πατρίδα ἑαυτοῦ φησιν (ἔφησεν Ε), ἔχουσαν τῆνικαῦτα ἐπίσκοπον Καστελλίαν.

44. Τῷ δὲ βασιλεῖ προσερρήσαν, τῆς Βουλγαρίας δουλωθείσης αὐτῷ, καὶ τὰ ὄμορα ἔθνη τῶν Χορβάτων, ἄρχοντας ἔχοντα δύο ἀδελφούς, ὧν προσρυνέντων καὶ ἀξιώματα λαβόντων ὑπήκοα γέγονε καὶ τὰ 15 ἔθνη. μόνος δὲ οὗτο Σιρμίον κρατῶν ἀδελφός τοῦ Νεστόγγου Σέρμων πθῆσαι οὐκ ἠθέλησε. πρὸς ὃν Κωνσταντῖνος ὁ Διογένης, τῶν ἐκέισε μερῶν ἄρχων, φίλιαν ὑπακρινόμενος πρεσβευτὴν ἐκπέμπει, δηλῶν μεθ' ὄρκων ἐπιθυμίαν ἔχειν ἐνωθῆναι αὐτῷ καὶ περὶ ἀναγκαίων κοινολογῆσασθαι. εἰ δέ τις αὐτὸν ὑποτρῆχει φόβος, τρεῖς ὑπῆρέτας εἰληφέναι μόνους, 20 καὶ κατὰ τὸ μέσον τοῦ παραρρέοντος μεταξὺ ποταμοῦ συμμίξαι αὐτῷ

93 a. 1019   5 a. 1019

cap. 44: Zon. III, 567, 10—567, 12

ACEVBMNU DH   90 ὑπερθεν U   ἑστεφανωμένους om. U   Μαρίας
AVBMNUD: om. CEH   91 Βλαδισθλάβου CEVMNU: Βλαδοσθλάβου B: Βοδι-
σθλάβου A   τοῦ alt. om. U   καὶ τῶν λοιπῶν Βουλγάρων post θυγατέρων
add. MN   92 interpol. U   93 Ἰνδικτιῶν — δευτέρα: Ἰνδικτιῶνι δὲ ἦν β' E
β' CE   ἔτους U   93/94 ,σφκζ' ACEMNU: ,σφιζ' B   94 οὕτως CE   τῶν ante
τροπαίων add. E   καὶ νίκης om. E   1 κατελιπᾶρσεν BU   2 τοῦτο ποιῆσαι U
3 περισχύσειεν A   ἐπὶ ὄλους κ' ἐν. E   ὄλοις ἑνιαυτοῖς A   4 Ἰουλίῳ μηνί V:
Ἰουλίῳ μηνός M: Ἰουλ' μη' CEBNU   β' ACEBNU   5 τῷ om. E   ,σφκζ'
ACEBMNU   7 τῷ παλατίῳ ACEVB: τοῖς βασιλείοις MNUDH   8—11 interpol.
U et i. m. E   13 αὐτῷ om. U   Χορβάτων ACEVMN: Χορβατῶν B: Χορ-
βάτων U   ἀδελφούς om. U   14 καὶ κτήσεις ἱκανὰς post λαβόντων add. MNUDH
15 Σιρμίον ACEVN: Σιρμείον U: Σνρμίον B: Σερμίον M: Σειρμίον D   Νεστό-
που B   Σέρβων BU   16 πεισθῆσαι E   ἠθέλησε ACEVB: ἤθελε MNU   ὁ ante
Κωνστ. add. M   ἐκέισε: ἐκέινου E   18 κοινολογῆσασθαι A   20 τὸ om. U
μεταξὺ om. MNUDH   καὶ ante συμμίξαι add. E

μετὰ τριῶν ὑπηρετῶν ὁμοίως ἀφίξεσθαι μέλλοντι. πεισθεὶς οὖν ἐκείνος
 ἔρχεται πρὸς τὸν ποταμὸν καὶ τῷ Διογένηι ἐνούσται. ἐν ᾧ δὲ ἔμελλον διαλέ-
 γεσθαι, ὁ Διογένης ἐγκόλιπτον φέρων μάχαιραν καὶ ταύτην ἀφνιδίως
 25 αὐτοῦ φυγῆ χρησαμένων, τοὺς πλησιάζοντας συναθροίσας ὁ Διογένης
 στρατοῦς μετὰ χειρὸς ἰκανῆς ἔρχεται πρὸς τὸ Σίρμιον, καὶ τὴν γυναῖκα
 τοῦ τεθνεώτος καταπληξάμενος καὶ ὑποσχέσει μεγάλας καταμαλάξας
 ἔπεισε προσχωρῆσαι καὶ τὸ Σίρμιον παραδοῦναι τῷ βασιλεῖ. ἦτις καὶ
 εἰς τὸ Βυζάντιον ἀνεπέμφθη, καὶ ἀνδρὶ συνεζεύχθη ἐνὶ τῶν ἐν τῇ βασιλίδι
 30 μεγιστάνων, καὶ ὁ Διογένης ἀρχεὶν ἐτάχθη τῆς νεοκτῆτου χώρας. |

45. Ἐνεκαίνισε δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ τὸν ἀγωγὸν Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ
 βασιλέως, ὡς ἂν ἔχοιεν οἱ ἄστοι ἀφθονίαν ὕδατος. Γεωργίου δὲ τοῦ
 ἀρχοντος Ἄβασγίας τὰς πρὸς Ῥωμαίους ἀθετήσαντος συνθήκας καὶ τὰ
 ὄμορα κατατρέχοντος, ἔξεισι κατ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς πανστρατί, κατόπι
 35 λιπῶν Νικηφόρον πατρίκιον τὸν Σιφίαν καὶ Νικηφόρον πατρίκιον τὸν
 υἱὸν Βάρδα τοῦ Φωκᾶ. οἱ δὲ διὰ τὸ τῆς στρατείας ἀπολελειφθαι
 δεινοπαθήσαντες οὐ μικρῶς, λαόν, ὡς ἔτυχεν, ἥθροικότες ἀπὸ τε Καππαδο-
 κίας καὶ Ῥοδαντοῦ καὶ τῶν πέριξ χωρίων, ἀποστασίαν κινουσί. οὐπερ
 ἀγγελθέντος τῷ βασιλεῖ ταραχὴ κατεῖχε τὴν παρεμβολὴν καὶ ἀγωνία,
 40 δεδοικυῖαν, μὴ πως ἐν μέσῳ Ἄβασγῶν τε καὶ τῶν ἀποστατῶν συνειλημ-
 μένοι (διεδέδοτο γὰρ καὶ λόγος, ὡς οἱ περὶ τὸν Σιφίαν διεκηρκεύσαντο
 περὶ τούτου πρὸς τὸν ἀρχοντα Ἄβασγίας) ἀνήκεστον τὴν πάθωσιν. ὁ δὲ
 βασιλεὺς γράμματα πρὸς τὸν Σιφίαν καὶ τὸν Φωκᾶν γράψας ἐξέπεμψε,
 παραγγεῖλας τῷ λαβόντι σπουδάσαι πάντα τρόπον λαθεῖν καὶ ἐκάστω
 45 ἀσυγγνώστως δεδωκέναι τὸ γράμμα. τοῦ δέ, ὡς ἐκελεύσθη, ποιήσαντος
 καὶ τὰς ἐπιστολάς ἐγχειρίσαντος λελθότως, ὁ μὲν Φωκᾶς εὐθὺς ὑπανέγνω
 τὴν ἑαυτοῦ τῷ Σιφίᾳ, ἐκείνος δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀποκρύψας καὶ γράμμα
 δέξασθαι ὄλως ἀπαρησάμενος ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καλεῖ τοῦτον ἐπὶ

34 a. 1021   43 vere a. 1022

cap. 45: Zon. III, 567, 12—568, 8

ACEVBMNU DH	21 ὁμοίως ὑπηρετῶν ACE	22 Διογένηι BMU	δ' B
23 ὁ — ἀφνιδίως om. M, sed suppl. man. rec.	24 τῆς om. C	25 δὲ om. U	
24/25 μετ' αὐτοῦ: μετὰ τούτου B	25 δὲ post τοὺς add. U	26 στρατοῦς:	
στρατιώτας U	τὸ om. A	29 ἐπέμφθη U	31 καὶ om. U
Οὐαλεντινιανοῦ ACEVMND:	Οὐαλεντιανοῦ BH:	Οὐάλεντος U	32 ἄστοι
AEBVU: αὐτοὶ CMNDH	33 συνθήκας: δίκας U	35 Σιφίαν U	36 στρατείας
ACEVD: στρατιᾶς BMNUH	37 Καππαδοκίαν U	38 Ῥοδαντοῦ AEBMN:	
Ῥοδαντοῦ B: Ῥοδάντων U: Ῥογανοῦ C	39 ἀναγγελθέντος B	40 τε om. B	
συνειλημμένοι ACEVMN: συνειλεγμένοι B: εἰλημμένην U	41 καὶ: ὁ B	43 τε	
om. B	Σιφίαν U	γράψας post Σιφ. MNUDH	45 ἀγνώστως B
γράμμα ACEVMN: τὸ ἴδιον B: τὰ γράμματα U		ἐκελεύσθη: ἐκέλευσε U	
47 γράμματα EB	48 ἐκαλεῖτο M		

κοινολογίαν και ἔλθοντα, λόχους ἔχων προευτρεπισμένους, ἀποκτίνουσι.
 50 και ἡ ἐπισύστασις τῶν ἀποστατῶν εὐθύς διεσκεδάσθη. τοῦ δὲ θανάτου
 τοῦ Φωκᾶ γνωσθέντος τῷ βασιλεῖ πέμπεται Θεοφύλακτος ὁ Δαμιανοῦ
 τοῦ Δαλασσηνοῦ υἱός, καὶ τὸν Σίφιαν συλλαβῶν ἐκπέμπει | δέσμιον εἰς
 τὴν βασιλίδαν πρὸς Ἰωάννην τὸν πρωτονοτάριον, ὃς ἐν τῇ νήσῳ τοῦ
 Ἀντιγόνου μοναχὸν αὐτὸν ἀποκείρει. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦ τῶν ἀποστατῶν
 55 ἀπολυθεὶς δέους συμβάλλει τοῖς Ἀβασγοῖς, καὶ πίπτουσι πολλοὶ τῶν
 Ῥωμαίων. ὁμῶς διελύθησαν ἄμφω τὰ στρατεύματα, καὶ ἡ νίκη ἀμφίβολος
 ἦν. μετὰ δὲ ταῦτα δευτέρως συμπλοκῆς γενομένης, τῇ ἐνδεκάτῃ τοῦ
 Σεπτεμβρίου μηνός, ἰνδικτιῶνος ἕκτης, κατὰ τὸ ἐξακισχιλιοστὸν πεντα-
 κοσιοστὸν τριακοστὸν πρῶτον ἔτος, πίπτει μὲν ὁ Λιπαρίτης (οὗτος γὰρ
 60 ἦν ἀρχιστράτηγος τῷ Γεωργίῳ) καὶ σὺν αὐτῷ πᾶν τὸ κρατιστεῦον ἐν
 Ἀβασγοῖς, φεύγει δὲ καὶ ὁ Γεώργιος εἰς τὰ ἐνδότερα ἄρη τῆς Ἰβηρίας.
 μετ' ὀλίγον δὲ πρεσβευσάμενος καὶ τῷ βασιλεῖ ἐκστάς χώρας ὀπίσθη
 ἐβούλετο, σπένδεται, ὁμηρον δούς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Παγκράτιον. ὃν μάγι-
 65 στρονὸν βασιλεὺς ποιήσας ὑπέστρεψε. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους τῶν τῷ Σίφῳ
 συναραμένων καὶ τῷ Φωκᾶ τῶν ὑπαρχόντων γυνώσας καθείρξε, μόνον
 δὲ τὸν πατρίκιον Φέρσην ἀπέκτεινε, πρὸ πάντων τε προσορνεῖντα τοῖς
 ἀποστάταις, καὶ τέσσαρας ἀρχόντων γειτόνων κουράτωρας ἀποκτείναντα,
 καὶ ἕκτομιν τινὰ βασιλικὸν αὐτοχείρως κατατομήσαντα. ἐδόθη δὲ καὶ
 70 λέουσι βασιλικὸς τις θαλαμηπόλος βρῶμα, ἐλεγχθεὶς φαρμάκοις ἐπιβου-
 λεύων τῷ βασιλεῖ διὰ τὸν Σίφιαν.

46. Καὶ Ἄννης δὲ τῆς τοῦ βασιλέως ἀδελφῆς ἐν Ῥωσίᾳ ἀποθανούσης,
 καὶ πρὸ αὐτῆς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Βλαδιμηροῦ, Χρυσόχειρ τις συγγενῆς
 ὢν τοῦ τελευτήσαντος, ἄνδρας ὀκτακοσίους προσεταιρισάμενος καὶ
 πλοίοις ἐμβιβάσας, ἦλθεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν | ὡς τάχα μισθοφορῆσων,

57/58 a. 1022

ACEVBMNU DH 49 κοινολογία BU προευτρεπισμένους AB ἀπο-
 κτίνουσι ACEMNU: ἀποκτείνουσι VB 50 εὐθύς om. MNUDH διεσκεδάσθη
 ACEVBU: ἐσκεδάσθη MNDH 52 Θελασσηνοῦ B 52/53 εἰς τὴν βασιλίδαν
 ACEVB: πρὸς τὴν βασιλίδαν MNDH: πρὸς τὸν βασιλέα U: εἰς τὴν τῶν πόλεων
 βασιλεύουσαν Zon. III, 567, 17 53 ὁ δὲ ante πρὸς add. U 54 αὐτὸν om. M
 55 δέους ἀπολυθεὶς U πίπτουσι πολλοὶ ACEVB: πολλοὶ πίπτουσι MNUDH
 57 ἰα' ACEBU 58 ζ' ACEBMU τὸ om. U 58/59 ς' φλα' ACEBMNU 60 Γεωρ-
 γίῳ; γένει U κρατιστεῦον: στρατεῦον E 61 καὶ om. A ὁ om. MU ὁ post
 Γεώργ. add. M ἄρη: μέρη BU 62 πρεσβευσάμενος ACEVBN: διαπρεσβευσάμενος
 MUDH ὀπίσθη CEVMNU: ὄπισθα B 63 ἠβούλετο CU καὶ
 ante ὁμηρον add. E 64 ποιήσας ὁ βασιλεὺς A ποιήσας: τιμήσας MU οὖν
 om. CBM 67 γειτόνων — ἀποκτείναντα: κουράτωρας γειτόνων ἀποκτείναντες U
 κουράτωρας AEUU: κουράτορας MNH: κουρατ' D: κουρατωρίας B: κράτορας C
 68 βασιλικὸν om. B δὲ om. MU 69 λέουσι — βρῶμα ACEVB: λέουσι βρῶμα
 (βρῶσιν H) βασιλικὸς τις θαλαμηπόλος MNUDH 71 Καὶ om. B ἀποθανούσης
 VMNU: τελευτησάσης ACEB 74 ἐμβιβάσας ACEVNU: ἐπιβιβάσας M: ἐμβολῶν B

- 75 τοῦ δὲ βασιλέως καταθεῖναι τὰ ὄπλα κελεύσαντος, καὶ οὕτω ποιήσασθαι τὴν ἐντυχίαν, μὴ θελήσας διήλθε τὴν Προποντίδα. ἐν Ἀβύδῳ δὲ γενόμενος καὶ τῷ στρατηγούντι ταύτης συρράξας ὑπερμαχοῦντι τῶν παραλίω, καὶ τοῦτον βράδιος τρεψάμενος, κατήλθεν εἰς Λήμνον. ἐκείσε δὲ παρὰ τοῦ στόλου τῶν Κιβυρραιωτῶν, καὶ Δαβίδ τοῦ ἀπὸ Ἀχριδῶν
80 στρατηγούντος Σάμου, καὶ Νικηφόρου τοῦ Καβάσιλα, δουκὸς ὄντος Θεσσαλονίκης, παρασπονδηθέντες ἅπαντες ἀπεσφάγησαν.

47. Βουλόμενος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκστρατεῦσαι κατὰ τῆς Σικελίας Ὀρέστην προέπεμψε μετὰ δυνάμεως ἀδράς, ἕνα ὄντα τῶν πιστοτάτων εὐνοούχων, αὐτὸς δὲ ἐκωλύθη φθάσαντος τοῦ χρεῶν. Δεκεμβρίῳ γὰρ μηνί,
85 Ἰνδικτιῶνος ἐννάτης, ἔτους ἑξακισχιλιοστοῦ πεντακοσιοστοῦ τριακοστοῦ τετάρτου, ἀφινιδίῳ νόσῳ ληφθεὶς ἀπεβίω, πρὸ τινων ἡμερῶν τῆς αὐτοῦ τελευταίας καὶ Εὐσταθίου τοῦ πατριάρχου ἀποθανόντος,

περὶ οὗ λέγεται, ὅτι ἐν μιᾷ τῶν ἐπισήμων ἑορτῶν τῆς ἱερουργίας τελουμένης – τοῦτο μὲν [γὰρ add. C] διὰ τὸ γῆρας· ἔξωρος γὰρ (γὰρ om. C) ἦν, τοῦτο δὲ διὰ μαλακίαν σωματικὴν· ἐνοσηλεύετο γὰρ – τῆς εἰσόδου τῶν ἁγίων ἀργῶς τε καὶ σχολαίως πλείον
90 (πλὴν EU) τοῦ (τοῦ) τῆς E) συνήθους τελουμένης (τελουμένης C), μετὰ τὸ τελῆσαι τὴν εὐχήν μὴ δυνάμενος ἴστασθαι, δόξαν αὐτῷ ἤχθη θρόνος, ἐφ' ᾧ ἀναπαύεσθαι (ἀναπαύεσθαι A) εἴθιστο. κεκαθικὸς οὖν ἐξεδέχετο τὴν τῶν ἁγίων ἀφίξιν (κεκαθ. – ἀφίξιν) καὶ δὴ καθίσας τὴν τῶν ἁγίων ἐξεδέχετο ἀφίξιν A). καθήμενος δὲ ἀφύπνωσε, καὶ ὄρα θέαμα
95 φρικτὸν, ὕπαρ, οὐκ ὄναρ. ἑώρα γὰρ εἰσοδεύοντα θηρία ἱερῶνδεκα γὰρ ἔλεγεν ἰδεῖν τοιούτους CU) στολὰς, τὰ μὲν ἄλλα σώματα ἀνθρωπίνως πεπτασμένα, μόνος δὲ τὰς κεφαλὰς θηριομόρφους ἔχοντα. ἐν τούτῳ δὲ τοῦ διακόνου ὑπομνήσαντος τὴν τῶν ἁγίων παρουσίαν, πολλὰ (πολύ E) αὐτὸν κατεμέμφοτο τῆς ὑπομνήσεως, ὡς (ὡς om. U) στερήσαντα αὐτὸν (αὐτῷ U) φρικτωδεστάτου θεάματος. ἱερῶνδεκα γὰρ ἔλεγεν ἰδεῖν τοιούτους
5 τους τερατομόρφους (τετραμόρφους U) ἀρχιερεῖς, ἔτι ἐπὶ τούτοις καὶ ἄλλων εἰσιόντων, περικοιτίσης τῆς αὐτῶν εἰσόδου διὰ τὴν τοῦ (τοῦ om. A) διακόνου ὑπόμνησιν. τὰ δὲ θηρία εἶναι ἔλεγεν ὄνους, λέοντας, παρδάλεις, κατοικιδίους αἰλούρους (αἰρούλους U), οὓς ἡμεῖς συνήθως γάττας (γόητας C) καλοῦμεν (οὓς ἡμεῖς – καλοῦμεν om. A), λύκους, ἄρκους (ἄρκους, λύκους A), καὶ ἕτερα τοιαῦτα. ἄλλα (ἀλλά) καὶ A) τοῦτο μὲν τοιού-
10 τον.

οὗ διάδοχον ὁ βασιλεὺς ἐποίησατο Ἀλέξιον μοναχὸν καὶ καθηγούμενον

87 die 15. mens. Dec. a. 1025

cap. 47: Zon. III, 568, 9–569, 7; Glyc. 579, 10–579, 16 95 ὕπαρ, οὐκ ὄνας:
Hom. τ 547. u 90

ACEVBMNU DH 75 κελεύσαντος ACEVBD: κελεύοντος MNU ποιεί-
σθα E 77 ταύτης: ταύτη B ὑπερμαχοῦντων CE 78 βράδιος: ταχέος B
τρεψάμενος ACEVB: καταστρεψάμενος MNUDH τὴν ante Λήμνον add. B
ἐκείσε ACEVBUD: ἐκεῖ MN 79 Ἀχριδῶν CEVBMN: Ἀχρίδων A: Ἀχρίδ' U
80 καὶ τοῦ Καβάσιλα Νικηφόρου A 81 ἀπεσφάγησαν ACEVB: κατεσφάγησαν
MNUDH 82 τῆς om. U 84 γὰρ: δὲ B ἰβ' post μηνί add. E, ιε' add. C
85 θ' ACEBU ἔπει AE 85/86 ςφλδ' ACEBMNU 86 ἀφινιδίως U
87 θανόντος B 88–10 interpol. ACE (E solum i. m., sed bis) U 11 οὗ: τοῦτον
δὲ θανόντος A 11/12 οὗ – Στουδίου: διάδοχον δὲ τοῦ Εὐσταθίου ὁ βασιλεὺς
Ἀλέξιον μοναχὸν ἐποίησατο, ἐκκλησιάρχην ὄντα, ἐν τῇ τοῦ Στουδίου μονῇ U

τῆς μονῆς τοῦ | Στουδίου, εἰς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ πεφοιτηκότα μετὰ τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ προδρόμου. ὃν καὶ πέμπας ἐνθρονίζει διὰ τοῦ πρωτονοταρίου Ἰωάννου, ᾧ συνεργῶ ἔχρητο πρὸς τὴν τῶν κοινῶν διοίκησιν. καὶ τῇ ἑσπέρᾳ ἐτελεύτησε, ζήσας μὲν ἔτη ἑβδομήκοντα, καὶ τὰ πάντα βασιλεύσας, ἐπὶ χρόνους δὲ πενήκοντα τὴν αὐτοκράτορα διίθυνας ἀρχὴν. ταφῆναι δὲ παρεκάλεσε τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, ὃν καὶ διάδοχον κατέλιπε τῆς ἀρχῆς, ἐν τῷ κατὰ τὸ Ἔβδομον ναῶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ θεολόγου, ὃ δὴ καὶ γέγονεν.

ACEVBMNU DH 12 τοῦ Στουδίου ACEVMNUD: τῶν Στουδίων BH
 15 ο' C τὰ om. B 16 χρόνοις AB ν' C μ. θ' καὶ ἡμ. ια' supra πενή-
 κοντα add. E αὐτοκρατορίας B 17 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ U 19 Ἰωάννου
 post θεολόγου add. A

1. Ἀναζωσάμενος δὲ τὴν πᾶσαν δυναστείαν ὁ Κωνσταντῖνος καὶ πρᾶττειν, ὃ τι καὶ βούλεται ἐξουσίαν λαβῶν, καὶ ταῖς ἐκδεδητημέναις χαίρων τῶν πράξεων, πολλῶν κακῶν αἴτιος ὑπῆρξε τῷ πολιτεύματι, αὐτὸς μὲν πρᾶττων οὐδὲν ἢ βουλευόμενος τῶν δεόντων, ἵπποδρομίαις δὲ
 25 χαίρων καὶ μίμοις καὶ γελωτοποιοῖς, καὶ κοττάβοις ἐνυκτερεύων, ἄρχοντας καθιστὰς ἐν τε πολιταρχαῖς καὶ στρατηγχαῖς οὐ τοὺς ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸ δόκιμον ἑαυτῶν παρεχομένους, ἀλλ' οἰνόληπτα ἐκτετημημένα ἀνδράποδα καὶ πάσης μιαρίας καὶ βδελυρίας ἐμπεπλησμένα, ἀνάγων αὐτοὺς εἰς τὰς τῶν ἀξιωματῶν ὑψηλοτάτας περιωπᾶς, τοὺς δὲ γένει καὶ
 30 ἀρετῇ καὶ πείρᾳ προέχοντας παρατρέχων. Νικόλαον γὰρ τὸν πρῶτον τῶν αὐτοῦ θαλαμηπόλων δομέστικον προεβάλλετο τῶν σχολῶν καὶ παρακοιμώμενον, Νικηφόρον δὲ τὸν μετ' ἐκείνων τὰ δευτερεῖα φέροντα πρωτοβεστιάριον, Συμεῶν τὸν κατὰ τάξιν τρίτον δρουγγάριον τῆς βίγλας, προέδρους τοὺς πάντας τιμήσας, | Εὐστράτιον τὸν μετ' ἐκείνους
 35 πολλοστὸν μέγαν ἑταιρειάρχην. προεβάλλετο δὲ καὶ δοῦκα Ἀντιοχέας εὐνοῦχόν τινα Σπονδύλην λεγόμενον, καὶ Ἰβηρίας Νικήταν τὸν ἐκ Πισσιδίας, καὶ ἄμφω ἐπιρρήτους ἀνθρώπους καὶ πονηροὺς. οἵτινες ταραχῆς καὶ συγχύσεως τὰ πάντα πληρώσαντες μικροῦ τὴν βασιλείαν ἀνέτρεψαν,

21 die 16. mens. Dec. a. 1025

cap. 1: Zon. III, 569, 8—571, 8; Glyc. 579, 17—580, 2

ACEVBMNU DH 20 Κωνσταντῖνος — Βασιλείου (ὁ om. C) ACE: Κωνσταντῖνος VN: Βασιλεῖα Κωνσταντῖνου (βασιλέως add. M) (τοῦ add. BM) ἀδελφοῦ τοῦ Βασιλείου BMU 21 πᾶσαν ACEVB: ἅπασαν MNUDH ἐξουσίαν καὶ ante δυναστείαν add. U 22 καὶ pr. om. U λαβῶν ἐξουσίαν B 23 κακῶν πολλῶν A 24 αὐτὸς om. B μὲν: δὲ E πρᾶττων μὲν B βουλευόμενος B ἵπποδρομίᾳ B 25 καὶ κύβοις post γελωτοποιοῖς add. VB 26 καθιστὰς ACEVMN: προϊστάς U: δὲ καθίστα B 27 δόκιμον ACEV: δοκίμιον BMNUDH Zon. III, 569, 14 ἑαυτῶν BMNU: ἑαυτοῖς V: om. ACE παρεχομένους VMNU: παρασχομένους B: ἔχοντας ACE 28 μιαρίας καὶ om. B ἐμπεπλησμένα: μεστὰ A 29 τῶν om. B ὑψηλοτάτας CVBMNU: μεγίστας A: om. E ἀξιωμασιν ἐμπρέποντας post καὶ add. A 30 καὶ πείρᾳ om. ACE παρατρέχειν U 31 τῶν αὐτοῦ ACEVBD: αὐτοῦ τῶν U: αὐτοῦ MN θαλαμηπόλου MN προεβάλλετο VB MN: προβάλλεται U: προβάλετο ACE τῶν σχολῶν προεβάλλετο A 31/32 καὶ παρακοιμώμενον om. U 32 Νικηφόρον post φέροντα A δὲ τὸν: τὸν δὲ A τὰ om. U δευτερεῖα N 33 τὴν ante τάξιν add. B 34 βίγλης C 34/35 Εὐστράτιον — πολλοστὸν ACEVB: Εὐστράτιον τε (τε om. D) τὸν πολλοστὸν μετ' ἐκείνους MNUDH 35 προεβάλλετο AC 36 Πονδύλην B 37 Πισσιδίας ABU

ἤδη καλῶς ἀγομένην ἀπὸ τε τῆς αὐτοκρατορίας Ῥωμανοῦ τοῦ τοῖν
 40 βασιλέων πατρός, Νικηφόρου τε καὶ Ἰωάννου καὶ Βασιλείου τῶν κατὰ
 διαδοχὰς διαδεξαμένων τὰ σκήπτρα καὶ φοβερὰν καθισταμένην τοῖς
 πλησιάζουσι ἔθνεσι. καὶ οὐ μόνον ἀδιάφορον εἶχε τὴν γνώμην ἐν ταῖς τῶν
 ἀρχῶν προβολαῖς, ὡς ἔτυχε ταύτας καθιστάς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀξιολογω-
 45 τέρους καὶ δοκιμωτέρους ἐδίωκε διὰ παντός, τοῖς εὐδοκίμοις ἐπιβουλεύων.
 ἀπετύφλωσε μὲν γὰρ καὶ Κωνσταντῖνον πατρικίον τὸν υἱὸν Μιχαήλ
 μαγίστρου τοῦ Βούρτζη, πρὸ τῆς αὐτοκρατορίας αὐτοῦ προσκρούοντα
 καὶ τὰς ἀκολάστους αὐτοῦ πράξεις Βασιλείῳ τῷ βασιλεῖ μὲνύοντα, καὶ
 ἄλλους ἀγαθοὺς ἀνδρας οὐκ ὀλίγους ἠφάνισεν, ὡς προῖων ἐξείποι ὁ
 λόγος. καὶ τὰ μὲν προοίμια τῆς αὐτοκρατορίας αὐτοῦ τοιαῦτα. τὰ δὲ
 50 μετὰ ταῦτα ποῖα ἂν κατ' ἄξίαν παραστήσῃται ἱστορία; μόνων γάρ,
 ὡς ἔρρηθη, ἐξεχόμενος γελωτοποιῶν καὶ μίμων, καὶ περὶ τὰς ἵπποδρο-
 μίας, εἴπερ τις ἄλλος κεχηνῶς, ἔργον μόνον ἀναγκαῖον ταύτας ἠγεῖτο, τὰ
 λοιπὰ μηδενὸς ἀξιών λόγου, ἀλλὰ δευτέρα λογιζόμενος πάντα τῶν
 αὐτοῦ ἀκολάστων ἔργων. Νικηφόρον γὰρ τὸν Κομνηνόν, ἀνδρα συνετὸν
 55 καὶ ἐπ' ἀρετῇ καὶ ἀνδρείᾳ διαβεβημένον, Μηδίας ἄρχοντα τῆς | καὶ
 Βασσπρακανίας, καὶ τὰ πρόσχωρα ὑποτάξαντα ἔθη, δι' αἰτίαν μὲν
 εὐλογον οὐδεμίαν, τῆς δὲ ἀρετῆς φθονήσας ἀπετύφλωσεν, ἔγκλημα τούτῳ
 καθοσιώσεως ἐπενεγκών. οὗτος γὰρ πολλὰκις συμπλεκόμενος τοῖς
 γείτοσιν ἐν Μηδίᾳ Σαρακηνοῖς, καὶ τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας μαλακίζο-
 60 μένους ὀρῶν καὶ τὰ νῦτα στρέφοντας ἀκόσμου καὶ φεύγοντας, καὶ τὰ
 μὲν ὀνειδίζων, τὰ δὲ καὶ παρακαλῶν μὴ οὕτω φεύγειν αἰσχρῶς, ἀλλ'
 ἴστασθαι κατὰ τῶν ἀντιπάλων γενναίως, ἔπεισε συγκαταθέσθαι. ὡς δὲ
 καὶ ἐνωμῶτως βεβαιώσῃ τὴν κατάθεσιν οὗτος ἀπήτει, ὅτι σὺν αὐτῷ
 θανοῦνται μαχόμενοι πρὸς τοὺς πολεμίους, ἔγγραφον ἐκδεδώκασι

39/40 ab a. 940

ACEVBMNU DH 39 ἤδη om. A 39/40 τῶν βασιλέων U 41 διαδοχὴν B
 διαδεξαμένων ACEV: δεξαμένων BMNUDH φοβερῶν καθισταμένων U 42 τὴν
 γνώμην om. U 43 προβολαῖς ACVBND: προσβολαῖς EMUH ἔτυχε ταύτας
 ACEVB: ἔτυχεν αὐτάς MNUDH 45 καὶ om. B 46 μαγίστρου om. B αὐτοῦ
 ACEVN: αὐτῷ BMU: αὐτ' D προσκρούοντας C 48 ἄλλους — ὀλίγους (ἀνδρας
 ἀγαθοὺς A) ACEVB: ἄλλους οὐκ ὀλίγους ἀνδρας ἀγαθοὺς (ἀγαθοὺς ἀνδρας M) MNUDH
 ἐξείποι post 49 λόγος E 49 τῆς αὐτοκρατορίας αὐτοῦ VBMNU: τῆς αὐτοῦ
 βασιλείας ACE 50 καὶ om. BU παραστήσῃται VMNU: παραστήσειεν
 ACE: παραστήσεται B 51 ὡς — ἐξεχόμενος: ἐξεχόμενος, ὡς ἔρρηθη A 53 δὲ ante
 λοιπὰ add. E, post λοιπὰ U 54 αὐτοῦ VBMNU: ἑαυτοῦ ACE 55 ἐπ' om. U ἐπ'
 ante ἀνδρ. add. CE ἀνδρίᾳ ACE διαβεβημένον ACEVB: βεβημένον
 MNUDH τῆς om. U καὶ om. B 56 Βασσπρακανίας ACVNUD: Ἄσ-
 πρακανίας BMH: Βασπρακανίας E λοιπὰ ante πρόσχωρα add. U πρόσ-
 χωρα: πρόσκοια A 58 ὑπενεγκών B πολλὰκις om. U 60 τὰ pr.: τοὺς B
 61 οὗτος EMNUD 63 καὶ om. E 64 θανοῦνται VBU: πεσοῦνται A: μαχοῦν-
 ται CE: θανεῖται MNDH μαχόμενοι (post πολεμίους ACE) ACEVBU: μαχόμενος
 MNDH πολέμους B ἐκδεδώκασι VBMNU: ἐκδίδῶσιν ACE

- 66 γραμματεῖον, παλαμναιοτάταις ἀραῖς καὶ φρικωδεστάτοις ὄρκοις ἐμπεδω-
 σάμενοι στήναι ῥωμαλέως ἐν τῇ παρατάξει καὶ ἀποθανεῖν σὺν τῷ
 στρατηγῷ. τοῦτο ὡς ἤλθεν εἰς ὧτα τῷ Κωνσταντίνῳ, παραλύεται μὲν
 εὐθὺς τῆς ἀρχῆς ὁ Νικηφόρος καὶ εἰς τὴν βασιλίδαν εἰσάγεται, κριτήριόν τε
 καὶ βῆμα ἤρτο, καὶ καταδικάζεται ὡς συνομοσάμενος κατὰ τῆς βασιλείας,
 70 καὶ τὰς ὄψεις πηροῦται. ἐγκοτῶν δὲ καὶ Βάρδα πατρικίῳ τῷ ἑγγόνῳ
 τοῦ μαγίστρου Βάρδα τοῦ Φωκᾶ καὶ τισιν ἄλλοις, ῥάπτει διὰ τινοσ τῶν
 παρατρεφομένων συκοφαντῶν τυραννίδος ἐπίθεσιν κατ' αὐτοῦ, καὶ εὐθὺς
 ἀποτυφλοῖ τοῦτον καὶ τοὺς συνδιαβληθέντας αὐτῷ. καὶ στάσεως δὲ
 γενομένης ἐν τῇ Ναυπάκτῳ κατὰ Γεωργίου τοῦ στρατηγοῦντος αὐτῆς,
 75 ὄν καὶ Μωρογεώργιον διὰ τὸ ἄστατον τῆς γνώμης ἐκόλου, ἀναιρεῖται
 μὲν ὁ στρατηγός, διαρπάζουσι δὲ καὶ τὰ προσ|όντα πάντα αὐτῷ, κακῶς
 διατιθέμενος περὶ τοὺς ἑγχωρίους καὶ εἰσπράξεις σεσοφισμέναις καὶ
 συνεχέσι τοῦτους συντρίβων. ὁ βασιλεὺς δὲ οὐ μόνον τοὺς αἰτίους ἀπηνῶς
 ἐκόλασε τοῦ φόνου, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἄρχιερέα τῆς Ναυπάκτου
 80 ἐτύφλωσε. Βασίλειος δὲ πατρικίος ὁ Ῥωμανοῦ τοῦ Σκληροῦ υἱὸς προσκρού-
 ῶν τῷ μαγίστρῳ Προυσιάνῳ τῷ Βουλγάρῳ στρατηγοῦντι Βουκελλαρίων,
 ἔς τοσοῦτον προήχθη τόλμης, ὡς καὶ διὰ μάχης τούτῳ ἔλθειν. τούτων
 τὴν διένεξιν Κωνσταντίνος ὁ βασιλεὺς ἀναισχυντίαν κρίνων κατὰ τῆς
 βασιλείας ἀμφῶ ὑπερορίζει, τὸν μὲν ἐν τῇ Ὁξειᾷ νήσῳ, τὸν δὲ ἐν τῇ
 85 Πλάτῃ. μετὰ μικρὸν δὲ τὸν μὲν Βασίλειον, κατηγορηθέντα, ὡς εἰρή ἀπόδρασι
 μελετῶν, ἀπετύφλωσε, τὸν δὲ Προυσιάνον μικροῦ δεῖν τοῦτο αὐτὸ
 πείσεσθαι κινδυνεύοντα ἠλευθέρωσεν. ἐτύφλωσε δὲ καὶ Ῥωμανὸν τὸν
 Κουρκούαν, ἐπ' ἀδελφῇ ὄντα γαμβρὸν τοῦ Προυσιάνου καὶ τὸν Βογδάνου
 καὶ τὸν Γλαβᾶν καὶ τὸν Γουδέλιον. ἐγλωσσοτόμησε δὲ καὶ τὸν μοναχὸν
 90 Ζαχαρίαν τὸν συγγενῆ τοῦ βέστου Θεοδάτου, συσκευάζεσθαι τοῦτους
 πλάσάμενος κατ' αὐτοῦ.

ACEVBMNU DH 67 τοῦ Κωνσταντίνου ACB 67/68 μὲν — εἰσάγε-
 ται: μὲν τῆς ἀρχῆς εὐθὺς ὁ Νικηφ. καὶ εἰσάγεται εἰς τὴν βασ. U 68 εὐθὺς om. B
 Κουμνηνὸς ante Νικηφ. add. A 69 καὶ ante βῆμα om. B συνομοσάμενος
 post βασιλείας B 70 ἐγγόνῳ CE 71 τοῦ μαγίστρου om. ACE τοῦ Φωκᾶ om.
 CE 73 δὲ om. C 75 ἐκόλου post Μωρογεώργιον MNUDH 76 διαρ-
 πάζουσι — αὐτῷ om. B (vide infra) 77 διατιθέμενος EVBMN: διατιθέμενοι U:
 διατιθέμενῳ A: διαθεμεν' C διατιθέμενος — ἑγχωρίους: κακῶς πρὸς τοὺς ἑγχωρ-
 διατῖθ. B περί om. U 78 συντρίβοντι A διαρπάζουσι δὲ καὶ τὰ προ-
 σόντα πάντα αὐτῷ post συντρίβων add. B ἀπηνῶς ACEVBUD: om. MN 79 τῆς
 Ναυπάκτου ἀρχιερέα B 80/81 ἐτύφλωσε — προσκρούων ACEVB: ἐτύφλωσεν. δδὲ
 τοῦ Σκληροῦ Ῥωμανοῦ (Ῥωμανὸς M) υἱὸς Βασίλειος πατρικίος προσκρούων MNUDH
 81 Πρασιάνῳ U Βουλγάρῳ BU Βουκελλαρίας B 82 εἰς B δὲ
 post τούτων add. M 93 Κωνσταντίνος om. A 84 καὶ ante ἀμφῶ add.
 MNUDH περιορίζει B 85 μὲν om. U 86 Πρασιάνον U τοῦτο: τὸ U
 87 ἐτύφλωσε δὲ: ἀπετύφλωσε U 88 ἀδελφῇ B ὄντα γαμβρὸν CEMNU:
 γαμβρὸν ὄντα AVB Πρασιάνον U 89 Γουδέλιον AVMND: Γουδελιόν CE:
 Γουδελ' U: Γουδέλην B 90 συσκευάζεσθαι ACVMNU: συσκευάσασθαι E: συγκεύα-
 σθαι B τούτοις E 90/91 τούτους — αὐτοῦ: κατ' αὐτοῦ πλάσάμενος U

2. Τούτῳ τῷ ἔτει καὶ Πατζινάκαι εἰσβολὴν ἐποίησαντο κατὰ Βουλγαρίας, καὶ πλείστον λαὸν καὶ στρατηγούς καὶ ταγματάρχας ἔσφαξαν καὶ ἐξώγρησαν. διὸ ὁ βασιλεὺς Κωνσταντίνος τὸν Διογένην ἄρχοντα καὶ Σιρμιὸν τυγχάνοντα καὶ δοῦκα τῆς Βουλγαρίας ἐποίησεν, ὃς συμπλακεῖς πολλὰκίς αὐτοῖς διεσπαρμένοις ἐτρέψατο καὶ ἠνάγκασε περαιοθέντας τὸν Ἰστρον ἡσυχίαν ἄγειν. ἐγένετο δὲ | καὶ ἐφ' ὅλους τοὺς τῆς βασιλείας αὐτοῦ χρόνους αὐχμὸς μέγιστος, ὡς ἀποξηραθῆναι τὰς ἀενάους πηγὰς καὶ τοὺς ποταμούς. τοῦ βασιλέως δὲ Βασιλείου φειδοῖ τῶν πενήτων μὴ ἔγκαίρως τὰς δημοσίας εἰσπραττομένοις συντελείας, ἀλλὰ ἀνακωχὴν καὶ ὑπερμερίαν δίδοντας ταῖς ἀπαιτήσεσι, συνέβη τελευτήσαντος ἐκείνου δύο ἑνιαυτῶν φόρους ἐτήρησθαι. οὗς ὁ Κωνσταντίνος εὐθὺς εἰσεπράξατο. εἰσεπράξατο δὲ καὶ τῶν ἐτέρων τριῶν ἑνιαυτῶν (ἐς τοσοῦτον γὰρ χρόνον αὐτῷ ἢ ἀρχὴ ἐξετάθη), καὶ συνετρίβησαν οὐχ οἱ πέντητες μόνον καὶ ἄποροι, ἀλλὰ καὶ οἱ εὐπόρως ἔχοντες, ἐν τρισὶ χρόνοις πέντε παρασχόντες δασμοφορίας. ἐξῆλθεν οὖν καὶ στόλος Ἀγαρηνῶν κατὰ τῶν Κυκλάδων νήσων. οἷς συμπλακεῖς ὁ στρατηγὸς Σάμου Γεώργιος ὁ Θεοδοωροκάκος ἅμα Βεριβόῃ τῷ στρατηγοῦντι τῆς Χίου ἐτρέψατο, καὶ δώδεκα μὲν αὐτανδρα εἶλε, τὰ δὲ λοιπὰ διεσκέδασεν.

3. Ἐννάτη δὲ Νοεμβρίου μηνός, τῆς δωδεκάτης Ἰνδικτιῶνος, ἐν ἔτει ἐξακισχιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ τριακοστῷ ἑβδόμῳ, αἰφνιδίῳ νόσῳ ληφθεὶς ὁ Κωνσταντίνος καὶ παρὰ τῶν ἱατρῶν ἀπαγορευθεὶς ἐσκέπτετο, τίνα ἂν καταλίποι διάδοχον τῆς βασιλείας. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ τὸν πατρικίον Κωνσταντίνον τὸν Δαλασσηνὸν μεταστέλλασθαι, κατὰ τὸν Ἀρμενιακὸν ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ σχολάζοντα, γαμβρόν τε ποιήσασθαι ἐπὶ μιᾷ τῶν θυγατέρων καὶ ἀναγορεῦσαι βασιλέα. καὶ δὴ πέμπεται ἄξων αὐτὸν

8 a. 1025 19 mense Nov. a. 1028

cap. 2: Zon. III, 571, 9—572, 5; Glyc. 580, 2—580, 5 cap. 3: Zon. III, 572, 6—573, 14; Glyc. 580, 5—580, 18

ACEVBMNU DH 92/93 ἔτει — Βουλγαρίας: ἔτει εἰσβολὴν ἐποίησαντο οἱ Πατζινάκοι κατὰ Βουλγάρων B 92 Πατζινάκοι BMNUD 93 λαὸν — ταγματάρχας: λαὸν καὶ ταξιάρχας καὶ στρατηγούς A ταγματάρχας VBMNU: ταξιάρχας ACE 94 Κωνσταντίνον M 1 πολλάκις αὐτοῖς (αὐτοῦς B) VBNUD: αὐτοῖς πολλάκις ACEM διεσπαρμένους B 2 καὶ om. B 3 αὐτοῦ om. B τε post πηγὰς add. U 4 πενήτων: ὑπηκόων καὶ U 5 δημοσίου A ἄλλ' ADH καὶ post ἄλλα add. E 6 ὑπερμερίαν ACEVBND: ὑπερμερίας U: παρμερίαν M ἀπαιτήσεσι C 8 τῶν om. B εἰς U 9/10 καὶ ἄποροι om. A 11 ἐξῆλθεν οὖν: ἐξῆλθε δὲ U Ἀγαρηνῶν ACEVBUD: Ἀγαρηνῶν τῶν MN 13 Βεριβόῃ AEVMN: Βεριβόῃ C: Βεβόῃ U: Βερόβῃ B τῆς: τῷ Ἀχριδιώτῃ U 15 θ' CE Ἐννάτῳ δὲ Νοεμβρίῳ D τοῦ ante Νοεμβρίου add. ABMNH ἢ' ACBMU 16 ἴφλι' ACEBMNU 18 ἂν om. M καταλείπει U διάδοχον καταλίποι C 19 καὶ ante κατὰ add. B 20 ποιήσασθαι A 21 ἄξων: ἔξων B

εὐνοῦχος τις τῶν πιστικωτάτων, ὁ λεγόμενος Ἐργοδότης. σπουδῆ δὲ
 τοῦ Συμεῶν φιλίας διακειμένου πρὸς τὸν πατρίκιον Ῥωμανὸν τὸν
 Ἄργυρον, αὐτῆ μὲν παρωράθη ἡ γνώμη, καὶ στέλλεται τις τάχα ἐκ |
 35 βασιλέως ἐς τὸν Δαλασσηνόν, ἐκεῖσε προσμένειν κελεύοντος αὐτόν, ὅπη
 ἂν ἡ γραφὴ καταλήψηται, ἄγεται δὲ ὁ Ῥωμανὸς ἐς τὰ βασιλεία. ἀχθέντι
 δὲ δύο προτίθενται γνώμαι, ἢ διαζυγῆναι τῆς νομίμου γυναικὸς τῆ
 βασιλέως τε θυγατρὶ συναφθῆναι καὶ βασιλέα ἀναγορευθῆναι, ἢ πηρω-
 30 θῆναι τοὺς ὀφθαλμούς. τοῦ δὲ ἰλιγγιῶντος καὶ ἀναδυομένου πρὸς τούτων
 ἑκάτερον, ἢ σύνοικος δείσασα περὶ τάνδρος, μὴ τι καὶ πάθη φλαῦρον,
 τὴν κοσμικὴν ἐκουσίως ἀπέθετο τρίχα καὶ τῷ συζύγῳ πρὸς τῆ ὄψει
 ἔχαρίσατο καὶ τὴν βασιλείαν. οὐσῶν δὲ τῷ Κωνσταντίνῳ θυγατέραν
 τριῶν ἐκ τῆς θυγατρὸς τοῦ πατρικίου Ἀλυπίου, ἦν ἐπι ζῶντος τοῦ
 Βασιλέως ἡμέροσατο, ἢ μὲν καθ' ἡλικίαν πρωτεύουσα Εὐδοκία ἀπεκείρατο,
 35 ἢ τρίτῃ δὲ Θεοδώρα ἀπηνήνατο συζυγῆναι τῷ Ῥωμανῷ, ἢ διὰ τὸ συγγε-
 νές, ὡς φασιν, ἢ διὰ τὸ ἔτι τὴν ἐκείνου σύζυγον ζῆν. ἢ δὲ τῷ χρόνῳ
 δευτέρα Ζωῆ τὸν περὶ τῆς συνοικίας λόγον προσενεχθέντα ἀσπασίως
 ἐδέξατο. λόγου δὲ περὶ τῆς συγγενείας κινηθέντος, καὶ τῆς ἐκκλησίας σὺν
 τῷ πατριάρχῃ λυσάντων τὸ ἀμφίβολον, ἱερολογεῖται ὁ Ῥωμανὸς τῆ
 40 Ζωῆ καὶ αὐτοκράτῳ ἀναγορεύεται βασιλεὺς. καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας
 Κωνσταντίνος ἀπέθανε, ζήσας μὲν τὸν ἅπαντα τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον
 ἑβδομήκοντα ἔτη, ἐπὶ τρεῖς δὲ ἐνὸς δέοντος μηνὸς βεβασιλευκῶς.

39 die 12. mens. Nov. a. 1028

41 die 14./15. mens. Nov. a. 1028

ACEVBMNU DH 22 πιστοτάτων BU ὁ — Ἐργοδότης: Ἐργοδότης λεγόμε-
 νος A σπονδῆ E 25 ἐς ACEVMNUD: εἰς H: πρὸς B κελεύοντος ACEVBU:
 κελεύοντα D: κελεύσαντος N: κελεύσαντα M ὅπου B 26 καταλήψηται ACEV:
 καταλήψηται BMNUDH ὁ om. B εἰς BUDH τὰ βασιλεία: τὸν βασιλέα U
 27/28 τῆ — συναφθῆναι ACEVMN: τῆ θυγ. τε βασ. συναφθ. U: τῆ δὲ τοῦ βασ.
 θυγ. συναφθ. B 28 βασιλέα ACEVBU: βασιλεὺς MNDH 29/30 πρὸς — ἐκά-
 τερον ACEVB: πρὸς αὐτῶν ἑκάτερον MNDH Glyc. 580, 13: πρὸς ἑκάτερον αὐτῶν U
 30 τάνδρος EVBMND: τοῦ ἀνδρὸς ACUH Glyc. 580, 14 πάθοι U 31 τὰς
 ὄψεις A 32 ἔχαρίσατο post 31 συζύγῳ ACE τῷ: τῶν B 34 Βασιλείου:
 βασιλέως M Εὐδοκία om. A 35 συζυγῆναι ACEVBUD: συζευχθῆναι MN
 36 σύζυγον ACEVBU: σύνοικον MNDH 37/38 ἐδέξατο ἀσπασίως A 38 τῆς
 πρ.: τοῦ C 41 μὲν om. B αὐτοῦ om. A 42 χρόνους ante ἐνὸς add. A,
 post μηνὸς U

ΡΩΜΑΝΟΣ Ο ΑΡΓΥΡΟΣ

1. Οὕτω δὲ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα καὶ προσδοκίαν τὸν τῆς πηρώ-
 45 σεως κίνδυνον διαδράς ὁ Ῥωμανὸς τὸ τῆς βασιλείας περιζώνονται κρά-
 τος, καὶ βασιλεὺς αὐτοκράτωρ ἅμα Ζωῆ τῆ τοῦ Κωνσταντίνου ἀναγο-
 ρεῦται θυγατρί. ἅμα τε οὖν ἐπὶ τὸν βασιλεῖον ἐκάθισε θρόνον, καὶ ἅμα
 προσιμίοις ἀγαθοῖς καὶ ἐπιβατηρίοις ἐπαινετοῖς | ἐδεξιοῦτο τοὺς ὑπὸ
 χεῖρα, ἀπὸ τῆς εὐσεβείας πρότερον ἀρξάμενος ἀγαθοεργεῖν. ἐνδέουσαν
 50 γὰρ τὴν πρόσσον τῆς μεγάλης εἰδῶς ἐκκλησίας, ἅτε οἰκονόμος ταύτης
 γενόμενος ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις, καὶ τῶν ἄλλων, ὁπόσαις ὑπηρετεῖ-
 σθαι ἔθος παρὰ τοῦ ταύτης κλήρου, ὄγδοήκοντα ἀνὰ πᾶν ἔτος χρυσοῦ
 λίτρας χορηγεῖσθαι τούτοις τετύπωκεν εἰς προσθήκην ἀπὸ τοῦ βασι-
 55 λικοῦ ταμείου. ἐξέκοψε δὲ καὶ τέλεον ἀπερρίζωσε τὸ ἀλληλέγγυον, ὅπερ
 ἐμελέτα μὲν ὁ Κωνσταντίνος ποιῆσαι, οὐκ ἔφθασε δέ. ἐκένωσε δὲ καὶ τὰς
 φυλακὰς τῶν καθειργμένων διὰ τινος εὐθύνας, τὰ μὲν δημόσια χρέα
 χαρίζομενος, ἀποτινύς δὲ τὰ ἰδιωτικά. ἀπελυτρώσατο δὲ καὶ τοὺς
 κατεχομένους αἰχμαλώτους ἐν Πατζινακίᾳ. ἐτίμησε δὲ καὶ συγκέλλους
 μητροπολίτας τρεῖς, τὸν Ἐφέσου Κυριακὸν ὡς τοῦ πατριάρχου
 60 ὁμαίμου, Δημήτριον τὸν Κυζίκου ὡς λίαν αὐτῷ καὶ πρὸ τῆς βα-
 σιλείας πεφιλημένον, καὶ Μιχαὴλ τὸν Εὐχαίτων καθ' αἶμα τούτῳ
 ἐγγίζοντα διὰ τὸ ἀναφέρειν τὸ γένος εἰς τοὺς λεγομένους Ῥαθηνοὺς.
 Ἰωάννην δὲ τὸν τοῦ Βασιλείου τοῦ βασιλέως πρωτονοτάριον, ἤδη τὴν
 κοσμικὴν κειράμενον τρίχα, μεταπεμψάμενος καὶ σύγκελλον τιμῆσας τῆ
 65 τῆς ἑαυτοῦ συζύγου ἀδελφῆ Θεοδώρα φρουρὸν κατέστησε. πολλοὺς
 δὲ καὶ τῶν λειτουργῶν τοῦ θεοῦ ἐκ τῶν ἀλληλεγγύων εἰς ἐσχάτην

45 die 15. mens. Nov. a. 1028   50 non multum post diem 15. mens. Nov.
 a. 1028   54 non multum post diem 15. mens. Nov. a. 1028

cap. 1: Zon. III, 573, 15—574, 13; Glyc. 580, 19—581, 2

ACEVBMNU DH 43 Ῥωμανὸς ὁ Ἀργυρὸς ACE: Ῥωμανὸς VN: Βασιλεία
 Ῥωμανοῦ τοῦ Ἀργυροπόλου U: Ἀρχὴ βασιλείας τοῦ Ἀργυροῦ M: om. B 46 τῆ
 ante Ζωῆ add. EMND 47 οὖν om. M βασιλεῖον: βασιλικὸν B θρόνον:
 θῶκον B ἅμα om. A 48 ἀγαθοῖς om. B 49 πρότερον: πρῶτον U 50 εἰδῶς
 post πρόσσον ACE, post ἐκκλησίας U οὖν post ἅτε add. U 52/53 ὄγδοή-
 κοντα — χορηγεῖσθαι ACEVB: ὄγδ. χρυσ. λίτρ. ἀνὰ πᾶν ἔτος χορ. MNUDH 54 καὶ
 post ἀπερρίζωσε add. ABU 55 ἐκένωσε om. B 57 καὶ ante τὰ add. B καὶ
 ante ἀπελυτρ. add. U 58 ἐν Πατζινακίᾳ B 59 Ἐφέσιον U 61 τὸν: τῶν E
 62 Ῥαθηνοὺς AMND: Ῥαδινοὺς CE: Ῥοδινοὺς U: Ῥωδινοὺς B 63 τοῦ pr. om.
 CU τοῦ alt. om. B 66 καὶ om. M 66/67 εἰς — πενιαν CEVMN: εἰς
 ἐσχ. πην. ἔλθ. ἀνεκτ. A: εἰς ἐσχ. ἔλθ. (ἐλληλακότας U) πην. ἀνεκτ. BU

ἐλθόντας ἀνεκτήσατο πενίαν, καὶ τοὺς ἄλλους δυσφοροῦντας καὶ πιεζο-
 μένους ἀπορίας παραμυθίας ἤξιωσε. παρέσχε δὲ καὶ χρημάτων πλῆθος
 ἀριθμοῦ κρείττον ὑπὲρ σωτηρίας ψυχῆς τοῦ ἑαυτοῦ πενθεροῦ. ἤξιωσε
 70 δὲ παραπλησίως καὶ τοὺς ὅσοι κακῶς ἔπαθον ὑπ' αὐτοῦ, τοὺς μὲν εἰς
 ἀξιώματα προβιβάσας, τοὺς δὲ ἐν κτήμασι καὶ ἄλλους ἐν χρήμασι |
 παραμυθησάμενος. ἀνήγαγε δὲ καὶ εἰς τὸ λαμπρὸν τῶν μαγιστρῶν
 ἀξίωμα τὸν ἐπ' ἀδελφῆ γαμβρὸν αὐτοῦ Ῥωμανὸν τὸν Σκληρόν, ὃν ὁ
 Κωνσταντῖνος, ὡς εἶπομεν, ἀπετύφλωσεν. ἀνεκαλέσατο δὲ καὶ τῆς χρο-
 75 νίας ὑπερορίας Νικηφόρον τὸν Ξίφιαν, ὃς ἔθειλοντῆς ἐν τῇ μονῇ τῶν
 Στουδίου τὸ τῶν μοναχῶν ἠμφιέσατο σχῆμα.

2. Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ὕσεν ὁ θεὸς ὑετὸν σύμμετρον καὶ εὐφο-
 ρία γέγονε τῶν καρπῶν, κατ' ἐξαιρέτον δὲ τῆς ἐλαίας. ἐγένετο δὲ κατὰ
 τὴν ἡμέραν τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς ταραχὴ διὰ τὴν καθέδραν ἐν τῇ
 80 λειτουργίᾳ, μὴ καταδεξαμένων τῶν μητροπολιτῶν προκαθίσει αὐτῶν
 τοὺς συγκέλλους ἐν τῷ συνθρόνῳ.

3. Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον διαβληθεὶς ὁ μάγιστρος Προυσιάνος
 ὁ Βούλγαρος κοινοπραγεῖν Θεοδώρᾳ τῇ τῆς βασιλίδος ἀδελφῇ καὶ τῆς
 βασιλείας ἀντιποιεῖσθαι εἰς τὸ τοῦ Μανουὴλ μοναστήριον φρουρεῖται.
 85 ἐπικρατησάσης δὲ τῆς κατηγορίας αὐτὸς μὲν ἀποτυφλοῦται, ἡ δὲ
 μήτηρ αὐτοῦ ἡ ζωστὴ τῆς πόλεως ἐκβάλλεται. καὶ Κωνσταντῖνος ὁ
 Διογένης, γαμβρὸς ἑν τοῦ βασιλέως ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
 Βασιλείου, ἀπὸ Σιρμίου μετατεθεὶς εἰς Θεσσαλονικὴν γίνεται δούξ,
 κατηγορηθεὶς δὲ παρὰ Ὁρέστου τοῦ θεράποντος Βασιλείου τοῦ βασι-
 90 λέως ὡς μελετῶν ἀποστασίαν, στρατηγὸς εἰς Θρακησίους στέλλεται.
 φανερᾶς δὲ τῆς κατηγορίας γενομένης ἄγεται δέσμιος ἐν τῇ βασιλίδι
 καὶ ἐν πύργῳ βάλλεται. οἱ δὲ τούτου συνωμόται, ὁ πρωτονοτάριος
 Ἰωάννης καὶ σύγκελλος, ὁ πατρίκιος Εὐστάθιος καὶ στρατηγὸς ὁ Δαφνο-|

cap. 3: Zon. III, 574, 13—575, 7; Glyc. 581, 3—581, 12

ACEVBMNU DH 67 ἄλλους: ἄλλως U 68 παραμυθίας E καὶ om. E
 69 τοῦ ἑαυτοῦ πενθεροῦ ACEVBD: τῷ ἑαυτοῦ πενθερῷ MNU 70 καὶ
 post δὲ add. U παραπλησίως ACEVB: παρακλήσεως MNUDH ἑλέως post
 παραπλησίως add. B εἰς om. M 73 αὐτοῦ: αὐτῷ U 75 τῶν AVMNNDH:
 τοῦ CEU 76 Στουδίου ACEVMNUD: Στουδίων BH 76 ἠμφιέσατο CVMN:
 ἠμφιέσατο ABUDH: ἠμφίεστο E 77 γούν ante τοῦτον add. B ἔμφορῳ E
 78 καὶ post δὲ add. U 79 ἁγίας ACEVBNUD: om. MH πεντηκοστῆς:
 Ἰνδικτικῶνος C 80 ἁγία ante λειτουργία add. U 82 Πρεσβιάνος U 83 Βουλ-
 γαρίας B Θεοδώρᾳ post ἀδελφῆ A 84 σὺν αὐτῇ post βασιλείας add. MNUD
 85 ἐπικρατησάσης — ἀποτυφλοῦται om. B τυφλοῦται A 86 ἡ om. M
 87/88 ἐπὶ — Βασιλείου om. D 87 αὐτοῦ: τοῦ MN 88 Βασιλείου om.
 ACE τοῦ ante Σιρμίου add. A Σερμίου C εἰς Θεσσαλονικὴν: τῆς Θεσσαλο-
 νίκης B γίνεται om. U 92 τούτου: τούτῳ B 93 Εὐστράτιος A Δαφ-
 νομήλης ACEVB: Δαφνομήλης MND: Δαφνομήλις U

μήλης, Μιχαήλ Θεόγνωστος καὶ Σαμουήλ οἱ τοῦ μεγίστου Μιχαήλ
 5 τοῦ Βούρτζη ἔκγονοι, Γεώργιός τε καὶ Βαρασβατζέ ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ
 "Αθῶ τὴν τῶν Ἰβήρων μονὴν συστησάμενος, οἱ τοῦ πατρικίου Παυδά-
 του ἀνεψιοί, δεινῶς τυφθέντες καὶ διὰ μέσης τῆς λεωφόρου παραπεμ-
 φθέντες ἔξορίᾳ παρεπέμφθησαν. κατηνέχθη δὲ καὶ Θεοδώρα τῶν ἀνακτό-
 5 τρων, καὶ εἰς τὸ λεγόμενον περιωρίσθη Πέτριον. Ὀκτωβρίῳ δὲ μηνὶ κατὰ
 τὴν τριακοστὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς χύσις ἀστέρος ἐγένετο, ἐκ
 δυσμῶν πρὸς ἀνατολὴν τὴν πορείαν ποιοῦντος. καὶ κατ' αὐτὴν τὴν
 ἡμέραν πτώσις οὐ μικρὰ γέγονε τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοῦ ἐν Συρίᾳ,
 στρατηγούντος τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας Μιχαήλ τοῦ Σπονδύλη. ἐγένε-
 10 το δὲ καὶ ὄμβρων ἐπίκλυσις, ἐπικρατήσασα ἕως τοῦ Μαρτίου μηνός,
 τῶν ποταμῶν ὑπερχυθέντων καὶ τῶν κοίλων πελαγισάντων, ὡς ἀποπι-
 γῆναι σχεδὸν πάντα τὰ ζῶα καὶ τοὺς καταβληθέντας καρπούς τῇ γῇ
 καὶ διὰ τοῦτο λιμὸν κατὰ τὸν ἐπιόντα χρόνον ἐπακολουθήσῃαι δεινόν.
 βουλόμενος δὲ ὁ βασιλεὺς τὸ γεγονός ἐν Συρίᾳ ἀτύχημα ἐξιάσασθαι,
 ὄρητο κατὰ τῆς Βερροίας ἐκστρατεῦσαι. ἐκπέμπει γοῦν μετ' εὐζώου
 15 δυνάμεως Κωνσταντῖνον πατρικίον τὸν Καραντηνὸν τὸν ἐπ' ἀδελφῇ
 τούτου γαμβρόν, ἀπελθεῖν ἐπισκήψας καὶ κατασκοπήσῃαι τὰς εἰσόδους
 καὶ κατὰ τὸ δυνατόν πημαίνεσθαι τοὺς ἐχθρούς, παρατάξῃως δὲ καθο-
 λικῆς ἀπέχεσθαι μέχρι τῆς αὐτοῦ παρουσίας. ἐν ὅσῳ δὲ ὁ στρατὸς αὐτῷ
 συνηθροίζετο, ὁ μὲν τῆς Ἀβασγίας ἄρχων Γεώργιος νόσῳ τελευτᾷ,
 20 ἡ δὲ τούτου σύνοικος πρέσβεις ἐς βασιλέα στείλασα μετὰ δώρων |
 σπονδὰς τε εἰρηνικὰς ἐζήτει καὶ τῷ ταύτης υἱῷ τῷ Παγκρατίῳ τὴν
 συνοικῆσουσιν. ἥς τὴν πρεσβείαν ἀποδεξάμενος ὁ βασιλεὺς τὰς τε
 σπονδὰς ἐκύρωσε καὶ Ἑλένην τὴν ἑαυτοῦ ἀνεψιάν, τὴν θυγατέρα τοῦ
 ἀδελφοῦ αὐτοῦ Βασιλείου, νύμφην ἐς Ἀβασγίαν ἀπέστειλε, τὸν νυμ-
 25 φίον Παγράτιον ἐς τῶν κουροπαλατῶν ἀναβιβάσας τὸ ὕψος.

4. Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον γέγονε τι τεράστιον παράδοξον ἐν τῷ
 θέματι τῶν Θρακησίων, περὶ τὰς ὑπώρειας τοῦ ὄρους Κουζηνᾶ, ἐν ᾧ

4 a. 1029

14 a. 1030

23 ante mens. Aug. a. 1030

cap. 4: Zon. III, 575, 8—576, 7; Glyc. 581, 12—582, 16

ACEVBMNU DH 95 ἔγγονοι B 2 παραπεμφθέντες ACEVMND: πεμ-
 φθέντες U: πομπευθέντες B 3 ἔξορίᾳ ACEVB: ἔξορίαις MNUDH παρεπέμφθησαν:
 παρεδόθησαν A 4 Πέτριον περιωρίσθη M 5 λα' CMNU: λ' B ἡμέραν om.
 ACEDH 6 ἀνατολὰς B κατ' αὐτὴν: κατὰ ταύτην B 7 γέγονε οὐ
 μικρὰ A ἐν Συρίᾳ om. MNUDH 10 ὑπερχυθέντων ACEVB: ἔκχυσθέντων
 MNUDH Glyc. 581, 8 καὶ τῶν κοίλων: κὰν ταῖς κοιλᾶσι B 11 τι post
 σχεδόν add. MNU τὰ ζῶα: ζῶον D 12 κατὰ om. M 13 τὸ ἐν Συρ. γεγ. U
 14 γοῦν: οὖν B 15 Καραντινῶν BU 16 ἐπελθεῖν U 20 ἐς ACEVB: εἰς
 DH: ὡς MNU 21 τῷ alt. om. AMNUDH 22 δεξάμενος CB 23 ἑαυτοῦ:
 ἴδιαν A 24 αὐτοῦ ACEVB: τοῦ MNDH εἰς BUDH 25 ἐς — ὕψος:
 εἰς τὸ τῶν κουρ. ἀναβ. ὕψος (ἀξίωμα B) BU κουροπαλατῶν V 27 ὑπερρείας
 B τοῦ ante Κουζ., add. MNUDH Glyc. 581, 14 Κουζινᾶ BU

πηγή ἦν καλλίστου καὶ διειδοῦς ὕδατος. φωνή τις ἐξηκούετο μετὰ ὄδυρ-
 30 μῶ καὶ οὐαὶ καὶ θρήνων, παρεμφερῆς ὀλοφυρμῶ γυναικός. καὶ οὐχ
 ἄπαξ ἢ δις τοῦτο, ἀλλ' ἀπὸ Μαρτίου μηνὸς ἄχρις Ἰουνίου αὐτοῦ καθ'
 ἡμέραν καὶ νύκτα. ἀπιόντων δὲ τινων ἐπὶ κατασκοπῇ πρὸς τὸν τόπον,
 ἔνθα ἡ φωνὴ ἐξηχεῖτο, ἀλλαχοῦ μετέπιπτεν ἡ ὀλολυγῆ. τοῦτο δὲ, ὡς
 εἴοικε, προεμήνυε τὴν φθάσασαν ῥηθῆναι ἀτυχίαν τῶν Ῥωμαίων ἐν τῇ
 Κοιλῇ Συρίᾳ. τοῦ γὰρ βασιλέως Νικηφόρου τὰς πλείστας Συρίας καὶ
 35 Φοινίκης πόλεις παρασησαμένους, καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν Ἰωάννου τὰ
 ἐαλωκότα κρατυναμένου καὶ μέχρι Δαμασκοῦ τὴν ἐπικράτειαν παρατεί-
 ναντος, ἐπέειπερ ὁ μετ' αὐτοὺς Βασίλειος πρότερον μὲν ὑπὸ τῶν ἐμφυ-
 λίων ἀσχολούμενος πολέμων, ὕστερον δὲ καὶ τοῖς κατὰ τοῦ Σαμουήλ
 ἔργοις προσλιπαρῶν οὐκ ἔσχεν εὐκαιρίαν καλῶς καὶ ὡς ἐνεδέχετο τὰ ἐν
 40 τῇ ἐῶφ κατασφαλίσασθαι, ἀλλ' ὅσον ἐν φαντασίᾳ γενόμενος ἐκείσε, καὶ
 ὡς ὁ καιρὸς ἀπήτει ταῦτα κατασησαμένος, εἰθ' ὑποστρέψας καὶ ἀσχο-
 λίαν ἔμμονον ἔχων καὶ φροντίδα τὸ τῶν | Βουλγάρων ὑποτάξαι γένος,
 ἀφορμὴ γέγονε τοῦ τὸν ζυγὸν ἀπορρίψαι τὰς δυνατωτέρας τῶν πόλεων
 καὶ τὴν ἑαυτῶν ἀναζητεῖν ἐλευθερίαν. ἀλλ' ἔως μὲν οὗτος περὶ τῆν, ἐμ-
 45 λετᾶτο μὲν ἡ ἀπόστασις, κρύβδην δὲ καὶ οὐ φανερῶς. τοῦτου δὲ τὸ
 χρεῶν ἀποτίσαντος, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου ἀμελῶς
 βασιλεύοντος καὶ ῥαθύμως, καὶ ἐπ' ἐκείνοις ἔχοντος τὸν σκοπὸν, ἅπερ ὁ
 λόγος φθάσας ἐστηλογράφησε, τῶν δ' ἄλλων ὀλιγωρίαν κατασκευά-
 σαντος οὐ τὴν τυχοῦσαν, ἀδείας οἱ Σαρακηνοὶ λαβόμενοι τὰς τε ἐν ταῖς
 50 πόλεσι φρουράς ἐξεπόρθησαν, ἀνελόντες καὶ τοὺς φρουροὺς, κατ' ἐξαι-
 ρετον δὲ ὁ τῆς Βερροίας ἀρχηγός, ἦν καὶ Χάλεπ καλοῦσιν. ἐκδρομάς τε
 γὰρ ἐποίει συνεχεῖς, καὶ τὴν Ἀντιόχειαν ἐκάκου καὶ τὰ ὁμοροῦντα ἔθνη
 καὶ πρόσοικα τὰ τοῖς Ῥωμαίοις ὑπήκοα. πρὸς ὃν Σπονδύλην, τῆς Ἀντιο-
 χείας, ὡς εἴρηται, κατάρχων ἐκστρατεύει ἐπι περιόντος τοῦ Κωνσταντί-
 55 νου, βουλόμενος τάχα νεανικὸν τι καὶ γενναῖον ἐνδείξασθαι. καὶ συμ-

ACEVBMNU DH 28 ἦν ACEVB: ἐστι MNUDH Glyc. 581, 15 γὰρ
 post φωνῆ add. B οἰκτὰ post ἐξηκούετο add. MNUH Glyc. 581, 15 ὄδυρ-
 μῶν MNUDH Glyc. 581, 16 30 ἦ: καὶ C ἀλλὰ U ἄχρι CB αὐτοῦ
 om. B 31 ἐπὶ — τόπον ACEVB: ἐπὶ τῷ (τὸ D) κατασκοπῆσαι τὸν τόπον MNUDH
 Glyc. 581, 19 32 ὀλυγῆ MN 34 τῆς ante Συρίας add. U 35/36 καὶ —
 κρατυναμένου om. M 37 πρότερον: πρῶτον B 38 ἀσχολούμενος: ἐνοχλού-
 μενος B καὶ om. B 38/39 τοῖς ... ἔργοις: ταῖς ... μάχαις A 38 τοῦ AEVBN:
 τὸν CB: om. U 39 προσλιπαρῶν: προσταλαιπωρῶν A εὐκαιρίαν: εὐχέρειαν B
 ἐνεδέχετο: ἔδει AB 40 ἐῶφ ACEB: ἐῶφ MN: ἔφ VUDH καὶ om. U 43 τὰς
 τῶν δυνατωτέρων πόλεων V 44 ἑαυτοῦ C ἀναζητεῖν ACEVB: ἀναζητήσαι
 MNUDH 45 ἀποστασία BU δὲ: μὲν U φανερά B τὸ ACEVBN: τοῦ M:
 τῷ U 46 ἀποτίσαντος: λειτουργήσαντος U αὐτοῦ om. U 47 βασι-
 λέυσαντος U 48 ἐστηλογράφησε E κατασκευάσαντος post 49 τυχοῦσαν B
 49/50 τὰς ... φρουράς: τοὺς ... φρουροὺς C 49 τε om. B 50 κατ' ἐξείρετον:
 ἐξαιρέτως B 51 ὁ: καὶ C ἀρχηγός: ἀρχων M 52 γὰρ om. M τὴν
 Ἀντιόχου U ὁμοροῦντα B 53 τοῖς om. MNUDH Ῥωμαίοις ACEVBMN:
 Ῥωμαίων UDH ὁ ante Σπονδ. add. BMNUDH 53/54 τῆς Ἀντιόχου U

βαλὼν τῷ τῆς Βερροίας ἐξηγουμένῳ ἠττάται, καὶ πολὺς μὲν γίνεται τῶν
 σὺν αὐτῷ φθόρος, αὐτὸς δὲ ἀσχίστα εἰς Ἀντιόχειαν διασφύζεται.
 κατεστρατήγησε δ' αὐτὸν καὶ τις Ἄραψ, Μουσάραφ τὴν προσηγορίαν,
 τρόπον τοιῶδε. οὗτος γὰρ ὁ Μουσάραφ δορυφόρος κατεχόμενος ἐν
 60 Ἀντιοχείᾳ (ἦν γὰρ κατασχεθεὶς ὑπὸ Πόθου τοῦ Ἀργυροῦ), ἐπέπερ αἱ
 τῆς ἡγεμονίας ἡνίαι εἰς τὸν Σπονδύλην μετέπεσον, κατανεοηκῶς τὸν
 ἄνθρωπον εὐρίπιστον, ὑπέσχετο μεγάλα χρησιμεῦσαι Ῥωμαίοις, εἰ
 ἀνεθῆη τῶν δεσμῶν, καὶ πάντα ἐπιτέλεσειε τὰ κατὰ σκοπόν, τὰ τε γὰρ
 65 ἐν αὐτῷ δομηθεῖη καὶ αὐτῷ παραδοθεῖη, οὐ μικρὸν ὄφελος ἔσσεσθαι
 Ῥωμαίοις. οὐ τὰς ῥαδιοργίας μὴ συνεῖς ὁ Σπονδύλης τῶν τε κλοιῶν
 ἀφήκεν αὐτόν, καὶ τὸ φρούριον, ὡς ἐκέλευεν, ἐδομήσατο, καὶ αὐτῷ τὴν
 φυλακὴν ἐπετρέψατο, χιλίους φρουροὺς ἐγκαταστήσας ἐν τούτῳ Ῥω-
 70 μαίοις, ὁ δὲ Μουσάραφ τυχὼν, οὔπερ ἤχετο καιροῦ, λάθρα τῷ Τρι-
 πόλεως ἀμυρᾷ καὶ Τούσβερ τῷ ἀρχιστρατήγῳ τοῦ Αἰγυπτίου προσδια-
 λεχθεὶς, λαὸν ὑπ' αὐτῶν πεμφθέντα δεξάμενος τοὺς τε χιλίους ἀναρεῖ
 καὶ τὸ φρούριον αὐτοῖς παραδίδωσι. καὶ οὐ διέλιπον ἐξ ἐκείνου ἐξ
 ὑπερδεξίων φερόμενοι οἱ Σαρακηνοὶ διασφείρειν τὰ ἐν Συρίᾳ Ῥωμαίοις
 ὑπήκοα καὶ λυμαίνεσθαι.

75 5. Ἄλλὰ τοῦτον μὲν ὁ Ῥωμανὸς μεθίστησι τῆς ἀρχῆς, διάδοχον
 αὐτοῦ πέμπας Κωνσταντῖνον τὸν ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸν αὐτοῦ τὸν
 Καρανηνόν, ἠτύρεπιζετο δὲ καὶ αὐτὸς κατόπιν ἀπελθεῖν κατὰ τῶν
 Σαρακηνῶν. ἤδη δὲ τὸ Φιλομίλιον καταλαβόντος αὐτοῦ ἦλθον πρέ-
 σβεις ἐκ Βερροίας μετὰ δώρων ὅτι πολλῶν, παρακαλοῦντες συμπαθείας
 80 τυχεῖν καὶ τὴν πρὶν δουλείαν ἐπαναδέξασθαι καὶ τοὺς ἐτησίους συγνα-
 λῶνους προσφέρειν φόρους. πολλῶν δὲ κάγαθῶν στρατιωτῶν τῶν εὐστρα-
 τευομένων αὐτῷ παρακαλοῦντων τὴν πρόκλησιν δεξασθαι, ὧν εἰς ἦν
 καὶ ὁ πατρίκιος Ἰωάννης ὁ Χάλδος, καὶ μὴ ἐκστρατεῦσαι κατὰ Συρίας

cap. 5: Zon. III, 576, 8—578, 4; Glyc. 582, 17—583, 9

ACEVBMNU DH 56 γίνεται μὲν V γίνεται post 57 φθόρος A 57 δ' U
 ἀσχίστα post Ἀντιόχειαν A τὴν post εἰς add. U 58 δ' αὐτόν: δὲ
 τοῦτον A 59 γὰρ om. B ὁ om. ACE 62 ὡς ante εὐρίπιστον add.
 MNUD 63 ἀνεθῆ B 64 ὑποδεικνύς CEVMNU: ὑπεδείκνυ
 λέγων A: ἐπιδεικνύς ἔλεγεν, ὡς B 65 ἔσσεσθαι: ἔσσεια B 67 ἐκέλευεν CVMNU:
 ἐκέλευσεν AEBDH 68 ἐν om. B 68/69 Ῥωμαίοις ἐν τούτῳ U 69 Τριπό-
 λεως ACVBMND: Τριπολίτη EUH 71 αὐτῶν ACEVB: αὐτοῦ MNUDH
 72 αὐτοῖς ACEVBU: αὐτῷ MNDH 73 Συρίᾳ om. M 75 ὁ Ῥωμανός
 post ἀρχῆς B 77 ἀπελθεῖν: ἔλθειν AB κατὰ om. CEU 78/79 αὐτοῦ—
 Βερροίας: αὐτοῦ ἐκ Βερρ. ἦγον πρέσβεις A 80—82 ἐπαναδέξασθαι— πρόκλησιν:
 ἐπαναδέξασθαι καὶ οὐκ ὀλίγοι τῶν ἐν ὑπεροχαῖς τῷ βασιλεῖ συνεβούλευον τὴν
 πρεσβείαν B 80 ἐτησίους: ἐτησίως διδομένους αὐτοῖς A 81 φόρους post
 80 ἐτησίους U 81 κάγαθῶν: ἀγαθῶν M τῶν om. MNUDH 82 καὶ ante
 παρακαλοῦντων add. U

ἐν καιρῷ θέρους, ὁπότε τό τε ὕδωρ ἐν αὐτῇ σπανίζει καὶ τὸ τῶν Ἄρα-
 85 βων ἔθνος ἀνυπόστατον ἔστιν, οἶα | ἐνειθισμένον φέρειν γενναίως τὰ
 ἐχώρια θάλαττη καὶ τοὺς φλογομύους καὶ τοὺς καύσωνας, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι
 πανοπλίται τυγχάνοντες οὐ τληπαθῶς ἔχουσι πρὸς τὴν ὥραν, μηδενὸς
 ἐπιστροφὴν ποιησάμενος, ἀλλ' ἐξ ὑπογούου τὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασι-
 λέων ἔχων ἀνδραγαθήματα, καὶ σπεύδων ἀνδρῶν τι καὶ αὐτὸς ἐπι-
 90 δείξασθαι, ἄπεισιν ἐν Συρίᾳ. καὶ στρατοπεδεῖαν πηξάμενος ἐν τινι
 φρουρίῳ δύο ἡμερῶν ὁδὸν Βερροίας ἀπέχοντι (Ἀζάζιον ὄνομα τῶ
 φρουρίῳ) ἐσκόπει τὸ μέλλον. ἐν ᾧ κατεσκηνωμένοι τὸν τῶν ἐξκουβίτων
 ἄρχοντα τὸν πατρίκιον Λέοντα τὸν Χοιροσφάκτην μετὰ τοῦ οἰκείου
 τάγματος ἐπὶ κατασκοπῇ στέλλει, εἴ τινές τε ἐπίοιεν κατοφόμενον
 95 Ἄραβες, καὶ ὅτη δὴ λυσιτελὲς μεταθεῖναι τὴν στρατοπεδεῖαν. ἀλλὰ
 τοῦτον οἱ ἐνεδρεύοντες καὶ τὰ ἐν μεταξὺ πεδία φυλάσσοντες Ἄραβες
 καιροσκοπήσαντες καὶ αἰφνίδιον ἐπιθέμενοι κατέσχον, τὸν δὲ μετ' αὐτοῦ
 λαὸν διεσκέδασαν. ἐς τοσοῦτον δὲ προήλθον τόλμης καὶ ἀναιδεῖας, ὥς
 καὶ ἀναφανδὸν ἐπικόπτειν Ῥωμαίους τὴν χορτολογία καὶ τὴν τῶν
 5 ἄλλων ἀναγκαίων συλλογὴν. πλέον δ' αὐτοὺς ἐκάκου ἐν τοῖς ὕδασι-
 πιεζόμενοι γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἡ τούτων ἵππος καὶ τὰ ὑποζύγια, ὑπὸ
 τῆς ἀνάγκης τοῦ δίψους εἰς προφανῆ ἑαυτοὺς συνώθουν τὸν κίνδυνον,
 καὶ ἀλίσκόμενοι ἀπώλλυντο. τότε δὴ καὶ Κωνσταντίνος πατρίκιος ὁ
 Δαλασσηνὸς ἐκπεμφθεὶς ἀνακόψαι τοὺς ἐπεμβαίνοντας καὶ ἀνδρικὸν τι
 10 καὶ γενναῖον διαπράξασθαι, καὶ τούτοις συμπλακεῖς καὶ ἀκόσμως φυγῶν
 μεγάλῃ συγχύσεως καὶ ταραχῆς τὰ Ῥωμαίων | ἐνέπλησε καὶ τὸν
 βασιλέα αὐτόν. ἐπανελθόντος γὰρ αὐτοῦ τεθορυβημένου καὶ τὸ στρατό-
 πεδον ἅπαν ταραχῆς ἐμφορήσαντος καὶ ἀκοσμίας, οὐκ ἔτι τοῦ λοιποῦ
 λόγος μάχης ἐτύγχανεν, ἀλλ' ἕκαστος, ὥς πη δυνατὸν ἦν, τὴν ἑαυτοῦ
 15 ἐπραγματεύετο σωτηρίαν. βουλής οὖν προτεθείσης, ἔδοξεν ἔωθεν δια-

12 aestate a. 1030

ACEVBMNU DH 84 τε om. C τὸ ante ὕδωρ add. E σπανίζει U
 85 ἔθνος: γένος U 86 τοὺς pr. om. B 87 οὐ om. B ὁ δὲ ante μηδενὸς add. B
 89 ἀνδρῶν τι ACEUH: ἀνδρῶα τι VMND: ἀνδρῶδες τι B ἀνδρῶν (vel ἀνδρῶα
 vel ἀνδρῶδες) — αὐτὸς ACEVB: καὶ αὐτὸς ἀνδρῶν τι UH: καὶ αὐτὸς ἀνδρῶα τι MND
 91/92 δύο — φρουρίῳ om. BM 91 ὁδὸν om. EN 92 ἐξκουβίτων AH (sed non D)
 94 κατασκοπῇ ACEVBND: κατασκοπῆν U: κατασκοπήσαι M τε om. U 95 ὅποι U
 1 ἐνεδρεύοντες ACEVB: προσεδρεύοντες MNUDH ἐν ACEVBUD: om. MN τῶ ante
 μεταξύ add. BU 2 τὸν δὲ: καὶ τὸν U 3 εἰς U 4 καὶ om. VUDH ἐπι-
 σκόπτειν VU Ῥωμαίους U 6 ἡ τούτων ἵππος: οἱ τούτων ἵπποι A 8 ἀπώλ-
 λυντο ACVB: ἀπώλοντο E: προσαπώλλυντο MNUH: προσαπώλοντο D ὁ ante
 Κωνστ. add. B 9 ἐπιβαίνοντας BU Ἄραβας ante καὶ add. MNUDH 10 καὶ
 ante τούτοις om. U 11 συγχύσεως καὶ ταραχῆς ACEVB: ταραχῆς καὶ συγχύσεως
 MNUDH 12 ἐπελθόντος U αὐτοῦ BMNU: τοῦ V: om. ACE 13 ἐμφο-
 ρήσαντος post ἀκοσμίας A 14 λόγος μάχης VBMMU: μάχης λόγος ACE ὥς πη:
 ὥσπερ B 15 διαλύσαντες U

- λύσαντας τὴν τάφρον ἐπαναζευγύνειν εἰς Ἀντιόχειαν. καὶ δὴ κατὰ τὴν
 δευτέραν τοῦ Αὐγουστοῦ μηνός, ἰνδικτιῶνος τρισκαίδεκάτης, ἔτους
 ἑξασχιλιοστοῦ πεντακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ὀγδοῦ, κατὰ τὰ βεβου-
 λευμένα τὰς τῆς στρατοπεδείας ἀνοίξαντες πύλας ἀπανταχῆ τῆς ἐπ’
 20 Ἀντιόχειαν εἶχοντο, οἱ πλείους μὲν κοιλιακῶ κατειργασμένοι νοσήματι,
 οἱ πλείους δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τοῦ δίφους κατειργασμένοι. οἷς
 ἐξελθοῦσι τῆς παρεμβολῆς μετὰ ῥύμης οἱ Ἀραβες ἐπιτίθενται. τῶν δὲ
 μηδ’ ὄλως ὑποστάντων τὴν ὀρμὴν, γίνεται τροπὴ φρικωδεστάτη, καὶ
 οἱ μὲν ὑπ’ ἀλλήλων ἐπατούντο καὶ διεφθείροντο, οἱ δὲ ζυγρία ἠλίσκοντο.
 25 ἔνθα τι καὶ συνέβη χάριεν γενέσθαι. τῶν γὰρ στρατηγῶν, οἷς ἐπ’ ἀν-
 δρεῖα ὄνομα ἦν, καὶ τῶν στρατιωτῶν μηδενὸς ὑποστῆναι τολμῶντος
 τὸν κίνδυνον, ἀλλ’ ἀκλεῶς ἀποδιδρασκόντων, εὐνοῦχός τις τῶν θαλα-
 μηπόλων τὴν ἑαυτοῦ φερομένην ἰδὼν ἀποσκευὴν καὶ τοὺς ὑπηρέτας,
 καὶ μὴ ἐνεγκῶν μετρίας τὸ πάθος, τὸν ἵππον τῆδε κάκεισε συνταράξας
 30 ἔπεισι μετὰ σφοδρᾶς ὀρμῆς κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ τόξον ἐντείνας
 βάλλει μὲν ἓνα, τρέπει δὲ τοὺς ἄλλους, καὶ τὰ ἑαυτοῦ ἔλων ὑπέστρεψε
 γεγηθῶς
 οὐκ ἐμπειρία πολεμικῆ, ἀλλ’ ἔρωτι χρημάτων τῆς ἑαυτοῦ ἀλογίας ζωῆς ὁ ταλαίπωρος
 τοίμας, τοῦ χρημάτων ἔρωτος τὸν τῆς ζωῆς κίνδυνον ἐξώσαντος ὡς πορρωτέρω.
 35 ὁ δὲ βασιλεὺς ἐγγύς ἔλθων τοῦ ὄλῳναι περισφύζεται εἰς Ἀντιόχειαν, ἐκ-
 θύμως ἀγωνισαμένων τῶν βασιλικῶν ἐταίρων καὶ διασωσάντων ἑαυτοὺς
 τε καὶ τὸν βασιλέα. |

6. Τότε δὴ Γεωργίου τοῦ Μανιάκη τοῦ θέματος στρατηγοῦντος
 Τελούχ, Ἀραβες ὀκτακόσιοι μετὰ γαύρου τοῦ φρονήματος ὑποστρέ-
 40 ψαντες ἀπὸ τῆς τροπιῆς καὶ πρὸς αὐτὸν παραγενόμενοι εἶκειν τὴν ταχι-
 στήν ἐκέλευον καὶ τὴν πόλιν καταλιπεῖν τοῦ βασιλέως ἐαλωκότος καὶ
 παντός τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος ἄρδην ἀπολωλότος, καὶ μὴ ἑαυτὸν
 προφανεῖ κινδύνῳ ἐκδεδικῆναι. ἡμέρας γὰρ διαλαμπύσης οἰκτρῶς
 αὐτὸς τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἀπολούνται περιστοιχηθέντες. ὁ δὲ δέχεσθαι

ACEVBMNU DH 17 δευτέραν VB: β' ACE: δεκάτην MNVD: ι' H ιγ'
 ACEBMNU ἔπει E 18 ,σφλη' ACEBMNU 19 τὰς om. E ἀνοίξαντες — ἀπαν-
 ταχῆ (ἀπανταχῆ: ἀπαντες U) VBMNU: πύλας ἀνοίξ. ἀπανταχοῦ ACE 20 οἱ
 πλείους ACEVD: πολλοὶ B: οἱ λοιποὶ U: οἱ ὑπόλοιποι MN 21 τῆς τοῦ δίφους
 ἀνάγκης B κατειργασμένοι ACEVD: καταπεποιημένοι U: ἐκτετηγμένοι B: τεταριχε-
 υμένοι MN 23 τὴν ὀρμὴν ὑποστάντων B 24 ὑπ' ἀλλήλων om. E 25 ἔνθα —
 γενέσθαι om. U γενέσθαι χάριεν B 26 μεγάλῃ post ἀνδρεῖα add. U, μέγα add.
 MNDH 27 ἀκλεῶς VBMNU: ἀγενῶς ACE βασιλικῶν ante θαλαμηπ. add. MNVDH 31 ἔλων: λαβῶν M
 33/34 interp. U 35 βασιλεὺς om. V 36 ἐταιρειῶν U 38 καὶ ante Γεωργίου
 add. E Μανιάκη VBMN: Μανιακ' E: Μανιαξ' C: Μανιάκου A: Μανιακοῦ U
 41 καταλιμπάνειν B καὶ alt. om. C 42 στρατεύματος: στρατοῦ BM
 ἄρδην om. ACE ἀπολωλότος om. A 43 δεδικῆναι U οἰκτρῶς post 44 αὐτῷ U
 44 περιστοιχισθέντες AB

45 τάχα τὴν παραίνεσιν δόξας καὶ ποιήσιν τὸ κελευόμενον ὑποπτευθεὶς, σίτᾳ τε καὶ ποτᾶ τούτοις ἀποχρώντως ἐκπέμψας διαναπαύειν ἐκέλευεν ἑαυτούς, ὡς ἀμ' ἡμέρᾳ αὐτοῖς μὲν σὺν τοῖς συνοῦσιν αὐτῷ ἀπαλλαγῆσεται, αὐτοῖς δὲ κρήνους καταστήσει τῆς πόλεως Τελοῦχ καὶ πάντων τῶν Ῥωμαϊκῶν χρημάτων. οἱ δὲ τοῖς τε λόγοις καὶ τοῖς ἔργοις φενακισθέντες, 50 καὶ ὡς αὖριον τάχα ἀπολήψεσθαι τὰ πάντα ὑπειληφότες, πρὸς πότους καὶ μέθας ἐτράπησαν καὶ ἐν πάσῃ ἀδείᾳ καὶ ἀμεριμνίᾳ διενυκτέρευον. ὁ δὲ περὶ μέσας νύκτας οἰνωμένοις αὐτοῖς καὶ ἀφροντίστως ἐπιτίθεται κοιμωμένοις, καὶ τούτους μὲν πάντας ἀπέσφαξεν, ὑφείλετο δὲ καὶ διακοσίας ὄγδοηκοντα καμῆλους πεφορτωμένας καὶ πλήρεις ἀγαθῶν παντοίων Ῥωμαϊκῶν. τὰς δὲ ρίνας καὶ τὰ ὠτα τῶν πεσόντων ἀποτεμῶν 55 διεκόμισεν ἐν Καππαδοκίᾳ τῷ βασιλεῖ, ἤδη ἀπὸ τῆς φυγῆς κατελιηφότες τὸν τοῦ Φωκᾶ οἶκον καὶ ἐν αὐτῷ διατρίβοντι. ὃν ὁ βασιλεὺς τοῦ ἔργου ἀποδεξάμενος κατεπάνω τῆς κάτω Μηδίας ἀποδείκνυσι. |

7. Ἀπαίρων δὲ τῆς Συρίας δομέστικον μὲν τῶν σχολῶν ἀποδείκνυσι 60 Συμῶν τὸν τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου θεράποντα, ἡγεμόνα δὲ Ἄντιοχείας Νικήταν τὸν ἐκ Μισθίας. τούτοις ἐνετείλατο κατὰ τὸ δυνατόν ἀποπειρᾶσθαι τοῦ παρὰ τοῦ Μουσάραφ κτισθέντος φρουρίου, ᾧ Μενίκος ὄνομα, μὴ πῶς δυνηθεῖεν ἀπαλλάξαι Συρίαν τῶν ἐκ τοῦ Μουσάραφ ἐπιδρομῶν. ἀφυῶς δὲ τούτων καὶ ἀμαθῶς ἐπιχειρησάντων 65 τῇ πολιορκίᾳ, νυκτὸς ὁ Μουσάραφ ὑπεκδραμῶν τοῦ φρουρίου τὰς τε ἐλεπόλεις ἐνέπρησε καὶ τούτους ἐκείθεν αἰσχρῶς ἀπέδιωξεν. ὅπερ πυνθόμενος ὁ βασιλεὺς, καὶ μὴ φέρων τὴν ὕβριν, Θεόκτιστον πρωτοσπαθάριον, ἓνα τῶν πιστικωτάτων αὐτῷ ὑπάρχοντα διακόνων καὶ μέγαν ἑταιρειάρχην τῷ τότε χρηματίζοντα, μετὰ δυνάμεως ἀδρᾶς Ῥωμαίων τε καὶ 70 ἔθνικῶν κατὰ Συρίας ἐκπέμπει, στρατηγὸν αὐτοκράτορα τοῦτον προχειρισάμενος, καὶ ἐπισκήψας τῷ Τριπόλεως συμμίξαι ἀμηρᾷ Πινζαράχ

59 a. 1030

ACEVBMNU DH 45 ὑποπτευθεὶς ACEVMN: ἔλιπθεὶς B: om. U 46 σίτῶν A 47 ἑαυτούς: αὐτούς U 48 ἀμα BU ἀπαλλαγῆσόμενος B 48 αὐτοῦ VBMNU: τοὺς ACE καταστήσων B 50 ὑπειληφότες AΕVMNU: ὑπειληφότες C: προσδοκῶντες B 53 ἀφείλατο B καὶ alt. om. M διακοσίας BMU 54 πεφορτωμένας CVMNU: πεφορτισμένας AB: πεφορτημένους E καὶ om. MN (sed non D) παντοίων ἀγαθῶν M 54/55 Ῥωμαϊκῶν παντοίων A 55 τῶν πεσόντων post ρίνας A διατεμῶν U 56 διασωθεὶς post φυγῆς add. MN (sed non D) 57 τοῦ πρ. om. E διατρίβοντα C 59 μὲν om. U 60 τοῦ πενθεροῦ: αὐτοῦ πενθερὸν V αὐτοῦ ACEBUD: τοῦ MN 63 Μενίκος CEVMN: Μένικος AU: Μενίκος B 63/64 Συρίαν — ἐπιδρομῶν ACEVMN: Συρ. τῆς ἐκ τοῦ Μουσ. ἐπιδρομῆς B: Συρ. ἐκ τῶν τοῦ Μουσ. ἐπιδρομῶν U 64 ἀμαθῶς post 65 πολιορκίᾳ A 65 ὑπεκδραμῶν MNUD: ὑποδραμῶν CEV: ἐκδραμῶν B: ἐπιδραμῶν A ἐκ ante τοῦ add. A τε om. U 66 ἐκείθεν αἰσχρῶς CEVBUD: αἰσχρῶς ἐκείθεν AMN ἐδίωξεν A 67 καὶ om. B 68 πιστοτάτων U 69 τῷ om. ACE 71 Τριπολίτῃ E

καὶ μετ' αὐτοῦ τὰ τῶν Ἀράβων λυμαινέσθαι. ἔτυχε γὰρ οὗτος ὁ Πινζα-
 ράχ διὰ τι πρόσκρουσμα πρὸ μικροῦ ἀποστατήσας τοῦ Αἰγυπτίων
 ἀμερμουμνῆ καὶ ὄπλα κινήσας κατ' αὐτοῦ. καὶ τοῦ Αἰγυπτίου τὸν Τοῦρ-
 75 κον Τοῦσπερ, ἄρχοντα τυγχάνοντα τῶν αὐτοῦ ταγμάτων, μετὰ χειρὸς
 ἀξιολόγου ἐπὶ καθαιρέσει τοῦ Πινζαράχ πεπομοφότος, ὡς οὗτος ἤσθετο
 μὴ ἀξιόμαχος εἶναι αὐτὸς καθ' αὐτὸν τῇ τῶν Αἰγυπτίων συμπλακῆναι
 δυνάμει, τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων προσρῦεται καὶ ὀμαχιμίαν αἰτεῖ. οὐ τὴν
 80 αἴτησιν μὴ παριδὼν ὁ Ῥωμανὸς τὸν Θεόκτιστον μετὰ πλήθους ἀξιολόγου
 ἐξέπεμψε, συμμαχίαν τε παρασχεῖν τῷ Πινζαράχ | κελεύσας, καὶ ἐκ
 παρόδου τοῦ φρουρίου Μενίκου ἀντιποιεῖσθαι. ὃς ἀπελθὼν καὶ συμ-
 μίξας τῷ Πινζαράχ ἔργου εἶχετο. καὶ ὁ μὲν Αἰγυπτίων ἀρχιστράτηγος
 Τοῦσπερ τῷ αἰφνιδίῳ τῆς ἐφόδου καὶ τῷ πλήθει καταπλαγείς οἴκαδε
 85 ὑπενόστησεν. οὐκ ἦνεγκε δὲ οὐδ' ὁ Μουσάραφ τὴν ἐπέλευσιν τῶν πολε-
 μίων, ἀλλὰ τὸν Μενίκον ἀφείξ ἔφυγε καὶ περὶ τὰ ὄρια Τριπόλεως συσχε-
 θεις ἀνηρέθη. παρειλήφασιν δὲ οἱ περὶ τὸν Θεόκτιστον αὐτὸ τε τὸ φρού-
 ριον τὸν Μενίκον, παραδοθέντα αὐτοῖς ὑπὸ ἀδελφόπαιδος τοῦ Μουσά-
 ραφ, καὶ ἕτερον φρούριον ἐπὶ τινος ἀποτόμου κείμενον πέτρας, τὸ λεγόμε-
 90 νον Ἀργυρόκαστρον. ταῦτα δὲ οὕτω καταστησάμενος ὁ Θεόκτιστος
 εἰσῆλθεν εἰς τὴν βασιλίδαν, ἐπαγόμενος μεθ' ἑαυτοῦ καὶ Ἀλάχ τὸν τοῦ
 Πινζαράχ υἱόν, ὃν καὶ πατρικιότητος ὁ αὐτοκράτωρ ἤξιωσε. κατόπιν
 δὲ ἦλθε καὶ ὁ Πινζαράχ, προπεμπόμενος καὶ δυροφορούμενος παρὰ τοῦ
 χρηματίσαντος ἄρχοντος Ἀντιδχείας Νικήτας τοῦ ἐκ Μισθείας. ὃν ὁ
 βασιλεὺς φιλοφρόνως ἀποδεξάμενος καὶ δώροισι καὶ εὐεργεσίαις δεξιω-
 95 σάμενος οὐ μικραῖς οἴκαδε χαίροντα ἐξαπέστειλεν. ἔλυτρώσατο δὲ καὶ
 τῆς αἰχμαλωσίας τὸν Χοιροσφάκτην καὶ τοῖς οἰκείοις ἀπέδωκε.

8. Τοῦ πρωτοσπαθαρίου δὲ Ὀρέστου, ὃν ὑπὸ Βασιλείου τοῦ βασι-
 λέως ἐν Σικελίᾳ πεμφθῆναι ὁ λόγος ἐδήλωσεν ἄνωθεν, ἀπίεως ἔχοντος
 περὶ τὰ πολεμικὰ καὶ ἀτέχνως ἐπιχειροῦντος τοῖς πράγμασιν, οἱ ἐκ

90 a. 1030 exeunte

cap. 8: Zon. III, 578, 14—579, 1; Glyc. 583, 10—583, 15

ACEVBMNU DH 73 πρόσκρουμα U πρὸ μικροῦ om. B ἀποστήσαι E
 75 Τοῦσπερ BM 76 ἀξιολόγου: ἀξιόμαχου B 77 ἑαυτὸν U 78 ὀμαχιμίας CE
 79 ἀξιολόγων C 80 Πινζαράχ N 81 Μενίκον om. M 82 τῶν ante Aty.
 add. U Αἰγυπτίου A 83 Τοῦσπερ BMDH ἀφόδου C 84 οὐδ' VBMN:
 οὐδὲ ACE: om. U Μουσάραφ ACEMNU: Μοσάραφ B: Μουσάραφ V
 85 Μενίκον CEVMN: Μένικον AU: Μενίκον B 86 τὸν om. CE 87 Μένικον
 παραδοθέντα VBMNU: παραδοθὲν ACE Μοσάραφ B 88 κείμενον om. B
 90 βασιλίδαν VBMNU: βασιλεύουσαν ACE 91 πατρικιότητι U 93 τοῦ: τὸν C
 Μισθείας A 94 ὑποδεξάμενος M 95 μικρῶς B χαίρειν U καὶ om. B 1 ἐκ
 ante τῆς add. ACE οἰκείοις: ἰδίους U 3 πεμφθῆναι — ἄνωθεν: πεμφθέντα,
 ὡς εἴρηται ἄνωθεν M ἔχοντα CE 4 ἀτέχνως B ἐπιχειροῦντα E

- 5 Σικελίας Σαρακηνοὶ καιροφυλακήσαντες καὶ αἰφνίδιον ἐπιθέμενοι τοῖς Ῥωμαίοις, ἤδη καὶ κοιλιακῶ νοσήματι ἀπὸ τρυφῆς κατασχεθεῖσιν, ὄλεθρον οὐκ ὀλίγον εἰργάσαντο, ἀναγκτώμενος δὲ τὸ γεγονός ἀτύχημα ὁ βασιλεὺς δύναιμι ἀξιόμαχον ἕκ τε Ἑλλάδος καὶ Μακεδονίας ἀθροίσας ἐν Ἰταλίᾳ ἐκπέμπει, κἄν οὐδὲν τι γενναῖον θράσαι ἴσχυσει ἀφελείᾳ καὶ
- 10 κακότητι τοῦ στρατηγοῦ. τούτῳ τῷ ἔτει ἑξακισχιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ τριακοστῷ ἐννάτῳ τυγχάνοντι, Ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαίδεκάτης, καὶ ὁ Προυσιάνος ἐκουσίως ἀποκείρεται μοναχός, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἕκ Μαντινείου τῆς ἐν Βουκελλαρίῳ μονῆς εἰς Θρακησίους μεταβιβάζεται, καὶ Κωνσταντῖνος πατρίκιος ὁ Διογένης ἐκβληθεὶς τοῦ πύργου ἐν τῇ
- 15 μονῇ τῶν Στουδίου ἀποκείρεται μοναχός. ὁ δὲ βασιλεὺς Ῥωμανὸς τὸν οἶκον τοῦ Τριακονταφύλλου ἐξωησάμενος εἰς μοναστήριον μετεσκεύασεν ἐπ' ὀνόματι τῆς δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου, μηδεμιᾶς πολυτελείας φεισάμενος, συντριψάς μέντοι τῇ προφάσει ταύτῃ οὐ μικρῶς τὸ ὑπήκουον καὶ κακώσας ἔν τε ταῖς τῶν λίθων καὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν διακομιδαῖς. κατα-
- 20 λαμπρύνει δὲ καὶ τὰ κιονόκρανα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ. μέλλων δὲ καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπιποιεῖσθαι τῶν Βλαχερνῶν εὗρε κρεμαμένην εἰκόνα παλαιάν, ἣν ἀνακαινισθῆναι προσέταξεν. ἐξηργυρωμένον δὲ τὸ χρίσμα τοῦ τοίχου ἰδῶν καθαιρεθῆναι προσέταξε καὶ νέον γενέσθαι. καθαιρε-
- 25 θέντος δὲ τοῦ χρίσματος εὗρέθη εἰκὼν ὑλογραφική, σανίδιον ἐπιστήθιον κρατούσης τῆς θεοτόκου τὸν κύριον καὶ θεὸν ἡμῶν, ἀμόλυντος διαμείνασα ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Κοπρωνύμου ἕως τῆσδε τῆς ἡμέρας, ἐτῶν διελθόντων τριακοσίων. |

9. Τῷ δὲ ἑξακισχιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ τετρακοστῷ ἔτει, Ἰνδι-
30 κτιῶνος πεντεκαίδεκάτης, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα Ῥω-

31 a. 1031

cap. 9: Zon. III, 579, 6—579, 14; Glyc. 583, 16—583, 20

ACEVBMNU DH 6 καὶ om. B τρυφῆς: τῆς τροφῆς U 7 εἰργάσαντο A
10 ἔτει om. B 10/11 'σφλθ' ACEBMNU 11 τυγχάνοντος U 18' ACEBMNU
12 Προυσιάνος U 13 ἐκ Μαντινείου AVBND: ἐκ Μαντανείου M: ἐκ Τινείου U:
ἐν Μαντινείᾳ CE 15 τῶν Στουδίου VMNU: τῶν Στουδίων B: τοῦ Στουδίου
ACE 16 ὠησάμενος B 17 δεσποίνης — θεοτόκου: ὑπεραγίας ἡμῶν δεσποίνης
καὶ θεοτόκου A 18 ταύτῃ om. E 19 ταῖς ante τῶν ἄλλων add. U εἰδῶν
VBMNU: ὕλων ACE Glyc. 583, 13 20 τοῦ θεοῦ ante μεγάλης add. B 21 μέ-
λων: μέλλον CE ἐν τῷ ante τὸ add. E 23 ἐξηργυρωμένον C: ἐξωγυρωμένον
AEVMNUDH: om. B: ἐξαργυρωμένον Fabrot Bekker 23/24 ἐξωγυρωμένον —
προσέταξε om. B 24 νέαν B 25 ὑλογραφική: ὑλογραφικῇ U σανίδιον
ACEVMN: σανίδι U: ἐπὶ σανίδος B ἐπιστήθιον E 26 ὑπεραγίας ante θεοτόκου
add. A καὶ θεὸν ἡμῶν: ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν A 27 ἡμερῶν: καρῶν CE
τῆσδε om. C τῆσδε τῆς ἡμέρας: τῆς ἡμέρας ἐκείνης B 29 'σφμ' BMNUDH: 'σφ' et
spatium unius litterae ACE τετρακοστῷ om. V 30 18' ACEBMNU Ῥωμανὸν om. U

μανόν μετὰ δώρων πολλῶν ὁ τοῦ Χαλεπίτου υἱὸς Ἄμερ, ἑξαιτῶν ἀνα-
 κεύσας τὴν εἰρήνην καὶ τοὺς πρόσθεν παρέχειν φόρους, καὶ δὴ στέλλεται
 Θεοφύλακτος πρωτοσπαθᾶριος ὁ Ἀθηναῖος, καὶ τὰς τε σπονδὰς ἐβε-
 βαίωσε καὶ κοινοπραγίαν μετὰ τῶν Χαλεπιτῶν ἔθετο. Ζωῆ δὲ ἡ βασιλις
 35 μετὰ τὴν ὕμωσιν τοῦ τιμίου σταυροῦ αἰφνίδιον ἀπελοῦσα εἰς τὸ Πε-
 τρον τὴν ἑαυτῆς ἀδελφὴν Θεοδώραν ἀπέκειρε μοναχὴν, ἀδύνατον ἄλλως
 εἶναι φήσασα παυθῆναι τὰς ἐπιβουλὰς καὶ τὰ σκάνδαλα. δέδωκε δὲ καὶ
 τὴν οἰκείαν ἀνεψιᾶν ὁ βασιλεὺς Ῥωμανὸς μετὰ πολλῶν ἔδων εἰς
 εὐνὴν τῷ τῆς μεγάλης Ἀρμενίας ἐξουσιάρχῃ. μέλλων δὲ δευτέραν
 40 εἰσβολὴν τάχα ποιήσασθαι κατὰ Συρίας ὁ βασιλεὺς ἐξήλθεν εἰς τὰ Μεσά-
 νακτα. ἔκεισε δὲ τούτου ἐνδιατρίβοντος μηνύεται τῇ βασιλιδίῳ Ζωῆ διὰ
 Θεοφάνους τοῦ Θεσσαλονικέως, ὡς Κωνσταντίνος ὁ Διογένης κοινολο-
 γησάμενος τῇ ταύτης ἀδελφῇ Θεοδώρα ἀπόδρασιν πρὸς τὸ Ἰλλυρικόν
 μελετᾷ, εἰδήσει τοῦ μητροπολίτου Δυρραχίου καὶ τοῦ ἐπισκόπου Περι-
 45 θεωρίου. καὶ εὐθὺς ἀνάρπαστοι οἱ τε ἐπίσκοποι καὶ ὁ Διογένης γίνονται.
 καὶ ὁ μὲν Κωνσταντίνος ἐταζόμενος ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Βλαχερνῶν
 διὰ Ἰωάννου πραιποσίτου, τοῦ μετὰ ταῦτα ὄρφανοτρόφου καὶ ἀδελ-
 φοῦ τοῦ βεβασιλευκότος Μιχαήλ, ἑαυτὸν ἀποκρημνίσας τοῦ τείχους καὶ
 ἔκτραχλισθεὶς ἀπέθανε ῥίφει μετὰ τῶν αὐτοφόνων, οἱ δὲ ἐπίσκοποι
 50 ὡς | τὸν βασιλέα πρὸς τὰ Μεσάνακτα ἐξεπέμφθησαν κάκειθεν ἠλευθερώ-
 θησαν.

10. Εἰκάδι δὲ ὀγδόῃ Ἰουλίου μηνός, ἡμέρᾳ ἕκτη, ὥρᾳ δευτέρᾳ τῆς
 νυκτός, ἀστέρως ἐγένετο χύσις ἐκ μεσημβρίας πρὸς ἄρκτον, πᾶσαν περι-
 55 στράφαντος τὴν γῆν. καὶ μετὰ μικρὸν ἀγγέλλονται τὰ κατασχόντα
 τὴν Ῥωμαίων ἀτυχήματα, Ἄραβες μὲν ληϊσάμενοι Μεσοποταμίαν ὄχρῳ
 Μελιτηνῆς, Πατζινάκαι δὲ τὸν Ἰστρον διαβάντες καὶ τὴν Μυσίαν κα-
 κῶς διαθέμενοι, Σαρακηνοὶ δὲ τὴν παράλιον καταδραμόντες τοῦ Ἰλλυ-
 ρικοῦ μέχρι Κερκύρας καὶ αὐτὴν πυρπολήσαντες. ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλοι

37/38 a. 1030 56 a. 1033 Patzinacae Danubium transgressunt

cap. 10: Zon. III, 579, 14—580, 2; Glyc. 583, 20—584, 5

ACEVBMNU DH 32 ἐμπροσθεν U 33 ὁ om. B 35 ἐπελοῦσα B 36 Θεο-
 δώραν om. U 37 δὲ om. B 38 Ῥωμανὸς om. B 39 ἀρχοντι καὶ post Ἀρμενίας
 add. A 40 ποιήσασθαι A τῆς ante Συρίας add. E τὸ Μεσάνακτον B
 41 ἔκει E μηνύεται post Ζωῆ B 42 Θεοφάνιου E τοῦ om. E ὡς ὁ
 Διογ. Κωνστ. B 45 εὐθὺς: ἀμα τῷ λόγῳ B γίνονται post ἐπίσκοποι B
 47 καὶ ante μετὰ add. U 48 εἰς ἔπειτα ante βεβασιλευκότος add. B 50 ὡς —
 ἐξεπέμφθησαν: πρὸς τὸν βασ. ἐπέμφθησαν εἰς τὸ Μεσάνακτον B ἠλευθερώθη CE
 52 ἡ C τοῦ ante Ἰουλίου add. CE Ἰουλίου: Ἰουλίῳ U ζ CEU β' CE
 53 πρὸς ἄρκτον ἐκ μεσημβρίας EB τε post πᾶσαν add. CE 54 καὶ — ἀγγέλ-
 λονται: καὶ ἀγγέλλονται κατὰ μικρὸν B ἀγγέλλονται AVMNU: ἀγγέλλονται CE:
 ἀγγέλλοντος B 55 τὴν: τῶν B 56 Πατζινάκαι BU 57/58 δὲ — Ἰλλυρικοῦ:
 τὴν παράλιον τοῦ Ἰλλυρ. καταδραμόντες B 57 καταδραμόντες: καταλαβόντες U

ἀπήμονες κακῶν οἴκαδε ὑπενόστησαν, Σαρακηνοὶ δὲ ὑπὸ τε Ῥαουσαίων
 60 καὶ τοῦ στρατηγοῦντος ἐν Ναυπλίῳ Νικηφόρου πατρικίου τοῦ Καραν-
 τηνοῦ κακῶς ἔπαθον, καταπολεμηθέντες καὶ τὰ πλείω ἀποβαλόντες τῶν
 σκαφῶν. οἱ δὲ περισωθέντες, οὓς εἶχον Ῥωμαίους αἰχμαλώτους ἀποκτεί-
 ναντες, ἐν τῷ οἴκαδε ὑποστρέφειν ναυαγίᾳ περιπεσόντες περὶ τὸ Σικε-
 λικὸν πέλαγος διεθάρησαν.

65 11. Τούτῳ τῷ ἔτει καὶ λιμὸς καὶ λοιμὸς ἐπέδραμε Καππαδοκίαν,
 Παφλαγονίαν, Ἀρμενικόν, καὶ Ὀνωριάδα, ὡς καὶ αὐτοὺς τοὺς τῶν
 θεμάτων ἐποίκους τὰς πατρίδας καταλιπόντας μετοικίαν ζητεῖν. οἷς ὁ
 βασιλεὺς ἐν τῷ ἀπὸ τῶν Μεσανάκτων εἰσιέναι πρὸς τὴν βασιλίδαν συνη-
 τηκῶς καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀπαναστάσεως μὴ ἀγνοήσας, ὑποστρέφειν
 70 οἴκαδε κατηνάγκαξε, χρυσίῳ ἀναλαμβάνων καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πρὸς
 τὸ ζῆν ἀναγκαίοις. καὶ Μιχαὴλ δὲ ὁ τῆς Ἀγκύρας τότε τὴν ἐκκλησίαν
 πηδαλιουχῶν ἔργα ἀρετῆς ἐπεδείξατο ἄξια, μηδενὸς φεισάμενος τῶν
 τεινόντων εἰς σωτηρίαν τῶν τοῦ λιμοῦ καὶ λοιμοῦ τραυματιῶν.

12. Τῇ δὲ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ Αὐγούστου μηνός, ἡμέρᾳ κυριακῇ,
 75 ὥρᾳ πρώτῃ τῆς νυκτός, ἐν ἔτει τῷ ἑξακισχιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ
 σαρακοστῷ, γέγονε σεισμὸς μέγας. εἰσῆλθε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ
 βασιλίδι, καὶ τῆς προτέρας αὐτοῦ γυναικὸς Ἐλένης ἀποθανούσης μεγά-
 λας διαδόσεις ὑπὲρ αὐτῆς ἐποίησατο. τούτῳ τῷ ἔτει κατὰ τὴν εἰκοστὴν
 τοῦ Φεβρουαρίου μηνός καὶ ἀστὴρ διῆξεν ἀπὸ βορρᾶ πρὸς μεσημβρίαν
 80 μετ' ἤχου καὶ κτύπου. ἐφαίνετο δὲ ἄχρι τῆς πεντεκαιδεκάτης Μαρτίου,
 τόξον ὑπερθεὶν ἔχων. Μαρτίου δὲ ἕκτη, ἡμέρᾳ τρίτῃ, γέγονε σεισμός.

13. Ἐγένετο δὲ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ ἐκδρομὴ Ἄφρων
 Σαρακηνῶν πλοίων χιλίων, πολεμιστὰς ἔχόντων μυρίους, οἵτινες πολλὰ
 τὰς νήσους καὶ τὰς παραλίους ἐκάκωσαν. ὧν μέρει τιμὶ συμπλακεῖς

cap. 13: Zon. III, 580, 2—580, 10; Glyc. 584, 5—584, 7

ACEVBMNNU DH 59 Ῥαουσαίων VBMNU: Ῥασαίων AE: Ῥασίων C
 60 τοῦ (τοῦ om. D) υἱοῦ post πατρικίου add. MNUDH 65 καὶ λοιμὸς om. U
 τὴν ante Καππ. add. B 66 Ὀνωριάδα ACEVB: Ὀνωρίδα MNH: Ὀναρίδα D:
 Ἐνωριάδα U τῶν om. B 68 Μεσάκτων C 72 μηδενὸς: μηδὲν U 73 τῶν:
 τὴν U λοιμοῦ καὶ λιμοῦ C 74 Τῇ: Τῆς AE ιγ' CEU 75 τῷ om. U
 75/76 ,ς'φμ' ACEBNUD: ,ς'φμ' M 76 καὶ om. U 77 βασιλίδι: πρώτη καὶ
 βασιλίδι τῶν πόλεων A 78 διαδόσεις — ἐποίησατο: διαδόσεις ὁ βασιλεὺς ἐποίησατο
 ὑπὲρ αὐτῆς A εἰκοστὴν AVB: κ' CE: κε' U: κη' NDH: εἰκοστὴν ὀδοῦν M
 80 ε' CEBU τοῦ ante Μαρτίου add. ACE μηνός post Μαρτίου add. B
 81 Μαρτίου ACEVBNU: Μαρτίῳ MH: Μαρτ' D ς CE γ' CE 83 χιλίων
 πλοίων B ἔχόντων ACEBU: ἔχοντα V: ἔχων MND 83/84 οἵτινες — ἐκάκω-
 σαν om. B 83 πολλά: πολλὰς E

- 85 Νικηφόρος ὁ Καραντηνὸς ἐτρέψατο, καὶ πεντακοσίους πεπεδημένους Σαρακηνοὺς τῷ βασιλεῖ ἐξαπέστειλε. τούτῳ τῷ ἔτει καὶ Γεώργιος πρωτοσπαθάριος ὁ Μανιάκης, ὁ Γουδέλιου τοῦ Μανιάκη υἱός, τῶν παρευφρατιδίων στρατηγῶν πόλεων καὶ ἐν Σαμοσάτῳ τὰς οἰκήσεις ἔχων τῆς παρὰ τῇ Ὀσρονηῇ πόλεως ἀππειράθη Ἐδέσσης. ταύτης γάρ
- 90 τὴν ἐπιστάσιαν Σαλαμάνης ἔχων ὁ Τοῦρκος, παρὰ τοῦ ἀμηρᾶ Μαρτυρουπόλεως ἦτοι Μιεφερκειμ ἐπιτετραμμένην αὐτῷ, καὶ δώροις καὶ ὑποσχέσεσι καὶ τιμαῖς διαφθαρεῖς παραδίδωσι τῷ Μανιάκῃ ἄωρι τῶν νυκτῶν, ὃς τρεῖς | πύργους λίαν ὄχυρωτάτους κατασχῶν εὐψύχως τοὺς πολιορκοῦντας ἠμύνετο, βοήθειαν ἔξωθεν ἐπικαλούμενος. Ἀπομερβάνης
- 95 δὲ ὁ τοῦ Μιεφερκειμ ἀμηρᾶς τὴν ἄλωσιν μαθὼν καὶ ὄξυς ἐπιφανὲς μετὰ δυνάμει οὐκ ὀλίγῃς ἐπεχείρησε μὲν τῇ πολιορκίᾳ τῶν πύργων, γενναίως δὲ ὑποστάντος τοῦ Γεωργίου ἀποκρουσθεὶς καὶ μὴ ἔχων, ὃ τι καὶ δράσειεν, ἀποκείρας τὰ κάλλιστα τῶν οἰκημάτων καὶ διαφθείρας τὸν τῆς πόλεως κόσμον καὶ αὐτῆς τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ καμῆλοις
- 5 ἐπιθεῖς τὰ κάλλιστα καὶ τὰ περίλοιπα τῆς πόλεως πυρὶ παραδούς, ὑπεχώρησεν εἰς Μαρτυρουπόλιν. ἀδείας δὲ τυχῶν ὁ Μανιάκης, τὸ ἐν μέσῳ τῆς πόλεως κείμενον φρούριον ἐν λοφῶδει [κείμενον] πέτρα κατασχῶν, δύναμιν τε ἔξωθεν προσκαλεσάμενος, ἀσφαλῶς τὴν πόλιν κατέσχεν. εὐρῶν δὲ καὶ τὴν ιδιόγραφον ἐπιστολὴν τοῦ δεσπότη καὶ κυρίου
- 10 Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν πρὸς Αὐγαρον πεμφθεῖσαν, τῷ βασιλεῖ ἐν Βυζαντίῳ ἀπέστειλεν.

14. Ἄξιον δὲ τοῦ Αἰγυπτίου μανέντος καὶ πολλὰ κακὰ εἰς Χριστιανούς ἐνδειξαμένου, καταστρέψαντος δὲ καὶ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ναὸν τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶτα καὶ αὐτοῦ αἰσχιστὰ

15 καταλύσαντος τὴν ζωὴν, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἀπὸ τίνος Ῥωμαίας γυναικὸς

92 a. 1032 13 a. 1023 patriarcha Hierosolymitanus propter reaedificandas ecclesias Constantinopoli versatus est

ACEVBMNU DH 85 φ' C 85/86 Σαρ. πεπεδ: MN (sed non D) 86 τῷ βασιλεῖ ἐξαπέστειλε: ἐξαπέστειλε πρὸς βασιλέα A 87 σπαθάριος B Μανιάκης V Γουδέλιου ACEVMN: Γουδέλλ' U: Γουδέλι B Μανιάκου A 88 παρευφρατιδίων ACEBD: παρευφρατιδειῶν VU: παρευφρατιδειῶν MN πόλεων στρατ. B Σαμοσάτοις AU 89 τῇ: τῷ U Ἐδέσσης ABU Zon. III, 580, 8 90 ἐπιστάσιαν BMNU: προστασίαν ACE: ἀποστασίαν V Σαλαμάνης ACEVMN: Σαλαμάνος B: Σουλαμάνης U 91 Μιεφερκειμ ACVMNU: Μιεφερκειν E: Μιεφερκειμ B 92 προδίδωσι C 93 λίαν om. ACE κατασχῶν: κατεληφῶς U 94 ἠμύνετο B Ἀπομερβάνης CB 95 Μιεφερκειμ B 4 ἐκεῖ ante μεγάλης add. B 5 παράλοιπα A ἀποδοῦς B 6 εἰς Μαρτυρουπ. om. B 7 κείμενον alt. ACEVMNU: καθιδρυσμένον, post πέτρα B: om. DH 8 τὴν πόλιν κατέσχευ ACEVBDH: κατέσχε τὴν πόλιν MNU 9 τοῦ κυρίου καὶ δεσπότη B 10 ἡμῶν ante Ἰησοῦ add. BMNUDH ἐν Βυζαντίῳ om. ACE 12 Ἄξιόν BU ἐς ACE 13 καὶ om. U 14 καὶ θεοῦ post κυρίου add. A 15 τὴν ζωὴν καταλύσαντος B γυναικὸς om. MN (sed non D)

αίχμαλώτου τεχθείς αὐτῷ, ἐπέτρεψε τοῖς βουλομένοις οἰκοδομεῖν τὸν ναόν, ὃν ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς φιλοτίμως οἰκοδομησαὶ ἠπέιγετο. ἀλλὰ φθάσαν τὸ χρεὼν ἐνεπόδισε, καὶ ὁ μετ' αὐτὸν Μιχαὴλ ἐκπληρωτῆς τοῦ ἔργου ἐγένετο.

- 20 15. Καὶ ὁ μάγιστρος δὲ Βασίλειος, ὁ ἐπ' ἀδελφῆ τοῦ βασιλέως γαμβρός, ὁ Σκληρός, παρὰ Κωνσταντίνου ἐκτυφλωθείς, ἄστα | τον γνώ-
μην ἔχων καὶ ἀλοπρόσαλλον, εἰ καὶ μάγιστρος ἐτετίμητο καὶ πολλῶν
ἤξιωτο εὐεργεσιῶν παρὰ τοῦ Ῥωμανοῦ, ὅμως ἐπιβουλήν μελετᾷ κατ'
αὐτοῦ. ἀλλὰ φωραθεὶς τῆς πόλεως ἐκβάλλεται σὺν τῇ γυναικί.
- 25 16. Ἀπέστειλε δὲ καὶ ἐξ Ἑδέσσης ὁ Μανιᾶκης τῷ βασιλεῖ ἐνιαύσιον
φόρον, λίτρας πενήκοντα. καὶ ὁ τῆς Τριπόλεως δὲ ἀμπαρῆς ὁ Πινζαράχ,
κατισχυόμενος παρὰ τῶν Αἰγυπτίων, φυγὰς τὴν βασιλίδα κατέλαβεν.
ὃν ὁ βασιλεὺς πάλιν μετὰ πλείστης δυνάμεως σὺν τῷ ἐταιρειάρχῃ Θεο-
κτίστῳ εἰς Συρίαν ἐκπέπομφεν. ἐξέπεμψε δὲ καὶ μετὰ στόλου τὸν πρωτο-
30 σπαθᾶριον Τεκνέαν τὸν ἐξ Ἀβύδου εἰς Αἴγυπτον, τὰ τοῦ Νείλου στόματα,
ὅπῃ παρῆκοι, κακώσοντα καὶ αὐτὴν Ἀλεξάνδρειαν. ὃς εὐθυπλοήσας καὶ
μέχρις αὐτῆς ἐλάσας Ἀλεξανδρείας πλοιά τε πάμπλειστα ἐχειρώσατο
καὶ λείαν ὅτι πολλὴν περιβαλλόμενος ὑπέστρεψεν ἄσινῆς. παρέδωκε δὲ
καὶ τὸ φρούριον τὸ λεγόμενον Περκρὶν ὁ κατέχων αὐτὸ Σαρακηνὸς Ἀλείμ,
35 ἔγγιστα Βαβυλῶνος διακειμενον, τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, ἐλπίσας πατρι-
κιοτήτος τε καὶ πλείστων ἄλλων ἀμοιβῶν ἀξιοθήσῃ, διὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
τὴν πρὸς τὸν βασιλέα ποιησάμενος ἐντευξιν. καὶ τὸ μὲν φρούριον παρειλή-
φει ὁ πατρικίος Νικόλαος ὁ Βούλγαρος, ὃ Χρυσήλιος τὸ ἐπώνυμον, ὁ δὲ
τοῦ Σαρακηνοῦ υἱὸς εἰσελθὼν ἐν Βυζαντίῳ καὶ διὰ τὸ τὸν βασιλέα συνέχε-
40 σθαι ἀρρωστήματι μηδεμιᾶς τυχῶν ἐπιστροφῆς καὶ μετὰ θυμοῦ ὑποστρέ-
ψας ἀνέπεισε τὸν γεννήσαντα ἀντιλαβέσθαι τοῦ οἰκείου | φρουρίου, ὅστις
λάθρα τοῖς ὁμόροις Πέρσαις κοινοπραγῆσας νυκτὸς τε τὸ φρούριον
ἀπέκλειψε καὶ ἐξακισχιλίους ἄνδρας Ῥωμαίους πολεμιστὰς ἀπέκτεινε
ῤαστώνη καὶ ἀμελεῖα τοῦ κατέχοντος τοῦτο Χρυσήλιου. ἀλλὰ μετὰ μικρὸν
45 ὁ πατρικίος Νικήτας ὁ Πηγονίτης ἀρχεὶν ἐκέισε πεμφθεὶς καὶ ἐπιμόνω

ACEVBMNU DH 16 αἰχμαλώτου om. B 16/17 οἰκοδομεῖν — φιλοτίμως
om. U 17 οἰκοδομησιν B 18 φθάσαν: φθάσαντος B 20/21 τοῦ βασιλέως
γαμβρός ACEVB: γαμβρός τοῦ βασιλέως (Βασιλείου U) MNUDH 21 τοῦ ante
Κωνστ. add. U 22 ἐτετίμητο ACEVB: τετίμηται MUDH: τετίμητο N 23 ἤξιωτο
(ἤξιωτα B) εὐεργεσιῶν ACEVB: εὐεργεσιῶν ἤξιωτο MNUDH 23/24 κατ' αὐτοῦ
μελετᾷ A 24 καὶ om. U Ἑδέσσης CEVMN: Ἑδέσης AB: Αἰδέσης U 25 ν' CE
26 παρὰ: πρὸς B 28 πάλιν post δυνάμεως B 29 εἰς Συρίαν om. ACE
ἐξέπεμψε: ἀπέστειλε B τὸν om. B 31 κακώσονται CM 32 πάμπολλα U
33 πολλῶν: πλείστων U 36/37 αὐτοῦ τὴν: αὐτῆν E 38 Νικόλαος: Νικηφόρος B
ἢ τὸ ἐπών. Χρυσ. U 39 υἱὸς εἰσελθὼν ACEMNU: εἰσελθὼν υἱὸς VB 42 τε τὸ:
τό τε B 43 ,ς CE: ἐξακισίους B πολεμιστὰς Ῥωμαίους U ἀπέκτειναν MN
(sed non D) 44 τοῦτο: αὐτὸ U 45 Πηγωνίτης ACEU

χρησάμενος πολιορκία μετὰ Ῥῶς καὶ λοιπῆς ἄλλης Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως, τὸ τε φρούριον κατὰ κράτος εἶλε πολιορκία καὶ τὸν Ἀλεῖμ σὺν τῷ υἱῷ ἀπέκτεινε. τότε δὴ καὶ Ἀλδὴ ἡ Γεωργίου τοῦ Ἀβασγοῦ γυνή, τοῦ γένους οὕσα τῶν Ἀλανῶν, προσερρῆ τῷ βασιλεῖ, παραδοῦσα καὶ τὸ δορυρῶτα-
 50 τῶν φρούριον τὴν Ἀνακουφίαν. ἦς τὸν υἱὸν Δημήτριον ὁ βασιλεὺς τῶ τῶν μαγίστρων τετίμηκεν ἀξιώματι. ἔστησε δὲ πάλιν τρόπαιον κατὰ τῶν Σαρακηνῶν ὁ Καραντηνός, ἐξελθόντων ἐπὶ λεηλασίᾳ καὶ δεσμίους Σαρακηνοῦς ἑξακοσίους πέπομφε τῷ βασιλεῖ.

17. Τοῦτῳ τῷ ῥῥμζῖ ἔτει, ἑπτακαιδεκάτῃ Φεβρουαρίου μηνός,
 55 σεισμοῦ γεγονότος κακῶς ἔπαθον αἱ ἐν Συρίᾳ πόλεις, καὶ τοῦ Ὀρέστου δὲ παραλυθέντος τῆς ἀρχῆς Λέων μὲν ὁ λεγόμενος Ὡπιος τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ κατάρχειν ἐκπέμπεται ἐν Ἰταλίᾳ, τοῦ δὲ πλωίμου Ἰωάννης, εἰς ὧν τῶν θαλαμηπόλων Βασιλείου τοῦ βασιλέως. τῆς δὲ ἀκριδος τὰ ἔφα ἐπὶ πολὺν χρόνον διαφθειροῦσης θέματα, ἠναγκάσθησαν οἱ ἔποικοι
 60 τούτων καὶ τέκνα πωλῆσαι καὶ ἐν Θράκῃ ἀποικοισθῆναι. οἷς ἄπασιν ἀνά τρία διδοὺς νομίσματα ὁ βασιλεὺς ὑποστρέφειν οἴκαδε παρεσκευάζεν, ἕως ἡ ἀκρις ἀνέμῳ | ἀρθεῖσα βιαίῳ εἰς τὸ τῆς Ἑλλησπόντου πεσοῦσα διεφθάρη πέλαγος καὶ ἐκβρασθεῖσα πρὸς τὸν αἰγιαλὸν τὴν παράλιον ψάμμον ἐκάλυπεν. ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς τε τῶν ὑδάτων ὄλκοὺς ἐπεποιήσατο
 65 τοὺς τὸ ὕδωρ τῇ πόλει εἰσάγοντας, καὶ τὰς δεχομένας τοῦτο καστέλλους καὶ τὸ λωβοτροφεῖον καὶ πάντας τοὺς κακῶς παθόντας ξενῶνας ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ, καὶ ἀπλῶς πάντων ἐπεμελεῖτο τῶν ἀγαθῶν ἔργων. νόσῳ δὲ χρονίᾳ βιάλλεται καὶ τριχορρνεῖ γέννυ τε καὶ τὴν κόμην, κατεργασθεῖς, ὡς φασιν, ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ μετὰ ταῦτα ὄρφαντρόφου. οὗτος γὰρ ὁ

54 a. 1034

cap. 17: Zon. III, 580, 10—586, 9; Glyc. 584, 7—585, 19

ACEVBMNU DH 46 Ῥῶς AE λοιπῆς — Ῥωμαϊκῆς: Βουλγάρων καὶ Ῥωμαϊκῆς ἄλλης δυνάμεως U 48 Γεωργία C 49 Ἀλανῶν: Ἀβασγῶν A τὸ om. U 51 πάλιν τρόπαιον ACE: τρόπαιον πάλιν VB: τρόπαιον post 52 Σαρακηνῶν MNUDH 52 Καραντηνός ACEVMN: Καραντινός U: Σαραντινός B 52/53 καὶ — βασιλεῖ oin. U 53 ἑξακοσίους ante 52 δεσμίους ACE πέπομφε τῷ βασιλεῖ ACEVB: τῷ βασιλεῖ πέπομφε MNDH: om. U 54 ῥῥμζῖ (ῥῥμβῖ MNDH) ἔτει ACEVMNDH: ἔτει ῥῥμβῖ: ἔτει τῷ ῥῥμβῖ B ἑπτακαιδεκάτῃ — μηνός: Φεβρ. μηνός ιζῖ B ιζῖ CEBMN τοῦ ante Φεβρ. add. A 56 παραλυθέντος: παρελθόντος B 57 ἐκπέμπεται ἐν Ἰταλίᾳ: προτρέπεται στολεις A τῶν δὲ πλωίμων B 57/58 εἰς ὧν: ἐνὸς ὄντος E 58/59 τὰ ἔφα ἐπὶ πολὺν χρόνον ACEVB: ἐπὶ πολὺν χρόνον τὰ ἔω MNUDH 61 διδοὺς (δοὺς ACE) νομίσματα ACEVNU: νομίματα δοὺς B: νομίσματα διδοὺς M παρεσκευάζεν B 62/63 ἀρθεῖσα — πέλαγος: φθαρεῖσα βιαίῳ ἦρθη καὶ εἰς τὸ τοῦ Ἑλλησπ. ACEB 63 ἐμβρασθεῖσα C 65 τὸ — πόλει: εἰς τὴν πόλιν τὸ ὕδωρ U 66 καὶ τὸ ὄρφαντροφεῖον post λωβοτροφεῖον add. MNUDH ὑπὸ: ἀπὸ E 67 καὶ om. U ἐπεμελεῖτο post ἔργων B

- 70 Ἰωάννης καὶ πρὸ τῆς βασιλείας ὑπηρετῶν τῷ Ῥωμανῷ, ἄρτι τοῦ κράτους ἐπιβάντος αὐτοῦ μεγάλην δύναμιν ἔσχεν. ἦσαν δὲ αὐτῷ καὶ ἕτεροι ἀδελφοί, Μιχαήλ, Νικήτας, Κωνσταντῖνος τε καὶ Γεώργιος. ἀλλ' αὐτὸς μὲν ὁ Ἰωάννης καὶ Κωνσταντῖνος καὶ Γεώργιος ὑπῆρχον εὐνοῦχοι, ἀγυρτικὴν μετιόντες τέχνην, ὁ δὲ Νικήτας εἶχε μὲν τὰ παιδογόνῃα καὶ τὸν πρῶτον
- 75 ἦδη ἐπήνθει Ἰουλον, ὁ δὲ Μιχαήλ τῆς ἀνδρικής ἦδη ἡλικίας ἀπτόμενος εὐπρεπέστατος ἦν τὴν ὄψιν. ἄμφω δὲ τὴν ἀργυραμοιβὴν μετήσσαν ἐπιστήμην καὶ τὰ ἀργύρια ἐκιβδήλευον. τούτους οἰκειωθέντας ἅπαντας τῷ βασιλεῖ διὰ τοῦ Ἰωάννου ἡ τύχη, τὴν μέλλουσαν καταλήψεσθαι δυναστείαν αὐτοὺς ὑποδηλοῦσα, ἐπὶ μέγα διὰ παντὸς ἐξῆρε δυνάμεως. οἱ τε
- 80 γὰρ ἄλλοι ἐν διαφοροῖς ἀρχαῖς ἐξητάζοντο, καὶ ὁ Μιχαήλ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀρχῶν προὔβηλο τοῦ πανθέου. πρὸς τοῦτον ἡ βασιλεὺς ἔρωτα δαιμονιώδη σχοῦσα καὶ μανικόν, καὶ κρυφίους ἐντυχίας ποιησαμένη, σκοτίως ἐπεμίγνυτο. διὸ καὶ φασὶ χρονίους φαρμάκοις καταγερασθεὶς ὁ βασιλεὺς θυμαλγέσι νόσοις ἐσφακελίζετο, καιρὸν ἐπιζητούσης τῆς
- 85 βασιλίδος τοῦ τὸν μὲν βασιλέα ἀποσκευάσασθαι ἀνυποπόνητος, τὸν Μιχαήλ δὲ εἰς τὸν βασιλείον θρόνον ἀναγαγεῖν. ὅθεν καὶ φαρμάκοις, ὡς εἴρηται, οὐκ ὠκυμόροις, ἀλλὰ σχολαίτατον καὶ βραδὺν ἐπάγουσι θάνατον καταπραχθεὶς οἰκτρὸν καὶ ἐπώδυνον διήντηι τὸν βίου, κλινοπετῆς ὢν καὶ ὄλη ψυχῇ τὸν θάνατον ἐκκαλούμενος. διήρκεσεν οὖν ἄχρι τῆς ἐνδεκάτης
- 90 τοῦ Ἀπριλλίου μηνός, τῆς δευτέρας Ἰνδικτιῶνος, τοῦ ἴσμιβ' ἔτους. τότε δὲ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἁγίας μεγάλης πέμπτης τὴν διανομὴν τῆς τῶν συγκλητικῶν ποιησάμενος ῥόγας, καὶ ἐπιθυμήσας λούσασθαι κατὰ τὸ ἐν τῷ μεγάλῳ παλατιῷ βαλανεῖον καὶ εἰσελθὼν οἰκτρῶς ἀποπινύεται ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Μιχαήλ ἐν τῇ κολυμβήθρα τοῦ λοετροῦ, βασιλεύσας ἐπ'
- 95 ἔτη πέντε καὶ μῆνας ἕξ. καὶ ταύτη τῇ νυκτὶ τῶν ἁγίων παθῶν ψαλλομένων μὴνύεται ὁ πατριάρχης Ἀλέξιος ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ῥωμανοῦ τάχα

89/90 die 11./12. mens. Apr. a. 1034

ACEVBMNU DH 70 καὶ om. B 71 δὲ om. M αὐτῷ om. MNUDH
 72 τε om. B 73 καὶ Κωνσταντῖνος VMNU: Κωνσταντῖνος τε ACEB 74 εἶχε
 μὲν: εἶχεν B 75 ἦδη om. B ἐπήνθει ἦδη M ὁ Μιχ. δὲ B 76 ἀργυραμοιβὴν CEV:
 ἀργυραμοιβὸν A: ἀργυραμοιβικὴν BMNUD 79 αὐτοὺς post 78 μέλλουσα A:
 αὐτῶς om. M 79 διὰ — δυνάμεως: δυνάμεως ἐξῆρε διὰ παντός A ἐξῆρε:
 ἐξῆγε U οἱ: ὅς B 81 προὔβηλο post πανθέου A προβέβηται U 81/82 ἡ —
 σχοῦσα: τῆς βασιλίδος ἐρ. δαιμ. σχοῦσης B 81 ἔρωτι C 82 δαιμόνιον A 82 ποιη-
 σαμένης B 83 σκοτίως — φασὶ om. B ἐπιμίγνυτο C 84 ἐπιζητούσα E 85 τοῦ
 τόν: τοῦτον B τὸν βασ. μὲν VDH 86 δὲ Μιχ. U 87 σχολαίτατον
 ACEVB: σχολαίτατον MNUDH 88 καταπραχθεὶς: κατασχεθεὶς U ἐπήντηι A
 τὸν om. B 89 οὖν ACEVBNU: om. MH: γὰρ D ια' CEBMNU 90 β'
 CEBMU 91 δὲ: δὴ M καὶ post δὲ add. B τῆς alt. om. E 92 ποιησά-
 μενος (ποιούμενος A) ῥόγας ACEVB: ῥόγας ποιησ. MNUD: λόγων ποιησ. H
 93 καὶ εἰσελθὼν om. U 94 περὶ: παρὰ U λοετροῦ CVMND: λουτροῦ AEB
 Glyc. 585, 10: λουτροῦ UH ἐπ' om. MN (sed non D) 95 ε' E 1 ὡς ante
 τάχα add. U

ἀνελεῖν ἐν τοῖς ἀνακτόροις καὶ ἀνελεθῶν εὐρίσκει μὲν νεκρὸν τὸν ἀνακτα
 ῥωμανόν, τοῦ χρυσοτρικλίνου δὲ κοσμηθέντος ἐπὶ βήματος καθίσασα ἡ
 Ζωὴ ἐξάγει τὸν Μιχαήλ, καὶ τὸν πατριάρχην καταναγκάζει ἱερολογῆσαι
 5 τοῦτον αὐτῇ. ὁ δὲ τῷ λόγῳ ἐκθαμβηθεὶς ἵστατο ἐννεὸς καὶ πρὸς τὴν
 ἱερολογίαν ἐνεδοίαζεν. ἀλλ' ὁ Ἰωάννης σὺν τῇ Ζωῇ πενήκοντα μὲν
 χρυσοῦ λίτρας τῷ πατριάρχῃ, πενήκοντα δὲ τῷ κλήρῳ δοὺς ἐπεισεν
 ἱεροτελεστίας αὐτοὺς ἀξιῶσαι.

ACEVBMNU DH 3 δὲ om. E βήματι E καθίσας B 5 ἵσταται B
 ἐννεὸς C πρὸς om. MNUDH Glyc. 585, 16 6 ἀνεδύαζεν M ν' E μὲν
 om. B 7 λίτρας χρυσοῦ BU ν' E πενήκοντα — δοῦς: δοῦς καὶ τῷ κλήρῳ
 πενήκοντα B 8 ἱεροτελεστίας E αὐτοὺς ἀξιῶσαι CEVB: ἀξιῶσαι αὐτοῦς
 A Glyc. 585, 19: καταξιῶσαι αὐτοὺς MNUDH

ΜΙΧΑΗΛ Ο ΠΑΦΛΑΓΩΝ

10 1. Τὸν ῥηθέντα δὲ τρόπον ἀναιρεθεὶς Ῥωμανὸς ὁ βασιλεὺς θάπτεται ἐν τῇ παρ' | αὐτοῦ νεουργηθείσῃ τῆς περιβλέπτου μονῆ, κατ' αὐτὴν τὴν ἁγίαν μεγάλην παρασκευὴν.

2. Ἡ Ζωὴ δὲ τὸν Μιχαὴλ ἐπὶ τὸν βασιλεῖον ἐνιδρύσασα θρόνον ᾤθη μὲν ἀντὶ ἀνδρὸς καὶ βασιλέως δοῦλον καὶ διάκονον ἔξειν, καὶ ἦδη
 15 τοὺς πατρῷους εὐνούχους εἰσαγαγοῦσα εἰς τὰ ἀνάκτορα γενναϊότερον ἦπτετο τῶν πραγμάτων. ἀλλ' ἀπέβη πάντα ταύτη εἰς τούναντίον λαμπρῶς. ὁ γὰρ τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς Ἰωάννης, πρακτικὸς ἀνθρωπος ὦν καὶ δραστήριος, ἅμα τε ἐπέβη τῶν βασιλείων, καὶ δεδιὼς περὶ τὰ δελφῶ (ἔώρα γὰρ ὡς εἰς παράδειγμα τὸν Ῥωμανόν), μὴ τι καὶ πάθη δεῖνόν,
 20 τοὺς μὲν εὐνούχους τῆς βασιλίδος καταβιβάζει τοῦ παλατίου καὶ τὰς πιστικωτάτας τῶν θεραπεινίδων αὐτῇ ἀποσκευάζεται, γυναῖκας δὲ τῶν κατὰ γένος αὐτῷ προσηκόντων φρουροὺς ἐπίστησι τῇ βασιλίδι καὶ φύλακας. καὶ οὐδὲ μικρὸν ἢ μέγα ἦν, ὃ μὴ μετὰ γνώμης αὐτοῦ διεπράττετο. περιπάτων τε γὰρ ἐκωλύετο καὶ βλαναίων οὐ μετείχε, μὴ αὐτοῦ ἐπιτρέψαντος, καὶ ὄλως περιήρητο αὐτῇ πᾶσα ψυχαγωγία. πάντα δὲ τὰ
 25 ἔνδον καταστησάμενος γράμματα κατὰ πάσης ἐκπέμπει τῆς οἰκουμένης, γνωρίζοντα τοῖς πᾶσιν, ὡς εἶη μὲν Ῥωμανὸς ὁ βασιλεὺς τὸ φυσικὸν ἀποδεδωκὼς χρέος, ἀνηγόρευται δὲ ὁ Μιχαὴλ ἐτι ζῶντος ἐκείνου καὶ ἐπιτρέποντος, καὶ τῇ βασιλίδι συζεύγνυται. πρὸς ἅπερ πάντες μὲν
 30 ὑπεκλίνοντο οἱ ἄλλοι, καὶ δι' εὐφήμου φωνῆς τὸν νέον ἐμεγάλυνον

13 die 12. mens. Apr. a. 1034

cap. 1: Glyc. 585, 19/20
 586, 18

cap. 2: Zon. III, 586, 9-588, 10; Glyc. 585, 21-

ACEVBMNU DH 9 Μιχαὴλ ὁ Παφλαγῶν ACEVN: Βασιλεία Μιχ. τοῦ Παφλαγῶνος U et i. m. B: om. in textu M 10 Ῥωμανὸς ὁ βασιλεὺς VMNU: ὁ βασιλεὺς Ῥωμανὸς A: ὁ βασιλεὺς CE: ὁ Ῥωμανὸς B 11 νεουργηθείσα E ἁγίος θεοτόκου post περιβλέπτου add. B μονῆ: μονῆς U μονῆ post νεουργηθείση BMN (sed non D) 12 καὶ post ἁγίαν add. VBH (sed non D) 16 ταῦτα αὐτε πάντα add. B ταύτη πάντα M 17 δὴ post γὰρ add. ACE 17/18 ὦν ἀνθρωπος ACE 18 τὰ δελφῶ ACEVBND: τοῦ ἀδελφῶ MUII Glyc. 586, 8 19 ὡς om. BMNUDH πάθοι A 22 προσηκουσῶν B 23 οὐδὲ ACEVB: οὐδὲν MNUD μετὰ: κατὰ E αὐτοῦ ACEVMN: αὐτῷ U: ἑαυτοῦ B 24 περιπάτων CVBNU: περὶ πάντων AEMDH αὐτοῦ: ἑαυτοῦ B 25 περιήρηται E 27 τοῖς om. B 28 ἀνηγόρευται VMNU: ἀναγορεύεται ACE: ἀνηγορεύεται B ὁ om. ACE βασιλεὺς post Μιχαὴλ add. MNUDH 29 καὶ om. A μὲν om. U 30 ὑπεκλίνοντο C οἱ om. U καὶ διευφήμου φωνῆς B

βασιλέα. μόνος δὲ Κωνσταντίνος πατρίκιος ὁ Δαλασσηνός, οἶκαδε
 διατρίβων, οὐκ ἤνευκε πράως τὴν ἀκοήν, ἀλλὰ καὶ ἀπεδυσπέτησε πρὸς
 τὰ φημιζόμενα καὶ διὰ θαύματος ἤγε, πῶς πλείστων ἀγαθῶν ὄντων
 ἀνδρῶν ἐξ οἴκων λαμπρῶν καὶ ἐπισήμου γένους χυδαῖος καὶ τριωβολι-
 35 μαῖος ἄνθρωπος τῶν ἄλλων προτετίμητο πάντων καὶ δεσπότης καὶ
 βασιλεὺς ἀνηγόρευτο. τοῦτο δὲ πυθόμενος ὁ Ἰωάννης ἐπλήσθη μὲν, ὡς
 εἰκός, θορύβου καὶ ταραχῆς, ἐμελέτα δὲ καὶ ἐσκέπτετο, πῶς ἂν καὶ τόνδε
 τὸν ἄνδρα ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ θείτο σαγήνην. καὶ δὴ στέλλεται πρὸς αὐτὸν
 εἰς τῶν εὐνούχων ὁ λεγόμενος Ἐργοδότης, ἐπιτήδειος ὑπηρετεῖν εἰς τὰ
 40 τοιοῦτα, ἐφ' ᾧ ὄρκους δοῦναι τε καὶ λαβεῖν καὶ ἀγαγεῖν τὸν ἄνδρα ἐξ
 βασιλέα. καὶ ὁ μὲν ἄπεισιν εἰς τὸν Δαλασσηνόν, ὁ Ἰωάννης δὲ τὴν τε
 σύγκλητον ὑπεποιεῖτο καὶ τὸ κοινόν καὶ τὴν τῶν πολλῶν ἐπεσπᾶτο
 εὐνοίαν, βαθμοῖς μὲν τοὺς τῆς συγκλήτου προϋχόντας ἀξιωματῶν ὑψῶν,
 δωρεῶν δὲ διανομαῖς καὶ χάρισι μειλισσόμενος τὸ κοινόν, καὶ καθάπαξ
 45 οἰκειούμενος τὸ ὑπήκουον. ὅτι δὲ μὴ ἀρεστὰ τὰ γεγονότα ἦν τῷ θεῷ,
 διεδείχθη τρανῶς ἐκ προοιμίῶν αὐτῶν. κατὰ γὰρ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν
 τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης κυριακῆς χάλαζα κατηνέχθη ἀφόρητος καὶ ῥαγδαία,
 ὡς συντριβῆναι μὴ μόνον τὰ δένδρα κάρπιμά τε καὶ ἄκαρπα, ἀλλὰ δῆτα
 καὶ οἰκίας πεσεῖν καὶ ναοὺς καὶ τὰ λήϊα καὶ τὰς ἀμπέλους μέχρις ἐδάφους,
 50 ὡς ἐπισυμβῆναι κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον παντοίων καρπῶν ἀφορίαν
 γενέσθαι. γέγονε δὲ καὶ χύσις ἀστέρος κατὰ τὴν κυριακὴν τὴν μετὰ τὸ
 πάσχα, περὶ ὥραν τρίτην τῆς νυκτός, τῇ μαρμαρυγῇ τῆς λαμπρότητος
 τοὺς ἀστέρας πάντας ἀποκαλύψαντος, ὡς καὶ δόκησιν παρασχεῖν τοῖς
 πολλοῖς ἡλίους ἀνατολῆς. ἐλήφθη δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς δαιμονία, δ | σεμνολο-
 55 γοῦντες οἱ περὶ τοῦτον μανικὸν ἀπεκάλουν νόσημα, καὶ παρέμεινεν ἄχρι
 τέλους τῆς αὐτοῦ βιοτήης, μὴθ' ὑπὸ θείας δυνάμεως, μὴθ' ὑπὸ ἰατρῶν
 θεραπείαν λαβῶν, ἀλλ' ἔλεινῶς κατατεινόμενος καὶ βασανιζόμενος.

3. Ἄρτι δὲ τοῦ Ἐργοδότου πρὸς τὸν Δαλασσηνὸν ἀφικομένου,

56 die 10. mens. Dec. a. 1041

cap. 3: Zon. III, 588, 10—588, 12

ACEVBMNU DH 31 Κωνσταντίνος — Δαλασσηνός: ὁ πατρ. Κωνστ. ὁ Δαλ. B
 33 ἤγε: εἶχε B καὶ post πλείστων add. U ἀγαθῶν ACEVBU: κάγαθῶν MNDH
 ὄντων om. MNDH 34 τριβολιμαῖος U 35 προτετίμητο CVBMNU: προτετίμηται
 AEBH: προτετίμητ D 36 ἀνηγόρευται AB 37 καὶ ἐσκέπτετο om. U 41 ἐς N
 τε om. B 42 ὑπεποιήσατο U 43 αὐ post μὲν add MN, ἂν add. H (sed non D)
 44 δὲ ACEVUD: τε B: om. MN τὸ κοινόν μειλισσ. M 44/45 καθάπαρ
 ἐξοικειούμενος B 45 οἱ ante οἰκειούμ. add. MN (sed non D) ἦν: ἐν B 46 τὴν
 om. B 47 ἰα' CEBU ὥραν om. B 48 συντριβῆναι — μόνον: καὶ B τὰ om. AB
 δῆτα VBMN: δὴ ACEBU 49 πεσεῖν ACEVBD: καταπεσεῖν MNUH Glyc.
 586, 12 51 κατὰ τὴν κυριακὴν τὴν: τῇ κυριακῇ τῇ U 55 ἐκάλουν U 56 αὐτοῦ:
 ἑαυτοῦ A μηδ'... μηδ' B ἰατροῦ E

πιστεῦσαι μὲν οὗτος τοῖς ὄρκοις καὶ σὺν αὐτῷ ἀπελθεῖν ἐν τῷ Βυζαντίῳ
 60 οὐκ ἠθέλησεν, τῶν τινὰ δὲ πέμπας πιστοτάτων αὐτῷ ὄρκους τε ἀπήτησε
 μείζονας τοῦ μὴ τι παθεῖν χαλεπὸν, καὶ ἀπελθεῖν ἐπηγγείλατο. πέμπεται
 τοῖσιν Κωνσταντίνος ὁ Φαγίτζης εὐνοῦχος, ἀνθρωπιος Παφλαγῶν καὶ
 συνήθης τῷ βασιλεῖ, τὰ τε τίμια ἐπαγόμενος ξύλα καὶ τὸ ἅγιον ἔκμαγειρον
 καὶ τὴν πρὸς Αὐγαρον ἰδιόγραφον ἐπιστολὴν τοῦ κυρίου καὶ σωτήρος
 65 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰκόνα τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου, ὃς ἀπελθῶν
 καὶ ὄρκους τῷ Κωνσταντίνῳ δούς καὶ λαβῶν, ἔρχεται μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ
 Βυζάντιον. ἔλθοντα δὲ τοῦτον φιλοφρόνως ὁ βασιλεὺς ὑπεδέξατο, καὶ
 ἀνθύπατον τιμήσας καὶ δώροις μεγίστοις δεξιοσάμενος ἀνέτως καὶ ἀδεῶς
 προσέταξε διάγειν ἐν τῷ ὄντι κατὰ τὰ Κύρου οἴκῳ αὐτοῦ.

70 4. Τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ ἄλλο τι συνέβη ἀξιοφήγητον. τῶν εἰς
 παραχειμασίαν ἐν τῷ θέματι τῶν Θρακησίων διεσπαρμένων Βαράγγων
 γυναῖκά τις ἐγχωρίαν εὐρῶν ἐπ' ἐρημίας ἀπεπειράτο τῆς σωφροσύνης
 αὐτῆς. ὡς δ' οὐκ ἐπειθε, καὶ βίαν ἤδη ἐπήγε, ἡ δὲ τὸν ἀκινάκην σπασα-
 μένη τάνδρὸς παῖει κατὰ καρδίας τὸν βάρβαρον καὶ εὐθὺς ἀναιρεῖ. τοῦ
 75 δὲ ἔργου διαδοθέντος ἐν τῇ περιχώρῳ συναθροισθέντες οἱ Βάραγγοι τὴν
 τε γυναῖκα στεφανοῦσι, δόντες αὐτῇ καὶ τὴν ἀπασαν οὐσίαν τοῦ βιαστοῦ,
 κἀκεῖνον ἀταφον ῥιπτοῦσι κατὰ τῶν βιοθανάτων τὸν νόμον. τὰ δὲ τῆς
 ἀκρίδος στρατόπεδα, ὡς ἤδη φθάσαντες εἶπομεν, κατὰ τὴν Ἑλλησπόντου
 αἰγιαλίτιν ψάμμον διασφαρέντα αὔθις ἀνεφύη αὐτομάτως καὶ τὴν
 80 παράλιον πάλιν τοῦ Ἑλλησπόντου κατέμαρπτε, καὶ ἐπὶ τριετίαν ὄλην
 διετέλεσε κεραῖζοντα τὸ θέμα τῶν Θρακησίων, καὶ ἐν Περγάμῳ γενόμενα
 διεφθάρη, θεασαμένον τινὸς πρότερον τῶν ὑπηρετουμένων τῷ ἐπισκόπῳ

cap. 4: Glyc. 586, 19—587, 6

ACEVBMNU DH 59 καὶ σὺν αὐτῷ om. B 59/60 σὺν — ἠθέλησεν VB:
 εἰς τὴν βασιλεῦσαν σὺν αὐτῷ εἰσελθεῖν οὐκ ἠθέλησεν A: σὺν αὐτῷ ἀπελθεῖν εἰς τὴν
 βασιλεῦσαν οὐκ ἠθέλησεν CE: σὺν αὐτῷ ἀπελθεῖν οὐκ ἠθέλησεν ἐν τῷ (τῷ add.
 UD) Βυζαντίῳ MNUDH 60 πέμπας post αὐτῷ A πιστικωτάτων M 61 τοῦ
 om. U 63 βασιλεῖ: Κωνσταντίνῳ B 64 ἰδιόγραφον om. B ἐπιστ. ἰδιόγρ. C
 καὶ θεοῦ post κυρίου add. A καὶ σωτήρος om. E 65 καὶ ante ὃς add. MN (sed
 non D) 69 τὰ om. EB αὐτοῦ: αὐτῷ E 70 δὲ post Τούτῳ add. B τὴν
 om. VB 71 Βαράγγων ACEVBUD: Φράγγων MN 73 δ' ACEVB: δὲ MNUDH
 Glyc. 587, 1 ἐπήγε ἤδη U ἐπήγε ACEVNU: ἐπήγαγεν M: ἐπεισεν B
 74 τάνδρὸς ACEVBMND: τοῦ ἀνδρὸς UH Glyc. 587, 2 βάρβαρον: Βάραγγον U
 75 τῆ: τῷ B 76 δόντες ACEVB: διδόντες MNUDH 77 ἀταφον VBΜN:
 ἀθαπτον ACEU ῥιπτοῦσι ACEVMNUD: ῥίπτουσι BH Glyc. 587, 16 κατὰ —
 νόμον (βιοθανάτων B τὸν om. B) CEVBMN: κατὰ τὸν νόμον τῶν βιοθαν. A: κατὰ τὸν
 τῶν βιοθανόντων νόμον U 78 Ἑλλησπόντου CEV: Ἑλλησπόντου AB: Ἑλλη-
 σπόντων M: ἐν Ἑλλησπόντῳ NUD 79 αἰγιαλοῦ D 80 παράλιον — Ἑλλησπόντου
 ACEVB: παράλιον τοῦ Ἑλλησπόντου πάλιν MNUDH κατέμαρπτε C ὄλην
 dittogr. E 81 κεραῖζοντα MNU: κεραῖζουσα (post Θρακ. A) ACEVB γενο-
 μένη B οὐκέτι ἦν, ἀλλὰ post γενόμενα add. A 82 διεφθάρησαν U

θέαμα οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ. ἐδόκει γὰρ ὄραϊν εὐνοῦχόν τινα λευχειμόνα,
 85 ἐξαστράπτοντα τὴν μορφήν. καὶ ὡς τριῶν παρακειμένων ἐμπροσθεν
 αὐτοῦ σάκκων, λύσαι προσετετάχει καὶ κενῶσαι τὸν ἕνα, εἶτα τὸν
 δεύτερον, καὶ ἐφεξῆς τὸν τρίτον. τοῦ δέ, ὡς ἐκελεύσθη, ποιήσαντος, ὁ
 μὲν πρῶτος ὄφεις καὶ ἐχίδνας καὶ σκορπίους ἐξέβρασεν, ὁ δὲ δεύτερος
 φρύνοις καὶ ἀσπίδας καὶ βασιλίσκους καὶ κεράστας καὶ ἕτερα ἰοβόλα, ὁ δὲ
 90 τρίτος κανθάρους καὶ σκνίπας καὶ σφήκας καὶ τινα ἄλλα τῶν ὀπισθοκέν-
 τρων ζώων. καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τῷ θεάματι ἴστατο ἑνεός, ὁ δὲ φαιδρὸς ἐκείνος
 ἀνὴρ ἔγγιστα παραστησάμενος αὐτόν· 'ταῦτα', ἔφη, 'ἐπῆλθέ τε καὶ
 ἐπελεύσεται ἐφ' ὑμᾶς διὰ τὴν παράβασιν τῶν τοῦ θεοῦ ἐντολῶν καὶ τὸ
 γεγόμενον ἀνόσιον εἰς τε τὸν βασιλέα 'Ρωμαῶν καὶ εἰς τὴν αὐτοῦ κοίτην.'
 καὶ ταῦτα μὲν συνηνέχθη τῆδε. |

95 5. Μιχαὴλ δὲ ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τε τῆς δαιμονίου νόσου εἰργόμενος, καὶ
 ἄλλως πρὸς μεταχείρησιν πραγμάτων κωθρός τις ὢν καὶ ἀμβλύς, σχῆμα
 μὲν εἶχε τῆς βασιλείας καὶ ὄνομα, ἡ δὲ τῶν πραγμάτων ἐνέργεια ἄπασα
 πολιτικῶν τε καὶ στρατιωτικῶν ἐν ταῖς χερσὶν ἦν τοῦ Ἰωάννου. εὐθὺς
 οὖν προχειρίζεται Νικήταν τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν δοῦκα Ἀντιοχείας, ὃν
 5 ἀπελθόντα εἰσελθεῖν ἐν τῇ πόλει οὐ συνεχώρησαν οἱ Ἀντιοχεῖς. πρὸ μικροῦ
 γὰρ φορολόγος τις, Σαλίβας τὴν προσηγορίαν, τὰ κατ' αὐτοὺς ἐπιτετραμ-
 μένος καὶ βαρέως τοῖς ἀνθρώποις ἐπενηνεγμένος κτείνεται παρὰ τοῦ
 δήμου τῶν Ἀντιοχεῶν. διὰ οὖν τὸν τούτου φόνον, ἵνα μὴ τι καὶ ἀνήκεστον
 πάθωσι δεδιότες οἱ Ἀντιοχεῖς, ἀπέκλεισαν τῷ Νικήτῃ τὴν εἰσοδον. ὄρκοις
 10 δὲ τούτου πιστωσαμένον, ὡς ἀμνηστία κακῶν αὐτοῖς ἔσεται, καὶ οὐδὲν
 οὐδεὶς πείσεται ἄχαρι διὰ τὸν τοῦ Σαλίβα φόνον, συγχωροῦσι τὴν
 εἰσοδον. ὁ δὲ τῆς πόλεως ἐπιληγμένος καὶ κύριος τῶν πραγμάτων γενό-
 μενος, ὀλίγα ἢ οὐδὲν τῶν ὄρκων φροντίσας, ἀμφὶ μὲν τοὺς ἑκατὸν ἀνδρας
 ἀπέκτεινε ἀποτεμῶν τε καὶ ἀνασκολοπίσας, ἑνδεκα δὲ τοὺς προύχοντας
 16 ζαπλοῦτους ἀνδρας καὶ γένει περιφανεῖς δεσμεύσας, ὧν κορυφαῖος ἦν ὁ
 πατρικίος Ἐλπίδιος, δεσμίους ἐκπέμπει πρὸς τὸ Βυζάντιον, γράψας τῷ

cap. 5: Zon. III, 588, 13—589, 11

ACEVBMNU DH 83 θέαμα — ὕπαρ: θέαμα ξένον ὕπαρ, οὐκ ὄναρ A τινα
 om. B λευχειμονούonta U 85 προσετετάχει VMNU: προσετάχθη ACEB καὶ —
 ἕνα (τὸν om. U) VBMNU: τὸν ἕνα καὶ (καὶ om. E) κενῶσαι ACE 88 καὶ βασιλί-
 σκους om. B 89 σκανθάρους CE σκίπας CE 90 θεάματι: θαύματι B 91 τε
 om. MND 92 ἐπελεύσεται ACEVB: ἐλεύσεται MNUD 93 ἐργωνprost
 ἀνόσιον add. MNUDH 95 8' M δαιμονίου ACEVB: δαιμονίας MNUDH
 1 τις om. ACE 2 πᾶσα B 3 πολιτικῶν — στρατιωτικῶν AVBMNU: πολι-
 τικοίς τε καὶ στρατιωτικοῖς E: πολιτικῆ τε καὶ στρατιωτικῆ C 4 ἑαυτοῦ: ἴδιον A
 7 ἐπενηνεγμένος ACEVBD: προσενηνεγμένος MNUH: προσενηνεγμένον Zon. III,
 588, 16 τοῦ δήμου ACEVBUD: τῶν δήμων MN 8 οὖν: γοῦν U καὶ om. U
 10 αὐτοῖς om. M 13 ὀλίγα om. U τῶν om. B φροντίσας ὄρκων U
 15 δεσμεύσας ACEV: δεμηύσας MNUDH: om. B ὁ om. E

ἀδελφῶ Ἰωάννη, μὴ διὰ τὸν τοῦ Σαλίβα φόνον κωλυθῆναι αὐτῶ τὴν εἰς τὴν πόλιν εἴσοδον, ἀλλὰ διὰ τὴν εἰς τὸν Δαλασσηνὸν εὐνοίαν. τοῦτο τῆς προαποκειμένης ὑπονοίας κατὰ τοῦ Δαλασσηνοῦ τῶ Ἰωάννη ζώπυρον
 20 ἐγεγόνει καὶ εἰς πυρῶν ἀνήπτετο. καὶ εὐθὺς ἀγεται εἰς τὰ βασίλεια, καὶ κατὰ τὴν τρίτην | τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς δευτέρας Ἰνδικτιῶνος ἐν τῇ νήσῳ Πλάτῃ περιοριζέται. βάλλεται δὲ καὶ ἐν τινι πύργῳ ὁ ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρὸς αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας, ὅτιπερ ἐπεβοᾶτο τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν παράβασιν τῶν ὄρκων ἐξήλεγχε καὶ τὸν θεὸν ἑμαρτύρητο. ἔπαθον
 25 δὲ δι' αὐτὸν καὶ ἄνδρες τρεῖς τῶν ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εὐγενεῖς καὶ πλοῦσιοι, ὁ Γουδέλης, ὁ Βαϊανὸς καὶ ὁ λεγόμενος Προβατᾶς, δημοθεΐσης τῆς οὐσίας αὐτῶν καὶ Κωνσταντίνῳ τῶ τοῦ βασιλέως ἀφορισθείσης ἀδελφῶ. τότε καὶ Συμεὼν πρωτοβεσιτάριος, ὁ τῶν θεραπόντων τοῦ βασιλέως εἰς Κωνσταντίνου, ὅτι μὴ ἠρέσκετο τοῖς δρωμένοις, ἀλλὰ τὴν εἰς τὸν Δαλασση-
 30 νὸν ἀδικίαν ἐπεβοᾶτο καὶ τὴν τῶν ὄρκων ἀθέτησιν τῶν βασιλείων, διώκεται καὶ τῆς πόλεως, κὰν τῶ Ὀλύμπῳ γενόμενος τὴν κοσμικὴν ἀπέθετο τρίχα, καρεῖς ἐν τῶ παρ' αὐτοῦ νεουργηθέντι μοναστηρίῳ.

6. Τῶ δ' αὐτῶ ἔτει καὶ σεισμοῦ γενομένου, κακῶς ἔπαθον τὰ Ἱεροσόλυμα, τεθηκότων ἀνθρώπων πολλῶν ἐν τοῖς τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν ἐκκλη-
 35 σιῶν συμπτώμασι, σειομένης τῆς γῆς ἄχρι τεσσαράκοντα ἡμερῶν. τῶ δὲ Σεπτεμβρίῳ μηνὶ τοῦ 'σφμγ' ἔτους, στῦλος πυρὸς ἐφαίνετο κατὰ τὴν ἑῶαν, τὴν κορυφὴν κεκλιμένην φέρων πρὸς μεσημβρίαν. καθ' ἃς ἡμέρας καὶ οἱ Σαρακηνοὶ ἦσαν τὰ Μύρα. ἐξεδίωξαν δὲ καὶ Βερροιαῖοι οἱ καὶ Χαλεπίται τὸν παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμανοῦ πεμφθέντα αὐτοῖς ἀρμο-
 40 στήν. καὶ Παγκράτιος δὲ ὁ σεβαστός, Ῥωμανὸν τὸν βασιλεῖα δῆθεν ἐκδικῶν ὡς θεῖον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, τὴν τε πρὸς Ῥωμαιοῦς εἰρήνην ἀπέπειτο καὶ τὰ πρῶην δοθέντα φρούρια καὶ κάστρα ἅπαντα ἀνεκτέησεν.

21/22 a. 1034

35 a. 1034

cap. 6: Zon. III, 589, 11/12. 590, 1—590, 6; Glyc. 587, 7—587, 14

ACEVBMNU DH 17 αὐτῶ ACVBMN: αὐτοῖς U: αὐτὸν E 17/18 τὴν — εἴσοδον: τῆς εἴσοδου τῆς πόλεως E 19/20 τῶ — ἐγεγόνει: ζώπυρον ἐγεγόνει τῶ Ἰωάννη B 20 τὰ βασίλεια: τὸν βασιλεῖα U 21 γ' CE β' CE 22 δὲ ante ἐπὶ add. E 23 Δούκας CEMUD: Δούκας AVBN 25 τῶν om. E τε post εὐγενεῖς add. A 26 Γουδέλλιος U Βαϊανός: Βριανός B δημοθευθείσης M 27 ἀδελφῶ ἀφορισθ. U 28 εἰς om. CB 28/29 Κωνστ. εἰς U 29/30 ἀλλὰ — ἀδικίαν: ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δαλ. τὴν γενομένην ἀδικίαν U 31 ἐδιώκετο B 33 καὶ om. U 34 τῶν pr. om. B τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν (τῶν om. Glyc.) οἰκιῶν DH Glyc. 587, 8 36 Ἰνδικτιῶνος τρίτης post ἔτους add. MNUDH Glyc. 587, 10 στῦλος — ἐφαίνετο ACEVB: πυρὸς ἐφαίνετο στῦλος MNUDH Glyc. 587, 11 37 φέρων VBMN: ἔχων ACEU 38 οἱ ante Βερρ. add. B 40 σεβαστός ACEV: Ἀβασγός MNUDH: Βασγός B: (Παγκράτιος δὲ ὁ ἀρχὼν Ἀβασγίας Zon. III, 590, 1) Ῥωμανὸν post βασιλεῖα MN

πρωιαιωθέντες δὲ καὶ τὸν Ἴστρον οἱ Πατζζινάκαι πᾶσαν ἐλθίσαντο τὴν
 Μυσίαν ἄχρι Θεσσαλονίκης, καὶ τὰ τῶν Ἄφρων πλοῖα τὰς Κυκλάδας
 45 οὐ μικρῶς ἐλυμήναντο. ὦν οὐδεμία φροντίς ἦν τῷ Ἰωάννῃ, μόνην δ'
 ἔμμονον ἀσχολίαν εἶχεν, ὅπως ἂν ὁ Δαλασσηνὸς ἀσφαλῶς τηροῖτο, καὶ
 μὴ τὰς αὐτοῦ λάθοι διαδράς πλεκτάνας. καὶ δῆτα μεταγαγὼν ἀπὸ τῆς
 νήσου Πλάττης αὐτὸν πύργῳ καθείργυσιν ἀσφαλεῖ, ἐπιστήσας αὐτῷ
 φρουροὺς οὐκ ἀγενεῖς. μεταστέλλεται δὲ ἐξ Ἐδέσσης καὶ Γεώργιον
 50 πατρικίον τὸν Μαιιάκην, καὶ τοῦτον μὲν ἄρχειν ἐκπέμπει τῆς ἄνω Μηθίας
 τῆς καὶ Βασισπρακανίας, ἐν Ἐδέσση δὲ πέμπει Λέοντα τὸν Λεπενδρηνόν.
 ἔλκουσ δὲ διανεμομένου τὸ τοῦ ὄρφανοτρόφου στόμα καὶ πάσης ἱατρικῆς
 τέχνης ἀπειρηκυίας, ὄναρ αὐτῷ ἐπιστάς ὁ μέγας ἐν θαύμασι Νικόλαος
 ἤκειν ἐν Μύροις τὴν ταχίστην ἐκέλευεν, ὡς ἐκείσε τευζόμενος θεραπείας.
 55 ὁ δὲ θᾶπτον, ἢ λόγος ἐκείσε φοιτήσας, καὶ μύροις καὶ ἄλλαις πολυτελείαις
 τὸν τοῦ μεγάλου θεῖον δεξιωσάμενος ναόν, καὶ τείχει περικλείσας τὴν
 τῶν Μυρέων πόλιν ὄχυρωτάτῳ, θεραπείας τυχῶν ἐπάνεισιν ὑγίης.

7. Νικήτα δὲ τοῦ στρατηγοῦντος Ἀντιοχείας τῆς ἐν Συρίᾳ καταστρέ-
 ψαντος τὴν ζωὴν, ἄτερος τῶν ἀδελφῶν ὁ Κωνσταντῖνος καθίσταται
 60 τοῦτου διάδοχος, καὶ Γεώργιος ὁ λοιπὸς πρωτοβεσιτάριος γίνεται, τοῦ
 Συμεῶν, ὡς εἶπομεν, τὸ μοναχικὸν ἐνδυσάμενου σχῆμα. ἐλευθεροὶ δὲ καὶ
 τοὺς καθειργμένους Ἀντιοχεῖς | τῆς χρονίου καθείργεως ὁ βασιλεὺς,
 ἀναγαγὼν καὶ πρὸς τὸ τοῦ καίσαρος περίοπτον ὕψος Μιχαὴλ τὸν τῆς
 ἑαυτοῦ ἀδελφῆς Μαρίας υἱόν. ἀποκλειόμενος δὲ καὶ τὴν εἰς τὸν βασιλεῖα
 65 Ῥωμανὸν ἔχρι τέλους διετέλεσεν ἀμαρτάδα, τὸν θεὸν ἰλασκόμενος δι'
 ἀγαθοεργιῶν καὶ τῶν εἰς τοὺς πένητας μεταδόσεων, μοναστήριά τε ἐκ
 καινῆς ἀνεγείρων καὶ μοναχοὺς ἐγκατοικίζων, καὶ ἄλλας πράξεις ἐπιτελῶν
 οὐ μεμπτάς. αὐταὶ δ' ἂν ἦσαν ἀνύσιμοι, εἰ τὴν τε βασιλείαν ἀπέρριψε,
 δι' ἣν τὰ τοιαῦτα κακὰ, καὶ τὴν μοιχαλίδα ἀπώσατο, καὶ καθ' ἑαυτὸν

cap. 7: Zon. III, 587, 14—587, 16; Glyc. 587, 14—588, 2

ACEVBMNU DH 43 δὲ — Πατζζινάκαι: δὲ (δὲ om. B) καὶ οἱ Πατζζινάκοι τὸν
 Ἴστρον BU 45 ἐλυμῆναντο B 46/47 ἀσχολίαν — μὴ: ἀσχολίαν εἶχε τοῦ ἀσφαλῶς
 τηρεῖσθαι τὸν Δαλασσηνόν, μὴ B 46 ἂν om. ACE 47 λάθη U καὶ δῆτα: ἐν
 μιᾷ δὲ B 49 δ' VN Ἐδέσσης A 49/50 πατρ. Γεώργ. M 51 τῆς καὶ ACEVBU:
 καὶ τῆς MNDH Ἐδέση AB Λεπενδρηνόν CEVBMN: Λεπεδρηνόν A:
 Λεπενδρὸν U 54 ταχίστην: τέχνην E τευζόμενῳ B σωτηρίας καὶ post
 τευζ. add. U 55 ἐκείσε om. B 56 θεῖον ante ναόν B περικλείσας:
 περιζώσας B 57 Μυρέων ACEMNU: Μυραίων V: Μύρων B ὄχυρωτάτῳ
 AVBMNU: ὄχυροτάτῳ CE: ὄχυροτάτα, post 56 περικλείσας, DH 58 Ἀντι-
 οχείας τῆς (τῆς om. C) ACEVB: ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς MNUDH Κοίλῃ ante Συρίᾳ
 add. B ἐν Συρίᾳ: τῆς Συρίας DH 59 ὁ Κωνσταντῖνος: Κωνσταντίνου B
 60 τοῦτου: τοῦτῳ V τοῦτου διάδοχος: ἀπὲ τοῦτου U 61 μοναχικὸν ABD
 σχῆμα ἐνδυσ. B καὶ om. B 62 χρονίου ACVB: χρονίας EMNUDH 64 καὶ
 om. B ἦν ante εἰς add. U 67 διεγείρων E 68 αὐταί: αἱ U τε om. B
 69 τοιαῦτα VBMNU: τοσαῦτα ACE μοιχαλίδα ACEVBU: μοιχάδα MNDH
 Glyc. 587, 19

70 ἀπεκλαίετο τὴν ἀμαρτίαν. τούτων δὲ μηδὲν πεπραχώς, ἀλλ' ἐκείνη τε συνὼν καὶ τῆς βασιλείας ὀλοσχερῶς ἀντεχόμενος, κάκ τῶν δημοσίων καὶ κοινῶν τὰς δοκούσας εὐποιίας ἀποπληρῶν, εἰθ' ὑπολαμβάνων συγχωρησεως τυχεῖν, ἀνόητον ἐλογίζετο τὸ θεῖον καὶ ἄδικον, ἀλλοτρίοις χρήμασι ὠνούμενον τὴν μετάνοιαν.

75 8. Τῷ δὲ «σμυγ' ἔπει, ἰνδικτιῶνος τρίτης, Μαῖω μηνί, Ἄφροι καὶ Σικελοὶ καταδραμόντες τὰς Κυκλάδας καὶ τὰ τοῦ Θρακησίου παράλια, τελευταῖον κατεπολεμήθησαν ὑπὸ τῶν ἐκείσε φυλαττόντων, καὶ πεντακόσιοι μὲν ζῶντες ὡς βασιλέα ἤχθησαν, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ἀνεσκολοπίσθησαν ἐν τῇ παραλίῳ ἀπὸ Ἄτραμυτίου καὶ μέχρι Στροβίλου. πέμπτη δὲ καὶ
80 πρεσβευτὴν εἰς Σικελίαν ὁ Ἰωάννης Γεώργιον τὸν Προβατᾶν, περὶ εἰρήνης διαλεξόμενον τῷ ταύτης ἀμηρεύοντι. ὃς ἀπελθὼν καὶ δεξιῶς διαλεχθεὶς, εἰληφῶς τὸν τοῦ ἀμπερᾶ υἱὸν ἤγαγεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν. κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον | σειμοῦ γεγονότος χάσματα γέγονεν ἐν Βουκελλαρῖοις, καὶ κατεπόθησαν ὀλόκληρα χωρία πέντε. ἔνθα συνέβη καὶ
85 Νικηφόρον πρόεδρον τὸν Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως εὐνοῦχον ἐνδιατρίβοντα μικροῦ δεῖν κινδυνεῦσαι, διαφυγόντα δὲ παρ' ἐλπῖδα τὸν κίνδυνον ἀποκαρῆναι μοναχὸν ἐν τῇ μονῇ τῶν Στουδίου.

9. Ἀπολάφαρ δὲ Μουχοῦμετ ὁ Σικελίας ἄρχων, ὁμαίχιμαν μετὰ τοῦ βασιλέως θέμενος, ἐτιμήθη μάγιστρος. τοῦ δὲ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀπόχαψ
90 ἀντάραντος αὐτῷ κατισχυόμενος ἐς τὴν βασιλέως βοήθειαν καταφεύγει. καὶ δὴ στέλλεται μετὰ δυνάμεως ἐν Λογγιβαρδίᾳ Γεώργιος πατρῖκιος ὁ Μανιάκης στρατηγὸς αὐτοκράτωρ, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ ἄρχων τοῦ στόλου Στέφανος πατρῖκιος, ὁ ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ βασιλέως γαμβρός. Σαρακηνῶν δὲ Ἄφρων καὶ Σικελῶν μετὰ σκαφῶν οὐκ ὀλίγων ἐπιδραμόντων τὰς νήσους
95 καὶ τὴν παράλιον, ὁ Κιβυρραιωτῶν ἄρχηγὸς Κωνσταντίνος ὁ Χαγὲ

79/80 post mens. Maii a. 1035

88 post mens. Maii a. 1035

cap. 8: Zon. III, 589, 16—590, 1; Glyc. 588, 3—588, 8

ACEVBMNU DH 71 κάκ: καὶ U 72/73 συγχωρήσεως τυχεῖν ACEVB: τυχεῖν συγχωρήσεως MNUDH Glyc. 587, 23 73 ἀνόητον ACEMNU: ἀνόητου VB
74 ὠνούμενος BU 75 ἰνδ. τρίτης om. U γ' CEVBM Μαῖου μηνός B
77 φ' C 78 ὡς ACVMNU: ἐς E: εἰς B πάντες om. U 79 ἐν τῇ παραλίῳ
VB: ἐν παραλίῳ ACE: om. MNUDH καὶ pr. om. U 80 εἰς Σικελίαν VB:
ἐν Σικελίᾳ ACED: ἐς Σικελίαν MNU 81 διαλεξόμενον VBMNU: πρεσβευσόμενον
ACE ἀμηρεύοντι VBMNU: ἀμηρεύοντι ACE 83 χάσμα EU 84 Βουκελλαρῖς U
85 ἐνδιατρίβοντα ACEVBMNU: ἐνδιόγοντα B: διατρίβοντα Glyc. 588, 6
86 ἐλπῖδα ACEBUD: ἐλπῖδας VMN τοῦ κινδύνου U 87 τῶν VBMNU:
τοῦ ACE Στουδίων B 88 τοῦ ante Μουχοῦμετ add. U Μουσοῦμετ B
89 Ἀπόχαψ B 90 ἐς BDH (sed non F) 91 μετὰ δυνάμεως ἐν Λογγιβαρδίᾳ
VBMNU: ἐν Λογγ. μετὰ δυν. ACE 94 ἐπιδραμόντων ACEVBUD: καταδραμόντων MN
95 τῶν ante Κιβ. add. U ἄρχηγός VBMNU: ἄρχων ACE:
στρατηγός DH Χαγὲ V

συμπλακεῖς αὐτοῖς μετὰ τοῦ ἔγχωριου στόλου ἐτρέματο κατὰ κράτος, καὶ πεντακοσίους μὲν αἰχμαλώτους πέμπει τῷ βασιλεῖ, τοὺς δὲ λοιποὺς κατεπόντισεν. Ἀφορήτου δὲ παγετοῦ γενομένου καὶ τοῦ Ἰστρου κρυσταλλωθέντος, οἱ Πατζινάκαι περαιωθέντες οὐ μικρῶς τὴν Μυσίαν καὶ Θράκην 5 μέχρι Μακεδονίας ἐκάκωσαν. ἐπῆλθε δὲ πάλιν ἀκρις τοῖς Θρακησίοις, καὶ κακῶς διέθετο τοὺς καρπούς.

10. Τῷ δὲ ,σφιδ' ἔτει, ἰνδικτιῶνος τετάρτης, διὰ τοῦ ἔαρος τρεῖς εἰσβολὰς οἱ Πατζινάκαι ποιησάμενοι κατὰ Ῥωμαίων ἄρδην τὰ παρα-|
 10 τυχόντα ἠφάνισαν, ἠβηδὸν τοὺς ὀλισκομένους ἀναιροῦντες καὶ τιμωρίας τοὺς αἰχμαλώτους ὑποβάλλοντες ἀνεκδιγητοῖς. εἶλον δὲ καὶ στρατηγούς πέντε ζωγρίας, Ἰωάννην τὸν Δερμοκαίτην, Βάρδαν τὸν Πίτζην, Λέοντα τὸν Χαλκούτζην, Κωνσταντῖνον τὸν Πτερωτὸν καὶ Μιχαὴλ τὸν Στραβοτριχάρην. ἐτελεύτησαν δὲ καὶ οἱ τῶν Ῥῶς ἄρχοντες, Νεσιθλάβος καὶ Ἰεροσθλάβος, καὶ ἄρχειν προεκρίθη τῶν Ῥῶς συγγενῆς τῶν τελευτήσαντων 15 τῶν Ζινισθλάβος. καὶ ἡ Σερβία Ῥωμαίων ἀφηνιάσασα μετὰ θάνατον Ῥωμανοῦ τοῦ βασιλέως αὐθις ἐσπίεσατο. Ἄμερ δὲ τοῦ τῆς Αἰγύπτου ἀμερμουμηῆ τελευτήσαντος, ἡ γυνὴ αὐτοῦ Χριστιανὴ οὖσα διαπρεσβεύεται ἅμα τῷ υἱῷ πρὸς βασιλέα περὶ εἰρήνης. ἦς ἀποδεξάμενος τὴν προαίρεσιν ὁ βασιλεὺς σπονδὰς τριακοντούτεις ἔθετο μετ' αὐτῆς. Δεκεμβριῷ δὲ 20 μηνί, ἰνδικτιῶνος πέμπτης, ἔτους ,σφμε', κατὰ τὴν ὀκτωκαιδεκάτην τοῦ μηνός, περὶ τετάρτην ὥραν τῆς νυκτός, γέγοναι σεισμοὶ τρεῖς, δύο μικροὶ καὶ εἷς μέγας. Γεωργίου δὲ πατρικίου τοῦ Μανιάκη, ὡς εἶπομεν, ἐξ Ἐδέσσης μετατεθέντος καὶ τοῦ Λεπενδρηνοῦ ἄρχειν ἐν αὐτῇ ταχθέντος, οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν Ἄραβες κοινοπραγίαν θέμενοι

7 a. 1036 15 a. 1036 16/17 post diem 13. mens. Iun. a. 1036 20 a. 1036

cap. 10: Zon, III, 590, 6—590, 16; Glyc. 588, 8—588, 15

ACEVBMNU DH 2 φ' C 3 γενομένου παγετοῦ E 4 Πατζινάκοι BU 5 δὲ om. BM 7 δ' AEBMU: ιδ' C 8 οἱ Πατζινάκαι (Πατζινάκοι B) ποιησάμενοι ACEVB: ποιησάμενοι οἱ Πατζινάκαι (Πατζινάκοι U) MNUDH τὰ παρατυχόντα ACEVBUD: τοὺς παρατυχόντας MN 9 τοῖς ὀλισκομένοις ἀναιροῦντος E 10 τοὺς αἰχμαλώτους om. ACE 11 πέντε om. B Πτζῆν B 11/12 Λέοντα τὸν Χαλκούτζην om. B 12 Χαλκούτζην ACEVB: Χαλκούτβην NDH: Χαλκοτούβην MU τὸν Στραβοτριχάρην (Στραβοτριχάρην MUI, ut B, Στραβοτριχ' D) ante Μιχαὴλ MNUDH 13 καὶ pr. om. EU οἱ om. B Νεσιθλάβος U 14 Ἰεροσλάβος U προεκρίθη — τελευτήσαντων: ἄρχειν αὐτῶν προεκρίθη τῶν τελευτ. A Ῥῶς E 15 Ζινισθλάβος CEVBMNH: Ζινισθλάβος AD: Ζινισθλάβος U 18 περὶ εἰρήνης πρὸς βασιλέα MU 18/19 ὁ βασ. τὴν προαίρ. A 19 δὲ om. U 20 ε' ACEBMNU ἔτει EU ,σφμε' ἔτει U ιη' C: ὀγδόην U 21 δ' C τῆς νυκτός om. A τρεῖς σεισμοὶ U 22 πατρικίου om. U τοῦ Μανιάκη om. B Μανιάκου A 22/23 ὡς εἶπομεν, ἐξ Ἐδέσσης (Ἐδέσης AB) ACEVB: ἐξ Ἐδέσσης, ὡς εἶπομεν MNUDH 23 καὶ — ταχθέντος om. U ἀντ' ἑκείνου ante ἄρχειν add. VB ἄρχειν ἐν αὐτῇ VBMN: ἐν αὐτῇ ἄρχειν ACE: om. U

- 25 ἐπήλθον τῇ Ἐδέσση καὶ ἐπολιόρκουν τὴν πόλιν. καὶ μικροῦ δ' ἂν ἐάλω, εἰ μὴ Κωνσταντῖνος ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς βοήθειαν ἀποχρῶσαν ἐξ Ἀντιοχείας πεπομφῶς ταύτην παρ' ἐλπίδας ἐρρύσατο. ὃν ὁ βασιλεὺς τοῦ ἔργου ἀποδεξάμενος δομέστικον προβάλλεται τῶν σχολῶν τῆς ἀνατολῆς. προχειρίζεται δὲ καὶ Νικομηδείας ἐπίσκοπος Ἀντωνίου ὁ Πάχης εὐνοῦχος, 30 κατὰ γένος προσήκων τῷ βασιλεῖ, μηδὲν ἄξιον ἔχων ἐπισκόπου, ἀλλὰ βουῖν ἀφωνίας ἐπὶ τῇ γλώσσει φέρων.

καὶ Ἰωάννου δὲ τοῦ Βουλγαρίας ἀρχιεπισκόπου κοιμηθέντος, ἕτερον ὁ βασιλεὺς προχειρίζεται, Παφλαγονίας μὲν ὀρωμένον, κἄν τῇ μεγάλῃ δὲ ἐκκλησίᾳ διαπρέψαντα, καὶ τὸ τοῦ χαρτοφυλάκου διακόνημα ἐν πολλοῖς ἔτεσιν διανύσαντα, ἔρωτι δὲ ἡσυχίας καὶ τῷ 35 (τὸ Ὑ) μὴ καλῶς τὰ θεῖα οἰκονομεῖσθαι παραιτησάμενον τοὺς ἐν μέσῳ θορόβους, καὶ διὰ τὸ μὴ θέλειν τῷ πατριάρχῃ προσκρούειν ἡσυχάζοντα καὶ ἰδιοπραγούντα. οὗτος Λέων μὲν ἐκαλεῖτο, πᾶσαν δὲ παιδείαν ἐξήσκητο τὴν τε θύραθεν καὶ τὴν ἡμετέραν, ἐπιστάς δὲ τῇ Βουλγαρίᾳ πολλὰ μνημεία τῆς αὐτοῦ ἀρετῆς καταλείπειν.

αὐχμοῦ δὲ γενομένου, ὡς ἐπὶ μῆνας ὄλους ἐξ μὴ καταρραγῆναι ὑετόν, 40 λιτανεῖαν ἐποίησαντο οἱ τοῦ βασιλέως ἀδελφοί, ὁ μὲν Ἰωάννης βασιτάζων τὸ ἅγιον μανδύλιον, ὁ μέγας δομέστικος τὴν πρὸς Αὔγαρον ἐπιστολήν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁ πρωτοβεσιτάριος Γεώργιος τὰ ἅγια σπάργαντα. καὶ πεζῇ ὀδεύσαντες ἀπὸ τοῦ μεγάλου παλατιοῦ ἀφίκοντο ἄχρι τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν. ἐποίησε δὲ καὶ ἕτεραν λιτὴν 45 ὁ πατριάρχης σὺν τῷ κλήρῳ. οὐ μόνον δὲ οὐκ ἔβρεξεν, ἀλλὰ καὶ χάλαζα παμμεγέθης καταρραγεῖσα συνέτριψε τὰ δένδρα καὶ τὰς κεράμους τῆς πόλεως. σιτοδείας δὲ κατασχούσης τὴν πόλιν, ὁ Ἰωάννης ἐξωνήσατο ἀπὸ Πελοποννήσου καὶ Ἑλλάδος σίτου χιλιάδας ἑκατόν, καὶ δι' αὐτῶν τοὺς πολίτας παρεμυθήσατο.

- 50 11. Ἐν δὲ Σικελίᾳ, ὡς εἴρηται, τῶν δύο ἀδελφῶν στασιαζόντων καὶ τοῦ Ἀπολάφαρ ὑπερισχύοντος, ἄτερος τῶν ἀδελφῶν τὸν τῆς Ἀφρικῆς ἄρχοντα Οὐμερ εἰς συνεργίαν καλεῖ. καὶ ὃς ὑπισχνεῖται συμμαχήσειν, εἰ κατάσχεσιν ἐν τῇ νήσῳ λάβῃ τινά. προθύμως δὲ τοῦ Σικελιοῦ κατανεύσαντος εἰς τοῦτο ἀφικνεῖται, καὶ συμπλακεῖς τῷ Ἀπολάφαρ ἔτι δυνάμεις

31 βουῖν ... ἐπὶ τῇ γλώσσῃ: πρὸν., cf. Zenob. 2, 70; Diogen. 3, 48; Greg. Cyrp. M 2, 49; Mac. 2, 88; Apost. 5, 7 cap. 11: Zon. III, 590, 16—591, 6

ACEVBMNU DH 25 Ἐδέση AB καὶ pr. — πόλιν om. B δ' ἂν VMNU: δεῖν ACEB 26/27 ἐξ Ἀντιοχείας ante 26 βοήθειαν A 27 ἐλπίδας AEBMN: ἐπίδα CBUDH 31 τῇ om. AB γλώσσης B 32—35 interpol. U et man. rec. in scheda in E 39 ὄλους: ἄλλους B καταρρηγνύει U 40 τοῦ om. B 41 καὶ τὸ ἅγιον κεραμίδιον post μανδύλιον add. U δὲ ante μέγας add. BU 43 πεζῇ VMND: πεζοὶ ACEBUH Glyc. 588, 12 45 ἐξέβρεξε B 46 τὰς A VBMN: τοὺς CEUDH Glyc. 588, 15 47 ἀποστείλας post πόλιν add. MNUDH 50 ὡς — ἀδελφῶν ACVB: τῶν δύο ἀδελφῶν, ὡς εἴρηται MNUDH 50/51 ὡς — ὑπερισχύοντος: ὡσεὶ E στασιαζόντων — ἀδελφῶν om. B 52 Οὐμερ CE (man. rec.) VBMN: Οὐμμερ U: Οὐμερ A: Ἄμερ E καὶ ὃς: ὃς καὶ B 53 εἰ: εἰς E λάβῃ ACVBD: λάβοι EU: λάβει MN 54 τῆς ante δυνάμεις add. B

55 τῆς μετὰ τοῦ πατρικίου Γεωργίου τοῦ Μανιάκη ὑπερούσης τῆς εἰς
 συμμαχίαν τούτου πεμφθείσης | τρέπεται τούτον κατὰ κράτος. ὁ δὲ πρὸς
 τὸν ἄρχοντα Λογγιβαρδίας καταφυγὼν Λέοντα τὸν Ὁπλον ἤτει βοή-
 θειαν. καὶ ὅς, ἦν εἶχε δύναμιν ἐκ τοῦ παρείκοντος συναθροίσας περαιοῦται
 εἰς Σικελίαν, καὶ πολλάκις συμβαλὼν τῷ τῶν Ἄφρων ἀρχηγῷ καὶ
 60 ὑπερτερῆσας ἀνέκοψε τούτου τῆς ἀσχέτου ὁρμῆς. εἶτα μαθὼν, ὡς οἱ
 ἀδελφοὶ σπένδονται καὶ μέλλουσιν ἐνωθέντες ἐπιθέσθαι Ῥωμαίοις,
 διαπεροῦται πάλιν εἰς Ἰταλίαν, αἰχμαλώτων Ῥωμαίων ἀμφὶ τὰς πεντε-
 καίδεκα χιλιάδας συνεισελθόντων ἐν τοῖς πλοίοις αὐτῷ καὶ διασωθέντων
 ἐν Ἰταλίᾳ καὶ αὐθις οἶκαδε διαπερασάντων. ἀδείας οὖν δραξάμενος ὁ
 65 Καρχηδόνιος ἐπέκειτο τῇ Σικελίᾳ καὶ κατὰ πολλὴν ἄδειαν αὐτὴν ἐκεράϊζε.
 καὶ τὰ μὲν κατὰ Σικελίαν εἶχεν οὕτως.

12. Ἐκτόπως δὲ τοῦ Ἰωάννου τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως
 ἐρῶντος, κοινοπραγήσαντες ὁ τῆς Κυζίκου Δημήτριος, Ἀντώνιος ὁ
 Νικομηδείας, ὁ τῆς Σίδης καὶ Ἀγκύρας οἱ αὐτάδελφοι σὺν ἄλλοις μητρο-
 70 πολιταῖς ἐβουλεύσαντο τοῦ θρόνου καταγαγεῖν τὸν Ἀλέξιον καὶ ἀντ'
 αὐτοῦ Ἰωάννην τῷ θρόνῳ ἐγκαταστήσαι. πρὸς οὓς Ἀλέξιος ὁ πατριάρχης
 μετὰ τοῦ λοιποῦ μέρους τῆς ἐκκλησίας μηνύματα ἐκπέμπει, δηλοῦντα·
 ἔπειθ', ὡς φατε, οὐ ψήφω ἀρχιερέων, ἀλλὰ προστάζει Βασιλείου τοῦ
 βασιλέως ἐπέβην τοῦ θρόνου ἀκανονίστως, καθαιρεθῆτωσαν, οὓς χειρο-
 75 τόνησα μητροπολίτας ἐπὶ ἔνδεκα πρὸς τῷ ἡμῖσι χρόνους τὴν ἐκκλησίαν
 ἰθύνας, ἀναθεματισθῆτωσαν δὲ καί, οὓς ἔστυπα τρεῖς βασιλῆεις, καὶ
 ἐξίσταμαι τοῦ θρόνου τῷ βουλομένῳ. τὰυτην δεξάμενοι τὴν ἀγγελίαν οἱ
 περὶ τὸν Δημήτριον, καὶ αἰσχύνης καὶ δέους πλησθέντες (ἦσαν γὰρ οἱ
 πλείους ὑπ' αὐτοῦ χειροτονηθέντες), ἠσπάσαντο σιωπῆν, καὶ λοιπὸν ὁ
 80 Ἰωάννης ἐπέσχε τὴν ἐπὶ τῇ κατασχέσει τοῦ θρόνου ὄρεξιν.

cap. 12: Zon. III, 594, 7—594, 16

ACEVBMNU DFH 55 τῆς pr. — Γεωργ. om. B Γεωργ. patr. MN (sed non D)
 Μανιάκου A 56 τούτου ACEVBD: τούτω MNU 58 ἦν om. M παρεί-
 κοντος CEM: παρήκοντος AVBNUD ἀθροίσας E 59 ἀρχηγῷ VBMNU:
 στρατηγῷ ACE 60 ἐνέκοψε C ἀσχέτου ACEVNU: ἀνασχέτου M: ἐσχάτου B
 61 ἐπιθέσθαι ACEVBU: ἐπιθήσασθαι MNDH Ῥωμαίοις: Ῥώμης U 62 δια-
 περαιοῦνται U πάλιν: αὐθις, post Ἰταλίαν A ιε' CBU: δεκαπέντε E
 63 συνεισελθόντων (post πλοίοις AC) ACVBMN: συνελθόντων (post πλοίοις E) EU
 αὐτῷ ACEV: αὐτῶν BMNDH: αὐτοῦ U 64 δραξάμενος ACEVBUD: δεξάμενος
 MN 65 ἐκεράϊζεν αὐτὴν B 68 τῆς: τοῦ E 69 ὁ: οἱ V οἱ om. M
 70 συνεβουλεύσαντο E 71 τὸν ante Ἰωάννην add. MNDH (sed non F) 72 λοιποῦ
 om. MN (sed non D) 73 Βασιλείου τοῦ om. MDH 74 τοῦ θρόνου
 ACEVBNUD: τῷ θρόνῳ M 75 χρόνους ACEVMN: χρόνοι B: χρόνῳ U
 τῆς ἐκκλησίας CE 76 ἀναθεματισθῶσαν M δὲ om. B 77 ἐξίσταμαι —
 βουλομένῳ (τοῦ βουλομένου B) ACEVB: ἐξίστ. τῷ βουλ. τοῦ θρόνου MNUDH
 ἀπαγγελλαν B 78 αἰσχ. πλησθ. καὶ δέους C 78/79 ἦσαν — χειροτονηθέντες
 om. B 79 χειροτονηθέντες ACEV: κεχειροτονημένοι MNUDH τὴν ante σιω-
 πῆν add. E 80 τῇ om. AB ὄρεξιν VBUMN: ὁρμῆν ACE

13. Τῷ δὲ 'ςφμς' ἔπει, Ἰνδικτιῶνος ἑκτῆς, Νοεμβρίου δευτέρᾳ, γέγονε
σεισμός περὶ ὥραν δεκάτην τῆς ἡμέρας, καὶ διετέλεσεν ἡ γῆ σειομένη
ἄχρι ὄλου τοῦ 'Ιανουαρίου μηνός. γέγονε δὲ καὶ λιμός κατὰ τε Θράκην
καὶ Μακεδονίαν, Στρυμόνα καὶ Θεσσαλονίκην, καὶ μέχρι Θετταλίας.
85 καταβοησάντων δὲ τῶν κληρικῶν Θεσσαλονίκης Θεοφάνους τοῦ μητροπο-
λίτου, ὡς ἀποκρατοῦντος τὰς συνήθεις σιτήσεις αὐτῶν, ὁ βασιλεὺς τῇ
Θεσσαλονικῇ ἐνδιατρίβων λόγοις παραινετικοῖς ἐκέχρητο πρὸς αὐτόν,
καὶ παρήγει μὴ ἀποστρεφῆναι τὸν τῆς ἐκκλησίας λαὸν τῶν ἀπὸ νόμου
σιτηρεσιῶν. τοῦ δὲ τραχυνομένου καὶ μὴ ὑπέικοντος, ἔγνω δεῖν ὁ βασι-
90 λεὺς ἀπάτην περιελθεῖν αὐτόν καὶ κολάσαι τὴν ἀπίστησιν αὐτοῦ. πέμ-
πει οὖν τινα τῶν ὑπηρετούντων αὐτῷ, ἑξαιτῶν ἐκδανείσαι οἱ κεντηνά-
ριον ἓν, μέχρις ἂν ἐκ Βυζαντίου χρυσίον διακομισθῆι. ὁ δὲ ἐνωμότως
ἀπηρηνήσατο μὴ ἔχῃν πλὴν τριάκοντα λιτρῶν. καὶ τοῦτον μὲν ἐκποδῶν
μεθίστησιν ὁ βασιλεὺς, ἀποστείλας δὲ καὶ τὰ ταμεία αὐτοῦ διερευνησά-
95 μενος εὗρε χρυσίου κεντηνάρια τριάκοντα καὶ τρία. ἐξ ὧν διέδωκε μὲν
τοῖς κληρικοῖς τὰ ὀφειλόμενα ἀπὸ πρώτου ἔτους τῆς ἀρχιερωσύνης τοῦ
Θεοφάνους ἕως τῆς ἐνεστώσης ὥρας, | τὰ δὲ λοιπὰ πένησι διανέμει,
καὶ τὸν μητροπολίτην ἐξωθεῖ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἔν τι κτήματι περιο-
ρίζει. ἐπιστήσιν δὲ Προμηθεῖ τῇ μητροπόλει, παρ' οὗ καὶ οὗτος σιτη-
5 ρέσια λαμβάνειν τετύπτωτο καὶ καθ' ἑαυτὸν διδάγειν.

14. Παγκρατίου δὲ τοῦ ἐξουσιαστοῦ 'Αβασγίας σφοδρῶς ἐπικει-
μένου τῷ κατεπάνω 'Ιβηρίας τῷ 'Ιασίτῃ, ὁ 'Ιωάννης μετὰ τῶν στρατευ-
μάτων πάντων τὸν δομέστικον Κωνσταντῖνον τῶν σχολῶν, τὸν αὐτοῦ
ἀδελφόν, ἐκπέμπει, καθυποσχόμενος συνεκτέμψαι τούτῳ καὶ τὸν Δαλασ-
10 σσηνόν, ὡς ἂν ἔχη τοῦτον σύμβουλον καὶ παραστάτην ἐν τοῖς πολέμοις.
τοῦτο δὲ οὐκ ἐποίησε, καὶ λοιπὸν ἄπρακτος ὁ δομέστικος ὑπενόστησε.

81 a. 1037

ACEVBMNU DH 81 δὲ om. E Ἰνδ. ἑκτῆς om. C ὅ AEBMNU
Νοεμβρίῳ BUD μηνός post Νοεμβρ. add. ACE β' CE 82 τῆς om. ACE
83 ἄχρις BUDH τοῦ om. M καὶ λιμός: λιμὸς μέγας B 84 Θεσσαλίας U
86 ὑποκρατοῦντας B 87 ἐνδιατρίβων ACEVMN: διατρίβων B: ἐνδημῶν U
88 καὶ — νόμου: καὶ μὴ ἀποστρεφῆναι τὸν τῆς ἐκκλησίας λαὸν παρήγει τῶν ἀπὸ νόμου U
ἀπὸ νόμου: ἐξ ἔθους B 90 ἀπάτην E περιελθεῖν: τε διελθεῖν B αὐτοῦ om. M
91 ἐκδανείσαι CEVMNU: ἐκδανείσαι A: δανείσαι B 92 αὐτῷ post διακομισθῆι
add. A ἐνωμότως: μεθ' ὀρκων B 93 πλὴν: πλείον M 94 ὁ βασιλεὺς μεθίστησιν U
διερευνήσας A 95 λ' καὶ τρία CE: τριάκοντα τρία ABU 1 τοῦ om. B
2 ἐνεστώτης: τότε B 4 σιτηρεσιῶν BU 6 τῆς ante 'Αβασγ. add. B 7 'Ιασ-
σίτῃ CEV 8 τῆς ἕω post στρατευμάτων add. MNUDH Κωνσταντῖνον
post πάντων B, post σχολῶν A Κωνσταντῖνον om. E τῶν σχολῶν om. U
σχολῶν, τὸν om. B 9 καθυποσχόμενος — Δαλασσηνόν om. U 10 καὶ ante
σύμβουλον U 11 τοῦτο — ὑπενόστησε U

15 15. Μέλλοντος δὲ τοῦ Ἰωάννου καθαρῶς μετασχεῖν φαρμάκου, γνοῦσα τοῦτο Ζωὴ ἢ βασιλὶς διὰ τινος τῶν οἰκειστάτων αὐτῆ εὐνοῦχων τοῦ λεγομένου Σγουρίτζη δώροις ὑποφθεῖρει τὸν ἱατρὸν οὐκ ὀλίγοις, ὑπο-
 20 20 σχομένη ἐς βίον τε περιφάνειαν ἄξειν αὐτὸν καὶ πλοῦτου ὑπεροχὴν, εἰ κερά-
 σει τῷ φαρμάκῳ καὶ δηλητήριον. παιδαρίου δὲ τινος τῶν ὑπηρετούντων τῷ ἱατρῷ μηνύσαντος τὸ σκευώρημα τῷ Ἰωάννῃ, καὶ τῆς ἐπιβουλῆς ἐλεγθεῖσθαι, ὁ μὲν ἱατρὸς εἰς Ἀντιόχειαν τὴν ἑαυτοῦ ἐξορίζεται πατρίδα, ὁ δὲ τὸ δηλητήριον συσκευασάμενος Κωνσταντίνος πρωτοσπαθᾶριος ὁ
 30 30 Μουκουπέλης ἐξωθεῖται τῆς πόλεως, καὶ ἡ βασιλὶς ἐν ὑποψίαις ἔκειτο μείζοσιν. |

16. Ἄρτι δὲ καὶ Γεωργίου πατρικίου τοῦ Μανιάκη τὴν Σικελίαν καταλαβόντος, οἱ ταύτης ἄρχοντες καὶ αὐτάδελφοι σπεισάμενοι πρὸς ἀλλήλους ἔσπευδον ἀπελάσαι τοῦτον τῆς νήσου. διὸ καὶ συμμαχίαν
 25 25 ἐξ Ἀφρικῆς μετεπέμψαντο χιλιάδας πενήντα. ἥς ἐλθούσης γίνεται συμβολὴ κραταιὰ κατὰ τὰ λεγόμενα Ῥήματα, καὶ τρέπεται κατὰ κράτος τοὺς Καρχηδονίους ὁ Μανιάκης, τοσοῦτου γενομένου φόνου, ὡς τὸν παραρρέοντα ποταμὸν πλημμυρῆσαι τῷ αἵματι. μετὰ δὲ ταῦτα εἶλε πόλεις Σικελικὰς τρισκαίδεκα, καὶ κατὰ μικρὸν προΐων πᾶσαν ἐχειρώ-
 30 30 σατο τὴν νήσον.

17. Τῷ δὲ ἴσμῳ ἔτει, ἰνδικτιῶνος ἕκτης, γέγονεν ἐπιβουλὴ κατὰ τῆς πόλεως Ἐδέσσης· καὶ μικροῦ ἂν ἐάλω, εἰ μὴ θεὸς διεσώσατο. στρατη-
 35 35 γούντος γὰρ ἐν αὐτῇ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Βαρασβατῆ τοῦ Ἰβηρος, ἄρχοντες τῶν Ἀράβων δώδεκα, ἵππεις ἔχοντες πεντακοσίους καὶ καμή-
 λους πεντακοσίας, κιβώτια φερούσας χίλια ἔνδοθεν ἔχοντα χιλίους

28/29 a. 1037 31 a. 1038

cap. 15: Zon. III, 595, 8—595, 12 cap. 16: Zon. III, 591, 4—591, 11 cap. 17: Zon. III, 591, 12—592, 13

ACEVBMNU DH 12 φαρμάκου μετασχεῖν U 13 ἢ βασιλ. Ζωὴ B εὐνοῦ-
 χων αὐτῇ U 15 ἐς: εἰς B ἄξειν: αὔξειν C κεράσοι U 16 καὶ δηλη-
 τήριον: δηλητήριον συσκευασάμενος B ὑπηρετούντων ACEVB: ὑπηρετούμενων
 MNUDH 17 τὸ σκευώρημα: τὸ σκαϊώρημα AU: τὰ σκαϊωρήματα B 18 ἐξο-
 ρίζεται πατρίδα AEBVMNUD: πατρ. ἐξορ. CH 19 συσκευασάμενος ACEVB:
 σκευασάμενος MNDH: κερασάμενος U 20 ἢ βασιλῆς: ὁ βασιλεὺς U 22 δὲ om. M
 καὶ om. B Μανιάκου A 24 ἔσπευδον ACEVBUD: ἔσπευσαν MN τῆς νήσου
 τοῦτον B 25 μετεπέμψατο U ν' C 26 κραταιὰ συμβολὴ A κραταιὰ
 om. MNUDH 27 δὲ post τοσοῦτου add. E 31 ἰνδ. ἕκτης om. EU ζ' AVBM:
 γ' C ἐπιβουλῆς VBMNU: ἐπιβολὴ ACE 32 Ἐδέσσης AB ἂν VBMNU:
 δεῖν ACE 33 γὰρ om. BU Βαρασβατῆ EVMNU: Βαρασβατῆζαν A: Βαρα-
 σβατῆζα C: Βαρασβατῆζῆ B 34 γὰρ post ἄρχοντες add. B ιβ' E φ' CE
 34/35 καμ. πεντακοσίους V 35 φ' CE: πεντακοσίους V ἔνδοθεν: ἔνδοθι B
 ἔχοντα ἔνδοθεν U ἔχοντες V χιλίους ACEVB: διαχιλίους MNUDH

ὄπλιτας, τὴν Ἐδεσσαν κατειλήφασι, φάσκοντες, ὡς βασιλέα ἀπιέναι
 δῶρα κομίζοντες. ἦν δὲ αὐτοῖς ἡ ὄρμη ἔνδον τῆς πόλεως εἰσαγαγεῖν
 τὰ κιβώτια καὶ νύκτωρ τοὺς ὄπλιτας ἐκβαλεῖν καὶ κατασχεῖν τὴν πόλιν.
 ὁ δὲ στρατηγὸς τοὺς μὲν ἄρχοντας φιλοφρόνως ἐδέξατο καὶ εἰστία, τοὺς
 40 δὲ ἵππεις καὶ τὴν ἀποσκευὴν ἔξωθεν διαιτᾶσθαι ἐκέλευσε. πένθις δὲ τις
 Ἀρμένιος μεταιτῶν ἔνθα ἠϋλίζοντο γενόμενος οἱ Σαρακηνοὶ, ἤκουσέ τινος
 τῶν ἐν τῷ κιβωτίῳ (ἦδει γὰρ καὶ τὴν τῶν Σαρακηνῶν διάλεκτον) διερω-
 τῶντός τινος, ὅποι πάρειςσι, καὶ δραμῶν ἀπήγγειλε τῷ στρατηγῷ. ὁ
 δὲ τοὺς ἄρχοντας ἐσθίειν ἐάσας ἐξήγηθε μεθ' ὄπλιτῶν, καὶ διαρρήξας τὰ
 45 κιβώτια καὶ τοὺς ὄπλιτας ἔνδον εὐρών ἅπαντας ἄρδην ἀπέσφαξε σὺν
 τοῖς ἵππεῦσι καὶ τοῖς καμηλοκόμοις. εἶτα πρὸς τὴν πόλιν ὑποστρέψας
 τοὺς ἔνδεκα τῶν ἀρχόντων ἀπέκτεινε, ἕνα δὲ τὸν κρείττονα ἄγγελον
 τῶν γεγονότων ἐπ' οἴκου ἀπέστειλεν, ἀποτεμῶν χεῖρας αὐτοῦ καὶ ὄτα
 καὶ ῥίνα.

50 18. Τῷ δὲ ,φμζ' ἔτει, ἰνδικτιῶνος ἐβδόμης, ἐπιτείνων τὸ πρὸς τὸν
 Δαλασσηνὸν ἔχθος ὁ Ἰωάννης ὑπερορίζει καὶ Θεοφύλακτον πατρίκιον
 τὸν αὐτοῦ ἀδελφόν, καὶ τὸν ἕτερον ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν πατρίκιον Ῥω-
 μανόν, καὶ Ἀδριανὸν τὸν ἀνεψιὸν αὐτῶν καὶ τοὺς λοιποὺς τοὺς κατὰ
 γένος αὐτῷ ἐγγιζόντας. ἔσπευδε γὰρ ἀφανίσει τὸ γένος αὐτοῦ. ποριμῶ-
 55 τας δὲ ὦν πρὸς ἦν ἔν τις εἴποι κακίαν, πᾶσαν ἐφεύρεν ὁδὸν ἀδικίας,
 προσθεὶς ἐπέκεινα τῶν δημοσίων τελεσμάτων διδόναι ἕκαστον τῶν χω-
 ρίων ὑπὲρ ἀερικοῦ κατὰ τὴν ποιότητα καὶ ἰσχὺν αὐτῶν, τὸ μὲν νομί-
 σματα τέσσαρα, τὸ δὲ ἕξ, καὶ ἄχρι τῶν εἴκοσι, καὶ ἄλλους πόρους αἰσχροὺς
 τοῦ κερδαλέου χάριν, οὐς καὶ λέγειν αἰσχύνη.
 60 φασὶ δὲ, ὅτι καὶ (τοῦ Μανιάκη εἰας.) τοῦ μανῆνα τὴν βασιλίδα ἐπὶ τῷ αὐτοῦ ἀδελφῷ
 αὐτὸς ἐγένετο αἴτιος, κατανοήσας γὰρ αὐτὴν παιδοποιήσασθαι ὀρεγομένην, γυναικῆς
 τινος παρεσκεύασε προσιούσας τῇ δεσποίνῃ καταβοᾶν αὐτῆς, ὡς ἂν ἀναγκάσῃ αὐτὸν
 διὰ προσταγμάτων τρέφειν, & ἕξ αὐτοῦ ἔτεκεν. ὁθεν ὑποτοπήσασα εἶπε· ὁσμφαρήσε-

50 a. 1038/1039 57 a. circiter 1039

cap. 18: Glyc. 588, 15—588, 19

ACEVBMNU DH 36 δὲ post τὴν add. V Ἐδεσαν AB 37 ἔνδον:
 ἐνδοθεν M 40 ἔξωθεν: ἐνδοθεν A ἐκέλευεν B 41 μεταιτῶν EVU: προ-
 σαίτης τις Zon. III, 592, 3: μετ' αὐτῶν ACMNDH: μετὰ τῶν B γενόμενος:
 γεσάρενος C 42 τοῖς κιβωτίοις B 43 τινος om. B ὅπη A 46 ὑποστρέψας:
 ὑπέστρεψε καὶ AU 47 μὲν ante ἔνδεκα add. MNUDH: (τοὺς μὲν λοιποὺς Zon. III,
 592, 11) 48 ἕξ οἴκων A 48/49 ὄτα καὶ ῥίνα VBMNU: ῥίνα καὶ ὄτα A: ῥίνας
 καὶ ὄτα CE 50 ἑξακισχιλιοστῷ φμζ' V ἰνδ. ἐβδ. om. C ζ' AEBMU
 τὸν om. M 52 αὐτοῦ om. E αὐτοῦ ἀδελφόν: ἐκείνου αὐτάδελφον B τὸν
 ante ἕτερον om. U τὸν ult. om. A 53 αὐτῶν: αὐτοῦ U τοὺς pr. om. A
 54 ἐγγιζόντας: προσήκοντας U ἄρδην ante ἀφανίσει add. MNUDH 57 τὴν
 om. E αὐτῶν ACEVU: αὐτοῦ BMN: αὐτ' D 58 δ' M κ' C 59 λέγειν
 ACEVB: καταλέγειν MNUDH 60—66 interpol. U

τα αὐτῶ, τέξεται, καὶ ἡ βασιλεία ἔξει διάδοχον, ὡς προλέλεκται, καὶ σκοτίως ἐν παραβύστω ἐμίγνυτο, οὐ τοσοῦτον ἤττωμένη τῆς ὥρας αὐτοῦ, ὅσον ἐπιθυμοῦσα γοῆς εὐμοιρῆσαι ἐξ αὐτοῦ.

ὁ δὲ βασιλεὺς κατατεινόμενος ὑπὸ τοῦ δαίμονος καὶ μὴ εὐρίσκων ἐλευθερίαν, ἔπεμψεν ἐν πᾶσι τοῖς θέμασι καὶ ἐν ταῖς νήσοις τοῖς μὲν πρεσβυτέροις ἀνὰ νόμισματα δύο, τοῖς δὲ μοναχοῖς ἀνὰ νόμισμα ἓν. ἐβράπτιζε δὲ καὶ παῖδας ἀρτιγενεῖς, διδούς ἀνὰ νόμισμα ἓν καὶ μιλιάρισια τέσσαρα. ἄλλ' οὐδὲν τούτων ὠνήσεν αὐτόν. μᾶλλον γὰρ ἐπετείετο τὸ κακόν, συνεπιλαβομένης καὶ νόσου ὑδρωπικῆς. κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ σεισμοὶ γεγόνασαι | συνεχεῖς καὶ διμβρων ἐπικλύσις σφοδρά. ἐπεκράτησε δὲ καὶ ἐν τισι τῶν θεμάτων τὸ τῆς κυνάγχης νόσημα, ὡς ἀδυνατεῖν τοὺς ζῶντας ἐκφέρειν τοὺς τεθνεώτας.

19. Φεβρουαρίου δὲ μηνὸς δευτέρᾳ, ἰνδικτιῶνος ὀγδόῃς, ἔτους ,σφη', γέγονε σεισμὸς φρικώδης, καὶ ἔπαθον μὲν καὶ ἄλλοι τόποι καὶ πόλεις, ἐγένετο δὲ ἡ Σμύρνα ἐλεεινὸν θέαμα, καταπεσόντων τῶν καλλίστων οἰκοδομημάτων αὐτῆς καὶ πολλοὺς τῶν οἰκητόρων ἀναλωσάντων.

80 20. Ἐν δὲ Σικελίᾳ ἀναλαβὼν πάλιν ἑαυτὸν ὁ Καρχηδόνιος, καὶ δύναμιν πολλὰ μείζονα τῆς προτέρας ἀθροίσας, ἔρχεται πρὸς Σικελίαν τὸν Μανιάκην ἐκείθεν ἐξωθήσων. καὶ στρατοπεδευσάμενος ἐν τινι πεδιάδι ὑπτίᾳ καὶ ἀναπεπταμένη (Δραγίνοι ἢ πεδιάς ἐκαλεῖτο) ἔκαιροσκοπεῖ τὸν πτόλεμον. τοῦτο δὲ μαθὼν καὶ ὁ Μανιάκης, ἄρας τὰς περὶ αὐτὸν δυνάμεις ὑπαντιάζει, ἐπισκήψας πρότερον τῷ πατρικίῳ Στεφάνῳ τῷ τοῦ βασιλέως γαμβρῶ, τοῦ στόλου, ὡς εἶπομεν, ἄρχοντι, ἀσφαλῶς τηρεῖν τὴν παράλιον, μὴ πως πολέμου κροτηθέντος τραπέις ὁ Καρχηδόνιος λάθῃ διαδράς καὶ οἴκαδε παλινοστήσῃ. καὶ δὴ συμβαλὼν τρέπεται τοῦτον ἀνὰ κράτος. καὶ πίπτει μὲν τῶν Ἄφρων πλῆθος ὑπὲρ τὰς πεν-

76 a. 1040

cap. 20: Zon. III, 592, 14—594, 6

ACEVBMNNU DH 68 πᾶσι τοῖς θέμασι ACEVBUD: τοῖς πᾶσι θέμασι MN ταῖς: τοῖς E 69 νομίσματα δύο (β' C) ACVU: νομισμάτων δύο B: νομίσματος ἑνός EMNH: α' D 70 νόμισμα om. ACE 8' N: τρία B 71 γὰρ ACEVBU: δὲ MNDH ἐπέτεινε B 72 συνεπιλαμβανομένου H ὑδρικῆς BU 73 ἐπικλύσις σφοδρά (σφοδρῶς U) VBMNU: ἐπικλύσεις σφοδραὶ (φαιδραὶ C) ACE 74 τισι ACEVBUD: τινι MN κυνάγχης B 76 Φεβρουαρίῳ δὲ μηνὶ AU et compendiis fortasse CEB β' CEU ἢ ACEMU ἔπει A et compendio fortasse EB 77 γέγονε VBMNU: ἐγένετο ACE ἄλλοι — πόλεις: ἄλλα πόλεις καὶ τόποι ACE πολλοὶ post ἄλλοι add. B 78 καταπεσόντων: καὶ πεσόντων U 80 ἑαυτὸν: αὐτὸν B 81 μείζω U 82 ἐκείθεν om. MNUDH 83 ὑπτίῳ CE Δραγίνοι CEV: Δραγίνοι ABMND: Τραϊκαναὶ U 84 μαθὼν post Μανιάκης U καὶ om. B αὐτόν: αὐτοῦ B 85 τῷ πατρικίῳ om. ACE 86 ἄρχοντα U 87 πολέμῳ κροτηθέντι E 89 ἀνὰ: κατὰ M ν' CE

- 90 τήκοντα χιλιάδας, αὐτὸς δὲ ὁ τούτων ἄρχων διαδράς τὸν κίνδυνον ἔρχεται ἐν τῷ αἰγιαλῷ καὶ κλητῖω ἐπιβάς καὶ τὰς τοῦ Στεφάνου λαθῶν φυλακὰς ἀπέδρασε πρὸς τὴν οἰκίαν χώραν. ὅπερ μαθὼν ὁ Μανιάκης ἐν δεινῷ τε | ἵπποιετο, καὶ τὸν Στέφανον συμμιζαντα τοῦτο ὕβρεσίν τε ἀτόποις κατέκλυσε καὶ τὸν σειρομάστην ἀνατείνας ἔπεισεν αὐτὸν
- 95 κατὰ τῆς κεφαλῆς οὐκ ὀλίγας, ῥάθυμον ἀποκαλῶν καὶ ἀνανδρον καὶ τῶν τοῦ βασιλέως προδότην πραγμάτων. ὁ δὲ μὴ ἐνεγκῶν μετρίως τὸν προπηλακισμόν καὶ τὴν ὕβριν γράμματα πέμπει ταχὺ πρὸς τὸν ὄρφανοτρόφον μηνύοντα, ὡς ἀπόστασιν εἶη μελετῶν ὁ Μανιάκης κατὰ τοῦ βασιλέως. καὶ ὁ μὲν εὐθὺς δέσμιος εἰς τὴν βασιλίδαν εἰσάγεται καὶ
- 5 καθείργνυται σὺν Βασιλείῳ πατρικίῳ τῷ Θεοδωροκάνῳ, ἡ δὲ πᾶσα τῆς ἀρχῆς ἐξουσία εἰς τὸν Στέφανον μετατίθεται, συνεκπεμφθέντος αὐτῷ καὶ τινος εὐνούχου Βασιλείου πραιποσίτου τοῦ Πεδιαδίτου. οἵτινες οὐκ ἐν βραχεῖ τὰ πράγματα διεφθάρκασιν, αἰσχροκερδεῖα καὶ δειλίᾳ καὶ ῥαστώῃ καταπροδόντες τὴν Σικελίαν. ὁ γὰρ Μανιάκης αἰρῶν τὰς τῆς
- 10 νήσου πόλεις ἀκροπόλεις ἐν αὐταῖς ὥκοδόμει καὶ φρουροὺς ἐρίστα τοὺς ἱκανοὺς, ἵνα μὴ οἱ ἐγχώριοι δύναιντ' ἂν ἐξ ἐπιβουλῆς ἀνακτᾶσθαι τὰς πόλεις. τούτου δὲ δεσμίου, ὡς εἴρηται, ἐς Βυζάντιον ἀναχθέντος, τῆς ὀλιγωρίας καὶ ῥαθυμίας τῶν ἀρχόντων καταδραμόντες οἱ ἐγχώριοι, καὶ δύναμιν Καρχηδονίων προσειληφότες ἐπιτίθενται ταῖς πόλεσι, καὶ
- 15 τὰς τε ἄκρας κατέσκαψαν, τῶν φρουρῶν κρατήσαντες, καὶ τὰς πόλεις πάσας ἐπανεσώσαντο, πλὴν Μεσήνης. ταύτην γὰρ ἔλαχε φρουρῶν ὁ πρωτοσπαθᾶριος Κατακαλῶν καὶ τοῦ τάγματος ἄρχων τῶν Ἀρμενικῶν, ὁ τὴν ἐπωνυμίαν Κεκαυμένος, τριακοσίους ἵπποτάς ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ πεντήκοντα πεζοὺς. σπεύδοντες οὖν οἱ νησιῶται μηδὲ ζῶ-
20 τυρον ὑπολειφθῆναι Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ἐμφωλεῦον τῇ νήσῳ, πάντα

16 oppidum Mesene a. 1037 expugnatum erat

ACEVBMNU DH 91 ἐν τῷ αἰγιαλῷ VBMNU: εἰς τὸν αἰγιαλὸν ACE 91/92 λαθῶν φυλακὰς: διαδράς φυλακὰς λαθῶν B 92 ἀπέδρασε CVB: ἀπέδρα EMNUH: ἀπέδρα D: ἀπέρχεται A οἰκίαν ACEVB: ἰδίαν MNUDH ἀποδράς post χώραν add. A 93 τε om. M 94 κατέκλυσε ACEBU: κατέκλεισε VMND 95 ἀνά τὴν κεφαλὴν A οὐκ ὀλίγας post 94 ἀνατείνας B οὐκ ὀλίγας om. A 2 γράμματα — ταχύ: ταχύ πέμπει γράμματα U ταχύ om. ACE 3 ἀποτασίαν B 3/4 ὁ — βασιλέως VBMNU: κατὰ τοῦ βασιλ. Μαν. ACE 4 μὲν — εἰσάγεται: μὲν δὲ εὐθὺς εἰς τὴν βασ. δέσμ. ἀγεται U 5 σὺν — Θεοδωροκάνῳ VBMNU: σὺν τῷ πατρ. Βασ. τῷ Θεοδ. ACE 6 ἔς MND 7 εὐνούχου om. B τοῦ om. B 8 βραχεῖ: μικρῷ B διεφθάρησαν C 9 τὴν om. ACE 10 τοὺς om. U 12 δὲ om. C ὡς — ἀναχθέντος: ἀχθέντος U ἔς: εἰς τὸ B 13 καί: ἡ ACE καὶ ῥαθυμίας om. U καταδραμόντες: καταγνόντες U 14 πόλεσι: ἐλεπόλεσι U 16 φρουρῶν om. B 16—18 ὁ — Ἀρμενικῶν ACEVB: ὁ πρωτοσπαθᾶριος ὁ τοῦ τάγματος ἄρχων τῶν Ἀρμενικῶν Κατακαλῶν MNUDH 19 πεντήκοντα ACEVB: πεντακοσίους MNUDH εὐσθενεῖς post πεζοὺς add. A οὖν om. U μηδὲ: μὴ B 20 τῆς ante Ῥωμαϊκῆς add. A

τὸν ὄπλον κινήσαι δυνάμενον ἀθρόοισαντες καὶ συμμαχικὸν οὐκ ὀλίγον
 Καρχηδονίων, ἀπελθόντες ἐν Μεσήνῃ τὴν πόλιν περιεστοίχισαν. τοῦ
 δὲ κλείσαντος τὰς πόλεις ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ μηδένα προπητῶν ἐώντος
 τῆς τάφρου, ἀλλὰ δόκησιν δειλίας παρεσχηκότος, καταφρονήσαντες οἱ
 25 Σαρακηνοὶ ἀδεῶς τε ἐσκεδάννυντο καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἐν πότοις
 καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις ἦσαν, ὡς τάχα τῆς πόλεως ἐς τὴν αὔριον μελ-
 λούσης ἀλώσεσθαι. ἡμέρᾳ δὲ τετάρτῃ, καθ' ἣν εἰώθαμεν ἐκτελεῖν τὴν
 μεσοπεντηκοστήν, κατανοήσας ὁ Κεκαυμένος τὴν ἀμέλειαν καὶ ῥαθυμίαν
 τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ὅτι ἐν πολλῇ ἀμεριμνίᾳ διάγουσιν, οὐδένα λόγον
 30 τῶν ἐντὸς τοῦ τείχους ποιούμενοι, τὸν ἑαυτοῦ παραθαρρύννας λαὸν καὶ
 τὴν ἀναίμακτον τοῖς ἱερεῦσιν ἐπιτελέσαι κελύεσας θύσιαν, καὶ τῶν θείων
 ἅμα πᾶσι μετεσχηκῶς μυστηρίων, περὶ ὧραν ἀρίστου τὰς τῆς πόλεως
 πύλας ἀναπετάσας προσρήγνυται μετὰ μεγίστης ῥύμης τοῖς ἐναντίοις
 μεθύουσι καὶ καρθηβαροῦσιν, αὐτὸς πρῶτος μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ ἐπὶ
 35 τὴν σκηνὴν ἐπιπτασάμενος Ἐπολάφῳ τοῦ τῆς νήσου ἀρχοντος. καὶ
 οὗτος μὲν εὐθύς ἀναιρεῖται, ἀκροσφαλῆς ὑπὸ μέθης ὑπάρχων, διαρρή-
 γνυται δὲ καὶ ἡ αὐτοῦ σκηνή. ἐπιπτον δὲ καὶ οἱ ἄλλοι τῶν Σαρακηνῶν
 κατὰ σωρείας ὑπὸ μέθης σφοδρόμενοι, καὶ τῷ ἀπροσδοκῆτῳ τῆς ἐπι-
 θέσεως μηδ' ὄλωσ πρὸς ἀλήκην ἀποβλέψαι ἰσχύσαντες. γίνεται οὖν
 40 τροπὴ ὄλου τοῦ στρατοπέδου, τῶν Σαρακηνῶν ὑπ' ἄλλήλων συμπατου-
 μένων καὶ ἀναιρουμένων, ὡς πληρωθῆναι | νεκρῶν τὸ πεδῖον καὶ τὰς
 ἔγγιστα φάραγγας καὶ τοὺς ποταμούς, ὡς ἐκ τοσοῦτων μυριάδων
 ὀλίγους πάνυ ἐν Πανόρμῳ διασωθῆναι. ἔληφθη δὲ καὶ τὸ στρατόπεδον
 ἅπαν, χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ μαργάρων καὶ λίθων γέμον πολυτελῶν,
 45 οὓς, ὡς λέγεται, μεδίμοις οἱ στρατιῶται διεμοιράσαντο. καὶ οὕτω μὲν
 ἡ πᾶσα Σικελία δι' ὀλίγου χειρωθεῖσα παρὰ τοῦ Μανιάκη, ἐν βραχεῖ
 χρόνῳ ἀμελείᾳ καὶ κακότητι στρατηγῶν γέγονε πάλιν ὑπὸ Σαρακηνοῦς,
 μόντης τῆς Μεσήνης ὑπολειφθείσης καθ' ὃν τρόπον εἰρήκαμεν, τοῦ Στε-
 φάνου καὶ τοῦ Πεδιαδίτου φυγόντων ἐν Λογγιβαρδίᾳ. καὶ τὰ μὲν ἐν
 50 Σικελίᾳ ἐφέρετο ταύτη.

ACEVBMNU DH 21 κινήσαι CEVMN: κινεῖν AU: ἄρα B ὀλίγον:
 ὀλίγων E 22 περιεστοίχισαντο U 23 ἐώντες B 24 παρεσχηκότες B
 25 πότοις VBMNU: μέθαις ACE τε post πότοις add. B 26 εἰς U 27 ἡμέρᾳ
 δὲ τετάρτῃ ACEMNU: ἡμέραν δὲ τετάρτην VB ἡμέραν post ἦν add. E 28 ὁ —
 ῥαθυμίαν: τὴν ἀμέλ. ὁ Κεκ. καὶ ῥαθ. U 30 τοῦ om. CE 31 ἱερεῖσι τελέσαι A
 32 ἅμα: ἀνά U μετασχῶν M 34 καρθηβαρίων B πρῶτων VMDH σὺν:
 συνόντων U 35 Ἐπολάφῳ U 37 καὶ alt. om. A 40 τοῦ ὄλου U
 42 φάλαγγας A τὸν ποταμόν A ὡς: καὶ B 43 ὀλίγους M 44 χρυσοῦ —
 πολυτελῶν CEVB: χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ μαργάρων γέμον (γέμων DH) καὶ πο-
 λυτελῶν λίθων MNUDH: χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου καὶ λίθων καὶ μαργάρων γέμων
 πολυτελῶν A 45 ὅς om. C διεμερίσαντο U 46 παρὰ τοῦ Μανιάκη om. B
 Μανιάκου AU 47 ἀμελείᾳ — στρατηγῶν: ἀμελείᾳ ἡγεμόνων καὶ κακότητι B
 48 ὑπολειφθείσης ACEVB: περιλειφθείσης MNUDH ὡς ante τοῦ add. U 50 ταύ-
 τη: τῆδε A

21. Ὁ δὲ βασιλεὺς Μιχαὴλ τῇ Θεσσαλονίκῃ ὡς τὰ πολλὰ διέτριβε, προσηλιπαρῶν τῷ τάφῳ τοῦ καλλινοῦ μάρτυρος Δημητρίου καὶ ἀπαλλαγὴν εὐρέσθαι τῆς νόσου γλιχόμενος. καὶ ἤπιπτο μὲν τῶν πραγμάτων οὐδ' ὅπως οἰοῦν, ὃ τι μὴ πᾶσα ἀνάγκη, ἐφέρετο δὲ ἡ διοίκησις καὶ τῶν
 55 κοινῶν μεταχειρήσις ὑπὸ τῷ Ἰωάννῃ. καὶ οὐδὲν εἶδος βέβηλον καὶ παράνομον ἐπινοίας περιελείφθη, ὃ μὴ ἐξεῦρεν εἰς συντριμμὸν καὶ κάκωσιν τῶν ὑπὸ χεῖρα. καταλέγειν δὲ ἕκαστον τούτων Ἡράκλειος ἄθλος. καὶ διέκειντο πάντες ἀνθρώποι ὑπὸ τῆς βαρείας ταύτης τυραννίδος ἀγόμενοι ἐπὶ πολὺ θεοκλυτοῦντες καὶ ἀπαλλαγὴν ἐξαιτούμενοι. ἔσειε δὲ
 60 καὶ συνεχῶς ὁ θεός, καὶ δαίματα καὶ φόβητρα κατεῖχον τὴν οἰκουμένην, ἐν οὐρανῷ κομητῶν ἐπιτολαί, ἐν ἀέρι ἄνεμοι καὶ ὄμβροι ῥαγδαῖοι, | ἐν γῆ δὲ βρασμοὶ καὶ κλόνοι. ταῦτα δὲ προεμήνουν, οἶμαι, τὴν μέλλουσαν ὄσον οὐδέπω γενέσθαι καταστροφὴν τῶν τυράνων. Μαίω δὲ μνηὶ τοῦ
 65 ,σφημῆ' ἔτους, Ἰνδικτιῶνος ὀγδόης, ἡ ἀδελφῇ τοῦ βασιλέως Μαρία, μήτηρ δὲ τοῦ καίσαρος, ἄπεισιν ἐν Ἐφέσῳ εἰς προσκύνησιν τοῦ ἡγαπημένου. καὶ ἐν τῷ διῆναι πολλὰ τῶν παραλόγων πραττομένων μαθοῦσα, ὑποστρέψασα εἰς τὸ Βυζάντιον ἀπήγγειλε πάντα τῷ ἀδελφῷ Ἰωάννῃ, καὶ παρεκάλει ἀναστολὴν τινα γενέσθαι τῆς πονηρίας. ὃ δὲ μετὰ γέλωτος αὐτὴν ἀπεπέμψατο, γυναικεῖα φρονεῖν εἰπὼν καὶ ἀγνοεῖν, ὄσων ἡ
 70 πολιτεία δεῖται Ῥωμαίων. ἐν Θεσσαλονίκῃ δέ, ὡς εἶπομεν, τῷ βασιλεῖ διατρίβοντι χρυσίον ὃ Ἰωάννης ἔπεμψε κεντηνάρια δέκα, ὑπὸ στροβίλων δὲ πνευμάτων ἀναρπασθὲν τὸ πλοῖον τοῖς Ἰλλυρικοῖς προσεργάη αἰγιαλοῖς καὶ συνετριβῆ. τὸ δὲ χρυσίον ἀφείλετο Στέφανος ὃ καὶ βοῖσθλάβος, ὃ τῶν Σέρβων ἄρχων, πρὸ μικροῦ τῆς πόλεως ἀποδράς καὶ τὸν
 75 τόπον τῶν Σέρβων κατεσχηκῶς, Θεόφιλον ἐκέλευεν τὸν Ἐρωτικὸν ἀπέλασας. ὃ δ' Ἰωάννης ὄνιον προτιθέμενος τὰς ἀρχάς, καὶ πᾶσι χαλινῶν

64 a. 1040

73 Stephanus ab a. fere 1040 usque ad a. 1052 regnavit

cap. 21: Zon. III, 594, 16-595, 7; Glyc. 588, 20-589, 8

ACEVBMNU DH 51 βασιλεὺς om. U Μιχ. βασ. A 53 εὐρεῖσθαι B
 54 οὐδ': καὶ U καὶ ante ἡ add. B 55 κοινῶν: λοιπῶν U μεταχειρήσις
 CEVBMD: μεταχειρήσις ANU τῷ ACEV: τοῦ B: om. MNUDH Ἰωάννη
 ACEV: Ἰωάννου BMNUH: Ἰω D εἶδος VBMNU: οὕτω ACE 56 ἐπινοίας om. U
 περιελείφθη ACEVB: ὑπελείφθη U: παρελείφθη MNDH 57 ἄθλος Ἡράκλ. AU
 58 οἱ ante ἀνθρώποι add. AU ταύτης om. B 60 καὶ ante δαίματα om. A
 δαίματα C τε post δαιματά add. A κατεῖχον VBMNU: κατεῖχεν (post
 οἰκουμένην A) ACE 62 δὲ pr. om. MNUDH 63 οὐδέπω: οὕτω B 64 ἡ'
 ACEBMU 65 Ἰωάννου τοῦ θεολόγου post ἡγαπ. add. B 66 παραλόγων U
 67 ἔξ A πάντα: ταῦτα U 68 τινά post πονηρίας B 71 χρυσίον ACEVMN:
 χρυσὸν U: χρυσίου B 72 ἀναρπασθὲν (post πλοῖον B) ACEVB: ἀρπασθὲν
 MNUH: ἀρπασθῆναι D 73 τὸ δέ: καὶ τὸ U Στέφανος δ': ὁ Στέφ. ὃ B
 74 ἄρχων VBMNU: ἀρχηγός ACE ἀποδράς: ἀποβάς U 76 δὲ BMUDH
 ὄνιους B προτιθέμενος B

ἐνδιδούς ἀδικίας, μυρίων συμφορῶν ἐπέπλησε τὴν οἰκουμένην, ἀδεῶς τῶν κριτῶν φορολογούντων τοὺς ἐγχωρίους, καὶ μηδεὸς ἐπιστροφῆν ὅλως τιθεμένου τῶν γινομένων.

- 80 22. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν Θεσσαλονίκη μαθὼν τὴν τοῦ χρυσοῦ ἀπόλειαν, γράφει τῷ Στεφάνῳ ἐκπέμψαι πρὸς αὐτὸν τὸ ἴδιον καὶ μὴ θελήσαι αὐθαίρετον ἀνελεῖσθαι πόλεμον. τοῦ δὲ μηδεμίαν ποιησαμένου ἐπιστροφῆν, στρατὸν ὁ βασιλεὺς ἐκπέμπει κατ' αὐτοῦ, ἄρχοντα ἔχοντα Γεώργιον ἔκτομίαν τὸν Προβατᾶν. ὁ δὲ τὸν τόπον καταλάβων, καὶ δυσχω-
85 ρίαις καὶ φάραγξι καὶ δυσβάτοις ἀπερισκέπτως ἐμπεσῶν τόποις, τὸ τε στράτευμα ὅλον ἀπώλεσε καὶ αὐτὸς δυσχερῶς διεσώθη.

23. Τούτῳ τῷ ἔτει καὶ ἡ ἀποστασία γέγονε Βουλγαρίας μετὰ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς αὐτῶν καταδουλώσεως καὶ ὑποταγῆς τοῦτον τὸν τρόπον. Πέτρος τις Βούλγαρος, Δελεάνος τὴν προσηγορίαν,
90 δούλος Βυζαντίου τινὸς ἀνδρὸς ἀποδράς ἐκ τῆς πόλεως ἐπλαναῖτο ἐν Βουλγαρίᾳ, καὶ κατήντησεν ἄχρι Μοράβου καὶ Βελεγράδων (φρούρια δὲ ταῦτα τῆς Πανονίας κατὰ τὴν περαιάν τοῦ Ἰστρου διακειμένα καὶ γειτονοῦντα τῷ κράτῳ Τουρκίας), καὶ υἷὸν ἑαυτὸν ἐφήμιζε Ῥωμανοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Σαμουήλ,
95 τεχθέντα αὐτῷ ἀπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ κράτῳ Οὐγγρίας, ἦν ἔτι ζῶντος αὐτοῦ Σαμουήλ μισήσας ἐδίωξε καὶ ἠγάγετο τὴν πανωραϊαν Εἰρήνην τὴν Λαρισσαίαν καὶ τὸ γένος ἀνέσειε τῶν Βουλγάρων, πρὸ ὀλίγου τὸν τράχηλον ὑποβαλὼν τῇ δουλείᾳ καὶ λίαν ὀριγνώμενον ἐλευθερίας. διὸ καὶ πιστεύσαντες τοῖς παρ' αὐτοῦ λεγομένοις βασιλέα τε αὐτὸν Βουλγαρίας ἀναγορεύουσι,
5 καὶ ἄραυτες ἐκείθεν διὰ τε Ναῖσσοῦ καὶ τῶν Σκούπων, τῆς μητροπόλεως Βουλγαρίας, ἵεντο ἀνακηρύττοντες καὶ ἀνευφημοῦντες τοῦτον, καὶ πάντα τὸν παρευρεθέντα Ῥωμαῖον ἀνηλεῶς καὶ ἀπανθρώπως ἀναίρου-
ντες

87 a. 1040

cap. 23: Zon. III, 598, 9—600, 4; Glyc. 589, 8—589, 12

ACEVBMNU DH 77 ἐνδιδούς VBMNU: ἐνδούς ACE ἐπέπλησε τὴν οἰκουμένην VMNU: τὴν οἰκ. ἐπέπλησεν ACEB Glyc. 589, 7 80 χρυσοῦ ACEVBUD: χρυσοῦ MN 81 ἐκπέμψαι: ἐξαποστεῖλαι A 82 ἀνελεῖσθαι: ἐλεῖσθαι, ἀναλαβῆσθαι A ὑποστροφῆν ποιησαμένου U 83/84 ἔχοντα — ἔκτομίαν ACEVB: ἔκτομίαν ἔχοντα Γεώργιον UDH: ἔκτομίαν Γεώργιον ἔχοντα MN 84 δυσχωρίαις: δυσχερείαις U 85 καὶ alt. om. M ἐμπεσῶν VBMNU: περιπεσῶν ACE 88 interpol. U 89 Δελεάνος: Ὀδελεάνος U 90 τινος post δούλους ACE ἀποδράς: ἀποστάς U 91 κατήντησεν: καταντήσας U Μοράβου A Βελεγράδων CEU 92 Παννονίας U 93 ἀνεφήμιζε M Ῥωμανοῦ: Ῥαδομηροῦ U 94 τοῦ alt. om. EB 95/1 interpol. U 2 ὑποβαλὼν EMDH 3 ὀριγνώμενος M 4 παρ': ὑπ' M ὡς πιθανῶς συγκειμένοις post λεγομένοις add. U Βουλγαρίας: Βουλγάρων B 5 Ναῖσσοῦ CEVMN: Ναῖσου AB: Νήσου U Σκούπων U 6 Βουλγαρίας A EVMNU: Βουργαρίας C: om. B καὶ ἀνευφημοῦντες om. A 7 ἀναίρουντες CEVBMN: ἀνήρουν A: ἀναίρουντα U

τες. ὅπερ μαθὼν Βασίλειος ὁ Συναδηνός, στρατηγὸς Δυρραχίου τυγχά-
 νων, ἄρας τὰς ἐγχωρίους δυνάμεις ἔσπευδεν ὑπαντήσαι τῷ Δελεάνῳ,
 10 πρὶν ἢ ἐπὶ μέγα ἀρθῆναι τὸ κακὸν καὶ πυρκαϊᾶν ἀνασθῆναι. γενόμενος
 δὲ κατὰ τὴν λεγομένην Δέβριν, καὶ προσκοίτους κατὰ τι μετὰ τινος
 τῶν ὑποστρατήγων Μιχαὴλ τοῦ Δερμοκαίτου, διαβάλλεται ἐξ βασι-
 λέας, ὡς μελετῶν | τυραννίδα. καὶ ὁ μὲν εὐθύς παραλύεται τῆς ἀρχῆς
 καὶ ἐν Θεσσαλονικῇ ἀχθεῖς ἐν φυλακῇ βάλλεται, στρατηγεῖν δὲ ἀντ'
 15 αὐτοῦ προχειρίζεται ὁ Δερμοκαΐτης, ὃς ἀπέιρως καὶ φαύλως διοικῶν
 τὴν ἀρχὴν ἐν βραχεῖ χρόνῳ τὰ πάντα ἀνέτρεψε. πλεονεκτούμενοι γάρ
 οἱ ὑπ' αὐτὸν καὶ ἀδικούμενοι, καὶ τοὺς ἑαυτῶν ἵππους καὶ τὰ ἄρματα
 ἀφαιρούμενοι καὶ ἄλλο πᾶν, ὅπερ ἦν αὐτοῖς ἄξιον λόγου, κατεξανίστα-
 ται τοῦ στρατηγοῦ. ἀλλ' ὁ μὲν, ὡς ἤσθετο ἐπιβουλευόμενος, νικτὸς
 20 διαλαθὼν ἔφυγεν. οἱ δὲ τῷ ἐκ βασιλέως δέει βαλλόμενοι ἀποστασίαν τε
 μελετῶσι καὶ τινα τῶν συνόντων αὐτοῖς στρατιωτῶν, Τειχομηρὸν
 τοῦνομα, ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ συνέσει μεμαρτυρημένον, βασιλέα προχει-
 ρίζονται Βουλγαρίας. καὶ λοιπὸν γεγόνασι δύο στάσεις Βουλγάρων,
 ἡ μὲν τὸν Δελεάνον ἀνευφημοῦσα, θατέρα δὲ τὸν Τειχομηρὸν. ἀλλ' ὁ
 25 μὲν Δελεάνος γράμματα φιλικὰ πρὸς τὸν Τειχομηρὸν γράψας καὶ ἐπὶ
 κοινοπραγίαν καλέσας ἔπεισεν ἔλθειν. ἐπεὶ δὲ ἠνώθη τὰ δύο συστήματα
 τῶν Βουλγάρων, συγκαλεσάμενος ἅπαντας ὁ Δελεάνος παρεκάλει, εἰ
 μὲν πεπληροφόρηται ἀπὸ τοῦ Σαμουήλ ἔλκειν αὐτὸν τὴν σειρᾶν καὶ
 ὑπ' αὐτοῦ αἰρουῖνται βασιλεύεσθαι, ἐκποδῶν ποιήσασθαι τὸν Τειχο-
 30 μηρὸν, εἰ δ' ἀπὸ τρόπου τοῦτο αὐτοῖς, αὐτὸν μὲν ἀποσκευάσασθαι,
 ἄρχεσθαι δὲ ὑπὸ τοῦ Τειχομηροῦ. 'δύο γάρ', φησιν, 'ἐριθακοὺς μία
 λόχη οὐ τρέφει, οὔτε μία χώρα εὐδωθήσεται ὑπὸ δύο κυβερνωμένη
 ἀρχηγῶν.' ταῦτα δὲ εἰπόντος αὐτοῦ θόρυβός τε ἦρθη πολὺς, καὶ μόνον
 αὐτὸν βούλονται ἔχειν ἔφασαν αὐτοκράτορα ἀρχηγόν. καὶ ἅμα τῇ

31—33 δύο γάρ ... οὐ τρέφει: prov., cf. Zenob. 5, 11; Greg. Cyr. I 2, 68;
 Apost. 11, 68

ACEVBMNU DH 9 Δελεάνῳ: 'Οδελεάνῳ U 10 τὸ κακὸν ἀρθῆναι U 11 Δέ-
 βριν B κατὰ τι om. B 12 Δερμοκαίτου ACEVBUD: Δερμοκαίτου MN εἰς B
 ἐξ βασιλέα om. ACE 16 χρόνῳ EBU ἀνέτρεψε: ἀνέπειψε B 17 αὐτὸν: αὐτοῦ B
 ἑαυτῶν: ὑπ' αὐτῶν M 18 ὅπερ ἦν: ὁ προσῆν B αὐτοῖς om. U κατεξανίστατο B
 20 διαλαθὼν VBMN: λαθὼν ACEU δέει: φόβῳ A τε om. U 22 ἀνδρεία VBMNU:
 ἀνδρία ACEH 23 Βουλγαρίας: Βουλγάρων B στάσεις: συστάσεις N Βουλγάρων:
 Βουλγαρίας B 24 Δελεάνον: 'Οδελεάνον U εὐφημοῦσα E θατέρα: ἡ δὲ A
 24/25 ἀλλ' — Δελεάνος AEU: ἀλλ' ὁ Δελεάνος CBMNDH: ἀλλ' 'Οδελεάνος U
 25 ἐκπέμπει post γράψας add. E 26 εἰσελθεῖν U 27 ὁ Δελεάνος: 'Οδελεάνος U
 ὡς post παρεκάλει add. B 28 πεπληροφόρηται B τοῦ γένους ante σειρᾶν add. B
 30 τοῦτο αὐτοῖς ACEVB: αὐτοῖς τοῦτο MNUDH 31 τοῦ om. CV ἐριθακοὺς U
 34 αὐτὸν — ἔφασαν ACE: αὐτὸν ἔχειν βούλονται ἔφασαν VUDH: αὐτὸν βούλονται
 ἔφασαν B: αὐτὸν βούλονται ἔφασαν ἔχειν MN ἀρχηγόν VBMNU: στρατηγόν
 ACE τῷ λόγῳ καὶ post ἅμα add. B

35 βουλή λίθους ἄραντες λιθολευ|στοῦσι τὸν ἄθλιον Τειχομηρόν. καὶ ὁ
 μὲν ὡς ἐν ὄνειρῳ δόξας ἄρξαι σὺν τῇ ἀρχῇ καταστρέφει καὶ τὴν ζώην,
 πᾶσα δὲ ἡ ἐξουσία μεθίσταται εἰς τὸν Δελεάνον.
 ἀποστέλλει γε μὴν καὶ καθαιρεῖ τὸ φρούριον τὴν Βασιλίδα.
 οὗτος δὲ τὰς δυνάμεις ἄρας ἀπάσας ἀπῆι πρὸς Θεσσαλονίκην κατὰ τοῦ
 40 βασιλέως. ὅπερ μαθὼν ἐκείων ἀσυντάκτως ᾤχετο ἐς Βυζάντιον, κατα-
 λιπὼν πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν καὶ τὴν σκητὴν καὶ ὅσον χρυσίον ἦν καὶ
 ἄργυρος καὶ ὑφάσματα, ἅπερ Μανουὴλ ὁ Ἰβράτζης, φκειωμένος ὢν τῷ
 βασιλεῖ, προσταχθεὶς ἀφελέσθαι καὶ ἐπακολουθεῖν, ἀναλαβόμενος προσ-
 εχώρησε τῷ Δελεάνῳ μετὰ καὶ τινος Κοιτωνίτου, ἐνὸς τῶν θαλαμη-
 45 πόλων εὐνούχων.

24. Γέγονε δὲ καὶ αὐχμὸς κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ὡς σχεδὸν
 ἀποξηρανθῆναι τὰς ἀφθόους πηγὰς καὶ τοὺς ἀενάους ποταμούς.
 ἐγένετο δὲ καὶ ἔμπρησμός ἐν τῇ Ἐξαρτήσει, κατὰ τὴν ἕκτην τοῦ Αὐγού-
 στου μηνός, καὶ ἐνεπρήσθησαν αἱ ἐκεῖσε ἰστάμεναι πᾶσαι τριήρεις μετὰ
 50 τῆς ἑαυτῶν παρασκευῆς.

25. Ὁ δὲ Δελεάνος ἀποσκευασάμενος, ὡς εἶπομεν, τὸν Τειχομηρόν
 καὶ πάντων τῶν πραγμάτων κύριος καταστάς γενναίως ἐξηγεῖτο τῶν
 ἔργων. καὶ πρότερον μὲν ἀποστειλάς πληθὸς στρατηγῶν ἔχον τὸν λεγό-
 μενον Καυκάνον εἶλε τὸ Δυρράχιον. ἀπέστειλε δὲ καὶ στρατιάν ἑτέραν
 55 ἐν Ἑλλάδι, στρατηγουμένην ὑπὸ Ἀνθίμου, ἦτινι ὑπαντιάσας ὁ Ἀλακασ-
 σεὺς καὶ συμμίξας ἐν Θήβαις τρέπεται, καὶ ἀναιρεῖται πληθὸς τῶν Θη-
 βαίων πολῶν. τότε δὴ καὶ τὸ θέμα τῶν Νικοπολῶν, πλὴν Ναυπάκτου,
 προσερρῆ Βουλγάροις δι' αἰτίαν τὴν ῥηθήσεσθαι μέλλουσαν. Βυζάν-
 τιος γάρ τις ἀνθρωπος Ἰωάννης τοῦνομα, Κουτζομύτης τὴν ἐπωνυμίαν,
 60 πρά|κτωρ τῶν ἐκεῖσε δημοσίων φόρων πεμφθεὶς καὶ βαρέως προσεινεγ-
 μένος τοῖς ἐγχωροῖς ἑαυτῷ τε ὄλεθρον προεξένησε καὶ ἀποστάσεως
 αἴτιος γέγονε τοῖς Νικοπολίταις. μὴ φέροντες γὰρ τὴν αὐτοῦ πλεονε-

cap. 25: Zon. III, 600, 4—600, 9

ACEVBMNU DH 35 βουλή ACEV: βοή BMNUDH 37 Δελεάνον: Ὁδε-
 λέανον U 38 interpol. U 40 ἀσυντάκτως dittoqr. E ᾤχετο: ἐρχεται U ἐς
 ACEVB: εἰς MNUDH τὸ ante Βυζ. add. UD (sed non H) 41 ἦν om. U 43 ἀνε-
 λέσθαι B 44 Δελεάνω: Ὁδελεάνω U Κοιτωνίτου, ἐνὸς om. U 47 καὶ ante
 τὰς add. B 48 Ἐξαρτήσει AVBUD: Ἐξαρτήσι CE: Ἐξαντήσι M: Ἐξαντίσι N
 ζ CE 49 ἰστάμεναι om. E 51 Δελεάνος: Ὁδελεάνος U ἀποσκευασάμενος, ὡς
 εἶπομεν ACEVB: ὡς εἶπ., ἀποσκ. MNUDH 52 ἀποκαταστάς U 53 ἔχον
 ACEVBU: ἔχων D: ἔχοντα MN δὲ ante λεγόμε. add. M 54 Καυκάνον VBMN:
 Καυκάρων ACE: Κοπχάνον U 55 καὶ post ἦτινι add. E ὑπαντήσας B
 Ἀλακασσεὺς ACBMNU: Ἀλακασεὺς V: Ἀλκασεὺς E 56 τῶν om. B 57 Νικο-
 πολιτῶν UD Zon. III, 600, 6 57/58 πλὴν N. — Βουλγάροις: προσερρῆ
 Βουλγ. πλὴν Ναυπ. A 59 γάρ om. B τοῦνομα: τὴν κλῆσιν B ἐπωνυμίαν:
 προσηγορίαν B 60 ἐκεῖ E 61 προεξένησε CVBMNU: προῦξένησε A: προσεξέ-
 νησε E ἀποστασίας EU 62 αὐτοῦ: ἑαυτοῦ EB

ξίαν ἀποστατοῦσι, καὶ αὐτὸν μὲν εἰς μέλη καὶ μέρη κατέτεμον, αὐτοὶ
 65 οὐ τοσοῦτον δὲ διὰ τὸ πρὸς τὸν Δελεάνου φίλτρον ἀφηνίσαν καὶ τὸν
 Ῥωμαϊκὸν ζυγὸν ἀπέρριψαν, ὅσον διὰ τὴν τοῦ ὄρφανοτρόφου ἀπλη-
 στίαν καὶ πρὸς τὰς ὑπάρξεις ὑπερβολήν. Βασιλείου γὰρ τοῦ βασιλέως,
 ὀπτηνίκα Βουλγάρους ἐχειρώσατο, μὴ νεοχμῶσαι θελήσαντος ὅλους, μηδὲ
 μετακινήσαι τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐπὶ τῆς αὐτῆς μένειν καταστάσεως
 70 καὶ οὕτω διεξάγεσθαι, καθὼς πού ὁ Σαμουὴλ διωρίσατο, καὶ διδόναι
 τὸν ζεύγος βοῶν ἔχοντα Βούλγαρον εἰς τὸ κοινὸν σίτου μόδιον ἕνα καὶ
 κέγχρου τοσοῦτον καὶ οἴνου στάμμον ἕνα, ὁ ὄρφανοτρόφος ἀντὶ τῶν
 εἰδῶν νομίσματα δίδοσθαι διωρίσατο. ὅπερ μὴ εὐφώρως οἱ ἐγχώριοι
 φέροντες, εὐρόντες δὲ καὶ καιρὸν εὐκαιρὸν τὴν τοῦ Δελεάνου ἐπιφάνειαν,
 75 τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀπεσείσαντο ἡγεμονίαν καὶ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἐπανέ-
 δραμον ἔβησ.

26. Ἐγένετο κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν μελέτη τυραννίδος κατὰ τοῦ
 βασιλέως, ἔξαρχον ἔχουσα Μιχαὴλ τὸν λεγόμενον Κηρουλάριον καὶ
 Ἰωάννην τὸν Μακρεβολίτην καὶ ἄλλους οὐκ ὀλίγους τῶν πολιτῶν,
 80 οἱ καὶ δημευθέντες ἐξωρίσθησαν. καὶ ἑτέρα δὲ τις ἐπισύστασις γέγονε
 κατὰ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου δομestικού ἐν | Μεσανάκτοις. ἥς
 μνησθείσης αὐτῷ Μιχαὴλ μὲν ὁ Γαβρᾶς καὶ Θεοδόσιος ὁ Μεσανύκτης
 καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ταγματικῶν ἀρχόντων ἐκπιρροῦνται τοὺς ὀφθαλ-
 μούς, Γρηγόριον δὲ πατριτικὸν τὸν Ταρωνίτην ἔξαρχον, ὡς ἐλέγετο, καὶ
 85 πρωτοῦργόν τῆς συστάσεως ὄντα ὠμῆ βύρση βοὸς διὰ παντός τοῦ
 σώματος καλύψας ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ μόνης τῆς ἀναπνοῆς ἔξοδον
 ἀφείλ καὶ τῆς ὄψεως, πρὸς τὸν ὄρφανοτρόφον ἀπέστειλε.

27. Σεπτεμβρίου δὲ μηνός, ἰνδικτιῶνος ἐννάτης τοῦ ,σφμθ' ἔτους,

88 a. 1040

cap. 27: Zon. III, 600, 9—603, 1; Glyc. 589, 8—589, 12

ACEVBMNU DH 63 μέρη καὶ μέλη B 64 Ῥωμαίων om. A 65 Δελεάνου:
 Ὀδελεάνου U οἱ Βούλγαροι post φίλτρον add. MNUDH ἠφηνίσαν EV
 66 Ῥωμαϊκόν: τῶν Ῥωμαίων B 67 τὰς ὑπάρξεις ACEV: τὰς εἰσπράξεις BMND:
 τὴν πλεονεξίαν U 68 Βουλγάρους ACEVBU: Βουλγαρίους D: Βουλγαρίαν MN
 νεοχμῶσαι U 70 οὕτως U διωρίσατο: διετύπωσε B καὶ alt.: ὅπερ μὴ
 εὐφώρως οἱ ἐγχώριοι φέροντες, ὄριστο γὰρ U 71 Βούλγαρον (Βουλγαρίας D)
 post κοινόν MNUDH 71/72 σίτου — κέγχρου: σίτου μοδίους ἑπτὰ καὶ κέγχρον B
 71 ἕνα: ἐν C 72 οἴνου E ἕνα: μίαν B 73 δίδοσθαι VBMINU: δίδοναι ACE
 73/74 ὅπερ — φέροντες om. U (cf. 70) 73 εὐφώρως: εὐκόλως A 74 δὲ καὶ om. U
 τοῦ om. M Δελεάνου: Ὀδελεάνου U 75 ἐπανεσείσαντο M 77 δὲ post
 Ἐγένετο add. BM καὶ ante μελέτη add. A 78 Κηρουλάριον E 81 ἐν
 Μεσανάκτοις om. ACE 82 Γαυρᾶς B Μεσανύκτης CEVMN: Μεσανοίκτης A:
 Μεσανάκτης B: Μεσανύκτης U 83 τῶν om. M 85 συστάσεως: στήσεως A
 86 καλύψας: καταλείψας A 86/87 ἔξοδον ἀφείλ: ἔξω διαφείλ B 88 Σεπ-
 τεμβρίῳ δὲ μηνὶ M θ' ACEBMNU ἔτους om. A

Ἄλουσιάνος πατρίκιος καὶ στρατηγὸς Θεοδοσιουπόλεως, ὁ τοῦ Ἄαρων
 90 δεῦτερος υἱός, ἄφω τῆς πόλεως ἀποδράς τῷ Δελεάνῳ προσέρχεται ἐξ
 αἰτίας τοιαύτης. ἐν Θεοδοσιουπόλει καὶ γὰρ στρατηγῶν οὗτος καὶ ὡς
 ἄδικος κατηγορηθεὶς, πρὶν ἢ ἐξετάσει δοθῆναι τὰ κατ' αὐτοῦ λεγόμενα,
 ἀπητήθη παρὰ τοῦ Ἰωάννου λίτρας χρυσοῦ πεντήκοντα, προσαφη-
 95 ρέθη δὲ καὶ γυναικεῖον χωρίον, ὅπερ εἶχεν ἐν τῷ Χαρσιανῷ κάλλιστον.
 πάντοθεν ἀπογνοῦς, στολὴν λαβὼν Ἀρμενίων, καὶ ὡς τάχα θεράπων
 τοῦ Θεοδοωροκάνου Βασιλείου ἐς τὸν βασιλέα εἰς Θεσσαλονίκην ἀπιών,
 λαθῶν πάντας ἔφυγε καὶ ἐν Ὀστροβῶ διασφάζεται, ἐκείσε πανσυδί
 5 τοῦ Δελεάνου ἐστρατοπεδευμένου τυγχάνοντος. τοῦτον περιχαρῶς δε-
 ξάμενος ὁ Δελεάνος (ἐδεδοίκει γάρ, μὴ πως προστεθῶσιν αὐτῷ μᾶλλον
 οἱ Βούλγαροι ὡς εἰς βασιλικὸν αἷμα τὴν ἀναφορὰν ἔχοντι) καὶ κοινῶν,
 ὡς ἐδόκει, τῆς βασιλείας παρεληφῶς, στρατιὰν αὐτῷ δίδωσι χιλιάδας
 τεσσαράκοντα, ἀπελθεῖν κελεύσας καὶ ἐκπολιορκῆσαι | Θεσσαλονίκην.
 ἦρχε δὲ τότε τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνος πατρίκιος ὁ τοῦ
 10 βασιλέως ἀνεπιός, ὃς ἀπελθὼν καὶ τάφρον περιβαλλόμενος ἐπιμελῶς
 εἶχετο τῆς πολιορκίας. ἐπὶ ἐξ δὲ ἡμέρας ἀποπειρασάμενος τῆς πόλεως
 ἐλεπόλεσι καὶ μηχαναῖς καὶ πάντοθεν ἀποκρουθεὶς καὶ τοῖς πᾶσιν
 ἀπειρηκῶς διὰ προσεδρεῖας ἐδόκει ἀνύσαι τὸ σπουδαζόμενον. μᾶ δὲ
 τῶν ἡμερῶν τῷ τάφῳ τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου προσελθόντες
 15 οἱ ἐπιχώριοι, καὶ πάννυχον ἐπιτελέσαντες δέησιν καὶ τῷ μύρῳ τῷ
 ἐκ τοῦ θείου τάφου βλύζοντι χρυσάμενοι, ὡς ἐκ μῖδος ὀρυγῆς ἀναπατά-
 σαντες τὰς πύλας ἐξέρχονται κατὰ τῶν Βουλγάρων. συνῆν δὲ τοῖς
 Θεσσαλονικεῦσι τὸ τάγμα τῶν μεγαθύμων. ἐξελθόντες δὲ καὶ τῷ ἀπρο-
 20 σδοκῆτῳ καταπληξάμενοι τρέπουσι τοὺς Βουλγάρους, μηδ' ὄλωσ πρὸς
 ἄμυναν ἢ ἀλκὴν στήναι βουλευθέντας, τοῦ μάρτυρος προηγούμενου τῆς
 Ῥωμαϊκῆς στρατιᾶς καὶ τὴν πορείαν προομαλίζοντες, καθὼς ἐνωμό-
 τως διεβεβαίουν οἱ αἰχμαλωτισθέντες Βούλγαροι, λέγοντες νεανίαν
 ἔφιππον ὄραν προηγούμενον τῆς Ῥωμαϊκῆς φάλαγγος, ἐξ οὗ πῦρ ἐξαλλό-

ACEVBMNU DH 89 Ἄλουσιάνος AEBU: Ἄλουσιάνος C: Ἄλλουσιάνος D:
 Ἄλουσιάνος MN Θεοδοσιουπόλεως B 90 Δελεάνῳ: Ὁδελεάνῳ U 92 αὐτοῦ
 ACEVBU: αὐτ' D: αὐτὸν MN 93 χρυσοῦ λίτρας U 94 τὸ ante κάλλιστον
 add. U 2 Βασιλείου — ἀπιών (ἐς: πρὸς B, εἰς: ἐς MN) VBMNU: Βασιλείου
 (Βασιλέως C) εἰς (ἐς C) Θεο. ἀπιών ἐς (εἰς A) τὸν βασ. ACE 3 πασσυδί CE
 4 Δελεάνου: Ὁδελεάνου U τυγχάνοντος om. ACE ὑποδεξάμενος AC
 4/5 δεξάμενος ὁ Δελεάνος: Ὁδελεάνος δεξάμενος U 6 ἔχοντα AB 8 ἐκπολιορ-
 κῆσαι: ἐκπορθῆσαι C 9 πόλεως om. B 12 καὶ ult. om. U 13 ἐδόκει:
 ἐξήτει A 14 τοῦ τάφου M μέγαλον μάρτυρος CE 15 καὶ pr. om. U
 δέησαι C 16 χρυσάμενοι B 16/17 ἀναπατάσαντες τὰς πύλας VBNUD:
 τὰς πύλ. ἀναπατ. ACEM 19 πρὸς: εἰς B 20 βουλευθέντας: συνηθέντας AB
 21 καὶ post καθὼς add. U 22 αἰχμαλωτισθέντες Βούλγαροι ACEVBUD: Βούλγ.
 αἰχμ. MN 23 φάλαγγος: στρατιᾶς M ἐξαλλόμενον ACEVBU: ἀλλόμενον MN:
 βαλλόμενον D

μενον ἐπυρπόλει τοὺς ἐναντίους. ἔπεσον οὖν πλείω τῶν πεντεκαίδεκα
 25 χιλιάδων, δορυάλωτοι δὲ ἐλήφθησαν οὐκ ἐλάττους τούτων. οἱ δὲ λοιποὶ
 αἰσχίστως σὺν τῷ Ἄλουσιάνῳ πρὸς τὸν Δελεάνον διασφῶζονται.

28. Τούτῳ τῷ ἔτει, Ἰνδικτιῶνος ἐννάτης, Ἰουνίου δεκάτῃ, περὶ ὥραν
 τῆς ἡμέρας δωδεκάτῃν, γέγονε σεισμός.

29. Μετὰ δὲ τὴν τροπὴν ἐνωθέντες ὁ τε Δελεάνος καὶ ὁ Ἄλουσιάνος
 30 ὑπνεοῦντο ἀλλήλους, ὁ μὲν διὰ τὴν ἦτταν αἰσχυρόμενος, ἢ δὲ προ-
 δοσίαν ὑποπιπέτων, καὶ ἐπεβούλευον ἀλλήλοις καιροφυλακοῦντες.
 σκευασάμενος οὖν ὁ Ἄλουσιάνος μετὰ τινων οἰκείων αὐτῷ καὶ ἄριστον
 ποιήσας καὶ εἰς εὐωχίαν καλέσας τὸν Δελεάνον, κραιπαλοῦντα καὶ
 μεθύνοντα κατασχών ἀπετύφλωσεν, ὡς μηδὲ συναίσθησιν ὄλους τοῖς
 35 Βουλγάροις δοθῆναι τοῦ γεγονότος. καὶ φυγῶν ἔρχεται ἐν Μοσνου-
 πόλει πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ τοῦτον μὲν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ Βυζάντιον
 πρὸς τὸν ὄρφανοτρόφον ἐκπέμπει, ἐς τὸ τῶν μαγίστρων ὕψος ἀναβιβά-
 στας, αὐτὸς δὲ ἄρας ἐκ Μοσνουπόλεως ἄπεισιν ἐν Θεσσαλονίκη. ἐκεῖθεν
 δὲ διαβάς εἰσεισιν ἐν Βουλγαρίᾳ, καὶ τὸν Δελεάνον κατασχών ἐπεμψεν
 40 ἐν Θεσσαλονίκη, αὐτὸς δὲ πρὸς τὰ ἐνδότερα γενόμενος — ἐπι γὰρ Μα-
 νουήλ ὁ Ἰβάτζης δέμα ξύλινον κατασκευάσας κατὰ τὸν Πρίλαπτον φέτο
 ἀπείρξαι προσωτέρω χωρεῖν τὴν βασιλικὴν στρατιάν καὶ τὰ ἐνδον
 κατέχειν. ἀλλ' ὁ βασιλεὺς ἐκέισε γενόμενος λόγου θᾶπτον τό τε ξύλινον
 45 Ἰβάτζην κατέσχε. καὶ καταστησάμενος πάντα τὰ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ στρα-
 τηγούς ἐν τοῖς θέμασι τάξας, εἰσεισιν ἐν τῇ βασιλίδι, ἐπαγόμενος μεθ'
 ἑαυτοῦ τὸν τε Δελεάνον καὶ τὸν Ἰβάτζην. τῇ δὲ κατεχοῦση τοῦτον

27 a. 1041   46 a. 1041

cap. 29: Zon. III, 603, 1—605, 4

ACEVBMNU DH   24 πλείω VMNU: πλείους ACE: πλέον B   δεκαπέντε
 AE: ιε' CU   26 Δελεάνον: Ὁδελεᾶνον U   27 θ' ACEBMNU Ἰουνίῳ UM
 δεκάτῃ VBMNU: ἐνδεκάτῃ A: ια' CE   28 δωδεκάτῃν (ιβ' CED) ACEVUD:
 δεκάτῃν BMN   29 τε om. B Ἄλουσιάνος C   30 ἀλλήλοις U   31 καιροφυ-
 λακτοῦντες V   32 Ἄλουσιάνος C   τινων: τῶν B   αὐτῷ ACEV: αὐτοῦ
 BMNU: αὐτ' D   33 καὶ pr. om. EBU   Δελεάνον: Ὁδελεᾶνον U   33/34 μεθύνοντα
 καὶ κραιπαλοῦντα A   35 ἐν ACEVBNUDH: εἰς M   Μοσνουπόλει VBNUD:
 Μοσνουπόλιν M: Μοσνουπόλει ACEH   36 εἰς VBMN: ἐς ACEU   εἰς τὸ Βυζ-
 ροστ 37 ἐκπέμπει B   37 ἐκπέμπει: ἀποστέλλει A   ἐς: εἰς B   37/38 ἀναβιβά-
 στας ὕψος U   38 Μοσνουπόλεως VBMNUD: Μοσνουπόλεως ACEH   εὐθὺς ροστ
 ἄπεισιν add. ACE   ἐν Θεσσαλονίκη: εἰς Θεσσαλονικὴν E   39 δὲ om. B
 ἐν Βουλγαρίᾳ: εἰς Βουλγαρίαν AB   Δελεάνον: Ὁδελεᾶνον U   41 Πρίλαπτον U
 φέτο: ὥστε B   43 ἀλλ' — γενόμενος om. B   τε om. B   44 διεσκέδασε ACEVB:
 ἐσκέδασε MNUDH   45 στρατηγούς: στρατηγὸν U   47 τὸν τε ACEVB: καὶ
 τὸν NUDH: τὸν M   Δελεάνον: Ὁδελεᾶνον U   τοῦτον: αὐτὸν B

νόσω ἐντρυχωθεὶς καὶ πάντοθεν τῆς ἰδίας ἀπογνοῦς σωτηρίας ἀποκεί-
 80 ρεται μοναχὸς παρὰ τοῦ μοναχοῦ Κοσμά τοῦ Τζιντζιλουκίου, ὃς διὰ
 παντὸς συνῆν αὐτῷ καὶ ἐνουθέτει τὰ δέοντα. Δεκεμβρίου δὲ δεκάτῃ,
 τοῦ ,σφν' ἔτους, Ἰνδικτιῶνος δεκάτης, θνήσκει ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολο-
 γήσει, τὴν εἰς τὸν | βασιλέα Ῥωμανὸν ἀμαρτάδα ἀποκλειόμενος, βασι-
 λεύσας ἐπὶ ἔτη ἑπτὰ καὶ μῆνας ὀκτώ, ἀνὴρ τάλλα μὲν ἐπιεικῆς καὶ
 55 χρηστὸς καὶ εὐλαβῶς δόξας βιοῦν, πλὴν τοῦ εἰς τὸν βασιλέα Ῥωμανὸν
 ἀμαρτήματος. ἀλλὰ καὶ τοῦτο οἱ πολλοὶ τῷ ὀρφανοτρόφῳ προσά-
 πτουσιν.

51 die 10. mens. Dec. a. 1041

ACEVBMNU DH 48 ἐντρυχωθεὶς VMNU: ἐκτρυχωθεὶς ACEB τῆς — σωτηρίας:
 ἀπογνοῦς τὴν οἰκείαν σωτηρίαν B 49 Τζιντζιλουκίου CEVMN: Τζιντζιλούκη AH:
 Τζηντζιλούκη B: Τζιντζουλουκίου U: Τζουντζουλουκίου D 50 συνῆν αὐτῷ:
 συνῶν αὐτῷ B Δεκεμβρίῳ E δὲ om. BMND ἰ' E 51 ἰ' ACEVBMNU 53 ἐπὶ
 VBMNU: om. ACEH 54/55 τοῦ ... ἀμαρτήματος: τῆς ... ἀμαρτάδος U
 55 Ἰωάννη post ὀρφανοτρόφῳ add. A

ΜΙΧΑΗΛ Ο ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ

1. Τοιοῦτῳ δὲ τέλει χρησαμένου τοῦ Μιχαήλ τὸ πᾶν κράτος περιέστη
 ὡς εἰς κληρονόμον τὴν βασιλίδα Ζωήν. τοιγαροῦν καὶ νεανικώτερον
 60 ἦπτετο τῶν πραγμάτων, συνεργούς ἔχουσα τοὺς τοῦ πατρὸς εὐνού-
 χους, οὓς ἄνωθεν ὁ λόγος πολλακίς ἀπηριθμήσατο. πλὴν οὐ παρέμεινεν
 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φρονήματος, ἀλλ' ἀποβλέψασα πρὸς τὸν ὄγκον τῆς
 βασιλείας καὶ διαγνοῦσα, ὡς οὐκ ἂν ποτε καθ' ἑαυτὴν αὐτὴ δυνηθεῖη
 ὀρθῶς τὰ κοινὰ διεξάγειν, καὶ ἄλυσιτελὲς νομίσασα τὸ ἀβασίλευτον καὶ
 65 ἀναρχον τὴν τηλικαύτην εἶναι ἀρχήν, καὶ δέον εἶναι κρίνασα προχει-
 ρισασθαι βασιλέα τὸν δυνάμενον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν πραγμάτων ἐν
 ταῖς συμβαινούσαις τῶν περιστάσεων, καὶ ἐπὶ τρεῖς ὄλας ἡμέρας περὶ
 τούτου διασκοπήσασα, τὸν τοῦ βασιλέως ἀνεψιὸν καὶ ὁμώνυμον, τὸν
 υἱὸν τοῦ Στεφάνου τοῦ ἐν Σικελίᾳ τὰ πράγματα διαφθείραντος, καίσαρα
 70 ὄντα καὶ δραστήριον δοκοῦντα καὶ περὶ τὰ πράγματα δεξιόν, ὄρκους
 πρότερον φρικωδεστάτοις κατασφαλίσασα, ὡς κυρίαν αὐτὴν ἔξει διὰ
 βίου καὶ δέσποιναν καὶ μητέρα, πρᾶττουσαν, ἅττα δὴ καὶ κελεύει
 ποιεῖν, εἰσποιητὸν προσλαμβάνεται υἱὸν καὶ βασιλέα Ῥωμαίων ἀνα-
 γορεύει, τῷ βασιλικῷ | ταινιώσασα διαδήματι, πρότερον ἐκποδῶν
 75 ποιησαμένη τὸν ὄρφανοτρόφον καὶ ἐξ τὸ μοναστήριον τῶν Μονοβατῶν
 ἔξορίσασα, παραπλησίως καὶ Κωνσταντῖνον τὸν δομέστικον τῶν σχο-
 λῶν τῆς ἀρχῆς παραλύσασα καὶ ἐν τοῖς τοῦ Ὀψικίου κτήμασιν αὐτοῦ

58 die 10. mens. Dec. a. 1041

cap. 1: Zon. III, 605, 5—612, 6; Glyc. 589, 13—591, 17

ACEVBMNU DH 57 Μιχαήλ ὁ καλαφάτης ACE: Μιχαήλ ὁ λεγόμενος
 καλαφάτης VN: Βασιλεία Μιχαήλ τοῦ καλαφάτου U: Βασιλεία Μιχαήλ τοῦ καλαφάτου
 ἀνεψιὸς τοῦ Παφλαγόνοσ B: Ἀρχὴ βασιλείας Μιχαήλ τοῦ καλαφάτου M 58 Τοιοῦτῳ:
 Τοῦτῳ B τῷ ante τέλει add. B 59 εἰς κληρονόμον: κληρὸς εἰς B 60 συνεργ-
 οὓς ἔχουσα ACEVB: συνεργοὺς ἔχουσα καὶ συλλήπτορας MND: συλλήπτορας
 ἔχουσα καὶ συνεργοὺς U 61 πολλακίς ὁ λόγος CEV 62 ἐπὶ om. B αὐτοῦ:
 αὐτῆς E ἀποβλέπουσα B 63 καθ' — αὐτὴ (αὐτὸ U) VBMNU: αὐτὴ καθ'
 ἑαυτὴν ACE 64 διεξάγειν BMNU: διάξειν ACEV 65 εἶναι alt. EVBUMN:
 αὐτὴ A: om. C προχειρίζεσθαι B 66 ἀντιλαβεῖσθαι M 67 τῶν περιστάσεων
 ACEVB: περιστάσεων MNUDH ἡμέρας ὄλας B 68 τοῦ om. A 69 τοῦ
 alt.: καὶ B πράγματα: τάγματα B 71 κατασφαλίσασα ACEVB: καταλα-
 βοῦσα MNUDH καὶ ante ὡς add. E 72 κελεύει B 73 υἱὸν ante προσλαβ. A
 προσλαμβάνεται ACEVB: προσλαμβάνει MNUDH Glyc. 589, 17 Ῥωμαῖον C
 74 καὶ ante τῷ add. U 75 ἐξ VNUD: εἰς ACEBMH Μονοβατῶν ACEVNU:
 Μονεμβατῶν B: Μονεβατῶν M 76 δὲ post παραπλ. add. B τὸν om.
 ACE 77 τοῦ om. U

τῆς ἀμίδος τοῦτον περιορίσασα, ὡσαύτως καὶ Γεώργιον τὸν πρωτο-
 βεστιάριον ἐν τοῖς κατὰ Παφλαγονίαν κτήμασιν αὐτοῦ στείλασα. κατ'
 80 αὐτὴν δὲ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἀνεδεῖτο τῷ διαδήματι ὁ Μιχαήλ, σκοτώσει
 καὶ ἰλίγγω ληφθεὶς ἐγγυὺς ἦλθε τοῦ πεσεῖν. μόλις δ' οὖν αὐτὸν ἀνεκα-
 λέσαντο μύροις καὶ ἀρώμασι καὶ λοιποῖς ἄλλοις εὐώδεσιν εἶδσιν. ἐκλο-
 νεῖτο δὲ καὶ ἡ γῆ παρ' ὄλους τοὺς τέσσαρας μῆνας τῆς βασιλείας αὐτοῦ.
 85 τῶς δὲ στεφθεὶς παρὰ τοῦ πατριάρχου καὶ βασιλεὺς καταστάς τιμαῖς
 καὶ ἀξιώμασι τὴν σύγκλητον καὶ δωρεῶν διανομαῖς τὸ κοινὸν ἀνελάμ-
 βανεν. ἐντεύξει δὲ τῇ πρὸς τὴν δέσποιναν καὶ Κωνσταντιῖνον τὸν δομέ-
 στικον μετακαλεσάμενος τῆς ὑπερορίας καὶ νοβελίσσιμον τιμήσας εἶχε
 μεθ' ἑαυτοῦ. δόξας δὲ ἐν βεβαίῳ ἐστάναι ἀφνίδιον ἔπεσε. γράμμασι
 γὰρ τοῦ ὀρφανοτρόφου καὶ συμβουλίας τοῦ δομοστικου διαφθαρείς,
 90 λεγόντων πολλάκις, μὴ πιστεύειν τῇ δεσποίνῃ, ἀλλὰ φυλάττεσθαι
 ταύτην, ἵνα μὴ παραπλήσια πάθῃ τῷ τε θεῷ αὐτοῦ καὶ βασιλεῖ Μιχαήλ
 καὶ τῷ πρὸ αὐτοῦ Ῥωμανῷ, γοητείαις, ὡς ἔφασκον, κατεργασθέντι, καὶ
 συμβουλευόντων, εἰ οἷόν τε, ἐκποδῶν θέσθαι αὐτὴν καὶ σπεῦσαι μὴ
 95 πράγμαθ' ἑταίρας, καὶ συνεχεῖς τὰς | προσβολὰς περὶ ταυτοῦ ποιοῦμενοι
 οὖν ἀποπειραθῆναι τῶν πολιτῶν πρότερον, οἶαν ἔχουσι περὶ αὐτοῦ
 γνώμην, καὶ εἰ μὲν χρηστὴν διάθεσιν φανῶσι φυλάττοντες εἰς αὐτὸν
 καὶ φιλίαν ὀρθήν, τότε δὴ καὶ ἐγχειρῆσαι τῇ μελέτῃ, εἰ δὲ τούναντίον,
 ἡσυχίαν ἄγειν. τῇ κυριακῇ οὖν τῇ μετὰ τὸ ἅγιον πάσχα προέλευσιν
 5 δημοσίαν κηρύξας ἐν τῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ναῶ, καὶ δι' αὐτῆς
 ἀποπειραθῆναι κρίνας τῆς γνώμης τῶν πολιτῶν, ἀπήλθεν ἑσπερανω-
 μένος μετὰ τῆς συγκλήτου, πάσης τῆς πόλεως ἀθροισθείσης εἰς τὴν θέαν,
 σκεύη χρύσεια καὶ ἀργύρεα τῶν τὴν λεωφόρον κατοικούντων ἀποκρεμ-
 μαίνυτων καὶ πέπλους καὶ ἄλλα ὑφάσματα χρυσοῦφῃ, κὰν ταῖς εὐφημίαις
 10 προτεθυμημένων καὶ αὐτάς, εἰ οἷόν τε, ἐκκενώσαι τὰς ψυχάς. οἷς δελεασθεὶς
 ὁ δειλαιὸς τῷ ἐξ εὐνοίας ὑπολαβεῖν ταῦτα γίνεσθαι, ὑποστρέψας ἐν τῷ

84 die 10. mens. Dec. a. 1041

ACEVBMN D H 78 τῆς ἀμίδος om. B τοῦτον om. AM δὲ ante καὶ
 add. U 79 κτήμασιν αὐτοῦ ACEVB: αὐτοῦ κτήμασιν MNUDH αὐτὸν ante στεί-
 λασα add. U 80 τῷ om. C 82 καὶ ἀρώμασι om. E εἶδσιν om. B
 83 τοὺς om. B αὐτοῦ βασιλείας U 85 διανομή B 86 τῆ: τῆς B 88 δ' M
 88/89 ἀφνίδιον — καὶ om. ACEVB 90 λεγόντων MNU: λέγοντος ACEV(?)B
 πολλάκις, μὴ ACEVB: μὴ πολλάκις MNUDH 91 αὐτοῦ — Μιχαήλ: αὐτοῦ Μιχαήλ
 τῷ βασ. B 92 ἔφρασκε B κατεργασθέντι A E V B M N: κατεργασθέντα C:
 κατεργασθείσι U 93 συμβουλευόντων MNU: συμβουλευόντος ACEV(?)B αὐτὴν
 om. A 94 ποιοῦμενοι E V M N U: ποιησάμενοι B: ποιοῦμενος C 95 ἴσχυσεν B
 μελετήσαι ACEVBUD: ποιῆσαι MN 1 ἀποπειραθῆναι V πρότερον τῶν
 πολιτῶν B 2 εἰς αὐτὸν om. U 4 γοῦν A τῇ alt. om. B 5 τῶν
 ἁγίων: ἁγίω E νεῶ M 6 κρίνας post πολιτῶν B κρίνας om. U 7 τὴν
 om. A 8 καὶ ἀργύρεα om. A τὴν λεωφόρον (λεωφόρων MU) ACEMN U: τῇ λεω-
 φόρῳ VB οἰκούντων MU ὑποκρεμάνυτων B 9 πέπλα A 10 εἰ om. E 11 γενέσθαι B

μεγάλω παλατίω, τῷ μὲν πατριάρχῃ μηνύει ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἐν τῷ
 Στενῶ μονὴν αὐτοῦ καὶ προσδέχεσθαι αὐτὸν τῇ ἐπαύριον, δούς αὐτῷ
 καὶ χρυσίου λίτρας τέσσαρας διὰ τὴν μέλλουσαν εἰς αὐτὸν γενέσθαι τάχα
 15 ὑποδοχήν. υκτός δὲ τὴν βασιλίδα κατασπᾶ τοῦ θρόνου καὶ διορίζει
 εἰς Πρίγκιπον, ἀποκείραι τοῖς ἄγουσι κελεύσας αὐτὴν καὶ διακομίσει
 τούτῳ τὰς τρίχας αὐτῆς. καὶ οἱ μὲν πεμφθέντες ἐποίησαν, ὡς ἐκελεύσθη-
 σαν, ἔωθεν δ' οὗτος ἀναφορὰν γράψας καὶ τῷ τῆς πόλεως ἐπάρχῳ δούς
 ἀναγνῶναι ἐν τῷ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου φόρῳ τοῖς πολίταις
 20 ἐκέλευσεν. ἐδήλου δὲ ἡ ἀναφορά, ὅτιπερ 'κακόνους ἡ Ζωὴ περὶ τὴν
 βασιλείαν μου φανείσα ἐξώρισται παρ' ἐμοῦ, συμφρονῶν δὲ ταύτη καὶ ὁ
 'Αλέξιος ἐξεβλήθη τῆς ἐκκλησίας. ὑμεῖς δὲ ὁ ἐμὸς λαός, εἰ τὴν αὐτὴν
 διατηροῖτε εὖνοιον πρὸς ἐμέ, μεγάλων τιμῶν καὶ ἀγαθῶν τεύ-
 ξεσθε καὶ ζωὴν ἄλυπον καὶ καθαρὰν ζήσεσθε.' ἀναγνόντος οὖν τοῦ
 25 ἐπάρχου τὴν ἀναφορὰν εἰς ἐπήκοον τοῦ λαοῦ, φωνή τις ἐξηκούσθη, μηδε-
 νὸς εὐρεθέντος τοῦ κεκραγός, ὡς 'ἡμεῖς σταυροπάτην καλαφάτην
 βασιλέα οὐ θέλομεν, ἀλλὰ τὴν ἀρχέγονον καὶ κληρονόμον καὶ ἡμετέραν
 μητέρα Ζωὴν.' καὶ εὐθὺς ἅπας ὁ λαὸς ὡς ἐκ μιᾶς φωνῆς ἐβόων· 'ἀνασκα-
 φεῖη τὰ ὀσᾶ τοῦ καλαφάτου.' καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος λίθους καὶ βάρβα
 30 καὶ τὰ παρατυχόντα ξύλα τὸν μὲν ἐπάρχον (ἦν δὲ 'Αναστάσιος πατρίκιος
 ὁ τῷ πατρὶ τῆς Ζωῆς ὑπηρετησάμενος) μικροῦ δεῖν καὶ ἀπέκτειναν, εἰ μὴ
 φυγῇ χρυσάμενος ἐπορίσατο τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν· αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν
 μεγάλην δραμόντες ἐκκλησίαν — ἔτυχε γὰρ καὶ ὁ πατριάρχης τὴν αὐτοῦ
 ὑποστροφὴν ὠνησάμενος, τὸν μὲν βασιλέα ἐδυσφήμει, τὴν δὲ τῆς βασιλίδος
 35 ἐζήτει ἀνακομιδὴν· προσέδραμον τοῖνυν πάντες οἱ τοῦ πατρὸς αὐτῆς
 εὐνοῦχοι καὶ Κωνσταντίνος πατρίκιος ὁ Καβάσιλας καὶ τὸ λοιπὸν ἅπαν
 πλῆθος τῆς συγκλήτου, καὶ κοινῇ συμβουλῇ πέμψαντες ἄγουσι τὴν
 Θεοδώραν ἀπὸ τοῦ Πετρίου εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ ἐנדύσαντες
 αὐτὴν ἀλουργίδα βασιλικὴν ἄνασσαν εὐφημοῦσι σὺν Ζωῇ τῇ ταύτης
 40 ἀδελφῇ. καὶ ὀρμήσαντες πρὸς τὸ παλάτιον καταγαγεῖν ἠπείγοντο τῶν

20 die 19. mens. Apr. a. 1042

ACEVBMNU DH 14 τάχα om. M 15 κατασπᾶσας B καὶ om. B
 17 ἐκελεύσθησαν VBMNU: ἐκέλευσεν ACE 18 ἀναφορὰς V δούς ἐπάρχῳ B
 20 ἐκέλευεν U περὶ: πρὸς U 21 ὁ om. U 22 πατριάρχης ante 'Αλέξιος add. A
 23 διατηρεῖται M 24 καὶ ζωὴν — ζήσεσθε: ἀλύτως βιοτεύσετε A καὶ καθαρὰν om. B οὖν: δὲ E 25 ἀναφορὰν: ἐπιστολὴν B 28 καὶ δέσποιναν ante Ζωὴν add. A ἅπας — φωνῆς ACEVB: ὡς ἐκ μιᾶς φωνῆς ἅπας ὁ λαὸς MNUDH ἀνασκαφείη E 30 ὁ post 'Αναστ. add. MNUD 31 καὶ om. B 33 ἀναδραμόντες B ὁ πατριάρχης: τὸν πατριάρχην, post ἐκκλησίαν, B αὐτοῦ: ἑαυτοῦ U 34 ἐδυσφήμει CEVMN: ἐδυσφήμουν ABU τὴν δὲ τῆς CEVMNU: τῆς δὲ τῆς B: τῆς δὲ A βασιλίδος ACEMNU: βασιλίσσης VBD: βασιλείας H 35 ἐζήτει CEMN: ἐζήτητον AVBU πάντες om. A 37 συμβουλή: βουλή U 38/39 καὶ — βασιλικὴν om. CEV ἐנדύσαντες — βασιλικὴν om. AB 39 ἀνασσαν εὐφημοῦσι: ἀνευφημοῦσι U 40 αὐταδέλφη U πρὸς: εἰς A

ἀνακτόρων τὸν Μιχαήλ. ὁ δὲ πρὸς τὴν ὄργην τοῦ λαοῦ καὶ τὴν κίνησιν ἀποδειλιάσας, εὐθὺς ἀποστείλας ἤγαγε τὴν Ζωὴν ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ ἀποδύσας αὐτὴν τὰ μοναχικὰ μετημφίασε βασιλικούς περιβλήμασι. προκύβας οὖν ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ καθίσματος καὶ δημηγορήσαι
 45 πειραθεὶς πρὸς τὸν λαόν, ὅτι τε ἡ βασιλίς ἤχθη, καὶ ὅτι πάντα καλῶς ἔχει αὐτοῖς τὰ κατὰ σκοπόν, οὐ συνεχωρήθη, ὕβρεσί τε πανταχόθεν πλυνόμενος καὶ λίθοις κάτωθεν καὶ τόξοις βαλλόμενος. καὶ λοιπὸν ἀπο-
 50 γνοὺς ἐγνώκει εἰς τὸ μοναστήριον ἀπελθεῖν τῶν Στουδίου καὶ ἀποκεῖρασθαι. ἀλλ' οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ δομέστικος, εἰπὼν μὴ οὕτω ῥάδιως καταλι-
 50 πεῖν τὴν ἀρχὴν καὶ ὑποχωρήσαι, ἀλλὰ γενναίως ἀντιστῆναι, καὶ ἡ πάν-
 τως ὑπερισχῆσαι, ἡ μεγαλοψύχως καὶ βασιλικῶς ὡς πρέπειν ἔστιν ἀποθανεῖν βασιλεῖ. ταύτης δὲ τῆς γνώμης ἐπικρατησάσης, τοὺς ἐν τῷ
 παλατίῳ πάντας, ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου, καθοπλίσας αὐτὸς, καὶ ὁ νωβε-
 λίσσιμος δὲ πάντα τὸν ἑαυτοῦ λαόν ἀπὸ τοῦ ἰδίου οἴκου μεταπειμώμενος
 55 ἔνοπλον (ἔτυχε δὲ ἐκ Σικελίας ἄρτι ἐλθὼν καὶ ὁ στρατηγὸς Κατακαλῶν ὁ
 Κεκαυμένος, τὰ ἐκ Μεσσηνίας εὐαγγέλια κομίσας) γενναίως ἀντείχετο τῶν
 πραγμάτων. τοῦ δὲ δήμου τριχῆ διαιρεθέντος, καὶ μέρους μὲν ἐν τῷ
 ἵππικῷ προσβαλόντος, ἑτέρου δὲ κατὰ τὰ ἐξκούβιτα, τοῦ δὲ λοιποῦ
 κατὰ τὸ τζουκανιστήριον, καὶ οἱ περὶ τὸν βασιλέα εἰς τρία τὴν ἑαυτῶν
 60 διελόντες δύναμιν ἡμύοντο κραταιῶς. καὶ γίνεται φόνος πολὺς τῶν |
 πολιτῶν, οἷα γυμνῶν καὶ ἀόπλων πρὸς ἐνόπλους ἀγωνιζομένων μετὰ
 ξύλων καὶ λίθων καὶ τῶν παρατυχόντων εἰδῶν. φασὶ γάρ, ὡς ἀπώλοντο
 κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν (ἦν δὲ τρίτη τοῦ ἀντίπασχα) ἄνδρες ἀμφὶ τὰς
 τρεῖς χιλιάδας. τέλος ἴσχυσαν οἱ πολῖται τῷ πλήθει ὑπερτεροῦντες
 65 ἐπικρατέστεροι τῶν τοῦ βασιλέως γενέσθαι. καὶ διαρρήξαντες τὰς πύλας
 τοῦ παλατίου καὶ εἴσω γενόμενοι τό τε ἐναποκείμενον ἐν τοῖς σεκρέτοις
 διαρπάζουσι χρυσίον καὶ τὰ λοιπὰ τὰ εὕρισκόμενα εἶδη, διαρρήσουσι
 δὲ καὶ τὰς δημοσίας ἀπογραφάς, καὶ τὸν βασιλέα συλλαβεῖν ἔσπευδον.

ACEVBMNU DH 41 ὄργην: ὀρμὴν BU 42 ἀποδειλιάσας om. ACE εὐθὺς
 ἀποστείλας VBMNU: ἀποστείλας εὐθὺς ACE ἤγαγε — παλατίῳ: ἤγαγεν ἐν τῷ παλ-
 τῆν Z. U 43 αὐτὴν post μετημφίασεν add. U βασιλικῶ περιβλήματι B
 44 ἵπποδρομίῳ U 45 τε om. ACE βασίλισσα U 46 ἔχει αὐτοῖς VBMNU:
 αὐτοῖς ἔχει ACE 46/47 πανταχόθεν πλυνόμενος VBMN: πάντοθεν πλυνόμενος
 (βαλλόμενος C) ACE: πλυνόμενος πανταχόθεν U 47 κάτωθεν E
 48 ἐγνώκει: ἐδόκει E τῶν Στουδίου ACEVMN: τοῦ Στουδίου U: τῶν Στουδίων B
 49 οὕτω: οὕτως U 52 ἀποθανεῖν post 51 βασιλικῶς A βασιλ' U
 54 δὲ om. ACE 55 καὶ ante ἐκ add. U καὶ om. U 56 κομισάμενος M
 56/57 ἀντείχετο (ἀντείχοντο B) τῶν πραγμάτων VBMNU: τῶν πραγμάτων ἀντείχετο
 ACE 57 τριχῶς C 57/58 ἐν τῷ ἵππικῷ ACEVBUD: om. MN 58 προσ-
 βαλόντος AEV: προσβάλλοντος C: προσβαλλόντος BMNU: προβαλλόντων D
 κατὰ: καὶ U 59 τζουκανιστήριον AEVMMNU: τζουκανιστήριον C: τζουκανιστήριον B
 ἑαυτῶν VBMNU: περὶ αὐτοῦ ACE 63 κατὰ ταύτην: κατ' αὐτὴν M δὲ: γὰρ B
 ἢ ante τρίτη add. MNUD 65 ἐπικρατέστερον B 66 ἐν om. AB 67 χρυσίον
 διαρπάζουσι A τὰ alt. om UDH εὕρισκόμενα om. DH 68 ἐπιγραφάς M

ὁ δὲ ἐπεὶ περ ἔγνω κατισχυόμενος, τῷ βασιλικῷ ἐπιβάς δρόμωνι μετὰ
70 τοῦ νωβελισσίου καὶ τινων οἰκειοτάτων αὐτῶ, καταλιπὼν ἐν τῷ
παλατίῳ τὴν Ζωὴν, ᾤχετο φυγὰς εἰς τὴν μονὴν τῶν Στουδίου τῆ τετραδί
πρωίας, καὶ εὐθὺς ἠμφιάσατο τὸ τῶν μοναχῶν σχῆμα συνάμα τῷ θεῷ
αὐτοῦ.

2. Καὶ ὁ μὲν πόλεμος, ἀρξάμενος ἀπὸ δευτέρας ὥρας τῆς δευτέρας
75 ἡμέρας τοῦ ἀντίπασχα, ἔληξε νυκτὸς τῆς τρίτης ἡμέρας. ἡ δὲ Ζωὴ πάλιν
ἔγκρατῆς γενομένη τῆς βασιλείας ἐβουλεύετο μὲν τὴν ἑαυτῆς ἀδελφὴν
Θεοδώραν παρῶσασθαι, ἐκωλύθη δὲ παρὰ τοῦ πλήθους συμβασιλεύειν
αὐτῇ καὶ ταύτην αἰτήσαμένου. ἔρχεται οὖν καὶ ἡ Θεοδώρα ἀπὸ τῆς μεγάλης
ἐξελθοῦσα ἐκκλησίας εἰς τὸ παλάτιον. συναθροισθείσης δὲ καὶ τῆς συγκλή-
80 του, δημηγορήσασα ἡ Ζωὴ πρότερον μὲν πρὸς τὴν σύγκλητον, εἶτα καὶ
ἐκ τῶν περιωπῆς πρὸς τὸ πλῆθος, αὐτοῖς μὲν εὐχαριστίας, ὡς εἰκόσ,
ἀπέδοτο καὶ εὐχὰς τῆς εἰς αὐτὴν εὐνοίας, τὴν περὶ τοῦ βασιλέως δὲ |
γνώμην ἐζήτηι, τί δεῖ γενέσθαι αὐτόν. καὶ πάντες ὁμοφώνως ἀνέκραγον·
ἄλριε τὸν παλαμναῖον, ποίησον ἐκ μέσου τὸν ἀλιτήριον· ἀνασκολοπι-
85 σθήτω, σταυρωθήτω, τυφλωθήτω. ἡ δὲ ὄκνει πρὸς τὴν τιμωρίαν καὶ
συμπαθῆς τῷ δυστυχῶντι ἐγίνετο. ἀλλ' ἡ Θεοδώρα ὀργῆς ὑποπληθεῖσα
καὶ παρρησίας τῷ νεωστὶ προβληθέντι ἐπάρχω (ἦν δὲ ὁ Καμπανάρης)
κελεύει μετὰ σπουδῆς ἀπελθεῖν καὶ ἐξορύξαι αὐτοῦ τε καὶ τοῦ θεοῦ
τούτου τοὺς ὀφθαλμούς. δς ἐξελθὼν συνεπομένου αὐτῶ καὶ τοῦ δήμου
90 παντὸς ἀπήλθεν εἰς τὰ Στουδίου. ὁ δὲ Μιχαὴλ καὶ ὁ τούτου θεῖος ὡς
ἦσθοντο τὴν τοῦ λαοῦ παρουσίαν, ἐν τοῖς ἀδύτοις τοῦ ναοῦ τοῦ
προδρόμου κατέφυγον. ἀλλὰ φλεγμαίνων ἔτι τῷ θυμῷ διὰ τοὺς ἀναιρε-
θέντας ὁ δῆμος εἴσεισι πρὸς βίαν εἰς τὸν θεῖον ναόν, καὶ ἀφαρπάσαντες
ἐκείθεν αὐτοὺς εἴλκον διὰ τῆς ἀγορᾶς ἀπὸ τῶν ποδῶν, καὶ ἄνωθεν τῆς
95 περιβλέπτου μονῆς ἐν τῷ τόπῳ τῷ καλουμένῳ Σίγματι ἀγαγόντες
ἀποσυφλοῦσι καὶ ἄμφω, τοῦ Μιχαὴλ πολλὰ καθικετεύσαντος πρότερον

1 die 20. mens. Apr. a. 1042

cap. 2: Zon. III, 612, 6—613, 13; Glyc. 592, 9—592, 19

ACEVBMNU DH 69 κατισχυόμενος ἔγνω B ἐμβὰς B 71 τῶν VBMNH: τοῦ
ACEVU Glyc. 592, 7 Στουδίων BH 72 πρωίας VBMM: πρωί ACEU
74 δευτέρας ὥρας τῆς om. U 74/75 ὥρας — ἡμέρας pr.: ἡμέρας δευτέρας ὥρας M
76 ἐβούλετο CEB ἑαυτῆς ACEVMU: ἑαυτὴν N: αὐτῆς, post ἀδελφὴν B
77 τὴν ante Θεοδ. add. AE παρῶσασθαι ACEVBUD: ἀπῶσασθαι MN συμ-
βασιλεύειν: συμβουλεύειν U 79 ἐκκλησίας ἐξελθοῦσα A ἀθροισθείσης E συναθρ-
δὲ καί: καὶ συναθρ. A καὶ om. B 80 πρὸς: εἰς M 81 εὐχαριστίας post
82 ἀπέδοτο B 83 αὐτόν: αὐτῶ B ὁμοφώνως ACEVNUD: ὁμοφρόνως BMH
87 Καμπανάρης VMNU: Καμπανάριος ACE: Καμπανάρης B 89 τούτου ACEVB:
αὐτοῦ MNUDH συνεπομένῳ M αὐτῶ: αὐτοῦ E 90 τὰ Στουδίου:
τὴν μονὴν τοῦ Στουδίου A 93 ἀφαρπάσαντες B 95 Σίγματα C ἀπα-
γαγόντες U

[B. 540]

τὸν ἑαυτοῦ τυφλωθῆναι θεῖον, ὡς πάντων τῶν γενομένων κακῶν καὶ πρωτουργὸν καὶ αἴτιον· ὃ καὶ ἐγένετο. τυφλωθέντες οὖν ἐξορίζονται, ὁ μὲν Μιχαὴλ εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Ἐλεγκῶν εἰκάδι πρώτη μηνὸς Ἀπριλλίου, Ἰνδικτιῶνος δεκάτης τοῦ ἴσφν' ἔτους, βασιλεύσας ἐπὶ μῆνας τέσσαρας καὶ ἡμέρας πέντε, καὶ οἱ συγγενεῖς δὲ πάντες αὐτοῦ ἄλλοι ἀλλαχοῦ διεσπάρησαν.

ACEVBMNU D   2 γενομένων CEVBND: γινομένων MU: συμβάντων A
 3 ἐγένετο: γέγονε A   4/5 εἰκάδι — Ἀπριλλίου: κατὰ τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς D
 4 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς add. MN   5 ἰ' ACEB MU   6 δ' EU   πέντε ACVBMN:
 ε' U: ὀκτώ E   7 ἀλλαχῆ U

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ο ΜΟΝΟΜΑΧΟΣ

1. Πάλιν δὲ τῆς ἀρχῆς ἐς τὴν Ζωὴν μετακυλισθείσης, συμβασιλεύουσαν
 10 ἔχουσαν, ὡς εἶπομεν, οὐχ ἔκοῦσαν καὶ τὴν ἀδελφὴν | Θεοδώραν, τιμῶν
 μὲν ἢ σύγκλητος προβιβασμοῖς ἐγεραίρετο καὶ δωρεῶν διανομαῖς τὸ
 κοινόν, καὶ τὰ πράγματα προμηθείας τῆς ἐνδεχομένης ἐτύγχανε, γραμμα-
 τῶν ἀπανταχοῦ καὶ διαταγμάτων ἐκπεμπομένων, ἀπριάτην τε τὰς
 15 ἀρχὰς γίνεσθαι, καὶ μὴ ὠνίους, ὡς πρότερον, ὑπισχνουμένων, καὶ πᾶσαν
 ἀδικίαν ἐκ μέσου διοριζομένων ἐλάυνεσθαι. τούτων δὲ καταστάτων, ὡς
 τοῖς κρατοῦσιν ἐδόκει, ἤχθη καὶ ὁ νωβελίσσιμος Κωνσταντῖνος ἀπὸ τῆς
 ὑπερορίας καὶ περὶ τῶν δημοσίων ἀνακρινόμενος χρημάτων, τὰς ἀπειλὰς
 20 πτοηθείς, ὑπέδειξεν ἐν τῷ κατὰ τοὺς ἁγίους ἀποστόλους οἴκῳ αὐτοῦ
 κεκρυμμένα ἐν τινι κινστήρῃ χρυσοῦ κεντημάρια πενήτηκοντα ἐπὶ τρισί.
 καὶ ταῦτα μὲν διεκομίσθη τῇ βασιλίδι, ἐκείνου δ' αὖθις ἡ ὑπερορία ἐδέξατο.
 προχειρίζεται δὲ ἡ βασιλὶς δομέστικον τῶν σχολῶν τῆς ἀνατολῆς
 Νικόλαον πρόεδρον τὸν εὐνοῦχον τοῦ ἰδίου πατρός, καὶ δοῦκα τῆς δύσεως
 Κωνσταντῖνου πατρίκιον τὸν Καβάσιλαν· τὸν δὲ πατρίκιον Γεώργιον τὸν
 Μανιάκην, ἥδη παρὰ τοῦ Μιχαὴλ φθάσαντα τῆς φρουρᾶς ἀπολυθῆναι,
 25 μάγιστρον τιμῆσασα στρατηγὸν αὐτοκράτορα τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ταγμάτων
 ἐκπέμπει. καὶ ταῦτα μὲν γέγονεν οὕτως. βουλῆς δὲ προθεθείσης περὶ
 βασιλέως, καὶ δόξαν τοῖς πᾶσι βασιλέα προχειρισθῆναι καὶ τῇ Ζωῇ
 νομίμως συναφθῆναι, ἔσπευδε μὲν αὐτῇ Κωνσταντῖνον ἀγαγέσθαι τὸν
 κατεπάνω, ὃν δὴ καὶ Ἀρτοκλίην ἀφ' ἧς ὑπηρεσίας μετεχειρίσατο
 30 ἀπεκάλουν. ἦν γὰρ ὁ ἀνὴρ εὐπρεπῆς τὴν ὥραν, ἐλέγετο δὲ καὶ λάθρα τῇ

9 die 21. mens. Apr. a 1042

cap. 1: Zon. III, 613, 14—616, 13; Glyc. 592, 19—593, 17

ACEVBMNU DH 8 Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος AVN: Βασιλεῖα Κωνσταν-
 τῖνου τοῦ Μονομάχου U et i. m. B: Ἀρχὴ τῆς βασιλείας Κωνσταντῖνου τοῦ
 Μονομάχου M: Ζωὴ καὶ Θεοδώρα CE 9 εἰς ABNU 9/10 συμβασιλεύουσαν —
 Θεοδώραν: συμβασιλευούσης, ὡς εἶπομεν, αὐτῇ οὐχ ἔκοῦση καὶ τῆς ἀδελφῆς Θεοδώρας B
 11 δωρεῶν διανομαῖς: δωρεαῖς B 12 ἠγασθύνετο post κοινόν add. B προ-
 μηθείας post ἐνδεχομένης A 13 ἀπανταχῇ U ἀπριάτους B 14 καὶ alt.
 om. B 15 διοριζόμενον U 16 ταῖς κρατούσαις B κρατοῦσιν: βασιλεύσιν A
 17 ὑπερορίας EVBMNU: ἐξορίας AC χρημάτων: πραγμάτων BU 18 ἐν —
 ἀποστόλους: ἐντὸς τῶν ἁγίων ἀποστόλων B 19 κεκρυμμένον E πενήτηκοντα ἐπὶ
 τρισί AV: ν' ἐπὶ τρισί CE: τρία ἐπὶ πενήτηκοντα MNU: πενήτηκοντα σὺν τοῖς τρισίν B:
 γγ' DH 20 εἰσεκομίσθη U ἐξορία B 21 καὶ ante δομέστικον add. A
 24 τοῦ om. ACE 26 περὶ: παρὰ C 29 μετεχειρίσατο B 30 ἀπεκάλουν
 ACEVBU: ἐπεκάλουν MN: ἐκάλουν DH ὁ om. U

Ζωὴ πλησιάζειν. ἀλλὰ τοῦτον μὲν ἢ σύνοικος | φαρμάκοις ἐξάγει τοῦ
βίου, οὐκ ἐπειδὴ ἀποστοργῶς εἶχε πρὸς αὐτόν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐμελλε τοῦτου
ἐπι ζώντος στερισκεσθαι. καὶ λοιπὸν ἀστοχήσασα ἢ βασιλὶς τοῦ σκοποῦ,
μεταπέμπεται ἀπὸ τῆς ἐξορίας Κωνσταντίνου τὸν Μονομάχον, παρὰ τοῦ
85 ὄρφανοτρόφου τὴν νῆσον Μιτυλήνην κατακριθέντα οικεῖν διὰ τὸ παρὰ
πάντων φημιζεσθαι, ὡς μέλλει κρατῆσαι τῆς βασιλείας. τοῦτον γάρ,
ὀπηνικά τὸν ἕτερον ἐβουλεύετο Κωνσταντίνου εἰς τὸν βασιλεῖον θρόνον
ἀναγαγεῖν, δικαστὴν Ἑλλήνων προεχειρίσατο· ἐπεὶ δὲ κάκεινος, ὡς
90 εἴπομεν, κατειργάσθη φαρμάκῳ, ὃ ῥηθεὶς Μονομάχος καὶ τῷ θανάτῳ
ὁμώνυμος πρὸς τρόπον ἐνομίσθη τῇ βασιλίδι. ἤχθη οὖν πρὸς τὸν ἀρχιστὰ
40 τοῦ Ἀθύρου διακέμενον ναὸν τοῦ ἀρχιστρατήγου τὸν ἐν Δαμοκρανεῖα.
καὶ πεμφθεὶς Στέφανος εἰς ὧν τῶν θαλαμηπόλων εὐνούχων τῆς βασιλίδος ὁ
Περγαμηνὸς ἀποδιδύσκει μὲν αὐτόν τὴν ἰδιωτικὴν στολήν, ἀμφιένυσσι
δὲ πορφυρίδα βασιλικήν, καὶ δρόμωνι ἐμβιβάσας ἄγει πρὸς τὰ βασιλεια.
45 ᾧ τινι ἀχθέντι συνάπτεται εἰς κοινωνίαν γάμου ἢ βασιλῆς, τῆς ἱερολογίας
γενομένης παρὰ τοῦ πρώτου τῶν πρεσβυτέρων τῆς Νέας, ὃς Στυπῆς
ὠνομάζετο, ἐνδεκάτῃ τότε τοῦ Ἰουνίου μηνὸς ἄγοντος, τοῦ ,σφ' ἔτους.
στέφεται δὲ τῇ ἐπαύριον παρὰ τοῦ πατριάρχου.

2. Καὶ ἤδη τῶν σκήπτρων γενόμενος ἐγκρατῆς, πάντας μὲν τοὺς
50 συγκλητικὸς βαθμοὶς ἀξιωματῶν κατὰ τὴν ἐκάστου προεβίβασεν ἀξίαν,
καὶ χρυσοῦ δὲ διανομαῖς τὸ πλῆθος ἐφιλοτιμήσατο. ἐξαπέστειλε δὲ καὶ
ἀναφορὰς ἐν πᾶσι τοῖς θέμασι, τὴν τε ἀνάρρησιν | αὐτοῦ δηλοῦσας, καὶ
ὑπιαχουμένας παντός μὲν ἀγαθοῦ βλύσιν καὶ παρρησίαν, πάσης δὲ
κακίας ἀποτομήν. μετεβίβασε δὲ καὶ Ἰωάννην τὸν ὄρφανοτρόφον μετὰ
65 πάντων, ὧν εἶχεν, ἀπὸ τῆς μονῆς τῶν Μονοβάτων ἐς τὴν νῆσον Λέσβον,
καὶ Μιχαὴλ τὸν πρὸ τοῦ βασιλέα εἰς Χίον, καὶ Κωνσταντίνου τὸν
νωβελίσσιμον εἰς Σάμον. καὶ ταῦτα μὲν ἐπράχθη ἐν προοιμίῳ τῷ Μονομά-

47 die 11. mens. Iun. a. 1042 51/52 non multum post diem 12. mens. Iun. a. 1042

cap. 2: Zon. III, 616, 14—618, 7; Glyc. 593, 17—594, 7

ACEVBMNU DH 31/32 φαρμάκοις — βίου: φαρμάκῳ τοῦ βίου ἐξάγει B 32/33
τούτου ἐπι ζώντος CEVB: ζώντος τούτου ἐπι A: (ἐπι ζώντος Zon. III, 615, 2): τούτου
ζῶσα ἐπι NU: τούτου ἐπι ζῶσα MH 33 στερισκεσθαι CE ἢ — σκοποῦ: τοῦ
σκοποῦ ἢ βασιλίδος A 35 τῇ νήσῳ Μιτυλήνην B 36 μέλλει: μέλλων C
37 ἐβούλετο B 38 ἀναγαγεῖν ACEMNU: ἀγαγεῖν VB Ἑλλήνων: Ἑλλάδος B
ἐπεὶ δὲ: ἐπειδὴ C δὲ κάκεινος: δ' ἐκεῖνος B 39 καὶ om. U 40 τρόπον B
ἐγγιστά U 41 Ἀθύρος CEVU: Ἀθύρα AB: Ἀθύρου MNH: ἀ(γίου) Θύρου D
42 Στέφανος om. ACEVB ὧν om. B 46 πρεσβυτέρων: ἱερέων A 47 ὠνομάζεται C
ἰα' E: ἐνδεκάτῃ C 48 post πατριάρχου tit. Κωνσταντίνος ὁ Μονομάχος habent CE
49 Καὶ ἤδη: Ἡδη καὶ CE καὶ ante πάντας add. B 51 δὲ pr. om. U ἐφι-
λοτιμήσατο: ἐφιλοφρονήσατο U 52 δηλοῦσαν V 53 βλύσιν: λύσιν M παρ-
ρησίαν: παρουσίαν A 55 Μονοβατῶν B εἰς ABMNUDH 56 Κωνσταντίνου
ACEVBUD: Κωνσταντα MN

χφα, κατὰ τὴν δεκάτην ἰνδικτιῶνα. κατὰ δὲ τὴν ἕκτην τοῦ Ὀκτωβρίου
 μηνός, τῆς ἑνδεκάτης ἰνδικτιῶνος, τοῦ ,σφνα' ἔτους, ἐφάνη κομήτης ἀπὸ
 60 τῆς ἑω πρὸς δύσιν ποιούμενος τὴν πορείαν, καὶ ὠράτο λάμπων παρ'
 ὄλον τοῦτον τὸν μῆνα. προεμήνυε δ' οὗτος τὰς μελλούσας ἐπισυμβῆναι
 κοσμικὰς συμφορὰς. Στεφάνου γὰρ τοῦ καὶ Βοϊσθαλάβου, ὡσπερ ἔμπρο-
 σθεν ἔρρηθη, ἀποδράντος ἐκ Βυζαντίου καὶ τὰ Ἰλλυρικά κατασχόντος
 65 ὄρη, καὶ Τριβαλλοῦς καὶ Σέρβους καὶ τὰ πρόσοικα γένη καὶ Ῥωμαίοις
 ὑπήκοα κατατρέχοντος καὶ ληιζομένου, μὴ φέρων ὁ Μονομάχος τὰς
 ἐκείνου καταδρομὰς τῷ ἄρχοντι τῷ τότε τοῦ Δυρραχίου (ἦν δὲ Μιχαήλ
 πατρίκιος, ὁ Ἄναστασίου τοῦ λογοθέτου υἱός) γράμμασιν ἐγκελεύεται
 τὸν ὑπ' αὐτὸν ἀθροῖσαι τοῦ Δυρραχίου στρατόν, ἔτι δὲ καὶ τὰς στρατιάς
 τῶν ἐγγιζόντων τούτῳ θεμάτων καὶ αὐτῷ ὑποκειμένων, καὶ συνάμα
 70 τοῖς ὑποστρατήγοις εἰς Τριβαλλοῦς ἀπελθεῖν καὶ καταπολεμῆσαι τὸν
 Στέφανον. ὁ δὲ πολεμικῆς ἐπιστήμης ἀπέχων μακρὰν, οἷα σκιατραφῆς
 ἀνθρώπος καὶ ἔμπαθείαις ἐντεθραμμένος, ἀφυῶς καὶ ἀτέχνως ἐπιχειρήσας
 τῷ ἔργῳ μεγάλης αἰτίας ἀτυχίας | τῷ Ῥωμαίων ἐγένετο πολιτεύματι.
 ἀθροίσας γάρ, ἃς προσετέτακτο δυνάμεις, ἃς φασιν οὕσας περὶ τὰς
 75 ἐξήκοντα χιλιάδας, εἴσεισιν εἰς Τριβαλλόν, διοδεύσας ὁδοὺς ἀνάνταις καὶ
 τραχεῖας καὶ ἀποκρήμους καὶ στενοχώρους, ὡς μὴ ἔν ταυτῷ δύνασθαι
 δύο ἵπποτάς βαδίζειν, ἐνδόντων, ὡς φασιν, ἐξεπίτηδες καὶ τῶν Σέρβων
 καὶ συγχωρησάντων τὴν εἴσοδον, μήτε τῆς ὑποστροφῆς φροντίσας,
 μήτε φυλακὴν ἀξιόμαχον ἐπιστήσας ταῖς στενοχωρίαις. ἐκεῖνος μὲν οὖν
 80 εἰσελθὼν ἐδήον τὰς πεδιάδας καὶ ἐπυρπόλει, οἱ δὲ Σέρβοι καταλαβόντες
 ἐφύλαττον τὰ στενὰ καὶ ἀπόκρημα τῆς τρίβου καὶ προσέμενον τὴν
 ὑποστροφήν. ὡς δὲ ἄλις τῷ Μιχαήλ ἐδόκει τὰ τῆς λεηλασίας, καὶ λείαν
 πολλὴν καὶ αἰχμαλωσίαν περιεβάλετο, καὶ καιρὸς ἐφάνη ἀναζυγῆς, κὰν
 ταῖς στενοχωρίαις ὁδοιποροῦντες ἐγένοντο, τότε δὴ ἀφ' ὕψους οἱ
 85 πολέμιοι χερμάσι τε βάλλοντες καὶ τόξοις καὶ παντοίοις ἐκηβόλοισ

59 a. 1042

68 non multum post diem 6. mens. Oct. a. 1042

ACEVBMNU DH 58 τὴν ante 1' om. B 1' CB τοῦ ,σφνα' ἔτους post
 ἰνδικτιῶνα add. MN (sed non DH) ζ' CB 59 1α' CEBU 60 τῆς: τὴν M
 ποιούμενος: κινούμενος C 61 προεμήνυον C 62 καὶ om. AB ὡσπερ: ὡς A
 63 ἔρρηθη AB 66 τῷ alt. om. B τότε post καταδρομὰς B τοῦ AEBVNU:
 τοῖς C: om. M 69 συνάμα: σὺν B 70 Τριβαλλοῦς C 71 ἐπιστήμης om. B
 72 εὐπαθείαις BU ἀτεχνῶς EU 73 ἐγένετο: γέγονε A 74 προτέτακτο
 CE ἃς VMNUD: ὡς ACEBH φησι D 75 ἐξήκοντα: ἐξ (in ras.) E 76 καὶ
 βαλλόν D: Τριβαλλόν AEBMN: Τριβαλλόν C: Τριβαλλοῦς B: Τριβαλλοῖς U 76 καὶ
 ἀποκρ. καὶ στενοχ. om. U 77 ἐξεπίτηδες post ἐνδόντων MNUDH 79 ἀξιόμαχον
 ἐπιστήσας ACEVB: ἐπιστ. ἀξιόμ. MNUDH οὖν om. M 81 ἐφύλαττον A
 στενὰ — τρίβου: στενὰ τε καὶ ἀπόκρ. τῆς ὁδοῦ A 82 ἐπιστροφήν CE τὰ VMND:
 om. ACEBU 83 αἰχμαλωσίαν: λεηλασίαν U περιεβάλετο ACEU: περιεβόλετο
 VBMDN καιρός — κὰν: καιρός ἐπιστροφῆς ἐφάνη καὶ B 85 χερμάσι: χέρμασι MU:
 χερμάσι AEBVN: χερμάδας C

ὄργανοις καὶ λίθους ὑπερμεγέθεις κυλίοντες ἀνήρουν, τῶν περὶ τὸν
 Μιχαὴλ μήτε χερσί, μηθ' ὄπλοις χρήσασθαι δυναμένων, μήτ' ἀρετῆς
 ὅλως ἐπιδείξασθαι ἔργον. καὶ οἱ μὲν αὐτόθι βαλλόμενοι ἐπιπτον, οἱ δὲ
 κατακρημνίζοντο καὶ ἔλεινῶς ἀνηλίσκοντο, ὡς πληρωθῆναι νεκρῶν τὰς
 90 παρακειμένας φάραγγας καὶ τοὺς ῥύσκακας καὶ βατὰς γίνεσθαι τοῖς διώκου-
 σιν. ἔπεσον οὖν περὶ πον τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας, ἀνηρέθησαν δὲ καὶ
 στρατηγοὶ ἑπτὰ. οἱ δὲ λοιποὶ ἐν ταῖς λόχμαῖς καὶ ταῖς νάπαις καὶ ταῖς
 συναγκείαις κρυβέντες τῶν ὀρέων καὶ τοὺς τῶν ἐναντίων διαδράντες
 ὀφθαλμούς, καὶ διὰ τῶν κορυφῶν τούτων ἀναρριχώμενοι, υκτὸς δισσώθη-
 95 σαι πεζοὶ καὶ γυμνοὶ καὶ τοῖς ὀρῶσι θέαμα | οἰκτρὸν καὶ ἔλεινόν καὶ
 θρήνων ἐπάξιον. δισσώθη δὲ μετ' αὐτῶν καὶ ὁ Μιχαὴλ, τὴν ἴσῃν καὶ
 αὐτὸς περικείμενος τύχην.

3. Γεώργιος δὲ μάγιστρος ὁ Μανιάκης ἐν Ἰταλίᾳ, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν
 εἴρηται λόγοις, παρὰ Ζωῆς τῆς βασιλίδος πεμφθεὶς ἐφ' ᾧ καταστήσα-
 5 σθαι τὰ ἐκεῖ (ἐνόσει γὰρ τὰ πάντα καὶ κακῶς ἐφέρετο ἀπειρία καὶ φαυλότη-
 τι ἀρχηγῶν), πρὸς ἀποστασίαν ἀπέειδεν. ἄξιον δὲ εἰπεῖν ἐπιδραμόντας καὶ
 τὰς αἰτίας εἰς ἀκριβή γυνῶσιν τῶν τῷ βιβλίῳ ἐντυγχανόντων. ὅτε γὰρ
 οὗτος πρῶτον εἰς Ἰταλίαν ἐπέμφθη παρὰ τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ συμμαχί-
 σων Ἀπολάφαρ Μουχούμετ τῷ τῆς Σικελίας ἀρχοντι πολεμουμένῳ παρὰ
 10 τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ καὶ τῶν Ἄφρων, ἔτυχε προσεταιρισάμενος καὶ
 Φράγγους πεντακοσίους ἀπὸ τῶν πέραν τῶν Ἄλπεων Γαλλῶν
 μεταπεμφθέντας καὶ ἀρχηγὸν ἔχοντας Ἀρδουῖνον τὴν κλήσιν, χώρας
 τινὸς ἀρχοντα καὶ ὑπὸ μηδενὸς ἀγόμενον, μεθ' ὧν τὰ τῶν Σαρακηνῶν
 εἰργάσατο τρόπαια. ἐπεὶ δὲ οὗτος συκοφαντηθεὶς παρελύθη τῆς ἀρχῆς
 15 καὶ εἰς τὴν πόλιν εἰσαχθεὶς καθείρχθη, καὶ ἄρχειν ἀντ' αὐτοῦ τῆς Ἰταλίας

4 Tarentum pervenit circa finem mens. Apr. a. 1042 14/15 post expugna-
 tionem Syracusarum (a. 1040)

cap. 3: Zon. III, 618, 8—623, 22; Glyc. 594, 8—594, 19

ACEVBMNU DH 86 τῶν: τοὺς AB 87 μήτε — ὄπλοις VBMNU: μηθ' ὄπλοις,
 μήτε χερσί ACE δυναμένους AB 87/88 μητ' ἀρετῆς — ἔργον post 86 ἀνήρουν MN
 (sed non D) 88 ἔργον ἐπιδείξ. ὅλως B 90 τοὺς: τὰς C βατὰς CVMNU: βατὰ
 AE: βατούς, post γενέσθαι B γίνεσθαι ACEVMNU: γενέσθαι BDH 91 οὖν: δὲ B
 τέσσαρας B 91/92 ἀνηρέθησαν — ἑπτὰ: καὶ στρατηγοὶ ἑπτὰ ἀνηρέθησαν B 92 δὲ
 post λοιποὶ B 93 συναγγελαίαι ACEB τοὺς: ταῖς E τῶν alt. om. A
 διαδράντες: λαθόντες B 94 τούτων: τούτου A 1 ὅσον post θρήνων add. A
 μετ' — Μιχαὴλ ACEVBD: καὶ ὁ M. μετ' αὐτῶν MNU: καὶ ὁ M. H 3 Γεώργιος —
 Μανιάκης: Ὁ δὲ μάγ. Γ. ὁ Μαν. B ὁ ante μάγ. add. V 4 παρὰ: περὶ C
 Ζωῆς post βασιλίδος NUD, post πεμφθεὶς M 5 ἀπειρία: ἀπορία B 6 ἐπι-
 δραμόντας VBMNU: ἐπιδραμόντα AE: ἐπιδραμόντ C 7 τῶν post αἰτίας U
 8 πρῶτον ACEVB: πρῶτος MNUDH ἐς ACE ἐπέμφθη εἰς ἴτ. B 11 φ' CE
 12 Ἀδουῖνον B 13 τὰ: κατὰ B 14 καὶ ante οὗτος add. B 15 τῆς Ἰταλίας
 om. ACE

ἐπέμφθη Μιχαήλ πρωτοσπαθάριος ὁ Δοκειανός, ἀνεπιτήδεις ἀνθρώπους
καὶ πρὸς μεταχείρησιν πραγμάτων οὐκ εὐφυής, οὐκ ἐδεθήθη χρόνου συγχέαι
καὶ διαφθεῖραι τὰ πάντα. μὴ παρέχων γὰρ κατὰ καιρὸν τοῖς Φράγγοις
τὸ παρεχόμενον αὐτοῖς ἐφ' ἕκαστον μῆνα σιτηρέσιον, μάλλον δέ, ὡς φασί,
20 καὶ τὸν ἡγεμόνα τούτων, ἀφιγμένον ὡς αὐτὸν ἐφ' ᾧ παρακαλέσαι ἠπίως
χρῆσθαι τοῖς στρατιώταις καὶ μὴ ἀποστερεῖν τούτους τοῦ τῶν πόνων
μισθοῦ, ὕβρισας καὶ μαστιγώσας ἀτίμως ἠνάγκασε τοὺς ἀνθρώπους
ἀποστατήσαι. ὦν ὄπλα κεκινήκωτων οὗτος ἀπάσας ἀθροῖσαι τὰς
25 Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις καὶ τούτοις συμμίξει οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' ἐν εἰληφῶς
τάγμα τὸ τοῦ Ὀψικίου καὶ μέρος τῶν Θρακησίων, καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς
ἐν Κάνναις περὶ τὸν Ἀμφιδὸν ποταμὸν, ἔνθα καὶ κατὰ τοὺς πάλαι χρόνους
Ἀννίβας τὰς πολλὰς τῶν Ῥωμαίων κατέκοψε μυριάδας, ἠττήθη καὶ τὸ
πλέον ἀπέβαλε τῆς στρατιᾶς, αἰσχίστως καὶ αὐτὸς ἐν Κάνναις διασω-
θεῖς. οὗτω δὲ πληγῆς οὐδὲ μετὰ τὴν πληγὴν κατὰ τὸν ἐν παροιμίαις
80 ἀλίεα νοῦν ἔσχεν, οὐδ' ὀχυρώσας ἑαυτὸν πάση τῇ στρατιᾷ προσέβαλε
τοῖς ἐχθροῖς, ἀλλ' ὑπὸ θράσους, ὡς ἔοικε, στρατηγούμενος αὐτοῦς τε τοὺς
ἠττηθέντας πάλιν ἀναλαβὼν καὶ Πισίδας καὶ Λυκαόνας, οἵπερ ἀναπληροῦ-
σι τὸ τάγμα τῶν φοιδεράτων, περὶ τὰς λεγομένας Ὠρας προσήγνυται
τοῖς ἐχθροῖς καὶ τρέπεται αὐθις κατὰ κράτος, προσεταιρισάμενων τῶν
35 Φράγγων καὶ ἄλλο πλῆθος οὐκ ὀλίγον ἀπὸ τῶν Ἰταλῶν τῶν περὶ τὸν
Πάδον τὸν ποταμὸν καὶ τὰς ὑπωρείας οἰκούντων τῶν Ἀλπεων, τοῦτο δὲ
πυθόμενος Μιχαήλ ὁ βασιλεὺς τοῦτον μὲν μετέστησε τῆς ἀρχῆς. ἐπέμπε
δὲ τὸν Βοϊώαννην, δοκοῦντα πρακτικὸν ἄνδρα εἶναι καὶ ἐν πολέμοις
εὐδόκιμον, καὶ εἰς ἐκεῖνον ἀναφέροντα τὴν τοῦ γένους ἀναφορὰν τὸν ἐπὶ
40 Βασιλείου τοῦ βασιλέως ἐν Ἰταλίᾳ πεμφθέντα Βοϊώαννην, ὃς πᾶσαν τὴν
Ἰταλίαν μέχρι Ῥώμης τότε τῷ βασιλεῖ παρεστήσατο. ἀλλὰ καὶ οὗτος
ἀπελθὼν κατὰ χώραν καὶ νεαλῆ καὶ ἀκμαίαν δύναμιν μὴ λαβὼν, ἀλλ'
ἀναγκασθεὶς μετὰ τῶν | προητηθέντων συμβαλεῖν τοῖς ἐχθροῖς κατὰ τὴν

30 cf. prov. apud Zenob. 2, 14; Diogen. 2, 31; Greg. Cyrp. L 1, 20

ACEVBMNU DH 16 Μιχαήλ ἐπέμφθη AE 18/19 παρέχων — αὐτοῖς (19
παρεχόμενον: διδόμενον B) ACEVB: παρέχων (παρέχον D) γὰρ τὸ τοῖς Φράγγοις
αὐτοῖς (αὐτοῖς om. U) παρεχόμενον MNUDH 19 ἐφ' ἕκαστον μῆνα om. B σιτη-
ρέσιον ante ἐφ' A 20 τούτων CE (corr. ex τοῦτον) VBNU: τοῦτον AM ἀφιγμένον B
22 ἠνάγκασαν E 23/24 οὗτος — ἠθέλησεν (23 ἀπάσας: πάσας B: ἀπόρους C
24 ὑπ' αὐτὸν ante Ῥωμ. add. B Ῥωμαϊκὰς om. A) ACEVB: δέον τὰς Ῥωμαϊκὰς
ἀπάσας (ἀπάσας om. D) ἀθροῖσαι δυνάμεις καὶ τούτοις προσμίξει, ὃ δὲ τοῦτο οὐκ
ἐποίησεν MNUDH 25 αὐτοῖς: τούτοις, ante συμβαλὼν, B 26 Κάνναις ACEV:
Κάννας BMND: Κάραις U Ἀμφιδὸν M καὶ om. B 26 πάλαι: παλαιούς A
28 ἀπέβαλλε U αἰσχίστως N Κάνναις ACEVD (corr. ex Κάνναις): Κάνναις BMNU
29 οὗτως AE 30 προσέβαλλε VBU 32 Πισίδας ACEBU Λυκαόνας ACEVBU:
Λυκαόνας MNH: Λυκάρονας D 33 φοιδεράτων AVMNUDH 34 δὲ ante τῶν
add. U 36 τὸν om. ACEU τῶν om. MN (sed non D) 37 μὲν om. BU
39 εἰς: ὡς B τὴν ἀναφορὰν τοῦ γένους M 40 ἐν Ἰταλίᾳ om. B τὴν om. ACE
41 τότε om. U 42 κατὰ χώραν ἀπελθὼν B ἀλλ' om. A

Μονόπολιν ἤδη κραταιωθεῖσι καὶ τῆς χώρας ὡς ἰδίας ἀντεχομένοις, ἠττη-
 45 θείς ἐάλω, καὶ ὁ σὺν αὐτῷ στρατός, ὅσοι μὴ σιδήρου γεγόνουσι παρανά-
 λωμα, ἄλλος ἄλλαχού διεσκεδάσθησαν, διασωθέντες ἐν τοῖς ἔτι τὰ
 Ῥωμαίων φρουροῦσι φρουρίοις. καὶ λοιπὸν οἱ Φράγγοι τῆς Ἰταλίας ὡς
 δορυκτῆτου ἀντεπειοῦντο κτήματος, τῶν ἐγχωρίων ὧν μὲν ἔκουσιως,
 50 ὧν δὲ βίᾳ καὶ ἀνάγκῃ προσχωρούντων αὐτοῖς, πλὴν Βρενδισίου καὶ
 παρέμειναν πίστεις Ῥωμαίοις φυλάττουσαι. Μιχαὴλ δὲ τοῦ βασιλέως
 ἀποθανόντος καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν ἐξωσθέντος τῆς βασιλείας, ὁ Μανιάκης,
 ὡς ἀνωθεν εἴρηται, πεμφθεὶς εἰς Ἰταλίαν παρὰ τῆς Ζωῆς, εἰ καὶ μὴ δύναμιν
 ἀξιόχρεων εἶχεν, ὁμως μετὰ τῆς παρουσίας στρατηγικαῖς μηχαναῖς
 55 χρησάμενος ἐκδιώξαι ἴσχυσε τοὺς Φράγγους τῆς Ἰταλίας περὶ Καπύην
 καὶ Βενεβενδὸν καὶ Νεάπολιν, καὶ μετρίαν κατάστασιν καὶ γαλήνην
 παρέσχε τοῖς πράγμασιν. αὗτος ὁ Μανιάκης κατὰ τὸ θέμα τῶν Ἀνατολι-
 κῶν τὰς οἰκήσεις ἔχων καὶ Ῥωμανῶν γειτονῶν τῷ Σκληρῷ, διαφερόμενος
 πρὸς αὐτὸν πολλακίς ἐπεχείρησεν τοῦτον ἀνελεῖν, εἰ μὴ φυγῇ τὴν ἑαυτοῦ
 60 ἐπορίσατο σωτηρίαν. ἐπεὶ δὲ τὰ Ῥωμαίων σκηπτρα ἐς Κωνσταντῖνον
 ἦλθε τὸν Μονομάχον καὶ ὁ Σκληρὸς ἐπὶ μέγα τύχῃς ἦρτο (ἐπαλλακεῦτο
 γὰρ τῷ Μονομάχῳ ἡ τοῦ Σκληροῦ ἀδελφὴ) μάστιγος τιμηθεὶς καὶ
 καταχοστράτωρ, τῶν εἰς αὐτὸν μεμνημένος τοῦ Γεωργίου καταδρομῶν,
 καταχρῶμενος τῇ ἐξουσίᾳ καὶ τὴν ἀπουσίαν κατατρέχων τοῦ Μανιάκη,
 65 τὰ τε ἀνήκοντα αὐτῷ ἐδήλου καὶ ἔκειρε χωρία καὶ εἰς τὴν τούτου κοίτην
 ἀνέδην ἐξύβρισεν. ἄπερ ἐκεῖνος ἐν Ἰταλίᾳ πυθόμενος ἤσχαλε καὶ διεπρίετο
 τῷ θυμῷ. ἄρτι δὲ καὶ σπουδῇ τοῦ Ῥωμανοῦ παραλυθεὶς τῆς ἀρχῆς καὶ
 τοῖς πᾶσιν ἀπεγνωκῶς (ἦδει γάρ, ὡς οὐκ εἰς χρηστὸν αὐτῷ τέλος ἢ εἰς τὸ
 Βυζάντιον ἀφίξις τελευτήσει), τὰς ἐν Ἰταλίᾳ δυνάμεις ἀνασεύσας καὶ
 70 διαφθείρας, διψόντων τῶν στρατιωτῶν τὰς οἰκείας ἰδεῖν πατρίδας,

67 mense Oct. a. 1042

ACEVBMNU DH 44 Μοσνουπόλιν U 46 ἄλλαχού: ἄλλαχόσε B διεσκε-
 δάσθησαν ACEVB: ἐσκεδάσθησαν MNUDH 47 τῶν ante Ῥωμαίων add. B
 49 Βρενδισίου CEVBMD: Βρεντησίου AU: Βρενδισίου H 50 καὶ pr. om. B
 Καλλιπόλεως post Τάραντος add. U τε om. ACE τέτταρες VMN: τέσσαρες
 ACEBDH: πέντε U πόλεις om. A 51 πίστεις ACEVB: πίστιν MNVD
 52 ἐξωθέντος C 53 εἴρηται ACEVB: ἐρρήθη (ἐρρήθη U) MNUDH ἐν Ἰταλίᾳ B
 55 καὶ post Ἰταλίας add. U 56 περὶ ante Βενεβενδὸν add. U 57 κατὰ VBMNU
 περὶ ACE 59 πολλακίς om. B τοῦτον ἀνελεῖν CEVB: ἀνελεῖν τοῦτον AMNUDH
 60 σωτηρίαν ἐπορίσατο B εἰς B 61 μέγα ACEVBU: μεγάλης MN: μέγ' D
 61/62 ἐπαλλακεῦτο — ἀδελφὴ om. ACE 62 τοῦ Σκληροῦ MNU: τούτου VB:
 om. ACE 64 κατατρέχων: κατέχων U Μανιάκη CEVBUD: Μανιάκου AMN
 65 ἀνήκοντα αὐτῷ VBMNU: αὐτῷ ἀνήκοντα ACE χωρία post ἐδήλου B 66 ἄπερ B
 πυθόμενος ACEVB: πυθανόμενος MNUDH ἤσχαλλε AU 68 ὡς om. B
 τὸ ante τέλος add. B 69 ἀφίξις AE (man. rec.) VBMNU: ἀσῆσις CE διασεύσας C
 70 οἰκείας ACEVMND: ἰδίᾳ BUH πατρίδας ἰδεῖν A

ὄπλα κατὰ τοῦ βασιλέως κινεῖ. καὶ τὸν μὲν πεμφθέντα διάδοχον αὐτοῦ
 (ἦν δὲ ὁ πρωτοσπαθῆριος Πάρδος, ἀνὴρ Βυζάντιος, καὶ δι' ἄλλο μὲν
 οὐδὲν ἀγαθόν, ὅτι δὲ γνώριμος ἦν τῷ βασιλεῖ, τηλικαύτης χώρας ἄρχειν
 πεμφθείς) ἀναιρεῖ, αὐτὸς δ' ἑαυτῷ διάδημα περιθεῖς καὶ τὰ τῆς βασιλείας
 75 παράσημα ἀναλαβὼν ἀναγορεύεται βασιλεὺς, καὶ πλοίοις ἐμβιβσάσας τὰς
 δυνάμεις περαιοῦται ἐν Βουλγαρίᾳ. τοῦτο μαθὼν ὁ βασιλεὺς εἰς ταραχὴν
 οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐπέπεσε. καὶ γράμματα πρὸς αὐτὸν ἐκπέμπει παντὸς
 ἀπολύνοντα φόβου τοῦτον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, παρακαλοῦντά τε ἀπο-
 θέσθαι τὰ ὄπλα, καὶ ὑπισχνούμενα πᾶσαν εὐεργεσίαν. ἐπεὶ δ' ἐκεῖνος
 80 ἀτεγκτος ἦν καὶ οὐ μεθίετο τοῦ σκοποῦ, ἀγροχῶς καὶ αὐτός, ὃς εἶχε
 δυνάμεις, καὶ στρατηγὸν αὐταῖς ἐπιστήσας αὐτοκράτορα τὸν σεβαστο-
 φόρον Στέφανον τὸν ἐν Δαμοκρανεῖα τὰ τῆς βασιλείας εὐαγγέλια τούτῳ
 διακομίσαντα, ἐκπέμπει κατὰ τοῦ ἀποστατοῦ. καὶ συναντῶσι τὰ
 στρατεύματα κατὰ τὸν λεγόμενον Ὀστροβὸν ἐν τῷ Μαρμαρίῳ καὶ
 85 συμπλοκῆς γενομένης τρέπονται | οἱ περὶ τὸν Στέφανον, αὐτοῦ τοῦ
 Μανιάκη προηγουμένου καὶ τὰς φάλαγγας διακόπτοντος. καὶ αὐτὸν ὡς
 βασιλέα εὐφήμουν. ἐν ὧσιν δὲ ταῦτα ἐγίνετο, αἰφνιδίως ἐκ τοῦ ἵππου πεσὼν
 οὗτος ἀπέθανε, μηδενὸς φανέντος τοῦ τοῦτον τρώσαντος. εὐρέθη γὰρ
 ἔχων κατὰ τοῦ στήθους καιρίαν πληγὴν. τούτου δὲ γνωσθέντος τῷ
 90 ἐναντίῳ στρατεύματι, ἀποτέμνεται μὲν ἡ κεφαλὴ τοῦ Γεωργίου, συλλαμ-
 βάνονται δὲ καὶ πάντες οἱ αὐτῷ συναράμενοι, ἅμα τῇ πτώσει τοῦ
 ἀρχηγοῦ τὰ ὄπλα ῥίψαντες καὶ ἑαυτοὺς ἐγχειρίσαντες. καὶ τῷ μὲν βασιλεῖ
 ἄγγελος ἐπέμφθη κομίζων τὰ εὐαγγέλια τῆς νίκης, εἴσεισι δὲ μεθ' ἡμέρας
 τινὰς καὶ ὁ Στέφανος τὴν κεφαλὴν ἄγων τοῦ Μανιάκη καὶ τοὺς κρατηθέν-
 95 τας ἐν τῷ πολέμῳ. καὶ διὰ μέσης τῆς Πλατείας θριαμβεύσας προηγου-
 μένης τῆς κεφαλῆς ἄνωθεν δόρατος, καὶ τῶν ἀποστατῶν ὄνοις ἐποχου-
 μένων, αὐτὸς ὀπισθεν εἶπετο, Ἴππῳ λευκῷ ἐφεζόμενος. καὶ τὰ μὲν περὶ τὸν
 Μανιάκην τοιοῦτον εἶληφε τέλος.

76 mense Febr. a. 1043 78 a. 1043

ACEVBMNU DH 74 δὲ BUDH ἑαυτῷ ACEVMND: αὐτῷ BUH
 75 ἀναλαβὼν om. B 77 μὲν post γράμμ. add. MNUDH ἐκπέμπει VBMNU:
 πέμπει ACE παντὸς post 78 φόβου A 79 ὑπισχνούμενος AM 80 μεθί-
 εται EM 82 Δαμοκρανεῖα CM 82/83 διακομίσαντα τούτῳ B 84 Ὀστρο-
 βὸν U Μαρμαρίῳ U 85 τὸν om. CE 86 Μανιάκη CEVBUD: Μανιάκου AMN
 86/87 καὶ τὰς — εὐφήμουν om. B 86 καὶ alt.: αἰτινες ἦδη U 87 ἐγίνετο:
 ἐπράττετο B αἰφνιδίως post πεσὼν B 88 μηδενὸς — τρώσαντος om. MN (sed
 non D) τοῦ om. B 89 κατὰ τοῦ στήθους: ἐν τῷ στήθει A γνωσθέντων E
 90 ἐναντίων E τοῦ om. B Γεωργίου: Μανιάκου M 93 τῆς νίκης τὰ
 εὐαγγ. A 93—95 νίκης — πολέμῳ: ὁ δὲ τόπος ὠνομάσθη ἔκτοτε Κάμπος τοῦ
 Μανιάκου. καὶ τοὺς κρατηθέντας ἐν τῷ πολέμῳ U 93/94 δὲ — Στέφανος: δὲ καὶ
 ὁ Στέφ. μεθ' ἡμ. τινὰς M 94 ἄγων VBMNU: ἔχων ACE Μανιάκη CEVBUD:
 Μανιάκου AMN 95 καὶ om. U 1 δόρατι B 2 ὀπισθεν CEVN κέλητι post
 ἵππῳ add. U 3 εἶληφε CE

4. Γέγυνε δὲ τις καὶ ἄλλη ἀποστασία ἐν Κύπρῳ κατὰ τοῦτον τὸν
 5 χρόνον, πρωτοργὸν ἔχουσα Θεόφιλον τὸν Ἐρωτικόν. οὗτος γὰρ τῆς
 νῆσου στρατηγῶν καὶ νεωτέρων αἰεὶ πραγμάτων ἐφιέμενος, ἐπειτέρ ἐπύ-
 θετο τὴν τοῦ Καλαφάτου καταστροφὴν καὶ τὴν κατέχουσαν τὰ πράγ-
 ματα σύγχυσι, καιρὸν εὐθετον εὐρεῖν οἰηθεὶς πρὸς τὸ σπουδαζόμενον,
 10 τῶν δημοσίων φόρων τὸν πρωτοσπαθάριον Θεοφύλακτον ἀνελεῖν παρα-
 σκευάζει, ἔγκλημα τοῦτω ἐπενεγκῶν, ὡς βαρεῖας τὰς τῶν συντελειῶν ποι-
 ούμενῳ εἰσπράξεις. ἀλλὰ πρὸς τοῦτον οὐκέδεθησε τῷ Μονομάχῳ μακροτέρας
 τριβῆς. χειροῦται γὰρ αὐτὸν ἐκπεμφθεὶς ὁ τε τοῦ στόλου κατάρχων
 15 Κωνσταντῖνος πατρίκιος ὁ Χαγέ, τὸ ἔθνος ἅπαν τῶν Κυπρίων ὑποποι-
 σάμενος, καὶ ἐς βασιλέα ἄγει. ἀχθέντα δὲ θῆλυν ὁ βασιλεὺς ἐνδύσας στολήν
 καὶ ἐν τῷ ἵππικῷ ἵπποδρομίας ἀγομένης θριαμβεύσας καὶ τῶν ὑπαρχόν-
 των φιλώσας ἀπέλυσε.

5. Τῇ δὲ εἰκοστῇ τοῦ Φεβρουαρίου μηνός, τῆς ἐνδεκάτης ἰνδικτιῶνος,
 κατέλυσε τὴν ζωὴν Ἀλέξιος ὁ πατριάρχης, καὶ ἀνάγεται εἰς τὸν αὐτοῦ
 20 θρόνον Μιχαὴλ ὁ Κηρουάριος κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ εὐαγγελισμοῦ,
 μοναχὸς ὢν, ἐξ οὐπερ ὁ ὀρφανοτρόφος αὐτὸν διὰ τὴν ἐπιβουλήν ἐξώρισε.
 προσαγγέλλεται δὲ τῷ βασιλεῖ καὶ χρυσοῖον ἀποτεθησαυρισμένον ἐν τῇ
 τοῦ Ἀλεξίου μονῇ, καὶ πέμπας ἀναλαμβάνεται τοῦτο, εἰς κεντηνάρια
 25 ποσοῦμενον εἴκοσι καὶ πέντε. Μαΐου δὲ δευτέρῃ, τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος,
 ἔκτυφλοῦται καὶ ὁ ὀρφανοτρόφος ἐν τῷ λεγομένῳ χωρίῳ τῶν Μαρυκά-
 των, ὡς μὲν τινὲς φασιν, ὑπὸ Θεοδώρας ἄκοντος τοῦ βασιλέως, ὡς δὲ ὁ
 τῶν πολλῶν κρατεῖ λόγος, παρ' αὐτοῦ τούτου ἐγκοτῶντος αὐτῷ διὰ
 τὰς ὑπερορίας, καὶ τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός ἀποθνήσκει.
 30 Ἰουλίῳ δὲ μηνὶ τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος κατηγορήθη καὶ Στέφανος ὁ
 σεβαστοφόρος, ὡς ἐπιβουλεύων τῷ βασιλεῖ καὶ βασιλέα βουλόμενος ποιῆ-

18 a. 1043

cap. 4: Zon. III, 624, 1—624, 8; Glyc. 594, 20—595, 3 cap. 5: Zon. III,
 624, 9—625, 2; Glyc. 595, 3—595, 5

ACEVBMNU DFH 4 τις post ἄλλη B 7 κατέχουσαν ACEVB: κατασχούσαν
 MNUDH 12 τοῦτον: τοῦτο B μακροτέρας VBMNU: μακροχρονίου A:
 μακροῦ χρόνου CE 13 ὁ τε CEVMN: ὁ τότε ABU 15 ἐς ACEVMNU:
 εἰς BH 18 κ' CU μηνός om. U 1α' CEBMNU 20 ὁ K. om. A Κηρουάριος
 CVBMNU: Κηρουάριος E Glyc. 595, 5 τῆς ἑορτῆς post ἡμέραν add. A 21 αὐτὸν
 post ἐπιβουλήν B 22 καὶ om. B 23 τοῦτο: αὐτὸ U 24 εἰκοσιπέντε ABU
 Μαίῳ A β' CE 25 ἔκτυφλοῦται VBMNU: ἐκτυφλῶνται ACE καὶ om. BU
 τῶν: τοῦ F Μαρυκάτων ACEVBUD: Μαρυκάτου MNA ὁ om. B 27 κρατεῖ
 (post λόγος A) ACEVBUD: κρατῶν MN ἐγκοτῶντος AEBMNU: ἐγκητῶντος C:
 ἔγκοτου om. B 28 τὴν ὑπερορίαν B τῇ om. M 1γ' CEBU 29 Ἰου-
 λίου δὲ μηνός C κατηγορηθεὶς U 30 ποιεῖν A

σαι Λέοντα πατρίκιον καὶ στρατηγὸν Μελιτηνῆς, τὸν υἱὸν τοῦ Λαμπροῦ, καὶ ὁ μὲν Στέφανος τῶν ὑπαρχόντων γυμνωθεὶς καὶ μοναχὸς ἀποκαρεῖς ἐξωρίσθη, ὁ δὲ Λαμπρὸς ἀπηνῶς ἔτασθεις καὶ τὰς ὄψεις πηρωθεὶς καὶ διὰ τῆς ἀγορᾶς πομπευθεὶς μετὰ μικρὸν ἀπέθανεν. |

- 85 6. Ἐγένετο δὲ καὶ κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος καὶ ἡ τοῦ ἔθνους τῶν Ῥώσ κινήσις κατὰ τῆς βασιλίδος. οὗτοι γὰρ κοινοπραγοῦντες μέχρι τοῦδε Ῥωμαίοις καὶ εἰρηνεύοντες μετ' αὐτῶν, ἀδεῶς τε ἀλλήλοις ἐπεμύγνυτο καὶ ἐμπόρους ἐς ἀλλήλους ἐπεμπον. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον φιλονεικίας γενομένης ἐν Βυζαντίῳ μετὰ τινων ἐμπόρων
40 Σκυθῶν, συμπληγάδος τε ἐξ αὐτοῦ ἐπακολουθησάσης καὶ τινος Σκύθου φονευθέντος ἐπιφανοῦς, ὁ τότε κατάρχων τοῦ γένους τούτων Βλαδιμηρός, ἀνὴρ ὀρηγτίας καὶ τὰ πολλὰ τῷ θυμῷ χαριζόμενος, πυθόμενος τὸ συμβᾶν καὶ δεινοπαθῆσας καὶ μὴ δούς ἀναβολὴν ἢ καιρὸν τῷ κινήματι, τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀγείρας ὄσον μάχιμον, προσεταιρισάμενος δὲ καὶ συμμαχικὸν οὐκ
45 ὄλιγον ἀπὸ τῶν κατοικοῦντων ἐν ταῖς προσαρκτίοις τοῦ Ὤκεανοῦ νήσοις ἔθνων, καὶ πλῆθος ἀθροίσας, ὡς φασι, περὶ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ πλοίοις ἐγγχωρίοις τοῖς λεγομένοις ἐμβαλὼν μονοξύλοις κατὰ τῆς πόλεως ἐξορμᾷ. τοῦτο μαθὼν ὁ βασιλεὺς πέμπει μὲν πρεσβευτάς, ἐξαιτῶν καταθέσθαι τὰ ὄπλα καὶ ὑπισχνούμενος ἐξιάσασθαι, εἴ τι δὴ καὶ γέγονεν
50 ἄτοπον, καὶ μὴ διὰ μικρὸν ἐθελῆσαι πρᾶγμα τὴν ἐκ μακροῦ παγιωθεῖσαν διαλύσαι εἰρήνην καὶ τὰ ἔθνη κατ' ἀλλήλων ἀνάψαι. ἐπεὶ δὲ δεξάμενος αὐτὸς τὰ γράμματα τοὺς τε πρέσβεις ἀτίμως ἐδίωξε καὶ ὑπερηφάνους καὶ σοβαρὰς ἀπέδωκεν ἀπολογίας, ἀπεγνώκως ὁ βασιλεὺς τὴν εἰρήνην καὶ αὐτὸς, ὡς ἐνήν, ἀντεπαρετάττετο. καὶ τοὺς μὲν ἐνδημοῦντας τῇ βασιλίδι
55 ἐμπόρους τῶν Σκυθῶν, ἔτι δὲ καὶ | τοὺς κατὰ συμμαχίαν παρόντας διασκεδάσας ἐν τοῖς θέμασι καὶ ἀσφαλίσάμενος, ἵνα μὴ καὶ ἀπὸ τῶν

35 a. 1043 49 mense Iun. a. 1043

cap. 6: Zon. III, 631, 6—633, 18; Glyc. 595, 6—595, 13

ACEVBMNU DH 31 τὸν ante στρατηγὸν add. B 33/34 καὶ τὰς — πομπευθεὶς ACEVB: καὶ διὰ τῆς ἀγορᾶς πομπευθεὶς καὶ τὰς ὄψεις πηρωθεὶς MNUH: (ἐξωρίσθη — πηρωθεὶς om. D) 35 καὶ pr. om. BU καὶ alt. om. B 36 Ῥώσ AE 37 τε om. ACEB 38 ἀλλήλοις — ἐς om. B ἐς VMN: εἰς U: ἐπ' ACE: om. B 40 αὐτοῦ: αὐτῆς EU Σκύθους C 41 γένους: ἔθνους U τούτων VB: τούτου A: τούτ CE: om. MNUDH 42 ὀρηγτίας ἀνὴρ B ἀνὴρ — χαριζόμενος om. ACE 43 καιρῷ B τῶν: τὸν CE 44/45 προσεταιρισάμενος — ἀπὸ: συμμαχικὸν προσεταιρ. ἀπὸ B 45 ταῖς: τοῖς CU 47 μονοξύλοις ἐμβαλὼν DH 48 μὲν om. B 50 ἐθελῆσαι post μὴ U 51 διαλύσαι εἰρήνην VBMNU: εἰρήνην διαλύσαι ACE 53 σοβαροῦς U ἀπολογίας ἀπέδωκεν B 54 ἀντεπαρετάττετο VMN: ἀντεπαρετάττετο A: ἀντιπαρετάττετο CE: ἀντιπαρετάττεται U ἐν ante τῇ add. MN (sed non D) βασιλίδι (post 55 Σκυθῶν B) ACVBUD: πόλει MNE 56 διασκεδάσας ACEVB: διασκορπίσας MNUH: om. D καὶ alt. om. BU ἀπὸ: ὑπὸ B

ἔνδον ἐπιβουλή τις ἀνεγερθῆ ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου καὶ τὸ τοῦ ἔργου
 δξύρροπον, τὰς τε βασιλικὰς ἐξαρτύσας τριήρεις καὶ ἄλλας οὐκ ὀλίγας
 ἀπὸ τῶν εὐσταλῶν καὶ κούφων, καὶ λαοῦ πληρώσας ἀπὸ τῶν παρατυχόν-
 60 των ἐν Βυζαντίῳ τότε στρατιωτῶν, καὶ αὐτὸς οὗτος τῶ βασιλικῶ
 ἐπιβὰς δρόμωνι ἔξεισι καὶ τοῖς Σκυθαῖς ὑπαντιάζει κατὰ τὸ τοῦ Πόντου
 στόμα ἐν τῶ λεγομένῳ ναυλογοῦσι Φάρῳ, παρεπομένην ἔχων διὰ τῆς
 ξηρᾶς καὶ ἱππικῆν στρατιάν οὐκ ὀλίγην. ἐπεὶ δὲ ἀντιμέτωποι ἔσθησαν αἱ
 65 λιμένος, ἔνθα προσώρμουν, ἐστῶτες ἡσυχίαν ἦγον, καὶ ὁ βασιλεὺς τῆν
 ἐκείνων προσμένων κίνησιν ἑκαρτέρει. ἐπεὶ δὲ ὁ καιρὸς ἐτρίβετο καὶ ἡ
 ὥρα ἦν πρὸς ὀψέ, πρέσβεις ὁ βασιλεὺς πάλιν ἐκπέμπει περὶ εἰρήνης, καὶ
 πάλιν ἀτίμως ἀποπέμπει τούτους ὁ βάρβαρος, μηνύσας, εἰ βούλεται τῶ
 βασιλεῖ καταθέσθαι τὰ ὄπλα, δοῦναι παντὶ τῶ ἐπομένῳ αὐτῶ στρατῶ
 70 ἀνά χρυσίου λίτρας τρεῖς. ἀμηχάνου δὲ φανείσης τῆς ἀποκρίσεως, ἔγκω
 δεῖν ἔργου ἔχεσθαι. ὡς δ' ἐκείνοι ἀτρέμας εἶχον, μεταστειλάμενος ὁ βασι-
 λεὺς τὸν μάγιστρον Βασίλειον τὸν Θεοδοωροκάνου, τρεῖς εἰληφένα
 προστάττει τριήρεις δρομάδας καὶ ἀπελθεῖν καὶ ἀποπειράσασθαι τῶν
 Σκυθῶν, εἴπερ δυνηθεῖ ἀκροβολιζόμενος πρὸς πόλεμον αὐτοὺς ἐπισπάσα-
 75 σθαι. ὁ δὲ τὰς τριήρεις εἰληφῶς καὶ πρὸς τοὺς Σκυθας γενόμενος, οὐ δι'
 ἀκροβολισμοῦ τῆς αὐτῶν ἀππειρατῶ γνώμης, ἀλλ' εἰς μέσους ἑαυτὸν
 ὠθήσας ἑπτὰ μὲν σκάφη τῶ | σκευαστῶ καταπλέγει πυρὶ, τρία δὲ αὐτανδρα
 ποντίζει. χειροῦται δὲ καὶ ἐν αὐτὸς εἰσπηδήσας εἰς αὐτό, καὶ τῶν ἔνδον
 οὐς μὲν ἀποσφάξας, οὐς δὲ καὶ τροπώσάμενος τὴν τόλμαν καταπλαγέντας
 80 αὐτοῦ. οἱ δὲ Σκυθαι καὶ τὸν βασιλέα ἤδη ὀρῶντες ἐρχόμενον σὺν παντὶ
 τῶ στόλῳ καὶ λογισάμενοι, ὅπερ ἦν εἰκός, εἰ τοιαῦτα πεπόνθασι τρισὶ
 τριήρεσι πολεμούσας ἀντιστάντες, τί ἂν πάθοιεν παντὶ τῶ στόλῳ
 βιαζόμενοι συμπλέεσθαι, ἀπέβλεψαν πρὸς φυγὴν, καὶ εἰς τόπους

67 mense Iun. a. 1043

ACEVBMNU DH 57 ἔγερθῆ U 60 Βυζαντίῳ: τῆ πόλει A τότε om. ACE
 61 ἐμβὰς B 62 στόμου C παρεπομένην: παρεχομένην U 64 μὲν om. A
 65 προσώρμουν U 67 ἦν om. E πρὸς om. ACE πέμπει U τούτοις
 post ἐκπέμπει add. B 68/69 εἰ — βασιλεῖ: τῶ βασιρ., εἰ βούλ. B 69 τὰ ὄπλα
 καταθέσθαι A αὐτῶ: αὐτοῦ B 70 ἀνά ACEVBUD: om. MN 71 δὲ ACE
 ἐκείνο CE ἀτρέμας CEVMNU: ἀτρεμῶς A: ἀτρεμίας B εἶχον ACEMNU:
 εἶχοντο VB 72 τὸν μάγ. Βασ. om. U 73 τριήρεις προστάσει A ἀπελθεῖν
 καὶ: ἀπελθόντα A 74 δὲ ante Σκυθῶν add. B εἴπερ ACEVB: εἰ πως MNUDH
 ἐπισπάσασθαι: ἐπιλάσασθαι B 75 ὁ δὲ τὰς: τὰς τρεῖς B 76 ἀκροβολισμῶν U
 ἀππειράται B μέσον A 78 ποντίζει ACEVB: καταποντίζει MNUDH αὐτό:
 αὐτοῦ U 79 ἀποσφάξας οὐς μὲν B 80 Σκυθοὶ B καὶ om. B ἤδη om. M
 ὀρῶντες ἤδη U 81 καὶ om. B καὶ ante εἰκός add. U 82 τριήρεσι —
 ἀντιστάντες (ἀντιστατοῦντες B) ACEVB: τριήρεσιν ἀντιστ. πολεμ. MNUDH παντὶ
 post στόλῳ B 83 βιαζόμενοι post 82 πάθοιεν MNUDH, post 83 συμπλέ-
 κεσθαι B πρὸς: εἰς MN

ἀπορριφέντες σκοπέλους ἔχοντας καὶ πέτρας ὑφάλους τὰ πλείω τῶν
 85 σκαφῶν ἀπεβάλλοντο, ἐπιτιθεμένων τούτοις ἀπὸ τῆς ξηρᾶς καὶ τῶν
 παραπορευομένων στρατιωτῶν καὶ ἀπολλύντων αὐτούς, ὡς εὐρεθῆναι
 μετὰ ταῦτα ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς νεκρούς ἐριμμένους ἀμφὶ τὰς πεντεκαίδεκα
 χιλιάδας. ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς μετὰ τὴν τῶν Σκυθῶν ἦτταν ἐφ' ὅλας δύο
 90 προσμείνας ἡμέρας, κατὰ τὴν τρίτην ὑπέστρεψεν εἰς τὴν βασιλίδαν, δύο
 τάγματα καταλιπὼν καὶ τὰς λεγομένας ἑταιρείας, ὑφ' ἡγεμόνι ταπτό-
 μενα Νικολάω τῷ παρακοιμωμένῳ καὶ Βασιλείῳ μαγίστρῳ τῷ Θεοδωρο-
 κάνῳ, ἐφ' ᾧ τοὺς αἰγιαλοὺς ἐπισκοπεῖν καὶ παρατρέχειν καὶ φυλάττεσθαι,
 μὴ τις ἀπόβασις γένηται τῶν βαρβάρων, τὸν δὲ πάντα στόλον κατὰ
 τὸν Φάρον προσμένειν κελεύσας. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ταῦτα διαπραξά-
 95 μενος εἰσῆλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, οἱ περὶ τὸν παρακοιμώμενον δὲ καὶ τὸν
 Θεοδωροκάνον τοὺς αἰγιαλοὺς περιϊόντες, ἔνθα μετὰ τὴν τροπὴν ἐξεβράσθη
 τὰ σώματα τῶν βαρβάρων, πολλῆς λείας καὶ σκύλων ἐγένοντο κύριοι.
 καὶ τριῆρεις δὲ τέτταρες ἐπὶ εἴκοσι τοῦ λοιποῦ διαιρεθεῖσαι στόλου |
 εἶποντο φεύγουσι τοῖς βαρβάροις. ἔν τινι δὲ κόλπῳ ναυλοχούτων αὐτῶν
 5 παρῆλθον αὗται διώκουσαι. καὶ γνόντες οἱ Σκύθαι τὴν ὀλιγότητα καὶ
 ἀκριβῶς καταλαβόντες, ὡς οὐ πλείους τῶν φαινομένων εἰσίν, ὑπερκερώ-
 σεις ποιησάμενοι ἀπὸ τοῦ ἔνθεν κἀκείθεν ἀκρωτηρίου καὶ συντόνῳ τῇ
 εἰρεσίᾳ χρώμενοι ἔσπευδον ἐγκολπώσασθαι τοὺς ἐναντίους. οἱ δὲ
 Ῥωμαῖοι ἐκ τῆς προτέρας κωπηλασίας καὶ τοῦ διωγμοῦ κατάκοποι
 10 ὄντες καὶ πρὸς τὸ πλῆθος τῶν βαρβαρικῶν σκαφῶν ἀποδειλιάσαντες,
 ἐκλίναν πρὸς φυγὴν· ἐπεὶ δὲ ἔφθασαν τὰ τῶν βαρβάρων σκάφη στεφανώ-
 σαντα τὸ στόμα κατασχεῖν τοῦ κόλπου καὶ ἀπορος ἦν ἢ πρὸς τὸ πέλα-
 γος ἔξοδος, Κωνσταντίνος μὲν πατρίκιος ὁ Καβαλλοῦριος, στρατηγὸς
 ὦν τῶν Κιβυρραιωτῶν, γενναίως ἔστη πρὸς πόλεμον μετὰ τῆς ἑαυτοῦ
 15 τριήρους καὶ λοιπῶν δέκα, καὶ εὐρώστως μαχόμενος κατεκόπη, ἐλήφθησαν
 δὲ καὶ τέτταρες τριῆρεις αὐτανδροὶ σὺν τῇ ναυαρχίδι, καὶ πάντες οἱ ἐν
 αὐταῖς ἀπεσφάγησαν, τὰ δὲ λοιπὰ Ῥωμαϊκὰ πλοῖα ἐν βράχεισι καὶ
 ἀκταῖς καὶ σκοπέλοις ἀπερρίφησαν. ὦν συντριβέντων οἱ μὲν τῶν ἐν

ACEVBMNU DH 85 ἀπεβάλλοντο BMNUD: ἀπεβάλλοντο ACEH ἐπι-
 θεμένων ACEVB: ἐπιτιθεμένοις MNDH ξηρᾶς: γῆς U 86 ἀπολλύντων C
 87 ιε' CE 88 ἐφ' ὅλας om. E 89 εἰς: πρὸς U βασιλίδαν: βασιλεύσαν B
 90 καταλιπὼν post 92 Θεοδωροκάνῳ A 92 περισκοπεῖν B 93 ὑπόβασις C
 94 προσμένειν post 93 στόλον A ταῦτα: τοιαῦτα B 1 διόντες B 3 καὶ
 om. BU τέτταρες VMN: τέσσαρες CEBU: τέσσαρας A ἐπὶ: καὶ B κ' C
 4 φεύγουσαι U κόλπῳ VBMNU: τόπῳ ACE ναυλοχούτων αὐτῶν om. ACE
 5 αὐται: αὐτ' C καὶ alt. om. B 6 καταλαβόντες ACEVBUD: καταμαθόντες
 MN 7 κἀκείθεν: ἐκείθεν U 8 χρῆσάμενοι U ἐναντίους: πολεμίους A
 9/10 καὶ — ὄντες: κατάκοποι ὄντες καὶ τῆς διώξεως A 11 ἐκλίναν ACEVB:
 ἐνέκλιναν MNUH: ἀνέκλιναν D πρὸς: εἰς M 13 ἔξοδος ACEVB: διέξοδος MNUD
 μὲν om. B 14 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ A 16 τέσσαρες (corr. in τέτταρες D) ACEBUDH
 17 λοιπὰ Ῥωμαϊκὰ ACEVB: Ῥωμαϊκὰ λοιπὰ MNUDH

αὐταῖς ὑποβρύχιοι γέγονασι τῇ θαλάσῃ, ἄλλοι δὲ ἐάλωσαν ὑπὸ τῶν
 20 βαρβάρων καὶ μαχαίρα παρέδόθησαν καὶ δουλεῖα, οἱ δὲ διασωθέντες
 πεζοὶ καὶ γυμνοὶ εἰς τὸ οἰκεῖον στρατόπεδον ἀνεσώθησαν. οἱ δὲ Σκύθαι,
 ὡς οὐκ εἰς ἔργον ἐχώρει αὐτοῖς τὰ τῶν ἐλπίδων, τῆς ἐπ' οἴκου πορείας
 ἐμήθησαν. ὑποστρέφουσι δὲ τούτοις διὰ τε γῆς καὶ θαλάσσης (οὐδὲ
 γὰρ ἐξήρκουν τοῖς πᾶσι τὰ σκάφη, τὰ μὲν ὑπὸ τῆς προηγησαμένης
 25 ναυμαχίας καταποντισθέντα τε καὶ ληφθέντα, τὰ δὲ ὑπὸ κλύδωνος καὶ
 τρικυμίας θλασθέντα, καὶ διὰ τοῦτο οἱ πλείους πεζῆ τὴν ὁδοπορίαν
 ἐποιοῦντο) συναντήσας Κατακαλῶν βέστης ὁ Κεκαυμένος, ἀρχῶν ὧν τῶν
 παρὰ τὸν Ἰστρον πόλεων καὶ χωρίων, κατὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς λεγο-
 μένης Βάρνας καὶ συμβαλῶν ἐτρέψατο, καὶ ἀπέκτεινε μὲν πολλούς,
 30 ὀκτακοσίους δὲ ζωγρίας λαβῶν πεπεδημένους ἐκπέμπει τῷ βασιλεῖ.
 οὗτος γὰρ ὁ ἀνὴρ καὶ ὅτε πρῶτον τῶν οἰκείων ἠθῶν ἀπαναστάντες οἱ
 Σκύθαι πρὸς τὴν βασιλίδαν ἠπειγόντο καὶ ἐς τὴν λαχοῦσαν αὐτὸν ἀρχὴν
 ἀποβάντες προνομὰς ἐποιοῦντο, τὸν ἀμφ' αὐτὸν ἀθροίσας λαὸν προσέρ-
 35 ραξε τούτοις, καὶ γενναίως ἀγωνισάμενος ἐτρέψατό τε κατὰ κράτος καὶ
 εἰς τὰ οἰκεία σκάφη φυγεῖν ἠνάγκασε. καὶ πάλιν δὲ τὰ ἀγκύρια τῆς ὑπ'
 αὐτὸν ἀρχῆς φυλάττων χωρία καὶ προσμένων τὸ τέλος, ὑποστρέφοντας
 δεξάμενος καὶ καρτερῶς ὑποστάς εἰργάσατο τὰ εἰρημένα.

7. Σεπτεμβρίῳ δὲ μηνί, ἰνδικτικῶνος δωδεκάτης, ἔτους ,σρνβ', ἐπνευσεν
 ἀνεμος σφοδρός, ὡς διασφραῖναι σχεδὸν τοὺς τῶν ἀμπέλων καρπούς.
 40 Μιχαὴλ δὲ ὁ πατριάρχης ἅμα τῷ χειροτονηθῆναι τὸν πάπαν Ῥώμης τῶν διπύχων
 ἐξέβαλε, τὸ τῶν ἀζύμων ζήτημα ἐπενεγκῶν αὐτῷ τῆς ἐκβολῆς ἀτίον· συνήργει δὲ
 τούτῳ Πέτρος τε ὁ Ἀντιοχείας πατριάρχης καὶ Λέων ὁ Βουλγαρίας ἀρχιεπίσκοπος καὶ

38 a. 1043

cap. 7: G1yc. 595, 14—596, 3

ACEVBMNU DH 19 ἐάλωσαν post 20 βαρβάρων B 22 ἐχώρει
 post ἐλπίδων B οἴκους A 23 θαλάττης N 25 ναυμαχίας CEVBUD: ναυ-
 αρχίας ANH: αἰτίας καὶ ναυαρχίας M τε om. B 26 θλασθέντα ACEVNU:
 θραυσθέντα B: κλασθέντα M πεζῆ (ante ol U) VNU: πεζοὶ ACEBM 27 συν-
 αντήσας post Κεκαυμένος U ὁ ante Κατακαλῶν add. A βέστης om. M
 28 παρὰ CVMNU: περὶ AEB τῶν Ἰστρον B 29 ἀπέκτεινε: κτείνει B
 30 ζωγρίας: ζφούς B λαβῶν — βασιλεῖ: πεπεδημένους λαβῶν ἐκπέμπει πρὸς
 βασιλέα A 31 ἠθῶν ἀπαναστάντες VBMNU: ἀπαναστάντες (ἐπαναστάντες E)
 ἠθῶν ACE 32 ἐς CVMNU: εἰς AEB αὐτὸν: αὐτῷ E ἀρχὴν om. B
 33 προνομὴν B προσέρρηξε B 34 ἐτρέψατο — κράτος: κατὰ κράτος
 ἐτρέψατο A τε CEVNU: τότε M: om. AB 35 κατηνάγκασεν B 38 δὲ om. M
 1β' ACEBMN: β' U ἔτους ,σρνβ': τοῦ ,σρνβ' ἔτους M 39 σφοδρὸς AVBMN:
 σφοδρῶς CE: om. U 40—50 interpol. ACE (E bis, sc. in textu et a manu
 rec. i. m.) BU 41—43 τὸ — ἔλλογμώτερον: διὰ τὴν περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος
 καινοτομίαν καὶ τὰ ἄξιμα B 42 τε om. U

τὸ τῆς ἐκκλησίας ἅπαν ἔλλογιμώτερον. προσκρούων δὲ καὶ πρὸς τὸν τῆνικαῦτα τῆς
 μονῆς τοῦ Στουδίου ἡγούμενον Μιχαῆλ, ὃν Μερμέντουλος τὸ ἐπώνυμον, τοῦ ἐπ' ἐκκλη-
 45 σίας ἀναγιγνωσκόμενου συνοδικοῦ τὸν ἐν ἁγίοις Θεόδωρον τὸν Στουδίτην ἐξέβαλε, μὴ
 ἐνεγκῶν δὲ ὁ Μερμέντουλος τὸ γεγονός, τῷ βασιλεῖ προσελθὼν τοῦτο αὐτῷ διανήγγειλε.
 διὸ προστάξει βασιλικῆ ἀνεγνώσθη τὸ συνοδικὸν τῆ κυριακῆ τῆς Σαμαρειτίδος, καὶ τὰ
 μὲν ἄλλα πάντα κατὰ τὸ ἔθος ἀνεγνώσθησαν, τὸ δὲ τοῦ μεγάλου Θεοδώρου ὄνομα
 ὁ πατριάρχης ἀναστὰς ἐξεφώνησε μεγάλη καὶ διατόρω φωνῆ. καὶ οὕτω κατευνάσθη
 50 ἢ περὶ τοῦτου τῶν τε μοναχῶν καὶ τοῦ Μερμεντούλου στάσις.

κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἑορτῆς ἀγομένης τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα
 μαρτύρων, ἐν τῇ ἑννάτῃ τοῦ Μαρτίου μηνός, μέλλων ὁ βασιλεὺς εἰς |
 προσκύνησιν ἀπελθεῖν τῶν ἁγίων δημοσίᾳ προόδῳ κατεστασιασάθη
 παρὰ τοῦ δήμου. ἐξεληθόντος γὰρ τούτου πεζῆ μετὰ πολλῆς δορυφορίας
 55 ἀπὸ τοῦ παλατίου καὶ εὐφημίας, καὶ τὸν ἐν τῇ Χαλκῆ καταλαβόντος
 ναὸν τοῦ σωτήρος, καὶ μέλλοντος ἐκείθεν ἐξιππάσασθαι καὶ πρὸς τὸν τῶν
 μαρτύρων ἀφικέσθαι σηκόν, ἐξαίφνης ἐξηχήθη φωνὴ ἀπὸ μέσου τοῦ
 πλήθους: 'ἡμεῖς τὴν Σκλήραιναι βασιλίσσασαν οὐ θέλομεν, οὐδὲ δι' αὐτὴν
 αἱ μάνναι ἡμῶν αἱ πορφυρογέννητοι Ζωὴ τε καὶ Θεοδώρα θανοῦνται.'
 60 καὶ εὐθὺς συνεχύθη τὰ πάντα, καὶ ταραχὴ κατέσχε τὸ πλήθος, καὶ ἐξήτει
 τὸν βασιλέα διαχειρίσασθαι. καὶ εἰ μὴ τάχιον αἱ βασιλίδες προκύψασαι
 ἄνωθεν κατεστόρεσαν τὸ πλήθος, ἀπωλώλεισαν ἂν οὐκ ὀλίγοι, ἴσως δὲ
 καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς. κατευνασθείσης δὲ τῆς ταραχῆς ὑπέστρεψεν εἰς τὰ
 βασιλεια, τὴν ἐς τοὺς μάρτυρας ἀφίξιν παραιτησάμενος.

65 παλλακευομένης γὰρ τῆς θυγατρὸς τοῦ Σκληροῦ τῷ βασιλεῖ οὐκ ὀλίγος ἦν γογγυσμὸς
 τοῦ τε δήμου καὶ τῆς συγκλήτου καὶ τῶν ἀδελφῶν καὶ δεσποινῶν. ὃν καὶ ὁ τῆνικαῦτα
 ἐν μοναχοῖς διαπρέπων ὁ οὗτος Στηθάτος λεγόμενος ἐκόλυε μὲν, ἦνυε δὲ οὐδέν. πάντῃ
 γὰρ ἡττητο τῆς ὥρας αὐτῆς ὁ βασιλεὺς. ἦν δὲ ὁ Στηθάτος οὗτος ἀρετῆς εἰς ἄκραν
 ἐπιμελούμενος καὶ νηστεία καὶ σκληραγωγία καὶ πάσῃ ἄλλῃ ἀρετῇ ἐντήκων τὸ σῶμα
 70 ἑαυτοῦ, ὡς καὶ ποτε τεσσαράκοντα ἡμέρας ἄσιτος διατελέσαι, μηδενὸς τὸ παράπαν ἐν
 τῷ μέσῳ γευσάμενος.

52 a. 1044 58 Constantinopolim non multum post diem 12. mens. Iun.
 a. 1042 vocata erat

ACEVBMN DH 43 ἔλλογιμ. ἅπαν A 44 τῶν Στουδίων B ἡγούμενου C
 Μιχαῆλ — ἐπώνυμον: Μιχαῆλ τὸν Μερμέντουλον B 45 ἐξέβαλεν B 46 δὲ —
 διανήγγειλε: ὁ δὲ Μερμέντουλος τῷ βασιλεῖ τὸ γεγονός ἀνήγγειλε B 47 ἀνε-
 γνώσθησαν B 49 μεγάλη om. B 49/50 καὶ οὕτω — στάσις om. B 49 κατ-
 ηννάσθη A 50 στάσις: ἔνοστασις U 52 ἐν om. B θ' BU 53 ἀπελθεῖν post
 52 βασιλεὺς M 55 καὶ εὐφημίας ante ἀπὸ A 56 τοῦ σωτήρος ναὸν ACE τὸν
 om. C 57 σηκόν: ναὸν B ἐξεχύθη U 57/58 ἀπὸ — πλήθους (μέσου post
 58 πλήθους U) VBMNU: om. ACE 59 μάνναι: μητέρες A τε om. MNUDH
 Glyc. 595, 20 60/61 καὶ ταραχὴ — διαχειρίσασθαι om. U 60 ἐξήτησεν CE
 62 ἀπωλώλεισαν ἂν: ἀπόλεσαν οὖν B 63 αὐτὸς om. B 64 ἐς ACEV: εἰς
 BMNUDH τῶν μαρτύρων H παραιτησάμενος ἀφίξιν AB 65—71 interpol.
 ACE (E i. m.) U 65 παλλακευομένης: παραγκαλιζομένης A ὁ ante γογγυσ-
 μὸς add. E 68 ἄκραν AC: ἄκραν E: ἄκραν U 69/70 σκληραγωγία — ἑαυτοῦ:
 πάσῃ σκληραγωγία τὸ ἴδιον σῶμα ἐντήκων A 69 ἐκτήκων C 70 ἄσιτον U
 τὸ παράπαν: μηδὲλιος A

8. Ἰνδικτιῶνος δὲ τρισκαιδεκάτης ὁ κατὰ τοῦ Ἀνίου ἀρχὴν ἐλάμβανε πόλεμος. ἀλλὰ ῥητέον ἄνωθεν, πῶς καὶ διὰ τίνα τρόπον ἡσυχίαν ἄγοντι τῷ τοῦ Ἀνίου τοπάρχῃ καὶ μηδὲν ἀπαίσιον διαπραττομένῳ Κωνσταντίνος ὁ βασιλεὺς πολεμεῖν ἐπεχείρησεν. ὅτε Γεώργιος ὁ τῶν Ἰβήρων | 75 ἀρχηγὸς ὄπλα κατὰ Ῥωμαίων ἐκίνησε, συμμαχῶν ἦν αὐτῷ καὶ Ἰωβανεσίκης ὁ τῆς τοῦ Ἀνίου κυριεύων χώρας. ἐπεὶ δ', ὡς ἐν τοῖς ἐμπροσθεν εἴρηται, Βασίλειος ὁ βασιλεὺς ἀνελθὼν ἐν Ἰβηρίᾳ παρατάξεν ἡγωνισατο κατὰ τοῦ Γεωργίου καὶ τοῦτον ἐτρέψατο καὶ συνέτριψε, φοβηθεὶς ὁ 80 Ἰωβανεσίκης, μὴ πῶς ὁ βασιλεὺς μηνιῶν διὰ τὴν συμμαχίαν ἀνίκεστόν τι εἰς αὐτὸν διαπράξῃται, τὰς κλείς τῆς πόλεως εἰληφῶς αὐτομολεῖ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἑαυτὸν τε ἐχειρίζει ἐθελοντῆς καὶ τὰς κλείς παραδίδωσιν. ὁ δὲ τῆς συνέσεως τοῦτον ἀποδεξάμενος μάγιστρον τε τιμᾶ καὶ ἄρχοντα διὰ βίου Ἀνίου καὶ τῆς λεγομένης μεγάλης Ἀρμενίας προβάλλεται, ἐγγραφον ἀπαιτήσας ἀπ' αὐτοῦ γραμματεῖον, ὡς μετὰ τὴν αὐτοῦ 85 τελευτῆν ἐπανήξῃ πᾶσα ἢ τοιαύτη ἀρχὴ ἐς τὰ δίκαια αὐτοῦ καὶ μέρος ἔσται τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς. ἐγένετο ταῦτα. καὶ θνήσκει μὲν ὁ βασιλεὺς, θνήσκει δὲ μετὰ χρόνου ἱκανοῦς καὶ ὁ Ἰωβανεσίκης· καὶ θανόντος αὐτοῦ Κακίκιος ὁ τοῦτου υἱὸς διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν εἰρήνην μὲν 90 διετῆρει πρὸς Ῥωμαίους καὶ ὀμαιχιμίαν, κατεῖχε μὲντοι τὴν πατρῴαν ἀρχὴν, καὶ ἀποδοῦναι Ῥωμαίοις οὐκ ἠθέληεν, ὡς τὸ πατρικὸν ἐβούλετο γραμματεῖον. εὐρῶν οὖν ἐν τοῖς ἀνακτόροις τὸ γραμματεῖον ὁ Μονομάχος ἀπήτει καὶ τὸ Ἀνίον καὶ τὴν πᾶσαν μεγάλην Ἀρμενίαν ὡς Βασιλείου τοῦ βασιλέως διάδοχος. τοῦ δὲ δούλον μὲν ἑαυτὸν ἀνομολογούντος Ῥωμαίων, 85 ἀποστῆναι δὲ τῆς πατρῴας ἀρχῆς μὴ ἐθέλοντος, πολεμητέον ἐδόκει τῷ βασιλεῖ. καὶ δὴ στρατὸν ἀγείρας καὶ Μιχαὴλ βέστη τῷ Ἰασσίτῃ |

72 a. 1044/1045   75/76 a. 1021/1022   83 vere a. 1022   89 a. 1040
92 aestate fere a. 1045

cap. 8: Zon. III, 625, 3—631, 5; Glyc. 596,4—597, 4

ACEVBMNU DH 72 δὲ om. E 1γ' CEU Ἀνίου A 73 τίνα: ποῖον U ἄγοντος C 74 διαπραττομένῳ ACEVN: διαπραττομένου U: πραττομένῳ M 75 Ἰβήρων ACEB: Βουλγάρων VB (i. m.): Ἀβασγῶν MNUDH 76 Ἰωβανεσίκης ACVMNU: Ἰωβανεσίκης E: ὁ Ἰβανεσίκης B 77 Ἀνίου A δὲ DH 78 παρατάξεν om. B 79 ὁ om. AU 80 Ἰωβανεσίκης ACVMNU: Ἰωβανεσίκης E: Ἰβανεσίκης B μηνιῶν: ἐγκοτῶν A 81 διαπράξῃται εἰς αὐτὸν B 82 τε om. B 83 τε post συνέσεως add. E τε om. A τοῦτον ante τιμᾶ add. CE 84 Ἀνίου A λεγομένης om. U 85 αὐτοῦ alt. om. M 86 πᾶσα ante ἀρχὴ U εἰς BMNUDH 87 ἔσται U τῆς — ἀρχῆς ACEVB: τῆς Ῥωμαϊκῆς MNDH: τοῖς Ῥωμαϊκοῖς U βασιλεὺς: βασιλᾶ C 88 καὶ ante μετὰ add. B ὁ om. ACE Ἰωβανεσίκης ACVMNU: Ἰωβανεσίκης E: Ἰβανεσίκης B θανόντος B 89 δεξάμενος B τὴν ἀρχὴν διαδεξάμενος A 90 τοὺς ante Ῥωμαίους add. ACE 91 ἠβούλετο BU 92 τοῖς ἀνακτόροις: τῷ παλατίῳ A καὶ ante τὸ add. B 93 Ἀνίου A 94 διάδοχον B ἀνομολογούντα A Ῥωμαίων om. ACE 95 ἐθέλοντος ACEVNU: θέλοντος M: ἐθέλοντα A 1 Ἰασσίτῃ CEV: Ἰασίτῃ ABMNDH: Ἰασήτῃ U

ἔγχειρίσας, ἄρχοντι φθάσαντι προβληθῆναι τῆς Ἰβηρίας, πολεμεῖν ἐπεσκόπει τῷ Κακικίῳ. ὁ δὲ ἀπελθὼν, καθ' ὅσον οἶόν τ' ἦν, ἔσπευδεν ἐκπληροῦν τὰ προσηταγομένα. ὅπερ γνοῦς ὁ Κακίκιος, καὶ ὅτι ἀντὶ φίλου
 5 καὶ συμμάχου πολέμιος κέκριται, καὶ αὐτὸς τὰς αὐτοῦ δυνάμεις ἀγροχῶς κατὰ τὸ ἐγχωροῦν τοὺς ἐπιόντας ἡμύνητο. κακῶς δὲ φερομένων τῶν πραγμάτων τῷ Ἰασίτῃ, πέμπεται καὶ Νικόλαος πρόεδρος καὶ δομῆστικος τῶν σχολῶν, ὁ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου παρακοιμώμενος, μετὰ βαρείας χειρὸς, ὥστε τῷ πλήθει καὶ τῇ δυνάμει καταγωνίσασθαι τὸν
 10 Κακίκιον. στέλλονται δὲ γράμματα βασιλέως πρὸς Ἀπλησφάρην τὸν ἄρχοντα τοῦ Τιβίου καὶ τῆς περὶ τὸν Ἀράξην ποταμὸν Περσαρμενίας, παρακαλοῦντα τοῦτον κατὰ τὸ δυνατὸν δηοῦν τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν καὶ τὴν ὑποκειμένην χώραν τῷ Κακικίῳ. ἀπελθὼν οὖν ὁ Νικόλαος ἐκεῖνος μὲν ἔργου εἶχετο, τὰ δὲ γράμματα πέμπει πρὸς τὸν Ἀπλησφάρην,
 15 γράμας καὶ αὐτὸς καὶ παροτρύνας καὶ δώροις καὶ ὑποσχέσεσιν ἐρεθίσας ἐνεργοὺς θέσθαι τὰς βουλήσεις τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ τὰ γράμματα δεξάμενος ἀμείβεται ἐπιτελεῖ ποιῆσαι τὰ κεκελευσμένα, εἰ γράμμα πεμφθεῖ τούτῳ βασιλικὸν ἀσφάλειαν παρέχον αὐτῷ πάντα ἔχειν ἐν βεβαίῳ δεσποτικῶς τὰ φρούρια καὶ χωρία, ὅσα περ ἰσχύσει νόμῳ πολέμου
 20 κτήσασθαι ἀπὸ τῶν διαφερόντων τῷ Κακικίῳ. ἐδέξατο τὸν λόγον ὁ βασιλεὺς, καὶ χρυσοβούλλοις γραφαῖς ἐπιβεβαιοῖ, ὅσα ὁ Ἀπλησφάρης ἠτήσατο. καὶ δεξάμενος οὗτος τὰ γράμματα ἔργου ἤπτετο, καὶ | πολλὰ τῶν τοῦ Κακικίου ἐκπολιορκήσας κατέσχεν ὄχυράματα καὶ χωρία. ὁ δὲ Κακίκιος ὑπὸ τε τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως πολεμούμενος ὑπὸ τε τοῦ
 25 ἄρχοντος τοῦ Τιβίου λεηλατούμενος, καὶ τοῖς πᾶσιν ἀπεγνωκῶς, σπένδεται πρὸς τὸν παρακοιμώμενον καὶ προσχωρεῖ τῷ βασιλεῖ δι' αὐτοῦ,

10 aestate fere a. 1045

21 aestate fere a. 1045

26 a. 1045

ACEVBMN DH 2 ἄρχοντι φθάσαντι VBMNU: ἄρχοντα προφθάσαντα A: ἄρχοντα φθάντα C: ἄρχοντα φθάσαντα E 3 ἐπεσκόπει MN: ἐσκόπει ACEV: ἐπισκῆπται BU τ' ἦν ACEVN: τε ἦν BM: τηναῖς U 4 ἀντὶ om. E 5 αὐτοῦ om. U 6 ἐπιφερομένων B 7 τῷ om. U Ἰασίτῃ ABMNU πέμπεται: ἀποστέλλεται A 7/8 πέμπεται — σχολῶν om. M 7 Νικόλαος: Νικήτας U 9 Νικόλαος πρόεδρος πέμπεται δομῆστικος τῶν σχολῶν post χειρὸς add. M τῷ — δυνάμει VBMNU: πλήθει τε καὶ δυνάμει ACE καταγωνίσασθαι A 10 καὶ ante γράμματα add. B τοῦ ante βασιλέως add. A Ἀπλησφάρην CEVN: Ἀπλεσφάρην AB: Ἀπλεσφάρην U: Ἀπλησφάρην M: Ἀπλησφάρ' D: Ἀπλεσφάρην H 11 καὶ om. U Ἀράξην ACEVBUD: Ἀράξην MNH 12 δηοῦντα EM 14 Ἀπλησφάρην CEVMND: Ἀπλεσφάρην AB: Ἀπλεσφάρην U: Ἀπλεσφάρην H 16 τὰς — βασιλέως: τὰς βασιλέως βουλήσεις ACE 17 ποιεῖν A γράμματα B 18 βασιλικά B ἀσφάλειαν: ἀσφαλῶς E παρέχον αὐτῷ: παρέχοντα B 18/19 ἐν — δεσποτικῶς: δεσπ. ἐν βεβαίῳ U 19 δεσποτικῶς AE τὰ ante χωρία add. B ἰσχύσει B πολέμου: πολέμῳ M 21 χρυσοβούλλοις: χρυσοβούλλῳ M ὁ om. B Ἀπλεσφάρης ABU ὑπέσχετο καὶ post Ἀπλησφ. add. U 22 καὶ δεξάμενος: δεξάμενος δὲ B οὗτος om. U τὸ γράμμα ANUDH 23 τοῦ om. B ἐκπολιορκήσας MNU: ἐκπορθήσας B: ἐκπληρώσας CEV: om. A καὶ φρούρια post ὄχυράματα add. A 25 τοῦ Τιβίου: Ἀντιβίου U 26 αὐτοῦ: ἐαυτοῦ A

παραδούς τὴν πόλιν. καὶ ὁ μὲν ἐς τὸν βασιλεῖα ἐλθὼν καὶ μάγιστρος
 τιμηθεὶς, καὶ χωρία πολυπρόσοδα κατὰ τε Καππαδοκίαν καὶ τὸν Χαρσιαν
 ὄν καὶ τὸν Λικανδὸν εὐληφώς, εἰρηνικὸν καὶ ἀτάραχον τὸ ἀπὸ τοῦδε
 30 ἕξῃ βίον. ὁ δὲ Μονομάχος τὰ ἐκπολιορκηθέντα φρούρια παρὰ τοῦ
 Τιβιώτου καὶ χωρία ὡς μέρη τοῦ Ἄνιου ἐπιζητῶν, ἐπεὶ ἐκεῖνος ἐκὼν γε
 εἶναι οὐ μεθίετο τούτων, ἀλλ' ἀντείχετο τῆς χρυσοβούλλου γραφῆς,
 ἀναιρεῖται πόλεμον πρὸς αὐτόν, καὶ πάλιν προστάττει τῷ παρακοιμω-
 μένῳ μετὰ τε τῆς Ῥωμαϊκῆς χειρὸς τοῦ τε Ἰβηρικοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἐν
 35 τῇ μεγάλῃ Ἀρμενίᾳ δυνάμεως, ἧς κατήρχεν ὁ Ἀνιώτης, τῷ Ἀπλησφάρῃ
 πολεμεῖν. πάσας οὖν οὗτος ἡθροικῶς τὰς δυνάμεις, καὶ ἄρχοντα αὐταῖς
 ἐπιστήσας Μιχαὴλ βεστάρχην τὸν Ἰασσίτην καὶ τὸν ἑαυτοῦ δούλον
 Κωνσταντῖνον μάγιστρον τὸν Ἀλανόν, κατὰ τοῦ Τιβίου ἐπέμπει. ὁ δὲ
 Ἄπλησφάρης στρατηγικώτατος ἄνθρωπος ὢν, εἴπερ τις ἄλλος, καὶ
 40 ἔργα πολεμικὰ καὶ βουλὰς ἐχθρῶν διασκεδάσαι δυνάμενος, πρὸς μὲν τὴν
 Ῥωμαϊκὴν δύναμιν εἰδὼς ἑαυτὸν μὴ ἀξιοχρεῶν οὐκ ἀντιπαρετάξαστο,
 εἴσω δὲ τευχῶν συγκλείσας ἑαυτὸν καὶ τὸν παραρρέοντα μετοχετεύσας
 ποταμῶν, καὶ πᾶσαν ἐπικλύσας τὴν πεδιάδα καὶ ἀποτελεσματώσας πηλώδη
 τε οὔσαν καὶ τεναγώδη, προσέμενε τὴν ἐπέλευσιν τῶν | ἐναντίων,
 45 παρασπείρας ἐν τοῖς κύκλωθεν τῆς πόλεως οὔσιν ἀμπελώσι τοξότας
 πεζοὺς, καὶ κρύπτεσθαι καὶ προσμένειν κελεύσας, ἄχρις ἂν αὐτὸς τῇ
 σάλπιγγι ἐπισημήνηται τὸ ἐνυάλιον. οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων ἄρχοντες τὸν
 τε εἰς τὴν πόλιν συγκλεισμὸν καὶ τὴν τῆς πεδιάδος ἐπικλυσιν δειλιάς
 ἔργον καὶ ἀπογνώσεως κρίναντες, ἀτακτοὶ καὶ σποράδιον ἄλλοι μὲν τοὺς
 50 ἵππους ἀποβάντες, ἄλλοι δὲ καὶ ἐφιπποὶ, ὡς πη ἕκαστος ἐβούλετο, πρὸς
 τὴν πόλιν ἔτρεχον, ὡς αὐτοβοεῖ ταύτην αἰρήσοντες. ἐπεὶ δὲ ἐνδον ἐγένοντο
 τῶν ἐν μέσῳ τῶν ἀμπελώνων ὁδῶν καὶ ἄχρι τῆς πόλεως ἐφθασαν, τότε
 δὴ τῇ σάλπιγγι σημήνας ὁ Ἄπλησφάρης ἔργου ἐκέλευσεν ἔχθεσθαι, καὶ

29/30 Cacicus a. 1079 mortuus est

ACEVBMNU DH 27 ἐξ ACEVMND: εἰς BUH τὸν βασιλεῖα: τὰ βασιλεῖα B
 28 τὸν: τὸ B 29 τὸν: τὸ AEB Λικανδόν: Λιβανδόν A τὸ ACVBNV:
 τὸν EM 30 ἕξῃ (post 29 ἀτάρ. A) ACEVB: ἕξῃσε MNUDH 31 καὶ χωρία
 post 30 φρούρια U Ἄνιου A 31/32 ἐκεῖνος — εἶναι ACEVB: ἐκὼν
 γε ἐκεῖνος εἶναι MN: ἐκὼν γε ἐκεῖνος UH: ἐκεῖνος εἶναι D 32 οὐ μεθίετο: οὐκ ἀφι-
 στατο A 33 πόλεμον πρὸς αὐτόν VBMNU: πρὸς αὐτόν πόλεμον ACE 34 τε
 pr. om. B 35 τῇ om. U κατήρχεν: κατεῖχεν CM Ἀνιώτης A Ἀπλη-
 σφάρῃ CEVMN: Ἀπλεσφάρῃ A: Ἀπλεσφάρει B: Ἀπλεσφάρῃ U: Ἀπλησφάρῃ D
 36 οὗτος om. B ἡθροικῶς τὰς δυνάμεις VMNU: τὰς δυν. ἡθρ. ACEB 37 Ἰασσίτην
 ABMNUD ἑαυτοῦ: αὐτοῦ U 39 Ἀπλεσφάρης ABU 40 ἐχθρῶν VBMN:
 ἐθῶν ACEU 41 ἑαυτὸν: αὐτόν B ἀξιοχρεῶν VBMNU: ἀξιολόγον ACE
 ἀντιπαρετάξαστο CVU 42 δὲ om. U 42/43 ποταμῶν μετοχετεύσας C
 44 τεναγώδη ACEMN: τεγανώδη V: στεγανώδη U: δύσβατον B 45 τῆς πόλεως
 om. A 46 καὶ pr. om. U 47 ἐπισημήνηται ACEV: ἐπισημήνη MNUDH:
 σημήνη B 49 ἀτακτοὶ BMNU: ἄπρακτοὶ ACEV 50 ἡβούλετο CE
 51 ἔτρεχεν N 53 Ἀπλεσφάρης ABU ἐκέλευεν U

ἔξαναστάντες ἀπὸ τῶν λόχων οἱ πεζοὶ οἱ μὲν τόξοις, οἱ δὲ λίθοις ἔβαλλον,
 55 ἄλλοι δὲ ἐτίρωσκον ἀπὸ τῶν θριγγῶν, τῶν Ῥωμαίων κωλυομένων
 ὑπὸ τούτων τοὺς πολεμίου ἀμύνασθαι. γίνεται οὖν τροπὴ μεγάλη, καὶ
 σφάζεται Ῥωμαίων ἄπειρον πλῆθος, φυγεῖν μὴ δυναμένων τῶν ἵππων,
 ἄλλ' ἐμπιπτόντων εἰς τὸν πηλὸν καὶ τὰ τέλματα. μόλις οὖν διασωθεὶς
 ὁ Ἰασσίτης σὺν τῷ Κωνσταντίνῳ ἐν τῷ Ἀνίῳ αὐτάγγελος τῆς συμφορᾶς
 60 τῷ Νικολάῳ γεγόνασιν. ἀγγελθέντος δὲ τοῦ συμβάντος ἀτυχήματος τῷ
 βασιλεῖ, ὁ μὲν Νικόλαος καὶ ὁ Ἰασσίτης ἀφαιροῦνται τὰς ἀρχάς, προχειρί-
 ζονται δὲ ἀντὶ μὲν τοῦ Ἰασσίτου δουρὸς Ἰβηρίας ὁ Κεκαυμένος, ἀντὶ δὲ τοῦ
 Νικολάου στρατηγὸς αὐτοκράτωρ Κωνσταντίνος ὁ τῆς μεγάλης ἑταιρείας
 ἀρχων, εὐνοῦχος ἀνθρωπος, ἐκ Σαρακηνῶν ἔλκων τὸ γένος καὶ τῷ
 65 βασιλεῖ ὑπηρετήσας πρὸ τῆς βασιλείας καὶ πίστιν | τηρῶν ἐς αὐτόν· οἱ
 δὲ καὶ κατὰ χώραν γενόμενοι καὶ τὰς δυνάμεις συνηθοικότες ἔργου
 εἶχοντο. καὶ τῇ μὲν πόλει τοῦ Τιβίου, ἣτις ἦν τοῦ παντὸς ἔθνους μητρό-
 πολις, προσβαλεῖν οὐκ ἠθέλησαν, ἀπεπειρώοντο δὲ τῶν λοιπῶν φρουρίων,
 τῶν ὄσα τῷ Ἀνίῳ ὑπέκειντο. καὶ αἰροῦσι μὲν τὴν Ἁγίαν Μαρίαν καὶ τὸ
 70 λεγόμενον Ἀμπίερ καὶ τὸν Ἅγιον Γρηγόριον, λιαν ἐρμυὰ καὶ ἀπόκρημα
 ὄχρωμάτα, τοῦ Ἀπλησφάρη πολλακίς ἐπιχειρήσαντος βοηθήσαι
 αὐτοῖς πολιορκουμένοις, καὶ τσαυτάκις ἠττηθέντος. ἔρχονται δὲ καὶ
 ἐπὶ τὸ φρούριον τὸ καλούμενον Χελιδόνιον, ἐπὶ βουνοῦ τε ἀποκρήμνου
 ἰδρυμένον καὶ οὐ πόρρω κείμενον τοῦ Τιβίου· καὶ κυκλωσάμενοι τοῦτο
 75 τάφροις καὶ χάραξι διὰ προσεδρείας ἠπείγοντο παραστήσεσθαι. καὶ γὰρ
 δὴ καὶ ἐσπάνιζον τῶν ἀναγκαίων οἱ εἰσω τείχους, μὴ φθάσαντες
 εἰσκομίσασθαι τὰ ἐπιτήδεια διὰ τὸ τῆς προσβολῆς ὀξύρροπον. καὶ
 παρεστήσαντο ἂν καὶ τοῦτο, εἰ μὴ αἰφνιδίως ἡ τοῦ πατρικίου Λέοντος
 τοῦ Τορνικίου ἐξ ἐσπέρας ἀνήφθη ἀποστασία. οὗτος γὰρ στρατηγῶν ἐν
 80 Ἰβηρίᾳ καὶ διαβληθεὶς ὡς τυραννίων τῆς ἀρχῆς παραστέλλεται καὶ

79 a. 1047

ACEVBNU DH 54 καὶ post πεζοὶ add. CE 55 θριγγῶν ACEVND:
 θριγκῶν MUH 56 ἀμύνασθαι CB 57 σφάττεται B ἄπειρον om. ACE
 59 Ἰασίτης ABMNUD ἐν τῷ Ἀνίῳ om. B 60 γεγόνασιν: γίνονται A
 συμβάντος VBMNU: γεγονότος ACE 61 Ἰασίτης ABMNUD 62 Ἰασσίτου CEV:
 Ἰασίτου ABMNU: Ἰασίτ' D τοῦ alt. om. ACE 65 ὑπηρετήσας (post βασι-
 λείας B) AEBVNU: ὑπηρετήσας C ἐς VMND: εἰς ACBUH: πρὸς E
 ol: olz U 67 ἔθνους ACEVUD: γένους MN 71 ὄχρωμάτα post 70 ἐρμυὰ B
 τοῦ: καὶ B Ἀπλησφάρη CEV: Ἀπλεσφάρ A: Ἀπλεσφάρ' U: Ἀπλεσφάρη B:
 Ἀπλησφάρου MN: Ἀπλησφάρης D 72 δὲ om. U καὶ om. ACE 73 καλού-
 μένον: λεγόμενον B καὶ ante ἀποκρήμνου add. B ἀποκρήμνου BMNU:
 ἀκρήμνου ACEV 75 παραστήσεσθαι ACEVU: παραστήσασθαι BMNDH 76 καὶ
 om. U ol om. B 77 εἰσκομίσασθαι U 78 παρέστησαν U 79 τοῦ —
 ἀποστασία: ἀποστασία τοῦ Τορνικὴ ἀνήφθη A 79 Τορνικίου VMNUD: Τορνικία
 ACEBH ἐξ ἐσπέρας om. ACE στρατηγῶν: ὄν, post 80 Ἰβηρίᾳ U 80 τε
 ante ἀρχῆς add. MNUDH παραστέλλεται VBMNU: παραλύεται ACE

μοναχός ἀποκείρεται, καὶ εἰς τὴν πόλιν ἀχθεῖς οἴκοι μένειν ἐν Ἀδριανου-
 πόλει προστάττεται. μὴ ἐνεγκῶν δὲ εὐφόρως τὰ εἰς αὐτὸν γεγονότα
 ἀνιαρά, λάθρα καὶ κατὰ μικρὸν τοὺς ἐν Ἀδριανουπόλει πρότερον ὑποποιεῖ-
 ται στρατηγούς, ὅποσος ἔτυχον ὄντες παρεωραμένοι καὶ ἀπρακτοί·
 85 διὰ δὲ τούτων καὶ τῶν αὐτοῦ συγγενῶν ὑποφθείρας καὶ τοὺς ὄσοι τῶν
 Μακεδονικῶν ἤρχων ταγμάτων καὶ Ἰθρακικῶν, καὶ τοὺς ὄσοι ἐσχόλαζον
 στρατιώτας, καὶ τοὺς ὄσοι ταῖς λεηλασίαις καὶ διαρπαγαῖς ἔχαιρον, καὶ
 χεῖρα ἱκανὴν συστησάμενος ἀναγορεύεται βασιλεὺς, καὶ ἅπαντα τὸν
 90 ὑπ' αὐτὸν ἀγείρας λαὸν ὄξυς ἐπιφαίνεται τῇ βασιλίδι, τοῦ βασιλέως
 μήτε λαὸν ἱκανὸν ἔχοντος πρὸς ἀντιπαράταξιν, μήτε πιστεύοντος τοῖς
 πολίταις ὡς εὖνοιαν καὶ πίστιν φυλάξουσιν εἰς αὐτόν. καὶ διὰ τοῦτο
 ἄγγελος εἰς τὸν Κωνσταντῖνον ἐν Ἰβηρία πέμπεται δημοσίοις ἔποχος
 ἵπποις μετὰ γραμμάτων βασιλικῶν κελευόντων τῶν ἐν χερσίν ἀμελή-
 95 σαυτα ἔργων ἀφίκεσθαι ὡς τάχος μετὰ τῶν δυνάμεων ἐς τὴν βασιλίδαν.
 δεξάμενος δ' οὗτος τὰ γράμματα, καίτοι ἐν χεροῖν ἔχων τὸ φρούριον, λύει
 μὲν τὴν πολιορκίαν, σπένδεται δὲ τῷ Ἀπλησφάρῃ, ἀσφαλισάμενος
 αὐτὸν ἀραῖς καὶ ὄρκοις, ὡς εὖνοιαν διαφυλάξει τῷ βασιλεῖ καὶ οὐδέποτε
 μελετήσει φαῦλον κατὰ Ῥωμαίων. οὕτω δὲ πράξας καὶ τὰς δυναμεις
 ἀναλαβῶν σπουδαίως ἠπειγέτο πρὸς τὴν βασιλίδαν. καὶ τὸ μὲν Χελιδό-
 5 νιον τοῦτον τὸν τρόπον διαδιδράσκει τὴν ἄλωσιν. ὁ δὲ Κωνσταντῖνος
 μετὰ τῶν ἐφῶν ταγμάτων καὶ παντὸς τοῦ στρατοῦ κατελθὼν, αὐτὸς
 μὲν εἰσεῖσιν εἰς τὴν βασιλίδαν, τὸ δὲ πλῆθος ἅπαν περαιούται προστάξει
 τοῦ βασιλέως εἰς Θράκην, τὸ μὲν κατὰ τὴν ἀντίπορθμον τῇ βασιλίδι
 Χρυσόπολιν, τὸ δὲ κατὰ τὴν τοῦ Ἑλλησπόντου Ἄβυδον. ἀλλὰ τοῦτο
 10 μὲν ὕστερον· πρὶν ἢ δὲ τὰς δυνάμεις ἔλθειν, ὁ Τορνίκιος κατὰ τὸν Σεπτέμ-
 βριον μῆνα, τῆς πρώτης Ἰνδικτιῶνος, βασιλεὺς, ὡς ἐλέχθη, ἀναρρηθεὶς
 θᾶπτον ἢ λόγος τὴν βασιλίδαν καταλαμβάνει, ἐλπίζων αὐτοβοεῖ ταύτην
 αἰρήσειν διὰ τὸ μὴ εὐπορεῖν τὸν βασιλέα δυνάμεων. καὶ χάρακα πηξά-

92 mense Sept. fere a. 1047 10/11 a. 1047

ACEVBMNU DH 81/82 καὶ εἰς — παρατάττεται om. MNUDH Glyc. 596, 18
 84 ὄντες om. B 85 τούτων: τῶν τοιοῦτων A αὐτοῦ: αὐτῶν U τῶν alt. om.
 AMNUDH 86 Μακεδονικῶν — ὄσοι om. A Θρακικῆς C 87 στρατιώται U
 ταῖς ante διαρπαγαῖς (ἀρπαγαῖς B) add. BU 89 ἀναγείρας M τῶν πόλεων
 post βασιλίδι add. B 90 ἔχοντα B ἔχοντος post ἀντιπαράταξιν ACE 91 φυλά-
 ξουσιν post ὡς ACE ταῦτο: ταῦτα A 92 εἰς MNU: ἐς V: πρὸς ACEB ἠπέμ-
 93 ἀμελήσαντα AVBMNU: ἀμελησάντων E: ἀμελήσαντες C 94 μετὰ —
 βασιλίδαν: ἐς τὴν βασ. μετὰ δυν. A τῶν om. AE εἰς BU 95 δ' VBMM:
 δὲ ACE: οὖν U χερσίν A 1 δέ: μὲν M Ἀπλησφάρη ABU 2 φυλάξει BU
 τῷ βασ. διαφυλ. A 3 φαῦλον μελετήσει U φαυλῶν M πράξαν U
 4 σπουδαίως M 8 τοῦ βασιλέως: βασιλικῆς U 9 τοῦ Ἑλλησπόντου CEVB:
 ἐν τῷ (τῷ om. A) Ἑλλησπόντῳ AMNU: Ἑλλησπόντῳ D ταῦτο: ταῦτα B 10 ἢ
 om. B δὲ om. VMNDH 10/11 κατὰ — Ἰνδικτιῶνος: κατὰ τὴν πρώτην Ἰνδικτιῶνα,
 Σεπτεμβρίου μηνί A 11 α' CN: ια' U ἐλέχθη VBMMU: ἐρρήθη ACE 12 κατα-
 λαμβάνει τὴν βασιλίδαν M

μενος καταντικρῦ τῶν Βλαχερνῶν, ἔγγιστα τῆς μονῆς τῶν ἁγίων Ἄναρ-
 15 γύρων, πρότερον μὲν λόγοις καὶ ὑποσχέσειν ἀπεπειράτο τῶν πολιτῶν,
 μηδενὸς δὲ προσέχοντος αὐτῷ ἤδη καὶ ἔργου ἤπτετο. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ
 βασιλεὺς διὰ τε τῶν πολιτῶν καὶ τῶν παρευρεθέντων κατὰ τύχην
 στρατιωτῶν ἀντεπαρετάττετο, τοὺς πολίτας μὲν καὶ τὸν δῆμον τάξας
 20 ὅσους οἱ τῆς συγκλήτου ἄρχοντες κελεύσει τούτου καθώπλισαν, μὴ πλέον
 τῶν χιλίων δυτας, ἐξαγαγῶν τοῦ τείχους διὰ τῶν ἐν Βλαχέρναις πυλῶν
 ἀντιμετώπους ἔστησε τῷ τυράνῳ, τάφρον τινὰ προστησάμενος εἰς
 κώλυμα τῶν ἐπιόντων, δέον εἰσω πυλῶν ἐπέχειν καὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν
 25 τοὺς ἐπιόντας ἀμύνεσθαι, πολλὰ τοῦ μαγίστρου Ἀργυροῦ τοῦ Ἰταλοῦ
 ποτινωμένου καὶ παρακαλοῦντος εἰσω μένειν καὶ μὴ ἐξάλλεσθαι, μηδὲ
 θέλειν λαῶν συμπλέκεσθαι μαινομένῳ καὶ ὀργῶντι καὶ στρατιωτικαῖς
 μελέταις ἐνηθλημένῳ μετὰ στρατιωτῶν ὀλιγοστῶν καὶ νεαλοῦς καὶ
 ἀπειροπολέμου λαοῦ. ἀλλὰ ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθεν· ἀντέκειτο γὰρ
 Κωνσταντῖνος ὁ τῆν ἐπωνυμίαν Λειχοῦδης, τὰ πρῶτα τότε παρὰ βασι-
 30 λέως φέρων καὶ μέγα παρὰ τούτῳ δυνάμενος καὶ τῆς βουλής ταύτης
 ὑπάρχων πατήρ. ἐξεληθόντων δὲ τούτων περὶ δειλίην ὄψιαν, ὡς ἔγνω ὁ
 τύραννος, τὰς ἀμφ' αὐτὸν καθοπλίσας δυνάμεις ἔπεισι μετὰ ῥύμης μεγά-
 λης, καὶ θάπτον ἢ λόγος τὴν τάφρον διατεμῶν | τρέπεται τοὺς ἔνδον, ὧν
 οἱ μὲν ἀλίσκονται, οἱ δὲ φεύγοντες εἰς τὴν τῆς πόλεως τάφρον κατέπιπτον
 35 καὶ οἰκτρῶς ἀπώλλυντο. ἔφευγον δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους κρημιζόμενοι
 οἱ πολῖται, παραπλησίως καὶ οἱ πυλωροὶ τῶν ἐν Βλαχέρναις τειχῶν τὰς
 πύλας ἀναπετάσαντες. καὶ εἰ μὴ τύχη τις ἔσφηλε τῷ Τορνικίῳ τὰ πράγ-
 ματα, εἰσῆλθεν ἂν ἀμογητὶ καὶ κύριος τῶν ἀπάντων ἐγένετο. ἄρτι δὲ
 διώξας ἄχρι τῆς παρὰ τῷ τείχει τάφρου ἐπέσχε τὸν διωγμὸν, καὶ πάλιν
 40 ἀναθαρρήσαντες οἱ περὶ τὸν βασιλέα τὰς τε πύλας κατέσχον καὶ τῆς
 φυλακῆς ἐπεμελήθησαν τῶν τειχῶν. τότε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς μικροῦ ἂν
 ἀπωλώλει διὰ τόξου βληθεὶς, εἰ μὴ θεὸς προφανῶς διεσώσατο, τοῦ οἰστοῦ

ACEVBMNU DH 14 τῆς μονῆς om. ACE 15 πρότερον: πρώτων A
 17/18 πολιτῶν — στρατιωτῶν: παρευρεθέντων κατὰ τύχην στρατιωτῶν καὶ τῶν
 πολιτῶν U 18 ἀντεπαρετάττετο ABU πολίτας μὲν ACEVB: μὲν πολίτας
 MNUDH 20 ὅσους οἱ ACE: ὅσοι VBMNUH: οὗς οἱ D καθώπλισε U
 μὴ: καὶ U 20/21 πλέον τῶν χιλίων: πλείονας χιλίων B 22 ἀντὶ μετώπου CE
 ἔστησαν C προστησάμενος: συστησάμενος B 24 ἀμύνεσθαι V τοῦ Ἰταλοῦ
 om. B 25 μηδ' V 26 θέλειν ACEBU: θέλειν V: θέλων MNH 28 λαοῦ ante
 27 νεαλοῦς MNUDH 29 βασιλεῖ ACBU 31 ὑπάρχων πατήρ: ἐξάρχων A
 32 ἀμφ' αὐτὸν ACEMNU: ἀμφ' αὐτὸν V: περὶ αὐτὸν B 33 τὴν om. E
 34 ἠλίσκοντο B τὸν τῆς πόλεως τάφρον C 35 ἀπώλλυντο CEVB: ἀπω-
 λύνοντο MN: ἀπώλοντο ADH: ἀπώλλοντο U 36 τειχῶν VBMNU: πυλῶν ACE
 36/37 τὰς πύλας: ταύτας A 37 ἔσφαλε B 38 ἀπάντων: πραγμάτων U
 39 παρὰ: περὶ CEB 40 τε om. A ἐπέσχον U 41 δὲ: δὴ AU 42 ἀπω-
 λώλει: ἀπώλετο A διὰ τόξου: τόξῳ A τοῦτον ante διεσώσατο add. U
 ιοστοῦ C

ἐνεχθέντος εἰς τινος θεράποντος κάλυμμα κεφαλῆς στροβιλοειδές, ὅπερ
 καὶ τὸν ἔχοντα καὶ τὸν βασιλέα διεσώσατο. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἐγγύς
 45 τοῦ ἀλωναίᾳ ἢ πόλιν ἐλθούσα διεσώθη. ὁ δὲ ἀποστάτης ἐπὶ τινος ἡμέρας
 προσμείνας τῇ στρατοπεδείᾳ, ἐπειδὴ οἱ περὶ αὐτὸν κατὰ μικρὸν ὑπορρέοντες
 ἤτονον οἰχθήσονται, ἢ καὶ κατασχόντες παραδώσι τῷ βασιλεῖ, ἀναστὰς
 ἐκέθην ὑπέστρεψεν ἐν Ἀρκαδιουπόλει. καὶ αὐτὸς μὲν σὺν Ἰωάννῃ τῷ
 50 Βατάτζῃ παρεμβολὴν πηξάμενος ἐκέισε προσέμενε, Θεόδωρον δὲ τὸν τῆν
 ἐπωνυμίαν Στραβομύτην καὶ τὸν λεγόμενον Πολὺν καὶ Μαρνανὸν τὸν
 Βρανᾶν, ταγματῶν ἀρχοντας δυτικῶν, καθ' αἵματος κοινωνίαν αὐτῶν
 ἐγγίζοντας, εἰς πολιορκίαν ἐπέμπει τῆς πόλεως Ῥαιδεστοῦ. ἔτυχον γὰρ
 αἱ μὲν ἄλλαι Μακεδονικαὶ καὶ Θρακικαὶ πόλεις προσχωρήσασαι τούτῳ,
 55 αὕτη δὲ μόνη εὐνοίαν ἐτήρει τῷ βασιλεῖ σπουδῇ τοῦ ταύτης ἀρχιερέως
 καὶ τινος ἐγγωρίου δυνάστου τοῦ λεγομένου Βατάτζῃ, συγγενοῦς διτος
 τοῦ Τορνικίου. ὡς δ' ἀπελθόντες ἐκεῖνοι καὶ χρονοτριβοῦντες οὐδὲν
 ἦνουν, ἄρας καὶ αὐτὸς ἀπεισιν ἐκέισε μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ, καὶ
 πᾶσαν παρεμβολὴν καὶ μηχανὴν ἐπαγαγὼν τῇ πόλει καὶ πάντοθεν
 60 ἀποκρουσθεὶς εὐψύχως τῶν ἔνδον ἀποκρουομένων τὰς μηχανὰς ὑπέστρεψε
 πάλιν ἐν Ἀρκαδιουπόλει, λύσας τὴν πολιορκίαν. ἄρτι δὲ καὶ τῶν ἐξῶν
 στρατευμάτων διαπεραιωθέντων ἔκ τε Χρυσόπολεως καὶ Ἀβύδου πρὸς
 Θράκην, στρατηγὸν ἐπιστήσας αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ μάγιστρον
 τὸν Ἰασίτην πέμπει κατὰ τοῦ ἀποστάτου. ἀθροίσας δ' οὗτος ὑφ' ἑν τὰς
 65 δυνάμεις καὶ παραστρατοπεδεύσας τοῖς ἀποστάταις μάχης μὲν οὐκ ἤρξεν,
 ἐκήδετο δὲ μᾶλλον τῶν ἀνηκόντων χωρίων τοῖς ἀποστάταις, καὶ τοῖς
 ἀλισκομένοις φιλανθρώπως ἐφέρετο, καὶ γράμματα λαθραίως ἔπειπε
 πρὸς αὐτοὺς ἀμνηστίαν ἐπαγγελλόμενος κακῶν καὶ ἀγαθῶν δαψιλίαν.
 ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ χειμὼν ἐπέστη καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐσπᾶνίζον αὐτοὶ τε οἱ

ACEVBMNU DH 43 ἀνεχθέντος A κεφαλῆς στροβιλοειδές ACEVB:
 στροβιλοειδές κεφαλῆς MNUDH 44 ἔχοντα — βασιλέα VBMNU: βασ. καὶ τὸν ἔχ.
 ACE 45/46 ὁ — προσμείνας om. U 46 ἐν ἀπτε τῇ στρατοπ. (τῷ στρατοπέδῳ H)
 add. MNDH ἐπειδὴ: ἐπεὶ δὲ U ὑπορρέοντες AB 47 τῷ βασιλεῖ: πρὸς
 τὸν βασιλέα B οἱ πάντες VBMNU: ἀπαντες ACE 48 παραδώσι AEMVN:
 παραδιδῶσι C: παραδῶσωσι U: παραδώσουσι B 49 ὑπέστρεψε post Ἀρκαδιου-
 πόλει B 50 προσέμενε ACEBU: προσέμενον VMNDH τὸν om. U 51/52 Μαρ-
 νανὸν τὸν Βρανᾶν ACEVB: τὸν Βρανᾶν Μαρνανόν (Μαρνανον D) MNUDH 52 καὶ
 ἀπτε καθ' add. B 54 καὶ post ἄλλαι add. B προσχωρήσασαι ACEVMN:
 προσχωρήσαι U: προσχωρούσασαι B 56 Βατάτζου A 57 τοῦ Τορνικίου
 AEMVN: τοῦ Τορνίκῃ B: τῷ Τορνικίῳ U 58 ἀπεισιν om. U ἐκέισε om. B
 59 ἐπαγαγεῖν B 60 εὐψύχως ante ἀποκρουομένων A 60/61 ὑπέστρεψε πάλιν:
 ὑπέστρεψεν B 62 ταγματῶν καὶ ante στρατευμάτων add. et del. M ἐν τε
 Χρυσόπολει καὶ Ἀβύδῳ A Χρυσούπολεως M 63 στρατηγῷ C 64 Ἰασίτην
 ABMNUD δὲ U 65 παραστρατοπεδεύσας VBMN: περιστρατοπεδεύσας ACE:
 στρατοπεδεύσας U 65/66 μάχης — ἀποστάταις om. U 66 δὲ: γὰρ B
 67 ἐφέρετο ACEVBD: προσεφέρετο U: προσεφέρετο ἐκέχρητο, i. m.
 προσεφέρετο, N 69 καὶ pr. om. EB

μενος καταντικρῦ τῶν Βλαχερνῶν, ἔγγιστα τῆς μονῆς τῶν ἁγίων Ἄναρ-
 15 γύρων, πρότερον μὲν λόγους καὶ ὑποσχέσεσιν ἀπεπειράτο τῶν πολιτῶν,
 μηδενὸς δὲ προσέχοντος αὐτῷ ἤδη καὶ ἔργου ἤπιετο. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ
 βασιλεὺς διὰ τε τῶν πολιτῶν καὶ τῶν παρευρεθέντων κατὰ τύχην
 στρατιωτῶν ἀντεπαρετάττετο, τοὺς πολίτας μὲν καὶ τὸν δῆμον τάξας
 20 ὄσους οἱ τῆς συγκλήτου ἄρχοντες κελεύσει τούτου καθώπλισαν, μὴ πλεόν
 τῶν χιλίων ὄντας, ἐξαγαγῶν τοῦ τείχους διὰ τῶν ἐν Βλαχέρναις πυλῶν
 ἀντιμετώπους ἔστησε τῷ τυράννῳ, τάφρον τινα προστησάμενος εἰς
 κώλυμα τῶν ἐπιόντων, δέον εἰσω πυλῶν ἐπέχειν καὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν
 25 τοὺς ἐπιόντας ἀμύνεσθαι, πολλὰ τοῦ μαγίστρου Ἄργυρου τοῦ Ἰταλοῦ
 ποτινωμένου καὶ παρακαλοῦντος εἰσω μένειν καὶ μὴ ἐξάλλεσθαι, μηδὲ
 θέλειν λαῶν συμπλέκεσθαι μαινομένῳ καὶ ὀργῶντι καὶ στρατιωτικαῖς
 μελέταις ἐνηθλημένῳ μετὰ στρατιωτῶν ὀλιγοστῶν καὶ νεαλοῦς καὶ
 ἀπειροπολέμου λαοῦ. ἀλλὰ ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθεν· ἀντέκειτο γὰρ
 Κωνσταντῖνος ὁ τὴν ἐπωνυμίαν Λειχοῦδης, τὰ πρῶτα τότε παρά βασι-
 30 λέως φέρων καὶ μέγα παρὰ τούτῳ δυνάμενος καὶ τῆς βουλῆς ταύτης
 ὑπάρχων πατήρ. ἐξεληθόντων δὲ τούτων περὶ δείλην ὄψιαν, ὡς ἔγνω ὁ
 τύραννος, τὰς ἀμφ' αὐτὸν καθοπλίσας δυνάμεις ἔπεισι μετὰ ῥύμης μεγά-
 λης, καὶ θάττον ἢ λόγος τὴν τάφρον διατεμῶν | τρέπεται τοὺς ἔνδον, ὧν
 οἱ μὲν ἀλίσκονται, οἱ δὲ φεύγοντες εἰς τὴν τῆς πόλεως τάφρον κατέπιπτον
 35 καὶ οἰκτρῶς ἀπώλλυντο. ἔφευγον δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους κρημιζόμενοι
 οἱ πολῖται, παραπλησίως καὶ οἱ πυλωροὶ τῶν ἐν Βλαχέρναις τειχῶν τὰς
 πύλας ἀναπετάσαντες. καὶ εἰ μὴ τύχη τις ἔσφηλε τῷ Τορνικίῳ τὰ πράγ-
 ματα, εἰσῆλθεν ἂν ἀμογητὶ καὶ κύριος τῶν ἀπάντων ἐγένετο. ἄρτι δὲ
 διώξας ἄχρι τῆς παρὰ τῷ τείχει τάφρου ἐπέσχε τὸν διωγμὸν, καὶ πάλιν
 40 ἀναθαρρήσαντες οἱ περὶ τὸν βασιλέα τὰς τε πύλας κατέσχον καὶ τῆς
 φυλακῆς ἐπεμελήθησαν τῶν τειχῶν. τότε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς μικροῦ ἂν
 ἀπώλλωι διὰ τόξου βληθεῖς, εἰ μὴ θεὸς προφανῶς διεσώσατο, τοῦ οἰστοῦ

ACEVBMNU DH 14 τῆς μονῆς om. ACE 15 πρότερον: πρώτων A
 17/18 πολιτῶν — στρατιωτῶν: παρευρεθέντων κατὰ τύχην στρατιωτῶν καὶ τῶν
 πολιτῶν U 18 ἀντιπαρετάττετο ABU πολίτας μὲν ACEVB: μὲν πολίτας
 MNUDH 20 ὄσους οἱ ACE: ὄσοι VBMNUH: οὗς οἱ D καθώπλισε U
 μή: καὶ U 20/21 πλεόν τῶν χιλίων: πλείονας χιλίων B 22 ἀντὶ μετώπου CE
 ἔστησαν C προστησάμενος: συστησάμενος B 24 ἀμύνασθαι V τοῦ Ἰταλοῦ
 om. B 25 μηδ' V 26 θέλειν ACEBU: ἐθέλειν V: θέλων MNDH 28 λαοῦ ante
 27 νεαλοῦς MNUDH 29 βασιλεῖ ACBU 31 ὑπάρχων πατήρ: ἐξάρχων A
 32 ἀμφ' αὐτὸν ACEMNU: ἀμφ' αὐτὸν V: περὶ αὐτὸν B 33 τὴν om. B
 34 ἠλίσκοντο B τὸν τῆς πόλεως τάφρον C 35 ἀπώλλυντο CEVB: ἀπω-
 λύνοντο MN: ἀπώλλοντο ADH: ἀπώλλοντο U 36 τειχῶν VBMNU: πυλῶν ACE
 36/37 τὰς πύλας: ταύτας A 37 ἔσφαλε B 38 ἀπάντων: πραγμάτων U
 39 παρὰ: περὶ CEB 40 τε om. A ἐπέσχον U 41 δὲ: δὴ AU 42 ἀπω-
 λώλει: ἀπώλετο A διὰ τόξου: τόξῳ A τοῦτον ante διεσώσατο add. U
 Ιοστοῦ C

ἐνεχθέντος εἰς τινος θεράποντος κάλυμμα κεφαλῆς στροβιλοειδές, ὅπερ
 καὶ τὸν ἔχοντα καὶ τὸν βασιλέα διεσώσατο. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἐγγύς
 45 τοῦ ἄλωνα ἢ πόλις ἔλθοῦσα διεσώθη. ὁ δὲ ἀποστάτης ἐπὶ τινος ἡμέρας
 προσμείνας τῇ στρατοπεδείᾳ, ἐπειδὴ οἱ περὶ αὐτὸν κατὰ μικρὸν ὑπορρέον-
 τες ἠτομόλουν τῷ βασιλεῖ, πτοηθεὶς, μὴ πως οἱ πάντες καταλιπόντες
 αὐτὸν οἰχῆσονται, ἦ καὶ κατασχόντες παραδώσι τῷ βασιλεῖ, ἀναστάς
 50 ἐκείθεν ὑπέστρεψεν ἐν Ἀρκαδιουπόλει. καὶ αὐτὸς μὲν σὺν Ἰωάννῃ τῷ
 Βατάτζῃ παρεμβολὴν πηξάμενος ἐκείσε προσέμενε, Θεόδωρον δὲ τὸν τὴν
 ἐπωνυμίαν Στραβομύτην καὶ τὸν λεγόμενον Πολὺν καὶ Μαριανὸν τὸν
 Βρανᾶν, ταγματῶν ἀρχοντας δυτικῶν, καθ' αἵματος κοινωνίαν αὐτῶ
 ἐγγίζοντας, εἰς πολιορκίαν ἐκπέμπει τῆς πόλεως Ῥαιδεστού. ἔτυχον γάρ
 55 αἱ μὲν ἄλλαι Μακεδονικαὶ καὶ Θρακικαὶ πόλεις προσχωρήσασαι τούτῳ,
 αὕτη δὲ μόνη εὐνοια ἐτήρει τῷ βασιλεῖ σπουδῇ τοῦ ταύτης ἀρχιερέως
 καὶ τινος ἐγγυαρίου δυνάστου τοῦ λεγομένου Βατάτζῃ, συγγενοῦς ὄντος
 τοῦ Τορνικίου. ὥς δ' ἀπελθόντες ἐκείνοι καὶ χρονοτριβοῦντες οὐδὲν
 ἦνον, ἄρας καὶ αὐτὸς ἄπεισιν ἐκείσε μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ, καὶ
 πᾶσαν προσβολὴν καὶ μηχανὴν ἐπαγαγῶν τῇ πόλει καὶ πάντοθεν
 60 ἀποκρουθεὶς εὐψύχως τῶν ἔνδον ἀποκρουομένων τὰς μηχανὰς ὑπέστρεψε
 πάλιν ἐν Ἀρκαδιουπόλει, λύσας τὴν πολιορκίαν. ἄρτι δὲ καὶ τῶν ἐφῶν
 στρατευμάτων διαπεραιωθέντων ἔκ τε Χρυσοπόλεως καὶ Ἀβύδου πρὸς
 Θράκην, στρατηγὸν ἐπιστήσας αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ μάγιστρον
 τὸν Ἰασσίτην πέμπει κατὰ τοῦ ἀποστάτου. ἀθροίσας δ' οὗτος ὑφ' ἐν τὰς
 65 δυνάμεις καὶ παραστρατοπεδεύσας τοῖς ἀποστάταις μάχης μὲν οὐκ ἤρξεν,
 ἐκήδετο δὲ μᾶλλον τῶν ἀνηκόντων χωρίων τοῖς ἀποστάταις, καὶ τοῖς
 ὀλισκομένοις φιλανθρώπως ἐφέρετο, καὶ γράμματα λαθραίως ἐπέμπε
 πρὸς αὐτοὺς ἀμνηστίαν ἐπαγγελλόμενος κακῶν καὶ ἀγαθῶν δαψίλειαν.
 ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ χειμὼν ἐπέστη καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐσπᾶνίζον αὐτοὶ τε οἱ

ACEVBMNU DH 43 ἀνεχθέντος A κεφαλῆς στροβιλοειδές ACEVB:
 στροβιλοειδές κεφαλῆς MNUDH 44 ἔχοντα — βασιλέα VBMNU: βασι. καὶ τὸν ἔχ.
 ACE 45/46 ὁ — προσμείνας om. U 46 ἐν αὐτῇ στρατοπ. (τῷ στρατοπέδῳ H)
 add. MNDH ἐπειδὴ: ἐπεὶ δὲ U ὑπορρέοντες AB 47 τῷ βασιλεῖ: πρὸς
 τὸν βασιλέα B οἱ πάντες VBMNU: ἅπαντες ACE 48 παραδώσι AEVBMN:
 παραδίδωσι C: παραδώσασαι U: παραδώσουσι B 49 ὑπέστρεψε post Ἀρκαδιου-
 πόλει B 50 προσέμενε ACEVB: προσέμενον VMNDH τὸν om. U 51/52 Μαρ-
 ιανὸν τὸν Βρανᾶν ACEVB: τὸν Βρανᾶν Μαριανὸν (Μαρίανον D) MNUDH 52 καὶ
 αὐτῶ καθ' add. B 54 καὶ post ἄλλαι add. B προσχωρήσασαι ACEVMN:
 προσχωρήσασαι U: προσχωρούσασαι B 56 Βατάτζου A 57 τοῦ Τορνικίου
 AEVBMN: τοῦ Τορνικῆ B: τῷ Τορνικίῳ U 58 ἄπεισιν om. U ἔεισε om. B
 59 ἐπαγαγεῖν B 60 εὐψύχως ante ἀποκρουομένων A 60/61 ὑπέστρεψε πάλιν:
 ὑπέστρεψεν B 62 ταγματῶν καὶ αὐτῶ στρατευμάτων add. et del. M ἐν τε
 Χρυσοπόλει καὶ Ἀβύδῳ A Χρυσουπόλεως M 63 στρατηγῷ C 64 Ἰασσίτην
 ABMNUD δὲ U 65 παραστρατοπεδεύσας VBMN: περιστρατοπεδεύσας ACE:
 στρατοπεδεύσας U 65/66 μάχης — ἀποστάταις om. U 66 δὲ: γὰρ B
 67 ἐφέρετο ACEVBD: προσεφέρετο U: προσεφέρετο ἐκέχρητο M: ἐκέχρητο, i. m.
 προσεφέρετο, N 69 καὶ pr. om. EB

- 70 ἀποστάται καὶ τὰ ὑποζύγια καὶ οἱ ἵπποι, μὴ δυνάμενοι πρὸς τε τὸ
 ψυχὸς καὶ τὸν λιμὸν καὶ τοὺς ἐναντίους ἀντικαθίστασθαι, κατὰ μικρὸν
 προσερρυσκοντο τῷ μεγίστῳ. καὶ μέχρι μὲν τῶν ἀφανῶν ἦν αὐτομολία
 καὶ οὐκ ἐπισήμων, ἐκαρτέρει καὶ ταῖς ἐλπίσιν ἐτρέφετο. ἐπεὶ δὲ Μαρριανὸς
 ὁ Βρανᾶς καὶ ὁ Πολὺς καὶ Θεόδωρος ὁ Στραβομύτης οἱ ἐκ τοῦ γένους τοῦ
 75 Γλαβᾶ καὶ | τινες ἄλλοι τῶν ἐπισήμων ἀθροοὶ καταλιπόντες αὐτὸν
 προσερρύησαν τῷ Ἰασσίτῃ, φυγῶν μετὰ Ἰωάννου τοῦ Βατάτζη, ὃς δὴ
 μετ' αὐτὸν ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν ἀποστατῶν ἐτάττετο, ἐπέπερ
 ἄφυκτα ἦν, ἐν τινι κατέφυγεν ἐκκλησίᾳ, καὶ ἡ ἐπισύστασις τῶν ἀποστα-
 τῶν ἐσκεδάσθη. καὶ τοὺτους μὲν ὁ Ἰασσίτης πέμψας κατέσχε καὶ πρὸς
 80 τὸν βασιλέα πεπεδημένους εἰσάγει, τοῦ δὲ στρατοῦ ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ
 ἐπανήλθε πατρίδα κελεύσει τοῦ βασιλέως. καὶ ὁ μὲν Τορνίκιος καὶ ὁ
 Βατάτζης ἀποτυφλοῦνται κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς ἑορτῆς τῆς Χριστοῦ
 γεννήσεως, δημεύονται δὲ καὶ ὅποσοι παρέμειναν ἕως τέλους εὖνοι τῷ
 τυραννήσαντι, ἀτίμως πρότερον περιαχθέντες διὰ τῆς ἀγορᾶς καὶ ἐξορίᾳ
 85 παραπεμφθέντες. καὶ ἡ μὲν ἀποστασία τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος, ἀρχεται
 δὲ λοιπὸν τὰ ἀπὸ τῶν Τούρκων κακά.

9. Τίνες δὲ οἱ Τοῦρκοι, καὶ τίνα τρόπον ἤρξαντο πολεμεῖν Ῥωμαίους,
 ἄνωθεν ἀναλαβῶν διηγῆσομαι. τὸ τῶν Τούρκων ἔθνος γένος μὲν ἐστὶν Οὐν-
 νικόν, οἰκεῖ δὲ τὰ προσάρκτια τῶν Καυκασίων ὄρων πολυάνθρωπόν τε ὄν
 90 καὶ αὐτόνομον καὶ ὑπ' οὐδενὸς ἔθνος ποτὲ δουλωθέν. τῆς δὲ τῶν Περσῶν
 ἀρχῆς εἰς Σαρακηνοὺς διαλυθείσης, καὶ τῆς τῶν Σαρακηνῶν ἐπικρατείας
 μὴ μόνον Περσίδος καὶ Μηδίας καὶ Βαβυλῶνος καὶ Ἀσσυρίων κυριευούσης,
 ἤδη δὲ καὶ Αἰγύπτου καὶ Λιβύης καὶ μέρους οὐκ ὀλίγου τῆς Εὐρώπης,
 ἔπειτα ἔτυχον ἐν διαφόροις καιροῖς ἀλλήλων καταστασιάσαντες καὶ ἡ
 95 μία καὶ μεγίστη αὕτη ἀρχὴ εἰς πολλὰ διηρέθη μέρη, καὶ ἄλλον μὲν ἀρχηγὸν
 εἶχεν ἢ | Ἰσπανία, ἄλλον δὲ ἡ Λιβύη, ἄλλον δὲ ἡ Αἴγυπτος, ἄλλον δὲ ἡ

85 a. 1047

cap. 9: Zon. III, 633, 20—636, 11; Niceph. Bryenn., p. 25, 21—30, 2 Meineke;
 Theod. Gaz., PG 161, c. 998, 1—1000, 45

ACEVBMNU DH 70 δυνάμενος E 72 προσερρυσκονται C τῷ μαγ.
 προσερρ. B ἦν αὐτομολία: ἦσαν οἱ αὐτομολοῦντες B ἡ ante αὐτομολία add. MN
 73 οὐκ: οὐ τῶν B 74 ὁ ante Πολὺς om. CE καὶ ante οἱ add. MNUDH
 76 Ἰασίτη ABMNUD τοῦ ante Ἰωάννου add. E Βατάτζου A 77 ἀποστατῶν:
 ἀποστατῶν A 78 κατέφυγον B 79 Ἰασσίτης CEVN: Ἰασίτης ABMU:
 Ἰασίτης D κατέσχετο M 80 εἰς: πρὸς B 81 Τορνίκιος AB 82 τοῦ ante
 Χριστοῦ add. MNH (sed non D) 83 ὅποσοι: ὅσοι A εὖνοι ACEVB: εὖνοι MN:
 εὖνοιαν UDH 84 τυραννήσαντι VBMNU: τυράννῳ ACE ἀχθέντες B 85 τὸ
 om. E 86 ἀπὸ ACEVMN: ἐκ U: om. B 87 ἤρξαντο: ἤρξατο το C Ῥωμαίους U
 95 καὶ pr. om. B αὕτη om. AU ἀρχὴ αὕτη MN 1 εἶχεν ACEVBMND: εἶσχεν UH
 ἄλλον δὲ ἡ Αἴγυπτος: καὶ ἡ Αἴγ. ἕτερον B 1/2 ἄλλον δὲ ἡ Αἴγ. — Βαβυλῶν om. ACE

Βαβυλών, ἕτερον δὲ ἡ Περσίς, καὶ πρὸς ἀλλήλους μὲν οὐχ ὤμονοον, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ προσεπολέμοιεν οἱ γειτονοῦντες, ἀρχηγὸς Περσίδος καὶ Χωρασμίωιν καὶ Ὀρητανῶν καὶ Μηδίας ὑπάρχων Μουχοῦμετ κατὰ τοὺς χρόνους Βασιλείου τοῦ βασιλέως, ὁ τοῦ Ἰμβραήλ, καὶ πολεμῶν πρὸς τὸν ἄρχοντα Τουρκίας διαπρεσβεύσασθαι καὶ συμμαχίαν ἐκίθειν αἰτήσασθαι. πέμπει οὖν πρέσβεις πρὸς αὐτὸν καὶ δῶρα πολυτελή, καὶ πεμφθῆναι οἱ ἔξαιτεῖ συμάχους τὸν ἀριθμὸν τρισχιλίουσ. ὁ δὲ δεξάμενος ἀσμενέστατα τὴν πρεσβείαν καὶ τοῖς πεμφθεῖσι δῶροις ἡσθεὶς ἐκπέμπει πρὸς αὐτὸν τοὺς τρισχιλίους, ἀρχηγὸν ἔχοντας Ταγγρολίπτηκα Μουκάλετ υἱὸν Μικεήλ, ἅμα καὶ ἐλπίσας, ὡς εἴπερ οὗτοι δυνηθεῖεν ἀποκρούσασθαι τοὺς ἐπεμβαίνοντας τοῖς Σαρακηνοῖς, ῥᾶστα τε τὴν τοῦ Ἀράξιδος ποταμοῦ γέφυραν τὴν κωλύουσαν Τούρκους ἐς Περσίδα ἵεναι, ἅτε πεπυργωμένην οὖσαν ἔνθεν κἀκίθειν καὶ φρουροὶς πάντοτε φυλαττομένην βατὴν θήσουσι περιελόντες τὰς φρουράς, καὶ ὑποχείριον αὐτῶ ποιήσουσι τὴν τῶν Περσῶν χώραν. ἀφικομένων τοίνυν τῶν μισθοφόρων, αὐτούς τε ἀναλαβόμενος ὁ Μουχοῦμετ καὶ τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις προσβάλλει τῶ τῶν Ἀράβων ἄρχοντι Πισσασιρίῳ, καὶ ῥᾶον αὐτὸν τρέπεται, μὴ ὑποστάντων τὰς τῶν τόξων βολὰς τῶν Ἀράβων. ὑποστρέψας δὲ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἡπείγετο καὶ πρὸς τοὺς πολεμοῦντας Ἰνδοὺς διαγωνίσασθαι μετ' αὐτῶν. ἐκείνων δὲ ἔξαιτουμένων εἰς τὴν ἑαυτῶν ὑποστρέψαι συγχωρηθῆναι, ἀνεθείσης αὐτοῖς τῆς ἐν τῇ γεφύρᾳ φυλακῆς τοῦ Ἀράξιδος, ἐπεὶ περ ἐκείνος ἐνέκειτο καὶ βίαν ἐπενεγκεῖν ἐβουλεύετο, δέσαντες οὗτοι, μὴ καὶ πάθωσι τι δεινόν, ἀποστατοῦσι. καὶ τὴν Καρβωνίτιν ὑποδύντες

ACEVBMNU DH 3 μᾶλλον μὲν οὖν: ἀλλὰ B μὲν οὖν: δὲ M γείτονες B Περσίδων U 4 Ὀρειτανῶν U ὁ ante Μουχοῦμετ add. MNUD 5 Ἰμβραήλ B 6 καὶ alt. om. U 8 οὖν ACEVB: γούιν MNUDH πρέσβεις — πολυτελή (πρέσβεις et καὶ pr. om. B) VBMNU: δῶρα πρὸς αὐτὸν πολυτελή καὶ πρέσβεις ACE 9 συμμαχίαν U 11 αὐτὸν om. MN (sed non D) τοὺς om. ACEB 11/12 Ταγγρολίπτηκα Μουκάλετ MN: Ταυρολίπτηκα Μουκάλετ V: Ταυροπίληκα Μουκάλετ AE: Ταυροπήληκα Μουκάλετ B: Στραγολίπτη Καμουκάλετ U: Ταυροπίλη Καμουκάλετ C: Τραγολίπτη καὶ Μουκάλετ H: Τραγογολίπτη Καμουκάλη D: Ταγγρολίπτηξ Μουκάλετ Zon. III, 634, 13: Στραγολίπτιν (Ταγγρολίπτην cod.) καὶ Μουκάλετ Niceph. Bryenn. 26, 20 Possinus: Ταγκρολίπτικον Theod. Gaz. 997, 21 12 τὸν ante υἱὸν add. MNUDH ἀποκρούσεσθαι A 14 Τούρκους om. A τὴν ante Περσίδα add. ACE Niceph. Bryenn. 27, 1 ἅτε: οὗτος C 15 πεπυργωμένην MNUD Niceph. Bryenn. 27, 1: πυργουμένην ACEB: πυργωμένην V: πυργομένην B ἔνθεν: ἐντεῦθεν E φρουροῖς B πάντοτε VBMN: πάντοθεν ACEDU 16 περιελόντες: περιελθόντες C τοὺς φρουροὺς B 17 τῶν pr. om. B 18 ἀναλαμβανόμενος B ἑαυτοῦ: ἑαυτῶν B 19 Πισσασιρίῳ CVMNU: Πισσασιρίῳ A: Πισσαρίῳ E Niceph. Bryenn. 27, 3: Πισσαρίῳ B: Πισσάριος Niceph. Bryenn. 30, 16: Πισσάριον Theod. Gaz. 997, 23 20 τῶν pr.: ἐκ B 21 τὴν: τὸν C Ἰνδοὺς: ἑδούς A 24 ἐνεγκεῖν E ἐβούλετο BMDH οὗτοι: οὖν B 25 Καρβωνίτιν CE Niceph. Bryenn. 27, 10 Theod. Gaz. 1000, 6: Καρβωνίτιν AVN: Καρβωνίτιν MH: Καρβανίτιν U: Καρβανασ' B: Καριβωνίτιν D ὑποδύντες: ὑπενδούντες A

ἔρημον διὰ τὸ μὴ θαρρεῖν ὀλίγους πρὸς τοσαύτας ἀντιπαρατάξασθαι
 μυριάδας, ἐκείθεν ἐκδρομάς ποιούμενοι ἐδήουν καὶ ἔφερον τὰ Σαρακηνῶν.
 δυσανασχετήσας οὖν ὁ Μουχοῦμετ ἐπὶ τοῖς γενομένοις, στρατὸν ἀθροίσας
 30 δέκα στρατηγούς ἀπὸ τῶν εὐγενεστάτων καὶ συνευωτάτων καὶ ἐπ'
 ἀνδρεία μωαρτυρημένων Σαρακηνῶν. ἄραντες οὖν οὗτοι ἀπήρχοντο
 πρὸς τὸν πόλεμον. καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἔρημον διὰ τὴν τοῦ ὕδατος καὶ
 τῶν τροφῶν ἔνδειαν ἀλυσιτελὲς ἐλογίζοντο, ἔγγιστα δὲ τοῦ στόματος
 τῆς ἐρήμου στρατοπεδεύσαντες διεσκοποῦντο τὸ ποιητέον. ὁ δὲ Ταγγ-
 35 ρολίπηξ ἔς τὸ βάθος αὐλιζόμενος τῆς ἐρήμου, ἐπέειπε ἔμαθε τὴν κατ'
 αὐτοῦ ἔκστρατειαν, κοινολογησάμενος τοῖς μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπιθέσθαι νικ-
 τὸς τοῖς Σαρακηνοῖς καὶ Πέρσαις συμφέρον εἶναι νομίσας, ταχυπορίᾳ χρη-
 σάμενος ἐν δυσὶν ἡμέραις ἐπιτίθεται τῇ τρίτῃ νικτὸς αὐτοῖς ἀμερμυως
 σκηνοῦμένοις καὶ μηδὲν προσδεχομένοις κακόν. καὶ τούτους μὲν θάπτου
 40 τρέπεται λόγου, αὐτὸς δὲ ἀρμάτων καὶ ἵππου καὶ χρημάτων κυριεύσας
 πολλῶν οὐκέτι λοιπὸν ὡς φυγὰς καὶ ληϊστής κρυφίως ἐποιεῖτο τὰς
 ἐπιθέσεις, ἀλλὰ φανερώς ἀντεποιεῖτο τῶν ὑπαίθρων, προσρυσκο-
 μένων αὐτῷ καὶ τῶν ὅσοι διὰ κακουργίας τὸν ἔδεδίδεσαν θάνατον, καὶ
 δούλων καὶ τῶν χαϊρόντων ταῖς ἀρπαγαῖς ὡς ἐν βραχεὶ τῷ χρόνῳ
 45 δύναμιν περὶ αὐτὸν ἀθροισθῆναι μεγίστην, περὶ πού τὰς πεντήκοντα
 χιλιάδας. καὶ τὰ μὲν κατ' ἐκεῖνον ἐφέρετο τῆδε. ὁ δὲ Μουχοῦμετ μὴ ἐνεγ-
 κῶν μετρίως τὴν γενομένην τροπὴν, ἀλλὰ βαρυθυμήσας τοὺς μὲν δέκα
 στρατηγούς ἀπετύφλωσε, τοὺς δὲ διαφυγόντας στρατιώτας τὸν κίν-
 δυνον θριαμβεύσειν ἠπέλιψε γυναικεῖας περιβεβλημένους στολάς,

ACEVBMNU DH 26 πρὸς: εἰς E ἀντιπαρατάξασθαι VBMNU Niceph.
 Bryenn. 27, 11: ἀντιτάξασθαι A: παρατάξασθαι CE 27 ἔφερον ACEVMN: ἔφθειραν
 BU Niceph. Bryenn. 27, 13 τῶν ante Σαρακηνῶν add. U Niceph. Bryenn. 27, 12
 28 γενομένοις ACEVBMNU Niceph. Bryenn. 27, 14: γινομένοις DH 31 ἀνδρεία
 VMNU: ἀνδρία ACE Niceph. Bryenn. 27, 16: ἀνδρείας B μωαρτυρημένων VBMNU:
 μαρτυρομένων ACE Niceph. Bryenn. 27, 17 στρατιωτῶν ante Σαρακηνῶν
 add. A 32 σπάνιν ante τοῦ ὕδατος add. ACE (cf. Niceph. Bryenn. 27, 19)
 33/34 στόματος — ἐρήμου: τῆς ἐρήμου στόματος A 34 Ταγγρολίπηξ EV:
 Ταγγρολίπηξ Zon. III, 636, 3: Ταγγρολίπηξ A: Τραγγολίπηξ CH: Τραγγολίπηξ B:
 Στραγολίπηξ U: Τραγολίπηξ D: Ταγγρολίπηξ M: Ταγγρολίπηξ N:
 Στραγγρολίπηξ Niceph. Bryenn. 28, 1 cod.: Στραγγολίπηξ Niceph. Bryenn. 28, 1
 Possinius 35 τὰ βᾶθη B 36 καὶ om. B 37 ταχυπορίᾳ AEBVMN
 Niceph. Bryenn. 28, 4: ταχυπορίαν C: ταχυπορίας U 39 σκηνοῦμένοις
 VBMNU: σκηνοῦσι Niceph. Bryenn. 28, 6: διακειμένοις ACE μηδὲν ACEVBUD
 Niceph. Bryenn. 28, 6: μηδὲ MN προσδεχομένων E τούτοις A 40 ἵππων
 MUDH Niceph. Bryenn. 28, 8 Theod. Gaz. 1000, 17 41 ὡς φυγὰς om. B
 κρυφίως CEVMNU: κρυφίως A: κρυφίως B: κρύφα Theod. Gaz. 1000, 19
 ἐποίησε U 42 ἀλλὰ φανερώς om. C 44 τὰς ἀρπαγὰς C τῷ om. B
 45 περὶ αὐτὸν om. U περὶ: hic inc. man. rec. in V' CE 46 Μουχοῦμετ V
 47 ἀλλὰ om. ACE μὲν om. V 48 δὲ om. V φυγόντας UV 49 θριαμ-
 βεύσειν MNV Niceph. Bryenn. 28, 17: θριαμβεύειν U: δημεύσειν ACEB περι-
 βεβλημένους M

50 αὐτὸς δὲ πρὸς ἀντιπαράταξιν καθωπλίζετο, οἱ δὲ προητηθέντες στρα-
τιῶται μαθόντες τὰς ἀπειλὰς προσχωροῦσι τῷ Ταγγρολίτηκι. τοσαύ-
της οὖν προσγενομένης αὐτῷ καὶ τηλικαύτης δυνάμεως, ἀγείρας ἅπαντα
τὸν στρατὸν ἠπέιγετο πρὸς τὸν Μουχούμετ, καθολικῆ μάχῃ κρίναι
σπεύδων τὰ πράγματα. ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος Σαρακηνοὺς καθοπλίσας καὶ
55 Πέρσας καὶ Καβείρους καὶ Ἄραβας, καὶ στρατὸν συστησάμενος περὶ
ποῦ τὰς πεντακοσίας χιλιάδας καὶ ἐλέφαντας πυργοφόρους ἑκατόν, καὶ
πάντας τούτους ἀναλαβὼν ὑπαντιάζει κατὰ τὸ λεγόμενον Ἄσπαχάν.
καὶ γενομένης μάχης φοβερωτάτης ἔπεσον μὲν ἐξ ἀμφοτέρων πολλοί,
πίπτει δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Μουχούμετ· ἐξιππαζόμενος γὰρ ἀτάκτως ἔθεν
60 κάκειθεν καὶ τὸν οἰκείον παραθαρρύνων λαόν, τοῦ ἵππου συμπεσόντος
αὐτῷ ἔκτραχηλισθεὶς ἀπέθανε. τούτου δὲ πεσόντος τὸ σὺν αὐτῷ
πλῆθος ὠμονόησε τοῖς ἐναντίοις, καὶ ὁ Ταγγρολίτης ὑπὸ πάντων
ἀναγορεύεται βασιλεὺς τῆς Περσίδος. ἀναρρηθεὶς δὲ πέμψας | καθαιρεῖ
τὴν ἐν τῇ γεφύρᾳ τοῦ Ἀράξιδος φυλακὴν, καὶ ἀνετον δίδωσι τῷ βουλο-
65 μένῳ τῶν Τούρκων τὴν ἐς τὴν Περσίδα πορείαν. ἀπολυθέντες δὲ οὗτοι
εἰσέδραμον παμπληθεῖ, πλὴν τῶν ὅσοι τῆς ἑαυτῶν ἀντεποιοῦντο πατρί-
δος, καὶ καθελόντες Πέρσας καὶ Σαρακηνοὺς αὐτὸ κύριοι τῆς Περσίδος
ἔγένοντο, τὸν Ταγγρολίτηκα σουλτάνον ὀνομάσαντες, τοῦτέστι παν-
τοκράτορα καὶ βασιλέα βασιλέων· ὃς πάσας τὰς ἀρχὰς τοὺς ἐγχωρίους
70 ἀφελόμενος εἰς Τούρκους μετήνεγκε καὶ τὴν Περσίδα πᾶσαν πρὸς αὐτοὺς
διένειμεν, ἐς τὸ παντελὲς κατασπάσας καὶ ταπεινώσας τοὺς ἐγχωρίους.

10. Ὡς δὲ καλῶς ἔχειν ἐδόκει τούτῳ τὰ πράγματα, πρότερον μὲν

cap. 10: Zon. III, 636, 11—637, 13; Niceph. Bryenn. 30, 3—32, 2

ACEBMNUV DH 50 καθωπλίζετο BMNUV Niceph. Bryenn. 28, 19: καθω-
πλίσθη ACE 51 Ταγγρολίτηκι ACE: Στραγολήπηκι U: Στραγγολίπηκι V:
Γαγγροπήπηκι B: Ταγγρολήπηκι M: Ταγγρολήπηκι N: Τραγγολίπηκι D: Τραγγο-
λίπη H: Ταγκρολίπηκι Theod. Gaz. 1000, 29: Σταγγρολίπησι Niceph. Bryenn. 28, 21
cod.: Στραγγολίπησι Niceph. Bryenn. 28, 21 Possinus 52 καὶ τηλικαύτης ante
προσγενομένης B 53 ἠπέιγετο post Μουχούμετ M Niceph. Bryenn. 29, 1 κρίναι
om. E 53/54 σπεύδων κρίναι DH Niceph. Bryenn. 29, 1 54 καὶ ἐκεῖνος
κάκεινος B καθοπλίσας Σαρακηνοὺς UV 55 Πέρσας — Ἄραβας: Ἄραβας καὶ
Πέρσας A 56 πεντακοσίας ACEM: φ' N: πενήκοντα BUV Niceph. Bryenn. 29, 4
Theod. Gaz. 1000, 33 πυροφόρους V ρ' V 57 Ἄσπαχάν ABNUV: Ἄσπαχάν
CEM Niceph. Bryenn. 29, 6: Ἀσπάχανον Theod. Gaz. 1000, 34 58 φοβερωτάτης:
φανερωτάτης V 59 αὐτὸς post Μουχούμετ M ἐξιππασάμενος B 60 συμπεσόν-
τος: πεσόντος M 61 αὐτῷ: αὐτὸν U πεσόντος: συμπεσόντος U Niceph. Bryenn.
29, 11 62 πλῆθος: τὸ πλῆθος, ante 61 τὸ UV Ταγγρολίπη ACE: Στραγγολή-
πις U: Στραγγολίπη V: Γαγγροπήλις B: Τραγγολήπις M: Τραγγολίπη NDH:
Στραγγολίπησι Niceph. Bryenn. 29, 13 65 ἐς τὴν: εἰς B 67 καθελόντες:
κακοθελόντες C αὐτοὶ κύριοι: αὐτοκύριοι B 68 Ταγγρολίτηκα ACEN: Ταγγρολή-
πηκα M: Στραγγολήπηκα U: Στραγγολίπηκα V: Γαγγροπήπηκα B: Παγγρολίπηκα D:
Ταγκρολίπηκα Theod. Gaz. 1000, 40: Στραγγολίπηδα Niceph. Bryenn. 29, 20
69 τοὺς: τὰς AUV 70 πρὸς αὐτοὺς ACEMN: εἰς αὐτοὺς B: πρὸς αὐτὸν U: αὐτὸς
in ras. V 71 ἐς: εἰς BM

τοῖς ὁμόροις δυνάσταις ἤρξατο πολεμεῖν, καὶ πρὸς μὲν τὸν Πισσασίριον τὸν Βαβυλῶνος ἄρχοντα αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ παρετάξατο καὶ διαφόροις
 75 μάχαις τοῦτον ἠττήσας καὶ ἀνελὼν κύριος καὶ τῆς Βαβυλωνίων χώρας ἐγένετο, πρὸς δὲ Καρβέσῃ τὸν τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸν Κουτλουμοῦς ἐπέμπει, υἱὸν ὄντα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ οἴκειου πατρός, χεῖρα βαρεῖαν δούς αὐτῷ· ὃς ἀπελθὼν καὶ τοῖς Ἄρασι συμβαλὼν ἠττήθη καὶ αἰσχιστὰ ἔφυγεν. ὑποστρέφων δὲ ἀπὸ τῆς τροπῆς καὶ μέλλων διοδεῦειν ἀπὸ τῆς
 80 Μηδίας ἦτοι τοῦ Βασπρακᾶν (ἦρχε δὲ τότε τῆς τοιαύτης χώρας ἐκ βασιλέως πεμφθεὶς Στέφανος πατρικίος ὁ Κωνσταντίνου τοῦ παραδυναστεύοντος τῷ βασιλεῖ τῆς Λειχουδίας υἱός) στέλλει πρεσβευτὰς πρὸς αὐτόν, ἀξιῶν συγχωρηθῆναι διελθεῖν ἀκωλύτως, ὑπισχυοῦμενος μεθ' ὄρκων φρικωδεστάτων ἄψαστον καὶ ἀσινη διατηρῆσαι τὴν χώραν.
 85 ὁ δὲ τοὺς πρέσβεις δεξάμενος καὶ τὴν παράκλησιν δειλίαν εἶναι ὑποπάσας, τὸν ἐγχώριον ἀρούσας στρατὸν ὡς εἰς πόλεμον ὑπανιᾷζει τοῖς Τούρκοις. ὁ δὲ Κουτλουμοῦς περιαλγῆς μὲν ἐπὶ τοῖς πραττομένοις ἐγένετο (ἦν γὰρ ὁ κατ' αὐτὸν λαὸς ἄπας, ὡς ἐκ τροπῆς ἐπανήκων, πεζὸς καὶ ἄνοπλος), ὁμῶς δὲ καὶ ἄκων ἠναγκάσθη ἀντιπαρατάξασθαι. καὶ
 90 συμβολῆς γενομένης τρέπονται οἱ περὶ τὸν Στέφανον, ἀλίσκεται δὲ καὶ αὐτὸς αἰχμάλωτος σὺν ἄλλοις πολλοῖς. καὶ τοῦτον μὲν διερχόμενος κατὰ τὸ Ταβρέζιον ἀπεμπολεῖ τῷ τοπάρχῃ τῆς χώρας, αὐτὸς δὲ πρὸς τὸν σουλτάνον ἐπανελθὼν καὶ περὶ τῆς τροπῆς ἀπολογούμενος μετετίθει τὰς αἰτίας εἰς ἄλλους καὶ ἐπηγγέλλετο, εἰ αὐθις δύναιμι λαβὼν ἐκστρα-
 95 τεύσει κατὰ τοῦ Καρβέσου, ῥᾶον αὐτῷ παραστήσει τὴν Ἀραβίαν. ὡς ἐν παρόδῳ δὲ ἀφηγεῖτο καὶ περὶ τοῦ Βασπρακᾶν, ὡς εἴη μὲν χώρα πάμφορος, κατέχεται δὲ ὑπὸ γυναικῶν, τοὺς πεπολεμηκότας πρὸς αὐτὸν στρατιώτας ὑπαινιττόμενος. ἀλλ' ἐκείνον μὲν ὁ σουλτάνος κατασχεῖν ἐμελέτα διὰ τὸ αἰσχος μηνίσας τῆς ἠττης καὶ ἀποκτεῖναι, πρὸς δὲ Ῥω-
 5 μαίους ὄπλα κινήσαι ἀπεδειλία, δεδιὼς καὶ φρίττων ἐκ μόνης τῆς φήμης

ACEBMNUV DH 73 Πισσασίριον CEMNUV: Πισσασύριον A: Πισασίριον B: Πισούριον Niceph. Bryenn. 30, 16 74 τὸν: τῆς UV 76 Καρβέσην ACEMNU: Καρβέσην V: Καρβέσιν B: Καρμεσην Niceph. Bryenn. 30, 18 Κουτλουμοῦς ACEN: Κουτλουμοῦς MUVH: Κουτλουμήν B: Κουτλουμοῦσιν D: Κουτλουμοῦν Niceph. Bryenn. 30, 19 79 τῆς om. V 80 Βασπρακᾶν ACEMN: Βασπρακᾶν B: Βασπρακᾶν V: Βασπρακανίου U: Βασπρακαμί D: Βασπρακᾶν Zon. III, 636, 15 τότε post χώρας A 82/83 στέλλει — αὐτόν (πρὸς om. D) ACEBUVD: στέλλει πρὸς αὐτόν presb. MN 85 πρέσβεις: πρεσβευτὰς UV 86 ὡς εἰς πόλεμον om. B 87 Κουτλουμοῦς AMUD: Κουτλουμοῦς V Niceph. Bryenn. 31, 11: Κουτλουμούσης CENH: Κουτλουμῆς B ἐπὶ: ἐν E τοῖς πραττομένοις: τούτοις B 88 ἄπας om. A 89 ἄνοπλος ACEB: ἄοπλος MNUVD 90 συμβολῆς BMNUV: συμπλοκῆς ACE 91 αἰχμάλωτος om. B καί: hic. des. man. rec. in V 92 Ταβρέζιον CVMN: Ταβέρζιον A: Βρέζιον EU: Βράζιον B τὸν om. B 94 καί: δέ, post ἐπηγγ., B ἐκστρατεύσει ACEVMN: ἐκστρατεύσαι B: ἐκστρατοπεδεύσει U 95 Καρβέσου AMNU: Καρβέσου CE: Καρβέση VB: Καραέσου D παραστήσαι B 1 ἀφηγεῖται B Βασπρακᾶν A 2 ὑπὸ: παρά B

τὰ τῶν προηγησαμένων τριῶν βασιλέων ἀνδραγαθήματα, Νικηφόρου,
 Ἰωάννου καὶ Βασιλείου, καὶ ὑποπτεύων τὴν αὐτὴν ἀρετὴν ἐπι καὶ δύ-
 ναμιν προσεῖναι Ῥωμαίοις. ὅμως ἀμφίρροπος ἦν καὶ διχογνώμων, καὶ
 ἐμελέτα τὸ ποιητέον. ὁ Κουτλουμοῦς δὲ γνοὺς | τὴν ἐπιβουλὴν φεύγει
 10 μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ, καὶ πόλιν ὄχυρωτάτην κατασχών ἐν Χωρασμίσις κει-
 μένην, ἣτις Πάσαρ ὠνόμασται, ἀντίπαλος γίνεται τῷ σουλτάνῳ. ὁ
 δὲ τὸ νῦν ἔχον πρὸς τοῦτον μὲν διαπολεμεῖν οὐκ ἔδοκίμασε, πάσας δὲ
 τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις ἀθροίσας ἄπεισι κατὰ τῶν Ἀράβων, καὶ μάχης
 15 καὶ μὴ φέρων τὴν αἰσχύνην καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ Κουτλουμοῦς θνείδος,
 αὐτὸς μὲν τὸ πλεῖστον πλῆθος ἀναλαβὼν ἄπεισιν εἰς τὸ Πάσαρ, καὶ
 διετέλεσε προσπολεμῶν μέχρι πολλοῦ τῷ οἰκείῳ ἀνεσιῶ, τῇ ὄχυρότητι
 τῆς πόλεως θαρροῦντι καὶ πολλάκις ἀναπετανύντι τὰς πύλας καὶ
 ἐξερχομένῳ καὶ οὐ μικρῶς τοὺς περὶ τὸν σουλτάνον βλάπτουσι. κατὰ
 20 δὲ Ῥωμαίων δυνάμιν ἑτέραν ἐπέμπει, ἀμφὶ τὰς εἴκοσι χιλιάδας, στρα-
 τηγὸν ἐπιστήσας αὐτῇ ἀδελφόπαιδα Ἀσάν τὸν λεγόμενον κωφόν, ἐπι-
 σκήψας τὴν ταχίστην ἀφικέσθαι, καὶ εἰ προσχωροίη, προσκητήσασθαι
 αὐτῷ τὴν Μηδῖαν. καὶ ταῦτα μὲν ἐπράττετο ἐν Περσίδι.

11. Παγκράτιος δὲ ὁ τῆς Ἰβηρίας ἀρχηγός, ἀκόλαστος ἄνθρωπος,
 25 ἔξ τοῦ Λιπαρίτου τὴν κοίτην ἐξυβρίσας (ἦν δὲ ὁ Λιπαρίτης υἱὸς τοῦ ἐπὶ
 τοῦ βασιλέως Βασιλείου ἐν τῷ πρὸς τὸν Γεώργιον πολέμῳ ἀναρρεθέντος
 Ὀρατίου τοῦ Λιπαρίτου, ἐπὶ συνέσει τε καὶ ἀνδρείᾳ βεβρωμένος καὶ
 μεγάλα μετὰ τὸν Παγκράτιον δυνάμενος ἐν τοῖς Ἰβηρσί) ἠνάγκασε
 30 τοῦτον ἐπὶ τῷ γεγονότι δεινοπαθήσαντα ὄπλα κατ' αὐτοῦ κινήσαι. καὶ
 πολέμῳ τοῦτον τρεψάμενος ἔς τὰ Καυκάσια καὶ τὴν ἔνδον ἀπελαύνει
 Ἀβασγίαν, ἐν τοῖς βασιλείοις τε γενόμενος τῇ ἑαυτοῦ μίγνυται πρὸς
 βίαν δεσποίνῃ, τῇ μητρὶ τοῦ Παγκρατίου, καὶ τῶν ὄλων τῆς Ἰβηρίας

24 Bagrat IV. regnavit ab a. 1027 usque ad a. 1072

ACEVBMNU DH 6 καὶ post Νικηφ. add. B (cf. Niceph. Bryenn. 30, 8)
 8 δηλογνώμων A καὶ alt. om. B 9 Κουτλουμοῦς ACEVBMN: Κουτλουμοῦς UH:
 Κουτλουμούσης D 10 κατασχών VBMNU: καταλαβὼν ACE 11 καὶ post
 ἦτις add. B Πάσαρ U | 12 τὸ — τοῦτον: τὸν νοῦν ἔχων τοῦτον U τε post
 τὸ add. B πολεμεῖν B 13 τῶν om. AC 14 δ' V 15 Κουτλουμοῦς
 AEVBMN: Κουτλουμοῦς CUH: Κουτλουμοῦσι D 16 Πάσαρ U 18 θαρροῦν
 τες U ἀναπετανύντι ACEVBN: ἀναπετανύντας U: ἀναπετανύντος M 19 ἐξ-
 ερχομένους U τοὺς περὶ om. M βλάπτοντας U 20 Ῥωμαίων ACEVBND:
 Ῥωμαίων MU ἑτέραν ἐπέμπει (ἑτέραν om. A) ACEVBUD: ἐπέμπει ἑτέραν N
 κ' C στρατηγὸν: στρατὸν B 21 ἀδελφόπαιδα om. B Ἀσάν ACEVBU
 Niceph. Bryenn. 31, 18: Ἀσάν M: Ἀσανον E 22 προχωροίη EU κτήσασθαι B
 24 Παγκράτιος U δὲ om. B 25 τοῦ Λιπαρίτου post ἐξυβρίσας B ἐξυβρίσας
 VBMNU: ὑβρίσας ACE 26 τοῦ om. B Βασιλείου βασιλέως B 27 Ὀρατίου
 τοῦ om. B ἀνδρῆς ACE 28 μέγα B 29 δεινοπαθήσαντι E 30 εἰς BH
 31 τε γενόμενος: περιγενόμενος B

πραγμάτων κύριος γίνεται. γράμματά τε εἰς τὸν βασιλέα πέμψας
 φίλος καὶ σύμμαχος ἐξαιτεῖ γενέσθαι Ῥωμαίων. οὗ τὴν πρεσβείαν
 35 δεξάμενος οὕτως κοινοπραγεῖ μετ' αὐτοῦ. μετὰ δέ τινα χρόνον καὶ ὁ
 Παγκράτιος διὰ τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ καὶ Σουάνων καὶ Κόλχων ὁδοι-
 πορήσας ἔρχεται εἰς Τραπεζοῦντα, κάκειθεν ἀγγέλους ἐκπέμπει πρὸς
 βασιλέα, δηλῶν, ὡς ἔφρασι ἔχει εἰσελθεῖν ἐν τῇ βασιλίδι καὶ αὐτῷ ἐντυ-
 χεῖν. προσταχθεὶς οὖν εἴσεισι, καὶ τῷ βασιλεῖ ἐντυχὼν πρῶτον μὲν
 40 ὀνειδίζει πολλά, ὅτιπερ βασιλεὺς ὢν καὶ πρὸς ἀρχηγὸν οὐ μικρὰς
 χώρας τῆς Ἀβασγίας σπονδὰς ἔχων ταύτας μὲν ἠθέτησε, προσέθετο
 δὲ ἀνδρὶ ἰδιώτῃ καὶ δούλῳ καὶ ἀποστάτῃ, ἔπειτα καὶ καταλλάξαι ἀλλή-
 λους παρακαλεῖ. ὁ δὲ καὶ γέγονε τῇ σπουδῇ τοῦ βασιλέως σπεισασμένων
 ἀλλήλοις, ὥστε τὸν μὲν Παγκράτιον κύριον εἶναι καὶ ἀρχηγὸν πάσης
 45 τῆς Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας, αὐτὸν δὲ μέρους ἀρχοντα τῆς Μεσχίας διὰ
 βίου κύριον ἐκείνον ἔχειν καὶ βασιλέα. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀβασγίαν
 κατήνησεν εἰς τοῦτο.

12. Ἀσάν δὲ ὁ κατὰ Ῥωμαίων πεμφθεὶς παρὰ τοῦ σουλτάνου, παρελ-
 θὼν τὸ Ταβρέζιον καὶ τὸ λεγόμενον Τεφλὶς ἦλθεν εἰς Βασασπρακανίαν,
 50 πάντα κείρων καὶ πυρπολῶν καὶ τοὺς προσπίπτοντας ἀναιρῶν καὶ
 μηδὲ τῆς παιδικῆς φειδόμενος ἡλικίας. ὁ δὲ τῆς χώρας ἀρχὼν Ἀαρῶν
 βέστης, ὁ τοῦ Βλαδισθλάβου | υἱὸς καὶ τοῦ Προυσιάνου ἀδελφός, μὴ
 ἀξιόμαχον εἰδὼς ἑαυτὸν μηδὲ δυνάμενον ἀντιστῆναι πρὸς τοσαύτην
 Τούρκων πληθύν, γράμματα ἐκπέμπει πρὸς τὸν βέστην Κατακαλῶν
 55 τὸν Κεκαυμένον τοῦ Ἀνίου καὶ τῆς Ἰβηρίας κατάρχοντα, καὶ ὁπόση
 δύναμις παρακαλεῖ βοηθεῖν. ὁ δὲ τὰ γράμματα δεξάμενος καὶ θάπτου,
 ἦ λόγος τὸν ἀμφ' αὐτὸν ἀγείρας στρατὸν, ἄπεισι διὰ ταχέων καὶ

33/34 non multum post diem 14. mens. Sept. a. 1047
 48 incursiones factae sunt ab a. 1048

44 a. circiter 1048

cap. 12: Zon. III, 637, 14—637, 16

ACEVBM (usque 47 τοῦτο) NU DH 34 ξύμμαχος CE 35 κοινοπραγεῖ
 ACEMNU: κοινοπραγεῖται VB 37 ἀγγέλιαν E 38 τὸν ante βασιλέα add. CM
 εἰσελθεῖν post βασιλίδι U βασιλίδι ACEVBUD: πόλει MN 39 μὲν om. U
 43 δὴ om. B γέγονε: γέγονεν καὶ U σπουδῇ: συμβουλῇ B 44 ἀλλήλους E
 Παγκρ. μὲν M 45 τῆς pr. om. B Βεσχίας C 45/46 κύριον διὰ βίου B
 46 τὴν om. U 47 τοῦτο ACEVMN: τοῦτον U: τοσοῦτον B 48 Ἀσάν
 BU πεμφθεὶς post σουλτάνου VB 49 Ταβέρζιον A Τεφλὶς ACEN:
 Τεφλὶς U: Τελφὶς VB Βασασπρακάν B 50 καὶ τοὺς — ἀναιρῶν om. U
 51 Ἀαρῶν post 52 υἱὸς B 52 βέστης om. ACE ὁ — ἀδελφός: ὁ Βούλγαρος,
 ὁ τοῦ Βλαδισθλάβου μὲν υἱός, ἀδελφός δὲ τοῦ Πρεασιάνου, γενναῖος ἀνὴρ καὶ συνετός
 καὶ πολεμικῆς ἐμπειροῦς μάχης U ὁ — υἱὸς ante 51 Ἀαρῶν B 52 Βαδισθλάβου E
 54 Τούρκων πληθύν VBN: δύναμιν Τούρκων ACE γράμματα: τὰγματα B
 τὸν βέστην: τοσαύτην E 55 ἀρχοντα B φαίκτην ἀνδρα καὶ δραστήριον post
 κατάρχοντα add. U 56 παρακαλῶν A τὰ om. B 57 στρατὸν: λαόν DH

ἐνούται τῷ Ἀαρών. καὶ συμβουλῆς προτεθείσης, πότερον νυκτομαχίᾳ
 χρηστέον, ἢ φανεράν μάχην ἀναδεκτέον, πρὸς οὐδέτερον ὁ Κεκαυμένος
 80 κατένευεν, ἐγνώκει δὲ τρόπον ἄλλον καταστρατηγῆσαι τοὺς ἐχθρούς.
 συνεβούλευσε γάρ τὴν παρεμβολὴν καταλιπόντας, ὡς εἶχε, μετὰ τῶν
 σκηνῶν καὶ τῶν ὑποζυγίων καὶ τῆς ἄλλης ἀποσκευῆς, λόχους νυκτὸς
 ἐν ἐπικαιροτάτοις στήσαι χωρίοις, κάπειδάν οἱ Τούρκοι ἀφίκονται καὶ
 85 ἔρημον ἀνδρῶν εὐρόντες τὸν χάρακα πρὸς διαρπαγὰς τῶν ἔνδον χωρη-
 σωσι, τότε δὴ τῆς ἐνέδρας ἀπαναστάντας ἐπιθέσθαι αὐτοῖς. καὶ γε οὐ
 διεψεύσθη τοῦ σκοποῦ. ἔωθεν γὰρ ὁ Ἀσάν ἀναστάς ἐκ τῆς οἰκείας παρεμ-
 βολῆς κατὰ τὸν Στράγγα κειμένης ποταμὸν ἄπεισιν ὡς πρὸς πόλεμον.
 ὡς δὲ οὐδεὶς ὑπήντα, ἐπλησίασε δὲ καὶ τῷ χάρακι τῶν Ῥωμαίων, καὶ
 οὔτε φυλακὴν εἶχεν, οὔτε φωνὴ ἐξηκούετο, ἀλλὰ κενὸς ἦν πάσης δυνά-
 70 μεως, τότε δὴ φυγεῖν ὑπονοήσας τοὺς Ῥωμαίους ῥήγνυσί τε διὰ πολλῶν
 τόπων τὴν παρεμβολὴν καὶ διαρπαγὴν ποιείσθαι τῶν λαφύρων κελεύει.
 οἱ δὲ Ῥωμαῖοι περὶ δειλὴν ὄψιν ἀναστάντες τῶν λόχων ἀσυντάκτως
 συντεταγμένοι προσήγνυνται τοῖς Τούρκοις καὶ παραχρήμα τρέ-
 75 μένουσι, τὸ ἀνυπόστατον μὴ ἐνεγκόντας τῆς Ῥωμαϊκῆς ὀρμῆς. πίπτει
 μὲν οὖν πρῶτος ὁ Ἀσάν ἐν τοῖς πρώτοις ἀγωνιζόμενος, πίπτει δὲ καὶ
 ὄσον ἀλκιμον τοῦ στρατοῦ. οἱ δὲ περισωθέντες λίαν ὀλιγοὶ καὶ γυμνοὶ
 διὰ τῶν ὁρέων ἐς τὰς τῶν Περσαρμενίων διασφύζονται πόλεις.

13. Ὁ δὲ σουλτάνος διὰ τῶν ἀποδράντων μεμαθηκῶς τὸ συμβᾶν
 ἀτύχημα εἰς μεγάλην ἐνέπεσεν ἀγωνίαν καὶ ἐν σπουδῇ ἐποιεῖτο, ὅπως
 80 ἂν τὴν γενομένην ἐπανορθώσεται ἀκληρίαν. καὶ δὴ λαὸν ἐπίλεκτον
 συστησάμενος ἐκ τε Τούρκων καὶ Καβείρων καὶ Διλιμνιτῶν περὶ τὰς
 ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ Ἀβραμῖν Ἀλεῖμ τῷ ἑτεροθαλεῖ ἀδελφῷ αὐτοῦ

cap. 13: Zon. III, 637, 16—639, 7

ACEVBNU DH 58 πότερον ACEBN: πρότερον VUDH 60 κατένευσεν D
 ἐγνώκει ante τοὺς VB δὲ τρόπον ACENU: τρόπον δὲ VB ἄλλον ACEVBUD:
 ἔτερον N 61 συνεβούλευσε ACENU: συνεβούλευε VB καταλιπόντα U
 63 ἐπικαιροτάτοις VBNU: ἐπικαιροτάτω A: ἐπικαιροτ' CE χωρίοις VBNU:
 χωρίω A: χώ CE ἀφίκονται BNUD 64 διαρπαγὴν B χωρήσασαι ACEVBUD:
 χωρήσουσι N 65 ἐπαναστάντας A αὐτοῖς ἐπιθέσθαι A | 66 Ἀσάν ACEVND:
 Ἀσάν B: Ἀσσάν U ἀναστάς (post γάρ E) ACEVNU: ἀπαναστάς B 67 Στράγγα
 CENU: ἐν Στράγγα A: Στράγγαν V: Στράγγων B κειμένης EVBNU: κειμένην C:
 om. A 69 εἶχεν A 69/70 ἀλλὰ — Ῥωμαῖους om. B 70 ἀναρρή-
 γνυσι B 71 τόπων: τρόπων B ποιείσθαι — κελεύει: κελεύει τῶν λαφ. ποιείσθαι A
 72 δειλίαν U ἀσυντάκτως BU 73 συντεταγμένοις E συντεταγμένοι —
 Τούρκοις: σὺν ῥήγνυνται τοῖς Τούρκοις συντεταγμένοι U τοῖς om. V 74 ἐν-
 εγκόντες E Ῥωμαίων A 75 Ἀσάν ACEVN: Ἀσάν B: Ἀσσάν U 77 εἰς B
 τὰς: τὰ AC τῶν ACEVUD: om. BN Περσαρμενίων ACEVN: Παρσαρμενίων U:
 περὶ Ἀρμενίων B 80 ἐπανορθώσθητ' U ἀκληρίαν ACEVN: εὐκληρίαν U:
 δυσκληρίαν B 81 τε: τῶν B Διλιμνιτῶν ACEV: Διλιμνιτῶν UD: Δολιμνι-
 τῶν B: Διμνιτῶν N: Λιμνιτῶν H 82/83 ἑτεροθαλεῖ — ταύτας ACENU: αὐτοῦ
 ἑτεροθαλεῖ ἀδελφῷ ταύτας παραδούς VB

παραδούς ταύτας, κατὰ Ῥωμαίων ἐκπέμπει. ἀγγελθείσης δὲ τῆς ἐφό-
 δου, ἐνωθέντες πάλιν οἱ ἄνωθεν ῥηθέντες ἄρχοντες τῶν στρατευμάτων
 85 βουλὴν προετίθεισαν καὶ διεσκοπούντο τὸ πρακτέον. καὶ τῷ μὲν Κεκαυ-
 μένω ἔδοκει μετὰ τῆς παρούσης δυνάμεως ὑπαντίσαι τοῖς Τούρκοις
 ἔξωθεν τῶν Ῥωμαϊκῶν ὄρων, κάκεισε διαγωνίσασθαι, ἔτι τῶν πλειό-
 νων ἀντιπάλων ἀνίππων ὄντων καὶ τῆς ἄλλης δυνάμεως κεκηκυίας
 ἀπὸ τῆς πλείστης ὀδοιπορίας, ἐπιλελοιπότην δὲ καὶ τῶν σιδηρίων τοῖς
 90 Τούρκοις, οἷς τὰς χηλὰς τῶν ζώων εἰώθασι περιστέλλειν, ἐπηρμένων δὲ
 καὶ τῶν Ῥωμαίων καὶ θαρραλέων ὄντων ἀπὸ τῆς προηγησαμένης
 νίκης καὶ προθυμουμένων συμμίξαι τοῖς πολεμίσι. τούναντίον δὲ ὁ
 Ἄαρὼν ἀπεφαίνετο ἐπέχειν τὰς δυνάμεις, λέγων ὀχυρῶσαι τε τὰς
 πόλεις καὶ τὰ φρούρια καὶ εἴσω τειχῶν συγκλείσαι τὰ πάντα, μηνῦσαι
 95 τε τῷ βασιλεῖ καὶ μὴ ἄνευ γνώμης ἐκείνου μετὰ δυνάμειος μικρᾶς πρὸς
 τοσοῦτον πληθὸς πολεμησὰν βαρβάρων. οὕτω δὲ τῶν στρατηγῶν ἀπο-
 φηγαμένων ἐνίκησεν ἢ τοῦ Ἄαρῶν γνώμη. καὶ αὐτοὶ μὲν μετὰ τῆς
 στρατιᾶς ἀπελθόντες ἐν Ἰβηρίᾳ κατὰ τινα πεδιάδα ἐγχωρίως Οὐρτροῦ
 λεγομένην ἔμενον ἡσυχάζοντες ἐν τοῖς ὑπαίθροις, πάντα πρότερον τὸν
 5 ἀγρότην λαὸν καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας καὶ πᾶν, ὃ τι τίμιον συγκλεί-
 σαντες ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν. ἔγραψαν δὲ καὶ τῷ βασιλεῖ διὰ ταχυδρό-
 μου, δηλοποιήσαντες τὴν τῶν ἐναντίων ἐπέλευσιν. δεξάμενος οὖν οὗτος
 τὰ γράμματα ἐκείνοις μὲν ἐπέχειν ἐκέλευεν, ἕως ἂν ὁ Λιπαρίτης μετὰ
 τῆς τῶν Ἰβήρων δυνάμεως ἔλθῃ τοῖς Ῥωμαϊκοῖς ἐνωθῆ στρατεύμασι
 10 πέμπει δὲ πρὸς ἐκεῖνον γράμματα διοριζόμενα τὴν ταχίστην, εἴπερ
 σύμμαχον ἑαυτὸν καὶ φίλον κρίνει Ῥωμαίων, ἀνειληφότα πάντα τὸν
 περὶ αὐτὸν λαὸν ἀφικέσθαι καὶ συμμίξαι τοῖς στρατηγοῖς τῶν Ῥωμαίων
 καὶ μετ' αὐτῶν διαπολεμησὰν πρὸς τοὺς βαρβάρους. οἱ μὲν οὖν στρατη-
 γοὶ τὰ γράμματα δεξάμενοι ἠρέμουν, ὡς ἐκελεύσθησαν, καὶ τὴν τοῦ
 15 Λιπαρίτου προσέμενον ἄφιξιν, ἐκεῖνος δὲ τὸ βασιλικὸν δεξάμενος πρόσ-
 ταγμα τὸν ἑαυτοῦ μετὰ σχολῆς ἤθροιζε καὶ καθῶπλιζε λαόν. ἐν ὧσιν
 δὲ οὗτος τὰς οἰκείας συνεκρότει δυνάμεις καὶ ὁ χρόνος ἐτίρβητο, ὁ Ἄβρά-
 μιος τὴν Βασσπρακανίαν καταλαβὼν καὶ μαθῶν, ὅτι περ οἱ Ῥωμαῖοι
 ἐνταῦθα συνειλεγμένοι καὶ τὴν αὐτοῦ μαθόντες ἐπέλευσιν ὑπενόστησαν

8/9 ante diem 16. mens. Sept. a. 1049

ACEVBNU DH 85 προστίθεισαν B 87 ὄρων B 89 ἀπὸ: ἐκ B
 σιδηρίων: σιδηρειῶν ὄρων U 90 ζώων: ἵππων B 92 πολεμίσι: ἐναντίοις B
 92/93 ὁ Ἄαρων om. A 93 ἀπεφάνητο B 3 ἐπελθόντες U Οὐρτροῦ ACEVN:
 Οὐρτροῦ BU: Οὐστροῦ H: Οὐρτοῦ D 4 λεγομένην post 3 ἐγχωρίως VB
 6 ταχυδρομίας B 7 δηλοποιούντες B οὗτος: ἐκεῖνος E 8 ἐκέλευεν, ἕως
 (ἐκέλευσεν E) ACENU: ἐκέλευε, μέχρι VB 10 καὶ ante πρὸς add. B διοριζόμενα
 om. B 11 ἑαυτὸν σύμμαχον B 13 μετ': δι' B 16 ἤθροιζε — λαόν ACENU:
 ἤθρ. λαόν καὶ καθῶπλιζεν VB 17 ὁ pr. om. A ὁ Ἄβράμιοι post 18 κατα-
 λαβῶν B 19 ὄντες post συνειλεγμένοι add. VB ἐπέλευσιν om. U

- 20 εἰς Ἰβηρίαν, δειλίαν, ὅπερ ἦν εἰκός, τὸ πρᾶγμα ὑπονοήσας, παρ' οὐδὲν
 θέμενος καὶ λείαν καὶ λαφυραγωγίαν, ἐδίωκεν ὀπισθεν αὐτῶν, ἐπιειγέ-
 μενος συρράξαι τοῖς παροῦσι πρὸ | τοῦ καὶ ἐτέραν συναθροισθῆναι
 δύναμιν. ὅπερ μαθόντες οἱ στρατηγοὶ τῶν Ῥωμαίων καὶ πτοηθέντες,
 25 μὴ πως ἀναγκασθῶσι καὶ ἄκοντες πολεμῆσαι πρὸ τοῦ τὸν Λιπαρίτην
 καταλαβεῖν, ὑποδύντες τινὰ δυσχωρίαν ἀπόκρημον καὶ φάραγξιν πάντο-
 θεν κυκλουμένην ἠσύχαζον, γράψαντες πρὸς τὸν Λιπαρίτην ἦκειν τήν ταχί-
 στην καὶ μὴ βραδύνειν. ὁ δὲ Ἀβράμιος ἠστοχηκῶς τῆς Ῥωμαϊκῆς στρατιᾶς
 ἔρχεται εἰς τὸ λεγόμενον Ἄρτζε. κωμόπολις δὲ τὸ Ἄρτζε μυριανδρος
 καὶ πολὺν πλοῦτον ἔχουσα· ὄκουν γάρ ἐν αὐτῇ ἰθαγενεῖς τε ἔμποροι καὶ
 30 Σύρων καὶ Ἀρμενίων καὶ ἄλλων ἐθνῶν πληθὺς οὐκ ὀλίγη. οἵτινες τῇ
 οἰκείᾳ θαρροῦντες πληθῆϊ οὐ κατεδέξαντο εἰσὼ τεύχους γενέσθαι, καὶ
 ταῦτα τῆς Θεοδοσιουπόλεως ἐκ γειτόνων κειμένης, μεγίστης πόλεως
 καὶ τείχους ἐχούσης ἰσχυρὸν καὶ ἀνάλωτον, πολλὰ τοῦ Κεκαυμένου διὰ
 γραμμάτων καὶ ἀπειλήσαντος καὶ παρακαλέσαντος. καταλαβόντων
 35 οὖν τῶν Τούρκων καὶ ἀπτομένων ἔργου, οἱ ἐν τῷ Ἄρτζε τὰς διόδους
 συγκλείσαντες καὶ ἐπὶ τῶν δωματίων ἀναβάντες λίθοις καὶ ξύλοις καὶ
 τόξοις τοὺς ἐπίοντας ἠμύοντο. καὶ διετέλεσαν μαχόμενοι ἐφ' ὅλας
 ἡμέρας ἕξ. ἀγγελθέντος δὲ τούτου τοῖς στρατηγοῖς, ὁ Κεκαυμένος πολὺς
 ἦν ἐγκείμενος καὶ παρακαλῶν ἀπελθεῖν καὶ συμβαλεῖν τοῖς Τούρκοις τὸν
 40 νοῦν ἔχουσι πρὸς τῇ πολιορκίᾳ, καὶ μὴ καθῆσθαι τηνάλλως καὶ τρίβειν
 τὸν χρόνον, τὴν συκίνην προσμένοντας ἐπικουρίαν τὸν Λιπαρίτην, καὶ
 τὸν ἐπιτήδειον παρατρέχοντα βλέπειν καιρὸν, οὗ τυχεῖν πάλιν οὐ
 ῥάδιον. ἀντιπίπτουτος δὲ τοῦ Ἀαρῶν καὶ μηδὲν τι διαπράξασθαι λέγον-
 τος παρὰ τὸ βασιλικὸν βούλημα, ἠσύχαιαν | καὶ αὐτὸς ἦγεν. Ἀβράμιος
 45 δὲ, μὴ κατὰ σκοπὸν χωροῦντων αὐτῶ τῶν πραγμάτων, μὴ δυνά-
 μενος πολιορκίᾳ τὴν κωμόπολιν παραστήσασθαι, ὑπεριδὼν καὶ πλού-
 του καὶ λείας πῦρ ἐνεῖναι τοῖς δώμασιν ἐγκελευεται, καὶ εὐθύς οἱ Τούρ-
 κοὶ δαλοὺς αἶροντες καὶ ὕλην εὐπρηστον ἐξάπτοντες ἐρίπτου ἐν τοῖς
 50 δώμασιν. ἀναφθέντος δὲ τοῦ πυρὸς πανταχόθεν καὶ πυρκαϊᾶς μεγίστης
 ἀνεγερθείσης, οἱ Ἄρτζηνοὶ πρὸς τε τὸ πῦρ, πρὸς τε τὰς ἐκ τῶν τόξων

41 τὴν συκίνην ... ἐπικουρίαν: prou., cf. Mac. 7,83; Apost. 15,81; cf. etiam Zenob. 3, 44

ACEVBNVU DH 20 ὅπερ: ὡσπερ B 21 ὀπισθεν VN 22 συρρήξαι B
 καὶ om. E συναθροῖσαι E 22/23 δύναμιν συναθροισθ. U 25 πάντοθεν
 VBNVU: πανταχόθεν ACE κυκλουμ. πάντ. U 26/27 ἦκειν — καὶ om. U 27 κατα-
 λαβεῖν B στρατιᾶς: δυνάμει B 28 μυριανδρος ACENU: μυριανδρον VB
 29 ἔχων B γάρ: δὲ U αὐτῇ: αὐτῷ B ἰθαγενεῖς AEUD: ἰθαγενεῖς
 CVN τε om. VB 32 κειμένη U μεγίστης πόλεως ACENU: πόλ. μεγ. VB
 33 τε post ἰσχυρὸν add. A 34 γραμμάτων: πραγμάτων B καὶ pr. om. E
 36/37 ξύλοις καὶ τόξοις: τόξοις καὶ ξύλοις U 37 ἠμύοντο B 41 τὸν
 Λιπαρίτην om. B 42 βλέποντας B καιρὸν post ἐπιτήδειον B 43 λέγον-
 τος om. A 46 πολιορκίαν E παραστήσασθαι AEU 48 καὶ — ἐξάπτοντες
 om. A ἐρίπτου ENUD: ἐρίπτου AC: ἐνέριπτου V: ἐνέριπτου B ἐν om. VB
 49 ἀναφθέντος VBNVU: ἀημμένους ACE 50 ἀνεγερθείσης: ἀναδοθέντος U

βολάς μὴ δυνηθέντες ἀντέχειν ἐνέκλιναν εἰς φυγὴν. καὶ λέγεται ἀπολέσθαι περὶ τὰς ἑκατὸν πενήτηκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν, τῶν μὲν μαχαίρας, τῶν δὲ πυρὸς παρανόλημα γεγονότων. οὗτοι γὰρ ἐπεὶ κατισχυμένοι ἔγνωσαν, ἀποσφάττοντες γυναῖκας καὶ τέκνα ἑαυτοῦς εἰς τὸ πῦρ ἀπερρί-
 55 πτουν. οὕτω τοῦ Ἄρτζε ληφθέντος, πολὺ χρυσιον εὐρών ὁ Ἄβράμιος καὶ ὄπλα καὶ ἄλλα τινὰ χρειώδη σιδήρια, ὅποσα μὴ τῷ πυρὶ κατέστησαν ἄχρηστα, περιβαλλόμενος δὲ καὶ ἵππον οὐκ ὀλίγην καὶ ὑποζύγια καὶ τὸν ἑαυτοῦ λαὸν καθοπλίσας, ὡς ἔδει, ὑπέστρεψεν ἀναζητῶν τὴν Ῥωμαϊκὴν δύναμιν.

60 14. Αὕτη δὲ καταλαβόντος ἤδη καὶ τοῦ Λιπαρίτου καταβάσα ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος ὄχυρώματος ἔκειτο ἐν τῇ πεδιάδι κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ, ἔνθαπερ ἴδρυται τὸ Καπετροῦ φρούριον. ἐρχομένων οὖν τῶν Τούρκων σποράδην, συνεβούλευε πάλιν ὁ Κεκαυμένος συμβαλεῖν
 65 ἑαυτοῖς διεσπαρμένοις οὔσι καὶ ἀσυντάκτοις ἔτι. ἄλλ' ὁ Λιπαρίτης οὐκ ἤθελε διὰ τὴν ἡμέραν· ἦν γὰρ σάββατον, ὀκτωκαιδεκάτην ἔχοντας τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, τῆς δευτέρας ἰνδικτιῶνος, | ἐν ταῖς ἀποφράσι δὲ τῶν ἡμερῶν τῷ Λιπαρίτῃ τὸ σάββατον ἐνομιζέτο, ὅπερ ἀποτροπιαζόμενος ἀνεδύετο πολεμεῖν. καὶ τὰ μὲν τῶν Ῥωμαίων ἐν τούτοις, ὁ δὲ Ἄβράμιος διὰ τῶν προδρόμων μαθὼν, ὅποι τε οἱ Ῥωμαῖοι ἠλίθιζοντο
 70 καὶ ὅτι ἡρεμοῦσι, συντάξας τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις ἤρχετο συντεταγμένος πρὸς μάχην. τοῦτο δὲ καὶ ἡ ἀντίπαλος δύναμις ἰδοῦσα ἀκουσίως καὶ αὕτῃ ἀντεπαρετάττετο, τὸ μὲν δεξιὸν ἔχοντας κέρας τοῦ Κεκαυμένου, τοῦ δὲ Ἀσρῶν τὸ εὐώνυμον, ἐν τοῖς μέσοις δὲ ὁ Λιπαρίτης ἐτάττετο. ἦν δὲ καὶ ἡ ὄρα περὶ βουλυτόν. τῷ μὲν οὖν Κεκαυμένῳ ἀντιμέτωπος ἦν

65/66 a. 1049 (secundum F. Dölger, Regg.)

cap. 14: Zon. III, 639, 7—640, 1

ACEVBNV DH 51 ἐνέκλιναν ACVN: ἔκλιναν EBU λέγεται ἀπολέσθαι:
 γίνεται φθόρος A ἀπολέσθαι om. ACE 52 ρν' CE 53 πυρὸς post
 γεγονότων U γεγονότων ACEVBU: γενγόςθαι N: γενομένων D |κατισχυ-
 μένοι D: κατισχημένοι A: κατσηχημένοι C: κατισχημένοι E: κατισχυμένοι V:
 κατισχυόμενοι BU: κατισχυμένοι N 54 ἀποσφάττεσθαι DH καὶ ante ἑαυτοῦς
 add. A 55 ὁ om. AC 56 καὶ ante σιδήρια add. B σιδήρια om. ACE
 τῷ πυρὶ post 57 ἄχρηστα A 57 ἄχρηστα: εὐρηστα U περιβαλλόμενος
 CEVN: περιβαλλόμενος A: περιβαλλόμενοι BU ὑποζύγιον B 60 καὶ om. ND
 62 Καπετροῦ ACEVN: Καρπετροῦ U: Καταπετροῦ B 63 σποράδην AVBD:
 σποράδων CENU 64 διεσπαρμένοις om. B ἔτι ACVN: ἦδη E: om. U
 65 η' C τότε ante τοῦ add. A 66 β' CEBNU 68 τῶν om. AEN (sed
 non D) 69 ὄπη A 71 πρὸς ACVN: εἰς E (suprascr. πρὸς) BU 72 αὕτη
 ACENU: αὕτη VB ἀντεπαρετάττετο VN: ἀντεπαρετάσσετο U: ἀντιπαρετάτ-
 τετο B: παρετάττετο CE: παρατάττεται A: ἀντιπαρετάττεται D 72/73 τὸ -
 ἐτάττετο om. B 73 τοῦ VNU: τῷ ACE

- 75 δ' Ἀβράμιος, τῷ δ' Ἀαρών Χωροσάντης ἄτερος στρατηγός, καταντικρὺ δὲ τοῦ Λιπαρίτου Ἀσπᾶν Σαλάριος ὁ τοῦ Ἀβραμίου ἑτεροθαλής ἀδελφός. συμπλοκῆς δὲ γενομένης ὁ μὲν Κεκαυμένος καὶ ὁ Ἀαρών τὰ κατ' αὐτοῦ ἐτρέψαντο κέρατα καὶ μέχρι φωνῆς ἀλεκτρυόνων ἐδίωκον, ὁ δὲ Λιπαρίτης, πεσόντος αὐτῷ τοῦ ἀνεπιού, δεινοπαθήσας καὶ μεθ' ὀρυμῆς
80 βιαίας ἐλάσας, τοῦ ἵππου αὐτοῦ τραθέντος καὶ πεσόντος ἀλίσκεται. καὶ ὁ μὲν ἦν ἐν τούτοις, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι παυθέντες ἐκ τῆς διώξεως καὶ τῶν ἵππων ἀποβάντες καὶ τῷ θεῷ δόντες ὕμνους ἐπινικίους, ἐν μιᾷ φωνῇ βοήσαντες τὸ 'τίς θεὸς μέγας, ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν' προσέμενον τὸν Λιπαρίτην, ἐλπίζοντες καὶ αὐτὸν διώκειν ὀπισθεν τῶν ἐχθρῶν. ἐπεὶ δὲ
85 ἐφαίνετο οὐδαμοῦ, ἐν ἀμηχανίᾳ ἦσαν, διαποροῦντες, ὁ τι καὶ γένοιτο. οὕτω δὲ διαπορουμένοι αὐτοῖς ἔρχεται τις στρατιώτης τῶν ὑπ' ἐκείνῳ ταττομένων καὶ μηνύει τοῖς στρατηγοῖς τὴν ἐκείνου τροπὴν καὶ τὴν ἄλωσιν, καὶ ὅπως ὁ Ἀβράμιος ἐκ τῆς φυγῆς ἐπαυελθὼν καὶ τῷ οἰκίῳ ἐνωθεὶς ἀδελφῷ (ὁ γὰρ Ἀσᾶν ἔπεσεν ἐν τῷ πολέμῳ) ἀναλαβόμενοι τὸν
90 Λιπαρίτην καὶ τοὺς ἀλόντας τῶν Ἰβήρων ὑπενόστησαν εἰς τὴν λεγομένην Καστροκώμην, σπουδαίαν τὴν ὀδοιπορίαν ποιοῦμενοι. ἀπεπάγησαν πρὸς τὴν ἀκοὴν οἱ ἄρχοντες τοῦ στρατοῦ. ὁμως διανυκτερεύσαντες ἄγρυπνοι, ἐπεὶ περ ἡμέρα ἐπέλαμψε καὶ βουλὴ προετέθη καὶ τοῖς πᾶσι συμφέρον ἐνομίσθη ἕκαστον οἰκάδε ἀπελθεῖν, ὁ μὲν Ἀαρών τὸν
95 οἰκίον ἀνεληφώς λαὸν ἄπεισιν εἰς τὸ Ἰβᾶν (μητρόπολις δὲ αὕτη τοῦ Βασασπρακᾶν), ὁ δὲ Κεκαυμένος μετὰ τῶν ἰδίων ἀνήλθεν εἰς τὸ Ἄνιον. ὁ δὲ Ἀβράμιος τῇ τοῦ Λιπαρίτου ἀρκεσθεὶς ἀλώσει, καὶ ὀλιγώτερον ἑαυτὸν κρίνας παντὸς ἀνθρώπου διὰ τὸ παρὸν εὐτύχημα, μηδὲν ἕτερον πολυπραγμομησίας, ἀλλ' ἐπιτείνας τὴν ὀδοιπορίαν, διὰ πέντε ἡμερῶν
5 παραγίνεται εἰς τὸ λεγόμενον Ῥέ, κάκειθεν ἄπεισιν εἰς τὸν σουλτάνου προπέμψας τὰ εὐαγγέλια καὶ τὴν τοῦ Λιπαρίτου μηνύσας κατάσχεσιν.

ACEVBNU DH 75 Χωροσάντης ANUD: Χωροσάντης C: Χωροσάντης E: Χωροσάνης V: Χοροσάνης B: Χωροσάντων H: Χοροσάνης Zon. III, 639, 9 ἄτερος ACENU: ἑτερος VB 76 Ἀσπᾶν ACNU: Ἀσπᾶμ EVBD: Ἀπᾶμ Σαλάριος ACEVN: Σελάριος UH: Σαλάρης B: Σαλαρ' D 77 καὶ ante συμπλοκῆς add. C κατὰ U 78 κέρατα ACEB: κέρατα VNU μέχρις B 79 αὐτῷ ACEBU: αὐτοῦ (post ἀνεπιού D) VNDH 80 ἐλάσας om. N (sed non D) ἵππου αὐτοῦ: ἑαυτοῦ ἵππου U 81 ἐκ om. VBZon. III, 639, 14 83 τὸ om. B 83/84 τῷ Λιπαρίτῃ U 84 ὀπιθεν VNU ἐπεὶ ACENU: ὡς B: om. V 84/85 ἐφαίνετο δὲ V 85 διαποροῦντες: διατηροῦντες U 87/88 τὴν ἄλωσιν VBNU: κατὰ σχέσιν ACE 89 Ἀσᾶν B Ἀσᾶν — πολέμῳ: Χωροσάντης ἔπεσεν ἐν τῷ πολέμῳ, τοῦ Ἀαρών αὐτὸν καταστοχήσαντος U ἔπεσεν: πέπτωκεν A ἀναλαβόμενοι VBNU: ἀναλαβόμενος ACE 90 ὑπενόστησαν VBNU: ὑπενόστησεν ACE 91 Καστροκώμην ACEVBNUD: Καστρόπολιν H 93 ἐπέλαμψε C βουλὴν B 94 ἕκαστον om. B οἰκάδε ἐπαυελθεῖν U 95 τὸ VBND: τὸν ACEH: τὴν U Ἰβᾶν U αὕτη: τοῦτο B I Βασασπρακᾶν A ἰδίων VBNU: οἰκίῳ ACE ἀνήλθεν VBNU: ἐπανήλθεν ACE Ἄνιον A 2 ἀρκεσθεὶς ACENU: ἀρθεὶς VB 3 ἑαυτὸν: αὐτὸν B ἀνθρώπου om. B παρὸν: τοιοῦτον B 5 παραγίνεται: γίνεται E λεγόμενον om. N (sed non D)

ὁ δὲ τῷ δοκεῖν μὲν εὐφράνθη καὶ ἠγαλλιάσατο ἐπὶ τῇ ἀλώσει τοῦ Λιπα-
ρίτου, ἐφθόνησε δὲ τῷ ἀδελφῷ τοιοῦτου καταξιοθέντι τοῦ εὐτυχήματος,
καὶ διὰ παντὸς ἐμελέτα καὶ πρόφρασιν ἐζήτει τοῦτον ποιήσασθαι ἔκποδων.

- 10 15. Τὸν μὲν οὖν Λιπαρίτην, ὡς ἐπύθετο τὴν τοῦτου κατάσχεσιν
ὁ βασιλεὺς, ὅλος ἐγένετο ἀναρρῦσασθαι, καὶ δῶρα πολυτελεῖ καὶ λύτρα
πέμψας τῷ σουλτάνῳ διὰ Γεωργίου τοῦ λεγομένου Δρόσου (ὑπογραμ-
ματεὺς δ' ἦν ὁ Δρόσος τοῦ Ἀαρῶν) ἐξητεῖτο τὴν ἐλευθερίαν καὶ σπονδὰς
εἰρήνης. ὁ δὲ σουλτάνος τὰς πρεσβείας δεξάμενος, καὶ μεγαλοπρεπῆς
15 θέλων εἶναι βασιλεὺς μᾶλλον ἢ κάπηλος ἀνελεύθερος, ἀποδίδωσι τοῦ-
τον δῶρον τῷ βασιλεῖ, λαβὼν μὲν τὰ λύτρα, πάντα δὲ τῷ Λιπαρίτῃ
παρεσχηκῶς καὶ μεμνησθαι τῆς παρούσης ἡμέρας διὰ παντὸς παρεγ-
χυθῆσάμενος, καὶ μηδέποτε ὄπλα θελῆσαι τὸ ἀπὸ τοῦδε κινήσαι κατὰ
τῶν Τούρκων. ἀνεπλήρωσε δὲ αὐτῷ τὴν πρὸς τὸν βασιλέα πρεσβείαν
20 ὁ λεγόμενος παρ' αὐτοῖς σέριφος· δύναται δὲ τοῦτο τὸ ὄνομα πρὸς
τὸν παρ' αὐτοῖς χαλφᾶν, ὅπερ ὁ παρ' ἡμῖν σύγκελλος πρὸς τὸν πατριάρ-
χην πάλαι ἐδύνατο· ἐκείνου γὰρ ἀποθανόντος αὐτὸς εὐθύς εἰς τὸν τοῦ-
του θρόνον ἐγκαθιδρύεται. οὗτος τοίνυν ὁ σέριφος εἰσελθὼν ἐν τῇ
βασιλίδι καὶ ἐς πρόσωπον ἐλθὼν τῷ βασιλεῖ καὶ ὁμιλίαν, πολλὰ τε
25 μεγαλαυχήσας καὶ φρουξάμενος, καὶ τελευταῖον ὑπόφορον θέσθαι σπεύ-
σας τὴν Ῥωμαίων τῷ ἑαυτοῦ σουλτάνῳ, ἐπεὶ μὴ εὔρε τὸν βασιλέα
ἐπικλινῆ, ἀπρακτος ὑπεχώρησε πρὸς τὸν πέμψαντα. καὶ ὁ βασιλεὺς
τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐκδεχόμενος πόλεμον ἀπὸ τοῦ σουλτάνου, καθ' ὅσον
οἶόν τε ἦν, τὰ ὁμοροῦντα τῇ Περσῶν γῆ πέμψας κατησφαλίσατο. ἐν

13 a. 1050 ineunte circiter

cap. 15: Zon. III, 640, 1—641, 3

ACEVBNU DH 7 τῷ ACVBU: τὸ EN ἠφράνθη EBUH (sed non D)
Λιπαρίτη E 8 δὲ om. C τοῦ ante τοιοῦτου add. ACE ἀξιοθέντι B τοῦ
om. ACEB 9 ἔκποδων ποιήσασθαι B 11 ὅλος CEND ἐγένετο
ἀναρρῦσασθαι: γέγονε τῆς αὐτοῦ ἀναρρῦσεως A τοῦ ante ἀναρρῦσασθαι add. U
13 τοῦ: τῷ VB ἐξητεῖτο CB τοῦ Λιπαρίτου ante ἐλευθερίαν add. B
14 τὴν πρεσβείαν B 15 καὶ ante βασιλεὺς add. A βασιλεὺς ACEVBUD:
βασιλεῖ N 16 τὰ om. U 18 ὄπλα — τοῦδε VBU: τὸ ἀπὸ τοῦδε ὄπλα
θελῆσαι ACE 19 αὐτῷ: αὐτοῦ B 20 σέριφος ACENU: σερῖφης VB: σερῖφην
Zon. III, 640, 8 21 αὐτοῖς: αὐτῶν B ὅπερ — σύγκελλος: ὅτε παρ' ἡμῖν ὁ
σύγκελλος B 22 ἠδύνατο B αὐτὸς post 23 θρόνον VB τούτου VBN:
ἐκείνου ACE: ἑαυτοῦ U 23 ἐγκαθιδρύεται ENU: ἐγκαθιδρύετο A: ἐγκαθη-
δρύεται C: ἐγκαθίδρυνται V: καθίδρυνται B: ἐγκαθιδρύεται D: ἐγκαθιδρύσατο H
σερῖφος ACENU: σερῖφης VB Zon. III, 640, 13 24 εἰς AB 27 ἀπρακτος
ὑπεχώρησε (ὑπεχώρησε post πέμψαντα U) VBU: ὑπεχώρησεν ἀπρακτος ACE
28 τὸ: τὸν U ἐκδεχόμενος πόλεμον ACEN: πόλεμον ἐκδεχόμενος BU: ἐκδεχόμενος V
29 πέμψας: ἀποστείλας A

30 φ δὲ ταῦτα ἐγένετο, καὶ ἡ τῶν Πατζινάκων ἐπισυνέβη κίνησις. πῶς δὲ καὶ τίνα τρόπον, λεκτέον.

16. Τὸ ἔθνος τῶν Πατζινάκων Σκυθικὸν ὑπάρχον, ἀπὸ τῶν λεγομένων βασιλείων Σκυθῶν, μέγα τέ ἐστι καὶ πολυάνθρωπον, πρὸς δὲ οὐδὲ ἐν αὐτῷ καθ' αὐτὸ Σκυθικὸν γένος ἀντιστῆναι δύναται. διήρηται
 35 δὲ εἰς τρισκαίδεκα γενεάς, αἵτινες καλοῦνται μὲν πᾶσαι τῷ κοινῷ ὀνόματι, ἔχουσι δ' ἐκάστη καὶ ἴδιον ἀπὸ τοῦ ἑαυτῆς προγόνου καὶ ἀρχηγοῦ τὴν προσηγορίαν κληρωσαμένη. νέμονται δὲ τὰς πέραν Ἰστροῦ ἀπὸ τοῦ Βορυσθένους ποταμοῦ καὶ μέχρι Παννονίας ἠπλωμένες πεδιάδας, νομάδες τε ὄντες καὶ τὸν σκηνίτην διὰ παντὸς ἀσπαζόμενοι βίον. τούτου
 40 τοῦ γένους ἀρχηγὸς ἦν τῷ τότε Τυράχ ὁ τοῦ Βιλτέρ υἱός, εὐγενεῖας ἦκων ἐς τὸ ἀκρότατον, ἀμβλύς δὲ ἄλλως καὶ τὴν ἡσυχίαν φιλῶν. ἦν δὲ καὶ ἄλλος τις ἐν τῷ ἔθνεϊ τὴν κλῆσιν Κεγένης, υἱὸς τοῦ Βαλτζάρ, τὸ μὲν γένος ἄσημος καὶ σχεδὸν ἀνώνυμος, περὶ δὲ τὰ πολεμικὰ καὶ τὰ στρατηγίας κάρτα δραστηριώτατος, ὃς καὶ πολλακίς ἐπιόντας κατὰ τῶν Πατζι-
 45 νάκων τοὺς Οὐζοὺς (γένος δὲ Οὐννικὸν οἱ Οὐζοὶ) ὑποστάς ἐτρέματο καὶ ἀπώσατο, τοῦ Τυράχ οὐχ ὅπως ἀντεπεξέλθειν μὴ θαρρήσαντος, ἀλλὰ καὶ καταδύντους εἰς τὰ παρά τῷ Ἰστροῦ ἔλη καὶ τὰς λίμνας. τὸν μὲν οὖν Τυράχ οἱ Πατζινάκαι ἐτίμων διὰ τὸ γένος, τὸν δὲ Κεγένην ἡσπάζοντο διαφερόντως διὰ τὸ τῆς ἀνδρείας ὑπερβάλλον καὶ τὴν ἐν τοῖς πολέμοις
 50 δεινότητα. ὅπερ ἀκούων καὶ βλέπων ὁ Τυράχ ἐδάκνυτο τὴν ψυχὴν δεδιώς περὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ τρόπον ἐζήτηι, ὅπως ἂν τὸν Κεγένην ἀποσκευάσθαι. ἐπίστησιν οὖν αὐτῷ λόχους πολλακίς, ἐγένοντο δὲ πάντες ἀργοί. ἐπεὶ δὲ πολλακίς ἐπιχειρήσας κρυφίως ἡστόχησεν, ἐγνω δεῖν μὴ διαμέλλειν, ἀλλ' ἐπιχειρεῖν φανερώς. διὸ καὶ πλῆθος πέμψας καταλαβεῖν

30 a. 1048

cap. 16: Zon. III, 641, 4—642, 3

ACEVBNU DH 30 ἐγένετο B καὶ om. E Πατζινάκων A ἐπισυνέβη
 VNU: ἐπισυμβέβηκε AC: συνέβη B 30—32 ἐπισυνέβη — Πατζινάκων om. E
 32 τοῦτο post ἔθνος add. U Πατζινάκων CEVBN: Πατζινάκων A: Πατζινάκων U
 ἀπὸ: ἐκ B 34 καθ' αὐτὸ ACEVNU: κατ' αὐτὸ BD: καθ' ἑαυτὸ H 36 ἔχει B
 δ' VBNUD: δὲ ACEH ἑαυτῆς ACENU: αὐτῆς VB 37 πέραν: πέρος CE
 τοῦ ante Ἰστρον add. U 38 Βορυσθένους om. C (sed habet spatium decem fere
 litterarum) καὶ om. B Παννονίας AEU: Πανονίας CVBND 40 τῷ om. VB
 Βιλτέρ ND: Βηλτέρ U: Βελτέρ V: Βέλτερ B: Βιλτάρ ACE 41 εἰς AB τὸ ἀκρό-
 τατον: τὴν ἀκρότητα B ἄλλως δὲ ἀμβλύς A ἄλλως — δὲ καὶ om. C
 om. U 42 τὴν — Κεγένης: Ταγένης τὴν κλῆσιν U Κεγένης ACEVB: Ταγένης U:
 Κεγένος ND Βάλτζαρ U 44 κάρτα om. E ὃς: ὡς E Πετζινάκων U
 45 Ὀζοὺς B Ὀίζοι B 46 τοῦ — θαρρήσαντος om. V 46/47 τοῦ — λίμνας
 om. B 47 ἐς ACE τῷ Ἰστροῦ: τὸν Ἰστρον A καὶ τὰς λίμνας post λίμνας
 add. U 48 Πατζινάκαι AVN: Πατζινάκοι CB: Πατζινάκας E: Πετζινάκοι U
 Κεγένην ACEVBND: Ταγένην U 49 ἀνδρείας VBNUD: ἀνδρείας ACEH
 51 δεδιώς: ἐδεδῖει γὰρ A Κεγένην ACEVBN: Ταγένην U 52/53 πολλακίς —
 ἀργοί om. B 53 κρυφίως om. U

85 ἐκέλευσε τὸν ἄνδρα καὶ ἀνελεῖν. ὁ δὲ προγυνοὺς τὴν ἐπιβουλήν φυγὰς πρὸς τὰ ἔλη γίνεται τοῦ Βορυσθένους, καὶ οὕτω διαφυγγάνει τὸν ὄλεθρον. ἐκείθεν δὲ κρυπτόμενος καὶ | λαθραῖα πέμπων μηνύματα πρὸς τε τοὺς ἑαυτοῦ συγγενεῖς καὶ τὴν φυλήν, ἐδυνήθη τὴν τε ἰδίαν γενεάν ἀποστῆσαι τῆς τοῦ βασιλέως εὐνοίας (ἦν δὲ ἡ Βελεμαρῆς) καὶ πρὸς ταύτη καὶ ἄλλην
 60 τὴν Παγουμανίδα. καὶ δύναιμι προσλαβόμενος ἀντιπαρατάττεται μετὰ τῶν δύο γενεῶν πρὸς τὸν Τυράχ τὰς ἑνδεκα ἔχοντα. καὶ ἐπὶ πολλὰς μὲν ἀντισχῶν ὥρας, ὁμῶς ὑπὸ τοῦ πλήθους καταπονηθεὶς τρέπεται. περιπλανώμενος δὲ ἐν τοῖς ἔλεσι καὶ σωτηρίαν ζητῶν μίαν ἔγνω ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τὴν ἐς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων καταφυγὴν. διὸ καὶ πρὸς τὸ
 65 Δορόστολον ἀφικόμενος καὶ ἐν τιμῇ ποταμῆς νησίδι περικλείσας ἑαυτὸν διὰ τὸ ἀνεπιβούλευτον μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ (ἦν δὲ ἀμφὶ τὰς εἴκοσι χιλιάδας), διαμνηύεται τῷ τῆς χώρας ἀρχοντι (ἦν δὲ Μιχαὴλ ὁ τοῦ Ἀναστασίου υἱός) καὶ γνωρίζει, ὅστις τε εἶη καὶ οἷας διαδιδράσκων τύχας ἀφίκεται, καὶ ὅτι αὐτόμολος βούλεται γενέσθαι τῷ βασιλεῖ, ὑπισχνούμενος
 70 δὲ καί, εἰ προσδεχθῆι, εἰς μεγάλην ὄνησιν ἔσεσθαι τοῖς τούτου πράγμασιν. ὁ δὲ τὰ μηνύματα λόγου θάττων πρὸς τὸν βασιλέα διαπορθμεύσας διὰ ταχέων κελεύεται τὸν ἄνδρα μετὰ τῶν συνόντων αὐτῷ προσδέξασθαι, καὶ τούτοις μὲν τὰ ἐπιτήδεια χορηγεῖν, αὐτὸν δὲ ἐνδόξως εἰς τὸ Βυζάντιον πεπομφέναι. καὶ ὁ μὲν, ὡς ἐκέλευσθη, διεπράξατο, ὁ δὲ
 5 Κεγένης εἰς τὴν βασιλίδα φοιτήσας, καὶ ἐς λόγους ἔλθων τῷ βασιλεῖ φιλοφρόνως τε καὶ μεγαλοπρεπῶς ὑπέδεχθη, καὶ ὑποσχόμενος αὐτὸς τε τὸ ἅγιον δέξασθαι βάπτισμα, παραπεισάσθαι δὲ καὶ τοὺς συνόντας αὐτῷ τοῦτο ποιῆσαι, | ἐς πατρικιότητὰ τε ἀνήχηθη, καὶ φρούρια τρία ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς ὄχθαις ἰδρυμένων τοῦ Ἰστροῦ εἰλήφει καὶ γῆς πολλὰ στάδια, καὶ

1 aestate fere a. 1048

ACEVBNV DH 55 ἐκέλευσε VBN: ἐκέλευε ACEU 56 Βορυσθένους V τὸν ὄλεθρον διαφυγγάνει A τὸν ἔχθρον καὶ post διαφυγγάνει add. U 57 ἐκείνος B πέμπων NU: προπέμπων VB: πέμπωσ ACE: πέμπει DH 58 ἡδυνήθη ACEBDH 59 βασιλέως: Τυράχ B καὶ ante ἡ add. E Βελεμαρῆς ACEVN: Βελεμαρῆ U: Βελεμαρῆς B 60 Παγουμανίδα U 61 γενεῶν B 62 ἀντισχῶν ὥρας: ἀντισχῶν χώρας U 64 ἐς ACENUD: εἰς VBH 65 Δορόστολον CEVN: Δορῦστολον AU: Ῥοδῶστολον B καὶ om. E ποταμοῦ νησιδῖφ B 66 ἦν VBNV: ἦσαν ACE κ' CE 67 ἦν δὲ: ὅς ἦν B ὁ om. B 68 τύχης EB 69 ἀφίκεται BU αὐτόμολος: αὐτόβουλος B 70 ἔσεσθαι ὄνησιν B 1 τὰ: hic inc. man. rec. in V λόγου θάττων CENUV: θάττων, ἡ λόγος A: ταχέως B διαπορθμεύσας BNVV: διαπεμφάμενος CE: πεμφάμενος A 2 διὰ ταχέων om. B αὐτῷ om. B 3 τὰ om. U 4 ἐς ACEU προπεπομφέναι B ὁ δὲ καὶ γέγονεν post πεπομφέναι add. U καὶ — διεπράξατο (ἐπράξατο B) BNVV: καὶ ὁμῶς, ὁ ἐκέλευσθη, διεπράξατο A: καὶ οὗτοι μὲν, ὡς ἐκέλευσθησαν, διεπράξαντο C: καὶ οὗτος, ὡς ἐκέλευσθη, διεπράξατο E 4/5 ὁ δὲ Κεγένης om. U 5 Τεγένης V ἐς τὴν A καὶ om. B εἰς λόγ. VB 6 ὑποσχόμενος αὐτὸς τε ACEBN: αὐτὸς τε ὑποσχόμενος UV 7 τὸ — βάπτισμα: καὶ τὸ ἅγιον βάπτισμα B δὲ ANUV: τε B: om. CE 8 εἰς B ἀνηέχθη AB 9 ὄχθαις ACEBN: ὄχθεσιν UV

- 10 τοῦ λοιποῦ τοῖς φίλοις ἀνεγράφη καὶ συμμάχοις Ῥωμαίων. τὸ πλεον δ', ὅτι καί, ὡς ὑπέσχετο, ἀνεδέξατο τὸ ἅγιον βάπτισμα αὐτὸς τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, Εὐθυμίου τινὸς εὐλαβοῦς μοναχοῦ πεμφθέντος, τοῦ τὰ τοῦ θείου λουτροῦ παρὰ τῷ Ἰστροφ ποταμῷ ἐκτελέσαντος καὶ πᾶσι μεταδόντος τοῦ ἁγίου βαπτίσματος.
- 15 17. Γενόμενος δὲ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ καὶ τὰς αἰφνιδίους ἐφόδους ἀσφαλισάμενος πρὸς ἄμυναν ἐτράπητο τοῦ ἐχθροῦ, καὶ περαιούμενος τὸν Ἰστρον νῦν μὲν σὺν χιλίοις, εἶτα σὺν δυσχιλίοις, καὶ αὖ σὺν πλείοσιν ἢ ἑλάττωσι, καὶ ἐξ ἐφόδου προσπίπτων, τὰ μέγιστα ἐκάκου καὶ ἐλυμαίνετο τοὺς περὶ τὸν Τυράχ Πατζζινάκας, ἀνδρας μὲν τοὺς προσπίπτοντας ἀναιρῶν, γυναῖκα
- 20 δὲ καὶ παῖδας ἀνδραποδιζόμενος καὶ κωλῶν τοῖς Ῥωμαίοις. ταύτας δὲ τὰς λαθραίας ἐπιθέσεις τοῦ Κεγένου μὴ φέρων ὁ Τυράχ διαπρεσβεύεται πρὸς τὸν βασιλέα, μηνύσας, ὡς ἔδει τὸν μέγαν βασιλέα, σπονδὰς ἔχοντα μετὰ τοῦ γένους τῶν Πατζζινάκων, μηδὲ προσδέξασθαι ὄλως τὸν ἀποστάτην αὐτῶν, ἐπεὶ δὲ προσεδέξατο, κωλύειν μὴ διαπερᾶν καὶ τοὺς ὑποσπόν-
- 25 δους λυμαίνεσθαι· ἢ οὖν κωλυθήτω ὁ ἀνήρ τοιαῦτα πράττειν, ἢ μηδεμιᾶς τυχέτω συμμαχίας, ἢ γινωσκέτω ὁ βασιλεὺς, ὡς καθ' ἑαυτοῦ καὶ τῆς αὐτοῦ χώρας ἐφέλκεται βαρύτατον πόλεμον. καὶ ταῦτα μὲν τὰ μηνύματα τοῦ Τυράχ, | ὁ δὲ βασιλεὺς τὰς ἀγγελίας δεξάμενος πρὸς ταύτας μὲν καὶ ἐπεκάγχασεν, εἰ διὰ Πατζζινάκου ἀπειλὰς προδότης γένοιτο τοῦ εἰς
- 30 αὐτὸν προσφυγόντος, καὶ κωλύοι τοῦ μὴ κακοῦν τοὺς κακώσαντας, τοὺς δὲ πρεσβευτὰς ἀπράκτους ἐξέπεμψε. γράμματα δὲ πρὸς τε Μιχαὴλ τὸν ἄρχοντα τῶν αριστηρίων πόλεων, ἐτι δὲ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Κεγένην

32 aestate fere a. 1048

cap. 17: Zon. 642, 3—643, 14

ACEBNUV DH 10 ἀνεγράφη ACEN: ἐνεγράφη UV: ἐγράφη B 11 ἀναδέξασθαι E 12 εὐλαβοῦς om. BUV τοῦ τὰ: καὶ τὰ U 13 ποταμῷ Ἰστροφ U ἐκτελέσαντος post λουτροῦ ACE 16 ἐτρέπετο CU 17 σὺν ante διοχλ. om. ACE καὶ αὖ σὺν ACEBN: εἶτα UV 19 Πατζζινάκας ACEBN: Πατζζινάκου V: Πετζζινάκου U ἀναιρῶν τοὺς προσπίπτοντας A 20 δὲ alt.: μὲν U 21 ὑποθέσεις U τοῦ Κεγένου ἐπιθέσεις A Κεγένου ACEBN: Τεγένου V: Τεγένου U 21—23 μὴ γένους om. E, sed i. m. post 21 Κεγένου suppl. man. rec.: μὴ φέρων ὁ ἄρχων, post 23 Πατζζινάκων suppl. man. rec.: πρεσβείαν πρὸς τὸν βασιλέα ἐποιήσατο, λέγων, ὡς ἔδει μὴ E 21/22 διαπρεσβεύεται πρὸς τὸν βασιλέα om. C 23 Πατζζινάκων CEBNV: Πατζζινάκων A: Πατζζινάκων U μηδὲ ACEBN: μὴ UV 25 τὰ ante τοιαῦτα add. CE 26 ὡς ACBNV: ὅτι U: ὡς οὐ E καθ' ἑαυτοῦ: καθ' αὐτοῦ B 26/27 καὶ τῆς αὐτοῦ: τε καὶ τῆς αὐτοῦ V 27 βαρύτατον BNUV: βριατότατον ACE 28 ταύτας: ταῦτα BU μὲν καὶ om. B 29 ἐπεκάγχασεν A γένοιτο προδότης A γίνοιτο B 30 κωλύοι V: κωλύει CENU: κωλύμη A (ras.) B: κωλύειν DH τοῦ: τοὺς C 31 ἐξέπεμψε ACEBN: ἀπέπεμψε V: ἀπέπεμψεν U Μιχαὴλ post 32 πόλεων B 32 Κεγένην ACEBD: Κεγένια N: Τεγένην V: Τεγένην U

ἐκπέμπει, φυλάττειν ἀκριβῶς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ· εἰ δέ τις ἐπίοι
 βραεῖα δύναμις, γράμμασι μνηύειν, ἵνα καὶ ἀπὸ τῶν δυτικῶν ταγμα-
 35 τῶν ἐκπεμπόμενα τινα σὺν αὐτοῖς εἴργωσι τοῖς Πατζινάκαις τὴν
 τοῦ ποταμοῦ διάβασιν. ἔπεμπε δὲ καὶ τριήρεις ἑκατὸν, ἐπισκήψας
 παραπλεῖν τὸν Ἰστρον καὶ πειρωμένους διακαλύειν τοὺς Πατζινάκας
 περᾶν. ἐπανηκόντων δ' ἀπράκτων τῶν αὐτοῦ πρέσβειων, ὁ Τυράχ
 ἐχολέπαινε καὶ ὠργίζετο καὶ θάπτον ἤϋχετο καταλαβεῖν τὸν χειμῶνα,
 40 ἥδη δὲ τῆς φθινοπωρινῆς ληγούσης ὥρας καὶ τοῦ χειμῶνος ἐπιστάντος,
 τοῦ ἡλίου ὄντος περὶ τὸν αἰγοκέρωτα, ἄνεμος ἐπνευσεν ἀπαρκτίας
 πολὺς, ὡς ἀποκρυσταλλωθῆναι μέχρι πεντεκαίδεκα πῆχων ἐς βάθος
 τὸν ποταμόν. πάσης οὖν φυλακῆς σχολασάσης, δραξάμενος ἀδείας, ἧς
 ἐπιτυχεῖν ἤϋχετο ὁ Τυράχ, διαπερᾶ τὸν Ἰστρον μετὰ πάντων τῶν
 45 Πατζινάκων, ὄντων, ὡς ἔλεγετο, χιλιάδων ὀκτακοσίων, καὶ ἐς τὴν περαιᾶν
 ἰδρύεται, κείρων καὶ ἀφανίζων τὰ παραπίπτοντα. γράμματα δὲ πρὸς τὸν
 βασιλέα ἐστέλλετο βοηθεῖν δεόμενα τὴν ταχίστην. ὁ δὲ μὴδ' ὅλα τὰ
 γράμματα ἀναγνοὺς τῷ δουκὶ Ἀδρια|νουπόλεως γράφει (ἦν δὲ Κων-
 σταντίνος μάγιστρος ὁ Ἀριανίτης) τὰς Μακεδονικὰς εἰληφῶτα δυνάμεις,
 50 ἔτι δὲ καὶ πρὸς Βασίλειον Μοναχὸν τὸν ἡγεμόνα τῆς Βουλγαρίας τὴν
 Βουλγαρικὴν εἰληφῶτα χεῖρα ἀφικέσθαι καὶ ἐνωθῆναι τῷ Μιχαῆλ καὶ
 τῷ Κεγένει καὶ μετ' αὐτῶν πρὸς τοὺς Πατζινάκας διαγωνίσασθαι. ὧν
 κατὰ τὸ βασιλικὸν ποιησάντων ἐπίταγμα καὶ πάντων ὑφ' ἐν γενομένων,
 ἀναλαβὼν ὁ Κεγένης τὰς Ῥωμαϊκὰς φάλαγγας ἐν τοῖς ὑπαίθροις στρατο-
 55 πεδεύεται, καὶ καθ' ἑκάστην ἐπιῶν ἐξ ἐφόδου οὐ μικρὰ τοὺς Πατζινάκας
 ἔλύπει. τούτοις γὰρ ἅμα τῇ τοῦ ποταμοῦ διαβάσει ἀφθονίαν ζῶων
 εὐροῦσι πολλὴν καὶ οἴνου καὶ τῶν ἐκ μέλιτοςσκευαζομένων πομάτων,
 ὧν οὐδ' ἄκοήν ἔσχον πώποτε, καὶ ἀνέδην τῶν τοιοῦτων ἐμπορουμένοις
 νόσος ἐσπίπτει κοιλιακὴν διάθεσιν ἔχουσα, καὶ ἀπώλλυντο ἑκάστης
 60 ἡμέρας ἀναρίθμητα πλήθη. ὅπερ πυθόμενος ὁ Κεγένης διὰ τινος αὐτομό-

48 hieme ineunte a. 1048

ACEBNUV DH 33 ἐπίοι ACEBN: ἐπίη V: ἐπήη U 34 ἐν ante γράμμασι
 add. B 35 αὐτοῖς: αὐτῶ UV Πατζινάκοις CBUVD 37/38 διακαλύειν —
 περᾶν: περᾶν κωλύειν τοὺς Πατζινάκους B 37 Πατζινάκους CBUVDH 38 περᾶν:
 πειρᾶν C δὲ BUV αὐτοῦ: ἑαυτοῦ CB 40 φθινοπωρικῆς B 41 περὶ:
 πρὸς B ἀπαρκτίας CE 42 εἰς B 43 οὖν om. E ἀδείας δραξάμενος A
 45 Πατζινάκων A εἰς B 46 ἰδρύετο V 46/47 δὲ — ἐστέλλετο: δὲ ἐστέλλετο
 πρὸς τὸν βασιλέα B 47 ἐστέλλετο: ἐπέμποντο U τὴν ταχίστην δεόμενα B
 μὴδ' ὅλως BUV 48 Ἀδριουπόλεως V 49 Ἀριανίτης ACED: Ἀρειανίτης BNUV
 50 τὸν ante Βασίλειον add. B τῆς om. BN 52 Κεγένει ACBN: Κεγένη ED
 Zon. III, 642, 16: Τεγένη V: Ταγένη U πρὸς om. U Πατζινάκας ACEBND:
 Πατζινάκους UV 54 Κεγένης ACEBND: Τεγένης V: Ταγένης U φάλαγγας:
 δυνάμεις B 55 ἐπιῶν BNUV: ἐπὶ τῶν ACE Πατζινάκους CUV 56 δια-
 βίβασει B 57 τοῦ ante μέλιτος add. UV κατασκευαζομένων UV πομάτων
 om. ACE 59 ἐσπίπτει B 59/60 ἑκάστη ἡμέρα B 60 Κεγένης ACEBN:
 Τεγένης V: Ταγένης U

λου, και καιρὸν ἐπιτήδειον κρίνας τοῦτον εἶναι ἐπιθήσεσθαι τοῖς ἐχθροῖς, ὅποτε και χειμῶνι και νόσῳ πιέζονται, ἀναπεισας και τοὺς Ῥωμαίους ὀκνοῦντας και δεδιότας πρὸς τοσαύτας ἀντιπαρατάττεσθαι μυριάδας, προσρήγνυται τοῖς ἐχθροῖς. οἱ δὲ τὴν ὄξειαν ἔλευσιν ἐκπλαγέντες και
 65 πρὸς τὸν πόλεμον ἀποδειλιάσαντες, ῥίψαντες τὰ ὄπλα αὐτὸς τε ὁ Τυράχ και πάντες οἱ ἄρχοντες και τὸ λοιπὸν πλῆθος ἑαυτοὺς ἐγχειρίζουσιν. ὁ μὲν οὖν Κεγένης συνεβούλευε και διεμαρτύρετο πάντας ἡβηδὸν ἀποσφάξαι, ἔλεγε δὲ και παροϊμίαν βάρβαρον μὲν, νοῦν δὲ πολὺν ἔχουσαν, ὡς ἔτι χειμῶνος ὄντος δεῖ τὸν ὄφιν ἀποκτεῖναι, ὀπηνικά τὴν κέρκον κινεῖν οὐ
 70 δύναται· ὑπὸ ἡλίου γὰρ θαλφθεῖς κόπους ἡμῖν παρέξει και πράγματα. τοῦτο δὲ τοῖς ἄρχουσιν οὐκ ἔδοκει Ῥωμαίων, ἀλλὰ βαρβαρικὸν τὸ ἔργον και ἀνόσιον ἐνομίζετο και Ῥωμαϊκῆς ἀνάξιον ἡμερότητας. μᾶλλον μὲν οὖν συμφέρον ἐνόμιζον διασκεδάσαι τοὺτους ἐν ταῖς ἐρήμοις τῆς Βουλγαρίας πεδιάσει και ἄλλους ἀλλαγῶ ἐγκατοικίσει και φόρους αὐτοῖς ἐπιθεῖ-
 75 ναι· ἔσεσθαι γὰρ οὐκ εὐαρίθμητον τὸν ἀπὸ τῶν τοιοῦτων δασμόν· εἰ δεήσει δὲ τῷ βασιλεῖ και στρατοῦ πρὸς τε τοὺς Τούρκους και πρὸς ἄλλα ἑτερόφυλλα ἔθνη, καθοπλίζεῖν ἀπ' αὐτῶν. πολλῶν οὖν λόγων ρηθέντων ἐνίκησεν ἡ τῶν Ῥωμαίων γνώμη· και ὁ μὲν Κεγένης, ὅσους ἔλαβε ζωγρίας, πλὴν ὧν ἀπημπόληκε, τοὺς πάντας ἀποσφάξας ὑπενόστησεν οἴκαδε,
 80 τὰς δὲ τῶν Πατζινάκων μυριάδας ὁ τῆς Βουλγαρίας παραλαβὼν ἄρχων Βασίλειος ὁ Μοναχὸς ἐγκαθιδρύει ἀνά τε τὰς πεδιάδας τῆς Σαρδικῆς, τῆς Ναίσσου και τῆς Εὐτζαπόλεως διασπειρας πάντας και πᾶν ὄπλιον ἀφελόμενος διὰ τὸ ἀνεπιβούλευτον. ὁ δὲ Τυράχ και σὺν αὐτῷ ἄνδρες ἑκατὸν και τεσσαράκοντα ἄγονται ἐς τὸν βασιλέα. οὗς φιλοφρόνως οὗτος ὑποδεξά-
 85 μενος και βαπτίσας και μεγίστοις ἀξιώμασιν ἐπάρας ἐν εὐπαθείαις κατεῖχεν.

68/69 paroeem., fons mihi ignotus

ACEBNUV DH 61 εἶναι τοῦτον A 62 πιέζοιτο B 63 ἀντιπαρα-
 τάττεσθαι NUV: ἀντιπαρατάσσεσθαι CE: ἀντιπαρατάξασθαι AB 66 ἑαυτοὺς:
 ἑαυτοῖς A αὐτοῖς ante ἐγχειρίζουσιν add. B 67 Κεγένης ACEBND:
 Τεγένης V: Ταγένης U 68 ὡς: ἐπει B 70 κόπον B ὑμῖν N 71 οὐκ
 ἔδοκει: ἀνάξιον B 72 ἐνομίζετο: ἐλογίζετο ND Ῥωμαϊκῆς: τῆς Χριστιανικῆς B
 73 ἐνομίζον ACEBN: ἐνομίζετο UV 74 ἐγκατοικίσει AENU: ἐγκατοικῆσαι CV:
 κατοικῆσαι B ἐπ' post φόρους add. U 75 γὰρ: τε V τῶν τοιοῦτων
 ACEBN: τούτων UV δασμόν: δραγμόν U 76 δεήσει V δὲ δεήσει B
 και pr. om. B τούς om. ACE 77 ρηθέντων: χεθέντων A 78 Κεγένης
 ACEBN: Τεγένης UV 79 ἀπημπόληκε AEV: ἀπεμπόληκε CNUD: ἀπεμπόληκεν B
 τοὺς πάντας: ἀπαντας B σφάξας U 80 τῆς Βουλγαρίας: τῶν Βουλγάρων V
 ἀρχων παραλαβὼν B 80/81 παραλαβὼν — Μοναχὸς: ἀρχων Μοναχὸς Βασίλειος
 παραλαβὼν A 81 Βασίλειος: βασιλεὺς E ὁ om. AEV 82 Ναίσσου ACEN:
 Ναίσου VD: Νάισου U: Μισοῦ B τῆς: τὴν B Εὐτζαπόλεως ND: Ὀφσα-
 πόλεως A: Εὐσαπόλεως C: Εὐσταπόλεως E: Ὀτζαπόλεως V: Ὀρτζαπόλεως U:
 Εὐτζάπολιον B και ante διασπειρας add. UV ἀπαντας B 83 ol ante σὺν
 add. ACE 83/84 ρ' και μ' CE 83 και alt. om. AV 84 τεσσαράκοντα
 AUVD: τετταράκοντα N: πενήκοντα B εἰς ABUV ὑποδεξάμενος
 ACEN: ἀποδεξάμενος UV: δεξάμενος BD 85 εὐπαθείαις B

18. Ὁ δὲ σουλτάνος τὴν τῶν αὐτοῦ πρέσβων ἀπρακτον ὑποστρο-
 φὴν μὴ φέρων, τὰς ἐν Περσίδι πάσας δυνάμεις καὶ τὰς Βαβυλωνίους εἰς ἐν
 ἀθροίσας εἰσβολὴν ποιεῖται κατὰ Ῥωμαίων. τοῦτο δὲ προακηκοὺς ὁ
 90 Μονομάχος ἔσπευδε μὲν καὶ διὰ τῶν οικείων δυνάμεων ἀντιπαράταξιν
 στήσαι τῷ πολεμῷ, ὥπλισε δὲ | καὶ ἀπὸ τῶν Πατζινάκων χιλιάδας
 πεντεκαίδεκα. καὶ ἡγεμόνας τέσσαρας ἀπὸ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει
 Πατζινάκων αὐτοῖς ἐπιστήσας, τὸν Σουλτζοῦν, τὸν Σελτέ, τὸν Καραμῆν
 καὶ τὸν Καταλεῖμ, δώροισι τε φιλοτιμησάμενος οὐ μικροῖς, καὶ ἄρματα
 95 κάλλιστα δούς καὶ ἵππους διαπρεπεῖς, περαιοὶ ἐν Χρυσσοπόλει, δούς
 αὐτοῖς ὁδηγὸν τὸν ἀπάξαι μέλλοντα τούτους ἐς Ἰβηρίαν, τὸν πατρικίον
 Κωνσταντῖνον τὸν Ἀδροβάλαν. περαιοθέντες δ' οὗτοι καὶ τοὺς ἵππους
 ἀναβάντες καὶ τῆς πρὸς ἀνατολὴν φεροῦσης ἀπάμενοι καὶ προελθόντες
 ἄχρι μιλίων τιῶν καὶ τῷ λεγομένῳ Δαματρίῳ προσεγγίσαντες ἐπέσχον
 5 τὴν πορείαν, καὶ στάντες ἐπὶ τῆς ὁδοῦ συμβουλήν προετίθεισαν, ἥτις
 παρ' αὐτοῖς κομέντων ὠνόμασται. τίσι μὲν οὖν ἐδόκει πορευτέα εἶναι, καὶ
 μὴ ἀντιβαίνειν ἐπὶ τῆς χώρας τοῦ βασιλέως τοῖς βασιλικοῖς προσταγάμσι,
 τοῦ τε λοιποῦ ἔθνους κεχωρισμένοις καὶ μῆτε καθ' ἑαυτοῦς ὑποστήναι
 δυνάμενοις τὴν Ῥωμαϊκὴν δύναμιν, μῆτε ὀρητήριον ἔχουσι πρὸς τὰ τῆς
 10 τύχης ἀβούλητα· ἄλλοις πάλιν ἐδόκει κατασχοῦσιν ὄρη τινα τῆς Βιθυνίας,
 ἐν τούτοις παραμένειν καὶ τοὺς ἐπιόντας ἀμύνεσθαι, ἀνελθεῖν δὲ μηδαμῶς
 ἐς Ἰβηρίαν, ἐς χώραν μακρὰν καὶ ἀλλόκοτον, ἐνθα μέλλουσιν ἔξειν πολε-
 μίους οὐ μόνον τοὺς ἐχθροὺς Ῥωμαίων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς Ῥωμαίους.
 ὁ Καταλεῖμ δὲ μόνος γνώμην ἐδίδου ὑποστρέψαι καὶ ἐνωθῆναι τοῖς
 15 συγγενέσιν. εἰπόντος δὲ τινος· 'καὶ πῶς ἂν ἔσεται περατὴ ἡ θάλασσα;'
 μηδὲν πλέον εἰπὼν ἐπεσθαί οἱ κελεύει. τὸν μὲν | οὖν Ἀδροβάλαν

cap. 18: Zon. III, 643, 14-644, 6

ACEBNV DH 88 τὰς alt.: τοὺς U Βαβυλωνίας A εἰς: ὑφ' NU 90 καὶ
 om. B εἰς ante ἀντιπαράταξιν add. U 91 στήσαι: στήναι U πολέμῳ B
 Πατζινάκων CEBNV: Πατζινάκων A: Πετζενάγων U 92 τῇ ante Κωνστ. add. B
 Κωνσταντινουπόλει: τῇ πόλει Κωνσταντινουπόλεως U 93 Πατζινάκων CEBNV:
 Πατζινάκων A: Πετζενάγους U Σουλτζοῦν AEUD: Σουλτζοῦν C: Σουλτζοῦν NV:
 σουλτανον B Σελτέ ACEVUD: Σελτέον B: Σελτέ N Καραμῆν N: Καραβῆν
 EUV: Καραβῆν A: Καραμῆν CD: Καραμῆν B 94 Καταλὴν B μικροῖς: μικρῶς U
 95 κάλλιστα: μάλιστα U δούς om. C Χρυσσοπόλει E 1 εἰς BU
 2 Ἀδροβάλαν ACEBN: Ἀνδροβάλαν VD: Ἀνδραβάλαν U περαιοθέντες:
 περισωθέντες E 4 ἄχρι: μέχρι A Δαματρίῳ A 5 συμβουλήν: βουλήν V
 6 αὐτοῖς: αὐτῶν B ὀνομάζεται V πορευτέαν U 9 δυνάμενοις EBN:
 δυνάμενους AC: om. UV ἰσχύειν post δύναμιν add. V τι post ὀρητήριον
 add. V 9/10 πρὸς — ἀβούλητα ACEBN: παρὰ τὸ τῆς τύχης ἀβούλητον U: τῶν
 παρὰ τῆς τύχης ἀβούλητων V 10 τῆς om. V Βιθυνίας U 11 ἀμύνεσθαι
 ACENU: ἀμύνεσθαι BV μηδαμῶς AENUV: μηδαμοῦ B: οὐδαμῶς C 12 ἐς
 Ἰβηρίαν NV: εἰς Ἰβ. BUD: om. ACE εἰς χώραν VBUD πολεμίοις: πολέμοις B
 13 Ῥωμαίων: Ῥώμης U τοὺς alt. om. B 14 Καταλῆς B μόνος om. AB
 15 συγγενέσιν A ἂν om. V ἔσεται E 16 εἰπὼν om. CE Ἀδρο-
 βάλαν ACEN: Ἀνδροβάλαν BUVD

ὁρμήσαντες ἀποκτεῖναι οὐκ ἴσχυσαν (φυγῶν γὰρ διεσώθη ἐν τινι τριωρόφω
 ὑπερόφω τῶν ἐν τῷ Δαματρίῳ παλατίῳ), τῷ Καταλείμῳ δὲ ἐπόμενοι
 20 κατήρχοντο πρὸς τὴν θάλασσαν, οὐκ ἐλπίζοντες τάχα πλοῖα ἔχειν αὐτὸν
 εὐτρεπισμένα τὰ ῥάδιαν τοῦτοις μέλλοντα ποιῆσαι τὴν τῆς θαλάσσης
 περαιώσιν, ἀλλὰ διαποροῦντες καὶ μαθεῖν ἐθέλοντες, τίς ὁ τρόπος τῆς
 διαβάσεως. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ αἰγιαλῷ ἐγένοντο, μηδὲν πλέον εἰπῶν ὁ Κατα-
 25 λείμ, ἀλλ' ἦ μόνον· 'ἐπέσθω ὁ βουλόμενος αὐτὸν τε περιεῖναι καὶ πάντας
 τοὺς Πατζινάκας,' τὸν ἵππον μυωπίσας εἴσεισιν εἰς τὴν θάλασσαν.
 καὶ ἄλλος ἰδὼν ἐποίησε, καὶ ἐπ' ἐκείνῳ ἄλλος, καὶ εὐθύς τὸ πλῆθος ἅπαν.
 καὶ διανηξάμενοι περαιοῦνται κατὰ τὸν Ἅγιον Ταράσιον, οἱ μὲν αὐτοῖς
 ἄρμασιν, οἱ δὲ πρότερον τὰ ἄρματα ἀπορρίψαντες. καὶ περαιωθέντες
 καὶ τὴν πορείαν ἐπιτείναντες ἴσχυσαν διασωθῆναι πρὸς τοὺς οἰκείους
 30 κατὰ τὴν Τριαδίτζαν, μηδενὸς ἀντιστῆναι ἢ κωλύσαι τολμήσαντος. τὸ
 γὰρ αἰφνίδιον τῆς ἐφόδου εὐκόλον αὐτοῖς τὴν πορείαν εἰργάσατο.
 ἐνωθέντες οὖν τοῖς ἐν Τριαδίτζῃ Πατζινάκαις διακηρυκεύονται καὶ πρὸς
 τοὺς ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις καθιδρυμένους. γενόμενοι οὖν οἱ πάντες
 ἄθροισμα ἐν, καὶ ἀνθ' ὅπλων ἀξίνας γεωργικὰς καὶ δρέπανα καὶ ἄλλα
 35 σιδήρια λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἀγρῶν καθωπλιζόντο, καὶ ἐν Φιλιππου-
 πόλει γενόμενοι καὶ τὸν Αἶμον διαβάντες τὸ μὲν πλῆθος ἅπαν περὶ τὸν
 λεγόμενον Ὅσμον ποταμὸν κατεσκήνωσεν ἐν τῇ παριστρίῳ πεδιάδι,
 μόνος δὲ ὁ Σελτέ ἐν τῷ Λοβιτζῷ | προσμείνας διανεπαύετο. ἄρτι δὲ καὶ
 τὰς Μακεδονικὰς ἀθροίσας δυνάμεις ὁ Ἄριανίτης καταδιώκει ὄπισθεν
 αὐτῶν. καὶ καταλαβὼν ἐν τῷ Λοβιτζῷ τὸν Σελτέ κατεσκηνωμένον, τοῦτον
 40 μὲν κρατῆσαι οὐκ ἴσχυσεν (ἐφθασε γὰρ διαδράς), τὴν δὲ πᾶσαν αὐτοῦ
 στρατοπεδείαν κατασχὼν ὑπέστρεψε. καὶ τὰ μὲν τῆς ἑσπέρας τοῦτον
 ἔσχε τὸν τρόπον.

ACEBNUV DH 17 διεσώθη post 18 παλατίων V 17/18 τριωρόφω
 ὑπερόφω τῶν ACEBN: οἰκῆματι τριωρόφω τῶν ὑπερόφων UV 18 ἐν τῷ:
 ἐν τῇ B Δαματρίῳ AVD δὲ ante Καταλείμ add. A Καταλή BN (sed non D)
 19 ἀπήρχοντο B 30 εὐτρεπισμένα ABV τὰ: τὴν V μέλλοντα τοῦτοις V
 ποιῆσαι ACEBNUV: ποιεῖσθαι N: ποιεῖν D 20/21 ποιῆσαι — περαιοῦσιν ACEN:
 ποιῆσαι τὴν θάλασσαν UV: θέσθαι τὴν περαιοῦσιν τῆς θαλάσσης B 22 Κατα-
 23 καλῆς BN (sed non D) 23 ἀλλ' ἦ: ἀλλὰ B αὐτὸν AN: αὐτὸν CBUD:
 αὐτὸν E: ἐαυτὸν V τε om. E 24 Πατζινάκου BUV 27 πρότερον —
 ἀπορρίψαντες: τὰ ἄρματα πρότερον ρίψαντες V καὶ περαιωθέντες om. ACE
 28 καὶ — ἐπιτείναντες om. UV 29 τὴν om. A Τριαδίτζαν CEU ἢ κωλύ-
 30 σαι om. A κωλύσαι BNUV: πολεμῆσαι CE: om. A τολμήσαντος: δυνη-
 31 θέντος, post ἀντιστῆναι, V 31 οὖν: δὲ E Πατζινάκου CBNUVD 34 γεωρ-
 35 γικὰ ante σιδήρια add. ACE λαβόντες V 35 γενόμενοι: ἐλθόντες U
 36 κατεσκήνωσαν A παριστρίῳ AC 37 Σελτέ ACEUVD: Σελτέ B:
 Σετῆ N Λοβιτζῷ ACEND: Λοβτζῷ V: Λιβιτζῷ B: Λοβατζῷ U καὶ om. B
 38 Ἄριανίτης ACED: Ἄρειανίτης BNUV ὄπισθεν BN 39 Λοβιτζῷ AEBND:
 Λοβιτζῷ C: Λοβιτζῷ UV Σετῆ N κατεσκηνημένον C 40 γὰρ: δὲ CE
 διαδράσαι U 40/41 πᾶσαν — στρατοπεδείαν ACEBN: στρατοπεδείαν αὐτοῦ UV
 41 ὑπέστρεψε C 42 εἶχεν B

19. Ὁ δὲ σουλτάνος, ὡς εἶπομεν, βαρυθυμήσας διὰ τὴν τῶν αὐτοῦ
 καταφρόνησιν πρέσβевιν καὶ τὴν τῶν θελημάτων ἀστοχίαν, ἄρας μετὰ
 45 πάσης αὐτοῦ τῆς δυνάμεως ἔξεισι κατὰ τῆς ὑπηκόου Ῥωμαίοις· καὶ
 κατελθὼν ἄχρι τοῦ λεγομένου Κωμιοῦ, καὶ μηδὲν ὁ τι καὶ λόγου ἄξιον
 διαπράξασθαι δυνηθεὶς (ἔφθασαν γὰρ οἱ τῆς χώρας προασφαλίσασθαι
 ἑαυτοὺς τε καὶ τὰ αὐτοῖς ἀναγκαιότατα ἐν τοῖς φρουρίοις· γέμει δὲ ἡ
 Ἰβηρία φρουρίων ἐρυμνοτάτων), προσωτέρω δὲ προβῆναι μὴ θαρρήσας
 50 τῷ πυθέσθαι τὰς Ῥωμαϊκὰς ἐν Καισαρεῖα δυνάμεις ἀθροίζεσθαι, ὑπέστρεψε
 τῷ θυμῷ φλεγμίνων καὶ μέγα τι ζητῶν κατεργάσασθαι. γενόμενος δὲ
 κατὰ τὸ Βασσπρακᾶν, καὶ παραπλησίως κάκει τὰ πάντα τειχίηρη
 εὐρών, ἐπέβαλε ταῖς πολιορκίαις, καὶ ἀπειράσατο πρότερον τοῦ λεγο-
 μένου Μανζικιέρτε. πόλις δὲ τὸ Μανζικιέρτε ἐν τῇ ὁμαλῇ μὲν κειμένη,
 55 τείχεσι δὲ τρισὶ στεφανουμένη καὶ ὕδασι πολλοῖς ἔνδον κατάρρυτος
 πηγυμαίοις· τότε δὲ καὶ ἔτυχεν ἀφθόνως εἰσκομίσασα τὰ ἀναγκαῖα. ταύτην
 οἰηθεὶς ὁ σουλτάνος βράδιως ἐκπολιορκῆσαι τῷ ἐν ἐπιβουλεύτῳ ἰδρῦσθαι
 τόπω, χάρακα πηξάμενος ἔγγιστα ἐπεχείρει πολιορκεῖν, καὶ διέμεινεν ἐπὶ
 τριάκοντα ἡμέρας ταύτην ἀνευδότως πολιορκῶν, ποικίλαις ἐλεπόλει
 60 χρώμενος καὶ παντοίοις εἴδεσι μηχανημάτων. εὐρώστως δὲ τῶν ἔνδον
 ἀποκρουομένων τὰς προσβολὰς ἐμπειρία καὶ συνέσει τοῦ στρατηγοῦ (ἦν
 δὲ Βασίλειος πατρίκιος ὁ Ἀποκάτης), ἐπέπερ ἔγνω ἀδυνάτοις ἐπιχειρῶν,
 ἐβουλεύσατο λύσαι τὴν πολιορκίαν καὶ ὑποστρέψαι. ἀνέκοψε δὲ τῆς
 ὁρμῆς αὐτὸν Ἀλκᾶν ὁ τῶν Χωρασμίων ἡγεμῶν, αἰτησάμενος μίαν ἐπι-
 65 προσμῆναι ἡμέραν καὶ αὐτῷ ἐπιτρέψαι τὸν κατὰ τῆς πόλεως πόλεμον.
 ἡσθεὶς δὲ τῷ αἰτήματι ἐπέσχε τὴν ἀναζυγῆν. ἔωθεν οὖν ὁ Ἀλκᾶν τὸν
 ἀμφ' αὐτὸν ἀθροίσας ἅπαντα λαόν, καὶ θεωρὸν ἐπὶ τινος γεωλόφου κατὰ
 τὴν ἐξῶν στήσας πύλην τὸν σουλτάνον αὐτὸν καὶ τοὺς ὅσοι τῶν Τούρ-
 κων ἦσαν ἐπισημότατοι, τὰς ἐλεπόλεις λαβῶν ἄπεισιν εἰς τὴν εἰρημένην

cap. 19: Zon. III, 644, 13—644, 15

ACEBNUV DH 43 ὡς εἶπομεν om. A 45 τῆς om. E μετ' αὐτῶν post
 ἔξεισι add. U, μετὰ τῆς ὑπηκόου ῥώμης add. B Ῥωμαίοις om. B 46 Κωμιοῦ U
 46/47 ἄξιον — δυνηθεὶς: δυνηθεὶς διαπράξασθαι ἄξιον UV 48 τε om. B τοῖς
 om. B καὶ ante ἡ add. EB 49 δὲ om. A 50 ἐν Καισ. om. B
 52 Βασσπρακᾶν EN (sed non D) τειχίηρη post κάκει ACE 54 Μανζικιέρτε pr.
 ACEN: Μανζικιέρται B: Μανζικιέρται D: Μαρτζικιέρτ V: Μαρτζικιέρ U πόλις —
 Μανζικιέρτε om. B τὸ Μανζικιέρτε om. V Μανζικιέρτε ACEN: Μαρτζικιέρ U:
 om. BV τῇ: γῆ U μὲν om. ACE κειμένη ACEBVD: κείμενον NU 55 στεφ.
 τρισὶ B στεφανουμένη ACEBN: ἐστεφανουμένη V: στεφανουόμενον U
 πλειστοῖς V 55/56 πηγυμαίοις κατάρρυτος AB 56 πηγυμαίοις U 56: δὲ B
 εἰσκομίσασθαι U 57 ἐν ἐπιβουλεύτῳ A 57/58 τόπω ἰδρῦσθαι A 58 καὶ
 ante χάρακα add. UV διέμεινεν V 59 πολιορκῶν ἀνευδότως U καὶ ante
 ποικίλαις add. B 60 παντοίοις: παντοδοπιός B 62 ἐπιχειρεῖν B 64 Ἀλκᾶν
 NUD 65 ἐπιστρέψαι V τὸν om. U 66 Ἀλκᾶν CEN UD 67 ἅπαντα:
 πάντα B γηλόφου AB 68 πύλην στήσας B

- 70 πύλην· ἐκέισε γὰρ ἐδόκει τὰ τείχη τῆς πόλεως ταπεινότερά τε καὶ ἀσθενέστερα, καὶ ὁ τόπος ἀνάστημα ἔχων καὶ τῇ πολιορκίᾳ προσβοηθῶν, ἄνωθεν διδοῦς βάλλασθαι τοὺς εἰσω τείχους ὑπὸ τῶν ξῶ. διελῶν οὖν διχα τὴν δύναμιν, καὶ τὴν μὲν στήσας ἐπὶ τοῦ ἀναστήματος ἐπιμόνω χρηθῆσαι κελεύει τοξεία, αὐτὸς δὲ σκηνάς ἐκ λύγων ἔχων πεπλεγμένας, βόειαις
75 βύρσαις ἄνωθεν ἐσκεπασμένας καὶ τροχοὺς ἐχούσας ὑπὸ τὰς τῶν βασιζόντων κίωνων βάσεις (λέσας τὰς τοιαύτας ὀνομάζουσι μηχανάς), λαοῦ πλήσας δικέλλας φέροντος καὶ σκαπάνας καὶ ἄλλα γεωργικὰ ὄργανα, φετο κατὰ μικρὸν ὑπωθεῖν τὰς σκηνάς καὶ τοῖς τείχεσι προσαρμόσαι καὶ οὕτως ὑπορύττειν ἀνέτως καὶ | ἀδεῶς τὰ θεμέλια, πιστεύσας, ὡς οὐδεὶς
80 προκύψαι τοῦ τείχους συγχωρηθήσεται ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν βελῶν· καὶ τοῦτον ἐφαντάζετο τὸν τρόπον παραλήψεσθαι τὴν πόλιν. ταῦτα δὲ βλέπων ἀπὸ τοῦ τείχους ὁ Ἀποκάπης τοῖς μὲν τειχοφυλακοῦσιν ἀτρεμεῖν καὶ μηδένα προκύπτειν διεγκελεύεται, μόνον δὲ λίθους χειροπλήθεις ἔχειν ἠύτρεπισμένους καὶ τόξα καὶ ἄλλα ἐκρηβόλα ὄργανα, καὶ
85 προσμένειν τὸ ἐξ αὐτοῦ σύνθημα (ἦν δὲ τὸ Ἐχριστὴ βοήθει), οὐ δοθέντος ἔργου ἔχεσθαι· εἶχε δὲ παρ' ἑαυτῶ καὶ δοκοὺς μεγίστας, κατὰ τὴν βᾶσιν ὀξείς, καὶ ὁ μὲν διετάττετο ὧδε, ὁ δ' Ἀλκᾶν τῶν ἐκτὸς Τούρκων χαλαζήδων ἐκπεμπόντων τὰ βέλη καὶ τοὺς εἰσω τείχους ἀνακόπτειν δοκούντων, κατ' ὀλίγον ὑπωθεῶν τὰς λέσας προσέριδε τῶ τείχει. ἐπεὶ δὲ ἔφθασαν αἱ
90 σκηναὶ προσεγγίσει καὶ ἐδόκει ἀδύνατος αὐταῖς εἶναι ἢ εἰς τοῦπίσω ἀναστροφή, αἰφνίδιον τοῦ Ἀποκάπου τὸ σύνθημα δόντος οἱ τε ἐπὶ τῶν δοκῶν τεταγμένοι τὰς δοκοὺς ἠφίσαν κατὰ τῶν σκηνῶν καὶ οἱ λοιποὶ τόξοις καὶ λίθοις ἔβαλλον. τότε δὴ οὖν ἢ τὸν Ἀλκᾶν ἔχουσα σκηνὴ πολλαῖς περιπαρεῖσα κατὰ τὴν στέγην δοκοῖς ἀνετράπη ὑπὸ τοῦ βάρους
95 τούτων περιτραπίεσα· τῆς περιτραπίεσης οἱ ἔνδον ταύτης ἀπογυμνωθέντες ἐβάλλοντο πάντοθεν λίθοις καὶ τόξοις, μηδενὸς ἐπαμῦναι τούτοις

ACEBNUV DH 70 τείχη τῆς πόλεως BNUV: τῆς πόλεως τείχη ACE
 τε om. AB 72 ἔσω CB τῶν: τὴν U διχα ACENU: διχῆ BV
 73 καὶ om. A 73/74 κελεύει χρηθῆσαι V 74 τῇ ante τοξεία add. UV
 ἔχειν C 74/75 βόειαις — ἐσκεπασμένας om. ACE 75 σκαπασμένας B τροχῶς C
 76 λέσας UV 77 φέροντος BNUV: φέροντας A: φέροντες CE 78 ὑπωθεῖν
 post φετο E 80 ὑπὸ: ἀπὸ B 81 ἐφαντάζετο τοῦτον B 83 παρακύπτειν B
 διεγκελεύεται ACENUD: διακελεύεται B: διεκαλεύετο V: διεγκελεύετο H λίθους
 ACBN: πλίνθους UV: πλήθους E χειροπλήθεις ABUV: χειροπλήθεις CEN
 84 ἠύτρεπισμένους ABU: ἠύτρεπισμένους V: εὐτρεπισμένους CEN: εὐτρεπισμέν' D
 86 δὲ — δοκοὺς: δὲ καὶ δοκοὺς παρ' ἑαυτῶ U καὶ om. A κατὰ: καὶ U
 87 διετάττετο: διεπράττετο U δὲ U Ἀλκᾶν CENUD 88 ἔσω AC
 89 λέσας V προσέριδε (προσέριδεν post τείχη A) ACEBNUV: προσήριδε VH
 90 καὶ: δὲ C ἀδύνατος αὐταῖς: αὐτοῖς ἀδύνατον B αὐταῖς ACE: αὐτοῖς
 BN: αὐτῶ U: αὐτάς D: om. V 91 ἀντιστροφή A Ἀποκάπου ABNUV:
 Ἀποκάπη CEH: Ἀποκαπ' D 92 δοκοὺς ACEBUVD: δοκᾶς N ἠφίσαν B
 93 ἔβαλον B οὖν om. E Ἀλκᾶν CENUD 94 πολλοῖς ACEU
 παρεῖσα UV τὴν om. B I τόξοις καὶ λίθοις V τόξοις VBNU:
 ξύλοις ACE

ισχύοντος. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἔπεσον ἐκεῖσε, ἐλήφθη δὲ ὁ Ἄλκῶν
 ζωγρίας, γνώριμος ἀπὸ τῆς λαμπρότητος τῶν ὄπλων ὑπάρχων· δύο
 γὰρ τινες καλοὶ κάγαθοι νεανία προπηδήσαντες τῶν πυλῶν τῆς πόλεως
 5 καὶ τῶν τριχῶν τούτου δραξάμενοι σύροντες εἰσήγαγον εἰς τὴν πόλιν.
 καὶ | τούτου μὲν εὐθύς τὴν κεφαλὴν ἀποτεμῶν ὁ Βασίλειος ἀκουτίζει τοῖς
 Τούρκοις, ὁ δὲ σουλτάνος περιαλγήσας τῷ πάθει λύει τὴν πολιορκίαν
 καὶ ἀναζεύγνυσι, πλασάμενος ἀναγκαῖά τινα πράγματα κατεπεύγει
 αὐτὸν οἰκαδε ὑποστρέφειν, ἀπειλῶν εἰς τούτιον ἔαρ μετὰ μείζονος κατὰ
 10 τῶν Ῥωμαίων ἐπιστρατεύσαι δυνάμεως.

20. Περί ἧς φροντίζων ὁ Μονομάχος, ἔτι δὲ καὶ τὸν Ἀπλησφάρην
 τὸν τοῦ Τιβίου ἄρχοντα τὰς ἐπὶ Κωνσταντινίου σπονδὰς διαλύσαντα
 καὶ τὰ Ῥωμαίων κακοῦντα ἀμυνόμενος, τὰ ἔξω τάγματα πάντα ἀθροίσας
 καὶ ἡγεμονεύειν τάξας αὐτῶν Νικηφόρον τινὰ εὐνοῦχον, ἱερέα μὲν
 15 τυγχάνοντα πρότερον καὶ τῷ βασιλεῖ ὑπηρετοῦντα ἰδιωτεύοντι, διὰ
 κοσμικὴν δὲ περιφάνειαν καὶ δόξαν ἀπωσάμενον τὴν ἱερωσύνην, ράικτωρα
 τούτου τιμήσας καὶ στρατοπεδάρχην ὀνομάσας εἰς τὴν ἔω ἐκπέμπει, οὐκ
 ἐπειδὴ δραστήριος ἦν καὶ ἐνεργὸς τὰ πολεμικά, ἀλλ' ἐπειδὴ εὖνοιαν
 ἐτήρει τῷ βασιλεῖ. οὗτος ἀνελθὼν μετὰ τοῦ στρατοῦ ἄχρι τῆς λεγομένης
 20 Σιδηρᾶς γεφύρας καὶ τοῦ Καντζακίου Τούρκοις μὲν οὐκ ἐνέτυχεν (ἐν τῇ
 πεδιάδι γὰρ τῆς Περσαρμενίας στρατοπεδεύοντες μετὰ Ἀβιμέλεχ τινὸς
 στρατηγοῦ, ἀδελφοῦ τοῦ Κουτλουμοῦς, καὶ πυθόμενοι τὴν τῶν Ῥωμαίων
 βαρεῖαν ἔφοδον, μὴ στέρξαι τὴν ἐπέλευσιν τολμήσαντες ὑπενόστησαν
 οἰκαδε), ὁ δὲ Ῥωμαϊκὸς στρατὸς τὸν Ἀπλησφάρην εἰσω τείχους συγκλεί-
 25 σαντες, καὶ τὴν περιχώρον πᾶσαν ληϊσάμενοι, ἔπεισαν καὶ ἄκοντα
 ἀνανεώσασθαι τὰς σπονδὰς | καὶ ἄκριον δοῦναι Ἀρτασίραν τὸν υἱὸν
 Φατλούμ τοῦ οἰκέου ἀδελφοῦ τοῦ τῆς Καντζακηνῶν κατάρχοντος γῆς.
 ὃν εἰληφῶς ὁ Νικηφόρος ἐπάνεισι πρὸς τὴν πόλιν.

ACEBNUV DH 2 καὶ ante ὁ add. A Ἄλκῶν EBN 3 ζωγρίας U
 λαμπρότητος post ὑπάρχων add. B 4 κάγαθοι: καὶ ἀγαθοὶ U πυλῶν:
 τειχῶν UV 6 ἀποτεμῶν τὴν κέφ. A 9 ἀπειλῶν ACEBN: ἀπίων U: om. V
 δ' ante ἔαρ add. V 10 τῶν om. BUV ἐπιστρατεύσαι ACENV: ἐπεστράτευσεν U:
 ἐκστρατεύσαι B 11 Ἀπλησφάρην CEN: Ἀπλεσφάρην ABV: Ἀπλεσφάρην U
 12 τῶν om. UV τοῦ om. E ἐπὶ Κωνσταντίνον N 13 τὰ pr.: τὴν B
 14 ἡγεμόνα UV αὐτῶν: αὐτοῖς U 15 ὑπηρετοῦντι C 16 δὲ κοσμικὴν V
 δὲ om. U ἀπωσάμενον ACEBUV: ἀποσάμενον DH: ἀπωμοσάμενον N καὶ ante
 ράικτωρα add. AE 17 ἔω BNU: ἔφρα ACEV 18 ἐνεργῆς B πολέμια U
 20 Καντζακίου NUV: Καντζάκη B: Καντζακίου ACE 21 τῆς om. V Περσαρ-
 μενίας B ἦσαν post Περσαρμ. add. U στρατοπεδεύσαντες B 22 Κουτλουμοῦς
 ACEN: Κουτλουμοῦς UVH: Κουτλουμά B: Κουτλουμοῦσι D 23 ἔφοδον βαρεῖαν V
 24 Ἀπλησφάρην CEN: Ἀπλεσφάρην ABV: Ἀπλεσφάρην U τοῦ ante τείχους
 add. UV συγκλείσαντες: ἐλάσαντες B 26 Ἀρτασίραν UD: Ἀρτισήραν A:
 Ἀρτασήραν C: Ἀρτασήρα E: Ἀντασίραν V: Ἀλτασίραν B: Ἀρτασίραν H
 27 τῶν ante Καντζ. add. ACE Καντζακηνῶν BNUV: Καντζακηνῶν ACE
 28 ἐπάνεισιν εἰς UV

21. Οἱ Πατζινάκai δὲ τὸν Αἶμον, ὡς εἶπομεν, διαβάντες, καὶ τὴν μεταξὺ
 30 τοῦτου καὶ τοῦ ποταμοῦ Ἰστρου κατασκοπήσαντες πεδιάδα τὴν διήκου-
 σαν μέχρι θαλάσσης, καὶ τόπον εὐρόντες νάπας καὶ ἄλση ἔχοντα καὶ λόχμας
 παντοδαπὰς καὶ ὕδωρ καὶ νομὰς (Ἐκατὸν βουνοὺς τὸν τόπον ὀνομάζου-
 σιν οἱ ἔγχωριοί), ἐκέισε ἐγκαθιδρύονται, καὶ ἐκδρομὰς αὐτόθεν ποιούμενοι
 35 Κεγένην ἐπὶ συμβουλήν εἰς τὴν βασιλίδα. καὶ ὅς εἰσεῖσιν εὐθύς μετὰ παντὸς
 τοῦ οἴκειου στρατοῦ καὶ κατασκηνοῖ κατὰ τὴν ἀφωρισμένην πεδιάδα Βυ-
 ζαντίοις εἰς πεδιάν (Μαῖτὰς ὁ τόπος κατονομάζεται) σὺν ἄπαντι τῷ
 στρατῷ. μήπω δὲ ἐντυχὼν τῷ βασιλεῖ, μηδ' ὅτου μετεκλήθη χάριν μαθῶν,
 ἐπιβουλεύεται ταύτῃ τῇ νυκτὶ ὑπὸ Πατζινάκων τριῶν μετὰ ξιφῶν ἐπεί-
 40 θόντων κοιωμένων καὶ πληγὰς ἐπενεγκόντων αὐτῷ, μὴ μῆντοι καιρίας·
 γνωσθέντες γὰρ εὐθύς ἀπὸ τῶν σωματοφυλακούντων τὰς τε πληγὰς
 ἀσθενεῖς ἐπιφέρουσι, καὶ πρὸς φυγὴν δρομήσαντες βοηδρομήσαντος τοῦ
 πλήθους μετὰ Βαλτζάρ υἱοῦ τοῦ Κεγένου ἀλίσκονται. ἔωθεν οὖν ὁ Βαλτζάρ
 ἐφ' ἀμάξης τετρατρόχου τὸν ἑαυτοῦ πατέρα θεί, καὶ τοὺς ἐπιβουλεύσαν-
 45 τας ὄπισθεν τῆς ἀμάξης ἔλκων πεπεδημένους (οὐδὲν γὰρ εἰς αὐτοὺς
 διαπράξασθαι πλέον ἐτόλμησεν ἐπιβωμένους τὸν βασιλέα), ἴμα παντὶ
 ἐφίππῳ τῷ στρατῷ, αὐτὸς πεζὸς σὺν τῷ ἀδελφῷ Γουλίνα ἐπόμενος τῇ
 ἀμάξῃ ὑπὸ δυοῖν ἔλκομένη ἵππων, ἔρχεται πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ κατὰ
 τὸ ἵπποδρόμιον γενόμενος, ταύτην μὲν ἴστησιν ἐκέισε, αὐτὸς δὲ εἰσεῖσι
 50 πρὸς τὸν βασιλέα, τῆς φήμης προδραμούσης καὶ προοδοποιησάσης
 αὐτῷ τὴν εἰσοδον. ὃν εἰσαχθέντα ὁ βασιλεὺς ἐπήρητο, διὰ τί μὴ εὐθύς
 τιμωρὸς ἐγένετο τῶν τοῦ πατρὸς φονέων· τοῦ δὲ φήσαντος, ὅτι περ
 τὸ σὸν ἐπεκαλοῦντο συνεχῶς ὄνομα, εἰς ὑποψίας ἀτόπους ἐνέπιπτεν ὁ
 βασιλεὺς, καὶ λόγου θάττου ἐκπέμψας ἄγει τοὺς δεσμίους πρὸς ἑαυτὸν,
 55 καὶ τὴν αἰτίαν ἐπυθάνετο, δι' ἣν ἐπεχείρησαν τὸν πατρίκιον ἀνελεῖν.

29 seqq. a. 1048 et annis sequentibus

ACEBNUV DH 29 δὲ post OI add. A Πατζινάκοι NUVD διαβίναντες B
 30 ποταμοῦ om. V 31 νάπους B 32 νομήν B 33 αὐτόθεν CBUV: αὐτόθι
 AEND 34 τὴν ACEBN: τοὺς V: τῶν U 35 Κεγένην ACEBN: Τεγένην V:
 Ταγένην U εἰς: πρὸς V ὅς: ὅσον C εἰσεῖσιν — παντὸς: ἀπειτος μετὰ
 παντὸς εὐθύς B 37 Μαῖτὰς NVD: Μαῖτὰς ACEU: Μαῖτὰς B σὺν ἄπαντι:
 συνάμα παντὶ AE 38 δὲ om. B τῷ βασιλεῖ ἐντυχὼν A χάριν
 μετεκλήθη V 39 ταύτῃ τῇ νυκτὶ: νυκτὸς B Πετζινάκων U 40 αὐτῷ ante
 κοιωμένῳ add. B κοιωμένων E αὐτῷ om. B 41 ἀπὸ: ὑπὸ V τοῦ
 τόπου παρά ante τῶν add. B σωματοφυλακούντων: σωματοφυλάκων αὐτοῦ V
 43 μετὰ — Βαλτζάρ alt.: κατεσχέθησαν, ὁ δὲ τοῦ Κεγένου υἱὸς Βαλτζάρ B
 Βαλτζάρ pr.: Βουλτζάρ C Κεγένους ACEBN: Τεγένου V: Ταγένου U 45 ὄπισθεν
 BNU πεπεδημ. ἔλκων B 46 διαπράξασθαι — ἐτόλμησεν CENUV: πλέον
 ἐτόλμησε διαπράξ. A: πλέον διαπράξ. ἐτόλμησεν B 47 πεζῇ B Γουλίνα U
 48 διεῖν C ἔλκομένην N (sed non D) 48—50 καὶ — βασιλέα BND: om. ACEUV
 49 ἐκέισε: ἐκέῖ B 51 ὧν εἰσαχθέντων A ἐπήρητο: ἐγένετο ἐρωτῶν A
 52 ἐγένετο BNUV: ἐγένου CE: ἐφάνης A τῶν φονέων τοῦ πατρὸς V φονέων:
 φόνων U 53 ἀτοπίαν BV ἐπέπεσον V

τῶν δὲ φησάντων, ὅτι περ κακόνους ἦν τῆ βασιλείᾳ σου καὶ τῆ πόλει, ὄρθρου μελετῶν εἰσελθεῖν καὶ πάντας μὲν κατασφάζει τοὺς ἔνδον, λαφυραγωγῆσαι δὲ καὶ τὴν πόλιν καὶ πρὸς τοὺς Πατζινάκας ἐπαναδραμεῖν, δέον ἐξετάσαι τὰ λεχθέντα καὶ εὐρεῖν τὴν ἀλήθειαν, ὃ δὲ τοῦτο μὲν οὐκ
 60 ἐποίησεν, ἀλλ' ἀδεσπότης πιστεύσας συκοφανταῖς καὶ ἀνοστατοῖς τὸν μὲν Κεγένην ἀγει πρὸς τὰ βασιλεία καὶ ἐν προσχήματι τάχα θεραπείας καὶ ἰατρείας ἐν τῆ Ἐλεφαντίνῃ καθείργουσι, τοὺς δὲ τούτου υἱοὺς ἐν ἑτέρῳ καὶ ἑτέρῳ τόπῳ διαστήσας ἀπ' αὐτοῦ. τὸ δὲ πλῆθος τῶν Πατζινάκων βρώμασι καὶ πόμασι παντοίοις πρὸς τὸ δοκεῖν εὐνοῶν ἀνελάμβανε,
 65 σπεύδων, εἰ οἶόν τε, τῶν ἀρμάτων τούτους ἀπογυμνῶσαι καὶ τῶν ἵππων καὶ κατασχεῖν καὶ φρουρηῆσαι, τοὺς ἐπιθεμένους τῷ φόνῳ ἀνέτως καὶ ἐλευθερίως, ὅπῃ καὶ ὡς ἐβούλοντο, διάγειν κελεύσας. | καὶ ἐδόκει μὲν ταῦτα διαπραξάμενος λαυθάνειν, ἀλλὰ τὸν δῆμον οὐκ ἔλαθε τῶν Πατζινάκων. τὴν τε γὰρ τοῦ αὐτῶν καθηγεμόνος κατάσχεσιν καὶ τὴν τῶν ἐκείνου
 70 υἱῶν διάζευξιν οὐ χρηστὸν οἰωνὸν ἐλογίζοντο, καὶ σημεῖον κακονοίας προφανὲς ἐνόμιζον τὴν τῶν ἐπιβούλων ἐλευθερίαν. διὸ καὶ τὰ μὲν πεμφθέντα ἐδέξαντο μετ' εὐχαριστίας, καὶ τὸν βασιλέα εὐφήμησαν, καὶ δι' ὧν ἐποίουν ἀποδεχομένοις ἐώκεσαν τὰ πραχθέντα· νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης, μηδενὸς ὑποτοπάσαντος ἄραντες ἐκ τῆς παρεμβολῆς καὶ συντόνῳ
 75 δι' ὅλης νυκτὸς χρησάμενοι τῆ ὁδοιορίᾳ, τριταῖοι τὸν Αἶμον διαβάντες ἐνοῦνται καὶ αὐτοὶ τῷ πλῆθει τῶν Πατζινάκων. γενόμενοι γοῦν ἅπαντες ὑφ' ἐν, ἥδη δὲ καὶ ὄπλων ἀποχρώντως εὐπορηκότες διαπερῶσι τὸν Αἶμον, καὶ παρεμβολὴν μὲν πηγνύουσι κατὰ τὴν Αὐλὴν (φρούριον δὲ ἡ Αὐλὴ κατὰ τὰς ὑπαρείας κειμένη τοῦ Αἶμου, καὶ οὐ πάνυ πόρρω κείμενον
 80 Ἀδριανουπόλεως), καὶ πρὸς λεηλασίαν καὶ λείαν τρέπονται.

22. Ὅπερ μαθὼν ὁ τῆς δύσεως ἄρχων Κωνσταντῖνος μάγιστρος ὁ

cap. 22: Zon. III, 644, 7-644, 11

ACEBNVU DH 56 σου om. C 58 Πατζινάκους BNUVD 59 οὖν post
 δέον add. V 61 Κεγένην ACEBN: Τεγένην V: Ταγένην U 63 ἐν post καὶ
 add. E ἦν post αὐτοῦ add. A Πατζινάκων A 64 παντοίοις post βρώμασι B
 δοκεῖν ACEBN: δοκοῦν UV εὐνοῶν CEN: εὐνοον A: εὐνοεῖν BUV 66 ἐπι-
 τιθεμένους UV ἀνέτους AB 67 ἐλευθέρους B ὅποι UV ὡς om. E
 ἐβούλοντο ACENU: ἠβούλοντο V: βούλονται B διάγειν post ἐλευθερίως UV
 ἐδόκει: ἔφετο B 68 διαλανθάνειν V τῶν δῆμων τῶν Πατζ. οὐκ ἔλαθε B
 Πατζινάκων CEBNV: Πατζινάκων A: Πατζενάγων U 70 χρηστὸν: καλὸν B
 71 προφανὲς om. A 72 εὐφήμησαν ACENU: ἐφήμησαν V: ἐφήμησαν B 73 δὲ
 BDH ἐπιγενομένης: γενομένης B 75 χρησάμενοι — ὁδοιορία: πορείας χρησά-
 μενοι B 76 Πατζινάκων CEBNV: Πατζινάκων A: Πατζανάγων U 77 ἥδη
 δὲ om. B δὲ om. V ὄπλων ACEBUVD: ὄπλα N ἀποχρώντων ACB
 εὐπορηκότες ENU: ἠύπορηκότες ABV: εὐπορηκότεων C 79 ὄρους ante Αἶμου
 add. ACE καὶ om. V οὐ om. AENU DH πόρρω om. C κείμενον EBNUV:
 ditto. C: om. A 80 καὶ — τρέπονται: πρὸς λεηλασίαν δὲ καὶ λείαν ἐτρέποντο B
 λεηλασίαν ACEBVD: λεηλασίας NU

Ἄρειανίτης, καὶ αὐτὸς παρεσκευασμένος ἔχων τὰς ἀμφ' αὐτὸν δυνάμεις, ἄρας ἐξ Ἄδριανουπόλεως ἤρχετο κατ' αὐτῶν. καὶ σποροῦσι μὲν τισιν ἐν τῷ ἀπιέναι περιτυχῶν εὐτύχησεν. εἶτα καὶ περὶ τὸ λεγόμενον Δάμπολιν φρούριον συναντήσας τῷ πλήθει καὶ προσβαλῶν ἠττάται, πεσόντων ἐν τῷ πολέμῳ Μακεδόνων καὶ Θρακῶν οὐκ ὀλίγων, ἀναιρεθέντων δὲ καὶ Θεοδώρου τοῦ Στραβουμύτου καὶ τοῦ Πολύ, ἀνδρῶν ἐκ γένους λαμπροῦ καὶ ἐπισήμων γενομένων ἐκ τῆς εἰς τὸν Τορνίκιον ἀπιστίας. ὁ μὲν οὖν μάγιστρος ὑπέστρεψεν ἐν Ἄδριανουπόλει, τῷ βασιλεῖ δὲ διὰ γραμμάτων ἀγγελος τοῦ ἀτυχήματος γίνεται, δηλοῖ δὲ καί, ὡς δεῖ στρατοῦ νεαλοῦς. μετὰ γὰρ τῶν παρόντων ἀδύνατον ἀντιπαρατάξασθαι πρὸς τοσαύτην πληθύν ἤδη τὰ νῶτα στρεψάντων. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ πρὸ τῶν ἐκείνου γραμμάτων τὸ συμβάν μὴ ἀγνοήσας, τὸν μὲν Τυράχ καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει κατεχομένους ἄρχοντας τῶν Πατζινάκων δωρεαῖς καὶ χάρισιν ὑποποιησάμενος ὑποσχομένους μεθ' ὅρκων ἐξημερῶσαι τὸ γένος ἐκέμπει, γράμμασι δὲ αὐτὸς τὰ ἔφα ἀπαντα μεταπέμπεται ἀτάγματα. ὦν ἐλθόντων καὶ διὰ τῆς Ἀβύδου περαιωθέντων καὶ Χρυσοπόλεως στρατηγὸν αὐτοκράτορα χειροτονήσας τὸν βράικτωρα Νικηφόρον ἐκέμπει κατὰ τῶν Πατζινάκων. συνεξέπεμψε δ' αὐτῷ καὶ Κατακαλῶν τὸν Κεκαυμένον, στρατηλάτην τῆς ἀνατολῆς προβαλλόμενος, καὶ Ἐρβέβιον τὸν Φραγγό- πωλον, ἄρχοντα τῷ τότε τῶν ἰμοσηνῶν, κελύσας συνείναι τῷ βράικτωρι καὶ τῆς αὐτοῦ γνώμης ἔχασθαι καὶ τοῖς ἐκείνου προστάγμασι καὶ θελήμα- σιν ἔπεισθαι. ὃς ἀναλαβὼν τὰς δυνάμεις καὶ τὸν Αἴμον διαπεραιωθείς διὰ τῆς λεγομένης Σιδηρᾶς ἀπῆει κατὰ τῶν Πατζινάκων, ἐλθὼν δὲ κατεσκήνω- σεν ἐν τινι χώρῳ οὐ μακρὰν ἀπέχοντι τῶν Ἐκατὸν βουνῶν, τῷ λεγομένῳ Διακενέ. κάκεισε χάρακα πηξάμενος ὄχυρόν τῃ ἐπαύριον ἐμελέτα τὴν μὲν ἀποσκευὴν ἐκείσε λιπῶν καὶ τὰ περιττὰ τοῦ στρατοῦ, αὐτὸς εὐζῶνος

1 vere a. 1050

ACEBNUV DH 82 Ἄρειανίτης AED: Ἄρειανίτης CBNUV ἀμφ': περὶ B 83 ἤρχετο BNUV: ἔρχεται ACE σποροῦσι B 84 περιτυχῶν ACEBN: ἐν- τυχῶν, post 83 τισιν, UV 84 εὐτύχησεν CEN: ἠτύχησεν ABV: εὐτύχει U Δάμπολιν ANUV: Δάμπολι CE: Δασάμπολε B 85 τῷ πλήθει συναντήσας A ἠττήθη B 86 ἀναιρεθέντος B 87 Στραβουμύτου AEBNUV: Στραβουμύτ C: Στραβουμίτη H: Στραβουμάτη D λαμπροῦ ACENU: λαμπρῶν BV 88 ἐπισήμου A Τορνίκην AB 90 γίνεται: γέγονε B καὶ om. V δείται U 92 στρεψάντων ACENU: τρεψάντων BV καὶ om. B 93 μὴ: οὐκ B 94 Πατζινάκων AD 95 ὑποσχομένους N (sed non D) 95—4 γένος — Πατζινάκων (1 μεταπέμπεται: πέμπεται B τάγματα: δόγματα C 4 Πατζινάκων A) ACEBN: γένος ἐκέμπει κατὰ τῶν Πατζινάκων (Πετζινάγων U) σὺν τῷ βράικτωρι UV 4 συνέπεμπε B δὲ U καὶ om. B 5 Ἐρβέβιον B Φραγγόπουλον B 6 τῷ pr. om. B 7/8 ἐκείνου — ὃς: αὐτοῦ θελήμασι καὶ προστάγμασιν ἔπεισθαι. οὗς B 8 δια- περαιωθείς ACEBN: περαιωθείς UV 9 Πατζινάκων A 10 χώρῳ ACED: χωρῶ UV: χώρῳ N: τόπῳ B ρ' βουνῶν C τῷ λεγομένῳ: λεγομένῳ B 11 κάκει E τῇ: τὴν U μὲν om. AB 12 λιπῶν ACEBN: λιπῆν UV δὲ post αὐτὸς add. UV

ἀπελθεῖν καὶ συμμίξαι τοῖς ἐναντίοις. ᾤετο γὰρ αὐτοβοεῖ ἀφρόνως τού-
 15 τούς αἰρήσειν, καὶ ἐδεδίει καὶ φροντίδα ἐτίθετο, μὴ τις λαθὼν ἀποδράσειε,
 καὶ οὐκ αὐτὸς μόνος, ἀλλὰ καὶ ὁ σύμπας στρατός· ἐπεφέροντο γὰρ καὶ
 καλῶδία καὶ λώρους πρὸς τὸ δεσμεῖν τοὺς ἀλικομένους. τοῦτο δὲ
 ἐδίδου τούτοις ὑπονοεῖν τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπιγενομένον εἰς αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ
 Κεγένου πτώμα. ἀμέλει καὶ συναίσθησιν λαβόντων τῶν Πατζινάκων
 20 τῆς ἐπελεύσεως τῶν Ῥωμαίων (ἤδη γὰρ καὶ ὁ Τυράχ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τῆς
 πόλεως ἀπολυθέντες ἄρχοντες ἐνωθέντες ἦσαν αὐτοῖς καὶ τὰ συμφέροντα
 τούτοις ἐσπούδαζον, μακρὰ χαίρειν εἰπόντες ταῖς πρὸς τὸν Μονομάχον
 ὑποσχέσει) καὶ προδραμόντων τῶν ἀλκιμωτέρων, καὶ τοῦ Κεκαυμένου
 μέγιστον ἀναβοῶντος καὶ παρακαλοῦντος νῦν εἶναι καιρὸν τῆς συμπλο-
 25 ἄθροισμα, οὐκ ἐπήγει μὲν καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν Ῥωμαίων τοὺς
 ἐκείνου λόγους, ὃ δὲ ῥαίκτωρ καὶ προφανῶς κατεγέλα, 'παῦσαι,' λέγων,
 'ὦ στρατηλάτα, καὶ ἐμοῦ στρατηγούντος αὐτὸς μὴ παραστρατήγει. οὐ
 χρὴ γὰρ διεσπαρμένους ἐπιβῆσεσθαι τοῖς Πατζινάκαις, μὴ πως πτυρέντες
 ὑποδύσωνται τὰς λόχμας. ἐμοὶ δὲ ἀκολουθοῦντι, ὦ τᾶν, οὐ παρέπονται
 30 κύνες θηρατικοί, οἵτινες βιηλατοῦντες ἐξάξουσιν αὐτοὺς τῶν καταφυ-
 γῶν.' καὶ τὰ μὲν τῶν Ῥωμαίων ἦσαν ἐν τούτοις, οἱ δὲ πρόδρομοι τῶν
 Πατζινάκων πλησίον γενόμενοι τῆς παρεμβολῆς τῶν Ῥωμαίων, μικρὸν
 ἐκκλίναντες, στρατοπεδεύουσι καὶ αὐτοὶ καὶ τοῖς ὄπισθεν δηλοῦσιν
 ἦκειν τὴν ταχίστην. πάντων δ' ἔλθόντων καὶ ἐνωθέντων, τῇ ἐπαύριον
 35 ἐξαγαγόντος τοῦ ῥαίκτωρος τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις, ἀντιπαρατάττονται
 καὶ αὐτοί.

καὶ τοῖς ὄπισθεν ἐτι δηλοῦσιν ἦκειν τὴν ταχίστην, πάντων δ' ἔλθόντων καὶ ἐνωθέντων,
 ὡς ἔφαμεν, ἐξαγαγόντος τοῦ ῥαίκτωρος τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις.

εἶχε δὲ τῆς μὲν Ῥωμαϊκῆς φάλαγγος τὸ μέσον αὐτὸς ὁ ῥαίκτωρ, τοῦ
 40 δεξιοῦ δὲ κέρματος ἦρχεν ὁ Κεκαυμένος, θατέρου δὲ ὁ Φραγγόπωλος.
 συμβολῆς δὲ γενομένης τρέπονται Ῥωμαῖοι, τῶν στρατηλατῶν πρώτων

ACEBNUV DH 13 ἀνελθεῖν B ἀφρόνως αὐτοβοεῖ B 14 φροντίδα: διὰ
 φροντίδος B διαδράσειε V 15 σύμπας: ἅπας B γάρ: δὲ U καὶ ult.
 om. ACE 17 ἐπιγενομένον: ἐπισυμβάν B 18 Κεγένους ACEN: Κεγένου B:
 Τεγένου V: Τεγένου U Πατζινάκων A 19 ἐλεύσεως B τῶν om. V
 19/20 τῶν — πόλεως om. B ἐπεὶ καὶ of ante ἀπολυθέντες add. B 20 συμφέροντα:
 συμβάντα B 22 καὶ alt. om. B 23 τῆς om. UV 24 διεσπαρμένοι CEBUV:
 διεσπασμένοι ANDH μένειν E 25 ἐπήγει: ἐπόνει B καὶ om. B 26 καὶ om. E
 27 παραστρατήγει: στρατηγεί B 28 ἐπιβῆσεσθαι ACEN: ἐπιθήσεσθαι UV: ἐπι-
 θέσθαι B Πατζινάκοις BUVDH 29 ταῖς λόχμας A ἐμοῦ δὲ ἀκολουθοῦντος U
 δὲ ἀκολουθ: μὲν B ἀκολουθοῦντες V 30 θηρατ. κύνες V θηρατικοί ACEV:
 θηρευτικοί BND: θηραταί U οὐκ ante ἐξάξουσιν add. CENDH ἐξάξωσιν B
 καταφυγῶν: καταδικῶν U 31 τῶν pr. om. A 32 Πατζινάκων CEBNV:
 Πατζινάκων A: Πετζινάγων U 34 δὲ B δὲ post ἐπαύριον add. U 35 ἀντι-
 παρατάττοντο B 37/38 interpol. V (cf. 33—35) 39 δὲ: μὲν V μὲν om. UV
 αὐτὸς τὸ μέσον CE 40 δεξιοῦ δὲ ACEUV: δὲ δεξιοῦ BNDH 41 of ante Ῥωμ.
 add. EUV στρατηλατῶν: στρατηγῶν V πρώτων ACEV: πρώτων BNUDH

ἐκκλινάντων πρὸς τὴν φυγὴν. αὐτοὶ μὲν γὰρ οὐδὲ τὸν κτύπον, ὁ φασιν, τῶν ποδῶν τῶν ἵππων ἐνεγκόντες ἐτράπησαν, μόνος δὲ ὁ Κεκαυμένος μετὰ τῶν ἑαυτοῦ στάς θεραπόντων καὶ τινων συγγενῶν ὀλιγοστῶν καὶ ἠρωϊκῶς ἀγωνισάμενος ἔπεσε μετὰ πάντων τῶν σὺν αὐτῷ. τότε μὲν οὖν οὐκ ἐτόλμησαν διώξαι οἱ Πατζινάκαι ἐνέδρας πτοηθέντες, καὶ παρὰ τοῦτο διασωθῆναι ἴσχυσαν ἀσινεῖς οἱ Ῥωμαῖοι· τῶς δὲ τοὺς πεσόντας σκυλεύσαντες, καὶ πολλῶν ἀρμάτων γενόμενοι κύριοι καὶ αὐτῆς τῆς Ῥωμαϊκῆς παρεμβολῆς σὺν τῇ ἀποσκευῇ, κατασκηνοῦσιν ὑπὸ τῆν
 50 Ῥωμαϊκῆν τάφρον. καὶ τις δὲ Πατζινάκος τὴν κλῆσιν Κουλίνοσ, εἰδὼς τὸν Κεκαυμένον, οἷός ἐστιν ἐξ ὅτου περ ἦρχε τῶν παρὰ τῷ Ἰστροῦ φρουρίων καὶ ἀνεμίγνυντο ἀλλήλοις τὰ γένη, εὐρῶν αὐτὸν ἐν τοῖς νεκροῖς κείμενον καὶ σκυλεύων, ἐπεὶ περιστρέψας αὐτὸν ἐς τὸ ὑπτιον ἀπὸ τοῦ προσώπου ἐγνώρισε καὶ κατέλαβεν ἐτι ἐμπνέοντα, ἐπιθεὶς εἰς ἵππον (ἐκεῖτο γὰρ
 65 ἀφωνος διὰ τὸ καιρίας λαβεῖν πληγὰς, μίαν μὲν κατὰ γυμνοῦ τοῦ κρανίου, πεσόντος τοῦ κράνουσ αὐτοῦ, διήκουσας ἀπὸ κορυφῆς ἄχρι τῶν ὀφρῶν, ἑτέραν δὲ ἀπὸ τοῦ τραχήλου, ἔνθα περ ἡ γλῶσσα ἐρρίζωται, καὶ διατεμοῦσαν τὸν τράχηλον καὶ εἰς τὸ στόμα πεσοῦσαν, καὶ ἔξαιμοσ γενέσθαι) ἐπήγαγεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν, καὶ ἐπιμελείασ καὶ φροντίδοσ ἀξιώσασ περιεποίησε. καὶ οἱ μὲν Πατζινάκαι τὴν ἐπελθοῦσαν οὕτω ῥαδίωσ ἀποσκευασάμενοι δύναμιν, ἀδεῶσ τὸ ἀπὸ τοῦδε τὴν Ῥωμαίων γῆν ἐληίζοντο. ὁ δὲ βασιλεὺσ διὰ τῶν φυγόντων μαθὼν τὸ ἀτύχημα ἤλγησε μὲν ὡσ εἶκόσ, ἥθροίζε δὲ πάλιν δυνάμεισ, ἀνελάμβανε δὲ καὶ τὰσ προσούσασ, καὶ ἐς τὸ ἐπιὸν ἔτοσ τὴν γενομένην ἤτταν ἐπανορθώσασθαι
 65 ἔσπευδε. τῆσ δὲ τρίτησ ἐπιστάσῃσ Ἰνδικτιῶνοσ τοῦ ῥσφη ἔτοσ, τὸν ἐταιρειάρχην Κωνσταντίνον στρατηγὸν αὐτοκράτορα προχειρισάμενοσ ὁ

65 a. 1050

ACEBNUV DH 42 τὴν φυγὴν NUV: τὸ φυγεῖν ACE: φυγὴν B οὐδὲ
 ACEB: μηδὲ NUVDH τὸν om. B 44 στάς ante μετὰ B ἑαυτοῦ om. B
 ὀλιγῶν B καὶ alt. om. UV 45 τότε ACEBN: τοῦτοσ U: τοῦτον V 46 οὖν
 om. U διώξαι οὐκ ἐτόλμησαν B Πατζινάκαι ACED: Πατζινάκοι BNUV
 47 διασωθῆναι ἴσχυσαν BNUV: ἴσχυσαν διασωθῆναι ACE οἱ Ῥωμαῖοι ἀσινεῖσ B
 ἀσινεῖσ om. N 49 Ῥωμαϊκῆσ om. B παρεμβολῆσ σὺν τῇ om. UV ἀποσκευῇ
 ACEBN: ἀποσκευῆσ UV κατασκηνοῦσι post 50 τάφρον N τὴν: τὸν U
 50 Ῥωμαϊκῆν ACEVN: Ῥωμαίων B: Ῥωμαϊκὸν U δὲ om. B Πατζινάκοσ
 CEBNV: Πατζινάκῃσ A: Πετζινάγων U Κουλίνοσ ACEND: Κουλίνοσ BH:
 Γαλίνοσ UV 51 ἐστιν: ἦν B περ ἦρχε τῶν: περιεῖχε B 52 αὐτὸν εὐρῶν B
 53 εἰσ AB 54 περιφυλάξαι ἠπειγέτο post ἵππον add. B ἐκεῖτο γὰρ: ὁ δὲ
 ἐκεῖτο B 56 πεσόντοσ—αὐτοῦ om. B αὐτοῦ: αὐτῷ U ἀπὸ: ἐπὶ B 57 ἐρρί-
 ζωτο B 58 καὶ pr. om. B ὡσ ante καὶ ἔξαιμοσ add. B ἔξαιμοσ UV 59 ἀπ-
 ἤγαγεν UVDH 60 περιεποίησατο A Πατζινάκαι ACEB: Πατζινάκοι NVD:
 Πετζινάγοι U τὴν ἐπελθοῦσαν post 61 ῥαδίωσ UV 62 φυγόντοσ: φυγῶν B
 63 δύναμιν B καὶ post δυνάμεισ add. E 64 δυνάμεισ post προσούσασ add. A
 εἰσ B 65 Ἰνδικτιῶνοσ ἐπιστάσῃσ BV

βασιλεὺς ἐκπέμπει κατὰ τῶν Πατζινάκων. καὶ ὃς τὰς τε νεωστὶ περαιω-
 θείσας ἔξ ἑώρας δυνάμεις ἀνειληφῶς καὶ τὰς ἐν τῇ ἑσπέρᾳ παραχειμαζού-
 σασ ἀθροίσας ἐν Ἄδριανουπόλει γίνεται, κάκεισε χάρακα πηξάμενος
 70 βαθὺν ἔκειτο διασκοπούμενος μετὰ τῶν ἀρίστων, πόθεν ἂν ποιήσῃται
 τὴν εἰς τὰ πρόσω πορείαν. ἐν ᾧ δὲ οὗτος διενοεῖτο, αἰφνίδιον κατὰ τὴν
 ὀγδόην τοῦ Ἰουνίου μηνὸς οἱ Πατζινάκαι τὸν Αἴμον διαβάντες ἐπιφαί-
 νονται τῇ Ἄδριανουπόλει. καὶ διὰ τῶν σκοπῶν μηνυθείσας τῷ Κωνσταν-
 τίνῳ τῆς τούτων ἐφόδου, βουλή προετέθη, εἰ πολεμητέον αὐτοῖς, εἴτε
 75 καὶ μὴ. | ἀλλὰ τῶν ἀρίστων ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ ἑταιριάρχου περὶ τῶν
 πρακτέων βουλευομένων, Σαμουήλ πατρίκιος ὁ Βούρτζης, ἀνὴρ αὐθά-
 δης καὶ θρασύς, ἄρχων τότε τῶν πεζικῶν ὑπάρχων δυνάμεων καὶ τὴν
 τοῦ χάρακος ἐπιστάσιαν πᾶσαν ἐπιτετραμμένος, μὴ προσδεξάμενος τὸ
 τοῦ ἄρχοντος σύνθημα, τὴν τάξιν λιπῶν καὶ διαλύσας τὸν χάρακα
 80 ἔξεισι μετὰ τῶν πεζῶν καὶ τοῖς Πατζινάκαι προσήγγυται. ὦν ῥαγ-
 δαίως ἐπιβρισάντων ἤρξαντο κάμνειν οἱ πεζοί. διὸ καὶ θαμάκις πέμπων
 πρὸς τὸν ἑταιριάρχην ὁ Σαμουήλ βοήθειαν ἐζήτηι, ὡς ἀπαναγκασθέντα
 τοῦτον καὶ ἀκουσίως δοῦναι τὸ σύνθημα τοῦ πολέμου. ἐξελθόντος οὖν
 παντὸς τοῦ στρατοῦ κατὰ τὴν λεγομένην Βασιλικὴν Λιβάδα, καὶ καθο-
 85 λικῆς συμπλοκῆς κροτηθείσης, διὰ τὸ αἰφνίδιον καὶ ἀσύντακτον καὶ
 τὸ προητηθῆσθαι τοὺς πεζοὺς, ἀναθαρσῆσαι δὲ καὶ τοὺς Πατζινάκας,
 γίνεται τροπὴ φοβερὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ φόνος μὲν αὐτῶν οὐκ ἐγένετο
 πολὺς, συνεκλείσθησαν δὲ αἰσχίστως εἰς τὸν χάρακα, ἔπεσε δὲ Μιχαήλ
 πατρίκιος ὁ Δοκιανός, ἔλαβε δὲ καιρίαν κατὰ τῶν σπλαγγχῶν καὶ ὁ
 90 μάγιστρος Κωνσταντῖνος ὁ Ἀριανίτης, καὶ τριταίος ἀπέθανε. πεπτώ-
 κασι δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἀσῆμων ὀλιγοστοί. τὸ δὲ λοιπὸν ἅπαν στρα-
 τευμα συγκλεισθὲν ἀγεννῶς εἰς τὸν χάρακα ἐπολιορκεῖτο παρὰ τῶν
 Πατζινάκων, χωνύντων τὴν τάφρον λίθοις καὶ κλάδοις καὶ πρὸς βίαν
 ἐλεῖν ἐπειγομένων τὸν χάρακα. καὶ κἂν ἐγένετο τοῦτο, εἰ μὴ καταπελ-

ACEBNUV DH 67 Πατζινάκων A τε om. B περαιωθείσας: περαιώσας U
 68 ἔξ: ἐκ τῆς ACE τὰς: ταῖς προσούσας U 70 διασκοπούμενος: δια-
 κοπιόμενος C 71 ἔξ U τὰ ACEBN: τὸ UVD: τὴν H οὕτως CN
 72 η' CBU Πατζινάκοι NUVD διαβιβάτες B 75 καὶ om. ACE
 76 βουλευομένων ACEUVD: βουλευομένων N: βουλομένων B 77 τότε τῶν:
 τῶν τότε U 78 ἐπιστάσιαν — ἐπιτετραμμένος ACEBUVD: ἐπιτετρ. πᾶσαν
 ἐπιμέλειαν N καὶ ante μὴ add. U μὴ: μήπω B προσδεξάμενος AENUV:
 δεξάμενος B: παραδεξάμενος C 80 Πατζινάκοις NUVD 81 ἐπιεβρισάντων U
 δι: ὅθεν A θαμάκις CBNV: θαμά V: συχνάκις A 83 δοῦναι post τῶ-
 του UV τοῦ πολέμου τὸ σύνθημα A 84 καὶ post στρατοῦ add. U
 Λιβανδαν B 85 συμπλοκῆς κροτηθείσης: κρατηθείσης μάχης B 86 ἀναθαρ-
 ρῆσαι B δὲ καὶ om. V Πατζινάκας ACEND: Πατζινάκους BUV 87 φοβερὰ
 om. UV 87/88 μὲν — συνεκλείσθησαν ACENU: μὲν πολὺς οὐκ ἐγένετο, συν-
 εγκλείσθησαν B: ἐγένετο οὐ πολὺς αὐτῶν, συνεκλείσθησαν V 88 ἔξ C
 ἔπεσε δὲ: ἔπεσέ τε V 89 Δοκιανός CENDH δὲ om. V 90 Ἀριανίτης
 AED: Ἀριανίτης C: Ἀρειανίτης BNUV 91 τινὲς post ἀσῆμων B 93 Πατζι-
 νάκων A 94 κἂν: τάχα ἂν V

95 τικῶ βέλει βληθεῖς ὁ Σουλτζούς διεπεραιώθη σὺν τῷ ἵππῳ | καὶ εἰς
 ἔκπληξιν μεγάλην ἤγαγε τοὺς θεασαμένους Πατζινάκας. ἐξῆλθε δὲ καὶ
 τῆς Ἀδριανουπόλεως ὁ πρωτοσπαθάριος Νικήτας ὁ Γλαβᾶς, τοποτη-
 ρητῆς ὧν τοῦ τάγματος τῶν σχολῶν, εἰς βοήθειαν· καὶ ἰδόντες τοῦτον
 5 ἀφικέσθαι δυνάμεων (προσεδοκᾶτο γὰρ καὶ οὗτος ἔλθειν) καὶ δειλιάσαν-
 τες οἱ Πατζινάκαι σποράδες ἄλλος ἀλλαγῆ φεύγοντες ὑπεχώρησαν, καὶ
 πανσυδί ἂν ἀπωλώλει ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατός.

23. Ἐγένετο δὲ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ τυραννίδος διαβολῆ
 κατὰ τινῶν ἀρχόντων πολιτῶν, ὧν ἑξαρχοὶ ἐτύγχανον Νικηφόρος καὶ
 10 Μιχαὴλ οἱ τοῦ Εὐθυμίου παῖδες, καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν εἰς τὸ αὐτῶν γένος
 ἀναφερόντων. ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλοι πάντες διεσώθησαν, μόνος δὲ ὁ Νικη-
 φόρος ἀνεξερευνητῶς κατακριθεῖς ἐξωρίσθη, τῆς οὐσίας αὐτοῦ πρό-
 τερον δημευθείσης.

24. Ὅπως δὲ τῶν Πατζινάκων ἐπικρατέστερα γένηται τὰ Ῥω-
 15 μαίων ὁ βασιλεὺς φροντίζων, τὸν Κεγένην ἐξάγει τῆς φυλακῆς καὶ ἐς
 Πατζινάκας ἐκπέμπει, ὑποσχόμενον διασχίσει τούτους καὶ εὐνοὺς θείναι
 τῷ βασιλεῖ. καὶ τὰ συμμαχικὰ πάντα συναθροίσας ὑφ' ἐν, Φράγγους
 φαμέν καὶ Βαράγγους, μεταπεμφάμενος δὲ καὶ ἵπποτοξότας ἀπὸ τε τοῦ
 Τελοῦχ, τοῦ Μαύρου ὄρους, καὶ τοῦ Καρκάρου, περὶ τὰς εἴκοσι χιλιά-
 20 δας, καὶ ἀνδράσιν ἐπισήμοις τῶν γενῶν ἕκαστον ἀναθείς, καὶ ἐπὶ πᾶσιν
 ἠγεμόνα καταστήσας τὸν | πατρίκιον Βρυέννιον καὶ ἐθνάρχην τοῦτον
 κατονομάσας, τὰς ἐκδρομάς ἐκπέμπει κωλύειν καὶ ἐπέχειν τῶν Πατζινά-
 κων. οὗτοι γὰρ μετὰ τὴν ἐν Ἀδριανουπόλει μάχην καταφρονήσαντες
 ὀλοσχερῶς τῶν Ῥωμαίων ἀδεῶς τὴν τε Μακεδονίαν καὶ Θράκην ἐδη-

15 a. fere ineunte 1051

ACEBNVU DH 95 Σουλτζούς ACEBND: Σουλτζοῦς UVH διεπεράθη B
 1 Πατζινάκας B: Πατζινάκουσ ΝUVDH: om. ACE 2 ὁ — Γλαβᾶς BNU: Νικήτας
 πρωτοσπαθάριος ὁ Γλαβᾶς ACE: ὁ Γλαβᾶς Νικήτας ὁ πρωτοσπαθάριος V 4 Βουλ-
 γαρικῶν: βασιλικῶν U 6 Πατζινάκοι BNUVD καὶ ante σποράδες add. CE
 καὶ post ἄλλοσ add. B ἀλλαγῆ ACEU 6/7 καὶ — στρατός om. B 7 πασσυδί C
 8 καὶ post δὲ add. B 10 οἱ παῖδες τοῦ Εὐθ. V τὸ ACBNUVH: τὸν D: om. E
 αὐτῶν ACEB: αὐτό UV: ἑαυτῶν DH: ἑαυτῶν, post γένος N 12 πρότερον ante
 τῆς B 14 τὰ ante τῶν add. CE Πατζινάκων A 14/15 ἐπικρατέστερα —
 ἐξάγει: γένηται τὰ Ῥωμαίων ἐπικρατέστερα φροντίζων ὁ βασιλεὺς, ἐξάγει τὸν
 Κεγένην B 15 Κεγένην ACEBN: Τεγένην V: Ταγένην U εἰς B 16 Πατζινάκας
 ACE: Πατζινάκουσ ΝUVDH: Πατζινάκων B 16/17 εὐνοὺς — βασιλεῖ: τῷ βασιλεῖ
 εὐνοὺσ ποιήσασθαι B 17 ἀθροίσας U ὑφ': εἰς B 18 φαμέν AENU: φημί V:
 μὲν C: τε B ἵπποτοξότας ACEBN: ἵπποτάσ UV τοῦ: τῆς V 19 Τελοῦχ E
 καὶ post Τελοῦχ add. UV κ' C 21 Νικηφόρον τὸν post πατρίκιον add. UV
 Βρυέννιον CBUVD: Βρυέννιον AN: Βριέννιον E 22 Πατζινάκων A

- 25 ουν καὶ ἐπυρπόλουν, ἀναιροῦντες ἀνοίκτως καὶ αὐτὰ τὰ θηλάζοντα
 νήπια, ὡς καὶ μίαν αὐτῶν μοῖραν ἄχρι τῶν Κατασυρτῶν (ἐγγίστα δὲ
 αὶ Κατασύρται τῆς βασιλίδος) ἔλθειν. ἀλλὰ τούτων μὲν ἢ καταστροφή
 ταχυτάτη ἐγένετο. λαὸν γὰρ ὁ βασιλεὺς ὀπλίσας ἀπὸ τε τῶν ἐν τῇ
 30 αὐτῇ φυλασσόντων καὶ τινῶν ἄλλων ἐκ τοῦ παρείκοντος εὐρεθέντων,
 καὶ Ἰωάννη πατρικίῳ, ἐνὶ τῶν θαλαμηπόλων εὐνοούχων τῆς βασιλίδος
 Ζωῆς, ᾧ φιλόσοφος τὸ ἐπώνυμον, ἐγχειρίσας, κατειργάσατο ῥαδίως·
 νυκτὸς γὰρ οὗτος ἐπελθὼν καὶ μεθύοντας καὶ κοιμωμένους πάντας εὐρῶν
 ἀπέσφαξε, καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἀμάξιας γεωργικαῖς ἐπιθεῖς κομίζει
 τῷ βασιλεῖ.
- 35 25. Ὁ μὲν οὖν Κεγένης ἐξελθὼν διαπρεσβεύεται τοῖς Πατζινάκας,
 καὶ τούτων ὑποσχομένων μεθ' ὄρκων ποιήσῃν τὸ αὐτοῦ θέλημα, πιστεύ-
 σας τοῖς ὄρκοις καὶ ἀπελθὼν εὐθύς ἀναιρεῖται, εἰς μικρὰ καταμνηθεῖς
 μέρη καὶ μόρια. ὁ δὲ Βρυνένιος τὰς ἐμπιστευθεῖσας αὐτῷ παραλαβὼν
 40 δυνάμεις καὶ ἐν Ἀδριανουπόλει γενόμενος ἐφρόντιζε τῆς φυλακῆς τῶν
 χωρίων. στέλλεται δὲ καὶ τοῦ παντὸς ἡγεμῶν στρατοῦ Μιχαὴλ πατρί-
 κιος ὁ Ἀκόλουθος, προσταχθεὶς καὶ αὐτὸς καθολικῆς μὲν μάχης μὴ
 ἀπτεσθαι, εἶργειν | δὲ καὶ ἀνακόπτειν τὰς ἐκδρομάς. ὃς ἐξελθὼν καὶ τῷ
 Βρυνενίῳ ἐνωθεὶς ἔργου ἠπτετο, καὶ πρότερον μὲν ἐν Γολόῃ μιᾷ μοίρᾳ
 τῶν Πατζινάκων περιτυχῶν καὶ ταύτην τρεψάμενος ἠφάνισεν, εἶτα
 45 πάλιν ἐν τῷ Τοπιλιτζῷ (φρούριον δὲ οὗτος παρὰ τὸν Εὐρον κείμενον)
 ἑτέραν ἀποσπάδα μοῖραν τῶν Πατζινάκων εὐρῶν ἀπώλεσεν. ὅθεν
 εὐλαβηθέντες τὰς τοιαύτας οἱ Πατζινάκαι δυνάμεις τὰ μὲν παρὰ τὰς
 ὑπωρείας τοῦ Αἵμου κείμενα χωρία ληΐζεσθαι ἀπέσχοντο, πᾶσαν δὲ
 τὴν ὀρμὴν ἐποίησαντο κατὰ Μακεδονίας. καὶ πᾶν, ὅσον ἦν ἄλκιμον
 50 διακριθέντες κατέτρεχον τὰ ἐν Μακεδονίᾳ χωρία, καὶ ἦν τις ἐπίτη πόλε-
 μος, εὐρώστως αὐτὸν προσδέξασθαι ἐμελέτων. ὅπερ μαθόντες ὁ Βρυνέν-

ACEBNUV DH 25 καὶ αὐτὰ τὰ: τὰ τε U θηλάζοντα om. B 26 ἐγγίστα
 BNUV: ἐγγύς ACE 27 τούτων: δὲ τῶν E μὲν om. A 28 ταχὺ B
 ἐγένετο ACEUVD: ἐγένετο B: γέγονε N 29 παρεϊκότος U 31 ῥάδιον B
 αὐτοῦ post ῥαδίως add. V 32 ἐπελθὼν ACEB: ἀπελθὼν NUVDH πάντως
 dittoгр. post εὐρῶν add. B 35 Κεγένης ACEBN: Τεγένης V: Ταγένης U Πατζινά-
 κος CENUD 36 ὑποσχομένων—θέλημα (ὄρκων BND: ὄρκου UVH ποιήσῃν NU:
 ποιήσαι BV) BNUVDH: ὑποσχομένων (ὑποσχομένοι C) ποιήσῃν τὸ τούτου (τὸ τούτου
 ποιήσῃν A) θέλημα μεθ' ὄρκου ACE 38 Βρυνένιος CEUVD: Βρυνένιος AN:
 Βρυνένιος B 38/39 παραλαβὼν δυνάμεις (λαβὼν B) ACEBNUVD: δυνάμεις παραλα-
 βῶν N 39 καὶ om. B 40 χωρῶν B 41 δὲ post προσταχθεὶς add. B
 43 Βρυνενίῳ CEUVD: Βρυνενίῳ AN: Βρυνενίῳ B 44 Πατζινάκων ἐντυχῶν A καὶ
 om. V 45 παρὰ τὸν Εὐρον: ἐν τῷ Εὐρῷ B 46 πάλιν post ἑτέραν add. V Πατζι-
 νακῶν AD εὐρῶν ante ἑτέραν A 47 τὰς τοιαύτας om. B 47/48 τὰς
 τοιαύτας—ἀπέσχοντο: οἱ Πατζ. τὰς τοιαύτας δυν. ἀπέσχ. μὲν ληΐζ. τὰ παρὰ τὰς ὑπω-
 τοῦ Αἵμου κείμ. χωρία A 47 Πατζινάκοι NUVD τὰς ante δυνάμεις add. B παρὰ
 ACEBNUVD: περὶ N 48 τοῦ Αἵμου ὑπωρείας UV 49 ἐποίησαν B 51 ὑπο-
 δέξασθαι A Βρυνένιος CEUVD: Βρυνένιος AN: Βρυνένιος B

νιος καὶ ὁ Μιχαήλ, ἄραντες υικτός, ὡς μηδένα συναίσθησιν λαβεῖν, ὅποι
 ἀπίασι, καὶ συντόνω χρησάμενοι ὁδοιπορία ἔρχονται εἰς Χαριούπολιν,
 καὶ ἐν αὐτῇ εἰσελθόντες μετὰ τοῦ στρατοῦ ἐξεδέχοντο τὸν καιρὸν. οἱ
 55 δὲ Πατζινάκαι τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰ προάστεια ληίσασαμοι πάντα, καὶ
 περὶ βουλυτὸν ὑποστρέφαντες ἔγγιστα Χαριουπόλεως προστίθενται
 τὴν παρεμβολήν, ἀγνοοῦντες, ὅτι περ ἐπιχωριάζει στράτευμα ὅλως ἐν
 αὐτῇ· διὸ καὶ ἀδεῶς ἔκειντο ἐν αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις κωμάζοντες. υικτός
 60 δὲ ἐπιγενομένης οἱ περὶ τὸν Βρυέννιον καὶ τὸν Μιχαήλ ἐξελθόντες καὶ
 τοῦτο δὲ
 τὸ ἀτύχημα συστολήν καὶ δειλίαν ἐνέθηκε τοῖς Πατζινάκαις, διὸ καὶ τὰς
 ἐκδρομὰς οὐκ ἀνέτως, ὡς τὸ πρότερον, ἀλλὰ μετὰ φειδοῦς ἐποιοῦντο
 κατὰ τε τὴν τετάρτην καὶ πέμπτην ἰνδικτιῶνα. |

26. Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ ἡ Ῥωμανοῦ τοῦ λεγομένου Βοῖλα
 65 αἰφίδιος γέγονεν αὔξησις. οὔτος γὰρ ἐν ταῖς ἑταιρείαις κατατεταγ-
 μένος καὶ τὴν γλώτταν ὑγρὸς ὦν, καὶ δοκῶν κατὰ τοῦτο ἀστειος, καὶ
 εὐτράπελος, ἐπεὶ ποτε ἐς ὄψιν ἦλθε τῷ βασιλεῖ καὶ ὀμιλήσας χαριέστατος
 ἔδοξε, τὸ ἀπὸ τοῦδε ἀχώριστος ἦν αὐτῷ διὰ παντός, καὶ τούτῳ ἐχρήτο
 καὶ συμβούλῳ καὶ διακόνῳ καὶ ὑπουργῷ πρὸς πᾶσαν ὑπηρεσίαν. ὃν
 70 κατὰ μικρὸν ταῖς τιμαῖς προβιβάζων ἐς μέγα ἐξῆρε καὶ ὕψωσεν, ὡς τὰ
 πρῶτα φέρειν ἐν βασιλείοις. οὔτος ὁ ἀνὴρ εὐμήχανος ὦν καὶ ποικίλος,
 καὶ τῆς βασιλείας ἐρῶν αἰεὶ ποτε ἀπεπειρᾶτο τῶν ὄσοι τῶν συγκλητι-
 κῶν προσκεκρουκότες ἦσαν τῷ βασιλεῖ καὶ τὸ μυστήριον ἀνεκάλυπτε,
 καὶ τούτων ὁπόσοι μὲν ἔτυχον προσδεχόμενοι τοὺς λόγους τῆς ἐπιβουλῆς,
 75 ἡρέμα καὶ προσηνώς ἀνελάμβανε καὶ ὄρκους ἐξησφαλίζετο. τοὺς ὄσοι
 δὲ καὶ πρὸς μόνην ἀπεδυσπέτου τὴν ἀκοήν, ἀποδέχεσθαι προσεποιεῖτο

63 a. 1051/1052

cap. 26: Zon. III, 644, 16-646, 13; Glyc. 597, 7-597, 12

ACEBNUV DH 52 ὁ om. U ὅπη B 54 εἰσελθόντες: εἰσαχθέντες B
 55 Πατζινάκοι CNUV πάντα om. B 56 περὶ: παρὰ V τῆς ante Χαριου-
 πόλεως add. U προστίθενται ACEN: τίθενται BUV 57 ὅλως στράτευμα UV
 58 αὐτῇ: αὐτῷ U 58/59 υικτός - ἐξελθόντες om. V 59 Βρυέννιον CEU:
 Βρυένιον AN: Βριέννιον B καὶ alt. om. B 60 πάντας BU 58: δὴ A
 61 ἐνέθηκε - Πατζινάκαις: τοῖς Πατζινάκαις ὅτι πλείστην ἐντέθηκε A Πατζινάκοις
 NUV 62 πρότερον BNUV: πρὶν ACE 63 δ' CBU τὴν ante πέμπτην
 add. CBNV (sed non D) ε' CBU 64 λεγομένου om. B 65 ἀφίξις C ὦν
 post ἑταιρείαις add. ACE τεταγμένος AUV 66 γλώσσαν ACE καὶ post
 ἀστειος om. U 67 ποτε CEBNV: ποτ' A: περ U εἰς EBUNDH χαριέστατα
 AB 68 αὐτῷ ACEBUV: αὐτοῦ N: αὐτ' D διὰ παντός αὐτῷ B ἐχρήτο:
 ἐκέχρητο, post 69 διακόνῳ, B 70 ἐς AEBNUVD: εἰς CH μέγα: βίαν A
 ἐπήρε A ὡς: τὸ A 71 εὐμήχανος - ποικίλος: ποικίλος ὦν καὶ εὐμήχανος A
 72 ποτε om. B τῶν alt. om. U 74 τὸν λόγον A 75 ἡρέμα BNUV:
 ἔτιμα ACE 76 καὶ om. C προσεποιεῖτο ἀποδέχεσθαι U

καὶ θαυμάζειν τῆς εἰς τὸν βασιλέα εὐνοίας, καὶ τὰ λεχθέντα δοκιμασίας ἔλεγε ῥηθῆναι χάριν καὶ ὑπερλαλῆσαι τούτων ἐς τὸν βασιλέα ἐπώμυυτο. τελευταῖον δὲ πολλοὺς διαφθείρας τῶν πολιτῶν καὶ ἐπιβουλήν
80 ἔξαφρων ἐφωρόθη. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες οἱ αὐτῷ συνομόσαντες κακῶς ἔπαθον ἑτασθέντες καὶ τῶν οἰκείων ὑπάρξεων γυμνωθέντες καὶ ὑπερορίαις παραπεμφθέντες, ὁ δὲ Ῥωμανὸς οὐδὲν πέπονθε φαῦλον. κατὰ μικρὸν γὰρ ἀποστραφέντος αὐτὸν τοῦ βασιλέως, πάλιν συνεχωρήθη καὶ τὴν προτέραν εἶχε κατάστασιν. |

85 27. Ὁ δὲ σουλτάνος ἐγκοτῶν, ὡς ἔρρηθη, Ἀβραμίῳ τῷ ἀδελφῷ καὶ διὰ παντὸς ἐπιβουλεύων τῇ τούτου ζωῇ, ἐμελέτα διηνεκῶς ἀνελεῖν αὐτόν. ὅπερ προγυνοὺς ἐκεῖνος ἀπέδρα πρὸς Κουτλουμούσην τὸν ἑαυτοῦ ἀνεψιόν, καὶ ἅμα ἐκείνῳ τὸν κατὰ τοῦ σουλτάνου ἀναδέχεται πόλεμον. οἷς συμβαλὼν κατὰ τὸ λεγόμενον Πάσαρ ἐκεῖνος τρέπεται, καὶ τὸν μὲν
90 Ἀβράμιον ἀναιρεῖ κατασχεθέντα· ὁ δὲ Κουτλουμούσης φυγὼν μετὰ χιλιάδων ἐξ καὶ Μέλεχ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀβραμίου διαπρεσβεύεται πρὸς βασιλέα, ἵκετεύων προσδεχθῆναι καὶ σύμμαχος καὶ φίλος γενέσθαι Ῥωμαίων. καὶ ἔλθων πρὸς τὴν Περσαρμενίαν κατὰ τὸ λεγόμενον Κάρσε προσέμενε τὰς τῆς πρεσβείας ἀποκρίσεις. ἐν τῷ μεταξὺ δὲ πολιορκήσας
95 τὸ Κάρσε πλὴν τῆς ἀκροπόλεως παρειλήφει τὴν πόλιν. κατόπιν δὲ τούτων διώκων ὁ σουλτάνος ἦλθε μετὰ τῶν αὐτοῦ δυνάμεων ἐν Ἰβηρίᾳ· ὅπερ μαθὼν ὁ Κουτλουμούσης ἔφυγε πρὸς τὸ Σάβα καὶ τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν. ὁ δὲ σουλτάνος ἐν Ἰβηρίᾳ γενόμενος ἐηπίζετο τὰ παρατυχόντα καὶ ἐπυρτόλει. διὸ καὶ κατὰ σπουδὴν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀκόλουθον
5 Μιχαὴλ μεταπεμψάμενος ἐκ τῆς ἐσπέρας ἐς Ἰβηρίαν ἐκπέμπει. ὃς ἐκεῖσε γενόμενος καὶ τοὺς διεσπαρμένους ἐν τε Χαλδίᾳ καὶ Ἰβηρίᾳ Φράγγους καὶ Βαράγγους ἀγηοχῶς, κωλύειν ἠπέιγετο τὸν ἐνόητα τρόπον τὰς ἐκδρομὰς τοῦ σουλτάνου. ἀλλ' ἐκεῖνος τὴν ὀξεῖαν ἔφοδον τούτου μαθὼν, καὶ ὅτι λαὸν ἀθροίσας σπεύδει τούτῳ συμπλέκεσθαι, λογισάμενος,

1 a. 1052

ACEBNUV DH 77 τῆς εἰς: τὴν ἐς U 78 ῥηθῆναι: λεχθῆναι V εἰς BUV
79 διαφθείρας post πολιτῶν A τῶν πολιτῶν: αὐτῶν V ὡς ante ἐπιβουλήν
add. UV 80 καὶ om. V 81 οἰκείων: ἰδίων B 82 κατὰ: πρὸς B 84 εἶχε
BNUV: ἔσχε ACE 85 ἔρρηθη ENUVDH τῷ ἄδ. Ἀβραμ. A 87 γυνοὺς EV
ἐκεῖνος: οὗτος B τὸν post πρὸς add. B Κουτλουμούσην AENU: Κουτλου-
μούσιον C: Κουτλουμούς BV ἑαυτοῦ: ἑαυτὸν C 88 κατὰ: παρὰ E τοῦ om. U
ἀναδέχεται ABNUV: ἐκδέχεται E: ἀνεδέχεται C 89 Πάσαρ U ἐκεῖνοι τρέπονται V
μὲν om. B 90 ἀναιρεῖ: ἀνελεῖ U Κουτλουμούς BV 91 χιλιάδας U τοῦ
alt.: αὐτοῦ C 92 τὸν ante βασιλέα add. AB 93 πρὸς: εἰς B Περσα-
ρμενίαν B κατὰ: καὶ UV |94 προσκαρτερήσας καὶ ante πολιορκήσας add. A
1 τούτων ACE: τούτου (post διώκων V) BNVD: τοῦτον, post διώκων U 2 Κουτ-
λουμούς BV Σάβα ACEV: Σαβᾶ U: Σαβὰ NDH: om. B 5 ἐκ om. V
εἰς BU 6 Ἰβηρίᾳ καὶ Χαλδίᾳ N (sed non D)

10 ὅπερ ἦν εἰκός, τὸ ἐκατέρωθεν τοῦ πράγματος ἄδοξον, καὶ ὅτι νικῆσας μὲν δοῦλον | ἔσται βασιλέως νενικηκώς, νικηθεὶς δὲ οὐ μικρὰν αἰσχύνην ἀποίσεται, ἄρας παντὶ τῷ στρατῷ ἀνέζευξε πρὸς τὸ Ταβέρζιον.

28. Τότε δὴ καὶ Μιχαηλῆς ὁ τοῦ Στεφάνου υἱός, καὶ Τριβαλλῶν καὶ Σέρβων μετὰ τὸν πατέρα καταστάς ἀρχηγός, σπένδεται τῷ βασιλεῖ,
 15 καὶ τοῖς συμμάχοις καὶ φίλοις Ῥωμαίων ἐγγράφεται, πρωτοσπαθάριος τιμηθεὶς. ἐπέμφθη δὲ τῷ βασιλεῖ καὶ ἐξ Αἰγύπτου παρὰ τοῦ ταύτης ἀρχηγοῦ ζῶον ἑλέφας καὶ καμηλοπάρδαλις. βουλόμενος δὲ ὁ βασιλεὺς τελέως ἀποσκευάσασθαι τοὺς Πατζινάκας, τὰς ὀθενήποτε δυνάμεις ἀθροίσας ἕκ τε ἐφάρας καὶ ἐσπέρας καὶ Μιχαὴλ παραδούς τῷ Ἀκολούθῳ,
 20 καὶ τὸν σύγκελλον δὲ Βασιλείον τὰ Βουλγαρικὰ στρατεύματα ἀνειληφέναι κελεύσας, καὶ ἄμφω κατὰ τῶν Πατζινάκων ἐκπέμπει. ὅπερ ἐκεῖνοι πυθόμενοι χάρακα ἐπήξαντο κατὰ τὴν μεγάλην Περσθλάβαν τάφρου βαθεῖα καὶ σταυρώματα ταύτην κατοχυρώσαντες. ἀφικομένων οὖν τῶν Ῥωμαίων συγκλείσαντες ἑαυτοὺς ἔνδον τῆς τάφρου ἐπολιορκοῦντο.
 25 ἐπεὶ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις τὴν ἄλλως ὁ καιρὸς ἐτρίβετο, μηδὲν, ὃ τι καὶ λόγου ἄξιον διαπράττουσι, κατέσχε δὲ αὐτοὺς καὶ σπάνις τῶν ἀναγκαίων, βουλήν προὔτιθεσαν περὶ τοῦ πρακτέου, καὶ δόξαν ἅπασιν ὑποστρέφειν, ἄωρὶ τῶν νυκτῶν σιγὴν παραγγείλαντες καὶ τὰς πύλας ἀναπετάσαντες τῆς παρεμβολῆς ὑπεχώρου. τοῦτο δὲ οὐκ ἔλαθε τὸν
 30 Τυράχ, ἀλλὰ μαθὼν, ὡς βούλονται φεύγειν, λαὸν ὅτι πλείστον τοῦ χάρακος ἐξαγαγὼν ἐν ταῖς διόδοις ἐκπέμπει, ὅπου περ ἔμελλον οἱ Ῥωμαῖοι διέρχεσθαι. | αὐτὸς δὲ ἐξελθοῦσιν εὐθὺς ἐπιτίθεται. καὶ γίνεται τροπὴ τῶν Ῥωμαίων φρικτὴ, καὶ οἱ μὲν ὑπὸ τῶν κατόπιν καταλαμβανόμενοι ἀπεσφάττοντο, οἱ δὲ ὑπὸ τῶν προκατειληφῶτων τὰς δυσχω-
 35 ρίας ἐρχόμενοι ἀνηλίσκοντο. ἔπεσον οὖν πλῆθος πολὺ, πίπτει δὲ καὶ

14 a. circiter 1052 16 a. circiter 1054 ineunte

cap. 28: Zon. III, 644, 11/12; Glyc. 597, 13—597, 19

ACEBNUV DFH 10 ἦν om. B τοῦ πράγματος ἄδοξον: ἄδοξον ἄδοξον B
 11 δοῦλος U βασιλεῖ U νενικηκώς ACEB: νικῆσας VF: om. NUD νικηθεὶς:
 ἠττηθεὶς B οὐ μικρὰν: μακρὰν B 12 σὺν ante παντὶ add. A αὐτοῦ post
 στρατῷ add. E πρὸς: εἰς BV Ταβέρζιον A 13 Μιχαηλῆς ACEBUVD: Μιχαὴλ N
 Τριβαλλῶν UV: Τριβαλῶν ACEBN: Τριβαλῶν D 15 τῶν ante Ῥωμαίων add. UV
 Ῥωμαίοις B 16 τῷ βασιλεῖ om. UV καὶ om. B 17 ζῶα A καὶ om. U
 18 τελέως ACENU: τελείως B: τέως V Πατζινάκους NUVD 19 τε: τῆς V τῆς
 ante ἐσπέρας add. V 20 ἀνειληφέναι: ἐρανίσαι B 21 Πατζινάκων A 22 λεγομένην
 ante μεγάλην add. AE μεγάλην: λεγομένην C Περσθλάβαν CEN: Πρεσ-
 θλάβαν ABV: Πρεσλάβαν U 23 ταύτην om. UV 25 ὁ καιρὸς τημικαῦτα A
 26 καὶ ante αὐτοὺς add. U 27 τοῦ πρακτέου CEN: τῶν πρακτέων ABU
 29 ἀνεχώρου B 30 ὅς: ὅτι B βούλεται U 31 διόδοις ACEBUVD: ἐξόδοις N
 32 εὐθὺς: αὐτοῖς B 33 ὑπὸ: ἀπὸ U 33/34 λαβόμενοι ἀπεσφάττων B 34 ὑπὸ:
 ἀπὸ U κατειληφῶτων A 35 ἐρχόμενοι: εἰργόμενοι UV ἔπεσον C

αὐτὸς δὲ σύγκελλος, οἱ δὲ λοιποὶ σὺν τῷ Μιχαὴλ ἐν Ἀδριανουπόλει διασφύζονται. περιαλίθης οὖν ὁ βασιλεὺς γενόμενος ἐπὶ τῷ ἀτυχίματι τοὺς τε ἐκ τῆς τροπῆς διασωθέντας ἀνελάμβανε καὶ λαὸν ἕτερον ἑστρατολόγει καὶ μισθοφόρους συνέλεγε, καὶ ἀβίωτον ἤγειτο τὸν βίον, εἰ
40 μὴ ἄρδην ἀφανίσει τὸ γένος τῶν Πατζινακῶν. ἀλλ' ἐκεῖνοι δι' αὐτομόλου τοῦτο πυθόμενοι διαπρεσβεύονται πρὸς τὸν βασιλέα, εἰρήνην αἰτοῦντες. καὶ προσδεξάμενος οὗτος τὴν πρεσβείαν σπένδεται μετ' αὐτῶν τριακοντούτεις σπουδᾶς θέμενος.

29. Μοναστήριον δὲ οἰκοδομῶν ὁ βασιλεὺς κατὰ τὰ λεγόμενα Μάγ-
45 γανα ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, καὶ ἀφειδῶς τὰ δημόσια καταναλίσκων ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς χρήματα, νῦν μὲν οἰκοδομῶν, νῦν δὲ καταστρέφων, εἰς μεγάλην ἤλασεν ἔνδειαν, ὡς πᾶσαν ἐπινοῆσαι διὰ τοῦτο καπηλείαν καὶ ἀτόπους καὶ σεσοφισμένους εἰσπράξεις ἐφευρηκέναι· δημοσίους τε γὰρ προεχειρίζετο φροντιστὰς ἀσεβεῖς
50 καὶ ἀλάστορας, καὶ δι' αὐτῶν χρήματα ἐξ ἀδίκων πόρων συνηθροίζε. κατέλυσε δὲ καὶ τὸν Ἰβηρικὸν στρατὸν ἀμφὶ τὰς πεντήκοντα χιλιάδας ἀριθμούμενον διὰ Λέοντος τοῦ Σερβλίου, καὶ ἀντὶ στρατιωτῶν φόρους πολλοὺς ἐπορίζετο ἀπὸ τῶν χωρίων ἐκείνων. καὶ ἄλλας πλείους εἰσπράξεις ἐπενοήσατο πονηρὰς καὶ ἀθέσμους, ἃς καὶ καταλέγειν αἰσχύνη.
55 ὁ δὲ εἰπεῖν | ἔστιν ἀναγκαῖον, τοῦτο δὴ καὶ λέξω, ὅτι περ ἐξ ἐκείνου τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκείνου ἀσωτίας καὶ σαλακωνείας τὰ Ῥωμαίων ἥρξατο φθίνειν πράγματα, καὶ ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς δεῦρο κατὰ μικρὸν εἰς τὸ κατόπιν χωροῦντα ἐς παντελεῖα κατήνησε τὴν ἀσθένειαν· τὸ γὰρ ἐλευθέριον ἀτεχνῶς διώκων εἰς ἄκραν ἐληλάκει τὴν ἀσωτίαν. οὐ μὴν γε καὶ
60 παντάπασι πράξεων ἀγαθῶν ἐστέρητο, ἀλλὰ φέρονται καὶ τινα ἔργα

42 a. 1053

cap. 29: Zon. III, 646, 14—647, 14; Giyc. 597, 20—598, 15

ACEBNV DH 37 οὖν: δὲ B γενόμενος ὁ βασιλεὺς U ἐπὶ om. ACE
38 τ' A σωθέντας B ἕτερον ACEN: dittogr. B: om. UV 39 συνέλεγε
μισθοφόρους A 40 ἀφανίσει BN: ἀφανίσοι UV: ἀφανισθείη ACE Πατζινακῶν A
41 τοῦτο ante 40 δι' U 41 πυθόμενοι: τιθέμενοι B διαπρεσβεύοντες C
διαπρεσβ. post βασιλέα A 42 οὗτος om. B 43 τριακονταέτους B θέμενον U
46 καταναλίσκων τὰ δημόσια B τὰ δημόσια ante χρήματα ACE ἐν ταῖς οἰκο-
δομαῖς om. A 47 ἤλασεν: συνηλάθη, post ἔνδειαν, B 48 ἐπινοῆσαι CENV:
ἐπινοεῖσθαι B: ἐνοῆσαι A καὶ alt. om. U 49 τε om. B γὰρ om. A ἀσεβεῖς
om. B τε post ἀσεβεῖς add. U 51 ν' CEN 52 Λέοντος post Σερβλίου B
54 καὶ ἀθέσμους om. V καὶ alt. om. U 55 ὁ — ἀναγκαῖον: ὁ δὲ ἔστιν ἀναγκαῖον
εἰπεῖν U 56/57 ἥρξατο φθίνειν: φθίνειν ἥρξατο A 57 καὶ alt. om. E τῆς
τούτου A 56/57 ἥρξατο φθίνειν: φθίνειν ἥρξατο A 57 καὶ alt. om. E τῆς
δεῦρο BNUV: τοῦ (τοῦ: καὶ A) νῦν ACE κατὰ μικρὸν om. A ἐς A τὸ om. U
58 ἐς CENV: εἰς B: πρὸς A τὴν om. BU 59 ἀτεχνῶς ACEBN: ἀληθῶς UV
εἰς: ἐς AV εἰς — ἀσωτίαν: ἐς ἄκραν ἀσωτίαν ἐξώλισθεν A ἐληλάκει U
60 πράξεων παντάπασι U πράξεων post ἐστέρητο A τινα: ἕτερα B

αυτοῦ ἱστορικῆς μνήμης ἄξια. τό τε γάρ ῥηθὲν μοναστήριον καὶ τὰ ἐν
 αὐτῷ γηροτροφεία καὶ οἱ ξενῶνες καὶ τὰ πτωχοτροφεία ἐπαίνων οὐκ
 ἀμοιροῦσι, καὶ τὸ γενόμενον ἔργον εἰς τὴν τοῦ θεοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν
 ἐγκωμίων οὐκ ἀπολείπεται. ἕως ἐκείνου γάρ ἐν μόνοις ταῖς ἐπισήμοις
 65 ἑορταῖς ἐν ταύτῃ, ἔτι δὲ καὶ τοῖς σάββασι καὶ ταῖς κυριακαῖς ἡμέραις ἢ
 ἀναίμακτος τῷ θεῷ ἐπετελεῖτο ἱεουργία, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς οὐδαμῶς
 ἡμέραις. τοῦτο δὲ ἐγένετο διὰ προσόδου ἔνδειαν, ἣν αὐτός δαμιλῶς
 ἀφορίσας καὶ ἀποχρῶντως καθ' ἐκάστην τελείσθαι τὴν ἱεράν παρ-
 εσκεύασε λειτουργίαν· ὁ καὶ κρατεῖ γινόμενον μέχρι τῆς ἡμῶν. καὶ σκευή
 70 δὲ τὰ τῇ ἱερᾷ ἀνεμέμενα σπουδαῖα τῇ τοιαύτῃ ἀνέθετο ἐκκλησίᾳ, ἐκ χρυ-
 σοῦ καὶ πολυτίμων μαργάρων καὶ λίθων κατεσκευασμένα, μακρῶ παρ-
 ελάσαντα τὰ λοιπὰ μεγέθει καὶ κάλλει καὶ τιμῇ· καὶ λοιποῖς ἄλλοις κειμη-
 λίοις οὐκ ὀλίγοις ταύτῃ ἐφείδρυνε. καὶ τὰ μὲν ἐκείνου ταῦτα.

30. Ἐνέσκηψε δὲ καὶ λοιμικὴ νόσος τῇ βασιλίδι κατὰ τε τὴν ἐβδό-
 75 μην καὶ ὀγδόην Ἰνδικτιῶνα, ὡς μὴ ἐξισχύειν τοὺς ζῶντας ἐκφέρειν τοὺς
 τεθνεῶτας. ἠνέχθη δὲ καὶ κατὰ τὸ θέρος τῆς ἐβδόμης Ἰνδικτιῶνος μέγι-
 στον | τι χρῆμα χαλάζης, καὶ πολλὰ ὑπ' αὐτῆς οὐ ζῆα μόνον, ἀλλὰ
 καὶ ἄνθρωποι διεφθάρησαν. ὁ δὲ βασιλεὺς κατεχόμενος ὑπὸ τῆς συν-
 ἠθους νόσου τῆς ποδάγρας ἔκειτο ἐν τῇ παρ' αὐτοῦ νεουργηθείσῃ μονῇ
 80 τῶν Μαγγάνων. ἐπεὶ δὲ καὶ ἕτερον ἐπηκολούθησε σύμπτωμα καὶ ἦδη
 ὁ θάνατος ἤγγιζεν, ἐσκέπτοντο οἱ τὰ πρῶτα ἐν τοῖς βασιλείοις φέρον-
 τες, ὁ λογοθέτης Ἰωάννης, ὃν ὁ βασιλεὺς παραδυναστεύοντα εἶχε,
 παρωςάμενος τὸν Λειχοῦδην, ὁ πρωτονοτάριος τοῦ δρόμου Κωνσταν-

74/75 a. 1054/1055

cap. 30: Zon. III, 648, 14—651, 8; Glyc. 598, 16—599, 10

ACEBNUV DH 61 ἄξια AEB Glyc. 598, 8: ἐπάξια CNUVDH μονα-
 στήριον: φροντιστήριον A 62 γηροκομεία A καὶ οἱ — πτωχοτροφεία om. E
 63 μέγιστον ante ἔργον add. AC 64 οὐκ ἀπολείπεται ἐγκωμίων B γάρ
 ἐκείνου A 65 ἐν ταύτῃ ante 66 τῷ B σαββάτοις B 66 τοῦ θεοῦ N
 (sed non D) ἐτελεῖτο B ἱεουργία NVD: θυσία (ante ἐπετελεῖτο A) ACE:
 λειτουργία U: λατρεία B 66/67 οὐδαμοῦ (post ἡμέρας UV) BUV 67 δ'
 ἐγένετο B προσόδων B ἦν om. B δαμιλῶς: ψιλῶς A 68/69 λειτουργίαν
 παρεσκεύασε V 69 λειτουργίαν: ἱεουργίαν U δ — ἡμῶν: ὁ καὶ τελούμενον
 κρατεῖ γινόμενον μέχρι τοῦ νῦν B μέχρι τῆς ἡμῶν N: μέχρι τῆς σήμερον ACE:
 μέχρι τοῦ νῦν B: μέχρις ἡμῶν UVDH 70 τοιαύτη BNUV: ταύτης ACE
 71/72 παρελάσαντα μακρῶ UV 71—73 παρελάσαντα — ἐφείδρυνε: μεγέθει καὶ πολυ-
 τελεία τὰ λοιπὰ παραλάσαντα, καὶ ἄλλοις δὲ κειμηλίοις ταύτῃ ἐφείδρυνεν οὐκ
 ὀλίγοις B 74 καὶ om. B ζ' ACBNUV 75 ἠ' ACBNU ἐξισχύειν ACEBUVD:
 ἐξισχύσαι N 76 ζ' ACEBV 77 τι: τε U αὐτῆς: αὐτοῦ UV 77/78 οὐ —
 ἄνθρωποι: καὶ ζῆα καὶ ἄνθρωποι B ζῆα μόνον BNUVD: μόνον ζῆα ACEU
 79 χαλεπῆς post συνθήσους add. A 81 τοῖς om. NUVD (lac.) H 83 καὶ
 post Λειχοῦδην add. B ὁ ante Κωνστ. add. UV

τίνος, ὁ ἐπὶ τοῦ κανικλείου Βασίλειος, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἄλλως αὐτῶ
 85 προσφκειωμένοι, τίνα δὴ ἐς τὸν βασιλείον καθιδρῦσουσι θρόνον. ἔδοξεν
 οὖν ἅπασιν ἐπιτήδειος εἰς τοῦτο Νικηφόρος ὁ Πρωτεύων. καὶ δὴ πέμ-
 πεται ταχυδρόμος ἐν Βουλγαρία, ἄξων αὐτὸν ἐκεῖθεν· ἔτυχε γὰρ τότε
 τὴν τῆς Βουλγαρίας περιεζωσμένους ἀρχὴν. ἀλλὰ τοῦτο γινόντες οἱ τῆ
 Θεοδώρῳ τῆ βασιλίδι ὑπηρετούμενοι (ἡ Ζωὴ γὰρ ἤδη προκατέστρεψε
 90 τὴν Ζωὴν), ὁ τε Νικήτας ὁ Ξυλινίτης, Θεόδωρος καὶ Μανουήλ, δρόμωνι
 αὐτὴν ἐμβιβάσαντες ἄγουσιν εἰς τὰ τοῦ μεγάλου παλατιοῦ ἀνάκτορα
 καὶ αὐτοκράτορα ἀναγορεύουσι. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἀποθανῶν ἐν τοῖς
 Μαγγάνοις ταφῆς ἔτυχε τῆς τυχοῦσης, οἱ δὲ περὶ τὴν βασιλίδα πέμ-
 95 εἰς τὸ Θρακῆσιον ἐν τῇ μονῇ τοῦ Κουζηνᾶ κάκεισε περιορίζουσι.

92 die 11. mens. Ian. a. 1055

ACEBNUV DH 85 εἰς BV ἐς — θρόνον: τῶ βασιλεῖω θρόνω ἐγκαθιδρύ-
 ουσιν A 86 ὁ ante Νικηφόρος add. B 88 τὴν om. ACE τῆς Βουλγαρίας
 CEBNU: τῶν Βουλγάρων V: τῆς βασιλείας A ἀρχὴν περιεζωσμένους N τὴν
 ante ἀρχὴν add. ACE 88/89 οἱ — ὑπηρετούμενοι BNVD: οἱ τῆ βασιλ. (τῆ add. CU)
 Θεοδώρῳ ὑπηρ. ACEU 89/90 τὴν Ζωὴν προκατέστρεψεν A 91 αὐτὴν
 AENUV: αὐτὸν C: αὐτὴν B εἰς — ἀνάκτορα: ἐς τὸ τοῦ μεγ. παλ. ἀνάκτορον B
 92 αὐτοκράτορα ACEN: αὐτοκρατορίσαν B: om. UV post ἀποθανῶν add. CE:
 κατὰ τὴν 14' τοῦ Ἰαννουαρίου μηνός, τῆς 17' Ἰνδικτιώνος, τοῦ 353' ἔτους 93 post
 τυχοῦσης add. C: βασιλεύσας ἔτη 18' καὶ μῆνας καὶ 7' 95 τὸ ACEBUVD: τὸν N
 καὶ post Θρακ. add. A Κουζινᾶ B κάκεισε om. A

ΘΕΟΔΩΡΑ

1. Τὴν προγονικὴν δὲ παραλαβοῦσα βασιλείαν ἡ Θεοδώρα εὐθύς μὲν μέτεισι τοὺς ὄσοι βασιλεῦσαι τὸν Πρωτεύοντα ἐβουλεύσαντο, τῶν ὑπαρχόντων ψιλώσασα καὶ ὑπερορίσασα. προβιβάζει δὲ καὶ τοὺς
 5 εὐνούχους αὐτῆς ἅπαντας εἰς τὰς μεγίστας ἀρχάς, δομέστικον μὲν τῶν σχολῶν τῆς ἀνατολῆς τὸν Θεόδωρον προβαλλομένη, καὶ εἰς τὴν ἑφάν ἐκπέμψασα, ἐφ' ᾧ τὰς ἐκδρομάς τῶν Τούρκων κωλύειν, τὸν μάγιστρον Ἰσαάκιον τὸν Κομνηνὸν μετακινήσασα τῆς στρατοπεδαρχίας. ἔτυχε γὰρ ὁ Μονομάχος διαπεραιωσάμενος πάσας ἐν ἑφάν τὰς Μακεδονικὰς
 10 δυνάμεις, ἀρχηγοὺς ἐχούσας ἅπαντας Μακεδόνας, ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ Βρύνιος· ἐφέρετο γὰρ ἐν Τούρκοις λόγος, ὡς εἶη πεπρωμένον καταστραφῆναι τὸ Τούρκων γένος ὑπὸ τοιαύτης δυνάμεως, ὁποῖαν ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος ἔχων κατεστρέψατο Πέρσας. προεβάλλετο δὲ καὶ λογοθέτην τοῦ δρόμου τὸν Νικήταν, καὶ δρουγγάριον τῆς βίγλας τὸν Μανουήλ. προσ-
 15 ἐλάβετο δὲ διὰ πολυτερίαν εἰς τὸ τὰ κοινὰ διοικεῖν τὸν σύγκελλον Λέοντα τὸν λεγόμενον Στραβοσπόνδυλον, τὸν πάλαι τῷ βασιλεῖ Μιχαήλ ὑπουργήσαντα.

ἀλλὰ καὶ Λέοντος τοῦ (Λέοντα τὸν CU) Βουλγαρίας ἀρχιεπισκόπου (Βουλγάρων ἐπισκόπου V, Βουλγαρίας ἐπίσκοπον U) κοιμηθέντος προχειρίσατο Θεόδουλον μοναχόν, ἐξ
 20 Ἰκονίου μὲν ὠρμημένον, πόλεως Τετραπόλεως (Τετραποῦς C), ἡγούμενον δὲ τυγχάνοντα τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Μωκίου, τῆς μὲν θυράβει σοφίας ἀγνοστον τὸ παράπαν (τῆς θυρ. σοφ. μὲν τὸ παρ. ἁγ. V; τὸ παρ. om. E), τῆς δὲ γε θείας εἰς (ἐς CE) ἄκρον ἠηλακότα, καὶ ταῖς ἐξ αὐτῆς χάρισι καὶ ἀρεταῖς κατάκομον.

καὶ τὰ μὲν τῆς πόλεως ἐφέρετο τῆδε, ὁ δὲ Βρύνιος τὸν τοῦ βασιλέως
 25 ἐνωτισθεὶς θάνατον, ἄρσας μετὰ τῶν Μακεδόνων κείσιν ἐν Χρυσουπόλει. καὶ τοῦτον μὲν ἡ βασιλίς, ὅτι ἀσυντάκτως ὑπεχώρησε, κατασχοῦσα

2 die 11. mens. Ian. a. 1055

cap. 1: Zon. III, 651, 9-652, 12; Glyc. 599, 11-599, 20

ACEBNUV DH 1 Θεοδώρα ACEN: Θεοδώρα ἡ πορφυρογέννητος UV: Ἀυτοκρατορία τῆς Θεοδώρας B 2 λαβοῦσα UV 3 ἐπεισι U τε ante ὑπαρχόντων add. V 5 πάντας B 6 τὸν om. U προβαλλομένη AB ἑω UV 7 ἐκπέμπει N (sed non D) 9 ἐφ UV 10 Βρύνιος CEUV: Βρύνιος AN: Βρύνιος B 11 τοῖς ante Τούρκοις add. B 12 τῶν ante Τούρκων add. EUV τῆς ante τοιαύτης add. U ὁ ante Ἀλέξανδρος NU 13 προεβάλλετο CEBVD: προεβάλλετο ANUH 14 τὸν pr. om. E 15 δὲ om. V 16 λεγόμενον om. ACE καὶ post Στραβοσπ. add. E 18-23 interpol. ACEUV 24 Βρύνιος AN 25 ἐνωτισθεὶς CEBVD: διενωτισθεὶς ANUH εἰς Χρυσούπολιν U Χρυσουπόλει AH (sed non D) 26 τοῦτον: τοῦτο C ἀσυντάκτος V

δημεύει καὶ εἰς ἔξορίαν ἐκπέμπει, τὸν δὲ λαὸν ὑποστρέψαι εἰς τοῦπίσω
 παρασκευάζει. ὄλην οὖν τὴν θ' Ἰνδικτιῶνα, τοῦ ,σφξδ' | ἔτους βιώσασα
 ἢ βασιλῆς, καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος
 30 Ἰλεοῦ νοσήματι περιπεσοῦσα ἀπέθανεν.

2. Οἱ δὲ ταύτης εὐνοῦχοι σὺν τῷ συγκέλλῳ Λέοντι ἀναβιβάζουσιν
 εἰς τὸν βασιλεῖον θρόνον, ἔτι ψυχωραγούσης ἐκείνης, Μιχαὴλ πατρί-
 κιον τὸν Στρατιωτικόν, ἀνθρωπον ἐκ Βυζαντίου μὲν ὀρμώμενον, ἀφελῆ
 δὲ καὶ ἀποίκιον καὶ μόνοις τοῖς στρατιωτικοῖς ἐκ παιδῶν ἀπασχολη-
 35 θέντα καὶ πλέον ἄλλο εἶδοτα μηδέν, καὶ ἤδη παρηκμακότα καὶ τῆς πρε-
 σβυτικῆς ἀψάμενον ἡλικίας, ἦτινι συμφέρειν τὴν ἀπραγμοσύνην Ἄρχι-
 λοχος ὁ ποιητῆς ἀπεφάνετο. τοῦτο δὲ πεποιήκασιν, ἵνα σχῆμα μόνον
 καὶ ὄνομα αὐτὸς ἔχη τῆς βασιλείας, αὐτοὶ δὲ διεξάγωσιν, ὡς βούλονται,
 τὰ κοινὰ καὶ πάντων τυγχάνωσι κύριοι, ἐπομοσαμένου πρότερον καὶ
 40 αὐτοῦ μηδέν τι πράξαι ποτε τῆς ἐκείνων δίχα γνώμης τε καὶ θελήσεως.

30 die 21. mens. Aug. a. 1056

cap. 2: Zon. III, 652, 12—653, 11; Glyc. 599, 20—600, 5
 50 D. = 330 West

36 Archil. frgm.

ACEBNUV DH 29 καὶ om. B 30 Ἰλεοῦ ACENU: εἰλεοῦ Glyc. 599, 20: εἰλεός
 Zon. III, 652, 14: Ἰλεῶ V: ἔλεηνῶ B post ἀπέθανεν add. CE: κατὰ τὴν λα' τοῦ
 Αὐγούστου μηνός, τῆς θ' Ἰνδικτιῶνος, τοῦ ,σφξε' ἔτους, βασιλεύσασα ἔτος ἓν, μηνὸς ζ',
 ἡμέρας κ' 32 βασιλεῖον BNUV: τῆς βασιλείας ACE 33 τὸν om. B
 34 ἀσχοληθέντα B 35 παρηκμηκότα: παρηβηκότα V 36/37 Ἄρχιλοχος —
 ἀπεφάνετο BNUV: ὁ ποιητῆς Ἄρχιλοχος ἔφησε ACE 37/38 μόνον — ὄνομα:
 καὶ ὄνομα μόνον U 38 ἔχη ACEV: ἔχ' D: ἔχει BNU αὐτοὶ: οἱ B διεξάγου-
 σιν U 39 πρότερον: πρῶτον B 40 πράξαι — γνώμης: πράξειν ποτέ δίχα τῆς
 ἐκείνων γνώμης V

ΜΙΧΑΗΛ Ο ΓΕΡΩΝ

1. Ἀναρρηθέντος δὲ τοῦ Μιχαήλ αὐτοκράτορος κατὰ τὴν λα' ἡμέραν
 τοῦ Αὐγούστου μηνός, τῆς θ' Ἰνδικτιῶνος, Θεοδοῦσιος πρόεδρος ὁ τοῦ
 πατραδέλφου τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου υἱός, πυθό-
 45 μενος τὴν ἀνάρρησιν καὶ δεινοπαθήσας, καὶ μὴ βουλευσάμενος, μηδέλογοι-
 μενος τὴν τοῦ ἔργου δυσχέρειαν καὶ ἀπότευξιν, μὴδ' οἷον κύβον μέλλει
 ἀναρριπτεῖν, ἀνειληφώς τοὺς οἰκογενεῖς καὶ δούλους καὶ τοὺς ἄλλως
 ὑπηρετουμένους αὐτῷ, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν γειτόνων καὶ τινὰς τῶν
 50 συνηθῶν, ὅσοι περ ἦσαν τὰς φρένας κουφότεροι, ἄρας περὶ δειλὴν
 ὄψιν ἀκ τῆς | οἰκίας (κεῖται δὲ αὕτη περὶ τὸ λεγόμενον Λεωμακέλλιον)
 προῆει διὰ τῆς πλατείας ὡς εἰς τὸ παλάτιον, ἀγανακτῶν καὶ δυσχερα-
 τῶν, καὶ τὴν ἀδικίαν ὡς ἂν τὰ ἔσχατα ἡδικημένος πρὸς τοὺς παρατυ-
 χόντας ἐπιβώμενος, καὶ τὴν βασιλείαν ἀνακαλούμενος, ὡς κληρονο-
 μιᾶν τάχα κτῆμα καὶ αὐτῷ προσῆκον, ὡς μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐγγύ-
 55 τητα ἔχοντι αἵματος πρὸς τὸν ἀπελθόντα βασιλέα. ὡς δ' ἐγένετο κατὰ
 τὸ πραιτώριον, διαρρήξας τὰς πύλας τῆς φυλακῆς ἐξάγει τοὺς καθειρ-
 γμένους, ἐλπίσας, οἶμαι, δι' αὐτῶν μέγα τι διαπραΰσασθαι καὶ γενναῖον.
 τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐν τῇ Χαλκῇ φθάσας ἐποίησεν. ἄλλα τῆς ἐπανα-
 στάσεως τοῖς ἐν τοῖς βασιλείοις γνωσθεῖσθαι εὐνούχοις, ταχὺ μὲν οἱ
 60 φυλάσσοντες ἐν τῷ παλατίῳ στρατιῶται Ῥωμαῖοί τε καὶ Βάραγγοι
 (γένος δὲ Κελτικὸν οἱ Βάραγγοι μισθοφοροῦντες Ῥωμαῖοις) καθοπλί-
 ζονται, ταχὺ δὲ καὶ οἱ ταῖς βασιλικαῖς ὑπηρετοῦντες τριῆρεσιν ἡγεῖ-

cap. 1: Zon. III, 655,8—656, 10 46 κύβον ... ἀναρριπτεῖν: cf. ἀνερρίφθα κύβος: Men. frgm. 59, 4 Kôrte; App. prov. 1, 28; Mac. 2, 8; cf. etiam M. M. Kokolakes, Μορφολογία τῆς κυβευτικῆς μεταφορᾶς, Athen 1965

ACEBNUV DH 41 Μιχαήλ ὁ γέρων ACE: Μιχαήλ ὁ στρατιωτικὸς N: Βασι-
 λεία Μιχαήλ τοῦ στρατιωτικοῦ B: Βασιλεία Μιχαήλ γέροντος τοῦ ἐπιλεγόμενου
 στρατιωτικοῦ U: om. V post γέρων add. man. rec. ὁ στρατιωτικὸς C 42 τοῦ
 om. A ἡμέραν om. B 43 πρόεδρος: πρόδρομος B ὁ om. UV 44 ὁ ante
 υἱός add. V 45 καὶ μὴ βουλόμενος om. A βουλευσάμενος BUV: βουλόμενος
 CEND 46 ἀπόταξιν B 47 ἀναρριπτεῖν CE 48 γειτόνων ACEBND: γειτο-
 νούντων U: γειτονούντων αὐτῷ V 49 ὡς αὐτὸς post ἦσαν add. UV φρένας:
 γνώμας CE κουφίσις U 52 ἐξ post ἂν add. E ἡδικημένος: ἀδικούμενος B
 πρὸς τοὺς παρατυχόντας om. B παρατυχόντας: παρόντας C 53 βασιλείαν:
 βασιλίδα U 54 καὶ om. B προσῆκον αὐτῷ B τῶν ἄλλων om. B ἐγγύτητα
 ABNU: ἐγγύτητα CEV 55 ἔχοντι om. B αἵματι E δὲ BUV 56 διαρ-
 ρήξας ACENV: διανοίξας BU τὰς πύλας om. ACE τὰς φυλακὰς A 57 δι'
 αὐτῶν: διὰ τούτων A καὶ γενν. διαπραΰξ. A 58 Χαλκῆ: φυλακῇ B φθάσας:
 πεφθακῶς A ἐποίησεν ACEBUVD: πεποίηκεν N: ἐποίησεν H 59 τοῖς βασιλείοις:
 τῇ βασιλίδι C διαγνωσθεῖσθαι V εὐνούχοις γνωσθ. A 60 τοῖς παλατίοις B
 61 οἱ Βάραγγοι Κελτικὸν B 62 ἡγείροντο: ἀγείρονται B

δημείει καὶ εἰς ἔξοριαν ἐκπέμπει, τὸν δὲ λαὸν ὑποστρέψαι εἰς τοῦπίσω
 παρασκευάζει. ἄλλην οὖν τὴν θ' ἰνδικτιῶνα, τοῦ 'σφξδ' | ἔτους βιώσασα
 ἢ βασιλῆς, καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος
 30 Ἰλεοῦ νοσήματι περιπεσοῦσα ἀπέθανεν.

2. Οἱ δὲ ταύτης εὐνοῦχοι σὺν τῷ συγκέλλῳ Λέοντι ἀναβιβάζουσιν
 εἰς τὸν βασιλεῖον θρόνον, ἔτι ψυχορραγούσης ἐκείνης, Μιχαὴλ πατρι-
 κιον τὸν Στρατιωτικόν, ἀνθρώπου ἐκ Βυζαντίου μὲν ὀρμώμενον, ἀφελῆ
 δὲ καὶ ἀποίκιον καὶ μόνοις τοῖς στρατιωτικοῖς ἐκ παίδων ἀπασχολη-
 35 θέντα καὶ πλέον ἄλλο εἶδοτα μηδὲν, καὶ ἤδη παρηκμακῶτα καὶ τῆς πρε-
 σβυτικῆς ἀψάμενον ἡλικίας, ἣτινι συμφέρειν τὴν ἀπραγμοσύνην Ἀρχι-
 λοχος ὁ ποιητῆς ἀπεφήνατο. τοῦτο δὲ πεποιήκασιν, ἵνα σχῆμα μόνον
 καὶ ὄνομα αὐτὸς ἔχη τῆς βασιλείας, αὐτοὶ δὲ διεξάγωσιν, ὡς βούλονται,
 τὰ κοινὰ καὶ πάντων τυγχάνωσι κύριοι, ἔπομοσαμένου πρότερον καὶ
 40 αὐτοῦ μηδὲν τι πράξαι ποτε τῆς ἐκείνων δίχα γνώμης τε καὶ θελήσεως.

30 die 21. mens. Aug. a. 1056

cap. 2: Zon. III, 652, 12—653, 11; Glyc. 599, 20—600, 5
 50 D. = 330 West

36 Archil. frgm.

ACEBNУV DH 29 καὶ om. B 30 Ἰλεοῦ ACENU: εἰλεοῦ Glyc. 599, 20: εἰλεός
 Zon. III, 652, 14: Ἰλεῶ V: Ἐλεηνῶ B post ἀπέθανεν add. CE: κατὰ τὴν λα' τοῦ
 Αὐγούστου μηνὸς, τῆς θ' ἰνδικτιῶνος, τοῦ 'σφξε' ἔτους, βασιλεύσασα ἔτος ἕν, μῆνας ζ',
 ἡμέρας κ' 32 βασιλεῖον BNUV: τῆς βασιλείας ACE 33 τὸν om. B
 34 ἀσχοληθέντα B 35 παρηκμηκῶτα: παρηβηκῶτα V 36/37 Ἀρχίλοχος —
 ἀπεφήνατο BNUV: ὁ ποιητῆς Ἀρχίλοχος ἔφησε ACE 37/38 μόνον — ὄνομα:
 καὶ ὄνομα μόνον U 38 ἔχη ACEV: ἔλ' D: ἔχει BNU αὐτοὶ: οἱ B διεξάγου-
 σιν U 39 πρότερον: πρῶτον B 40 πράξαι — γνώμης: πράξειν ποτε δίχα τῆς
 ἐκείνων γνώμης V

ΜΙΧΑΗΛ Ο ΓΕΡΩΝ

1. Ἀναρρηθέντος δὲ τοῦ Μιχαήλ αὐτοκράτορος κατὰ τὴν λα' ἡμέραν
 τοῦ Αὐγούστου μηνός, τῆς θ' Ἰνδικτιῶνος, Θεοδόσιος πρόεδρος ὁ τοῦ
 πατραδέλφου τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου υἱός, πυθό-
 45 μενος τὴν ἀναρρῆσιν καὶ δεινοπαθήσας, καὶ μὴ βουλευσάμενος, μηδέλογισά-
 μενος τὴν τοῦ ἔργου δυσχέρειαν καὶ ἀπότευξιν, μηδ' οἶον κύβον μέλλει
 ἀναρριπτεῖν, ἀνειληφώς τοὺς οἰκογενεῖς καὶ δούλους καὶ τοὺς ἄλλως
 ὑπηρετούμενους αὐτῶ, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν γειτόνων καὶ τινας τῶν
 50 συνηθῶν, ὅσοι περ ἦσαν τὰς φρένας κουφότεροι, ἄρας περὶ δειλην
 ὄψιν ἐκ τῆς | οἰκίας (κεῖται δὲ αὕτη περὶ τὸ λεγόμενον Λεωμακέλλιον)
 προῆει διὰ τῆς πλατείας ὡς εἰς τὸ παλάτιον, ἀγανακτῶν καὶ δυσχεραί-
 νων, καὶ τὴν ἀδικίαν ὡς ἂν τὰ ἔσχατα ἠδικημένος πρὸς τοὺς παρατυ-
 χόντας ἐπιβιώμενος, καὶ τὴν βασιλείαν ἀνακαλούμενος, ὡς κληρονο-
 55 μισαῖον τάχα κτῆμα καὶ αὐτῶ προσῆκον, ὡς μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐγγύ-
 τητα ἔχοντι αἵματος πρὸς τὸν ἀπελθόντα βασιλέα. ὡς δ' ἐγένετο κατὰ
 τὸ πραιτώριον, διαρρήξας τὰς πύλας τῆς φυλακῆς ἐξάγει τοὺς καθειρ-
 γμένους, ἔλπισας, οἶμαι, δι' αὐτῶν μέγα τι διαπράξασθαι καὶ γενναῖον.
 τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐν τῇ Χαλκῇ φθάσας ἐποίησεν. ἀλλὰ τῆς ἐπανα-
 60 στάσεως τοῖς ἐν τοῖς βασιλείοις γνωσθεῖσης εὐνούχοις, ταχὺ μὲν οἱ
 φυλάσσοντες ἐν τῶ παλατιῷ στρατιῶται Ῥωμαῖοί τε καὶ Βάραγγοι
 (γένος δὲ Κελτικὸν οἱ Βάραγγοι μισθοφοροῦντες Ῥωμαίοις) καθοπλί-
 ζονται, ταχὺ δὲ καὶ οἱ ταῖς βασιλικαῖς ὑπηρετοῦντες τριήρεσιν ἠγεί-

cap. 1: Zon. III, 655,8-656, 10 46 κύβον ... ἀναρριπτεῖν: cf. ἀνερρίφθω κύβος: Men. fragm. 59, 4 Körte; App. prov. 1, 28; Mac. 2, 8; cf. etiam M. M. Kokolakes, Μορφολογία τῆς κυβεντικῆς μεταφορᾶς, Athen 1965

ACEBNUV DH 41 Μιχαήλ ὁ γέρων ACE: Μιχαήλ ὁ στρατιωτικὸς N: Βασι-
 λεία Μιχαήλ τοῦ στρατιωτικοῦ B: Βασιλεία Μιχαήλ γέροντος τοῦ ἐπιλεγόμενου
 στρατιωτικοῦ U: om. V post γέρων add. man. rec. ὁ στρατιωτικὸς C 42 τοῦ
 om. A ἡμέραν om. B 43 πρόεδρος: πρόδρομος B ὁ om. UV 44 ὁ ante
 υἱός add. V 45 καὶ μὴ βουλόμενος om. A βουλευσάμενος BUV: βουλόμενος
 CEND 46 ἀπόταξιν B 47 ἀναρριπτεῖν CE 48 γειτόνων ACEBND: γειτο-
 νούντων U: γειτονούντων αὐτῶ V 49 ὡς αὐτὸς post ἦσαν add. UV φρένας:
 γνώμας CE κουφίσις U 52 ἐς post ἂν add. E ἠδικημένος: ἀδικούμενος B
 πρὸς τοὺς παρατυχόντας om. B παρατυχόντας: παρόντας C 53 βασιλείαν:
 βασιλίδα U 54 καὶ om. B προσῆκον αὐτῶ B 48 γειτόνων ACEBND: γει-
 τήνων ABNU: ἐγγύτητα CEV 55 ἔχοντι om. B αἵματι E δὲ BUV 56 διαρ-
 ρήξας ACENV: διανοίξας BU τὰς πύλας om. ACE τὰς φυλακὰς A 57 δι'
 αὐτῶν: διὰ τούτων A καὶ γενν. διαπράξ. A 58 Χαλκῇ: φυλακῇ B φθάσας:
 περὶθλασῶς A ἐποίησεν ACEBVD: πεποίηκεν N: ἐποίησε H 59 τοῖς βασιλείοις:
 τῇ βασιλίδι C διαγνωσθεῖσης V εὐνούχοις γνωσθ. A 60 τοῖς παλατιοῖς B
 61 οἱ Βάραγγοι Κελτικὸν B 62 ἠγείροντο: ἀγείρονται B

ροντο, καὶ χεῖρ ἱκανὴ συνθηροίσθη καὶ κατὰ τοῦ Θεοδοσίου ἔμελλε πέμπεσθαι. ὁ δὲ τοῦτο πυθόμενος, ἐκκλίνας τοῦ πρὸς τὸ παλάτιον ἄπιέναι, ὑποστρέφει πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν· ἤλπισε γάρ, ὡς εἰσελθόντα τοῦτον ἐν αὐτῇ ὁ πατριάρχης τε καὶ ὁ κληρὸς προσδέξεται, καὶ λαὸς ἀθροισθήσεται πλείστος, καὶ βασιλέα ἀναγορεύσουσι. ταῦτα δὲ πάντα αὐτῷ εἰς τούναντιον ἀπέβη. ὁ τε γὰρ πατριάρχης καὶ ὁ τῆς ἐκκλησίας κληρὸς ἐρχομένῳ τὰς ταύτης ἀποκλείουσι πύλας, καὶ οἱ συνήθως ἐν τοῖς τοιοῦτοις χαίροντες καὶ συντρέχοντες ἦσαν οὐδαμοῦ, καὶ οἱ παρεπόμενοι τούτῳ μέχρις ἐκείνου τοῦ τόπου, μαθόντες τὴν μέλλουσαν πέμπεσθαι δύναμιν | κατ' αὐτῶν, κατὰ μικρὸν ὑπορρέοντες ἐσκεδάσθησαν, καὶ λοιπὸν ἔρημος πάντων καταλειφθεὶς ἰκέτης ἔλεινός μετὰ τοῦ παιδὸς πρὸς τὴν ἐκκλησίαν καθίζει· ὃν εὐθὺς ἀποστείλαντες ἐξάγουσι τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐξορίζουσιν ἐν Περγάμῳ. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ εἰς τοὺς ἐμφανεστέρους τῶν αὐτῷ συναπαχθέντων ἐποίησαν. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ὁ Μιχαὴλ ἀναμφισβήτητος ἀνηγορεύετο αὐτοκράτωρ.

2. Παραλαβὼν δὲ τὰς ἡνίας τῆς βασιλείας, πάντας μὲν τοὺς λογάδας τῆς συγκλήτου εἰς βαθμοὺς ἀξιωματῶν ὑψηλοτέρους ἀνήγαγε, καὶ τὸν δῆμον ὑποσχέσειν ὑπεποιεῖτο πολλῶν ἀγαθῶν. ὡς ὢν δὲ κάρτα γέρων καὶ πολλῶν μεμνημένος ἀρχαίων, ἐπεβάλλετο καὶ πολλὰ τῶν παλαιῶν σχολάσαντα ἐθίμων ἐπανακτῆσασθαι, μὴδὲν πρὸς λυσίτελειαν συντελοῦντα τῆς βασιλείας ἢ τοῦ κοινοῦ. τὸ τε γὰρ λεγόμενον στρατήγιον ἀνακαθαίρεσθαι ἐκέλευσε, πρὸς ὅπερ ἀποσκώπτοντες οἱ πολῖται ἔφασκον, ὡς τὸν οἰκεῖον ἀστράγαλον ἀναζητῶν, ὃν ἐκεῖσε παίζων ἀπώλεσεν, ἐκκαθαίρει τὸν χοῦν, καὶ τὰς τῶν πολιτῶν κεφαλὰς σκέπτεσθαι μὴ δι' ἀγραμμάτων, ὡς νῦν, ἀλλὰ διὰ μεγαλογράμμων

cap. 2: Zon. III, 656, 11—657, 4; Glyc. 600, 5—600, 9

ACEBNUV DH 66 τε om. B 67 ὑποδέξεται N (sed non D) ἀναγορεύουσι B 68 πάντα δὲ ταῦτα V ἀπέβη: συνέβη V 69 κληρὸς post ὁ A τούτῳ post ἐρχομένῳ add. B 70 πύλας: θύρας U 71 οὐδαμῶς U τούτῳ: τοῦτον A 72 πέμπεσθαι — αὐτῶν: στέλλεσθαι κατ' αὐτῶν δύναμιν A 73 ἀποληφθεὶς B 74 μετὰ — καθίζει: πρὸς τῇ ἐκκλησίᾳ καθίζει μετὰ τοῦ παιδὸς A πρὸς: εἰς B 75 οἱ τοῦ παλατίου post ἀποστείλαντες add. B ἐξορίζουσιν post Περγάμῳ A 76 συναπαχθέντων V 77/78 ἀναμφισβήτητος V ἀναμφισβήτητος — αὐτοκράτωρ: αὐτοκρ. ἀνηγορ. ἀναμφισβ. A 77/78 ἀνηγορεύετο ACED: ἀνηγορεύετο UV: ἀναγορεύεται BN 80 ἀξιωματῶν om. V ὑψηλοτέρων B 82 ἐπεβάλλετο ACEVD: ἐπεβάλλετο BU: ἐπεμβάλλετο N 83 σχολασάντων B ἐθίμων σχολάσαντα A ἐθῶν UV ἐπανακτῆσασθαι A μὴδὲν: μὴδὲ U 84 συντελοῦντα: λυσίτελοῦντά τε B 84/85 στρατήγιον λεγόμενον N (sed non D) 85 ἀνακαθαίρει B 86 πολῖται: τῆς πόλεως B ἀναζητῶν ἀστράγαλον UV 87 χοῦν: νοῦν C 88 σκέπτεσθαι C ἀγραμμάτων ACENV: ἀγράμμων U: ὀθόνης λευκῆς B

ὀθουίων ἐκ βύσσου καὶ πορφύρας ἐξυφασμένων· καὶ δημοσίους φρου-
 90 τιστὰς οὐ συγκλητικούς προεβάλλετο, ἀλλὰ τινος τῶν ἐν ἐκάστῳ τῶν
 ἀρχείων ἐναυξηθέντων ταχυγράφων. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, ὧν τὸ
 καθ' ἕκαστον καταλέγειν θελήσας προσκορῆς γενήσομαι τοῖς ἀκροαταῖς,
 καὶ διετέλεσεν οὕτως ἀφελῶς καὶ ἀτέχνως ἰθύνων τὰ σκήπτρα καὶ κυβερ-
 νῶν. ἐπεὶ δὲ ὁ καιρὸς ἐπέστη τῆς βασιλικῆς φιλοτιμίας, ἣν διανέμειν
 95 ἐτησίως κατὰ τὸν | καιρὸν τοῦ πάσχα πρὸς τὴν σύγκλητον εἰώθασιν
 οἱ βασιλεῖς, καὶ πάντες εἰσήλθον οἱ τοῦ στρατοῦ ἡγούμενοι καὶ γένει καὶ
 ἀνδρείᾳ ὠνομασμένοι, — ἦσαν δὲ ὁ τε μάλιστα Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνὸς
 καὶ ὁ μάλιστα Κατακαλῶν ὁ Κεκαυμένος (δοῦξ δὲ οὗτος ἦν Ἀντιοχείας,
 καὶ παραλυθέντα τοῦτον τῆς ἀρχῆς διεδέξατο Μιχαὴλ ὁ τοῦ βασιλέως
 5 ἀνεμῖός, ὃν ἅμα τῇ ἀναρρῆσει Οὐρανὸν κατονομάσας, ὡς δῆθεν εἰς τὸν
 παλαιὸν Οὐρανὸν ἀναφέροντα τὸ γένος, καὶ μάλιστα Ἀντιοχείας,
 ὡσπερ ἦν ἐκείνος, τιμήσας διάδοχον ἐκπέμπει τῷ Κεκαυμένῳ), Μιχαὴλ
 τε βεστάρχης ὁ Βούρτζης, Κωνσταντῖνος καὶ Ἰωάννης οἱ ἐκ τοῦ γένους
 ἐφῶν τοῦ δουκὸς καταγόμενοι, καὶ οἱ λοιποὶ λογάδες τῶν ἀρχόντων.
 10 συνέδραμον δὲ πάντες, ἵνα καὶ τὸν νέον βασιλέα θεάσωνται καὶ τῶν
 ἀπ' αὐτοῦ τύχῳσι φιλοτιμιῶν. διεδόθη γὰρ πρὸς ἅπαντας τὸ προ-
 σκετικὸν ἐκείνου καὶ πρὸς τὰς εὐεργεσίας μεγαλοπρεπέες τε καὶ ἐλευθέριον.
 ἐς λόγους δ' ἔλθων ὁ βασιλεὺς τῷ Κομνηνῷ καὶ τῷ Κεκαυμένῳ, καὶ
 ἐπαινέσας μὲν αὐτοὺς καὶ στρατηγούς γενναίους καὶ ἀγαθοὺς ὀνομά-
 15 σας, καὶ μᾶλλον τὸν Κεκαυμένον, ὡς μὴ ἐκ πατέρων, μηδ' ἐκ προσπα-
 θείας τινός, ἀλλ' ἐξ οἰκείων ἀνδραγαθημάτων πρὸς ἣν ἐκέκτητο τοῦ
 ἀξιώματος ἀναχθέντα καθέδραν, τὸ αὐτὸ δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους τῶν
 εὐγενῶν ποιήσας, μηδενὸς δὲ θελήσας ἐκπληρώσαι βούλησιν, μηδ' εἰς
 20 τὸ τῶν προέδρων ἀξίωμα τὸν Κομνηνὸν καὶ τὸν Κεκαυμένον, ὡς ἤτοῦντο,
 ἀναγαγεῖν κατανεύσας, ἀλλὰ πάντων τὰς δεήσεις ἀπράκτους ἀποπεμφά-
 μενος, ἅπαντας ἠρέθισε κατ' αὐτοῦ. καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἐφῶς στρατηγούς
 διετέθη οὕτως.

ACEBNUV DH 89 ἐξυφασμένων: ὑφανθέντων B δημοσίων B 90 περι-
 εβάλλετο A ἐν om. U 90/91 τῶν ἀρχείων BNUV: ἀρχεῖα ACE 93 οὕτως —
 ἀτέχνως: οὗτος ἀτέχνως καὶ ἀφελῶς B ἀτέχνως ACEBUVD: ἀτεχνῶς NH
 49 καὶ ante ὁ add. U βασιλικῆς om. C 95 καὶ post ἐτησίως add. V
 εἰώθασιν ante πρὸς B 1 οἱ βασιλεῖς post 95 ἐτησίως B ἀφηγούμενοι B
 2 ἀνδρίᾳ AC 3 δέ: τε CE 6 τὸ γένος ἀναφέροντα A 6/7 μάλιστα —
 τιμήσας: μάλιστα τιμήσας καὶ δοῦκα Ἀντ., ὡσπερ ἦν ἐκείνος B 7 ἐκπέμπει
 τῷ Κεκαυμένῳ BNUV: τῷ Κεκ. ἔκπ. ACE 8 βεστάρχης post Βούρτζης C
 9 τῶν ante ἐφῶν add. V ἐφῶν om. CEB 10 δὲ om. B 11 ἀπ': ὑπ' ND
 πρὸς: εἰς V 11/12 προετικόν (post 12 ἐκείνου B) ACEBV: προαιρητικόν
 NUDH 13 εἰς B 8' om. ACE 15 μηδ' ἐκ: μὴ δὲ C 16 πρὸς: εἰς B
 17 ἀναχθέντος C 18 δὲ om. EB βούλησιν BNUV: θέλημα ACE 19 ὡς
 ἤτοῦντο om. B 20 ἀναγαγεῖν post 19 ἀξίωμα UV 20 θελήσας ἢ ante
 κατανεύσας add. A καὶ ante πάντων add. UV ἀποπεμφάμενος A 21 πρὸς:
 τοὺς B ἐφῶς B

ροντο. καὶ χεῖρ ἰκανὴ συνηθροίσθη καὶ κατὰ τοῦ Θεοδοσίου ἔμαλλε
πέμπεσθαι. ὁ δὲ τοῦτο πυθόμενος, ἐκκλίνας τοῦ πρὸς τὸ παλάτιον
65 ἀπιέναι, ὑποστρέφει πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν· ἤλπισε
γάρ, ὡς εἰσελθόντα τοῦτον ἐν αὐτῇ ὁ πατριάρχης τε καὶ ὁ κλῆρος
προσδέξεται, καὶ λαὸς ἀθροισθήσεται πλεῖστος, καὶ βασιλέα ἀναγορεύ-
σουσι. ταῦτα δὲ πάντα αὐτῷ εἰς τούναντιον ἀπέβη. ὁ τε γὰρ πατριάρ-
χης καὶ ὁ τῆς ἐκκλησίας κλῆρος ἐρχομένῳ τὰς ταύτης ἀποκλείουσι
70 πύλας, καὶ οἱ συνήθως ἐν τοῖς τοιοῦτοις χαίροντες καὶ συντρέχοντες
ἦσαν οὐδαμοῦ, καὶ οἱ παρεπόμενοι τούτῳ μέχρις ἐκείνου τοῦ τόπου,
μαθόντες τὴν μέλλουσαν πέμπεσθαι δύναμιν | κατ' αὐτῶν, κατὰ μικρὸν
ὑποτρέποντες ἐσκεδάσθησαν, καὶ λοιπὸν ἔρημος πάντων καταλειφθεὶς
ικέτης ἔλεινός μετὰ τοῦ παιδὸς πρὸς τὴν ἐκκλησίαν καθίζει· ὃν εὐθὺς
75 ἀποστειλαντες ἐξάγουσι τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐξορίζουσιν ἐν Περγάμῳ.
τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ εἰς τοὺς ἐμφανεστέρους τῶν αὐτῷ συναπαχθέντων
ἐποίησαν. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ὁ Μιχαὴλ ἀναμφισβήτητος ἀνηγορεύετο
αὐτοκράτωρ.

2. Παραλαβὼν δὲ τὰς ἡνίας τῆς βασιλείας, πάντας μὲν τοὺς λογά-
80 δας τῆς συγκλήτου εἰς βαθμοὺς ἀξιωματῶν ὑψηλοτέρους ἀνήγαγε, καὶ
τὸν δῆμον ὑποσχέσειν ὑπεποιεῖτο πολλῶν ἀγαθῶν. ὡς ὢν δὲ κάρτα
γέρον καὶ πολλῶν μεμνημένος ἀρχαίων, ἐπεβάλλετο καὶ πολλὰ τῶν
παλαιῶν σχολάσαντα ἔθιμων ἐπανακτήσασθαι, μηδὲν πρὸς λυσιτέ-
λειαν συντελούντα τῆς βασιλείας ἢ τοῦ κοινοῦ. τὸ τε γὰρ λεγόμενον
85 στρατήγιον ἀνακαθαίρεισθαι ἐκέλευσε, πρὸς ὅπερ ἀποσκώπτουτες οἱ
πολιταὶ ἔφασκον, ὡς τὸν οἰκεῖον ἀστράγαλον ἀναζητῶν, ὃν ἐκείσε
παίζων ἀπώλεσεν, ἐκκαθαίρει τὸν χοῦν, καὶ τὰς τῶν πολιτῶν κεφαλὰς
σκέπτεσθαι μὴ δι' ἀγραμμάτων, ὡς νῦν, ἀλλὰ διὰ μεγαλογράμμων

cap. 2: Zon. III, 656, 11—657, 4; Glyc. 600, 5—600, 9

ACEBNUV DH 66 τε om. B 67 ὑποδέξεται N (sed non D) ἀνα-
γορεύουσι B 68 πάντα δὲ ταῦτα V ἀπέβη: συνέβη V 69 κλῆρος post ὁ A
τούτω post ἐρχομένῳ add. B 70 πύλας: θύρας U 71 οὐδαμῶς U τούτω:
τούτον A 72 πέμπεσθαι — αὐτῶν: στέλλεσθαι κατ' αὐτῶν δύναμιν A 73 ἀπο-
ληφθεὶς B 74 μετὰ — καθίζει: πρὸς τῇ ἐκκλησίᾳ καθίζει μετὰ τοῦ παιδὸς A
πρὸς: εἰς B 75 οἱ τοῦ παλατίου post ἀποστειλαντες add. B ἐξορίζουσιν
post Περγάμῳ A 76 συναπαχθέντων V 77/78 ἀναμφισβήτητος V ἀναμ-
φισβήτητος — αὐτοκράτωρ: αὐτοκρ. ἀνηγορ. ἀναμφισβ. A 77/78 ἀνηγορεύετο ACED;
ἀνηγορεύετο UV: ἀναγορεύεται BN 80 ἀξιωματῶν om. V ὑψηλοτέρων B
82 ἐπεβάλλετο ACEVD: ἐπεβάλλετο BU: ἐπεμβέλλετο N 83 σχολασάντων B
ἔθιμων σχολάσαντα A ἔθων UV ἐπανακτήσασθαι A μηδέν: μηδὲ U
84 συντελούντα: λυσιτελούντά τε B 84/85 στρατήγιον λεγόμενον N (sed non D)
85 ἀνακαθαίρει B 86 πολιταὶ: τῆς πόλεως B ἀναζητῶν ἀστράγαλον UV
87 χοῦν: νοῦν C 88 σκέπτεσθαι C ἀγραμμάτων ACENV: ἀγράμμων U: ὀθόνης
λευκῆς B

ὀθωνίων ἐκ βύσσου καὶ πορφύρας ἐξυφασμένων· καὶ δημοσίους φρο-
 90 τιστάς οὐ συγκλητικούς προεβάλλετο, ἀλλὰ τινας τῶν ἐν ἑκάστῳ τῶν
 ἀρχείων ἐναυξηθέντων ταχυγράφων. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, ὧν τὸ
 καθ' ἕκαστον κατατάγειν θελήσας προσκορῆς γενήσομαι τοῖς ἀκροαταῖς.
 καὶ διετέλεσεν οὕτως ἀφελῶς καὶ ἀτέχνως ἰθύνων τὰ σκήπτρα καὶ κυβερ-
 νῶν. ἐπεὶ δὲ ὁ καιρὸς ἐπέστη τῆς βασιλικῆς φιλοτιμίας, ἣν διανέμειν
 95 ἔτησίως κατὰ τὸν | καιρὸν τοῦ πάσχα πρὸς τὴν σύγκλητον εἰώθασιν
 οἱ βασιλεῖς, καὶ πάντες εἰσῆλθον οἱ τοῦ στρατοῦ ἡγούμενοι καὶ γένει καὶ
 ἀνδρείᾳ ὠνομασμένοι, — ἦσαν δὲ ὁ τε μάλιστα Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνὸς
 καὶ ὁ μάλιστα Κατακαλῶν ὁ Κεκαυμένος (δοῦς δὲ οὗτος ἦν Ἀντιοχείας,
 καὶ παραλυθέντα τοῦτον τῆς ἀρχῆς διεδέξατο Μιχαὴλ ὁ τοῦ βασιλέως
 5 ἀνεμῖός, ὃν ἅμα τῇ ἀναρρήσει Οὐρανὸν κατονομάσας, ὡς δῆθεν εἰς τὸν
 παλαιὸν Οὐρανὸν ἀναφέροντα τὸ γένος, καὶ μάλιστα Ἀντιοχείας,
 ὡσπερ ἦν ἐκεῖνος, τιμήσας διάδοχον ἐκπέμπει τῷ Κεκαυμένῳ), Μιχαὴλ
 τε βεστάρχης ὁ Βούρτζης, Κωνσταντῖνος καὶ Ἰωάννης οἱ ἐκ τοῦ γένους
 ἑῶν τοῦ δουκὸς καταγόμενοι, καὶ οἱ λοιποὶ λογάδες τῶν ἀρχόντων.
 10 συνέδραμον δὲ πάντες, ἵνα καὶ τὸν νέον βασιλέα θεάσωνται καὶ τῶν
 ἀπ' αὐτοῦ τύχῃσι φιλοτιμιῶν. διεδόθη γὰρ πρὸς ἅπαντας τὸ προ-
 σαιτικὸν ἐκεῖνον καὶ πρὸς τὰς εὐεργεσίας μεγαλοπρεπέες τε καὶ ἐλευθέριον.
 ἐς λόγους δ' ἔλθων ὁ βασιλεὺς τῷ Κομνηνῷ καὶ τῷ Κεκαυμένῳ, καὶ
 ἐπαινέσας μὲν αὐτοὺς καὶ στρατηγούς γενναίους καὶ ἀγαθοὺς ὀνομά-
 15 σας, καὶ μᾶλλον τὸν Κεκαυμένον, ὡς μὴ ἐκ πατέρων, μηδ' ἐκ προσπα-
 θείας τινός, ἀλλ' ἐξ οἰκείων ἀνδραγαθημάτων πρὸς ἣν ἐκέκμητο τοῦ
 ἀξιώματος ἀναχθέντα καθέδραν, τὸ αὐτὸ δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους τῶν
 εὐγενῶν ποιήσας, μηδενὸς δὲ θελήσας ἐκπληρῶσαι βούλησιν, μηδ' εἰς
 τὸ τῶν προέδρων ἀξίωμα τὸν Κομνηνὸν καὶ τὸν Κεκαυμένον, ὡς ἤτοῦντο,
 20 ἀναγαγεῖν κατανεύσας, ἀλλὰ πάντων τὰς δεήσεις ἀπράκτους ἀποπεμφά-
 μενος, ἅπαντας ἠρέθισε κατ' αὐτοῦ. καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἑῶν στρατηγούς
 διετέθη οὕτως.

ACEBNUV DH 89 ἐξυφασμένων: ὑφανθέντων B δημοσίων B 90 περι-
 εβάλλετο A ἐν om. U 90/91 τῶν ἀρχείων BNUV: ἀρχείω ACE 93 οὕτως —
 ἀτέχνως: οὗτος ἀτέχνως καὶ ἀφελῶς B ἀτέχνως ACEBUVD: ἀτεχνῶς NH
 49 καὶ ante ὁ add. U βασιλικῆς om. C 95 καὶ post ἔτησίως add. V
 εἰώθασιν ante πρὸς B 1 οἱ βασιλεῖς post 95 ἔτησίως B ἀφηγούμενοι B
 2 ἀνδρείᾳ AC 3 δὲ: τε CE 6 τὸ γένος ἀναφέροντα A 6/7 μάλιστα —
 τιμήσας: μάλιστα τιμήσας καὶ δοῦκα Ἀντ., ὡσπερ ἦν ἐκεῖνος B 7 ἐκπέμπει
 τῷ Κεκαυμένῳ BNUV: τῷ Κεκ. ἔκπ. ACE 8 βεστάρχης post Βούρτζης C
 9 τῶν ante ἑῶν add. V ἑῶν om. CEB 10 δὲ om. B 11 ἀπ': ὑπ' ND
 πρὸς: εἰς V 11/12 προαιτικὸν (post 12 ἐκεῖνου B) ACEBV: προαιρητικὸν
 NUDH 13 εἰς B δ' om. ACE 15 μηδ' ἐκ: μὴ δὲ C 16 πρὸς: εἰς B
 17 ἀναχθέντος C 18 δὲ om. EB βούλησιν BNUV: θέλημα ACE 19 ὡς
 ἤτοῦντο om. B 20 ἀναγαγεῖν post 19 ἀξίωμα UV 20 θελήσας ἢ ante
 κατανεύσας add. A καὶ ante πάντων add. UV ἀποπεμφόμενος A 21 πρὸς:
 τοὺς B ἑῶν B

3. Τὸν δὲ Βρυέννιον τῆς ὑπερορίας μεταπεμφάμενος καὶ ἄρχειν τάξας
 Κατπαδοκῶν στρατηγὸν αὐτοκράτορα προχειρίζεται τῶν Μακεδονικῶν
 25 ταγματῶν καὶ κατὰ τῶν Τούρκων ἐκπέμπει· Τούρκος γὰρ τις τὴν κλήσιν
 Σαμούχ, τὸ γένος οὐκ ἐπίσημος, πρὸς δὲ τὰ πολεμικὰ γενναῖος καὶ ἐνεργός,
 τῷ σουλτάνῳ συστρατευσάμενος, ὀπηθῆκα τὴν δευτέραν εἰσβολὴν
 κατὰ Ῥωμαίων ἐποιήσατο, ἐκείνου ὑποστρέψαντος ἐν Περσίδι αὐτὸς τῷ
 τόπῳ παρέμεινε μετὰ τρισχιλίων ἀνδρῶν, καὶ περιπλανώμενος ἐν ταῖς
 30 πεδιάσι καὶ τοῖς ὑπτίοις τόποις τῆς μεγάλης Ἀρμενίας, καὶ αἰφνιδίως
 ποιούμενος ἐκδρομὰς, κακῶς διετίθει τὰ Ῥωμαίων καὶ ἐληΐζετο. ἀλλ'
 οὐδὲ τοῦτον θεραπεῦσαι ἴσχυσεν ὁ βασιλεὺς· ἦν γὰρ ἀφυέστατος εἰς τὸ
 θωπεῦσαι καὶ καταδημαγωγῆσαι ἀνθρώπους περιυβρισθέντας καὶ
 λανθάνοντα κότον ἐν τῇ ψυχῇ περιφέροντας. τοῦ γὰρ Βρυέννιου
 35 λιπαρῶς ἰκετεύοντος ἀποδοθῆναί οἱ καὶ τὰ χρήματα, ὅποσα ἀφείλετο
 ἀπ' αὐτοῦ Θεοδώρα ἡ βασίλισ, οὐκ ἐπήκουσεν, ἀλλ' ἐκτενῶς δυσωποῦντα
 περὶ τούτου καὶ ἰκετεύοντα, τὸ δημῶδες τοῦτο καὶ καθημαζευμένον εἰπὼν
 μόνον 'δεικνύων ἔργα ἀπαίτει μισθοὺς' ἀπέπεμψατο. οὕτω δὲ παρορα-
 θεις καὶ ὁ Βρυέννιος ἀπήει δεινὰ στρέφων ἐν ἑαυτῷ καὶ καιρὸν ζητῶν
 40 ἐκδικήσεως.

4. Παραπλησίως δὲ διετίθη καὶ πρὸς Ἐρβέβιον τὸν Φραγγόπουλον,
 ἀνδρα συστρατευσάμενον τε τῷ Μανιάκῃ ἐν Σικελίᾳ καὶ | μεγάλα τρόπαια
 στήσαντα καὶ ἀπ' ἐκείνου καὶ ἕως τούτου Ῥωμαίοις εὖνον φαινόμενον.
 παρακαλοῦντα γὰρ καὶ αὐτὸν καὶ ἰκετεύοντα τῆς τῶν μαγίστρων τιμῆς
 45 τυχεῖν οὐ μόνον οὐκ ἤξιωσε λόγου, ἀλλὰ καὶ πολλὰ χλευάσας καὶ
 μυκτηρίσας ἀπέπεμψατο. οὕτως ἦν ἀφυῆς καὶ δυσπρόσοδος περὶ τὰς
 ἐντεύξεις. ὁ δὲ Ἐρβέβιος, οἷα βάρβαρος καὶ τὴν ὀργὴν ἀκατάσχετος, οὐ
 μετρίως ἐνεγκὼν τὴν ὕβριν, ἀγνοῶν δὲ καὶ τὴν μελετωμένην παρὰ τῶν
 Ῥωμαίων συσκευὴν, οὐκ ἔκαρτέρησεν, ἀλλὰ σπουδάζων ἀμύνασθαι τὸν
 50 ὕβριστήν, ἐξαιτησάμενος ἐπ' οἴκου πορευθῆναι καὶ ἀφεθεῖς, τῷ βασιλεῖ

cap. 3: Zon. III, 657, 8—657, 11
 fons mihi ignotus

38 δεικνύων ... μισθοὺς: pron., ut. vid.,

ACEBNUV DH 23 Βρυέννιον CEUV: Βρυέννιον AN: Βριέννιον B 24 αὐτο-
 κράτορα: ἀνάτορα B 26 ἐνεργῆς B 27 συστρατευόμενος B 28 Ῥωμαῖος N
 (sed non D) ἐν Περσ. ὑποστρ. UV 29 ἀφείλετο U 30 αἰφνιδίον B
 31 ἐκδρομὴν B 31—33 ἀλλ' — καταδημαγωγῆσαι: ἀλλ' οὐδὲ τὸν Βρυέννιον
 ἴσχυσε θεραπεῦσαι καὶ καταδημ. B 32 τοῦτο U ἴσχυσε θεραπεῦσαι AB
 33 θωπεῦσαι NUV: θεραπεῦσαι ACE: om. B 34 λανθάνοντα: λαμβάνοντα B
 Βρυέννιον AN 35 καὶ om. N (sed non D) ἀφείλετο C 36 Θεοδώρα ἡ
 βασίλισ: ἡ Θεοδ. AC οὐκ ἐπήκουσεν V τε post δυσωποῦντά add. CE 37 περὶ
 τούτου: τούτου E 38 μόνον om. B 38/39 οὕτω — Βρυέννιος: καὶ Βρυέννιος
 παροραθεῖς B 39 καὶ pr. om. ACEUV Βρυέννιος AN 41 ἐπέθη B Φραγγό-
 πουλον V 42 συστρατεύοντα B ἐν Σικ. τῷ Μαν. A 43 καὶ alt. om. B 44 καὶ pr.
 ACEBD: om. NUV 46 ἀπέπεμψατο NUV: ἐπέμψατο B: ἀπέλυσεν ACE καὶ
 ante οὕτως add. UV οὕτως CN δυσπρόσοιτος V 47 ὀργὴν BN: ὀρμὴν ACEUV
 48 μελετωμένην post 49 Ῥωμαίων B 49 ἀμύνασθαι C

προσειπῶν τὰ ἐξιτήρια, ἐξήλθεν εὐθύς, καὶ πρὸς τὴν ἔω περαιωθείς ἀνῆλθεν ἐν τῇ κατὰ τὸν Ἀρμενιακὸν οἰκίᾳ αὐτοῦ, τῇ Δαγαράβῃ, καὶ κοινολογησάμενος τισι τῶν Φράγγων ἐκέισε τότε δισπαρμένους οὖσιν εἰς παραχειμασίαν καὶ τριακοσίους ἀνδρας ἐκ τούτων ὑποφθείρας, ἀπῆρεν ἐκείθεν, καὶ ἀνελθὼν ἐν Μηδίᾳ κοινοπραγεῖ τῷ Σαμουχ ἐκέισε ἐνδιατρίβοντι, ὥστε πολεμεῖν Ῥωμαίοις, καὶ χρόνον μὲν τινα ἀσάλευτος ἔμεινε ἢ ὁμολογία· προσκρούσματος δὲ τινος μεταξύ τῶν Φράγγων γενομένου καὶ Τούρκων, καὶ ἐκ τούτου ἐπιβουλευόντων ἀλλήλοις τῶν γενῶν, ὁ μὲν Σαμουχ προσεποιεῖτο τηρεῖν τὰ συντεθειμένα, ὁ δὲ Ἐρβέβιος διὰ παντός ἦν ἐν ὑπονοίαις καὶ αἰφνίδιον προσεδόκα ἐπιθεσιν, καὶ τοὺς Φράγγους παρεκάλει μὴ ἀνέτως, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ὄπλων καθέυδειν. τοῦτο δὲ ἔποιε κρυφίως, μηδεμίαν συναίσθησιν δούς τῷ Σαμουχ, ἕως ἐκείνος λαυθάνειν οἰθηθεὶς ἀνακαλύπτει τὸ βούλευμα, καὶ περὶ μίαν ἡμέραν ἐξοπλίσας πάντας, οὓς εἶχε, Τούρκους ἐπιτίθεται ἀριστοποιουμένοις τοῖς Φράγγοις. οἱ δὲ κατὰ τὸ παράγγελμα τοῦ στρατηγοῦ τοὺς ἵππους ἐν τοῖς χαλινοῖς ἔχοντες, ὡς ἦσθοντο τὴν ἐπέλευσιν τῶν Τούρκων, ταχύ τε ἔποχοι γίνονται καὶ ἐρχομένοις τούτοις προσυπαντῶσι, καὶ γίνεται μάχη καρτερὰ, καὶ πρὸς μικρὸν ἀντισχόντες οἱ Τούρκοι τρέπονται. καὶ πῖπτουσι μὲν οἱ πλείους, οἱ δὲ λοιποὶ δισώθησαν πρὸς τὸ Χλέατ πεζοὶ καὶ γυμνοί. ὁ δὲ Ἐρβέβιος ὑποστρέψας ἀπὸ τοῦ διαγμοῦ μετὰ τῶν Φράγγων κατασκηνῶσαι ἐν τῇ παρεμβολῇ συνεβούλευεν. ἐνέκειντο δὲ οἱ Φράγγοι ἀναγκάζοντες εἰσελθεῖν ἐν τῇ πόλει τοῦ Χλέατ, κοινοπραγίαν ἔχοντες καὶ ὄρκους μετὰ τοῦ ἀμηρεύοντος ἐν αὐτῇ, εὐπαθείας τε τινος καὶ λουτροῦ μετασχεῖν καὶ τὸν ἐκ τοῦ πολέμου ἀποπλύνασθαι λύθρον. ὁ δὲ πολὺς ἦν ἐγκείμενος καὶ καθικετεύων τὸν τοιοῦτον ἀποτινάξασθαι λογισμὸν καὶ μὴ πάνυ τι πιστεύειν ὄρκῳ ἀλλοπίστων καὶ ἄλλοφύλων ἀνθρώπων, καὶ εὐσεβεῖν ἀναπεισιμένων, εἰ θανάτου πολλοῖς αἴτιοι Χριστιανοῖς γένοιτο. ὡς δὲ λέγων οὐδένα τὸν προσέχοντα εἶχεν, ἀλλὰ πάντες μιᾶς γενόμενοι γνώμης ἀπαραίτητον τὴν εἴσοδον ἐλογίζοντο, ἄρα καὶ αὐτὸς εἰσεῖσι σὺν αὐτοῖς, πολλὰ πρότερον θεοκλυτήσας καὶ

ACEBNUV DH 52 Δαγαράβῃ ACV: Δαγαράμη NUDH: Ῥαγαδάβῃ E: Γαδαράμη B: 53 τότε: τούτοις B τοῖς Φράγγοις post οὖσι add. ACE 55 ἀπελθὼν AU κοινοπραγεῖ ACEBVD: κοινοπραγεῖται U: κοινολογεῖ N τῷ om. U 57 προσκρούματος BV τῶν om. A 57/58 γενομένου καὶ Τούρκων ACEBD: γενομένου καὶ τῶν Τούρκων N: καὶ Τούρκων γενομένου V: καὶ Τούρκου γενομένου U 58 ἐπιβουλομένου U 60 ὑπονοίαις: ὑποψίας U 62 διδούς B 62/63 ἐκείνος λαυθάνειν VBNV: λαυθάνειν ἐκείνος ACE 66 τοῖς om. U 66/67 ταχύ τε ACEBN: ταχεῖς τε UV 68 κρατερὰ ACE 69/70 πρὸς — γυμνοί: εἰς τὸ Χλέαττε γυμνοὶ καὶ πεζοὶ B 69 Χλέατ ACENV: Χλέατ U: Χλέατε B τε post πεζοὶ add. A 71 συνεβούλευεν B ἐκείντο B 72 ἐπεισελθεῖν U ἐν om. C ἐν τῇ πόλει: εἰς τὴν πόλιν B 73 ἔχοντος U ἀπαθείας U 76 καὶ ἄλλοφύλων om. B ἄλλοφύλων: ἕτερογενῶν A 77 ἀπεισιμένων U 78 προσέχοντα C 79 ἀπαραίτητοι B 80 σὺν αὐτοῖς: μετ' αὐτῶν V

διαμαρτυράμενος καὶ παραγγείλας διὰ παντός προσέχειν καὶ ἐν χερσὶν κατέχειν τὰ ὄπλα. εἰσελθόντες οὖν οἱ Φράγγοι, καὶ τῶν τοῦ στρατηγοῦ παραγγελμάτων καταφρονήσαντες, ἐν λουτροῖς καὶ πότοις καὶ εὐωχίαις ἦσαν. ὁ δὲ ἀμηρᾶς Ἀπονάσαρ ἄμα τῷ Σαμουῦ καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει

85 Σαρακηνοῖς βουλευσάμενος, καὶ παραγγείλας τοῖς ξενοδόχοις, ὅτε τὸ σύνθημα δοθῆ, κατέχειν τοὺς ἐπιξενωθέντας καὶ δεσμεῖν, ἢ τούτου φαινομένου ἀδυνάτου ἀποσφάττειν, τῶς μὲν ἠτρέμει, ἐπεὶ δὲ ἄλις εἶχε τοῖς Φράγγοις ἡ ἠδυπάθεια καὶ πρὸς ὑπνοὺς ἐτρέπησαν, δούς τὸ σύνθημα ἐπιτίθεται. καὶ οἱ μὲν τῶν Φράγγων εὐθὺς ἀποσφάττονται, οἱ δὲ κατ-

90 εσχέθησαν, τινὲς δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους ῥιπτοῦντες ἑαυτοὺς ἔξω διασωθῆναι ἴσχυσαν. ἐάλω δὲ καὶ ὁ Ἑρβέβιος καὶ πεδηθεὶς ἐφυλάττετο. ὁ δὲ ἀμηρᾶς διαπραξάμενος ταῦτα διακηρκεύεται πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς τάχα εὐνοὺς ὦν αὐτῷ καὶ τοὺς ἐπιβουλευόντας τοῖς αὐτοῦ πράγμασι διαφθείρας καὶ τὸν τούτων ἀρχηγὸν κατασχών. καὶ τὰ μὲν περὶ τὸν

95 Φραγγόπουλον συνηνέχθη ὧδε.

5. Οἱ δὲ τῆς ἑω στρατηγοὶ ἀποπεμφθέντες, ὡς ἔμπροσθεν εἴρηται, παρὰ τοῦ βασιλέως δευτέραν ἐγνώσαν πείραν προσαγαγεῖν, καὶ δὴ τῷ πρωτοσυγκέλλῳ Λέοντι τῷ Στραβοσπονδύλῳ προσελθόντες τὰ κοινὰ διοικούντι τῷ τότε μεσίτῃ ἐξ βασιλεία τούτου προὔβαλλοντο, καὶ μὴ

5 παρὰ τοὺς ἄλλους περιοφθῆναι ἰκέτευον, μηδ' ἀτίμως ἀπορριφῆναι, καὶ ἄλλα προβαλλόμενοι δίκαια, τελευταῖον δ' ἐπαγαγόντες μὴ ἄξιον εἶναι τοὺς μὲν πολίτας τῶν βασιλικῶν μὴ ἀμοιρῆσαι τιμῶν, μήτε παρ' ἑπαλξιν στάντας, μήτε πρὸς πολεμίους διαγωνισαμένους ποτέ, αὐτοὺς δὲ τοὺς ἐκ παίδων προπολεμοῦντας καὶ ἀγρυπνοῦντας, ἴν' ἀδεῶς οὗτοι καθεύδοιεν,

10 παροραθῆναι καὶ τῆς βασιλικῆς φιλοτιμίας διεκπεσεῖν. ἀλλ' οὗτος στρυφνὸς ὦν καὶ δυσπρόσιτος, οὐ μόνον οὐκ ἔδέξατο ἠπίως τὴν προσαγομένην ἰκεσίαν, ἀλλὰ καὶ μεθ' ὕβρεων ἀπεπέμψατο τοὺς ἰκέτας, ἐκφλαυρίσας

cap. 5: Zon. III, 657, 4—657, 15; Glyc. 600, 9—600, 12

ACEBNUV DH 81 χερσὶ B 82 κατέχειν: ἔχειν V 85 Σαρακηνοῖς C
 86 ἐπιξενωθέντες N 87 ἀδύνατον E καὶ ante τῶς add. UV 88 ἠδυπάθεια
 BNUV: εὐπάθεια ACE δούς om. ACE δούς τὸ σύνθημα: δοθέντος οὖν τοῦ
 συνθήματος B 89 ἐπιτίθεται BU ἀπεσφάγησαν B 90 καὶ om. B ῥίψαντες B
 92 ταῦτα διαπραξάμενος A διακηρκεύεται BNUV: διακηρύττεται ACE
 95 Φραγγόπουλον B ὧδε συνηνέχθη V ὧδε: οὕτως CE 1 ἔφας B ἀπο-
 πεμφθέντες: ἀποβουκοληθέντες A ἔμπροσθεν: ἐνωθεν V 2 εἰσαγαγεῖν V
 3 τῷ Στραβοσπ. om. B Στραβοσπονδύλῳ A 4 προὔβαλλοντο CENUV:
 προὔβαλλοντο A 89 παροφθῆναι A μηδ': καὶ A 5/6 ἀπορ-
 ριφῆναι — προβαλλόμενοι: ἀπορριφῆναι πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα προβαλλόμενοι B
 7 μὲν om. ND πολίτας μὲν B βασιλικῶν: πολιτικῶν U μὴ ἀμοιρῆσαι
 BUV: μὴ εὐμοιρῆσαι N: μὲν εὐμοιρῆσαι H: εὐμοιρῆσαι ACED 8 ὄπλεμον B
 9 καθεύδοσι B 10 παροραθῆναι V 11 προσαγομένην ACNUV: προσαγορευο-
 μένην E: προσερχθείσαν B 12 ὕβρεως U ἐκφλαυρίσας ACEN Zon. III, 657, 3:
 ἐκφλαυρίσας BUV

οὐκ ὀλίγα καὶ ἐς ἕκαστον τῶν ἀνδρῶν, οἱ δὲ καὶ δευτερον ἤδη πεπαρωνη-
 μένοι, πᾶσαν ἐλπίδα ἀποσεισάμενοι ἐσφάδαζον καὶ διεπρίοντο τῷ
 15 θυμῷ. καὶ κατ' ἀρχάς μὲν, ὡς πη ἕκαστος ἔτυχεν, ἐν ταῖς ὀμιλίαις ὑποτου-
 θορῶντες ἐλοιδοροῦντο τῷ βασιλεῖ, καὶ μὴ πράως ἐνεγκεῖν παρεκάλουν
 ἕκαστον ἐκάστην παροινίαν, ἀλλὰ διαναστήναι παρῶρων πρὸς δικαίαν
 ἐκδίκησιν. ἔπειτα καὶ ὕφ' ἐν ἐν τῇ μεγάλῃ γενόμενοι ἐκκλησίᾳ, καὶ ὄρκους
 δόντες καὶ λαβόντες μὴ σιωπήσαι, μηδ' ἀνασχέσθαι, ἀλλὰ τοὺς ἐνυβρίσαι-
 20 τας τιμωρήσασθαι, δεσμοῖς, ὃ φασιν, ἀδαμαντίνους ἡσφαλίσαντο τὴν
 ἐπιβουλὴν. τῷ δὲ Κεκαυμένῳ ἐδόκει καὶ τὸν Βρυέννιον προσλαβέσθαι
 συνωμότην, λαοῦ τε πολλοῦ ἄρχειν τεταγμένον τῶν Μακεδονικῶν ταγ-
 μάτων καὶ μέγα μέρος ἔσεσθαι μέλλοντα τοῦ σπουδάσματος. ὡς δὲ καὶ
 οὗτος πείρας αὐτῷ προσενεχθείσης ταχέως ὑπήκουσε, λοιπὸν τινα
 25 διεσκοποῦντο εἰς ἔργον προχωροῦντος αὐτοῖς τοῦ βουλευματος ἀνεπιεῖν
 βασιλέα. καὶ πᾶσιν ἀπλῶς ἐφαίνετο τοῖς συνωμόταις, ὡς καὶ γῆρα καὶ
 ἀνδρεία καὶ ἐμπειρία τῶν ἄλλων προὔχων ὁ Κεκαυμένος ἀξίος εἰς τοῦτο.
 ὁ δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ βᾶρος ἀποσεισασθαι σπεύδων συντόναρ λόγῳ διέλυσε
 τὰς πολυλογίας· ἀναστάς γὰρ εὐθέως βασιλέα Ῥωμαίων ἀνείπε τὸν
 30 μάλισταρον Ἰσαάκιον τὸν Κομνηνόν, τοῦτο δὲ αὐτὸ ποιῆσαι καὶ τοὺς
 λοιποὺς παρεσκεύασεν. οὕτω δὲ καταδεσμήσαντες ἀλλήλους, καὶ τὴν
 βουλὴν, ὡς ἐνήν, | ἀσφαλισάμενοι, καὶ τῷ βασιλεῖ προσειπόντες τὰ
 ἐξιτήρια, ἕκαστος οἶκαδε τῷ δοκεῖν ἀπεφοίτησεν.

6. *Ἄρτι δὲ καὶ ὁ Βρυέννιος τῶν πραγμάτων αὐτῷ καθισταμένων,
 35 ὡς πη ἐδόκει τῷ βασιλεῖ, διαπερᾶ πρὸς τὴν ἔω, ἔχων μετ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν
 πατρίκιον Ἰωάννην τὸν Ὀψαρᾶν, ἀπεσταλμένον ἐκ βασιλέως μετὰ
 χρυσοῦ ἐφ' ᾧ τοῖς στρατιώταις διανεμηθῆναι τὸ σιτηρέσιον. γενόμενος
 δὲ κατὰ τινα τόπον ἠπλωμένον καὶ ὑπτιον ἐν τῷ θέματι τῶν Ἀνατολι-

20 δεσμοῖς. . . ἀδαμ.: cf. Metrod. Herz. 831, 12 cap. 6: Zon. III, 657, 16-659, 13

ACEBNUV DH 13 καὶ pr. om. B εἰς BV ol — ἤδη: δευτερον οὖν ἤδη B
 ἤδη om. ACE 14 ἀποσεισάμενοι: ἀπωσάμενοι B 15/16 ὑποτουθορῶντες
 ἐλοιδοροῦντο: ὑποτουθορῶντων ἐλοιδοροῦν V 16/17 παρεκάλουν ἕκαστον:
 ἕκαστον παρεκάλουν UV 17 ἐκάστην: ἕκαστον τὴν B 18 ἐκκλησίᾳ
 γενόμενοι A 19 τε post δόντες add. AC 19/20 ἀλλὰ — τιμωρήσασθαι om. B
 21 Βρυέννιον AN 22 λαοῦ τε πολλοῦ: τοῦ λαοῦ τοῦ πολλοῦ U 23 τῷ
 σπουδάσματι A 24 πείρας: πέτρας UV τισας post αὐτῷ add. A 25 προ-
 χωροῦντος post βουλευματος A αὐτοῖς ACEBND: αὐτῷ UH: αὐτῶν V
 χρῆ post βουλευματος add. B 26 ἐφαίνοντο V καὶ ante γῆρα om. C 27 ἀνδρεία
 ACE προέχων BU 28 ἀφ' — βᾶρος: τὸ βᾶρος ἀφ' ἑαυτοῦ U 29 πολυ-
 λογίας: πολυβουλίας B ἀνείπε: εἶπε U ἀνείπε post 30 Κομνηνόν B 30 αὐτὸ
 om. B 31 λοιποῦς: ἄλλους U δὲ: γοῦν V καταδεσμεύσαντες B 32 βου-
 λήν: ἐπιβουλὴν B 34 ὁ om. B Βρυέννιος AN 35 ὡς πη ACENV:
 ὡσπερ U: ὡς B τὴν om. UV 36 ἐκ βασι. ἀπεσταλμ. B 37 τὸ σττ.
 διανεμ. A

κῶν τοῖς Καππαδόκαις διένειμε τὴν φιλοφροσύνην. ἐπαύξων δὲ τὰς δόσεις
 40 καὶ πλείω τῶν τεταγμένων παρέχειν κελεύων, ἀντιπίπτοντα εἶχε τὸν
 Ὀψαρῶν καὶ μὴ ὑπακούοντα· ἔφασκε γὰρ οὗτος μὴ τολμᾶν προσθη-
 κας δίδοναι τοῖς στρατιώταις, μηδὲν τοῦ βασιλέως περὶ τούτου προστά-
 ξαντος. τοῦ δὲ Βρυννίου ἀτρέμας ἔχειν εἰπόντος καὶ ποιεῖν σιωπῆ τὸ
 45 κεκελευσμένον παρεγγυήσαντος, ἀντιτείνοντος δὲ τοῦ Ὀψαρῶ καὶ
 θρασυνομένου, ἀναφθεις ἐκείνος τῷ θυμῷ τοῦ θρόνου τε ἀνίσταται καὶ
 κονδύλους τούτῳ προστρίβει. τελευταῖον δὲ καὶ τῶν τριχῶν καὶ τῆς
 γενειάδος ἀψάμενος καταβάλλει τοῦτον εἰς γῆν καὶ δεσμὰ περιθεῖς ἐν τῇ
 50 ἰδίᾳ ἐφρούρει σκηπῆ, αὐτὸς δὲ τὸ βασιλικὸν χρυσοῖον ἀνειληφῶς ἐποιεῖτο
 τὴν διανομήν, ὡς ἐβούλετο, μεθ' ὑπεροχῶν. ἔτυχε δὲ τότε παραστρατο-
 πεδεύων ἐγγύς ὁ πατρικίος Λυκάνθης καὶ τῶν Πισιδῶν καὶ Λυκαόνων
 ἡγούμενος. οὗτος τὰ εἰς τὸν Ὀψαρῶν συμβεβηκότα ἀκουτισθεῖς, καὶ
 τυραννίδος ἐπίθεσιν, ὡσπερ ἦν εἰκός, τὴν πράξιν ὑπολαβὼν (ἦν γὰρ καὶ
 τῶν τοῖς ἐφόις ἄρχουσι βεβουλευμένων ἀμύητος), καθοπλίσας τὰ δύο
 τῶν | Ἀνατολικῶν τάγματα ἐπιτίθεται τῇ σκηπῆ τοῦ Βρυννίου, αὐτο-
 55 κράτορα τὸν Μιχαῆλ εὐφημῶν. καὶ τοῦτον μὲν δεσμεῖ κατασχὼν, ἀπολύει
 δὲ καὶ τὸν Ὀψαρῶν τῶν δεσμῶν, καὶ τὸν Βρυννιον αὐτῷ παραδούς
 οὕτως, ὡς εἶχε κλοιῶν, χρῆσθαι τούτῳ κελεύει, ὡς βούλεται. ὁ δὲ ἀνεθεῖς
 τῆς πέδης καὶ πράττειν, ὁ θέλει, κύριος γεγωνῶς τοῦ μὲν Βρυννίου εὐθὺς
 60 ἐξορῦνται τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐς βασιλέα τοῦτον δεσμώτην ἐκπέμπει,
 μηνύσας καὶ τὴν τολμηθεῖσαν ἀποστασίαν· ὁ δὲ προσέμενε τῷ τόπῳ,
 ὡς τάχα τὴν εἰς τὸν λοιπὸν λαὸν ἐνεργήσων διανομήν. καὶ ὁ μὲν Βρυννιος
 τοιαύτας ἀπέδωκε δίκας τῆς ἑαυτοῦ προπτείας καὶ αὐθαδείας, ἵνα μὴ
 λέγωμεν ἀνοίας. οἱ δὲ κατὰ τὸ θέμα τῶν Ἀνατολικῶν τὰς οἰκήσεις
 ἔχοντες ἄρχοντες, ὁ πρόεδρος Ῥωμανὸς ὁ Σκληρὸς (ἦν γὰρ οὐδ' αὐτὸς
 65 ἔξω τῶν ὁμωμοσμένων), ὁ Βούρτζης, ὁ Βοτανειάτης, οἱ Βασιλείου τοῦ
 Ἀργυροῦ παῖδες καὶ ὁ λοιπὸς ὁμιλος, τέως μὲν ἦσαν ἡρεμοῦντες καὶ ἀρχῆν

ACEBNUV DH 39 ἐν ante τοῖς add. E τοῖς Καππαδόκαις om. B
 40 πλείω ACE: πλείονα BUVDH: πλείστα N παρασχεῖν U 42 παρὰ E
 43 Βρυννίου CEUV: Βρυννίου AN: Βρυννίου B ἔχειν: ἔσο A 43/44 τὸ
 κεκελευσμένον σιωπῆ 44 κελεύομενον B 46 τούτῳ προστρίβει: τούτου
 προστρίβει ταῖς παρειαῖς A 48 ἰδίᾳ: οἰκείᾳ B ἐφρούρει: ἔ C βασιλικὸν
 om. ACE 49 ἠβούλετο V 50 ἐγγύς post Λυκάνθης V τῶν om. UV
 51 ἀκουτισθεῖς συμβεβηκότα CE ἀκουτισθεῖς: ἐνωτισάμενος A 52 ἐπίθεσιν:
 ὑπόθεσιν AE καὶ om. A 54 τάγματα τῶν Ἀνατολικῶν UV ταγμάτων B
 Βρυννίου CEUV: Βρυννίου AN: Βρυννίου B 55/56 ἀπολύει — παραδούς: τὸν δὲ
 Ὀψαρῶν B 56 καὶ pr. om. ACE Βρυννιον AN 57 ὡς εἶχεν, οὕτω V
 χρᾶσθαι B 58 Βρυννίου CEUV: Βρυννίου AN: Βρυννίου B εὐθὺς EBNU:
 εὐθὺς ACDH: om. V 59 εἰς βασιλ. δεσμώτην τοῦτον B 60 μηνύσας — τολμη-
 θεῖσαν: τὴν τολμηθεῖσαν μηνύσας UV δὲ post μηνύσας add. E 61 ἐνεργήσων
 ACEBV: διενεργήσων NUD Βρυννιος AN 62 ἀπέδωκε: ἀπέτισε A
 ἑαυτοῦ: αὐτοῦ U 63 λέγω B τὸ θέμα: τὴν ἔω B 65 ὁμωμοσμένων ACN:
 ὁμωμοσμένων EBUD: ὁμωμοσμένων D: ὁμωμοκώτων V Βρούτζης U

ἀποστασίας ἀλλαχόθεν προσμένοντες, ἐπεὶ δὲ ἐπύθοντο τὰ κατὰ τὸν
 Βρυέννιον, καὶ οἷαις ἑαυτὸν οὗτος φρενοβλαβῶς καθυπέβαλε τύχαις,
 ἐντρεχῶς λογισάμενοι, ὡς ἐταζόμενος οὗτος ἀποφῆνιει τὴν συνωμοσίαν
 70 καὶ οὐκ εἰς καλὸν τοῖς συνωμόταις τὸ τέλος ἐπενεχθήσεται, ἀραντες
 ἅπαντες ἀπέρχονται ἐν Παφλαγονίᾳ κατὰ τὴν Καστάμωνα· οἶκος δὲ ἡ
 Καστάμων τοῦ μαγίστρου Ἰσαακίου τοῦ Κομνηνοῦ, καταλαβόντες δὲ
 καὶ αὐτὸν ἡρεμοῦντα ἔτι ἀνιστῶσι καὶ ἄκοντα, καὶ ἔρχονται μετ' αὐτοῦ
 75 κατονομάζεται. κάκεισε τοὺς πλησιοχώρους ἀθροίσαντες στρατιώτας
 καὶ τοὺς ὅσοι πυθόμενοι τὴν κίνησιν ἐβελονταὶ παρεγένοντο, μετὰ πάν-
 των αὐτῶν ἀναγορευοῦσι τοῦτον αὐτοκράτορα βασιλέα Ῥωμαίων,
 ὀγδὸν ἄγοντος τότε τοῦ Ἰουνίου μηνός, τῆς δεκάτης ἰνδικτιῶνος.

7. Ἀναγορευθεὶς δὲ βασιλεὺς στρατοπεδεῖαν ὀχυρὰν πηξάμενος
 80 προσέμενε τῷ τόπῳ, ἐκδεχόμενος ἀθροισθῆναι καὶ τοὺς λοιπούς, ὅποσοι
 μετεσχῆκασιν τῆς συνωμοσίας, πλέον δ' αὐτὸν καρτερεῖν ἀνέπειθε καὶ μὴ
 προεξάλλεσθαι ἢ τοῦ Κεκαυμένου βραδυτῆς· διασκοπούμενω γὰρ αὐτῷ
 καὶ τὸ αἴτιον ζητοῦντι τῆς βραδυτῆτος ἀγγελός τις ἐκ τῆς ἐφῶς ἐλθὼν
 ἀπήγγειλεν, ὡς μεταμεληθεὶς ἐκεῖνος τῶν τε δοθέντων ὄρκων ἠλόγησε καὶ
 85 τὰ βασιλέως φρονεῖ καὶ λαὸν ἀθροίζει, ἐφ' ᾧ τοῖς ἀνταῖρουσιν ἐπιθήσε-
 σθαι· αὕτη δὲ ἡ ἀγγελία οὐκ εἰς μικρὰν ἀγωνίαν καὶ ταραχὴν ἐνέβαλε
 τοὺς περὶ τὸν Κομνηνόν, εἰ μέλλοιεν ἐξεῖν τοιοῦτον ἐχθρὸν κατὰ νῶτων.
 διὸ καὶ ἑκάρτερον ἐν τῷ χάρακι μαθεῖν τὴν ἀλήθειαν ὀρεγόμενοι. ἀλλ'
 οἱ μὲν ἦσαν ἐν τούτοις, ὁ δὲ Κεκαυμένος ἔμεινε τὴν οἰκείαν γνώμην φυλάτ-
 90 των τοῖς συνωμόταις, ἐπέιχε δὲ ἑαυτὸν καὶ ἐβράδυνε διὰ τοιαύτην αἰτίαν.

78 die 8. mens. Iun. a. 1057

cap. 7: Zon. III, 659, 13—659, 18

ACEBNUV DH 67 δ' ἐπέιθοντο B 68 Βρυέννιον AN καὶ om. B οὗτος
 ACENU: οὕτω V: οὕτως B φρενοβλαβῶς οὗτος U 69 τῆ συνωμοσίᾳ U 70 οὐκ
 εἰς: οὐ B 71 ἅπαντες: οὖν E κατὰ τὴν: εἰς A Καστάμωνα CENH:
 Κασταμῶνα AUV: Καστάμωνα B: Καστάμων D 71/72 οἶκος — Καστάμων: ἡ
 Καστάμωνα δὲ οἶκος B ἡ Καστάμων: αὕτη V 72 Καστάμων CE: Κασταμών
 AU: Καστάμωνα NH: Καστάμωνα B: Καστάμων D τοῦ μαγίστρου Ἰσαακίου
 BNUV: Ἰσαακίου μαγίστρου ACE καταλαβόντες dittogr. E 73 καὶ pr. om. U
 74 κατὰ τινά BNUV: εἰς ACE Γουνάρια CEBNV: Γουνάρια A: Τουνάρια U
 77 τοῦτον — Ῥωμαίων: τοῦτον αὐτοκράτορα Ῥωμαίων καὶ βασιλέα U αὐτοκράτορα
 om. V 78 Ἰουλίῳ B ι' CEBV τοῦ ῥφξξ ἔπει post ἰνδ. add. H, τοῦ ῥφξξ
 ἔτους add. D 80/81 ὅποσοι — συνωμοσίας: ὅσοι δηλονότι τῆς συνωμοσίας
 μετεσχῆκασιν A 82 ἐξάλλεσθαι B βραδυτῆς ACNV: βραδυτῆς EBUD γὰρ
 CENUV: δὲ A: om. B 83 ζητοῦντος CE 84 ὄρκων: λόγων AB 85 τοῦ
 ante βασιλέως add. A βασιλέως: βασιλεία U 86 δὲ om. A μικρὰν: μακρὰν CU
 88 χάρακι: Χάνδακι E τὴν ἀλήθειαν: τὸ ἀληθές A ὀρεγόμενοι CEBNUV:
 ἡμερόμενοι A: ὀριγνώμενοι DH 90 δ' ND ἑαυτὸν AVNU: αὐτὸν CE: αὐτῷ D
 ἐβράδυνε: ἐκράτει UV τοιαύτην: τοιάνδε B

ὅτε τῆς βασιλίδος ἐξεληθὼν ἀπενόστει ἐπ' οἴκου, γενόμενος ἐν Νικομηδείᾳ
 καὶ ταχυδρόμῳ συναντήσας βασιλικῶ μηνύει δι' αὐτοῦ τῷ λογοθέτῃ
 τοῦ θρόνου Νικήτῃ τῷ Ξυλινίτῃ δι' ἀφελῶν καὶ στρατιωτικῶν ῥημάτων,
 ὡς: 'οἶδα, ὦ ἀδελφέ, ὁ σὸς κύριος καὶ βασιλεὺς παρ' οὐδέν λογισάμενος
 95 τὸν Κομνηνὸν καὶ ἐμέ, καὶ τὰς δεήσεις ἡμῶν | ἀποπεμφάμενος ἀτίμως ἐπ'
 οἴκου ἀπέπεμψεν. ἀλλ' ἴσθι, ὅτι ἡμεῖς ἀπιμεν. ὁ δὲ ἅμα σοί, εἰ ἀπαρέσκεσθε
 τῇ ἡμετέρᾳ ὑποχωρήσει, ὑποστρέψαι καὶ ἄκοντας εἰς τοῦπίσω παρασκευά-
 σατε, ἀποστειλάντες δύναμιν.' καὶ ταῦτα μὲν εἰπὼν τῷ ταχυδρόμῳ τῆς
 πορείας συντονώτερον εἶχετο· ἐπεὶ δὲ οἶκαδε γένοιτο καὶ ὁ Κομνηνὸς
 5 ἤρμει, ὡς τάχα μηδὲν μετέχων τοῦ ἔργου, εἰς ὄρρωδιαν ἐνέπιπτε, καὶ
 δειμάτα αὐτὸν ἐτάραττε δεδιότα, μὴ πως ὁ Κομνηνὸς καὶ οἱ τῆς συνω-
 μοσίας μέτοχοι ἐτέρου γενόμενοι σκοποῦ σιγῇ βουληθῶσι καλύψαι τὴν
 ἐπιβουλήν, καὶ μόνος αὐτὸς εὐθύνας κομίσηται τῆς ἀποστασίας, ὡς ἤδη
 καταφανῆ ἑαυτὸν θεὶς διὰ τοῦ μηνύματος. καὶ ἐσκέπτετο καὶ ἐμελέτα, πῶς
 10 καὶ τίνα τρόπον ἑαυτῷ περιποιήσεται τὴν ἀσφάλειαν· οὔτε γὰρ δύναμιν
 προετρεπισμένην εἶχε, καὶ ἡ προσοῦσα οὐχ ἱκανὴ ἐδόκει ἀντιπαρτάττε-
 σθαι βασιλεῖ Ῥωμαίων, τὸ πλέον δ', ὅτι μηδὲ κοινολογησάμενος τοῖς
 ἐπιχωριοῖς στρατεύμασιν ἦν, μηδὲ πληροφορίαν ἐσχηκώς, εἰ προσδεχθή-
 σεται. καὶ διὰ τοῦτο ἤργει, καὶ ἀναδύεσθαι ἐδόκει τοῖς μὴ καλῶς ἔστοχα-
 15 σμένοις τῶν κατ' αὐτόν. ἔτυχον γὰρ τῷ τότε καιρῷ δύο τάγματα Φραγγικὰ
 καὶ Ῥωσικὸν ἐν ἐπιχωριάζοντα τῷ τόπῳ πρὸς παραχειμασίαν· περὶ
 ὧν πλῆον ἐφρόντιζεν, ἵνα μὴ συναισθήσεως γενόμενης συλληφθεὶς ὑπ'
 αὐτῶν ἐκπεμφθεῖ τῷ βασιλεῖ. ταῦτα πάντα δεοδικῶς ἐπιέχειν ἑαυτὸν,
 μέχρις ἂν ἀσφάλειαν περιποιήσῃται ἑαυτῷ. ἤδη δὲ μέλλων ἐπιχειρεῖν
 20 τῷ ἔργῳ, | καὶ τοῖς ἑαυτοῦ θεράπουσι καὶ συγγενέσι πρότερον τὴν
 ἐπιβουλήν ἀνακαλύψας, καὶ ἤδη χεῖρα περὶ αὐτὸν συστησάμενος ἀνδρῶν
 χιλίων, λοιπὸν καὶ τῶν οὐ πάνυ βεβαίων ἀποπειρᾶσθαι ἤρχετο, καθ'

ACEBNUV DH 91 ἐξεληθὼν BNUV: ἀπελθὼν ACE ὑπενόστει E ἐπ'
 οἴκου ἀπενόστει V ἐπ' οἴκου | CENU V: ἐς οἴκου A: οἶκαδε B 92 δι': μετ' A
 93 ῥημάτων post ἀφελῶν B 94 οἶδας UV 95 ἀτίμως dittogr. post ἡμῶν
 add. A ἀποπεμφάμενος: παρωσάμενος B 95/1 ἀτίμως — ἀπέπεμψεν: ἀπράκ-
 τους ἀπέπεμψεν ἐπ' οἴκου ἀτίμως UV ἐπ' — ἀπέπεμψεν: ἐπ' οἴκου ἔπεμψεν A
 2 ὑποστρέψαι — παρασκευάσατε om. A (cf. infra) 2/3 ὑποστρέψαι — εἰπὼν:
 ἀποστειλάντες δυνάμεις εἰς τοῦπίσω καὶ ἄκοντας ὑποστρέψαι παρασκευάσατε. ταῦτα
 εἰπὼν B 3 εἰς τοῦπίσω καὶ ἄκοντας ὑποστρέψαι παρασκευάσατε post δύναμιν add. A
 μὲν om. BUV 5 ὡς — ἔργου om. B μηδέν: μηδὲ A 6 αὐτόν: ἑαυτὸν E
 ἐτάραττε ACENU: ἐτάρασσε V: ἐξετάραττε B σύν αὐτῷ ante τῆς add. B 8 κομι-
 σεται V 9 τοῦ om. B 10 περιποιήσεται AEBUV: περιποιήσεται CND 11 προ-
 ηυτρεπισμένην ABV καὶ — οὐχ: οὔτε ἡ προσοῦσα ἱκανὴ V ἀντιπαρα-
 τάττεσθαι BNUV: ἀντιπαρτάξασθαι ACE 12 μηδὲ om. A 13 οὐκ ante ἦν
 add. A ἦν om. B 15 ἔτυχε V καιρῷ NUV: καιροῦ AB: om. CE
 Φραγγικὰ τάγματα A 16 Ῥωσικόν: Ῥωμαϊκόν B 18 δὲ post ταῦτα add. B
 ἑαυτὸν ACEBUD: αὐτόν N 19 ἀσφαλίας B 20 καὶ pr. om. V ἑαυτοῦ:
 αὐτοῦ B πρότερον BNUV: πρῶτον ACE 21/22 χεῖρα — χιλίων: χεῖρα
 συστησ. περὶ αὐτόν ἀνδρῶν χιλ. V: χεῖρα συστησ. περὶ ἀνδρῶν χιλίων αὐτόν U

ἕνα μὲν πρότερον τῶν ἐπισημοτέρων τοῦ τόπου ἀπτόμενος, εἶτα καὶ
 κατὰ μικρὸν τῶν γενναιοτέρων καὶ στρατιωτικωτέρων ἀπτοπειρώμενος.
 26 ἐπεὶ δὲ ἤδυνήθη τέως τοὺς ἐπισημοτέρους πρὸς ἑαυτὸν ἐπισπάσασθαι,
 λοιπὸν ἤρξατο καὶ τοῖς πλήθεσι παρέχειν πείραν· γράμματα γὰρ πλασά-
 μενος βασιλικά, ὡς εἶη προστεταγμένον αὐτῷ ἀνειληφθί τὰ τῶν συμμά-
 χων τρία τάγματα καὶ τὰ δύο τῶν τε Κολωνιατῶν καὶ τῶν Χαλκιδαιῶν
 ἀνελεῖν κατὰ τοῦ Σαμουχ, καὶ τὰ πέντε ταῦτα τὴν πεδιάδα τῆς
 30 Νικοπόλεως ἄθροισθῆναι κελεύσας, οὕτω τὴν πείραν προσῆγεν. ἐφ'
 ἑκάστη γὰρ ἡμέρᾳ ἀδνούμιον πλαττόμενος, πρωῖθεν ἐξιπταζόμενος καὶ
 πόρρω τῶν ἄλλων ἀφιστῶν, πρῶτον μὲν ἐκάλει τὸν ἡγεμόνα καὶ τὴν
 βουλὴν ἀνεκάλυπτεν, ὡς ἀνάγκη τοῖν δυοῖν θάτερον πράξαι, ἢ συνθεσθαι
 τοῖς παρ' αὐτοῦ λεγομένοις, ἢ τῆς κεφαλῆς ἀφαίρειν ὑποστήσασθαι, εἶτα
 35 τάξιν μίαν ἐκάλει καὶ πάλιν ἄλλην, καὶ τὸν ἴσον τρόπον ποιῶν πάντας
 καὶ ἄκοντας ὥρκισε. καὶ πρῶτον μὲν ὑπηγάγετο τὰ δύο Ῥωμαϊκὰ τάγ-
 ματα, μετ' ἐκείνα δὲ καὶ τοὺς οἰκείους, καὶ τοῖς ἐξ ἔθνων προσῆγε τὰς
 προσβολὰς. ῥάδιος δὲ τούτους καταπληξάμενος καὶ ὄρκους ἐμπεδωσά-
 μενος καὶ ἤδη ἐν τῷ | ἀφόβῳ γενόμενος, τοὺς Σεβαστηνοὺς καὶ τοὺς
 40 Μελιτηνοὺς καὶ τοὺς ἐκ τῆς Τεφρικῆς καὶ τῶν λοιπῶν Ἀρμενίων ἄρχοντας
 καὶ στρατιώτας συναθροίσας ἤφατο τῆς πορείας, προάγγελον στείλας
 πρὸς τὸν Κομνηνόν, ὡς εἶη τε τὰ κατ' αὐτὸν εὖ διαθείς, καὶ ὡς ἤδη
 κάτεισι μετὰ βραβεῖας δυνάμεως. αὐταὶ δὲ αἱ ἀγγελίαι θυμηδίας τε καὶ
 λήματος ἐμπιπλώσι τὸν Κομνηνόν, καὶ ἔως ἐκείνου ἀτολμώτατος καὶ
 45 κατεπιτηχῶς ὑπάρχων τολμηρότερος ἐξ ἐκείνου καὶ θαρραλεώτερος
 γίνεται. ὁμοῦς προσέμενε τὴν ἐκείνου παρουσίαν. ὁ δὲ ἐν τῷ κατιέναι καὶ
 τὸ τάγμα τῶν Ἀρμενικῶν καὶ ἄκων ὑπαγαγόμενος καὶ τοὺς τοῦ θέματος

26/27 mense fere Iun. a. 1057

ACEBNUV DH 23 πρότερον: τρόπον V καὶ om. AB 24 καὶ post
 μικρὸν add. BN (sed non D) γενναιοτέρων B τῶν ante στρατιωτ. add. V
 πειρώμενος UV 25 ἤδυνήθη BNUDH 26 ἤρξατο BNUV: ἤρξατο ACE
 27 προστεταγμένον C 28 τάγματα AEBN: στρατεύματα UV: γράματα C καὶ
 τὰ πέντε ταῦτα post στρατεύμ. add. V τε om. B τε Κολωνιατῶν: Κεκολω-
 νιατῶν E Χαλκιδαιῶν U 29 καὶ — ταῦτα: καὶ ταῦτα τὰ πάντα B
 30 ἄθροισθῆναι om. U κελεύσας ACEBN: παρακελεύσας V: προστάξας U πείραν
 BNUV: πορείαν ACE 31 ἀδνούμιου U πρωῖθεν: πρωίας V 33 βουλὴν:
 ἐπιβουλὴν B καὶ post ἀνεκάλυπτεν add. B τοῖν om. AV δυεῖν A
 πράξαι, ἢ: ἐλέσθαι B 34 ὑποστήσασθαι B 35 ἴσον A 36 πρῶτα A
 τάγματα: στρατεύματα V 37 τοῖς: τοὺς UV προσῆγε: ὑπηγάγετο UV
 38 δὲ om. UV καὶ ante τούτους add. A 39 καὶ ἤδη — γενόμενος om. ACE
 τε ante Σεβαστηνοὺς add. B τοὺς alt. om. B 42 πρὸς: εἰς V 42—44 ὡς
 εἶη — Κομνηνόν om. B 44 καὶ ἔως: ὁ δὲ ἔως B ἀτολμώτατος U
 45 τολμηρότατος E ἐξ: ἀπ' UV θαρραλεώτατος CE 46 ἐγένετο V καὶ
 post ὁμοῦς add. V προσέμενε τὴν ἐκείνου: ἔμενε τὴν τοῦ Κεκαυμένου B καὶ om. E
 47 καὶ ἄκων om. B ἄκων: ἄκακον C ὑπαγαγόμενος AEN: ὑπαγόμενος UVH:
 ὑπαγόμενον D: ἐπαγόμενος B: ἀγόμενος C

κορυφαίους, οὓς μὲν ἐκόντας, οὓς δὲ καὶ ἄκοντας, καὶ τὴν πορείαν ἐπιτείνωνας, ἔλθων ἐνούται τῷ Κομνηνῷ. τότε οὖν ἐκεῖνος ἐν τῷ ἀσφαλεῖ τὰ κατ' αὐτὸν εἶναι νομίσας, τὴν μὲν γυναῖκα

50 Αἰκατερίαν τὴν θυγατέρα τοῦ Βλαδισθλάβου τοῦ Βουλγαρίας (Βουλγάρων V) βασιλέως καὶ ὃν εἶχε πλοῦτον Ἰωάννη τῷ ἀυταδέλφῳ παραδοὺς ἐκπέμπει πρὸς τὸ φρούριον τὴν Πημόλισσαν (πέτρα δὲ ἡ Πημόλισσα παρὰ τὸ χεῖλος κειμένη τοῦ Ἄλως ποταμοῦ), αὐτὸς δὲ ἄρας μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ,

55 καὶ τὸν Σαγάριον περαιωθεὶς ποταμόν, ἀπήρχετο σχολῆ καὶ βάδην πρὸς Νίκαιαν, ὑμνούμενός τε καὶ εὐφημούμενος· ἐγνώκει γάρ ταύτην παρασησάμενος ὀρμητήριον ἔχειν πρὸς τὰ τῆς τύχης ἀβούλητα καὶ οὕτως ἐπὶ τὰ πρόσω χωρεῖν. ἐδίδου δὲ καὶ καιρὸν ἀναχωρήσεως τοῖς στρατεύμασι καὶ τοῖς στρατηγοῖς τοῖς ὅσοι πίστιν ἐτήρουν τῷ βασιλεῖ. καὶ γὰρ

60 δὴ καὶ μαθόντες οὗτοι τὴν πρὸς | Νίκαιαν ἔλευσιν αὐτοῦ ὑπεχώρων ἡρέμα καὶ διελύοντο, οἱ μὲν στρατιῶται οἴκαδε ἕκαστος ἀπιών, οἳα περὶ γυναικὸς καὶ παιδῶν καὶ τῶν ἄλλων δεδιὼς ἀναγκαιοτάτων. οἱ δὲ στρατηγοὶ ἀπήεσαν πρὸς τὸν βασιλέα, ἄγγελοι τῆς ἀφίξεως τοῦ Κομνηνοῦ τούτῳ γινόμενοι. ἦσαν δὲ Λυκάνθης τε ὁ τῶν Ἀνατολικῶν

65 κατάρχων ταγμάτων, Θεοφύλακτος ὁ Μανιάκης καὶ Πινυέμιος ὁ Ἰβηρ τῆς φάλαγγος τῶν Χαρσιανιτῶν ἡγεμονεύων, καὶ ἄλλοι πολλοὶ οὐ λίαν ἔχοντες τὸ ἐπίσημον.

8. Ἦδη δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς γνωσθείσης αὐτῷ τῆς ἀποστασίας, καὶ ὅτι περ ἢ πᾶσα ἐφ' ἑαυτὴν Ῥωμαϊκὴ χεὶρ, πλὴν ὀλίγων, κενήνεται κατ' αὐτοῦ,

70 πρέσβεις μὲν περὶ εἰρήνης οὐκ ἐδοκίμαζε πέμπειν, ἀρχὴν τε τῆς ἀποστασίας ἔτι ἐχούσης καὶ φλεγμονὴν τῶν πραγμάτων, ἠὔτρεπιζετο δὲ καὶ αὐτός, καὶ πρὸς ἀντιπαράταξιν τὸν ἐνόητα τρόπον ὠπλίζετο. μεταστειλόμενος γὰρ τὰς δυτικὰς ἀπάσας δυνάμεις, καὶ ἄρχειν τούτων ἀπὸ τῶν Μακεδόνων τάξας τοὺς ἐκ γένους λαμπροῦ καὶ ἐκ προηγησαμένων

75 ἀριστευμάτων εὐδοκίμους φανέντας, ἀξιώμασί τε καὶ δώροις καὶ διανομαῖς χρημάτων ἀφθόνως φιλοφρονησάμενος καὶ τοὺς ἡγεμόνας καὶ τοὺς

cap. 8: Zon. III, 659, 19—660, 6

ACEBNUV DH 48 καὶ pr. om. AV 49 τὰ: τὸ V 50 οὖν ante γυναῖκα add. B 51 interpol. UV 52 ἀυταδέλφῳ: ἀδελφῷ αὐτοῦ UV 53 Πημέλισσαν B Πημέλισσα B χεῖλος: τείχος UV 55 Σάγαριν B σχολὴν B 56 ἀνευφημούμενος UV γὰρ: δὲ U 58 δὲ om. U καὶ om. C 60 οὗτοι om. A 60/61 ὑπεχώρων — οἴκαδε om. UV 61 ἕκαστος οἴκαδε B οἳα περὶ: οἳα περ U 62 δεδιὼς ἀναγκαιοτάτων: ἠδέων καὶ ἀναγκ. δεδ. A 63 τὸν om. UV 64 καὶ post τε add. B ὁ om. UV 65 κατάρχων: ἀρχων UV Θεοφύλακτος: Θεοφάνης UV ὁ Μανιάκης Θεοφύλακτος A Πινυέμιος U 66 ἡγεμονεύων A 68 αὐτῷ om. B τῆς om. N (sed non D) 70 ἐδοκίμασε BV ἀρχὴν τε: ἀρχὴν τότε UV 71 ἔτι om. B δὲ om. E 72 καὶ post ἀντιπαράταξιν B ὠπλίζετο: ἠὔτρεπιζετο B 73 τοὺς ante ἀπὸ add. B 74 τοὺς om. B 75 ἀριστευμάτων om. V διανομῆ B

στρατιώτας, τὰ παραπλήσια δὲ ποιήσας καὶ πρὸς τὰ μὴ συναπαχθέντα
 ἕξτα τάγματα τῷ Κομνηνῷ, ἦτοι τοὺς Ἀνατολικούς καὶ τοὺς ἐκ τοῦ
 Χαρσιανοῦ, καὶ στρατηγὸν αὐτοκράτορα καὶ ἄρχοντα αὐτῶν προβαλλό-
 80 μενος τὸν δομέστικον τῆς ἀνατολῆς Θεόδωρον, τὸν τῆς βασιλίσσης
 Θεοδώρας εὐνοῦχον, παραδούς αὐτῷ καὶ συνάρχοντα καὶ σύμβουλον,
 ὡς ἂν ἐν πολλοῖς ἀγωνίσμασι κατηθλημένοι ἄνδρα καὶ ἀδελφὸν ὑπάρχοντα
 τῆς γυναικὸς τοῦ Κομνηνοῦ, τὸν μάγιστρον Ἀαρῶν καὶ δοῦκα, ἐκπέμπει
 85 πρὸς ἀντιπαράταξιν τῷ Κομνηνῷ. ἀναλαβόντες οὖν οὗτοι οἱ δύο τὰς
 εἰρημένους δυνάμεις, καὶ διὰ τῆς ἀντιπόρθμου τῆ πόλει Χρυσοπόλεως
 περαιωθέντες, ἀπῆλθον ἐν Νικομηδείᾳ. ἐκεῖσέ τε γενόμενοι πέμψαντες
 καθαιροῦσι τὴν τοῦ Σαγαρίου ποταμοῦ γέφυραν, ὅπως μὴ εὐκολος εἴη
 τῷ Κομνηνῷ ἢ εἰς αὐτοὺς ἔφοδος, ἀλλὰ διὰ περιόδου γινομένη μὴ λαν-
 90 θάνη. ἐκεῖθὲν τε ἀπαναστάντες ἀνῆλθον εἰς τὸ ὄρος τὸν Σόφωνα, κάκεισε
 στρατοπεδεῖαν πηξάμενοι ὄχυράν τὰ ἐς τὸν πόλεμον ἐξηρτύοντο.

9. Καὶ ὁ Κομνηνὸς δὲ ἀπανταχοῦ σκοποῦς ἐκπέμπων καὶ κατοπτῆρας,
 ὥστε μὴδὲν τῶν γινομένων ἀγνοηθῆναι αὐτῷ, ἐπεὶπερ ἔμαθε τὰς ἀκρω-
 ρεῖας τοῦ Σόφωνος ἤδη κατασχεῖν τοὺς περὶ τὸν δομέστικον, καὶ αὐτὸς
 ταχυπορήσας καταλαμβάνει τὴν Νίκαιαν. καὶ ταύτης ἐξ ἔφοδου κύριος
 95 γεγονώς, καὶ ὅσαπερ εἶχε χρήματα ἐν αὐτῇ ἀποθεῖς καὶ τὰ περιττὰ τῆς
 ἀποσκευῆς καὶ ἀσφαλισάμενος, πῆγνυται παρεμβολῆν κατὰ τὸ ἀρ-
 κτῶν μέρος τῆς πόλεως Νικαίας, ὅσον ἀπὸ σταδίων δώδεκα, κάκεισε
 ἀυλίζεται. ἐξερχόμενοι οὖν ἀφ' ἑκατέρων τῶν στρατοπεδειῶν ἐπὶ χορτο-
 λογίαν οἱ τε τοῦ Κομνηνοῦ στρατιῶται καὶ οἱ τοῦ ἀντιθέτου μέρους καὶ
 5 ἀλλήλοις ἐπιμιγνύμενοι, οἷα ὁμόφυλοι καὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι, προετρέ-
 ποντο ἀλλήλους, οἱ μὲν τὰ βασιλέως φρονοῦντες τὸν Κομνηνὸν | καταλι-
 πεῖν παρακαλοῦντες, τύραννον ἄνδρα καὶ ἀποστάτην, καὶ τῷ βασιλεῖ
 προσχωρήσαι, καὶ μὴ δι' ἐπιθυμίαν καὶ ὄρεξιν ἑνὸς ἀνδρὸς ἐς τοῦτο κινδύ-
 νου ἔλθειν, ὥστε μετὰ μικρὸν μὴ μόνον ἐκπτώσιν στρατείας καὶ περιου-

cap. 9: Zon. III, 660, 6-660, 18

ACEBNUV DH 77 συναχθέντα B 78 Ἀνατολικούς: τοῦ Ἀνατολικοῦ B
 79 αὐτῶν: αὐτῷ V 80 τὸν alt. om. E 81 καὶ pr. om. B τότε παρατυχόντα
 ἐκεῖσε post σύμβουλον add. UV 82 ἂν om. B καὶ om. BUV 83 τὸν Βούλγαρον
 post δοῦκα add. V, τὸν Βούλγαριν add. U 84 οὖν ACEBUVD: γὰρ N: om. H
 85 πόλει om. UV Χρυσοπόλεως BND: Χρυσοπόλει AU: Χρυσοπολ' CEV:
 Χρυσουπόλει H 86 τε om. B 87 Σαγάρου B 88 αὐτοὺς: αὐτὸν U
 διὰ περιόδου: περὶ περιόδου C γινόμενον B μὴ om. B 90 εἰς BUV
 ἐξήρτυον UV 91 δὲ om. BV ἐκπέμπει A 92 ὥστε: ὡς B γενομένων V
 93 κατασχεῖν post δομέστικον B 95/1 καὶ τὰ — παρεμβολῆν om. A 1 ἀσφα-
 λισάμενος: κατασφαλισάμενος U τὴν ante παρεμβολῆν add. UV 2 ἰβ' C
 3 στρατοπεδειῶν — χορτολογία: στρατολογίαν UV 5 προετρέποντο B
 6 μὲν τὰ: μετὰ B βασιλέως: βασιλεία U 8/9 ἔλθειν κινδύνου V 9 μόνον:
 μὲν V στρατείας ACEBD: στρατιᾶς NUVH περιουσίας: ὑπερορίας V

- 10 σίας ὑποστήναι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ γλυκύτατον ἀποβαλεῖν κινδυνεύσαι
τῶν ὀμμάτων φέγγος, ἐκείνων δὲ πάλιν καταλιπεῖν παραινούντων τὸν
βασιλέα, ὄνομα μόνον ἔχοντα βασιλέως, τὰλλα δὲ ἄνδρα σαπρὸν καὶ
κρονόληρον καὶ ἀχρεῖον, ὑπὸ εὐνούχων ἀρχόμενον, καὶ προσρυῆναι τῷ
Κομνηνῷ, ἀνδρὶ κατὰ χεῖρα γενναίῳ καὶ λαμπρῷ καὶ διαφανεῖ τοῖς προ-
15 ηγησαμένοις στρατηγήμασιν, ὑφ' ὧν πᾶσα ἡ τῶν Ῥωμαίων ἰσχὺς ὡσπερ
ἐκ κύκλου γραμμαὶ πρὸς αὐτὸν ὡς εἰς τι σημεῖον νενεύκασιν ἐν ἴσῳ καὶ
ἀπαραλλάκτῳ βουλήματι. ἀλλὰ ταῦτα λέγοντες οὐκ ἔπειθον ἀλλήλους.
τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐξεπίτηδες, τῶν ἀρχηγῶν ἑκατέρων τῶν στρατευμάτων
20 ἀντιπάλου στρατεύματος στρατιώταις καὶ καθόσον οἷόν τε τοὺς πειθο-
μένους ἐφέλκεσθαι. ὡς δ' ἐπὶ χρόνον τινὰ τὴν διάπειραν ἐποιοῦντο καὶ
οὐδεὶς προσεῖχε τοῖς λεγομένοις τὸν νοῦν, μετὰ πλείστης δὲ φειδούς καὶ
ὁ Κομνηνὸς τὰς ζυλείας καὶ τὰς χορτολογίας ποιεῖσθαι παρηγγύα, καὶ
μὴ πόρρω τῆς στρατοπεδείας ἀφίστασθαι, τότε δὴ οἱ περὶ τὸν δομέστι-
25 κων, καὶ μᾶλλον οἱ Μακεδόνες, ὑπόπτωσιν καὶ δειλίαν εἶναι τὴν ὑποστο-
λὴν οἰηθέντες, πολεμητέον εἶναι ἐδόκουν. οἷς καὶ ἄκουτες πεισθέντες
στρατοπεδεύονται κατὰ τὸν λεγόμενον Πετρόην, οὐ πάνυ πόρρω | κεί-
μενον τῆς ἐναντίας παρεμβολῆς, ἀλλ' ὅσον ἀπὸ σταδίων πεντεκαίδεκα.
οὕτω δὲ τῶν δυνάμεων ἐγγιστα γενομένων ἀλλήλαις καὶ τοὺς στρατη-
30 γοὺς βιαζομένων ἐξάγειν καὶ μὴ κωλύειν, ἀναπιθεται μὲν ὁ Κομνηνὸς καὶ
τὰς οἰκείας ἐκβάλλει φάλαγγας καὶ πρὸς παράταξιν ἴστησι, τοῦ μὲν
εὐωνύμου κέρως κατάρχησιν προχειρίσας τὸν Κεκαυμένον, τὸ δεξιὸν
ἔχοντος Ῥωμανοῦ τοῦ Σκληροῦ, αὐτὸς δ' ἐν μέσοις ἐτάττετο, ἀναπιθε-
ται δὲ καὶ ὁ δομέστικος σὺν τῷ Ἀαρών, καὶ τὸν οἰκεῖον ἐξαγαγὼν λαὸν
35 ἀντιμέτωπον ἴστησι τοῖς ἐναντίοις. τοῦ μὲν οὖν δεξιοῦ κέρως ἀρχων ἦν
Βασίλειος ὁ Τραχανιώτης, στρατηλάτης τότε τυγχάνων τῆς δύσεως καὶ
πάντων τῶν Μακεδόνων ὧν ἐσοχώτατος, ὡς καὶ γένοι καὶ φρονήσει καὶ
ἐμπειρίᾳ διαπρεπέστατος· τὸ δ' εὐώνυμον ἐγκεχείριστο ὁ μάγιστρος

ACEBNUV DH 10/11 ἀποβαλεῖν — φέγγος: ὀμμάτων φέγγος κινδυνεύσαι ἀποβα-
λεῖν A 12 βασιλέως AUV D: βασιλείας CEBNH 13 κρονόληρον ACEB:
κρανόληρον NUVDH καὶ σκελετόν post κρανόληρον add. UV καὶ ante ὑπὸ
add. BV 15 στρατηγήμασιν: κατορθώμασιν A ἐφ' VU ὧν ND: ὄν ACE: φ UV
16 ἐκ: αἱ UV γραμμῆ B εἰς om. B 17 βουλεύματι B 18 ἐγένετο EUV
19 πεμπόντων: ἀποστελλόντων A προσδιαλέγεσθαι: ἀντιλέγεσθαι A 19/20 τοῖς —
στρατιώταις: τοῖς ἐναντίοις στρατεύμασι A 20 στρατεύματος: στρατεύμασι CU
καὶ ante τοὺς add. NUV 22 τὸν νοῦν om. B δὲ om. UV 23 ζυλείας: ζύλα U
παρηγγύα ACEBN: παρήγγειλε V: παρήγγελε U καὶ alt. om. A 24 καὶ post
στρατοπεδείας add. B ἀφισταμένους A 28 πεντεκαίδεκα ABNUV: δέκα καὶ
πέντε E: δεκαπέντε C 29 δὲ om. U 30 βιαζομένων ἐξάγειν: διεξάγειν βιαζο-
μένων V 31 ἐκβάλλει: ἐξάγει B 33 δὲ B μέσοις AENUV: μέσῳ B: μέσῳ C
34 δὲ om. E 35 οὖν om. N (sed non D) κέρως ACEV: κέρους N: κέρως BUH
36 Βασίλειος om. B Τραχανιώτης CEN: Ταρχανιώτης AB: Ταρωνίτης UV
37 τῶν om. ACE ὧν: ἦν ACE 38 καὶ δούξ post μάγιστρος add. UV

Ἰσραῶν, ἔχων ὑποστρατήγους τὸν Λυκάνθη, τὸν Πινέμιον καὶ Ῥανδοῦλ-
 40 φον πατρίκιον τὸν Φράγγον. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον γενομένης τῆς
 παρατάξεως κατὰ τινα τρόπον Ἰσθμὸν παρὰ τῶν ἐγγυρῶν ὀνομαζό-
 μενον, ὡς ἐδόθη τὸ τοῦ πολέμου σύνθημα καὶ προσέρραξαν ἀλλήλαις αἱ
 δυνάμεις, τρέπεται μὲν Ἰσραῶν τὸ δεξιὸν μέρος καὶ μέχρι αὐτοῦ διώκει
 τοῦ χάρακος, κατασχὼν ζωγρίαν καὶ Ῥωμανὸν τὸν Σκληρὸν. καὶ κἄν
 45 ἀπηνέγκατο καθαρὰν τὴν νίκην, εἰ μὴ λίαν ἐγένετο εὐλαβῆς καὶ τοῦ
 σκυλεύσαι ἀπέσχετο τὴν παρεμβολήν, ἤδη καὶ τοῦ Κομηνοῦ κατασει-
 σθέντος καὶ φυγεῖν εἰς Νίκαιαν ἀποβλέποντος. ὁ δὲ Κεκαυμένος τὸ | κατ'
 αὐτὸν τρεψάμενος ἀκριβῶς οὐκ ἐπέσχε τὴν διώξιν, ἀλλ' ἄχρις αὐτοῦ τοῦ
 χάρακος φθάσας αὐτὸν τε ῥήγνυσι, καὶ εἰσω γενόμενος καὶ τὰς σκηνὰς
 50 διαρπάσας καὶ τοῖς ξίφεσι ταύτας κατατεμών εἰς γῆν ἔριπεν. ὅπερ θεασθὲν
 τοῖς πόρρω (ἔκειτο γὰρ ἡ παρεμβολὴ ἐπὶ τόπου διάρμα ἔχοντος) θάρσος
 μὲν ἐνέβαλε τοῖς ἀμφὶ τὸν Κομηνὸν, δειλίαν δὲ τοῖς περὶ τὸν Ἰσραῶν.
 σεσυλημένοι γὰρ ἰδόντες τὸν χάρακα οἱ μὲν ἀνηλάλαξαν, οἱ δὲ πρὸς
 φυγὴν ὤρμησαν. πίπτει μὲν ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ βασιλέως λαὸς πολὺς,
 55 κατ' ἐξαιρετον δὲ Μακεδόνες, οὐ μόνον ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν, ἀλλὰ καὶ
 στρατηγοὶ πολλοί, ὁ Μαυροκατακαλός, ὁ Πινέμιος, ὁ Κατζαμουῦνης
 καὶ ἄλλοι οὐκ ὀλίγοι, ἐάλωσαν δὲ καὶ πολλῶν πλείους τῶν ἀναπεθέν-
 των.

10. Ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ φασίν, ὅτι τῶν περὶ τὸν βασιλέα τραπέντων
 60 Ῥανδοῦλφος ὁ Φράγγος ἐς μέσους περιπλανώμενος τοὺς τε φεύγοντας καὶ
 τοὺς διώκοντας ἐξήτει συμπλακῆναί τινα τῶν ὀνομαστῶν. ἐπεὶ δὲ μάθοι,
 ὡς Νικηφόρος δεισὶν ὁ Βοτανειάτης, τοὺς ἄλλους καταλιπὼν ἀπῆει πρὸς
 ἐκεῖνον, πόρρωθεν κράζων καὶ μένειν παρεγγυώμενος, δηλῶν καὶ τοῦνομα,
 65 ὅστις εἴη καὶ ἐφ' ᾧ προσκαλεῖται· ὅπερ γνοὺς ὁ Βοτανειάτης ἴσθησι τὸν
 δρόμον, καὶ ἐγγίσαντι τῷ Ῥανδοῦλφῳ προσμίγνυται, καὶ παίζει μὲν
 ἐκεῖνος τῷ ξίφει τὴν ἀσπίδα τοῦ Ῥανδοῦλφου καὶ τέμνει διχᾶ, παίζει δ' ὁ

ACEBNUV DH 39 ὁ Βούλγαρος post Ἰσραῶν add. V, ὁ Βούλγαρις add. U
 Ῥανδοῦλφον CENU: Ῥανδοῦλφον AB: Ῥανδοῦφλον V: Ῥαδέλφον, corr. in Ῥανδέλ-
 φον D 41 Ἰσθμὸν ACEBNUVD ὀνομαζόμενον: λεγόμενον B 43 τρέπει B
 ὁ ante Ἰσραῶν add. UV μέρος: κέρως τῶν ἐναντίων B 44 κἄν: τάχα ἂν V
 46 σκυλεύειν B δὲ post ἤδη add. B 47 ἐς V 48 αὐτὸν: αὐτοῦ A μέρος
 post τρεψάμενος add. B 50 τῷ ξίφει A ὅπερ ACENU: ὁ V: ὅθεν B
 52 ἐνέβαλε: ἐνέλαβε U ἀμφὶ: περὶ B 54 καὶ ante πίπτει add. B μὲν: γοῦν A
 οὖν post μὲν add. U τοῦ pr. om. U 55 Μακεδόνων UV καὶ ante οὐ
 add. B 56 Μαυροκατακαλός CENU: Μαυροκατακαλῶν ABVDH Κατζαμουῦ-
 νης U 57 οὐκ ὀλίγοι: πολλοὶ U 59 φησὶν ND 60 Ῥανδοῦλφος CEBNU:
 Ῥανδοῦλφος A: Ῥανδοῦφλος V εἰς C μέσον B περιπλανώμενος om. B
 61 αὐτὸν ὠθήσας post διώκοντας add. B μάθοιεν B 63 καὶ τοῦνομα om. B
 65 Ῥανδοῦλφῳ CEBNU: Ῥανδοῦλφῳ A: Ῥανδοῦλφῳ V 66 Ῥανδοῦλφου CEBNU:
 Ῥανδοῦλφου A: Ῥανδοῦφλου V διχῆ BV δ': δὲ BH 66/67 ὁ Φράγγος
 ACEBNUV: Ῥανδοῦλφος D: Ῥανδοῦλφος H

Φράγγος αὐτὸν κατὰ τῆς κόρυθος, διολισθῆσαν δὲ τὸ ξίφος | οὐκ ἔβλαψε.
 Διὸ καὶ συνδραμόντες πρὸς τὸν Βοτανειάτην ἕτεροι χειροῦνται ζωγρίαν
 τὸν ἄνδρα καὶ ἐς τὸν Κομνηνὸν ἀπάγουσιν. ἔπεσον δὲ καὶ τῶν ἐκ τοῦ
 70 Κομνηνοῦ στρατηγὸς εἰς, Λέων ὁ Ἀντίοχος, καὶ στρατιῶται τινες.

11. Γενομένης δὲ τῆς ἡττης καὶ τῶν ἐκ τῆς τροπῆς καὶ τοῦ πολέμου
 διασωθέντων ἐς τὸν βασιλέα ἐλθόντων ἅμα τῷ δομestikῷ καὶ τῷ Ἀαρῶν,
 αὐτὸς μὲν ἀπεγνώκει τὰ πράγματα καὶ ἤδη προσδόκιμος ἦν τῶν πάντων
 ἀφήμενος καταφυγὴν καὶ σωτηρίαν ζητεῖν· ἀλλ' οἱ περὶ αὐτὸν οὐ συνεχώ-
 75 ρησαν τοῦτο ποιῆσαι, ἀλλὰ μένειν παρεκάλουν καὶ τελευτᾶν εὐγενῶς, εἰ
 δεήσει, περὶ τῆς βασιλείας. πάλιν μὲν οὖν στρατολογεῖν καὶ πρὸς δευτέρας
 ἀντιπαρατάξεις χωρεῖν ὄχληρὸν καὶ ἀσύμφορον ἐνομιζέτο, ζῆτο δὲ
 περιέσεσθαι, εἰ τὴν τῶν πολιτῶν εὐνοίαν ἐπισπᾶσεται· ὅθεν καὶ τούτους
 περιεῖπε καὶ δώροις συνεῖχε καὶ φιλοτιμήμασιν. ὁ δὲ Κομνηνὸς τὰ ἐναντία
 80 θρασύως στρατεύεται καὶ διασκεδάσας, ἀπαναστὰς ἐκ Νικαίας τριταῖος
 εἰς Νικομήδειαν ἐρχεται. ἐκεῖσε δ' αὐτῷ γενόμενῳ φθάνουσι καὶ πρεσβευ-
 ται βασιλέως, ὁ πρόεδρος Κωνσταντῖνος ὁ Λειχοῦδης, ὁ πρόεδρος Θεόδω-
 ρος ὁ Ἀλωπός, Κωνσταντῖνος ὁ Ψελλὸς ὁ τῶν φιλοσόφων ὑπατος. οὗτοι
 γὰρ οἱ τρεῖς ἄνδρες ἐπὶ σοφίᾳ καὶ λόγου δυνάμει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν
 85 ἐκείνην ἀνθρώπων διαφέρειν δοκοῦντες, καὶ ἀσυγκρίτως ὁ Ψελλός, ἐξελέγη-
 σαν εἰς τὸ πρεσβεῦσαι. καὶ προσεδόκησεν ὁ βασιλεὺς μεγάλα κατα-
 πράξιξασθαι διὰ τῆς ἐκείνων εὐστομίας καὶ χάριτος. ὑπισχνεῖτο δὲ ἡ
 πρεσβεία καταθέμενον τὰ ὄπλα τὸν Κομνηνὸν αὐτὸν μὲν υἰοθετηθῆναι
 παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ καίσαρα ἀναρρηθῆναι, πᾶσι δὲ τοῖς συναπα-
 90 χθεῖσιν αὐτῷ ἀμνηστῖαν κακῶν καὶ ἄφασιν τῶν πεπλημμελημένων. ὥς δὲ

81 die 24. mens. Aug. a. 1057

cap. 11: Zon. III, 660, 19-663, 12

ACEBNUV DH 67 αὐτὸν (ante 66 ὁ B) CEBNUV: τοῦτον A 68 πρὸς:
 οἱ περὶ B ἕτεροι om. B ζωγρίαν om. U 68/69 τὸν ἄνδρα ζωγρίαν A
 69 τῶν om. B τῶν ἐκ: ἐκ τῶν UV 71 τῆς pr. om. UV καὶ pr. om. B
 τῆς τροπῆς — πολέμου: πολέμου καὶ τῆς τροπῆς B 72 εἰς BUV ἐλθόντων
 post δομestikῷ V 73 λοιπὸν ante τὰ add. V προσδοκῆσιμος AB 74 κατα-
 φυγὴν: καταφυγεῖν C 76 δεῖσοι V 77 ἀσύμφορον BU ἐνομιζέτο: ἐδόκει V
 78 ἐπισπᾶσαιτο V τούτους: τούτοις U 79 συνεῖχε post φιλοτιμήμασιν E
 81 φθάνουσι U 82 Λειχοῦδης ACEBUVD: Λειχοῦδία N 82/83 Θεόδωρος ὁ
 om. B 83 καὶ post Ἀλωπός add. AB Κωνσταντῖνος: Μιχαὴλ B ὁ Ψελλός
 post ὑπατος UV 84 σοφία ACEBUVD: φιλοσοφία N 84/85 ἡμέραν ἐκείνην
 UV: ἡμέραν BNDH: ἡμετέραν γενεάν ACE 95 διαφέρειν: ὑπερφέρειν A 86 μεγάλα:
 μέγα B 87 εὐστομίας: εὐλωττίας A ὑπισχνεῖται E 89 καὶ om. E
 90 τῶν πεπλημμελημένων ENUV: τῶν πεπλημμένων C: τῶν πεπλημμένων B:
 τοῦ πλημμελήματος A παρασχεθῆναι post πεπλημμ. add. UV

λέγουσιν, οὐδείς προσέσχεν αὐτοῖς· ἐπανελθόντες ἐς βασιλέα καὶ ἑτέραν
 πρεσβείαν εἰληφότες ἐπανερχονται, καὶ καταλαμβάνουσιν ἐρχόμενον τὸν
 Κομνηνὸν εἰς τὸ χωρίον τὰς Ῥέας. ἐδήλου δὲ ἡ πρεσβεία ἀναγορευθῆναι
 μὲν τὸν Κομνηνὸν βασιλέα υἰοθετηθέντα, πᾶσι δὲ τοῖς συστρατευσα-
 95 μένοις αὐτῷ βεβαιωθῆναι τὰς παρὰ τοῦ Κομνηνοῦ τιμὰς γράμμασι
 βασιλικοῖς. ἀγγελθείσης δὲ τῆς ἐκ βασιλέως ὑποσχέσεως αὐτοῖς μὲν ὁ
 Κομνηνὸς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ ἄρχοντες ἐπευφήμησαν, καὶ τὰς ὑπο-
 σχέςεις χρυσοβούλλοις γραφαῖς βεβαιωθῆναι ἤξιον, μόνος δὲ ὁ Κεκαυ-
 μένος ἀπηρέσκετο πρὸς πάντα καὶ καταλιπεῖν ἐνέκειτο τὸν γέροντα τὴν
 5 βασιλείαν καὶ ὑποχωρῆσαι, μὴ εἶναι ἄξιον λέγων τοῦτον μὲν ἤδη καθαι-
 ρεθέντα καὶ ἀποκηρυχθέντα ὄρκοις φρικωδεστάτοις αὐτῆς συγχωρη-
 θῆναι βασιλεύειν Ῥωμαίων· τοῦτο γὰρ καὶ θεοῦ ὄργην ἔλεγε κινήσειν
 διὰ τὴν ἐπιτορκίαν, καὶ οὐδὲ αὐτοῖς ἔσσεσθαι συμφέρουσαν τὴν τῶν
 ὀπλων κατάθεσιν· αὐτὸς τε γὰρ υἰοθετηθεὶς φαρμάκοις κατεργασθεὶς
 10 οἰχθήσεται θάπτων, καὶ ἕκαστος τῶν συμπραξάντων αὐτῷ τῷ ὀφθαλμῷ
 διορυγῆσεται. λέγεται δ', ὅτι καὶ οἱ πρεσβευταὶ παραπρεσβεύσαντες,
 ἄλλοτε ἄλλος | λάθρα τῷ Κεκαυμένῳ προσιόντες, παρεκάλουν ἔσσεσθαι
 τῆς ἐνστάσεως καὶ μηδ' ὄλως ἐνδοῦναι. τοῦτο δὲ αὐτοῦς ποιῆσαι καὶ οἱ
 καλῶς εἰδότες ἐπληροφόρουν, ἄνδρες οὐχ οἳοῖ τὴν ψεύδεσθαι, καὶ εἰς
 15 αὐτὸν τὸν Κομνηνὸν πληροφοροῦντες ἐνωμότως, ὡς ἅπαν τὸ ἀστικὸν
 πλῆθος περικαλῶς εἰς αὐτὸν ἔχει, καὶ ὡς, εἰ μόνον ἐγγίσει τῇ πόλει, τὸν
 γέροντα ἐξωθήσαντες μετ' ἐπινικίων καὶ ὕμνων αὐτὸν προσδέξονται.
 καὶ ταῦτα μὲν γενέσθαι λέγεται ἐπὶ στρατοπέδου.

12. Ὁ δὲ γέρον συνέσφιγγε μὲν τὴν εἰς αὐτὸν τῶν πολιτῶν εὐνοίαν
 30 καὶ δωρεαῖς καὶ χρήμασι καὶ ἀξιομάτων ὑπεροχαῖς καὶ τοῖς τοιοῦτοις,

cap. 12: Zon. III, 663, 12—665, 17; Glyc. 600, 12—600, 20

ACEBNUV DH 91 αὐτοῖς προσέσχεν οὐδείς B προσέσχεν BNUV: προσείχεν
 ACE αὐτοῖς: αὐτοῦ U δ' post ἐπανελθ. add. U ἐς ACEBUVD: ὡς N 93 ἐς A
 εἰς — δὲ om. V 93/94 εἰς — Κομνηνὸν om. U 93 τὰς: τῆς AB 93/94 ἡ — Κομνη-
 νός: ἡ δὲ πρεσβεία τὸ αὐτὸν μὲν χρηματίζειν V 94 υἰοθετηθέντα: αὐτοθετηθέντα U
 πᾶσι τε U συστρατευσαμένοις ACEN: στρατευσαμένοις UD: στρατευομένοις V:
 συνεστρατευμένοις B 1 ἀγγελθείση N (sed non D) 2 ἐπεφήμησαν EB
 3 χρυσοβούλλοις — ἤξιον BNUV: γραφαῖς βεβαιωθῆναι χρυσοβούλλοις ἤξιον ACE
 4 τὰ ante πάντα add. B τὸν γέροντα om. A 4/5 τὴν βασιλείαν καὶ om. B
 7 κινήσει V 8 αὐτοῖς: ἑαυτοῖς E 9 τε om. B 11 αὐτοὶ ante οἱ add. A
 12 ἄλλοτε: ἄλλος τε U λάθρα om. ACE 13 τοῦτο — ποιῆσαι: οὕτω δ' αὐτὸς
 ποιῆσαι, καὶ οὐκ ἄλλως ποιῆσαι U δὲ: δ' C 13/14 ποιῆσαι — ἐπληροφόρουν:
 ποιῆσαι καὶ οὐκ ἄλλως δέ, ὡς πού τινες ἐξείπον V 14 ψεύδεσθαι ACENU:
 ψεύσασθαι BV 15 πληροφοροῦντας V πληροφοροῦντες ἐνωμότως: ἦκοντες κατ'
 ἴδιαν ἐπληροφόρουν ἐνωμότως οἱ πρεσβευταὶ B 16 ἔχει εἰς αὐτὸν V ὡς om. B
 ἐγγίσει AV 17 καὶ om. EB αὐτὸν: αὐτοῦς CE 18 ἐλέγγο A 19 συνέσφιγγε E
 τὴν εἰς αὐτὸν: εἰς αὐτὸν τὴν B 20 ὑπεροχῇ U τοῖς om. B

οἷς θέλγεται καὶ καταδημαγωγεῖται πλήθος καὶ πρὸς εὐνοίαν δεσμεῖται
καὶ πίστιν· μείζονα δὲ καὶ ἀρρηκτότερον τὸν δεσμόν τῆς εὐνοίας ποιῆσαι
βουλόμενος, καὶ γραμματεῖον ἐκθέμενος ὄρκοις φρικτοῖς καὶ ἀραιῖς παλαμ-
ναιοτάταις κατησφαλισμένον, ὡς οὐδέποτε βασιλέα ἢ δεσπότην τὸν
25 Κομνηνὸν ὀνομάσουσιν, ἢ τὴν βασιλεῖ πρέπουσαν τιμὴν αὐτῷ προσοί-
σουσιν, ἕκαστον τῶν συγκλητικῶν ἠνάγκαζεν ὑπογράφειν ἐν αὐτῷ καὶ
τὰ γεγραμμένα κυροῦν. καὶ πάντες μὲν τῇ ἐξουσίᾳ πειθαρχοῦντες ἐπι-
πύρρῳ τοῦ Κομνηνοῦ διάγοντος ὑπέγραψαν. ὡς δὲ ἐκεῖνος ἤγγισεν εἰς
τι χωρὶον Ἀλμέας λεγόμενον, ἔμελλε δὲ τῇ ἐπαύριον ἐν τοῖς παλατίοις
30 ἀυλιζεσθαι τοῦ Δαματρύου, αἰφνίδιον ἐπιστάντης περὶ τὸν περιορθρον
τῆ τοῦ θεοῦ μεγάλη ἐκκλησίᾳ ὁ μάγιστρος Μιχαήλ ὁ τοῦ Ἀναστασίου
υἱός, ὁ πατρικίος Θεόδωρος ὁ Χρυσήλιος, ὁ πατρικίος Χριστοφόρος
ὁ Πυρρός, οἱ τῶν ἑταιρειῶν πάντες ἄρχοντες, καὶ τινες ἄλλοι τῶν ἀφανε-
στέρων, κάτωθεν ἔκραζον κατελθεῖν πρὸς αὐτοὺς τὸν πατριάρχην, ὡς
35 μέλλοντας περὶ ἀναγκαίων αὐτῷ πύσεις προσενεγκεῖν. τοῦ δὲ μὴ κατα-
βῆναι πεισθέντος, ἀλλ' ἀποκλείσαντος τὰς ἑαυτοῦ θύρας καὶ τὴν εἴσοδον
τοῦ ἀνάγοντος εἰς τὰ ὑπερῶα τῆς ἐκκλησίας λαβυρίνθου, πεπομφότος
δὲ πρὸς τούτους Νικηφόρον καὶ Κωνσταντῖνον τοὺς αὐταδέλφους καὶ
ἰδίους ἀνεψιούς, καὶ δι' αὐτῶν τὰς πύσεις προσενεθῆναι οἱ κελεύοντας, οἱ
40 συναθρόντες καὶ ἄλλο πλήθος προσλαβόμενοι οὐκ ὀλίγον (ἦδη γὰρ τῆς
φήμης διαδοθείσης συνέτρεχον πανσυδί, οὐ μόνον οἱ τοῖς νεωτερισμοῖς ἐπι-
χαίροντες, ἀλλὰ καὶ τῶν συνεωτέρων οὐκ ὀλίγοι καὶ τῶν συγκληπι-
κῶν πλήθος, ὅσοι μὴ ἰκανῶς παρὰ τοῦ βασιλέως ἔθεραπευθήσαν) περι-
σχόντες τοὺς τοῦ πατριάρχου ἀνεψιούς ἀπάξειν ἠπειλοῦν, εἰ μὴ τάχιον
45 αὐτὸς καταβῆι πρὸς τούτους. ὁ δὲ εἶπ' ἄκων, οὐκ οἶδα, εἴθ' ἕκων, ὡς
ὁ τῶν πλείονων εἶχε λόγος, τὴν ἱερατικὴν περιθέμενος διπλοῖδα καὶ τὰ
λοιπὰ παράσημα τῆς ἀρχιερωσύνης ἀναλαβὼν κάτεισιν ἀκκιζόμενος
καὶ δεινὰ πάσχοντι ἑοικώς· ἦσαν δὲ ταῦτα πάντα σκηνῆ, ὡς τὰ πράγματα
ἔδειξε. κατελθόντα γὰρ ἐκεῖνον εὐθέως οἱ ἀνάπτει τοῦ πλήθους παρειλη-

ACEBNUV DH 21 τὸ ante πλήθος add. UV 22 τῆς εὐνοίας om. UV 24 κατη-
σφαλισμένον ACE: κατασφαλισμένον BV: κατεσφαλισμένοι U 25 ἢ — προσοί-
σουσιν om. EUV αὐτῷ om. B 26 ἠνάγκαζεν ante ἕκαστον B ὑπογράμμαι UV
28 δ' EBU ἤγγικεν B 28/29 εἰς τι: εἰ τὸ B 29 Ἀλμαίας A ἔμελλε δὲ: καὶ ἔμελλε B
τοῖς: τῷ B παλατίοις NUV: παλατίῳ B: βασιλείοις ACE 30 τοῦ Δαματρύου
ἀυλιζεσθαι A Δαματρύου CENUD αἰφνιδίως V 34 πρὸς αὐτοὺς κατελθεῖν BV
πρὸς: ὡς B 35 μέλλοντες B περι om. UV καταβῆναι μὴ B 36 ἀλλὰ UV
τὰς ἑαυτοῦ θύρας om. N (sed non D) 37 εἰς om. A λαβύρινθα U 38 Νικηφόρον
καὶ Κωνσταντῖνον post 39 ἀνεψιούς B 39 ἰδίους BNUV: οἰκείου ACE
πύσεις: πίστει AC 40 οὐκ ὀλίγον προσλαβόμενοι UV 41 πασσυδί ACE
43 πλήθος om. B περισχόντες BND: παρασχόντες CE: κατασχόντες AUV
44 ἀπάξειν CEBN: ἀπάξειν AV: ἀπάξ U 44/45 αὐτὸς τάχιον B 46 ὁ τῶν
om. B εἶχε BNUV: οἶδε ACE περιθέμενος BNUV: παραθέμενος ACE
47 ἀκκιζόμενος CB 48 πάσχων B 49 ἔδειξαν UV συνάπτει E
παρειληφότες τοῦ πλήθους A

50 φότες καὶ θρόνον ἐνέγκαντες ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους καθίζουσι τοῦ
 ἁγίου βήματος. καὶ πρῶτον μὲν, ὡς ἐν προσχήματι τάχα, πρεσβευτὴν
 αὐτὸν παρεκάλουν ὡς βασιλέα γεινέσθαι, ὅπως ἀποδοθεῖ αὐτῷ τὸ ὑπο-
 γραφὴν παρ' αὐτῶν ἔγγραφον, ὡς ἤδη τοῦ βασιλέως σπειραμένου τῷ
 Κομνηνῷ καὶ βασιλέα ἀνειπόντος αὐτόν. τοῦ γὰρ ἔγγραφου σωζο-
 55 μένου ἀδιαρρήκτου, δυοῖν ἀτόποιν θάτερον ἔφασκον ἐξ ἀνάγκης ἐψε-
 σθαι· ἢ γὰρ εὐφημήσαντες αὐτὸν ὡς βασιλέα ἐπιορκήσουσιν, ἢ ὡς ἐνυ-
 βρῖσαντες εἰς βασιλέα κολασθήσονται. ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀνελάμβανε
 αὐτούς, καὶ πληρώσειν τὸ αἶτημα τούτων κατεπηγγέλλετο. εἶτα μικροῦ
 διαλιπόντος καιροῦ, πάντων ἀφέμενοι αὐτοκράτορα βασιλέα ἀναγορεύ-
 60 οῦσι τὸν Κομνηνόν, καὶ τοὺς ὅσοι μὴ τοῦτο βούλονται ἔχθρους Ῥω-
 μαίων καὶ ἀποστάτας ὠνόμαζον, καὶ διαρπάζεσθαι τὰς οἰκίας αὐτῶν
 ὑπὸ τοῦ πλήθους ἔδοκίμαζον, αὐτοῦ τοῦ πατριάρχου πρώτου διὰ τοῦ
 τῆς ἐκκλησίας δευτερευόντος Στεφάνου συμπάροντος καὶ συνευδοκοῦν-
 65 τος, καὶ Θεοδώρου τοῦ τῆς Ἀντιοχείας πατριάρχου τῆν ἀνάρρησιν τῆς
 εὐφημίας βοήσαντος, καὶ τοὺς οἴκους τῶν ἐν ὑπεροχαῖς, ὅσοι μὴ ἤρε-
 σκοντο τοῖς γινομένοις, ἀνασκάπτειν καὶ διαρπάζειν προτρέποντος.
 καὶ ταῦτα μὲν ἔπραττεν ἔσωθεν τοῦ θείου καὶ περιωνύμου ναοῦ. ἄγγελον
 δὲ πρὸς τὸν Κομνηνὸν πέμψας, καὶ πρὸς τὸν γέροντα ἄλλους, ἐκεῖνον
 μὲν μνηθεὶ σπεύδειν καὶ μὴ βραδύνειν, καὶ μισθοὺς ἀπήτει τῆς συνερ-
 70 γείας, ὡς ἤδη τέλος ἐχούσης τῆς αὐτοῦ ἐφέσεως, τούτῳ δὲ καπιέναι
 τῶν ἀνακτόρων κατ' οὐδὲν αὐτῷ προσηκόντων. κάκ τοῦτου τοῖς ἰ-
 πᾶσιν ἀπροφάσιτος ἐφάνη ὁ πατριάρχης μὴ μόνον μέτοχος ὢν, ἀλλὰ
 καὶ πρωταίτιος τῆς ἀποστασίας. τοῦ δὲ τοὺς πεμφθέντας ἐς αὐτὸν
 μητροπολίτας ἐρωτήσαντος· 'καὶ τί μοι ἀντὶ τῆς βασιλείας ὁ πατριάρ-
 75 χης παρέχεται;' ἐκείνων δὲ ἀποκρινάμενων· 'τὴν οὐράνιον βασιλείαν,'

76 die 31. mens. Aug. a. 1057

ACEBNUV DH 50 ἐνεγκόντες C καθέζουσι C καθίζουσι post
 51 ἁγίου B 51 πρῶτα A 52 αὐτόν om. E ὡς: ἐς B ὑποδοθεῖ B αὐτῷ
 ACEN: αὐτοῖς BUV 53 αὐτῶν: αὐτοῦ B 53/54 τῷ Κομνηνῷ: μετὰ τοῦ
 Κομνηνοῦ V 55 ἀδιαρρήκτως V ἔφασκον (ante θάτερον UV) UVN: ἔφασαν
 ACE: om. B ἐψεσθαι: ἐσεσθαι B 56 αὐτόν ὡς βασιλέα: βασιλέα αὐτόν V
 ἐπιορκήσωσιν U ὡς ἐνυβρῖσαντες: ἐνυβρ. ὡς V 58 πληρώσει U 59 πάντων
 ἀφέμενοι om. UV 60 βούλονται ANUV: βούλοντο EB: βούλοντο C 61/62 καὶ
 διαρπάζεσθαι — ἔδοκίμαζον om. E 62 πλήθους: λαοῦ B πρῶτον U
 63 Στεφάνου om. B 64 τῆς pr. om. NUVDH 66 προτρέποντος AEUVN:
 προτρέπεται C: προτρέπονται B 67 ἐπράττετο B ἔσωθεν — ναοῦ: ἔσωθεν
 (ἔσω B) τοῦ περιων. καὶ (καὶ om. B) θείου ναοῦ AB 68 ἄλλους: ἄλλον A
 ἐκεῖνον: ἐκεῖνον U 69 ἀπήτει: ἀποδώσει C συνεργίας AEV 70 τῆς αὐτοῦ:
 αὐτῷ τῆς B αὐτοῦ ACEN: ἑαυτοῦ UV: αὐτῷ B 71 κατ': καὶ B τοῖς
 om. AB 72 πᾶσιν om. A 73 ἐς ACENV: εἰς U: ὡς B 74 ἀντὶ —
 πατριάρχης: ὁ πατρ. ἀντὶ τῆς βασι. ACE 75 ἐκείνων δὲ: κακείνων B ἀπο-
 κρινόμενων UV(?) ἑπουράνιον A

ἄμα τῷ λόγῳ τὴν πορφυρίδα ἀποβαλὼν καὶ τὰ κοκκοβαφῆ πέδιλα, καὶ
 ἰδιωτικὴν ἐσθῆτα ἀμφιασάμενος, κάτεισι. τοῦτο δὲ πάντως ἐγένετο ἂν,
 ὡς ἐκείνός τε ἐβουλεύετο καὶ οἱ μητροπολίται ὑπέσχοντο, εἰ ἄμα τῆ
 ἀποστασίᾳ ᾤχετο λιπὼν τὰ βασιλεία· ἐγκαρτερήσας δ' ἄχρι πολέμου
 80 καὶ ἀνασχόμενος τοσαύτην πτώσιν ἰδεῖν ἀνδρῶν ὁμοφύλων, εἴτα
 θραυσθεὶς καὶ κατασεισθεὶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ ἄκων τῆς βασιλείας
 ὑπερσπόμενος, οὐκ οἶδα, εἰ ἀντιμισθίαν κομιεῖται τῆς ἐπιγείου βασιλείας
 τὴν ἐπουράνιον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ὡς πη τῷ θεῷ φίλον, γενήσεται. τοῦ
 δὲ κατὰ τὴν ἐν ἀκροπόλει οἰκίαν αὐτοῦ γενομένου ἡμέρᾳ τετράδι, τρια-
 85 κοστήν πρῶτην ἄγοντος τοῦ Αὐγούστου μηνός, τῆς δεκάτης Ἰνδικτιῶνος,
 στέλλεται ὁ Κεκαυμένος κουροπαλάτης ὑπὸ τοῦ Κομνηνοῦ τιμηθεὶς
 μετὰ τινων οὐκ ὀλίγων εὐπατριδῶν τῆ πέμπτη πρωΐας διὰ δρόμωνος,
 καὶ εἰσελθὼν κρατεῖ τὰ ἀνάκτορα. ἔρχεται δὲ περὶ δειλὴν ὄψιν καὶ ὁ
 Κομνηνός, καὶ εἴσεισιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τῆ ἐπαύριον, πρῶτην ἄγοντος
 90 τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, δημοσίαν ποιησάμενος | πρόοδον ἄπεισιν εἰς
 τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, κάκεισε ἄνωθεν τοῦ ἄμβωνος διὰ τῶν χειρῶν
 τοῦ πατριάρχου τῷ βασιλικῷ ταινιοῦται διαδήματι καὶ βασιλεὺς
 αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ἀναγορεύεται.

89/90 die 1. mens. Sept. a. 1057

ACEBNUV DH 76 πορφύραν V 78 ἐβουλεύετο CENU: ἐβούλετο AVDH:
 ἠβούλετο B 83 οὐράνιον V ὡς πη BNUV: ὅπη ACE οὕτω ante γενήσεται
 add. ACE 84 τῆ ante ἀκροπόλει add. UV γενομένου οἰκίαν αὐτοῦ B
 84/85 λα' V 85 τότε post ἄγοντος add. B 87 τῶν ante εὐπατριδῶν add. B
 ε' C πρωΐα V 88 καὶ pr. om. E καὶ post δὲ add. E 89—93 καὶ τῆ —
 ἀναγορεύεται om. B 90 τῆς ια' Ἰνδικτιῶνος post μηνός add. UV τῆς ια'
 Ἰνδικτιῶνος, τῷ ,ζφξζ' ἔτει (τοῦ ,ζφξζ' ἔτους D) post μηνός add. DH 93 Ῥωμαίων
 ἀναγορεύεται αὐτοκράτωρ U

INDEX NOMINUM

- Ἄαρών: comitopulus, frater Samuelis Bulgari 255, 78; dux Bulgarorum 328, 60; necatus 329, 86; 350, 55; 353, 40; 413, 89.
- Ἄαρών: filius Ioannis Vladislavi Bulgari 359, 33; 360, 51; 448, 51; 449, 58; 450, 2; 451, 43; 452, 73; 453, 75. 77. 94; 454, 13; magister et dux Byz. 493, 83; 494, 34; 495, 39. 43. 52; 496, 72.
- Ἄβαλάντης: v. Λέων δ' Ἀ.
- Ἄβαρα: 93, 26; 135, 11; 355, 3.
- Ἄβασγία: 366, 33. 42; 377, 19. 24; 402, 6; 447, 31; 448, 41. 45. 46.
- Ἄβασγοί: 366, 40; 367, 55. 61.
- Ἄβδελομέλερ: 143, 7.
- Ἄβδηλα: a Basilio I. devastata 137, 40.
- Ἄβελβάρης: pater Samonae 189, 38.
- Ἄβεσσαλώμ: patricius, Arotiae filius, excaecatus et in exilium eiectus 199, 92.
- Ἄβίδηλας: v. Κατακαλών δ' Ἀ.
- Ἄβιμέλεχ: dux exercitus 464, 21.
- Ἄβουζάχαρ: Saracenorum dux 67, 22.
- Ἄβουλαχράε: Saracenorum ameras 266, 38.
- Ἄβράμιος Ἄλείμ: Turcorum sultani frater contra Rhomaeos pugnat 449, 82; 450, 17; 451, 27. 44; Artze expugnat 452, 55. 69; 453, 75. 76. 88. Liparitem capit 2; necatus 474, 90. 91.
- Ἄβραμιταί: v. μονή Ἄβραμιτών.
- Ἄβυδος: 32, 24; 183, 62; 292, 19; 324, 40; 336, 84. 95. 3; 337, 9; 346, 69; 368, 76; 388, 30; 439, 9; 441, 62; 467, 2.
- Ἄγάθη: Romani I. filia, uxor Leonis Argyni 213, 61.
- Ἄγάθη: filia Ioannis Chryselii 349, 50.
- τὰ Ἄγαθοῦ: 193, 53.
- οἱ ἐξ Ἄγαρ: v. Ἄγαρηνοί
- Ἄγαρηνοί: a Leone V. vincuntur 11, 64; Thomas Slavus ad eos confugit 29, 30; 31, 91. 94. Thomam adiuvant 32, 10; Chandacem condunt 42, 11; 43, 61; 45, 6; 46, 32; Siciliam, Calabriam, paene totam Italiam occupant 47, 69; adversus Persas pugnant 66, 64. 93; 67, 95. 1. 8. proelia cum Theophilo 11; 68, 41; 68, 45; 69, 61; Manuel ad eos confugit 70, 5; 72, 48; proelia cum Theophilo 73, 76, 93; 77, 90; bella cum Basilio I. 145, 77; 146, 82. 94; Ragusam obsident 147, 13. 24; 156, 59; 157, 81; 159, 40; Hypselon expugnant 172, 94; 178, 43; 179, 75; Tauromenium expugnant 181, 20. Lemnum expugnant 22; Rhomaeorum litora aggrediuntur 182, 49; vincuntur 183, 86; classis eorum Rhomaeos adoritur 186, 48. 51; 187, 73; 189, 34; sub Damiano contra Rhomaeos exeunt 191, 3; 195, 90; a Ioanne Radeno devicti 218, 6; a Theophilo, Ioannis I. avo, victi 230, 40; 240, 95; stragem a Barda Phocas accipiunt 242, 44; Bardas Phocas contra eos proficiscitur 245, 33; a Nicephoro Phoca pulsus 249, 32; ex Panormo praedantur 262, 21; 268, 77; a Ioanne Tzimisce victi 79; Cypro pelluntur 270, 47; 284, 8; 286, 50; Senachereim urgent 355, 5; Cyclades adoriuntur 373, 11.
- Ἄγία Μαρία: castellum prope Tibium 438, 69.
- Ἄγία Σευερίνη: oppidum a Basilio I. captum 160, 76.
- Ἄγία Σοφία: Constantinopoli, ubi Michael II. cruentus coronatur 24, 83; a Basilio I. renovata 161, 8; asylum Gregorae 199, 88; asylum Rentacii 214, 72; curpalata Iberem visitat 216, 31.
- Ἄγιοζαχαρίτης: v. Θεόδωρος Νικήτας δ' Ἀ.

- Ἁγιοπολίτης: v. Ἰωάννης ὁ Ἁ.
 Ἁγιος Γρηγόριος: castellum prope Tibium 438, 70.
 Ἁγιος Ἡλίας: castellum a Basilio II. conditum 352, 15, 21.
 Ἁγιος Ταράσιος: castellum 461, 26.
 Ἁγίων: Longobardiae dux 174, 52.
 Ἁγκυρα: 386, 71; 401, 69.
 ἄγορά: v. etiam ἀγοραπρωτεύων ἄ.
 ἀγορά τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου: Constantinopoli 276, 16.
 ἀγοροὶ τοῦ Δαμιανοῦ: 178, 57.
 Ἁγρός: v. μονή Ἁγροῦ
 ἀγωγός Οὐαλεντινιανοῦ: a Basilio II. renouatus 366, 31.
 Ἁδανα: oppidum Ciliciae 267, 76; 268, 95; 271, 68.
 Ἁδατα, ἡ: 142, 76; 245, 35.
 Ἁίδης: castellum 495, 41.
 Ἁδράλεστος: domesticus 214, 78. v. etiam Διογένης ὁ Ἁ.
 Ἁδρασσός: oppidum 250, 53.
 Ἁδριανός: Chaldus 217, 68
 Ἁδριανός: consanguineus Dalassenorum 404, 53.
 Ἁδριανός: patricius, nauarcha infelix ad Syracusas 158, 34; 159, 47, 53, 61; 229, 87.
 Ἁδριανούπολις: prope A. Crumus castra metatur 6, 86, 19; confugium Thomae Slavi 39, 35, 41. victo Thoma Slavo a Michaele II. obsessa 44; Arsacidae ibi versantur 116, 85, 92; a Crumo oppugnata 7; a Symeone Bulgaro expugnata 202, 61; 218, 82. a Rhomaeis recuperata 1; 343, 72; Samuel eam aggreditur 346, 50; 357, 64; 439, 81. Leo Tornicius ibi versatur 83; 458, 48; 467, 83, 89; 470, 69, 73; 471, 2, 23; 472, 39; confugium Michaelis Acoluthi 476, 36.
 Ἁδροβάλανος: v. Κωνσταντῖνος ὁ Ἁ.
 Ἁέτιος: patricius, dux Anaticorum 75, 36.
 Ἁζάζιον: castellum prope Berrhoeam 380, 91.
 Ἁζίζιος: Aegypti dux 347, 84.
 Ἁζιος: Aegypti dux 387, 12.
 Ἁθῆναι: exilium Sandabareni 174, 46; exilium Basilii 180, 2; a Basilio II. visitatae 364, 76, 80.
 Ἁθίγγανοι: 25, 95; 26, 35, 47; 30, 67.
 Ἁθῦρ: 423, 41.
 Ἁθως: 377, 1.
 Αἰγαῖον πέλαγος: 152, 64, 69; 183, 63.
 Αἰγίδης: patricius 199, 1.
 Αἰγίλος: 108, 72.
 Αἰγύπτιοι: 32, 11; 287, 73; 383, 73, 74, 77, 82; 388, 27.
 Αἰγύπτιος: equus Bardae Scleri 326, 15.
 Αἰγυπτος: 157, 10; 269, 27; persecutio Christianorum per Azizium 347, 84; Romanus III. eam aggreditur 388, 30; 399, 16; 442, 93, 1; 475, 16.
 Αικατερίνα: Vladislavi Bulgari filia 492, 51.
 Αἰμιλιανός: martyr 163, 57.
 Αἶμος: Patzinacae eum transgrediuntur 288, 20; Ioannes Tzimisces eum transgreditur 295, 24; 343, 85; Patzinacae eum transgrediuntur 461, 35; 465, 29; 466, 75, 78, 79; 467, 8; 470, 72; 472, 48.
 Αἰτωλοί: gen. pl. 342, 64.
 Ἀκάκιος: martyr 163, 64.
 Ἀκρίτας: v. νῆσος τοῦ Ἀκρίτα.
 Ἀλακασσεύς: 411, 55. v. etiam Ἰωάννης ὁ Ἁ.
 Ἀλανοί: 389, 49.
 Ἀλάχ: filius Pinzarach 383, 90.
 Ἀλβέριχος: pater Ioannis XII. papae 245, 18.
 Ἀλδῆ: uxor Georgii Abasgi 389, 48.
 Ἀλεῖμ: ameras Tarsi 93, 30. occiditur 31.
 Ἀλεῖμ: Saracena, Percrin Rhomaeis prodit 388, 34; occiditur 389, 47.
 Ἀλεῖμ: cf. Ἀβράμιος Ἁ.
 Ἀλεξάνδρεια: 388, 32.
 Ἀλέξανδρος: imperator (912—913), Basilii I. filius, coronatus 134, 88; cum Leone VI. Michaelem III. effert 172, 87; suspectus, quod Leonem VI. occidere conatus sit 181, 30; baptismati Constantini VII. assistit 185, 20; 191, 88; sceptrum accipit 192, 26; 193, 39—196, 18; imperator factus 193, 40. moribus pravus 59; Constantino VII. insidiatur 194, 75; Symeone Bulgaram offendit 195, 6. moritur 9; 197, 20, 36; Constantini VII. matrem palatio pellit 201, 32, 36; 247, 78.
 Ἀλέξανδρος: Macedo 479, 12.
 Ἀλέξιος: v. μονή Ἀλεξίου.
 Ἀλέξιος: Alexius Studita, patriarcha

- Const. (1025—1043) electus 368, 11; Michaellem IV. necato Romano coronat 390, 1; insidiatores facit, ut taceant 401, 70. 71; Michael V. eum deponere conatur 418, 22; moritur 429, 19.
- ***Ἀλέξιος Μωσηλέ:** Mariae Theophili imperatoris filiae maritus 64, 23; monachus factus 65, 39.
- ***Ἀλέξιος Μωσηλέ:** drungarius 215, 10. 17.
- ***Ἀλκάν:** dux Chorasmiorum in exercitu sultani Tugril Beg 462, 64. 66; 463, 87. 93; captivus 464, 2.
- ***Ἀλουσιάνος:** filius Ioannis Vladislavi Bulgari 359, 33; 360, 51; 413, 89; 414, 26. 29. 32.
- ***Ἀλυάτης:** v. ***Ἀνθής** ὁ ***Α**.
- ***Ἀμαστριανός:** dat. sg. 228, 76.
- ***Ἀμιδα:** gen. sg. 316, 23.
- ***Ἀμπελᾶς:** v. **Συμεών** ὁ ***Α**.
- ***Ἀμπιερ:** castellum Iberiae 438, 70.
- ***Ἀμφιδος:** Aufidus Italiae flumen 426, 26.
- ***Ἄλπει:** 425, 11; 426, 36.
- ***Ἀλύπιος:** patricius 374, 33.
- ***Ἄλμας:** acc. pl. (?) 498, 29.
- ***Ἄλυσ:** 184, 92; 326, 90; 327, 18; 492, 54.
- ***Ἄλφειός:** flumen 358, 5.
- ***Ἄλωπος:** v. **Θεόδωρος** ὁ ***Α**.
- ***Ἄμαν:** praedium amerae cuiusdam trans Euphratem 137, 39.
- ***Ἀμαντία:** urbs a Nicephoro Phoca expugnata 160, 75.
- ***Ἄμαρα:** v. ***Ἄβαρα**.
- ***Ἀμάσεια:** 284, 14; 291, 10.
- ***Ἀμβρων:** ameras Anabarzae 141, 61.
- ***Ἄμερ:** ameras Aegypti 399, 16.
- ***Ἄμερ:** Chalepita 385, 31.
- ***Ἄμερ:** Melitenes ameras contra Michaellem III. pugnat 75, 49; 92, 22; 93, 30. 33. 44; 98, 83; Rhomaeos aggreditur 99. 7. Michaellem III. fugat. Rhomaeos aggreditur 18; 100, 35; a Petrona victus 101, 59; 108, 90; 224, 66.
- ***Ἀμώριον:** urbs Phrygiae, patria Michaelis II. 7, 37; 25, 95; Theophili temporibus Saraceni A. aggrediuntur 75, 29. 31. 32. 44; 77, 94; a Saraceni captum 79, 55; 324, 48. 52.
- ***ἀναβαθμοὶ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου:** Constantinopoli 175, 62.
- ***Ἀνάβαρζα** vel -ος: urbs Ciliciae 141, 62; a Nicephoro Phoca expugnata 268, 95; 271, 67; 311, 95.
- ***Ἀνακουφία:** Iberiae oppidum 389, 50.
- ***Ἀνάργυροι:** v. **μονή**, **τέμενος τῶν Ἀναργύρων**.
- ***Ἀναστασία:** martyr 163, 60.
- ***Ἀναστασία:** Theophili filia 52, 76.
- ***Ἀναστάσιος:** eparchus 418, 30.
- ***Ἀναστάσιος:** Heraclae episcopus 236, 89.
- ***Ἀναστάσιος:** filius adoptivus Thomae Slavi 34, 69; fugit patre victo 39, 36; 40, 51; vincitus ad Michaellem III, perductus necatur 40, 74.
- ***Ἀναστάσιος:** logotheta 424, 67; 456, 67; 498, 31;
- ***Ἀναστάσιος:** sacellarius a Romano I. deficit 214, 88. 90.
- ***Ἀναστάσιος** ὁ **Γογγύλιος:** 201, 34; 209, 72.
- ***Ἀναστασώ** vel **Θεοφανώ:** uxor Romani II. 240, 85.
- ***Ἀνατολικοί:** 6, 10; 11, 63; 43, 54; 75, 36; 92, 18; 256, 89; 487, 38; 488, 54. 63; 492, 64; 493, 78. v. etiam **θέμα τῶν Ἀνατολικῶν**.
- ***Ἀνδρέας:** v. **καὶ** τοῦ **Ἀνδρέου**.
- ***Ἀνδρέας** ὁ **στρατηλάτης** ὁ **ἐκ Σκυθῶν:** contra Saracenos feliciter pugnat 143, 23. 27. 29; 144, 55; in adversarios Leonis VI. inquitur 171, 69; 173, 7. 16. 22. 25. 29; 174, 41; mortuus 176, 10.
- ***Ἀνδρέας:** zographus 197, 39.
- ***Ἀνδρόνικος** ὁ **Δούξ:** Paulicianos convertit 92, 11 (secundum Polemis, Some cases, vox Andronici interpolatio Scylitzae est).
- ***Ἀνδρόνικος** ὁ **Δούξ:** 183, 85; 184, 1; 186, 50. 53. seditio 58; 187, 69. 70. 82. 91. moritur 93.
- ***Ἀνδρόνικος** ὁ **Λυδός:** 319, 18; 328, 45; 354, 91.
- ***Ἄνδρος:** insula 105, 85.
- ***Ἄνεμᾶς:** Cretensis Saracena 250, 42; 304, 92; 305, 7; 308, 2.
- ***Ἀνζής:** castellum 75, 55.
- ***Ἀνθемίου τόπος:** 65, 44.
- ***Ἀνθής** ὁ **Ἀλυάτης:** Bardae Scleri minister 315, 1; 318, 62. caesus 68.
- ***Ἀνθίμος:** dux exercitus Deleani Bulgari 411, 55.

- Ἄνιον: a Constantino IX. bello temptatum 435, 72. 74. 77. 84; 437, 31; 438, 59. 69; 448, 55; refugium Cecaumeni 453, 1.
 Ἀνιώτης: 437, 35.
 Ἄννα: v. καὶ Ἄννας.
 Ἄννα: soror Basilii II. 387, 71.
 Ἄννα: Gabalae filia, Stephani filii Romani I. uxor 228, 78.
 Ἄννα: Romani II. filia 254, 39.
 Ἄννα: sancta 107, 56.
 Ἄννα: Theophili filia 52, 76.
 Ἄννα: Leonis VI. e Zoe Zautzina filia 180, 10.
 Ἄννιβας: ad Cannas victor 426, 27.
 Ἀντίγονος: domesticus scholarum, Bardae caesaris filius 112, 92; 123, 3.
 Ἀντίγονος: v. νῆσος Ἀντιγόνου.
 Ἀντιόχεια: manus Ioannis baptistae ex A. Constantinopolim apportata 245, 28; Nicephorus II. A. appropinquat 270, 50; 271, 73; Nicephorus II. A. consulto non expugnat 272, 83, 86. 88. Mich. Burtzes A. expugnat imperatore invito 91. 3; 273, 31; Theodorus ibi episcopus factus 286, 57; 287, 71; a Saracenis oppugnata 287, 81; 315, 76; 319, 10; 336, 74; Saraceni A. temptant 340, 83; Arabes A. aggrediuntur 345, 35. 36. a Nicephoro Urano victi 40; 370, 35; 377, 8; Saraceni A. adoriuntur 378, 52. 53; 379, 57. 60; refugium Romani III. 381, 16. 20. 35; 382, 61; 383, 93; 395. 4; 397, 58; 400, 27; 403, 18; 483, 3. 6.
 Ἀντιοχεῖς: 270, 51; 271, 55; 272, 78. 95; 273, 16. 26; Christophorum episcopum suum necant 279, 81; a Michaele IV. deficiunt 395, 4. 5. 8. 9; 397, 62.
 Ἀντιόχος: v. παλᾶτια Ἀντιόχου.
 Ἀντώνιος ὁ Καυλέας: Antonius II. patriarcha Const. (893—901) 175, 73; mortuus 180, 7.
 Ἀντώνιος ὁ Πάχης: Nicomediae episcopus 400, 29; 401, 68.
 Ἀντώνιος ὁ Στουδίτης: syncellus 260, 66; Antonius III. patriarcha Const. (974—979) 311, 83; moritur 328, 53.
 ἄνω Μηδία: 354, 94; 397, 50.
 Ἀξειός: fluvius 346, 56. 58.
 Ἀπάβδελαι: ameras Anabarzae 141, 61.
 Ἀπιδανός: fluvius 341, 34.
 Ἀπλησφάρης: dux Tibii et Persarmeniae 436, 10. 14. 21; bellum cum Constantino IX. 437, 35. 39. 53; 438, 71; foedus facit cum Rhomaeis 439, 1; foedus non servat 464, 11. iterum cum Rhomaeis foedus facit 24.
 Ἀποκάπης: v. Βασίλειος ὁ Ἄ.
 Ἀπολασσαεῖρ: Chamdani consanguineus 241, 18.
 Ἀπολάφαρ Μουχούμετ: Siciliae dux, magister Byzantinus honoratus 398, 88; 400, 51. ab Umero Africano fugatur 54; a Cecaumeno oppressus necatur 407, 35; 425, 9.
 Ἀπομερβάνης: ameras Miepherceimi 387, 94.
 Ἀπονάσαρ: ameras Chleati 486, 84.
 Ἀποσαλάθ: dux exercitus Melitenes amerae 224, 67. 72..
 ἀπόστολοι: v. καὶ τῶν ἀποστόλων.
 Ἀποστύπης: v. Λέων ὁ Ἄ.
 Ἀποτάγλε: ameras Martyropolitano 316, 24.
 Ἀποτούλφ: ameras Amidae 316, 23.
 Ἀπόχαψ: dux Saracenorum Hispanensium 42, 14; 43, 48; 152, 60.
 Ἀπόχαψ: ameras Melitenes 224, 66. 72.
 Ἀπόχαψ: frater Apolaphari Muchumeti Siculi 398, 89.
 Ἀραβες: victi a Leone V. 16, 44. dux Araborum magnificentiam Theophili aemulatur 65, 49; Basilium I. temptant 157, 8; Nicephorus Phocas eos arcet 250, 49; contra Ioannem I. pugnant 287, 74; socii sunt Bardae Scleri 316, 26; 333, 13; Ataphitae Arabes Syriam et Antiochiam adoriuntur 345, 34. depelluntur 41; 379, 58; aestate invicti sunt 380, 84. Constantinus Carantenus contra eos pugnat 95. vincitur 1; Rhomaeis ad Antiochiam superant 381, 22. a Georgio Maniace vincuntur 39; Romanus III. Theoctistum contra A. mittit 383, 72; Mesopotamiam praedantur 385, 55; 399, 24; dolus Arabum in Edessa 403, 34; a Turcis victi 443, 19. 20; 445, 55. Turcos vincunt 446, 76. 78; 447, 13.
 Ἀραβία: 446, 95. v. etiam εὐδαίμων Ἄ.

- Ἀράξης: fluvius 436, 11; Turci eum transgrediuntur 443, 13, 23; 445, 64.
 Ἀραράχ: castellum 137, 54.
 Ἀργαῖος βουνός: 108, 70.
 Ἀργαούθ: castellum 137, 53.
 Ἀργαούς: acc. sg., castellum 93, 26.
 Ἀργεός: fluvius 141, 53; 143, 10.
 Ἀργυρόκαστρον: castellum 383, 89.
 Ἀργυρός: v. Βασίλειος, Εὐστάθιος, Λέων, Μαρριανός, Πόθος, Ῥωμανός δ' Ἀ.
 Ἀργυρός: pater Romani III. 343, 77.
 Ἀργυρός δ' Ἰταλός: magister 440, 24.
 Ἀρδαλα: castellum 141, 65.
 Ἀρδουίνος: Francus mercennarius 425, 12.
 Ἀρέθουσα: 358, 6.
 Ἀρειανίτης: v. Δαβίδ, Κωνσταντίνος δ' Ἀ.
 Ἀρκαδιούπολις: urbs Thraciae 288, 22; 441, 49, 61.
 Ἀρμακούριον: castellum thematis Thracisiorum 328, 47.
 Ἀρμάμεντον: 126, 74.
 Ἀρμενία: prodigium ex A. 232, 73. v. etiam μεγάλη Ἀ.
 Ἀρμενιακή: a Saracenis vastata 99, 19.
 Ἀρμενιакός: 138, 74, 85, 87; 228, 86; 285, 38; 373, 19; 386, 66; 406, 17; 485, 52; 491, 47. v. etiam θέμα τῶν Ἀρμενιакῶν.
 Ἀρμένιοι: 64, 23; 75, 50; 93, 32; Basili I. maiores Armenii sunt 115, 61. ab Arsacidis reguntur 63; 116, 83; 124, 21; 136, 19; 176, 91; 202, 62; 203, 91; 224, 73; 268, 92; 275, 90; Bardam Sclerum imperatorem appellant 316, 10; obid crudeliter necantur 321, 59, 60; 363, 54; 404, 41; 413, 1; 451, 30; 491, 40.
 Ἀρμονιακοί: v. μονή Ἀρμονιακῶν.
 Ἀροτρᾶς: pater Abessalomi hominis seditiosi 199, 93.
 Ἀρσαβήρ: frater Ioannis VII. grammatici, patriarchae Const. 86, 35.
 Ἀρσαβήρ: pater Theodosiae, Leonis V. uxoris 20, 47.
 Ἀρσαβήρ: magister, maritus Mariae Theodorae imperatricis 98, 75.
 Ἀρσάκης: 115, 64, 65.
 Ἀρσακίδαι: 115, 62; 116, 80, 88, 92.
 Ἀρσένιος: homo seditiosus 213, 59.
 Ἀρσινος: fluvius 136, 37.
 Ἀρτάβανος: Parthorum rex 115, 67.
 Ἀρτάβασδος: clericus 197, 37, 39.
 Ἀρτασείρας: Phathlumi filius 464, 26.
 Ἀρτζε: a Turcis temptatum 451, 28, 35; captum 452, 55.
 Ἀρτζηνοί: 451, 50.
 Ἀρτοκλίνης: v. Κωνσταντίνος δ' Ἀ.
 ἄρτοπρατείων ἀγορά: Constantino-poli 276, 14.
 Ἀρχίλοχος: poeta 480, 36.
 Ἀρχιμήδεια: 192, 34.
 Ἀσαν δ' κωφός: sultani Tugril Beg con-sanguineus et exercitus dux 447, 21; 448, 48; 449, 66. mortuus 75; 453, 89.
 ἀσηκρητεία: 19, 39.
 Ἀσηκρητίς: v. μονή τοῦ Ἀσηκρητίς.
 Ἀσία: vexatur seditione Thomae Slavi 31, 81. sub ditionem eius redacta 84; 41, 3; Amer Melitenes ameras eam praedatur 108, 91; 130, 77; 240, 3; bellum Bardae Scleri in Asia geritur 291, 8; 292, 32. v. etiam Μικρά Ἀ.
 Ἀσιανός: v. Λέων δ' Ἀ.
 Ἀσπάμ (Ἀσπᾶν v. l.) Σαλάριος (Σελά-ριος Moravcsik) Turci Abramii Alim frater ex noverca susceptus 453, 76.
 Ἀσπαρ: v. κιστέρνα Ἀσπαρος.
 Ἀσπαχάν: castellum 445, 57.
 Ἀσπρακανία: 352, 35; 355, 95.
 Ἀσσύριοι: 32, 12; 442, 92.
 Ἀσῶνα: fluvius 364, 74.
 Ἀσώτιος: vir multum viribus valens 202, 55.
 Ἀσώτιος: filius Gregorii ducis 341, 16.
 Ἀσώτιος: filius Taronitae, gener Samue-lis Bulgari 342, 53.
 Ἀταφίται Ἀραβες: gen. pl. 345, 34.
 Ἀτεοῦς: castellum 211, 15.
 Ἀτζαρνούκ: flumen 136, 31.
 Ἀτζμωρος: turmarcha 210, 85.
 Ἀτζυποθεόδωρος: Ioannis I. intimus 279, 5; 285, 30; 336, 95.
 Ἀτραμύτιος: gen. sg. 398, 79.
 Ἀτταλεῖς: 319, 19.
 Ἀτταλεῦς: v. Λέων δ' Ἀ.
 Ἀττική: Samuel Bulgarus A. aggredi-tur 341, 29.
 Αὐγαρος: epistola Christi ad eum missa 387, 10; 394, 64; 400, 41.
 Αὐλαξ: Saracenus 272, 2.
 Αὐλή: castellum ad Haemum situm 466, 78, 79.
 (ἀγίου) Αὐξεντίου βουνός: 108, 75.
 Αὐρηλιανᾶ: Constantinopoli 163, 46.

- *Αφρική:** Euphemius contionator in A. fugit 46, 47; dux Africae Rhomaeos classe aggreditur 154, 11; 156, 58; Saraceni Africae Syracusas expugnant 262, 18; Bulgari quidam Africam adeunt 264, 79; Crinites Chaldus Saracenos in Africa iuvat 267, 71; Umer dux Africae rebus Siciliis se interponit 400, 51; 403, 25.
- *Αφροι:** 264, 73; Rhomaeos aggrediuntur et vincuntur 386, 82; naves Afrorum Cyclades praedantur 397, 44; 398, 75. 94; proelia contra Georgium Maniacem in Sicilia 401, 59; caesi a Georgio Maniace 405, 89; 425, 10.
- *Αχαία:** a Theophilo Basilius Macedonis domino visitatur 121, 49.
- *Αχαιμενίδαι:** 333, 82.
- *Αχελῷον:** castellum 203, 95.
- *Αχιλλίος:** sanctus 330, 6.
- *Αχρίς, *Αχρίδες:** Basilius II. Achridam adit 353, 61; 354, 75; 358, 90. situs oppidi 92; 359, 39; 361, 69; captivi eo a Samuele deducti 363, 55; 368, 79.
- Βασπρακᾶν:** 446, 80. 1; 453, 1; 462, 52.
- Βασπρακανία:** 371, 56; 397, 51; Asan in B. venit 448, 49; Abramius in B. venit 450, 18.
- Βάβειτ:** Persarum dux 67, 95.
- Βαβούτζικοι:** gens 79, 57.
- Βαβούτζικος:** unus 42 martyrum 75, 39. v. etiam Θεοδόσιος, Κωνσταντῖνος ὁ Β.
- Βαβυλώνιοι:** 443, 6; 446, 75; cum sultano Turcorum contra Rhomaeos pugnant 460, 88.
- Βαβυλών:** vaticinatio de B. 48, 79; Ioannes syncellus, Theophili magister eo venit 56, 6; contra Theophilum Babylonii pugnant 74, 26; 179, 71; confugium Bardae Scleri 327, 25. 31. 33; 332, 69; 341, 24; 388, 35; Saraceni ibi dominantur 442, 92; 443, 2; a Turcis temptata 446, 74.
- Βαγδά:** 56, 6.
- Βαθυρράξ:** 138, 76. 80.
- Βαϊάνος:** protostrator 157, 88. 91.
- Βαϊανός:** homo quidam nobilis in Asia 396, 26.
- Βαλάντης:** turmarcha 210, 85.
- Βαλάντης:** Nicephorum II. occidit 285, 30; v. etiam Λέων ὁ *Βαλάντης.
- Βαλασίτζα:** castellum 349, 27.
- Βαλτζάρ:** dux exercitus Patzinacorum, pater Cegeni 455, 42. de var. lect. cf. etiam Moravcsik, Byzantinoturcica II, p. 86.
- Βαλτζάρ:** dux exercitus Patzinacorum, filius Cegeni 465, 43.
- Βάραγγοι:** de castitate eorum 394, 71. 75; socii Rhomaeorum 471, 18; 474, 7; 481, 60. 61.
- Βαρασβατζέ:** v. Γεώργιος ὁ Β.
- Βαρασβατζέ:** Iber, protospatharius 403, 33.
- Βαρδάνιος ὁ Τοῦρκος:** domesticus scholarum 9, 91; infaustum vaticinium de eo monachi in Philomilio degentis 9, 24; quod despicit 10, 35. seditionem contra Nicephorum I. molitur 49. 51. oculis privatur 55. 57; 13, 26; 26, 52; 30, 54.
- Βαρδάριος:** fluvius 346, 57. 58.
- Βάρδας:** patricius, caesar, Theodoraе imperatricis frater, Ioannem VII. patriarcham Const. expellit 83, 66; 84, 74; domesticus scholarum 93, 40. cum Michaele III. contra Theodoram conspirat 48; Manuelem amovet 94, 61. 71; Theocistum capit 95, 87. necat 2. 5. Theodoram expellit 10; Theodoram cum filiis tondet 97, 62; 98, 71. solus gubernat imperium 79; 101, 62. caesar factus 66. 71. litteras fovet 79; 103, 40; 105. 1. iudicat saepe 9; vitia eius 106, 12. ab Ignatio patriarcha repudiatus 25. 35. Photius ab eo patriarcha factus 37; 107, 43; a Michael III. occiditur 111, 55. prodigia infausta 58. contra Cretenses proficiscitur 73; crudeliter trucidatur 112, 12. 18; 113, 19; 120, 23; 123, 4. 5; 127, 4; 128, 28. 29. 34. 37. 42; Bardae mortuo Michaele III. pravior est 129, 47; 134, 74; de domu eius 184, 3. 14.
- Βάρδας ὁ Βοίλας:** dux Chaldae, patricius, deficit a Romano III. 217, 67. 79.
- Βάρδας:** Leonis Apostypis filius 157, 90.
- Βάρδας:** Libos filius 250, 66.
- Βάρδας ὁ Μουγγός:** 328, 46.
- Βάρδαξὸνεώτερος:** dux Chaldae 284, 13.
- Βάρδας ὁ Πίττης:** dux exercitus Rhomaeorum, a Patzinacis captus 399, 11.

- Βάρδας ὁ Σκληρός:** Ioannis I. uxoris Mariae frater 288, 12. dolo contra Russos pugnat 23; 289, 32. 37; fugat Patzinacos 290, 67; 291, 5; in Asia 292, 32. 42; 293, 52. 56; 294, 84. Bardam Phocam capit 89. in occidentem rursus vocatur 91; 300, 80; contra Russos pugnat 308, 90; 309, 26; Basilius proedrus eum timet 314, 61; 315, 73. offensus 80. seditionem contra Basilius II. molitur 88. 5; 316, 7. imperator acclamatur 10; visio eius 317, 33. 36. 46. 56; Caesaream adit 318, 59. 72. 77. 81; 319, 91. 94. 2. 7. multi ex imperatorum exercitu ad eum transfugae 17. 18; 320, 21. castra eius in Dipotamo 31. 37. 39. 43; 321, 49; Michael Burtzes socius eius a Rhomaeis victus. contra Rhomaeos ad Rageas pugnat 322, 73. eos vincit 86; Nicaeam oppugnat 323, 7. desperat de expugnatione 12. a Manuele Erotico decipitur 16. 20. Nicaeam expugnat 25. 28; Byzantio appropinquat 324, 33. Bardas Phocas ei opponitur 35. 38. 48. eum vincit 55; certamen eius contra Bardam Phocam ad Basilicas Thermas 325, 76; castra ad Pancaliam 326, 88. certamen singulare cum Barda Phoca 94. equum Phocae violat 5. 10; fugatur 327, 23. ad Chosroen confugit 28. 30. 38. in vinculis 42. 44; 328, 53; 329, 70; 330, 94. 11; 332, 68; a Chosroe armatur 333, 4. 12; Persas aggreditur, qui a Chosroe defecerunt 334, 24. ad Rhomaeos revertitur 37; 335, 59. Bardas Phocas dolose ad seditionem eum excitat 71; 336, 77. rursus seditionem molitur 338, 48; 346, 59.
- Βάρδας ὁ Φωκᾶς:** filius Nicephori Phocae senioris, frater Leonis Phocae 178, 45; 203, 90; 229, 3; 236, 82; domesticus scholarum 238, 36; infelix dux exercitus 241, 5; contra Saracenos proficiscitur 245, 33; Nicephori II. pater 257, 24; 258, 51; caesar 260, 71; 261, 5.
- Βάρδας ὁ Φωκᾶς:** ex Amasia fugit 291, 10; Bardas Sclerus frustra cum eo paciscitur 292, 33. socii eum relinquunt 40; 293, 46. Charonem necat 62; 294, 77. 83; 315, 78; ex exilio revocatur 324, 34. primo a Barda Sclero superatus 53. 56; 326, 60. 64. Constantinum Gauram vulnerat 65, 68. Charsianum occupat 72. 79; in Iberiam proficiscitur 326, 83. 85. Bardam Sclerum aggreditur 91. eum prosternit 5. 6. 12; Scleri milites fugat 327, 19. victoriam imperatori nuntiat 31; a Basilio II. neglectus 330, 13; suscenset Basilio II. 332, 60. imperator acclamatus 66; 334, 38; 335, 43. Bardas Sclerus imperium cum eo partiri vult 50. 53. Bardam Sclerum decipit 71; 336, 78. Abydum oppugnat 3; 337, 8. 11. mors eius 25. 28; 338, 45; 335, 55; 336, 84; 365, 3; 372, 71.
- Βάρδας ὁ Φωκᾶς:** filius Nicephori II. 260, 75.
- Βάρδας ὁ Φωκᾶς:** nepos Bardae Phocae 372, 70.
- Βάρης:** ab Agarenis vastata 146, 4; expugnata 147, 23; 348, 1; Rhomaeis fida 427, 50.
- Βάρνα:** oppidum 433, 29.
- ὁ Βαρὺς Μιχαήλ:** 210, 83; 211, 16.
- Βασίλειος:** Basilius I. imperator (867—886) Constantinum apud Triphylios multum valentem tondet monachum 72, 68; Georgium Stratioticum necat 73, 72; rationem aerarii poscit 97, 54. ossa Theodoraev levat 68; Bardam caesarem necat 112, 9; 113, 21. Michael III. insidias ei parat 28. 34. Michael III. a crudelitate cohibet 43; imperator eum occidere conatur 114, 47. 49; 115, 56—170, 53; imperator 115, 58; fabulosa de origine et iuventa eius 116, 3. 4; parentes in Bulgariam deportati 117, 12. 14. visus ab Omurtag 37; reditus ex captivitate in Bulgaria 118, 47; in monasterium Diomedis Const. vocatur 120, 2. 13; servus Theophilitzae 121, 25. 29. 35. somnium matris 40. in Peloponneso cum domino suo 46. 48. 51; monachus quidam eum nimis honorat 122, 57. aegrotus relinquitur 76; Danielis cum eo loquitur 123, 87; cum Bulgaro forti luctatur 124, 21. eum vincit 25. clarus in Byzantio fit 29; ferocem equum

- Michaelis domat 125, 46. 51. lupum occidit 63; vaticinium de interitu gentis Michaelis III. 126, 86; 127, 95. paracoemomenus 17; ab imperatore armatur 128, 22. a Michaele III. adoptatur 40; imperator una cum Michaele III. 129, 60. 64. coronatur 66; Symbatius adversarius eius est 130, 73. 82; Michaellem III. ad virtutem monet 131. 4. eum necat 9. imperator 14; 132, 39. bona initia imperii 40; Ignatium patriarcham Const. restituit 134, 74. Georgius et Symbatius insidias ei parant 81; legati Ragusanorum ad eum veniunt 146, 89; expeditio in Italiam 147, 26; legati obsessorum oppidorum Capuae et Beneventi ad eum veniunt 150, 89; 160, 78; aedificia erigit 161, 4; Sandabarenus ei valde acceptus 168, 83; Sandabarenus eum exagitat contra Andream et Stephanum 173, 8; 174, 53; Syracusae eius temporibus ab Agarenis expugnatae 262, 19. 24; modestia eius 277, 48; 426, 40.
- Βασίλειος:** Basilius II. imperator (976 — 1025), Romani II. filius, coronatur 248, 1; 254, 36—259, 64. imperator 254, 37; 255, 74; 284, 95; Ioannem I. sequitur 312, 24; quando imperator factus sit 313, 46; 314, 48—369, 19; imperator 314, 50. 52; 329, 70; Constantinus VIII. frater eius successor 370, 20; imperium sub eo floruit 371, 40. 47; pauperibus parcat 373, 4; 374, 34; 375, 63; 376, 88. 89; 377, 24; 378, 37; Orestes protospatharius ab eo in Siciliam missus 383, 2; 389, 58; Alexius ab eo patriarcha factus Const. 401, 73; Bulgaris parcat 412, 67; in Georgia pugnat 435, 78. 93; 443, 5; 447, 7. 26.
- Βασίλειος δ' Ἀποκάπης:** 363, 56; contra Turcos pugnat 462, 62; 463, 82. 91; 464, 6.
- Βασίλειος δ' Ἀργυρός:** dux Sami 348, 3; Aspracaniam male gubernat 355, 6; 488, 66.
- Βασίλειος δ' Γλαβᾶς:** 343, 75.
- Βασίλειος δ' Ἐπείκτης:** exurgit contra Leonem VI. 179, 73. 79. 83; 180, 88. 93. 2.
- Βασίλειος ὁ Θεοδωροκάνος:** in vincula coniectus 406, 5; 413, 2; a Constantino IX. contra Scythas missus 431, 72; 432, 91. 1.
- Βασίλειος ὁ Καισαρείας:** 236, 89; 244, 95.
- Βασίλειος ὁ Καματηρός:** hetaeriarcha 184, 91.
- Βασίλειος ὁ ἐπὶ τοῦ κανικλείου:** 202, 65.
- Βασίλειος ὁ ἐπὶ τοῦ κανικλείου:** 478, 84.
- Βασίλειος vel Κωνσταντῖνος:** Leonis V. filius 24, 71; miraculum de voce eius 27, 61.
- Βασίλειος ὁ Μακεδών:** Constantinum Ducae filium se esse dicit 228, 63.
- Βασίλειος ὁ μέγας:** theologus 275, 68.
- Βασίλειος ὁ Μοναχός:** dux Bulgariae 458, 50; 459, 81.
- Βασίλειος ὁ παρακοιμώμενος:** 244, 9; 258, 37. Nicephorum II. introducit 55; socius Ioannis I. 284, 2; exsul 285, 37. 40; contra Russos proficiscitur 295, 23; 296, 57; divitiae eius 311, 4; 312, 7. Ioannem I. veneno interficit 14; 313, 42; 314, 56; 317, 57.
- Βασίλειος ὁ Πεδιαδίτης:** eunuchus 406, 7; in Langobardiam fugit 407, 49.
- Βασίλειος ὁ Πετεινός:** homo fallax 234, 30. Stephanum filium Romani I. decipit 36; 235, 61; 236, 81; paracoemomenus 237, 19; exarchus magna hetaeriae 238, 41; surgit contra Romanum II. 250, 64. imperator acclamatus 68; non clementer tractatur 251, 72. moritur 75. 79.
- Βασίλειος ὁ ραίκτηρ:** 303, 58.
- Βασίλειος:** Romani I. filius Sebastophoros 238, 44.
- Βασίλειος ὁ Σκαμανδρητός:** Basilius I. patriarcha Const. 287, 68; depositus 311, 81.
- Βασίλειος ὁ Σκληρός:** Romani Scleri filius 372, 80. oculis privatus 85; magister, a Romano III. deficit 388, 20.
- Βασίλειος ὁ σύγκελλος:** 471, 4; 475, 20.
- Βασίλειος ὁ Συναδητός:** Dyrhachii dux 410, 8.
- Βασίλειος ὁ Τραχανιώτης:** exercitus dux, Macedo 494, 36.

- Βασιλικά θέρμα:** Bardas Sclerus ibi castra metatur 325, 76.
Βασιλική: scortum quoddam 209, 77.
Βασιλικίνος: Michaeli III. valde acceptus 113, 29.
Βασιλίσ: castellum a Basilio II. erectum 359, 41.
Βασιλίτζης: amicus Alexandri imperatoris 194, 67. paene imperator factus 71; tutor Constantini VII. 196, 15; 201, 37.
Βαπάτζης: Adrianopolitanus 343, 74.
Βαπάτζης: v. 'Ιωάννης ὁ Β.
Βαπάτζης: Macedo vel Thrax 343, 74.
Βελέγραδα: Behrat 364, 69. de situ eius 73, Beograd 409, 91.
Βελε(ρ)μαρνίς: tribus Patzinacorum 456, 59. de variis lectionibus codd. rec. et sententiis virorum doctorum temporis recentioris v. Moravcsik, Byzantinoturcica 2, p. 89.
Βενεβενδός: 148, 46; a Saracenis oppugnata 149, 82; a Maniace expugnata 427, 56.
Βενετία: 343, 77.
Βεριβόης: Chiorum dux 373, 13.
Βέρροια: urbs Syriae, a Nicephoro Phoca expugnata 253, 26; 254, 50. reliquiae Ioannis baptistae inde Byzantium deportatae 51; 321, 50; a Romano III. temptata 377, 14; 378, 51; clades Romanorum 379, 56. 79; 380, 91.
Βέρροια: urbs Bulgariae 344, 90; 356, 32.
Βερροιαίσι: 396, 38.
Βήρυδες: 36, 55.
Βηρυτός: 340, 82.
βιβλιοθήκη βασιλική: 20, 64.
βιβλιοθήκη πατριαρχική ἐν τῷ Θωμάτῃ: 62, 65.
Βιδίη: 329, 75; a Basilio II. temptata 346, 45. ab eo munita 54.
Βιζύης φρούριον: a sociis Thomae Slavi occupatum 39, 37; 40, 51. 71.
Βιθυνία: Nicephorus I. in B. proficiscitur 10, 48; 460, 10.
Βιλτέρ: Patzinaca, pater Tyrachi 455, 40. de variis lect. codd. rec. v. Moravcsik, Byzantinoturcica 2, p. 90.
Βλαδιμηρός: Russorum dux, Basilii II. sororis maritus 336, 90; 367, 72; Byzantium aggreditur 430, 41.
Βλαδιμηρός: Samuelis Bulgari gener 353, 65; necatus 359, 25.
Βλαδισθλάβος: Bulgariae rex (1015 — 1018) 329, 90 (recte U, cett. Σφενδοσθλάβου) 359, 33; 448, 52; 492, 51. v. etiam 'Ιωάννης (ὁ καὶ Βλαδισθλάβος).
Βλαχέρνα: 20, 74; Thomae Slavi ad Bl. classis videtur 33, 61. Thomas aggreditur 34, 90; Michael II. urbem defendit 35, 17; 37, 61; Theophilus iudicat 50, 34; 51, 52; 54, 49; Manuel reversus Theophilo obviam venit 71, 39; 88, 8; Theodora tonsa 97, 60; Symeon Bulgarus Byzantium oppugnat 200, 14. cum Romano I. paciscitur 23; Sacticius moritur 217, 62; Symeonis Bulgari castra rursus 219, 12. Romanus I. orat 32; Romanus I. Petrum recipit 223, 41; Romanus III. ecclesiam Mariae virginis ornat 384, 21. antiquam imaginem invenit 22; Ioannes praepositus Constantinum perscrutatur 385, 46; processus 400, 44; Leonis Tornicii proelia contra Constantinum IX. 440, 14. 21. 36.
Βλάχοι: vagantes 329, 80.
Βογᾶς: v. 'Ιωάννης ὁ Β.
Βογδάνος: toparcha Bulgarus 357, 79; 372, 88.
Βόγορις: Boris-Michael, princeps Bulgarorum (852—889) contra Byzantium proficisci vult 90, 42; baptizatur et Michael cognominatur 91, 68.
Βοδινά, Βοδηνά: castellum 345, 20. ad Ostrovum sita 21; Basilius II. eo venit. rursus adit 352, 10. occupat 17; rursus adit 356, 51.
Βοιαίτιος: gen. sg. 182, 53.
Βοίλας: v. Βάρδος, 'Ρωμανός ὁ Β.
Βοϊδίτζης: Amorium Saracenis prodit 78, 25.
Βοϊώ: castellum 354, 86.
Βοϊωάννης: dux exercitus, unus e maioribus proximi B. 426, 40.
Βοϊωάννης: dux exercitus 426, 38.
Βοιωτία: a Samuele Bulgaro transita 341, 29.
Βολερός: Bulgari eo deducti 344, 19; 345, 24; 352, 13. 17.
Βόνου κινστέρνη: Constantinopoli 252, 1.

- Βορίσης:** Boris II., rex Bulgarorum (969—972), obses a Petro Bulgaro ad Basilium II. missus 255, 75; 288, 93; captivus 297, 78; 310, 65. magister honoratus 68; obses 328, 64; occiditur 329, 73; 346, 67.
- Βορυσθένης:** fluvius 455, 38; 456, 56.
- Βοσόγραδα:** a Basilio II. combusta 356, 31.
- Βοτανειάτης:** v. Θεοφύλακτος, Μιχαήλ, Νικηφόρος δ Β.
- Βουκελλάριοι:** 372, 81; 398, 84.
- Βουκελλάριον:** 384, 13.
- Βουκολέων:** Constantinopoli, vaticinium de Michaele I. 11, 73; Theophobus ibi in carcere est 80, 80; seditio Samonae 185, 31; 207, 12; 208, 43. 47.
- Βουλγαρία:** Theodorus Cupharas captivus in B. 90, 52; ad fidem Christianam conversa 92, 2; Crumus Byzantinos in B. deducit 117, 11; 124, 18; commercium cum Rhomaeis 176, 80. Nicetas Sclerus B. aggreditur 4; 177, 11; Symeo ex Bulgaria Rhomaeos adoritur 200, 12; 218, 9; Symeo ex B. Chrovatos aggreditur 222, 2. Symeo in B. moritur 10; actio Petri Bulgari cum Rhomaeis 223, 25. 33; Petrus et Maria eius uxor B. ingrediuntur 224, 58; discordia inter Petrum Bulgarum et Ioannem fratrem eius 225, 2; filii Petri Bulgari remissi 255, 76; comitopuli 256, 79; 277, 26. Russi B. invadunt 32. 36; 287, 91; 288, 3. 6; Boris II. in B. revertitur 329, 72; Samuel B. in potestate habet 330, 92. 3. a Ioanne I. infestata 12. 15; 332, 60; Samuel victus in B. confugit 342, 47; Basilius II. B. adoritur 343, 79; 344, 89; 348, 10. Samuel B. defendit 14; Basilius II. in B. irruit 352, 9; B. dolose cum Basilio II. paciscitur 353, 48. 53. Basilius II. in B. revertitur 59. Achridae caput B. sunt 62; David archiepiscopus B. 354, 70; 357, 77. David archiepiscopus B. 78; David Arianita catepano B. 358, 87. Scopia metropolis B. 14; ibi palatium regum 359, 15; 360, 52. rebellio Ibatzae 63; archiepiscopatus Bulgariae confirmatus 365, 8. 12; Patzinacae in B. invadunt 373, 92, 95; res ecclesiasticae in B. post mortem Ioannis archiepiscopi 400, 32. 38; seditio Michaelis IV. temporibus 409, 87. 91. Petrus Deleanus rex Bulgariae 4. 6; Tichomirus rex Bulgariae 410, 23; Michael IV. in Bulgaria 414, 39, 45; Georgius Maniaces imperator acclamatus in B. versatur 428, 76; Basilius Monachus gubernat B. 458, 50; proelia contra Patzinacae 459, 73, 80; Nicephorus Proteuon ex B. Constantinopolim accessit 478, 87. 88; Leo Bulgariae archiepiscopus 479, 18, 19; 492, 51.
- Βουλγαρικός:** 5, 80; 117, 17; 226, 12; vestes regum Bulgarorum 310, 60. insignia regum Bulgarorum 64. diadema Bulgarorum 67; 343, 85; 346, 47. 55; 360, 57; 364, 85; 458, 51; 471, 4; 475, 20.
- Βούλγαροι:** Michael I. contra Crumum triumphantem et Bulgaros proficisci animum inducit 5, 76. 77; paene B. vincit 6, 7. Rhomaei superantur 13. Leo V. in Thracia ad arcendos B. relinquitur 7, 22; causa belli Crumi contra Michaelem I. 12, 5; Leone V. imperante Thraciam praedantur 13, 32. legatos non exaudiunt 35. a Leone V. insidiis victi 38. 41. 45. 50; Leo V. victoria inflatus 16, 43; Omurtag dux B. 37, 71. valde fortes sunt 38, 91; Bogoris dux eorum 90, 42. famempatiuntur 62; Sidera confinis Bulgaris et Rhomaeis 91, 95; Basilius I. parentes ad Bulgaros deducti 117, 13. multi eorum baptizantur 16. 21. pacem cum Rhomaeis iungunt 32; Bulgari quidam ab Antigono Bardae caesaris filio ad convivium vocati 123, 8. virum fortem adducunt 11; 124, 17. quo a Basilio I. victo contristantur 24. 28; baptizati 165, 12; Symeo Bulgarus pacem turbat mercatoribus suis male tractatis 175, 75; 176, 83. Hungari pro Rhomaeis contra B. pugnans 5. Leo V. contra B. contendit 7; ab Hungaris devicti 177, 17. Symeo captivos B. recipit 33; Rhomaeos premunt 182, 48; legati B. indigne ab Alexandro imperatore tractati 195, 95; Patzinacae B. a tergo aggrediuntur 202, 55. Zoe pugnans

- contra B. 75; expeditio Leonis Phocae contra B. 203, 81. 86. Bulgari fugati ad Acheloum 95. 1. inopinanter revertentes Rhomaeos vincunt 9. 11; Leo Phocas vexillum B. fugat ad Catasyrtas 205, 50. 54; Rentacius ad B. confugere conatur 214, 76. usque ad Catasyrtas vagantur 79. Michael filius Moroleonis occisus ab eis 82. 84; ad Pegas superiores sunt 215, 13. Pegarum palatia incendunt 24; Theodora palatiis appropinquant 216, 36. 42. Sacticius eos aggreditur 47. eum superant 50. 51; vulnerant eum 217, 58. 62; Adrianopolim oppugnant 218, 82. Moroleo fortiter urbem defendit 92. urbem expugnatam vigiles Bulgarorum deserunt 94; 220, 44; Petrus eorum dux 222, 12. populi affines, e.g. Hungari, Serbi etc. Bulgaros aggredi volunt 18. fames B. premit 19. 20; foedus iungunt cum Romano I. 223, 31; in aula Byzantina legati B. tumultuantur 224, 54; discordia inter Petrum et Ioannem fratrem inquietantur 226, 13; Petrus foedus cum Basilio II. iterat 255, 73; comitopuli 256, 80; foedus violant 263, 45; Symco eorum dux imperium Romanum affectat 264, 71. legati eorum in Africa 79. legati B. a Romano I. in vincula coniecti 87; Russi B. aggrediuntur 277, 31. 34; Russi B. aggrediuntur 286, 52; B. ab Russis subacti 288, 16; in partibus Russorum pugnant 289, 48; Persthlava caput Bulgarorum 295, 25; Boris captivus humane a Ioanne I. accipitur 297, 80. 81. 83; Sphendosthlavus 3000 Bulgaros necat 298, 16; 20000 captivos B. secum ducit 300, 72; pactio, ne Patzinacae B. a tergo aggrediantur 309, 47; Ioanne I. mortuo resurgunt 328, 58. comitopuli 60; Borises necatur 329, 74; Asotium caedunt 341, 21; pelluntur 342, 49; 343, 70; B. quidam deducti a Basilio II. 344, 7. B. in Bolerum deducti 18. 19; 346, 66; a Basilio II. oppressi et oculis privati 349, 30. 36. 46; David Nestoritza valde potens apud B. 350, 61. insidiantur Theophylacto Botaniatae 73; ex Melnico Rhomaeos nocent 351, 86; Ioannes I. B. in Pelagonia captos oculis privat 353, 61; Ibatza dux B. vexillum Rhomaeorum interficit 354, 78; 357, 60; principes B. quidam se Basilio II. dedunt 359, 30; 362, 19; multi caesi ad Zetunium 364, 77. Basilius II. admiratur murum ad Thermopylas ad arcendos B. erectum 80; 365, 3; 372, 81; 378, 42; 388, 38; 409, 89. Petrus Deleanus B. ad motum excitat 2; duo factiones 410, 23. rursus uniti 27; Nicopolitae socii eorum fiunt 411, 58; 412, 64. 68. 71; 413, 6. a Thessalonicensibus superati sunt B. 17. 19. 22; Deleanus insciis Bulgaris oculis privat 414, 35. 44; 479, 18.
- Βουλγαρόφυγον: castellum Rhomaeorum in Thracia 178, 53. 55.
- Βουλοσουδής = Βουλιζούης: 239, 60, 73. de variis lect. codd. rec. v. Moravcsik, Byzantinoturcica 2, p. 107.
- Βούρτζης: 488, 65. v. etiam Μιχαήλ, Σαμουήλ δ Β.
- Βουτέλη: urbs Pelagoniae, sedes Gabrielis 351, 3.
- Βούτομα: urbs Dalmatiae 146, 81.
- Βρανᾶς: v. Μαρκανός δ Β.
- Βραχάμιος: v. Σαχάσιος Β.
- Βρενδίστιον, Βρεντήσιον: 262, 37; 427, 49.
- Βρίγγας: v. Ἰωσήφ δ Β.
- Βροχωτός: mons 360, 53.
- Βρύαντος ἀνάκτορα: a Theophilo aedificata 57, 39.
- Βρυέννιος: patricius et ethnarcha 471, 21; 472, 38. 43. 51; Patzinacae inopinanter opprimat 473, 59; 479, 10. 24; dux vexillorum Macedonicorum 484, 23. a Michaelē VI. offensus 34. 39; socius consiliorum Cecaumeni 487, 21. 34; 488, 43. Lycanthes eum capit 54. 56. Opsaras eum oculis privat 58. 61; 489, 68.
- Βυζάντιον: Leo curopalata cum filio Nicephoro B. appropinquat 303. 56; 309, 20; 340, 87; 343, 72; 356, 52; 366, 29; 402, 92; 406, 12; 408, 66; 411, 40; 414, 36; 424, 63; 427, 69; 430, 39; 431, 60; 432, 95; 456, 4; 480, 33.
- Βυρσεύς: v. μονή Βυρσεύς.
- Βωβός: v. Παύλος δ Β.

- Γαβαλάς: gener Romani I. 228, 78.
 Γαβράς: 364, 85. 86. v. etiam Μιχαήλ
 ὁ Γ. et Γαυράς.
 Γαβριήλ ὁ καὶ Ῥωμανός: filius
 Samuelis Bulgari, Bulgarorum rex
 (1014—1015) 349, 46; 351, 4; 352, 23.
 33; occisus 353, 43; 354, 67.
 Γαβριηλόπωλος: 194, 67; 196, 16;
 201, 37.
 Γαζαρηνός: Sanianae dux 41, 88.
 Γαζουροῦ λίμνη: 9, 11.
 Γαλακρηνοί: v. μονὴ Γαλακρηνῶν.
 Γαλιλαία: 209, 65.
 Γαλλταί: 425, 11.
 Γαριδάς: v. Ἰωάννης ὁ Γ.
 Γάστρια: v. μονὴ Γαστριῶν.
 Γαυράς: v. Κωνσταντίνος ὁ Γ.
 Γενέσιος: v. Ἰωσήφ Γ.
 Γερμανίκεια: 142, 74.
 Γέρων: oppidum a Basilio I. expug-
 natum 142, 80.
 Γεώργιος: dux Abasgiae, foedus cum
 Rhomaeis frangit 339, 75; 366, 32;
 367, 60. 61; moritur 377, 19; 389, 48;
 435, 75. 79; 447, 26.
 Γεώργιος Βαρασβατζέ: 377, 95.
 Γεώργιος ὁ Γονιτζιάτης: exercitus
 dux 354, 75.
 Γεώργιος ὁ Δρόσος: 454, 12. 13.
 Γεώργιος ὁ Θεοδωροκάνος: Sami
 praefectus 373, 12.
 Γεώργιος ὁ Κρηνίτης: 184, 91.
 Γεώργιος ὁ Μανιάκης: praefectus
 thematis Teluch 381, 38; Edessam
 aggreditur 387, 86. expugnat 92.
 defendit 2. 6; Baaspracaniae prae-
 fectus 397, 49; in Langobardiam
 missus 398, 91; 401, 55; Siciliam
 aggreditur 403, 22; Carthaginenses
 fugat 403, 27; 405, 82. 84; de iracun-
 dia eius 406, 92. de seditione accusatur
 3. 9; successores eius in Sicilia mali
 407, 46; a Zoe in Italiam missus 422, 23;
 deficit a Zoe 425, 3; 427, 52. 57. 63.
 64; ad Ostrobum victor, imperator
 acclamatur 428, 86. moritur subito
 90. 94. 3; 484, 42.
 Γεώργιος: martyr 300, 65; 476, 45.
 Γεώργιος: frater Michaelis IV. 390,
 72. eunuchus 73; protovestiarius 397,
 60; 400, 42; 417, 78.
 Γεώργιος ὁ μοναχός: rerum scriptor 3,
 7.
 Γεώργιος ὁ Προβατάς: 398, 80; exerci-
 tum deperdit 409, 83.
 Γεώργιος: Naupacti praefectus 372,
 74.
 Γεώργιος ὁ Στρατιωτικός: 73, 72.
 Γεώργιος: patricius seditionis a Basilio I.
 damnatus 134, 82.
 Γεώργιος ὁ Σουρσοῦβουλις: socer
 Samuelis Bulgari 222, 13; 223, 26. 34.
 48. de variis lect. v. Moravcsik,
 Byzantinoturcica 2, p. 290.
 Γεώργιος ὁ Τζούλος: princeps Cha-
 zarorum 354, 93.
 Γλαβάς: 372, 89; 442, 75. v. etiam
 Βασίλειος, Νικήτος ὁ Γ.
 Γογγύλιος: v. etiam Ἀναστάσιος, Κων-
 σταντίνος ὁ Γ.
 Γολόη: castellum 472, 43.
 Γονιτζιάτης: v. Γεώργιος ὁ Γ.
 Γουβερ: patricius 173, 17.
 Γουδέλης: homo dives ex Asia 396, 26.
 Γουδέλιος: 372, 89.
 Γουδέλιος ὁ Μανιάκης: 387, 87.
 Γουλίνος: Patzinaca 465, 47. v. Morav-
 csik, Byzantinoturcica 2, p. 166. v.
 etiam Κουλίνος.
 Γουνάρια: castellum 489, 74.
 Γουνιατζίτσης: v. Θεόδωρος ὁ Γ.
 Γρηγοράς: filius Basilio Apocarpae 363,
 56.
 Γρηγοράς ὁ Δούξ: 198, 69.
 Γρηγοράς ὁ Ἰβηρίτης: domesticus
 scholarum 187, 68; seditionem moli-
 tur 198, 46; 199, 86.
 Γρηγόριος: v. Ἅγιος Γ.
 Γρηγόριος: consanguineus Leonis V.
 33, 51. cum Thoma Slavo contra
 Michaellem II. pugnat 34, 68; Thomam
 deserit 36, 38. occisus 49.
 Γρηγόριος ὁ θεολόγος: 27, 63.
 Γρηγόριος: Leonis V. filius 24, 71.
 Γρηγόριος ὁ Μακεδών: 239, 52.
 Γρηγόριος ὁ ἐκ Ταρῶνος: 279, 82;
 339, 69; 341, 16. 19 (valde dubito, an
 sit una persona).
 Γρηγόριος ὁ Ταρωνίτης: homo sedi-
 tiosus Michaelis IV. temporibus 412,
 84.
 Γρύλλος: homo impudicus Michaelis III.
 temporibus 110, 30, 40. 48. 49.

- Γυλάξ: Hungarus 239, 64. 70. v. Moravcsik, Byzantinoturcica 2, p. 115.
 Γυρής: Fluvius 100, 33. 39.
- Δαβίδ ὁ Ἀρε(ι)ανίτης: Thessalonicae praefectus 345, 37; 350, 60; cum Basilio II. contra Bulgaros pugnat 354, 82; 355, 19; 358, 85.
 Δαβίδ ὁ ἀπὸ Ἀχρίδων: 368, 79.
 Δαβίδ: Bulgariae archiepiscopus 354, 69; 357, 77.
 Δαβίδ: comitopolus 255, 78; 328, 59; a Vlachs occisus 329, 77.
 Δαβίδ: Iberiae dux Bardam Phocam adiuvat 326, 84; 339, 73. 75.
 Δαβίδ ὁ Κουμουλιανός: Romano I. adversatur 211, 26.
 Δαβίδ: Leonis Apostypae filius 157, 90.
 Δαβίδ: propheta 182, 41.
 Δαγαράβη: domus Erhebi in themate Armeniaco 485, 52.
 Δαγιστεύς: monachus fallax ibi temporibus Leonis V. versatur 14, 79.
 Δαζιμών: castellum 75, 51.
 Δαλασσηνός: v. Δαμιανός, Θεοφύλακτος, Κωνσταντίνος, Ῥωμανός ὁ Δ.
 Δαλματία: a Rhomaeis deficit Michaelae II. imperante 48, 77; 145, 72; a Saracenis temptata 146, 79. 7.
 Δαλματοί: 146, 80.
 Δάλματος: v. μονή Δαλμάτου.
 Δαμασκός: a Nicephoro II. expugnata 271, 70; Ioannes I. usque ad D. proficiscitur 311, 92; Basilius II. ameram Damasci in fide munit 340, 82; Ioannes I. D. imperio adiungit 378, 36.
 Δαματρύς: 190, 63; 460, 4; palatia 461, 18; 498, 30.
 Δαμιανός: v. ἀγροί Δαμιανοῦ.
 Δαμιανός: comes stabli, a Michaelae II. contra Cretenses missus 43, 58. occisus 62.
 Δαμιανός: drungarius vigiliae 201, 47.
 Δαμιανός: paracoemomenus 127, 1. 7. 10; 128, 24.
 Δαμιανός: patricius, Antiochiam gubernans 340, 84.
 Δαμιανός: Tyri ameras Rhomaeos aggreditur 191, 4; 202, 67.
 Δαμιανός ὁ Δαλασσηνός: 367, 51.
 Δαμίδεια: monasterium 285, 39.
 Δαμοκράνεια: 423, 41; 428, 82.
- Δάμπολις: castellum 467, 84.
 Δανδοϋλφος: rex Langobardiae 263, 53. 57. 61; 264, 66.
 Δανηλῖς: vidua dives Peloponnesiaca, Basilio I. favens 122, 61. 78; 160, 83; 161, 85.
 Δασσαρίτης: nomen vetustum Lychnidos urbis 358, 95. 12.
 Δάφνη: Antiochia ad Daphnem sita 287, 80.
 Δαφνομήλης: v. Εὐστάθιος ὁ Δ.
 Δαφνοπάτης: v. Θεόδωρος ὁ Δ.
 Δέβελτος: Zagora a Bulgaris nominata 91, 95.
 Δέβρις: 410, 11.
 Δεκάτορα: v. κάτω Δεκάτορα.
 Δελεάνος: v. Πέτρος ὁ Δ.
 Δελφινᾶς: v. Καλοκυρός ὁ Δ.
 Δένδερεις: Theophili anlicus 53, 7. 24; 54, 26. 28.
 Δερμοκαίτης: v. Ἰωάννης, Μιχαήλ ὁ Δ.
 Δεσποταί: v. μονή Δεσποτῶν.
 Δεύτερον: Constantinopoli 107, 55; 163, 56.
 Δημήτριος: Georgii Abasgi et Aldae filius 389, 50.
 Δημήτριος ὁ τῆς Κυζίκου: rerum scriptor 4, 30; 375, 60; 401, 68. 78.
 Δημήτριος: martyr, cuius templum Constantinopoli Basilius I. renovat 163, 57; Basilius II. ei gratias agit 339, 69; 345, 30; Michael IV. ab eo sanari vult 408, 52; Thessalonicenses contra Bulgaros pugnantem adiuvat 413, 14.
 Δημήτριος ὁ Τειχωνᾶς: dux exercitus Bulgarorum 344, 95.
 Δῆμοι: Constantinopoli 231, 64.
 Διάβασις: planities 38, 12; 203, 82.
 Διάβολις: castellum Bulgariae 353, 55; 358, 4; 360, 43. 60.
 Διακενέ: castellum 467, 11.
 Διακονίτζης: Manichaeus 140, 30. 35.
 Διακονίτζης ὁ τοῦ Χρυσόχειρος: Manichaeus 160, 72.
 ὁ Σικελιώτης διδάσκαλος: rerum scriptor 3, 18.
 Διλιμνίται: gen. pl. 449, 81.
 Διογένης Ἀβράλεστος: a Barda Phoca ad Bardam Sclerum transfugit 292, 43
 Διογένης: v. Κωνσταντίνος ὁ Δ.
 Διογένης: Sirmii praefectus 373, 94.

- Διόδωρος: Triccae episcopus 330, 8.
 Διοκλητιανοί: 145, 74.
 Διομήδης: martyr 120, 1; a Basilio I. donatus 160, 79. v. μονή Διομήδους.
 Διονύσιος: theologus 59, 85.
 Διπτόταμον: praedium 320, 32.
 Δοβρομηρός: Bulgarus, praefectus Berthocae 344, 90.
 Δοβρομηρός: iunior 359, 31.
 Δοκειανός: v. Μιχαήλ ὁ Δ.
 Δολοίχος: Ludovicus II. imperator (850—875) 147, 17.
 Δομετιανός ὁ Καυκάνος: Bulgarus nobilis 352, 32; 353, 51.
 Δομίνικος: hetaeriarcha 201, 38.
 Δομνίνου ἔμβολοι: 163, 59.
 Δορόστολον: Symeo Bulgarus eo confugit 177, 19; Δρίστρα etiam nominata 298, 11; Russi castra locant ante D. 299, 34; victi D. intrant 300, 64. a Ioanne I. obsessum 67; 301, 93; 302, 30. 37. Russi fugiunt ex D. 39; 303, 47; 356, 27; 456, 65. v. etiam Δρίστρα.
 Δορύλαιον: Theophilus D. appropinquat 75, 31; 77, 8; Bardas Sclerus ibi versatur 292, 32.
 Δουκῶν γένος: 186, 52.
 Δούξ: v. Ἀνδρόνικος ὁ Δ.
 Δραγίνοι: planities 405, 83.
 Δραγομούζιος: Bulgarus 357, 72.
 Δραξάνος: Bulgarus 345, 27.
 Δρίζιον: castellum Ciliciae 268, 94.
 Δρίνος: fluvius 358, 3.
 Δρίστρα: Symeo Bulgarus eo confugit; Δορόστολον etiam nominata 177, 19; 298, 11; 299, 30. v. etiam Δορόστολον.
 Δρόσος: v. Γεώργιος ὁ Δ.
 Δρυϊνούπολις: 363, 50.
 Δυρράχιον: Asotius Samuelis Bulgari gener eo missus 342, 56. urbem Basilio II. prodit 61. 62; 343, 65; 349, 51; Basilius II. eo proficiscitur 353, 64; 354, 67; contra Bulgaros defensum 357, 54. 62; 363, 40. a Basilio II. munitum 49; 385, 44; 410, 8; a Deleano Bulgaro captum 411, 54; 424, 66. 68.
 *Εβδομον: Constantinopoli 137, 57; 194, 66; 200, 18; 224, 60; 258, 57; 369, 18.
 *Εβραΐς: 25, 8.
 *Εβρατος: 25, 8.
 *Εδεσσα: Romani I. temporibus oppugnata 231, 66; 387, 89; 388, 24; 397, 49. 51; 399, 23; ab Arabis oppugnata 400, 25; paene expugnata 403, 32; dolus Arabum ad irritum redactus 404, 36.
 *Εδεσσηνοί: oppugnati in linteo expressam figuram Christi dedunt 231, 67.
 Είλισσός: castellum 358, 9.
 Είρηναίος: theologus 59, 86.
 Είρηνη: imperatrix (797—802) Constantinum VI. oculis privat 29, 39; 44, 95; 116, 87.
 Είρηνη: Theodora imperatricis soror 98, 72. uxor Sergii 73.
 Είρηνη ἡ Λαρισσαία: uxor Rodomeri 350, 58; 409, 1.
 Είρηνη: Leonis V. uxor 14, 67. 69.
 *Εκατὸν βουνοί: latibulum Patzincarum 465, 32; 467, 10.
 ἔκμαγετον Χριστοῦ: figura Christi in linteo expressa, ab Edessa Constantinopolim deportata 232, 70.
 *Ελααδῆς: v. Ἰωάννης ὁ 'Ε.
 *Ελαδικός: v. Κωνσταντίνος, Νικήτας ὁ 'Ε.
 *Ελαίας: v. μονή κατὰ τὸν 'Ελαίαν.
 *Ελαμίται: 287, 74.
 *Ελγα: regina Russorum, baptizata 240, 78.
 *Ελεγμοί: v. μονή 'Ελεγμῶν.
 *Ελεμάγος: Bulgarus, dux Sirmii 364, 70. 71.
 *Ελένη: uxor Constantini filii Romani I. 228, 86.
 *Ελένη: filia Romani I., Constantino VII. nubit 209, 64; maritum contra fratres suos excitat 236, 79; 237, 19; 244, 11; a Romano II. paene in exilium relegata 252, 9. moritur 15.
 *Ελένη: filia fratris Romani III. in Abasgiam missa 377, 23.
 *Ελένη: prima uxor Romani III. 386, 77.
 *Ελεφαντίνη: 22, 27; 466, 62.
 *Ελεφαντίνος: turmarcha 228, 66.
 *Ελίναγος ὁ Φραντζής: dux exercitus Bulgarorum 364, 71. 84.
 *Ελισάβετ: v. μονή τῆς 'Ε.
 *Ελλάς: 36, 53; 151, 31. 32; 226, 16; 330, 1; 384, 8; 400, 48; 411, 55.

- Ἐλλησποντος: Photius Saracenus a Sait ad H. praedandum missus 152, 65; Leo Tripolita ibi versatur 182, 59; Bardas Sclerus ibi pugnat 322, 92, 95; 324, 40; locustae 389, 62; 394, 78, 80; 439, 9.
- Ἐλος: locus quidam in Hellesponto 159, 48.
- Ἐλπιδίος: praedives Antiochenus 395, 16.
- Ἐμετ: Amida 316, 23.
- Ἐνώτια: castellum 352, 38.
- Ἐξαβούλιος: v. Ἰωάννης ὁ Ἐ.
- Ἐξακίονιον: Constantinopoli 107, 53.
- Ἐξάρτησις: 411, 48.
- Ἐξκούβιτα: 198, 64; 419, 58.
- Ἐπτάσκαλον: Constantinopoli 163, 64.
- Ἐρβέβιος ὁ Φραγγόπωλος: miles 467, 5; 468, 40; socius Maniacae in Sicilia 484, 41. barbarus iracundus 47; 485, 59, 70; ab Aponasare captus 486, 91, 95.
- Ἐργοδότης: 374, 22.
- Ἐργοδότης: 393, 39, 58.
- Ἐρημοσκέα: castellum a Basilio I. captum 141, 65.
- Ἐρωτικός: v. Θεόφιλος, Μανουήλ ὁ Ἐ.
- Ἐσμάν: Tarsi ameras 151, 27.
- Ἐσπερος: martyr 163, 63.
- Εὐδαίμων, ἡ: 287, 74.
- εὐδαίμων Ἀραβία: 474, 2.
- Εὐδοκία: filia Constantini VIII, 374, 34.
- Εὐδοκία: Leonis VI. uxor 180, 12.
- Εὐθύμιος: Euthymius I. patriarcha Const. (907—912) 185, 35; Constantinum VII. coronat 189, 53; monasterium Euthymii 191, 93, 2; ab Alexandro imperatore depositus 193, 45, 46; 213, 53; rursus in diptychis 245, 22; 341, 8. v. etiam μωή Εὐθυμίου.
- Εὐθύμιος: 471, 10.
- Εὐθύμιος: monachus quidam 457, 12.
- Εὐθύμιος Κασσής: domesticus ecclesiae 243, 82.
- Εὐθύμιος ὁ Σάρδεων: martyr Michaelis II. temporibus 28, 86, 89.
- Εὐλάμπιος: v. Κωνσταντῖνος ὁ τοῦ Εὐλαμπίου.
- Εὐξείνιος πόντος: 34, 75; 60, 1; Russi ibi agunt et ferunt 107, 44.
- Εὐρίπος: urbs 151, 30, 38.
- εὐρίπος τοῦ Ἰππικοῦ: Constantinopoli 85, 14.
- Εὐρος: flumen 330, 15; 472, 45.
- Εὐρώπη: 41, 3; 442, 93.
- Εὐστάθιος: patriarcha Const. (1019—1025) 365, 6; mortuus 368, 87.
- Εὐστάθιος ὁ Ἀργυρός: drungarius vigiliae 183, 84; 188, 24.
- Εὐστάθιος ὁ Δαφνομήλης: praefectus Dyrrhachii 343, 65; praefectus Achridis 359, 19; 361, 69, 76, Ibatzem oculis privat 82, 90; 362, 11; 363, 38; seditionem molitur 376, 93.
- Εὐστάθιος: Calabriae praefectus 263, 47.
- Εὐστάθιος ὁ Μαλείνος: magister, contra Anthem Alyatem pugnat 318, 65; 324, 44; Basilio II. irascitur 332, 62. Bardam Phocam imperatorem acclamat 64; praedives 340, 88.
- Εὐστάθιος: patricius et drungarius 176, 8; contra Symeonem Bulgarum pugnat 177, 23; contra Leonem Tripolitam missus 182, 56.
- Εὐστράτιος μέγας ἑταιρειάρχης: 370, 34.
- Εὐτζάπολις: 459, 82.
- Εὐφημίας σεμνεῖον: 134, 91. v. etiam μωή Εὐφημίας.
- Εὐφήμιος: Siculus, monacham rapit 46, 35. in Africam fugit 44, 47. nomen imperatoris sibi vindicat 52; occiditur 47, 62.
- Εὐφράτης: Basilius I. Eu. transgreditur 136, 29, 33, 37.
- Εὐφροσύνη: Ioannis Curcuae filia 230, 28.
- Εὐφροσύνη: secunda Michaelis III. uxor 44, 94.
- Εὐχαΐς: 172, 77.
- Εὐχαΐτες, -τα: 173, 24; 310, 50; 375, 61.
- Εὐχανεία: Theodoropolis nominata 309, 33.
- Ἐφεσος: Petronas ibi versatur 99, 26; 375, 59; Maria Romani III. soror eo proficiscitur 408, 64.
- Ζαγορά: etiam Develtus nominata 92, 1.
- Ζαγόρια: 351, 83.
- Ζάκυνθος: insula 154, 14.
- Ζαουτζᾶς: basileopator 175, 66. merca-

- tores Bulgaros opprimit 79; 176, 85; 177, 37; in Nicephorum Phocam infensus est 178, 39. filii eius seditionem contra Leonem VI. moliantur 58; 179, 63. 67. 73. v. etiam Στυλιανός δ Ζ.
- Ζάπετρα:** a Basilio I. expugnata 136, 23.
- Ζαχαρίας:** monachus 372, 90.
- Ζαχλοῦβοι:** gen. pl. 145, 74.
- Ζέχαι:** gen. pl. 32, 12.
- Ζητούνιον:** Basilius II. ibi ossa Bulgarorum contra Nicephorum Uranum pugnantium spectat 364, 76.
- Ζίλικες:** haeretici 89, 37.
- Ζίλιξ:** haeticus 89, 38.
- Ζινίσθαβος:** Russorum dux 399, 15.
- Ζουφινέζερ:** v. Θεόδωρος δ Ζ.
- Ζωή:** imperatrix (1042) filia Constantini VIII. 374, 37. Romano III. nubit 40; cum eo imperat 375, 46; Theodoram sororem tondet 385, 34. 41; Michaeli IV. nubit 391, 6; qui non est oboediens 392, 13; Ioannem orphanotrophum venenare conatur 403, 13; maritus moritur 416, 59; a Michaele V. paene deposita 418, 20. a populo defensa 28. 31. imperatrix proclamata 39; in palatium redacta 419, 42; 420, 71. Theodoram expellere conatur 75. ad senatores loquitur 80; 422, 9. Michaeli V. nubit 27; antea moechatur cum eo 423, 31; Georgium Maniacem in Italiam mittit 425, 4; 427, 53; populo accepta 434, 59; 472, 31; mortua 478, 80.
- Ζωή:** Zautzae filia, cum Leone VI. moechatur 175, 66. valde pulchra 68; vitam Leonis VI. servat 178, 58. 60; a Leone VI. in matrimonium ducta 179, 67; Anna filia eius coronatur 180, 11.
- Ζωή Καρβωνοφύνα:** uxor Leonis VI. quarta 174, 50; 182, 46; mater Constantini VI. 184, 16; 185, 22; imperat post Alexandri mortem 201, 38; a Symeone Bulgaro lacesit 202, 71; tumultus Romani I. 207, 5; palatio pellitur 211, 32; 233, 89.
- Ζωή:** Leonis VI. consanguinea 180, 94.
- Ζωή:** martyr 163, 63.
- Ζώχαρ:** Carthaginiensium dux 287, 77.
- Ἡλεί:** 232, 83.
- Ἡλίος:** v. Ἁγίος Ἡ.
- Ἡλίος δ Θεοβίτης:** 158, 19.
- Ἡλίος:** propheta; magnificentia Basilio I. circa templa eius 163, 66. 68; 164, 76.
- Ἡλιτζης:** praefectus Bulgarus Moglenorum 352, 33.
- Ἡράκλεια:** urbs Thraciae Michaeli II. resistens 40, 78; expugnata 41, 81; Καλλιπολις nominata 151, 24; 172, 76; 236, 89; 244, 94.
- Ἡράκλειος:** imperator (610—641) 116, 81; cisternas obruit 164, 89. 92.
- Ἡρακλῆς:** 282, 61. v. etiam κόμη Ἡρακλῆος.
- Ἡσαίας:** propheta 17, 61; 62, 57.
- Θάσος:** 183, 65.
- Θέκλα:** Theophili filia 52, 76.
- θέμα τῶν Ἀνατολικῶν:** 30, 61; 427, 57.
- θέμα τῶν Ἀρμενικῶν:** 31, 86.
- θέμα τῶν Θρακησίων:** 111, 82; terrae motus 221, 93; 328, 48.
- θέμα τῶν Νικοπολιτῶν:** 411, 57.
- θέμα τοῦ Ὀψικίου:** 31, 85.
- Θέμελ:** clericus 240, 89.
- Θεόγνωστος δ Μελισσηνός:** socius Bardae Phocae 338, 33. 37.
- Θεόγνωστος:** v. Μιχαήλ Θ.
- Θεοδήγιος:** mathematicus 105, 4.
- Θεοδοσία:** Leonis V. uxor 20, 46.
- Θεοδόσιος:** filius Leonis V. 24, 72. moritur 73; 27, 60.
- Θεοδόσιος δ Βαρούτζικος:** patricius 79, 57. moritur in Franciam missus 60.
- Θεοδόσιος:** Alexii Mosele frater, patricius 65, 47.
- Θεοδόσιος δ πρῶτος τῶν τοῦ Στεφάνου Ἰπποκόμων:** 239, 53.
- Θεοδόσιος δ Μεσανύκτης:** socius Bardae Phocae 338, 33; oculis privatus 412, 82.
- Θεοδόσιος:** monachus 223, 30.
- Θεοδόσιος δ πρόεδρος:** consanguineus Constantini IX. 481, 43; 482, 63.
- Θεοδοσιοῦπολις:** 413, 89. 91; 451, 32.
- Θεοδόσιος δ Μελισσηνός:** patriarcha Const. (815—821) vaticinium de Michaele II. audit 11, 77. 82. 87; inimicus imaginum sanctarum 14, 74.

- Θεοδοτάκης: v. Λέων δ Θ.
 Θεόδοτος: Κασσιτηρᾶς cognominatus 16, 38; moritur 72, 42.
 Θεόδοτος ὁ Μελισσηνός: Anatolicorum dux 92, 18.
 Θεόδουλος: monachus, archiepiscopus Bulgariae 479, 19.
 Θεόδουλος ὁ Παρσακουτηνός: socius Bardae Phocae 291, 13; 292, 44.
 Θεοδώρα: imperatrix (1042. 1055—1066) filia Constantini VIII. 374, 35; Ioannes protonotarius vigil eius 375, 65; seditionis accusatur 376, 83; exsul 377, 3; monacha 385, 36. fugere conatur 43; in Sanctam Sophiam Const. redacta 418, 38; imperat cum Zoe 420, 77. 78. Michaelem V. oculis privat 86; 422, 10; Ioannem orphanotrophum excaecat 429, 26; 434, 59; 478, 89; iterum imperat 479, 1—480, 40; 479, 2; 484, 36; 493, 81. v. etiam πολῆτριά Θεοδώρας.
 Θεοδώρα: Theophili uxor, unde oriunda sit 52, 67. coronata 72. quinque liberos habet 75; orthodoxa 53, 6. Denderis ei insidiatur 16; tristicus est de adulterio Theophili 56, 80; Lazarum confessorem consolatur 61, 41; cum Michaelē III. imperat 81, 88. orthodoxiam restaurat 3; 82, 39; 83, 42; caede Theoctisti contristatur 95, 6; monacha tonsa 97, 59; moritur 98, 77; a Gryllo et Michaelē III. offensa 110, 44; vaticinium eius de nece Michaelis III. 126, 75.
 Θεοδώρα: Ioannis I. uxor 294, 94; 303, 67.
 Θεοδώρα: uxor Iustiniani I. 162, 37.
 Θεοδώρα: Romani I. uxor 213, 45; moritur 215, 27.
 Θεόδωροι: martyres, Rhomaeos contra Russos adiuvant 308, 16.
 Θεόδωροκάνος: Philippupoleos praefectus 343, 80. 86; 345, 39.
 Θεόδωροκάνος: v. etiam Βασίλειος Γεώργιος δ Θ.
 Θεόδωρόπολις: prius Εύχαιρεία nominata 309, 33.
 Θεόδωρος ὁ Ἄλωπος: nuntius Michaelis VI. 496, 82.
 Θεόδωρος ὁ Ἄγιοζαχαρίτης: 322, 81.
 Θεόδωρος: Antiochiae archiepiscopus 286, 47.
 Θεόδωρος: Antiochiae archiepiscopus 499, 64.
 Θεόδωρος ὁ Γουνιατζιτζής: primus maritus Zoes Zautzinae veneno occisus 175, 69.
 Θεόδωρος ὁ γραπτός: confessor Theophili temporibus 61, 46; 89, 17.
 Θεόδωρος ὁ Δαφνοπάτης: rerum scriptor 3, 26.
 Θεόδωρος: domesticus scholarum 478, 90; 479, 6; 493, 80.
 Θεόδωρος: Eucharitum episcopus v. Σανδαβαρηνός.
 Θεόδωρος ὁ Ζουφινέζερ: 208, 28.
 Θεόδωρος: filius Theoduli Parsacuteni 291, 14.
 Θεόδωρος ὁ Καραντηνός: nanarchus Curticum fugat 322, 94. 3.
 Θεόδωρος ὁ Κουφαρᾶς: in Bulgaria captivus Bulgaros christianizat 90, 51. 58. 60. 64.
 Θεόδωρος ὁ Κπαχάνης: Bulgarus nobilis 353, 50. v. etiam Καυκάνος.
 Θεόδωρος ὁ Κρατερός: martyr, Saracenum vincit 69, 58. 63. 69; 75, 39; a Saracenis capitur 78, 36.
 Θεόδωρος ὁ Κυζίκου: 244, 14; 247, 71.
 Θεόδωρος: Constantini VII. paedagogus ei suadet, ut Romanum I. in imperium asciscat 206, 67; 206, 73; Zoem offendit 207, 15; 208, 42; exsul 211, 34; 233, 2.
 Θεόδωρος: magister et legatus Symeonis Bulgari 200, 20.
 Θεόδωρος: martyr Rhomaeos contra Russos adiuvat 309, 23.
 Θεόδωρος ὁ ἐκ Μισθελίς: contra Russos fortiter pugnat 298, 21; 299, 26; 307, 66. 69.
 Θεόδωρος: patricius et protovestiarus 178, 52.
 Θεόδωρος ὁ τῆς Σίδης: rerum scriptor 4, 28.
 Θεόδωρος ὁ Στουδίτης: theologus 434, 45. 48.
 Θεόδωρος: Symeonis Bulgari consanguineus 177, 34.
 Θεόδωρος ὁ Στραβομύτης: 441, 50; 442, 74; occisus 467, 87.
 Θεόδωρος ὁ Χρυσήλιος: 498, 82.

- Θεοκτίστη: socrus Theophili 52, 68; orthodoxa 52, 74; 53, 4.
- Θεόκτιστος ὁ τοῦ κανικλείου: 22, 15, 17, 18, 20; logotheta iurat se Ioannem Grammaticum depositurum non esse 72, 62; tutor Michaelis III. 81, 91. orthodoxiae favet 7; 83, 51; rixa cum Manuele 94, 53. cum amovet. a Barda offensus 63. 69. 72. 78; 95, 81. occisus 82. 94. versus de eo 3. 5; 103, 39; 111, 55. 57.
- Θεόκτιστος ὁ μάγιστρος: 12, 17.
- Θεόκτιστος πρωτοσπαθάριος καὶ μέγας ἑταιριάρχης: cum Pinzarach contra Saracenos proficiscitur 382, 67; 383, 79. Menicum et alia castella expugnat 86. 89; 388, 28.
- Θεοφάνης ὁ γραπτός: confessor Theophili temporibus 61, 46; 62, 57. 67; 89, 17. Theophilo mortuo veniam non dat 26.
- Θεοφάνης ὁ ὁμολογητής: rerum scriptor 3, 9; Nicephorum I. patriarcham Const. salutatur 16, 21. 30.
- Θεοφάνης ὁ Θεσσαλονικεύς: 385, 42: a clericis accusatus 402, 85. 2.
- Θεοφάνης ὁ Καισαρείας: ὁ Χοιρινός cognominatus 226, 30.
- Θεοφάνης: protovestiarium παραδυναστεῶν factus 221, 92; 223, 44. 46; cum Hungaris paciscitur 228, 82; contra Russos proficiscitur 229, 92; naumachia Russos vincit 230, 19. paracoemomenus factus 26; Hungaros vincit 231, 56; 232, 72; Romanum I. reducere vult 238, 49; exsul 239, 56.
- Θεοφάνης ὁ πρωτόθρονος: 172, 76.
- Θεοφάνης ὁ Τειχεώτης: 213, 56.
- Θεοφανῶ: uxor altera Constantini filii Romani I. 229, 88.
- Θεοφανῶ: Leonis VI. uxor prima 172, 92; moritur 179, 66; ecclesia in honorem eius erecta 180, 14.
- Θεοφανῶ vel Ἀναστασῶ: uxor Romani II. 240, 85; cum Basilio II. et Constantino VIII. imperat 254, 38; Stephanum regem venenat 255, 71; moechatur 257, 13; palatio expellitur 260, 67. Nicephoro II. nubit 74; 261, 88. 91; in castris cum Nicephoro II. 268, 92; Nicephorus II. ei fastidio est 279, 87; exsul 285, 35.
- Θεοφιλίτζης: Basilii I. possessor 120, 24; 125, 55. v. etiam Θεόφιλος:
- Θεόφιλος: imperator (829—842) Euthymium interficit 28, 90; contra Thomam Slavum pugnat 34, 81; 37, 66; 49, 83—80, 85; imperator 49, 84. Leonem V. ulciscitur 11; novercam expellit 50, 19. iustus 23; iconomachus 52, 86; equum idoneum quaerit 54, 38. 48; consilia eius de imaginibus mala 58, 60; disputat de imaginibus 62, 58; Agarenos bello persequitur 65, 50; Theophobum patricium facit 67, 4; contra Saracenos proficiscitur 69, 75; 70, 4; Manuele accedere conatur 71, 18; divinitio de successoribus eius 72, 47. Ioannem Grammaticum munit 61; contra Agarenos proficiscitur 73, 76. legatos Chazariae recipit 78. contra Agarenos proficiscitur 93; Byzantium revertitur 74, 5; Dorylaci est 75, 31. Amorium munit 34; 75, 52; clade afficitur 77, 89; in Dorylaeum confugit 77, 7; moritur 79, 51. 61; Theophobum interficit 80, 78. 83; 81, 86. 87. 92. 6; Ioannes Grammaticus magister eius 85, 6. magia cum Ioanne Grammatico 11; de Leone philospho certior factus 101, 84; actiones de Leone cum Saracenis 104, 55. 66; 162, 23.
- Θεόφιλος ὁ Ἐρωτικός: 408, 74; motu contra Constantinum IX. facto interficitur 429, 5.
- Θεόφιλος: Euchaitum archiepiscopus 310, 49.
- Θεόφιλος: Ioannis Curcuae frater 230, 37.
- Θεόφιλος: unus ex 42 martyribus 75, 39.
- Θεόφιλος: consanguineus Michaelis III. et Bardae 120, 23; Basilius I. ei valde acceptus 121, 32. cum Basilio I. in Peloponnesum proficiscitur 46. in Achaea templum Andreae intrat 49; 122, 55. 74; 123, 9; 124, 15. v. etiam Θεοφιλίτζης.
- Θεόφοβος: fortissimus 65, 52. Persa 57; 66, 66. a Theophilo in palatium receptus 76. 80. 85. 87; Persae reditum eius desiderant 67, 1. patricius 4. cum Theophilo contra Saracenos proficiscitur 11. 14. suspiciones motae de eo

- 18; vexilli Persici dux 68, 27. Saracenos decipit 32. a Theophilo honoratus 40, 41. Persis valde gratus 44; in Syria relictus 74, 5. a Persis imperator acclamatus 8. necatus 23; 76, 63; 77, 91; truncatus 80, 78. 83. 84.
- Θεοφύλακτος ὁ Βοτανειάτης: Thessalonicae praefectus contra Bulgaros pugnat 350, 59. 63. 69; 352, 25.
- Θεοφύλακτος ὁ Δαλασσηνός: filius Damiani Dalasseni 367, 51; Ioanni orphanotropho suspectus 396, 18. 19. 29; exsul 397, 46; 402, 9; 404, 51.
- Θεοφύλακτος ὁ Μανιάκης: 492, 65.
- Θεοφύλακτος: Michaelis I. filius exsectus 8, 86.
- Θεοφύλακτος: patricius 211, 34.
- Θεοφύλακτος: protospatharius, ex Athenis oriundus 385, 33; vectigalium exactor 429, 10.
- Θεοφύλακτος: Romani I. filius clericus 221, 73; 225, 88; 227, 59. patriarcha Const. (933—956) 61; Romanum II. coronat 237, 8; 239, 68; moritur 242, 50.
- Θερμίτζα: castellum 354, 83.
- Θερμόπολις: 214, 81.
- Θερμοπύλαι: a Basilio II. visitatae 364, 79.
- Θερσίτης: Homericus 53, 7.
- Θεσσαλονικεῖς: Leonem philosophum episcopum valde amant 104, 71; 413, 18.
- Θεσσαλονίκη: Leo philosophus episcopus eius 101, 82; 104, 69. Leo famem sanat 75; commercium cum Bulgaris 176, 81; Leo Tripolita Th. expugnat 183, 67. 71; Samuel Th. capit 330, 1; Basilius II. ibi Demetrio gratias agit 339, 68; Samuel contra Th. proficiscitur 341, 13. Nicephorus Uranus ibi est 25; 342, 51; 343, 69; Basilius II. transit Th. 344, 90; 345, 26. 28. David Arianites praefectus Th. 37; Theophylactus Botaniates praefectus Th. 350, 60. David Nestorianitzes Th. aggreditur 62. 69. 71; Basilius II. Th. adit 351, 2. 7; 352, 15. 16. 21. 25; 354, 81; 356, 40; Nicolitzas ibi vigilatur 363, 48; 364, 84; Nicephorus Cabasilas dux Th. 368, 81; Constantinus Diogenes Th. dux 376, 88; Patzinacae usque ad Th. praedantur 397, 44; fames 402, 84. 85. Basilius II. episcopum Th. condemnat 87; Michael IV. ibi sanari vult 408, 51. 69; 409, 80; Basilius Synadenus ibi vigilatur 410, 14; Deleanus contra Th. proficiscitur 411, 39; 413, 2. sanctus Demetrius Th. contra Bulgaros defendit 8. 9; Michael IV. Th. adit 414, 38. Deleanus ibi vigilatur 40; 478, 94.
- Θετταλία: Samuel Th. devastat 330, 1; Samuel Th. transmittit 341, 28. 33; Basilius II. in Th. 344, 17: fames 402, 84.
- Θετταλικός: 48, 82; 341, 27.
- Θευδάτης ὁ βέστης: 372, 90; patricius 377, 1.
- Θευδάτης ὁ Ἰβηρ: 356, 28.
- Θῆβαι: Bulgari ad Th. victores 411, 56.
- Θηβαῖοι: multi a Bulgaris caesi 411, 56.
- Θρᾶκες: 99, 10; 156, 56. 71; 160, 66; 300, 79; 467, 86.
- Θρᾶκη: Leo V. ibi relictus 7, 21; Thomas Slavus Th. transmittit 32, 34; 35, 9; urbes Th. Michaeli II. resistent 40, 77. Michael II. eo proficiscitur 41, 83; Basilius I. Th. transit 137, 57; Symeo Bulgarus Th. devastat 218, 11; vaticinium de Symeone 220, 66; Symeo Bulgarus eo proficisci vult 264, 75; Nicephorus II. eo proficiscitur 276, 24; Russi Th. vastant 288, 21; 292, 20; Bardas Phocas e Th. Abydum tendit 324, 39; 329, 71; Samuel Th. transit 330, 95; Basilius II. Thraciam adit 339, 67; 362, 20; ex oriente homines fame oppressi eo emigrant 389, 60; Patzinacae Th. vastant 399, 4; fames 402, 83; 439, 8; 441, 63; Patzinacae Th. vastant 471, 24.
- Θρᾶκήσιοι: 93, 43; Petronas Thraciesiorum dux 99, 24; 128, 43; 178, 42; 376, 90; portentum 377, 27; 384, 13; Varangi ibi pudicitiam mulieris cuiusdam defendunt 394, 71; locustae 399, 5; 426, 25.
- Θρᾶκήσιον: 343, 71; ab Africanis et Siculis vastatum 398, 76; 478, 95. v. etiam θέμα Θρᾶκησιων.
- Θρᾶκικός: 439, 86; 441, 54.
- Θρᾶκῆος: Th. terra a Symeone Bulgaro vastata 201, 49.

- Θωμάτης: Constantinopoli 62, 63.
 Θωμάς: v. *νοός* Θωμά.
 Θωμάς ὁ Ἀρμένιος: apud monachum Philomili 9, 10, 22; Bardanio servit 10, 57; fidus domino suo 11, 60; turmarca 13, 25; an idem sit quam Thomas Slavus 30, 54.
 Θωμάς: logotheta 124, 20; 199, 82.
 Θωμάς: presbyter matrimonium Leonis VI. et Zoes benedicit 185, 22.
 Θωμάς: Slavus belli civilis auctor Michaelis II. temporibus 29, 20. Constantinum VI. se esse simulat 38; claudus 30, 69. orientem ditionis suae facit 73; 31, 82. Saracenos terret 93. nomen imperatoris usurpat 7; exercitum Michaelis II. vincit 32, 19; filii caput ei mittitur 32; 33, 39. Byzantium aggreditur 55; 34, 63. 66; desertus a Gregorio 36, 38. 44. 45; superatur 38, 22; Adrianupolim confugit 39, 39. circumsedetur 45; vincit ad Michaelem II. perductus 40, 56. crudeliter necatur 73; 41, 82. triumphus de eius sociis 84; 42, 9. 26.
 Ἰακωβός: Ioannes VII. Grammaticus patriarcha Const. (837—843) Theophili magister 60, 12; patriarcha 72, 45. vaticinia de eius abdicatione 59. a Theophilo faustus 63. magus 66; dolosus 84, 68. depositus 74. imaginum sanctarum adversarius 84. unde sit oriundus 92; magia quaedam 85, 12. 16. 22; Leo philosophus eius consanguineus 101, 81; 104, 70; depositus 105, 95; 162, 22.
 Ἰασίτης: catepano Iberiae 402, 7. v. etiam Michael vestes et Iassita.
 Ἰβάν: metropolis Baaspracaniae 453, 95.
 Ἰβάνης: Bulgarorum exercitus dux 354, 78. a Basilio II. pulsus 80; oculis privatus 360, 46. 53. 63; 361, 70. 73. 78. 83. 91. 95; ad Basilium II. actus 363, 39. 41.
 Ἰβάνης: v. *Μανουήλ* ὁ Ἰ.
 Ἰβηρ: curpalata Iberiae 216, 29.
 Ἰβηρ: v. *Θεοδότης*, *Πνεύμος* ὁ Ἰ.
 Ἰβηρες: 32, 12; 268, 92; 447, 28; 450, 9; 453, 90. v. etiam *μονή* Ἰβήρων.
 Ἰβηρία: Hispania 42, 10.
 Ἰβηρία: Karthli 216, 29; Basilius II. eo proficiscitur 339, 72. pacem facit 76; obsides secum ducit 79; 367, 61; 370, 36; a Pancratio Abasgo pressa 402, 7; Basilius II. ibi pugnat 435, 78; Michael Iassita dux I. 436, 2; Cecaumenus eius successor 438, 62; Leo Tornicius eam gubernat 80; 439, 92; Pancratius dux 447, 24. Liparites Pancratium superat 32; pactio amborum 448, 45. 55; castra contra Turcos posita 450, 3; 451, 20; Patzinacae mercennarii a Constantino IX. eo missi 460, 1. 12; multa castella in Iberia 462, 49; sultanus eo pervenit 474, 1. praedatur 3. Michael Acoluthus eo missus 5. sultanus recedit 6.
 Ἰβηρικός: 437, 34; 476, 51.
 Ἰβηρίτης: v. *Γρηγορός* ὁ Ἰ.
 Ἰγγερ: ex genere Martinaciorum, Basilii I. socer 127, 20.
 Ἰγνάτιος: patriarcha Const. (847—858) 60, 17; consanguineus Nicephori I. et Michaelis I., exsectus 106, 18; depositus 107, 42; a Michaeli III. sacrilegio offensus 110, 38. 46; Bardae in somnio se monstrat 111, 67; a Basilio I. restitutus 134, 74; 137, 61; mortuus 140, 41; monet, ut ecclesia Sergii et Bacchi ornaret 162, 23.
 Ἰδρούς: portus Italiae 267, 51; 427, 50.
 Ἰέρακος λιμὴν: in Monemvasia 159, 37.
 Ἰέραπολις: Christi reliquiae ibi a Nicephoro II. inventae 271, 61.
 Ἰέρεια: palatia a Basilio I. renovata 164, 87, 95.
 Ἰερεία, ἡ: 185, 32.
 Ἰερόθεος: theologus 59, 86.
 Ἰερόθεος: monachus, Hungariae episcopus 239, 67.
 Ἰερόν: 34, 75; 229, 93.
 Ἰεροσθλάβος: Russorum dux 399, 14.
 Ἰεροσόλυμα: ab Azizio Aegyptio vastata 347, 86; 387, 13; terrae motus 396, 33.
 Ἰζήθ: Tripoleos ameras 249, 28.
 Ἰκμωρ: Russus nobilis 304, 88; trucidatus 305, 16.
 Ἰκόνιον: 186, 60; 479, 20.
 Ἰλλυρικός: 385, 43. 57; 408, 72; 424, 63.
 Ἰλλυρίς: 263, 38.
 Ἰμβραήλ: Arabum dux 65, 49; 67, 20.
 Ἰμβραήλ: pater Muchumeti, Saracenus 443, 5.

- ***Ἰμβρος**: 183, 64; 284, 13.
 ***Ἰμέριος**: protosecretis, contra Agarenos missus 183, 61. 80. 83; logotheta Leonis VI., contra Agarenos pugnat 186, 49. 54; ad Samum infeliciter decernit 191, 4; exsul 195, 90.
 ***Ἰμέριος**: patricius 96, 36.
 ***Ἰμέριος**: Tiberii Romanorum imperatoris adulator 96, 38.
 ***Ἰναργος**: Persa 332, 79; 334, 29.
 ***Ἰνδία**: 14, 59.
 ***Ἰνδοί**: 32, 11; 443, 6. 21.
 ***Ἰοντός**: urbs Italiae 151, 19.
 ***Ἰουδαῖοι**: 25, 95. 11; Michaeli II. valde accepti 28, 91; a Basilio I. baptizati 165, 10. :
 ***Ἰούδας**: apostolus 28, 6.
 ***Ἰουστινιανή πρώτη**: in Bulgaria 365, 10.
 ***Ἰουστινιανός**: Iustinianus I. imperator (527—565). eius heroum 48, 82; 162, 30; eius trichinus 164, 91; ecclesia Mariae in Pegre ab eo exstructa 219, 30; 365, 10.
Ἰππικός: Constantinopoli, aper ibi constitutus 195, 82; seditiosi ibi caesi 199, 94; 419, 58; 429, 16.
Ἰπποδρόμιον: Constantinopoli; 198, 61; 276, 13; 281, 44; 419, 44; 465, 49.
Ἰππόδρομος: Constantinopoli; Leo V. interfectus eo tractus 24, 67; Theophilo mortuo eo cives Const. convocati 81, 92; Theoctistus eo confugit 95, 84; iudicia 105, 10; 133, 49; 155, 28; 198, 53.
 ***Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνός**: Isaacus I. Comnenus imperator (1057—1059) terminus operis Scylitzae 3, 3; a Theodora depositus 479, 8; a Michaeli IX. parum honoratur 483, 2. 13. 19; imperator acclamatur 487, 30; Castamon domus eius 489, 72. Cecaumenum timet 87; 490, 95. 4. 6; exercitus magnus Isaacio conciliatur 491, 42. 44; 492, 49. contra Nicaeam proficiscitur 64; 493, 78. 83. exercitus contra eum missus 84. 88. 91. milites utriusque exercitus colloquia habent 4. 6; 494, 14. 23. proeliatur 30; ab Aarone paene victus 495, 46. Cecaumenus animum ei addit 52; Botaniam capit 498, 69. 70. victor 79. legati Michaelis VI. apud eum 88; secunda legatio 497, 93. 94. 95. 15; 498, 25. 28; 499, 54. imperator acclamatus 60. 68; 500, 86. Byzantium intrat et a patriarcha coronatur 93.
 ***Ἰσακος βουνός**: pharus 108, 71.
 ***Ἰσμαήλ**: a Manuele desertus 71, 28. 36.
 ***Ἰσμαηλίται**: Theophilum circumdant 69, 84; a Theophilo fugati 78, 67; Michael III. contra eos exit 98, 82; docti sunt 102, 92; 135, 14.
 ***Ἰσπανία**: 442, 1.
 ***Ἰσπανοί**: 42, 11.
 ***Ἰστρος**: 176, 3; 177, 18; 201, 54; 277, 26; 301, 3; 309, 47; 373, 2; 385, 56; 397, 43; congelatus 399, 3; 409, 92; 433, 28; 455, 37. 47; 456, 9; 457, 13. 16; 458, 37. 44; 465, 30; 469, 51.
 ***Ἰταλία**: a Saracenis occupata 47, 70; a Michaeli III. amissa 145, 69; nunc Langobardia nominata 146, 3; ab Agarenis devastata 147, 14; 151, 19; classis Rhomaeorum eo transmittit 156, 54; Nicephorus Phocas avus Nicephori II. fortiter ibi pugnat 262, 29. 30; pacata usque ad Constantinum VII. 263, 41. rursus a Saracenis devastata 43. bella Romani I. temporibus 57; quies 264, 70; seditio Melis 348, 1; Romanus I. exercitum eo mittit 384, 9; Leo Opus in I. 389, 57; 401, 62. 64; Georgius Maniaces praefectus I. 422, 25; 425, 3. fortiter pugnat 8. Michael Docianus ei succedit 15; 426, 40. 41; a Francis expugnata 427, 47. 53. Georgius Maniaces eos pellit 55. 66. 69.
 ***Ἰταλικός**: 148, 45. 51.
 ***Ἰταλοί**: 262, 32. 35; 426, 35.
 ***Ἰταλός**: v. Ἀργυρός ὁ Ἴ.
 ***Ἰωάννης ὁ Τζιμισκῆς**: Ioannes I. imperator (969—976) avus Theophilus eius vir fortis 230, 38; Bringas sibi I. conciliari vult 256, 86. 1. Nicephorum II. imperatorem acclamat 10; ab eo in Ciliciam missus 267, 75; 268, 83. praeclarus fit 88; Theophano uxor Nicephori II. eum accessit 279, 88. 5; Nicephorum II. trucidat 280, 13. 19. 26. 29; acclamatus 281, 46. 52; 284, 92—313, 47; imperator 284, 93; a patriarcha vituperatus 285, 27. inter-

- fectores Nicephori expellit 34; pauperes iuvat 286, 44; Theodoram in matrimonium ducit 294, 94; 303, 67; Maria eum adiuvat 309, 23; 314, 49. Bardas Sclerus eius adversarius 63; mortuo I. Bulgari moventur 328, 58. 67. 69; 371, 40; 378, 35; 447, 7.
- *Ιωάννης ὁ Ἀγιοπολίτης: logotheta 171, 70; 173, 17.
- *Ιωάννης ὁ Ἀλακασσεύς: contra Saracenos pugnat 289, 39. 50.
- *Ιωάννης ὁ τοῦ Ἀλβερίου: Ioannes XII. papa (955—964) 245, 18.
- *Ιωάννης: astronomus 222, 5. magia Symeonem Bulgarum interficit 7.
- *Ιωάννης ὁ Βατάτζης: 441, 49; 442, 76. oculis privatur 82.
- *Ιωάννης ὁ καὶ Βλαδισθλάβος: Ivan-Vladislav, Bulgarorum rex (1015—1018) filius Aaron 350, 54; 353, 40. paciscitur cum Basilio II. 46. 48. insidiae ei parantur 53. 54. dolosus 57; Gabrieleum interficit 354, 68. 69. Dyrrhachium temptat 72; cum Patzinacis Rhomaeos aggreditur 356, 29. 35. Constantinus Diogenes contra eum missus 39. 41. fugatur 44. 47. 49; Dyrrhachium oppugnat 357, 54. moritur 62. Maria eius uxor 77; 359, 21. 24. 27; 360, 49; 363, 59; 364, 61; 365, 91.
- *Ιωάννης ὁ Βογᾶς: Symeoni Bulgaro resistit, cum Rhomaeis Patzinacas conciliat 201, 51; 204, 21. rixa cum Romano I. 23. 38.
- *Ιωάννης: Bulgariae archiepiscopus 400, 32.
- *Ιωάννης: Bulgarus, Symeonis filius 225, 1. quod Petro resistit, Romam deportatur 6. 8.
- *Ιωάννης ὁ Γαριδᾶς: hetaeriarcha 201, 47; 205, 48; domesticus 208, 26.
- *Ιωάννης ὁ Γράφων: vir fortis, excubitorum exarchus 203, 87; 204, 17.
- *Ιωάννης: Danielidis viduae filius 123, 80.
- *Ιωάννης ὁ Δερμοκαίτης: exercitus dux 399, 11.
- *Ιωάννης: nauarcha, domesticus Basilii II. 389, 57.
- *Ιωάννης ὁ Δούξ: 483, 8.
- *Ιωάννης: drungarius vigiliae 179, 62.
- *Ιωάννης ὁ Ἐλαδᾶς: tutor Constantini VII. 196, 15; 198, 64; 201, 36. aegrotus se magistratu abdicat 41.
- *Ιωάννης ὁ Ἐξαβούλιος: Michaeli I. fidus 7, 43. 47; 19, 32; iustus 40, 63.
- *Ιωάννης: archiepiscopus Hierosolymorum, ab Saracenis combustus 278, 78.
- *Ιωάννης: clericus 248, 10.
- *Ιωάννης ὁ Κομνηνός: 492, 52.
- *Ιωάννης ὁ Κουρκούας: drungarius vigiliae 212, 38; Bardae Boilae seditionem prosternit 217, 72; fortis in Syria 224, 61; contra Russos pugnat 229, 6; ei insidiantur 230, 27. 41. depositus 43.
- *Ιωάννης ὁ Κουρκούας: filius Romani Curcuae, contra Russos pugnat 304, 76. 80.
- *Ιωάννης ὁ Κουτζομύτης: vectigalium exactor 411, 59.
- *Ιωάννης ὁ Λαζάρης: rector 194, 64.
- *Ιωάννης: logotheta 477, 82.
- *Ιωάννης ὁ Λυδός: rerum scriptor 4, 31.
- *Ιωάννης ὁ Μακρεμβολίτης: surgit contra Michaellem IV. 412, 79.
- *Ιωάννης: Melitenes metropolita, poeta 282, 63.
- *Ιωάννης: monachus 100, 29.
- *Ιωάννης Μουζάλων: praefectus Calabriae 263, 50.
- *Ιωάννης ὁ μυστικός καὶ παραδυναστεύων: 219, 18; 221, 76. 91.
- *Ιωάννης ὁ Ὀσαρᾶς: exercitus ductor 487, 36; 488, 41. 44. Bryennium oculis privat 56.
- *Ιωάννης ὁ πατρικίος: 320, 27; caesus 322, 78.
- *Ιωάννης: praepositus, orphanotrophus frater Michaelis IV. 385, 47; Romanus III. veneno interficit 389, 69; de eius fratribus 390, 70. eunuchus 73. 78; patriarcham pecunia corrumpit 391, 6; Michaellem IV. contra Zoen adiuvat 392, 17; 393, 36. senatores sibi conciliat 41; imperium gubernat 395, 3; 396, 17. Dalassenum exsulem facit 19; imperium contra inimicos exteriores parum defendit 397, 45; Georgium Probatam in Sicilia legatum mittit 398, 80; processum facit 400, 40. famem levat 47; patriarcha Const. fieri vult 401, 67. 71. 80; contra

- Pancratium Abasgum pugnat 402, 7; Zoe eum veneno interficere conatur 403, 12. 17; gentem Dalassenorum persequitur 404, 51; imperium solus gubernat 408, 54. 66. 70. pravus 75; male iudicat 413, 93; exsul 423, 54.
- Ἰωάννης ὁ Πιλᾶτος: asecretis 266, 43.
- Ἰωάννης: prodromus; duo ecclesiae in eius honorem aedificatae a Basilio I. 163, 48; manus eius ab Antiochia Byzantium allata 245, 27; vestis ex Berrhoea allata 254, 51; cirrus ex Hierapoli allatus 271, 62; de capite eius 369, 14. v. etiam ναὸς προδρομίου.
- Ἰωάννης: protonotarius 367, 53; 369, 14; 375, 63; seditionem movet 376, 93.
- Ἰωάννης ὁ Ῥαδηνός: legatus in Syria 202, 76; Leonem Tripolitam fugat 218, 5.
- Ἰωάννης ὁ Ῥαϊκτωρ: 196, 15; 201, 36; contra milites Symeonis Bulgari misus 215, 8. fugatus 15; legatus apud Symeonem 219, 18; monachus 225, 5; a Constantino VII. deficit 239, 54.
- Ἰωάννης ὁ Σκυλίτζης: curopalata et magnus drungarius vigiliae 3, 3.
- Ἰωάννης: Studitarum abbas 252, 13.
- Ἰωάννης ὁ σύγκελλος: Theophili magister, legatus in Syria 56, 88; magnificus 57, 30. more Saracenorum aedificat 38; 58, 43.
- Ἰωάννης ὁ Τουβάκης: 207, 20; 211, 18.
- Ἰωάννης ὁ φιλόσοφος: 472, 30.
- Ἰωάννης ὁ Χάλδος: Samuelis Bulgari captivus 357, 73; 379, 83.
- Ἰωάννης ὁ Χρυσήλιος: Dyrrhachii praefectus 349, 50. v. etiam Χρυσήλιος.
- Ἰωαννίκιος ὁ Σαρακηνός: seditionem Romano II. prodit 251, 70.
- Ἰωαννοῦπολις: 298, 10.
- Ἰώβ: diaconus, manum Ioannis baptistae Byzantium affert 245, 29.
- Ἰώβ: Antiochiae patriarcha, Thomam Slavum coronat 31, 9.
- Ἰωβανεισίκης: Anii princeps 435, 76. 80. moritur 88.
- Ἰωσήφ ὁ Βρίγγας: praepositus et paracoemomenus pro Romano II. imperium regit 248, 6; 249, 20; Nicephorum Phocam revocat e Creta expugnata 250, 46; seditiosos persequitur 251, 71; adversarius Nicephori Phocae 254, 48. 52; ab eo deceptus 255, 55. 57. 63. Stephanum regem suspicatur 66; 256, 82; 257, 16. 19. aliquem imperatorem facere vult 22. homo rudis 28; Basilius paracoemomenus adversarius eius 258, 39. domus eius destructa 43. fugatur 52; exsul 260, 69; Romanum Petri Bulgari filium exsecat 328, 68.
- Ἰωσήφ Γενέσιος: rerum scriptor 4, 27.
- Καβάλα: castellum Thomae Slavo fidum 41, 87; prope Iconium situm 186, 61; 187, 72.
- Καβαλλοῦριος: v. Κωνσταντῖνος ὁ Κ.
- Καβάσιλας: v. Κωνσταντῖνος, Μηηφόρος ὁ Κ.
- Καβείροι: 32, 12; 445, 55; 449, 81.
- Καισάρεια: urbs ad Argeum posita in Cappadocia 141, 54; Basilius I. eo proficiscitur 143, 11; Ioannes Curcuus ibi versatur 217, 71; 236, 89; 244, 95; Bardas Phocas eo pervenit 291, 12; Sclerus eo proficiscitur 292, 39; 317, 43; 324, 43; 462, 50.
- Κακίκιος: Iobanesicae filius 435, 89; Anium Rhomaeis ex patris testamento tradere non vult 436, 4. bellum contra eum 10. 13. 20. superatur et paciscitur 23, 24.
- Καλαβρία: a Saracenis occupata 47, 69; Basilius I. temporibus liberata 156, 60; 263, 48. Ioannes Muzalo praefectus Calabriae 51; Chaldus Crenites praefectus Calabriae 265, 10; a Carthaginiensibus vastata 266, 26.
- Καλαβροί: Bulgaros quosdam intercepti 264, 82; 266, 48.
- Καλαί δρυς: 329, 79.
- Καλαφάτης: v. Μιχαήλ ὁ Κ.
- Καλιπολις: 142, 71.
- Καλιπολις: urbs a Basilio I. in Italia condita 151, 24.
- Κάλλα: Antiochiae 272, 3.
- Κάλλιστος: dux exercitus Theophili, a Saracenis captus 78, 36.
- Καλοκύρης: 295, 27.
- Καλοκυρός: patricius 277, 29; Russis Bulgariam prodit 288, 2. v. etiam Καλοκύρης.

- Καλοκυρὸς ὁ Δελφινῆς: socius Bardae Phocae 336, 82. 86. interfectus 92.
- Καλοκυρὸς ὁ πρόκοιτος: 179, 86.
- Καλυπτοί: v. μονή τῶν Καλυπτῶν.
- Καλφούς: Saracenus 145, 78.
- Κάμα: Manichaeorum urbs 141, 51.
- Καματηρὸς: v. Βασίλειος ὁ Κ.
- Καμινῆς: v. Νικηφόρος ὁ Κ.
- Καμπανάρης: eparchus 420, 87.
- Καναλιτῶν: gen. pl. 145, 74.
- Κάνναι: in Italia ad Aufidum sitae 426, 26. 28.
- Καντζακηνοί: 464, 27.
- τοῦ Καντζακίου: 464, 20.
- Καπετροῦ φρουρίου: 452, 62.
- Καππαδόκαι: Basilius I. contra eos proficiscitur 141, 54; 160, 66; Bryennius Cappadocorum dux 484, 24; 488, 39.
- Καππαδοκία: Manuel proficiscitur contra inimicos suos in C. 71, 26. agit cum praefecto C. 30; Leo Apostypes et filii eius ibi versantur 157, 95; 209, 61; 238, 39; Themel C. vastat 240, 1; Nicephorus II. in C. hibernat 268, 3; Bardas Phocas in C. versatur 291, 12; Bardas Sclerus in C. Laparam expugnat 319, 88; Bardas Sclerus in C. ad Bardam Phocam proficiscitur 336, 78; Eustathius Maleinus ibi Basilium II. excipit 340, 88; 355, 2; 366, 37; 382, 56; fames et pestilentia 386, 65; 437, 28.
- Καπύη: Suldanus ibi captivus 147, 28; 148, 44. 46; a Suldano oppugnata 149, 82; Maniaces C. recuperat 427, 55.
- Καραμῆς: Patzinaca 460, 93.
- Καραμώνης: Tarsi ameras 249, 27.
- Καραντηνός: v. Θεόδωρος, Κωνσταντῖνος, Νικηφόρος ὁ Κ.
- Καρβά: a Basilio I. vastata 141, 65.
- Καρβέας: protomandator, Manichaeorum dux fortis 92, 19; 93, 37. 44; 99. 2.
- Καρβέσης: Arabum dux 446, 76. 95.
- Καρβωνίτις ἔρημος: 443, 25.
- Καρβωνοψίνα: v. Ζωή ἡ Κ.
- Καρδία: ad Aegaeum 152, 69.
- Καρδία: castellum a Basilio II. conditum 352, 14. 20.
- τὰ Κρισανοῦ: palatium a Theophilo aedificatum 56, 84; 89, 16; 97, 64.
- Κάρκαρος: gen. sg. 471, 19.
- Καρκίκιον: a Basilio I. transcursum 137, 39.
- Κάρσι: in Persarmenia 474, 93.
- Καρχηδόνιοι: Siciliae et Italiam occupant 145, 71; naves aedificant 158, 26; de transfugis Carthaginensibus 265, 20. 21; bellum Constantini VII. contra C. 266, 33; Zochar eorum dux 287, 76; Sicilia vastatur 401, 65; Georgius Maniaces C. superat 403, 27; C. Maniacem Sicilia expellere conantur 405, 80; victi 87; Maniace deducto superiores sunt 406, 14; 407, 22.
- Καρχηδῶν: 145, 77; Suldanus Carthaginem revertitur 149, 81; incolae Iontii Carthaginem abducti 151, 20.
- Κασάμα: a Basilio I. destructa 141, 64.
- Κασνής: v. Εὐθύμος ὁ Κ.
- Κασσιτηρῆς: cognomen Theodoti Meliseni 11, 78; 16, 39.
- Καστάμων: domus Isaaci Comneni in Paphlagonia 489, 71. 72.
- Καστελλίου: Leo et Pothus Argyni eo confugiunt 215, 20.
- Καστελλίων: episcopus Bulgariae 365, 11.
- Καστορία: 329, 79; Basilius II. C. intrat 355, 25; 363, 57.
- Καστροκόμη: 453, 91.
- Κατακαλιτζής: v. Λέων ὁ Κ.
- Κατακαλῶν ὁ Ἀβίδηλας: domesticus 178, 40. 51.
- Κατακαλῶν ὁ Κεκαυμένος: Mesenem tenet 406, 17; Siciliam relinquit 419, 55; Russos vincit 433, 27; dux Iberiae 438, 62; ab Aaron contra Turcos accessit 448, 54; 449, 59; contra Turcos pugnat 450, 85; 451, 33. 38; 452, 63. 72. 74; Turcos in proelio fugat 453, 77. Anium revertitur 1; contra Patzinacas missus 467, 4; 468, 22. 40; fortiter pugnans trucidatus 469, 43. 51.
- Κατακαλῶν ὁ Κεκαυμένος: dux Antiochiae 483, 3. 7. a Michaeli VI. offensus 13. 15. 19; seditionem movet 487, 21. 27; 489, 82. cunctatur 89; 494, 32; in proelio vincit 495, 47; 497, 3. 12; curopalata 500, 86.
- Κατόκυλας: Opsicij praefectus 31, 85; contra Thomam Slavum missus 33, 45; 37, 67; 38, 17.

- Καταλείμ: Patzinaca Rhomaeos prodens 460, 94. 14; 461, 18. 22.
- Κατασούρται: vexillum Symeonis Bulgari ibi victum 205, 50; a Bulgari occupatae 214, 79; Patzinacae eo perveniunt 472, 26. prope Byzantium sitae 27.
- Κατζαμούντης: exercitus dux 495, 56. κάτω Δεκάτορα: urbs Dalmatorum a Saracenis capta 146, 81.
- κάτω Μηδία: Georgius Maniaces eius caterpano 382, 58.
- Καυκάνος: Theodorus Cpachanes 353, 50; Dyrrhachium capit 411, 54.
- Καυκάνος: v. Δομετιανός ό Κ.
- Καυκάσια όρη: patria Turcorum 442, 89. 447, 30.
- Καυλέας: v. 'Αντώνιος ό Κ.
- Κεγένης: Baltzari filius, Patzinaca 455, 42. fortissimus 48. Tyrach ei insidiatur 51; Byzantium proficiscitur 456, 5; Tyrach fatigat 457, 21. Istri ora custodit 32; 458, 52. Patzinacis nocet 54. 60; 459, 67. 78; Byzantium vocatur 465, 35. Baltzar filius eius 43; in custodia est 466, 61; 468, 18; liberatur 471, 15. a Patzinacis trucidatur 472, 35.
- Κεγχρεών λιμήν: in Peloponneso 153, 81.
- Κεκαυμένος: v. Κατακαλών ό Κ.
- Κελτικός: Varangi tribus Celtica 481, 61.
- Κεράυνια όρη: 359, 28.
- Κέρκυρα: a Saracenis combusta 385, 58.
- Κεφαλαές: cognomen Basilii I. 115, 56.
- Κεφαληνία: ab Afris occupata 154, 14; Contoleo eius praefectus 348, 4.
- Κηδούκτου χώρος: Omurtag ibi castra ponit 37, 83.
- Κήποι: ad ora Maeandri siti 128, 30. 31.
- Κηρουλάριος: v. Μιχαήλ ό Κ.
- Κίαβα Λόγγου: Basilii II. eo pervenit 348, 15.
- Κιβυρραιωτών αρχή, στόλος etc.: 45, 3; 320, 21; 368, 79; 398, 95; 432, 14.
- Κιλικία: Ioannes I. a Nicephoro II. eo missus 267, 74; Agareno vincit 268, 78. Nicephorus II. in C. proficiscitur 91, 94. vincit 95. rursus C. intrat 5; agit et fert C. 270, 34. 52; 271, 66; Petrus praefectus C. 272, 81; pro C. amissa ulciscuntur Saraceni 278, 77; ab Ioanne I. deficit 286, 49.
- Κινστέρινα Άσπαρος: 94, 58.
- Κιτρινίτης: Arabum dux 345, 41.
- Κλάδων: v. Λέων ό Κ.
- Κλειδίον: a Basilio II. contra Bulgaros pugnante aditum 348, 15; 349, 26; 350, 66.
- Κλειένης: Persa, Artabani frater 115, 67.
- Κλήμης: martyr 164, 76.
- Κλίμεν: 360, 51.
- Κολλη Συρία: 74, 27; ab Ioanne I. deficit 286, 50; Bardas Phocas eam Bardae Sclero attribuit 336, 75; Saraceni ibi vagantur 345, 35; clades Rhomaeorum 378, 34.
- Κοιτωνίτης: eunuchus 411, 44.
- Κολυδρός: a Demetrio Tichona custodita 344, 95.
- Κόλχοι: 448, 36.
- Κολωνεία: 110, 32; 143, 11; Bardas iunior dux C. 284, 13; a Basilio II. munita 363, 49.
- Κολωνειάται: gen. pl. 491, 28.
- Κομνηνός: v. 'Ισαάκιος, 'Ιωάννης ό Κ.
- Κουταράτοι: coloni Rhomaei 352, 19.
- Κοντολέων: Cephaleniae praefectus 348, 4.
- Κοντοστέφανος: domesticus 331, 34. 46.
- Κοπρώνυμος: Constantinus V. imperator (741—775) 28, 95; 384, 27.
- Κοπτός: a Basilio I. vastatus 135, 11.
- Κόρινθος: a Cretensibus Saracenis infestata 153, 83. 87; 341, 30.
- Κορμάτοι: 70, 8.
- Κοσμάς ό Θεσσαλονικεύς: legatus apud Dandulphum Lombardum 263, 56. 60.
- Κοσμάς: logotheta seditiosus 221, 82. depositus 89.
- Κοσμάς: poeta hymnorum 181, 38.
- Κοσμάς ό Τζιντζιλούκιος: monachus 415, 49.
- Κοσμίδιον: Constantinopoli, ora 219, 25; 243, 73.
- Κοτυάσιον: in Phrygia, a Pegane occupatum 130, 78; 157, 86; Leo Basilii II. protovestiarus contra Bardam Sclerum ibi castra ponit 320, 30. 37.

- Κουζηνᾶς: mons thematis Thracesium 377, 27.
 Κουζηνᾶς: v. μονή τοῦ Κουζηνᾶ.
 Κούκου λίθος: Anthes Alyates ibi interfectus 318, 83.
 Κουκουσόν: a Basilio I. expugnatum 141, 69.
 Κουλίνοσ vel Γουλίνοσ: Patzinaca 465, 47; 469, 50.
 Κουμουλιανός: v. Δαβίδ ὁ Κ.
 Κουρκούασ: v. Ἰωάννησ, Ῥωμανός ὁ Κ.
 Κουρούπησ: ameras Cretae 249, 41.
 Κουρτικός ὁ Ἀρμένιοσ: fines Rhomaeorum infestat 136, 19; contra Symeonem Bulgarum pugnans occiditur 176, 90, 93.
 Κουρτικός ὁ Ἀρμένιοσ: in seditione contra Constantinum VII. occisus 198, 70.
 Κουρτικός: v. Μανουήλ, Μιχαήλ ὁ Κ.
 Κούρτοι: 143, 13.
 τὸ Κουτακίου: Manichaeorum castellum a Basilio I. vastatum 137, 53.
 Κουτζομύτησ: v. Ἰωάννησ ὁ Κ.
 Κουτλουμούσ: patruelis Tangrolpicis ab Arabis victus 446, 76, 87; confugit in oppidum Pasar et sultano resistit 447, 15; Abimelech frater eius 464, 22; Abramius ad eum confugit 474, 87. a sultano superatus 90. in Arabiam fugit 2.
 Κουφαρᾶσ: v. Θεόδωροσ ὁ Κ.
 Κραχάνησ: v. Θεόδωροσ ὁ Κ.
 Κρακρᾶσ: dux Bulgarorum, Pernici praefectus 347, 71. oppidum defendit 73; Rhomaeos aggreditur 356, 28, 34; 357, 65. patricius 67. amicus Rhomaeorum 70.
 Κραμβέασ: nauarcha 266, 50.
 Κραβωνιτῶν γενεά: 23, 51.
 Κραβᾶσ: socius Michaelis III. 108, 90.
 Κρατερός: a Michaele II. contra Saracenos in Cretam mittitur 45, 3. ab eis crucifigitur 27.
 Κρατερός: v. Θεόδωροσ ὁ Κ.
 Κρατερός: patricius 173, 17.
 Κρηνίτησ: v. Γεώργιοσ, Προκόπιοσ ὁ Κ.
 Κρήτησ: Saraceni Hispani a Cratero victi 45, 10. Rhomaeos opprimunt 18; ab Oorypha superantur 46, 33; expeditio Bardae et Michaelis III. contra eos 111, 73; Bardas interficitur 113, 20; 128, 27; Peloponnesum praedantur 153, 74; 183, 81; 304, 92.
 Κρήτη: a Saracenis Hispanis expugnata 42, 27, 33; 43, 55. Photinus praefectus Cr. 67; 44, 73. martyrrium Cyrilli episcopi Gortynae 75; Craterus a Michaele II. in Cretam missus 45, 2, 5; classis Cretensium Cyclades vastat 107, 50; Bardas necatur 111, 82; Cretenses Rhomaeos aggrediuntur 152, 59, 60, 63; Himerius infeliciter pugnat contra Leonem Tripolitam 183, 81; Rentacius interceptus 214, 69; Constantinus VII. contra Cretenses pugnat 245, 36; Nicephorus Phocas a Romano II. in Cretam missus 249, 29; 250, 48; revocatur 252, 20; praeda ex Creta a Nicephoro ablata 254, 49; 308, 2.
 Κρητικός: naves Creticae combustae 152, 70.
 Κρινίτησ ὁ Χάλδοσ: Calabriae praefectus 265, 10. depositus 17.
 Κρινιτῶν γενεά: 64, 23.
 Κροῦμοσ: Bulgarorum princeps fines Rhomaeorum agit et fert 5, 76; paene a Michaele II. superatus 6, 82, 85, 8; Bulgaros transfugas et captivos Rhomaeos exposcit 12, 12. Rhomaeos vincit 21; Adrianopolim oppugnat 116, 5; Omurtag ei succedit 117, 18.
 Κτηματινός: v. Κωνσταντίνοσ ὁ Κ.
 Κύζικοσ: 375, 60; 401, 68.
 Κυκλάδεσ: Scyrus insula Cycladum 33, 52; Cretenses C. agitant 107, 50; a Saracenis vastatae 373, 11; ab Afris vexatae 397, 44; 398, 76.
 Κύπριοι: deficiunt a Constantino IX. Theophilo Erotico duce 429, 9, 14.
 Κύπροσ: a Nicephoro II. expugnata 270, 46; motus Theophili Erotici 429, 4.
 Κυρήνη: 285, 12.
 Κυριακόσ: Ephesi metropolita 375, 59.
 Κυριακόσ: drungarius 337, 5.
 Κύριζιοσ: pharus 108, 73.
 Κύριλλοσ ὁ Γορτύνησ: martyr 44, 74.
 τὰ Κύρου: 394, 69.
 Κώμη Ἡρακλέοσ: ab amera Tarsi occupata 240, 88.
 Κωμητόπωλοι: 255, 77.
 Κωμιόν: gen. sg., a sultano occupatum castellum 462, 46.

- Κώνσταντς:** filius Constantini I. 330, 19.
Κωνσταντία: 301, 2.
Κωνσταντίνος: quaestor, contra Symeonem Bulgarum missus 177, 12.
Κωνσταντίνος: Constantinus Magnus, imperator (324—337) 116, 1; sanctus, gradus eius in Constantinopoli 175, 62; sepulchrum eius 281, 54; 330, 7, 21; forum eius Constantinopoli 418, 19. v. etiam ἀγορά, ἀναβαθμοὶ Κωνσταντίνου.
Κωνσταντί(ν)ος: Constantius II. 330, 20.
Κωνσταντίνος: Constantinus VI. imperator (780—797) Irenae filius 29, 38; Michael II. vitam eius imitatur 28, 95; a matre oculis privatus, pater Euphrosynae Michaelis II. 44, 94; 116, 87; 384, 27.
Κωνσταντίνος: Constantinus VII. Porphyrogenitus (913—959) 174, 50; vaticinatio Leonis VI. de eius imperio 188, 16; coronatus 189, 52; cum Alexandro imperator 193, 42; Alexander ei insidiatur 194, 72; tutores eius post Alexandri mortem 196, 16; 197, 19—212, 42; septem annorum imperator factus 197, 21; seditio Constantini Andronici Ducis filii 199, 76; matrem desiderat 201, 30; Theodorus eius paedagogus 206, 67. suadet Constantino, ut Romanus I. imperii particeps accipiatur 68; Helenam in matrimonium ducit 209, 64. 74; Romanum I. imperatorem acclamat 212, 42; Christophorum Romani I. filium coronat 213, 47; pro Constantino Anastasius Romano I. resurgit 214, 89. postpositus 91; partus monstrosus 232, 75; 233, 87—247, 90; imperat Romano I. expulso 233, 88. Constantinus para-coemomenus eius inimicus 95; posthabitus a Romano I. 234, 18; dolus contra Romanum I. 235, 51. adversarius Stephani filii Romani I. 72; filios Romani I. relegat 236, 77; doctus 237, 21; Hungaros baptizat 239, 62; triumphat 241, 22; 242, 47; Theophylacto patriarchae inimicus 244, 12; Romanus II. filius eum veneno interficere conatur 246, 53. 57. 61. 63; Olympum visitat 247, 68; moritur 248, 92. 11; Nicephorus Phocas eius domesticus 249, 25; 251, 78; Saraceni eius temporibus surgunt 263, 42; Crinitem Chaldum Calabriae praefectum deponit 265, 10. 18; contra Saracenos pugnat 266, 27. 43. 48; 284, 7; Theodora eius filia 294, 95; 340, 2.
Κωνσταντίνος: Constantinus VIII. imperator (1025—1028) Romani II. filius 248, 4; 254, 36—259, 64; 254, 37; 255, 61; 284, 95. 1; 312, 24; 314, 48—374, 42; 314, 54; 337, 6; 370, 20. solus imperator 21; Nicephorum Comnenum deponit 372, 67. Romanum Sclerum et Prusianum relegat 83; Diogenem contra Patzinacas mittit 373, 94. duritia eius 7. aegrotus 17; tres filias habet 374, 32. moritur 41; 375, 46. allelengyum paene tollit 55; Romanum Sclerum oculis privat 376, 74; pravus imperator 378, 46. 54; 382, 60; 388, 21; 396, 29; 398, 85.
Κωνσταντίνος ὁ Μονομάχος: Constantinus IX. imperator (1042—1059) 422, 8—478, 95; ex exilio revocatus 423, 34. imperator 39. Ioannem orphanotrophum relegat 57; contra Serbos pugnat 424, 65; 427, 60. moechatur 62; Theophilum Eroticum superat 429, 12; bellum contra Anium 435, 74; Anium et Magnam Armeniam ex diplomate expostulat 435, 92; 436, 8; 437, 30; contra sultanum pugnat 460, 90; Aplespharem defendit 464, 11; 468, 21; 479, 9; 481, 44.
Κωνσταντίνος: exercitus Theophilidux, a Saracenis captus 78, 36.
Κωνσταντίνος ὁ Ἄδρoβάλανος: 460, 2. 16.
Κωνσταντίνος ὁ Ἄλανός: contra Tibium missus 437, 38; 438, 59; 439, 92. 5.
Κωνσταντίνος ὁ Ἀριανίτης: dux Antiochiae 458, 48; Seltum persequitur 461, 38; contra Patzinacas proficiscitur 466, 81; vulneratur 470, 90.
Κωνσταντίνος ὁ Ἀρτοκλίνης: Zoe ei nubere vult 422, 28; veneno interfectus 423, 37.
Κωνσταντίνος ὁ Βαβoύτζικος: maritus Sophiae Theodorae sororis 98, 72.

- Κωνσταντίνος: Bardae Scleri frater fortis 290, 84; 291, 87; 294, 86; 322, 74; legatus apud Chosroem 327, 24. 27.
- Κωνσταντίνος ὁ τοῦ Βαρῆος Μιχαήλ: 210, 83.
- Κωνσταντίνος: Basilii I. filius coronatus 134, 87; a patre in Syriam ductus 141, 53; 142, 91; moritur 166, 44; 167, 79.
- Κωνσταντίνος: ex stirpe Basilii I., cuins temporibus Geron expugnabitur 142, 90.
- Κωνσταντίνος ὁ Γαυρᾶς: exercitus dux 322, 75; a Barda Phoca interfectus 325, 62. 70.
- Κωνσταντίνος ὁ Γογγύλιος: 201, 34; 205, 44; a Leone Phoca ad seditionem excitatus 209, 71; infeliciter contra Saracenos pugnat 245, 40; 246, 50.
- Κωνσταντίνος ὁ Δαλασσηνός: 373, 19; 374, 25; infeliciter contra Arabos pugnat 380, 8; 393, 31. 41. 58.
- Κωνσταντίνος ὁ Διογένης: praefectus Thessalonicae 352, 24; a Basilio II. in Pelagoniam missus 355, 20; 356, 40. 47; legatum ad Chorvatos mittit 365, 16; Sermonem caedit 366, 22. 23. 25. 30; accusatur 376, 86; monachus tondetur 384, 14; fugere conatur 385, 42. torsus se interficit 45. 46.
- Κωνσταντίνος: drungarius vigiliae 84, 72; Michaeli III. adulatur 112, 16.
- Κωνσταντίνος ὁ Ἀνδρονίκου τοῦ Δουκῆς: 184, 95. 3. de Samona inquiritur 8. Leo VI. ei irascitur 13; iubetur contra Saracenos pugnare 186, 52; fugit e custodia Saracenorum 187, 94; ad Leonem VI. vocatus 188, 8. praesagia Leonis VI. de eo 11. 14. 15; seditionem molitur et necatur 21; de seditione eius 197, 26. 40; 198, 47. 49. 51. imperator acclamatus 54. 55. 59. 67. 68. 70; 199, 84; femina eius monachatur 200, 9; 228, 63. 70.
- Κωνσταντίνος ὁ Δουκᾶς: 396, 23.
- Κωνσταντίνος ὁ ἐκ τοῦ γένους ἔφωv τοῦ Δουκῆς: 483, 8.
- Κωνσταντίνος ὁ Ἐλαδικός: monachus 198, 49; 199, 89.
- Κωνσταντίνος ὁ ἑταιρειάρχης: 469, 66; 470, 78.
- Κωνσταντίνος ὁ τοῦ Εὐλαμπίου: a Philotheo eparcho necatus 199, 93.
- Κωνσταντίνος: Thomae logothetae pater 124, 20.
- Κωνσταντίνος ὁ Καβαλλοῦριος: contra Russos pugnat 432, 13.
- Κωνσταντίνος ὁ Καβάσιλας: Theodoram purpura vestit 418, 36; occidentis dux 422, 23.
- Κωνσταντίνος ὁ Καραντηνός: contra Saracenos missus 377, 15; 379, 76.
- Κωνσταντίνος Κτηματίνός: contra Romanum I. surgit 211, 26.
- Κωνσταντίνος: filius Constantini VII. 238, 40.
- Κωνσταντίνος ὁ Λειχούδης: 440, 29; 446, 81; 477, 83; legatus Michaelis ad Isaacum Comnenum 496, 82.
- Κωνσταντίνος: filius Leonis V. 27, 61. miraculum de lingua eius 65.
- Κωνσταντίνος ὁ Λίψ: monasterium erigit 186, 41; fugit 199. 95; 203, 92; trucidatus 204, 16.
- Κωνσταντίνος: logotheta, Michaelis III. adulator 108, 89.
- Κωνσταντίνος ὁ τῆς Μαλελίας: 209, 73.
- Κωνσταντίνος: magnus domesticus Michaelis IV. 412, 81. 86; a Zoe depositus 416, 76; revocatus 417, 86; nummos occultatos ostendit 422, 16; exsul 423, 56.
- Κωνσταντίνος: frater Michaelis IV. 390, 72. eunuchus 73; 396, 27; Antiochiae praefectus 397, 59; 400, 26; 402, 8.
- Κωνσταντίνος: Thessalonicae praepositus, consanguineus Michaelis IV. 413, 9.
- Κωνσταντίνος: filius Michaelis Burtzae oculis privatus 371, 45.
- Κωνσταντίνος: consanguineus Michaelis VI. 498, 38.
- Κωνσταντίνος ὁ Μουκουπέλης: venenum ad interficiendum Ioannem orphanotrophum miscet 403, 19.
- Κωνσταντίνος: paracoemomenus 189, 54; 190, 64. 68; 191, 95; 201, 34. 42; 205, 61; 206, 76. a Romano I. deceptus 91; 207, 94. 16; 209, 60. 71; 233, 91.
- Κωνσταντίνος ὁ ἐπὶ τῆς Λέοντος

- τραπέζης: patricius 174, 55. in Langobardia fugatus 57.
- Κωνσταντίνος ὁ Πασπαλάς: Sami praefectus 175, 65.
- Κωνσταντίνος: protonotarius dromi 477, 83.
- Κωνσταντίνος ὁ Πτερωτός: 399, 12.
- Κωνσταντίνος ὁ Ῥόδιος: 190, 72; 223, 30.
- Κωνσταντίνος: Romani I. filius coronatus 221, 72; 224, 53, 55; Helenam in matrimonium ducit 228, 85; 230, 30; 234, 23, 25, 32; in Terebintho exsul 236, 88. in Samothrace 94; 308, 91.
- Κωνσταντίνος ὁ Σαρακηνός: magnus hetaeriarcha 438, 63.
- Κωνσταντίνος: v. Συμβάσιος.
- Κωνσταντίνος ὁ κατὰ τοὺς Τριφυλλίους μέγα δυνάμενος: 72, 68.
- Κωνσταντίνος ὁ Φαγίτιης: 394, 62, 66.
- Κωνσταντίνος: Phocae filius 241, 24.
- Κωνσταντίνος ὁ Χαγέ: contra Saracenos pugnat 398, 95; 429, 14.
- Κωνσταντίνος ὁ Χάρων: a Barda Phoca necatus 293, 61, 64; 294, 81.
- Κωνσταντίνος ὁ Ψελλός: philosophus 496, 83. v. etiam Ψελλός.
- Κωνσταντίνιον: castellum a Basilio II. conditum 359, 42.
- Κωνσταντίνιος: filius adoptivus Thomae Slavi 30, 46.
- Λαγγοβαρδία: a Saracenis expugnata 146, 3, 6; Meles contra Rhomaeos pugnat 348, 2. v. etiam Λογγοβαρδία.
- Λαζάρης: v. Ἰωάννης ὁ Α.
- Λαζαρίτιης: nobilis Bulgarus 359, 31.
- Λάζαρος: monachus confessor Theophili temporibus 60, 23; 61, 41.
- Λάζαρος: sanctus 181, 17.
- Λαλακάων: locus, ubi Amer a Petrona occiditur 100, 33, 39.
- Λαμπρός: pater Leonis Melitenes praefecti 430, 31. torsus moritur 33.
- Λακαπηνός: v. Ῥωμανός ὁ Α.
- Λαοδικεΐα: a Nicephoro II. expugnata 271, 68.
- Λάπαρα: a Sachacio expugnata 319, 88.
- Λάρισσα: a Samuele Bulgaro occupata 330, 3. Achillius episcopus ibidem 6; Nicephorus Uranus eo proficiscitur 341, 32; 350, 58; sub ditione Basilii II, 355, 3.
- Λαρισσαία τις αἰχμάλωτος: Samuelis uxor 349, 49, 50.
- Λάτρος: mons 100, 28.
- Λαυσιακός (τρίκλιος): 18, 1; 61, 47, 95, 80; 164, 92. v. etiam μεσοκλήπιον.
- Λειχούδης: v. Κωνσταντίνος Α.
- Λεπενδρηνός: v. Λέων ὁ Α.
- Λέσβος: Stephanus Romani I. filius ibi exsul 236, 94; Leo europalata ibi exsul 284, 12; 292, 20; Ioannes orphanotrophus ibi exsul 423, 55.
- Λευκάτιον: gen. sg. 200, 4.
- Λεωμακέλλιον: Constantinopoli 481, 50.
- Λέων ὁ μέγας: imperator 115, 68.
- Λέων ὁ Ῥαμνένιος: Leo V. imperator (813—820). Michael I. imperium ei cedere vult 5, 68; in pugna contra Bulgaros Michaeli I. deserit 6, 10; in Thracia relictus 7, 21. ab exercitu imperator acclamatus 41, 46, 50; Michael I. ei signa imperii mittit 8, 56. vaticinium de successore eius 74, 78; ad monachum in Philomilio degentem 9, 6, 22; Nicephoro I. se dedit 10, 57; foederatorum dux 11, 59. fortis contra Saracenos 63. praesagium de eo 84; 12, 91, 95, 2; 13, 24—23, 64; crudelis 16, 43; infaustum praesagium 20, 70; aliud praesagium 21, 86; interficitur 23, 56; 24, 66, 77; 26, 50, 53, 54. victus uxoris et filiorum 55; 27, 58; eius temporibus Thomas Slavus surgit 30, 49, 56; 33, 52; indutiae cum Omurtag 37, 81; Theophilus caedem eius ulciscitur 49, 90, 10; iconomachus 58, 52, 59; 65, 55; 81, 5.
- Λέων: Leo VI. imperator (886—912) legislator 134, 79. coronatus 87; Danielis eo imperante urbem intrat 161, 95; ei insidiantur 168, 81. insidiae Sandabareni 86, 90, 1, 8; a Basilio I. dure punitus 168, 13; 169, 27; 171, 54—192, 38; imperator 171, 55. Photii insidiae contra eum 67; 174, 49. Agio a Rhomaeis deficit 52; Zoen Zautzinam coronat et in matrimonium ducit 179, 66; Annam coronat filiam 180, 9; insidiae in ecclesia Mocii 181, 24; Zoen Carbonopsinam in matrimonium ducit 182, 46;

- Thomas matrimonium benedicit 185, 22; monasterium Constantini Libos visitat 186, 41; 190, 57; Alexander eius frater 193, 40. mortuus 41. Constantinus VII. eius filius 43; 194, 73; 195, 84; 197, 19. 21; Euthymius patriarcha ei veniam dat 245, 23; 341, 8.
- Λέων ὁ Ἀβαλάντης: taxiarcha 279, 4; Nicephorum II. caedit 280, 17; 285, 30.
- Λέων ὁ Ἀντιόχος: 496, 70.
- Λέων ὁ Ἀποστύτης: Thracum et Macedoniae dux 156, 56. rixa cum Procopio in Langobardia 68. multos Saracenos necat 70. Tarantum expugnat 78.
- Λέων ὁ Ἀργυρός: Paulicianos crudeliter convertit 92, 11.
- Λέων ὁ Ἀργυρός: primus hoc cognomine nominatus 189, 28.
- Λέων ὁ Ἀργυρός: 203, 89; gener Romani I. 213, 62; a Bulgaris fugatus 215, 8. 20; 235, 62.
- Λέων: Arsacida 116, 90.
- Λέων ὁ Ἀσιανός: rerum scriptor 4, 28.
- Λέων ὁ Ἀτταλεύς ὁ Τριπολίτης: prius Christianus, nauarcha Saracenorum 182, 50. 53. Eustathius drungarius male contra eum pugnat 58. in Hellesponto 59; Himerius eius adversarius 183, 62. Thessalonicam expugnat 66. Rodophylem capit 72. 75. 77; proelium ad Samum cum Himerio et Romano I. 191, 4; ad Lemnum fugatus 218, 3. 7.
- Λέων: socius Bardae Scleri 328, 45.
- Λέων: Bulgariae archiepiscopus 400, 36; 433, 42; 479, 18.
- Λέων: drungarius et protovestiarus 295, 7; 303, 57.
- Λέων ὁ Θεοδοτάκης: 179, 64.
- Λέων ὁ Κατακαλίτης: patricius, oculis privatus 199, 91.
- Λέων ὁ Κλάδων: surgit pro Romano I. exsule 239, 52.
- Λέων ὁ Κουροπαλάτης: relegatus a Ioanne I. 284, 11; seditiosus 292, 17; oculis privatus iterum seditiosus 303, 48.
- Λέων ὁ Λεπενδρηνός: in Edessa 397, 51.
- Λέων: Zautzae filius 178, 59.
- Λέων ὁ Μελισσηνός: 329, 84; 330, 16; Contostephanus eius adversarius 331, 34. seditionis accusatus 37. culpa liberatus 45; socius Bardae Phocae, captus, sed integer relictus 338, 33, 36. 43.
- Λέων: Melitenes praefectus, Lampri filius 430, 31.
- Λέων ὁ Παστιλάς: 211, 18.
- Λέων ὁ τῆς Σεβαστείας: rerum scriptor 4, 29.
- Λέων ὁ Σέρβλιος: 476, 52.
- Λέων ὁ Στραβοσπόνδυλος: 479, 16; 480, 31; protosyncellus 486, 3.
- Λέων ὁ σύγκελλος: 236, 83.
- Λέων ὁ Τορνικίος: a Constantino IX. deficit 438, 78; imperator acclamatus 439, 10; Byzantium oppugnat 440, 37; 441, 57; oculis privatur 442, 81; 467, 88.
- Λέων ὁ φιλόσοφος: Ioannis Grammatici consanguineus 101, 80; imperatori acceptus 103, 43. de eius discipulo 44. commercium cum Arabis 51; archiepiscopus Thessalonicensis 104, 77. de doctrina eius 82; vaticinatur 107, 57; 126, 68.
- Λέων ὁ Φωκάς: filius Nicephori, frater Bardae Phocae 178, 45; domesticus, a Zoe contra Bulgaros missus 203, 79. 93; in Mesembriam confugit 204, 14. Romanus I. eum adiuvat 20. Symeonem Bulgarum fugat 26; ad Catasyrtas Bulgaros vincit 205, 47. seditiosus 60; 207, 15; 208, 26. 38; in Cappadocia 209, 56. 61. seditionem movet 69. 75. 78; 210, 81. 84. Chrysopolim expugnat 86. 1. infirmus 11; oculis privatus 211, 23. 31; 233, 92; Manuel eius spurius filius 261, 12.
- Λέων ὁ Φωκάς: filius Bardae, frater Nicephori Phocae 236, 82; Cappadociae praefectus 238, 38; vir fortis contra Saracenos 241, 14. 18. 23; 242, 35. 37.
- Λέων ὁ Φωκάς: frater Nicephori II. magister 250, 50. 59; ad fratrem fugit 257, 25; Tarsum oppugnat 268, 6; 269, 14. 22; pravus 278, 66; 281, 37.
- Λέων ὁ Χαλκούτης: a Patzinacis captus 399, 11.
- Λέων ὁ Χατζιλάκιος: praefectus Thes-

- salonicae, ab Leone Tripolita captus 183, 68.
- Λέων ὁ Χοιροσφάκτης: legatus ad Symeonem Bulgarum 177, 24. 34; monachus tonsus 199, 87.
- Λέων ὁ Χοιροσφάκτης: Azazium tenet 380, 93. ab Agarenis interceptus 1.
- Λέων ὁ Ὡπος: in Italiam missus 389, 56; praefectus Langobardiae 401, 57.
- Λήμνος: a Saracenis occupata 181, 21; Himerius in Lemno 183, 82; ex L. Ioannes Radinus Leonem Tripolitam fugat 218, 4; 368, 78.
- Λιβανισία: 271, 67.
- Λιβανόν: 270, 54.
- Λιβάς, βασιλική: 245, 84.
- Λιβύη: mirae bestiae ibi gignuntur 25, 13; 75, 28; a Byzantinis devastata 79, 59; 442, 93. 1.
- Λικανδός: in Cappadocia situs 319, 89; a Cacicio tenetur 437, 29.
- Λιπαρίτης: exercitus dux Georgii Abasgi occisus 367, 59; Ὁράτιος Λιπαρίτης 447, 27.
- Λιπαρίτης: filius superioris 447, 25; amicus et socius Rhomaeorum 450, 8. cunctatur 15; 451, 24. 26. 41; 452, 60. die non vult contra Turcos pugnare 64. 67. 73; 453, 76. capitur a Turcis 79. 84. 90. 2. 6; 454, 7. Constantinus IX. eum liberare vult 10. a Turcis liberatus 16.
- Λιπένιον: Basilio II. proditum 357, 69.
- Λίψ: v. Κωνσταντίνος ὁ Α.
- Λοβιτζός: Selte ibi castra ponit 461, 37. 39.
- Λογγᾶς: castellum Bulgariae 355, 19.
- Λογγοβαρδία: Alexius Mosele fortiter in L. pugnatur 64, 26; a Leone Apostypa liberata 156, 60. 65; Stephanus Maxentius praefectus L. 160, 67; Agio dux L. 174, 52; Paschalius praefectus L. 231, 59; Dandulphus rex L. 263, 53; 264, 70; Georgius Maniaces in L. 398, 91; Leo Opus praefectus L. 401, 57; 407, 49. v. etiam Λαγγοβαρδία.
- Λουκᾶς: evangelista, Mariam pingit 59, 89; eius ecclesia a Basilio I. renovata 163, 51.
- Λούλον: castellum 108, 69; a Basilio I. expugnatum 141, 48.
- Λουτρος ἐν τῷ παλατίῳ: Constantinopoli, ubi Leo V. Michaellem III. interfici vult 19, 43.
- Λυδός: v. Ἀνδρόνικος, Ἰωάννης ὁ Α.
- Λυκάνθος: dux Pisidarum et Lycaonum 488, 50; adventum Isaaci Comneni Michaeli VI. nuntiat 492, 64; 495. 39.
- Λυκάονες: 426, 32; 488, 50.
- Λυκαονία: 10, 54.
- Λυχνιδός: lacus Bulgariae 358, 94. 11.
- Λώκανα: Curticius Armenius eam tenet 136, 19.
- Μάγγανα: Constantinopoli a Basilio I. aedificata 164, 81; 211, 27; 217, 78; monasterium Constantini IX. 476, 44; 477, 80; ibi sepelitur 478, 93.
- Μαγναύρα: Constantinopoli 49, 93; Theophilus morbo afflictus 79, 63; studium 101, 77; iudicia 133, 49; 161, 90; 164, 91; ornata a Leone VI. 189, 40; 193, 46; 247, 87.
- Μαϊάνδρος: 128, 32.
- Μαϊτάς: planities 465, 37.
- Μαίκτης: Arsacidia 116, 88.
- Μακεδόνες: 99, 10; 115, 56. origo Basilii I. 61; 156, 56. 71; 160, 66; 300, 80; 467, 86; 479, 10. 25; 492, 74; 494, 25. 37; 495, 55.
- Μακεδονία: Nice oppidum ibi situm 115, 77; Arsacidiae in M. 116, 80; 120, 90; Basilius I. ibi praedia habet 123, 95; Symeo Bulgarum in M. Rhomaeos superat 176, 91; 180, 93. 1; Symeo M. praedatur 218, 11; a Bulgaris occupata 222, 23; 226, 16; Samuel Bulgarus M. praedatur 330, 95; Basilius II. eo proficiscitur 339, 68; 362, 20; 384, 8; a Patzinacis devastata 399, 5; fames 402, 84; a Patzinacis vastata 471, 24; 472, 49. 50.
- Μακεδονιαναί: Constantinopoli 163, 48.
- Μακεδονικός: 116, 84; 439, 86; 441, 54; 458, 49; 479, 9; 484, 24; 487, 22.
- Μακρεμβολίτης: v. Ἰωάννης ὁ Μ.
- Μακροϊωάννης: nauarchus 266, 35.
- Μαλάγιννα: dat. pl., sub ditione amerae Melitenes 108, 91.
- Μαλακηνός: patricius, in Calabriam missus 266, 31.

- Μαλακινός: protospatharius 343, 69.
 . exsul 71.
- Μαλείνος: v. Ευστάθιος, Κωνσταντίνος, Μιχαήλ ὁ Μ.
- Μαλελία: v. Κωνσταντίνος ὁ τῆς Μαλελίας.
- Μαλεός: Saraceni eo perveniunt 153, 85.
- Μάμαντος γένος: 229, 89.
- Μάμας: pharus 108, 73.
- Μάμας: martyr, circenses ad eius ecclesiam 107, 61. 80; palatia 114, 51; Michael III. ibi necatur 131, 12.
- Μάμμα: v. μονή τῆς Μάμμης.
- Μαμουύμ: Ismaelitarum dux Graeca doctrina imbutus 102, 92. 3; 103, 27. 48.
- Μανιάκης: v. Γεώργιος, Γουδέλιος, Θεοφύλακτος ὁ Μ.
- Μανιχαῖοι: etiam Pauliciani vocati, a Theodora ad Christianam fidem conversi 92, 7. Carbeas surgit contra Rhomaeos 20; 93, 28; 99, 2; Basilius I. eos aggreditur 137, 52; Chrysocheir Rhomaeos aggreditur 138, 65; Manichaei superantur 140, 48; 141, 50; socii Rhomaeorum 160, 71; Leo Argyrus eos fugat 189, 33; ab Ioanne I. deducti 286, 62.
- Μανζικέρτε: oppidum Baaspracaniae, ab sultano oppugnatum 462, 54.
- Μανουήλ: v. μονή τοῦ Μ.
- Μανουήλ: episcopus Adrianopolita, . martyr 117, 11. 22. 27.
- Μανουήλ ὁ Βυζάντιος: rerum scriptor 4, 27.
- Μανουήλ: domesticus scholarum tutor . Michaelis III. 81, 90. orthodoxiae . favet 8; miraculum de eo 82, 13. 31. . 39; 83, 42; iudex Methodii patriarchae 87, 64; 88, 89; rixa cum Theocristo 94, 52. 55; versus eius de Theocristo interfecto 95, 95; Michaelem III. a captivitate servat 99, 14; moritur . 101, 65.
- Μανουήλ: drungarius vigiliae 478, 90; . 479, 14.
- Μανουήλ: dux Anaticorum 65, 53; cum Theophilo contra Saracenos proficiscitur 67, 10. 12; Theophilo succurrit 70, 85. 91; fugit ad Persas et revertitur 71, 20. 22. 41; contra Saracenos pugnat 76, 59. 62. 77. vitam Theophili servat 83.
- Μανουήλ ὁ Ἐρωτικός: praefectus Nicaeae, a Barda Sclero oppugnatus 323, 5. 10. 15. 26.
- Μανουήλ ὁ Ἰβάντζης: dux exercitus Petri Deliani 411, 42; 414, 40. 45. 47.
- Μανουήλ ὁ Κουρτίκιος: drungarius vigiliae 238, 42.
- Μανουήλ: Leonis Phocae spurius filius, in Siciliam missus 261, 11; 267, 64. superatur 72.
- Μανουήλ: protospatharius et iudex, rerum scriptor 230, 35.
- Μάνταια: ecclesiae a Basilio I. donata 161, 16.
- Μαντινεῖον: 286, 42; 384, 13.
- Μαξέντιος: v. Στέφανος Μ.
- Μαξιμιανός: imperator 3, 13. (286—305. 307—308).
- Μαξιμίνο: imperator (309/310—313) 3, 13.
- Μαργαρίτης: domus regalis 169, 16.
- Μαρία: ab amera Tarsi maledicta 143, 31; ecclesiae ei a Basilio I. dedicatae 163, 69; 164, 3. v. etiam Ἄγία Μ.
- Μαρία: Bardae Scleri soror, Ioannis I. uxor 288, 13.
- Μαρία: Christophori imperatoris filia 223, 36. uxor Petri Bulgari 47; 224, 58.
- Μαρία: Michaelis IV. soror 397, 64; 408, 63.
- Μαρία: Theodoraе soror 98, 71. Arsaberi uxor 75.
- Μαρία: Theophili filia 52, 77; Alexii Mosele uxor 64, 21. moritur 36.
- Μαρία: uxor Ioannis Vladistlavi 357, 77; 359, 26; Basilio II. se dedit 360, 50; honorata 363, 59; 364, 62. 64; in triumpho monstrata 365, 90.
- Μαρία ἡ Μαγδαληνή: 181, 18.
- Μαριανός ὁ Ἄργυρός: dux exercitus 267, 51.
- Μαριανός ὁ Βρανᾶς: miles 441, 51; 442, 73.
- Μαριανός: monachus, filius Leonis Argyri 235, 62; 236, 82; comes stabuli 238, 41.
- Μαρίνος: Theodoraе Theophili uxoris pater 52, 68.
- Μάρκος: monachus, poeta hymnicus 181, 36.
- Μαρμάριον: 428, 84.

- Μαρούλης: v. Ὀλβιανός ὁ Μ.
 Μαρτινάκιος: v. μονή τοῦ Μαρτινακίου.
 Μαρτινάκιος: monachus a Theophilo tonsus 72, 55.
 Μαρτινακίων γένος: 72, 54; 128, 21.
 μάρτυρες: v. τσσαράκοντα μ.
 Μαρτυρό(οῦ)πολις: Apotagle eius ameras 316, 23; Bardas Sclerus eo confugit 327, 23; 387, 90. 6.
 Μαρυκάτου χωρίον: Ioannes orphanotrophus ibi excaecatus 429, 25.
 Ματζούκιον: castellum Bulgariae a Basilio II. expugnatum 350, 68.
 Ματθαίτζης: Bogdani socer, ab eo interfectus 358, 81.
 Μαυροκατακαλός: exercitus dux 495, 56.
 Μαῦρον ἄρος: a Nicephoro II. transmissus 271, 74. 77; 471, 19.
 μεγάλη Ἀρμενία: 385, 39; Iovanesica eius praefectus 435, 84. a Constantino IX. ex testamento expostulatum 93; 436, 12; bellum 437, 35; Samuch ibi Rhomaeis nocet 484, 30.
 Μέγιστος ὁ κοιτωνίτης: 190, 70.
 Μεθόδιος: patriarcha Const. (843—847), ab iconomachis in exilium missus 28, 85. 88; cum Theophilo contra Saracenos exit 69, 76; patriarcha 84, 77; calumniae adversariorum 86, 52; se defendit 87, 66; mortuus 106, 16.
 Μεθόδιος: monachus, pictor palatii Boris I. Bulgarorum regis 91, 74.
 Μεθώνη: urbs Peloponnesi, quam Cretenses praedantur 153, 82; Nasar eo navigat 154, 19: spolia ecclesiae dedicata 155, 45.
 Μέλεχ: Abramii filius 474, 91.
 Μέλης: seditionem in Langobardia facit 348, 2. 6.
 Μελίας: magister 203, 91; 224, 74.
 Μελισσηνός: v. Θεόγνωστος, Θεοδόσιος, Θεόδοτος, Λέων, Μιχαήλ ὁ Μ.
 Μελιτινή: 92, 23; Amer Rhomaeis nocet 93, 29; 100, 57; Amer Asiam praedatur 108, 91; Basilius I. eo profisciscitur 136, 33; 137, 40; Andreas incolas Melitenes superat 143, 28; Samonas eo confugit 184, 5. 12; Leo Argyrus eos vincit 189, 34. Abelbaces ex M. legatus venit 37. 47; Ioannes Curcuas usque ad M. pervenit 224, 64. 66. expugnata et curatoria facta 78; 385, 56. 430, 31.
 Μελιτηνοί: 141, 63; 224, 74; 491, 40.
 Μελίτων: nobilis Bulgariae 353, 51.
 Μελνίκος: oppidum Bulgariae, a Sergio expugnatum 351, 84.
 Μελοῦτος: oppidum a Basilio I. expugnatum 141, 49.
 Μενίκος: castellum in Syria a Musaraph conditum 382, 63; 383, 81. 85. a Theoctisto protospathario expugnatum 87.
 Μερμέντουλος: v. Μιχαήλ ὁ Μ.
 Μεσάνακτα: etiam Dipotamum vocata 320, 33; a Romano III. occupata 385, 40. 50; 386, 68; seditio 412, 81.
 Μεσανύκτης: v. Θεοδόσιος ὁ Μ.
 Μεσημβρία: 204, 14; 223, 31; 226, 9.
 Μεσήνη: a Catalalene contra Saracenos defensa 406, 16; 407, 22. 48; 419, 56.
 μεσοκήπιον τοῦ Λαυσαϊκού: 62, 73.
 Μεσοποταμία: Basilius I. ibi victor 143, 11; Theophilus Ioannis I. avus ibi victor 230, 38; 287, 84; 314, 71; 316, 19; dolose Bardae Sclero prodita a Barda Phoca 336, 75; Arabi M. praedantur 385, 55; 399, 24.
 Μεσχία: 448, 45.
 Μηδαίειον: Basilius I. ibi versatur 143, 16.
 Μηδία: Nicephorus Comnenus eius praefectus 371, 55. 59; 442, 92; 443, 4; Turci victi 446, 80; 447, 23; Erbebius Samuch se dedit 485, 55. v. etiam ἄνω Μηδία, κάτω Μηδία.
 Μηδικόν πύρ: 346, 48.
 Μηδοί: ab Arsacidis tantum reguntur 115, 63.
 Μηθυμνα: Stephanus imperator ibi exsul 255, 67.
 Μητροφάνης: Smyrnae episcopus 87, 55.
 Μιεφερκεί: Martyropolis etiam vocatum 316, 24; 387, 91. 95.
 Μικηέλ: pater Tugril Beg 443, 12.
 Μικρά Ἀσία: 362, 20.
 Μινικός: titulus protobulgaricus 215, 4.
 Μιροσθλάβια: filia Samuelis Bulgari 342, 54.
 Μισθία: v. Νικήτας ὁ ἐκ Μισθίας.
 μιτατόριον: Constantinopoli 185, 25; 190, 74. 75.

- Μιτυλήνη:** Ignatius patriarcha confessor ibi exsul 106, 32; Himerius eo confugit 191, 8; Stephanus imperator ibi exsul 236, 91; 239, 54; Constantinus Monomachus ibi exsul 423, 35.
- Μιχαήλ ὁ κουροπαλάτης ὁ Ῥαγ-γαβέ:** Michael I. imperator (811—813) 5, 60—12, 23; imperator 5, 64. expeditio infelix contra Bulgaros 79; depositus 8, 81. exsul 84; in Philomilio 9, 21; 11, 66. vaticinia infausta 68, 70; Bulgari accepti in fines Rhomaeorum 12, 9; 106, 19.
- Μιχαήλ ὁ ἐξ Ἀμωρίου:** Michael II. imperator (820—829) Leonem V. imperatorem facit 7, 21; praesagia de eius imperio 8, 72, 76; in Philomilio 9, 9; socius Nicephori I. 10, 57; comes aulae 11, 59; comes excubitorum scholae et patricius 13, 29; accusatur 19, 14. linguae non temperat 17, 33; salvatus ab uxore Leonis V. 20, 53; 21, 85. 88. in custodia visitatus a Leone V. 2, 10; 22, 14. 17. 23; 24, 65—48, 82; imperator 24, 75; unde sit oriundus 25, 94. de magistro eius 7; 26, 36. vaticinia de eius imperio 48; responsio ad Nicephorum patriarcham de fide 27, 74; Thomae Slavi seditio 30, 57. 59. 65; Thomam praevenit 32, 36; 33, 54; 34, 68. signum belli in tecto ecclesiae Mariae in Blachernis ponit 78; 35, 14; 37, 65. de Omurtag et Michaele II. 75; Byzantium contra Thomam defendit 38, 16; vincit 40, 55; 41, 79; Euphrosynam in matrimonium ducit 44, 77; classem contra Cretenses mittit 45, 2; Euphemium condemnat 46, 42; moritur 47, 72; 49, 84; 50, 22; iconomachus 58, 53; 65, 55; Ioanni VII. favet 85, 4.
- Μιχαήλ:** Michael III. imperator (842—867) nascitur 64, 36; 81, 86—114, 55; imperator cum matre 81, 87; solus imperare vult 93, 46; de eius paedagogo 94, 66. prodigus 96, 30; ad Samosata a Saracenis paene captus 98, 95; iterum contra Saracenos profisciscitur 99, 9. 23; de eius nequitia 101, 68; auriga est imperii negligens 108, 79; apud feminam ignobilem cenam parat 109, 16; somnium Bardae 111, 61. contra Cretenses profisciscitur 74; 112, 88. Bardam necat 5; sine prole est 113, 22. Basilio I. e medio facere conatur 28. intemperantia potus 41; 114, 45. necatur 50; 115, 57; 120, 23; equus eius ferus a Basilio I. domatur 124, 33; profectio contra Cretenses 128, 27; 130, 71. Rhomaeis invisus 86; occisus 131, 13; prodigus 132, 34; negligens in rebus militariis 135, 94; 145, 69; 146, 88; 170, 50; a Leone VI. exhumatus 172, 83; 189, 32.
- Μιχαήλ:** Michael IV. imperator (1034—1041); Ioannes orphanotrophus eius frater 385, 48; ecclesiam Christi in Hierosolymis iterum exstruit 388, 13; de fratribus eius 390, 72. pulcherrimus 75. praefectus panthei 80. favetur a Zoe 86. Romanum III. necat 94; Zoe ei nubit 391, 4; 392, 9—415, 56; imperator 392, 13. 28; epilepticus 395, 95; in Thessalonica a Demetrio sanitatem quaerit 408, 51; mortuus 416, 58; 417, 91; de rebus Italicis 425, 8; 426, 37; 427, 51.
- Μιχαήλ ὁ Καλαφάτης:** Michael V. imperator (1041—1042) 416, 57—421, 7; epilepticus 417, 80; tumultus plebis contra eum 419, 41; oculis privatur 420, 90. 1; exsul 421, 4; 422, 24; in Chio exsul 423, 56; 429, 7.
- Μιχαήλ ὁ στρατιωτικός:** Michael VI. (1056—1057) rusticus 480, 32; 480, 41—500, 93; imperator factus 481, 42; 482, 77; seditio Bryennii 488, 55.
- Μιχαήλ ὁ Ἀκόλουθος:** contra Patzinacas cum exercitu missus 472, 40; 473, 52. 59; in Iberiam missus 474, 5; contra Patzinacas missus 475, 19; in Adrianopolim confugit 476, 36.
- Μιχαήλ:** patricius, Anastasii logothetae filius 424, 66. a Serbis superatus 82; 425, 87. 1; 456, 67; 457, 31; contra Patzinacas pugnat 458, 51; 498, 31.
- Μιχαήλ:** Ancyrae episcopus 386, 71.
- Μιχαήλ ὁ ἀρχιστράτηγος:** ecclesia ei a Theophilo dedicata 58, 47; ecclesia eius a Basilio I. restaurata 163, 68; ecclesia ei ab eodem exstructa 164, 77; alia renovata 165, 7.
- Μιχαήλ ὁ Βοτανειάτης:** filius Basilii Botaniatae 350, 63.

- Μιχαήλ: Bulgarorum rex v. Βόγορις.
 Μιχαήλ ὁ Βούρτζης: a Nicephoro II. in Tauro relictus 271, 76; Antiochiam invito imperatore expugnat 272, 89. 91; 273, 14. 25. 28. Nicephorus II. ei irascitur 34; Ioannem I. iuvat 279, 4; Basilio II. suspectus 314, 72; dux Antiochiae in pugna Sclero cedit 319, 10. ad eum transit 17; 320, 43; contra copias Basilio II. pugnat 321, 48. 54. fugatur 58; rursus ad imperatorem transfugit 324, 44; filius eius excaecatus 371, 45; de eius nepotibus 377, 94.
 Μιχαήλ: v. Βαρύς Μιχαήλ.
 Μιχαήλ ὁ Βούρτζης: vestarcha 483, 7.
 Μιχαήλ ὁ Γαβρᾶς: oculis privatus 412, 82.
 Μιχαήλ ὁ Δερμοκαίτης: exercitus dux malus contra Bulgaros 410, 12. 15.
 Μιχαήλ ὁ Δοκειανός: in Italiam missus 426, 16; trucidatus 470, 88.
 Μιχαήλ ὁ τοῦ Δουκὸς ἀνεψιός: caesus 198, 69.
 Μιχαήλ: Euthymii filius 471, 10.
 Μιχαήλ ὁ Εὐχαίτων: 375, 61.
 Μιχαήλ Θεόγνωστος: condemnatur 377, 94.
 Μιχαήλ ὁ Ἰασσίτης: catepano Iberiae 402, 7; contra Cacicium missus 435, 1; 436, 7; 437, 37; turpiter ab Aplesphare victus 438, 59. depositus 61; contra Tornicium missus 441, 63; 442, 76. vincit 79.
 Μιχαήλ: servus Ioannis I. 257, 15.
 Μιχαήλ ὁ Κηρουλάριος: patriarcha Const. (1043—1058), homo seditiosus 412, 78; patriarcha factus 429, 20; de schismate ecclesiarum 433, 40.
 Μιχαήλ: clericus, a Barda Phoca punitus 209, 79; 210, 80.
 Μιχαήλ κουράτωρ τῶν Μαγγάνων: seditionem contra Romanum I. movet 211, 26.
 Μιχαήλ Κουρτίκιος: classi praefectus 320, 20; Bardae Scleri socius 322, 91. 93.
 Μιχαήλ ὁ Μαλεβός: 280, 11.
 Μιχαήλ ὁ Μελισσηνός: 11, 77.
 Μιχαήλ ὁ Μερμέντουλος: abbas monasterii Studii 434, 44. 46. 50.
 Μιχαήλ: Michaelis IV. sororis filius, caesar 397, 63.
 Μιχαήλ: Moroleonis filius, tagmatarcha 214, 82.
 Μιχαήλ ὁ Οὐρανός: Michaelis VI. consanguineus 483, 4.
 Μιχαήλ: protovestiarius 198, 45.
 Μιχαήλ ὁ Σπονδύλης: praefectus Antiochiae 377, 8; 378, 53; 379, 61. a Musaraph decipitur 66. v. etiam Σπονδύλης.
 Μιχαήλ ὁ Στραβοτριχάρης: a Patzinacis captus 399, 12.
 Μιχαήλ ὁ Στυπειώτης: legatus ad Symeonem Bulgarum missus 219, 17. v. etiam Στυπειώτης.
 Μιχαήλ: syncellus Sanctae Sophiae, confessor Theophili temporibus 63, 92.
 Μιχαήλ: Symeonis Bulgari filius 222, 15; 226, 11.
 Μιχαήλ ὁ Τζιρίθων: 190, 71; exsul 191, 89.
 Μιχαήλ ὁ Τοξαράς: legatus ad Saracenos missus 202, 77.
 Μιχαήλ: Christophori filius, Romani I. nepos, clericus 238, 45.
 Μιχαήλ ὁ Ψελλός: philosophus fabulosus 105, 86.
 Μιχαηλᾶς: Triballorum et Serborum dux 475, 13.
 Μοάμεθ: 29, 34.
 Μογγός: Andronici Ducis Lydi filius 354, 91.
 Μόγλενοι: gen. pl., regio Macedoniae 352, 26. 34. 38; 353, 52.
 Μολισκός: fluvius 356, 33.
 μοναστήριον: v. μονή.
 μονή Ἀβραμιτῶν: monachi eius disputant pro imaginibus 59, 83.
 μονή Ἀγροῦ: eius abbas Theophanes confessor 3, 9; 16, 22. 30.
 μονή τοῦ Ἀλεξίου: aurum ibi celatum 429, 23.
 μονή τῶν ἁγίων Ἀναργύρων: 440, 14.
 μονή Ἀρμονιακῶν: Photius ibi exsul 171, 74.
 μοναστήριον τοῦ Ἀσηκρήτις: Theophano ibi exsul 260, 70.
 μοναστήριον τοῦ Βυρσέως: 65, 42.
 μοναστήριον Γαλακρηνῶν: exsiliium Nicolai patriarchae Const. 185, 33; 193, 44.

- μονὴ τῶν Γαστρίων: 52, 75; exsilium Theodoraē imperatricis filiarum 98, 69.
 μονὴ τοῦ Δαλιμάτου: Constantinus Eladicus ibi custoditur 199, 91.
 μονὴ Δεσποτῶν: Leonis V. uxor ibi custoditur 27, 58.
 μοναστήριον τοῦ ἁγίου Διομήδους: receptaculum Basilii I. 120, 93.
 μοναστήριον κατὰ τὸν Ἑλαίαν: 65, 42.
 μονὴ Ἑλεγγῶν: Romanus Saronita ibi versatur 251, 84; exsilium Michaelis V. 421, 4.
 μονὴ τῆς Ἑλισάβετ κατὰ τὸ Χαρσιανόν: Eustathius Argyrus ibi sepelitur 189, 28.
 μονὴ τῆς ἁγίας Εὐφημίας: Zoe a Romano I. ibi custoditur 211, 33.
 μονὴ τοῦ πατριάρχου Εὐθύμιου: 191, 92.
 μονὴ τῶν Ἰβήρων: a Georgio Barabatzē in Atho condita 377, 1.
 μονὴ τῶν Καλυπῶν: Himerius ibi custoditur 195, 92.
 μονὴ τοῦ Κουζηνᾶ: in Thracēsia sita 478, 95.
 μοναστήριον τῆς Μάμμης: Gasteria cognominata 97, 68.
 μονὴ τοῦ Μανουήλ: 341, 11; Prusianus ibi custoditur 376, 84.
 μονὴ τοῦ Μαρτινακίου: exilium Michaelis Tzirithonis 191, 93.
 μοναστήριον τῶν Μονοβατῶν: exilium Ioannis orphanotrophī 416, 75; 423, 55.
 μονὴ τοῦ Μυρελαίου: a Romano I. condita 231, 53.
 μονὴ τῆς περιβλέπτου: 392, 11.
 μονὴ τοῦ Σατύρου: 106, 21.
 μονὴ Σεργίου καὶ Βάκχου: ex ea Ioannes Grammaticus oritur 85, 95.
 μονὴ τῶν Σπειρῶν: 190, 63.
 μονὴ τοῦ Στουδίου: 36, 40; 82, 16; 199, 89; 252, 13; 369, 12; Nicephorus Xiphias ibi versatur 376, 76; Constantinus Diogenes ibi versatur 384, 15; Nicephorus prohedrus ibi monachatur 398, 87; Michael V. eo confugere conatur 419, 48; monachus fit 420, 71. extrahitur 90; Michael Mermentulus abbas 434, 44.
 μονὴ τοῦ ἁγίου Ταρρασίου: Samonas ibi Constantinum eunuchum tondet 190, 60.
 μοναστήριον κατὰ Χρυσούπολιν: imperiale monasterium, ubi Alexius Mosele versatur 65, 41, 43.
 μονὴ τοῦ Φωκᾶ: 86, 37, 48.
 Μοναστηριώτης: 269, 16. ab incolis Tarsi occisus 20.
 Μομεμβασία: Adrianus classi praefectus eo pervenit 159, 36.
 μονή: v. μοναστήριον.
 Μονοβατά: v. μονὴ τῶν Μονοβατῶν.
 Μονοκάστανος: monasterium 221, 88.
 Μονομάχος: v. Κωνσταντίνος, Παῦλος ὁ Μ.
 Μονόπολις: Boioannis clades contra Francos 427, 44.
 Μοράβος: gen. sg., castellum Panoniae 409, 91.
 Μο(υ)ρτάγων: rex Bulgariae (814—831) 37, 71. Michaeli II. obsessio subvenire vult 77. fines Rhomaeorum invadit 78; Thomam Slavum superat 38, 94, 3; 117, 19.
 Μοσυνο(ύ)πολις: Basilius II. ibi stativa habet 343, 82; 351, 94, 1; 354, 81; 355, 17, 18; 357, 68; Alusianus eo confugit 414, 35, 38.
 Μογγός: v. Βάρδας ὁ Μ.
 Μουζάλων: v. Ἴωάννης ὁ Μ.
 Μουκάλετ: v. Ταγγρολίπηξ Μ.
 Μουκουπέλης: v. Κωνσταντίνος ὁ Μ.
 Μουρήξ: castellum a Basilio I. expugnatum 137, 39.
 Μουσάραφ: Arabs dolosus 379, 58, 59. 69; Menicum castellum condit 382, 62. Syriam infestat 64, 65; Menicum amittit 383, 84, 87.
 Μουσικός: servus Zautzae 175, 77.
 Μουχούμετ: Persiam et Mediam gubernat 443, 4. contra Pissasirium contendit 18; contra Turcos pugnat 444, 28, 46; 445, 53. a Tangrolipece occisus 59.
 Μουχούμετ: v. Ἀπολλάραφ Μ.
 Μόψου ἔστια: Nicephorus II. hieme eo pervenire non audent 268, 2; proximo vere eo contendit 269, 7. expugnat 20; 270, 37; 271, 68.
 Μυρέλαιον: uxor Romani I. ibi sepelitur 215, 27; Romanus I. ibi sepelitur 237, 4. v. etiam μονὴ τοῦ Μυρελαίου.

- Μύρα: a Saracenis capta 396, 38; 397, 54.
- Μυρραϊνός: in eorum urbe Ioannes orphanotrophus miro modo a Nicolao sanatur 397, 57.
- Μυσία: a Patzinacis devastata 385, 56; 397, 44; 399, 4.
- Μώκιλος: pharus 108, 74.
- Μώκιος: martyr a Basilio I. honoratus 163, 52; in ecclesia Mocii Leo VI. paene necatur 181, 24; Theodulus abbas monasterii M. 479, 21.
- Μωνοχαρζάνιοι: gens 84, 93.
- Μωροβίσδος: gen. sg. 357, 69.
- Μωρογεώργιος: homo quidam propter inconstantiam ita nominatus 372, 75.
- Μωρολέων: 214, 82; propter temeritatem ita nominatus 218, 85.
- Μωρολέων: 266, 50.
- Μωσαϊκός νόμος: 25, 6.
- Μωσηλέ: v. 'Αλέξιος, 'Ρωμανός M.
- Μωσής: 28, 5.
- Μω(ϋ)σής: comitopulus 255, 78; Bulgaros cum fratribus regit 328, 59; de eius morte 329, 81. 83.
- Ναζάριος: sanctus, cuius templum a Basilio I. restituitur 163, 59.
- Ναϊσσός: 409, 5; 459, 82.
- ναός τῶν ἁγίων πάντων: motu terrae afflictus 348, 1.
- ναός 'Ανδρέου ἀποστόλου: a Basilio I. in Achaea visitatus 121, 50.
- ναός 'Ανδρέου: Constantinopoli, a Basilio I. reffectus 163, 54.
- ναός 'Αννας: Constantinopoli, a Basilio I. reffectus 163, 56.
- ναός τῶν ἀποστόλων: a Basilio I. ornatus 162, 40; processus 172, 86; 180, 15; 186, 43; Basilius I. pauperes contristatur 277, 49; Nicephorus ibi sepelitus 281, 53.
- ναός τῆς θεοτόκου τῶν ὁδηγῶν: a Barda visitatus 111, 75.
- ναός Θωμᾶ: a Leone VI. reffectus 172, 4.
- ναός τῶν τεσσαράκοντα καλλινίκων μαρτύρων: studium 103, 47.
- ναός τοῦ Μωκίου: 181, 24.
- ναός τοῦ προδρόμου: Michael V. eo confugit 420, 91.
- ναός Σεργίου καὶ Βάκχου: a Basilio I. ornatus 162, 20.
- ναός τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα: motu terrae afflictus 348, 1.
- ναός τοῦ φοβεροῦ: Ioanni baptistae dedicatus 60, 1; 61, 35.
- Νάξιος ποταμός: Vardarius flumen 346, 58.
- Νάσαρ: Saracenos vincit 154, 16; 155, 45; 156, 61.
- Ναύπακτος: seditio 372, 74. 79; Bulgaris resistit 411, 57.
- Ναύπλιον: 386, 60.
- Νέα ἐκκλησία: a Basilio I. exstructa 163, 70; Nicephorus II. ibi uxorem ducit 260, 80; 423, 46.
- Νεάπολις: in Italia 427, 56.
- Νεῖλος: Tecneas eo cum classi missus 388, 30.
- Νέος: palatium a Basilio I. aedificatum 164, 81.
- Νεσισθλάβος: Russorum princeps mortur 399, 13.
- Νεστόγγος: 365, 15.
- Νεστορίτης: Bulgaros nobilis 359, 30. v. etiam Δαβίδ Νεστορίτης.
- νησος τοῦ 'Ακρίτα: sanctus Methodius ibi exsul 28, 89.
- νησος 'Αντιγόνου: Stephanus magister ibi exsul 213, 54; Xiphias ibi monachus tonsus 367, 54.
- Νικαεῖς: 323, 26.
- Νίκαια: Manuel Eroticus eius praefectus 323, 7. Bardas Sclerus vicina agit et fert 8. eam oppugnat 9. expugnat 17. 28; 324, 52; Isaacus Comnenus eam occupat 492, 56. 60; 493, 94. 2; 495, 47; 496, 80.
- Νίκη: oppidum Macedoniae 115, 77.
- Νικήτας 'Αγιοζαχαρίτης: excaecatus 322, 82.
- Νικήτας ἀσηκρητίς: 198, 48; 199, 95.
- Νικήτας ὁ Γλαβᾶς: Adrianopoli praefectus 471, 2.
- Νικήτας: drungarius 267, 70.
- Νικήτας ὁ 'Ελαδικός: 202, 65.
- Νικήτας ὁ ἐκ Μισθίας: Antiochiae praefectus 382, 61; 383, 93.
- Νικήτας: frater Michaelis IV. 390, 72. non castratus 74; dux Antiochiae 395, 4. 9; mortuus 397, 58.
- Νικήτας ὁ Συλινίτης: Theodorum adducit 478, 90; logotheta 490, 93.

- μονὴ τῶν Γαστρίων: 52, 75; *exsilium* Theodoraē imperatricis filiarum 98, 69.
- μονὴ τοῦ Δαλαμάτου: *Constantinus* Eladicus ibi custoditur 199, 91.
- μονὴ Δεσποτῶν: Leonis V. uxor ibi custoditur 27, 58.
- μοναστήριον τοῦ ἁγίου Διομήδους: *receptaculum* Basilii I. 120, 93.
- μοναστήριον κατὰ τὸν Ἑλαίαν: 65, 42.
- μονὴ Ἑλεγκῶν: Romanus Saronita ibi versatur 251, 84; *exsilium* Michaelis V. 421, 4.
- μονὴ τῆς Ἑλισάβετ κατὰ τὸ Χαρσιανόν: *Eustathius* Argyrus ibi sepelitur 189, 28.
- μονὴ τῆς ἁγίας Εὐφημίας: Zoe a Romano I. ibi custoditur 211, 33.
- μονὴ τοῦ πατριάρχου Εὐθυμίου: 191, 92.
- μονὴ τῶν Ἰβήρων: a Georgio Barabzate in Atho condita 377, 1.
- μονὴ τῶν Καλυπῶν: *Himerius* ibi custoditur 195, 92.
- μονὴ τοῦ Κουζηνᾶ: in Thraciesio sita 478, 95.
- μοναστήριον τῆς Μάμμης: *Gastria* cognominata 97, 68.
- μονὴ τοῦ Μανουῆλ: 341, 11; *Prusianus* ibi custoditur 376, 84.
- μονὴ τοῦ Μαρτινακίου: *exilium* Michaelis Tzirithonis 191, 93.
- μοναστήριον τῶν Μονοβατῶν: *exilium* Ioannis orphanotrophi 416, 75; 423, 55.
- μονὴ τοῦ Μυρελαίου: a Romano I. condita 231, 53.
- μονὴ τῆς περιβλήπτου: 392, 11.
- μονὴ τοῦ Σατύρου: 106, 21.
- μονὴ Σεργίου καὶ Βάκχου: ex ea *Ioannes* Grammaticus oritur 85, 95.
- μονὴ τῶν Σπειρῶν: 190, 63.
- μονὴ τοῦ Στουδίου: 36, 40; 82, 16; 199, 89; 252, 13; 369, 12; *Nicephorus* Xiphias ibi versatur 376, 76; *Constantinus* Diogenes ibi versatur 384, 15; *Nicephorus* prohedrus ibi monachatur 398, 87; *Michael* V. eo confugere conatur 419, 48; *monachus* fit 420, 71. extrahitur 90; *Michael* Mermentulus abbas 434, 44.
- μονὴ τοῦ ἁγίου Ταρσαίου: *Samonas* ibi *Constantinum* eunuchum tondet 190, 60.
- μοναστήριον κατὰ Χρυσούπολιν: *imperiale monasterium*, ubi *Alexius* Mosele versatur 65, 41, 43.
- μονὴ τοῦ Φωκά: 86, 37, 48.
- Μοναστηριώτης: 269, 16. ab incolis Tarsi occisus 20.
- Μονεμβασία: *Adrianus* classi praefectus eo pervenit 159, 36.
- μονή: v. μοναστήριον.
- Μονοβατά: v. μονὴ τῶν Μονοβατῶν.
- Μονοκάστανος: *monasterium* 221, 88.
- Μονομάχος: v. Κωνσταντῖνος, Παῦλος ὁ Μ.
- Μονόπολις: *Boicannis* clades contra *Francos* 427, 44.
- Μοράβος: gen. sg., *castellum* Panoniae 409, 91.
- Μο(υ)ρτάγων: *rex* Bulgariae (814—831) 37, 71. *Michaeli* II. obsessio subvenire vult 77. fines *Rhomaeorum* invadit 78; *Thomam* Slavum superat 38, 94, 3; 117, 19.
- Μοσσυνο(ύ)πολις: *Basilius* II. ibi stativa habet 343, 82; 351, 94, 1; 354, 81; 355, 17, 18; 357, 68; *Alusianus* eo confugit 414, 35, 38.
- Μουγγός: v. Βάρδας ὁ Μ.
- Μουζάλων: v. Ἰωάννης ὁ Μ.
- Μουκάλετ: v. Ταγγρολίπης Μ.
- Μουκουπέλης: v. Κωνσταντῖνος ὁ Μ.
- Μουρήξ: *castellum* a *Basilio* I. expugnatum 137, 39.
- Μουσάραφ: *Arabs* dolosus 379, 58, 59. 69; *Menicum* *castellum* condit 382, 62. *Syria* infestat 64, 65; *Menicum* amittit 383, 84, 87.
- Μουσικός: *servus* *Zautzae* 175, 77.
- Μουχούμετ: *Persiam* et *Mediam* gubernat 443, 4. contra *Pissasirium* contendit 18; contra *Turcos* pugnat 444, 28, 46; 445, 53. a *Tangrolipece* occisus 59.
- Μουχούμετ: v. Ἀπολάφαρ Μ.
- Μόψου ἔστια: *Nicephorus* II. hieme eo pervenire non audet 268, 2; proximo vere eo contendit 269, 7. expugnat 20; 270, 37; 271, 68.
- Μυρέλαιον: uxor *Romani* I. ibi sepelitur 215, 27; *Romanus* I. ibi sepelitur 237, 4. v. etiam μονὴ τοῦ Μυρελαίου.

- Μύρα: a Saracenis capta 396, 38; 397, 64.
 Μυρεις: in eorum urbe Ioannes orphanotrophus miro modo a Nicolao sanatur 397, 57.
 Μυσία: a Patzinacis devastata 385, 56; 397, 44; 399, 4.
 Μώκιλος: pharus 108, 74.
 Μώκιος: martyr a Basilio I. honoratus 163, 52; in ecclesia Mocii Leo VI. paene necatur 181, 24; Theodulus abbas monasterii M. 479, 21.
 Μωνοχαρζάνιοι: gens 84, 93.
 Μωροβίσδος: gen. sg. 357, 69.
 Μωρογεώργιος: homo quidam propter inconstantiam ita nominatus 372, 75.
 Μωρολέων: 214, 82; propter temeritatem ita nominatus 218, 85.
 Μωρολέων: 266, 50.
 Μωσαϊκός νόμος: 25, 6.
 Μωσηλέ: v. Ἀλέξιος, Ῥωμανός M.
 Μωσῆς: 28, 5.
 Μω(ῶ)σῆς: comitopulus 255, 78; Bulgargos cum fratribus regit 328, 59; de eius morte 329, 81, 83.
 Ναζάριος: sanctus, cuius templum a Basilio I. restituitur 163, 59.
 Ναϊσσός: 409, 5; 459, 82.
 ναός τῶν ἀγίων πάντων: motu terrae afflicto 348, 1.
 ναός Ἀνδρέου ἀποστόλου: a Basilio I. in Achaëa visitatus 121, 50.
 ναός Ἀνδρέου: Constantinopoli, a Basilio I. reffectus 163, 54.
 ναός Ἄννας: Constantinopoli, a Basilio I. reffectus 163, 56.
 ναός τῶν ἀποστόλων: a Basilio I. ornatus 162, 40; processus 172, 86; 180, 15; 186, 43; Basilius I. pauperes contristatur 277, 49; Nicephorus ibi sepelitus 281, 53.
 ναός τῆς θεοτόκου τῶν ὁδηγῶν: a Barda visitatus 111, 75.
 ναός Θωμᾶ: a Leone VI. reffectus 172, 4.
 ναός τῶν τεσσαράκοντα καλλινίκων μαρτύρων: studium 103, 47.
 ναός τοῦ Μωκίου: 181, 24.
 ναός τοῦ προδρόμου: Michael V. eo confugit 420, 91.
 ναός Σεργίου καὶ Βάκχου: a Basilio I. ornatus 162, 20.
 ναός τῶν ἀγίων τεσσαράκοντα: motu terrae afflicto 348, 1.
 ναός τοῦ φοβεροῦ: Ioanni baptistae dedicatus 60, 1; 61, 35.
 Νάξιος ποταμός: Vardarius flumen 346, 58.
 Νάσαρ: Saracenos vincit 154, 16; 155, 45; 156, 61.
 Ναύπακτος: seditio 372, 74, 79; Bulgargis resistit 411, 57.
 Ναύπλιον: 386, 60.
 Νέα ἐκκλησία: a Basilio I. exstructa 163, 70; Nicephorus II. ibi uxorem ducit 260, 80; 423, 46.
 Νεάπολις: in Italia 427, 56.
 Νεῖλος: Tecneas eo cum classi missus 388, 30.
 Νέος: palatium a Basilio I. aedificatum 164, 81.
 Νεσισθάβος: Russorum princeps moritur 399, 13.
 Νεστόγγος: 365, 15.
 Νεστορίτζης: Bulgarus nobilis 359, 30. v. etiam Δαβίδ Νεστορίτζης.
 νῆσος τοῦ Ἀκρίτα: sanctus Methodius ibi exsul 28, 89.
 νῆσος Ἀντιγόνου: Stephanus magister ibi exsul 213, 54; Xiphias ibi monachus tonsus 367, 54.
 Νικαεῖς: 323, 26.
 Νίκαια: Manuel Eroticus eius praefectus 323, 7. Bardas Sclerus vicina agit et fert 8. eam oppugnat 9. expugnat 17, 28; 324, 52; Isaacus Comnenus eam occupat 492, 56, 60; 493, 94, 2; 495, 47; 496, 80.
 Νίκη: oppidum Macedoniae 115, 77.
 Νικήτας Ἀγιοζαχαρίτης: excaecatus 322, 82.
 Νικήτας ἀσηκρηῆτις: 198, 48; 199, 95.
 Νικήτας ὁ Γλαβᾶς: Adrianopoli praefectus 471, 2.
 Νικήτας drungarius 267, 70.
 Νικήτας ὁ Ἑλαδικός: 202, 65.
 Νικήτας ὁ ἐκ Μισθίας: Antiochia praefectus 382, 61; 383, 93.
 Νικήτας: frater Michaelis IV. 390, 72. non castratus 74; dux Antiochiaë 395, 4, 9; mortuus 397, 58.
 Νικήτας ὁ Σουλινίτης: Theodorum adducit 478, 90; logotheta 490, 93.

- Νικήτας ὁ Παφλαγῶν: rerum scriptor 3, 26.
- Νικήτας ὁ Πηγωνίτης: exercitus dux 357, 57. Dyrhachii praefectus 62; contra Saracenos missus 388, 45.
- Νικήτας: Pissida, dux Iberiae 370, 36.
- Νικήτας: Romani I. affinis 208, 48; 223, 39; exsul 225, 81.
- Νικήτας ὁ Σκληρός: contra Hungaros missus 176, 2.
- Νικήτας ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης: Constantianum VII. venenat 246, 58.
- Νικήτας ὁ Χαλκούτζης: legatus ad Chamdam missus 242, 33. 35. e custodia fugit 41; contra Saracenos pugnat 270, 47.
- Νικήτας ὁ Ὀρούφας: drungarius, in Dalmatiam et Italiam contra Saracenos missus 146, 92; Photium Cretensem ad Cardiam vincit 152, 67; iterum Cretenses vincit 153, 79; 154, 15.
- Νικηφόρος ὁ ἀπὸ γενικῶν: Nicephorus I. imperator (802—811). mors eius initium operis Scylitzae 3, 1. Theophanis opus ad eius mortem perductum 15; a Bulgariis interfectus 5, 61; Bardanii seditio 10, 46. 52; Leo, Michael, Thomas ad eum transeunt 11, 58. 66; Ignatius patriarcha eius consanguineus 106, 18.
- Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς: filius Bardae Phocae, frater Leonis Phocae 236, 82; Anaticorum praefectus 238, 38; fortis 241, 14. 17; victor in oriente 245, 33; contra Cretenses missus 249, 24; victor e Creta revocatur 250, 47. 48, 51; in Syria victor 252, 19. 24; Constantinopolim revocatur 254, 47. Iosephum Bringam adversarium decipit 54; 256, 82. 88. insidiae Iosephi Bringae 93. 94. 4; cum exercitu in Chrysopoli 257, 21. imperator acclamatus 24; Constantinopoli imperator acclamatus 258, 49. 57; 260, 65—283, 91; Polyeucto patriarchae infestus 261, 85, 87, 6. Manuelem contra Siculos mittit 10; de eius avo 262, 28; 265, 4; 267, 62; in Ciliciam proficiscitur 268, 90; Cyprum expugnat 270, 45; invisus 271, 64. ex Antiochia victor revertitur 73; irascitur Antiochia capta 273, 31. omnibus invisus 38; strages populi 275, 92; 276, 95. offensus 11; 277, 29. Russi ab eo lacessiti Bulgaros premunt 34; famem non levat 278, 64; 279, 79. uxori taedio est 88; occisus 281, 45. 50; 283, 90; 284, 94. Basilio prohedro favet 2. ei fideles sublatis 11; 285, 29. necatores eius expelluntur 32. 34; 286, 50; 288, 95. 8; 311, 89. 5; 371, 40; 378, 34; 447, 6.
- Νικηφόρος: Nicephorus I. patriarcha Const. (806—815) non vult transfugas Rhomaeos Bulgariis tradit 12, 16; de iconomachis 15, 14. Leonis V. pravitatem cognoscit 18; laudatio Leonis V. mortui 18, 77; pro imaginibus sanctis Michaellem II. orat 27, 72; 87, 80.
- Νικηφόρος ὁ Βοτανειάτης: 488, 65; Randulphum Francum capit 495, 62. 64; 496, 68.
- Νικηφόρος διάκονος ὁ Φρύξ: rerum scriptor 4, 27.
- Νικηφόρος: Euthymii filius 471, 9. exsul 12.
- Νικηφόρος: Heracliae episcopus 244, 1.
- Νικηφόρος: eunuchus et presbyter, contra Aplespharem missus 464, 14. 28; contra Patzinacas missus 467, 3.
- Νικηφόρος: filius Theoduli Parsacuteni 291, 14; 328, 51.
- Νικηφόρος ὁ Καβάσιλας: dux Thessalonicae 368, 80.
- Νικηφόρος ὁ Καμινᾶς: contra Samonam missus 184, 92.
- Νικηφόρος ὁ Καραντηνός: Nauplii praefectus 386, 60; Saracenos Afros vertit 387, 85; Saracenos vincit 389, 52.
- Νικηφόρος ὁ Βοτανειάτης: Aspracaniae praefectus 355, 8; cxaecatus 371, 54; 372, 68.
- Νικηφόρος: consanguineus Michaelis Cerullarii 498, 38.
- Νικηφόρος ὁ Σιφίας: contra Bulgaros missus 343, 86; Philippupoli praefectus 345, 38; 348, 21; 352, 24; 354, 85; victor in Serbia 364, 68; 366, 35. 41. 43. 47; vincit in Byzantio 367, 52. 64. 70. ex exilio revocatus 376, 75.
- Νικηφόρος Βέστης ὁ Οὐρανός: ad Chosroem de Barda Sclero missus

- 327, 33. 41; praefectus occidentis 341, 23; praefectus Antiochiae 345, 36. Saracenos fugat 40; Samuelem vincit 364, 78.
- Νικηφόρος πρόεδρος: protovestiarius 370, 32. 398, 85.
- Νικηφόρος ὁ Πρωτεύων: paene imperator 478, 86. 94; 479, 3.
- Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς: avus Nicephori II. dux exercitus Basilii I. in Langobardia 160, 69; Leonis VI. temporibus contra Symeonem Bulgarum pugnat 176, 9; 177, 14. 26. Zautza ei infestus 36; praefectus Thraciesiorum 178, 41; domesticus Basilii I. in Italia 262, 25. 27. pacat Italiam 36.
- Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς: 281, 48; Leonis curpalatae filius exsul 284, 12; 292, 20; seditionem iterum movet 303, 48; frater Bardae Phocae 336, 93.
- Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς: filius Bardae Phocae seditionem movet 366, 35. 43. 46; a Nicephoro Xiphia interficitur 367, 51. 65;
- Νικόλαος: pater comitopulorum 328, 62.
- Νικόλαος δημοσιῶνης: 199, 78.
- Νικόλαος: domesticus scholarum factus a Constantino VIII. 370, 30; domesticus scholarum Zoes 422, 22; paracoemomenus 432, 91; contra Cacicium missus 436, 7. 13; Iassites ei in Anio cladem nuntiat 438, 60. depositus 61, 63.
- Νικόλαος: hetaeriarcha 180, 1.
- Νικόλαος ὁ μυστικός: Nicolaus patriarcha Const. (901—907; 912—925) patriarcha 180, 8; Constantinum VII. baptizat 185, 19; depositus 187, 71; ab Alexandro rursus patriarcha factus 193, 44. 45. 47; tutor Constantini VII. 196, 14; 197, 23. 35; legatus ad Romanum I. 207, 7. 19; matrimonium Constantini VII. et Helenae benedicit 209, 66; Romanum I. coronat 212, 42; schisma sublatum 213, 53; legatio ad Symeonem Bulgarum 219, 13; moritur 221, 79.
- Νικόλαος: Constantini Ducis filius 205, 48; a Bulgaris interfectus 55.
- Νικόλαος ὁ Νικολιτζᾶς: exercitus Bulgarici dux Serbiam custodit 344, 94. 95. 3. captus 7. patricius 9. fugit 13; filius Nicolitzae 358, 83; in Thessalonica custoditur 363, 43.
- Νικόλαος: patricius, exercitus dux Ioannis I. 287, 87.
- Νικόλαος: sanctus, cui Nea Basilii I. dedicata est 163, 69; Ioannem orphanotrophum sanat 397, 53.
- Νικόλαος ὁ Τορνίκιος: socius Constantini VII. 236, 83.
- Νικόλαος ὁ Χαλκούτζης: seditionem contra Romanum II. movet 250, 66.
- Νικόλαος ὁ Χρυσήλιος: Bulgarus 388, 38. 44.
- Νικόλαος ὁ Χρυσοβέργης: Nicolaus II. patriarcha Const. (979—991) 328, 55; moritur 340, 4.
- Νικολιτζᾶς: v. Νικόλαος ὁ Ν.
- Νικομήδεια: 317, 44; 400, 29; 401, 69; Cecaumenus ibi versatur 490, 91; 493, 86; Isaacius Comnenus eo pervenit 496, 81.
- Νικόπολις: Bulgari eo perveniunt 226, 17; 491, 30.
- Νικοπολίται: a Rhomaeis deficiunt 411, 62. v. etiam θέμα τῶν Νικοπολιτῶν.
- Νοσιαί: Leo VI. ibi monasterium condit 191, 1.
- Νουμερίται: gen. pl. 345, 34.
- Ξέρξης: Persarum rex 99, 21.
- Ξηρόλοφος: Constantinopoli, magia quaedam 222, 6.
- Ξιφίας: v. Νικηφόρος ὁ Ξ.
- Ξυλινίτης: v. Νικήτας ὁ Ξ.
- οἶκος τοῦ Φωκᾶ: 382, 57.
- Οἰνιάτης: praefectus Hellados 151, 31.
- Ὀλβιανός: praefectus Armeniacorum, Michaeli II. fidus 31, 87; filium Thomae Slavi necat 32, 30. eius caput ad imperatorem mittit 32; contra Thomam missus 33, 45; 37, 66; 38, 18.
- Ὀλβιανός ὁ Μαρούλης: 203, 88.
- Ὀλυμπος: Nicephorus Uranus contra Samuelem Bulgarum pugnavit eo pervenit 341, 32; Symeo protovestiarius monachus ibi tondetur 396, 31.
- ὀμηρικός: Thersites 53, 7; Homerus laudatur 233, 10.
- Ὀνοπνίκτης: fluvius, a Basilio I. transmissus 141, 68.

- Ὀνοριάς: motu terrae laborat 277, 39; fames et pestilentia 386, 66.
 Ὀξεία: insula 66, 69; 372, 84.
 Ὀξύλιθος: castellum 321, 53.
 Ὀράτιος ὁ Λιπαρίτης: 447, 27. v. etiam Λιπαρίτης.
 Ὀρέστης: protospatharius a Bulgaria occisus 354, 76.
 Ὀρέστης: eunuchus Basilii II. in Italiam missus 368, 83; Constantinum Diogenem accusat 376, 89; male in Sicilia pugnat 389, 55.
 Ὀρινος: fluvius 358, 9.
 Ὀρκώσιον: Thraciae castellum 32, 35.
 Ὀρμισδας: ecclesia eius a Basilio I. restituta 162, 25.
 Ὀρόντης: 286, 57; 315, 76.
 Ὄσμος: fluvius 461, 36.
 Ὄσρονη: fluvius 387, 89.
 Ὄστροβός: lacus Bulgariae 345, 22; 353, 59; Basilius II. ibi fert et agit 356, 33; 413, 3; 428, 84.
 Οὐαλεντινιανός: v. ἀγωγός Οὐαλεντιανοῦ.
 Οὐγγρία: 350, 56; 409, 95.
 Οὐγγροί: Turci etiam nominati 176, 3. v. etiam Τούρκοι.
 Οὐγραι: rex Franciae, ad quem Romanus I. legationem mittit 231, 60; filia eius Romano II. nubit, sed mox moritur 240, 82.
 Οὐζής: 187, 86, 88.
 Οὐζοί: Patzinacas premunt 455, 45.
 Οὐμερ: Africae dux 400, 52.
 Οὐννικός: 442, 88; 455, 45.
 Οὐρανός: 483, 6. v. etiam Μιχαήλ, Νικηφόρος ὁ Οὐ.
 Οὐρτρού: Iberiae planities 450, 3.
 Ὄφαρῆς: v. Ἰωάννης ὁ Ὁ.
 Ὄφικιον: 130, 70; 180, 11; 212, 36; Basilius Macedo quidam ibi motum excitat 228, 69; 416, 77; 426, 25. v. etiam θέμα τοῦ Ὄφικίου.
 Παγκάλεια: castra Bardae Scleri ibi locata 326, 88.
 Παγκράτιος: Taronis dux 279, 82.
 Παγκράτιος: filius Georgii Abasgi 367, 63; patri succedit 377, 21. europalata 25; 396, 40; 402, 6; Liparitem offendit 447, 24. 28. 32; 448, 36. 44.
 Παγκρατούκας: Adrianopolim Symeoni prodit 202, 62.
 Παγουμανίς: tribus Patzinacarum 456, 60.
 Παγρός: urbs a Nicephoro II. expugnata 271, 68.
 Παδασία: Basilius I. eo pervenit 142 71.
 Πάδος: flumen Italiae 426, 36.
 Παίπερτε: castellum Chaldae 217, 70.
 Πακουριάνος: Iber nobilis 339, 79.
 Παλαιστίνη: 74, 27; 336, 75.
 παλάτια Ἀντιόχου: 252, 10.
 παλάτια Θεοδώρας: a Bulgaria combusta 216, 37.
 Πάνθειον: 390, 81.
 Πανθήριος: domesticus scholarum, Romani I. consanguineus 230, 44.
 Πάνιον: urbs Thraciae 40, 77; a Michaeli II. expugnatum 41, 81.
 Παννονία: 145, 72; Hungari ibi habitant 288, 18; 409, 92; 455, 38.
 Πάνορμος: insula, in qua Stephanus Romani I. filius custoditur 236, 88; ab Agarenis occupata 265, 20; 267, 58; 407, 43.
 Παντολέων: metropolita 190, 81.
 Πάρδος: protospatharius 428, 72.
 Παρευφρατίδιος: 98, 85.
 Πάρθοι: ab Arsacidis regnati 115, 63. 64; 116, 83.
 Πάριον: ab Leone Tripolita occupatum 182, 60.
 Παρσακουτηνός: v. Θεόδουλος ὁ Π.
 Πάσαρ: in Chorasmii oppidum a Cutlumo occupatum 447, 11. a sultano oppugnatum 16; Abramius et Cutlumo ibi victi 474, 89.
 Πασπαλάς: v. Κωνσταντῖνος ὁ Π.
 Παστιλάς: v. Λέων ὁ Π.
 Πασχάλιος: patricius, contra Romanum II. surgit 250, 65.
 Πασχάλιος: protospatharius Longibardiae praefectus 231, 58; 266, 32.
 Πατζινάκαι (et -οι): a Chazaris Sarcel castellum contra P. conditur 73, 80; Ioannes Bogas P. contra Symeonem Bulgarum conducit 201, 52. 54; Ioannes Bogas et Romanus I. contendunt de regimine Patzinacarum 204, 21. P. domum redeunt 23; 205. 42; Russis confederati Haemum trans-

- eunt Ioannis I. temporibus 288, 17; Ioannes Alacasseus et Bardas Sclerus eos dolo vincunt 289, 50. 51. 53; 290, 57. 64. 70; Sviatoslavus cum eis paciscitur 309, 46; eum necant 310, 70. 72; cum Bulgaris non aggrediuntur Rhomaeos 356, 29. 35; Bulgariam Alexandri temporibus intrant 373, 92; Moesiam praedantur Romani III. temporibus 385, 56; Moesiam Michaelis IV. temporibus intrant 397, 43; invasiones eorum 399, 4. 8; de eorum motu Constantini IX. temporibus 455, 30. de tribu 32. cum Uzis pugnant 44. rixa Tyrachi et Cegenis 48; Cegenes Patzinacas Tyrachi pro Rhomaeis pugnant opprimit 457, 19. 23. 29; 458, 35. 37. Tyrach Istrum transit 45. bellum Constantini IX. contra eum 52. 55; P. Rhomaeorum socii in Bulgariam deducti 459, 80; P. socii Rhomaeorum contra Turcos pugnant 460, 91. 93; fugiunt 461, 24. 31; ad Istrum castra ponunt et Rhomaeis nocent 465, 28. Cegenem vulnerant 39; Cegenes accusatur 466, 58. 63. e Byzantio fugiunt 68. 76; Constantinus IX. in Patzinaciam legatos Patzinacas mittit 467, 94. Nicephorus rector adversus eos mittitur 4. 9; 468, 18. 28. pugnant contra Rhomaeos 32; 469, 46. Cecaumenum vulnerant 50. superant Rhomaeos 60; Constantinus hetaeriarcha contra eos mittitur 470, 67. Adrianopolim circumsedunt 72. 80. Rhomaei superant 86. 93; 471, 1. 6. Cegenes custodia liberatus contra eos mittitur 14. 16. 22; Cegenem necant 472, 35. Michael Acoluthus eos vincit 44. 46. 47; Chariupolim oppugnant 473, 55. opprimuntur 61; Michael Acoluthus contra eos missus 475, 18. 21; Rhomaeis victis indutiae factae 476, 40.
- Πατζίνακτα: 201, 53; 375, 58.
- Πάτραι: Cretenses P. vexant 153, 83.
- Πανλικιάνοι: a Theodora ad fidem Christianam conversi 92, 7.
- τὰ Πανλίνου: Constantinopoli 34, 73. v. etiam τέμενος.
- Παῦλος: apostolus, cuius ecclesia in orphanotrophio Constantinopoli 12, 92; laudatur 60, 9; imago eius 161, 12.
- Παῦλος ὁ Βωβός: ut Bulgarorum socius accusatus 343, 68. 71.
- Παῦλος ὁ μαγγλαβίτης: seditionem movet contra Romanum I. 213, 60.
- Παῦλος ὁ Μονομάχος: legatus ad Chabdam 241, 30.
- Παῦλος ὁ ὄρφανοτρόφος: a Romano I. in exilium missus 213, 56.
- Πάχης: v. Ἀντώνιος ὁ Π.
- Παφλαγόνες: Theodora imperatrix e Paphlagonia oriunda 52, 67; 190, 55; 394, 62.
- Παφλαγονία: 200, 10; Theophano exsul in P. 260, 68; terrae motus 277, 40; fames et pestilentia 386, 66; 400, 33; exilium Georgii protovestiarii 414, 79. 489, 71.
- Πεδιαδίτης: v. Βασιλεῖος ὁ Π.
- Πελαγονία: Basilius II. eo pervenit 351, 2; 354, 77. 80; 355, 20. legati Pelagoniae ad Basilium II. 357, 68; 363, 55.
- Πελοπόννησος: Basilius I. in P. 121, 47; infestata a Cretensibus 153, 76. Nicetas Ooryphas eo missus 80. 82. 84; 155, 29. 36; Adrianus eo pervenit 159, 36. 47; Agareni P. agunt et ferunt 262, 23; Samuel P. vexat 330, 2; Samuel P. infestat 341, 29; 400, 48.
- Πενταπύργιον: Constantinopoli 49, 94.
- Περγαμηνός: v. Στέφανος ὁ Π.
- Πέργαμον: locustae ibi moriuntur 394, 81; 482, 75.
- Περιθεώριον: 385, 44.
- Περκρίν: castellum 388, 34.
- Πέρνικος: a Basilio II. oppugnatur 347, 70; iterum oppugnatur 355, 13; a fratre Cracrae Basilio II. deditus 357, 66.
- Πέρσαι: 32, 11; Theophobus Persa est 65, 58. 60. 62; Persarum gerusia Theophobum ducem accipere studet 66, 67. 72. 88; de Babet Persarum duce 67, 94. nuptiae Rhomaeorum et Persarum Theophili temporibus 5; socii Theophili sunt 68, 27. Theophobum amant 40; eum imperatorem proclamant 74, 7. 14. 16. 20. 22; cum Theophilo contra Saracenos pugnant 75, 53; 76, 72. produnt imperatorem

- 78; 77, 90; 115, 65. 71. 78; 287, 74; 332, 75; contra Saracenos surgunt 333, 82. 89. 90; 334, 17. Bardas Sclerus eos vincit 24. 33; 388, 42; 442, 90; proelia Turcorum et Persarum 443, 17; 444, 37; 445, 67; 454, 29; ab Alexandro Magno victi 479, 13.
- Περσαρμεν(α): 436, 11; 464, 21; 474, 93.
- Περσαρμένιοι: 449, 77.
- Περσθλάβα: Ioannes I. eo pervenit 295, 25; Sphangelus Russus eius praefectus 296, 52; capta 298, 12; a Basilio II. capta 344, 87; a Patzinacis contra Rhomaeos defensa 475, 22.
- Περσικόν τάγμα: a partibus Theophili 67, 8.
- Περσίς: fama de Theophobo 66, 65. 82. magia floret in P. 87. 91; sub ditione Saracenorum 442, 92; 443, 2. 3. bella contra Turcos 14; Tangrolipex rex Persidos 445, 63. 65. 70; 447, 23; sub sultano fines Rhomaeorum aggrediuntur 460, 88; 484, 28.
- Πετεινός: v. Βασίλειος ὁ Π.
- Πετρίον: ecclesia Eliae in P. Constantinopoli restituta a Basilio I. 163, 66; Theophano custoditur in palatiis Petrii 260, 68; Theodora ibidem custoditur 377, 4; Theodora monacha tonsa 385, 35; Theodora ex P. acta in palatium imperiale 418, 38.
- Πετρίσκός: dat. sg., in Bulgaria 353, 42.
- Πετρόης: exercitus contra Isaacum Comnenum missus ibi castra ponit 494, 27.
- Πέτρος: Antiochiae patriarcha 433, 42.
- Πέτρος: apostolus Methodium sanat 88, 84; Bardae in somnio apparet 111, 65; imago eius 161, 12; ecclesia ei a Basilio I. dedicata 164, 77.
- Πέτρος: Petrus I. rex Bulgarorum (927—969), Symeonis filius 222, 12. Rhomaeos aggreditur 22; cum Rhomaeis paciscitur 223, 25. Mariam filiam Christophori imperatoris in matrimonium ducit 37. 40. nuptiae 46; 224, 52; Ioannes frater ab eo deficit 225, 1. 4; Michael frater ab eo deficit 226, 12. 15; Borises et Romanus filius eius obsides 255, 73; Hungaris non resistit 277, 25; filii eius a Russis capti 287, 92; 328, 64; 346, 66.
- Πέτρος ὁ Δελεάνος: filius regis Bulgarorum Gabrielis-Radomiri 409, 89; cum Bulgaris a Rhomaeis deficit 410, 9. Tichomirus eius adversarius 24. eum litteris decipit 25. 27; eum interficit 411, 37. Manuel Ibatzes ad eum transfugit 44. 51; 412, 65. Nicopolitae ad eum transeunt 74; Alusianus ad eum transfugit 413, 90. 4. Alusianum adversus Thessalonicam mittit 5; 414, 26. Alusianum suspectum habet 29. oculis privatur 33. Thessalonicam actus 39. Byzantium actus 47.
- Πέτρος: Ciliciae praefectus 272, 79. iubetur, ne Antiochiam aggrediatur 88. 11; Antiochiam intrat 273, 29; 300, 79; contra Russos pugnat 308, 92; Basilium II. contra Bardam Sclerum iuvat 317, 42.
- Πέτρος: servus Phocae, exercituum orientalium dux 315, 78; contra Bardam Sclerum pugnat 320, 31; occisus 322, 79.
- Πετρωνάς: a Theophilo ad Chazaros missus 73, 82.
- Πετρωνάς: Theodora imperatricis frater contra Manichaeos pugnat 93, 39. 42; Theodoram monacham tondet 97, 62; 98, 71; contra Saracenos pugnat 99, 24; 100, 46; vincit 101, 59.
- Πηγάι: ibi palatium a Basilio I. aedificatur 164, 87; inquisitio in Photium et Sandabarenum 173, 14; 178, 61; Bulgari eo perveniunt 215, 12. palatium ab eis combustum 24; 224, 51; Constantinus filius Romani II. ibi nascitur 248, 4.
- Πηγάνης: patricius, dux Opsicii, socius Symbatii 130, 69. Cotyaeum tenet 77. multatur 80.
- Πηγάσιος: exercitus dux 323, 30.
- Πηγή: ecclesia Mariae ibi a Basilio I. restituta 162, 42; eadem ecclesia combusta a Symeone Bulgaro 219, 29; nuptiae Petri Bulgari et Mariae 223, 47; Nicephorus II. maledictus 276, 11.
- Πηγωνίτης: v. Νικήτας ὁ Π.
- Πηλαμός: suburbium Byzantii 303, 55.
- Πημόλισσα: castellum ad Halym positum 492, 53.

- Πηνειός: Samuel Bulgarus cum transmittit 341, 28.
 Πιλάτος: v. Ἰωάννης ὁ Π.
 Πίνδος: Samuel Bulgarus per P. effugit 342, 47.
 Πινζαράχ: ameras Tripolitanus 382, 71; Tusper Turcus contra eum proficiscitur 383, 72. socius Rhomaeorum fit 76. 80. Theoctistus ei subvenit 82. 91. cum honoribus in Byzantio receptus 92; Byzantium fugit 388, 25.
 Πισ(σ)ίδαί: 426, 32; 488, 50.
 Πισσαίριος: Babyloniae dux 443, 19; 446, 73.
 Πισσιδία: 370, 37.
 Πίτζης: v. Βάρδος ὁ Π.
 Πλατεία: Constantinopoli 428, 95.
 Πλατεία πέτρα: oppidum Asiae, quo Symbatius confugit 130, 76; a Basilio Macedone quodam occupatur 228, 71; 328, 47.
 Πλάτη: insula 372, 85; 396, 22; 397, 48. Πλατύπους: 215, 16.
 Πλάτων: ecclesia Platonis martyria a Basilio I. ab ruinis revocata 163, 62.
 Πλεύσης: consanguineus Nicephori II. 260, 77.
 Πλίσκοβα: a Basilio II. capta 344, 87.
 Πνυέμιος ὁ Ἰβήρ: Charsianitorum dux 492, 65; contra Isaacum Comnenum pugnans occiditur 495, 39. 56.
 Ποδανδός: Andreas ibi Saracenos vincit 144, 37; ab Ioanne II. visitatus 311, 95.
 Πόθος ὁ Ἀργυρός: domesticus scholarum 214, 79; turpiter contra Symeonem Bulgarum pugnat 215, 8. 20.
 Πόθος ὁ Ἀργυρός: 379, 60.
 Πολυεύκτος: patriarcha Const. (956—970) 244, 90; Euthymium in communionem recipit 245, 21. processio 31; Constantinus VII. contra eum mechanatur 247, 73. 82; Basilium II. coronat 248, 2. 15; 249, 20; Nicephorum II. coronat 259, 60. 62; eum reicit 260, 82; 261, 89. 1. 6; Ioannem I. reicit 285, 24; eum coronat 286, 46. moritur 67.
 Πολύς: Tornicii socius 441, 51; ad Iassium transfugit 442, 74; interfectus 467, 87.
 Πόντος: 151, 23; 431, 61.
 Πόρτα: v. Χρυσή πόρτα.
 Πουλάδης: Chrysochirem interficit 139, 19. 22; 140, 28. 33.
 Πουλχερία: Theophili filia 52, 76. patri de fide orthodoxa aviae narrat 89.
 πραιτώριον: Constantinopoli 187, 80; 481, 56.
 Πρασιάνος: v. Προσιάνος.
 Πρέσπα: 329, 79; caput Bulgariae, quo reliquiae Achillii transferuntur 330, 9; Basilius II. eo pervenit 359, 39; 360, 43; 363, 55.
 Πρίγκιπος, ἡ: Euphrosyne Michaelis II. uxor ibi monacha 44, 93; Zoe exsul 418, 16.
 Πρίλαπος: 349, 35; a Basilio II. expugnatur 351, 4; 414, 41.
 Προβατᾶς: v. Γεώργιος ὁ Π.
 Προβατᾶς: homo nobilis Asiae 396, 26.
 πρόδρομος: v. Ἰωάννης ὁ π.
 Προικοννησία: 303, 63.
 Προικόννησος: Nicephorus I. patriarcha Const. ibi exsul 15, 15; Cretenses P. vastant 107, 51; Cretenses eo perveniunt 152, 65; exilium Stephani filii Romani I. 236, 91; 251, 76; Theophano in P. exsul 285, 35.
 Προκοπία: uxor Michaelis I. imperatoris 8, 62. 81.
 Προκόπιος ὁ Κρηνίτης: contra Symeonem Bulgarum pugnans occiditur 176, 89. 93.
 Προκόπιος: protovestiarium Basilius I. 156, 55. in Italia fortiter pugnans occisus 69. 73. 76; 157, 80. 85.
 Προμηθεύς: metropolita Thessalonicae 402, 4.
 Προνίστα: palatia Bulgariae 360, 54.
 Προποντίς: 368, 76.
 Προσάκου φρούριον: 358, 88.
 Προσιάνος: filius Ioannis Vladislavi Bulgarorum regis 359, 32; a Basilio II. receptus 360, 44. 51; rixa cum Basilio Sclero 372, 81; paene excaecatus 86. 88; accusatur et exsul fit 376, 82; monachus factus 384, 12; 448, 52.
 Πρώτη: insula. Michael I. ibi exsul 8, 85; Bardanius ibi exsul 10, 52; Leonis V. filii eo deportati 24, 72; 27, 59; Romanus I. ibi exsul 232, 84; 235, 66; 238, 51; Leo curopalata cum filio ibi exsul 303, 61.

- Πτερωτός: v. Κωνσταντίνος δ Π.
 Πτώσων: locus, ubi Amer superatur
 100, 39.
 Πύθια: dat. pl. 260, 70.
 Πύλος: Cretenses P. vastant 153, 82.
 Πυρρός: v. Χριστοφόρος δ Π.
- *Ράβδος: ecclesia Aemiliana a Basilio I.
 restituta 163, 58.
 *Ραγγαβέ: v. Μιχαήλ δ *Ρ.
 *Ραγέας: Bardas Sclerus ibi castra ponit
 321, 64.
 *Ραδηνοί: gens 375, 62.
 *Ραδηνός: v. Ἰωάννης δ *Ρ.
 *Ραδομηρός: Gavril-Radomir, rex Bul-
 garorum (1014—1015), Samuelis filius
 329, 91; 351, 80; 359, 23, 25. v. etiam
 Γαβριήλ et *Ρωμανός.
 *Ραιδεστός: Ioannes I. eo pervenit 295,
 12; Tornicius R. oppugnat 441,
 53.
 *Ράκοβα: Basilio II. prodita 364, 75.
 *Ραμετανίτζα: 329, 88. var. lect.
 *Ραμτζανίτζα 89 et *Ρωμετανίτζα
 l. c.
 *Ρανδούλφος: Francus, pugnat cum
 Nicephoro Botaniata 495, 39. 60. 65.
 66.
 *Ραούσιοι: oppressi legatos ad Basilium
 I. mittunt 146, 85. 95; Saracenos
 premunt 386, 59.
 *Ραούσιον: a Saracenis obsessum 146,
 83. 94; 147, 21.
 *Ραψάκιον: castellum ad Euphratem
 a Basilio I. captum 136, 36.
 *Ρέ: Abramius eo pervenit 453, 5.
 *Ρέαι: Isaacus Comnenus ibi versatur
 497, 93.
 *Ρεντάκιος: a Romano I. multatur 213,
 65; 214, 70.
 *Ρεντανοί: 145, 75.
 *Ρηγίνος: Scopelorum episcopus 330, 8.
 *Ρήγιον: urbs Italiae 267, 57.
 *Ρήματα: in Sicilia, ubi Georgius
 Maniaces Carthaginenses fugat 403,
 26.
 *Ριψίμη: uxor Nicolai, mater comito-
 pulorum 328, 62.
 *Ροδαντός: 366, 38.
 *Ροδομηρός: uxor eius filia principis
 Ungarorum 350, 56. frater Prusiani
 360, 51. v. etiam *Ραδομηρός.
- *Ροδόπη: montes, praeter quos Basi-
 lius II. Bulgariam intrat 330, 15.
 *Ρόδος: Stephanus Romani I. filius ibi
 exsul 236, 91.
 *Ροδοφύλης: cubicularius 183, 70.
 *Ρουπένιος: Σκέλος ab eo aedificatum
 364, 80.
 *Ρωμανία: 135, 93; 154, 11; 356, 30.
 *Ρωμανός: v. etiam Γαβριήλ δ καὶ *Ρ.
 *Ρωμανός δ Λακαπηνός: Romanus I.
 imperator (920—944) praefectus Sami
 191, 6; drungarius 204, 18. rixa cum
 Boga 22. 38; Theodorus paedagogus
 suadet Romano VII., ut eum imperii
 participem faciat 206, 69. R. recusat
 72. Constantinum paracoemenum
 decipit 82. 84; 207, 92. de qua re Zoe
 eum interrogat 8; 208, 32. se defendit
 36. 42. iurat se numquam Constantino
 VII. nociturum esse 50; Helena
 filia eius Constantino VII. nubit 209,
 65. Leoni Phocae resistit 74; 210, 84.
 88. Constantini VII. protector 94. 11;
 Leo Phocas oculis privatur 211, 21. 22.
 Constantinus Ctematinus contra R.
 surgit 25. 28. Zoe ei insidiatur 32;
 212, 36. caesar 40; 213, 43—232, 86;
 Theodoram uxorem coronat 213, 44.
 Stephanum magistrum civitate ex-
 pellit 54. Leo Argyrus eius gener 62;
 Rentacium multat 214, 73. Ana-
 stasius sacellarius ei insidiatur 87.
 imperator primus 92; Symeo Bulgarus
 invadit 215, 6. Theodora uxor eius
 moritur 27; cena eius Symeone subur-
 bia Byzantii infestante 216, 39; collo-
 quium cum Symeone 219, 22. 24;
 220, 42. sermo eius ad Symeonem 48;
 duo filios coronat 221, 72; Maria
 neptis eius Petro Bulgaro nubit 223,
 36; Petro Bulgaro subvenit 225, 4;
 Stephanus filius eius Annam in matri-
 monium ducit 228, 77; 230, 28, 44;
 de beneficiis eius 232, 79. depositus
 84; 233, 3; Marianus monachus eius
 amicus 235, 63. expulsus 68; de morte
 eius 237, 3; Basilius spurius filius eius
 238, 45. Theophanes paracoemomenus
 eum ex exilio reducere conatur 50;
 244, 7. 11; 247, 79; 251, 80. 89;
 pestilentia eius temporibus 252, 1. 2;
 261, 13; res Italicae eius temporibus

- 263, 53; 264, 83; 284, 7; 308, 92; 340, 3; de libero statu Bulgariae ecclesiae 365, 9.
- *Ρωμανός: Romanus II. imperator (959—963); Hugonis Franci filia ei nubit 231, 61. 62; coronatur a patre Constantino VII. 237, 7; filia Hugonis virgine mortua Anastaso vel Theophano in matrimonium ducit 240, 82; patrem veneno occidere conatur 246, 53; 248, 91—253, 35; imperator 248, 93; 249, 21; Nicephorum Phocam e Creta revocat 250, 47. 51. seditio contra eum 62; 251, 75; matrem deponere conatur 252, 8; moritur 253, 32; de statura et moribus eius 254, 40; Basilius II. et Constantinus VIII. eius filii 284, 95; Ioannes I. eius sororem Theodoram in matrimonium ducit 294, 95; 314, 51. 58; 371, 39.
- *Ρωμανός ὁ Ἀργυρός: Romanus III. imperator (1028—1034) 374, 23. in palatium ductus Constantino VIII. mortuo 26. Theodora ei nubere nolit 35. Zoem in matrimonium ducit 39; 375, 43—391, 8; imperator 375, 45; Spondylem deponit 379, 75; Pinzrach succurrit 383, 79; Mariae monasterium dedicat 384, 15. Amer eum visitat 30; consanguinea eius principis Magnae Armeniae uxor 385, 38; Basilius magister contra eum conspirat 388, 23; 390, 70; necatur 391, 3; sepelitur 392, 10. 19. 27; 395, 93; harmostes eius ab Chalepitis expulsus 396, 39. Pancratius Sebastus eum ulciscitur 40; 397, 65; 399, 16; 415, 52. 54; 417, 92.
- *Ρωμανός ὁ Ἀρχελούμ: ad Acheloum a Bulgaria superatus 203, 89.
- *Ρωμανός: filius Bardae Scleri 315, 3. in Byzantio 6; Hellespontum custodit 324, 40; ad imperatorem missus 335, 51. 55. 68.
- *Ρωμανός ὁ Βοίλας: contra Constantinum IX. surgit 473, 64; 474, 82.
- *Ρωμανός ὁ Δαλασσηνός: Ioannes orphanotrophus eius adversarius 404, 52.
- *Ρωμανός: filius Ioannis Curcuae, fortiter contra Saracenos pugnat 230, 40; 256, 90. domesticus occidentis 2; 304, 76.
- *Ρωμανός ὁ Κουρκούας: seditioem contra Basilium I. movet et excaecatur 140, 44.
- *Ρωμανός ὁ Κουρκούας: sororem Prusiani in matrimonium ducit et oculis privatur 372, 87.
- *Ρωμανός ὁ Μωσηλέ: 251, 88.
- *Ρωμανός: filius Petri Bulgari, obses 255, 75; captivus Russorum 288, 93; in Byzantio castratus 328, 65. 67; in Vidinen confugit 329, 75; Symeo cognominatus 346, 66.
- *Ρωμανός: filius Constantini, nepos Romani I. 230, 29; contra Russos pugnat 308, 91.
- *Ρωμανός: Radomirus, filius Samuelis 409, 93.
- *Ρωμανός: sanctus, cuius ecclesia a Basilio I. restituta est 163, 56.
- *Ρωμανός ὁ Σαρωνίτης: gener Romani I. 251, 80.
- *Ρωμανός ὁ Σκληρός: 372, 80; magister 376, 73; Maniaces ei insidiatur 427, 58. Constantinus IX. ei favet 61. 62. struit contra Maniacem 67; 434, 65; prohedrus 488, 64; socius Isaaci Comneni 494, 33; ab Aaron captus 495, 44.
- *Ρωμανός: Stephani filius, Romani I. nepos, eunuchus, sebastophorus 238, 43.
- *Ρωμανός ὁ Ταρωνίτης: socius Bardae Scleri 320, 44.
- *Ρωμετανίτζα: 329, 89.
- *Ρώμη: Methodius patriarcha ibi versatur 87, 79; legati Romani iconomachis assentiuntur 106, 39; Saraceni R. premunt 146, 7; legatio ad papam Romae 147, 17; 426, 41.
- *Ρῶς: de populo Russorum 107, 45; baptizantur 165, 14. miraculum 25; classis eorum a Theophane protovestiario victa 229, 1; iterum pugno navali victi 230, 21; Helga Constantinopolim venit 240, 78; Bulgarios aggrediuntur a Nicephoro concitati 277, 32; 286, 52; Calocyro eos excitante domum non revertuntur 287, 91; 288, 6. cum Bulgariis et Patinacis Haemum transmittunt 14; 289, 49; Ioannes I. contra eos pugnat 294, 4; 295, 32; 297, 83. 90; ad Ioannu-

- polim vincuntur 298, 95; 299, 27; ad Dorostolum vincuntur 300, 55. 61. oppugnantur 70; 301, 8. 16; 304, 84. 86; 307, 62. 68; Sviatoslavus legatos ad Patzinacas mittit 310, 48. 51; socii mercennarii Rhomaeorum 336, 88; 355, 23; 389, 46; Zinisthivus eorum princeps 399, 13. 14; Constantino IX. imperante Byzantium aggrediuntur 480, 36. v. etiam Σκύθης.
- *Ρῶσα: urbs Dalmatorum 146, 81.
- *Ρωσία: 277, 30; 367, 71.
- *Ρωσικός: 229, 91; 282, 75; 490, 16.
- *Ρωσσός: in Cilicia oppidum a Nicephoro II. expugnatum 268, 95.
- Σαβά: Saraceni ibi habitant 287, 75; Cutlumus eo confugit 474, 2.
- Σάβας: dux Saracenorum 145, 78.
- Σαββάτιος: monachus imaginum persecutor 14, 61.
- Σαγάριος: fluvius 492, 55; 493, 87.
- Σαήτ: Saracenus Cretensis 152, 59.
- Σακτικός: fortiter contra Bulgaros pugnans occiditur 216, 40. 46. 53.
- Σαλαμάνης: Turcus, Edessae praefectus 387, 90.
- Σαλάριος: v. *Ἀσπάμ Σ.
- Σαλίβας: vectigalium exactor, ab Antiochenis necatus 395, 6. 11; 396, 17.
- Σαμοθράκη: 183, 64; Constantinus Romani I. filius ibi exsul 236 92.
- Σάμος: a Saracenis expugnata 175, 64; Rhomaei ad S. a Damiano Tyri amera et Leone Tripolita Saracenorum ducibus victi 191, 6; Basilius Argyrus Sami praefectus 348, 4; David Achridensis Sami praefectus 368, 80; Georgius Theodorocanus Sami praefectus 373, 12; Constantinus nobilissimus in Samo exsul 423, 57.
- Σαμόσατα: a Michaele III. oppugnata 98, 85; a Basilio I. expugnata 136, 23. 28; 387, 88.
- Σαμουήλ: comitopulus, rex Bulgarorum (997—1014), frater Davidis, Mosis, Aaronis 256, 79; Nicolai et Ripsimae filius 328, 60; Aaronem necat 329, 88. Romanus eius filius 91; solus Bulgariae rex 330, 92; montes tenet Basilio II. Bulgariae ingresso 331, 24. tenta et insignibus imperatoris potitur 39; Basilius II. iterum Samuelem aggreditur 339, 65. 71; contra Thessalonicam proficiscitur 341, 13. Gregorius Taronitum interficit 26; ad Sperchium castra ponit 342, 36. oppressus 41. vulneratus 43. in Bulgariam confugit 52; 343, 74; 344, 92. 3. Nicolitza ad eum fugit 11. Serbiam oppugnat 14. 17; Adrianupolim aggreditur 346, 49. ad Vardarium castra indiligenter ponit 60. fugit 63. 66; Rhomaeis non iam resistere potest 348, 10; aegre effugit 349, 33. exercitus eius a Basilio II. excaecatus ad eum mittitur 38. Gabriel eius filius 46; 350, 62; mortuus 351, 94; Vladimirus eius gener 353, 66; palatium eius in Setena 356, 37. Ioannem Chaldum capit 357, 75; 358, 84; 359, 22. 23. 25; Rhomaeos et Armenios in Bulgariam deducit 363, 55. 57; 364, 66. a Nicephoro Urano fugatus 78; 365, 91; 378, 38; 409, 95; 410, 28; 412, 70.
- Σαμονήλ ὁ Βούρτζης: contra Patzinacas male pugnans 470, 76. 82.
- Σαμουήλ ὁ τοῦ μαγίστρου Μιχαήλ τοῦ Βούρτζη ἔκγονος: ex civitate expulsus 377, 94.
- Σαμούχ: dux exercitus Turcorum 484, 26; in Media contra Rhomaeos pugnat 485, 55. 59. 62; 486, 84; 491, 29.
- Σαμωνᾶς: Basilius seditionem Leoni VI. prodit 179, 74. 80. 87; 180, 88. 4; fugit e Byzantio 184, 87. 92. 5. 10. rursus imperatori acceptus 13; baptismati Constantini VII. assistit 185, 21. paracoemomenus 26; Ducum genti adversarius 186, 51. 55. 62; 187, 83; pater eius in Byzantio 189, 38. 45. 48. 53; Constantino servo suo invidet 190, 58. 61. 62. monasterium ab eo conditum 63. 68. 73; Leoni VI. vaticinatur 191, 83. 91.
- Σανδαβερηνός: clericus Basilius I. et Leonis VI. temporibus 168, 84. Leoni VI. insidiatur dolo 2. Leo in custodia ob eum 13; Basilio suadet, ut filium excaecet 169, 17; Leo VI. in eum inquit 171, 57. amicus Photii 61. 65; episcopus Euchaitum 172, 77. Theodorus ei praenomen 78; inquisitio

in eum 173, 6. 8. 11. 13. 21. 23. 24;
a Photio defensus 174, 40. punitus 46.
Σαβίαννα: a partibus Thomae Slavi 41,
88.

Σαρακηνικός: Theophilus aedificia Sara-
censorum imitatur 57, 39; 76, 78.

Σαρακηνοί: Leo V. fortiter contra S.
pugnat 11, 62; a Thoma Slavo
superati 31, 4; Cretam occupant 43,
67; classis a Michaele II. contra S.
Cretenses missa 45, 2. Rhomaei vin-
cuntur 24; Ioannes syncellus a
Theophilo legatus ad S. mittitur 56,
86. 10; 57, 23. 33. 34; Theophilum
vincunt 68, 28. Theophobus S. decipit
31. 35; Theodorus Craterus Sara-
cenum quendam vincit 69, 70. 72.
Theophilus cum Methodio contra S.
profiscitur 76; Theophobus eis accep-
tus 71, 17. Constantinopolim Theo-
phobus revertitur 24. 33; Amorium
expugnat 75, 33. 42; 76, 59. Persae a
Theophilo ad S. deficiunt 78; Amorium
oppugnant 77, 3. 13; Amorium eis
proditur 78, 26. urbem captam de-
vastant 80. 39; Michael III. contra
Melitenem profiscitur 98, 87. S.
erumpunt ex urbe 92; Petronas ex
Epheso contra S. profiscitur 100,
31; Mamum ad Theophilum scribit de
litteris Graecis 103, 33; incursiones
Saracenum pharis nuntiantur 107,
64; Persas suae ditionis faciunt 115,
78; Lulum a Basilio I. expugnatum
141, 48; captivi S. a Basilio I. inter-
fecti 143, 13; S. Carthaginenses Dal-
matiam aggrediuntur 145, 77; de
cumpariis Saracenum 151, 29;
Nasar Saracenos torquet 155, 27. 32.
Nasar S. vincit 38; Leo Apostypa
contra S. pugnat 156, 72; 158, 23;
Nicephorus Phocas cum Manichaeis S.
vincit 160, 74; Samum occupant
Leonis VI. temporibus 175, 64;
Himerius S. Leonis Tripolitae perse-
quitur 183, 79; Saracenus litteras
Leonis VI. in Syriam portat 187, 80.
82. 88; Strobilum paene capiunt
202, 70. Zoe legatos ad S. mittit 73.
indutiae 77; Rentacium capiunt 214,
70; Ioannis I. avus S. superat 230, 39;
Themel multos S. necat 240, 90;

Chalcutzes S. corrumpit 242, 42;
Constantinus Gongylus contra S.
Cretenses missus 245, 36; 247, 70;
Nicephorus II. fortiter contra S. pug-
nat 249, 26. 29; Manuel a Nicephoro II.
in Siciliam missus 261, 11; 262, 15.
de tributo Saracenis dato 16. 18; avus
Nicephori II. S. fugat ex Italia 30;
Constantini VII. temporibus Italiam
aggrediuntur 263, 43. tributum eis
concessum 45. 47. 49; Symeo Bulgarus
foedus cum eis facere vult 264, 81. 83.
Romanus I. ei praevenit 86. 88; 265,
94. 5. 7. 9. 11. 12. 15; Constantinus
VII. contra eos pugnare praefert
266, 28. ab Abulchare exercitus eius
vincitur 37. Ioannes Pilatus legatus
Constantini VII. apud S. 45; fugati a
Crambea, Moroleone, Mariano Argyro
267, 53. Nicephorus tributum dare
recusat et Manuelem contra S. mittit
64; Ioannes I. eos fugat 268, 89;
Tarsus a Nicephoro II. oppugnatur
269, 11; Burtzes Antiochiam capit
272, 1; Ioannem episcopum Hiero-
solyomorum comburant 278, 77; Antio-
chia capta concitati 287, 72; 314, 72;
socii Bardae Scleri 316, 22; 318, 75;
Leo protovestiarius et Michael Burtzes
de tributo Saracenum ex Berrhoea
pugnat 321, 50. 57; Persae subacti a
Saracenis 332, 76; Inargus Persas
contra S. excitat 333, 83. cum Turcis S.
opprimit 85. 13; Nicephorus Com-
nenus contra S. pugnat 371, 59; Con-
stantini VIII. temporibus Rhomaeos
aggrediuntur 378, 49; Syriam deva-
stant 379, 73. Romanus contra S.
exit 78; 381, 30; Orestes proto-
spatharius in Sicilia rem perdit 384,
5; a Ragusanis et Nicephoro Caran-
teno victi 385, 57; 386, 59. S. Afri a
Nicephoro Caratenno superati 83;
387, 86; Percrin deditum Rhomaeis
388, 34. 39; iterum Nicephorus Caran-
tenus S. vincit 389, 52. 53; Myra
expugnat 396, 38; a Constantino
Chage fugati 398, 93; a Georgio
Maniace superantur 404, 41. 42; a
Catalalone Cecaumeno ad Mesenem
victi 407, 25. 29. 37. 40. successores
Maniacis Siciliam perdunt 47; de

- victoria Georgii Maniacis in Sicilia 425, 13; 438, 64; de historia Saracenorum 442, 91. de bellis Turcorum et Saracenorum 443, 13; 444, 27. 31. 37; 445, 54. Turci Persas et S. ditionis suae faciunt 67; 486, 85.
- Σάρδεις: 28, 86.
- Σαρδική: etiam Triaditza nominata 330, 17; a Basilio II. oppugnata 331, 24; 459, 81.
- Σάρκελ: a Chazaris Theophili temporibus conditum 73, 79.
- Σάρρος: fluvius, a Basilio I. transmissus 141, 69; Mopsuestiam transfuit 269, 10.
- Σαρωνίτης: v. Ῥωμανός ὁ Σ.
- Σατανικός: 243, 83.
- Σάτυρος: v. μονή Σατύρου.
- Σαχάκιος Βραχάμιος: socius Bardae Scleri 318, 83.
- Σγόρα: Russi ad S. appellant 229, 2.
- Σγουρίτζης: Ioannem orphanotrophum veneno interficere conatur 403, 14.
- Σεβάστεια: sub ditione Senachirimis 355, 3. v. etiam Λέων ὁ Σεβαστίας. ὁ Σεβαστίας: rerum scriptor 313, 45.
- Σεβαστηνοί: 491, 39.
- σέκρετα: Constantinopoli, a plebe direpta 419, 66.
- σέκρετον τοῦ γενικοῦ: Constantinopoli, ubi Constantinus, sicut Leo VI. praedixerat, interficitur 188, 22.
- Σελάριος: v. Ἀσπάμ Σ.
- Σελευκεία: 238, 40.
- Σελτέ: exercitus dux Patzinaca 460, 93; 461, 37. 39.
- Σεναχηρείμ: dux Mediae superioris 354, 94.
- Σέρβια: urbs a Basilio II. expugnata 344, 94. 95. a Samuele oppugnatur 12; 364, 67.
- Σερβία: 353, 65; cum Rhomaeis paciscitur 399, 15.
- Σέρβλιος: v. Λέων ὁ Σ.
- Σέρβοι: surgunt contra Rhomaeos 145, 73; legatos ad Basilium I. mittunt 147, 9; Symeone Bulgaro mortuo contra Bulgaros proficiscuntur 222, 16; 408, 73. 74; 424, 64. Michaeli patricio insidiantur 77. 80; 475, 14.
- Σέργλιος: Sergius II. patriarcha Const. (1001—1009) Manuelis monasterii abbas 341, 11; allelengyo resistit 347, 78; 365, 1.
- Σέργλιος: eunuchus, Basilio II. servus 351, 87.
- Σέργλιος: martyr 162, 31. v. etiam μονή, ναὸς Σεργίου καὶ Βάκχου.
- Σέργλιος: patricius, Irenae Theodoraе sororis maritus, Photii patriarchae frater 98, 73.
- Σέργλιος: philosophus 105, 2.
- Σέργλιος: Photii consanguineus, monachus 232, 80.
- Σέρμων: Sirmii praefectus 365, 15.
- Σέρροι: ad S. Moses comitopolus necatur 329, 81; a Basilio II. visitatae 357, 70.
- Σέτενα: a Basilio II. expugnata 356, 37.
- Σευερήνη: v. Ἄγία Σ.
- Σήμας: Taeli filius 141, 66.
- σηρικός: 121, 27.
- Σηών: exercitus dux 99, 6.
- Σίγμα: Mariae ecclesia Constantinopolitana 162, 44; Michael V. in loco S. excaecatur 420, 95.
- Σίδη: 401, 69.
- Σιδηρά: fines Rhomaeorum et Bulgarorum 91, 84; 467, 9.
- Σιδηρά: pars Byzantii 172, 3;
- Σιδηρά γέφυρα: 464, 20.
- Σικελία: Photinus eius praefectus 43, 66; Euphemius monacham rapit 46, 36. promittit se Siciliam acquisiturum esse amerae Africae 47. Euphemius S. aggreditur 51; in S. capta interficitur 47, 55. a Saracenis occupatur 69; Carthaginiensibus vectigalis 145, 70; Nasar appellitur ad S. 155, 49; Carthaginienses S. aggrediuntur 158, 30. 32. Adrianus succurrit insulae 34; Agareni in Sicilia Tauromenium oppugnant 181, 20; 183, 70; Manuel a Nicephoro II. in S. missus 261, 11; Nicephori II. avus victor in S. 262, 31; tributum datur Saracenis Siculis 263, 47; Crambeas, Moroleo. Marianus Argyrus Saracenos Siculos superant 267, 52. 57. Manuel cum exercitu in S. trucidatur 69; Orestes a Basilio II. in S. missus 368, 82; qui rem Romanam perdit 383, 3; 384, 5; Georgius Probatas legatus in S. 398, 80. Apolaphar gubernat S. 88; Apolaphar et

- fratre eius rixantibus Carthaginienses S. invadunt 400, 50; 401, 59. 65. 66; Georgius Maniaces in S. 403, 22; Carthaginienses contra Maniacem pugnant 405, 80. 81; successores Maniacis S. perdunt 406, 9; 407, 46. 50; 416, 69; ex S. Catacalo Cecaumenus Constantinopolim venit 425, 9; 484, 42.
- Σικελικός: 386, 63; 403, 29.
- Σικελιώτης: v. διδάσκαλος ὁ Σ.
- Σικέλοι: 266, 33; Cyclades aggrediuntur 398, 76. 94; 400, 53.
- Σινώπη: Babet in Sinope se dedit Theophilo 67, 2; in S. Theophobus imperator acclamatur a Persis 74, 8. 18.
- Σιριχᾶς: 184, 94. 6.
- Σίρμιον: Constantinus Diogenes dolo S. expugnat 365, 15; 366, 26. 28; praefectus Sirmii 373, 95; 376, 88.
- Σισίνιος: Sisinnius II. patriarcha Const. (996—998) 340, 6.
- Σισίνιος: eparchus 275, 91.
- Σκαμανδρηνός: v. Βασίλειος ὁ Σ.
- Σκέλος: murus in Thermopylis 364, 79.
- Σκλαβηνοί: 147, 20; 156, 73.
- Σκλήραινα: Byzantiis odiosa 434, 58.
- Σκληρός: v. Βάρδας, Βασίλειος, Νικήτας, Ῥωμανός ὁ Σ.
- ὁ Σκληροῦ: cum Amer Melitenem gubernat 93, 34.
- Σκόπελοι: gen. pl. 330, 8.
- Σκόπια: Basilius II. S. appropinquat 346, 56. expugnata 65; Basilius II. S. visitat 358, 82.
- Σκοῦπα: 409, 5.
- Σκούθης, -αι: Adrianupoli vicini 39, 42; 127, 1; 143, 24; 145, 73; legati Chorum et Servorum ad Basilium I. veniunt 147, 8; Russi imperium premunt 282, 76; nomen contumeliosum 285, 40; Bardas Sclerus Russos socios Byzantinorum superat 290, 63. Russi quidam fortes mirabiliter trucidati 78. 84; 291, 85. 89. 92; Ioannes I. contra Russos proficiscitur 295, 13. 27; 296, 48. Sphendosthlavus et Sphangelus Russorum duces 59; Persthlava ab imperatore expugnatur 297, 71. 73. 76. castellum quoddam tenent 85; 298, 20; ad Dorostolum castra ponunt 299, 33. Ioannes I. Russos vincit 50. 300, 54. 76; Ioannem Curcuam necant 304, 74. 81. imperatori succumbunt 84, 88. Anemas Icomem trucidat 3. 6; 305, 9; vincuntur ab imperatore 306, 52. 54; Theodorus ex Misthia paene a Russis interficitur 307, 69. 73. Ioannes proelium certamine singulari contra Sphendosthlavum decerni vult 77; 308, 94. deus Rhomaeis succurrit 11; Russi superantur 309, 25. indutiae 39; Russus quidam mercator in Byzantio necatur 430, 40. Russi mercatores a Constantino IX. in themata distributi 55; contra Constantinopolim proficiscuntur 431, 61. 64. 74. 80; ab imperatore fugati 432, 88. naves Rhomaeorum superant 5; revertantur 433, 21. 32; Patzinacae oriundi a Scythis regalibus 455, 33.
- Σκυθικός: Russi populus Scythicus 107, 45; Bardas Sclerus contra Scythas pugnat 291, 5; Patzinacae populus Scythicus 455, 32. 34.
- Σκύλα: Leonis V. corpus trahitur per Sc. 24, 67; Theoctistus ibi custoditur 95, 88.
- Σκυλίτζης: v. Ἰωάννης Σ.
- Σκύρος: insula (thematis) Cycladum 33, 51.
- Σμύρνα: 87, 55; terrae motus 405, 78.
- Σολδάνος: v. Σουλδάνος.
- Σουάνων: gen. pl. 448, 36.
- Σουδάλης: Manichaeos convertit 92, 12.
- Σουλδάνος: dux Carthaginiensium Saracenorum 145, 77; capitur 147, 23. Capua custoditur 27; fabula de rota fortunae 148, 31; dolosus contra Ludovicum Francum 149, 59. 78; legatum Rhomaeorum intercipit 150, 94. 14. se recipit a Capua et Benevento Basilio I. appropinquante 15.
- Σουλτζοῦς: Patzinaca, Rhomaeorum socius 460, 93; 471, 95.
- Σουρσουβούλιος: v. Γεώργιος ὁ Σ.
- Σοφία: mulier Bardae Scleri 294, 87.
- Σοφία: Theodora imperatricis soror 98, 71. uxor Constantini Babutzi 72.
- Σοφία: Christophori filii Romani I. uxor 216, 28.
- Σόφων: montes, ubi adversarii Isaaci Comneni castra ponunt 493, 89. 93.
- Σπάθη: a Basilio I. deleta 135, 11.

- Σπειραι: v. μονή Σπειρών.
- Σπερχειός: ad S. fluvium Basilius II. et Samuel Bulgarus castra ponunt 341, 35.
- Σπονδύλης: dux Antiochiae 370, 36. v. etiam Μιχαήλ ὁ Σ.
- Σταγός: castellum a Basilio II. visitatum 364, 68.
- Σταυράκιος: imperator (811), a Bulgariis ad mortem vulneratus 5, 61.
- Στενόν: Constantinopoli 86, 37; Mamantis ecclesia 107, 61; Phocae ecclesia 165, 5; a Bulgariis combustum 215, 25; 335, 65; 418, 13.
- Στέφανος: Stephanus I. patriarcha Const. (886—893), Basilio I. filius, presbyter 134, 89; syncellus, patriarcha 171, 74; Michaellem III. exhumat 172, 87; moritur 175, 72.
- Στέφανος: Stephanus II. patriarcha Const. (925—28), metropolita Amasiae 221, 81; matrimonium Petri Bulgari et Mariae benedicit 223, 45; moritur 225, 86.
- Στέφανος ὁ καὶ Βοϊσθλάβος: Serborum dux 408, 72; contra quem Michael IV. pugnat 409, 81; fines Rhomaeorum praedatur 424, 62. Rhomaeos vincit 71; 475, 13.
- Στέφανος: Bulgarorum legatus 223, 32.
- Στέφανος ὁ δευτερέων τῆς ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως: 499, 63.
- Στέφανος: domesticus scholarum 331, 33.
- Στέφανος: Constantini Andronici filius, castratur 200, 11.
- Στέφανος: patricius, Constantini Lichudae filius 446, 81. 90.
- Στέφανος: magister Leonis VI. in Sandabarenum inquirat 173, 7. 17. 32; tutor Constantini VII. 196, 14; Romano I. oculos servat 205, 43; in palatio Constantini VII. 207, 19; palatium relinquit 208, 47; a Romano I. in exilium missus 213, 54.
- Στέφανος Μαξέντιος ὁ Καππαδόκης: praefectus Langobardiae 180, 65. 73.
- Στέφανος: patricius, gener Michaelis IV. 398, 93; contra Carthaginenses pugnat 405, 85; 406, 91. a Georgio Maniace
- offensus 93. succedit Maniaci 6; a Saracenis superatur 407, 48; pater Michaelis V. 416, 69.
- Στέφανος ὁ Περγαμηνός: Constantinum IX. in palatium ducit 423, 42; a Georgio Maniace victus 428, 82. 85. caput Maniacis mortui ad imperatorem mittit 94; exsul 429, 29; 430, 32.
- Στέφανος: protomartyr, cuius ecclesia a Basilio I. restituitur 163, 46.
- Στέφανος: Romani I. filius coronatur 221, 72; Annam in matrimonium ducit 228, 77; 233, 12; 234, 23. cum Constantino VII. patrem imperio expellit 27. 34. 36; 235, 53. cum Constantino VII. imperat 68; solus imperare vult 236, 73. 74. exsul 91. 92; 239, 53. 54. 57; 251, 77; moritur 255, 66.
- Στέφανος: syncellus, Nicomediae episcopus 317, 44.
- Στέφανος: philosophus Heraclii temporibus 164, 92.
- τὸ Στεφάνου: castellum a Basilio I. deletum 137, 53.
- Στηθάτος: monachus 434, 67. 68.
- στηθέα: Constantinopoli, vento diruta 231, 65.
- Στῆλαι: insula 156, 58.
- Στοπόνιον: a Basilio II. occupatum 330, 22.
- τὰ Στοῦδια: ecclesia Ioannis baptistae 8, 69.
- Στούδιος: v. μονή τοῦ Στουδίου.
- Στούπιον: Diabolis in Bulgaria 353, 55.
- Στραβομύτης: v. Θεόδωρος ὁ Σ.
- Στραβοσπόνδυλος: v. Λέων ὁ Σ.
- Στραβοτριχάρις: v. Μιχαήλ ὁ Σ.
- Στράγνα: fluvius 449, 67.
- στρατήγιον: Constantinopoli, a Michaele VI. purgatum 482, 85.
- Στρόβηλος: a Saracenis oppugnata 202, 69. v. etiam Στρόβιλος.
- Στροβιλαί: Constantinopoli 163, 48.
- Στρόβιλος: Himerius ibi appellit 183, 63; Saraceni ibi crucifixi 398, 79. v. etiam Στρόβηλος.
- Στρούγα: lacus 358, 7.
- Στρούμβιτζα: Basilius II. eo pervenit 350, 67. 68. 70; David Arianita ad-

- versus S. mittitur 354, 82; Dragomuzus Rhomaeis S. prodit 357, 72. Basilus II. eo pervenit 76.
- Στυριών: 226, 16; fames 402, 84.
- Στυλιανός ὁ Ζαουτζᾶς: Leonis VI. socer 172, 89. v. etiam Ζαουτζᾶς.
- Στυλιανός ὁ πρωτοπαπᾶς: temporibus Nicephori II. 261, 2. peierat 7.
- Στυπεῖον: castellum, a Basilio II. expugnatum 351, 5; 358, 88.
- Στυπειώτης: Andreae Scythae succedit 144, 48; exercitum Rhomaeorum ad Tarsum perdit 270, 41. v. etiam Μιχαήλ ὁ Σ.
- Στυπής: presbyter 423, 46.
- Συμβάτιος: logotheta, gener Bardae caesaris 112, 93. a Michaele III. corrumptur 95; Basilio I. invidet 128, 41; 129, 68; in Asiam fugit 130, 76. multatur 80.
- Συμβάτιος vel Κωνσταντῖνος: Leonis V. filius 24, 70.
- Συμβάτιος: patricius, contra Basilium I. surgit 134, 82.
- Συμεών ὁ Ἀμπελᾶς: seditionem contra Ioannem I. molitur 292, 15. 42.
- Συμεών ἀσηκρήτης: colloquium eius cum Leone Tripolita 183, 74. 76. 78.
- Συμεών: rex Bulgarorum (893—927) foedus rumpit 175, 75; causa belli vectigalia mercatoribus Bulgaris imposta 176, 84. 86. Procopium in Macedonia vincit 91. captivos torquet 94. 1; Constantinacium in vincula conicit 177, 12. Hungari eum a tergo aggrediuntur 14. 16. fugatur ab Hungaris 19. pacem quaerit 22. Leonem Chirospactem in vincula conicit 27. Rhomaeos vincit et captivos Bulgaros recipit 35; foedus rumpit 178, 46. Catacalo cum exercitu contra eum mittitur 50. superior ad Bulgarophygyum 52; superbia Alexandri adversus eius legatos 195, 95. 4. 5; Byzantium circumsedit 200, 12; in Blachernis cenat 200, 24. a patriarcha benedicitur 25. in Bulgariam revertitur 28; Thraciam devastat 201, 49; Adrianopolim expugnat 202, 61. 64; ad Acheloum Rhomaeos vincit 203, 8; fugatur 204, 26. vincit 33; adversus Byzantium profiscitur 205, 45; 214, 76; exercitum contra Byzantium mittit 215, 2; Adrianopolim expugnat 218, 2. contra Byzantium profiscitur 10; legatos Rhomaeorum remittit 219, 21. ecclesiam Mariae incendit 28. 36; imperator acclamatur 220, 40. cum Romano I. de pace agit 43. 48. 60. 62. Romanum I. laudat 68; Horvatos aggreditur 222, 1. Georgius Sursubules tutor filiorum eius 14. Michaelem monachum tondet 16. mortuus 17; de pactionibus eius cum Saracenis 264, 71. 80; 346, 67.
- Συμεών: domesticus Bardae Phocae 337, 23.
- Συμεών: drungarius vigiliae Constantini VIII. 370, 33; 374, 23; domesticus scholarum Romani III. 382, 60.
- Συμεών: Theodori paedagogi Constantini VII. frater 212, 35.
- Συμεών: Ioannis Garidae filius 208, 27.
- Συμεών ὁ ἐπὶ τοῦ κανικλείου: 210, 89. 8.
- Συμεών πρωτοβεστιᾶριος: 396, 28; 397, 61.
- Σύναδα: 190, 80.
- Συναδηνός: v. Βασίλειος ὁ Σ.
- Συννέφιον: a Nicephoro II. expugnatum 271, 68.
- Συράκουσα(ι): Euphemius eo profiscitur 47, 56; Saraceni Carthaginienses S. aggrediuntur 158, 31; capta et destructa 159, 52. 57; a Saracenis capta 262, 18.
- Συρακούσιος: 47, 59.
- Συρία: socii Thomae Slavi eo confugiunt 41, 94; Ioannes legatus Theophili in Syria 56, 91; 57, 38; Theophilus S. aggreditur 74, 94; Basilio I. in S. profiscitur 141, 53; 143, 15; Leonis Apostypae filii in S. fugiunt 157, 92. 1. Saraceni urbes Rhomaeorum in S. explorant 11; 158, 14. 21; Samonas in S. fugit 184, 9; 187, 81. 85; Nicolaus vectigalium exactor in S. fugit 199, 80; Ioannes Radinus legatus in S. 202, 76; Ioannes Curcuas S. agit et fert 224, 62; 230, 33; 247, 70; Nicephorus II. victor in S. 252, 24; 263, 26; Nicephorus II. in Syriam profiscitur 270, 49. 53; multa castella ex-

- pugnat 271, 66; Saraceni S. suae potestatis faciunt 278, 77; Bardas Sclerus in S. 332, 68; 333, 14; 335, 58; caedes exercitus Rhomaei 377, 7. 13; 378, 34; Saraceni superiores 379, 73. 83; Romanus III. S. aggreditur 380, 90; 382, 59. 63. Theoctistus protospatharius in S. profiscitur 70; Romanus III. iterum S. aggreditur 385, 40; Theoctistus hetaeriarca in S. 388, 29; terrae motus 389, 55; 397, 58.
- Σύροι: 451, 30.
- Σφάγγελος: exercitus dux Russorum 296, 51; trucidatur 301, 11; 304, 89.
- Σφέγγος: Vladimiri frater 354, 91.
- σφενδόνη τοῦ ἱππικοῦ: Constantinopoli 181, 35.
- Σφενδοσθλάβος: Russorum princeps 277, 30; cum Bulgaris, Patzinacis, Hungaris Thraciam devastat 288, 15; 295, 34; 296, 53; certior factus de Persthlava expugnata 298, 12; ad Dorostolum castra ponit 299, 33. 43; Bulgaros captivos in vincula conicit 300, 71; 302, 18. effugit 25; paene captus 305, 14; 306, 34. 40; Ioannes I. singulari certamine decernere vult 307, 80; Anemas eum aggreditur 308, 4; paciscitur cum Ioanne I. 309, 34. 42. 45; a Patzinacis occiditur 310, 69.
- Σφενδοσθλάβος ὁ καὶ Ἰωάννης: Bulgarus, Aaron filius 329, 90. v. etiam Βλαδισθλάβος.
- Σωζόπετρα: in Syria, a Theophilo expugnata 74, 1.
- Σωσθέσιον: ecclesia Michaelis restituta 165, 8.
- Σωσκός: Basilius II. S. aggreditur 353, 59; Xiphias S. expugnat 364, 67.
- Ταβρέζιον: 446, 92; 448, 49; 475, 12.
- Ταγγορίπηξ Μουκάλετ: Tugril Beg, princeps Turcorum (1037—1063) filius Mikeel, qui a. 1037 mortuus est 443, 11; Saracenos et Persas aggreditur 444, 34; 445, 51. rex Persiae acclamatur 62.
- Ταήλ: pater Simae 141, 66.
- Ταίναρον: 153, 85.
- Τάναϊς: fluvius 73, 81.
- Ταράξιος: nomen contumeliosum pro Tarasio 14, 69.
- Τάρας: urbs Saracenorum prope Tephricem sita 135, 15.
- Τάρας: urbs Italiae a Leone Apostypa expugnata 157, 81; Rhomaeis fida 427, 50.
- Ταράσιος: patriarcha Const. (784—806) 3, 8; 14, 68; Leoni V. in somnio apparet 21, 84. v. etiam μωή τοῦ Ταρασίου.
- Ταράσιος: v. Ἅγιος Τ.
- Ταρσεῖς: Stypiotam dolo opprimunt 144, 53; Rhomaeos superant 145, 65; Euripi urbi appropinquant 151, 36; Monasteriotam opprimunt 269, 18. paciscuntur cum Rhomaeis 21.
- Ταρσίται: gen. pl. 143, 21.
- Ταρσός: castra Saracenorum contra Theophilum ibi posita 75, 30. 42; Alim Tarsi ameras Rhomaeis nocet 93, 30; 108, 67; Andreas Tarsitas vincit 143, 28. 30; 144, 37. 39. 45. Stypiota pollicetur se T. expugnaturum esse 48. 50. 51; Esmar Rhomaeos aggreditur 151, 27; vincitur 152, 58; 189, 37; Rhomaeos temporibus Constantini VII. aggrediuntur 240, 87; Nicephorus II. victor 249, 27; Nicephorus II. T. non expugnat 268, 1; Leo Phocas T. oppugnat 268, 6; 269, 14. Aegypti Tarso succurrunt 27; portae Tarsi in Byzantio spolia 270, 36. 41; 271, 68.
- Ταρών: Nicephoro II. proditus 279, 84.
- Ταρωνίτης: v. Ῥωμανός ὁ Τ.
- Τατζάτης ὁ Ἀρμένιος: surgit contra Romanum I. 217, 68. 75.
- Ταυρομένιον: urbs Siciliae ab Agarenis capta 181, 20.
- Ταῦρος: Russi in T. habitant 107, 46; Simas T. tenet 141, 67; Basilius I. T. transmittit 142, 74; Nicephorus II. T. transmittit 271, 74.
- τάφος κυριακός: ab Saracenis combustus 279, 80.
- τάφος μεγάλη: in Thracia, quo Nicephorus II. pervenit 277, 25.
- Τειχομηρός: dux seditionis Bulgarorum ca. a. 1040 410, 21. 24. 29. 31. occisus 35; 411, 51.
- Τειχωνάς: v. Δημήτριος ὁ Τ.

- Τεκνέας: in Aegyptum a Michaele IV. missus 388, 30.
 Τελοῦχ: Georgius Maniaces praefectus thematis Teluch 381, 39; 382, 48; 471, 19.
 τέμενος τῶν Ἀναργύρων ἐν τοῖς Παυλίνου: 34, 74.
 Τέμπη: in Thessalia, a Samuele Bulgaro transmissa 341, 28.
 Τερβουινῶται: 145, 74.
 Τερέβινθος: exilium Constantini filii Romani I. 236, 88.
 τεσσαρακονταδύο μάρτυρες: 75, 41. v. etiam καὶ τῶν τεσσ. μαρτύρων.
 Τετράπολις: 479, 20.
 Τεφλίς: ab Asano transcurta 448, 49.
 Τεφρική: urbs Manichaeorum 93, 28; Basilius I. contra T. profisciscitur 135, 2; obsidetur 7. 11. 13; 136, 16; 139, 20; deletur 140, 38. 39; praeda magna 143, 15. 21; Leo Argyrus fortiter ad T. pugnat 189, 33; 491, 40.
 Τζαμανδός: a Barda Sclero captum castellum 319, 13.
 Τζάντζης: v. Χριστοφόρος ὁ Τ.
 Τζερινᾶς: fluvius a Basilio II. transmissus 351, 5.
 Τζιμισκῆς: v. Ἰωάννης ὁ Τ.
 Τζιντζιλοῦκιος: v. Κοσμᾶς ὁ Τ.
 Τζιρίθων: v. Μιχαήλ ὁ Τ.
 Τζοτζίκιος: praefectus Dorostoli 356, 27.
 Τζοσλος: v. Γεώργιος ὁ Τ.
 τζυκανιστήριον: Constantinopoli 419, 59.
 Τίβιον: Aplesphares princeps Tibii 436, 11. Cacicium premit 25; Michael Iasites et Constantinus Alanus contra Z. mittuntur 437, 38; 438, 67. 74; Constantinus IX. exercitum contra Aplespharem mittit 464, 12.
 Τιβιῶτης: 437, 31.
 τιτάνου κάμινος: Constantinopoli 252, 4.
 Τμόρος: montes 359, 27. 34.
 Τοξαρᾶς: v. Μιχαήλ ὁ Τ.
 Τοπλιτζός: castellum ad Hebrum 472, 45.
 τόποι: Constantinopoli 180, 16.
 Τουβάκης: v. Ἰωάννης ὁ Τ.
 Τουρκία: Hungaria 239, 68; Hungaria 409, 93; Seldschucorum fines 443, 7.
 Τουρκοί: Turci Arabum et Persarum socii 75, 49; sagittarii 76, 68. Rhomaeos vincunt 70; 77, 2; Hungari Leonis VI. socii 176, 3. 5; Bulgariam praedantur 177, 16. 20. a Symeone Bulgaro victi 29; Symeone mortuo Bulgariam aggrediuntur 222, 16; Hungari fines Rhomaeorum invadunt 228, 80; rursus fines Rhomaeorum aggrediuntur 231, 55; Vultzu dux Hungarorum 239, 59. Gyls princeps Hungarorum 65; Istrum transgrediuntur 277, 26; Hungari socii Sphendosthlavi Russi 288, 18; 289, 49; Turci socii Persarum et Arabum 333, 84; Tusper dux exercitus Turcorum 383, 74; Seldschuci et Mameluci 442, 86. de origine eorum 87. Hunni sunt 88; pons Araxidis eis aditum ad Persas ardet 443, 14; Muchumet contra eos pugnat 444, 29; in Persiam veniunt 445, 65. Persia sub eorum gubernatione 70; Stephanus Leichudes a Turcis vincitur 446, 87; Aaronem vestem premunt 448, 54; 449, 63. Asan eorum dux a Rhomaeis necatur 73. sultanus exercitum mittit contra Rhomaeos 81; 450, 86. 90; Artzem oppugnant 451, 35. 39. 47; Liparites contra consilium Cecaumeni non vult contra eos pugnare 452, 63; 454, 19; 459, 76; Mantzi-cierte a Turcis oppugnatur 462, 68; 463, 87; 464, 7. 20; Theodorus a Theodora contra T. mittitur 479, 7. 11. 12; Bryennius a Michaele VI. contra T. mittitur 484, 25; rixa Turcorum et Francorum 485, 58. 64. 66. Franci Erbeii Turcos vincunt 68.
 Τορνίκιος: v. Λέων, Νικόλαος ὁ Τ.
 Τούσπερ: Turcus, exercitus dux 379, 70; 383, 75. 83.
 Τραϊανός: frater Prusiani 360, 51.
 Τραπεζοῦς: Pancratius Iber eo pervenit 448, 37.
 Τραχανιώτης: v. Βασίλειος ὁ Τ.
 Τριάδιτζα: olim Sardica nominata 330, 17; a Basilio II. oppressa 343, 81; Xiphias adversus T. missus 354, 84; Basilius II. eo pervenit 355, 13; Patzinacae ibi versantur 461, 29. 31.
 Τριακοντόφυλλος: domus Triacontophylli monasterium facta 384, 16.

- Τριβαλία:** sub potestate Vladimeri Samuelis Bulgari generi 353, 65.
- Τριβαλλοί:** 424, 64. Michael Constantini IX. temporibus eos aggreditur 70; Michaelas eorum princeps 475, 13.
- Τριβαλλός:** Michael Constantini IX. temporibus ibi turpiter pugnat contra Serbios 424, 75.
- τριβουνάλιον:** Constantinopoli 213, 57.
- Τρίκκα:** 330, 8.
- Τρίπολις:** patria Leonis Tripolitae 182, 51; Izeth ameras Tr. 249, 28; Nicephorus II. Tr. subigit 271, 69; foedus cum Rhomaeis 340, 81; Musaraphum adiuvat 379, 69; Pinzarach ameras Tr. 382, 71; Musaraph prope Tr. necatur 383, 85; Pinzarach Byzantium venit 388, 26.
- Τριφύλλιοι:** 73, 69.
- Τρόπαι:** urbs a Nicephoro Phoca subacta 160, 76.
- Τροφώνιος:** homo turpis 86, 40.
- Τρύφων:** patriarcha Const. (927—931) 225, 87; inducto dolo deponitur 226, 26; 227, 51. 57.
- Τυράχ:** Patzinaca, dux exercitus filius Vilter 455, 40. contra Uzos non exit 46. 48. Cegenae invidet 50; Cegenam vincit 456, 61; a Cegenae premitur 457, 19. legatos ad Constantinum IX. mittit 21. 28; 458, 38. 44; Tyrach se prodit 459, 65. in urbe baptizatur 83; ex Byzantio in fines Patzinacarum mittitur 467. 93; 468, 19; 475. 30.
- Τυροποίος:** castellum 293, 55; Bardas Sclerus eo a Barda Phoca mittitur 336, 80.
- Τύρος:** Damianus Tyri ameras Himerium superat 191, 4; Damianus Strobelum oppugnat 202, 67; legati Rhomaeorum in Tyro 340, 82.
- Υψηλή:** urbs in Charsiano, expugnata a Saracenis Leonis VI. temporibus 172, 95.
- Φαγίτζης:** v. Κωνσταντίνος δ Φ.
- Φαλακρού φρούριον:** Basilio I. proditum 141, 60.
- Φάρος:** 108, 80; Russi eo appellant 229, 83; ad ora Ponti 431, 62; 432, 94.
- Φάρος:** ecclesia Mariae 8, 82; 208, 54.
- Φαρσαλία:** a Samuele Bulgaro transitur 341, 34.
- Φάσις:** Pancratius Iber Phasidem fluvium transmittit 448, 36.
- Φατλούμ:** Afrorum princeps 264, 73; Symeoni Bulgaro non succurrit 265, 2; Abulchare ei succedit 266, 38.
- Φατλούμ:** pater Artasirae 464, 27.
- Φεβδάτος:** Iber nobilis 339, 80.
- Φέρρης:** Iber nobilis 339, 80. occisus 367, 66.
- Φίλιπποι:** urbs Macedoniae, quo Arsacidae ab Heraclio deducuntur 116, 83.
- Φίλιππος:** apostolus, cuius ecclesia a Basilio I. restituitur 163, 50.
- Φιλιππούπολις:** Manichaei eo deducti 286, 66; Basillus II. eo pervenit 331, 44; 343, 79. Nicephorus Xiphias praefectus 345, 38; Basilius II. eo pervenit 347, 74; 348, 22; Patzinacae eo perveniunt 461, 34.
- Φιλόθεος:** eparchus 199, 94.
- Φιλομίλιον:** monachus quidam in Ph. Bardanio, Leoni V., Michaeli II., Thomae Armenio futura praedicat 9, 90. 2; 13, 27; 14, 55; 21, 87; 26, 49; 30, 54. 60; Romanus III. eo pervenit 379, 78.
- Φιλοπάτριον:** ibi Michael III. venatur 125, 59.
- Φιλόραιος:** 251, 87.
- Φλωρίνα:** mater Theodorae Theophili uxoris 52, 69.
- Φοβερός:** v. καὸς τοῦ Φοβεροῦ.
- Φοινίκη:** 74, 27; urbes Rhomaeorum in Ph. a Saracenis circumveniuntur 157, 11; Nicephorus II. ibi victor 271, 66. 69; Ioannis I. temporibus seditiosa 286, 49; 336, 74; Basilius II. eo pervenit 339, 78; 340, 81; 378, 35.
- φόρον:** Constantinopoli, ubi Mariae a Basilio I. ecclesia dedicatur 164, 2; fulgura 175, 62; cometes 226, 20. incendium 23; triumphus Ioannis I. 310, 62; 418, 19.
- Φραγγία:** Theodosius Babutzicus legatus in F. mittitur 79, 56; Ludovicus rex F. 147, 17. 24; 149, 65; Agio Lombardus gener regis F. 174, 53; Hugo rex F. 231, 59.
- Φραγγικός:** 490, 15.
- Φράγγοι:** 149, 54; Vultzu Francos

- aggreditur et ab Ottone crucifigitur 239, 75; Otto Ioannem XIII. deponit 245, 19; socii Georgii Maniacis 425, 11; Michael Docianus eius successor in Italia Francis mercedem non dat 426, 18. eum vincunt 35; Italiam agunt et ferunt 427, 47. Georgius Maniaces a Zoe missus Francos ex Italia expellit 55; socii Constantini IX. 471, 17; contra Turcos pugnans 474, 6; Erbebius Francus offenditur a Michaele VI. 485, 53. cum Francis transit ad Turcos, sed rixa oritur inter eos 57. Franci cauti sunt 61. Samuch Francos Erbebii aggreditur 65. 71. 72; 486, 82. Saraceni et Turci Francos Erbebii opprimunt 88. 89; Randalphus Francus 495, 40. 60; 496, 67.
- Φραγγόπλωλος: v. Ἐρβέβιος ὁ Φ.
Φραντζής: v. Ἐλινάγος ὁ Φ.
Φρυγα: Ph. superior patria Michaelis II. 25, 94; Leo protovestiarius Basilii II. eo pervenit 320, 30.
Φρύξ: v. Νικηφόρος ὁ Φ.
Φυρόκαστρον: oppidum Syriae 141, 58.
Φώκαια: Michael Curticius ad Ph. vincitur 322, 95.
Φωκάς: sanctus, cui in Steno a Basilio I. ecclesia restituitur 165, 5. v. etiam μονή, οἶκος τοῦ Φωκά.
Φωκάς: v. Βάρδας.
Φωτεινός: dux Anaticorum, Cretae praefectus 43, 54. 60. fugatur a Saracenis 64.
Φωτεινός: Platypodis filius, occisus 215, 15.
Φώτιος: patriarcha Const. (858—867. 877—886) 98, 74; a Barda caesare patriarcha factus 106, 37; depositus a Basilio I. 134, 72; iterum patriarcha 140, 42; inquisitio Leonis in Ph. et Sandabarenum 171, 62. 65. 72; 173, 10. 11. 13. 18; 341, 12.
Φώτιος: a Sait Cretensi contra Rhomaeos missus 152, 60; iterum Rhomaeos aggreditur 153, 77.
- Χαγάνος: exarchus Symeonis Bulgari 215, 3.
Χαγέ: v. Κωνσταντῖνος ὁ Χ.
Χαζάρια: Sarcel contra Patzinacas conditur 73, 79; Basilius II. naves in Ch. mittit 354, 90.
Χαλδαίοι: 491, 28.
Χάλδαι: Nicolaus vectigalium exactor in Ch. 199, 78; seditio in Ch. contra Romanum I. 217, 67; Bardas junior dux Chaldiae 284, 13; Bardas Phocas exercitum in Ch. conducit 326, 86; Franci Rhomaeorum mercenarii dispersi in Ch. 474, 6.
Χάλδοι: 32, 12.
Χάλδος: v. Ἰωάννης, Κρίνιτης ὁ Χ.
Χάλεπ: Constantinus Phocas captivus in Ch. 241, 25; Nicephorus II. ameram Chalepitarum vincit 249, 28; Chamberdan Chalepita superatur a Leone Phoca 250, 49; Nicephorus II. Chalep potestatis suae facit 271, 69; etiam Berrhoea vocatur 378, 51;
Χαλεπίται: 385, 31. Theophylactus Atheniensis cum Ch. paciscitur 34; harmostem Rhomaeorum expellunt 396, 39.
Χαλκή: post victoriam orthodoxiae imago Christi restituitur 61, 39; a Basilio I. renovata 133, 50; seditio Constantini Argyri ibi superatur 198, 63; 231, 50; Ioannes I. ecclesiam Christi in Ch. restituit 311, 75; Constantinus IX. a plebe exploditur 434, 55; 481, 58.
Χαλκηδών: Ioannis baptistae manus a Constantino VII. honoratur 245, 29; Ioannes I. eo pervenit 279, 93.
Χαλκούτζης: v. Λέων, Νικήτας, Νικηφόρος ὁ Χ.
Χαμβδάν: ameras Chalepita Bardam Phocam vincit 241, 9. 19. Constantinum Phocam captivum secum in Chalep ducit 25. consanguinei eius interfecti a Barda Phoca 28. Rhomaeos aggreditur 31; 242, 36. 38. paene capitur 44; vincitur a Nicephoro II. 249, 27; 250, 49. fugatur a Leone Phoca 52. domum fugit 57; a Nicephoro II. superatur 252, 22.
Χάνδαξ: oppidum a Saracenis Hispanis in Creta conditum 43, 52; 44, 70; a Nicephoro II. deletum 249, 40.
Χάραξ: promonturium in Creta situm 42, 35.

- Χαριούπολις: a Patzinacis oppugnata 473, 53. 56.
- Χάρπετε: castellum in Mesopotamia 316, 19.
- Χαρσιανίται: 492, 66.
- Χαρσιανόν: 68, 45; 100, 57; 138, 74. 84; ab Agarenis occupatum 172, 95; 189, 28; Bardas Phocas eo pervenit 325, 73; 332, 64; 413, 94; 437, 28; 493, 79. v. etiam μονή τῆς Ἐλισόβητ.
- Χάρων: v. Κωνσταντῖνος ὁ Χ.
- Χατζιλάκιος: v. Λέων ὁ Χ.
- Χαχόν: a Basilio I. expugnatum 137, 39.
- Χειλάς: socius Michaelis III. 96, 41; 108, 90.
- Χελιδόνιον: castellum prope Tibium situm 438, 73; 439, 4.
- Χερσών: 73, 84; praefecti Rhomaeorum eo missi 91; 277, 28.
- Χιλιόκωμον: Theophilus eo confugit 77, 86.
- Χίος: 294, 91; 373, 13; 423, 56.
- Χλέατ: 485, 69. 72.
- Χοιρέας: socius Thomae Slavi 41, 88.
- Χοιρινός: v. Θεοφάνης ὁ Καισαρείας.
- Χοιροσφάκτης: v. Λέων ὁ Χ.
- Χοροβάτοι: v. Χωρβάτοι.
- Χοσρόης: Babyloniorum ameras 327, 25. Bardas Sclerus ad eum confugit 29. Nicephorus Uranus legatus ad eum 32. 41. Rhomaeos custodit 42; 332, 69. 80; ab Inargo victus 333, 86. 6. Bardas Sclerus dux eius exercitus 13; 334, 17. 30. 34.
- Χριστιανικός: 117, 18; 189, 43.
- Χριστιανισμός: Bulgari christianizati 117, 21; Hungari christianizati 239, 69; Themel non iam Christianus est 240, 95.
- Χριστιανός, -οί: 25, 11; Michael II. Christianus verus non est 27, 80; Thomas Slavi Agarenus fit 29, 33. 35; 78, 23; Bulgari christianizati 90, 54. 57. 63; 117, 25; miraculum archiepiscopi in Bulgariam missi 165, 19; 216, 45; Symeo Bulgarus Christianus 220, 48. 50. 51. 52. 53. 58; Vultzu se Christianum esse simulat 239, 61. 71; Christiani in Syria a Nicephoro II. liberati 253, 28; 338, 50; Azius Christianis nocet 387, 12; 399, 17; 485, 78.
- Χριστός: 50, 32; imaginem suam reliquit 59, 90; 60, 6; imago Christi a Lazaro in Chalce locata 61, 40. Theophilus Christum offendit 52; Ioannes Grammaticus imaginem Christi violat 84, 85; Bulgari imagine Christi ad fidem Christianam conversi 91, 79; Basilio I. parentes Christiani 117, 15; 122, 72; 146, 88; 154, 4; ecclesia Christo a Basilio I. dedicatur 158, 19; 162, 32. 34; 163, 60. 68; 164, 77; imago Christi in Byzantio 188, 13; Christi imago ab Edessa Constantinopolim portatur 232, 69; 267, 60; imago Christi in Hierapoli inventa 271, 61; 311, 75. 80; Azizius ecclesiam supra Christi sepulcrum delet 347, 84; Christi ad Abgarum epistula Constantinopolim mittitur 387, 10. ecclesia Christi ab Azizio Hierosolymis deleta 14; de epistula Christi ad Abgarum 394, 65; 400, 42; 463, 85.
- Χριστοφόρος: archiepiscopus Antiochiae occisus 279, 81.
- Χριστοφόρος ὁ ἐπείκτης: 328, 46.
- Χριστοφόρος: protovestiarius, clam ad Samonam missus 179, 85; de eius monasterio 182, 54.
- Χριστοφόρος ὁ Πυρρός: 498, 32.
- Χριστοφόρος: filius Romani I. hetaeriarca 209, 68; mulier eius Augusta 216, 28; filia eius nubit Petro Bulgaro 223, 35; 224, 53. 55; Nicetas eius gener 225, 81. 82; moritur 226, 24; 233, 11; 234, 22; Michael eius filius monachus 238, 46.
- Χριστοφόρος ὁ Τζάντζης: Leoni VI. insidiatur 178, 59.
- Χρυσή πόρτα: Constantinopoli 8, 68; terrae motu violata 107, 55; 120, 91; 137, 58; Symeo Bulgarus eo pervenit 200, 15; 258, 59; 270, 39; 364, 89.
- Χρυσήλιος: v. Θεόδωρος, Ἰωάννης, Νικόλαος ὁ Χ.
- Χρυσήλιος: socer Samuelis Bulgari 342, 62; 343, 66.
- Χρυσοβέργης: v. Νικόλαος ὁ Χρ.
- Χρυσόπολις: 172, 81; 199, 3; Leo Phocas eo pervenit 210, 86; Nicephorus II. eo pervenit 258, 56; 336, 83, 86; 439, 9; 460, 95; Nicephorus

- rector praefectus Chrysopoli 467, 2;
 479, 25; 493, 85. v. etiam μοναστή-
 ριον κατὰ Χρυσόπολιν.
- Χρυσοστρίκλινος: Constantinopoli, ma-
 lum omen 8, 71; Leo VI. vaticinatur
 in ch. 188, 10; Zoe Michaeli IV. nubit
 391, 3.
- Χρυσόχειρ: Tephrices dux 135, 2;
 Rhomaeos aggreditur 138, 65. 75;
 interficitur 139, 18; 140, 34. caput
 eius mittitur ad Basilium I. 37;
 Diaconitzes eius filius 160, 72.
- Χρυσόχειρ: Vladimiri Russi consan-
 guineus 367, 72.
- Χωράσμιοι: 443, 4; 447, 10; Alcan-
 eorum dux 462, 64.
- Χωρβάτοι: contra Rhomaeos surgunt
 145, 73; legatos mittunt de pace
 147, 9; Symeo Bulgarus Ch. aggredi-
 tur 222, 2. Symeone mortuo Bulgariam
 invadunt 16; Basilio II. se dedunt
 365, 13.
- Χρυσόβουλλον: oppidum prope Tar-
 sum situm 144, 52.
- Χῶρος: castellum in Thracessio 112, 83.
- Χωροσά: a Manuele occupatur 70, 11.
- Χωροσάντης: exercitus dux 453, 75.
- Ψελλός: philosophus 1, 19. v. etiam
 Κωνσταντίνος δ Ψ.
- Ψιλόκαστρον: castellum Syriae 141, 58.
- Ψιχά: gen. pl., Constantinopoli, incen-
 dium 226, 23.
- Ὠή Λέων: locus, quo Bardas Phocas
 confugit 211, 16.
- Ὠκεανός: 42, 11; 430, 45.
- Ὠρορύφας: contra Saracenos Cretenses
 pugnat 46, 29; drungarius vigiliae,
 qui Theophobum interficit 80, 83.
- Ὠρορύφας: contra Saracenos in Italia
 pugnat 147, 16. v. etiam Νηάγρας δ
 Ὠρορύφας.
- Ὠπος: v. Λέων δ Ὠ.
- Ὠραι: castellum 426, 33.
- Ὠρητανοί: 443, 4.
- Ὠτος: rex Francorum 239, 75; Ioannem
 XII. deponit 245, 19.

INDEX VERBORUM AD RES BYZANTINAS SPECTANTIUM

- ἀγύρτης: 71, 20; 194, 64
 ἀγυρτική τέχνη: 390, 73
 ἀδελφότης πνευματική: 160, 83
 ἀδνούμιον: 491, 31
 ἀερικόν: 404, 57
 αἰρέσεις: 25, 1; cf. *infra* s. v. εἰκονομάχοι
     et *Ind. nom. s. v. Ζήλικες* et *Παυλικιάνοι*
 ἀκανόνιστος χειροθεσία: 244, 5
 ἀκρίς: 222, 18; 389, 58; 394, 78; 399, 5
 ἀλληλέγγυον: 347, 78; 365, 2; 375, 54.
     66
 ἄλυσις σιδηρᾶ: a *Michaele III. contra*
     Thomam Slavum facta 33, 49. 62
 ἀμερμονυῆς: 42, 15; 67, 13. 20; 74, 2.
     24; 77, 93. 10; 78, 42; 92, 23; 102,
     95; 103, 42. 53; 116, 79; 187, 73.
     90; 327, 33; 383, 74; 399, 17
 ἀμηρᾶς, -εύω: 46, 49; 92, 23; 93, 29;
     98, 83; 144, 39; 152, 53; 240, 87; 249,
     27; 250, 49; 266, 37; 308, 2; 316, 23;
     340, 81; 387, 90. 95; 388, 25; 398,
     81; 485, 73; 486, 92
 ἀμνηστία κακῶν: 10, 51; 35, 20; 40,
     55; 41, 90; 71, 21; 74, 16; 187, 77;
     294, 89; 301, 4; 327, 38; 328, 51;
     339, 58; 395, 10; 428, 78; 441, 68;
     496, 90
 ἀνθύπατος: 64, 25; 221, 77
 ἀρά: 252, 11; 278, 60
 ἀριθμητική: 105, 4; 133, 64; 237, 24
 ἀρμοστής: 396, 39
 ἀρραβῶν γαμικοῦ συναλλάγματος:
     209, 64
 ἀρτοκλίνης: 422, 29
 ἀρχωντῶν ἀρχόντων: 75, 51; 202, 56
 ἀρχων τῶν ἐξκουβίτων: 380, 93
 ἀρχων τῆς μεγάλης ἐταιρείας: 438,
     64
 ἀρχων τοῦ πανθέου: 390, 81
 ἀρώματα (κρόκος, κιννάμωμος, βάλ-
     σαμος): 243, 66
 ἀσηκρητῆς: 95, 86; 183, 74; 198, 48;
     266, 43
 ἀστρολογία: 199, 81
 ἀστρονομία: 66, 86; 105, 5; 190, 81;
     192, 30; 222, 5; 237, 24
 ἄσυλος: 8, 83; 64, 38; 160, 63; 214, 72;
     257, 25; 258, 53; 285, 36; 303, 60;
     420, 91; 442, 78; 482, 74
 ἀγούστα: 51, 51. 60; 53, 10; 95, 90;
     179, 66; 180, 10; 185, 23; 190, 56.
     59; 201, 38. 44. 50; 202, 64; 207, 21
 ἀχειρότευκτον ἐκτύπωμα Χριστοῦ:
     59, 92; 271, 60; cf. *ἐκμαγ. Χρ.*
 βασιλείων βασιλεία: 164, 79
 βασιλεοπάτωρ: 175, 67, 77; 209, 67;
     210, 10
 βένετος: 108, 88
 βεστάρχης: 483, 8
 βῆμα: cf. κριτήριο
 γενικός: ὁ ἀπὸ γενικῶν 3, 2. 16; 10, 47;
     τὸ γενικόν 133, 55; ὁ γενικός 166, 53
 γραμματική: 104, 82
 γεωμετρία, -ική: 102, 88 *sqq.*; 105, 3;
     192, 34; 237, 24
 γρῦπες χρυσοῖ: 97, 48; 132, 35
 δαίμων: 38, 9; 86, 45; – φιλόσαρκος:
     87, 81; 159, 50. 57. 59
 δασμοφορία πρὸς τοὺς Σαρακη-
     νοὺς: 262, 15; 264, 91; 265, 7. 21;
     266, 25; 267, 64
 δείματα: 36, 32
 δημόσιον: 132, 25; 133, 56; 166, 48;
     167, 74; 225, 80; 312, 9
 δημόσιος: (*v. l.*) 132, 25
 δισιτάρχοι: 108, 75
 δισιτητάρχοι τῆς γεωμετρίας: 105,
     3
 διεγκαλεῖν τῷ ἐπάρχῳ: 18, 83
 δικαστήριον cf. κριτήριο
 δικαστής: 429, 9
 δικαστής Ἑλλήνων: 423, 38
 δίπτυχα ἱερά: 245, 22

- δισκοποτήριον:** 114, 54
(μέγας) δομέστικος τῶν σχολῶν:
 9, 93; 67, 25; 68, 51; 75, 57; 81, 90;
 93, 39; 99, 14; 101, 63; 108, 94;
 112, 91; 138, 73; 176, 10; 177, 25;
 178, 51; 187, 69; 197, 27; 203, 80.
 93; 208, 25; 214, 78; 229, 6; 230, 44;
 233, 92; 238, 37; 240, 4; 245, 33;
 249, 24; 250, 51; 256, 95. 2; 261, 12;
 262, 26; 267, 75; 270, 41; 279, 90;
 312, 6; 324, 37; 330, 13; 331, 33;
 370, 31; 382, 59; 400, 41; 402, 8;
 412, 81; 416, 76; 417, 89; 419, 49;
 422, 21; 436, 7; 479, 5; 493, 80; 493,
 93; 494, 24; 496, 72
δοῦξ: 284, 13; 293, 72; 314, 70; 315, 76;
 319, 18; 354, 91; 368, 80; 370, 35;
 373, 95; 376, 88; 395, 4; 438, 62;
 458, 48; 483, 3. 9; 493, 83
(μέγας) δρουγγάριος τῆς βίγλας:
 3, 4; 80, 84; 84, 72; 112, 16; 179, 62;
 180, 95; 188, 25; 201, 48; 212, 37;
 238, 43; 370, 33; 479, 14
δρουγγάριος τῶν πλωϊμῶν, τοῦ
στόλου: 146, 92; 152, 67; 176, 9;
 177, 26; 182, 57; 204, 18. 27; 215, 10;
 218, 5; 267, 71; 295, 8; 303, 57;
 337, 4
ἐθνάρχης: 471, 21
εἰκονομάχοι: 14, 61; 15, 87; 16, 42;
 17, 67; 18, 13; 21, 83; 41, 79; 50, 28;
 52, 67; 58, 50; 59, 88; 60, 20; 72, 64;
 81, 5; 82, 29; 85, 2; 86, 50; 101, 82;
 105, 93; 106, 39; cf. ἀφρῆσις
εἰκὼν τῆς θεομητορος: 161, 11; 188,
 13; 310, 61; 384, 25
εἰκὼν τοῦ Χριστοῦ: 188, 13; 394, 65
εἰρμός: 18, 9
ἐκμαγεῖον Χριστοῦ: 232, 70; 394, 63;
 cf. ἀχειρότ. ἐκτύπ.
ἐκτέμνω: 9, 87; 24, 73; 106, 20; 200, 10
ἐμφύλιος πόλεμος: 29, 18
ἐνωσις τῆς ἐκκλησίας: 213, 52
ἐξαρχοὶ τῶν πολιτῶν: 149, 59; 471,
 9
ἐξάρχος τῶν ἐξκουβίτων: 204, 17
ἐξάρχων τῆς μεγάλης ἐταιρείας:
 238, 41
ἐξετάζω cf. κριτήριον
ἐξηγούμενος τῶν σχολῶν: 138, 68
ἐξορία: 9, 88; 10, 53; 15, 15; 24, 72;
 28, 84; 33, 54; 41, 86; 97, 65; 106,
 32; 107, 42; 134, 86; 140, 46;
 157, 86. 6; 160, 65; 171, 74; 174, 46;
 180, 3; 193, 52; 195, 91; 212, 36;
 213, 54. 60; 225, 83; 235, 66; 236,
 87; 239, 56; 251, 73; 255, 67; 260,
 68; 284, 12; 285, 35. 38. 41; 292, 25;
 294, 91; 303, 61; 324, 34; 335, 65;
 372, 84; 376, 86; 377, 4; 388, 23; 396,
 22; 403, 18; 404, 51; 416, 76; 417,
 87; 418, 15; 421, 3; 422, 17. 20;
 423, 34. 55; 429, 28; 430, 33; 474,
 82; 478, 95; 480, 27; 482, 75
ἐπαρχος: 199, 94; 275, 91; 418, 25. 30;
 420, 87
ἐπεικτής: 179, 73; 328, 46
ἐπιρριπτάριον: 200, 27
ἐπισκοπή αὐτοκέφαλος: 365, 8
ἐπίσκοποι ἐνδημοῦντες: 261, 92
ἐπιστολὴ ἰδιόγραφος Χριστοῦ
πρὸς Αὐγαρον: 387, 9; 394, 64;
 400, 41
ἐπίτροπος: 196, 13; 197, 22. 24. 26.
 37; 199, 77; 200, 5. 9. 19. 22; 205,
 44; 222, 14; 223, 26; 233, 90
ἐπόπτης: 166, 49
ἐσθῆς τῆς θεοτόκου: 34, 84
ἐταιρεία: 38, 19; 432, 90
(μέγας) ἐταιρειάρχης: 180, 1; 201,
 38. 44. 47; 208, 29; 209, 67; 370, 35;
 382, 68; 388, 28; 469, 65; 498, 33
(ἀν)εὐφημία, -ῶ: 8, 68; 47, 55; 122,
 59. 73; 130, 71; 137, 59; 198, 54. 63;
 220, 40; 224, 54; 257, 21; 258, 50. 58;
 276, 18; 281, 46; 310, 55; 316, 11;
 333, 95; 334, 38; 335, 44; 358, 91;
 363, 38; 410, 24; 417, 9; 418, 39;
 428, 87; 434, 55; 497, 2; 499, 56. 65
εὐχὴ ἐπιβατήριος: 8, 70
ἐφορος: 315, 76
ἐωθινὰ εὐχαί: 22, 28
ἐωθινὸς ὕμνος: 243, 79; 361, 81
ζωστή (τε καὶ πατρικία): 52, 73;
 342, 60; 364, 64; 376, 86
ἡπατοσκοπία: 86, 44
βασιλικοὶ θαλαμηπόλοι: 263, 48;
 370, 31; 381, 27; 389, 58
θαῦμα: 27, 65; 165, 16; 308, 10; 413, 20
θέμα: 31, 85. 87; 203, 81. 92; 240, 2;

- 264, 68; 285, 37; 377, 27; 389, 59;
405, 68, 74; 411, 57; 424, 69; 427,
57; 488, 63; 491, 47
θεοπρόπιον: 119, 67
θεοπρόπος: 10, 37
θιασώτης (= socius): 7, 24; 30, 67
θρίαμβος: 69, 55; 137, 58; 143, 19;
250, 60; 251, 73; 254, 50; 270, 36;
310, 57; 338, 35; 365, 90; 428, 95;
429, 16; 444, 49
- ἱκανῶτον: 203, 88
ἱμάτιον Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ:
254, 51
βασιλικὸν ἵπποστάσιον: 43, 58
ἱστορία: 3, 1-4, 59
- καθοσίωσις: 19, 15; 70, 1; 94, 54;
157, 89
ὁ ἐπὶ τοῦ κανικλεῖου: 22, 15; 95, 5;
111, 55; 202, 65; 210, 89; 478, 84
κανῶν (= hymnus): 18, 8
κανικόν: 31, 89; 311, 77
κατεπάνω: 358, 87; 382, 58; 402, 7;
422, 29
κλεισουράρχης: 100, 57
κλητώριον: 180, 9
κοιαίστωρ: 20, 70; 177, 12
κοιτωνίτης: 190, 70
κόμη τοῦ βασιλικοῦ ἵπποστα-
σίου: 43, 58
κόμη τοῦ στάβλου: 238, 42
κόμη τῆς τῶν ἐξκουβίτων σχο-
λῆς: 13, 30
κοσμίτης: 226, 21
κουβικουλάριος: 179, 74; 183, 70
κουράτωρ τῶν Μαγγάνων: 211,
27
κουροπαλάτης: 3, 4; 5, 60, 63; 98, 80;
216, 29; 284, 11; 292, 17, 23; 293,
71; 303, 59; 339, 59, 72; 377, 25;
500, 86
κράλ(λ)ης: 350, 56; 409, 93, 95
κριτήριον: 51, 44; 55, 57; 87, 57; 89,
27; 105, 10; 173, 15; 205, 40; 372,
68; 413, 92
κῶδιξ στρατιωτικός: 67, 7
- λεκανομαντεία: 72, 66; 85, 3, 9;
86, 44
λέοντες χρυσοί: 97, 47; 132, 35
λευκός: 108, 89
- λιτανεία, λιτή: 400, 40, 44
λογοθέτης (τοῦ δρόμου): 72, 62;
81, 91; 103, 39; 108, 89; 112, 93;
124, 20; 128, 41; 171, 70; 172, 90;
186, 49; 191, 5; 221, 82; 424, 67;
477, 82; 479, 13; 490, 92
- μαγκλαβίτης: 213, 60; 217, 77
μάγιστρος: 41, 91; 64, 25; 81, 90;
98, 75; 113, 23; 128, 40; 172, 89;
178, 40; 179, 84; 196, 14; 198, 64;
200, 20; 203, 79, 91; 223, 39; 224,
74; 238, 37; 241, 30; 250, 51; 275,
91; 288, 12; 290, 84; 291, 8; 304, 76;
310, 68; 315, 75; 318, 65; 324, 37;
335, 57; 339, 69; 340, 88, 6; 342, 60;
345, 35; 360, 45; 367, 63; 371, 46;
372, 71; 376, 72; 377, 94; 388, 22;
389, 51; 398, 89; 414, 37; 427, 62;
432, 91; 435, 83; 437, 27; 437, 38;
442, 72; 458, 49; 466, 81; 467, 89;
470, 90; 479, 7; 483, 2, 3, 6; 484, 44;
487, 30; 493, 83; 494, 38; 498, 31
μαθήματα (Ἑλληνικά): 102, 93; 105,
90; 192, 30
μανδύλιον ἄγιον: 400, 41
μαντεία: 66, 86
μέγας δομέστικος, μέγας ἑταιριάρχης
cf. δομέστικος, ἑταιριάρχης
μεσοπεντηκοστή: 181, 23
μιπατώριον: 185, 25; 190, 74
μοδίολος: 8, 65
μονομαχία: 307, 79; 326, 3
μουσική: 18, 4; 130, 91; 237, 24; 258,
58; 289, 35; 295, 29; 365, 95; 407,
26; 473, 58
μυσπάρων 152, 62
μυστικός: 219, 18; 221, 76, 81, 91
- νεκρομαντεία: 86, 45
νόμοι πολιτικοί: 134, 75
νωβελίσσιμος: 417, 87; 419, 53; 420,
70; 422, 16; 423, 37
- οἰκοδομαί: 55, 70; 161, 4
οἶκος κυρίου: 285, 27
οἰωνός (κακός): 8, 78; 11, 69; 232, 75
ὄμολογητής: 3, 8; 16, 21; 53, 2; 59,
66; 60, 16, 26; 62, 73; 63, 94; 84, 77;
89, 18; 106, 26
ὀμφάλιον πορφυροῦν κατὰ τὴν
Χαλκῆν: 231, 50

- ὄργανον ἀλόχρυσον: 97, 49; 132, 36
 ὄρνιθοσκοπία: 220, 66
 ὄρφανοτρόφος: 213, 56; 385, 47; 412, 72, 87; 414, 37; 415, 55; 416, 75; 417, 89; 423, 35, 54; 429, 21, 25
 ὄψις: (= somnium) 20, 73; 21, 84; 111, 59; 120, 95; 121, 37; 293, 50; 309, 20; 316, 32
 παιδαγωγός: 72, 45; 94, 66, 71; 206, 67; 207, 14; 208, 42; 212, 35; 233, 2, 15; 242, 52
 παιδεία ἐλευθέριος: 66, 78
 πάππας Ῥώμης: 87, 80
 παραδυναστεύων: 219, 18; 221, 77
 παρακοιμώμενος: 112, 9; 127, 1, 12, 16; 185, 26; 191, 1; 205, 60; 230, 26; 232, 72; 237, 20; 238, 50; 248, 6; 258, 38, 54; 295, 23; 311, 4; 315, 84, 87; 322, 89; 324, 32; 335, 60; 432, 91; 436, 8, 26
 παράσημα τῆς Βουλγαρικῆς βασιλείας: 310, 64
 παροιμία: 4, 51; 60, 16; 61, 54; 108, 95; 186, 66; 227, 39; 234, 41; 267, 56; 316, 12; 321, 71; 368, 95; 395, 83; 400, 31; 410, 31-33; 426, 30; 451, 41; 459, 68/69; 481, 46; 484, 38
 πατεῖν κατὰ τοῦ τραχήλου: 241, 23
 πατρικός: 5, 68; 64, 25; 81, 91; 86, 36; 127, 2; 130, 69; 134, 83; 146, 92; 152, 67; 156, 56; 173, 18; 174, 55; 175, 65, 70; 176, 2, 8; 178, 52; 183, 78; 199, 92, 1; 201, 45, 51; 202, 76; 204, 18; 205, 44; 208, 48; 211, 34; 213, 59; 214, 82; 215, 10, 16; 217, 67; 221, 77, 82; 230, 41; 239, 63; 245, 40; 250, 65; 261, 11; 262, 25; 267, 70; 271, 76; 287, 86; 290, 84; 291, 13, 14; 315, 77; 319, 18; 320, 27, 44; 323, 5; 328, 52; 336, 82; 340, 84; 343, 63, 85; 345, 37; 355, 1; 356, 27; 357, 67; 358, 80; 359, 19; 360, 46; 371, 45; 372, 70; 373, 18; 374, 33; 376, 93; 377, 15; 386, 60; 393, 31; 397, 50; 404, 52, 405, 85; 406, 5; 413, 89, 9; 418, 30, 36; 424, 67; 432, 13; 438, 78; 460, 1; 465, 55; 470, 78, 89; 471, 21; 472, 30, 40; 480, 32; 487, 36; 488, 50; 495, 40; 498, 32
 πατρικιότης: 127, 17; 148, 25; 277, 29; 344, 10; 383, 91; 388, 35; 456, 8
 πῖλος: 22, 39
 πλάτανος χρυσοῦ: 97, 47; 132, 34
 πνευματικὴ ἀδελφότης: 123, 80
 ποιητικὴ: 105, 83
 πολιταρχία: 237, 16
 πολυκάνδηλον: 114, 55
 πορνεία: 28, 5; 55, 74, 77; 175, 70; 257, 13; 279, 92; 374, 27
 πραιπόσιτος: 248, 6; 385, 47; 406, 7
 πράκτωρ τῶν δημοσίων φόρων: 30, 74; 429, 9
 πράσινος: 108, 89
 πρόεδρος: 284, 3; 296, 57; 314, 55; 370, 34; 398, 85; 422, 22; 436, 7; 481, 43; 483, 19; 496, 82
 προέλευσις: 181, 23, 36; 213, 50, 417, 4
 πρόκοιτοι, -οὔντες: 131, 11; 179, 86; 280, 22
 πρόρρησις: 9, 90; 16, 32; 20, 59; 26, 36, 49; 72, 49; 104, 74; 107, 57; 120, 18; 121, 42; 122, 62; 123, 87; 126, 68, 85; 142, 87; 184, 93; 188, 17; 250, 44; 286, 58; 338, 53; 395, 83; 397, 53; 408, 62
 προστασία τῶν ἐν τῷ παλατίῳ ψαλλόντων: 17, 57
 πρωτεύων Χερσῶνος: 73, 86
 πρωτοασκηρῆτις: 106, 37; 183, 61, 79
 πρωτοβεστιάριος: 156, 56; 178, 52; 179, 85; 182, 54; 198, 45; 221, 91; 223, 45; 229, 92; 295, 7; 320, 26, 41, 45; 321, 55, 67, 72; 322, 77, 80; 370, 33; 396, 28; 397, 60; 400, 42; 417, 78
 πρωτόθρονος: 172, 77; 227, 53
 πρωτομανδάτωρ: 92, 19; 215, 19
 πρωτονοτάριος: 108, 92; 367, 53; 369, 13; 375, 63; 376, 92; 477, 83
 πρωτοπαπᾶς: 203, 83
 πρῶτος ἱπποκόμων: 65, 55; 198, 56; 215, 4
 πρωτοσπαθάριος: 43, 59; 160, 84; 180, 6; 231, 58; 343, 69; 345, 38; 354, 76; 355, 8; 358, 84; 382, 67; 385, 33; 387, 87; 388, 29; 403, 19; 406, 17; 426, 16; 428, 72; 429, 10; 475, 15
 πρωτοστράτωρ: 65, 56; 121, 30; 125, 60; 126, 76; 427, 63

- πρωτοσύγκελλος: 486, 3
 πῦρ Μηδικόν: 346, 48
 πῦρ σκευαστόν: 37, 60; 229, 95; 323, 11; 431, 77
 πῦρ ὑγρόν: 151, 43; 152, 70
 πυρσός: 108, 70

 βαικτωρ: 194, 65; 196, 15; 225, 6; 303, 58; 464, 16; 467, 3. 6; 468, 26. 35. 38. 39
 ῥητορική: 105, 83
 ῥόγα: 135, 95; 203, 79; 206, 82; 359, 18; 390, 92
 ῥούσιος: 108, 90

 σακελλάριος: 214, 88
 σεβαστός: 396, 40
 σεβαστοφόρος: 238, 44
 σέριφος 454, 20. 23
 σημεῖα (ἐξ οὐρανοῦ): 41, 6; 111, 58; 118, 49; 126, 78. 87
 σκοποὶ (καὶ ὠτακουσταί): 19, 28; 158, 12. 23
 σορὸς ἁγία: 219, 32
 σπάργανα ἁγία: 400, 42
 σταυρὸς Χριστοῦ: 34, 83; 208, 50
 σταυρὸς καὶ χρυσοβούλλιον: 71, 19
 στερεομετρία: 237, 24
 στηλογραφία: 14, 72
 στιχηρόν: 63, 6. 12
 στοιχεῖον: 195, 83; 222, 8; 338, 53
 στοιχειωτικός: λόγος 85, 23
 στρατηλάτης: 314, 70; 315, 92
 στρατοπεδάρχης: 315, 78
 σύαγρος ὁ χαλκοῦς: 195, 82
 σύγκελλος: 3, 7; 376, 81
 σύμβολα τῆς βασιλείας (διάδημα, ἀλουργίς, κοκκοβαφή πέδιλα): 8, 57
 συντακτῆριος: 111, 75
 συντεκνία: 261, 7
 συντουρμάρχης: 46, 45
 ἡ τῶν ἐξκουβίτων σχολή: 13, 31
 σχολαί (ἐν τῷ παλατίῳ): 38, 19; 67, 25; 143, 26
 σωματοφύλακες βασιλικοί: 304, 93

 τάγμα τῶν μεγαθύμων: 413, 18
 ταγματάρχης: 214, 81
 ταξιάρχης: 279, 4
 ταχυδρόμος: 478, 87

 τέρας: 232, 73
 τεράστιον: 220, 62; 377, 26
 τεσσαρακονταδύο μάρτυρες: 69, 59; 75, 41
 τεσσαρακοντάριος στρατός: 46, 30
 τεταρτηρόν: 275, 70
 τετραφῶδιον: 181, 37
 τοποτηρηταί: (= legati papae Romae) 106, 39
 τουρμάρχης: 13, 28; 210, 85; 228, 66
 ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης: 174, 56; 246, 58
 τρίκογχος (ναός): 58, 45
 τρίχες Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ: 271, 62
 τροχός: (= rota fortunae) 148, 33

 ὕμφωδία: 22, 32; 59, 77; 63, 5; 137, 61; 161, 17; 181, 37; 243, 76. 79; 390, 95; 453, 82; 497, 17
 ὑπασπιστής: 251, 88
 ὑπατος τῶν φιλοσόφων καὶ ὑπέρτιμος: 3, 18; 496, 83
 ὑπερορία cf. ἐξορία
 ὑπέρτιμος: 3, 19

 φατρία: 109, 13; 127, 13
 φθόνος: 64, 29; 70, 1; 94, 56; 144, 44; 168, 81; 190, 58; 230, 26
 φθόρος ἀνθρώπων: 29, 19
 φιλοσοφία: 101, 76. 81; 105, 83; 237, 25
 φοιδεράτοι: 11, 59; 13, 28; 30, 56
 φοινικοῦς: 21, 10; 206, 74
 φρυκτός: 108, 86; cf. πυρσός
 φωνὴ οὐράνιος: 23, 60

 χαγάνος: 215, 3
 χαλυφᾶς: 454, 21
 χαρτοφύλαξ: 400, 34
 χεῖρ τοῦ προδρόμου: 245, 27
 χεῖρ χαλκῆ: 228, 68
 χρησμός: 20, 60; 48, 78; 64, 31
 Χριστὸς κυρίου: 50, 15; 120, 3
 χρυσοβούλλιον: cf. σταυρὸς

 ψυχικά: (= elemosinae pro animae salute) 180, 94; 231, 52

 ὠμοφόριον τῆς θεοτόκου: 219, 33

INDEX GRAECITATIS

a) Morphologia

Phonetica

Vocales et diphthongi

α: Δαμαστρύς 190, 63

apocope: Κηδούκτου χώρος 37, 83

ε: Λακαπηνός pro Λεκαπηνός 191, 6 etc.

lat. e > η, ι: άσηκρητεία 19, 39; 95, 84; άσηκρητίς 89, 38 etc.; ληγάτα 111, 81; 'Οψίκιον passim

εο > ο: Νοσιαί 191, 1

apocope: Γρηγορός 363, 56; Μανουήλ 267, 72 et passim.

η: v. l. στιχερά 63, 6. 12

ι: Δαγιστεύς pro Διηγιστεύς 14, 79

lat. i > ε: Δομετιανός 353, 51; νωβελίσσιμος 417, 87; σελέντιον 193, 46

ο: lat. o > ι: Λαγγιβαρδία 64, 26 etc.

[ου]: lat. u > α: 'Αγίων 174, 52

lat. u > ο: Δολοίχος 147, 17; κόρτης 11, 60

υ: Τζουκανιστήριον v. l. pro τζυκανιστήριον 419, 59

ω: v. l. καρδιαγμός pro καρδιωγμός 349, 43

αυ: lat. au > αμ: 'Αμφιδος 426, 26

contractio: 'Ιαννης 60, 12 etc.; contractio neglecta: βασιλεοπάτωρ 175, 67; λωστράν 390, 94; πρωτοασκηρήτις 106, 37 etc. τετραώδιον 181, 37. cf. etiam sub v. adiectivum

syncope: a) ι: βίγλα 3, 5 etc.; ιο > η, ι: Θεοδοτάκης 179, 64; Καλοκύρης 295, 27; Μανιάκης 381, 38; Πουλάδης 139, 19 etc.; Σπονδύλης 370, 36; Στραβοτριχάρης 399, 12; Τουβάκης 207, 20; Χαλκούτζης 399, 11

b) ου: κανίκλειος 22, 15 etc.; μαγκλαβίτης 213, 60; στάβλος 238, 42

Consonantes

δ > β: φοιβερᾶτοι v. l. pro φοιδερᾶτοι 11, 59; 30, 56;

in fine deest: Βαγδά 56, 6

θ inseritur inter σ et λ: Βλαδισθλάβος 350, 54; Βοϊσθλάβος 408, 72; Ζινίσθλαβος 399, 15; 'Ιεροσθλάβος 399, 14; Νεισσθλάβος 399, 13; Περσθλάβος 295, 25; Σφενδοσθλάβος 277, 30

λ > δ: Δανδούλφος 263, 57

λ > ρ: Μαγναύρα 49, 93 etc.

μ inseritur ante vocalem: άμερμουμνης 42, 15 etc.

ν inseritur: κιστέρνα 164, 88. 94; 252, 1; 422, 19

ντ > νδ: μανδύλιον 400, 41; Σανδαβαρηνός 168, 84 etc.

νβ: lat. nv > μ: κομέντον 460, 6

lat. qu > κοι: κοιαιστωρ 20, 70; 177, 12

ρ inseritur: κράθρα 252, 95; metathesis: Ταρχανειώτης v. l. 494, 36; omittitur: φατρία 109, 25
 τ > δ: Σολδάνος 145, 77 etc.
 ττ > τ: Ὠτος 239, 75

Substantivum

Accentus: Ἰσπάνιοι 42, 11; ἐριθακός 410, 31; Παυλικιάνιοι 92, 7

Compositio:

- a) Βαθυνηθί: Ἀδροβάλανος 460, 2; Βουλγαρόφυγον 178, 53; Ἐξαβούλιος 7, 43; κουροπαλάτης 216, 29; Κουτζομύτης 411, 59 Λυκάνθης 488, 50; Μεσανύκτης 338, 33; Μονοκάστανος 221, 88; Πανθήριος 230, 44; Στραβομύτης 441, 51; Στραβοσπόνδυλος 479, 16; Στραβοτριχάρης 399, 12; τετραφώδιον 181, 37; Χρυσήλιος 498, 32 Χρυσοβέργης 328, 55; χρυσοβούλιον 210, 8
 b) Κατμαθαρᾶγα: ἀσβεστότυρος 109, 15; ἀσεβότεκνος 111, 70; Ἀτζυπιοθεόδωρος 279, 5; βασιλεπάτωρ 175, 67; δισκοποτήριον 114, 54; Καλοκυρὸς 277, 29; Κουτολέων 348, 4; Κουτοστέφανος 331, 34; Λαχανοδράσης 6, 19; Μακροϊωάννης 266, 35; μεσοπεντηκοστή 181, 23; Μωρογεώργιος 372, 75; Μωρολέων 214, 82; πρωτοασηκρήτης 106, 37; πρωτοβεστιάριος 156, 56; πρωτόθρονος 172, 77; πρωτομανδάτωρ 92, 19; πρωτονοτάριος 108, 92; πρωτοπαπᾶς 203, 83; πρωτοσπαθάριος 43, 59; πρωτοστράτωρ 65, 56; πρωτοσύγκελλος 486, 3
 c) Τατρουσα: Ἐργοδότης 374, 22; Ὀνοπίνικτης 141, 68; σεβαστοφόρος 238, 44; Τυροποῖς 293, 55; Χοιροσφάκτης 380, 93

Declinatio:

sing. gen. βίγλας 3, 5; 370, 34; – Ἀκρίτα 28, 89; Ἰ᾿Απλησφάρη 438, 71; Βατάτζη 441, 56; Βοῖλα 473, 64; Βούρτζη 273, 14; Κουζηνά 377, 27; Κουρουπά 304, 92; κράλλη 350, 56; Μανιάκη 381, 38; Νικήτα 242, 35; Ὀφαρᾶ 488, 44; Σαλίβα 395, 11; Σκυλίτζη 3, 5; Σπονδύλη 377, 8; Τζιμοσκή 279, 88; Τζούλη 354, 93; Χρυσοβέργη 340, 4; -βασιλῆος 162, 36; Πολύ 467, 87. sing. dat. εὔσεβειη 162, 38; νοί 58, 56. sing. voc. κύρι 169, 27; 174, 39; λαός καὶ κληρός 49, 2
 plur. nom. συνωμότες 112, 4; βασιλῆες 162, 28
 dualis: 150, 94; 371, 39; 439, 95; 486, 81; 491, 33; 497, 10; 499, 55
 indeclinabilia: Ἄσαρών 449, 58; Ἀβιμέλεχ 464, 21; Ἄλειμ 449, 82; Ἄμερ 224, 66; Ἄπολάφαρ 425, 9; Ἄπόχασ 224, 72; Ἄπουσάλαθ 224, 72; Ἄρτζε 451, 35; ἀσηκρήτης passim; Βασασπρακᾶν 446, 80; Βαλτζᾶρ 455, 42; Βαρασβατζε 403, 33; Βιλτέρ 455, 40; Διακινε 467, 11; Ζώχαρ 287, 77; Ἰζήθ 249, 28; Ἰμβραήλ 443, 5; Κατακαλείμ 461, 18; Κουτλουμῖος 447, 15; Μαντζικέρτε 462, 54; Μέλεχ 474, 91; Μιφερκείμ 388, 91; Μικηήλ 443, 12; Μουσάραφ 383, 87; Μουχούμετ 425, 9; Μωσηλέ 251, 88; Οὐζήρ 187, 86; Πινζαράχ 382, 71; πρωτοασηκρήτης passim; Ρῶς passim; Σαμούχ 485, 55; Ταράν 279, 84; Τελούχ 382, 48; Τούσβερ 379, 70; Τυράχ 455, 46; Χάλεπ 250, 49; Χαμβᾶν 241, 9
 metaplasmus: Πατζινάκης etc., Πατζινάκος etc. passim

Suffixa

-αινα: Σκλήραινα 434, 58
 -άκης: Θεοδοτάκης 179, 64; Μανιάκης 381, 38; Μαρτινάκιος 72, 55; Ρεντάκιος 213, 65; Σαχάκιος 318, 83; Τουβάκης 207, 20; Χατζιλιάκιος 183, 68
 -άρης, -άριος: δρογγάριος 208, 33; Καμπανάρης 420, 87; Κηρουλάριος 412, 78; κουφικουλάριος 179, 74; πρωτοβεστιάριος 198, 45; σακελλάριος 214, 88; Στραβοτριχάρης 399, 12

- άριον: ἐπιρριπτάριον 200, 27
 -ας: Βάρδας 217, 67; Βοΐλας 217, 68; Βρίγγας 248, 7; Καβάσιλας 418, 36; Κατάκυλος 31, 85; Κουρκούλας 217, 72; Ξιφίας 343, 86; Παγκρατούκας 202, 62; Σάβας 145, 78; Σαλβός 395, 6; Ώρούφας 147, 16
 -ας: Ἀμπελάς 292, 15; Ἀνεμάς 250, 42; Ἀροτράς 199, 93; Βογᾶς 201, 51; Βρανᾶς 441, 52; Γαβαλάς 228, 78; Γαβράς 364, 85; Γαριδάς 201, 47; Γαυράς 322, 75; Γλαφᾶς 343, 75; Γρηγοράς 363, 56; Γυλάς 239, 64; Δελφινᾶς 336, 82; Δουκᾶς 396, 23; Ἐλαδᾶς 196, 15; Ζαουτζᾶς 175, 66; Θωμάς 9, 10; Καμινᾶς 184, 93; Καραμάς 460, 93; Κασσιτηράς 16, 39; Κεφαλάς 115, 56; Κουζηνᾶς 478, 95; Κουφαράς 90, 51; Κρακράς 347, 71; Κρασᾶς 108, 90; Λουκάς 59, 89; Μιχαηλᾶς 475, 13; Νικολιτζᾶς 344, 4; Ὁφαράς 487, 36; Πασπαλάς 175, 65; Πασπιλάς 211, 18; Πετρωᾶς 73, 82; Προβατᾶς 396, 26; Σαμωνᾶς 179, 74; Σιριχᾶς 184, 94; Τειχωνᾶς 344, 95; Τζερνᾶς 351, 5; Τοξαράς 202, 77
 -έας: Καρβέας 92, 19; Καυλέας 175, 74; Κραμβέας 266, 50; Ραγέας 321, 64; Τεκνέας 388, 30; Χοιρέας 41, 88
 -εινός: Πτερινός 234, 31; Φωτεινός 43, 54
 -εῖον, -εῖα: ἀρτοπρατεῖα 276, 13; ἀσηκρητεῖα 19, 39
 -ή: ἀναζυγή 462, 66
 -ηνός: Γαζαρηνός 41, 88; Δαλασσηνός 367, 52; Καντζακηνός 464, 27; Καρανηνός 322, 94; Κομνηνός 3, 3; Λακαπηνός 191, 6; Λεπενδρηνός 399, 23; Μαλακηνός 266, 31; Μελισσηνός 329, 84; Μελιτηνός 141, 63; Παροσακουτηνός 291, 14; Πέργαμη- νός 423, 43; Ραδηνός 202, 76; Σκαμανδρηνός 287, 69; Συναδηνός 410, 8
 -ηρός, -όν: Καματηρός 184, 91; τεταρτηρόν 275, 70
 -ης: Αἰγίδης 199, 1; Ἀποκάτης 363, 56; Ἀποσπίτης 156, 57; Ἀρτοκλίνης 22, 29; Βασιλιτζῆς 194, 67; βέστης 372, 90; Βούρτζης 488, 65; Γουδέλης 396, 26; Δαφνο- πάτης 3, 26; Ἰβάντζης 411, 42; Ἰωβανεισίκης 435, 76; Κατζαμουντής 495, 56; Κεγίνης 455, 42; Κλεινῆς 115, 67; Κουρούτης 249, 41; Κουτζομύτης 411, 59; Κπαχάνης 353, 50; Λαζάρης 194, 65; Λειχούδης 440, 29; Λυκάνθης 488, 50; Μανιάκης 492, 65; Μαρούλης 203, 88; Μέλης 348, 2; Μουκουπέλης 403, 20; Πηγᾶ- νης 130, 69; Πίτζης 399, 11; Πουλάδης 139, 19; Ῥοδοφύλης 183, 70; Σαλαμάνης 387, 90; Σουδᾶλης 92, 12; Σπονδύλης 370, 36; Στραβομύτης 441, 51; Τατζάτης 217, 68; Τζάντζης 178, 60; Χαλκούτζης 242, 33; Χρυσοβέργης 328, 55; Χωροσά- ντης 453, 75
 -ής: Κασνῆς 243, 82; Στυπῆς 423, 46; Τζιμισκῆς 284, 92; Φραντζῆς 364, 71
 -ία: ἀθυρογλωσσία 19, 24; ἀθυροστομία 19, 34; 338, 39; ἀνασκησία 7, 47; περιω- δυνία 241, 31; σαλακωνία 476, 56; στηλογραφία 14, 72
 -ιανός: Καριανός 56, 84; Κουμουλιανός 211, 26
 -(ε)ιάτης: Βοτανειάτης 350, 59; Γουτιζιάτης 354, 76; Οἰνιάτης 151, 31
 -ικός: Βαβούτζικος 75, 39; Δομνικός 201, 38
 -ικός: Ἐλαδικός 198, 50
 -ίνα: Αἰκατερίνα 492, 51; Καρβωνοψίνα 82, 47
 -ίνος: Μαλῆνος 318, 65
 -ίνος: Κτηματῆς 211, 26; Μαλακινός 343, 69; Χοιρινός 226, 30
 -ιον: ἄλλᾶγιον 189, 37; 275, 78; θυγάτριον 20, 47; λογύδριον 294, 75; νινίον 53, 13; σαρκίον 192, 13; 253, 34; τετραφῶδιον 181, 37; χρυσοβούλλιον 210, 8
 -ιος: Γογγύλιος 201, 35; Ἐξαβούλιος 7, 43; Καβαλλούριος 432, 13; Κουρτίκιος 136, 19; Κουτάκιος 137, 53; Σακτικῆς 216, 40; Τζιντζιλοούκιος 415, 49; Τορνίκιος 438, 79
 -ίσκος: κοιτωνίσκος 53, 10
 -ίτης: Ἄγιοξαρητῆς 322, 82; Ἄγιοπολίτης 171, 70; Ἀρειανίτης 345, 38; Δασσαρί- τῆς 358, 95; Δερμοκαίτης 399, 11; Θωμαίτης 62, 63; Ἰασσίτης 402, 7; Θεβίτης 158, 19; Κιτρινίτης 345, 41; Κοιτωνίτης 411, 44; Κραμβωνίτης 23, 51; Κρηνίτης 265, 10; Λιπαρίτης 367, 59; μαγκλαβίτης 213, 60; Μακρεβολίτης 412, 79;

- Συλιανίτης 490, 93; Πεδιαδίτης 406, 7; Πηγωνίτης 357, 57; Σαρωνίτης 251, 80; Στουδίτης 311, 83; Ταρωνίτης 320, 44; Τριπολίτης 182, 53; Χαλεπίτης 385, 31
 -ίτης: Βασιλίτης 194, 67; Βοιδίτης 78, 25; Γουνιαζίτης 175, 70; Διακονίτης 140, 30; Ήλιτης 352, 33; Θεοφίλης 120, 24; Ήβριτης 187, 68; Κατακαλίτης 199, 92; Λαζαρίτης 359, 31; Ματθαίτης 358, 81; Νεστορίτης 359, 30; Σγουρίτης 403, 14; Σκυλίτης 3, 5; Φαγίτης 394, 62
 -κλειον (syncope e lat. -culum): κανίκλειον 202, 65
 -μός: Ἐλεγμός 251, 84; καρδιωγμός 349, 43
 -ός: Ἀργυρός 348, 3
 -ουρα: κλεισοῦρα 350, 65
 -πώλος: Γαβρηλόπώλος 194, 67; κομητόπώλος 255, 77; Φραγγόπώλος 467, 5
 -τήριον: θυμιατήριον 22, 43; τζυκανιστήριον 419, 59
 -της: Ἀλυάτης 315, 1; ἐπέκτης 179, 73; Ἐργοδότης 393, 39; Μαίκτης 116, 88; Μεσανύκτης 338, 33; Ὀνοπνίκτης 141, 68; Χοιροσφάκτης 177, 24
 -τρια: ζαμβνίστρια (v. l.) 130, 91
 -τωρ: αὐτοκράτωρ 233, 87; κουργάτωρ 211, 27; πρωτομανδάτωρ 215, 19; πρωτοστράτωρ 121, 30; ραίκτωρ 194, 65; στράτωρ 125, 56
 -ώ: Ἀναστασώ 240, 85; Θεοφανά 240, 85
 -ων: Γράφων 203, 87; Κατακαλών 178, 40; Κλάδων 239, 52; Μελίτων 353, 51; Μουζάλων 263, 51; Μουρτάγων 37, 71; Πτώσων 100, 39; Σέρμων 365, 15; Σηών 99, 6; Τζιρίθων 190, 71; Χάρων 293, 61
 -ωρεία: κουρατωρεία 225, 79
 -ώριον: κλητώριον 180, 9; μιπατώριον 185, 25; 190, 74, 75; πραιτώριον 155, 27; 187, 80
 -ώτης: Ἀνιώτης 437, 35; Μοναστηριώτης 269, 16; Σικελιώτης 3, 18; Στυπειώτης 144, 48; Τειχεώτης 213, 56; Τερβουνιώτης 145, 74; Τραχανιώτης 494, 36

Adiectivum

Comparatio:

- comparativus pro superlativo: οἱ ἀλκιμώτεροι 290, 63; ἡ διατρεπεσττέρα 78, 34; τὸ καιριώτερον 102, 17, τὰ καιριώτερα 3, 21; ὁ ὑψηλότερος 231, 51
 superlativus pro comparativo: ὠραιότατος ἢ πρότερον 162, 45; ἐργηγορώτατος καὶ πιστότατος 210, 93

Compositio:

- Tatrususa: ἀποσπός 229, 7; ἀπρόιτος 279, 90; διαφανής (= ἐνδοξος) 322, 80; ἐπίρρητος 370, 37; κατάσχετος 92, 20

- Contractio neglecta: ἀργύρεος 14, 58; 57, 16; 417, 8 (sed cf. Ἀργυρός 267, 51); σύμψνοι 47, 60; χρύσεος 14, 58; 417, 8. – sed κυανῆ 281, 56

Declinatio:

- sing. gen.: ἀκοιμήτοιο 162, 36; indecl. πλείω 414, 24

Suffixa:

- ἄτον: ἱκανᾶτον 203, 88
 -(ι)αίος: κληρονομιαίος 481, 53; τριωβολιμαίος 393, 34
 -ιακός: κυριακός 279, 80; λαυσιακός 18, 1
 -ικός: ἀερικός 404, 57; ἀρχικός 322, 80; καπνικός 31, 89; 311, 77; ὀρατικός 339, 60; πιστικός 279, 5; στοιχειωτικός 85, 23; ὕδρωτικός 405, 72
 -ιος: ῥούσιος 108, 90

Adverbium

adverbialiter usurpatus accusativus adiectivorum neutrius generis: ἀθρόον 100, 54; 229, 94 etc. (sed etiam ἀθρόως 22, 34; 112, 12, 17). τακτικά 19, 16
 exitus: ἐπιδρομάδην 4, 50. ἀμεταστρεπτή 338, 32. λαθρηδόν 127, 7. αὐθωρόν 45, 20.
 τληπαθῶς 380, 87. κατεπάνω 422, 29.

Numerale

Prima syllaba haplogice deest: σαρακοστός (l. valde dub.) 386, 76

Pronomen

Pronomen demonstrativum: τῆ τοιαύτη pro ταύτη 258, 47

Pronomen possessivum: σφέτερος (pro αὐτοῦ) 44, 95; σφῶν (pro αὐτῶν) 216, 44; 264, 69

Praepositio

εἰς pro ἐν: de loco: εἰς τὰ ... ἀνάκτορα 89, 16. sim. 94, 54; 376, 84

Verbum

Accentus: διάθηται 339, 65; ἐπίθηται 289, 37

Coniugatio:

praes. act.: ἐμπιπλάς 30, 58; ἐμπιπλῶν 21, 81

imperf. act.: ἔην 162, 29; - διεπερόνουσιν (a διαπερόνω) 229, 12; - ἐνεπέδουν (ab ἐμπεδάω) 81, 97; ἐδέετο 38, 89, 92; 64, 32. - διετίθουν 274, 45

fut. act. et med.: ἔσεται 286, 62; προσοίσουσιν 498, 25

aor. act.: ἐξαγορεύσαντος 114, 48; - ἠτήτησας 253, 25; - αἰρήσῃσιν 323, 13; καθαιρήσῃσιν 174, 36; - ἄξαι 226, 32; ὑπάξαι 63, 94; ἐξῶσε 83, 45; ἐξοίσειν 292, 22; ἀμφιασάμενος (v. l. ἀμφιασάμενος) 8, 73; 65, 40; 248, 14

imperf. med.: ὑφωρᾶτο 255, 66

perf. med.; ἐσπασμένου (sensu activo!) 95, 86

perf. pass.: κατισχημένος 14, 76; 24, 76; 45, 21; 81, 11; αἰωρημένος 181, 28

plusquamperf. pass.: augmentum syllabicum deest: ἀποτεθησάριστο 359, 15;

δεδημοσίεωτο 340, 95; πεπήρωτο 359, 24; πεφιλίωτο 234, 36; προκέκρητο 318, 62;

προτετήμητο 393, 35; σέσωφστο 114, 49; τετίμητο 52, 73; τετίμητο 343, 66;

τετύπωτο 402, 5. reduplicatio deest: ἐφιλίωτο 326, 85

Verba minus frequenter usitata: ἀμηρεύω 98, 83 etc.: ἀγκυλοκοπέω 184, 90; βαρέομαι (*aegre ferre*) 307, 77; κενώω (= *omnia in aliquid impendere*) 359, 18; κορυφόομαι (= *implere ad summum ab ore*) 288, 20; προσρυσκομαι 322, 87; ἀποσκευάζομαι (= ἐκποδῶν ποιοῦμαι) 312, 15; παραδειγματίζω (= θριαμβεύω) 112, 15; σαββατίζω (= *omnia crudeliter ferre ac agere*) 226, 17

b) Syntaxis

Casus: nominativus absolutus: ... μνηστευόμενος ... καὶ ... κοινολογησάμενος ... ἔρραφαν 171, 65/67. - genitivus adverbio additus: παραχρημα τοῦ θανείν 81, 91. dativus pro accusativo: οὐκ ἔλαθε ... τοῖς περὶ τὸν παπῖαν 21, 9. accusativus pro dativo: μηδενὸς ἐπαμύναι τοῦτον τολμήσαντος 207, 2

Coniugatio periphrastica: ἦν διοικῶν 73, 87; ἀκλάζων ἦν 81, 8; ἐνδοιάζων ἦν 82, 12; σχολάζων καὶ δὴ καὶ ... ἐξεχόμενος ἦν 102, 93; ἦν ὑποσχόμενος 365, 2; ὑλοθετησάμενος ἦν 26, 53; πεποιθῶς εἰμι 140, 25; ἐξεστηκῶς ἐγένετο 9, 19

- Coniunctivus: εἰ cum coniunct.: εἰ περιγένηται 75, 46; εἰ παραγένηται 124, 17; εἰ παραδράω 125, 46; εἰ... φωνῶσι 417, 2
- Indicativus: ἵνα cum indicativo futuri: ἵνα ἐνδώσουσι 78, 19/21. κἄν cum indicativo: κἄν οὐκ ἠθέλησεν 5, 70; κἄν... ἀπειδεν 6, 7; sim. 33, 38; 112, 7; 181, 36; 276, 17; 342, 44; 495, 44
- Infinitivus pro participio: φθάνω cum infinitivo aoristi: ἐφθη καταλύσασθαί 117, 19; ἐφθασε... ἀπολιπεῖν 234, 23
- Tempora infinitivi: futurum pro aoristo: ἐλθεῖν καὶ παραλήψασθαί 8, 61. – perfectum pro aoristo: εἰληφέναι καὶ φοιτήσαι 281, 38. ἀπειλῶ cum infinitivo praesentis: (λύειν) 90, 44. – ἀπειλῶ cum infinit. aoristi: (διαρρηξαι) 6, 93; (διαχειρίσασθαί) 256, 6. – μέλλω cum infinit. aoristi: (μετασχεῖν) 98, 91; sim.: 108, 80; 139, 93; 401, 61. – ὁμολογῶ cum infinit. aoristi: (παραστήσασθαί) 116, 9/10. – ὑπισχνούμαι cum infinit. aoristi: (ἐνδειξάσασθαί) 353, 44; (ἀνελεῖν) 353, 53; sim.: 357, 78; 379, 62; 402, 9; 446, 83. – κινδυνεύω cum infinit. perfecti: (ἀπολωλέναι) 273, 19

c) Index verborum memorabilium

- ἄγγελος: *nuntius* 334, 28
- ἀναφάλας: *recalvaster* 64, 15
- ἄνερεις: (vox poetica) *viri* 282, 64
- ἀνθρακιάζω: *carbunculi exoriantur* 312, 21
- ἀποπέρω: *pedo* 110, 49
- ἀποτάδην: *multis verbis* 4, 35
- ἀσβεστότυρος: *asbestotyrus* 109, 15
- ἀσεβότεκνος: *filius impius* 111, 70
- ἀσπίδισκιον: *pelta* 307, 71
- βαρδούκιον: *barducium* 125, 61
- Βάρκα: *convicium* (de quo v. Du Cange, Gloss. 178 s. v.): 8, 66
- Βασιλική (scil. ἑταιρίς): *scortum* 209, 77
- βεζεῖτε: *currite* (verbum palaeoslav.) 356, 46
- γάλεα: *navis quaedam*: 152, 63
- γάττα (= κατοικίδιος αἰλουρος): *felis domestica* 368, 8
- διαγογγυσμός: *querela* 129, 53
- δύσγλωττος: *lingua haesilians* 48, 80
- δυσσεβοφρόνως: *impie* 62, 83
- ἐκρήσσω: *erumpo ad aliquid faciendum* 149, 55
- ἐκτραγωδῶ: *querelas expono alicui* 50, 37
- ἐκφοιβάζω: *vaticinor* 100, 40
- ἐναποψύχω: *exspiro* 99, 7
- ἐνστερνίζομαι: *colo* 52, 71
- ἐξακονῶ: *acuo* 28, 2
- ἐπακμάζω: *invalesco* 43, 38
- ἐπειδοκῶ: *probo aliquid* 167, 66
- ἐπιστατικῶς: *accurate* 72, 47; *comp.* 3, 9
- ἐρμαῖον: *divinitus aliquid oblatum* 39, 31; 112, 87
- εὐσεβείη: *pietas* 162, 30
- θεάνθρωπος (adiectivum): θ. μορφή, εἰκὼν: *dei hominis (forma, imago)* 41, 8; 61, 40
- θεατρίω διὰ τοῦ στρατοπέδου: *aliquem spectaculi loco per castra circumduco* 40, 60
- θεοκλυτῶ: *in votis habeo* 235, 51

- θεόργιστος: *deo invisus* 111, 68
 θεοφόρος: *divina ope adiutus* 4, 34
 ἱπνός: *fofnax* 275, 82
 καθημαξενμένος: *protritus* 484, 37
 κατασκοπῶ: *opportunum tempus speculor* 229, 94
 καλλίνικος: *victor praeclarus* 258, 50
 καμηλοπάρδαλις: *camelopardalis* 477, 17
 καρδιωγμός: *cordis morbus* 349, 43
 κάστελλος, ἦ: *castellum* 389, 65
 κατάκομος: *ornatus* 232, 81
 κιννύρα: *cithara* 68, 33
 κλεισοῦρα: *angustiae* 350, 65
 κλίβανος: *furnaria* 275, 82
 κοινολεξία: *sermo cottidianus* 56, 4; 92, 7
 κοιρανίη: *imperium* 162, 36
 κομέντον: *consilium* 460, 6
 κουμπάριον *navis quaedem*: 151, 29; 152, 62
 κρονόληρος: *garrulus* 494, 13
 λέσα *tabernaculi genus, ex viminibus contextum ac superne corio bubulo inductum,*
quod a columnis sustinetur: 463, 76. 89
 μάννα: *mater* 53, 15; 434, 59
 μεταχείρησις (κοσμική): *negotium* 129, 57
 μουπάρων *navis quaedam*: 152, 62
 ὀδίται: *gens vagans* 329, 80
 ὀδοστάτης: *vagans* 352, 19
 ὀλόσωμος: *lotus* 41, 7
 παλινοστῶ: *revertor* 43, 41
 παμμεδέων: *omnipotens* 162, 32
 πανωραῖος: *pulcherrimus* 350, 58
 παράγραπτος: *ficiticius* 39, 36
 παρευφρατίδιος: *iuxta Euphratem situs* 98, 85
 πιτυρώδης: *furfuraceus* 109. 14
 πλατικῶς: *multis verbis* 4, 58
 προκέντημα: *exemplum* 28, 94
 προσαναζώννυμι: *subeo aliquid* 5, 67
 προσρυτσκομαι: *descisco ad aliquem* 322, 87
 πτολίεθρον: *castellum* 40, 51
 πύματος: *ultimus* 313, 37
 σαββατίζω: *subsido* 226, 17
 σιδηραῖος: *ferreus* 325, 80
 σπονδεία: *sacramentum* 477, 70
 σταυροπάτης: *periurus* 418, 26
 συλαγωγῶ: *decipio* 49, 9
 συνοψίζω: *compendium facio* 3, 10
 τζέσαρ (vox palaeoslav.): *caesar* 356, 46
 τοποφυλακῶ: *praesidiarius sum* 350, 73
 τύρευμα: *fraus* 88, 90
 ὑποθράττω: *perterreo* 20, 72
 ὑποτοπάζω: *suspicio* 68, 34; 276, 5; 331, 40
 φιλόχρυσος: *avarus* 48, 80
 χαρίεν ὑπογελῶν: *dulce ridens* 118, 39
 χερνιβόξεστον: *aqualis* 56, 4

INDEX LOCORUM

a) Sacrae Scripturae

Gen.		Matthaeus	
44, 8	285, 27	12, 33	103, 28
		21, 22	166, 27
Exodus		Lucas	
3, 8	42, 29	2, 26	50, 15
19, 5	144, 35	6, 44	103, 28
Leviticus		8, 17	66, 72/73
20, 24	42, 29	Johannes	
Numeri		12, 28	166, 36
13, 27	42, 29	14, 12	166, 28
Deuteronomium		Ad Romanos	
6, 3	42, 29	9, 32	87, 68
Psalmi		Ad Corinthios	
30, 19	61, 53	I, 10, 9	166, 30
34, 1	293, 50	Ad Galatas	
73, 3/4	182, 41	1, 9	60, 10/11
106, 42	61, 53	Ad Titum	
113, 21	322, 87	2, 14	144, 35
126, 1	275, 84/85	3, 5	91, 67
Proverbia		Petri	
24, 12	50, 12	I, 2, 8	87, 68
Isaias			
8, 14	87, 68		
40, 18—20	17, 61—64		

b) aliorum operum

Apostolus		Appendix proverbiorum Bodleiana, Vaticana, Coislinaiana	
4, 19a	61, 54	1, 28	481, 46
5, 7	400, 31	2, 60	332, 61
5, 98	186, 66	4, 89	108, 95
10, 85	227, 39	Archiloachus	
11, 68	410, 31—33	frgm. 50 D = 330 West	480, 36
15, 81	451, 41		
16, 64	108, 95		

- Aristophanes**
 Equ. 382 236, 76
 frgm. 337 227, 39
- Balsamon**
 PG 137, 324 A et 433 C 171,55—172,
 79
 728 242, 47—244, 88
- Basilius Caesariensis**
 Can. 13 275, 68
- Nicephorus Bryennius**
 25, 21—30, 2 442, 87—445, 71
 30, 3—32, 2 445, 72—447, 23
- Georgius Cedrenus**
 I, 3,1—6,12 3, 1—4, 59
 II, 32, 1—33, 17 9, 89—11, 67
 (de Cedreno v. etiam Einleitung p.
 VIII. XXVI ff.)
- Pseudo — Codinus**
 170 Verpeaux 54, 32—55, 64
- Constantinus Porphyrogenitus**
 De adm. imp. 114, 33 Moravcsik
 42, 29
 182—184 73, 92—79, 49
 126—128 145, 67—147, 26
 De thematibus 74, 8—13 Pertusi
 138, 65—140, 40
 97/98 145, 67—147, 26
- Demosthenes**
 Or. 1, 20 316, 12
- Diogenianus**
 2, 31 426, 30
 3, 48 400, 31
- Ioseph Genesisus**
 4, 7—5, 1 5, 75—7, 41
 5, 12—7, 22 7, 42—9, 88
 8, 1—10, 18 9, 89—11, 67
 10, 19—11, 23 11, 68—12, 3
 12, 1—11 12, 4—23
 12, 13—13, 11 13, 24—14, 54
 13, 12—16, 14 14, 55—16, 42
 16, 15—17, 2 16, 43—17, 52
 17, 2—17 17, 53—73
 17, 18—19, 2 17, 74—18, 3
- 19, 2—9 18, 4—13
 19, 10—21, 7 19, 14—45
 21, 7—22 20, 46—59
 21, 22—22, 18 20, 60—21, 91
 22, 19—23, 8 21, 92—8
 23, 8—26, 4 21, 9—23, 64
- Glycas**
 531, 17—21 5, 60—74
 531, 21—532, 6 9, 89—11, 67
 532, 6—17 11, 68—12, 3
 532, 20/21 7, 42—9, 88
 533, 8—534, 5 14, 55—16, 42
 534, 5—9 19, 14—45
 534, 9—16 20, 46—59
 534, 19/20 21, 9—23, 64
 534, 20—535, 2 24, 65—25, 93
 535, 3/4 25, 94—26, 31
 535, 4—9 27, 71—28, 18
 535, 9/10 29, 18—31, 90
 535, 12—14 33, 43—35, 11
 535, 15—19 39, 38—41, 81
 536, 6—11 50, 23—51, 45
 536, 16—537, 1 51, 46—66
 537, 7—16 52, 67—54, 31
 539, 1—3 72, 47—73, 75
 539, 1—3 79, 50—80, 76
 540, 4—541, 6 101, 80—105, 92
 541, 7/8 64, 20—65, 48
 541, 9—13 80, 77—85
 541, 13—15 79, 50—80, 76
 541, 16/17 81, 87—2
 541, 17—19 93, 46—96, 28
 541, 19—22 109, 8—23
 542, 1—5 109, 24—110, 52
 542, 8—543, 9 107, 62—109, 7
 544, 1—10 105, 9—107, 43
 544, 12—545, 5 110, 53—112, 18
 544, 20—545, 5 128, 27—40
 545, 6—18 113, 19—38
 545, 18—546, 6 113, 39—114, 55
 546, 8—14 118, 46—119, 76
 546, 16—21 119, 77—121, 34
 546, 21—547, 2 124, 32—125, 58
 547, 2 127, 1—128, 26
 547, 3 128, 41—130, 81
 547, 3—8 121, 46—123, 2
 547, 8/9, 11—18 131, 8—132, 39
 547, 9—11 132, 40—134, 80
 547, 19—548, 11 132, 40—134, 80
 548, 12—549, 4 147, 27—148, 42
 549, 5—15 141, 52—143, 20

- 549, 16—550, 9 161, 4—165, 9
 550, 10—17 166, 44—47
 550, 18—551, 15 167, 79—170, 46
 552, 8—16 }
 553, 8—10 } 170, 47—53
 553, 11—17 171, 55—172, 79
 553, 17/18 173, 6—174, 51
 553, 19—554, 1 175, 59—63
 554, 1—4 180, 14—181, 18
 554, 4—555, 5 181, 19—182, 45
 555, 7—9 182, 46/47
 555, 9—13 184, 16—185, 25
 555, 13—556, 1 185, 26—40
 556, 4/5 186, 48—188, 9
 556, 5—18 188, 10—189, 36
 556, 19—557, 7 189, 51—191, 2
 557, 8/9, 15/16 197, 20—24
 557, 9—11 194, 77—79
 557, 11—15 194, 80—195, 89
 557, 18 209, 63—68
 557, 19—558, 1 211, 25—212, 42
 558, 1 213, 44—50
 558, 4—16 218, 9—221, 70
 558, 16—18 221, 93—95
 558, 18—559, 5 222, 5—11
 559, 5—7 226, 20—23
 559, 8—12 225, 85—89
 559, 12—560, 10 226, 26—227, 62
 560, 11—17 232, 73—78
 560, 18—561, 4 233, 88—235, 67
 561, 5—17 237, 5—238, 46
 561, 17—21 240, 82—86
 561, 22—562, 13 240, 87—3
 562, 14—563, 11 242, 47—244, 88
 563, 11—20 244, 89—15
 564, 7—13 247, 84—90
 654, 14/15 248, 92—2
 564, 15—565, 5 248, 5—249, 23
 564, 21—565, 7 246, 53—65
 565, 6—21 249, 24—250, 61
 566, 6—16 251, 93—252, 7
 566, 17—567, 2 252, 19—253, 29
 567, 3 253, 30—35
 567, 4—6 254, 37—39
 567, 6—15 254, 40—46
 567, 15—568, 5 256, 82—10
 568, 5—11 257, 11—259, 64
 568, 11—13 260, 66—72
 568, 13—569, 16 260, 73—261, 9
 569, 17—22 270, 45—271, 63
 569, 22—570, 9 271, 64—72
 570, 12—571, 7 276, 11—278, 76
 571, 8—21 271, 73—273, 36
 571, 21—572, 13 273, 37—275, 87
 572, 13/14 276, 11—278, 76
 572, 13/14 278, 77—279, 86
 572, 14—573, 15 279, 87—280, 26
 573, 16—21 284, 93—285, 20
 573, 21—574, 8 285, 21—286, 43
 574, 8/9 286, 44—287, 70
 574, 9—11 309, 34—310, 73
 574, 11—14 311, 74—83
 574, 14—17 311, 84—88
 574, 17—20 311, 89—92
 574, 20—575, 19 311, 93—313, 47
 575, 20—22 314, 49—315, 86
 576, 2—7 328, 53—330, 9
 576, 7—13 331, 52—332, 58
 576, 14—20 344, 89—345, 26
 576, 19—577, 4 347, 76—82
 577, 5—16 347, 90—348, 8
 577, 16—578, 14 348, 9—350, 58
 578, 14—20 357, 54—360, 48
 578, 20—579, 9 363, 43—365, 11
 579, 10—16 368, 82—369, 19
 579, 17—580, 2 370, 21—372, 91
 580, 2—5 373, 92—14
 580, 5—18 373, 15—374, 42
 580, 19—581, 2 375, 44—376, 76
 581, 3—12 376, 82—377, 25
 581, 12—582, 16 377, 26—379, 74
 582, 17—583, 9 379, 75—381, 37
 583, 10—15 383, 2—384, 28
 583, 16—20 384, 29—385, 51
 583, 20—584, 5 385, 52—386, 64
 584, 5—7 386, 82—387, 11
 584, 7—585, 19 389, 54—391, 8
 585, 19/20 392, 10—12
 585, 21—586, 18 392, 13—393, 57
 586, 19—587, 6 394, 70—395, 94
 587, 7—14 396, 33—397, 57
 587, 14—588, 2 397, 58—398, 74
 588, 3—8 398, 75—87
 588, 8—15 399, 7—400, 49
 588, 15—19 404, 50—75
 588, 20—589, 8 408, 51—409, 79
 589, 8—12 409, 87—411, 45
 589, 8—12 412, 88—414, 26
 589, 13—591, 17 416, 58—420, 73
 592, 9—19 420, 74—421, 7
 592, 19—593, 17 422, 9—423, 48
 593, 17—594, 7 423, 49—425, 2
 594, 8—19 425, 3—428, 3
 594, 20—595, 3 429, 4—17

Index locorum

578

- 595, 3—5 429, 18—430, 34
 595, 6—13 430, 35—433, 37
 595, 14—596, 3 433, 38—434, 71
 596, 4—597, 4 435, 72—442, 86
 597, 7—12 473, 64—474, 84
 597, 13—19 475, 13—476, 43
 597, 20—598, 15 476, 44—477, 73
 598, 16—599, 10 477, 74—478, 95
 599, 11—20 479, 2—480, 30
 599, 20—600, 5 480, 31—40
 600, 5—9 482, 79—483, 22
 600, 9—12 486, 1—487, 33
 600, 12—20 497, 19—500, 93
- Gregorius Cyprius
 cod. Leid.
 1, 20 426, 30
 2, 68 410, 31—33
 cod. Mosq.
 1, 21 4, 51
 1, 83 61, 54
 2, 49 400, 31
 4, 15 227, 39
- Homerus
 B 212. 244. 246 53, 7
 Δ 43 233, 10
 I 378 332, 61
 I 446 162, 42
 K 515 158, 13
 M 71 39, 24
 N 10 158, 13
 τ 547 368, 95; 395, 83
 υ 90 368, 95
- Ioannes Cyriotes
 282, 64 — 293, 90
- Iosephus, Flavius
 De bell. Iud.
 5, 2, 5 267, 56
- Leo Diaconus
 48, 10—20 281, 55—282, 62
 91, 8—13 281, 52—54
 96, 18—98, 2 312, 26—313, 44
- Macarius Chrysocephalus
 1, 83 4, 51
 2, 8 481, 46
- 2, 88 400, 31
 3, 20 186, 66
 5, 45 60, 16
 7, 83 451, 41
 8, 16 61, 54
- Mantissa proverbiorum
 1, 55 234, 41
- Menaea
 Dec. 25. 22, 32/33
- Menander
 frgm. 59, 4 Körte 481, 46
- Metrodorus
 Herc. 831. 12 487, 20
- Plato
 Phd. 99d 186, 66
- Plutarchus
 Artax. 28 321, 71
 Lys. 7 61, 54
- Proverbia
 vide sub Apostolius, Appendix proverbiorum, Gregorius Cyprius, Macarius Chrysocephalus, Mantissa proverbiorum
- Sophocles
 Frgm. 308 Pearson 158, 18
 870 321, 71
- Stobaeus
 Flor. 30, 6 158, 18
- Suda
 α 1183 4, 51
 μ 1135 234, 41
- Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanae
 p. 872 Delehaye 175, 59
- Theodorus Gaza
 PG 161, 998 C—1000 D 442, 87 bis
 445, 71
- Theophanes Confessor
 273, 23—25 de Boor 148, 33

Theophanes Continuatus

- 11, 17—12, 5 5, 60—74
 12, 15—17, 5 5, 75—7, 41
 12, 17—16, 1 12, 4—23
 17, 6—20, 12 7, 42—9, 88
 22, 2—23, 18 11, 68—12, 3
 23, 19—26, 8 13, 24—14, 54
 26, 9—30, 5 14, 55—16, 42
 30, 6—31, 6 17, 74—18, 3
 31, 7—33, 12 17, 53—73
 33, 21—35, 7 19, 14—45
 35, 6—19 20, 46—59
 35, 20—37, 11 20, 60—21, 91
 37, 11—38, 2 21, 92—8
 38, 2—40, 13 21, 9—23, 64
 40, 14—42, 6 24, 65—25, 93
 42, 7—44, 11 25, 94—26, 31
 44, 11—45, 5 26, 32—27, 70
 46, 8—47, 15 26, 32—27, 70
 47, 16—49, 19 27, 71—28, 18
 49, 20—54, 7 29, 18—31, 90
 54, 8—55, 11 31, 91—32, 15
 55, 12—57, 7 32, 16—33, 42
 57, 8—61, 10 33, 43—35, 11
 61, 11—62, 18 35, 12—36, 36
 62, 19—64, 9 36, 37—37, 63
 64, 9—18 37, 64—70
 64, 19—68, 10 37, 71—39, 37
 68, 11—71, 14 39, 38—41, 81
 71, 15—20 41, 82—86
 71, 21—73, 4 41, 87—95
 73, 5—78, 3 41, 1—44, 76
 78, 3—12 44, 77—1
 79, 13—81, 5 45, 2—28
 81, 6—15 46, 28—34
 81, 16—83, 11 46, 35—47, 68
 83, 12—16 47, 69—71
 83, 16—84, 11 47, 72—48, 82
 84, 12—86, 6 49, 83—50, 18
 86, 8—18 50, 19—22
 86, 19—88, 3 50, 23—51, 45
 88, 4—89, 14 51, 46—66
 89, 15—92, 17 52, 67—54, 31
 92, 18—94, 18 54, 32—55, 69
 94, 19—95, 7 55, 70—76
 95, 7—18 55, 77—56, 85
 95, 18—99, 3 56, 86—58, 48
 99, 4—106, 11 58, 49—63, 4
 106, 17—107, 5 63, 5—13
 107, 6—13 64, 14—19
 107, 14—109, 16 64, 20—65, 48
 109, 17—110, 5 65, 49—56
 110, 5—112, 21 65, 57—67, 9
 112, 22—114, 22 67, 10—68, 48
 114, 22—116, 21 68, 49—69, 82
 116, 21—118, 3 69, 83—70, 95
 118, 4—121, 5 70, 1—71, 4
 121, 6—9 72, 42—46
 121, 10—122, 15 72, 47—73, 75
 122, 16—124, 5 73, 76—91
 124, 6—134, 21 73, 92—79, 49
 135, 1—15 79, 50—80, 76
 135, 16—136, 23 80, 77—85
 138, 1—139, 6 79, 50—80, 76
 148, 4—14 81, 87—2
 148, 14—154, 12 81, 3—84, 83
 154, 12—156, 15 84, 84—86, 34
 156, 16—160, 15 86, 35—88, 11
 157, 15—158, 2 84, 84—86, 34
 160, 10—161, 17 88, 12—89, 36
 161, 18—162, 2 89, 37—41
 162, 3—165, 10 90, 42—92, 3
 165, 11—167, 10 92, 4—93, 45
 167, 11—172, 6 93, 46—96, 28
 172, 77—173, 22 96, 29—97, 58
 174, 1—176, 3 97, 59—98, 81
 176, 3—179, 12 98, 82—99, 16
 179, 13—184, 11 99, 17—101, 46
 184, 11—185, 9 101, 65—79
 185, 9—192, 13 101, 80—105, 92
 192, 14—23 105, 93—8
 193, 1—196, 5 105, 9—107, 43
 196, 6—197, 10 107, 44—61
 197, 10—199, 11 107, 62—109, 7
 199, 11—200, 13 109, 8—23
 200, 14—202, 4 {109, 24—110, 52
 {130, 82—131, 7
 202, 5—206, 19 110, 53—112, 18
 206, 20—208, 22 {113, 19—38
 {130, 82—131, 7
 208, 22—211, 5 113, 39—114, 55
 212, 18—215, 2 115, 57—116, 86
 215, 3—217, 20 116, 87—118, 45
 217, 21—220, 14 118, 46—119, 76
 220, 15—225, 14 119, 77—121, 34
 225, 15—226, 6 121, 35—45
 226, 7—228, 22 121, 46—123, 2
 229, 1—230, 15 123, 3—124, 31
 230, 16—231, 21 124, 32—125, 58
 231, 22—232, 20 125, 59—126, 71
 232, 20—234, 6 126, 72—127, 95
 234, 7—235, 16 127, 1—128, 26
 235, 17—238, 14 128, 27—40
 238, 15—241, 16 128, 41—130, 81

- 241, 17—254, 14 130, 82—131, 7
 254, 15—257, 13 131, 8—132, 39
 257, 14—263, 2 132, 40—134, 80
 263, 3—265, 2 134, 81—91
 265, 3—271, 22 135, 92—138, 64
 272, 1—276, 10 138, 65—140, 40
 276, 11—277, 4 140, 41/42
 277, 5—17 140, 43—47
 277, 18—278, 9 141, 48—51
 278, 9—284, 5 141, 52—143, 20
 284, 6—286, 4 143, 21—144, 43
 286, 4—288, 9 144, 44—145, 66
 288, 9—294, 2 145, 67—147, 26
 294, 3—295, 1 147, 27—148, 42
 295, 1—297, 23 148, 43—151, 26
 298, 1—299, 12 151, 27—152, 58
 299, 13—300, 6 152, 59—73
 300, 7—301, 20 153, 74—154, 9
 301, 21—303, 22 154, 10—155, 34
 303, 23—305, 17 155, 35—156, 65
 305, 18—306, 21 156, 65—157, 87
 306, 22—308, 4 157, 88—6
 308, 5—309, 10 157, 7—158, 25
 309, 11—312, 23 158, 26—160, 68
 312, 23—314, 2 160, 69—78
 316, 21—317, 7 {160, 79—82
 {224, 16
 317, 7—321, 16 160, 83—161, 3
 321, 17—341, 7 161, 4—165, 9
 341, 8—343, 2 165, 10—15
 343, 3—344, 18 165, 16—166, 43
 344, 18—346, 4 166, 44—47
 346, 5—348, 9 166, 48—167, 78
 348, 10—351, 21 167, 79—170, 46
 351, 22—353, 3 170, 47—53
 353, 1—11 172, 80—88
 353, 12—354, 8 171, 55—172, 79
 354, 9/10 172, 89—93
 354, 11/12 172, 94—96
 354, 13—15 172, 97—5
 354, 16—356, 13 173, 6—174, 51
 356, 14—20 174, 52—175, 58
 356, 20—357, 2 175, 59—63
 357, 3—4 175, 64/65
 357, 4—8 175, 66—71
 357, 9—11 175, 72—74
 357, 12—359, 16 175, 75—177, 35
 359, 17—360, 8 177, 36—178, 45
 360, 8—16 178, 46—56
 360, 18—361, 12 178, 57—179, 65
 361, 13—23 179, 66—72
 362, 17—364, 8 179, 73—180, 6
 364, 9—11 180, 6/7
 364, 14—19 180, 9—13
 364, 20—365, 3 180, 14—181, 18
 365, 3—366, 9 181, 19—182, 45
 366, 10/11 182, 46/47
 366, 11—368, 5 182, 48—183, 69
 368, 6—369, 5 183, 70—76
 369, 5—370, 7 184, 87—15
 370, 8—20 184, 16—185, 25
 370, 21—371, 11 185, 26—40
 371, 12—18 186, 41—47
 371, 19—373, 14 186, 48—188, 9
 373, 15—374, 19 188, 10—189, 36
 374, 20—375, 8 189, 37—50
 375, 9—376, 22 189, 51—191, 2
 376, 23—377, 4 191, 3—8
 377, 5—16 191, 9—192, 38
 377, 19—378, 17 193, 40—58
 378, 18—379, 9 193, 59—194, 76
 379, 9—11 194, 77—79
 379, 12—21 194, 80—195, 89
 379, 22—380, 4 195, 90—94
 380, 5—11 195, 95—8
 380, 12—22 195, 9—196, 18
 381, 3—14 197, 20—24
 381, 14—385, 4 197, 25—200, 11
 385, 5—24 200, 12—29
 386, 1—22 201, 30—48
 386, 22—387, 13 201, 49—202, 60
 387, 14—388, 4 202, 61—66
 388, 5—8 202, 67—70
 388, 13—389, 19 202, 71—204, 17
 389, 19—390, 21 204, 18—205, 57
 390, 22—392, 11 205, 58—207, 17
 392, 11—394, 17 207, 18—209, 62
 394, 18—395, 2 209, 63—68
 395, 2—397, 3 209, 69—211, 24
 397, 4—398, 3 211, 25—212, 42
 398, 4—8 213, 44—50
 398, 8—399, 11 213, 51—64
 399, 12—22 213, 65—214, 77
 400, 1—18 214, 78—86
 400, 9—401, 2 214, 87—215, 1
 401, 3—402, 7 215, 2—25
 402, 8—21 215, 26—216, 35
 402, 22—403, 19 216, 36—217, 65
 404, 3—17 217, 66—218, 81
 404, 18—405, 10 218, 82—2
 405, 11—16 218, 3—8
 405, 17—409, 20 218, 9—221, 70
 409, 21—410, 7 221, 71—77
 410, 8—411, 9 221, 78—92

- 411, 10—13 221, 93—95
 411, 13—16 222, 1—4
 411, 17—412, 2 222, 5—11
 412, 2—415, 9 222, 12—224, 60
 415, 10—417, 2 224, 61—225, 80
 417, 3—7 225, 81—84
 417, 8—14 225, 85—89
 417, 15—419, 9 225, 90—95
 419, 10—420, 10 225, 1—226, 19
 420, 11—16 226, 20—23
 420, 17—21 226, 24/25
 421, 1—6 226, 26—227, 62
 421, 7—422, 2 228, 63—76
 422, 3—9 226, 26—227, 62
 422, 16—19 228, 77—79
 422, 20—423, 7 228, 80—84
 423, 8—13 228, 85—229, 89
 423, 14—425, 24 229, 90—230, 24
 425, 24—429, 16 230, 25—45
 429, 17—430, 21 231, 46—54
 430, 22—431, 10 231, 55—57
 431, 11—19 231, 58—62
 431, 20—432, 1 231, 63—65
 432, 4—24 231, 66—232, 72
 433, 1—11 232, 73—78
 433, 12—434, 18 232, 79—86

Theophylactus Simocatta

264, 16 de Boor 148, 33

Zenobius

- 1, 21 4, 51
 1, 93 61, 54
 2, 14 426, 30
 2, 70 400, 31
 3, 44 451, 41
 5, 11 410, 31—33

Zonaras

(ed. Bonn. III)

- 313, 11—314, 3 5, 60—74
 314, 18—318, 18 5, 75—7, 41
 315, 15—316, 8 12, 4—23
 318, 18—319, 8 7, 42—9, 88
 320, 1—321, 8 9, 89—11, 67
 321, 4—322, 9 13, 24—14, 54
 322, 9—325, 16 14, 55—16, 42
 326, 1—327, 8 11, 68—12, 3
 327, 9—328, 11 17, 53—73
 328, 12—329, 6 17, 74—18, 3
 329, 7—330, 1 19, 14—45
 330, 1—12 20, 46—59
 330, 12—332, 16 20, 60—21, 91
 332, 16—333, 8 21, 92—8
 333, 8—335, 11 21, 9—23, 64
 335, 12—337, 6 24, 65—25, 93
 337, 7—16 25, 94—26, 31
 338, 2—6 26, 32—27, 70
 338, 7—339, 12 27, 71—28, 18
 339, 13—341, 10 29, 18—31, 90
 340, 10—342, 4 31, 91—32, 15
 341, 10—342, 4 32, 16—33, 42
 342, 5—342, 16 33, 43—35, 11
 343, 16—344, 3 35, 12—36, 36
 344, 3—8 36, 37—37, 63
 344, 9—12 37, 64—70
 344, 12—346, 3 37, 71—39, 37
 346, 3—347, 7 39, 38—41, 81
 347, 7—11 41, 82—86
 347, 7—13 41, 87—95
 347, 14—348, 18 41, 1—44, 76
 349, 1—350, 2 44, 77—1
 350, 7—351, 2 45, 2—28
 351, 2—6 46, 28—34
 351, 7—352, 2 46, 35—47, 68
 352, 2—12 47, 72—48, 82
 352, 13—353, 17 49, 83—50, 18
 353, 17—354, 2 50, 19—22
 355, 9—356, 1 50, 23—51, 45
 357, 6—358, 6 51, 46—66
 358, 7—361, 4 52, 67—54, 31
 361, 12—363, 18 56, 86—58, 48
 364, 1—6 55, 70—76
 364, 7—12 55, 77—56, 85
 364, 12—366, 15 58, 49—63, 4
 366, 16—367, 2 63, 5—13
 367, 3—19 64, 20—65, 48
 368, 1—6 65, 49—56
 369, 14—371, 2 68, 49—69, 82
 371, 3—372, 1 69, 83—70, 95
 372, 1—374, 4 70, 1—71, 41
 374, 5—11 72, 42—45
 376, 5—379, 12 73, 92—79, 49
 379, 11—380, 8 79, 50—80, 76
 380, 8—381, 5 80, 77—85
 381, 5—10 79, 50—80, 76
 381, 11—15 81, 87—2
 382, 1—384, 4 81, 3—84, 83
 384, 5—13 84, 84—86, 34
 384, 14—387, 2 86, 35—88, 11
 387, 3—389, 10 90, 42—92, 3
 389, 11—390, 7 92, 4—93, 45
 390, 8—393, 5 93, 46—96, 28
 393, 6—394, 2 96, 29—97, 58

- 394, 3—15 97, 59—98, 81
 394, 16—396, 6 98, 82—99, 16
 396, 7—397, 13 99, 17—101, 64
 397, 14—398, 4 } 101, 65—79
 399, 5—14 }
 399, 14—402, 3 101, 80—105, 92
 402, 3—8 105, 93—8
 402, 8—404, 5 105, 9—107, 43
 404, 6—405, 1 107, 44—61
 405, 1—406, 3 107, 62—109, 7
 406, 4—407, 1 109, 8—23
 407, 1—12 109, 24—110, 52
 407, 13—15 110, 53—112, 18
 407, 13—408, 2 115, 57—116, 86
 408, 2—10 116, 87—118, 45
 408, 10—409, 5 118, 46—119, 76
 409, 5—411, 2 119, 77—121, 34
 411, 2—412, 5 124, 32—125, 58
 412, 7—15 126, 72—127, 95
 412, 15—413, 13 127, 1—128, 26
 413, 1—414, 14 110, 53—112, 18
 413, 13—414, 17 128, 27—40
 414, 16—416, 8 113, 19—38
 415, 6—416, 8 130, 82—131, 7
 416, 8—417, 9 113, 39—114, 55
 416, 12—418, 8 131, 8—132, 39
 418, 9—18 132, 40—134, 80
 419, 1—3 128, 41—130, 81
 419, 1—9 134, 81—91
 419, 17—420, 11 135, 92—138, 64
 420, 11—421, 17 138, 65—140, 40
 421, 18—422, 3 140, 41/42
 422, 3—7 140, 43—47
 422, 8—423, 11 141, 52—143, 20
 423, 12—424, 3 143, 21—144, 43
 424, 3—13 144, 44—145, 66
 424, 13—426, 6 145, 67—147, 26
 426, 5—427, 3 147, 27—148, 42
 427, 3—429, 6 148, 43—151, 26
 429, 7—10 151, 27—152, 58
 429, 10—430, 3 152, 59—73
 430, 3—14 153, 74—154, 9
 430, 15—431, 12 154, 10—155, 34
 431, 12—15 155, 35—156, 65
 431, 16—432, 1 157, 7—158, 25
 432, 15—18 158, 26—160, 68
 432, 18—433, 2 160, 69—78
 433, 3—434, 11 121, 46—123, 2
 434, 12—16 160, 83—161, 3
 434, 17—435, 3 161, 4—165, 9
 435, 4—8 165, 10—15
 435, 8—436, 5 165, 16—166, 43
 436, 6—436, 9 166, 44—47
 437, 3—439, 10 167, 79—170, 46
 439, 11—440, 9 170, 47—53
 440, 10—17 171, 55—172, 79
 441, 1—7 172, 80—88
 441, 7—10 172, 89—93
 441, 11—13 172, 2—5
 441, 13—18 173, 6—174, 51
 442, 1—7 174, 52—175, 58
 442, 7/8 175, 72—74
 442, 9—444, 5 175, 75—177, 35
 444, 5—9 178, 46—56
 444, 10—14 178, 57—179, 65
 444, 14—18 179, 66—72
 444, 18—445, 8 179, 73—180, 6
 445, 9—13 180, 9—13
 446, 1 182, 46/47
 446, 3—11 184, 16—185, 25
 446, 11—17 180, 14—181, 18
 446, 17—448, 6 181, 19—182, 45
 448, 7—449, 4 184, 87—15
 449, 3—14 185, 26—40
 449, 15—452, 3 186, 48—188, 9
 452, 3—10 188, 10—189, 36
 452, 11—18 189, 37—50
 453, 1—454, 17 189, 51—191, 2
 455, 1—13 191, 9—192, 38
 455, 14—456, 3 193, 40—58
 456, 3—14 193, 59—194, 76
 456, 14—457, 6 194, 80—195, 89
 457, 7—11 195, 95—8
 457, 12—458, 4 195, 9—196, 18
 458, 5—8 197, 20—24
 458, 8—461, 13 197, 25—200, 11
 461, 14—462, 8 200, 12—29
 462, 9—463, 2 201, 30—48
 463, 3—9 202, 61—66
 463, 9—464, 9 202, 71—204, 17
 464, 10—466, 4 204, 18—205, 57
 466, 5—467, 9 205, 58—207, 17
 467, 9—468, 7 207, 18—209, 62
 468, 8—12 209, 63—68
 468, 12—469, 11 209, 69—211, 24
 469, 12—18 211, 25—212, 42
 469, 19—470, 2 213, 44—50
 470, 7—11 214, 87—215, 1
 470, 12—471, 1 215, 2—25
 471, 1—4 215, 26—216, 35
 471, 5—8 218, 82—2
 471, 9—13 218, 3—8
 471, 13—472, 7 218, 9—221, 70
 472, 8—18 221, 71—77

- 473, 3—6 222, 1—4
 473, 7—16 222, 5—11
 473, 16—475, 4 222, 12—224, 60
 475, 5—9 225, 85—89
 475, 9—11 225, 90—95
 475, 11/12 226, 24/25
 475, 12—14 226, 26—227, 62
 476, 15—477, 16 229, 90—230, 24
 477, 17—478, 3 230, 25—45
 478, 4—479, 4 231, 46—54
 479, 5—10 231, 66—232, 72
 479, 10—14 232, 73—78
 480, 1—17 233, 88—235, 67
 480, 17—482, 5 235, 68—237, 4
 482, 6—483, 15 237, 5—238, 46
 483, 15—484, 6 238, 47—239, 58
 484, 7—484, 19 239, 59—76
 484, 19—485, 3 240, 77—81
 485, 3—10 240, 82—86
 485, 11—486, 14 242, 47—244, 88
 486, 14—487, 8 244, 89—15
 487, 8—10 245, 27—32
 487, 11—488, 7 245, 33—246, 52
 488, 8—13 246, 53—65
 488, 18—489, 13 246, 66—247, 83
 489, 14—490, 2 247, 84—90
 490, 2—12 248, 92—2
 490, 13/14 248, 3/4
 490, 14—18 248, 5—249, 23
 490, 19—492, 2 249, 24—250, 61
 492, 2—5 250, 62—251, 78
 492, 6—14 252, 19—253, 29
 493, 15—494, 2 253, 30—35
 494, 3—495, 2 254, 47—255, 65
 495, 2—6 255, 66—72
 495, 7—13 255, 73—256, 81
 495, 14—497, 1 256, 82—10
 497, 4—498, 15 257, 11—259, 64
 498, 16—499, 3 260, 66—72
 499, 3—500, 15 260, 73—261, 9
 500, 16—501, 3 261, 10—262, 15
 501, 3—8 267, 63—73
 501, 9—14 267, 74—268, 89
 501, 15—502, 6 268, 90—4
 502, 6—14 268, 5—269, 25
 502, 14—18 269, 26—270, 33
 502, 18—503, 9 270, 34—44
 503, 9—504, 2 270, 45—271, 63
 504, 3—6 271, 64—72
 504, 6—508, 12 273, 37—275, 87
 508, 13—510, 14 271, 73—273, 36
 510, 15—511, 5 275, 88—276, 10
 511, 5—15 276, 11—278, 76
 511, 15—512, 17 275, 88—276, 10
 512, 13—17 273, 37—275, 87
 512, 18—515, 18 276, 11—278, 76
 516, 1—519, 4 279, 87—280, 26
 519, 11—520, 13 284, 93—285, 20
 520, 14—521, 8 285, 21—286, 43
 521, 7—522, 7 286, 44—287, 70
 522, 7—17 287, 71—90
 522, 17—524, 8 287, 91—290, 66
 524, 8—525, 3 290, 67—291, 4
 525, 3—527, 4 291, 5—294, 93
 527, 5—7 294, 94—2
 527, 7—529, 10 294, 3—297, 84
 529, 10—530, 3 297, 85—298, 11
 530, 4—10 298, 12—300, 64
 530, 10—531, 18 300, 65—303, 47
 531, 18/19 304, 74—305, 19
 531, 19—532, 18 305, 20—307, 75
 532, 18—533, 3 307, 76—308, 9
 533, 3—534, 13 308, 10—309, 33
 534, 13—536, 5 309, 34—310, 73
 536, 6—10 311, 74—83
 536, 11—14 311, 89—92
 536, 14—538, 2 311, 93—313, 47
 538, 15—539, 17 314, 49—315, 86
 539, 17—541, 1 315, 87—317, 37
 541, 1—11 317, 38—318, 76
 541, 11—542, 4 318, 77—320, 21
 542, 4—17 320, 22—321, 61
 542, 17—543, 3 321, 62—322, 85
 543, 3—544, 9 322, 86—323, 31
 544, 9—545, 2 324, 32—325, 82
 545, 2—546, 8 326, 83—327, 29
 546, 9—19 327, 30—328, 52
 547, 1—548, 6 328, 53—330, 9
 549, 6—18 330, 10—331, 51
 549, 19—550, 9 332, 59—74
 550, 9—551, 17 332, 75—334, 39
 551, 16—553, 4 335, 71—336, 2
 553, 4—554, 6 336, 3—338, 44
 555, 17—556, 13 338, 45—339, 63
 557, 7—558, 4 339, 64—340, 87
 558, 5—11 340, 4—341, 12
 558, 12—559, 10 341, 13—342, 51
 559, 11—14 343, 83—344, 88
 559, 14—560, 2 344, 89—345, 26
 560, 2—18 346, 44—69
 561, 1—6 347, 76—82
 562, 20—563, 2 347, 83—89
 563, 3—564, 12 348, 9—350, 58
 564, 12—16 350, 59—851, 8

- 564, 17—565, 6 353, 39—354, 87
 565, 10—13 355, 11—356, 53
 565, 12—566, 11 357, 54—360, 48
 566, 11—567, 9 363, 43—365, 11
 567, 10—12 365, 12—366, 30
 567, 12—568, 8 366, 31—367, 70
 568, 9—569, 7 368, 82—369, 19
 569, 8—571, 8 370, 21—372, 91
 571, 9—572, 5 373, 92—14
 572, 6—573, 14 373, 15—374, 42
 573, 15—574, 13 375, 44—376, 76
 574, 13—575, 7 376, 82—377, 25
 575, 8—576, 7 377, 26—379, 74
 576, 8—578, 4 379, 75—381, 37
 578, 14—579, 1 383, 2—384, 28
 579, 6—14 384, 29—385, 51
 579, 14—580, 2 385, 52—386, 64
 580, 2—10 386, 82—387, 11
 580, 10—586, 9 389, 54—391, 8
 586, 9—588, 10 392, 13—393, 57
 587, 14—16 397, 58—398, 74
 588, 10—12 393, 58—394, 69
 588, 13—589, 11 395, 95—396, 32
 589, 11/12 396, 33—397, 57
 589, 16—590, 1 398, 75—87
 590, 1—6 396, 33—397, 57
 590, 6—16 399, 7—400, 49
 590, 16—591, 6 400, 50—401, 66
 591, 4—11 403, 22—30
 591, 12—592, 13 403, 31—49
 592, 14—594, 6 405, 80—407, 50
 594, 7—16 401, 67—80
 594, 16—595, 7 408, 51—409, 79
 595, 8—12 403, 12—21
 598, 9—600, 4 409, 87—411, 45
 600, 4—9 411, 51—412, 76
 600, 9—603, 1 412, 88—414, 26
 603, 1—605, 1 414, 29—415, 56
 605, 5—612, 6 416, 58—420, 73
 612, 6—613, 13 420, 74—421, 7
 613, 14—616, 13 422, 9—423, 48
 616, 14—618, 7 423, 49—425, 2
 618, 8—623, 22 425, 3—428, 3
 624, 1—8 429, 4—17
 624, 9—625, 2 429, 18—430, 34
 625, 3—631, 5 435, 72—442, 86
 631, 6—633, 18 430, 35—433, 37
 633, 20—636, 11 442, 87—445, 71
 636, 11—637, 13 445, 72—447, 23
 637, 14—16 448, 48—449, 77
 637, 16—639, 7 449, 78—452, 59
 639, 7—640, 1 452, 60—454, 9
 640, 1—641, 3 454, 10—455, 31
 641, 4—642, 3 455, 32—457, 14
 642, 3—643, 14 457, 15—459, 86
 643, 14—644, 6 460, 87—461, 42
 644, 7—11 466, 81—471, 7
 644, 11/12 475, 13—476, 43
 644, 13—15 462, 43—464, 10
 644, 16—646, 13 473, 64—474, 84
 646, 14—647, 14 476, 44—477, 73
 648, 14—651, 8 477, 74—478, 95
 651, 9—652, 12 479, 2—480, 30
 652, 12—653, 11 480, 31—40
 655, 8—656, 10 481, 42—482, 78
 656, 11—657, 4 482, 79—483, 22
 657, 4—657, 15 486, 1—487, 33
 657, 8—11 484, 23—40
 657, 16—659, 13 487, 34—489, 78
 659, 13—18 489, 79—492, 67
 659, 19—660, 6 492, 68—493, 90
 660, 6—18 493, 91—495, 58
 660, 19—663, 12 496, 71—497, 18
 663, 12—665, 17 497, 19—500, 93

INHALT

Vorwort	V
Einleitung	VII
Ioannes Skylitzes, Autor und Werk	VII
Inhaltsübersicht	XI
Die handschriftliche Überlieferung	XX
Die Interpolationen im Text des Skylitzes	XXIX
Stemma	XXXIV
Nach welchen Handschriften bzw. Handschriftengruppen ist der Text des Skylitzes zu konstituieren?	XXXV
Zur vorliegenden Ausgabe	XLV
Literatur	XLVII
Tabula notarum in apparatu critico adhibitarum	2
Text	3
Index nominum	501
Index verborum ad res Byzantinas spectantium	558
Index graecitatis	563
Index locorum	570